נביאים
אחרונים
כתובים

ISBN: 0-657-00110-4
Old Call#:1191, Vol. 2

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 00110

TORAH, NEVIIM, U-KHETUVIM
V. 2

Permanent preservation of this book was made possible
by Amy S, Matt, Ava, Kate, Mia Boxer, Irma, Cindy, Jack,
Margarita, Alexa, Gabriella, Ethan Schonhaut
In memory of Charles Irving Schonhaut.
A life rich in wisdom, humor, love of family, life and learning,
hard work, kindness, compassion, generosity, loyalty and love.

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Lief D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave,* or golden peacock, is a traditional symbol
of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from
a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights
in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain
or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.
If you hold an active copyright to this work – or if you know who does –
please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

תורה
נביאים
וכתובים

עם ייִדיש
תרגום פון

יהואש

שנת: תש"א: לפ"ק
נו־יורק ניו־יארק

הוצאת
יהואש פארלאַג געזעלשאַפט

מארגען זשורנאל אויסגאבע

Copyright, 1941 by
Yehoash Farlag Gezelshaft
in the United States

Copyright in Great Britain, Canada and in all countries which are members of the International Copyright Union and which are signatory to the Copyright Conventions of Montevideo, Mexico, Rio de Janeiro, Buenos Aires and Habana.

All rights to the Yiddish and Hebrew Texts, individually and jointly, reserved, including the rights to the introductions, the unique arrangement of the accent- and vowel-points in the Hebrew text, the footnotes and supplementary notes thereto appertaining. No part of this book may be reprinted or reproduced in any form without permission in writing from the publisher, except by reviewers, who may quote brief passages in reviews to be printed in magazines and newspapers.

Printed in U.S.A.

JEWISH JOURNAL EDITION

88

מדויק היטב
על פי המסורה
ועל פי דפוסים ראשונים
עם הערות
על ידי

דער
העברעאישער טעקסט
איבערגעקוקט
און די הערות
צוגעגעבן פון

הרב ר׳חיים מרדכי הכהן ברבר

התרגום הוגה
על ידי
חתן המתרגם
ואשתו בת המתרגם

יידישער טעקסט
איבערגעקוקט
און קארעקטור געלייענט
פון

אברהם דוב־בער דווארקין
חוה יהואש־דווארקין

זעצעריי: דזשואיש פּאָבליקעישאָן סאָסאַיעטי אָוו אַמעריקע, פילאַדעלפיע. הויפּט זעצער: דוד סקאַראַטאָן
פּלאַטן—וועסטקאַט־טאַמסאָן, פילאַדעלפיע. דרוקעריי: א. כהן, קליוולאַנד
שער־בלאַט געצייכנט פון פרץ קאַמינסקי טאָוול געצייכנט פון שלמה וויטקעוויטץ

יְשַׁעְיָה

חֲזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָםִ א
בִּימֵי עֻזִּיָּהוּ יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה׃ שִׁמְעוּ שָׁמַיִם ב
וְהַאֲזִינִי אֶרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר בָּנִים גִּדַּלְתִּי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם
פָּשְׁעוּ בִי׃ יָדַע שׁוֹר קֹנֵהוּ וַחֲמוֹר אֵבוּס בְּעָלָיו יִשְׂרָאֵל ג
לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנָן׃ הוֹי ׀ גּוֹי חֹטֵא עַם כֶּבֶד עָוֺן ד
זֶרַע מְרֵעִים בָּנִים מַשְׁחִיתִים עָזְבוּ אֶת־יְהוָה נִאֲצוּ אֶת־
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נָזֹרוּ אָחוֹר׃ עַל מֶה תֻכּוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה ה
כָּל־רֹאשׁ לָחֳלִי וְכָל־לֵבָב דַּוָּי׃ מִכַּף־רֶגֶל וְעַד־רֹאשׁ ו
אֵין־בּוֹ מְתֹם פֶּצַע וְחַבּוּרָה וּמַכָּה טְרִיָּה לֹא־זֹרוּ וְלֹא
חֻבָּשׁוּ וְלֹא רֻכְּכָה בַּשָּׁמֶן׃ אַרְצְכֶם שְׁמָמָה עָרֵיכֶם שְׂרֻפוֹת ז
אֵשׁ אַדְמַתְכֶם לְנֶגְדְּכֶם זָרִים אֹכְלִים אֹתָהּ וּשְׁמָמָה
כְּמַהְפֵּכַת זָרִים׃ וְנוֹתְרָה בַת־צִיּוֹן כְּסֻכָּה בְכָרֶם כִּמְלוּנָה ח
בְמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה׃ לוּלֵי יְהוָה צְבָאוֹת הוֹתִיר לָנוּ ט
שָׂרִיד כִּמְעָט כִּסְדֹם הָיִינוּ לַעֲמֹרָה דָּמִינוּ׃ שִׁמְעוּ י
דְבַר־יְהוָה קְצִינֵי סְדֹם הַאֲזִינוּ תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עַם עֲמֹרָה׃
לָמָּה לִּי רֹב־זִבְחֵיכֶם יֹאמַר יְהוָה שָׂבַעְתִּי עֹלוֹת אֵילִים יא
וְחֵלֶב מְרִיאִים וְדַם פָּרִים וּכְבָשִׂים וְעַתּוּדִים לֹא חָפָצְתִּי׃
כִּי תָבֹאוּ לֵרָאוֹת פָּנָי מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיֶּדְכֶם רְמֹס חֲצֵרָי׃ יב
לֹא תוֹסִיפוּ הָבִיא מִנְחַת־שָׁוְא קְטֹרֶת תּוֹעֵבָה הִיא לִי יג
חֹדֶשׁ וְשַׁבָּת קְרֹא מִקְרָא לֹא־אוּכַל אָוֶן וַעֲצָרָה׃ חָדְשֵׁיכֶם יד

א׳ הפטרת אלה הדברים

א 1 די זעאונג פון ישַעיָהו דעם זון פון אָמוֹצן, וואָס ער האָט געזעען אויף יהודה און ירושָלַיִם, אין די טעג פון עוזִיָהו, יותָם, אָחָז, יחִזקִיָהו, די מלכים פון יהודה.

2 הערט איר הימלען, און פאַרנעם דו ערד,
וואָרום גאָט האָט גערעדט:
קינדער האָב איך דערצויגן און אויפגעבראַכט,
און זיי האָבן געבראָכן אָן מיר.
3 אַן אָקס ווייס זיין באַלעבאָס,
און אַן אייזל די קאָריטע פון זיין האַר;
ישׂראל ווייס ניט,
מיין פאָלק קוקט זיך ניט אום.

4 וויי, זינדיקע אומה,
פאָלק מיט פאַרברעכן באַשווערט,
זאָמען פון שלעכטסטוער,
קינדער פאַרדאָרבענע!
פאַרלאָזט האָבן זיי גאָט,
געלעסטערט דעם הייליקן פון ישׂראל,
אַהינטער זיך אָפּגעקערט.
5 וווּ נאָך ווילט איר געשלאָגן ווערן,
וואָס איר קערט אַייך נאָך מער אָפּ?
דער גאַנצער קאָפּ איז קראַנק,
און דאָס גאַנצע האַרץ איז אין ווייטאָק;
6 פון פוסטריט ביזן קאָפּ
איז אין אים קיין גאַנץ גליד ניטאָ,
נאָר אַ ריס און אַ בייל און אַן אַייטעריק ווונד;
ניט אויסגעדריקט זיינען זיי געוואָרן,
און ניט פאַרבונדן, און ניט מיט אייל דערווייכט.
7 אַייער לאַנד איז אַ וויסטעניש,
אַייערע שטעט זיינען אין פייער פאַרברענט;
אַייער ערד–פרעמדע פאַרצערן זי אַייך אַנטקעגן,
און וויסט איז זי ווי דער איבערקער פון אַ פליצונג.

8 און געבליבן איז טאָכטער ציוֹן,
ווי אַ ביידל אין אַ וויינגאָרטן,
ווי אַ נאַכטלעג אין אַ פלוצערפעלד,
ווי אַ וואַכבוד פון ריטלעך.
9 ווען ניט גאָט פון צבָאות
וואָלט אונדז אַ קליין איבערבלייב געלאָזט,
וואָלטן מיר ווי סדום געוואָרן,
צו עַמוֹרָה וואָלטן מיר געווען געגליכן.

10 הערט דאָס וואָרט פון יהוה,
איר פירער פון סדום;
פאַרנעמט די לער פון אונדזער גאָט,
איר פאָלק פון עַמוֹרָה.
11 צוּוואָס מיר אַייערע פיל שלאַכטאָפּפער?
זאָגט גאָט,
איך בין זאַט מיט בראַנדאָפּפער פון ווידערס,
און מיט פעטס פון געשטאָפּטע;
און בלוט פון אָקסן און שעפסן און בעק
וויל איך ניט האָבן.
12 אַז איר קומט זיך ווייזן פאַר מיר,
ווער בעט דאָס פון אַייך מיינע הויפן צו טרעטן?
13 ניט ברענגט מער קרבנות אומזיסט,
אַן אומווערדיקע דעמפונג איז דאָס מיר;
ראשחודש און שבת, רופן אַ צונויפרופונג–
אומרעכט מיט אַיינזאַמלונג קען איך ניט ליידן;

14 אַייערע ראָש־חודשן און אַייערע יָום־טובים
האָט פיינט מיין זעל;
זיי זיינען מיר צו לאַסט געוואָרן,
איך קען זיי ניט פאַרטראָגן.
15 און אַז איר שפּרייט אויס אַייערע הענט,
וועל איך פאַרהוילן מיינע אויגן פון אַייך;
און פיל איר זאָלט ניט תּפילה טאָן,
הער איך ניט צו;
אַייערע הענט זיינען פול מיט בלוט.
16 וואַשט אַייך, רייניקט אַייך,
טוט אָפּ אַייערע שלעכטע מעשׂים
פון קעגן מיינע אויגן,
הערט אויף שלעכטס טאָן;
17 לערנט גוטס טאָן,
זוכט גערעכטיקייט,
שטאַרקט דעם געדריקטן,
טוט רעכט דעם יתום,
נעמט זיך אָן פאַר דער אַלמנה.

18 קומט נאָר, און לאָמיר זיך דורכרעדן,
זאָגט גאָט:
אויב אַייערע זינד וועלן ווי קאַרמין זיין,
וועלן זיי ווייס ווי שניי ווערן;
אויב זיי וועלן רויט זיין ווי ווערמילפאַרב,
וועלן זיי ווי וואָל ווערן.
19 אויב איר וועט וועלן און וועט צוהערן,
וועט איר עסן דאָס גוטס פונעם לאַנד;
20 אָבער אַז איר וועט ניט וועלן, און וועט ווידערשפּעניקן,
וועט איר פון דער שווערד געגעסן ווערן;
וואָרום דאָס מויל פון גאָט האָט גערעדט.

21 ווי איז אַ זונה געוואָרן
די געטרייע שטאָט!
געווען פול מיט גערעכטיקייט,
רעכטפאַרטיקייט פלעגט רוען אין איר,
און אַצונדערטאָ—מערדערס.
22 דיין זילבער איז פּסולת געוואָרן,
דיין טראַנק איז מיט וואַסער געמישט.
23 דיינע האַרן זיינען אָפּקערערסא,
און חברים פון גנבים;
איטלעכער האָט ליב שוחד,
און יאָגט זיך נאָך געצאָלט;
דעם יתום טוען זיי ניט קיין רעכט,
און דער שטרייט פון דער אַלמנה גייט זיי ניט אָן.

24 דרום זאָגט דער האַר, גאָט פון צבָאות,
דער מאַכטיקער פון ישׂראל:
אָ, איך וועל זיך שטילן אָן מיינע פיינט,
און זיך נוקם זיין אָן מיינע שׂונאים.
25 און איך וועל קערן מיין האַנט אויף דיר,
און לייטערן ווי מיט לויג דיינע פּסולת,
און אָפּטאָן אַלע דיינע בלייען.
26 און איך וועל אומקערן דיינע ריכטער ווי צוערשט,
און דיינע יועצים ווי אין אָנהייב;
דערנאָך וועט מען דיך רופן
דער כּרך פון גערעכטיקייט,
די געטרייע שטאָט.
27 ציון וועט דורך גערעכטיקייט דערלייזט ווערן,
און אירע צוריקגעקערטע דורך רעכטפאַרטיקייט.
28 און אַ בראָך אויף די פאַרברעכער און זינדיקע אין איינעם;
און די וואָס פאַרלאָזן גאָט, וועלן פאַרלענדט ווערן.

וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׂנְאָה נַפְשִׁי הָיוּ עָלַי לָטֹרַח נִלְאֵיתִי נְשֹׂא׃
טו וּבְפָרִשְׂכֶם כַּפֵּיכֶם אַעְלִים עֵינַי מִכֶּם גַּם כִּי־תַרְבּוּ תְפִלָּה
טז אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ יְדֵיכֶם דָּמִים מָלֵאוּ׃ רַחֲצוּ הִזַּכּוּ הָסִירוּ רֹעַ
יז מַעַלְלֵיכֶם מִנֶּגֶד עֵינָי חִדְלוּ הָרֵעַ׃ לִמְדוּ הֵיטֵב דִּרְשׁוּ
מִשְׁפָּט אַשְּׁרוּ חָמוֹץ שִׁפְטוּ יָתוֹם רִיבוּ אַלְמָנָה׃
יח לְכוּ־נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְהוָה אִם־יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים
יט כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם־יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ׃ אִם־תֹּאבוּ
כ וּשְׁמַעְתֶּם טוּב הָאָרֶץ תֹּאכֵלוּ׃ וְאִם־תְּמָאֲנוּ וּמְרִיתֶם
כא חֶרֶב תְּאֻכְּלוּ כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ אֵיכָה הָיְתָה
לְזוֹנָה קִרְיָה נֶאֱמָנָה מְלֵאֲתִי מִשְׁפָּט צֶדֶק יָלִין בָּהּ וְעַתָּה
כב מְרַצְּחִים׃ כַּסְפֵּךְ הָיָה לְסִיגִים סָבְאֵךְ מָהוּל בַּמָּיִם׃
כג שָׂרַיִךְ סוֹרְרִים וְחַבְרֵי גַּנָּבִים כֻּלּוֹ אֹהֵב שֹׁחַד וְרֹדֵף
שַׁלְמֹנִים יָתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרִיב אַלְמָנָה לֹא־יָבוֹא אֲלֵיהֶם׃
כד לָכֵן נְאֻם הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל הוֹי אֶנָּחֵם
כה מִצָּרַי וְאִנָּקְמָה מֵאוֹיְבָי׃ וְאָשִׁיבָה יָדִי עָלַיִךְ וְאֶצְרֹף כַּבֹּר
כו סִיגָיִךְ וְאָסִירָה כָּל־בְּדִילָיִךְ׃ וְאָשִׁיבָה שֹׁפְטַיִךְ כְּבָרִאשֹׁנָה
וְיֹעֲצַיִךְ כְּבַתְּחִלָּה אַחֲרֵי־כֵן יִקָּרֵא לָךְ עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה
כז כח נֶאֱמָנָה׃ צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ בִּצְדָקָה׃ וְשֶׁבֶר
כט פֹּשְׁעִים וְחַטָּאִים יַחְדָּו וְעֹזְבֵי יְהוָה יִכְלוּ׃ כִּי יֵבֹשׁוּ
מֵאֵילִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם וְתַחְפְּרוּ מֵהַגַּנּוֹת אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם׃
ל כִּי תִהְיוּ כְּאֵלָה נֹבֶלֶת עָלֶהָ וּכְגַנָּה אֲשֶׁר־מַיִם אֵין לָהּ׃
לא וְהָיָה הֶחָסֹן לִנְעֹרֶת וּפֹעֲלוֹ לְנִיצוֹץ וּבָעֲרוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו
וְאֵין מְכַבֶּה׃

ב

א הַדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם׃
ב וְהָיָה | בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה בְּרֹאשׁ
ג הֶהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם׃ וְהָלְכוּ

נ״ח׳ עד כאן

29 וואָרום מע וועט צו שאַנד ווערן
פון די אייכנביימער וואָס איר האָט געגלוסט,
און איר וועט זיך שעמען
מיט די גערטנער וואָס איר האָט אויסדערוויילט.
30 וואָרום איר וועט זיין ווי אַ טערעבינט
וואָס זיין בלאַט ווערט פאַרוועלקט,
און ווי אַ גאָרטן
וואָס האָט ניט קיין וואַסער.
31 און דער שטאַרקער וועט ווערן ווי פלאַקסשטרוי,
און זיין ווערק ווי אַ פונק,
און ביידע אין איינעם וועלן ברענען,
און קיין לעשער וועט ניט זיין.

ב 1 דאָס וואָרט וואָס ישַעיָהו דער זון פון אָמוצן האָט
געזען אויף יהודה און ירושָלַיִם.
2 און עס וועט זיין אין סָוף פון די טעג,
וועט שטיין פעסט דער באַרג פון גאָטס הויז
אויבן אָן פון די בערג,
און דערהויבן איבער די הייכן;
און אַלע פעלקער וועלן צו אים שטראָמען.

א וואָרטשפּיל: שָׂרַיִךְ סוֹרְרִים.

עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ ׀ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה אֶל־בֵּית
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו כִּי מִצִּיּוֹן
תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלִָם׃ וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם ד
וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם
לְמַזְמֵרוֹת לֹא־יִשָּׂא גוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּ עוֹד
מִלְחָמָה׃ ה בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָה׃ כִּי ו
נָטַשְׁתָּה עַמְּךָ בֵּית יַעֲקֹב כִּי מָלְאוּ מִקֶּדֶם וְעֹנְנִים כַּפְּלִשְׁתִּים
וּבְיַלְדֵי נָכְרִים יַשְׂפִּיקוּ׃ וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאֵין ז
קֵצֶה לְאֹצְרֹתָיו וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ סוּסִים וְאֵין קֵצֶה לְמַרְכְּבֹתָיו׃
וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ אֱלִילִים לְמַעֲשֵׂה יָדָיו יִשְׁתַּחֲווּ לַאֲשֶׁר עָשׂוּ ח
אֶצְבְּעֹתָיו׃ וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְאַל־תִּשָּׂא לָהֶם׃ ט
בּוֹא בַצּוּר וְהִטָּמֵן בֶּעָפָר מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאֹנוֹ׃ י
עֵינֵי גַּבְהוּת אָדָם שָׁפֵל וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים וְנִשְׂגַּב יְהוָה יא
לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ כִּי יוֹם לַיהוָה צְבָאוֹת עַל כָּל־ יב
גֵּאֶה וָרָם וְעַל כָּל־נִשָּׂא וְשָׁפֵל׃ וְעַל כָּל־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן יג
הָרָמִים וְהַנִּשָּׂאִים וְעַל כָּל־אַלּוֹנֵי הַבָּשָׁן׃ וְעַל כָּל־הֶהָרִים יד
הָרָמִים וְעַל כָּל־הַגְּבָעוֹת הַנִּשָּׂאוֹת׃ וְעַל כָּל־מִגְדָּל גָּבֹהַּ טו
וְעַל כָּל־חוֹמָה בְצוּרָה׃ וְעַל כָּל־אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ וְעַל כָּל־ טז
שְׂכִיּוֹת הַחֶמְדָּה׃ וְשַׁח גַּבְהוּת הָאָדָם וְשָׁפֵל רוּם אֲנָשִׁים יז
וְנִשְׂגַּב יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ וְהָאֱלִילִים כָּלִיל יַחֲלֹף׃ יח
וּבָאוּ בִּמְעָרוֹת צֻרִים וּבִמְחִלּוֹת עָפָר מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה יט
וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃ בַּיּוֹם הַהוּא יַשְׁלִיךְ כ
הָאָדָם אֵת אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וְאֵת אֱלִילֵי זְהָבוֹ אֲשֶׁר עָשׂוּ־לוֹ
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַחְפֹּר פֵּרוֹת וְלָעֲטַלֵּפִים׃ לָבוֹא בְּנִקְרוֹת כא
הַצֻּרִים וּבִסְעִפֵי הַסְּלָעִים מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ
בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃ חִדְלוּ לָכֶם מִן־הָאָדָם אֲשֶׁר נְשָׁמָה כב
בְּאַפּוֹ כִּי־בַמֶּה נֶחְשָׁב הוּא׃

3 און פיל אומות וועלן גיין און וועלן זאָגן:
קומט, און לאָמיר אַרויפגיין צום באַרג פון יהוה,
צום הויז פון דעם גאָט פון יעקב;
און ער וועט אונדז לערנען פון זיינע וועגן,
און מיר וועלן גיין אין זיינע שטעגן;
וואָרום פון ציון וועט אַרויסגיין אַ תורה,
און גאָטס וואָרט פון ירושלים.
4 און ער וועט משפטן צווישן די פעלקער,
און אָנטשיידן איבער פיל אומות;
און זיי וועלן שמידן זייערע שווערדן אויף אַקעראייזנס,
און זייערע שפיזן אויף צווייגמעסערס;
אַ פאָלק קעגן אַ פאָלק וועט ניט הייבן אַ שווערד,
און מע וועט ניט מער לערנען מלחמה.

5 הויז פון יעקב, קומט, און לאָמיר גיין
אין דעם ליכט פון גאָט.
6 וואָרום האָסט פאַרלאָזט דיין פאָלק, דאָס הויז פון יעקב,
ווייל זיי זיינען פול מיט [כישוף פון] מזרח,
און מיט וואָרזאָגער אַזוי ווי די פלשתים,
און מיט פרעמדגעבאָרענע זאָכן גיבן זיי זיך אָפּ.
7 און אָנגעפילט געוואָרן איז זיין לאַנד מיט זילבער און
גאָלד,
און ניטאָ קיין שיעור צו זיינע אוצרות;
און אָנגעפילט געוואָרן איז זיין לאַנד מיט פערד,
און ניטאָ קיין שיעור צו זיינע רייטוועגן.
8 און אָנגעפילט געוואָרן איז זיין לאַנד מיט אָפּגעטער;
צום ווערק פון זייערע הענט טוען זיי זיך בוקן,
צו וואָס זייערע פינגער האָבן געמאַכט.
9 און געבויגן איז דער מענטש,
און נידעריק איז דער מאַן,
און דו קענסט זיי ניט פאַרגעבן.

10 גיי אַריין אין פעלז,
און באַהאַלט זיך אין שטויב,

פאַר דער פאָרכטיקייט פון גאָט,
און פאַר דער פראַכט פון זיין גרויסקייט.
11 די האָפערדיקע אויגן פון מענטשן ווערן דערנידערט,
און די הויכקייט פון לייט וועט געבויגן ווערן,
און גאָט אַליין וועט זיין דערהויבן אין יענעם טאָג.

12 וואָרום אַ טאָג איז דאָ ביי גאָט פון צבאות,
אויף אַלעם שטאָלצן און הויכן,
און אויף אַלעם דערהויבענעם,
עס זאָל דערנידערט ווערן;
13 און אויף אַלע צעדערן פון לבנון,
די הויכע און דערהויבענע,
און אויף אַלע אייכנביימער פון בשן;
14 און אויף אַלע הויכע בערג,
און אויף אַלע דערהויבענע הייכן;
15 און אויף יעטוועדער הויכן טורעם,
און אויף יעטוועדער באַפעסטיקטער מויער;
16 און אויף אַלע שיפן פון תרשיש,
און אויף אַלע גלוסטיקע געמעלן.
17 און די האָפערדיקייט פון מענטשן וועט געבויגן ווערן,
און די הויכקייט פון לייט וועט דערנידערט ווערן,

און גאָט אַליין וועט זיין דערהויבן אין יענעם טאָג.
18 און די אָפּגעטער וועלן אין גאַנצן פאַרגיין.
19 און מע וועט אַריינגיין אין היילן פון פעלזן,
און אין לעכער פון דער ערד,
פאַר דער פאָרכטיקייט פון גאָט,
און פאַר דער פראַכט פון זיין גרויסקייט,
ווען ער שטייט אויף די ערד אויפצוטרייסלען.

20 אין יענעם טאָג וועט אַוועקוואַרפן דער מענטש
זיינע אָפּגעטער פון זילבער, און זיינע אָפּגעטער פון גאָלד,
וואָס זיי האָבן זיך געמאַכט, זיך צו בוקן,
פאַר די קראָטן און פאַר די פלעדערמייז;
21 כדי אַריינצוגיין אין לעכער פון פעלזן,
און אין שפאַלטן פון שטיינער,
פאַר דער פאָרכטיקייט פון גאָט,
און פאַר דער פראַכט פון זיין גרויסקייט,
ווען ער שטייט אויף די ערד אויפצוטרייסלען.

22 פאַרמיידט אייך פונעם מענטשן וואָס אַ הויך איז אין זיין
נאָז,
וואָרום וואָס איז ער גערעכנט?

ג ¹ וואָרום זע, דער האַר, גאָט פון צבָאוֹת,
טוט אָפּ פון ירושָלַיִם און פון יהודה
אַן אונטערלען און אַן אָנלען;
יעטוועדער אונטערלען פון ברויט,
און יעטוועדער אונטערלען פון וואַסער.
² דעם גיבור און דעם מאַן פון מלחמה,
דעם ריכטער און דעם נביא,
און דעם וואָרזאָגער און דעם עלטסטן;
³ דעם הויפּטמאַן פון פופציק, אַן דעם אָנגעזעענעם
און דעם בעל־יועץ, און דעם קלוגן צויבערער,
און דעם שפּרוכקענער.
⁴ און איך וועל מאַכן ייִנגלעך פאַר זייערע האַרן,
און קינדער וועלן געוועלטיקן איבער זיי.
⁵ און דאָס פאָלק וועט זיך דריקן, איינער דעם אַנדערן,
און איטלעכער זיין חבר;
אַ ייִנגל וועט זיך גרייסן קעגן זקן,
און דער גבזה קעגן נִכבּד.
⁶ אַז עמיצער וועט אָנכאַפּן
זיין ברודער פון זיין פאָטערס הויז:
אַ בגד האָסטו, אַ פירער זאָלסטו אונדז זיין,
און דידאָזיקע שטרויכלעניש זאָל זיין אונטער דיין האַנט,
⁷ וועט ער שווערן אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן:
איך וועל ניט זיין קיין היילער,
אַז אין מיין הויז איז ניטאָ קיין ברויט און קיין בגד;
איר וועט מיך ניט מאַכן פאַרן פירער פון פאָלק.
⁸ וואָרום געשטרויכלט איז ירושָלַיִם,
און יהודה איז געפאַלן;
ווייל זייער צונג און זייערע מעשׂים זיינען קעגן גאָט,
צו ווידערשפּעניקן די אויגן פון זיין כבוד.

⁹ דער אָנבליק פון זייער פנים זאָגט עדות אויף זיי;
און זייער זינד זאָגן זיי אויס ווי סדום, זיי פאַרלייקענען
ניט.
וויי צו זייער זעל,
וואָס זיי האָבן זיך אַליין בייז געטאָן.
¹⁰ זאָגט דעם גערעכטן אַז [אים] וועט זיין גוט,
ווייל די פרוכט פון זייערע מעשׂים וועלן זיי עסן.
¹¹ וויי צו דעם רשע, [אים] וועט זיין שלעכט,
וואָרום די טוּאונג פון זיינע הענט וועט אים געשען.
¹² מיין פאָלק—זיינע באַצווינגער זיינען קינדער,
און ווייבער געוועלטיקן איבער אים.
מיין פאָלק! דיינע פירער זיינען פאַרפירער,
און דעם וועג פון דיינע שטעגן האָבן זיי צעמישט.
¹³ גאָט שטייט אויף זיך צו קריגן,
און ער שטעלט זיך צו משפּטן די פעלקער.
¹⁴ גאָט וועט גיין אין אַ משפּט
מיט די עלטסטע פון זיין פאָלק און זיינע האַרן:
דאָס האָט איר אָפּגעגעסן דעם ווייגאָרטן,
די גזלה פון אָרימאַן איז אין אייערע הייזער.

ג

א כִּי הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מֵסִיר מִירוּשָׁלַםִ וּמִיהוּדָה
ב מַשְׁעֵן וּמַשְׁעֵנָה כֹּל מִשְׁעַן־לֶחֶם וְכֹל מִשְׁעַן־מָיִם׃ גִּבּוֹר
ג וְאִישׁ מִלְחָמָה שׁוֹפֵט וְנָבִיא וְקֹסֵם וְזָקֵן׃ שַׂר־חֲמִשִּׁים
ד וּנְשׂוּא פָנִים וְיוֹעֵץ וַחֲכַם חֲרָשִׁים וּנְבוֹן לָחַשׁ׃ וְנָתַתִּי
ה נְעָרִים שָׂרֵיהֶם וְתַעֲלוּלִים יִמְשְׁלוּ־בָם׃ וְנִגַּשׂ הָעָם אִישׁ
בְּאִישׁ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יִרְהֲבוּ הַנַּעַר בַּזָּקֵן וְהַנִּקְלֶה בַּנִּכְבָּד׃
ו כִּי־יִתְפֹּשׂ אִישׁ בְּאָחִיו בֵּית אָבִיו שִׂמְלָה לְכָה קָצִין
ז תִּהְיֶה־לָּנוּ וְהַמַּכְשֵׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדֶךָ׃ יִשָּׂא בַיּוֹם
הַהוּא ׀ לֵאמֹר לֹא־אֶהְיֶה חֹבֵשׁ וּבְבֵיתִי אֵין לֶחֶם וְאֵין
ח שִׂמְלָה לֹא תְשִׂימֻנִי קְצִין עָם׃ כִּי כָשְׁלָה יְרוּשָׁלַםִ וִיהוּדָה
נָפָל כִּי־לְשׁוֹנָם וּמַעַלְלֵיהֶם אֶל־יְהוָה לַמְרוֹת עֲנֵי כְבוֹדוֹ׃
ט הַכָּרַת פְּנֵיהֶם עָנְתָה בָּם וְחַטָּאתָם כִּסְדֹם הִגִּידוּ לֹא
י כִחֵדוּ אוֹי לְנַפְשָׁם כִּי־גָמְלוּ לָהֶם רָעָה׃ אִמְרוּ צַדִּיק כִּי־
יא טוֹב כִּי־פְרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכֵלוּ׃ אוֹי לְרָשָׁע רָע כִּי־גְמוּל
יב יָדָיו יֵעָשֶׂה לּוֹ׃ עַמִּי נֹגְשָׂיו מְעוֹלֵל וְנָשִׁים מָשְׁלוּ בוֹ עַמִּי
יג מְאַשְּׁרֶיךָ מַתְעִים וְדֶרֶךְ אֹרְחֹתֶיךָ בִּלֵּעוּ׃ נִצָּב לָרִיב
יד יְהוָה וְעֹמֵד לָדִין עַמִּים׃ יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יָבוֹא עִם־זִקְנֵי
עַמּוֹ וְשָׂרָיו וְאַתֶּם בִּעַרְתֶּם הַכֶּרֶם גְּזֵלַת הֶעָנִי בְּבָתֵּיכֶם׃
טו מַלָּכֶם תְּדַכְּאוּ עַמִּי וּפְנֵי עֲנִיִּים תִּטְחָנוּ נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה
טז צְבָאוֹת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה יַעַן כִּי גָבְהוּ בְּנוֹת צִיּוֹן
וַתֵּלַכְנָה נְטוּוֹת גָּרוֹן וּמְשַׂקְּרוֹת עֵינָיִם הָלוֹךְ וְטָפֹף תֵּלַכְנָה
יז וּבְרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה׃ וְשִׂפַּח אֲדֹנָי קָדְקֹד בְּנוֹת צִיּוֹן וַיהוָה
יח פָּתְהֵן יְעָרֶה׃ בַּיּוֹם הַהוּא יָסִיר אֲדֹנָי אֵת תִּפְאֶרֶת
יט הָעֲכָסִים וְהַשְּׁבִיסִים וְהַשַּׂהֲרֹנִים׃ הַנְּטִפוֹת וְהַשֵּׁירוֹת
כ וְהָרְעָלוֹת׃ הַפְּאֵרִים וְהַצְּעָדוֹת וְהַקִּשֻּׁרִים וּבָתֵּי הַנֶּפֶשׁ
כא כב וְהַלְּחָשִׁים׃ הַטַּבָּעוֹת וְנִזְמֵי הָאָף׃ הַמַּחֲלָצוֹת וְהַמַּעֲטָפוֹת

ח׳ חסר י׳ טו׳ מה לכם קרי טז׳ נטויות קרי

¹⁵ וואָס מיינט איר, וואָס איר צעדריקט מיין פאָלק,
און דעם פנים פון די אָרימע צעמאָלט איר?
זאָגט דער האַר, גאָט פון צבָאוֹת.

¹⁶ און גאָט האָט געזאָגט:
ווייל די טעכטער פון ציון זיינען האָפערדיק,
און גייען פאַרריסן דעם האַלדז,
און ווינקענדיק מיט די אויגן;
גייען שוועבנדיק גייען זיי,
און מיט זייערע פוסרינגען קלינגען זיי;
¹⁷ דרום וועט גאָט קרעציק מאַכן
דעם קאָפּ פון די טעכטער פון ציון,
און גאָט וועט זייער שאַנד אַנטפּלעקן.

¹⁸ אין יענעם טאָג וועט גאָט אָפּטאָן די שיינקייט פון די פוסרינגען, און די שטערנבענדער, און די לבנהלעך;
¹⁹ די באָמבערלעך, און די אָרעמבענדער, און די שלייערס; ²⁰ די קאָפּטיכער, און די טריטקייטלעך, און די גאַרטלען,
און די לייבלעך, און די קמיעות; ²¹ די פינגערלעך, און די נאָזרינגען; ²² די פאַרטיכער, און די מאַנטלען, און די

כג וְהַמִּטְפָּחוֹת וְהָחֲרִיטִים׃ הַגִּלְיֹנִים וְהַסְּדִינִים וְהַצְּנִיפוֹת
כד וְהָרְדִידִים׃ וְהָיָה תַחַת בֹּשֶׂם מַק יִהְיֶה וְתַחַת חֲגוֹרָה
נִקְפָּה וְתַחַת מַעֲשֶׂה מִקְשֶׁה קָרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחֲגֹרֶת
כה שָׂק כִּי־תַחַת יֹפִי׃ מְתַיִךְ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וּגְבוּרָתֵךְ בַּמִּלְחָמָה׃
כו וְאָנוּ וְאָבְלוּ פְּתָחֶיהָ וְנִקָּתָה לָאָרֶץ תֵּשֵׁב׃

ד

א וְהֶחֱזִיקוּ שֶׁבַע נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
לַחְמֵנוּ נֹאכֵל וְשִׂמְלָתֵנוּ נִלְבָּשׁ רַק יִקָּרֵא שִׁמְךָ עָלֵינוּ אֱסֹף
ב חֶרְפָּתֵנוּ׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צֶמַח יְהוָה לִצְבִי וּלְכָבוֹד
ג וּפְרִי הָאָרֶץ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת לִפְלֵיטַת יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה ׀
הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַםִ קָדוֹשׁ יֵאָמֶר לוֹ כָּל־
ד הַכָּתוּב לַחַיִּים בִּירוּשָׁלָםִ׃ אִם ׀ רָחַץ אֲדֹנָי אֵת צֹאַת
בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־דְּמֵי יְרוּשָׁלַםִ יָדִיחַ מִקִּרְבָּהּ בְּרוּחַ מִשְׁפָּט
ה וּבְרוּחַ בָּעֵר׃ וּבָרָא יְהוָה עַל כָּל־מְכוֹן הַר־צִיּוֹן וְעַל־
מִקְרָאֶהָ עָנָן ׀ יוֹמָם וְעָשָׁן וְנֹגַהּ אֵשׁ לֶהָבָה לָיְלָה כִּי עַל־
ו כָּל־כָּבוֹד חֻפָּה׃ וְסֻכָּה תִּהְיֶה לְצֵל־יוֹמָם מֵחֹרֶב וּלְמַחְסֶה
וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר׃

ה

א אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי לְכַרְמוֹ כֶּרֶם הָיָה לִידִידִי
ב בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן׃ וַיְעַזְּקֵהוּ וַיְסַקְּלֵהוּ וַיִּטָּעֵהוּ שֹׂרֵק וַיִּבֶן
מִגְדָּל בְּתוֹכוֹ וְגַם־יֶקֶב חָצֵב בּוֹ וַיְקַו לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ
ג בְּאֻשִׁים׃ וְעַתָּה יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַםִ וְאִישׁ יְהוּדָה שִׁפְטוּ־נָא
ד בֵּינִי וּבֵין כַּרְמִי׃ מַה־לַּעֲשׂוֹת עוֹד לְכַרְמִי וְלֹא עָשִׂיתִי בּוֹ
ה מַדּוּעַ קִוֵּיתִי לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃ וְעַתָּה אוֹדִיעָה־
נָּא אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְכַרְמִי הָסֵר מְשׂוּכָּתוֹ
ו וְהָיָה לְבָעֵר פָּרֹץ גְּדֵרוֹ וְהָיָה לְמִרְמָס׃ וַאֲשִׁיתֵהוּ בָתָה
לֹא יִזָּמֵר וְלֹא יֵעָדֵר וְעָלָה שָׁמִיר וָשָׁיִת וְעַל הֶעָבִים אֲצַוֶּה

ג, כג׳ ס״א והגלינים   כד׳ ס״א כִּי תַחַת   ד, ה׳ בס״א אין מלת כל
ה, ה׳ הכי מדגש

איבערדעקן, און די בייטלען; 23 די טולן, און די ליינענע
טיכער, און די הויבן, און די דעקטיכער.

24 און עס וועט זיין,
אַנשטאָט בשמים וועט זיין צעפוילטקייט,
און אָנשטאָט אַ גאַרטל, אַ שטריק,
און אָנשטאָט קרויזן, אַ פּליך,
און אָנשטאָט אַ ברוסטטוך, אַ זאַקגורט;
אַ בראַנד אָנשטאָט שיינקייט.

25 דיינע מענער וועלן דורכן שווערד פאַלן,
און דיינע גיבורים אין מלחמה.
26 און קלאָגן און טרויערן וועלן אירע טויערן,
און אויסגעליידיקט וועט זי ווערן,
אויף דער ערד וועט זי זיצן.

ד 1 און זיבן ווייבער וועלן אָנהאַלטן איין מאַן אין יענעם
טאָג, אַזוי צו זאָגן:
אונדזער ברויט וועלן מיר עסן,
און אונדזער קלייד וועלן מיר אָנטאָן,
נאָר דיין נאָמען זאָל גערופן ווערן אויף אונדז;
טו אָפּ אונדזער שאַנד.

2 אין יענעם טאָג וועט די שפּראָצונג פון גאָט
זיין פאַר אַ שיינקייט און פאַר אַ כבוד,
און די פרוכט פון לאַנד פאַר אַ שטאָלץ און פאַר אַ צירונג,
פאַר די אַנטרונענע פון ישׂראל.
3 און עס וועט זיין,
דער וואָס איז געבליבן אין ציון,
און דער וואָס האָט זיך אָפּגעשטעלט אין ירושָלַיִם,
וועט „הייליקער" גערופן ווערן צו אים—
איטלעכער וואָס איז פאַרשריבן צום לעבן אין ירושָלַיִם;
4 ווען גאָט האָט אָפּגעוואַשן דעם קויט פון די טעכטער פון
ציון,
און דאָס בלוט פון ירושָלַיִם שווענקט ער אָפּ פון איר מיט,
מיט אַ ווינט פון גערעכטיקייט,
און מיט אַ ווינט פון פאַרטיליקונג.
5 און גאָט וועט באַשאַפן אויפן גאַנצן פלאַץ פון באַרג ציון,

און אויף אירע זאַמלערטער,
אַ וואָלקן און רויך ביי טאָג,
און אַ שיין פון פלאַמפייער ביי נאַכט;
וואָרום, איבער אַל דער פּראַכטיקייט וועט זיין אַ חופּה.
6 און אַן איבערדעק וועט זיין
פאַר אַ שאָטן פון היץ ביי טאָג,
און פאַר אַ באַשיצונג און פאַר אַ פאַרבאָרגעניש
פון גוס און פון רעגן.

ה 1 לאָמיך זינגען פון מיין ליבן פריינט,
דאָס געזאַנג פון מיין באַליבטן אויף זיין וויינגאָרטן.
אַ וויינגאָרטן האָט מיין ליבער פריינט געהאַט,
אויף אַ בערגל אַ פעטן.
2 און ער האָט אים צעגראָבן און אים אויסגעשטיינט,
און אים באַפלאַנצט מיט טייערן וויינשטאָק,
און אויסגעבויט אַ טורעם אין אים,
און אויך אַ קעלטער אויסגעהאַקט דערין;
און ער האָט געהאָפט ער זאָל ווייַנטרויבן ברענגען,
און ער האָט ווילדטרויבן געבראַכט.

3 און אַצונד, איר באַווינער פון ירושָלַיִם,
און מענער פון יהודה,
משפּט, איך בעט אייך,
צווישן מיר און צווישן מיין וויינגאָרטן.
4 וואָס נאָך איז געווען צו טאָן פאַר מיין וויינגאָרטן,
וואָס איך האָב אין אים ניט געטאָן?
פאַרוואָס, אַז איך האָב געהאָפט ער זאָל ווייַנטרויבן ברענגען,
האָט ער ווילדטרויבן געבראַכט?
5 און אַצונד, לאָמיך אייך לאָזן וויסן,
וואָס איך וועל טאָן צו מיין וויינגאָרטן:
אָפּטאָן זיין צאַם,
און ער זאָל אָפּגעגעסן ווערן;
צעברעכן זיין פלויט,
און ער זאָל צעטרעטן ווערן.
6 און איך וועל אים מאַכן אַ וויסטעניש;
ניט באַשניטן און ניט אַרומגעגראָבן וועט ער ווערן,
און ער וועט פאַרוואַקסן מיט דערנער און ווילדגעוויקס.
און אויך די וואָלקנס וועל איך באַפעלן,

ניט צו רעגענען אויף אים קיין רעגן.
7 וואָרום דער וויינגאָרטן פון גאָט פון צבָאוֹת,
איז דאָס הויז פון ישראל;
און די מענער פון יהודה,
זיין געצערטלטע פלאַנצונג;
און ער האָט געהאָפט אויף גערעכטיקייט,
ערשט עס איז שלעכטיקייט,
אויף רעכטטוערײ,
ערשט עס איז אַ יאָמערײ.[א]
8 וויי, די וואָס רוקן אַ הויז צו אַ הויז,
גענענען אַ פעלד צו אַ פעלד,
ביז ניטאָ מער קיין אָרט,
און איר אַליין בלייבט זיצן אין לאַנד!
9 אין מיינע אויערן [זאָגט] גאָט פון צבָאוֹת:
אויב פיל הייזער וועלן ניט צו וויסט ווערן,
גרויסע און שיינע, אָן אַ באַוווינער!
10 וואָרום צען אַקער וויינגאָרטן וועלן ברענגען איין בַּת,
און אַ חוֹמֶר זאָמען וועט ברענגען אַן אֵיפָה.
11 וויי, די וואָס פעדערן זיך אין דער פרי,
דעם טרונק נאָכצויאָגן,
די וואָס שפעטיקן זיך ביי נאַכט,
ביז דער וויין צינדט זיי אָן!
12 און מיט האַרף און גיטאַר, מיט פויק און פלייט,
און מיט וויין, איז זייער מאָלצייט;
און דאָס ווערק פון גאָט קוקן זיי ניט אָן,
און די טואונג פון זיינע הענט זעען זיי ניט.
13 דרום גייט אין גלות מיין פאָלק,
פון ניט פאַרשטאַנדיקייט;
און זיינע נכבָּדים ווערן הונגערלייט,
און זיין המון פון דאָרשט פאַרטריקנט.
14 דרום האָט די אונטערערד אויסגעברייט איר שלונד,
און אויפגעשפּאַרט איר מויל אָן אַ מאָס;
און נידערן וועט איר[ב] פּראַכט, און איר טומל
און איר גערויש, און ווו אַ לוסטיקער אין איר.
15 און געבויגן ווערט דער מענטש,
און דערנידערט ווערט דער מאַן,
און די אויגן פון די הויכע וועלן דערנידערט ווערן.
16 און יהוה פון צבָאוֹת ווערט דערהייכט
דורך גערעכטיקייט,
און גאָט דער הייליקער ווערט געהייליקט
דורך רעכטפאַרטיקייט.
17 און די שאָף וועלן זיך פּיטערן ווי אויף זייער פּיטערפּלאַץ,
און די חורבות פון די פעטע וועלן וואַנדערער פאַרצערן.
18 וויי, די וואָס שלעפּן דעם פאַרברעך מיט שנורן פון נישטיקייט,
און ווי מיט אַ וואָגנשטריק די זינד!
19 די וואָס זאָגן: זאָל ער איילן וואָס גיכער זיין ווערק,
כּדי מיר זאָלן זען;
און זאָל גענענען און קומען דער באַראָט פון דעם הייליקן
פון ישראל,
און לאָמיר געוואָר ווערן.
20 וויי, די וואָס זאָגן אויף שלעכטס גוט,
און אויף גוט שלעכט;
וואָס מאַכן פינצטערניש פאַר ליכטיקייט,
און ליכטיקייט פאַר פינצטערניש;

[א] וואָרטשפּיל: לְמִשְׁפָּט וְהִנֵּה מִשְׂפָּח לִצְדָקָה וְהִנֵּה צְעָקָה.

ז מֵהַמְטִיר עָלָיו מָטָר: כִּי כֶרֶם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל
וְאִישׁ יְהוּדָה נְטַע שַׁעֲשׁוּעָיו וַיְקַו לְמִשְׁפָּט וְהִנֵּה מִשְׂפָּח
ח לִצְדָקָה וְהִנֵּה צְעָקָה: הוֹי מַגִּיעֵי בַיִת בְּבַיִת שָׂדֶה
בְשָׂדֶה יַקְרִיבוּ עַד אֶפֶס מָקוֹם וְהוּשַׁבְתֶּם לְבַדְּכֶם בְּקֶרֶב
ט הָאָרֶץ: בְּאָזְנָי יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא בָּתִּים רַבִּים לְשַׁמָּה
י יִהְיוּ גְּדֹלִים וְטוֹבִים מֵאֵין יוֹשֵׁב: כִּי עֲשֶׂרֶת צִמְדֵּי־כֶרֶם
יא יַעֲשׂוּ בַּת אֶחָת וְזֶרַע חֹמֶר יַעֲשֶׂה אֵיפָה: הוֹי
מַשְׁכִּימֵי בַבֹּקֶר שֵׁכָר יִרְדֹּפוּ מְאַחֲרֵי בַנֶּשֶׁף יַיִן יַדְלִיקֵם:
יב וְהָיָה כִנּוֹר וָנֶבֶל תֹּף וְחָלִיל וָיַיִן מִשְׁתֵּיהֶם וְאֵת פֹּעַל יְהוָה
יג לֹא יַבִּיטוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו לֹא רָאוּ: לָכֵן גָּלָה עַמִּי מִבְּלִי־
יד דָעַת וּכְבוֹדוֹ מְתֵי רָעָב וַהֲמוֹנוֹ צִחֵה צָמָא: לָכֵן הִרְחִיבָה
שְׁאוֹל נַפְשָׁהּ וּפָעֲרָה פִיהָ לִבְלִי־חֹק וְיָרַד הֲדָרָהּ וַהֲמוֹנָהּ
טו וּשְׁאוֹנָהּ וְעָלֵז בָּהּ: וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְעֵינֵי גְבֹהִים
טז תִּשְׁפַּלְנָה: וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ
יז נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: וְרָעוּ כְבָשִׂים כְּדָבְרָם וְחָרְבוֹת מֵחִים
יח גָּרִים יֹאכֵלוּ: הוֹי מֹשְׁכֵי הֶעָוֺן בְּחַבְלֵי הַשָּׁוְא
יט וְכַעֲבוֹת הָעֲגָלָה חַטָּאָה: הָאֹמְרִים יְמַהֵר ׀ יָחִישָׁה מַעֲשֵׂהוּ
לְמַעַן נִרְאֶה וְתִקְרַב וְתָבוֹאָה עֲצַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְנֵדָעָה:
כ הוֹי הָאֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע שָׂמִים חֹשֶׁךְ
לְאוֹר וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ שָׂמִים מַר לְמָתוֹק וּמָתוֹק לְמָר:
כא
כב הוֹי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנֶגֶד פְּנֵיהֶם נְבֹנִים: הוֹי גִּבּוֹרִים
כג לִשְׁתּוֹת יָיִן וְאַנְשֵׁי־חַיִל לִמְסֹךְ שֵׁכָר: מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֵקֶב
כד שֹׁחַד וְצִדְקַת צַדִּיקִים יָסִירוּ מִמֶּנּוּ: לָכֵן כֶּאֱכֹל קַשׁ
לְשׁוֹן אֵשׁ וַחֲשַׁשׁ לֶהָבָה יִרְפֶּה שָׁרְשָׁם כַּמָּק יִהְיֶה וּפִרְחָם
כָּאָבָק יַעֲלֶה כִּי מָאֲסוּ אֵת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת וְאֵת
כה אִמְרַת קְדוֹשׁ־יִשְׂרָאֵל נִאֵצוּ: עַל־כֵּן חָרָה אַף־יְהוָה בְּעַמּוֹ
וַיֵּט יָדוֹ עָלָיו וַיַּכֵּהוּ וַיִּרְגְּזוּ הֶהָרִים וַתְּהִי נִבְלָתָם כַּסּוּחָה

ט׳ קמץ בטרחא — כד׳ בס״א המ׳ בקמץ

וואָס מאַכן ביטער פאַר זיס,
און זיס פאַר ביטער!
21 וויי, די וואָס זיינען חכמים אין זייערע אויגן,
און פאַרשטאַנדיק אין זייער אָנגעזיכט!
22 וויי, די גיבורים אויף טרינקען וויין,
און העלדישע לייט אויף מישן דעם טרונק;
23 וואָס מאַכן גערעכט דעם שולדיקן אום שוחד,
און דאָס רעכט פון גערעכטן נעמען זיי פון אים אַוועק!
24 דרום, אַזוי ווי די צונג פון פייער פאַרצערט שטרוי,
און שפּריי צעקריכט אין אַ פלאַם,
אַזוי וועט זייער וואָרצל ווי אַ צעפוילונג ווערן,
און זייער בליאונג וועט ווי שטויב אויפגיין;
ווייל זיי האָבן פאַראַכט די תּורה פון גאָט פון צבָאוֹת,
און געלעסטערט דאָס וואָרט פון דעם הייליקן פון ישראל.
25 דרום האָט געגרימט דער צאָרן פון גאָט אויף זיין פאָלק,
און ער האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט אויף אים,
און האָט אים געשלאָגן,
אַז די בערג האָבן געציטערט;
און זייערע טויטע לייבער זיינען געוואָרן

[ב] ירושָלַיִם.

בְּקֶרֶב חוּצוֹת בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃
וְנָשָׂא־נֵס לַגּוֹיִם מֵרָחוֹק וְשָׁרַק לוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְהִנֵּה כו
מְהֵרָה קַל יָבוֹא׃ אֵין־עָיֵף וְאֵין־כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא כז
יִישָׁן וְלֹא נִפְתַּח אֵזוֹר חֲלָצָיו וְלֹא נִתַּק שְׂרוֹךְ נְעָלָיו׃
אֲשֶׁר חִצָּיו שְׁנוּנִים וְכָל־קַשְּׁתֹתָיו דְּרֻכוֹת פַּרְסוֹת סוּסָיו כח
כַּצַּר נֶחְשָׁבוּ וְגַלְגִּלָּיו כַּסּוּפָה׃ שְׁאָגָה לוֹ כַּלָּבִיא וְשָׁאַג כט
כַּכְּפִירִים וְיִנְהֹם וְיֹאחֵז טֶרֶף וְיַפְלִיט וְאֵין מַצִּיל׃ וְיִנְהֹם ל
עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא כְּנַהֲמַת־יָם וְנִבַּט לָאָרֶץ וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ צַר
וָאוֹר חָשַׁךְ בַּעֲרִיפֶיהָ׃

ו

בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת־אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא א
רָם וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת־הַהֵיכָל׃ שְׂרָפִים עֹמְדִים | ב
מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם | יְכַסֶּה
פָנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף׃ וְקָרָא זֶה ג
אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא
כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ וַיָּנֻעוּ אַמּוֹת הַסִּפִּים מִקּוֹל הַקּוֹרֵא ד
וְהַבַּיִת יִמָּלֵא עָשָׁן׃ וָאֹמַר אוֹי־לִי כִי־נִדְמֵיתִי כִּי אִישׁ טְמֵא־ ה
שְׂפָתַיִם אָנֹכִי וּבְתוֹךְ עַם־טְמֵא שְׂפָתַיִם אָנֹכִי יֹשֵׁב כִּי אֶת־
הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי׃ וַיָּעָף אֵלַי אֶחָד מִן־הַשְּׂרָפִים ו
וּבְיָדוֹ רִצְפָּה בְּמֶלְקַחַיִם לָקַח מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיַּגַּע עַל־פִּי ז
וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָגַע זֶה עַל־שְׂפָתֶיךָ וְסָר עֲוֹנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְּכֻפָּר׃
וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל אֲדֹנָי אֹמֵר אֶת־מִי אֶשְׁלַח וּמִי יֵלֶךְ־לָנוּ ח
וָאֹמַר הִנְנִי שְׁלָחֵנִי׃ וַיֹּאמֶר לֵךְ וְאָמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה שִׁמְעוּ ט
שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ׃ הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם י
הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו
יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ יָבִין וָשָׁב וְרָפָא לוֹ׃ וָאֹמַר עַד־מָתַי אֲדֹנָי יא
וַיֹּאמֶר עַד אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב וּבָתִּים מֵאֵין

ה, כח׳ כצל   קמץ מ״ק   כט׳ ושאג קרי ו, א׳ הפטרת וישמע יתרו   י׳ קמץ ברביע

ווי מיסט אין דער מיט פון די גאַסן.
בײַ אַלעם דעם איז ניט אָפּגעגאַנגען זײַן כעס.
און זײַן האַנט איז נאָך אויסגעשטרעקט.

26 און ער וועט אויפהייבן אַ פאָן צו די פעלקער פון דער וועלט,
און וועט שמוצערן צו אים פון עק ערד,
און זע, אײַליק פלינק וועט ער קומען;
27 ניטאָ קיין מידער און קיין שטרויכלער בײַ אים,
ער שלומערט ניט און שלאָפט ניט,
און ניט אָפּגעבונדן איז דער גאַרטל פון זײַנע לענדן,
און ניט צעריסן אַ בענדל פון זײַנע שיך.
28 וואָס זײַנע פײַלן זײַנען געשאַרפט,
און אַלע זײַנע בויגנס געשפּאַנט;
די קלויען פון זײַנע פערד זײַנען ווי קיזל גערעכנט,
און זײַנע רעדער ווי דער שטורעמווינט.
29 אַ בריל האָט ער ווי די לייבינטע,
און ער ברילט ווי יונגלייבן,
און ברומט, און כאַפּט רויב,
און טראָגט אַוועק, און ניטאָ ווער זאָל מציל זײַן.
30 און ער וועט ברומען אויף אים אין יענעם טאָג,
אַזוי ווי די ברומונג פון ים;
און מע וועט אַ קוק טאָן צו דער ערד,
ערשט אַן ענגע פינצטערניש,
און דאָס ליכט איז פינצטער אין אירע הימלען.

ו 1 אין דעם יאָר וואָס דער מלך עוזיהו איז געשטאָרבן, האָב איך געזען גאָט זיצן אויף אַ הויכן און דערהויבענעם טראָן, און זײַנע ברעגן האָבן אָנגעפילט דעם היכל. 2 שׂרפים זײַנען געשטאַנען איבער אים; צו זעקס פליגלען, צו זעקס פליגלען האָט איטלעכער געהאַט: מיט צוויי האָט ער פאַרדעקט זײַן פנים, און מיט צוויי האָט ער פאַרדעקט זײַנע פיס, און מיט צוויי איז ער געפלויגן. 3 און איינער האָט גערופן צום אַנדערן, און האָט געזאָגט:
הייליק, הייליק, הייליק איז גאָט פון צבֿאות,
די גאַנצע ערד איז פול מיט זײַן פּראַכט.

4 און די בײַשטידלער פון די שוועלן האָבן זיך געטרייסלט פון דעם קול פון די רופער, און דאָס הויז איז פול געוואָרן מיט רויך. 5 האָב איך געזאָגט:
ווי מיר, וואָרום איך בין פאַרשניטן;
ווייל אַ מענטש מיט אומריינע ליפּן בין איך,
און צווישן אַ פאָלק מיט אומריינע ליפּן זיץ איך;
וואָרום דעם קיניג גאָט פון צבֿאות
האָבן געזען מײַנע אויגן.
6 איז צוגעפלויגן צו מיר איינער פון די שׂרפים, און אין זײַן האַנט איז געווען אַן אָנגעברענטער שטיין, וואָס ער האָט מיט אַ פײַערצוואַנג גענומען פון מזבח; 7 און ער האָט אים צוגערירט צו מײַן מויל, און האָט געזאָגט:
זע, דאָסדאָזיקע האָט אָנגערירט אויף דײַנע ליפּן,
אָפּטאָן וועט זיך דײַן פאַרברעך,
און דײַן זינד וועט פאַרגעבן ווערן.
8 און איך האָב געהערט דעם קול פון גאָט ווי ער זאָגט:
וועמען זאָל איך שיקן,
און ווער זאָל אונדז גיין?
האָב איך געזאָגט: דאָ בין איך; שיק מיך. 9 האָט ער געזאָגט: גיי און זאָלסט זאָגן צו דעמדאָזיקן פאָלק:
הערן זאָלט איר הערן, אָבער ניט פאַרשטיין,
און זען זאָלט איר זען, אָבער ניט מערקן.
10 מאַך פעט דאָס האַרץ פון דעמדאָזיקן פאָלק,
און זײַנע אויערן מאַך שווער,
און זײַנע אויגן פאַרקלעפּ,
טאָמער וועט ער זען מיט זײַנע אויגן,
און מיט זײַנע אויערן הערן,
און זײַן האַרץ וועט פאַרשטיין,
און ער וועט זיך אומקערן, און געהיילט ווערן.
11 האָב איך געזאָגט: ביז וואַנען, גאָט? און ער האָט געזאָגט:
ביז אַז שטעט וועלן זײַן וויסט אָן אַ באַוווינער,
און הײַזער אָן אַ מענטשן

אונ די ערד וועט פאַרוויסט ווערן אין אַ וויסטעניש;
12 אונ גאָט וועט דערווייטערן די מענטשן,
אונ די פאַרלאָזנקייט וועט זיין גרויס אין לאַנד.
13 אונ בלייבט נאָך אַ צענט־חלק דרינען,
וועט עס ווידער אויסגעראַמט ווערן;
ווי אַ טערעבינט אונ ווי אַן אייכנבוים,
וואָס נאָר זייער שטאַם בלייבט ווען בלעטער צעפאַלן;
דער הייליקער זאָמען וועט זיין איר שטאַם.

ז 1 אונ עס איז געווען אין די טעג פון אָחָז דעם זון פון
יוֹתָם דעם זון פון עוּזִיָהוּן, דעם מלך פון יהודה, איז
רצין דער מלך פון אַרָם, אונ פֶּקַח דער זון פון רמַלְיָהוּן,
דער מלך פון ישראל, אַרויפגעגאַנגען אויף ירושָלַיִם, אין
מלחמה אויף איר, אָבער זיי האָבן זי ניט געקענט בייקומען.
2 אונ עס איז אָנגעזאָגט געוואָרן אין הויז פון דוד, אַזוי צו
זאָגן: אַרָם לאַגערט אין איינעם מיט אפרים. אונ זיין האַרץ
אונ דאָס האַרץ פון זיין פאָלק האָט זיך געטרייסלט, אַזוי
ווי עס טרייסלען זיך דיביימער פון וואַלד פאַרן ווינט.
3 האָט גאָט געזאָגט צו ישַעיָהוּן: גיי אַקאָרשט אַרויס
אַנטקעגן אָחָזן, דו אונ דיין זון שְאָר־יָשוּבא, ביים ברעג
גראָבן פון דעם אויבערשטן טייך, אויף דעם וועג פון
וועשערפעלד, 4 אונ זאָלסט זאָגן צו אים:
זיי געזעצט אונ רואיק,
זאָלסט ניט מורא האָבן,
אונ דיין האַרץ זאָל ניט שלאַף ווערן,
פאַר דידאָזיקע צוויי רייכערדיקע עקן פייערהעלצער;
איבער דעם גרימצאָרן פון רצין אונ אַרָם,
אונ דעם זון פון רמַליָהוּן.
5 ווייל אַרָם האָט באַראָטן אויף דיר בייז,
אפרים אונ דער זון פון רמַליָהוּן, אַזוי צו זאָגן:
6 לאָמיר אַרויפגיין אויף יהודה אונ זי איינשרעקן,
אונ לאָמיר זי איינברעכן פאַר אונדז,
אונ לאָמיר מאַכן פאַר אַ מלך אין איר
דעם זון פון טָבאֵלן—
7 האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
עס וועט ניט באַשטיין, אונ וועט ניט געשען.
8 וואָרום דער קאָפּ פון אַרָם איז דַמֶשֶׂק,
אונ דער קאָפּ פון דַמֶשֶׂק איז רצין;
אונ אין נאָך פינף אונ זעכציק יאָר
וועט אפרים צעבראָכן ווערן פאַר אויס פאָלק.
9 אונ דער קאָפּ פון אפרים איז שומרון,
אונ דער קאָפּ פון שומרון איז דער זון פון רמַליָהוּן.
אַז איר וועט ניט גלויבן, וועט איר זיכער ניט בלייבןב.

10 אונ גאָט האָט ווידער גערעדט צו אָחָזן, אַזוי צו זאָגן: 11 בעט דיר אַ צייכן פון יהוה דיין גאָט; בעט פון דער טיפעניש,
אָדער פון אויבן אין דער הייך. 12 האָט אָחָז געזאָגט: איך וועל ניט בעטן, אונ ניט פרווון יהוה. 13 האָט ער געזאָגט: הערט
אַקאָרשט, איר הויז פון דוד: איז אַייך ווינציק מיד צו מאַכן מענטשן, אַז איר ווילט אויך מיין גאָט מיד מאַכן? 14 דרום וועט
יהוה אַליין אַייך געבן אַ צייכן: אָט ווערט די יונגע פרוי טראָגעדיק, אונ זי געבערט אַ זון, אונ וועט רופן זיין נאָמען
עִמָנוּאֵלג. 15 שמאַנט אונ האָניק וועט ער עסן, ווען ער וועט וויסן פיינט צו האָבן שלעכטס, אונ אויסצוקלייבן גוטס.—

יב אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֶה שְׁמָמָה׃ וְרִחַק יְהוָה אֶת־הָאָדָם
יג וְרַבָּה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂירִיָּה וְשָׁבָה
וְהָיְתָה לְבָעֵר כָּאֵלָה וְכָאַלּוֹן אֲשֶׁר בְּשַׁלֶּכֶת מַצֶּבֶת בָּם
זֶרַע קֹדֶשׁ מַצַּבְתָּהּ׃ *

ז

א וַיְהִי בִּימֵי אָחָז בֶּן־יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רְצִין
מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַםִ
ב לַמִּלְחָמָה עָלֶיהָ וְלֹא יָכֹל לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ׃ וַיֻּגַּד לְבֵית דָּוִד
לֵאמֹר נָחָה אֲרָם עַל־אֶפְרָיִם וַיָּנַע לְבָבוֹ וּלְבַב עַמּוֹ כְּנוֹעַ
ג עֲצֵי־יַעַר מִפְּנֵי־רוּחַ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְשַׁעְיָהוּ צֵא־
נָא לִקְרַאת אָחָז אַתָּה וּשְׁאָר יָשׁוּב בְּנֶךָ אֶל־קְצֵה תְּעָלַת
ד הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה אֶל־מְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו
הִשָּׁמֵר וְהַשְׁקֵט אַל־תִּירָא וּלְבָבְךָ אַל־יֵרַךְ מִשְּׁנֵי זַנְבוֹת
הָאוּדִים הָעֲשֵׁנִים הָאֵלֶּה בָּחֳרִי־אַף רְצִין וַאֲרָם וּבֶן־
ה רְמַלְיָהוּ׃ יַעַן כִּי־יָעַץ עָלֶיךָ אֲרָם רָעָה אֶפְרַיִם וּבֶן־רְמַלְיָהוּ
ו לֵאמֹר׃ נַעֲלֶה בִיהוּדָה וּנְקִיצֶנָּה וְנַבְקִעֶנָּה אֵלֵינוּ וְנַמְלִיךְ
ז מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֵת בֶּן־טָבְאַל׃ * כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
ח לֹא תָקוּם וְלֹא תִהְיֶה׃ כִּי רֹאשׁ אֲרָם דַּמֶּשֶׂק וְרֹאשׁ
דַּמֶּשֶׂק רְצִין וּבְעוֹד שִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יֵחַת אֶפְרַיִם מֵעָם׃
ט וְרֹאשׁ אֶפְרַיִם שֹׁמְרוֹן וְרֹאשׁ שֹׁמְרוֹן בֶּן־רְמַלְיָהוּ אִם לֹא
י תַאֲמִינוּ כִּי לֹא תֵאָמֵנוּ׃ וַיּוֹסֶף יְהוָה דַּבֵּר אֶל־אָחָז
יא לֵאמֹר׃ שְׁאַל־לְךָ אוֹת מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַעְמֵק שְׁאָלָה
יב אוֹ הַגְבֵּהַּ לְמָעְלָה׃ וַיֹּאמֶר אָחָז לֹא־אֶשְׁאַל וְלֹא־אֲנַסֶּה
יג אֶת־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ־נָא בֵּית דָּוִד הַמְעַט מִכֶּם הַלְאוֹת
יד אֲנָשִׁים כִּי תַלְאוּ גַּם אֶת־אֱלֹהָי׃ לָכֵן יִתֵּן אֲדֹנָי הוּא לָכֶם
אוֹת הִנֵּה הָעַלְמָה הָרָה וְיֹלֶדֶת בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ עִמָּנוּ אֵל׃
טו חֶמְאָה וּדְבַשׁ יֹאכֵל לְדַעְתּוֹ מָאוֹס בָּרָע וּבָחוֹר בַּטּוֹב׃

ו, יג׳ סבירין בה   ס״ב לספרדים   ז, ב׳ מלעיל   ו׳ דלג עד ט, ה׳

א אַן איבערבלייב וועט זיך צוריקקערן. זע י, 21.
ב וואָרטשפּיל: אם לא תַאֲמִינוּ כִּי לא תֵאָמֵנוּ.
ג גאָט מיט אונדז.

כִּי בְּטֶרֶם יֵדַע הַנַּעַר מָאֹס בָּרָע וּבָחֹר בַּטּוֹב תֵּעָזֵב טז
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אַתָּה קָץ מִפְּנֵי שְׁנֵי מְלָכֶיהָ׃ יָבִיא יְהוָה יז
עָלֶיךָ וְעַל־עַמְּךָ וְעַל־בֵּית אָבִיךָ יָמִים אֲשֶׁר לֹא־בָאוּ
לְמִיּוֹם סוּר־אֶפְרַיִם מֵעַל יְהוּדָה אֵת מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁרֹק יְהוָה לַזְּבוּב אֲשֶׁר בִּקְצֵה יְאֹרֵי יח
מִצְרָיִם וְלַדְּבוֹרָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר׃ וּבָאוּ וְנָחוּ כֻלָּם יט
בְּנַחֲלֵי הַבַּתּוֹת וּבִנְקִיקֵי הַסְּלָעִים וּבְכֹל הַנַּעֲצוּצִים וּבְכֹל
הַנַּהֲלֹלִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא יְגַלַּח אֲדֹנָי בְּתַעַר הַשְּׂכִירָה כ
בְּעֶבְרֵי נָהָר בְּמֶלֶךְ אַשּׁוּר אֶת־הָרֹאשׁ וְשַׂעַר הָרַגְלָיִם וְגַם
אֶת־הַזָּקָן תִּסְפֶּה׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יְחַיֶּה־אִישׁ עֶגְלַת כא
בָּקָר וּשְׁתֵּי־צֹאן׃ וְהָיָה מֵרֹב עֲשׂוֹת חָלָב יֹאכַל חֶמְאָה כב
כִּי־חֶמְאָה וּדְבַשׁ יֹאכֵל כָּל־הַנּוֹתָר בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ וְהָיָה כג
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה כָל־מָקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם אֶלֶף גֶּפֶן
בְּאֶלֶף כָּסֶף לַשָּׁמִיר וְלַשַּׁיִת יִהְיֶה׃ בַּחִצִּים וּבַקֶּשֶׁת יָבוֹא כד
שָׁמָּה כִּי־שָׁמִיר וָשַׁיִת תִּהְיֶה כָל־הָאָרֶץ׃ וְכֹל הֶהָרִים כה
אֲשֶׁר בַּמַּעְדֵּר יֵעָדֵרוּן לֹא־תָבוֹא שָׁמָּה יִרְאַת שָׁמִיר וָשָׁיִת
וְהָיָה לְמִשְׁלַח שׁוֹר וּלְמִרְמַס שֶׂה׃

ח

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קַח־לְךָ גִּלָּיוֹן גָּדוֹל וּכְתֹב עָלָיו בְּחֶרֶט א
אֱנוֹשׁ לְמַהֵר שָׁלָל חָשׁ בַּז׃ וְאָעִידָה לִּי עֵדִים נֶאֱמָנִים ב
אֵת אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְאֶת־זְכַרְיָהוּ בֶּן יְבֶרֶכְיָהוּ׃ וָאֶקְרַב אֶל־ ג
הַנְּבִיאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרָא שְׁמוֹ מַהֵר
שָׁלָל חָשׁ בַּז׃ כִּי בְּטֶרֶם יֵדַע הַנַּעַר קְרֹא אָבִי וְאִמִּי יִשָּׂא ׀ ד
אֶת־חֵיל דַּמֶּשֶׂק וְאֵת שְׁלַל שֹׁמְרוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
וַיֹּסֶף יְהוָה דַּבֵּר אֵלַי עוֹד לֵאמֹר׃ יַעַן כִּי מָאַס הָעָם הַזֶּה ה ו
אֵת מֵי הַשִּׁלֹחַ הַהֹלְכִים לְאַט וּמְשׂוֹשׂ אֶת־רְצִין וּבֶן־
רְמַלְיָהוּ׃ וְלָכֵן הִנֵּה אֲדֹנָי מַעֲלֶה עֲלֵיהֶם אֶת־מֵי הַנָּהָר ז

ח, ו׳ פתח באתנח

16 יאָ, נאָך אײדער דער ייִנגל װעט װיסן פֿײַנט צו האָבן שלעכטס, און אױסצוקלײַבן גוטס, װעט פֿאַרלאָזן װערן די ערד װאָס דו שרעקסט זיך פֿאַר אירע צװײ מלכים.– 17 גאָט װעט ברענגען אױף דיר, און אױף דײַן פֿאָלק, און אױף דײַן פֿאָטערס הױז, טעג װאָס זײַנען ניט געװען פֿון דעם טאָג װאָס אפֿרים האָט זיך אָפּגעקערט פֿון יהודה– דעם מלך פֿון אַשור.

18 און עס װעט זײַן אין יענעם טאָג,
װעט גאָט אַ שמוצער טאָן צו דער פֿליג
װאָס אין עק טײַכן פֿון מִצרַיִם,
און צו דער בין װאָס אין לאַנד אַשור.
19 און זײ װעלן קומען, און װעלן אַלע רוען
אין די װיסטע טאָלן און אין די שפּאַלטן פֿון פֿעלזן,
און אין אַלע דערנער און אין אַלע װילדע בײמלעך.
20 אין יענעם טאָג װעט גאָט אָפּגאָלן
מיט דעם גאָלמעסער געדונגען אױף יענער זײַט טײַך–
מיט דעם מלך פֿון אַשור,
דעם קאָפּ און די האָר פֿון די פֿיס,
און אױך די באָרד װעט עס אַראָפּנעמען.

21 און עס װעט זײַן אין יענעם טאָג,
אַז אַ מאַן װעט אױפֿהאָדעװען אַ יונגע קו און צװײ שאָף,
22 איז, פֿון פֿיל מילך װאָס זײ װעלן געבן,
װעט ער עסן שמאַנט;
װאָרום שמאַנט און האָניק װעט עסן
איטלעכער װאָס איז געבליבן אין לאַנד.
23 און עס װעט זײַן אין יענעם טאָג,
איז, איטלעכער אָרט װו עס זײַנען דאָ
טױזנט װײַנשטאָקן װערט טױזנט זילבערשטיק,
װעט פֿאַר דערנער און פֿאַר װילדגעװעקס זײַן.
24 מיט פֿײַלן און מיט בױגן
װעט מען קומען אַהין,
װאָרום דערנער און װילדגעװעקס
װעט זײַן דאָס גאַנצע לאַנד.
25 און אַלע בערג װאָס װערן
מיט אַ גראָבאַײזן געגראָבן,
װעסטו אַהין ניט קומען אױס מורא
פֿאַר דערנער און װילדגעװעקס,
נאָר עס װעט זײַן פֿאַר אָקסן אַרױסצולאָזן,
און פֿאַר שאָף צום טרעטן.

ח 1 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: נעם דיר אַ גרױסן טאָװל, און שרײַב אָן דערױף מיטן שריפֿט פֿון פֿאָלק: דער זאַקרױב[א] אײַלט, דער רױב קומט גיך. 2 און איך זאָל מיר שטעלן באַגלױבטע עדות, אוּרִיָה דעם כֹּהן, און זְכַריָהו דעם זון פֿון יבֶרֶכיָהון.
3 און איך האָב גענענט צו דער נביאה, און זי איז טראָגעדיק געװאָרן, און האָט געבאָרן אַ זון. און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: רוף זײַן נאָמען: מַהֵר־שָלָל־חָש־בַּז. 4 װאָרום אײדער דער ייִנגל װעט װיסן צו רופֿן טאַטע און מאַמע, װעט מען אַװעקטראָגן דעם פֿאַרמעג פֿון דַמֶשֶׂק, און דעם זאַקרױב פֿון שומרון, פֿאַרױס פֿאַר דעם מלך פֿון אַשור.
5 און גאָט האָט נאָך װידער צו מיר גערעדט, אַזױ צו זאָגן:
6 װײַל דאָסדאָזיקע פֿאָלק האָט פֿאַראַכט
די װאַסערן פֿון שִלוֹחַ װאָס גײען פּאַמעלעך,
און זיך געפֿרײט מיט רצין און דעם זון פֿון רמַליָהון,
7 דרומעך זע, גאָט ברענגט אַרױף אױף זײ
די גרױסע און מאַכטיקע װאַסערן פֿון טײַך[ב],

[א] דער זאַקרױב אײַלט, דער רױב קומט גיך. [ב] פּרָת.

דעם מלך פון אַשור מיט זיין גאַנצער מחנה,
און ער וועט איבערלויפן איבער אַלע זיינע גראָבנס,
און אַריבערגיין איבער זיינע אַלע ברעגן;
8 און ער וועט דורכציען דורך יהודה,
פלייצנדיק וועט ער דורכשטראָמען,
ביזן האַלדז וועט ער גרייכן,
און די שפּרייטונגען פון זיינע פליגלען
וועלן אָנפילן די ברייט פון דיין לאַנד, עִמָּנוּאֵל[א]!
9 ליאַרעמט, איר פעלקער, אָבער איר וועט צעבראָכן ווערן;
יאָ, פאַרנעמט אַלע ווייטענישן פון דער ערד;
גורט אַייך אָן, אָבער איר וועט צעבראָכן ווערן,
גורט אַייך אָן, אָבער איר וועט צעבראָכן ווערן.
10 עצהט אַן עצה, און זי וועט פאַרשטערט ווערן,
רעדט אָפּ אַ זאַך, און זי וועט ניט באַשטיין,
וואָרום גאָט איז מיט אונדז[ב].
11 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט צו מיר מיט אַ שטאַרקער האַנט, און ער האָט מיך געוואָרנט, ניט צו גיין אין וועג פון דעמדאָזיקן פאָלק, אַזוי צו זאָגן:
12 איר זאָלט ניט זאָגן בונט אויף אַלץ
וואָס דאָסדאָזיקע פאָלק זאָגט בונט,
און זיין מורא זאָלט איר ניט מורא האָבן,
און ניט פאָרכטן.
13 גאָט פון צבָאוֹת, אים זאָלט איר הייליקן,
און ער זאָל זיין אַייער מורא, און ער אַייער פאָרכט.
14 און ער וועט זיין פאַר אַ הייליקטום,
אָבער אויך פאַר אַ שטיין פון אָנשטויסונג,
און פאַר אַ פעלז פון שטרויכלונג,
פאַר ביידע הייזער פון ישׂראל;
פאַר אַ נעץ און פאַר אַ פאַסטקע
פאַר דעם באַוווינער פון ירושָלַיִם.
15 און פיל צווישן זיי וועלן געשטרויכלט ווערן,
און פאַלן און צעבראָכן ווערן,
און געפאַנגען און באַצוווּנגען ווערן.

16 פאַרבינדן די וואָרעניש,
פאַרחתמען די לערנונג צווישן מיינע לערנער!

17 און איך וועל האַרן אויף גאָט וואָס פאַרבאָרגט זיין פּנים פון דעם הויז פון יעקב, און וועל האָפן צו אים. 18 אָט בין איך און די קינדער וואָס גאָט האָט מיר געגעבן, פאַר סימנים און פאַר צייכנס אין ישׂראל פון גאָט פון צבָאוֹת וואָס רוט אויף באַרג ציון. 19 און אַז זיי וועלן זאָגן צו אַייך: פרעגט ביי די גייסטער און ביי די רוחות וואָס פּיפּסן און וואָס מורמלען, [זאָלט איר זאָגן:] דאַרף ניט אַ פאָלק פרעגן ביי זיין גאָט? [צו וואָס פרעגן] פאַר די לעבעדיקע ביי די טויטע 20 לערנונג און וואָרעניש? פאַרוואָר, זיי וועלן זאָגן אַזוי ווי דאָסדאָזיקע וואָרט וואָס האָט ניט קיין זין.

21 און דורכגיין וועט דורך דאַנען
אַ געדריקטער און אַ הונגעריקער;
און עס וועט זיין,
אַז ער וועט הונגערן, וועט ער צערענען,
און וועט שילטן זיין מלך און זיין גאָט;
און ער וועט זיך קערן צו דער הייך,
22 און וועט קוקן צו דער ערד,
ערשט נויט און פינצטערניש,
אַנגסטיקע טונקלעניש, און חושכניש אויסגעשפּרייט.
23 וואָרום ניטאָ קיין מיד ווערן ביי דעם וואָס דריקט זי;
אַצונד האָט דער ערשטער לייכט אָנגערירט,
לאַנד זבולון און לאַנד נפתלי,
אָבער דער לעצטער וועט אָנפאַלן שווער
אויפן וועג פון ים, פון יענער זייט יַרדן,
אין דער געגנט פון די פעלקער.

ט

1 דאָס פאָלק וואָס איז געגאַנגען אין פינצטערניש,
האָט דערזען אַ גרויס ליכטיקייט;
די וואָס זיינען געזעסן אין לאַנד פון טויטשאָטן,

[א] זע ז, 14. [ב] עִמָּנוּ אֵל.

הָעֲצוּמִים וְהָרַבִּים אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶת־כָּל־כְּבוֹדוֹ וְעָלָה
ח עַל־כָּל־אֲפִיקָיו וְהָלַךְ עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו׃ וְחָלַף בִּיהוּדָה
שָׁטַף וְעָבַר עַד־צַוָּאר יַגִּיעַ וְהָיָה מֻטּוֹת כְּנָפָיו מְלֹא רֹחַב־
ט אַרְצְךָ עִמָּנוּ אֵל׃ רֹעוּ עַמִּים וָחֹתּוּ וְהַאֲזִינוּ כֹּל
י מֶרְחַקֵּי־אָרֶץ הִתְאַזְּרוּ וָחֹתּוּ הִתְאַזְּרוּ וָחֹתּוּ׃ עֻצוּ עֵצָה
יא וְתֻפָר דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל׃ כִּי
כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי כְּחֶזְקַת הַיָּד וְיִסְּרֵנִי מִלֶּכֶת בְּדֶרֶךְ
יב הָעָם־הַזֶּה לֵאמֹר׃ לֹא־תֹאמְרוּן קֶשֶׁר לְכֹל אֲשֶׁר־יֹאמַר
הָעָם הַזֶּה קָשֶׁר וְאֶת־מוֹרָאוֹ לֹא־תִירְאוּ וְלֹא תַעֲרִיצוּ׃
יג אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת אֹתוֹ תַקְדִּישׁוּ וְהוּא מוֹרַאֲכֶם וְהוּא
יד מַעֲרִצְכֶם׃ וְהָיָה לְמִקְדָּשׁ וּלְאֶבֶן נֶגֶף וּלְצוּר מִכְשׁוֹל לִשְׁנֵי
טו בָתֵּי יִשְׂרָאֵל לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִָם׃ וְכָשְׁלוּ בָם
טז רַבִּים וְנָפְלוּ וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ צוֹר תְּעוּדָה
יז חֲתוֹם תּוֹרָה בְּלִמֻּדָי׃ וְחִכִּיתִי לַיהוָה הַמַּסְתִּיר פָּנָיו מִבֵּית
יח יַעֲקֹב וְקִוֵּיתִי־לוֹ׃ הִנֵּה אָנֹכִי וְהַיְלָדִים אֲשֶׁר נָתַן־לִי יְהוָה
לְאֹתוֹת וּלְמוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת הַשֹּׁכֵן
יט בְּהַר צִיּוֹן׃ וְכִי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דִּרְשׁוּ אֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־
הַיִּדְּעֹנִים הַמְצַפְצְפִים וְהַמַּהְגִּים הֲלוֹא־עָם אֶל־אֱלֹהָיו יִדְרֹשׁ
כ בְּעַד הַחַיִּים אֶל־הַמֵּתִים׃ לְתוֹרָה וְלִתְעוּדָה אִם־לֹא יֹאמְרוּ
כא כַּדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין־לוֹ שָׁחַר׃ וְעָבַר בָּהּ נִקְשֶׁה וְרָעֵב
וְהָיָה כִי־יִרְעַב וְהִתְקַצַּף וְקִלֵּל בְּמַלְכּוֹ וּבֵאלֹהָיו וּפָנָה
כב לְמָעְלָה׃ וְאֶל־אֶרֶץ יַבִּיט וְהִנֵּה צָרָה וַחֲשֵׁכָה מְעוּף צוּקָה
כג וַאֲפֵלָה מְנֻדָּח׃ כִּי לֹא מוּעָף לַאֲשֶׁר מוּצָק לָהּ כָּעֵת
הָרִאשׁוֹן הֵקַל אַרְצָה זְבֻלוּן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי וְהָאַחֲרוֹן
הִכְבִּיד דֶּרֶךְ הַיָּם עֵבֶר הַיַּרְדֵּן גְּלִיל הַגּוֹיִם׃

ט

א הָעָם הַהֹלְכִים בַּחֹשֶׁךְ רָאוּ אוֹר גָּדוֹל יֹשְׁבֵי בְּאֶרֶץ צַלְמָוֶת

ח, טו׳ קמץ בז״ק   יז׳ כצ״ל

אוֹר נָגַהּ עֲלֵיהֶם׃ הִרְבִּיתָ הַגּוֹי לֹא הִגְדַּלְתָּ הַשִּׂמְחָה ב
שָׂמְחוּ לְפָנֶיךָ כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר כַּאֲשֶׁר יָגִילוּ בְּחַלְּקָם שָׁלָל׃
כִּי ׀ אֶת־עֹל סֻבֳּלוֹ וְאֵת מַטֵּה שִׁכְמוֹ שֵׁבֶט הַנֹּגֵשׂ בּוֹ הַחִתֹּתָ ג
כְּיוֹם מִדְיָן׃ כִּי כָל־סְאוֹן סֹאֵן בְּרַעַשׁ וְשִׂמְלָה מְגוֹלָלָה ד
בְדָמִים וְהָיְתָה לִשְׂרֵפָה מַאֲכֹלֶת אֵשׁ׃ כִּי־יֶלֶד יֻלַּד־לָנוּ ה
בֵּן נִתַּן־לָנוּ וַתְּהִי הַמִּשְׂרָה עַל־שִׁכְמוֹ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּלֶא
יוֹעֵץ אֵל גִּבּוֹר אֲבִי־עַד שַׂר־שָׁלוֹם׃ לְםַרְבֵּה הַמִּשְׂרָה ו
וּלְשָׁלוֹם אֵין־קֵץ עַל־כִּסֵּא דָוִד וְעַל־מַמְלַכְתּוֹ לְהָכִין אֹתָהּ
וּלְסַעֲדָהּ בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם קִנְאַת יְהוָה
צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ ● דָּבָר שָׁלַח אֲדֹנָי בְּיַעֲקֹב ז
וְנָפַל בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְיָדְעוּ הָעָם כֻּלּוֹ אֶפְרַיִם וְיוֹשֵׁב שֹׁמְרוֹן ח
בְּגַאֲוָה וּבְגֹדֶל לֵבָב לֵאמֹר׃ לְבֵנִים נָפָלוּ וְגָזִית נִבְנֶה ט
שִׁקְמִים גֻּדָּעוּ וַאֲרָזִים נַחֲלִיף׃ וַיְשַׂגֵּב יְהוָה אֶת־צָרֵי רְצִין י
עָלָיו וְאֶת־אֹיְבָיו יְסַכְסֵךְ׃ אֲרָם מִקֶּדֶם וּפְלִשְׁתִּים מֵאָחוֹר יא
וַיֹּאכְלוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־פֶּה בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד
יָדוֹ נְטוּיָה׃ וְהָעָם לֹא־שָׁב עַד־הַמַּכֵּהוּ וְאֶת־יְהוָה צְבָאוֹת יב
לֹא דָרָשׁוּ׃ וַיַּכְרֵת יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה יג
וְאַגְמוֹן יוֹם אֶחָד׃ זָקֵן וּנְשׂוּא־פָנִים הוּא הָרֹאשׁ וְנָבִיא יד
מוֹרֶה־שֶּׁקֶר הוּא הַזָּנָב׃ וַיִּהְיוּ מְאַשְּׁרֵי הָעָם־הַזֶּה מַתְעִים טו
וּמְאֻשָּׁרָיו מְבֻלָּעִים׃ עַל־כֵּן עַל־בַּחוּרָיו לֹא־יִשְׂמַח ׀ אֲדֹנָי טז
וְאֶת־יְתֹמָיו וְאֶת־אַלְמְנֹתָיו לֹא יְרַחֵם כִּי כֻלּוֹ חָנֵף וּמֵרַע
וְכָל־פֶּה דֹּבֵר נְבָלָה בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ
נְטוּיָה׃ כִּי־בָעֲרָה כָאֵשׁ רִשְׁעָה שָׁמִיר וָשַׁיִת תֹּאכֵל וַתִּצַּת יז
בְּסִבְכֵי הַיַּעַר וַיִּתְאַבְּכוּ גֵּאוּת עָשָׁן׃ בְּעֶבְרַת יְהוָה יח
צְבָאוֹת נֶעְתַּם אָרֶץ וַיְהִי הָעָם כְּמַאֲכֹלֶת אֵשׁ אִישׁ אֶל־
אָחִיו לֹא יַחְמֹלוּ׃ וַיִּגְזֹר עַל־יָמִין וְרָעֵב וַיֹּאכַל עַל־שְׂמֹאול יט
וְלֹא שָׂבֵעוּ אִישׁ בְּשַׂר־זְרֹעוֹ יֹאכֵלוּ׃ מְנַשֶּׁה אֶת־אֶפְרַיִם כ

ב׳ ס׳ קרי   ו׳ ם סתומה באמצע תיבה   פ״כ   ט׳ קמץ בטרחא   קמץ בז״ק

אויף זיי האָט אַ ליכטיקייט געשיינט.
[2] האָסט געמערט דאָס פאָלק,
האָסט געגרייסט זיין פרייד;
זיי פרייען זיך פאַר דיר, ווי די פרייד בײַם שניט,
ווי מען קוועלט ווען מע טיילט זיך מיט רויב.
[3] וואָרום דעם יאָך פון זיין לאַסט,
און דעם שטאַנג פון זיין נאַקן,
די רוט פון זיין דריקער,
האָסטו צעבראָכן ווי אין טאָג פון מִדְיָן.
[4] וואָרום יעטוועדער שוך וואָס האָט געשאַרט[a] מיט רעש,
און יעטוועדער מאַנטל געוועלגערט אין בלוט,
וועט זיין צו בראַנד,
אַ שפּייז פאַרן פייער.
[5] וואָרום אַ קינד איז אונדז געבאָרן געוואָרן,
אַ זון איז אונדז געגעבן געוואָרן,
און די הערשאַפט איז אויף זיין אַקסל;
און מע רופט זיין נאָמען:
פֶּלֶא־יוֹעֵץ־אֵל־גִּבּוֹר
אֲבִי־עַד־שַׂר־שָׁלוֹם[b];
[6] צו מערן די הערשאַפט,
און צו שלום אָן שיעור,
אויף דעם טראָן פון דוד,
און אויף זיין מלוכה;
זי צו פעסטיקן און זי אונטערצושטיצן
מיט רעכט און גערעכטיקייט,
פון אַצונד און ביז אייביק;
דאָס אָננעמען זיך פון גאָט פון צבָאות טוט דאָסדאָזיקע.

[7] גאָט האָט אַ וואָרט געשיקט אין יעקב,
און עס איז געפאַלן אין ישׂראל.
[8] און וויסן וועט דאָס גאַנצע פאָלק,
אפרים און דער באַוווינער פון שומרון,
וואָס זאָגט מיט גאווה און מיט גַדלות פון האַרצן:
[9] ציגל זיינען אַיינגעפאַלן,
און געהאַקטע שטיינער וועלן מיר בויען;
ווילדע פייגנביימער זיינען אָפּגעהאַקט געוואָרן,

און מיט צעדערן וועלן מיר זיי פאַרבייטן.
[10] דרום דערהייבט גאָט די פיינט פון רצין אויף אים,
און זיינע שׂונאים וועט ער אָנרייצן;
[11] אַרָם פון פאָרנט, און פלשתּים פון הינטן;
און זיי עסן ישׂראל מיטן גאַנצן מויל.
ביי אַלעם דעם איז ניט אָפּגעגאַנגען זיין כּעס,
און זיין האַנט איז נאָך אויסגעשטרעקט.
[12] אָבער דאָס פאָלק קערט זיך ניט צו זיין שלאָגער,
און גאָט פון צבָאות זוכן זיי ניט.
[13] און גאָט פאַרשניידט פון ישׂראל קאָפּ און עק,
טייטלצווייג און טייכריטל, אין איין טאָג.
[14] דער זקן און דער אָנגעזעענער, דאָס איז דער קאָפּ,
און דער נביא וואָס לערנט ליגן, דאָס איז דער עק.
[15] און די פירער פון דעם דאָזיקן פאָלק זיינען
פאַרפירער,
און זייערע געפירטע זיינען צעמישט.
[16] דרום פרייט זיך ניט גאָט מיט זיינע יונגע לייט,
און זיינע יתוֹמים און אַלמנות דערבאַרימט ער ניט;
וואָרום איטלעכער איז זינדיק און טוט שלעכטס,
און איטלעך מויל רעדט שענדלעכקייט.
ביי אַלעם דעם איז ניט אָפּגעגאַנגען זיין כּעס,
און זיין האַנט איז נאָך אויסגעשטרעקט.

[17] וואָרום די שלעכטיקייט ברענט ווי אַ פייער,
זי פאַרצערט דערנער און ווילדגעוועקס,
און צינדט די געצווייגן פון וואַלד,
ביז זיי קנוילן זיך אין זיילן פון רויך.
[18] דורך דעם צאָרן פון גאָט פון צבָאות
איז צעפלאַקערט דאָס לאַנד,
און דאָס פאָלק איז ווי שפּייז פאַרן פייער;
זיי דערבאַרימען זיך ניט קיינער אויף זיין ברודער,
[19] און מע רייסט רעכטס, און בלייבט הונגעריק,
און מע עסט לינקס, און ווערט ניט זאַט;
זיי עסן איטלעכער דאָס פלייש פון זיין אָרעם:
[20] מנשה אפרימען, און אפרים מנשהן,

[a] וואָרטשפּיל: סְאוֹן סֹאֵן.
[b] וווּנדער טוט באַראָטן גאָט דער מאַכטיקער, דער אייביקער פאָטער, דער האַר פון פריד.

וְאֶפְרַיִם אֶת־מְנַשֶּׁה יַחְדָּו הֵמָּה עַל־יְהוּדָה בְּכָל־זֹאת לֹא־
שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃

י

א ב הוֹי הַחֹקְקִים חִקְקֵי־אָוֶן וּמְכַתְּבִים עָמָל כִּתֵּבוּ׃ לְהַטּוֹת
מִדִּין דַּלִּים וְלִגְזֹל מִשְׁפַּט עֲנִיֵּי עַמִּי לִהְיוֹת אַלְמָנוֹת
ג שְׁלָלָם וְאֶת־יְתוֹמִים יָבֹזּוּ׃ וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם פְּקֻדָּה וּלְשׁוֹאָה
מִמֶּרְחָק תָּבוֹא עַל־מִי תָנוּסוּ לְעֶזְרָה וְאָנָה תַעַזְבוּ כְּבוֹדְכֶם׃
ד בִּלְתִּי כָרַע תַּחַת אַסִּיר וְתַחַת הֲרוּגִים יִפֹּלוּ בְּכָל־זֹאת
ה לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ הוֹי אַשּׁוּר שֵׁבֶט
ו אַפִּי וּמַטֶּה־הוּא בְיָדָם זַעְמִי׃ בְּגוֹי חָנֵף אֲשַׁלְּחֶנּוּ וְעַל־עַם
עֶבְרָתִי אֲצַוֶּנּוּ לִשְׁלֹל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז וּלְשִׂימוֹ מִרְמָס כְּחֹמֶר
ז חוּצוֹת׃ וְהוּא לֹא־כֵן יְדַמֶּה וּלְבָבוֹ לֹא־כֵן יַחְשֹׁב כִּי
ח לְהַשְׁמִיד בִּלְבָבוֹ וּלְהַכְרִית גּוֹיִם לֹא מְעָט׃ כִּי יֹאמַר
ט הֲלֹא שָׂרַי יַחְדָּו מְלָכִים׃ הֲלֹא כְּכַרְכְּמִישׁ כַּלְנוֹ אִם־לֹא
י כְאַרְפַּד חֲמָת אִם־לֹא כְדַמֶּשֶׂק שֹׁמְרוֹן׃ כַּאֲשֶׁר מָצְאָה
יָדִי לְמַמְלְכֹת הָאֱלִיל וּפְסִילֵיהֶם מִירוּשָׁלִַם וּמִשֹּׁמְרוֹן׃
יא הֲלֹא כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשֹׁמְרוֹן וְלֶאֱלִילֶיהָ כֵּן אֶעֱשֶׂה לִירוּשָׁלִַם
יב וְלַעֲצַבֶּיהָ׃ וְהָיָה כִּי־יְבַצַּע אֲדֹנָי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂהוּ
בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלִָם אֶפְקֹד עַל־פְּרִי־גֹדֶל לְבַב מֶלֶךְ־
יג אַשּׁוּר וְעַל־תִּפְאֶרֶת רוּם עֵינָיו׃ כִּי אָמַר בְּכֹחַ יָדִי עָשִׂיתִי
וּבְחָכְמָתִי כִּי נְבֻנוֹתִי וְאָסִיר ׀ גְּבוּלֹת עַמִּים וַעֲתִידֹתֵיהֶם
יד שׁוֹשֵׂתִי וְאוֹרִיד כַּאבִּיר יוֹשְׁבִים׃ וַתִּמְצָא כַקֵּן ׀ יָדִי לְחֵיל
הָעַמִּים וְכֶאֱסֹף בֵּיצִים עֲזֻבוֹת כָּל־הָאָרֶץ אֲנִי אָסָפְתִּי וְלֹא
טו הָיָה נֹדֵד כָּנָף וּפֹצֶה פֶה וּמְצַפְצֵף׃ הֲיִתְפָּאֵר הַגַּרְזֶן עַל
הַחֹצֵב בּוֹ אִם־יִתְגַּדֵּל הַמַּשּׂוֹר עַל־מְנִיפוֹ כְּהָנִיף שֵׁבֶט
טז אֶת־מְרִימָיו כְּהָרִים מַטֶּה לֹא־עֵץ׃ לָכֵן יְשַׁלַּח הָאָדוֹן
יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁמַנָּיו רָזוֹן וְתַחַת כְּבֹדוֹ יֵקַד יְקֹד כִּיקוֹד

י, ו׳ ולשומו ק   יג׳ ועתודותיהם קרי   כביד קי׳   טו׳ בס״א ואת

זיי אין איינעם אויף יהודה.
בײ אַלעם דעם איז ניט אָפּגעגאַנגען זיין כּעס,
און זיין האַנט איז נאָך אויסגעשטרעקט.

י [1] ווײ, די וואָס קריצן געזעצן פון אומגליק,
און שרייבער וואָס האָבן אומרעכט געשריבן,
[2] כּדי אָפּצונייגן פון משפּט די באַדערפטיקע,
און גזלען דאָס רעכט פון די אָרימע פון מיין פאָלק;
כּדי אַלמנות זאָלן זיין זייער רויב,
און יתומים זאָלן זיי באַראַבעווען!
[3] און וואָס וועט איר טאָן אין טאָג פון רעכנשאַפט,
און אין דער פאַרוויסטונג וואָס קומט פון דער ווייט?
צו וועמען וועט איר לויפן נאָך הילף?
און וווּ וועט איר איבערלאָזן אַייער רייכטום?
[4] ניט אַנדערש ווי קניען אונטער געפאַנגענע,
און אונטער הרוגים צו פאַלן.
בײ אַלעם דעם איז ניט אָפּגעגאַנגען זיין כּעס,
און זיין האַנט איז נאָך אויסגעשטרעקט.

[5] ווײ, אַשור, די רוט פון מיין צאָרן,
וואָס מיין כּעס איז אַ שטעקן אין זייער האַנט!
[6] אויף אַ זינדיקן פאָלק טו איך אים שיקן,
און אויף דער אומה פון מיין צאָרן טו איך אים באַפעלן,
צו רויבן זאַקרויב, און צו ראַבעווען רויב,
און זי מאַכן צו טרעטן ווי קויט פון די גאַסן.
[7] אָבער ניט אַזוי מיינט ער,
און ניט אַזוי טראַכט זיין האַרץ,
נייערט צו פאַרטיליקן איז אין זיין האַרצן,
און צו פאַרשניידן פעלקער ניט ווינציק.
[8] וואָרום ער זאָגט:
זיינען ניט מיינע האַרן מלכים אַלע?
[9] איז ניט ווי כַּרכּמיש כַּלנוֹ?
צי איז ניט ווי אַרפַּד חֲמָת?
צי איז ניט ווי דַמֶשֶׂק שומרוֹן?
[10] אַזוי ווי מיין האַנט האָט דערגרייכט
די קיניגרייכן פון די אָפּגעטער,
וואָס זייערע געצן זיינען מער געווען
ווי פון ירושָלַיִם און פון שומרון—
[11] פאַרוואָר, אַזוי ווי איך האָב געטאָן צו שומרון
און צו אירע אָפּגעטער,
אַזוי וועל איך טאָן צו ירושָלַיִם
און צו אירע געצנבילדער.

[12] אָבער עס וועט זיין, אַז גאָט וועט ענדיקן אַל זיין ווערק אויף באַרג צִיוֹן און אויף ירושָלַיִם, וועל איך זיך רעכענען פאַר דער פרוכט פון דעם שטאָלצן האַרצן פון דעם מלך פון אַשור, און פאַר דער רימעריי פון זיינע האָפערדיקע אויגן.
[13] וואָרום ער האָט געזאָגט:

מיטן כּוֹח פון מיין האַנט האָב איך אויפגעטאָן,
און מיט מיין חכמה, ווייל איך בין פאַרשטאַנדיק;
און איך טו אָפּ די געמאַרקן פון פעלקער,
און זייערע שאַצן האָב איך צערויבט,
און מאַכטיק טו איך נידערן די באַוווינער.
[14] און מיין האַנט האָט געפונען ווי אַ נעסט
דעם פאַרמעג פון די פעלקער,
און ווי מע קלייבט אויף אַייער פאַרלאָזענע,
האָב איך די גאַנצע ערד אויפגעקליבן;
און ניט געווען ווער זאָל אַ פליגל רירן,
אָדער עפענען אַ מויל און אַ פּיפּס טאָןא.
[15] קען די האַק זיך רימען קעגן דעם וואָס האַקט מיט איר?
קען די זעג זיך גרייסן קעגן דעם וואָס ציט זי?
ווי אַ רוט זאָל פאָכן מיט אירע אויפהייבער,
ווי אַ שטעקן זאָל אויפהייבן דעם וואָס ניט האָלץ!
[16] דרום וועט דער האַר, גאָט פון צבָאוֹת
אָנשיקן אַ דער אויף זיין פעטקייט;
און אונטער זיין פּראַכט וועט זיך צעברענען אַ בראַנד,
ווי די בראַנד פון אַ פייער.

א וואָרטשפּיל: וּפֹצֶה פֶה וּמְצַפְצֵף.

יז אֵשׁ׃ וְהָיָה אוֹר־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וּקְדוֹשׁוֹ לְלֶהָבָה וּבָעֲרָה
יח וְאָכְלָה שִׁיתוֹ וּשְׁמִירוֹ בְּיוֹם אֶחָד׃ וּכְבוֹד יַעְרוֹ וְכַרְמִלּוֹ
יט מִנֶּפֶשׁ וְעַד־בָּשָׂר יְכַלֶּה וְהָיָה כִּמְסֹס נֹסֵס׃ וּשְׁאָר עֵץ
כ יַעְרוֹ מִסְפָּר יִהְיוּ וְנַעַר יִכְתְּבֵם׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא
לֹא־יוֹסִיף עוֹד שְׁאָר יִשְׂרָאֵל וּפְלֵיטַת בֵּית־יַעֲקֹב לְהִשָּׁעֵן
כא עַל־מַכֵּהוּ וְנִשְׁעַן עַל־יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בֶּאֱמֶת׃ שְׁאָר
כב יָשׁוּב שְׁאָר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גִּבּוֹר׃ כִּי אִם־יִהְיֶה עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם שְׁאָר יָשׁוּב בּוֹ כִּלָּיוֹן חָרוּץ שׁוֹטֵף
כג צְדָקָה׃ כִּי כָלָה וְנֶחֱרָצָה אֲדֹנָי יֱהֹוִה צְבָאוֹת עֹשֶׂה
כד בְּקֶרֶב כָּל־הָאָרֶץ׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה
צְבָאוֹת אַל־תִּירָא עַמִּי יֹשֵׁב צִיּוֹן מֵאַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּכָּה
כה וּמַטֵּהוּ יִשָּׂא־עָלֶיךָ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃ כִּי־עוֹד מְעַט
כו מִזְעָר וְכָלָה זַעַם וְאַפִּי עַל־תַּבְלִיתָם׃ וְעוֹרֵר עָלָיו יְהוָה
צְבָאוֹת שׁוֹט כְּמַכַּת מִדְיָן בְּצוּר עוֹרֵב וּמַטֵּהוּ עַל־הַיָּם
כז וּנְשָׂאוֹ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יָסוּר סֻבֳּלוֹ
מֵעַל שִׁכְמֶךָ וְעֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ וְחֻבַּל עֹל מִפְּנֵי־שָׁמֶן׃
כח כט בָּא עַל־עַיַּת עָבַר בְּמִגְרוֹן לְמִכְמָשׂ יַפְקִיד כֵּלָיו׃ עָבְרוּ
מַעְבָּרָה גֶּבַע מָלוֹן לָנוּ חָרְדָה הָרָמָה גִּבְעַת שָׁאוּל נָסָה׃
ל לא צַהֲלִי קוֹלֵךְ בַּת־גַּלִּים הַקְשִׁיבִי לַיְשָׁה עֲנִיָּה עֲנָתוֹת׃ נָדְדָה
לב מַדְמֵנָה יֹשְׁבֵי הַגֵּבִים הֵעִיזוּ׃ עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד
לג יְנֹפֵף יָדוֹ הַר בַּת־צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלִָם׃ הִנֵּה הָאָדוֹן
יְהוָה צְבָאוֹת מְסָעֵף פֻּארָה בְּמַעֲרָצָה וְרָמֵי הַקּוֹמָה גְּדֻעִים
לד וְהַגְּבֹהִים יִשְׁפָּלוּ׃ וְנִקַּף סִבְכֵי הַיַּעַר בַּבַּרְזֶל וְהַלְּבָנוֹן
בְּאַדִּיר יִפּוֹל׃

יא

א ב וְיָצָא חֹטֶר מִגֵּזַע יִשָׁי וְנֵצֶר מִשָּׁרָשָׁיו יִפְרֶה׃ וְנָחָה עָלָיו
רוּחַ יְהוָה רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת

י, כג׳ בס״א אין מלה כל   לב׳ הפטרה יום שמיני של פסח   בת קרי

17 און דאָס ליכט פון ישׂראל וועט זיין אַ פייער,
און זיין הייליקער אַ פלאַם,
און זי וועט ברענען און פאַרצערן זיינע דערנער
און זיין ווילדגעוועקס אין איין טאָג.
18 און די פראַכט פון זיין וואַלד און זיין פרוכטגאָרטן
וועט ער לייב און זעל פאַרלענדן;
און עס וועט זיין ווי דאָס אויסגיין פון אַ גוססא.
19 און דער רעשט ביימער פון זיין וואַלד וועלן זיין
געציילטע,
און אַ יִינגל וועט זיי קענען אויפשרייבן.

20 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועט דער איבערבלייב פון ישׂראל,
און די אַנטרונענע פון הויז פון יעקב,
זיך מער ניט אָנלענען אויף זייער שלעגער,
נאָר זיך אָנלענען מיט אמת
אויף יהוה, דעם הייליקן פון ישׂראל.
21 אַן איבערבלייב וועט זיך אומקערן,
אַן איבערבלייב פון יעקב, צו גאָט דעם מאַכטיקן.
22 וואָרום אויב דיין פאָלק, ישׂראל, זאָל זיין ווי זאַמד פון ים,
וועט נאָר אַן איבערבלייב פון אים זיך אומקערן;
אַ פאַרלענדונג איז נִגזר געוואָרן,
זי פלייצט מיט גערעכטיקייט.
23 וואָרום אַ פאַרלענדעניש און אַ גזר
מאַכט דער האַר, גאָט פון צבָאות, אין גאַנצן לאַנד.

24 פאַרוואָר, אַזוי האָט געזאָגט דער האַר, גאָט פון צבָאות:
זאָלסט ניט מורא האָבן, מיין פאָלק,
באַוווינער פון צִיון,
פאַר אַשור וואָס שלאָגט דיך מיט דער רוט,
און הייבט זיין שטעקן אויף דיר, אויפן שטייגער פון
מִצרַיִם.
25 וואָרום נאָך אַ קליין וויַיל, און דער כּעס וועט זיך ענדיקן,
און מיין צאָרן וועט זיין צו זייער פאַרטיליקונג.
26 און גאָט פון צבָאות וועט דערוועקן אויף אים אַ רוט,
אַזוי ווי אין דעם שלאַק פון מִדיָן אין צור־עורֵב,
און ווי זיין שטעקן איבערן ים;
און ער וועט זי אויפהייבן אויפן שטייגער פון מִצרַיִם.
27 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועט אָפּגעטאָן ווערן זיין לאַסט פון דיין רוקן,
און זיין יאָך פון דיין האַלדז,
און דער יאָך וועט צעבראָכן ווערן פונעם פעטס.

28 ער איז געקומען אויף עַיָת,
ער איז דורכגעגאַנגען מִגרון,
אין מִכמָש לאָזט ער איבער זיין געפּעק;
29 זיי זיינען אַריבער דעם איבערפאָר,
אין גֶבַע האָבן זיי נאַכטלעג געהאַלטן.
רָמָה טוט ציטערן,
גִבעַת־שָאול איז אַנטלאָפן.
30 שריי אויפן קָול, טאָכטער גַלים!
הארך, לַיִש! אָרימע עֲנָתותב!
31 מַדמֵנָה וואָגלטי,
די וווינער פון גֵבים אַנטרינען.
32 נאָך היינט וועט ער זיך אָפּשטעלן אין נוֹב;
ער פאָכט זיין האַנט אויפן באַרג פון טאָכטער צִיון,
אויף דעם הויכן אָרט פון ירושָלַיִם.

33 זע, דער האַר, גאָט פון צבָאות,
ברעכט אָפּ די צווייגן מיט מוראדיקייט,
און די הויכגעוואַקסענע ווערן אָפּגעשניטן,
און די דערהויבענע וועלן דערנידערט ווערן.
34 און ער וועט אָפּהאַקן די געצווייגן פון וואַלד מיט אַן אַייזן,
און דער לבָנון וועט דורך אַ מאַכטיקן פאַלן.

יא

1 און אַ ריטל וועט אַרויס פון דעם שטאַם פון יִשַי,
און אַ צווייג פון זיינע וואָרצלען וועט שפּראָצן.
2 און רוען וועט אויף אים דער גייסט פון גאָט,
דער גייסט פון חכמה און פאַרשטאַנדיקייט,
דער גייסט פון עצה און גבורה,
דער גייסט פון דערקענונג און גאָטספאָרכטיקייט.

א וואָרטשפּיל: כִּמְסֹס נֹסֵס.   ב וואָרטשפּיל: עֲנִיָּה עֲנָתוֹת.   י וואָרטשפּיל: נָדְדָה מַדְמֵנָה.

3 און זיין קוויקונג וועט זיין אין גאָטספאָרכטיקייט;
און ניט נאָך דער זעאונג פון זיינע אויגן וועט ער משפטן,
און ניט נאָך דער הערונג פון זיינע אויערן וועט ער
אַנטשיידן;
4 נאָר ער וועט משפטן מיט גערעכטיקייט די אָרימע,
און אַנטשיידן מיט יושר פאַר די געדריקטע פון לאַנד;
און ער וועט שלאָגן דאָס לאַנד מיט דער רוט פון זיין מויל,
און מיטן אָטעם פון זיינע ליפּן וועט ער טייטן דעם רשע.
5 און גערעכטיקייט וועט זיין דער אָנגורט פון זיינע לענדן,
און טריישאַפט דער גאַרטל פון זיינע דיכן.
6 און אַ וואָלף וועט הויזן מיט אַ שעפּס,
און אַ לעמפּערט מיט אַ ציקעלע וועט הויערן,
און אַ קאַלב און אַ יונגלייב און אַ פעט רינד באַנאַנד;
און אַ קליין ייִנגל וועט זיי פירן.
7 און אַ קו מיט אַ בער וועלן זיך פיטערן,
באַנאַנד וועלן הויערן זייערע יונגע;
און אַ לייב וועט ווי אַ רינד עסן שטרוי.
8 און אַ זויגעדיקער וועט זיך שפּילן
אויפן לאָך פון אַ שלאַנג,
און אויף דער נאָרע פון אַ נאָטער
וועט אַן אַנטוווינטער זיין האַנט לייגן.
9 זיי וועלן ניט בייז טאָן און ניט פאַרדאַרבן
אויף מיין גאַנצן הייליקן באַרג;
וואָרום די ערד וועט זיין פול מיט דערקענונג פון גאָט,
ווי די וואַסערן באַדעקן דעם ים.

10 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג:
דער וואָרצל פון יִשַי, וואָס שטייט פאַר אַ פאָן פון די
פעלקער—
צו אים וועלן די אומות זיך ווענדן,
און זיין רואונג וועט זיין אַ פּראַכטיקייט.

11 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועט גאָט ווידער אויסשטרעקן זיין האַנט, אַ צווייט מאָל,
אויסצוקויפן דעם איבערבלייב פון זיין פאָלק,
וואָס וועט בלייבן פון אַשור[א], און פון מִצרַיִם,
און פון פַּתרוֹס, און פון כּוש, און פון עֵילָם,
און פון שִנעָר, און פון חֲמָת, און פון די אינדזלען פון ים.
12 און ער וועט אויפהייבן אַ פאָן צו די פעלקער,
און וועט אַיינזאַמלען די פאַרשטויסענע פון ישׂראל,
און די צעשפּרייטע פון יהודה וועט ער אויפקלייבן
פון די פיר עקן פון דער ערד.
13 און אָפּגעטאָן וועט ווערן די קנאה פון אפרים,
און די פיינט פון יהודה וועלן פאַרשניטן ווערן;
אפרים וועט ניט מקנא זיין יהודה,
און יהודה וועט ניט פיינטן אפרים.
14 און זיי וועלן אָנפליען באַנאַנד אויף די פּלִשתּים צו מערב,
אין איינעם וועלן זיי רויבן די קינדער פון מזרח,
אויף אֶדוֹם און מוֹאָב וועלן זיי שטרעקן זייער האַנט,
און די קינדער פון עַמוֹן וועלן געהאָרכן צו זיי.
15 און גאָט וועט פאַרוויסטן די צונג פון דעם ים פון מִצרַיִם;
און ער וועט פאָכן זיין האַנט אויפן טייך[ב] מיט זיין הייסן
ווינט,
און וועט אים צעשלאָגן אויף זיבן בעכן,
און מאַכן מיט שיך אַריבערצושפּרייזן.

16 און אַ וועג וועט זיין פאַר דעם איבערבלייב פון זיין
פאָלק,
וואָס וועט בלייבן פון אַשור[א],
אַזוי ווי עס איז געווען פאַר ישׂראל
אין טאָג פון זיין אַרויפגיין פון לאַנד מִצרַיִם.

יב

1 און וועסט זאָגן אין יענעם טאָג:
איך דאַנק דיר, גאָט,
הגם דו האָסט געצערנט אויף מיר;
אָפּגעגאַנגען איז דיין כּעס,
און דו האָסט מיך געטרייסט.
2 זע, גאָט איז מיין ישועה;
איך בין זיכער און אַנגסט ניט,
וואָרום מיין שטאַרקייט און געזאַנג איז יָה יהוה,
און ער איז מיר געווען אַ ישועה.
3 און איר וועט שעפּן וואַסער מיט שׂמחה,
פון די קוואַלן פון ישועה.
4 און אין יענעם טאָג וועט איר זאָגן:

ג וְיִרְאַת יְהוָה׃ וַהֲרִיחוֹ בְּיִרְאַת יְהוָה וְלֹא־לְמַרְאֵה עֵינָיו
ד יִשְׁפּוֹט וְלֹא־לְמִשְׁמַע אָזְנָיו יוֹכִיחַ׃ וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים
וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי־אָרֶץ וְהִכָּה־אֶרֶץ בְּשֵׁבֶט פִּיו וּבְרוּחַ
ה שְׂפָתָיו יָמִית רָשָׁע׃ וְהָיָה צֶדֶק אֵזוֹר מָתְנָיו וְהָאֱמוּנָה
ו אֵזוֹר חֲלָצָיו׃ וְגָר זְאֵב עִם־כֶּבֶשׂ וְנָמֵר עִם־גְּדִי יִרְבָּץ וְעֵגֶל
ז וּכְפִיר וּמְרִיא יַחְדָּו וְנַעַר קָטֹן נֹהֵג בָּם׃ וּפָרָה וָדֹב תִּרְעֶינָה
ח יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן׃ וְשִׁעֲשַׁע
ט יוֹנֵק עַל־חֻר פָּתֶן וְעַל מְאוּרַת צִפְעוֹנִי גָּמוּל יָדוֹ הָדָה׃ לֹא־
יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה
י אֶת־יְהוָה כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
שֹׁרֶשׁ יִשַׁי אֲשֶׁר עֹמֵד לְנֵס עַמִּים אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ וְהָיְתָה
יא מְנֻחָתוֹ כָּבוֹד׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי ׀
שֵׁנִית יָדוֹ לִקְנוֹת אֶת־שְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר
וּמִמִּצְרַיִם וּמִפַּתְרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמֵעֵילָם וּמִשִּׁנְעָר וּמֵחֲמָת
יב וּמֵאִיֵּי הַיָּם׃ וְנָשָׂא נֵס לַגּוֹיִם וְאָסַף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפֻצוֹת
יג יְהוּדָה יְקַבֵּץ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ וְסָרָה קִנְאַת אֶפְרַיִם
וְצֹרְרֵי יְהוּדָה יִכָּרֵתוּ אֶפְרַיִם לֹא־יְקַנֵּא אֶת־יְהוּדָה וִיהוּדָה
יד לֹא־יָצֹר אֶת־אֶפְרָיִם׃ וְעָפוּ בְכָתֵף פְּלִשְׁתִּים יָמָּה יַחְדָּו
יָבֹזּוּ אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם אֱדוֹם וּמוֹאָב מִשְׁלוֹחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן
טו מִשְׁמַעְתָּם׃ וְהֶחֱרִים יְהוָה אֵת לְשׁוֹן יַם־מִצְרַיִם וְהֵנִיף
יָדוֹ עַל־הַנָּהָר בַּעְיָם רוּחוֹ וְהִכָּהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים וְהִדְרִיךְ
טז בַּנְּעָלִים׃ וְהָיְתָה מְסִלָּה לִשְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר
כַּאֲשֶׁר הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם עֲלֹתוֹ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

יב

א וְאָמַרְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא אוֹדְךָ יְהוָה כִּי אָנַפְתָּ בִּי יָשֹׁב אַפְּךָ
ב וּתְנַחֲמֵנִי׃ הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי
ג וְזִמְרָת יָהּ יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם
ד בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה׃ וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ

[א] וואָרטשפּיל: אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר.
[ב] פְּרָת.

לַיהֹוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי
נִשְׂגָּב שְׁמוֹ׃ זַמְּרוּ יְהֹוָה כִּי גֵאוּת עָשָׂה מידַעַת זֹאת ה
בְּכָל־הָאָרֶץ׃ צַהֲלִי וָרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ ו
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃

יג

מַשָּׂא בָּבֶל אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ׃ עַל הַר־נִשְׁפֶּה א ב
שְׂאוּ־נֵס הָרִימוּ קוֹל לָהֶם הָנִיפוּ יָד וְיָבֹאוּ פִּתְחֵי נְדִיבִים׃
אֲנִי צִוֵּיתִי לִמְקֻדָּשָׁי גַּם קָרָאתִי גִבּוֹרַי לְאַפִּי עַלִּיזֵי גַּאֲוָתִי׃ ג
קוֹל הָמוֹן בֶּהָרִים דְּמוּת עַם־רָב קוֹל שְׁאוֹן מַמְלְכוֹת ד
גּוֹיִם נֶאֱסָפִים יְהֹוָה צְבָאוֹת מְפַקֵּד צְבָא מִלְחָמָה׃
בָּאִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָק מִקְצֵה הַשָּׁמָיִם יְהֹוָה וּכְלֵי זַעְמוֹ ה
לְחַבֵּל כָּל־הָאָרֶץ׃ הֵילִילוּ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהֹוָה כְּשֹׁד ו
מִשַּׁדַּי יָבוֹא׃ עַל־כֵּן כָּל־יָדַיִם תִּרְפֶּינָה וְכָל־לְבַב אֱנוֹשׁ ז
יִמָּס׃ וְנִבְהָלוּ ׀ צִירִים וַחֲבָלִים יֹאחֵזוּן כַּיּוֹלֵדָה יְחִילוּן אִישׁ ח
אֶל־רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ פְּנֵי לְהָבִים פְּנֵיהֶם׃ הִנֵּה יוֹם־יְהֹוָה בָּא ט
אַכְזָרִי וְעֶבְרָה וַחֲרוֹן אָף לָשׂוּם הָאָרֶץ לְשַׁמָּה וְחַטָּאֶיהָ
יַשְׁמִיד מִמֶּנָּה׃ כִּי־כוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וּכְסִילֵיהֶם לֹא יָהֵלּוּ י
אוֹרָם חָשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֵאתוֹ וְיָרֵחַ לֹא־יַגִּיהַ אוֹרוֹ׃ וּפָקַדְתִּי יא
עַל־תֵּבֵל רָעָה וְעַל־רְשָׁעִים עֲוֺנָם וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן זֵדִים
וְגַאֲוַת עָרִיצִים אַשְׁפִּיל׃ אוֹקִיר אֱנוֹשׁ מִפָּז וְאָדָם מִכֶּתֶם יב
אוֹפִיר׃ עַל־כֵּן שָׁמַיִם אַרְגִּיז וְתִרְעַשׁ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ יג
בְּעֶבְרַת יְהֹוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ וְהָיָה כִּצְבִי יד
מֻדָּח וּכְצֹאן וְאֵין מְקַבֵּץ אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ
אֶל־אַרְצוֹ יָנוּסוּ׃ כָּל־הַנִּמְצָא יִדָּקֵר וְכָל־הַנִּסְפֶּה יִפּוֹל טו
בֶּחָרֶב׃ וְעֹלְלֵיהֶם יְרֻטְּשׁוּ לְעֵינֵיהֶם יִשַּׁסּוּ בָּתֵּיהֶם וּנְשֵׁיהֶם טז
תִּשָּׁגַלְנָה׃ הִנְנִי מֵעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־מָדָי אֲשֶׁר־כֶּסֶף לֹא יז
יַחְשֹׁבוּ וְזָהָב לֹא יַחְפְּצוּ־בוֹ׃ וּקְשָׁתוֹת נְעָרִים תְּרַטַּשְׁנָה יח

יב, ה׳ מודעת קרי   ו׳ ע״כ   יג, ח׳ קמץ בז״ק   טז׳ תשכבנה קרי

דאַנקט צו גאָט, רופט אויס זיין נאָמען,
לאָזט וויסן צווישן די פעלקער זיינע טואונגען,
דערציילט אַז דערהויבן איז זיין נאָמען.
5 זינגט צו גאָט וואָרום ער האָט אויפגעטאָן גרויס,
באַוווּסט זאָל דאָס זיין אויף דער גאַנצער ערד.
6 שריי אויס און זינג, באַוווינערין פון ציון,
וואָרום גרויס צווישן דיר איז דער הייליקער פון ישׂראל.

יג

1 די נבואה אויף בָּבל, וואָס ישַעיָהו דער זון פון אָמוֹצן האָט געזען:
2 אויף אַ הויכן באַרג שטעלט אויף אַ פאָן,
הייבט אויף דעם קָול צו זיי,
פאָכט מיט דער האַנט, זיי זאָלן קומען
אין די טויערן פון פירשטן.
3 איך האָב באַפוילן מיינע געהייליקטע,
יאָ, גערופן מיינע גיבורים פאַר מיין צאָרן,
מיינע שטאָלצלוסטיקע.

4 האָרך! אַ טומל אויף די בערג,
גלייך ווי פון פאָלק אַ סך.
האָרך! אַ גערויש פון מלוכות,
פון אומות פאַרזאַמלטע.
גאָט פון צבָאות באַפעלט
אַ חיל פון מלחמה.
5 זיי קומען פון אַ לאַנד אַ ווייטן,
פון עק פונעם הימל—
גאָט און די געצייג פון זיין צאָרן,
די גאַנצע ערד צו צעשטערן.

6 יאָמערט, וואָרום נאָנט איז דער טאָג פון גאָט,
ווי אַ בראָך פון אַלמאַכטיקן[א] וועט ער קומען.
7 דרום וועלן אַלע הענט שלאַף ווערן,
און איטלעך האַרץ פון אַ מענטשן וועט צעגיין.
8 און זיי וועלן דערשראָקן ווערן;
יסורים און ווייען וועלן זיי קריגן,
ווי אַ געווינערין וועלן זיי זיך דרייען;
איינער אויפן אַנדערן וועלן זיי גאַפן,
זייערע פּנימער, פּנימער פון פלאַמען.

9 זע, דער טאָג פון גאָט קומט
אומדערבאַרימדיק, מיט כּעס און גרימצאָרן,
צו מאַכן די ערד פאַר אַ וויסטעניש,
און פאַרטיליקן אירע זינדיקע פון איר.
10 וואָרום די שטערן פון הימל און זיינע מַזָלות
וועלן ניט שיינען זייער ליכט;
די זון וועט זיין פינצטער אין איר אויפגאַנג,
און די לבנה וועט ניט שימערן איר ליכט.
11 און איך וועל זיך רעכענען מיט דער וועלט פאַרן בייז,
און מיט די רשעים פאַר זייער זינד;
און איך וועל פאַרשטערן דעם שטאָלץ פון די מוטווילִיקע,
און די גאווה פון די מאַכטיקע וועל איך דערנידערן.
12 איך וועל מאַכן אַ מאַן זעלטענער פון גינגאָלד,
און אַ מענטשן, פון אופיר־גאָלד.
13 וועגן דעם וועל איך מאַכן ציטערן די הימלען,
און די ערד וועט אויפשטורעמען פון איר אָרט,
אין דעם כּעס פון גאָט פון צבָאות,
און אין דעם טאָג פון זיין גרימצאָרן.

14 און עס וועט זיין: אַזוי ווי אַ הירש אַ געיאָגטער,
און אַזוי ווי שאָף אָן אַן איינזאַמלער,
וועלן זיי איטלעכער צו זיין פאָלק זיך קערן,
און איטלעכער צו זיין לאַנד וועלן זיי אַנטלויפן.
15 איטלעכער וואָס ווערט געפונען,
וועט דערשטאָכן ווערן,
און איטלעכער וואָס ווערט געכאַפּט,
וועט פאַלן דורכן שווערד.
16 און זייערע קליינע קינדער וועלן צעהאַקט ווערן
פאַר זייערע אויגן;
זייערע הייזער וועלן צערויבט ווערן,
און זייערע ווייבער וועלן געשענדט ווערן.

17 זע, איך דערוועק אויף זיי מָדַי,
וואָס זילבער אַכטן זיי ניט,
און גאָלד, דאָס ווילן זיי ניט.
18 און בויגנס וועלן צעהאַקן ייִנגלעך,

[א] וואָרטשפּיל: כְּשֹׁד מִשַּׁדַּי.

יט וּפְרִי־בֶטֶן לֹא יְרַחֵמוּ עַל־בָּנִים לֹא־תָחוֹס עֵינָם׃ וְהָיְתָה
בָבֶל צְבִי מַמְלָכוֹת תִּפְאֶרֶת גְּאוֹן כַּשְׂדִּים כְּמַהְפֵּכַת
כ אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה׃ לֹא־תֵשֵׁב לָנֶצַח וְלֹא תִשְׁכֹּן
עַד־דּוֹר וָדוֹר וְלֹא־יַהֵל שָׁם עֲרָבִי וְרֹעִים לֹא־יַרְבִּצוּ שָׁם׃
כא וְרָבְצוּ־שָׁם צִיִּים וּמָלְאוּ בָתֵּיהֶם אֹחִים וְשָׁכְנוּ שָׁם בְּנוֹת
כב יַעֲנָה וּשְׂעִירִים יְרַקְּדוּ־שָׁם׃ וְעָנָה אִיִּים בְּאַלְמְנוֹתָיו וְתַנִּים
בְּהֵיכְלֵי עֹנֶג וְקָרוֹב לָבוֹא עִתָּהּ וְיָמֶיהָ לֹא יִמָּשֵׁכוּ׃

יד

א כִּי יְרַחֵם יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּבָחַר עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחָם
עַל־אַדְמָתָם וְנִלְוָה הַגֵּר עֲלֵיהֶם וְנִסְפְּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב׃
ב וּלְקָחוּם עַמִּים וֶהֱבִיאוּם אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בֵּית־
יִשְׂרָאֵל עַל אַדְמַת יְהוָה לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְהָיוּ שֹׁבִים
ג לְשֹׁבֵיהֶם וְרָדוּ בְּנֹגְשֵׂיהֶם׃ וְהָיָה בְּיוֹם הָנִיחַ יְהוָה
לְךָ מֵעָצְבְּךָ וּמֵרָגְזֶךָ וּמִן־הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר עֻבַּד־בָּךְ׃
ד וְנָשָׂאתָ הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאָמָרְתָּ אֵיךְ שָׁבַת
ה נֹגֵשׂ שָׁבְתָה מַדְהֵבָה׃ שָׁבַר יְהוָה מַטֵּה רְשָׁעִים שֵׁבֶט
ו מֹשְׁלִים׃ מַכֶּה עַמִּים בְּעֶבְרָה מַכַּת בִּלְתִּי סָרָה רֹדֶה
ז בָאַף גּוֹיִם מֻרְדָּף בְּלִי חָשָׂךְ׃ נָחָה שָׁקְטָה כָּל־הָאָרֶץ
ח פָּצְחוּ רִנָּה׃ גַּם־בְּרוֹשִׁים שָׂמְחוּ לְךָ אַרְזֵי לְבָנוֹן מֵאָז
ט שָׁכַבְתָּ לֹא־יַעֲלֶה הַכֹּרֵת עָלֵינוּ׃ שְׁאוֹל מִתַּחַת רָגְזָה לְךָ
לִקְרַאת בּוֹאֶךָ עוֹרֵר לְךָ רְפָאִים כָּל־עַתּוּדֵי אָרֶץ הֵקִים
י מִכִּסְאוֹתָם כֹּל מַלְכֵי גוֹיִם׃ כֻּלָּם יַעֲנוּ וְיֹאמְרוּ אֵלֶיךָ גַּם־
יא אַתָּה חֻלֵּיתָ כָמוֹנוּ אֵלֵינוּ נִמְשָׁלְתָּ׃ הוּרַד שְׁאוֹל גְּאוֹנֶךָ
יב הֶמְיַת נְבָלֶיךָ תַּחְתֶּיךָ יֻצַּע רִמָּה וּמְכַסֶּיךָ תּוֹלֵעָה׃ אֵיךְ
נָפַלְתָּ מִשָּׁמַיִם הֵילֵל בֶּן־שָׁחַר נִגְדַּעְתָּ לָאָרֶץ חוֹלֵשׁ עַל־
יג גּוֹיִם׃ וְאַתָּה אָמַרְתָּ בִלְבָבְךָ הַשָּׁמַיִם אֶעֱלֶה מִמַּעַל
לְכוֹכְבֵי־אֵל אָרִים כִּסְאִי וְאֵשֵׁב בְּהַר־מוֹעֵד בְּיַרְכְּתֵי

יד, ג׳ המי בחירק   ט׳ קמץ בז״ק

און אויך פרוכט פון לייב וועלן זיי ניט רחמנות האָבן,
אויף קינדער וועט זיך ניט דערבאַרימען זייער אויג.
19 און בָּבֶל, דאָס שיינדל פון מלוכות,
די שטאָלצע פּראַכט פון די כַּשׂדים,
וועט זיין ווי גאָטס איבערקערעניש
פון סדום און עֲמוֹרָה.
20 זי וועט אייביק ניט באַזעצט ווערן,
און ניט באַוווינט זיין אויף דור־דורות;
און קיין אַראַבער וועט דאָרט ניט אויפשטעלן אַ געצעלט,
און קיין פּאַסטוכער וועלן דאָרט ניט מאַכן הויערן.
21 נאָר ווילדע קעץ וועלן דאָרטן הויערן,
און זייערע הייזער וועלן פול זיין מיט קלאָג־חיות;
און שטרויספויגלען וועלן דאָרט רוען,
און שדים וועלן דאָרט אומטאַנצן.
22 און שאַקאַלן וועלן וואָיען אין זייערע פּאַלאַצן
און מדבר־הינט אין די פּאַלייען פון תענוג;
און נאָענט איז איר צייט צו קומען,
און אירע טעג וועלן זיך ניט פאַרציען.

יד 1 וואָרום גאָט וועט דערבאַרימען יעקב,
און וועט ווידער אויסדערוויילן ישׂראל,
און זיי באַרוען אויף זייער ערד;
און פרעמדע וועלן זיך באַהעפטן צו זיי,
און וועלן צושטיין צום הויז פון יעקב.
2 און פעלקער וועלן זיי נעמען,
און וועלן זיי ברענגען אויף זייער אָרט,
און דאָס הויז פון ישׂראל וועט זיי אַרבן אויף גאָטס ערד
פאַר קנעכט און פאַר דינסטן;
און זיי וועלן ווערן די פאַנגערס פון זייערע פאַנגערס,
און וועלן געוועלטיקן איבער זייערע דריקער.
3 און עס וועט זיין,
אין דעם טאָג וואָס גאָט באַרוט דיך
פון דיין פּיין און פון דיין ציטערניש,
און פון דער שווערער אַרבעט
וואָס מע האָט געאַרבעט מיט דיר,
4 וועסטו אויפהייבן דעמדאָזיקן משל
אויפן מלך פון בָּבֶל, און זאָגן:
ווי האָט אויפגעהערט דער דריקער,
אויפגעהערט די גאָלדגייציקע!
5 צעבראָכן האָט גאָט דעם שטעקן פון די רשעים,
די רוט פון די געוועלטיקער,
6 וואָס האָט געשלאָגן די פעלקער מיט כּעס,
שלעק אָן אַן אויפהער,
וואָס האָט געוועלטיקט מיט צאָרן אויף די אומות,
גערודפט אָן אָפּהאַלט.
7 רואיק באַרוט איז די גאַנצע ערד,
זיי ברעכן אויס אין געזאַנג.
8 אַפילו די ציפּרעסן פרייען זיך איבער דיר,
די צעדערן פון לבנון:
פון זינט דו האָסט זיך אַוועקגעלייגט,
קומט ניט דער העקער אויף אונדז.
9 די אונטערערד פון אונטן ציטערט אויף צוליב דיר,
אַנטקעגן דיין קומען;
זי וועקט די טויטע צוליב דיר,
אַלע פירער פון דער ערד;
זי מאַכט אויפשטיין פון זייערע טראָנען
אַלע מלכים פון די פעלקער.
10 זיי אַלע רופן זיך אָפּ,
און זאָגן צו דיר:
דו אויך ביסט אָוועקגעפאַלן ווי מיר,
געגליכן געוואָרן צו אונדז!
11 גענידערט אין אונטערערד איז דיין שטאָלץ,
די ברומונג פון דיינע האַרפן;
אונטער דיר זיינען ווערים געבעט,
און דיין צודעק איז מאָיל.
12 ווי ביסטו פון הימל געפאַלן,
דו ליכטיקער מאָרגנשטערן!
ווי ביסטו אָפּגעהאַקט געוואָרן צו דער ערד,
דו גורל־וואַרפער אויף פעלקער!
13 און דו האָסט געזאָגט אין דיין האַרצן:
אין הימל וועל איך אַרויפגיין,
איבער די שטערן פון גאָט
וועל איך מיין טראָן דערהייבן;
און איך וועל זיצן אויפן באַרג פון איינזאַמלונג,
אין די עקן פון צפון.

יד טו צָפוֹן: אֶעֱלֶה עַל־בָּמֳתֵי עָב אֶדַּמֶּה לְעֶלְיוֹן: אַךְ אֶל־
טז שְׁאוֹל תּוּרָד אֶל־יַרְכְּתֵי־בוֹר: רֹאֶיךָ אֵלֶיךָ יַשְׁגִּיחוּ אֵלֶיךָ
יִתְבּוֹנָנוּ הֲזֶה הָאִישׁ מַרְגִּיז הָאָרֶץ מַרְעִישׁ מַמְלָכוֹת:
יז שָׂם תֵּבֵל כַּמִּדְבָּר וְעָרָיו הָרָס אֲסִירָיו לֹא־פָתַח בָּיְתָה:
יח יט כָּל־מַלְכֵי גוֹיִם כֻּלָּם שָׁכְבוּ בְכָבוֹד אִישׁ בְּבֵיתוֹ: וְאַתָּה
הָשְׁלַכְתָּ מִקִּבְרְךָ כְּנֵצֶר נִתְעָב לְבוּשׁ הֲרֻגִים מְטֹעֲנֵי חָרֶב
כ יוֹרְדֵי אֶל־אַבְנֵי־בוֹר כְּפֶגֶר מוּבָס: לֹא־תֵחַד אִתָּם בִּקְבוּרָה
כִּי־אַרְצְךָ שִׁחַתָּ עַמְּךָ הָרָגְתָּ לֹא־יִקָּרֵא לְעוֹלָם זֶרַע
כא מְרֵעִים: הָכִינוּ לְבָנָיו מַטְבֵּחַ בַּעֲוֹן אֲבוֹתָם בַּל־יָקֻמוּ
כב וְיָרְשׁוּ אָרֶץ וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל עָרִים: וְקַמְתִּי עֲלֵיהֶם נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת וְהִכְרַתִּי לְבָבֶל שֵׁם וּשְׁאָר וְנִין וָנֶכֶד נְאֻם־
כג יְהוָה: וְשַׂמְתִּיהָ לְמוֹרַשׁ קִפֹּד וְאַגְמֵי־מָיִם וְטֵאטֵאתִיהָ
כד בְּמַטְאֲטֵא הַשְׁמֵד נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: נִשְׁבַּע יְהוָה
צְבָאוֹת לֵאמֹר אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דִּמִּיתִי כֵּן הָיָתָה וְכַאֲשֶׁר
כה יָעַצְתִּי הִיא תָקוּם: לִשְׁבֹּר אַשּׁוּר בְּאַרְצִי וְעַל־הָרַי
אֲבוּסֶנּוּ וְסָר מֵעֲלֵיהֶם עֻלּוֹ וְסֻבֳּלוֹ מֵעַל שִׁכְמוֹ יָסוּר:
כו זֹאת הָעֵצָה הַיְּעוּצָה עַל־כָּל־הָאָרֶץ וְזֹאת הַיָּד הַנְּטוּיָה
כז עַל־כָּל־הַגּוֹיִם: כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת יָעָץ וּמִי יָפֵר וְיָדוֹ
כח הַנְּטוּיָה וּמִי יְשִׁיבֶנָּה: בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ אָחָז
כט הָיָה הַמַּשָּׂא הַזֶּה: אַל־תִּשְׂמְחִי פְלֶשֶׁת כֻּלֵּךְ כִּי נִשְׁבַּר
שֵׁבֶט מַכֵּךְ כִּי־מִשֹּׁרֶשׁ נָחָשׁ יֵצֵא צֶפַע וּפִרְיוֹ שָׂרָף
ל מְעוֹפֵף: וְרָעוּ בְּכוֹרֵי דַלִּים וְאֶבְיוֹנִים לָבֶטַח יִרְבָּצוּ
לא וְהֵמַתִּי בָרָעָב שָׁרְשֵׁךְ וּשְׁאֵרִיתֵךְ יַהֲרֹג: הֵילִילִי שַׁעַר
זַעֲקִי־עִיר נָמוֹג פְּלֶשֶׁת כֻּלֵּךְ כִּי מִצָּפוֹן עָשָׁן בָּא וְאֵין בּוֹדֵד
לב בְּמוֹעָדָיו: וּמַה־יַּעֲנֶה מַלְאֲכֵי־גוֹי כִּי יְהוָה יִסַּד צִיּוֹן וּבָהּ
יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמּוֹ:

טו׳ קמץ במרחא   כא׳ קמץ בז״ק   כד׳ קמץ בז״ק   כו׳ קמץ במרחא

14 איך וועל אַרויפגיין איבער די הייכן פון וואָלקן,
איך וועל צום אויבערשטן זיך גלייכן.
15 אָבער אין אונטערערד וועסטו גענידערט ווערן,
אין די עקן פון גרוב.

16 דיינע זעער וועלן דיך באַטראַכטן,
זיי וועלן דיך אָנקוקן:
איז דאָס דער מאַן וואָס האָט געמאַכט ציטערן די ערד,
וואָס האָט אויפגעשטורעמט מלוכות,
17 געמאַכט די וועלט ווי אַ מדבר,
און צעשטערט אירע שטעט;
זיינע געפאַנגענע ניט פריי געלאָזט אַהיים?
18 אַלע מלכים פון די פעלקער ליגן אין כבוד אַלע,
איטלעכער אין זיין היים.
19 און דו ביסט אַוועקגעוואָרפן ווייט פון דיין קבר,
ווי אַן אומווערדיק ריטל,
אַרומגעטאָן מיט הרוגים, פון שווערד דערשטאָכענע,
וואָס נידערן צו די שטיינער פון גרוב,
ווי אַ פּגר אַ צעטרעטענער.
20 וועסט ניט באַנאַנד זיין מיט זיי אין קבר,
וואָרום דיין לאַנד האָסטו אומגעבראַכט,
דיין פאָלק האָסטו געהרגעט;
אויף אייביק זאָל ניט אָנגערופן ווערן
דער זאָמען פון שלעכטסטוער.

21 בּרייט אָן אויף זיינע קינדער אַ שחיטה,
פאַר דער זינד פון זייערע עלטערן,
זיי זאָלן ניט אויפשטיין און ירשען די ערד,
און אָנפילן דאָס געזיכט פון דער וועלט מיט שטעט.

22 און איך וועל אויפשטיין אויף זיי,
זאָגט גאָט פון צבָאות,
און וועל פאַרשניידן פון בָּבל אַ נאָמען און אַן
איבערבלייב,
און אַ קינד און אַ קינדסקינד, זאָגט גאָט.

23 און איך וועל זיי מאַכן צום אַרב פאַרן זומפּבושל,
און געמויזעכצן וואַסער;
און איך וועל זיי אַוועקבעזעמען מיטן בעזעם פון
פאַרטיליקונג,
זאָגט גאָט פון צבָאות.

24 געשוואָרן האָט גאָט פון צבָאות, אַזוי צו זאָגן:
פאַרוואָר, ווי איך האָב געטראַכט, אַזוי וועט געשען,
און ווי איך האָב באַראָטן, דאָס וועט באַשטיין:
25 איך זאָל צעברעכן אַשור אין מיין לאַנד,
און אויף מיינע בערג אים צעטרעטן;
און אָפּגעטאָן זאָל ווערן פון זיי זיין יאָך,
און זיין לאַסט זאָל אָפּגעטאָן ווערן פון זייער רוקן.
26 דאָס איז דער באַראָט וואָס איז באַראָטן
אויף דער גאַנצער ערד,
און דאָס איז די האַנט וואָס איז אויסגעשטרעקט
אויף אַלע פעלקער.
27 וואָרום גאָט פון צבָאות האָט באַראָטן,
און ווער וועט פאַרשטערן?
און זיין האַנט איז אויסגעשטרעקט,
און ווער וועט זי אָפּהאַלטן?

28 אין דעם יאָר וואָס דער מלך אָחָז איז געשטאָרבן,
איז געווען דידאָזיקע נבואה:
29 ניט פריי זיך גאַנץ פּלֶשֶׁת,
וואָס די רוט פון דיין שלעגער איז צעבראָכן;
וואָרום פון וואָרצל פון דער שלאַנג וועט אַרויס אַ נאָטער,
און זיין פרוכט איז אַ פליעדיקער לינדוואָרעם.
30 און די אָרימסטע פון די אָרימע וועלן זיך פּיטערן,
און די באַדערפטיקע וועלן הויערן אין זיכערקייט;
און איך וועל טייטן מיט הונגער דיין וואָרצל,
און דיין איבערבלייב וועט מען אויסהרגענען.

31 יאָמער, דו טויער, שריי, דו שטאָט,
ווער צעגאַנגען, גאַנץ פּלֶשֶׁת,
וואָרום פון צפון קומט אַ רויך,
און ניטאָ קיין אָפּגעשטאַנענער אין זיינע מחנות.
32 און וואָס זאָל מען ענטפערן די שלוחים פון דעם פאָלק?—
אַז גאָט האָט געגרונטפעסט ציון,
און אין איר וועלן זיך שיצן די אָרימע פון זיין פאָלק.

טו 1 די נבואה אויף מוֹאָב.
פאַרוואָר, איבער נאַכט איז פאַרוויסט געוואָרן עָר־מוֹאָב,
פאַרשניטן געוואָרן;
פאַרוואָר, איבער נאַכט איז פאַרוויסט געוואָרן קיר־מוֹאָב,
פאַרשניטן געוואָרן.
2 ער איז אַרויפגעגאַנגען קיין בַּיִת און דיבוֹן,
אויף די בָּמוֹת צו וויינען;
אויף נבוֹ און אויף מֵידבאָ
טוט יאָמערן מוֹאָב;
אויף אַלע זיינע קעפּ איז אַ פּליך,
יעטוועדער באָרד איז אָפּגעשניטן.
3 אין זיינע גאַסן גורט מען אָן זאַק;
אויף אירע דעכער און אין אירע מערק,
טוט איטלעכער יאָמערן,
צעגייט אין געוויין.
4 און קלאָגן טוט חֶשבּוֹן און אֶלעָלֵה,
ביז יַהַץ ווערט געהערט זייער קָול;
דרום שרייען[א] די באַוואָפנטע פון מוֹאָב;
זיין זעל טוט אים ציטערן[א].
5 מיין האַרץ אויף מוֹאָב טוט קלאָגן,
אירע אַנטלאָפענע גרייכן ביז צוֹעַר,
דער דריי־יאָריקער קו;
וואָרום דער אַרויפגאַנג פון לוּחית,
אים גייט מען אַרויף מיט געוויין;
וואָרום אויף דעם וועג פון חוֹרוֹנַיִם
אַ בראָכגעשריי הייבן זיי אויף.
6 וואָרום די וואַסערן פון נִמרים
וועלן אַ וויסטעניש ווערן;
וואָרום פאַרדאַרט איז דאָס קרייטעכץ,
פאַרלענדט איז דאָס גראָז,
קיין גרינס איז ניטאָ.
7 דרום, די שֶפע וואָס זיי האָבן אָנגעזאַמלט,
און דאָס וואָס זיי האָבן באַהאַלטן,
וועלן זיי צום טייך פון די ווערבעס אַוועקטראָגן.
8 וואָרום דאָס געשריי האָט אַרומגערינגלט
דעם געמאַרק פון מוֹאָב;
ביז אֶגלַיִם גייט איר יללה.
און ביז בְּאֵר־אֵלים איר יללה.
9 וואָרום די וואַסערן פון דימוֹן זיינען פול מיט בלוט[ב];
וואָרום איך וועל דימוֹן נאָך געבן אַ צולאָג:
אַ לייב פאַר די אַנטרונענע פון מוֹאָב,
און פאַר דעם איבערבלייב פון לאַנד.

טז 1 שיקט לעמער צום געוועלטיקער פון לאַנד,
פון די פעלזן וואָס צום מדבר,
צום באַרג פון טאָכטער ציוֹן.
2 און עס וועט זיין:
ווי אַ פויגל אַ פאַרוואָגלטער,
ווי אַ נעסט אַ צעטריבענער,
וועלן זיין די טעכטער פון מוֹאָב,
ביי די איבערפאָרן פון אַרנוֹן.
3 „ברענג אַן עצה,
שאַף אַ באַשייד;
מאַך דיין שאָטן ווי די נאַכט,
אין מיטן העלן טאָג;
פאַרבאָרג די פאַרשטויסענע,
דעם פאַרוואָגלטן זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן.
4 זאָלן וווינען ביי דיר מיינע–מוֹאָבס–פאַרשטויסענע,
זיי זיי אַ פאַרבאָרגעניש פון דעם רויבער,
ביז אַוועק איז די דריקונג,

טו

א מַשָּׂא מוֹאָב כִּי בְּלֵיל שֻׁדַּד עָר מוֹאָב נִדְמָה כִּי בְּלֵיל
ב שֻׁדַּד קִיר־מוֹאָב נִדְמָה׃ עָלָה הַבַּיִת וְדִיבֹן הַבָּמוֹת לְבֶכִי
עַל־נְבוֹ וְעַל מֵידְבָא מוֹאָב יְיֵלִיל בְּכָל־רֹאשָׁיו קָרְחָה כָּל־
ג זָקָן גְּרוּעָה׃ בְּחוּצֹתָיו חָגְרוּ שָׂק עַל גַּגּוֹתֶיהָ וּבִרְחֹבֹתֶיהָ
ד כֻּלֹּה יְיֵלִיל יֹרֵד בַּבֶּכִי׃ וַתִּזְעַק חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה עַד־יַהַץ
נִשְׁמַע קוֹלָם עַל־כֵּן חֲלֻצֵי מוֹאָב יָרִיעוּ נַפְשׁוֹ יָרְעָה לּוֹ׃
ה לִבִּי לְמוֹאָב יִזְעָק בְּרִיחֶהָ עַד־צֹעַר עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה כִּי ׀
מַעֲלֵה הַלּוּחִית בִּבְכִי יַעֲלֶה־בּוֹ כִּי דֶּרֶךְ חוֹרֹנַיִם זַעֲקַת־
ו שֶׁבֶר יְעֹעֵרוּ׃ כִּי־מֵי נִמְרִים מְשַׁמּוֹת יִהְיוּ כִּי־יָבֵשׁ חָצִיר
ז כָּלָה דֶשֶׁא יֶרֶק לֹא הָיָה׃ עַל־כֵּן יִתְרָה עָשָׂה וּפְקֻדָּתָם
ח עַל נַחַל הָעֲרָבִים יִשָּׂאוּם׃ כִּי־הִקִּיפָה הַזְּעָקָה אֶת־גְּבוּל
ט מוֹאָב עַד־אֶגְלַיִם יִלְלָתָהּ וּבְאֵר אֵילִים יִלְלָתָהּ׃ כִּי מֵי
דִימוֹן מָלְאוּ דָם כִּי־אָשִׁית עַל־דִּימוֹן נוֹסָפוֹת לִפְלֵיטַת
מוֹאָב אַרְיֵה וְלִשְׁאֵרִית אֲדָמָה׃

טז

א שִׁלְחוּ־כַר מֹשֵׁל־אֶרֶץ מִסֶּלַע מִדְבָּרָה אֶל־הַר בַּת־צִיּוֹן׃
ב וְהָיָה כְעוֹף־נוֹדֵד קֵן מְשֻׁלָּח תִּהְיֶינָה בְּנוֹת מוֹאָב מַעְבָּרוֹת
ג לְאַרְנוֹן׃ הָבִיאוּ עֵצָה עֲשׂוּ פְלִילָה שִׁיתִי כַלַּיִל צִלֵּךְ
ד בְּתוֹךְ צָהֳרָיִם סַתְּרִי נִדָּחִים נֹדֵד אַל־תְּגַלִּי׃ יָגוּרוּ בָךְ
נִדָּחַי מוֹאָב הֱוִי־סֵתֶר לָמוֹ מִפְּנֵי שׁוֹדֵד כִּי־אָפֵס הַמֵּץ
ה כָּלָה שֹׁד תַּמּוּ רֹמֵס מִן־הָאָרֶץ׃ וְהוּכַן בַּחֶסֶד כִּסֵּא
וְיָשַׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת בְּאֹהֶל דָּוִד שֹׁפֵט וְדֹרֵשׁ מִשְׁפָּט וּמְהִר
ו צֶדֶק׃ שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּא מְאֹד גַּאֲוָתוֹ וּגְאוֹנוֹ וְעֶבְרָתוֹ
ז לֹא־כֵן בַּדָּיו׃ לָכֵן יְיֵלִיל מוֹאָב לְמוֹאָב כֻּלֹּה יְיֵלִיל לַאֲשִׁישֵׁי
ח קִיר־חֲרֶשֶׂת תֶּהְגּוּ אַךְ־נְכָאִים׃ כִּי שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן אֻמְלָל
גֶּפֶן שִׂבְמָה בַּעֲלֵי גוֹיִם הָלְמוּ שְׂרוּקֶּיהָ עַד־יַעְזֵר נָגָעוּ תָּעוּ

טו, ב׳ כ״א נחועה ה׳ קמץ בז״ק טז, ג׳ הביאו ק׳ ובכ״א כן בחוב וקרי עשו קרי ובנ״א עשו כתיב עשי קרי ח׳ דגש אחר ת״נ קמץ בטרחא מלעיל

גענדיקט דער רויב,
פאַרלענדט די צעטרעטער אויסן לאַנד;
5 וואָרום אויפגעשטעלט אויף גענאָד איז דער טראָן,
און אויף אים זיצט מיט אמת, אין דודס געצעלט,
אַ ריכטער וואָס זוכט רעכט,
און איז גיך אויף גערעכטיקייט".

6 „מיר האָבן געהערט די שטאָלצקייט פון מוֹאָב,
ווי זייער שטאָלץ ער איז;
זיין גאווה און זיין שטאָלצקייט און זיין חוצפּה,
זיינע באַרימערייען אָן אַ האַפט".

7 דרום וועט יאָמערן מוֹאָב אויף מוֹאָב,
איטלעכער וועט יאָמערן;
נאָך די ראָזינקעקוכנס פון קיר־חֲרֶשֶׂת
וועט איר זיפצן, אין גאַנצן דערשלאָגענע.
8 וואָרום די פעלדער פון חֶשבּוֹן זיינען פאַרוועלקט,
דער וויינשטאָק פון שִׂבמָה,
וואָס זיינע רויטטרויבן האָבן פאַרטומלט
די האַרן פון די פעלקער;
ביז יַעְזֵר האָבן זיי דערגרייכט,
ביזן מדבר האָבן זיי געוואַנדערט;

א וואָרטשפּיל: יָרִיעוּ יָרְעָה. ב וואָרטשפּיל: דִימוֹן־דָם.

מִדְבָּר שְׁלֻחוֹתֶיהָ נִטְּשׁוּ עָבְרוּ יָם׃ עַל־כֵּן אֶבְכֶּה בִּבְכִי ט
יַעְזֵר גֶּפֶן שִׂבְמָה אֲרַיָּוֶךְ דִּמְעָתִי חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה כִּי עַל־
קֵיצֵךְ וְעַל־קְצִירֵךְ הֵידָד נָפָל׃ וְנֶאֱסַף שִׂמְחָה וָגִיל מִן־ י
הַכַּרְמֶל וּבַכְּרָמִים לֹא־יְרֻנָּן לֹא יְרֹעָע יַיִן בַּיְקָבִים לֹא־יִדְרֹךְ
הַדֹּרֵךְ הֵידָד הִשְׁבַּתִּי׃ עַל־כֵּן מֵעַי לְמוֹאָב כַּכִּנּוֹר יֶהֱמוּ יא
וְקִרְבִּי לְקִיר חָרֶשׂ׃ וְהָיָה כִי־נִרְאָה כִּי־נִלְאָה מוֹאָב עַל־ יב
הַבָּמָה וּבָא אֶל־מִקְדָּשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יוּכָל׃ זֶה הַדָּבָר יג
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מוֹאָב מֵאָז׃ וְעַתָּה דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר יד
בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד מוֹאָב בְּכֹל הֶהָמוֹן
הָרָב וּשְׁאָר מְעַט מִזְעָר לוֹא כַבִּיר׃

יז

מַשָּׂא דַּמָּשֶׂק הִנֵּה דַמֶּשֶׂק מוּסָר מֵעִיר וְהָיְתָה מְעִי א
מַפָּלָה׃ עֲזֻבוֹת עָרֵי עֲרֹעֵר לַעֲדָרִים תִּהְיֶינָה וְרָבְצוּ וְאֵין ב
מַחֲרִיד׃ וְנִשְׁבַּת מִבְצָר מֵאֶפְרַיִם וּמַמְלָכָה מִדַּמֶּשֶׂק ג
וּשְׁאָר אֲרָם כִּכְבוֹד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃
וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִדַּל כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמַן ד
בְּשָׂרוֹ יֵרָזֶה׃ וְהָיָה כֶּאֱסֹף קָצִיר קָמָה וּזְרֹעוֹ שִׁבֳּלִים ה
יִקְצוֹר וְהָיָה כִּמְלַקֵּט שִׁבֳּלִים בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וְנִשְׁאַר־בּוֹ ו
עוֹלֵלֹת כְּנֹקֶף זַיִת שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה גַּרְגְּרִים בְּרֹאשׁ אָמִיר
אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה בִּסְעִפֶיהָ פֹּרִיָּה נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעֶה הָאָדָם עַל־עֹשֵׂהוּ וְעֵינָיו אֶל־ ז
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּרְאֶינָה׃ וְלֹא יִשְׁעֶה אֶל־הַמִּזְבְּחוֹת ח
מַעֲשֵׂה יָדָיו וַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו לֹא יִרְאֶה וְהָאֲשֵׁרִים
וְהַחַמָּנִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ ׀ עָרֵי מָעֻזּוֹ כַּעֲזוּבַת ט
הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִיר אֲשֶׁר עָזְבוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיְתָה
שְׁמָמָה׃ כִּי שָׁכַחַתְּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵךְ וְצוּר מָעֻזֵּךְ לֹא זָכָרְתְּ י
עַל־כֵּן תִּטְּעִי נִטְעֵי נַעֲמָנִים וּזְמֹרַת זָר תִּזְרָעֶנּוּ׃ בְּיוֹם יא

טז, ט׳ מלעיל   י׳ קמץ בטרחא   פתח בס״פ   יז, ב׳ תרי טעמים בפסוק

אירע צווייגן האָבן זיך צעשפּרייט,
ביז צום ים זיינען זיי אַריבער.
9 דרום באַוויין איך אין דעם געוויין פון יַעְזֵר,
דעם ווייַנשטאָק פון שִׂבְמָה;
איך טרינק דיך אָן מיט מיינע טרערן,
חֶשבּון און אֶלעָלֵה;
וואָרום אויף דיין האַרבסטונג און אויף דיין שניט
איז אַ קריגגעשריי[יא] געפאַלן.

10 און אַײנגעטאָן איז די פרייד און די לוסטיקייט
פון דעם פרוכטגאָרטן;
און אין די ווײַנגערטנער ווערט ניט געזוּנגען,
ווערט ניט געשאַלט;
קיין ווײַן אין די קעלטערן
טרעט ניט דער טרעטער;
איך האָב געמאַכט אויפהערן „הֵידָד!"
11 דרום ברומען ווי אַ האַרף מיינע געדערים אויף מואָב,
און מיינע אינגעווייד אויף קיר־חֶרֶשׂ.

12 און עס וועט זיין, אַז עס וועט זיך אַרויסווייזן אַז מואָב האָט זיך [אומזיסט] אײַנגעמיט אויף דער בָּמָה, וועט ער אַרײַנגיין אין זיין הייליקטום תּפילה טאָן, אָבער ער וועט גאָרנישט אויסריכטן.

13 דאָס איז דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט גערעדט אויף מואָב אַמאָל. 14 אָבער אַצונד האָט גאָט גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אין דריי יאָר, ווי די יאָרן פון אַ געדונגענעם, וועט גרינגגעשאַצט ווערן דער כּבוד פון מואָב, בײַ אַל דעם גרויסן טומל; און דער איבערבלייב וועט זיין אַ קליין ווינציקייט אָן שטאַרקייט.

יז

1 די נבואה אויף דַמֶּשֶׂק.
זע, דַמֶּשֶׂק ווערט אויס שטאָט,
און וועט ווערן אַ חורבה־הויפן.
2 פאַרלאָזן די שטעט פון עֲרוֹעֵר,
פאַר סטאַדעס וועלן זיי זיין;
און זיי וועלן הויערן,
און קיינער וועט ניט אָפּשרעקן.
3 און אָפּגעטאָן וועט ווערן אַ פעסטונג פון אפרים,
און אַ מלוכה פון דַמֶּשֶׂק;
און דער איבערבלייב פון אֲרָם וועט ווערן
ווי די פּראַכט פון די קינדער פון ישׂראל,
זאָגט גאָט פון צבָאוֹת.

4 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועט פאַראָרימט ווערן די פּראַכט פון יעקב,
און די פעטקייט פון זיין לייב וועט אָפּגעצערט ווערן.
5 און עס וועט זיין ווי אַ שניטער זאַמלט תּבואה,
און שניידט מיט זיין אָרעם די זאַנגען;
און עס וועט זיין ווי מע קלייבט זאַנגען
אין טאָל פון רפָאים.
6 נאָר אַ נאָכקלייב וועט בלייבן אויף אים,
ווי ביים אָפּקלאַפּן אַן אײלבערטבוים,
צוויי דריי פּערלעך אויבן ביים שפּיץ,
פיר פינף אויף זיינע צווייגן, אויב פרוכטיק,
זאָגט יהוה, דער גאָט פון ישׂראל.

7 אין יענעם טאָג וועט דער מענטש זיך קערן צו זיין באַשעפער,
און זיינע אויגן וועלן קוקן צום הייליקן פון ישׂראל.
8 און ער וועט זיך ניט קערן צו די מזבחות,
די ווערק פון זיינע הענט,
און ניט אָנקוקן וואָס זיינע פינגער האָבן געמאַכט,
און די געצנביימער און די זונזיילן.

9 אין יענעם טאָג וועלן זיינע פעסטע שטעט זיין
ווי די פאַרלאָזנקייט פון די וועלדער און די באַרגשפּיצן,
וואָס מע האָט פאַרלאָזן פון וועגן די קינדער פון ישׂראל;
און עס וועט זיין אַ וויסטעניש.
10 וואָרום האָסט פאַרגעסן דעם גאָט פון דיין הילף,
און דעם פעלז פון דיין שטאַרקייט האָסטו ניט דערמאָנט;
דרום האָסטו ליבלעכע פלאַנצן געפלאַנצט,
און אַ פרעמדן צווייג אײַנגעזעצט דרינען;

[יא] אין טעקסט: הידד.

11 אין טאָג פון דיין פלאַנצונג האָסט עס געמאַכט וואַקסן,
און פרימאָרגנס האָסטו דיין זאָמען געמאַכט בליען—
אַ הויפן ריטלעך אין טאָג פון קראַנקשאַפט
און מסוכּנעם ווייטאָק.

12 וויי, די ברומונג פון פיל אומות,
וואָס ברומען ווי דאָס ברומען פון ימען;
און די רוישונג פון פעלקער,
וואָס רוישן ווי די רוישונג פון מאַכטיקע וואַסערן!
13 די פעלקער רוישן ווי די רוישונג פון פיל וואַסערן,
אָבער ער וועט אָנשרייען אויף זיי,
און זיי וועלן אַנטלויפן אין דער ווייט,
און געיאָגט ווערן ווי שפּריי פון די בערג פאַרן ווינט,
און ווי אַ שטויבראָד פאַרן שטורעם.
14 צו אָוונטצייט, זע, אַ שרעקעניש!
אײדער פרימאָרגן זיינען זיי ניטאָ.
דאָס איז דער חלק פון אונדזערע רויבער,
און דער גורל פאַר אונדזערע אויסרויבער.

יח

1 אָ, דאָס לאַנד פון פליגלזשומערײ,
וואָס פון יענער זייט טייכן פון כּוש;
2 וואָס שיקט איבערן ים שלוחים,
און אין שיפן פון יאַמש אויפן וואַסער!
גייט, שלוחים פלינקע,
צו דער הויכער און גלאַנציקער אומה,
צו אַ פאָלק מוראדיק פון אייביק אָן,
אַן אומה פון מאַכט און צעטרעטונג,
וואָס טייכן שניידן דורך איר לאַנד.
3 איר אַלע וווינער פון דער וועלט,
און איר וואָס רוט אויף דער ערד,
ווען מע הייבט אויף אַ פאָן אויף די בערג, וועט איר זען,
און ווען מע בלאָזט אַ שופר, וועט איר הערן.

4 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט צו מיר:
איך וועל רואיק צוקוקן אין מיין אָרט,
ווי קלאָרע היץ אין זונליכט,
ווי אַ טויוואָלקן אין דער היץ פון שניט.
5 וואָרום פאַרן שניט, ווען געענדיקט די בליעכץ,
און דער שפּראָץ ווערט אַ ווײַנטרויב וואָס צייטיקט זיך,
וועט ער אָפּשניידן די העגנלעך מיט צווייגמעסערס,
און די צווייגן טוט ער אָפּ און וואַרפט אַוועק.
6 זיי וועלן איבערגעלאָזט ווערן אין איינעם
פאַרן רויבפויגל פון די בערג,
און פאַר דער חיה פון דער ערד;
און וועט זומערן דערויף דער רויבפויגל,
און איטלעך חיה פון דער ערד וועט דערויף ווינטערן.

7 אין יענער צייט וועט געבראַכט ווערן
אַ מתּנה צו גאָט פון צבאות,
פון דער הויכער און גלאַנציקער אומה,
פון אַן אומה מוראדיק פון אייביק אָן,
אַ פאָלק פון מאַכט און צעטרעטונג,

נִטְעֵךְ תְּשַׂגְשֵׂגִי וּבַבֹּקֶר זַרְעֵךְ תַּפְרִיחִי נֵד קָצִיר בְּיוֹם
יב נַחֲלָה וּכְאֵב אָנוּשׁ׃ הוֹי הֲמוֹן עַמִּים רַבִּים כַּהֲמוֹת
יַמִּים יֶהֱמָיוּן וּשְׁאוֹן לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם כַּבִּירִים יִשָּׁאוּן׃
יג לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם רַבִּים יִשָּׁאוּן וְגָעַר בּוֹ וְנָס מִמֶּרְחָק
יד וְרֻדַּף כְּמֹץ הָרִים לִפְנֵי־רוּחַ וּכְגַלְגַּל לִפְנֵי סוּפָה׃ לְעֵת
עֶרֶב וְהִנֵּה בַלָּהָה בְּטֶרֶם בֹּקֶר אֵינֶנּוּ זֶה חֵלֶק שׁוֹסֵינוּ
וְגוֹרָל לְבֹזְזֵינוּ׃

יח

א
ב הוֹי אֶרֶץ צִלְצַל כְּנָפָיִם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ׃ הַשֹּׁלֵחַ
בַּיָּם צִירִים וּבִכְלֵי־גֹמֶא עַל־פְּנֵי־מַיִם לְכוּ ׀ מַלְאָכִים קַלִּים
אֶל־גּוֹי מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט אֶל־עַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי
ג קַו־קָו וּמְבוּסָה אֲשֶׁר־בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ׃ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל
וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ כִּנְשֹׂא־נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ׃
ד כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי אֶשְׁקוֹטָה וְאַבִּיטָה בִמְכוֹנִי
ה כְּחֹם צַח עֲלֵי־אוֹר כְּעָב טַל בְּחֹם קָצִיר׃ כִּי־לִפְנֵי קָצִיר
כְּתָם־פֶּרַח וּבֹסֶר גֹּמֵל יִהְיֶה נִצָּה וְכָרַת הַזַּלְזַלִּים
ו בַּמַּזְמֵרוֹת וְאֶת־הַנְּטִישׁוֹת הֵסִיר הֵתַז׃ יֵעָזְבוּ יַחְדָּו לְעֵיט
הָרִים וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְקָץ עָלָיו הָעַיִט וְכָל־בֶּהֱמַת הָאָרֶץ
ז עָלָיו תֶּחֱרָף׃ בָּעֵת הַהִיא יוּבַל־שַׁי לַיהוָה צְבָאוֹת
עַם מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט וּמֵעַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי ׀ קַו־
קָו וּמְבוּסָה אֲשֶׁר בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ אֶל־מְקוֹם שֵׁם־יְהוָה
צְבָאוֹת הַר־צִיּוֹן׃

יט

א מַשָּׂא מִצְרָיִם הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל־עָב קַל וּבָא מִצְרַיִם
וְנָעוּ אֱלִילֵי מִצְרַיִם מִפָּנָיו וּלְבַב מִצְרַיִם יִמַּס בְּקִרְבּוֹ׃
ב וְסִכְסַכְתִּי מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם וְנִלְחֲמוּ אִישׁ בְּאָחִיו וְאִישׁ
ג בְּרֵעֵהוּ עִיר בְּעִיר מַמְלָכָה בְּמַמְלָכָה׃ וְנָבְקָה רוּחַ־

יח, ד׳ יתיר י   ה׳ ה רפה   פתוח בס״פ

וואָס טייכן שניידן דורך זיין לאַנד,
צום אָרט פון דעם נאָמען פון גאָט פון צבאות,
צום באַרג ציון.

יט

1 די נבואה אויף מצרים.
זע, גאָט רייט אויף אַ וואָלקן אַ פלינקן,
און ער קומט קיין מצרים;
און די אָפּגעטער פון מצרים וועלן זיך טרייסלען פאַר אים,
און דאָס האַרץ פון מצרים וועט צעגיין אין אים.
2 און איך וועל אָנרייצן מצרים אויף מצרים,
און זיי וועלן מלחמה האַלטן איטלעכער קעגן זיין ברודער,
און איטלעכער קעגן זיין חבר,
אַ שטאָט קעגן אַ שטאָט,
אַ קיניגרייך קעגן אַ קיניגרייך.
3 און אויסגעליידיקט וועט ווערן דער גייסט פון מצרים אין
איר,

מִצְרַיִם בְּקִרְבּוֹ וַעֲצָתוֹ אֲבַלֵּעַ וְדָרְשׁוּ אֶל־הָאֱלִילִים וְאֶל־
ד הָאִטִּים וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים׃ וְסִכַּרְתִּי אֶת־מִצְרַיִם
בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה וּמֶלֶךְ עַז יִמְשָׁל־בָּם נְאֻם הָאָדוֹן יְהוָה
ה ו צְבָאוֹת׃ וְנִשְּׁתוּ־מַיִם מֵהַיָּם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ וְהֶאֶזְנִיחוּ
ז נְהָרוֹת דָּלְלוּ וְחָרְבוּ יְאֹרֵי מָצוֹר קָנֶה וָסוּף קָמֵלוּ׃ עָרוֹת
עַל־יְאוֹר עַל־פִּי יְאוֹר וְכֹל מִזְרַע יְאוֹר יִיבַשׁ נִדַּף וְאֵינֶנּוּ׃
ח וְאָנוּ הַדַּיָּגִים וְאָבְלוּ כָּל־מַשְׁלִיכֵי בַיְאוֹר חַכָּה וּפֹרְשֵׂי
ט מִכְמֹרֶת עַל־פְּנֵי־מַיִם אֻמְלָלוּ׃ וּבֹשׁוּ עֹבְדֵי פִשְׁתִּים
י שְׂרִיקוֹת וְאֹרְגִים חוֹרָי׃ וְהָיוּ שָׁתֹתֶיהָ מְדֻכָּאִים כָּל־עֹשֵׂי
יא שֶׂכֶר אַגְמֵי־נָפֶשׁ׃ אַךְ־אֱוִלִים שָׂרֵי צֹעַן חַכְמֵי יֹעֲצֵי פַרְעֹה
עֵצָה נִבְעָרָה אֵיךְ תֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה בֶּן־חֲכָמִים אֲנִי בֶּן־
יב מַלְכֵי־קֶדֶם׃ אַיָּם אֵפוֹא חֲכָמֶיךָ וְיַגִּידוּ נָא לָךְ וְיֵדְעוּ מַה־
יג יָּעַץ יְהוָה צְבָאוֹת עַל־מִצְרָיִם׃ נוֹאֲלוּ שָׂרֵי צֹעַן נִשְּׁאוּ שָׂרֵי
יד נֹף הִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם פִּנַּת שְׁבָטֶיהָ׃ יְהוָה מָסַךְ בְּקִרְבָּהּ
רוּחַ עִוְעִים וְהִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ כְּהִתָּעוֹת
טו שִׁכּוֹר בְּקִיאוֹ׃ וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרַיִם מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
טז רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה וְאַגְמוֹן׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִצְרַיִם
כַּנָּשִׁים וְחָרַד ׀ וּפָחַד מִפְּנֵי תְּנוּפַת יַד־יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־
יז הוּא מֵנִיף עָלָיו׃ וְהָיְתָה אַדְמַת יְהוּדָה לְמִצְרַיִם לְחָגָּא
כֹּל אֲשֶׁר יַזְכִּיר אֹתָהּ אֵלָיו יִפְחָד מִפְּנֵי עֲצַת יְהוָה
יח צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עָלָיו׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ
חָמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת כְּנַעַן וְנִשְׁבָּעוֹת
יט לַיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַהֶרֶס יֵאָמֵר לְאֶחָת׃ בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם וּמַצֵּבָה אֵצֶל־
כ גְּבוּלָהּ לַיהוָה׃ וְהָיָה לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוָה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ
מִצְרָיִם כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה מִפְּנֵי לֹחֲצִים וְיִשְׁלַח לָהֶם
כא מוֹשִׁיעַ וָרָב וְהִצִּילָם׃ וְנוֹדַע יְהוָה לְמִצְרַיִם וְיָדְעוּ מִצְרַיִם
אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה וְנָדְרוּ־נֵדֶר לַיהוָה

און איר עצה וועל איך צונישט מאַכן;
און זיי וועלן פאָרשן בײַ די אָפּגעטער, און בײַ די פּרעפּ־
לער,
און בײַ די גייסטער, און בײַ די רוחות.
4 און איך וועל איבערענטפערן מִצרַיִם
אין דער האַנט פון אַ האַרטן האַר,
און אַ שטרענגער מלך וועט געוועלטיקן איבער זיי,
זאָגט דער האַר, גאָט פון צבָאות.

5 און די וואַסערן וועלן אויסגיין פון ים,
און דער טײַך וועט אויסגעטריקנט און טרוקן ווערן.
6 און דומפּיק וועלן ווערן די טײַכן,
פאַרמינערט און אויסגעטריקנט ווערן די פלוסן פון
מִצרַיִם;
ראָר און אַאיר ווערן פאַרוועלקט.
7 הויל ווערט בײַם נילוס,
בײַם ראַנד פונעם נילוס,
און אַלדאָס פאַרזייטע בײַם נילוס
ווערט פאַרטריקנט, פאַרווייט, און ניטאָ.
8 און קלאָגן וועלן די פישער,
און טרויערן וועלן אַלע וואָס וואַרפן אַ ווענטקע אין נילוס,
און די וואָס שפּרייטן אַ נעץ אויפן וואַסער ווערן
פאַרשניטן.
9 און פאַרשעמט וועלן ווערן
די אַרבעטער פון געקאַמטן פלאַקס,
און די וועבער פון ווייסצייג.
10 און אירע וואַרשטאַטן וועלן זײַן צעקלאַפּט;
אַלע לוינאַרבעטער באַטריבט אין געמיט.

11 לויטער נאַרן זײַנען די האַרן פון צוֹעַן,
די קליגסטע יוֹעצים פון פַּרעהן
זײַנען אַ נאַרישער באַראָט.
ווי קענט איר זאָגן צו פַּרעהן:
אַ זון פון חכמים בין איך,
אַ זון פון מלכים פאַרצײַטיקע?
12 ווּ זײַנען זיי דען דײַנע חכמים?
זאָלן זיי אַקאָרשט דיר זאָגן;
און לאָמען וויסן וואָס גאָט פון צבָאות
האָט באַראָטן אויף מִצרַיִם.
13 פאַרנאַרישט זײַנען די האַרן פון צוֹעַן,
אָפּגענאַרט זײַנען די האַרן פון נוֹף;
פאַרפירט האָבן מִצרַיִם
די פִּנֵי פון אירע שבטים.
14 גאָט האָט אַרײַנגעגאָסן אין איר
אַ גייסט פון פאַרדרייעניש;
און זיי האָבן געמאַכט מִצרַיִם זיך וואַקלען אין אַל זײַן טואונג
ווי אַ שיכּור טוט זיך וואַקלען בײַ זײַן ברעכן.
15 און אין מִצרַיִם וועט ניט זײַן אַן אויפטו
וואָס אַ קאָפּ אָדער אַן עק,
אַ טייטלצווײַג אָדער אַ טײַכריטל[א] זאָל אויפטאָן.

16 אין יענעם טאָג וועט מִצרַיִם זײַן אַזוי ווי ווײַבער,
און ער וועט ציטערן און אַנגסטן
פאַרן פאָך פון דער האַנט פון גאָט פון צבָאות,
וואָס ער טוט פאָכן אויף אים.
17 און דאָס לאַנד פון יהודה וועט ווערן פאַר מִצרַיִם אַ
שרעקעניש;
ווען נאָר מע וועט עס אים דערמאָנען, וועט ער אַנגסטן
פאַר דעם באַראָט פון גאָט פון צבָאות,
וואָס ער טוט באַראָטן אויף אים.

18 אין יענעם טאָג וועלן זײַן אין לאַנד מִצרַיִם
פינף שטעט וואָס רעדן די שפּראַך פון כּנַעַן,
און שווערן צו גאָט פון צבָאות;
די שטאָט פון צעשטערונג וועט איינע גערופן ווערן.

19 אין יענעם טאָג
וועט זײַן אַ מזבח צו גאָט אין מיטן לאַנד מִצרַיִם,
און אַ זײַלשטיין צו גאָט בײַ איר געמאַרק.
20 און עס וועט זײַן צום צייכן און צום עדות
פאַר גאָט פון צבָאות אין לאַנד מִצרַיִם;
אַז זיי וועלן שרײַען צו גאָט פון וועגן דריקער,
וועט ער זיי שיקן אַ העלפער און אַ שטרײַטער,
און ער וועט זיי מציל זײַן.
21 און גאָט וועט זיך לאָזן דערקענען צו מִצרַיִם,
און די מִצרים וועלן דערקענען גאָט אין יענעם טאָג,
און דינען מיט שלאַכטאָפּפער און שפּײַזאָפּפער,
און מנַדר זײַן אַ נדר צו גאָט און באַצאָלן.

[א] זע ט, 13–14.

22 און גאָט וועט פּלאָגן מִצרַיִם–
פּלאָגן און היילן;
און אַז זיי וועלן זיך אומקערן צו גאָט,
וועט ער זיך איבערבעטן צו זיי, און זיי היילן.
23 אין יענעם טאָג וועט זיין אַ וועג פון מִצרַיִם קיין אַשור,
און אַשור וועט קומען אין מִצרַיִם,
און מִצרַיִם אין אַשור,
און מִצרַיִם וועט דינען [גאָט] מיט אַשור.

24 אין יענעם טאָג וועט ישׂראל זיין
אַ דריטער צו מִצרַיִם און צו אַשור,
אַ בענטשונג אין מיטן פון דער ערד;
25 וויל גאָט פון צבָאוֹת האָט אים געבענטשט, אַזוי צו זאָגן:
געבענטשט זאָל זיין מיין פאָלק מִצרַיִם,
און דאָס ווערק פון מיינע הענט, אַשור,
און מיין אַרבונג, ישׂראל.

כ

1 אין דעם יאָר וואָס תַּרתָּן איז געקומען קיין אַשדוֹד, ווען סַרגוֹן דער מלך פון אַשור האָט אים געשיקט, און ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט אַשדוֹד, און האָט זי באַצוווּנגען; 2 אין יענער צייט האָט גאָט גערעדט דורך ישַׁעיָהוּ דעם זון פון אָמוֹצן, אַזוי צו זאָגן: גיי, און זאָלסט אָפּבינדן דאָס זאַק פון דיינע לענדן, און דיין שוך זאָלסטו אַראָפּציען פון דיין פוס. האָט ער אַזוי געטאָן: אַרומגעגאַנגען נאַקעט און באָרוועס.
3 און גאָט האָט געזאָגט:
אַזוי ווי מיין קנעכט ישַׁעיָהוּ איז אַרומגעגאַנגען
נאַקעט און באָרוועס דריי יאָר,
פאַר אַ סימן און אַ צייכן אויף מִצרַיִם און אויף כּוש,
4 אַזוי וועט דער מלך פון אַשור אַוועקפירן
די געפאַנגענע פון מִצרַיִם, און די פאַרטריבענע פון כּוש,
יונגע און אַלטע, נאַקעט און באָרוועס,
מיט אָפּגעדעקטן הינטער־לייב, צו דער שאַנד פון מִצרַיִם.
5 און זיי וועלן זיין צעבראָכן און פאַרשעמט
פון וועגן כּוש, זייער אויסקוק,
און פון וועגן מִצרַיִם, זייער באַרימונג.
6 און דער באַוווינער פון דאָזיקן ברעגלאַנד
וועט זאָגן אין יענעם טאָג:
זע, אַזוי איז געוואָרן פון אונדזער אויסקוק,
וואָס מיר זיינען אַהין געלאָפן נאָך הילף,
ניצול צו ווערן פון מלך פון אַשור,
און ווי וועלן מיר אַנטרונען ווערן?

כא

1 די נבואה אויף דעם מדבר ביים ים.
ווי שטורעמס אין דָרום וועט עס דורכגיין;
פון מדבר קומט עס, פון אַ מוֹראדיקן לאַנד.
2 אַ שווערע זעאונג איז מיר אָנגעזאָגט געוואָרן:
דער פעלשער פעלשט, און דער רויבער רויבט.
גיי, אַרויף עֵילָם! באַלעגער, מָדַי!
אַלע זיפצן וואָס דורך איר מאַך איך אויפהערן.
3 דרום זיינען מיינע לענדן פול מיט ציטערניש,
ווייען האָבן מיך אָנגענומען
ווי ווייען פון אַ געווינערין;
איך בין צעקרימט און קען ניט הערן,
איך בין צעטומלט און קען ניט זען.
4 צעדולט איז מיין האַרץ,
אַן אנגסט האָט מיך צעגרוילט;
מיין גלוסטיקן אָוונט
האָט מען מיר צו שוידער געמאַכט.
5 מע גרייט דעם טיש,
מע דעקט די דעקע,
מע עסט, מע טרינקט–
„שטייט אויף, איר האַרן,
באַאַלבט דעם שילד!"
6 וואָרום אַזוי האָט צו מיר גאָט געזאָגט:

כב וְשִׁלֵּמוּ׃ וְנָגַף יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם נָגֹף וְרָפוֹא וְשָׁבוּ עַד־יְהוָה
כג וְנֶעְתַּר לָהֶם וּרְפָאָם׃ בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְסִלָּה
מִמִּצְרַיִם אַשּׁוּרָה וּבָא־אַשּׁוּר בְּמִצְרַיִם וּמִצְרַיִם בְּאַשּׁוּר
כד וְעָבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־אַשּׁוּר׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל
כה שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם וּלְאַשּׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ אֲשֶׁר
בֵּרֲכוֹ יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר בָּרוּךְ עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה יָדַי
אַשּׁוּר וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל׃

כ

א בִּשְׁנַת בֹּא תַרְתָּן אַשְׁדּוֹדָה בִּשְׁלֹחַ אֹתוֹ סַרְגוֹן מֶלֶךְ אַשּׁוּר
ב וַיִּלָּחֶם בְּאַשְׁדּוֹד וַיִּלְכְּדָהּ׃ בָּעֵת הַהִיא דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד
יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ לֵאמֹר לֵךְ וּפִתַּחְתָּ הַשַּׂק מֵעַל מָתְנֶיךָ
וְנַעַלְךָ תַחֲלֹץ מֵעַל רַגְלֶךָ וַיַּעַשׂ כֵּן הָלֹךְ עָרוֹם וְיָחֵף׃
ג וַיֹּאמֶר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הָלַךְ עַבְדִּי יְשַׁעְיָהוּ עָרוֹם וְיָחֵף שָׁלֹשׁ
ד שָׁנִים אוֹת וּמוֹפֵת עַל־מִצְרַיִם וְעַל־כּוּשׁ׃ כֵּן יִנְהַג מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר אֶת־שְׁבִי מִצְרַיִם וְאֶת־גָּלוּת כּוּשׁ נְעָרִים וּזְקֵנִים עָרוֹם
ה וְיָחֵף וַחֲשׂוּפַי שֵׁת עֶרְוַת מִצְרָיִם׃ וְחַתּוּ וָבֹשׁוּ מִכּוּשׁ מַבָּטָם
ו וּמִן־מִצְרַיִם תִּפְאַרְתָּם׃ וְאָמַר יֹשֵׁב הָאִי הַזֶּה בַּיּוֹם הַהוּא
הִנֵּה־כֹה מַבָּטֵנוּ אֲשֶׁר־נַסְנוּ שָׁם לְעֶזְרָה לְהִנָּצֵל מִפְּנֵי מֶלֶךְ
אַשּׁוּר וְאֵיךְ נִמָּלֵט אֲנָחְנוּ׃

כא

א מַשָּׂא מִדְבַּר־יָם כְּסוּפוֹת בַּנֶּגֶב לַחֲלֹף מִמִּדְבָּר בָּא מֵאֶרֶץ
ב נוֹרָאָה׃ חָזוּת קָשָׁה הֻגַּד־לִי הַבּוֹגֵד ׀ בּוֹגֵד וְהַשּׁוֹדֵד ׀ שׁוֹדֵד
ג עֲלִי עֵילָם צוּרִי מָדַי כָּל־אַנְחָתָה הִשְׁבַּתִּי׃ עַל־כֵּן מָלְאוּ
מָתְנַי חַלְחָלָה צִירִים אֲחָזוּנִי כְּצִירֵי יוֹלֵדָה נַעֲוֵיתִי מִשְּׁמֹעַ
ד נִבְהַלְתִּי מֵרְאוֹת׃ תָּעָה לְבָבִי פַּלָּצוּת בִּעֲתָתְנִי אֵת נֶשֶׁף
ה חִשְׁקִי שָׂם לִי לַחֲרָדָה׃ עָרֹךְ הַשֻּׁלְחָן צָפֹה הַצָּפִית אָכוֹל
ו שָׁתֹה קוּמוּ הַשָּׂרִים מִשְׁחוּ מָגֵן׃ כִּי כֹה אָמַר אֵלַי

כ, ד׳ הס׳ בפתח   כא, ב׳ הה׳ רפה   פתח בס״פ

אֲדֹנָי לֵךְ הַעֲמֵד הַמְצַפֶּה אֲשֶׁר יִרְאֶה יַגִּיד׃ וְרָאָה רֶכֶב ז
צֶמֶד פָּרָשִׁים רֶכֶב חֲמוֹר רֶכֶב גָּמָל וְהִקְשִׁיב קֶשֶׁב רַב־
קָשֶׁב׃ וַיִּקְרָא אַרְיֵה עַל־מִצְפֶּה ׀ אֲדֹנָי אָנֹכִי עֹמֵד תָּמִיד ח
יוֹמָם וְעַל־מִשְׁמַרְתִּי אָנֹכִי נִצָּב כָּל־הַלֵּילוֹת׃ וְהִנֵּה־זֶה בָא ט
רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים וַיַּעַן וַיֹּאמֶר נָפְלָה נָפְלָה בָּבֶל
וְכָל־פְּסִילֵי אֱלֹהֶיהָ שִׁבַּר לָאָרֶץ׃ מְדֻשָׁתִי וּבֶן־גָּרְנִי אֲשֶׁר י
שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִגַּדְתִּי לָכֶם׃
מַשָּׂא דּוּמָה אֵלַי קֹרֵא מִשֵּׂעִיר שֹׁמֵר מַה־מִּלַּיְלָה שֹׁמֵר יא
מַה־מִּלֵּיל׃ אָמַר שֹׁמֵר אָתָא בֹקֶר וְגַם־לָיְלָה אִם־תִּבְעָיוּן יב
בְּעָיוּ שֻׁבוּ אֵתָיוּ׃ מַשָּׂא בַּעְרָב בַּיַּעַר בַּעְרַב תָּלִינוּ יג
אֹרְחוֹת דְּדָנִים׃ לִקְרַאת צָמֵא הֵתָיוּ מָיִם יֹשְׁבֵי אֶרֶץ תֵּימָא יד
בְּלַחְמוֹ קִדְּמוּ נֹדֵד׃ כִּי־מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נָדָדוּ מִפְּנֵי ׀ חֶרֶב טו
נְטוּשָׁה וּמִפְּנֵי קֶשֶׁת דְּרוּכָה וּמִפְּנֵי כֹּבֶד מִלְחָמָה׃
כִּי־כֹה אָמַר אֲדֹנָי אֵלָי בְּעוֹד שָׁנָה כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְכָלָה כָּל־ טז
כְּבוֹד קֵדָר׃ וּשְׁאָר מִסְפַּר־קֶשֶׁת גִּבּוֹרֵי בְנֵי־קֵדָר יִמְעָטוּ יז
כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל דִּבֵּר׃

כב

מַשָּׂא גֵּיא חִזָּיוֹן מַה־לָּךְ אֵפוֹא כִּי־עָלִית כֻּלָּךְ לַגַּגּוֹת׃ א
תְּשֻׁאוֹת ׀ מְלֵאָה עִיר הוֹמִיָּה קִרְיָה עַלִּיזָה חֲלָלַיִךְ לֹא ב
חַלְלֵי־חֶרֶב וְלֹא מֵתֵי מִלְחָמָה׃ כָּל־קְצִינַיִךְ נָדְדוּ־יַחַד ג
מִקֶּשֶׁת אֻסָּרוּ כָּל־נִמְצָאַיִךְ אֻסְּרוּ יַחְדָּו מֵרָחוֹק בָּרָחוּ׃
עַל־כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אֲמָרֵר בַּבֶּכִי אַל־תָּאִיצוּ לְנַחֲמֵנִי ד
עַל־שֹׁד בַּת־עַמִּי׃ כִּי יוֹם מְהוּמָה וּמְבוּסָה וּמְבוּכָה ה
לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת בְּגֵי חִזָּיוֹן מְקַרְקַר קִר וְשׁוֹעַ אֶל־
הָהָר׃ וְעֵילָם נָשָׂא אַשְׁפָּה בְּרֶכֶב אָדָם פָּרָשִׁים וְקִיר ו
עֵרָה מָגֵן׃ וַיְהִי מִבְחַר־עֲמָקַיִךְ מָלְאוּ רָכֶב וְהַפָּרָשִׁים ז
שֹׁת שָׁתוּ הַשָּׁעְרָה׃ וַיְגַל אֵת מָסַךְ יְהוּדָה וַתַּבֵּט בַּיּוֹם ח
הַהוּא אֶל־נֶשֶׁק בֵּית הַיָּעַר׃ וְאֵת בְּקִיעֵי עִיר־דָּוִד רְאִיתֶם ט

גיי שטעל אַ וועכטער;
וואָס ער וועט זען זאָל ער זאָגן.
7 און אַז ער וועט זען אַ געריייט,
געשפּאַנען פערד,
אַ געריייט אייזלען,
אַ געריייט קעמלען,
זאָל ער האָרכן אַ האָרכונג,
אַ האָרכונג אַ גרויסע.

8 האָט ער אויסגעשריען ווי אַ לייב:
אויפן וואַכטורעם, גאָט,
שטיי איך תמיד ביי טאָג,
און אויף מיין היטונג
בין איך געשטעלט אַלע נעכט.

9 און זע, אָט איז געקומען
אַ געריייט מענטשן, געשפּאַנען פערד;
און ער האָט אויסגערופן און געזאָגט:
געפאַלן, געפאַלן איז בָּבל,
און אַלע אירע שניצגעטער
האָט מען צעבראָכן צו דער ערד.

10 דו געדראָשענע מיינע,
און קינד פון מיין שייער,
וואָס איך האָב געהערט פון יהוה פון צבָאוֹת
דעם גאָט פון ישׂראל,
אַייך האָב איך דערציילט,

11 די נבואה אויף דוּמָה.
צו מיר רופט מען פון שֵׂעִיר:
וועכטער, וואָס פון דער נאַכט?
וועכטער, וואָס פון דער נאַכט?
12 זאָגט דער וועכטער:
געקומען פרימאָרגן און אויך נאַכט;
אויב איר ווילט פרעגן, פרעגט,
קומט ווידער צו גיין.

13 די נבואה אויף עֲרָב.
ווי אין וואַלד וועט איר נעכטיקן אין עֲרָב,
קאַראַוואַנען פון דְדָנים.

14 ברענגט וואַסער אַנטקעגן דעם דאָרשטיקן;
די באַוווינער פון לאַנד תֵּימָא
זאָלן באַגעגענען מיט ברויט פאַר אים דעם פאַרוואָגלטן.
15 וואָרום פון שווערדן זיינען זיי אַנטלאָפן,
פון דער געצויגענער שווערד,
און פון דעם געשפּאַנטן בויגן,
און פון דער שווערער מלחמה.

16 וואָרום אַזוי האָט צו מיר גאָט געזאָגט:
אין נאָך אַ יאָר, ווי די יאָרן פון אַ געדונגענעם,
וועט פאַרלענדט ווערן די גאַנצע פּראַכט פון קֵדָר,
17 און די געבליבענע צאָל בויגנלייט,
די גיבורים פון די קינדער פון קֵדָר,
וועלן זיין ווינציק,
וואָרום יהוה דער גאָט פון ישׂראל האָט גערעדט.

כב 1 די נבואה אויף דעם טאָל פון זעאונג.
וואָס איז דיר דען
וואָס דו ביסט אין גאַנצן אויף די דעכער אַרויף,
2 דו פולע מיט טומל, דו רוישיקע שטאָט,
דו לוסטיקער כּרך?
דיינע דערשלאָגענע זיינען ניט פון שווערד דערשלאָגן,
און ניט אין מלחמה געטייטע.

3 אַלע דיינע פירער זיינען אין איינעם אַנטלאָפן,
אָן אַ בויגן זיינען זיי געפאַנגען געוואָרן;
אַלע דיינע געפונענע זיינען אין איינעם געפאַנגען געוואָרן—
די וואָס זיינען אין דער ווייט אַנטלאָפן.
4 דרום האָב איך געזאָגט: קערט אַייך אָפּ פון מיר,
לאָמיך ביטערלעך וויינען;
איר זאָלט ניט צושטיין מיך צו טרייסטן,
אויף דעם בראָך פון דער טאָכטער מיין פאָלק.
5 וואָרום אַ טאָג פון טומל און טרעטונג און צעטומלטקייט
איז ביי דעם האַר, גאָט פון צבָאוֹת, אין טאָל פון זעאונג;
מע ברעכט מויערן*, און אַ געשריי ביזן באַרג.
6 און עֵילָם טראָגט דעם פייַלבייטל,
מיט אַ מחנה מענטשן רייטער,
און קיר האָט אַנטבלויזט דעם שילד.
7 און עס איז געווען,
אַז דיינע בעסטע טאָלן זיינען פול געוואָרן מיט רייטוועגן,
און די רייטער האָבן שטעלן זיך אויסגעשטעלט קעגן טויער,
8 און דעם צודעק פון יהודה האָט מען אָפּגעדעקט,
אין יענעם טאָג האָסטו אויסגעקוקט אויפן וואָפן פון וואַלד־הויז.
9 און די שפּאַלטן פון דודס־שטאָט האָט איר געזען

* וואָרטשפּיל: מְקַרְקַר קִר.

י כִּי־רָבּוּ וַתְּקַבְּצוּ אֶת־מֵי הַבְּרֵכָה הַתַּחְתּוֹנָה׃ וְאֶת־בָּתֵּי
יא יְרוּשָׁלַ͏ִם סְפַרְתֶּם וַתִּתְצוּ הַבָּתִּים לְבַצֵּר הַחוֹמָה׃ וּמִקְוָה
עֲשִׂיתֶם בֵּין הַחֹמֹתַיִם לְמֵי הַבְּרֵכָה הַיְשָׁנָה וְלֹא הִבַּטְתֶּם
יב אֶל־עֹשֶׂיהָ וְיֹצְרָהּ מֵרָחוֹק לֹא רְאִיתֶם׃ וַיִּקְרָא אֲדֹנָי יֱהֹוִה
צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד וּלְקָרְחָה וְלַחֲגֹר שָׂק׃
יג וְהִנֵּה ׀ שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה הָרֹג ׀ בָּקָר וְשָׁחֹט צֹאן אָכֹל בָּשָׂר
יד וְשָׁתוֹת יָיִן אָכוֹל וְשָׁתוֹ כִּי מָחָר נָמוּת׃ וְנִגְלָה בְאָזְנָי יְהוָה
צְבָאוֹת אִם־יְכֻפַּר הֶעָוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד־תְּמֻתוּן אָמַר אֲדֹנָי
טו יֱהֹוִה צְבָאוֹת׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה צְבָאוֹת לֶךְ־בֹּא
טז אֶל־הַסֹּכֵן הַזֶּה עַל־שֶׁבְנָא אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת׃ מַה־לְּךָ פֹה
וּמִי לְךָ פֹה כִּי־חָצַבְתָּ לְּךָ פֹּה קָבֶר חֹצְבִי מָרוֹם קִבְרוֹ
יז חֹקְקִי בַסֶּלַע מִשְׁכָּן לוֹ׃ הִנֵּה יְהוָה מְטַלְטֶלְךָ טַלְטֵלָה
יח גָּבֶר וְעֹטְךָ עָטֹה׃ צָנוֹף יִצְנָפְךָ צְנֵפָה כַּדּוּר אֶל־אֶרֶץ
רַחֲבַת יָדָיִם שָׁמָּה תָמוּת וְשָׁמָּה מַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶךָ קְלוֹן
יט בֵּית אֲדֹנֶיךָ׃ וַהֲדַפְתִּיךָ מִמַּצָּבֶךָ וּמִמַּעֲמָדְךָ יֶהֶרְסֶךָ׃
כ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְקָרָאתִי לְעַבְדִּי לְאֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ׃
כא וְהִלְבַּשְׁתִּיו כֻּתָּנְתֶּךָ וְאַבְנֵטְךָ אֲחַזְּקֶנּוּ וּמֶמְשַׁלְתְּךָ
אֶתֵּן בְּיָדוֹ וְהָיָה לְאָב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַ͏ִם וּלְבֵית יְהוּדָה׃
כב וְנָתַתִּי מַפְתֵּחַ בֵּית־דָּוִד עַל־שִׁכְמוֹ וּפָתַח וְאֵין סֹגֵר וְסָגַר
כג וְאֵין פֹּתֵחַ׃ וּתְקַעְתִּיו יָתֵד בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְהָיָה לְכִסֵּא כָבוֹד
כד לְבֵית אָבִיו׃ וְתָלוּ עָלָיו כֹּל ׀ כְּבוֹד בֵּית־אָבִיו הַצֶּאֱצָאִים
וְהַצְּפִעוֹת כֹּל כְּלֵי הַקָּטָן מִכְּלֵי הָאַגָּנוֹת וְעַד כָּל־כְּלֵי
כה הַנְּבָלִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תָּמוּשׁ הַיָּתֵד
הַתְּקוּעָה בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְנִגְדְּעָה וְנָפְלָה וְנִכְרַת הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר־
עָלֶיהָ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃

כג

א מַשָּׂא צֹר הֵילִילוּ ׀ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי־שֻׁדַּד מִבַּיִת מִבּוֹא

כב, י׳ הת׳ רפה יד׳ קמץ בטרחא

אַז זיי זיינען פיל;
און איר האָט אַיינגעזאַמלט דאָס וואַסער פון אונטערשטן טייך.
10 און די הייזער פון ירושָלַיִם האָט איר פאַרצייכנט,
און אַיינגעוואָרפן די הייזער צו באַפעסטיקן די מויער.
11 און אַ זאַמלאָרט צווישן די צוויי מויערן האָט איר געמאַכט,
פאַר דעם וואַסער פון אַלטן טייך.
און איר האָט ניט געקוקט צו דעם וואָס האָט עס געטאָן,
און דעם וואָס האָט עס באַשערט פון לאַנג אָן
האָט איר ניט געזען.
12 און דער האַר, גאָט פון צבָאות,
האָט גערופן אין יענעם טאָג,
צו געוויין און צו קלאָג און צו פּליכעניש,
און צום אָנגורטן זאַק;
13 ערשט עס איז ששׂון־ושׂמחה,
קוילן רינדער און שעכטן שאָף,
עסן פלייש, און טרינקען וויין;
„עסן און טרינקען,
וואָרום מאָרגן וועלן מיר שטאַרבן".
14 און גאָט פון צבָאות האָט זיך אַנטפּלעקט אין מיינע אויערן:
אויב דידאָזיקע זינד וועט אַייך פאַרגעבן ווערן
ביז איר וועט שטאַרבן!
האָט געזאָגט דער האַר, גאָט פון צבָאות.
15 אַזוי האָט געזאָגט דער האַר, גאָט פון צבָאות:
גיי קום צו דעמדאָזיקן אויפזעער,
צו שֶבנאָ וואָס איבערן פּאַלאַץ:
16 וואָס האָסטו דאָ, און וועמען האָסטו דאָ,
וואָס דו האָסט דיר דאָ אַ קבר אויסגעהאַקט,
דו וואָס האָסט אויסגעהאַקט אין דער הייך דיין קבר,
זיך אויסגעשניטן אין פעלז אַ וווינונג?
17 זע, גאָט שליידערט דיך אַ מאַכטיקן שליידער,
און דרייט דיך אום דרייענדיק;
18 קוליען אין אַ קויל וועט ער דיך אַוועקקוליען,
ווי אַ באַל, אין אַ ברייטרוימיק לאַנד.
דאָרטן וועסטו שטאַרבן,
און דאָרטן וועלן זיין דיינע פּראַכטיקע רייטוועגן,
דו שאַנד פון דעם הויז פון דיין האַר!
19 און איך וועל דיך אַראָפּשטויסן פון דיין שטאַנד,
און פון דיין שטעל וועט מען דיך אַראָפּוואַרפן.
20 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועל איך רופן מיין קנעכט אֶליָקים דעם זון פון חִלקִיָהון.
21 און איך וועל אים אָנטאָן דיין העמדל,
און דיין גאַרטל וועל איך אים אַרומבינדן,
און דיין ממשלה וועל איך געבן אין זיין האַנט;
און ער וועט זיין פאַר אַ פאָטער צום באַוווינער פון ירושָלַיִם,
און צום הויז פון יהודה.
22 און איך וועל געבן דעם שליסל פון דודס הויז אויף זיין אַקסל,
און ער וועט עפענען, און קיינער וועט ניט פאַרשליסן,
און ער וועט פאַרשליסן, און קיינער וועט ניט עפענען.
23 און איך וועל אים באַפעסטיקן ווי אַ פלעקל
אין אַ זיכערן אָרט;
און ער וועט זיין אַ טראָן פון כבוד פאַר זיין פאָטערס הויז.
24 און דאָס גאַנצע געזעמל פון זיין פאָטערס הויז,
קינד און קייט,
וועלן אָנהענגען אויף אים אַלע קליינע געפעסן,
פון די בעקנגעפעסן און ביז אַלע קרוגגעפעסן.
25 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פון צבָאות,
וועט אָפּגעטאָן ווערן דאָס פלעקל
וואָס איז באַפעסטיקט אין אַ זיכערן אָרט,
און וועט אָפּגעהאַקט ווערן און אַראָפּפאַלן,
און די משׂא וואָס אויף אים וועט פאַרשניטן ווערן;
וואָרום גאָט האָט גערעדט.

כג 1 די נבואה אויף צור.
יאָמערט איר שיפן פון תַרשיש,
וואָרום זי איז פאַרוויסט, אָן אַ הויז, אָן אַן אַיינגאַנג;

ב מֵאֶרֶץ כִּתִּים נִגְלָה־לָמוֹ׃ דֹּמּוּ יֹשְׁבֵי אִי סֹחֵר צִידוֹן עֹבֵר
ג יָם מִלְאוּךְ׃ וּבְמַיִם רַבִּים זֶרַע שִׁחֹר קְצִיר יְאוֹר תְּבוּאָתָהּ
ד וַתְּהִי סְחַר גּוֹיִם׃ בּוֹשִׁי צִידוֹן כִּי־אָמַר יָם מָעוֹז הַיָּם לֵאמֹר
לֹא־חַלְתִּי וְלֹא־יָלַדְתִּי וְלֹא גִדַּלְתִּי בַחוּרִים רוֹמַמְתִּי
ה ו בְתוּלוֹת׃ כַּאֲשֶׁר שֵׁמַע לְמִצְרָיִם יָחִילוּ כְּשֵׁמַע צֹר׃ עִבְרוּ
ז תַּרְשִׁישָׁה הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי אִי׃ הֲזֹאת לָכֶם עַלִּיזָה מִימֵי־קֶדֶם
ח קַדְמָתָהּ יֹבִלוּהָ רַגְלֶיהָ מֵרָחוֹק לָגוּר׃ מִי יָעַץ זֹאת עַל־צֹר
ט הַמַּעֲטִירָה אֲשֶׁר סֹחֲרֶיהָ שָׂרִים כִּנְעָנֶיהָ נִכְבַּדֵּי־אָרֶץ׃ יְהוָה
צְבָאוֹת יְעָצָהּ לְחַלֵּל גְּאוֹן כָּל־צְבִי לְהָקֵל כָּל־נִכְבַּדֵּי־
י אָרֶץ׃ עִבְרִי אַרְצֵךְ כַּיְאֹר בַּת־תַּרְשִׁישׁ אֵין מֵזַח
יא עוֹד׃ יָדוֹ נָטָה עַל־הַיָּם הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת יְהוָה צִוָּה אֶל־
יב כְּנַעַן לַשְׁמִד מָעֻזְנֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר לֹא־תוֹסִיפִי עוֹד לַעֲלוֹז
הַמְעֻשָּׁקָה בְּתוּלַת בַּת־צִידוֹן כִּתִּיים קוּמִי עֲבֹרִי גַּם־שָׁם
יג לֹא־יָנוּחַ לָךְ׃ הֵן ׀ אֶרֶץ כַּשְׂדִּים זֶה הָעָם לֹא הָיָה אַשּׁוּר
יְסָדָהּ לְצִיִּים הֵקִימוּ בְחִינָיו עֹרְרוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂמָהּ
יד לְמַפֵּלָה׃ הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי שֻׁדַּד מָעֻזְּכֶן׃
טו וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צֹר שִׁבְעִים שָׁנָה כִּימֵי מֶלֶךְ
טז אֶחָד מִקֵּץ שִׁבְעִים שָׁנָה יִהְיֶה לְצֹר כְּשִׁירַת הַזּוֹנָה׃ קְחִי
כִנּוֹר סֹבִּי עִיר זוֹנָה נִשְׁכָּחָה הֵיטִיבִי נַגֵּן הַרְבִּי־שִׁיר לְמַעַן
יז תִּזָּכֵרִי׃ וְהָיָה מִקֵּץ ׀ שִׁבְעִים שָׁנָה יִפְקֹד יְהוָה אֶת־צֹר
וְשָׁבָה לְאֶתְנַנָּה וְזָנְתָה אֶת־כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי
יח הָאֲדָמָה׃ וְהָיָה סַחְרָהּ וְאֶתְנַנָּהּ קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר
וְלֹא יֵחָסֵן כִּי לַיֹּשְׁבִים לִפְנֵי יְהוָה יִהְיֶה סַחְרָהּ לֶאֱכֹל
לְשָׂבְעָה וְלִמְכַסֶּה עָתִיק׃

כד

א הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וּבוֹלְקָהּ וְעִוָּה פָנֶיהָ וְהֵפִיץ
ב יֹשְׁבֶיהָ׃ וְהָיָה כָעָם כַּכֹּהֵן כַּעֶבֶד כַּאדֹנָיו כַּשִּׁפְחָה כַּגְּבִרְתָּהּ

כג, יב׳ כתים קרי   יג׳ בחוניו קרי   יז׳ לא מפיק ה

פון לאַנד פון די כִּתִּים
איז דאָס זיי אַנטפּלעקט געוואָרן.
2 זייט שטיל, איר באַוווינער פון ברעג;
דו וואָס די סוֹחרים פון צידוֹן,
די ים־פאָרער, האָבן דיך אָנגעפילט.
3 און איבער גרויסע וואַסערן איז דער זאָמען פון שיחוֹר,
דער שניט פון נילוס, איר אַיינקום געווען;
און זי איז געווען דער מאַרק פון די פעלקער.
4 שעם זיך צידוֹן, וואָרום דער ים האָט געזאָגט,
די פעסטונג פון ים, אַזוי צו זאָגן:
ווי איך וואָלט גאָר ניט געווייטאָקט און ניט געבאָרן,
און קיין בָּחורים ניט דערצויגן,
אָדער יונגפרויען אויפגעבראַכט.
5 אַז מע וועט הערן אין מִצרַיִם,
וועט מען ציטערן בײַ דער הערונג פון צוֹר.

6 גייט אַריבער קיין תַּרשיש,
יאָמערט, איר באַוווינער פון ברעג.
7 איז דאָס אײַך די לוסטיקע,
וואָס פון פריִע פאַרצײַטיקע טעג
פלעגן זי פירן אירע פיס
אין דער ווײַטן צו וווינען?
8 ווער האָט דאָס באַראָטן אויף צוֹר דער באַקרוינטער,
וואָס אירע סוֹחרים זײַנען געווען שָׂרוֹת,
אירע האַנדלסלײַט די נִכבָּדים פון דער ערד?
9 גאָט פון צבָאוֹת האָט דאָס באַראָטן,
צו פאַרשוועכן דעם שטאָלץ פון אַלדער שיינקייט,
צו מאַכן גרינגגעשאַצט אַלע נִכבָּדים פון דער ערד.
10 איבערפלייץ דײַן לאַנד ווי דער נילוס,
טאָכטער תַּרשיש, ניטאָ מער קיין אײַנצאַם.
11 ער האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט איבערן ים,
ער האָט געמאַכט ציטערן מלוכות;
גאָט האָט באַפוילן וועגן כּנַעַן,
צו פאַרטיליקן אירע פעסטונגען.
12 און ער האָט געזאָגט: וועסט ניט מער לוסטיק זײַן,
געשענדטע יונגפרוי טאָכטער צידוֹן.
שטיי אויף, גיי אַריבער קיין כִּתִּים;
אויך דאָרט וועסטו קיין מנוחה ניט האָבן.

13 זע, דאָס לאַנד פון די כַּשׂדים—
דידאָזיקע אומה איז נאָך ניט געווען
ווען אַשור האָט עס געגרונטפעסט פאַר מדבר־לײַט—
זיי האָבן אויפגעשטעלט זייערע באַלעגערטורעמס,
זיי האָבן אײַנגעוואָרפן אירע פּאַלאַצן;
מע האָט זי געמאַכט פאַר אַ חורבה.
14 יאָמערט איר שיפן פון תַּרשיש,
וואָרום פאַרוויסט געוואָרן איז אײַער פעסטונג.

15 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג:
וועט צוֹר זײַן פאַרגעסן זיבעציק יאָר,
אַזוי ווי די טעג פון איין מלך;
צום סוֹף פון זיבעציק יאָר וועט געשען מיט צוֹר
אַזוי ווי אין געזאַנג פון דער זונה:

16 נעם אַ האַרף,
גיי אום אין שטאָט,
פאַרגעסענע זונה;
שפּיל שיין,
זינג פיל,
כּדי זאָלסט דערמאָנט ווערן.

17 און עס וועט זײַן צום סוֹף פון זיבעציק יאָר,
וועט גאָט זיך דערמאָנען אָן צוֹר,
און זי וועט זיך אומקערן צו איר זונה־לוין,
און וועט ווידער פאַרקערן מיט אַלע קיניגרײַכן פון דער וועלט
אויפן געזיכט פון דער ערד.
18 אָבער איר פאַרדינסט און איר זונה־לוין
וועט זײַן הייליק צו גאָט;
ער וועט ניט באַהאַלטן און ניט אײַנגעשלאָסן ווערן;
נייערט פאַר די וואָס זיצן פאַר גאָט וועט זײַן איר פאַרדינסט,
צו עסן צו זאַט, און פאַר אַ צודעק אַ שיינעם.

כד

1 זע, גאָט ליידיקט אויס די ערד און פאַרוויסט זי,א
און וועט צעדרייען איר פּנים,
און צעשפּרייטן אירע באַוווינער.
2 און עס וועט זײַן,
אַזוי דאָס פאָלק אַזוי דער כֹּהן,
אַזוי דער קנעכט אַזוי זײַן האַר,
אַזוי די דינסט אַזוי איר האַרינטע,

א וואָרטשפּיל: בּוֹקק ובוֹלְקָה.

אַזוי דער קויפער אַזוי דער פאַרקויפער,
אַזוי דער מַלוֶה אַזוי דער לייער,
אַזוי דער מאָנער אַזוי דער וואָס מע מאָנט פון אים.
3 אויסגעליידיקט וועט אויסגעליידיקט ווערן[א] די ערד,
און צערויבט וועט זי צערויבט ווערן[א];
וואָרום גאָט האָט גערעדט דאָסדאָזיקע וואָרט.
4 פאַראָבלט, פאַרוועלקט[ב] איז די ערד,
פאַרשניטן, פאַרוועלקט איז די וועלט,
פאַרשניטן די הויכע לייט פון דער ערד.
5 און די ערד איז זינדיק אונטער אירע באַוווינער,
וואָרום זיי האָבן עובר געווען אויף די לערנונגען,
איבערגעטרעטן דאָס געזעץ,
פאַרשטערט דעם אייביקן בונד.
6 דרום עסט אויף אַ קללה די ערד,
און פאַרשולדיקט זיינען די וווינער דערין;
דרום גייען אַיין די באַוווינער פון דער ערד,
און מענטשן בלייבן ווינציק.
7 עס טרויערט דער וויין, פאַרוועלקט איז דער וויינשטאָק,
עס זיפצן אַלע פריילעכע הערצער.
8 אויפגעהערט האָט די פרייד פון די פויקן,
פאַרמיטן איז דער ליאַרעם פון די לוסטיקע,
אויפגעהערט האָט די פרייד פון דער האַרף.
9 מע טרינקט ניט קיין וויין מיט געזאַנג,
ביטער איז דער טרונק זיינע טרינקער.
10 צעבראָכן איז די נישטיקע שטאָט,
פאַרשלאָסן איטלעך הויז ניט אַריינצוגיין.
11 אַ וויגעשריי אין די גאַסן ביים וויין;
פאַרפינצטערט איז איטלעכע שמחה,
פאַרוואָגלט די פרייד פונעם לאַנד.
12 געבליבן איז אַ וויסטקייט אין שטאָט,
און צעהאַקט אין אַ חורבה איז דער טויער.
13 וואָרום אַזוי וועט עס זיין אין מיטן פון דער ערד,
צווישן די פעלקער;
ווי ביים אָפּקלאַפּן אַן איילבערטבוים,
ווי אַ נאָכקלייב ווען די לעז איז געענדיקט.
14 דידאָזיקע וועלן אויפהייבן זייער קָול אין געזאַנג,
וועגן דער גרויסקייט פון יהוה טוען זיי שאַלן פון ים.
15 דרום טוט ערלעכן יהוה
אין די לענדער פון ליכט,
אויף די אינדזלען פון ים,
דעם נאָמען פון יהוה דעם גאָט פון ישראל.

16 פון עק ערד האָבן מיר געזאַנגען געהערט:
„פראַכט צו דעם גערעכטן!"
אָבער איך זאָג:
איך גיי אַיין, איך גיי אַיין, וויי איז מיר!
די פעלשער טוען פעלשן,
יאָ, אַ פעלשונג פעלשן די פעלשער.
17 אַ גרויל און אַ גרוב און אַ נעץ[ג] אויף דיר,
באַוווינער פון דער ערד.
18 און עס וועט זיין,
דער וואָס אַנטלויפט פון דעם קָול פון גרויל,
וועט אַריינפאַלן אין גרוב,
און דער וואָס קומט אַרויף פון גרוב,
וועט געפאַנגען ווערן אין נעץ;

כַּקּוֹנֶה כַּמּוֹכֵר כַּמַּלְוֶה כַּלֹּוֶה כַּנֹּשֶׁה כַּאֲשֶׁר נֹשֶׁא בוֹ׃
ג הִבּוֹק ׀ תִּבּוֹק הָאָרֶץ וְהִבּוֹז ׀ תִּבּוֹז כִּי יְהוָה דִּבֶּר אֶת־
ד הַדָּבָר הַזֶּה׃ אָבְלָה נָבְלָה הָאָרֶץ אֻמְלְלָה נָבְלָה תֵּבֵל
ה אֻמְלָלוּ מְרוֹם עַם־הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ חָנְפָה תַּחַת יֹשְׁבֶיהָ
ו כִּי־עָבְרוּ תוֹרֹת חָלְפוּ חֹק הֵפֵרוּ בְּרִית עוֹלָם׃ עַל־כֵּן אָלָה
אָכְלָה אֶרֶץ וַיֶּאְשְׁמוּ יֹשְׁבֵי בָהּ עַל־כֵּן חָרוּ יֹשְׁבֵי אֶרֶץ
ז וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר׃ אָבַל תִּירוֹשׁ אֻמְלְלָה־גָפֶן נֶאֶנְחוּ
ח כָּל־שִׂמְחֵי־לֵב׃ שָׁבַת מְשׂוֹשׂ תֻּפִּים חָדַל שְׁאוֹן עַלִּיזִים
ט שָׁבַת מְשׂוֹשׂ כִּנּוֹר׃ בַּשִּׁיר לֹא יִשְׁתּוּ־יָיִן יֵמַר שֵׁכָר לְשֹׁתָיו׃
י יא נִשְׁבְּרָה קִרְיַת־תֹּהוּ סֻגַּר כָּל־בַּיִת מִבּוֹא׃ צְוָחָה עַל־הַיַּיִן
יב בַּחוּצוֹת עָרְבָה כָּל־שִׂמְחָה גָּלָה מְשׂוֹשׂ הָאָרֶץ׃ נִשְׁאַר
יג בָּעִיר שַׁמָּה וּשְׁאִיָּה יֻכַּת־שָׁעַר׃ כִּי כֹה יִהְיֶה בְּקֶרֶב
הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הָעַמִּים כְּנֹקֶף זַיִת כְּעוֹלֵלֹת אִם־כָּלָה בָצִיר׃
יד טו הֵמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם יָרֹנּוּ בִּגְאוֹן יְהוָה צָהֲלוּ מִיָּם׃ עַל־כֵּן
בָּאֻרִים כַּבְּדוּ יְהוָה בְּאִיֵּי הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
טז מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִרֹת שָׁמַעְנוּ צְבִי לַצַּדִּיק וָאֹמַר
רָזִי־לִי רָזִי־לִי אוֹי לִי בֹּגְדִים בָּגָדוּ וּבֶגֶד בּוֹגְדִים בָּגָדוּ׃
יז יח פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃ וְהָיָה הַנָּס מִקּוֹל
הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת וְהָעוֹלֶה מִתּוֹךְ הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח
יט כִּי־אֲרֻבּוֹת מִמָּרוֹם נִפְתָּחוּ וַיִּרְעֲשׁוּ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ רֹעָה
הִתְרֹעֲעָה הָאָרֶץ פּוֹר הִתְפּוֹרְרָה אֶרֶץ מוֹט הִתְמוֹטְטָה
כ אָרֶץ׃ נוֹעַ תָּנוּעַ אֶרֶץ כַּשִּׁכּוֹר וְהִתְנוֹדְדָה כַּמְּלוּנָה וְכָבַד
כא עָלֶיהָ פִּשְׁעָהּ וְנָפְלָה וְלֹא־תֹסִיף קוּם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יִפְקֹד יְהוָה עַל־צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם וְעַל־מַלְכֵי הָאֲדָמָה
כב עַל־הָאֲדָמָה׃ וְאֻסְּפוּ אֲסֵפָה אַסִּיר עַל־בּוֹר וְסֻגְּרוּ עַל־
כג מַסְגֵּר וּמֵרֹב יָמִים יִפָּקֵדוּ׃ וְחָפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה

ב׳ כצ״ל   ד׳ קמץ בטרחא   טז׳ יח׳ קמץ בז״ק   יט׳ כצ״ל מלעל

וואָרום די פענצטער פון דער הייך האָבן זיך געעפנט,
און עס שטורעמען די גרונטפעסטן פון דער ערד.
19 ברעכן צעברעכט זיך די ערד,
ברעקלען צעברעקלט זיך די ערד,
וואַקלען טוט זיך וואַקלען די ערד.
20 שאָקלען ווי אַ שיכורער וועט זיך שאָקלען די ערד,
און וועט זיך טרייסלען ווי אַ נאַכטביידל;
און שווער וועט זיין איר פאַרברעך אויף איר,
און זי וועט פאַלן, און מער ניט אויפשטיין.

21 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועט גאָט זיך רעכענען מיט דעם חיל פון דער הייך
אין דער הייך,
און מיט די מלכים פון דער ערד
אויף דער ערד.
22 און זיי וועלן אַיינגעזאַמלט ווערן
ווי מע זאַמלט געפאַנגענע אין תפיסה,
און זיי וועלן אַיינגעשלאָסן ווערן אין פעסטונג,
און ערשט נאָך פיל טעג וועלן זיי דערמאָנט ווערן.
23 און די לבנה וועט זיך שעמען,

[א] וואָרטשפּיל: הִבּוֹק תִּבּוֹק–וְהִבּוֹז תִּבּוֹז.
[ב] וואָרטשפּיל: אָבְלָה נָבְלָה.
[ג] וואָרטשפּיל: פַּחַד וָפַחַת וָפָח.

הַחַמָּה כִּי־מָלַךְ יְהוָה צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַ‍ִם וְנֶגֶד
זְקֵנָיו כָּבוֹד׃

כה

יְהוָה אֱלֹהַי אַתָּה אֲרוֹמִמְךָ אוֹדֶה שִׁמְךָ כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא א
עֵצוֹת מֵרָחוֹק אֱמוּנָה אֹמֶן׃ כִּי שַׂמְתָּ מֵעִיר לַגַּל קִרְיָה ב
בְצוּרָה לְמַפֵּלָה אַרְמוֹן זָרִים מֵעִיר לְעוֹלָם לֹא יִבָּנֶה׃ עַל־ ג
כֵּן יְכַבְּדוּךָ עַם־עָז קִרְיַת גּוֹיִם עָרִיצִים יִירָאוּךָ׃ כִּי־הָיִיתָ ד
מָעוֹז לַדָּל מָעוֹז לָאֶבְיוֹן בַּצַּר־לוֹ מַחְסֶה מִזֶּרֶם צֵל מֵחֹרֶב
כִּי רוּחַ עָרִיצִים כְּזֶרֶם קִיר׃ כְּחֹרֶב בְּצָיוֹן שְׁאוֹן זָרִים ה
תַּכְנִיעַ חֹרֶב בְּצֵל עָב זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה׃ וְעָשָׂה ו
יְהוָה צְבָאוֹת לְכָל־הָעַמִּים בָּהָר הַזֶּה מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים
מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים שְׁמָנִים מְמֻחָיִם שְׁמָרִים מְזֻקָּקִים׃ וּבִלַּע ז
בָּהָר הַזֶּה פְּנֵי־הַלּוֹט ׀ הַלּוֹט עַל־כָּל־הָעַמִּים וְהַמַּסֵּכָה
הַנְּסוּכָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃ בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח וּמָחָה אֲדֹנָי ח
יְהוִה דִּמְעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־
הָאָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה ט
אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה
וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ׃ כִּי־תָנוּחַ יַד־יְהוָה בָּהָר הַזֶּה וְנָדוֹשׁ י
מוֹאָב תַּחְתָּיו כְּהִדּוֹשׁ מַתְבֵּן בְּמֵי מַדְמֵנָה׃ וּפֵרַשׂ יָדָיו יא
בְּקִרְבּוֹ כַּאֲשֶׁר יְפָרֵשׂ הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת וְהִשְׁפִּיל גַּאֲוָתוֹ עִם
אָרְבּוֹת יָדָיו׃ וּמִבְצַר מִשְׂגַּב חוֹמֹתֶיךָ הֵשַׁח הִשְׁפִּיל הִגִּיעַ יב
לָאָרֶץ עַד־עָפָר׃

כו

בַּיּוֹם הַהוּא יוּשַׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה עִיר עָז־לָנוּ א
יְשׁוּעָה יָשִׁית חוֹמוֹת וָחֵל׃ פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי־צַדִּיק ב
שֹׁמֵר אֱמֻנִים׃ יֵצֶר סָמוּךְ תִּצֹּר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם כִּי בְךָ בָּטוּחַ׃ ג
בִּטְחוּ בַיהוָה עֲדֵי־עַד כִּי בְּיָהּ יְהוָה צוּר עוֹלָמִים׃ כִּי ד ה

כה, י׳ נמ קי

און די זון וועט פאַרשעמט ווערן,
וואָרום גאָט פון צבָאוֹת טוט קיניגן
אויף באַרג צִיוֹן, און אין ירושָלַיִם;
און אַנטקעגן זיינע עלטסטע וועט זיין אַ פּראַכטיקייט.

כה

1 יהוה, דו ביסט מיין גאָט,
איך וועל דיך דערהייבן,
איך וועל לויבן דיין נאָמען,
וואָרום האָסט אויפגעטאָן ווונדער;
די באַראָטן פון לאַנג אָן–
מיט טרייער געטריישאַפט.
2 וואָרום האָסט געמאַכט פון אַ שטאָט אַ הויפן,
אַ באַפעסטיקטן כּרך פאַר אַ חורבה,
די פּאַלאַצן פון פרעמדע פאַר אויס שטאָט,
זיי זאָלן אייביק ניט אָפּגעבויט ווערן.
3 דרום וועט דיך ערלעכן די שטאַרקע אומה,
דער כּרך פון מאַכטיקע פעלקער וועט דיך פאָרכטן.
4 וואָרום ביסט געווען אַ פעסטונג דעם אָרימאַן,
אַ פעסטונג דעם באַדערפטיקן אין זיין נויט,
אַ שוץ פון גוסרעגן, אַ שאָטן פון היץ;
וואָרום דער צאָרן פון די מאַכטיקע
איז ווי אַ גוסרעגן אויף אַ וואַנט.
5 אַזוי ווי היץ אין אַ טרוקענעם לאַנד,
דאָס גערויש פון די פרעמדע אונטערטעניקסטו;
ווי היץ דורך אַ וואָלקנשאָטן,
ווערט דאָס געזאַנג פון די מאַכטיקע פאַרדריקט.

6 און גאָט פון צבָאוֹת וועט מאַכן
פאַר אַלע פעלקער אויף דעמדאָזיקן באַרג,
אַ מאָלצייט פון פעטשפּייזן[א],
אַ מאָלצייט פון הייוונווייַנען[ב],
פעטשפּייזן מאַרכיקע,
הייוונוויינען געלייטערטע.
7 און ער וועט פאַרטיליקן אויף דעמדאָזיקן באַרג
דעם צודעק וואָס דעקט צו אַלע פעלקער,
און דעם שלייער וואָס איז געשלייערט אויף אַלע אומות.
8 ער וועט פאַרטיליקן דעם טויט אויף אייביק;
און גאָט דער האַר וועט אָפּווישן
די טרער פון איטלעכן פּנים,
און די שאַנד פון זיין פאָלק
וועט ער אָפּטאָן פון דער גאַנצער ערד;
וואָרום גאָט האָט גערעדט.

9 און מע וועט זאָגן אין יענעם טאָג:
זע, דאָס איז אונדזער גאָט,
וואָס מיר האָבן געהאָפט צו אים ער זאָל אונדז העלפן,
דאָס איז יהוה וואָס מיר האָבן געהאָפט צו אים,
לאָמיר לוסטיק זיין און זיך פרייען מיט זיין הילף.
10 וואָרום די האַנט פון גאָט וועט רוען אויף דעמדאָזיקן באַרג,
און מוֹאָב וועט צעטרעטן ווערן אויף זיין אָרט,
ווי שטרוי ווערט צעטרעטן אין מיסטהויפן.
11 און ער וועט אויסשפּרייטן דערין זיינע הענט,
ווי אַ שווימער שפּרייט אויס צום שווימען;
אָבער מע וועט דערנידערן זיין גאווה
מיט די קונצן פון זיינע הענט:
12 און די הויכע פעסטונג פון דיינע מויערן
בייגט ער, דערנידערט ער,
ברענגט ער צו דער ערד ביזן שטויב.

כו

1 אין יענעם טאָג וועט געזונגען ווערן
דאָסדאָזיקע געזאַנג אין לאַנד יהודה:
אַ שטאַרקע שטאָט האָבן מיר;
מויערן און פעסטונגען מאַכט ער פאַר הילף.
2 עפנט די טויערן,
און זאָל אַריינגיין דאָס גערעכטע פאָלק,
וואָס היט אָפּ געטריישאַפט.
3 דאָס געמיט וואָס פאַרלאָזט זיך
באַהיטסטו אין שלום;
אין שלום, ווייל עס פאַרזיכערט זיך אויף דיר.
4 פאַרזיכערט אײַך אויף יהוה ביז אייביק,
וואָרום אין יָה יהוה איז אַן אייביקער פעלז.

א–ב ווערטשפּיל: שְׁמָנִים–שְׁמָרִים.

הֵשַׁח יֹשְׁבֵי מָרוֹם קִרְיָה נִשְׂגָּבָה יַשְׁפִּילֶנָּה יַשְׁפִּילָהּ עַד־
ו אֶרֶץ יַגִּיעֶנָּה עַד־עָפָר׃ תִּרְמְסֶנָּה רָגֶל רַגְלֵי עָנִי פַּעֲמֵי
ז דַלִּים׃ אֹרַח לַצַּדִּיק מֵישָׁרִים יָשָׁר מַעְגַּל צַדִּיק תְּפַלֵּס׃
ח אַף אֹרַח מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קִוִּינוּךָ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ תַּאֲוַת־
ט נָפֶשׁ׃ נַפְשִׁי אִוִּיתִךָ בַּלַּיְלָה אַף־רוּחִי בְקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָּ
י כִּי כַּאֲשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ לָאָרֶץ צֶדֶק לָמְדוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃ יֻחַן
רָשָׁע בַּל־לָמַד צֶדֶק בְּאֶרֶץ נְכֹחוֹת יְעַוֵּל וּבַל־יִרְאֶה גֵּאוּת
יא יְהוָה׃ יְהוָה רָמָה יָדְךָ בַּל־יֶחֱזָיוּן יֶחֱזוּ וְיֵבֹשׁוּ קִנְאַת־
יב עָם אַף־אֵשׁ צָרֶיךָ תֹאכְלֵם׃ יְהוָה תִּשְׁפֹּת שָׁלוֹם
יג לָנוּ כִּי גַּם־כָּל־מַעֲשֵׂינוּ פָּעַלְתָּ לָּנוּ׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יד בְּעָלוּנוּ אֲדֹנִים זוּלָתֶךָ לְבַד־בְּךָ נַזְכִּיר שְׁמֶךָ׃ מֵתִים בַּל־
יִחְיוּ רְפָאִים בַּל־יָקֻמוּ לָכֵן פָּקַדְתָּ וַתַּשְׁמִידֵם וַתְּאַבֵּד כָּל־
טו זֵכֶר לָמוֹ׃ יָסַפְתָּ לַגּוֹי יְהוָה יָסַפְתָּ לַגּוֹי נִכְבָּדְתָּ רִחַקְתָּ
טז כָּל־קַצְוֵי־אָרֶץ׃ יְהוָה בַּצַּר פְּקָדוּךָ צָקוּן לַחַשׁ
יז מוּסָרְךָ לָמוֹ׃ כְּמוֹ הָרָה תַּקְרִיב לָלֶדֶת תָּחִיל תִּזְעַק
יח בַּחֲבָלֶיהָ כֵּן הָיִינוּ מִפָּנֶיךָ יְהוָה׃ הָרִינוּ חַלְנוּ כְּמוֹ יָלַדְנוּ
יט רוּחַ יְשׁוּעֹת בַּל־נַעֲשֶׂה אֶרֶץ וּבַל־יִפְּלוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃ יִחְיוּ
מֵתֶיךָ נְבֵלָתִי יְקוּמוּן הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שֹׁכְנֵי עָפָר כִּי טַל אוֹרֹת
כ טַלֶּךָ וָאָרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל׃ לֵךְ עַמִּי בֹּא בַחֲדָרֶיךָ
וּסְגֹר דְּלָתְיךָ בַּעֲדֶךָ חֲבִי כִמְעַט־רֶגַע עַד־יַעֲבוֹר־זָעַם׃
כא כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ לִפְקֹד עֲוֺן יֹשֵׁב־הָאָרֶץ עָלָיו
וְגִלְּתָה הָאָרֶץ אֶת־דָּמֶיהָ וְלֹא־תְכַסֶּה עוֹד עַל־הֲרוּגֶיהָ׃

כז

א בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה בְּחַרְבּוֹ הַקָּשָׁה וְהַגְּדוֹלָה וְהַחֲזָקָה
עַל לִוְיָתָן נָחָשׁ בָּרִחַ וְעַל לִוְיָתָן נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן וְהָרַג אֶת־
ב הַתַּנִּין אֲשֶׁר בַּיָּם׃ בַּיּוֹם הַהוּא כֶּרֶם חֶמֶר עַנּוּ־לָהּ׃
ג אֲנִי יְהוָה נֹצְרָהּ לִרְגָעִים אַשְׁקֶנָּה פֶּן יִפְקֹד עָלֶיהָ לַיְלָה

כו, כ׳ יתיר י יתיר ף

5 וואָרום ער האָט געבייגט די וואָס זיצן אין דער הייך,
די דערהויבענע שטאָט;
ער דערנידערט זי, ער דערנידערט זי ביז דער ערד,
ער ברענגט זי ביזן שטויב.
6 דער פוס וועט זי צעטרעטן,
די פיס פון דעם אָרימען,
די טריט פון באַדערפטיקע.

7 דער וועג פון גערעכטן איז גלייך;
דו רעכטפאַרטיקער, מאַכסט גלאַט דעם שטעג פון
גערעכטן;
8 יאָ, אויף דעם וועג פון דיינע משפטים
האָבן מיר געהאָפט אויף דיר, גאָט;
צו דיין נאָמען און צו דיין געדעכעניש
איז די גלוסטונג פון דער זעל.
9 מיט מיין זעל האָב איך דיך געגלוסט ביי נאַכט,
יאָ, מיט מיין גייסט אין מיר האָב איך דיך געזוכט,
וואָרום אַז דיינע משפטים זיינען אויף דער ערד,
לערנען גערעכטיקייט די באַוווינער פון דער וועלט.
10 ווערט דער רשע געלייטזעליקט,
לערנט ער ניט גערעכטיקייט;
אין לאַנד פון ערלעכקייט טוט ער אומרעכט,
און ער זעט ניט די גרויסקייט פון גאָט.

11 גאָט, אויפגעהויבן איז דיין האַנט,
אָבער זיי זעען ניט;
זאָלן זיי זען און זיך שעמען
דיין אָנגעמען זיך פאַרן פאָלק;
יאָ, אַ פייער זאָל דיינע פיינט פאַרצערן.
12 גאָט, באַשער אונדז שלום,
וואָרום אויך אַלע אונדזערע אויפטוען
האָסט דו אויסגעפירט פאַר אונדז.
13 יהוה אונדזער גאָט,
האַרן אַחוץ דיר האָבן געהערשט איבער אונדז.
אָבער נאָר דיך האָבן מיר דערמאָנט—דיין נאָמען.
14 די מתים וועלן ניט לעבעדיק ווערן,
די טויטע וועלן ניט אויפשטיין;
פאַרוואָר האָסט געשטראָפט און זיי פאַרטיליקט,
און אונטערגעבראַכט יעטוועדער זכר פון זיי.
15 האָסט געמערט ביי די פעלקער, גאָט,
האָסט געמערט ביי די פעלקער דיין כבוד;
האָסט דערגרייכט אַלע ווייטע עקן פון דער ערד.

16 גאָט, אין נויט האָבן זיי דיך דערמאָנט,
זיי האָבן אויסגעגאָסן אַ שטיל געבעט,
ווען דיין שטראָף איז געווען אויף זיי.
17 ווי אַ טראָגעדיקע וואָס גייט צו קינד,
דרייט זיך, שרייט אין אירע ווייען,
אַזוי זיינען מיר געווען פאַר דיר, גאָט.
18 מיר האָבן געטראָגן, מיר האָבן געווייטאָקט,
און אַזוי ווי מיר וואָלטן ווינט געבאָרן;
קיין ישועות האָבן מיר ניט אויסגעווירקט אין לאַנד,
און ניט אויפגעלעבט האָבן די באַוווינער פון דער וועלט.
19 זאָלן אויפלעבן דיינע מתים,
מיינע טויטע לייבער זאָלן אויפשטיין!
וואַכט אויף און זינגט, איר וואָס רוט אין שטויב;
וואָרום אַ טוי פון ליכטיקייט איז דיין טוי,
און די ערד וועט די טויטע אַרויסגעבן.

20 קום, מיין פאָלק, גיי אַריין אין דיינע קאַמערן,
און פאַרשליס דיין טיר הינטער דיר;
באַהאַלט זיך אויף אַ קליין ווײַלע,
ביז דער צאָרן וועט אַריבער.
21 וואָרום זע, גאָט גייט אַרויס פון זיין אָרט,
צו באַשטראָפן די באַוווינער פון דער ערד פאַר זייער זינד,
און די ערד וועט אַנטפּלעקן איר בלוט,
און וועט מער ניט פאַרדעקן אירע הרוגים.

כז 1 אין יענעם טאָג וועט גאָט באַשטראָפן
מיט זיין האַרטער און גרויסער און שטאַרקער שווערד,
דעם לִויָתן, די לויפיקע שלאַנג,
און דעם לִויָתן, די געדרייטע שלאַנג;
און ער וועט טייטן דעם קראָקאָדיל וואָס אין ים.
2 אין יענעם טאָג זינגט צו איר:
ווייַנגאָרטן פון שוימיקן וויין!
3 איך גאָט בין זיין היטער,
אַלע רגע באַוועסער איך אים;
טאָמער וועט מען אים בייז טאָן,

וָיוֹם אֶצֳּרֶנָּה׃ חֵמָה אֵין לִי מִי־יִתְּנֵנִי שָׁמִיר שַׁיִת בַּמִּלְחָמָה ד
אֶפְשְׂעָה בָהּ אֲצִיתֶנָּה יָּחַד׃ אוֹ יַחֲזֵק בְּמָעֻזִּי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם ה
לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה־לִּי׃ הַבָּאִים יַשְׁרֵשׁ יַעֲקֹב יָצִיץ וּפָרַח ו
יִשְׂרָאֵל וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל תְּנוּבָה׃ הַכְּמַכַּת מַכֵּהוּ ז
הִכָּהוּ אִם־כְּהֶרֶג הֲרֻגָיו הֹרָג׃ בְּסַאסְּאָה בְּשַׁלְחָהּ תְּרִיבֶנָּה ח
הָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה בְּיוֹם קָדִים׃ לָכֵן בְּזֹאת יְכֻפַּר עֲוֺן ט
יַעֲקֹב וְזֶה כָּל־פְּרִי הָסִר חַטָּאתוֹ בְּשׂוּמוֹ ׀ כָּל־אַבְנֵי מִזְבֵּחַ
כְּאַבְנֵי־גִר מְנֻפָּצוֹת לֹא־יָקֻמוּ אֲשֵׁרִים וְחַמָּנִים׃ כִּי עִיר י
בְּצוּרָה בָּדָד נָוֶה מְשֻׁלָּח וְנֶעֱזָב כַּמִּדְבָּר שָׁם יִרְעֶה עֵגֶל
וְשָׁם יִרְבָּץ וְכִלָּה סְעִפֶיהָ׃ בִּיבֹשׁ קְצִירָהּ תִּשָּׁבַרְנָה יא
נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת אוֹתָהּ כִּי לֹא עַם־בִּינוֹת הוּא עַל־כֵּן
לֹא־יְרַחֲמֶנּוּ עֹשֵׂהוּ וְיֹצְרוֹ לֹא יְחֻנֶּנּוּ׃ וְהָיָה בַּיּוֹם יב
הַהוּא יַחְבֹּט יְהוָה מִשִּׁבֹּלֶת הַנָּהָר עַד־נַחַל מִצְרָיִם וְאַתֶּם
תְּלֻקְּטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יג
יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִָם׃

כח

הוֹי עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכֹּרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ א
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא־שְׁמָנִים הֲלוּמֵי יָיִן׃ הִנֵּה חָזָק וְאַמִּץ ב
לַאדֹנָי כְּזֶרֶם בָּרָד שַׂעַר קָטֶב כְּזֶרֶם מַיִם כַּבִּירִים שֹׁטְפִים
הִנִּיחַ לָאָרֶץ בְּיָד׃ בְּרַגְלַיִם תֵּרָמַסְנָה עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכּוֹרֵי ג
אֶפְרָיִם׃ וְהָיְתָה צִיצַת נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ ד
גֵּיא שְׁמָנִים כְּבִכּוּרָהּ בְּטֶרֶם קַיִץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרֹאֶה
אוֹתָהּ בְּעוֹדָהּ בְּכַפּוֹ יִבְלָעֶנָּה׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה
יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲטֶרֶת צְבִי וְלִצְפִירַת תִּפְאָרָה לִשְׁאָר
עַמּוֹ׃ וּלְרוּחַ מִשְׁפָּט לַיּוֹשֵׁב עַל־הַמִּשְׁפָּט וְלִגְבוּרָה ו
מְשִׁיבֵי מִלְחָמָה שָׁעְרָה׃ וְגַם־אֵלֶּה בַּיַּיִן שָׁגוּ וּבַשֵּׁכָר תָּעוּ ז

כז, ג׳ רצי מחיק ד׳ רשי מחיק ו׳ הפטרת שמות לאשכנזים י׳ קמץ בטרחא

כח, ו׳ נ״א ולרוח משפט ליושב על־המשפט

אים היט איך בײַ נאַכט און בײַ טאָג.
4 קיין צאָרן איז ניטאָ אין מיר;
ווען דאָס איז מיר דערנער און ווילדגעוועקס!
איך וואָלט אין מלחמה געטרעטן דערויף;
איך וואָלט עס פאַרברענט מיטאַנאַנדער.
5 ווען ער[א] זאָל זיך נאָר האַלטן אָן מײַן שטאַרקייט,
מאַכן שלום מיט מיר,
מיט מיר שלום מאַכן!

6 אין די קומעדיקע טעג וועט זיך אײַנוואָרצלען יעקב,
שפּראָצן און בליען וועט ישׂראל,
און דאָס געזיכט פון דער וועלט וועט פול זײַן מיט פּרוכט.

7 האָט ער אים געשלאָגן ווי ער האָט זײַן שלעגער געשלאָגן?
אָדער איז ער ווי די טייטונג פון זײַנע געטייטע געוואָרן?
8 ווען פול די מאָס, באַשטראָפסטו זי מיט אַוועקשיקן;
ער האָט זי פאַרטריבן אין זײַן שווער געמיט
אין טאָג פון מזרח־ווינט.
9 דרום וועט דערמיט פאַרגעבן ווערן די זינד פון יעקב,
און דאָס איז אַלדער אָפּצאָל פאַר אָפּטאָן זײַן חטא:
ווען ער וועט מאַכן אַלע מזבח־שטיינער
ווי קאַלכשטיינער צעהאַקטע,
אַז מער זאָלן ניט אויפשטיין
קיין געצנבײמער און קיין זונזײַלן.
10 וואָרום די באַפעסטיקטע שטאָט איז אַליין,
אַ וווינונג אַוועקגעוואָרפן און פאַרלאָזט ווי אַ מדבר;
דאָרט וועט זיך פּיטערן אַ קאַלב, און דאָרט וועט עס הויערן,
און פאַרלענדן אירע צווײַגן.
11 ווען אירע ריטלעך זײַנען פאַרדאַרט,
וועלן זיי אָפּגעבראָכן ווערן;
ווײַבער קומען און צינדן זי אָן.
וואָרום אַ פאָלק אָן פאַרשטאַנדיקייט איז דאָס;
דרום וועט אים ניט דערבאַרימען זײַן בורא,
און זײַן באַשעפער וועט אים ניט לײַטזעליקן.

12 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג,
וועט גאָט אָפּקלאַפּן [זײַן פּרוכט]
פון שטראָם פון דעם טײַך[ב],
ביז דעם טײַך פון מִצרַיִם,
און איר וועט אויפגעקליבן ווערן איינציק־איינציקווײַז,
קינדער פון ישׂראל.

13 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג,
וועט געבלאָזן ווערן אין אַ גרויסן שופר,
און עס וועלן קומען די פאַרלאָרענע אין לאַנד אַשור,
און די פאַרשטויסענע אין לאַנד מִצרַיִם,
און זיי וועלן זיך בוקן צו גאָט
אויפן הייליקן באַרג אין ירושָלַיִם.

כח

1 וויי, די שטאָלצע קרוין
פון די שיכּורים פון אפרים,
און די וועלקעדיקע בליעכץ
פון זײַן פּראַכטיקער שיינקייט,
וואָס אויפן שטאָלצבאַזאַלבטן קאָפּ
פון די ווײַנפאַרטומלטע!
2 זע, גאָט האָט אַ שטאַרקן און אַ מאַכטיקן,
ווי אַ האָגלגעוויטער, אַ שטורעם פון צעשטערונג,
ווי אַ שטראָם פון שטאַרקע, פלייציקע וואַסערן,
וואָס לייגט צו דער ערד מיט געוואַלט.
3 מיט די פיס וועט צעטרעטן ווערן
די שטאָלצע קרוין פון די שיכּורים פון אפרים.
4 און די וועלקעדיקע בליעכץ פון זײַן פּראַכטיקער שיינקייט,
וואָס אויפן שטאָלצבאַזאַלבטן קאָפּ,
וועט זײַן ווי אַן ערשטפּרוכט פאַר זומער,
וואָס אַז דער זעער דערזעט זי,
שלינגט ער זי אײַן ווען זי איז נאָך אין זײַן האַנט.

5 אין יענעם טאָג וועט גאָט פון צבָאוֹת זײַן
פאַר אַ קרוין פון שיינקייט,
און פאַר אַ קראַנץ פון פּראַכטיקייט,
פאַר דעם איבערבלײַב פון זײַן פאָלק,
6 און פאַר אַ גייסט פון משפּט
פאַר דעם וואָס זיצט איבערן משפּט,
און פאַר גבורה
צו די וואָס שלאָגן צוריק די מלחמה בײַם טויער.

7 און אויך דידאָזיקע וואַקלען זיך פון ווײַן,
און שאָקלען זיך פון טרונק;

[א] ישׂראל. [ב] פּרָת.

דער כֹּהן און דער נביא וואַקלען זיך פון טרונק,
זיי זיינען צעמישט פון וויין,
זיי שאָקלען זיך פון טרונק,
זיי וואַקלען זיך אין דער זעאונג,
זיי ווערן געשטרויכלט ביים משפט.
8 וואָרום אַלע טישן זיינען פול מיט שמוציקער מייקעכץ,
ביז ניטאָ אַן אָרט [אַ ריינער].

9 וועמען זאָל מען לערנען וויסן?
און וועמען געבן צו פאַרשטיין די הערונג?
פון מילך אַנטוויינטע?
פון ברוסט אַוועקגענומענע?
10 וואָרום עס איז אַ געבאָט צו אַ געבאָט, אַ געבאָט צו אַ
געבאָט,
אַ שטריך צו אַ שטריך, אַ שטריך צו אַ שטריך,
אַ ביסל דאָ, אַ ביסל דאָרט.
11 וואָרום מיט אַ שטאַמלדיקער ליפּ, און מיט אַ פרעמדן
לשון,
מוז מען רעדן צו דעמדאָזיקן פאָלק,
12 וואָס מע האָט צו זיי געזאָגט: דאָס איז די רואונג,
מאַכט רוען דעם מידן;
און דאָס איז די מנוחה;
אָבער זיי האָבן ניט געוואָלט הערן.
13 און דאָס וואָרט פון גאָט איז ביי זיי
אַ געבאָט צו אַ געבאָט, אַ געבאָט צו אַ געבאָט,
אַ שטריך צו אַ שטריך, אַ שטריך צו אַ שטריך,
אַ ביסל דאָ, אַ ביסל דאָרט;
כדי זיי זאָלן גיין און געשטרויכלט ווערן אַהינטער,
און צעבראָכן און געפאַנגען און באַצוונגען ווערן.

14 דרום הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר לייט פון געשפעט,
איר ווערטלזאָגער פון דאָזיקן פאָלק וואָס אין ירושָלַיִם:
15 ווייל איר האָט געזאָגט:
מיר האָבן געשלאָסן אַ בונד מיטן טויט,
און מיט דער אונטערערד האָבן מיר אַן אָפּמאַך
געמאַכט;
אַז די פלייציקע רוט[א] וועט דורכגיין,
וועט זי צו אונדז ניט קומען,
וואָרום מיר האָבן ליגן געמאַכט אונדזער באַשיצונג,
און אין פאַלשקייט האָבן מיר זיך פאַרבאָרגן;
16 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
זע, איך גרונטפעסט אין צִיוֹן אַ שטיין,
אַ געפּרוווטן שטיין, אַ טייערן ווינקל, אַ פעסטן גרונטפעסט;
דער וואָס גלויבט, זאָל ניט אײַלן.
17 און איך וועל מאַכן גערעכטיקייט פאַר אַ מעסטשנור,
און רעכטפאַרטיקייט פאַר אַ בויגעוויכט;
און אַ האָגל וועט אַוועקקערן די באַשיצונג פון ליגן,
און די פאַרבאָרגעניש וועלן וואַסערן אַוועקפלייצן.
18 און אָפּגעמעקט וועט ווערן אײַער בונד מיטן טויט,
און אײַער אָפּמאַך מיט דער אונטערערד וועט ניט באַשטיין.
אַז די פלייציקע רוט וועט דורכגיין,
וועט איר פון איר צעטרעטן ווערן.
19 ווי אָפט זי גייט דורך וועט זי אײַך נעמען;
וואָרום פרימאָרגן אין פרימאָרגן וועט זי דורכגיין,
ביי טאָג און ביי נאַכט;

כֹּהֵן וְנָבִיא שָׁגוּ בַשֵּׁכָר נִבְלְעוּ מִן־הַיַּיִן תָּעוּ מִן־הַשֵּׁכָר שָׁגוּ
ח בָּרֹאֶה פָּקוּ פְּלִילִיָּה׃ כִּי כָּל־שֻׁלְחָנוֹת מָלְאוּ קִיא צֹאָה
ט בְּלִי מָקוֹם׃ אֶת־מִי יוֹרֶה דֵעָה וְאֶת־מִי יָבִין שְׁמוּעָה
י גְּמוּלֵי מֵחָלָב עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם׃ כִּי צַו לָצָו צַו לָצָו קַו
יא לָקָו קַו לָקָו זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם׃ כִּי בְּלַעֲגֵי שָׂפָה וּבְלָשׁוֹן
יב אַחֶרֶת יְדַבֵּר אֶל־הָעָם הַזֶּה׃ אֲשֶׁר ׀ אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת
הַמְּנוּחָה הָנִיחוּ לֶעָיֵף וְזֹאת הַמַּרְגֵּעָה וְלֹא אָבוּא שְׁמוֹעַ׃
יג וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־יְהוָה צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו
זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם לְמַעַן יֵלְכוּ וְכָשְׁלוּ אָחוֹר וְנִשְׁבָּרוּ
יד וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה אַנְשֵׁי לָצוֹן
טו מֹשְׁלֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃ כִּי אֲמַרְתֶּם כָּרַתְנוּ
בְרִית אֶת־מָוֶת וְעִם־שְׁאוֹל עָשִׂינוּ חֹזֶה שׁוֹט שׁוֹטֵף כִּי־
יַעֲבֹר לֹא יְבוֹאֵנוּ כִּי שַׂמְנוּ כָזָב מַחְסֵנוּ וּבַשֶּׁקֶר נִסְתָּרְנוּ׃
טז לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי יִסַּד בְּצִיּוֹן אָבֶן אֶבֶן
יז בֹּחַן פִּנַּת יִקְרַת מוּסָד מוּסָּד הַמַּאֲמִין לֹא יָחִישׁ׃ וְשַׂמְתִּי
מִשְׁפָּט לְקָו וּצְדָקָה לְמִשְׁקָלֶת וְיָעָה בָרָד מַחְסֵה כָזָב
יח וְסֵתֶר מַיִם יִשְׁטֹפוּ׃ וְכֻפַּר בְּרִיתְכֶם אֶת־מָוֶת וְחָזוּתְכֶם
אֶת־שְׁאוֹל לֹא תָקוּם שׁוֹט שׁוֹטֵף כִּי יַעֲבֹר וִהְיִיתֶם לוֹ
יט לְמִרְמָס׃ מִדֵּי עָבְרוֹ יִקַּח אֶתְכֶם כִּי־בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יַעֲבֹר
כ בַּיּוֹם וּבַלָּיְלָה וְהָיָה רַק־זְוָעָה הָבִין שְׁמוּעָה׃ כִּי־קָצַר
כא הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ וְהַמַּסֵּכָה צָרָה כְּהִתְכַּנֵּס׃ כִּי כְהַר־
פְּרָצִים יָקוּם יְהוָה כְּעֵמֶק בְּגִבְעוֹן יִרְגָּז לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהוּ
כב זָר מַעֲשֵׂהוּ וְלַעֲבֹד עֲבֹדָתוֹ נָכְרִיָּה עֲבֹדָתוֹ׃ וְעַתָּה אַל־
תִּתְלוֹצָצוּ פֶּן־יֶחְזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם כִּי־כָלָה וְנֶחֱרָצָה שָׁמַעְתִּי
כג מֵאֵת אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ הַאֲזִינוּ
כד וְשִׁמְעוּ קוֹלִי הַקְשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ אִמְרָתִי׃ הֲכֹל הַיּוֹם יַחֲרֹשׁ
כה הַחֹרֵשׁ לִזְרֹעַ יְפַתַּח וִישַׂדֵּד אַדְמָתוֹ׃ הֲלוֹא אִם־שִׁוָּה

ח׳ מלרע   יב׳ כצ״ל   יג׳ קמץ בז״ק   דלג עד כט, כב׳
טו׳ שוט ק   יעבור ק   טז׳ דגש אחר שורק   כב׳ קמץ בז״ק

און אַ הוילע שרעק וועט זיין צו באַנעמען די הערונג.
20 וואָרום דאָס בעט איז צו קורץ זיך אויסצוציען,
און דער צודעק צו שמאָל אַז מע דרייט זיך צונויף.
21 וואָרום אַזוי ווי אויף באַרג פּרָצִים[ב] וועט גאָט אויפשטיין,
אַזוי ווי אין טאָל פון גִבְעוֹן[ג] וועט ער צערענען,
צו טאָן זיין טואונג—פרעמד איז זיין טואונג,
און צו ווערקן זיין ווערק—אויסטערליש איז זיין ווערק.
22 און אַצונד זאָלט איר ניט שפּעטן,
כדי אײַערע בינדשטריק זאָלן ניט פעסטער ווערן;
וואָרום אַ פאַרלענדונג און אַ גזר
האָב איך געהערט פון דעם האַר, גאָט פון צבָאוֹת,
אויפן גאַנצן לאַנד.

23 לייגט צו דאָס אויער, און הערט מיין קָול,
פאַרנעמט און הערט מיין וואָרט;
24 אַקערט דען נאָכאַנאַנד דער אַקערער אויף צו זייען,
און עפנט און צעהאַקט זיין ערד?
25 פאַרוואָר, אַז ער האָט אויסגעגליכן איר אויבערפלעך,

[א] וואָרטשפּיל: שׁוֹט שׁוֹטֵף.   [ב] זע שמואל ב׳ ה, 20.   [ג] זע דברי הימים א׳ יד, 16.

פָּנֶיהָ וְהֵפִיץ קֶצַח וְכַמֹּן יִזְרֹק וְשָׂם חִטָּה שׂוֹרָה וּשְׂעֹרָה
נִסְמָן וְכֻסֶּמֶת גְּבֻלָתוֹ׃ וְיִסְּרוֹ לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהָיו יוֹרֶנּוּ׃ כו
כִּי לֹא בֶחָרוּץ יוּדַשׁ קֶצַח וְאוֹפַן עֲגָלָה עַל־כַּמֹּן יוּסָּב כִּי כז
בַמַּטֶּה יֵחָבֶט קֶצַח וְכַמֹּן בַּשָּׁבֶט׃ לֶחֶם יוּדָק כִּי לֹא כח
לָנֶצַח אָדוֹשׁ יְדוּשֶׁנּוּ וְהָמַם גִּלְגַּל עֶגְלָתוֹ וּפָרָשָׁיו לֹא
יְדֻקֶּנּוּ׃ גַּם־זֹאת מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת יָצָאָה הִפְלִא עֵצָה כט
הִגְדִּיל תּוּשִׁיָּה׃

כט

הוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חָנָה דָוִד סְפוּ שָׁנָה עַל־שָׁנָה א
חַגִּים יִנְקֹפוּ׃ וַהֲצִיקוֹתִי לַאֲרִיאֵל וְהָיְתָה תַאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה ב
וְהָיְתָה לִּי כַּאֲרִיאֵל׃ וְחָנִיתִי כַדּוּר עָלָיִךְ וְצַרְתִּי עָלַיִךְ ג
מֻצָּב וַהֲקִמֹתִי עָלַיִךְ מְצֻרֹת׃ וְשָׁפַלְתְּ מֵאֶרֶץ תְּדַבֵּרִי ד
וּמֵעָפָר תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ וְהָיָה כְּאוֹב מֵאֶרֶץ קוֹלֵךְ וּמֵעָפָר
אִמְרָתֵךְ תְּצַפְצֵף׃ וְהָיָה כְּאָבָק דַּק הֲמוֹן זָרָיִךְ וּכְמֹץ ה
עֹבֵר הֲמוֹן עָרִיצִים וְהָיָה לְפֶתַע פִּתְאֹם׃ מֵעִם יְהוָה ו
צְבָאוֹת תִּפָּקֵד בְּרַעַם וּבְרַעַשׁ וְקוֹל גָּדוֹל סוּפָה וּסְעָרָה
וְלַהַב אֵשׁ אוֹכֵלָה׃ וְהָיָה כַּחֲלוֹם חֲזוֹן לַיְלָה הֲמוֹן כָּל־ ז
הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־אֲרִיאֵל וְכָל־צֹבֶיהָ וּמְצֹדָתָהּ וְהַמְּצִיקִים
לָהּ׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יַחֲלֹם הָרָעֵב וְהִנֵּה אוֹכֵל וְהֵקִיץ ח
וְרֵיקָה נַפְשׁוֹ וְכַאֲשֶׁר יַחֲלֹם הַצָּמֵא וְהִנֵּה שֹׁתֶה וְהֵקִיץ
וְהִנֵּה עָיֵף וְנַפְשׁוֹ שׁוֹקֵקָה כֵּן יִהְיֶה הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים
עַל־הַר צִיּוֹן׃ הִתְמַהְמְהוּ וּתְמָהוּ הִשְׁתַּעַשְׁעוּ וָשֹׁעוּ ט
שָׁכְרוּ וְלֹא־יַיִן נָעוּ וְלֹא שֵׁכָר׃ כִּי־נָסַךְ עֲלֵיכֶם יְהוָה רוּחַ י
תַּרְדֵּמָה וַיְעַצֵּם אֶת־עֵינֵיכֶם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רָאשֵׁיכֶם
הַחֹזִים כִּסָּה׃ וַתְּהִי לָכֶם חָזוּת הַכֹּל כְּדִבְרֵי הַסֵּפֶר יא
הֶחָתוּם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־יוֹדֵעַ הַסֵּפֶר לֵאמֹר קְרָא־נָא
זֶה וְאָמַר לֹא אוּכַל כִּי חָתוּם הוּא׃ וְנִתַּן הַסֵּפֶר עַל אֲשֶׁר־ יב

כח, כז׳ דגש אחר שורק   כח׳ קמץ בז״ק   כט, יא׳ ספר קרי

צעשפּרייט ער שוואַרצקימל, און קימל וואַרפט ער אויס,
און טוט אַריין ווייץ אין שורות,
און גערשט אויפן אָנגעצייכנטן אָרט,
און טונקלווייץ ביים ראַנד דערפון.
26 וואָרום אים האָט ריכטיק געלערנט,
אים טוט ווייזן זיין גאָט.
27 יאָ, ניט מיט אַ דרעשׁשליטן ווערט שוואַרצקימל געדראָשן,
און אַ ראָד פון אַ וואָגן ווערט ניט אויף קימל געדרייט;
נייערט מיט אַ שטעקן ווערט שוואַרצקימל געקלאַפּט,
און קימל מיט אַ רוט.
28 ווערט ברויטקאָרן צעדריקט?
פאַרוואָר, ניט אייביק דרעשן דרעשט ער עס;
הגם עס רַעשט דער וואַלץ פון זיין וואָגן מיט זיינע צאַקן—
צעדריקן וועט ער עס ניט.
29 דאָס אויך איז אַרויס פון גאָט פון צבָאוֹת;
וווּנדערלעך איז ער אין באַראָט, גרויס איז ער אין חכמה.

כט

1 ווי, אַריאֵל, אַריאֵל[א],
שטאָט ווו דוד האָט גערוט!
מערט אַ יאָר אויף אַ יאָר,
זאָלן די יָום־טובים זיך אַרומדרייען,
2 און איך וועל דריקן אַריאֵל,
און עס וועט זיין אַ קלאָג און אַ קלאָגעניש,
און ער וועט מיר זיין אַזוי ווי אַן אַריאֵל.
3 און איך וועל לאַגערן אַרום דיר ווי אַ ראָד,
און וועל דיך באַלעגערן מיט אַן ערדוואַל,
און אויפשטעלן אויף דיר באַלעגערווערק.
4 און נידעריק פון דער ערד וועסטו רעדן,
און טיף פון שטויב וועט קומען דיין וואָרט;
און ווי אַ גייסט פון דער ערד וועט זיין דיין קָול,
און פון שטויב וועט פּיפּסן דיין וואָרט.
5 אָבער ווי דינע שטויב וועט ווערן דער המון פון דיינע פיינט,
און ווי שפּריי וואָס פאַרגייט דער המון פון די מאַכטיקע;
און פּלוצים־פּלוצלינג וועט עס געשען.
6 פון גאָט פון צבָאוֹת וועט קומען די שטראָף,
מיט דונער און מיט ערדציטערניש און גרויס געפילדער,
שטורעם און געוויטער און פלאַמפייער וואָס פאַרצערט.
7 און אַזוי ווי אַ חלום, אַ זעאונג פון דער נאַכט,
וועט זיין דער המון פון אַלע פעלקער
וואָס האַלטן מלחמה אויף אַריאֵל—
אי אַלע וואָס האַלטן מלחמה אויף איר,
אי די באַלעגערפעסטונג אַרום איר,
אי די וואָס דריקן זי.
8 און עס וועט זיין:
אַזוי ווי אַ הונגעריקן חלומט זיך, ערשט ער עסט,
און ער כאַפּט זיך אויף, און זיין לייב איז ליידיק,
און אַזוי ווי אַ דאָרשטיקן חלומט זיך, ערשט ער טרינקט,
און ער כאַפּט זיך אויף, ערשט ער איז שלאַף,
און זיין זעל איז פאַרשמאַכט,
אַזוי וועט זיין דער המון פון אַלע פעלקער,
וואָס האַלטן מלחמה אויף באַרג צִיון.

9 פאַרדולט אַייך און זייט צעדולט!
פאַרבלענדט אַייך און זייט בלינד!
איר וואָס זייט שיכור און ניט פון וויין,
וואָס שאָקלט זיך און ניט פון טרונק.
10 וואָרום גאָט האָט אויסגעגאָסן אויף אַייך
אַ גייסט פון הינערפלעט,
און האָט צוגעמאַכט אַייערע אויגן, די נביאים,
און אַייערע קעפּ, די זעערס, האָט ער פאַרדעקט.

11 און די זעאונג פון אַלצדינג איז פאַר אַייך אַזוי ווי ווערטער פון אַ פאַרחתמעטן געשריפטס, וואָס אַז מע גיט עס צו דעם וואָס קען געשריפטס, אַזוי צו זאָגן: לייען דאָס, איך בעט דיך, זאָגט ער: איך קען ניט, וואָרום עס איז פאַרחתמעט. 12 און אַז

[א] פייעראָרט פון גאָט. צונאָמען פון ירושלַיִם.

דאָס געשריפטס ווערט געגעבן צו דעם וואָס קען ניט קיין געשריפטס, אַזוי צו זאָגן: לייען דאָס, איך בעט דיך, זאָגט ער: איך קען ניט קיין געשריפטס.

13 און גאָט האָט געזאָגט:
ווייל דאָסדאָזיקע פאָלק האָט גענענט מיט זיין מויל,
און מיט זיינע ליפּן מיך געערלעכט,
אָבער זיין האַרץ האָט ער דערווייטערט פון מיר,
און זייער מורא פאַר מיר
איז ווי אַן איינגעלערנט געבאָט פון מענטשן,
14 דרום זע, איך טו נאָך מער פאַרוואונדערן דאָסדאָזיקע פאָלק,
וואונדערלעך פאַרוואונדערן;
און פאַרלאָרן ווערן וועט די חכמה פון זיינע חכמים,
און די פאַרשטאַנדיקייט פון זיינע פאַרשטאַנדיקע
וועט פאַרהוילן ווערן.

15 וויי, די וואָס פאַרהוילן טיף זייער באַראָט פון גאָט,
און אין דער פינצטער זיינען זייערע מעשׂים,
און זיי זאָגן: ווער זעט אונדז? און ווער ווייס אונדז?
16 די פאַרקערטקייט אייערע!
צי איז דער טעפּער ווי ליים גערעכנט,
אַז דאָס ווערק זאָל זאָגן אויף זיין מייסטער:
ער האָט מיך ניט געמאַכט?
און דער באַשאַף זאָל זאָגן אויף זיין באַשעפער:
ער פאַרשטייט ניט?

17 פאַרוואָר, אין נאָך אַ קליין ווײַלע,
וועט דער לבָנוֹן פאַרקערט ווערן אין אַ פרוכטגאָרטן,
און דער פרוכטגאָרטן וועט פאַר אַ וואַלד גערעכנט ווערן.
18 און די טויבע אין יענעם טאָג
וועלן הערן די ווערטער פון אַ בוך,
און פון חושך און פינצטערניש
וועלן זען די אויגן פון בלינדע.
19 און די פאַרליטענע וועלן מערן
זייער שׂמחה אין גאָט,
און די באַדערפטיקע צווישן מענטשן
וועלן מיטן הייליקן פון ישׂראל זיך פרייען.
20 וואָרום אַוועק דער מאַכטיקער,
און פאַרלענדט וועט זיין דער שפּעטער,
און פאַרשניטן אַלע וואָס לויערן אויף אומרעכט;
21 די וואָס מאַכן שולדיק אַ מענטשן מיט אַ וואָרט,
און דעם שטראָפזאָגער לייגן זיי אַ שטרויכלונג אין טויער,
און פאַרדרייען מיט נישט דעם גערעכטן.

22 דרום האָט גאָט, וואָס האָט אויסגעלייזט אַברהמען,
אַזוי געזאָגט אויפן הויז פון יעקב:
אַצונד וועט ניט פאַרשעמט ווערן יעקב,
און אַצונד וועט זיין פּנים ניט בלאַס ווערן;
23 יאָ, אַז ער וועט זען זיינע קינדער,
דאָס ווערק פון מיינע הענט, אין זיין מיט,
ווי זיי הייליקן מיין נאָמען;

לֹא־יָדַע סֵפֶר לֵאמֹר קְרָא־נָא זֶה וְאָמַר לֹא יָדַעְתִּי סֵפֶר׃
יג וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יַעַן כִּי נִגַּשׁ הָעָם הַזֶּה בְּפִיו וּבִשְׂפָתָיו
כִּבְּדוּנִי וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי וַתְּהִי יִרְאָתָם אֹתִי מִצְוַת אֲנָשִׁים
יד מְלֻמָּדָה׃ לָכֵן הִנְנִי יוֹסִף לְהַפְלִיא אֶת־הָעָם־הַזֶּה הַפְלֵא
וָפֶלֶא וְאָבְדָה חָכְמַת חֲכָמָיו וּבִינַת נְבֹנָיו תִּסְתַּתָּר׃
טו הוֹי הַמַּעֲמִיקִים מֵיהוָה לַסְתִּר עֵצָה וְהָיָה בְמַחְשָׁךְ
טז מַעֲשֵׂיהֶם וַיֹּאמְרוּ מִי רֹאֵנוּ וּמִי יֹדְעֵנוּ׃ הַפְכְּכֶם אִם־
כְּחֹמֶר הַיֹּצֵר יֵחָשֵׁב כִּי־יֹאמַר מַעֲשֶׂה לְעֹשֵׂהוּ לֹא עָשָׂנִי
יז וְיֵצֶר אָמַר לְיֹצְרוֹ לֹא הֵבִין׃ הֲלוֹא־עוֹד מְעַט מִזְעָר וְשָׁב
יח לְבָנוֹן לַכַּרְמֶל וְהַכַּרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃ וְשָׁמְעוּ בַיּוֹם־
הַהוּא הַחֵרְשִׁים דִּבְרֵי־סֵפֶר וּמֵאֹפֶל וּמֵחֹשֶׁךְ עֵינֵי עִוְרִים
יט תִּרְאֶינָה׃ וְיָסְפוּ עֲנָוִים בַּיהוָה שִׂמְחָה וְאֶבְיוֹנֵי אָדָם
כ בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יָגִילוּ׃ כִּי־אָפֵס עָרִיץ וְכָלָה לֵץ וְנִכְרְתוּ
כא כָּל־שֹׁקְדֵי אָוֶן׃ מַחֲטִיאֵי אָדָם בְּדָבָר וְלַמּוֹכִיחַ בַּשַּׁעַר
כב יְקֹשׁוּן וַיַּטּוּ בַתֹּהוּ צַדִּיק׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־
בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אַבְרָהָם לֹא־עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב
כג וְלֹא עַתָּה פָּנָיו יֶחֱוָרוּ׃ כִּי בִרְאֹתוֹ יְלָדָיו מַעֲשֵׂה יָדַי
בְּקִרְבּוֹ יַקְדִּישׁוּ שְׁמִי וְהִקְדִּישׁוּ אֶת־קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־
כד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ׃ וְיָדְעוּ תֹעֵי־רוּחַ בִּינָה וְרוֹגְנִים
יִלְמְדוּ־לֶקַח׃

ל

א הוֹי בָּנִים סוֹרְרִים נְאֻם־יְהוָה לַעֲשׂוֹת עֵצָה וְלֹא מִנִּי וְלִנְסֹךְ
מַסֵּכָה וְלֹא רוּחִי לְמַעַן סְפוֹת חַטָּאת עַל־חַטָּאת׃
ב הַהֹלְכִים לָרֶדֶת מִצְרַיִם וּפִי לֹא שָׁאָלוּ לָעוֹז בְּמָעוֹז
ג פַּרְעֹה וְלַחְסוֹת בְּצֵל מִצְרָיִם׃ וְהָיָה לָכֶם מָעוֹז פַּרְעֹה
ד לְבֹשֶׁת וְהֶחָסוּת בְּצֵל־מִצְרַיִם לִכְלִמָּה׃ כִּי־הָיוּ בְצֹעַן
ה שָׂרָיו וּמַלְאָכָיו חָנֵס יַגִּיעוּ׃ כֹּל הִבְאִישׁ עַל־עַם לֹא־

כט, כג׳ פ״כ   ל, ה׳ א׳ נחה

וואָרום זיי וועלן הייליקן דעם הייליקן פון יעקב,
און דעם גאָט פון ישׂראל וועלן זיי פאָרכטן.
24 און די פאַרפירטע אין גייסט וועלן וויסן צו פאַרשטיין,
און די מורמלער וועלן לערנען אַ מוסר.

ל 1 וויי, קינדער אָפּקערער, זאָגט גאָט,
צו מאַכן עצות וואָס ניט פון מיר,
און צו וועבן געוועבן וואָס ניט מיין גייסט,
כדי צו מערן זינד אויף זינד!
2 די וואָס גייען נידערן קיין מִצרַיִם,
און מיין מויל האָבן זיי ניט געפרעגט;
זיך צו שיצן אין דער באַשיצונג פון פּרעהן,
און זיך צו באַשירעמען אין שאָטן פון מִצרַיִם.
3 אָבער די באַשיצונג פון פּרעהן וועט אייך ווערן צו בושה,
און די באַשירעמונג אין שאָטן פון מִצרַיִם צו שאַנד.
4 וואָרום אין צוֹעַן זיינען געווען זיינע האַרן,
און זיינע שלוחים טוען קיין חָנֵס דערגרייכן.
5 אַלע וועלן זיי זיך שעמען
איבער דעם פאָלק וואָס קען זיי ניט נוצן,

יוֹעִילוּ לָמוֹ לֹא לְעֵזֶר וְלֹא לְהוֹעִיל כִּי לְבֹשֶׁת וְגַם־לְחֶרְפָּה׃
ו מַשָּׂא בַּהֲמוֹת נֶגֶב בְּאֶרֶץ צָרָה וְצוּקָה לָבִיא וָלַיִשׁ
מֵהֶם אֶפְעֶה וְשָׂרָף מְעוֹפֵף יִשְׂאוּ עַל־כֶּתֶף עֲוָרִים חֵילֵיהֶם
ז וְעַל־דַּבֶּשֶׁת גְּמַלִּים אוֹצְרֹתָם עַל־עַם לֹא יוֹעִילוּ׃ וּמִצְרַיִם
הֶבֶל וָרִיק יַעְזֹרוּ לָכֵן קָרָאתִי לָזֹאת רַהַב הֵם שָׁבֶת׃
ח עַתָּה בּוֹא כָתְבָהּ עַל־לוּחַ אִתָּם וְעַל־סֵפֶר חֻקָּהּ וּתְהִי
ט לְיוֹם אַחֲרוֹן לָעַד עַד־עוֹלָם׃ כִּי עַם מְרִי הוּא בָּנִים כֶּחָשִׁים
י בָּנִים לֹא־אָבוּ שְׁמוֹעַ תּוֹרַת יְהוָה׃ אֲשֶׁר אָמְרוּ לָרֹאִים
לֹא תִרְאוּ וְלַחֹזִים לֹא תֶחֱזוּ־לָנוּ נְכֹחוֹת דַּבְּרוּ־לָנוּ חֲלָקוֹת
יא חֲזוּ מַהֲתַלּוֹת׃ סוּרוּ מִנֵּי־דֶרֶךְ הַטּוּ מִנֵּי־אֹרַח הַשְׁבִּיתוּ
יב מִפָּנֵינוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן כֹּה אָמַר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
יַעַן מָאָסְכֶם בַּדָּבָר הַזֶּה וַתִּבְטְחוּ בְּעֹשֶׁק וְנָלוֹז וַתִּשָּׁעֲנוּ
יג עָלָיו׃ לָכֵן יִהְיֶה לָכֶם הֶעָוֺן הַזֶּה כְּפֶרֶץ נֹפֵל נִבְעֶה בְּחוֹמָה
יד נִשְׂגָּבָה אֲשֶׁר־פִּתְאֹם לְפֶתַע יָבוֹא שִׁבְרָהּ׃ וּשְׁבָרָהּ כְּשֵׁבֶר
נֵבֶל יוֹצְרִים כָּתוּת לֹא יַחְמֹל וְלֹא־יִמָּצֵא בִמְכִתָּתוֹ חֶרֶשׂ
טו לַחְתּוֹת אֵשׁ מִיָּקוּד וְלַחְשֹׂף מַיִם מִגֶּבֶא׃ כִּי כֹה־
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּבָה וָנַחַת תִּוָּשֵׁעוּן
טז בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה תִּהְיֶה גְּבוּרַתְכֶם וְלֹא אֲבִיתֶם׃ וַתֹּאמְרוּ
לֹא־כִי עַל־סוּס נָנוּס עַל־כֵּן תְּנוּסוּן וְעַל־קַל נִרְכָּב עַל־כֵּן
יז יִקַּלּוּ רֹדְפֵיכֶם׃ אֶלֶף אֶחָד מִפְּנֵי גַּעֲרַת אֶחָד מִפְּנֵי גַּעֲרַת
חֲמִשָּׁה תָּנֻסוּ עַד אִם־נוֹתַרְתֶּם כַּתֹּרֶן עַל־רֹאשׁ הָהָר וְכַנֵּס
יח עַל־הַגִּבְעָה׃ וְלָכֵן יְחַכֶּה יְהוָה לַחֲנַנְכֶם וְלָכֵן יָרוּם
לְרַחֶמְכֶם כִּי־אֱלֹהֵי מִשְׁפָּט יְהוָה אַשְׁרֵי כָּל־חוֹכֵי לוֹ׃
יט כִּי־עַם בְּצִיּוֹן יֵשֵׁב בִּירוּשָׁלִָם בָּכוֹ לֹא־תִבְכֶּה חָנוֹן
כ יָחְנְךָ לְקוֹל זַעֲקֶךָ כְּשָׁמְעָתוֹ עָנָךְ׃ וְנָתַן לָכֶם אֲדֹנָי לֶחֶם
צָר וּמַיִם לָחַץ וְלֹא־יִכָּנֵף עוֹד מוֹרֶיךָ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רֹאוֹת
כא אֶת־מוֹרֶיךָ׃ וְאָזְנֶיךָ תִּשְׁמַעְנָה דָבָר מֵאַחֲרֶיךָ לֵאמֹר זֶה

ו׳ עירים קרי   יא׳ בי טנין בצרי   טו׳ קמץ בז״ק

וואָס זיינען ניט צו הילף און ניט צו נוץ,
נאָר צו בושה און צו חרפה.

6 די נבואה אויפן וואַסערפערד פון דָרום.
דורך אַ לאַנד פון נויט און אַנגסט,
וואָס די לייבינטע און דער לייב איז פון דאָרטן,
דער פּיפּערנאָטער און דער פליעדיקער לינדוואָרעם,
פירן זיי אויפן רוקן פון יונגאייזלען זייערע פאַרמעגנס,
און אויפן הויקער פון קעמלען זייערע אוצרות,
צו אַ פאָלק וואָס קען ניט נוצן.
7 וואָרום נישטיק און אָן האַפט העלפט מִצרַיִם;
דרום רוף איך דאָס: שטאָלץ זיינען זיי אויף ליידיק צו זיצן.
8 אַצונד קום פאַרשרייב עס אויף אַ טאָוול ביי זיי,
און אין אַ בוך פאַרצייכן עס,
און עס זאָל זיין ביזן לעצטן טאָג,
אויף אייביק און שטענדיק.
9 וואָרום אַ ווידערשפעניק פאָלק איז דאָס,
קינדער לייקענער,
קינדער וואָס ווילן ניט הערן
די לערנונג פון גאָט;
10 וואָס זאָגן צו די נביאים:
איר זאָלט ניט נביאות זאָגן;
און צו די זעערס:
איר זאָלט אונדז ניט זען די ריכטיקייט;
רעדט אונדז גלאַטע רייד,
זעט גענאַרענישן.
11 קערט אַייך אָפּ פון וועג,
נייגט אַייך אָפּ פון שטעג,
טוט אָפּ פון אונדזער פּנים
דעם הייליקן פון ישׂראל!
12 דרום האָט דער הייליקער פון ישׂראל אַזוי געזאָגט:
ווייל איר פאַראַכט דאָסדאָזיקע וואָרט,
און איר האָט אַייך פאַרזיכערט אויף רויב און באַטרוג,
און אַייך אָנגעלענט דערויף,
13 דרום וועט אַייך זיין דידאָזיקע זינד
אַזוי ווי אַן אָנקרייטיקער בראָך
אַנטפּלעקט אין אַ הויכער מויער,
וואָס פּלוצים־פּלוצלינג וועט קומען איר צעברעכעניש.
14 און ער וועט זי צעברעכן ווי מע צעברעכט אַ טעפּערגעפעס,
צעהאַקן און ניט שוינען;
און אין אירע שטיקער וועט זיך ניט געפינען אַ שאַרבן
אויף אַרויסשאַרן פייער פון אויוון,
אָדער אָנשעפּן וואַסער פון גרוב.
15 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר,
דער הייליקער פון ישׂראל:
אין שטילקייט און מנוחה וועט איר געהאָלפן ווערן,
אין רו און זיכערקייט וועט זיין אַייער גבורה;
אָבער איר האָט ניט געוואָלט.
16 און איר האָט געזאָגט:
ניין, נייערט אויף פערד וועלן מיר לויפן*;
דרום וועט איר לויפן;
און: אויף פלינקע וועלן מיר רייטן;
דרום וועלן פלינק זיין אַייערע נאָכיאָגערס.
17 אַ טויזנט פאַר דעם אָנגעשריי פון איינעם,
פאַר דעם אָנגעשריי פון פינף וועט איר [אַלע] אַנטלויפן;
ביז וואַנען איר וועט בלייבן ווי אַ שטאַנג אויף אַ שפּיץ באַרג,
און ווי אַ פאָן אויף אַ הויכן אָרט.
18 אָבער פון דעסטוועגן טוט גאָט האַרן אַייך צו לייטזעליקן,
און פון דעסטוועגן טוט ער גאַרן אַייך צו דערבאַרימען;
וואָרום אַ גאָט פון גערעכטיקייט איז יהוה,
ווויל צו די וואָס האַרן אויף אים.

19 וואָרום דו פאָלק וואָס זיצסט אין צִיון, אין ירושָלַיִם,
וויינען וועסטו מער ניט וויינען;
לייטזעליקן וועט ער דיך לייטזעליקן
אויף דעם קָול פון דיין געשריי,
ווי ער וועט הערן, טוט ער דיר ענטפערן.
20 און גאָט וועט אַייך געבן קאַרג ברויט און קנאַפּ וואַסער,
אָבער דיין לערער וועט מער ניט זיין פאַרהוילן,
און דיינע אויגן וועלן זען דיין לערער.
21 און דיינע אויערן וועלן הערן אַ וואָרט הינטער דיר,

* וואָרטשפּיל: סוס נָנוּס.

כב הַדֶּרֶךְ לְכוּ בוֹ כִּי תַאֲמִינוּ וְכִי תַשְׂמְאִילוּ: וְטִמֵּאתֶם אֶת־
צִפּוּי פְּסִילֵי כַסְפֶּךָ וְאֶת־אֲפֻדַּת מַסֵּכַת זְהָבֶךָ תִּזְרֵם כְּמוֹ
כג דָוָה צֵא תֹּאמַר לוֹ: וְנָתַן מְטַר זַרְעֲךָ אֲשֶׁר־תִּזְרַע אֶת־
הָאֲדָמָה וְלֶחֶם תְּבוּאַת הָאֲדָמָה וְהָיָה דָשֵׁן וְשָׁמֵן יִרְעֶה
כד מִקְנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא כַּר נִרְחָב: וְהָאֲלָפִים וְהָעֲיָרִים עֹבְדֵי
הָאֲדָמָה בְּלִיל חָמִיץ יֹאכֵלוּ אֲשֶׁר־זֹרֶה בָרַחַת וּבַמִּזְרֶה:
כה וְהָיָה ׀ עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַ וְעַל כָּל־גִּבְעָה נִשָּׂאָה פְּלָגִים
כו יִבְלֵי־מָיִם בְּיוֹם הֶרֶג רָב בִּנְפֹל מִגְדָּלִים: וְהָיָה אוֹר־
הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וְאוֹר הַחַמָּה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם כְּאוֹר
שִׁבְעַת הַיָּמִים בְּיוֹם חֲבֹשׁ יְהוָה אֶת־שֶׁבֶר עַמּוֹ וּמַחַץ
כז מַכָּתוֹ יִרְפָּא: הִנֵּה שֵׁם־יְהוָה בָּא מִמֶּרְחָק בֹּעֵר
אַפּוֹ וְכֹבֶד מַשָּׂאָה שְׂפָתָיו מָלְאוּ זַעַם וּלְשׁוֹנוֹ כְּאֵשׁ אֹכָלֶת:
כח וְרוּחוֹ כְּנַחַל שׁוֹטֵף עַד־צַוָּאר יֶחֱצֶה לַהֲנָפָה גוֹיִם בְּנָפַת
כט שָׁוְא וְרֶסֶן מַתְעֶה עַל לְחָיֵי עַמִּים: הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם
כְּלֵיל הִתְקַדֶּשׁ־חָג וְשִׂמְחַת לֵבָב כַּהוֹלֵךְ בֶּחָלִיל לָבוֹא
ל בְהַר־יְהוָה אֶל־צוּר יִשְׂרָאֵל: וְהִשְׁמִיעַ יְהוָה אֶת־הוֹד
קוֹלוֹ וְנַחַת זְרוֹעוֹ יַרְאֶה בְּזַעַף אַף וְלַהַב אֵשׁ אוֹכֵלָה נֶפֶץ
לא וָזֶרֶם וְאֶבֶן בָּרָד: כִּי־מִקּוֹל יְהוָה יֵחַת אַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּה:
לב וְהָיָה כֹּל מַעֲבַר מַטֵּה מוּסָדָה אֲשֶׁר יָנִיחַ יְהוָה עָלָיו
לג בְּתֻפִּים וּבְכִנֹּרוֹת וּבְמִלְחֲמוֹת תְּנוּפָה נִלְחַם־בָּה: כִּי־
עָרוּךְ מֵאֶתְמוּל תָּפְתֶּה גַּם־הוּא לַמֶּלֶךְ הוּכָן הֶעְמִיק הִרְחִב
מְדֻרָתָהּ אֵשׁ וְעֵצִים הַרְבֵּה נִשְׁמַת יְהוָה כְּנַחַל גָּפְרִית
בֹּעֲרָה בָּהּ:

לא

א הוֹי הַיֹּרְדִים מִצְרַיִם לְעֶזְרָה עַל־סוּסִים יִשָּׁעֵנוּ וַיִּבְטְחוּ עַל־
רֶכֶב כִּי רָב וְעַל פָּרָשִׁים כִּי־עָצְמוּ מְאֹד וְלֹא שָׁעוּ עַל־
ב קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ: וְגַם־הוּא חָכָם וַיָּבֵא

ל, לב׳ בם קרי לג׳ היא קרי קמץ בטרחא

אַזוי צו זאָגן: „דאָס איז דער וועג, גייט אויף אים",
סיי איר וועט זיך קערן רעכטס,
און סיי איר וועט זיך קערן לינקס.
22 און איר וועט פאַראומרייניקן
דעם איבערצוג פון דיינע זילבערגעצן,
און דעם באַקלייד פון דיין געגאָסענעם גאָלדגעץ.
אַוועקוואַרפן וועסטו זיי אַזוי ווי אומריינס;
„אַרויס!" וועסטו זאָגן דערצו.
23 און ער וועט געבן רעגן פאַר דיין זריעה
וואָס דו וועסט זייען אין דער ערד,
און דאָס ברויט פון דער תבואה פון דער ערד
וועט זיין פעט און זאַפטיק.
דיין פי וועט זיך פיטערן אין יענעם טאָג
אויף אַ לאָנקע אַ ברייטער.
24 און די רינדער און די יונגאייזלען
וואָס באַאַרבעטן די ערד,
וועלן עסן געשמאַקע פוטער,
וואָס מע ווינטשופלט מיט אַ ווייער און מיט אַ
ווינטשופל.
25 און אויף יעטוועדער הויכן באַרג,
און אויף יעטוועדער דערהויבענעם בערגל,
וועלן זיין בעכן, שטראָמען וואַסער,
אין דעם טאָג פון גרויס טייטונג, ווען טורעמס טוען
פאַלן.
26 און דאָס ליכט פון דער לבנה
וועט זיין ווי דאָס ליכט פון דער זון,
און דאָס ליכט פון דער זון
וועט זיין זיבנפאַך—ווי דאָס ליכט פון זיבן טעג,
אין דעם טאָג וואָס גאָט פאַרבינדט דעם בראָך פון זיין
פאָלק,
און דעם ריס פון זיין ווונד טוט ער היילן.

27 זע, דער נאָמען פון גאָט קומט אָן פון דער ווייט,
זיין צאָרן ברענט, און אַ שווערער רויך הייבט זיך
אויף;
זיינע ליפּן זיינען פול מיט צאָרן,
און זיין צונג ווי אַ פייער וואָס פאַרצערט;
28 און זיין אָטעם ווי אַ פלייציקער שטראָם,
וואָס גרייכט ביז צום האַלדז;
צו זיפן די פעלקער אין אַ זיפּ פון פאַרוויסטונג,
מיט אַ פאַרפירעקער צאַם אויף די באַקן פון די
אומות.
29 אַ געזאַנג וועט ביי אייך זיין,
ווי אין דער נאַכט וואָס אַ יום־טוב ווערט
געהייליקט,
און אַ האַרציקע שמחה,
ווי ביי דעם וואָס גייט מיט אַ פלייט,
צו קומען אויפן באַרג פון גאָט,
צום פעלז פון ישׂראל.
30 און גאָט וועט לאָזן הערן דעם הילך פון זיין קָול,
און וועט ווייזן דעם אַראָפּלאָז פון זיין אָרעם,
מיט גרימצאָרן און פלאַמפייער וואָס פאַרצערט,
מיט וואָלקנבראָך און פלייצונג און האָגלשטיין.
31 וואָרום פון דעם קָול פון גאָט וועט צעבראָכן ווערן
אַשור,
די רוט מיט וואָס ער פלעגט שלאָגן.
32 און ווו נאָר עס גייט דורך דער שטעקן פון
באַשערונג,
וואָס גאָט וועט אַראָפּלאָזן אויף אים,
וועט עס זיין מיט פויקן און מיט האַרפן;
און מיט מלחמות פון פעכטונג וועט ער מלחמה האַלטן
אויף זיי.
33 וואָרום אָנגעגרייט פון נעכטן איז דער פייעראָרט,
יאָ, פאַרן מלך איז ער צוגעגרייט,
טיף איז ער, ברייט איז ער;
זיין הויפן האָט פייער און האָלץ אַ סך,
גאָטס אָטעם טוט ברענען
ווי אַ טייך שוועבל דערין.

לא

1 ווי, די וואָס נידערן קיין מִצרַיִם נאָך הילף,
און אויף פערד פאַרלאָזן זיי זיך;
און זיי פאַרזיכערן זיך אויף רייטוועגן, ווייל זיי זיינען פיל,
און אויף רייטער, ווייל זיי זיינען מאַכטיק זייער;
און זיי קערן זיך ניט צו דעם הייליקן פון ישׂראל,
און גאָט טוען זיי ניט זוכן!
2 אָבער פאַרוואָר, ער איז קלוג, און ער ברענגט דאָס בייז,

רָע וְאֶת־דְּבָרָיו לֹא הֵסִיר וְקָם עַל־בֵּית מְרֵעִים וְעַל־עֶזְרַת
ג פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ וּמִצְרַיִם אָדָם וְלֹא־אֵל וְסוּסֵיהֶם בָּשָׂר וְלֹא־
רוּחַ וַיהוָה יַטֶּה יָדוֹ וְכָשַׁל עוֹזֵר וְנָפַל עָזֻר וְיַחְדָּו כֻּלָּם
ד יִכְלָיוּן׃ כִּי־כֹה אָמַר־יְהוָה ׀ אֵלַי כַּאֲשֶׁר יֶהְגֶּה הָאַרְיֵה
וְהַכְּפִיר עַל־טַרְפּוֹ אֲשֶׁר יִקָּרֵא עָלָיו מְלֹא רֹעִים מִקּוֹלָם
לֹא יֵחָת וּמֵהֲמוֹנָם לֹא יַעֲנֶה כֵּן יֵרֵד יְהוָה צְבָאוֹת לִצְבֹּא
ה עַל־הַר־צִיּוֹן וְעַל־גִּבְעָתָהּ׃ כְּצִפֳּרִים עָפוֹת כֵּן יָגֵן יְהוָה
ו צְבָאוֹת עַל־יְרוּשָׁלִָם גָּנוֹן וְהִצִּיל פָּסֹחַ וְהִמְלִיט׃ שׁוּבוּ
ז לַאֲשֶׁר הֶעְמִיקוּ סָרָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי בַּיּוֹם הַהוּא יִמְאָסוּן
אִישׁ אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וֶאֱלִילֵי זְהָבוֹ אֲשֶׁר עָשׂוּ לָכֶם יְדֵיכֶם
ח חֵטְא׃ וְנָפַל אַשּׁוּר בְּחֶרֶב לֹא־אִישׁ וְחֶרֶב לֹא־אָדָם תֹּאכְלֶנּוּ
ט וְנָס לוֹ מִפְּנֵי־חֶרֶב וּבַחוּרָיו לָמַס יִהְיוּ׃ וְסַלְעוֹ מִמָּגוֹר
יַעֲבוֹר וְחַתּוּ מִנֵּס שָׂרָיו נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר־אוּר לוֹ בְּצִיּוֹן
וְתַנּוּר לוֹ בִּירוּשָׁלִָם׃

לב

א ב הֵן לְצֶדֶק יִמְלָךְ־מֶלֶךְ וּלְשָׂרִים לְמִשְׁפָּט יָשֹׂרוּ׃ וְהָיָה־אִישׁ
כְּמַחֲבֵא־רוּחַ וְסֵתֶר זָרֶם כְּפַלְגֵי־מַיִם בְּצָיוֹן כְּצֵל סֶלַע־
ג כָּבֵד בְּאֶרֶץ עֲיֵפָה׃ וְלֹא תִשְׁעֶינָה עֵינֵי רֹאִים וְאָזְנֵי שֹׁמְעִים
ד תִּקְשַׁבְנָה׃ וּלְבַב נִמְהָרִים יָבִין לָדָעַת וּלְשׁוֹן עִלְּגִים תְּמַהֵר
ה לְדַבֵּר צָחוֹת׃ לֹא־יִקָּרֵא עוֹד לְנָבָל נָדִיב וּלְכִילַי לֹא
ו יֵאָמֵר שׁוֹעַ׃ כִּי נָבָל נְבָלָה יְדַבֵּר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה־אָוֶן לַעֲשׂוֹת
חֹנֶף וּלְדַבֵּר אֶל־יְהוָה תּוֹעָה לְהָרִיק נֶפֶשׁ רָעֵב וּמַשְׁקֶה
ז צָמֵא יַחְסִיר׃ וְכֵלַי כֵּלָיו רָעִים הוּא זִמּוֹת יָעָץ לְחַבֵּל
ח עֲנָוִים בְּאִמְרֵי־שֶׁקֶר וּבְדַבֵּר אֶבְיוֹן מִשְׁפָּט׃ וְנָדִיב נְדִיבוֹת
ט יָעָץ וְהוּא עַל־נְדִיבוֹת יָקוּם׃ נָשִׁים שַׁאֲנַנּוֹת קֹמְנָה
שְׁמַעְנָה קוֹלִי בָּנוֹת בֹּטְחוֹת הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי׃ יָמִים עַל־
שָׁנָה תִּרְגַּזְנָה בֹּטְחוֹת כִּי כָלָה בָצִיר אֹסֶף בְּלִי יָבוֹא׃

לא, ד׳ קמץ בז״ק   לב, ז׳ קמץ בז״ק   ענים קרי   ט׳ הא׳ בשוא

און זײַנע װערטער טוט ער ניט אָפּ.
און ער װעט אױפשטײן קעגן הױז פון די שלעכטסטוער,
און קעגן דער הילף פון די װאָס װערקן אומרעכט.
3 און די מִצרים זײַנען מענטשן, און ניט גאָט,
און זײערע פערד זײַנען פלײש, און ניט גײסט;
און גאָט װעט אױסשטרעקן זײַן האַנט,
און שטרױכלען װעט דער העלפער,
און פאַלן װעט דער געהאָלפענער,
און אַלע אין אײנעם װעלן זײ פאַרלענדט װערן.
4 װאָרום אַזױ האָט געזאָגט גאָט צו מיר:
אַזױ װי דער לײב און דער יונגלײב ברומט איבער זײַן
רױב,
הגם אַ פולע פאַסטוכער זײַנען אַײנגעזאַמלט אַרום אים;
פאַר זײער קָול דערשרעקט ער זיך ניט,
און פאַר זײער ליאַרעם בײגט ער זיך ניט;
אַזױ װעט גאָט פון צבָאות נידערן,
צו האַלטן מלחמה אױפן באַרג פון צִיון
און אױף איר הױכן אָרט.
5 װי פױגלען פלאַטערנדיק,
אַזױ װעט גאָט פון צבָאות באַשירעמען ירושָלַיִם,
באַשירעמען און מציל זײַן,
פאַרשױנען און ראַטעװען.

6 קערט אַײך אום צו װעמען איר האָט טיף װידערשפּעניקט,
קינדער פון ישׂראל.
7 פאַרװאָר, אין יענעם טאָג װעלן זײ פאַראַכטן
איטלעכער זײַנע אָפּגעטער פון זילבער,
און זײַנע אָפּגעטער פון גאָלד,
װאָס אַײערע הענט האָבן אַײך געמאַכט צו זינד.
8 און אַשור װעט פאַלן דורך דער שװערד פון ניט אַ מאַן,
און די שװערד פון ניט אַ מענטשן װעט אים פאַרצערן;
און ער װעט אַנטלױפן פאַרן שװערד,
און זײַנע יונגע לײַט װעלן צו צינז װערן.
9 און זײַן פעלז װעט פון מורא פאַרגײן,
און אַנגסטן פאַר דער פאָן װעלן זײַנע האַרן,
זאָגט גאָט, װאָס זײַן פײַער איז אין צִיון,
און זײַן אױװן אין ירושָלַיִם.

לב

1 זע, מיט רעכטפאַרטיקײט װעט קיניגן דער קיניג,
און האַרן–זײ װעלן הערשן מיט גערעכטיקײט.
2 און איטלעכער װעט זײַן
װי אַ באַהעלטעניש פון װינט,
און אַ פאַרבאָרגעניש פון גוסרעגן;
װי אַ בעכן װאַסער אין אַ טריקעניש,
װי דער שאָטן פון אַ שװערן פעלז
אין אַ פאַרשמאַכטן לאַנד.
3 און ניט פאַרקלעפּט זײַן װעלן די אױגן פון די זעער,
און די אױערן פון די הערער װעלן פאַרנעמען.
4 און דאָס האַרץ פון די איבעראײַלטע װעט פאַרשטײן
צו װיסן,
און די צונג פון די שטאַמלער װעט רעדן געלױפיק
קלאָר.
5 און דעם געמײנעם װעט מען ניט רופן מער אַדלמאַן,
און אױפן גײַציקן װעט מען ניט זאָגן מער נַדבן.
6 װאָרום דער געמײנער רעדט געמײן,
און זײַן האַרץ אַרבעט אומרעכט,
צו טאָן פאַלשקײט,
און צו רעדן װעגן גאָט מיט גענאַר;
צו לאָזן לײדיק דעם לײב פון דעם הונגעריקן,
און דעם טראַנק פון דעם דאָרשטיקן צו מינערן.
7 און דער גײַציקער, זײַנע געצײַגא זײַנען שלעכט,
בײזע מחשבות באַראָט ער,
אומצוברענגען דעם אָרימאַן מיט רײד פון ליגן,
אַפילו װען דער אביון טענהט גערעכט.
8 אָבער דער אַדלמאַן באַראָט אַדלקײט,
און אױף אַדלקײט װעט ער באַשטײן.

9 איר רואיקע װײַבער,
שטײט אױף, הערט מײַן קָול;
איר זיכערע טעכטער,
פאַרנעמט מײַן זאָג.
10 טעג און יאָרן װעט איר ציטערן,
איר זיכערע,
װאָרום די לעז איז פאַרלענדט,
קײן אַײנזאַמלונג װעט ניט קומען.

[א] װאָרטשפּיל: וְכֵלַי כֵּלָיו.

11 שוידערט, איר רואיקע,
ציטערט, איר זיכערע;
טוט אײַך אויס און אַנטבלויזט אײַך,
און גורט [זאַק] אויף די לענדן,
12 אויף די בריסט זיך שלאָגנדיק,
איבער די גלוסטיקע פעלדער,
איבערן פרוכטיקן װײַנשטאָק;
13 איבער דער ערד פון מײַן פאָלק,
פאַרוואַקסן מיט דערנער און ווילדגעוועקס;
יאָ, איבער אַלע הײַזער פון לוסטיקייט,
איבערן פריילעכן כּרך.
14 וואָרום דער פּאַלאַץ איז פאַרלאָזט,
דער טומל פון שטאָט האָט אויפגעהערט;
דער ערדוואַל און דער טורעם
זײַנען פאַר הײלן אויף אײביק,
אַ פרייד פאַר וואַלדאײזלען,
אַ פּיטערונג פאַר סטאַדעס.
15 ביז אויסגעגאָסן וועט ווערן אויף אונדז
אַ גײַסט פון דער הייך,
און דער מדבּר וועט ווערן אַ פרוכטגאָרטן,
און דער פרוכטגאָרטן וועט פאַר אַ וואַלד גערעכנט
ווערן.
16 און אין מדבּר וועט רוען גערעכטיקייט,
און רעכטפאַרטיקייט וועט וווינען אין פרוכטגאָרטן.
17 און דאָס ווערק פון רעכטפאַרטיקייט וועט זײַן שלום,
און דער אויפטו פון רעכטפאַרטיקייט–
רו און זיכערקייט אויף אײביק.
18 און מײַן פאָלק וועט זיצן אין אַ וווינונג פון שלום,
און אין וווינערטער זיכערע, און אין רואונגען שטילע.
19 און מע וועט זיך צעשפּרייטן אויף דעם אַראָפּגאַנג[א] פון
וואַלד,
און ביז אין דער נידערונג וועט נידערן די שטאָט.
20 וויל צו אײַך וואָס זייט בײַ אַלע וואַסערן,
וואָס לאָזט אַרויס פרײַ דעם פוס פון דעם אָקס און דעם
אײזל.

יא חִרְדוּ שַׁאֲנַנּוֹת רְגָזָה בֹּטְחוֹת פְּשֹׁטָה וְעֹרָה וַחֲגוֹרָה עַל־
יב חֲלָצָיִם׃ עַל־שָׁדַיִם סֹפְדִים עַל־שְׂדֵי־חֶמֶד עַל־גֶּפֶן פֹּרִיָּה׃
יג עַל אַדְמַת עַמִּי קוֹץ שָׁמִיר תַּעֲלֶה כִּי עַל־כָּל־בָּתֵּי מָשׂוֹשׂ
יד קִרְיָה עַלִּיזָה׃ כִּי־אַרְמוֹן נֻטָּשׁ הֲמוֹן עִיר עֻזָּב עֹפֶל וָבַחַן
הָיָה בְעַד מְעָרוֹת עַד־עוֹלָם מְשׂוֹשׂ פְּרָאִים מִרְעֵה עֲדָרִים׃
טו עַד־יֵעָרֶה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם וְהָיָה מִדְבָּר לַכַּרְמֶל וְכַרְמֶל
טז לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃ וְשָׁכַן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בַּכַּרְמֶל
יז תֵּשֵׁב׃ וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שָׁלוֹם וַעֲבֹדַת הַצְּדָקָה הַשְׁקֵט
יח וָבֶטַח עַד־עוֹלָם׃ וְיָשַׁב עַמִּי בִּנְוֵה שָׁלוֹם וּבְמִשְׁכְּנוֹת
יט מִבְטַחִים וּבִמְנוּחֹת שַׁאֲנַנּוֹת׃ וּבָרַד בְּרֶדֶת הַיָּעַר וּבַשִּׁפְלָה
כ תִּשְׁפַּל הָעִיר׃ אַשְׁרֵיכֶם זֹרְעֵי עַל־כָּל־מָיִם מְשַׁלְּחֵי רֶגֶל־
הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר׃

לג

א הוֹי שׁוֹדֵד וְאַתָּה לֹא שָׁדוּד וּבוֹגֵד וְלֹא־בָגְדוּ בוֹ כַּהֲתִמְךָ
ב שׁוֹדֵד תּוּשַּׁד כַּנְּלֹתְךָ לִבְגֹּד יִבְגְּדוּ־בָךְ׃ יְהוָה חָנֵּנוּ
לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה׃
ג ד מִקּוֹל הָמוֹן נָדְדוּ עַמִּים מֵרוֹמְמֻתֶךָ נָפְצוּ גּוֹיִם׃ וְאֻסַּף
ה שְׁלַלְכֶם אֹסֶף הֶחָסִיל כְּמַשַּׁק גֵּבִים שֹׁקֵק בּוֹ׃ נִשְׂגָּב
ו יְהוָה כִּי שֹׁכֵן מָרוֹם מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ וְהָיָה
אֱמוּנַת עִתֶּיךָ חֹסֶן יְשׁוּעֹת חָכְמַת וָדָעַת יִרְאַת יְהוָה הִיא
ז אוֹצָרוֹ׃ הֵן אֶרְאֶלָּם צָעֲקוּ חֻצָה מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם
ח מַר יִבְכָּיוּן׃ נָשַׁמּוּ מְסִלּוֹת שָׁבַת עֹבֵר אֹרַח הֵפֵר בְּרִית
ט מָאַס עָרִים לֹא חָשַׁב אֱנוֹשׁ׃ אָבַל אֻמְלְלָה אָרֶץ הֶחְפִּיר
לְבָנוֹן קָמַל הָיָה הַשָּׁרוֹן כָּעֲרָבָה וְנֹעֵר בָּשָׁן וְכַרְמֶל׃
י יא עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה עַתָּה אֵרוֹמָם עַתָּה אֶנָּשֵׂא׃ תַּהֲרוּ
יב חֲשַׁשׁ תֵּלְדוּ קַשׁ רוּחֲכֶם אֵשׁ תֹּאכַלְכֶם׃ וְהָיוּ עַמִּים

לב, יד׳ קמץ בז״ק   טו׳ והכרמל קרי   לג, א׳ דגש אחר שורק
ט׳ קמץ בז״ק   פתח באתנח   י׳ קמץ בז״ק   יא׳ פתח באתנח

לג 1 וויי, דו פאַרוויסטער וואָס ווערסט ניט פאַרוויסט,
און דו פעלשער וואָס מע פעלשט ניט אָן דיר!
אַז דו וועסט אויפהערן פאַרוויסטן, וועסטו פאַרוויסט ווערן,
אַז דו וועסט ענדיקן פעלשן, וועט מען פעלשן אָן דיר.
2 גאָט לײַטזעליק אונדז,
צו דיר האָבן מיר געהאָפט;
זײַ זייער אָרעם אַלע פרימאָרגן,
און אונדזער הילף אין צײַט פון נויט.

3 פון קָול פון דעם טומל זײַנען די אומות אַנטלאָפן,
פון דײַן אויפהייבן זיך ווערן די פעלקער צעשפּרייט.
4 און אויפגעקליבן וועט ווערן אײַער רויב
ווי דער הײשעריק קלײַבט אויף,
ווי גרילן שפּרינגען,
טוט מען שפּרינגען דערויף.

5 דערהויבן איז גאָט, וואָרום ער רוט אין דער הייך;
ער פילט אָן ציון מיט רעכט און גערעכטיקייט.
6 און די זיכערקייט פון דײַנע צײַטן וועט זײַן
אַ שאַץ מיט ישועות: חכמה און דערקענונג;

מורא פאַר גאָט, דאָס וועט זײַן זײַן אוצר.

7 זע, זייערע העלדן קלאָגן דרויסן,
די שלוחים פון שלום טוען ביטער וויינען.
8 פאַרוויסט זײַנען די וועגן,
אויפגעהערט דער וועגפאָרער;
ער האָט פאַרשטערט דעם בונד,
ער האָט פאַראַכט די שטעט,
ער אַכט ניט אויף קיין מענטשן.
9 פאַרטרויערט, פאַרשניטן איז דאָס לאַנד,
פאַרשעמט איז דער לבָנון, פאַרוועלקט;
דער שָרון איז ווי אַ מדבּר געוואָרן,
און אָפּגעטרייסלט איז בָשָן און כַּרמֶל.
10 אַצונד וועל איך אויפשטיין, זאָגט גאָט,
אַצונד וועל איך זיך דערהייכן,
אַצונד וועל איך זיך אויפהייבן.
11 איר טראָגט שפּרײַ, וועט איר געבערן שטרוי;
אײַער אָטעם–אַ פײַער וואָס וועט אײַך פאַרצערן.
12 און די פעלקער וועלן זײַן ווי קאַלך פאַרברענטע.

[א] וואָרטשפּיל: וּבָרַד בְּרֶדֶת.

יג מִשְׂרְפוֹת שִׂיד קוֹצִים כְּסוּחִים בָּאֵשׁ יִצַּתּוּ׃ שִׁמְעוּ
יד רְחוֹקִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וּדְעוּ קְרוֹבִים גְּבֻרָתִי׃ פָּחֲדוּ בְצִיּוֹן
חַטָּאִים אָחֲזָה רְעָדָה חֲנֵפִים מִי ׀ יָגוּר לָנוּ אֵשׁ אוֹכֵלָה
טו מִי־יָגוּר לָנוּ מוֹקְדֵי עוֹלָם׃ הֹלֵךְ צְדָקוֹת וְדֹבֵר מֵישָׁרִים
מֹאֵס בְּבֶצַע מַעֲשַׁקּוֹת נֹעֵר כַּפָּיו מִתְּמֹךְ בַּשֹּׁחַד אֹטֵם אָזְנוֹ
טז מִשְּׁמֹעַ דָּמִים וְעֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרָע׃ הוּא מְרוֹמִים
יִשְׁכֹּן מְצָדוֹת סְלָעִים מִשְׂגַּבּוֹ לַחְמוֹ נִתָּן מֵימָיו נֶאֱמָנִים׃
יז יח מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ תֶּחֱזֶינָה עֵינֶיךָ תִּרְאֶינָה אֶרֶץ מַרְחַקִּים׃ לִבְּךָ
יֶהְגֶּה אֵימָה אַיֵּה סֹפֵר אַיֵּה שֹׁקֵל אַיֵּה סֹפֵר אֶת־הַמִּגְדָּלִים׃
יט אֶת־עַם נוֹעָז לֹא תִרְאֶה עַם עִמְקֵי שָׂפָה מִשְּׁמוֹעַ נִלְעַג
כ לָשׁוֹן אֵין בִּינָה׃ חֲזֵה צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ עֵינֶיךָ תִרְאֶינָה
יְרוּשָׁלַםִ נָוֶה שַׁאֲנָן אֹהֶל בַּל־יִצְעָן בַּל־יִסַּע יְתֵדֹתָיו לָנֶצַח
כא וְכָל־חֲבָלָיו בַּל־יִנָּתֵקוּ׃ כִּי אִם־שָׁם אַדִּיר יְהוָה לָנוּ
מְקוֹם־נְהָרִים יְאֹרִים רַחֲבֵי יָדָיִם בַּל־תֵּלֶךְ בּוֹ אֳנִי־שַׁיִט
כב וְצִי אַדִּיר לֹא יַעַבְרֶנּוּ׃ כִּי יְהוָה שֹׁפְטֵנוּ יְהוָה מְחֹקְקֵנוּ
כג יְהוָה מַלְכֵּנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ׃ נִטְּשׁוּ חֲבָלָיִךְ בַּל־יְחַזְּקוּ כֵן
תָּרְנָם בַּל־פָּרְשׂוּ נֵס אָז חֻלַּק עַד־שָׁלָל מַרְבֶּה פִּסְחִים בָּזְזוּ
כד בַז׃ וּבַל־יֹאמַר שָׁכֵן חָלִיתִי הָעָם הַיֹּשֵׁב בָּהּ נְשֻׂא עָוֺן׃

לד

א קִרְבוּ גוֹיִם לִשְׁמֹעַ וּלְאֻמִּים הַקְשִׁיבוּ תִּשְׁמַע הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ
ב תֵּבֵל וְכָל־צֶאֱצָאֶיהָ׃ כִּי קֶצֶף לַיהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם וְחֵמָה
ג עַל־כָּל־צְבָאָם הֶחֱרִימָם נְתָנָם לַטָּבַח׃ וְחַלְלֵיהֶם יֻשְׁלָכוּ
ד וּפִגְרֵיהֶם יַעֲלֶה בָאְשָׁם וְנָמַסּוּ הָרִים מִדָּמָם׃ וְנָמַקּוּ כָּל־
צְבָא הַשָּׁמַיִם וְנָגֹלּוּ כַסֵּפֶר הַשָּׁמָיִם וְכָל־צְבָאָם יִבּוֹל כִּנְבֹל
ה עָלֶה מִגֶּפֶן וּכְנֹבֶלֶת מִתְּאֵנָה׃ כִּי־רִוְּתָה בַשָּׁמַיִם חַרְבִּי
ו הִנֵּה עַל־אֱדוֹם תֵּרֵד וְעַל־עַם חֶרְמִי לְמִשְׁפָּט׃ חֶרֶב
לַיהוָה מָלְאָה דָם הֻדַּשְּׁנָה מֵחֵלֶב מִדַּם כָּרִים וְעַתּוּדִים

לג, יב׳ פתח בס״פ   כ׳ הי׳ בקמץ   כא׳ חצי הספר בפסוקים
כג׳ הב׳ בסגול   לד, ג׳ קמץ בז״ק

ווי דערנער אָפּגעהאַקטע וואָס ווערן אין פײַער געצונדן.
13 הערט, איר ווײַטע, וואָס איך האָב געטאָן,
און ווייסט, איר נאָנטע, מײַן גבורה.
14 עס אַנגסטן אין ציון די זינדיקע,
אַ ציטערניש האָט אָנגענומען די פאַלשע:
ווער פון אונדז קען ווײַלן אין דעם פײַער וואָס פאַרצערט?
ווער פון אונדז קען ווײַלן אין די אײביקע בראַנדן?
15 דער וואָס גייט אין רעכטפאַרטיקייט, און רעדט ערלעך,
דער וואָס פאַראַכט דעם געווין פון רויב,
דער וואָס שאָקלט אָפּ זײַנע הענט פון אָננעמען שוחד,
דער וואָס פאַרשטאָפּט זײַן אויער פון הערן וועגן בלוט,
און פאַרדריקט זײַנע אויגן פון קוקן אויף שלעכטס.
16 ער וועט רוען אין דער הייך;
פעסטונגען פון פעלזן וועלן זײַן זײַן באַשיצונג;
זײַן ברויט איז געגעבן, זײַן וואַסער איז זיכער.

17 דעם מלך אין זײַן שיינקייט וועלן אָנקוקן דײַנע אויגן;
זיי וועלן זען אַ לאַנד פון ווײַטענישן.
18 דײַן האַרץ וועט טראַכטן אָן דער אימה:
וווּ איז דער וואָס האָט געציילט?
וווּ דער וואָס האָט געוווױגן?
וווּ דער וואָס האָט די טורעמס געציילט?
19 דאָס פאַרשייטע פאָלק וועסטו מער ניט זען,
דאָס פאָלק מיט אַ טונקעלער שפּראַך, ניט צו פאַרשטיין,
מיט אַ שטאַמלדיקן לשון, ניט קלוג צו ווערן.
20 קוק אָן ציון, די שטאָט פון אונדזער אײנזאַמלונג;
דײַנע אויגן וועלן זען ירושלים,
אַ וווינונג אַ רואיקע,
אַ געצעלט וואָס וועט ניט אַוועקגערוקט ווערן,
וואָס זײַנע פלעקלעך וועלן אײביק ניט אַרויסגעצויגן ווערן,
און אַלע זײַנע שטריק וועלן ניט אָפּגעריסן ווערן.
21 נאָר דאָרטן וועט גאָט אונדז זײַן מאַכטיק,
ווי אַן אָרט פון טײַכן, שטראָמען ברייטרוימיקע,
וואָס קיין רודערשיף קען אויף אים ניט גיין,
און קיין שטאַרקער אָקרענט קען אים ניט איבערפאָרן.
22 וואָרום גאָט איז אונדזער ריכטער,
גאָט איז אונדזער געזעצגעבער,
גאָט איז אונדזער מלך;
ער וועט אונדז העלפן.
23 לויז געוואָרן זײַנען דײַנע שטריק,
זיי האַלטן ניט פעסט זייער מאַסט,
זיי שפּרייטן דעם זעגל ניט אויס.
דענסמאָל ווערט פאַנג פון פיל זאַקרויב צעטיילט,
הינקעדיקע רויבן רויב.
24 און קיין אײנוווינער וועט ניט זאָגן: איך בין קראַנק;
דעם פאָלק וואָס זיצט דערין איז פאַרגעבן די זינד.

לד 1 גענענט, איר פעלקער, צו הערן,
און איר אומות, פאַרנעמט;
זאָל הערן די ערד און איר פולקייט,
די וועלט און אַלע אירע שפּראָצונגען.

2 וואָרום גאָט האָט אַ כעס אויף אַלע פעלקער,
און אַ גרימצאָרן אויף זייער גאַנצן חיל;
ער האָט זיי צו חרם געמאַכט,
זיי איבערגעגעבן צו דער שחיטה.
3 און זייערע דערשלאָגענע וועלן זיך וואַלגערן,
און פון זייערע פגרים וועט אויפגיין אַ געשטאַנק,
און די בערג וועלן צעגיין פון זייער בלוט.
4 און דער גאַנצער חיל פון הימל וועט צעקריכן,
און די הימלען וועלן ווי אַ מגילה זיך אויפוויקלען,
און זייער גאַנץ חיל וועט אַראָפּוועלקן,
ווי אַ בלאַט וועלקט פון ווײַנשטאָק,
און ווי פאַרוועלקטס פון אַ פײַגנבוים.
5 וואָרום אָנגעטרונקען אין הימל האָט זיך מײַן שווערד,
אָט וועט זי אויף אֶדום אַראָפּנידערן,
און אויף דעם פאָלק פון מײַן חרם, צום משפּט.
6 גאָטס שווערד איז פול מיט בלוט,
געזעפּטיקט מיט פעטס,
מיט בלוט פון לעמער און בעק,

מיט נירנפּעטס פון ווידערס;
וואָרום גאָט האָט אַ שלאַכטונג אין בָּצְרָה,
און אַ גרויסע שעכטונג אין לאַנד אֱדום.
7 און נידערן וועלן ווילטירן מיט זיי,
און בולן מיט אָקסן;
און אָנטרינקען וועט זיך זייער ערד מיט בלוט,
און זייער שטויב וועט זיך זעפּטיקן מיט פעטס.
8 וואָרום אַ טאָג פון נקמה איז ביי גאָט,
אַ יאָר פון באַצאָלונג פאַר דעם קריג פון צִיוֹן.
9 און פאַרקערט ווערן אין פּעך וועלן אירע שטראָמען,
און איר שטויב אין שוועבל,
און איר ערד וועט ווערן ברענענדיקע פּעך.
10 טאָג און נאַכט וועט זי ניט פאַרלאָשן ווערן,
אויף אייביק וועט אויפגיין איר רויך;
פון דור צו דור וועט זי וויסט זיין,
אויף אייביקאייביקייטן וועט קיינער ניט דורכגיין דורך איר.
11 און ירשען וועלן זי דער פּעליקאַן און דער זומפּבושל,
און די אַייל און דער ראָב וועלן רוען אין איר;
און ער וועט ציען אויף איר אַ שנור פון וויסטקייט,
און אַ גרונטוואָג פון ליידיקייט.
12 פון אירע אַדללייט וועט ניט זיין דאָרט
ווער עס זאָל אַ מלוכה אויסרופן;
און אַלע אירע שׂרָרות וועלן ווערן צו נישט.
13 און אויפגיין וועלן דערנער אין אירע פּאַלאַצן,
און קראָפּיווע און שטעכגעוועקס אין אירע פעסטונגען;
און זי וועט זיין אַ וווינונג פון שאַקאַלן,
אַ געהעפט פאַר שטרויספויגלען.
14 און ווילדע קעץ וועלן אָנטרעפן מדבר־הינט,
און אַ שד וועט רופן צו זיין חבר;
יאָ, דאָרטן טוט לילית רוען,
און געפינט איר מנוחה.
15 דאָרט מאַכט די פיילשלאַנג איר נעסט, און לייגט,
און בריט און וואַרעמט אין איר שאָטן;
יאָ, דאָרט זאַמלען זיך האַביכפויגלען
איינער צום אַנדערן.
16 פאָרשט אין גאָטס בוך, און לייענט;
קיינס פון דידאָזיקע איז ניט געמינערט,
קיינס פעלט ניט צום אַנדערן.
וואָרום מיין מויל האָט באַפוילן,
און זיין אָטעם האָט זיי אַיינגעזאַמלט.
17 און ער האָט זיי געוואָרפן אַ גורל,
און זיין האַנט האָט עס זיי צעטיילט מיט אַ שנור;
ביז אייביק וועלן זיי עס ירשען,
אויף דור־דורות וועלן זיי רוען דערין.

לה 1 לוסטיק זיין וועלן דער מדבר און די טריקעניש,
און פרייען וועט זיך די וויסטע,
און בליען ווי אַ רויז.
2 בליען וועט זי בליען, און זיך פרייען,
יאָ, מיט פרייד און געזאַנג;

מֵחֵלֶב כִּלְיוֹת אֵילִים כִּי זֶבַח לַיהוָה בְּבָצְרָה וְטֶבַח גָּדוֹל
ז בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וְיָרְדוּ רְאֵמִים עִמָּם וּפָרִים עִם־אַבִּירִים
ח וְרִוְּתָה אַרְצָם מִדָּם וַעֲפָרָם מֵחֵלֶב יְדֻשָּׁן׃ כִּי יוֹם נָקָם
ט לַיהוָה שְׁנַת שִׁלּוּמִים לְרִיב צִיּוֹן׃ וְנֶהֶפְכוּ נְחָלֶיהָ לְזֶפֶת
י וַעֲפָרָהּ לְגָפְרִית וְהָיְתָה אַרְצָהּ לְזֶפֶת בֹּעֵרָה׃ לַיְלָה וְיוֹמָם
לֹא תִכְבֶּה לְעוֹלָם יַעֲלֶה עֲשָׁנָהּ מִדּוֹר לָדוֹר תֶּחֱרָב לְנֵצַח
יא נְצָחִים אֵין עֹבֵר בָּהּ׃ וִירֵשׁוּהָ קָאַת וְקִפּוֹד וְיַנְשׁוֹף וְעֹרֵב
יב יִשְׁכְּנוּ־בָהּ וְנָטָה עָלֶיהָ קַו־תֹהוּ וְאַבְנֵי־בֹהוּ׃ חֹרֶיהָ וְאֵין
יג שָׁם מְלוּכָה יִקְרָאוּ וְכָל־שָׂרֶיהָ יִהְיוּ אָפֶס׃ וְעָלְתָה אַרְמְנֹתֶיהָ
סִירִים קִמּוֹשׂ וָחוֹחַ בְּמִבְצָרֶיהָ וְהָיְתָה נְוֵה תַנִּים חָצִיר
יד לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ וּפָגְשׁוּ צִיִּים אֶת־אִיִּים וְשָׂעִיר עַל־רֵעֵהוּ
טו יִקְרָא אַךְ־שָׁם הִרְגִּיעָה לִּילִית וּמָצְאָה לָהּ מָנוֹחַ׃ שָׁמָּה
קִנְּנָה קִפּוֹז וַתְּמַלֵּט וּבָקְעָה וְדָגְרָה בְצִלָּהּ אַךְ־שָׁם נִקְבְּצוּ
טז דַיּוֹת אִשָּׁה רְעוּתָהּ׃ דִּרְשׁוּ מֵעַל־סֵפֶר יְהוָה וּקְרָאוּ
אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נֶעְדָּרָה אִשָּׁה רְעוּתָהּ לֹא פָקָדוּ כִּי־פִי
יז הוּא צִוָּה וְרוּחוֹ הוּא קִבְּצָן׃ וְהוּא־הִפִּיל לָהֶן גּוֹרָל
וְיָדוֹ חִלְּקַתָּה לָהֶם בַּקָּו עַד־עוֹלָם יִירָשׁוּהָ לְדוֹר וָדוֹר
יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃

לה

א יְשֻׂשׂוּם מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח כַּחֲבַצָּלֶת׃
ב פָּרֹחַ תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילַת וְרַנֵּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן־לָהּ
הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן הֵמָּה יִרְאוּ כְבוֹד־יְהוָה הֲדַר אֱלֹהֵינוּ׃
ג ד חַזְּקוּ יָדַיִם רָפוֹת וּבִרְכַּיִם כֹּשְׁלוֹת אַמֵּצוּ׃ אִמְרוּ
לְנִמְהֲרֵי־לֵב חִזְקוּ אַל־תִּירָאוּ הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם נָקָם יָבוֹא
ה גְּמוּל אֱלֹהִים הוּא יָבוֹא וְיֹשַׁעֲכֶם׃ אָז תִּפָּקַחְנָה עֵינֵי עִוְרִים
ו וְאָזְנֵי חֵרְשִׁים תִּפָּתַחְנָה׃ אָז יְדַלֵּג כָּאַיָּל פִּסֵּחַ וְתָרֹן לְשׁוֹן
ז אִלֵּם כִּי־נִבְקְעוּ בַמִּדְבָּר מַיִם וּנְחָלִים בָּעֲרָבָה׃ וְהָיָה

לד, י׳ קמץ בז״ק   יא׳ ת׳ רפה

די פּראַכט פון לְבָנוֹן איז איר געגעבן,
די שיינקייט פון כַּרמֶל און שָׁרוֹן;
זיי וועלן זען די פּראַכט פון יהוה,
די שיינקייט פון אונדזער גאָט.
3 שטאַרקט די שלאַפע הענט,
און די שטרויכלדיקע קני טוט פעסטיקן.
4 זאָגט צו די אומרואיקע הערצער:
זייט שטאַרק, האָט ניט מוֹרא;
אָט איז אַייער גאָט,
ער וועט קומען מיט נקמה,
מיט פאַרגעלטונג פון גאָט
וועט ער קומען און אַייך העלפן.
5 דענסמאָל וועלן אויפגעמאַכט ווערן די אויגן פון בלינדע,
און די אויערן פון טויבע וועלן געעפנט ווערן.
6 דענסמאָל וועט אַ הינקעדיקער שפּרינגען ווי אַ הינד,
און די צונג פון אַ שטומען וועט זינגען;
וואָרום אין מדבר ברעכן אויס וואַסערן,
און בעכן אין דער וויסטע.

הַשָּׁרָב לַאֲגַם וְצִמָּאוֹן לְמַבּוּעֵי מָיִם בִּנְוֵה תַנִּים רִבְצָהּ
חָצִיר לְקָנֶה וָגֹמֶא׃ וְהָיָה־שָׁם מַסְלוּל וָדֶרֶךְ וְדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ ח
יִקָּרֵא לָהּ לֹא־יַעַבְרֶנּוּ טָמֵא וְהוּא־לָמוֹ הֹלֵךְ דֶּרֶךְ וֶאֱוִילִים
לֹא יִתְעוּ׃ לֹא־יִהְיֶה שָׁם אַרְיֵה וּפְרִיץ חַיּוֹת בַּל־יַעֲלֶנָּה ט
לֹא תִמָּצֵא שָׁם וְהָלְכוּ גְּאוּלִים׃ וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשֻׁבוּן וּבָאוּ י
צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ
וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה׃

לו

וַיְהִי בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב א
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם׃ וַיִּשְׁלַח ב
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־רַבְשָׁקֵה מִלָּכִישׁ יְרוּשָׁלַיְמָה אֶל־הַמֶּלֶךְ
חִזְקִיָּהוּ בְּחֵיל כָּבֵד וַיַּעֲמֹד בִּתְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה
בִּמְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ וַיֵּצֵא אֵלָיו אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר ג
עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר׃ וַיֹּאמֶר ד
אֲלֵיהֶם רַבְשָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ
הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃
אָמַרְתִּי אַךְ־דְּבַר־שְׂפָתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עַתָּה ה
עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ בִּי׃ הִנֵּה בָטַחְתָּ עַל־מִשְׁעֶנֶת ו
הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסָּמֵךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא
בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־הַבֹּטְחִים עָלָיו׃
וְכִי־תֹאמַר אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא הוּא אֲשֶׁר ז
הֵסִיר חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה
וְלִירוּשָׁלַםִ לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ׃ וְעַתָּה הִתְעָרֶב ח
נָא אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְּנָה לְךָ אַלְפַּיִם סוּסִים אִם־
תּוּכַל לָתֶת לְךָ רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃ וְאֵיךְ תָּשִׁיב אֵת פְּנֵי ט
פַחַת אַחַד עַבְדֵי אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח לְךָ עַל־מִצְרַיִם
לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים׃ וְעַתָּה הֲמִבַּלְעֲדֵי יְהוָה עָלִיתִי עַל־ י
הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֵה אֶל־הָאָרֶץ

7 און דאָס הייסע געזעמד וועט ווערן צום געמויזעכץ,
און אַ דאָרשטעניש צו קוואַלן וואַסער;
אין וווינאָרט פון שאַקאַלן וועט זיין אַ הויערונג [פון שאָף],
אַ געהעפט פאַר ראָר און יאַמש.
8 און דאָרט וועט זיין אַ שטעג און אַ וועג,
און דער הייליקער וועג וועט מען אים רופן;
ניט דורכגיין וועט אים אַן אומרייַנער,
נייערט פאַר זיי וועט ער זיין;
וועגגייער אַפילו אומגעניטע וועלן ניט בלאָנדזשען.
9 דאָרט וועט ניט זיין קיין לייב,
און קיין ווילדע חיה וועט ניט אַרויפגיין אויף אים–
זיי וועלן זיך דאָרט ניט געפינען.
און די אויסגעלייזטע וועלן גיין,
10 און די דערלייזטע פון גאָט וועלן צוריקקערן,
און וועלן קומען קיין ציון מיט געזאַנג,
און אַן אייביקע שמחה וועט זיין אויף זייער קאָפּ;
ששון־ושמחה וועט זיי אָניאָגן,
און אַנטלויפן וועלן טרויער און זיפצעניש.

לו

1 און עס איז געווען אין פערצנטן יאָר פון מלך
חִזקִיָהון, איז אַרויפגעצאָגן סַנחֵריב דער מלך פון
אַשור אויף אַלע באַפעסטיקטע שטעט פון יהודה, און
האָט זיי איינגענומען. 2 און דער מלך פון אַשור האָט
געשיקט רַבשָקֵהן פון לָכיש קיין ירושָלַיִם צום מלך חִזקִיָהון
מיט אַ גרויסן חיל. און ער האָט זיך געשטעלט ביי דעם
גראָבן פון דעם אויבערשטן טייך אויפן וועג פון וועשער־
פעלד. 3 איז אַרויסגעגאַנגען צו אים אֶליָקים דער זון
פון חִלקִיָהון, וואָס איבערן פּאַלאַץ, און שֶבנָא דער שרייבער, און יוֹאָח דער זון פון אָסָפן, דער דערמאָנער.
4 און רַבשָקֵה האָט צו זיי געזאָגט: זאָגט אַקאָרשט צו חִזקִיָהון: אַזוי האָט געזאָגט דער גרויסער מלך, דער מלך פון
אַשור: וואָס איז דיזאָזיקע פאַרזיכערונג וואָס דו פאַרזיכערסט זיך? 5 איך זאָג: דאָס איז נאָר ליפּגערייד; אַן עצה און
גבורה דאַרף מען פאַר מלחמה. אַצונד, אויף וועמען פאַרזיכערסטו זיך, וואָס דו האָסט ווידערשפּעניקט אָן מיר? 6 זע,
דו פאַרזיכערסט זיך אויף דעם שטעקן פון דעמדאָזיקן צעבראָכענעם ראָר–אויף מִצרַיִם–וואָס אַז אַ מענטש לענט זיך
אויף אים אָן, גייט ער אים אַריין אין דער האַנט, און לעכערט זי דורך; אַזוי איז פַּרעה דער מלך פון מִצרַיִם פאַר אַלע
וואָס פאַרזיכערן זיך אויף אים. 7 און אַז דו וועסט מיר זאָגן: מיר פאַרזיכערן זיך אויף יהוה אונדזער גאָט; איז דאָס ניט
דער וואָס חִזקִיָהו האָט אָפּגעטאָן זיינע בָמות און זיינע מזבחות, און האָט געזאָגט צו יהודה און צו ירושָלַיִם: פאַר דעמ־
דאָזיקן מזבח זאָלט איר זיך בוקן? 8 און אַצונד, פאַרוועט זיך אַקאָרשט מיט מיין האַר דעם מלך פון אַשור, און איך וועל
דיר געבן צוויי טויזנט פערד, אויב דו קענסט דיר אַרויפזעצן רייטער אויף זיי. 9 היינט ווי קענסטו אָפּשטויסן דעם פּנים
פון אַ הויפּטמאַן, איינעם פון די קלענסטע קנעכט פון מיין האַר? פון דעסטוועגן פאַרזיכערסטו זיך אויף מִצרַיִם וועגן
רייטוועגן און רייטער. 10 און אַצונד, בין איך דען אָן יהוה אַרויפגעקומען אויף דעמדאָזיקן לאַנד, עס צו פאַרוויסטן?
יהוה האָט צו מיר געזאָגט: גיי אַרויף אויף דעמדאָזיקן לאַנד, און פאַרוויסט עס.

יא הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים וְשֶׁבְנָא וְיוֹאָח אֶל־
רַבְשָׁקֵה דַּבֶּר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ
וְאַל־תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה׃
יב וַיֹּאמֶר רַבְשָׁקֵה הַאֶל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר
אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־
הַחוֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חֹרָאֵיהֶם וְלִשְׁתּוֹת אֶת־שֵׁינֵיהֶם עִמָּכֶם׃
יג וַיַּעֲמֹד רַבְשָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ
יד אֶת־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ
טו אַל־יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי לֹא־יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם׃ וְאַל־
יַבְטַח אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה
טז לֹא תִנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַל־תִּשְׁמְעוּ
אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי כֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ אִתִּי בְרָכָה
וּצְאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־
יז בוֹרוֹ׃ עַד־בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ
יח דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וּכְרָמִים׃ פֶּן־יַסִּית אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ
לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ הַהִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ
יט מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַיֵּה אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה אֱלֹהֵי
כ סְפַרְוָיִם וְכִי־הִצִּילוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי׃ מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי
הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל
כא יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלִַם מִיָּדִי׃ וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר
כב כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הִיא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֻהוּ׃ וַיָּבֹא אֶלְיָקִים
בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־
אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת
דִּבְרֵי רַבְשָׁקֵה׃

לז

א וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס בַּשָּׂק
ב וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת

לו, יב׳ צואתם קרי   מימי רגליהם קרי   לז, א׳ קמץ בז״ק

[11] האָט אֶלְיָקים און שֶׁבנאָ און יוֹאָח געזאָגט צו
רַבשָׁקֵהן: רעד, איך בעט דיך, צו דײַנע קנעכט אַראַמיש,
וואָרום מיר פאַרשטייען עס, און רעד ניט צו אונדז יהודיש
אין די אויערן פון דעמדאָזיקן פאָלק וואָס אויף דער
מויער.
[12] האָט רַבשָׁקֵה געזאָגט: האָט דען צו דײַן האַר און
צו דיר מיך געשיקט מײַן האַר צו רעדן דידאָזיקע
ווערטער, און ניט צו די מענטשן וואָס זיצן אויף דער
מויער, צו עסן זייער קויט, און צו טרינקען זייער לײַב־
וואַסער, בײַ אײַך?
[13] און רַבשָׁקֵה האָט זיך געשטעלט, און האָט אויס־
גערופן אויף אַ הויכן קָול, אויף יהודיש, און האָט געזאָגט:
הערט די ווערטער פון דעם גרויסן מלך, דעם מלך פון
אַשור: [14] אַזוי האָט געזאָגט דער מלך: זאָל אײַך חִזקִיָהו
ניט נאַרן, וואָרום ער קען אײַך ניט מציל זײַן. [15] און זאָל
אײַך חִזקִיָהו ניט פאַרזיכערן אויף יהוה, אַזוי צו זאָגן:
מציל זײַן וועט אונדז מציל זײַן יהוה; דידאָזיקע שטאָט
וועט ניט איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פון דעם
מלך פון אַשור. [16] איר זאָלט זיך ניט צוהערן צו חִזקִיָהון,
וואָרום אַזוי האָט געזאָגט דער מלך פון אַשור: מאַכט מיט
מיר שלום, און קומט אַרויס צו מיר, און עסט איטלעכער
פון זײַן ווײַנשטאָק און איטלעכער פון זײַן פײַגנבוים, און
טרינקט איטלעכער דאָס וואַסער פון זײַן ברונעם; [17] ביז
איך קום, און וועל אײַך נעמען אין אַ לאַנד אַזוי ווי אײַער
לאַנד, אַ לאַנד פון תּבואה און ווײַן, אַ לאַנד פון ברויט און ווײַנגערטנער. [18] זאָל אײַך נאָר חִזקִיָהו ניט אײַנרעדן,
אַזוי צו זאָגן: יהוה וועט אונדז מציל זײַן. האָבן דען מציל געווען די געטער פון די פעלקער איטלעכער זײַן לאַנד
פון דער האַנט פון דעם מלך פון אַשור? [19] וווּ זײַנען די געטער פון חֲמָת און אַרפַּד? וווּ זײַנען די געטער פון ספַרוַיִם? און
האָבן זיי דען מציל געווען שומרון פון מײַן האַנט? [20] ווער זײַנען צווישן אַלע געטער פון דידאָזיקע לענדער, וואָס האָבן
מציל געווען זייער לאַנד פון מײַן האַנט, אַז יהוה זאָל מציל זײַן ירושָׁלַיִם פון מײַן האַנט?
[21] האָבן זיי געשוויגן, און האָבן אים אַ וואָרט ניט געענטפערט, וואָרום דער באַפעל פון מלך איז געווען, אַזוי צו
זאָגן: איר זאָלט אים ניט ענטפערן.
[22] איז געקומען אֶלְיָקים דער זון פון חִלקִיָהון, וואָס איבערן פּאַלאַץ, און שֶׁבנאָ דער שרײַבער, און יוֹאָח דער זון
פון אָסָפן, דער דערמאָנער, צו חִזקִיָהון, מיט צעריסענע קליידער, און זיי האָבן אים דערציילט די ווערטער פון
רַבשָׁקֵהן.

לז

[1] און עס איז געווען, ווי דער מלך חִזקִיָהו האָט עס געהערט, אַזוי האָט ער צעריסן זײַנע קליידער, און זיך צו־
געדעקט מיט זאַק, און ער איז געקומען אין הויז פון גאָט. [2] און ער האָט געשיקט אֶלְיָקימען וואָס איבערן פּאַלאַץ,

וְאֵת ׀ שֶׁבְנָא הַסּוֹפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְכַּסִּים בַּשַּׂקִּים
אֶל־יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר ג
חִזְקִיָּהוּ יוֹם־צָרָה וְתוֹכֵחָה וּנְאָצָה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי בָאוּ בָנִים
עַד־מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אַיִן לְלֵדָה׃ אוּלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ד
אֵת ׀ דִּבְרֵי רַבְשָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ׀ אֲדֹנָיו לְחָרֵף
אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד הַשְּׁאֵרִית הַנִּמְצָאָה׃ וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי ה
הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה ו
תֹאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־תִּירָא מִפְּנֵי
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אוֹתִי׃
הִנְנִי נוֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶל־אַרְצוֹ וְהִפַּלְתִּיו ז
בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ׃ וַיָּשָׁב רַבְשָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר ח
נִלְחָם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלָּכִישׁ׃ וַיִּשְׁמַע עַל־ ט
תִּרְהָקָה מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר יָצָא לְהִלָּחֵם אִתָּךְ וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁלַח
מַלְאָכִים אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר׃ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־חִזְקִיָּהוּ י
מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר אַל־יַשִּׁאֲךָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בּוֹטֵחַ
בּוֹ לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַםִ בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ הִנֵּה ׀ יא
אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת
לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִּנָּצֵל׃ הַהִצִּילוּ אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם יב
אֲשֶׁר־הִשְׁחִיתוּ אֲבוֹתַי אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־חָרָן וְרֶצֶף וּבְנֵי־עֶדֶן
אֲשֶׁר בִּתְלַשָּׂר׃ אַיֵּה מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד וּמֶלֶךְ לָעִיר יג
סְפַרְוָיִם הֵנַע וְעִוָּה׃ וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים מִיַּד יד
הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵהוּ וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ חִזְקִיָּהוּ
לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּתְפַּלֵּל חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר׃ יְהוָה טו טז
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים
לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְאֶת־הָאָרֶץ׃ הַטֵּה יְהוָה ׀ אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח יְהוָה עֵינֶךָ יז

ט׳ למדנחאי אֶל   יז׳ קמץ בז״ק

און שֶבְנָא דעם שרייבער, און די עלטסטע פון די כּהנים, צוגעדעקטע מיט זאַקקליידער, צו ישַעיָהו הנביא דעם זון פון אָמוֹצן. [3] און זיי האָבן צו אים געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט חִזקִיָהו: אַ טאָג פון נויט און שטראָף און שמאַך איז דער היינטיקער טאָג; וואָרום די קינדער זיינען געקומען צום מוטערמויל, און ניטאָ קיין כּוח צו געבערן. [4] אפשר וועט יהוה דיין גאָט הערן די ווערטער פון רַבשָקֵהן, וואָס זיין האַר דער מלך פון אַשור האָט אים געשיקט צו לעסטערן דעם לעבעדיקן גאָט, און ער וועט שטראָפן פאַר די רייד וואָס יהוה דיין גאָט האָט געהערט; דרום זאָלסטו אויפהייבן אַ תפילה פאַר דעם איבערבלייב וואָס געפינט זיך דאָ.

[5] און ווי די קנעכט פון חִזקִיָהון זיינען געקומען צו ישַעיָהון, [6] האָט ישַעיָהו צו זיי געזאָגט: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו אייער האַר: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן פאַר די ווערטער וואָס דו האָסט געהערט, מיט וואָס די יונגען פון דעם מלך פון אַשור האָבן מיך געשענדט. [7] זע, איך גיב אַריין אין אים אַ גייסט, און ער וועט הערן אַ הערונג, און וועט זיך אומקערן צו זיין לאַנד; און איך וועל אים מאַכן פאַלן דורכן שווערד אין זיין לאַנד.

[8] און רַבשָקֵה האָט זיך אומגעקערט, און האָט געפונען דעם מלך פון אַשור מלחמה האַלטנדיק אויף לִבנָה; וואָרום ער האָט געהאַט געהערט אַז ער האָט אַוועקגעצויגן פון לָכיש.

[9] און [סַנחֵריב] האָט געהערט אויף תִּרהָקָה דעם מלך פון כּוש, אַזוי צו זאָגן: ער איז אַרויסגעגאַנגען מלחמה צו האַלטן מיט דיר. און ווי ער האָט דאָס געהערט, האָט ער געשיקט שלוחים צו חִזקִיָהון, אַזוי צו זאָגן: [10] אַזוי זאָלט איר זאָגן צו חִזקִיָהו דעם מלך פון יהודה, אַזוי צו זאָגן: זאָל דיר ניט נאַרן דיין גאָט וואָס דו פאַרזיכערסט זיך אויף אים, אַזוי צו זאָגן: ירושָלַיִם וועט ניט איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פון דעם מלך פון אַשור. [11] אָט האָסטו געהערט וואָס די מלכים פון אַשור האָבן געטאָן צו אַלע לענדער, זיי צו פאַרוויסטן, און דו ווילסט ניצול ווערן? [12] האָבן די געטער פון די פעלקער מציל געווען די וואָס מיינע עלטערן האָבן צעשטערט, גוֹזָן, און חָרָן, און רֶצֶף, און די קינדער פון עֵדֶן וואָס אין תְּלַשָׂר? [13] ווו איז דער מלך פון חֲמָת, און דער מלך פון אַרפָּד, און דער מלך פון דער שטאָט ספַרוָיִם, פון הֵנַע, און עִוָה?

[14] האָט חִזקִיָהו צוגענומען דעם בריוו פון דער האַנט פון די שלוחים, און האָט אים איבערגעלייענט, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען אין הויז פון גאָט. און חִזקִיָהו האָט אים אויסגעשפּרייט פאַר גאָט. [15] און חִזקִיָהו האָט מתפלל געווען צו גאָט, אַזוי צו זאָגן: [16] יהוה פון צבָאוֹת, גאָט פון ישראל וואָס זיצסט איבער די כּרובים; דו אַליין ביסט דער גאָט איבער אַלע קיניגרייכן פון דער ערד; דו האָסט געמאַכט די הימלען און די ערד. [17] נייג, יהוה, דיין אויער, און הער; עפן, יהוה, דיינע אויגן,

און זע; און הער די אַלע ווערטער פון סַנחֵריבן, וואָס
האָט געשיקט צו לעסטערן דעם לעבעדיקן גאָט. 18 אמת,
יהוה, די מלכים פון אַשור האָבן חָרב געמאַכט די אַלע
מדינות מיט זייער לאַנד, 19 און זיי האָבן איבערגעגעבן
זייערע געטער צום פייער; וואָרום זיי זיינען קיין געטער
ניט געווען, נאָר בלויז דאָס ווערק פון אַ מענטשנס הענט,
האָלץ און שטיין; דרום האָבן זיי זיי אונטערגעבראַכט.
20 און אַצונד, יהוה אונדזער גאָט, העלף אונדז פון זיין
האַנט, און זאָלן אַלע קיניגרייכן פון דער ערד וויסן אַז
דו אַליין ביסט יהוה.

21 האָט ישַעיָהו דער זון פון אָמוֹצן געשיקט צו
חִזקִיָהון, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט
פון ישׂראל: וואָס דו האָסט מתפלל געווען צו מיר וועגן
סַנחֵריב דעם מלך פון אַשור— 22 איז דאָס דאָס וואָרט וואָס
גאָט האָט וועגן אים גערעדט:

עס פאַראַכט דיך, עס שפּאָט פון דיר
די יונגפרוי טאָכטער צִיוֹן;
עס שאָקלט דעם קאָפּ הינטער דיר
די טאָכטער ירושָלַיִם.
23 וועמען האָסטו געלעסטערט און געשענדט?
און אויף וועמען האָסטו דיין קָול אויפגעהויבן?
יאָ, האָסט געהויבן דיינע אויגן אין דער הייך,
אַקעגן דעם הייליקן פון ישׂראל.
24 דורך דיינע קנעכט האָסטו געלעסטערט גאָט,
און געזאָגט: מיט מיינע פיל רייטוועגן
בין איך צו דער הייך פון די בערג אַרויף,
צו די ווינקלען פון לבָנוֹן;
און איך האַק אָפּ זיינע הויכע צעדערן,
זיינע געקליבענע ציפּרעסביימער;
און איך קום צו זיין העכסטן שפּיץ,
צום וואַלד פון זיין פרוכטגאָרטן.
25 איך האָב געגראָבן און געטרונקען וואַסער,
און טריקן אויס מיט מיינע פוסטריט
אַלע טייכן פון מִצרַיִם.

26 האָסטו דען ניט געהערט?
פון לאַנג אָן האָב איך עס צוגעגרייט,
פון אַלטע טעג האָב איך עס געפורעמט;
אַצונד האָב איך עס געבראַכט עס זאָל געשען,
צו פאַרוויסטן אויף חורבה־הויפנס
באַפעסטיקטע שטעט.
27 דרום זיינען זייערע באַווינער קורצמאַכטיק,
זיי זיינען צעבראָכן און פאַרשעמט;
זיי זיינען געוואָרן גראָז פון פעלד,
און קרייטעכץ גרינע,
מאָך פון די דעכער,
און אַ פעלד איידער אויפגעוואַקסן.

28 אָבער איך ווייס דיין זיצן
און דיין גיין און דיין קומען,
און דיין שטורעמען קעגן מיר.

וּרְאֵה וּשְׁמַע אֵת כָּל־דִּבְרֵי סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחָרֵף
יח אֱלֹהִים חָי׃ אָמְנָם יְהוָה הֶחֱרִיבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־כָּל־
יט הָאֲרָצוֹת וְאֶת־אַרְצָם׃ וְנָתֹן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא
אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וָאֶבֶן וַיְאַבְּדוּם׃
כ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ מִיָּדוֹ וְיֵדְעוּ כָּל־מַמְלְכוֹת
כא הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבַדֶּךָ׃ וַיִּשְׁלַח יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ
אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
כב הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל־סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־
דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו בָּזָה לְךָ לָעֲגָה לְךָ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן
כג אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלִָם׃ אֶת־מִי חֵרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ
וְעַל־מִי הֲרִימוֹתָה קּוֹל וַתִּשָּׂא מָרוֹם עֵינֶיךָ אֶל־קְדוֹשׁ
כד יִשְׂרָאֵל׃ בְּיַד עֲבָדֶיךָ חֵרַפְתָּ ׀ אֲדֹנָי וַתֹּאמֶר בְּרֹב רִכְבִּי
אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן וְאֶכְרֹת קוֹמַת אֲרָזָיו
כה מִבְחַר בְּרֹשָׁיו וְאָבוֹא מְרוֹם קִצּוֹ יַעַר כַּרְמִלּוֹ׃ אֲנִי
קַרְתִּי וְשָׁתִיתִי מָיִם וְאַחְרִב בְּכַף־פְּעָמַי כֹּל יְאֹרֵי מָצוֹר׃
כו הֲלוֹא־שָׁמַעְתָּ לְמֵרָחוֹק אוֹתָהּ עָשִׂיתִי מִימֵי קֶדֶם וִיצַרְתִּיהָ
עַתָּה הֲבֵאתִיהָ וּתְהִי לְהַשְׁאוֹת גַּלִּים נִצִּים עָרִים בְּצֻרוֹת׃
כז וְיֹשְׁבֵיהֶן קִצְרֵי־יָד חַתּוּ וָבֹשׁוּ הָיוּ עֵשֶׂב שָׂדֶה וִירַק דֶּשֶׁא
כח חֲצִיר גַּגּוֹת וּשְׁדֵמָה לִפְנֵי קָמָה׃ וְשִׁבְתְּךָ וְצֵאתְךָ וּבוֹאֲךָ
כט יָדָעְתִּי וְאֵת הִתְרַגֶּזְךָ אֵלָי׃ יַעַן הִתְרַגֶּזְךָ אֵלַי וְשַׁאֲנַנְךָ
עָלָה בְאָזְנָי וְשַׂמְתִּי חַחִי בְּאַפֶּךָ וּמִתְגִּי בִּשְׂפָתֶיךָ וַהֲשִׁיבֹתִיךָ
ל בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ׃ וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת אָכוֹל הַשָּׁנָה סָפִיחַ
וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית שָׁחִיס וּבַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית זִרְעוּ וְקִצְרוּ
לא וְנִטְעוּ כְרָמִים וְאִכְלוּ פִּרְיָם׃ וְיָסְפָה פְּלֵיטַת בֵּית־יְהוּדָה
לב הַנִּשְׁאָרָה שֹׁרֶשׁ לְמָטָּה וְעָשָׂה פְרִי לְמָעְלָה׃ כִּי מִירוּשָׁלִַם
תֵּצֵא שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן קִנְאַת יְהוָה צְבָאוֹת
לג תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר

ל׳ ואכלו קרי   לא׳ נ״א בתי   לב׳ לפי מסרת אכלה ואכלה קרי ולא כתיב

29 ווייל דיין שטורעמען קעגן מיר
און דיין ליאַרעם איז אַרויף אין מיינע אויערן,
דרום וועל איך אַריינטאָן מיין רינג אין דיין נאָז,
און מיין צאַם אין דיינע ליפּן,
און איך וועל דיך אומקערן אויף דעם וועג
וואָס דו ביסט געקומען אויף אים.

30 און דאָס וועט דיר זיין דער צייכן:
איר וועט עסן הײַיאָר נאָכוווקס,
און אויפן צווייטן יאָר ווידערוווקס;
און אויפן דריטן יאָר זייט און שניידט,
און פלאַנצט וויינגערטנער, און עסט זייער פרוכט.
31 און דער אַנטרונענער איבערבלייב פון דעם הויז פון יהודה
וועט ווידער וואָרצלען אונטן, און טראָגן פרוכט אויבן.
32 וואָרום פון ירושָלַיִם וועט אַרויסקומען אַן איבערבלייב,
און אַן אַנטרינונג פון באַרג צִיוֹן;
דאָס אָנגעמען זיך פון גאָט פון צבָאוֹת וועט דאָס טאָן.

33 פאַרוואָר, אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף דעם מלך פון אַשור:

לֹא יָבוֹא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא־יוֹרֶה שָׁם חֵץ וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה
מָגֵן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ סֹלְלָה׃ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־בָּא בָּהּ יָשׁוּב לד
וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת לֹא יָבוֹא נְאֻם־יְהוָה׃ וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר לה
הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׃ וַיֵּצֵא ׀ מַלְאַךְ לו
יְהוָה וַיַּכֶּה בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר מֵאָה וּשְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה אָלֶף
וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהִנֵּה כֻלָּם פְּגָרִים מֵתִים׃ וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ לז
וַיָּשָׁב סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב בְּנִינְוֵה׃ וַיְהִי הוּא לח
מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית ׀ נִסְרֹךְ אֱלֹהָיו וְאַדְרַמֶּלֶךְ וְשַׂרְאֶצֶר בָּנָיו
הִכֻּהוּ בַחֶרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ אֶרֶץ אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ אֵסַר־חַדֹּן
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

לח

בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת וַיָּבוֹא אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ א
בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה צַו לְבֵיתֶךָ
כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה׃ וַיַּסֵּב חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו אֶל־הַקִּיר ב
וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃ וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה זְכָר־נָא אֵת אֲשֶׁר ג
הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי
וַיֵּבְךְּ חִזְקִיָּהוּ בְּכִי גָדוֹל׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יְשַׁעְיָהוּ ד
לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי ה
דָּוִד אָבִיךָ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ רָאִיתִי אֶת־דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי
יוֹסִף עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וּמִכַּף מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ו
אַצִּילְךָ וְאֵת הָעִיר הַזֹּאת וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר הַזֹּאת׃ וְזֶה־ ז
לְּךָ הָאוֹת מֵאֵת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ הִנְנִי מֵשִׁיב אֶת־צֵל הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרְדָה ח
בְמַעֲלוֹת אָחָז בַּשֶּׁמֶשׁ אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת וַתָּשָׁב הַשֶּׁמֶשׁ
עֶשֶׂר מַעֲלוֹת בַּמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרָדָה׃ מִכְתָּב לְחִזְקִיָּהוּ ט
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֲלֹתוֹ וַיְחִי מֵחָלְיוֹ׃ אֲנִי אָמַרְתִּי בִּדְמִי יָמַי י
אֵלֵכָה בְּשַׁעֲרֵי שְׁאוֹל פֻּקַּדְתִּי יֶתֶר שְׁנוֹתָי׃ אָמַרְתִּי לֹא־ יא
אֶרְאֶה יָהּ יָהּ בְּאֶרֶץ הַחַיִּים לֹא־אַבִּיט אָדָם עוֹד עִם־יוֹשְׁבֵי

לח, י׳ צירי בטרחא

ער וועט ניט אַריינקומען אין דערדאָזיקער שטאָט,
און ניט אַריינשיסן אַהין אַ פֿייל,
און ניט קומען פֿאַר איר מיט אַ שילד,
און ניט אָנשיטן אַרום איר אַן ערדוואַל.
34 אויף דעם וועג וואָס ער איז געקומען,
אויף אים וועט ער זיך אומקערן,
און אין דערדאָזיקער שטאָט
וועט ער ניט אַריינקומען, זאָגט גאָט.
35 און איך וועל באַשירעמען דידאָזיקע שטאָט, זי צו העלפֿן,
פֿון מײַנעטוועגן און פֿון מײַן קנעכט דודס וועגן.

36 און אַ מלאך פֿון גאָט איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט געשלאָגן אין דעם לאַגער פֿון אַשור הונדערט און פֿינף און אַכציק טויזנט; און אַז מע איז אויפֿגעשטאַנען אין דער פֿרי, ערשט זיי זײַנען אַלע טויטע פּגרים.

37 און סַנחֵריב דער מלך פֿון אַשור האָט אַוועקגעצויגן, און איז געגאַנגען און האָט זיך אומגעקערט; און ער איז געבליבן אין נינוֵה.

38 און עס איז געווען, ווי ער בוקט זיך אין הויז פֿון זײַן גאָט נִסרוֹך, אַזוי האָבן זײַנע זין אַדרַמֶלֶך און שַׂראֶצֶר אים דערשלאָגן מיטן שווערד; און זיי זײַנען אַנטרונען געוואָרן אין לאַנד אַרָרָט. און זײַן זון אֵסַר־חַדוֹן איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט.

לח 1 אין יענער צייט איז חִזקִיָהו קראַנק געוואָרן צו שטאַרבן; איז צו אים געקומען ישַעיָהו הנביא דער זון פֿון אָמוֹצן, און האָט צו אים געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: מאַך דײַן צַוָואָה וועגן דײַן הויזגעזינט, וואָרום דו שטאַרבסט, און וועסט ניט גענעזן ווערן.

2 האָט חִזקִיָהו אומגעדרייט זײַן פּנים צו דער וואַנט, און האָט מתפּלל געווען צו גאָט, 3 און האָט געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט, געדענק ווי איך בין געגאַנגען פֿאַר דיר מיט אמת און מיט אַ גאַנצן האַרצן, און וואָס איז גוט אין דײַנע אויגן האָב איך געטאָן.

און חִזקִיָהו האָט געוויינט אַ גרויס געוויין.

4 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו ישַעיָהון, אַזוי צו זאָגן: 5 גיי און זאָלסט זאָגן צו חִזקִיָהון: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון דײַן פֿאָטער דודן: איך האָב געהערט דײַן תּפֿילה, איך האָב געזען דײַן טרער; זע, איך לייג־צו צו דײַנע טעג פֿופֿצן יאָר. 6 און פֿון דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון אַשור וועל איך דיך און דידאָזיקע שטאָט מציל זײַן, און איך וועל באַשירעמען דידאָזיקע שטאָט. 7 און דאָס וועט דיר זײַן אַ צייכן פֿון גאָט, אַז גאָט וועט טאָן דידאָזיקע זאַך וואָס ער האָט גערעדט: 8 זע, איך קער אום דעם שאָטן פֿון די שטאַפּלען וואָס האָט אַראָפּגענידערט אויף די זונשטאַפּלען פֿון אָחָזן, צוריק צען שטאַפּלען. און די זון האָט זיך אומגעקערט צען שטאַפּלען, אויף די שטאַפּלען וואָס זי האָט אַראָפּגענידערט.

9 אַ געשריפֿטס פֿון חִזקִיָהו דעם מלך פֿון יהודה, ווען ער איז קראַנק געווען, און איז גענעזן געוואָרן פֿון זײַן קראַנקשאַפֿט.

10 איך האָב געוועסט געזאָגט:
אין מיטן פֿון מײַנע טעג וועל איך אַוועקגיין
אין די טויערן פֿון אונטערערד;
איך ווער געמינערט דעם רעשט פֿון מײַנע יאָרן.
11 איך האָב געזאָגט: איך וועל ניט זען גאָט,
גאָט אין לאַנד פֿון די לעבעדיקע;
איך וועל מער אַ מענטשן ניט אָנקוקן
מיט די באַוווינער פֿון דער וועלט.

12 מיין וווינונג איז אַוועקגערוקט און אָפּגעטאָן פון מיר,
אַזוי ווי אַ פּאַסטוכגעצעלט;
איך האָב אויפגעוויקלט ווי אַ וועבער מיין לעבן;
פון דער צויט וועט ער מיך אָפּרייסן;
פון טאָג ביז נאַכט וועסטו מיך ענדיקן.
13 איך האָב געטראַכט: ביז פרימאָרגן,
ווי אַ לייב, אַזוי וועט ער אַלע מיינע ביינער צעברעכן;
פון טאָג ביז נאַכט וועסטו מיך ענדיקן.
14 ווי אַ שוואַלב, ווי אַ בושל, אַזוי האָב איך געפּיפּסט,
איך האָב געברומט ווי אַ טויב;
מיינע אויגן זיינען אויסגעגאַנגען צו דער הייך:
גאָט, געדריקט בין איך, שטעל זיך אַיין פאַר מיר.

15 וואָס זאָל איך רעדן?
אַז ער האָט מיר געזאָגט, און ער האָט געטאָן;
זאַכט וועל איך גיין אַלע מיינע יאָרן,
איבער דער ביטערניש פון מיין זעל.
16 גאָט, דערויף לעבט מען,
און אין גאַנצן דערין איז דאָס לעבן פון מיין גייסט;
דרום שטאַרק מיך, און לאָז מיך לעבן.
17 זע, צום גוטן איז מיר פאַרביטן געוואָרן די ביטערנישא,
און דו האָסט געגלוסט מיין זעל
פון דער גרוב פון אונטערגאַנג;
וואָרום האָסט אַוועקגעוואָרפן הינטער דיין רוקן
אַלע מיינע זינד.
18 וואָרום ניט די אונטערערד טוט דיך לויבן,
ניט דער טויט טוט דיך רימען;
עס האָפן ניט אויף דיין אמת
די וואָס נידערן אין גרוב.
19 דער לעבעדיקער, דער לעבעדיקער,
ער טוט דיך לויבן, אַזוי ווי איך היינט;
אַ פאָטער מאַכט וויסן די קינדער דיין אמת.
20 גאָט איז דאָ מיך צו העלפן;
און מיינע געזאַנגען וועלן מיר זינגען,
אַלע טעג פון אונדזער לעבן אין הויז פון גאָט.

יב חָֽדֶל׃ דּוֹרִי נִסַּע וְנִגְלָה מִנִּי כְּאֹהֶל רֹעִי קִפַּדְתִּי כָאֹרֵג
יג חַיַּי מִדַּלָּה יְבַצְּעֵנִי מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵֽנִי׃ שִׁוִּיתִי עַד־
בֹּקֶר כָּאֲרִי כֵּן יְשַׁבֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי מִיּוֹם עַד־לַיְלָה
יד תַּשְׁלִימֵֽנִי׃ כְּסוּס עָגוּר כֵּן אֲצַפְצֵף אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה דַּלּוּ עֵינַי
טו לַמָּרוֹם אֲדֹנָי עָֽשְׁקָה־לִּי עָרְבֵֽנִי׃ מָֽה־אֲדַבֵּר וְאָֽמַר־לִי
טז וְהוּא עָשָׂה אֶדַּדֶּה כָל־שְׁנוֹתַי עַל־מַר נַפְשִֽׁי׃ אֲדֹנָי עֲלֵיהֶם
יז יִחְיוּ וּלְכָל־בָּהֶן חַיֵּי רוּחִי וְתַחֲלִימֵנִי וְהַחֲיֵֽנִי׃ הִנֵּה לְשָׁלוֹם
מַר־לִי מָר וְאַתָּה חָשַׁקְתָּ נַפְשִׁי מִשַּׁחַת בְּלִי כִּי הִשְׁלַכְתָּ
יח אַחֲרֵי גֵוְךָ כָּל־חֲטָאָֽי׃ כִּי לֹא שְׁאוֹל תּוֹדֶךָּ מָוֶת יְהַֽלְלֶךָּ
יט לֹֽא־יְשַׂבְּרוּ יֽוֹרְדֵי־בוֹר אֶל־אֲמִתֶּֽךָ׃ חַי חַי הוּא יוֹדֶךָ כָּמוֹנִי
כ הַיּוֹם אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל־אֲמִתֶּֽךָ׃ יְהוָה לְהוֹשִׁיעֵנִי וּנְגִנוֹתַי
כא נְנַגֵּן כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ עַל־בֵּית יְהוָֽה׃ וַיֹּאמֶר יְשַֽׁעְיָהוּ יִשְׂאוּ
כב דְּבֶלֶת תְּאֵנִים וְיִמְרְחוּ עַל־הַשְּׁחִין וְיֶֽחִי׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ
מָה אוֹת כִּי אֶעֱלֶה בֵּית יְהוָֽה׃

לט

א בָּעֵת הַהִוא שָׁלַח מְרֹאדַךְ בַּלְאֲדָן בֶּן־בַּלְאֲדָן מֶֽלֶךְ־בָּבֶל
סְפָרִים וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ וַיִּשְׁמַע כִּי חָלָה וַיֶּחֱזָֽק׃
ב וַיִּשְׂמַח עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ וַיַּרְאֵם אֶת־בֵּית נְכֹתֹה אֶת־הַכֶּסֶף
וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֵת ׀ הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב וְאֵת כָּל־
בֵּית כֵּלָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֹצְרֹתָיו לֹֽא־הָיָה דָבָר
ג אֲשֶׁר לֹֽא־הֶרְאָם חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מֶמְשַׁלְתּֽוֹ׃ וַיָּבֹא
יְשַֽׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה אָמְרוּ ׀
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ
ד רְחוֹקָה בָּאוּ אֵלַי מִבָּבֶֽל׃ וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר
חִזְקִיָּהוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹֽא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר
ה לֹֽא־הִרְאִיתִים בְּאוֹצְרֹתָֽי׃ וַיֹּאמֶר יְשַֽׁעְיָהוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע
ו דְּבַר־יְהוָה צְבָאֽוֹת׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשָּׂא ׀ כָּל־אֲשֶׁר

לח, יג׳ הב׳ בקמץ   לט, א׳ ס״א מרדך

21 און ישַעיָהו האָט געזאָגט: זאָל מען נעמען געפּרעסטע פייגן, און אָנרייבן אויף דעם אויסשלאָג, און ער וועט גענעזן ווערן. 22 האָט חִזקִיָהו געזאָגט: וואָס איז דער צייכן אַז איך וועל אַרויפגיין אין הויז פון גאָטב?

לט 1 אין יענער צייט האָט מראֹדך־בַלאֲדָן דער זון פון בַלאֲדָנען, דער מלך פון בָבל, געשיקט אַ בריוו און אַ מתנה צו חִזקִיָהון; וואָרום ער האָט געהערט אַז ער איז געווען קראַנק, און איז געזונט געוואָרן. 2 האָט חִזקִיָהו זיך דערפרייט מיט זיי, און ער האָט זיי געוויזן זיין שאַצהויז, דאָס זילבער, און דאָס גאָלד, און די בשׂמים, און דאָס גוטע אייל, און דאָס גאַנצע הויז פון זיינע וואָפן, און אַלץ וואָס האָט זיך געפונען אין זיינע שאַצקאַמערן; ניט געווען אַ זאַך אין זיין הויז, און אין זיין גאַנצער געוועלטיקייט, וואָס חִזקִיָהו האָט זיי ניט געוויזן. 3 איז ישַעיָהו הנביא געקומען צום מלך חִזקִיָהון, און האָט צו אים געזאָגט: וואָס האָבן די דאָזיקע מענער געזאָגט? און פון וואַנען קומען זיי צו דיר? האָט חִזקִיָהו געזאָגט: פון אַ ווייטן לאַנד זיינען זיי צו מיר געקומען, פון בָבל. 4 האָט ער געזאָגט: וואָס האָבן זיי געזען אין דיין הויז? האָט חִזקִיָהו געזאָגט: אַלץ וואָס אין מיין הויז האָבן זיי געזען; ניט געווען אַ זאַך אין מיינע שאַצקאַמערן וואָס איך האָב זיי ניט געוויזן. 5 האָט ישַעיָהו געזאָגט צו חִזקִיָהון: הער דאָס וואָרט פון גאָט פון צבָאוֹת: 6 זע, טעג קומען, און אַלץ וואָס אין דיין הויז, און וואָס

א וואָרטשפּיל: מַר־לִי מָר.   ב פאַרבינדט זיך מיט פּסוק 7. פאַרגלייך מלכים ב׳, כ, 7–9.

בְּבֵיתֶךָ וַאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה בָּבֶל לֹא־יִוָּתֵר
דָּבָר אָמַר יְהוָה׃ וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִמְּךָ אֲשֶׁר תּוֹלִיד ז
יִקָּחוּ וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ ח
אֶל־יְשַׁעְיָהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַיֹּאמֶר כִּי יִהְיֶה
שָׁלוֹם וֶאֱמֶת בְּיָמָי׃

מ

נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם׃ דַּבְּרוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלַ‍ִם א ב
וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ כִּי מָלְאָה צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֺנָהּ כִּי לָקְחָה
מִיַּד יְהוָה כִּפְלַיִם בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ׃ קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר ג
פַּנּוּ דֶּרֶךְ יְהוָה יַשְּׁרוּ בָּעֲרָבָה מְסִלָּה לֵאלֹהֵינוּ׃ כָּל־גֶּיא ד
יִנָּשֵׂא וְכָל־הַר וְגִבְעָה יִשְׁפָּלוּ וְהָיָה הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר
וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה׃ וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר ה
יַחְדָּו כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ קוֹל אֹמֵר קְרָא וְאָמַר מָה ו
אֶקְרָא כָּל־הַבָּשָׂר חָצִיר וְכָל־חַסְדּוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה׃ יָבֵשׁ ז
חָצִיר נָבֵל צִיץ כִּי רוּחַ יְהוָה נָשְׁבָה בּוֹ אָכֵן חָצִיר הָעָם׃
יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ וּדְבַר אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם׃ ח
עַל הַר־גָּבֹהַ עֲלִי־לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן הָרִימִי בַכֹּחַ קוֹלֵךְ ט
מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלָ‍ִם הָרִימִי אַל־תִּירָאִי אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה
הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם׃ הִנֵּה אֲדֹנָי יְהוִה בְּחָזָק יָבוֹא וּזְרֹעוֹ מֹשְׁלָה י
לוֹ הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו׃ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ יִרְעֶה יא
בִּזְרֹעוֹ יְקַבֵּץ טְלָאִים וּבְחֵיקוֹ יִשָּׂא עָלוֹת יְנַהֵל׃ מִי־ יב
מָדַד בְּשָׁעֳלוֹ מַיִם וְשָׁמַיִם בַּזֶּרֶת תִּכֵּן וְכָל בַּשָּׁלִשׁ עֲפַר
הָאָרֶץ וְשָׁקַל בַּפֶּלֶס הָרִים וּגְבָעוֹת בְּמֹאזְנָיִם׃ מִי־תִכֵּן יג
אֶת־רוּחַ יְהוָה וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֶנּוּ׃ אֶת־מִי נוֹעָץ וַיְבִינֵהוּ יד
וַיְלַמְּדֵהוּ בְּאֹרַח מִשְׁפָּט וַיְלַמְּדֵהוּ דַעַת וְדֶרֶךְ תְּבוּנוֹת
יוֹדִיעֶנּוּ׃ הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ הֵן טו
אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל׃ וּלְבָנוֹן אֵין דֵּי בָּעֵר וְחַיָּתוֹ אֵין דֵּי טז

לט, ח׳ פתח באתנח   מ, א׳ הפטרת ואתחנן

דיינע עלטערן האָבן אָנגעקליבן ביז הײַנטיקן טאָג, וועט אַוועקגעטראָגן ווערן קיין בָּבל; קיין זאַך וועט ניט איבערבלייבן, זאָגט גאָט. [7] און פון דיינע זין וואָס וועלן אַרויסגיין פון דיר, וואָס דו וועסט געבערן, וועט מען נעמען, און זיי וועלן זיין הויפדינער אין פּאַלאַץ פון דעם מלך פון בָּבל.

[8] האָט חִזקִיָהו געזאָגט צו ישַעיָהון: גוט איז דאָס וואָרט פון גאָט וואָס דו האָסט גערעדט. און ער האָט געזאָגט: אויב שלום און זיכערקייט וועט זיין אין מיינע טעג!

מ

[1] טרייסט, טרייסט מיין פאָלק,
זאָגט אײַער גאָט.
[2] רעדט צום האַרצן פון ירושָלַיִם,
און רופט צו איר,
אַז זי האָט דערפילט איר צייט,
אַז אָפּגעצאָלט איז איר פאַרברעך;
אַז זי האָט געקריגן פון גאָטס האַנט
טאָפּל פאַר אַלע אירע זינד.

[3] אַ קָול רופט:
ראַמט אָפּ אין מדבר דעם וועג פון יהוה,
גלייכט אויס אין דער וויסטע
אַ שטעג פאַר אונדזער גאָט.
[4] יעטוועדער טאָל זאָל דערהויבן ווערן,
און יעטוועדער באַרג און הייך זאָל דערנידערט ווערן;
און דאָס קרומע זאָל ווערן גלייך,
און די באַרגקייטן אַ פּלוין.
[5] און דער כבוד פון גאָט וועט אַנטפּלעקט ווערן,
און אַלע לייבער אין איינעם וועלן זען;
וואָרום דאָס מויל פון גאָט האָט גערעדט.

[6] אַ קָול זאָגט: רוף!
און ער זאָגט: וואָס זאָל איך רופן?
אַלע לייבער זיינען גראָז,
און אַל זייער חן ווי אַ בלום פון פעלד;
[7] פאַרטריקנט ווערט דאָס גראָז,
פאַרוועלקט ווערט די בלום,
אַז דער אָטעם פון גאָט בלאָזט דערויף;
פאַרוואָר, גראָז איז דאָס פאָלק.
[8] פאַרטריקנט ווערט דאָס גראָז,
פאַרוועלקט ווערט די בלום,
אָבער דאָס וואָרט פון אונדזער גאָט
וועט אויף אייביק באַשטיין.
[9] אויף אַ הויכן באַרג גיי דיר אַרויף,
אָנזאָגערין פון צִיוֹן;
הייב אויף מיט כּוח דיין קָול,
אָנזאָגערין פון ירושָלַיִם;
הייב אויף, האָב ניט מורא,
זאָג צו די שטעט פון יהודה:
אָט איז אײַער גאָט!

[10] זע, גאָט דער האַר קומט אַ מאַכטיקער,
און זיין אָרעם געוועלטיקט פאַר אים;
זע, זיין שׂכר איז מיט אים,
און זיין לוין אים פאַרויס;
[11] ווי אַ פּאַסטוך וואָס פּיטערט זיין סטאַדע;
אין זיין אָרעם קלייבט ער אויף די לעמער,
און טראָגט אין זיין בוזעם;
די זויגעדיקע פירט ער פּאַמעלעך.

[12] ווער האָט געמאָסטן מיט זיין הויפן די וואַסערן,
און די הימלען מיט אַ שפּאַן מאַרקירט,
און פאַרנומען אין אַ מאָס דעם שטויב פון דער ערד,
און געוואויגן די בערג אויפן וואָג,
און די הייכן אויף וואָגשאָלן?

[13] ווער האָט דערפאָרשט דעם גייסט פון גאָט?
און ווער איז זיין בעל־עצה וואָס האָט אים צוגעוויזן?
[14] מיט וועמען האָט ער זיך געעצהט,
וואָס האָט אים געגעבן צו פאַרשטיין,
און אים געלערנט דעם וועג פון גערעכטיקייט,
און אים געלערנט קענשאַפט,
און דעם וועג פון פאַרשטאַנדיקייט אים געמאַכט
וויסן?
[15] זע, פעלקער זיינען ווי אַ טריף פון אַן עמער,
און ווי שטויב פון וואָגשאָלן זיינען זיי גערעכנט;
זע, אינדזלען הייבט ער אויף ווי אַ זעמדל.
[16] און דער לבָנון איז ניט גענוג ברענוואַרג,
און זיינע חיות ניט גענוג בראַנדאָפּפער.

17 אַלע פעלקער זיינען ווי גאָרניט קעגן אים,
פון נישט און גאָרנישט זיינען זיי גערעכנט בײַ אים.
18 און צו וועמען קענט איר צוגלייכן גאָט?
און וואָסער געשטאַלט קענט איר אים גלייך שטעלן?
19 דעם געץ וואָס אַ מײַנסטער האָט אויסגעגאָסן,
און אַ שמעלצער ציט אים איבער מיט גאָלד,
און שמעלצט־צו קייטלעך פון זילבער?
20 אַ שטײַנדעמב ווערט אויסגעקליבן,
האָלץ וואָס פוילט ניט ווײַלט מען אויס;
אַ קלוגן מײַנסטער זוכט מען זיך,
אויפצושטעלן אַ געץ וואָס זאָל זיך ניט וואַקלען.

21 ווייסט איר דען ניט?
הערט איר דען ניט?
איז אײַך פון אָנהייב אָן ניט דערציילט געוואָרן?
פאַרשטייט איר ניט די גרונטפעסטן פון דער ערד?
22 ער איז דער וואָס זיצט איבער דעם צירקל פון דער ערד,
און אירע באַוווינער זיינען ווי הײַשעריקן;
דער וואָס שפרייט ווי אַ טול די הימלען,
און ציט זיי אויס ווי אַ געצעלט צום וווינען;
23 דער וואָס פאַרקערט פירשטן צו ניוועץ,
וואָס מאַכט ווי גאָרניט די ריכטער פון דער ערד.
24 נאָך צומאָל ניט אײַנגעפלאַנצט זיינען זיי,
נאָך צומאָל ניט פאַרזייט זיינען זיי,
נאָך צומאָל ניט אײַנגעוואָרצלט אין דער ערד זייער שטאַם,
און שוין טוט ער אַ בלאָז אויף זיי, און זיי ווערן פאַר־
טריקנט,
און אַ שטורעם טראָגט זיי ווי שטרוי אַוועק.
25 און צו וועמען קענט איר מיך צוגלייכן, איך זאָל גלייך זיין?
זאָגט דער הייליקער.
26 הייבט אויף אין דער הייך אײַערע אויגן,
און זעט: ווער האָט באַשאַפן דידאָזיקע?
ער, וואָס פירט אַרויס מיט אַ צאָל זייער חיל,
זיי אַלע רופט ער מיטן נאָמען;
דורך גרויס מאַכט, און ווײַל ער איז שטאַרק אין כּוח,
איז קיינער ניט געמינערט.

27 פאַרוואָס זאָלסטו זאָגן, יעקב,
און זאָלסטו רעדן, ישׂראל:
פאַרבאָרגן איז מיין וועג פון יהוה,
און פון מיין גאָט איז מיין משפט אַוועק.
28 ווייסטו דען ניט?
צי האָסטו ניט געהערט?
יהוה איז דער אייביקער גאָט,
דער באַשעפער פון די עקן פון דער ערד.
ער ווערט ניט מיד און ניט מאַט;
ניט צו דערפאָרשן איז זיין פאַרשטאַנדיקייט.
29 ער גיט דעם מידן כּוח,
און דעם אוממאַכטיקן מערט ער שטאַרקייט.
30 און יונגע לייט וועלן מיד און מאַט ווערן,
און יונגע וועלן שטרויכלען געשטרויכלט ווערן;
31 אָבער די וואָס האָפן אויף גאָט וועלן באַנייען דעם כּוח,
זיי וועלן אויפהייבן פליגלען ווי די אָדלערס;
זיי וועלן לויפן און ניט מיד ווערן,
זיי וועלן גיין און ניט מאַט ווערן.

א ווארטשפיל: בְּקַשׁ־קַשְׁתּוֹ.

יז עוֹלָה׃ כָּל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ מֵאֶפֶס וָתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ־
יח יט לוֹ׃ וְאֶל־מִי תְּדַמְּיוּן אֵל וּמַה־דְּמוּת תַּעַרְכוּ־לוֹ׃ הַפֶּסֶל
נָסַךְ חָרָשׁ וְצֹרֵף בַּזָּהָב יְרַקְּעֶנּוּ וּרְתֻקוֹת כֶּסֶף צוֹרֵף׃
כ הַמְסֻכָּן תְּרוּמָה עֵץ לֹא־יִרְקַב יִבְחָר חָרָשׁ חָכָם יְבַקֶּשׁ־
כא לוֹ לְהָכִין פֶּסֶל לֹא יִמּוֹט׃ הֲלוֹא תֵדְעוּ הֲלוֹא תִשְׁמָעוּ
הֲלוֹא הֻגַּד מֵרֹאשׁ לָכֶם הֲלוֹא הֲבִינֹתֶם מוֹסְדוֹת הָאָרֶץ׃
כב הַיֹּשֵׁב עַל־חוּג הָאָרֶץ וְיֹשְׁבֶיהָ כַּחֲגָבִים הַנּוֹטֶה כַדֹּק
כג שָׁמַיִם וַיִּמְתָּחֵם כָּאֹהֶל לָשָׁבֶת׃ הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאָיִן שֹׁפְטֵי
כד אֶרֶץ כַּתֹּהוּ עָשָׂה׃ אַף בַּל־נִטָּעוּ אַף בַּל־זֹרָעוּ אַף בַּל־
שֹׁרֵשׁ בָּאָרֶץ גִּזְעָם וְגַם־נָשַׁף בָּהֶם וַיִּבָשׁוּ וּסְעָרָה כַּקַּשׁ
כה כו תִּשָּׂאֵם׃ וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּנִי וְאֶשְׁוֶה יֹאמַר קָדוֹשׁ׃ שְׂאוּ־
מָרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי־בָרָא אֵלֶּה הַמּוֹצִיא בְמִסְפָּר צְבָאָם
לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא מֵרֹב אוֹנִים וְאַמִּיץ כֹּחַ אִישׁ לֹא
כז נֶעְדָּר׃ לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וּתְדַבֵּר יִשְׂרָאֵל נִסְתְּרָה
כח דַרְכִּי מֵיְהוָה וּמֵאֱלֹהַי מִשְׁפָּטִי יַעֲבוֹר׃ הֲלוֹא יָדַעְתָּ אִם־
לֹא שָׁמַעְתָּ אֱלֹהֵי עוֹלָם ׀ יְהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ לֹא
כט יִיעַף וְלֹא יִיגָע אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ׃ נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וּלְאֵין
ל אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה׃ וְיִעֲפוּ נְעָרִים וְיִגָעוּ וּבַחוּרִים כָּשׁוֹל
לא יִכָּשֵׁלוּ׃ וְקוֹיֵ יְהוָה יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים יָרוּצוּ
וְלֹא יִיגָעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ׃

מא

א הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אִיִּים וּלְאֻמִּים יַחֲלִיפוּ כֹחַ יִגְּשׁוּ אָז יְדַבֵּרוּ
ב יַחְדָּו לַמִּשְׁפָּט נִקְרָבָה׃ מִי הֵעִיר מִמִּזְרָח צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ
לְרַגְלוֹ יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדְּ יִתֵּן כֶּעָפָר חַרְבּוֹ כְּקַשׁ
ג נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃ יִרְדְּפֵם יַעֲבוֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃
ד מִי־פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ אֲנִי יְהוָה רִאשׁוֹן
ה וְאֶת־אַחֲרֹנִים אֲנִי־הוּא׃ רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ

מ׳, כא׳ קמץ בז״ק   כו׳ עד כאן   כז׳ הפטרת לך לך   לא׳ ג״א וְקוֹיֵ

מא 1 שווייגט פאַר מיר, איר אינדזלען,
און זאָלן די פעלקער באַנייען דעם כּוח;
זאָלן זיי זיך נענטערן, דענסמאָל זאָלן זיי רעדן;
באַנאַנד לאָמיר צום משפט גענענען.
2 ווער האָט דערוועקט פון מזרח
דעם וואָס זיג באַגעגנט אויף זיין טריט?
ער גיט די פעלקער פאַר אים,
און מאַכט אים געוועלטיקן איבער מלכים;
ווי שטויב מאַכט זיי זיין שווערד,
ווי געטריבענעם שטרוי זיין בויגן[א].
3 ער יאָגט זיי נאָך, ער גייט בשלום אַריבער
אַ וועג וואָס ער האָט מיט זיינע פיס ניט באַטרעטן.
4 ווער האָט דאָס געמאַכט און געטאָן?
דער וואָס רופט אויס די דורות פון אָנהייב.
איך יהוה בין דער ערשטער,
און מיט די לעצטע בין איך דער אייגענער.
5 די אינדזלען האָבן געזען, און האָבן מורא,

יֶחֶרְדוּ קָרְבוּ וַיֶּאֱתָיוּן׃ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר ו
חֲזָק׃ וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת־צֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת־הוֹלֶם ז
פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְמַסְמְרִים לֹא יִמּוֹט׃
וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ זֶרַע ח
אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃ אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ ט
קְרָאתִיךָ וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי־אַתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃
אַל־תִּירָא כִּי עִמְּךָ־אָנִי אַל־תִּשְׁתָּע כִּי־אֲנִי אֱלֹהֶיךָ אִמַּצְתִּיךָ י
אַף־עֲזַרְתִּיךָ אַף־תְּמַכְתִּיךָ בִּימִין צִדְקִי׃ הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ יא
כֹּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃
תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן וּכְאֶפֶס יב
אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֶּךָ׃ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ יג
הָאֹמֵר לְךָ אַל־תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃ אַל־תִּירְאִי תּוֹלַעַת יד
יַעֲקֹב מְתֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ נְאֻם־יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה שַׂמְתִּיךְ לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת טו
תָּדוּשׁ הָרִים וְתָדֹק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃ תִּזְרֵם וְרוּחַ טז
תִּשָּׂאֵם וּסְעָרָה תָּפִיץ אוֹתָם וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃ הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים יז
מַיִם וָאַיִן לְשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם׃ אֶפְתַּח עַל־שְׁפָיִים נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ יח
בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי
מָיִם׃ אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְעֵץ שָׁמֶן אָשִׂים יט
בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו׃ לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ כ
וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו כִּי יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃ קָרְבוּ רִיבְכֶם יֹאמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ כא
עֲצֻמוֹתֵיכֶם יֹאמַר מֶלֶךְ יַעֲקֹב׃ יַגִּישׁוּ וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר כב
תִּקְרֶינָה הָרִאשֹׁנוֹת ׀ מָה הֵנָּה הַגִּידוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ וְנֵדְעָה
אַחֲרִיתָן אוֹ הַבָּאוֹת הַשְׁמִיעֻנוּ׃ הַגִּידוּ הָאֹתִיּוֹת לְאָחוֹר כג

ז׳ כצל טו׳ עד כאן

די עקן פון דער ערד טוען ציטערן;
זיי האָבן גענענט און זיינען געקומען.

6 איינער העלפט דעם אַנדערן,
און ער זאָגט צו זיין ברודער: זיי שטאַרק;
7 און דער טישלער שטאַרקט דעם שמעלצער,
דער וואָס גלעט מיטן האַמער,
דעם וואָס קלאַפּט אויפן אַמבאָס;
ער זאָגט אויפן צונויפלייט: ער איז גוט;
און באַפעסטיקט עס מיט נעגל,
עס זאָל זיך ניט וואַקלען[א].

8 און דו ישׂראל מיין קנעכט,
יעקב, וואָס איך האָב דיך אויסדערוויילט,
דער זאָמען פון אַברהם מיין ליבהאָבער,
9 וואָס איך האָב דיך אָנגענומען פון די עקן ערד,
און פון אירע ברעגן דיך גערופן,
און געזאָגט צו דיר: מיין קנעכט ביסטו,
איך האָב דיך אויסדערוויילט און דיך ניט פאַראַכט;
10 זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרום איך בין מיט דיר,
זאָלסט זיך ניט אומקוקן, וואָרום איך בין דיין גאָט;
איך שטאַרק דיך און איך העלף דיך,
און איך לען דיך אונטער
מיט דער רעכטער האַנט פון מיין גערעכטיקייט.
11 זע, פאַרשעמט און צו שאַנד וועלן ווערן
אַלע וואָס זיינען אָנגעצונדן אויף דיר;
ווי נישט וועלן ווערן און אונטערגיין
די מענטשן אין קריג מיט דיר;
12 וועסט זיי זוכן און זיי ניט געפינען,
די מענטשן אין שטרייט מיט דיר;
ווי נישט און ווי גאָרנישט וועלן ווערן
די מענטשן אין מלחמה מיט דיר.
13 וואָרום איך בין יהוה דיין גאָט
וואָס האַלט דיין רעכטע האַנט,
דער וואָס זאָגט צו דיר:
זאָלסט ניט מורא האָבן, איך העלף דיך.

14 זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרעם יעקב,
הייפעלע ישׂראל;
איך העלף דיך, זאָגט גאָט,
און דיין אויסלייזער איז דער הייליקער פון ישׂראל.
15 זע, איך מאַך דיך פאַר אַ דרעששליטן אַ נייעם,
מיט שפּיצן אַ סך;
וועסט דרעשן בערג און צעמאָלן,
און הייכן וועסטו ווי שפּריי מאַכן.
16 וועסט זיי ווינטשופלען, און אַ ווינט וועט זיי אַוועקטראָגן,
און אַ שטורעם וועט זיי צעשפּרייטן;
און דו וועסט זיך פרייען מיט גאָט,
מיט דעם הייליקן פון ישׂראל וועסטו זיך רימען.

17 די אָרימע און באַדערפטיקע זוכן וואַסער און ניטאָ,
זייער צונג איז פאַרטריקנט פון דאָרשט;
איך, יהוה, וועל זיי ענטפערן,
איך, גאָט פון ישׂראל, וועל זיי ניט פאַרלאָזן.
18 איך וועל עפענען שטראָמען אויף הויכע ערטער,
און קוואַלן אין מיטן פון טאָלן;
איך וועל מאַכן דעם מדבר פאַר אַ געמויזעכץ וואַסער,
און טרוקן לאַנד פאַר אויסגאַנגען וואַסער.
19 איך וועל געבן אין מדבר צעדער,
אַקאַציע, און מירט, און איילבוים;
איך וועל אײַנזעצן אין דער וויסטע ציפּרעס,
טענענבוים און בוקסנבוים אין איינעם;
20 כדי זיי זאָלן זען און וויסן,
און באַטראַכטן און פאַרשטיין צוגלייך,
אַז די האַנט פון גאָט האָט דאָס געטאָן,
און דער הייליקער פון ישׂראל האָט עס געשאַפן.

21 ברענגט אַהער אייער קריג, זאָגט גאָט,
גענענט אייערע טענות, זאָגט דער קיניג פון יעקב.
22 זאָלן זיי גענענען און אונדז זאָגן
די זאַכן וואָס געשעען;
די פריערדיקע—וואָס זיינען זיי?
זאָגט, כדי מיר זאָלן צולייגן אונדזער האַרץ,
און דערקענען זייער אויסלאָז;
אָדער די קומעדיקע לאָזט אונדז הערן.
23 דערציילט אונדז וואָס וועט קומען שפּעטער,

[א] פסוקים 6–7 פאַרבינדן זיך מיט מ, 20.

אוּן מיר וועלן וויסן אַז איר זייט געטער;
יאָ, טוט גוטס אָדער טוט שלעכטס,
אוּן מיר וועלן זיך אומקוקן אוּן זען צוגלייך.
24 זעט, איר זייט פוּן נישט,
אוּן אַייער ווערק פוּן גאָרנישט;
אומווערדיק איז דער וואָס טוט אַייך אויסוויילן.

25 איך האָב דערוועקט פוּן צפון, אוּן ער איז געקומען,
פוּן זונאויפגאַנג דעם וואָס רופט מיין נאָמען;
אוּן ער גייט אויף פירשטן ווי אויף קויט,
אוּן ווי אַ טעפּער טרעט ליים.
26 ווער האָט אָנגעזאָגט פוּן אָנהייב, אַז מיר זאָלן וויסן,
אוּן פוּן פריער, אַז מיר זאָלן זאָגן: ער איז גערעכט?
קיינער צומאָל האָט ניט אָנגעזאָגט,
קיינער צומאָל האָט ניט געלאָזט הערן,
קיינער צומאָל האָט ניט געהערט אַייערע ווערטער.
27 אַן ערשטער [וועט קומען] קיין צִיון: זע, אָט זיינען זיי!
אוּן ירושָלַיִם וועל איך געבן אַן אָנזאָגער.
28 אָבער איך קוק, אוּן קיינער איז ניטאָ,
אוּן פוּן דידאָזיקע איז ניטאָ קיין יוֹעץ,
וואָס איך זאָל זיי פרעגן,
אוּן זיי זאָלן ענטפערן אַ וואָרט.
29 זע, זיי אַלע זיינען גאָרנישט,
נישטיק זיינען זייערע ווערק,
ווינט אוּן וויסטקייט זייערע געצן.

מב 1 אָט איז מיין קנעכט וואָס איך לען אים אונטער,
מיין אויסדערוויילטער וואָס מיין זעל באַגערט;
איך האָב אַרויפגעטאָן מיין גייסט אויף אים,
אַ משפט צו די פעלקער וועט ער אַרויסלאָזן.
2 ער וועט ניט שרייען, אוּן ניט הילכן,
אוּן ניט לאָזן הערן אין גאַס זיין קול.
3 אַן איינגעבראָכן שטעקל וועט ער ניט צעברעכן,
אוּן אַ טונקעלן קנויט וועט ער ניט פאַרלעשן;
לויטן אמת וועט ער אַרויסלאָזן אַ משפט.
4 ער וועט ניט מאַט ווערן אוּן ניט געבראָכן ווערן,
ביז ער וועט טאָן אויף דער ערד גערעכטיקייט;
אוּן אינדזלען וועלן וואַרטן אויף זיין תּוֹרה.

5 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר,
וואָס האָט באַשאַפן די הימלען אוּן זיי אויסגעצויגן,
וואָס האָט אויסגעשפּרייט די ערד מיט אירע שפּראָצונגען,
וואָס גיט אָטעם דעם פאָלק אויף איר,
אוּן אַ גייסט די וואָס גייען אויף איר:
6 איך גאָט האָב דיך גערופן אין גערעכטיקייט,
אוּן איך וועל אָנגעמען דיין האַנט, אוּן דיך היטן,
אוּן דיך מאַכן פאַר אַ בונד מִיט די פעלקער,
פאַר אַ ליכט פוּן די אומות;
7 צו עפענען בלינדע אויגן,
אַרויסצוציען פוּן געפענקעניש דעם געפאַנגענעם,
פוּן תּפיסה די וואָס זיצן אין פינצטערניש.
8 איך בין יהוה, דאָס איז מיין נאָמען;
אוּן מיין כבוד וועל איך צו קיין אַנדערן ניט געבן,
אוּן מיין לויב—צו קיין געצן.
9 דאָס פריערדיקע, זע, איז אָנגעקומען,

וְנֵדְעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם אַף־תֵּיטִיבוּ וְתָרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶ
כד יַחְדָּו׃ הֵן־אַתֶּם מֵאַיִן וּפָעָלְכֶם מֵאָפַע תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃
כה הַעִירוֹתִי מִצָּפוֹן וַיַּאת מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ יִקְרָא בִשְׁמִי
כו וְיָבֹא סְגָנִים כְּמוֹ־חֹמֶר וּכְמוֹ יוֹצֵר יִרְמָס־טִיט׃ מִי־הִגִּיד
מֵרֹאשׁ וְנֵדָעָה וּמִלְּפָנִים וְנֹאמַר צַדִּיק אַף אֵין־מַגִּיד אַף
כז אֵין מַשְׁמִיעַ אַף אֵין־שֹׁמֵעַ אִמְרֵיכֶם׃ רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה
כח הִנָּם וְלִירוּשָׁלִַם מְבַשֵּׂר אֶתֵּן׃ וְאֵרֶא וְאֵין אִישׁ וּמֵאֵלֶּה
כט וְאֵין יוֹעֵץ וְאֶשְׁאָלֵם וְיָשִׁיבוּ דָבָר׃ הֵן כֻּלָּם אָוֶן אֶפֶס
מַעֲשֵׂיהֶם רוּחַ וָתֹהוּ נִסְכֵּיהֶם׃

מב

א הֵן עַבְדִּי אֶתְמָךְ־בּוֹ בְּחִירִי רָצְתָה נַפְשִׁי נָתַתִּי רוּחִי עָלָיו
ב מִשְׁפָּט לַגּוֹיִם יוֹצִיא׃ לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא וְלֹא־יַשְׁמִיעַ
ג בַּחוּץ קוֹלוֹ׃ קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר וּפִשְׁתָּה כֵהָה לֹא
ד יְכַבֶּנָּה לֶאֱמֶת יוֹצִיא מִשְׁפָּט׃ לֹא יִכְהֶה וְלֹא יָרוּץ עַד־
ה יָשִׂים בָּאָרֶץ מִשְׁפָּט וּלְתוֹרָתוֹ אִיִּים יְיַחֵילוּ׃ כֹּה־אָמַר
הָאֵל ׀ יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטֵיהֶם רֹקַע הָאָרֶץ וְצֶאֱצָאֶיהָ
ו נֹתֵן נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ לַהֹלְכִים בָּהּ׃ אֲנִי יְהוָה
קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק וְאַחְזֵק בְּיָדֶךָ וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם
ז לְאוֹר גּוֹיִם׃ לִפְקֹחַ עֵינַיִם עִוְרוֹת לְהוֹצִיא מִמַּסְגֵּר אַסִּיר
ח מִבֵּית כֶּלֶא יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ׃ אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי
ט לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן וּתְהִלָּתִי לַפְּסִילִים׃ הָרִאשֹׁנוֹת הִנֵּה־בָאוּ
וַחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד בְּטֶרֶם תִּצְמַחְנָה אַשְׁמִיעַ אֶתְכֶם׃
י שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ יוֹרְדֵי הַיָּם
יא וּמְלֹאוֹ אִיִּים וְיֹשְׁבֵיהֶם׃ יִשְׂאוּ מִדְבָּר וְעָרָיו חֲצֵרִים תֵּשֵׁב
יב קֵדָר יָרֹנּוּ יֹשְׁבֵי סֶלַע מֵרֹאשׁ הָרִים יִצְוָחוּ׃ יָשִׂימוּ לַיהוָה
יג כָּבוֹד וּתְהִלָּתוֹ בָּאִיִּים יַגִּידוּ׃ יְהוָה כַּגִּבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ
מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה יָרִיעַ אַף־יַצְרִיחַ עַל־אֹיְבָיו יִתְגַּבָּר׃

מ א, כג׳ ונראה קרי   כו׳ קמץ בז״ק   מ ב, ה׳ הפטרה בראשית

אוּן נייס וועל איך אָנזאָגן;
איידער עס שפּראָצט אַרויס
וועל איך עס אַייך מאַכן הערן.

10 זינגט צו גאָט אַ ניי געזאַנג,
זיין לויב פוּן עק פוּן דער ערד,
איר וואָס נידערט אויפן ים אוּן זיין פולקייט,
אינדזלען אוּן זייערע באַוווינער.
11 זאָלן הילכן דער מדבּר אוּן זיינע שטעט,
די דערפער וואָס קֵדָר באַוווינט;
זאָלן זינגען די באַוווינער פוּן פעלז,
פוּן שפּיץ בערג זאָלן זיי שרייען.
12 זאָלן זיי טאָן כּבוד צו גאָט,
אוּן זיין לויב אין די אינדזלען דערציילן.
13 גאָט וועט אַרויסגיין ווי אַ גיבור,
ווי אַ קריגסמאַן וועט ער וועקן זיין צאָרן;
ער וועט שאַלן אוּן וועט שרייען,
איבער די פיינט זיינע וועט ער זיך שטאַרקן.

יד הֶחֱשֵׁיתִי מֵעוֹלָם אַחֲרִישׁ אֶתְאַפָּק כַּיּוֹלֵדָה אֶפְעֶה אֶשֹּׁם
טו וְאֶשְׁאַף יָחַד׃ אַחֲרִיב הָרִים וּגְבָעוֹת וְכָל־עֶשְׂבָּם אוֹבִישׁ
טז וְשַׂמְתִּי נְהָרוֹת לָאִיִּים וַאֲגַמִּים אוֹבִישׁ׃ וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים
בְּדֶרֶךְ לֹא יָדָעוּ בִּנְתִיבוֹת לֹא־יָדְעוּ אַדְרִיכֵם אָשִׂים מַחְשָׁךְ
לִפְנֵיהֶם לָאוֹר וּמַעֲקַשִּׁים לְמִישׁוֹר אֵלֶּה הַדְּבָרִים עֲשִׂיתִם
יז וְלֹא עֲזַבְתִּים׃ נָסֹגוּ אָחוֹר יֵבֹשׁוּ בֹשֶׁת הַבֹּטְחִים בַּפָּסֶל
יח הָאֹמְרִים לְמַסֵּכָה אַתֶּם אֱלֹהֵינוּ׃ הַחֵרְשִׁים שְׁמָעוּ
יט וְהַעִוְרִים הַבִּיטוּ לִרְאוֹת׃ מִי עִוֵּר כִּי אִם־עַבְדִּי וְחֵרֵשׁ
כְּמַלְאָכִי אֶשְׁלָח מִי עִוֵּר כִּמְשֻׁלָּם וְעִוֵּר כְּעֶבֶד יְהוָה׃
כ כא רָאִית רַבּוֹת וְלֹא תִשְׁמֹר פָּקוֹחַ אָזְנַיִם וְלֹא יִשְׁמָע׃ יְהוָה
כב חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃ וְהוּא עַם־בָּזוּז
וְשָׁסוּי הָפֵחַ בַּחוּרִים כֻּלָּם וּבְבָתֵּי כְלָאִים הָחְבָּאוּ הָיוּ לָבַז
כג וְאֵין מַצִּיל מְשִׁסָּה וְאֵין־אֹמֵר הָשַׁב׃ מִי בָכֶם יַאֲזִין זֹאת
כד יַקְשִׁב וְיִשְׁמַע לְאָחוֹר׃ מִי־נָתַן לִמְשׁוֹסָה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל
לְבֹזְזִים הֲלוֹא יְהוָה זוּ חָטָאנוּ לוֹ וְלֹא־אָבוּ בִדְרָכָיו הָלוֹךְ
כה וְלֹא שָׁמְעוּ בְּתוֹרָתוֹ׃ וַיִּשְׁפֹּךְ עָלָיו חֵמָה אַפּוֹ וֶעֱזוּז
מִלְחָמָה וַתְּלַהֲטֵהוּ מִסָּבִיב וְלֹא יָדָע וַתִּבְעַר־בּוֹ וְלֹא־
יָשִׂים עַל־לֵב׃

מג

א וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה בֹּרַאֲךָ יַעֲקֹב וְיֹצֶרְךָ יִשְׂרָאֵל אַל־
ב תִּירָא כִּי גְאַלְתִּיךָ קָרָאתִי בְשִׁמְךָ לִי־אָתָּה׃ כִּי־תַעֲבֹר
בַּמַּיִם אִתְּךָ אָנִי וּבַנְּהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּךָ כִּי־תֵלֵךְ בְּמוֹ־אֵשׁ
ג לֹא תִכָּוֶה וְלֶהָבָה לֹא תִבְעַר־בָּךְ׃ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעֶךָ נָתַתִּי כָפְרְךָ מִצְרַיִם כּוּשׁ וּסְבָא
ד תַּחְתֶּיךָ׃ מֵאֲשֶׁר יָקַרְתָּ בְעֵינַי נִכְבַּדְתָּ וַאֲנִי אֲהַבְתִּיךָ וְאֶתֵּן
ה אָדָם תַּחְתֶּיךָ וּלְאֻמִּים תַּחַת נַפְשֶׁךָ׃ אַל־תִּירָא כִּי אִתְּךָ־
ו אֲנִי מִמִּזְרָח אָבִיא זַרְעֶךָ וּמִמַּעֲרָב אֲקַבְּצֶךָּ׃ אֹמַר לַצָּפוֹן

מב, טז׳ קמץ בז״ק כ׳ ראית קרי כא׳ ע״ב לספרדים כד׳ למשסה קרי כה׳ קמץ בז״ק

14 איך האָב געשוויגן פון לאַנג אָן,
איך פלעג שטיל זיין, זיך איינהאַלטן;
אַצונד וועל איך שרייען ווי אַ געווינערין,
איך וועל העשען און סאָפּען אין איינעם.
15 איך וועל פאַרוויסטן די בערג און די הייכן,
און אַל זייער גראָז וועל איך פאַרדאַרן;
און איך וועל מאַכן טייכן פאַר אינדזלען,
און געמויזעכצן וועל איך פאַרטריקענען.
16 און איך וועל מאַכן גיין בלינדע
אויף אַ וועג וואָס זיי האָבן ניט געוווּסט,
אויף שטעגן וואָס זיי האָבן ניט געוווּסט
וועל איך זיי פירן;
איך וועל מאַכן זיי פאַרויס פינצטערניש צו ליכט,
און קרומענישן פאַר אַ פּלוין.
דידאָזיקע זאַכן, זיי טו איך,
און לאָז זיי ניט אויס.
17 אָפּטרעטן אַהינטער, שעמען וועלן זיך שעמען,
די וואָס פאַרזיכערן זיך אויפן געשניצטן בילד,
די וואָס זאָגן צו געגאָסענע געצן:
איר זייט אונדזערע געטער.

18 איר טויבע הערט,
און איר בלינדע, קוקט זעט.
19 ווער איז בלינד אויב ניט מיין קנעכט?
אָדער טויב ווי מיין שליח וואָס איך שיק?
ווער איז בלינד ווי דער איבערגעבענער,
און בלינד ווי דער קנעכט פון גאָט?
20 געזען פיל, אָבער דו מערקסט ניט;
אָפן די אויערן, אָבער ער הערט ניט.
21 גאָט האָט באַוויליקט פון וועגן זיין גערעכטיקייט,
ער זאָל גרייסן די תּורה און פּראַכטיקן.
22 אָבער עס איז אַ באַרויבט און באַראַבעוועט פאָלק,
געפאַנגען אין לעכער האָט מען זיי אַלע,
און אין תּפיסות זיינען זיי באַהאַלטן;
זיי זיינען געוואָרן צו רויב, און ניטאָ ווער זאָל מציל זיין,
צו אויסרויבונג, און ניטאָ ווער זאָל זאָגן: קער אום!

23 ווער צווישן אייך וויל פאַרנעמען דאָסדאָזיקע,
האָרכן און פאַרשטיין פאַרויס?
24 ווער האָט געגעבן צו אויסרויבונג יעקב,
און ישׂראל צו רויבער?
איז דאָס ניט גאָט, וואָס מיר האָבן געזינדיקט צו אים,
און אין זיינע וועגן האָט מען ניט געוואָלט גיין,
און זיין תּורה האָט מען ניט צוגעהערט?
25 דרום האָט ער אויסגעגאָסן אויף אים דעם גרים פון זיין
צאָרן,
און די שטאַרקייט פון מלחמה;
און זי האָט אים אָנגעצונדן רונד אַרום,
און ער האָט ניט געמערקט,
און זי האָט אים געברענט,
און ער נעמט ניט צום האַרצן.

מג 1 און אַצונד האָט אַזוי געזאָגט גאָט דיין בורא, יעקב,
און דיין באַשעפער, ישׂראל;
זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרום איך לייז דיך אויס,
איך רוף דיך ביים נאָמען, מיינער ביסטו.
2 אַז דו וועסט גיין דורך וואַסער, בין איך מיט דיר,
און אַז דורך טייכן, וועלן זיי דיך ניט פאַרפלייצן;
און דו וועסט גיין דורך פייער, וועסטו ניט אָנגעברענט ווערן,
און קיין פלאַם וועט דיך ניט אָנצינדן.
3 וואָרום איך בין יהוה דיין גאָט,
דער הייליקער פון ישׂראל, דיין העלפער;
איך גיב מִצרַיִם פאַר דיין אויסלייז,
כּוש און סבאָ אָנשטאָט דיר.
4 ווייל טייער ביסטו אין מיינע אויגן,
געאַכט, און איך האָב דיך ליב;
דרום גיב איך מענטשן אָנשטאָט דיר,
און פעלקער אָנשטאָט דיין לעבן.
5 זאָלסט ניט מורא האָבן,
וואָרום איך בין מיט דיר;
פון מזרח וועל איך ברענגען דיין זאָמען,
און פון מערב וועל איך דיך איינזאַמלען;
6 איך וועל זאָגן צו צפון: גיב אַהער!

תֵּנִי וּלְתֵימָן אַל־תִּכְלָאִי הָבִיאִי בָנַי מֵרָחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה
הָאָרֶץ׃ כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף־ ז
עֲשִׂיתִיו׃ הוֹצִיא עַם־עִוֵּר וְעֵינַיִם יֵשׁ וְחֵרְשִׁים וְאָזְנַיִם לָמוֹ׃ ח
כָּל־הַגּוֹיִם נִקְבְּצוּ יַחְדָּו וְיֵאָסְפוּ לְאֻמִּים מִי בָהֶם יַגִּיד זֹאת ט
וְרִאשֹׁנוֹת יַשְׁמִיעֻנוּ יִתְּנוּ עֵדֵיהֶם וְיִצְדָּקוּ וְיִשְׁמְעוּ וְיֹאמְרוּ
אֱמֶת׃ אַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וְעַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי לְמַעַן י
תֵּדְעוּ וְתַאֲמִינוּ לִי וְתָבִינוּ כִּי־אֲנִי הוּא לְפָנַי לֹא־נוֹצַר אֵל
וְאַחֲרַי לֹא יִהְיֶה׃ אָנֹכִי אָנֹכִי יְהוָה וְאֵין מִבַּלְעָדַי יא
מוֹשִׁיעַ׃ אָנֹכִי הִגַּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי וְאֵין בָּכֶם זָר יב
וְאַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וַאֲנִי־אֵל׃ גַּם־מִיּוֹם אֲנִי הוּא וְאֵין יג
מִיָּדִי מַצִּיל אֶפְעַל וּמִי יְשִׁיבֶנָּה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאַלְכֶם יד
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל לְמַעַנְכֶם שִׁלַּחְתִּי בָבֶלָה וְהוֹרַדְתִּי בָרִיחִים
כֻּלָּם וְכַשְׂדִּים בָּאֳנִיּוֹת רִנָּתָם׃ אֲנִי יְהוָה קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרֵא טו
יִשְׂרָאֵל מַלְכְּכֶם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הַנּוֹתֵן בַּיָּם דָּרֶךְ טז
וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה׃ הַמּוֹצִיא רֶכֶב־וָסוּס חַיִל וְעִזּוּז יַחְדָּו יז
יִשְׁכְּבוּ בַּל־יָקוּמוּ דָּעֲכוּ כַּפִּשְׁתָּה כָבוּ׃ אַל־תִּזְכְּרוּ רִאשֹׁנוֹת יח
וְקַדְמֹנִיּוֹת אַל־תִּתְבֹּנָנוּ׃ הִנְנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עַתָּה תִצְמָח יט
הֲלוֹא תֵדָעוּהָ אַף אָשִׂים בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בִּישִׁמֹן נְהָרוֹת׃
תְּכַבְּדֵנִי חַיַּת הַשָּׂדֶה תַּנִּים וּבְנוֹת יַעֲנָה כִּי־נָתַתִּי בַמִּדְבָּר כ
מַיִם נְהָרוֹת בִּישִׁימֹן לְהַשְׁקוֹת עַמִּי בְחִירִי׃ עַם־זוּ יָצַרְתִּי כא
לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ׃ וְלֹא־אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב כִּי־יָגַעְתָּ בִּי כב
יִשְׂרָאֵל׃ לֹא־הֵבֵיאתָ לִּי שֵׂה עֹלֹתֶיךָ וּזְבָחֶיךָ לֹא כִבַּדְתָּנִי כג
לֹא הֶעֱבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה וְלֹא הוֹגַעְתִּיךָ בִּלְבוֹנָה׃ לֹא־קָנִיתָ כד
לִי בַכֶּסֶף קָנֶה וְחֵלֶב זְבָחֶיךָ לֹא הִרְוִיתָנִי אַךְ הֶעֱבַדְתַּנִי
בְּחַטֹּאותֶיךָ הוֹגַעְתַּנִי בַּעֲוֺנֹתֶיךָ׃ אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה כה
פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר׃ הַזְכִּירֵנִי נִשָּׁפְטָה כו
יַחַד סַפֵּר אַתָּה לְמַעַן תִּצְדָּק׃ אָבִיךָ הָרִאשׁוֹן חָטָא כז

ט׳ יט׳ קמץ בז״ק   י׳ ס״פ לאשכנזים   כא׳ הפטרת ויקרא   כד׳ מלא ו

און צו דָרום: זאָלסט ניט צוריקהאַלטן!
ברענג מיינע זין פון דער וויַיט,
און מיינע טעכטער פון עק ערד;
7 איטלעכן וואָס ווערט גערופן מיט מיין נאָמען,
און וואָס איך האָב אים פאַר מיין כּבוד באַשאַפן,
אים געפורעמט און אים געמאַכט.
8 ציט אַרויס דאָס פאָלק וואָס איז בלינד, און האָט אויגן,
און די וואָס זיינען טויב, און האָבן אויערן.
9 אַלע פעלקער זאָלן זיך איינזאַמלען אין איינעם,
און לאָזן זיך אויפקלייבן די אומות;
ווער צווישן זיי קען דאָס זאָגן,
און פאַרויסגעזאָגנס אונדז לאָזן הערן?
זאָלן זיי ברענגען זייערע עדות, און גערעכט זיין,
און זאָל מען הערן און זאָגן: עס איז אמת.
10 איר זייט מיינע עדות, זאָגט גאָט,
און מיין קנעכט וואָס איך האָב אויסדערוויילט,
כּדי איר זאָלט וויסן, און גלויבן אין מיר,
און פאַרשטיין אַז איך בין דאָס;
פאַר מיר איז ניט געשאַפן געוואָרן קיין גאָט,
און נאָך מיר וועט ניט זיין.
11 איך, איך בין יהוה,
און חוץ מיר איז קיין העלפער ניטאָ.
12 איך האָב אָנגעזאָגט און געהאָלפן,
און איך האָב געמאַכט הערן,
און ניט אַ פרעמדער איז געווען צווישן אייך;
און איר זייט מיינע עדות, זאָגט יהוה,
אַז איך בין גאָט.
13 אויך היינט בין איך דער איינענער,
און ניטאָ ווער זאָל מציל זיין פון מיין האַנט;
איך טו, און ווער קען עס אָפּהאַלטן?
14 אַזוי האָט געזאָגט אַייער אויסלייזער,
דער הייליקער פון ישׂראל:
פון אַייערטוועגן שיק איך קיין בבל,
און וועל זיי אַלע מאַכן נידערן אַנטלאָפּענע,
און די כּשׂדים—אין זייערע לוסטיקע שיפן.
15 איך בין יהוה, אַייער הייליקער,
דער באַשעפער פון ישׂראל, אַייער קעניג.
16 אַזוי האָט גאָט געזאָגט,
דער וואָס האָט געגעבן דורכן ים אַ וועג,
און דורך מאַכטיקע וואַסערן אַ שטעג;
17 וואָס האָט געלאָזט אַרויסציען רייטוועגן און פערד[א],
חיל און שטאַרקייט,
זיי זאָלן ליגן אין איינעם, זיי זאָלן ניט אויפשטיין—
זיי האָבן געצאַנקט,
זיי האָבן ווי אַ קנויט זיך אויסגעלאָשן:
18 איר זאָלט ניט דערמאָנען דאָס פריערדיקע,
און דאָס אַמאָליקע זאָלט איר ניט באַטראַכטן.
19 אָט טו איך אַ נייַס;
אַצונד שפּראָצט עס; דערקענט איר עס ניט?
יאָ, איך וועל מאַכן אין מדבר אַ וועג,
אין דער וויסטעניש טייַכן.
20 ערלעכן וועט מיך די חיה פון פעלד,
שאַקאַלן און שטרויספויגלען,
ווייל איך גיב אין מדבר וואַסער,
טייַכן אין דער וויסטעניש,
אָנצוטרינקען מיין פאָלק, מיין אויסדערוויילטס;
21 דאָס פאָלק וואָס איך האָב מיר באַשאַפן,
זיי זאָלן דערציילן מיין לויב.
22 און מיך האָסטו ניט גערופן, יעקב,
אַז דו זאָלסט זיין מיד פון מיר, ישׂראל;
23 האָסט מיר ניט געבראַכט דאָס לאַם פון דיינע בראַנדאָפּפער,
און מיט דיינע שלאַכטאָפּפער האָסטו מיך ניט געערלעכט;
איך האָב דיך ניט באַשווערט מיט שפּייזאָפּפער,
און דיך ניט מיד געמאַכט מיט ווייַרויך.
24 האָסט מיר ניט געקויפט פאַר געלט געווירצראָר[ב],
און מיט פעטס פון דיינע שלאַכטאָפּפער מיך ניט געזעט;
נייערט האָסט מיך באַשווערט מיט דיינע חטאים,
מיך מיד געמאַכט מיט דיינע זינד.
25 איך, איך בין דער וואָס מעק אויס
דיינע פאַרברעכן פון מיינעטוועגן,
און דיינע חטאים וועל איך ניט דערמאָנען.
26 דערמאָן מיר, לאָמיר זיך משפּטן מיטאַנאַנדער,
דערצייל דו, כּדי זאָלסט גערעכט זיין.
27 דיין ערשטער פאָטער האָט געזינדיקט,

[א] זע שמות יד, 28.   [ב] וואָרטשפּיל: קָנִיתָ-קָנֶה.

כח וּמְלִיצֶיךָ פָּשְׁעוּ בִי׃ וַאֲחַלֵּל שָׂרֵי קֹדֶשׁ וְאֶתְּנָה לַחֵרֶם
יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְגִדּוּפִים׃

מד

א ב וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי וְיִשְׂרָאֵל בָּחַרְתִּי בוֹ׃ כֹּה־אָמַר
יְהוָה עֹשֶׂךָ וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן יַעְזְרֶךָּ אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב
ג וִישֻׁרוּן בָּחַרְתִּי בוֹ׃ כִּי אֶצָּק־מַיִם עַל־צָמֵא וְנֹזְלִים עַל־
ד יַבָּשָׁה אֶצֹּק רוּחִי עַל־זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל־צֶאֱצָאֶיךָ׃ וְצָמְחוּ
ה בְּבֵין חָצִיר כַּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם׃ זֶה יֹאמַר לַיהוָה
אָנִי וְזֶה יִקְרָא בְשֵׁם־יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לַיהוָה וּבְשֵׁם
ו יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ
יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים׃
ז וּמִי־כָמוֹנִי יִקְרָא וְיַגִּידֶהָ וְיַעְרְכֶהָ לִי מִשּׂוּמִי עַם־עוֹלָם
ח וְאֹתִיּוֹת וַאֲשֶׁר תָּבֹאנָה יַגִּידוּ לָמוֹ׃ אַל־תִּפְחֲדוּ וְאַל־
תִּרְהוּ הֲלֹא מֵאָז הִשְׁמַעְתִּיךָ וְהִגַּדְתִּי וְאַתֶּם עֵדָי הֲיֵשׁ
ט אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדַי וְאֵין צוּר בַּל־יָדָעְתִּי׃ יֹצְרֵי־פֶסֶל כֻּלָּם
תֹּהוּ וַחֲמוּדֵיהֶם בַּל־יוֹעִילוּ וְעֵדֵיהֶם הֵמָּה בַּל־יִרְאוּ וּבַל־
י יֵדְעוּ לְמַעַן יֵבֹשׁוּ׃ מִי־יָצַר אֵל וּפֶסֶל נָסָךְ לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃
יא הֵן כָּל־חֲבֵרָיו יֵבֹשׁוּ וְחָרָשִׁים הֵמָּה מֵאָדָם יִתְקַבְּצוּ כֻלָּם
יב יַעֲמֹדוּ יִפְחֲדוּ יֵבֹשׁוּ יָחַד׃ חָרַשׁ בַּרְזֶל מַעֲצָד וּפָעַל
בַּפֶּחָם וּבַמַּקָּבוֹת יִצְּרֵהוּ וַיִּפְעָלֵהוּ בִּזְרוֹעַ כֹּחוֹ גַּם־רָעֵב
יג וְאֵין כֹּחַ לֹא־שָׁתָה מַיִם וַיִּיעָף׃ חָרַשׁ עֵצִים נָטָה קָו
יְתָאֲרֵהוּ בַשֶּׂרֶד יַעֲשֵׂהוּ בַּמַּקְצֻעוֹת וּבַמְּחוּגָה יְתָאֳרֵהוּ
וַיַּעֲשֵׂהוּ כְּתַבְנִית אִישׁ כְּתִפְאֶרֶת אָדָם לָשֶׁבֶת בָּיִת׃
יד לִכְרָת־לוֹ אֲרָזִים וַיִּקַּח תִּרְזָה וְאַלּוֹן וַיְאַמֶּץ־לוֹ בַּעֲצֵי־יָעַר
טו נָטַע אֹרֶן וְגֶשֶׁם יְגַדֵּל׃ וְהָיָה לְאָדָם לְבָעֵר וַיִּקַּח מֵהֶם
וַיָּחָם אַף־יַשִּׂיק וְאָפָה לָחֶם אַף־יִפְעַל־אֵל וַיִּשְׁתָּחוּ עָשָׂהוּ
טז פֶסֶל וַיִּסְגָּד־לָמוֹ׃ חֶצְיוֹ שָׂרַף בְּמוֹ־אֵשׁ עַל־חֶצְיוֹ בָּשָׂר

מד, ט׳ נקוד על   יד׳ נן זעירא   טו׳ קמץ מ״ק

און דײַנע פֿירשפּרעכער האָבן געבראָכן אָן מיר.
28 דרום האָב איך פֿאַרשװעכט די האַרן פֿון הײליקטום,
און געגעבן צו פֿאַרװיסטונג יעקב,
און ישׂראל צו לעסטערונג.

מד 1 און אַצונד, הער, יעקב מײַן קנעכט,
און ישׂראל, װעמען איך האָב אױסדערװײלט;
2 אַזױ האָט געזאָגט גאָט דײַן באַשאַפֿער,
און דײַן פֿורעמער פֿון מוטערלײַב, װאָס העלפֿט דיך:
זאָלסט ניט מורא האָבן, מײַן קנעכט יעקב,
און ישורון, װעמען איך האָב אױסדערװײלט.
3 װאָרום איך װעל גיסן װאַסער אױף דאָרשטיק לאַנד,
און פֿלוסן אױף טריקעניש;
איך װעל אױסגיסן מײַן גײסט אױף דײַן זאָמען,
און מײַן ברכה אױף דײַנע שפּראָצן.
4 און זײ װעלן שפּראָצן װי צװישן גראָז,
װי װערבעס בײַ בעכן װאַסער.
5 דער װעט זאָגן: איך געהער צו יהוה;
און דער װעט זיך רופֿן מיטן נאָמען פֿון יעקב,
און דער װעט אױפֿשרײַבן אױף זײַן האַנט „צו יהוה",
און מיטן נאָמען ישׂראל זיך טיטלען.

6 אַזױ האָט געזאָגט יהוה, דער קיניג פֿון ישׂראל,
און זײַן אױסלײזער, יהוה פֿון צבָאוֹת:
איך בין דער ערשטער, און איך בין דער לעצטער,
און חוץ מיר איז ניטאָ קײן גאָט.
7 און װער װי איך קען פֿאַרױסרופֿן—
זאָל ער עס זאָגן און אױסלײגן פֿאַר מיר—
פֿון זינט איך האָב באַשאַפֿן דאָס עלטסטע פֿאָלק?
און דאָס קומעדיקע און װאָס װעט געשען
זאָלן זײ דערצײלן.
8 איר זאָלט ניט אַנגסטן און ניט פֿאָרכטן;
פֿאַרװאָר, פֿון לאַנג אָן
האָב איך דיך געלאָזט הערן און דערצײלט,
און איר זײַט מײַנע עדות.
איז דען דאָ אַ גאָט אַחוץ מיר,
אַז ניטאָ אַ באַשיץ איך זאָל ניט װיסן?

9 די פֿורעמער פֿון אַ געץ זײַנען נישטיק אַלע,
און זײערע גלוסטיקע בילדער נוצן ניט;
און זײ אַלײן זײַנען זײערע עדות,
אַז זײ הערן ניט און װײסן ניט;
דרום װעלן זײ פֿאַרשעמט װערן.
10 װער פֿורעמט עס אַ גאָט,
און גיסט אױס אַ געץ װאָס נוצט ניט!
11 זע, אַלע באַהעפֿטע אָן אים װעלן זיך שעמען,
און די מײַנסטערס—זײ מער פֿון אַלע מענטשן;
זאָלן זײ אַלע זיך אײַנזאַמלען, זאָלן זײ זיך שטעלן,
זײ װעלן אַנגסטן, זיך שעמען, אין אײנעם.

12 דער אײַזנשמיד [מאַכט] אַ האַק,
און אַרבעט אױף קױלן,
און מיט האַמערס טוט ער זי פֿורעמען,
און אַרבעט זי אױס מיט זײַן שטאַרקן אָרעם;
אױך װערט ער הונגעריק, און איז אָן כּוח,
ער טרינקט ניט קײן װאַסער, און װערט פֿאַרשמאַכט.
13 דער האָלצמײַנסטער ציט אױס אַ שנור;
ער צײכנט עס מיט אַ שטיפֿט,
ער מאַכט עס מיט הובלען צורעכט,
און מיט אַ צירקל צײכנט ער עס אַרום,
און ער מאַכט עס לױט דער געשטאַלט פֿון אַ מאַן,
לױט דער שײנקײט פֿון אַ מענטשן,
אױף צו װױנען אין אַ הױז.

14 ער האַקט זיך אױס צעדערן,
און נעמט אַ האַרטדעמב אָדער אַן אײכנבױם,
און װײלט זיך אױס צװישן די בײמער פֿון װאַלד;
ער פֿלאַנצט אַ פֿיכטבױם, און דער רעגן מאַכט װאַקסן.
15 און עס איז פֿאַר דעם מענטשן אױף צו ברענען;
און ער נעמט דערפֿון, און װאַרעמט זיך,
אױך הײצט ער, און באַקט ברױט;
דערצו מאַכט ער אַ גאָט, און בוקט זיך;
מאַכט עס צום געץ, און קניט דערצו.
16 טײל דערפֿון האָט ער פֿאַרברענט אין פֿײַער,
אױף טײל דערפֿון עסט ער פֿלײש—

יֹאכֵל יִצְלֶה צָלִי וְיִשְׂבָּע אַף־יָחֹם וְיֹאמַר הֶאָח חַמּוֹתִי
יז רָאִיתִי אוּר׃ וּשְׁאֵרִיתוֹ לְאֵל עָשָׂה לְפִסְלוֹ יִסְגָּוד־לוֹ
יח וְיִשְׁתַּחוּ וְיִתְפַּלֵּל אֵלָיו וְיֹאמַר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלִי אָתָּה׃ לֹא
יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ כִּי טַח מֵרְאוֹת עֵינֵיהֶם מֵהַשְׂכִּיל לִבֹּתָם׃
יט וְלֹא־יָשִׁיב אֶל־לִבּוֹ וְלֹא דַעַת וְלֹא־תְבוּנָה לֵאמֹר חֶצְיוֹ
שָׂרַפְתִּי בְמוֹ־אֵשׁ וְאַף אָפִיתִי עַל־גֶּחָלָיו לֶחֶם אֶצְלֶה
בָשָׂר וְאֹכֵל וְיִתְרוֹ לְתוֹעֵבָה אֶעֱשֶׂה לְבוּל עֵץ אֶסְגּוֹד׃
כ רֹעֶה אֵפֶר לֵב הוּתַל הִטָּהוּ וְלֹא־יַצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא
כא יֹאמַר הֲלוֹא שֶׁקֶר בִּימִינִי׃ זְכָר־אֵלֶּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל
כִּי עַבְדִּי־אָתָּה יְצַרְתִּיךָ עֶבֶד־לִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל לֹא תִנָּשֵׁנִי׃
כב מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאותֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי
כג גְאַלְתִּיךָ׃ רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־עָשָׂה יְהוָה הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת
אֶרֶץ פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ בּוֹ כִּי־גָאַל יְהוָה יַעֲקֹב
כד וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ וְיֹצֶרְךָ מִבָּטֶן
אָנֹכִי יְהוָה עֹשֶׂה כֹּל נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדִּי רֹקַע הָאָרֶץ
כה מֵי אִתִּי׃ מֵפֵר אֹתוֹת בַּדִּים וְקֹסְמִים יְהוֹלֵל מֵשִׁיב חֲכָמִים
כו אָחוֹר וְדַעְתָּם יְסַכֵּל׃ מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ וַעֲצַת מַלְאָכָיו יַשְׁלִים
הָאֹמֵר לִירוּשָׁלִַם תּוּשָׁב וּלְעָרֵי יְהוּדָה תִּבָּנֶינָה וְחָרְבוֹתֶיהָ
כז כח אֲקוֹמֵם׃ הָאֹמֵר לַצּוּלָה חֳרָבִי וְנַהֲרֹתַיִךְ אוֹבִישׁ׃ הָאֹמֵר
לְכוֹרֶשׁ רֹעִי וְכָל־חֶפְצִי יַשְׁלִם וְלֵאמֹר לִירוּשָׁלִַם תִּבָּנֶה
וְהֵיכָל תִּוָּסֵד׃

מה

א כֹּה־אָמַר יְהוָה לִמְשִׁיחוֹ לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר־הֶחֱזַקְתִּי בִימִינוֹ
לְרַד־לְפָנָיו גּוֹיִם וּמָתְנֵי מְלָכִים אֲפַתֵּחַ לִפְתֹּחַ לְפָנָיו
ב דְּלָתַיִם וּשְׁעָרִים לֹא יִסָּגֵרוּ׃ אֲנִי לְפָנֶיךָ אֵלֵךְ וַהֲדוּרִים
ג אוֹשֵׁר דַּלְתוֹת נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיחֵי בַרְזֶל אֲגַדֵּעַ׃ וְנָתַתִּי
לְךָ אוֹצְרוֹת חֹשֶׁךְ וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי

מד, יז׳ יתיר ו׳ כג׳ קמץ בז״ק עד כאן כד׳ מאריך ק׳ כו׳ קמץ ברביע מה, ב׳ אושר ק׳

בראָט בראָטן און זעטיקט זיך,
אויך וואַרעמט ער זיך, און זאָגט: אַה!
מיר איז וואַרעם, איך שפּיר דאָס פייער;
17 און דעם איבערבלייב דערפון
מאַכט ער פאַר אַ גאָט—פאַר זיין געץ;
קניט צו אים און בוקט זיך און טוט תּפילה צו אים,
און זאָגט: ראַטעווע מיך, וואָרום מיין גאָט ביסטו.

18 זיי ווייסן ניט, און זיי פאַרשטייען ניט,
וואָרום פאַרקלעפּט פון צו זען זיינען זייערע אויגן,
פון צו פאַרשטיין—זייערע הערצער.
19 און קיינער איבערלייגט ניט אין זיין האַרצן,
און ניטאָ קיין דערקענונג און קיין שׂכל צו זאָגן:
טייל דערפון האָב איך פאַרבּרענט אין פייער,
און אויך געבאַקן אויף זיינע קוילן ברויט,
געבראָטן פלייש און געגעסן;
און דעם רעשט דערפון
זאָל איך פאַר אַן אומווערדיקייט מאַכן?
צו אַ שייט האָלץ זאָל איך קניען?
20 ער יאָגט זיך נאָך אַש,
אַ פאַרנאַרט האַרץ האָט אים אַראָפּגעפירט,
און ער איז ניט מציל זיין נפש, און זאָגט ניט:
פאַרוואָר, ליגן איז אין מיין רעכטער האַנט.

21 געדענק דאָסדאָזיקע, יעקב,
און ישׂראל, אַז מיין קנעכט ביסטו;
איך האָב דיך געפורעמט, אַ קנעכט ביסטו מיר;
ישׂראל, זאָלסט מיך ניט פאַרגעסן.
22 איך האָב אָפּגעמעקט ווי אַ כמאַרע דיינע פאַרברעכן,
און ווי אַ וואָלקן דיינע זינד;
קער זיך אום צו מיר,
וואָרום איך האָב דיך אויסגעלייזט.

23 זינגט איר הימלען, וואָרום גאָט האָט אויפגעטאָן;
שאַלט, איר טיפענישן פון דער ערד,
ברעכט אויס, איר בערג, אין געזאַנג,
דער וואַלד און יעטוועדער בוים אין אים;
וואָרום גאָט האָט אויסגעלייזט יעקב,
און מיט ישׂראל טוט ער זיך רימען.

24 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דיין אויסלייזער,
און דיין פורעמער פון מוטערלייב:
איך בין יהוה וואָס האָב אַלצדינג געמאַכט,
וואָס האָב אויסגעצויגן די הימלען אַליין,
וואָס האָב אויסגעשפּרייט די ערד פון מיר זעלבערט;
25 וואָס פאַרשטערט די צייכנס פון די ליגנערס,
און די וואָרזאָגער מאַכט ער צעדולט;
וואָס קערט די חכמים אַהינטער,
און זייער שׂכל באַנאַרישט ער;
26 וואָס איז מקיים דאָס וואָרט פון זיין קנעכט,
און דעם באַראָט פון זיינע שלוחים פירט ער אויס;
וואָס זאָגט אויף ירושָלַיִם: זי זאָל באַזעצט ווערן;
און אויף די שטעט פון יהודה: זיי זאָלן אָפּגעבויט ווערן,
און אירע חורבות וועל איך אויפריכטן;
27 וואָס זאָגט צו דער טיפעניש: ווער טרוקן,
און דיינע טייכן וועל איך אויסטריקענען;
28 וואָס זאָגט אויף כּורֶשן: ער איז מיין פּאַסטוך,
און אַל מיין באַגער וועט ער אויספירן,
צו זאָגן אויף ירושָלַיִם: זי זאָל געבויט ווערן,
און צום טעמפּל: זאָלסט געגרונטפעסט ווערן.

מה 1 אַזוי האָט געזאָגט גאָט צו זיין געזאַלבטן,
צו כּורֶשן וואָס איך האַלט זיין רעכטע האַנט,
צו מאַכן אונטערטעניק פאַר אים פעלקער,
און איך זאָל לויז מאַכן די לענדן פון מלכים;
צו עפענען פאַר אים טירן,
און טויערן זאָלן ניט פאַרשלאָסן זיין:
2 איך וועל גיין דיר פאַרויס,
און קרומע ערטער וועל איך אויסגלייכן;
קופערנע טירן וועל איך צעברעכן,
און אײַזערנע ריגלען וועל איך צעהאַקן.
3 און איך וועל דיר געבן די אוצרות פון דער פינצטערניש,
און די שאַצן פון פאַרבאָרגענישן,
כּדי זאָלסט וויסן אַז איך בין יהוה,

ד יְהוָה הַקּוֹרֵא בְשִׁמְךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ לְמַעַן עַבְדִּי יַעֲקֹב
וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי וָאֶקְרָא לְךָ בִּשְׁמֶךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃
ה אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד זוּלָתִי אֵין אֱלֹהִים אֲאַזֶּרְךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃
ו לְמַעַן יֵדְעוּ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעֲרָבָהּ כִּי־אֶפֶס בִּלְעָדָי
ז אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם
ח וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה כָל־אֵלֶּה׃ הַרְעִיפוּ
שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁחָקִים יִזְּלוּ־צֶדֶק תִּפְתַּח־אֶרֶץ וְיִפְרוּ־יֶשַׁע
ט וּצְדָקָה תַצְמִיחַ יַחַד אֲנִי יְהוָה בְּרָאתִיו׃ הוֹי רָב
אֶת־יֹצְרוֹ חֶרֶשׂ אֶת־חַרְשֵׂי אֲדָמָה הֲיֹאמַר חֹמֶר לְיֹצְרוֹ
י מַה־תַּעֲשֶׂה וּפָעָלְךָ אֵין־יָדַיִם לוֹ׃ הוֹי אֹמֵר לְאָב
יא מַה־תּוֹלִיד וּלְאִשָּׁה מַה־תְּחִילִין׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה קְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל וְיֹצְרוֹ הָאֹתִיּוֹת שְׁאָלוּנִי עַל־בָּנַי וְעַל־פֹּעַל יָדַי
יב תְּצַוֻּנִי׃ אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ בָרָאתִי אֲנִי יָדַי
יג נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם צִוֵּיתִי׃ אָנֹכִי הַעִירֹתִהוּ בְצֶדֶק וְכָל־
דְּרָכָיו אֲיַשֵּׁר הוּא־יִבְנֶה עִירִי וְגָלוּתִי יְשַׁלֵּחַ לֹא בִמְחִיר
יד וְלֹא בְשֹׁחַד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
יְגִיעַ מִצְרַיִם וּסְחַר־כּוּשׁ וּסְבָאִים אַנְשֵׁי מִדָּה עָלַיִךְ יַעֲבֹרוּ
וְלָךְ יִהְיוּ אַחֲרַיִךְ יֵלֵכוּ בַּזִּקִּים יַעֲבֹרוּ וְאֵלַיִךְ יִשְׁתַּחֲווּ אֵלַיִךְ
טו יִתְפַּלָּלוּ אַךְ בָּךְ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִים׃ אָכֵן אַתָּה אֵל
טז מִסְתַּתֵּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ׃ בּוֹשׁוּ וְגַם־נִכְלְמוּ כֻּלָּם
יז יַחְדָּו הָלְכוּ בַכְּלִמָּה חָרָשֵׁי צִירִים׃ יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהוָה
תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא־תִכָּלְמוּ עַד־עוֹלְמֵי עַד׃
יח כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא הָאֱלֹהִים
יֹצֵר הָאָרֶץ וְעֹשָׂהּ הוּא כוֹנְנָהּ לֹא־תֹהוּ בְרָאָהּ לָשֶׁבֶת
יט יְצָרָהּ אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ לֹא בַסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי בִּמְקוֹם
אֶרֶץ חֹשֶׁךְ לֹא אָמַרְתִּי לְזֶרַע יַעֲקֹב תֹּהוּ בַקְּשׁוּנִי אֲנִי יְהוָה
כ דֹּבֵר צֶדֶק מַגִּיד מֵישָׁרִים׃ הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הִתְנַגְּשׁוּ יַחְדָּו
פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם לֹא יָדְעוּ הַנֹּשְׂאִים אֶת־עֵץ פִּסְלָם וּמִתְפַּלְלִים

וואָס רופט דיך ביים נאָמען, דער גאָט פון ישראל.
4 פון וועגן דעם קנעכט מיינעם יעקב,
און ישראל מיין אויסדערוויילטן,
האָב איך דיך גערופן ביי דיין נאָמען,
דיך באַטיטלט, הגם דו האָסט מיך ניט געקענט.
5 איך בין יהוה, און מער איז ניטאָ,
חוץ מיר איז קיין גאָט ניט פאַראַן;
איך האָב דיך באַגורט, הגם דו האָסט מיך ניט געקענט;
6 כדי מע זאָל וויסן פון אויפגאַנג פון זון
און פון איר אונטערגאַנג,
אַז ניטאָ אויסער מיר;
איך בין יהוה, און מער איז ניטאָ;
7 דער וואָס פורעמט ליכט, און באַשאַפט פינצטערניש,
מאַכט פריד, און באַשאַפט בייז;
איך יהוה מאַך אַלדידאָזיקע.

8 טריפט, איר הימלען, פון אויבן,
און די וואָלקנס זאָלן רינען גערעכטיקייט;
זאָל די ערד זיך עפענען,
און ישועות זאָלן זיך פרוכפּערן.
און רעכטפאַרטיקייט זאָל זיי מאַכן שפּראָצן באַגלייך;
איך יהוה האָב דאָס באַשאַפן.

9 וויי, דער וואָס קריגט זיך מיט זיין באַשעפער–
אַ שערבל צווישן שערבלעך פון דער ערד!
וועט דען זאָגן דער ליים צו זיין פורעמער: וואָס טוסטו?
אָדער: דיין אַרבעט איז אָן הענט?
10 וויי, דער וואָס זאָגט צו דעם פאָטער:
נאָך וואָס מאַכסטו געבערן?
און צו דער פרוי:
נאָך וואָס האָסטו ווייען?

11 אַזוי האָט גאָט געזאָגט,
דער הייליקער פון ישראל און זיין באַשעפער:
פרעגט מיך דאָס קומעדיקע,
באַפעלט מיר וועגן מיינע קינדער
און וועגן דעם ווערק פון מיינע הענט.
12 איך האָב געמאַכט די ערד,
און דעם מענטשן אויף איר באַשאַפן;
איך–מיינע הענט האָבן אויסגעצויגן די הימלען,
און זייער גאַנצן חיל האָב איך באַפוילן.
13 איך האָב אים דערוועקט מיט גערעכטיקייט,
און אַלע זיינע וועגן וועל איך אויסגלייכן;
ער וועט בויען מיין שטאָט,
און מיינע פאַרטריבענע וועט ער אַרויסלאָזן,
ניט אום געצאָלט, און ניט אום שוחד,
זאָגט גאָט פון צבאות.

14 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
די מי פון מצרים, און דער מסחר פון כוש,
און די סבאים, די וווּקסיקע לייט,
וועלן איבערגיין צו דיר, און דיינע וועלן זיי ווערן;
הינטער דיר וועלן זיי גיין,
אין קייטן וועלן זיי אַריבערקומען,
און בוקן וועלן זיי זיך צו דיר;
בעטן וועלן זיי זיך ביי דיר:
נאָר ביי דיר איז גאָט, און מער איז ניטאָ;
ניט פאַראַן נאָך אַ גאָט.

15 פאַרוואָר, ביסט אַ גאָט וואָס פאַרבאָרגט זיך,
גאָט פון ישראל, דו העלפער.
16 פאַרשעמט און אויך צו שאַנד ווערן זיי אַלע,
מיט שאַנד גייען אַוועק אין איינעם
אַלע מייסטערס פון געצנבילדער.
17 ישראל ווערט געהאָלפן פון גאָט
אַן אייביקע הילף;
איר וועט ניט פאַרשעמט און ניט צו שאַנד ווערן
ביז אייביקאייביקייטן.

18 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער באַשעפער פון די הימלען,
ער, גאָט, וואָס האָט געפורעמט די ערד און זי געמאַכט;
ער וואָס האָט זי אויפגעשטעלט,
ניט פאַר אַ וויסטעניש זי באַשאַפן,
נאָר צום וווינען זי געפורעמט:
איך בין יהוה, און מער איז ניטאָ.
19 ניט אין פאַרבאָרגעניש האָב איך גערעדט,
אין אַן אָרט פון פינצטערלאַנד;
איך האָב ניט געזאָגט צו דעם זאָמען פון יעקב:
אין וויסטעניש זוכט מיך;
איך יהוה רעד גערעכטיקייט,
זאָג אָן די ריכטיקייט.
20 זאַמלט אייך איין און קומט, גענענט אין איינעם,
איר אַנטרונענע פון די פעלקער;
אָן פאַרשטאַנד זיינען די וואָס טראָגן זייער האָלצגעצניץ,

און טוען תּפילה צו אַ גאָט וואָס העלפט ניט.
[21] זאָגט אָן, און מאַכט זיי גענענען,
און לאָמען האַלטן אַן עצה אין איינעם:
ווער האָט דאָס געלאָזט הערן פון פאַרצייטן,
פון לאַנג אָן דאָס אָנגעזאָגט?
פאַרוואָר, איך יהוה,
אונן ניטאָ מער קיין גאָט אַחוץ מיר,
אַ גאָט אַ גערעכטער און אַ העלפער;
ניטאָ אויסער מיר.
[22] קערט אײַך צו מיר, און ווערט געהאָלפן,
אַלע עקן פון דער ערד;
וואָרום איך בין גאָט, און מער איז ניטאָ.
[23] איך האָב געשוואָרן בײַ מיר:
אַ וואָרט איז אַרויס פון מײַן מויל אין גערעכטיקייט,
און וועט זיך ניט אומקערן,
אַז צו מיר זאָל זיך בייגן יעטוועדער קני,
זאָל שווערן יעטוועדער צונג.
[24] נאָר אין יהוה—וועט מען זאָגן—
איז מיר גערעכטיקייט און שטאַרקייט;
צו אים וועלן קומען און זיך שעמען
אַלע וואָס זײַנען אָנגעצונדן אויף אים.
[25] דורך גאָט וועט גערעכט ווערן און זיך רימען
דער גאַנצער זאָמען פון ישׂראל.

מו

[1] געקניט איז בֵּל, געבויגן איז נבוֹ;
זייערע געצן זײַנען אויף בהמות און אויף לאַסטפֿי;
די וואָס איר פלעגט זיך אומטראָגן מיט זיי,
זײַנען אויפגעלאָדן, אַ משׂא אויף מידע בהמות.
[2] זיי זײַנען געבויגן, געקניט אין איינעם;
זיי[א] האָבן ניט געקענט ראַטעווען די משׂא,
און זיי אַליין זײַנען אין געפאַנגענשאַפט אַוועק.

[3] הערט מיר צו, איר הויז פון יעקב,
און דער גאַנצער איבערבלײַב פון הויז ישׂראל,
איר געפּעסטעטע פון מוטערלײַב,
איר געטראָגענע פון געבערמוטער:
[4] אַפילו ביז עלטער בין איך דער אייגענער,
און ביז גראָע האָר וועל איך טראָגן;
איך האָב געמאַכט, און איך וועל טראָגן,
און איך וועל אויף זיך נעמען און וועל ראַטעווען.

[5] צו וועמען ווילט איר מיך צוגלײַכן און גלײַכשטעלן,
און מיך פאַרגלײַכן, אַז מיר זאָלן גלײַך זײַן?
[6] איר וואָס שיט גאָלד פון בײַטל,
און וועגט זילבער אויפן וואָגשטאַנג;
וואָס דינגט אַ שמעלצער ער זאָל דערפון מאַכן אַ גאָט,
מע זאָל זיך קניען און בוקן.
[7] מע נעמט אים אויפן אַקסל, מע טראָגט אים,
און מע שטעלט אים אַוועק אויף זײַן פּלאַץ,
און ער שטייט, ער רירט זיך ניט פון זײַן אָרט;
אַפילו עמיצער שרײַט צו אים, ענטפערט ער ניט,
פון זײַן נויט טוט ער ניט העלפן.

[8] געדענקט דאָס, און מינטערט אײַך אויף,
נעמט, איר פאַרברעכער, צום האַרצן.

[א] די דינער פון די אָפּגעטער.

כא אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ׃ הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ אַף יִוָּעֲצוּ יַחְדָּו מִי
הִשְׁמִיעַ זֹאת מִקֶּדֶם מֵאָז הִגִּידָהּ הֲלוֹא אֲנִי יְהוָה וְאֵין
כב עוֹד אֱלֹהִים מִבַּלְעָדַי אֵל־צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אַיִן זוּלָתִי׃ פְּנוּ־
כג אֵלַי וְהִוָּשְׁעוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ כִּי אֲנִי־אֵל וְאֵין עוֹד׃ בִּי
נִשְׁבַּעְתִּי יָצָא מִפִּי צְדָקָה דָּבָר וְלֹא יָשׁוּב כִּי־לִי תִּכְרַע
כד כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן׃ אַךְ בַּיהוָה לִי אָמַר צְדָקוֹת
כה וָעֹז עָדָיו יָבוֹא וְיֵבֹשׁוּ כֹּל הַנֶּחֱרִים בּוֹ׃ בַּיהוָה יִצְדְּקוּ
וְיִתְהַלְלוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃

מו

א כָּרַע בֵּל קֹרֵס נְבוֹ הָיוּ עֲצַבֵּיהֶם לַחַיָּה וְלַבְּהֵמָה
ב נְשֻׂאֹתֵיכֶם עֲמוּסוֹת מַשָּׂא לַעֲיֵפָה׃ קָרְסוּ כָרְעוּ יַחְדָּו לֹא
ג יָכְלוּ מַלֵּט מַשָּׂא וְנַפְשָׁם בַּשְּׁבִי הָלָכָה׃ שִׁמְעוּ
אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־שְׁאֵרִית בֵּית יִשְׂרָאֵל הַעֲמֻסִים מִנִּי־
ד בֶטֶן הַנְּשֻׂאִים מִנִּי־רָחַם׃ וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שֵׂיבָה
אֲנִי אֶסְבֹּל אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט׃
ה ו לְמִי תְדַמְּיוּנִי וְתַשְׁווּ וְתַמְשִׁלוּנִי וְנִדְמֶה׃ הַזָּלִים
זָהָב מִכִּיס וְכֶסֶף בַּקָּנֶה יִשְׁקֹלוּ יִשְׂכְּרוּ צוֹרֵף וְיַעֲשֵׂהוּ
ז אֵל יִסְגְּדוּ אַף־יִשְׁתַּחֲווּ׃ יִשָּׂאֻהוּ עַל־כָּתֵף יִסְבְּלֻהוּ וְיַנִּיחֻהוּ
תַחְתָּיו וְיַעֲמֹד מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ אַף־יִצְעַק אֵלָיו וְלֹא
ח יַעֲנֶה מִצָּרָתוֹ לֹא יוֹשִׁיעֶנּוּ׃ זִכְרוּ־זֹאת וְהִתְאֹשָׁשׁוּ
ט הָשִׁיבוּ פוֹשְׁעִים עַל־לֵב׃ זִכְרוּ רִאשֹׁנוֹת מֵעוֹלָם כִּי אָנֹכִי
י אֵל וְאֵין עוֹד אֱלֹהִים וְאֶפֶס כָּמוֹנִי׃ מַגִּיד מֵרֵאשִׁית
אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשׂוּ אֹמֵר עֲצָתִי תָקוּם וְכָל־
יא חֶפְצִי אֶעֱשֶׂה׃ קֹרֵא מִמִּזְרָח עַיִט מֵאֶרֶץ מֶרְחָק אִישׁ
עֲצָתוֹ אַף־דִּבַּרְתִּי אַף־אֲבִיאֶנָּה יָצַרְתִּי אַף־אֶעֱשֶׂנָּה׃
יב יג שִׁמְעוּ אֵלַי אַבִּירֵי לֵב הָרְחוֹקִים מִצְּדָקָה׃ קֵרַבְתִּי צִדְקָתִי
לֹא תִרְחָק וּתְשׁוּעָתִי לֹא תְאַחֵר וְנָתַתִּי בְצִיּוֹן תְּשׁוּעָה
לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאַרְתִּי׃

מה, כד׳ סבירין יבאו   מו, יא׳ עצתי ק   יג׳ קמץ בז״ק

[9] געדענקט דאָס פריערדיקע פון אייביק אָן:
אַז איך בין גאָט, און מער איז ניטאָ,
גאָט, און נישטאָ מײַן גלײַכן.
[10] איך זאָג אָן פון אָנהייב דעם סוף,
און פון פאַרצייטן, וואָס איז נאָך ניט געשען;
איך זאָג: מײַן באַראָט זאָל באַשטיין,
און אַל מײַן באַגער וועל איך טאָן.
[11] איך רוף פון מזרח דעם רויבפויגל,
פון אַ ווײַטן לאַנד דעם מאַן פון מײַן באַראָט;
יאָ, איך האָב גערעדט, און איך וועל עס ברענגען,
איך האָב באַשערט, און איך וועל עס טאָן.

[12] הערט מיר צו, איר שטאַרקהאַרציקע,
וואָס שפּירט זיך ווײַט פון גערעכטיקייט:
[13] איך דערנען מײַן גערעכטיקייט, זי איז ניט ווײַט,
און מײַן ישועה וועט ניט זאַמען;
און איך וועל געבן אין ציון אַ ישועה
פאַר ישׂראל מײַן צירונג.

מז

א רְדִי ׀ וּשְׁבִי עַל־עָפָר בְּתוּלַת בַּת־בָּבֶל שְׁבִי־לָאָרֶץ אֵין
כִּסֵּא בַּת־כַּשְׂדִּים כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ רַכָּה וַעֲנֻגָּה׃
ב קְחִי רֵחַיִם וְטַחֲנִי קָמַח גַּלִּי צַמָּתֵךְ חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל גַּלִּי־שׁוֹק
ג עִבְרִי נְהָרוֹת׃ תִּגָּל עֶרְוָתֵךְ גַּם תֵּרָאֶה חֶרְפָּתֵךְ נָקָם אֶקָּח
ד וְלֹא אֶפְגַּע אָדָם׃ גֹּאֲלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ
ה יִשְׂרָאֵל׃ שְׁבִי דוּמָם וּבֹאִי בַחֹשֶׁךְ בַּת־כַּשְׂדִּים כִּי לֹא
ו תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ גְּבֶרֶת מַמְלָכוֹת׃ קָצַפְתִּי עַל־עַמִּי
חִלַּלְתִּי נַחֲלָתִי וָאֶתְּנֵם בְּיָדֵךְ לֹא־שַׂמְתְּ לָהֶם רַחֲמִים עַל־
ז זָקֵן הִכְבַּדְתְּ עֻלֵּךְ מְאֹד׃ וַתֹּאמְרִי לְעוֹלָם אֶהְיֶה גְבָרֶת
עַד לֹא־שַׂמְתְּ אֵלֶּה עַל־לִבֵּךְ לֹא זָכַרְתְּ אַחֲרִיתָהּ׃
ח וְעַתָּה שִׁמְעִי־זֹאת עֲדִינָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ
אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד לֹא אֵשֵׁב אַלְמָנָה וְלֹא אֵדַע שְׁכוֹל׃
ט וְתָבֹאנָה לָּךְ שְׁתֵּי־אֵלֶּה רֶגַע בְּיוֹם אֶחָד שְׁכוֹל וְאַלְמֹן
כְּתֻמָּם בָּאוּ עָלַיִךְ בְּרֹב כְּשָׁפַיִךְ בְּעָצְמַת חֲבָרַיִךְ מְאֹד׃
י וַתִּבְטְחִי בְרָעָתֵךְ אָמַרְתְּ אֵין רֹאָנִי חָכְמָתֵךְ וְדַעְתֵּךְ הִיא
יא שׁוֹבְבָתֶךְ וַתֹּאמְרִי בְלִבֵּךְ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד׃ וּבָא עָלַיִךְ
רָעָה לֹא תֵדְעִי שַׁחְרָהּ וְתִפֹּל עָלַיִךְ הֹוָה לֹא תוּכְלִי כַּפְּרָהּ
יב וְתָבֹא עָלַיִךְ פִּתְאֹם שׁוֹאָה לֹא תֵדָעִי׃ עִמְדִי־נָא בַחֲבָרַיִךְ
וּבְרֹב כְּשָׁפַיִךְ בַּאֲשֶׁר יָגַעַתְּ מִנְּעוּרָיִךְ אוּלַי תּוּכְלִי הוֹעִיל
יג אוּלַי תַּעֲרוֹצִי׃ נִלְאֵית בְּרֹב עֲצָתָיִךְ יַעַמְדוּ־נָא וְיוֹשִׁיעֻךְ
הֹבְרוּ שָׁמַיִם הַחֹזִים בַּכּוֹכָבִים מוֹדִיעִם לֶחֳדָשִׁים מֵאֲשֶׁר
יד יָבֹאוּ עָלָיִךְ׃ הִנֵּה הָיוּ כְקַשׁ אֵשׁ שְׂרָפָתַם לֹא־יַצִּילוּ אֶת־
נַפְשָׁם מִיַּד לֶהָבָה אֵין־גַּחֶלֶת לַחְמָם אוּר לָשֶׁבֶת נֶגְדּוֹ׃
טו כֵּן הָיוּ־לָךְ אֲשֶׁר יָגָעַתְּ סֹחֲרַיִךְ מִנְּעוּרַיִךְ אִישׁ לְעֶבְרוֹ
תָּעוּ אֵין מוֹשִׁיעֵךְ׃

א׳ מלרע ג׳ קמץ בז״ק ה׳ מלרע יג׳ הברי ק

מז

1 נידער אַראָפּ און זיץ אין שטויב
יונגפרוי טאָכטער בָבל;
זיץ אויף דער ערד אָן אַ טראָן,
טאָכטער פון כַּשׂדים;
וואָרום מער וועט מען דיך ניט רופן
איידעלע און פאַרצערטלטע.
2 נעם אַ זשאָרנע, און מאָל מעל;
דעק אָפּ דיין שלייער,
הייב אויף די שלעפּ,
אַנטפּלעק די היפּט,
גיי טייכן אַריבער.
3 אָפּגעדעקט וועט ווערן דיין נאַקעטקייט,
אויך געזען ווערן וועט דיין שאַנד;
נקמה וועל איך נעמען,
און ניט לאָזן אַ מענטשן זיך אָפּבעטן.
4 אונדזער אויסלייזער—יהוה פון צבָאוֹת איז זיין נאָמען,
דער הייליקער פון ישׂראל.
5 זיץ שטיל, און גיי אַריין אין פינצטערניש,
טאָכטער פון כַּשׂדים,
וואָרום מער וועט מען דיך ניט רופן
האַרינטע פון קיניגרייכן.
6 איך האָב געצערנט אויף מיין פאָלק,
איך האָב פאַרשוועכט מיין אַרבּ[א],
און זיי געגעבן אין דיין האַנט;
האָסטו זיי קיין רחמנות ניט געשענקט,
אויף אַ זקן האָסטו באַשווערט דיין יאָך ביז גאָר.
7 און האָסט געזאָגט:
אויף אייביק וועל איך אַ האַרינטע זיין;
אַזוי אַז דו האָסט דאָס ניט גענומען צום האַרצן,
ניט געדאַכט אָן דעם סוֹף דערפון.

8 און אַצונד הער דאָס צו, דו ווילטאָגערין,
וואָס זיצט אין זיכערקייט,
וואָס זאָגט אין איר האַרצן:
איך, און חוץ מיר איז ניטאָ מער.
איך וועל ניט זיצן אַן אַלמנה,
און ניט וויסן פון בלייבן אָן קינדער:
9 אָבער דידאָזיקע ביידע וועלן קומען אויף דיר
אין אַ רגע אין איין טאָג:
בלייבן אָן קינדער און אַלמנהשאַפט;
אין זייער פולער מאָס קומען זיי אויף דיר,
ביי אַל דיינע פיל כּישופן,
ביי אַלדער גרויס שטאַרקייט פון דיינע שפּרוכן.
10 און ביסט געווען זיכער אין דיין שלעכטיקייט,
האָסט געזאָגט: קיינער זעט מיך ניט;
דיין חכמה און דיין קענשאַפט,
זי האָט דיך פאַרפירט;
און האָסט געזאָגט אין דיין האַרצן:
איך, און חוץ מיר איז ניטאָ מער.
11 אָבער קומען וועט אויף דיר אַ בייז
וואָס דו וועסט ניט וויסן ווי עס אָפּצושפּרעכן,
און אָנפאַלן וועט אויף דיר אַ בראָך
וואָס דו וועסט אים ניט קענען אָפּטאָן,
און קומען וועט אויף דיר פּלוצלינג אַ פאַרוויסטונג,
אַז דו וועסט גאָר ניט מערקן.
12 שטיי אַקאָרשט אויף מיט דיינע שפּרוכן,
און מיט דיינע פיל כּישופן,
אויף וואָס דו האָסט זיך געמיט פון דיין יוגנט אָן;
אפשר וועסטו קענען נוצן,
אפשר וועסטו אָנשרעקן.
13 ביסט מיד פון דיינע פיל עצות;
זאָלן די הימלקוקער, די שטערנזעער,
די פאַרויסזאָגער פון די חדשים,
אַקאָרשט אויפשטיין און דיך העלפן
פון די וואָס וועלן קומען אויף דיר.
14 זע, זיי ווערן אַזוי ווי שטרוי,
אַ פייער טוט זיי פאַרברענען,
זיי וועלן זיך אַליין ניט מציל זיין
פון דער מאַכט פון דער פלאַם;
ניט אַ קויל זיך צו וואַרעמען וועט עס זיין—
אַ פייער צו זיצן פאַר אים.
15 אַזוי ווערן צו דיר
די וואָס דו האָסט זיך געמיט אום זיי;
די וואָס האָבן געהאַנדלט מיט דיר פון דיין יוגנט אָן,
וואַנדערן איטלעכער אין זיין זייט,
קיינער העלפט דיך ניט.

א ווערטשפּיל: חִלַּלְתִּי נַחֲלָתִי.

מח

א שִׁמְעוּ־זֹאת בֵּית־יַעֲקֹב הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמִמֵּי
יְהוּדָה יָצָאוּ הַנִּשְׁבָּעִים ׀ בְּשֵׁם יְהוָה וּבֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
ב יַזְכִּירוּ לֹא בֶאֱמֶת וְלֹא בִצְדָקָה׃ כִּי־מֵעִיר הַקֹּדֶשׁ נִקְרָאוּ
וְעַל־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִסְמָכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃
ג הָרִאשֹׁנוֹת מֵאָז הִגַּדְתִּי וּמִפִּי יָצְאוּ וְאַשְׁמִיעֵם פִּתְאֹם
ד עָשִׂיתִי וַתָּבֹאנָה׃ מִדַּעְתִּי כִּי קָשֶׁה אָתָּה וְגִיד בַּרְזֶל עָרְפֶּךָ
ה וּמִצְחֲךָ נְחוּשָׁה׃ וָאַגִּיד לְךָ מֵאָז בְּטֶרֶם תָּבוֹא הִשְׁמַעְתִּיךָ
ו פֶּן־תֹּאמַר עָצְבִּי עָשָׂם וּפִסְלִי וְנִסְכִּי צִוָּם׃ שָׁמַעְתָּ חֲזֵה
כֻּלָּהּ וְאַתֶּם הֲלוֹא תַגִּידוּ הִשְׁמַעְתִּיךָ חֲדָשׁוֹת מֵעַתָּה וּנְצֻרוֹת
ז וְלֹא יְדַעְתָּם׃ עַתָּה נִבְרְאוּ וְלֹא מֵאָז וְלִפְנֵי־יוֹם וְלֹא שְׁמַעְתָּם
ח פֶּן־תֹּאמַר הִנֵּה יְדַעְתִּין׃ גַּם לֹא־שָׁמַעְתָּ גַּם לֹא יָדַעְתָּ גַּם
מֵאָז לֹא־פִתְּחָה אָזְנֶךָ כִּי יָדַעְתִּי בָּגוֹד תִּבְגּוֹד וּפֹשֵׁעַ מִבֶּטֶן
ט קֹרָא לָךְ׃ לְמַעַן שְׁמִי אַאֲרִיךְ אַפִּי וּתְהִלָּתִי אֶחֱטָם־לָךְ
י לְבִלְתִּי הַכְרִיתֶךָ׃ הִנֵּה צְרַפְתִּיךָ וְלֹא בְכָסֶף בְּחַרְתִּיךָ
יא בְּכוּר עֹנִי׃ לְמַעֲנִי לְמַעֲנִי אֶעֱשֶׂה כִּי אֵיךְ יֵחָל וּכְבוֹדִי לְאַחֵר
יב לֹא־אֶתֵּן׃ שְׁמַע אֵלַי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל מְקֹרָאִי אֲנִי־הוּא
יג אֲנִי רִאשׁוֹן אַף אֲנִי אַחֲרוֹן׃ אַף־יָדִי יָסְדָה אֶרֶץ וִימִינִי
יד טִפְּחָה שָׁמָיִם קֹרֵא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעַמְדוּ יַחְדָּו׃ הִקָּבְצוּ כֻלְּכֶם
וּשֲׁמָעוּ מִי בָהֶם הִגִּיד אֶת־אֵלֶּה יְהוָה אֲהֵבוֹ יַעֲשֶׂה חֶפְצוֹ
טו בְּבָבֶל וּזְרֹעוֹ כַּשְׂדִּים׃ אֲנִי אֲנִי דִּבַּרְתִּי אַף־קְרָאתִיו הֲבִאֹתִיו
טז וְהִצְלִיחַ דַּרְכּוֹ׃ קִרְבוּ אֵלַי שִׁמְעוּ־זֹאת לֹא מֵרֹאשׁ בַּסֵּתֶר
דִּבַּרְתִּי מֵעֵת הֱיוֹתָהּ שָׁם אָנִי וְעַתָּה אֲדֹנָי יְהוִה שְׁלָחַנִי
יז וְרוּחוֹ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאַלְךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה
יח אֱלֹהֶיךָ מְלַמֶּדְךָ לְהוֹעִיל מַדְרִיכְךָ בְּדֶרֶךְ תֵּלֵךְ׃ לוּא
הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֺתָי וַיְהִי כַנָּהָר שְׁלוֹמֶךָ וְצִדְקָתְךָ כְּגַלֵּי הַיָּם׃
יט וַיְהִי כַחוֹל זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ כִּמְעֹתָיו לֹא־יִכָּרֵת וְלֹא־

ב׳ קמץ בז״ק

מח

1 הערט דאָס צו, איר הויז פון יעקב,
די וואָס ווערן גערופן מיטן נאָמען ישׂראל,
און פון קוואַל פון יהודה זיינען זיי אַרויס;
וואָס שווערן ביים נאָמען יהוה,
און דעם גאָט פון ישׂראל דערמאָנען זיי—
ניט מיט אמת, און ניט מיט גערעכטיקייט.
2 וואָרום אויף דער הייליקער שטאָט רופן זיי זיך,
און אויף דעם גאָט פון ישׂראל לענען זיי זיך,
וואָס יהוה פון צבָאוֹת איז זיין נאָמען.
3 דאָס פריערדיקע האָב איך פון אַמאָל אָנגעזאָגט,
און פון מיין מויל איז עס אַרויס,
און איך האָב עס געלאָזט הערן;
פּלוצים האָב איך געטאָן, און עס איז געשען.
4 ווייל איך האָב געוווּסט אַז האַרט ביסטו,
און אַן אײַזערנער אָדער איז דיין נאַקן,
און דיין שטערן איז קופּער;
5 דרום האָב איך דיר אָנגעזאָגט פון אַמאָל,
איידער עס איז געקומען, האָב איך דיך געלאָזט הערן;
כדי זאָלסט ניט זאָגן: מיין געץ האָט עס געטאָן,
און מיין געשניצט און מיין געגאָסן בילד האָט עס באַפוילן.
6 האָסט געהערט, זע, אַלדאָסדאָזיקע,
און איר וועט עס דאָך צוגעבן;
איך האָב דיך געלאָזט הערן נייסן אַצונד,
און פאַרבאָרגנס וואָס דו האָסט ניט געוווּסט.
7 אַצונד איז עס באַשאַפן געוואָרן, און ניט פון אַמאָל,
און אַ טאָג פריער האָסטו פון דעם ניט געהערט;
כדי זאָלסט ניט זאָגן: זע, איך האָב עס געוווּסט.
8 ניט צומאָל געהערט האָסטו, ניט צומאָל געוווּסט האָסטו,
ניט צומאָל געעפנט האָט זיך דיין אויער פון אַמאָל;
וואָרום איך האָב געוווּסט אַז פעלשן וועסטו פעלשן,
און פאַרברעכער פון מוטערלייב האָט מען דיך גערופן.
9 פון מיין נאָמען וועגן וועל איך אײַנהאַלטן מיין צאָרן,
פון מיין לויב וועגן וועל איך מיך צאַמען קעגן דיר,
כדי דיך ניט צו פאַרשניידן.
10 זע, איך האָב דיך געלייטערט, אָבער ניט ווי זילבער,
איך האָב דיך געפּרוּווט אין שמעלצאויוון פון פּיין.
11 פון מיינעטוועגן, פון מיינעטוועגן וועל איך טאָן;
וואָרום ווי זאָל [מיין נאָמען] פאַרשוועכט ווערן?
און מיין כּבוד וועל איך קיין אַנדערן ניט געבן.

12 הער מיר צו, יעקב,
און ישׂראל מיין גערופענער:
איך בין דאָס; איך בין דער ערשטער,
איך בין אויך דער לעצטער.
13 יאָ, מיין האַנט האָט געגרונטפעסט די ערד,
און מיין רעכטע האָט אויסגעשפּרייט די הימלען;
איך רוף צו זיי,
שטעלן זיי זיך אויף אין איינעם.
14 זאַמלט אײַך אײַן, איר אַלע, און הערט:
ווער צווישן זיי האָט פאַרויסגעזאָגט דאָסדאָזיקע?
דער וואָס גאָט האָט אים ליב, וועט טאָן זיין באַגער אין
בָּבל,
און זיין אָרעם וועט זיין אויף די כַּשׂדים.
15 איך, איך האָב גערעדט, און האָב אים גערופן,
אים געבראַכט, און ער וועט באַגליקן אויף זיין וועג.

16 גענענט צו מיר, הערט דאָס צו:
פון אָנהייב אָן האָב איך ניט אין פאַרבאָרגעניש גערעדט,
פון זינט עס געשעט בין איך דערביי;
און אַצונד האָט גאָט דער האַר מיך געשיקט מיט זיין גייסט.
17 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דיין אויסלייזער,
דער הייליקער פון ישׂראל.
איך, יהוה דיין גאָט, לערן דיך צו נוץ,
פיר דיך אויף דעם וועג וואָס דו זאָלסט גיין.
18 הלוואַי וואָלסטו פאַרנומען מיינע געבאָט,
וואָלט געווען ווי אַ טייך דיין פרייד,
און דיין הילף ווי די אינדן פון ים;
19 און געווען ווי זאַמד וואָלט דיין זאָמען,
און די שפּראָצן פון דיין לייב ווי זיינע קערנער*;

* וואָרטשפּיל: מֵעֶיךָ כִּמְעֹתָיו.

יִשְׁמַד שְׁמוֹ מִלְּפָנָי׃ צְאוּ מִבָּבֶל בִּרְחוּ מִכַּשְׂדִּים כ
בְּקוֹל רִנָּה הַגִּידוּ הַשְׁמִיעוּ זֹאת הוֹצִיאוּהָ עַד־קְצֵה הָאָרֶץ
אִמְרוּ גָּאַל יְהֹוָה עַבְדּוֹ יַעֲקֹב׃ וְלֹא צָמְאוּ בָּחֳרָבוֹת הוֹלִיכָם כא
מַיִם מִצּוּר הִזִּיל לָמוֹ וַיִּבְקַע־צוּר וַיָּזֻבוּ מָיִם׃ אֵין שָׁלוֹם כב
אָמַר יְהֹוָה לָרְשָׁעִים׃

מט

שִׁמְעוּ אִיִּים אֵלַי וְהַקְשִׁיבוּ לְאֻמִּים מֵרָחוֹק יְהֹוָה מִבֶּטֶן א
קְרָאַנִי מִמְּעֵי אִמִּי הִזְכִּיר שְׁמִי׃ וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה ב
בְּצֵל יָדוֹ הֶחְבִּיאָנִי וַיְשִׂימֵנִי לְחֵץ בָּרוּר בְּאַשְׁפָּתוֹ הִסְתִּירָנִי׃
וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי־אָתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בְּךָ אֶתְפָּאָר׃ וַאֲנִי ג ד
אָמַרְתִּי לְרִיק יָגַעְתִּי לְתֹהוּ וְהֶבֶל כֹּחִי כִלֵּיתִי אָכֵן מִשְׁפָּטִי
אֶת־יְהֹוָה וּפְעֻלָּתִי אֶת־אֱלֹהָי׃ וְעַתָּה ׀ אָמַר יְהֹוָה ה
יֹצְרִי מִבֶּטֶן לְעֶבֶד לוֹ לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלָיו וְיִשְׂרָאֵל לֹא
יֵאָסֵף וְאֶכָּבֵד בְּעֵינֵי יְהֹוָה וֵאלֹהַי הָיָה עֻזִּי׃ וַיֹּאמֶר נָקֵל ו
מִהְיוֹתְךָ לִי עֶבֶד לְהָקִים אֶת־שִׁבְטֵי יַעֲקֹב וּנְצִירֵי יִשְׂרָאֵל
לְהָשִׁיב וּנְתַתִּיךָ לְאוֹר גּוֹיִם לִהְיוֹת יְשׁוּעָתִי עַד־קְצֵה
הָאָרֶץ׃ כֹּה אָמַר־יְהֹוָה גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁוֹ לִבְזֹה־ ז
נֶפֶשׁ לִמְתָעֵב גּוֹי לְעֶבֶד מֹשְׁלִים מְלָכִים יִרְאוּ וָקָמוּ שָׂרִים
וְיִשְׁתַּחֲווּ לְמַעַן יְהֹוָה אֲשֶׁר נֶאֱמָן קְדֹשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרֶךָּ׃
כֹּה ׀ אָמַר יְהֹוָה בְּעֵת רָצוֹן עֲנִיתִיךָ וּבְיוֹם יְשׁוּעָה ח
עֲזַרְתִּיךָ וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם לְהָקִים אֶרֶץ לְהַנְחִיל
נְחָלוֹת שֹׁמֵמוֹת׃ לֵאמֹר לַאֲסוּרִים צֵאוּ לַאֲשֶׁר בַּחֹשֶׁךְ ט
הִגָּלוּ עַל־דְּרָכִים יִרְעוּ וּבְכָל־שְׁפָיִים מַרְעִיתָם׃ לֹא יִרְעָבוּ י
וְלֹא יִצְמָאוּ וְלֹא־יַכֵּם שָׁרָב וָשָׁמֶשׁ כִּי־מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם
וְעַל־מַבּוּעֵי מַיִם יְנַהֲלֵם׃ וְשַׂמְתִּי כָל־הָרַי לַדָּרֶךְ וּמְסִלֹּתַי יא
יְרֻמוּן׃ הִנֵּה־אֵלֶּה מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וְהִנֵּה־אֵלֶּה מִצָּפוֹן וּמִיָּם יב
וְאֵלֶּה מֵאֶרֶץ סִינִים׃ רָנּוּ שָׁמַיִם וְגִילִי אֶרֶץ יִפְצְחוּ הָרִים יג

מח, ה׳ ס״ק   ו׳ ונצירי ק׳   ז׳ כצ״ל   י׳ קמץ מ״ק   יג׳ קמץ מ״ק   ופצחו קרי

ניט פאַרשניטן און ניט פאַרטיליקט
וואָלט ווערן זיין נאָמען פון פאַר מיר.

20 גייט אַרויס פון בָבל,
אַנטלויפט פון די כַשׂדים,
מיט אַ קָול פון געזאַנג;
זאָגט אָן, מאַכט דאָס הערן,
טראָגט עס פאַנאַנדער
ביז צום עק פון דער ערד;
זאָגט: גאָט האָט אויסגעלייזט
יעקב זיין קנעכט.
21 און זיי האָבן ניט געדאָרשט
ווען ער האָט זיי דורך וויסטענישן געפירט;
וואַסער פון פעלז
האָט ער געמאַכט רינען פאַר זיי;
יאָ, אַ פעלז האָט ער געשפּאָלטן,
און וואַסער האָט געפלאָסן.

22 ניטאָ קיין שלום, זאָגט גאָט,
פאַר די רשעים.

מט

1 הערט מיר צו, איר אינדזלען,
און פאַרנעמט, איר פעלקער פון דער ווייט:
גאָט־האָט מיך פון טראַכט גערופן,
פון מיין מוטערס לייב האָט ער מיין נאָמען דערמאָנט.
2 און ער האָט געמאַכט מיין מויל ווי אַ שאַרפע שווערד,
אין שאָטן פון זיין האַנט האָט ער מיך באַהאַלטן;
און ער האָט מיך געמאַכט פאַר אַ בלאַנקער פייל,
אין זיין פיילבייטל האָט ער מיך פאַרבאָרגן.
3 און ער האָט צו מיר געזאָגט: מיין קנעכט ביסטו,
ישׂראל, וואָס איך רים זיך מיט דיר.
און איך האָב געוועסט געזאָגט: אומנישט האָב איך מיך
געמיט,
4 אויף נישט און ניוועץ האָב איך מיין כּוח פאַרלענדט;
אָבער מיין משפּט איז ביי יהוה,
און מיין לוין ביי מיין גאָט.
5 און אַצונד האָט גאָט געזאָגט–
דער וואָס האָט מיך געפורעמט פון טראַכט
פאַר אַ קנעכט צו אים–
אומצוקערן צו זיך יעקב,
און ישׂראל זאָל אייגעזאַמלט ווערן צו אים;
און איך בין געאַכט אין די אויגן פון יהוה,
און מיין גאָט איז מיין שטאַרקייט.
6 און ער האָט געזאָגט:
קנאַפּ איז–וויל דו ביסט מיין קנעכט–
אויפצוריכטן די שטאַמען פון יעקב,
און די צווייגן פון ישׂראל אומצוקערן;
נאָר איך וועל דיך מאַכן פאַר אַ ליכט פון די פעלקער.
אַז מיין הילף זאָל זיין ביז צום עק פון דער ערד.

7 אַזוי האָט גאָט געזאָגט,
דער אויסלייזער פון ישׂראל, און זיין הייליקער,
צו דעם פאַראַכטן פון מענטשן,
צו דעם פאַראומווערדיקטן פון פעלקער,
צו דעם קנעכט פון געוועלטיקער:
מלכים וועלן זען און וועלן אויפשטיין,
שׂרָרות–און וועלן זיך בוקן,
פון וועגן גאָט וואָס איז געטריי,
דעם הייליקן פון ישׂראל וואָס האָט דיך אויסדערוויילט.

8 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אין צייט פון באַוויליקונג טו איך דיר ענטפערן,
און אין טאָג פון ישועה טו איך דיך העלפן;
און איך וועל דיך היטן, און דיך מאַכן
פאַר אַ בונד מיט די אומות,
כּדי אויפצוריכטן דאָס לאַנד,
צו מאַכן אַרבן נחלות פאַרוויסטע;
9 צו זאָגן צו די געפאַנגענע: גייט אַרויס!
צו די וואָס אין פינצטערניש: אַנטפּלעקט אייך!
ביי די וועגן וועלן זיי זיך פיטערן,
און אויף אַלע הויכע ערטער וועט זיין זייער פיטערונג.
10 זיי וועלן ניט הונגערן און ניט דאָרשטן,
און ניט פּלאָגן וועט זיי היץ און זון,
וואָרום זייער דערבאַרימער וועט זיי באַלייטן,
און ביי קוואַלן וואַסער וועט ער זיי פירן.
11 און איך וועל מאַכן אַלע מיינע בערג פאַר אַ וועג,
און מיינע שטעגן וועלן דערהייכט ווערן.
12 זע, די וועלן קומען פון דער ווייט,
און די־אָ וועלן קומען פון צפון און פון מערב,
און די, פון לאַנד סינים.

13 זינגט, איר הימלען, און פריי זיך, דו ערד,
און ברעכט אויס, איר בערג, אין געזאַנג,

וואָרום גאָט האָט געטרייסט זיין פאָלק,
און זיינע אָרימע טוט ער דערבאַרימען.
14 און ציון האָט געזאָגט: פאַרלאָזן האָט מיך יהוה,
און גאָט האָט פאַרגעסן אָן מיר.
15 קען אַ פרוי פאַרגעסן איר ברוסטקינד,
ניט צו דערבאַרימען דעם זון פון איר לייב?
אַפילו דידאָזיקע זאָלן פאַרגעסן,
וועל איך אָן דיר ניט פאַרגעסן.
16 זע, אויף די האַנטפלעכן האָב איך דיך אויסגעקריצט,
דיינע מויערן זיינען תמיד פאַר מיר.
17 אַייליק קומען דיינע קינדער;
דיינע צעשטערער און דיינע פאַרוויסטער
וועלן אַרויס פון דיר.
18 הייב אויף רונד אַרום דיינע אויגן, און זע:
זיי אַלע זיינען אַיינגעזאַמלט, און קומען צו דיר.
אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט,
אַז זיי אַלע וועסטו ווי אַ צירונג אָנטאָן,
און וועסט זיי אָנקניפּן אַזוי ווי אַ כלה;
19 וואָרום דיינע חורבות און דיינע וויסטענישן,
און דיין לאַנד דאָס צעשטערטע–
פאַרוואָר, וועסט אַצונד ענג זיין פון וווינער,
און דערווייטערט וועלן זיין דיינע אומברענגער.
20 זאָגן וועלן נאָך אין דיינע אויערן
דיינע אָנגעוואָרענע קינדער:
ענג איז מיר דער אָרט,
טרעט מיר אָפּ, איך זאָל קענען וווינען.
21 און וועסט זאָגן אין דיין האַרצן:
ווער האָט מיר דידאָזיקע געבאָרן?
איך בין געווען אָן קינדער און עלנד,
פאַרטריבן און פאַרוואָגלט;
און דידאָזיקע ווער האָט אויפגעצויגן?
זע, איך בין דאָך געבליבן אַליין,
דידאָזיקע ווו זיינען געווען?

22 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך וועל אויפהייבן צו די פעלקער מיין האַנט,
און צו די אומות וועל איך אויפשטעלן מיין פאָן,
און זיי וועלן ברענגען דיינע זין אין בוזעם,
און דיינע טעכטער וועלן אויפן אַקסל געטראָגן ווערן.
23 און מלכים וועלן זיין דיינע דערציער,
און זייערע שׂרָרותטעס דיינע אַמען;
מיטן פנים צו דער ערד וועלן זיי זיך בוקן צו דיר,
און דעם שטויב פון דיינע פיס וועלן זיי לעקן;
און וועסט וויסן אַז איך בין יהוה,
וואָס ניט פאַרשעמט ווערן די וואָס האָפן צו מיר.

24 ווערט אַוועקגענומען פון דעם גיבור דער רויב,
צי ווערט דער פאַנג פון דעם זיגער אַנטרונען?
25 פאַרוואָר, אַזוי זאָגט יהוה:
אַפילו דער פאַנג פון דעם גיבור זאָל אַוועקגענומען ווערן,
און דער רויב פון דעם שטאַרקן זאָל אַנטרונען ווערן,
אָבער מיט דיינע קריגער וועל איך קריגן,
און דיינע קינדער וועל איך העלפן.
26 און איך וועל מאַכן עסן דיינע דריקער זייער פלייש,
און ווי טרויבנזאַפט וועלן זיי זייער בלוט שיכורן;

יד רִנָּה כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ וַעֲנִיָּו יְרַחֵם׃ וַתֹּאמֶר צִיּוֹן
טו עֲזָבַנִי יְהוָה וַאדֹנָי שְׁכֵחָנִי׃ הֲתִשְׁכַּח אִשָּׁה עוּלָהּ מֵרַחֵם
טז בֶּן־בִּטְנָהּ גַּם־אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה וְאָנֹכִי לֹא אֶשְׁכָּחֵךְ׃ הֵן עַל־
יז כַּפַּיִם חַקֹּתִיךְ חוֹמֹתַיִךְ נֶגְדִּי תָּמִיד׃ מִהֲרוּ בָּנָיִךְ מְהָרְסַיִךְ
יח וּמַחֲרִבַיִךְ מִמֵּךְ יֵצֵאוּ׃ שְׂאִי־סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם
נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי כֻלָּם כַּעֲדִי תִלְבָּשִׁי
יט וּתְקַשְּׁרִים כַּכַּלָּה׃ כִּי חָרְבֹתַיִךְ וְשֹׁמְמֹתַיִךְ וְאֶרֶץ הֲרִסֻתֵךְ
כ כִּי עַתָּה תֵּצְרִי מִיּוֹשֵׁב וְרָחֲקוּ מְבַלְּעָיִךְ׃ עוֹד יֹאמְרוּ בְאָזְנַיִךְ
כא בְּנֵי שִׁכֻּלָיִךְ צַר־לִי הַמָּקוֹם גְּשָׁה־לִּי וְאֵשֵׁבָה׃ וְאָמַרְתְּ
בִּלְבָבֵךְ מִי יָלַד־לִי אֶת־אֵלֶּה וַאֲנִי שְׁכוּלָה וְגַלְמוּדָה גֹּלָה ׀
וְסוּרָה וְאֵלֶּה מִי גִדֵּל הֵן אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי אֵלֶּה אֵיפֹה
כב הֵם׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֶשָּׂא אֶל־גּוֹיִם יָדִי
וְאֶל־עַמִּים אָרִים נִסִּי וְהֵבִיאוּ בָנַיִךְ בְּחֹצֶן וּבְנֹתַיִךְ עַל־כָּתֵף
כג תִּנָּשֶׂאנָה׃ וְהָיוּ מְלָכִים אֹמְנַיִךְ וְשָׂרוֹתֵיהֶם מֵינִיקֹתַיִךְ אַפַּיִם
אֶרֶץ יִשְׁתַּחֲווּ־לָךְ וַעֲפַר רַגְלַיִךְ יְלַחֵכוּ וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
כד אֲשֶׁר לֹא־יֵבֹשׁוּ קוָֹי׃ הֲיֻקַּח מִגִּבּוֹר מַלְקוֹחַ וְאִם־שְׁבִי
כה צַדִּיק יִמָּלֵט׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה גַּם־שְׁבִי גִבּוֹר יֻקָּח
וּמַלְקוֹחַ עָרִיץ יִמָּלֵט וְאֶת־יְרִיבֵךְ אָנֹכִי אָרִיב וְאֶת־בָּנַיִךְ
כו אָנֹכִי אוֹשִׁיעַ׃ וְהַאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנַיִךְ אֶת־בְּשָׂרָם וְכֶעָסִיס
דָּמָם יִשְׁכָּרוּן וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאֲלֵךְ
אֲבִיר יַעֲקֹב׃

נ

א כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אֵי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוּת אִמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּיהָ
אוֹ מִי מִנּוֹשַׁי אֲשֶׁר־מָכַרְתִּי אֶתְכֶם לוֹ הֵן בַּעֲוֺנֹתֵיכֶם
ב נִמְכַּרְתֶּם וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם׃ מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין
אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה הֲקָצוֹר קָצְרָה יָדִי מִפְּדוּת וְאִם־
אֵין־בִּי כֹחַ לְהַצִּיל הֵן בְּגַעֲרָתִי אַחֲרִיב יָם אָשִׂים נְהָרוֹת

מט, יד׳ הפטרת עקב   יח׳ כה׳ קמץ בז״ק

און אַלע לייבער וועלן וויסן אַז איך יהוה בין דיין העלפער,
און דיין אויסלייזער איז דער מאַכטיקער פון יעקב.

נ

1 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
ווו איז דער גט פון אַייער מוטער,
אַז איך האָב זי אַוועקגעשיקט?
אָדער ווער איז פון מיינע מאָנער,
וואָס איך האָב אַייך פאַרקויפט צו אים?
זעט, איבער אַייערע זינד
זייט איר פאַרקויפט געוואָרן,
און איבער אַייערע פאַרברעכן
איז אַייער מוטער אַוועקגעשיקט געוואָרן.
2 פאַרוואָס בין איך געקומען, און קיין מענטש איז ניט געווען?
גערופן, און קיינער האָט ניט געענטפערט?
איז דען קורץ מיין האַנט אויסצולייזן,
צי ניטאָ קיין כּוח אין מיר, אַייך מציל צו זיין?
זעט, מיט מיין אָנגעשריי טריקן איך אויס דעם ים.
איך מאַך פון טייכן אַ מדבר;

מִדְבָּר תִּבְאַשׁ דְּגָתָם מֵאֵין מַיִם וְתָמֹת בַּצָּמָא׃ אַלְבִּישׁ ג
שָׁמַיִם קַדְרוּת וְשַׂק אָשִׂים כְּסוּתָם׃ אֲדֹנָי יֱהוִה נָתַן ד
לִי לְשׁוֹן לִמּוּדִים לָדַעַת לָעוּת אֶת־יָעֵף דָּבָר יָעִיר ׀ בַּבֹּקֶר
בַּבֹּקֶר יָעִיר לִי אֹזֶן לִשְׁמֹעַ כַּלִּמּוּדִים׃ אֲדֹנָי יֱהוִה פָּתַח־ ה
לִי אֹזֶן וְאָנֹכִי לֹא מָרִיתִי אָחוֹר לֹא נְסוּגֹתִי׃ גֵּוִי נָתַתִּי ו
לְמַכִּים וּלְחָיַי לְמֹרְטִים פָּנַי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְּלִמּוֹת וָרֹק׃
וַאדֹנָי יֱהוִה יַעֲזָר־לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלָמְתִּי עַל־כֵּן שַׂמְתִּי ז
פָנַי כַּחַלָּמִישׁ וָאֵדַע כִּי־לֹא אֵבוֹשׁ׃ קָרוֹב מַצְדִּיקִי מִי־ ח
יָרִיב אִתִּי נַעַמְדָה יָּחַד מִי־בַעַל מִשְׁפָּטִי יִגַּשׁ אֵלָי׃ הֵן ט
אֲדֹנָי יֱהוִה יַעֲזָר־לִי מִי־הוּא יַרְשִׁיעֵנִי הֵן כֻּלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ
עָשׁ יֹאכְלֵם׃ מִי בָכֶם יְרֵא יְהוָה שֹׁמֵעַ בְּקוֹל עַבְדּוֹ י
אֲשֶׁר ׀ הָלַךְ חֲשֵׁכִים וְאֵין נֹגַהּ לוֹ יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וְיִשָּׁעֵן
בֵּאלֹהָיו׃ הֵן כֻּלְּכֶם קֹדְחֵי אֵשׁ מְאַזְּרֵי זִיקוֹת לְכוּ ׀ יא
בְּאוּר אֶשְׁכֶם וּבְזִיקוֹת בִּעַרְתֶּם מִיָּדִי הָיְתָה־זֹּאת לָכֶם
לְמַעֲצֵבָה תִּשְׁכָּבוּן׃

נא

שִׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צֶדֶק מְבַקְשֵׁי יְהוָה הַבִּיטוּ אֶל־צוּר א
חֻצַּבְתֶּם וְאֶל־מַקֶּבֶת בּוֹר נֻקַּרְתֶּם׃ הַבִּיטוּ אֶל־אַבְרָהָם ב
אֲבִיכֶם וְאֶל־שָׂרָה תְּחוֹלֶלְכֶם כִּי־אֶחָד קְרָאתִיו וַאֲבָרְכֵהוּ
וְאַרְבֵּהוּ׃ כִּי־נִחַם יְהוָה צִיּוֹן נִחַם כָּל־חָרְבֹתֶיהָ וַיָּשֶׂם ג
מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן־יְהוָה שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא
בָהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה׃ הַקְשִׁיבוּ אֵלַי עַמִּי וּלְאוּמִּי ד
אֵלַי הַאֲזִינוּ כִּי תוֹרָה מֵאִתִּי תֵצֵא וּמִשְׁפָּטִי לְאוֹר עַמִּים
אַרְגִּיעַ׃ קָרוֹב צִדְקִי יָצָא יִשְׁעִי וּזְרֹעַי עַמִּים יִשְׁפֹּטוּ אֵלַי ה
אִיִּים יְקַוּוּ וְאֶל־זְרֹעִי יְיַחֵלוּן׃ שְׂאוּ לַשָּׁמַיִם עֵינֵיכֶם ו
וְהַבִּיטוּ אֶל־הָאָרֶץ מִתַּחַת כִּי־שָׁמַיִם כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ
כַּבֶּגֶד תִּבְלֶה וְיֹשְׁבֶיהָ כְּמוֹ־כֵן יְמוּתוּן וִישׁוּעָתִי לְעוֹלָם

נא, ג׳ עד כאן ד׳ דגש אחר שורק ו׳ קמץ בפשטא

זייערע פיש ווערן דומפיק אָן וואַסער,
און שטאַרבן פון דאָרשטיקייט.
3 איך קלייד די הימלען אין שוואַרצקייט,
און מאַך זאַק זייער צודעק.

4 גאָט דער האַר האָט מיר געגעבן
אַ צונג פון געלערנטע,
צו וויסן צו העלפן דעם מידן מיט אַ וואָרט;
ער וועקט פרימאָרגן אין פרימאָרגן,
ער וועקט מיר דאָס אויער,
צו הערן אַזוי ווי די געלערנטע.
5 גאָט דער האַר האָט מיר געעפנט דאָס אויער,
און איך האָב ניט ווידערשפּעניקט,
ניט אָפּגעטרעטן אַהינטער.
6 מיין רוקן האָב איך געגעבן צו די שלעגער,
און מיינע באַקן צו די פּליקער;
איך האָב ניט פאַרבאָרגן מיין פּנים
פון שאַנדן און שפּייעכץ.
7 אָבער גאָט דער האַר וועט מיר העלפן,
דרום ווער איך ניט פאַרשעמט;
דרום האָב איך געמאַכט מיין פּנים ווי קיזל,
און איך ווייס אַז איך וועל ניט אין בּיוש בּלייבן.
8 נאָנט איז מיין גערעכטגעבער;
ווער וויל זיך לאָדן מיט מיר?
לאָמיר זיך שטעלן באַנאַנד;
ווער איז מיין בעל־דין?
זאָל ער גענענען צו מיר.
9 זע, גאָט דער האַר וועט מיר העלפן;
ווער איז דער וואָס וועט מיך אומגערעכט מאַכן?
זע, זיי אַלע וועלן ווי אַ בגד צעפאַלן,
מאָיל וועט זיי אויפעסן.

10 ווער איז צווישן אייך וואָס האָט מורא פאַר גאָט,
וואָס הערט צו דעם קָול פון זיין קנעכט?
וואָס איז געגאַנגען אין פינצטערניש,
און האָט קיין ליכט ניט געהאַט?
זאָל ער זיך פאַרזיכערן אויף דעם נאָמען פון יהוה,
און זיך אָנלענען אויף זיין גאָט.
11 אָט איר אַלע וואָס צינדט אָן אַ פייער,
וואָס גורט אָן פונקען—
גייט אין דער פלאַם פון אייער פייער,
און אין די פונקען וואָס איר האָט אָנגעצונדן!
פון מיין האַנט געשעט דאָס אייך,
אין ווייטאָק וועט איר ליגן.

נא

1 הערט מיר צו, איר וואָס יאָגט זיך נאָך
גערעכטיקייט, איר וואָס זוכט גאָט:
קוקט אויף דעם פעלז פון וואַנען איר זייט אויסגעהאַקט,
און אויף דער ברונעמגרוב פון וואַנען איר זייט
אויסגעגראָבן;
2 קוקט אויף אַברהם אייער פאָטער,
און אויף שׂרהן וואָס האָט אייך געבאָרן;
הגם איינער, האָב איך אים גערופן,
כּדי איך זאָל אים בענטשן, און זאָל אים מערן.
3 פאַרוואָר, גאָט טוט טרייסטן ציון,
ער טרייסט אַלע אירע חורבות;
און ער מאַכט איר מדבר ווי עדן,
און איר וויסטע ווי דער גאָרטן פון גאָט;
ששׂון־ושׂמחה וועט זיך געפינען אין איר,
אַ לויב און אַ קָול פון געזאַנג.

4 האָרכט צו מיר, מיין פאָלק,
און פאַרנעמט צו מיר, מיין אומה,
וואָרום אַ תּורה וועט אַרויסגיין פון מיר,
און מיין משפּט וועל איך צום ליכט פון די פעלקער אַרויס־
לאָזן.
5 נאָנט איז מיין גערעכטיקייט,
אַרויס איז מיין הילף,
און מיינע אָרעמס וועלן משפּטן די פעלקער;
די אינדזלען וועלן האָפן אויף מיר,
און אויף מיין אָרעם וועלן זיי האַרן.
6 הייבּט אויף צו די הימלען אייערע אויגן,
און קוקט אויף דער ערד פון אונטן,
וואָרום די הימלען ווערן ווי רויך צעקראָכן,
און די ערד וועט ווי אַ בגד צעפאַלן,
און אירע באַוווינער וועלן ווי אומגעציפער שטאַרבן;
אָבער מיין הילף וועט זיין אייביק,

ז תִּהְיֶה וְצִדְקָתִי לֹא תֵחָת׃ שִׁמְעוּ אֵלַי יֹדְעֵי צֶדֶק
עַם תּוֹרָתִי בְלִבָּם אַל־תִּירְאוּ חֶרְפַּת אֱנוֹשׁ וּמִגִּדֻּפֹתָם אַל־
ח תֵּחָתּוּ׃ כִּי כַבֶּגֶד יֹאכְלֵם עָשׁ וְכַצֶּמֶר יֹאכְלֵם סָס וְצִדְקָתִי
ט לְעוֹלָם תִּהְיֶה וִישׁוּעָתִי לְדוֹר דּוֹרִים׃ עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי־
עֹז זְרוֹעַ יְהוָה עוּרִי כִּימֵי קֶדֶם דּוֹרוֹת עוֹלָמִים הֲלוֹא אַתְּ־
י הִיא הַמַּחְצֶבֶת רַהַב מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין׃ הֲלוֹא אַתְּ־הִיא
הַמַּחֲרֶבֶת יָם מֵי תְּהוֹם רַבָּה הַשָּׂמָה מַעֲמַקֵּי־יָם דֶּרֶךְ
יא לַעֲבֹר גְּאוּלִים׃ וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה
וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּן נָסוּ יָגוֹן
יב וַאֲנָחָה׃ אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֶמְכֶם מִי־אַתְּ וַתִּירְאִי
יג מֵאֱנוֹשׁ יָמוּת וּמִבֶּן־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן׃ וַתִּשְׁכַּח יְהוָה עֹשֶׂךָ
נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אָרֶץ וַתְּפַחֵד תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם מִפְּנֵי חֲמַת
יד הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחִית וְאַיֵּה חֲמַת הַמֵּצִיק׃ מִהַר
טו צֹעֶה לְהִפָּתֵחַ וְלֹא־יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא יֶחְסַר לַחְמוֹ׃ וְאָנֹכִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַּלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃
טז וָאָשִׂם דְּבָרַי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדִי כִּסִּיתִיךָ לִנְטֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹד
יז אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי אָתָּה׃ הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי
קוּמִי יְרוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר שָׁתִית מִיַּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֲמָתוֹ
יח אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס הַתַּרְעֵלָה שָׁתִית מָצִית׃ אֵין מְנַהֵל לָהּ
מִכָּל־בָּנִים יָלָדָה וְאֵין מַחֲזִיק בְּיָדָהּ מִכָּל־בָּנִים גִּדֵּלָה׃
יט שְׁתַּיִם הֵנָּה קֹרְאֹתַיִךְ מִי יָנוּד לָךְ הַשֹּׁד וְהַשֶּׁבֶר וְהָרָעָב
כ וְהַחֶרֶב מִי אֲנַחֲמֵךְ׃ בָּנַיִךְ עֻלְּפוּ שָׁכְבוּ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת
כא כְּתוֹא מִכְמָר הַמְלֵאִים חֲמַת־יְהוָה גַּעֲרַת אֱלֹהָיִךְ׃ לָכֵן
כב שִׁמְעִי־נָא זֹאת עֲנִיָּה וּשְׁכֻרַת וְלֹא מִיָּיִן׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנַיִךְ
יְהוָה וֵאלֹהַיִךְ יָרִיב עַמּוֹ הִנֵּה לָקַחְתִּי מִיָּדֵךְ אֶת־כּוֹס
הַתַּרְעֵלָה אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס חֲמָתִי לֹא־תוֹסִיפִי לִשְׁתּוֹתָהּ

ט׳ מלרע יב הפטרת שופטים יג׳ קמץ בסגולתא טו׳ קמץ בז״ק

און מיין גערעכטיקייט וועט ניט אָפּגעבראָכן ווערן.
7 הערט מיר צו, איר וואָס ווייסט גערעכטיקייט,
דאָס פאָלק וואָס מיין תּורה איז אין זייער האַרצן:
איר זאָלט ניט מורא האָבן פאַרן שמאַך פון מענטשן,
און פאַר זייערע לעסטערונגען זאָלט איר ניט אַנגסטן.
8 וואָרום אַזוי ווי אַ בגד וועט זיי מאָיל אויפעסן,
און אַזוי ווי וואָל וועט זיי דער וואָרעם אויפעסן,
אָבער מיין גערעכטיקייט וועט זיין אייביק,
און מיין הילף אויף דור־דורות.

9 דערוועק דיך, דערוועק דיך,
באַקלייד דיך מיט שטאַרקייט,
דו אָרעם פון גאָט;
דערוועק דיך ווי אין די טעג פון אַמאָל,
אין די דורות פון פאַרצייטן.
ביסטו ניט דער וואָס האָט צעהאַקט רַהַב,
וואָס האָט דערשטאָכן די שלאַנג?
10 ביסטו ניט דער וואָס האָט אויסגעטריקנט דעם ים,
די וואַסערן פון דעם תּהום דעם גרויסן;
וואָס האָט געמאַכט די טיפענישן פון ים פאַר אַ וועג,
פאַר די אויסגעלייזטע אַריבערצוגיין?
11 און די דערלייזטע פון גאָט זאָלן זיך אומקערן,
און קומען קיין ציון מיט געזאַנג,
און אַן אייביקע שׂמחה זאָל זיין אויף זייער קאָפּ;
שׂשׂון־ושׂמחה זאָל זיי אָניאָגן,
אַנטלויפן זאָלן טרויער און זיפצעניש.

12 איך, איך בין אייער טרייסטער;
ווער ביסטו, זאָלסט מורא האָבן
פאַר אַ מענטשן וואָס שטאַרבט,
און פאַר אַ מענטשנקינד וואָס ווערט צו גראָז געמאַכט?
13 און האָסט פאַרגעסן אָן גאָט דיין באַשעפער,
וואָס האָט אויסגעשפּרייט די הימלען,
און געגרונטפעסט די ערד;
און האָסט געאַנגסט נאָכאַנאַנד אַ גאַנצן טאָג
פאַרן גרימצאָרן פון דעם דריקער,
ווי ער האָט זיך אָנגעברייט אומצוברענגען;
אָבער ווו איז דער גרימצאָרן פון דעם דריקער?
14 גיך ווערט דער געבויגענער אָפּגעבונדן,
און ער וועט ניט שטאַרבן אין גרוב,
און ניט געמינערט ווערן וועט זיין ברויט.
15 וואָרום איך בין יהוה דיין גאָט,
וואָס צערודערט דעם ים, און זיינע אינדן ברומען,
וואָס יהוה פון צבָאות איז זיין נאָמען.
16 און איך האָב אַריינגעטאָן מיינע ווערטער אין דיין מויל,
און מיטן שאָטן פון מיין האַנט האָב איך דיך צוגעדעקט,
כּדי צו פלאַנצן די הימלען, און צו גרונפעסטן די ערד,
און זאָגן צו ציון: מיין פאָלק ביסטו.

17 דערוועק דיך, דערוועק דיך,
שטיי אויף, ירושָלַיִם,
דו וואָס האָסט געטרונקען פון גאָטס האַנט
דעם כּוס פון זיין גרימצאָרן;
דעם בעכער, דעם כּוס פון פאַרטומלעניש,
געטרונקען און אויסגעזויגן.
18 ניטאָ ווער זאָל זי פירן,
פון אַלע זין וואָס זי האָט געבאָרן,
און ניטאָ ווער זאָל האַלטן איר האַנט,
פון אַלע זין וואָס זי האָט אויפגעצויגן.
19 די ביידע האָבן דיך געטראָפן—
ווער קען דיך באַקלאָגן?
פאַרוויסטונג און בראָך, און הונגער און שווערד—
ווי קען איך דיך טרייסטן?
20 דיינע זין ליגן געחלשטע אין אַלע עק גאַסן,
ווי אַ ווילדציג אין נעץ;
פול מיט דעם גרימצאָרן פון יהוה,
מיט דעם אָנגעשריי פון דיין גאָט.

21 דרום הער נאָר צו דאָסדאָזיקע, דו אָרימע,
און פאַרשיכּורטע, אָבער ניט פון וויין;
22 אַזוי האָט געזאָגט דיין האַר יהוה,
און דיין גאָט וואָס נעמט זיך אָן פאַר זיין פאָלק:
זע, איך האָב אַוועקגענומען פון דיין האַנט
דעם כּוס פון פאַרטומלעניש,
דעם בעכער, דעם כּוס פון מיין גרימצאָרן;
וועסט אים מער ווידער ניט טרינקען.

עוֹד׃ וְשַׂמְתִּיהָ בְּיַד־מוֹגַיִךְ אֲשֶׁר־אָמְרוּ לְנַפְשֵׁךְ שְׁחִי וְנַעֲבֹרָה כג
וַתָּשִׂימִי כָאָרֶץ גֵּוֵךְ וְכַחוּץ לַעֹבְרִים׃

נב

עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי עֻזֵּךְ צִיּוֹן לִבְשִׁי ׀ בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ יְרוּשָׁלַםִ א
עִיר הַקֹּדֶשׁ כִּי לֹא יוֹסִיף יָבֹא־בָךְ עוֹד עָרֵל וְטָמֵא׃ הִתְנַעֲרִי ב
מֵעָפָר קוּמִי שְּׁבִי יְרוּשָׁלָםִ הִתְפַּתְּחוּ מוֹסְרֵי צַוָּארֵךְ שְׁבִיָּה
בַּת־צִיּוֹן׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה חִנָּם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא ג
בְכֶסֶף תִּגָּאֵלוּ׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה מִצְרַיִם יָרַד־ ד
עַמִּי בָרִאשֹׁנָה לָגוּר שָׁם וְאַשּׁוּר בְּאֶפֶס עֲשָׁקוֹ׃ וְעַתָּה מַה־ ה
לִּי־פֹה נְאֻם־יְהוָה כִּי־לֻקַּח עַמִּי חִנָּם מֹשְׁלָו יְהֵילִילוּ נְאֻם־
יְהוָה וְתָמִיד כָּל־הַיּוֹם שְׁמִי מִנֹּאָץ׃ לָכֵן יֵדַע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן ו
בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־אֲנִי־הוּא הַמְדַבֵּר הִנֵּנִי׃ מַה־נָּאווּ עַל־ ז
הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ
יְשׁוּעָה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ׃ קוֹל צֹפַיִךְ נָשְׂאוּ קוֹל ח
יַחְדָּו יְרַנֵּנוּ כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן׃ פִּצְחוּ רַנְּנוּ ט
יַחְדָּו חָרְבוֹת יְרוּשָׁלָםִ כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ גָּאַל יְרוּשָׁלָםִ׃
חָשַׂף יְהוָה אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָּל־הַגּוֹיִם וְרָאוּ כָּל־ י
אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃ סוּרוּ סוּרוּ צְאוּ מִשָּׁם יא
טָמֵא אַל־תִּגָּעוּ צְאוּ מִתּוֹכָהּ הִבָּרוּ נֹשְׂאֵי כְּלֵי יְהוָה׃ כִּי לֹא יב
בְחִפָּזוֹן תֵּצֵאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא תֵלֵכוּן כִּי־הֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה
וּמְאַסִּפְכֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה יַשְׂכִּיל עַבְדִּי יָרוּם יג
וְנִשָּׂא וְגָבַהּ מְאֹד׃ כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ רַבִּים כֵּן־מִשְׁחַת יד
מֵאִישׁ מַרְאֵהוּ וְתֹאֲרוֹ מִבְּנֵי אָדָם׃ כֵּן יַזֶּה גּוֹיִם רַבִּים עָלָיו טו
יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיהֶם כִּי אֲשֶׁר לֹא־סֻפַּר לָהֶם רָאוּ וַאֲשֶׁר
לֹא־שָׁמְעוּ הִתְבּוֹנָנוּ׃

נג

מִי הֶאֱמִין לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ יְהוָה עַל־מִי נִגְלָתָה׃ וַיַּעַל א ב

נ״ב, א׳ מלעיל   ב׳ התפתחי קרי   ה׳ ס״א מי. סביר מה קרי   משלו ק
י׳ קמץ בז״ק   יב׳ ע״כ

23 און איך וועל אים אַריינטאָן אין דער האַנט פון דיינע ווייטוער,
וואָס האָבן געזאָגט צו דיין זעל:
בייג זיך איין, מיר זאָלן אַריבערגיין;
און האָסט געמאַכט ווי די ערד דיין רוקן,
און ווי די גאַס פאַר אַריבערגייער.

נב 1 דערוועק דיך, דערוועק דיך,
טו אָן דיין שטאַרקייט, ציון;
טו אָן דיינע פּראַכטיקע בגדים,
ירושלַיִם, דו הייליקע שטאָט;
וואָרום מער ווידער וועט ניט קומען אין דיר
אַן אומבאַשניטענער און אומריינער.
2 שאָקל דיך אָפּ פון שטויב,
הייב דיך אויף, זעץ דיך, ירושלַיִם;
מאַך דיר לויז די בינדשטריק פון דיין האַלדז,
געפאַנגענע טאָכטער ציון.

3 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אומזיסט זייט איר פאַרקויפט געוואָרן,
און ניט פאַר געלט וועט איר אויסגעלייזט ווערן.
4 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
קיין מִצרַיִם האָט גענידערט מיין פאָלק צוערשט,
דאָרטן צו וווינען,
און אַשור האָט אים פאַר גאָרנישט געדריקט.
5 און אַצונד, וואָס האָב איך דאָ, זאָגט גאָט,
ווען מיין פאָלק איז אַוועקגענומען געוואָרן פאַר אומזיסט?
זיינע געוועלטיקער רימען זיך, זאָגט גאָט,
און תמיד אַ גאַנצן טאָג ווערט מיין נאָמען געלעסטערט.
6 דרום וועט מיין פאָלק געוואָר ווערן מיין נאָמען;
פאַרוואָר, אין יענעם טאָג—
אַז איך בין דער וואָס רעדט; דאָ בין איך.

7 ווי שיין זיינען אויף די בערג
די פיס פון דעם אָנזאָגער
וואָס לאָזט הערן שלום,
וואָס זאָגט אָן גוטס,
וואָס לאָזט הערן הילף:
וואָס זאָגט צו ציון:
דיין גאָט טוט קיניגן.
8 הערך! דיינע וועכטער הייבן אויף זייער קָול,
זיי זינגען אין איינעם,
וואָרום אויג אין אויג זעען זיי
ווי גאָט קערט זיך אום קיין ציון.
9 ברעכט אויס, זינגט אין איינעם,
איר חורבות פון ירושלַיִם,
וואָרום גאָט האָט געטרייסט זיין פאָלק,
ער האָט אויסגעלייזט ירושלַיִם.
10 גאָט האָט אַנטבלויזט זיין הייליקן אָרעם
פאַר די אויגן פון אַלע פעלקער,
און אַלע עקן פון דער ערד וועלן זען
די ישועה פון אונדזער גאָט.

11 טוט אײַך אָפּ, טוט אײַך אָפּ, גייט אַרויס פון דאָרטן,
אומריינס זאָלט איר ניט אָנרירן;
גייט אַרויס פון איר מיט, רייניקט אײַך,
איר טרעגער פון די כלים פון גאָט!

12 פאַרוואָר, ניט אין אײַלעניש וועט איר אַרויס,
און ניט אין געלאַף וועט איר גיין;
וואָרום אײַך פאַרויס גייט יהוה,
און אײַך נאָכבאַלייט דער גאָט פון ישראל.

13 זע, באַגליקן וועט מיין קנעכט,
ער וועט דערהייכט און דערהויבן ווערן און זיין זייער הויך.
14 אַזוי ווי פיל האָבן געגאַפּט אויף דיר—
אַזוי פאַרקריפּלט, ניט פון אַ מענטשן איז געווען זיין אויסזען,
און זיין געשטאַלט ניט פון מענטשנקינדער—
15 אַזוי וועט ער מאַכן אויפשפּרינגען פיל פעלקער,
מלכים וועלן צומאַכן זייער מויל פאַר אים;
וואָרום וואָס זיי איז ניט דערציילט געוואָרן,
וועלן זיי זען,
און וואָס זיי האָבן ניט געהערט,
וועלן זיי אָנקוקן.

נג 1 ווער וואָלט געגלויבט אונדזער הערונג?
און דער אָרעם פון גאָט האָט זיך אויף וועמען אַנט־
פּלעקט?

2 וואָרום ער איז אויפגעגאַנגען ווי אַ שפּראָץ גלייך אַרויף,
און ווי אַ וואָרצל פון טרוקענער ערד;
ער האָט קיין געשטאַלט ניט געהאַט און קיין שיינקייט,
אַז מיר זאָלן אים אָנקוקן,
און קיין אויסזען,
אַז מיר זאָלן אים גלוסטן.
3 ער איז געווען פאַראַכט, און אויסגעמיטן פון מענטשן,
אַ מענטש מיט ווייטאָקן און צו קראַנקשאַפט געוווינט,
און ווי איינער וואָס מע פאַרבאָרגט דעם פּנים פון אים;
פאַראַכט, און מיר האָבן אים גערעכנט פאַר גאָרנישט.
4 אָבער דאָס האָט ער אונדזער קראַנקשאַפט געליטן,
און אונדזערע ווייטאָקן, זיי האָט ער געטראָגן,
בעת מיר האָבן אים גערעכנט פאַר אַ געפּלאָגטן,
פאַר אַ געשלאָגענעם פון גאָט און געפּייניקטן.
5 און ער איז פאַרוווּנדט געווען איבער אונדזערע פאַר־ברעכן,
צעדריקט איבער אונדזערע זינד;
די אָפּקומעניש פאַר אונדזער גליק איז געווען אויף אים,
און דורך זיינע ביילן זיינען מיר געהיילט געוואָרן.
6 מיר אַלע האָבן ווי שאָף געבלאָנדזשעט,
איטלעכער צו זיין וועג זיך געקערט;
און גאָט האָט אויסגעלאָזט אויף אים
די זינד פון אונדז אַלעמען.
7 ער איז געדריקט געוואָרן,
אָבער ער האָט זיך געבויגן,
און פלעגט זיין מויל ניט עפענען,
ווי אַ לאַם וואָס ווערט צו דער שחיטה געפירט,
און ווי אַ שעפּס וואָס איז שטום פאַר אירע שערער;
יאָ, ער פלעגט זיין מויל ניט עפענען.
8 דורך דריקונג און דורך שטראָף איז ער אַוועקגענומען געוואָרן,
און מיט זיין דור ווער האָט איינגעטענהט?
וואָרום ער איז פאַרשניטן געוואָרן פון לאַנד פון די לעבעדיקע,
פאַר דעם פאַרברעך פון מיין פאָלק
וואָס די פּלאָג האָט זיי געקומט.
9 און מע האָט געמאַכט מיט רשעים זיין קבר,
און מיטן תּקיף זיין בערגל,
הגם ער האָט קיין אומרעכט ניט געטאָן,
און קיין באַטרוג איז ניט געווען אין זיין מויל.
10 אָבער גאָט האָט אים געוואָלט צעדריקן מיט קראַנקשאַפט,
צו זען אויב זיין זעל וועט זיך מאַכן פאַר אַ קרבן;
כּדי ער זאָל זען זאָמען, דערלענגערן זיינע טעג,
און דער רצון פון גאָט דורך זיין האַנט זאָל געלינגען.
11 מאַטערניש פון זיין זעל וועט ער זיך אָנזען צו זאַט;
מיט זיין דערקענונג וועט מיין קנעכט דער גערעכטער
גערעכט מאַכן פיל,
און זייערע זינד וועט ער טראָגן.
12 דרום וועל איך אים איינטיילן צווישן די גרויסע,
און מיט מאַכטיקע וועט ער טיילן רויב;
דערפאַר וואָס ער האָט אַנטבלויזט צום טויט זיין זעל,
און איז מיט פאַרברעכער געציילט געוואָרן,
בעת דעם חטא פון פיל האָט ער געטראָגן,
און פלעגט פאַר פאַרברעכער זיך איינשטעלן.

נד

1 זינג, דו עקרה,
וואָס האָסט ניט געבאָרן,
ברעך אויס אין געזאַנג און שריי אויס,
דו וואָס האָסט ניט געווייעקט;
וואָרום מער זיינען די קינדער פון דער וויסטער,
ווי די קינדער פון דער באַמאַנטער, זאָגט גאָט.
2 ברייט אויס דעם אָרט פון דיין געצעלט,
און די אומהאַנגען פון דיינע וווינונגען זאָל מען אויס־שטרעקן;
ניט שפּאָר, מאַך לאַנג דיינע שטריק,
און דיינע פלעקלעך באַפעסטיק.
3 וואָרום רעכטס און לינקס וועסטו זיך שפּרייטן,
און דיין זאָמען וועט אַרבן די פעלקער,
און שטעט פאַרוויסטע וועלן זיי באַזעצן.
4 זאָלסט ניט מורא האָבן,
וואָרום וועסט ניט אין בייזש בלייבן,
און זאָלסט ניט פאַרשעמט זיין,
וואָרום וועסט ניט צו שאַנד ווערן.
וואָרום דעם בייזש פון דיין יוגנט וועסטו פאַרגעסן,
און די חרפה פון דיין אַלמנהשאַפט וועסטו מער ניט דערמאָנען.
5 וואָרום דיין באַשעפער איז דיין מאַן,
יהוה פון צבאָות איז זיין נאָמען;
און דיין אויסלייזער איז דער הייליקער פון ישראל,
גאָט פון דער גאַנצער ערד ווערט ער גערופן.

כַּיּוֹנֵק לְפָנָיו וְכַשֹּׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה לֹא־תֹאַר לוֹ וְלֹא הָדָר
ג וְנִרְאֵהוּ וְלֹא־מַרְאֶה וְנֶחְמְדֵהוּ׃ נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים אִישׁ
מַכְאֹבוֹת וִידוּעַ חֹלִי וּכְמַסְתֵּר פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזֶה וְלֹא
ד חֲשַׁבְנֻהוּ׃ אָכֵן חֳלָיֵנוּ הוּא נָשָׂא וּמַכְאֹבֵינוּ סְבָלָם וַאֲנַחְנוּ
ה חֲשַׁבְנֻהוּ נָגוּעַ מֻכֵּה אֱלֹהִים וּמְעֻנֶּה׃ וְהוּא מְחֹלָל מִפְּשָׁעֵנוּ
מְדֻכָּא מֵעֲוֺנֹתֵינוּ מוּסַר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא־
ו לָנוּ׃ כֻּלָּנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנִינוּ וַיהוָה הִפְגִּיעַ
ז בּוֹ אֵת עֲוֺן כֻּלָּנוּ׃ נִגַּשׂ וְהוּא נַעֲנֶה וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו כַּשֶּׂה
לַטֶּבַח יוּבָל וּכְרָחֵל לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיו׃
ח מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח וְאֶת־דּוֹרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ
ט חַיִּים מִפֶּשַׁע עַמִּי נֶגַע לָמוֹ׃ וַיִּתֵּן אֶת־רְשָׁעִים קִבְרוֹ וְאֶת־
י עָשִׁיר בְּמֹתָיו עַל לֹא־חָמָס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה בְּפִיו׃ וַיהוָה
חָפֵץ דַּכְּאוֹ הֶחֱלִי אִם־תָּשִׂים אָשָׁם נַפְשׁוֹ יִרְאֶה זֶרַע יַאֲרִיךְ
יא יָמִים וְחֵפֶץ יְהוָה בְּיָדוֹ יִצְלָח׃ מֵעֲמַל נַפְשׁוֹ יִרְאֶה יִשְׂבָּע
בְּדַעְתּוֹ יַצְדִּיק צַדִּיק עַבְדִּי לָרַבִּים וַעֲוֺנֹתָם הוּא יִסְבֹּל׃
יב לָכֵן אֲחַלֶּק־לוֹ בָרַבִּים וְאֶת־עֲצוּמִים יְחַלֵּק שָׁלָל תַּחַת
אֲשֶׁר הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ וְאֶת־פֹּשְׁעִים נִמְנָה וְהוּא חֵטְא־
רַבִּים נָשָׂא וְלַפֹּשְׁעִים יַפְגִּיעַ׃

נד

א רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה וְצַהֲלִי לֹא־חָלָה כִּי־
ב רַבִּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה׃ הַרְחִיבִי ׀
מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטּוּ אַל־תַּחְשֹׂכִי הַאֲרִיכִי
ג מֵיתָרַיִךְ וִיתֵדֹתַיִךְ חַזֵּקִי׃ כִּי־יָמִין וּשְׂמֹאול תִּפְרֹצִי וְזַרְעֵךְ
ד גּוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נְשַׁמּוֹת יוֹשִׁיבוּ׃ אַל־תִּירְאִי כִּי־לֹא
תֵבוֹשִׁי וְאַל־תִּכָּלְמִי כִּי לֹא תַחְפִּירִי כִּי בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ
ה תִּשְׁכָּחִי וְחֶרְפַּת אַלְמְנוּתַיִךְ לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד׃ כִּי בֹעֲלַיִךְ
עֹשַׂיִךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־

נג, ז׳ ת׳ יא׳ קמץ בז״ק   נד, א הפטרת נח וגם הפטרת כי תצא
ב׳ מלא ו׳   קמץ בז״ק   ד׳ קמץ בז״ק

ו הָאָרֶץ יִקָּרֵא׃ כִּי־כְאִשָּׁה עֲזוּבָה וַעֲצוּבַת רוּחַ קְרָאָךְ
ז יְהוָה וְאֵשֶׁת נְעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃ בְּרֶגַע קָטֹן
ח עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֲקַבְּצֵךְ׃ בְּשֶׁצֶף קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי
פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ אָמַר גֹּאֲלֵךְ יְהוָה׃
ט כִּי־מֵי נֹחַ זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבֹר מֵי־נֹחַ עוֹד
י עַל־הָאָרֶץ כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְּצֹף עָלַיִךְ וּמִגְּעָר־בָּךְ׃ כִּי הֶהָרִים
יָמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוּטֶינָה וְחַסְדִּי מֵאִתֵּךְ לֹא־יָמוּשׁ וּבְרִית
יא שְׁלוֹמִי לֹא תָמוּט אָמַר מְרַחֲמֵךְ יְהוָה׃ עֲנִיָּה סֹעֲרָה
לֹא נֻחָמָה הִנֵּה אָנֹכִי מַרְבִּיץ בַּפּוּךְ אֲבָנַיִךְ וִיסַדְתִּיךְ
יב בַּסַּפִּירִים׃ וְשַׂמְתִּי כַּדְכֹד שִׁמְשֹׁתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ לְאַבְנֵי אֶקְדָּח
יג וְכָל־גְּבוּלֵךְ לְאַבְנֵי־חֵפֶץ׃ וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב
יד שְׁלוֹם בָּנָיִךְ׃ בִּצְדָקָה תִּכּוֹנָנִי רַחֲקִי מֵעֹשֶׁק כִּי־לֹא תִירָאִי
טו וּמִמְּחִתָּה כִּי לֹא־תִקְרַב אֵלָיִךְ׃ הֵן גּוֹר יָגוּר אֶפֶס מֵאוֹתִי
טז מִי־גָר אִתָּךְ עָלַיִךְ יִפּוֹל׃ הִן אָנֹכִי בָּרָאתִי חָרָשׁ נֹפֵחַ
בְּאֵשׁ פֶּחָם וּמוֹצִיא כְלִי לְמַעֲשֵׂהוּ וְאָנֹכִי בָּרָאתִי מַשְׁחִית
יז לְחַבֵּל׃ כָּל־כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח וְכָל־לָשׁוֹן תָּקוּם־
אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט תַּרְשִׁיעִי זֹאת נַחֲלַת עַבְדֵי יְהוָה וְצִדְקָתָם
מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה׃

נה

א הוֹי כָּל־צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לוֹ כָּסֶף לְכוּ שִׁבְרוּ
וֶאֱכֹלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְּלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יַיִן וְחָלָב׃
ב לָמָּה תִשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־לֶחֶם וִיגִיעֲכֶם בְּלוֹא לְשָׂבְעָה
שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ אֵלַי וְאִכְלוּ־טוֹב וְתִתְעַנַּג בַּדֶּשֶׁן נַפְשְׁכֶם׃
ג הַטּוּ אָזְנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם וְאֶכְרְתָה
ד לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חַסְדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים׃ הֵן עֵד לְאוּמִּים
ה נְתַתִּיו נָגִיד וּמְצַוֵּה לְאֻמִּים׃ הֵן גּוֹי לֹא־תֵדַע תִּקְרָא וְגוֹי
לֹא־יְדָעוּךָ אֵלֶיךָ יָרוּצוּ לְמַעַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל

נד, ט׳ כי־מי כת׳ י׳ עד כאן לספרדים אבל האשכנזים גם נח וכלם ביד׳ מאלו
מוסיפין עניה סערה יא׳ הסמ״ת ואה טא׳ הנה ק יג׳ קמץ מ״ק
נה, ג׳ כמא׳ הד׳ רשה ד׳ דגש אחר שורק

6 וואָרום ווי אַ ווייב פאַרלאָזן און פאַראומערט אין געמיט
טוט דיך צוריקרופן יהוה;
און אַ יוגנטווייב, קען זי דען נִמאס ווערן?
זאָגט דיין גאָט.
7 אויף אַ קליין רגע האָב איך דיך פאַרלאָזן,
אָבער מיט גרויס דערבאַרימונג וועל איך דיך אַיינ־
זאַמלען.
8 אין אויסגוס פון כעס[א]
האָב איך אַ רגע פאַרבאָרגן מיין פּנים פון דיר,
אָבער מיט אייביקער גענאָד
טו איך דיך דערבאַרימען,
זאָגט דיין אויסלייזער, גאָט.
9 וואָרום דאָס געוויסער פון נח איז דאָס מיר:
אַזוי ווי איך האָב געשוואָרן אַז דאָס געוויסער פון נח
זאָל מער ניט אַריבערגיין איבער דער ערד,
אַזוי האָב איך געשוואָרן ניט צו צערענען אויף דיר,
און ניט אָנצושרייען אויף דיר.
10 וואָרום די בערג מעגן זיך אָפּטאָן,
און די הייכן מעגן זיך וואַקלען,
אָבער מיין גענאָד וועט זיך פון דיר ניט אָפּטאָן,
און מיין בונד פון שלום וועט זיך ניט וואַקלען,
זאָגט דיין דערבאַרימער, גאָט.

11 דו אָרימע, פון שטורעם געטריבענע,
דו ניט געטרייסטע,
זע, איך לייג אויס דיינע שטיינער אין פאַרבן,
און וועל דיך גרונטפעסטן מיט סאַפּירשטיינער.
12 און איך וועל מאַכן דיינע טורעמשפּיצן פון רובין,
און דיינע טויערן פון גאַרפונקלשטיינער,
און דיין גאַנצן געמאַרק פון גלוסטיקע שטיינער.
13 און אַלע דיינע קינדער וועלן זיין געלערנטע פון גאָט;
און גרויס וועט זיין דער שלום פון דיינע קינדער.
14 אויף גערעכטיקייט וועסטו אויפגעשטעלט ווערן;
זיי ווייט פון דריקונג[ב], וואָרום דאַרפסט ניט מורא האָבן,
און פון אַ בראָך, וואָרום ער וועט ניט גענענען צו דיר.
15 זע, זאַמלען מעג מען זיך זאַמלען, אָבער אָן מיין ווילן;
ווער עס זאַמלט זיך אויף דיר, וועט פאַלן פון וועגן
דיר.
16 זע, איך האָב באַשאַפן דעם מיינסטער,
וואָס בלאָזט אין דעם קוילפייער,
און ברענגט אַרויס אַ געצייג פאַר זיין אַרבעט;
און איך האָב באַשאַפן דעם פאַרוויסטער צו צעשטערן.
17 איטלעך געצייג וואָס וועט געפורעמט ווערן קעגן דיר,
וועט ניט געלינגען,
און איטלעך צונג וואָס וועט זיך שטעלן אין משפּט מיט
דיר,
וועסטו שולדיק מאַכן.
דאָס איז די אַרב פון די קנעכט פון גאָט,
און זייער גערעכטער לוין פון מיר, זאָגט גאָט.

נה

1 העי, אַלע דאָרשטיקע, קומט נאָך וואַסער,
צומאָל דער וואָס האָט ניט קיין געלט;
קומט שאַפט אַייך אַיין און עסט,
און קומט שאַפט אַייך אַיין אָן געלט
און אָן געצאָלט ווין און מילך.
2 נאָך וואָס זאָלט איר געלט צאָלן פאַר ניט־ברויט?
און אַייער מי פאַרוואָס זעטיקט ניט?
הערן הערט מיר צו, און עסט גוטס,
און אַייער זעל וועט זיך קוויקן מיט פעטס.
3 נייגט אַייער אויער, און קומט צו מיר,
הערט, און אַייער זעל וועט לעבן;
און איך וועל אַייך שליסן אַן אייביקן בונד,
ווי די געטרייע חסָדים צו דודן.
4 זע, אַן עדות צו די פעלקער האָב איך אים געמאַכט,
אַ פירשט און באַפעלער פון די אומות.
5 זע, אַ פאָלק וואָס דו קענסט ניט, וועסטו רופן,
און אַ פאָלק וואָס קען דיך ניט, וועט לויפן צו דיר,
פון וועגן יהוה דיין גאָט,
און צוליב דעם הייליקן פון ישראל,
ווייל ער האָט דיך באַשיינט.

[א] וואָרטשפּיל: בְּשֶׁצֶף קֶצֶף.
[ב] ד. ה. פון אַנגסט פאַר דריקונג.

6 זוכט גאָט ווען ער קען געפונען ווערן,
רופט אים ווען ער איז נאָנט.
7 זאָל דער רשע פאַרלאָזן זיין וועג,
און דער מאַן פון אומרעכט זיינע טראַכטונגען;
און זאָל ער זיך אומקערן צו יהוה,
און ער וועט אים דערבאַרימען,
און צו אונדזער גאָט,
וואָרום ער פאַרגיט אַ סך.
8 וואָרום ניט מיינע טראַכטונגען זיינען אייערע טראַכ־
טונגען,
און ניט אייערע וועגן זיינען מיינע וועגן, זאָגט גאָט.
9 וואָרום ווי דער הימל איז העכער פון דער ערד,
אַזוי זיינען מיינע וועגן העכער פון אייערע וועגן,
און מיינע טראַכטונגען פון אייערע טראַכטונגען.
10 וואָרום אַזוי ווי עס נידערט פון הימל
דער רעגן און דער שניי,
און קערט זיך אַהינצו ניט אום,
נייערט ער טרינקט אָן די ערד,
און באַפרוכט זי און באַשפראָצט זי,
און גיט זריעה צו דעם זייער,
און ברויט צו דעם עסער;
11 אַזוי וועט זיין מיין וואָרט וואָס גייט אַרויס פון מיין מויל:
עס וועט זיך ניט אומקערן צו מיר ליידיק,
נייערט עס וועט טאָן וואָס איך האָב געוואָלט,
און באַגליקן אום וואָס איך האָב עס געשיקט.
12 וואָרום מיט שמחה וועט איר אַרויסגיין,
און בשלום וועט איר געפירט ווערן;
די בערג און די הייכן
וועלן אויסברעכן פאַר אייך אין געזאַנג,
און אַלע ביימער פון פעלד
וועלן קלאַפּן די הענט.
13 אָנשטאָטן דאָרן וועט אויפגיין אַ ציפּרעס,
און אָנשטאָטן ווילדגעוועקס וועט אויפגיין אַ מירט;
און עס וועט זיין פאַר אַ נאָמען צו גאָט,
פאַר אַן אייביקן צייכן וואָס וועט ניט פאַרשניטן ווערן.

ו כִּי פֵאֲרָךְ׃ דִּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ
ז קָרוֹב׃ יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל־
ח יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃ כִּי לֹא
מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם יְהוָה׃
ט כִּי־גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם
י וּמַחְשְׁבֹתַי מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג
מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ
יא וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזֹּרֵעַ וְלֶחֶם לָאֹכֵל׃ כֵּן יִהְיֶה
דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם כִּי אִם־עָשָׂה
יב אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו׃ כִּי־בְשִׂמְחָה
תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם
יג רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף׃ תַּחַת הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה
בְרוֹשׁ תַּחַת הַסִּרְפַּד יַעֲלֶה הֲדַס וְהָיָה לַיהוָה לְשֵׁם לְאוֹת
עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת׃

נו

א כֹּה אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי־קְרוֹבָה
ב יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצִדְקָתִי לְהִגָּלוֹת׃ אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה־
זֹּאת וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ
ג מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע׃ וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר הַנִּלְוָה אֶל־יְהוָה
לֵאמֹר הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאַל־יֹאמַר הַסָּרִיס
ד הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר
יִשְׁמְרוּ אֶת־שַׁבְּתוֹתַי וּבָחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפָצְתִּי וּמַחֲזִיקִים
ה בִּבְרִיתִי׃ וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וָשֵׁם טוֹב
מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶּן־לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת׃
ו וּבְנֵי הַנֵּכָר הַנִּלְוִים עַל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה אֶת־שֵׁם
יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לַעֲבָדִים כָּל־שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וּמַחֲזִיקִים
ז בִּבְרִיתִי׃ וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית

נה, ה׳ עד כאן   ו׳ הפטרה לתענית צבור   יג׳ ותחת ק   פתח באתנח

נו

1 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
היט רעכט, און טוט גערעכטיקייט,
וואָרום נאָנט איז מיין הילף צו קומען,
און מיין גערעכטיקייט זיך צו אַנטפּלעקן.
2 וויל צו דעם מאַן וואָס טוט דאָסדאָזיקע,
און דעם מענטשנקינד וואָס האַלט זיך דעראָן!
וואָס היט שבת, אים ניט צו פאַרשוועכן,
און היט זיין האַנט פון צו טאָן אַ שום בייז.
3 און ניט זאָגן זאָל דער פרעמדגעבאָרענער,
וואָס באַהעפט זיך צו גאָט, אַזוי צו זאָגן:
אָפּזונדערן וועט מיך אָפּזונדערן
גאָט פון זיין פאָלק;
און ניט זאָגן זאָל דער סָריס:
זע, איך בין אַ טרוקענער בוים.
4 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט
אויף די סָריסים וואָס היטן מיינע שבתים,
און וויילן אויס דאָס וואָס איך וויל,
און האַלטן זיך אָן מיין בונד:
5 זיי וועל איך געבן אין מיין הויז
און אין מיינע מויערן
אַן אָנדענק און אַ נאָמען,
בעסער פון זין און פון טעכטער;
אַן אייביקן נאָמען וועל איך זיי געבן,
וואָס וועט ניט פאַרשניטן ווערן.
6 און די פרעמדגעבאָרענע וואָס באַהעפטן זיך צו גאָט,
אים צו טאָן דינסט,
און ליב צו האָבן דעם נאָמען פון גאָט,
אים צו זיין פאַר קנעכט;
איטלעכער וואָס היט שבת אים ניט צו פאַרשוועכן,
און האַלט זיך אָן מיין בונד,
7 זיי וועל איך ברענגען צו מיין הייליקן באַרג,
און וועל זיי דערפרייען אין מיין הויז פון געבעט;

תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי
בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים׃ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה מְקַבֵּץ ח
נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו לְנִקְבָּצָיו׃ כֹּל חַיְתוֹ שָׂדָי ט
אֵתָיוּ לֶאֱכֹל כָּל־חַיְתוֹ בַּיָּעַר׃ צֹפָו עִוְרִים כֻּלָּם לֹא י
יָדָעוּ כֻּלָּם כְּלָבִים אִלְּמִים לֹא יוּכְלוּ לִנְבֹּחַ הֹזִים שֹׁכְבִים
אֹהֲבֵי לָנוּם׃ וְהַכְּלָבִים עַזֵּי־נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שָׂבְעָה וְהֵמָּה יא
רֹעִים לֹא יָדְעוּ הָבִין כֻּלָּם לְדַרְכָּם פָּנוּ אִישׁ לְבִצְעוֹ
מִקָּצֵהוּ׃ אֵתָיוּ אֶקְחָה־יַיִן וְנִסְבְּאָה שֵׁכָר וְהָיָה כָזֶה יוֹם יב
מָחָר גָּדוֹל יֶתֶר מְאֹד׃

נז

הַצַּדִּיק אָבָד וְאֵין אִישׁ שָׂם עַל־לֵב וְאַנְשֵׁי־חֶסֶד נֶאֱסָפִים א
בְּאֵין מֵבִין כִּי־מִפְּנֵי הָרָעָה נֶאֱסַף הַצַּדִּיק׃ יָבוֹא שָׁלוֹם ב
יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם הֹלֵךְ נְכֹחוֹ׃ וְאַתֶּם קִרְבוּ־הֵנָּה ג
בְּנֵי עֹנְנָה זֶרַע מְנָאֵף וַתִּזְנֶה׃ עַל־מִי תִּתְעַנָּגוּ עַל־מִי ד
תַּרְחִיבוּ פֶה תַּאֲרִיכוּ לָשׁוֹן הֲלוֹא־אַתֶּם יִלְדֵי־פֶשַׁע זֶרַע
שָׁקֶר׃ הַנֵּחָמִים בָּאֵלִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן שֹׁחֲטֵי הַיְלָדִים ה
בַּנְּחָלִים תַּחַת סְעִפֵי הַסְּלָעִים׃ בְּחַלְּקֵי־נַחַל חֶלְקֵךְ הֵם ו
הֵם גּוֹרָלֵךְ גַּם־לָהֶם שָׁפַכְתְּ נֶסֶךְ הֶעֱלִית מִנְחָה הַעַל
אֵלֶּה אֶנָּחֵם׃ עַל הַר־גָּבֹהַּ וְנִשָּׂא שַׂמְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ גַּם־ ז
שָׁם עָלִית לִזְבֹּחַ זָבַח׃ וְאַחַר הַדֶּלֶת וְהַמְּזוּזָה שַׂמְתְּ ח
זִכְרוֹנֵךְ כִּי מֵאִתִּי גִּלִּית וַתַּעֲלִי הִרְחַבְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ וַתִּכְרָת־
לָךְ מֵהֶם אָהַבְתְּ מִשְׁכָּבָם יָד חָזִית׃ וַתָּשֻׁרִי לַמֶּלֶךְ ט
בַּשֶּׁמֶן וַתַּרְבִּי רִקֻּחָיִךְ וַתְּשַׁלְּחִי צִרַיִךְ עַד־מֵרָחֹק וַתַּשְׁפִּילִי
עַד־שְׁאוֹל׃ בְּרֹב דַּרְכֵּךְ יָגַעַתְּ לֹא אָמַרְתְּ נוֹאָשׁ חַיַּת י
יָדֵךְ מָצָאת עַל־כֵּן לֹא חָלִית׃ וְאֶת־מִי דָּאַגְתְּ וַתִּירְאִי כִּי יא
תְכַזֵּבִי וְאוֹתִי לֹא זָכַרְתְּ לֹא־שַׂמְתְּ עַל־לִבֵּךְ הֲלֹא אֲנִי
מַחְשֶׁה וּמֵעֹלָם וְאוֹתִי לֹא תִירָאִי׃ אֲנִי אַגִּיד צִדְקָתֵךְ יב

נו, ח׳ פת׳ סמך · י׳ צ׳ וכתיב צפיו קרי · קמץ במ״ק · נז, א׳ קמץ במ״ק · ט׳ חסר י׳

זייערע בראַנדאָפּפער און זייערע שלאַכטאָפּפער
וועלן זיין צו באַווייליקונג אויף מיין מזבח;
וואָרום מיין הויז וועט גערופן ווערן
דאָס הויז פון געבעט פאַר אַלע פעלקער.
8 אַזוי זאָגט גאָט דער האַר,
דער וואָס זאַמלט איין די פאַרשטויסענע פון ישׂראל:
איך וועל נאָך איינזאַמלען צו אים,
די וואָס פלעגן זיך איינזאַמלען קעגן אים.

9 אַלע חיות פון פעלד, קומט אַהער עסן,
אַלע חיות אין וואַלד!
10 זיינע וועכטער זיינען בלינדע אַלע,
זיי ווייסן גאָרניט;
שטומע הינט זיינען זיי אַלע,
זיי קענען ניט בילן;
זיי ליגן און חלומען,
זיי האָבן ליב שלאָפן.
11 און די הינט זיינען ווילד זשעדנע,
זיי ווייסן ניט פון זעט;
און יענע זיינען פאַסטוכער
וואָס ווייסן ניט אַכט צו געבן;
זיי אַלע קערן זיך צו זייער וועג,
איטלעכער צו זיין גייציקייט, פון עק צו עק.
12 „קומט, איך וועל ברענגען וויין,
און לאָמיר זויפן דעם טרונק;
און ווי דער אַזוי זאָל זיין מאָרגעדיקער טאָג,
און גרעסער נאָך פיל“.

נז

1 דער גערעכטער גייט אונטער,
און קיין מענטש נעמט ניט צום האַרצן,
און פרומע לייט ווערן אַוועקגענומען,
און קיינער באַטראַכט ניט,
אַז פון וועגן דער שלעכטיקייט
איז אַוועקגענומען געוואָרן דער גערעכטער.
2 ער גייט צו זיין פריד;
אויף זייערע קבר־געלעגערס רוען
די וואָס זיינען געגאַנגען אין זייער ערלעכקייט.

3 און איר גענענט אַהער,
זין פון אַ כישופמאַכערין,
זאָמען פון אַ נואף און אַ זונה.
4 אויף וועמען מאַכט איר אַייך לוסטיק?
אויף וועמען רייסט איר אויף דאָס מויל,
שטעקט איר אַרויס אַ צונג?
פאַרוואָר, איר זייט קינדער פון פאַרברעך,
זאָמען פון ליגן,
5 איר וואָס דערהיצט אַייך צווישן די אייכנביימער,
אונטער יעטוועדער צווייגהאַפטיקן בוים;
וואָס שעכט די קינדער אין די טאָלן,
אונטער די שפּאַלטן פון די פעלזן.
6 צווישן די גלאַטע שטיינער פון טאָל איז דיין טייל[א],
זיי, זיי זיינען דיין גורל;
צו זיי אויך האָסטו געגאָסן גיסאָפּפער,
האָסטו אויפגעבראַכט שפּייזאָפּפער.
זאָל איך וועגן דעם זיך באַרוען?
7 אויף אַ הויכן און דערהויבענעם באַרג
האָסטו דיין געלעגער געמאַכט;
אַהין אויך ביסטו אַרויפגעגאַנגען
שלאַכטאָפּפער צו שלאַכטן.
8 און הינטער דער טיר און דעם בייסטידל
האָסטו אַרויפגעטאָן דיין דערמאָנצייכן,
וואָרום פון מיר ביסטו אָפן אַוועקגעגאַנגען;
האָסט ברייט געמאַכט דיין געלעגער,
און האָסט דיר אויסגעקליבן פון די
וואָס דו האָסט זייער געלעגער ליב געהאַט,
זייער האַנט געזען.
9 און ביסט געגאַנגען צום מלך מיט זאַלב,
און האָסט געמערט דיינע בשׂמים;
און האָסט געשיקט דיינע שלוחים ביז אין דער ווייט,
און ביז אין אונטערערד געמאַכט נידערן.
10 פון דיינע פיל וועגן ביסטו מיד געוואָרן,
אָבער האָסט ניט געזאָגט: פאַרפאַלן!
שטאַרקייט אין דיין האַנט האָסטו געפונען,
דרום האָסטו זיך ניט געקימערט.
11 און פאַר וועמען האָסטו זיך געשראָקן און מורא געהאַט,
אַז דו זאָלסט זיך פאַרשטעלן?
אַז אָן מיר האָסטו ניט געדאַכט,
ניט גענומען זיך צום האַרצן;
פאַרוואָר, איך שווייג, און פון אייביק אָן,
דרום האָסטו ניט מורא פאַר מיר.
12 וועל איך דערציילן דיין „גערעכטיקייט“,

[א] וואָרטשפּיל: בְּחַלְּקֵי נַחַל חֶלְקֵךְ.

יג וְאֶת־מַעֲשַׂיִךְ וְלֹא יוֹעִילוּךְ׃ בְּזַעֲקֵךְ יַצִּילֻךְ קִבּוּצַיִךְ וְאֶת־
כֻּלָּם יִשָּׂא־רוּחַ יִקַּח־הָבֶל וְהַחוֹסֶה בִי יִנְחַל־אֶרֶץ וְיִירַשׁ
יד הַר־קָדְשִׁי׃ וְאָמַר סֹלּוּ־סֹלּוּ פַּנּוּ־דָרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל
טו מִדֶּרֶךְ עַמִּי׃ כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ
שְׁמוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת־דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ לְהַחֲיוֹת
טז רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים׃ כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב
וְלֹא לָנֶצַח אֶקְּצוֹף כִּי־רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי
יז עָשִׂיתִי׃ בַּעֲוֹן בִּצְעוֹ קָצַפְתִּי וְאַכֵּהוּ הַסְתֵּר וְאֶקְצֹף וַיֵּלֶךְ
יח שׁוֹבָב בְּדֶרֶךְ לִבּוֹ׃ דְּרָכָיו רָאִיתִי וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאַנְחֵהוּ וַאֲשַׁלֵּם
יט נִחֻמִים לוֹ וְלַאֲבֵלָיו׃ בּוֹרֵא נוּב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם
כ לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו׃ וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם
כא נִגְרָשׁ כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט׃ אֵין
שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהַי לָרְשָׁעִים׃

נח

א קְרָא בְגָרוֹן אַל־תַּחְשֹׂךְ כַּשּׁוֹפָר הָרֵם קוֹלֶךָ וְהַגֵּד לְעַמִּי
ב פִּשְׁעָם וּלְבֵית יַעֲקֹב חַטֹּאתָם׃ וְאוֹתִי יוֹם יוֹם יִדְרֹשׁוּן
וְדַעַת דְּרָכַי יֶחְפָּצוּן כְּגוֹי אֲשֶׁר־צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט
אֱלֹהָיו לֹא עָזָב יִשְׁאָלוּנִי מִשְׁפְּטֵי־צֶדֶק קִרְבַת אֱלֹהִים
ג יֶחְפָּצוּן׃ לָמָּה צַּמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תֵדָע
ד הֵן בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ־חֵפֶץ וְכָל־עַצְּבֵיכֶם תִּנְגֹּשׂוּ׃ הֵן
לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע לֹא־תָצוּמוּ
ה כַיּוֹם לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם׃ הֲכָזֶה יִהְיֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ
יוֹם עַנּוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ הֲלָכֹף כְּאַגְמֹן רֹאשׁוֹ וְשַׂק וָאֵפֶר
ו יַצִּיעַ הֲלָזֶה תִּקְרָא־צוֹם וְיוֹם רָצוֹן לַיהוָה׃ הֲלוֹא זֶה
צוֹם אֶבְחָרֵהוּ פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת רֶשַׁע הַתֵּר אֲגֻדּוֹת מוֹטָה
ז וְשַׁלַּח רְצוּצִים חָפְשִׁים וְכָל־מוֹטָה תְּנַתֵּקוּ׃ הֲלוֹא פָרֹס
לָרָעֵב לַחְמֶךָ וַעֲנִיִּים מְרוּדִים תָּבִיא בָיִת כִּי־תִרְאֶה עָרֹם

נ ז, יד׳ הפטרת יום כפור לשחרית   יט׳ נ״ב קרי   כ׳ קמץ בז״ק
נ ח, ב׳ קמץ בז״ק   ג׳ רבי׳ בדגש

אוּן דײַנע מעשׂים, זיי וועלן דיר ניט גוטס טאָן.
13 אַז דו שרײַסט, זאָלן דײַנע געזאַמלען דיך מציל זײַן;
אָבער זיי אַלעמען וועט דער ווינט אַוועקטראָגן,
וועט אַ הויך אַוועקנעמען;
און דער וואָס באַשיצט זיך אין מיר
וועט אַרבן דאָס לאַנד,
און ירשען מײַן הייליקן באַרג.
14 און ער וועט זאָגן:
טרעט אויס, טרעט אויס, ראַמט אָפּ דעם וועג,
הייבט אויף די שטרויכלונג
פון דעם וועג פון מײַן פאָלק.
15 וואָרום אַזוי זאָגט דער הויכער און דערהויבענער,
דער וואָס רוט אייביק, און הייליק איז זײַן נאָמען:
אין הויכקייט און הייליקייט טו איך רוען,
אָבער אויך בײַם דערשלאָגענעם און געפאַלענעם אין גמיט,
אויפצולעבן דאָס געמיט פון געפאַלענע,
און אויפצולעבן דאָס האַרץ פון דערשלאָגענע.
16 וואָרום ניט אייביק טו איך קריגן,
און ניט תמיד טו איך צערענען;
וואָרום דער גייסט וואָס באַקליידט זיך, איז פון מיר,
און די נשמות האָב איך געמאַכט.
17 פאַר דער זינד פון זײַן גײַציקייט
האָב איך געצערנט, און אים געשלאָגן,
מיך פאַרבאָרגן און געצערנט,
ווײַל ער איז אָפּקערעריש געגאַנגען
אין וועג פון זײַן האַרצן.
18 איך האָב געזען זײַנע וועגן,
אָבער איך וועל אים היילן, און וועל אים פירן,
און וועל באַצאָלן נחמות
אים און זײַנע טרויערער.
19 איך באַשאַף אַ ליפּנפרוכט:
„שלום, שלום צום נאָנטן און צום ווײַטן!"
זאָגט גאָט,
און איך וועל אים היילן.
20 אָבער די רשעים זײַנען ווי אַ ים אַ געטריבענער,
וואָס קען זיך ניט אײַנשטילן,
און זײַנע וואַסערן טרײַבן קויט און ליים.
21 ניטאָ קיין שלום, זאָגט מײַן גאָט,
פאַר די רשעים.

נח 1 רוף מיט קעל, זאָלסט ניט צוריקהאַלטן,
אַזוי ווי אַ שופר הייב אויף דײַן קול,
און זאָג מײַן פאָלק זייער פאַרברעך,
און דעם הויז פון יעקב זייערע זינד.
2 און זיי זוכן מיך נאָך טאָג פאַר טאָג,
און וויסן מײַנע וועגן באַגערן זיי!
אַזוי ווי אַ פאָלק וואָס טוט גערעכטיקייט,
און פאַרלאָזט ניט דאָס געזעץ פון זײַן גאָט,
פאַרלאַנגען זיי פון מיר משפּטים גערעכטע,
די נאָנטקייט פון גאָט באַגערן זיי.
3 „פאַרוואָס פאַסטן מיר, און דו זעסט ניט?
פּײַניקן מיר אונדזער זעל, און דו מערקסט ניט?"
זעט, אין טאָג פון אײַער פאַסטן געפינט איר אַן עסק,
און אַלע אײַערע אַרבעטער טוט איר דריקן.
4 איר פאַסט דאָך נאָר פאַר קריג און שטרײַט,
און צו שלאָגן מיטן פויסט פון אומרעכט;
איר פאַסט ניט אין אַזאַ טאָג
צו מאַכן הערן אין דער הייך אײַער קול.
5 איז אַזאַ דאָס פאַסטן וואָס איך האָב אויסגעוויילט?
אַ טאָג פאַר אַ מענטשן צו פּײַניקן זײַן זעל?
צו בייגן ווי אַ וואַסערריטל זײַן קאָפּ,
און זאַק און אַש זאָל ער זיך אויסבעטן?
צי דאָס רופסטו פאַסטן,
און אַ טאָג פון באַווייליקונג צו גאָט?
6 איז ניט דאָס דאָס פאַסטן וואָס איך האָב אויסגעוויילט:
לויז מאַכן די קייטן פון אומרעכט,
אָפּבינדן די בינדשטריק פון יאָך,
און אַרויסלאָזן פרײַ די געדריקטע,
און יעטוועדער יאָך זאָלט איר צעברעכן?
7 איז עס ניט, אָפּצוברעכן פון דײַן ברויט דעם הונגעריקן,
און פאַרוואָגלטע אָרימע זאָלסטו אַרײַנברענגען אין הויז?
אַז דו זעסט אַ נאַקעטן, זאָלסטו אים באַדעקן,

ח וְכִסִּיתוֹ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלָּם׃ אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר אוֹרֶךָ
וַאֲרֻכָתְךָ מְהֵרָה תִצְמָח וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ כְּבוֹד יְהוָה
ט יַאַסְפֶךָ׃ אָז תִּקְרָא וַיהוָה יַעֲנֶה תְּשַׁוַּע וְיֹאמַר הִנֵּנִי אִם־
י תָּסִיר מִתּוֹכְךָ מוֹטָה שְׁלַח אֶצְבַּע וְדַבֶּר־אָוֶן׃ וְתָפֵק
לָרָעֵב נַפְשֶׁךָ וְנֶפֶשׁ נַעֲנָה תַּשְׂבִּיעַ וְזָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹרֶךָ
יא וַאֲפֵלָתְךָ כַּצָּהֳרָיִם׃ וְנָחֲךָ יְהוָה תָּמִיד וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת
נַפְשֶׁךָ וְעַצְמֹתֶיךָ יַחֲלִיץ וְהָיִיתָ כְּגַן רָוֶה וּכְמוֹצָא מַיִם אֲשֶׁר
יב לֹא־יְכַזְּבוּ מֵימָיו׃ וּבָנוּ מִמְּךָ חָרְבוֹת עוֹלָם מוֹסְדֵי דוֹר־
וָדוֹר תְּקוֹמֵם וְקֹרָא לְךָ גֹּדֵר פֶּרֶץ מְשֹׁבֵב נְתִיבוֹת לָשָׁבֶת׃
יג אִם־תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקָרָאתָ
לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָה מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ
יד מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר׃ אָז תִּתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ
עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי
יְהוָה דִּבֵּר׃

נט

א הֵן לֹא־קָצְרָה יַד־יְהוָה מֵהוֹשִׁיעַ וְלֹא־כָבְדָה אָזְנוֹ מִשְּׁמוֹעַ׃
ב כִּי אִם־עֲוֺנֹתֵיכֶם הָיוּ מַבְדִּלִים בֵּינֵכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם
ג וְחַטֹּאותֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִכֶּם מִשְּׁמוֹעַ׃ כִּי כַפֵּיכֶם
נְגֹאֲלוּ בַדָּם וְאֶצְבְּעוֹתֵיכֶם בֶּעָוֺן שִׂפְתוֹתֵיכֶם דִּבְּרוּ־שֶׁקֶר
ד לְשׁוֹנְכֶם עַוְלָה תֶהְגֶּה׃ אֵין־קֹרֵא בְצֶדֶק וְאֵין נִשְׁפָּט
בֶּאֱמוּנָה בָּטוֹחַ עַל־תֹּהוּ וְדַבֶּר־שָׁוְא הָרוֹ עָמָל וְהוֹלֵיד אָוֶן׃
ה בֵּיצֵי צִפְעוֹנִי בִּקֵּעוּ וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ יֶאֱרֹגוּ הָאֹכֵל מִבֵּיצֵיהֶם
ו יָמוּת וְהַזּוּרֶה תִּבָּקַע אֶפְעֶה׃ קוּרֵיהֶם לֹא־יִהְיוּ לְבֶגֶד וְלֹא
יִתְכַּסּוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי־אָוֶן וּפֹעַל חָמָס
ז בְּכַפֵּיהֶם׃ רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרֻצוּ וִימַהֲרוּ לִשְׁפֹּךְ דָּם נָקִי
ח מַחְשְׁבוֹתֵיהֶם מַחְשְׁבוֹת אָוֶן שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּמְסִלּוֹתָם׃ דֶּרֶךְ
שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וְאֵין מִשְׁפָּט בְּמַעְגְּלוֹתָם נְתִיבוֹתֵיהֶם עִקְּשׁוּ

נח, יד׳ יתיר ו׳ עד כאן נט, ב׳ מלא ו׳ ח׳ קמץ בז״ק

אונ פון דיין אייגן פלייש זאָלסטו זיך ניט פאַרהוילן?
8 דענסמאָל וועט אויסברעכן ווי דער פרימאָרגן דיין ליכט,
אונ דיין היילונג וועט אַרויסשפּראָצן גיך;
אונ דיר פאַרויס וועט גיין דיין גערעכטיקייט,
אונ די פּראַכט פון גאָט וועט דיך נאָכבאַלייטן.
9 דענסמאָל וועסטו רופן, אונ גאָט וועט ענטפערן;
וועסט שרייען, אונ ער וועט זאָגן: דאָ בין איך!
אַז דו וועסט אָפּטאָן פון צווישן דיר פאַריאָכונג,
טייטלען מיטן פינגער, אונ רעדן אומרעכט;
10 אונ וועסט אויסשטרעקן צום הונגעריקן דיין זעל,
אונ די געדריקטע זעל וועסטו זעטן;
דענסמאָל וועט אויפשיינען אין חושך דיין ליכט,
אונ דיין פינצטערקייט ווי מיטן טאָג.
11 אונ גאָט וועט דיך פירן תמיד,
אונ וועט זעטן אין טריקעניש דיין זעל,
אונ דיינע ביינער וועט ער שטאַרקן;
אונ וועסט זיין ווי אַ גאָרטן אַן אָנגעטרונקענער,
אונ ווי אַן אויסגאַנג וואַסער
וואָס זיינע וואַסערן טוען ניט פעלשן.
12 אונ מע וועט אָפּבויען בײ דיר אייביקע חורבות,
גרונטפעסטן פון דור־דורות וועסטו אויפשטעלן;
אונ מע וועט דיך רופן פאַרמויערער פון בראָכן,
באַנייער פון וועגן צום ווינען.
13 אַז דו וועסט אָפּהאַלטן צוליב שבת דיין פוס,
פון טאָן דיינע עסקים אין מיין הייליקן טאָג;
אונ וועסט רופן שבת אַ תענוג,
דעם הייליקן [טאָג] פון גאָט, געערלעכט;
אונ וועסט אים ערלעכן, ניט צו טאָן דיינע גאַנגען,
ניט צו געפינען דיר אַן עסק, אָדער אָפּרעדן אַ זאַך;

14 דענסמאָל וועסטו זיך קוויקן מיט גאָט,
אונ איך וועל דיך אַרויפזעצן אויף די הייכן פון דער ערד,
אונ דיך מאַכן עסן די אַרב פון דיין פאָטער יעקב;
וואָרום דאָס מויל פון גאָט האָט גערעדט.

נט

1 זעט, די האַנט פון גאָט איז ניט קורץ צו העלפן,
אונ זיין אויער איז ניט שווער צו הערן;
2 נאָר אַייערע זינד פלעגן צעשיידן
צווישן אַייך אונ אַייער גאָט,
אונ אַייערע חטאים האָבן פאַרבאָרגן זיין פנים פון אַייך,
ניט צוצוהערן.
3 וואָרום אַייערע הענט זיינען באַפלעקט מיט בלוט,
אונ אַייערע פינגער מיט זינד;
אַייערע ליפן זאָגן ליגן,
אַייער צונג רעדט אומרעכט.
4 קיינער לאַדט ניט מיט גערעכטיקייט,
אונ קיינער טענהט ניט מיט אמת;
מע פאַרזיכערט זיך אויף נישט, אונ מע רעדט פאַלש,
מע טראָגט אומגליק, אונ מע געבערט אומרעכט.
5 אייער פון אַ שלאַנג בריען זיי אויס,
אונ שפּינוועבס טוען זיי וועבן;
דער וואָס עסט פון זייערע אייער שטאַרבט,
אונ דאָס צעדריקטע ברעכט אויס אין אַ נאָטערשלאַנג.
6 זייערע געוועבן זיינען ניט אויף אַ בגד,
אונ מען קען זיך ניט צודעקן מיט זייערע אַרבעט;
זייערע אַרבעט איז אַרבעט פון אומרעכט,
אונ אויפטו פון רויב איז אין זייערע הענט.
7 זייערע פיס לויפן צו שלעכטס,
אונ זיי אַיילן צו פאַרגיסן אומשולדיק בלוט;
זייערע טראַכטונגען זיינען טראַכטונגען פון אומרעכט,
פאַרוויסטונג אונ בראָך זיינען אין זייערע שליאַכן.
8 דעם וועג פון שלום ווייסן זיי ניט,
אונ ניטאָ קיין גערעכטיקייט אין זייערע גענג;

זיי האָבן פאַרקרימט זייערע שטעגן,
קיינער וואָס טרעט דערויף ווייס ניט פון שלום.

9 דרום איז גערעכטיקייט ווייט פון אונדז,
און אונדז דערגרייכט ניט קיין הילף;
מיר האָפן אויף ליכט, ערשט עס איז חושך,
אויף שיין, און מיר גייען אין פינצטערניש.
10 מיר טאַפּן ווי בלינדע אָן דער וואַנט,
און אַזוי ווי אָן אויגן טאַפּן מיר אַרום;
מיר שטרויכלען אין מיטן טאָג, ווי אין אָוונט,
מיר זיינען אין חושכנישן אַזוי ווי די מתים.
11 מיר ברומען ווי די בערן אַלע,
און קלאָגן ווי די טויבן קלאָגן מיר;
מיר האָפן אויף גערעכטיקייט, און ניטאָ,
אויף אַ ישועה, און זי איז ווייט פון אונדז.
12 וואָרום פיל זיינען אונדזערע פאַרברעכן פאַר דיר,
און אונדזערע חטאים זאָגן עדות קעגן אונדז;
וואָרום אונדזערע פאַרברעכן זיינען ביי אונדז,
און אונדזערע זינד—זיי ווייסן מיר וויל:
13 ברעכן און לייקענען אָן יהוה,
און זיך אָפּקערן פון הינטער אונדזער גאָט,
רעדן רויב און אָפּקערונג,
טראָגן און אַרויסברענגען פון האַרצן פאַלשע רייד.
14 און אָפּגעטרעטן אַהינטער איז גערעכטיקייט,
און רעכטפאַרטיקייט שטייט פון דער ווייטן,
וואָרום געשטרויכלט אין גאַס איז דער אמת,
און ערלעכקייט קען ניט אַריינקומען.
15 און דער אמת פעלט,
און דער וואָס קערט זיך אָפּ פון בייז,
ווערט פאַר משוגע געהאַלטן.

און גאָט האָט געזען,
און עס איז געווען שלעכט אין זיינע אויגן,
וואָס קיין גערעכטיקייט איז ניטאָ.
16 און ער האָט געזען, אַז קיין מענטש איז ניטאָ,
און זיך פאַרוווּנדערט, וואָס קיינער שטעלט זיך ניט איין;
האָט אים זיין אָרעם געהאָלפן,
און זיין גערעכטיקייט, זי האָט אים אונטערגעלענט.
17 און ער האָט אָנגעטאָן גערעכטיקייט ווי אַ פאַנצער,
און אַ קיווער פון הילף אויף זיין קאָפּ;
און ער האָט אָנגעטאָן קליידער פון נקמה צום מלבוש,
און זיך איינגעוויקלט ווי אין אַ מאַנטל אין צאָרן.
18 אַזוי ווי נאָך די טואונגען, אַזויערנאָך וועט ער באַצאָלן,
גרימצאָרן צו זיינע פיינט, פאַרגעלטונג צו זיינע שׂונאים;
צו די אינדזלען וועט ער פאַרגעלטונג באַצאָלן.
19 און מע וועט מורא האָבן פאַרן נאָמען יהוה פון מערב,
און פון אויפגאַנג פון זון פאַר זיין פּראַכט;
וואָרום דער פיינט וועט קומען ווי אַ שטראָם,
וואָס דער אָטעם פון גאָט טרייבט אים אָן.

20 און קומען וועט אַן אויסלייזער פאַר ציון,
און פאַר די אָפּגעקערטע פון זינד אין יעקב,
זאָגט גאָט.
21 און איך—דאָס איז מיין בונד מיט זיי,
זאָגט גאָט:

ט לָהֶם כָּל דֹּרֵךְ בָּהּ לֹא יָדַע שָׁלוֹם׃ עַל־כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט
מִמֶּנּוּ וְלֹא תַשִּׂיגֵנוּ צְדָקָה נְקַוֶּה לָאוֹר וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ לִנְגֹהוֹת
י בָּאֲפֵלוֹת נְהַלֵּךְ׃ נְגַשְׁשָׁה כַעִוְרִים קִיר וּכְאֵין עֵינַיִם
נְגַשֵּׁשָׁה כָּשַׁלְנוּ בַצָּהֳרַיִם כַּנֶּשֶׁף בָּאַשְׁמַנִּים כַּמֵּתִים׃
יא נֶהֱמֶה כַדֻּבִּים כֻּלָּנוּ וְכַיּוֹנִים הָגֹה נֶהְגֶּה נְקַוֶּה לַמִּשְׁפָּט
יב וָאַיִן לִישׁוּעָה רָחֲקָה מִמֶּנּוּ׃ כִּי־רַבּוּ פְשָׁעֵינוּ נֶגְדֶּךָ וְחַטֹּאותֵינוּ
יג עָנְתָה בָּנוּ כִּי־פְשָׁעֵינוּ אִתָּנוּ וַעֲוֺנֹתֵינוּ יְדַעֲנוּם׃ פָּשֹׁעַ וְכַחֵשׁ
בַּיהוָה וְנָסוֹג מֵאַחַר אֱלֹהֵינוּ דַּבֶּר־עֹשֶׁק וְסָרָה הֹרוֹ וְהֹגוֹ
יד מִלֵּב דִּבְרֵי־שָׁקֶר׃ וְהֻסַּג אָחוֹר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה מֵרָחוֹק
תַּעֲמֹד כִּי־כָשְׁלָה בָרְחוֹב אֱמֶת וּנְכֹחָה לֹא־תוּכַל לָבוֹא׃
טו וַתְּהִי הָאֱמֶת נֶעְדֶּרֶת וְסָר מֵרָע מִשְׁתּוֹלֵל וַיַּרְא יְהוָה וַיֵּרַע
טז בְּעֵינָיו כִּי־אֵין מִשְׁפָּט׃ וַיַּרְא כִּי־אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתּוֹמֵם כִּי
יז אֵין מַפְגִּיעַ וַתּוֹשַׁע לוֹ זְרֹעוֹ וְצִדְקָתוֹ הִיא סְמָכָתְהוּ׃ וַיִּלְבַּשׁ
צְדָקָה כַּשִּׁרְיָן וְכוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ וַיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי נָקָם
יח תִּלְבֹּשֶׁת וַיַּעַט כַּמְעִיל קִנְאָה׃ כְּעַל גְּמֻלוֹת כְּעַל יְשַׁלֵּם
יט חֵמָה לְצָרָיו גְּמוּל לְאֹיְבָיו לָאִיִּים גְּמוּל יְשַׁלֵּם׃ וְיִירְאוּ
מִמַּעֲרָב אֶת־שֵׁם יְהוָה וּמִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ כִּי־יָבוֹא
כ כַנָּהָר צָר רוּחַ יְהוָה נֹסְסָה בוֹ׃ וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי
כא פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה׃ וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר
יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־
יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

ס

א קוּמִי אוֹרִי כִּי־בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ זָרָח׃ כִּי־
ב הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה־אֶרֶץ וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְהוָה
ג וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה׃ וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֵךְ וּמְלָכִים לְנֹגַהּ
ד זַרְחֵךְ׃ שְׂאִי־סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ

נ ט, יב׳ מלא ו   טז׳ כצ״ל   יז׳ דמי ופה   ס, א׳ הפטרת כי תבא

מיין גייסט וואָס אויף דיר,
און מיינע ווערטער וואָס איך האָב אַריינגעטאָן אין דיין מויל,
וועלן זיך ניט אָפּטאָן פון דיין מויל,
און פון דעם מויל פון דיינע קינדער,
און פון דעם מויל פון דיינע קינדסקינדער,
זאָגט גאָט,
פון אַצונד און ביז אייביק.

ס 1 שטיי אויף, לייכט אויף, וואָרום דיין ליכט איז געקומען,
און די פּראַכט פון גאָט שיינט אויף איבער דיר.
2 וואָרום זע, פינצטערניש וועט באַדעקן די ערד,
און אַ נעבל די פעלקער,
אָבער אויף דיר וועט אויפשיינען גאָט,
און זיין פּראַכט וועט זיך ווייזן אויף דיר.
3 און פעלקער וועלן גיין פאַר דיין ליכט,
און מלכים פאַר דער העלקייט פון דיין שיין.

4 הייב אויף רונד אַרום דיינע אויגן, און זע:
זיי אַלע זיינען איינגעזאַמלט, זיי קומען צו דיר;

ה בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וּבְנֹתַיִךְ עַל־צַד תֵּאָמַנָה׃ אָז תִּרְאִי
וְנָהַרְתְּ וּפָחַד וְרָחַב לְבָבֵךְ כִּי־יֵהָפֵךְ עָלַיִךְ הֲמוֹן יָם חֵיל
ו גּוֹיִם יָבֹאוּ לָךְ׃ שִׁפְעַת גְּמַלִּים תְּכַסֵּךְ בִּכְרֵי מִדְיָן וְעֵיפָה
כֻּלָּם מִשְּׁבָא יָבֹאוּ זָהָב וּלְבוֹנָה יִשָּׂאוּ וּתְהִלֹּת יְהוָה
ז יְבַשֵּׂרוּ׃ כָּל־צֹאן קֵדָר יִקָּבְצוּ לָךְ אֵילֵי נְבָיוֹת יְשָׁרְתוּנֶךְ
ח יַעֲלוּ עַל־רָצוֹן מִזְבְּחִי וּבֵית תִּפְאַרְתִּי אֲפָאֵר׃ מִי־אֵלֶּה
ט כָּעָב תְּעוּפֶינָה וְכַיּוֹנִים אֶל־אֲרֻבֹּתֵיהֶם׃ כִּי־לִי ׀ אִיִּים יְקַוּוּ
וָאֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ בָּרִאשֹׁנָה לְהָבִיא בָנַיִךְ מֵרָחוֹק כַּסְפָּם
וּזְהָבָם אִתָּם לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהַיִךְ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי
י פֵאֲרָךְ׃ וּבָנוּ בְנֵי־נֵכָר חֹמֹתַיִךְ וּמַלְכֵיהֶם יְשָׁרְתוּנֶךְ כִּי
יא בְקִצְפִּי הִכִּיתִיךְ וּבִרְצוֹנִי רִחַמְתִּיךְ׃ וּפִתְּחוּ שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד
יוֹמָם וָלַיְלָה לֹא יִסָּגֵרוּ לְהָבִיא אֵלַיִךְ חֵיל גּוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם
יב נְהוּגִים׃ כִּי־הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּךְ יֹאבֵדוּ
יג וְהַגּוֹיִם חָרֹב יֶחֱרָבוּ׃ כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן אֵלַיִךְ יָבוֹא בְּרוֹשׁ
תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו לְפָאֵר מְקוֹם מִקְדָּשִׁי וּמְקוֹם רַגְלַי
יד אֲכַבֵּד׃ וְהָלְכוּ אֵלַיִךְ שְׁחוֹחַ בְּנֵי מְעַנַּיִךְ וְהִשְׁתַּחֲווּ עַל־
כַּפּוֹת רַגְלַיִךְ כָּל־מְנַאֲצָיִךְ וְקָרְאוּ לָךְ עִיר יְהוָה צִיּוֹן קְדוֹשׁ
טו יִשְׂרָאֵל׃ תַּחַת הֱיוֹתֵךְ עֲזוּבָה וּשְׂנוּאָה וְאֵין עוֹבֵר וְשַׂמְתִּיךְ
טז לִגְאוֹן עוֹלָם מְשׂוֹשׂ דּוֹר וָדוֹר׃ וְיָנַקְתְּ חֲלֵב גּוֹיִם וְשֹׁד
מְלָכִים תִּינָקִי וְיָדַעַתְּ כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאֲלֵךְ אֲבִיר
יז יַעֲקֹב׃ תַּחַת הַנְּחֹשֶׁת אָבִיא זָהָב וְתַחַת הַבַּרְזֶל אָבִיא
כֶסֶף וְתַחַת הָעֵצִים נְחֹשֶׁת וְתַחַת הָאֲבָנִים בַּרְזֶל וְשַׂמְתִּי
יח פְקֻדָּתֵךְ שָׁלוֹם וְנֹגְשַׂיִךְ צְדָקָה׃ לֹא־יִשָּׁמַע עוֹד חָמָס
בְּאַרְצֵךְ שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּגְבוּלָיִךְ וְקָרָאת יְשׁוּעָה חוֹמֹתַיִךְ
יט וּשְׁעָרַיִךְ תְּהִלָּה׃ לֹא־יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם
וּלְנֹגַהּ הַיָּרֵחַ לֹא־יָאִיר לָךְ וְהָיָה־לָךְ יְהוָה לְאוֹר עוֹלָם
כ וֵאלֹהַיִךְ לְתִפְאַרְתֵּךְ׃ לֹא־יָבוֹא עוֹד שִׁמְשֵׁךְ וִירֵחֵךְ לֹא

ד׳ רפי בפתח

דיינע זין קומען אָן פון דער ווייט,
און דיינע טעכטער ווערן אויפן זייט געטראָגן.
5 דענסמאָל וועסטו זען און וועסט לייכטן,
און ציטערן און ברייט ווערן וועט דיין האַרץ;
וואָרום איבערגיין צו דיר וועט די רייכקייט פון ים,
דער פאַרמעג פון די פעלקער וועט קומען צו דיר.
6 אַ שֶׁפע פון קעמלען וועט דיך באַדעקן,
יונגקעמלען פון מִדיָן און עֵיפָה,
אַלע פון שבאָ געקומען;
גאָלד און ווייִרויך וועלן זיי טראָגן,
און די לויבן פון גאָט וועלן זיי אָנזאָגן.
7 אַלע שאָף פון קֵדָר וועלן אַיינגעזאַמלט ווערן צו דיר,
די ווידערס פון נבָיוֹת וועלן זיין דיר צו דינסט;
זיי וועלן אויפגיין מיט באַווילִיקונג אויף מיין מזבח;
און מיין הויז פון שיינקייט וועל איך באַשיינען.

8 ווער זיינען די דאָזיקע וואָס פליען ווי אַ וואָלקן,
און ווי די טויבן צו זייערע שלאָגן?
9 פאַרוואָר, צו מיר וועלן די אינדזלען זיך זאַמלען,
און די שיפן פון תַּרשיש צוערשט,
צו ברענגען דיינע קינדער פון דער ווייט,
זייער גאָלד און זייער זילבער מיט זיי,
צום נאָמען פון יהוה דיין גאָט,
און צום הייליקן פון ישׂראל,
ווייל ער האָט דיך באַשיינט.
10 און פרעמדגעבאָרענע וועלן בויען דיינע מויערן,
און זייערע מלכים וועלן דיך באַדינען;
וואָרום אין מיין צאָרן האָב איך דיך געשלאָגן,
און אין מיין באַווילִיקונג האָב איך דיך דערבאַרימט.
11 און אָפן וועלן זיין דיינע טויערן תּמיד,
טאָג און נאַכט וועלן זיי ניט פאַרשלאָסן ווערן,
כּדי צו ברענגען דעם פאַרמעג פון די פעלקער צו
דיר;
און זייערע מלכים וועלן מיטפאָרן.
12 וואָרום דאָס פאָלק און דאָס קיניגרייך,

וואָס וועלן דיר ניט דינען, וועלן אונטערגיין,
און די פעלקער וועלן וויסט פאַרוויסט ווערן.

13 די פראַכט פון לבָנוֹן וועט קומען צו דיר,
ציפּרעס, טענענבוים, און בוקסנבוים אין איינעם,
צו באַשיינען דעם אָרט פון מיין הייליקטום;
און דעם אָרט פון מיינע פיס וועל איך ערלעכן.
14 און געבויגן וועלן קומען צו דיר
די זין פון דיינע פייניקער,
און בוקן זיך צו דיינע פוסטריט
וועלן אַלע דיינע לעסטערער;
און זיי וועלן דיך רופן די שטאָט פון גאָט,
צִיוֹן פון דעם הייליקן פון ישׂראל.

15 אָנשטאָט דיין זיין פאַרלאָזט און פאַרהאַסט,
און אָן אַ דורכגייער,
וועל איך דיך מאַכן צום אייביקן שטאָלץ,
אַ פרייד אויף דור־דורות.
16 און וועסט זייגן דאָס מילך פון די פעלקער,
און די ברוסט פון מלכים וועסטו זייגן;

און וועסט וויסן אַז איך יהוה בין דיין העלפער,
און דיין אויסלייזער איז דער מאַכטיקער פון יעקב.

17 אָנשטאָטן קופּער וועל איך ברענגען גאָלד,
און אָנשטאָטן אַייזן וועל איך ברענגען זילבער,
און אָנשטאָט די האָלצן, קופּער,
און אָנשטאָט די שטיינער, אַייזן;
און איך וועל מאַכן פאַר דיין אויפזעער שלום,
און פאַר דיינע הערשער גערעכטיקייט.
18 מער וועט ניט געהערט ווערן רויב אין דיין לאַנד
פאַרוויסטונג און בראָך אין דיינע געמאַרקן;
און וועסט רופן דיינע מויערן „ישועה",
און דיינע טויערן „לויב".

19 די זון וועט דיר מער ניט זיין פאַר ליכט ביי טאָג,
און פאַר העלקייט וועט דיר ניט שיינען די לבנה,
נאָר יהוה וועט דיר זיין פאַר אַן אייביקן ליכט,
און דיין גאָט פאַר דיין שיינקייט.
20 ניט אונטערגיין וועט דיין זון מער,
און דיין לבנה וועט ניט אַיינגעטאָן ווערן,

וואָרום גאָט וועט דיר זיין פאַר אַן אייביקן ליכט,
און געענדיקט וועלן זיין די טעג פון דיין טרויער.

21 און דיין פאָלק וועלן זיין אַלע גערעכטע,
אויף אייביק וועלן זיי אַרבן דאָס לאַנד—
דער צווייג פון מיין פלאַנצונג,
דאָס ווערק פון מיינע הענט זיך צום רימען.
22 דער קלענסטער וועט ווערן צו טויזנט,
און דער מינדסטער צום מאַכטיקן פאָלק;
איך גאָט וועל דאָס אײַלן אין זיין צייט.

סא

1 דער גייסט פון גאָט דעם האַר איז אויף מיר,
ווייל גאָט האָט מיך געזאַלבט
צו ברענגען אַ בשׂורה צו די פאַרליטענע;
מיך געשיקט צו פאַרבינדן די צעבראָכענע הערצער,
אויסצורופן פריישאַפט צו די געפאַנגענע,
און לויזלאָזונג צו די געבונדענע;
2 אויסצורופן אַ יאָר פון באַוויליקונג פון יהוה,
און אַ טאָג פון נקמה פון אונדזוער גאָט;
צו טרייסטן אַלע טרויערער;
3 צו באַשערן די טרויערער פון ציון,
זיי צו געבן אַ הויב אַנשטאָט שטויב[א],
אייל פון פרייד אַנשטאָט טרויער,
אַ מאַנטל פון לויב אַנשטאָט אַ באַטריבט געמיט;
און מע וועט זיי רופן די אייכנביימער פון גערעכטיקייט,
די פלאַנצונג פון גאָט זיך צום רימען.
4 און זיי וועלן אָפּבויען אייביקע חורבות,
וויסטענישן פון פאַרצייטן וועלן זיי אויפריכטן,
און זיי וועלן באַנייען חָרבע שטעט,
וויסטענישן פון דור־דורות.
5 און פרעמדע וועלן שטיין
און פיטערן אײַערע שאָף,
און פרעמדגעבאָרענע וועלן זיין
אײַערע אַקערלייט און אײַערע ווייַנגערטנירער.
6 און איר וועט כּהנים פון יהוה גערופן ווערן,
דינער פון אונדזוער גאָט וועט געזאָגט ווערן אויף אײַך.
דעם פאַרמעג פון די פעלקער וועט איר עסן,
און זייער פראַכט וועט איר איבערנעמען.
7 פאַר אײַער טאָפּעלער בושה,
און ווייל מע פלעגט זינגען: „שאַנד איז זייער חלק״,
דרום וועלן זיי ירשענען טאָפּל אין זייער לאַנד;
אַן אייביקע פרייד וועט ביי זיי זיין.

8 וואָרום איך גאָט האָב ליב גערעכטיקייט;
איך האָב פיינט גזלה מיט אומרעכט,
און איך וועל געבן וואָרהאַפטיק זייער לוין,
און אַן אייביקן בונד וועל איך זיי שליסן.
9 און באַוווּסט ביי די פעלקער וועט זיין זייער זאָמען,
און זייערע שפּראָצן צווישן די אומות;

[א] וואָרטשפּיל: פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר.

יֵאָסֵף כִּי יְהוָה יִהְיֶה־לָּךְ לְאוֹר עוֹלָם וְשָׁלְמוּ יְמֵי אֶבְלֵךְ׃
כא וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ נֵצֶר מַטָּעַו מַעֲשֵׂה
כב יָדַי לְהִתְפָּאֵר׃ הַקָּטֹן יִהְיֶה לָאֶלֶף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עָצוּם אֲנִי
יְהוָה בְּעִתָּהּ אֲחִישֶׁנָּה׃

סא

א רוּחַ אֲדֹנָי יְהוִה עָלָי יַעַן מָשַׁח יְהוָה אֹתִי לְבַשֵּׂר עֲנָוִים
שְׁלָחַנִי לַחֲבֹשׁ לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב לִקְרֹא לִשְׁבוּיִם דְּרוֹר
ב וְלַאֲסוּרִים פְּקַח־קוֹחַ׃ לִקְרֹא שְׁנַת־רָצוֹן לַיהוָה וְיוֹם נָקָם
ג לֵאלֹהֵינוּ לְנַחֵם כָּל־אֲבֵלִים׃ לָשׂוּם ׀ לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן לָתֵת
לָהֶם פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן תַּחַת אֵבֶל מַעֲטֵה
תְהִלָּה תַּחַת רוּחַ כֵּהָה וְקֹרָא לָהֶם אֵילֵי הַצֶּדֶק מַטַּע
ד יְהוָה לְהִתְפָּאֵר׃ וּבָנוּ חָרְבוֹת עוֹלָם שֹׁמְמוֹת רִאשֹׁנִים
ה יְקוֹמֵמוּ וְחִדְּשׁוּ עָרֵי חֹרֶב שֹׁמְמוֹת דּוֹר וָדוֹר׃ וְעָמְדוּ
ו זָרִים וְרָעוּ צֹאנְכֶם וּבְנֵי נֵכָר אִכָּרֵיכֶם וְכֹרְמֵיכֶם׃ וְאַתֶּם
כֹּהֲנֵי יְהוָה תִּקָּרֵאוּ מְשָׁרְתֵי אֱלֹהֵינוּ יֵאָמֵר לָכֶם חֵיל גּוֹיִם
ז תֹּאכֵלוּ וּבִכְבוֹדָם תִּתְיַמָּרוּ׃ תַּחַת בָּשְׁתְּכֶם מִשְׁנֶה וּכְלִמָּה
יָרֹנּוּ חֶלְקָם לָכֵן בְּאַרְצָם מִשְׁנֶה יִירָשׁוּ שִׂמְחַת עוֹלָם תִּהְיֶה
ח לָהֶם׃ כִּי אֲנִי יְהוָה אֹהֵב מִשְׁפָּט שֹׂנֵא גָזֵל בְּעוֹלָה וְנָתַתִּי
ט פְעֻלָּתָם בֶּאֱמֶת וּבְרִית עוֹלָם אֶכְרוֹת לָהֶם׃ וְנוֹדַע בַּגּוֹיִם
זַרְעָם וְצֶאֱצָאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים כָּל־רֹאֵיהֶם יַכִּירוּם כִּי
י הֵם זֶרַע בֵּרַךְ יְהוָה׃ שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בַּיהוָה תָּגֵל נַפְשִׁי
בֵּאלֹהַי כִּי הִלְבִּישַׁנִי בִּגְדֵי־יֶשַׁע מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי כֶּחָתָן
יא יְכַהֵן פְּאֵר וְכַכַּלָּה תַּעְדֶּה כֵלֶיהָ׃ כִּי כָאָרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ
וּכְגַנָּה זֵרוּעֶיהָ תַצְמִיחַ כֵּן ׀ אֲדֹנָי יְהוִה יַצְמִיחַ צְדָקָה וּתְהִלָּה
נֶגֶד כָּל־הַגּוֹיִם׃

סב

א לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחֱשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַםִ לֹא אֶשְׁקוֹט עַד־

ס, כא׳ מטעי קרי   כב׳ עד כאן ס א, ז׳ קמץ בז״ק   י׳ הפטרת נצבים ושל מצבים־וילך

אַלע וואָס זעען זיי וועלן זיי דערקענען,
אַז זיי זיינען דער זאָמען וואָס גאָט האָט געבענטשט.

10 פרייען פריי איך זיך מיט יהוה,
לוסטיק איז מיין זעל מיט מיין גאָט,
וואָרום ער האָט מיר אָנגעטאָן קליידער פון הילף,
אַ מאַנטל פון זיג מיר אַרומגעוויקלט,
ווי אַ חתן טוט אָן אַ כּהנדהויב,
און ווי אַ כלה צירט זיך אָן מיט אירע תּכשיטין.
11 וואָרום ווי די ערד לאָזט אַרויס איר שפּראָצונג,
און ווי אַ גאָרטן מאַכט שפּראָצן זיינע זאָמען,
אַזוי וועט גאָט דער האַר מאַכן שפּראָצן זיג און לויב,
אַנטקעגן פאַר אַלע פעלקער.

סב

1 פון וועגן ציון וועל איך ניט שווייגן,
און פון וועגן ירושלים וועל איך ניט רוען,

יֵצֵא כַנֹּגַהּ צִדְקָהּ וִישׁוּעָתָהּ כְּלַפִּיד יִבְעָר׃ וְרָאוּ גוֹיִם ב
צִדְקֵךְ וְכָל־מְלָכִים כְּבוֹדֵךְ וְקֹרָא לָךְ שֵׁם חָדָשׁ אֲשֶׁר פִּי
יְהוָה יִקֳּבֶנּוּ׃ וְהָיִית עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד־יְהוָה וּצְנוֹף ג
מְלוּכָה בְּכַף־אֱלֹהָיִךְ׃ לֹא־יֵאָמֵר לָךְ עוֹד עֲזוּבָה וּלְאַרְצֵךְ ד
לֹא־יֵאָמֵר עוֹד שְׁמָמָה כִּי לָךְ יִקָּרֵא חֶפְצִי־בָהּ וּלְאַרְצֵךְ
בְּעוּלָה כִּי־חָפֵץ יְהוָה בָּךְ וְאַרְצֵךְ תִּבָּעֵל׃ כִּי־יִבְעַל בָּחוּר ה
בְּתוּלָה יִבְעָלוּךְ בָּנָיִךְ וּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה יָשִׂישׂ עָלַיִךְ
אֱלֹהָיִךְ׃ עַל־חוֹמֹתַיִךְ יְרוּשָׁלִַם הִפְקַדְתִּי שֹׁמְרִים כָּל־הַיּוֹם ו
וְכָל־הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא יֶחֱשׁוּ הַמַּזְכִּרִים אֶת־יְהוָה אַל־דֳּמִי
לָכֶם׃ וְאַל־תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ עַד־יְכוֹנֵן וְעַד־יָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלִַם ז
תְּהִלָּה בָּאָרֶץ׃ נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינוֹ וּבִזְרוֹעַ עֻזּוֹ אִם־אֶתֵּן ח
אֶת־דְּגָנֵךְ עוֹד מַאֲכָל לְאֹיְבַיִךְ וְאִם־יִשְׁתּוּ בְנֵי־נֵכָר תִּירוֹשֵׁךְ
אֲשֶׁר יָגַעַתְּ בּוֹ׃ כִּי מְאַסְפָיו יֹאכְלֻהוּ וְהִלְלוּ אֶת־יְהוָה ט
וּמְקַבְּצָיו יִשְׁתֻּהוּ בְּחַצְרוֹת קָדְשִׁי׃ עִבְרוּ עִבְרוּ בַּשְּׁעָרִים י
פַּנּוּ דֶּרֶךְ הָעָם סֹלּוּ סֹלּוּ הַמְסִלָּה סַקְּלוּ מֵאֶבֶן הָרִימוּ נֵס
עַל־הָעַמִּים׃ הִנֵּה יְהוָה הִשְׁמִיעַ אֶל־קְצֵה הָאָרֶץ אִמְרוּ יא
לְבַת־צִיּוֹן הִנֵּה יִשְׁעֵךְ בָּא הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו׃
וְקָרְאוּ לָהֶם עַם־הַקֹּדֶשׁ גְּאוּלֵי יְהוָה וְלָךְ יִקָּרֵא דְרוּשָׁה יב
עִיר לֹא נֶעֱזָבָה׃

סג

מִי־זֶה ׀ בָּא מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבָּצְרָה זֶה הָדוּר א
בִּלְבוּשׁוֹ צֹעֶה בְּרֹב כֹּחוֹ אֲנִי מְדַבֵּר בִּצְדָקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃
מַדּוּעַ אָדֹם לִלְבוּשֶׁךָ וּבְגָדֶיךָ כְּדֹרֵךְ בְּגַת׃ פּוּרָה ׀ דָּרַכְתִּי ב ג
לְבַדִּי וּמֵעַמִּים אֵין־אִישׁ אִתִּי וְאֶדְרְכֵם בְּאַפִּי וְאֶרְמְסֵם
בַּחֲמָתִי וְיֵז נִצְחָם עַל־בְּגָדַי וְכָל־מַלְבּוּשַׁי אֶגְאָלְתִּי׃ כִּי ד
יוֹם נָקָם בְּלִבִּי וּשְׁנַת גְּאוּלַי בָּאָה׃ וְאַבִּיט וְאֵין עֹזֵר ה
וְאֶשְׁתּוֹמֵם וְאֵין סוֹמֵךְ וַתּוֹשַׁע לִי זְרֹעִי וַחֲמָתִי הִיא

סב, ג׳ וצניף קרי ס ג, ב׳ פתח בס״פ

בּיז אַרויס ווי דער שיין וועט איר גערעכטיקייט,
און איר הילף ווי אַ פלאַם וואָס בּרענט.
2 און די פעלקער וועלן זען דיין גערעכטיקייט,
און אַלע מלכים דיין כּבוד;
און מע וועט דיך רופן אַ נייעם נאָמען,
וואָס דאָס מויל פון גאָט וועט אים אָנרופן.
3 און וועסט זיין אַ קרוין פון שיינקייט
אין דער האַנט פון יהוה,
און אַ מלכותדיקע הויב
אין דער האַנטפלעך פון דיין גאָט.
4 אויף דיר וועט מער ניט געזאָגט ווערן „פאַרלאָזטע",
און אויף דיין לאַנד וועט מער ניט געזאָגט ווערן
„וויסטעניש",
נאָר דיך וועט מען רופן „מיין־גלוסט־צו־איר"א,
און דאָס לאַנד דיינס „באַמאַנטע"ב;
וואָרום גאָט טוט דיך גלוסטן,
און דיין לאַנד וועט באַמאַנט ווערן.
5 וואָרום ווי אַ בּחור באַמאַנט אַ יונגפרוי,
וועלן דיך באַמאַנען דיינע קינדער;
און ווי די פרייד פון אַ חתן מיט דער כּלה,
וועט זיך פרייען מיט דיר דיין גאָט.

6 אויף דיינע מויערן, ירושָלַיִם,
האָב איך אויפגעשטעלט שומרים,
אַ גאַנצן טאָג און אַ גאַנצע נאַכט,
זיי זאָלן תּמיד ניט שווייגן.
איר דערמאָנער פון גאָט,
קיין רו ניט צו אַייך!
7 און איר זאָלט ניט געבּן קיין רו צו אים,
בּיז ער וועט אויפריכטן,
און בּיז ער וועט מאַכן ירושָלַיִם
אַ לויב אויף דער ערד.
8 גאָט האָט געשוואָרן בּיי זיין רעכטער האַנט,
און בּיי זיין מאַכטיקן אָרעם:
אויב איך וועל מער געבּן דיין תּבואה
פאַר שפּייז צו דיינע פיינט!
און אויב פרעמדגעבּאָרענע וועלן טרינקען דיין וויין
וואָס דו האָסט זיך געמיט אויף אים!
9 נייערט אירע אַריינזאַמלער וועלן זי עסן,
און וועלן לויבּן גאָט;
און זיינע אַיינזאַמלער וועלן אים טרינקען
אין די הויפן פון מיין הייליקטום.

10 גייט דורך, גייט דורך דורך די טויערן,
ראַמט אָפּ דעם וועג פון דעם פאָלק!
טרעט אויס, טרעט אויס דעם שטעג,
רייניקט אָפּ פון שטיינער!
הייבּט אויף אַ פאָן צו די פעלקער!
11 זע, גאָט האָט געמאַכט הערן
בּיז צום עק פון דער ערד:
זאָגט צו טאָכטער ציון:
זע, דיין הילף איז געקומען;
זע, זיין לוין איז מיט אים,
און זיין פאַרגעלטונג אים פאַרויס.
12 און מע וועט זיי רופן דאָס הייליקע פאָלק,
די אויסדערלייזטע פון גאָט;
און דיך וועט מען רופן „געזוכטע",
„ניט פאַרלאָזענע שטאָט".

סג

1 ווער איז דער וואָס קומט פון אֱדום,
אין גערויטיקטע בּגדים פון בָּצְרָה?
דער וואָס איז פּראַכטיק אין זיין מלבוש,
אויסגעבּויגן אין זיין גרויס שטאַרקייט?
איך וואָס רעד מיט גערעכטיקייט,
וואָס בּין מאַכטיק צו העלפן.
2 פאַרוואָס איז רויט אויף דיין קלייד,
און דיינע בּגדים ווי בּיים טרעטער אין אַ קעלטער?
3 איך האָבּ געטרעטן אַ קעלטער אַליין,
און פון די פעלקער איז קיינער מיט מיר ניט געווען;
און איך האָבּ זיי געטרעטן אין מיין כּעס,
און זיי געטראַמפּלט אין מיין גרימצאָרן;
האָט געשפּריצט זייער זאַפט אויף מיינע בּגדים,
און אַלע מיינע קליידער האָבּ איך באַפלעקט.
4 וואָרום אַ טאָג פון נקמה איז אין מיין האַרצן,
און מיין יאָר פון דערלייזונג איז געקומען.
5 און איך האָבּ מיך אומגעקוקט,
און ניט געווען קיין העלפער,
און איך האָבּ מיך געוואונדערט,
און ניט געווען קיין אונטערלענער;
האָט מיך מיין אָרעם געהאָלפן,
און מיין גרימצאָרן, ער האָט מיך אונטערגעלענט.

א חֶפְצִי־בָהּ. ב בְּעוּלָה.

6 און איך האָב געטרעטן די פעלקער אין מײן כּעס,
און זײ פאַרשיכּורט מיט מײן גרימצאָרן,
און געמאַכט נידערן צו דער ערד זײער זאַפט.

7 די חסדים פון יהוה װעל איך דערמאָנען,
די לױבונגען פון גאָט,
װעדליק אַלץ װאָס גאָט האָט אונדז געטאָן,
און די פיל טובֿות צום הױז פון ישׂראל,
װאָס ער האָט געטאָן צו זײ לױט זײן באַרימהאַרציקײט,
און לױט זײנע פיל חסדים.
8 װאָרום ער האָט געזאָגט: זײ זײנען פאָרט מײן פאָלק,
קינדער װאָס װעלן ניט פעלשן;
און ער איז זײ געװען פאַר אַ העלפער.
9 אין אַל זײער לײד האָט ער געליטן,
און דער מלאך פון זײן פּנים האָט זײ געהאָלפן;
אין זײן ליבשאַפט און אין זײן דערבאַרימונג
האָט ער זײ אױסגעלײזט,
און זײ געהױבן און זײ געטראָגן
אַלע טעג פון פאַרצײטן.
10 אָבער זײ האָבן װידערשפּעניקט
און באַטריבט זײן הײליקן גײסט,
און ער איז זײ פאַרקערט געװאָרן אין אַ פײנט;
ער האָט מלחמה געהאַלטן אױף זײ.
11 און זײן פאָלק האָט געדאַכט
אָן די טעג פון פאַרצײטן, פון משהן:
װוּ איז דער װאָס האָט זײ אױפגעבראַכט פון ים,
דורך דעם פּאַסטוך פון זײנע שאָף?
װוּ איז דער װאָס האָט אַרײנגעטאָן אין אים
זײן הײליקן גײסט?
12 װאָס האָט באַלײט די רעכטע האַנט פון משהן
מיט דעם אָרעם פון זײן פּראַכט?
װאָס האָט געשפּאָלטן די װאַסערן פון פאַר זײ,
זיך צו מאַכן אַן אײביקן נאָמען?
13 װאָס האָט זײ געפירט דורך תּהומען
װי אַ פערד דורך אַ סטעפּ,
זײ זאָלן ניט געשטרױכלט װערן?
14 װי פי װאָס טוט נידערן אין טאָל,
האָט דער גײסט פון גאָט זײ באַרוּט;
אַזױ האָסטו געפירט דײן פאָלק,
דיר צו מאַכן אַ פּראַכטיקן נאָמען.

15 לוג פון הימל און זע,
פון דײן הײליקער און פּראַכטיקער װױנונג;
װוּ איז דײן אָנגעמען זיך און דײנע גבֿורות?
די ברומונג פון דײנע אינגעװײד און דײן באַרימהאַרציקײט
האַלטן זיך אײַן קעגן מיר.
16 פאַרװאָר, דו ביסט אונדזער פאָטער;
װאָרום אַבֿרהם װײס אונדז ניט,
און ישׂראל קען אונדז ניט;
דו, גאָט, ביסט אונדזער פאָטער,
אונדזער אױסלײזער איז דײן נאָמען פון אײביק אָן.
17 פאַרװאָס, גאָט, לאָזטו אונדז בלאָנדזשען פון דײנע װעגן,
מאַכסט האַרט אונדזער האַרץ, ניט מורא צו האָבן פאַר דיר?
קער זיך אום פון װעגן דײנע קנעכט,
די שבֿטים פון דײן אַרבֿ.
18 כּמעט פאַרטריבן האָבן זײ דײן הײליק פאָלק;

ו סְמָכָתְנִי׃ וְאָבוּס עַמִּים בְּאַפִּי וַאֲשַׁכְּרֵם בַּחֲמָתִי וְאוֹרִיד
ז לָאָרֶץ נִצְחָם׃ חַסְדֵי יְהוָה ׀ אַזְכִּיר תְּהִלֹּת יְהוָה
כְּעַל כֹּל אֲשֶׁר־גְּמָלָנוּ יְהוָה וְרַב־טוּב לְבֵית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
ח גְּמָלָם כְּרַחֲמָיו וּכְרֹב חֲסָדָיו׃ וַיֹּאמֶר אַךְ־עַמִּי הֵמָּה
ט בָּנִים לֹא יְשַׁקֵּרוּ וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ׃ בְּכָל־צָרָתָם ׀ לֹא
צָר וּמַלְאַךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעָם בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם
י וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם׃ וְהֵמָּה מָרוּ וְעִצְּבוּ אֶת־
יא רוּחַ קָדְשׁוֹ וַיֵּהָפֵךְ לָהֶם לְאוֹיֵב הוּא נִלְחַם־בָּם׃ וַיִּזְכֹּר
יְמֵי־עוֹלָם מֹשֶׁה עַמּוֹ אַיֵּה ׀ הַמַּעֲלֵם מִיָּם אֵת רֹעֵה צֹאנוֹ
יב אַיֵּה הַשָּׂם בְּקִרְבּוֹ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ׃ מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה
זְרוֹעַ תִּפְאַרְתּוֹ בּוֹקֵעַ מַיִם מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם׃
יג יד מוֹלִיכָם בַּתְּהֹמוֹת כַּסּוּס בַּמִּדְבָּר לֹא יִכָּשֵׁלוּ׃ כַּבְּהֵמָה
בַּבִּקְעָה תֵרֵד רוּחַ יְהוָה תְּנִיחֶנּוּ כֵּן נִהַגְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת
טו לְךָ שֵׁם תִּפְאָרֶת׃ הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה מִזְּבֻל קָדְשְׁךָ
וְתִפְאַרְתֶּךָ אַיֵּה קִנְאָתְךָ וּגְבוּרֹתֶךָ הֲמוֹן מֵעֶיךָ וְרַחֲמֶיךָ
טז אֵלַי הִתְאַפָּקוּ׃ כִּי־אַתָּה אָבִינוּ כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ
וְיִשְׂרָאֵל לֹא יַכִּירָנוּ אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ גֹּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם
יז שְׁמֶךָ׃ לָמָּה תַתְעֵנוּ יְהוָה מִדְּרָכֶיךָ תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִיִּרְאָתֶךָ
יח שׁוּב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ שִׁבְטֵי נַחֲלָתֶךָ׃ לַמִּצְעָר יָרְשׁוּ עַם־
יט קָדְשֶׁךָ צָרֵינוּ בּוֹסְסוּ מִקְדָּשֶׁךָ׃ הָיִינוּ מֵעוֹלָם לֹא־מָשַׁלְתָּ
בָּם לֹא־נִקְרָא שִׁמְךָ עֲלֵיהֶם לוּא־קָרַעְתָּ שָׁמַיִם יָרַדְתָּ
מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלּוּ׃

סד

א כִּקְדֹחַ אֵשׁ הֲמָסִים מַיִם תִּבְעֶה־אֵשׁ לְהוֹדִיעַ שִׁמְךָ לְצָרֶיךָ
ב מִפָּנֶיךָ גּוֹיִם יִרְגָּזוּ׃ בַּעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת לֹא נְקַוֶּה יָרַדְתָּ
ג מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלּוּ׃ וּמֵעוֹלָם לֹא־שָׁמְעוּ לֹא הֶאֱזִינוּ עַיִן
ד לֹא־רָאָתָה אֱלֹהִים זוּלָתְךָ יַעֲשֶׂה לִמְחַכֵּה־לוֹ׃ פָּגַעְתָּ אֶת־

סג, ו׳ בב״א הד רפה   ט׳ לו קרי   עד כאן   יא׳ כ״א רעי   סד, ג׳ קמץ ברב״ש

אונדזערע פײנט האָבן צעטרעטן דײן הײליקטום.
19 מיר זײנען געװאָרן װי די
װאָס דו האָסט קײנמאָל ניט געװעלטיקט אױף זײ,
װאָס דײן נאָמען איז ניט גערופן געװאָרן אױף זײ.

הלװאַי צערײסטו די הימלען און נידערסט אַראָפּ,
די בערג זאָלן זיך טרײסלען פאַר דיר;

סד
1 אַזױ װי פײער צינדט אָן טרוקענע צװײגן,
װי פײער טוט װאַסער צעבלעזולען—
כּדי צו מאַכן װיסן דײן נאָמען צו דײנע פײנט;
די פעלקער זאָלן ציטערן פאַר דיר,
2 װען דו טוסט פאָרכטיקע זאַכן
װאָס מיר האָבן צומאָל ניט געהאָפט—
הלװאַי נידערסטו אַראָפּ,
די בערג זאָלן זיך טרײסלען פאַר דיר!—
3 און װאָס זײ האָבן קײנמאָל ניט געהערט, ניט פאַרנומען,
װאָס קײן אױג האָט ניט געזען,
אַז אַ גאָט אַחוץ דיר זאָל טאָן
פאַר דעם װאָס טוט האַרן אױף אים.
4 האָסט געשלאָגן דעם װאָס האָט זיך געפרײט צו טאָן רעכט,

שש ועשה צדק בדרכיך יזכרוך הן־אתה קצפת ונחטא
בהם עולם ונושע: ונהי כטמא כלנו וכבגד עדים כל־ ה
צדקתינו ונבל כעלה כלנו ועוננו כרוח ישאנו: ואין ו
קורא בשמך מתעורר להחזיק בך כי־הסתרת פניך ממנו
ותמוגנו ביד־עוננו: ועתה יהוה אבינו אתה אנחנו החמר ז
ואתה יצרנו ומעשה ידך כלנו: אל־תקצף יהוה עד־מאד ח
ואל־לעד תזכר עון הן הבט־נא עמך כלנו: ערי קדשך ט
היו מדבר ציון מדבר היתה ירושלם שממה: בית י
קדשנו ותפארתנו אשר הללוך אבתינו היה לשרפת
אש וכל־מחמדינו היה לחרבה: העל־אלה תתאפק יא
יהוה תחשה ותעננו עד־מאד:

סה

נדרשתי ללוא שאלו נמצאתי ללא בקשני אמרתי הנני א
הנני אל־גוי לא־קרא בשמי: פרשתי ידי כל־היום אל־ ב
עם סורר ההלכים הדרך לא־טוב אחר מחשבתיהם:
העם המכעסים אותי על־פני תמיד זבחים בגנות ומקטרים ג
על־הלבנים: הישבים בקברים ובנצורים ילינו האכלים ד
בשר החזיר ופרק פגלים כליהם: האמרים קרב אליך ה
אל־תגש־בי כי קדשתיך אלה עשן באפי אש יקדת
כל־היום: הנה כתובה לפני לא אחשה כי אם־שלמתי ו
ושלמתי על־חיקם: עונתיכם ועונת אבותיכם יחדו אמר ז
יהוה אשר קטרו על־ההרים ועל־הגבעות חרפוני ומדתי
פעלתם ראשנה על־חיקם: כה | אמר יהוה כאשר ח
ימצא התירוש באשכול ואמר אל־תשחיתהו כי ברכה
בו כן אעשה למען עבדי לבלתי השחית הכל: והוצאתי ט
מיעקב זרע ומיהודה יורש הרי וירשוה בחירי ועבדי
ישכנו־שמה: והיה השרון לנוה־צאן ועמק עכור לרבץ י

סד, ט׳ קמץ בז״ק סה, א׳ קמץ בז״ק ד׳ ומרק קרי ז׳ א׳ קרי

די וואָס האָבן געדאַכט אָן דיר מיט דיינע וועגן;
זע, דו האָסט געצערנט, וויל מיר האָבן געזינדיקט,
דורך זיי אָבער פלעגן מיר אייביק געהאָלפן ווערן.
5 און מיר זיינען געוואָרן ווי אַ טמא אַלע,
און ווי אַ באַפלעקט קלייד אַלע אונדזערע גערעכטי־
קייטן;
און מיר וועלקן אַזוי ווי אַ בלאַט אַלע,
און אונדזער זינד טראָגט אונדז ווי דער ווינט אַוועק.
6 און ניטאָ ווער זאָל רופן דיין נאָמען,
ווער זאָל זיך דערוועקן זיך צו האַלטן אָן דיר;
וואָרום האָסט פאַרבאָרגן דיין פנים צו אונדז,
און אונדז געמאַכט צעגיין דורך אונדזערע זינד.

7 און אַצונד, גאָט, דו ביסט אונדזער פאָטער,
מיר זיינען דער ליים, און דו ביסט אונדזער טעפּער,
און דאָס ווערק פון דיינע הענט זיינען מיר אַלע.
8 ניט צערנען זאָלסטו, גאָט, ביז גאָר,
און ניט אויף אייביק געדענקען די זינד;
זע, לוג, איך בעט דיך, דיין פאָלק זיינען מיר אַלע.
9 דיינע הייליקע שטעט זיינען געוואָרן אַ מדבר,
ציון איז אַ מדבר געוואָרן,
ירושלים אַ וויסטעניש;
10 אונדזער הייליק און אונדזער פראַכטיק הויז,
ווו אונדזערע עלטערן האָבן דיך געלויבט,
איז אַוועק אין בראַנדפייער,
און אַלע אונדזערע גלוסטיקייטן זיינען געוואָרן צו וויסט.
11 ווילסטו אויף דעם זיך איינהאַלטן, גאָט?
ווילסטו שווייגן און אונדז פייניקן ביז גאָר?

סה

1 איך בין געווען צו דערבעטן
פאַר די וואָס האָבן ניט געפרעגט;
איך בין געווען צו געפינען
פאַר די וואָס האָבן מיך ניט געזוכט;
איך האָב געזאָגט: דאָ בין איך, דאָ בין איך!
צו אַ פאָלק וואָס רופט זיך ניט אויף מיין נאָמען.

2 איך האָב אויסגעשפרייט מיינע הענט אַ גאַנצן טאָג
צו אַ פאָלק אַן אָפּקערער
וואָס גייט אויפן ניט גוטן וועג,
נאָך די טראַכטונגען זייערע;
3 צו אַ פאָלק וואָס דערצערנט מיך
אין מיין פנים נאָכאַנאַנד;
וואָס שלאַכטן אין די גערטנער,
און רייכערן אויף די ציגל;
4 וואָס זיצן צווישן די קברים,
און אין באַהעלטענישן נעכטיקן זיי;
וואָס עסן פלייש פון חזיר,
און זופּ פון אומווערדיקייטן איז אין זייערע כלים;
5 וואָס זאָגן: רוק דיך אָפּ, זאָלסט ניט גענענען צו מיר,
וואָרום איך בין דיר הייליק.
דידאָזיקע זיינען אַ רויך אין מיין נאָז,
אַ פייער וואָס ברענט אַ גאַנצן טאָג.
6 זע, אויפגעשריבן איז דאָס פאַר מיר;
איך וועל ניט שווייגן סיידן איך האָב אָפּגעצאָלט,
יאָ, אָפּגעצאָלט אין זייער בוזעם,

7 אייערע זינד אין איינעם מיט די זינד פון אייערע עלטערן,
זאָגט גאָט,
וואָס האָבן געררייכערט אויף די בערג,
און אויף די הייכן מיך געלעסטערט;
דרום וועל איך אָפּמעסטן צוערשט
זייער לוין אין זייער בוזעם.

8 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אַזוי ווי אַז דער וויין געפינט זיך אין הענגל,
זאָגט מען: זאָלסט עס ניט צעשטערן,
וואָרום אַ בענטשונג איז אין אים;
אַזוי וועל איך טאָן פון וועגן מיינע קנעכט,
ניט צו צעשטערן אין גאַנצן.
9 און איך וועל אַרויסברענגען פון יעקב אַ זאָמען,
און פון יהודה דעם יורש פון מיינע בערג;
און ירשענען וועלן עס מיינע אויסדערוויילטע,
און מיינע קנעכט וועלן דאָרט וווינען.
10 און דער שרון וועט זיין פאַר אַ פּיטערפּלאַץ פון שאָף,
און דער טאָל עכור פאַר אַ הויערונג פון רינדער,

יא בָּקָר לְעַמִּי אֲשֶׁר דְּרָשׁוּנִי׃ וְאַתֶּם עֹזְבֵי יְהוָה הַשְּׁכֵחִים
אֶת־הַר קָדְשִׁי הַעֹרְכִים לַגַּד שֻׁלְחָן וְהַמְמַלְאִים לַמְנִי
יב מִמְסָךְ׃ וּמָנִיתִי אֶתְכֶם לַחֶרֶב וְכֻלְּכֶם לַטֶּבַח תִּכְרָעוּ
יַעַן קָרָאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם דִּבַּרְתִּי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּעֲשׂוּ הָרַע
יג בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי בְּחַרְתֶּם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀
אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה עֲבָדַי ׀ יֹאכֵלוּ וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ הִנֵּה עֲבָדַי
יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׂמָחוּ וְאַתֶּם תֵּבֹשׁוּ׃
יד הִנֵּה עֲבָדַי יָרֹנּוּ מִטּוּב לֵב וְאַתֶּם תִּצְעֲקוּ מִכְּאֵב לֵב
טו וּמִשֵּׁבֶר רוּחַ תְּיֵלִילוּ׃ וְהִנַּחְתֶּם שִׁמְכֶם לִשְׁבוּעָה לִבְחִירַי
טז וֶהֱמִיתְךָ אֲדֹנָי יְהוִה וְלַעֲבָדָיו יִקְרָא שֵׁם אַחֵר׃ אֲשֶׁר
הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי אָמֵן וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ
יִשָּׁבַע בֵּאלֹהֵי אָמֵן כִּי נִשְׁכְּחוּ הַצָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת וְכִי
יז נִסְתְּרוּ מֵעֵינָי׃ כִּי־הִנְנִי בוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וָאָרֶץ חֲדָשָׁה
יח וְלֹא תִזָּכַרְנָה הָרִאשֹׁנוֹת וְלֹא תַעֲלֶינָה עַל־לֵב׃ כִּי־אִם־
שִׂישׂוּ וְגִילוּ עֲדֵי־עַד אֲשֶׁר אֲנִי בוֹרֵא כִּי הִנְנִי בוֹרֵא אֶת־
יט יְרוּשָׁלִַם גִּילָה וְעַמָּהּ מָשׂוֹשׂ׃ וְגַלְתִּי בִירוּשָׁלִַם וְשַׂשְׂתִּי
כ בְעַמִּי וְלֹא־יִשָּׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל זְעָקָה׃ לֹא־
יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד עוּל יָמִים וְזָקֵן אֲשֶׁר לֹא־יְמַלֵּא אֶת־יָמָיו
כִּי הַנַּעַר בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוֹטֶא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה
כא יְקֻלָּל׃ וּבָנוּ בָתִּים וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פִּרְיָם׃
כב לֹא יִבְנוּ וְאַחֵר יֵשֵׁב לֹא יִטְּעוּ וְאַחֵר יֹאכֵל כִּי־כִימֵי הָעֵץ
כג יְמֵי עַמִּי וּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם יְבַלּוּ בְחִירָי׃ לֹא יִיגְעוּ לָרִיק
וְלֹא יֵלְדוּ לַבֶּהָלָה כִּי זֶרַע בְּרוּכֵי יְהוָה הֵמָּה וְצֶאֱצָאֵיהֶם
כד אִתָּם׃ וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים
כה וַאֲנִי אֶשְׁמָע׃ זְאֵב וְטָלֶה יִרְעוּ כְאֶחָד וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־
תֶּבֶן וְנָחָשׁ עָפָר לַחְמוֹ לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר
קָדְשִׁי אָמַר יְהוָה׃

יב׳ קמץ בז״ק   יג׳ קמץ בז״ק   קמץ בטרחא   כד׳ קמץ בטרחא

פאַר מיין פאָלק וואָס האָט מיך געזוכט.
11 אָבער איר וואָס פאַרלאָזט גאָט,
וואָס פאַרגעסט אָן מיין הייליקן באַרג,
וואָס גרייט אַ טיש צום מזל[א],
און פילט אָן אַ מישטראַנק צום באַשער[ב],
12 איך וועל אַייך באַשערן צום שווערד,
און איר אַלע וועט קניען צו דער שחיטה;
ווייל איך האָב גערופן און איר האָט ניט געענטפערט,
גערעדט, און איר האָט ניט געהערט;
נאָר איר האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין מיינע אויגן,
און וואָס איך האָב ניט געוואָלט, האָט איר אויסגע־
ווילט.

13 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
זע, מיינע קנעכט וועלן עסן,
און איר וועט זיין הונגעריק;
זע, מיינע קנעכט וועלן טרינקען,
און איר וועט זיין דאָרשטיק;
זע, מיינע קנעכט וועלן זיך פרייען,
און איר וועט פאַרשעמט ווערן.
14 זע, מיינע קנעכט וועלן זינגען פון האַרצפרייד,
און איר וועט שרייען פון האַרצווייי,
און פון אַ צעבראָכן געמיט וועט איר יאָמערן.
15 און איר וועט לאָזן אַייער נאָמען
פאַר אַ קללה צו מיינע אויסדערוויילטע:
„אַזוי זאָל גאָט דער האַר דיך טייטן!"
און זיינע קנעכט וועט ער רופן אַן אַנדער נאָמען;
16 אַז דער וואָס בענטשט זיך אויף דער ערד,
וועט זיך בענטשן ביים גאָט פון אמת,
און דער וואָס שווערט אויף דער ערד,
וועט שווערן ביים גאָט פון אמת;
ווייל פאַרגעסן זיינען די פריערדיקע צרות,
און ווייל זיי זיינען פאַרבאָרגן פון מיינע אויגן.
17 וואָרום זע, איך באַשאַף הימלען נייע,
און אַן ערד אַ נייע;
און דאָס פריערדיקע וועט ניט געדאַכט ווערן,
און אויפן זינען ניט אַרויפקומען.
18 נאָר זייט לוסטיק און פרייט זיך ביז אייביק
מיט דעם וואָס איך באַשאַף;
וואָרום זע, איך באַשאַף ירושָלַיִם פאַר אַ לוסטיקייט,
און איר פאָלק פאַר אַ פרייד.
19 און איך וועל זיך פרייען מיט ירושָלַיִם,
און וועל לוסטיק זיין מיט מיין פאָלק;
און ניט געהערט ווערן וועט אין איר מער
אַ קָול פון געוויין, און אַ קָול פון געשריי.
20 מער וועט ניט זיין פון דאָרטן
אַ קינד אין טעג, אָדער אַ זקן,
וואָס וועט ניט דערפילן זיינע טעג;
וואָרום דער יינגסטער וועט צו הונדערט יאָר שטאַרבן,
און אַ זינדיקער וועט מיט הונדערט יאָר געשאָלטן ווערן.
21 און זיי וועלן בויען הייזער און באַוווינען,
און פלאַנצן וויינגערטנער און עסן זייער פרוכט.
22 זיי וועלן ניט בויען,
און אַן אַנדערער זאָל באַוווינען,
זיי וועלן ניט פלאַנצן,
און אַן אַנדערער זאָל עסן;
וואָרום אַזוי ווי די טעג פון אַ בוים
וועלן זיין די טעג פון מיין פאָלק,
און מיינע אויסדערוויילטע וועלן פאַרנוצן
דאָס ווערק פון זייערע הענט.
23 זיי וועלן זיך ניט מיען אומנישט,
זיי וועלן ניט געבערן פאַר אַ בהלה,
וואָרום אַ זאָמען געבענטשט פון גאָט זיינען זיי,
און זייערע שפּראָצן מיט זיי.
24 און עס וועט זיין,
איידער זיי רופן, וועל איך ענטפערן,
ווי זיי רעדן נאָך, אַזוי וועל איך צוהערן.
25 אַ וואָלף און אַ לאַם וועלן זיך פיטערן אין איינעם,
און אַ לייב וועט ווי אַ רינד עסן שטרוי;
און אַ שלאַנג—איר שפייז וועט זיין שטויב;
זיי וועלן ניט בייז טאָן און ניט פאַרדאַרבן
אויף מיין גאַנצן הייליקן באַרג,
זאָגט גאָט.

[א] לַגַּד, צום גאָט פון מזל.
[ב] לַמְנִי, צום גאָט פון באַשערונג אָדער שיקזאַל.

סו

א כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי אֵי־זֶה
ב בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי׃ וְאֶת־כָּל־אֵלֶּה
יָדִי עָשָׂתָה וַיִּהְיוּ כָל־אֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־זֶה אַבִּיט אֶל־
ג עָנִי וּנְכֵה־רוּחַ וְחָרֵד עַל־דְּבָרִי׃ שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מַכֵּה־אִישׁ
זוֹבֵחַ הַשֶּׂה עֹרֵף כֶּלֶב מַעֲלֵה מִנְחָה דַּם־חֲזִיר מַזְכִּיר
לְבֹנָה מְבָרֵךְ אָוֶן גַּם־הֵמָּה בָּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם
ד נַפְשָׁם חָפֵצָה׃ גַּם־אֲנִי אֶבְחַר בְּתַעֲלֻלֵיהֶם וּמְגוּרֹתָם אָבִיא
לָהֶם יַעַן קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמֵעוּ וַיַּעֲשׂוּ הָרַע
ה בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי בָּחָרוּ׃ שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה
הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ אָמְרוּ אֲחֵיכֶם שֹׂנְאֵיכֶם מְנַדֵּיכֶם לְמַעַן
ו שְׁמִי יִכְבַּד יְהוָה וְנִרְאֶה בְשִׂמְחַתְכֶם וְהֵם יֵבֹשׁוּ׃ קוֹל
שָׁאוֹן מֵעִיר קוֹל מֵהֵיכָל קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֹיְבָיו׃
ז בְּטֶרֶם תָּחִיל יָלָדָה בְּטֶרֶם יָבוֹא חֵבֶל לָהּ וְהִמְלִיטָה
ח זָכָר׃ מִי־שָׁמַע כָּזֹאת מִי רָאָה כָּאֵלֶּה הֲיוּחַל אֶרֶץ בְּיוֹם
אֶחָד אִם־יִוָּלֵד גּוֹי פַּעַם אֶחָת כִּי־חָלָה גַּם־יָלְדָה צִיּוֹן אֶת־
ט בָּנֶיהָ׃ הַאֲנִי אַשְׁבִּיר וְלֹא אוֹלִיד יֹאמַר יְהוָה אִם־אֲנִי
י הַמּוֹלִיד וְעָצַרְתִּי אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃ שִׂמְחוּ אֶת־יְרוּשָׁלִַם
וְגִילוּ בָהּ כָּל־אֹהֲבֶיהָ שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל־הַמִּתְאַבְּלִים
יא עָלֶיהָ׃ לְמַעַן תִּינְקוּ וּשְׂבַעְתֶּם מִשֹּׁד תַּנְחֻמֶיהָ לְמַעַן תָּמֹצּוּ
יב וְהִתְעַנַּגְתֶּם מִזִּיז כְּבוֹדָהּ׃ כִּי־כֹה | אָמַר יְהוָה הִנְנִי
נֹטֶה־אֵלֶיהָ כְּנָהָר שָׁלוֹם וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם וִינַקְתֶּם
יג עַל־צַד תִּנָּשֵׂאוּ וְעַל־בִּרְכַּיִם תְּשָׁעֳשָׁעוּ׃ כְּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ
יד תְּנַחֲמֶנּוּ כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם וּבִירוּשָׁלִַם תְּנֻחָמוּ׃ וּרְאִיתֶם
וְשָׂשׂ לִבְּכֶם וְעַצְמוֹתֵיכֶם כַּדֶּשֶׁא תִפְרַחְנָה וְנוֹדְעָה יַד־יְהוָה
טו אֶת־עֲבָדָיו וְזָעַם אֶת־אֹיְבָיו׃ כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ יָבוֹא
וְכַסּוּפָה מַרְכְּבֹתָיו לְהָשִׁיב בְּחֵמָה אַפּוֹ וְגַעֲרָתוֹ בְּלַהֲבֵי־

א׳ הפטרות שבת וראש חדש חוץ מר״ח אב
ב׳ קמץ בזק   למדנחאי אל־   ג׳ ח׳ כצ״ל

סו 1 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
דער הימל איז מיין טראָן,
און די ערד איז מיין פוסבענקל;
ווו איז דאָס הויז וואָס איר קענט מיר בויען?
און ווו דער אָרט פון מיין רואונג?
2 אַז די אַלע האָט מיין האַנט געמאַכט,
און אַזוי זיינען די אַלע געוואָרן,
זאָגט גאָט.
אָבער אויף אַזעלכן טו איך קוקן:
אויף דעם אָרימאַן און דערשלאָגענעם אין געמיט,
און דעם וואָס ציטערט איבער מיין וואָרט.

3 דער וואָס שעכט אַן אָקס,
דערשלאָגט אַ מענטשן;
דער וואָס שלאַכט אַ שעפּס,
האַקט אָפּ דאָס געניק פון אַ הונט;
דער וואָס ברענגט אויף אַ שפּייזאָפּפער,
[ברענגט אויף] בלוט פון אַ חזיר;
דער וואָס רייכערט ווייררויך,
בענטשט אַן אָפּגאָט.
אַזוי ווי זיי האָבן אויסגעוויילט זייערע וועגן,
און זייערע אומווערדיקייטן האָט באַגערט זייער זעל,
4 אַזוי וועל איך אויך אויסוויילן געשפּעטן איבער זיי,
און זייערע שרעקענישן וועל איך ברענגען אויף זיי;
ווייל איך האָב גערופן, און קיינער האָט ניט געענטפערט,
גערעדט, און זיי האָבן ניט געהערט;
נאָר זיי האָבן געטאָן וואָס איז שלעכט אין מיינע אויגן,
און וואָס איך האָב ניט געוואָלט האָבן זיי אויסגעוויילט.

5 הערט דאָס וואָרט פון גאָט,
איר וואָס ציטערט איבער זיין וואָרט:
עס האָבן געזאָגט אייערע ברידער וואָס האָבן אייך פיינט,
די וואָס פאַרשטויסן אייך פון וועגן מיין נאָמען:
„זאָל גאָט געערלעכט ווערן,
און לאָמיר זען אייער שמחה!“
אָבער זיי וועלן פאַרשעמט ווערן.
6 אַ קָול פון טומל פון דער שטאָט,
אַ קָול פון דעם טעמפּל!
אַ קָול פון גאָט וואָס באַצאָלט
פאַרגעלטונג צו זיינע פיינט.
7 איידער זי האָט געווייטאָקט,
האָט זי געבאָרן,
איידער ווייעניש איז געקומען אויף איר,
אַזוי האָט זי אַ ייִנגל געהאַט.
8 ווער האָט געהערט אַזוינס?
ווער האָט געזען אַזוי־וואָס?
ווערט אַ לאַנד אויסגעווייטאָקט אין איין טאָג?
ווערט געבאָרן אַ פאָלק מיט איין מאָל?
וואָרום ווי זי האָט געווייטאָקט,
אַזוי האָט צִיוֹן אירע קינדער געבאָרן.
9 וועל איך ביז געבורט ברענגען, און ניט מאַכן געבערן?
זאָגט גאָט;
וועל איך, וואָס מאַך געבערן, פאַרהאַלטן?
זאָגט דיין גאָט.

10 פרייט זיך מיט ירושָלַיִם, און קוועלט אָן אין איר,
אַלע אירע ליבהאָבער;
לוסטיקט אייך לוסטיק מיט איר,
איר אַלע וואָס טרויערט אויף איר;
11 ווייל איר וועט זייגן און זיך זעטן
פון דער ברוסט פון אירע נחמות,
ווייל איר וועט זופּן און זיך קוויקן
פון דעם זויגנאָפּל פון איר שֶפע.
12 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך נייג צו איר שלום ווי אַ טייך,
און ווי אַ פליייציקן שטראָם די רייכקייט פון די פעלקער,
און איר וועט זייגן דערפון.
אויפן זייט וועט איר געטראָגן ווערן,
און אויף די קני וועט איר געצערטלט ווערן.
13 ווי איינער וואָס זיין מוטער טוט אים טרייסטן,
אַזוי וועל איך אייך טרייסטן;
און אין ירושָלַיִם וועט איר געטרייסט ווערן.
14 און איר וועט זען, און אייער האַרץ וועט זיך פרייען,
און אייערע ביינער וועלן ווי גראָז בליען;
און די האַנט פון גאָט וועט דערוווסט ווערן ביי זיינע קנעכט,
און ער וועט צערענען אויף זיינע פיינט.

15 וואָרום זע, גאָט וועט קומען מיט פייער,
און ווי אַ שטורעמווינט זיינע רייטוועגן,
אויסצולאָזן מיט גרים זיין צאָרן,
און זיין אָנגעשריי מיט פלאַמען פייער.

16 וואָרום מיט פייער טוט זיך משפטן גאָט,
און מיט זיין שווערד, מיט אַלע לייבער;
און פיל וועלן זיין די דערשלאָגענע פון גאָט.
17 די וואָס הייליקן זיך און רייניקן זיך
צו גיין אין די גערטנער,
הינטער איינער אין מיטן,
די וואָס עסן פלייש פון חזיר,
און אומווערדיקייטן און מייז,
וועלן אין איינעם פאַרלענדט ווערן,
זאָגט גאָט.
18 וואָרום [איך וויס] זייערע מעשׂים און זייערע טראַכ־
טונגען;
[די צייט] קומט אַיינצוזאַמלען אַלע פעלקער און לשונות,
זיי זאָלן קומען און זען מיין כבוד.

19 און איך וועל טאָן צווישן זיי אַ וווּנדערצייכן,
און איך וועל שיקן פון זיי אַנטרונענע צו די פעלקער,
צו תּרשיש, פּול, און לוד, די בויגנשפּאַנערס,
צו תּובל און יָוָן, די ווייטע אינדזלען,
וואָס האָבן ניט געהערט מיין הערונג, און ניט געזען מיין
כּבוד;
און זיי וועלן דערציילן מיין כּבוד צווישן די פעלקער.
20 און זיי וועלן ברענגען אַלע אַייערע ברידער,
פון אַלע פעלקער, אַ מתּנה צו גאָט,
אויף פערד און אויף קאָטשן און אויף טראָגוועגן,
און אויף מויל־אייזלען, און אויף יאָגקעמלען,
צו מיין הייליקן באַרג ירושָלַיִם, זאָגט גאָט,
אַזוי ווי די קינדער פון ישׂראל ברענגען דאָס שפּייזאָפּפער
אין אַ ריינער כּלי אין הויז פון גאָט.
21 און אויך פון זיי וועל איך נעמען
פאַר כּהנים און פאַר לוִיִם, זאָגט גאָט.
22 וואָרום ווי די נייע הימלען,
און די נייע ערד, וואָס איך מאַך,
וועלן באַשטיין פאַר מיר, זאָגט גאָט,
אַזוי וועט באַשטיין אַייער זאָמען און אַייער נאָמען.
23 און עס וועט זיין,

טז אֵשׁ׃ כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט וּבְחַרְבּוֹ אֶת־כָּל־בָּשָׂר וְרַבּוּ
יז חַלְלֵי יְהוָה׃ הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמִּטַּהֲרִים אֶל־הַגַּנּוֹת אַחַר
אַחַד בַּתָּוֶךְ אֹכְלֵי בְּשַׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהָעַכְבָּר יַחְדָּו
יח יָסֻפוּ נְאֻם־יְהוָה׃ וְאָנֹכִי מַעֲשֵׂיהֶם וּמַחְשְׁבֹתֵיהֶם בָּאָה
לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְּשֹׁנוֹת וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי׃
יט וְשַׂמְתִּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלַּחְתִּי מֵהֶם ׀ פְּלֵיטִים אֶל־הַגּוֹיִם
תַּרְשִׁישׁ פּוּל וְלוּד מֹשְׁכֵי קֶשֶׁת תֻּבַל וְיָוָן הָאִיִּים הָרְחֹקִים
אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעִי וְלֹא־רָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ
כ אֶת־כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם׃ וְהֵבִיאוּ אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם ׀ מִכָּל־הַגּוֹיִם ׀
מִנְחָה ׀ לַיהוָה בַּסּוּסִים וּבָרֶכֶב וּבַצַּבִּים וּבַפְּרָדִים
וּבַכִּרְכָּרוֹת עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלִַם אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ
כא בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בִּכְלִי טָהוֹר בֵּית יְהוָה׃ וְגַם־
כב מֵהֶם אֶקַּח לַכֹּהֲנִים לַלְוִיִּם אָמַר יְהוָה׃ כִּי כַאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם
הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עֹמְדִים לְפָנַי
כג נְאֻם־יְהוָה כֵּן יַעֲמֹד זַרְעֲכֶם וְשִׁמְכֶם׃ וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ
וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֺת לְפָנַי אָמַר
כד יְהוָה׃ וְיָצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפֹּשְׁעִים בִּי כִּי תוֹלַעְתָּם
לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ דֵרָאוֹן לְכָל־בָּשָׂר׃

יז׳ אחת קרי   כג׳ סבירין יבאו

וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ יָבוֹא כָל־
בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֺת לְפָנַי אָמַר יְהוָה׃ י׳ת׳ק׳ק סימן

ראש־חודש אין ראש־חודש,
און שבּת אין שבּת,
וועלן קומען אַלע לייבער,
זיך בוקן פאַר מיר, זאָגט גאָט.
24 און זיי וועלן אַרויסגיין און וועלן קוקן
אויף די פּגרים פון די מענטשן
וואָס האָבן געבראָכן אָן מיר;
וואָרום זייער וואָרעם וועט ניט שטאַרבן,
און זייער פייער וועט ניט פאַרלאָשן ווערן,
און זיי וועלן זיין אַן עקל פאַר אַלע לייבער.

און עס וועט זיין,
ראש־חודש אין ראש־חודש,
און שבּת אין שבּת,
וועלן קומען אַלע לייבער,
זיך בוקן פאַר מיר, זאָגט גאָט.

חזק ונתחזק

סכום הפסוקים של ישעיה אלף ומאתים ותשעים וחמשה. בריח
ניחח ארצה אתכם סימן. וחציו. כי אם שם אדיר יי לנו.
וסדריו. כ״ו. והיה יי למלך על כל הארץ סימן:

יִרְמְיָה

א ¹ די ווערטער פון יִרמְיָהוּ דעם זון פון חִלקִיָהון, פון די כֹּהנים וואָס אין עֲנָתוֹת אין לאַנד בנימין, ² וואָס דאָס וואָרט פון גאָט איז צו אים געווען אין די טעג פון יֹאשִׁיָהוּ דעם זון פון אָמונען, דעם מלך פון יהודה, אין דרייצנטן יאָר פון זיין מלוכה, ³ און איז אויך געווען אין די טעג פון יהוֹיָקים דעם זון פון יֹאשִׁיָהון, דעם מלך פון יהודה, ביזן סוֹף פון עלפטן יאָר פון צִדקִיָהוּ דעם זון פון יֹאשִׁיָהון, דעם מלך פון יהודה, ביז דעם גלות פון ירושָלַיִם אין פינפטן חודש.

⁴ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

⁵ איידער איך האָב דיך אין מוטערלייב געפורעמט,
האָב איך דיך דערקענט,
און איידער דו ביסט פון טראַכט אַרויס,
האָב איך דיך געהייליקט;
אַ נביא פאַר די פעלקער
האָב איך דיך געמאַכט.

⁶ האָב איך געזאָגט: וויי, גאָט דו האַר, איך קען דאָך ניט רעדן, וואָרום איך בין אַ ייִנגל. ⁷ האָט גאָט צו מיר געזאָגט:

זאָלסט ניט זאָגן: איך בין אַ ייִנגל,
נייערט אומעטום ווו איך וועל דיך שיקן זאָלסטו גיין,
און אַלץ וואָס איך וועל דיר באַפעלן זאָלסטו רעדן.
⁸ זאָלסט ניט מורא האָבן פאַר זיי,
וואָרום איך בין מיט דיר, דיך מציל צו זיין,
זאָגט גאָט.

א ¹ דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֶּן־חִלְקִיָּהוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת
ב בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן׃ אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ
ג בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה בִּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְכוֹ׃ וַיְהִי
בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־תֹּם עַשְׁתֵּי־
עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־גְּלוֹת
ד יְרוּשָׁלַםִ בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי
ה לֵאמֹר׃ בְּטֶרֶם אֶצָּורְךָ בַבֶּטֶן יְדַעְתִּיךָ וּבְטֶרֶם תֵּצֵא
ו מֵרֶחֶם הִקְדַּשְׁתִּיךָ נָבִיא לַגּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃ וָאֹמַר אֲהָהּ
ז אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה לֹא־יָדַעְתִּי דַּבֵּר כִּי־נַעַר אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֵלַי אַל־תֹּאמַר נַעַר אָנֹכִי כִּי עַל־כָּל־אֲשֶׁר אֶשְׁלָחֲךָ
ח תֵּלֵךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוְּךָ תְּדַבֵּר׃ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם
ט כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהַצִּלֶךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יָדוֹ
וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיךָ׃
י רְאֵה הִפְקַדְתִּיךָ ׀ הַיּוֹם הַזֶּה עַל־הַגּוֹיִם וְעַל־הַמַּמְלָכוֹת
לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד וְלַהֲרוֹס לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ׃
יא וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר
יב מַקֵּל שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת
יג כִּי־שֹׁקֵד אֲנִי עַל־דְּבָרִי לַעֲשֹׂתוֹ׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה ׀
אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר סִיר נָפוּחַ אֲנִי
יד רֹאֶה וּפָנָיו מִפְּנֵי צָפוֹנָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי מִצָּפוֹן תִּפָּתַח

א׳ הפטרת שמות לספרדים וגם הפטרה לשבת אחר י״ז בתמוז   ה׳ ר יהודה

⁹ און גאָט האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט און צוגערירט, צו מיין מויל, און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:

אָט האָב איך געגעבן מיינע ווערטער אין דיין מויל;
¹⁰ זע, איך האָב דיך געשטעלט היינטיקן טאָג
איבער די פעלקער און איבער די קיניגרייכן,
אויסצורייסן און אַיינצוואַרפן,
און אונטערצוברעננען און צו צעשטערן;
צו בויען און צו פלאַנצן.

¹¹ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן: וואָס זעסטו, יִרמְיָהוּ? האָב איך געזאָגט: אַ מאַנדלשטאָק[א] זע איך. ¹² האָט גאָט צו מיר געזאָגט: האָסט ווויל געזען, וואָרום איך פאַס־אויף[א] אויף מיין וואָרט עס צו טאָן.

¹³ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר אַ צווייט מאָל, אַזוי צו זאָגן: וואָס זעסטו? האָב איך געזאָגט: אַ זודיקן טאָפּ זע איך, און זיין פאָדערזייט איז קעגן צפון. ¹⁴ האָט גאָט צו מיר געזאָגט:

[א] וואָרטשפּיל: שָׁקֵד שֹׁקֵד.

טו הָרָעָה עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: כִּי ׀ הִנְנִי קֹרֵא לְכָל־
מִשְׁפְּחוֹת מַמְלְכוֹת צָפוֹנָה נְאֻם־יְהוָה וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ
כִּסְאוֹ פֶּתַח ׀ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם וְעַל כָּל־חוֹמֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל
טז כָּל־עָרֵי יְהוּדָה: וְדִבַּרְתִּי מִשְׁפָּטַי אוֹתָם עַל כָּל־רָעָתָם
אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי
יז יְדֵיהֶם: וְאַתָּה תֶּאְזֹר מָתְנֶיךָ וְקַמְתָּ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֵת
כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי אֲצַוֶּךָּ אַל־תֵּחַת מִפְּנֵיהֶם פֶּן־אֲחִתְּךָ
יח לִפְנֵיהֶם: וַאֲנִי הִנֵּה נְתַתִּיךָ הַיּוֹם לְעִיר מִבְצָר וּלְעַמּוּד
בַּרְזֶל וּלְחֹמוֹת נְחֹשֶׁת עַל־כָּל־הָאָרֶץ לְמַלְכֵי יְהוּדָה לְשָׂרֶיהָ
יט לְכֹהֲנֶיהָ וּלְעַם הָאָרֶץ: וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־
אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהַצִּילֶךָ:

ב

א ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: הָלֹךְ וְקָרָאתָ בְאָזְנֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ אַהֲבַת
ג כְּלוּלֹתָיִךְ לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה: קֹדֶשׁ
יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית תְּבוּאָתֹה כָּל־אֹכְלָיו יֶאְשָׁמוּ רָעָה
ד תָּבֹא אֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה: ׆ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בֵּית
ה יַעֲקֹב וְכָל־מִשְׁפְּחוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל: כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה מַה־
מָּצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם בִּי עָוֶל כִּי רָחֲקוּ מֵעָלָי וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי
ו הַהֶבֶל וַיֶּהְבָּלוּ: וְלֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם הַמּוֹלִיךְ אֹתָנוּ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ עֲרָבָה וְשׁוּחָה
בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצַלְמָוֶת בְּאֶרֶץ לֹא־עָבַר בָּהּ אִישׁ וְלֹא־יָשַׁב
ז אָדָם שָׁם: וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הַכַּרְמֶל לֶאֱכֹל פִּרְיָהּ
וְטוּבָהּ וַתָּבֹאוּ וַתְּטַמְּאוּ אֶת־אַרְצִי וְנַחֲלָתִי שַׂמְתֶּם לְתוֹעֵבָה:
ח הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה וְתֹפְשֵׂי הַתּוֹרָה לֹא יְדָעוּנִי
וְהָרֹעִים פָּשְׁעוּ בִי וְהַנְּבִאִים נִבְּאוּ בַבַּעַל וְאַחֲרֵי לֹא־
ט יוֹעִלוּ הָלָכוּ: לָכֵן עֹד אָרִיב אִתְּכֶם נְאֻם־יְהוָה וְאֶת־בְּנֵי

ב, ג׳ קמץ בז״ק   ע״כ   ד׳ הפטרות מסעי

פון צפון וועט אויסברעכן דאָס בייז
אויף אַלע באַוווינער פון לאַנד.
15 וואָרום זע, איך רוף צו אַלע משפחות
פון די קיניגרייכן צו צפון, זאָגט גאָט,
און זיי וועלן קומען, און וועלן שטעלן איטלעכער זיין טראָן
ביים אַיינגאַנג פון די טויערן פון ירושָלַיִם,
און קעגן אַלע אירע מויערן רונד אַרום,
און קעגן אַלע שטעט פון יהודה.
16 און איך וועל זיי אַרויסזאָגן מיין משפּט
פאַר אַל זייער שלעכטיקייט,
וואָס זיי האָבן מיך פאַרלאָזן,
און גערייכערט צו פרעמדע געטער,
און זיך געבוקט צו די ווערק פון זייערע הענט.
17 און דו זאָלסט אָנגורטן דיינע לענדן,
און זאָלסט אויפשטיין און רעדן צו זיי
אַלץ וואָס איך וועל דיר באַפעלן;
זאָלסט זיך ניט שרעקן פאַר זיי,
כּדי איך זאָל דיך ניט דערשרעקן פאַר זיי.
18 וואָרום זע, איך האָב דיך היינט געמאַכט
פאַר אַ באַפעסטיקטער שטאָט,
און פאַר אַן אַייזערנעם זייל,
און פאַר קופּערנע מויערן אַקעגן גאַנצן לאַנד,
קעגן די מלכים פון יהודה, קעגן אירע האַרן,
קעגן אירע כּהנים, און קעגן דעם פאָלק פון לאַנד.
19 און זיי וועלן מלחמה האַלטן אַקעגן דיר,
און וועלן דיך ניט ביי־קומען,
וואָרום איך בין מיט דיר, זאָגט גאָט,
דיך מציל צו זיין.

ב 1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן: 2 גיי און זאָלסט רופן אין די אויערן פון ירושָלַיִם, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
איך געדענק דיר די גינציקייט פון דיין יוגנט,
די ליבשאַפט פון דיין כּלה־צייט;
דיין גיין נאָך מיר אין דער מדבּר,
אין אַ לאַנד ניט געזייט.
3 הייליק ביי גאָט איז ישׂראל,
דאָס ערשטע פון זיין תּבואה;
אַלע זיינע פאַרצערער וועלן פאַרוויסט ווערן;
אַ בייזעניש וועט קומען אויף זיי,
זאָגט גאָט.

4 הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר הויז פון יעקב,
און אַלע משפּחות פון הויז פון ישׂראל;
5 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
וואָס האָבן אַייערע עלטערן אין מיר אַן עוולה געפונען,
וואָס זיי האָבן זיך דערווייטערט פון מיר,
און געגאַנגען נאָך נישט און נישטיק געוואָרן?
6 און זיי האָבן ניט געזאָגט: ווו איז גאָט
וואָס האָט אונדז אויפגעבראַכט פון לאַנד מִצרַיִם,
וואָס האָט אונדז געפירט דורכן מדבּר,
דורך אַ לאַנד פון וויסטעניש און גריבער,
דורך אַ לאַנד פון טריקעניש און טויטשאָטן,
דורך אַ לאַנד וואָס קיין מענטש איז ניט דורכגעגאַנגען דערין,
און קיין מוטערמענטש האָט ניט געוווינט דאָרטן?
7 און איך האָב אַייך געבראַכט אין אַ פרוכטיקן לאַנד,
צו עסן איר פרוכט און איר גוטס;
און איר זייט געקומען און האָט פאַראומרייניקט מיין לאַנד,
און געמאַכט מיין אַרב פאַר אַן אומווערדיקייט.
8 די כּהנים האָבן ניט געזאָגט: ווו איז גאָט?
און די אויפהאַלטער פון דער תּורה האָבן מיך ניט געקענט,
און די פאַסטוכער האָבן געבראָכן אָן מיר,
און די נביאים האָבן נביאות געזאָגט פאַר בַּעַל,
און נאָך די וואָס נוצן ניט, זיינען זיי געגאַנגען.
9 דרום וועל איך נאָך קריגן מיט אַייך, זאָגט גאָט,
און מיט אַייערע קינדסקינדער וועל איך קריגן.

בְּנֵיכֶם אָרִיב׃ כִּי עִבְרוּ אִיֵּי כִתִּיִּים וּרְאוּ וְקֵדָר שִׁלְחוּ י
וְהִתְבּוֹנְנוּ מְאֹד וּרְאוּ הֵן הָיְתָה כָּזֹאת׃ הַהֵימִיר גּוֹי אֱלֹהִים יא
וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים וְעַמִּי הֵמִיר כְּבוֹדוֹ בְּלוֹא יוֹעִיל׃ שֹׁמּוּ יב
שָׁמַיִם עַל־זֹאת וְשַׂעֲרוּ חָרְבוּ מְאֹד נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי־שְׁתַּיִם יג
רָעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֹתִי עָזְבוּ מְקוֹר ׀ מַיִם חַיִּים לַחְצֹב
לָהֶם בֹּארוֹת בֹּארֹת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא־יָכִלוּ הַמָּיִם׃
הַעֶבֶד יִשְׂרָאֵל אִם־יְלִיד בַּיִת הוּא מַדּוּעַ הָיָה לָבַז׃ יד
עָלָיו יִשְׁאֲגוּ כְפִרִים נָתְנוּ קוֹלָם וַיָּשִׁיתוּ אַרְצוֹ לְשַׁמָּה עָרָיו טו
נִצְּתָה מִבְּלִי יֹשֵׁב׃ גַּם־בְּנֵי־נֹף וְתַחְפַּנֵס יִרְעוּךְ קָדְקֹד׃ טז
הֲלוֹא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עָזְבֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּעֵת יז
מוֹלִכֵךְ בַּדָּרֶךְ׃ וְעַתָּה מַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת יח
מֵי שִׁחוֹר וּמַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ אַשּׁוּר לִשְׁתּוֹת מֵי נָהָר׃ תְּיַסְּרֵךְ יט
רָעָתֵךְ וּמְשֻׁבוֹתַיִךְ תּוֹכִחֻךְ וּדְעִי וּרְאִי כִּי־רַע וָמָר עָזְבֵךְ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיִךְ וְלֹא פַחְדָּתִי אֵלַיִךְ נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה
צְבָאוֹת׃ כִּי מֵעוֹלָם שָׁבַרְתִּי עֻלֵּךְ נִתַּקְתִּי מוֹסְרוֹתַיִךְ כ
וַתֹּאמְרִי לֹא אֶעֱבוֹד כִּי עַל־כָּל־גִּבְעָה גְּבֹהָה וְתַחַת כָּל־
עֵץ רַעֲנָן אַתְּ צֹעָה זֹנָה׃ וְאָנֹכִי נְטַעְתִּיךְ שֹׂרֵק כֻּלֹּה זֶרַע כא
אֱמֶת וְאֵיךְ נֶהְפַּכְתְּ לִי סוּרֵי הַגֶּפֶן נָכְרִיָּה׃ כִּי אִם־תְּכַבְּסִי כב
בַּנֶּתֶר וְתַרְבִּי־לָךְ בֹּרִית נִכְתָּם עֲוֹנֵךְ לְפָנַי נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה׃ אֵיךְ תֹּאמְרִי לֹא נִטְמֵאתִי אַחֲרֵי הַבְּעָלִים לֹא כג
הָלַכְתִּי רְאִי דַרְכֵּךְ בַּגַּיְא דְּעִי מֶה עָשִׂית בִּכְרָה קַלָּה
מְשָׂרֶכֶת דְּרָכֶיהָ׃ פֶּרֶה ׀ לִמֻּד מִדְבָּר בְּאַוַּת נַפְשָׁו שָׁאֲפָה כד
רוּחַ תַּאֲנָתָהּ מִי יְשִׁיבֶנָּה כָּל־מְבַקְשֶׁיהָ לֹא יִיעָפוּ בְּחָדְשָׁהּ
יִמְצָאוּנְהָ׃ מִנְעִי רַגְלֵךְ מִיָּחֵף וּגוֹרֵנֵךְ מִצִּמְאָה וַתֹּאמְרִי כה
נוֹאָשׁ לוֹא כִּי־אָהַבְתִּי זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם אֵלֵךְ׃ כְּבֹשֶׁת גַּנָּב כו
כִּי יִמָּצֵא כֵּן הֹבִישׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם
וְכֹהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם׃ אֹמְרִים לָעֵץ אָבִי אַתָּה וְלָאֶבֶן אַתְּ כז

יד׳ פתח בס״פ   טו׳ נצתו קרי   טז׳ ותחפנחס קרי   יט׳ קמץ בז״ק
כ׳ אעבור קרי   כד׳ ה׳ במקום א׳   נפשה קרי   כה׳ וגרונך קרי

10 וואָרום פֿאָרט דורך די אינדזלען פֿון די כּתּים, און זעט,
און קיין קֵדָר שיקט, און קוקט זיך גוט צו,
און זעט אויב אַזוינס איז געשען.
11 האָט דען אַ פֿאָלק פֿאַרביטן זײַנע געטער?
וואָס זיי זײַנען קיין געטער ניט;
און מײַן פֿאָלק האָט פֿאַרביטן זײַן כּבוד
אויף וואָס נוצט ניט.
12 גרוילט איר הימלען[א] איבער דעם,
און שוידערט, ווערט באַנומען ביז גאָר,
זאָגט גאָט.
13 וואָרום אַ צווייעדיק בייז האָט געטאָן מײַן פֿאָלק:
זיי האָבן פֿאַרלאָזן מיך, דעם קוואַל פֿון לעבעדיקע וואַסער,
זיך צו האַקן ברונעמער, צעבראָכענע ברונעמער,
וואָס קענען דאָס וואַסער ניט האַלטן.

14 איז אַ קנעכט ישׂראל?
צי אַ הויזגעבאָרענער שקלאַף איז ער?
פֿאַרוואָס איז ער צו רויב געוואָרן?
15 אויף אים ברילן די יונגלייבן,
זיי לאָזן אַרויס זייער קול,
און זיי האָבן געמאַכט זײַן לאַנד צו וויסט;
זײַנע שטעט זײַנען חָרֵב, אָן אַ באַוווינער.
16 אויך די זין פֿון נוֹף און תַּחפַּנחֵס
טוען אויף דײַן שאַרבן פּיטערן.
17 פֿאַרוואָר, דאָס האָט דיר אָנגעמאַכט
וואָס דו האָסט פֿאַרלאָזן יהוה דײַן גאָט,
בעת ער האָט דיך אויפֿן וועג געפֿירט.
18 און אַצונדערט ווי קומסטו אויפֿן וועג קיין מִצרַיִם,
צו טרינקען דאָס וואַסער פֿון שיחוֹר?
און ווי קומסטו אויפֿן וועג קיין אַשור,
צו טרינקען דאָס וואַסער פֿון טײַך[ב]?
19 דײַן שלעכטיקייט וועט דיך אָנלערנען,
און דײַנע אָפּקערונגען וועלן דיך שטראָפֿן;
און ווייס און זע, אַז שלעכט איז און ביטער
וואָס דו האָסט פֿאַרלאָזן יהוה דײַן גאָט,
און מײַן מוֹרא איז ניט אויף דיר,
זאָגט יהוה דער גאָט פֿון צבָאוֹת.

20 וואָרום פֿון אייביק אָן האָב איך צעבראָכן דײַן יאָך,
צעריסן דײַנע בינדשטריק,
און דו האָסט געזאָגט: איך וועל ניט איבערטרעטן;
אָבער אויף יעטוועדער הויכן בערגל,
און אונטער יעטוועדער צווײַגהאַפֿטיקן בוים,
שטרעקסטו ווי אַ זונה זיך אויס.
21 און איך האָב דיך געפֿלאַנצט אַ וויל ווײַנריטל,
לויטער ריכטיקן זאָמען;
און ווי ביסטו מיר פֿאַרקערט געוואָרן
אין ווילדוווקסן פֿון פֿרעמדן ווײַנשטאָק!
22 וואָרום, אַז דו זאָלסט זיך וואַשן מיט לויג,
און זאָלסט מערן אויף דיר זייף,
איז געפֿלעקט דײַן זינד פֿאַר מיר,
זאָגט גאָט דער האַר.

23 ווי קענסטו זאָגן: איך האָב מיך ניט פֿאַראומרייניקט,
נאָך די בַּעל־געטער בין איך ניט געגאַנגען?
זע דײַן פֿירונג אין טאָל,
מערק וואָס דו האָסט געטאָן,
דו פֿלינקע קעמעלין, וואָס פֿאַרדרייט אירע וועגן;
24 אַ ווילדע אייזעלין צום מדבר געוווינט,
וואָס שלינגט דעם ווינט אין דער גלוסטונג פֿון איר זעל;
פֿון איר פּאָרונג ווער קען זי אָפּהאַלטן?
אַלע אירע זוכער דאַרפֿן זיך ניט אײַנמיען,
אין איר חוֹדש וועלן זיי זי געפֿינען.
25 „פֿאַרמײַד דײַן פֿוס פֿון באָרוועס זײַן,
און דײַן קעל פֿון דאָרשטיקייט״;
אָבער דו האָסט געזאָגט: אומזיסט, ניין!
נײַערט פֿרעמדע האָב איך ליב,
און נאָך זיי וועל איך גיין.

26 ווי די שאַנד פֿון אַ גנב אַז ער ווערט געפֿונען,
אַזוי איז צו שאַנד דאָס הויז פֿון ישׂראל,
זיי, זייערע מלכים, זייערע האַרן,
און זייערע כּהנים, און זייערע נביאים.
27 זיי זאָגן צו אַ האָלץ: ביסט מײַן פֿאָטער!

[א] וואָרטשפּיל: שׁמוּ שָׁמַיִם. [ב] פּרת.

און צו אַ שטיין: דו האָסט אונדז געבאָרן!
וואָרום זיי האָבן געקערט דעם רוקן צו מיר, און ניט דעם
פּנים;
נאָר אין צײַט פון זייער אומגליק זאָגן זיי:
שטיי אויף און העלף אונדז.
[28] און ווו זײַנען דײַנע געטער וואָס דו האָסט דיר געמאַכט?
זאָלן זיי אויפשטיין אויב זיי קענען דיר העלפן
אין צײַט פון דײַן אומגליק;
וואָרום אַזוי ווי די צאָל פון דײַנע שטעט,
זײַנען דײַנע געטער, יהודה.
[29] פאַרוואָס קריגט איר אויף מיר?
איר אַלע האָט געבראָכן אָן מיר,
זאָגט גאָט.
[30] אומזיסט האָב איך געשלאָגן אײַערע קינדער,
זיי האָבן קיין מוסר ניט גענומען;
אײַער שווערד האָט פאַרצערט אײַערע נביאים,
ווי אַ מערדערישער לייב.
[31] איר דור, זעט דאָס וואָרט פון גאָט:
בין איך דען געווען אַ מדבר צו ישׂראל?
צי אַ לאַנד פון שטאָקפינצטערניש?
פאַרוואָס זאָגט מײַן פאָלק:
מיר ווילן זיך אומטרײַבן,
מיר וועלן מער ניט קומען צו דיר?
[32] קען אַ יונגפרוי פאַרגעסן איר צירונג,
אַ כלה אירע שלײַפן?
און מײַן פאָלק האָט מיך פאַרגעסן
טעג אָן אַ צאָל.

[33] ווי באַשײנסטו דײַן וועג
ליבשאַפט צו זוכן!
פאַרוואָר, אַפילו די ערגסטע
קענסטו דײַנע וועגן לערנען.
[34] אין דײַנע בריגן געפינט זיך אויך בלוט
פון נפשות פון אומשולדיקע אָרימע־
ניט בײַ אַן אײַנברעכונג האָסטו זיי געפונען;
אָבער בײַ אַלעם דעם [35] זאָגסטו:
פאַרוואָר, איך בין אומשולדיק,
זײַן צאָרן האָט זיך געוויס אָפּגעקערט פון מיר.
זע, איך משפּט זיך מיט דיר
פאַר דײַן זאָגן: איך האָב ניט געזינדיקט.
[36] ווי זייער וואָלוול דו מאַכסט זיך
צו בײַטן דײַן וועג!
וועסט אויך פון מִצרַיִם פאַרשעמט ווערן,
ווי דו ביסט פאַרשעמט געוואָרן פון אַשור.
[37] אויך פון דעמדאָזיקן וועסטו אַרויסגיין
מיט דײַנע הענט איבער דײַן קאָפּ,
וואָרום גאָט פאַראַכט דײַנע בטחונות,
און וועסט מיט זיי ניט באַגליקן.

ג [1] .....אַזוי צו זאָגן:
אַז אַ מאַן שיקט אַוועק זײַן ווײַב,
און זי גייט אַוועק פון אים,
און ווערט אַן אַנדער מאַנס,
וועט ער דען זיך ווידער אומקערן צו איר?
וואָלט ניט זינדיק פאַרזינדיקט ווערן יענע לאַנד?

יְלִדְתָּנוּ כִּי־פָנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים וּבְעֵת רָעָתָם יֹאמְרוּ
כח קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃ וְאַיֵּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָּךְ יָקוּמוּ אִם־
יוֹשִׁיעוּךָ בְּעֵת רָעָתֶךָ כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה׃ •
כט ל לָמָּה תָרִיבוּ אֵלָי כֻּלְּכֶם פְּשַׁעְתֶּם בִּי נְאֻם־יְהוָה׃ לַשָּׁוְא
הִכֵּיתִי אֶת־בְּנֵיכֶם מוּסָר לֹא לָקָחוּ אָכְלָה חַרְבְּכֶם
לא נְבִיאֵיכֶם כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית׃ הַדּוֹר אַתֶּם רְאוּ דְבַר־יְהוָה
הֲמִדְבָּר הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל אִם אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה מַדּוּעַ אָמְרוּ
לב עַמִּי רַדְנוּ לוֹא־נָבוֹא עוֹד אֵלֶיךָ׃ הֲתִשְׁכַּח בְּתוּלָה עֶדְיָהּ
לג כַּלָּה קִשֻּׁרֶיהָ וְעַמִּי שְׁכֵחוּנִי יָמִים אֵין מִסְפָּר׃ מַה־תֵּיטִבִי
דַּרְכֵּךְ לְבַקֵּשׁ אַהֲבָה לָכֵן גַּם אֶת־הָרָעוֹת לִמַּדְתְּ אֶת־
לד דְּרָכָיִךְ׃ גַּם בִּכְנָפַיִךְ נִמְצְאוּ דַּם נַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים נְקִיִּים
לה לֹא־בַמַּחְתֶּרֶת מְצָאתִים כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה׃ וַתֹּאמְרִי כִּי
נִקֵּיתִי אַךְ שָׁב אַפּוֹ מִמֶּנִּי הִנְנִי נִשְׁפָּט אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ
לו לֹא חָטָאתִי׃ מַה־תֵּזְלִי מְאֹד לְשַׁנּוֹת אֶת־דַּרְכֵּךְ גַּם מִמִּצְרַיִם
לז תֵּבוֹשִׁי כַּאֲשֶׁר בֹּשְׁתְּ מֵאַשּׁוּר׃ גַּם מֵאֵת זֶה תֵּצְאִי וְיָדַיִךְ
עַל־רֹאשֵׁךְ כִּי־מָאַס יְהוָה בְּמִבְטַחַיִךְ וְלֹא תַצְלִיחִי לָהֶם׃

ג

א לֵאמֹר הֵן יְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהָלְכָה מֵאִתּוֹ וְהָיְתָה
לְאִישׁ־אַחֵר הֲיָשׁוּב אֵלֶיהָ עוֹד הֲלוֹא חָנוֹף תֶּחֱנַף הָאָרֶץ
ב הַהִיא וְאַתְּ זָנִית רֵעִים רַבִּים וְשׁוֹב אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ שְׂאִי־
עֵינַיִךְ עַל־שְׁפָיִם וּרְאִי אֵיפֹה לֹא שֻׁגַּלְתְּ עַל־דְּרָכִים יָשַׁבְתְּ
לָהֶם כַּעֲרָבִי בַּמִּדְבָּר וַתַּחֲנִיפִי אֶרֶץ בִּזְנוּתַיִךְ וּבְרָעָתֵךְ׃
ג וַיִּמָּנְעוּ רְבִבִים וּמַלְקוֹשׁ לוֹא הָיָה וּמֵצַח אִשָּׁה זוֹנָה הָיָה
ד לָךְ מֵאַנְתְּ הִכָּלֵם׃ הֲלוֹא מֵעַתָּה קָרָאתי לִי אָבִי אַלּוּף
ה נְעֻרַי אָתָּה׃ הֲיִנְטֹר לְעוֹלָם אִם־יִשְׁמֹר לָנֶצַח הִנֵּה דִבַּרְתְּ
ו וַתַּעֲשִׂי הָרָעוֹת וַתּוּכָל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בִּימֵי
יֹאשִׁיָּהוּ הַמֶּלֶךְ הֲרָאִיתָ אֲשֶׁר עָשְׂתָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל

ב, כז׳ ילדתנו ק׳ · כח׳ האשכנזים מדלגים עד ג,ד׳ והספרדים עד ד,א׳
לא׳ ב׳ טעמים · לג׳ למדת ק׳ · ג, ב׳ שכבת ק׳ · ד׳ יתיד ר׳ · פ״כ

און דו האָסט מזנה געווען מיט ליבהאָבער אַ סך,
און ווילסט זיך אומקערן צו מיר,
זאָגט גאָט.
[2] הייב אויף דײַנע אויגן אויף די הויכע ערטער,
און זע, ווו ביסטו ניט געשענדט געוואָרן?
אויף די וועגן האָסטו געלויערט אויף זיי,
ווי אַן אַראַבער אין דער מדבר;
און האָסט זינדיק געמאַכט דאָס לאַנד
מיט דײַן זנות און מיט דײַן שלעכטיקייט.
[3] דרום זײַנען די פרירעגנס פאַרמיטן געוואָרן,
און שפּעטרעגן איז ניט געווען;
אָבער אַ שטערן פון אַ זונה איז געווען בײַ דיר,
האָסט זיך ניט געוואָלט שעמען.
[4] האָסטו ניט אַקאָרשט גערופן צו מיר: פאָטער מײַן,
דער פאַרטרויטער פון מײַן יוגנט ביסטו?
[5] וועט ער אויף אייביק אַ שׂנאה טראָגן?
וועט ער שטענדיק זי אָנהאַלטן?
אָט האָסטו גערעדט, און דאָך געטאָן דאָס בייז,
און געפּועלט בײַ זיך.

[6] און גאָט האָט צו מיר געזאָגט אין די טעג פון מלך יאשׁיָהו: האָסטו געזען וואָס די אָפּגעקערטע ישׂראל האָט געטאָן?

הָלְכָה הִיא עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַּ וְאֶל־תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וַתִּזְנִי־
ז שָׁם׃ וָאֹמַר אַחֲרֵי עֲשׂוֹתָהּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֵלַי תָּשׁוּב וְלֹא־
ח שָׁבָה וַתִּרְאֶה בָּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה׃ וָאֵרֶא כִּי עַל־כָּל־
אֹדוֹת אֲשֶׁר נִאֲפָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל שִׁלַּחְתִּיהָ וָאֶתֵּן אֶת־
סֵפֶר כְּרִיתֻתֶיהָ אֵלֶיהָ וְלֹא יָרְאָה בֹּגֵדָה יְהוּדָה אֲחוֹתָהּ
ט וַתֵּלֶךְ וַתִּזֶן גַּם־הִיא׃ וְהָיָה מִקֹּל זְנוּתָהּ וַתֶּחֱנַף אֶת־הָאָרֶץ
י וַתִּנְאַף אֶת־הָאֶבֶן וְאֶת־הָעֵץ׃ וְגַם־בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁבָה אֵלַי
בָּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה בְּכָל־לִבָּהּ כִּי אִם־בְּשֶׁקֶר נְאֻם־
יא יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי צִדְּקָה נַפְשָׁהּ מְשֻׁבָה
יב יִשְׂרָאֵל מִבֹּגֵדָה יְהוּדָה׃ הָלֹךְ וְקָרָאתָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
צָפוֹנָה וְאָמַרְתָּ שׁוּבָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה לוֹא־אַפִּיל
יג פָּנַי בָּכֶם כִּי־חָסִיד אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לֹא אֶטּוֹר לְעוֹלָם׃ אַךְ
דְּעִי עֲוֹנֵךְ כִּי בַּיהוָה אֱלֹהַיִךְ פָּשָׁעַתְּ וַתְּפַזְּרִי אֶת־דְּרָכַיִךְ
לַזָּרִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וּבְקוֹלִי לֹא־שְׁמַעְתֶּם נְאֻם־יְהוָה׃
יד שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים נְאֻם־יְהוָה כִּי אָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָכֶם
וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶחָד מֵעִיר וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה וְהֵבֵאתִי
טו אֶתְכֶם צִיּוֹן׃ וְנָתַתִּי לָכֶם רֹעִים כְּלִבִּי וְרָעוּ אֶתְכֶם דֵּעָה
טז וְהַשְׂכֵּיל׃ וְהָיָה כִּי תִרְבּוּ וּפְרִיתֶם בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵמָּה
נְאֻם־יְהוָה לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְלֹא יַעֲלֶה עַל־
יז לֵב וְלֹא יִזְכְּרוּ־בוֹ וְלֹא יִפְקֹדוּ וְלֹא יֵעָשֶׂה עוֹד׃ בָּעֵת הַהִיא
יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלִַם כִּסֵּא יְהוָה וְנִקְווּ אֵלֶיהָ כָל־הַגּוֹיִם לְשֵׁם
יְהוָה לִירוּשָׁלִָם וְלֹא־יֵלְכוּ עוֹד אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע׃
יח בַּיָּמִים הָהֵמָּה יֵלְכוּ בֵית־יְהוּדָה עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְיָבֹאוּ
יַחְדָּו מֵאֶרֶץ צָפוֹן עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִנְחַלְתִּי אֶת־
יט אֲבוֹתֵיכֶם׃ וְאָנֹכִי אָמַרְתִּי אֵיךְ אֲשִׁיתֵךְ בַּבָּנִים וְאֶתֶּן־לָךְ
אֶרֶץ חֶמְדָּה נַחֲלַת צְבִי צִבְאוֹת גּוֹיִם וָאֹמַר אָבִי תִּקְרְאוּ־
כ לִי וּמֵאַחֲרַי לֹא תָשׁוּבוּ׃ אָכֵן בָּגְדָה אִשָּׁה מֵרֵעָהּ כֵּן בְּגַדְתֶּם

ז׳ ותרא ק׳   יט׳ תקראי ק׳   תשובי ק׳

זי איז געגאַנגען אויף יעטוועדער הויכן בערגל, און אונטער יעדער צווייגהאַפטיקן בוים, און האָט דאָרטן מזנה געווען. 7 און איך האָב געוועסט געזאָגט: נאָכדעם אַז זי האָט געטאָן דאָס אַלץ, וועט זי זיך אומקערן צו מיר; אָבער זי האָט זיך ניט אומגעקערט. און די פעלשערין איר שוועסטער יהודה האָט דאָס געזען. 8 אָבער איך האָב געזען, אַז הגם דערפאַר וואָס די אָפּגעקערטע ישׂראל האָט אומטריישאַפט באַגאַנגען, האָב איך זי אַוועקגעשיקט, און איר געגעבן איר שיידבריוו, האָט פון דעסטוועגן ניט מורא געהאַט די פעלשערין יהודה איר שוועסטער, און זי אויך איז געגאַנגען און האָט מזנה געווען. 9 און עס איז געווען, פון וועגן דער לייכטיקייט פון איר זנות האָט זי זינדיק געמאַכט דאָס לאַנד, און זי האָט אומטריישאַפט באַגאַנגען מיט שטיין און מיט האָלץ. 10 אָבער אַפילו נאָך אַלעם דעם האָט די פעלשערין איר שוועסטער יהודה זיך ניט אומגעקערט צו מיר מיט איר גאַנצן האַרצן, נאָר בלויז מיט ליגן, זאָגט גאָט. 11 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: די אָפּגעקערטע ישׂראל האָט זיך אַרויסגעוויזן מער רעכטפאַרטיק פון דער פעלשערין יהודה. 12 גיי און זאָלסט רופן דידאָזיקע ווערטער קעגן צפון, און זאָגן:

קער זיך אום, דו אָפּגעקערטע ישׂראל, זאָגט גאָט:
איך וועל ניט וואַרפן אַ בייז פנים אויף אַייך,
וואָרום איך בין גענאָדיק, זאָגט גאָט,
איך האַלט ניט אַ שׂנאה אויף אייביק.
13 נאָר זיי וויסן דיין זינד,
אַז אָן יהוה דיין גאָט האָסטו געבראָכן,
און האָסט צעשפּרייט דיינע וועגן צו פרעמדע,
אונטער יעטוועדער צווייגהאַפטיקן בוים;
און צו מיין קָול האָט איר ניט צוגעהערט,
זאָגט גאָט.

14 קערט אַייך אום, קינדער אָפּקערער,
זאָגט גאָט,
וואָרום איך בין אַייער האַר,
און איך וועל אַייך נעמען איינעם פון אַ שטאָט,
און צוויי פון אַ משפחה,
און וועל אַייך ברענגען קיין ציון.
15 און איך וועל אַייך געבן פאַסטוכער נאָך מיין האַרצן,
און זיי וועלן אַייך פיטערן מיט קענשאַפט
און מיט פאַרשטאַנדיקייט.
16 און עס וועט זיין,
אַז איר וועט זיך מערן און פרוכפּערן אין לאַנד,
אין יענע טעג, זאָגט גאָט,
וועט מען מער ניט זאָגן:
דער אָרון פון גאָטס בונד;
און ער וועט אויפן זינען ניט אַרויף,
און מע וועט אים ניט דערמאָנען און ניט דאַכטן;
און ער וועט מער ניט געמאַכט ווערן.
17 אין יענער צייט וועט מען רופן ירושָלַיִם דער טראָן פון גאָט,
און אַיינזאַמלען וועלן זיך צו איר אַלע פעלקער,
פון וועגן גאָטס נאָמען, קיין ירושָלַיִם,
און זיי וועלן מער ניט גיין
נאָך דער אַיינגעשפּאַרטקייט פון זייער בייזן האַרצן.
18 אין יענע טעג וועט גיין דאָס הויז פון יהודה
מיט דעם הויז פון ישׂראל,
און זיי וועלן קומען אין איינעם פון צפון־לאַנד
אין דעם לאַנד וואָס איך האָב געמאַכט אַרבן אַייערע עלטערן.

19 און איך האָב געוועסט געזאָגט:
ווי וועל איך דיך אויסריכטן צווישן די קינדער,
און דיר געבן אַ גלוסטיק לאַנד,
די שיינשענסטע נחלה פון די פעלקער!
און איך האָב געזאָגט: „פאָטער מיין" וועסטו מיך רופן,
און פון הינטער מיר וועסטו זיך ניט אָפּקערן.
20 אָבער אַזוי ווי אַ ווייב וואָס פעלשט אָן איר מאַן,

כא כִּי בֵית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה׃ קוֹל עַל־שְׁפָיִים נִשְׁמָע בְּכִי
תַּחֲנוּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי הֶעֱווּ אֶת־דַּרְכָּם שָׁכְחוּ אֶת־יְהוָה
כב אֱלֹהֵיהֶם׃ שׁוּבוּ בָּנִים שׁוֹבָבִים אֶרְפָּה מְשׁוּבֹתֵיכֶם הִנְנוּ
כג אָתָנוּ לָךְ כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ אָכֵן לַשֶּׁקֶר מִגְּבָעוֹת
הָמוֹן הָרִים אָכֵן בַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ תְּשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל׃
כד וְהַבֹּשֶׁת אָכְלָה אֶת־יְגִיעַ אֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ אֶת־צֹאנָם
כה וְאֶת־בְּקָרָם אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם׃ נִשְׁכְּבָה בְּבָשְׁתֵּנוּ
וּתְכַסֵּנוּ כְּלִמָּתֵנוּ כִּי לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ חָטָאנוּ אֲנַחְנוּ
וַאֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

ד

א אִם־תָּשׁוּב יִשְׂרָאֵל ׀ נְאֻם־יְהוָה אֵלַי תָּשׁוּב וְאִם־תָּסִיר
ב שִׁקּוּצֶיךָ מִפָּנַי וְלֹא תָנוּד׃ וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי־יְהוָה בֶּאֱמֶת
בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה וְהִתְבָּרְכוּ בוֹ גּוֹיִם וּבוֹ יִתְהַלָּלוּ׃
ג כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה לְאִישׁ יְהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם נִירוּ לָכֶם
ד נִיר וְאַל־תִּזְרְעוּ אֶל־קֹצִים׃ הִמֹּלוּ לַיהוָה וְהָסִרוּ עָרְלוֹת
לְבַבְכֶם אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ
ה חֲמָתִי וּבָעֲרָה וְאֵין מְכַבֶּה מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם׃ הַגִּידוּ
בִיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם הַשְׁמִיעוּ וְאִמְרוּ וְתִקְעוּ שׁוֹפָר בָּאָרֶץ
קִרְאוּ מַלְאוּ וְאִמְרוּ הֵאָסְפוּ וְנָבוֹאָה אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר׃
ו שְׂאוּ־נֵס צִיּוֹנָה הָעִיזוּ אַל־תַּעֲמֹדוּ כִּי רָעָה אָנֹכִי מֵבִיא
ז מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ עָלָה אַרְיֵה מִסֻּבְּכוֹ וּמַשְׁחִית גּוֹיִם
נָסַע יָצָא מִמְּקֹמוֹ לָשׂוּם אַרְצֵךְ לְשַׁמָּה עָרַיִךְ תִּצֶּינָה
ח מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ עַל־זֹאת חִגְרוּ שַׂקִּים סִפְדוּ וְהֵילִילוּ כִּי לֹא־
ט שָׁב חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִמֶּנּוּ׃ וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
יֹאבַד לֵב־הַמֶּלֶךְ וְלֵב הַשָּׂרִים וְנָשַׁמּוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים
י יִתְמָהוּ׃ וָאֹמַר אֲהָהּ ׀ אֲדֹנָי יְהוִה אָכֵן הַשֵּׁא הִשֵּׁאתָ לָעָם

ג, כא׳ קמץ בז״ק   כב׳ כצ״ל   ד, ב׳ פ״כ   ה׳ תקעו ק   הב׳ נפתח

אַזוי האָט איר געפעלשט אָן מיר, הויז פון ישׂראל,
זאָגט גאָט.

21 אַ קָול ווערט אויף די הויכע ערטער געהערט,
אַ תּחנונים־געוויין פון די קינדער פון ישׂראל,
וואָרום זיי האָבן פאַרקרימט זייער וועג,
פאַרגעסן אָן יהוה זייער גאָט.
22 קערט אַייך אום, קינדער אָפּקערער,
איך וועל היילן אַייערע אָפּקערונגען.
דאָ זיינען מיר, געקומען צו דיר,
וואָרום דו ביסט יהוה אונדזער גאָט.
23 פאַרוואָר, פאַלש איז וואָס פון די הייכן,
דער טומל פון די בערג;
פאַרוואָר, אין יהוה אונדזער גאָט
איז די הילף פון ישׂראל.
24 און די שאַנדגעטעריי האָט אויפגעגעסן
די מי פון אונדזערע עלטערן, פון אונדזער יוגנט אָן,
זייערע שאָף און זייערע רינדער,
זייערע זין און זייערע טעכטער.
25 לאָמיר ליגן אין אונדזער שאַנד,
און זאָל אונדז באַדעקן אונדזער שמאַך,
וואָרום צו יהוה אונדזער גאָט האָבן מיר געזינדיקט,
מיר און אונדזערע עלטערן,
פון אונדזער יוגנט און ביז היינטיקן טאָג,
און מיר האָבן ניט צוגעהערט צו דעם קָול
פון יהוה אונדזער גאָט.

ד 1 אַז דו וועסט זיך אומקערן, ישׂראל, זאָגט גאָט,
צו מיר זיך אומקערן,
און אַז דו וועסט אָפּטאָן דיינע אומווערדיקייטן פון מיין
פנים,
און וועסט זיך ניט וואַקלען,
2 און וועסט שווערן: „אַזוי ווי גאָט לעבט".
מיט אמת, מיט רעכט, און מיט גערעכטיקייט,
וועלן זיך בענטשן מיט אים פעלקער,
און מיט אים וועלן זיי זיך רימען.

3 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט
צו די מענער פון יהודה און צו ירושָׁלַיִם:
אַקערט אַייך אַן אַקער,
און איר זאָלט ניט זייען אויף דערנער.
4 באַשניידט אַייך צו גאָט,
און טוט אָפּ די פאָרהויטן פון אַייער האַרץ,
איר מענער פון יהודה און באַוווינער פון ירושָׁלַיִם,
כּדי מיין גרימצאָרן זאָל ניט אַרויסגיין ווי אַ פייער,
און ברענען אַז קיין לעשער זאָל ניט זיין,
פון וועגן אַייערע שלעכטע מעשׂים.

5 דערציילט אין יהודה, און מאַכט הערן אין ירושָׁלַיִם,
און זאָגט: בלאָזט אַ שופר אין לאַנד;
רופט מיט אַ פולער קעל, און זאָגט:
זאַמלט אַייך איין, און לאָמיר אַריין אין די פעסטונגשטעט.
6 הייבט אויף אַ פאָן קיין ציון,
אַנטרינט, איר זאָלט אַייך ניט אָפּשטעלן,
וואָרום איך ברענג אַן אומגליק פון צפון,
און אַ בראָך אַ גרויסן.
7 אַ לייב איז אויפגעגאַנגען פון זיין געצווייג,
און אַן אומברענגער פון פעלקער
האָט געצויגן, איז אַרויס פון זיין אָרט,
צו מאַכן דיין לאַנד צו וויסט,
דיינע שטעט זאָלן חָרב זיין, אָן אַ באַוווינער.
8 איבער דעם גורט אָן זאַקקליידער,
טוט קלאָגן און יאָמערן;
וואָרום ניט אָפּגעקערט האָט זיך
גאָטס גרימצאָרן פון אונדז.
9 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
זאָגט גאָט,
וועט פאַרגיין דאָס האַרץ פון דעם מלך,
און דאָס האַרץ פון די האַרן;
און די כּהנים וועלן באַנומען ווערן,
און די נביאים וועלן גאַפן.

10 האָב איך געזאָגט: וויי, גאָט דו האַר, פאַרוואָר, נאַרן גענאַרט האָסטו דאָסדאָזיקע פאָלק און ירושָׁלַיִם,

הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם וְנָגְעָה חֶרֶב עַד־
הַנָּפֶשׁ׃ בָּעֵת הַהִיא יֵאָמֵר לָעָם־הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַםִ רוּחַ צַח יא
שְׁפָיִם בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בַּת־עַמִּי לוֹא לִזְרוֹת וְלוֹא לְהָבַר׃
רוּחַ מָלֵא מֵאֵלֶּה יָבוֹא לִי עַתָּה גַּם־אֲנִי אֲדַבֵּר מִשְׁפָּטִים יב
אוֹתָם׃ הִנֵּה ׀ כַּעֲנָנִים יַעֲלֶה וְכַסּוּפָה מַרְכְּבוֹתָיו קַלּוּ יג
מִנְּשָׁרִים סוּסָיו אוֹי לָנוּ כִּי שֻׁדָּדְנוּ׃ כַּבְּסִי מֵרָעָה לִבֵּךְ יד
יְרוּשָׁלַםִ לְמַעַן תִּוָּשֵׁעִי עַד־מָתַי תָּלִין בְּקִרְבֵּךְ מַחְשְׁבוֹת
אוֹנֵךְ׃ כִּי קוֹל מַגִּיד מִדָּן וּמַשְׁמִיעַ אָוֶן מֵהַר אֶפְרָיִם׃ טו
הַזְכִּירוּ לַגּוֹיִם הִנֵּה הַשְׁמִיעוּ עַל־יְרוּשָׁלַםִ נֹצְרִים בָּאִים טז
מֵאֶרֶץ הַמֶּרְחָק וַיִּתְּנוּ עַל־עָרֵי יְהוּדָה קוֹלָם׃ כְּשֹׁמְרֵי שָׂדַי יז
הָיוּ עָלֶיהָ מִסָּבִיב כִּי־אֹתִי מָרָתָה נְאֻם יְהוָה׃ דַּרְכֵּךְ יח
וּמַעֲלָלַיִךְ עָשׂוֹ אֵלֶּה לָךְ זֹאת רָעָתֵךְ כִּי מָר כִּי נָגַע עַד־
לִבֵּךְ׃ מֵעַי ׀ מֵעַי ׀ אָחוּלָה קִירוֹת לִבִּי הֹמֶה־לִּי יט
לִבִּי לֹא אַחֲרִשׁ כִּי קוֹל שׁוֹפָר שָׁמַעַתְּי נַפְשִׁי תְּרוּעַת
מִלְחָמָה׃ שֶׁבֶר עַל־שֶׁבֶר נִקְרָא כִּי שֻׁדְּדָה כָּל־הָאָרֶץ כ
פִּתְאֹם שֻׁדְּדוּ אֹהָלַי רֶגַע יְרִיעֹתָי׃ עַד־מָתַי אֶרְאֶה־נֵּס כא
אֶשְׁמְעָה קוֹל שׁוֹפָר׃ כִּי ׀ אֱוִיל עַמִּי אוֹתִי לֹא יָדָעוּ כב
בָּנִים סְכָלִים הֵמָּה וְלֹא נְבוֹנִים הֵמָּה חֲכָמִים הֵמָּה לְהָרַע
וּלְהֵיטִיב לֹא יָדָעוּ׃ רָאִיתִי אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה־תֹהוּ וָבֹהוּ כג
וְאֶל־הַשָּׁמַיִם וְאֵין אוֹרָם׃ רָאִיתִי הֶהָרִים וְהִנֵּה רֹעֲשִׁים כד
וְכָל־הַגְּבָעוֹת הִתְקַלְקָלוּ׃ רָאִיתִי וְהִנֵּה אֵין הָאָדָם וְכָל־ כה
עוֹף הַשָּׁמַיִם נָדָדוּ׃ רָאִיתִי וְהִנֵּה הַכַּרְמֶל הַמִּדְבָּר וְכָל־ כו
עָרָיו נִתְּצוּ מִפְּנֵי יְהוָה מִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּוֹ׃ כִּי־כֹה אָמַר כז
יְהוָה שְׁמָמָה תִהְיֶה כָּל־הָאָרֶץ וְכָלָה לֹא אֶעֱשֶׂה׃
עַל־זֹאת תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְקָדְרוּ הַשָּׁמַיִם מִמָּעַל עַל כִּי־ כח
דִבַּרְתִּי זַמֹּתִי וְלֹא נִחַמְתִּי וְלֹא־אָשׁוּב מִמֶּנָּה׃ מִקּוֹל כט
פָּרָשׁ וְרֹמֵה קֶשֶׁת בֹּרַחַת כָּל־הָעִיר בָּאוּ בֶּעָבִים וּבַכֵּפִים

יח׳ ו׳ במקום ה׳ קמץ בז״ק יט׳ אחילה קרי שמעת קרי כב׳ קמץ בז״ק

אַזוי צו זאָגן: „שלום וועט זײַן צו אײַך‟, און די שווערד דערגרייכט ביזן נפש.

11 אין יענער צייט וועט באַפוילן ווערן
אויף דעמדאָזיקן פאָלק און אויף ירושָלַיִם
אַ הייסער ווינט פון די הויכע ערטער אין מדבר,
אויפן וועג צו דער טאָכטער מיין פאָלק;
ניט צו ווינטשופלען, און ניט צו רייניקן;
12 אַ ווינט שטאַרקער פון דעם וועט קומען פון מיר;
אַצונד וועל איך אויך אַרויסזאָגן אַ משפט אויף זיי.
13 זע, ווי וואָלקנס גייט ער אויף,
און ווי דער שטורעמווינט זיינען זיינע רייטוועגן;
פלינקער פון אָדלערס זיינען זיינע פערד:
וויי אונדז, וואָרום מיר זיינען פאַרוויסט.
14 וואַש אָפּ פון בייז דיין האַרץ, ירושָלַיִם,
כּדי זאָלסט געהאָלפן ווערן.
ביז וואַנען וועלן רוען אין דיר
דיינע מחשבות פון אומרעכט?
15 וואָרום אַ קָול זאָגט אָן פון דָן,
און מאַכט הערן אומגליק פון געבערג פון אפרים:
16 דערציילט די פעלקער: אָט איז עס!
מאַכט הערן וועגן ירושָלַיִם:
באַלעגערער קומען פון אַ ווייטן לאַנד,
און לאָזן אַרויס אויף די שטעט פון יהודה זייער קָול.
17 ווי פעלדהיטער זיינען זיי אויף איר פון רונד אַרום,
ווייל זי האָט מיר ווידערשפעניקט, זאָגט גאָט.
18 דיין פירונג און דיינע מעשׂים
האָבן דיר דאָס אָנגעמאַכט—
דידאָזיקע שלעכטיקייט דיינע—
וואָס עס איז ביטער,
וואָס עס רירט אָן ביז דיין האַרצן.

19 מיינע אינגעווייד, מיינע אינגעווייד!
איך דריי מיך פון ווייטאָק!
אָ די ווענט פון מיין האַרצן!
מיין האַרץ טוט ברומען אין מיר,
איך קען ניט שווייגן!
וואָרום אַ קָול פון שופר האָסטו געהערט, מיין זעל,
אַ שאַל פון מלחמה.
20 אַ בראָך אויף אַ בראָך געשעט,
וואָרום פאַרוויסט געוואָרן איז דאָס גאַנצע לאַנד,
פלוצים זיינען פאַרוויסט געוואָרן מיינע געצעלטן,
אין אַ רגע—מיינע פאָרהאַנגען.
21 ביז וואַנען וועל איך זען די פאָן,
וועל איך הערן דעם קָול פון דעם שופר?

22 וואָרום נאַריש איז מיין פאָלק,
מיך קענען זיי ניט;
קינדער נאַרן זיינען זיי,
און ניט פאַרשטאַנדיק זיינען זיי;
זיי זיינען חכמים אויף טאָן שלעכטס,
און פון גוטס טאָן ווייסן זיי ניט.

23 איך האָב געזען די ערד,
ערשט זי איז וויסט און ליידיק
און די הימלען—
און זייער ליכט איז ניטאָ.
24 איך האָב געזען די בערג, ערשט זיי ציטערן,
און אַלע הייכן האָבן זיך געטרייסלט.
25 איך האָב געזען, ערשט קיין מענטש איז ניטאָ,
און אַלע פויגלען פון הימל זיינען אַוועק.
26 איך האָב געזען, ערשט דער כַּרמֶל איז אַ מדבר,
און אַלע זיינע שטעט זיינען צעשטערט,
פאַר דעם אָנגעזיכט פון גאָט,
פאַר דעם גרים פון זיין צאָרן.

27 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אַ וויסטעניש וועט ווערן דאָס גאַנצע לאַנד,
הגם קיין פאַרלענדונג וועל איך ניט מאַכן.
28 אויף דעם וועט טרויערן די ערד,
און פינצטער ווערן וועלן די הימלען פון אויבן,
ווייל איך האָב גערעדט, איך האָב געטראַכט,
און איך האָב ניט חרטה, און וועל זיך ניט אָפּקערן דערפון.
29 פאַר דעם קָול פון רייטער און בויגנשיסער,
אַנטלויפט די גאַנצע שטאָט;
זיי זיינען אַריין אין געדיכטע וועלדער,
און אויף פעלזן זיינען זיי אַרויפגעגאַנגען;

ל עָלוּ כָּל־הָעִיר עֲזוּבָה וְאֵין־יוֹשֵׁב בָּהֵן אִישׁ׃ וְאַתְּי שָׁדוּד
מַה־תַּעֲשִׂי כִּי־תִלְבְּשִׁי שָׁנִי כִּי־תַעְדִּי עֲדִי־זָהָב כִּי־תִקְרְעִי
בַפּוּךְ עֵינַיִךְ לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי מָאֲסוּ־בָךְ עֹגְבִים נַפְשֵׁךְ יְבַקֵּשׁוּ׃
לא כִּי קוֹל כְּחוֹלָה שָׁמַעְתִּי צָרָה כְּמַבְכִּירָה קוֹל בַּת־צִיּוֹן
תִּתְיַפֵּחַ תְּפָרֵשׂ כַּפֶּיהָ אוֹי־נָא לִי כִּי־עָיְפָה נַפְשִׁי לְהֹרְגִים׃

ה

א שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלִַם וּרְאוּ־נָא וּדְעוּ וּבַקְשׁוּ בִרְחוֹבוֹתֶיהָ
אִם־תִּמְצְאוּ אִישׁ אִם־יֵשׁ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט מְבַקֵּשׁ אֱמוּנָה
ב וְאֶסְלַח לָהּ׃ וְאִם חַי־יְהוָה יֹאמֵרוּ לָכֵן לַשֶּׁקֶר יִשָּׁבֵעוּ׃
ג יְהוָה עֵינֶיךָ הֲלוֹא לֶאֱמוּנָה הִכִּיתָה אֹתָם וְלֹא־חָלוּ כִּלִּיתָם
ד מֵאֲנוּ קַחַת מוּסָר חִזְּקוּ פְנֵיהֶם מִסֶּלַע מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃ וַאֲנִי
אָמַרְתִּי אַךְ דַּלִּים הֵם נוֹאֲלוּ כִּי לֹא יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה
ה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם׃ אֵלֲכָה־לִּי אֶל־הַגְּדֹלִים וַאֲדַבְּרָה אוֹתָם
כִּי הֵמָּה יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם אַךְ הֵמָּה יַחְדָּו
ו שָׁבְרוּ עֹל נִתְּקוּ מוֹסֵרוֹת׃ עַל־כֵּן הִכָּם אַרְיֵה מִיַּעַר זְאֵב
עֲרָבוֹת יְשָׁדְדֵם נָמֵר שֹׁקֵד עַל־עָרֵיהֶם כָּל־הַיּוֹצֵא מֵהֵנָּה
ז יִטָּרֵף כִּי רַבּוּ פִּשְׁעֵיהֶם עָצְמוּ מְשֻׁבוֹתֵיהֶם׃ אֵי לָזֹאת
אֶסְלַוֹח־לָךְ בָּנַיִךְ עֲזָבוּנִי וַיִּשָּׁבְעוּ בְּלֹא אֱלֹהִים וָאַשְׂבִּעַ
ח אוֹתָם וַיִּנְאָפוּ וּבֵית זוֹנָה יִתְגֹּדָדוּ׃ סוּסִים מְיֻזָּנִים מַשְׁכִּים
ט הָיוּ אִישׁ אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ יִצְהָלוּ׃ הַעַל־אֵלֶּה לוֹא־אֶפְקֹד
נְאֻם־יְהוָה וְאִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃
י עֲלוּ בְשָׁרוֹתֶיהָ וְשַׁחֵתוּ וְכָלָה אַל־תַּעֲשׂוּ הָסִירוּ נְטִישׁוֹתֶיהָ
יא כִּי לוֹא לַיהוָה הֵמָּה׃ כִּי בָּגוֹד בָּגְדוּ בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל
יב וּבֵית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה׃ כִּחֲשׁוּ בַּיהוָה וַיֹּאמְרוּ לוֹא־הוּא
יג וְלֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה וְחֶרֶב וְרָעָב לוֹא נִרְאֶה׃ וְהַנְּבִיאִים
יד יִהְיוּ לְרוּחַ וְהַדִּבֵּר אֵין בָּהֶם כֹּה יֵעָשֶׂה לָהֶם׃ לָכֵן
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת יַעַן דַּבֶּרְכֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה

ד, ל׳ ואת קרי   ה, ב׳ סבירין אכן   ז׳ אסלח קרי   קמץ בז״ק   ח׳ מיזנים קרי

יעטוועדער שטאָט איז פאַרלאָזן,
און אין זיי וווינט ניט קיין מענטש.
30 און דו בּאַרויבּטע, וואָס טוסטו,
וואָס דו קליידסט דיך אין רויט,
וואָס דו צירסט דיך מיט צירונג פון גאָלד,
וואָס דו רייסט אויף דיינע אויגן מיט פאַרבּ?
אומזיסט מאַכסטו זיך שיין,
דיינע ליבּהאָבּער פאַראַכטן דיך,
זיי זוכן דיין לעבּן.
31 וואָרום אַ קָול ווי פון אַ ווייַערין האָבּ איך געהערט,
אַנגסט ווי פון אַן ערשטגעווינערין.
דעם קָול פון טאָכטער צִיוֹן וואָס פאַרקייכט זיך,
וואָס שפּרייט אירע הענט פאַנאַנדער:
וויי מיר, וואָרום מיין זעל
איז אוממאַכטיק פאַר די טייטער.

ה 1 וואַנדערט אום אין די גאַסן פון ירושָלַיִם,
און זעט אַקאָרשט און ווערט געוואָר,
און זוכט אין אירע מערק,
אויבּ איר וועט געפינען אַ מענטשן,
אויבּ עס איז דאָ ווער עס טוט גערעכטיקייט,
ווער עס זוכט אמת,
און איך וועל איר פאַרגעבּן.
2 אַפילו ווען זיי זאָגן: אַזוי ווי גאָט לעבּט!
שווערן זיי פון דעסטוועגן פאַלש.

3 גאָט, דיינע אויגן זיינען דאָך אויף אמת;
האָסט זיי געשלאָגן, און זיי האָבּן זיך ניט געקימערט,
האָסט זיי פאַרלענדט, און זיי האָבּן קיין מוסר ניט
גענומען;
זיי האָבּן געמאַכט זייער פּנים האַרטער פון פעלז,
זיי האָבּן זיך ניט געוואָלט אומקערן.
4 און איך האָבּ געוועסט געזאָגט:
דאָס זיינען נאָר די אָרימע,
זיי זיינען נאַריש, ווייל זיי ווייסן ניט דעם וועג פון יהוה,
דאָס געזעץ פון זייער גאָט.
5 איך וועל מיר גיין צו די גרויסע,
און וועל רעדן מיט זיי;
וואָרום זיי ווייסן דעם וועג פון יהוה,
דאָס געזעץ פון זייער גאָט.
אָבּער זיי האָבּן דעסגלייכן צעבּראָכן דעם יאָך,
צעריסן די בּינדשטריק.
6 דרום דערשלאָגט זיי אַ לייבּ פון וואַלד,
אַ וואָלף פון מדבּריות וועט זיי פאַרוויסטן,
אַ לעמפּערט טוט לויערן אויף זייערע שטעט,
איטלעכער וואָס גייט אַרויס פון זיי, וועט פאַרצוקט ווערן;
וואָרום פיל זיינען זייערע פאַרבּרעכן,
שטאַרק זיינען זייערע אָפּקערונגען.

7 ווי זאָל איך פאַר דעם דיר פאַרגעבּן?
דיינע קינדער האָבּן מיך פאַרלאָזן,
און געשוואָרן בּיי אומגעטער;
אַז איך האָבּ זיי אָנגעזעט, האָבּן זיי מזַנה געווען,
און אין הייזער פון זונות קלייבּן זיי זיך אויף.
8 פערד אָפּגעפּיטערטע, אָגערס זיינען זיי,
איטלעכער צו זיין חברס ווייבּ הירזשען זיי;
9 זאָל איך דערפאַר זיך ניט אָפּרעכענען?
זאָגט גאָט;
און זאָל אָן אַ פאָלק ווי דאָסדאָזיקע
זיך ניט נוֹקם זיין מיין זעל?

10 גייט אַרויף אין אירע רייען, און צעשטערט,
נאָר אַ פאַרלענדונג זאָלט איר ניט מאַכן;
טוט אָפּ אירע צווייגן,
וואָרום ניט גאָטס זיינען זיי.
11 וואָרום פעלשן געפעלשט האָבּן אָן מיר
דאָס הויז פון ישׂראל און דאָס הויז פון יהודה,
זאָגט גאָט.
12 זיי האָבּן געלייקנט אָן גאָט,
און געזאָגט: דאָס איז ניט ער,
און בּייז וועט ניט קומען אויף אונדז,
און שווערד און הונגער וועלן מיר ניט אָנזען.
13 און פון די נביאים וועט זיך אויסלאָזן אַ ווינט,
וואָרום דאָס וואָרט איז אין זיי ניטאָ;
אַזוי זאָל זיי אַליין געשען!
14 דרום האָט יהוה דער גאָט פון צבָאוֹת אַזוי געזאָגט:
ווייל איר רעדט דאָסדאָזיקע גערייד,

הִנְנִי נֹתֵן דְּבָרַי בְּפִיךָ לְאֵשׁ וְהָעָם הַזֶּה עֵצִים וַאֲכָלָתַם׃
הִנְנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם גּוֹי מִמֶּרְחָק בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה טו
גּוֹי ׀ אֵיתָן הוּא גּוֹי מֵעוֹלָם הוּא גּוֹי לֹא־תֵדַע לְשֹׁנוֹ וְלֹא
תִשְׁמַע מַה־יְדַבֵּר׃ אַשְׁפָּתוֹ כְּקֶבֶר פָּתוּחַ כֻּלָּם גִּבּוֹרִים׃ טז
וְאָכַל קְצִירְךָ וְלַחְמֶךָ יֹאכְלוּ בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ יֹאכַל צֹאנְךָ יז
וּבְקָרֶךָ יֹאכַל גַּפְנְךָ וּתְאֵנָתֶךָ יְרֹשֵׁשׁ עָרֵי מִבְצָרֶיךָ אֲשֶׁר
אַתָּה בּוֹטֵחַ בָּהֵנָּה בֶּחָרֶב׃ וְגַם בַּיָּמִים הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה יח
לֹא־אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם כָּלָה׃ וְהָיָה כִּי תֹאמְרוּ תַּחַת מֶה עָשָׂה יט
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר
עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהֵי נֵכָר בְּאַרְצְכֶם כֵּן תַּעַבְדוּ
זָרִים בְּאֶרֶץ לֹא לָכֶם׃ הַגִּידוּ זֹאת בְּבֵית יַעֲקֹב כ
וְהַשְׁמִיעוּהָ בִיהוּדָה לֵאמֹר׃ שִׁמְעוּ־נָא זֹאת עַם סָכָל כא
וְאֵין לֵב עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ׃
הַאוֹתִי לֹא־תִירָאוּ נְאֻם־יְהוָה אִם מִפָּנַי לֹא תָחִילוּ אֲשֶׁר־ כב
שַׂמְתִּי חוֹל גְּבוּל לַיָּם חָק־עוֹלָם וְלֹא יַעַבְרֶנְהוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ
וְלֹא יוּכָלוּ וְהָמוּ גַלָּיו וְלֹא יַעַבְרֻנְהוּ׃ וְלָעָם הַזֶּה הָיָה כג
לֵב סוֹרֵר וּמוֹרֶה סָרוּ וַיֵּלֵכוּ׃ וְלוֹא־אָמְרוּ בִלְבָבָם נִירָא כד
נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַנֹּתֵן גֶּשֶׁם וֹיֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ בְּעִתּוֹ
שְׁבֻעֹת חֻקּוֹת קָצִיר יִשְׁמָר־לָנוּ׃ עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִטּוּ־אֵלֶּה כה
וְחַטֹּאותֵיכֶם מָנְעוּ הַטּוֹב מִכֶּם׃ כִּי־נִמְצְאוּ בְעַמִּי רְשָׁעִים כו
יָשׁוּר כְּשַׁךְ יְקוּשִׁים הִצִּיבוּ מַשְׁחִית אֲנָשִׁים יִלְכֹּדוּ׃
כִּכְלוּב מָלֵא עוֹף כֵּן בָּתֵּיהֶם מְלֵאִים מִרְמָה עַל־כֵּן גָּדְלוּ כז
וַיַּעֲשִׁירוּ׃ שָׁמְנוּ עָשְׁתוּ גַּם עָבְרוּ דִבְרֵי־רָע דִּין לֹא־דָנוּ כח
דִּין יָתוֹם וְיַצְלִיחוּ וּמִשְׁפַּט אֶבְיוֹנִים לֹא שָׁפָטוּ׃ הַעַל־ כט
אֵלֶּה לֹא־אֶפְקֹד נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם
נַפְשִׁי׃ שַׁמָּה וְשַׁעֲרוּרָה נִהְיְתָה בָּאָרֶץ׃ הַנְּבִאִים ל לא

כב׳ קמץ מ״ק כד׳ ויורה קרי כה׳ יתיר י

אָט מאַך איך מײַנע װערטער אין דײַן מױל צו פֿײַער,
און דאָסדאָזיקע פֿאָלק, האָלץ,
און עס װעט זײ פֿאַרצערן.
15 זע, איך ברענג אויף אײַך אַ פֿאָלק פֿון דער װײַט,
איר הױז פֿון ישׂראל, זאָגט גאָט;
אַ מאַכטיק פֿאָלק איז דאָס,
אַ פֿאָלק פֿון פֿאַרצײַטן איז דאָס,
אַ פֿאָלק װאָס דו װײסט ניט זײַן לשון,
און פֿאַרשטײסט ניט װאָס ער רעדט.
16 זײַן פֿײַלבײַטל איז װי אַן אָפֿענער קבֿר;
זײ זײַנען אַלע גיבורים.
17 און ער װעט אױפֿעסן דײַן שניט, און דײַן ברױט;
זײ װעלן אױפֿעסן דײַנע זין און דײַנע טעכטער;
ער װעט אױפֿעסן דײַנע שאָף און דײַנע רינדער,
ער װעט אױפֿעסן דײַן װײַנשטאָק און דײַן פֿײַגנבױם;
ער װעט צעקלאַפּן מיטן שװערד
דײַנע פֿעסטונגשטעט װאָס דו פֿאַרזיכערסט זיך אױף זײ.
18 הגם אױך אין יענע טעג, זאָגט גאָט,
װעל איך ניט מאַכן אַ פֿאַרלענדונג פֿון אײַך.
19 און עס װעט זײַן, אַז איר װעט זאָגן: פֿאַרװאָס האָט יהוה אונדזער גאָט אונדז געטאָן דאָס אַלץ? זאָלסטו זאָגן צו זײ: אַזױ װי איר האָט מיך פֿאַרלאָזן, און געדינט פֿרעמדע געטער אין אײַער לאַנד, אַזױ זאָלט איר דינען פֿרעמדע אין אַ לאַנד ניט אײַערס.

20 זאָגט דאָס אָן אין הױז פֿון יעקבֿ,
און מאַכט עס הערן אין יהודה, אַזױ צו זאָגן:
21 הערט דאָס צו אַקאָרשט, איר נאַריש פֿאָלק אָן שׂכל,
װאָס האָבן אױגן און זעען ניט,
װאָס האָבן אױערן און הערן ניט;

22 האָט איר דען ניט מורא פֿאַר מיר? זאָגט גאָט,
צי ציטערט איר ניט פֿאַר מײַן אָנגעזיכט?
איך װאָס האָב געמאַכט זאַמד אַ גרענעץ צום ים,
אַן אײביק געזעץ װאָס ער קען ניט אַריבערגײן;
און זײַנע כװאַליעס װאַרפֿן זיך, און קענען ניט בײַקומען,
און זײ ברומען, און קענען עס ניט אַריבערגײן.
23 אָבער בײַ דעמדאָזיקן פֿאָלק
איז אַן אָפּגעקערט און װידערשפּעניק האַרץ,
זײ האָבן זיך אָפּגעקערט און זײַנען אַװעק.
24 און זײ האָבן ניט געזאָגט אין זײער האַרצן:
לאָמיר מורא האָבן פֿאַר יהוה אונדזער גאָט,
װאָס גיט רעגן, פֿרירעגן, און שפּעטרעגן, אין זײַן צײַט,
װאָס היט פֿאַר אונדז אָפּ די געשטעלטע װאָכן פֿון שניט.
25 אײַערע זינד האָבן אָפּגענײגט דידאָזיקע,
און אײַערע חטאים האָבן פֿאַרמיטן דאָס גוטס פֿון אײַך.
26 װאָרום צװישן מײַן פֿאָלק געפֿינען זיך רשעים;
זײ קוקן נאָך, אַזױ װי פֿױגלפֿאַנגער לױערן,
זײ שטעלן אַ פּאַסטקע, מענטשן פֿאַנגען זײ.
27 װי אַ שטײַג פֿול מיט פֿײגלען,
אַזױ זײַנען זײערע הײַזער פֿול מיט באַטרוג;
דרום זײַנען זײ גרױס און רײַך געװאָרן.
28 פֿעט, גראָב זײַנען זײ געװאָרן;
יאָ, זײ שטײַגן אַריבער אין בײזע שטיק.
פֿאַר רעכט נעמען זײ זיך ניט אָן,
פֿאַרן רעכט פֿון יתום, אַז זײ זאָלן עס דורכפֿירן;
און דעם משפּט פֿון די אָרימע משפּטן זײ ניט.
29 זאָל איך דערפֿאַר זיך ניט אָפּרעכענען?
זאָגט גאָט;
זאָל אָן אַ פֿאָלק װי דאָסדאָזיקע
זיך ניט נוקם זײַן מײַן זעל?

30 אַ שרעק און אַ שױדער
געשעט אין לאַנד:
31 די נבֿיאים זאָגן נבֿיאות אױף ליגן,

און די כֹּהנים געוועלטיקן זיי צו דער האַנט,
און מיין פֿאָלק האָט עס ליב אַזוי;
אָבער וואָס וועט איר טאָן צום סוֹף דערפֿון?

ו [1] אַנטרינט, איר קינדער פֿון בנימין,
אַרויס פֿון ירושָׁלַיִם,
און אין תּקוֹעַ בלאָזט[א] אַ שופֿר,
און אין בֵּית־כֶּרֶם הייבט אויף אַ צייכן,
וואָרום אַן אומגליק קוקט אַרויס פֿון צפון,
און אַ בראָך אַ גרויסער.
[2] די שיינע און פֿאַרצערטלטע,
די טאָכטער ציון טו איך פֿאַרשניידן.
[3] צו איר קומען פּאַסטוכער מיט זייערע סטאַדעס,
זיי שטעלן אויף געצעלטן רונד אַרום איר,
זיי פּיטערן איטלעכער זיך צו דער האַנט.

[4] „ברייט אָן אַ מלחמה אויף איר!
שטייט אויף, און לאָמיר אַרויפֿגיין אין מיטן טאָג!"—
„ווי אונדז! וואָרום דער טאָג קערט זיך אָפּ,
וואָרום עס שטרעקן זיך די שאָטנס פֿון אָוונט"—
[5] „שטייט אויף, און לאָמיר אַרויפֿגיין ביי נאַכט,
און לאָמיר צעשטערן אירע פּאַלאַצן!"

[6] וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת:
שניידט אָן געהילץ,
און שיט אָן אַרום ירושָׁלַיִם אַן ערדוואַל;
דאָס איז די שטאָט וואָס איז אין גאַנצן
אָנגעלייגט מיט רויב אין איר.
[7] ווי אַ ברונעם קוועלט אַרויס זיינע וואַסער,
אַזוי קוועלט זי אַרויס איר בייז;
אומרעכט און רויב הערט זיך אין איר,
פֿאַר מיין פּנים איז תּמיד קראַנקשאַפֿט און שלעג.
[8] נעם אַ מוסר, ירושָׁלַיִם,
כּדי מיין זעל זאָל זיך ניט אָפּעקלען פֿון דיר,
כּדי איך זאָל דיך ניט מאַכן אַ וויסטעניש,
אַ לאַנד ניט באַוווינט.

[9] אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת:
אַרומקלייבן ווי אַ ווייַנשטאָק וועט מען אַרומקלייבן
דעם איבערבלייב פֿון ישׂראל;
קער ווידער און ווידער דיין האַנט,
ווי אַ האַרבסטער אויף די צווייגלעך.

[10] צו וועמען זאָל איך רעדן און וואָרענען,
אַז זיי זאָלן הערן?
זע, זייער אויער איז פֿאַרשטאָפּט,
און זיי קענען ניט פֿאַרנעמען;
זע, גאָטס וואָרט איז ביי זיי צום געשפּעט,
זיי ווילן עס ניט.
[11] דרום בין איך פֿול מיט דעם גרימצאָרן פֿון גאָט,
איך קען מער ניט איינהאַלטן:
גיס אים אויס אויף די קינדער אין גאַס,
און אויף דעם געזעמל פֿון יונגע לייט מיטאַנאַנדער;
וואָרום אי מאַן אי ווייב וועלן באַצוואונגען ווערן,

נִבְּא֣וּ בַשֶּׁ֗קֶר וְהַכֹּֽהֲנִים֙ יִרְדּ֣וּ עַל־יְדֵיהֶ֔ם וְעַמִּ֖י אָ֣הֲבוּ כֵ֑ן
וּמַֽה־תַּעֲשׂ֖וּ לְאַחֲרִיתָֽהּ׃

ו

א הָעִ֣זוּ ׀ בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֗ן מִקֶּ֙רֶב֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וּבִתְק֙וֹעַ֙ תִּקְע֣וּ שׁוֹפָ֔ר
וְעַל־בֵּ֥ית הַכֶּ֖רֶם שְׂא֣וּ מַשְׂאֵ֑ת כִּ֥י רָעָ֛ה נִשְׁקְפָ֥ה מִצָּפ֖וֹן
ב ג וְשֶׁ֥בֶר גָּדֽוֹל׃ הַנָּוָה֙ וְהַמְּעֻנָּגָ֔ה דָּמִ֖יתִי בַּת־צִיּֽוֹן׃ אֵלֶ֛יהָ
יָבֹ֥אוּ רֹעִ֖ים וְעֶדְרֵיהֶ֑ם תָּקְע֨וּ עָלֶ֤יהָ אֹהָלִים֙ סָבִ֔יב רָע֖וּ אִ֥ישׁ
ד אֶת־יָדֽוֹ׃ קַדְּשׁ֤וּ עָלֶ֙יהָ֙ מִלְחָמָ֔ה ק֖וּמוּ וְנַעֲלֶ֣ה בַֽצָּהֳרָ֑יִם א֥וֹי
ה לָ֙נוּ֙ כִּֽי־פָנָ֣ה הַיּ֔וֹם כִּ֥י יִנָּט֖וּ צִלְלֵי־עָֽרֶב׃ ק֚וּמוּ וְנַעֲלֶ֣ה
ו בַלָּ֔יְלָה וְנַשְׁחִ֖יתָה אַרְמְנוֹתֶֽיהָ׃ כִּ֣י כֹ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה
צְבָא֔וֹת כִּרְת֣וּ עֵצָ֔ה וְשִׁפְכ֥וּ עַל־יְרוּשָׁלִַ֖ם סֹלְלָ֑ה הִ֚יא הָעִ֣יר
ז הָפְקַ֔ד כֻּלָּ֖הּ עֹ֥שֶׁק בְּקִרְבָּֽהּ׃ כְּהָקִ֥יר בַּוִר֙ מֵימֶ֔יהָ כֵּ֖ן הֵקֵ֣רָה
רָעָתָ֑הּ חָמָ֣ס וָשֹׁד֩ יִשָּׁמַ֨ע בָּ֧הּ עַל־פָּנַ֛י תָּמִ֖יד חֳלִ֥י וּמַכָּֽה׃
ח הִוָּסְרִי֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם פֶּן־תֵּקַ֥ע נַפְשִׁ֖י מִמֵּ֑ךְ פֶּן־אֲשִׂימֵ֣ךְ שְׁמָמָ֔ה
ט אֶ֖רֶץ ל֥וֹא נוֹשָֽׁבָה׃ כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת עוֹלֵ֧ל
יְעוֹלְל֛וּ כַגֶּ֖פֶן שְׁאֵרִ֣ית יִשְׂרָאֵ֑ל הָשֵׁב֩ יָדְךָ֨ כְּבוֹצֵ֜ר עַל־
י סַלְסִלּֽוֹת׃ עַל־מִ֨י אֲדַבְּרָ֤ה וְאָעִ֙ידָה֙ וְיִשְׁמָ֔עוּ הִנֵּ֚ה עֲרֵלָה֙
אָזְנָ֔ם וְלֹ֥א יוּכְל֖וּ לְהַקְשִׁ֑יב הִנֵּ֣ה דְבַר־יְהוָ֗ה הָיָ֥ה לָהֶ֛ם
יא לְחֶרְפָּ֖ה לֹ֥א יַחְפְּצוּ־בֽוֹ׃ וְאֵת֩ חֲמַ֨ת יְהוָ֤ה ׀ מָלֵ֙אתִי֙ נִלְאֵ֣יתִי
הָכִ֔יל שְׁפֹ֤ךְ עַל־עוֹלָל֙ בַּח֔וּץ וְעַ֛ל ס֥וֹד בַּחוּרִ֖ים יַחְדָּ֑ו כִּי־
יב גַם־אִ֤ישׁ עִם־אִשָּׁה֙ יִלָּכֵ֔דוּ זָקֵ֖ן עִם־מְלֵ֥א יָמִֽים׃ וְנָסַ֤בּוּ
בָֽתֵּיהֶם֙ לַאֲחֵרִ֔ים שָׂד֥וֹת וְנָשִׁ֖ים יַחְדָּ֑ו כִּֽי־אַטֶּ֧ה אֶת־יָדִ֛י
יג עַל־יֹשְׁבֵ֥י הָאָ֖רֶץ נְאֻם־יְהוָֽה׃ כִּ֤י מִקְּטַנָּם֙ וְעַד־גְּדוֹלָ֔ם
כֻּלּ֖וֹ בּוֹצֵ֣עַ בָּ֑צַע וּמִנָּבִיא֙ וְעַד־כֹּהֵ֔ן כֻּלּ֖וֹ עֹ֥שֶׂה שָּֽׁקֶר׃
יד וַיְרַפְּא֞וּ אֶת־שֶׁ֤בֶר עַמִּי֙ עַל־נְקַלָּ֔ה לֵאמֹ֖ר שָׁל֣וֹם ׀ שָׁל֑וֹם
טו וְאֵ֖ין שָׁלֽוֹם׃ הוֹבִ֕שׁוּ כִּ֥י תוֹעֵבָ֖ה עָשׂ֑וּ גַּם־בּ֣וֹשׁ לֹא־יֵב֗וֹשׁוּ
גַּם־הַכְלִים֙ לֹ֣א יָדָ֔עוּ לָכֵ֞ן יִפְּל֧וּ בַנֹּפְלִ֛ים בְּעֵת־פְּקַדְתִּ֥ים

ו, ה׳ קמץ בז״ק   ו׳ ההה וסה   ז׳ ביר קרי   ו׳ טו׳ קמץ בז״ק

דער זקן מיטן פֿולבאַטאָגטן.
[12] און זייערע הייזער וועלן איבערגיין צו אַנדערע,
פֿעלדער און ווייבער מיטאַנאַנדער;
וואָרום איך וועל אויסשטרעקן מיין האַנט
אויף די באַוווינער פֿון לאַנד, זאָגט גאָט.
[13] וואָרום פֿון זייער קלענסטן ביז זייער גרעסטן
איז איטלעכער גייציק נאָך געווין,
און פֿון נביא ביזן כֹּהן
טוט איטלעכער פֿאַלשקייט.
[14] און זיי היילן דעם בראָך פֿון מיין פֿאָלק אויף גרינג,
אַזוי צו זאָגן: שלום! שלום! ווען קיין שלום איז ניטאָ.
[15] זיי וועלן צו שאַנד ווערן,
ווייל אומווערדיקייט האָבן זיי געטאָן;
צומאָל שעמען שעמען זיי זיך ניט,
צומאָל פֿון קיין בושה ווייסן זיי ניט;
דרום וועלן זיי פֿאַלן צווישן די געפֿאַלענע;
בעת איך רעכן זיך מיט זיי
וועלן זיי געשטרויכלט ווערן, זאָגט גאָט.

[א] וואָרטשפּיל: וּבִתְקוֹעַ תִּקְעוּ.

טז יִכָּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה עִמְדוּ עַל־דְּרָכִים
וּרְאוּ וְשַׁאֲלוּ ׀ לִנְתִבוֹת עוֹלָם אֵי־זֶה דֶרֶךְ הַטּוֹב וּלְכוּ־בָהּ
יז וּמִצְאוּ מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא נֵלֵךְ׃ וַהֲקִמֹתִי
עֲלֵיכֶם צֹפִים הַקְשִׁיבוּ לְקוֹל שׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ לֹא נַקְשִׁיב׃
יח יט לָכֵן שִׁמְעוּ הַגּוֹיִם וּדְעִי עֵדָה אֶת־אֲשֶׁר־בָּם׃ שִׁמְעִי הָאָרֶץ
הִנֵּה אָנֹכִי מֵבִיא רָעָה אֶל־הָעָם הַזֶּה פְּרִי מַחְשְׁבוֹתָם כִּי
כ עַל־דְּבָרַי לֹא הִקְשִׁיבוּ וְתוֹרָתִי וַיִּמְאֲסוּ־בָהּ׃ לָמָּה־זֶּה לִי
לְבוֹנָה מִשְּׁבָא תָבוֹא וְקָנֶה הַטּוֹב מֵאֶרֶץ מֶרְחָק עֹלוֹתֵיכֶם
כא לֹא לְרָצוֹן וְזִבְחֵיכֶם לֹא־עָרְבוּ לִי׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
הִנְנִי נֹתֵן אֶל־הָעָם הַזֶּה מִכְשֹׁלִים וְכָשְׁלוּ בָם אָבוֹת וּבָנִים
כב יַחְדָּו שָׁכֵן וְרֵעוֹ יֹאבֵדוּ׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה עַם
כג בָּא מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְגוֹי גָּדוֹל יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃ קֶשֶׁת
וְכִידוֹן יַחֲזִיקוּ אַכְזָרִי הוּא וְלֹא יְרַחֵמוּ קוֹלָם כַּיָּם יֶהֱמֶה
וְעַל־סוּסִים יִרְכָּבוּ עָרוּךְ כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה עָלַיִךְ בַּת־
כד צִיּוֹן׃ שָׁמַעְנוּ אֶת־שָׁמְעוֹ רָפוּ יָדֵינוּ צָרָה הֶחֱזִקַתְנוּ חִיל
כה כַּיּוֹלֵדָה׃ אַל־תֵּצְאִי הַשָּׂדֶה וּבַדֶּרֶךְ אַל־תֵּלֵכִי כִּי חֶרֶב
כו לְאֹיֵב מָגוֹר מִסָּבִיב׃ בַּת־עַמִּי חִגְרִי־שָׂק וְהִתְפַּלְּשִׁי בָאֵפֶר
אֵבֶל יָחִיד עֲשִׂי־לָךְ מִסְפַּד תַּמְרוּרִים כִּי פִתְאֹם יָבֹא
כז הַשֹּׁדֵד עָלֵינוּ׃ בָּחוֹן נְתַתִּיךָ בְעַמִּי מִבְצָר וְתֵדַע וּבָחַנְתָּ
כח אֶת־דַּרְכָּם׃ כֻּלָּם סָרֵי סוֹרְרִים הֹלְכֵי רָכִיל נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל
כט כֻּלָּם מַשְׁחִיתִים הֵמָּה׃ נָחַר מַפֻּחַ מֵאֶשְׁתָּם עֹפָרֶת לַשָּׁוְא
ל צָרַף צָרוֹף וְרָעִים לֹא נִתָּקוּ׃ כֶּסֶף נִמְאָס קָרְאוּ לָהֶם כִּי־
מָאַס יְהוָה בָּהֶם׃

ז

א ב הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ עֲמֹד
בְּשַׁעַר בֵּית יְהוָה וְקָרָאתָ שָּׁם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְאָמַרְתָּ
שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה

ו, כא׳ ואבדו קרי כה׳ תצאו קרי תלכו קרי כו׳ קמץ בס״פ כט׳ מאש תם קרי

16 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
שטייט אויף די וועגן און זעט,
און פרעגט אויף די אַלטע שטעגן,
וווּ איז דער וועג צום גוטן,
און גייט אויף אים,
און געפינט אַן אָפּרו פאַר אייער זעל.
אָבער זיי האָבן געזאָגט:
מיר וועלן ניט גיין.
17 און איך פלעג אויפשטעלן וועכטער איבער אייך:
פאַרנעמט דעם קול פון שופר!
אָבער זיי האָבן געזאָגט:
מיר וועלן ניט פאַרנעמען.
18 דרום הערט, איר פעלקער,
און זיי וויסן, דו איינזאַמלונג, וואָס אויף זיי קומט.
19 הער, דו ערד;
זע, איך ברענג אַן אומגליק אויף דעמדאָזיקן פאָלק,
די פרוכט פון זייערע טראַכטונגען,
ווייל זיי האָבן מיינע ווערטער ניט פאַרנומען,
און מיין תורה—זי האָבן זיי פאַראַכט.
20 צו וואָס מיר דען ווייַרויך וואָס קומט פון שבאָ,
און גוטער געווירצראָר פון אַ ווייטן לאַנד?
אייערע בראַנדאָפּפער זיינען ניט צו באַווילִיקונג,
און אייערע שלאַכטאָפּפער זיינען מיר ניט אָנגעלייגט.
21 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:
זע, איך לייג שטרויכלונגען פאַר דעמדאָזיקן פאָלק,
און שטרויכלען וועלן דורך זיי
פאָטערס און זין אין איינעם,
דער שכן און זיין חבר;
און זיי וועלן אונטערגיין.

22 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, אַ פאָלק קומט פון צפון־לאַנד,
און אַ גרויסע אומה דערוועקט זיך פון די עקן ערד.
23 בויגן און שפּיז האַלטן זיי,
אַכזָרים זיינען זיי, און האָבן קיין רחמנות ניט;
זייער קָול ברומט ווי דער ים,
און אויף פערד רייטן זיי;
אויסגעשטעלט ווי איין מאַן צו מלחמה
אויף דיר, טאָכטער ציון.
24 מיר האָבן געהערט זיין הערונג,
אונדזערע הענט זיינען שלאַף געוואָרן,
אַן אַנגסט האָט אונדז באַנומען,
אַ ווייטאָק ווי אַ געווינערין.
25 זאָלסט ניט אַרויס אין פעלד,
און אין וועג זאָלסטו ניט גיין,
וואָרום די שווערד פון דעם פיינט
איז אַ שרעק רונד אַרום.
26 טאָכטער מיין פאָלק, גורט אָן זאַק,
און קייקל זיך אין אַש;
אַ טרויער ווי נאָך אַן איינאיינציקן מאַך דיר,
אַ ביטערע קלאָג,
וואָרום פּלוצים וועט קומען
דער פאַרוויסטער אויף אונדז.

27 אַ פּרווער האָב איך דיך געמאַכט,
אַ גאָלדטיגל צווישן מיין פאָלק,
כּדי זאָלסט געוואָר ווערן
און פּרוּוון זייער וועג.
28 אָפּגעקערטע אָפּקערער זיינען זיי אַלע,
רכילות־טרייבער;
קופּער און אייזן זיינען זיי,
אַלע פאַרדאָרבן זיינען זיי.
29 געסאָפּעט האָט דער בלאָזזאַק,
פאַרלענדט געוואָרן פון פייער איז דאָס בליי—
אומזיסט האָט מען לייטערן געלייטערט,
וואָרום די שלעכטע זיינען ניט אָפּגעשיידט געוואָרן.
30 פאַראַכטע זילבער רופט מען זיי,
וואָרום פאַראַכט האָט זיי גאָט.

ז 1 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו יִרמְיָהון פון גאָט, אַזוי צו זאָגן: 2 שטעל זיך אין טויער פון גאָטס הויז, און זאָלסט אויס־רופן דאָרטן דאָסדאָזיקע וואָרט, און זאָגן: הערט דאָס וואָרט פון גאָט, גאַנץ יהודה, וואָס קומט אין דידאָזיקע טויערן זיך צו בוקן צו גאָט.

ג לְהִשְׁתַּחֲוֺת לַיהוָה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וַאֲשַׁכְּנָה אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם
ד הַזֶּה׃ אַל־תִּבְטְחוּ לָכֶם אֶל־דִּבְרֵי הַשֶּׁקֶר לֵאמֹר הֵיכַל
ה יְהוָה הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל יְהוָה הֵמָּה׃ כִּי אִם־הֵיטֵיב
תֵּיטִיבוּ אֶת־דַּרְכֵיכֶם וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשׂוֹ תַעֲשׂוּ
ו מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ׃ גֵּר יָתוֹם וְאַלְמָנָה לֹא תַעֲשֹׁקוּ
וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
ז לֹא תֵלְכוּ לְרַע לָכֶם׃ וְשִׁכַּנְתִּי אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃
ח הִנֵּה אַתֶּם בֹּטְחִים לָכֶם עַל־דִּבְרֵי הַשָּׁקֶר לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃
ט הֲגָנֹב ׀ רָצֹחַ וְנָאֹף וְהִשָּׁבֵעַ לַשֶּׁקֶר וְקַטֵּר לַבָּעַל וְהָלֹךְ
י אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ וּבָאתֶם וַעֲמַדְתֶּם
לְפָנַי בַּבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו וַאֲמַרְתֶּם נִצַּלְנוּ
יא לְמַעַן עֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה׃ הַמְעָרַת פָּרִצִים
הָיָה הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו בְּעֵינֵיכֶם גַּם אָנֹכִי
יב הִנֵּה רָאִיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי לְכוּ־נָא אֶל־מְקוֹמִי אֲשֶׁר
בְּשִׁילוֹ אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם בָּרִאשׁוֹנָה וּרְאוּ אֵת אֲשֶׁר־
יג עָשִׂיתִי לוֹ מִפְּנֵי רָעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם
אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם הַשְׁכֵּם
יד וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וָאֶקְרָא אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם׃ וְעָשִׂיתִי
לַבַּיִת ׀ אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו אֲשֶׁר אַתֶּם בֹּטְחִים בּוֹ
וְלַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי
טו לְשִׁלוֹ׃ וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פָּנָי כַּאֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי אֶת־
טז כָּל־אֲחֵיכֶם אֵת כָּל־זֶרַע אֶפְרָיִם׃ וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל ׀
בְּעַד־הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה וְאַל־תִּפְגַּע־
יז בִּי כִּי־אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ אֹתָךְ׃ הַאֵינְךָ רֹאֶה מָה הֵמָּה עֹשִׂים
יח בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ הַבָּנִים מְלַקְּטִים עֵצִים

ה׳ ו׳ במקום ה׳ י׳ פתח באתנח

3 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת
דער גאָט פון ישׂראל:
בעסערט אײַערע װעגן און אײַערע מעשׂים,
און איך װעל אײַך לאָזן רוען אין דעמדאָזיקן אָרט.
4 איר זאָלט אײַך ניט פאַרזיכערן אויף די װערטער פון
ליגן,
אַזוי צו זאָגן: דער טעמפּל פון גאָט,
דער טעמפּל פון גאָט, דער טעמפּל פון גאָט איז דאָס.
5 נײַערט, אויב בעסערן װעט איר בעסערן
אײַערע װעגן און אײַערע מעשׂים;
אויב טאָן װעט איר טאָן גערעכטיקײט
צװישן איטלעכן און זײַן חבר,
6 דעם פרעמדן, דעם יתום, און די אַלמנה װעט איר ניט
דריקן,
און אומשולדיק בלוט װעט איר ניט פאַרגיסן
אין דעמדאָזיקן אָרט,
און נאָך פרעמדע געטער װעט איר ניט גײן,
צו אײַער אײגענער רעה,
7 װעל איך אײַך לאָזן רוען אין דעמדאָזיקן אָרט,
אין דעם לאַנד װאָס איך האָב געגעבן אײַערע עלטערן
פון אײביק און ביז אײביק.
8 זעט, איר פאַרזיכערט אײַך
אויף װערטער פון ליגן אָן אַ נוץ.
9 װילט איר גנבען, טײטן, און נואפן,
און שװערן פאַלש, און רײכערן צו בַּעַל,
און גײן נאָך פרעמדע געטער, װאָס איר קענט ניט,
10 און קומען און זיך שטעלן פאַר מיר אין דעמדאָזיקן הויז,
װאָס מײן נאָמען װערט גערופן אויף אים,
און זאָגן: „מיר זײַנען געראַטעװעט!"
כּדי צו טאָן אַלע דידאָזיקע אומװערדיקײטן?
11 איז אַ הײל פון רויבער געװאָרן אין אײַערע אויגן
דאָסדאָזיקע הויז װאָס מײן נאָמען װערט גערופן אויף
אים?
אָבער איך, זעט, האָב צוגעקוקט, זאָגט גאָט.
12 װאָרום גײט אַקאָרשט צו מײן אָרט װאָס אין שילוֹ,
װאָס איך האָב געמאַכט רוען מײן נאָמען דאָרטן
צוערשט,
און זעט װאָס איך האָב געטאָן צו אים,
פון װעגן דער שלעכטיקײט פון מײן פאָלק ישׂראל.
13 און אַצונד, װײל איר טוט אַלע דידאָזיקע מעשׂים,
זאָגט גאָט,
און איך האָב צו אײַך גערעדט,
נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד גערעדט,
און איר האָט ניט צוגעהערט,
און איך האָב אײַך גערופן,
און איר האָט ניט געענטפערט —
14 דרום װעל איך טאָן צו דעם הויז,
װאָס מײן נאָמען װערט גערופן אויף אים,
װאָס איר פאַרזיכערט אײַך אויף אים,
און צו דעם אָרט װאָס איך האָב געגעבן
אײַך און אײַערע עלטערן,
אַזוי װי איך האָב געטאָן צו שילוֹ.
15 און איך װעל אײַך אַװעקװאַרפן פון פאַר מײן פּנים,
אַזוי װי איך האָב אַװעקגעװאָרפן אַלע אײַערע ברידער,
דעם גאַנצן זאָמען פון אפרים.

16 און דו, זאָלסט ניט מתפּלל זײַן פאַר דעמדאָזיקן פאָלק,
און ניט אויפהײבן אַ געשרײ און אַ תּפילה פאַר זײ,
און זיך ניט שתּדלען בײַ מיר,
װאָרום איך הער דיך ניט צו.
17 זעסטו ניט װאָס זײ טוען
אין די שטעט פון יהודה און אין די גאַסן פון ירושלַיִם?
18 די קינדער קלײַבן האָלץ,

וְהָאָבוֹת מְבַעֲרִים אֶת־הָאֵשׁ וְהַנָּשִׁים לָשׁוֹת בָּצֵק לַעֲשׂוֹת
כַּוָּנִים לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים
לְמַעַן הַכְעִסֵנִי׃ הַאֹתִי הֵם מַכְעִסִים נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא יט
אֹתָם לְמַעַן בֹּשֶׁת פְּנֵיהֶם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי כ
יֱהוִה הִנֵּה אַפִּי וַחֲמָתִי נִתֶּכֶת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה עַל־הָאָדָם
וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־עֵץ הַשָּׂדֶה וְעַל־פְּרִי הָאֲדָמָה וּבָעֲרָה
וְלֹא תִכְבֶּה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כא
עֹלוֹתֵיכֶם סְפוּ עַל־זִבְחֵיכֶם וְאִכְלוּ בָשָׂר׃ כִּי לֹא־דִבַּרְתִּי כב
אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים בְּיוֹם הוֹצִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם עַל־דִּבְרֵי עוֹלָה וָזָבַח׃ כִּי אִם־אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כג
צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים
וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם וַהֲלַכְתֶּם בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֲצַוֶּה
אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטַב לָכֶם׃ וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם כד
וַיֵּלְכוּ בְּמֹעֵצוֹת בִּשְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע וַיִּהְיוּ לְאָחוֹר וְלֹא
לְפָנִים׃ לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כה
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים
יוֹם הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ׃ וְלוֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם כו
וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם הֵרֵעוּ מֵאֲבוֹתָם׃ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־ כז
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ וְקָרָאתָ אֲלֵיהֶם
וְלֹא יַעֲנוּכָה׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לוֹא־שָׁמְעוּ כח
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָיו וְלֹא לָקְחוּ מוּסָר אָבְדָה הָאֱמוּנָה
וְנִכְרְתָה מִפִּיהֶם׃ גָּזִּי נִזְרֵךְ וְהַשְׁלִיכִי וּשְׂאִי עַל־ כט
שְׁפָיִם קִינָה כִּי מָאַס יְהוָה וַיִּטֹּשׁ אֶת־דּוֹר עֶבְרָתוֹ׃ כִּי־ ל
עָשׂוּ בְנֵי־יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינַי נְאֻם־יְהוָה שָׂמוּ שִׁקּוּצֵיהֶם
בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו לְטַמְּאוֹ׃ וּבָנוּ בָּמוֹת הַתֹּפֶת לא
אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לִשְׂרֹף אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ
אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים לב

כא׳ הפטרה צו   כב׳ הוציאי קרי

און די פאָטערס צינדן אָן דאָס פייער,
און די ווייבער קנעטן טייג
צו מאַכן קוכנס צו דער מלכה פון הימל,
און זיי גיסן גיסאָפּפער צו פרעמדע געטער,
כּדי מיך ווי צו טאָן.
19 טוען זיי דען מיר ווי, זאָגט גאָט,
צי ניט זיך אַליין, צו דער שאַנד פון זייער פּנים?
20 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
זע, מיין כּעס און מיין גרימצאָרן
גיסט זיך אויס אויף דעמדאָזיקן אָרט,
אויף מענטשן, און אויף בהמות,
און אויף דעם בוים פון פעלד,
און אויף דער פרוכט פון דער ערד,
און ער וועט ברענען און ניט פאַרלאָשן ווערן.

21 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות,
דער גאָט פון ישׂראל:
לייגט צו אייערע בראַנדאָפּפער צו אייערע שלאַכט־אָפּפער,
און עסט זיך אָן מיט פלייש.
22 וואָרום איך האָב ניט גערעדט מיט אייערע עלטערן,
און האָב זיי ניט באַפוילן,
אין דעם טאָג וואָס איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פון לאַנד מצרים,
וועגן אַ בראַנדאָפּפער אָדער אַ שלאַכטאָפּפער.
23 נאָר בלויז דאָסדאָזיקע וואָרט האָב איך זיי באַפוילן,
אַזוי צו זאָגן: הערט צו מיין קול,
און איך וועל אייך זיין צום גאָט,
און איר וועט מיר זיין צום פאָלק;
און איר זאָלט גיין אין אַלדעם וועג וואָס איך באַפעל אייך,
כּדי אייך זאָל גוט זיין.
24 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט,
און ניט צוגענייגט זייער אויער,
און זיי זיינען געגאַנגען אין די עצות,
אין דער איינגעשפּאַרטקייט פון זייער בייזן האַרצן,
און זיינען געווען אַהינטער און ניט פאַרויס,
25 פון דעם טאָג וואָס אייערע עלטערן זיינען אַרויס פון לאַנד מצרים
ביז אויף היינטיקן טאָג;
און איך האָב געשיקט צו אייך אַלע מיינע קנעכט די נביאים,
טאָגטעגלעך, נאָכאַנאַנד געשיקט,
26 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט צו מיר,
און ניט צוגענייגט זייער אויער,
און זיי האָבן האַרט געמאַכט זייער נאַקן;
זיי האָבן געטאָן ערגער פון זייערע עלטערן.
27 און וועסט רעדן צו זיי די אַלע ווערטער,
אָבער זיי וועלן ניט צוהערן צו דיר,
און וועסט רופן צו זיי,
אָבער זיי וועלן דיר ניט ענטפערן.
28 זאָלסטו זאָגן צו זיי:
דאָס איז דאָס פאָלק וואָס האָט ניט צוגעהערט
צו דעם קול פון יהוה זיין גאָט,
און ניט גענומען קיין מוסר;
אונטערגעגאַנגען איז דער אמת,
און פאַרשניטן פון זייער מויל.
29 שנייד אָפּ דיין קרוין האָר און וואַרף אַוועק,
און אויף די הויכע ערטער הייב אויף אַ קלאָג,
וואָרום פאַראַכט האָט גאָט און פאַרלאָזן
דעם דור פון זיין צאָרן.
30 וואָרום די קינדער פון יהודה האָבן געטאָן
וואָס איז שלעכט אין מיינע אויגן, זאָגט גאָט;
זיי האָבן אַריינגעטאָן זייערע אומווערדיקייטן אין דעם הויז
וואָס מיין נאָמען ווערט גערופן אויף אים,
עס צו פאַראומרייניקן.
31 און זיי האָבן געבויט די בָּמות פון תּופת
וואָס אין טאָל פון בֶּן־הִנוֹם,
צו פאַרברענען זייערע זין און זייערע טעכטער אין פייער,
וואָס ניט איך האָב באַפוילן,
און ניט עס איז אויף מיין זינען אַרויפגעקומען.
32 דרום זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,

בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם
לג כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה וְקָבְרוּ בְתֹפֶת מֵאֵין מָקוֹם׃ וְהָיְתָה
נִבְלַת הָעָם הַזֶּה לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ
לד וְאֵין מַחֲרִיד׃ וְהִשְׁבַּתִּי ׀ מֵעָרֵי יְהוּדָה וּמֵחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם
קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה כִּי לְחָרְבָּה
תִּהְיֶה הָאָרֶץ׃

ח

א בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה וְיוֹצִיאוּ אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה
וְאֶת־עַצְמוֹת שָׂרָיו וְאֶת־עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֵת ׀ עַצְמוֹת
ב הַנְּבִיאִים וְאֵת עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלִָם מִקִּבְרֵיהֶם׃ וּשְׁטָחוּם
לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וּלְכֹל ׀ צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֲהֵבוּם וַאֲשֶׁר
עֲבָדוּם וַאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וַאֲשֶׁר דְּרָשׁוּם וַאֲשֶׁר
הִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה
ג יִהְיוּ׃ וְנִבְחַר מָוֶת מֵחַיִּים לְכֹל הַשְּׁאֵרִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־
הַמִּשְׁפָּחָה הָרָעָה הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר
ד הִדַּחְתִּים שָׁם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה
ה אָמַר יְהוָה הֲיִפְּלוּ וְלֹא יָקוּמוּ אִם־יָשׁוּב וְלֹא יָשׁוּב׃ מַדּוּעַ
שׁוֹבְבָה הָעָם הַזֶּה יְרוּשָׁלִַם מְשֻׁבָה נִצַּחַת הֶחֱזִיקוּ בַּתַּרְמִת
ו מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃ הִקְשַׁבְתִּי וָאֶשְׁמָע לוֹא־כֵן יְדַבֵּרוּ אֵין אִישׁ
נִחָם עַל־רָעָתוֹ לֵאמֹר מֶה עָשִׂיתִי כֻּלֹּה שָׁב בִּמְרֻצוֹתָם
ז כְּסוּס שׁוֹטֵף בַּמִּלְחָמָה׃ גַּם־חֲסִידָה בַשָּׁמַיִם יָדְעָה
מוֹעֲדֶיהָ וְתֹר וְסוּס וְעָגוּר שָׁמְרוּ אֶת־עֵת בֹּאָנָה וְעַמִּי
ח לֹא יָדְעוּ אֵת מִשְׁפַּט יְהוָה׃ אֵיכָה תֹאמְרוּ חֲכָמִים אֲנַחְנוּ
וְתוֹרַת יְהוָה אִתָּנוּ אָכֵן הִנֵּה לַשֶּׁקֶר עָשָׂה עֵט שֶׁקֶר
ט סֹפְרִים׃ הֹבִשׁוּ חֲכָמִים חַתּוּ וַיִּלָּכֵדוּ הִנֵּה בִדְבַר־יְהוָה
י מָאָסוּ וְחָכְמַת־מֶה לָהֶם׃ לָכֵן אֶתֵּן אֶת־נְשֵׁיהֶם לַאֲחֵרִים
שְׂדוֹתֵיהֶם לְיוֹרְשִׁים כִּי מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל כֻּלֹּה בֹּצֵעַ בָּצַע

ח, א׳ יוציאו קרי   קמץ בטרחא   ג׳ דלג עד ט,כב׳   ה׳ פתח באתנח
ו׳ קמץ בפשטא   במרוצתם ק׳   ז׳ וסיס ק׳   ט׳ קמץ בז״ק

און עס וועט מער ניט געזאָגט ווערן „תּוֹפֶת"
און „טאָל פון בֶּן־הִנוֹם",
נײערט „טאָל פון טײטונג",
און מע וועט באַגראָבן אין תּוֹפֶת,
ווײל מער קײן אָרט וועט ניט זײן.
33 און די טויטע לײבער פון דעמדאָזיקן פאָלק
וועלן זײן צו שפּײז פאַרן פויגל פון הימל,
און פאַר דער חיה פון דער ערד,
און קײנער וועט זײ ניט אָפּשרעקן.
34 און איך וועל פאַרשטערן פון די שטעט פון יהודה,
און פון די גאַסן פון ירושָלַיִם,
דעם קָול פון לוסטיקײט און דעם קָול פון פרײד,
דעם קָול פון אַ חתן און דעם קָול פון אַ כּלה,
וואָרום צו וויסטעניש וועט ווערן דאָס לאַנד.

ח 1 אין יענער צײט, זאָגט גאָט,
וועט מען אַרויסציען די בײנער פון די מלכים פון יהודה,
און די בײנער פון זײנע האַרן,
און די בײנער פון די כּהנים,
און די בײנער פון די נביאים,
און די בײנער פון די באַוווינער פון ירושָלַיִם,
פון זײערע קברים;
2 און מע וועט זײ אויסשפּרײטן
פאַר דער זון, און פאַר דער לבנה,
און פאַר דעם גאַנצן חיל פון הימל,
וואָס זײ האָבן זײ ליב געהאַט,
און וואָס זײ האָבן זײ געדינט,
און וואָס זײ זײנען געגאַנגען נאָך זײ,
און וואָס זײ האָבן זײ געזוכט,
און וואָס זײ האָבן זיך געבוקט צו זײ;
ניט אַײנגעזאַמלט און ניט באַגראָבן וועלן זײ ווערן;
צו מיסט אויפן געזיכט פון דער ערד וועלן זײ זײן.
3 און טויט וועט זײן ליבער פון לעבן דעם גאַנצן איבערבלײב
וואָס וועט בלײבן פון דערדאָזיקער בײזער משפּחה,
די וואָס וועלן איבערבלײבן אין אַלע ערטער
וואָס איך האָב זײ פאַרשטויסן אַהין,
זאָגט גאָט פון צבָאוֹת.

4 און זאָלסט זאָגן צו זײ: אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַלט מען און מע שטײט ניט אויף?
צי קערט מען זיך אָפּ, און מע קערט ניט צוריק?
5 פאַרוואָס האָט זיך אָפּגעקערט דאָסדאָזיקע פאָלק, ירושָלַיִם,
אַן אײביקע אָפּקערונג?
זײ האַלטן זיך אָן באַטרוג,
זײ ווילן ניט צוריקקערן.
6 איך האָב געהאָרכט און זיך צוגעהערט,
ניט די ריכטיקײט רעדן זײ.
קײנער האָט ניט חרטה אויף זײן שלעכטיקײט,
צו זאָגן: וואָס האָב איך געטאָן!
איטלעכער קערט זיך אַוועק אין זײן געלאַף,
ווי אַ פערד וואָס יאָגט אין מלחמה.
7 אַפילו דער שטאָרך אין הימל
ווײס זײנע געשטעלטע צײטן,
און די טורטלטויב און די שוואַלב און דער בושל
היטן די צײט פון זײער קומען;
נאָר מײן פאָלק ווײס ניט
דאָס געזעץ פון גאָט.
8 ווי קענט איר זאָגן: חכמים זײנען מיר,
און די תּוֹרה פון גאָט איז בײ אונדז?
פאַרוואָר, זע, אומנישט האָט געאַרבעט
די פאַלשע פּען פון די שרײבער.
9 פאַרשעמט זײנען די חכמים,
דערשראָקן און באַצוווּנגען;
זע, דאָס וואָרט פון גאָט האָבן זײ פאַראַכט,
און וואָסער חכמה איז בײ זײ?

10 דרום וועל איך געבן זײערע ווײבער צו אַנדערע,
און זײערע פעלדער צו אָפּיַרשער;
וואָרום פון קלענסטן ביזן גרעסטן
איז איטלעכער גײציק נאָך געווין;

מִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלֹּה עֹשֶׂה שָּׁקֶר׃ וַיְרַפּוּ אֶת־שֶׁבֶר בַּת־ יא
עַמִּי עַל־נְקַלָּה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם׃ הֹבִשׁוּ יב
כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם־בּוֹשׁ לֹא־יֵבֹשׁוּ וְהִכָּלֵם לֹא יָדָעוּ לָכֵן
יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יִכָּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה׃
• אָסֹף אֲסִיפֵם נְאֻם־יְהוָה אֵין עֲנָבִים בַּגֶּפֶן וְאֵין תְּאֵנִים יג
בַּתְּאֵנָה וְהֶעָלֶה נָבֵל וָאֶתֵּן לָהֶם יַעַבְרוּם׃ עַל־מָה אֲנַחְנוּ יד
יֹשְׁבִים הֵאָסְפוּ וְנָבוֹא אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר וְנִדְּמָה־שָּׁם כִּי יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ הֲדִמָּנוּ וַיַּשְׁקֵנוּ מֵי־רֹאשׁ כִּי חָטָאנוּ לַיהוָה׃ קַוֵּה טו
לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב לְעֵת מַרְפֵּה וְהִנֵּה בְעָתָה׃ מִדָּן נִשְׁמַע טז
נַחְרַת סוּסָיו מִקּוֹל מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו רָעֲשָׁה כָּל־הָאָרֶץ
וַיָּבוֹאוּ וַיֹּאכְלוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ יז
בָּכֶם נְחָשִׁים צִפְעֹנִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם לָחַשׁ וְנִשְּׁכוּ אֶתְכֶם
נְאֻם־יְהוָה׃ מַבְלִיגִיתִי עֲלֵי יָגוֹן עָלַי לִבִּי דַוָּי׃ הִנֵּה־ יח יט
קוֹל שַׁוְעַת בַּת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מַרְחַקִּים הַיהוָה אֵין בְּצִיּוֹן אִם־
מַלְכָּהּ אֵין בָּהּ מַדּוּעַ הִכְעִסוּנִי בִּפְסִלֵיהֶם בְּהַבְלֵי נֵכָר׃
עָבַר קָצִיר כָּלָה קָיִץ וַאֲנַחְנוּ לוֹא נוֹשָׁעְנוּ׃ עַל־שֶׁבֶר בַּת־ כ כא
עַמִּי הָשְׁבָּרְתִּי קָדַרְתִּי שַׁמָּה הֶחֱזִקָתְנִי׃ הַצֳרִי אֵין בְּגִלְעָד כב
אִם־רֹפֵא אֵין שָׁם כִּי מַדּוּעַ לֹא עָלְתָה אֲרֻכַת בַּת־עַמִּי׃
מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינִי מְקוֹר דִּמְעָה וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה כג
אֵת חַלְלֵי בַת־עַמִּי׃

ט

מִי־יִתְּנֵנִי בַמִּדְבָּר מְלוֹן אֹרְחִים וְאֶעֶזְבָה אֶת־עַמִּי וְאֵלְכָה א
מֵאִתָּם כִּי כֻלָּם מְנָאֲפִים עֲצֶרֶת בֹּגְדִים׃ וַיַּדְרְכוּ אֶת־ ב
לְשׁוֹנָם קַשְׁתָּם שֶׁקֶר וְלֹא לֶאֱמוּנָה גָּבְרוּ בָאָרֶץ כִּי מֵרָעָה
אֶל־רָעָה ׀ יָצָאוּ וְאֹתִי לֹא־יָדָעוּ נְאֻם־יְהוָה׃ אִישׁ ג
מֵרֵעֵהוּ הִשָּׁמֵרוּ וְעַל־כָּל־אָח אַל־תִּבְטָחוּ כִּי כָל־אָח עָקוֹב

ח, יא׳ חסר א׳   יב׳ קמץ מ״ק   יג׳ הפטרת ט׳ באב   טו׳ ה׳ במקום א׳
יח׳ ב׳ טעמים   כא׳ פתח באתנח   ט, ב׳ קמץ בתביר   קמץ בטרחא

פון נביא ביזן כֹהן
טוט איטלעכער פֿאַלשקייט.
11 און זיי היילן דעם בראָך פון דער טאָכטער מיין פֿאָלק
אויף גרינג,
אַזוי צו זאָגן: שלום! שלום! ווען קיין שלום איז ניטאָ.
12 זיי וועלן צו שאַנד ווערן,
ווייל אומווערדיקייט האָבן זיי געטאָן;
צומאָל שעמען שעמען זיי זיך ניט,
און פון קיין בושה ווייסן זיי ניט;
דרום וועלן זיי פֿאַלן צווישן די געפֿאַלענע;
אין דער צייט פון זייער רעכנשאַפט
וועלן זיי געשטרויכלט ווערן, זאָגט גאָט.

13 פֿאַרלענדן וועל איך זיי פֿאַרלענדן,
זאָגט גאָט;
קיין טרויבן אויפֿן ווײַנשטאָק,
און קיין פֿייגן אויפֿן פֿייגנבוים,
און דאָס בלאַט פֿאַרוועלקט!
און וואָס איך האָב זיי געגעבן, וועט אַוועק פון זיי.

14 נאָך וואָס זיצן מיר?
זאַמלט אייך אײַן און לאָמיר אַריין אין די פֿעסטונגשטעט,
און דאָרטן פֿאַרשניטן ווערן;
וואָרום יהוה אונדזער גאָט האָט אונדז פֿאַרשניטן,
און אונדז אָנגעטרונקען מיט גיפֿטוואַסער,
ווייל מיר האָבן געזינדיקט צו גאָט.
15 געהאָפֿט אויף שלום,
און קיין גוטס איז ניטאָ;
אויף אַ צייט פון היילונג,
ערשט אַ שרעקעניש.

16 פון דָן הערט זיך דאָס סאָפּען פון זיינע פֿערד,
פון דעם קָול פון די הירושעס פון זיינע אָגערס
ציטערט דאָס גאַנצע לאַנד;
און זיי קומען און פֿאַרצערן
דאָס לאַנד און איר פֿולקייט,
די שטאָט און די וווינער אין איר.
17 וואָרום זעט, איך שיק אָן אויף אײַך שלענג
פיפערנאָטערס,
וואָס פֿאַר זיי איז קיין שפּרוך ניטאָ,
און זיי וועלן אײַך בייסן, זאָגט גאָט.

18 איך וויל מיך דערמונטערן אין קומער,
איז מיין האַרץ אין מיר קראַנק.
19 זע, אַ קָול פון געשריי פון דער טאָכטער מיין פֿאָלק,
פון אַ לאַנד אַ ווייטן:
איז גאָט ניטאָ אין ציון?
איז איר קיניג ניטאָ אין איר?
פֿאַרוואָס האָבן זיי מיך דערצערנט מיט זייערע געצן,
מיט נישטיקייטן פון דער פֿרעמד?
20 אַריבער דער שניט, געענדיקט דער זומער,
און מיר זיינען ניט געהאָלפֿן געוואָרן.
21 איבער דעם בראָך פון דער טאָכטער מיין פֿאָלק
בין איך צעבראָכן,
פֿינצטער בין איך,
אַ שרעק האָט מיך אָנגענומען.
22 איז קיין באַלזאַם ניטאָ אין גלְעָד?
צי איז קיין רופֿא ניטאָ דאָרט?
פֿאַרוואָס דען קומט ניט קיין היילונג
צו דער טאָכטער מיין פֿאָלק?
ווער מאַכט מיין קאָפּ וואַסער,
און מיין אויג אַ קוואַל טרערן,
איך וואָלט באַוויינט טאָג און נאַכט
די דערשלאָגענע פון דער טאָכטער מיין פֿאָלק!

ט 1 ווער גיט מיר אין מדבר
אַ האַרבעריק פֿאַר וואַנדערער,
איך וואָלט פֿאַרלאָזן מיין פֿאָלק,
און אַוועקגיין פון זיי!
וואָרום אַלע זיינען זיי נואפֿים,
אַ געזעמל פון פֿעלשער.
2 און זיי שפּאַנען זייער צונג—זייער בויגן פון ליגן,
און ניט פֿאַר אמת זיינען זיי שטאַרק אין לאַנד;
וואָרום פון בייז צו בייז גייען זיי
און מיך קענען זיי ניט, זאָגט גאָט.
3 היט אײַך איטלעכער פון זיין חבר,
און אויף קיין ברודער זאָלט איר אײַך ניט פֿאַרזיכערן,
וואָרום נאַרן נאַרט איטלעכער ברודער,

ד יַעְקֹב וְכָל־רֵעַ רָכִיל יַהֲלֹךְ׃ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יְהָתֵלּוּ וֶאֱמֶת
ה לֹא יְדַבֵּרוּ לִמְּדוּ לְשׁוֹנָם דַּבֶּר־שֶׁקֶר הַעֲוֵה נִלְאוּ׃ שִׁבְתְּךָ
בְּתוֹךְ מִרְמָה בְּמִרְמָה מֵאֲנוּ דַעַת־אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃
ו לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי צוֹרְפָם וּבְחַנְתִּים כִּי־
ז אֵיךְ אֶעֱשֶׂה מִפְּנֵי בַּת־עַמִּי׃ חֵץ שׁוֹחֵט לְשׁוֹנָם מִרְמָה
דִבֵּר בְּפִיו שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ יָשִׂים אָרְבּוֹ׃
ח הַעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקָד־בָּם נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה
ט לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ עַל־הֶהָרִים אֶשָּׂא בְכִי וָנֶהִי וְעַל־
נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה כִּי נִצְּתוּ מִבְּלִי־אִישׁ עֹבֵר וְלֹא שָׁמְעוּ
י קוֹל מִקְנֶה מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּהֵמָה נָדְדוּ הָלָכוּ׃ וְנָתַתִּי
אֶת־יְרוּשָׁלִַם לְגַלִּים מְעוֹן תַּנִּים וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן
יא שְׁמָמָה מִבְּלִי יוֹשֵׁב׃ מִי־הָאִישׁ הֶחָכָם וְיָבֵן אֶת־
זֹאת וַאֲשֶׁר דִּבֶּר פִּי־יְהוָה אֵלָיו וְיַגִּדָהּ עַל־מָה אָבְדָה הָאָרֶץ
יב נִצְּתָה כַמִּדְבָּר מִבְּלִי עֹבֵר׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה עַל־עָזְבָם
אֶת־תּוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלִי וְלֹא־
יג הָלְכוּ בָהּ׃ וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם וְאַחֲרֵי הַבְּעָלִים
יד אֲשֶׁר לִמְּדוּם אֲבוֹתָם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מַאֲכִילָם אֶת־הָעָם הַזֶּה לַעֲנָה
טו וְהִשְׁקִיתִים מֵי־רֹאשׁ׃ וַהֲפִצוֹתִים בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ
הֵמָּה וַאֲבוֹתָם וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי
טז אוֹתָם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִתְבּוֹנְנוּ וְקִרְאוּ
לַמְקוֹנְנוֹת וּתְבוֹאֶינָה וְאֶל־הַחֲכָמוֹת שִׁלְחוּ וְתָבוֹאנָה׃
יז וּתְמַהֵרְנָה וְתִשֶּׂנָה עָלֵינוּ נֶהִי וְתֵרַדְנָה עֵינֵינוּ דִּמְעָה
יח וְעַפְעַפֵּינוּ יִזְּלוּ־מָיִם׃ כִּי קוֹל נְהִי נִשְׁמַע מִצִּיּוֹן אֵיךְ שֻׁדָּדְנוּ
יט בֹּשְׁנוּ מְאֹד כִּי־עָזַבְנוּ אָרֶץ כִּי הִשְׁלִיכוּ מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ׃ כִּי־
שְׁמַעְנָה נָשִׁים דְּבַר־יְהוָה וְתִקַּח אָזְנְכֶם דְּבַר־פִּיו וְלַמֵּדְנָה
כ בְנֹתֵיכֶם נֶהִי וְאִשָּׁה רְעוּתָהּ קִינָה׃ כִּי־עָלָה מָוֶת בְּחַלּוֹנֵינוּ

ד׳ הל׳ דגושה   ז׳ שוחט ק׳   יז׳ חסר א׳   יח׳ קמץ בז״ק

און איטלעכער חבר טרייבט רכילות.
[4] און איינער דעם אַנדערן גענאַרן זיי,
און אמת זאָגן זיי ניט;
זיי האָבן אַיינגעוווינט זייער צונג זאָגן ליגן,
זיי מאַטערן זיך צו פאַרברעכן.
[5] דיין זיצן איז צווישן באַטרוג;
פון וועגן באַטרוג ווילן זיי מיך ניט קענען,
זאָגט גאָט.

[6] דרום האָט גאָט פון צבָאוֹת אַזוי געזאָגט:
זע, איך לייטער זיי, און וועל זיי פּרוּוון,
וואָרום ווי דען זאָל איך טאָן
פון וועגן דער טאָכטער מיין פאָלק?
[7] אַ פאַרשפּיצטע פייל איז זייער צונג,
זי רעדט באַטרוג;
מיטן מויל רעדט מען שלום מיטן חבר,
און אין זיך מאַכט מען אַ לויערונג אויף אים.
[8] זאָל איך דערפאַר זיך ניט אָפּרעכענען מיט זיי,
זאָגט גאָט;
זאָל אָן אַ פאָלק ווי דאָסדאָזיקע
זיך ניט נוֹקם זיין מיין זעל?

[9] וועגן די בערג וועל איך אויפהייבן אַ געוויין און אַ יאָמער,
און וועגן די פּיטערפּלעצער פון מדבר אַ קלאָג,
וואָרום זיי זיינען פאַרוויסט, אַז קיין מענטש גייט ניט
דורך,
און זיי הערן ניט קיין קָול פון פי;
פון אַ פויגל פון הימל ביז אַ בהמה
זיינען אַנטלאָפן, אַוועק.
[10] און איך וועל מאַכן ירושָלַיִם פאַר הויפנס,
אַ וווינונג פון שאַקאַלן,
און די שטעט פון יהודה וועל איך מאַכן אַ וויסטעניש,
אָן אַ באַוווינער.

[11] ווער איז דער קלוגער מאַן,
ער זאָל דאָס פאַרשטיין?
און דער וואָס גאָטס מויל האָט צו אים גערעדט,
ער זאָל דאָס זאָגן?
פאַרוואָס איז אונטערגעגאַנגען דאָס לאַנד,
פאַרוויסט ווי אַ מדבר, אָן אַ דורכגייער?
[12] און גאָט האָט געזאָגט:
פאַרוואָס זיי האָבן פאַרלאָזן מיין תּוֹרה,
וואָס איך האָב געלייגט פאַר זיי,
און זיי האָבן ניט צוגעהערט צו מיין קָול,
און ניט געגאַנגען אין איר;
[13] נייערט געגאַנגען אין דער אַיינגעשפּאַרטקייט פון
זייער האַרצן,
און נאָך די בַּעַל־געטער וואָס זייערע עלטערן
האָבן זיי געלערנט.
[14] דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת,
דער גאָט פון ישׂראל:
זע, איך מאַך זיי עסן, דאָסדאָזיקע פאָלק, ווערמוט,
און איך וועל זיי מאַכן טרינקען גיפטוואַסער.
[15] און איך וועל זיי צעשפּרייטן צווישן די פעלקער,
וואָס ניט זיי און ניט זייערע עלטערן האָבן געקענט,
און איך וועל נאָכשיקן נאָך זיי די שווערד,
ביז איך טו זיי פאַרלענדן.

[16] אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
קוקט זיך אום, און רופט די קלאָגערינס, זיי זאָלן קומען,
און נאָך די קלוגע ווייבער שיקט, זיי זאָלן קומען;
[17] און זאָלן זיי אַיילן און אויפהייבן אויף אונדז אַ יאָמער,
אַז אונדזערע אויגן זאָלן צעגיין אין טרערן,
און אונדזערע ברעמען זאָלן פליסן מיט וואַסער.
[18] וואָרום אַ יאָמער־קָול הערט זיך פון ציון:
ווי זיינען מיר פאַרוויסט געוואָרן!
מיר זיינען פאַרשעמט ביז גאָר,
ווייל מיר האָבן פאַרלאָזן דאָס לאַנד,
ווייל אַרויסגעוואָרפן האָבן אונדז אונדזערע וווינונגען.
[19] וואָרום הערט, איר ווייבער, דאָס וואָרט פון גאָט,
און זאָל פאַרנעמען אַייער אויער דאָס וואָרט פון זיין מויל,
און לערנט אַייערע טעכטער אַ יאָמער,
און איינע די אַנדערע אַ קלאָג.
[20] וואָרום דער טויט איז אַרויפגעגאַנגען אין אונדזערע
פענצטער,

בָּא בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ לְהַכְרִית עוֹלָל מִחוּץ בַּחוּרִים מֵרְחֹבוֹת׃
דַּבֵּר כֹּה נְאֻם־יְהוָה וְנָפְלָה נִבְלַת הָאָדָם כְּדֹמֶן עַל־פְּנֵי כא
הַשָּׂדֶה וּכְעָמִיר מֵאַחֲרֵי הַקֹּצֵר וְאֵין מְאַסֵּף׃ כֹּה | אָמַר כב
יְהוָה אַל־יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ וְאַל־יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר
בִּגְבוּרָתוֹ אַל־יִתְהַלֵּל עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ׃ כִּי אִם־בְּזֹאת יִתְהַלֵּל כג
הַמִּתְהַלֵּל הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט
וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה חָפַצְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ * הִנֵּה כד
יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־כָּל־מוּל בְּעָרְלָה׃ עַל־ כה
מִצְרַיִם וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־אֱדוֹם וְעַל־בְּנֵי עַמּוֹן וְעַל־מוֹאָב
וְעַל כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה הַיֹּשְׁבִים בַּמִּדְבָּר כִּי כָל־הַגּוֹיִם עֲרֵלִים
וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל עַרְלֵי־לֵב׃

י

שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ א
כֹּה | אָמַר יְהוָה אֶל־דֶּרֶךְ הַגּוֹיִם אַל־תִּלְמָדוּ וּמֵאֹתוֹת ב
הַשָּׁמַיִם אַל־תֵּחָתּוּ כִּי־יֵחַתּוּ הַגּוֹיִם מֵהֵמָּה׃ כִּי־חֻקּוֹת ג
הָעַמִּים הֶבֶל הוּא כִּי־עֵץ מִיַּעַר כְּרָתוֹ מַעֲשֵׂה יְדֵי־חָרָשׁ
בַּמַּעֲצָד׃ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב יְיַפֵּהוּ בְּמַסְמְרוֹת וּבְמַקָּבוֹת ד
יְחַזְּקוּם וְלוֹא יָפִיק׃ כְּתֹמֶר מִקְשָׁה הֵמָּה וְלֹא יְדַבֵּרוּ ה
נָשׂוֹא יִנָּשׂוּא כִּי לֹא יִצְעָדוּ אַל־תִּירְאוּ מֵהֶם כִּי־לֹא יָרֵעוּ
וְגַם־הֵיטֵיב אֵין אוֹתָם׃ מֵאֵין כָּמוֹךָ יְהוָה גָּדוֹל ו
אַתָּה וְגָדוֹל שִׁמְךָ בִּגְבוּרָה׃ מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם ז
כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְכָל־חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל־מַלְכוּתָם מֵאֵין
כָּמוֹךָ׃ וּבְאַחַת יִבְעֲרוּ וְיִכְסָלוּ מוּסַר הֲבָלִים עֵץ הוּא׃ ח
כֶּסֶף מְרֻקָּע מִתַּרְשִׁישׁ יוּבָא וְזָהָב מֵאוּפָז מַעֲשֵׂה חָרָשׁ ט
וִידֵי צוֹרֵף תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁם מַעֲשֵׂה חֲכָמִים כֻּלָּם׃
וַיהוָה אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא־אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם מִקִּצְפּוֹ י
תִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וְלֹא־יָכִלוּ גוֹיִם זַעְמוֹ׃ כִּדְנָה תֵּאמְרוּן יא

ט, כג׳ לסרטאו ומששט   עד כאן   י, ב׳ קמץ מ״ק   ה׳ כצ״ל

געקומען אין אונדזערע פּאַלאַצן,
צו פאַרשניידן אַ קינד פון דער גאַס,
בחורים פון די מערק.–
[21] רעד: אַזוי איז דער שפּרוך פון גאָט–
און די טויטע לייבער פון מענטשן וועלן פאַלן
ווי מיסט אויפן פרייען פעלד,
און ווי אַ הייפל הינטערן שניטער,
וואָס קיינער קלייבט ניט אויף.
[22] אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זאָל זיך ניט רימען דער חכם מיט זיין חכמה,
און זאָל זיך ניט רימען דער גיבור מיט זיין גבורה;
זאָל זיך ניט רימען דער עושר מיט זיין עשירות;
[23] נאָר דערמיט זאָל זיך רימען דער וואָס רימט זיך,
מיט פאַרשטיין און קענען מיך,
אַז איך יהוה טו חסד,
רעכט, און גערעכטיקייט, אויף דער ערד;
ווייל דידאָזיקע באַגער איך,
זאָגט גאָט.

[24] זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
און איך וועל זיך רעכענען
מיט אַלע באַשניטענע און אומבאַשניטענע:
[25] מיט מִצרַיִם, און מיט יהודה, און מיט אֶדום,
און מיט די קינדער פון עַמון, און מיט מואָב,
און מיט אַלע וואָס מיט אָפּגעהאַקטע האָרעקן,
וואָס וווינען אין מדבר;
וואָרום אַלע פעלקער זיינען אומבאַשניטן,
און דאָס גאַנצע הויז פון ישראל זיינען אומבאַשניטן אין האַרצן.

י [1] הערט דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט אויף אייך גערעדט,
איר הויז פון ישראל: [2] אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
דעם וועג פון די פעלקער זאָלט איר זיך ניט אָפּלערנען,
און פאַר די צייכנס פון הימל זאָלט איר זיך ניט שרעקן,
ווייל די פעלקער שרעקן זיך פאַר זיי.
[3] וואָרום די מנהגים פון די אומות, דאָס איז נישטיקייט;
וואָרום עס איז אַ האָלץ וואָס מע האָט פון וואַלד אויסגעהאַקט,
דאָס ווערק פון אַ מייַנסטערס הענט מיט דער הובל.
[4] מיט זילבער און מיט גאָלד באַשיינט מען עס,
מיט נעגל און מיט האַמערס באַפעסטיקט מען עס,
עס זאָל זיך ניט וואַקלען.
[5] ווי אַ פלאָקן אין אַ פלוצערפעלד זיינען זיי,
און זיי קענען ניט רעדן;
טראָגן מוזן זיי געטראָגן ווערן,
ווייל זיי קענען ניט שפּרייזן.
איר זאָלט ניט מורא האָבן פאַר זיי,
וואָרום זיי קענען ניט בייז טאָן,
און אויך גוטס טאָן איז ניט אין זיי.

[6] ניטאָ דיין גלייכן, יהוה,
גרויס ביסטו, און גרויס איז דיין נאָמען אין גבורה.
[7] ווער זאָל דיך ניט פאָרכטן,
קיניג פון די פעלקער?
פאַרוואָר, דיר קומט עס,
וואָרום צווישן אַלע קליגסטע פעלקער,
און אין אַל זייער מלוכה,
איז ניטאָ דיין גלייכן.
[8] און אַלע אין איינעם זיינען זיי פאַרגרעבט און נאַריש;
אַ נישטיקע לערנונג, אַ האָלץ איז דאָס.
[9] זילבערבלעך פון תּרשיש געבראַכט,
און גאָלד פון אופז,
די אַרבעט פון אַ מייַנסטער,
און אַ שמעלצערס הענט;
בלאָ און פורפּל איז זייער מלבוש,
די אַרבעט פון קינצלער זיינען זיי אַלע.
[10] אָבער יהוה איז דער אמתער גאָט,
ער איז דער לעבעדיקער גאָט, און דער אייביקער קיניג;
פון זיין כּעס ציטערט די ערד,
און פעלקער קענען ניט אויסהאַלטן זיין צאָרן.
[11] אַזוי זאָלט איר זאָגן צו זיי:

לְהוֹם אֱלָהַיָּא דִּי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבַדוּ יֵאבַדוּ מֵאַרְעָא
יב וּמִן־תְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה׃ עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין
יג תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמָיִם׃ לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן
מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה אֶרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר
יד עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֹצְרֹתָיו׃ נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת
הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפָּסֶל כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ וְלֹא־רוּחַ בָּם׃
טו טז הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃ לֹא־
כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקוֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט
יז נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ אִסְפִּי מֵאֶרֶץ כִּנְעָתֵךְ
יח יוֹשֶׁבְתִּי בַּמָּצוֹר׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי קוֹלֵעַ
אֶת־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בַּפַּעַם הַזֹּאת וַהֲצֵרוֹתִי לָהֶם לְמַעַן יִמְצָאוּ׃
יט אוֹי לִי עַל־שִׁבְרִי נַחְלָה מַכָּתִי וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ
כ זֶה חֳלִי וְאֶשָּׂאֶנּוּ׃ אָהֳלִי שֻׁדָּד וְכָל־מֵיתָרַי נִתָּקוּ בָּנַי יְצָאֻנִי
כא וְאֵינָם אֵין־נֹטֶה עוֹד אָהֳלִי וּמֵקִים יְרִיעוֹתָי׃ כִּי נִבְעֲרוּ
הָרֹעִים וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ עַל־כֵּן לֹא הִשְׂכִּילוּ וְכָל־
כב מַרְעִיתָם נְפוֹצָה׃ קוֹל שְׁמוּעָה הִנֵּה בָאָה וְרַעַשׁ גָּדוֹל
מֵאֶרֶץ צָפוֹן לָשׂוּם אֶת־עָרֵי יְהוּדָה שְׁמָמָה מְעוֹן תַּנִּים׃
כג יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי לֹא לָאָדָם דַּרְכּוֹ לֹא־לְאִישׁ הֹלֵךְ וְהָכִין
כד אֶת־צַעֲדוֹ׃ יַסְּרֵנִי יְהוָה אַךְ בְּמִשְׁפָּט אַל־בְּאַפְּךָ פֶּן־
כה תַּמְעִטֵנִי׃ שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ עַל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ וְעַל
מִשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־יַעֲקֹב
וַאֲכָלֻהוּ וַיְכַלֻּהוּ וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃

יא

א ב הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ שִׁמְעוּ
אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וְדִבַּרְתֶּם אֶל־אִישׁ יְהוּדָה וְעַל־
ג יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית

י, יא׳ פתח באתנח   יג׳ הארץ ק   יז׳ ישבת ק   יח׳ מלעיל   ב׳ קמץ בז״ק

די געטער וואָס האָבן די הימלען און די ערד ניט געמאַכט,
וועלן אונטערגיין פון דער ערד
און פון אונטער דידאָזיקע הימלען[א].
12 ער האָט געמאַכט די ערד מיט זיין כּוח,
באַפעסטיקט די וועלט מיט זיין חכמה,
און מיט זיין פאַרשטאַנדיקייט די הימלען פאַרשפּרייט.
13 ביים קול פון זיין דונערן
ווערט אַ פילקייט פון וואַסער אין הימל;
און ער ברענגט אויף וואָלקן
פון עק פון דער ערד;
ער מאַכט בליצן צום רעגן,
און ציט אַרויס פון זיינע שפּייכלערס דעם ווינט.
14 איטלעכער מענטש איז פאַרגרעבט, אָן פאַרשטאַנד,
איטלעכער שמעלצער ווערט צו שאַנד פון דעם געץ;
וואָרום פאַלש איז זיין געגאָסענער אָפּגאָט,
און קיין אָטעם איז אין זיי ניטאָ.
15 נישטיק זיינען זיי, אַ ווערק פון פאַרפירעניש;
אין דער צייט פון זייער רעכנשאַפט וועלן זיי אונטערגיין.
16 ניט ווי דידאָזיקע איז דער חלק פון יעקב;
וואָרום ער איז דער באַשעפער פון אַלץ,
און ישׂראל איז דער שבט פון זיין אַרב;
יהוה פון צבָאוֹת איז זיין נאָמען.

17 קלייב אויף פון דער ערד דיין בינטל,
דו וואָס זיצסט אין באַלעגערונג.
18 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך שליידער אַרויס דאָס מאָל די באַוווינער פון לאַנד,
און וועל זיי צודריקן, כּדי זיי זאָלן דערשפּירן.

19 וויי מיר אויף מיין בראָך!
שווער איז מיין וווּנד!
און איך האָב געווען געזאָגט:
אַ קראַנקשאַפט נאָר איז דאָס,
און איך וועל זי אַריבערטראָגן.
20 מיין געצעלט איז פאַרוויסט,
און אַלע מיינע שטריק זיינען צעריסן,
מיינע קינדער זיינען אַרויס פון מיר און זיינען ניטאָ.
ניטאָ ווער זאָל אויסשפּרייטן ווידער מיין געצעלט,
און ווער זאָל אויפציען מיינע פאָרהאַנגען.
21 וואָרום פאַרגרעבט זיינען די פּאַסטוכער,
און גאָט האָבן זיי ניט געזוכט;
דרום האָבן זיי ניט באַגליקט,
און זייער גאַנצע סטאַדע איז צעשפּרייט געוואָרן.
22 האָרך! אַ הערונג אָט קומט,
און אַ גרויסער רַעַש פון צפונלאַנד,
צו מאַכן די שטעט פון יהודה אַ וויסטעניש,
אַ וווינונג פון שאַקאַלן.

23 איך ווייס, גאָט, אַז ניט ביים מענטשן איז זיין וועג,
ניט ביים מענטשן איז גייענדיק צו לענקען זיין טריט.
24 שטראָף מיך, גאָט, אָבער מיט גערעכטיקייט,
ניט אין דיין צאָרן, כּדי זאָלסט מיך ניט פאַרמינערן.
25 גיס אויס דיין גרימצאָרן אויף די פעלקער וואָס קענען דיך ניט,
און אויף די משפּחות וואָס רופן ניט דיין נאָמען,
וואָרום פאַרצערט האָבן זיי יעקב,
יאָ, אים פאַרצערט און אים פאַרלענדט[ב],
און זיין וווינונג פאַרוויסט.

יא 1 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו יִרמְיָהון פון גאָט, אַזוי צו זאָגן:
2 הערט די ווערטער פון דעמדאָזיקן בונד,
און איר זאָלט רעדן צו די מענער פון יהודה,
און צו די באַוווינער פון ירושָלַיִם,
3 און זאָלסט זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל:
פאַרשאָלטן דער מאַן וואָס וועט ניט צוהערן
די ווערטער פון דעמדאָזיקן בונד,

[א] פּסוק 11 איז אין טעקסט אין אַראַמיש. [ב] וואָרטשפּיל: וַאֲכָלֻהוּ וַיְכַלֻּהוּ.

ד הַזֹּאת: אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִיאִי־אוֹתָם
מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם מִכּוּר הַבַּרְזֶל לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וַעֲשִׂיתֶם
אוֹתָם כְּכֹל אֲשֶׁר־אֲצַוֶּה אֶתְכֶם וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי
ה אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים: לְמַעַן הָקִים אֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־
נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ
ו כַּיּוֹם הַזֶּה וָאַעַן וָאֹמַר אָמֵן | יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי קְרָא אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
יְרוּשָׁלִַם לֵאמֹר שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם
ז אוֹתָם: כִּי הָעֵד הַעִדֹתִי בַּאֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַעֲלוֹתִי אוֹתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה הַשְׁכֵּם וְהָעֵד לֵאמֹר שִׁמְעוּ
ח בְּקוֹלִי: וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיֵּלְכוּ אִישׁ
בִּשְׁרִירוּת לִבָּם הָרָע וָאָבִיא עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַבְּרִית־
ט הַזֹּאת אֲשֶׁר־צִוִּיתִי לַעֲשׂוֹת וְלֹא עָשׂוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה
י אֵלָי נִמְצָא־קֶשֶׁר בְּאִישׁ יְהוּדָה וּבְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם: שָׁבוּ
עַל־עֲוֹנֹת אֲבוֹתָם הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר מֵאֲנוּ לִשְׁמוֹעַ אֶת־
דְּבָרַי וְהֵמָּה הָלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם הֵפֵרוּ
בֵית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־
יא אֲבוֹתָם: לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא אֲלֵיהֶם
רָעָה אֲשֶׁר לֹא־יוּכְלוּ לָצֵאת מִמֶּנָּה וְזָעֲקוּ אֵלַי וְלֹא
יב אֶשְׁמַע אֲלֵיהֶם: וְהָלְכוּ עָרֵי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם
וְזָעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵם מְקַטְּרִים לָהֶם וְהוֹשֵׁעַ לֹא־
יג יוֹשִׁיעוּ לָהֶם בְּעֵת רָעָתָם: כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ
יְהוּדָה וּמִסְפַּר חֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם שַׂמְתֶּם מִזְבְּחוֹת לַבֹּשֶׁת
יד מִזְבְּחוֹת לְקַטֵּר לַבָּעַל: וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־
הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה כִּי | אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
טו בְּעֵת קָרְאָם אֵלַי בְּעַד רָעָתָם: מֶה לִידִידִי בְּבֵיתִי
עֲשׂוֹתָהּ הַמְזִמָּתָה הָרַבִּים וּבְשַׂר־קֹדֶשׁ יַעַבְרוּ מֵעָלָיִךְ כִּי

׳) סלסל

4 װאָס איך האָב באַפֿױלן אײַערע עלטערן
אין דעם טאָג װאָס איך האָב זײ אַרױסגעצױגן
פֿון לאַנד מִצרַיִם, פֿון דעם אײַזנשמעלצאױװן,
אַזױ צו זאָגן: הערט צו מײַן קָול;
און איר זאָלט זײ טאָן, אַזױ װי אַלץ װאָס איך באַפֿעל אײַך:
און איר װעט מיר זײַן צום פֿאָלק,
און איך װעל אײַך זײַן צום גאָט;
5 כּדי מקײם צו זײַן די שבועה
װאָס איך האָב געשװאָרן אײַערע עלטערן,
זײ צו געבן אַ לאַנד װאָס פֿליסט מיט מילך און האָניק,
אַזױ װי הײַנטיקן טאָג.
האָב איך געענטפֿערט און געזאָגט: אָמן, גאָט!

6 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: רוף אױס די אַלע װערטער אין די שטעט פֿון יהודה, און אין די גאַסן פֿון ירושָלַיִם, אַזױ צו זאָגן:
הערט די װערטער פֿון דעמדאָזיקן בונד,
און איר זאָלט זײ טאָן.
7 װאָרום װאָרענען האָב איך געװאָרנט אײַערע עלטערן
פֿון דעם טאָג װאָס איך האָב אײַך אױפֿגעבראַכט פֿון
לאַנד מִצרַיִם,
ביז אױף הײַנטיקן טאָג,
נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד געװאָרנט,
אַזױ צו זאָגן: הערט צו מײַן קָול.
8 אָבער זײ האָבן ניט צוגעהערט,
און ניט צוגענײגט זײער אױער,
און זײ זײַנען געגאַנגען איטלעכער
אין דער אײַנגעשפּאַרטקײט פֿון זײער בײזן האַרצן,
און איך האָב געבראַכט אױף זײ
אַלע װערטער פֿון דעמדאָזיקן בונד,
װאָס איך האָב זײ באַפֿױלן צו טאָן,
און זײ האָבן ניט געטאָן.

9 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: אַ בונט געפֿינט זיך בײ די מענער פֿון יהודה, און בײ די באַװױנער פֿון ירושָלַיִם. 10 זײ האָבן זיך אומגעקערט צו די זינד פֿון זײערע אורעלטערן, װאָס האָבן ניט געװאָלט צוהערן מײַנע װערטער; און זײ זײַנען געגאַנגען נאָך פֿרעמדע געטער זײ צו דינען; פֿאַרשטערט האָבן דאָס הױז פֿון ישׂראל און דאָס הױז פֿון יהודה מײַן בונד װאָס איך האָב געשלאָסן מיט זײערע עלטערן. 11 דרום האָט גאָט אַזױ געזאָגט:

זע, איך ברענג אױף זײ אַן אומגליק
װאָס זײ װעלן פֿון אים ניט קענען אַרױסגײן,
און זײ װעלן שרײַען צו מיר,
און איך װעל ניט צוהערן צו זײ.
12 און די שטעט פֿון יהודה
און די באַװױנער פֿון ירושָלַיִם
װעלן גײן און װעלן שרײַען
צו די געטער װאָס זײ רײכערן צו זײ,
אָבער העלפֿן װעלן זײ זײ ניט העלפֿן
אין דער צײַט פֿון זײער אומגליק.
13 װאָרום אַזױ װי די צאָל פֿון דײַנע שטעט
זײַנען דײַנע געטער, יהודה,

און אַזױ װי די צאָל פֿון די גאַסן פֿון ירושָלַיִם
האָט איר געמאַכט מזבחות צו שאַנדגעצן,
מזבחות פֿאַר רײכערן צו בַּעַל.
14 און דו, זאָלסט ניט מתפּלל זײַן פֿאַר דעמדאָזיקן פֿאָלק,
און ניט אױפֿהײבן אַ געשרײ און אַ תּפילה פֿאַר זײ.
װאָרום איך הער ניט צו בעת זײ רופֿן צו מיר
פֿון װעגן זײער אומגליק.

15 װאָס טוט מײַן ליבפֿרײַנט אין מײַן הױז,
אַז זי באַגײט שענדלעכקײט מיט פֿיל?
און זאָל דורך הײליק פֿלײש דאָס אָפּגעטאָן װערן פֿון
דיר?

אַז בּײַ דײַן שלעכטיקײט, דענסמאָל פֿרײסטו זיך.
16 אַ צװײגהאַפֿטיקער אײלבערטבױם,
שײן מיט פֿרוכט פֿײַנע,
האָט גאָט גערופֿן דײַן נאָמען;
אָבער מיט גרױס ליאַרעמגעפֿילדער
האָט ער אָנגעצונדן אַ פֿײַער דערױף,
און זײַנע צװײַגן װעלן צעשטערט װערן.
17 װאָרום גאָט פֿון צבֿאָות, װאָס האָט דיך געפֿלאַנצט,
האָט אָנגעזאָגט שלעכטס אױף דיר,
פֿון װעגן דער שלעכטיקײט פֿון דעם הױז פֿון ישׂראל
און דעם הױז פֿון יהודה,
װאָס זײ האָבן בּײַ זיך געטאָן,
מיך צו דערצערענען מיט רײכערן צו בּעַל.

18 און גאָט האָט מיך געלאָזט װיסן, און איך װײס;
דענסמאָל האָסטו מיר באַװיזן זײערע מעשׂים.
19 און איך בין געװען װי אַ שאָף אַ מילדע,
װאָס װערט צו דער שחיטה געפֿירט;
און איך האָב ניט געװוּסט
אַז זײ טראַכטן אױף מיר טראַכטונגען:
„לאָמיר אומברענגען דעם בױם מיט זײַן פֿרוכט,
און אים פֿאַרשנײַדן פֿון לאַנד פֿון די לעבעדיקע,
אַז זײַן נאָמען זאָל מער ניט געדאַכט װערן".
20 און דו גאָט פֿון צבֿאָות װאָס משפּטסט גערעכט,
װאָס פּרוּװסט די נירן און דאָס האַרץ,
לאָמיך זען דײַן נקמה אױף זײ,
װאָרום צו דיר האָב איך אַנטפּלעקט מײַן קריג.

21 דרום האָט גאָט אַזױ געזאָגט אױף די לײַט פֿון ענָתות
װאָס זוכן דײַן לעבן, אַזױ צו זאָגן:
זאָלסט ניט נבֿיאות זאָגן אין נאָמען פֿון גאָט,
כּדי זאָלסט ניט שטאַרבן פֿון אונדזער האַנט;
22 דרום האָט גאָט פֿון צבֿאָות אַזױ געזאָגט:
זע, איך רעכן זיך אָפּ מיט זײ;
די יונגלײַט װעלן שטאַרבן פֿון שװערד,
זײערע זין און זײערע טעכטער װעלן שטאַרבן פֿון הונגער.
23 און קײן איבערבלײַב װעט ניט זײַן פֿון זײ,
װאָרום איך ברענג אַן אומגליק אױף די לײַט פֿון ענָתות,
דאָס יאָר פֿון זײער רעכנשאַפֿט.

יב 1 גערעכט װעסטו בלײַבן, גאָט,
װען איך זאָל זיך קריגן מיט דיר;
אָבער גערעכטיקײט װיל איך רעדן צו דיר:
פֿאַרװאָס איז דער װעג פֿון רשעים מצליח?
פֿאַרװאָס לעבן רױִק אַלע פֿעלשער פֿאַלשע?
2 פֿלאַנצסט זײ, און זײ װאָרצלען זיך אײַן,
זײ גײען אױף און טראָגן פֿרוכט;
נאָנט ביסטו אין זײער מױל,
און װײַט פֿון זײערע נירן.
3 און דו, גאָט, קענסט מיך,
זעסט מיך, און האָסט געפּרוּװט מײַן האַרץ צו דיר;
שלעפּ זײ אַװעק װי שאָף צו דער שחיטה,
און גיב זײ אָפּ צום טאָג פֿון טײטונג.

טז רָעָתֵכִי אָז תַּעֲלֹזִי׃ זַיִת רַעֲנָן יְפֵה פְרִי־תֹאַר קָרָא יְהוָה
שְׁמֵךְ לְקוֹל ׀ הֲמוּלָּה גְדֹלָה הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ וְרָעוּ דָּלִיּוֹתָיו׃
יז וַיהוָה צְבָאוֹת הַנּוֹטֵעַ אוֹתָךְ דִּבֶּר עָלַיִךְ רָעָה בִּגְלַל רָעַת
בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם לְהַכְעִסֵנִי לְקַטֵּר
יח לַבָּעַל׃ וַיהוָה הוֹדִיעַנִי וָאֵדָעָה אָז הִרְאִיתַנִי מַעַלְלֵיהֶם׃
יט וַאֲנִי כְּכֶבֶשׂ אַלּוּף יוּבַל לִטְבוֹחַ וְלֹא־יָדַעְתִּי כִּי־עָלַי ׀
חָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת נַשְׁחִיתָה עֵץ בְּלַחְמוֹ וְנִכְרְתֶנּוּ מֵאֶרֶץ
כ חַיִּים וּשְׁמוֹ לֹא־יִזָּכֵר עוֹד׃ וַיהוָה צְבָאוֹת שֹׁפֵט
צֶדֶק בֹּחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גִּלִּיתִי
כא אֶת־רִיבִי׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת
הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ לֵאמֹר לֹא תִנָּבֵא בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא
כב תָמוּת בְּיָדֵנוּ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי פֹקֵד
עֲלֵיהֶם הַבַּחוּרִים יָמֻתוּ בַחֶרֶב בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם יָמֻתוּ
כג בָּרָעָב׃ וּשְׁאֵרִית לֹא תִהְיֶה לָהֶם כִּי־אָבִיא רָעָה אֶל־אַנְשֵׁי
עֲנָתוֹת שְׁנַת פְּקֻדָּתָם׃

יב

א צַדִּיק אַתָּה יְהוָה כִּי אָרִיב אֵלֶיךָ אַךְ מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר
אוֹתָךְ מַדּוּעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלֵחָה שָׁלוּ כָּל־בֹּגְדֵי בָגֶד׃
ב נְטַעְתָּם גַּם־שֹׁרָשׁוּ יֵלְכוּ גַּם־עָשׂוּ פֶרִי קָרוֹב אַתָּה בְּפִיהֶם
ג וְרָחוֹק מִכִּלְיוֹתֵיהֶם׃ וְאַתָּה יְהוָה יְדַעְתָּנִי תִּרְאֵנִי וּבָחַנְתָּ
לִבִּי אִתָּךְ הַתִּקֵם כְּצֹאן לְטִבְחָה וְהַקְדִּשֵׁם לְיוֹם הֲרֵגָה׃
ד עַד־מָתַי תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְעֵשֶׂב כָּל־הַשָּׂדֶה יִיבָשׁ
מֵרָעַת יֹשְׁבֵי־בָהּ סָפְתָה בְהֵמוֹת וָעוֹף כִּי אָמְרוּ לֹא יִרְאֶה
ה אֶת־אַחֲרִיתֵנוּ׃ כִּי אֶת־רַגְלִים ׀ רַצְתָּה וַיַּלְאוּךָ וְאֵיךְ תְּתַחֲרֶה
אֶת־הַסּוּסִים וּבְאֶרֶץ שָׁלוֹם אַתָּה בוֹטֵחַ וְאֵיךְ תַּעֲשֶׂה
ו בִּגְאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ כִּי גַם־אַחֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ גַּם־הֵמָּה בָּגְדוּ
בָךְ גַּם־הֵמָּה קָרְאוּ אַחֲרֶיךָ מָלֵא אַל־תַּאֲמֵן בָּם כִּי־יְדַבְּרוּ

יא, טז׳ דגש אחר שורק

4 ביז װאַנען װעט טרױערן דאָס לאַנד,
און דאָס גראָז פֿון גאַנצן פֿעלד װעט זײַן פֿאַרטריקנט?
פֿון װעגן דער שלעכטיקײט פֿון די װױנער אין איר
זײַנען אומגעקומען בהמות און פֿױגלען;
װײַל זײ האָבן געזאָגט:
ער זעט ניט אונדזער סוף.

5 אױב מיט פֿוסגײער ביסטו געלאָפֿן,
און זײ האָבן דיך מיד געמאַכט,
הײַנט װי װילסטו זיך מיט פֿערד פֿאַרמעסטן?
און ביסטו זיכער אין לאַנד פֿון פֿריד,
װי װעסטו אָבער טאָן אין דעם געװעלד פֿון יַרדן?
6 װאָרום אַפֿילו דײַנע ברידער אין דײַן פֿאָטערס הױז,
אַפֿילו זײ האָבן געפֿעלשט אָן דיר,
אַפֿילו זײ האָבן דיר נאָכגעשריען מיט אַ פֿולער קעל;
ניט גלױב זײ װען זײ רעדן גוט צו דיר.

אֱלֶיךָ טוֹבוֹת׃ עָזַבְתִּי֙ אֶת־בֵּיתִ֔י נָטַ֖שְׁתִּי אֶת־נַחֲלָתִ֑י ז
נָתַ֛תִּי אֶת־יְדִד֥וּת נַפְשִׁ֖י בְּכַ֥ף אֹיְבֶֽיהָ׃ הָיְתָה־לִּ֥י נַחֲלָתִ֖י ח
כְּאַרְיֵ֣ה בַיָּ֑עַר נָתְנָ֥ה עָלַ֛י בְּקוֹלָ֖הּ עַל־כֵּ֥ן שְׂנֵאתִֽיהָ׃ הַעַ֨יִט ט
צָב֤וּעַ נַחֲלָתִי֙ לִ֔י הַעַ֖יִט סָבִ֣יב עָלֶ֑יהָ לְכ֗וּ אִסְפ֛וּ כָּל־חַיַּ֥ת
הַשָּׂדֶ֖ה הֵתָ֥יוּ לְאָכְלָֽה׃ רֹעִ֤ים רַבִּים֙ שִֽׁחֲת֣וּ כַרְמִ֔י בֹּסְס֖וּ י
אֶת־חֶלְקָתִ֑י נָתְנ֛וּ אֶת־חֶלְקַ֥ת חֶמְדָּתִ֖י לְמִדְבַּ֥ר שְׁמָמָֽה׃
שָׂמָהּ֙ לִשְׁמָמָ֔ה אָבְלָ֥ה עָלַ֖י שְׁמֵמָ֑ה נָשַׁ֙מָּה֙ כָּל־הָאָ֔רֶץ כִּ֛י יא
אֵ֥ין אִ֖ישׁ שָׂ֥ם עַל־לֵֽב׃ עַֽל־כָּל־שְׁפָיִ֣ם בַּמִּדְבָּ֗ר בָּ֚אוּ שֹֽׁדְדִ֔ים יב
כִּ֣י חֶ֤רֶב לַֽיהוָה֙ אֹֽכְלָ֔ה מִקְצֵה־אֶ֖רֶץ וְעַד־קְצֵ֣ה הָאָ֑רֶץ אֵ֥ין
שָׁל֖וֹם לְכָל־בָּשָֽׂר׃ זָרְע֤וּ חִטִּים֙ וְקֹצִ֣ים קָצָ֔רוּ נֶחְל֖וּ יג
לֹ֣א יוֹעִ֑לוּ וּבֹ֙שׁוּ֙ מִתְּבוּאֹ֣תֵיכֶ֔ם מֵחֲר֖וֹן אַף־יְהוָֽה׃
כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה עַל־כָּל־שְׁכֵנַי֙ הָֽרָעִ֔ים הַנֹּֽגְעִים֙ בַּֽנַּחֲלָ֔ה יד
אֲשֶׁר־הִנְחַ֥לְתִּי אֶת־עַמִּ֖י אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל הִנְנִ֤י נֹֽתְשָׁם֙ מֵעַ֣ל
אַדְמָתָ֔ם וְאֶת־בֵּ֥ית יְהוּדָ֖ה אֶתּ֥וֹשׁ מִתּוֹכָֽם׃ וְהָיָ֗ה אַֽחֲרֵי֙ טו
נָתְשִׁ֣י אוֹתָ֔ם אָשׁ֖וּב וְרִֽחַמְתִּ֑ים וַהֲשִׁבֹתִ֛ים אִ֥ישׁ לְנַחֲלָת֖וֹ
וְאִ֥ישׁ לְאַרְצֽוֹ׃ וְהָיָ֡ה אִם־לָמֹ֣ד יִלְמְדוּ֩ אֶת־דַּרְכֵ֨י עַמִּ֜י לְהִשָּׁבֵ֤עַ טז
בִּשְׁמִי֙ חַי־יְהוָ֔ה כַּאֲשֶׁ֤ר לִמְּדוּ֙ אֶת־עַמִּ֔י לְהִשָּׁבֵ֖עַ בַּבָּ֑עַל וְנִבְנ֖וּ
בְּת֥וֹךְ עַמִּֽי׃ וְאִ֖ם לֹ֣א יִשְׁמָ֑עוּ וְנָ֨תַשְׁתִּ֜י אֶת־הַגּ֥וֹי הַה֛וּא נָת֥וֹשׁ יז
וְאַבֵּ֖ד נְאֻם־יְהוָֽה׃

יג

כֹּֽה־אָמַ֨ר יְהוָ֜ה אֵלַ֗י הָל֞וֹךְ וְקָנִ֤יתָ לְּךָ֙ א֣וֵֹר פִּשְׁתִּ֔ים וְשַׂמְתּ֖וֹ א
עַל־מָתְנֶ֑יךָ וּבַמַּ֖יִם לֹ֥א תְבִאֵֽהוּ׃ וָאֶקְנֶ֥ה אֶת־הָאֵז֖וֹר כִּדְבַ֣ר ב
יְהוָ֑ה וָאָשִׂ֖ם עַל־מָתְנָֽי׃ וַיְהִ֧י דְבַר־יְהוָ֛ה אֵלַ֖י שֵׁנִ֥ית ג
לֵאמֹֽר׃ קַ֧ח אֶת־הָאֵז֛וֹר אֲשֶׁ֥ר קָנִ֖יתָ אֲשֶׁ֣ר עַל־מָתְנֶ֑יךָ ד
וְק֞וּם לֵ֣ךְ פְּרָ֗תָה וְטָמְנֵ֥הוּ שָׁ֖ם בִּנְקִ֥יק הַסָּֽלַע׃ וָאֵלֵ֕ךְ ה
וָאֶטְמְנֵ֖הוּ בִּפְרָ֑ת כַּאֲשֶׁ֛ר צִוָּ֥ה יְהוָ֖ה אוֹתִֽי׃ וַיְהִ֕י ו
מִקֵּ֖ץ יָמִ֣ים רַבִּ֑ים וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֵלַ֗י ק֚וּם לֵ֣ךְ פְּרָ֔תָה וְקַ֤ח

יב, יא׳ דמי מטי יג׳ קמץ מוק

7 איך האָב פאַרלאָזן מיין הויז,
איך האָב אַוועקגעוואָרפן מיין אַרב;
איך האָב איבערגעגעבן די געליבטע פון מיין זעל
אין דער האַנט פון אירע פיינט.
8 מיין אַרב איז מיר געוואָרן ווי אַ לייב אין וואַלד,
זי האָט אויפגעהויבן איר קָול אויף מיר,
דרום האָב איך זי פיינט געקראָגן.
9 איז אַ קלויאיקער רויבפויגל מיין אַרב מיר?
די רויבפויגלען זיינען רונד אַרום איר;
גייט זאַמלט אַלע חיות פון פעלד,
ברענגט זיי אַהער צו עסן.

10 פיל פאַסטוכער האָבן פאַרדאָרבן מיין וויינגאָרטן,
צעטרעטן מיין פעלד;
זיי האָבן געמאַכט מיין גלוסטיק פעלד
פאַר אַ מדבר אַ וויסטן.
11 מע האָט עס געמאַכט פאַר אַ וויסטעניש,
עס טרויערט צו מיר וויסטערהייט;
פאַרוויסט איז דאָס גאַנצע לאַנד,
וואָרום קיין מענטש נעמט ניט צום האַרצן.
12 אויף אַלע הויכע ערטער אין מדבר
זיינען פאַרוויסטער געקומען,
וואָרום גאָטס שווערד פאַרצערט פון עק לאַנד ביז עק
לאַנד,
ניטאָ קיין פריד פאַר קיין לייב.
13 זיי האָבן געזייט ווייץ, און דערנער געשניטן,
זיך געפּלאָגט–קיין נוץ ניט געבראַכט;
דרום שעמט אַייך מיט אַייערע תּבואות,
פון וועגן דעם גרימצאָרן פון גאָט.

14 אַזוי האָט גאָט געזאָגט–אויף אַלע מיינע בייזע שכנים, וואָס רירן אָן די אַרב וואָס איך האָב געמאַכט אַרבן מיין פאָלק ישׂראל:
זע, איך רייס זיי אויס פון זייער ערד,
און דאָס הויז פון יהוּדה וועל איך אויסרייסן פון צווישן זיי.

15 און עס וועט זיין,
נאָכדעם ווי איך רייס זיי אויס
וועל איך זיי ווידער דערבאַרימען,
און וועל זיי אומקערן איטלעכן צו זיין נחלה,
און איטלעכן צו זיין לאַנד.
16 און עס וועט זיין,
אויב לערנען וועלן זיי לערנען
די וועגן פון מיין פאָלק,
צו שווערן ביי מיין נאָמען: „אַזוי ווי יהוה לעבט!"
אַזוי ווי זיי האָבן געלערנט מיין פאָלק צו שווערן ביי בַעל,
וועלן זיי אויפגעריכט ווערן צווישן מיין פאָלק.
17 אויב אָבער זיי וועלן ניט צוהערן,
וועל איך אויסרייסן יענע אומה,
אויסרייסן און אונטערברענגען, זאָגט גאָט.

יג 1 אַזוי האָט גאָט צו מיר געזאָגט: גיי און זאָלסט דיר קויפן אַ פלאַקסענעם גאַרטל, און אים אָנטאָן אויף דיינע לענדן, און אין וואַסער זאָלסטו אים ניט לאָזן קומען. 2 האָב איך געקויפט דעם גאַרטל אַזוי ווי דאָס וואָרט פון גאָט, און אָנגעטאָן אויף מיינע לענדן. 3 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר אַ צווייט מאָל, אַזוי צו זאָגן: 4 נעם דעם גאַרטל וואָס דו האָסט געקויפט, וואָס אויף דיינע לענדן, און שטיי אויף, גיי דיר קיין פּרָת, און באַהאַלט אים דאָרטן אין אַ שפּאַלט פון פעלז. 5 בין איך געגאַנגען און האָב אים באַהאַלטן אין פּרָת, אַזוי ווי גאָט האָט מיר באַפוילן. 6 און עס איז געווען צום סוף פון פיל טעג, האָט גאָט צו מיר געזאָגט: שטיי אויף, גיי קיין פּרָת, און נעם אַרויס פון דאָרטן

ז מִשָּׁם אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְטָמְנוֹ־שָׁם: וָאֵלֵךְ פְּרָתָה
וָאֶחְפֹּר וָאֶקַּח אֶת־הָאֵזוֹר מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־טְמַנְתִּיו שָׁמָּה
ח וְהִנֵּה נִשְׁחַת הָאֵזוֹר לֹא יִצְלַח לַכֹּל: וַיְהִי דְבַר־
ט יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה כָּכָה אַשְׁחִית אֶת־
י גְּאוֹן יְהוּדָה וְאֶת־גְּאוֹן יְרוּשָׁלִַם הָרָב: הָעָם הַזֶּה הָרָע
הַמֵּאֲנִים ׀ לִשְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרַי הַהֹלְכִים בִּשְׁרִרוּת לִבָּם
וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם
יא וִיהִי כָּאֵזוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא־יִצְלַח לַכֹּל: כִּי כַּאֲשֶׁר יִדְבַּק
הָאֵזוֹר אֶל־מָתְנֵי אִישׁ כֵּן הִדְבַּקְתִּי אֵלַי אֶת־כָּל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־בֵּית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה לִהְיוֹת לִי לְעָם
יב וּלְשֵׁם וְלִתְהִלָּה וּלְתִפְאָרֶת וְלֹא שָׁמֵעוּ: וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כָּל־נֵבֶל
יִמָּלֵא יָיִן וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הֲיָדֹעַ לֹא נֵדַע כִּי כָל־נֵבֶל יִמָּלֵא
יג יָיִן: וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְמַלֵּא
אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶת־הַמְּלָכִים הַיֹּשְׁבִים לְדָוִד
עַל־כִּסְאוֹ וְאֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַנְּבִאִים וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי
יד יְרוּשָׁלִָם שִׁכָּרוֹן: וְנִפַּצְתִּים אִישׁ אֶל־אָחִיו וְהָאָבוֹת וְהַבָּנִים
יַחְדָּו נְאֻם־יְהוָה לֹא־אֶחְמוֹל וְלֹא־אָחוּס וְלֹא אֲרַחֵם
טו מֵהַשְׁחִיתָם: שִׁמְעוּ וְהַאֲזִינוּ אַל־תִּגְבָּהוּ כִּי יְהוָה דִּבֵּר:
טז תְּנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּבוֹד בְּטֶרֶם יַחְשִׁךְ וּבְטֶרֶם יִתְנַגְּפוּ
רַגְלֵיכֶם עַל־הָרֵי נָשֶׁף וְקִוִּיתֶם לְאוֹר וְשָׂמָהּ לְצַלְמָוֶת
יז יָשִׁית לַעֲרָפֶל: וְאִם לֹא תִשְׁמָעוּהָ בְּמִסְתָּרִים תִּבְכֶּה־
נַפְשִׁי מִפְּנֵי גֵוָה וְדָמֹעַ תִּדְמַע וְתֵרַד עֵינִי דִּמְעָה כִּי נִשְׁבָּה
יח עֵדֶר יְהוָה: אֱמֹר לַמֶּלֶךְ וְלַגְּבִירָה הַשְׁפִּילוּ שֵׁבוּ
יט כִּי יָרַד מַרְאֲשׁוֹתֵיכֶם עֲטֶרֶת תִּפְאַרְתְּכֶם: עָרֵי הַנֶּגֶב סֻגְּרוּ
וְאֵין פֹּתֵחַ הָגְלָת יְהוּדָה כֻּלָּהּ הָגְלָת שְׁלוֹמִים:
כ שְׂאִי עֵינֵיכֶם וּרְאִי הַבָּאִים מִצָּפוֹן אַיֵּה הָעֵדֶר נִתַּן־לָךְ צֹאן

יג׳ קמץ בטרחא   טז׳ ושית ק   כ׳ שאו ק   וראו ק

דעם גאַרטל, וואָס איך האָב דיר באַפוילן אים דאָרטן צו באַהאַלטן. [7] בין איך געגאַנגען קיין פּרת, און האָב אויפגעגראָבן, און אַרויסגענומען דעם גאַרטל פון דעם אָרט וואָס איך האָב אים דאָרטן באַהאַלטן; ערשט דער גאַרטל איז געווען פאַרדאָרבן, ער האָט ניט געטויגט צו קיין זאַך. [8] איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

[9] אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אַזוי וועל איך פאַרדאַרבן דעם שטאָלץ פון יהודה,
און דעם שטאָלץ פון ירושלַיִם, דעם גרויסן.
[10] דאָסדאָזיקע בייזע פאָלק
וואָס ווילן ניט הערן מיינע ווערטער,
וואָס גייען אין דער אײַנגעשפּאַרטקייט פון זייער האַרצן,
און זײַנען נאָך געגאַנגען פרעמדע געטער
זיי צו דינען, און זיך צו בוקן צו זיי,
וועלן ווערן ווי דערדאָזיקער גאַרטל
וואָס טויג ניט צו קיין זאַך.
[11] וואָרום אַזוי ווי דער גאַרטל איז באַהעפט
צו די לענדן פון אַ מאַן,
אַזוי האָב איך באַהעפט צו מיר דאָס גאַנצע הויז פון ישׂראל,
און דאָס גאַנצע הויז פון יהודה, זאָגט גאָט,
מיר צו זײַן פאַר אַ פאָלק,
און פאַר אַ נאָמען, און פאַר אַ לויב, און פאַר אַ שײנקייט;
אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט.
[12] און זאָלסט זאָגן צו זיי דאָסדאָזיקע וואָרט:
אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל:
יעטוועדער קרוג ווערט אָנגעפילט מיט וויין.
און אַז זיי וועלן זאָגן צו דיר:
ווייסן מיר דען ניט וווּיל,
אַז יעטוועדער קרוג ווערט אָנגעפילט מיט וויין?
[13] זאָלסטו זאָגן צו זיי: אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך פיל אָן אַלע באַוווינער פון דעמדאָזיקן לאַנד,
און די מלכים וואָס זיצן פון דודן אויף זיין טראָן,
און די כּהנים, און די נביאים,
און אַלע באַוווינער פון ירושלַיִם, מיט שיכּרות.
[14] און איך וועל זיי צעהאַקן איינעם אָן אַנדערן,
אי די פאָטערס אי די זין אין איינעם, זאָגט גאָט;
איך וועל ניט שוינען, און ניט דערבאַרימען,
און ניט רחמנות האָבן, זיי ניט אומצוברענגען.

[15] הערט און לייגט צו דאָס אויער,
איר זאָלט אײַך ניט דערהייבן,
וואָרום גאָט האָט גערעדט;
[16] גיט כּבוד צו יהוה אייער גאָט,
איידער עס וועט פינצטער ווערן,
און איידער אייערע פיס וועלן זיך אָפּשלאָגן
אויף די נאַכטיקע בערג,
און איר וועט האָפן אויף ליכט,
און ער וועט עס מאַכן צו טויטשאָטן,
און פאַרקערן אין חושכניש.
[17] און אַז איר וועט דאָס ניט צוהערן,
וועט וויינען אין פאַרבאָרגעניש מיין זעל
פון וועגן דער האָפערדיקייט,
און טרערן וועט טרערן,
און צעגיין וועט אין טרערן, מיין אויג,
וואָס די סטאַדע פון גאָט ווערט געפאַנגען.

[18] זאָג צו דעם מלך און צו דער מוטער־מלכּה:
זעצט אײַך אַראָפּ נידעריק,
וואָרום גענידערט האָט אייער קאָפּצירונג,
אייער פּראַכטיקע קרוין.
[19] די שטעט פון דָרום זײַנען פאַרשלאָסן,
און ניטאָ ווער זאָל עפענען;
גאַנץ יהודה איז פאַרטריבן געוואָרן,
פאַרטריבן געוואָרן אין גאַנצן.

[20] הייבט אויף אייערע אויגן, און זעט
די וואָס קומען פון צפון;
ווו איז די סטאַדע וואָס איז דיר געגעבן געוואָרן?
די שיינע שאָף דיינע?

תִּפְאַרְתֵּךְ׃ מַה־תֹּאמְרִי כִּי־יִפְקֹד עָלַיִךְ וְאַתְּ לִמַּדְתְּ אֹתָם כא
עָלַיִךְ אַלֻּפִים לְרֹאשׁ הֲלוֹא חֲבָלִים יֹאחֱזוּךְ כְּמוֹ אֵשֶׁת לֵדָה׃
וְכִי תֹאמְרִי בִּלְבָבֵךְ מַדּוּעַ קְרָאֻנִי אֵלֶּה בְּרֹב עֲוֺנֵךְ נִגְלוּ כב
שׁוּלַיִךְ נֶחְמְסוּ עֲקֵבָיִךְ׃ הֲיַהֲפֹךְ כּוּשִׁי עוֹרוֹ וְנָמֵר חֲבַרְבֻּרֹתָיו כג
גַּם־אַתֶּם תּוּכְלוּ לְהֵיטִיב לִמֻּדֵי הָרֵעַ׃ וַאֲפִיצֵם כְּקַשׁ עוֹבֵר כד
לְרוּחַ מִדְבָּר׃ זֶה גוֹרָלֵךְ מְנָת־מִדַּיִךְ מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר כה
שָׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתִּבְטְחִי בַּשָּׁקֶר׃ וְגַם־אֲנִי חָשַׂפְתִּי שׁוּלַיִךְ עַל־ כו
פָּנָיִךְ וְנִרְאָה קְלוֹנֵךְ׃ נִאֻפַיִךְ וּמִצְהֲלוֹתַיִךְ זִמַּת זְנוּתֵךְ עַל־ כז
גְּבָעוֹת בַּשָּׂדֶה רָאִיתִי שִׁקּוּצָיִךְ אוֹי לָךְ יְרוּשָׁלַםִ לֹא תִטְהֲרִי
אַחֲרֵי מָתַי עֹד׃

יד

אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת׃ א
אָבְלָה יְהוּדָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻמְלְלוּ קָדְרוּ לָאָרֶץ וְצִוְחַת ב
יְרוּשָׁלַםִ עָלָתָה׃ וְאַדִּרֵיהֶם שָׁלְחוּ צְעוֹרֵיהֶם לַמָּיִם בָּאוּ ג
עַל־גֵּבִים לֹא־מָצְאוּ מַיִם שָׁבוּ כְלֵיהֶם רֵיקָם בֹּשׁוּ וְהָכְלְמוּ
וְחָפוּ רֹאשָׁם׃ בַּעֲבוּר הָאֲדָמָה חַתָּה כִּי לֹא־הָיָה גֶשֶׁם ד
בָּאָרֶץ בֹּשׁוּ אִכָּרִים חָפוּ רֹאשָׁם׃ כִּי גַם־אַיֶּלֶת בַּשָּׂדֶה ה
יָלְדָה וְעָזוֹב כִּי לֹא־הָיָה דֶּשֶׁא׃ וּפְרָאִים עָמְדוּ עַל־שְׁפָיִם ו
שָׁאֲפוּ רוּחַ כַּתַּנִּים כָּלוּ עֵינֵיהֶם כִּי־אֵין עֵשֶׂב׃ אִם־עֲוֺנֵינוּ ז
עָנוּ בָנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי־רַבּוּ מְשׁוּבֹתֵינוּ לְךָ
חָטָאנוּ׃ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בְּעֵת צָרָה לָמָּה תִהְיֶה ח
כְּגֵר בָּאָרֶץ וּכְאֹרֵחַ נָטָה לָלוּן׃ לָמָּה תִהְיֶה כְּאִישׁ נִדְהָם ט
כְּגִבּוֹר לֹא־יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ וְאַתָּה בְקִרְבֵּנוּ יְהוָה וְשִׁמְךָ
עָלֵינוּ נִקְרָא אַל־תַּנִּחֵנוּ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה לָעָם הַזֶּה י
כֵּן אָהֲבוּ לָנוּעַ רַגְלֵיהֶם לֹא חָשָׂכוּ וַיהוָה לֹא רָצָם עַתָּה
יִזְכֹּר עֲוֺנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי יא
אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה׃ כִּי יָצֻמוּ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ יב

יד, ב׳ צ׳ וצירא   ג׳ צעידם קרי

21 וואָס וועסטו זאָגן ווען ער וועט אָנזעצן אויף דיר,
די וואָס דו האָסט זיי אײַנגעוווינט פאַר פירשטן איבער דיר?
פאַרוואָר, ווייען וועלן דיך אָנגעמען,
ווי אַ פרוי צו קינד.
22 און אויב דו וועסט זאָגן אין דײַן האַרצן:
פאַרוואָס האָט דאָס מיר געטראָפן?
פאַר דײַן גרויס זינד זײַנען אויפגעדעקט געוואָרן דײַנע ברעגן,
אַנטבלויזט געוואָרן דײַנע טריט.
23 קען אַ כּושי בײַטן זײַן הויט,
און אַ לעמפּערט זײַנע פלעקן?
אַזוי קענט איר גוטס טאָן,
איר צוגעוווינטע בייז צו טאָן.
24 דרום וועל איך זיי צעשפּרייטן ווי שפּרײַ וואָס פאַרגייט
פאַרן ווינט פון מדבר.
25 דאָס איז דײַן גורל,
דײַן צוגעמאָסטענער טייל פון מיר, זאָגט גאָט,
ווײַל דו האָסט פאַרגעסן אָן מיר,
און זיך פאַרזיכערט אויף ליגן.
26 דרום דעק איך אויך אויף דײַנע ברעגן איבער דײַן פּנים,
און געזען ווערן וועט דײַן שאַנד.
27 דײַן ניאוף און דײַנע הירזשעס,
די שענדלעכקייט פון דײַן זנות–
אויף די הייכן אין פעלד
האָב איך געזען דײַנע אומווערדיקייטן.
וויי דיר, ירושלַיִם, ווילסט ניט ריין ווערן!
ביז איבער וואַנען נאָך?

יד 1 וואָס דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו ירמיָהון
וועגן די טריקענישן.
2 עס טרויערט יהודה,
און אירע טויערן זײַנען פאַרשמאַכט,
זיי זײַנען פינצטער צו דער ערד;
און דאָס געשריי פון ירושָלַיִם גייט אויף.

3 און זייערע פּנֵי שיקן זייערע יונגען נאָך וואַסער;
זיי קומען צו די גריבער, געפינען זיי ניט קיין וואַסער,
זייערע כּלים קערן זיך אום ליידיק;
זיי זײַנען אין בּיוש און פאַרשעמט,
און פאַרדעקן זייערע קעפּ.
4 פון וועגן דער ערד וואָס איז צעפּלאַצט,
ווײַל קיין רעגן איז ניטאָ אין לאַנד,
זײַנען די אַקערלייט אין בּיוש,
זיי פאַרדעקן זייערע קעפּ.
5 וואָרום אַפילו אַ הינדין אין פעלד געבערט און פאַרלאָזט,
ווײַל קיין גראָז איז ניטאָ.
6 און די ווילדע אייזלען שטייען אויף די הויכע ערטער,
זיי שלינגען דעם ווינט ווי שאַקאַלן;
זייערע אויגן גייען אויס,
ווײַל קיין קרייטעכץ איז ניטאָ.

7 אויב אונדזערע זינד זאָגן עדות קעגן אונדז,
גאָט, טו פון דײַן נאָמען וועגן;
וואָרום פיל זײַנען אונדזערע אָפּקערונגען,
מיר האָבן געזינדיקט צו דיר.

8 דו האָפענונג פון ישׂראל,
זײַן העלפער אין צײַט פון נויט,
פאַרוואָס זאָלסטו זײַן ווי אַ פרעמדער אין לאַנד,
און ווי אַ וואַנדערער וואָס פאַרקערט צו נעכטיקן?
9 פאַרוואָס זאָלסטו זײַן ווי אַ צעטומלטער מענטש,
ווי אַ גיבור וואָס קען ניט העלפן?
דו בּיסט דאָך צווישן אונדז, גאָט,
און דײַן נאָמען ווערט גערופן אויף אונדז;
ניט טו אונדז פאַרלאָזן.

10 אַזוי האָט גאָט געזאָגט צו דעמדאָזיקן פאָלק:
אַזוי האָבן זיי ליב אומצוּוואַנדערן,
זיי האַלטן ניט אָפּ זייערע פיס;
דרום בּאַווילִיקט זיי ניט גאָט;
אַצונד וועט ער געדענקען זייער פאַרבּרעך,
און דערמאָנען זייערע זינד.

11 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
זאָלסט ניט מתפּלל זײַן פאַר דעם דאָזיקן פאָלק צום גוטן.
12 אַז זיי פאַסטן, הער איך ניט צו זייער געשריי,

אֶל־רִנָּתָם וְכִי יַעֲלוּ עֹלָה וּמִנְחָה אֵינֶנִּי רֹצָם כִּי בַּחֶרֶב
יג וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר אָנֹכִי מְכַלֶּה אוֹתָם׃ וָאֹמַר אֲהָהּ ׀ אֲדֹנָי
יֱהוִה הִנֵּה הַנְּבִאִים אֹמְרִים לָהֶם לֹא־תִרְאוּ חֶרֶב וְרָעָב
לֹא־יִהְיֶה לָכֶם כִּי־שְׁלוֹם אֱמֶת אֶתֵּן לָכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃
יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שֶׁקֶר הַנְּבִאִים נִבְּאִים בִּשְׁמִי
לֹא שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְלֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם חֲזוֹן שֶׁקֶר
וְקֶסֶם וֶאֱלוּל וְתַרְמוּת לִבָּם הֵמָּה מִתְנַבְּאִים לָכֶם׃
טו לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי וַאֲנִי לֹא־
שְׁלַחְתִּים וְהֵמָּה אֹמְרִים חֶרֶב וְרָעָב לֹא יִהְיֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת
טז בַּחֶרֶב וּבָרָעָב יִתַּמּוּ הַנְּבִאִים הָהֵמָּה׃ וְהָעָם אֲשֶׁר־הֵמָּה
נִבְּאִים לָהֶם יִהְיוּ מֻשְׁלָכִים בְּחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי ׀ הָרָעָב
וְהַחֶרֶב וְאֵין מְקַבֵּר לָהֵמָּה הֵמָּה נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם
יז וְשָׁפַכְתִּי עֲלֵיהֶם אֶת־רָעָתָם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה תֵּרַדְנָה עֵינַי דִּמְעָה לַיְלָה וְיוֹמָם וְאַל־תִּדְמֶינָה כִּי
שֶׁבֶר גָּדוֹל נִשְׁבְּרָה בְּתוּלַת בַּת־עַמִּי מַכָּה נַחְלָה מְאֹד׃
יח אִם־יָצָאתִי הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה חַלְלֵי־חֶרֶב וְאִם בָּאתִי הָעִיר
וְהִנֵּה תַּחֲלוּאֵי רָעָב כִּי־גַם־נָבִיא גַם־כֹּהֵן סָחֲרוּ אֶל־אֶרֶץ
יט וְלֹא יָדָעוּ׃ הֲמָאֹס מָאַסְתָּ אֶת־יְהוּדָה אִם־בְּצִיּוֹן
גָּעֲלָה נַפְשֶׁךָ מַדּוּעַ הִכִּיתָנוּ וְאֵין לָנוּ מַרְפֵּא קַוֵּה לְשָׁלוֹם
כ וְאֵין טוֹב וּלְעֵת מַרְפֵּא וְהִנֵּה בְעָתָה׃ יָדַעְנוּ יְהוָה רִשְׁעֵנוּ
כא עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ כִּי חָטָאנוּ לָךְ׃ אַל־תִּנְאַץ לְמַעַן שִׁמְךָ
אַל־תְּנַבֵּל כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ זְכֹר אַל־תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ׃
כב הֲיֵשׁ בְּהַבְלֵי הַגּוֹיִם מַגְשִׁמִים וְאִם־הַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ רְבִבִים
הֲלֹא אַתָּה־הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּנְקַוֶּה־לָּךְ כִּי־אַתָּה עָשִׂיתָ
אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃

טו

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אִם־יַעֲמֹד מֹשֶׁה וּשְׁמוּאֵל לְפָנַי אֵין

יד, יד׳ ואליל קרי ותרמית קרי

און אַז זיי ברענגען אויף בראַנדאָפּפער און שפּייזאָפּפער,
באַוויליק איך זיי ניט;
נײַערט מיט שווערד און מיט הונגער און מיט פּעסט
טו איך זיי פאַרלענדן.
13 האָב איך געזאָגט: ווײ, גאָט דו האַר, זע, די נביאים זאָגן
צו זיי: איר וועט ניט אָנזען קיין שווערד, און קיין הונגער
וועט בײַ אײַך ניט זײַן, וואָרום אַ זיכערן שלום וועל איך
אײַך געבן אין דעמדאָזיקן אָרט.
14 האָט גאָט צו מיר געזאָגט:
ליגן זאָגן נביאות די נביאים אין מײַן נאָמען;
ניט איך האָב זיי געשיקט,
און ניט איך האָב זיי באַפוילן,
און ניט איך האָב צו זיי גערעדט;
זעאונג פון ליגן, און וואָרזאָגעכץ און נישטיקייט,
און באַטרוג פון זייער האַרצן, זאָגן זיי אײַך נביאות.
15 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט–
אויף די נביאים וואָס זאָגן נביאות אין מײַן נאָמען,
ווען איך האָב זיי ניט געשיקט,
און זיי זאָגן: קיין שווערד און קיין הונגער
וועט ניט זײַן אין דעמדאָזיקן לאַנד–
פון שווערד און פון הונגער
וועלן פאַרלענדט ווערן יענע נביאים.
16 און דאָס פאָלק וואָס זיי זאָגן נביאות צו זיי,
וועלן ליגן אַוועקגעוואָרפן אין די גאַסן פון ירושָלַיִם
פון וועגן דעם הונגער און דער שווערד,
און זיי וועלן קיין באַגרעבער ניט האָבן;
זיי, זייערע ווײַבער, און זייערע זין, און זייערע טעכטער;
און איך וועל אויסגיסן אויף זיי זייער שלעכטיקייט.

17 און זאָלסט זאָגן צו זיי דאָסדאָזיקע וואָרט:
צעגיין זאָלן מײַנע אויגן אין טרערן
טאָג און נאַכט, און ניט אויפהערן,
וואָרום אַ גרויס בראָך איז צעבראָכן געוואָרן
די יונגפרוי טאָכטער מײַן פאָלק;
אַ שווערן שלאַק ביז גאָר.
18 אַז איך גיי אַרויס אין פעלד,
ערשט, דערשלאָגענע פון שווערד;
און אַז איך קום אַרײַן אין שטאָט,
ערשט, יסורים פון הונגער.
וואָרום אי דער נביא אי דער כֹּהן
דרייען זיך איבערן לאַנד, און ווייסן גאָרנישט.

19 האָסטו פאַראַכטן פאַראַכט יהודה?
צי האָט זיך פון ציון פאַרעקלט דײַן זעל?
פאַרוואָס האָסטו אונדז געשלאָגן,
אַז פאַר אונדז איז קיין היילונג ניטאָ?
געהאָפט אויף שלום,
און קיין גוטס איז ניטאָ;
און אויף אַ צײַט פון היילונג,
ערשט אַ שרעקעניש!
20 מיר ווייסן, גאָט, אונדזער שלעכטיקייט,
די זינד פון אונדזערע עלטערן;
וואָרום מיר האָבן געזינדיקט צו דיר.
21 ניט פאַראַכט אונדז פון דײַן נאָמען וועגן,
ניט שענד דעם טראָן פון דײַן כבוד;
דערמאָן זיך, זאָלסט ניט פאַרשטערן דײַן בונד מיט אונדז.
22 זײַנען דאָ צווישן די נישטיקע געצן פון די פעלקער רעגנ־
געבער?
אָדער גיבן די הימלען אַליין שפּריירעגן?
פאַרוואָר, דו ביסט יהוה אונדזער גאָט,
און מיר האָפן צו דיר,
וואָרום דו מאַכסט דאָס אַלץ.

טו

1 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
ווען אויפשטיין זאָל משה און שמואל פאַר מיר,

ב נַפְשִׁי אֶל־הָעָם הַזֶּה שַׁלַּח מֵעַל־פָּנַי וְיֵצֵאוּ׃ וְהָיָה כִּי־
יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ אָנָה נֵצֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֲשֶׁר לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לַחֶרֶב וַאֲשֶׁר לָרָעָב
ג לָרָעָב וַאֲשֶׁר לַשְּׁבִי לַשֶּׁבִי׃ וּפָקַדְתִּי עֲלֵיהֶם אַרְבַּע
מִשְׁפָּחוֹת נְאֻם־יְהוָה אֶת־הַחֶרֶב לַהֲרֹג וְאֶת־הַכְּלָבִים
לִסְחֹב וְאֶת־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְאֶת־בֶּהֱמַת הָאָרֶץ לֶאֱכֹל
ד וּלְהַשְׁחִית׃ וּנְתַתִּים לְזַעֲוָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ בִּגְלַל
מְנַשֶּׁה בֶן־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַל אֲשֶׁר־עָשָׂה בִּירוּשָׁלָם׃
ה כִּי מִי־יַחְמֹל עָלַיִךְ יְרוּשָׁלַם וּמִי יָנוּד לָךְ וּמִי יָסוּר
ו לִשְׁאֹל לְשָׁלֹם לָךְ׃ אַתְּ נָטַשְׁתְּ אֹתִי נְאֻם־יְהוָה אָחוֹר
תֵּלֵכִי וָאַט אֶת־יָדִי עָלַיִךְ וָאַשְׁחִיתֵךְ נִלְאֵיתִי הִנָּחֵם׃
ז וָאֶזְרֵם בְּמִזְרֶה בְּשַׁעֲרֵי הָאָרֶץ שִׁכַּלְתִּי אִבַּדְתִּי אֶת־עַמִּי
ח מִדַּרְכֵיהֶם לוֹא שָׁבוּ׃ עָצְמוּ־לִי אַלְמְנוֹתָו מֵחוֹל יַמִּים
הֵבֵאתִי לָהֶם עַל־אֵם בָּחוּר שֹׁדֵד בַּצָּהֳרָיִם הִפַּלְתִּי עָלֶיהָ
ט פִּתְאֹם עִיר וּבֶהָלוֹת׃ אֻמְלְלָה יֹלֶדֶת הַשִּׁבְעָה נָפְחָה נַפְשָׁהּ
בָּאה שִׁמְשָׁהּ בְּעֹד יוֹמָם בּוֹשָׁה וְחָפֵרָה וּשְׁאֵרִיתָם לַחֶרֶב
י אֶתֵּן לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ אוֹי־לִי אִמִּי כִּי
יְלִדְתִּנִי אִישׁ רִיב וְאִישׁ מָדוֹן לְכָל־הָאָרֶץ לֹא־נָשִׁיתִי וְלֹא־
יא נָשׁוּ־בִי כֻּלֹּה מְקַלְלַוְנִי׃ אָמַר יְהוָה אִם־לֹא שֵׁרִותִךָ לְטוֹב
אִם־לוֹא ׀ הִפְגַּעְתִּי בְךָ בְּעֵת רָעָה וּבְעֵת צָרָה אֶת־הָאֹיֵב׃
יב יג הֲיָרֹעַ בַּרְזֶל ׀ בַּרְזֶל מִצָּפוֹן וּנְחֹשֶׁת׃ חֵילְךָ וְאוֹצְרוֹתֶיךָ
לָבַז אֶתֵּן לֹא בִמְחִיר וּבְכָל־חַטֹּאותֶיךָ וּבְכָל־גְּבוּלֶיךָ׃
יד וְהַעֲבַרְתִּי אֶת־אֹיְבֶיךָ בְּאֶרֶץ לֹא יָדָעְתָּ כִּי־אֵשׁ קָדְחָה
טו בְאַפִּי עֲלֵיכֶם תּוּקָד׃ אַתָּה יָדַעְתָּ יְהוָה זָכְרֵנִי
וּפָקְדֵנִי וְהִנָּקֶם לִי מֵרֹדְפַי אַל־לְאֶרֶךְ אַפְּךָ תִּקָּחֵנִי דַּע
טז שְׂאֵתִי עָלֶיךָ חֶרְפָּה׃ נִמְצְאוּ דְבָרֶיךָ וָאֹכְלֵם וַיְהִי דְבָרְיךָ
לִי לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחַת לְבָבִי כִּי־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלַי יְהוָה

ד׳ לזועה קרי ח׳ אלמנותיו ק ט׳ באה ק יא׳ שריתיך ק
יג׳ מלא ו יד׳ כ״א והעבדתי למדנחאי חיקך טז׳ דברך ק

איז מיין זעל ניט מיט דעמדאָזיקן פאָלק;
שיק זיי אַוועק פון מיין פנים, און זאָלן זיי אַוועקגיין.
2 און עס וועט זיין, אַז זיי וועלן זאָגן צו דיר:
וווהין זאָלן מיר אַוועקגיין?
זאָלסטו זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
ווער צום טויט, צום טויט,
און ווער צום שווערד, צום שווערד,
און ווער צום הונגער, צום הונגער,
און ווער צו געפאַנגענשאַפט, צו געפאַנגענשאַפט.
3 און איך וועל אָנזעצן אויף זיי פיר משפחות,
זאָגט גאָט:
די שווערד צו הרגען, און די הינט צו שלעפּן,
און דעם פויגל פון הימל, און די חיה פון דער ערד,
צו עסן און אומצוברענגען.
4 און איך וועל זיי מאַכן צו שוידער
ביי אַלע קיניגרייכן פון דער ערד,
פון וועגן מנשה דעם זון פון יחִזקִיָהון,
דעם מלך פון יהודה,
פאַר וואָס ער האָט געטאָן אין ירושָלַיִם.

5 וואָרום ווער וועט דיך דערבאַרימען, ירושָלַיִם?
און ווער וועט דיך באַדויערן?
און ווער וועט זיך אָפּקערן
דיך צו פרעגן אויף פריד?
6 דו האָסט מיך אַוועקגעוואָרפן, זאָגט גאָט,
אַהינטער טוסטו גיין,
דרום שטרעק איך אויס מיין האַנט אויף דיר און צעשטער דיך;
איך בין מיד געוואָרן זיך צו דערבאַרימען.
7 און איך ווינטשופל זיי מיט אַ ווינטשופל
אין די טויערן פון לאַנד;
איך לאָז אָן קינדער, איך ברענג אונטער מיין פאָלק,
ווייל זיי קערן זיך ניט אום פון זייערע וועגן.
8 זייערע אַלמנות ווערן דורך מיר מער ווי זאַמד פון די ימען;
איך ברענג אויף זיי—אויף דער מוטער—אַן אויסדערווײילטן,
אַ פאַרוויסטער אין מיטן טאָג.
איך וואַרף אָן אויף איר פלוצים
אַנגסט און שרעקענישן.
9 פאַרוועלקט ווערט די געווינערין פון זיבן,
זי הויכט אויס איר נשמה;
איר זון גייט אונטער ווען נאָך טאָג,
זי ווערט צו שאַנד און פאַרשעמט.
און זייער איבערבלייב וועל איך איבערגעבן
צום שווערד פאַר זייערע פיינט, זאָגט גאָט.

10 ווי מיר, מוטער מיינע,
וואָס דו האָסט מיך געבאָרן
אַ מענטש פון קריג,
און אַ מענטש פון שטרייט קעגן גאַנצן לאַנד;
ניט איך מאָן, און ניט מע מאָנט ביי מיר,
פון דעסטוועגן שילטן זיי מיך אַלע.

11 האָט גאָט געזאָגט:
פאַרוואָר, איך וועל דיך דערלייזן צום גוטן;
פאַרוואָר, איך וועל מאַכן דעם פיינט זיך בעטן ביי דיר
אין צייט פון אומגליק און אין צייט פון נויט.

12 קען מען אַייזן צעברעכן—
אַייזן פון צפון, און קופּער?

13 דיין פאַרמעג און דיינע אוצרות
וועל איך געבן צו רויב אָן געצאָלט;
יאָ, פאַר אַלע דיינע זינד
אַזש אין אַלע דיינע געמאַרקן.
14 און איך וועל דיך אַריבערפירן ביי דיינע פיינט,
אין אַ לאַנד וואָס דו קענסט ניט;
וואָרום אַ פייער איז אָנגעצונדן אין מיין נאָז,
אויף אַייך וועט עס ברענען.

15 דו, גאָט, ווייסט דאָך,
געדענק מיך, און דערמאָן זיך אָן מיר,
און זיי זיך נוקם אָן מיינע נאָכיאָגער;
פון וועגן דיין לאַנגעמיט ניט נעם מיך אַוועק;
מערק מיין ליידן פון דיינעטוועגן שאַנד.
16 ווי דיינע ווערטער זיינען געפונען געוואָרן,
אַזוי האָב איך זיי אַיינגעשלונגען,
און דיין וואָרט איז מיר געווען פאַר אַ פרייד,
און פאַר אַ שׂמחה פון מיין האַרצן,
ווייל דיין נאָמען איז אויף מיר גערופן געוואָרן,

יז אֱלֹהֵי צְבָאוֹת׃ לֹא־יָשַׁבְתִּי בְסוֹד־מְשַׂחֲקִים וָאֶעְלֹז מִפְּנֵי
יח יָדְךָ בָּדָד יָשַׁבְתִּי כִּי־זַעַם מִלֵּאתָנִי׃ לָמָּה הָיָה כְאֵבִי נֶצַח
וּמַכָּתִי אֲנוּשָׁה מֵאֲנָה הֵרָפֵא הָיוֹ תִהְיֶה לִי כְּמוֹ אַכְזָב מַיִם
יט לֹא נֶאֱמָנוּ׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אִם־תָּשׁוּב וַאֲשִׁיבְךָ
לְפָנַי תַּעֲמֹד וְאִם־תּוֹצִיא יָקָר מִזּוֹלֵל כְּפִי תִהְיֶה יָשֻׁבוּ הֵמָּה
כ אֵלֶיךָ וְאַתָּה לֹא־תָשׁוּב אֲלֵיהֶם׃ וּנְתַתִּיךָ לָעָם הַזֶּה לְחוֹמַת
נְחֹשֶׁת בְּצוּרָה וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי
כא לְהוֹשִׁיעֲךָ וּלְהַצִּילֶךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וְהִצַּלְתִּיךָ מִיַּד רָעִים
וּפְדִתִיךָ מִכַּף עָרִצִים׃

טז

א ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ לֹא־תִקַּח לְךָ אִשָּׁה וְלֹא־
ג יִהְיוּ לְךָ בָּנִים וּבָנוֹת בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר
יְהוָה עַל־הַבָּנִים וְעַל־הַבָּנוֹת הַיִּלּוֹדִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־
אִמֹּתָם הַיֹּלְדוֹת אוֹתָם וְעַל־אֲבוֹתָם הַמּוֹלִדִים אוֹתָם בָּאָרֶץ
ד הַזֹּאת׃ מְמוֹתֵי תַחֲלֻאִים יָמֻתוּ לֹא יִסָּפְדוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ
לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב יִכְלוּ וְהָיְתָה
נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃
ה כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־תָּבוֹא בֵּית מַרְזֵחַ וְאַל־תֵּלֵךְ
לִסְפּוֹד וְאַל־תָּנֹד לָהֶם כִּי־אָסַפְתִּי אֶת־שְׁלוֹמִי מֵאֵת הָעָם
ו הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה אֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הָרַחֲמִים׃ וּמֵתוּ גְדֹלִים
וּקְטַנִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת לֹא יִקָּבֵרוּ וְלֹא־יִסְפְּדוּ לָהֶם וְלֹא
ז יִתְגֹּדַד וְלֹא יִקָּרֵחַ לָהֶם׃ וְלֹא־יִפְרְסוּ לָהֶם עַל־אֵבֶל
לְנַחֲמוֹ עַל־מֵת וְלֹא־יַשְׁקוּ אוֹתָם כּוֹס תַּנְחוּמִים עַל־אָבִיו
ח וְעַל־אִמּוֹ׃ וּבֵית־מִשְׁתֶּה לֹא־תָבוֹא לָשֶׁבֶת אוֹתָם לֶאֱכֹל
ט וְלִשְׁתּוֹת׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הִנְנִי מַשְׁבִּית מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְעֵינֵיכֶם וּבִימֵיכֶם קוֹל
י שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה׃ וְהָיָה כִּי תַגִּיד
לָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ עַל־

יהוה דו גאָט פון צבָאות.
17 איך בין ניט געזעסן אין געזעמל פון פריילעכע
און זיך לוסטיק געמאַכט;
פון וועגן דיין האַנט בין איך געזעסן אַליין,
וואָרום מיט צאָרן האָסטו מיך אָנגעפילט.
18 פאַרוואָס איז אייביק מיין ווייטאָק,
און מיין ווונד איז מסוכּן, זי וויל זיך ניט היילן?
ווילסטו מיר זיין ווי אַ טייך אַ פאַלשער,
ווי וואַסערן אומגעטרייע?

19 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:
אַז דו וועסט זיך אומקערן, און איך וועל דיך אומקערן,
וועסטו שטיין פאַר מיר;
און אַז דו וועסט אַרויסציען טייערס פון געמיינעם,
וועסטו אַזוי ווי מיין מויל זיין;
זיי וועלן זיך אומקערן צו דיר,
און דו וועסט זיך ניט אומקערן צו זיי.
20 און איך וועל דיך מאַכן אַקעגן דעמדאָזיקן פאָלק
פאַר אַ באַפעסטיקטער מויער פון קופּער,
און זיי וועלן מלחמה האַלטן קעגן דיר,
און וועלן דיך ניט בייקומען;
וואָרום איך בין מיט דיר, דיך צו העלפן,
און דיך מציל צו זיין, זאָגט גאָט.
21 און איך וועל דיך מציל זיין פון דער האַנט פון די שלעכטע,
און וועל דיך אויסלייזן פון דעם פויסט פון די מאַכטיקע.

טז

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 זאָלסט דיר ניט נעמען קיין ווייב,
און ניט האָבן קיין זין און קיין טעכטער אין דעמדאָזיקן אָרט.
3 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט
אויף די זין און אויף די טעכטער
וואָס ווערן געבאָרן אין דעמדאָזיקן אָרט,
און אויף זייערע מוטערס וואָס האָבן זיי געהאַט,
און אויף זייערע פאָטערס וואָס האָבן זיי געבאָרן
אין דעמדאָזיקן לאַנד:
4 טויטן פון יסורים וועלן זיי שטאַרבן;
ניט באַקלאָגט און ניט באַגראָבן וועלן זיי ווערן,
צו מיסט אויפן געזיכט פון דער ערד וועלן זיי זיין;
און פון שווערד און פון הונגער וועלן זיי פאַרלענדט ווערן;
און זייערע טויטע לייבער וועלן זיין צו שפּייז
פאַרן פויגל פון הימל,
און פאַר דער חיה פון דער ערד.
5 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זאָלסט ניט קומען אין הויז פון יאָמער,
און זאָלסט ניט גיין באַקלאָגן,
און זאָלסט זיי ניט באַדויערן,
וואָרום איך האָב אַוועקגענומען מיין שלום
פון דעמדאָזיקן פאָלק, זאָגט גאָט,
די גענאָד, און די דערבאַרימונג.
6 און גרויס און קליין וועלן שטאַרבן
אין דעמדאָזיקן לאַנד;
ניט זיי וועלן באַגראָבן ווערן,
און ניט מע וועט קלאָגן נאָך זיי,
און ניט מע וועט זיך אַיינשניידן,
און ניט מע וועט זיך אַ פּליך מאַכן נאָך זיי;
7 און ניט מע וועט ברעכן ברויט פאַר זיי אין אַבלות,
זיי צו טרייסטן נאָך אַ טויטן,
און ניט מע וועט זיי געבן טרינקען אַ בעכער פון טרייסטונג
נאָך זייער פאָטער און נאָך זייער מוטער.
8 און אין הויז פון אַ סעודה זאָלסטו ניט גיין,
צו זיצן מיט זיי, צו עסן און צו טרינקען.
9 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות,
דער גאָט פון ישׂראל:
זע, איך פאַרשטער פון דעמדאָזיקן אָרט,
פאַר אײַערע אויגן און אין אײַערע טעג,
דעם קָול פון לוסטיקייט און דעם קָול פון פרייד,
דעם קָול פון אַ חתן און דעם קָול פון אַ כּלה.
10 און עס וועט זיין, אַז דו וועסט זאָגן צו דעמדאָזיקן פאָלק די אַלע ווערטער, און זיי וועלן זאָגן צו דיר: פאַר־

מָה דִבֶּר יְהוָה עָלֵינוּ אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וּמֶה
עֲוֹנֵנוּ וּמֶה חַטָּאתֵנוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְאָמַרְתָּ יא
אֲלֵיהֶם עַל אֲשֶׁר־עָזְבוּ אֲבוֹתֵיכֶם אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה וַיֵּלְכוּ
אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּעַבְדוּם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וְאֹתִי עָזָבוּ
וְאֶת־תּוֹרָתִי לֹא שָׁמָרוּ׃ וְאַתֶּם הֲרֵעֹתֶם לַעֲשׂוֹת מֵאֲבוֹתֵיכֶם יב
וְהִנְּכֶם הֹלְכִים אִישׁ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבּוֹ־הָרָע לְבִלְתִּי
שְׁמֹעַ אֵלָי׃ וְהֵטַלְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת עַל־ יג
הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם
אֶת־אֱלֹהִים אֲחֵרִים יוֹמָם וָלַיְלָה אֲשֶׁר לֹא־אֶתֵּן לָכֶם
חֲנִינָה׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר יד
עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹן טו
וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחָם שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִים עַל־
אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם׃ הִנְנִי שֹׁלֵחַ טז
לְדַוָּגִים רַבִּים נְאֻם־יְהוָה וְדִיגוּם וְאַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁלַח לְרַבִּים
צַיָּדִים וְצָדוּם מֵעַל כָּל־הַר וּמֵעַל כָּל־גִּבְעָה וּמִנְּקִיקֵי
הַסְּלָעִים׃ כִּי עֵינַי עַל־כָּל־דַּרְכֵיהֶם לֹא נִסְתְּרוּ מִלְּפָנָי יז
וְלֹא־נִצְפַּן עֲוֹנָם מִנֶּגֶד עֵינָי׃ וְשִׁלַּמְתִּי רִאשׁוֹנָה מִשְׁנֵה יח
עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם עַל חַלְּלָם אֶת־אַרְצִי בְּנִבְלַת שִׁקּוּצֵיהֶם
וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם מָלְאוּ אֶת־נַחֲלָתִי׃ יְהוָה עֻזִּי וּמָעֻזִּי יט
וּמְנוּסִי בְּיוֹם צָרָה אֵלֶיךָ גּוֹיִם יָבֹאוּ מֵאַפְסֵי־אָרֶץ וְיֹאמְרוּ
אַךְ־שֶׁקֶר נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הֶבֶל וְאֵין־בָּם מוֹעִיל׃ הֲיַעֲשֶׂה־ כ
לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים׃ לָכֵן הִנְנִי מוֹדִיעָם כא
בַּפַּעַם הַזֹּאת אוֹדִיעֵם אֶת־יָדִי וְאֶת־גְּבוּרָתִי וְיָדְעוּ כִּי־
שְׁמִי יְהוָה׃

יז

חַטַּאת יְהוּדָה כְּתוּבָה בְּעֵט בַּרְזֶל בְּצִפֹּרֶן שָׁמִיר חֲרוּשָׁה א

טז, יא׳ קמץ בס״ק   טז׳ לדוגים ק׳   יט׳ המסורת בתקונו   קמץ בס״ק

וואָס האָט גאָט אָנגעזאָגט אויף אונדז אַלדאָסדאָזיקע גרויסע בייז, און וואָס איז אונדזער פאַרברעך, און וואָס איז אונדזער זינד וואָס מיר האָבן געזינדיקט צו יהוה אונדזער גאָט? 11 זאָלסטו זאָגן צו זיי: פאַרוואָס אַייערע עלטערן האָבן מיך פאַרלאָזן, זאָגט גאָט, און זיי זיינען געגאַנגען נאָך פרעמדע געטער, און האָבן זיי געדינט, און זיך געבוקט צו זיי, און מיך האָבן זיי פאַרלאָזן, און מיין תּורה האָבן זיי ניט געהיט. 12 און איר האָט נאָך ערגער געטאָן פון אַייערע עלטערן, און אָט גייט איר איטלעכער נאָך דער אַיינגעשפאַרטקייט פון זיין בייזן האַרצן, מיך ניט צו הערן. 13 דרום וועל איך אַייך פאַרוואַרפן פון דעמדאָזיקן לאַנד אין אַ לאַנד וואָס ניט איר און ניט אַייערע עלטערן האָבן געקענט, און איר וועט דאָרטן דינען פרעמדע געטער טאָג און נאַכט; וואָרום איך וועל אַייך ניט געבן קיין לייטזעליקייט.

14 פאַרוואָר, זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
און עס וועט מער ניט געזאָגט ווערן:
אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אויפגעבראַכט
די קינדער פון ישׂראל פון לאַנד מִצרַיִם!
15 נייערט: אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אויפגעבראַכט
די קינדער פון ישׂראל פון צפון־לאַנד
און פון אַלע לענדער וואָס ער האָט זיי פאַרשטויסן אַהין!
און איך וועל זיי אומקערן אויף זייער ערד
וואָס איך האָב געגעבן זייערע עלטערן.

16 זע, איך שיק נאָך פישערס אַ סך, זאָגט גאָט,
און זיי וועלן זיי אַרויספישן;
און דערנאָך וועל איך שיקן נאָך אַ סך יעגערס,

און זיי וועלן זיי צעניפּיאָגן
פון יעטוועדער באַרג, און פון יעטוועדער הייך,
און פון די שפּאַלטן פון די פעלזן.
17 וואָרום מיינע אויגן זיינען אויף אַלע זייערע וועגן,
ניט פאַרבאָרגן זיינען זיי פון פאַר מיר,
און ניט פאַרהוילן איז זייער פאַרברעך פון אַקעגן
מיינע אויגן.
18 און איך וועל צוערשט באַצאָלן טאָפּל
זייער פאַרברעך און זייער זינד,
פאַרוואָס זיי האָבן פאַרשוועכט מיין לאַנד
מיט די נבֵלות פון זייערע מיאוסע אָפּגעטער,
און זייערע אומווערדיקייטן האָבן אָנגעפילט מיין
אַרב.

19 גאָט, מיין פעסטיקייט און מיין פעסטונג,

און מיין אַנטרינונג אין טאָג פון נויט
צו דיר וועלן פעלקער קומען
פון די עקן ערד, און וועלן זאָגן:
נאָר ליגן האָבן געיַרשעט אונדזערע עלטערן,
נישטיקייטן וואָס אין זיי איז קיין נוץ ניטאָ.
20 קען אַ מענטש זיך מאַכן געטער,
אַז זיי זיינען קיין געטער ניט?

21 פאַרוואָר, זע, איך מאַך זיי וויסן,
דאָס מאָל וועל איך זיי מאַכן וויסן
מיין האַנט און מיין גבורה,
און זיי וועלן וויסן אַז מיין נאָמען איז יהוה.

יז 1 די זינד פון יהודה איז אויפגעשריבן
מיט אַן אַייזערנער פען, מיט אַ דימענטענעם שפּיץ;

ב עַל־לוּחַ לִבָּם וּלְקַרְנוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ כִּזְכֹּר בְּנֵיהֶם
מִזְבְּחוֹתָם וַאֲשֵׁרֵיהֶם עַל־עֵץ רַעֲנָן עַל גְּבָעוֹת הַגְּבֹהוֹת׃
ג הֲרָרִי בַּשָּׂדֶה חֵילְךָ כָל־אוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז אֶתֵּן בָּמֹתֶיךָ
ד בְּחַטָּאת בְּכָל־גְּבוּלֶיךָ׃ וְשָׁמַטְתָּה וּבְךָ מִנַּחֲלָתְךָ אֲשֶׁר
נָתַתִּי לָךְ וְהַעֲבַדְתִּיךָ אֶת־אֹיְבֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָדָעְתָּ
ה כִּי־אֵשׁ קְדַחְתֶּם בְּאַפִּי עַד־עוֹלָם תּוּקָד׃ כֹּה ׀ אָמַר
יְהוָה אָרוּר הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בָּאָדָם וְשָׂם בָּשָׂר זְרֹעוֹ
ו וּמִן־יְהוָה יָסוּר לִבּוֹ׃ וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה וְלֹא יִרְאֶה
כִּי־יָבוֹא טוֹב וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר אֶרֶץ מְלֵחָה וְלֹא
ז תֵשֵׁב׃ בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה וְהָיָה
ח יְהוָה מִבְטַחוֹ׃ וְהָיָה כְּעֵץ ׀ שָׁתוּל עַל־מַיִם וְעַל־יוּבַל
יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו וְלֹא יִרְאֶ כִּי־יָבֹא חֹם וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן
ט וּבִשְׁנַת בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג וְלֹא יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי׃ עָקֹב
י הַלֵּב מִכֹּל וְאָנֻשׁ הוּא מִי יֵדָעֶנּוּ׃ אֲנִי יְהוָה חֹקֵר לֵב בֹּחֵן
יא כְּלָיוֹת וְלָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכוֹ כִּפְרִי מַעֲלָלָיו׃ קֹרֵא
דָגַר וְלֹא יָלָד עֹשֶׂה עֹשֶׁר וְלֹא בְמִשְׁפָּט בַּחֲצִי יָמוֹ יַעַזְבֶנּוּ
יב וּבְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה נָבָל׃ כִּסֵּא כָבוֹד מָרוֹם מֵרִאשׁוֹן מְקוֹם
יג מִקְדָּשֵׁנוּ׃ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְהוָה כָּל־עֹזְבֶיךָ יֵבֹשׁוּ יְסוּרַי
בָּאָרֶץ יִכָּתֵבוּ כִּי עָזְבוּ מְקוֹר מַיִם־חַיִּים אֶת־יְהוָה׃
יד רְפָאֵנִי יְהוָה וְאֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתִי אָתָּה׃ ◦
טו טז הִנֵּה־הֵמָּה אֹמְרִים אֵלַי אַיֵּה דְבַר־יְהוָה יָבוֹא נָא׃ וַאֲנִי
לֹא־אַצְתִּי מֵרֹעֶה אַחֲרֶיךָ וְיוֹם אָנוּשׁ לֹא הִתְאַוֵּיתִי אַתָּה
יז יָדָעְתָּ מוֹצָא שְׂפָתַי נֹכַח פָּנֶיךָ הָיָה׃ אַל־תִּהְיֵה־לִי לִמְחִתָּה
יח מַחֲסִי־אַתָּה בְּיוֹם רָעָה׃ יֵבֹשׁוּ רֹדְפַי וְאַל־אֵבֹשָׁה אָנִי
יֵחַתּוּ הֵמָּה וְאַל־אֵחַתָּה אָנִי הָבִיא עֲלֵיהֶם יוֹם רָעָה וּמִשְׁנֶה
יט שִׁבָּרוֹן שָׁבְרֵם׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי הָלֹךְ וְעָמַדְתָּ

ב׳ כ״א ועל ג׳ כ״א וכל ח׳ יראה קרי קמץ בז״ק י׳ מוכות קרי
י״א קמץ בז״ק ימיו קרי י״ג וסורי קרי י״ד עד כאן י״ח חדיר בצרי

אויסגעקריצט אויפֿן טאָוול פֿון זייער האַרצן,
און אויף די הערנער פֿון אײַערע מזבחות.
² ווי זיי בענקען נאָך זייערע קינדער—אַזוי נאָך זייערע מזבחות,
און זייערע געצנשטאַנגען בײַם צווייגהאַפטיקן בוים,
אויף די בערגלעך די הויכע.

³ מיין געבערג אין פֿעלד!
דיין פֿאַרמעג, אַלע דיינע אוצרות וועל איך געבן צו רויב,
דיינע הייכן—פֿאַר די זינד אין אַלע דיינע געמאַרקן.
⁴ און וועסט זיך אָפּוואַרפֿן פֿון זיך אַליין פֿון דיין נחלה,
וואָס איך האָב דיר געגעבן;
און איך וועל דיך מאַכן דינען דיינע פֿיינט,
אין אַ לאַנד וואָס דו קענסט ניט;
וואָרום אַ פֿייער האָט איר אָנגעצונדן אין מיין נאָז,
ביז אייביק וועט עס ברענען.

⁵ אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פֿאַרשאָלטן דער מאַן וואָס פֿאַרזיכערט זיך אויף אַ מענטשן,
און מאַכט פֿלייש זיין אָנהאַלט,
און פֿון גאָט קערט זיך אָפּ זיין האַרץ!
⁶ וואָרום ער וועט זיין ווי אַ טאַמאַריסק אין דער וויסטע,
און וועט ניט זען ווען עס קומט גוטס,
און וועט וווינען אין טריקענישן אין דער מדבר,
אין אַ לאַנד אַ זאַלציקן וואָס איז ניט באַזעצט.
⁷ געבענטשט דער מאַן וואָס פֿאַרזיכערט זיך אויף גאָט,
און גאָט איז זיין פֿאַרזיכערונג!
⁸ וואָרום ער וועט זיין ווי אַ בוים געפֿלאַנצט בײַ וואַסער,
וואָס בײַ אַ באַך לאָזט ער אַרויס זיינע וואָרצלען,
און ער מערקט ניט ווען עס קומט אַ היץ,
און זיין בלאַט איז גרין,
און אין אַ יאָר פֿון טריקעניש דאגהט ער ניט,
און הערט ניט אויף טראָגן פֿרוכט.

⁹ פֿאַרדרייטער פֿון אַלץ איז דאָס האַרץ,
און שוואַך איז עס—ווער קען עס קענען?
¹⁰ איך, גאָט, טו פֿאָרשן דאָס האַרץ,
טו פּרוּוון די נירן,
כּדי צו געבן איטלעכן לויט זיינע וועגן,
לויט דער פֿרוכט פֿון זיינע מעשׂים.

¹¹ אַ פֿעלדהון וואָס בריט אויף וואָס זי האָט ניט געלייגט,
איז דער וואָס מאַכט אַן עשירות, אָבער ניט מיט גערעכטיקייט;
אין העלפֿט פֿון זיינע טעג וועט ער עס פֿאַרלאָזן,
און אין זיין סוף וועט ער בלייבן אַ מנוול.

¹² דו טראָן פֿון פּראַכטיקייט, דערהויבן פֿון אָנהייב אָן,
דו אָרט פֿון אונדזער הייליקייט,
¹³ דו האָפֿענונג פֿון ישׂראל, גאָט,
אַלע וואָס פֿאַרלאָזן דיך, וועלן פֿאַרשעמט ווערן;
און די אָפּגעקערטע פֿון מיר
וועלן אין דער ערד פֿאַרשריבן ווערן,
ווייל זיי האָבן פֿאַרלאָזן גאָט,
דעם קוואַל פֿון לעבעדיקע וואַסער.

¹⁴ הייל מיך, גאָט, איך זאָל געהיילט ווערן,
העלף מיך, איך זאָל געהאָלפֿן ווערן,
וואָרום דו ביסט מיין לויב.
¹⁵ זע, זיי זאָגן צו מיר:
ווו איז דאָס וואָרט פֿון גאָט?
זאָל עס נאָר קומען.
¹⁶ און איך, ניט איך בין אַנטלאָפֿן
פֿון זיין אַ פּאַסטוך הינטער דיר,
און ניט איך האָב באַגערט דעם אומגליקלעכן טאָג;
דו ווייסט עס;
וואָס איז אַרויס פֿון מיינע ליפּן,
איז פֿאַר דיין פּנים געווען.
¹⁷ זאָל עס מיר ניט זיין צום בראָך;
דו ביסט דאָך מיין באַשיצונג אין טאָג פֿון אומגליק.
¹⁸ זאָלן מיינע נאָכיאָגער פֿאַרשעמט ווערן,
און איך זאָל ניט פֿאַרשעמט ווערן;
זאָלן זיי דערשראָקן ווערן,
און איך זאָל ניט דערשראָקן ווערן.
ברענג אויף זיי דעם טאָג פֿון אומגליק,
און אַ צווייאיקן בראָך צעברעך זיי.

בְּשַׁעַר בְּנֵי־עָם אֲשֶׁר יָבֹאוּ בוֹ מַלְכֵי יְהוּדָה וַאֲשֶׁר
יֵצְאוּ בוֹ וּבְכֹל שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ כ
דְּבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה וְכֹל יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם
הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הִשָּׁמְרוּ כא
בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם וְאַל־תִּשְׂאוּ מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וַהֲבֵאתֶם
בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ וְלֹא־תוֹצִיאוּ מַשָּׂא מִבָּתֵּיכֶם בְּיוֹם כב
הַשַּׁבָּת וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ וְקִדַּשְׁתֶּם אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃ וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא הִטּוּ אֶת־ כג
אָזְנָם וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שׁוֹמֵעַ וּלְבִלְתִּי קַחַת
מוּסָר׃ וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּן אֵלַי נְאֻם־יְהוָה לְבִלְתִּי ׀ כד
הָבִיא מַשָּׂא בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וּלְקַדֵּשׁ
אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת־בָּהּ כָּל־מְלָאכָה׃ וּבָאוּ כה
בְשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת מְלָכִים ׀ וְשָׂרִים יֹשְׁבִים עַל־כִּסֵּא
דָוִד רֹכְבִים ׀ בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים הֵמָּה וְשָׂרֵיהֶם אִישׁ יְהוּדָה
וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם וְיָשְׁבָה הָעִיר הַזֹּאת לְעוֹלָם׃ וּבָאוּ מֵעָרֵי־ כו
יְהוּדָה וּמִסְּבִיבוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם וּמֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמִן־הַשְּׁפֵלָה
וּמִן־הָהָר וּמִן־הַנֶּגֶב מְבִאִים עוֹלָה וְזֶבַח וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה
וּמְבִאֵי תוֹדָה בֵּית יְהוָה׃ וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לְקַדֵּשׁ אֶת־ כז
יוֹם הַשַּׁבָּת וּלְבִלְתִּי ׀ שְׂאֵת מַשָּׂא וּבֹא בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְהִצַּתִּי אֵשׁ בִּשְׁעָרֶיהָ וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם
וְלֹא תִכְבֶּה׃

יח

הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ קוּם א ב
וְיָרַדְתָּ בֵּית הַיּוֹצֵר וְשָׁמָּה אַשְׁמִיעֲךָ אֶת־דְּבָרָי׃ וָאֵרֵד ג
בֵּית הַיּוֹצֵר וְהִנֵּהוּ עֹשֶׂה מְלָאכָה עַל־הָאָבְנָיִם׃ וְנִשְׁחַת ד
הַכְּלִי אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה בַּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר וְשָׁב וַיַּעֲשֵׂהוּ
כְּלִי אַחֵר כַּאֲשֶׁר יָשַׁר בְּעֵינֵי הַיּוֹצֵר לַעֲשׂוֹת׃ וַיְהִי ה

יז, יט׳ העם ק   כג׳ שמוע קי   כד׳ ם קי   יח, ג׳ והנה־הוא קי

[19] אַזוי האָט צו מיר גאָט געזאָגט: גיי און זאָלסט זיך שטעלן אין טויער פון די קינדער פון פאָלק, וואָס דורך אים קומען אַריין די מלכים פון יהודה, און וואָס דורך אים גייען זיי אַרויס, און אין אַלע טויערן פון ירושָלַיִם; [20] און זאָלסט זאָגן צו זיי: הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר מלכים פון יהודה, און גאַנץ יהודה, און אַלע באַוווינער פון ירושָלַיִם, וואָס קומען אין דידאָזיקע טויערן; [21] אַזוי האָט גאָט געזאָגט: היט אַייך אום אַייער זעל, און איר זאָלט ניט טראָגן קיין משׂא אין טאָג פון שבת און אַריינברענגען אין די טויערן פון ירושָלַיִם. [22] און איר זאָלט ניט אַרויסטראָגן קיין משׂא פון אַייערע הייזער אין טאָג פון שבת, און קיין שום אַרבעט זאָלט איר ניט טאָן, און איר זאָלט האַלטן הייליק דעם טאָג פון שבת, אַזוי ווי איך האָב באַפוילן אַייערע עלטערן. [23] אָבער זיי האָבן ניט געהערט און ניט צוגעניגט זייער אויער, און זיי האָבן האַרט געמאַכט זייער נאַקן ניט צוצוהערן, און ניט צו נעמען קיין מוסר. [24] דרום וועט זיין: אויב צוהערן וועט איר צוהערן צו מיר, זאָגט גאָט, ניט אַריינצוברענגען קיין משׂא אין די טויערן פון דערדאָזיקער שטאָט אין טאָג פון שבת, נייערט צו האַלטן הייליק דעם טאָג פון שבת, ניט צו טאָן אין אים קיין שום אַרבעט, [25] וועלן קומען אין די טויערן פון דערדאָזיקער שטאָט מלכים און האַרן וואָס זיצן אויפן טראָן פון דוד, וואָס רייטן אויף רייטוועגן און אויף פערד, זיי, און זייערע האַרן, די מענער פון יהודה, און די באַוווינער פון ירושָלַיִם; און דידאָזיקע שטאָט וועט זיין באַזעצט אויף אייביק. [26] און מע וועט קומען פון די שטעט פון יהודה, און פון רונד אַרום ירושָלַיִם, און פון לאַנד בנימין, און פון דער נידערונג, און פונעם געבערג, און פונעם דָרום, ברענגענדיק בראַנדאָפּפער, און שלאַכטאָפּפער, און שפּייזאָפּפער, און ווייררויך, און ברענגענדיק דאַנקאָפּפער, אין הויז פון גאָט. [27] אויב אָבער איר וועט ניט צוהערן צו מיר, צו האַלטן הייליק דעם טאָג פון שבת, און ניט צו טראָגן קיין משׂא און אַריינקומען דערמיט אין די טויערן פון ירושָלַיִם אין טאָג פון שבת, וועל איך אָנצינדן אַ פייער אין אירע טויערן, און עס וועט פאַרצערן די פּאַלאַצן פון ירושָלַיִם, און וועט ניט פאַרלאָשן ווערן.

יח [1] דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו יִרמְיָהון פון גאָט, אַזוי צו זאָגן: [2] שטיי אויף, און זאָלסט אַראָפּנידערן צום הויז פון דעם טעפּער, און דאָרטן וועל איך דיך מאַכן הערן מיינע ווערטער. [3] האָב איך אַראָפּגענידערט צום הויז פון דעם טעפּער, ערשט ער מאַכט אַרבעט אויפן ווערקשטיין. [4] און אַז די כלי וואָס ער האָט געמאַכט פון ליים איז פאַרדאָרבן געוואָרן אין דער האַנט פון דעם טעפּער, האָט ער זי איבערגעמאַכט אין אַן אַנדער כלי, אַזוי ווי עס איז ווילגעפעלן אין די אויגן פון דעם טעפּער צו מאַכן.

[5] איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו מיר אַזוי צו זאָגן:

6 קען איך דען ניט טאָן מיט אײַך אַזוי ווי דערדאָזיקער טעפּער,
איר הויז פון ישׂראל? זאָגט גאָט.
זעט, ווי ליים אין דער האַנט פון דעם טעפּער,
זײַט איר אין מײַן האַנט, הויז פון ישׂראל.
7 איין רגע רעד איך אויף אַ פאָלק און אויף אַ קיניגרײַך,
אויסצורײַסן און אײַנצוּוואַרפן און אונטערצוּבּרענגען;
8 אָבער אַז דאָס פאָלק וואָס איך האָב אויף אים גערעדט,
קערט זיך אום פון זײַן שלעכטיקייט,
האָב איך חרטה אויף דעם בייז
וואָס איך האָב געטראַכט אים צו טאָן.
9 און איין רגע רעד איך אויף אַ פאָלק און אויף אַ קיניגרײַך,
צו בּויען און צו פלאַנצן;
10 אָבער אַז עס טוט וואָס איז שלעכט אין מײַנע אויגן,
ניט צוצוהערן מײַן קול,
האָב איך חרטה אויף דעם גוטס
וואָס איך האָב געזאָגט אים צו באַגיטיקן.
11 און אַצונד זאָג אַקאָרשט צו די מענער פון יהודה,
און צו די באַוווינער פון ירושָלַיִם,
אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זעט, איך באַשאַף אויף אײַך אַן אומגליק,
און טראַכט אויף אײַך אַ טראַכטונג;
קערט אײַך אום פאַרט איטלעכער פון זײַן שלעכטן וועג,
און בעסערט אײַערע וועגן און אײַערע מעשׂים.
12 אָבער זיי זאָגן: אומזיסט!
נײַערט נאָך אונדזערע געדאַנקען וועלן מיר גיין,
און איטלעכער לויט דער אײַנגעשפּאַרטקייט פון זײַן בייזן האַרצן וועלן מיר טאָן.

13 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:
פרעגט אַקאָרשט בײַ די פעלקער,
ווער האָט אַזוינס געהערט?
שוידערהאַפטיקס ביז גאָר
האָט באַגאַנגען די יונגפרוי ישׂראל.
14 ווערט פון וועגן אַ פעלז פון פעלד
דער שניי דעם לבָנון פאַרלאָזן?
ווערט צוליב דומפּיקע וואַסער
קאַלטע פליסעדיקע אַוועקגעוואָרפן ווערן?
15 וואָרום מײַן פאָלק האָט פאַרגעסן אָן מיר,
צו נישטיקייט רייכערן זיי,
און מע האָט זיי געמאַכט שטרויכלען אין זייערע וועגן–
די אייביקע שטעגן,
כּדי צו גיין אויף בײַשטעגן,
אויף אַ וועג ניט אויסגעטרעטן.
16 כּדי צו מאַכן זייער לאַנד פאַר אַ שרעק,
פאַר אַן אייביקער שמוצערונג.
איטלעכער וואָס גייט איר פאַרבײַ ווערט זיך דערשרעקן,
און ווערט שאָקלען זײַן קאָפּ.
17 ווי מיט אַ מזרח־ווינט וועל איך זיי צעשפּרייטן
פאַר דעם פײַנט;

ו דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמוֹר׃ הֲכַיּוֹצֵר הַזֶּה לֹא־אוּכַל לַעֲשׂוֹת
לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה הִנֵּה כַחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר
ז כֵּן־אַתֶּם בְּיָדִי בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ רֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי
ח וְעַל־מַמְלָכָה לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד׃ וְשָׁב הַגּוֹי הַהוּא
מֵרָעָתוֹ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עָלָיו וְנִחַמְתִּי עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר
ט חָשַׁבְתִּי לַעֲשׂוֹת לוֹ׃ וְרֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־
י מַמְלָכָה לִבְנֹת וְלִנְטֹעַ׃ וְעָשָׂה הָרָעָה בְּעֵינַי לְבִלְתִּי
שְׁמֹעַ בְּקוֹלִי וְנִחַמְתִּי עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לְהֵיטִיב
יא אוֹתוֹ׃ וְעַתָּה אֱמָר־נָא אֶל־אִישׁ־יְהוּדָה וְעַל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵר עֲלֵיכֶם רָעָה
וְחֹשֵׁב עֲלֵיכֶם מַחֲשָׁבָה שׁוּבוּ נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה
יב וְהֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם׃ וְאָמְרוּ נוֹאָשׁ כִּי־אַחֲרֵי
מַחְשְׁבוֹתֵינוּ נֵלֵךְ וְאִישׁ שְׁרִרוּת לִבּוֹ־הָרָע נַעֲשֶׂה׃
יג לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁאֲלוּ־נָא בַּגּוֹיִם מִי שָׁמַע כָּאֵלֶּה
יד שַׁעֲרֻרִת עָשְׂתָה מְאֹד בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל׃ הֲיַעֲזֹב מִצּוּר שָׂדַי
טו שֶׁלֶג לְבָנוֹן אִם־יִנָּתְשׁוּ מַיִם זָרִים קָרִים נוֹזְלִים׃ כִּי־
שְׁכֵחֻנִי עַמִּי לַשָּׁוְא יְקַטֵּרוּ וַיַּכְשִׁלוּם בְּדַרְכֵיהֶם שְׁבִילֵי
טז עוֹלָם לָלֶכֶת נְתִיבוֹת דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה׃ לָשׂוּם אַרְצָם
לְשַׁמָּה שְׁרוּקֹת עוֹלָם כֹּל עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיָנִיד בְּרֹאשׁוֹ׃
יז כְּרוּחַ־קָדִים אֲפִיצֵם לִפְנֵי אוֹיֵב עֹרֶף וְלֹא־פָנִים אֶרְאֵם
יח בְּיוֹם אֵידָם׃ וַיֹּאמְרוּ לְכוּ וְנַחְשְׁבָה עַל־יִרְמְיָהוּ
מַחֲשָׁבוֹת כִּי לֹא־תֹאבַד תּוֹרָה מִכֹּהֵן וְעֵצָה מֵחָכָם וְדָבָר
מִנָּבִיא לְכוּ וְנַכֵּהוּ בַלָּשׁוֹן וְאַל־נַקְשִׁיבָה אֶל־כָּל־דְּבָרָיו׃
יט כ הַקְשִׁיבָה יְהוָה אֵלָי וּשְׁמַע לְקוֹל יְרִיבָי׃ הַיְשֻׁלַּם תַּחַת־
טוֹבָה רָעָה כִּי־כָרוּ שׁוּחָה לְנַפְשִׁי זְכֹר ׀ עָמְדִי לְפָנֶיךָ
לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם טוֹבָה לְהָשִׁיב אֶת־חֲמָתְךָ מֵהֶם׃
כא לָכֵן תֵּן אֶת־בְּנֵיהֶם לָרָעָב וְהַגִּרֵם עַל־יְדֵי־חֶרֶב וְתִהְיֶנָה

ה׳ מלא ו   י׳ חתע קרי   טו׳ שבילי ק וס״א כן כתיב וקרי   טז׳ שריקות ק

זייער רוקן און ניט זייער פּנים וועל איך זען,
אין טאָג פון זייער בראָך.

18 יאָ, זיי האָבן געזאָגט:
קומט לאָמיר אויסטראַכטן תּחבולות קעגן ירמיָהון;
וואָרום די תּורה וועט ניט אונטערגיין פון דעם כּהן,
און די עצה פון דעם חכם, און דאָס וואָרט פון דעם נביא.
קומט און לאָמיר אים שלאָגן מיט דער צונג,
און ניט פאַרנעמען אַלע זײַנע רייד.
19 פאַרנעם צו מיר, גאָט,
און הער צו דעם קול פון מײַנע קריגער.
20 זאָל פאַר אַ טובה אַ רעה באַצאָלט ווערן?
וואָרום זיי האָבן געגראָבן אַ גרוב פאַר מײַן לעבן.
געדענק מײַן שטיין פאַר דיר,
צו רעדן גוטס אויף זיי,
אָפּצוקערן דײַן גרימצאָרן פון זיי.
21 דרום גיב זייערע קינדער צום הונגער,
און שליידער זיי אין דער מאַכט פון שווערד;

נְשֵׁיהֶם שַׁכֻּלוֹת וְאַלְמָנוֹת וְאַנְשֵׁיהֶם יִהְיוּ הֲרֻגֵי מָוֶת
בַּחוּרֵיהֶם מֻכֵּי־חֶרֶב בַּמִּלְחָמָה׃ תִּשָּׁמַע זְעָקָה מִבָּתֵּיהֶם כב
כִּי־תָבִיא עֲלֵיהֶם גְּדוּד פִּתְאֹם כִּי־כָרוּ שִׁיחָה לְלָכְדֵנִי
וּפַחִים טָמְנוּ לְרַגְלָי׃ וְאַתָּה יְהוָה יָדַעְתָּ אֶת־כָּל־עֲצָתָם כג
עָלַי לַמָּוֶת אַל־תְּכַפֵּר עַל־עֲוֺנָם וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־
תֶּמְחִי וְהָיוּ מֻכְשָׁלִים לְפָנֶיךָ בְּעֵת אַפְּךָ עֲשֵׂה בָהֶם׃

יט

כֹּה אָמַר יְהוָה הָלֹךְ וְקָנִיתָ בַקְבֻּק יוֹצֵר חָרֶשׂ וּמִזִּקְנֵי הָעָם א
וּמִזִּקְנֵי הַכֹּהֲנִים׃ וְיָצָאתָ אֶל־גֵּיא בֶן־הִנֹּם אֲשֶׁר פֶּתַח שַׁעַר ב
הַחַרְסוּת וְקָרָאתָ שָּׁם אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ׃
וְאָמַרְתָּ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם ג
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה
עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעָהּ תִּצַּלְנָה אָזְנָיו׃ יַעַן ׀ ד
אֲשֶׁר עֲזָבֻנִי וַיְנַכְּרוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְקַטְּרוּ־בוֹ לֵאלֹהִים
אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם הֵמָּה וַאֲבוֹתֵיהֶם וּמַלְכֵי יְהוּדָה
וּמָלְאוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה דַּם נְקִיִּם׃ וּבָנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל ה
לִשְׂרֹף אֶת־בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ עֹלוֹת לַבָּעַל אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי
וְלֹא דִבַּרְתִּי וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים ו
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יִקָּרֵא לַמָּקוֹם הַזֶּה עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא
בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה׃ וּבַקֹּתִי אֶת־עֲצַת יְהוּדָה ז
וִירוּשָׁלִַם בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְהִפַּלְתִּים בַּחֶרֶב לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם
וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְנָתַתִּי אֶת־נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי אֶת־הָעִיר הַזֹּאת ח
לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־
מַכֹּתֶהָ׃ וְהַאֲכַלְתִּים אֶת־בְּשַׂר בְּנֵיהֶם וְאֵת בְּשַׂר בְּנֹתֵיהֶם ט
וְאִישׁ בְּשַׂר־רֵעֵהוּ יֹאכֵלוּ בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיקוּ
לָהֶם אֹיְבֵיהֶם וּמְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם׃ וְשָׁבַרְתָּ הַבַּקְבֻּק לְעֵינֵי

יח, כב׳ שוחה קרי   כג׳ ויהיו קרי   יט, ב׳ החרסית קרי

און זאָלן זייערע ווייבער בלייבן אָן קינדער, און
אַלמנות,
און זייערע מענער זאָלן זיין הרוגים פון פעסט,
זייערע בָחורים, דערשלאָגן פון שווערד אין מלחמה.
22 זאָל זיך הערן אַ געשריי פון זייערע הייזער,
ווען דו וועסט ברענגען אויף זיי פּלוצים אַ מחנה;
וואָרום זיי האָבן געגראָבן אַ גרוב מיך צו פאַנגען,
און נעצן באַהאַלטן פאַר מיינע פיס.
23 און דו, גאָט, ווייסט
זייער גאַנצן באַראָט מיך צו טייטן;
ניט פאַרגעבן זאָלסטו זייער פאַרברעך,
און ניט פאַרמעקן זאָלסטו זייער זינד פון פאַר דיר,
און זאָלן זיי געשטרויכלט ווערן פאַר דיר;
אין צייט פון דיין צאָרן רעכן זיך מיט זיי.

יט 1 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: גיי און זאָלסט דיר קויפן אַ טעפּערקרוג און [נעם מיט] פון די עלטסטע פון פאָלק, און פון די עלטסטע פון די כּהנים, 2 און זאָלסט אַרויסגיין צום טאָל פון בֶּן־הִנוֹם, וואָס ביים אַיינגאַנג פון טויער חַרסית, און אויסרופן דאָרטן די ווערטער וואָס איך וועל רעדן צו דיר, 3 און זאָלסט זאָגן:

הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר מלכים פון יהודה,
און באַוווינער פון ירוּשָלַיִם:
אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת,
דער גאָט פון ישׂראל:
זע, איך ברענג אַן אומגליק אויף דעמדאָזיקן אָרט,
אַז איטלעכער וואָס הערט עס, וועלן אים די אויערן
קלינגען;
4 פאַרוואָס זיי האָבן מיך פאַרלאָזן,
און האָבן פאַרפרעמדט דעמדאָזיקן אָרט,
און גערייכערט אין אים צו פרעמדע געטער,
וואָס ניט זיי, און ניט זייערע עלטערן,
און ניט די מלכים פון יהודה, האָבן זיי געקענט;
און זיי האָבן אָנגעפילט דעמדאָזיקן אָרט
מיט בלוט פון אומשולדיקע.
5 און זיי האָבן געבויט די בָמות צו בַעַל,
צו פאַרברענען זייערע קינדער אין פייער,
בראַנדאָפּפער צו בַעַל,
וואָס ניט איך האָב באַפוילן, און ניט איך האָב
געזאָגט,
און ניט עס איז מיר אויפן זינען אַרויפגעקומען.
6 דרום זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
און דערדאָזיקער אָרט וועט ניט מער גערופן ווערן
„תּוֹפֶת",
און „דער טאָל פון בֶּן־הִנוֹם",
נייערט „דער טאָל פון טייטונג".
7 און איך וועל מאַכן צו נישט
דעם באַראָט פון יהודה און ירושָלַיִם אין דעמדאָזיקן אָרט,
און וועל זיי מאַכן פאַלן דורכן שווערד פאַר זייערע פיינט,
און דורך דער האַנט פון די וואָס זוכן זייער לעבן;
און איך וועל געבן זייערע טויטע לייבער
צו שפּייז פאַרן פויגל פון הימל,
און פאַר דער חיה פון דער ערד.
8 און איך וועל מאַכן דידאָזיקע שטאָט
פאַר אַ שרעק און פאַר אַ שמוצערונג;
איטלעכער וואָס גייט איר פאַרביי וועט זיך דערשרעקן,
און וועט שמוצערן אויף אַלע אירע פּלאָגן.
9 און איך וועל זיי מאַכן עסן דאָס פלייש פון זייערע זין,
און דאָס פלייש פון זייערע טעכטער,
און איינער דעם אַנדערנס פלייש וועלן זיי עסן,
אין דער באַלעגערונג און אין דער דריקונג,
וואָס זייערע פיינט, און די וואָס זוכן זייער לעבן,
וועלן זיי דריקן.

10 און זאָלסט צעבּרעכן דעם קרוג פאַר די אויגן פון
די מענטשן וואָס גייען מיט דיר, 11 און זאָלסט זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
אַזוי וועל איך צעבּרעכן דאָסדאָזיקע פאָלק
און דידאָזיקע שטאָט,
אַזוי ווי מע צעבּרעכט אַ כּלי פון אַ טעפּער,
אַז זי קען ניט מער פאַרריכט ווערן;
און מע וועט בּאַגראָבן אין תּוֹפֶת,
ווייל מער קיין אָרט וועט ניט זיין אויף צו בּאַגראָבן.
12 אַזוי וועל איך טאָן צו דעמדאָזיקן אָרט, זאָגט גאָט,
און צו זיינע בּאַוווינער,
כּדי צו מאַכן דידאָזיקע שטאָט אַזוי ווי תּוֹפֶת.
13 און די הייזער פון ירושָלַיִם,
און די הייזער פון די מלכים פון יהודה, די אומריינע,
וועלן זיין אַזוי ווי דער אָרט פון תּוֹפֶת–
אַלע הייזער וואָס מע האָט גערייכערט אויף זייערע
דעכער
צום גאַנצן חיל פון הימל,
און געגאָסן גיסאָפּפער צו פרעמדע געטער.
14 און יִרמְיָהוּ איז געקומען פון תּוֹפֶת, וואָס גאָט האָט
אים אַהין געשיקט נביאות זאָגן, און ער האָט זיך געשטעלט
אין הויף פון גאָטס הויז, און האָט געזאָגט צום גאַנצן פאָלק:
15 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת,
דער גאָט פון ישׂראל:
זע, איך בּרענג אויף דעמדאָזיקן כּרַך,
און אויף אַלע זיינע שטעט,
דאָס גאַנצע בּייז וואָס איך האָבּ אָנגעזאָגט אויף אים,
ווייל זיי האָבן האַרט געמאַכט זייער נאַקן,
ניט צוצוהערן מיינע ווערטער.

יא הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים אוֹתָךְ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת כָּכָה אֶשְׁבֹּר אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת
כַּאֲשֶׁר יִשְׁבֹּר אֶת־כְּלִי הַיּוֹצֵר אֲשֶׁר לֹא־יוּכַל לְהֵרָפֵה
יב עוֹד וּבְתֹפֶת יִקְבְּרוּ מֵאֵין מָקוֹם לִקְבּוֹר׃ כֵּן־אֶעֱשֶׂה
לַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה וּלְיוֹשְׁבָיו וְלָתֵת אֶת־הָעִיר הַזֹּאת
יג כְּתֹפֶת׃ וְהָיוּ בָּתֵּי יְרוּשָׁלַםִ וּבָתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה כִּמְקוֹם
הַתֹּפֶת הַטְּמֵאִים לְכֹל הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגֹּתֵיהֶם
לְכֹל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים׃
יד וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ מֵהַתֹּפֶת אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה שָׁם לְהִנָּבֵא
טו וַיַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־הָעָם׃ כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת
וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ כִּי
הִקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרָי׃

כ

א וַיִּשְׁמַע פַּשְׁחוּר בֶּן־אִמֵּר הַכֹּהֵן וְהוּא־פָקִיד נָגִיד בְּבֵית
ב יְהוָה אֶת־יִרְמְיָהוּ נִבָּא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיַּכֶּה פַשְׁחוּר
אֵת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־הַמַּהְפֶּכֶת אֲשֶׁר בְּשַׁעַר
ג בִּנְיָמִן הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּצֵא
פַשְׁחוּר אֶת־יִרְמְיָהוּ מִן־הַמַּהְפֶּכֶת וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִרְמְיָהוּ
לֹא פַשְׁחוּר קָרָא יְהוָה שְׁמֶךָ כִּי אִם־מָגוֹר מִסָּבִיב׃
ד כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֶנְךָ לְמָגוֹר לְךָ וּלְכָל־אֹהֲבֶיךָ
וְנָפְלוּ בְּחֶרֶב אֹיְבֵיהֶם וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְאֶת־כָּל־יְהוּדָה אֶתֵּן
ה בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִגְלָם בָּבֶלָה וְהִכָּם בֶּחָרֶב׃ וְנָתַתִּי אֶת־
כָּל־חֹסֶן הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־יְגִיעָהּ וְאֶת־כָּל־יְקָרָהּ וְאֵת
כָּל־אוֹצְרוֹת מַלְכֵי יְהוּדָה אֶתֵּן בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְזָזוּם וּלְקָחוּם
ו וֶהֱבִיאוּם בָּבֶלָה׃ וְאַתָּה פַשְׁחוּר וְכֹל יֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ תֵּלְכוּ
בַּשֶּׁבִי וּבָבֶל תָּבוֹא וְשָׁם תָּמוּת וְשָׁם תִּקָּבֵר אַתָּה וְכָל־

יט, יא׳ ה נמקם א   טו׳ מבא קרי

כ

1 און פַּשחור דער זון פון אִמֵר דעם כֹּהן, וואָס איז
געווען דער אויבּעראויפזעער אין הויז פון גאָט
האָט געהערט יִרמְיָהוּן נביאות זאָגן דידאָזיקע ווערטער. 2 און פַּשחור האָט געשלאָגן יִרמְיָהוּ הנביאן, און האָט אים
אַריינגעשטעלט אין דעם צוואַנגקלאָץ וואָס אין אויבּערשטן טויער פון בנימין, וואָס אין הויז פון גאָט. 3 און עס איז
געווען אויף מאָרגן, אַז פַּשחור האָט אַרויסגענומען יִרמְיָהוּן פון צוואַנגקלאָץ, האָט יִרמְיָהוּ צו אים געזאָגט: ניט פַּשחור
האָט גאָט גערופן דיין נאָמען, נייערט מָגוֹר־מִסָּבִיב[א].

4 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך מאַך דיך פאַר אַ שרעק פאַר דיר אַליין,
און פאַר אַלע דיינע ליבּהאָבער;
און זיי וועלן פאַלן דורך דער שווערד פון זייערע פיינט,
און דיינע אויגן וועלן עס צוזען;
און גאַנץ יהודה וועל איך געבּן
אין דער האַנט פון דעם מלך פון בָּבל,
און ער וועט זיי פאַרטרייבּן קיין בָּבל,
און וועט זיי דערשלאָגן מיטן שווערד.
און איך וועל געבּן אַלדאָס רייכטום פון דערדאָזיקער שטאָט,
און אַל איר מי, און אַל איר טייערקייט,
אויך אַלע אוֹצרוֹת פון די מלכים פון יהודה
וועל איך געבּן, אין דער האַנט פון זייערע פיינט,
און זיי וועלן זיי צערויבּן,
און וועלן זיי נעמען און זיי בּרענגען קיין בָּבל.
6 און דו, פַּשחור, און אַלע בּאַוווינער פון דיין הויז,
וועט גיין אין געפאַנגענשאַפט,
און קיין בָּבל וועסטו קומען,
און דאָרטן וועסטו שטאַרבּן,
און דאָרטן וועסטו בּאַגראָבן ווערן,

[א] אַ שרעק רונד אַרום.

אֹהֲבֶיךָ אֲשֶׁר־נִבֵּאתָ לָהֶם בַּשָּׁקֶר׃ פִּתִּיתַנִי יְהוָה ז
וָאֶפָּת חֲזַקְתַּנִי וַתּוּכָל הָיִיתִי לִשְׂחוֹק כָּל־הַיּוֹם כֻּלֹּה לֹעֵג
לִי׃ כִּי־מִדֵּי אֲדַבֵּר אֶזְעָק חָמָס וָשֹׁד אֶקְרָא כִּי־הָיָה ח
דְבַר־יְהוָה לִי לְחֶרְפָּה וּלְקֶלֶס כָּל־הַיּוֹם׃ וְאָמַרְתִּי לֹא־ ט
אֶזְכְּרֶנּוּ וְלֹא־אֲדַבֵּר עוֹד בִּשְׁמוֹ וְהָיָה בְלִבִּי כְּאֵשׁ בֹּעֶרֶת
עָצֻר בְּעַצְמֹתָי וְנִלְאֵיתִי כַּלְכֵל וְלֹא אוּכָל׃ כִּי שָׁמַעְתִּי י
דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב הַגִּידוּ וְנַגִּידֶנּוּ כֹּל אֱנוֹשׁ שְׁלֹמִי
שֹׁמְרֵי צַלְעִי אוּלַי יְפֻתֶּה וְנוּכְלָה לוֹ וְנִקְחָה נִקְמָתֵנוּ מִמֶּנּוּ׃
וַיהוָה אוֹתִי כְּגִבּוֹר עָרִיץ עַל־כֵּן רֹדְפַי יִכָּשְׁלוּ וְלֹא יֻכָלוּ יא
בֹּשׁוּ מְאֹד כִּי־לֹא הִשְׂכִּילוּ כְּלִמַּת עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ׃
וַיהוָה צְבָאוֹת בֹּחֵן צַדִּיק רֹאֶה כְלָיוֹת וָלֵב אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ יב
מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גִּלִּיתִי אֶת־רִיבִי׃ שִׁירוּ לַיהוָה הַלְלוּ יג
אֶת־יְהוָה כִּי הִצִּיל אֶת־נֶפֶשׁ אֶבְיוֹן מִיַּד מְרֵעִים׃
אָרוּר הַיּוֹם אֲשֶׁר יֻלַּדְתִּי בּוֹ יוֹם אֲשֶׁר־יְלָדַתְנִי אִמִּי אַל־ יד
יְהִי בָרוּךְ׃ אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר בִּשַּׂר אֶת־אָבִי לֵאמֹר יֻלַּד־ טו
לְךָ בֵּן זָכָר שַׂמֵּחַ שִׂמְּחָהוּ׃ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא כֶּעָרִים טז
אֲשֶׁר־הָפַךְ יְהוָה וְלֹא נִחָם וְשָׁמַע זְעָקָה בַּבֹּקֶר וּתְרוּעָה
בְּעֵת צָהֳרָיִם׃ אֲשֶׁר לֹא־מוֹתְתַנִי מֵרָחֶם וַתְּהִי־לִי אִמִּי יז
קִבְרִי וְרַחְמָה הֲרַת עוֹלָם׃ לָמָּה זֶּה מֵרֶחֶם יָצָאתִי לִרְאוֹת יח
עָמָל וְיָגוֹן וַיִּכְלוּ בְּבֹשֶׁת יָמָי׃

כא

הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּשְׁלֹחַ אֵלָיו א
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה וְאֶת־צְפַנְיָה בֶן
מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃ דְּרָשׁ־נָא בַעֲדֵנוּ אֶת־יְהוָה כִּי ב
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל נִלְחָם עָלֵינוּ אוּלַי יַעֲשֶׂה יְהוָה
אוֹתָנוּ כְּכָל־נִפְלְאֹתָיו וְיַעֲלֶה מֵעָלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ ג
אֲלֵיהֶם כֹּה תֹאמְרֻן אֶל־צִדְקִיָּהוּ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי ד

כ, ח׳ קמץ בז״ק ט׳ כצ״ל י׳ הל׳ רפה

דו און אַלע דיינע ליבהאָבער
וואָס דו האָסט זיי נביאות געזאָגט מיט ליגן.

7 האָסט מיך איבערגערעדט, גאָט,
און איך בין איבערגערעדט געוואָרן,
האָסט מיך איבערגעשטאַרקט, און ביסט בייגעקומען;
איך בין געוואָרן צום געלעכטער אַ גאַנצן טאָג,
איטלעכער טוט שפּעטן פון מיר.
8 וואָרום ווען נאָר איך רעד, טו איך שרייען,
„אומרעכט און רויב!" רוף איך אויס.
פאַרוואָר, דאָס וואָרט פון גאָט איז מיר געוואָרן
צו שאַנד און צו לעסטערונג אַ גאַנצן טאָג.
9 און איך האָב געוועסט געזאָגט: איך וועל אים ניט דער־
מאָנען,
און וועל מער ניט רעדן אין זיין נאָמען;
אָבער עס איז אין מיין האַרצן ווי אַ ברענעדיק פייער,
איינגעשלאָסן אין מיינע ביינער,
און איך מאַטער זיך עס איינצוהאַלטן,
אָבער איך קען ניט.
10 יאָ, איך האָב געהערט די בייזע רייד פון פיל,
אַ שרעק רונד אַרום:
„מסרט, און לאָמיר אים פאַרמסרן!"
אַלע מיינע גוטע פריינט
לויערן אויף מיין בראָך:
אפשר וועט ער פאַרנאַרט ווערן,
און מיר וועלן אים בייקומען,
און נעמען אונדזער נקמה פון אים.
11 אָבער גאָט איז מיט מיר
ווי אַ גיבור אַ מאַכטיקער,
דרום וועלן מיינע נאָכיאָגער געשטרויכלט ווערן,
און וועלן ניט אויספירן;
זיי ווערן פאַרשעמט זייער, וויל זיי האָבן ניט באַגליקט,
אַן אייביקע שאַנד וואָס וועט ניט פאַרגעסן ווערן.
12 און דו גאָט פון צבאות, וואָס פּרוווסט דעם גערעכטן,
וואָס זעסט די נירן און דאָס האַרץ,
לאָמיך זען דיין נקמה פון זיי,
וואָרום צו דיר האָב איך אַנטפּלעקט מיין קריג.

13 זינגט צו גאָט,
טוט לויבן גאָט,
וואָרום ער האָט מציל געווען די זעל פון דעם אָרימען
פון דער האַנט פון די שלעכטסטוער.

14 פאַרשאָלטן דער טאָג
וואָס איך בין אין אים געבאָרן געוואָרן!
דער טאָג וואָס מיין מוטער האָט מיך געבאָרן
זאָל זיין ניט געבענטשט!
15 פאַרשאָלטן דער מענטש וואָס האָט מיין פאָטער
די בשורה געבראַכט, אַזוי צו זאָגן:
אַ יינגל איז דיר געבאָרן געוואָרן;
פרייען דערפרייט האָט ער אים!
16 יענער מענטש זאָל זיין ווי די שטעט
וואָס גאָט האָט איבערגעקערט און ניט דערבאַרימט;
און ער זאָל הערן אַ יללה אין דער פרי,
און אַ געשריי אין מיטן טאָג;
17 פאַרוואָס ער[a] האָט מיך ניט געטייט פון טראַכט,
אַז מיין מוטער זאָל מיין קבר זיין,
און איר טראַכט אייביק טראָגעדיק.
18 נאָך וואָס גאָר בין איך פון טראַכט אַרויס
צו זען מאַטערניש און קומער,
און אויסגיין אין שאַנד זאָלן מיינע טעג?

כא

1 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיָהון פון גאָט, ווען דער מלך צדקיָהו האָט צו אים געשיקט פּשחור דעם זון פון מלכּיָהן, און צפניָה דעם זון פון מעשׂיָהן, דעם כּהן, אַזוי צו זאָגן: 2 פרעג, איך בעט דיך, פאַר אונדז ביי גאָט, וואָרום נבוכדרעאצר דער מלך פון בבל האַלט מלחמה אויף אונדז; אפשר וועט גאָט טאָן מיט אונדז אַזוי ווי אַלע זיינע וווּנדער, און ער וועט אָפּציען פון אונדז.
3 האָט ירמיָהו צו זיי געזאָגט: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו צדקיָהון:

[a] גאָט.

יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵסֵב אֶת־כְּלֵי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר בְּיֶדְכֶם אֲשֶׁר
אַתֶּם נִלְחָמִים בָּם אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים
עֲלֵיכֶם מִחוּץ לַחוֹמָה וְאָסַפְתִּי אוֹתָם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר
ה הַזֹּאת׃ וְנִלְחַמְתִּי אֲנִי אִתְּכֶם בְּיָד נְטוּיָה וּבִזְרוֹעַ חֲזָקָה
ו וּבְאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף גָּדוֹל׃ וְהִכֵּיתִי אֶת־יוֹשְׁבֵי הָעִיר
הַזֹּאת וְאֶת־הָאָדָם וְאֶת־הַבְּהֵמָה בְּדֶבֶר גָּדוֹל יָמֻתוּ׃
ז וְאַחֲרֵי־כֵן׀ נְאֻם־יְהוָה אֶתֵּן אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה׀ וְאֶת־
עֲבָדָיו׀ וְאֶת־הָעָם וְאֶת־הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר הַזֹּאת מִן־הַדֶּבֶר׀
מִן־הַחֶרֶב וּמִן־הָרָעָב בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד
אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְהִכָּם לְפִי־חֶרֶב לֹא־יָחוּס
ח עֲלֵיהֶם וְלֹא יַחְמֹל וְלֹא יְרַחֵם׃ וְאֶל־הָעָם הַזֶּה תֹּאמַר
כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם אֶת־דֶּרֶךְ הַחַיִּים וְאֶת־
ט דֶּרֶךְ הַמָּוֶת׃ הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב וּבָרָעָב
וּבַדָּבֶר וְהַיּוֹצֵא וְנָפַל עַל־הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם יְחָיָה
י וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל׃ כִּי שַׂמְתִּי פָנַי בָּעִיר הַזֹּאת
לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה נְאֻם־יְהוָה בְּיַד־מֶלֶךְ בָּבֶל תִּנָּתֵן וּשְׂרָפָהּ
יא יב בָּאֵשׁ׃ וּלְבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ בֵּית דָּוִד
כֹּה אָמַר יְהוָה דִּינוּ לַבֹּקֶר מִשְׁפָּט וְהַצִּילוּ גָזוּל מִיַּד עוֹשֵׁק
פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבָעֲרָה וְאֵין מְכַבֶּה מִפְּנֵי רֹעַ
יג מַעַלְלֵיהֶם׃ הִנְנִי אֵלַיִךְ יֹשֶׁבֶת הָעֵמֶק צוּר הַמִּישֹׁר נְאֻם־
יְהוָה הָאֹמְרִים מִי־יֵחַת עָלֵינוּ וּמִי יָבוֹא בִּמְעוֹנוֹתֵינוּ׃
יד וּפָקַדְתִּי עֲלֵיכֶם כִּפְרִי מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה וְהִצַּתִּי אֵשׁ
בְּיַעְרָהּ וְאָכְלָה כָּל־סְבִיבֶיהָ׃

כב

א כֹּה אָמַר יְהוָה רֵד בֵּית־מֶלֶךְ יְהוּדָה וְדִבַּרְתָּ שָּׁם אֶת־
ב הַדָּבָר הַזֶּה׃ וְאָמַרְתָּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה מֶלֶךְ יְהוּדָה הַיֹּשֵׁב
עַל־כִּסֵּא דָוִד אַתָּה וַעֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים

כא, ט׳ וחיה קרי   יב׳ מעלליכם קרי

4 אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל:
זע, איך דריי אום די כּלי־מלחמה וואָס אין אײַער האַנט,
וואָס איר האַלט דערמיט מלחמה דרויסן פון דער
מויער
אַקעגן דעם מלך פון בָּבל,
און אַקעגן די כַּשׂדים, וואָס לעגערן אויף אײַך,
און איך וועל זיי אײַנזאַמלען אין דערדאָזיקער שטאָט.
5 און איך גופא וועל מלחמה האַלטן מיט אײַך,
מיט אַן אויסגעשטרעקטער האַנט און מיט אַ שטאַרקן
אָרעם,
און מיט כּעס, און מיט גרים, און מיט גרויס צאָרן.
6 און איך וועל שלאָגן די באַוווינער פון דערדאָזיקער
שטאָט,
אי מענטש אי בהמה;
פון אַ גרויסער פּעסט וועלן זיי שטאַרבן.
7 און דערנאָך, זאָגט גאָט,
וועל איך געבן צִדקִיָהו דעם מלך פון יהודה,
און זײַנע קנעכט, און דאָס פאָלק,
די וואָס זײַנען איבערגעבליבן אין דערדאָזיקער שטאָט
פון דער פּעסט, פון דער שווערד, און פון דעם הונגער,
אין דער האַנט פון נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָּבל,
און אין דער האַנט פון זייערע פײַנט,
און אין דער האַנט פון די וואָס זוכן זייער לעבן;
און ער וועט זיי דערשלאָגן מיטן שאַרף פון שווערד;
ער וועט זיי ניט שוינען,
און וועט ניט דערבאַרימען און ניט רחמנות האָבן.

8 און צו דעמדאָזיקן פאָלק זאָלסטו זאָגן:
אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך לייג פאַר אײַך דעם וועג פון לעבן
און דעם וועג פון טויט.
9 דער וואָס בלײַבט זיצן אין דערדאָזיקער שטאָט,
וועט שטאַרבן פון שווערד,
און פון הונגער, און פון פּעסט,
אָבער דער וואָס גייט אַרויס
און וועט צופאַלן צו די כַּשׂדים וואָס לעגערן אויף אײַך,
וועט בלײַבן לעבן,
און זײַן נפש וועט אים זײַן צום געווינס.
10 וואָרום איך האָב געטאָן מײַן פּנים קעגן דערדאָזיקער
שטאָט
צום בייזן און ניט צום גוטן, זאָגט גאָט;
אין דער האַנט פון דעם מלך פון בָּבל
וועט זי איבערגעגעבן ווערן
און ער וועט זי פאַרברענען אין פייער.

11 און צום הויז פון דעם מלך פון יהודה:
הערט דאָס וואָרט פון גאָט.
12 הויז פון דוד, אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
האַלט אַ משפּט אין דער פרי,
און זייט מציל דעם באַגזלטן פון דעם דריקערס האַנט,
כּדי מײַן גרימצאָרן זאָל ניט אַרויסגיין ווי אַ פייער,
און ברענען אַז קיין לעשער זאָל ניט זײַן,
פון וועגן אײַערע בייזע מעשׂים.

13 זע, איך קום צו דיר, באַוווינערין פון טאָל,
דו פעלז פון פלוין, זאָגט גאָט;
איר וואָס זאָגט: ווער וועט נידערן אויף אונדז?
און ווער וועט קומען אין אונדזערע וווינונגען?
14 און איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט אײַך
לויט דער פרוכט פון אײַערע מעשׂים, זאָגט גאָט;
און איך וועל אָנצינדן אַ פייער אין איר וואַלד,
און עס וועט פאַרצערן אַלץ וואָס אַרום איר.

כב 1 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: נידער אַראָפּ צום הויז פון דעם מלך פון יהודה, און זאָלסט רעדן דאָרטן דאָסדאָזיקע וואָרט, 2 און זאָגן: הער דאָס וואָרט פון גאָט, דו מלך פון יהודה וואָס זיצסט אויפן טראָן פון דוד, דו, און

הָאֵלֶּה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עֲשׂוּ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה וְהַצִּילוּ ג
גָזוּל מִיַּד עָשׁוֹק וְגֵר יָתוֹם וְאַלְמָנָה אַל־תֹּנוּ אַל־תַּחְמֹסוּ
וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי אִם־עָשׂוֹ תַּעֲשׂוּ ד
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וּבָאוּ בְשַׁעֲרֵי הַבַּיִת הַזֶּה מְלָכִים יֹשְׁבִים
לְדָוִד עַל־כִּסְאוֹ רֹכְבִים בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים הוּא וַעֲבָדָו וְעַמּוֹ׃
וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־ ה
יְהוָה כִּי־לְחָרְבָּה יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר ו
יְהוָה עַל־בֵּית מֶלֶךְ יְהוּדָה גִּלְעָד אַתָּה לִי רֹאשׁ הַלְּבָנוֹן
אִם־לֹא אֲשִׁיתְךָ מִדְבָּר עָרִים לֹא נוֹשָׁבָה׃ וְקִדַּשְׁתִּי עָלֶיךָ ז
מַשְׁחִתִים אִישׁ וְכֵלָיו וְכָרְתוּ מִבְחַר אֲרָזֶיךָ וְהִפִּילוּ עַל־
הָאֵשׁ׃ וְעָבְרוּ גּוֹיִם רַבִּים עַל הָעִיר הַזֹּאת וְאָמְרוּ אִישׁ ח
אֶל־רֵעֵהוּ עַל־מֶה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָעִיר הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת׃
וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ ט
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּעַבְדוּם׃ אַל־תִּבְכּוּ לְמֵת וְאַל־ י
תָּנֻדוּ לוֹ בְּכוּ בָכוֹ לַהֹלֵךְ כִּי לֹא יָשׁוּב עוֹד וְרָאָה אֶת־
אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ׃ כִּי־כֹה אָמַר־יְהוָה אֶל־שַׁלֻּם בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ יא
מֶלֶךְ יְהוּדָה הַמֹּלֵךְ תַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו אֲשֶׁר יָצָא מִן־
הַמָּקוֹם הַזֶּה לֹא־יָשׁוּב שָׁם עוֹד׃ כִּי בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלוּ יב
אֹתוֹ שָׁם יָמוּת וְאֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לֹא־יִרְאֶה עוֹד׃
הוֹי בֹּנֶה בֵיתוֹ בְּלֹא־צֶדֶק וַעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט בְּרֵעֵהוּ יג
יַעֲבֹד חִנָּם וּפֹעֲלוֹ לֹא יִתֶּן־לוֹ׃ הָאֹמֵר אֶבְנֶה־לִּי בֵּית יד
מִדּוֹת וַעֲלִיּוֹת מְרֻוָּחִים וְקָרַע לוֹ חַלּוֹנָי וְסָפוּן בָּאָרֶז וּמָשׁוֹחַ
בַּשָּׁשַׁר׃ הֲתִמְלֹךְ כִּי אַתָּה מְתַחֲרֶה בָאָרֶז אָבִיךָ הֲלוֹא טו
אָכַל וְשָׁתָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה אָז טוֹב לוֹ׃ דָּן דִּין טז
עָנִי וְאֶבְיוֹן אָז טוֹב הֲלוֹא־הִיא הַדַּעַת אֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי יז
אֵין עֵינֶיךָ וְלִבְּךָ כִּי אִם־עַל־בִּצְעֶךָ וְעַל דַּם־הַנָּקִי לִשְׁפּוֹךְ
וְעַל־הָעֹשֶׁק וְעַל־הַמְּרוּצָה לַעֲשׂוֹת׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יח

ג׳ ס״א ואל ד׳ ו׳במקום ה׳ ועבדיו קרי ז׳ ששם קרי
י׳ ו׳במקום ה׳ יד׳ קמץ בז״ק

דיינע קנעכט, און דיין פֿאָלק, וואָס קומען אין דידאָזיקע טויערן. 3 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
טוט רעכט און גערעכטיקייט, און זייט מציל דעם באַגזלטן פֿון דעם דריקערס האַנט; און אַ פֿרעמדן, אַ יתום, און אַן אַלמנה, זאָלט איר ניט קריוודען, ניט באַרויבן, און אומשולדיק בלוט זאָלט איר ניט פֿאַרגיסן אין דעמדאָזיקן אָרט. 4 וואָרום אויב טאָן וועט איר טאָן דידאָזיקע זאַך, וועלן קומען אין די טויערן פֿון דעמדאָזיקן הויז מלכים וואָס זיצן אויפֿן טראָן פֿון דוד, וואָס רייטן אויף רייטוועגן און אויף פֿערד, ער, און זיינע קנעכט, און זיין פֿאָלק. 5 אויב אָבער איר וועט ניט צוהערן דידאָזיקע ווערטער, שווער איך בײַ מיר, זאָגט גאָט, אַז צו וויסט וועט ווערן דאָסדאָזיקע הויז. 6 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף דעם הויז פֿון דעם מלך פֿון יהודה:

גִלעָד ביסטו מיר געווען,
דער שפּיץ פֿון לבָנוֹן;
אויב איך וועל דיך ניט מאַכן פֿאַר אַ מדבר,
פֿאַר שטעט ניט באַוווינטע!
7 און איך וועל אָנבּרייטן אויף דיר צעשטערער,
איטלעכן מיט זיין געצייג,
און זיי וועלן אָפּהאַקן דיינע געקליבענע צעדערן,
און אַריינוואַרפֿן אין פֿייער.

8 און פֿיל פֿעלקער וועלן פֿאַרבייגיין פֿאַרבײַ דער־דאָזיקער שטאָט, און זיי וועלן זאָגן איינער צום אַנדערן: פֿאַרוואָס האָט גאָט אַזוי געטאָן צו דערדאָזיקער גרויסער שטאָט? 9 און מע וועט זאָגן: פֿאַרוואָס זיי האָבן פֿאַרלאָזן דעם בונד פֿון יהוה זייער גאָט, און האָבן זיך געבוקט צו פֿרעמדע געטער, און זיי געדינט.

10 איר זאָלט ניט וויינען אויפֿן טויטן,
און ניט באַדויערן אויף אים;
וויינען וויינט אויף דעם וואָס גייט אַוועק,
וואָרום ער וועט זיך מער ניט אומקערן
און זען דאָס לאַנד פֿון זיין געבורט.

11 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף שַׁלוּם דעם זון פֿון יֹאשִׁיָהו דעם מלך פֿון יהודה, וואָס האָט געקיניגט אויף דעם אָרט פֿון זיין פֿאָטער יֹאשִׁיָהון, און וואָס איז אַוועקגעגאַנגען פֿון דעמדאָזיקן אָרט: ער וועט זיך מער ניט אומקערן אַהין. 12 נײַערט אין דעם אָרט וווהין מע האָט אים פֿאַרטריבן, דאָרטן וועט ער שטאַרבן, און דאָסדאָזיקע לאַנד וועט ער מער ניט אָנזען.

13 וויי, דער וואָס בויט זיין הויז מיט אומערלעכקייט,
און זיינע אויבערשטובן מיט אומרעכט;
וואָס אַרבעט מיט זיין חבר אומזיסט,
און גיט אים ניט זיין לוין;
14 וואָס זאָגט: איך וועל מיר אויפֿבויען אַ גרויס הויז,
און אויבערשטובן געראַמע;
און ער שניידט זיך אויס פֿענצטער;
און ער באַדעקט עס מיט צעדער,
און באַשמירט עס מיט פֿאַרב!
15 וועסטו קיניגן, ווייל דו פֿאַרמעסט זיך מיט צעדער־
האָלץ?
דיין פֿאָטער, פֿאַרוואָר, האָט געגעסן און געטרונקען,
אָבער ער האָט געטאָן רעכט און גערעכטיקייט,
דרום איז אים גוט געווען.
16 ער האָט געמשפּט דעם משפּט פֿון אָרימאַן און אביון,
דרום איז געווען גוט.
פֿאַרוואָר, דאָס איז דערקענען מיך,
זאָגט גאָט.
17 אָבער דיינע אויגן און דיין האַרץ זיינען ניט מער
ווי נאָר אויף דיין געווין,
און אויף אומשולדיק בלוט צו פֿאַרגיסן,
און אויף רויב און אויף דריקונג צו באַגיין.

18 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט אויף יהוֹיָקים דעם זון
פון יאשִיָהון דעם מלך פון יהודה:
מע וועט ניט קלאָגן אויף אים:
„ווי מיין ברודער!" און: „ווי שוועסטער!"
מע וועט ניט קלאָגן אויף אים:
„ווי האַר!" און: „ווי זיין גלאַנץ!"
19 די באַגרעבעניש פון אַן אייזל וועט ער באַגראָבן ווערן,
געשלעפּט און אַוועקגעוואָרפן,
אַוועק פון די טויערן פון ירושָלַיִם.
20 גיי אַרויף צום לבָנון און שריי,
און אין בָּשָן לאָז אַרויס דיין קָול,
און שריי פון עֲבָרים,
וואָרום צעבראָכן זיינען אַלע דיינע ליבהאָבער.
21 איך האָב גערעדט צו דיר אין דיין שַלווה,
האָסטו געזאָגט: איך וויל ניט הערן;
דאָס איז דיין וועג פון דיין יוגנט אָן,
אַז דו הערסט ניט צו מיין קָול.
22 אַלע דיינע פּיטערער וועט פּיטערן דער ווינט,
און דיינע ליבהאָבער וועלן אין געפאַנגענשאַפט גיין;
ערשט דענסמאָל וועסטו זיך שעמען און צו שאַנד
ווערן
פון וועגן אַל דיין שלעכטיקייט.
23 דו באַוווינערין פון לבָנון,
דו אַיינגענעסטע אין צעדערן,
ווי באַחנט וועסטו זיין, ווען אויף דיר קומען ווייען,
אַ ווייטאָק ווי פון אַ געווינערין!

24 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט,
ווען כָּנְיָהו דער זון פון יהוֹיָקימען, דער מלך פון יהודה,
זאָל זיין דער זיגלרינג אויף מיין רעכטער האַנט,
וועל איך דיך פון דאָרטן אַראָפּרייסן!
25 און איך וועל דיך געבן
אין דער האַנט פון די וואָס זוכן דיין לעבן,
און אין דער האַנט פון די וואָס דו שרעקסט זיך פאַר
זיי,
און אין דער האַנט פון נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פון
בָּבל,
און אין דער האַנט פון די כַּשדים.
26 און איך וועל פאַרוואַרפן דיך,
און דיין מוטער וואָס האָט דיך געבאָרן,
אין אַן אַנדער לאַנד,
וואָס איר זייט דאָרטן ניט געבאָרן געוואָרן;
און דאָרטן וועט איר שטאַרבן.
27 און אין דעם לאַנד וואָס ייער האַרץ ציט זיי
זיך אומצוקערן אַהין,
אַהין וועלן זיי זיך ניט אומקערן.

28 איז אַ פאַראַכט געפעס אַ צעבראָכנס
דערדאָזיקער מאַן כָּנְיָהו?
איז ער אַ כּלי אַ נישטווערטיקע?
פאַרוואָס זיינען זיי פאַרוואָרפן געוואָרן, ער און זיין זאָמען,
און פאַרשליידערט אין דעם לאַנד וואָס זיי קענען ניט?
29 לאַנד, לאַנד, לאַנד,
הער דאָס וואָרט פון גאָט!

יְהֹוָה אֶל־יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ
הוֹי אָחִי וְהוֹי אָחוֹת לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ הוֹי אָדוֹן וְהוֹי הֹדֹה׃
יט קְבוּרַת חֲמוֹר יִקָּבֵר סָחוֹב וְהַשְׁלֵךְ מֵהָלְאָה לְשַׁעֲרֵי
כ יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ עֲלִי הַלְּבָנוֹן וּצְעָקִי וּבַבָּשָׁן תְּנִי קוֹלֵךְ
כא וְצַעֲקִי מֵעֲבָרִים כִּי נִשְׁבְּרוּ כָּל־מְאַהֲבָיִךְ׃ דִּבַּרְתִּי אֵלַיִךְ
בְּשַׁלְוֺתַיִךְ אָמַרְתְּ לֹא אֶשְׁמָע זֶה דַרְכֵּךְ מִנְּעוּרַיִךְ כִּי לֹא־
כב שָׁמַעַתְּ בְּקוֹלִי׃ כָּל־רֹעַיִךְ תִּרְעֶה־רוּחַ וּמְאַהֲבַיִךְ בַּשְּׁבִי
כג יֵלֵכוּ כִּי אָז תֵּבֹשִׁי וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל רָעָתֵךְ׃ ישַׁבְתִּי בַּלְּבָנוֹן
מְקֻנַּנְתִּי בָּאֲרָזִים מַה־נֵּחַנְתְּ בְּבֹא־לָךְ חֲבָלִים חִיל כַּיֹּלֵדָה׃
כד חַי־אָנִי נְאֻם־יְהֹוָה כִּי אִם־יִהְיֶה כָּנְיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ
כה יְהוּדָה חוֹתָם עַל־יַד יְמִינִי כִּי מִשָּׁם אֶתְּקֶנְךָּ׃ וּנְתַתִּיךְ
בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשֶׁךָ וּבְיַד אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם וּבְיַד
כו נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד הַכַּשְׂדִּים׃ וְהֵטַלְתִּי אֹתְךָ
וְאֶת־אִמְּךָ אֲשֶׁר יְלָדַתְךָ עַל הָאָרֶץ אַחֶרֶת אֲשֶׁר לֹא־יֻלַּדְתֶּם
כז שָׁם וְשָׁם תָּמוּתוּ׃ וְעַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הֵם מְנַשְּׂאִים אֶת־
כח נַפְשָׁם לָשׁוּב שָׁם שָׁמָּה לֹא יָשׁוּבוּ׃ הַעֶצֶב נִבְזֶה נָפוּץ
הָאִישׁ הַזֶּה כָּנְיָהוּ אִם־כְּלִי אֵין חֵפֶץ בּוֹ מַדּוּעַ הוּטְלוּ הוּא
כט וְזַרְעוֹ וְהֻשְׁלְכוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּ׃ אֶרֶץ אֶרֶץ אָרֶץ
ל שִׁמְעִי דְּבַר־יְהֹוָה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהֹוָה כִּתְבוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה
עֲרִירִי גֶּבֶר לֹא־יִצְלַח בְּיָמָיו כִּי לֹא יִצְלַח מִזַּרְעוֹ אִישׁ
יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד וּמֹשֵׁל עוֹד בִּיהוּדָה׃

כג

א הוֹי רֹעִים מְאַבְּדִים וּמְפִצִים אֶת־צֹאן מַרְעִיתִי נְאֻם־יְהֹוָה׃
ב לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הָרֹעִים הָרֹעִים
אֶת־עַמִּי אַתֶּם הֲפִצֹתֶם אֶת־צֹאנִי וַתַּדִּחוּם וְלֹא פְקַדְתֶּם
אֹתָם הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיכֶם אֶת־רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהֹוָה׃
ג וַאֲנִי אֲקַבֵּץ אֶת־שְׁאֵרִית צֹאנִי מִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּי

כב, כ׳ כצ״ל   כב׳ ר׳ בדגש   כג׳ ישבת קרי   מקננת קרי

30 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַרשרייבט דעמדאָזיקן מענטשן אָן קינדער,
אַ מאַן וואָס באַגליקט ניט אין זיינע טעג,
וואָרום קיינער פון זיין זאָמען וועט ניט באַגליקן,
צו זיצן אויפן טראָן פון דוד,
און ווייטער געוועלטיקן אויף יהודה.

כג

1 ווי, די פּאַסטוכער וואָס ברענגען אום און צעשפּרייטן
די שאָף פון מיין פּיטערונג, זאָגט גאָט.
2 דרום האָט יהוה דער גאָט פון ישראל אַזוי געזאָגט
אויף די פּאַסטוכער וואָס פּיטערן מיין פאָלק:
איר האָט צעשפּרייט מיינע שאָף, און זיי פאַרשטויסן,
און האָט ניט אַכטונג געגעבן[א] אויף זיי;
זעט, איך רעכן זיך[א] מיט אַייך
פאַר אַייערע בייזע מעשׂים, זאָגט גאָט.
3 און איך וועל אַיינזאַמלען דעם איבערבלייב פון מיינע שאָף
פון אַלע לענדער וואָס איך האָב זיי פאַרשטויסן אַהין,

[א] פְּקַדְתֶּם—פָּקד.

ד אֹתָם שָׁם וְהִשְׁבֹתִי אֶתְהֶן עַל־נְוֵהֶן וּפָרוּ וְרָבוּ׃ וַהֲקִמֹתִי
עֲלֵיהֶם רֹעִים וְרָעוּם וְלֹא־יִירְאוּ עוֹד וְלֹא־יֵחַתּוּ וְלֹא יִפָּקֵדוּ
ה נְאֻם־יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי
לְדָוִד צֶמַח צַדִּיק וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט
ו וּצְדָקָה בָּאָרֶץ׃ בְּיָמָיו תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לָבֶטַח
ז וְזֶה־שְּׁמוֹ אֲשֶׁר־יִקְרְאוֹ יְהוָה ׀ צִדְקֵנוּ׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֹאמְרוּ עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה
ח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר
הֶעֱלָה וַאֲשֶׁר הֵבִיא אֶת־זֶרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹנָה
וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם׃
ט לַנְּבִאִים נִשְׁבַּר לִבִּי בְקִרְבִּי רָחֲפוּ כָּל־עַצְמוֹתַי
הָיִיתִי כְּאִישׁ שִׁכּוֹר וּכְגֶבֶר עֲבָרוֹ יָיִן מִפְּנֵי יְהוָה וּמִפְּנֵי
י דִּבְרֵי קָדְשׁוֹ׃ כִּי מְנָאֲפִים מָלְאָה הָאָרֶץ כִּי־מִפְּנֵי אָלָה
אָבְלָה הָאָרֶץ יָבְשׁוּ נְאוֹת מִדְבָּר וַתְּהִי מְרוּצָתָם רָעָה
יא וּגְבוּרָתָם לֹא־כֵן׃ כִּי־גַם־נָבִיא גַם־כֹּהֵן חָנֵפוּ גַּם־בְּבֵיתִי
יב מָצָאתִי רָעָתָם נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן יִהְיֶה דַרְכָּם לָהֶם
כַּחֲלַקְלַקּוֹת בָּאֲפֵלָה יִדַּחוּ וְנָפְלוּ בָהּ כִּי־אָבִיא עֲלֵיהֶם
יג רָעָה שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ וּבִנְבִיאֵי שֹׁמְרוֹן
רָאִיתִי תִפְלָה הִנַּבְּאוּ בַבַּעַל וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
יד וּבִנְבִאֵי יְרוּשָׁלַםִ רָאִיתִי שַׁעֲרוּרָה נָאוֹף וְהָלֹךְ
בַּשֶּׁקֶר וְחִזְּקוּ יְדֵי מְרֵעִים לְבִלְתִּי־שָׁבוּ אִישׁ מֵרָעָתוֹ הָיוּ־
טו לִי כֻלָּם כִּסְדֹם וְיֹשְׁבֶיהָ כַּעֲמֹרָה׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת עַל־הַנְּבִאִים הִנְנִי מַאֲכִיל אוֹתָם לַעֲנָה
וְהִשְׁקִתִים מֵי־רֹאשׁ כִּי מֵאֵת נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַםִ יָצְאָה חֲנֻפָּה
טז לְכָל־הָאָרֶץ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַל־תִּשְׁמְעוּ
עַל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים לָכֶם מַהְבִּלִים הֵמָּה אֶתְכֶם
יז חֲזוֹן לִבָּם יְדַבֵּרוּ לֹא מִפִּי יְהוָה׃ אֹמְרִים אָמוֹר לִמְנַאֲצַי

ה׳ מלעיל   יב׳ מלעיל ופתח במקום קמץ

און איך וועל זיי אומקערן צו זייער פיטערפלאַץ,
און זיי וועלן זיך פרוכפערן און מערן.
4 און איך וועל אויפשטעלן איבער זיי פאַסטוכער,
און זיי וועלן זיי פיטערן;
און זיי וועלן מער ניט מורא האָבן און ניט אַנגסטן,
און זיי וועלן ניט געמינערט ווערן, זאָגט גאָט.

5 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
און איך וועל אויפשטעלן פון דודן אַ גערעכטן שפּראָץ,
און קיניגן וועט אַ קיניג וואָס וועט באַגליקן,
און טאָן רעכט און גערעכטיקייט אין לאַנד.
6 אין זיינע טעג וועט געהאָלפן ווערן יהודה,
און ישׂראל וועט רוען אין זיכערקייט;
און דאָס איז זיין נאָמען וואָס מע וועט אים רופן:
„גאָט איז אונדזער גערעכטיקייט!"[א]
7 פאַרוואָר, זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
און מע וועט מער ניט זאָגן:
אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אויפגעבראַכט
די קינדער פון ישׂראל פון לאַנד מִצרַיִם!
8 נייערט: אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אויפגעבראַכט
און וואָס האָט אַהערגעפירט
דעם זאָמען פון דעם הויז פון ישׂראל,
פון צפונלאַנד און פון אַלע לענדער
וואָס איך האָב זיי פאַרשטויסן אַהין!
און זיי וועלן זיצן אויף זייער ערד.
9 וועגן די נביאים.
צעבראָכן איז מיין האַרץ אין מיר,
אַלע מיינע ביינער ציטערן;
איך בין געוואָרן ווי אַ מענטש אַ שיכּורער,
און ווי אַ מאַן וואָס ווייַן האָט אים איבערגעשטאַרקט;
פון וועגן גאָט, און פון וועגן זיינע הייליקע ווערטער.
10 וואָרום פול איז מיט נואפים דאָס לאַנד,
וואָרום פון וועגן אַ קללה טרויערט דאָס לאַנד,
זיינען פאַרטריקנט די פיטערפלעצער פון מדבר;
און זייער לויפעניש איז צום בייזן,
און זייער גבורה איז ניט ערלעך.

11 וואָרום אי דער נביא אי דער כּהן זיינען זינדיק,
אַפילו אין מיין הויז האָב איך געפונען זייער בייז,
זאָגט גאָט.
12 דרום וועט זייער וועג זיי זיין
ווי אַ גליטשיקער אָרט אין דער פינצטער.
זיי וועלן געשטויסן ווערן און פאַלן אויף אים,
וואָרום איך וועל ברענגען אַן אומגליק אויף זיי,
דאָס יאָר פון זייער רעכנשאַפט,
זאָגט גאָט.

13 אויך ביי די נביאים פון שומרון
האָב איך געזען לעסטערונג;
זיי האָבן נביאות געזאָגט פאַר בַּעַל,
און האָבן פאַרפירט מיין פאָלק ישׂראל.
14 אָבער ביי די נביאים פון ירושָׁלַיִם
האָב איך שוידערהאַפטיקס געזען:
מְנַאֵף זיין, און אומגיין מיט ליגן;
און זיי שטאַרקן די הענט פון די שלעכטסטוער,
אַז זיי זאָלן זיך ניט אומקערן קיינער פון זיין בייז;
זיי זיינען מיר אַלע ווי סדום געוואָרן,
און אירע באַוווינער אַזוי ווי עַמוֹרָה.
15 דרום האָט גאָט פון צבָאוֹת אַזוי געזאָגט אויף די נביאים:
זע, איך מאַך זיי עסן ווערמוט,
און וועל זיי מאַכן טרינקען גיפטוואַסער,
וואָרום פון די נביאים פון ירושָׁלַיִם
איז אַרויס די זינדיקייט איבערן גאַנצן לאַנד.

16 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
איר זאָלט ניט הערן צו די ווערטער פון די נביאים
וואָס זאָגן אייך נביאות;
זיי פאַרנאַרישן אייך;
די זעאונג פון זייער האַרצן רעדן זיי,
ניט אויסן מויל פון גאָט.
17 זאָגן זאָגן זיי צו די וואָס פאַראַכטן מיך:

[א] יְהוָה צִדְקֵנוּ.

גאָט האָט גערעדט: איר וועט האָבן שלום;
און איטלעכן וואָס גייט אין דער אײַנגעשפּאַרטקייט פון
זײַן האַרצן,
זאָגן זיי: אויף אײַך וועט ניט קומען קיין בייז.
18 אָבער ווער איז געשטאַנען אין דעם סוד פון גאָט,
אַז ער זאָל מערקען און הערן זײַן וואָרט?
ווער האָט פאַרנומען זײַן וואָרט און זיך צוגעהערט?

19 זע, אַ שטורעם פון גאָט,
אַ גרימצאָרן איז אַרויס,
יאָ, אַ דרייַאיקער שטורעמווינט;
אויף די קעפּ פון די רשעים וועט ער פאַלן.
20 ניט אָפּגיין וועט דער צאָרן פון גאָט,
ביז ער טוט, און ביז ער איז מקיים,
די טראַכטונגען פון זײַן האַרצן;
אין סוף פון די טעג וועט איר דאָס גוט פאַרשטיין.
21 איך האָב ניט געשיקט די נביאים,
און זיי זײַנען געלאָפן,
איך האָב ניט גערעדט צו זיי,
און זיי האָבן נביאות געזאָגט.
22 און אויב זיי זײַנען געשטאַנען אין מײַן סוד,
זאָלן זיי לאָזן הערן מײַן פאָלק מײַנע ווערטער,
און זאָלן זיי זיי אומקערן פון זייער שלעכטן וועג,
און פון זייערע שלעכטע מעשׂים.

דִּבֶּר יְהוָה שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם וְכֹל הֹלֵךְ בִּשְׁרִרוּת לִבּוֹ
יח אָמְרוּ לֹא־תָבוֹא עֲלֵיכֶם רָעָה׃ כִּי מִי עָמַד בְּסוֹד יְהוָה
וְיֵרֶא וְיִשְׁמַע אֶת־דְּבָרוֹ מִי־הִקְשִׁיב דְּבָרִי וַיִּשְׁמָע׃
יט הִנֵּה ׀ סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה יָצְאָה וְסַעַר מִתְחוֹלֵל עַל רֹאשׁ
כ רְשָׁעִים יָחוּל׃ לֹא יָשׁוּב אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־הֲקִימוֹ
כא מְזִמּוֹת לִבּוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ בִּינָה׃ לֹא־
שָׁלַחְתִּי אֶת־הַנְּבִאִים וְהֵם רָצוּ לֹא־דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְהֵם
כב נִבָּאוּ׃ וְאִם־עָמְדוּ בְּסוֹדִי וְיַשְׁמִעוּ דְבָרַי אֶת־עַמִּי וִישִׁבוּם
כג מִדַּרְכָּם הָרָע וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ הַאֱלֹהֵי מִקָּרֹב
כד אָנִי נְאֻם־יְהוָה וְלֹא אֱלֹהֵי מֵרָחֹק׃ אִם־יִסָּתֵר אִישׁ
בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא־אֶרְאֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֶת־הַשָּׁמַיִם
כה וְאֶת־הָאָרֶץ אֲנִי מָלֵא נְאֻם־יְהוָה׃ שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־
אָמְרוּ הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי שֶׁקֶר לֵאמֹר חָלַמְתִּי
כו חָלָמְתִּי׃ עַד־מָתַי הֲיֵשׁ בְּלֵב הַנְּבִאִים נִבְּאֵי הַשָּׁקֶר וּנְבִיאֵי
כז תַּרְמִת לִבָּם׃ הַחֹשְׁבִים לְהַשְׁכִּיחַ אֶת־עַמִּי שְׁמִי בַּחֲלוֹמֹתָם
אֲשֶׁר יְסַפְּרוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֲבוֹתָם אֶת־שְׁמִי
כח בַּבָּעַל׃ הַנָּבִיא אֲשֶׁר־אִתּוֹ חֲלוֹם יְסַפֵּר חֲלוֹם וַאֲשֶׁר דְּבָרִי
אִתּוֹ יְדַבֵּר דְּבָרִי אֱמֶת מַה־לַתֶּבֶן אֶת־הַבָּר נְאֻם־יְהוָה׃
כט הֲלוֹא כֹה דְבָרִי כָּאֵשׁ נְאֻם־יְהוָה וּכְפַטִּישׁ יְפֹצֵץ סָלַע׃
ל לָכֵן הִנְנִי עַל־הַנְּבִאִים נְאֻם־יְהוָה מְגַנְּבֵי דְבָרַי אִישׁ מֵאֵת
לא רֵעֵהוּ׃ הִנְנִי עַל־הַנְּבִיאִם נְאֻם־יְהוָה הַלֹּקְחִים לְשׁוֹנָם
לב וַיִּנְאֲמוּ נְאֻם׃ הִנְנִי עַל־נִבְּאֵי חֲלֹמוֹת שֶׁקֶר נְאֻם־יְהוָה
וַיְסַפְּרוּם וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי בְּשִׁקְרֵיהֶם וּבְפַחֲזוּתָם וְאָנֹכִי לֹא־
שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְהוֹעֵיל לֹא־יוֹעִילוּ לָעָם־הַזֶּה נְאֻם־
לג יְהוָה׃ וְכִי־יִשְׁאָלְךָ הָעָם הַזֶּה אוֹ־הַנָּבִיא אוֹ־כֹהֵן לֵאמֹר
מַה־מַּשָּׂא יְהוָה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־מַה־מַּשָּׂא וְנָטַשְׁתִּי
לד אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וְהַנָּבִיא וְהַכֹּהֵן וְהָעָם אֲשֶׁר יֹאמַר מַשָּׂא

יח׳ דברו קרי

23 בין איך דען אַ גאָט פון נאָענטן, זאָגט יהוה,
און ניט אַ גאָט פון דער ווייטן?
24 צי קען זיך פאַרבאָרגן אַ מענטש אין פאַרבאָרגענישן,
אַז איך זאָל אים ניט זען? זאָגט גאָט.
בין איך ניט פול די הימלען און די ערד?
זאָגט גאָט.
25 איך האָב געהערט וואָס די נביאים זאָגן,
די וואָס זאָגן נביאות אין מײַן נאָמען ליגן,
אַזוי צו זאָגן:
מיר האָט זיך געחלומט, מיר האָט זיך געחלומט!
26 ביז וואַנען נאָך?
איז דען אין האַרצן פון די נביאים וואָס זאָגן נביאות
ליגן,
און די נביאים פון דעם באַטרוג פון זייער האַרצן—
27 טראַכטן זיי דען צו מאַכן מײַן פאָלק פאַרגעסן מײַן
נאָמען
מיט זייערע חלומות וואָס זיי דערציילן איינער דעם
אַנדערן,
אַזוי ווי זייערע עלטערן האָבן פאַרגעסן מײַן נאָמען דורך
בַּעַל?
28 דער נביא וואָס בײַ אים איז אַ חלום,
זאָל דערציילן אַ חלום,
און דער וואָס מײַן וואָרט איז בײַ אים,
זאָל רעדן מײַן וואָרט וואָרהאַפטיק.
וואָס האָט שטרוי צו קאָרן?
זאָגט גאָט.

29 פאַרוואָר, מײַן וואָרט איז אַזוי ווי פייער,
זאָגט גאָט,
און ווי אַ האַמער וואָס צעהאַקט פעלז.

30 דרום זע, איך קום אויף די נביאים, זאָגט גאָט,
וואָס גנבען מײַנע ווערטער איינער פון אַנדערן.
31 זע, איך קום אויף די נביאים, זאָגט גאָט,
וואָס נעמען זייער צונג און זאָגן אַ געזאָג.
32 זע, איך קום אויף די וואָס זאָגן נביאות פאַלשע חלומות,
זאָגט גאָט,
און דערציילן זיי, און פאַרפירן מײַן פאָלק
מיט זייערע שקָרים און מיט זייער לויזגעלאָזטקייט,
ווען איך האָב זיי ניט געשיקט און זיי ניט באַפוילן;
און נוצן נוצן זיי ניט דעמדאָזיקן פאָלק, זאָגט גאָט.

33 און אַז דאָסדאָזיקע פאָלק, אָדער דער נביא, אָדער אַ כֹּהן, וועט דיך פרעגן, אַזוי צו זאָגן: וואָס איז די משׂא[א] פון גאָט? זאָלסטו זאָגן צו זיי: וואָס איז די משׂא?—אַז איך וועל אײַך פאַרוואַרפן, זאָגט גאָט. 34 און דער נביא, און דער כֹּהן, און

[א] אַ צווייטײַטיק וואָרט וואָס מיינט אי פאָרטראָג אָדער נבואה אי לאַסט.

לה יהוה ופקדתי על־האיש ההוא ועל־ביתו: כה תאמרו
איש על־רעהו ואיש אל־אחיו מה־ענה יהוה ומה־דבר
לו יהוה: ומשא יהוה לא תזכרו־עוד כי המשא יהיה לאיש
דברו והפכתם את־דברי אלהים חיים יהוה צבאות
לז אלהינו: כה תאמר אל־הנביא מה־ענך יהוה ומה־דבר
לח יהוה: ואם־משא יהוה תאמרו לכן כה אמר יהוה יען
אמרכם את־הדבר הזה משא יהוה ואשלח אליכם
לט לאמר לא תאמרו משא יהוה: לכן הנני ונשיתי אתכם
נשא ונטשתי אתכם ואת־העיר אשר נתתי לכם
מ ולאבותיכם מעל פני: ונתתי עליכם חרפת עולם וכלמות
עולם אשר לא תשכח:

כד

א הראני יהוה והנה שני דודאי תאנים מועדים לפני היכל
יהוה אחרי הגלות נבוכדראצר מלך־בבל את־יכניהו
בן־יהויקים מלך־יהודה ואת־שרי יהודה ואת־החרש
ב ואת־המסגר מירושלם ויבאם בבל: הדוד אחד תאנים
טבות מאד כתאני הבכרות והדוד אחד תאנים רעות
ג מאד אשר לא־תאכלנה מרע: ויאמר יהוה אלי
מה־אתה ראה ירמיהו ואמר תאנים התאנים הטבות
טבות מאד והרעות רעות מאד אשר לא־תאכלנה
ד מרע: ויהי דבר־יהוה אלי לאמר: כה־אמר
ה יהוה אלהי ישראל כתאנים הטבות האלה כן אכיר את־
גלות יהודה אשר שלחתי מן־המקום הזה ארץ כשדים
ו לטובה: ושמתי עיני עליהם לטובה והשבתים על־
הארץ הזאת ובניתים ולא אהרס ונטעתים ולא אתוש:
ז ונתתי להם לב לדעת אתי כי אני יהוה והיו־לי לעם
ואנכי אהיה להם לאלהים כי־ישבו אלי בכל־לבם:
ח וכתאנים הרעות אשר לא־תאכלנה מרע כי־

כד, א׳ ס״א יכניר

דאָס פאָלק, וואָס וועט זאָגן „די משׂא פון גאָט״, וועל איך זיך אָפּרעכענען מיט יענעם מענטשן און מיט זיין הויז. 35 אַזוי זאָלט איר זאָגן איטלעכער צו זיין חבר, און איטלעכער צו זיין ברודער: וואָס האָט גאָט געענטפערט? און: וואָס האָט גאָט גערעדט? 36 אָבער „משׂא פון גאָט״ זאָלט איר מער ניט דערמאָנען וואָרום אַ משׂא וועט ווערן פאַר איטלעכן זיין אייגן וואָרט, ווייל איר פאַרדרייט די ווערטער פון דעם לעבעדיקן גאָט, יהוה פון צבָאות אונדזער גאָט. 37 אַזוי זאָלסטו זאָגן צום נביא: וואָס האָט דיר גאָט געענטפערט? און: וואָס האָט גאָט גערעדט? 38 אָבער אַז איר זאָגט „די משׂא פון גאָט״—פאַרוואָר, אַזוי האָט גאָט געזאָגט: ווייל איר האָט געזאָגט דאָסדאָזיקע וואָרט „די משׂא פון גאָט״, ווען איך האָב געשיקט צו אייך, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט זאָגן „די משׂא פון גאָט״, 39 דרום זעט, איך וועל אייך רייסנדיק אויסרייסן, און וועל אַוועקוואַרפן אייך, און די שטאָט וואָס איך האָב געגעבן אייך און אייערע עלטערן, פון מיין פנים. 40 און איך וועל ברענגען אויף אייך אַן אייביקע חרפּה, און אַן אייביקע שאַנד, וואָס וועט ניט פאַרגעסן ווערן.

כד

1 גאָט האָט מיר געוויזן, ערשט צוויי קערב פייגן זיינען אַוועקגעשטעלט פאַר דעם טעמפּל פון גאָט; נאָכדעם ווי נבוכדרֶאצַר דער מלך פון בָבל האָט פאַרטריבן יכָניָהו דעם זון פון יהויָקימען, דעם מלך פון יהודה, און די האַרן פון יהודה, און די מיינסטערס און די שלעסערס, פון ירושָלַיִם, און זיי געבראַכט קיין בָבל. 2 איין קאָרב זייער גוטע פייגן, אַזוי ווי ערשטצייטיקע פייגן, און איין קאָרב זייער שלעכטע פייגן, וואָס קענען ניט געגעסן ווערן פאַר שלעכטקייט. 3 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: וואָס זעסטו יִרמיָהו? האָב איך געזאָגט: פייגן; די גוטע פייגן זיינען זייער גוטע, און די שלעכטע זיינען זייער שלעכטע, וואָס קענען ניט געגעסן ווערן פאַר שלעכטקייט.
4 איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

5 אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל:
אַזוי ווי דידאָזיקע גוטע פייגן
אַזוי וועל איך דערקענען צום גוטן די פאַרטריבענע
פון יהודה
וואָס איך האָב אַרויסגעשיקט פון דעמדאָזיקן אָרט,
אין לאַנד פון די כַּשׂדים.
6 און איך וועל טאָן מיין אויג אויף זיי צום גוטן,
און וועל זיי אומקערן אין דעמדאָזיקן לאַנד;
און איך וועל זיי אויפבויען, און ניט צעשטערן,
און איך וועל זיי איינפלאַנצן, און ניט אויסרייסן.
7 און איך וועל זיי געבן אַ האַרץ מיך צו קענען,
אַז איך בין יהוה,
און זיי וועלן מיר זיין צום פאָלק,
און איך וועל זיי זיין צום גאָט,
וואָרום זיי וועלן זיך אומקערן צו מיר מיט זייער גאַנצן
האַרצן.
8 און אַזוי ווי די שלעכטע פייגן,
וואָס קענען ניט געגעסן ווערן פאַר שלעכטקייט

כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה כֵּן אֶתֵּן אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־
שָׂרָיו וְאֵת ׀ שְׁאֵרִית יְרוּשָׁלַ͏ִם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת
ט וְהַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וּנְתַתִּים לְזַוֲעָה לְרָעָה לְכֹל
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְחֶרְפָּה וּלְמָשָׁל לִשְׁנִינָה וְלִקְלָלָה בְּכָל־
י הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־אַדִּיחֵם שָׁם׃ וְשִׁלַּחְתִּי בָם אֶת־הַחֶרֶב
אֶת־הָרָעָב וְאֶת־הַדָּבֶר עַד־תֻּמָּם מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי
לָהֶם וְלַאֲבוֹתֵיהֶם׃

כה

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה עַל־יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה בַּשָּׁנָה
הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה
ב הָרִאשֹׁנִית לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם לֵאמֹר׃
ג מִן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה
וְעַד ׀ הַיּוֹם הַזֶּה זֶה שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה הָיָה דְבַר־יְהוָה
ד אֵלָי וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם אַשְׁכֵּים וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם׃ וְשָׁלַח
יְהוָה אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדָיו הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא
ה שְׁמַעְתֶּם וְלֹא־הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנְכֶם לִשְׁמֹעַ׃ לֵאמֹר שׁוּבוּ־
נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיכֶם וּשְׁבוּ עַל־
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם
ו וְעַד־עוֹלָם׃ וְאַל־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם
וּלְהִשְׁתַּחֲוֺת לָהֶם וְלֹא־תַכְעִיסוּ אוֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְלֹא
ז אָרַע לָכֶם׃ וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי נְאֻם־יְהוָה לְמַעַן הַכְעִסוּנִי
ח בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם לְרַע לָכֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
ט יַעַן אֲשֶׁר לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֶת־דְּבָרָי׃ הִנְנִי שֹׁלֵחַ וְלָקַחְתִּי
אֶת־כָּל־מִשְׁפְּחוֹת צָפוֹן נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל עַבְדִּי וַהֲבִאֹתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְעַל־יֹשְׁבֶיהָ וְעַל
כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה סָבִיב וְהַחֲרַמְתִּים וְשַׂמְתִּים לְשַׁמָּה

כד, ט׳ לזעוה קרי   כה, ג׳ א במקום ה׳   כצ״ל בכתוב והקרי הכפיסי

–פאַרוואָר, אַזוי האָט גאָט געזאָגט–
אַזוי וועל איך מאַכן צדקִיָהו דעם מלך פון יהודה,
און זיינע האַרן, און דעם איבערבלייב פון ירושָלַיִם,
וואָס זיינען איבערגעבליבן אין דעמדאָזיקן לאַנד,
און די וואָס זיצן אין לאַנד מִצרַיִם.
9 און איך וועל זיי מאַכן פאַר אַ שוידער צום בייזן
ביי אַלע קיניגרייכן פון דער ערד;
פאַר אַ שאַנד און פאַר אַ שפּריכוואָרט,
פאַר אַ שפּאָט און פאַר אַ קללה,
אין אַלע ערטער וואָס איך וועל זיי פאַרשטויסן אַהין.
10 און איך וועל אָנשיקן אויף זיי די שווערד,
דעם הונגער, און די פעסט,
ביז זיי וועלן פאַרלענדט ווערן פון דער ערד
וואָס איך האָב געגעבן זיי און זייערע עלטערן.

כה

1 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו יִרמְיָהון אויף דעם גאַנצן פאָלק פון יהודה אין פירטן יאָר פון יהוֹיָקים דעם זון פון יאשִׁיָהון, דעם מלך פון יהודה–דאָס איז דאָס ערשטע יאָר פון נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָּבל–
2 וואָס יִרמְיָהו הנביא האָט גערעדט צו דעם גאַנצן פאָלק פון יהודה, און צו אַלע באַוווינער פון ירושָלַיִם, אַזוי צו זאָגן:
3 פון דרייצנטן יאָר פון יאשִׁיָהו דעם זון פון אָמונען, דעם מלך פון יהודה, און ביז אויף היינטיקן טאָג, שוין דריי און צוואַנציק יאָר איז דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, און איך האָב גערעדט צו אייך, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד גערעדט, און איר האָט ניט צוגעהערט. 4 און גאָט האָט צו אייך געשיקט אַלע זיינע קנעכט די נביאים, נאָכאַנאַנד און נאָכ־אַנאַנד געשיקט,–אָבער איר האָט ניט צוגעהערט און ניט צוגענייגט אייער אויער צו הערן–5 אַזוי צו זאָגן: קערט אייך אום פאָרט איטלעכער פון זיין שלעכטן וועג, און פון אייערע שלעכטע מעשים, און בלייבט זיצן אויף דער ערד וואָס גאָט האָט געגעבן אייך און אייערע עלטערן פון אייביק און ביז אייביק, 6 און איר זאָלט ניט גיין נאָך פרעמדע געטער זיי צו דינען, און זיך צו בוקן צו זיי, און איר זאָלט מיך ניט דערצערענען מיט דעם ווערק פון אייערע הענט, און איך וועל אייך ניט בייז טאָן. 7 אָבער איר האָט ניט צוגעהערט צו מיר, זאָגט גאָט, כדי מיך צו דערצערענען מיט דעם ווערק פון אייערע הענט, צו אייער אייגענער רעה.

8 דרום האָט גאָט פון צבָאות אַזוי געזאָגט:
ווייל איר האָט ניט צוגעהערט מיינע ווערטער,
9 אָט שיק איך און וועל נעמען אַלע משפחות פון צפון,
זאָגט גאָט,
און צו נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָבל, מיין קנעכט;
און איך וועל זיי ברענגען אויף דעמדאָזיקן לאַנד,
און אויף אירע באַוווינער,
און אויף אַלע דידאָזיקע פעלקער רונד אַרום,
און איך וועל זיי פאַרוויסטן,
און וועל זיי מאַכן פאַר אַ שרעק און פאַר אַ שמוצערונג,

וְלִשְׁרֵקָה וּלְחָרְבוֹת עוֹלָם׃ וְהַאֲבַדְתִּי מֵהֶם קוֹל שָׂשׂוֹן י
וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל רֵחַיִם וְאוֹר נֵר׃
יא וְהָיְתָה כָּל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה וְעָבְדוּ הַגּוֹיִם
יב הָאֵלֶּה אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה׃ וְהָיָה כִמְלֹאות
שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד עַל־מֶלֶךְ־בָּבֶל וְעַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־
יְהוָה אֶת־עֲוֺנָם וְעַל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתִּי אֹתוֹ לְשִׁמְמוֹת
יג עוֹלָם׃ וְהֵבֵאוֹתִי עַל־הָאָרֶץ הַהִיא אֶת־כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר־
דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ אֵת כָּל־הַכָּתוּב בַּסֵּפֶר הַזֶּה אֲשֶׁר־נִבָּא
יד יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃ כִּי עָבְדוּ־בָם גַּם־הֵמָּה גּוֹיִם רַבִּים
וּמְלָכִים גְּדוֹלִים וְשִׁלַּמְתִּי לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃
טו כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵלַי קַח אֶת־
כּוֹס הַיַּיִן הַחֵמָה הַזֹּאת מִיָּדִי וְהִשְׁקִיתָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־
טז הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם׃ וְשָׁתוּ וְהִתְגֹּעֲשׁוּ
יז וְהִתְהֹלָלוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ בֵּינֹתָם׃ וָאֶקַּח
אֶת־הַכּוֹס מִיַּד יְהוָה וָאַשְׁקֶה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי
יח יְהוָה אֲלֵיהֶם׃ אֶת־יְרוּשָׁלַםִ וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה וְאֶת־מְלָכֶיהָ
אֶת־שָׂרֶיהָ לָתֵת אֹתָם לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה לִשְׁרֵקָה וְלִקְלָלָה
יט כַּיּוֹם הַזֶּה׃ אֶת־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־
כ שָׂרָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ׃ וְאֵת כָּל־הָעֶרֶב וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ
הָעוּץ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־
כא עַזָּה וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֵת שְׁאֵרִית אַשְׁדּוֹד׃ אֶת־אֱדוֹם וְאֶת־
כב מוֹאָב וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי צֹר וְאֵת כָּל־מַלְכֵי
כג צִידוֹן וְאֵת מַלְכֵי הָאִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיָּם׃ אֶת־דְּדָן וְאֶת־
כד תֵּימָא וְאֶת־בּוּז וְאֵת כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי
כה עֲרָב וְאֵת כָּל־מַלְכֵי הָעֶרֶב הַשֹּׁכְנִים בַּמִּדְבָּר׃ וְאֵת ׀ כָּל־
מַלְכֵי זִמְרִי וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת כָּל־מַלְכֵי מָדָי׃
כו וְאֵת ׀ כָּל־מַלְכֵי הַצָּפוֹן הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים אִישׁ אֶל־

יא׳ כצ״ל יב׳ מלא ו׳ יג׳ והבאתי קרי

און פאַר אייביקע חורבות.
10 און איך וועל פאַרטיליקן פון זיי
דעם קָול פון לוסטיקייט און דעם קָול פון פרייד,
דעם קָול פון אַ חתן און דעם קָול פון אַ כלה,
דאָס געררויש פון אַ האַנטמיל,
און דעם שיין פון אַ ליכט.
11 און דאָסדאָזיקע גאַנצע לאַנד
וועט ווערן אַ חורבן און אַ וויסטעניש,
און דידאָזיקע פעלקער
וועלן דינען דעם מלך פון בָבל זיבעציק יאָר.

12 און עס וועט זיין, אַז די זיבעציק יאָר ווערן פול,
וועל איך זיך רעכענען מיט דעם מלך פון בָבל,
און מיט יענעם פאָלק, זאָגט גאָט, פאַר זייער זינד,
און מיט דעם לאַנד פון די כַשׂדים;
און איך וועל עס מאַכן פאַר אייביקע וויסטענישן.
13 און איך וועל ברענגען אויף יענעם לאַנד
אַלע מיינע ווערטער וואָס איך האָב גערעדט דערויף,
אַלץ וואָס שטייט געשריבן אין דעמדאָזיקן בוך,
וואָס יִרמיָהו האָט נביאות געזאָגט אויף אַלע
פעלקער.
14 וואָרום פיל פעלקער און גרויסע מלכים
וועלן אויך זיי פאַרקנעכטן;
און איך וועל זיי באַצאָלן לויט זייער טואונג
און לויט דעם ווערק פון זייערע הענט.

15 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל
צו מיר:
נעם דעמדאָזיקן כָוס מיט וויין פון גרימצאָרן, פון מיין האַנט,
און זאָלסט אים געבן טרינקען אַלע פעלקער
וואָס איך שיק דיך צו זיי.
16 און זיי וועלן טרינקען, און זיך וואַקלען, און משוגע ווערן,
פון וועגן דער שווערד וואָס איך שיק צווישן זיי.

17 און איך האָב גענומען דעם כָוס פון גאָטס האַנט, און האָב געגעבן טרינקען אַלע פעלקער וואָס גאָט האָט מיך צו
זיי געשיקט: 18 ירושָלַיִם, און די שטעט פון יהודה, אירע מלכים, און אירע האַרן, כדי זיי צו מאַכן פאַר אַ חורבן, פאַר אַ
שרעק, פאַר אַ שמוצערונג, און פאַר אַ קללה, אַזוי ווי היינטיקן טאָג; 19 פַרעה דעם מלך פון מִצרַיִם, און זיינע קנעכט,
און זיינע האַרן, און זיין גאַנצן פאָלק; 20 און אַלע געמישטע פעלקער, און אַלע מלכים פון לאַנד עוץ, און אַלע מלכים
פון לאַנד פּלִשתּים, און אַשקלון, און עַזָה, און עֶקרון, און דעם איבערבלייב פון אַשדוד; 21 אֱדום, און מואָב, און די
קינדער פון עַמון; 22 און אַלע מלכים פון צור, און אַלע מלכים פון צידון, און די מלכים פון דעם אינדזל וואָס אויף
יענער זייט ים; 23 דדָן, און תֵימאָ, און בוז, און אַלע וואָס מיט אָפּגעהאַקטע האָרעקן; 24 און אַלע מלכים פון עֲרָב, און
אַלע מלכים פון די געמישטע פעלקער, וואָס וווינען אין מדבר; 25 און אַלע מלכים פון זִמרי, און אַלע מלכים פון
עֵילָם, און אַלע מלכים פון מָדַי; 26 און אַלע מלכים פון צפון, די נאָענטע און די ווייטע, איינעם נאָכן אַנדערן,

און אַלע קיניגרייכן פון דער וועלט וואָס אויפן געזיכט פון
דער ערד.—[א] און דער מלך פון שֵשַך[ב] זאָל טרינקען נאָך
זיי. 27 און זאָלסט זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות,
דער גאָט פון ישׂראל;
טרינקט און ווערט שיכּור, און ברעכט,
און פאַלט און שטייט ניט אויף,
פון וועגן דער שווערד וואָס איך שיק צווישן
אַייך.
28 און עס וועט זיין, אַז זיי וועלן ניט וועלן נעמען
דעם כּוס פון דיין האַנט, צו טרינקען, זאָלסטו זאָגן צו
זיי:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
טרינקען מוזט איר טרינקען!
29 וואָרום זעט, מיט דער שטאָט
וואָס מיין נאָמען ווערט גערופן אויף איר,
הייב איך אָן בייז צו טאָן,
און איר זאָלט שוינען פאַרשוינט ווערן?
איר וועט ניט פאַרשוינט ווערן,
וואָרום איך רוף אַ שווערד
אויף אַלע באַוווינער פון דער ערד,
זאָגט גאָט פון צבָאות.

30 און דו זאָלסט נביאות זאָגן אויף זיי אַלע דידאָזיקע
ווערטער, און זאָגן צו זיי:
גאָט ברילט פון דער הייך,
און פון זיין הייליקער וווינונג לאָזט ער אַרויס זיין
קול:
ברילן ברילט ער איבער זיין פיטערפּלאַץ,
„הֵידָד!" ווי ווינטרעטער שרייט ער
אויף אַלע באַוווינער פון דער ערד.
31 דער ליאַרעם גרייכט ביז עק ערד,
וואָרום גאָט האָט אַ קריג מיט די פעלקער,
ער משפּט זיך מיט אַלע לייבער;
די רשעים, זיי גיט ער איבער צום שווערד,
זאָגט גאָט.

אֶחָיו וְאֵת כָּל־הַמַּמְלְכוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה
כז וּמֶלֶךְ שֵׁשַׁךְ יִשְׁתֶּה אַחֲרֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ וּקְיוּ וְנִפְלוּ וְלֹא
כח תָקוּמוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ בֵּינֵיכֶם׃ וְהָיָה כִּי
יְמָאֲנוּ לָקַחַת־הַכּוֹס מִיָּדְךָ לִשְׁתּוֹת וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה
כט אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שָׁתוֹ תִשְׁתּוּ׃ כִּי הִנֵּה בָעִיר אֲשֶׁר
נִקְרָא־שְׁמִי עָלֶיהָ אָנֹכִי מֵחֵל לְהָרַע וְאַתֶּם הִנָּקֵה תִנָּקוּ
לֹא תִנָּקוּ כִּי חֶרֶב אֲנִי קֹרֵא עַל־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם
ל יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאַתָּה תִּנָּבֵא אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם יְהוָה מִמָּרוֹם יִשְׁאָג וּמִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ
יִתֵּן קוֹלוֹ שָׁאֹג יִשְׁאַג עַל־נָוֵהוּ הֵידָד כְּדֹרְכִים יַעֲנֶה אֶל
לא כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ בָּא שָׁאוֹן עַד־קְצֵה הָאָרֶץ כִּי רִיב
לַיהוָה בַּגּוֹיִם נִשְׁפָּט הוּא לְכָל־בָּשָׂר הָרְשָׁעִים נְתָנָם לַחֶרֶב
לב נְאֻם־יְהוָה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנֵּה רָעָה יֹצֵאת
לג מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וְסַעַר גָּדוֹל יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃ וְהָיוּ חַלְלֵי
יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ לֹא
יִסָּפְדוּ וְלֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃
לד הֵילִילוּ הָרֹעִים וְזַעֲקוּ וְהִתְפַּלְּשׁוּ אַדִּירֵי הַצֹּאן כִּי־מָלְאוּ
לה יְמֵיכֶם לִטְבוֹחַ וּתְפוֹצוֹתִיכֶם וּנְפַלְתֶּם כִּכְלִי חֶמְדָּה׃ וְאָבַד
לו מָנוֹס מִן־הָרֹעִים וּפְלֵיטָה מֵאַדִּירֵי הַצֹּאן׃ קוֹל צַעֲקַת
הָרֹעִים וִילְלַת אַדִּירֵי הַצֹּאן כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־מַרְעִיתָם׃
לז לח וְנָדַמּוּ נְאוֹת הַשָּׁלוֹם מִפְּנֵי חֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ עָזַב כַּכְּפִיר
סֻכּוֹ כִּי־הָיְתָה אַרְצָם לְשַׁמָּה מִפְּנֵי חֲרוֹן הַיּוֹנָה וּמִפְּנֵי
חֲרוֹן אַפּוֹ׃

כו

א בְּרֵאשִׁית מַמְלְכוּת יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה
ב הַדָּבָר הַזֶּה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עֲמֹד

כה, כז׳ נא וקוו כתיב וקיו ק׳ ל׳ קמץ בז״ק לד׳ הפ׳ בחולם ובחירק הת׳

32 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
זע, אַן אומגליק גייט אַרויס
פון פאָלק צו פאָלק,
און אַ גרויסער שטורעם וועט זיך דערוועקן
אין די עקן פון דער ערד.
33 און די דערשלאָגענע פון גאָט וועלן זיין אין יענעם
טאָג
פון עק ערד ביז עק ערד;
זיי וועלן ניט באַקלאָגט, און ניט אַיינגעזאַמלט
און ניט באַגראָבן ווערן;
צו מיסט אויפן געזיכט פון דער ערד וועלן זיי זיין.
34 יאָמערט, איר פּאַסטוכער, און שרייט,
און קייקלט אַייך [אין שטויב], איר פירער פון די שאָף,
וואָרום אַייערע טעג זיינען פול צום שעכטן;
און איך וועל אַייך צעברעכן,
און איר וועט פאַלן ווי אַ כּלי אַ טייערע.
35 און קיין אַנטלויפונג וועט ניט זיין פאַר די פּאַסטוכער,
און קיין אַנטרינונג פאַר די פירער פון די שאָף.
36 אַ קָול פון געשריי פון די פּאַסטוכער,
און אַ יללה פון די פירער פון די שאָף!
וואָרום גאָט פאַרוויסט זייער פיטערונג.
37 און פאַרשניטן וועלן ווערן די פרידלעכע פיטער־
פּלעצער,
פון וועגן דעם גרימצאָרן פון גאָט.
38 ער האָט פאַרלאָזן ווי אַ יונגלייב זיין צודעק;
זייער לאַנד איז געוואָרן צו וויסט
פון וועגן דעם גרים פון דער פאַרטיליקערין[ג],
און פון וועגן דעם גרים פון זיין צאָרן.

כו [1] אין אָנהייב פון דער מלוכה פון יהויָקים דעם זון פון יאשִיָהון, דעם מלך פון יהודה, איז געווען דאָסדאָזיקע
וואָרט פון גאָט, אַזוי צו זאָגן: [2] אַזוי האָט גאָט געזאָגט: שטעל זיך אין הויף פון גאָטס הויז, און זאָלסט רעדן

[א] פאַרבינדט זיך מיט פסוק 15. [ב] ביינאָמען פון בָבל. [ג] ד. ה. פון דער שווערד וואָס פאַרטיליקט. זע מו, 16.

בַּחֲצַר בֵּית־יְהוָה וְדִבַּרְתָּ עַל־כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבָּאִים
לְהִשְׁתַּחֲוֺת בֵּית־יְהוָה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְדַבֵּר
אֲלֵיהֶם אַל־תִּגְרַע דָּבָר׃ אוּלַי יִשְׁמְעוּ וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ ג
הָרָעָה וְנִחַמְתִּי אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם
מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה ד
אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם׃
לִשְׁמֹעַ עַל־דִּבְרֵי עֲבָדַי הַנְּבִאִים אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אֲלֵיכֶם ה
וְהַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם׃ וְנָתַתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה ו
כְּשִׁלֹה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאתָה אֶתֵּן לִקְלָלָה לְכֹל גּוֹיֵ הָאָרֶץ׃
וַיִּשְׁמְעוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים וְכָל־הָעָם אֶת־יִרְמְיָהוּ ז
מְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבֵית יְהוָה׃ וַיְהִי ׀ כְּכַלּוֹת ח
יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לְדַבֵּר אֶל־כָּל־
הָעָם וַיִּתְפְּשׂוּ אֹתוֹ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר
מוֹת תָּמוּת׃ מַדּוּעַ נִבֵּיתָ בְשֵׁם־יְהוָה לֵאמֹר כְּשִׁלוֹ יִהְיֶה ט
הַבַּיִת הַזֶּה וְהָעִיר הַזֹּאת תֶּחֱרַב מֵאֵין יוֹשֵׁב וַיִּקָּהֵל כָּל־
הָעָם אֶל־יִרְמְיָהוּ בְּבֵית יְהוָה׃ וַיִּשְׁמְעוּ ׀ שָׂרֵי יְהוּדָה אֵת י
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּעֲלוּ מִבֵּית־הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ
בְּפֶתַח שַׁעַר־יְהוָה הֶחָדָשׁ׃ וַיֹּאמְרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים יא
אֶל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר מִשְׁפַּט־מָוֶת לָאִישׁ הַזֶּה
כִּי נִבָּא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם בְּאָזְנֵיכֶם׃
וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר יְהוָה יב
שְׁלָחַנִי לְהִנָּבֵא אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֵת כָּל־
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם׃ וְעַתָּה הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם יג
וְשִׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיִנָּחֵם יְהוָה אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר
דִּבֶּר עֲלֵיכֶם׃ וַאֲנִי הִנְנִי בְיֶדְכֶם עֲשׂוּ־לִי כַּטּוֹב וְכַיָּשָׁר יד
בְּעֵינֵיכֶם׃ אַךְ ׀ יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי אִם־מְמִתִים אַתֶּם אֹתִי כִּי־ טו
דָם נָקִי אַתֶּם נֹתְנִים עֲלֵיכֶם וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְאֶל־יֹשְׁבֶיהָ

ו׳ יתיר ה   חסר י   ט׳ כצל

צו אַלע שטעט פון יהודה וואָס קומען זיך בוקן אין הויז פון גאָט, אַלע ווערטער וואָס איך האָב דיר באַפוילן צו רעדן צו זיי; זאָלסט ניט מינערן אַ וואָרט. [3] אפשר וועלן זיי הערן, און זיי וועלן זיך אומקערן איטלעכער פון זיין שלעכטן וועג, און איך וועל חרטה האָבן אויף דעם בייז וואָס איך טראַכט זיי צו טאָן, פון וועגן זייערע שלעכטע מעשים. [4] און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אויב איר וועט ניט צוהערן צו מיר, צו גיין אין מיין תּורה וואָס איך האָב געלייגט פאַר אייך, [5] צוצוהערן צו די ווער־טער פון מיינע קנעכט די נביאים, וואָס איך שיק צו אייך, און שיק נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד, און איר האָט ניט צו־געהערט, [6] וועל איך מאַכן דאָסדאָזיקע הויז אַזוי ווי שילוֹ, און דידאָזיקע שטאָט וועל איך מאַכן פאַר אַ קללה ביי אַלע פעלקער פון דער ערד.

[7] און די כּהנים און די נביאים און דאָס גאַנצע פאָלק האָבן געהערט יִרמיָהון רעדן דידאָזיקע ווערטער אין הויז פון גאָט. [8] און עס איז געווען, ווי יִרמיָהו האָט געענדיקט רעדן אַלץ וואָס גאָט האָט אים באַפוילן צו רעדן צום גאַנצן פאָלק, אַזוי האָבן די כּהנים און די נביאים און דאָס גאַנצע פאָלק אים אָנגעכאַפּט, אַזוי צו זאָגן: שטאַרבן מוזטו שטאַרבן! [9] אַלמאַי האָסטו נביאות געזאָגט אין נאָמען פון גאָט, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי שילוֹ וועט ווערן דאָסדאָזיקע הויז, און דידאָזיקע שטאָט וועט זיין וויסט אָן אַ באַוווינער? און דאָס גאַנצע פאָלק האָט זיך איינגעזאַמלט קעגן יִרמיָהון אין הויז פון גאָט.

[10] און די האַרן פון יהודה האָבן געהערט דידאָזיקע ווערטער, און זיי זיינען אַרויפגעקומען פון דעם מלכס הויז אין הויז פון גאָט, און האָבן זיך געזעצט אין איינגאַנג פון דעם נייעם טויער פון גאָט. [11] און די כּהנים און די נביאים האָבן געזאָגט צו די האַרן און צום גאַנצן פאָלק, אַזוי צו זאָגן: טויטשטראָף קומט דעמדאָזיקן מאַן, ווייל ער האָט נביאות געזאָגט אויף דערדאָזיקער שטאָט, אַזוי ווי איר האָט געהערט מיט אייערע אויערן. [12] האָט יִרמיָהו געזאָגט צו אַלע האַרן און צום גאַנצן פאָלק, אַזוי צו זאָגן: גאָט האָט מיך געשיקט נביאות צו זאָגן אויף דעמדאָזיקן הויז און אויף דערדאָ־זיקער שטאָט אַלע ווערטער וואָס איר האָט געהערט. [13] און אַצונד בעסערט אייערע וועגן און אייערע מעשים, און הערט צו דעם קָול פון יהוה אייער גאָט, און יהוה וועט חרטה האָבן אויף דעם בייז וואָס ער האָט אָנגעזאָגט אויף אייך. [14] און איך, אָט בין איך אין אייערע הענט, טוט מיט מיר אַזוי ווי עס איז וווּל און ווי עס איז רעכטפאַרטיק אין אייערע אויגן. [15] אָבער וויסן זאָלט איר וויסן זיין, אַז אויב איר טייט מיך, ברענגט איר אומשולדיק בלוט אויף אייך, און אויף

דערדאָזיקער שטאָט, און אויף אירע באַוווינער, וואָרום גאָט האָט מיך באמת געשיקט צו אײַך, צו רעדן אין אײַערע אויערן אַלע דידאָזיקע ווערטער.

[16] האָבן די האַרן און דאָס גאַנצע פאָלק געזאָגט צו די כּהנים און צו די נביאים: דעמדאָזיקן מאַן קומט ניט טויטשטראָף, וואָרום אין נאָמען פון יהוה אונדזער גאָט האָט ער גערעדט צו אונדז. [17] און מענער פון די עלטסטע פון לאַנד זײַנען אויפגעשטאַנען, און האָבן געזאָגט צו דער גאַנצער אײַנזאַמלונג פון פאָלק, אַזוי צו זאָגן: [18] מיכָה פון מוֹרֶשֶת פלעגט נביאות זאָגן אין די טעג פון חִזקִיָהו דעם מלך פון יהודה, און האָט געזאָגט צום גאַנצן פאָלק פון יהודה אַזוי צו זאָגן:

אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:

צִיוֹן וועט ווי אַ פעלד צעאַקערט ווערן,

און ירושָלַיִם וועט הויפנס ווערן,

און דער באַרג פון [גאָטס] הויז צו וואַלדיקע הייכן.

[19] האָבן אים דען טייטן געטייט חִזקִיָהו דער מלך פון יהודה און גאַנץ יהודה? פאַרוואָר, ער האָט מוֹרא געהאַט פאַר גאָט, און ער האָט געבעטן בײַ גאָט, און גאָט האָט חרטה געהאַט אויף דעם בייז וואָס ער האָט אָנגעזאָגט אויף זיי; און מיר טוען זיך אַליין אַ גרויס בייז.

[20] און נאָך אַ מאַן פלעגט נביאות זאָגן אין נאָמען פון גאָט, אוּרִיָהו דער זון פון שמַעיָהון, פון קִריַת־יעָרים; און ער האָט נביאות געזאָגט אויף דערדאָזיקער שטאָט און אויף דעמדאָזיקן לאַנד, אַזוי ווי אַלע ווערטער פון יִרמִיָהון. [21] און דער מלך יהוֹיָקים, און אַלע זײַנע גיבּוֹרים, און אַלע האַרן, האָבן געהערט זײַנע ווערטער, און דער מלך האָט אים געזוכט צו טייטן; אָבער אוּרִיָהו האָט געהערט דערפון, און ער האָט מוֹרא געקריגן, און איז אַנטלאָפן און געקומען קיין מִצרַיִם. [22] האָט דער מלך יהוֹיָקים געשיקט מענטשן קיין מִצרַיִם, אֶלנָתָן דעם זון פון עַכבּוֹרן, און נאָך מענטשן מיט אים, קיין מִצרַיִם. [23] און זיי האָבן אַרויסגעצויגן אוּרִיָהון פון מִצרַיִם, און האָבן אים געבראַכט צום מלך יהוֹיָקים, און ער האָט אים דערשלאָגן מיטן שווערד, און אַוועקגעוואָרפן זײַן טויטן לײַב צווישן די קברים פון די קינדער פון פאָלק. [24] אָבער די האַנט פון אַחִיקָם דעם זון פון שָפָנען איז געווען מיט יִרמִיָהון, אַז מע זאָל אים ניט געבן אין דער האַנט פון פאָלק אים צו טייטן.

כִּי בֶאֱמֶת שְׁלָחַנִי יְהוָה עֲלֵיכֶם לְדַבֵּר בְּאָזְנֵיכֶם אֵת כָּל־
טז הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם אֶל־הַכֹּהֲנִים
וְאֶל־הַנְּבִיאִים אֵין־לָאִישׁ הַזֶּה מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי בְּשֵׁם יְהוָה
יז אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ׃ וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ
יח אֶל־כָּל־קְהַל הָעָם לֵאמֹר׃ מִיכָיה הַמּוֹרַשְׁתִּי הָיָה נִבָּא
בִּימֵי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־עַם יְהוּדָה לֵאמֹר
כֹּה־אָמַר ׀ יְהוָה צְבָאוֹת צִיּוֹן שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַיִם עִיִּים
יט תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת יָעַר׃ הֶהָמֵת הֱמִתֻהוּ חִזְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה הֲלֹא יָרֵא אֶת־יְהוָה וַיְחַל אֶת־
פְּנֵי יְהוָה וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר עֲלֵיהֶם
כ וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה עַל־נַפְשׁוֹתֵינוּ׃ וְגַם־אִישׁ הָיָה
מִתְנַבֵּא בְּשֵׁם יְהוָה אוּרִיָּהוּ בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ מִקִּרְיַת הַיְּעָרִים
וַיִּנָּבֵא עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כְּכֹל דִּבְרֵי
כא יִרְמְיָהוּ׃ וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים וְכָל־גִּבּוֹרָיו וְכָל־הַשָּׂרִים
אֶת־דְּבָרָיו וַיְבַקֵּשׁ הַמֶּלֶךְ הֲמִיתוֹ וַיִּשְׁמַע אוּרִיָּהוּ וַיִּרָא
כב וַיִּבְרַח וַיָּבֹא מִצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים אֲנָשִׁים
מִצְרָיִם אֵת אֶלְנָתָן בֶּן־עַכְבּוֹר וַאֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־מִצְרָיִם׃
כג וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אוּרִיָּהוּ מִמִּצְרַיִם וַיְבִאֻהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים
כד וַיַּכֵּהוּ בֶּחָרֶב וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־נִבְלָתוֹ אֶל־קִבְרֵי בְּנֵי הָעָם׃ אַךְ
יַד אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן הָיְתָה אֶת־יִרְמְיָהוּ לְבִלְתִּי תֵּת־אֹתוֹ
בְיַד־הָעָם לַהֲמִיתוֹ׃

כז

א בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת יְהוֹיָקִם בֶּן־יֹאושִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה
ב הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֵלַי עֲשֵׂה לְךָ מוֹסֵרוֹת וּמֹטוֹת וּנְתַתָּם עַל־צַוָּארֶךָ׃
ג וְשִׁלַּחְתָּם אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם וְאֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב וְאֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי
עַמּוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ צֹר וְאֶל־מֶלֶךְ צִידוֹן בְּיַד מַלְאָכִים הַבָּאִים

כו, יח׳ מיכה קרי   כז, א׳ מלא ו׳

כז [1] אין אָנהייב פון דער מלוכה פון יהוֹיָקים דעם זון פון יאשִיָהון, דעם מלך פון יהודה, איז געווען דאָסדאָזיקע וואָרט צו יִרמִיָהן פון גאָט, אַזוי צו זאָגן: [2] אַזוי האָט געזאָגט גאָט צו מיר: מאַך דיר בינדשטריק און יאָכשטאַנגען, און זאָלסט זיי אָנטאָן אויף דײַן האַלדז. [3] און זאָלסט זיי שיקן צו דעם מלך פון אֶדום, און צו דעם מלך פון מוֹאָב, און צו דעם מלך פון די קינדער פון עַמון, און צו דעם מלך פון צוֹר, און צו דעם מלך פון צידון, דורך דער האַנט פון די שלוחים

יְרוּשָׁלִַם אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וְצִוִּיתָ אֹתָם אֶל־
ד אֲדֹנֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה
ה תֹאמְרוּ אֶל־אֲדֹנֵיכֶם׃ אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶת־הָאָרֶץ אֶת־הָאָדָם
וְאֶת־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ בְּכֹחִי הַגָּדוֹל וּבִזְרוֹעִי
ו הַנְּטוּיָה וּנְתַתִּיהָ לַאֲשֶׁר יָשַׁר בְּעֵינָי׃ וְעַתָּה אָנֹכִי נָתַתִּי
אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה בְּיַד נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
ז עַבְדִּי וְגַם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ לְעָבְדוֹ׃ וְעָבְדוּ אֹתוֹ
כָּל־הַגּוֹיִם וְאֶת־בְּנוֹ וְאֶת־בֶּן־בְּנוֹ עַד בֹּא־עֵת אַרְצוֹ גַּם־
ח הוּא וְעָבְדוּ בוֹ גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדֹלִים׃ וְהָיָה הַגּוֹי
וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּ אֹתוֹ אֶת־נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל וְאֵת אֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ בָּבֶל
בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר אֶפְקֹד עַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
ט עַד־תֻּמִּי אֹתָם בְּיָדוֹ׃ וְאַתֶּם אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־נְבִיאֵיכֶם
וְאֶל־קֹסְמֵיכֶם וְאֶל חֲלֹמֹתֵיכֶם וְאֶל־עֹנְנֵיכֶם וְאֶל־כַּשָּׁפֵיכֶם
אֲשֶׁר־הֵם אֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ
י בָּבֶל׃ כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם לְמַעַן הַרְחִיק אֶתְכֶם
יא מֵעַל אַדְמַתְכֶם וְהִדַּחְתִּי אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם׃ וְהַגּוֹי אֲשֶׁר
יָבִיא אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ־בָּבֶל וַעֲבָדוֹ וְהִנַּחְתִּיו עַל־
יב אַדְמָתוֹ נְאֻם־יְהוָה וַעֲבָדָהּ וְיָשַׁב בָּהּ׃ וְאֶל־צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־
יְהוּדָה דִּבַּרְתִּי כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר הָבִיאוּ אֶת־
יג צַוְּארֵיכֶם בְּעֹל ׀ מֶלֶךְ בָּבֶל וְעִבְדוּ אֹתוֹ וְעַמּוֹ וִחְיוּ׃ לָמָּה
תָמוּתוּ אַתָּה וְעַמֶּךָ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יד יְהוָה אֶל־הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹד אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וְאַל־
תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הָאֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא
טו תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם׃ כִּי לֹא
שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה וְהֵם נִבְּאִים בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר לְמַעַן
הַדִּיחִי אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם אַתֶּם וְהַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים לָכֶם׃
טז וְאֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־כָּל־הָעָם הַזֶּה דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר כֹּה אָמַר

וואָס קומען קיין ירושלַיִם צו צדקִיָהו דעם מלך פֿון יהודה. [4] און זאָלסט זיי באַפֿעלן פֿאַר זייערע האַרן, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו אײַערע האַרן: [5] איך האָב געמאַכט די ערד, די מענטשן און די בהמות וואָס אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד, מיט מײַן גרויס שטאַרקייט, און מיט מײַן אויס־געשטרעקטן אָרעם; און איך גיב עס צו דעם וואָס איז וויל־געפֿעלן אין מײַנע אויגן. [6] און אַצונד האָב איך געגעבן אַלע די־דאָזיקע לענדער אין דער האַנט פֿון נבוּכַדנֶצַר דעם מלך פֿון בָבֶל, מײַן קנעכט, און אויך די חיה פֿון פֿעלד האָב איך אים געגעבן אים צו דינען. [7] און אַלע פֿעלקער וועלן דינען אים, און זײַן זון, און זײַן זונס זון, ביז עס קומט די צײַט אויך פֿון זײַן לאַנד, און פֿיל פֿעלקער און גרויסע מלכים וועלן אים פֿאַרקנעכטן. [8] און עס וועט זײַן, דאָס פֿאָלק און דאָס קיניגרײַך וואָס וועט אים, נבוּכַדנֶצַר דעם מלך פֿון בָבֶל, ניט דינען, און וואָס וועט ניט אַרײַנטאָן זײַן האַלדז אין דעם יאָך פֿון דעם מלך פֿון בָבֶל, וועל איך מיט שווערד און מיט הונגער און מיט פּעסט זיך אָפּרעכענען מיט יענעם פֿאָלק, זאָגט גאָט, ביז איך טו זיי פֿאַרלענדן דורך זײַן האַנט. [9] און איר זאָלט ניט צו־הערן צו אײַערע נביאים, און צו אײַערע וואָרזאָגער, און צו אײַערע חלומות, און צו אײַערע צײַכנזעער, און צו אײַערע מכשפֿים, וואָס זאָגן אײַך, אַזוי צו זאָגן: איר וועט ניט דינען דעם מלך פֿון בָבֶל. [10] וואָרום ליגן זאָגן זיי אײַך נביאות, כּדי אײַך צו דערווײַטערן פֿון אײַער ערד, און כּדי איך זאָל אײַך פֿאַרשטויסן, און איר זאָלט אונטערגיין. [11] אָבער דאָס פֿאָלק וואָס וועט אַרײַנברענגען זײַן האַלדז אין דעם יאָך פֿון דעם מלך פֿון בָבֶל, און וועט אים דינען, וועל איך אים לאָזן אויף זײַן ערד, זאָגט גאָט, און ער וועט זי באַאַרבעטן, און זיצן אויף איר.

[12] אויך צו צדקִיָה דעם מלך פֿון יהודה האָב איך גערעדט אַזוי ווי אַלע די־דאָזיקע ווערטער, אַזוי צו זאָגן: ברענגט אַרײַן אײַער האַלדז אין דעם יאָך פֿון דעם מלך פֿון בָבֶל, און דינט אים און זײַן פֿאָלק, און בלײַבט לעבן. [13] נאָך וואָס זאָלט איר שטאַרבן, דו און דײַן פֿאָלק, פֿון שווערד, פֿון הונגער, און פֿון פּעסט, אַזוי ווי גאָט האָט אָנגעזאָגט אויף דעם פֿאָלק וואָס וועט ניט דינען דעם מלך פֿון בָבֶל? [14] און איר זאָלט ניט צוהערן צו די ווערטער פֿון די נביאים וואָס זאָגן צו אײַך, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט דינען דעם מלך פֿון בָבֶל; וואָרום ליגן זאָגן זיי אײַך נביאות. [15] וואָרום איך האָב זיי ניט געשיקט, זאָגט גאָט, און זיי זאָגן נביאות אין מײַן נאָמען אויף ליגן, כּדי איך זאָל אײַך פֿאַרשטויסן, און אי איר זאָלט אונטערגיין, אי די נביאים וואָס זאָגן אײַך נביאות.

[16] און צו די כֹּהנים און צו דעמדאָזיקן גאַנצן פֿאָלק האָב איך גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איר

זאָלט ניט צוהערן צו די ווערטער פון אײַערע נביאים וואָס
זאָגן אײַך נביאות, אַזוי צו זאָגן: אָט וועלן די כּלים פון גאָטס
הויז אַצונד אין גיכן אומגעקערט ווערן פון בָּבל; וואָרום
ליגן זאָגן זיי אײַך נביאות. 17 איר זאָלט ניט צוהערן צו זיי;
דינט דעם מלך פון בָּבל, און בלייבט לעבן; נאָך וואָס זאָל
דידאָזיקע שטאָט ווערן אַ וויסטעניש? 18 און אויב זיי זײַנען
נביאים, און אויב דאָס וואָרט פון גאָט איז בײַ זיי, זאָלן זיי
אַקאָרשט בעטן בײַ גאָט פון צבָאות, אַז די כּלים וואָס זײַנען
נאָך געבליבן אין הויז פון גאָט, און אין הויז פון דעם מלך
פון יהודה, און אין ירושָלַיִם, זאָלן ניט אָנקומען קיין בָּבל.
19 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות אויף די זײַלן,
און אויף דעם ים[א], און אויף די געשטעלן, און אויף דעם
רעשט כּלים, וואָס זײַנען געבליבן אין דערדאָזיקער
שטאָט, 20 די וואָס נבוּכַדנֶצַר דער מלך פון בָּבל האָט זיי
ניט צוגענומען, ווען ער האָט פאַרטריבן יכָניָה דעם זון פון
יהוֹיָקימען, דעם מלך פון יהודה, פון ירושָלַיִם קיין בָּבל,
מיט אַלע אַדללײַט פון יהודה און ירושָלַיִם; 21 פאַרוואָר,
אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות, דער גאָט פון ישׂראל,
אויף די כּלים וואָס זײַנען געבליבן אין הויז פון גאָט, און אין
הויז פון דעם מלך פון יהודה, און אין ירושָלַיִם: 22 קיין
בָּבל וועלן זיי געבראַכט ווערן, און דאָרטן וועלן זיי זײַן, ביז
דעם טאָג וואָס איך טו זיך דערמאָנען אָן זיי, זאָגט גאָט, און
וועל זיי אויפברענגען און זיי אומקערן צו דעמדאָזיקן אָרט.

יְהוָה אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי נְבִיאֵיכֶם הַנִּבְּאִים לָכֶם לֵאמֹר
הִנֵּה כְלֵי בֵית־יְהוָה מוּשָׁבִים מִבָּבֶלָה עַתָּה מְהֵרָה כִּי שֶׁקֶר
יז הֵמָּה נִבְּאִים לָכֶם׃ אַל־תִּשְׁמְעוּ אֲלֵיהֶם עִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ
יח בָּבֶל וִחְיוּ לָמָּה תִהְיֶה הָעִיר הַזֹּאת חָרְבָּה׃ וְאִם־נְבִאִים
הֵם וְאִם־יֵשׁ דְּבַר־יְהוָה אִתָּם יִפְגְּעוּ־נָא בַיהוָה צְבָאוֹת
לְבִלְתִּי־בֹאוּ הַכֵּלִים ׀ הַנּוֹתָרִים בְּבֵית־יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ
יט יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֶל־הָעַמֻּדִים וְעַל־הַיָּם וְעַל־הַמְּכֹנוֹת וְעַל יֶתֶר הַכֵּלִים
כ הַנּוֹתָרִים בָּעִיר הַזֹּאת׃ אֲשֶׁר לֹא־לְקָחָם נְבוּכַדְנֶאצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל בַּגְלוֹתוֹ אֶת־יְכוֹנְיָה בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה
מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה וְאֵת כָּל־חֹרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃
כא כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הַכֵּלִים
כב הַנּוֹתָרִים בֵּית יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ בָּבֶלָה
יוּבָאוּ וְשָׁמָּה יִהְיוּ עַד יוֹם פָּקְדִי אֹתָם נְאֻם־יְהוָה וְהַעֲלִיתִים
וַהֲשִׁיבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃

כח

א וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַהִיא בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־
יְהוּדָה בִּשְׁנַת הָרְבִעִית בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי חֲנַנְיָה
בֶן־עַזּוּר הַנָּבִיא אֲשֶׁר מִגִּבְעוֹן בְּבֵית יְהוָה לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים
ב וְכָל־הָעָם לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
ג לֵאמֹר שָׁבַרְתִּי אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ בְּעוֹד ׀ שְׁנָתַיִם יָמִים
אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר
לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם
ד בָּבֶל׃ וְאֶת־יְכָנְיָה בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־כָּל־גָּלוּת
יְהוּדָה הַבָּאִים בָּבֶלָה אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־
ה יְהוָה כִּי אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה
הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים וּלְעֵינֵי כָּל־הָעָם

כז, כ׳ יכניה ק׳   כח, א׳ בשנת קרי

כח

1 און עס איז געווען אין יענעם יאָר, אין אָנהייב פון דער מלוכה פון צדקִיָה דעם מלך פון יהודה, אין פירטן
יאָר, אין פינפטן חודש, האָט צו מיר געזאָגט חֲנַנְיָה דער זון פון עַזור דעם נביא וואָס פון גִבעון, אין הויז
פון גאָט פאַר די אויגן פון די כֹּהנים און פון גאַנצן פאָלק, אַזוי צו זאָגן: 2 אַזוי האָט גערעדט יהוה פון צבָאות, דער גאָט
פון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: איך האָב צעבראָכן דעם יאָך פון דעם מלך פון בָּבל. 3 אין נאָך צוויי יאָר צײַט קער איך אום
צו דעמדאָזיקן אָרט אַלע כּלים פון גאָטס הויז, וואָס נבוּכַדנֶצַר דער מלך פון בָּבל האָט אַוועקגענומען פון דעמדאָזיקן
אָרט, און זיי געבראַכט קיין בָּבל; 4 און יכָניָה דעם זון פון יהוֹיָקימען, דעם מלך פון יהודה, און אַלע פאַרטריבענע פון
יהודה, וואָס זײַנען געקומען קיין בָּבל, קער איך אום צו דעמדאָזיקן אָרט, זאָגט גאָט; וואָרום איך וועל צעברעכן דעם
יאָך פון דעם מלך פון בָּבל.

5 האָט ירמיָה הנביא געזאָגט צו חֲנַנְיָה דעם נביא פאַר די אויגן פון די כֹּהנים, און פאַר די אויגן פון דעם גאַנצן פאָלק,

[א] זע מלכים א׳ ז, 23.

הַמְּעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא אָמֵן כֵּן ו
יַעֲשֶׂה יְהוָה יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר נִבֵּאתָ לְהָשִׁיב
כְּלֵי בֵית־יְהוָה וְכָל־הַגּוֹלָה מִבָּבֶל אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ אַךְ ז
שְׁמַע־נָא הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר בְּאָזְנֶיךָ וּבְאָזְנֵי
כָּל־הָעָם׃ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנַי וּלְפָנֶיךָ מִן־הָעוֹלָם ח
וַיִּנָּבְאוּ אֶל־אֲרָצוֹת רַבּוֹת וְעַל־מַמְלָכוֹת גְּדֹלוֹת לְמִלְחָמָה
וּלְרָעָה וּלְדָבֶר׃ הַנָּבִיא אֲשֶׁר יִנָּבֵא לְשָׁלוֹם בְּבֹא דְּבַר ט
הַנָּבִיא יִוָּדַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר־שְׁלָחוֹ יְהוָה בֶּאֱמֶת׃ וַיִּקַּח חֲנַנְיָה י
הַנָּבִיא אֶת־הַמּוֹטָה מֵעַל צַוַּאר יִרְמְיָה הַנָּבִיא וַיִּשְׁבְּרֵהוּ׃
וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה כָּכָה יא
אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל ׀ נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעוֹד שְׁנָתַיִם
יָמִים מֵעַל צַוַּאר כָּל־הַגּוֹיִם וַיֵּלֶךְ יִרְמְיָה הַנָּבִיא לְדַרְכּוֹ׃
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָה אַחֲרֵי שְׁבוֹר חֲנַנְיָה יב
הַנָּבִיא אֶת־הַמּוֹטָה מֵעַל צַוַּאר יִרְמְיָה הַנָּבִיא לֵאמֹר׃
הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חֲנַנְיָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה מוֹטֹת עֵץ יג
שָׁבָרְתָּ וְעָשִׂיתָ תַחְתֵּיהֶן מֹטוֹת בַּרְזֶל׃ כִּי כֹה־אָמַר יְהוָה יד
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹל בַּרְזֶל נָתַתִּי עַל־צַוַּאר ׀ כָּל־
הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לַעֲבֹד אֶת־נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וַעֲבָדֻהוּ
וְגַם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא טו
אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא שְׁמַע־נָא חֲנַנְיָה לֹא־שְׁלָחֲךָ יְהוָה וְאַתָּה
הִבְטַחְתָּ אֶת־הָעָם הַזֶּה עַל־שָׁקֶר׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה טז
הִנְנִי מְשַׁלֵּחֲךָ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה הַשָּׁנָה אַתָּה מֵת כִּי־
סָרָה דִבַּרְתָּ אֶל־יְהוָה׃ וַיָּמָת חֲנַנְיָה הַנָּבִיא בַּשָּׁנָה הַהִיא יז
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃

כט

וְאֵלֶּה דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח יִרְמְיָה הַנָּבִיא מִירוּשָׁלָם א
אֶל־יֶתֶר זִקְנֵי הַגּוֹלָה וְאֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים וְאֶל־

כח, ח׳ כ״א קל׳ יא׳ חצי הספר בפסוקים

וואָס זיינען געשטאַנען אין הויז פון גאָט–[6] האָט יִרמְיָה הנביא געזאָגט: אָמן! זאָל גאָט טאָן אַזוי! זאָל גאָט מקיים זיין דיינע ווערטער וואָס דו האָסט נביאות געזאָגט, אומצוקערן די כלים פון גאָטס הויז, און אַלע פאַרטריבענע, פון בָּבל צו דעמדאָזיקן אָרט. [7] אָבער הער אַקאָרשט דאָסדאָזיקע וואָרט, וואָס איך רעד אין דיינע אויערן, און אין די אויערן פון גאַנצן פאָלק: [8] די נביאים וואָס זיינען געווען פאַר מיר און פאַר דיר פון אייביק אָן, האָבן נביאות געזאָגט איבער פיל לענדער, און איבער גרויסע מלוכות, אויף מלחמה, און אויף אומגליק, און אויף פעסט. [9] דער נביא וואָס זאָגט נביאות אויף שלום, איז, ערשט אַז דאָס וואָרט פון דעם נביא קומט אָן, ווערט דער נביא דערקענט, אַז גאָט האָט אים מיט אַן אמת געשיקט.

[10] האָט חֲנַנְיָה דער נביא אַראָפּגענומען דעם יאָך־שטאַנג פון יִרמְיָה הנביאס האַלדז, און האָט אים צעבראָכן. [11] און חֲנַנְיָה האָט געזאָגט פאַר די אויגן פון גאַנצן פאָלק, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אַזוי וועל איך צעברעכן דעם יאָך פון נבוכַדנֶצַר דעם מלך פון בָּבל, אין נאָך צוויי יאָר צייט, פון דעם האַלדז פון אַלע פעלקער.–און יִרמְיָה הנביא איז געגאַנגען אויף זיין וועג.

[12] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יִרמְיָהן, נאָכדעם ווי חֲנַנְיָה דער נביא האָט צעבראָכן דעם יאָך־שטאַנג פון יִרמְיָה הנביאס האַלדז, אַזוי צו זאָגן: [13] גיי, און זאָלסט זאָגן צו חֲנַנְיָהן, אַזוי צו זאָגן:

אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
הילצערנע שטאַנגען האָסטו צעבראָכן,
און וועסט מאַכן אָנשטאָט זיי אַייזערנע שטאַנגען.
[14] וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת,
דער גאָט פון ישׂראל:
אַן אַייזערנעם יאָך האָב איך געגעבן
אויפן האַלדז פון אַלע דידאָזיקע פעלקער,
צו דינען נבוכַדנֶצַר דעם מלך פון בָּבל,
און זיי וועלן אים דינען;
און אַפילו די חיה פון פעלד האָב איך אים געגעבן.

[15] און יִרמְיָה הנביא האָט געזאָגט צו חֲנַנְיָה דעם נביא: הער אַקאָרשט, חֲנַנְיָה, גאָט האָט דיך ניט געשיקט, און דו האָסט פאַרזיכערט דאָסדאָזיקע פאָלק אויף ליגן. [16] דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: זע, איך שיק דיך אַוועק פון גערזיכט פון דער ערד; הייַיאָר וועסטו שטאַרבן, ווייל אָפּקערונג האָסטו גערעדט קעגן גאָט.–[17] און חֲנַנְיָה דער נביא איז געשטאָרבן אין יענעם יאָר אין זיבעטן חודש.

כט [1] און דאָס זיינען די ווערטער פון דעם בריוו וואָס יִרמְיָה הנביא האָט געשיקט פון ירושָלַיִם צו דעם איבער־בלייב פון די עלטסטע פון די פאַרטריבענע, און צו די כֹּהנים, און צו די נביאים, און צו דעם גאַנצן פאָלק,

וואָס נבוכַדנֶצר האָט פאַרטריבן פון ירושָלַיִם קיין בָּבל;
[2] נאָכדעם ווי יכָניָה דער מלך, און די מוטער־מלכה, און
די הויפדינער, די האַרן פון יהודה און ירושָלַיִם, און די
מײַנסטערס און די שלעסערס, זײַנען אַרויסגעגאַנגען פון
ירושָלַיִם; [3] דורך דער האַנט פון אֶלעָשָׂה דעם זון פון
שָׁפָנען, און גמַריָה דעם זון פון חִלקִיָהן, וואָס צדקִיָה דער
מלך פון יהודה האָט געשיקט צו נבוכַדנֶצר דעם מלך פון
בָּבל קיין בָּבל—אַזוי צו זאָגן:

[4] אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות,
דער גאָט פון ישׂראל,
צו אַלע פאַרטריבענע וואָס איך האָב פאַרטריבן
פון ירושָלַיִם קיין בָּבל:
[5] בויט הײַזער און באַוווינט,
און פלאַנצט גערטנער און עסט זייער פרוכט;
[6] נעמט ווײַבער, און געבערט זין און טעכטער,
און נעמט ווײַבער פאַר אײַערע זין,
און גיט אויס אײַערע טעכטער צו מאַנען,
און זאָלן זיי געבערן זין און טעכטער,
און מערט אײַך דאָרטן, און מינערט אײַך ניט.
[7] און זוכט דעם פריד פון דער שטאָט
וואָס איך האָב אײַך פאַרטריבן אַהין,
און זײַט מתפּלל פאַר איר צו גאָט,
וואָרום אין איר פריד וועט זײַן פריד צו אײַך.

[8] וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות,
דער גאָט פון ישׂראל:
זאָלן אײַך ניט נאַרן אײַערע נביאים וואָס צווישן אײַך,
און אײַערע וואָרזאָגערס,
און איר זאָלט ניט צוהערן צו אײַערע חלומות
וואָס איר לאָזט חלומען.
[9] וואָרום מיט ליגן זאָגן זיי אײַך נביאות אין מײַן נאָמען;
איך האָב זיי ניט געשיקט, זאָגט גאָט.

[10] וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַרוואָר, ווען זיבעציק יאָר וועלן פול אויף בָּבל,
וועל איך זיך דערמאָנען אָן אײַך,
און וועל מקיים זײַן מײַן גוטן צוזאָג,
אײַך אומצוקערן צו דעמדאָזיקן אָרט.
[11] וואָרום איך ווייס די טראַכטונגען
וואָס איך טראַכט וועגן אײַך, זאָגט גאָט,
טראַכטונגען פון פריד, און ניט צום בייזן,
כדי אײַך צו געבן אַ לעצט און אַ האָפנונג.
[12] און איר וועט מיך רופן,

[א] פאַרבינדט זיך מיט פסוק 20.

כָּל־הָעָם אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מִירוּשָׁלַםִ בָּבֶלָה׃
ב אַחֲרֵי צֵאת יְכָנְיָה הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה וְהַסָּרִיסִים שָׂרֵי יְהוּדָה
ג וִירוּשָׁלַםִ וְהֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר מִירוּשָׁלָםִ׃ בְּיַד אֶלְעָשָׂה בֶן
שָׁפָן וּגְמַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה אֲשֶׁר שָׁלַח צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה
ד אֶל־נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל בָּבֶלָה לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־הִגְלֵיתִי
ה מִירוּשָׁלַםִ בָּבֶלָה׃ בְּנוּ בָתִּים וְשֵׁבוּ וְנִטְעוּ גַנּוֹת וְאִכְלוּ
ו אֶת־פִּרְיָן׃ קְחוּ נָשִׁים וְהוֹלִידוּ בָּנִים וּבָנוֹת וּקְחוּ לִבְנֵיכֶם
נָשִׁים וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם תְּנוּ לַאֲנָשִׁים וְתֵלַדְנָה בָּנִים וּבָנוֹת
ז וּרְבוּ־שָׁם וְאַל־תִּמְעָטוּ׃ וְדִרְשׁוּ אֶת־שְׁלוֹם הָעִיר אֲשֶׁר
הִגְלֵיתִי אֶתְכֶם שָׁמָּה וְהִתְפַּלְלוּ בַעֲדָהּ אֶל־יְהוָה כִּי
ח בִשְׁלוֹמָהּ יִהְיֶה לָכֶם שָׁלוֹם׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַל־יַשִּׁיאוּ לָכֶם נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־
בְּקִרְבְּכֶם וְקֹסְמֵיכֶם וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲלֹמֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
ט אַתֶּם מַחְלְמִים׃ כִּי בְשֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי לֹא
י שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה כִּי לְפִי
מְלֹאת לְבָבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד אֶתְכֶם וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיכֶם
יא אֶת־דְּבָרִי הַטּוֹב לְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי
אָנֹכִי יָדַעְתִּי אֶת־הַמַּחֲשָׁבֹת אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב עֲלֵיכֶם נְאֻם־
יְהוָה מַחְשְׁבוֹת שָׁלוֹם וְלֹא לְרָעָה לָתֵת לָכֶם אַחֲרִית
יב וְתִקְוָה׃ וּקְרָאתֶם אֹתִי וַהֲלַכְתֶּם וְהִתְפַּלַּלְתֶּם אֵלָי וְשָׁמַעְתִּי
יג אֲלֵיכֶם׃ וּבִקַּשְׁתֶּם אֹתִי וּמְצָאתֶם כִּי תִדְרְשֻׁנִי בְּכָל־
יד לְבַבְכֶם׃ וְנִמְצֵאתִי לָכֶם נְאֻם־יְהוָה וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבִיתְכֶם
וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם וּמִכָּל־הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּי
אֶתְכֶם שָׁם נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־
טו הִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מִשָּׁם׃ כִּי אֲמַרְתֶּם הֵקִים לָנוּ יְהוָה
טז נְבִאִים בָּבֶלָה׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה אֶל־הַמֶּלֶךְ

יד׳ שבותכם קרי

און איר וועט גיין און וועט מתפּלל זײַן צו מיר,
און איך וועל צוהערן צו אײַך.
[13] און איר וועט מיך זוכן און געפינען,
אַז איר וועט מיך פאַרשן מיט אײַער גאַנצן האַרצן.
[14] און איך וועל זיך לאָזן געפינען פון אײַך, זאָגט גאָט,
און איך וועל אומקערן אײַער געפאַנגענשאַפט,
און וועל אײַך אײַנזאַמלען פון אַלע פעלקער,
און פון אַלע ערטער,
וואָס איך האָב אײַך פאַרשטויסן אַהין, זאָגט גאָט,
און איך וועל אײַך אומקערן צו דעם אָרט,
וואָס איך האָב אײַך פאַרטריבן פון דאָרטן.
[15] ווײַל איר האָט געזאָגט:
גאָט האָט אונדז אויפגעשטעלט נביאים אין בָּבל[א],
[16] וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט

הַיּוֹשֵׁב אֶל־כִּסֵּא דָוִד וְאֶל־כָּל־הָעָם הַיּוֹשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת
יז אֲחֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אִתְּכֶם בַּגּוֹלָה׃ כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ בָּם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־הָרָעָב
וְאֶת־הַדָּבֶר וְנָתַתִּי אוֹתָם כַּתְּאֵנִים הַשֹּׁעָרִים אֲשֶׁר לֹא־
יח תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ וְרָדַפְתִּי אַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר
וּנְתַתִּים לְזַוְעָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְאָלָה וּלְשַׁמָּה
יט וְלִשְׁרֵקָה וּלְחֶרְפָּה בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּים שָׁם׃ תַּחַת
אֲשֶׁר־לֹא־שָׁמְעוּ אֶל־דְּבָרַי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי
אֲלֵיהֶם אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
כ נְאֻם־יְהוָה׃ וְאַתֶּם שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־
כא שִׁלַּחְתִּי מִירוּשָׁלַםִ בָּבֶלָה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־אַחְאָב בֶּן־קוֹלָיָה וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ בֶן־
מַעֲשֵׂיָה הַנִּבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי שָׁקֶר הִנְנִי נֹתֵן אֹתָם בְּיַד
כב נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִכָּם לְעֵינֵיכֶם׃ וְלֻקַּח מֵהֶם
קְלָלָה לְכֹל גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּבָבֶל לֵאמֹר יְשִׂמְךָ יְהוָה
כג כְּצִדְקִיָּהוּ וּכְאֶחָב אֲשֶׁר־קָלָם מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאֵשׁ׃ יַעַן אֲשֶׁר
עָשׂוּ נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנַאֲפוּ אֶת־נְשֵׁי רֵעֵיהֶם וַיְדַבְּרוּ דָבָר
בִּשְׁמִי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לוֹא צִוִּיתִם וְאָנֹכִי הַיּוֹדֵעַ וָעֵד נְאֻם־
כד כה יְהוָה׃ וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנֶּחֱלָמִי תֹּאמַר לֵאמֹר׃ כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יַעַן אֲשֶׁר אַתָּה
שָׁלַחְתָּ בְשִׁמְכָה סְפָרִים אֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַםִ
וְאֶל־צְפַנְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן וְאֶל כָּל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר׃
כו יְהוָה נְתָנְךָ כֹהֵן תַּחַת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לִהְיוֹת פְּקִדִים בֵּית
יְהוָה לְכָל־אִישׁ מְשֻׁגָּע וּמִתְנַבֵּא וְנָתַתָּה אֹתוֹ אֶל־הַמַּהְפֶּכֶת
כז וְאֶל־הַצִּינֹק׃ וְעַתָּה לָמָּה לֹא גָעַרְתָּ בְּיִרְמְיָהוּ הָעַנְּתֹתִי
כח הַמִּתְנַבֵּא לָכֶם׃ כִּי עַל־כֵּן שָׁלַח אֵלֵינוּ בָּבֶל לֵאמֹר אֲרֻכָּה
הִיא בְּנוּ בָתִּים וְשֵׁבוּ וְנִטְעוּ גַנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פְּרִיהֶן׃

טז׳ כא פל׳ יח׳ לזעוה קרי כג׳ הידע קרי כה׳ יתיר ה

אויף דעם מלך וואָס זיצט אויפן טראָן פון דוד,
און אויף דעם גאַנצן פאָלק וואָס זיצט אין דערדאָזיקער
שטאָט—
אײַערע ברידער וואָס זיינען ניט אַרויס מיט אײַך אין
גלות:
17 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
זע, איך שיק אָן אויף זיי די שווערד,
דעם הונגער, און די פּעסט,
און איך וועל זיי מאַכן אַזוי ווי עקלדיקע פײַגן
וואָס קענען ניט געגעסן ווערן פאַר שלעכטקייט.
18 און איך וועל זיי נאָכיאָגן מיט דער שווערד,
מיטן הונגער, און מיט דער פּעסט,
און איך וועל זיי מאַכן פאַר אַ שוידער
בײַ אַלע קיניגרײַכן פון דער ערד,
פאַר אַ קללה, און פאַר אַ שרעק,
און פאַר אַ שמוצערונג, און פאַר אַ שאַנד,
צווישן אַלע פעלקער, וואָס איך האָב זיי פאַרשטויסן
אַהין;
19 פאַרוואָס זיי האָבן ניט צוגעהערט
צו מײַנע ווערטער, זאָגט גאָט,
ווען איך האָב געשיקט צו זיי מײַנע קנעכט די נביאים,
נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד געשיקט;
און איר האָט ניט צוגעהערט, זאָגט גאָט.

20 דרום הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר אַלע פאַר־
טריבענע,
וואָס איך האָב אַרויסגעשיקט פון ירושָלַיִם קיין בָּבל:
21 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת, דער גאָט פון ישׂראל,
אויף אַחְאָב דעם זון פון קוֹלָיָהן,
און אויף צִדקִיָהוּ דעם זון פון מַעֲשֵׂיָהן,
וואָס זאָגן אײַך נביאות אין מײַן נאָמען ליגן:
זע, איך גיב זיי אין דער האַנט
פון נבוּכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָּבל,
און ער וועט זיי דערשלאָגן פאַר אײַערע אויגן.
22 און פון זיי וועט גענומען ווערן אַ קללה
בײַ אַלע פאַרטריבענע פון יהודה וואָס אין בָּבל,
אַזוי צו זאָגן: זאָל דיך גאָט מאַכן
אַזוי ווי צִדקִיָהוּ און אַזוי ווי אֶחָב,
וואָס דער מלך פון בָּבל האָט זיי פאַרברענט אין פײַער!
23 ווײַל זיי האָבן געטאָן נבָלוֹת אין ישׂראל,
און מזַנה געווען מיט די ווײַבער פון זייערע חברים,
און פאַלש גערעדט אין מײַן נאָמען ווערטער
וואָס איך האָב זיי ניט באַפוילן;
אָבער איך ווייס, און בין עדות, זאָגט גאָט.

24 און אויף שמַעיָהון פון נֶחלָם זאָלסטו זאָגן, אַזוי צו זאָגן: 25 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת, דער גאָט פון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: ווײַל דו האָסט געשיקט אין דײַן נאָמען בריוו צום גאַנצן פאָלק וואָס אין ירושָלַיִם, און צו צפַניָה דעם זון פון מַעֲשֵׂיָהן, דעם כֹּהן, און צו אַלע כֹּהנים, אַזוי צו זאָגן: 26 גאָט האָט דיך געמאַכט פאַר אַ כֹּהן אויפן אָרט פון יהוֹיָדָע דעם כֹּהן, כּדי עס זאָלן זײַן אויפזעער אין הויז פון גאָט איבער איטלעכן משוגענעם און נביאות־זאָגער, און דו זאָלסט אים אַרײַנטאָן אין דעם צוואַנגקלאָץ און אין דעם האַלדזרינג. 27 און אַצונד, אַלמאַי האָסטו ניט אָנגעשריען אויף יִרמְיָהון פון עֲנָתוֹת, וואָס מאַכט זיך פאַר אַ נביא צו אײַך? 28 וואָרום ער האָט דאָך געשיקט צו אונדז קיין בָּבל: אַזוי צו זאָגן: דאָס איז אויף לאַנג; בויט הײַזער און באַוווינט, און פלאַנצט גערטנער און עסט זייער פרוכט.

[29] און צפניה דער כהן האָט געלייענט דעמדאָזיקן בריוו אין די אויערן פון ירמיהו הנביא. [30] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו ירמיהון, אַזוי צו זאָגן: [31] שיק צו אַלע פאַרטריבענע, אַזוי צו זאָגן:

אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף שמעיהן פון נחלם:
ווייל שמעיה האָט אײַך נביאות געזאָגט,
ווען איך האָב אים ניט געשיקט,
און ער האָט אײַך פאַרזיכערט אויף ליגן,
[32] דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:
זע, איך רעכן זיך מיט שמעיהן פון נחלם,
און מיט זיין זאָמען;
פון אים וועט ניט בלייבן אַ מאַן
צו זיצן צווישן דעמדאָזיקן פאָלק,
און ער וועט ניט זען דאָס גוטס
וואָס איך טו מיין פאָלק, זאָגט גאָט,
ווייל אָפּקערונג האָט ער גערעדט קעגן גאָט.

ל

[1] דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיהון פון גאָט, אַזוי צו זאָגן: [2] אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל, אַזוי צו זאָגן: שרייב דיר אויף אַלע ווערטער וואָס איך האָב גערעדט צו דיר, אויף אַ בוך. [3] וואָרום זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און איך וועל אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון מיין פאָלק ישראל און יהודה, זאָגט גאָט, און וועל זיי ווידערקערן צו דעם לאַנד, וואָס איך האָב געגעבן זייערע עלטערן, און זיי וועלן עס אַרבן.

[4] און דאָס זיינען די ווערטער וואָס גאָט האָט גערעדט אויף ישראל און אויף יהודה:

[5] פאַרוואָר, אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אַ קול פון ציטערניש האָבן מיר געהערט;
אַנגסט און ניט פריד.
[6] פרעגט אַקאָרשט און זעט
אויב אַ מאַנספאַרשוין קען געווינען;
פאַרוואָס זע איך יעטוועדער מאַן
מיט זיינע הענט אויף זיינע לענדן,
אַזוי ווי אַ געווינערין,
און איטלעך פנים איז פאַרקערט אין גרינקייט?
[7] וויי, וואָרום גרויס איז יענער טאָג,
אָן אַ גלייכן צו אים;
און אַ צייט פון נויט איז דאָס פאַר יעקב,
אָבער פון איר וועט ער געהאָלפן ווערן.
[8] און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
זאָגט גאָט פון צבאות,
וועל איך צעברעכן זיין יאָך פון דיין האַלדז,
און דיינע בינדשטריק וועל איך צערייסן;
און מער וועלן ניט אַרבעטן מיט אים פרעמדע.
[9] נייערט זיי וועלן דינען יהוה זייער גאָט,
און דוד זייער מלך,
וואָס איך וועל זיי אויפשטעלן.

כט וַיִּקְרָא צְפַנְיָה הַכֹּהֵן אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה בְּאָזְנֵי יִרְמְיָהוּ
ל הַנָּבִיא׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃
לא שְׁלַח עַל־כָּל־הַגּוֹלָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה
הַנֶּחֱלָמִי יַעַן אֲשֶׁר נִבָּא לָכֶם שְׁמַעְיָה וַאֲנִי לֹא שְׁלַחְתִּיו
לב וַיַּבְטַח אֶתְכֶם עַל־שָׁקֶר׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה הִנְנִי פֹקֵד
עַל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי וְעַל־זַרְעוֹ לֹא־יִהְיֶה לוֹ אִישׁ ׀ יוֹשֵׁב ׀
בְּתוֹךְ־הָעָם הַזֶּה וְלֹא־יִרְאֶה בַטּוֹב אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה־לְעַמִּי
נְאֻם־יְהוָה כִּי־סָרָה דִבֶּר עַל־יְהוָה׃

ל

א הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־
ב אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כְּתָב־לְךָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
ג אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ אֶל־סֵפֶר׃ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־
יְהוָה וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה אָמַר יְהוָה
וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם וִירֵשׁוּהָ׃
ד וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל וְאֶל־יְהוּדָה׃
ה כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה קוֹל חֲרָדָה שָׁמָעְנוּ פַּחַד וְאֵין שָׁלוֹם׃
ו שַׁאֲלוּ־נָא וּרְאוּ אִם־יֹלֵד זָכָר מַדּוּעַ רָאִיתִי כָל־גֶּבֶר יָדָיו
ז עַל־חֲלָצָיו כַּיּוֹלֵדָה וְנֶהֶפְכוּ כָל־פָּנִים לְיֵרָקוֹן׃ הוֹי כִּי
גָדוֹל הַיּוֹם הַהוּא מֵאַיִן כָּמֹהוּ וְעֵת־צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה
ח יִוָּשֵׁעַ׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם ׀ יְהוָה צְבָאוֹת אֶשְׁבֹּר
עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ וּמוֹסְרוֹתֶיךָ אֲנַתֵּק וְלֹא־יַעַבְדוּ־בוֹ עוֹד
ט זָרִים׃ וְעָבְדוּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם אֲשֶׁר
י אָקִים לָהֶם׃ וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה
וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ
מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃
יא כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהוֹשִׁיעֶךָ כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־
הַגּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר הֲפִצוֹתִיךָ שָּׁם אַךְ אֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה
יב וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ׃ כִּי כֹה אָמַר

[10] און דו זאָלסט ניט מורא האָבן,
מיין קנעכט, יעקב, זאָגט גאָט,
און ניט אַנגסטן, ישראל,
וואָרום זע, איך העלף דיך פון דער ווייט,
און דיין זאָמען פון לאַנד פון זייער געפאַנגענשאַפט;
און יעקב וועט ווידער זיין רואיק און זיכער,
און קיינער וועט ניט שרעקן.
[11] וואָרום איך בין מיט דיר, זאָגט גאָט, דיך צו העלפן;
וואָרום איך וועל מאַכן אַ פאַרלענדונג
פון אַלע פעלקער וואָס איך האָב דיך אַהין צעשפּרייט,
אָבער פון דיר וועל איך קיין פאַרלענדונג ניט מאַכן,
און איך וועל דיך שטראָפן לויט גערעכטיקייט,
אָבער פאַרטיליקן וועל איך דיך ניט פאַרטיליקן.

[12] וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:

יְהוָה אָנוּשׁ לְשִׁבְרֵךְ נַחְלָה מַכָּתֵךְ׃ אֵין־דָּן דִּינֵךְ לְמָזוֹר יג
רְפֻאוֹת תְּעָלָה אֵין לָךְ׃ כָּל־מְאַהֲבַיִךְ שְׁכֵחוּךְ אוֹתָךְ לֹא יד
יִדְרֹשׁוּ כִּי מַכַּת אוֹיֵב הִכִּיתִיךְ מוּסַר אַכְזָרִי עַל רֹב עֲוֺנֵךְ
עָצְמוּ חַטֹּאתָיִךְ׃ מַה־תִּזְעַק עַל־שִׁבְרֵךְ אָנוּשׁ מַכְאֹבֵךְ טו
עַל ׀ רֹב עֲוֺנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתַיִךְ עָשִׂיתִי אֵלֶּה לָךְ׃ לָכֵן טז
כָּל־אֹכְלַיִךְ יֵאָכֵלוּ וְכָל־צָרַיִךְ כֻּלָּם בַּשְּׁבִי יֵלֵכוּ וְהָיוּ שֹׁאסַיִךְ
לִמְשִׁסָּה וְכָל־בֹּזְזַיִךְ אֶתֵּן לָבַז׃ כִּי אַעֲלֶה אֲרֻכָה לָךְ יז
וּמִמַּכּוֹתַיִךְ אֶרְפָּאֵךְ נְאֻם־יְהוָה כִּי נִדָּחָה קָרְאוּ לָךְ צִיּוֹן
הִיא דֹּרֵשׁ אֵין לָהּ׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה הִנְנִי־שָׁב יח
שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקוֹב וּמִשְׁכְּנֹתָיו אֲרַחֵם וְנִבְנְתָה עִיר עַל־
תִּלָּהּ וְאַרְמוֹן עַל־מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב׃ וְיָצָא מֵהֶם תּוֹדָה וְקוֹל יט
מְשַׂחֲקִים וְהִרְבִּתִים וְלֹא יִמְעָטוּ וְהִכְבַּדְתִּים וְלֹא יִצְעָרוּ׃
וְהָיוּ בָנָיו כְּקֶדֶם וַעֲדָתוֹ לְפָנַי תִּכּוֹן וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־ כ
לֹחֲצָיו׃ וְהָיָה אַדִּירוֹ מִמֶּנּוּ וּמֹשְׁלוֹ מִקִּרְבּוֹ יֵצֵא וְהִקְרַבְתִּיו כא
וְנִגַּשׁ אֵלָי כִּי מִי הוּא־זֶה עָרַב אֶת־לִבּוֹ לָגֶשֶׁת אֵלַי נְאֻם־
יְהוָה׃ וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃ כב
הִנֵּה ׀ סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה יָצְאָה סַעַר מִתְגּוֹרֵר עַל רֹאשׁ כג
רְשָׁעִים יָחוּל׃ לֹא יָשׁוּב חֲרוֹן אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־ כד
הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ׃ בָּעֵת כה
הַהִיא נְאֻם־יְהוָה אֶהְיֶה לֵאלֹהִים לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשְׂרָאֵל
וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃

לא

כֹּה אָמַר יְהוָה מָצָא חֵן בַּמִּדְבָּר עַם שְׂרִידֵי חָרֶב הָלוֹךְ א
לְהַרְגִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל׃ מֵרָחוֹק יְהוָה נִרְאָה לִי וְאַהֲבַת עוֹלָם ב
אֲהַבְתִּיךְ עַל־כֵּן מְשַׁכְתִּיךְ חָסֶד׃ עוֹד אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית ג
בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל עוֹד תַּעְדִּי תֻפַּיִךְ וְיָצָאת בִּמְחוֹל מְשַׂחֲקִים׃
עוֹד תִּטְּעִי כְרָמִים בְּהָרֵי שֹׁמְרוֹן נָטְעוּ נֹטְעִים וְחִלֵּלוּ׃ ד

ל, טז׳ יתיר א יח׳ מלא ו׳ כה׳ בבא כאן תחלה סימן לא לא, א׳ הפטרה ליום שני של ר״ה

מסוכן איז דיין בראָך,
שווער איז דיין וווּנד.
13 קיינער האַלט ניט פון דיין גענעזן ווערן,
ניטאָ קיין היילמיטל פאַר דיר.
14 אַלע דיינע ליבהאָבער האָבן פאַרגעסן אָן דיר,
זיי פרעגן ניט אויף דיר;
וואָרום אַ שלאַק פון אַ פיינט האָב איך דיך געשלאָגן,
אַ שטראָף אומדערבאַרימדיק,
פאַר דיין גרויס פאַרברעך,
ווייל דיינע זינד זיינען פיל.
15 וואָס שרייסטו אויף דיין בראָך,
וואָס מסוכן איז דיין ווייטאָק?
פאַר דיין גרויס פאַרברעך,
ווייל דיינע זינד זיינען פיל,
האָב איך דאָס געטאָן צו דיר.
16 אָבער אַלע דיינע פאַרצערער וועלן פאַרצערט ווערן,
און אַלע דיינע פיינט וועלן אַלע אין געפאַנגענשאַפט גיין,
און דיינע רויבער וועלן צו רויב ווערן,
און אַלע דיינע אויסרויבער וועל איך געבן צו אויסרויבונג.
17 וואָרום איך וועל ברענגען אַ רפואה צו דיר,
און פון דיינע ווונדן וועל איך דיך היילן, זאָגט גאָט;
ווייל מען האָט דיך גערופן פאַרשטויסענע:
„ציון איז זי[a], קיינער פרעגט ניט אויף איר".

18 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך קער אום די געפאַנגענשאַפט פון די געצעלטן
פון יעקב,
און זיינע וווינונגען וועל איך דערבאַרימען;
און די שטאָט וועט אָפגעבויט ווערן אויף איר הויפן,
און דער פּאַלאַץ וועט באַוווינט זיין אויף זיין שטייגער.
19 און אַרויסגיין וועט פון זיי אַ לויבונג,
און אַ קָול פון לוסטיקע;
און איך וועל זיי מערן,
און זיי וועלן ניט געמינערט ווערן,
און איך וועל זיי פאַרגרעסערן,
און זיי וועלן ניט געווינציקט ווערן.
20 און זיינע קינדער וועלן זיין ווי פריער,
און זיין עדה וועט שטיין פעסט פאַר מיר;
און איך וועל זיך רעכענען מיט אַלע זיינע דריקער.
21 און זיין פירשט וועט זיין פון אים אַליין,
און זיין געוועלטיקער וועט פון זיין מיט אַרויס;
און איך וועל אים דערנענטערן,
און ער וועט גענענען צו מיר;
וואָרום ווער איז דער וואָס קען איינשטעלן זיין האַרץ
צו גענענען צו מיר? זאָגט יהוה.
22 און איר וועט מיר זיין צום פאָלק,
און איך וועל אייך זיין צום גאָט.

23 זע, אַ שטורעם פון גאָט,
אַ גרימצאָרן איז אַרויס,
אַ רייסיקער שטורעמווינט;
אויף דעם קאָפּ פון די רשעים וועט ער פאַלן.
24 ניט אָפּגיין וועט דער צאָרן פון גאָט,
ביז ער טוט, און ביז ער איז מקיים,
די טראַכטונגען פון זיין האַרצן;
אין סוף פון די טעג וועט איר דאָס פאַרשטיין.
25 אין יענער צייט, זאָגט יהוה,
וועל איך זיין צום גאָט ביי אַלע משפחות פון ישראל,
און זיי וועלן מיר זיין צום פאָלק.

לא

1 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
געפונען האָט לייטזעליקייט אין מדבר
דאָס פאָלק פון שווערד געבליבן;
גיי אים באַרויען, ישׂראלן.
2 פון ווייטן האָט גאָט זיך באַוויזן צו מיר:
יאָ, אייביקע ליבשאַפט האָב איך דיך ליב,
דרום צי איך דיך צו מיט גענאָד.
3 איך וועל דיך נאָך אויפבויען,
און וועסט אויפגעבויט ווערן, יונגפרוי ישׂראל;
וועסט נאָך אָנטאָן דיינע פייקלעך,
און אַרויסגיין אין לוסטיקן טאַנץ.
4 וועסט נאָך פלאַנצן וויינגערטנער אויף די בערג פון שומרון;
פלאַנצן וועלן פלאַנצער און פאַרניצן אַליין.

[a] אָנשפּיל אויף צִיָה אָדער צִיון, טרוקן לאַנד.

ה כִּי יֶשׁ־יוֹם קָרְאוּ נֹצְרִים בְּהַר אֶפְרָיִם קוּמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן
ו אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה רָנּוּ לְיַעֲקֹב
שִׂמְחָה וְצַהֲלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ הַלְלוּ וְאִמְרוּ הוֹשַׁע
ז יְהוָה אֶת־עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃ הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם
מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ הָרָה
ח וְיֹלֶדֶת יַחְדָּו קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה׃ בִּבְכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים
אוֹבִילֵם אוֹלִיכֵם אֶל־נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ
ט בָּהּ כִּי־הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם בְּכֹרִי הוּא׃ שִׁמְעוּ
דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם וְהַגִּידוּ בָאִיִּים מִמֶּרְחָק וְאִמְרוּ מְזָרֵה
י יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ׃ כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־
יא יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃ וּבָאוּ וְרִנְּנוּ בִמְרוֹם־צִיּוֹן
וְנָהֲרוּ אֶל־טוּב יְהוָה עַל־דָּגָן וְעַל־תִּירֹשׁ וְעַל־יִצְהָר וְעַל־
בְּנֵי־צֹאן וּבָקָר וְהָיְתָה נַפְשָׁם כְּגַן רָוֶה וְלֹא־יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה
יב עוֹד׃ אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו
וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם׃
יג וְרִוֵּיתִי נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים דָּשֶׁן וְעַמִּי אֶת־טוּבִי יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־
יד יְהוָה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי
תַמְרוּרִים רָחֵל מְבַכָּה עַל־בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל־בָּנֶיהָ
טו כִּי אֵינֶנּוּ׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ
מִדִּמְעָה כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ
טז אוֹיֵב׃ וְיֵשׁ־תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ בָנִים
יז לִגְבוּלָם׃ שָׁמוֹעַ שָׁמַעְתִּי אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד יִסַּרְתַּנִי וָאִוָּסֵר
כְּעֵגֶל לֹא לֻמָּד הֲשִׁבֵנִי וְאָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי׃
יח כִּי־אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחַמְתִּי וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי סָפַקְתִּי עַל־יָרֵךְ
יט בֹּשְׁתִּי וְגַם־נִכְלַמְתִּי כִּי נָשָׂאתִי חֶרְפַּת נְעוּרָי׃ הֲבֵן יַקִּיר
לִי אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד שַׁעֲשֻׁעִים כִּי־מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר
אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־

י׳ קמץ בסגולתא   יא׳ מלעיל   יג׳ קמץ בטרחא

5 וואָרום זיין וועט אַ טאָג,
ווען די וועכטער רופן אויפן געבערג פון אפרים:
שטייט אויף, און לאָמיר אַרויפגיין קיין ציון,
צו יהוה אונדזער גאָט.

6 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זינגט מיט פרייד וועגן יעקב,
און שאַלט וועגן דעם קאָפּ פון די פעלקער;
מאַכט הערן, לויבט, און זאָגט:
העלף, גאָט, דיין פאָלק,
דעם איבערבלייב פון ישׂראל.

7 זע, איך ברענג זיי פון צפונלאַנד,
און וועל זיי אייַנזאַמלען פון די עקן ערד;
צווישן זיי דעם בלינדן און דעם הינקעדיקן,
די טראָגעדיקע און די געווינערין אין איינעם;
אַ גרויס געזעמל וועלן זיי זיך אומקערן אַהער.
8 מיט געוויין וועלן זיי קומען,
און מיט לייטזעליקייט וועל איך זיי ברענגען;
איך וועל זיי פירן ביי טייכן וואַסער,
אויף אַ וועג אַ גלייכן
וואָס זיי וועלן דרין ניט געשטרויכלט ווערן;
וואָרום איך בין אַ פאָטער צו ישׂראל,
און אפרים, ער איז מיין בכור.

9 הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר פעלקער,
און דערציילט אין די אינדזלען פון דער ווייט, און זאָגט:
דער וואָס האָט צעשפּרייט ישׂראל, טוט אים אייַנזאַמלען,
און היט אים ווי אַ פּאַסטוך זיין סטאַדע.
10 וואָרום גאָט האָט אויסגעקויפט יעקב,
און אים אויסגעלייזט פון דער האַנט פון
דעם שטאַרקערן פון אים.
11 און זיי וועלן קומען און זינגען אויף דער הייך פון ציון,
און זיי וועלן שטראָמען צו גאָטס גוטס,
צו תבואה, און צו וויין, און צו אייל,
און צו יונגע שאָף און רינדער;
און זייער זעל וועט זיין ווי אַ באַוועסערטער גאָרטן,
און זיי וועלן מער ווידער ניט שמאַכטן.
12 דענסמאָל וועט די יונגפרוי זיך פרייען אין טאַנץ,
און בחורים און זקנים אין איינעם;
און איך וועל פאַרקערן זייער טרויער אין פרייד,
און וועל זיי טרייסטן און זיי דערפרייען אין זייער קומער.
13 און איך וועל זעטן די זעל פון די כּהנים מיט פעטקייט,
און מיין פאָלק וועט זיין זאַט מיט מיין גוטס,
זאָגט גאָט.

14 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אַ קול ווערט אין רמה געהערט,
אַ יאָמער, אַ ביטער געוויין;
רחל וויינט אויף אירע קינדער,
זי וויל זיך ניט טרייסטן נאָך אירע קינדער,
וואָס זיי זיינען מער ניטאָ.

15 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַרמייד דיין קול פון געוויין,
און דיינע אויגן פון טרערן,
וואָרום פאַראַן אַ לוין פאַר דיין מי, זאָגט גאָט;
און זיי וועלן זיך אומקערן פון לאַנד פון דעם פיינט.
16 און פאַראַן אַ האָפונג פאַר דיין לעצט, זאָגט גאָט,
און די קינדער וועלן זיך אומקערן צו זייער געמאַרק.
17 הערן האָב איך געהערט אפרים זיך קלאָגן:
האָסט מיך געשטראָפט, און איך בין געשטראָפט געוואָרן,
ווי אַ קאַלב ניט געלערנט;
לאָז מיך אומקערן, און איך וועל זיך אומקערן,
וואָרום דו ביסט יהוה מיין גאָט.
18 וואָרום נאָך מיין אָפּקערונג
האָב איך חרטה געהאַט,
און נאָך מיין געוואָר ווערן,
האָב איך זיך געשלאָגן אויפן דיך;
איך שעם זיך און בין אין בּיוש,
ווייל איך טראָג די שאַנד פון מיין יוגנט.
19 איז מיר אַ טייער זון אפרים,
צי אַ קינד אַ געצערטלטס?
וואָרום ווי נאָר איך רעד פון אים;
בענקען בענק איך ווידער נאָך אים:
דרום ברומען מיינע אינגעווייד צו אים;
דערבאַרימען וועל איך אים דערבאַרימען, זאָגט גאָט.

יְהוָה׃ הַצִּיבִי לָךְ צִיֻּנִים שִׂמִי לָךְ תַּמְרוּרִים שִׁתִי כ
לִבֵּךְ לַמְסִלָּה דֶּרֶךְ הָלָכְתִּי שׁוּבִי בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל שֻׁבִי
אֶל־עָרַיִךְ אֵלֶּה׃ עַד־מָתַי תִּתְחַמָּקִין הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה כִּי־ כא
בָרָא יְהוָה חֲדָשָׁה בָּאָרֶץ נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גָּבֶר׃
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יֹאמְרוּ אֶת־ כב
הַדָּבָר הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרָיו בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתָם
יְבָרֶכְךָ יְהוָה נְוֵה־צֶדֶק הַר הַקֹּדֶשׁ׃ וְיָשְׁבוּ בָהּ יְהוּדָה כג
וְכָל־עָרָיו יַחְדָּו אִכָּרִים וְנָסְעוּ בַּעֵדֶר׃ כִּי הִרְוֵיתִי נֶפֶשׁ כד
עֲיֵפָה וְכָל־נֶפֶשׁ דָּאֲבָה מִלֵּאתִי׃ עַל־זֹאת הֱקִיצֹתִי וָאֶרְאֶה כה
וּשְׁנָתִי עָרְבָה לִּי׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה כו
וְזָרַעְתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה זֶרַע אָדָם וְזֶרַע
בְּהֵמָה׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ כז
וְלַהֲרֹס וּלְהַאֲבִיד וּלְהָרֵעַ כֵּן אֶשְׁקֹד עֲלֵיהֶם לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ
נְאֻם־יְהוָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אָבוֹת אָכְלוּ כח
בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶינָה׃ כִּי אִם־אִישׁ בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת כָּל־ כט
הָאָדָם הָאֹכֵל הַבֹּסֶר תִּקְהֶינָה שִׁנָּיו׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים ל
נְאֻם־יְהוָה וְכָרַתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה בְּרִית
חֲדָשָׁה׃ לֹא כַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם לא
הֶחֱזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה הֵפֵרוּ
אֶת־בְּרִיתִי וְאָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָם נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי זֹאת הַבְּרִית לב
אֲשֶׁר אֶכְרֹת אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־
יְהוָה נָתַתִּי אֶת־תּוֹרָתִי בְּקִרְבָּם וְעַל־לִבָּם אֶכְתֲּבֶנָּה וְהָיִיתִי
לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ וְלֹא יְלַמְּדוּ עוֹד אִישׁ לג
אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר דְּעוּ אֶת־יְהוָה כִּי כוּלָּם
יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְּטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶסְלַח
לַעֲוֹנָם וּלְחַטָּאתָם לֹא אֶזְכָּר־עוֹד׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה לד
נֹתֵן שֶׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם חֻקֹּת יָרֵחַ וְכוֹכָבִים לְאוֹר לָיְלָה

יט׳ פ״כ   כ׳ הלכת קרי   לג׳ שורק עם הרגש

20 שטעל דיר צייכנס,
מאַך דיר װעגשטאַנגען,
גיב אַכט אויף דעם שטעג,
דעם װעג װאָס דו ביסט געגאַנגען;
קער זיך אום, יונגפרוי ישׂראל,
קער זיך אום צו דידאָזיקע שטעט דײַנע.
21 ביז װאַנען װעסטו זיך אָפּדרייען,
טאָכטער װידערשפּעניקע?
פאַרװאָר, גאָט האָט באַשאַפן אַ נײַס אויף דער ערד:
די װײַבספּאַרשוין זאָל זיך שַׂדכען צום מאַן.

22 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות, דער גאָט פון ישׂראל:
מע װעט נאָך זאָגן דאָסדאָזיקע װאָרט
אין לאַנד פון יהודה, און אין זײַנע שטעט,
װען איך קער אום זייער געפאַנגענשאַפט:
גאָט זאָל דיך בענטשן, װױנונג פון גערעכטיקייט,
הייליקער באַרג!
23 און יהודה און אַלע זײַנע שטעט
װעלן דרינען זיצן אין איינעם:
אַקערלייט, און די װאָס ציען מיט סטאַדעס.
24 װאָרום איך דערקװיק די מידע זעל,
און איטלעך זעל װאָס שמאַכט, טו איך אָנפילן.

25 דערויף האָב איך זיך אויפגעכאַפּט און מיך אומגעקוקט;
און מײַן שלאָף איז מיר זיס געװען.

26 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
און איך װעל פאַרזייען דאָס הויז פון ישׂראל
און דאָס הויז פון יהודה,
מיט זאָמען פון מענטשן, און מיט זאָמען פון בהמות.
27 און עס װעט זײַן,
אַזוי װי איך האָב אויפגעפּאַסט אויף זיי,
אויסצורייסן און אײַנצוװאַרפן,
און צו צעשטערן און אונטערצוברענגען, און בייז צו טאָן,
אַזוי װעל איך אויפּפּאַסן אויף זיי,
צו בויען און צו פלאַנצן, זאָגט גאָט.

28 אין יענע טעג װעט מען מער ניט זאָגן:
די פאָטערס האָבן געגעסן זױערע װײַנטרויבן,
און די ציין פון די זין זײַנען האַיליק.
29 נײַערט איטלעכער פאַר זײַן זינד װעט שטאַרבן;
יעטװעדער מענטש װאָס עסט די זױערע װײַנטרויבן,
זײַנע ציין װעלן האַיליק װערן.

30 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
און איך װעל שליסן מיט דעם הויז פון ישׂראל,
און מיט דעם הויז פון יהודה,
אַ נײַעם בונד;
31 ניט װי דער בונד װאָס איך האָב געשלאָסן
מיט זײַערע עלטערן
אין דעם טאָג װאָס איך האָב אָנגענומען זײַער האַנט
זיי אַרויסצוציען פון לאַנד מִצרַיִם;
װאָרום זיי האָבן פאַרשטערט מײַן בונד,
הגם איך בין געװען זײַער האַר, זאָגט גאָט.
32 נײַערט דאָס װעט זײַן דער בונד װאָס איך װעל שליסן
מיט דעם הויז פון ישׂראל נאָך יענע טעג, זאָגט גאָט:
איך גיב אַרײַן מײַן תּורה אין זיי,
און אויף זײַער האַרצן װעל איך זי אויפשרײַבן;
און איך װעל זיי זײַן צום גאָט,
און זיי װעלן מיר זײַן צום פאָלק.
33 און זיי װעלן מער ניט לערנען
איטלעכער זײַן חבר, און איטלעכער זײַן ברודער,
אַזוי צו זאָגן: קענט גאָט!
װאָרום זיי אַלע װעלן מיך קענען,
פון זײַער קלענסטן ביז זײַער גרעסטן, זאָגט גאָט;
װאָרום איך װעל פאַרגעבן זײַער זינד,
און זײַער חטא װעל איך מער ניט דערמאָנען.
34 אַזוי האָט גאָט געזאָגט,
דער װאָס גיט די זון פאַר אַ ליכט בײַ טאָג,
און די געזעצן פון לבנה און שטערן
פאַר אַ ליכט בײַ נאַכט;

לה רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ אִם־יָמֻשׁוּ
הַחֻקִּים הָאֵלֶּה מִלְּפָנַי נְאֻם־יְהוָה גַּם זֶרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ
לו מִהְיוֹת גּוֹי לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אִם־
יִמַּדּוּ שָׁמַיִם מִלְמַעְלָה וְיֵחָקְרוּ מוֹסְדֵי־אֶרֶץ לְמָטָּה גַּם־
אֲנִי אֶמְאַס בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַל־כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ נְאֻם־
לז יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים נְאֻם־יְהוָה וְנִבְנְתָה הָעִיר
לח לַיהוָה מִמִּגְדַּל חֲנַנְאֵל עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה׃ וְיָצָא עוֹד קָוֵה
לט הַמִּדָּה נֶגְדּוֹ עַל גִּבְעַת גָּרֵב וְנָסַב גֹּעָתָה׃ וְכָל־הָעֵמֶק
הַפְּגָרִים ׀ וְהַדֶּשֶׁן וְכָל־הַשְּׁרֵמוֹת עַד־נַחַל קִדְרוֹן עַד־פִּנַּת
שַׁעַר הַסּוּסִים מִזְרָחָה קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא־יִנָּתֵשׁ וְלֹא־יֵהָרֵס
עוֹד לְעוֹלָם׃

לב

א הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּשְׁנַת הָעֲשִׂרִית
לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה שְׁמֹנֶה־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
ב לִנְבוּכַדְרֶאצַּר׃ וְאָז חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶל צָרִים עַל־יְרוּשָׁלָ͏ִם
וְיִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא הָיָה כָלוּא בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה אֲשֶׁר בֵּית־
ג מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ אֲשֶׁר כְּלָאוֹ צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר
מַדּוּעַ אַתָּה נִבָּא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־
ד הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ
יְהוּדָה לֹא יִמָּלֵט מִיַּד הַכַּשְׂדִּים כִּי־הִנָּתֹן יִנָּתֵן בְּיַד מֶלֶךְ־
ה בָּבֶל וְדִבֶּר־פִּיו עִם־פִּיו וְעֵינָיו אֶת־עֵינָו תִּרְאֶינָה׃ וּבָבֶל
יוֹלִךְ אֶת־צִדְקִיָּהוּ וְשָׁם יִהְיֶה עַד־פָּקְדִי אֹתוֹ נְאֻם־יְהוָה
ו כִּי תִלָּחֲמוּ אֶת־הַכַּשְׂדִּים לֹא תַצְלִיחוּ׃ וַיֹּאמֶר
ז יִרְמְיָהוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ הִנֵּה חֲנַמְאֵל בֶּן
שַׁלֻּם דֹּדְךָ בָּא אֵלֶיךָ לֵאמֹר קְנֵה לְךָ אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר
ח בַּעֲנָתוֹת כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַגְּאֻלָּה לִקְנוֹת׃ וַיָּבֹא אֵלַי חֲנַמְאֵל
בֶּן־דֹּדִי כִּדְבַר יְהוָה אֶל־חֲצַר הַמַּטָּרָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קְנֵה

לא, לו׳ באים קרי ולא כתיב   בסא אין מלה עד   לח׳ קו קרי   לט׳ השדמות קרי
לב, א׳ בשנה קרי   ד׳ עינו ק   ו׳ הפטרת בהר סיני

דער וואָס רודערט אויף דעם ים, אַז זיינע וועלן
ברומען–
יהוה פון צבָאוֹת איז זיין נאָמען:
35 אויב דידאָזיקע געזעצן וועלן אָפּגעטאָן ווערן פון פאַר
מיר,
זאָגט גאָט,
וועט אויך דער זאָמען פון ישׂראל אויפהערן
צו זיין אַ פאָלק פאַר מיר אַלע טעג.

36 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אויב די הימלען פון אויבן וועלן אויסגעמאָסטן ווערן,
און די גרונטפעסטן פון דער ערד אונטן וועלן דער־
פאָרשט ווערן,
וועל איך אויך פאַראַכטן אַלדעם זאָמען פון ישׂראל,
פאַר אַלץ וואָס זיי האָבן געטאָן, זאָגט גאָט.

37 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און די שטאָט וועט אויפגעבויט ווערן צו גאָט, פון דעם טורעם פון חֲנַנאֵל ביזן ווינקלטויער. 38 און די מעסטשנור וועט אַרויסגיין ווייטער, גלייך אַקעגן, ביזן בערגל גָרֵב, און וועט זיך פאַרדרייען קיין גוֹעָה. 39 און דער גאַנצער טאָל פון פּגרים און אַש, און אַלע פעלדער ביז באַך קִדרוֹן, ביזן ווינקל פון פערד־טויער אין מזרח, וועלן זיין הייליק צו גאָט; עס וועט מער ניט אויסגעריסן ווערן, און ניט צעשטערט ווערן, אויף אייביק.

לב 1 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו יִרמְיָהוּן פון גאָט, אין צענטן יאָר פון צִדקִיָהוּ דעם מלך פון יהודה, דאָס איז דאָס אַכצנטע יאָר פון נבוכַדרֶאצַר. 2 און דער חיל פון דעם מלך פון בָבל האָט דענסמאָל געלעגערט אויף ירושָלַיִם, און יִרמְיָהוּ הנביא איז געווען אַיינגעשפּאַרט אין הויף פון דער וואַך, וואָס אין הויז פון דעם מלך פון יהודה. 3 וואָרום צִדקִיָהוּ דער מלך פון יהודה האָט אים אַיינגעשפּאַרט, אַזוי צו זאָגן: אַלמאַי זאָגסטו נביאות, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך גיב דידאָזיקע שטאָט אין דער האַנט פון דעם מלך פון בָבל, און ער וועט זי באַצווינגען; 4 און צִדקִיָהוּ דער מלך פון יהודה וועט ניט אַנטרונען ווערן פון דער האַנט פון די כַשׂדים, נייערט איבערגעגעבן וועט ער איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פון דעם מלך פון בָבל, און ער וועט רעדן צו אים מויל צו מויל, און אויג אין אויג וועט ער אים זען; 5 און קיין בָבל וועט ער אַוועקפירן צִדקִיָהוּן, און דאָרטן וועט ער זיין ביז איך דערמאָן זיך אָן אים, זאָגט גאָט; אַז איר וועט מלחמה האַלטן מיט די כַשׂדים, וועט איר ניט באַגליקן?

6 און יִרמְיָהוּ האָט געזאָגט: דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר אַזוי צו זאָגן: 7 זע, חֲנַמאֵל דער זון פון שַלוּם דיין פעטער קומט צו דיר, אַזוי צו זאָגן: קויף דיר מיין פעלד וואָס אין עֲנָתוֹת, וואָרום דיר געהערט דאָס אויסלייזרעכט אָפּצוקויפן.

8 און חֲנַמאֵל מיין פעטערס זון איז געקומען צו מיר אין הויף פון דער וואַך, אַזוי ווי דאָס וואָרט פון גאָט, און ער האָט

נָא אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר־בַּעֲנָתוֹת אֲשֶׁר ׀ בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִין כִּי לְךָ
מִשְׁפַּט הַיְרֻשָּׁה וּלְךָ הַגְּאֻלָּה קְנֵה־לָךְ וָאֵדַע כִּי דְבַר־
יְהוָה הוּא׃ וָאֶקְנֶה אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי ט
אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת וָאֶשְׁקֲלָה־לּוֹ אֶת־הַכֶּסֶף שִׁבְעָה שְׁקָלִים
וַעֲשָׂרָה הַכָּסֶף׃ וָאֶכְתֹּב בַּסֵּפֶר וָאֶחְתֹּם וָאָעֵד עֵדִים י
וָאֶשְׁקֹל הַכֶּסֶף בְּמֹאזְנָיִם׃ וָאֶקַּח אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶת־ יא
הֶחָתוּם הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים וְאֶת־הַגָּלוּי׃ וָאֶתֵּן אֶת־הַסֵּפֶר יב
הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה בֶּן־מַחְסֵיָה לְעֵינֵי חֲנַמְאֵל דֹּדִי
וּלְעֵינֵי הָעֵדִים הַכֹּתְבִים בְּסֵפֶר הַמִּקְנָה לְעֵינֵי כָּל־הַיְּהוּדִים
הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ וָאֲצַוֶּה אֶת־בָּרוּךְ לְעֵינֵיהֶם יג
לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָקוֹחַ אֶת־ יד
הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה אֵת סֵפֶר הַמִּקְנָה הַזֶּה וְאֵת הֶחָתוּם וְאֵת
סֵפֶר הַגָּלוּי הַזֶּה וּנְתַתָּם בִּכְלִי־חָרֶשׂ לְמַעַן יַעַמְדוּ יָמִים
רַבִּים׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל טו
עוֹד יִקָּנוּ בָתִּים וְשָׂדוֹת וּכְרָמִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃
וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אַחֲרֵי תִתִּי אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ טז
בֶּן־נֵרִיָּה לֵאמֹר׃ אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה ׀ אַתָּה עָשִׂיתָ יז
אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה
לֹא־יִפָּלֵא מִמְּךָ כָּל־דָּבָר׃ עֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים וּמְשַׁלֵּם יח
עֲוֹן אָבוֹת אֶל־חֵיק בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ גְּדֹל הָעֵצָה וְרַב הָעֲלִילִיָּה אֲשֶׁר־ יט
עֵינֶיךָ פְקֻחוֹת עַל־כָּל־דַּרְכֵי בְּנֵי אָדָם לָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכָיו
וְכִפְרִי מַעֲלָלָיו׃ אֲשֶׁר שַׂמְתָּ אֹתוֹת וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם כ
עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וּבְיִשְׂרָאֵל וּבָאָדָם וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ שֵׁם כַּיּוֹם
הַזֶּה׃ וַתֹּצֵא אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בְּאֹתוֹת כא
וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד חֲזָקָה וּבְאֶזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא גָּדוֹל׃
וַתִּתֵּן לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתָם לָתֵת כב
לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ וְלֹא־ כג

יב׳ נ״א הכתבים   כב׳ ע״כ לקצת קהלות

צו מיר געזאָגט: קויף אָפּ, איך בעט דיך, מיין פעלד וואָס אין עֲנָתוֹת, וואָס אין לאַנד בנימין, וואָרום דיר געהערט דאָס רעכט פון ירושה, און דיר געהערט די אויסלייזונג; קויף עס דיר אָפּ. האָב איך געוווסט אַז דאָס איז דאָס וואָרט פון גאָט. [9] און איך האָב אָפּגעקויפט דאָס פעלד פון חֲנַמאֵל, מיין פעטערס זון, וואָס אין עֲנָתוֹת, און איך האָב אים אָפּגעוווֹיגן דאָס געלט, זיבן שֶקל און צען, זילבער. [10] און איך האָב אויפגעשריבן אויף אַ געשריפטס, און פאַרחתמעט, און געשטעלט עדות, און אָפּגעוווֹיגן דאָס געלט אויף אַ וואָגשאָל. [11] און איך האָב גענומען דעם שטַר־מכירה, דעם פאַרחתמעטן מיט די באַדינגען און די אָפּמאַכן, און דעם אָפענעם. [12] און איך האָב געגעבן דעם שטַר־מכירה צו בָּרוך דעם זון פון נֵריָה דעם זון פון מַחסֵיָהן, פאַר די אויגן פון חֲנַמאֵל [דעם זון פון] מיין פעטער, און פאַר די אויגן פון די עדות וואָס האָבן זיך אונטערגעשריבן אויפן שטַר־מכירה, פאַר די אויגן פון אַלע יִידן וואָס זיינען געזעסן אין הויף פון דער וואַך. [13] און איך האָב באַפוילן בָּרוכן פאַר זייערע אויגן, אַזוי צו זאָגן: [14] אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת, דער גאָט פון ישׂראל: נעם די־דאָזיקע געשריפטסן, דעמדאָזיקן שטַר־מכירה, אי דאָס פאַרחתמעטע, אי דאָסדאָזיקע אָפענע געשריפטס, און זאָלסט זיי אַריינטאָן אין אַ ליימענער כלי, כדי זיי זאָלן האַלטן פיל טעג. [15] וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת, דער גאָט פון ישׂראל: עס וועלן נאָך געקויפט ווערן הייזער און פעלדער און וויינגערטנער אין דעמדאָזיקן לאַנד.

[16] און איך האָב מתפלל געווען צו גאָט נאָכדעם ווי איך האָב איבערגעגעבן דעם שטַר־מכירה צו בָּרוך דעם זון פון נֵריָהן, אַזוי צו זאָגן: [17] ווי, גאָט דו האַר! זע, דו האָסט געמאַכט די הימלען און די ערד מיט דיין גרויס שטאַרקייט, און מיט דיין אויסגעשטרעקטן אָרעם; פון דיר איז ניט פאַרמיטן קיין זאַך. [18] טוסט חסד מיטן טויזנטסטן גליד, און באַצאָלסט די זינד פון די עלטערן אין דעם בוזעם פון זייערע קינדער נאָך זיי; דו גרויסער, מאַכטיקער גאָט, וואָס יהוה פון צבָאוֹת איז זיין נאָמען, [19] גרויס אין באַראָט, און שטאַרק אין טואונג, וואָס דיינע אויגן זיינען אָפן אויף אַלע וועגן פון די מענטשנקינדער, צו געבן איטלעכן לויט זיינע וועגן און לויט דער פרוכט פון זיינע מעשׂים; [20] דו וואָס האָסט געטאָן צייכנס און ווונדער אין לאַנד מִצרַיִם, [און] ביז אויף היינטיקן טאָג, אי צווישן ישׂראל, אי צווישן [אַנדערע] מענטשן, און האָסט זיך געמאַכט אַ נאָמען, אַזוי ווי היינטיקן טאָג; [21] און האָסט אַרויסגעצויגן דיין פאָלק ישׂראל פון לאַנד מִצרַיִם מיט צייכנס און מיט ווונדער, און מיט אַ שטאַרקער האַנט, און מיט אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם, און מיט גרויס פאָרכטיקייט; [22] און האָסט זיי געגעבן דאָסדאָזיקע לאַנד, וואָס דו האָסט געשוואָרן זייערע עלטערן זיי צו געבן, אַ לאַנד וואָס פליסט מיט מילך און האָניק; [23] און זיי זיינען געקומען, און האָבן עס געאַרבט; אָבער זיי האָבן ניט

צוגעהערט צו דיין קָול, און אין דיין תּורה זיינען זיי ניט געגאַנגען; אַלץ וואָס דו האָסט זיי באַפוילן צו טאָן האָבן זיי ניט געטאָן, און דו האָסט געמאַכט געשען צו זיי אַלדאָס־דאָזיקע בייז. [24] זע, די ערדוואַלן זיינען געקומען ביז דער שטאָט, זי צו באַצווינגען, און די שטאָט ווערט איבערגעגעבן אין דער האַנט פון די כַּשׂדים וואָס האַלטן מלחמה אויף איר, פון וועגן דער שווערד און דעם הונגער און דער פּעסט; און וואָס דו האָסט גערעדט איז געשען, און אָט זעסטו עס. [25] פון דעסטוועגן האָסטו, גאָט דו האַר, געזאָגט צו מיר: קויף דיר דאָס פעלד פאַר געלט, און שטעל עדות; ווען די שטאָט ווערט איבערגעגעבן אין דער האַנט פון די כַּשׂדים.

[26] איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו יִרמְיָהון, אַזוי צו זאָגן: [27] זע, איך בין יהוה דער גאָט פון אַלע לייבער; איז דען פאַרמיטן פון מיר אַ שום זאַך? [28] דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: זע, איך גיב דידאָזיקע שטאָט אין דער האַנט פון די כַּשׂדים, און אין דער האַנט פון נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָּבֶל, און ער וועט זי באַצווינגען. [29] און די כַּשׂדים וואָס האַלטן מלחמה אויף דערדאָזיקער שטאָט, וועלן קומען און וועלן אָנצינדן דידאָזיקע שטאָט אין פייער, און וועלן זי פאַרברענען מיט די הייזער וואָס מע האָט גערייכערט אויף זייערע דעכער צו בַּעַל, און געגאָסן גיס־אָפּפער צו פרעמדע געטער, כּדי מיך צו דערצערענען.

שָׁמְעוּ בְקוֹלֶךָ וּבְתֹרוֹתְךָ לֹא־הָלָכוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתָה
לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וַתַּקְרֵא אֹתָם אֵת כָּל־הָרָעָה
כד הַזֹּאת׃ הִנֵּה הַסֹּלְלוֹת בָּאוּ הָעִיר לְלָכְדָהּ וְהָעִיר נִתְּנָה
בְּיַד הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעָב וְהַדָּבֶר
כה וַאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ הָיָה וְהִנְּךָ רֹאֶה׃ וְאַתָּה אָמַרְתָּ אֵלַי אֲדֹנָי
יֱהוִה קְנֵה־לְךָ הַשָּׂדֶה בַּכֶּסֶף וְהָעֵד עֵדִים וְהָעִיר נִתְּנָה
כו בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃
כז הִנֵּה אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי כָּל־בָּשָׂר הֲמִמֶּנִּי יִפָּלֵא כָּל־דָּבָר׃
כח לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד
כט הַכַּשְׂדִּים וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וּבָאוּ
הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְהִצִּיתוּ אֶת־הָעִיר
הַזֹּאת בָּאֵשׁ וּשְׂרָפוּהָ וְאֵת הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגּוֹתֵיהֶם
לַבַּעַל וְהִסִּכוּ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי׃
ל כִּי־הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אַךְ עֹשִׂים הָרַע בְּעֵינַי
מִנְּעֻרֹתֵיהֶם כִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אַךְ מַכְעִסִים אֹתִי בְּמַעֲשֵׂה
לא יְדֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי עַל־אַפִּי וְעַל־חֲמָתִי הָיְתָה לִּי
הָעִיר הַזֹּאת לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּנוּ אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה
לב לַהֲסִירָהּ מֵעַל פָּנָי׃ עַל כָּל־רָעַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה
אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִסֵנִי הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם כֹּהֲנֵיהֶם
לג וּנְבִיאֵיהֶם וְאִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּפְנוּ אֵלַי עֹרֶף
וְלֹא פָנִים וְלַמֵּד אֹתָם הַשְׁכֵּם וְלַמֵּד וְאֵינָם שֹׁמְעִים לָקַחַת
לד מוּסָר׃ וַיָּשִׂימוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו
לה לְטַמְּאוֹ׃ וַיִּבְנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל אֲשֶׁר ׀ בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם
לְהַעֲבִיר אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַמֹּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־
צִוִּיתִים וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת לְמַעַן
לו הַחֲטִי אֶת־יְהוּדָה׃ וְעַתָּה לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים נִתְּנָה בְּיַד

כג׳ ובתורתך קרי   קמץ בז״ק   כז׳ פ״ב   לה׳ החטיא קרי

[30] וואָרום די קינדער פון ישׂראל און די קינדער פון יהודה פלעגן פון זייער יוגנט אָן רק טאָן וואָס איז שלעכט אין מיינע אויגן; וואָרום די קינדער פון ישׂראל טוען מיך רק דערצערענען מיט דעם ווערק פון זייערע הענט, זאָגט גאָט. [31] וואָרום צו מיין פאַרדראָס און צו מיין גרימצאָרן איז מיר געווען דידאָזיקע שטאָט פון דעם טאָג וואָס מען האָט זי געבויט, און ביז אויף הייַנטיקן טאָג, אַזוי אַז איך מוז זי אָפּטאָן פון מיין פּנים, [32] איבער אַלדעם בייז פון די קינדער פון ישׂראל און די קינדער פון יהודה, וואָס זיי האָבן געטאָן מיך צו דערצערענען, זיי, זייערע מלכים, זייערע האַרן, זייערע כּהנים, און זייערע נביאים, און די מענער פון יהודה און די באַוווינער פון ירושָלַיִם. [33] און זיי האָבן געקערט צו מיר דעם רוקן און ניט דעם פּנים, און איך האָב זיי געלערנט, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד געלערנט, אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט צו נעמען אַ מוסר. [34] און זיי האָבן אַריינגעטאָן זייערע אומווערדיקייטן אין דעם הויז וואָס מיין נאָמען ווערט גערופן אויף אים, עס צו פאַראומרייניקן. [35] און זיי האָבן געבויט די בָּמות פון בַּעַל וואָס אין טאָל פון בֶּן־הִנוֹם, אויף מקריב צו זיין זייערע זין און זייערע טעכטער צום מוֹלֶך, וואָס ניט איך האָב זיי באַפוילן, און ניט מיר איז אויפן זינען אַרויפגעקומען, מע זאָל טאָן דידאָזיקע אומווערדיקייט, כּדי צו מאַכן זינדיקן יהודה. [36] אָבער אַצונד, פאַרוואָר, האָט אַזוי געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל אויף דערדאָזיקער שטאָט, וואָס איר

לז מֶלֶךְ־בָּבֶל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר׃ הִנְנִי מְקַבְּצָם מִכָּל־
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וּבְקֶצֶף גָּדוֹל
לח וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהֹשַׁבְתִּים לָבֶטַח׃ וְהָיוּ לִי
לט לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב אֶחָד
וְדֶרֶךְ אֶחָד לְיִרְאָה אוֹתִי כָּל־הַיָּמִים לְטוֹב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם
מ אַחֲרֵיהֶם׃ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא־אָשׁוּב
מֵאַחֲרֵיהֶם לְהֵיטִיבִי אוֹתָם וְאֶת־יִרְאָתִי אֶתֵּן בִּלְבָבָם
מא לְבִלְתִּי סוּר מֵעָלָי׃ וְשַׂשְׂתִּי עֲלֵיהֶם לְהֵטִיב אוֹתָם וּנְטַעְתִּים
מב בָּאָרֶץ הַזֹּאת בֶּאֱמֶת בְּכָל־לִבִּי וּבְכָל־נַפְשִׁי׃ כִּי־
כֹה אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הֵבֵאתִי אֶל־הָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־
הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת כֵּן אָנֹכִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־
מג הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר עֲלֵיהֶם׃ וְנִקְנָה הַשָּׂדֶה בָּאָרֶץ
הַזֹּאת אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים שְׁמָמָה הִיא מֵאֵין אָדָם וּבְהֵמָה
מד נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃ שָׂדוֹת בַּכֶּסֶף יִקְנוּ וְכָתוֹב בַּסֵּפֶר ׀
וְחָתוֹם וְהָעֵד עֵדִים בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֵי יְרוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי
יְהוּדָה וּבְעָרֵי הָהָר וּבְעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב כִּי־אָשִׁיב
אֶת־שְׁבוּתָם נְאֻם־יְהוָה׃

לג

א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ שֵׁנִית וְהוּא עוֹדֶנּוּ עָצוּר
ב בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשָׂהּ יְהוָה יוֹצֵר
ג אוֹתָהּ לַהֲכִינָהּ יְהוָה שְׁמוֹ׃ קְרָא אֵלַי וְאֶעֱנֶךָּ וְאַגִּידָה
ד לְּךָ גְּדֹלוֹת וּבְצֻרוֹת לֹא יְדַעְתָּם׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־בָּתֵּי הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־בָּתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה
ה הַנְּתֻצִים אֶל־הַסֹּלְלוֹת וְאֶל־הֶחָרֶב׃ בָּאִים לְהִלָּחֵם אֶת־
הַכַּשְׂדִּים וּלְמַלְאָם אֶת־פִּגְרֵי הָאָדָם אֲשֶׁר־הִכֵּיתִי בְאַפִּי
וּבַחֲמָתִי וַאֲשֶׁר הִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהָעִיר הַזֹּאת עַל כָּל־
ו רָעָתָם׃ הִנְנִי מַעֲלֶה־לָּהּ אֲרֻכָה וּמַרְפֵּא וּרְפָאתִים וְגִלֵּיתִי
ז לָהֶם עֲתֶרֶת שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ וַהֲשִׁבֹתִי אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה

לג, ג׳ נ״א ונצרות

זאָגט, זי איז איבערגעגעבן אין דער האַנט פון דעם מלך פון בָבל דורך דער שווערד, און דורך דעם הונגער, און דורך דער פעסט:

37 זע, איך זאַמל זיי איין פון אַלע לענדער,
וואָס איך האָב זיי פאַרשטויסן אַהין אין מיין כעס,
און אין מיין גרים, און אין גרויס צאָרן,
און איך וועל זיי אומקערן צו דעמדאָזיקן אָרט,
און זיי מאַכן וווינען אין זיכערקייט.
38 און זיי וועלן מיר זיין צום פאָלק,
און איך וועל זיי זיין צום גאָט.
39 און איך וועל זיי געבן איין האַרץ, און איין וועג,
מורא צו האָבן פאַר מיר אַלע טעג,
כדי זיי זאָל גוט זיין, און זייערע קינדער נאָך זיי.
40 און איך וועל זיי שליסן אַן אייביקן בונד,
אַז איך וועל זיך ניט אָפּקערן פון הינטער זיי—
כדי איך זאָל זיי באַגיטיקן;
און מיין פאָרכט וועל איך אַריינגעבן אין זייער האַרצן,
ניט אַוועקצוגיין פון מיר.
41 און איך וועל מיך פרייען איבער זיי,
זיי צו באַגיטיקן,
און וועל זיי איינפלאַנצן אין דעמדאָזיקן לאַנד מיט אַן אמת,
מיט מיין גאַנצן האַרצן, און מיט מיין גאַנצער זעל.
42 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אַזוי ווי איך האָב געבראַכט אויף דעמדאָזיקן פאָלק
דאָסדאָזיקע גרויסע בייז,
אַזוי ברענג איך אויף זיי דאָס גאַנצע גוטס
וואָס איך זאָג אָן וועגן זיי.
43 און פעלד וועט געקויפט ווערן אין דעמדאָזיקן לאַנד,
וואָס איר זאָגט, עס איז אַ וויסטעניש,
אָן אַ מענטש אָדער אַ בהמה,
עס איז איבערגעגעבן אין דער האַנט פון די כַשׂדים.
44 מע וועט קויפן פעלדער פאַר געלט,
און מע וועט שרייבן שטר־מכירהס,
און פאַרחתמען, און שטעלן עדות,
אין לאַנד בנימין, און אַרום ירושָלַיִם,
און אין די שטעט פון יהודה,
און אין די שטעט פון דעם געבערג,
און אין די שטעט פון דער נידערונג,
און אין די שטעט פון דָרום;
וואָרום איך וועל אומקערן זייער געפאַנגענשאַפט,
זאָגט גאָט.

לג 1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו ירמְיָהון אַ צווייט מאָל, ווען ער איז נאָך געווען איינגעשפאַרט אין הויף פון דער וואַך, אַזוי צו זאָגן:

2 אַזוי האָט געזאָגט יהוה וואָס האָט עס געמאַכט,
יהוה וואָס האָט דאָס געפורעמט עס אָנצובריטן,
דער וואָס זיין נאָמען איז יהוה:
3 רוף מיך, און איך וועל דיר ענטפערן,
און איך וועל דיר דערציילן גרויסע זאַכן,
און פאַרבאָרגענע וואָס דו ווייסט ניט.

4 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל אויף די הייזער פון דערדאָזיקער שטאָט, און אויף די הייזער פון די מלכים פון יהודה, וואָס זיינען איינגעוואָרפן געוואָרן פאַר די ערדוואַלן און פאַר דער שטרייטמויער, 5 וואָס זיי קומען מלחמה האַלטן דערויף מיט די כַשׂדים, און זיי אָנצופילן מיט די פגרים פון די מענטשן וואָס איך האָב געשלאָגן אין מיין כעס און אין מיין גרימצאָרן, און וואָס איבער אַל זייער בייז האָב איך פאַרבאָרגן מיין פנים פון דערדאָזיקער שטאָט:

6 זע, איך ברענג אויף איר אַ געזונג און אַ היילונג,
און וועל זי היילן;
און איך וועל זיי אַנטפּלעקן אַ שֶפע
פון שלום און זיכערקייט.
7 און איך וועל אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון יהודה,

ח וְאֶת שְׁבוּת יִשְׂרָאֵל וּבְנִתִים כְּבָרִאשֹׁנָה: וְטִהַרְתִּים מִכָּל־
עֲוֺנָם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי וְסָלַחְתִּי לְכוֹל־עֲוֺנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר
ט חָטְאוּ־לִי וַאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ בִי: וְהָיְתָה לִּי לְשֵׁם שָׂשׂוֹן לִתְהִלָּה
וּלְתִפְאֶרֶת לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה אוֹתָם וּפָחֲדוּ וְרָגְזוּ עַל כָּל־הַטּוֹבָה וְעַל
י כָּל־הַשָּׁלוֹם אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה לָּהּ: כֹּה ׀ אָמַר
יְהוָה עוֹד יִשָּׁמַע בַּמָּקוֹם־הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם אֹמְרִים חָרֵב
הוּא מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין בְּהֵמָה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
יְרוּשָׁלִַם הַנְשַׁמּוֹת מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין יוֹשֵׁב וּמֵאֵין בְּהֵמָה:
יא קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל אֹמְרִים
הוֹדוּ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת כִּי־טוֹב יְהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
מְבִאִים תּוֹדָה בֵּית יְהוָה כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת־הָאָרֶץ
יב כְּבָרִאשֹׁנָה אָמַר יְהוָה: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
עוֹד יִהְיֶה ׀ בַּמָּקוֹם הַזֶּה הֶחָרֵב מֵאֵין־אָדָם וְעַד־בְּהֵמָה
יג וּבְכָל־עָרָיו נְוֵה רֹעִים מַרְבִּצִים צֹאן: בְּעָרֵי הָהָר בְּעָרֵי
הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב וּבְאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֵי יְרוּשָׁלִַם
וּבְעָרֵי יְהוּדָה עֹד תַּעֲבֹרְנָה הַצֹּאן עַל־יְדֵי מוֹנֶה אָמַר
יד יְהוָה: הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי אֶת־
הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל־בֵּית
טו יְהוּדָה: בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא אַצְמִיחַ לְדָוִד צֶמַח
טז צְדָקָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ: בַּיָּמִים הָהֵם תִּוָּשַׁע
יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם תִּשְׁכּוֹן לָבֶטַח וְזֶה אֲשֶׁר־יִקְרָא־לָהּ
יז יְהוָה ׀ צִדְקֵנוּ: כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה לֹא־יִכָּרֵת לְדָוִד
יח אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא בֵית־יִשְׂרָאֵל: וְלַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם לֹא־
יִכָּרֵת אִישׁ מִלְּפָנָי מַעֲלֶה עוֹלָה וּמַקְטִיר מִנְחָה וְעֹשֶׂה
יט זֶּבַח כָּל־הַיָּמִים: וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמוֹר:
כ כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־תָּפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי הַיּוֹם וְאֶת־בְּרִיתִי

ח׳ יט׳ יתיר ד

און די געפאַנגענשאַפט פון ישׂראל,
און וועל זיי אויפבויען אַזוי ווי פריער.
8 און איך וועל זיי ריייניקן פון אַל זייער חטא
וואָס זיי האָבן געזינדיקט צו מיר,
און וועל פאַרגעבן אַלע זייערע חטאים
וואָס זיי האָבן געזינדיקט צו מיר,
און וואָס זיי האָבן פאַרבראָכן אַקעגן מיר.
9 און עס וועט מיר זיין פאַר אַ נאָמען פון פרייד,
פאַר אַ לויב, און פאַר אַ שיינקייט,
ביי אַלע פעלקער פון דער ערד,
וואָס וועלן הערן אַלדאָס גוטס וואָס איך טו מיט זיי,
און וועלן אַנגסטן און ציטערן פון וועגן אַלדעם גוטס
און פון וועגן אַלדעם גליק וואָס איך באַשער איר.

10 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
עס וועט נאָך געהערט ווערן אין דעמדאָזיקן אָרט,
וואָס איר זאָגט, ער איז וויסט, אָן אַ מענטשן און אָן אַ
בהמה,
אין די שטעט פון יהודה, און אין די גאַסן פון ירושָלַיִם,
וואָס זיינען פאַרוויסט, אָן אַ מענטשן,
און אָן אַ באַוווינער, און אָן אַ בהמה,
11 דער קָול פון לוסטיקייט און דער קָול פון פרייד,
דער קָול פון אַ חתן און דער קָול פון אַ כלה,
דער קָול פון די וואָס זאָגן: „לויבט גאָט פון צבָאות,
וואָרום גאָט איז גוט, וואָרום אייביק איז זיין חסד!״,
פון די וואָס ברענגען דאַנקאָפּפער אין הויז פון גאָט;
וואָרום איך וועל אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון דעם
לאַנד
אַזוי ווי פריער, זאָגט גאָט.

12 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
עס וועט נאָך זיין אין דעמדאָזיקן אָרט
וואָס איז וויסט, אָן אַ מענטשן אָדער אַ בהמה,
און אין אַלע זיינע שטעט,
אַ פּיטערפּלאַץ פאַר פאַסטוכער וואָס מאַכן הויערן שאָף.
13 אין די שטעט פון דעם געבערג,
אין די שטעט פון דער נידערונג,
און אין די שטעט פון דָרום, און אין לאַנד בנימין,
און אַרום ירושָלַיִם, און אין די שטעט פון יהודה,
וועלן ווידער דורכגיין שאָף דורך דעם ציילערס הענט,
זאָגט גאָט.

14 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
און איך וועל מקיים זיין דעם גוטן צוזאָג
וואָס איך האָב צוגעזאָגט אויף דעם הויז פון ישׂראל,
און אויף דעם הויז פון יהודה.
15 אין יענע טעג, און אין יענער צייט,
וועל איך מאַכן שפּראָצן פון דודן אַ שפּראָץ פון
גערעכטיקייט,
און ער וועט טאָן רעכט און גערעכטיקייט אין לאַנד.
16 אין יענע טעג וועט געהאָלפן ווערן יהודה,
און ירושָלַיִם וועט רוען אין זיכערקייט;
און דאָס איז וואָס מע וועט זי רופן:
„גאָט איז אונדזער גערעכטיקייט!״[א]

17 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט: עס וועט ניט פאַרשניטן ווערן פון דודן אַ מאַן צו זיצן אויפן טראָן פון דעם הויז פון ישׂראל; 18 און אויך פון די כּהנים פון שבט לֵוִי וועט ניט פאַרשניטן ווערן אַ מאַן פון פאַר מיר, אויפצוברענגען בראַנדאָפּפער, און צו דעמפן שפּייזאָפּפער, און צו מאַכן שלאַכטאָפּפער, אַלע טעג.
19 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יִרמְיָהון, אַזוי צו זאָגן:

20 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אויב איר קענט פאַרשטערן מיין בונד מיטן טאָג,

[א] יְהוָה צִדְקֵנוּ.

כא הַלַּיְלָה וּלְבִלְתִּי הֱיוֹת יוֹמָם־וָלַיְלָה בְּעִתָּם׃ גַּם־בְּרִיתִי
תֻפַר אֶת־דָּוִד עַבְדִּי מִהְיוֹת־לוֹ בֵן מֹלֵךְ עַל־כִּסְאוֹ וְאֶת־
כב הַלְוִיִּם הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתָי׃ אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר צְבָא הַשָּׁמַיִם
וְלֹא יִמַּד חוֹל הַיָּם כֵּן אַרְבֶּה אֶת־זֶרַע דָּוִד עַבְדִּי וְאֶת־
כג הַלְוִיִּם מְשָׁרְתֵי אֹתִי׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ
כד לֵאמֹר׃ הֲלוֹא רָאִיתָ מָה־הָעָם הַזֶּה דִּבְּרוּ לֵאמֹר שְׁתֵּי
הַמִּשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה בָּהֶם וַיִּמְאָסֵם וְאֶת־עַמִּי
כה יִנְאָצוּן מִהְיוֹת עוֹד גּוֹי לִפְנֵיהֶם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה
אִם־לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וָלָיְלָה חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא־
כו שָׂמְתִּי׃ גַּם־זֶרַע יַעֲקוֹב וְדָוִד עַבְדִּי אֶמְאַס מִקַּחַת מִזַּרְעוֹ
מֹשְׁלִים אֶל־זֶרַע אַבְרָהָם יִשְׂחָק וְיַעֲקֹב כִּי־אָשׁוּב אֶת־
שְׁבוּתָם וְרִחַמְתִּים׃

לד

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה וּנְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל ׀ וְכָל־חֵילוֹ וְכָל־מַמְלְכוֹת אֶרֶץ מֶמְשֶׁלֶת יָדוֹ
וְכָל־הָעַמִּים נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ לֵאמֹר׃
ב כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־
ג הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וּשְׂרָפָהּ בָּאֵשׁ׃ וְאַתָּה לֹא
תִמָּלֵט מִיָּדוֹ כִּי תָּפֹשׂ תִּתָּפֵשׂ וּבְיָדוֹ תִּנָּתֵן וְעֵינֶיךָ אֶת־עֵינֵי
מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּרְאֶינָה וּפִיהוּ אֶת־פִּיךָ יְדַבֵּר וּבָבֶל תָּבוֹא׃
ד אַךְ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה כֹּה־אָמַר יְהוָה
ה עָלֶיךָ לֹא תָמוּת בֶּחָרֶב׃ בְּשָׁלוֹם תָּמוּת וּבְמִשְׂרְפוֹת
אֲבוֹתֶיךָ הַמְּלָכִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ כֵּן יִשְׂרְפוּ־
לָךְ וְהוֹי אָדוֹן יִסְפְּדוּ־לָךְ כִּי־דָבָר אֲנִי־דִבַּרְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃
ו וַיְדַבֵּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
ז אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּירוּשָׁלָם׃ וְחֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל

לג, כו׳ סלאו ר׳ אשיב קרי פ״כ | לד, ה׳ בס״א וכמשרפות

און מיין בונד מיט דער נאַכט,
אַז טאָג און נאַכט זאָלן ניט זיין אין זייער צייט,
21 וועט אויך מיין בונד פאַרשטערט ווערן מיט דוד מיין קנעכט,
אַז פון אים זאָל ניט זיין אַ זון צו קיניגן אויף זיין טראָן,
און מיט די כהנים פון שבט לֵוִי מיינע דינער.
22 אַזוי ווי דער חיל פון הימל קען ניט געציילט ווערן,
און דער זאַמד פון ים קען ניט געמאָסטן ווערן,
אַזוי וועל איך מערן דעם זאָמען פון מיין קנעכט דוד,
און די לְוִיִּם וואָס דינען מיר.

23 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יִרמְיָהון, אַזוי צו זאָגן: 24 האָסטו ניט געמערקט וואָס דידאָזיקע לייט רעדן, אַזוי צו זאָגן: די צוויי משפחות וואָס גאָט האָט זיי געוועסט אויסדערוויילט, זיי האָט ער פאַראַכט? און מיין פאָלק לעסטערן זיי, אַז עס איז מער ניט קיין אומה ביי זיי.

25 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אויב איך האָב ניט מיין בונד מיט טאָג און נאַכט,
די געזעצן פון ערד און הימל, ניט געמאַכט,
26 וועל איך אויך פאַראַכטן דעם זאָמען פון יעקב,
און דוד מיין קנעכט,
ניט צו נעמען פון זיין זאָמען געוועלטיקער
איבער דעם זאָמען פון אַברהם, יצחק[א], און יעקב;
וואָרום איך וועל אומקערן זייער געפאַנגענשאַפט,
און וועל זיי דערבאַרימען.

לד

1 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו יִרמְיָהון פון גאָט, בעת נבוכַדרֶאצַר דער מלך פון בָּבל, און זיין גאַנצער חיל, און אַלע קיניגרייכן פון דער ערד אונטער דער ממשלה פון זיין האַנט, און אַלע פעלקער, האָבן מלחמה געהאַלטן אויף ירושָלַיִם און אויף אַלע אירע שטעט; אַזוי צו זאָגן:

2 אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל: גיי, און זאָלסט רעדן צו צִדקִיָהו דעם מלך פון יהודה, און זאָגן צו אים:

אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך גיב דידאָזיקע שטאָט
אין דער האַנט פון דעם מלך פון בָּבל,
און ער וועט זי פאַרברענען אין פייער.
3 און דו וועסט ניט אַנטרונען ווערן פון זיין האַנט,
נאָר כאַפּן וועסטו געכאַפּט ווערן,
און אין זיין האַנט וועסטו איבערגעגעבן ווערן,
און אויג אין אויג וועסטו זען דעם מלך פון בָּבל,
און מויל צו מויל וועט ער מיט דיר רעדן,
און קיין בָּבל וועסטו קומען.

4 אָבער הער דאָס וואָרט פון גאָט,
צִדקִיָהו מלך פון יהודה:
אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף דיר:
וועסט ניט שטאַרבן דורכן שווערד.
5 בשלום וועסטו שטאַרבן,
און לויט די פאַרברענונגען פון דיינע עלטערן,
די פריערדיקע מלכים וואָס זיינען געווען פאַר דיר,
אַזוי וועט מען פאַרברענען נאָך דיר;
און „ווי האַר!" וועט מען קלאָגן אויף דיר,
וואָרום איך האָב אַ וואָרט גערעדט, זאָגט גאָט.

6 און יִרמְיָהו הנביא האָט גערעדט צו צִדקִיָהו דעם מלך פון יהודה אַלע דידאָזיקע ווערטער אין ירושָלַיִם, 7 בעת דער

א אין טעקסט: יִשְׂחָק.

חיל פון דעם מלך פון בָּבֶל האָט מלחמה געהאַלטן אויף ירוּשָׁלַיִם, און אויף אַלע געבליבענע שטעט פון יהודה, אויף לָכִיש, און אויף עֲזֵקָה; וואָרום זיי זיינען געבליבן צווישן די שטעט פון יהודה באַפעסטיקטע שטעט.

8 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו יִרְמְיָהוּן פון גאָט, נאָכדעם אַז דער מלך צִדְקִיָּהוּ האָט געשלאָסן אַ בונד מיטן גאַנצן פאָלק אין ירוּשָׁלַיִם, אויסצורופן בײַ זיך אַ פרײַלאָזונג; 9 אַרויסצולאָזן איטלעכער זיין קנעכט, און איטלעכער זיין דינסט, דעם ייִדישן און די ייִדישע, פרײַ, אַז קײנער זאָל ניט אַרבעטן מיט זיי, מיט זיין ייִדישן ברודער. 10 האָבן געוועסט צוגעהערט אַלע האַרן און דאָס גאַנצע פאָלק, וואָס זיינען אַריין אין דעם בונד אַרויסצולאָזן איטלעכער זיין קנעכט, און איטלעכער זיין דינסט, פרײַ, ניט צו אַרבעטן מיט זיי מער, און זיי האָבן געהאָרכט און האָבן אַרויסגעלאָזט. 11 אָבער דערנאָך האָבן זיי חרטה געקריגן, און האָבן צוריקגענומען די קנעכט און די דינסטן, וואָס זיי האָבן אַרויסגעלאָזט פרײַ, און זיי האָבן זיי באַצוווּנגען פאַר קנעכט און פאַר דינסטן. 12 איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו יִרְמְיָהוּן פון גאָט, אַזוי צו זאָגן: 13 אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל: איך האָב געשלאָסן אַ בונד מיט אײַערע עלטערן אין דעם טאָג וואָס איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פון לאַנד מִצְרַיִם, פון דעם הויז פון קנעכטשאַפט, אַזוי צו זאָגן: 14 צום סָוף פון זיבן יאָר זאָלט איר אַרויסלאָזן איטלעכער זיין ייִדישן ברודער, וואָס האָט זיך פאַרקויפט צו דיר, און האָט דיר געדינט זעקס יאָר; זאָלסט אים אַרויסלאָזן פרײַ פון דיר. אָבער אײַערע עלטערן האָבן ניט צוגעהערט צו מיר, און ניט צוגעניגט זייער אויער. 15 און איר האָט הײַנט תשובה געטאָן, און האָט געטאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין מײַנע אויגן, אויסצורופן אַ פרײַלאָזונג איטלעכער צו זיין חבר, און איר האָט געשלאָסן אַ בונד פאַר מיר אין דעם הויז וואָס מײַן נאָמען ווערט גערופן אויף אים. 16 אָבער איר האָט חרטה געקריגן, און איר האָט פאַרשוועכט מײַן נאָמען, און האָט צוריקגענומען איטלעכער זיין קנעכט, און איטלעכער זיין דינסט, וואָס איר האָט אַרויסגעלאָזט פרײַ פאַר זיך; און איר האָט זיי באַצוווּנגען צו זיין פאַר קנעכט און פאַר דינסטן צו אײַך. 17 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: איר האָט ניט צוגעהערט צו מיר, אויסצורופן אַ פרײַלאָזונג איטלעכער צו זיין ברודער, און איטלעכער צו זיין חבר, אָט רוף איך אײַך אויס אַ פרײַלאָזונג, זאָגט גאָט, פאַר דער שווערד, פאַר דער פעסט, און פאַר דעם הונגער, און איך וועל אײַך מאַכן פאַר אַ שוידער בײַ אַלע קיניגרײַכן פון דער ערד. 18 און איך וועל געבן די מענטשן וואָס האָבן איבערגעטרעטן מײַן בונד, וואָס האָבן ניט מקיים געווען די ווערטער פון דעם בונד וואָס זיי האָבן געשלאָסן פאַר מיר, בײַ דעם קאַלב וואָס זיי האָבן

נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַנּֽוֹתָרוֹת אֶל־
לָכִישׁ וְאֶל־עֲזֵקָה כִּי הֵנָּה נִשְׁאֲרוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה עָרֵי
ח מִבְצָר׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה
אַחֲרֵי כְּרֹת הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר
ט בִּירוּשָׁלַ͏ִם לִקְרֹא לָהֶם דְּרוֹר׃ לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ
וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִי וְהָעִבְרִיָּה חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־
י בָּם בִּיהוּדִי אָחִיהוּ אִישׁ׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם
אֲשֶׁר־בָּאוּ בַבְּרִית לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־
שִׁפְחָתוֹ חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ וַיְשַׁלֵּחוּ׃
יא וַיָּשׁוּבוּ אַחֲרֵי־כֵן וַיָּשִׁבוּ אֶת־הָעֲבָדִים וְאֶת־הַשְּׁפָחוֹת
אֲשֶׁר שִׁלְּחוּ חָפְשִׁים וַיִּכְבִּישׁוּם לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃
יב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר
יג יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי כָּרַתִּי בְרִית אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם
יד הוֹצִאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֵאמֹר׃ מִקֵּץ
שֶׁבַע שָׁנִים תְּשַׁלְּחוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו הָעִבְרִי אֲשֶׁר יִמָּכֵר
לְךָ וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתּוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ וְלֹא־שָׁמְעוּ
טו אֲבוֹתֵיכֶם אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם׃ וַתָּשֻׁבוּ אַתֶּם הַיּוֹם
וַתַּעֲשׂוּ אֶת־הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ וַתִּכְרְתוּ
טז בְרִית לְפָנַי בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו׃ וַתָּשֻׁבוּ וַתְּחַלְּלוּ
אֶת־שְׁמִי וַתָּשִׁבוּ אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ אֲשֶׁר־
שִׁלַּחְתֶּם חָפְשִׁים לְנַפְשָׁם וַתִּכְבְּשׁוּ אֹתָם לִהְיוֹת לָכֶם
יז לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אַתֶּם
לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְאָחִיו וְאִישׁ לְרֵעֵהוּ
הִנְנִי קֹרֵא לָכֶם דְּרוֹר נְאֻם־יְהוָה אֶל־הַחֶרֶב אֶל־הַדֶּבֶר
וְאֶל־הָרָעָב וְנָתַתִּי אֶתְכֶם לְזַעֲוָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃
יח וְנָתַתִּי אֶת־הָאֲנָשִׁים הָעֹבְרִים אֶת־בְּרִתִי אֲשֶׁר לֹא־הֵקִימוּ
אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרְתוּ לְפָנָי הָעֵגֶל אֲשֶׁר כָּרְתוּ

ח׳ הפטרת משפטים   יא׳ יתיר י   יז׳ לזעוה קרי   יח׳ חסר י

יט לִשְׁנַיִם וַיַּעַבְרוּ בֵּין בְּתָרָיו׃ שָׂרֵי יְהוּדָה וְשָׂרֵי יְרוּשָׁלִַם
הַסָּרִסִים וְהַכֹּהֲנִים וְכֹל עַם הָאָרֶץ הָעֹבְרִים בֵּין בִּתְרֵי
כ הָעֵגֶל׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם
וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃
כא וְאֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו אֶתֵּן בְּיַד אֹיְבֵיהֶם
וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶל הָעֹלִים מֵעֲלֵיכֶם׃
כב הִנְנִי מְצַוֶּה נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְנִלְחֲמוּ
עָלֶיהָ וּלְכָדוּהָ וּשְׂרָפֻהָ בָאֵשׁ וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמָמָה
מֵאֵין יֹשֵׁב׃

לה

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּימֵי יְהוֹיָקִים
ב בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ אֶל־בֵּית הָרֵכָבִים
וְדִבַּרְתָּ אוֹתָם וַהֲבֵאוֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל־אַחַת הַלְּשָׁכוֹת
ג וְהִשְׁקִיתָ אוֹתָם יָיִן׃ וָאֶקַּח אֶת־יַאֲזַנְיָה בֶן־יִרְמְיָהוּ בֶּן־
חֲבַצִּנְיָה וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת־כָּל־בָּנָיו וְאֵת כָּל־בֵּית הָרֵכָבִים׃
ד וָאָבִא אֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל־לִשְׁכַּת בְּנֵי חָנָן בֶּן־יִגְדַּלְיָהוּ
אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־אֵצֶל לִשְׁכַּת הַשָּׂרִים אֲשֶׁר מִמַּעַל
ה לְלִשְׁכַּת מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן־שַׁלֻּם שֹׁמֵר הַסַּף׃ וָאֶתֵּן לִפְנֵי ׀ בְּנֵי
בֵית־הָרֵכָבִים גְּבִעִים מְלֵאִים יַיִן וְכֹסוֹת וָאֹמַר אֲלֵיהֶם שְׁתוּ־
ו יָיִן׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא נִשְׁתֶּה־יָּיִן כִּי יוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אָבִינוּ צִוָּה
ז עָלֵינוּ לֵאמֹר לֹא תִשְׁתּוּ־יַיִן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וּבַיִת
לֹא־תִבְנוּ וְזֶרַע לֹא־תִזְרָעוּ וְכֶרֶם לֹא־תִטָּעוּ וְלֹא יִהְיֶה לָכֶם
כִּי בָּאֳהָלִים תֵּשְׁבוּ כָּל־יְמֵיכֶם לְמַעַן תִּחְיוּ יָמִים רַבִּים
ח עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם גָּרִים שָׁם׃ וַנִּשְׁמַע בְּקוֹל
יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אָבִינוּ לְכֹל אֲשֶׁר צִוָּנוּ לְבִלְתִּי שְׁתוֹת־
ט יַיִן כָּל־יָמֵינוּ אֲנַחְנוּ נָשֵׁינוּ בָּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ׃ וּלְבִלְתִּי בְּנוֹת
י בָּתִּים לְשִׁבְתֵּנוּ וְכֶרֶם וְשָׂדֶה וָזֶרַע לֹא יִהְיֶה־לָּנוּ׃ וַנֵּשֶׁב

לד,כב׳ חזור אל לג,כה׳ לה, ד׳ פתח בס״פ ז׳ קמץ בס״פ קמץ בז״ק

צעשניטן אין צווייען, און זיינען דורכגעגאַנגען צווישן זיינע שטיקער— 19 די האַרן פון יהודה, און די האַרן פון ירושָלַיִם, די הויפדינער, און די כֹּהנים, און דאָס גאַנצע פאָלק פון לאַנד, וואָס זיינען דורכגעגאַנגען צווישן די שטיקער פון דעם קאַלב— 20 איך וועל זיי געבן אין דער האַנט פון זייערע פיינט, און אין דער האַנט פון די וואָס זוכן זייער לעבן, און זייערע טויטע לייבער וועלן זיין צו שפייז פאַרן פויגל פון הימל, און פאַר דער חיה פון דער ערד. 21 און צִדקִיָהו דעם מלך פון יהודה און זיינע האַרן וועל איך געבן אין דער האַנט פון זייערע פיינט, און אין דער האַנט פון די וואָס זוכן זייער לעבן, און אין דער האַנט פון דעם חיל פון דעם מלך פון בָבל וואָס האָט אָפּגעצויגן פון אַייך. 22 זע, איך באַפעל, זאָגט גאָט, און וועל זיי אומקערן צו דערדאָזיקער שטאָט, און זיי וועלן מלחמה האַלטן אויף איר, און וועלן זי באַצווינגען, און וועלן זי פאַרברענען אין פייער, און די שטעט פון יהודה וועל איך מאַכן אַ וויסטעניש אָן אַ באַווינער.

לה 1 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו יִרמיָהון פון גאָט אין די טעג פון יהוֹיָקים דעם זון פון יאשִיָהון, דעם מלך פון יהודה, אַזוי צו זאָגן: 2 גיי צו דעם הויז פון די רֵכָבים, און זאָלסט רעדן צו זיי, און זיי ברענגען אין הויז פון גאָט, אין איינער פון די קאַמערן, און זיי געבן טרינקען ווייַן. 3 האָב איך גענומען יַאֲזַנִיָה דעם זון פון יִרמיָהו דעם זון פון חֲבַצִנִיָהן, און זיינע ברידער, און אַלע זיינע זין, און דאָס גאַנצע הויז פון די רֵכָבים. 4 און איך האָב זיי געבראַכט אין הויז פון גאָט, אין דער קאַמער פון די זין פון חָנָן דעם זון פון יִגדַליָהו דעם געטלעכן מאַן, וואָס לעבן דער קאַמער פון די האַרן, וואָס איבער דער קאַמער פון מַעֲשֵׂיָהו דעם זון פון שַלום דעם שוועלהיטער. 5 און איך האָב דערלאַנגט פאַר די קינדער פון דעם הויז פון די רֵכָבים קריגלעך פול מיט ווייַן און בעכערס, און איך האָב צו זיי געזאָגט: טרינקט ווייַן. 6 האָבן זיי געזאָגט: מיר טרינקען ניט קיין ווייַן, וואָרום יוֹנָדָב דער זון פון רֵכָבן, אונדזער פאָטער, האָט אונדז באַפוילן, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט טרינקען קיין ווייַן, איר, און אַייערע קינדער ביז אייביק; 7 און קיין הויז זאָלט איר ניט בויען, און קיין זאָמען זאָלט איר ניט זייען, און קיין ווייַנגאָרטן זאָלט איר ניט פלאַנצן, און ניט האָבן; נייערט אין געצעלטן זאָלט איר זיצן אַלע אַייערע טעג, כּדי איר זאָלט לעבן פיל טעג אויפן געזיכט פון דער ערד וואָס איר ווינט דאָרטן. 8 און מיר האָבן צוגעהערט צו דעם קָול פון יהוֹנָדָב דעם זון פון רֵכָבן, אונדזער פאָטער, אין אַלץ וואָס ער האָט אונדז באַפוילן, ניט צו טרינקען קיין ווייַן אַלע אונדזערע טעג, מיר, אונדזערע ווייבער, אונדזערע זין, און אונדזערע טעכטער; 9 און ניט צו בויען קיין הייזער פאַר אונדז צום ווינען, און קיין ווייַנגאָרטן, און קיין פעלד, און קיין זאָמען, זאָל ביי אונדז ניט זיין. 10 און מיר זיינען געזעסן אין געצעלטן, און מיר האָבן געהאָרכט און

געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס אונדזער פאָטער יוֹנָדָב האָט אונדז באַפוילן. 11 און עס איז געווען, אַז נבוכַדרֶאצַר דער מלך פון בָּבל איז אַרויפגעקומען אויפן לאַנד, האָבן מיר געזאָגט: קומט, און לאָמיר אַריינגיין אין ירושָלַיִם פון וועגן דעם חיל פון די כַּשׂדים, און פון וועגן דעם חיל פון אֲרָם; און מיר האָבן זיך באַזעצט אין ירושָלַיִם.

12 איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו יִרמְיָהון, אַזוי צו זאָגן: 13 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות, דער גאָט פון ישׂראל: גיי, און זאָלסט זאָגן צו די מענער פון יהודה, און צו די באַוווינער פון ירושָלַיִם: ווילט איר ניט אַ מוסר אַראָפּנעמען צוצוהערן צו מיינע ווערטער? זאָגט גאָט. 14 געהאַלטן ווערן די ווערטער פון יהוֹנָדָב דעם זון פון רֵכָבן, וואָס האָט באַפוילן זיינע קינדער ניט צו טרינקען קיין ווײַן, און זיי טרינקען ניט ביז אויף הײַנטיקן טאָג, ווײַל זיי געהאָרכן דעם באַפעל פון זייער פאָטער, און איך האָב גערעדט צו אײַך, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד גערעדט, און איר האָט ניט צוגעהערט צו מיר. 15 און איך האָב געשיקט צו אײַך אַלע מיינע קנעכט די נביאים, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד געשיקט, אַזוי צו זאָגן: קערט אײַך אום איטלעכער פון זיין שלעכטן וועג, און בעסערט אײַערע מעשׂים, און איר זאָלט ניט גיין נאָך פרעמדע געטער זיי צו דינען, און בלײַבט זיצן אויף דער ערד וואָס איך האָב געגעבן אײַך און אײַערע עלטערן; אָבער איר האָט ניט צוגענייגט אײַער אויער, און ניט צוגעהערט צו מיר. 16 איז, ווײַל די קינדער פון יהוֹנָדָב דעם זון פון רֵכָבן האָבן מקיים געווען דעם באַפעל פון זייער פאָטער, וואָס ער האָט זיי באַפוילן, און דאָסדאָזיקע פאָלק האָט ניט צוגעהערט צו מיר, 17 דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה דער גאָט פון צבָאות, דער גאָט פון ישׂראל:

יא בָּאֳהָלִים וַנִּשְׁמַע וַנַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּנוּ יוֹנָדָב אָבִינוּ׃ וַיְהִי
בַּעֲלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל־הָאָרֶץ וַנֹּאמֶר בֹּאוּ
וְנָבוֹא יְרוּשָׁלַםִ מִפְּנֵי חֵיל הַכַּשְׂדִּים וּמִפְּנֵי חֵיל אֲרָם וַנֵּשֶׁב
יב בִּירוּשָׁלָםִ׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃
יג כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ לְאִישׁ
יְהוּדָה וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָםִ הֲלוֹא תִקְחוּ מוּסָר לִשְׁמֹעַ אֶל־
יד דְּבָרַי נְאֻם־יְהוָה׃ הוּקַם אֶת־דִּבְרֵי יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אֲשֶׁר־
צִוָּה אֶת־בָּנָיו לְבִלְתִּי שְׁתוֹת־יַיִן וְלֹא שָׁתוּ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
כִּי שָׁמְעוּ אֵת מִצְוַת אֲבִיהֶם וְאָנֹכִי דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם הַשְׁכֵּם
טו וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם אֵלָי׃ וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדַי
הַנְּבִאִים ׀ הַשְׁכֵּים וְשָׁלֹחַ ׀ לֵאמֹר שֻׁבוּ־נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ
הָרָעָה וְהֵיטִיבוּ מַעַלְלֵיכֶם וְאַל־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים
אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּשְׁבוּ אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם
וְלַאֲבֹתֵיכֶם וְלֹא הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנְכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם אֵלָי׃
טז כִּי הֵקִימוּ בְּנֵי יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אֶת־מִצְוַת אֲבִיהֶם אֲשֶׁר
יז צִוָּם וְהָעָם הַזֶּה לֹא שָׁמְעוּ אֵלָי׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא אֶל־יְהוּדָה וְאֶל
כָּל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עֲלֵיהֶם
יַעַן דִּבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמֵעוּ וָאֶקְרָא לָהֶם וְלֹא עָנוּ׃
יח וּלְבֵית הָרֵכָבִים אָמַר יִרְמְיָהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל־מִצְוַת יְהוֹנָדָב אֲבִיכֶם
וַתִּשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־מִצְוֺתָיו וַתַּעֲשׂוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה אֶתְכֶם׃
יט לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־יִכָּרֵת אִישׁ
לְיוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב עֹמֵד לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃

לו

א וַיְהִי בַּשָּׁנָה הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
ב הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ קַח־לְךָ
מְגִלַּת־סֵפֶר וְכָתַבְתָּ אֵלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי

לה, טו׳ כ״א אל

זע, איך ברענג אויף יהודה
און אויף אַלע באַוווינער פון ירושָלַיִם
דאָס גאַנצע בייז וואָס איך האָב אָנגעזאָגט אויף זיי;
ווײַל איך האָב גערעדט צו זיי,
און זיי האָבן ניט צוגעהערט,
און איך האָב גערופן צו זיי
און זיי האָבן זיך ניט אָפּגערופן.

18 און צו דעם הויז פון די רֵכָבים האָט יִרמְיָהו געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות, דער גאָט פון ישׂראל: ווײַל איר האָט צוגעהערט צו דעם באַפעל פון יהוֹנָדָב אײַער פאָטער, און איר האָט אָפּגעהיט אַלע זיינע באַפעלן, און איר האָט געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט אײַך באַפוילן, 19 דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה פון צבָאות, דער גאָט פון ישׂראל: עס וועט ניט פאַרשניטן ווערן פון יוֹנָדָב דעם זון פון רֵכָבן אַ מאַן צו שטיין פאַר מיר אַלע טעג.

לו 1 און עס איז געווען אין פערטן יאָר פון יהוֹיָקים דעם זון פון יאשִׁיָהון, דעם מלך פון יהודה, איז געווען דאָסדאָזיקע וואָרט צו יִרמְיָהון פון גאָט, אַזוי צו זאָגן: 2 נעם דיר אַ מגילה, און זאָלסט אָנשרייבן אויף איר אַלע ווערטער וואָס

אֵלֶיךָ עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־כָּל־הַגּוֹיִם מִיּוֹם דִּבַּרְתִּי
אֵלֶיךָ מִימֵי יֹאשִׁיָּהוּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אוּלַי יִשְׁמְעוּ בֵּית ג
יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם
לְמַעַן יָשׁוּבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְסָלַחְתִּי לַעֲוֺנָם
וּלְחַטָּאתָם׃ וַיִּקְרָא יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה ד
וַיִּכְתֹּב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר
אֵלָיו עַל־מְגִלַּת־סֵפֶר׃ וַיְצַוֶּה יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ לֵאמֹר ה
אֲנִי עָצוּר לֹא אוּכַל לָבוֹא בֵּית יְהוָה׃ וּבָאתָ אַתָּה וְקָרָאתָ ו
בַמְּגִלָּה אֲשֶׁר־כָּתַבְתָּ־מִפִּי אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה בְּאָזְנֵי הָעָם
בֵּית יְהוָה בְּיוֹם צוֹם וְגַם בְּאָזְנֵי כָל־יְהוּדָה הַבָּאִים
מֵעָרֵיהֶם תִּקְרָאֵם׃ אוּלַי תִּפֹּל תְּחִנָּתָם לִפְנֵי יְהוָה וְיָשֻׁבוּ ז
אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה כִּי־גָדוֹל הָאַף וְהַחֵמָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר
יְהוָה אֶל־הָעָם הַזֶּה׃ וַיַּעַשׂ בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה כְּכֹל אֲשֶׁר־ ח
צִוָּהוּ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לִקְרֹא בַסֵּפֶר דִּבְרֵי יְהוָה בֵּית
יְהוָה׃ וַיְהִי בַשָּׁנָה הַחֲמִשִׁית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ ט
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי קָרְאוּ צוֹם לִפְנֵי יְהוָה כָּל־
הָעָם בִּירוּשָׁלִַם וְכָל־הָעָם הַבָּאִים מֵעָרֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלִָם׃
וַיִּקְרָא בָרוּךְ בַּסֵּפֶר אֶת־דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֵּית יְהוָה בְּלִשְׁכַּת י
גְּמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן הַסֹּפֵר בֶּחָצֵר הָעֶלְיוֹן פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־
יְהוָה הֶחָדָשׁ בְּאָזְנֵי כָּל־הָעָם׃ וַיִּשְׁמַע מִכָיְהוּ בֶן־גְּמַרְיָהוּ יא
בֶן־שָׁפָן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה מֵעַל־הַסֵּפֶר׃ וַיֵּרֶד בֵּית־ יב
הַמֶּלֶךְ עַל־לִשְׁכַּת הַסֹּפֵר וְהִנֵּה־שָׁם כָּל־הַשָּׂרִים יוֹשְׁבִים
אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וּדְלָיָהוּ בֶן־שְׁמַעְיָהוּ וְאֶלְנָתָן בֶּן־עַכְבּוֹר
וּגְמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן וְצִדְקִיָּהוּ בֶן־חֲנַנְיָהוּ וְכָל־הַשָּׂרִים׃ וַיַּגֵּד יג
לָהֶם מִכָיְהוּ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמֵעַ בִּקְרֹא בָרוּךְ
בַּסֵּפֶר בְּאָזְנֵי הָעָם׃ וַיִּשְׁלְחוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ אֶת־ יד
יְהוּדִי בֶּן־נְתַנְיָהוּ בֶּן־שֶׁלֶמְיָהוּ בֶן־כּוּשִׁי לֵאמֹר הַמְּגִלָּה
אֲשֶׁר קָרָאתָ בָּהּ בְּאָזְנֵי הָעָם קָחֶנָּה בְיָדְךָ וָלֵךְ וַיִּקַּח

איך האָב גערעדט צו דיר אויף ישראל, און אויף יהודה, און אויף אַלע פעלקער, פון דעם טאָג וואָס איך רעד צו דיר, פון די טעג פון יאשיָהון און ביז אויף היינטיקן טאָג. 3 אפשר וועט דאָס הויז פון יהודה הערן דאָס גאַנצע בייז וואָס איך טראַכט זיי צו טאָן; כּדי זיי זאָלן זיך אומקערן איטלעכער פון זיין שלעכטן וועג, און איך זאָל פאַרגעבן זייער פאַרברעך און זייער זינד.

4 האָט יִרמיָהו גערופן בָּרוך דעם זון פון נֵריָהן, און בָּרוך האָט אויפגעשריבן פון יִרמיָהוס מויל אַלע ווערטער פון גאָט, וואָס ער האָט צו אים גערעדט, אויף אַ מגילה. 5 און יִרמיָהו האָט באַפוילן בָּרוכן, אַזוי צו זאָגן: איך בין פאַרהאַלטן, איך קען ניט קומען אין הויז פון גאָט; 6 דרום זאָלסט דו גיין, און לייענען פון דער מגילה וואָס דו האָסט אויפגעשריבן פון מיין מויל, די ווערטער פון גאָט, אין די אויערן פון פאָלק, אין הויז פון גאָט אין אַ פאַסטטאָג; און אויך אין די אויערן פון גאַנץ יהודה וואָס קומען פון זייערע שטעט, זאָלסטו זיי לייענען. 7 אפשר וועט פאַלן זייער געבעט פאַר גאָט, און זיי וועלן זיך אומקערן איטלעכער פון זיין שלעכטן וועג; וואָרום גרויס איז דער כּעס און דער גרימצאָרן וואָס גאָט האָט גערעדט אויף דעמדאָזיקן פאָלק.

8 האָט בָּרוך דער זון פון נֵריָהן געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס יִרמיָהו הנביא האָט אים באַפוילן—צו לייענען פון דעם בוך די ווערטער פון גאָט אין גאָטס הויז.

9 און עס איז געווען אין פינפטן יאָר פון יהוֹיָקים דעם זון פון יאשיָהון, דעם מלך פון יהודה, אין ניינטן חודש, האָבן אויסגערופן אַ תּענית פאַר גאָט דאָס גאַנצע פאָלק אין ירושָלַיִם, און דאָס גאַנצע פאָלק וואָס איז געקומען פון די שטעט פון יהודה אין ירושָלַיִם. 10 און בָּרוך האָט געלייענט פון דעם בוך די ווערטער פון יִרמיָהון אין הויז פון גאָט, אין דער קאַמערפון גמַריָהו דעם זון פון שָפָן דעם שרייבער, אין דעם אויבערשטן הויף, אין אַיינגאַנג פון דעם נייעם טויער פון גאָטס הויז, אין די אויערן פון גאַנצן פאָלק. 11 האָט מיכָיהו דער זון פון גמַריָהו דעם זון פון שָפָנען געהערט פון בוך אַלע ווערטער פון גאָט, 12 און ער האָט אַראָפּגענידערט צום הויז פון מלך, אין דעם שרייבערס קאַמער; ערשט דאָרטן זיצן אַלע האַרן, אֶלישָמָע דער שרייבער, און דלָיָהו דער זון פון שמַעיָהון, און אֶלנָתָן דער זון פון עַכבּוֹרן, און גמַריָהו דער זון פון שָפָנען, און צִדקִיָהו דער זון פון חֲנַניָהון, און אַלע האַרן. 13 האָט זיי מיכָיהו דערציילט אַלע ווערטער וואָס ער האָט געהערט, ווען בָּרוך האָט געלייענט פון בוך אין די אויערן פון פאָלק. 14 און אַלע האַרן האָבן געשיקט צו בָּרוכן יהודי דעם זון פון נתַניָהו דעם זון פון שֶלֶמיָהו דעם זון פון כּושין, אַזוי צו זאָגן: די מגילה וואָס דו האָסט פון איר געלייענט אין די אויערן פון פאָלק, נעם זי אין דיין האַנט, און קום אַהער. האָט בָּרוך דער זון פון

טו בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ אֶת־הַמְּגִלָּה בְּיָדוֹ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו שֵׁב נָא וּקְרָאֶנָּה בְּאָזְנֵינוּ וַיִּקְרָא בָרוּךְ בְּאָזְנֵיהֶם׃
טז וַיְהִי כְּשָׁמְעָם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים פָּחֲדוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ
וַיֹּאמְרוּ אֶל־בָּרוּךְ הַגֵּיד נַגִּיד לַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
יז הָאֵלֶּה׃ וְאֶת־בָּרוּךְ שָׁאֲלוּ לֵאמֹר הַגֶּד־נָא לָנוּ אֵיךְ כָּתַבְתָּ
יח אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּיו׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם בָּרוּךְ מִפִּיו
יִקְרָא אֵלַי אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַאֲנִי כֹּתֵב עַל־הַסֵּפֶר
יט בַּדְּיוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ לֵךְ הִסָּתֵר אַתָּה
כ וְיִרְמְיָהוּ וְאִישׁ אַל־יֵדַע אֵיפֹה אַתֶּם׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
חָצֵרָה וְאֶת־הַמְּגִלָּה הִפְקִדוּ בְּלִשְׁכַּת אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר
כא וַיַּגִּידוּ בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ
אֶת־יְהוּדִי לָקַחַת אֶת־הַמְּגִלָּה וַיִּקָּחֶהָ מִלִּשְׁכַּת אֱלִישָׁמָע
הַסֹּפֵר וַיִּקְרָאֶהָ יְהוּדִי בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ וּבְאָזְנֵי כָּל־הַשָּׂרִים
כב הָעֹמְדִים מֵעַל הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בֵּית הַחֹרֶף בַּחֹדֶשׁ
כג הַתְּשִׁיעִי וְאֶת־הָאָח לְפָנָיו מְבֹעָרֶת׃ וַיְהִי ׀ כִּקְרוֹא יְהוּדִי
שָׁלֹשׁ דְּלָתוֹת וְאַרְבָּעָה יִקְרָעֶהָ בְּתַעַר הַסֹּפֵר וְהַשְׁלֵךְ
אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר אֶל־הָאָח עַד־תֹּם כָּל־הַמְּגִלָּה עַל־הָאֵשׁ
כד אֲשֶׁר עַל־הָאָח׃ וְלֹא פָחֲדוּ וְלֹא קָרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם
הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו הַשֹּׁמְעִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃
כה וְגַם אֶלְנָתָן וּדְלָיָהוּ וּגְמַרְיָהוּ הִפְגִּעוּ בַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי שְׂרֹף
כו אֶת־הַמְּגִלָּה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם׃ וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֶת־
יְרַחְמְאֵל בֶּן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־שְׂרָיָהוּ בֶן־עַזְרִיאֵל וְאֶת־שֶׁלֶמְיָהוּ
בֶּן־עַבְדְּאֵל לָקַחַת אֶת־בָּרוּךְ הַסֹּפֵר וְאֵת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
כז וַיַּסְתִּרֵם יְהוָה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי ׀
שְׂרֹף הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמְּגִלָּה וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב
כח בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ שׁוּב קַח־לְךָ מְגִלָּה אַחֶרֶת
וּכְתֹב עָלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־
הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃

נֵריָהן גענומען די מגילה אין זיין האַנט, און איז געקומען צו זיי. [15] האָבן זיי געזאָגט צו אים: זעץ זיך אַקאָרשט, און לייען זי אין אונדזערע אויערן; און בָּרוך האָט געלייענט אין זייערע אויערן. [16] און עס איז געווען, ווי זיי האָבן געהערט אַלע ווערטער, אַזוי האָבן זיי איינער דעם אַנדערן אָנגעקוקט אין אַנגסט, און זיי האָבן געזאָגט צו בָּרוכן: דערציילן מוזן מיר דערציילן דעם מלך אַלע די־דאָזיקע ווערטער. [17] און בָּרוכן האָבן זיי געפרעגט, אַזוי צו זאָגן: זאָג אונדז אַקאָרשט, ווי אַזוי האָסטו אויפגעשריבן די אַלע ווערטער פון זיין מויל? [18] האָט בָּרוך צו זיי געזאָגט: ער פלעגט אויסרופן צו מיר מיט זיין מויל אַלע די־דאָזיקע ווערטער, און איך פלעג אויפשרייבן אויפן בוך מיט טינט. [19] האָבן די האַרן געזאָגט צו בָּרוכן: גיי באַהאַלט זיך, דו, און יִרמְיָהו, און קיינער זאָל ניט וויסן ווו איר זייט. [20] און זיי זיינען געגאַנגען צום מלך אין הויף; און די מגילה האָבן זיי אַוועקגעלייגט אין דער קאַמער פון אֶלישָמָע דעם שרייבער; און זיי האָבן דערציילט אין די אויערן פון מלך אַלע ווערטער. [21] האָט דער מלך געשיקט יהודין צו ברענגען די מגילה, און ער האָט זי גענומען פון דער קאַמער פון אֶלישָמָע דעם שרייבער; און יהודי האָט זי געלייענט אין די אויערן פון מלך, און אין די אויערן פון די האַרן וואָס זיינען געשטאַנען לעבן מלך. [22] און דער מלך איז געזעסן אין דעם ווינטערהויז—דאָס איז געווען אין ניינטן חודש—און דער פייערטאָפּ איז געווען אָנגעצונדן פאַר אים. [23] איז ווי יהודי האָט אָפּגעלייענט דריי עמודים אָדער פיר, אַזוי האָט ער עס אָפּגעשניטן מיטן שרייבערמעסער, און אַרויפגעוואָרפן אויפן פייער וואָס אין פייערטאָפּ, ביז די גאַנצע מגילה איז פאַרלענדט געוואָרן אויף דעם פייער וואָס אין פייערטאָפּ. [24] און זיי האָבן זיך ניט דערשראָקן, און ניט צעריסן זייערע קליידער, דער מלך און אַלע זיינע קנעכט וואָס האָבן געהערט אַלע די־דאָזיקע ווערטער. [25] און הגם אֶלנָתָן און דלָיָהו און גמַריָהו האָבן זיך געבעטן ביים מלך ניט צו פאַרברענען די מגילה, האָט ער דאָך ניט צוגעהערט צו זיי. [26] און דער מלך האָט באַפוילן ירַחמְאֵל דעם זון פון מלך, און שׂרָיָהו דעם זון פון עַזריאֵלן, און שֶׁלֶמְיָהו דעם זון פון עַבדְאֵלן, צו ברענגען בָּרוך דעם שרייבער און יִרמְיָהו הנביא, אָבער גאָט האָט זיי באַהאַלטן.

[27] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יִרמְיָהון, נאָכדעם ווי דער מלך האָט פאַרברענט די מגילה מיט די ווערטער וואָס בָּרוך האָט אויפגעשריבן פון יִרמְיָהוס מויל--אַזוי צו זאָגן: [28] נעם דיר ווידער אַן אַנדער מגילה, און שרייב אָן אויף איר אַלע פריערדיקע ווערטער וואָס זיינען געווען אויף דער ערשטער מגילה, וואָס יהויָקים דער מלך פון יהודה האָט

כט וְעַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה תֹאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה אַתָּה
שָׂרַפְתָּ אֶת־הַמְּגִלָּה הַזֹּאת לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּתַבְתָּ עָלֶיהָ
לֵאמֹר בֹּא־יָבוֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִשְׁחִית אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
ל וְהִשְׁבִּית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
עַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
דָוִד וְנִבְלָתוֹ תִּהְיֶה מֻשְׁלֶכֶת לַחֹרֶב בַּיּוֹם וְלַקֶּרַח בַּלָּיְלָה׃
לא וּפָקַדְתִּי עָלָיו וְעַל־זַרְעוֹ וְעַל־עֲבָדָיו אֶת־עֲוֺנָם וְהֵבֵאתִי
עֲלֵיהֶם וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וְאֶל־אִישׁ יְהוּדָה אֵת כָּל־
לב הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ וְיִרְמְיָהוּ
לָקַח ׀ מְגִלָּה אַחֶרֶת וַיִּתְּנָהּ אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ הַסֹּפֵר
וַיִּכְתֹּב עָלֶיהָ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר
שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּאֵשׁ וְעוֹד נוֹסַף עֲלֵיהֶם דְּבָרִים
רַבִּים כָּהֵמָּה׃

לז

א וַיִּמְלָךְ־מֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת כָּנְיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָקִים
ב אֲשֶׁר הִמְלִיךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְלֹא
שָׁמַע הוּא וַעֲבָדָיו וְעַם הָאָרֶץ אֶל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר
ג דִּבֶּר בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־
יְהוּכַל בֶּן־שֶׁלֶמְיָה וְאֶת־צְפַנְיָהוּ בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן אֶל־
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר הִתְפַּלֶּל־נָא בַעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה
ד אֱלֹהֵינוּ׃ וְיִרְמְיָהוּ בָּא וְיֹצֵא בְּתוֹךְ הָעָם וְלֹא־נָתְנוּ אֹתוֹ
ה בֵּית הַכְּלִיא׃ וְחֵיל פַּרְעֹה יָצָא מִמִּצְרָיִם וַיִּשְׁמְעוּ
הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עַל־יְרוּשָׁלַםִ אֶת־שִׁמְעָם וַיֵּעָלוּ מֵעַל
ו יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
ז לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־
מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם אֵלַי לְדָרְשֵׁנִי הִנֵּה ׀ חֵיל
ח פַּרְעֹה הַיֹּצֵא לָכֶם לְעֶזְרָה שָׁב לְאַרְצוֹ מִצְרָיִם׃ וְשָׁבוּ

לז, ד׳ הכלוא קרי

פאַרבּרענט. [29] און אויף יהוֹיָקים דעם מלך פון יהודה זאָלסטו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: דו האָסט פאַרבּרענט די דאָזיקע מגילה, אַזוי צו זאָגן: אַלמאַי האָסטו געשריבּן אויף איר, אַזוי צו זאָגן: קומען וועט קומען דער מלך פון בָּבל, און ער וועט צעשטערן דאָסדאָזיקע לאַנד, און וועט פאַרטיליקן פון איר מענטשן און בהמות? [30] דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט אויף יהוֹיָקים דעם מלך פון יהודה:

קיינער פון אים וועט ניט זיצן אויפן טראָן פון דוד,
און זיין טויטער לייב וועט זיך וואַלגערן
אויף דער היץ בּייטאָג, און אויף דער קעלט בּיינאַכט.
[31] און איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט אים,
און מיט זיין זאָמען,
און מיט זיינע קנעכט, פאַר זייערע זינד,
און איך וועל בּרענגען אויף זיי,
און אויף די בּאַווינער פון ירושָלַים,
און אויף די מענער פון יהודה,
דאָס גאַנצע בּייז וואָס איך האָב אָנגעזאָגט אויף זיי,
און זיי האָבּן ניט צוגעהערט.

[32] און יִרמיָהו האָט גענומען אַן אַנדער מגילה, און האָט זי געגעבּן צו בָּרוך דעם זון פון נֵריָהון, דעם שרייבּער, און ער האָט אויפגעשריבּן אויף איר פון יִרמיָהוס מויל אַלע ווערטער פון דעם בּוך וואָס יהוֹיָקים דער מלך פון יהודה האָט פאַרבּרענט אין פייער; און צו זיי זיינען צוגעלייגט געוואָרן נאָך פיל ווערטער אַזוי ווי זיי.

לז [1] און צדקִיָהו דער זון פון יאשִיָהון איז געוואָרן מלך אויף דעם אָרט פון כָּניָהו דעם זון פון יהוֹיָקימען, וואָס נבוכַדרֶאצַר דער מלך פון בָּבל האָט געמאַכט פאַר אַ מלך אין לאַנד יהודה. [2] און ער און זיינע קנעכט און דאָס גאַנצע פאָלק פון לאַנד האָבּן ניט צוגעהערט צו די ווערטער פון גאָט, וואָס ער האָט גערעדט דורך יִרמיָהו הנביא.

[3] און דער מלך צדקִיָהו האָט געשיקט יהוכַל דעם זון פון שֶלֶמיָהן, און צפַניָהו דעם זון פון מַעֲשֵׂיָהן, דעם כֹּהן, צו יִרמיָהו הנביא, אַזוי צו זאָגן: זיי, איך בּעט דיך, מתפלל פאַר אונדז צו יהוה אונדזער גאָט. [4] און יִרמיָהו פלעגט קומען און גיין צווישן פאָלק, וואָרום מע האָט אים נאָך ניט געהאַט אַריינגעגעבּן אין תפיסה. [5] און דער חיל פון פַּרעהן איז אַרויסגעגאַנגען פון מִצרַיִם; און די כַּשׂדים וואָס האָבּן געלעגערט אויף ירושָלַיִם, האָבּן געהערט די הערונג וועגן זיי, און האָבּן אָפּגעצויגן פון ירושָלַיִם. [6] איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו יִרמיָהו הנביא, אַזוי צו זאָגן: [7] אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו דעם מלך פון יהודה וואָס שיקט אייך צו מיר מיך צו פרעגן: זע, דער חיל פון פַּרעהן וואָס איז אַרויסגעגאַנגען אייך צו הילף, קערט זיך אום צו זיין לאַנד, מִצרַיִם. [8] און די כַּשׂדים

ווערן זיך אומקערן, און וועלן מלחמה האַלטן אויף דער־דאָזיקער שטאָט, און זיי וועלן זי באַצווינגען, און וועלן זי פאַרברענען אין פייער. [9] אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איר זאָלט אייך ניט איינרעדן, אַזוי צו זאָגן: אַוועקגיין וועלן אַוועקגיין פון אונדז די כּשׂדים; וואָרום זיי וועלן ניט אַוועק־גיין. [10] וואָרום אַז איר זאָלט שלאָגן דעם גאַנצן חיל פון די כּשׂדים וואָס האַלטן מלחמה אויף אייך, און עטלעכע געשטאָכענע זאָלן בלייבן פון זיי, וועלן זיי אויפשטיין איטלעכער אין זיין געצעלט, און וועלן פאַרברענען די־דאָזיקע שטאָט אין פייער.

[11] און עס איז געווען, אַז דער חיל פון די כּשׂדים האָט אָפּגעצויגן פון ירושָלַיִם פאַר דעם חיל פון פּרעהן, [12] איז ירמיָהו אַרויסגעגאַנגען פון ירושָלַיִם צו גיין קיין לאַנד בנימין, כּדי צו קריגן דאָרטן זיין חלק ירושה צווישן דעם פאָלק. [13] איז, ווי ער איז געווען אין טויער פון בנימין, איז דאָרטן געווען דער הויפּטמאַן פון דער וואַך, וואָס זיין נאָמען איז געווען יִראִיָה דער זון פון שֶלֶמיָה דעם זון פון חֲנַניָהן; האָט ער אָנגעכאַפּט ירמיָהו הנביאן, אַזוי צו זאָגן: צו די כּשׂדים ווילסטו צופאַלן. [14] האָט ירמיָהו געזאָגט: אַ ליגן! איך וויל ניט צופאַלן צו די כּשׂדים. אָבער ער האָט ניט צוגעהערט צו אים, און יִראִיָה האָט אָנגע־כאַפּט ירמיָהון, און האָט אים געבראַכט צו די האַרן. [15] און די האַרן האָבן געצערנט אויף ירמיָהון, און האָבן אים געשלאָגן, און אים אַריינגעגעבן אין געפענקעניש, אין הויז פון יהונָתן דעם שרייבער; וואָרום דאָס האָט מען געמאַכט פאַר אַ תפיסה.

[16] אַז ירמיָהו איז געקומען אין געפענקעניש און אין די געוועלבן, און ירמיָהו איז דאָרטן אָפּגעזעסן פיל טעג, [17] האָט דער מלך צדקיָהו געשיקט, און האָט אים אַרויסגענומען; און דער מלך האָט אים געפרעגט ביי זיך אין הויז, אין פאַרבאָרגעניש, און האָט געזאָגט: פאַראַן אַ וואָרט פון גאָט? האָט ירמיָהו געזאָגט: פאַראַן; און ער האָט געזאָגט: אין דער האַנט פון דעם מלך פון בָבל וועסטו איבערגעגעבן ווערן. [18] און ירמיָהו האָט געזאָגט צום מלך צדקיָהון: וואָס האָב איך געזינדיקט קעגן דיר, און קעגן דיינע קנעכט, און קעגן דעמדאָזיקן פאָלק, וואָס איר האָט מיך אַריינגעגעבן אין תפיסה? [19] און אַוו זיינען איירע נביאים וואָס האָבן אייך נביאות געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: דער מלך פון בָבל וועט ניט קומען אויף אייך און אויף דעמדאָזיקן לאַנד? [20] און אַצונד, הער צו, איך בעט דיך, מיין האַר קיניג; זאָל, איך בעט דיך, פאַלן מיין געבעט פאַר דיר, און זאָלסט מיך ניט אומקערן אין הויז פון יהונָתן דעם שרייבער, און לאָמיך ניט שטאַרבן דאָרטן. [21] האָט דער מלך צדקיָהו באַפוילן, און מע האָט אַריינגעזעצט ירמיָהון אין הויף פון דער וואַך, און מע האָט אים געגעבן אַ לאַבן ברויט אַ טאָג פון דער בעקערגאַס ביז דאָס גאַנצע ברויט איז אויסגעגאַנגען פון דער שטאָט. אַזוי איז ירמיָהו געזעסן אין הויף פון דער וואַך.

הַכַּשְׂדִּים וְנִלְחֲמוּ עַל־הָעִיר הַזֹּאת וּלְכָדֻהָ וּשְׂרָפֻהָ בָאֵשׁ׃
ט כֹּה אָמַר יְהוָה אַל־תַּשִּׁאוּ נַפְשֹׁתֵיכֶם לֵאמֹר הָלֹךְ
י יֵלְכוּ מֵעָלֵינוּ הַכַּשְׂדִּים כִּי־לֹא יֵלֵכוּ׃ כִּי אִם־הִכִּיתֶם כָּל־
חֵיל כַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים אִתְּכֶם וְנִשְׁאֲרוּ־בָם אֲנָשִׁים
מְדֻקָּרִים אִישׁ בְּאָהֳלוֹ יָקוּמוּ וְשָׂרְפוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת
יא בָּאֵשׁ׃ וְהָיָה בְּהֵעָלוֹת חֵיל הַכַּשְׂדִּים מֵעַל יְרוּשָׁלָ͏ִם מִפְּנֵי
יב חֵיל פַּרְעֹה׃ וַיֵּצֵא יִרְמְיָהוּ מִירוּשָׁלַ͏ִם לָלֶכֶת אֶרֶץ
יג בִּנְיָמִן לַחֲלִק מִשָּׁם בְּתוֹךְ הָעָם׃ וַיְהִי־הוּא בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן
וְשָׁם בַּעַל פְּקִדֻת וּשְׁמוֹ יִרְאִיָּיה בֶּן־שֶׁלֶמְיָה בֶּן־חֲנַנְיָה
וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר אֶל־הַכַּשְׂדִּים אַתָּה
יד נֹפֵל׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ שֶׁקֶר אֵינֶנִּי נֹפֵל עַל־הַכַּשְׂדִּים וְלֹא
שָׁמַע אֵלָיו וַיִּתְפֹּשׂ יִרְאִיָּיה בְּיִרְמְיָהוּ וַיְבִאֵהוּ אֶל־הַשָּׂרִים׃
טו וַיִּקְצְפוּ הַשָּׂרִים עַל־יִרְמְיָהוּ וְהִכּוּ אֹתוֹ וְנָתְנוּ אוֹתוֹ בֵּית
הָאֵסוּר בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר כִּי־אֹתוֹ עָשׂוּ לְבֵית הַכֶּלֶא׃
טז כִּי בָא יִרְמְיָהוּ אֶל־בֵּית הַבּוֹר וְאֶל־הַחֲנֻיוֹת וַיֵּשֶׁב־שָׁם
יז יִרְמְיָהוּ יָמִים רַבִּים׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקָּחֵהוּ
וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ בַּסֵּתֶר וַיֹּאמֶר הֲיֵשׁ דָּבָר מֵאֵת
יְהוָה וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ יֵשׁ וַיֹּאמֶר בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּנָּתֵן׃
יח וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ מֶה חָטָאתִי לְךָ
וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם הַזֶּה כִּי־נְתַתֶּם אוֹתִי אֶל־בֵּית הַכֶּלֶא׃
יט וְאַיֵּו נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־נִבְּאוּ לָכֶם לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־
כ בָּבֶל עֲלֵיכֶם וְעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ וְעַתָּה שְׁמַע־נָא אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ תִּפָּל־נָא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ וְאַל־תְּשִׁבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן
כא הַסֹּפֵר וְלֹא אָמוּת שָׁם׃ וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיַּפְקִדוּ
אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וְנָתֹן לוֹ כִכַּר־לֶחֶם לַיּוֹם
מִחוּץ הָאֹפִים עַד־תֹּם כָּל־הַלֶּחֶם מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ
בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃

יט' ואיה קרי

לח

וַיִּשְׁמַע שְׁפַטְיָה בֶן מַתָּן וּגְדַלְיָהוּ בֶּן־פַּשְׁחוּר וְיוּכַל בֶּן א
שֶׁלֶמְיָהוּ וּפַשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יִרְמְיָהוּ
מְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הַיֹּשֵׁב בָּעִיר ב
הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְהַיֹּצֵא אֶל־הַכַּשְׂדִּים
יְחְיֶה וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל וָחָי׃ כֹּה אָמַר יְהוָה ג
הִנָּתֹן תִּנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃
וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל־הַמֶּלֶךְ יוּמַת נָא אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה כִּי ד
עַל־כֵּן הוּא מְרַפֵּא אֶת־יְדֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַנִּשְׁאָרִים ׀
בָּעִיר הַזֹּאת וְאֵת יְדֵי כָל־הָעָם לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּדְּבָרִים
הָאֵלֶּה כִּי ׀ הָאִישׁ הַזֶּה אֵינֶנּוּ דֹרֵשׁ לְשָׁלוֹם לָעָם הַזֶּה כִּי
אִם־לְרָעָה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ הִנֵּה־הוּא בְּיֶדְכֶם כִּי־ ה
אֵין הַמֶּלֶךְ יוּכַל אֶתְכֶם דָּבָר׃ וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ וַיַּשְׁלִכוּ ו
אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר ׀ מַלְכִּיָּהוּ בֶן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה
וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים וּבַבּוֹר אֵין־מַיִם כִּי אִם־
טִיט וַיִּטְבַּע יִרְמְיָהוּ בַּטִּיט׃ וַיִּשְׁמַע עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי ז
אִישׁ סָרִיס וְהוּא בְּבֵית הַמֶּלֶךְ כִּי־נָתְנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ אֶל־
הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן׃ וַיֵּצֵא עֶבֶד־מֶלֶךְ מִבֵּית ח
הַמֶּלֶךְ וַיְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הֵרֵעוּ ט
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ לְיִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
אֵת אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ אֶל־הַבּוֹר וַיָּמָת תַּחְתָּיו מִפְּנֵי הָרָעָב
כִּי אֵין הַלֶּחֶם עוֹד בָּעִיר׃ וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֵת עֶבֶד־מֶלֶךְ י
הַכּוּשִׁי לֵאמֹר קַח בְּיָדְךָ מִזֶּה שְׁלֹשִׁים אֲנָשִׁים וְהַעֲלִיתָ
אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִן־הַבּוֹר בְּטֶרֶם יָמוּת׃ וַיִּקַּח ׀ עֶבֶד־ יא
מֶלֶךְ אֶת־הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וַיָּבֹא בֵית־הַמֶּלֶךְ אֶל־תַּחַת
הָאוֹצָר וַיִּקַּח מִשָּׁם בְּלוֹיֵ הסחבות וּבְלוֹיֵ מְלָחִים
וַיְשַׁלְּחֵם אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר בַּחֲבָלִים׃ וַיֹּאמֶר עֶבֶד־ יב

ב׳ וחיה קרי   יא׳ סחבות קרי

לח

1 און שפַטיָה דער זון פון מַתָּנען, און גדַליָהו דער זון פון פַשחורן, און יוכַל דער זון פון שֶלֶמיָהון, און פַשחור דער זון פון מַלכִּיָהן, האָבן געהערט די ווערטער וואָס יִרמיָהו רעדט צום גאַנצן פאָלק, אַזוי צו זאָגן: 2 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: דער וואָס בלייבט זיצן אין דערדאָזיקער שטאָט וועט שטאַרבן פון דער שווערד, פון דעם הונגער, און פון דער פעסט, און דער וואָס גייט אַרויס צו די כַּשׂדים, וועט בלייבן לעבן; זיין נפש וועט אים זיין צום געווינס, און ער וועט בלייבן לעבן. 3 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איבערגעגעבן וועט איבערגעגעבן ווערן דידאָזיקע שטאָט אין דער האַנט פון דעם חיל פון דעם מלך פון בָּבל, און ער וועט זי באַצווינגען. 4 האָבן די האַרן געזאָגט צום מלך: זאָל געטייט ווערן, איך בעט דיך, דערדאָזיקער מאַן, וואָרום ער שלאַפט דאָך אָפּ די הענט פון די מלחמה־לייט וואָס זיינען איבערגעבליבן אין דערדאָזיקער שטאָט, און די הענט פון דעם גאַנצן פאָלק, אַז ער רעדט צו זיי אַזוי ווי דידאָזיקע רייד; וואָרום דערדאָזיקער מאַן זוכט ניט פריד פאַר דעמדאָזיקן פאָלק נאָר בלויז אַ רעה. 5 האָט דער מלך צִדקִיָהו געזאָגט: אָט איז ער אין אייער האַנט; וואָרום דער מלך קען מיט אייך גאָרנישט אויספירן. 6 האָבן זיי גענומען יִרמיָהון, און האָבן אים אַריינגעוואָרפן אין דער גרוב פון מַלכִּיָהו דעם זון פון מלך, וואָס אין הויף פון דער וואַך; און זיי האָבן אַראָפּגעלאָזט יִרמיָהון מיט שטריק. און אין דער גרוב איז קיין וואַסער ניט געווען, נאָר בלויז ליים; און יִרמיָהו איז אַריינגעזונקען אין דעם ליים.

7 האָט געהערט עֶבֶד־מֶלֶך דער כּושי, אַ מאַן אַ הויפדינער וואָס איז געווען אין הויז פון מלך, אַז מע האָט יִרמיָהון אַריינגעטאָן אין דער גרוב; און דער מלך איז געזעסן אין טויער פון בנימין. 8 איז עֶבֶד־מֶלֶך אַרויסגעגאַנגען פון מלכס הויז, און האָט גערעדט צום מלך, אַזוי צו זאָגן: 9 מיין האַר מלך, שלעכט באַגאַנגען האָבן זיך דידאָזיקע לייט מיט אַלץ וואָס זיי האָבן געטאָן צו יִרמיָהו הנביא, וואָס זיי האָבן אים אַריינגעוואָרפן אין גרוב; און ער שטאַרבט אויף זיין אָרט פאַר הונגער; וואָרום ניטאָ קיין ברויט מער אין שטאָט. 10 האָט דער מלך באַפוילן עֶבֶד־מֶלֶך דעם כּושי, אַזוי צו זאָגן: נעם מיט דיר פון דאַנען דרייסיק מאַן, און זאָלסט אַרויפּברענגען יִרמיָהו הנביאן פון דער גרוב איידער ער וועט שטאַרבן.

11 האָט עֶבֶד־מֶלֶך גענומען די מענטשן מיט זיך, און ער איז געקומען אין הויז פון מלך אונטער דער שאַצקאַמער, און האָט פון דאָרטן גענומען אַלטע קאָדרעס און אַלטע שמאַטעס, און ער האָט זיי אַראָפּגעלאָזט צו יִרמיָהון אין גרוב מיט שטריק.

[12] און עֶבֶד־מֶלֶךְ דער כּושי האָט געזאָגט צו יִרמיָהון: טו, איך בעט דיך, די אַלטע קאָדרעס און די שמאַטעס אונטער דײַנע אָרעמס אונטער די שטריק. און יִרמיָהו האָט אַזוי געטאָן. [13] און זיי האָבן געצויגן יִרמיָהון מיט שטריק, און האָבן אים אַרויפגעבראַכט פון דער גרוב. און יִרמיָהו איז געזעסן אין הויף פון דער וואַך.

[14] האָט דער מלך צִדקִיָהו געשיקט און גענומען יִרמיָהו הנביאן צו זיך, צום דריטן אַרײַנגאַנג וואָס אין הויז פון גאָט; און דער מלך האָט געזאָגט צו יִרמיָהון: איך וועל דיך פרעגן אַ זאַך; זאָלסט ניט פאַרלײַקענען פון מיר אַ וואָרט. [15] האָט יִרמיָהו געזאָגט צו צִדקִיָהון: אַז איך וועל דיר זאָגן, וועסטו דאָך טייטן מיך טייטן, און אַז איך וועל דיר געבן אַן עצה, וועסטו ניט צוהערן צו מיר. [16] האָט דער מלך צִדקִיָהו געשוואָרן יִרמיָהון אין פאַרבאָרגעניש, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אונדז באַשאַפן דידאָזיקע זעל, אויב איך וועל דיך טייטן, און אויב איך וועל דיך איבערגעבן אין דער האַנט פון די־דאָזיקע לײַט וואָס זוכן דײַן לעבן!

[17] האָט יִרמיָהו געזאָגט צו צִדקִיָהון: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון צבָאוֹת, דער גאָט פון ישׂראל: אויב אַרויסגיין וועסטו אַרויסגיין צו די האַרן פון דעם מלך פון בָּבל, וועט דײַן נפש בלײַבן לעבן, און דידאָזיקע שטאָט וועט ניט פאַרברענט ווערן אין פײַער; אי דו וועסט בלײַבן לעבן, אי דײַן הויזגעזינט. [18] אויב אָבער וועסט ניט אַרויס־גיין צו די האַרן פון דעם מלך פון בָּבל, וועט דידאָזיקע שטאָט איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פון די כַּשׂדים, און זיי וועלן זי פאַרברענען אין פײַער, און דו וועסט ניט אַנטרונען ווערן פון זייער האַנט. [19] האָט דער מלך צִדקִיָהו געזאָגט צו יִרמיָהון: איך האָב מורא פאַר די יִדן וואָס זײַנען צוגעפאַלן צו די כַּשׂדים, מע זאָל מיך ניט איבערגעבן אין זייער האַנט, און זיי וועלן זיך אָנטאָן אָן מיר. [20] האָט יִרמיָהו געזאָגט: מע וועט דיך ניט איבערגעבן. הער צו, איך בעט דיך, צו דעם קָול פון גאָט אין וואָס איך רעד צו דיר, און עס וועט זײַן גוט פאַר דיר, און דײַן נפש וועט בלײַבן לעבן.

[21] אויב אָבער דו ווילסט ניט אַרויסגיין, איז דאָס דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט מיר געוויזן: [22] ערשט אַלע ווײַבער וואָס זײַנען געבליבן אין הויז פון דעם מלך פון יהודה, ווערן אַרויסגעפירט צו די האַרן פון דעם מלך פון בָּבל, און זיי זאָגן:

דיך אַײַנגערעדט און דיך בײַגעקומען
האָבן די גוטע פרײַנט דײַנע;
אײַנגעזונקען אין אַ זומפּ זײַנען דײַנע פיס–
זײַנען זיי אָפּגעטרעטן אַהינטער.

[23] און אַלע דײַנע ווײַבער און דײַנע קינדער פירט מען אַרויס צו די כַּשׂדים, און דו וועסט ניט אַנטרונען ווערן פון זייער האַנט, נײַערט אין דער האַנט פון דעם מלך פון בָּבל וועסטו געכאַפּט ווערן, און וועסט מאַכן פאַרברענען דידאָ־זיקע שטאָט אין פײַער.

מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אֶל־יִרְמְיָהוּ שִׂים נָא בְּלוֹאֵי הַסְּחָבוֹת
וְהַמְּלָחִים תַּחַת אַצִּלוֹת יָדֶיךָ מִתַּחַת לַחֲבָלִים וַיַּעַשׂ
יג יִרְמְיָהוּ כֵּן׃ וַיִּמְשְׁכוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ
יד מִן־הַבּוֹר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ
צִדְקִיָּהוּ וַיִּקַּח אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֵלָיו אֶל־מָבוֹא הַשְּׁלִישִׁי
אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יִרְמְיָהוּ שֹׁאֵל אֲנִי
טו אֹתְךָ דָּבָר אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־
צִדְקִיָּהוּ כִּי אַגִּיד לְךָ הֲלוֹא הָמֵת תְּמִיתֵנִי וְכִי אִיעָצְךָ
טז לֹא תִשְׁמַע אֵלָי׃ וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ
בַּסֵּתֶר לֵאמֹר חַי־יְהוָה אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה־לָנוּ אֶת־הַנֶּפֶשׁ
הַזֹּאת אִם־אֲמִיתֶךָ וְאִם־אֶתֶּנְךָ בְּיַד הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
יז מְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִם־יָצֹא תֵצֵא
אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וְחָיְתָה נַפְשֶׁךָ וְהָעִיר הַזֹּאת לֹא תִשָּׂרֵף
יח בָּאֵשׁ וְחָיִתָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ וְאִם לֹא־תֵצֵא אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ
בָּבֶל וְנִתְּנָה הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וּשְׂרָפוּהָ בָּאֵשׁ
יט וְאַתָּה לֹא־תִמָּלֵט מִיָּדָם׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ
אֶל־יִרְמְיָהוּ אֲנִי דֹאֵג אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל־
כ הַכַּשְׂדִּים פֶּן־יִתְּנוּ אֹתִי בְּיָדָם וְהִתְעַלְּלוּ־בִי׃ וַיֹּאמֶר
יִרְמְיָהוּ לֹא יִתֵּנוּ שְׁמַע־נָא ׀ בְּקוֹל יְהוָה לַאֲשֶׁר אֲנִי דֹּבֵר
כא אֵלֶיךָ וְיִיטַב לְךָ וּתְחִי נַפְשֶׁךָ׃ וְאִם־מָאֵן אַתָּה לָצֵאת זֶה
כב הַדָּבָר אֲשֶׁר הִרְאַנִי יְהוָה׃ וְהִנֵּה כָל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ
בְּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה מוּצָאוֹת אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל וְהֵנָּה
אֹמְרוֹת הִסִּיתוּךָ וְיָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי שְׁלֹמֶךָ הָטְבְּעוּ בַבֹּץ רַגְלֶךָ
כג נָסֹגוּ אָחוֹר׃ וְאֶת־כָּל־נָשֶׁיךָ וְאֶת־בָּנֶיךָ מוֹצִאִים אֶל־
הַכַּשְׂדִּים וְאַתָּה לֹא־תִמָּלֵט מִיָּדָם כִּי בְיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל
כד תִּתָּפֵשׂ וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר

טז׳ כתיב ולא קרי   כב׳ חסר יו״ד

צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ אִישׁ אַל־יֵדַע בַּדְּבָרִים־הָאֵלֶּה וְלֹא
תָמוּת׃ וְכִי־יִשְׁמְעוּ הַשָּׂרִים כִּי־דִבַּרְתִּי אִתָּךְ וּבָאוּ אֵלֶיךָ כה
וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הַגִּידָה־נָּא לָנוּ מַה־דִּבַּרְתָּ אֶל־הַמֶּלֶךְ אַל־
תְּכַחֵד מִמֶּנּוּ וְלֹא נְמִיתֶךָ וּמַה־דִּבֶּר אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ׃ וְאָמַרְתָּ כו
אֲלֵיהֶם מַפִּיל־אֲנִי תְחִנָּתִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי הֲשִׁיבֵנִי
בֵּית יְהוֹנָתָן לָמוּת שָׁם׃ וַיָּבֹאוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־ כז
יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁאֲלוּ אֹתוֹ וַיַּגֵּד לָהֶם כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיַּחֲרִשׁוּ מִמֶּנּוּ כִּי לֹא־נִשְׁמַע הַדָּבָר׃ וַיֵּשֶׁב כח
יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה עַד־יוֹם אֲשֶׁר־נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלִָם •
וְהָיָה כַּאֲשֶׁר נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלִָם׃

לט

בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁעִית לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂרִי א
בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְכָל־חֵילוֹ אֶל־יְרוּשָׁלִַם וַיָּצֻרוּ
עָלֶיהָ׃ בְּעַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי ב
בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ הָבְקְעָה הָעִיר׃ וַיָּבֹאוּ כֹּל שָׂרֵי ג
מֶלֶךְ־בָּבֶל וַיֵּשְׁבוּ בְּשַׁעַר הַתָּוֶךְ נֵרְגַל שַׂרְאֶצֶר סַמְגַּר־נְבוּ
שַׂרְסְכִים רַב־סָרִיס נֵרְגַל שַׂרְאֶצֶר רַב־מָג וְכָל־שְׁאֵרִית
שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָם צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה ד
וְכֹל ׀ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ לַיְלָה מִהָעִיר דֶּרֶךְ
גַּן הַמֶּלֶךְ בְּשַׁעַר בֵּין הַחֹמֹתָיִם וַיֵּצֵא דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃
וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂגוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ בְּעַרְבוֹת ה
יְרֵחוֹ וַיִּקְחוּ אֹתוֹ וַיַּעֲלֻהוּ אֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
רִבְלָתָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים׃ וַיִּשְׁחַט ו
מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ בְּרִבְלָה לְעֵינָיו וְאֵת כָּל־חֹרֵי
יְהוּדָה שָׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ ז
בַּנְחֻשְׁתַּיִם לָבִיא אֹתוֹ בָּבֶלָה׃ וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּית ח
הָעָם שָׂרְפוּ הַכַּשְׂדִּים בָּאֵשׁ וְאֶת־חֹמוֹת יְרוּשָׁלִַם נָתָצוּ׃

לח, כח׳ פסקא באמצע פסוק לט, ג׳ כצ״ל נסן ז׳ כצ״ל

---

[24] האָט צדקִיָהו געזאָגט צו יִרמְיָהון: זאָל קיין מענטש ניט וויסן פון דידאָזיקע ווערטער, און וועסט ניט שטאַרבן. [25] און אַז די האַרן וועלן הערן אַז איך האָב גערעדט מיט דיר, און זיי וועלן קומען צו דיר און זאָגן צו דיר: זאָג אונדז אָקאָרשט, וואָס האָסטו גערעדט צום מלך; זאָלסט ניט פאַרלייקענען פון אונדז און מיר וועלן דיך ניט טייטן; און וואָס האָט גערעדט צו דיר דער מלך? [26] זאָלסטו זאָגן צו זיי: איך האָב געלאָזט פאַלן מיין געבעט פאַרן מלך, מיך ניט אומצוקערן אין יהונָתָנס הויז, צו שטאַרבן דאָרטן.

[27] זיינען געקומען אַלע האַרן צו יִרמְיָהון, און האָבן אים געפרעגט, און ער האָט זיי געזאָגט אַזוי ווי אַלע די־דאָזיקע ווערטער וואָס דער מלך האָט באַפוילן, און זיי האָבן אים צו רו געלאָזט, וואָרום דאָס גערייד איז ניט געהערט געוואָרן. [28] און יִרמְיָהו איז געזעסן אין הויף פון דער וואַך ביז דעם טאָג וואָס ירושָלַיִם איז באַצוווּנגען געוואָרן.

און עס איז געווען, אַז ירושָלַיִם איז באַצוווּנגען געוואָרן—

לט

[1] אין ניינטן יאָר פון צדקִיָהו דעם מלך פון יהודה, אין צענטן חודש, איז געקומען נבוּכַדרֶאצַר דער מלך פון בָּבל און זיין גאַנצער חיל אויף ירושָלַיִם, און זיי האָבן געלעגערט אויף איר; [2] אין עלפטן יאָר פון צדקִיָהון, אין פירטן חודש, אין ניינטן טאָג פון חודש, איז איינגעבראָכן געוואָרן די שטאָט.— [3] זיינען געקומען אַלע האַרן פון דעם מלך פון בָּבל, און האָבן זיך געזעצט אין מיטלסטן טויער: נֵרגַל־שַׂראֶצֶר, סַמגַר־נבוֹ, שַׂרסכים רַב־סָריס[א], נֵרגַל־שַׂראֶצֶר רַב־מָג[ב], און אַלע איבעריקע האַרן פון דעם מלך פון בָּבל. [4] און עס איז געווען, ווי צדקִיָהו דער מלך פון יהודה און אַלע מלחמה־לייט האָבן זיי דערזען, אַזוי זיינען זיי אַנטלאָפן, און זיינען אַרויסגעגאַנגען ביי נאַכט פון שטאָט דורך דעם מלכס גאָרטן, דורך דעם טויער צווישן די צוויי מויערן; און ער איז אַרויסגעגאַנגען אויפן וועג פון פּלוין. [5] האָט דער חיל פון די כַּשׂדים זיי נאָכגעיאָגט, און זיי האָבן אָנגעיאָגט צדקִיָהון אין די פּלוינען פון יריחוֹ; און זיי האָבן אים גענומען און אים אַרויפגעבראַכט צו נבוּכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָּבל קיין רִבלָה אין לאַנד חֲמָת, און ער האָט אַרויסגעזאָגט אַ משפּט אויף אים. [6] און דער מלך פון בָּבל האָט געשאָכטן די זין פון צדקִיָהון אין רִבלָה פאַר זיינע אויגן; אויך אַלע אַדללייט פון יהודה האָט דער מלך פון בָּבל געשאָכטן. [7] און די אויגן פון צדקִיָהון האָט ער בלינד געמאַכט, און ער האָט אים געשמידט אין קופּערנע קייטן, אים צו ברענגען קיין בָּבל. [8] און דאָס הויז פון דעם מלך, און דאָס הויז פון פאָלק, האָבן די כַּשׂדים פאַרברענט אין פייער, און די מויערן פון ירושָלַיִם האָבן זיי

[א] הויפּט פון די סָריסים אָדער הויפּדינער. [ב] הויפּט פון די מאַגיער אָדער וואָרזאָגער.

ט וְאֵת יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ
עָלָיו וְאֵת יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים
י בָּבֶל׃ וּמִן הָעָם הַדַּלִּים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם מְאוּמָה הִשְׁאִיר
נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וַיִּתֵּן לָהֶם כְּרָמִים
יא וִיגֵבִים בַּיּוֹם הַהוּא׃ וַיְצַו נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־
יב יִרְמְיָהוּ בְּיַד נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים לֵאמֹר׃ קָחֶנּוּ וְעֵינֶיךָ
שִׂים עָלָיו וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה רָע כִּי אִם כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
יג אֵלֶיךָ כֵּן עֲשֵׂה עִמּוֹ׃ וַיִּשְׁלַח נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים
וּנְבוּשַׁזְבָּן רַב־סָרִיס וְנֵרְגַל שַׂרְאֶצֶר רַב־מָג וְכֹל רַבֵּי מֶלֶךְ־
יד בָּבֶל׃ וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ מֵחֲצַר הַמַּטָּרָה וַיִּתְּנוּ
אֹתוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן לְהוֹצִאֵהוּ אֶל־הַבָּיִת
טו וַיֵּשֶׁב בְּתוֹךְ הָעָם׃ וְאֶל־יִרְמְיָהוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה
טז בִּהְיֹתוֹ עָצוּר בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ לְעֶבֶד־
מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הִנְנִי מֵבִי אֶת־דְּבָרַי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה
יז וְהָיוּ לְפָנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא׃ וְהִצַּלְתִּיךָ בַיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
יח וְלֹא תִנָּתֵן בְּיַד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם׃ כִּי
מַלֵּט אֲמַלֶּטְךָ וּבַחֶרֶב לֹא תִפֹּל וְהָיְתָה לְךָ נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל
כִּי־בָטַחְתָּ בִּי נְאֻם־יְהוָה׃

מ

א הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחַר ׀ שַׁלַּח
אֹתוֹ נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים מִן־הָרָמָה בְּקַחְתּוֹ אֹתוֹ וְהוּא־
אָסוּר בָּאזִקִּים בְּתוֹךְ כָּל־גָּלוּת יְרוּשָׁלִַם וִיהוּדָה הַמֻּגְלִים
ב בָּבֶלָה׃ וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים לְיִרְמְיָהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה
ג אֱלֹהֶיךָ דִּבֶּר אֶת־הָרָעָה הַזֹּאת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וַיָּבֵא
וַיַּעַשׂ יְהוָה כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר כִּי־חֲטָאתֶם לַיהוָה וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם
ד בְּקוֹלוֹ וְהָיָה לָכֶם דָּבָר הַזֶּה׃ וְעַתָּה הִנֵּה פִתַּחְתִּיךָ הַיּוֹם

לט, יב׳ ר דגושה   כתיב ולא ק   יג׳ סן ועדא   טז׳ מביא ק׳ מ, א׳ אסקה   ג׳ הדבר ק

אַיינגעוואָרפן. [9] און דעם רעשט פון פאָלק וואָס זיינען
געבליבן אין דער שטאָט, און די צוגעפאַלענע וואָס זיינען
צוגעפאַלן צו אים, און דעם רעשט פון פאָלק וואָס זיינען
געבליבן, האָט נבוזַרְאַדָן דער הויפּט פון דעם לייַב־חיל
פאַרטריבן קיין בָּבל. [10] אָבער פון דעם אָרימען פאָלק
וואָס האָבן גאָרנישט געהאַט, האָט נבוזַרְאַדָן דער הויפּט
פון דעם לייַב־חיל איבערגעלאָזט אין לאַנד יהודה, און
ער האָט זיי געגעבן ווייַנגערטנער און פעלדער אין יענעם
טאָג.

[11] און נבוכַדרֶאצַר דער מלך פון בָּבל האָט באַפוילן
דורך נבוזַרְאַדָן דעם הויפּט פון דעם לייַב־חיל וועגן
יִרמיָהון, אַזוי צו זאָגן: [12] נעם אים, און טו דייַנע אויגן אויף
אים, און זאָלסט אים ניט טאָן קיין שום בייז; נייערט אַזוי ווי
ער וועט דיר זאָגן, אַזוי טו מיט אים. [13] האָט געשיקט
נבוזַרְאַדָן דער הויפּט פון דעם לייַב־חיל, און נבושַזבָן רַב־
סָריס, און נֵרגַל־שַׂראֶצֶר רַב־מָג, און אַלע גרויסע לייט פון
דעם מלך פון בָּבל— [14] האָבן זיי געשיקט, און האָבן אַרויס־
גענומען יִרמיָהון פון הויף פון דער וואַך, און האָבן אים
איבערגעגעבן צו גדַליָהו דעם זון פון אַחיקָם דעם זון פון
שָׁפָנען, אים אַרויסצונעמען אַהיים. און ער איז געזעסן
צווישן פאָלק.

[15] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יִרמיָהון,
ווען ער איז געווען אַייַנגעשפּאַרט אין הויף פון דער וואַך,
אַזוי צו זאָגן: [16] גיי, און זאָלסט זאָגן צו עֶבֶד־מֶלֶך דעם כּושי, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות,
דער גאָט פון ישׂראל: זע, איך ברענג מייַנע ווערטער אויף דערדאָזיקער שטאָט צום בייזן, און ניט צום גוטן; און זיי וועלן
געשען פאַר דיר אין יענעם טאָג. [17] אָבער איך וועל דיך מציל זיין אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט, און וועסט ניט איבער־
געגעבן ווערן אין דער האַנט פון די מענטשן וואָס דו שרעקסט זיך פאַר זיי. [18] וואָרום אַנטרינען וועל איך דיך מאַכן
אַנטרינען, און דורכן שווערד וועסטו ניט פאַלן, און דייַן נפש וועט דיר זיין צום געווינס, ווייל דו האָסט זיך פאַרזיכערט
אויף מיר, זאָגט גאָט.

מ [1] דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו יִרמיָהון פון גאָט נאָכדעם אַז נבוזַרְאַדָן דער הויפּט פון דעם לייַב־חיל האָט אים
אַוועקגעלאָזט פון רָמָה, ווען ער האָט אים געהאַט גענומען אַ געשמידטן אין קייטן צווישן אַלע פאַרטריבענע פון
ירושָלַיִם און יהודה וואָס זיינען פאַרטריבן געוואָרן קיין בָּבל. [2] און דער הויפּט פון דעם לייַב־חיל האָט גענומען יִרמיָהון,
און האָט צו אים געזאָגט: יהוה דייַן גאָט האָט אָנגעזאָגט דאָסדאָזיקע בייז אויף דעמדאָזיקן אָרט, [3] און יהוה האָט
געבראַכט און געטאָן אַזוי ווי ער האָט גערעדט; וואָרום איר האָט געזינדיקט צו יהוה, און איר האָט ניט צו־
געהערט צו זייַן קָול, דרום איז אַייַך געשען דידאָזיקע זאַך. [4] און אַצונד, זע, איך האָב דיך הייַנט לויז געמאַכט פון די

מִן־הָאזִקִּים אֲשֶׁר עַל־יָדֶךָ אִם־טוֹב בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא אִתִּי
בָבֶל בֹּא וְאָשִׂים אֶת־עֵינִי עָלֶיךָ וְאִם־רַע בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא־
אִתִּי בָבֶל חֲדָל רְאֵה כָּל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ אֶל־טוֹב וְאֶל־
ה הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת שָׁמָּה לֵךְ׃ וְעוֹדֶנּוּ לֹא־יָשׁוּב וְשֻׁבָה
אֶל־גְּדַלְיָה בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן אֲשֶׁר הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל
בְּעָרֵי יְהוּדָה וְשֵׁב אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם אוֹ אֶל־כָּל־הַיָּשָׁר
בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת לֵךְ וַיִּתֶּן־לוֹ רַב־טַבָּחִים אֲרֻחָה וּמַשְׂאֵת
ו וַיְשַׁלְּחֵהוּ׃ וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ אֶל־גְּדַלְיָה בֶן־אֲחִיקָם הַמִּצְפָּתָה
ז וַיֵּשֶׁב אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ׃ וַיִּשְׁמְעוּ
כָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם כִּי־הִפְקִיד
מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בָּאָרֶץ וְכִי ׀ הִפְקִיד
אִתּוֹ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וָטָף וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ מֵאֲשֶׁר לֹא־הָגְלוּ
ח בָּבֶלָה׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּדַלְיָה הַמִּצְפָּתָה וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָהוּ
וְיוֹחָנָן וְיוֹנָתָן בְּנֵי־קָרֵחַ וּשְׂרָיָה בֶן־תַּנְחֻמֶת וּבְנֵי ׀ עֵופַי
ט הַנְּטֹפָתִי וִיזַנְיָהוּ בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם׃ וַיִּשָּׁבַע
לָהֶם גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וּלְאַנְשֵׁיהֶם לֵאמֹר אַל־
תִּירְאוּ מֵעֲבוֹד הַכַּשְׂדִּים שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ
י בָּבֶל וְיִיטַב לָכֶם׃ וַאֲנִי הִנְנִי יֹשֵׁב בַּמִּצְפָּה לַעֲמֹד
לִפְנֵי הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר יָבֹאוּ אֵלֵינוּ וְאַתֶּם אִסְפוּ יַיִן וְקַיִץ
יא וְשֶׁמֶן וְשִׂמוּ בִּכְלֵיכֶם וּשְׁבוּ בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר־תְּפַשְׂתֶּם׃ וְגַם
כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּמוֹאָב ׀ וּבִבְנֵי־עַמּוֹן וּבֶאֱדוֹם וַאֲשֶׁר
בְּכָל־הָאֲרָצוֹת שָׁמְעוּ כִּי־נָתַן מֶלֶךְ־בָּבֶל שְׁאֵרִית לִיהוּדָה
וְכִי הִפְקִיד עֲלֵיהֶם אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן׃
יב וַיָּשֻׁבוּ כָל־הַיְּהוּדִים מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר נִדְּחוּ־שָׁם וַיָּבֹאוּ
אֶרֶץ־יְהוּדָה אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה וַיַּאַסְפוּ יַיִן וָקַיִץ
יג הַרְבֵּה מְאֹד׃ וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר
יד בַּשָּׂדֶה בָּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדֹעַ

ד׳ א׳ נחה   ח׳ עיפי קרי

קייטן וואָס אויף דיין האַנט. אויב עס איז גוט אין דיינע אויגן צו קומען מיט מיר קיין בָּבל, קום, און איך וועל טאָן מיין אויג אויף דיר; אויב אָבער עס איז שלעכט אין דיינע אויגן צו קומען מיט מיר קיין בָּבל, לאָז עס. זע, דאָס גאַנצע לאַנד ליגט פאַר דיר; ווו עס איז גוט און ווו עס איז רעכט אין דיינע אויגן אַהין צו גיין, גיי. [5] און אַז ער האָט אַלץ זיך ניט געוואָלט אומקערן [האָט נבוזַרְאַדָן געזאָגט]: טאָ קער זיך אום צו גדַליָה דעם זון פון אַחיקָם דעם זון פון שָׁפָנען, וואָס דער מלך פון בָּבל האָט אויפגעזעצט איבער די שטעט פון יהודה, און זיץ מיט אים צווישן דעם פאָלק; אָדער וווהין נאָר עס איז רעכט אין דיינע אויגן צו גיין, גיי. און דער הויפּט פון דעם לייַב־חיל האָט אים געגעבן צערונג און אַ מתנה, און האָט אים אַוועקגעשיקט. [6] און יִרמיָהו איז געקומען צו גדַליָה דעם זון פון אַחיקָמען קיין מִצפָּה, און איז געזעסן מיט אים צווישן דעם פאָלק וואָס זיינען געבליבן אין לאַנד.

[7] און אַלע הויפּטלייט פון חיל וואָס אין פעלד, זיי מיט זייערע מענטשן, האָבן געהערט אַז דער מלך פון בָּבל האָט אויפגעזעצט גדַליָהו דעם זון פון אַחיקָמען איבערן לאַנד, און אַז ער האָט געלאָזט אונטער אים מענער און ווייבער און קינדער, און פון די אָרימע פון לאַנד, פון די וואָס זיינען ניט פאַרטריבן געוואָרן קיין בָּבל; [8] און זיי זיינען געקומען צו גדַליָהן קיין מִצפָּה: יִשמָעאל דער זון פון נתַניָהון, און יוֹחָנָן און יוֹנָתָן די זין פון קָרֵחַן, און שׂרָיָה דער זון פון תַּנחוּמֶתן, און די זין פון עֵיפַין פון נטוֹפָה, און יַזַניָהו דער זון פון דעם מַעֲכָתי, זיי מיט זייערע מענטשן. [9] און גדַליָהו דער זון פון אַחיקָם דעם זון פון שָׁפָנען האָט געשוואָרן זיי און זייערע מענטשן, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט מורא האָבן צו דינען די כַּשׂדים. זיצט אין לאַנד, און דינט דעם מלך פון בָּבל, און אַייך וועט זיין גוט. [10] און איך, אָט בלייב איך אין מִצפָּה צו שטיין פאַר די כַּשׂדים וואָס וועלן קומען צו אונדז; און איר זאַמלט אַיין וויין, און זומעראויבס, און אייל, און טוט אַריין אין אַייערע כלים, און זיצט אין אַייערע שטעט וואָס איר האָט פאַרכאַפּט.

[11] און אויך אַלע ייִדן וואָס אין מוֹאָב, און צווישן די קינדער פון עַמון, און אין אֶדום, און די וואָס אין אַלע לענדער, האָבן געהערט אַז דער מלך פון בָּבל האָט געלאָזט אַן איבערבלייב פון יהודה, און אַז ער האָט אויפגעזעצט איבער זיי גדַליָהו דעם זון פון אַחיקָם דעם זון פון שָׁפָנען. [13] און אַלע ייִדן האָבן זיך אומגעקערט פון אַלע ערטער וואָס זיי זיינען פאַרשטויסן געוואָרן אַהין, און זיי זיינען געקומען קיין לאַנד יהודה צו גדַליָהון קיין מִצפָּה; און זיי האָבן איינגעזאַמלט וויין און זומעראויבס זייער פיל.

[13] און יוֹחָנָן דער זון פון קָרֵחַן, און אַלע הויפּטלייט פון חיל וואָס אויפן פעלד, זיינען געקומען צו גדַליָהון קיין מִצפָּה,

14 און זיי האָבן צו אים געזאָגט: צי ווייסן ווייסטו אַז בַּעֲלִיס דער מלך פון די קינדער פון עַמוֹן האָט געשיקט יִשְׁמָעֵאל דעם זון פון נְתַנְיָהן צו נעמען דיין לעבן? אָבער גְדַלְיָהוּ דער זון פון אֲחִיקָמען האָט זיי ניט געגלויבט. 15 האָט יוֹחָנָן דער זון פון קָרֵחַן געזאָגט צו גְדַלְיָהון אין פאַרבאָרגעניש אין מִצְפָּה, אַזוי צו זאָגן: לאָמיך גיין, איך בעט דיך, און איך וועל דערשלאָגן יִשְׁמָעֵאל דעם זון פון נְתַנְיָהן, און קיין מענטש וועט ניט וויסן. נאָך וואָס זאָל ער דיר נעמען דאָס לעבן, און גאַנץ יהודה וואָס זיינען איינגעזאַמלט אַרום דיר, וועלן צעשפּרייט ווערן, און דער איבערבלייב פון יהודה וועט אונטערגיין? 16 אָבער גְדַלְיָהוּ דער זון פון אֲחִיקָמען האָט געזאָגט צו יוֹחָנָן דעם זון פון קָרֵחַן: זאָלסט ניט טאָן דידאָזיקע זאַך, וואָרום ליגן זאָגסטו אויף יִשְׁמָעֵאלן.

מא

1 און עס איז געווען אין זיבעטן חודש, איז געקומען יִשְׁמָעֵאל דער זון פון נְתַנְיָה דעם זון פון אֱלִישָׁמָען פון קיניגלעכן אָפּשטאַם, און די גרויסע לייט פון דעם מלך, און צען מאַן מיט אים, צו גְדַלְיָהוּ דעם זון פון אֲחִיקָמען קיין מִצְפָּה, און זיי האָבן דאָרטן געגעסן ברויט אין איינעם אין מִצְפָּה. 2 איז אויפגעשטאַנען יִשְׁמָעֵאל דער זון פון נְתַנְיָהן, און די צען מאַן וואָס מיט אים, און זיי האָבן געשלאָגן גְדַלְיָהוּ דעם זון פון אֲחִיקָם דעם זון פון שָׁפָנען מיטן שווערד; און ער האָט אים געטייט—דעם וואָס דער מלך פון בָּבֶל האָט אויפגעזעצט איבערן לאַנד. 3 אויך אַלע יידן וואָס זיינען געווען מיט אים, מיט גְדַלְיָהון, אין מִצְפָּה, און די כַּשְׂדִים וואָס האָבן זיך דאָרטן געפונען, די מלחמה־לייט, האָט יִשְׁמָעֵאל דערשלאָגן.

4 און עס איז געווען אויפן צווייטן טאָג נאָכן טייטן גְדַלְיָהון, ווען קיין מענטש האָט נאָך ניט געוווּסט, 5 זיינען אָנגעקומען מענטשן פון שְׁכֶם, פון שִׁילוֹ, און פון שׁוֹמְרוֹן, אַכציק מאַן מיט אָפּגעגאָלטע בערד, און צעריסענע קליידער, און שניטן אויפן לייב; מיט שפּייזאָפּפער און ווייַרויך אין זייער האַנט, אויף צו ברענגען אין הויז פון גאָט. 6 איז אַרויסגעגאַנגען יִשְׁמָעֵאל דער זון פון נְתַנְיָהן זיי אַנטקעגן פון מִצְפָּה, געגאַנגען און גייענדיק געוויינט; און עס איז געווען, ווי ער האָט זיי באַגעגנט, אַזוי האָט ער צו זיי געזאָגט: קומט צו גְדַלְיָהוּ דעם זון פון אֲחִיקָמען. 7 איז, ווי זיי זיינען אַריינגעקומען אין מיטן שטאָט, אַזוי האָט יִשְׁמָעֵאל דער זון פון נְתַנְיָהן זיי געשאָכטן אין דער גרוב אַריין, ער און די מענטשן וואָס מיט אים. 8 און צען מאַן האָבן זיך געפונען צווישן זיי, וואָס האָבן געזאָגט צו יִשְׁמָעֵאלן: טייט אונדז ניט וואָרום מיר האָבן, באַהאַלטן אין פעלד, ווייץ און גערשטן און אייל און האָניק. האָט ער זיך אָפּגעהאַלטן, און האָט זיי ניט געטייט צווישן זייערע

תֵּדַע כִּי בַּעֲלִיס | מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן שָׁלַח אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־
נְתַנְיָה לְהַכֹּתְךָ נָפֶשׁ וְלֹא־הֶאֱמִין לָהֶם גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם׃
טו וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אָמַר אֶל־גְּדַלְיָהוּ בַסֵּתֶר בַּמִּצְפָּה לֵאמֹר
אֵלְכָה נָּא וְאַכֶּה אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וְאִישׁ לֹא יֵדָע
לָמָּה יַכֶּכָּה נֶּפֶשׁ וְנָפֹצוּ כָּל־יְהוּדָה הַנִּקְבָּצִים אֵלֶיךָ וְאָבְדָה
טז שְׁאֵרִית יְהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם אֶל־יוֹחָנָן
בֶּן־קָרֵחַ אַל־תַּעַשׂ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־שֶׁקֶר אַתָּה דֹבֵר
אֶל־יִשְׁמָעֵאל׃

מא

א וַיְהִי | בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶן־אֱלִישָׁמָע
מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וְרַבֵּי הַמֶּלֶךְ וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־
גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם הַמִּצְפָּתָה וַיֹּאכְלוּ שָׁם לֶחֶם יַחְדָּו
ב בַּמִּצְפָּה׃ וַיָּקָם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַעֲשֶׂרֶת הָאֲנָשִׁים |
אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן בַּחֶרֶב
ג וַיָּמֶת אֹתוֹ אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃ וְאֵת כָּל־
הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ אֶת־גְּדַלְיָהוּ בַּמִּצְפָּה וְאֶת־
הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁם אֵת אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הִכָּה
ד יִשְׁמָעֵאל׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי לְהָמִית אֶת־גְּדַלְיָהוּ וְאִישׁ לֹא
ה יָדָע׃ וַיָּבֹאוּ אֲנָשִׁים מִשְּׁכֶם מִשִּׁלוֹ וּמִשֹּׁמְרוֹן שְׁמֹנִים אִישׁ
מְגֻלְּחֵי זָקָן וּקְרֻעֵי בְגָדִים וּמִתְגֹּדְדִים וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה בְּיָדָם
ו לְהָבִיא בֵּית יְהוָה׃ וַיֵּצֵא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה לִקְרָאתָם
מִן־הַמִּצְפָּה הֹלֵךְ הָלֹךְ וּבֹכֶה וַיְהִי כִּפְגֹשׁ אֹתָם וַיֹּאמֶר
ז אֲלֵיהֶם בֹּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם׃ וַיְהִי כְּבוֹאָם אֶל־
תּוֹךְ הָעִיר וַיִּשְׁחָטֵם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶל־תּוֹךְ הַבּוֹר
ח הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ׃ וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים נִמְצְאוּ־בָם
וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִשְׁמָעֵאל אַל־תְּמִתֻנוּ כִּי־יֶשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים
בַּשָּׂדֶה חִטִּים וּשְׂעֹרִים וְשֶׁמֶן וּדְבָשׁ וַיֶּחְדַּל וְלֹא הֱמִיתָם

מ, טז׳ תעשה קרי

ט בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ וְהַבּוֹר אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ שָׁם יִשְׁמָעֵאל אֵת ׀
כָּל־פִּגְרֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכָּה בְּיַד־גְּדַלְיָהוּ הוּא אֲשֶׁר
עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אָסָא מִפְּנֵי בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ מִלֵּא
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָהוּ חֲלָלִים׃ וַיִּשְׁבְּ ׀ יִשְׁמָעֵאל אֶת־כָּל־ י
שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר בַּמִּצְפָּה אֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־כָּל־
הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בַּמִּצְפָּה אֲשֶׁר הִפְקִיד נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם וַיִּשְׁבֵּם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־
נְתַנְיָה וַיֵּלֶךְ לַעֲבֹר אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיִּשְׁמַע יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ יא
וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה׃ וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ לְהִלָּחֵם יב
עִם־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַיִּמְצְאוּ אֹתוֹ אֶל־מַיִם רַבִּים אֲשֶׁר
בְּגִבְעוֹן׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־יִשְׁמָעֵאל אֶת־ יג
יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֵת כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּשְׂמָחוּ׃
וַיָּסֹבּוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־שָׁבָה יִשְׁמָעֵאל מִן־הַמִּצְפָּה וַיָּשֻׁבוּ יד
וַיֵּלְכוּ אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ׃ וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה נִמְלַט טו
בִּשְׁמֹנָה אֲנָשִׁים מִפְּנֵי יוֹחָנָן וַיֵּלֶךְ אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיִּקַּח טז
יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֵת כָּל־
שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר הֵשִׁיב מֵאֵת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה מִן־
הַמִּצְפָּה אַחַר הִכָּה אֶת־גְּדַלְיָה בֶּן־אֲחִיקָם גְּבָרִים אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה וְנָשִׁים וְטַף וְסָרִסִים אֲשֶׁר הֵשִׁיב מִגִּבְעוֹן׃
וַיֵּלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ בְּגֵרוּת כִּמְוֹהָם אֲשֶׁר־אֵצֶל בֵּית לָחֶם לָלֶכֶת יז
לָבוֹא מִצְרָיִם׃ מִפְּנֵי הַכַּשְׂדִּים כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי־הִכָּה יח
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם אֲשֶׁר־הִפְקִיד
מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃

מב

וַיִּגְּשׁוּ כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וִיזַנְיָה בֶּן־הוֹשַׁעְיָה א
וְכָל־הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא ב

מ א, יז כמהם קרי

ברידער. 9 און די גרוב וואָס יִשְמָעֵאל האָט אַהין אַריינגעוואָרפן די טויטע לייבער פון די מענטשן וואָס ער האָט דערשלאָגן לעבן גדַלְיָהון, דאָס איז געווען די וואָס דער מלך אָסאָ האָט געמאַכט אויס מורא פאַר בַּעְשָאָ דעם מלך פון ישראל; זי האָט יִשְמָעֵאל דער זון פון נתַנְיָהן אָנגעפילט מיט דערשלאָגענע.

10 און יִשְמָעֵאל האָט געפאַנגען דעם גאַנצן איבערבלייב פון פאָלק וואָס אין מִצפָּה, די טעכטער פון מלך, און דאָט גאַנצע פאָלק וואָס זיינען געבליבן אין מִצפָּה, וואָס נבוזַראַדן דעם הויפּט פון דעם לייב־חיל האָט געלאָזן אונטער גדַלְיָהו דעם זון פון אַחיקָמען; האָט זיי יִשְמָעֵאל דער זון פון נתַנְיָהן געפאַנגען, און ער איז אַוועק אַריבערצוגיין צו די קינדער פון עַמון.

11 האָט געהערט יוֹחָנָן דער זון פון קָרֵחַן, און אַלע הויפּטלייט פון חיל וואָס מיט אים, דאָס גאַנצע בייז וואָס יִשְמָעֵאל דער זון פון נתַנְיָהן האָט אָפּגעטאָן. 12 און זיי האָבן גענומען אַלע מענער, און זיינען געגאַנגען מלחמה האַלטן מיט יִשְמָעֵאל דעם זון פון נתַנְיָהן, און האָבן אים געפונען ביים גרויסן וואַסער וואָס אין גִבְעוֹן. 13 און עס איז געווען, ווי דאָס גאַנצע פאָלק וואָס מיט יִשְמָעֵאלן האָבן דערזען יוֹחָנָן דעם זון פון קָרֵחַן, און אַלע הויפּטלייט פון חיל מיט אים, אַזוי האָבן זיי זיך דערפרייט. 14 און דאָס גאַנצע פאָלק וואָס יִשְמָעֵאל האָט גענומען געפאַנגען פון מִצפָּה, האָבן זיך אויסגעדרייט און זיך אומגעקערט, און זיינען אַוועקגעגאַנגען צו יוֹחָנָן דעם זון פון קָרֵחַן. 15 און יִשְמָעֵאל דער זון פון נתַנְיָהן איז אַנטרונען געוואָרן פון יוֹחָנָנען, מיט אַכט מאַן, און איז אַוועק צו די קינדער פון עַמון.

16 און יוֹחָנָן דער זון פון קָרֵחַן, און אַלע הויפּטלייט פון חיל וואָס מיט אים, האָבן גענומען דעם גאַנצן איבערבלייב פון דעם פאָלק וואָס ער האָט אומגעקערט פון יִשְמָעֵאל דעם זון פון נתַנְיָהן, פון מִצפָּה, נאָכדעם ווי יענער האָט דערשלאָגן גדַלְיָה דעם זון פון אַחיקָמען—די מענער די מלחמה־לייט, און די ווייבער, און די קינדער, און די הויפּדינער, וואָס ער האָט אומגעקערט פון גִבְעוֹן; 17 און זיי זיינען געגאַנגען, און זיינען געזעסן אין גֵרוּת־כִּמהָם וואָס ביי בֵית־לֶחֶם, כּדי צו גיין קומען קיין מִצרַיִם 18 פון וועגן די כַּשׂדִים; וואָרום זיי האָבן מורא געהאַט פאַר זיי, וויל יִשְמָעֵאל דער זון פון נתַנְיָהן האָט דערשלאָגן גדַלְיָהו דעם זון פון אַחיקָמען, וואָס דער מלך פון בָּבל האָט אויפגעזעצט איבערן לאַנד.

מב 1 און אַלע הויפּטלייט פון חיל, און יוֹחָנָן דער זון פון קָרֵחַן, און יזַנְיָה דער זון פון הוֹשַעְיָהן, און דאָס גאַנצע פאָלק פון קליין ביז גרויס, האָבן גענענט, 2 און האָבן געזאָגט צו יִרְמְיָהו הנביא: זאָל, איך בעט

תִּפָּל־נָא תְחִנָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּעַד כָּל־הַשְּׁאֵרִית הַזֹּאת כִּי־נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה כַּאֲשֶׁר
ג עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֹתָנוּ׃ וְיַגֶּד־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַדֶּרֶךְ
ד אֲשֶׁר־נֵלֶךְ־בָּהּ וְאֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא שָׁמַעְתִּי הִנְנִי מִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כְּדִבְרֵיכֶם וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם אַגִּיד
ה לָכֶם לֹא־אֶמְנַע מִכֶּם דָּבָר׃ וְהֵמָּה אָמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ יְהִי
יְהוָה בָּנוּ לְעֵד אֱמֶת וְנֶאֱמָן אִם־לֹא כְּכָל־הַדָּבָר אֲשֶׁר
ו יִשְׁלָחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵלֵינוּ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ אִם־טוֹב וְאִם־
רָע בְּקוֹל ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר אֲנוּ שֹׁלְחִים אֹתְךָ אֵלָיו
נִשְׁמָע לְמַעַן אֲשֶׁר יִיטַב־לָנוּ כִּי נִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה
ז אֱלֹהֵינוּ׃ וַיְהִי מִקֵּץ עֲשֶׂרֶת יָמִים וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
ח אֶל־יִרְמְיָהוּ׃ וַיִּקְרָא אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֶל כָּל־שָׂרֵי
ט הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וּלְכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם אֹתִי
י אֵלָיו לְהַפִּיל תְּחִנַּתְכֶם לְפָנָיו׃ אִם־שׁוֹב תֵּשְׁבוּ בָּאָרֶץ
הַזֹּאת וּבָנִיתִי אֶתְכֶם וְלֹא אֶהֱרֹס וְנָטַעְתִּי אֶתְכֶם וְלֹא
יא אֶתּוֹשׁ כִּי נִחַמְתִּי אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לָכֶם׃ אַל־
תִּירְאוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ בָּבֶל אֲשֶׁר־אַתֶּם יְרֵאִים מִפָּנָיו אַל־
תִּירְאוּ מִמֶּנּוּ נְאֻם־יְהוָה כִּי־אִתְּכֶם אָנִי לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם
יב וּלְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃ וְאֶתֵּן לָכֶם רַחֲמִים וְרִחַם אֶתְכֶם
יג וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַתְכֶם׃ וְאִם־אֹמְרִים אַתֶּם לֹא נֵשֵׁב
יד בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לֵאמֹר
לֹא כִּי אֶרֶץ מִצְרַיִם נָבוֹא אֲשֶׁר לֹא־נִרְאֶה מִלְחָמָה וְקוֹל
טו שׁוֹפָר לֹא נִשְׁמָע וְלַלֶּחֶם לֹא־נִרְעָב וְשָׁם נֵשֵׁב׃ וְעַתָּה
לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִם־אַתֶּם שׂוֹם תְּשִׂמוּן פְּנֵיכֶם לָבֹא

ב׳ כצ״ל בסגל ו׳ אנחנו קרי יד׳ נשא הה״א בקמץ

דיך, פאַלן אונדזער געבעט פאַר דיר, און זיי מתפלל צו
יהוה דיין גאָט פאַר אונדז, פאַר דעמדאָזיקן גאַנצן איבער־
בלייב, וואָרום מיר זיינען פון פיל געבליבן ווינציק, אַזוי
ווי דיינע אויגן זעען אונדז. [3] און זאָל יהוה דיין גאָט אונדז
זאָגן דעם וועג וואָס מיר זאָלן אויף אים גיין, און די זאַך
וואָס מיר זאָלן טאָן.

[4] האָט יִרמְיָהו הנביא צו זיי געזאָגט: איך האָב
געהערט; אָט בין איך מתפלל צו יהוה אײַער גאָט, אַזוי
ווי אײַערע ווערטער; און עס וועט זיין, איטלעך וואָרט
וואָס יהוה וועט אײַך ענטפערן, וועל איך אײַך דערציילן;
איך וועל ניט פאַרמיידן פון אײַך אַ וואָרט.

[5] האָבן זיי געזאָגט צו יִרמְיָהון: זאָל יהוה זיין אַן
אמתער און באַגלויבטער עדות אַקעגן אונדז, אויב ניט אַזוי
ווי איטלעך וואָרט מיט וואָס יהוה דיין גאָט וועט דיך שיקן
צו אונדז, אַזוי וועלן מיר טאָן. [6] סיי גוט און סיי שלעכט
וועלן מיר צוהערן צו דעם קָול פון יהוה אונדזער גאָט,
וואָס מיר שיקן דיך צו אים; כּדי אונדז זאָל גוט זיין, אַז מיר
וועלן צוהערן צו דעם קָול פון יהוה אונדזער גאָט.

[7] און עס איז געווען צום סָוף פון צען טעג, איז דאָס
וואָרט פון גאָט געווען צו יִרמְיָהון. [8] און ער האָט גערופן
יוֹחָנָן דעם זון פון קָרֵחַן, און אַלע הויפּטלייט פון חיל וואָס
מיט אים, און דאָס גאַנצע פאָלק פון קליין ביז גרויס. [9] און
ער האָט צו זיי געזאָגט:

אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל,
וואָס איר האָט מיך צו אים געשיקט,
צו מאַכן פאַלן אײַער געבעט פאַר אים:
[10] אויב בלייבן וועט איר בלייבן אין דעמדאָזיקן לאַנד
וועל איך אײַך אויפבויען און ניט צעשטערן,
און וועל אײַך אײַנפלאַנצן און ניט אויסרייסן,
וואָרום איך האָב חרטה אויף דעם בייז
וואָס איך האָב אײַך געטאָן.
[11] איר זאָלט ניט מורא האָבן פאַר דעם מלך פון בָבֶל,
וואָס איר האָט מורא פאַר אים;
איר זאָלט ניט מורא האָבן פאַר אים, זאָגט גאָט,
וואָרום איך בין מיט אײַך, אײַך צו העלפן,
און אײַך מציל צו זיין פון זיין האַנט.
[12] און איך וועל אײַך געבן דערבאַרימונג,
און ער וועט אײַך דערבאַרימען,
און וועט אײַך אומקערן אויף אײַער ערד.

[13] אויב אָבער איר זאָגט: מיר וועלן ניט בלייבן אין דעמדאָזיקן לאַנד–ניט צוצוהערן צו דעם קָול פון יהוה אײַער גאָט, [14] אַזוי צו זאָגן: ניין, נייערט קיין לאַנד מִצרַיִם וועלן מיר גיין, ווו מיר וועלן ניט זען קיין מלחמה, און ניט הערן דעם קָול פון אַ שופר, און מיר וועלן ניט הונגערן נאָך ברויט; און דאָרטן וועלן מיר וווינען–[15] טאָ אַצונד הערט דרום דאָס וואָרט פון גאָט, איר איבערבלייב פון יהודה:

אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת,
דער גאָט פון ישׂראל:
אויב קערן וועט איר קערן אײַער פּנים
צו קומען קיין מִצרַיִם,

מִצְרַיִם וּבָאתֶם לָגוּר שָׁם: וְהָיְתָה הַחֶרֶב אֲשֶׁר אַתֶּם
טז יְרֵאִים מִמֶּנָּה שָׁם תַּשִּׂיג אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהָרָעָב
אֲשֶׁר־אַתֶּם ׀ דֹּאֲגִים מִמֶּנּוּ שָׁם יִדְבַּק אַחֲרֵיכֶם מִצְרַיִם
יז וְשָׁם תָּמֻתוּ: וְיִהְיוּ כָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׂמוּ אֶת־פְּנֵיהֶם
לָבוֹא מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם יָמוּתוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְלֹא־
יִהְיֶה לָהֶם שָׂרִיד וּפָלִיט מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא
יח עֲלֵיהֶם: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
נִתַּךְ אַפִּי וַחֲמָתִי עַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם כֵּן תִּתַּךְ חֲמָתִי
עֲלֵיכֶם בְּבֹאֲכֶם מִצְרָיִם וִהְיִיתֶם לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה
יט וּלְחֶרְפָּה וְלֹא־תִרְאוּ עוֹד אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה: דִּבֶּר יְהוָה
עֲלֵיכֶם שְׁאֵרִית יְהוּדָה אַל־תָּבֹאוּ מִצְרָיִם יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי־
כ הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם: כִּי הִתְעֵתִים בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם כִּי־אַתֶּם
שְׁלַחְתֶּם אֹתִי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֵאמֹר הִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּכְכֹל אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֵּן
כא הַגֶּד־לָנוּ וְעָשִׂינוּ: וָאַגִּד לָכֶם הַיּוֹם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל
כב יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְכֹל אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם: וְעַתָּה יָדֹעַ
תֵּדְעוּ כִּי בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר תָּמוּתוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
חֲפַצְתֶּם לָבוֹא לָגוּר שָׁם:

מג

א וַיְהִי כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲלֵיהֶם אֵת
ב כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיֹּאמֶר עֲזַרְיָה בֶן־הוֹשַׁעְיָה
וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־הָאֲנָשִׁים הַזֵּדִים אֹמְרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ
שֶׁקֶר אַתָּה מְדַבֵּר לֹא שְׁלָחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לֵאמֹר לֹא־
ג תָבֹאוּ מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם: כִּי בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה מַסִּית אֹתְךָ
בָּנוּ לְמַעַן תֵּת אֹתָנוּ בְיַד־הַכַּשְׂדִּים לְהָמִית אֹתָנוּ וּלְהַגְלוֹת
ד אֹתָנוּ בָּבֶל: וְלֹא־שָׁמַע יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים

מב, כ׳ התעיתם קרי

און איר וועט קומען וווינען דאָרטן,

16 איז, די שווערד וואָס איר האָט מורא פאַר איר,
וועט אײַך דאָרטן דערגרייכן אין לאַנד מִצרַיִם,
און דער הונגער וואָס איר דאגהט זיך וועגן אים,
וועט אײַך אָניאָגן דאָרטן אין מִצרַיִם,
און דאָרטן וועט איר שטאַרבן.

17 און געשען וועט מיט אַלע מענטשן
וואָס האָבן געקערט זייער פּנים צו קומען קיין מִצרַיִם,
צו וווינען דאָרטן,
אַז זיי וועלן שטאַרבן פון דער שווערד,
פונעם הונגער, און פון דער פּעסט,
און פון זיי וועט ניט זיין אַ געבליבענער אָדער אַנטרינענער,
פון וועגן דעם בייז וואָס איך ברענג אויף זיי.

18 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת,
דער גאָט פון ישׂראל:
אַזוי ווי מיין כּעס און מיין גרימצאָרן איז אויסגעגאָסן געוואָרן
אויף די באַוווינער פון ירושָלַיִם,
אַזוי וועט אויסגעגאָסן ווערן מיין גרימצאָרן אויף אײַך,
ווען איר קומט קיין מִצרַיִם,
און איר וועט זיין פאַר אַ פלוך, און פאַר אַ שרעק,
און פאַר אַ קללה, און פאַר אַ שאַנד;
און איר וועט מער ניט אָנזען דעמדאָזיקן אָרט.

19 גאָט האָט אָנגעזאָגט וועגן אײַך, איר איבערבלייב פון יהודה: איר זאָלט ניט גיין קיין מִצרַיִם; וויסן זאָלט איר וויסן זיין אַז איך האָב אײַך היינט געוואָרנט. 20 וואָרום איר האָט אַן אָפּנאַר באַגאַנגען אַקעגן אײַער זעל, ווען איר האָט מיך געשיקט צו יהוה אײַער גאָט, אַזוי צו זאָגן: זיי מתפּלל פאַר אונדז צו יהוה אונדזער גאָט, און אַזוי ווי אַלץ וואָס יהוה אונדזער גאָט וועט הייסן, אַזוי זאָג אונדז, און מיר וועלן טאָן. 21 און איך האָב אײַך היינט געזאָגט, אָבער איר הערט ניט צו דעם קָול פון יהוה אײַער גאָט, און צו אַלץ מיט וואָס ער האָט מיך געשיקט צו אײַך. 22 און אַצונד וויסן זאָלט איר וויסן זיין, אַז פון שווערד, פון הונגער, און פון פּעסט וועט איר שטאַרבן אין דעם אָרט וואָס איר ווילט קומען וווינען דאָרטן.

מג 1 און עס איז געווען, ווי ירמיָהו האָט געענדיקט רעדן צום גאַנצן פאָלק אַלע ווערטער פון יהוה זייער גאָט, מיט וואָס יהוה זייער גאָט האָט אים געשיקט צו זיי, אַלע די דאָזיקע ווערטער, 2 אַזוי האָט גערעדט עֲזַריָה דער זון פון הוֹשַעיָהן, און יוֹחָנָן דער זון פון קָרֵחַן, און אַלע מוטוויליקע לייט, זאָגנדיק צו ירמיָהון: ליגן זאָגסטו! ניט יהוה אונדזער גאָט האָט דיך געשיקט זאָגן: איר זאָלט ניט קומען קיין מִצרַיִם צו וווינען דאָרטן; 3 נייערט בָרוך דער זון פון נֵריָהן רעדט דיך אָן אויף אונדז, כּדי אונדז איבערצוגעבן אין דער האַנט פון די כַּשׂדים אונדז צו טייטן, אָדער אונדז צו פאַרטרייבן קיין בָבל.

4 און יוֹחָנָן דער זון פון קָרֵחַן, און אַלע הויפּטלייט פון חיל, און דאָס גאַנצע פאָלק, האָבן ניט צוגעהערט צו דעם

קָול פון גאָט, צו בלײבן אין לאַנד יהודה. [5] און יוֹחָנָן דער
זון פון קָרֵחַן, און אַלע הויפּטלײט פון חיל, האָבן גענומען
דעם גאַנצן איבערבלײב פון יהודה װאָס האָבן זיך אומ־
געקערט פון אַלע פעלקער װאָס זײ זײנען פאַרשטויסן
געװאָרן אַהין, כּדי צו װוינען אין לאַנד יהודה: [6] די מענער,
און די װײבער, און די קינדער, און דעם מלכס טעכטער,
און אַלע נפשות װאָס נבוזַרְאַדָן דער הויפּט פון דעם לײַב־
חיל האָט געלאָזט מיט גדַלְיָהו דעם זון פון אַחיקָם דעם זון
פון שָׁפָנען, און יִרמְיָהו הנביאן, און בָּרוך דעם זון פון
נֵרִיָהון; [7] און זײ זײנען געקומען קײן לאַנד מִצרַיִם; װאָרום
זײ האָבן ניט צוגעהערט צו דעם קָול פון גאָט; און זײ זײנען
געקומען ביז תַּחפַּנחֵס.

[8] און דאָס װאָרט פון גאָט איז געװען צו יִרמְיָהון אין
תַּחפַּנחֵס, אַזױ צו זאָגן: [9] נעם מיט דײַן האַנט גרױסע
שטײנער, און זאָלסט זײ באַהאַלטן אין װאַפּנע, אין דעם
ציגלפלאַסטער װאָס בײַם אײַנגאַנג פון פַּרעהס הױז אין
תַּחפַּנחֵס, פאַר די אױגן פון די מענער פון יהודה; [10] און
זאָלסט זאָגן צו זײ:

אַזױ האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות, דער גאָט פון ישראל:
זע, איך שיק און װעל נעמען
נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָּבל, מײַן קנעכט,
און איך װעל שטעלן זײַן טראָן
איבער די דאָזיקע שטײנער װאָס איך האָב באַהאַלטן,
און ער װעט אױסשפּרײטן זײַן פּראַכטגעצעלט איבער
זײ.
[11] און ער װעט קומען, און װעט שלאָגן דאָס לאַנד מִצרַיִם;
װעמען צום טױט צום טױט,
און װעמען צו געפאַנגענשאַפט צו געפאַנגענשאַפט,
און װעמען צום שװערד צום שװערד.
[12] און איך װעל אָנצינדן אַ פײַער
אין די הײַזער פון די געטער פון מִצרַיִם;
און ער װעט זײ פאַרברענען,
אָדער זײ נעמען געפאַנגען;

ה וְכָל־הָעָם בְּקוֹל יְהוָה לָשֶׁבֶת בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַיִּקַּח יוֹחָנָן
בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֵת כָּל־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־
שָׁבוּ מִכָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר נִדְּחוּ־שָׁם לָגוּר בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃
ו אֶת־הַגְּבָרִים וְאֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַטַּף וְאֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ
וְאֵת כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר הִנִּיחַ נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים אֶת־
גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֵת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וְאֶת־
ז בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ׃ וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל
ח יְהוָה וַיָּבֹאוּ עַד־תַּחְפַּנְחֵס׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־
ט יִרְמְיָהוּ בְּתַחְפַּנְחֵס לֵאמֹר׃ קַח בְּיָדְךָ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת
וּטְמַנְתָּם בַּמֶּלֶט בַּמַּלְבֵּן אֲשֶׁר בְּפֶתַח בֵּית־פַּרְעֹה
י בְּתַחְפַּנְחֵס לְעֵינֵי אֲנָשִׁים יְהוּדִים׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי שֹׁלֵחַ וְלָקַחְתִּי אֶת־
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי וְשַׂמְתִּי כִסְאוֹ מִמַּעַל
לָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר טָמָנְתִּי וְנָטָה אֶת־שַׁפְרוּרוֹ עֲלֵיהֶם׃
יא וּבָאה וְהִכָּה אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר
יב לַשְּׁבִי לַשֶּׁבִי וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לֶחָרֶב׃ וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּבָתֵּי
אֱלֹהֵי מִצְרַיִם וּשְׂרָפָם וְשָׁבָם וְעָטָה אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם
יג כַּאֲשֶׁר־יַעְטֶה הָרֹעֶה אֶת־בִּגְדוֹ וְיָצָא מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם׃ וְשִׁבַּר
אֶת־מַצְּבוֹת בֵּית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאֶת־בָּתֵּי
אֱלֹהֵי־מִצְרַיִם יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃

מד

א הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם הַיֹּשְׁבִים בְּמִגְדֹּל וּבְתַחְפַּנְחֵס וּבְנֹף וּבְאֶרֶץ
ב פַּתְרוֹס לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אַתֶּם רְאִיתֶם אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלִַם
וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה וְהִנָּם חָרְבָּה הַיּוֹם הַזֶּה וְאֵין בָּהֶם
ג יוֹשֵׁב׃ מִפְּנֵי רָעָתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִסֵנִי לָלֶכֶת לְקַטֵּר

סג, י׳ שפריו קרי יא׳ ובא קרי

און ער װעט צונױפּװיקלען דאָס לאַנד מִצרַיִם,
װי אַ פּאַסטוך װיקלט צונױף זײַן בגד;
און ער װעט אַרױס פון דאָרטן בשלום.
[13] און ער װעט צעברעכן די זײַלשטײנער פון בֵּית־שֶׁמֶש
װאָס אין לאַנד מִצרַיִם;
און די הײַזער פון די געטער פון מִצרַיִם
װעט ער פאַרברענען אין פײַער.

מד [1] דאָס װאָרט [פון גאָט] װאָס איז געװען צו יִרמְיָהון װעגן אַלע ייִדן װאָס זײנען געזעסן אין לאַנד מִצרַיִם, די װאָס זײנען געזעסן אין מִגדול, און אין תַּחפַּנחֵס, און אין נוף, און אין לאַנד פַּתרוס, אַזױ צו זאָגן: [2] אַזױ האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות, דער גאָט פון ישראל: איר האָט געזען דאָס גאַנצע בײז װאָס איך האָב געבראַכט אױף ירושָׁלַיִם, און אױף אַלע שטעט פון יהודה; און אָט זײנען זײ אַ װיסטעניש הײַנטיקן טאָג, און קײנער װוינט ניט אין זײ; [3] פון װעגן זײער בײז װאָס זײ האָבן געטאָן, מיך צו דערצערענען, צו גײן רײכערן און דינען צו פרעמדע

לַעֲבֹ֖ד לֵאלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֑ים אֲשֶׁר֙ לֹ֣א יְדָע֔וּם הֵ֖מָּה אַתֶּ֥ם
וַאֲבֹתֵיכֶֽם׃ וָאֶשְׁלַ֨ח אֲלֵיכֶ֜ם אֶת־כָּל־עֲבָדַ֤י הַנְּבִיאִים֙ הַשְׁכֵּ֣ים ד
וְשָׁלֹ֖חַ לֵאמֹ֑ר אַל־נָ֣א תַעֲשׂ֗וּ אֵ֛ת דְּבַֽר־הַתֹּעֵבָ֥ה הַזֹּ֖את אֲשֶׁ֥ר
שָׂנֵֽאתִי׃ וְלֹ֤א שָֽׁמְעוּ֙ וְלֹֽא־הִטּ֣וּ אֶת־אָזְנָ֔ם לָשׁ֖וּב מֵרָעָתָ֑ם ה
לְבִלְתִּ֥י קַטֵּ֖ר לֵאלֹהִ֥ים אֲחֵרִֽים׃ וַתִּתַּ֤ךְ חֲמָתִי֙ וְאַפִּ֔י וַתִּבְעַר֙ ו
בְּעָרֵ֣י יְהוּדָ֔ה וּבְחֻצ֖וֹת יְרוּשָׁלָ֑͏ִם וַתִּהְיֶ֛ינָה לְחָרְבָּ֥ה לִשְׁמָמָ֖ה
כַּיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ וְעַתָּ֣ה כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֡ה אֱלֹהֵי֩ צְבָא֨וֹת ז
אֱלֹהֵ֜י יִשְׂרָאֵ֗ל לָמָה֩ אַתֶּ֨ם עֹשִׂ֜ים רָעָ֤ה גְדוֹלָה֙ אֶל־
נַפְשֹׁ֣תֵכֶ֔ם לְהַכְרִ֨ית לָכֶ֥ם אִישׁ־וְאִשָּׁ֛ה עוֹלֵ֥ל וְיוֹנֵ֖ק מִתּ֣וֹךְ
יְהוּדָ֑ה לְבִלְתִּ֛י הוֹתִ֥יר לָכֶ֖ם שְׁאֵרִֽית׃ לְהַכְעִסֵ֜נִי בְּמַעֲשֵׂ֣י ח
יְדֵיכֶ֗ם לְקַטֵּ֞ר לֵאלֹהִ֤ים אֲחֵרִים֙ בְּאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם אֲשֶׁר־אַתֶּ֥ם
בָּאִ֖ים לָג֣וּר שָׁ֑ם לְמַ֙עַן֙ הַכְרִ֣ית לָכֶ֔ם וּלְמַ֗עַן הֱיֽוֹתְכֶם֙
לִקְלָלָ֣ה וּלְחֶרְפָּ֔ה בְּכֹ֖ל גּוֹיֵ֥ הָאָֽרֶץ׃ הַשְׁכַחְתֶּם֙ אֶת־רָע֣וֹת ט
אֲבוֹתֵיכֶ֗ם וְאֶת־רָע֣וֹת ׀ מַלְכֵ֣י יְהוּדָ֗ה וְאֵת֙ רָע֣וֹת נָשָׁ֔יו
וְאֵת֙ רָעֹ֣תֵכֶ֔ם וְאֵ֖ת רָעֹ֣ת נְשֵׁיכֶ֑ם אֲשֶׁ֤ר עָשׂוּ֙ בְּאֶ֣רֶץ יְהוּדָ֔ה
וּבְחֻצ֖וֹת יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃ לֹ֣א דֻכְּא֔וּ עַ֖ד הַיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה וְלֹ֣א יָרְא֗וּ י
וְלֹא־הָלְכ֤וּ בְתֽוֹרָתִי֙ וּבְחֻקֹּתַ֔י אֲשֶׁר־נָתַ֥תִּי לִפְנֵיכֶ֖ם וְלִפְנֵ֥י
אֲבוֹתֵיכֶֽם׃ לָכֵ֗ן כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ אֱלֹהֵ֣י יא
יִשְׂרָאֵ֔ל הִנְנִ֨י שָׂ֧ם פָּנַ֛י בָּכֶ֖ם לְרָעָ֑ה וּלְהַכְרִ֖ית אֶת־כָּל־יְהוּדָֽה׃
וְלָקַחְתִּ֞י אֶת־שְׁאֵרִ֣ית יְהוּדָ֗ה אֲשֶׁר־שָׂ֨מוּ פְנֵיהֶ֜ם לָב֨וֹא יב
אֶֽרֶץ־מִצְרַ֘יִם֮ לָג֣וּר שָׁם֒ וְתַ֣מּוּ כֹ֗ל בְּאֶ֤רֶץ מִצְרַ֙יִם֙ יִפֹּ֔לוּ
בַּחֶ֥רֶב בָּרָעָ֖ב יִתַּ֑מּוּ מִקָּטֹן֙ וְעַד־גָּד֔וֹל בַּחֶ֥רֶב וּבָרָעָ֖ב יָמֻ֑תוּ
וְהָי֗וּ לְאָלָה֙ לְשַׁמָּ֔ה וְלִקְלָלָ֖ה וּלְחֶרְפָּֽה׃ וּפָקַדְתִּ֗י עַ֚ל יג
הַיּֽוֹשְׁבִים֙ בְּאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם כַּאֲשֶׁ֥ר פָּקַ֖דְתִּי עַל־יְרוּשָׁלָ֑͏ִם
בַּחֶ֥רֶב בָּרָעָ֖ב וּבַדָּֽבֶר׃ וְלֹ֨א יִהְיֶ֜ה פָּלִ֤יט וְשָׂרִיד֙ לִשְׁאֵרִ֣ית יד
יְהוּדָ֔ה הַבָּאִ֥ים לָגֽוּר־שָׁ֖ם בְּאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם וְלָשׁ֣וּב ׀ אֶ֣רֶץ
יְהוּדָ֡ה אֲשֶׁר־הֵ֩מָּה֩ מְנַשְּׂאִ֨ים אֶת־נַפְשָׁ֜ם לָשׁ֣וּב לָשֶׁ֣בֶת שָׁ֗ם
כִּ֛י לֹֽא־יָשׁ֖וּבוּ כִּ֥י אִם־פְּלֵטִֽים׃ וַיַּעֲנ֣וּ אֶֽת־יִרְמְיָ֗הוּ טו

יב' ס"א ולשמה

געטער וואָס ניט זיי האָבן זיי געקענט, ניט איר, און ניט
אײַערע עלטערן. 4 און איך האָב צו אײַך געשיקט אַלע
מײַנע קנעכט די נביאים, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד געשיקט,
אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט טאָן דידאָזיקע אומווערדיקע
זאַך וואָס איך האָב פײַנט. 5 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט
און ניט צוגענייגט זייער אויער, זיך אומצוקערן פון זייער
שלעכטיקייט, ניט צו רייכערן צו פרעמדע געטער. 6 און
מײַן גרימצאָרן און מײַן כּעס איז אויסגעגאָסן געוואָרן,
און האָט געברענט אין די שטעט פון יהודה, און אין די
גאַסן פון ירושָלַיִם, און זיי זײַנען געוואָרן אַ חורבן, אַ
וויסטעניש, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג. 7 און אַצונד האָט אַזוי
געזאָגט יהוה דער גאָט פון צבאָות, דער גאָט פון ישׂראל:
צוואָס טוט איר אײַך אַליין אַ גרויסע רעה, מע זאָל אײַך
פאַרשניידן מאַן און ווײַב, קינד און ברוסטקינד, פון צווישן
יהודה, אײַך ניט צו לאָזן אַן איבערבלײַב? 8 מיך צו דער־
צערענען מיט די ווערק פון אײַערע הענט, צו רייכערן
צו פרעמדע געטער אין לאַנד מִצרַיִם, ווו איר זײַט געקומען
וווינען, כּדי מע זאָל אײַך פאַרשניידן, און כּדי איר זאָלט
ווערן פאַר אַ קללה און פאַר אַ שאַנד צווישן אַלע פעלקער
פון דער ערד. 9 האָט איר פאַרגעסן די שלעכטיקייטן פון
אײַערע עלטערן, און די שלעכטיקייטן פון די מלכים פון
יהודה, און די שלעכטיקייטן פון זייערע ווײַבער, און
אײַערע שלעכטיקייטן, און די שלעכטיקייטן פון אײַערע
ווײַבער, וואָס זיי האָבן געטאָן אין לאַנד יהודה, און אין די
גאַסן פון ירושָלַיִם? 10 זיי זײַנען ניט אונטערטעניק געוואָרן
ביז אויף הײַנטיקן טאָג, און זיי האָבן ניט מורא געהאַט, און
זײַנען ניט געגאַנגען אין מײַן תּורה און אין מײַנע געזעצן
וואָס איך האָב געלייגט פאַר אײַך און פאַר אײַערע עלטערן.

11 דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה פון צבאָות,
דער גאָט פון ישׂראל:
זעט, איך קער מײַן פּנים אויף אײַך צום בייזן,
און צו פאַרשניידן גאַנץ יהודה.
12 און איך וועל נעמען דעם איבערבלײַב פון יהודה
וואָס האָבן געקערט זייער פּנים
צו קומען קיין לאַנד מִצרַיִם צו וווינען דאָרטן,
און אַלע וועלן פאַרלענדט ווערן;
אין לאַנד מִצרַיִם וועלן זיי פאַלן;
פון שווערד, פון הונגער, וועלן זיי פאַרלענדט ווערן;
פון קליין ביז גרויס, פון שווערד און פון הונגער
וועלן זיי שטאַרבן;
און זיי וועלן זײַן פאַר אַ פלוך, און פאַר אַ שרעק,
און פאַר אַ קללה, און פאַר אַ שאַנד.
13 און איך וועל זיך אָפּרעכענען
מיט די וואָס זיצן אין לאַנד מִצרַיִם,
ווי איך האָב זיך אָפּגערעכנט מיט ירושָלַיִם,
מיט שווערד, מיט הונגער, און מיט פּעסט.
14 און פון דעם רעשט פון יהודה
וואָס קומען קיין לאַנד מִצרַיִם צו וווינען דאָרטן,
וועט ניט זײַן אַ געבליבענער אָדער אַנטרונענער
זיך אומצוקערן קיין לאַנד יהודה,
וואָס זייער האַרץ ציט זיי זיך ווידער צו באַזעצן דאָרטן;
וואָרום זיי וועלן זיך ניט אומקערן, צומאָל ווי אַנטרונענע.

15 האָבן געענטפערט ירמיָהון אַלע מענער וואָס האָבן געוווּסט אַז זייערע ווײַבער רייכערן צו פרעמדע

כָּל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּדְעִים כִּי־מְקַטְּרוֹת נְשֵׁיהֶם לֵאלֹהִים
אֲחֵרִים וְכָל־הַנָּשִׁים הָעֹמְדוֹת קָהָל גָּדוֹל וְכָל־הָעָם
טז הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּפַתְרוֹס לֵאמֹר: הַדָּבָר אֲשֶׁר־
יז דִּבַּרְתָּ אֵלֵינוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֵינֶנּוּ שֹׁמְעִים אֵלֶיךָ: כִּי עָשֹׂה
נַעֲשֶׂה אֶת־כָּל־הַדָּבָר ׀ אֲשֶׁר־יָצָא מִפִּינוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת
הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּיךְ־לָהּ נְסָכִים כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבֹתֵינוּ
מְלָכֵינוּ וְשָׂרֵינוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם וַנִּשְׂבַּע־
יח לֶחֶם וַנִּהְיֶה טוֹבִים וְרָעָה לֹא רָאִינוּ: וּמִן־אָז חָדַלְנוּ
לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים חָסַרְנוּ כֹל
יט וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב תָּמְנוּ: וְכִי־אֲנַחְנוּ מְקַטְּרִים לִמְלֶכֶת
הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים הֲמִבַּלְעֲדֵי אֲנָשֵׁינוּ עָשִׂינוּ לָהּ
כ כַּוָּנִים לְהַעֲצִבָה וְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ
אֶל־כָּל־הָעָם עַל־הַגְּבָרִים וְעַל־הַנָּשִׁים וְעַל־כָּל־הָעָם הָעֹנִים
כא אֹתוֹ דָּבָר לֵאמֹר: הֲלוֹא אֶת־הַקִּטֵּר אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם בְּעָרֵי
יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם מַלְכֵיכֶם וְשָׂרֵיכֶם
כב וְעַם הָאָרֶץ אֹתָם זָכַר יְהוָה וַתַּעֲלֶה עַל־לִבּוֹ: וְלֹא־יוּכַל
יְהוָה עוֹד לָשֵׂאת מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם מִפְּנֵי הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר
עֲשִׂיתֶם וַתְּהִי אַרְצְכֶם לְחָרְבָּה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה מֵאֵין
כג יוֹשֵׁב כְּהַיּוֹם הַזֶּה: מִפְּנֵי אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם וַאֲשֶׁר חֲטָאתֶם
לַיהוָה וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה וּבְתֹרָתוֹ וּבְחֻקֹּתָיו
וּבְעֵדְוֹתָיו לֹא הֲלַכְתֶּם עַל־כֵּן קָרָאת אֶתְכֶם הָרָעָה הַזֹּאת
כד כַּיּוֹם הַזֶּה: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם וְאֶל כָּל־
הַנָּשִׁים שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם:
כה כֹּה־אָמַר יְהוָה־צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַתֶּם
וּנְשֵׁיכֶם וַתְּדַבֵּרְנָה בְּפִיכֶם וּבִידֵיכֶם מִלֵּאתֶם ׀ לֵאמֹר עָשֹׂה
נַעֲשֶׂה אֶת־נְדָרֵינוּ אֲשֶׁר נָדַרְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם
וּלְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים הָקֵים תָּקִימְנָה אֶת־נִדְרֵיכֶם וְעָשֹׂה

יט׳ הה רפה   כב׳ ס״א לשמה

געטער, און אַלע ווייבער וואָס זיינען געשטאַנען אַרום, אַ גרויס געזעמל, און דאָס גאַנצע פאָלק וואָס זיינען געזעסן אין לאַנד מִצרַיִם, אין פַּתרוֹס, אַזוי צו זאָגן: [16] דאָס וואָרט וואָס דו האָסט גערעדט צו אונדז אין נאָמען פון גאָט, הערן מיר דיר ניט צו. [17] נייערט טאָן וועלן מיר טאָן איטלעך וואָרט וואָס איז אַרויס פון אונדזער מויל, צו רייכערן צו דער מלכה פון הימל, און גיסן צו איר גיסאָפּפער, אַזוי ווי מיר האָבן געטאָן, מיר און אונדזערע עלטערן, אונדזערע מלכים און אונדזערע האַרן, אין די שטעט פון יהודה, און אין די גאַסן פון ירושָלַיִם; און מיר האָבן געהאַט ברויט צו זאַט, און אונדז איז געווען גוט, און שלעכטס האָבן מיר ניט אָנגעזען. [18] און פון זינט מיר האָבן אויפ־געהערט רייכערן צו דער מלכה פון הימל, און גיסן צו איר גיסאָפּפער, זיינען מיר געמינערט פון אַלץ, און פון שווערד און פון הונגער ווערן מיר פאַרלענדט. [19] און אַז מיר האָבן גערייכערט צו דער מלכה פון הימל, און געגאָסן צו איר גיסאָפּפער, האָבן מיר דען אָן אונדזערע מאַנען איר געמאַכט קוכנס אין איר געשטאַלט, און געגאָסן צו איר גיסאָפּפער?

[20] האָט יִרמְיָהו געזאָגט צום גאַנצן פאָלק–צו די מענער און צו די ווייבער, צו דעם גאַנצן פאָלק וואָס האָבן אים געגעבן אַן ענטפער–אַזוי צו זאָגן: [21] פאַרוואָר, די רייכערונג וואָס איר האָט גערייכערט אין די שטעט פון יהודה, און אין די גאַסן פון ירושָלַיִם, איר און אײַערע עלטערן, אײַערע מלכים און אײַערע האַרן, און דאָס פאָלק פון לאַנד, דעראָן האָט גאָט געדאַכט, און עס איז אים אַרויפגעקומען אויפן זינען; [22] און גאָט האָט מער ניט געקענט פאַרטראָגן, פון וועגן אײַערע בייזע מעשים, פון וועגן די אומווערדיקייטן וואָס איר האָט געטאָן, און אײַער לאַנד איז געוואָרן פאַר אַ וויסטעניש, און פאַר אַ שרעק, און פאַר אַ קללה, אָן אַ באַוווינער, אַזוי ווי היינטיקן טאָג. [23] ווייל איר האָט גערייכערט, און ווייל איר האָט געזינדיקט צו גאָט, און האָט ניט צוגעהערט צו דעם קָול פון גאָט, און אין זיין תּורה און אין זיינע געזעצן און אין זיינע אָנזאָגן זייט איר ניט געגאַנגען, דרום האָט אײַך געטראָפן דאָסדאָזיקע בייז, אַזוי ווי היינטיקן טאָג.

[24] און יִרמְיָהו האָט געזאָגט צום גאַנצן פאָלק, און צו אַלע ווייבער: הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר גאַנץ יהודה וואָס אין לאַנד מִצרַיִם. [25] אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת, דער גאָט פון ישראל, אַזוי צו זאָגן: איר און אײַערע ווייבער האָט אי גערעדט מיט אײַער מויל, אי מיט אײַערע הענט דערפילט, אַזוי צו זאָגן: „טאָן וועלן מיר טאָן אונדזערע נדרים וואָס מיר האָבן אַ נדר געטאָן, צו רייכערן צו דער מלכה פון הימל, און צו גיסן צו איר גיסאָפּפער"; מקיים מוזט איר מקיים זיין אײַערע נדרים, און טאָן מוזט איר טאָן אײַערע נדרים!

תַּעֲשֶׂינָה אֶת־נִדְרֵיכֶם׃ לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה כו
הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם הִנְנִי נִשְׁבַּעְתִּי בִּשְׁמִי הַגָּדוֹל אָמַר
יְהוָה אִם־יִהְיֶה עוֹד שְׁמִי נִקְרָא ׀ בְּפִי ׀ כָּל־אִישׁ יְהוּדָה
אֹמֵר חַי־אֲדֹנָי יְהוִה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ הִנְנִי שֹׁקֵד עֲלֵיהֶם כז
לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְתַמּוּ כָל־אִישׁ יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־
מִצְרַיִם בַּחֶרֶב וּבָרָעָב עַד־כְּלוֹתָם׃ וּפְלִיטֵי חֶרֶב יְשֻׁבוּן כח
מִן־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרֶץ יְהוּדָה מְתֵי מִסְפָּר וְיָדְעוּ כָּל־שְׁאֵרִית
יְהוּדָה הַבָּאִים לְאֶרֶץ־מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם דְּבַר־מִי יָקוּם
מִמֶּנִּי וּמֵהֶם׃ וְזֹאת לָכֶם הָאוֹת נְאֻם־יְהוָה כִּי־פֹקֵד אֲנִי כט
עֲלֵיכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי קוֹם יָקוּמוּ דְבָרַי
עֲלֵיכֶם לְרָעָה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־פַּרְעֹה ל
חָפְרַע מֶלֶךְ־מִצְרַיִם בְּיַד אֹיְבָיו וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשׁוֹ כַּאֲשֶׁר
נָתַתִּי אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל אֹיְבוֹ וּמְבַקֵּשׁ נַפְשׁוֹ׃

מה

הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה א
בְּכָתְבוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עַל־סֵפֶר מִפִּי יִרְמְיָהוּ בַּשָּׁנָה
הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃ כֹּה־ ב
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עָלֶיךָ בָּרוּךְ׃ אָמַרְתָּ אוֹי־נָא לִי ג
כִּי־יָסַף יְהוָה יָגוֹן עַל־מַכְאֹבִי יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי וּמְנוּחָה לֹא
מָצָאתִי׃ כֹּה ׀ תֹּאמַר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־ ד
בָּנִיתִי אֲנִי הֹרֵס וְאֵת אֲשֶׁר־נָטַעְתִּי אֲנִי נֹתֵשׁ וְאֶת־כָּל־הָאָרֶץ
הִיא׃ וְאַתָּה תְּבַקֶּשׁ־לְךָ גְדֹלוֹת אַל־תְּבַקֵּשׁ כִּי הִנְנִי מֵבִיא ה
רָעָה עַל־כָּל־בָּשָׂר נְאֻם־יְהוָה וְנָתַתִּי לְךָ אֶת־נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל
עַל כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר תֵּלֶךְ־שָׁם׃

מו

אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא עַל־הַגּוֹיִם׃ א

מה, ד׳ למדנחאי לי הא

26 דרום הערט דאָס וואָרט פון גאָט,
איר גאַנץ יהודה וואָס זיצט אין לאַנד מִצרַיִם,
אָט שווער איך בײַ מײַן גרויסן נאָמען, זאָגט גאָט,
אויב מײַן נאָמען וועט מער גערופן ווערן
פון דעם מויל פון אַ שום מענטשן פון יהודה
אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם,
וואָס זאָל זאָגן: אַזוי ווי גאָט יהוה לעבט!
27 זע, איך פּאַס־אויף אויף זיי צום בייזן און ניט צום גוטן;
און אומקומען וועלן אַלע מענער פון יהודה
וואָס אין לאַנד מִצרַיִם
פון שווערד און פון הונגער, ביז זיי וועלן פאַרלענדט
ווערן.
28 און אַנטרונענע פון שווערד וועלן זיך אומקערן
פון לאַנד מִצרַיִם קיין לאַנד יהודה, געציילטע מענטשן;
און וויסן וועט דער גאַנצער איבערבלײַב פון יהודה
וואָס זײַנען געקומען קיין לאַנד מִצרַיִם צו וווינען
דאָרטן,
וועמעס וואָרט וועט מקוים ווערן, מײַנס אָדער זייערס.
29 און דאָס איז אײַך אַ צייכן, זאָגט גאָט,
אַז איך רעכן זיך אָפּ מיט אײַך אין דעמדאָזיקן אָרט,
כּדי איר זאָלט וויסן אַז מקוים וועלן מקוים ווערן
מײַנע ווערטער אויף אײַך צום בייזן;
30 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך גיב איבער פּרעה־חָפרַע דעם מלך פון מִצרַיִם
אין דער האַנט פון זײַנע פײַנט,
און אין דער האַנט פון די וואָס זוכן זײַן לעבן,
ווי איך האָב איבערגעגעבן צִדקִיָהו דעם מלך פון
יהודה
אין דער האַנט פון נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָבֶל,
זײַן פײַנט און דער וואָס האָט געזוכט זײַן לעבן.

מה

1 דאָס וואָרט וואָס יִרמְיָהו הנביא האָט גערעדט צו בָרוך דעם זון פון נֵריָהן, ווען ער האָט אויפגעשריבן די־דאָזיקע ווערטער אויף אַ בוך פון יִרמְיָהוס מויל, אין פירטן יאָר פון יהוֹיָקים דעם זון פון יאשִיָהון, דעם מלך פון יהודה, אַזוי צו זאָגן: 2 אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל וועגן דיר, בָרוך:

3 האָסט געזאָגט: אָ וויי איז מיר!
וואָרום גאָט האָט געמערט קומער אויף מײַן ווייטאָק;
איך בין מיד פון מײַן זיפצן,
און געפֿין ניט קיין רו.
4 אַזוי זאָלסטו זאָגן צו אים: אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, וואָס איך האָב געבויט צעשטער איך,
און וואָס איך האָב געפלאַנצט רײַס איך אויס;
און אַזוי איז דאָס אין גאַנצן לאַנד.
5 און דו פאַרלאַנגסט דיר גרויסע זאַכן?
זאָלסט ניט פאַרלאַנגען.
וואָרום זע, איך ברענג אַן אומגליק אויף אַלע לײַבער,
זאָגט גאָט;
אָבער דיר וועל איך געבן דײַן נפש צום געווינס,
אין אַלע ערטער וואָס דו וועסט גיין אַהין.

מו

1 וואָס דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יִרמְיָהו הנביא אויף די פעלקער.

2 אויף מִצרַיִם: אויף דעם חיל פון פַּרעה־נכוֹ דעם מלך פון מִצרַיִם, וואָס איז געווען בײַם טײַך פּרָת אין כַּרכּמיש, וואָס נבוּכַדרֶאצַר דער מלך פון בָּבל האָט געשלאָגן אין פירטן יאָר פון יהוֹיָקים דעם זון פון יאשִיָהון, דעם מלך פון יהודה.

3 ברייט אָן פאַנצער און שילד,
און גענענט אויף מלחמה!
4 שפּאַנט די פערד,
און זעצט זיך אַרויף, איר רייטער,
און שטעלט זיך אויס אין די קיווערס;
שלײַפט די שפּיזן,
טוט אָן די וואָפנקליידער!
5 פאַרוואָס זע איך זיי דערשראָקענע אָפּטרעטן אַהינטער?
און זייערע גיבּוֹרים ווערן צעקלאַפּט,
און לויפן אין געלאַף, און קערן זיך ניט אום;
אַ שרעק רונד אַרום, זאָגט גאָט.
6 דער פלינקער קען ניט אַנטלויפן,
און דער גיבּוֹר קען ניט אַנטרונען ווערן;
אין צפון בײַם ברעג פון טײַך פּרָת
ווערן זיי געשטרויכלט און פאַלן.

7 ווער איז דער וואָס גייט אויף ווי דער נילוס,
וואָס ווי שטראָמען שטורעמען זײַנע וואַסערן?
8 מִצרַיִם גייט אויף ווי דער נילוס,
און ווי שטראָמען שטורעמען די וואַסערן;
און ער זאָגט: איך וועל אויפגיין,
איך וועל באַדעקן די ערד,
איך וועל אונטערברענגען די שטאָט
און די ווױנער אין איר.
9 שפּרינגט אויף, איר פערד,
און ווילדעוועט, איר רייטוועגן,
און זאָלן אַרויסגיין די גיבּוֹרים,
כּוּש און פּוּט וואָס האַלטן אַ שילד,
און די לודים וואָס האַלטן—שפּאַנען אַ בויגן.

10 און יענער טאָג וועט זײַן בײַ יהוה דער גאָט פון צבָאוֹת
אַ טאָג פון נקמה זיך נוֹקם צו זײַן אָן זײַנע פײַנט;
און עסן וועט די שווערד און זיך זעטן,
און זיך אָנטרינקען מיט זייער בלוט;
וואָרום אַ שלאַכטונג איז בײַ יהוה דעם גאָט פון צבָאוֹת
אין צפוןלאַנד בײַם טײַך פּרָת.
11 גיי אַרויף קיין גִלעָד, און נעם באַלזאַם,
יונגפרוי טאָכטער מִצרַיִם;
אומזיסט האָסטו רפוּאוֹת געמערט,
ניטאָ קיין גענעזונג פאַר דיר.
12 געהערט האָבן די פעלקער דײַן שאַנד,
און מיט דײַן געשריי איז פול די ערד;
וואָרום אַ גיבּוֹר אָן אַ גיבּוֹר האָט געשטרויכלט,
אין איינעם געפאַלן זײַנען זיי ביידע.

13 דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט גערעדט צו יִרמיָהו הנביא וועגן דעם קומען פון נבוּכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָּבל צו שלאָגן מִצרַיִם.

14 זאָגט אָן אין מִצרַיִם, און מאַכט הערן אין מִגדול,

ב לְמִצְרַיִם עַל־חֵיל פַּרְעֹה נְכוֹ מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־הָיָה עַל־
נְהַר־פְּרָת בְּכַרְכְּמִשׁ אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
ג בִּשְׁנַת הָרְבִיעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ עִרְכוּ
ד מָגֵן וְצִנָּה וּגְשׁוּ לַמִּלְחָמָה׃ אִסְרוּ הַסּוּסִים וַעֲלוּ הַפָּרָשִׁים
ה וְהִתְיַצְּבוּ בְּכוֹבָעִים מִרְקוּ הָרְמָחִים לִבְשׁוּ הַסִּרְיֹנֹת׃ מַדּוּעַ
רָאִיתִי הֵמָּה חַתִּים נְסֹגִים אָחוֹר וְגִבּוֹרֵיהֶם יֻכַּתּוּ וּמָנוֹס
ו נָסוּ וְלֹא הִפְנוּ מָגוֹר מִסָּבִיב נְאֻם־יְהוָה׃ אַל־יָנוּס הַקַּל
וְאַל־יִמָּלֵט הַגִּבּוֹר צָפוֹנָה עַל־יַד נְהַר־פְּרָת כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃
ז ח מִי־זֶה כַּיְאֹר יַעֲלֶה כַּנְּהָרוֹת יִתְגָּעֲשׁוּ מֵימָיו׃ מִצְרַיִם כַּיְאֹר
יַעֲלֶה וְכַנְּהָרוֹת יִתְגֹּעֲשׁוּ מָיִם וַיֹּאמֶר אַעֲלֶה אֲכַסֶּה־אֶרֶץ
ט אֹבִידָה עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ עֲלוּ הַסּוּסִים וְהִתְהֹלְלוּ הָרֶכֶב
וְיֵצְאוּ הַגִּבּוֹרִים כּוּשׁ וּפוּט תֹּפְשֵׂי מָגֵן וְלוּדִים תֹּפְשֵׂי דֹּרְכֵי
י קָשֶׁת׃ וְהַיּוֹם הַהוּא לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת יוֹם נְקָמָה לְהִנָּקֵם
מִצָּרָיו וְאָכְלָה חֶרֶב וְשָׂבְעָה וְרָוְתָה מִדָּמָם כִּי זֶבַח לַאדֹנָי
יא יְהוִה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ צָפוֹן אֶל־נְהַר־פְּרָת׃ עֲלִי גִלְעָד וּקְחִי
צֳרִי בְּתוּלַת בַּת־מִצְרַיִם לַשָּׁוְא הִרְבֵּיתִי רְפֻאוֹת תְּעָלָה אֵין
יב לָךְ׃ שָׁמְעוּ גוֹיִם קְלוֹנֵךְ וְצִוְחָתֵךְ מָלְאָה הָאָרֶץ כִּי־גִבּוֹר
יג בְּגִבּוֹר כָּשָׁלוּ יַחְדָּיו נָפְלוּ שְׁנֵיהֶם׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לָבוֹא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
יד לְהַכּוֹת אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ הַגִּידוּ בְמִצְרַיִם וְהַשְׁמִיעוּ
בְמִגְדּוֹל וְהַשְׁמִיעוּ בְנֹף וּבְתַחְפַּנְחֵס אִמְרוּ הִתְיַצֵּב וְהָכֵן
טו לָךְ כִּי־אָכְלָה חֶרֶב סְבִיבֶיךָ׃ מַדּוּעַ נִסְחַף אַבִּירֶיךָ לֹא
עָמַד כִּי יְהוָה הֲדָפוֹ׃ הִרְבָּה כּוֹשֵׁל גַּם־נָפַל אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ
טז וַיֹּאמְרוּ קוּמָה ׀ וְנָשֻׁבָה אֶל־עַמֵּנוּ וְאֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֵּנוּ מִפְּנֵי
יז חֶרֶב הַיּוֹנָה׃ קָרְאוּ שָׁם פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם שָׁאוֹן הֶעֱבִיר
יח הַמּוֹעֵד׃ חַי־אָנִי נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ כִּי כְּתָבוֹר
יט בֶּהָרִים וּכְכַרְמֶל בַּיָּם יָבוֹא׃ כְּלֵי גוֹלָה עֲשִׂי לָךְ יוֹשֶׁבֶת

יא׳ הרבית קרי   יב׳ קמץ בז״ק   יג׳ הפטרת בא אל פרעה

און מאַכט הערן אין נוֹף און תַּחפַּנחֵס;
זאָגט: שטעל זיך און ברייט דיך אָן,
וואָרום די שווערד פאַרצערט רונד אַרום דיר.
15 פאַרוואָס איז דײַן שטאַרקער אַנידערגעוואָרפן געוואָרן?
ער איז ניט באַשטאַנען, וואָרום גאָט האָט אים געשטויסן.
16 ער האָט געמערט די געשטרויכלטע;
יאָ, איינער אויפן אַנדערן זײַנען זיי געפאַלן,
און זיי האָבן געזאָגט: שטייט אויף,
און לאָמיר זיך אומקערן צו אונדזער פאָלק,
און צום לאַנד פון אונדזער געבורט,
פון וועגן דער שווערד וואָס פאַרטיליקט.
17 זיי האָבן דאָרטן גערופן:
פַּרעה דער מלך פון מִצרַיִם איז בלויז טומל;
ער האָט געלאָזט די צײַט אַריבערגיין.
18 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט דער קיניג—
יהוה פון צבָאוֹת איז זײַן נאָמען,
אַז ווי תָּבוֹר צווישן די בערג,
און ווי כַּרמֶל בײַם ים, וועט ער קומען.
19 מאַך דיר וואַנדער־כּלים,

בת־מצרים כי־נף לשמה תהיה ונצתה מאין יושב:
כא עגלה יפה־פיה מצרים קרץ מצפון בא בא: גם־שכריה
בקרבה כעגלי מרבק כי־גם־המה הפנו נסו יחדיו לא
כב עמדו כי יום אידם בא עליהם עת פקדתם: קולה כנחש
ילך כי־בחיל ילכו ובקרדמות באו לה כחטבי עצים:
כג כרתו יערה נאם־יהוה כי לא יחקר כי רבו מארבה
כד ואין להם מספר: הבישה בת־מצרים נתנה ביד עם־
כה צפון: אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני פוקד אל־
אמון מנא ועל־פרעה ועל־מצרים ועל־אלהיה ועל־מלכיה
כו ועל־פרעה ועל הבטחים בו: ונתתים ביד מבקשי נפשם
וביד נבוכדראצר מלך־בבל וביד עבדיו ואחרי־כן תשכן
כז כימי־קדם נאם־יהוה: ואתה אל־תירא עבדי יעקב
ואל־תחת ישראל כי הנני מושעך מרחוק ואת־זרעך
כח מארץ שבים ושב יעקוב ושקט ושאנן ואין מחריד: אתה
אל־תירא עבדי יעקב נאם־יהוה כי אתך אני כי אעשה
כלה בכל־הגוים ׀ אשר הדחתיך שמה ואתך לא־אעשה
כלה ויסרתיך למשפט ונקה לא אנקך:

מז

א אשר היה דבר־יהוה אל־ירמיהו הנביא אל־פלשתים
ב בטרם יכה פרעה את־עזה: כה ׀ אמר יהוה הנה־מים
עלים מצפון והיו לנחל שוטף וישטפו ארץ ומלואה עיר
ג וישבי בה וזעקו האדם והילל כל יושב הארץ: מקול
שעטת פרסות אביריו מרעש לרכבו המון גלגליו לא־
ד הפנו אבות אל־בנים מרפיון ידים: על־היום הבא לשדוד
את־כל־פלשתים להכרית לצר ולצידון כל שריד עזר
ה כי־שדד יהוה את־פלשתים שארית אי כפתור: באה
קרחה אל־עזה נדמתה אשקלון שארית עמקם עד־מתי

ס״ו, כ״ז מלא ו׳ כ״ח ש׳ סגו׳

טאָכטער באַוווינערין פון מִצרַיִם;
וואָרום נוֹף וועט צו וויסט ווערן,
און חָרב זיין אָן אַ באַוווינער.
20 אַ וווּנדערשיין קאַלב איז מִצרַיִם,
אָבער די שטעכפליג פון צפון איז געקומען, געקומען.
21 אַפילו אירע געדונגענע קריגסלייט אין איר
זיינען ווי קעלבער געשטאָפּטע,
וואָרום זיי אויך האָבן זיך אומגעקערט,
זיי זיינען אַנטלאָפן אין איינעם,
זיי זיינען ניט באַשטאַנען;
וואָרום דער טאָג פון זייער בראָך איז געקומען אויף זיי,
די צייט פון זייער רעכנשאַפט.
22 איר קָול גייט ווי פון אַ שלאַנג,
וואָרום מיט חיל גייט מען,
און מיט העק קומט מען אויף איר,
אַזוי ווי האָלצהעקער.
23 זיי האַקן אויס איר וואַלד, זאָגט גאָט,
ווי ער איז ניט צו דערפאָרשן;
וואָרום מער ווי הייישעריקן זיינען זיי,
און ניטאָ קיין צאָל צו זיי.
24 געוואָרן צו שאַנד איז די טאָכטער מִצרַיִם,
געגעבן אין דער האַנט פון דעם פאָלק פון צפון.

25 געזאָגט האָט יהוה פון צבָאוֹת, דער גאָט פון ישׂראל:
זע, איך רעכן זיך אָפּ מיט אָמוֹן פון נוֹא,
און מיט פַּרעהן, און מיט מִצרַיִם,
און מיט אירע געטער, און מיט אירע מלכים;
אי מיט פַּרעהן אי מיט די וואָס פאַרזיכערן זיך אויף
אים.
26 און איך וועל זיי געבן אין דער האַנט
פון די וואָס זוכן זייער לעבן,
און אין דער האַנט פון נבוּכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָּבל,
און אין דער האַנט פון זיינע קנעכט;
און דערנאָך וועט זי באַוווינט ווערן,
אַזוי ווי אין די טעג פון אַמאָל, זאָגט גאָט.

27 אָבער דו זאָלסט ניט מוֹרא האָבן, מיין קנעכט יעקב,
און זאָלסט ניט אַנגסטן, ישׂראל,
וואָרום זע, איך העלף דיך פון דער ווייט,
און דיין זאָמען פון לאַנד פון זייער געפאַנגענשאַפט;
און יעקב וועט ווידער זיין רואיק און זיכער,
און קיינער וועט ניט שרעקן.
28 דו זאָלסט ניט מוֹרא האָבן, מיין קנעכט יעקב, זאָגט גאָט,
וואָרום איך בין מיט דיר.
וואָרום איך וועל מאַכן אַ פאַרלענדונג פון אַלע פעלקער
וואָס איך האָב דיך פאַרשטויסן אַהין,
אָבער פון דיר וועל איך קיין פאַרלענדונג ניט מאַכן;
און איך וועל דיך שטראָפן לויט גערעכטיקייט,
אָבער פאַרטיליקן וועל איך דיך ניט פאַרטיליקן.

מז 1 וואָס דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יִרמיָהוּ
הנביא אויף די פּלִשתּים, איידער פַּרעה האָט
געשלאָגן עַזָה.
2 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, וואַסערן גייען אויף פון צפון,
און וועלן ווערן אַ פלייציקער טייך,
און פאַרפלייצן דאָס לאַנד און איר פולקייט,
די שטאָט און די וווינער אין איר;
און שרייען וועלן די מענטשן,
און יאָמערן וועלן אַלע וווינער פון לאַנד.
3 איבער דעם טריטגעפּילדער פון די קלויען פון זיינע
אָגערס,
איבער דעם רַעַש פון זיינע רייטוועגן,
דעם טומל פון זיינע רעדער,
קערן זיך עלטערן ניט צו קינדער, פון אָפּהענטיקייט.
4 פון וועגן דעם טאָג וואָס קומט
צו פאַרוויסטן אַלע פּלִשתּים,
צו פאַרשניידן פון צוֹר און פון צידוֹן
איטלעך געבליבענעם העלפער;
וואָרום גאָט טוט פאַרוויסטן די פּלִשתּים,
דעם רעשט פון אינדזל כַּפתּוֹר.
5 געקומען איז אַ פּליכעניש אויף עַזָה
פאַרשניטן געוואָרן איז אַשקלוֹן,
דער רעשט פון זייער טאָל.

בּיז וואַנען וועסטו זיך דעם לײַב שנײַדן?
6 ווײ, דו שווערד פון גאָט,
בּיז ווי לאַנג נאָך וועסטו ניט רוען?
ווער אײַנגעטאָן אין דײַן שייד,
באַרו זיך און ווער שטיל.
7 ווי קענסטו זײַן רואיק?
אַז גאָט האָט איר באַפוילן;
אויף אַשקלון און אויפן באָרטן פון ים,
אַהין האָט ער זי באַשערט.

מח

1 אויף מואָב.
אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות,
דער גאָט פון ישׂראל:
ווײ צו נבו, וואָרום זי איז פאַרוויסט;
צו שאַנד, באַצוווּנגען, איז קִריָתַים,
צו שאַנד און צעבּראָכן איז מִשׂגָב.
2 ניטאָ מער דער לויב פון מואָב,
אין חֶשבּון האָט מען באַקלערט[א] בײז אויף איר:
קומט, און לאָמיר זי פאַרשנײַדן פון צו זײַן אַ פאָלק!
דו אויך, מַדמֵן, וועסט שטיל ווערן[ב],
דיר וועט נאָכגיין די שווערד.
3 אַ קָול פון געשרײַ פון חורוֹנַיִם,
אַ פאַרוויסטונג און אַ בּראָך אַ גרויסער.
4 צעבּראָכן געוואָרן איז מואָב,
אירע יונגע לאָזן הערן אַ געשרײַ.
5 וואָרום דעם אויפגאַנג פון לוחית
גײט מען אַרויף מיט געוויין אויף געוויין;
וואָרום אויף דעם אַראָפּגאַנג פון חורוֹנַיִם
הערט מען אַן אַנגסטגעשרײַ פון בּראָך.
6 אַנטלויפט, ראַטעוועט אײַער נפש,
און זײַט ווי אַ טאַמאַריסק אין דער מדבּר.

7 וואָרום ווײַל דו האָסט זיך פאַרזיכערט
אויף דײַנע אויפטוען און אויף דײַנע אוצרות,
וועסט דו אויך באַצוווּנגען ווערן;
און כּמוֹש וועט אין גלות אַוועק,
זײַנע פּריסטער און זײַנע האַרן אין אײנעם.
8 און אַ פאַרוויסטער וועט קומען אויף איטלעכער שטאָט,
און קײן שטאָט וועט ניט אַנטרונען ווערן;
און אונטערגיין וועט דער טאָל,
און פאַרטיליקט ווערן וועט דער פּלוין,
אַזוי ווי גאָט האָט געזאָגט.
9 גיט פליגלען צו מואָב,
וואָרום פליען אַוועקפליען וועט זי;
און אירע שטעט וועלן צו וויסט ווערן,
אָן אַ באַוווינער אין זיי.
10 פאַרשאָלטן דער וואָס טוט אָפּגעלאָזט די אַרבּעט פון גאָט,
און פאַרשאָלטן דער וואָס פאַרמײַדט זײַן שווערד פון בּלוט!
11 רואיק געווען איז מואָב פון זײַן יוגנט אָן,
און אָפּגעזעצט איז ער אויף זײַנע הייוון,
און ניט איבּערגעלײדיקט געוואָרן פון כּלי אין כּלי,
און אין גלות איז ער ניט געגאַנגען;
דערפאַר האָט זיך אָפּגעשטעלט זײַן טעם בּײַ אים,
און זײַן ריח האָט זיך ניט געבּיטן.
12 אָבער זע, טעג קומען,
זאָגט גאָט,
און איך וועל שיקן צו אים אומבּײַגערס,
און זיי וועלן אים אומבּײַגן,

ו תִּתְגּוֹדָדִי׃ הוֹי חֶרֶב לַיהוָה עַד־אָנָה לֹא תִשְׁקֹטִי הֵאָסְפִי
ז אֶל־תַּעְרֵךְ הֵרָגְעִי וָדֹמִּי׃ אֵיךְ תִּשְׁקֹטִי וַיהוָה צִוָּה־לָהּ אֶל־
אַשְׁקְלוֹן וְאֶל־חוֹף הַיָּם שָׁם יְעָדָהּ׃

מח

א לְמוֹאָב כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹי אֶל־נְבוֹ
כִּי שֻׁדָּדָה הֹבִישָׁה נִלְכְּדָה קִרְיָתָיִם הֹבִישָׁה הַמִּשְׂגָּב
ב וָחָתָּה׃ אֵין עוֹד תְּהִלַּת מוֹאָב בְּחֶשְׁבּוֹן חָשְׁבוּ עָלֶיהָ רָעָה
לְכוּ וְנַכְרִיתֶנָּה מִגּוֹי גַּם־מַדְמֵן תִּדֹּמִּי אַחֲרַיִךְ תֵּלֶךְ חָרֶב׃
ג קוֹל צְעָקָה מֵחֹרוֹנָיִם שֹׁד וָשֶׁבֶר גָּדוֹל׃
ד נִשְׁבְּרָה מוֹאָב
ה הִשְׁמִיעוּ זְּעָקָה צְעוֹרֶיהָ׃ כִּי מַעֲלֵה הַלֻּחוֹת בִּבְכִי יַעֲלֶה־
בֶּכִי כִּי בְּמוֹרַד חוֹרֹנַיִם צָרֵי צַעֲקַת־שֶׁבֶר שָׁמֵעוּ׃
ו נֻסוּ
ז מַלְּטוּ נַפְשְׁכֶם וְתִהְיֶינָה כַּעֲרוֹעֵר בַּמִּדְבָּר׃ כִּי יַעַן בִּטְחֵךְ
בְּמַעֲשַׂיִךְ וּבְאוֹצְרוֹתַיִךְ גַּם־אַתְּ תִּלָּכֵדִי וְיָצָא כְמִישׁ בַּגּוֹלָה
ח כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחַד׃ וְיָבֹא שֹׁדֵד אֶל־כָּל־עִיר וְעִיר לֹא תִמָּלֵט
ט וְאָבַד הָעֵמֶק וְנִשְׁמַד הַמִּישֹׁר אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה׃ תְּנוּ־צִיץ
לְמוֹאָב כִּי נָצֹא תֵּצֵא וְעָרֶיהָ לְשַׁמָּה תִהְיֶינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב
י בָּהֵן׃ אָרוּר עֹשֶׂה מְלֶאכֶת יְהוָה רְמִיָּה וְאָרוּר מֹנֵעַ חַרְבּוֹ
יא מִדָּם׃ שַׁאֲנַן מוֹאָב מִנְּעוּרָיו וְשֹׁקֵט הוּא אֶל־שְׁמָרָיו וְלֹא־
הוּרַק מִכְּלִי אֶל־כֶּלִי וּבַגּוֹלָה לֹא הָלָךְ עַל־כֵּן עָמַד טַעְמוֹ
יב בּוֹ וְרֵיחוֹ לֹא נָמָר׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה
וְשִׁלַּחְתִּי־לוֹ צֹעִים וְצֵעֻהוּ וְכֵלָיו יָרִיקוּ וְנִבְלֵיהֶם יְנַפֵּצוּ׃
יג וּבֹשׁ מוֹאָב מִכְּמוֹשׁ כַּאֲשֶׁר־בֹּשׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִבֵּית אֵל
יד מִבְטֶחָם׃ אֵיךְ תֹּאמְרוּ גִּבּוֹרִים אֲנָחְנוּ וְאַנְשֵׁי־חַיִל לַמִּלְחָמָה׃
טו שֻׁדַּד מוֹאָב וְעָרֶיהָ עָלָה וּמִבְחַר בַּחוּרָיו יָרְדוּ לַטָּבַח נְאֻם־
טז הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ קָרוֹב אֵיד־מוֹאָב לָבוֹא וְרָעָתוֹ
יז מִהֲרָה מְאֹד׃ נֻדוּ לוֹ כָּל־סְבִיבָיו וְכֹל יֹדְעֵי שְׁמוֹ אִמְרוּ
יח אֵיכָה נִשְׁבַּר מַטֵּה־עֹז מַקֵּל תִּפְאָרָה׃ רְדִי מִכָּבוֹד יְשְׁבִי

מח, ד׳ צעוריה ק׳ ה׳ הלוחת קרי ז׳ כמוש קרי יחדו קרי יח׳ ושבי ק׳

און זײַנע כּלים וועלן זיי אויסלײדיקן,
און זײערע קריג וועלן זיי צעבּרעכן.
13 און מואָב וועט זיך שעמען מיט כּמוֹש,
ווי דאָס הויז פון ישׂראל האָט זיך געשעמט
מיט בּית־אֵל[ג] זײער פאַרזיכערונג.
14 ווי קענט איר זאָגן: גיבּורים זײַנען מיר,
און העלדישע לײַט פאַר מלחמה?
15 פאַרוויסט געוואָרן איז מואָב,
און אויף אירע שטעט איז מען אַרויפגעגאַנגען;
און זײַנע געקליבּענע יונגעך
האָבּן גענידערט צו דער שחיטה,
זאָגט דער קיניג–
יהוה פון צבָאות איז זײַן נאָמען.
16 נאָנט איז דער בּראָך פון מואָב צו קומען,
און זײַן אומגליק אײַלט זײער.
17 באַדויערט אים אַלע זײַנע אַרומיקע,
און אַלע וואָס קענט זײַן נאָמען;
זאָגט: ווי איז צעבּראָכן דער מאַכטיקער שטעקן,
דער פּראַכטיקער שטאָק!
18 נידער פון כּבוד, און זיץ אין דאָרשטיקייט,

[א] וואָרטשפּיל: בּחֶשבּון חָשבוּ. [ב] וואָרטשפּיל: מַדְמֵן תִּדֹּמִי. [ג] זע מלכים א׳, יב, 28–33. [ד] וואָרטשפּיל: מִבְחַר בַּחוּרָיו

בצמא ישבת בת־דיבון כי־שדד מואב עלה בך שחת
מבצריך: אל־דרך עמדי וצפי יושבת ערוער שאלי־נס יט
ונמלטה אמרי מה־נהיתה: הביש מואב כי־חתה הילילי | כ
וזעקי הגידו בארנון כי שדד מואב: ומשפט בא אל־ כא
ארץ המישר אל־חלון ואל־יהצה ועל־מופעת: ועל־ כב
דיבון ועל־נבו ועל־בית דבלתים: ועל קריתים ועל־בית כג
גמול ועל־בית מעון: ועל־קריות ועל־בצרה ועל כל־ כד
ערי ארץ מואב הרחקות והקרבות: נגדעה קרן מואב כה
וזרעו נשברה נאם יהוה: השכירהו כי על־יהוה הגדיל כו
וספק מואב בקיאו והיה לשחק גם־הוא: ואם | לוא כז
השחק היה לך ישראל אם־בגנבים נמצאה כי־מדי
דבריך בו תתנודד: עזבו ערים ושכנו בסלע ישבי מואב כח
והיו כיונה תקנן בעברי פי־פחת: שמענו גאון־מואב כט
גאה מאד גבהו וגאונו וגאותו ורם לבו: אני ידעתי נאם־ ל
יהוה עברתו ולא־כן בדיו לא־כן עשו: על־כן על־מואב לא
איליל ולמואב כלה אזעק אל־אנשי קיר־חרש יהגה:
מבכי יעזר אבכה־לך הגפן שבמה נטישתיך עברו ים לב
עד ים יעזר נגעו על־קיצך ועל־בצירך שדד נפל: ונאספה לג
שמחה וגיל מכרמל ומארץ מואב ויין מיקבים השבתי
לא־ידרך הידד הידד לא הידד: מזעקת חשבון עד־ לד
אלעלה עד־יהץ נתנו קולם מצער עד־חרנים עגלת
שלשיה כי גם־מי נמרים למשמות יהיו: והשבתי למואב לה
נאם־יהוה מעלה במה ומקטיר לאלהיו: על־כן לבי לו
למואב כחללים יהמה ולבי אל־אנשי קיר־חרש
כחלילים יהמה על־כן יתרת עשה אבדו: כי כל־ראש לז
קרחה וכל־זקן גרעה על כל־ידים גדדת ועל־מתנים
שק: על כל־גגות מואב וברחבתיה כלה מספד כי־ לח

כ׳ הלילו ק׳ וזעקו ק כא׳ מיפעת ק כז׳ נמצא קרי

טאָכטער באַוווינערין פון דיבון,
וואָרום דער פאַרוויסטער פון מואָב
איז אַרויפגעקומען אויף דיר,
ער האָט צעשטערט דיינע פעסטונגען.
19 ביים וועג שטיי, און קוק אויס,
באַוווינערין פון עֲרוֹעֵר;
פרעג דעם אַנטלאָפענעם און די אַנטרונענע;
זאָג: וואָס איז געשען?
20 צו שאַנד געוואָרן איז מואָב,
וואָרום זי איז צעבראָכן געוואָרן;
יאָמערט און שרייט,
זאָגט אָן אין אַרנון,
אַז פאַרוויסט געוואָרן איז מואָב.
21 און אַ משפט איז געקומען אויף דעם לאַנד פון פלוין;
אויף חולון, און אויף יַהְצָה, און אויף מֵיפָעַת;
22 און אויף דיבון, און אויף נבו, און אויף בֵית־דִבלָתַיִם;
23 און אויף קִריָתַיִם, און אויף בֵית־גָמול, און אויף בֵית־
מְעוֹן;
24 און אויף קריות, און אויף בָצרָה,
און אויף אַלע שטעט פון לאַנד מואָב,
די ווייטע און די נאָנטע.
25 אָפגעהאַקט געוואָרן איז דער האָרן פון מואָב,
און זיין אָרעם איז צעבראָכן געוואָרן,
זאָגט גאָט.
26 פאַרשיכּורט אים,
וואָרום קעגן גאָט האָט ער זיך געגרייסט;
און מואָב וועט זיך פּאַטשן אין זיין מייקעכץ,
און ער אויך וועט צום געלעכטער ווערן.
27 וואָרום איז ניט אַ געלעכטער געווען דיר ישׂראל?
צי איז ער צווישן גנבים געפונען געוואָרן,
וואָס ווען נאָר דו האָסט גערעדט פון אים,
פלעגסטו זיך אויפטרייסלען?
28 פאַרלאָזט די שטעט, און רוט אין פעלז,
באַוווינער פון מואָב,
און זייט ווי אַ טויב וואָס טוט נעסטן
ביי די זייטן פון דעם מויל פון אַ גרוב.

29 מיר האָבן געהערט די שטאָלצקייט פון מואָב,
ווי זייער שטאָלץ ער איז;
זיין גרויסקייט און זיין שטאָלצקייט און זיין גאווה,
און די הויכקייט פון זיין האַרצן.
30 איך ווייס, זאָגט גאָט, זיין חוצפה,
און זיינע באַרימערייען אָן אַ האַפט,
זייער טאָן אָן אַ האַפט.
31 דרום יאָמער איך אויף מואָב,
און אויף גאַנץ מואָב טו איך קלאָגן;
אויף די באַוווינער פון קיר־חֶרֶשׂ מוז מען זיפצן.
32 מער פון דעם געוויין אויף יַעְזֵר וויין איך אויף דיר,
וויינשטאָק פון שִׂבמָה;
דיינע צווייגן זיינען ביז צום ים אַריבער,
ביזן ים פון יַעְזֵר האָבן זיי דערגרייכט;
אויף דיין האַרבסטונג און אויף דיין לעז
איז אַ פאַרוויסטער אָנגעפאַלן.
33 און אַיינגעטאָן איז די פרייד און די לוסטיקייט
פון דעם פרוכטגאָרטן, און פון לאַנד מואָב,
און וויין פון די קעלטערס האָב איך פאַרשטערט;
מע טרעט ניט מיט „הֵידָד"!
דער „הֵידָד" איז ניט „הֵידָד".
34 דאָס געשריי פון חֶשבּוֹן איז ביז אֶלְעָלֵה,
ביז יַהַץ לאָזן זיי אַרויס זייער קָול,
פון צוֹעַר ביז חוֹרוֹנַיִם,
דער דרייַיאָריקער קוּ;
וואָרום אויך די וואַסערן פון נִמרים
וועלן צו וויסט ווערן.

35 און איך וועל פאַרשטערן פון מואָב,
זאָגט גאָט,
דעם וואָס ברענגט־אויף אויף אַ בָמָה,
און דעם וואָס רייכערט צו זיינע געטער.
36 דרום מיין האַרץ אויף מואָב
טוט ווי פלייטן ברומען,
און מיין האַרץ אויף די מענער פון קיר־חֶרֶשׂ,
טוט ווי פלייטן ברומען,
פאַרוואָס די שֶפע וואָס זיי האָבן אָנגעשאַפט
איז אונטערגעגאַנגען.
37 וואָרום יעטוועדער קאָפּ איז אַ פליך,
און יעוועדער באָרד איז אָפּגעשניטן,
אויף אַלע הענט זיינען שניטן,
און אויף די לענדן איז זאַק.
38 אויף אַלע דעכער פון מואָב, און אין אירע גאַסן,
איז לויטער קלאָגעריי;

לט שָׁבַרְתִּי אֶת־מוֹאָב כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ נְאֻם־יְהוָה׃ אֵיךְ
חַתָּה הֵילִילוּ אֵיךְ הִפְנָה־עֹרֶף מוֹאָב בּוֹשׁ וְהָיָה מוֹאָב
מ לִשְׂחֹק וְלִמְחִתָּה לְכָל־סְבִיבָיו׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה
מא הִנֵּה כַנֶּשֶׁר יִדְאֶה וּפָרַשׂ כְּנָפָיו אֶל־מוֹאָב׃ נִלְכְּדָה הַקְּרִיּוֹת
וְהַמְּצָדוֹת נִתְפָּשָׂה וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא כְּלֵב
מב אִשָּׁה מְצֵרָה׃ וְנִשְׁמַד מוֹאָב מֵעָם כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל׃
מג מד פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב מוֹאָב נְאֻם־יְהוָה׃ הַנִּיס מִפְּנֵי
הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת וְהָעֹלֶה מִן־הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח
מה כִּי־אָבִיא אֵלֶיהָ אֶל־מוֹאָב שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ בְּצֵל
חֶשְׁבּוֹן עָמְדוּ מִכֹּחַ נָסִים כִּי־אֵשׁ יָצָא מֵחֶשְׁבּוֹן וְלֶהָבָה מִבֵּין
מו סִיחוֹן וַתֹּאכַל פְּאַת מוֹאָב וְקָדְקֹד בְּנֵי שָׁאוֹן׃ אוֹי־לְךָ מוֹאָב
אָבַד עַם־כְּמוֹשׁ כִּי־לֻקְּחוּ בָנֶיךָ בַּשֶּׁבִי וּבְנֹתֶיךָ בַּשִּׁבְיָה׃
מז וְשַׁבְתִּי שְׁבוּת־מוֹאָב בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נְאֻם־יְהוָה עַד־הֵנָּה
מִשְׁפַּט מוֹאָב׃

מט

א לִבְנֵי עַמּוֹן כֹּה אָמַר יְהוָה הֲבָנִים אֵין לְיִשְׂרָאֵל אִם־
יוֹרֵשׁ אֵין לוֹ מַדּוּעַ יָרַשׁ מַלְכָּם אֶת־גָּד וְעַמּוֹ בְּעָרָיו יָשָׁב׃
ב לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְהִשְׁמַעְתִּי אֶל־רַבַּת
בְּנֵי־עַמּוֹן תְּרוּעַת מִלְחָמָה וְהָיְתָה לְתֵל שְׁמָמָה וּבְנֹתֶיהָ
בָּאֵשׁ תִּצַּתְנָה וְיָרַשׁ יִשְׂרָאֵל אֶת־יֹרְשָׁיו אָמַר יְהוָה׃
ג הֵילִילִי חֶשְׁבּוֹן כִּי שֻׁדְּדָה־עַי צְעַקְנָה בְּנוֹת רַבָּה חֲגֹרְנָה
שַׂקִּים סְפֹדְנָה וְהִתְשׁוֹטַטְנָה בַּגְּדֵרוֹת כִּי מַלְכָּם בַּגּוֹלָה
ד יֵלֵךְ כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחְדָּיו׃ מַה־תִּתְהַלְלִי בָּעֲמָקִים זָב
עִמְקֵךְ הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה הַבֹּטְחָה בְּאֹצְרֹתֶיהָ מִי יָבוֹא אֵלָי׃
ה הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ פַּחַד נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת מִכָּל־
ו סְבִיבָיִךְ וְנִדַּחְתֶּם אִישׁ לְפָנָיו וְאֵין מְקַבֵּץ לַנֹּדֵד׃ וְאַחֲרֵי־
ז כֵן אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת בְּנֵי־עַמּוֹן נְאֻם־יְהוָה׃ לֶאֱדוֹם

מ ח, מד׳ הנס ק   מה׳ סבירין יצאה   מ ט, ב׳ פתח באתנח

וואָרום איך האָב צעבראָכן מואָב
ווי אַ נישטווערטיקע כּלי, זאָגט גאָט.
39 ווי איז זי צעבראָכן געוואָרן!—יאָמערט—
ווי האָט מואָב אין בּיוש דעם רוקן געקערט!
און מואָב וועט ווערן צו געלעכטער און צו שרעק
פאַר אַלע זיינע אַרומיקע.

40 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, ווי אַן אָדלער וועט ער שוועבן,
און שפּרייטן זיינע פליגלען צו מואָב.
41 באַצוווּנגען ווערן די שטעט,
און די פעסטונגען ווערן אײַנגענומען;
און דאָס האַרץ פון די גיבּורים פון מואָב אין יענעם טאָג
וועט זיין ווי דאָס האַרץ פון אַ פרוי אין ווייען.
42 און מואָב וועט פאַרטיליקט ווערן פון צו זיין אַ פאָלק,
פאַרוואָס ער האָט זיך קעגן גאָט געגרייסט.
43 אַ גרויל און אַ גרוב און אַ נעץ[א] אויף דיר,
באַוווינער פון מואָב, זאָגט גאָט.
44 דער וואָס אַנטלויפט פון דעם גרויל,
וועט אַרייַנפאַלן אין גרוב,
און דער וואָס קומט אַרויף פון גרוב,
וועט געפאַנגען ווערן אין נעץ;
וואָרום איך וועל ברענגען אויף איר, אויף מואָב,
דאָס יאָר פון זייער רעכנשאַפט, זאָגט גאָט.

45 אין שאָטן פון חֶשבּון האָבן זיך אָפּגעשטעלט
אָן כּוח אַנטרונענע;
וואָרום אַ פייער איז אַרויס פון חֶשבּון,
און אַ פלאַם פון מיטן סיחון,
און זי האָט פאַרצערט די שלייף פון מואָב,
און דעם שאַרבּן פון די ליאַרעמיונגען.
46 וויי דיר, מואָב!
אונטערגעגאַנגען איז דאָס פאָלק פון כּמוש;
וואָרום דיינע זין זיינען גענומען געוואָרן אין געפאַנג,
און דיינע טעכטער אין געפאַנגענשאַפט.
47 אָבער איך וועל אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון מואָב
אין סוף פון די טעג, זאָגט גאָט.
ביז דאַנען איז דער משפּט פון מואָב.

מט

1 אויף די קינדער פון עַמון.
אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
האָט ישׂראל קיין קינדער ניט?
צי האָט ער קיין יורש ניט?
פאַרוואָס האָט מַלכָּם געיַרשעט גָד,
און זיין פאָלק האָט זיך באַזעצט אין זיינע שטעט?
2 דרום זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
און איך וועל מאַכן הערן אויף רַבָּה פון די קינדער
פון עַמון
אַ שאַלונג פון מלחמה;
און זי וועט ווערן אַ וויסטער הויפן,
און אירע טעכטערשטעט וועלן אין פייער אָנגעצונדן
ווערן;
און ישׂראל וועט ירשען זיינע ירשער,
זאָגט גאָט.

3 יאָמער, חֶשבּון, וואָרום פאַרוויסט געוואָרן איז עַי;
שרייט, איר טעכטער פון רַבָּה, גורט אָן זאַקקליידער,
קלאָגט און לויפט אום צווישן די שאָפגעהעפטן,
וואָרום מַלכָּם וועט אין גלות גיין,
זיינע פּריסטער און זיינע האַרן אין איינעם.
4 וואָס רימסטו זיך מיט די טאָלן,
מיט דיין פלוסיקן טאָל, דו טאָכטער ווידערשפּעניקע,
וואָס פאַרזיכערט זיך אויף אירע אוצרות:
„ווער קען קומען צו מיר?"
5 זע, איך ברענג אויף דיר אַ פּחד,
זאָגט יהוה דער גאָט פון צבָאות,
פון אַלע דיינע אַרומיקע,
און איר וועט פאַרשטויסן ווערן איטלעכער גלייך אַקעגן
זיך,
און קיינער וועט ניט איינזאַמלען דעם פאַרוואָגלטן.
6 אָבער דערנאָך וועל איך אומקערן
די געפאַנגענשאַפט פון די קינדער פון עַמון,
זאָגט גאָט.

[א] וואָרטשפּיל: פַּחַד וָפַחַת וָפָח.

כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַאֵין עוֹד חָכְמָה בְּתֵימָן אָבְדָה
עֵצָה מִבָּנִים נִסְרְחָה חָכְמָתָם׃ נֻסוּ הָפְנוּ הֶעְמִיקוּ לָשֶׁבֶת ח
יֹשְׁבֵי דְּדָן כִּי אֵיד עֵשָׂו הֵבֵאתִי עָלָיו עֵת פְּקַדְתִּיו׃ אִם־ ט
בֹּצְרִים בָּאוּ לָךְ לֹא יַשְׁאִרוּ עוֹלֵלוֹת אִם־גַּנָּבִים בַּלַּיְלָה
הִשְׁחִיתוּ דַיָּם׃ כִּי־אֲנִי חָשַׂפְתִּי אֶת־עֵשָׂו גִּלֵּיתִי אֶת־ י
מִסְתָּרָיו וְנֶחְבָּה לֹא יוּכָל שֻׁדַּד זַרְעוֹ וְאֶחָיו וּשְׁכֵנָיו
וְאֵינֶנּוּ׃ עָזְבָה יְתֹמֶיךָ אֲנִי אֲחַיֶּה וְאַלְמְנוֹתֶיךָ עָלַי תִּבְטָחוּ׃ יא
כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־אֵין מִשְׁפָּטָם יב
לִשְׁתּוֹת הַכּוֹס שָׁתוֹ יִשְׁתּוּ וְאַתָּה הוּא נָקֹה תִּנָּקֶה לֹא
תִנָּקֶה כִּי שָׁתֹה תִּשְׁתֶּה׃ כִּי בִי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־ יג
לְשַׁמָּה לְחֶרְפָּה לְחֹרֶב וְלִקְלָלָה תִּהְיֶה בָצְרָה וְכָל־עָרֶיהָ
תִהְיֶינָה לְחָרְבוֹת עוֹלָם׃ שְׁמוּעָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה יד
וְצִיר בַּגּוֹיִם שָׁלוּחַ הִתְקַבְּצוּ וּבֹאוּ עָלֶיהָ וְקוּמוּ לַמִּלְחָמָה׃
כִּי־הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךָ בַּגּוֹיִם בָּזוּי בָּאָדָם׃ תִּפְלַצְתְּךָ הִשִּׁיא טו טז
אֹתָךְ זְדוֹן לִבֶּךָ שֹׁכְנִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע תֹּפְשִׂי מְרוֹם גִּבְעָה
כִּי־תַגְבִּיהַּ כַּנֶּשֶׁר קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיְתָה יז
אֱדוֹם לְשַׁמָּה כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶהָ׃
כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה וּשְׁכֵנֶיהָ אָמַר יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם יח
אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ הִנֵּה כְּאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְּאוֹן יט
הַיַּרְדֵּן אֶל־נְוֵה אֵיתָן כִּי־אַרְגִּיעָה אֲרִיצֶנּוּ מֵעָלֶיהָ וּמִי
בָחוּר אֵלֶיהָ אֶפְקֹד כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יֹעִדֶנִּי וּמִי־זֶה רֹעֶה
אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי׃ לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־ כ
אֱדוֹם וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־יֹשְׁבֵי תֵימָן אִם־לֹא
יִסְחָבוּם צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים עֲלֵיהֶם נְוֵהֶם׃
מִקּוֹל נִפְלָם רָעֲשָׁה הָאָרֶץ צְעָקָה בְּיַם־סוּף נִשְׁמַע כא
קוֹלָהּ׃ הִנֵּה כַנֶּשֶׁר יַעֲלֶה וְיִדְאֶה וְיִפְרֹשׂ כְּנָפָיו עַל־ כב
בָּצְרָה וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי אֱדוֹם בַּיּוֹם הַהוּא כְּלֵב אִשָּׁה

י׳ ה׳ נמקם א׳ יב׳ ו׳ נמקם ה׳ כא׳ כ״א קולה

7 אויף אֱדום.
אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
איז מער קיין חכמה ניטאָ אין תֵּימָן?
איז אַן עצה אויסגעגאַנגען פון די פאַרשטאַנדיקע?
איז אויסגעוועפּט געוואָרן זייער חכמה?
8 אַנטלויפט, פאַרקערט אייך, באַזעצט אייך טיף,
באַוווינער פון דדָן;
וואָרום דער בראָך פון עֵשָׂון ברענג איך אויף אים,
בעת איך רעכן זיך מיט אים.
9 אויב האַרבסטער וואָלטן געקומען צו דיר,
וואָלטן זיי דאָך אַ נאָכקלייב געלאָזט;
אויב גנבים ביי דער נאַכט,
וואָלטן זיי דאָך בלויז צעשטערט גענוג פאַר זיך.
10 אָבער איך האָב אַנטבלויזט עֵשָׂון,
איך האָב אַנטפּלעקט זיינע פאַרבאָרגענישן,
און באַהאַלטן קען ער זיך ניט;
פאַרוויסט געוואָרן איז זיין זאָמען,
און זיינע ברידער און זיינע שכנים,
און ער איז מער ניטאָ.
11 לאָז איבער דיינע יתומים, איך זאָל זיי דערנערן,
און דיינע אַלמנות זאָלן אויף מיר זיך פאַרזיכערן.

12 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, די וואָס זיי האָט ניט געקומט טרינקען דעם כּוס,
זיי זאָלן יאָ טרינקען,
און דו זאָלסט זיין דער
וואָס זאָל שוינען פאַרשוינט ווערן?
וועסט ניט פאַרשוינט ווערן,
נייערט טרינקען וועסטו טרינקען.
13 וואָרום איך שווער ביי מיר, זאָגט גאָט,
אַז פאַר אַ שרעק, פאַר אַ שאַנד, פאַר אַ וויסטעניש,
און פאַר אַ קללה, וועט בָּצְרָה ווערן,
און אַלע אירע שטעט וועלן ווערן אייביקע חורבות.

14 אַ הערונג האָב איך געהערט פון גאָט,
און אַ שליח איז געשיקט צווישן די פעלקער:
זאַמלט אייך איין, און קומט אויף איר,
און שטייט אויף צו מלחמה.
15 וואָרום זע, קליין מאַך איך דיך צווישן די פעלקער,
פאַראַכט צווישן מענטשן.
16 דיין מוראדיקייט האָט דיך פאַרפירט,
די מוטוויליקייט פון דיין האַרצן,
דו וואָס וווינסט אין די שפּאַלטן פון פעלז,
וואָס פאַרנעמסט די הייך פון באַרג.
ווען זאָלסט דערהייכן ווי אַן אָדלער דיין נעסט,
וועל איך פון דאָרט דיך אַראָפּנידערן, זאָגט גאָט.
17 און אֱדום וועט ווערן פאַר אַ שרעק,
איטלעכער וואָס גייט איר פאַרביי וועט זיך דערשרעקן,
און וועט שמוצערן אויף אַלע אירע פּלאָגן.
18 אַזוי ווי די איבערקערעניש פון סדום און עמורָה
און אירע שכנים, זאָגט גאָט,
וועט קיין מענטש דאָרט ניט וווינען,
און קיין מענטשנקינד וועט זיך ניט אויפהאַלטן אין איר.
19 זע, ווי אַ לייב פון דעם געוועלד פון יַרדן,
וועט ער אַרויפגיין אויף דער פעסטער וווינונג;
וואָרום אין אַ רגע וועל איך אים אָניאָגן אויף איר,
און ווער דער אויסדערוויילטער,
דעם וועל איך אויפזעצן איבער איר.
וואָרום ווער איז מיין גלייכן?
און ווער קען מיך אַרויסרופן?
און ווער איז דער פּאַסטוך
וואָס קען באַשטיין פאַר מיר?
20 דרום הערט דעם באַראָט פון גאָט
וואָס ער האָט באַראָטן אויף אֱדום,
און זיינע טראַכטונגען וואָס ער טראַכט
אויף די באַוווינער פון תֵּימָן:
אויב די מינדסטע פון די שאָף וועלן זיי ניט אַוועקשלעפּן!
אויב מע וועט ניט פאַרוויסטן זייער וווינונג איבער זיי!
21 פון דעם הילך פון זייער פאַל ציטערט די ערד;
אַ געשריי וואָס זיין הילך ווערט אויפן ים־סוף געהערט.
22 זע, ווי אַן אָדלער וועט ער זיך אויפהייבן און שוועבן,
און שפּרייטן זיינע פליגלען קעגן בָּצְרָה;
און דאָס האַרץ פון די גיבורים פון אֱדום אין יענעם טאָג
וועט זיין ווי דאָס האַרץ פון אַ פרוי אין ווייען.

כג מְצָרָה׃ לְדַמֶּשֶׂק בּוֹשָׁה חֲמָת וְאַרְפָּד כִּי־שְׁמֻעָה
כד רָעָה שָׁמְעוּ נָמֹגוּ בַּיָּם דְּאָגָה הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל׃ רָפְתָה
דַמֶּשֶׂק הִפְנְתָה לָנוּס וְרֶטֶט ׀ הֶחֱזִיקָה צָרָה וַחֲבָלִים
כה אֲחָזַתָּה כַּיּוֹלֵדָה׃ אֵיךְ לֹא־עֻזְּבָה עִיר תְּהִלָּה קִרְיַת
כו מְשׂוֹשִׂי׃ לָכֵן יִפְּלוּ בַחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ וְכָל־אַנְשֵׁי
כז הַמִּלְחָמָה יִדַּמּוּ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְהִצַּתִּי
אֵשׁ בְּחוֹמַת דַּמָּשֶׂק וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדָד׃
כח לְקֵדָר ׀ וּלְמַמְלְכוֹת חָצוֹר אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצּוֹר מֶלֶךְ־
בָּבֶל כֹּה אָמַר יְהוָה קוּמוּ עֲלוּ אֶל־קֵדָר וְשָׁדְדוּ אֶת־בְּנֵי־
כט קֶדֶם׃ אָהֳלֵיהֶם וְצֹאנָם יִקָּחוּ יְרִיעוֹתֵיהֶם וְכָל־כְּלֵיהֶם
ל וּגְמַלֵּיהֶם יִשְׂאוּ לָהֶם וְקָרְאוּ עֲלֵיהֶם מָגוֹר מִסָּבִיב׃ נֻסוּ
נֻּדוּ מְאֹד הֶעְמִיקוּ לָשֶׁבֶת יֹשְׁבֵי חָצוֹר נְאֻם־יְהוָה כִּי־
יָעַץ עֲלֵיהֶם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עֵצָה וְחָשַׁב עֲלֵיהֶם
לא מַחֲשָׁבָה׃ קוּמוּ עֲלוּ אֶל־גּוֹי שְׁלֵיו יוֹשֵׁב לָבֶטַח נְאֻם־יְהוָה
לב לֹא־דְלָתַיִם וְלֹא־בְרִיחַ לוֹ בָּדָד יִשְׁכֹּנוּ׃ וְהָיוּ גְמַלֵּיהֶם
לָבַז וַהֲמוֹן מִקְנֵיהֶם לְשָׁלָל וְזֵרִתִים לְכָל־רוּחַ קְצוּצֵי פֵאָה
לג וּמִכָּל־עֲבָרָיו אָבִיא אֶת־אֵידָם נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיְתָה חָצוֹר
לִמְעוֹן תַּנִּים שְׁמָמָה עַד־עוֹלָם לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־
לד יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־עֵילָם בְּרֵאשִׁית מַלְכוּת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־
לה יְהוּדָה לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי שֹׁבֵר אֶת־
לו קֶשֶׁת עֵילָם רֵאשִׁית גְּבוּרָתָם׃ וְהֵבֵאתִי אֶל־עֵילָם אַרְבַּע
רוּחוֹת מֵאַרְבַּע קְצוֹת הַשָּׁמַיִם וְזֵרִתִים לְכֹל הָרֻחוֹת
הָאֵלֶּה וְלֹא־יִהְיֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא שָׁם נִדְּחֵי עוֹלָם׃
לז וְהַחְתַּתִּי אֶת־עֵילָם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וְלִפְנֵי ׀ מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם
וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם ׀ רָעָה אֶת־חֲרוֹן אַפִּי נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי
לח אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃ וְשַׂמְתִּי כִסְאִי

כה׳ תהלת ק   כח׳ יתיר ו   כט׳ קמץ בז״ק   ל׳ עליכם ק   לו׳ סבירין יבאו   עולם

23 אויף דַמֶשֶׂק.
פאַרשעמט איז חֲמָת און אַרפַּד,
וואָרום אַ שלעכטע הערונג האָבן זיי געהערט;
צעגאַנגען זיינען זיי געוואָרן;
אויפן ים איז אַן אומרו,
ער קען זיך ניט אַיינשטילן.
24 שלאַף געוואָרן איז דַמֶשֶׂק,
זי קערט זיך צו אַנטלויפן,
און אַ ציטערניש האָט זי אָנגענומען;
אַנגסט און ווייען האָבן זי אָנגעכאַפּט ווי אַ געווינערין.
25 ווי ניט פאַרשוינט געוואָרן איז דער גערימטער כּרך,
די שטאָט פון מיין פרייד!
26 פאַרוואָר, אירע יונגע לייט וועלן פאַלן אין אירע גאַסן,
און אַלע מלחמה־לייט וועלן פאַרשניטן ווערן אין
יענעם טאָג,
זאָגט גאָט פון צבָאוֹת.
27 און איך וועל אָנצינדן אַ פייער אין דער מויער פון
דַמֶשֶׂק,
און עס וועט פאַרצערן די פּאַלאַצן פון בֶּן־הֲדַד.

28 אויף קֵדָר, און אויף די קיניגרייכן פון חָצוֹר וואָס
נבוּכַדרֶאצַר דער מלך פון בָּבל האָט געשלאָגן.
אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
שטייט אויף, גייט אַרויף אויף קֵדָר,
און פאַרוויסט די קינדער פון מזרח.
29 זייערע געצעלטן און זייערע שאָף וועט מען צונעמען;
זייערע פאָרהאַנגען, און אַלע זייערע כלים,
און זייערע קעמלען וועט מען צונעמען פאַר זיך;
און מע וועט אויסרופן אויף זיי: אַ שרעק רונד אַרום!
30 אַנטרינט, אַנטלויפט וייט, באַזעצט אייך טיף,
באַוווינער פון חָצוֹר, זאָגט גאָט;
וואָרום נבוּכַדרֶאצַר דער מלך פון בָּבל
האָט באַראָטן אויף אייך אַ באַראָט
און טראַכט אויף אייך אַ טראַכטונג.
31 שטייט אויף, גייט אַרויף אויף אַ רואיקן פאָלק
וואָס זיצט אין זיכערקייט, זאָגט גאָט;
קיין טירן און ריגל האָט ער ניט,
אָפּגעזונדערט וווינען זיי.
32 און זייערע קעמלען וועלן זיין צו רויב,
און זייער מחנה פי צו פאַנג;
און איך וועל זיי צעשפּרייטן אויף אַלע ווינטן—
די וואָס מיט אָפּגעהאַקטע האָרעקן;
און פון אַלע זייערע זייטן
וועל איך ברענגען זייער בראָך, זאָגט גאָט.
33 און חָצוֹר וועט זיין פאַר אַ וווינונג פון שאַקאַלן,
אַ וויסטעניש ביז אייביק;
קיין מענטש וועט ניט וווינען דאָרט,
און קיין מענטשנקינד וועט זיך ניט אויפהאַלטן אין
איר.

34 וואָס דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יִרמְיָהוּ
הנביא אויף עֵילָם, אין אָנהייב פון דער מלוכה פון
צִדקִיָה דעם מלך פון יהודה, אַזוי צו זאָגן:
35 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
זע, איך צעברעך דעם בויגן פון עֵילָם,
די פּער פון זייערע גיבּורים.
36 און איך וועל ברענגען אויף עֵילָם די פיר ווינטן
פון די פיר עקן הימל,
און איך וועל זיי צעשפּרייטן צו אַלע דידאָזיקע ווינטן;
און עס וועט ניט זיין אַ פאָלק,
וואָס די פאַרשטויסענע פון עֵילָם וועלן ניט קומען אַהין.
37 און איך וועל צעברעכן עֵילָם פאַר זייערע פיינט,
און פאַר די וואָס זוכן זייער לעבן,
און איך וועל ברענגען אויף זיי אַן אומגליק—
דעם גרים פון מיין צאָרן, זאָגט גאָט;
און איך וועל נאָכשיקן נאָך זיי די שווערד,
ביז איך טו זיי פאַרלענדן.
38 און איך וועל שטעלן מיין טראָן אין עֵילָם,

בְּעֵילָם וְהַאֲבַדְתִּי מִשָּׁם מֶלֶךְ וְשָׂרִים נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיָה ׀ לט
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים אָשׁוּב אֶת־שְׁבִית עֵילָם נְאֻם־יְהוָה׃

נ

הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־בָּבֶל אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים בְּיַד א
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ הַגִּידוּ בַגּוֹיִם וְהַשְׁמִיעוּ וּשְׂאוּ־נֵס הַשְׁמִיעוּ ב
אַל־תְּכַחֵדוּ אִמְרוּ נִלְכְּדָה בָבֶל הֹבִישׁ בֵּל חַת מְרֹדָךְ
הֹבִישׁוּ עֲצַבֶּיהָ חַתּוּ גִּלּוּלֶיהָ׃ כִּי עָלָה עָלֶיהָ גּוֹי מִצָּפוֹן ג
הוּא־יָשִׁית אֶת־אַרְצָהּ לְשַׁמָּה וְלֹא־יִהְיֶה יוֹשֵׁב בָּהּ מֵאָדָם
וְעַד־בְּהֵמָה נָדוּ הָלָכוּ׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם־ ד
יְהוָה יָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו הָלוֹךְ וּבָכוֹ
יֵלֵכוּ וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם יְבַקֵּשׁוּ׃ צִיּוֹן יִשְׁאָלוּ דֶּרֶךְ הֵנָּה ה
פְנֵיהֶם בֹּאוּ וְנִלְווּ אֶל־יְהוָה בְּרִית עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ׃
צֹאן אֹבְדוֹת הָיָה עַמִּי רֹעֵיהֶם הִתְעוּם הָרִים שׁוֹבְבִים מֵהַר־ ו
אֶל־גִּבְעָה הָלָכוּ שָׁכְחוּ רִבְצָם׃ כָּל־מוֹצְאֵיהֶם אֲכָלוּם ז
וְצָרֵיהֶם אָמְרוּ לֹא נֶאְשָׁם תַּחַת אֲשֶׁר חָטְאוּ לַיהוָה נְוֵה־
צֶדֶק וּמִקְוֵה אֲבוֹתֵיהֶם יְהוָה׃ נֻדוּ מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמֵאֶרֶץ ח
כַּשְׂדִּים יֵצְאוּ וִהְיוּ כְּעַתּוּדִים לִפְנֵי־צֹאן׃ כִּי הִנֵּה אָנֹכִי ט
מֵעִיר וּמַעֲלֶה עַל־בָּבֶל קְהַל־גּוֹיִם גְּדֹלִים מֵאֶרֶץ צָפוֹן
וְעָרְכוּ לָהּ מִשָּׁם תִּלָּכֵד חִצָּיו כְּגִבּוֹר מַשְׁכִּיל לֹא יָשׁוּב
רֵיקָם׃ וְהָיְתָה כַשְׂדִּים לְשָׁלָל כָּל־שֹׁלְלֶיהָ יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־ י
יְהוָה׃ כִּי תִשְׂמְחִי כִּי תַעַלְזִי שֹׁסֵי נַחֲלָתִי כִּי תָפוּשִׁי יא
כְּעֶגְלָה דָשָׁה וְתִצְהֲלִי כָּאַבִּרִים׃ בּוֹשָׁה אִמְּכֶם מְאֹד יב
חָפְרָה יוֹלַדְתְּכֶם הִנֵּה אַחֲרִית גּוֹיִם מִדְבָּר צִיָּה וַעֲרָבָה׃
מִקֶּצֶף יְהוָה לֹא תֵשֵׁב וְהָיְתָה שְׁמָמָה כֻּלָּהּ כֹּל עֹבֵר עַל־ יג
בָּבֶל יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶיהָ׃ עִרְכוּ עַל־בָּבֶל ׀ יד
סָבִיב כָּל־דֹּרְכֵי קֶשֶׁת יְדוּ אֵלֶיהָ אַל־תַּחְמְלוּ אֶל־חֵץ כִּי

מ ט, לט׳ אשיב קרי   שבות קרי   נ, ד׳ ו במקום ה׳   ה׳ קמץ בז״ק
ו׳ היו קרי   שובבום קרי   קמץ בז״ק   ח׳ צאו קרי   ט׳ כא משכיל
י׳ קמץ בטרחא   יא׳ תשמחו קרי   תעלזו קרי   תפושו קרי   כ״א דשא
ותצהלו קרי

און וועל אונטערברענגען פון דאָרטן קיניג און האַרן,
זאָגט גאָט.
[39] אָבער עס וועט זיין אין סוף פון די טעג,
וועל איך אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון עֵילָם,
זאָגט גאָט.

נ [1] דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט גערעדט אויף בָּבֶל,
אויפן לאַנד פון די כַּשְׂדִים, דורך יִרְמְיָהוּ הנביא.
[2] זאָגט אָן צווישן די פעלקער, און מאַכט הערן,
און הייבט אויף אַ פאָן;
מאַכט הערן, איר זאָלט ניט פאַרהוילן;
זאָגט: באַצוווּנגען איז בָּבֶל,
צו שאַנד איז בֵּל, צעבראָכן איז מרוֹדך,
צו שאַנד זיינען אירע געצנבילדער,
צעבראָכן אירע אָפּגעטער.
[3] וואָרום אַ פאָלק פון צפון איז אַרויפגעגאַנגען אויף איר,
ער וועט מאַכן איר לאַנד צו וויסט,
און קיין באַוווינער וועט אין איר ניט זיין;
פון אַ מענטש ביז אַ בהמה זיינען אַנטלאָפן, אַוועק.
[4] אין יענע טעג און אין יענער צייט, זאָגט גאָט,
וועלן קומען די קינדער פון ישׂראל,
זיי און די קינדער פון יהודה אין איינעם;
גיין וויינענדיק וועלן זיי גיין,
און יהוה זייער גאָט וועלן זיי זוכן.
[5] אויף צִיוֹן וועלן זיי פרעגן,
אויפן וועג אַהער זייער פּנים:
קומט, און לאָמען זיך באַהעפטן אָן יהוה,
אין אַן אייביקן בונד וואָס זאָל ניט פאַרגעסן ווערן.

[6] בלודנע שאָף איז געווען מיין פאָלק;
זייערע פאַסטוכער האָבן זיי געלאָזט בלאָנדזשען,
אויף די בערג זיי אַוועקגעלאָזט;
פון באַרג צו בערגל זיינען זיי געגאַנגען,
פאַרגעסן זייער הויעראָרט.
[7] אַלע וואָס האָבן זיי געפונען האָבן זיי פאַרצערט,
און זייערע פיינט האָבן געזאָגט:
מיר וועלן ניט שולדיק זיין,
וויל זיי האָבן געזינדיקט צו גאָט,
צו דער וווינונג פון גערעכטיקייט,
און דער האָפונג פון זייערע עלטערן, גאָט.

[8] אַנטלויפט פון בָּבֶל,
און פון לאַנד כַּשְׂדִים גייט אַרויס,
און זייט ווי בעק פאַרויס פאַר די שאָף.
[9] וואָרום זע, איך דערוועק און ברענג אַרויף אויף בָּבֶל
אַ געזעמל גרויסע פעלקער פון צפון־לאַנד,
און זיי וועלן זיך אויסשטעלן קעגן איר;
פון דאָרטן וועט זי באַצוווּנגען ווערן;
זייערע פיילן זיינען ווי פון אַ באַגליקטן גיבור,
וואָס קערט זיך ניט אום מיט ליידיקן.
[10] און כַּשְׂדִים וועט זיין צו רויב;
אַלע אירע רויבער וועלן זיך אָנזעטן, זאָגט גאָט.
[11] ווייל איר פרייט זיך, ווייל איר זייט לוסטיק,
איר אויסרויבער פון מיין אַרב,
ווייל איר שפּרינגט ווי אַ קאַלב אויף גראָז,
און הירזשעט ווי די אָגערס,
[12] וועט זיין אין גרויס שאַנד אייער מוטער,
וועט זיך שעמען אייער געווינערין.
זע, דאָס לעצטע פון די פעלקער וועט ווערן
אַ מדבר, אַ טריקעניש, און אַ ווילדערניש.
[13] פון וועגן דעם צאָרן פון גאָט וועט זי זיין ניט באַוווינט,
און זי וועט זיין אַ וויסטעניש אין גאַנצן;
איטלעכער וואָס גייט פאַרביי בָּבֶל וועט זיך דערשרעקן,
און וועט שמוצערן אויף אַלע אירע פּלאָגן.
[14] שטעלט זיך אויס קעגן בָּבֶל רונד אַרום,
אַלע שפּאַנער פון בויגן,
וואַרפט אויף איר, איר זאָלט ניט שפּאָרן קיין פיילן,

וואָרום צו גאָט האָט זי געזינדיקט.
15 שאַלט אויף איר רונד אַרום,
זי האָט זיך אונטערגעגעבןא;
געפאַלן זיינען אירע גרונטפעסטן,
צעשטערט געוואָרן אירע מויערן;
וואָרום דאָס איז די נקמה פון גאָט,
זייט זיך נוקם אָן איר;
ווי זי האָט געטאָן, טוּ צו איר.
16 פאַרשניידט אַ זייער פון בָבל,
און דעם וואָס האַלט אַ שניידמעסער אין שניטצייט;
פון וועגן דער שווערד וואָס פאַרטיליקט,
וועלן זיי איטלעכער צו זיין פאָלק זיך קערן,
און איטלעכער צו זיין לאַנד וועלן זיי אַנטלויפן.

17 אַ צעשפּרייטע שאָף איז ישׂראל,
לייבן האָבן אים פאַרשטויסן;
דער ערשטער האָט אים געגעסן דער מלך פון אַשור,
און דערדאָזיקער לעצטער האָט אים צעביינערט־
נבוּכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָבל.
18 דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת,
דער גאָט פון ישׂראל:
זע, איך רעכן זיך מיט דעם מלך פון בָבל און מיט זיין לאַנד,
אַזוי ווי איך האָב זיך אָפגערעכנט מיט דעם מלך פון אַשור.
19 און איך וועל אומקערן ישׂראל צו זיין פיטערפלאַץ,
און ער וועט זיך פיטערן אויפן כַּרמֶל און בָשָן,
און אויפן געבערג פון אפרים און גִלעָד
וועט זיך זעטן זיין זעל.
20 אין יענע טעג און אין יענער צייט, זאָגט גאָט,
וועט געזוכט ווערן די זינד פון ישׂראל,
און זי וועט ניט זיין,
און די חטאים פון יהודה,
און זיי וועלן ניט געפונען ווערן,
וואָרום איך וועל פאַרגעבן די וואָס איך וועל איבערלאָזן.
21 אויף דעם לאַנד מְרָתַיִםב גיי אַרויף,
אויף איר און אויף די באַוווינער פון פְּקוֹדג;
מאַך חָרב און חרם הינטער זיי ד, זאָגט גאָט,
און טוּ אַזוי ווי אַלץ וואָס איך האָב דיר באַפוילן.
22 אַ קָול פון מלחמה אין לאַנד,
און אַ בראָך אַ גרויסער!
23 ווי איז צעהאַקט און צעבראָכן געוואָרן
דער האַמער פון דער גאַנצער ערד!
ווי איז בָבל צו וויסט געוואָרן
צווישן די פעלקער!
24 איך האָב דיר אַ נעץ געשטעלט
און ביסט אויך געפאַנגען געוואָרן, בָבל,
און דוּ האָסט ניט געמערקט;
ביסט געפונען געוואָרן און אויך געכאַפּט געוואָרן,
ווייל דוּ האָסט זיך מיט גאָט אָנגעהויבן.
25 גאָט האָט געעפנט זיין שאַצקאַמער,
און אַרויסגעצויגן די געצייג פון זיין צאָרן,
וואָרום אַן אַרבעט פאַר יהוה דעם גאָט פון צבָאוֹת
איז דאָ אין לאַנד פון די כַּשׂדים.
26 קומט אויף איר פון אַלע עקן,
עפנט אירע שפייכלערס,
וואַרפט זי אָן אַזוי ווי הויפנס, און פאַרוויסט זי;
זאָל ניט זיין פון איר אַן איבערבלייב.
27 קוילעט אַלע אירע אָקסן,
זאָלן זיי נידערן צו דער שחיטה;
וויי צו זיי! וואָרום געקומען איז זייער טאָג,
די צייט פון זייער רעכנשאַפט.
28 אַ קָול פון אַנטלאָפענע און אַנטרונענע פון לאַנד בָבל!
אָנצוזאָגן אין צִיוֹן די נקמה פון יהוה אונדזער גאָט,
די נקמה פאַר זיין טעמפל.
29 רופט צונויף די שיסערס אויף בָבל,
אַלע שפּאַנער פון בויגן,
לעגערט אויף איר רונד אַרום,
זאָל איר ניט זיין קיין אַנטרינונג;
באַצאָלט איר לויט איר ווערק,
אַזוי ווי אַלץ וואָס זי האָט געטאָן, טוט צו איר.
וואָרום אַקעגן גאָט האָט זי געמוטוויליקט,
אַקעגן דעם הייליקן פון ישׂראל.

טו ליהוה חטאה: הריעו עליה סביב נתנה ידה נפלו
אשויתיה נהרסו חומותיה כי נקמת יהוה היא הנקמו
טז בה כאשר עשתה עשו־לה: כרתו זורע מבבל ותפש
מגל בעת קציר מפני חרב היונה איש אל־עמו יפנו
יז ואיש לארצו ינוסו: שה פזורה ישראל אריות הדיחו
הראשון אכלו מלך אשור וזה האחרון עצמו נבוכדראצר
יח מלך בבל: לכן כה־אמר יהוה צבאות אלהי
ישראל הנני פקד אל־מלך בבל ואל־ארצו כאשר
יט פקדתי אל־מלך אשור: ושבבתי את־ישראל אל־נוהו
ורעה הכרמל והבשן ובהר אפרים והגלעד תשבע
כ נפשו: בימים ההם ובעת ההיא נאם־יהוה יבקש את־
עון ישראל ואיננו ואת־חטאת יהודה ולא תמצאינה כי
כא אסלח לאשר אשאיר: על־הארץ מרתים עלה
עליה ואל־יושבי פקוד חרב והחרם אחריהם נאם־יהוה
כב ועשה ככל אשר צויתיך: קול מלחמה בארץ ושבר
כג גדול: איך נגדע וישבר פטיש כל־הארץ איך היתה
כד לשמה בבל בגוים: יקשתי לך וגם־נלכדת בבל ואת
לא ידעת נמצאת וגם־נתפשת כי ביהוה התגרית:
כה פתח יהוה את־אוצרו ויוצא את־כלי זעמו כי־מלאכה
כו היא לאדני יהוה צבאות בארץ כשדים: באו־לה מקץ
פתחו מאבסיה סלוה כמו־ערמים והחרימוה אל־תהי־
כז לה שארית: חרבו כל־פריה ירדו לטבח הוי עליהם
כח כי־בא יומם עת פקדתם: קול נסים ופלטים מארץ
בבל להגיד בציון את־נקמת יהוה אלהינו נקמת היכלו:
כט השמיעו אל־בבל ׀ רבים כל־דרכי קשת חנו עליה
סביב אל־יהי־ ׳ פליטה שלמו־לה כפעלה ככל אשר
עשתה עשו־לה כי אל־יהוה זדה אל־קדוש ישראל:

טו׳ אשויתיה קרי   טז׳ ס״א אל ארצו   כ׳ יתיר י   כט׳ לה קרי ולא כתיב

א גענוי: געגעבן אָדער אויסגעשטרעקט די האַנט. ב, ג נעמען פון צוויי פּראָווינצן פון בָבל וואָס דער נביא געברויכט צו באַצייכענען בָבל אין אַלגעמיין, צוליב זייער סימבאָלישער באַטייטונג: מְרָתַיִם, טאָפּעלע ווידערשפּעניקייט; פְּקוֹד, שטראָף, ד. ה. די שטראָף וואָס איז אָנגע־בּרייט פאַר דערדאָזיקער זינדיקער מלוכה. ד וואָרטשפּיל: חֶרֶב וְהַחֲרֵם אַחֲרֵיהֶם.

ל לָכֵן יִפְּלוּ בַחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ וְכָל־אַנְשֵׁי מִלְחַמְתָּהּ יִדַּמּוּ
לא בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה׃ הִנְנִי אֵלֶיךָ זָדוֹן נְאֻם־אֲדֹנָי
לב יְהוִה צְבָאוֹת כִּי בָּא יוֹמְךָ עֵת פְּקַדְתִּיךָ׃ וְכָשַׁל זָדוֹן
וְנָפַל וְאֵין לוֹ מֵקִים וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה כָּל־
לג סְבִיבֹתָיו׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עֲשׁוּקִים בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו וְכָל־שֹׁבֵיהֶם הֶחֱזִיקוּ בָם מֵאֲנוּ
לד שַׁלְּחָם׃ גֹּאֲלָם ׀ חָזָק יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ רִיב יָרִיב אֶת־
לה רִיבָם לְמַעַן הִרְגִּיעַ אֶת־הָאָרֶץ וְהִרְגִּיז לְיֹשְׁבֵי בָבֶל׃ חֶרֶב
עַל־כַּשְׂדִּים נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל וְאֶל־שָׂרֶיהָ וְאֶל־
לו חֲכָמֶיהָ׃ חֶרֶב אֶל־הַבַּדִּים וְנֹאָלוּ חֶרֶב אֶל־גִּבּוֹרֶיהָ וָחָתּוּ׃
לז חֶרֶב אֶל־סוּסָיו וְאֶל־רִכְבּוֹ וְאֶל־כָּל־הָעֶרֶב אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ
לח וְהָיוּ לְנָשִׁים חֶרֶב אֶל־אוֹצְרֹתֶיהָ וּבֻזָּזוּ׃ חֹרֶב אֶל־מֵימֶיהָ
לט וְיָבֵשׁוּ כִּי אֶרֶץ פְּסִלִים הִיא וּבָאֵימִים יִתְהֹלָלוּ׃ לָכֵן יֵשְׁבוּ
צִיִּים אֶת־אִיִּים וְיָשְׁבוּ בָהּ בְּנוֹת יַעֲנָה וְלֹא־תֵשֵׁב עוֹד
מ לָנֶצַח וְלֹא תִשְׁכּוֹן עַד־דּוֹר וָדֹר׃ כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־
סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה וְאֶת־שְׁכֵנֶיהָ נְאֻם־יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם
מא אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ הִנֵּה עַם בָּא מִצָּפוֹן וְגוֹי
מב גָּדוֹל וּמְלָכִים רַבִּים יֵעֹרוּ מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃ קֶשֶׁת וְכִידֹן
יַחֲזִיקוּ אַכְזָרִי הֵמָּה וְלֹא יְרַחֵמוּ קוֹלָם כַּיָּם יֶהֱמֶה וְעַל־
סוּסִים יִרְכָּבוּ עָרוּךְ כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה עָלַיִךְ בַּת־בָּבֶל׃
מג שָׁמַע מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־שִׁמְעָם וְרָפוּ יָדָיו צָרָה הֶחֱזִיקַתְהוּ
מד חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ הִנֵּה כְּאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְּאוֹן הַיַּרְדֵּן אֶל־נְוֵה
אֵיתָן כִּי־אַרְגִּעָה אֲרִיצֵם מֵעָלֶיהָ וּמִי בָחוּר אֵלֶיהָ אֶפְקֹד
כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יוֹעִדֶנִּי וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי׃
מה לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־בָּבֶל וּמַחְשְׁבוֹתָיו
אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים אִם־לֹא יִסְחָבוּם צְעִירֵי

מד׳ אריצם קי

30 דרום וועלן פאַלן אירע יונגעלייט אין אירע גאַסן,
און אַלע אירע מלחמה־לייט וועלן פאַרשניטן ווערן
אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט.

31 זע, איך קום אויף דיר, מוטוויליקער,
זאָגט יהוה, דער גאָט פון צבָאוֹת,
וואָרום געקומען איז דיין טאָג,
די צייט וואָס איך רעכן זיך מיט דיר.
32 און דער מוטוויליקער וועט געשטרויכלט ווערן און
פאַלן,
און ניט האָבן ווער זאָל אים אויפשטעלן;
און איך וועל אָנצינדן אַ פייער אין זיינע שטעט,
און עס וועט פאַרצערן אַלץ וואָס אַרום אים.

33 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
געדריקט ווערן די קינדער פון ישׂראל
און די קינדער פון יהודה אין איינעם,
און אַלע זייערע פאַנגערס האַלטן זיי פעסט,
זיי ווילן זיי ניט אַוועקלאָזן.
34 זייער אויסלייזער איז שטאַרק,
יהוה פון צבָאוֹת איז זיין נאָמען;
קריגן וועט ער קריגן זייער קריג,
כּדי צו באַרועןא די ערד,
און מאַכן ציטערןב די באַוווינער פון בָּבל.
35 אַ שווערדג אויף די כַּשׂדים, זאָגט גאָט,
און אויף די באַוווינער פון בָּבל,
און אויף אירע האַרן, און אויף אירע חכמים!
36 אַ שווערד אויף די באַרימער, און זיי וועלן באַנאַרישט
ווערן!
אַ שווערד אויף אירע גיבּוֹרים, און זיי וועלן צעבראָכן
ווערן!
37 אַ שווערד אויףד זייערע פערד, און אויף זייערע רייט־
וועגן,
און אויף אַלע געמישטע פעלקער וואָס אין איר,
און זיי וועלן ווערן ווי ווייבער!
אַ שווערד אויף אירע אוֹצרוֹת,
און זיי וועלן צערויבּט ווערן!
38 אַ טריקענישד אויף אירע וואַסערן,
און זיי וועלן אויסגעטריקנט ווערן!
וואָרום אַ לאַנד פון געצן איז דאָס,
און מיט שרעקבילדער זיינען זיי משוגע.
39 דרום וועלן דאָרט וווינען ווילדע קעץ מיט שאַקאַלן,
און וווינען אין איר וועלן שטרויספויגלען,
און זי וועט ניט באַזעצט ווערן אויף אייביק,
און ניט באַוווינט ווערן אויף דוֹר־דוֹרוֹת.
40 אַזוי ווי גאָטס איבּערקערעניש פון סדום און עַמוֹרָה
און אירע שכנים, זאָגט גאָט,
וועט קיין מענטש דאָרט ניט וווינען,
און קיין מענטשנקינד וועט זיך ניט אויפהאַלטן אין איר.

41 זע, אַ פאָלק קומט פון צפון,
און אַ גרויסע אומה און פיל מלכים
דערוועקן זיך פון די עקן ערד.
42 בּויגן און שפּיז האַלטן זיי,
אַכזָרים זיינען זיי, און האָבן קיין רחמנות ניט;
זייער קָול ברומט ווי דער ים,
און אויף פערד רייטן זיי;
אויסגעשטעלט ווי איין מאַן אויף מלחמה,
אַקעגן דיר, טאָכטער בָּבל.
43 דער מלך פון בָּבל האָט געהערט זייער הערונג,
און זיינע הענט זיינען שלאַף געוואָרן,
אַן אַנגסט האָט אים אָנגענומען,
אַ ווייטאָק ווי אַ געווינערין.
44 זע, ווי אַ לייב פון דעם געוועלד פון יַרדן,
וועט ער אַרויפגיין אויף דער פעסטער וווינונג;
וואָרום אין אַ רגע וועל איך זיי אָניאָגן אויף איר,
און ווער דער אויסדערוויילטער,
דעם וועל איך אויפזעצן איבּער איר.
וואָרום ווער איז מיין גלייכן?
און ווער קען מיך אַרויסרופן?
און ווער איז דער פאַסטוך
וואָס קען באַשטיין פאַר מיר?
45 דרום הערט דעם באַראָט פון גאָט,
וואָס ער האָט באַראָטן אויף בָּבל,
און זיינע טראַכטונגען
וואָס ער טראַכט אויפן לאַנד פון די כַּשׂדים:
אויב די מינדסטע פון די שאָף וועלן זיי ניט אַוועקשלעפּן!

א, ב וואָרטשפּיל: הִרְגִּיעַ–וְהִרְגִּיז ג, ד חֶרֶב–חֹרֶב.

אויב ער וועט ניט פאַרוויסטן די וווינונג איבער זיי!
46 פון דעם קלאַנג „בָּבל איז אײַנגענומען!"
ווערט אויפגעציטערט די ערד,
און אַ געשריי צווישן די פעלקער ווערט געהערט.

נא

1 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך דערוועק אויף בָּבל,
און אויף די באַוווינער פון לֵב־קָמַי[א],
אַ ווינט אַ צעשטעריקן.
2 און איך וועל אָנשיקן אויף בָּבל פרעמדע,
און זיי וועלן זיי ווינטשופלען[ב],
און וועלן אויסליידיקן איר לאַנד;
וואָרום פון רונד אַרום וועלן זיי זײַן אויף איר,
אין דעם טאָג פון אומגליק.
3 אַהין זאָל שפּאַנען דער שפּאַנער זײַן בויגן,
און אַהין זאָל ער זיך אויפהייבן אין זײַן פּאַנצער;
און איר זאָלט ניט שוינען אירע יונגעלייט;
פאַרוויסט איר גאַנצן חיל.
4 און דערשלאָגענע וועלן פאַלן אין לאַנד פון די כַּשׂדים,
און דערשטאָכענע אין אירע גאַסן.
5 וואָרום ניט פאַראַלמנט איז ישׂראל און יהודה
פון זײַן גאָט, פון יהוה פון צבָאוֹת;
וואָרום זייער לאַנד איז פול מיט שולד
אַקעגן דעם הייליקן פון ישׂראל.
6 אַנטלויפט פון בָּבל, און ראַטעוועט איטלעכער זײַן נפש,
איר זאָלט ניט פאַרשניטן ווערן דורך איר זינד;
וואָרום אַ צײַט פון נקמה איז דאָס בײַ גאָט,
אַ פאַרגעלטונג באַצאָלט ער איר.
7 אַ גילדערנער כּוס איז בָּבל געווען אין גאָטס האַנט,
די גאַנצע ערד האָט זי פאַרשיכּורט;
פון איר וויין האָבן די פעלקער געטרונקען,
דרום זײַנען די פעלקער צעדולט געוואָרן.
8 פּלוצלינג איז געפאַלן בָּבל און צעבראָכן געוואָרן;
טוט יאָמערן אויף איר;
קריגט אַ באַלזאַם פאַר איר ווייטאָק,
אפשר וועט זי געהיילט ווערן.
9 „מיר האָבן געהיילט בָּבל,
אָבער זי איז ניט געהיילט געוואָרן;
פאַרלאָזט זי, און לאָמיר גיין איטלעכער צו זײַן לאַנד;
וואָרום ביז צום הימל גרייכט איר משפט,
און ער הייבט זיך אויף ביז די וואָלקנס".
10 גאָט האָט אַרויסגעבראַכט אונדזער גערעכטיקייט;
קומט, און לאָמיר דערציילן אין צִיון
דעם אויפטו פון יהוה אונדזער גאָט.

11 מאַכט בלאַנק די פײַלן,
פילט אָן די פײַלבײַטלען,
גאָט האָט דערוועקט דעם גייסט פון די מלכים פון מָדַי;
וואָרום אויף בָּבל איז זײַן טראַכטונג, זי צו צעשטערן,
ווײַל די נקמה פון גאָט איז דאָס,
די נקמה פאַר זײַן טעמפּל.
12 קעגן די מויערן פון בָּבל הייבט אויף אַ פאָן,
פאַרשטאַרקט די וואַך,
שטעלט אויף וועכטער, בריייט אָן לויערער,

מו הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים עֲלֵיהֶם נָוֶה׃ מִקּוֹל נִתְפְּשָׂה בָבֶל
נִרְעֲשָׁה הָאָרֶץ וּזְעָקָה בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע׃
נא
א כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵעִיר עַל־בָּבֶל וְאֶל־יֹשְׁבֵי לֵב קָמָי
ב רוּחַ מַשְׁחִית׃ וְשִׁלַּחְתִּי לְבָבֶל ׀ זָרִים וְזֵרוּהָ וִיבֹקְקוּ אֶת־
ג אַרְצָהּ כִּי־הָיוּ עָלֶיהָ מִסָּבִיב בְּיוֹם רָעָה׃ אֶל־יִדְרֹךְ יִדְרֹךְ
הַדֹּרֵךְ קַשְׁתּוֹ וְאֶל־יִתְעַל בְּסִרְיֹנוֹ וְאַל־תַּחְמְלוּ אֶל־בַּחֻרֶיהָ
ד הַחֲרִימוּ כָּל־צְבָאָהּ׃ וְנָפְלוּ חֲלָלִים בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים וּמְדֻקָּרִים
ה בְּחוּצוֹתֶיהָ׃ כִּי לֹא־אַלְמָן יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה מֵאֱלֹהָיו
מֵיְהוָה צְבָאוֹת כִּי אַרְצָם מָלְאָה אָשָׁם מִקְּדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
ו נֻסוּ ׀ מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמַלְּטוּ אִישׁ נַפְשׁוֹ אַל־תִּדַּמּוּ בַּעֲוֺנָהּ כִּי
ז עֵת נְקָמָה הִיא לַיהוָה גְּמוּל הוּא מְשַׁלֵּם לָהּ׃ כּוֹס־זָהָב
בָּבֶל בְּיַד־יְהוָה מְשַׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ מִיֵּינָהּ שָׁתוּ גוֹיִם עַל־
ח כֵּן יִתְהֹלְלוּ גוֹיִם׃ פִּתְאֹם נָפְלָה בָבֶל וַתִּשָּׁבֵר הֵילִילוּ
ט עָלֶיהָ קְחוּ צֳרִי לְמַכְאוֹבָהּ אוּלַי תֵּרָפֵא׃ רִפִּאנוּ אֶת־בָּבֶל
וְלֹא נִרְפָּתָה עִזְבוּהָ וְנֵלֵךְ אִישׁ לְאַרְצוֹ כִּי־נָגַע אֶל־הַשָּׁמַיִם
י מִשְׁפָּטָהּ וְנִשָּׂא עַד־שְׁחָקִים׃ הוֹצִיא יְהוָה אֶת־צִדְקֹתֵינוּ
יא בֹּאוּ וּנְסַפְּרָה בְצִיּוֹן אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ הָבֵרוּ
הַחִצִּים מִלְאוּ הַשְּׁלָטִים הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ מַלְכֵי מָדַי
כִּי־עַל־בָּבֶל מְזִמָּתוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ כִּי־נִקְמַת יְהוָה הִיא נִקְמַת
יב הֵיכָלוֹ׃ אֶל־חוֹמֹת בָּבֶל שְׂאוּ־נֵס הַחֲזִיקוּ הַמִּשְׁמָר הָקִימוּ
שֹׁמְרִים הָכִינוּ הָאֹרְבִים כִּי גַּם־זָמַם יְהוָה גַּם־עָשָׂה אֵת
יג אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל׃ שֹׁכַנְתִּי עַל־מַיִם רַבִּים רַבַּת
יד אוֹצָרֹת בָּא קִצֵּךְ אַמַּת בִּצְעֵךְ׃ נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ
טו כִּי אִם־מִלֵּאתִיךְ אָדָם כַּיֶּלֶק וְעָנוּ עָלַיִךְ הֵידָד׃ עֹשֵׂה
אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמָיִם׃
טז לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעַל נְשִׂאִים מִקְצֵה־אָרֶץ

כא, ג׳ כא אַל וְאַל   כתיב ולא קרי   ט׳ רפינו ק׳   יג׳ שכנת קרי

וואָרום אי געטראַכט האָט גאָט אי געטאָן
וואָס ער האָט גערעדט אויף די באַוווינער פון בָּבל.

13 דו וואָס וווינסט בײַ גרויסע וואַסערן,
דו רײַכע אין אוצרות,
געקומען איז דײַן סוֹף,
די מאָס פון דײַן גייציקייט.
14 גאָט פון צבָאוֹת האָט געשוואָרן בײַ זיך:
פאַרוואָר, איך פיל דיך אָן מיט מענטשן ווי הײשעריקן,
און זיי וועלן אויסרופן קעגן דיר „הֵידָד"!

15 ער האָט געמאַכט די ערד מיט זײַן כּוח,
ער האָט אויפגעשטעלט די וועלט מיט זײַן חכמה,
און מיט זײַן פאַרשטאַנדיקייט אויסגעשפּרייט די הימלען.
16 בײַם קָול פון זײַן דונערן
ווערט אַ פילקייט פון וואַסער אין הימל,
און ער ברענגט אויף וואָלקנס
פון עק פון דער ערד;

[א] „דאָס האַרץ פון מײַנע פײַנט", פאַרשטעלטער נאָמען פאַר כַּשׂדים (לויט די אַלטע מפָרשים דורך פאַרבײַטונג פון אותיות: א פאַר ת, ב פאַר ש, א. א. וו.)
[ב] וואָרטשפּיל: זָרים וְזֵרוּהָ.

יז בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֹצְרֹתָיו׃ נִבְעַר כָּל
אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפָּסֶל כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ וְלֹא
יח רוּחַ בָּם׃ הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃
יט לֹא־כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקוֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא וְשֵׁבֶט נַחֲלָתוֹ
כ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ מַפֵּץ־אַתָּה לִי כְּלֵי מִלְחָמָה
כא וְנִפַּצְתִּי בְךָ גּוֹיִם וְהִשְׁחַתִּי בְךָ מַמְלָכוֹת׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ
כב סוּס וְרֹכְבוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֶכֶב וְרֹכְבוֹ׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִישׁ
וְאִשָּׁה וְנִפַּצְתִּי בְךָ זָקֵן וָנָעַר וְנִפַּצְתִּי בְךָ בָּחוּר וּבְתוּלָה׃
כג וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֹעֶה וְעֶדְרוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִכָּר וְצִמְדּוֹ וְנִפַּצְתִּי
כד בְךָ פַּחוֹת וּסְגָנִים׃ וְשִׁלַּמְתִּי לְבָבֶל וּלְכֹל ׀ יוֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים
אֵת כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְצִיּוֹן לְעֵינֵיכֶם נְאֻם יְהוָה׃
כה הִנְנִי אֵלֶיךָ הַר הַמַּשְׁחִית נְאֻם־יְהוָה הַמַּשְׁחִית
אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ וְגִלְגַּלְתִּיךָ מִן־הַסְּלָעִים
כו וּנְתַתִּיךָ לְהַר שְׂרֵפָה׃ וְלֹא־יִקְחוּ מִמְּךָ אֶבֶן לְפִנָּה וְאֶבֶן
כז לְמוֹסָדוֹת כִּי־שִׁמְמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה נְאֻם־יְהוָה׃ שְׂאוּ־נֵס
בָּאָרֶץ תִּקְעוּ שׁוֹפָר בַּגּוֹיִם קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ
עָלֶיהָ מַמְלְכוֹת אֲרָרַט מִנִּי וְאַשְׁכְּנָז פִּקְדוּ עָלֶיהָ טִפְסָר
כח הַעֲלוּ־סוּס כְּיֶלֶק סָמָר׃ קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גוֹיִם אֶת־מַלְכֵי מָדַי
אֶת־פַּחוֹתֶיהָ וְאֶת־כָּל־סְגָנֶיהָ וְאֵת כָּל־אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃
כט וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וַתָּחֹל כִּי קָמָה עַל־בָּבֶל מַחְשְׁבוֹת יְהוָה
ל לָשׂוּם אֶת־אֶרֶץ בָּבֶל לְשַׁמָּה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ חָדְלוּ גִבּוֹרֵי
בָבֶל לְהִלָּחֵם יָשְׁבוּ בַּמְּצָדוֹת נָשְׁתָה גְבוּרָתָם הָיוּ לְנָשִׁים
לא הִצִּיתוּ מִשְׁכְּנֹתֶיהָ נִשְׁבְּרוּ בְרִיחֶיהָ׃ רָץ לִקְרַאת־רָץ יָרוּץ
וּמַגִּיד לִקְרַאת מַגִּיד לְהַגִּיד לְמֶלֶךְ בָּבֶל כִּי־נִלְכְּדָה עִירוֹ
לב מִקָּצֶה׃ וְהַמַּעְבָּרוֹת נִתְפָּשׂוּ וְאֶת־הָאֲגַמִּים שָׂרְפוּ בָאֵשׁ
לג וְאַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה נִבְהָלוּ׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בַּת־בָּבֶל כְּגֹרֶן עֵת הִדְרִיכָהּ עוֹד מְעַט וּבָאָה

יט׳ מלא ו׳ כז׳ פתח באתנח לב׳ קמץ חטף

ער מאַכט בליצן צום רעגן,
און ציט אַרויס פון זיינע שפּייכלערס דעם ווינט.
17 איטלעכער מענטש איז פאַרגרעבט, אָן פאַרשטאַנד,
איטלעכער שמעלצער ווערט צו שאַנד פון דעם געץ,
וואָרום פאַלש איז זיין געגאָסענער אָפּגאָט,
און קיין אָטעם איז אין זיי ניטאָ.
18 נישטיק זיינען זיי, אַ ווערק פון פאַרפּירעניש;
אין דער צייט פון זייער רעכנשאַפט וועלן זיי אונטער־
גיין.
19 ניט אַזוי ווי דידאָזיקע איז דער טייל פון יעקב,
וואָרום ער איז דער באַשעפער פון אַלץ,
און [ישׂראל] איז דער שבט פון זיין אַרבונג;
יהוה פון צבָאות איז זיין נאָמען.

20 אַ האַמער ביסטו מיר, אַ געצייג פון מלחמה,
און איך וועל צעברעכן מיט דיר פעלקער,
און צעשטערן מיט דיר קיניגרייכן.
21 און איך וועל צעברעכן מיט דיר דעם פערד און זיין
רייטער,
און איך וועל צעברעכן מיט דיר דעם רייטוואָגן און זיין
רייטער;
22 און איך וועל צעברעכן מיט דיר מאַן און ווייב,
און איך וועל צעברעכן מיט דיר אַלט און יונג,
און איך וועל צעברעכן מיט דיר בָחור און מיידל;
23 און איך וועל צעברעכן מיט דיר דעם פּאַסטוך און זיין
סטאַדע,
און איך וועל צעברעכן מיט דיר דעם אַקערמאַן און
זיין געשפּאַן,
און איך וועל צעברעכן מיט דיר דוכּסים און פירשטן.
24 אָבער איך וועל באַצאָלן בָבל
און אַלע באַוווינער פון כַשׂדים
אַל זייער בייז וואָס זיי האָבן געטאָן אין צִיון
פאַר אַייערע אויגן, זאָגט גאָט.

25 זע, איך קום צו דיר,
דו צעשטעריקער באַרג, זאָגט גאָט,
וואָס צעשטערט די גאַנצע ערד;
און איך וועל אויסשטרעקן מיין האַנט אויף דיר,
און וועל דיך אַראָפּקייקלען פון די פעלזן,
און דיך מאַכן פאַר אַן אויסגעברענטן באַרג.
26 און מע וועט ניט נעמען פון דיר אַ שטיין פאַר אַ ווינקל,
און אַ שטיין פאַר גרונטפעסטן;
נייערט אייביקע וויסטענישן וועסטו זיין,
זאָגט גאָט.

27 הייבט אויף אַ פאָן אין לאַנד,
בלאָזט אַ שופר צווישן די פעלקער,
ברייט אָן קעגן איר די פעלקער,
רופט צונויף קעגן איר די קיניגרייכן
אַרָרָט, מִני, און אַשכּנַז;
זעצט אויף קעגן איר אַ חיל־פירער,
ברענגט אַרויף פערד ווי האָריקע היישעריקן.
28 ברייט אָן קעגן איר די פעלקער,
די מלכים פון מָדַי,
אירע דוכּסים און אַלע אירע פירשטן,
און דאָס גאַנצע לאַנד פון זיין ממשלה.
29 און די ערד שטורעמט און ציטערט,
וואָרום מקוים געוואָרן זיינען אויף בָבל
די טראַכטונגען פון גאָט,
צו מאַכן לאַנד בָבל צו וויסט, אָן אַ וווינער.
30 די גיבורים פון בָבל האָבן אויפגעהערט מלחמה
האַלטן,
זיי זיצן אין די פעסטונגען;
אָפּגעטאָן האָט זיך זייער גבורה,
זיי זיינען געוואָרן ווי ווייבער;
מע האָט אָנגעצונדן אירע וווינונגען,
צעבראָכן געוואָרן זיינען אירע ריגלען.
31 אַ לויפער קעגן אַ לויפער לויפט,
און אַן אָנזאָגער קעגן אַן אָנזאָגער,
אָנצוזאָגן דעם מלך פון בָבל,
אַז זיין שטאָט איז באַצוווּנגען פון אַלע עקן;
32 און די איבערפאָרן זיינען פאַרכאַפּט,
און די פעסטונגען האָט מען פאַרברענט אין פייער,
און די מלחמה־לייט זיינען צעטומלט.

33 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות,
דער גאָט פון ישׂראל:
טאָכטער בָבל איז ווי אַ שייער
אין דער צייט וואָס מע טרעט אים;

לד עֵת־הַקָּצִיר לָהּ׃ אֲכָלַנוּ הֲמָמַנוּ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
הִצִּיגַנוּ כְּלִי רִיק בְּלָעַנוּ כַּתַּנִּין מִלָּא כְרֵשׂוֹ מֵעֲדָנָי הֱדִיחָנוּ׃
לה חֲמָסִי וּשְׁאֵרִי עַל־בָּבֶל תֹּאמַר יֹשֶׁבֶת צִיּוֹן וְדָמִי אֶל־יֹשְׁבֵי
לו כַשְׂדִּים תֹּאמַר יְרוּשָׁלָםִ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
הִנְנִי־רָב אֶת־רִיבֵךְ וְנִקַּמְתִּי אֶת־נִקְמָתֵךְ וְהַחֲרַבְתִּי אֶת־
לז יַמָּהּ וְהֹבַשְׁתִּי אֶת־מְקוֹרָהּ׃ וְהָיְתָה בָבֶל ׀ לְגַלִּים ׀ מְעוֹן־
לח תַּנִּים שַׁמָּה וּשְׁרֵקָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ יַחְדָּו כַּכְּפִרִים יִשְׁאָגוּ
לט נָעֲרוּ כְּגוֹרֵי אֲרָיוֹת׃ בְּחֻמָּם אָשִׁית אֶת־מִשְׁתֵּיהֶם
וְהִשְׁכַּרְתִּים לְמַעַן יַעֲלֹזוּ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ נְאֻם
מ יְהוָה׃ אוֹרִידֵם כְּכָרִים לִטְבוֹחַ כְּאֵילִים עִם־עַתּוּדִים׃
מא אֵיךְ נִלְכְּדָה שֵׁשַׁךְ וַתִּתָּפֵשׂ תְּהִלַּת כָּל־הָאָרֶץ אֵיךְ הָיְתָה
מב לְשַׁמָּה בָּבֶל בַּגּוֹיִם׃ עָלָה עַל־בָּבֶל הַיָּם בַּהֲמוֹן גַּלָּיו
מג נִכְסָתָה׃ הָיוּ עָרֶיהָ לְשַׁמָּה אֶרֶץ צִיָּה וַעֲרָבָה אֶרֶץ לֹא־
מד יֵשֵׁב בָּהֵן כָּל־אִישׁ וְלֹא־יַעֲבֹר בָּהֵן בֶּן־אָדָם׃ וּפָקַדְתִּי
עַל־בֵּל בְּבָבֶל וְהֹצֵאתִי אֶת־בִּלְעוֹ מִפִּיו וְלֹא־יִנְהֲרוּ אֵלָיו
מה עוֹד גּוֹיִם גַּם־חוֹמַת בָּבֶל נָפָלָה׃ צְאוּ מִתּוֹכָהּ עַמִּי וּמַלְּטוּ
מו אִישׁ אֶת־נַפְשׁוֹ מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ וּפֶן־יֵרַךְ לְבַבְכֶם
וְתִירְאוּ בַּשְּׁמוּעָה הַנִּשְׁמַעַת בָּאָרֶץ וּבָא בַשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה
וְאַחֲרָיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה וְחָמָס בָּאָרֶץ *וּמֹשֵׁל עַל־מֹשֵׁל׃
מז לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֵי בָבֶל וְכָל־אַרְצָהּ
מח תֵּבוֹשׁ וְכָל־חֲלָלֶיהָ יִפְּלוּ בְתוֹכָהּ׃ וְרִנְּנוּ עַל־בָּבֶל שָׁמַיִם
וָאָרֶץ וְכֹל אֲשֶׁר בָּהֶם כִּי מִצָּפוֹן יָבוֹא־לָהּ הַשּׁוֹדְדִים
מט נְאֻם־יְהוָה׃ גַּם־בָּבֶל לִנְפֹּל חַלְלֵי יִשְׂרָאֵל גַּם־לְבָבֶל
נ נָפְלוּ חַלְלֵי כָל־הָאָרֶץ׃ פְּלֵטִים מֵחֶרֶב הִלְכוּ אַל־תַּעֲמֹדוּ
זִכְרוּ מֵרָחוֹק אֶת־יְהוָה וִירוּשָׁלַםִ תַּעֲלֶה עַל־לְבַבְכֶם׃
נא בֹּשְׁנוּ כִּי־שָׁמַעְנוּ חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה פָּנֵינוּ כִּי בָּאוּ זָרִים
נב עַל־מִקְדְּשֵׁי בֵּית יְהוָה׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־

לד׳ אכלני ק׳ המממני ק׳ הציגני ק׳ בלעני ק׳ הדיחני ק׳
מו׳ כ״א מ״של מח׳ סבירין יבואו

נאָך אַ קליין ווײַלע,
און קומען וועט די שניטצייט אויף איר.

34 פאַרצערט האָט מיך, צעדריקט האָט מיך,
נבוכַדרֶאצַר דער מלך פון בָבל;
ווי אַ ליידיקע כּלי האָט ער מיך אָפּגעשטעלט,
ווי אַ קראָקאָדיל האָט ער מיך אַײַנגעשלונגען;
ער האָט אָנגעפּילט זײַן בויך מיט מײַנע געריכטן;
אַוועקגעשווענקט האָט ער מיך.
35 „דאָס אומרעכט צו מיר און מײַן פלייש אויף בָבל!"
זאָגט די באַוווינערין פון ציון;
און: „מײַן בלוט אויף די באַוווינער פון כַּשׂדים!"
זאָגט ירושָלַיִם.

36 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:
זע, איך קריג דײַן קריג,
און וועל זיך נוקם זײַן דײַן נקמה;
און איך וועל אויסטריקענען איר ים,
און טרוקן מאַכן איר קוואַל.
37 און בָבל וועט ווערן צו הויפנס,
אַ וווינונג פון שאַקאַלן,
אַ שרעק און אַ שמוצערונג,
אָן אַ באַוווינער.
38 אין איינעם ווי יונגלייבן וועלן זיי ברילן,
ווי קליינע לייבן וועלן זיי שרײַען.
39 מיט גיפט וועל איך צוריכטן זייער טראַנק,
און איך וועל זיי פאַרשיכּורן, כּדי זיי זאָלן זיך צאַפּלען,
און אײַנשלאָפן אַן אייביקן שלאָף,
און זיך ניט אויפכאַפּן, זאָגט גאָט.
40 איך וועל זיי מאַכן נידערן ווי לעמער צו דער שחיטה,
ווי ווידערס מיט בעק.
41 ווי איז באַצוווּנגען געוואָרן שֵׁשַךְ[א],
און אײַנגענומען געוואָרן דער לויב פון דער גאַנצער ערד!
ווי איז בָבל צו וויסט געוואָרן
צווישן די פעלקער!
42 אויפגעגאַנגען איז דער ים אויף בָבל;
פון זײַנע פיל אינדן איז זי פאַרדעקט געוואָרן.
43 אירע שטעט זײַנען געוואָרן אַ וויסטעניש,
אַ טרוקן לאַנד און אַ מדבר,
אַ לאַנד וואָס קיין שום מענטש וווינט ניט דערין,
און קיין מענטשנקינד גייט ניט דורך דערין.
44 און איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט בֵל אין בָבל[ב],
און וועל אַרויסציען זײַן שלונג[ג] פון זײַן מויל,
און מער וועלן ניט שטראָמען צו אים פעלקער;
אויך די מויער פון בָבל טוט פאַלן.

45 גייט אַרויס פון איר, מײַן פאָלק,
און ראַטעוועט איטלעכער זײַן נפש,
פון דעם גרימצאָרן פון גאָט.
46 און זאָל ניט שלאַף ווערן אײַער האַרץ,
אַז אנר זאָלט מורא האָבן
פאַר דער הערונג וואָס ווערט געהערט אין לאַנד;
וואָרום אַ הערונג וועט קומען איין יאָר,
און דאָס יאָר נאָכדעם אַ הערונג,
און רויב וועט זײַן אין לאַנד,
אַ געוועלטיקער קעגן אַ געוועלטיקער.
47 פאַרוואָר, זע, טעג קומען,
און איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט די געצן פון בָבל,
און איר גאַנץ לאַנד וועט זיך שעמען,
און אַלע אירע דערשלאָגענע וועלן פאַלן אין איר מיט.
48 און זינגען וועלן איבער בָבל
הימל און ערד און אַלץ וואָס אין זיי;
וואָרום פון צפון וועלן קומען אויף איר
די פאַרוויסטערס, זאָגט גאָט.
49 אויך בָבל איז צום פאַלן,
איר דערשלאָגענע פון ישׂראל!
אויך אין בָבל טוט מען פאַלן,
איר דערשלאָגענע פון דער גאַנצער ערד!
50 איר אַנטרונענע פון שווערד,
גייט, איר זאָלט אײַך ניט אָפּשטעלן;
דערמאָנט פון דער ווײַטן גאָט,
און ירושָלַיִם זאָל אויפגיין אויף אײַער האַרצן.
51 „מיר שעמען זיך, ווײַל חרפּות האָבן מיר זיך אָנגעהערט,
אַ בושה באַדעקט אונדזער פּנים,
ווײַל פרעמדע זײַנען געקומען
אויף די הייליקטומען פון גאָטס הויז".
52 אָבער זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,

[א] זע כה, 26.
[ב, ג] וואָרטשפּיל: בַּל בְּבָבֶל בִּלְעוֹ.

יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֶיהָ וּבְכָל־אַרְצָהּ יֶאֱנֹק חָלָל׃ כִּי־ נג
תַעֲלֶה בָבֶל הַשָּׁמַיִם וְכִי תְבַצֵּר מְרוֹם עֻזָּהּ מֵאִתִּי יָבֹאוּ
שֹׁדְדִים לָהּ נְאֻם־יְהוָה׃ קוֹל זְעָקָה מִבָּבֶל וְשֶׁבֶר גָּדוֹל נד
מֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים׃ כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־בָּבֶל וְאִבַּד מִמֶּנָּה נה
קוֹל גָּדוֹל וְהָמוּ גַלֵּיהֶם כְּמַיִם רַבִּים נִתַּן שְׁאוֹן קוֹלָם׃
כִּי בָא עָלֶיהָ עַל־בָּבֶל שׁוֹדֵד וְנִלְכְּדוּ גִּבּוֹרֶיהָ חִתְּתָה נו
קַשְּׁתוֹתָם כִּי אֵל גְּמֻלוֹת יְהוָה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם׃ וְהִשְׁכַּרְתִּי נז
שָׂרֶיהָ וַחֲכָמֶיהָ פַּחוֹתֶיהָ וּסְגָנֶיהָ וְגִבּוֹרֶיהָ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם
וְלֹא יָקִיצוּ נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ כֹּה־ נח
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת חֹמוֹת בָּבֶל הָרְחָבָה עַרְעֵר תִּתְעַרְעָר
וּשְׁעָרֶיהָ הַגְּבֹהִים בָּאֵשׁ יִצַּתּוּ וְיִגְעוּ עַמִּים בְּדֵי־רִיק וּלְאֻמִּים
בְּדֵי־אֵשׁ וְיָעֵפוּ׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה ׀ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא נט
אֶת־שְׂרָיָה בֶן־נֵרִיָּה בֶּן־מַחְסֵיָה בְּלֶכְתּוֹ אֶת־צִדְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּבֶל בִּשְׁנַת הָרְבִעִית לְמָלְכוֹ וּשְׂרָיָה שַׂר
מְנוּחָה׃ וַיִּכְתֹּב יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־תָּבוֹא אֶל־ ס
בָּבֶל אֶל־סֵפֶר אֶחָד אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַכְּתֻבִים
אֶל־בָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־שְׂרָיָה כְּבֹאֲךָ בָבֶל וְרָאִיתָ סא
וְקָרָאתָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וְאָמַרְתָּ יְהוָה אַתָּה סב
דִבַּרְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהַכְרִיתוֹ לְבִלְתִּי הֱיוֹת־בּוֹ יוֹשֵׁב
לְמֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה כִּי־שִׁמְמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה׃ וְהָיָה סג
כְּכַלֹּתְךָ לִקְרֹא אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה תִּקְשֹׁר עָלָיו אֶבֶן
וְהִשְׁלַכְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ פְּרָת׃ וְאָמַרְתָּ כָּכָה תִּשְׁקַע בָּבֶל וְלֹא־ סד
תָקוּם מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵבִיא עָלֶיהָ וְיָעֵפוּ עַד־הֵנָּה
דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ׃

נב

בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה א
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ

נא, נו׳ כביל   נח׳ פתח באתנח   נב, א׳ חמוטל קרי

און איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט אירע געצן,
און אין איר גאַנצן לאַנד וועלן קרעכצן דערשלאָגענע.
53 ווען אַרויפגיין אין הימל זאָל בָּבל,
און ווען זי זאָל באַפעסטיקן די הייך פון איר מאַכט,
וועלן פון מיר קומען פאַרוויסטערס אויף איר,
זאָגט גאָט.
54 אַ קָול פון געשריי פון בָּבל,
און אַ גרויסער בראָך פון לאַנד כַּשׂדים!
55 וואָרום גאָט פאַרוויסט בָּבל,
און ווערט אונטערברענגען פון איר דעם גרויסן טומל;
און זייערע אינדן וועלן ברומען ווי גרויסע וואַסערן;
עס הילכט דער ליאַרעם פון זייער קָול.
56 וואָרום עס קומט אויף איר, אויף בָּבל, אַ פאַרוויסטער,
און אירע גיבורים וועלן באַצוואונגען ווערן,
זייערע בויגנס ווערן צעבראָכן;
וואָרום אַ גאָט פון פאַרגעלטונג איז יהוה,
באַצאָלן וועט ער באַצאָלן.
57 און איך וועל פאַרשיכּורן אירע האַרן און אירע חכמים,
אירע דוכּסים און אירע פירשטן און אירע גיבורים,
און זיי וועלן אַיינשלאָפן אַן אייביקן שלאָף,
און וועלן זיך ניט אויפכאַפּן,
זאָגט דער קיניג—
יהוה פון צבָאות איז זיין נאָמען.

58 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
אַיינגעוואָרפן וועלן אַיינגעוואָרפן ווערן
די ברייטע מויערן פון בָּבל,
און אירע הויכע טויערן
וועלן אין פייער אָנגעצונדן ווערן;
און די פעלקער וועלן זיך מיען אומנישט,
און די אומות פאַרן פייער;
און זיי וועלן פאַרמאַטערט ווערן.

59 דאָס וואָרט וואָס יִרמְיָהו הנביא האָט באַפוילן שׂרָיָה דעם זון פון נֵרִיָה דעם זון פון מַחסֵיָהן, ווען ער איז געגאַנגען מיט צִדקִיָהו דעם מלך פון יהודה קיין בָּבל, אין פירטן יאָר פון זיין מלוכה; און שׂרָיָה איז געווען דער לאַגערמייסטער. 60 און יִרמְיָהו האָט אויפגעשריבן דאָס גאַנצע בייז וואָס וועט קומען אויף בָּבל, אין איין בוך, אַלע דידאָזיקע ווערטער וואָס זיינען געשריבן אויף בָּבל. 61 און יִרמְיָהו האָט געזאָגט צו שׂרָיָהן: ווי דו קומסט קיין בָּבל, אַזוי זאָלסטו זען און איבער־לייענען אַלע דידאָזיקע ווערטער, 62 און זאָלסט זאָגן: גאָט, דו האָסט גערעדט אויף דעמדאָזיקן אָרט, אים צו פאַר־שניידן, אַז קיין ווינער זאָל אין אים ניט זיין, פון אַ מענטש ביז אַ בהמה, נייערט אייביקע וויסטענישן זאָל עס זיין. 63 און עס וועט זיין, ווי דו ענדיקסט לייענען דאָסדאָזיקע בוך, זאָלסטו אָנבינדן אָן אים אַ שטיין, און עס אַריינוואַרפן אין מיטן פּרָת; 64 און זאָלסט זאָגן: אַזוי וועט אַיינגעזונקען ווערן בָּבל, און ניט אויפשטיין, פון וועגן דעם בייז וואָס איך ברענג אויף איר. און זיי וועלן פאַרמאַטערט ווערן.

ביז דאַנען זיינען די ווערטער פון יִרמְיָהון.

נב 1 איין און צוואַנציק יאָר איז צִדקִיָהו אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און עלף יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָלַיִם; און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען חַמוּטַל די טאָכטער פון יִרמְיָהון פון

ב מִלִּבְנָה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוֹיָקִם:
ג כִּי ׀ עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה בִּירוּשָׁלִַם וִיהוּדָה עַד־הִשְׁלִיכוֹ
ד אוֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ בְּמֶלֶךְ בָּבֶל: וַיְהִי
בַשָּׁנָה הַתְּשִׁעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא וְכָל־חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלִַם
ה וַיַּחֲנוּ עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִיב: וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר
ו עַד עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ: בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי
בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בָּעִיר וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם
ז הָאָרֶץ: וַתִּבָּקַע הָעִיר וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ
מֵהָעִיר לַיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר בֵּין־הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל־גַּן הַמֶּלֶךְ
ח וְכַשְׂדִּים עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה: וַיִּרְדְּפוּ
חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂגוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ בְּעַרְבֹת
ט יְרֵחוֹ וְכָל־חֵילוֹ נָפֹצוּ מֵעָלָיו: וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ
אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיְדַבֵּר אִתּוֹ
י מִשְׁפָּטִים: וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ לְעֵינָיו וְגַם
יא אֶת־כָּל־שָׂרֵי יְהוּדָה שָׁחַט בְּרִבְלָתָה: וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ
עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם וַיְבִאֵהוּ מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּבֶלָה
יב וַיִּתְּנֵהוּ בְבֵית־הַפְּקֻדֹּת עַד־יוֹם מוֹתוֹ: וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי
בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הִיא שְׁנַת תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּא נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים עָמַד
יג לִפְנֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל בִּירוּשָׁלִָם: וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־
בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כָּל־בֵּית הַגָּדוֹל
יד שָׂרַף בָּאֵשׁ: וְאֶת־כָּל־חֹמוֹת יְרוּשָׁלִַם סָבִיב נָתְצוּ כָּל־חֵיל
טו כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר אֶת־רַב־טַבָּחִים: וּמִדַּלּוֹת הָעָם וְאֶת־יֶתֶר
הָעָם ׀ הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל־מֶלֶךְ
בָּבֶל וְאֵת יֶתֶר הָאָמוֹן הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים:
טז וּמִדַּלּוֹת הָאָרֶץ הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים לְכֹרְמִים

יא׳ בית ק׳

לִבְנָה. [2] און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, אַזוי ווי אַלץ וואָס יהוֹיָקים האָט געטאָן. [3] וואָרום פון וועגן דעם צאָרן פון גאָט איז דאָס געשען אין ירושָלַיִם און יהודה, ביז ער האָט זיי אַוועקגעוואָרפן פון זיין פנים.

און צִדקִיָהו האָט ווידערשפעניקט אָן דעם מלך פון בָבל. [4] און עס איז געווען אין ניינטן יאָר פון זיין מלוכה, אין צענטן חודש, אין צענטן טאָג פון חודש, איז געקומען נבוּכַדרֶאצַר דער מלך פון בָבל, ער מיט זיין גאַנצן חיל, אויף ירושָלַיִם, און זיי האָבן געלעגערט אויף איר, און געבויט אַ באַלעגערמויער רונד אַרום איר. [5] און די שטאָט איז געווען אין באַלעגערונג ביזן עלפטן יאָר פון מלך צִדקִיָהון. [6] אין פירטן חודש, אין ניינטן טאָג פון חודש, האָט זיך געשטאַרקט דער הונגער אין שטאָט, און עס איז ניט געווען קיין ברויט פאַר דעם פאָלק פון לאַנד. [7] איז איינגעבראָכן געוואָרן די שטאָט; און אַלע מלחמה־לייט זיינען אַנטלאָפן, און זיינען אַרויס פון שטאָט ביי נאַכט דורך דעם טויער צווישן די צוויי מויערן וואָס ביים מלכס גאָרטן–און די כַּשׂדים זיינען געווען ביי שטאָט רונד אַרום–און זיי זיינען אַוועק מיטן וועג פון פלוין. [8] האָט דער חיל פון די כַּשׂדים נאָכגעיאָגט דעם מלך, און זיי האָבן אָנגעיאָגט צִדקִיָהון אין די פלוינען פון יריחו; און זיין גאַנצער חיל איז זיך צעלאָפן פון אים. [9] און זיי האָבן געכאַפּט דעם מלך, און האָבן אים אַרויפגעבראַכט צו דעם מלך פון בָבל קיין רִבלָה אין לאַנד חֲמָת; און ער האָט אַרויס־געזאָגט אויף אים אַ משפט. [10] און דער מלך פון בָבל האָט געשאָכטן די זין פון צִדקִיָהון פאַר זיינע אויגן; און אויך אַלע האַרן פון יהודה האָט ער געשאָכטן אין רִבלָה. [11] און צִדקִיָהוס אויגן האָט ער בלינד געמאַכט, און האָט אים געשמידט אין קופּערנע קייטן; און דער מלך פון בָבל האָט אים געבראַכט קיין בָבל, און האָט אים אַריינגעזעצט אין וואַכהויז ביז דעם טאָג פון זיין טויט.

[12] און אין פינפטן חודש, אין צענטן טאָג פון חודש–דאָס איז דאָס ניינצנטע יאָר פון מלך נבוּכַדרֶאצַר, דעם מלך פון בָבל–איז געקומען נבוּזַראַדָן דער הויפּט פון דעם לייַב־חיל, וואָס איז געשטאַנען פאַר דעם מלך פון בָבל אין ירושָלַיִם. [13] און ער האָט פאַרברענט דאָס הויז פון גאָט, און דעם מלכס הויז; און אַלע הייזער פון ירושָלַיִם, ווו נאָר אַ הויז פון אַ גרויסן מאַן, האָט ער פאַרברענט אין פייער. [14] און אַלע מויערן פון ירושָלַיִם רונד אַרום האָט דער גאַנצער חיל פון די כַּשׂדים וואָס מיט דעם הויפּט פון דעם לייַב־חיל איינגעוואָרפן. [15] און פון די אָרימע פון פאָלק און דעם רעשט פון פאָלק וואָס זיינען געבליבן אין שטאָט, און די צוגעפאַלענע וואָס זיינען צוגעפאַלן צו דעם מלך פון בָבל, און דעם רעשט פון די מייסטער, האָט נבוּזַראַדָן דער הויפּט פון דעם לייַב־חיל פאַרטריבן. [16] אָבער פון די אָרימע פון לאַנד האָט נבוּזַראַדָן דער הויפּט פון דעם לייַב־חיל איבערגעלאָזט פאַר ווייַנגערטנירער און פאַר אַקערלייט.

יז וְלִגְבִים: וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה וְאֶת־
הַמְּכֹנוֹת וְאֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בְּבֵית־יְהוָה שִׁבְּרוּ כַשְׂדִּים
יח וַיִּשְׂאוּ אֶת־כָּל־נְחֻשְׁתָּם בָּבֶלָה: וְאֶת־הַסִּרוֹת וְאֶת־הַיָּעִים
וְאֶת־הַמְזַמְּרוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֵת כָּל־כְּלֵי
יט הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶם לָקָחוּ: וְאֶת־הַסִּפִּים וְאֶת־
הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְאֶת־
הַכַּפּוֹת וְאֶת־הַמְּנַקִּיּוֹת אֲשֶׁר זָהָב זָהָב וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כָּסֶף
כ לָקַח רַב טַבָּחִים: הָעַמּוּדִים ׀ שְׁנַיִם הַיָּם אֶחָד וְהַבָּקָר
שְׁנֵים־עָשָׂר נְחֹשֶׁת אֲשֶׁר־תַּחַת הַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה לֹא־הָיָה מִשְׁקָל לִנְחֻשְׁתָּם כָּל־הַכֵּלִים
כא הָאֵלֶּה: וְהָעַמּוּדִים שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמָה הָעַמֻּד
הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה יְסֻבֶּנּוּ וְעָבְיוֹ אַרְבַּע
כב אֶצְבָּעוֹת נָבוּב: וְכֹתֶרֶת עָלָיו נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת
הָאַחַת חָמֵשׁ אַמּוֹת וּשְׂבָכָה וְרִמּוֹנִים עַל־הַכּוֹתֶרֶת סָבִיב
כג הַכֹּל נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לַעַמּוּד הַשֵּׁנִי וְרִמּוֹנִים: וַיִּהְיוּ הָרִמֹּנִים
תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה רוּחָה כָּל־הָרִמּוֹנִים מֵאָה עַל־הַשְּׂבָכָה
כד סָבִיב: וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְאֶת־
כה צְפַנְיָה כֹּהֵן הַמִּשְׁנֶה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף: וּמִן־הָעִיר
לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הָיָה פָקִיד ׀ עַל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
וְשִׁבְעָה אֲנָשִׁים מֵרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ בָעִיר וְאֵת
סֹפֵר שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבִּא אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ
כו מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בְּתוֹךְ הָעִיר: וַיִּקַּח אוֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן
כז רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה: וַיַּכֶּה
אוֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִתֵם בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיִּגֶל יְהוּדָה
כח מֵעַל אַדְמָתוֹ: זֶה הָעָם אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְרֶאצַּר בִּשְׁנַת־
כט שֶׁבַע יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: בִּשְׁנַת
שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מִירוּשָׁלִַם נֶפֶשׁ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת

כ׳ כצ״ל סוג וקרי   כא׳ קמה ק

17 און די קופּערנע זײַלן וואָס אין הויז פון גאָט, און די געשטעלן, און דעם קופּערנעם ים וואָס אין הויז פון גאָט, האָבן די כַּשׂדים צעבראָכן, און האָבן אַוועקגעטראָגן זייער גאַנצע קופּער קיין בָּבל. 18 אויך די טעפּ, און די שופלען, און די שנייצמעסערס, און די שפּרענגבעקנס, און די שאָלן, און אַלע קופּערנע כלים וואָס מע פלעגט דינען מיט זיי, האָבן זיי צוגענומען. 19 און די בעקנס, און די פייערפאַנען, און די שפּרענגבעקנס, און די טעפּ, און די מנורות, און די שאָלן, און די שיסלען, וואָס גאָלד, גאָלד, און וואָס זילבער, זילבער, האָט דער הויפּט פון לײַב־חיל צוגענומען. 20 די צוויי זײַלן, דער איין ים, און די צוועלף קופּערנע רינדער וואָס אונטער די געשטעלן, וואָס שלמה המלך האָט געמאַכט פאַרן הויז פון גאָט— דאָס קופּער פון אַלע דידאָזיקע כלים איז ניט געווען אָפּ־צוּווֶעגן. 21 און די זײַלן: אַכצן איילן איז געווען די הייך פון איין זײַל, און אַ פאָדים פון צוועלף איילן האָט אים אַרומגערינגלט, און זײַן גרעב איז געווען פיר פינגער; הויל אינעווייניק. 22 און אַ קרוין איז געווען אויף אים פון קופּער; און די הייך פון איין זײַל איז געווען פינף איילן, מיט אַ נעצווערק און מילגרוימען אויף דער קרוין רונד אַרום, אַלצדינג פון קופּער; און אַזוי ווי דידאָזיקע אויפן צווייטן זײַל, מיט מילגרוימען. 23 און די מילגרוימען זײַנען געווען זעקס און נײַנציק צו דערויסן צו; אַלע מילגרוימען אויפן נעצווערק רונד אַרום זײַנען געווען הונדערט.

24 און דער הויפּט פון דעם לײַב־חיל האָט גענומען שׂרָיָה דעם אויבער־כֹּהן, און צפַנְיָה דעם צווייטן כֹּהן, און די דרײַ שוועלהיטער; 25 און פון דער שטאָט האָט ער גענומען איין הויפדינער וואָס איז געווען דער אויפ־זעער איבער די מלחמה־לײַט, און זיבן מענער פון די וואָס פלעגן זען דעם מלכס פּנים, וואָס האָבן זיך געפונען אין שטאָט, און דעם שרײַבער פון דעם חיל־פירער, וואָס פלעגט אויפנעמען אין חיל דאָס פאָלק פון לאַנד, און זעכציק מאַן פון דעם פאָלק פון לאַנד, וואָס האָבן זיך געפונען אין שטאָט. 26 און נבוזַראַדָן דער הויפּט פון דעם לײַב־חיל האָט זיי גענומען, און האָט זיי אַוועקגעפירט צום מלך פון בָּבל קיין רִבלָה. 27 און דער מלך פון בָּבל האָט זיי געשלאָגן און זיי געטייט אין רִבלָה אין לאַנד חֲמָת. אַזוי איז יהודה אין גלות אַוועק פון זײַן לאַנד.

28 דאָס איז דאָס פאָלק וואָס נבוכַדרֶאצַר האָט פאַרטריבן: אין זיבעטן יאָר, יהודהער דרײַ טויזנט און דרײַ און צוואַנציק; 29 אין אַכצנטן יאָר פון נבוכַדרֶאצַרן, פון ירושָלַים אַכט הונדערט און צוויי און דרײַסיק נפשות;

ל שְׁלֹשִׁים וּשְׁנָיִם׃ בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים לִנְבוּכַדְרֶאצַּר
הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים יְהוּדִים נֶפֶשׁ שְׁבַע מֵאוֹת
אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃
לא וַיְהִי בִשְׁלֹשִׁים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִן מֶלֶךְ־
יְהוּדָה בִּשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ נָשָׂא
אֱוִיל מְרֹדַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת מַלְכֻתוֹ אֶת־רֹאשׁ יְהוֹיָכִין
לב מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּצֵא אוֹתוֹ מִבֵּית הַכְּלִיא׃ וַיְדַבֵּר אִתּוֹ טֹבוֹת
וַיִּתֵּן אֶת־כִּסְאוֹ מִמַּעַל לְכִסֵּא מְלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל׃
לג וְשִׁנָּה אֵת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם לְפָנָיו תָּמִיד כָּל־יְמֵי
לד חַיָּו׃ וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה־לּוֹ מֵאֵת מֶלֶךְ־בָּבֶל
דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ עַד־יוֹם מוֹתוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּיו׃

לא׳ הכלא ק לב׳ המלכים ק לג׳ חסר יו״ד

30 אין דריי און צוואַנציקסטן יאָר פון נבוכדראצרן. האָט
נבוזראַדן דער הויפט פון דעם לייב־חיל פאַרטריבן
יהודהער זיבן הונדערט און פינף און פערציק נפשות;
אַלע נפשות, פיר טויזנט און זעקס הונדערט.

31 און עס איז געווען אין זיבן און דרייסיקסטן יאָר
פון דעם גלות פון יהוֹיָכין דעם מלך פון יהודה, אין
צוועלפטן חודש, אין פינף און צוואַנציקסטן טאָג פון חודש,
האָט אֱויל־מרוֹדך דער מלך פון בָבל, אין דעם יאָר וואָס
ער איז געוואָרן מלך, אויפגעהויבן דעם קאָפּ פון יהוֹיָכין
דעם מלך פון יהודה, און האָט אים אַרויסגעצויגן פון תּפיסה. 32 און ער האָט גערעדט צו אים פריינטלעך,
און האָט געשטעלט זיין שטול איבער די שטולן פון די מלכים וואָס ביי אים אין בָבל. 33 און ער האָט אומגעביטן זיינע
תּפיסה־קליידער; און ער האָט געגעסן ביי אים ברויט תּמיד, אַלע טעג פון זיין לעבן. 34 און זיין אויסקומעניש, אַ
שטענדיקע אויסקומעניש, איז אים געגעבן געוואָרן פון דעם מלך פון בָבל טאָגטעגלעך ביז צום טאָג פון זיין טויט, אַלע
טעג פון זיין לעבן.

חזק ונתחזק

סכום הפסוקים של ירמיהו אלף ושלש מאות וששים וחמשה.
וכל אנשיה גברים סימן. וחציו. ויאמר חנניה. וסדריו אחד
ושלשים. לא איש אל ויכזב סימן: ופרקיו חמשים ושנים
אודה יהוה בכל לבב סימן:

יְחֶזְקֵאל

א וַיְהִי ׀ בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְתוֹךְ־
הַגּוֹלָה עַל־נְהַר כְּבָר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת
ב אֱלֹהִים׃ בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ הִיא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת
ג הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין׃ הָיֹה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יְחֶזְקֵאל בֶּן־בּוּזִי
הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל־נְהַר־כְּבָר וַתְּהִי עָלָיו שָׁם יַד־
ד יְהוָה׃ וָאֵרֶא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן־הַצָּפוֹן עָנָן גָּדוֹל
וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחַשְׁמַל
ה מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃ וּמִתּוֹכָהּ דְּמוּת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מַרְאֵיהֶן
ו דְּמוּת אָדָם לָהֵנָּה׃ וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָת וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם
ז לְאַחַת לָהֶם׃ וְרַגְלֵיהֶם רֶגֶל יְשָׁרָה וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף
ח רֶגֶל עֵגֶל וְנֹצְצִים כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל׃ וִידֵו אָדָם מִתַּחַת
כַּנְפֵיהֶם עַל אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם לְאַרְבַּעְתָּם׃
ט חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ כַּנְפֵיהֶם לֹא־יִסַּבּוּ בְלֶכְתָּן
י אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ׃ וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי
אַרְיֵה אֶל־הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי־שׁוֹר מֵהַשְּׂמֹאול
יא לְאַרְבַּעְתָּן וּפְנֵי־נֶשֶׁר לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת
מִלְמָעְלָה לְאִישׁ שְׁתַּיִם חֹבְרוֹת אִישׁ וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֵת
יב גְּוִיֹּתֵיהֶנָה׃ וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה־
יג שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן׃ וּדְמוּת הַחַיּוֹת
מַרְאֵיהֶם כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ בֹּעֲרוֹת כְּמַרְאֵה הַלַּפִּדִים הִיא

א׳ הפטרה ליום א׳ של שבועות ח׳ וידי קרי י׳ מלא ו׳

א [1] און עס איז געווען אין דרייסיקסטן יאָר, אין פירטן חודש, אין פינפטן טאָג פון חודש, ווען איך בין געווען צווישן די פאַרטריבענע ביים טייך כּבָר, האָבן זיך געעפנט די הימלען, און איך האָב געזען זעאונגען פון גאָט. [2] אין פינפטן טאָג פון חודש—דאָס איז דאָס פינפטע יאָר נאָך דעם גלות פון מלך יוֹיָכין—[3] איז געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו יחֶזקאל דעם זון פון בוזין, דעם כּהן, אין לאַנד פון די כַּשׂדים ביים טייך כּבָר; און די האַנט פון גאָט איז דאָרטן געווען אויף אים.

[4] און איך האָב געזען, ערשט אַ שטורעמווינט איז אָנגעקומען פון צפון, אַ גרויסער וואָלקן מיט אַ פלאַקעריקן פייער און אַ שיין רונד אַרום אים; און אין מיטן פון אים אַזוי ווי דער אָנבליק פון בורשטין—אין מיטן פון פייער. [5] און אין מיטן דערפון איז געווען די געשטאַלט פון פיר חיות. און דאָס איז געווען זייער אויסזען: זיי האָבן געהאַט די געשטאַלט פון אַ מענטשן. [6] און פיר פּנימער זיינען ביי איטלעכער געווען, און פיר פליגלען ביי איטלעכער פון זיי. [7] און זייערע פיס זיינען געווען גלייכע פיס, און זייערע פוסטריט זיינען געווען אַזוי ווי דער פוסטריט פון אַ קאַלב; און זיי האָבן געפונקלט אַזוי ווי בלאַנקע קופּער. [8] און הענט פון אַ מענטשן זיינען געווען פון אונטער זייערע פליגלען אויף זייערע פיר זייטן; און זייערע פּנימער און זייערע פליגלען ביי זיי פירן—[9] זייערע פליגלען זיינען געווען באַהעפט איינער צום אַנדערן—האָבן זיך ניט אומגעדרייט ביי זייער גיין; איטלעכע צו דער זייט פון איר פּנים זיינען זיי געגאַנגען. [10] און די געשטאַלט פון זייערע פּנימער איז געווען: אַ פּנים פון אַ מענטשן; און אַ פּנים פון אַ לייב אויף דער רעכטער זייט ביי זי פירן; און אַ פּנים פון אַן אָקס פון דער לינקער זייט ביי זי פירן; און אַ פּנים פון אַן אָדלער ביי זי פירן. [11] אַזוי זיינען געווען זייערע פּנימער; און זייערע פליגלען זיינען געווען פאַנאַנדערגעשפרייט צו דער הייך צו; צוויי פון איטלעכער זיינען געווען באַהעפט אָן איינאַנדער, און צוויי האָבן באַדעקט זייערע לייבער. [12] און איטלעכע צו דער זייט פון איר פּנים זיינען זיי געגאַנגען; וווהין דער גייסט איז געווען צו גיין, זיינען זיי געגאַנגען; זיי האָבן זיך ניט אומגעדרייט ביי זייער גיין. [13] און די געשטאַלט פון די חיות, זייער אויסזען, איז געווען אַזוי ווי ברענעדיקע קוילן פייער; אַזוי ווי דאָס אויסזען פון בראַנדהעלצער איז דאָס

אומגעגאַנגען צווישן די חיות; און דאָס פייער האָט געהאַט אַ שיין, און פון דעם פייער איז אַרויסגעגאַנגען אַ בליץ. 14 און די חיות זיינען געלאָפן הין און צוריק, אַזוי ווי דאָס אויסזען פון אַ בליצשטראַל.

15 און איך האָב אָנגעקוקט די חיות, ערשט צו איין ראָד איז אויף דער ערד לעבן די חיות צו זייערע פיר פנימער. 16 דאָס אויסזען פון די רעדער און זייער אַרבעט איז געווען אַזוי ווי דער אָנבליק פון גאָלדשטיין, און איין געשטאַלט איז געווען ביי זיי פירן; און זייער אויסזען און זייער אַרבעט איז געווען אַזוי ווי עס וואָלט זיין אַ ראָד אין אַ ראָד. 17 אַז זיי זיינען געגאַנגען, זיינען זיי געגאַנגען צו זייערע פיר זייטן; זיי האָבן זיך ניט אומגעדרייט ביי זייער גיין. 18 און זייערע רייפן—אי זיי האָבן געהאַט אַ הויכקייט, אי זיי האָבן געהאַט אַ מוראדיקייט; און זייערע רייפן זיינען געווען פול מיט אויגן רונד אַרום ביי זיי פירן. 19 און אַז די חיות זיינען געגאַנגען, זיינען געגאַנגען די רעדער לעבן זיי, און אַז די חיות האָבן זיך אויפגעהויבן פון דער ערד, האָבן זיך אויפגעהויבן די רעדער. 20 וווהין נאָר דער גייסט איז געווען צו גיין, זיינען זיי געגאַנגען אַהין ווו דער גייסט איז געווען צו גיין, און די רעדער האָבן זיך אויפ־געהויבן באַגלייך מיט זיי, וואָרום דער גייסט פון די חיות איז געווען אין די רעדער. 21 אַז יענע זיינען געגאַנגען, זיינען זיי געגאַנגען, און אַז יענע האָבן זיך אָפּגעשטעלט, האָבן זיי זיך אָפּגעשטעלט; און אַז זיי האָבן זיך אויפגעהויבן פון דער ערד, האָבן זיך אויפגעהויבן די רעדער באַגלייך מיט זיי, וואָרום דער גייסט פון די חיות איז געווען אין די רעדער.

22 און איבער די קעפּ פון די חיות איז געווען די געשטאַלט פון אַ הימל, אַזוי ווי דער אָנבליק פון מוראדיקן אייז, אויסגעשפּרייט איבער זייערע קעפּ פון אויבן. 23 און אונטער דעם הימל זיינען געווען זייערע פליגלען, איינער גלייך אַקעגן אַנדערן; צו צוויי פון איטלעכער פון זיי האָבן צוגעדעקט, צו צוויי פון איטלעכער פון זיי האָבן צוגעדעקט זייערע לייבער. 24 און אַז זיי זיינען געגאַנגען, האָב איך געהערט דאָס גערויש פון זייערע פליגלען, אַזוי ווי דאָס גערויש פון גרויסע וואַסערן, אַזוי ווי דער קול פון אַלמאַכטיקן, אַ טומלדיק גערויש, אַזוי ווי דאָס גערויש פון אַ מחנה; אַז זיי האָבן זיך אָפּגעשטעלט, האָבן זיי אַראָפּגעלאָזט זייערע פליגלען. 25 און עס איז געוואָרן אַ גערויש איבער דעם הימל וואָס אויף זייערע קעפּ, אַז זיי האָבן זיך אָפּגעשטעלט, אַראָפּלאָזנדיק זייערע פליגלען.

26 און איבער דעם הימל וואָס אויף זייערע קעפּ איז געווען אַזוי ווי דאָס אויסזען פון סאַפּירשטיין, די געשטאַלט פון אַ טראָן; און אויף דער געשטאַלט פון דעם טראָן אַ געשטאַלט אַזוי ווי דאָס אויסזען פון אַ מענטשן, אויבן אויף אים. 27 און איך האָב געזען אַזוי ווי דעם אָנבליק פון בורשטין, מיט אַן איינראַם דערצו רונד אַרום אַזוי ווי דאָס אויסזען פון פייער, פון דעם אויסזען פון זיינע לענדן און אַרויף; און פון דעם אויסזען פון זיינע לענדן און אַראָפּ האָב איך געזען אַזוי ווי דאָס אויסזען פון פייער, מיט אַ שיין רונד אַרום אים. 28 אַזוי ווי דאָס אויסזען פון רעגנבויגן וואָס איז אין וואָלקן אין אַ טאָג פון רעגן, אַזוי איז געווען דאָס אויסזען פון דעם שיין רונד אַרום. דאָס איז געווען דאָס אויסזען פון דער געשטאַלט פון גאָטס פּראַכט. און ווי איך האָב עס געזען, אַזוי בין איך געפאַלן אויף מיין פנים, און איך האָב געהערט אַ קול פון איינעם וואָס רעדט.

מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת וְנֹגַהּ לָאֵשׁ וּמִן־הָאֵשׁ יוֹצֵא בָרָק׃
יד טו וְהַחַיּוֹת רָצוֹא וָשׁוֹב כְּמַרְאֵה הַבָּזָק׃ וָאֵרֶא הַחַיּוֹת וְהִנֵּה
טז אוֹפַן אֶחָד בָּאָרֶץ אֵצֶל הַחַיּוֹת לְאַרְבַּעַת פָּנָיו׃ מַרְאֵה
הָאוֹפַנִּים וּמַעֲשֵׂיהֶם כְּעֵין תַּרְשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּן
וּמַרְאֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃
יז עַל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶן בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן׃
יח וְגַבֵּיהֶן וְגֹבַהּ לָהֶם וְיִרְאָה לָהֶם וְגַבֹּתָם מְלֵאֹת עֵינַיִם
יט סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּבְלֶכֶת הַחַיּוֹת יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם
כ וּבְהִנָּשֵׂא הַחַיּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים׃ עַל אֲשֶׁר
יִהְיֶה־שָּׁם הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת וְהָאוֹפַנִּים
כא יִנָּשְׂאוּ לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ
וּבְעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְהִנָּשְׂאָם מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים
כב לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ וּדְמוּת עַל־רָאשֵׁי
הַחַיָּה רָקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרַח הַנּוֹרָא נָטוּי עַל־רָאשֵׁיהֶם
כג מִלְמָעְלָה׃ וְתַחַת הָרָקִיעַ כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל־
אֲחוֹתָהּ לְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה וּלְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת
כד לָהֵנָּה אֵת גְּוִיֹּתֵיהֶם׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל כַּנְפֵיהֶם כְּקוֹל
מַיִם רַבִּים כְּקוֹל־שַׁדַּי בְּלֶכְתָּם קוֹל הֲמֻלָּה כְּקוֹל מַחֲנֶה
כה בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן׃ וַיְהִי־קוֹל מֵעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר
כו עַל־רֹאשָׁם בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן׃ וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ
אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן־סַפִּיר דְּמוּת כִּסֵּא וְעַל
כז דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְמָעְלָה׃ וָאֵרֶא ׀
כְּעֵין חַשְׁמַל כְּמַרְאֵה־אֵשׁ בֵּית־לָהּ סָבִיב מִמַּרְאֵה מָתְנָיו
וּלְמָעְלָה וּמִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה רָאִיתִי כְּמַרְאֵה־אֵשׁ וְנֹגַהּ
כח לוֹ סָבִיב׃ כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בֶעָנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם
כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב הוּא מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד־יְהוָה
וָאֶרְאֶה וָאֶפֹּל עַל־פָּנַי וָאֶשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר׃ ·

כח׳ דלג עד ג, יב׳

ב

א ב וַיֹּאמֶר אֵלָי בֶּן־אָדָם עֲמֹד עַל־רַגְלֶיךָ וַאֲדַבֵּר אֹתָךְ׃ וַתָּבֹא
בִי רוּחַ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלַי וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־רַגְלָי וָאֶשְׁמַע אֵת
ג מִדַּבֵּר אֵלָי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם שׁוֹלֵחַ אֲנִי אוֹתְךָ
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־גּוֹיִם הַמּוֹרְדִים אֲשֶׁר מָרְדוּ־בִי הֵמָּה
ד וַאֲבוֹתָם פָּשְׁעוּ בִי עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַבָּנִים קְשֵׁי פָנִים
וְחִזְקֵי־לֵב אֲנִי שׁוֹלֵחַ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה
ה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהֵמָּה אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ כִּי בֵּית
ו מְרִי הֵמָּה וְיָדְעוּ כִּי־נָבִיא הָיָה בְתוֹכָם׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם
אַל־תִּירָא מֵהֶם וּמִדִּבְרֵיהֶם אַל־תִּירָא כִּי סָרָבִים וְסַלּוֹנִים
אוֹתָךְ וְאֶל־עַקְרַבִּים אַתָּה יוֹשֵׁב מִדִּבְרֵיהֶם אַל־תִּירָא
ז וּמִפְּנֵיהֶם אַל־תֵּחָת כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ וְדִבַּרְתָּ אֶת־דְּבָרַי
אֲלֵיהֶם אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ כִּי מְרִי הֵמָּה׃
ח וְאַתָּה בֶן־אָדָם שְׁמַע אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי מְדַבֵּר אֵלֶיךָ אַל־תְּהִי־
מֶרִי כְּבֵית הַמֶּרִי פְּצֵה פִיךָ וֶאֱכֹל אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ׃
ט י וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה־יָד שְׁלוּחָה אֵלָי וְהִנֵּה־בוֹ מְגִלַּת־סֵפֶר׃ וַיִּפְרֹשׂ
אוֹתָהּ לְפָנַי וְהִיא כְתוּבָה פָּנִים וְאָחוֹר וְכָתוּב אֵלֶיהָ קִנִים
וָהֶגֶה וָהִי׃

ג

א וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֵת אֲשֶׁר־תִּמְצָא אֱכוֹל אֱכוֹל אֶת־
ב הַמְּגִלָּה הַזֹּאת וְלֵךְ דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶפְתַּח אֶת־
ג פִּי וַיַּאֲכִלֵנִי אֵת הַמְּגִלָּה הַזֹּאת׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם
בִּטְנְךָ תַאֲכֵל וּמֵעֶיךָ תְמַלֵּא אֵת הַמְּגִלָּה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי
ד נֹתֵן אֵלֶיךָ וָאֹכְלָה וַתְּהִי בְּפִי כִּדְבַשׁ לְמָתוֹק׃ וַיֹּאמֶר
אֵלַי בֶּן־אָדָם לֶךְ־בֹּא אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְדִבַּרְתָּ בִדְבָרַי
ה אֲלֵיהֶם׃ כִּי לֹא אֶל־עַם עִמְקֵי שָׂפָה וְכִבְדֵי לָשׁוֹן אַתָּה
ו שָׁלוּחַ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ לֹא ׀ אֶל־עַמִּים רַבִּים עִמְקֵי שָׂפָה

ב, ה׳ קמץ בס״ק ט׳ סבירין בה

ב 1 און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, שטעל זיך אויף דיינע פיס, און איך וועל רעדן מיט דיר. 2 און אַ גייסט איז אַריין אין מיר, ווי ער האָט גערעדט צו מיר, און האָט מיך אויפגעשטעלט אויף מיינע פיס, און איך האָב געהערט דעם וואָס רעדט צו מיר. 3 און ער האָט צו מיר געזאָגט:

מענטשנקינד, איך שיק דיך צו די קינדער פון ישׂראל,
צו די ווידערשפּעניקע שבטים
וואָס האָבן ווידערשפּעניקט אָן מיר;
זיי און זייערע עלטערן האָבן געבראָכן אָן מיר
אַזש ביז היינטיקן טאָג.
4 און די קינדער האָבן פאַרשייטע פּנימער און האַרטע הערצער:
צו זיי שיק איך דיך, און זאָלסט זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר;
5 און זיי, סיי זיי וועלן הערן,
און סיי זיי וועלן פאַרמיידן—
וואָרום אַ ווידערשפּעניק געזינדל זיינען זיי—
זאָלן זיי וויסן אַז אַ נביא איז געווען צווישן זיי.

6 און דו מענטשנקינד,
זאָלסט ניט מורא האָבן פאַר זיי,
און ניט מורא האָבן פאַר זייערע רייד,
הגם דערנער און שטעכגעוועקס זיינען אַרום דיר,
און צווישן שקאָרפּיאָנען טוסטו זיצן;
פאַר זייערע רייד זאָלסטו ניט מורא האָבן,
און פאַר זייער פּנים זאָלסטו ניט אַנגסטן;
וואָרום אַ ווידערשפּעניק געזינדל זיינען זיי.
7 און זאָלסט רעדן מיינע ווערטער צו זיי,
סיי זיי וועלן הערן,
און סיי זיי וועלן פאַרמיידן;
וואָרום לויטער ווידערשפּעניקייט זיינען זיי.
8 און דו מענטשנקינד, הער וואָס איך רעד צו דיר;
זאָלסט ניט ווידערשפּעניק זיין
ווי דאָס ווידערשפּעניקע געזינדל;
מאַך אויף דיין מויל, און עס וואָס איך גיב דיר.

9 און איך האָב אַ קוק געטאָן, ערשט אַ האַנט איז אויסגעשטרעקט צו מיר, און זע, אין איר איז געווען אַ מגילה פון אַ בוך. 10 און ער האָט זי אויסגעשפּרייט פאַר מיר, און זי איז געווען באַשריבן פון אינעווייניק און פון אויסנווייניק, און אויף איר איז געווען אָנגעשריבן קלאָגן און זיפצעניש און ווײ.

ג 1 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
מענטשנקינד, וואָס דו געפינסט, עס,
עס דידאָזיקע מגילה,
און גיי רעד צו דעם הויז פון ישׂראל.

2 האָב איך אויפגעעפנט מיין מויל, און ער האָט מיר געגעבן עסן דידאָזיקע מגילה. 3 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
מענטשנקינד, דיין בויך זאָלסטו אָנשפּייזן,
און דיינע אינגעווייד זאָלסטו אָנפילן,
מיט דערדאָזיקער מגילה וואָס איך גיב דיר.

און איך האָב געגעסן, און זי איז געווען אין מיין מויל אַזוי ווי האָניק אין זיסקייט. 4 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
מענטשנקינד, גיי קום צו דעם הויז פון ישׂראל,
און זאָלסט רעדן מיט מיינע ווערטער צו זיי.
5 וואָרום ניט צו אַ פאָלק מיט אַ טונקעלער שפּראַך
און אַ שווערער צונג ווערסטו געשיקט,
נייערט צו דעם הויז פון ישׂראל;
6 ניט צו פעלקער אַ סך
מיט אַ טונקעלער שפּראַך און אַ שווערער צונג,

וואָס דו פאַרשטייסט ניט זייערע ווערטער.
פאַרוואָר, אַז איך וואָלט דיך צו זיי געשיקט,
וואָלטן זיי יאָ צוגעהערט צו דיר.
7 אָבער דאָס הויז פון ישראל וועלן ניט וועלן צוהערן צו דיר,
וואָרום זיי ווילן ניט צוהערן צו מיר;
וואָרום דאָס גאַנצע הויז פון ישראל
האָבן האַרטע שטערנס און פאַרשייטע הערצער.
8 זע, איך האָב געמאַכט דיין פּנים האַרט אַקעגן זייער פּנים,
און דיין שטערן האַרט אַקעגן זייער שטערן.
9 ווי דימענט האַרטער פון פעלז,
האָב איך געמאַכט דיין שטערן;
זאָלסט ניט מורא האָבן פאַר זיי,
און ניט אַנגסטן פאַר זייער פּנים;
וואָרום אַ ווידערשפּעניק געזינדל זיינען זיי.
10 און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד,
אַלע מיינע ווערטער וואָס איך וועל רעדן צו דיר,
נעם אַריין אין דיין האַרצן,
און מיט דיינע אויערן הער.
11 און גיי קום צו די פאַרטריבענע,
צו די קינדער פון דיין פאָלק,
און זאָלסט רעדן צו זיי, און זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר;
סיי זיי וועלן הערן,
און סיי זיי וועלן פאַרמיידן.

וְכִבְדֵי לָשׁוֹן אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע דִּבְרֵיהֶם אִם־לֹא אֲלֵיהֶם
ז שְׁלַחְתִּיךָ הֵמָּה יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ׃ וּבֵית יִשְׂרָאֵל לֹא יֹאבוּ
לִשְׁמֹעַ אֵלֶיךָ כִּי־אֵינָם אֹבִים לִשְׁמֹעַ אֵלָי כִּי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
ח חִזְקֵי־מֵצַח וּקְשֵׁי־לֵב הֵמָּה׃ הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־פָּנֶיךָ חֲזָקִים
ט לְעֻמַּת פְּנֵיהֶם וְאֶת־מִצְחֲךָ חָזָק לְעֻמַּת מִצְחָם׃ כְּשָׁמִיר
חָזָק מִצֹּר נָתַתִּי מִצְחֶךָ לֹא־תִירָא אוֹתָם וְלֹא־תֵחַת
י מִפְּנֵיהֶם כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם
אֶת־כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ קַח בִּלְבָבְךָ וּבְאָזְנֶיךָ
יא שְׁמָע׃ וְלֵךְ בֹּא אֶל־הַגּוֹלָה אֶל־בְּנֵי עַמֶּךָ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־
יב יֶחְדָּלוּ׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל
יג בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ׃ וְקוֹל ׀ כַּנְפֵי הַחַיּוֹת מַשִּׁיקוֹת
אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ וְקוֹל הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וְקוֹל רַעַשׁ
יד גָּדוֹל׃ וְרוּחַ נְשָׂאַתְנִי וַתִּקָּחֵנִי וָאֵלֵךְ מַר בַּחֲמַת רוּחִי
טו וְיַד־יְהוָה עָלַי חָזָקָה׃ וָאָבוֹא אֶל־הַגּוֹלָה תֵּל אָבִיב
הַיֹּשְׁבִים אֶל־נְהַר־כְּבָר וָאֲשֶׁר הֵמָּה יוֹשְׁבִים שָׁם וָאֵשֵׁב
טז שָׁם שִׁבְעַת יָמִים מַשְׁמִים בְּתוֹכָם׃ וַיְהִי מִקְצֵה
יז שִׁבְעַת יָמִים ׀ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־
אָדָם צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר
יח וְהִזְהַרְתָּ אוֹתָם מִמֶּנִּי׃ בְּאָמְרִי לָרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְלֹא
הִזְהַרְתּוֹ וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הָרְשָׁעָה
יט לְחַיֹּתוֹ הוּא רָשָׁע בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה
כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע וְלֹא־שָׁב מֵרִשְׁעוֹ וּמִדַּרְכּוֹ הָרְשָׁעָה הוּא
כ בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ וּבְשׁוּב צַדִּיק
מִצִּדְקוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וְנָתַתִּי מִכְשׁוֹל לְפָנָיו הוּא יָמוּת כִּי
לֹא הִזְהַרְתּוֹ בְּחַטָּאתוֹ יָמוּת וְלֹא תִזָּכַרְןָ צִדְקֹתוֹ אֲשֶׁר
כא עָשָׂה וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה כִּי הִזְהַרְתּוֹ צַדִּיק לְבִלְתִּי

יב׳ ס״כ טו׳ ואשב ק טז׳ פסקא באמצע פסוק יט׳ פתח בס״פ
כ׳ צדקותו ק

12 און אַ ווינט האָט מיך אויפגעהויבן, און איך האָב געהערט הינטער מיר אַ גערויש פון אַ גרויס ערדציטערניש: געלויבט איז די פּראַכט פון גאָט אין זיין אָרט; 13 און דאָס גערויש פון די פליגלען פון די חיות זיך אָנרירנדיק איינער אָן אַנדערן, און דאָס גערויש פון די רעדער באַגלייך מיט זיי — אַ גערויש פון אַ גרויס ערדציטערניש. 14 און דער ווינט האָט מיך אויפגעהויבן, און האָט מיך אַוועקגענומען; און איך בין געגאַנגען אַ פאַרביטערטער אין מיין הייס געמיט, און די האַנט פון גאָט איז געווען שטאַרק אויף מיר. 15 און איך בין געקומען צו די פאַרטריבענע קיין תּל־אָביב, וואָס זיינען געזעסן ביים טייך כּבָר, און איך בין געזעסן אַוו זיי זיינען געזעסן; און איך בין דאָרטן געזעסן זיבן טעג אַ באַנומענער צווישן זיי.

16 און עס איז געווען צום סוף פון זיבן טעג, איז געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן: 17 מענטשנקינד, אַ וועכטער האָב איך דיך געמאַכט פאַר דעם הויז פון ישראל, און אַז דו וועסט הערן פון מיין מויל אַ וואָרט, זאָלסטו זיי וואָרענען פון מיינעטוועגן. 18 אַז איך זאָג צו דעם שלעכטן: שטאַרבן מוזטו שטאַרבן; און דו האָסט אים ניט געוואָרנט, און ניט גערעדט צו וואָרענען דעם שלעכטן פון זיין שלעכטן וועג, כּדי ער זאָל לעבן, וועט ער, דער שלעכטער, שטאַרבן פאַר זיין זינד, און זיין בלוט וועל איך מאָנען פון דיין האַנט. 19 אָבער אויב דו האָסט געוואָרנט דעם שלעכטן, און ער האָט זיך ניט אומגעקערט פון זיין שלעכטיקייט, און פון זיין שלעכטן וועג, וועט ער שטאַרבן פאַר זיין זינד, און דו האָסט מציל געווען דיין נפש. 20 און אַז דער גערעכטער קערט זיך אָפּ פון זיין גערעכטיקייט, און ער טוט אומרעכט, וועל איך לייגן אַ שטרויכלונג פאַר אים; ער וועט שטאַרבן. ווייל דו האָסט אים ניט געוואָרנט, וועט ער שטאַרבן פאַר זיין חטא, און זיינע גערעכטיקייטן וואָס ער האָט געטאָן, וועלן ניט דערמאָנט ווערן, און זיין בלוט וועל איך מאָנען פון דיין האַנט. 21 אָבער אויב דו האָסט אים געוואָרנט, דעם גערעכטן, אַז דער גערעכטער זאָל ניט זינדיקן, און ער האָט ניט

חָטָא צַדִּיק וְהוּא לֹא־חָטָא חָיוֹ יִחְיֶה כִּי נִזְהָר וְאַתָּה
אֶת־נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ וַתְּהִי עָלַי שָׁם יַד־יְהוָה וַיֹּאמֶר כב
אֵלַי קוּם צֵא אֶל־הַבִּקְעָה וְשָׁם אֲדַבֵּר אוֹתָךְ׃ וָאָקוּם כג
וָאֵצֵא אֶל־הַבִּקְעָה וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד־יְהוָה עֹמֵד כַּכָּבוֹד
אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל־נְהַר־כְּבָר וָאֶפֹּל עַל־פָּנָי׃ וַתָּבֹא־בִי רוּחַ כד
וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־רַגְלָי וַיְדַבֵּר אֹתִי וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא הִסָּגֵר
בְּתוֹךְ בֵּיתֶךָ׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנֵּה נָתְנוּ עָלֶיךָ עֲבוֹתִים כה
וַאֲסָרוּךָ בָּהֶם וְלֹא תֵצֵא בְּתוֹכָם׃ וּלְשׁוֹנְךָ אַדְבִּיק אֶל־ כו
חִכֶּךָ וְנֶאֱלַמְתָּ וְלֹא־תִהְיֶה לָהֶם לְאִישׁ מוֹכִיחַ כִּי בֵּית מְרִי
הֵמָּה׃ וּבְדַבְּרִי אוֹתְךָ אֶפְתַּח אֶת־פִּיךָ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כז
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הַשֹּׁמֵעַ ׀ יִשְׁמָע וְהֶחָדֵל ׀ יֶחְדָּל כִּי
בֵּית מְרִי הֵמָּה׃

ד

וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ לְבֵנָה וְנָתַתָּה אוֹתָהּ לְפָנֶיךָ וְחַקּוֹתָ א
עָלֶיהָ עִיר אֶת־יְרוּשָׁלִָם׃ וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מָצוֹר וּבָנִיתָ ב
עָלֶיהָ דָּיֵק וְשָׁפַכְתָּ עָלֶיהָ סֹלְלָה וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מַחֲנוֹת
וְשִׂים־עָלֶיהָ כָּרִים סָבִיב׃ וְאַתָּה קַח־לְךָ מַחֲבַת בַּרְזֶל ג
וְנָתַתָּה אוֹתָהּ קִיר בַּרְזֶל בֵּינְךָ וּבֵין הָעִיר וַהֲכִינֹתָה אֶת־
פָּנֶיךָ אֵלֶיהָ וְהָיְתָה בַמָּצוֹר וְצַרְתָּ עָלֶיהָ אוֹת הִיא לְבֵית
יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתָּה שְׁכַב עַל־צִדְּךָ הַשְּׂמָאלִי וְשַׂמְתָּ אֶת־ ד
עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָלָיו מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו
תִּשָּׂא אֶת־עֲוֹנָם׃ וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ אֶת־שְׁנֵי עֲוֹנָם לְמִסְפַּר ה
יָמִים שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם וְנָשָׂאתָ עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃
וְכִלִּיתָ אֶת־אֵלֶּה וְשָׁכַבְתָּ עַל־צִדְּךָ הַיְמָנִי שֵׁנִית וְנָשָׂאתָ ו
אֶת־עֲוֹן בֵּית־יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה
נְתַתִּיו לָךְ׃ וְאֶל־מְצוֹר יְרוּשָׁלִַם תָּכִין פָּנֶיךָ וּזְרֹעֲךָ חֲשׂוּפָה ז
וְנִבֵּאתָ עָלֶיהָ׃ וְהִנֵּה נָתַתִּי עָלֶיךָ עֲבוֹתִים וְלֹא־תֵהָפֵךְ ח

ג, כא׳ ו׳ במקום ה׳ — קמץ בז״ק — פתח בס״פ — כז׳ המ׳ בקמץ — קמץ בז״ק
ד, ו הומ׳ ק

געזינדיקט, וועט ער בלייבן לעבן, ווייל ער האָט זיך געלאָזט וואָרענען, און דו האָסט מציל געווען דיין נפש.

22 און די האַנט פון גאָט איז דאָרטן געווען אויף מיר, און ער האָט צו מיר געזאָגט: שטיי אויף, גיי אַרויס צום טאָל, און דאָרטן וועל איך רעדן מיט דיר. 23 בין איך אויפגעשטאַנען, און בין אַרויסגעגאַנגען צום טאָל, ערשט די פּראַכט פון גאָט שטייט דאָרטן, אַזוי ווי די פּראַכט וואָס איך האָב געזען ביים טייך כּבָר; און איך בין געפאַלן אויף מיין פּנים. 24 און אַ גייסט איז אַריין אין מיר, און האָט מיך אויפגעשטעלט אויף מיינע פיס; און ער האָט מיט מיר גערעדט, און האָט צו מיר געזאָגט:

קום פאַרשליס זיך אין דיין הויז.
25 און דו מענטשנקינד, זע,
מע טוט אַרויף אויף דיר שטריק,
און מע וועט דיך בינדן דערמיט,
און וועסט ניט אַרויסגיין צווישן זיי.
26 און דיין צונג וועל איך באַהעפטן אָן דיין גומען,
כּדי זאָלסט שטום זיין,
און זאָלסט זיי ניט זיין אַ בעל־מוכיח;
וואָרום אַ ווידערשפּעניק געזינדל זיינען זיי.
27 ערשט ווען איך רעד מיט דיר,
וועל איך עפענען דיין מויל;
און זאָלסט זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
דער וואָס וויל הערן, זאָל הערן,
און דער וואָס וויל פאַרמיידן, זאָל פאַרמיידן;
וואָרום אַ ווידערשפּעניק געזינדל זיינען זיי.

ד 1 און דו מענטשנקינד, נעם דיר אַ ציגל,
און זאָלסט אים אַוועקלייגן פאַר דיר,
און אויסקריצן אויף אים אַ שטאָט–ירושלַיִם.
2 און זאָלסט מאַכן אויף איר אַ באַלעגערונג,
און בויען אַרום איר אַ באַלעגערמויער,
און אָנשיטן אַרום איר אַן ערדוואַל,
און שטעלן אַקעגן איר מחנות;
און טו אַקעגן איר שטורעמבעק רונד אַרום.
3 און דו נעם דיר אַן אײַזערנע פאַן,
און זאָלסט זי שטעלן ווי אַן אײַזערנע וואַנט
צווישן דיר און צווישן דער שטאָט;
און זאָלסט קערן דיין פּנים צו איר,
און זי זאָל זיין אין באַלעגערונג,
און דו זאָלסט זי באַלעגערן.
אַ צייכן איז דאָס פאַר דעם הויז פון ישׂראל.
4 און דו ליג אויף דיין לינקער זייט,
און זאָלסט אַרויפטאָן אויף איר
די זינד פון דעם הויז פון ישׂראל;
די צאָל טעג וואָס דו וועסט ליגן אויף איר,
וועסטו טראָגן זייערע זינד.
5 און איך האָב דיר געמאַכט די יאָרן פון זייערע זינד
אַקעגן דער צאָל טעג–דריי הונדערט און ניינציק טעג;
און וועסט טראָגן די זינד פון דעם הויז פון ישׂראל.
6 און אַז דו וועסט ענדיקן דידאָזיקע,
זאָלסטו ווידער ליגן אויף דיין רעכטער זייט,
און טראָגן די זינד פון דעם הויז פון יהודה פערציק טעג:
אַ טאָג פאַר אַ יאָר,
אַ טאָג פאַר אַ יאָר האָב איך עס דיר געמאַכט.
7 און צו דער באַלעגערונג פון ירושלַיִם,
זאָלסטו קערן דיין פּנים
מיט דיין אָרעם אַנטבלויזט,
און זאָלסט נביאות זאָגן אויף איר.
8 און זע, איך טו אַרויף אויף דיר שטריק,
און וועסט זיך ניט אומדרייען

ט מִצִּדְּךָ אֶל־צִדְּךָ עַד־כַּלּוֹתְךָ יְמֵי מְצוּרֶךָ׃ וְאַתָּה קַח־לְךָ
חִטִּין וּשְׂעֹרִים וּפוֹל וַעֲדָשִׁים וְדֹחַן וְכֻסְּמִים וְנָתַתָּה אוֹתָם
בִּכְלִי אֶחָד וְעָשִׂיתָ אוֹתָם לְךָ לְלָחֶם מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־
אַתָּה ׀ שׁוֹכֵב עַל־צִדְּךָ שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם תֹּאכְלֶנּוּ׃
י וּמַאֲכָלְךָ אֲשֶׁר תֹּאכְלֶנּוּ בְּמִשְׁקוֹל עֶשְׂרִים שֶׁקֶל לַיּוֹם מֵעֵת
יא עַד־עֵת תֹּאכְלֶנּוּ׃ וּמַיִם בִּמְשׂוּרָה תִשְׁתֶּה שִׁשִּׁית הַהִין
יב מֵעֵת עַד־עֵת תִּשְׁתֶּה׃ וְעֻגַת שְׂעֹרִים תֹּאכְלֶנָּה וְהִיא בְּגֶלְלֵי
יג צֵאַת הָאָדָם תְּעֻגֶנָה לְעֵינֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה כָּכָה
יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־לַחְמָם טָמֵא בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר אַדִּיחֵם
יד שָׁם׃ וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה נַפְשִׁי לֹא מְטֻמָּאָה
וּנְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא־אָכַלְתִּי מִנְּעוּרַי וְעַד־עַתָּה וְלֹא־בָא
טו בְּפִי בְּשַׂר פִּגּוּל׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי רְאֵה נָתַתִּי לְךָ אֶת־
צְפוּעֵי הַבָּקָר תַּחַת גֶּלְלֵי הָאָדָם וְעָשִׂיתָ אֶת־לַחְמְךָ עֲלֵיהֶם׃
טז וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הִנְנִי שֹׁבֵר מַטֵּה־לֶחֶם בִּירוּשָׁלִַם
וְאָכְלוּ־לֶחֶם בְּמִשְׁקָל וּבִדְאָגָה וּמַיִם בִּמְשׂוּרָה וּבְשִׁמָּמוֹן
יז יִשְׁתּוּ׃ לְמַעַן יַחְסְרוּ לֶחֶם וָמָיִם וְנָשַׁמּוּ אִישׁ וְאָחִיו
וְנָמַקּוּ בַּעֲוֺנָם׃

ה

א וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ ׀ חֶרֶב חַדָּה תַּעַר הַגַּלָּבִים תִּקָּחֶנָּה
לָּךְ וְהַעֲבַרְתָּ עַל־רֹאשְׁךָ וְעַל־זְקָנֶךָ וְלָקַחְתָּ לְךָ מֹאזְנֵי
ב מִשְׁקָל וְחִלַּקְתָּם׃ שְׁלִשִׁית בָּאוּר תַּבְעִיר בְּתוֹךְ הָעִיר
כִּמְלֹאת יְמֵי הַמָּצוֹר וְלָקַחְתָּ אֶת־הַשְּׁלִשִׁית תַּכֶּה בַחֶרֶב
סְבִיבוֹתֶיהָ וְהַשְּׁלִשִׁית תִּזְרֶה לָרוּחַ וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃
ג ד וְלָקַחְתָּ מִשָּׁם מְעַט בְּמִסְפָּר וְצַרְתָּ אוֹתָם בִּכְנָפֶיךָ׃ וּמֵהֶם
עוֹד תִּקָּח וְהִשְׁלַכְתָּ אוֹתָם אֶל־תּוֹךְ הָאֵשׁ וְשָׂרַפְתָּ אֹתָם
ה בָּאֵשׁ מִמֶּנּוּ תֵצֵא־אֵשׁ אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה זֹאת יְרוּשָׁלִַם בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם שַׂמְתִּיהָ וּסְבִיבוֹתֶיהָ

ד, טו׳ צפיעי ק   ה, ד׳ קמץ בז״ק

פון איין זייט אויף דער אַנדערער,
ביז דו ענדיקסט די טעג פון דיין באַלעגערונג.

9 און דו נעם דיר ווייץ און גערשטן
און בעבלעך און לינדזן און הירזש און טונקלווייץ,
און טו זיי אַריין אין איין כּלי,
און זאָלסט זיי דיר מאַכן צו ברויט;
די צאָל טעג וואָס דו ליגסט אויף דיין זייט,
דריי הונדערט און ניינציק טעג, זאָלסטו עס עסן.
10 און דיין עסן וואָס דו וועסט עסן,
זאָל זיין מיט אַ וואָג, צוואַנציק שֶקל אַ טאָג;
פון מעת־לעת צו מעת־לעת זאָלסטו עס עסן.
11 און וואַסער מיט אַ מאָס זאָלסטו טרינקען;
אַ זעקסטל הין פון מעת־לעת צו מעת־לעת זאָלסטו
טרינקען.
12 אַזוי ווי אַ גערשטענעם קוכן זאָלסטו עס עסן,
און אויף קויט פון מענטשישער צוֹאָה
זאָלסטו עס באַקן פאַר זייערע אויגן.

13 און גאָט האָט געזאָגט:
אַזוי וועלן עסן די קינדער פון ישׂראל
זייער ברויט אומריין צווישן די פעלקער
וואָס איך וועל זיי אַהין פאַרשטויסן.
14 האָב איך געזאָגט: ווי, גאָט דו האַר, זע מיין זעל איז ניט
פאַראומרייניקט געוואָרן, און געפאַלנס און פאַרצוקטס
האָב איך ניט געגעסן פון מיין יוגנט אָן און ביז אַצונד, און
אין מיין מויל איז ניט געקומען אומווערדיק פלייש. 15 האָט
ער צו מיר געזאָגט: זע, איך גיב דיר מיסט פון רינדער
אָנשטאָט קויט פון מענטשן, און זאָלסט מאַכן דיין ברויט
דערויף. 16 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
מענטשנקינד, זע, איך צעבּרעך דעם אונטערלען פון
ברויט אין ירושָלַיִם,
און זיי וועלן עסן ברויט מיט אַ וואָג, און מיט זאָרג,
און וואַסער מיט אַ מאָס און מיט באַנומעניש וועלן
זיי טרינקען.
17 ווייל זיי וועלן געמינערט זיין ברויט און וואַסער,
און זיי וועלן באַנומען ווערן איינער מיטן אַנדערן,
און וועלן אַיינגיין פאַר זייערע זינד.

ה 1 און דו מענטשנקינד, נעם דיר אַ שאַרפע שווערד־
פאַר אַ גאָלמעסער זאָלסטו זי דיר נעמען,
און אַריבערפירן איבער דיין קאָפּ און איבער דיין באָרד;
און זאָלסט דיר נעמען וואָגשאָלן און עס צעטיילן.
2 אַ דריט־חלק זאָלסטו אין פייער פאַרברענען
אין מיטן פון דער שטאָט,
ווען עס ווערן פול די טעג פון דער באַלעגערונג;
און אַ דריט־חלק זאָלסטו נעמען,
און שלאָגן מיט דער שווערד רונד אַרום דעם,
און אַ דריט־חלק זאָלסטו צעשפּרייטן פאַרן ווינט;
און אַ שווערד וועל איך אַרויסציען הינטער זיי.
3 און זאָלסט נעמען דערפון עטלעכע אין צאָל,
און זיי אַיינבינדן אין דיינע בּרעגן.
4 און פון זיי זאָלסטו ווידער נעמען [עטלעכע],
און זיי אַריינוואַרפן אין מיטן פייער,
און זיי פאַרבּרענען אין פייער;
דערפון וועט אַרויסגיין אַ פייער
אויפן גאַנצן הויז פון ישׂראל.

5 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
דאָס איז ירושָלַיִם;
אין מיטן פון די פעלקער האָב איך זי באַשטאַט,
מיט לענדער רונד אַרום איר.

אֲרָצוֹת׃ וַתֶּמֶר אֶת־מִשְׁפָּטַי לְרִשְׁעָה מִן־הַגּוֹיִם וְאֶת־ ו
חֻקּוֹתַי מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהָ כִּי בְמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ
וְחֻקּוֹתַי לֹא־הָלְכוּ בָהֶם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה ז
יַעַן הֲמָנְכֶם מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם בְּחֻקּוֹתַי לֹא
הֲלַכְתֶּם וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם וּכְמִשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֵיכֶם לֹא עֲשִׂיתֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה ח
הִנְנִי עָלַיִךְ גַּם־אָנִי וְעָשִׂיתִי בְתוֹכֵךְ מִשְׁפָּטִים לְעֵינֵי הַגּוֹיִם׃
וְעָשִׂיתִי בָךְ אֵת אֲשֶׁר לֹא־עָשִׂיתִי וְאֵת אֲשֶׁר־לֹא־אֶעֱשֶׂה ט
כָמֹהוּ עוֹד יַעַן כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ לָכֵן אָבוֹת יֹאכְלוּ י
בָנִים בְּתוֹכֵךְ וּבָנִים יֹאכְלוּ אֲבוֹתָם וְעָשִׂיתִי בָךְ שְׁפָטִים
וְזֵרִיתִי אֶת־כָּל־שְׁאֵרִיתֵךְ לְכָל־רוּחַ׃ לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם יא
אֲדֹנָי יְהוִה אִם־לֹא יַעַן אֶת־מִקְדָּשִׁי טִמֵּאת בְּכָל־שִׁקּוּצַיִךְ
וּבְכָל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ וְגַם־אֲנִי אֶגְרַע וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי וְגַם־אֲנִי
לֹא אֶחְמוֹל׃ שְׁלִשִׁתַיִךְ בַּדֶּבֶר יָמוּתוּ וּבָרָעָב יִכְלוּ יב
בְתוֹכֵךְ וְהַשְּׁלִשִׁית בַּחֶרֶב יִפְּלוּ סְבִיבוֹתָיִךְ וְהַשְּׁלִישִׁית
לְכָל־רוּחַ אֱזָרֶה וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ וְכָלָה אַפִּי וַהֲנִחוֹתִי יג
חֲמָתִי בָּם וְהִנֶּחָמְתִּי וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בְּקִנְאָתִי
בְּכַלּוֹתִי חֲמָתִי בָּם׃ וְאֶתְּנֵךְ לְחָרְבָּה וּלְחֶרְפָּה בַּגּוֹיִם יד
אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיִךְ לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃ וְהָיְתָה חֶרְפָּה וּגְדוּפָה טו
מוּסָר וּמְשַׁמָּה לַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיִךְ בַּעֲשׂוֹתִי בָךְ
שְׁפָטִים בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְתֹכְחוֹת חֵמָה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃
בְּשַׁלְּחִי אֶת־חִצֵּי הָרָעָב הָרָעִים בָּהֶם אֲשֶׁר־הָיוּ לְמַשְׁחִית טז
אֲשֶׁר־אֲשַׁלַּח אוֹתָם לְשַׁחֶתְכֶם וְרָעָב אֹסֵף עֲלֵיכֶם
וְשָׁבַרְתִּי לָכֶם מַטֵּה־לָחֶם׃ וְשִׁלַּחְתִּי עֲלֵיכֶם רָעָב וְחַיָּה יז
רָעָה וְשִׁכְּלֻךְ וְדֶבֶר וָדָם יַעֲבָר־בָּךְ וְחֶרֶב אָבִיא עָלַיִךְ אֲנִי
יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃

ו׳ קמץ בז״ק   יא׳ למדנחאי אגרע כתיב   יב׳ כצל

6 און זי האָט ווידערשפּעניקט מײַנע געזעצן
צו טאָן בײז מער פון די פעלקער,
און מײַנע חוקים—
מער פון די לענדער וואָס רונד אַרום איר;
וואָרום מײַנע געזעצן האָבן זײ פאַראַכט,
און מײַנע חוקים, אין זײ זײַנען זײ ניט געגאַנגען.
7 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
ווײַל איר האָט אָנגעגעבן
מער פון די פעלקער וואָס רונד אַרום אײַך;
אין מײַנע חוקים זײַט איר ניט געגאַנגען,
און מײַנע געזעצן האָט איר ניט געטאָן;
צומאָל ווי די געזעצן פון די פעלקער וואָס רונד אַרום
אײַך
האָט איר ניט געטאָן—
8 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
זע, איך אויך קום אויף דיר,
און וועל טאָן אַ משפּט אין דיר
פאַר די אויגן פון די פעלקער.
9 און איך וועל טאָן אויף דיר וואָס איך האָב ניט געטאָן,
און וואָס איך וועל אַזוינס מער ניט טאָן,
פון וועגן אַלע דײַנע אומווערדיקײטן.
10 דרום וועלן עלטערן עסן זײערע קינדער אין דיר,
און קינדער וועלן עסן זײערע עלטערן,
און איך וועל טאָן אַ משפּט אויף דיר,
און אַל דײַן איבערבלײַב וועל איך צעשפּרײטן אויף
אַלע ווינטן.
11 דרום, אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
פאַרוואָר, ווײַל דו האָסט מײַן הײליקטום פאַראומ־
רײניקט
מיט אַלע דײַנע מיאוסקײטן
און מיט אַלע דײַנע אומווערדיקײטן,
דרום וועל איך אויך [דיך] פאַרמינערן,
און מײַן אויג וועט ניט שוינען,
און איך אויך וועל ניט דערבאַרימען.

12 אַ דריט־חלק פון דיר וועלן פון פּעסט שטאַרבן,
און אויסגײן פון הונגער אין דיר,
און אַ דריט־חלק וועלן דורכן שווערד פאַלן רונד
אַרום דיר,
און אַ דריט־חלק וועל איך אויף אַלע ווינטן
צעשפּרײטן,
און אַ שווערד וועל איך אַרויסציען הינטער זײ.
13 און מײַן כּעס וועט אויסגײן,
און איך וועל באַרוען מײַן גרימצאָרן אויף זײ,
און איך וועל מיך שטילן;
און זײ וועלן וויסן אַז איך יהוה
האָב גערעדט אין מײַן פאַרדראָס,
ווען איך לאָז אויס מײַן גרימצאָרן אויף זײ.
14 און איך וועל דיך מאַכן פאַר אַ חורבן און פאַר
אַ חרפּה
צווישן די פעלקער וואָס רונד אַרום דיר,
פאַר די אויגן פון איטלעכן פאַרבײגײער.

15 און עס וועט זײַן אַ חרפּה און אַ לעסטערונג,
אַ מוסר און אַ שרעק,
בײַ די פעלקער וואָס רונד אַרום דיר,
ווען איך טו אַ משפּט אויף דיר
מיט כּעס און מיט גרימצאָרן און מיט שטראָפן פון
גרימצאָרן—
איך יהוה האָב גערעדט;
16 ווען איך שיק אָן אויף זײ די בײזע פײַלן פון הונגער[א]
וואָס זײַנען אויף אומצוברענגען,
וואָס איך וועל זײ שיקן אײַך אומצוברענגען;
און הונגער וועל איך מערן אויף אײַך,
און וועל אײַך צעברעכן דעם אונטערלען פון ברויט.
17 און איך וועל אָנשיקן אויף אײַך הונגער און בײזע חיות,
און זײ וועלן דיך אָן קינדער לאָזן;
און פּעסט און בלוט וועט דורכגײן דורך דיר,
און אַ שווערד וועל איך ברענגען אויף דיר.
איך יהוה האָב גערעדט.

[א] וואָרטשפּיל: הָרָעָב הָרָעִים.

ו

א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־הָרֵי
ב
ג יִשְׂרָאֵל וְהִנָּבֵא אֲלֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־
אֲדֹנָי יֱהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים
וְלַגֵּאָוֹת הִנְנִי אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם חֶרֶב וְאִבַּדְתִּי בָּמוֹתֵיכֶם׃
ד וְנָשַׁמּוּ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ חַמָּנֵיכֶם וְהִפַּלְתִּי חַלְלֵיכֶם
ה לִפְנֵי גִּלּוּלֵיכֶם׃ וְנָתַתִּי אֶת־פִּגְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי גִּלּוּלֵיהֶם
ו וְזֵרִיתִי אֶת־עַצְמוֹתֵיכֶם סְבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ בְּכֹל
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם הֶעָרִים תֶּחֱרַבְנָה וְהַבָּמוֹת תִּישָׁמְנָה לְמַעַן
יֶחֶרְבוּ וְיֶאְשְׁמוּ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ גִּלּוּלֵיכֶם
ז וְנִגְדְּעוּ חַמָּנֵיכֶם וְנִמְחוּ מַעֲשֵׂיכֶם׃ וְנָפַל חָלָל בְּתוֹכְכֶם
ח וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְהוֹתַרְתִּי בִּהְיוֹת לָכֶם פְּלִיטֵי חֶרֶב
ט בַּגּוֹיִם בְּהִזָּרוֹתֵיכֶם בָּאֲרָצוֹת׃ וְזָכְרוּ פְלִיטֵיכֶם אוֹתִי בַּגּוֹיִם
אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם אֲשֶׁר נִשְׁבַּרְתִּי אֶת־לִבָּם הַזּוֹנֶה אֲשֶׁר־
סָר מֵעָלַי וְאֵת עֵינֵיהֶם הַזֹּנוֹת אַחֲרֵי גִּלּוּלֵיהֶם וְנָקֹטּוּ
י בִּפְנֵיהֶם אֶל־הָרָעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ לְכֹל תּוֹעֲבֹתֵיהֶם׃ וְיָדְעוּ
כִּי־אֲנִי יְהוָה לֹא אֶל־חִנָּם דִּבַּרְתִּי לַעֲשׂוֹת לָהֶם הָרָעָה
יא הַזֹּאת׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הַכֵּה בְכַפְּךָ וּרְקַע
בְּרַגְלְךָ וֶאֱמָר־אָח אֶל כָּל־תּוֹעֲבוֹת רָעוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל
יב אֲשֶׁר בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר יִפֹּלוּ׃ הָרָחוֹק בַּדֶּבֶר יָמוּת
וְהַקָּרוֹב בַּחֶרֶב יִפּוֹל וְהַנִּשְׁאָר וְהַנָּצוּר בָּרָעָב יָמוּת וְכִלֵּיתִי
יג חֲמָתִי בָּם׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בִּהְיוֹת חַלְלֵיהֶם בְּתוֹךְ
גִּלּוּלֵיהֶם סְבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם אֶל כָּל־גִּבְעָה רָמָה בְּכֹל ׀
רָאשֵׁי הֶהָרִים וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וְתַחַת כָּל־אֵלָה עֲבֻתָּה
יד מְקוֹם אֲשֶׁר נָתְנוּ־שָׁם רֵיחַ נִיחֹחַ לְכֹל גִּלּוּלֵיהֶם׃ וְנָטִיתִי
אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה מִמִּדְבַּר
דִּבְלָתָה בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

ג׳ ולגאיות קרי

ו

1 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, טו דיין פּנים צו די בּערג פֿון ישׂראל,
און זאָג נביאות צו זיי,
3 און זאָלסט זאָגן: איר בּערג פֿון ישׂראל,
הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט דעם האַר:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר
צו די בּערג און צו די הייכן,
צו די גראָבּנס און צו די טאָלן:
זעט, איך בּרענג אויף אײַך אַ שווערד,
און וועל אונטערבּרענגען אײַערע בָּמות.
4 און פֿאַרוויסט ווערן וועלן אײַערע מזבּחות,
און צעבּראָכן ווערן וועלן אײַערע זונזיילן;
און איך וועל מאַכן פֿאַלן אײַערע דערשלאָגענע
פֿאַר אײַערע אָפּגעטער.
5 און איך וועל אַהינטאָן די פּגרים פֿון די קינדער פֿון ישׂראל
פֿאַר זייערע אָפּגעטער,
און איך וועל צעשפּרייטן אײַערע בּיינער
רונד אַרום אײַערע מזבּחות.
6 אין אַלע אײַערע וווינערטער וועלן די שטעט חָרֵב ווערן,
און די בָּמות וועלן פֿאַרוויסט ווערן;
כּדי חָרֵב און וויסט ווערן זאָלן אײַערע מזבּחות,
און צעבּראָכן און צעשטערט ווערן[א] זאָלן אײַערע
אָפּגעטער,
און אָפּגעהאַקט ווערן זאָלן אײַערע זונזיילן,
און אויסגעמעקט ווערן זאָלן אײַערע ווערק.
7 און פֿאַלן וועלן דערשלאָגענע צווישן אײַך,
און איר וועט וויסן אַז איך בּין יהוה.
8 אָבּער איך וועל לאָזן אַן איבּערבּלייבּ:
אַז איר זאָלט האָבּן אַנטרונענע פֿון שווערד צווישן די
פֿעלקער,
ווען איר ווערט צעשפּרייט אין די לענדער.
9 און אײַערע אַנטרונענע וועלן מיך דערמאָנען
צווישן די פֿעלקער וואָס זיי זיינען געפֿאַנגען געוואָרן אַהין,
ווי אַזוי איך בּין געווען צעבּראָכן
פֿון וועגן זייער פֿאַרפֿירטן האַרצן
וואָס האָט זיך אָפּגעקערט פֿון מיר,
און פֿון וועגן זייערע אויגן
וואָס זיינען געווען פֿאַרפֿירט נאָך זייערע אָפּגעטער;
און זיי וועלן זיך עקלען פֿאַר זיך אַליין,
וועגן די בּייזן וואָס זיי האָבּן געטאָן
בּיי אַלע זייערע אומווערדיקייטן.
10 און זיי וועלן וויסן אַז איך בּין יהוה;
ניט אומזיסט האָבּ איך גערעדט
זיי צו טאָן דאָסדאָזיקע בּייז.

11 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
פּאַטש מיט דיין האַנט,
און קלאַפּ מיט דיין פֿוס,
און זאָג: וויי אויף אַלע בּייזע אומווערדיקייטן
פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל;
וואָרום פֿון שווערד, פֿון הונגער,
און פֿון פּעסט, וועלן זיי פֿאַלן.
12 דער ווייטער וועט פֿון פּעסט שטאַרבּן,
און דער נאָענטער וועט פֿון שווערד פֿאַלן,
און דער געבּליבּענער און בּאַלעגערטער
וועט פֿון הונגער שטאַרבּן:
און איך וועל אויסלאָזן מיין גרימצאָרן אויף זיי.
13 און איר וועט וויסן אַז איך בּין יהוה,
ווען זייערע דערשלאָגענע וועלן זיין צווישן זייערע
אָפּגעטער
רונד אַרום זייערע מזבּחות,
אויף יעטוועדער הויכן בּערגל,
אויף אַלע שפּיצן בּערג,
און אונטער יעטוועדער צווייגהאַפּטיקן בּוים,
און אונטער יעטוועדער געדיכטן אייכנבּוים,
אין דעם אָרט וואָס זיי האָבּן דאָרטן געגעבּן
אַ געשמאַקן ריח צו אַלע זייערע אָפּגעטער.
14 און איך וועל אויסשטרעקן מיין האַנט אויף זיי,
און וועל מאַכן דאָס לאַנד אַ וויסט און וויסטעניש
מער פֿון מדבּר דִבלָה,
אין אַלע זייערע וווינערטער;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בּין יהוה.

[א] וואָרטשפּיל: וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ.

ז

א ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ בָּא הַקֵּץ עַל־אַרְבַּעַת
ג כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ עַתָּה הַקֵּץ עָלַיִךְ וְשִׁלַּחְתִּי אַפִּי בָךְ
ד וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֵת כָּל־תּוֹעֲבוֹתָיִךְ׃ וְלֹא־
תָחוֹס עֵינִי עָלַיִךְ וְלֹא אֶחְמוֹל כִּי דְרָכַיִךְ עָלַיִךְ אֶתֵּן
וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
ה ו כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה רָעָה אַחַת רָעָה הִנֵּה בָאָה׃ קֵץ
ז בָּא בָּא הַקֵּץ הֵקִיץ אֵלָיִךְ הִנֵּה בָּאָה׃ בָּאָה הַצְּפִירָה
אֵלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ בָּא הָעֵת קָרוֹב הַיּוֹם מְהוּמָה וְלֹא־הֵד
ח הָרִים׃ עַתָּה מִקָּרוֹב אֶשְׁפּוֹךְ חֲמָתִי עָלַיִךְ וְכִלֵּיתִי אַפִּי בָּךְ
ט וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֵת כָּל־תּוֹעֲבוֹתָיִךְ׃ וְלֹא־
תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמוֹל כִּדְרָכַיִךְ עָלַיִךְ אֶתֵּן וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ
י בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה מַכֶּה׃ הִנֵּה הַיּוֹם
יא הִנֵּה בָאָה יָצְאָה הַצְּפִרָה צָץ הַמַּטֶּה פָּרַח הַזָּדוֹן׃ הֶחָמָס
קָם לְמַטֵּה־רֶשַׁע לֹא־מֵהֶם וְלֹא מֵהֲמוֹנָם וְלֹא מֶהֱמֵהֶם
יב וְלֹא־נֹהַּ בָּהֶם׃ בָּא הָעֵת הִגִּיעַ הַיּוֹם הַקּוֹנֶה אַל־יִשְׂמָח
יג וְהַמּוֹכֵר אַל־יִתְאַבָּל כִּי חָרוֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ׃ כִּי הַמּוֹכֵר
אֶל־הַמִּמְכָּר לֹא יָשׁוּב וְעוֹד בַּחַיִּים חַיָּתָם כִּי־חָזוֹן אֶל־כָּל־
יד הֲמוֹנָהּ לֹא יָשׁוּב וְאִישׁ בַּעֲוֺנוֹ חַיָּתוֹ לֹא־יִתְחַזָּקוּ׃ תָּקְעוּ
בַתָּקוֹעַ וְהָכִין הַכֹּל וְאֵין הֹלֵךְ לַמִּלְחָמָה כִּי חֲרוֹנִי אֶל־
טו כָּל־הֲמוֹנָהּ׃ הַחֶרֶב בַּחוּץ וְהַדֶּבֶר וְהָרָעָב מִבָּיִת אֲשֶׁר
בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב יָמוּת וַאֲשֶׁר בָּעִיר רָעָב וָדֶבֶר יֹאכְלֶנּוּ׃
טז וּפָלְטוּ פְּלִיטֵיהֶם וְהָיוּ אֶל־הֶהָרִים כְּיוֹנֵי הַגֵּאָיוֹת כֻּלָּם הֹמוֹת
יז אִישׁ בַּעֲוֺנוֹ׃ כָּל־הַיָּדַיִם תִּרְפֶּינָה וְכָל־בִּרְכַּיִם תֵּלַכְנָה מָּיִם׃
יח וְחָגְרוּ שַׂקִּים וְכִסְּתָה אוֹתָם פַּלָּצוּת וְאֶל כָּל־פָּנִים בּוּשָׁה
יט וּבְכָל־רָאשֵׁיהֶם קָרְחָה׃ כַּסְפָּם בַּחוּצוֹת יַשְׁלִיכוּ וּזְהָבָם

ב׳ אתנח קי   ה׳ כ״א אחד   יב׳ קמץ מ״ק

ז 1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו
זאָגן:
2 און דו מענטשנקינד, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אַ סוף צו דער ערד פון ישׂראל!
געקומען אַ סוף אויף די פיר עקן פון לאַנד.
3 אַצונד איז אַ סוף אויף דיר,
און איך וועל אָנשיקן מיין צאָרן אויף דיר,
און וועל דיך משפּטן לויט דיינע וועגן,
און פאַרגעלטן אויף דיר אַלע דיינע אומווערדיקייטן.
4 און מיין אויג וועט דיך ניט שוינען,
און איך וועל ניט דערבאַרימען;
נייערט דיינע וועגן וועל איך פאַרגעלטן אויף דיר,
און דיינע אומווערדיקייטן וועלן אין דיין מיט בלייבן;
און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.
5 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אַן אומגליק, אַ באַזונדער אומגליק אָט קומט!
6 אַ סוף איז געקומען,
געקומען דער סוף[א],
ער האָט זיך דערוועקט[ב] אויף דיר;
אָט קומט עס!
7 געקומען איז די ריי צו דיר,
באַוווינער פון לאַנד;
געקומען די צייט,
נאָנט איז דער טאָג פון מהומה,
און אויס דער געהילך פון די בערג.
8 אַצונד באַלד וועל איך אויסגיסן מיין גרימצאָרן אויף
דיר,
און אויסלאָזן אויף דיר מיין כּעס,
און דיך משפּטן לויט דיינע וועגן,
און פאַרגעלטן אויף דיר אַלע דיינע אומווערדיקייטן.
9 און מיין אויג וועט ניט שוינען,
און איך וועל ניט דערבאַרימען;
לויט דיינע וועגן וועל איך פאַרגעלטן אויף דיר,
און דיינע אומווערדיקייטן וועלן אין דיין מיט בלייבן;
און איר וועט וויסן אַז איך יהוה טו שלאָגן.

10 אָט איז דער טאָג,
אָט קומט עס!
אויסגעפאַלן איז די ריי,
געשפּראָצט האָט דער שטעקן,
געבליט האָט די מוטוויליקייט.
11 אומרעכט איז אויסגעוואַקסן
אין אַ שטעקן פון שלעכטיקייט;
ניט פון זיי קומט אַרויס,
און ניט פון זייער געזעמל,
און ניט פון זייער געטומל[ג];
און ניטאָ קיין געהויבנקייט אין זיי.
12 געקומען איז די צייט,
דערגרייכט האָט דער טאָג;
דער קויפער זאָל זיך ניט פרייען,
און דער פאַרקויפער זאָל ניט טרויערן,
וואָרום אַ גרימצאָרן איז אויף איר גאַנצן געזעמל.
13 וואָרום דער פאַרקויפער וועט צום פאַרקויפטן
אין זיין לעבנס לעבן זיך ניט אומקערן;
ווייל אַ זעאונג איז אויף איר גאַנצן געזעמל,
עס זאָל זיך ניט אומקערן;
און פון וועגן זיין זינד אין זיין לעבן
וועט זיך קיינער ניט דערהאַלטן.
14 געבלאָזן דעם האָרן,
און אָנגעגרייט אַלצדינג,
און ניטאָ ווער זאָל גיין אויף מלחמה;
וואָרום מיין גרימצאָרן איז אויף איר גאַנצן געזעמל.
15 דערויסן די שווערד,
און אינעווייניק די פּעסט און דער הונגער;
דער וואָס אין פעלד וועט דורכן שווערד שטאַרבן,
און דער וואָס אין שטאָט, וועט אים הונגער און פּעסט אויפעסן.
16 און זייערע אַנטרונענע וועלן אַנטרינען,
און וועלן זיין אויף די בערג,
ווי טויבן פון די טאָלן,
וואָס אַלע טוען זיי ברומען;
איטלעכער פון וועגן זיין זינד.
17 אַלע הענט וועלן שלאַף ווערן,
און אַלע קני וועלן רינען מיט וואַסער.
18 און זיי וועלן אָנגורטן זאַקקליידער,
און אַ שוידער וועט זיי באַדעקן,
און אויף אַלע פּנימער וועט זיין אַ בושה,
און אויף אַלע זייערע קעפּ אַ פּליך.
19 זייער זילבער וועלן זיי אויף די גאַסן אַרויסוואַרפן,
און זייער גאָלד וועט אַן אומריינִיקייט ווערן,

א, ב וואָרטשפּיל: קֵץ–הֵקִיץ.
ג וואָרטשפּיל: לֹא־מֵהֶם וְלֹא מֵהֲמוֹנָם וְלֹא מֶהֱמֵהֶם.

זייער זילבער און זייער גאָלד וועט זיי ניט קענען מציל
זיין
אין טאָג פון גאָטס גרימצאָרן;
זייער לייב וועלן זיי ניט אָנזעטן
און זייערע אינגעווייד וועלן זיי ניט אָנפילן;
וואָרום די שטרויכלונג צו זייער זינד איז דאָס געווען,
20 און זייער שיינע צירונג וואָס זיי האָבן פאַר אַ שטאָלץ
געמאַכט;
און בילדער פון זייערע מיאוסע אומווערדיקייטן
האָבן זיי דערפון אויסגעאַרבעט;
דרום מאַך איך עס זיי פאַר אַן אומרייניקייט.
21 און איך וועל עס געבן אין דער האַנט פון פרעמדע צו
רויב,
און צו די שלעכטע פון דער ערד צו פאַנג,
און זיי וועלן עס פאַרשוועכן.
22 און איך וועל אָפּדרייען מיין פּנים פון זיי,
און מע וועט פאַרשוועכן מיין פאַרבאָרגעניש;
יאָ, אַיינברעכער וועלן קומען אין איר,
און וועלן זי פאַרשוועכן.

23 גרייט צו די קייטן,
וואָרום דאָס לאַנד איז פול מיט בלוטשולד,
און די שטאָט איז פול מיט אומרעכט.
24 און איך וועל ברענגען די ערגסטע פון די פעלקער,
און זיי וועלן ירשען זייערע הייזער;
און איך וועל פאַרשטערן דעם שטאָלץ פון די שטאַרקע;
און פאַרשוועכט ווערן וועלן זייערע הייליקטומען.
25 אַ שוידערניש קומט,
און זיי וועלן זוכן שלום, און עס וועט ניט זיין.
26 אַ בראָך אויף אַ בראָך וועט קומען,
און אַ הערונג נאָך אַ הערונג וועט זיין;
און זיי וועלן זוכן אַ זעאונג פון נביא,
און די תּורה וועט פאַרלאָרן ווערן פון כּהן,
און אַן עצה פון די זקנים.
27 דער מלך וועט טרויערן,
און דער פירשט וועט זיך אָנקליידן מיט וויסטקייט,
און די הענט פון דעם פאָלק פון לאַנד וועלן צעטומלט ווערן;
לויט זייער וועג וועל איך טאָן מיט זיי,
און מיט זייערע משפּטים וועל איך זיי משפּטן;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

לְנִדָּה יִהְיֶה כַּסְפָּם וּזְהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם בְּיוֹם עֶבְרַת
יְהוָה נַפְשָׁם לֹא יְשַׂבֵּעוּ וּמֵעֵיהֶם לֹא יְמַלֵּאוּ כִּי־מִכְשׁוֹל
כ עֲוֹנָם הָיָה׃ וּצְבִי עֶדְיוֹ לְגָאוֹן שָׂמָהוּ וְצַלְמֵי תוֹעֲבֹתָם
כא שִׁקּוּצֵיהֶם עָשׂוּ בוֹ עַל־כֵּן נְתַתִּיו לָהֶם לְנִדָּה׃ וּנְתַתִּיו
כב בְּיַד־הַזָּרִים לָבַז וּלְרִשְׁעֵי הָאָרֶץ לְשָׁלָל וְחִלְּלֻוהָ׃ וַהֲסִבּוֹתִי
פָנַי מֵהֶם וְחִלְּלוּ אֶת־צְפוּנִי וּבָאוּ־בָהּ פָּרִיצִים וְחִלְּלוּהָ׃
כג עֲשֵׂה הָרַתּוֹק כִּי הָאָרֶץ מָלְאָה מִשְׁפַּט דָּמִים וְהָעִיר מָלְאָה
כד חָמָס׃ וְהֵבֵאתִי רָעֵי גוֹיִם וְיָרְשׁוּ אֶת־בָּתֵּיהֶם וְהִשְׁבַּתִּי
כה גְּאוֹן עַזִּים וְנִחֲלוּ מְקַדְשֵׁיהֶם׃ קְפָדָה־בָא וּבִקְשׁוּ שָׁלוֹם
כו וָאָיִן׃ הֹוָה עַל־הֹוָה תָּבוֹא וּשְׁמֻעָה אֶל־שְׁמוּעָה תִּהְיֶה
וּבִקְשׁוּ חָזוֹן מִנָּבִיא וְתוֹרָה תֹּאבַד מִכֹּהֵן וְעֵצָה מִזְּקֵנִים׃
כז הַמֶּלֶךְ יִתְאַבָּל וְנָשִׂיא יִלְבַּשׁ שְׁמָמָה וִידֵי עַם־הָאָרֶץ
תִּבָּהַלְנָה מִדַּרְכָּם אֶעֱשֶׂה אוֹתָם וּבְמִשְׁפְּטֵיהֶם אֶשְׁפְּטֵם
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

ח

א וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית בַּשִּׁשִּׁי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ אֲנִי יוֹשֵׁב
בְּבֵיתִי וְזִקְנֵי יְהוּדָה יוֹשְׁבִים לְפָנָי וַתִּפֹּל עָלַי שָׁם יַד
ב אֲדֹנָי יְהוִה׃ וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה דְמוּת כְּמַרְאֵה־אֵשׁ מִמַּרְאֵה
מָתְנָיו וּלְמַטָּה אֵשׁ וּמִמָּתְנָיו וּלְמַעְלָה כְּמַרְאֵה־זֹהַר כְּעֵין
ג הַחַשְׁמַלָה׃ וַיִּשְׁלַח תַּבְנִית יָד וַיִּקָּחֵנִי בְּצִיצִת רֹאשִׁי וַתִּשָּׂא
אֹתִי רוּחַ ׀ בֵּין־הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וַתָּבֵא אֹתִי יְרוּשָׁלְַמָה
בְּמַרְאוֹת אֱלֹהִים אֶל־פֶּתַח שַׁעַר הַפְּנִימִית הַפּוֹנֶה צָפוֹנָה
ד אֲשֶׁר־שָׁם מוֹשַׁב סֵמֶל הַקִּנְאָה הַמַּקְנֶה׃ וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד
ה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי בַּבִּקְעָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי
בֶּן־אָדָם שָׂא־נָא עֵינֶיךָ דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וָאֶשָּׂא עֵינַי דֶּרֶךְ
צָפוֹנָה וְהִנֵּה מִצָּפוֹן לְשַׁעַר הַמִּזְבֵּחַ סֵמֶל הַקִּנְאָה הַזֶּה
ו בַּבִּאָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲרֹאֶה אַתָּה מָהֵם עֹשִׂים

ז, כא׳ וחללוה קרי   כה׳ כציל   כז׳ כ״א וכמשפטיהם
ח, ב׳ פתח בס״פ   ו׳ מה הם קרי

ח 1 און עס איז געווען אין זעקסטן יאָר, אין זעקסטן חודש, אין פינפטן טאָג פון חודש, ווי איך זיץ אין מיין הויז, און די
עלטסטע פון יהודה זיצן פאַר מיר, אַזוי איז דאָרטן געפאַלן אויף מיר די האַנט פון גאָט דעם האַר. 2 און איך האָב
געזען, ערשט אַ געשטאַלט אַזוי ווי דאָס אויסזען פון פייער: פון דעם אויסזען פון זיינע לענדן און אַראָפּ פייער, און פון
זיינע לענדן און אַרויף אַזוי ווי דאָס אויסזען פון גלאַנציקייט, אַזוי ווי דער אָנבליק פון בורשטין. 3 און ער האָט אויסגע־
שטרעקט אַ געשטאַלט פון אַ האַנט, און האָט מיך אָנגענומען פאַר אַ לאָק פון מיין קאָפּ, און אַ ווינט האָט מיך געטראָגן
צווישן ערד און צווישן הימל, און האָט מיך געבראַכט אין זעאונגען פון גאָט קיין ירושָלַיִם, צום אַיינגאַנג פון דעם אינעווי־
ניקסטן טויער וואָס איז געקערט צו צפון, וואָס דאָרטן איז געווען דער אָרט פון דעם דערצערנבילד וואָס דערצערנט.
4 ערשט דאָרטן איז די פּראַכט פון דעם גאָט פון ישׂראל, אַזוי ווי די זעאונג וואָס איך האָב געזען אין טאָל. 5 און ער האָט
צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, הייב אַקאָרשט אויף דיינע אויגן קעגן צפון. האָב איך אויפגעהויבן מיינע אויגן קעגן צפון,
ערשט אין צפון פון דעם טויער פון מזבח איז דאָסדאָזיקע דערצערנבילד, ביים אַריינגאַנג. 6 און ער האָט צו מיר געזאָגט:

תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת אֲשֶׁר בֵּית־יִשְׂרָאֵל ׀ עֹשִׂים פֹּה לְרָחֳקָה
מֵעַל מִקְדָּשִׁי וְעוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת׃ וַיָּבֵא ז
אֹתִי אֶל־פֶּתַח הֶחָצֵר וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה חֹר־אֶחָד בַּקִּיר׃
וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם חֲתָר־נָא בַקִּיר וָאֶחְתֹּר בַּקִּיר וְהִנֵּה ח
פֶּתַח אֶחָד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא וּרְאֵה אֶת־הַתּוֹעֵבוֹת הָרָעוֹת ט
אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים פֹּה׃ וָאָבוֹא וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה כָל־תַּבְנִית י
רֶמֶשׂ וּבְהֵמָה שֶׁקֶץ וְכָל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל מְחֻקֶּה עַל־
הַקִּיר סָבִיב ׀ סָבִיב׃ וְשִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי בֵית־יִשְׂרָאֵל יא
וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶן־שָׁפָן עֹמֵד בְּתוֹכָם עֹמְדִים לִפְנֵיהֶם וְאִישׁ
מִקְטַרְתּוֹ בְּיָדוֹ וַעֲתַר עֲנַן־הַקְּטֹרֶת עֹלֶה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי יב
הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם אֲשֶׁר זִקְנֵי בֵית־יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים בַּחֹשֶׁךְ
אִישׁ בְּחַדְרֵי מַשְׂכִּיתוֹ כִּי אֹמְרִים אֵין יְהוָה רֹאֶה אֹתָנוּ
עָזַב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָי עוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה יג
תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־הֵמָּה עֹשִׂים׃ וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־פֶּתַח יד
שַׁעַר בֵּית־יְהוָה אֲשֶׁר אֶל־הַצָּפוֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם הַנָּשִׁים
יֹשְׁבוֹת מְבַכּוֹת אֶת־הַתַּמּוּז׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם טו
עוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת מֵאֵלֶּה׃ וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־ טז
חֲצַר בֵּית־יְהוָה הַפְּנִימִית וְהִנֵּה־פֶתַח הֵיכַל יְהוָה בֵּין
הָאוּלָם וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ כְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אִישׁ אֲחֹרֵיהֶם
אֶל־הֵיכַל יְהוָה וּפְנֵיהֶם קֵדְמָה וְהֵמָּה מִשְׁתַּחֲוִיתֶם קֵדְמָה
לַשָּׁמֶשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם הֲנָקֵל לְבֵית יְהוּדָה יז
מֵעֲשׂוֹת אֶת־הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ־פֹה כִּי־מָלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
חָמָס וַיָּשֻׁבוּ לְהַכְעִיסֵנִי וְהִנָּם שֹׁלְחִים אֶת־הַזְּמוֹרָה אֶל־
אַפָּם׃ וְגַם־אֲנִי אֶעֱשֶׂה בְחֵמָה לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמֹל יח
וְקָרְאוּ בְאָזְנַי קוֹל גָּדוֹל וְלֹא אֶשְׁמַע אוֹתָם׃

ט

וַיִּקְרָא בְאָזְנַי קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר קָרְבוּ פְּקֻדּוֹת הָעִיר וְאִישׁ א
כְּלִי מַשְׁחֵתוֹ בְּיָדוֹ׃ וְהִנֵּה שִׁשָּׁה אֲנָשִׁים בָּאִים ׀ מִדֶּרֶךְ־ ב

מענטשנקינד, דו זעסט וואָס זיי טוען? די גרויסע אומ־
ווערדיקייטן וואָס דאָס הויז פון ישׂראל טוט דאָ, כּדי איך
זאָל מיך דערווייטערן פון מיין הייליקטום? און וועסט
נאָך ווייטער זען גרעסערע אומווערדיקייטן. 7 און ער
האָט מיך געבראַכט צום אַיינגאַנג פון הויף, און איך האָב
געזען, ערשט אַ לאָך איז אין דער וואַנט. 8 האָט ער צו
מיר געזאָגט: מענטשנקינד, גראָב אַקאָרשט אין דער וואַנט.
און איך האָב געגראָבן אין דער וואַנט, ערשט אַן אַיינגאַנג.
9 האָט ער צו מיר געזאָגט: גיי אַריין, און זע די בייזע אומ־
ווערדקייטן וואָס זיי טוען דאָ. 10 בין איך אַריינגעגאַנגען,
און האָב געזען, ערשט אַלערליי אומווערדיקע געשטאַלטן
פון שרצים און בהמות, און אַלערליי אָפּגעטער פון דעם
הויז פון ישׂראל, זיינען אויסגעקריצט אויף דער וואַנט
רונד אַרום. 11 און פאַר זיי שטייען זיבעציק מאַן פון די
עלטסטע פון דעם הויז פון ישׂראל, און יַאֲזַנְיָהוּ דער זון
פון שָׁפָנען שטייט אין מיטן פון זיי, און איטלעכער מיט
זיין רייכערפאַן אין זיין האַנט, און אַ דיקער וואָלקן פון
דעם ווייררויך גייט אויף. 12 האָט ער צו מיר געזאָגט:
האָסטו געזען, מענטשנקינד, וואָס די עלטסטע פון דעם
הויז פון ישׂראל טוען אין דער פינצטערניש, איטלעכער
אין זיינע בילדערקאַמערן? וואָרום זיי זאָגן: גאָט זעט אונדז
ניט, פאַרלאָזן האָט גאָט דאָס לאַנד. 13 און ער האָט צו
מיר געזאָגט: וועסט נאָך ווייטער זען גרעסערע אומ־
ווערדיקייטן וואָס זיי טוען. 14 און ער האָט מיך געבראַכט
צו דעם טויעראַיינגאַנג פון גאָטס הויז וואָס צו צפון, ערשט
דאָרטן זיצן די ווייבער און באַוויינען תַּמוזן. 15 האָט ער
צו מיר געזאָגט: האָסטו געזען, מענטשנקינד? וועסט נאָך ווייטער זען גרעסערע אומווערדיקייטן ווי דידאָזיקע.
16 און ער האָט מיך געבראַכט צו דעם אינעווייניקסטן הויף פון גאָטס הויז, ערשט ביים אַיינגאַנג פון גאָטס טעמפּל, צווישן
דעם פּאָליש און דעם מזבח, זיינען אַרום פינף און צוואַנציק מאַן, מיט זייערע רוקנס צום טעמפּל פון גאָט, און זייערע
פּנימער צו מזרח, און זיי בוקן זיך קעגן מזרח צו דער זון. 17 האָט ער צו מיר געזאָגט: האָסטו געזען, מענטשנקינד? קנאַפּ
איז דעם הויז פון יהודה צו טאָן די אומווערדיקייטן וואָס זיי האָבן דאָ געטאָן, אַז זיי האָבן נאָך אָנגעפילט דאָס לאַנד מיט
אומרעכט, און האָבן מיך ווידער און ווידער דערצערנט; און אָט לייגן זיי צו דעם צווייג צו זייער נאָז.

18 דרום וועל איך אויך טאָן מיט גרימצאָרן;
מיין אויג וועט ניט שוינען,
און איך וועל ניט דערבאַרימען;
און זיי וועלן שרייען אין מיין אויער אויף אַ הויך קָול,
און איך וועל זיי ניט צוהערן.

ט 1 און אַ הויכער קָול האָט אויסגערופן אין מיין אויער, אַזוי צו זאָגן: מאַכט גענענען די וואָס זיינען געזעצט אויף דער
שטאָט, און איטלעכן מיט זיין צעשטערגעצייג אין זיין האַנט. 2 ערשט זעקס מענער זיינען אָנגעקומען פון דעם וועג

פון דעם אויבערשטן טויער וואָס איז געקערט צו צפון, און איטלעכער מיט זיין ברעכגעצייג אין זיין האַנט, און איין מאַן צווישן זיי אָנגעטאָן אין ליינען מיט אַ שרייבערס טינטהאָרן אויף זיינע לענדן. און זיי זיינען געקומען, און האָבן זיך געשטעלט לעבן דעם קופערנעם מזבח. [3] און די פראַכט פון דעם גאָט פון ישׂראל האָט זיך אויפגעהויבן פון איבער דעם כּרוב וואָס זי איז אויף אים געווען, צו דעם שוועל פון הויז; און ער האָט גערופן צו דעם מאַן אָנגעטאָן אין ליינען, וואָס אַ שרייבערס טינטהאָרן איז געווען אויף זיינע לענדן. [4] און גאָט האָט צו אים געזאָגט: גיי דורך אין מיטן שטאָט, אין מיטן ירושָלַיִם, און זאָלסט אָנצייכענען אַ צייכן אויף די שטערנס פון די מענטשן וואָס זיפצן און קרעכצן אויף אַלע אומווערדיקייטן וואָס ווערן געטאָן אין איר. [5] און צו יענע האָט ער געזאָגט פאַר מיינע אויערן: גייט דורך אין שטאָט הינטער אים, און שלאָגט; אייער אויג זאָל ניט שוינען, און איר זאָלט ניט דערבאַרימען. [6] אַ זקן, אַ בָחור און אַ מיידל, און קליינע קינדער און ווייבער, זאָלט איר הרגען צום טויט, נאָר צו קיין מענטשן וואָס אויף אים איז דער צייכן, זאָלט איר ניט גענענען; און פון מיין הייליקטום זאָלט איר אָנהייבן. האָבן זיי אָנגעהויבן פון די אַלטע לייט וואָס פאַרן הויז. [7] און ער האָט צו זיי געזאָגט: פאַראומרייניקט דאָס הויז, און פילט אָן די הויפן מיט דערשלאָגענע; גייט אַרויס! און זיי זיינען אַרויסגעגאַנגען, און האָבן געשלאָגן אין שטאָט. [8] און עס איז געווען, ווי זיי האָבן געשלאָגן, און איך בין געבליבן אַליין, אַזוי בין איך געפאַלן אויף מיין פנים, און איך האָב געשריען, און געזאָגט: וויי, גאָט דו האַר, ווילסטו אומברענגען דעם גאַנצן איבערבלייב פון ישׂראל מיט וואָס דו גיסט אויס דיין גרימצאָרן אויף ירושָלַיִם? [9] האָט ער צו מיר געזאָגט: די זינד פון דעם הויז פון ישׂראל און יהודה איז זייער זייער גרויס, און דאָס לאַנד איז אָנגעפילט מיט בלוט, און די שטאָט איז פול מיט אומגערעכטיקייט, וואָרום זיי זאָגן: פאַרלאָזן האָט גאָט דאָס לאַנד, און גאָט זעט ניט.

[10] דרום וועט אויך מיין אויג ניט שוינען,
און איך וועל ניט דערבאַרימען;
זייער וועג וועל איך פאַרגעלטן אויף זייער קאָפּ.

[11] ערשט דער מאַן אָנגעטאָן אין ליינען וואָס דער טינטהאָרן איז געווען אויף זיינע לענדן, האָט געבראַכט אַן ענטפער, אַזוי צו זאָגן: איך האָב געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס דו האָסט מיר באַפוילן.

י [1] און איך האָב געזען, ערשט אויף דעם הימל וואָס איבערן קאָפּ פון די כּרובים האָט זיך באַוויזן אַזוי ווי סאַפּירשטיין, אַזוי ווי דאָס אויסזען פון דער געשטאַלט פון אַ טראָן איבער זיי. [2] און ער האָט גערעדט צו דעם מאַן וואָס איז געווען אָנגעטאָן אין ליינען, און ער האָט געזאָגט: גיי אַריין צווישן די רעדער, אונטער דעם כּרוב, און פיל אָן דיינע הויפנס מיט

שַׁעַר הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר ׀ מָפְנֶה צָפוֹנָה וְאִישׁ כְּלִי מַפָּצוֹ בְּיָדוֹ
וְאִישׁ־אֶחָד בְּתוֹכָם לָבֻשׁ בַּדִּים וְקֶסֶת הַסֹּפֵר בְּמָתְנָיו
ג וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ אֵצֶל מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת׃ וּכְבוֹד ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
נַעֲלָה מֵעַל הַכְּרוּב אֲשֶׁר הָיָה עָלָיו אֶל מִפְתַּן הַבָּיִת
וַיִּקְרָא אֶל־הָאִישׁ הַלָּבֻשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר קֶסֶת הַסֹּפֵר
ד בְּמָתְנָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָו עֲבֹר בְּתוֹךְ הָעִיר בְּתוֹךְ
יְרוּשָׁלָםִ וְהִתְוִיתָ תָּו עַל־מִצְחוֹת הָאֲנָשִׁים הַנֶּאֱנָחִים
ה וְהַנֶּאֱנָקִים עַל כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הַנַּעֲשׂוֹת בְּתוֹכָהּ׃ וּלְאֵלֶּה
אָמַר בְּאָזְנַי עִבְרוּ בָעִיר אַחֲרָיו וְהַכּוּ עַל־תָּחֹס עֵינֵיכֶם
ו וְאַל־תַּחְמֹלוּ׃ זָקֵן בָּחוּר וּבְתוּלָה וְטַף וְנָשִׁים תַּהַרְגוּ
לְמַשְׁחִית וְעַל־כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־עָלָיו הַתָּו אַל־תִּגַּשׁוּ
וּמִמִּקְדָּשִׁי תָּחֵלּוּ וַיָּחֵלּוּ בָּאֲנָשִׁים הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר לִפְנֵי הַבָּיִת׃
ז וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם טַמְּאוּ אֶת־הַבַּיִת וּמַלְאוּ אֶת־הַחֲצֵרוֹת
ח חֲלָלִים צֵאוּ וְיָצְאוּ וְהִכּוּ בָעִיר׃ וַיְהִי כְּהַכּוֹתָם וְנֵאשֲׁאַר
אֲנִי וָאֶפְּלָה עַל־פָּנַי וָאֶזְעַק וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה הֲמַשְׁחִית
אַתָּה אֵת כָּל־שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל בְּשָׁפְכְּךָ אֶת־חֲמָתְךָ עַל־
ט יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲוֺן בֵּית־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה גָּדוֹל
בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ דָּמִים וְהָעִיר מָלְאָה מֻטֶּה כִּי
י אָמְרוּ עָזַב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ וְאֵין יְהוָה רֹאֶה׃ וְגַם־אֲנִי
יא לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמֹל דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתָתִּי׃ וְהִנֵּה
הָאִישׁ ׀ לְבֻשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר הַקֶּסֶת בְּמָתְנָיו מֵשִׁיב דָּבָר
לֵאמֹר עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָנִי׃

י

א וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אֶל־הָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַכְּרֻבִים כְּאֶבֶן
ב סַפִּיר כְּמַרְאֵה דְּמוּת כִּסֵּא נִרְאָה עֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר אֶל־
הָאִישׁ ׀ לְבֻשׁ הַבַּדִּים וַיֹּאמֶר בֹּא אֶל־בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל
אֶל־תַּחַת לַכְּרוּב וּמַלֵּא חָפְנֶיךָ גַחֲלֵי־אֵשׁ מִבֵּינוֹת

ט, ד׳ אליו קרי   ה׳ אל קרי   עינכם ק   ו׳ ח׳ כצ״ל   ט׳ נ״א חמס   יא׳ ככל אשר ק

ג לַכְּרֻבִים וּזְרֹק עַל־הָעִיר וַיָּבֹא לְעֵינָי׃ וְהַכְּרֻבִים עֹמְדִים
מִימִין לַבַּיִת בְּבֹאוֹ הָאִישׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־הֶחָצֵר
ד הַפְּנִימִית׃ וַיָּרָם כְּבוֹד־יְהוָה מֵעַל הַכְּרוּב עַל מִפְתַּן
הַבָּיִת וַיִּמָּלֵא הַבַּיִת אֶת־הֶעָנָן וְהֶחָצֵר מָלְאָה אֶת־נֹגַהּ
ה כְּבוֹד יְהוָה׃ וְקוֹל כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים נִשְׁמַע עַד־הֶחָצֵר
ו הַחִיצֹנָה כְּקוֹל אֵל־שַׁדַּי בְּדַבְּרוֹ׃ וַיְהִי בְּצַוֺּתוֹ אֶת־הָאִישׁ
לְבֻשׁ־הַבַּדִּים לֵאמֹר קַח אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַגַּלְגַּל מִבֵּינוֹת
ז לַכְּרוּבִים וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד אֵצֶל הָאוֹפָן׃ וַיִּשְׁלַח הַכְּרוּב אֶת־
יָדוֹ מִבֵּינוֹת לַכְּרוּבִים אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר בֵּינוֹת הַכְּרֻבִים
ח וַיִּשָּׂא וַיִּתֵּן אֶל־חָפְנֵי לְבֻשׁ הַבַּדִּים וַיִּקַּח וַיֵּצֵא׃ וַיֵּרָא
ט לַכְּרֻבִים תַּבְנִית יַד־אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם׃ וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה
אַרְבָּעָה אוֹפַנִּים אֵצֶל הַכְּרוּבִים אוֹפַן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב
אֶחָד וְאוֹפַן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב אֶחָד וּמַרְאֵה הָאוֹפַנִּים
י כְּעֵין אֶבֶן תַּרְשִׁישׁ׃ וּמַרְאֵיהֶם דְּמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּם
יא כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ בְּלֶכְתָּם אֶל־אַרְבַּעַת
רִבְעֵיהֶם יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִפְנֶה
יב הָרֹאשׁ אַחֲרָיו יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם׃ וְכָל־בְּשָׂרָם
וְגַבֵּהֶם וִידֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם וְהָאוֹפַנִּים מְלֵאִים עֵינַיִם סָבִיב
יג לְאַרְבַּעְתָּם אוֹפַנֵּיהֶם׃ לָאוֹפַנִּים לָהֶם קוֹרָא הַגַּלְגַּל בְּאָזְנָי׃
יד וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד פְּנֵי הָאֶחָד פְּנֵי הַכְּרוּב וּפְנֵי הַשֵּׁנִי
טו פְּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פְּנֵי אַרְיֵה וְהָרְבִיעִי פְּנֵי־נָשֶׁר׃ וַיֵּרֹמּוּ
טז הַכְּרוּבִים הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי בִּנְהַר־כְּבָר׃ וּבְלֶכֶת
הַכְּרוּבִים יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבִשְׂאֵת הַכְּרוּבִים אֶת־
כַּנְפֵיהֶם לָרוּם מֵעַל הָאָרֶץ לֹא־יִסַּבּוּ הָאוֹפַנִּים גַּם־הֵם
יז מֵאֶצְלָם׃ בְּעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְרוֹמָם יֵרוֹמּוּ אוֹתָם כִּי רוּחַ
יח הַחַיָּה בָּהֶם׃ וַיֵּצֵא כְּבוֹד יְהוָה מֵעַל מִפְתַּן הַבָּיִת וַיַּעֲמֹד
יט עַל־הַכְּרוּבִים׃ וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם וַיֵּרוֹמּוּ

יג' כצ"ל

פייערקוילן פון צווישן די כּרובים, און טו אַ וואָרף אויף דער שטאָט. איז ער אַריינגעגאַנגען פאַר מיינע אויגן. 3 און די כּרובים זיינען געשטאַנען רעכטס פון הויז, ווען דער מאַן איז אַריינגעגאַנגען; און אַ וואָלקן האָט אָנגעפילט דעם אינעווייניקסטן הויף. 4 און די פּראַכט פון גאָט האָט זיך אויפגעהויבן פון איבער דעם כּרוב צום שוועל פון הויז; און דאָס הויז איז אָנגעפילט געוואָרן מיטן וואָלקן, און דער הויף איז געווען פול מיט דעם שיין פון גאָטס פּראַכט. 5 און דאָס גערויש פון די פליגלען פון די כּרובים האָט זיך געהערט ביזן אויסנווייניקסטן הויף, אַזוי ווי דער קָול פון גאָט אַלמאַכטיקן, ווען ער רעדט. 6 און עס איז געווען, ווי ער האָט באַפוילן דעם מאַן וואָס איז געווען אָנגעטאָן אין ליינען, אַזוי צו זאָגן: נעם פייער פון צווישן די רעדער, פון צווישן די כּרובים, אַזוי איז ער אַריינגעגאַנגען, און האָט זיך געשטעלט לעבן אַ ראָד. 7 און דער כּרוב האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט פון צווישן די כּרובים צו דעם פייער וואָס צווישן די כּרובים, און ער האָט אויפגעהויבן און געגעבן אין די הויפנס פון דעם אָנגעטאָנענעם אין ליינען; און דער האָט עס גענומען, און איז אַרויסגעגאַנגען. 8 און ביי די כּרובים האָט זיך געזען די געשטאַלט פון אַ מענטשנס האַנט אונטער זייערע פליגלען. 9 און איך האָב געזען, ערשט פיר רעדער זיינען לעבן די כּרובים, איין ראָד לעבן איין כּרוב, איין ראָד לעבן איין כּרוב; און דאָס אויסזען פון די רעדער איז געווען אַזוי ווי דער אָנבליק פון גאָלדשטיין. 10 און זייער אויסזען: איין געשטאַלט איז געווען ביי זיי פירן, אַזוי ווי עס וואָלט זיין אַ ראָד אין אַ ראָד. 11 אַז זיי זיינען געגאַנגען, זיינען זיי געגאַנגען צו זייערע פיר זייטן: זיי האָבן זיך ניט אומגעדרייט ביי זייער גיין, נייערט צום אָרט וווּהין דער קאָפּ איז געווען געקערט, נאָך אים זיינען זיי געגאַנגען; זיי האָבן זיך ניט אומגעדרייט ביי זייער גיין. 12 און זייער גאַנצער לייב, און זייער רוקן, און זייערע הענט, און זייערע פליגלען, און די רעדער, זיינען געווען פול מיט אויגן רונד אַרום—זייערע רעדער ביי זיי פירן. 13 די רעדער, זיי האָט מען אָנגערופן „דער גַלגַל"[א] אין מיינע אויערן. 14 און פיר פּנימער זיינען ביי איטלעכן געווען: איין פּנים דער פּנים פון אַ כּרוב, און דער צווייטער פּנים דער פּנים פון אַ מענטשן, און דער דריטער דער פּנים פון אַ לייב, און דער פירטער דער פּנים פון אַן אָדלער. 15 און די כּרובים האָבן זיך אויפגעהויבן. דאָס איז געווען די חיה וואָס איך האָב געזען ביים טייך כּבָר. 16 און אַז די כּרובים זיינען געגאַנגען, זיינען געגאַנגען די רעדער לעבן זיי, און אַז די כּרובים האָבן אויפגעשטעלט זייערע פליגלען זיך אויפצוהייבן פון דער ערד, האָבן אויך די רעדער זיך ניט אָפּגעדרייט פון לעבן זיי. 17 אַז יענע זיינען געשטאַנען, זיינען די געשטאַנען, און אַז יענע האָבן זיך אויפגעהויבן, האָבן זיי זיך אויפגעהויבן מיט זיי, וואָרום דער גייסט פון דער חיה איז געווען אין זיי. 18 און די פּראַכט פון גאָט איז אַוועק פון דעם שוועל פון הויז, און האָט זיך געשטעלט אויף די כּרובים. 19 און די כּרובים האָבן אויפגעשטעלט זייערע פליגלען, און האָבן זיך

[א] ראָד אָדער ראָדווערק.

אויפגעהויבן פון דער ערד פאַר מײַנע אויגן בײַ זײער אַרויסגײן, און די רעדער באַגלײך מיט זײ; און זײ האָבן זיך געשטעלט בײַם אײַנגאַנג פון מזרח־טויער פון גאָטס הויז; און די פּראַכט פון דעם גאָט פון ישׂראל איז געװען איבער זײ פון אויבן. [20] דאָס איז די חיה װאָס איך האָב געזען אונטער דעם גאָט פון ישׂראל, בײַם טײַך כּבָר; און איך האָב דערקענט אַז דאָס זײַנען כּרובים. [21] צו פיר, צו פיר פּנימער זײַנען בײַ איטלעכן געװען, און פיר פליגלען בײַ איטלעכן, און די געשטאַלט פון הענט פון אַ מענטשן אונטער זײערע פליגלען. [22] און די געשטאַלט פון זײערע פּנימער: דאָס זײַנען געװען די פּנימער װאָס איך האָב געזען בײַם טײַך כּבָר, זײער אויסזען און זײ גופא. איטלעכער צו דער זײַט פון זײַן פּנים זײַנען זײ געגאַנגען.

יא [1] און אַ װינט האָט מיך אויפגעהויבן, און האָט מיך געבראַכט צו דעם מזרח־טויער פון גאָטס הויז װאָס איז געקערט צו מזרח; ערשט אין דעם אײַנגאַנג פון טויער זײַנען פינף און צװאַנציק מאַן; און איך האָב געזען צװישן זײ יַאֲזַנְיָה דעם זון פון עַזורן, און פְּלַטְיָהו דעם זון פון בְּנָיָהון, די האַרן פון פאָלק. [2] און ער האָט צו מיר געזאָגט:

מענטשנקינד, דאָס זײַנען די מענער װאָס טראַכטן אומרעכט,
און עצהן בײזע עצות אין דערדאָזיקער שטאָט;
[3] װאָס זאָגן: ניט אַזױ באַלד!
מע װעט נאָך בויען הײַזער!
זי איז דער טאָפּ,
און מיר זײַנען דאָס פלײש.
[4] דרום זאָג נביאות אויף זײ,
זאָג נביאות, דו מענטשנקינד.

[5] און דער גײַסט פון גאָט איז געפאַלן אויף מיר, און ער האָט צו מיר געזאָגט:
זאָג: אַזױ האָט גאָט געזאָגט:
אַזױ האָט איר געזאָגט, הויז פון ישׂראל,
און װאָס אײַך קומט אויפן זינען דאָס װײס איך.
[6] איר האָט געמערט אײַערע דערשלאָגענע
אין דערדאָזיקער שטאָט,
און אָנגעפילט אירע גאַסן מיט דערשלאָגענע.
[7] דרום האָט גאָט דער האַר אַזױ געזאָגט:
אײַערע דערשלאָגענע װאָס איר האָט אַװעקגעלײגט
אין איר,
זײ זײַנען דאָס פלײש, און זי איז דער טאָפּ,
אָבער אײַך װעט מען אַרויסציען פון איר.

[8] פאַר דער שװערד האָט איר מורא געהאַט,
און אַ שװערד װעל איך ברענגען אויף אײַך,
זאָגט גאָט דער האַר.
[9] און איך װעל אײַך אַרויסציען פון איר מיט,
און װעל אײַך געבן אין דער האַנט פון פרעמדע,
און װעל טאָן אויף אײַך אַ משפּט.
[10] דורך דער שװערד װעט איר פאַלן;
אויפן געמאַרק פון ישׂראל װעל איך אײַך משפּטן;
און איר װעט װיסן אַז איך בין יהוה.
[11] זי װעט אײַך ניט זײַן צום טאָפּ,
אָבער איר װעט זײַן אין איר צו פלײש;
בײַם געמאַרק פון ישׂראל װעל איך אײַך משפּטן.
[12] און איר װעט װיסן אַז איך בין יהוה,
װאָס אין מײַנע חוקים זײַט איר ניט געגאַנגען,
און מײַנע געזעצן האָט איר ניט געטאָן,

מִן־הָאָרֶץ לְעֵינַי בְּצֵאתָם וְהָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וַיַּעֲמֹד
פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמוֹנִי וּכְבוֹד אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
כ עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה׃ הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת אֱלֹהֵי־
כא יִשְׂרָאֵל בִּנְהַר־כְּבָר וָאֵדַע כִּי כְרוּבִים הֵמָּה׃ אַרְבָּעָה
אַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם לְאֶחָד וּדְמוּת יְדֵי
כב אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם׃ וּדְמוּת פְּנֵיהֶם הֵמָּה הַפָּנִים אֲשֶׁר
רָאִיתִי עַל־נְהַר־כְּבָר מַרְאֵיהֶם וְאוֹתָם אִישׁ אֶל־עֵבֶר
פָּנָיו יֵלֵכוּ׃

יא

א וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ וַתָּבֵא אֹתִי אֶל־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמוֹנִי
הַפּוֹנֶה קָדִימָה וְהִנֵּה בְּפֶתַח הַשַּׁעַר עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אִישׁ
וָאֶרְאֶה בְתוֹכָם אֶת־יַאֲזַנְיָה בֶן־עַזֻּר וְאֶת־פְּלַטְיָהוּ בֶן־
ב בְּנָיָהוּ שָׂרֵי הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אֵלָי בֶּן־אָדָם אֵלֶּה
הָאֲנָשִׁים הַחֹשְׁבִים אָוֶן וְהַיֹּעֲצִים עֲצַת־רָע בָּעִיר הַזֹּאת׃
ג הָאֹמְרִים לֹא בְקָרוֹב בְּנוֹת בָּתִּים הִיא הַסִּיר וַאֲנַחְנוּ
ד ה הַבָּשָׂר׃ לָכֵן הִנָּבֵא עֲלֵיהֶם הִנָּבֵא בֶּן־אָדָם׃ וַתִּפֹּל עָלַי
רוּחַ יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֱמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה כֵּן אֲמַרְתֶּם
ו בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲלוֹת רוּחֲכֶם אֲנִי יְדַעְתִּיהָ׃ הִרְבֵּיתֶם
ז חַלְלֵיכֶם בָּעִיר הַזֹּאת וּמִלֵּאתֶם חוּצֹתֶיהָ חָלָל׃ לָכֵן כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה חַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר שַׂמְתֶּם בְּתוֹכָהּ הֵמָּה
ח הַבָּשָׂר וְהִיא הַסִּיר וְאֶתְכֶם הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ׃ חֶרֶב יְרֵאתֶם
ט וְחֶרֶב אָבִיא עֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מִתּוֹכָהּ וְנָתַתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־זָרִים וְעָשִׂיתִי בָכֶם שְׁפָטִים׃
י בַּחֶרֶב תִּפֹּלוּ עַל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם וִידַעְתֶּם
יא כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ הִיא לֹא־תִהְיֶה לָכֶם לְסִיר וְאַתֶּם תִּהְיוּ
יב בְתוֹכָהּ לְבָשָׂר אֶל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם׃ וִידַעְתֶּם
כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר בְּחֻקַּי לֹא הֲלַכְתֶּם וּמִשְׁפָּטַי לֹא

יא, ו׳ למדנחאי ומלאתים   ז׳ סבירין אוציא

יג עשיתם ובמשפטי הגוים אשר סביבותיכם עשיתם: ויהי
כהנבאי ופלטיהו בן־בניה מת ואפל על־פני ואזעק קול
גדול ואמר אהה אדני יהוה כלה אתה עשה את שארית
יד ישראל: ויהי דבר־יהוה אלי לאמר: בן־אדם
טו אחיך אחיך אנשי גאלתך וכל־בית ישראל כלה אשר
אמרו להם ישבי ירושלם רחקו מעל יהוה לנו היא
טז נתנה הארץ למורשה: לכן אמר כה אמר אדני
יהוה כי הרחקתים בגוים וכי הפיצותים בארצות ואהי
יז להם למקדש מעט בארצות אשר־באו שם: לכן
אמר כה־אמר אדני יהוה וקבצתי אתכם מן־העמים
ואספתי אתכם מן־הארצות אשר נפצותם בהם ונתתי
יח לכם את־אדמת ישראל: ובאו־שמה והסירו את־
יט כל־שקוציה ואת־כל־תועבותיה ממנה: ונתתי להם
לב אחד ורוח חדשה אתן בקרבכם והסרתי לב האבן
כ מבשרם ונתתי להם לב בשר: למען בחקתי ילכו ואת־
משפטי ישמרו ועשו אתם והיו־לי לעם ואני אהיה להם
כא לאלהים: ואל־לב שקוציהם ותועבותיהם לבם הלך
כב דרכם בראשם נתתי נאם אדני יהוה: וישאו הכרובים
את־כנפיהם והאופנים לעמתם וכבוד אלהי־ישראל
כג עליהם מלמעלה: ויעל כבוד יהוה מעל תוך העיר ויעמד
כד על־ההר אשר מקדם לעיר: ורוח נשאתני ותבאני
כשדימה אל־הגולה במראה ברוח אלהים ויעל מעלי
כה המראה אשר ראיתי: ואדבר אל־הגולה את כל־דברי
יהוה אשר הראני:

יב

א
ב ויהי דבר־יהוה אלי לאמר: בן־אדם בתוך בית־המרי
אתה ישב אשר עינים להם לראות ולא ראו אזנים להם

יא, יח׳ כצ״ל   יט׳ כצ״ל ובספרים בקרבכם

ניערט אַזוי ווי די געזעצן פון די פעלקער
וואָס רונד אַרום אײַך האָט איר געטאָן.

13 און עס איז געווען, ווי איך האָב נביאות געזאָגט, אַזוי איז פלַטיָה דער זון פון בנָיָהון געשטאָרבן; בין איך געפאַלן אויף מיין פנים, און איך האָב געשריען אויף אַ הויכן קָול, און האָב געזאָגט: ווי, גאָט דו האַר, ווילסטו אַ פאַרלענדונג מאַכן פון דעם איבערבלייב פון ישׂראל?

14 איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

15 מענטשנקינד, דיינע ברידער, דיינע ברידער,
די מענטשן פון דיין קרובהשאַפט,
און דאָס גאַנצע הויז פון ישׂראל אין גאַנצן,
וואָס די באַוווינער פון ירושָלַיִם האָבן צו זיי געזאָגט:
זייט דערווייטערט פון גאָט!
דאָס איז אונדז דאָס לאַנד געגעבן געוואָרן פאַר אַ ירושה—

16 דרום זאָג: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
הגם איך האָב זיי דערווייטערט צווישן די פעלקער,
און הגם איך האָב זיי צעשפּרייט אין די לענדער,
בין איך זיי אָבער פאַר אַ קליין הייליקטום
אין די לענדער וואָס זיי זיינען געקומען אַהין.

17 דרום זאָג: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
יאָ, איך וועל אײַך אַיינזאַמלען פון די אומות,
און וועל אײַך צונויפקלייבן פון די לענדער
וואָס איר זייט צעשפּרייט געוואָרן אין זיי,
און איך וועל אײַך געבן די ערד פון ישׂראל.

18 און זיי וועלן קומען אַהין,
און וועלן אָפּטאָן אַלע אירע מיאוסקייטן
און אַלע אירע אומווערדיקייטן פון איר.

19 און איך וועל זיי געבן איין האַרץ,
און אַ ניי געמיט וועל איך אַריינגעבן אין אײַך;
און איך וועל אָפּטאָן דאָס האַרץ פון שטיין פון זייער לייב,
און וועל זיי געבן אַ האַרץ פון פלייש;

20 כדי זיי זאָלן גיין אין מיינע חוקים,
און מיינע געזעצן זאָלן זיי היטן און זיי טאָן;
און זיי וועלן מיר זיין צום פאָלק,
און איך וועל זיי זיין צום גאָט.

21 און די וואָס זייער האַרץ גייט נאָך דעם האַרצן
פון זייערע מיאוסקייטן און זייערע אומווערדיקייטן,
וועל איך זייער וועג אויף זייער קאָפּ פאַרגעלטן,
זאָגט גאָט דער האַר.

22 און די כרובים האָבן אויפגעהויבן זייערע פליגלען, און די רעדער באַגלייך מיט זיי; און די פּראַכט פון דעם גאָט פון ישׂראל איז געווען איבער זיי פון אויבן. 23 און די פּראַכט פון גאָט האָט זיך אויפגעהויבן פון איבערן מיטן שטאָט, און האָט זיך געשטעלט אויף דעם באַרג וואָס אין מזרח פון שטאָט. 24 און אַ ווינט האָט מיך אויפגעהויבן, און האָט מיך געבראַכט קיין כַּשׂדים צו די פאַרטריבענע, אין אַ זעאונג, מיט דעם גייסט פון גאָט. און די זעאונג וואָס איך האָב געזען, האָט זיך אויפגעהויבן פון מיר. 25 און איך האָב גערעדט צו די פאַרטריבענע אַלע ווערטער פון גאָט וואָס ער האָט מיר באַוויזן.

יב

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, צווישן אַ ווידערשפּעניקן געזינדל זיצסטו,
וואָס האָבן אויגן צו זען, און זעען ניט,

ג לִשְׁמֹעַ וְלֹא שָׁמֵעוּ כִּי בֵּית מְרִי הֵם׃ וְאַתָּה בֶן
אָדָם עֲשֵׂה לְךָ כְּלֵי גוֹלָה וּגְלֵה יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם וְגָלִיתָ
מִמְּקוֹמְךָ אֶל־מָקוֹם אַחֵר לְעֵינֵיהֶם אוּלַי יִרְאוּ כִּי בֵּית
ד מְרִי הֵמָּה׃ וְהוֹצֵאתָ כֵלֶיךָ כִּכְלֵי גוֹלָה יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם
ה וְאַתָּה תֵּצֵא בָעֶרֶב לְעֵינֵיהֶם כְּמוֹצָאֵי גּוֹלָה׃ לְעֵינֵיהֶם
ו חֲתָר־לְךָ בַקִּיר וְהוֹצֵאתָ בּוֹ׃ לְעֵינֵיהֶם עַל־כָּתֵף תִּשָּׂא
בָּעֲלָטָה תוֹצִיא פָּנֶיךָ תְכַסֶּה וְלֹא תִרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ כִּי־
ז מוֹפֵת נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ וָאַעַשׂ כֵּן כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי כֵּלַי
הוֹצֵאתִי כִּכְלֵי גוֹלָה יוֹמָם וּבָעֶרֶב חָתַרְתִּי־לִי בַקִּיר בְּיָד
ח בָּעֲלָטָה הוֹצֵאתִי עַל־כָּתֵף נָשָׂאתִי לְעֵינֵיהֶם׃ וַיְהִי
ט דְבַר־יְהוָה אֵלַי בַּבֹּקֶר לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הֲלֹא אָמְרוּ אֵלֶיךָ
י בֵּית יִשְׂרָאֵל בֵּית הַמֶּרִי מָה אַתָּה עֹשֶׂה׃ אֱמֹר אֲלֵיהֶם
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הַנָּשִׂיא הַמַּשָּׂא הַזֶּה בִּירוּשָׁלַםִ
יא וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הֵמָּה בְתוֹכָם׃ אֱמֹר אֲנִי מוֹפֶתְכֶם ס
כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי כֵּן יֵעָשֶׂה לָהֶם בַּגּוֹלָה בַשְּׁבִי יֵלֵכוּ׃
יב וְהַנָּשִׂיא אֲשֶׁר־בְּתוֹכָם אֶל־כָּתֵף יִשָּׂא בָּעֲלָטָה וְיֵצֵא בַּקִּיר
יַחְתְּרוּ לְהוֹצִיא בוֹ פָּנָיו יְכַסֶּה יַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִרְאֶה לָעַיִן
יג הוּא אֶת־הָאָרֶץ׃ וּפָרַשְׂתִּי אֶת־רִשְׁתִּי עָלָיו וְנִתְפַּשׂ
בִּמְצוּדָתִי וְהֵבֵאתִי אֹתוֹ בָבֶלָה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים וְאוֹתָהּ לֹא־
יד יִרְאֶה וְשָׁם יָמוּת׃ וְכֹל אֲשֶׁר סְבִיבֹתָיו עֶזְרֹה וְכָל־אֲגַפָּיו
טו אֱזָרֶה לְכָל־רוּחַ וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
יְהוָה בַּהֲפִיצִי אוֹתָם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃
טז וְהוֹתַרְתִּי מֵהֶם אַנְשֵׁי מִסְפָּר מֵחֶרֶב מֵרָעָב וּמִדָּבֶר לְמַעַן
יְסַפְּרוּ אֶת־כָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיהֶם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם וְיָדְעוּ
יז יח כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן
אָדָם לַחְמְךָ בְּרַעַשׁ תֹּאכֵל וּמֵימֶיךָ בְּרָגְזָה וּבִדְאָגָה תִּשְׁתֶּה׃
יט וְאָמַרְתָּ אֶל־עַם הָאָרֶץ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לְיוֹשְׁבֵי

יב׳ הל׳ קמוצה   יד׳ פזוח קרי

וואָס האָבן אויערן צו הערן, און הערן ניט,
ווייל אַ ווידערשפּעניק געזינדל זיינען זיי.
3 און דו מענטשנקינד, מאַך דיר וואַנדער־כּלים,
און וואַנדער אויס ביי טאָג פאַר זייערע אויגן;
און זאָלסט וואַנדערן פון דיין אָרט
צו אַן אַנדער אָרט פאַר זייערע אויגן;
אפשר וועלן זיי אַיינזען
אַז אַ ווידערשפּעניק געזינדל זיינען זיי.
4 און זאָלסט אַרויסטראָגן דיינע כּלים
אַזוי ווי וואַנדער־כּלים ביי טאָג פאַר זייערע אויגן;
און דו זאָלסט אַרויסגיין אין אָוונט פאַר זייערע אויגן,
אַזוי ווי מע גייט אַרויס אין גלות.
5 פאַר זייערע אויגן גראָב דיר דורך די וואַנט,
און טראָג אַרויס דורך איר.
6 פאַר זייערע אויגן זאָלסטו אויפן אַקסל טראָגן,
אין שטאָקפינצטערניש זאָלסטו אַרויסטראָגן;
דיין פּנים זאָלסטו פאַרדעקן, און ניט אָנקוקן דאָס לאַנד;
וואָרום אַ צייכן האָב איך דיך געמאַכט
פאַר דעם הויז פון ישׂראל.

7 און איך האָב געטאָן אַזוי ווי איך בין באַפוילן געוואָרן: מיינע כּלים האָב איך אַרויסגעטראָגן אַזוי ווי וואַנדער־כּלים ביי טאָג, און אין אָוונט האָב איך מיר דורכגעגראָבן די וואַנט מיט דער האַנט; אין שטאָקפינצטערניש האָב איך אַרויסגעטראָגן; אויפן אַקסל האָב איך געטראָגן פאַר זייערע אויגן.

8 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר אין דער פרי, אַזוי צו זאָגן:
9 מענטשנקינד, האָבן ניט געזאָגט צו דיר דאָס הויז פון ישׂראל,
דאָס ווידערשפּעניקע געזינדל: וואָס טוסטו?
10 זאָג צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
דידאָזיקע נבואה איז אויף דעם פירשט[א] אין ירושָלַיִם,
און אויף דעם גאַנצן הויז פון ישׂראל
וואָס זיי זיינען צווישן זיי.
11 זאָג: איך בין אַייער צייכן;
ווי איך האָב געטאָן, אַזוי וועט געטאָן ווערן צו זיי:
אין גלות, אין געפאַנגענשאַפט וועלן זיי גיין.
12 און דער פירשט וואָס צווישן זיי
וועט אויפן אַקסל טראָגן,
און אין שטאָקפינצטערניש וועט ער אַרויסגיין;
די וואַנט וועט מען דורכגראָבן
אים אַרויסצופירן דורך איר;
זיין פּנים וועט ער פאַרדעקן,
כּדי ער זאָל ניט אָנקוקן מיטן אויג דאָס לאַנד.
13 און איך וועל אויסשפּרייטן מיין נעץ אויף אים,
און ער וועט געפאַנגען ווערן אין מיין פאַסטקע;
און איך וועל אים ברענגען קיין בָּבֶל
אין לאַנד פון די כַּשׂדים,
אָבער ער וועט עס ניט אָנקוקן,
הגם דאָרט וועט ער שטאַרבן.
14 און אַלע וואָס רונד אַרום אים,
זיינע העלפער, און אַלע זיינע מחנות,
וועל איך צעשפּרייטן אויף אַלע ווינטן,
און אַ שווערד וועל איך אַרויסציען הינטער זיי.
15 און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה,
ווען איך צעוואַרף זיי צווישן די פעלקער,
און וועל זיי צעשפּרייטן אין די לענדער.
16 נאָר געציילטע מענטשן פון זיי וועל איך איבערלאָזן
פון שווערד, פון הונגער, און פון פּעסט,
כּדי זיי זאָלן דערציילן אַלע זייערע אומווערדיקייטן
צווישן די פעלקער וואָס זיי זיינען געקומען אַהין;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

17 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
18 מענטשנקינד, דיין ברויט זאָלסטו מיט ציטערניש עסן,
און דיין וואַסער זאָלסטו מיט אומרו און מיט זאָרג טרינקען.
19 און זאָלסט זאָגן צו דעם פאָלק פון לאַנד:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר

[א] וואָרטשפּיל: הַנָּשִׂיא הַמַּשָּׂא.

יְרוּשָׁלַ͏ִם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לַחְמָם בִּדְאָגָה יֹאכֵלוּ
וּמֵימֵיהֶם בְּשִׁמָּמוֹן יִשְׁתּוּ לְמַעַן תֵּשַׁם אַרְצָהּ מִמְּלֹאָהּ
מֵחֲמַס כָּל־הַיֹּשְׁבִים בָּהּ׃ וְהֶעָרִים הַנּוֹשָׁבוֹת תֶּחֱרַבְנָה כ
וְהָאָרֶץ שְׁמָמָה תִהְיֶה וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיְהִי כא
דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם מָה־הַמָּשָׁל הַזֶּה לָכֶם כב
עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יַאַרְכוּ הַיָּמִים וְאָבַד כָּל־חָזוֹן׃
לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִשְׁבַּתִּי אֶת־ כג
הַמָּשָׁל הַזֶּה וְלֹא־יִמְשְׁלוּ אֹתוֹ עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כִּי אִם־דַּבֵּר
אֲלֵיהֶם קָרְבוּ הַיָּמִים וּדְבַר כָּל־חָזוֹן׃ כִּי לֹא יִהְיֶה עוֹד כד
כָּל־חֲזוֹן שָׁוְא וּמִקְסַם חָלָק בְּתוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כִּי׀ אֲנִי כה
יְהוָה אֲדַבֵּר אֵת אֲשֶׁר אֲדַבֵּר דָּבָר וְיֵעָשֶׂה לֹא תִמָּשֵׁךְ
עוֹד כִּי בִימֵיכֶם בֵּית הַמֶּרִי אֲדַבֵּר דָּבָר וַעֲשִׂיתִיו נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם כו כז
הִנֵּה בֵית־יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים הֶחָזוֹן אֲשֶׁר־הוּא חֹזֶה לְיָמִים
רַבִּים וּלְעִתִּים רְחוֹקוֹת הוּא נִבָּא׃ לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה כח
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֹא־תִמָּשֵׁךְ עוֹד כָּל־דְּבָרָי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר
דָּבָר וְיֵעָשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

יג

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־נְבִיאֵי א ב
יִשְׂרָאֵל הַנִּבָּאִים וְאָמַרְתָּ לִנְבִיאֵי מִלִּבָּם שִׁמְעוּ דְּבַר־
יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הוֹי עַל־הַנְּבִיאִים הַנְּבָלִים ג
אֲשֶׁר הֹלְכִים אַחַר רוּחָם וּלְבִלְתִּי רָאוּ׃ כְּשֻׁעָלִים בֶּחֳרָבוֹת ד
נְבִיאֶיךָ יִשְׂרָאֵל הָיוּ׃ לֹא עֲלִיתֶם בַּפְּרָצוֹת וַתִּגְדְּרוּ גָדֵר ה
עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲמֹד בַּמִּלְחָמָה בְּיוֹם יְהוָה׃ חָזוּ שָׁוְא ו
וְקֶסֶם כָּזָב הָאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה וַיהוָה לֹא שְׁלָחָם וְיִחֲלוּ
לְקַיֵּם דָּבָר׃ הֲלוֹא מַחֲזֵה־שָׁוְא חֲזִיתֶם וּמִקְסַם כָּזָב ז
אֲמַרְתֶּם וְאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה וַאֲנִי לֹא דִבַּרְתִּי׃
לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן דַּבֶּרְכֶם שָׁוְא וַחֲזִיתֶם כָּזָב ח

וועגן די באַוווינער פון ירושָׁלַיִם אויף דער ערד פון ישׂראל:
זייער ברויט וועלן זיי מיט זאָרג עסן,
און זייער וואַסער וועלן זיי מיט באַנומעניש טרינקען,
ווייל איר לאַנד וועט פאַרוויסט ווערן פון איר פולקייט,
פון וועגן דעם אומרעכט פון אַלע וואָס ווינען אין איר.
20 און די באַזעצטע שטעט וועלן חָרב ווערן,
און דאָס לאַנד וועט אַ וויסטעניש זיין;
און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.

21 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
22 מענטשנקינד, וואָס איז דאָסדאָזיקע ווערטל ביי אַייך
אין לאַנד פון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן:
עס לענגערן זיך די טעג,
און צו נישט ווערט איטלעכע זעאונג?
23 דרום זאָג צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
איך פאַרשטער דאָסדאָזיקע ווערטל,
און מע וועט עס מער ניט זאָגן אין ישׂראל.
נייערט רעד צו זיי: עס גענענען די טעג,
און די געשעאונג פון איטלעכער זעאונג.
24 וואָרום מער וועט ניט זיין קיין פאַלשע זעאונג
און גלאַטע וואָרזאָגעריי אין הויז פון ישׂראל.
25 נייערט איך יהוה וועל רעדן, וואָסער וואָרט איך וועל רעדן,
און עס וועט געשען; עס וועט זיך מער ניט פאַרציען.
וואָרום אין אַייערע טעג, איר ווידערשפעניק געזינדל,
וועל איך רעדן אַ וואָרט, און וועל עס טאָן,
זאָגט גאָט דער האַר.

26 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
27 מענטשנקינד, זע, דאָס הויז פון ישׂראל זאָגט:
די זעאונג וואָס ער זעט איז אויף פיל טעג אַרום,
און אויף ווייטע צייטן זאָגט ער נביאות.
28 דרום זאָג צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
מער וועלן זיך ניט פאַרציען אַלע מיינע ווערטער;
אַז איך וועל רעדן אַ וואָרט, וועט עס געשען,
זאָגט גאָט דער האַר.

יג 1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, זאָג נביאות
אויף די נביאים פון ישראל וואָס זאָגן נביאות,
און זאָלסט זאָגן צו די נביאים פון זייער אייגענעם האַרצן:
הערט דאָס וואָרט פון גאָט:
3 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווי צו די נביאים מנוולים[א]
וואָס גייען נאָך זייער געמיט,
און נאָך וואָס זיי האָבן ניט געזען!—
4 אַזוי ווי פיקס אין חורבות
זיינען געווען דיינע נביאים, ישׂראל.
5 איר זייט אַרויפגעגאַנגען אין די בראָכן,
און פאַרצאַמט אַ צאַם אַרום דעם הויז פון ישׂראל,
צו באַשטיין אין מלחמה אין טאָג פון גאָט.
6 זיי האָבן געזען פאַלשקייט און וואָרזאָגעניש פון ליגן,
זיי וואָס זאָגן: גאָט האָט געזאָגט,
ווען גאָט האָט זיי ניט געשיקט;
און זיי האַרן ער זאָל מקיים זיין דאָס וואָרט!
7 האָט איר דען ניט אַ זעאונג פון ליגן געזען,
און פאַלשע וואָרזאָגעניש געזאָגט?
און איר זאָגט: גאָט האָט געזאָגט,
ווען איך האָב ניט גערעדט.
8 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
ווייל איר האָט גערעדט פאַלשקייט און געזען ליגן,

[א] וואָרטשפיל: הַנְּבִיאִים הַנְּבָלִים.

דרום זעט, איך קום אויף אײַך,
זאָגט גאָט דער האַר.
9 און מײַן האַנט וועט זײַן אויף די נביאים
וואָס זעען פאַלשקייט און וואָרזאָגן ליגן;
אין דעם באַראָט פון מײַן פאָלק וועלן זיי ניט זײַן,
און אין דעם געשריפטס פון דעם הויז פון ישׂראל
וועלן זיי ניט פאַרשריבן ווערן,
און אויף דער ערד פון ישׂראל וועלן זיי ניט קומען;
און איר וועט וויסן אַז איך בין גאָט יהוה.
10 ווײַל און באַווייל זיי האָבן פאַרפירט מײַן פאָלק,
אַזוי צו זאָגן: שלום! ווען קיין שלום איז ניטאָ;
און ער בויט אַ ווענטל,
און זיי־אָ באַשמירן עס מיט טינק;
11 זאָג צו די טינקשמירער אַז עס וועט אײַנפאַלן;
עס ווערט אַ רעגן אַ פלייציקער,
און איר, האָגלשטיינער, וועט פאַלן,
און אַ שטורעמווינט וועט אויסברעכן.
12 און אָט אַז די מויער פאַלט אײַן,
צי וועט ניט געזאָגט ווערן צו אײַך:
וווּ איז דאָס געשמיר וואָס איר האָט אָנגעשמירט?
13 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
יאָ, איך וועל מאַכן אויסברעכן אַ שטורעמווינט
אין מײַן גרימצאָרן,
און אַ פלייציקער רעגן וועט זײַן אין מײַן כּעס,
און האָגלשטיינער אין גרימצאָרן, צו פאַרלענדן.
14 און איך וועל צעשטערן די מויער
וואָס איר האָט באַשמירט מיט טינק,
און וועל זי ברענגען צו דער ערד,
און איר גרונטפעסט וועט אַנטפּלעקט ווערן;
און זי וועט אײַנפאַלן,
און איר וועט פאַרלענדט ווערן דערין;
און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.
15 און איך וועל אויסלאָזן מײַן גרימצאָרן אויף דער מויער,
און אויף די וואָס האָבן זי באַשמירט מיט טינק;
און איך וועל זאָגן צו אײַך:
ניטאָ די מויער, און ניטאָ די וואָס האָבן זי באַשמירט–
16 די נביאים פון ישׂראל וואָס זאָגן נביאות אויף ירושָׁלַיִם,
און זעען איר אַ זעאונג פון שלום,
ווען קיין שלום איז ניטאָ,
זאָגט גאָט דער האַר.
17 און דו מענטשנקינד, טו דײַן פּנים
צו די טעכטער פון דײַן פאָלק
וואָס זאָגן נביאות פון זייער אייגענעם האַרצן,
און זאָג נביאות אויף זיי,
18 און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
וויי צו די וואָס נייען אָן קישעלעך אויף אַלע עלנבויגנס,
און מאַכן שלייערס אויפן קאָפּ פון איטלעכן ווקס,
כּדי נפשות צו פאַנגען!

ט לָכֵן הִנְנִי אֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהָיְתָה יָדִי אֶל־
הַנְּבִיאִים הַחֹזִים שָׁוְא וְהַקֹּסְמִים כָּזָב בְּסוֹד עַמִּי לֹא־יִהְיוּ
וּבִכְתָב בֵּית־יִשְׂרָאֵל לֹא יִכָּתֵבוּ וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא
י יָבֹאוּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יֱהוִה׃ יַעַן וּבְיַעַן הִטְעוּ אֶת־
עַמִּי לֵאמֹר שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם וְהוּא בֹּנֶה חַיִץ וְהִנָּם טָחִים
יא אֹתוֹ תָּפֵל׃ אֱמֹר אֶל־טָחֵי תָפֵל וְיִפֹּל הָיָה ׀ גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף
וְאַתֵּנָה אַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ תִּפֹּלְנָה וְרוּחַ סְעָרוֹת תְּבַקֵּעַ׃
יב וְהִנֵּה נָפַל הַקִּיר הֲלוֹא יֵאָמֵר אֲלֵיכֶם אַיֵּה הַטִּיחַ אֲשֶׁר
יג טַחְתֶּם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וּבִקַּעְתִּי רוּחַ־
סְעָרוֹת בַּחֲמָתִי וְגֶשֶׁם שֹׁטֵף בְּאַפִּי יִהְיֶה וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ
יד בְּחֵמָה לְכָלָה׃ וְהָרַסְתִּי אֶת־הַקִּיר אֲשֶׁר־טַחְתֶּם תָּפֵל
וְהִגַּעְתִּיהוּ אֶל־הָאָרֶץ וְנִגְלָה יְסֹדוֹ וְנָפְלָה וּכְלִיתֶם בְּתוֹכָהּ
טו וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְכִלֵּיתִי אֶת־חֲמָתִי בַּקִּיר וּבַטָּחִים
טז אֹתוֹ תָּפֵל וְאֹמַר לָכֶם אֵין הַקִּיר וְאֵין הַטָּחִים אֹתוֹ׃ נְבִיאֵי
יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים אֶל־יְרוּשָׁלִַם וְהַחֹזִים לָהּ חֲזוֹן שָׁלֹם
יז וְאֵין שָׁלֹם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם שִׂים
פָּנֶיךָ אֶל־בְּנוֹת עַמְּךָ הַמִּתְנַבְּאוֹת מִלִּבְּהֶן וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶן׃
יח וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הוֹי לִמְתַפְּרוֹת כְּסָתוֹת
עַל ׀ כָּל־אַצִּילֵי יָדַי וְעֹשׂוֹת הַמִּסְפָּחוֹת עַל־רֹאשׁ כָּל־
קוֹמָה לְצוֹדֵד נְפָשׁוֹת הַנְּפָשׁוֹת תְּצוֹדֵדְנָה לְעַמִּי וּנְפָשׁוֹת
יט לָכֶנָה תְחַיֶּינָה׃ וַתְּחַלֶּלְנָה אֹתִי אֶל־עַמִּי בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים
וּבִפְתוֹתֵי לֶחֶם לְהָמִית נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תְמוּתֶנָה וּלְחַיּוֹת
נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תִחְיֶינָה בְּכַזֶּבְכֶם לְעַמִּי שֹׁמְעֵי כָזָב׃
כ לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי אֶל־כִּסְּתוֹתֵיכֶנָה
אֲשֶׁר אַתֵּנָה מְצֹדְדוֹת שָׁם אֶת־הַנְּפָשׁוֹת לְפֹרְחוֹת וְקָרַעְתִּי
אֹתָם מֵעַל זְרוֹעֹתֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר אַתֶּם
כא מְצֹדְדוֹת אֶת־נְפָשִׁים לְפֹרְחֹת׃ וְקָרַעְתִּי אֶת־מִסְפְּחֹתֵיכֶם

ט׳ קמץ בסמוך

די נפשות טוט איר פאַנגען בײַ מײַן פאָלק,
כּדי אײַך די נפשות בײַם לעבן צו דערהאַלטן.
19 און איר האָט מיך פאַרשוועכט בײַ מײַן פאָלק
פאַר הײפלעך גערשטן, און פאַר ברעקלעך ברויט,
צו מאַכן שטאַרבן נפשות וואָס דאַרפן ניט שטאַרבן,
און צו לאָזן לעבן נפשות וואָס דאַרפן ניט לעבן,
מיט וואָס איר זאָגט ליגן צו מײַן פאָלק,
די צוהערער פון ליגן.

20 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
זעט, איך נעם זיך צו אײַערע קישעלעך
וואָס איר פאַנגט דערמיט די נפשות ווי פויגלען,
און איך וועל זיי אַראָפּרײַסן פון אײַערע אָרעמס,
און וועל אַוועקלאָזן די נפשות וואָס איר פאַנגט–
נפשות ווי פויגלען.
21 און איך וועל אַראָפּרײַסן אײַערע שלייערס,

וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בְּיֶדְכֶן לִמְצוּדָה
וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ יַעַן הַכְאוֹת לֵב־צַדִּיק שֶׁקֶר וַאֲנִי לֹא כב
הִכְאַבְתִּיו וּלְחַזֵּק יְדֵי רָשָׁע לְבִלְתִּי־שׁוּב מִדַּרְכּוֹ הָרָע
לְהַחֲיֹתוֹ׃ לָכֵן שָׁוְא לֹא תֶחֱזֶינָה וְקֶסֶם לֹא־תִקְסַמְנָה עוֹד כג
וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

יד

וַיָּבוֹא אֵלַי אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃ וַיְהִי א ב
דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הֶעֱלוּ ג
גִלּוּלֵיהֶם עַל־לִבָּם וּמִכְשׁוֹל עֲוֺנָם נָתְנוּ נֹכַח פְּנֵיהֶם הַאִדָּרֹשׁ
אִדָּרֵשׁ לָהֶם׃ לָכֵן דַּבֵּר־אוֹתָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם ד
כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יַעֲלֶה אֶת־גִּלּוּלָיו אֶל־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֺנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו
וּבָא אֶל־הַנָּבִיא אֲנִי יְהוָה נַעֲנֵיתִי לוֹ בָה בְּרֹב גִּלּוּלָיו׃
לְמַעַן תְּפֹשׂ אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּלִבָּם אֲשֶׁר נָזֹרוּ מֵעָלַי ה
בְּגִלּוּלֵיהֶם כֻּלָּם׃ לָכֵן אֱמֹר ׀ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל ו
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ מֵעַל גִּלּוּלֵיכֶם וּמֵעַל
כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם הָשִׁיבוּ פְנֵיכֶם׃ כִּי אִישׁ אִישׁ מִבֵּית ז
יִשְׂרָאֵל וּמֵהַגֵּר אֲשֶׁר־יָגוּר בְּיִשְׂרָאֵל וְיִנָּזֵר מֵאַחֲרַי וְיַעַל
גִּלּוּלָיו אֶל־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֺנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־
הַנָּבִיא לִדְרָשׁ־לוֹ בִי אֲנִי יְהוָה נַעֲנֶה־לּוֹ בִּי׃ וְנָתַתִּי פָנַי ח
בָּאִישׁ הַהוּא וַהֲשִׁמֹתִהוּ לְאוֹת וְלִמְשָׁלִים וְהִכְרַתִּיו
מִתּוֹךְ עַמִּי וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְהַנָּבִיא כִי־יְפֻתֶּה ט
וְדִבֶּר דָּבָר אֲנִי יְהוָה פִּתֵּיתִי אֵת הַנָּבִיא הַהוּא וְנָטִיתִי אֶת־
יָדִי עָלָיו וְהִשְׁמַדְתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְנָשְׂאוּ עֲוֺנָם י
כַּעֲוֺן הַדֹּרֵשׁ כַּעֲוֺן הַנָּבִיא יִהְיֶה׃ לְמַעַן לֹא־יִתְעוּ עוֹד בֵּית־ יא
יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרַי וְלֹא־יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּכָל־פִּשְׁעֵיהֶם וְהָיוּ לִי
לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

יד, א׳ סבירין ויבאו   ד׳ בא קרי

און וועל מציל זיין מיין פאָלק פון אײַער האַנט,
און זיי וועלן מער ניט זיין צום געפאַנג אין אײַער האַנט;
און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.
22 ווייל איר האָט מיט ליגן באַטריבט דאָס האַרץ פון דעם צדיק,
ווען איך האָב אים ניט געוואָלט ווי טאָן,
און איר האָט געשטאַרקט די הענט פון דעם רשע
זיך ניט אומצוקערן פון זיין שלעכטן וועג,
אַז מע זאָל אים לאָזן לעבן,
23 דרום וועט איר מער פאַלשקייט ניט זען,
און וואָרזאָגעניש ניט וואָרזאָגן;
און איך וועל מציל זיין מיין פאָלק פון אײַער האַנט;
און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.

יד 1 און צו מיר זיינען געקומען מענער פון די עלטסטע פון ישׂראל, און זיינען געזעסן פאַר מיר. 2 איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו מיר אַזוי צו זאָגן:
3 מענטשנקינד, דידאָזיקע לייט האָבן אויפגעשטעלט
זייערע אָפּגעטער אין זייער האַרצן,
און די שטרויכלונג צו זייער זינד
האַלטן זיי אַקעגן זייער פּנים;
זאָל איך פרעגן זיך לאָזן פרעגן פון זיי?
4 דרום רעד מיט זיי, און זאָלסט זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
יעטוועדער מאַן פון דעם הויז פון ישׂראל
וואָס וועט אויפשטעלן זיינע אָפּגעטער אין זיין האַרצן,
און די שטרויכלונג צו זיין זינד
וועט ער האַלטן אַקעגן זיין פּנים,
און ער וועט קומען צום נביא,
וועל איך יהוה אים ענטפערן—
דעם וואָס קומט מיט זיינע פיל אָפּגעטער;
5 כדי צו פאַרכאַפּן ביים האַרצן דאָס הויז פון ישׂראל,
וואָס האָבן זיך אָפּגעקערט פון מיר
דורך זייערע אָפּגעטער אַלע.

6 דרום זאָג צו דעם הויז פון ישׂראל:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
קערט צוריק, און קערט אײַך אום פון אײַערע אָפּגעטער,
און פון אַלע אײַערע אומווערדיקייטן קערט אָפּ אײַער פּנים.
7 וואָרום יעטוועדער מאַן פון דעם הויז פון ישׂראל,
אָדער פון דעם פרעמדן וואָס האַלט זיך אויף אין ישׂראל,
וואָס וועט זיך אָפּשיידן פון הינטער מיר,
און וועט אויפשטעלן זיינע אָפּגעטער אין זיין האַרצן,
און די שטרויכלונג צו זיין זינד
וועט ער האַלטן אַקעגן זיין פּנים,
און ער וועט קומען צום נביא,
כדי ער זאָל מיך פרעגן פון זיינעטוועגן,
וועל איך יהוה אַליין אים ענטפערן.
8 און איך וועל קערן מיין פּנים אַקעגן יענעם מאַן,
און וועל אים פאַרוויסטן,
פאַר אַ צייכן און פאַר אַ שפּריכוואָרט,
און וועל אים פאַרשניידן פון צווישן מיין פאָלק;
און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.
9 און אַז דער נביא וועט פאַרפירט ווערן,
און וועט רעדן אַ וואָרט,
האָב איך יהוה דאָס פאַרפירט יענעם נביא,
און איך וועל אויסשטרעקן מיין האַנט אויף אים,
און וועל אים פאַרטיליקן פון צווישן מיין פאָלק ישׂראל.
10 און זיי וועלן טראָגן זייער זינד;
אַזוי ווי די זינד פון דעם פרעגער,
אַזוי וועט זיין די זינד פון דעם נביא.
11 כדי דאָס הויז פון ישׂראל
זאָלן מער ניט אַוועקבלאָנדזשען פון הינטער מיר,
און זאָלן זיך מער ניט פאַראומריייניקן
מיט אַלע זייערע פאַרברעכן;
און זיי זאָלן מיר זיין צום פאָלק,
און איך זאָל זיי זיין צום גאָט,
זאָגט גאָט דער האַר.

יב יג וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֶרֶץ כִּי תֶחֱטָא־לִי
לִמְעָל־מַעַל וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיהָ וְשָׁבַרְתִּי לָהּ מַטֵּה־לָחֶם
יד וְהִשְׁלַחְתִּי־בָהּ רָעָב וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ וְהָיוּ
שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ נֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב הֵמָּה
טו בְצִדְקָתָם יְנַצְּלוּ נַפְשָׁם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ לוּ־חַיָּה רָעָה
אַעֲבִיר בָּאָרֶץ וְשִׁכְּלָתָּה וְהָיְתָה שְׁמָמָה מִבְּלִי עוֹבֵר מִפְּנֵי
טז הַחַיָּה׃ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה אִם־בָּנִים וְאִם־בָּנוֹת יַצִּילוּ הֵמָּה לְבַדָּם יִנָּצֵלוּ וְהָאָרֶץ
יז תִּהְיֶה שְׁמָמָה׃ אוֹ חֶרֶב אָבִיא עַל־הָאָרֶץ הַהִיא וְאָמַרְתִּי
יח חֶרֶב תַּעֲבֹר בָּאָרֶץ וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ וּשְׁלֹשֶׁת
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה לֹא יַצִּילוּ
יט בָּנִים וּבָנוֹת כִּי הֵם לְבַדָּם יִנָּצֵלוּ׃ אוֹ דֶּבֶר אֲשַׁלַּח אֶל־
הָאָרֶץ הַהִיא וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עָלֶיהָ בְּדָם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה
כ אָדָם וּבְהֵמָה׃ וְנֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־בֵּן אִם־בַּת יַצִּילוּ הֵמָּה בְצִדְקָתָם יַצִּילוּ
כא נַפְשָׁם׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אַף כִּי־אַרְבַּעַת
שְׁפָטַי ׀ הָרָעִים חֶרֶב וְרָעָב וְחַיָּה רָעָה וָדֶבֶר שִׁלַּחְתִּי
כב אֶל־יְרוּשָׁלִָם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ וְהִנֵּה
נוֹתְרָה־בָּהּ פְּלֵטָה הַמּוּצָאִים בָּנִים וּבָנוֹת הִנָּם יוֹצְאִים
אֲלֵיכֶם וּרְאִיתֶם אֶת־דַּרְכָּם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם וְנִחַמְתֶּם עַל־
הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלִַם אֵת כָּל־אֲשֶׁר הֵבֵאתִי
כג עָלֶיהָ׃ וְנִחֲמוּ אֶתְכֶם כִּי־תִרְאוּ אֶת־דַּרְכָּם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם
וִידַעְתֶּם כִּי לֹא חִנָּם עָשִׂיתִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בָהּ נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהוִה׃

טו

א ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם מַה־יִּהְיֶה עֵץ־
ג הַגֶּפֶן מִכָּל־עֵץ הַזְּמוֹרָה אֲשֶׁר הָיָה בַּעֲצֵי הַיָּעַר׃ הֲיֻקַּח

יד,יט׳ למדנחאי על   כב׳ למדנחאי אֶל

[12] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
[13] מענטשנקינד, ווען אַ לאַנד זאָל זינדיקן קעגן מיר
צו פעלשן אַ פעלשונג,
און איך זאָל אויסשטרעקן מיין האַנט אויף איר,
און איר צעברעכן דעם אונטערלען פון ברויט,
און אָנשיקן אויף איר אַ הונגער,
און פאַרשניידן פון איר מענטשן און בהמות,
[14] און דידאָזיקע דריי מענער זאָלן זיין אין איר:
נח, דניאל, און איוב,
וועלן זיי מיט זייער גערעכטיקייט
נאָר מציל זיין זייער נפש, זאָגט גאָט דער האַר.
[15] ווען אַ בייזע חיה זאָל איך מאַכן דורכגיין אין לאַנד,
און זי זאָל עס פון מענטשן באַרויבן,
און עס זאָל ווערן אַ וויסטעניש אָן אַ דורכגייער
פון וועגן דער חיה,
[16] מעגן דידאָזיקע דריי מענער זיין אין איר,
אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
אויב זיי וועלן מציל זיין זין אָדער טעכטער!
זיי אַליין וועלן ניצול ווערן,
אָבער דאָס לאַנד וועט ווערן אַ וויסטעניש.
[17] אָדער ווען אַ שווערד זאָל איך ברענגען אויף יענעם לאַנד,
און זאָגן: אַ שווערד זאָל דורכגיין אין לאַנד;
און איך זאָל פאַרשניידן פון איר מענטשן און בהמות,
[18] און דידאָזיקע דריי מענער זיינען אין איר,
אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
זיי וועלן ניט מציל זיין זין און טעכטער;
בלויז זיי אַליין וועלן ניצול ווערן.
[19] אָדער ווען אַ פעסט זאָל איך שיקן אויף יענעם לאַנד,
און אויסגיסן מיין גרימצאָרן אויף איר מיט בלוט,
צו פאַרשניידן פון איר מענטשן און בהמות,
[20] און נח, דניאל, און איוב זיינען אין איר,
אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
אויב זיי וועלן מציל זיין אַ זון אָדער אַ טאָכטער!
זיי וועלן מיט זייער גערעכטיקייט
נאָר מציל זיין זייער נפש.
[21] פאַרוואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
היינט ווי שוין אַז מיינע פיר בייזע שטראָפן,
שווערד, און הונגער, און אַ בייזע חיה, און פעסט,
האָב איך אָנגעשיקט אויף ירושלים,
צו פאַרשניידן פון איר מענטשן און בהמות!
[22] אָבער אָט איז געבליבן אַן אַנטרינונג אין איר,
די וואָס ווערן אַרויסגעפירט, זין און טעכטער;
אָט קומען זיי אַרויס צו אײַך,
און איר וועט זען זייער וועג און זייערע מעשים,
און איר וועט אײַך טרייסטן וועגן דעם בייז
וואָס איך האָב געבראַכט אויף ירושלים,
וועגן אַלץ וואָס איך האָב געבראַכט אויף איר;
[23] וואָרום זיי וועלן אײַך זיין אַ טרייסטונג,
אַז איר וועט זען זייער וועג און זייערע מעשים;
און איר וועט וויסן אַז ניט אומזיסט האָב איך געטאָן
אַלץ וואָס איך האָב געטאָן אין איר,
זאָגט גאָט דער האַר.

טו

[1] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
[2] מענטשנקינד, וואָס איז דער וויינשטאָק
מער פון איטלעכן בוים—
דער וויינצווייג וואָס איז צווישן די וואַלדביימער?
[3] צי ווערט פון אים האָלץ גענומען

מִמֶּנּוּ עֵץ לַעֲשׂוֹת לִמְלָאכָה אִם־יִקְחוּ מִמֶּנּוּ יָתֵד לִתְלוֹת
עָלָיו כָּל־כֶּלִי׃ הִנֵּה לָאֵשׁ נִתַּן לְאָכְלָה אֵת שְׁנֵי קְצוֹתָיו ד
אָכְלָה הָאֵשׁ וְתוֹכוֹ נָחָר הֲיִצְלַח לִמְלָאכָה׃ הִנֵּה בִּהְיוֹתוֹ ה
תָמִים לֹא יֵעָשֶׂה לִמְלָאכָה אַף כִּי־אֵשׁ אֲכָלַתְהוּ וַיֵּחָר
וְנַעֲשָׂה עוֹד לִמְלָאכָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה ו
כַּאֲשֶׁר עֵץ־הַגֶּפֶן בְּעֵץ הַיַּעַר אֲשֶׁר־נְתַתִּיו לָאֵשׁ לְאָכְלָה
כֵּן נָתַתִּי אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ וְנָתַתִּי אֶת־פָּנַי בָּהֶם מֵהָאֵשׁ ז
יָצָאוּ וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשׂוּמִי אֶת־
פָּנַי בָּהֶם׃ וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה יַעַן מָעֲלוּ מַעַל נְאֻם ח
אֲדֹנָי יֱהוִה׃

טז

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הוֹדַע אֶת־יְרוּשָׁלִַם א ב
אֶת־תּוֹעֲבֹתֶיהָ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לִירוּשָׁלִַם ג
מְכֹרֹתַיִךְ וּמֹלְדֹתַיִךְ מֵאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אָבִיךְ הָאֱמֹרִי וְאִמֵּךְ
חִתִּית׃ וּמוֹלְדוֹתַיִךְ בְּיוֹם הוּלֶּדֶת אֹתָךְ לֹא־כָרַּת שָׁרֵּךְ ד
וּבְמַיִם לֹא־רֻחַצְתְּ לְמִשְׁעִי וְהָמְלֵחַ לֹא הֻמְלַחַתְּ וְהָחְתֵּל
לֹא חֻתָּלְתְּ׃ לֹא־חָסָה עָלַיִךְ עַיִן לַעֲשׂוֹת לָךְ אַחַת מֵאֵלֶּה ה
לְחֻמְלָה עָלָיִךְ וַתֻּשְׁלְכִי אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּגֹעַל נַפְשֵׁךְ בְּיוֹם
הֻלֶּדֶת אֹתָךְ׃ וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ ו
וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי׃ רְבָבָה כְּצֶמַח ז
הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים שָׁדַיִם
נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמֵּחַ וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה׃ וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ ח
וְהִנֵּה עִתֵּךְ עֵת דֹּדִים וָאֶפְרֹשׂ כְּנָפִי עָלַיִךְ וָאֲכַסֶּה עֶרְוָתֵךְ
וָאֶשָּׁבַע לָךְ וָאָבוֹא בִבְרִית אֹתָךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה וַתִּהְיִי־
לִי׃ וָאֶרְחָצֵךְ בַּמַּיִם וָאֶשְׁטֹף דָּמַיִךְ מֵעָלָיִךְ וָאֲסֻכֵךְ בַּשָּׁמֶן׃ ט
וָאַלְבִּישֵׁךְ רִקְמָה וָאֶנְעֲלֵךְ תָּחַשׁ וָאֶחְבְּשֵׁךְ בַּשֵּׁשׁ וַאֲכַסֵּךְ י
מֶשִׁי׃ וָאֶעְדֵּךְ עֶדִי וָאֶתְּנָה צְמִידִים עַל־יָדַיִךְ וְרָבִיד עַל־ יא

טו, ה׳ ז׳ קמץ בז״ק   טז, ד׳ דגש אחר שורק   ב רשין דגשן

אויף צו מאַכן אַן אַרבעט?
אָדער נעמט פון אים אַ פלעקל
צו הענגען אַ שום כלי דערויף?
4 היינט אַז ער איז צום פייער פאַר אַ שפּייז געגעבן געוואָרן,
אַז זיינע בײדע עקן האָט אָפּגעגעסן דאָס פייער,
און זיין מיטן איז צוגעבּרענט געוואָרן,
קען ער דען טויגן אויף אַן אַרבעט?
5 זע, אַז ער איז גאַנץ געווען,
האָט ער ניט געקענט פאַרטאָן ווערן אויף אַן אַרבעט,
היינט ווי שוין אַז דאָס פייער האָט אים אַרומגעגעסן,
און ער איז צוגעבּרענט געוואָרן,
קען ער דען נאָך פאַרטאָן ווערן אויף אַן אַרבעט?
6 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
אַזוי ווי דער ווײַנשטאָק צווישן די וואַלדבּײמער,
וואָס איך האָב אים געגעבן צום פייער פאַר אַ שפּייז,
אַזוי גיב איך די בּאַוווינער פון ירושָלַיִם.
7 און איך וועל קערן מיין פּנים אַקעגן זיי;
פון פייער זיינען זיי אַרויס, און דאָס פייער וועט זיי פאַרצערן;
און איר וועט וויסן אַז איך בּין יהוה,
ווען איך טו מיין פּנים אַקעגן זיי.
8 און איך וועל מאַכן דאָס לאַנד אַ וויסטעניש,
ווײַל זיי האָבן געפעלשט אַ פעלשונג,
זאָגט גאָט דער האַר.

טז

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, לאָז וויסן ירושָלַיִם אירע אומווערדיקייטן,
3 און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר צו ירושָלַיִם:
דיין אָפּשטאַם און דיין געבּורט
איז פון לאַנד פון דעם כּנַעֲני;
דיין פאָטער איז געווען דער אֶמוֹרי,
און דיין מוטער פון חֵת.
4 און אָט איז דיין געבּורט:
אין דעם טאָג וואָס דו ביסט געבּאָרן געוואָרן
האָט מען דיין נאָפּל ניט אָפּגעשניטן,
און אין וואַסער ביסטו ניט געוואַשן געוואָרן צום ריײניקן,
און בּאַזאַלצן ביסטו ניט בּאַזאַלצט געוואָרן,
און געוויקלט ביסטו ניט געוויקלט געוואָרן.
5 ניט דערבּאַרימט האָט זיך אַן אויג אויף דיר,
דיר צו טאָן איינס פון דידאָזיקע,
צו האָבן רחמנות אויף דיר;
און ביסט אַוועקגעוואָרפן געוואָרן אויפן פרייען פעלד,
פון וועגן דער עקלדיקייט פון דיין לייב,
אין דעם טאָג וואָס דו ביסט געבּאָרן געוואָרן.
6 און איך בּין פאַרבּײגעגאַנגען פאַרבּײ דיר,
און האָב דיך געזען זיך וואַלגערן אין דיין בּלוט,
און איך האָב געזאָגט צו דיר אין דיין בּלוט: לעבּ!
יאָ, איך האָב געזאָגט צו דיר אין דיין בּלוט: לעבּ!
7 וואַקסעדיק ווי די שפּראָצונג פון פעלד האָב איך דיך געמאַכט,
און ביסט געוואַקסן, און ביסט גרויס געוואָרן,
און געקומען אין שענסטער שיינקייט;
די בּריסט זיינען געווען געפורעמט,
און דיינע האָר האָט געשפּראָצט,
נאָר נאַקעט און הויל ביסטו געווען.
8 בּין איך פאַרבּײגעגאַנגען פאַרבּײ דיר, און האָב דיך געזען,
ערשט דיין צייט איז די צייט פון ליבשאַפט;
און איך האָב אויסגעשפּרייט מיין בּרעג קלייד איבּער דיר,
און צוגעדעקט דיין נאַקעטקייט;
און איך האָב דיר געשוואָרן,
און בּין אַריין אין אַ בּונד מיט דיר,
זאָגט גאָט דער האַר,
און ביסט געוואָרן מיינע.
9 און איך האָב דיך אַרומגעוואַשן מיט וואַסער,
און האָב אָפּגעשווענקט דיין בּלוט פון דיר,
און האָב דיך בּאַזאַלבּט מיט אייל.
10 און איך האָב דיך אָנגעקליידט אין געשטיקטן געוואַנט,
און דיך בּאַשוכט מיט תַּחַש־פעל,
און בּאַוויקלט דיין קאָפּ מיט לײַנען,
און בּאַדעקט דיך מיט זייד.
11 און איך האָב דיך בּאַצירט מיט צירונג,
און אָנגעטאָן אָרעמבּענדער אויף דיינע הענט,
און אַ האַלדזבּאַנד אויף דיין האַלדז.

יב גְּרוֹנֵךְ׃ וָאֶתֵּן נֶזֶם עַל־אַפֵּךְ וַעֲגִילִים עַל־אָזְנָיִךְ וַעֲטֶרֶת
יג תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשֵׁךְ׃ וַתַּעְדִּי זָהָב וָכֶסֶף וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשִׁי וָמֶשִׁי
וְרִקְמָה סֹלֶת וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן אָכָלְתִּי וַתִּיפִי בִּמְאֹד מְאֹד
יד וַתִּצְלְחִי לִמְלוּכָה׃ וַיֵּצֵא לָךְ שֵׁם בַּגּוֹיִם בְּיָפְיֵךְ כִּי ׀ כָּלִיל
הוּא בַּהֲדָרִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עָלַיִךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃
טו וַתִּבְטְחִי בְיָפְיֵךְ וַתִּזְנִי עַל־שְׁמֵךְ וַתִּשְׁפְּכִי אֶת־תַּזְנוּתַיִךְ
טז עַל־כָּל־עוֹבֵר לוֹ־יֶהִי׃ וַתִּקְחִי מִבְּגָדַיִךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ בָּמוֹת
יז טְלֻאוֹת וַתִּזְנִי עֲלֵיהֶם לֹא בָאוֹת וְלֹא יִהְיֶה׃ וַתִּקְחִי כְּלֵי
תִפְאַרְתֵּךְ מִזְּהָבִי וּמִכַּסְפִּי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ
יח צַלְמֵי זָכָר וַתִּזְנִי־בָם׃ וַתִּקְחִי אֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתֵךְ וַתְּכַסִּים
יט וְשַׁמְנִי וּקְטָרְתִּי נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם׃ וְלַחְמִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָךְ
סֹלֶת וָשֶׁמֶן וּדְבַשׁ הֶאֱכַלְתִּיךְ וּנְתַתִּיהוּ לִפְנֵיהֶם לְרֵיחַ
כ נִיחֹחַ וַיֶּהִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וַתִּקְחִי אֶת־בָּנַיִךְ וְאֶת־בְּנוֹתַיִךְ
אֲשֶׁר יָלַדְתְּ לִי וַתִּזְבָּחִים לָהֶם לֶאֱכוֹל הַמְעַט מִתַּזְנוּתֵךְ׃
כא כב וַתִּשְׁחֲטִי אֶת־בָּנָי וַתִּתְּנִים בְּהַעֲבִיר אוֹתָם לָהֶם׃ וְאֵת
כָּל־תּוֹעֲבֹתַיִךְ וְתַזְנֻתַיִךְ לֹא זָכַרְתִּי אֶת־יְמֵי נְעוּרָיִךְ בִּהְיוֹתֵךְ
כג עֵירֹם וְעֶרְיָה מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמֵךְ הָיִית׃ וַיְהִי אַחֲרֵי כָּל־
כד רָעָתֵךְ אוֹי אוֹי לָךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וַתִּבְנִי־לָךְ גֶּב וַתַּעֲשִׂי־
כה לָךְ רָמָה בְּכָל־רְחוֹב׃ אֶל־כָּל־רֹאשׁ דֶּרֶךְ בָּנִית רָמָתֵךְ
וַתְּתַעֲבִי אֶת־יָפְיֵךְ וַתְּפַשְּׂקִי אֶת־רַגְלַיִךְ לְכָל־עוֹבֵר וַתַּרְבִּי
כו אֶת־תַּזְנוּתֵךְ׃ וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי־מִצְרַיִם שְׁכֵנַיִךְ גִּדְלֵי בָשָׂר
כז וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנֻתֵךְ לְהַכְעִיסֵנִי׃ וְהִנֵּה נָטִיתִי יָדִי עָלַיִךְ
וָאֶגְרַע חֻקֵּךְ וָאֶתְּנֵךְ בְּנֶפֶשׁ שֹׂנְאוֹתַיִךְ בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים
כח הַנִּכְלָמוֹת מִדַּרְכֵּךְ זִמָּה׃ וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי אַשּׁוּר מִבִּלְתִּי
כט שָׂבְעָתֵךְ וַתִּזְנִים וְגַם לֹא שָׂבָעַתְּ׃ וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנוּתֵךְ אֶל־
ל אֶרֶץ כְּנַעַן כַּשְׂדִּימָה וְגַם־בְּזֹאת לֹא שָׂבָעַתְּ׃ מָה אֲמֻלָה
לִבָּתֵךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה בַּעֲשׂוֹתֵךְ אֶת־כָּל־אֵלֶּה מַעֲשֵׂה

יג׳ יח׳ יחד י   כ׳ מתזנותך ק   כב׳ יחד י   כה׳ תזנותך קרי

12 און איך האָב אָנגעטאָן אַ נאָזרינג אויף דיין נאָז,
און אויערינגען אין דיינע אויערן,
און אַ שיינע קרוין אויף דיין קאָפּ.
13 און האָסט זיך אָנגעצירט אין גאָלד און זילבער,
און דיין קלייד איז געווען ליינען,
און זייד, און געשטיקט געוואַנט;
זעמלמעל, און האָניק, און אייל האָסטו געגעסן,
און ביסט זייער שיין געוואָרן,
און האָסט זיך געפּאַסט פאַר מלוכה.
14 און דיין שם איז אַרויס צווישן די פעלקער
דורך דיין שיינקייט, וואָרום זי איז געווען פאַרפול,
דורך מיין פּראַכט וואָס איך האָב אַרויפגעטאָן אויף
דיר,
זאָגט גאָט דער האַר.
15 אָבער האָסט זיך פאַרזיכערט אויף דיין שיינקייט,
און האָסט מזנה געווען אויף דיין שם,
און אויסגעגאָסן דיין זנות אויף יעטוועדער דורכגייער;
זיינס איז עס געווען.
16 און האָסט גענומען פון דיינע קליידער,
און דיר געמאַכט געפלעקטע בָּמות,
און מזנה געווען אויף זיי;
וואָס אַזוינס איז ניט געשען, און וועט ניט זיין.
17 און האָסט גענומען דיינע שיינע זאַכן,
פון מיין גאָלד און פון מיין זילבער וואָס איך האָב דיר
געגעבן;
און האָסט דיר געמאַכט בילדער פון אַ מאַנספּאַרשוין,
און מזנה געווען מיט זיי.
18 און האָסט גענומען דיינע געשטיקטע קליידער,
און האָסט זיי באַדעקט;
און מיין אייל און מיין ווייַרויך
האָסטו דערלאַנגט פאַר זיי.
19 און מיין ברויט וואָס איך האָב דיר געגעבן,
זעמלמעל, און אייל, און האָניק,
מיט וואָס איך האָב דיך געשפּייזט,
האָסטו דערלאַנגט פאַר זיי, פאַר אַ געשמאַקן ריח;
אַזוי איז דאָס געווען, זאָגט גאָט דער האַר.
20 און האָסט גענומען דיינע זין און דיינע טעכטער
וואָס דו האָסט מיר געבאָרן,
און האָסט זיי געשלאַכט פאַר זיי צום עסן.
ווינציק איז דיר געווען דיין זנות,
21 האָסטו נאָך געשאָכטן מיינע קינדער,
און זיי אַוועקגעגעבן,
אַז דו האָסט זיי מקריב געווען צו זיי.
22 און אין אַלע דיינע אומווערדיקייטן און דיין זנות
האָסטו ניט געדאַכט אָן די טעג פון דיין יוגנט,
ווען דו ביסט געווען נאַקעט און הויל,
זיך וועלגערנדיק אין דיין בלוט.
23 און עס איז געווען: נאָך אַל דיין שלעכטיקייט—
וויי, וויי דיר, זאָגט גאָט דער האַר—
24 האָסטו דיר געבויט אַ געוועלבונג,
און דיר געמאַכט אַ הויכן אָרט אויף איטלעכן מאַרק.
25 אויף יעטוועדער עק וועג האָסטו דיר געבויט דיין הויכן
אָרט,
און האָסט פאַראומווערדיקט דיין שיינקייט,
און צעשפּרייט דיינע פיס פאַר יעטוועדער דורכגייער,
און געמערט דיין זנות.
26 און האָסט מזנה געווען מיט די זין פון מִצרַיִם,
דיינע שכנים די גרויסלייביקע,
און האָסט געמערט דיין זנות, מיך צו דערצערענען.
27 און זע, איך האָב אויסגעשטרעקט מיין האַנט אויף דיר,
און האָב געמינערט דיין אויסקומעניש,
און דיך איבערגעגעבן אויף דעם באַראָט פון דיינע פיינט,
די טעכטער פון די פּלִשתּים
וואָס האָבן זיך געשעמט וועגן דיין שענדלעכן וועג.
28 און דו האָסט מזנה געווען מיט די זין פון אַשור,
ווייל דו האָסט זיך ניט געקענט אָנזעטן,
און האָסט מזנה געווען מיט זיי,
און ביסט פאָרט ניט זאַט געוואָרן.
29 און האָסט געמערט דיין זנות
מיט דעם לאַנד פון קרעמער, מיט כַּשׂדים,
און אויך דערמיט ביסטו ניט זאַט געוואָרן.
30 ווי שוואַך איז דיין האַרץ, זאָגט גאָט דער האַר,
אַז דו האָסט געטאָן אַלדאָסדאָזיקע

לא אִשָּׁה זוֹנָה שַׁלָּטֶת׃ בִּבְנוֹתַיִךְ גַּבֵּךְ בְּרֹאשׁ כָּל־דֶּרֶךְ וְרָמָתֵךְ
לב עָשִׂיתי בְּכָל־רְחוֹב וְלֹא־הָיִיתי כַּזּוֹנָה לְקַלֵּס אֶתְנָן׃ הָאִשָּׁה
לג הַמְנָאָפֶת תַּחַת אִישָׁהּ תִּקַּח אֶת־זָרִים׃ לְכָל־זֹנוֹת יִתְּנוּ־
נֵדֶה וְאַתְּ נָתַתְּ אֶת־נְדָנַיִךְ לְכָל־מְאַהֲבַיִךְ וַתִּשְׁחֳדִי אוֹתָם
לד לָבוֹא אֵלַיִךְ מִסָּבִיב בְּתַזְנוּתָיִךְ׃ וַיְהִי־בָךְ הֶפֶךְ מִן־הַנָּשִׁים
בְּתַזְנוּתַיִךְ וְאַחֲרַיִךְ לֹא זוּנָּה וּבְתִתֵּךְ אֶתְנָן וְאֶתְנַן לֹא נִתַּן־
לה לו לָךְ וַתְּהִי לְהֶפֶךְ׃ לָכֵן זוֹנָה שִׁמְעִי דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן הִשָּׁפֵךְ נְחֻשְׁתֵּךְ וַתִּגָּלֶה עֶרְוָתֵךְ
בְּתַזְנוּתַיִךְ עַל־מְאַהֲבָיִךְ וְעַל כָּל־גִּלּוּלֵי תוֹעֲבוֹתַיִךְ וְכִדְמֵי
לז בָנַיִךְ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶם׃ לָכֵן הִנְנִי מְקַבֵּץ אֶת־כָּל־מְאַהֲבַיִךְ
אֲשֶׁר עָרַבְתְּ עֲלֵיהֶם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אָהַבְתְּ עַל כָּל־אֲשֶׁר
שָׂנֵאת וְקִבַּצְתִּי אֹתָם עָלַיִךְ מִסָּבִיב וְגִלֵּיתִי עֶרְוָתֵךְ אֲלֵהֶם
לח וְרָאוּ אֶת־כָּל־עֶרְוָתֵךְ׃ וּשְׁפַטְתִּיךְ מִשְׁפְּטֵי נֹאֲפוֹת וְשֹׁפְכֹת
לט דָּם וּנְתַתִּיךְ דַּם חֵמָה וְקִנְאָה׃ וְנָתַתִּי אוֹתָךְ בְּיָדָם וְהָרְסוּ
גַבֵּךְ וְנִתְּצוּ רָמֹתַיִךְ וְהִפְשִׁיטוּ אוֹתָךְ בְּגָדַיִךְ וְלָקְחוּ כְּלֵי
מ תִפְאַרְתֵּךְ וְהִנִּיחוּךְ עֵירֹם וְעֶרְיָה׃ וְהֶעֱלוּ עָלַיִךְ קָהָל וְרָגְמוּ
מא אוֹתָךְ בָּאָבֶן וּבִתְּקוּךְ בְּחַרְבוֹתָם׃ וְשָׂרְפוּ בָתַּיִךְ בָּאֵשׁ
וְעָשׂוּ־בָךְ שְׁפָטִים לְעֵינֵי נָשִׁים רַבּוֹת וְהִשְׁבַּתִּיךְ מִזּוֹנָה
מב וְגַם־אֶתְנַן לֹא תִתְּנִי־עוֹד׃ וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי בָּךְ וְסָרָה קִנְאָתִי
מג מִמֵּךְ וְשָׁקַטְתִּי וְלֹא אֶכְעַס עוֹד׃ יַעַן אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתְּי
אֶת־יְמֵי נְעוּרַיִךְ וַתִּרְגְּזִי־לִי בְּכָל־אֵלֶּה וְגַם־אֲנִי הֵא דַּרְכֵּךְ ׀
בְּרֹאשׁ נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה וְלֹא עָשִׂיתי אֶת־הַזִּמָּה עַל
מד כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ הִנֵּה כָּל־הַמֹּשֵׁל עָלַיִךְ יִמְשֹׁל לֵאמֹר כְּאִמָּה
מה בִּתָּהּ׃ בַּת־אִמֵּךְ אַתְּ גֹּעֶלֶת אִישָׁהּ וּבָנֶיהָ וַאֲחוֹת אֲחוֹתֵךְ
אַתְּ אֲשֶׁר גָּעֲלוּ אַנְשֵׁיהֶן וּבְנֵיהֶן אִמְּכֶן חִתִּית וַאֲבִיכֶן אֱמֹרִי׃
מו וַאֲחוֹתֵךְ הַגְּדוֹלָה שֹׁמְרוֹן הִיא וּבְנוֹתֶיהָ הַיּוֹשֶׁבֶת עַל־
שְׂמֹאולֵךְ וַאֲחוֹתֵךְ הַקְּטַנָּה מִמֵּךְ הַיּוֹשֶׁבֶת מִימִינֵךְ סְדֹם

לא׳ יתיר י׳ לד׳ שורק במקום קבוץ הי׳ בפתח מא׳ הי׳ בפתח
מג׳ יתיר י׳ יתיר י׳ מו׳ יתיר ו׳

אַזוי ווי עס טוט אַן אַרצי־זונה,
31 מיט וואָס דו האָסט געבויט דיין געוועלבונג
אויף יעטוועדער עק וועג,
און דיין הויכן אָרט האָסטו געמאַכט
אויף יעטוועדער מאַרק;
ביסט צומאָל ניט געווען ווי אַ זונה
צו שפּאָטן פון אַבי וואָסער לוין.
32 דו ווייב נואפטע וואָס נעמט פרעמדע אָנשטאָט איר
מאַן,
33 אַלע זונות גיט מען אַ געשאַנק,
און דו האָסט געגעבן דיינע געשאַנקען
צו אַלע דיינע ליבהאָבער,
און זיי אונטערגעקויפט צו קומען צו דיר
פון רונד אַרום, אין דיין זנות.
34 און ביי דיר איז געווען קאַפּויר ווי ביי אַנדערע ווייבער,
מיט וואָס דו ביסט נאָכגעלאָפן,
און נאָך דיר איז מען ניט נאָכגעלאָפן,
און וואָס דו האָסט געגעבן לוין,
און דיר איז קיין לוין ניט געגעבן געוואָרן;
יאָ, קאַפּויר ביסטו געווען.

35 דרום הער, דו זונה, דאָס וואָרט פון גאָט:
36 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווייל דיין שמוציקייט האָט זיך אויסגעגאָסן,
און דיין שאַנד איז אַנטפּלעקט געוואָרן
אין דיין זנות מיט דיינע ליבהאָבער,
און מיט אַלע דיינע אומווערדיקע אָפּגעטער;
און פאַר דעם בלוט פון דיינע זין וואָס דו האָסט זיי
געגעבן—
37 דרום זע, איך זאַמל איין אַלע דיינע ליבהאָבער
וואָס דו האָסט זיך געהנדלט צו זיי,
און אַלע וואָס דו האָסט ליב,
מיט אַלע וואָס דו האָסט פיינט;
און איך וועל זיי איינזאַמלען אַרום דיר פון רונד אַרום,
און וועל אַנטפּלעקן דיין שאַנד פאַר זיי,
און זיי וועלן זען דיין גאַנצע שאַנד.
38 און איך וועל דיך משפטן מיט דעם משפט
פון נואפטעס און בלוטפאַרגיסערינס;
און איך וועל ברענגען אויף דיר
בלוט פון גרימצאָרן און פאַרדראָס.
39 און איך וועל דיך איבערגעבן אין זייער האַנט,
און זיי וועלן צעשטערן דיין געוועלבונג,
און איינוואַרפן דיינע הויכע ערטער;
און זיי וועלן דיר אויסטאָן דיינע קליידער,
און צונעמען דיינע שיינע זאַכן;
און זיי וועלן דיך לאָזן נאַקעט און הויל.
40 און זיי וועלן אַרויפברענגען אויף דיר אַ געזעמל,
און זיי וועלן דיך פאַרשטיינען מיט שטיינער,
און דיך צעהאַקן מיט זייערע שווערדן.
41 און זיי וועלן פאַרברענען דיינע הייזער אין פייער,
און טאָן אויף דיר אַ משפט פאַר די אויגן פון פיל
ווייבער;
און איך וועל דיך מאַכן אויפהערן זיין אַ זונה,
און וועסט אויך קיין לוין מער ניט געבן.
42 און איך וועל באַרוען מיין גרימצאָרן אויף דיר,
און אָפּטאָן וועט זיך מיין פאַרדראָס פון דיר,
און איך וועל מיך שטילן, און מער ניט צערענען.
43 ווייל דו האָסט ניט געדאַכט אָן די טעג פון דיין יוגנט,
און האָסט מיך דערערגערט מיט אַלעם דאָזיקן,
דרום אָט פאַרגעלט איך אויך דיין וועג אויף דיין קאָפּ,
זאָגט גאָט דער האַר.
אָדער האָסטו דען ניט געטאָן דידאָזיקע שענדלעכקייט
צו אַלע דיינע אומווערדיקייטן?
44 זע, יעטוועדער ווערטלזאָגער וועט זיך ווערטלען אויף
דיר,
אַזוי צו זאָגן: ווי די מוטער אַזוי איר טאָכטער.
45 ביסט אַ טאָכטער פון דיין מוטער
וואָס האָט זיך געמיאוסט מיט איר מאַן און אירע קינדער,
און ביסט אַ שוועסטער פון דיינע שוועסטער,
וואָס האָבן זיך געמיאוסט מיט זייערע מאַנען און זייערע
קינדער;
דיין מוטער איז געווען פון חֵת,
און דיין פאָטער אַן אֶמורי.
46 און דיין גרעסערע שוועסטער איז געווען שומרון,
וואָס איז געזעסן אויף דיין לינקער זייט,
זי מיט אירע טעכטער;
און דיין קלענערע שוועסטער
וואָס איז געזעסן אויף דיין רעכטער זייט,
איז געווען סדום מיט אירע טעכטער.

47 ניט צומאָל אין זייערע וועגן ביסטו געגאַנגען,
און ווי זייערע אומווערדיקייטן געטאָן;
אין אַ קורצער וויַיל ביסטו געוואָרן
פאַרדאָרבענער פון זיי אין אַלע דיינע וועגן.
48 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
אויב דיין שוועסטער סדום, זי מיט אירע טעכטער,
האָט געטאָן ווי דו מיט דיינע טעכטער האָסט געטאָן!
49 זע, דאָס איז געווען די זינד פון דיין שוועסטער סדום:
שטאָלצקייט, זעטיקייט מיט ברויט, און רואיקע שַׁלווה
איז געווען ביי איר און ביי אירע טעכטער,
און די האַנט פון דעם אָרימאַן און דעם אביון
האָט זי ניט אויפגעהאַלטן.
50 און זיי זיינען געווען האָפערדיק,
און האָבן געטאָן אומווערדיקייט פאַר מיר;
דרום האָב איך זיי אָפּגעראַמט,
אַז איך האָב דאָס געזען.
51 און שומרון האָט אַ העלפט פון דיינע זינד ניט גע־
זינדיקט;
און דו האָסט געמערט דיינע אומווערדיקייטן מיַין פון
זיי,
און האָסט גערעכטפאַרטיקט דיינע שוועסטער
מיט אַלע דיינע אומווערדיקייטן וואָס דו האָסט געטאָן.
52 דרום טראָג אויך דו דיין שאַנד,
וואָס דו האָסט געמשפּט דיינע שוועסטער;
דורך דיינע זינד וואָס דו האָסט געטאָן מער אומ־
ווערדיק פון זיי,
ווערן זיי גערעכטער פון דיר;
דרום אויך דו שעם זיך, און טראָג דיין שאַנד,
וואָס דו רעכטפאַרטיקסט דיינע שוועסטער.
53 און איך וועל אומקערן זייער געפאַנגענשאַפט,
די געפאַנגענשאַפט פון סדום און אירע טעכטער,
און די געפאַנגענשאַפט פון שומרון און אירע טעכטער,
און די געפאַנגענשאַפט פון דיינע געפאַנגענע צווישן זיי;
54 כדי זאָלסט טראָגן דיין שאַנד,
און זיך שעמען פאַר אַלץ וואָס דו האָסט געטאָן,
אַז דו ביסט זיי געוואָרן אַ טרייסטונג.
55 און דיינע שוועסטער סדום און אירע טעכטער
וועלן זיך אומקערן צו זייער פריערדיקן שטאַנד,
און שומרון און אירע טעכטער
וועלן זיך אומקערן צו זייער פריערדיקן שטאַנד,
און דו און דיינע טעכטער–
וועט זיך אומקערן צו אייער פריערדיקן שטאַנד.
56 און איז ניט סדום דיין שוועסטער
געווען אַ גערייד אין דיין מויל,
אין דעם טאָג פון דיין שטאָלץ,
57 איידער דיין שלעכטיקייט איז אַנטפּלעקט געוואָרן,
ווי אין דער צייט פון דער לעסטערונג
פון די טעכטער פון אָרָם,
און פון אַלע אירע אַרומיקע, די טעכטער פון די פלשתים,
וואָס פאַראַכטן דיך פון רונד אַרום?

מז וּבְנוֹתֶיהָ׃ וְלֹא בְדַרְכֵיהֶן הָלַכְתְּ וּכְתוֹעֲבוֹתֵיהֶן עָשִׂיתי
מח כִּמְעַט קָט וַתַּשְׁחִתִי מֵהֵן בְּכָל־דְּרָכָיִךְ׃ חַי־אָנִי נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־עָשְׂתָה סְדֹם אֲחוֹתֵךְ הִיא וּבְנוֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר
מט עָשִׂית אַתְּ וּבְנוֹתָיִךְ׃ הִנֵּה־זֶה הָיָה עֲוֹן סְדֹם אֲחוֹתֵךְ גָּאוֹן
שִׂבְעַת־לֶחֶם וְשַׁלְוַת הַשְׁקֵט הָיָה לָהּ וְלִבְנוֹתֶיהָ וְיַד־עָנִי
נ וְאֶבְיוֹן לֹא הֶחֱזִיקָה׃ וַתִּגְבְּהֶינָה וַתַּעֲשֶׂינָה תוֹעֵבָה לְפָנָי
נא וָאָסִיר אֶתְהֶן כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי׃ וְשֹׁמְרוֹן כַּחֲצִי חַטֹּאתַיִךְ לֹא
חָטָאָה וַתַּרְבִּי אֶת־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ מֵהֵנָּה וַתְּצַדְּקִי אֶת־אֲחוֹתֵךְ
נב בְּכָל־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ אֲשֶׁר עָשִׂיתי׃ גַּם־אַתְּ ׀ שְׂאִי כְלִמָּתֵךְ אֲשֶׁר
פִּלַּלְתְּ לַאֲחוֹתֵךְ בְּחַטֹּאתַיִךְ אֲשֶׁר־הִתְעַבְתְּ מֵהֵן תִּצְדַּקְנָה
מִמֵּךְ וְגַם־אַתְּ בּוֹשִׁי וּשְׂאִי כְלִמָּתֵךְ בְּצַדֶּקְתֵּךְ אַחְיוֹתֵךְ׃
נג וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבִיתְהֶן אֶת־שְׁבִית סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־שְׁבִית
נד שֹׁמְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ וּשְׁבִית שְׁבִיתַיִךְ בְּתוֹכָהְנָה׃ לְמַעַן תִּשְׂאִי
נה כְלִמָּתֵךְ וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל אֲשֶׁר עָשִׂית בְּנַחֲמֵךְ אֹתָן׃ וַאֲחוֹתַיִךְ
סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ תָּשֹׁבְןָ לְקַדְמָתָן וְשֹׁמְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ תָּשֹׁבְןָ
נו לְקַדְמָתָן וְאַתְּ וּבְנוֹתַיִךְ תְּשֻׁבֶינָה לְקַדְמַתְכֶן׃ וְלוֹא הָיְתָה
נז סְדֹם אֲחוֹתֵךְ לִשְׁמוּעָה בְּפִיךְ בְּיוֹם גְּאוֹנָיִךְ׃ בְּטֶרֶם תִּגָּלֶה
רָעָתֵךְ כְּמוֹ עֵת חֶרְפַּת בְּנוֹת־אֲרָם וְכָל־סְבִיבוֹתֶיהָ בְּנוֹת
נח פְּלִשְׁתִּים הַשָּׁאטוֹת אוֹתָךְ מִסָּבִיב׃ אֶת־זִמָּתֵךְ וְאֶת־
נט תּוֹעֲבוֹתַיִךְ אַתְּ נְשָׂאתִים נְאֻם יְהוָה׃ כִּי כֹה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה וְעָשִׂית אוֹתָךְ כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אֲשֶׁר־בָּזִית אָלָה
ס לְהָפֵר בְּרִית׃ וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי נְעוּרָיִךְ
סא וַהֲקִמוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם׃ וְזָכַרְתְּ אֶת־דְּרָכַיִךְ וְנִכְלַמְתְּ
בְּקַחְתֵּךְ אֶת־אֲחוֹתַיִךְ הַגְּדֹלוֹת מִמֵּךְ אֶל־הַקְּטַנּוֹת מִמֵּךְ
סב וְנָתַתִּי אֶתְהֶן לָךְ לְבָנוֹת וְלֹא מִבְּרִיתֵךְ׃ וַהֲקִימוֹתִי אֲנִי
סג אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ לְמַעַן תִּזְכְּרִי וָבֹשְׁתְּ

מז׳ יתיר י | נא׳ אחותיך ק | יתיר י | נג׳ שבות ק
שבות קרי | ושבות קרי | נט׳ ועשיתי קרי

58 דיין שענדלעכקייט און דיינע אומווערדיקייטן–
דו וועסט זיי טראָגן, זאָגט גאָט.

59 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
יאָ, איך וועל טאָן מיט דיר אַזוי ווי דו האָסט געטאָן,
וואָס דו האָסט פאַראַכט די שבועה, צו פאַרשטערן
דעם בונד.
60 אָבער איך וועל זיך דערמאָנען אָן מיין בונד מיט דיר
אין די טעג פון דיין יוגנט,
און וועל דיר אויפשטעלן אַן אייביקן בונד.
61 און וועסט זיך דערמאָנען דיינע וועגן, און זיך שעמען,
ווען דו קריגסט דיינע שוועסטער,
די גרעסערע פון דיר מיט די קלענערע פון דיר;
און איך וועל זיי דיר געבן פאַר טעכטער,
אָבער ניט פון וועגן דיין בונד.
62 און איך וועל אויפשטעלן מיין בונד מיט דיר,
און וועסט וויסן, אַז איך בין יהוה;
63 כדי זאָלסט זיך דערמאָנען, און זיך שעמען,

וְלֹא יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד פִּתְחוֹן פֶּה מִפְּנֵי כְּלִמָּתֵךְ בְּכַפְּרִי־לָךְ
לְכָל־אֲשֶׁר עָשִׂית נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃

יז

א ב וַיְהִי דְבַר־יְהֹוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם חוּד חִידָה וּמְשֹׁל
ג מָשָׁל אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהֹוִה
הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל גְּדוֹל הַכְּנָפַיִם אֶרֶךְ הָאֵבֶר מָלֵא הַנּוֹצָה
אֲשֶׁר־לוֹ הָרִקְמָה בָּא אֶל־הַלְּבָנוֹן וַיִּקַּח אֶת־צַמֶּרֶת הָאָרֶז׃
ד אֵת רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו קָטָף וַיְבִיאֵהוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן בְּעִיר
ה רֹכְלִים שָׂמוֹ׃ וַיִּקַּח מִזֶּרַע הָאָרֶץ וַיִּתְּנֵהוּ בִּשְׂדֵה־זָרַע
ו קָח עַל־מַיִם רַבִּים צַפְצָפָה שָׂמוֹ׃ וַיִּצְמַח וַיְהִי לְגֶפֶן
סֹרַחַת שִׁפְלַת קוֹמָה לִפְנוֹת דָּלִיּוֹתָיו אֵלָיו וְשָׁרָשָׁיו תַּחְתָּיו
ז יִהְיוּ וַתְּהִי לְגֶפֶן וַתַּעַשׂ בַּדִּים וַתְּשַׁלַּח פֹּארוֹת׃ וַיְהִי נֶשֶׁר־
אֶחָד גָּדוֹל גְּדוֹל כְּנָפַיִם וְרַב נוֹצָה וְהִנֵּה הַגֶּפֶן הַזֹּאת
כָּפְנָה שָׁרָשֶׁיהָ עָלָיו וְדָלִיּוֹתָיו שִׁלְּחָה־לּוֹ לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ
ח מֵעֲרֻגוֹת מַטָּעָהּ׃ אֶל־שָׂדֶה טּוֹב אֶל־מַיִם רַבִּים הִיא
שְׁתוּלָה לַעֲשׂוֹת עָנָף וְלָשֵׂאת פֶּרִי לִהְיוֹת לְגֶפֶן אַדָּרֶת׃
ט אֱמֹר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה תִּצְלָח הֲלוֹא אֶת־שָׁרָשֶׁיהָ
יְנַתֵּק וְאֶת־פִּרְיָהּ ׀ יְקוֹסֵס וְיָבֵשׁ כָּל־טַרְפֵּי צִמְחָהּ תִּיבָשׁ
וְלֹא־בִזְרֹעַ גְּדוֹלָה וּבְעַם רָב לְמַשְׂאוֹת אוֹתָהּ מִשָּׁרָשֶׁיהָ׃
י וְהִנֵּה שְׁתוּלָה הֲתִצְלָח הֲלֹא כְגַעַת בָּהּ רוּחַ הַקָּדִים תִּיבַשׁ
יא יָבֹשׁ עַל־עֲרֻגֹת צִמְחָהּ תִּיבָשׁ׃ וַיְהִי דְבַר־יְהֹוָה
יב אֵלַי לֵאמֹר׃ אֱמָר־נָא לְבֵית הַמֶּרִי הֲלֹא יְדַעְתֶּם מָה־
אֵלֶּה אֱמֹר הִנֵּה־בָא מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַםִ וַיִּקַּח אֶת־מַלְכָּהּ
יג וְאֶת־שָׂרֶיהָ וַיָּבֵא אוֹתָם אֵלָיו בָּבֶלָה׃ וַיִּקַּח מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה
וַיִּכְרֹת אִתּוֹ בְּרִית וַיָּבֵא אֹתוֹ בְּאָלָה וְאֶת־אֵילֵי הָאָרֶץ לָקָח׃
יד לִהְיוֹת מַמְלָכָה שְׁפָלָה לְבִלְתִּי הִתְנַשֵּׂא לִשְׁמֹר אֶת־
טו בְּרִיתוֹ לְעָמְדָהּ׃ וַיִּמְרָד־בּוֹ לִשְׁלֹחַ מַלְאָכָיו מִצְרַיִם

יז, ז׳ חל רפה   ט׳ קמץ בז״ק

און מער אַ מויל ניט עפענען פון װעגן דײַן שאַנד,
ווען איך בין דיר מכפּר אויף אַלץ וואָס דו האָסט
געטאָן,
זאָגט גאָט דער האַר.

יז [1] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי
צו זאָגן:
[2] מענטשנקינד, ראָט אַ רעטעניש,
און גיב אַ משל אויף דעם הויז פון ישׂראל,
[3] און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
דער גרויסער אָדלער
מיט פליגלען גרויסע,
מיט פלעדערן לאַנגע,
מיט פעדערן פול,
וואָס האָט אַלערליי פאַרבן,
איז געקומען צום לבָנון,
און גענומען דעם שפּיץ פון צעדערבוים.
[4] דאָס אויבערשטע פון זײַנע ריטלעך האָט ער אָפּ־
געריסן,
און האָט עס געבראַכט אין אַ לאַנד פון סוחרים;
אין אַ שטאָט פון האַנדלסלײַט האָט ער עס אײַנגעזעצט.

[5] און ער האָט גענומען פון דעם זאָמען פון לאַנד,
און האָט עס אײַנגעפלאַנצט אין אַ זאָמענדיק פעלד,
געבראַכט לעבן וואַסער אַ סך;
ווי אַ ווערבע האָט ער עס אײַנגעזעצט.
[6] און עס האָט געשפּראָצט, און איז געוואָרן
אַן אויסגעשפּרייט ווײַנשטאָק, נידעריק אין וווקס;
כּדי זײַנע צווײַגן זאָלן זיך קערן צו אים,
און זײַנע וואָרצלען זאָלן זײַן אונטער אים;
און עס איז געוואָרן אַ ווײַנשטאָק,
און אַרויסגעבראַכט שטענגלעך,
און אַרויסגעלאָזט צווײַגן.

[7] און עס איז געווען אַן אַנדער גרויסער אָדלער
מיט פליגלען גרויסע און פעדערן פיל;
ערשט דערדאָזיקער ווײַנשטאָק
האָט אויסגעבויגט זײַנע וואָרצלען צו אים,
און אויסגעשטרעקט זײַנע צווײַגן צו אים
פון די בייטן פון זײַן פלאַנצונג,
כּדי ער זאָל אים אָנטרינקען;
[8] הגם אין אַ גוטן פעלד, לעבן וואַסער אַ סך,
איז ער געפלאַנצט געווען,
צו לאָזן צווײַגן, און צו טראָגן פרוכט,
צו ווערן אַ פּראַכטיקער ווײַנשטאָק.
[9] זאָג: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
צי וועט ער באַגליקן?
וועט ניט אויסרײַסן יענער זײַנע וואָרצלען,
און זײַן פרוכט אָפּהאַקן, ער זאָל פאַרטריקנט ווערן,
אַלע בלעטער פון זײַן שפּראָצונג זאָלן פאַרטריקנט
ווערן?
און ניט מיט אַ גרויס מאַכט און ניט מיט פיל פאָלק
וועט ער אים אויספליקן מיט זײַנע וואָרצלען.
[10] און איז ער שוין אײַנגעפלאַנצט, צי וועט ער באַגליקן?
פאַרוואָר, ווי דער מזרח־ווינט רירט אים אָן,
וועט ער טרוקן פאַרטריקנט ווערן;
אויף די בייטן פון זײַן שפּראָצונג
וועט ער פאַרטריקנט ווערן.
[11] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
[12] זאָג אַקאָרשט צו דעם ווידערשפּעניקן געזינדל:
ווייסט איר ניט וואָס דידאָזיקע זײַנען?
זאָג: אָט איז געקומען דער מלך פון בּבל קיין ירושָלַיִם,
און האָט גענומען איר מלך און אירע האַרן,
און זיי געבראַכט צו זיך קיין בּבל.
[13] און ער האָט גענומען [איינעם] פון קיניגלעכן שטאַם,
און האָט געשלאָסן מיט אים אַ בונד,
און אים געבראַכט אונטער אַ שבועה,
און די פּני פון לאַנד האָט ער צוגענומען;
[14] כּדי עס זאָל זײַן אַ שָפלע מלוכה,
זיך ניט צו דערהייבן;
צו היטן זײַן בונד, כּדי זי זאָל באַשטיין.
[15] אָבער ער האָט ווידערשפּעניקט אָן אים,
צו שיקן זײַנע שלוחים קיין מִצרַיִם,

אַז מע זאָל אים געבֿן פערד און פיל פאָלק.
זאָל ער באַגליקן?
זאָל אַנטרונען ווערן דער וואָס טוט דאָסדאָזיקע?
זאָל ער פאַרשטערן דעם בונד, און אַנטרונען ווערן?
16 אַזוי ווי איך לעבֿ, זאָגט גאָט דער האַר,
אויבֿ ניט אין דעם אָרט פון דעם מלך
וואָס האָט אים צום מלך געמאַכט,
וועמעס שבועה ער האָט פאַראַכט,
און וועמעס בונד ער האָט פאַרשטערט–
בײַ אים אין בָּבל וועט ער שטאַרבֿן!
17 און ניט מיטן גרויסן חיל און מיטן פיל געזעמל
וועט פַּרעה אים בײַשטיין אין מלחמה,
ווען מע שיט אָן אַן ערדוואַל און מע בויט אַ באַלעגער־
מויער,
צו פאַרשנײַדן נפשות אַ סך;
18 ווײַל ער האָט פאַראַכט די שבועה,
צו פאַרשטערן דעם בונד,
און אָט האָט ער געגעבֿן זײַן האַנט,
און האָט געטאָן אַלדאָסדאָזיקע,
וועט ער ניט אַנטרונען ווערן.
19 פאַרוואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אַזוי ווי איך לעבֿ, מײַן שבועה וואָס ער האָט פאַראַכט,
און מײַן בונד וואָס ער האָט פאַרשטערט–
אויבֿ איך וועל עס ניט פאַרגעלטן אויף זײַן קאָפּ!
20 און איך וועל פאַרשפּרייטן אויף אים מײַן נעץ,
און ער וועט געפאַנגען ווערן אין מײַן פּאַסטקע,
און איך וועל אים ברענגען קיין בָּבל,
און וועל זיך משפּטן מיט אים דאָרטן
פאַר זײַן פעלשונג וואָס ער האָט געפעלשט אָן מיר.
21 און אַלע זײַנע אַנטלאָפענע אין אַלע זײַנע מחנות,
זיי וועלן פאַלן דורכן שווערד,
און די געבליבענע וועלן אויף אַלע ווינטן צעשפּרייט
ווערן;
און איר וועט וויסן אַז איך יהוה האָבֿ גערעדט.

לָתֶת־לוֹ סוּסִים וְעַם־רָב הֲיִצְלָח הֲיִמָּלֵט הָעֹשֵׂה אֵלֶּה
טו וְהֵפֵר בְּרִית וְנִמְלָט׃ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה אִם־לֹא
בִּמְקוֹם הַמֶּלֶךְ הַמַּמְלִיךְ אֹתוֹ אֲשֶׁר בָּזָה אֶת־אָלָתוֹ וַאֲשֶׁר
יז הֵפֵר אֶת־בְּרִיתוֹ אִתּוֹ בְתוֹךְ־בָּבֶל יָמוּת׃ וְלֹא בְחַיִל גָּדוֹל
וּבְקָהָל רָב יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ פַרְעֹה בַּמִּלְחָמָה בִּשְׁפֹּךְ סֹלְלָה
יח וּבִבְנוֹת דָּיֵק לְהַכְרִית נְפָשׁוֹת רַבּוֹת׃ וּבָזָה אָלָה לְהָפֵר
בְּרִית וְהִנֵּה נָתַן יָדוֹ וְכָל־אֵלֶּה עָשָׂה לֹא יִמָּלֵט׃
יט לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה חַי־אָנִי אִם־לֹא אָלָתִי אֲשֶׁר בָּזָה
כ וּבְרִיתִי אֲשֶׁר הֵפִיר וּנְתַתִּיו בְּרֹאשׁוֹ׃ וּפָרַשְׂתִּי עָלָיו רִשְׁתִּי
וְנִתְפַּשׂ בִּמְצוּדָתִי וַהֲבִיאוֹתִיהוּ בָבֶלָה וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ שָׁם
כא מַעֲלוֹ אֲשֶׁר מָעַל־בִּי׃ וְאֵת כָּל־מִבְרָחָו בְּכָל־אֲגַפָּיו
בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְהַנִּשְׁאָרִים לְכָל־רוּחַ יִפָּרֵשׂוּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי
כב יְהֹוָה דִּבַּרְתִּי׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה וְלָקַחְתִּי אָנִי
מִצַּמֶּרֶת הָאֶרֶז הָרָמָה וְנָתָתִּי מֵרֹאשׁ יֹנְקוֹתָיו רַךְ אֶקְטֹף
כג וְשָׁתַלְתִּי אָנִי עַל הַר־גָּבֹהַּ וְתָלוּל׃ בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל
אֶשְׁתֳּלֶנּוּ וְנָשָׂא עָנָף וְעָשָׂה פֶרִי וְהָיָה לְאֶרֶז אַדִּיר וְשָׁכְנוּ
כד תַחְתָּיו כֹּל צִפּוֹר כָּל־כָּנָף בְּצֵל דָּלִיּוֹתָיו תִּשְׁכֹּנָּה׃ וְיָדְעוּ
כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה כִּי אֲנִי יְהֹוָה הִשְׁפַּלְתִּי ׀ עֵץ גָּבֹהַּ הִגְבַּהְתִּי
עֵץ שָׁפָל הוֹבַשְׁתִּי עֵץ לָח וְהִפְרַחְתִּי עֵץ יָבֵשׁ אֲנִי יְהֹוָה
דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃

יח

א ב וַיְהִי דְבַר־יְהֹוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ מַה־לָּכֶם אַתֶּם מֹשְׁלִים אֶת־
הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אָבוֹת יֹאכְלוּ בֹסֶר
ג וְשִׁנֵּי הַבָּנִים תִּקְהֶינָה׃ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה אִם־יִהְיֶה
ד לָכֶם עוֹד מְשֹׁל הַמָּשָׁל הַזֶּה בְּיִשְׂרָאֵל׃ הֵן כָּל־הַנְּפָשׁוֹת
לִי הֵנָּה כְּנֶפֶשׁ הָאָב וּכְנֶפֶשׁ הַבֵּן לִי־הֵנָּה הַנֶּפֶשׁ הַחֹטֵאת
ה הִיא תָמוּת׃ וְאִישׁ כִּי־יִהְיֶה צַדִּיק וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃

י ז, טו׳ קמץ בלא אתנח   כא׳ מברחו קרי   כב׳ הפטרת האזינו לקצת קהלות

22 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
און איך אַליין וועל נעמען פון הויכן צעדערשפּיץ,
און וועל עס אײַנזעצן;
פון זײַנע אויבערשטע ריטלעך וועל איך אַ יונגס אָפּרײַסן,
און איך אַליין וועל עס אײַנפלאַנצן
אויף אַ הויכן און דערהויבענעם באַרג.
23 אויף דעם הויכן באַרג פון ישׂראל וועל איך עס אײַנ־
פלאַנצן,
און עס וועט טראָגן צווײַגן, און ברענגען פרוכט,
און ווערן אַ פּראַכטיקער צעדערבוים;
און אונטער אים וועלן רוען
אַלע פויגלען פון אַלערלײ פליגלען;
אין שאָטן פון זײַנע צווײַגן וועלן זיי רוען.
24 און אַלע בײמער פון פעלד וועלן וויסן
אַז איך יהוה האָבֿ דערנידערט דעם הויכן בוים,
דערהויכט דעם נידעריקן בוים,
פאַרטריקנט דעם פײַכטן בוים,
און געמאַכט בליען דעם פאַרטריקנטן בוים;
איך יהוה האָבֿ גערעדט און האָבֿ געטאָן.

יח 1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן: 2 וואָס איז מיט אײַך וואָס איר זאָגט דאָסדאָזיקע ווערטל אין לאַנד פון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן:

די פאָטערס האָבן געגעסן זויערע ווײַנטרויבן,
און די ציין פון די קינדער זײַנען האַיליק?

3 אַזוי ווי איך לעבֿ, זאָגט גאָט דער האַר, אויבֿ מע וועט מער בײַ אײַך זאָגן דאָסדאָזיקע ווערטל אין ישׂראל! 4 זעט, אַלע נפשות זײַנען מײַנע; דער נפש פון דעם פאָטער אַזוי ווי דער נפש פון דעם זון איז מײַנער; דער נפש וואָס זינדיקט, ער זאָל שטאַרבֿן.

5 און אַז אַ מאַן איז אַ צדיק, און ער טוט רעכט און גערעכטיקייט; 6 אויף די בערג האָט ער ניט געגעסן,

אֶל־הֶהָרִים לֹא אָכָל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גִּלּוּלֵי בֵּית ו
יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טִמֵּא וְאֶל־אִשָּׁה נִדָּה לֹא
יִקְרָב׃ וְאִישׁ לֹא יוֹנֶה חֲבֹלָתוֹ חוֹב יָשִׁיב גְּזֵלָה לֹא יִגְזֹל ז
לַחְמוֹ לְרָעֵב יִתֵּן וְעֵירֹם יְכַסֶּה־בָּגֶד׃ בַּנֶּשֶׁךְ לֹא־יִתֵּן ח
וְתַרְבִּית לֹא יִקָּח מֵעָוֶל יָשִׁיב יָדוֹ מִשְׁפַּט אֱמֶת יַעֲשֶׂה
בֵּין אִישׁ לְאִישׁ׃ בְּחֻקּוֹתַי יְהַלֵּךְ וּמִשְׁפָּטַי שָׁמַר לַעֲשׂוֹת ט
אֱמֶת צַדִּיק הוּא חָיֹה יִחְיֶה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהוֹלִיד בֵּן י
פָּרִיץ שֹׁפֵךְ דָּם וְעָשָׂה אָח מֵאַחַד מֵאֵלֶּה׃ וְהוּא אֶת־ יא
כָּל־אֵלֶּה לֹא עָשָׂה כִּי גַם אֶל־הֶהָרִים אָכַל וְאֶת־אֵשֶׁת
רֵעֵהוּ טִמֵּא׃ עָנִי וְאֶבְיוֹן הוֹנָה גְּזֵלוֹת גָּזָל חֲבֹל לֹא יָשִׁיב יב
וְאֶל־הַגִּלּוּלִים נָשָׂא עֵינָיו תּוֹעֵבָה עָשָׂה׃ בַּנֶּשֶׁךְ נָתַן יג
וְתַרְבִּית לָקַח וָחָי לֹא יִחְיֶה אֵת כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה
עָשָׂה מוֹת יוּמָת דָּמָיו בּוֹ יִהְיֶה׃ וְהִנֵּה הוֹלִיד בֵּן וַיַּרְא יד
אֶת־כָּל־חַטֹּאת אָבִיו אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּרְאֶ וְלֹא יַעֲשֶׂה כָּהֵן׃
עַל־הֶהָרִים לֹא אָכָל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גִּלּוּלֵי בֵּית טו
יִשְׂרָאֵל אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טִמֵּא׃ וְאִישׁ לֹא הוֹנָה חֲבֹל טז
לֹא חָבָל וּגְזֵלָה לֹא גָזָל לַחְמוֹ לְרָעֵב נָתָן וְעֵרוֹם כִּסָּה־
בָגֶד׃ מֵעָנִי הֵשִׁיב יָדוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית לֹא לָקָח מִשְׁפָּטַי יז
עָשָׂה בְּחֻקּוֹתַי הָלָךְ הוּא לֹא יָמוּת בַּעֲוֺן אָבִיו חָיֹה יִחְיֶה׃
אָבִיו כִּי־עָשַׁק עֹשֶׁק גָּזַל גֵּזֶל אָח וַאֲשֶׁר לֹא־טוֹב עָשָׂה יח
בְּתוֹךְ עַמָּיו וְהִנֵּה־מֵת בַּעֲוֺנוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם מַדֻּעַ לֹא־נָשָׂא יט
הַבֵּן בַּעֲוֺן הָאָב וְהַבֵּן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשָׂה אֵת כָּל־חֻקּוֹתַי
שָׁמַר וַיַּעֲשֶׂה אֹתָם חָיֹה יִחְיֶה׃ הַנֶּפֶשׁ הַחֹטֵאת הִיא תָמוּת כ
בֵּן לֹא־יִשָּׂא ׀ בַּעֲוֺן הָאָב וְאָב לֹא יִשָּׂא בַּעֲוֺן הַבֵּן צִדְקַת
הַצַּדִּיק עָלָיו תִּהְיֶה וְרִשְׁעַת רָשָׁע עָלָיו תִּהְיֶה׃
וְהָרָשָׁע כִּי יָשׁוּב מִכָּל־חַטֹּאתָו אֲשֶׁר עָשָׂה וְשָׁמַר אֶת־ כא
כָּל־חֻקּוֹתַי וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה חָיֹה יִחְיֶה לֹא יָמוּת׃

ו׳ ח׳ קמץ בז״ק   י׳ צירי בסמך   יב׳ יג׳ קמץ בז״ק
יד׳ ויראה קרי   טו׳ טז׳ יז׳ קמץ בז״ק   כ׳ הרשע ס   כא׳ חטאתיו ק

און זיינע אויגן האָט ער ניט אויפגעהויבן צו די אָפּגעטער פון דעם הויז פון ישׂראל, און די ווייב פון זיין חבר האָט ער ניט פאַראומרייניקט, און צו אַ פרוי אין איר אומרייניקייט גענענט ער ניט; 7 און קיין מענטשן קריוודעט ער ניט, פאַרמשכונטס ביי אים פאַר אַ חוב קערט ער אום, גזלה גזלט ער ניט; זיין ברויט גיט ער דעם הונגעריקן, און דעם נאַקעטן דעקט ער צו מיט אַ בגד; 8 אויף ציַנזן גיט ער ניט, און מערונג נעמט ער ניט, פון אומרעכט קערט ער אָפּ זיין האַנט; אמתע גערעכטיקייט טוט ער צווישן מאַן און מאַן; 9 אין מיינע חוקים גייט ער, און מיינע געזעצן האָט ער געהיט, צו טאָן דעם אמת—ער איז אַ צדיק; לעבן וועט ער לעבן, זאָגט גאָט דער האַר.

10 אָבער אַז ער האָט געבאָרן אַ זון אַ רויבער, אַ בלוטפאַרגיסער, וואָס טוט דעם ברודער איינס פון די־דאָזיקע, 11 הגם ער אַליין האָט אַלע דידאָזיקע ניט געטאָן; וואָרום דער האָט יאָ געגעסן אויף די בערג, און די ווייב פון זיין חבר האָט ער פאַראומרייניקט; 12 דעם אָרימאַן און דעם אביון האָט ער געקריוודעט, גזלות האָט ער געגזלט, אַ משכון קערט ער ניט אום, און צו די אָפּגעטער האָט ער אויפגעהויבן זיינע אויגן; אומווערדיקייט האָט ער געטאָן, 13 אויף ציַנזן האָט ער געגעבן, און מערונג האָט ער גענומען—זאָל ער בלייבן לעבן? ער וועט ניט לעבן; אַלע דידאָזיקע אומווערדיקייטן האָט ער געטאָן, מוז ער טייטן געטייט ווערן, זיין בלוט זאָל זיין אויף אים.

14 און אָט האָט ער געבאָרן אַ זון וואָס האָט צוגעזען אַלע זינד פון זיין פאָטער וואָס ער האָט געטאָן, און ער האָט אַיינגעזען, און ער טוט ניט אַזוינס; 15 אויף די בערג האָט ער ניט געגעסן, און זיינע אויגן האָט ער ניט אויפגעהויבן צו די אָפּגעטער פון דעם הויז פון ישׂראל; די ווייב פון זיין חבר האָט ער ניט פאַראומרייניקט, 16 און קיין מענטשן האָט ער ניט געקריוודעט; אַ משכון האָט ער ניט גענומען, און גזלה האָט ער ניט געגזלט; זיין ברויט האָט ער געגעבן דעם הונגעריקן, און דעם נאַקעטן האָט ער צוגעדעקט מיט אַ בגד; 17 פון אָרימאַן האָט ער אָפּגעהאַלטן זיין האַנט, ציַנזן און מערונג האָט ער ניט גענומען, מיינע געזעצן האָט ער געטאָן, אין מיינע חוקים איז ער געגאַנגען—ער וועט ניט שטאַרבן פאַר די זינד פון זיין פאָטער; לעבן וועט ער לעבן. 18 זיין פאָטער, ווייל דריקן האָט ער געדריקט, גזלה פון ברודער האָט ער געגזלט, און וואָס ניט גוט האָט ער געטאָן צווישן זיין פאָלק, איז, אָט איז ער געשטאָרבן פאַר זיין זינד. 19 און איר זאָגט: פאַרוואָס ליידט ניט דער זון פאַר דער זינד פון דעם פאָטער? אָבער דער זון האָט געטאָן רעכט און גערעכטיקייט, אַלע מיינע געזעצן האָט ער געהיט און זיי געטאָן; לעבן דאַרף ער לעבן. 20 דער נפש וואָס זינדיקט, ער זאָל שטאַרבן; אַ זון זאָל ניט ליידן פאַר דער זינד פון דעם פאָטער, און אַ פאָטער זאָל ניט ליידן פאַר דער זינד פון דעם זון; די גערעכטיקייט פון דעם גערעכטן זאָל זיין אויף אים, און די שלעכטיקייט פון דעם שלעכטן זאָל זיין אויף אים.

21 און דער שלעכטער, אַז ער קערט זיך אָפּ פון אַלע זיינע זינד וואָס ער האָט געטאָן, און ער היט אַלע מיינע געזעצן, און טוט רעכט און גערעכטיקייט, וועט ער געוויס לעבן; ער וועט ניט שטאַרבן. 22 אַלע זיינע

פאַרברעכן וואָס ער האָט געטאָן, וועלן אים ניט דערמאָנט
ווערן; פאַר זיין גערעכטיקייט וואָס ער האָט געטאָן, וועט
ער לעבן. 23 טו איך דען באַגערן דעם טויט פון דעם
שלעכטן? זאָגט גאָט דער האַר, און ניט אַז ער זאָל זיך אומ־
קערן פון זיינע וועגן, און לעבן?
24 און אַז דער גערעכטער קערט זיך אָפּ פון זיין
גערעכטיקייט, און טוט אומרעכט–אַזוי ווי אַלע אומ־
ווערדיקייטן וואָס דער שלעכטער האָט געטאָן טוט ער,
זאָל ער דען בלייבן לעבן? אַלע זיינע גערעכטיקייטן וואָס
ער האָט געטאָן, וועלן ניט דערמאָנט ווערן; פאַר זיין
פעלשונג וואָס ער האָט געפעלשט, און פאַר זיין זינד וואָס
ער האָט געזינדיקט, פאַר זיי מוז ער שטאַרבן. 25 און איר
זאָגט: ניט ריכטיק איז דער וועג פון גאָט. הערט אַקאָרשט,
איר הויז פון ישׂראל, איז דען מיין וועג ניט ריכטיק?
פאַרוואָר, אַייערע וועגן זיינען ניט ריכטיק. 26 אַז דער
גערעכטער קערט זיך אָפּ פון זיין גערעכטיקייט, און טוט
אומרעכט, מוז ער דערפאַר שטאַרבן; פאַר זיין אומרעכט
וואָס ער האָט געטאָן, מוז ער שטאַרבן. 27 און אַז דער
שלעכטער קערט זיך אָפּ פון זיין שלעכטיקייט וואָס ער
האָט געטאָן, און טוט רעכט און גערעכטיקייט, ראַטעוועט
ער זיין נפש. 28 ווייל ער האָט זיך אַרומגעזען, און האָט
זיך אומגעקערט פון אַלע זיינע פאַרברעכן וואָס ער האָט
געטאָן, וועט ער געוויס לעבן; ער וועט ניט שטאַרבן.
29 און דאָס הויז פון ישׂראל זאָגט: ניט ריכטיק איז דער וועג
פון גאָט. זיינען דען מיינע וועגן ניט ריכטיק, הויז פון
ישׂראל? פאַרוואָר, אַייערע וועגן זיינען ניט ריכטיק.
30 דרום וועל איך איטלעכן לויט זיינע וועגן אַייך משפּטן,
הויז פון ישׂראל, זאָגט גאָט דער האַר. קערט צוריק און
קערט אַייך אום פון אַלע אַייערע פאַרברעכן, און זאָל
עס אַייך ניט זיין פאַר אַ שטרויכלונג צו זינד. 31 וואַרפט
אַראָפּ פון אַייך אַלע אַייערע פאַרברעכן וואָס איר האָט פאַרבראָכן מיט זיי, און מאַכט אַייך אַ ניי האַרץ, און אַ ניי
געמיט; נאָך וואָס זאָלט איר שטאַרבן, הויז פון ישׂראל? 32 וואָרום איך באַגער ניט דעם טויט פון דעם וואָס שטאַרבט,
זאָגט גאָט דער האַר; דרום קערט אַייך אום, און בלייבט לעבן.

כב כָּל־פְּשָׁעָיו אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא יִזָּכְרוּ לוֹ בְּצִדְקָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה
כג יִחְיֶה׃ הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה הֲלוֹא
כד בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו וְחָיָה׃ וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ
וְעָשָׂה עָוֶל כְּכֹל הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה הָרָשָׁע יַעֲשֶׂה וָחָי
כָּל־צִדְקֹתָו אֲשֶׁר־עָשָׂה לֹא תִזָּכַרְנָה בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־מָעַל
כה וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא בָּם יָמוּת׃ וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ
אֲדֹנָי שִׁמְעוּ־נָא בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲדַרְכִּי לֹא יִתָּכֵן הֲלֹא
כו דַרְכֵיכֶם לֹא יִתָּכֵנוּ׃ בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל
כז וּמֵת עֲלֵיהֶם בְּעַוְלוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יָמוּת׃ וּבְשׁוּב רָשָׁע
מֵרִשְׁעָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיַּעַשׂ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ
כח יְחַיֶּה׃ וַיִּרְאֶה וַיָּשָׁוב מִכָּל־פְּשָׁעָיו אֲשֶׁר עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה
כט לֹא יָמוּת׃ וְאָמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי
הַדְּרָכַי לֹא יִתָּכְנוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דַרְכֵיכֶם לֹא יִתָּכֵן׃
ל לָכֵן אִישׁ כִּדְרָכָיו אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ מִכָּל־פִּשְׁעֵיכֶם וְלֹא־יִהְיֶה לָכֶם
לא לְמִכְשׁוֹל עָוֹן׃ הַשְׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיכֶם אֲשֶׁר
פְּשַׁעְתֶּם בָּם וַעֲשׂוּ לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלָמָּה
לב תָמֻתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ׃

יט

א
ב וְאַתָּה שָׂא קִינָה אֶל־נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאָמַרְתָּ מָה אִמְּךָ
לְבִיָּא בֵּין אֲרָיוֹת רָבָצָה בְּתוֹךְ כְּפִרִים רִבְּתָה גוּרֶיהָ׃
ג וַתַּעַל אֶחָד מִגֻּרֶיהָ כְּפִיר הָיָה וַיִּלְמַד לִטְרָף־טֶרֶף אָדָם
ד אָכָל׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו גּוֹיִם בְּשַׁחְתָּם נִתְפָּשׂ וַיְבִאֻהוּ בַחַחִים
ה אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַתֵּרֶא כִּי נוֹחֲלָה אָבְדָה תִּקְוָתָהּ וַתִּקַּח
ו אֶחָד מִגֻּרֶיהָ כְּפִיר שָׂמָתְהוּ׃ וַיִּתְהַלֵּךְ בְּתוֹךְ־אֲרָיוֹת כְּפִיר
ז הָיָה וַיִּלְמַד לִטְרָף־טֶרֶף אָדָם אָכָל׃ וַיֵּדַע אַלְמְנוֹתָיו

יח, כ׳ד צדקתיו ק   כח׳ יחיו ו׳   לב׳ עד כאן

יט

1 און דו הייב אויף אַ קלאָג אויף די פירשטן פון ישׂראל, 2 און זאָלסט זאָגן:

ווי איז דיין מוטער אַ לייבינטע געווען!
צווישן לייבן האָט זי געהויערט,
צווישן יונגלייבן
האָט זי אירע יונגע דערצויגן.
3 און זי האָט אויפגעבראַכט איינעם פון אירע
יונגע,
אַ יונגלייב איז ער געוואָרן;
און ער האָט זיך אויסגעלערנט רויב פאַרצוקן,
מענטשן האָט ער געגעסן.
4 האָבן זיך אַיינגעזאַמלט אויף אים פעלקער–
אין זייער גרוב איז ער געכאַפּט געוואָרן;
און זיי האָבן אים מיט רינגען
קיין לאַנד מִצרַיִם געבראַכט.
5 און זי האָט געזען אַז אומזיסט האָט זי געהאַרט,
פאַרלאָרן איז איר האָפונג,
האָט זי ווידער גענומען איינעם פון אירע יונגע,
פאַר אַ יונגלייב האָט זי אים געמאַכט.
6 און ער איז אומגעגאַנגען צווישן לייבן,
אַ יונגלייב איז ער געוואָרן;
און ער האָט זיך אויסגעלערנט רויב פאַרצוקן,
מענטשן האָט ער געגעסן.
7 און ער האָט געמערקט זייערע פּאַלאַצן,

ח וְעָרֵיהֶם הֶחֱרִיב וַתֵּשַׁם אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ מִקּוֹל שַׁאֲגָתוֹ׃ וַיִּתְּנוּ
עָלָיו גּוֹיִם סָבִיב מִמְּדִינוֹת וַיִּפְרְשׂוּ עָלָיו רִשְׁתָּם בְּשַׁחְתָּם
ט נִתְפָּשׂ׃ וַיִּתְּנֻהוּ בַסּוּגַר בַּחַחִים וַיְבִאֻהוּ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל
יְבִאֻהוּ בַּמְּצֹדוֹת לְמַעַן לֹא־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ עוֹד אֶל־הָרֵי
י יִשְׂרָאֵל׃ אִמְּךָ כַגֶּפֶן בְּדָמְךָ עַל־מַיִם שְׁתוּלָה פֹּרִיָּה
יא וַעֲנֵפָה הָיְתָה מִמַּיִם רַבִּים׃ וַיִּהְיוּ־לָהּ מַטּוֹת עֹז אֶל־שִׁבְטֵי
מֹשְׁלִים וַתִּגְבַּהּ קוֹמָתוֹ עַל־בֵּין עֲבֹתִים וַיֵּרָא בְגָבְהוֹ בְּרֹב
יב דָּלִיֹּתָיו׃ וַתֻּתַּשׁ בְּחֵמָה לָאָרֶץ הֻשְׁלָכָה וְרוּחַ הַקָּדִים הוֹבִישׁ
יג פִּרְיָהּ הִתְפָּרְקוּ וְיָבֵשׁוּ מַטֵּה עֻזָּהּ אֵשׁ אֲכָלָתְהוּ׃ וְעַתָּה
יד שְׁתוּלָה בַמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצָמָא׃ וַתֵּצֵא אֵשׁ מִמַּטֵּה
בַדֶּיהָ פִּרְיָהּ אָכָלָה וְלֹא־הָיָה בָהּ מַטֵּה עֹז שֵׁבֶט לִמְשׁוֹל
קִינָה הִיא וַתְּהִי לְקִינָה׃

כ

א וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית בַּחֲמִשִׁי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּאוּ
אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃
ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ ג בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶת־זִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הֲלִדְרֹשׁ
אֹתִי אַתֶּם בָּאִים חַי־אָנִי אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם נְאֻם אֲדֹנָי
ד יֱהוִה׃ הֲתִשְׁפֹּט אֹתָם הֲתִשְׁפּוֹט בֶּן־אָדָם אֶת־תּוֹעֲבֹת
ה אֲבוֹתָם הוֹדִיעֵם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
בְּיוֹם בָּחֳרִי בְיִשְׂרָאֵל וָאֶשָּׂא יָדִי לְזֶרַע בֵּית יַעֲקֹב וָאִוָּדַע
לָהֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וָאֶשָּׂא יָדִי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה
ו אֱלֹהֵיכֶם׃ בַּיּוֹם הַהוּא נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם אֶל־אֶרֶץ אֲשֶׁר־תַּרְתִּי לָהֶם זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי
ז הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ וָאֹמַר אֲלֵהֶם אִישׁ שִׁקּוּצֵי עֵינָיו
הַשְׁלִיכוּ וּבְגִלּוּלֵי מִצְרַיִם אַל־תִּטַּמָּאוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
ח וַיַּמְרוּ־בִי וְלֹא אָבוּ לִשְׁמֹעַ אֵלַי אִישׁ אֶת־שִׁקּוּצֵי עֵינֵיהֶם

יט, יד׳ קמץ בז״ק כ, ב׳ הפטרת קדושים לספרדים

אונ פֿאַרוויסט זייערע שטעט;
אונ דאָס לאַנד מיט איר פֿולקייט איז חָרב געוואָרן
פֿונ דעם קָול פֿונ זיינ ברילן.
8 האָבן זיך פֿעלקער אַ לאָז געטאָן אויף אים,
רונד אַרום פֿונ די מדינות,
אונ אויסגעשפּרייט אויף אים זייער נעץ—
אינ זייער גרוב איז ער געכאַפּט געוואָרן.
9 אונ זיי האָבן אים אַריינגעטאָן אינ אַ שטייג מיט רינגען,
אונ אים געבראַכט צו דעם מלך פֿונ בָּבל;
אים געבראַכט אינ פֿעסטונגען,
כּדי זיינ קָול זאָל ניט געהערט ווערן מער
אויף די בערג פֿונ ישׂראל.

10 דיינ מוטער איז—צוגלייכנדיק—געווען ווי אַ ווייִנשטאָק
ביי וואַסער געפֿלאַנצט;
פֿרוכטיק אונ צווייגהאַפֿטיק
איז ער פֿונ פֿיל וואַסער געווען.
11 אונ ער האָט געהאַט שטאַרקע שטאָקן,
פֿאַר צעפּטערס פֿונ געוועלטיקער;
אונ זיינ וווּקס האָט זיך אויפֿגעהויבן
פֿונ צווישן געדיכטעניש,
אונ ער האָט זיך אָנגעזען מיט זיינ הייך,
מיט די פֿיל צווייגן זיינע.
12 אָבער ער איז אויסגעריסן געוואָרן מיט גרימצאָרן,
צו דער ערד איז ער אַנידערגעוואָרפֿן געוואָרן;
אונ דער מזרח־ווינט האָט פֿאַרטריקנט זיינ פֿרוכט,
צעבראָכן אונ פֿאַרטריקנט געוואָרן
זיינען זיינע שטאַרקע שטאָקן,
אַ פֿייער האָט אים פֿאַרצערט.
13 אונ אַצונד איז ער אינ מדבּר געפֿלאַנצט,
אינ אַ לאַנד פֿונ טריקעניש אונ דאָרשטיקייט.
14 אונ אַ פֿייער איז אַרויס פֿונ זיינ צווייגנשטאָק,
זיינ פֿרוכט האָט עס פֿאַרצערט,
אונ ניטאָ אינ אים אַ שטאַרקער שטאָק,
אַ צעפּטער צום געוועלטיקנ.

אַ קלאָגליד איז דאָס,
אונ געבליבן צום קלאָגליד.

כ 1 אונ עס איז געווען אינ זיבעטן יאָר, אינ פֿינפֿטן חודש, אינ צענטן טאָג פֿונ חודש, זיינען געקומען מענער פֿונ די
עלטסטע פֿונ ישׂראל צו פֿרעגן ביי גאָט, אונ זיי זיינען געזעסן פֿאַר מיר. 2 אונ דאָס וואָרט פֿונ גאָט איז געווען צו מיר,
אַזוי צו זאָגן: 3 מענטשנקינד, רעד צו די עלטסטע פֿונ ישׂראל, אונ זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: פֿרעגן
ביי מיר זייט איר געקומען? אַזוי ווי איך לעב, אויב איך וועל זיך לאָזן פֿרעגן פֿונ אייך! זאָגט גאָט דער האַר. 4 ווילסטו זיי
משפּטן? ווילסטו משפּטן, מענטשנקינד? לאָז זיי וויסן די אומווערדיקייטן פֿונ זייערע עלטערן. 5 אונ זאָלסט זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: אינ דעם טאָג וואָס איך האָב אויסדערוויילט ישׂראל, אונ איך האָב אויפֿגעהויבן מיינ
האַנטא צו דעם זאָמען פֿונ דעם הויז פֿונ יעקב, אונ האָב זיך געלאָזט דערקענען צו זיי אינ לאַנד מִצרַיִם, האָב איך אויפֿ־
געהויבן מיינ האַנט צו זיי, אַזוי צו זאָגן: איך בינ יהוה אייער גאָט. 6 אינ יענעם טאָג האָב איך אויפֿגעהויבן מיינ האַנט צו
זיי, זיי אַרויסצוציִען פֿונ לאַנד מִצרַיִם אינ אַ לאַנד וואָס איך האָב אויסגעזוכט פֿאַר זיי, וואָס פֿליסט מיט מילך אונ האָניק,
וואָס איז דאָס שיינדל פֿונ אַלע לענדער. 7 אונ איך האָב צו זיי געזאָגט: וואַרפֿט אַוועק איטלעכער די אומווערדיקייטן
פֿונ זיינע אויגן, אונ מיט די אָפּגעטער פֿונ מִצרַיִם זאָלט איר אייך ניט פֿאַראומרייניקן; איך בינ יהוה אייער גאָט. 8 אָבער
זיי האָבן ווידערשפּעניקט אָן מיר, אונ זיי האָבן ניט געוואָלט צוהערן צו מיר; זיי האָבן ניט אַוועקגעוואָרפֿן איטלעכער די

א נעשוואָרן.

לֹא הִשְׁלִיכוּ וְאֶת־גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עָזָבוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ
חֲמָתִי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי בָּהֶם בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
ט וָאַעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה
בְתוֹכָם אֲשֶׁר נוֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ
י מִצְרָיִם׃ וָאוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וָאֲבִאֵם אֶל־הַמִּדְבָּר׃
יא וָאֶתֵּן לָהֶם אֶת־חֻקּוֹתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי הוֹדַעְתִּי אוֹתָם אֲשֶׁר
יב יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם׃ וְגַם אֶת־שַׁבְּתוֹתַי נָתַתִּי
לָהֶם לִהְיוֹת לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה
יג מְקַדְּשָׁם׃ וַיַּמְרוּ־בִי בֵית־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר בְּחֻקּוֹתַי לֹא־
הָלָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי מָאָסוּ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי
בָּהֶם וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי חִלְּלוּ מְאֹד וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם
יד בַּמִּדְבָּר לְכַלּוֹתָם׃ וָאֶעֱשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי
טו הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִים לְעֵינֵיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי נָשָׂאתִי יָדִי
לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְבִלְתִּי הָבִיא אוֹתָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי
טז זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ יַעַן בְּמִשְׁפָּטַי
מָאָסוּ וְאֶת־חֻקּוֹתַי לֹא־הָלְכוּ בָהֶם וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ כִּי
יז אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ׃ וַתָּחָס עֵינִי עֲלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם
יח וְלֹא־עָשִׂיתִי אוֹתָם כָּלָה בַּמִּדְבָּר׃ וָאֹמַר אֶל־בְּנֵיהֶם
בַּמִּדְבָּר בְּחוּקֵּי אֲבוֹתֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפְּטֵיהֶם
יט אַל־תִּשְׁמֹרוּ וּבְגִלּוּלֵיהֶם אַל־תִּטַּמָּאוּ׃ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כ בְּחֻקּוֹתַי לֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָם׃ וְאֶת־
שַׁבְּתוֹתַי קַדֵּשׁוּ וְהָיוּ לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי
כא יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיַּמְרוּ־בִי הַבָּנִים בְּחֻקּוֹתַי לֹא־הָלָכוּ וְאֶת־
מִשְׁפָּטַי לֹא־שָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם
הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי
כב עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי בָּם בַּמִּדְבָּר׃ וַהֲשִׁבֹתִי אֶת־יָדִי וָאַעַשׂ
לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי

יג׳ הל׳ בקמץ   יג׳ טז׳ קמץ מרביעי   יח׳ שורק עם ·התש
כ׳ ס״ב   כא׳ הל׳ בקמץ

אומווערדיקייטן פון זייערע אויגן, און די אָפּגעטער פון מִצרַיִם האָבן זיי ניט פאַרלאָזן; און איך האָב געטראַכט אויסצוגיסן מיין גרימצאָרן אויף זיי, אויסצולאָזן מיין כּעס אויף זיי אין לאַנד מִצרַיִם. [9] אָבער איך האָב געטאָן פון מיין נאָמען וועגן, כּדי ער זאָל ניט פאַרשוועכט ווערן אין די אויגן פון די פעלקער, וואָס זיי זיינען געווען צווישן זיי, וואָס פאַר זייערע אויגן האָב איך זיך געלאָזט דערקענען צו זיי, זיי אַרויסצוציען פון לאַנד מִצרַיִם. [10] און איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פון לאַנד מִצרַיִם, און האָב זיי געבראַכט אין דער מדבּר. [11] און איך האָב זיי געגעבן מיינע חוקים, און מיינע גזעצן זיי געלאָזט וויסן, וואָס אַז דער מענטש טוט זיי, לעבט ער דורך זיי. [12] און אויך מיינע שבּתים האָב איך זיי געגעבן, צו זיין פאַר אַ צייכן צווישן מיר און צווישן זיי, כּדי זיי זאָלן וויסן אַז איך יהוה הייליק זיי. [13] אָבער דאָס הויז פון ישׂראל האָבן ווידערשפּעניקט אָן מיר אין דער מדבּר: אין מיינע חוקים זיינען זיי ניט געגאַנגען, און מיינע גזעצן האָבן זיי פאַראַכט, וואָס אַז דער מענטש טוט זיי, לעבט ער דורך זיי; און מיינע שבּתים האָבן זיי פאַרשוועכט ביז גאָר; און איך האָב געטראַכט אויסצוגיסן מיין גרימצאָרן אויף זיי אין דער מדבּר, כּדי זיי צו פאַרלענדן. [14] אָבער איך האָב געטאָן פון מיין נאָמען וועגן, כּדי ער זאָל ניט פאַרשוועכט ווערן אין די אויגן פון די פעלקער וואָס איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פאַר זייערע אויגן. [15] נאָר איך האָב אויך אויפגעהויבן מיין האַנט צו זיי אין דער מדבּר, זיי ניט צו ברענגען אין דעם לאַנד וואָס איך האָב געגעבן, וואָס פליסט מיט מילך און האָניק, וואָס איז דאָס שיינדל פון אַלע לענדער; [16] ווייל מיינע גזעצן האָבן זיי פאַראַכט, און מיינע חוקים, אין זיי זיינען זיי ניט געגאַנגען, און מיינע שבּתים האָבן זיי פאַרשוועכט; ניירט נאָך זייערע אָפּגעטער איז געגאַנגען זייער האַרץ. [17] אָבער מיין אויג האָט זיי געשוינט, זיי ניט אומצוברענגען, און איך האָב ניט געמאַכט פון זיי אַ פאַרלענדונג אין דער מדבּר. [18] און איך האָב געזאָגט צו זייערע קינדער אין דער מדבּר: אין די חוקים פון אייערע עלטערן זאָלט איר ניט גיין, און זייערע גזעצן זאָלט איר ניט היטן, און מיט זייערע אָפּגעטער זאָלט איר אייך ניט פאַראומרייניקן. [19] איך יהוה בין אייער גאָט; אין מיינע חוקים גייט, און מיינע גזעצן היט, און טוט זיי. [20] און מיינע שבּתים האַלט הייליק, און זיי זאָלן זיין פאַר אַ צייכן צווישן מיר און צווישן אייך, כּדי איר זאָלט וויסן אַז איך יהוה בין אייער גאָט. [21] אָבער די קינדער האָבן ווידערשפּעניקט אָן מיר: אין מיינע חוקים זיינען זיי ניט געגאַנגען, און מיינע גזעצן האָבן זיי ניט געהיט זיי צו טאָן, וואָס אַז אַ מענטש טוט זיי, לעבט ער דורך זיי; מיינע שבּתים האָבן זיי פאַרשוועכט; און איך האָב געטראַכט אויסצוגיסן מיין גרימצאָרן אויף זיי, אויסצולאָזן מיין כּעס אויף זיי אין דער מדבּר. [22] אָבער איך האָב אומגעקערט מיין האַנט, און איך האָב געטאָן פון מיין נאָמען וועגן, כּדי ער זאָל ניט פאַרשוועכט ווערן אין די אויגן פון די פעלקער וואָס פאַר זייערע

אֹתָם לְעֵינֵיהֶם׃ גַּם־אֲנִי נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר כג
לְהָפִיץ אֹתָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹת אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ יַעַן מִשְׁפָּטַי כד
לֹא־עָשׂוּ וְחֻקּוֹתַי מָאָסוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ וְאַחֲרֵי גִּלּוּלֵי
אֲבוֹתָם הָיוּ עֵינֵיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָהֶם חֻקִּים לֹא כה
טוֹבִים וּמִשְׁפָּטִים לֹא יִחְיוּ בָּהֶם׃ וָאֲטַמֵּא אוֹתָם בְּמַתְּנוֹתָם כו
בְּהַעֲבִיר כָּל־פֶּטֶר רָחַם לְמַעַן אֲשִׁמֵּם לְמַעַן אֲשֶׁר יֵדְעוּ
אֲשֶׁר אֲנִי יְהוָה׃ לָכֵן דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בֶּן־אָדָם כז
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה עוֹד זֹאת גִּדְּפוּ אוֹתִי
אֲבוֹתֵיכֶם בְּמַעֲלָם בִּי מָעַל׃ וָאֲבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר כח
נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ לָהֶם וַיִּרְאוּ כָל־גִּבְעָה רָמָה
וְכָל־עֵץ עָבֹת וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם אֶת־זִבְחֵיהֶם וַיִּתְּנוּ־שָׁם כַּעַס
קָרְבָּנָם וַיָּשִׂימוּ שָׁם רֵיחַ נִיחוֹחֵיהֶם וַיַּסִּיכוּ שָׁם אֶת־נִסְכֵּיהֶם׃
וָאֹמַר אֲלֵהֶם מָה הַבָּמָה אֲשֶׁר־אַתֶּם הַבָּאִים שָׁם וַיִּקָּרֵא כט
שְׁמָהּ בָּמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ לָכֵן אֱמֹר ׀ אֶל־בֵּית ל
יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הַבְּדֶרֶךְ אֲבוֹתֵיכֶם אַתֶּם
נִטְמְאִים וְאַחֲרֵי שִׁקּוּצֵיהֶם אַתֶּם זֹנִים׃ וּבִשְׂאֵת מַתְּנֹתֵיכֶם לא
בְּהַעֲבִיר בְּנֵיכֶם בָּאֵשׁ אַתֶּם נִטְמְאִים לְכָל־גִּלּוּלֵיכֶם עַד־
הַיּוֹם וַאֲנִי אִדָּרֵשׁ לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם׃ וְהָעֹלָה עַל־רוּחֲכֶם הָיוֹ לֹא לב
תִהְיֶה אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים נִהְיֶה כַגּוֹיִם כְּמִשְׁפְּחוֹת
הָאֲרָצוֹת לְשָׁרֵת עֵץ וָאָבֶן׃ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־ לג
לֹא בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה אֶמְלוֹךְ
עֲלֵיכֶם׃ וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־ לד
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוֹצוֹתֶם בָּם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה
וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה׃ וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־מִדְבַּר הָעַמִּים לה
וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתְּכֶם שָׁם פָּנִים אֶל־פָּנִים׃ כַּאֲשֶׁר נִשְׁפַּטְתִּי לו
אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּמִדְבַּר אֶרֶץ מִצְרָיִם כֵּן אִשָּׁפֵט אִתְּכֶם

כד׳ קמץ בז״ק

אויגן האָב איך זיי אַרויסגעצויגן. [23] הגם איך האָב אויפגעהויבן מיין האַנט צו זיי אין דער מדבר, זיי צו פאַרשפרייטן צווישן די פעלקער, און זיי צו צעוואַרפן אין די לענדער; [24] ווייל מיינע געזעצן האָבן זיי ניט געטאָן, און מיינע חוקים האָבן זיי פאַראַכט, און מיינע שבתים האָבן זיי פאַרשוועכט, און נאָך די אָפּגעטער פון זייערע עלטערן זיינען געווען זייערע אויגן. [25] און איך אויך האָב זיי געגעבן חוקים ניט גוטע, און געזעצן וואָס זיי זאָלן ניט קענען לעבן דורך זיי; [26] און איך האָב זיי געלאָזט זיך פאַראומרייניקן מיט זייערע אָפּפערגעשאַנקען, מיט אָפּשיידן איטלעכס וואָס עפנט דעם טראַכט; כדי איך זאָל זיי פאַרוויסטן, כדי זיי זאָלן וויסן אַז איך בין יהוה.

[27] דרום רעד צו דעם הויז פון ישׂראל, דו מענטשנקינד, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: דערמיט אויך האָבן אײַערע עלטערן מיך געלעסטערט, וואָס זיי האָבן געפעלשט אַ פעלשונג אָן מיר. [28] וואָרום אַז איך האָב זיי געבראַכט אין דעם לאַנד, וואָס איך האָב אויפגעהויבן מיין האַנט צו זיי, זיי עס צו געבן, איז ווו נאָר זיי האָבן געזען אַ הויך בערגל, און ווו נאָר אַ געדיכטן בוים, האָבן זיי דאָרטן געשלאַכט זייערע שלאַכטאָפּפער, און זיי האָבן דאָרטן געבראַכט די דערצערענונג פון זייער קרבן, און דאָרטן געמאַכט זייער געשמאַקן ריח, און דאָרטן געגאָסן זייערע גיסאָפּפער. [29] און איך האָב צו זיי געזאָגט: וואָס באַטייט „די בָּמָה"?–וואָס איר מאַכט זיך נאַרישא דאָרטן; דרום רופט מען איר נאָמען „בָּמָה" ביז אויף הייַנטיקן טאָג.

[30] דרום זאָג צו דעם הויז פון ישׂראל: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: איר פאַראומרייניקט אײַך אויף דעם שטייגער פון אײַערע עלטערן, און נאָך זייערע אומווערדיקייטן זייט איר פאַרפירט, [31] און אַז איר ברענגט אײַערע אָפּפערגעשאַנקען, אַז איר מאַכט דורכגיין אײַערע קינדער דורכן פייערב, פאַראומרייניקט איר אײַך מיט אַלע אײַערע אָפּגעטער ביז אויף הייַנטיקן טאָג, און איך זאָל זיך לאָזן פרעגן פון אײַך, הויז פון ישׂראל? אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר, אויב איך וועל זיך לאָזן פרעגן פון אײַך! [32] און וואָס אײַך קומט אויפן זינען וועט קיינמאָל ניט זיין; וואָס איר זאָגט: מיר וועלן זיין אַזוי ווי די אומות, אַזוי ווי די משפחות פון די לענדער, צו דינען האָלץ און שטיין.

[33] אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
אויב ניט מיט אַ שטאַרקער האַנט,
און מיט אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם,
און מיט אויסגעגאָסענעם גרימצאָרן,
וועל איך קיניגן אויף אײַך!
[34] און איך וועל אײַך אַרויסציען פון די פעלקער,
און וועל אײַך אײַנזאַמלען פון די לענדער,
וואָס איר זייט צעשפרייט אין זיי,
מיט אַ שטאַרקער האַנט,
און מיט אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם,
און מיט אויסגעגאָסענעם גרימצאָרן.
[35] און איך וועל אײַך ברענגען צום מדבר פון די פעלקער,
און וועל זיך משפטן מיט אײַך, פנים אֶל פנים.
[36] אַזוי ווי איך האָב זיך געמשפט מיט אײַערע עלטערן
אין מדבר פון לאַנד מִצְרַיִם,
אַזוי וועל איך זיך משפטן מיט אײַך,

[א] הַבָּאִים. [ב] ד. ה. פאַרברענען צום גאָט מולֶך.

לז נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהַעֲבַרְתִּי אֶתְכֶם תַּחַת הַשָּׁבֶט וְהֵבֵאתִי
לח אֶתְכֶם בְּמָסֹרֶת הַבְּרִית׃ וּבָרוֹתִי מִכֶּם הַמֹּרְדִים וְהַפּוֹשְׁעִים
בִּי מֵאֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם אוֹצִיא אוֹתָם וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל
לט לֹא יָבוֹא וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְאַתֶּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל כֹּה־
אָמַר׀ אֲדֹנָי יֱהוִה אִישׁ גִּלּוּלָיו לְכוּ עֲבֹדוּ וְאַחַר אִם־אֵינְכֶם
שֹׁמְעִים אֵלָי וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי לֹא תְחַלְּלוּ־עוֹד בְּמַתְּנוֹתֵיכֶם
מ וּבְגִלּוּלֵיכֶם׃ כִּי בְהַר־קָדְשִׁי בְּהַר׀ מְרוֹם יִשְׂרָאֵל נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהוִה שָׁם יַעַבְדֻנִי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה בָּאָרֶץ שָׁם
אֶרְצֵם וְשָׁם אֶדְרוֹשׁ אֶת־תְּרוּמֹתֵיכֶם וְאֶת־רֵאשִׁית
מא מַשְׂאוֹתֵיכֶם בְּכָל־קָדְשֵׁיכֶם׃ בְּרֵיחַ נִיחֹחַ אֶרְצֶה
אֶתְכֶם בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפֹצֹתֶם בָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָכֶם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם׃
מב וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּהֲבִיאִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ לַאֲבוֹתֵיכֶם׃
מג וּזְכַרְתֶּם־שָׁם אֶת־דַּרְכֵיכֶם וְאֵת כָּל־עֲלִילוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
נִטְמֵאתֶם בָּם וּנְקֹטֹתֶם בִּפְנֵיכֶם בְּכָל־רָעוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
מד עֲשִׂיתֶם׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי אִתְּכֶם לְמַעַן
שְׁמִי לֹא כְדַרְכֵיכֶם הָרָעִים וְכַעֲלִילוֹתֵיכֶם הַנִּשְׁחָתוֹת בֵּית
יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃

כא

א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
ב בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ דֶּרֶךְ
תֵּימָנָה וְהַטֵּף אֶל־דָּרוֹם וְהִנָּבֵא אֶל־יַעַר הַשָּׂדֶה נֶגֶב׃
ג וְאָמַרְתָּ לְיַעַר הַנֶּגֶב שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
הִנְנִי מַצִּית־בְּךָ׀ אֵשׁ וְאָכְלָה בְךָ כָל־עֵץ־לַח וְכָל־עֵץ יָבֵשׁ
לֹא־תִכְבֶּה לַהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת וְנִצְרְבוּ־בָהּ כָּל־פָּנִים מִנֶּגֶב
ד צָפוֹנָה׃ וְרָאוּ כָּל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה בִּעַרְתִּיהָ לֹא תִּכְבֶּה׃
ה וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה הֵמָּה אֹמְרִים לִי הֲלֹא מְמַשֵּׁל

כ, לז׳ חסר א לח׳ סבירין יסא

זאָגט גאָט דער האַר.
37 און איך וועל אײַך מאַכן דורכגיין אונטער דער רוט,
און וועל אײַך ברענגען אין דער פאַרקניפונג פון בונד.
38 און איך וועל אויסרייניקן פון אײַך די ווידער־
שפּעניקער;
און די וואָס ברעכן אָן מיר;
פון דעם לאַנד פון זייער פרעמדשאַפט
וועל איך זיי אַרויסציען,
אָבער אויף דער ערד פון ישׂראל
וועלן זיי ניט קומען;
און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.
39 און איר הויז פון ישׂראל,
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
גייט דינט איטלעכער זיינע אָפּגעטער,
אַזוי ווי איר ווילט ניט צוהערן צו מיר;
אָבער מיין הייליקן נאָמען זאָלט איר מער ניט פאַר־
שוועכן
מיט אײַערע אָפּפערגעשאַנקען, און מיט אײַערע אָפּ־
געטער.
40 וואָרום אויף מיין הייליקן באַרג,
אויף דעם הויכן באַרג פון ישׂראל, זאָגט גאָט דער האַר,
דאָרטן וועט דאָס גאַנצע הויז פון ישׂראל אין גאַנצן
מיר דינען אין לאַנדא;
דאָרטן וועל איך זיי באַווילִיקןב,
און דאָרטן וועל איך פאַרלאַנגען אײַערע אָפּשיידונגען,
און אײַערע ערשטגאָבן, מיט אַלע אײַערע געהייליקטע
זאַכן.
41 דורך אַ געשמאַקן ריח וועל איך אײַך באַווילִיקן,
ווען איך צי אײַך אַרויס פון די פעלקער,
און וועל אײַך אײַנזאַמלען פון די לענדער
וואָס איר זייט צעשפּרייט אין זיי;
און איך וועל געהייליקט ווערן דורך אײַך
אין די אויגן פון די אומות.
42 און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה,
ווען איך ברענג אײַך אויף דער ערד פון ישׂראל,
אין דעם לאַנד, וואָס איך האָב אויפגעהויבן מיין האַנט,
עס צו געבן צו אײַערע עלטערן.
43 און איר וועט דאָרטן דערמאָנען אײַערע וועגן,
און אַלע אײַערע מעשׂים,
וואָס איר האָט זיך פאַראומרייניקט מיט זיי,
און איר וועט זיך עקלען פאַר זיך אַליין
פון וועגן אַלע אײַערע בייזן וואָס איר האָט געטאָן.
44 און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה,
ווען איך טו מיט אײַך פון מיין נאָמען וועגן,
ניט לויט אײַערע שלעכטע וועגן,
און לויט אײַערע פאַרדאָרבענע מעשׂים,
איר הויז פון ישׂראל, זאָגט גאָט דער האַר.

כא

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי
צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, טו דיין פּנים אַקעגן דָרום, און רעד
צום דָרום,
און זאָג נביאות אויף דעם וואַלד פון פעלד אין דָרום;
3 און זאָלסט זאָגן צום וואַלד פון דָרום:
הער דאָס וואָרט פון גאָט: אַזוי האָט געזאָגט גאָט
דער האַר:
זע, איך צינד אָן אין דיר אַ פייער,
און עס וועט פאַרצערן אין דיר איטלעך פייכטן בוים
און איטלעך טרוקענעם בוים;
די פלאַמפייער וועט ניט פאַרלאָשן ווערן,
און אַלע פּנימער פון דָרום ביז צפון
וועלן אָנגעברענט ווערן דערפון.
4 און אַלע לייבער וועלן זען,
אַז איך יהוה האָב זיי אָנגעצונדן;
זי וועט ניט פאַרלאָשן ווערן.
5 האָב איך געזאָגט: ווי, גאָט דו האַר, זיי זאָגן אויף מיר:
איז ער ניט אַ משלים־זאָגער? 6 איז דאָס וואָרט פון גאָט
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

א, ב וואָרטשפּיל: בָּאָרֶץ־אַרְצָם.

ז משלים הוא: ויהי דבר־יהוה אלי לאמר: בן
אדם שים פניך אל־ירושלם והטף אל־מקדשים והנבא
אל־אדמת ישראל: ואמרת לאדמת ישראל כה אמר ח
יהוה הנני אליך והוצאתי חרבי מתערה והכרתי ממך
צדיק ורשע: יען אשר־הכרתי ממך צדיק ורשע לכן ט
תצא חרבי מתערה אל־כל־בשר מנגב צפון: וידעו י
כל־בשר כי אני יהוה הוצאתי חרבי מתערה לא תשוב
עוד: ואתה בן־אדם האנח בשברון מתנים יא
ובמרירות תאנח לעיניהם: והיה כי־יאמרו אליך על־ יב
מה אתה נאנח ואמרת אל־שמועה כי־באה ונמס כל־
לב ורפו כל־ידים וכהתה כל־רוח וכל־ברכים תלכנה
מים הנה באה ונהיתה נאם אדני יהוה: ויהי יג
דבר־יהוה אלי לאמר: בן־אדם הנבא ואמרת כה אמר יד
אדני אמר חרב חרב הוחדה וגם־מרוטה: למען טבח טו
טבח הוחדה למען היה־לה ברק מרטה או נשיש שבט
בני מאסת כל־עץ: ויתן אתה למרטה לתפש בכף טז
היא הוחדה חרב והיא מרטה לתת אותה ביד־הורג:
זעק והילל בן־אדם כי־היא היתה בעמי היא בכל־ יז
נשיאי ישראל מגורי אל־חרב היו את־עמי לכן ספק
אל־ירך: כי בחן ומה אם־גם־שבט מאסת לא יהיה יח
נאם אדני יהוה: ואתה בן־אדם הנבא והך כף יט
אל־כף ותכפל חרב שלישתה חרב חללים היא חרב
חלל הגדול החדרת להם: למען ׀ למוג לב והרבה כ
המכשלים על כל־שעריהם נתתי אבחת־חרב אח
עשויה לברק מעטה לטבח: התאחדי הימני השימי כא
השמאילי אנה פניך מעדות: וגם־אני אכה כפי אל־כפי כב
והנחתי חמתי אני יהוה דברתי: ויהי דבר־יהוה כג

ט׳ סא בפוסה יא׳ פתח באתנח יב׳ קמץ בז״ק יז׳ סבירין למען
יט׳ למדנחאי פל כא׳ חסר א

7 מענטשנקינד, טו דיין פנים צו ירושָלַיִם,
און רעד צו די הייליקטומען,
און זאָג נביאות אויף דער ערד פון ישׂראל.
8 און זאָלסט זאָגן צו דער ערד פון ישׂראל:
אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך קום צו דיר,
און איך וועל אַרויסציען מיין שווערד פון איר שייד,
און וועל פאַרשניידן פון דיר דעם צדיק מיטן רשע.
9 ווייל איך וויל פאַרשניידן פון דיר דעם צדיק מיטן רשע,
דרום וועט אַרויסגיין מיין שווערד פון איר שייד
אויף אַלע לייבער פון דָרום ביז צפון.
10 און אַלע לייבער וועלן וויסן
אַז איך יהוה האָב אַרויסגעצויגן
מיין שווערד פון איר שייד;
זי וועט זיך מער ניט אומקערן.
11 און דו מענטשנקינד, זיפץ;
מיט ברעכעניש פון לענדן און מיט ביטערקייט
זאָלסטו זיפצן פאַר זייערע אויגן.
12 און עס וועט זיין, אַז זיי וועלן זאָגן צו דיר;
אויף וואָס זיפצסטו?
זאָלסטו זאָגן: אויף דער הערונג וואָס קומט:
און איטלעך האַרץ וועט צעגיין,
און אַלע הענט וועלן שלאַף ווערן,
און איטלעך געמיט וועט באַטריבט ווערן,
און אַלע קני וועלן רינען מיט וואַסער.
זע, עס קומט, און עס געשעט,
זאָגט גאָט דער האַר.

13 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
14 מענטשנקינד, זאָג נביאות, און זאָלסט זאָגן:
אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זאָג:
אַ שווערד, אַ שווערד איז געשאַרפט,
און איז אויך געשליפן;
כּדי צו שעכטן אַ שעכטונג איז זי געשאַרפט,
15 כּדי צו האָבן אַ בליץ איז זי געשליפן—
ווײ, עס פאַרגייט דער שטאַם פון מיין זון!—
זי פאַרלענדט דעם גאַנצן בוים.
16 און מע האָט זי געגעבן צו שלייפן,
אויף צו נעמען אין פויסט;
זי איז געשאַרפט, די שווערד,
און זי איז געשליפן,
זי צו געבן אין האַנט פון דעם טייטער.
17 שרײַ און יאָמער, דו מענטשנקינד;
וואָרום זי איז אויף מיין פאָלק,
זי איז אויף אַלע פירשטן פון ישׂראל;
איבערגעענטפערט צום שווערד זיינען זיי מיט מיין פאָלק;
דרום שלאָג אויפן לענד.
18 וואָרום ער וועט געפרווט ווערן; און ווי נאָך!
אַז זי פאַרלענדט דעם שטאַם, ער זאָל גאָר ניט זיין,
זאָגט גאָט דער האַר.
19 און דו מענטשנקינד, זאָג נביאות,
און קלאַפּ אַ האַנט אויף אַ האַנט,
און זאָל די שווערד פאַרטאָפּלט ווערן דרייפאַכיק;
דאָס איז די שווערד פאַר די וואָס דאַרפן דערשלאָגן ווערן,
די שווערד פאַר דעם גרויסן וואָס דאַרף דערשלאָגן ווערן,
וואָס רינגלט זיי אַרום.
20 כּדי דאָס האַרץ זאָל צעגיין,
און צו מערן די שטרויכלונגען,
האָב איך אויף אַלע זייערע טויערן
געבראַכט דעם שרעק פון שווערד;
ווײ, זי איז צו בליצן געמאַכט,
צו שעכטונג געשאַרפט.
21 פאַרנעם זיך רעכטס,
פאַרקער זיך לינקס,
וואוהין דיין שאַרף איז געקערט!
22 און איך אויך וועל קלאַפּן אַ האַנט אויף אַ האַנט,
און וועל באַרוּען מיין גרימצאָרן;
איך יהוה האָב גערעדט.

23 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

24 און דו מענטשנקינד, מאַך דיר צוויי וועגן,
פאַר דעם שווערד פון דעם מלך פון בָבל צו קומען;
פון איין לאַנד זאָלן זיי ביידע אַרויסגיין.
און אַ וועגווייזער שטעל אויף;
ביים אָנהייב וועג צו דער שטאָט שטעל אים אויף.
25 מאַך אַ וועג פאַר דער שווערד
צו קומען אויף רַבָּה פון די קינדער פון עַמון,
און אויף יהודה אין ירושָלַיִם באַפעסטיקט.
26 וואָרום דער מלך פון בָבל שטעלט זיך
ביי דער שיידונג פון וועג,
ביים אָנהייב פון ביידע וועגן,
צו טרעפן מיט כּישוף;
ער שאָקלט מיט פיילן,
ער פרעגט ביי דעם תּרָפים,
ער קוקט אין אַ לעבער.
27 אין זיין רעכטער האַנט איז דער גורל אויף ירושָלַיִם
אָנצושטעלן שטורעמבעק,
צו עפענען דאָס מויל מיט רציחה,
אויפצוהייבן דעם קָול אין געשריי,
צו שטעלן שטורעמבעק אויף די טויערן,
אָנצושיטן אַן ערדוואַל,
צו בויען אַ באַלעגער־מויער.
28 און ביי זיי וועט עס זיין
ווי אַ פאַלשער כּישוף אין זייערע אויגן;
וואָכן אויף וואָכן האָבן זיי נאָך!
אָבער דאָס מאַכט דערמאָנען די זינד,
אַז זיי זאָלן געכאַפּט ווערן.

29 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
ווייל איר האָט געמאַכט דערמאָנען אַייערע זינד,
ווען אַייערע פאַרברעכן זיינען אַנטפּלעקט געוואָרן,
אַזוי אַז אַייערע זינד ווייזן זיך אַרויס
אין אַלע אַייערע מעשׂים—
ווייל איר זייט דערמאָנט געוואָרן,
וועט איר מיט דער האַנט געכאַפּט ווערן.
30 און דו רשע פאַרשוועכטער,
דו פירשט פון ישׂראל וואָס זיין טאָג איז געקומען
אין דער צייט פון דער לעצטער פאַרזינדיקונג,
31 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אַוועק די הויב! און אַראָפּ די קרוין!
דאָס איז ניט מער דאָס!
דאָס נידעריקע דערהייבן, און דעם הויכן דערנידערן!
32 אַ חורבן, אַ חורבן, אַ חורבן וועל איך עס מאַכן;
יאָ, דאָס וועט מער ניט זיין,
ביז עס קומט דער וועמען עס געהערט,
און איך וועל עס אים געבן.
33 און דו מענטשנקינד, זאָג נביאות און זאָלסט זאָגן:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר
אויף די קינדער פון עַמון,
און אויף זייער לעסטערונג;
און זאָלסט זאָגן: שווערד, דו געצויגענע שווערד,
צו שעכטונג געשליפן, צום אויסהאַלטן,
כּדי בליציק צו זיין—

כד אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם שִׂים־לְךָ ׀ שְׁנַיִם דְּרָכִים
לָבוֹא חֶרֶב מֶלֶךְ־בָּבֶל מֵאֶרֶץ אֶחָד יֵצְאוּ שְׁנֵיהֶם וְיָד בָּרֵא
כה בְּרֹאשׁ־דֶּרֶךְ עִיר בָּרֵא׃ דֶּרֶךְ תָּשִׂים לָבוֹא חֶרֶב אֵת
כו רַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וְאֶת־יְהוּדָה בִירוּשָׁלַםִ בְּצוּרָה׃ כִּי־עָמַד
מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל־אֵם הַדֶּרֶךְ בְּרֹאשׁ שְׁנֵי הַדְּרָכִים לִקְסָם־
כז קָסֶם קִלְקַל בַּחִצִּים שָׁאַל בַּתְּרָפִים רָאָה בַּכָּבֵד׃ בִּימִינוֹ
הָיָה ׀ הַקֶּסֶם יְרוּשָׁלַםִ לָשׂוּם כָּרִים לִפְתֹּחַ פֶּה בְּרֶצַח
לְהָרִים קוֹל בִּתְרוּעָה לָשׂוּם כָּרִים עַל־שְׁעָרִים לִשְׁפֹּךְ
כח סֹלְלָה לִבְנוֹת דָּיֵק׃ וְהָיָה לָהֶם כִּקְסוֹם־שָׁוְא בְּעֵינֵיהֶם
שְׁבֻעֵי שְׁבֻעוֹת לָהֶם וְהוּא־מַזְכִּיר עָוֺן לְהִתָּפֵשׂ׃
כט לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה יַעַן הַזְכַּרְכֶם עֲוֺנְכֶם בְּהִגָּלוֹת
פִּשְׁעֵיכֶם לְהֵרָאוֹת חַטֹּאותֵיכֶם בְּכֹל עֲלִילוֹתֵיכֶם יַעַן
ל הִזָּכֶרְכֶם בַּכַּף תִּתָּפֵשׂוּ׃ וְאַתָּה חָלָל רָשָׁע נְשִׂיא
לא יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּא יוֹמוֹ בְּעֵת עֲוֺן קֵץ׃ כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהֹוִה הָסִיר הַמִּצְנֶפֶת וְהָרִים הָעֲטָרָה זֹאת לֹא־זֹאת
לב הַשָּׁפָלָה הַגְבֵּהַ וְהַגָּבֹהַּ הַשְׁפִּיל׃ עַוָּה עַוָּה עַוָּה אֲשִׂימֶנָּה
גַּם־זֹאת לֹא הָיָה עַד־בֹּא אֲשֶׁר־לוֹ הַמִּשְׁפָּט וּנְתַתִּיו׃
לג וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה אֶל־
בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־חֶרְפָּתָם וְאָמַרְתָּ חֶרֶב חֶרֶב פְּתוּחָה לְטֶבַח
לד מְרוּטָה לְהָכִיל לְמַעַן בָּרָק׃ בַּחֲזוֹת לָךְ שָׁוְא בִּקְסָם־
לָךְ כָּזָב לָתֵת אוֹתָךְ אֶל־צַוְּארֵי חַלְלֵי רְשָׁעִים אֲשֶׁר־בָּא
לה יוֹמָם בְּעֵת עֲוֺן קֵץ׃ הָשֵׁב אֶל־תַּעְרָהּ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־
לו נִבְרֵאת בְּאֶרֶץ מְכֻרוֹתַיִךְ אֶשְׁפֹּט אֹתָךְ׃ וְשָׁפַכְתִּי עָלַיִךְ
זַעְמִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי אָפִיחַ עָלָיִךְ וּנְתַתִּיךְ בְּיַד אֲנָשִׁים
לז בֹּעֲרִים חָרָשֵׁי מַשְׁחִית׃ לָאֵשׁ תִּהְיֶה לְאָכְלָה דָּמֵךְ יִהְיֶה
בְּתוֹךְ הָאָרֶץ לֹא תִזָּכֵרִי כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃

כח׳ כט׳ מלא ר

34 בעת מע זעט וועגן דיר פאַלשקייט,
בעת מע וואָרזאָגט וועגן דיר ליגן—
דיך צו לייגן אויף די העלדזער
פון רשעים פאַרשוועכטע,
וואָס זייער טאָג איז געקומען,
אין דער צייט פון דער לעצטער פאַרזינדיקונג!—
35 קער זי אום אין איר שייד!—
אין דעם אָרט ווו דו ביסט געשאַפן געוואָרן,
אין דעם לאַנד פון דיין אָפּשטאַמונג,
וועל איך דיך משפּטן.
36 און איך וועל אויסגיסן אויף דיר מיין כּעס;—
מיט דעם פייער פון מיין גרימצאָרן וועל איך בלאָזן אויף
דיר,
און איך וועל דיך געבן אין דער האַנט פון מענטשן בּאַישע,
מייסטערס אויף אומצוברענגען.
37 צום פייער פאַר אַ שפּייז וועסטו זיין;
דיין בלוט וועט זיין אין מיטן לאַנד;
וועסט מער ניט געדאַכט ווערן;
וואָרום איך יהוה האָב גערעדט.

כב

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֲתִשְׁפֹּט א ב
הֲתִשְׁפֹּט אֶת־עִיר הַדָּמִים וְהוֹדַעְתָּהּ אֵת כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיהָ׃
וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה עִיר שֹׁפֶכֶת דָּם בְּתוֹכָהּ ג
לָבוֹא עִתָּהּ וְעָשְׂתָה גִלּוּלִים עָלֶיהָ לְטָמְאָה׃ בְּדָמֵךְ אֲשֶׁר־ ד
שָׁפַכְתְּ אָשַׁמְתְּ וּבְגִלּוּלַיִךְ אֲשֶׁר־עָשִׂית טָמֵאת וַתַּקְרִיבִי
יָמַיִךְ וַתָּבוֹא עַד־שְׁנוֹתָיִךְ עַל־כֵּן נְתַתִּיךְ חֶרְפָּה לַגּוֹיִם
וְקַלָּסָה לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ הַקְּרֹבוֹת וְהָרְחֹקוֹת מִמֵּךְ יִתְקַלְּסוּ־ ה
בָךְ טְמֵאַת הַשֵּׁם רַבַּת הַמְּהוּמָה׃ הִנֵּה נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל ו
אִישׁ לִזְרֹעוֹ הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם׃ אָב וָאֵם הֵקַלּוּ בָךְ ז
לַגֵּר עָשׂוּ בַעֹשֶׁק בְּתוֹכֵךְ יָתוֹם וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בָךְ׃ קָדָשַׁי ח
בָּזִית וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי חִלָּלְתְּ׃ אַנְשֵׁי רָכִיל הָיוּ בָךְ לְמַעַן ט
שְׁפָךְ־דָּם וְאֶל־הֶהָרִים אָכְלוּ בָךְ זִמָּה עָשׂוּ בְתוֹכֵךְ׃ עֶרְוַת־ י
אָב גִּלָּה־בָךְ טְמֵאַת הַנִּדָּה עִנּוּ־בָךְ׃ וְאִישׁ ׀ אֶת־אֵשֶׁת יא
רֵעֵהוּ עָשָׂה תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־כַּלָּתוֹ טִמֵּא בְזִמָּה וְאִישׁ
אֶת־אֲחֹתוֹ בַת־אָבִיו עִנָּה־בָךְ׃ שֹׁחַד לָקְחוּ־בָךְ לְמַעַן יב
שְׁפָךְ־דָּם נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית לָקַחַתְּ וַתְּבַצְּעִי רֵעַיִךְ בַּעֹשֶׁק וְאֹתִי
שָׁכַחַתְּ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהִנֵּה הִכֵּיתִי כַפִּי אֶל־בִּצְעֵךְ יג
אֲשֶׁר עָשִׂית וְעַל־דָּמֵךְ אֲשֶׁר הָיוּ בְּתוֹכֵךְ׃ הֲיַעֲמֹד לִבֵּךְ יד
אִם־תֶּחֱזַקְנָה יָדַיִךְ לַיָּמִים אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אוֹתָךְ אֲנִי
יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ וַהֲפִיצוֹתִי אוֹתָךְ בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִיךְ טו
בָּאֲרָצוֹת וַהֲתִמֹּתִי טֻמְאָתֵךְ מִמֵּךְ׃ וְנִחַלְתְּ בָּךְ לְעֵינֵי גוֹיִם טז
וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ יז
בֶּן־אָדָם הָיוּ־לִי בֵית־יִשְׂרָאֵל לְסוּג כֻּלָּם נְחֹשֶׁת וּבְדִיל יח
וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת בְּתוֹךְ כּוּר סִגִים כֶּסֶף הָיוּ׃ לָכֵן כֹּה יט
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן הֱיוֹת כֻּלְּכֶם לְסִגִים לָכֵן הִנְנִי קֹבֵץ
אֶתְכֶם אֶל־תּוֹךְ יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ קְבֻצַת כֶּסֶף וּנְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל כ

א׳ הפטרה אחרי לק״ק וש״ל קדושים לאשכנזים׳ ד׳ למדנחאי שת כתיב עד ק
כא בנוים טו׳ פכ יח׳ לסג ק

כב

[1] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

[2] און דו מענטשנקינד,
ווילסטו משפּטן, ווילסטו משפּטן די בלוטיקע שטאָט?
טאָ לאָז זי וויסן אַלע אירע אומווערדיקייטן.

[3] און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
דו שטאָט וואָס פאַרגיסט בלוט אין איר מיט,
כּדי איר צייט זאָל קומען,
און מאַכט בײַ זיך אָפּגעטער,
אומריין צו ווערן,

[4] מיט דײַן בלוט וואָס דו האָסט פאַרגאָסן,
האָסטו זיך פאַרשולדיקט,
און מיט די אָפּגעטער וואָס דו האָסט געמאַכט,
ביסטו אומריין געוואָרן,
און האָסט דערנענטערט דײַנע טעג,
און ביסט געקומען צו דײַנע יאָרן;
דרום האָב איך דיך געגעבן צו שאַנד בײַ די פעלקער,
און צו שפּאָט בײַ אַלע לענדער.

[5] נאָענטע און ווײַטע פון דיר וועלן שפּאָטן פון דיר,
דו מיטן אומריינעם נאָמען, דו פילטומלדיקע.

[6] זע, די פירשטן פון ישׂראל, איטלעכער לויט זײַן אָרעם,
זײַנען אין דיר געווען כּדי בלוט צו פאַרגיסן.

[7] פאָטער און מוטער האָט מען גרינגגעשאַצט אין דיר,
קעגן פרעמדן האָט מען זיך באַגאַנגען מיט רויב אין דײַן מיט,
אַ יתום און אַן אַלמנה האָט מען געקריוודעט אין דיר.

[8] מײַנע הייליקייטן האָסטו פאַראַכט,
און מײַנע שבּתים האָסטו פאַרשוועכט.

[9] רכילות־טרײַבער זײַנען געווען אין דיר
כּדי בלוט צו פאַרגיסן;
און אויף די בערג האָט מען געגעסן בײַ דיר:
שענדלעכקייט האָט מען געטאָן אין דײַן מיט.

[10] דעם פאָטערס שאַנד[א] האָט מען אַנטפּלעקט אין דיר,
אַן אומריינע אין איר אָפּזונדערונג האָט מען געשענדט אין דיר.

[11] און איטלעכער מיט זײַן חברס ווײַב
האָט אומווערדיקייט באַגאַנגען,
און איטלעכער האָט זײַן שנור
פאַראומריייניקט, מיט שענדלעכקייט,
און איטלעכער האָט זײַן שוועסטער,
די טאָכטער פון זײַן פאָטער, געשענדט אין דיר.

[12] שוחד האָט מען גענומען אין דיר כּדי בלוט צו פאַרגיסן,
ציגזן און מערונג האָסטו גענומען,
און באַריסן דײַנע חברים דורך רויב,
און אָן מיר האָסטו פאַרגעסן, זאָגט גאָט דער האַר.

[13] דרום זע, איך האָב געקלאַפּט מײַן האַנט
וועגן דײַן אומערלעכן געווין וואָס דו האָסט געמאַכט,
און אויף דײַן בלוטיקייט וואָס איז אין דיר געווען.

[14] וועט דײַן האַרץ באַשטיין,
צי וועלן דײַנע הענט שטאַרק זײַן,
אין די טעג וואָס איך רעכן זיך מיט דיר?
איך יהוה האָב גערעדט, און וועל טאָן.

[15] און איך וועל דיך צעשפּרייטן צווישן די פעלקער,
און וועל דיך צעוואַרפן אין די לענדער,
און איך וועל פאַרלענדן דײַן אומריינקייט פון דיר.

[16] און וועסט פאַרשוועכט ווערן דורך זיך אַליין
פאַר די אויגן פון די פעלקער,
און וועסט וויסן אַז איך בין יהוה.

[17] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

[18] מענטשנקינד,
דאָס הויז פון ישׂראל זײַנען מיר געוואָרן צו פּסולת,
זיי אַלע זײַנען קופּער און צין
און אײַזן און בלײַ אין דעם שמעלצאויוון;
פּסולת פון זילבער זײַנען זיי.

[19] דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
ווײַל איר זייט אַלע צו פּסולת געוואָרן,
דרום זעט, איך זאַמל אײַך אײַן אין ירושלים.

[20] אַזוי ווי מע זאַמלט אײַן זילבער און קופּער

[א] זע ויקרא יח, 8.

אוּן אַייזן אוּן בּליי אוּן צין אין אַ שמעלצאויוון,
צוּ בּלאָזן דערויף פֿייער,
כּדי צוּ צעשמעלצן,
אַזוי וועל איך אַייך אַיינזאַמלען
אין מיין כּעס אוּן אין מיין גרימצאָרן,
אוּן וועל אַייך אַריינלייגן אוּן צעשמעלצן.
21 יאָ, איך וועל אַייך צונויפֿקלייבּן,
אוּן וועל בּלאָזן אויף אַייך מיט דעם פֿייער פֿון מיין צאָרן,
אוּן איר וועט צעשמאָלצן ווערן דרינען.
22 אַזוי ווי זילבּער ווערט צעשמאָלצן אין אַ שמעלצאויוון,
אַזוי וועט איר צעשמאָלצן ווערן דרינען;
אוּן איר וועט וויסן אַז איך יהוה
האָבּ אויסגעגאָסן מיין גרימצאָרן אויף אַייך.
23 אוּן דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צוּ מיר, אַזוי צוּ זאָגן:
24 מענטשנקינד, זאָג צוּ איר:
בּיסט אַ לאַנד וואָס איז ניט גערייניקט,
ניט בּאַרעגנט געוואָרן אין טאָג פֿון צאָרן.
25 דער בּוּנט פֿון אירע נביאים אין איר מיט
איז ווי אַ בּרוּמיקער לייבּ וואָס פֿאַרצוּקט רויבּ;
נפשות האָבּן זיי פֿאַרצערט,
שאַצן אוּן טייערע זאַכן נעמען זיי צוּ,
אירע אַלמנות האָבּן זיי געמערט אין איר.
26 אירע כּהנים האָבּן פֿאַרבּראָכן קעגן מיין תּורה,
אוּן פֿאַרשוועכט מיינע הייליקייטן;
צווישן הייליק אוּן אוּמהייליק האָבּן זיי ניט אָפּגעשיידט,
אוּן צווישן ריין אוּן אוּמריין האָבּן זיי ניט צוּ וויסן געטאָן,
אוּן פֿון מיינע שבּתים האָבּן זיי פֿאַרהוילן זייערע אויגן,
אוּן איך בּין פֿאַרשוועכט געוואָרן צווישן זיי.
27 אירע האַרן צווישן איר
זיינען ווי וועלף וואָס פֿאַרצוּקן רויבּ;
צוּ פֿאַרגיסן בּלוּט,
אוּמצוּבּרענגען נפשות כּדי צוּ געווינען געווין.
28 אוּן אירע נביאים האָבּן זיי אָנגעשמירט טינק;
זיי זעען פֿאַלשקייט אוּן וואָרזאָגן זיי ליגן.
זיי זאָגן: „אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר",
ווען גאָט האָט ניט גערעדט.
29 דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד האָט געדריקט מיט געוואַלט,
אוּן געגזלט גזלה,
אוּן דעם אָרימאַן אוּן דעם אבֿיון האָבּן זיי געקריוודעט,
אוּן דעם פֿרעמדן האָבּן זיי געדריקט מיט אוּמרעכט.
30 אוּן איך האָבּ געזוּכט צווישן זיי אַ מאַן
וואָס זאָל אַרוּמצאַמען אַ צאַם,
אוּן זיך שטעלן פֿאַר מיר אין דעם בּראָך פֿאַרן לאַנד,
אַז איך זאָל עס ניט אוּמבּרענגען;
אָבּער איך האָבּ ניט געפֿוּנען.
31 דרוּם האָבּ איך אויסגעגאָסן אויף זיי מיין צאָרן;
מיט דעם פֿייער פֿון מיין גרימצאָרן האָבּ איך זיי פֿאַר־לענדט:
זייער וועג האָבּ איך פֿאַרגאָלטן אויף זייער קאָפּ,
זאָגט גאָט דער האַר.

וְעוֹפֶרֶת וּבְדִיל אֶל־תּוֹךְ כּוּר לָפַחַת־עָלָיו אֵשׁ לְהַנְתִּיךְ
כא כֵּן אֶקְבֹּץ בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וְהִנַּחְתִּי וְהִתַּכְתִּי אֶתְכֶם׃ וְכִנַּסְתִּי
אֶתְכֶם וְנָפַחְתִּי עֲלֵיכֶם בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי וְנִתַּכְתֶּם בְּתוֹכָהּ׃
כב כְּהִתּוּךְ כֶּסֶף בְּתוֹךְ כּוּר כֵּן תֻּתְּכוּ בְתוֹכָהּ וִידַעְתֶּם כִּי־
כג אֲנִי יְהוָה שָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עֲלֵיכֶם׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
כד אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֱמָר־לָהּ אַתְּ אֶרֶץ לֹא מְטֹהָרָה
כה הִיא לֹא גֻשְׁמָהּ בְּיוֹם זָעַם׃ קֶשֶׁר נְבִיאֶיהָ בְּתוֹכָהּ כַּאֲרִי
שׁוֹאֵג טֹרֵף טָרֶף נֶפֶשׁ אָכָלוּ חֹסֶן וִיקָר יִקָּחוּ אַלְמְנוֹתֶיהָ
כו הִרְבּוּ בְתוֹכָהּ׃ כֹּהֲנֶיהָ חָמְסוּ תוֹרָתִי וַיְחַלְּלוּ קָדָשַׁי בֵּין־
קֹדֶשׁ לְחֹל לֹא הִבְדִּילוּ וּבֵין־הַטָּמֵא לְטָהוֹר לֹא הוֹדִיעוּ
כז וּמִשַּׁבְּתוֹתַי הֶעְלִימוּ עֵינֵיהֶם וָאֵחַל בְּתוֹכָם׃ שָׂרֶיהָ בְקִרְבָּהּ
כִּזְאֵבִים טֹרְפֵי טָרֶף לִשְׁפָּךְ־דָּם לְאַבֵּד נְפָשׁוֹת לְמַעַן
כח בְּצֹעַ בָּצַע׃ וּנְבִיאֶיהָ טָחוּ לָהֶם תָּפֵל חֹזִים שָׁוְא וְקֹסְמִים
לָהֶם כָּזָב אֹמְרִים כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וַיהוָה לֹא דִבֵּר׃
כט עַם הָאָרֶץ עָשְׁקוּ עֹשֶׁק וְגָזְלוּ גָּזֵל וְעָנִי וְאֶבְיוֹן הוֹנוּ וְאֶת־
ל הַגֵּר עָשְׁקוּ בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ וָאֲבַקֵּשׁ מֵהֶם אִישׁ גֹּדֵר־גָּדֵר
וְעֹמֵד בַּפֶּרֶץ לְפָנַי בְּעַד הָאָרֶץ לְבִלְתִּי שַׁחֲתָהּ וְלֹא מָצָאתִי׃
לא וָאֶשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם זַעְמִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי כִּלִּיתִים דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם
נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

כג

א
ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שְׁתַּיִם נָשִׁים בְּנוֹת
ג אֵם־אַחַת הָיוּ׃ וַתִּזְנֶינָה בְמִצְרַיִם בִּנְעוּרֵיהֶן זָנוּ שָׁמָּה
ד מֹעֲכוּ שְׁדֵיהֶן וְשָׁם עִשּׂוּ דַּדֵּי בְּתוּלֵיהֶן׃ וּשְׁמוֹתָן אָהֳלָה
הַגְּדוֹלָה וְאָהֳלִיבָה אֲחוֹתָהּ וַתִּהְיֶינָה לִי וַתֵּלַדְנָה בָּנִים
ה וּבָנוֹת וּשְׁמוֹתָן שֹׁמְרוֹן אָהֳלָה וִירוּשָׁלִַם אָהֳלִיבָה׃ וַתִּזֶן
אָהֳלָה תַּחְתָּי וַתַּעְגַּב עַל־מְאַהֲבֶיהָ אֶל־אַשּׁוּר קְרוֹבִים׃
ו לְבֻשֵׁי תְכֵלֶת פַּחוֹת וּסְגָנִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם פָּרָשִׁים

כ ב, כד׳ הש׳ ושה והה׳ במפסק   כה׳ כצ״ל   קמץ ברביע   קמץ בס״ק

כג

1 אוּן דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צוּ מיר, אַזוי צוּ זאָגן: 2 מענטשנקינד, עס זיינען געווען צוויי פֿרויען, טעכטער פֿון איין מוּטער. 3 אוּן זיי האָבּן מזנה געווען אין מִצרַיִם; אין זייער יוּגנט האָבּן זיי מזַנה געווען; דאָרטן זיינען זייערע בּוּזעמס געדריקט געוואָרן, אוּן דאָרטן האָט מען געקוועטשט זייערע מיידלשע בּריסט. 4 אוּן זייערע נעמען זיינען געווען: די גרעסערע—אָהלָה, אוּן איר שוועסטער—אָהליבָה. אוּן זיי זיינען געוואָרן מיינע, אוּן האָבּן געבּאָרן זין אוּן טעכטער. אוּן זייערע נעמען: שומרון איז אָהלָה[א], אוּן ירוּשָלַיִם איז אָהליבָה[ב].
5 אוּן אָהלָה האָט מזנה געווען הינטער מיר, אוּן האָט געגלוּסט צוּ אירע ליבּהאָבּער, צוּ די אַשוּרים, קריגסלייט 6 אָנגעטאָן אין בּלאָען, דוּכּסים אוּן פֿירשטן, שיינע יוּנגען אַלע, ריטער וואָס רייטן אויף פֿערד. 7 אוּן זי האָט אַוועקגעגעבּן

[א] געצעלט. [ב] מיין געצעלט איז אין איר.

ז רֹכְבֵי סוּסִים׃ וַתִּתֵּן תַּזְנוּתֶיהָ עֲלֵיהֶם מִבְחַר בְּנֵי־אַשּׁוּר
ח כֻּלָּם וּבְכֹל אֲשֶׁר־עָגְבָה בְּכָל־גִּלּוּלֵיהֶם נִטְמָאָה׃ וְאֶת־
תַּזְנוּתֶיהָ מִמִּצְרַיִם לֹא עָזָבָה כִּי אוֹתָהּ שָׁכְבוּ בִנְעוּרֶיהָ
ט וְהֵמָּה עִשּׂוּ דַּדֵּי בְתוּלֶיהָ וַיִּשְׁפְּכוּ תַזְנוּתָם עָלֶיהָ׃ לָכֵן
נְתַתִּיהָ בְּיַד־מְאַהֲבֶיהָ בְּיַד בְּנֵי אַשּׁוּר אֲשֶׁר עָגְבָה עֲלֵיהֶם׃
י הֵמָּה גִּלּוּ עֶרְוָתָהּ בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ לָקָחוּ וְאוֹתָהּ בַּחֶרֶב
יא הָרָגוּ וַתְּהִי־שֵׁם לַנָּשִׁים וּשְׁפוּטִים עָשׂוּ בָהּ׃ וַתֵּרֶא אֲחוֹתָהּ
אָהֳלִיבָה וַתַּשְׁחֵת עַגְבָתָהּ מִמֶּנָּה וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ מִזְּנוּנֵי
יב אֲחוֹתָהּ׃ אֶל־בְּנֵי אַשּׁוּר עָגָבָה פַּחוֹת וּסְגָנִים קְרֹבִים
לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל פָּרָשִׁים רֹכְבֵי סוּסִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם׃
יג יד וָאֵרֶא כִּי נִטְמָאָה דֶּרֶךְ אֶחָד לִשְׁתֵּיהֶן׃ וַתּוֹסֶף אֶל־תַּזְנוּתֶיהָ
וַתֵּרֶא אַנְשֵׁי מְחֻקֶּה עַל־הַקִּיר צַלְמֵי כַשְׂדִּיִּים חֲקֻקִים
טו בַּשָּׁשַׁר׃ חֲגוֹרֵי אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם סְרוּחֵי טְבוּלִים בְּרָאשֵׁיהֶם
מַרְאֵה שָׁלִשִׁים כֻּלָּם דְּמוּת בְּנֵי־בָבֶל כַּשְׂדִּים אֶרֶץ
טז מוֹלַדְתָּם׃ וַתַּעְגְּבָה עֲלֵיהֶם לְמַרְאֵה עֵינֶיהָ וַתִּשְׁלַח מַלְאָכִים
יז אֲלֵיהֶם כַּשְׂדִּימָה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ בְנֵי־בָבֶל לְמִשְׁכַּב דֹּדִים
וַיְטַמְּאוּ אוֹתָהּ בְּתַזְנוּתָם וַתִּטְמָא־בָם וַתֵּקַע נַפְשָׁהּ מֵהֶם׃
יח וַתְּגַל תַּזְנוּתֶיהָ וַתְּגַל אֶת־עֶרְוָתָהּ וַתֵּקַע נַפְשִׁי מֵעָלֶיהָ
יט כַּאֲשֶׁר נָקְעָה נַפְשִׁי מֵעַל אֲחוֹתָהּ׃ וַתַּרְבֶּה אֶת־תַּזְנוּתֶיהָ
כ לִזְכֹּר אֶת־יְמֵי נְעוּרֶיהָ אֲשֶׁר זָנְתָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַתַּעְגְּבָה
עַל פִּלַגְשֵׁיהֶם אֲשֶׁר בְּשַׂר־חֲמוֹרִים בְּשָׂרָם וְזִרְמַת סוּסִים
כא זִרְמָתָם׃ וַתִּפְקְדִי אֵת זִמַּת נְעוּרָיִךְ בַּעְשׂוֹת מִמִּצְרַיִם
כב דַּדַּיִךְ לְמַעַן שְׁדֵי נְעוּרָיִךְ׃ לָכֵן אָהֳלִיבָה כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנְנִי מֵעִיר אֶת־מְאַהֲבַיִךְ עָלַיִךְ אֵת אֲשֶׁר־נָקְעָה
כג נַפְשֵׁךְ מֵהֶם וַהֲבֵאתִים עָלַיִךְ מִסָּבִיב׃ בְּנֵי בָבֶל וְכָל־
כַּשְׂדִּים פְּקוֹד וְשׁוֹעַ וְקוֹעַ כָּל־בְּנֵי אַשּׁוּר אוֹתָם בַּחוּרֵי
חֶמֶד פַּחוֹת וּסְגָנִים כֻּלָּם שָׁלִשִׁים וּקְרוּאִים רֹכְבֵי סוּסִים

ח׳ י׳ קמץ ב״ק   יב׳ הג׳ בקמץ   יד׳ כשדים קרי   טז׳ ותעגבה קרי

איר זנות אויף זיי, געקליבענע זין פון אַשור אַלע; און אַלע צו וועמען זי האָט געגלוסט, האָט זי זיך פאַראומרייניקט מיט אַלע זייערע אָפּגעטער. 8 און איר זנות מיט מִצרַיִם האָט זי ניט פאַרלאָזן, וואָרום זיי זיינען מיט איר געלעגן אין איר יוגנט, און זיי האָבן געדריקט אירע מיידלשע בריסט, און אויסגעגאָסן זייער זנות אויף איר. 9 דרום האָב איך זי איבערגעגעבן אין דער האַנט פון אירע ליבהאָבער, אין דער האַנט פון די זין פון אַשור, וואָס זי האָט צו זיי געגלוסט. 10 זיי האָבן אַנטפּלעקט איר שאַנד; אירע זין און אירע טעכטער האָבן זיי צוגענומען, און זי האָבן זיי מיטן שווערד געטייט; און זי איז געוואָרן אַ צונעמעניש בײַ ווייבער. אַזוי האָט מען געטאָן אַ משפט אויף איר.

11 און איר שוועסטער אָהליבָה האָט דאָס געזען, אָבער זי איז געווען פאַרדאָרבענער אין איר געלוסט פון יענער, און אין איר זנות מער פון דער זנות פון איר שוועסטער. 12 צו די זין פון אַשור האָט זי געגלוסט, דוכּסים און פירשטן, קריגסלײַט אָנגעטאָן פּראַכטיק, ריטער וואָס רײַטן אויף פערד, שיינע יונגען אַלע. 13 און איך האָב געזען אַז זי איז פאַראומרייניקט געוואָרן—איין וועג בײַ זיי ביידן. 14 און זי האָט נאָך געמערט איר זנות, וואָרום זי האָט געזען מענער אויסגעקריצט אויף דער וואַנט, בילדער פון כַּשׂדים געצייכנט מיט רויטער פאַרב 15 אָנגעגורט מיט גאַרטלען אויף זייערע לענדן, מיט אַראָפּגעהאַנגענע טורבאַנען אויף זייערע קעפּ, מיטן אויסזען פון עלצטע אַלע—די געשטאַלט פון די זין פון בָּבל, וואָס כַּשׂדים איז דאָס לאַנד פון זייער געבורט. 16 און זי האָט צו זיי געגלוסט, ווי אירע אויגן האָבן זיי דערזען, און זי האָט געשיקט שלוחים צו זיי קיין כַּשׂדים. 17 און די זין פון בָּבל זיינען צו איר געקומען צום ליבשאַפטגעלעגער, און זיי האָבן זי פאַראומרייניקט מיט זייער זנות; און זי איז אומריין געוואָרן פון זיי, ביז איר זעל האָט זיך אָפּגעעקלט פון זיי. 18 און אַז זי האָט אַנטפּלעקט איר זנות און אַנטפּלעקט איר שאַנד, האָט מיין זעל זיך אָפּגעעקלט פון איר, אַזוי ווי מיין זעל האָט זיך אָפּגעעקלט פון איר שוועסטער. 19 און זי האָט נאָך געמערט איר זנות, זיך צו דערמאָנען אָן די טעג פון איר יוגנט, ווען זי האָט מזנה געווען אין לאַנד מִצרַיִם. 20 און זי האָט געגלוסט צו זייערע קעפּסמענער, וואָס פלייש פון אייזלען איז זייער פלייש, און אויסגוס פון פערד איז זייער אויסגוס. 21 און דו האָסט געבענקט נאָך דער שענדלעכקייט פון דיין יוגנט, ווען מע האָט געדריקט אין מִצרַיִם דיינע בריסט פון וועגן דיין יונגן בוזעם.

22 דרום, אָהליבָה, האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
זע, איך דערוועק אויף דיר דיינע ליבהאָבער,
די וואָס דיין זעל האָט זיך אָפּגעעקלט פון זיי,
און איך וועל זיי ברענגען אויף דיר פון רונד
אַרום:

23 די זין פון בָּבל, און אַלע כַּשׂדים,
פּקוֹד און שוֹעַ און קוֹעַ,
אַלע זין פון אַשור מיט זיי,
שיינע יונגען, דוכּסים און פירשטן אַלע,
עלצטע און באַרופענע, רייטער אויף פערד אַלע.

כד כלם: ובאו עליך הצן רכב וגלגל ובקהל עמים צנה
ומגן וקובע ישימו עליך סביב ונתתי לפניהם משפט
כה ושפטוך במשפטיהם: ונתתי קנאתי בך ועשו אותך
בחמה אפך ואזניך יסירו ואחריתך בחרב תפול המה
כו בניך ובנתיך יקחו ואחריתך תאכל באש: והפשיטוך
כז את־בגדיך ולקחו כלי תפארתך: והשבתי זמתך ממך
ואת־זנותך מארץ מצרים ולא־תשאי עיניך אליהם
כח ומצרים לא תזכרי־עוד: כי כה אמר אדני יהוה
הנני נתנך ביד אשר שנאת ביד אשר־נקעה נפשך מהם:
כט ועשו אותך בשנאה ולקחו כל־יגיעך ועזבוך ערם
ל ועריה ונגלה ערות זנוניך וזמתך ותזנותיך: עשה אלה
לך בזנותך אחרי גוים על אשר־נטמאת בגלוליהם:
לא בדרך אחותך הלכת ונתתי כוסה בידך: לב כה אמר
אדני יהוה כוס אחותך תשתי העמקה והרחבה תהיה
לג לצחק וללעג מרבה להכיל: שכרון ויגון תמלאי כוס
לד שמה ושממה כוס אחותך שמרון: ושתית אותה ומצית
ואת־חרשיה תגרמי ושדיך תנתקי כי אני דברתי נאם
לה אדני יהוה: לכן כה אמר אדני יהוה יען שכחת
אותי ותשליכי אותי אחרי גוך וגם־את שאי זמתך ואת־
לו תזנותיך: ויאמר יהוה אלי בן־אדם התשפוט את־
לז אהלה ואת־אהליבה והגד להן את תועבותיהן: כי
נאפו ודם בידיהן ואת־גלוליהן נאפו וגם את־בניהן אשר
לח ילדו־לי העבירו להם לאכלה: עוד זאת עשו לי טמאו
לט את־מקדשי ביום ההוא ואת־שבתותי חללו: ובשחטם
את־בניהם לגלוליהם ויבאו אל־מקדשי ביום ההוא
מ לחללו והנה־כה עשו בתוך ביתי: ואף כי תשלחנה
לאנשים באים ממרחק אשר מלאך שלוח אליהם

כה' קמץ מיך

24 און זיי וועלן קומען אויף דיר אין אַ מחנה,
מיט רייטוועגן און רעדער, און מיט אַ געזעמל פעלקער;
מיט פּאַנצער און שילד און קיווער
וועלן זיי זיך אויסשטעלן קעגן דיר רונד אַרום;
און איך וועל איבערגעבן פאַר זיי דעם משפט,
און זיי וועלן דיך משפטן מיט זייערע משפטים.
25 און איך וועל אָנטאָן אָן דיר מיין פאַרדראָס,
און זיי וועלן זיך באַגיין קעגן דיר מיט גרימצאָרן;
דיין נאָז און דיינע אויערן וועלן זיי אָפּשניידן,
און דיין איבערבלייב וועט דורכן שווערד פאַלן;
דיינע זין און דיינע טעכטער וועלן זיי אַוועקנעמען,
און דיין איבערבלייב וועט פאַרצערט ווערן אין פייער.
26 און זיי וועלן דיר אויסטאָן דיינע קליידער,
און צונעמען דיינע שיינע זאַכן.
27 און איך וועל פאַרשטערן פון דיר דיין שענדלעכקייט,
און דיין זנות פון לאַנד מִצרַיִם אָן,
און וועסט ניט אויפהייבן דיינע אויגן צו זיי,
און מִצרַיִם וועסטו מער ניט דערמאָנען.
28 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך גיב דיר אין דער האַנט פון די וואָס דו האָסט פיינט,
אין דער האַנט פון די וואָס דיין זעל האָט זיך אָפּ־געעקלט פון זיי.
29 און זיי וועלן זיך באַגיין קעגן דיר מיט שׂנאה,
און וועלן צונעמען דיין גאַנצע מי,
און וועלן דיך איבערלאָזן נאַקעט און הויל;
און אַנטפּלעקט ווערן וועט דיין זונהשע נאַקעטקייט,
און דיין שענדלעכקייט, און דיין זנות.
30 דאָס וועט מען טאָן צו דיר,
פאַר דיין נאָכלויפן נאָך די פעלקער,
און ווייל דו האָסט זיך פאַראומריייניקט מיט זייערע אָפּגעטער.
31 אין דעם וועג פון דיין שוועסטער ביסטו געגאַנגען,
דרום וועל איך געבן איר כּוס אין דיין האַנט.
32 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
דעם כּוס פון דיין שוועסטער וועסטו טרינקען,
דעם טיפן און דעם ברייטן;
וועסט ווערן צו געלעכטער און צו שפּאָט;
ער איז פול ביזן ראַנד.
33 וועסט מיט שיכּרות און קומער זיך אָנפילן,
מיט דעם כּוס פון שרעק און דערשרעקעניש,
מיט דעם כּוס פון דיין שוועסטער שומרון.
34 און וועסט אים טרינקען און אויסזופּן,
און וועסט זיינע שערבלעך צעקנאַקן,
און דיינע בריסט וועסטו רייסן;
וואָרום איך האָב גערעדט,
זאָגט גאָט דער האַר.
35 פאַרוואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווייל דו האָסט פאַרגעסן אָן מיר,
און מיך אַוועקגעוואָרפן הינטער דיין רוקן,
דרום טראָג דו אויך דיין שענדלעכקייט און דיין זנות.

36 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, ווילסטו משפטן אָהלָה און אָהליבָה? טאָ דערצייל זיי זייערע אומ־ווערדיקייטן: 37 אַז זיי האָבן מזנה געווען, און בלוט איז אויף זייערע הענט, און מיט זייערע אָפּגעטער האָבן זיי מזנה געווען, און אַפילו זייערע קינדער וואָס זיי האָבן מיר געבאָרן, האָבן זיי איבערגעגעבן צו זיי פאַר אַ שפּייז. 38 נאָך דאָס האָבן זיי געטאָן צו מיר: זיי האָבן פאַראומריייניקט מיין הייליקטום אין דעם אייגענעם טאָג, און מיינע שבתים האָבן זיי פאַרשוועכט. 39 און אַז זיי האָבן געשאָכטן זייערע קינדער צו זייערע אָפּגעטער, זיינען זיי געקומען אין מיין הייליקטום אין דעם אייגענעם טאָג עס צו פאַרשוועכן; יאָ, אָט אַזוי האָבן זיי געטאָן אין מיין הויז. 40 און איר האָט אויך געשיקט נאָך מענער וואָס זיינען געקומען פון דער ווייט, וואָס ווי אַ שליח איז צו זיי געשיקט געוואָרן,

מא וְהִנֵּה־בָאוּ לַאֲשֶׁר רָחַצְתְּ כָּחַלְתְּ עֵינַיִךְ וְעָדִית עֶדִי׃ וְיָשַׁבְתְּ
עַל־מִטָּה כְבוּדָּה וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לְפָנֶיהָ וּקְטָרְתִּי וְשַׁמְנִי
מב שַׂמְתְּ עָלֶיהָ׃ וְקוֹל הָמוֹן שָׁלֵו בָהּ וְאֶל־אֲנָשִׁים מֵרֹב
אָדָם מוּבָאִים סוֹבָאִים מִמִּדְבָּר וַיִּתְּנוּ צְמִידִים אֶל־יְדֵיהֶן
מג וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת עַל־רָאשֵׁיהֶן׃ וָאֹמַר לַבָּלָה נִאוּפִים עַתְּ
מד יִזְנֶה תַזְנוּתֶהָ וָהִיא׃ וַיָּבוֹא אֵלֶיהָ כְּבוֹא אֶל־אִשָּׁה זוֹנָה
מה כֵּן בָּאוּ אֶל־אָהֳלָה וְאֶל־אָהֳלִיבָה אִשֹּׁת הַזִּמָּה׃ וַאֲנָשִׁים
צַדִּיקִם הֵמָּה יִשְׁפְּטוּ אוֹתְהֶם מִשְׁפַּט נֹאֲפוֹת וּמִשְׁפַּט
מו שֹׁפְכוֹת דָּם כִּי נֹאֲפֹת הֵנָּה וְדָם בִּידֵיהֶן׃ כִּי כֹה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הַעֲלֵה עֲלֵיהֶם קָהָל וְנָתֹן אֶתְהֶן לְזַעֲוָה וְלָבַז׃
מז וְרָגְמוּ עֲלֵיהֶן אֶבֶן קָהָל וּבָרֵא אוֹתְהֶן בְּחַרְבוֹתָם בְּנֵיהֶם
מח וּבְנוֹתֵיהֶם יַהֲרֹגוּ וּבָתֵּיהֶן בָּאֵשׁ יִשְׂרֹפוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי זִמָּה מִן־
מט הָאָרֶץ וְנִוַּסְּרוּ כָּל־הַנָּשִׁים וְלֹא תַעֲשֶׂינָה כְּזִמַּתְכֶנָה׃ וְנָתְנוּ
זִמַּתְכֶנָה עֲלֵיכֶן וַחֲטָאֵי גִלּוּלֵיכֶן תִּשֶּׂאינָה וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי
אֲדֹנָי יֱהוִה׃

כד

א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִית בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
ב בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם כְּתוֹב־לְךָ אֶת־שֵׁם הַיּוֹם
אֶת־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה סָמַךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל־יְרוּשָׁלִַם בְּעֶצֶם
ג הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמְשֹׁל אֶל־בֵּית־הַמֶּרִי מָשָׁל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה שְׁפֹת הַסִּיר שְׁפֹת וְגַם־יְצֹק בּוֹ מָיִם׃
ד אֱסֹף נְתָחֶיהָ אֵלֶיהָ כָּל־נֵתַח טוֹב יָרֵךְ וְכָתֵף מִבְחַר עֲצָמִים
ה מַלֵּא׃ מִבְחַר הַצֹּאן לָקוֹחַ וְגַם דּוּר הָעֲצָמִים תַּחְתֶּיהָ
ו רַתַּח רְתָחֶיהָ גַּם־בָּשְׁלוּ עֲצָמֶיהָ בְּתוֹכָהּ׃ לָכֵן כֹּה־
אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה אוֹי עִיר הַדָּמִים סִיר אֲשֶׁר חֶלְאָתָה בָהּ
וְחֶלְאָתָהּ לֹא יָצְאָה מִמֶּנָּה לִנְתָחֶיהָ לִנְתָחֶיהָ הוֹצִיאָהּ

כג, מא׳ דגש אחר שורק   מב׳ רבי רפה   סבאים קרי   מג׳ עתה יזנו קרי
מד׳ סבירין ויבאו   מו׳ פתח בס״פ   מט׳ יתיר י׳   כד, ב׳ כתב קרי   ו׳ הה״א רפה

אַזוי זיינען זיי געקומען; די פּאַר וועמען דו האָסט זיך געוואַשן, געפאַרבט דיינע אויגן, און זיך אָנגעצירט מיט צירונג. [41] און ביסט געזעסן אויף אַ פּראַכטיקן בעט, מיט אַ געגרייטן טיש דערביי, און מיין ווייריך און מיין אייל האָסטו אַרויפגעשטעלט דערויף. [42] און דער קָול פון אַ צופרידענעם געזעמל איז געווען ביי איר; און צו די מענטשן פון גרויסן עולם זיינען נאָך געבראַכט געוואָרן די סבאָער פון דער מדבר, און זיי האָבן אָנגעטאָן אָרעמ־בענדער אויף זייערע הענט, און אַ שיינע קרוין אויף זייערע קעפּ. [43] האָב איך געזאָגט אויף דער אַלט געוואָרענער אין ניאוף: טרייבט מען נאָך איצט אויך זנות מיט איר? מיט איר? [44] וואָרום מע איז געקומען צו איר אַזוי ווי מע קומט צו אַ פרוי אַ זונה; אַזוי איז מען געקומען צו אָהלָה און אָהליבָה די שענדלעכע ווייבער. [45] אָבער גערעכטע מענער, זיי וועלן זיי משפּטן מיט דעם משפּט פון נואפטעס און דעם משפּט פון בלוטפאַרגיסערינס; וואָרום נואפטעס זיינען זיי, און בלוט איז אויף זייערע הענט.

[46] וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
מע וועט אַרויפברענגען אויף זיי אַ גרויס געזעמל,
און זיי מאַכן צו שוידער און צו רויב.
[47] און פאַרוואַרפן מיט שטיינער וועט זיי דאָס געזעמל,
און זיי צעהאַקן מיט זייערע שווערדן;
זייערע זין און זייערע טעכטער וועלן זיי הרגען,
און זייערע הייזער וועלן זיי אין פייער פאַרברענען,
[48] און איך וועל פאַרשטערן שענדלעכקייט אויסן לאַנד.
און אַלע ווייבער וועלן אַ מוסר נעמען,
און וועלן ניט טאָן אַזוי ווי אייער שענדלעכקייט.
[49] און מע וועט פאַרגעלטן אייער שענדלעכקייט אויף
אַייך,
און די זינד פון אייערע אָפּגעטער וועט איר טראָגן,
און איר וועט וויסן אַז איך בין גאָט יהוה.

כד

[1] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר אין ניינטן יאָר, אין צענטן חודש, אין צענטן טאָג פון חודש, אַזוי צו זאָגן: [2] מענטשנקינד, פאַרשרייב דיר דעם נאָמען פון דעם טאָג, גענוי דעם היינטיקן טאָג; דער מלך פון בָּבל האָט זיך אָנגעזעצט אויף ירושָלַיִם גענוי אין היינטיקן טאָג. [3] און גיב דעם ווידערשפּעניקן געזינדל אַ משל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:

שטעל צו דעם טאָפּ, שטעל צו,
און גיס אויך אָן וואַסער אין אים;
[4] זאַמל איין זיינע שטיקער אין אים;
איטלעך גוט שטיק, דעם דיך, און די
שולטער;
מיט געקליבענע קנאָכנס פיל אָן.
[5] געקליבענע שאָף זאָלסטו נעמען,
און לייג אויך אָן ביינער אונטער דעם;
מאַך זידן זיין זידונג,
אפילו זיינע ביינער זאָלן צעקאָכט ווערן אין אים.
[6] פאַרוואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווי די בלוטיקע שטאָט, דער טאָפּ וואָס זיין קויט איז
אין אים,
און זיין קויט איז פון אים ניט אַרויס!
שטיקערווייז, שטיקערווייז נעם עס אַרויס;

ניט געוואָרפֿן ווערן זאָל צומאָל גורל דערויף.
7 וואָרום איר בלוט איז אין איר מיט,
אויף אַ גלאַטן פֿעלז האָט זי עס אַרויפֿגעטאָן;
זי האָט עס ניט געגאָסן אויף דער ערד,
צו פֿאַרדעקן דערויף שטויב.
8 כּדי אויפֿצובּרענגען דעם גרימצאָרן,
כּדי צו נעמען נקמה,
האָב איך אַרויפֿגעטאָן איר בלוט אויף אַ גלאַטן פֿעלז,
אַז עס זאָל ניט פֿאַרדעקט ווערן.
9 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
וויי די בלוטיקע שטאָט!
איך אויך וועל גרויס מאַכן דעם הויפֿן.
10 מער דאָס האָלץ,
צינד אָן דאָס פֿייער,
צעגענץ דאָס פֿלייש,
און קאָך דאָס געקעכטס,
אַז די ביינער זאָלן צעבּרענט ווערן.
11 און לאָז אים שטיין אויף זיינע קוילן אַ ליידיקן,
כּדי ער זאָל דערהיצט ווערן,
און זיין קופּער זאָל צעבּרענט ווערן,
און צעשמאָלצן ווערן זאָל אין אים זיין אומריינקייט,
זיין שמוץ זאָל פֿאַרלענדט ווערן.
12 די כּוחות האָט ער פֿאַרמאַטערט,
אָבער זיין פֿיל שמוץ גייט פֿון אים ניט אַרויס–
דער געשטאַנק פֿון זיין שמוץ.
13 פֿון וועגן דיין שענדלעכער אומריינקייט,
ווייל איך האָב דיך געריייניקט,
און ביסט פֿון דיין אומריינקייט ניט ריין געוואָרן,
וועסטו מער ניט ריין ווערן,
ביז איך באַרו מיין גרימצאָרן אויף דיר.
14 איך יהוה האָב גערעדט;
עס געשעט, און איך וועל עס טאָן.
איך וועל ניט נאַכלאָזן, און ניט שוינען, און ניט חרטה האָבן;
לויט דיינע וועגן און לויט דיינע מעשׂים
טוט מען דיך משפּטן, זאָגט גאָט דער האַר.

ז לֹֽא־נָפַל עָלֶיהָ גּוֹרָל׃ כִּי דָמָהּ בְּתוֹכָהּ הָיָה עַל־צְחִיחַ
סֶלַע שָׂמָתְהוּ לֹא שְׁפָכַתְהוּ עַל־הָאָרֶץ לְכַסּוֹת עָלָיו עָפָר׃
ח לְהַעֲלוֹת חֵמָה לִנְקֹם נָקָם נָתַתִּי אֶת־דָּמָהּ עַל־צְחִיחַ סָלַע
ט לְבִלְתִּי הִכָּסוֹת׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אוֹי עִיר
י הַדָּמִים גַּם־אֲנִי אַגְדִּיל הַמְּדוּרָה׃ הַרְבֵּה הָעֵצִים הַדְלֵק
הָאֵשׁ הָתֵם הַבָּשָׂר וְהַרְקַח הַמֶּרְקָחָה וְהָעֲצָמוֹת יֵחָרוּ׃
יא וְהַעֲמִידֶהָ עַל־גֶּחָלֶיהָ רֵקָה לְמַעַן תֵּחַם וְחָרָה נְחֻשְׁתָּהּ
יב וְנִתְּכָה בְתוֹכָהּ טֻמְאָתָהּ תִּתֹּם חֶלְאָתָהּ׃ תְּאֻנִים הֶלְאָת
יג וְלֹא־תֵצֵא מִמֶּנָּה רַבַּת חֶלְאָתָהּ בְּאֵשׁ חֶלְאָתָהּ׃ בְּטֻמְאָתֵךְ
זִמָּה יַעַן טִהַרְתִּיךְ וְלֹא טָהַרְתְּ מִטֻּמְאָתֵךְ לֹא תִטְהֲרִי־עוֹד
יד עַד־הֲנִיחִי אֶת־חֲמָתִי בָּךְ׃ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בָּאָה וְעָשִׂיתִי
לֹא־אֶפְרַע וְלֹא־אָחוּס וְלֹא אֶנָּחֵם כִּדְרָכַיִךְ וְכַעֲלִילוֹתַיִךְ
טו שְׁפָטוּךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
טז בֶּן־אָדָם הִנְנִי לֹקֵחַ מִמְּךָ אֶת־מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמַגֵּפָה וְלֹא
יז תִסְפֹּד וְלֹא תִבְכֶּה וְלוֹא תָבוֹא דִּמְעָתֶךָ׃ הֵאָנֵק ׀ דֹּם
מֵתִים אֵבֶל לֹא־תַעֲשֶׂה פְּאֵרְךָ חֲבוֹשׁ עָלֶיךָ וּנְעָלֶיךָ תָּשִׂים
בְּרַגְלֶיךָ וְלֹא תַעְטֶה עַל־שָׂפָם וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכֵל׃
יח וָאֲדַבֵּר אֶל־הָעָם בַּבֹּקֶר וַתָּמָת אִשְׁתִּי בָּעָרֶב וָאַעַשׂ
יט בַּבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלַי הָעָם הֲלֹא־תַגִּיד לָנוּ
כ מָה־אֵלֶּה לָּנוּ כִּי אַתָּה עֹשֶׂה׃ וָאֹמַר אֲלֵיהֶם דְּבַר־יְהוָה
כא הָיָה אֵלַי לֵאמֹר׃ אֱמֹר ׀ לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה הִנְנִי מְחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשִׁי גְּאוֹן עֻזְּכֶם מַחְמַד עֵינֵיכֶם
וּמַחְמַל נַפְשְׁכֶם וּבְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם בַּחֶרֶב
כב יִפֹּלוּ׃ וַעֲשִׂיתֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי עַל־שָׂפָם לֹא תַעְטוּ וְלֶחֶם
כג אֲנָשִׁים לֹא תֹאכֵלוּ׃ וּפְאֵרֵכֶם עַל־רָאשֵׁיכֶם וְנַעֲלֵיכֶם
בְּרַגְלֵיכֶם לֹא תִסְפְּדוּ וְלֹא תִבְכּוּ וּנְמַקֹּתֶם בַּעֲוֺנֹתֵיכֶם
כד וּנְהַמְתֶּם אִישׁ אֶל־אָחִיו׃ וְהָיָה יְחֶזְקֵאל לָכֶם לְמוֹפֵת
כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה תַּעֲשׂוּ בְּבֹאָהּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי

15 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
16 מענטשנקינד, זע, איך נעם אַוועק פֿון דיר
די גלוסטונג פֿון דיינע אויגן דורך אַ שלאַק,
אָבער זאָלסט ניט קלאָגן און ניט וויינען,
און אַ טרער זאָל ביי דיר ניט גיין.
17 זיפֿץ שטילערהייט;
קיין טויטנטרויער זאָלסטו ניט מאַכן;
דיין קאָפּדעק בינד אָן אויף זיך,
און דיינע שיך זאָלסטו אָנטאָן אויף דיינע פֿיס,
און זאָלסט ניט פֿאַרדעקן די אויבּערשטע ליפּ,
און דאָס ברויט פֿון מענטשן זאָלסטו ניט עסן.

18 און איך האָב גערעדט צו דעם פֿאָלק אין דער פֿרי, און אין אָוונט איז מיין ווייב געשטאָרבן. און איך האָב געטאָן אין דער פֿרי אַזוי ווי איך בין באַפֿוילן געוואָרן. 19 האָט דאָס פֿאָלק צו מיר געזאָגט: ווילסטו אונדז ניט זאָגן, וואָס באַטייט דאָסדאָזיקע פֿאַר אונדז, אַז דו טוסט אַזוי? 20 האָב איך צו זיי געזאָגט: דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

21 זאָג צו דעם הויז פֿון ישׂראל:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך פֿאַרשווועך מיין הייליקטום,
דעם שטאָלץ פֿון אַייער מאַכט,
די גלוסטונג פֿון אַייערע אויגן,
און די שמאַכטעניש פֿון אַייער זעל;
און אַייערע זין און אַייערע טעכטער
וואָס איר האָט איבּערגעלאָזן,
וועלן דורכן שווערד פֿאַלן.
22 און איר וועט טאָן אַזוי ווי איך האָב געטאָן:
די אויבּערשטע ליפּ וועט איר ניט פֿאַרדעקן,
און ברויט פֿון מענטשן וועט איר ניט עסן.
23 און אַייערע קאָפּדעקן וועלן זיין אויף אַייערע קעפּ,
און אַייערע שיך אויף אַייערע פֿיס;
ניט איר וועט קלאָגן און ניט איר וועט וויינען;
און איר וועט אַיינגיין פֿאַר אַייערע זינד,
און קרעכצן איינער צום אַנדערן.
24 און יחֶזקאל וועט אַייך זיין פֿאַר אַ צייכן;
אַזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, וועט איר טאָן.
אַז דאָס וועט געשען, וועט איר וויסן
אַז איך בין גאָט יהוה.

כה יְהוִה׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֲלוֹא בְּיוֹם קַחְתִּי מֵהֶם אֶת־
מָעוּזָּם מְשׂוֹשׂ תִּפְאַרְתָּם אֶת־מַחְמַד עֵינֵיהֶם וְאֶת־מַשָּׂא
כו נַפְשָׁם בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם׃ בַּיּוֹם הַהוּא יָבוֹא הַפָּלִיט אֵלֶיךָ
כז לְהַשְׁמָעוּת אָזְנָיִם׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִפָּתַח פִּיךָ אֶת־הַפָּלִיט
וּתְדַבֵּר וְלֹא תֵאָלֵם עוֹד וְהָיִיתָ לָהֶם לְמוֹפֵת וְיָדְעוּ כִּי־
אֲנִי יְהוָה׃

כה

א ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנֵי
ג עַמּוֹן וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ לִבְנֵי עַמּוֹן שִׁמְעוּ דְּבַר־
אֲדֹנָי יְהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן אָמְרֵךְ הֶאָח אֶל־
מִקְדָּשִׁי כִי־נִחָל וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל כִּי נָשַׁמָּה וְאֶל־בֵּית
ד יְהוּדָה כִּי הָלְכוּ בַּגּוֹלָה׃ לָכֵן הִנְנִי נֹתְנָךְ לִבְנֵי־קֶדֶם
לְמוֹרָשָׁה וְיִשְּׁבוּ טִירוֹתֵיהֶם בָּךְ וְנָתְנוּ בָךְ מִשְׁכְּנֵיהֶם
ה הֵמָּה יֹאכְלוּ פִרְיֵךְ וְהֵמָּה יִשְׁתּוּ חֲלָבֵךְ׃ וְנָתַתִּי אֶת־רַבָּה
לִנְוֵה גְמַלִּים וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן לְמִרְבַּץ־צֹאן וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי
ו יְהוָה׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן מַחְאֵךְ יָד
וְרַקְעֵךְ בְּרָגֶל וַתִּשְׂמְחִי בְכָל־שָׁאטֵךְ בְּנֶפֶשׁ אֶל־אַדְמַת
ז יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן הִנְנִי נָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ וּנְתַתִּיךָ לְבַג
לַגּוֹיִם וְהִכְרַתִּיךָ מִן־הָעַמִּים וְהַאֲבַדְתִּיךָ מִן־הָאֲרָצוֹת
ח אַשְׁמִידְךָ וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה יַעַן אֲמֹר מוֹאָב וְשֵׂעִיר הִנֵּה כְּכָל־הַגּוֹיִם בֵּית
ט יְהוּדָה׃ לָכֵן הִנְנִי פֹתֵחַ אֶת־כֶּתֶף מוֹאָב מֵהֶעָרִים מֵעָרָיו
מִקָּצֵהוּ צְבִי אֶרֶץ בֵּית הַיְשִׁימֹת בַּעַל מְעוֹן וְקִרְיָתָמָה׃
י לִבְנֵי־קֶדֶם עַל־בְּנֵי עַמּוֹן וּנְתַתִּיהָ לְמוֹרָשָׁה לְמַעַן לֹא־
יא תִזָּכֵר בְּנֵי־עַמּוֹן בַּגּוֹיִם׃ וּבְמוֹאָב אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים וְיָדְעוּ
יב כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן עֲשׂוֹת אֱדוֹם
בִּנְקֹם נָקָם לְבֵית יְהוּדָה וַיֶּאְשְׁמוּ אָשׁוֹם וְנִקְּמוּ בָהֶם׃

כה, ג׳ קמץ בלא אתנח   ז׳ לבז קרי   ט׳ וקריתימה קרי

---

25 און דו מענטשנקינד, פאַרוואָר,
אין דעם טאָג וואָס איך נעם אַוועק פון זיי זייער פעסטונג,
די פרייד פון זייער שיינקייט,
די גלוסטונג פון זייערע אויגן,
און דעם באַגער פון זייער זעל,
זייערע זין און זייערע טעכטער,
26 אין יענעם טאָג וועט קומען צו דיר אַן אַנטרונענער,
דאָס צו מאַכן הערן אין דיינע אויערן.
27 אין יענעם טאָג וועט דיין מויל געעפנט ווערן צום אַנטרונענעם,
און וועסט רעדן, און מער ניט שטום זיין[א];
און וועסט זיי זיין פאַר אַ צייכן;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

כה

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, טו דיין פנים צו די קינדער פון עַמון,
און זאָג נביאות אויף זיי.
3 און זאָלסט זאָגן צו די קינדער פון עַמון:
הערט דאָס וואָרט פון גאָט דעם האַר:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווייל דו האָסט געזאָגט: אַהאַ!
אויף מיין הייליקטום, וואָס עס איז פאַרשוועכט געוואָרן,
און אויף דער ערד פון ישׂראל, וואָס זי איז פאַרוויסט געוואָרן,
און אויף דעם הויז פון יהודה, וואָס זיי זיינען אין גלות אַוועק,
4 דרום זע, איך גיב דיך צו די קינדער פון מזרח פאַר אַ ירושה,
און זיי וועלן באַזעצן זייערע לאַגערדערפער אין דיר,
און מאַכן אין דיר זייערע וווינונגען;
זיי וועלן עסן דיין פרוכט,
און זיי וועלן טרינקען דיין מילך.
5 און איך וועל מאַכן רַבָּה פאַר א פיטערפלאַץ פון קעמלען,
און די קינדער פון עַמון פאַר אַ הויעראָרט פון שאָף;
און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.

6 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווייל דו האָסט געפּאַטשט מיט דער האַנט,
און געקלאַפּט מיטן פוס,
און זיך געפרייט אין אַל דיין פאַראַכטונג פון דער זעל,
וועגן דער ערד פון ישׂראל,
7 דרום זע, איך האָב אויסגעשטרעקט מיין האַנט אויף דיר,
און איך וועל דיך מאַכן צו רויב פאַר די פעלקער,
און וועל דיך פאַרשניידן פון די אומות,
און וועל דיך אונטערברענגען פון די לענדער;
איך וועל דיך פאַרטיליקן,
און וועסט וויסן אַז איך בין יהוה.

8 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווייל מואָב און שֵׂעִיר האָבן געזאָגט:
זע, אַזוי ווי אַלע פעלקער איז דאָס הויז פון יהודה,
9 דרום זע, איך עפן דעם רוקן פון מואָב פון די שטעט,
פון זיינע שטעט ביי זיין עק,
דאָס שיינע לאַנד בֵית־יְשִׁימוֹת, בַעַל־מְעוֹן, און קִרְיָתַיִם,
10 אין איינעם מיט די קינדער פון עַמון—
פאַר די קינדער פון מזרח,
און איך וועל עס זיי געבן פאַר אַ ירושה,
כדי די קינדער פון עַמון
זאָלן מער ניט גערעכנט ווערן צווישן די פעלקער.
11 און איך וועל טאָן אַ משפט אויף מואָב,
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

12 אַזוי האָט געזאָגט דער האַר:
ווייל אֶדום איז זיך באַגאַנגען מיט נקמה־נעמונג
אַקעגן דעם הויז פון יהודה,
און זיי האָבן זיך שולדיק פאַרשולדיקט,
און זיך נוקם געווען אָן זיי,

[א] זע ג, 26–27.

יג לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וְנָטִתִי יָדִי עַל־אֱדוֹם וְהִכְרַתִּי
מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה וּנְתַתִּיהָ חָרְבָּה מִתֵּימָן וּדְדָנֶה בַּחֶרֶב
יד יִפֹּלוּ: וְנָתַתִּי אֶת־נִקְמָתִי בֶּאֱדוֹם בְּיַד עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְעָשׂוּ
בֶאֱדוֹם כְּאַפִּי וְכַחֲמָתִי וְיָדְעוּ אֶת־נִקְמָתִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה:
טו כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן עֲשׂוֹת פְּלִשְׁתִּים בִּנְקָמָה
טז וַיִּנָּקְמוּ נָקָם בִּשְׁאָט בְּנֶפֶשׁ לְמַשְׁחִית אֵיבַת עוֹלָם: לָכֵן
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי נוֹטֶה יָדִי עַל־פְּלִשְׁתִּים וְהִכְרַתִּי
יז אֶת־כְּרֵתִים וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית חוֹף הַיָּם: וְעָשִׂיתִי בָם
נְקָמוֹת גְּדֹלוֹת בְּתוֹכְחוֹת חֵמָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי
אֶת־נִקְמָתִי בָּם:

כו

א וַיְהִי בְּעַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה
ב אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם יַעַן אֲשֶׁר־אָמְרָה צֹּר עַל־יְרוּשָׁלַםִ
הֶאָח נִשְׁבְּרָה דַּלְתוֹת הָעַמִּים נָסֵבָּה אֵלָי אִמָּלְאָה הָחֳרָבָה:
ג לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ צֹר וְהַעֲלֵיתִי עָלַיִךְ
ד גּוֹיִם רַבִּים כְּהַעֲלוֹת הַיָּם לְגַלָּיו: וְשִׁחֲתוּ חֹמוֹת צֹר
וְהָרְסוּ מִגְדָּלֶיהָ וְסִחֵיתִי עֲפָרָהּ מִמֶּנָּה וְנָתַתִּי אוֹתָהּ לִצְחִיחַ
ה סָלַע: מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה בְּתוֹךְ הַיָּם כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי
ו נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה וְהָיְתָה לְבַז לַגּוֹיִם: וּבְנוֹתֶיהָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה
ז בַּחֶרֶב תֵּהָרַגְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: כִּי כֹה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי מֵבִיא אֶל־צֹר נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
מִצָּפוֹן מֶלֶךְ מְלָכִים בְּסוּס וּבְרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וְקָהָל וְעַם־
ח רָב: בְּנוֹתַיִךְ בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וְנָתַן עָלַיִךְ דָּיֵק וְשָׁפַךְ
ט עָלַיִךְ סֹלְלָה וְהֵקִים עָלַיִךְ צִנָּה: וּמְחִי קָבָלּוֹ יִתֵּן בְּחֹמוֹתָיִךְ
י וּמִגְדְּלֹתַיִךְ יִתֹּץ בְּחַרְבוֹתָיו: מִשִּׁפְעַת סוּסָיו יְכַסֵּךְ אֲבָקָם
מִקּוֹל פָּרַשׁ וְגַלְגַּל וָרֶכֶב תִּרְעַשְׁנָה חוֹמוֹתַיִךְ בְּבֹאוֹ
יא בִּשְׁעָרַיִךְ כִּמְבוֹאֵי עִיר מְבֻקָּעָה: בְּפַרְסוֹת סוּסָיו יִרְמֹס

כו, א׳ חצי הספר בפסוקים   י׳ הרי נפתח

---

13 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
איך וועל אויסשטרעקן מײַן האַנט אויף אֱדוֹם,
און וועל פאַרשנײַדן פון איר מענטשן און בהמות,
און וועל זי מאַכן אַ וויסטעניש פון תֵּימָן ביז דְדָן;
דורכן שווערד וועלן זיי פאַלן.
14 און איך וועל ברענגען מײַן נקמה אויף אֱדוֹם
דורך דער האַנט פון מײַן פאָלק ישׂראל,
און זיי וועלן טאָן צו אֱדוֹם
לויט מײַן כּעס און לויט מײַן גרימצאָרן;
און זיי וועלן שפּירן מײַן נקמה,
זאָגט גאָט דער האַר.

15 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווײַל די פּלִשתּים זײַנען זיך באַגאַנגען מיט נקמה,
און האָבן נקמה גענומען מיט פאַראַכטונג פון דער זעל,
אומצוברענגען, פון אייביקער שׂנאה,
16 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
זע, איך שטרעק אויס מײַן האַנט אויף די פּלִשתּים,
און וועל פאַרשנײַדן די כּרֵתים[א],
און וועל אונטערברענגען דעם איבערבלײַב
פון דעם באָרטן פון ים.
17 און איך וועל טאָן אויף זיי גרויסע נקמות
מיט שטראָפן פון גרימצאָרן;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה,
ווען איך ברענג מײַן נקמה אויף זיי.

כו

1 און עס איז געווען אין עלפטן יאָר, אין ערשטן טאָג פון חודש, איז געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, ווײַל צוֹר האָט געזאָגט אויף ירושָלַיִם:
אַהאַ! צעבראָכן איז די טיר פון די אומות,
צו מיר גייט עס איבער;
איך וועל פול ווערן פון דעם חורבן.
3 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
זע, איך קום אויף דיר, צוֹר,
און וועל אויפברענגען אויף דיר פיל פעלקער,
אַזוי ווי דער ים ברענגט אויף זײַנע כוואַליעס.
4 און זיי וועלן צעשטערן די מויערן פון צוֹר,
און אײַנוואַרפן אירע טורעמס;
און איך וועל אָפּשאָבן איר ערד פון איר,
און וועל זי מאַכן פאַר אַ גלאַטן פעלז.
5 אויף אויסשפּרייטן נעצן וועט זי זײַן
אין מיטן פון ים;
וואָרום איך האָב גערעדט,
זאָגט גאָט דער האַר;
און זי וועט זײַן צו רויב פאַר די פעלקער.
6 און אירע טעכטערשטעט וואָס אין פעלד
וועלן מיטן שווערד אויסגעהרגעט ווערן;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

7 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך ברענג אויף צוֹר נבוּכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָּבל,
פון צפון אַהער, דעם מלך פון מלכים,
מיט פערד, און מיט רײַטוועגן, און מיט רײַטער,
און אַן אײַנזאַמלונג, און פאָלק אַ סך.
8 דײַנע טעכטערשטעט אין פעלד
וועט ער מיטן שווערד אויסהרגען;
און ער וועט מאַכן אַרום דיר אַ באַלעגערמויער,
און אָנשיטן אַרום דיר אַן ערדוואַל,
און אויפשטעלן קעגן דיר אַ שילד.
9 און זײַנע מויערברעכער וועט ער אָנשטעלן
אַקעגן דײַנע מויערן,
און דײַנע טורעמס וועט ער צעברעכן
מיט די העק זײַנע.
10 פון דער פילקייט פון זײַנע פערד,
וועט דיך זייער שטויב פאַרדעקן;
פון גערויש פון רײַטער,
און רעדער און רײַטוועגן,
וועלן ציטערן דײַנע מויערן,
ווען ער קומט אין דײַנע טויערן,
ווי מע קומט אין אַן אײַנגעבראָכענער שטאָט;
11 מיט די קלויען פון זײַנע פערד

[א] וואָרטשפּיל: וְהִכְרַתִּי אֶת־כְּרֵתִים.

אֶת־כָּל־חוּצוֹתַיִךְ עַמֵּךְ בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וּמַצְּבוֹת עֻזֵּךְ לָאָרֶץ
תֵּרֵד׃ וְשָׁלְלוּ חֵילֵךְ וּבָזְזוּ רְכֻלָּתֵךְ וְהָרְסוּ חוֹמוֹתַיִךְ יב
וּבָתֵּי חֶמְדָּתֵךְ יִתֹּצוּ וַאֲבָנַיִךְ וְעֵצַיִךְ וַעֲפָרֵךְ בְּתוֹךְ מַיִם
יָשִׂימוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי הֲמוֹן שִׁירָיִךְ וְקוֹל כִּנּוֹרַיִךְ לֹא יִשָּׁמַע יג
עוֹד׃ וּנְתַתִּיךְ לִצְחִיחַ סֶלַע מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה לֹא יד
תִבָּנֶה עוֹד כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לְצוֹר הֲלֹא ׀ מִקּוֹל מַפַּלְתֵּךְ בֶּאֱנֹק טו
חָלָל בֵּהָרֵג הֶרֶג בְּתוֹכֵךְ יִרְעֲשׁוּ הָאִיִּים׃ וְיָרְדוּ מֵעַל טז
כִּסְאוֹתָם כֹּל נְשִׂיאֵי הַיָּם וְהֵסִירוּ אֶת־מְעִילֵיהֶם וְאֶת־בִּגְדֵי
רִקְמָתָם יִפְשֹׁטוּ חֲרָדוֹת ׀ יִלְבָּשׁוּ עַל־הָאָרֶץ יֵשֵׁבוּ וְחָרְדוּ
לִרְגָעִים וְשָׁמְמוּ עָלָיִךְ׃ וְנָשְׂאוּ עָלַיִךְ קִינָה וְאָמְרוּ לָךְ אֵיךְ יז
אָבַדְתְּ נוֹשֶׁבֶת מִיַּמִּים הָעִיר הַהֻלָּלָה אֲשֶׁר הָיְתָה חֲזָקָה
בַיָּם הִיא וְיֹשְׁבֶיהָ אֲשֶׁר־נָתְנוּ חִתִּיתָם לְכָל־יוֹשְׁבֶיהָ׃ עַתָּה יח
יֶחֶרְדוּ הָאִיִּן יוֹם מַפַּלְתֵּךְ וְנִבְהֲלוּ הָאִיִּים אֲשֶׁר־בַּיָּם
מִצֵּאתֵךְ׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה בְּתִתִּי אֹתָךְ עִיר יט
נֶחֱרֶבֶת כֶּעָרִים אֲשֶׁר לֹא־נוֹשָׁבוּ בְּהַעֲלוֹת עָלַיִךְ אֶת־תְּהוֹם
וְכִסּוּךְ הַמַּיִם הָרַבִּים׃ וְהוֹרַדְתִּיךְ אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר אֶל־עַם כ
עוֹלָם וְהוֹשַׁבְתִּיךְ בְּאֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת כָּחֳרָבוֹת מֵעוֹלָם אֶת־
יוֹרְדֵי בוֹר לְמַעַן לֹא תֵשֵׁבִי וְנָתַתִּי צְבִי בְּאֶרֶץ חַיִּים׃
בַּלָּהוֹת אֶתְּנֵךְ וְאֵינֵךְ וּתְבֻקְשִׁי וְלֹא־תִמָּצְאִי עוֹד לְעוֹלָם כא
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃

כז

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם שָׂא עַל־צֹר א ב
קִינָה׃ וְאָמַרְתָּ לְצוֹר הַיֹּשַׁבְתִּי עַל־מְבוֹאֹת יָם רֹכֶלֶת ג
הָעַמִּים אֶל־אִיִּים רַבִּים כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה צוֹר אַתְּ
אָמַרְתְּ אֲנִי כְּלִילַת יֹפִי׃ בְּלֵב יַמִּים גְּבוּלָיִךְ בֹּנַיִךְ כָּלְלוּ ד
יָפְיֵךְ׃ בְּרוֹשִׁים מִשְּׂנִיר בָּנוּ לָךְ אֵת כָּל־לֻחֹתָיִם אֶרֶז ה

כו, טו׳ קמץ בטרחא   יז׳ כ״א מנסס   כ׳ מ״ל בכ׳   כז, ג׳ הישבת קרי

וועט ער צעטרעטן אַלע דיינע גאַסן;
דיין פאָלק וועט ער מיטן שווערד אויסהרגענען.
און דיינע שטאַרקע זיילשטיינער
וועלן צו דער ערד נידערן.
12 און זיי וועלן ראַבעווען דיין פאַרמעג,
און רויבן דיין סחורה;
און זיי וועלן צעשטערן דיינע מויערן,
און דיינע גלוסטיקע הייזער וועלן זיי צעברעכן;
און דיינע שטיינער און דיינע האָלצן און דיין ערד
וועלן זיי אין מיטן וואַסער אַהינטאָן.
13 און איך וועל מאַכן אויפהערן
דעם טומל פון דיינע געזאַנגען,
און דער קול פון דיינע האַרפן
וועט מער ניט געהערט ווערן.
14 און איך וועל דיך מאַכן פאַר אַ גלאַטן פעלז,
אויף אויסשפּרייטן נעצן וועסטו זיין;
וועסט מער ניט אָפּגעבויט ווערן;
וואָרום איך יהוה האָב גערעדט, זאָגט גאָט דער האַר.

15 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר צו צור:
פאַרוואָר, פון דעם קלאַפּ פון דיין פאַלן,
ווען דערשלאָגענע קרעכצן,
ווען הרוגים ווערן געהרגעט אין דיר,
וועלן ציטערן די אינדזלען.
16 און נידערן פון זייערע טראָנען
וועלן אַלע פירשטן פון ים,
און זיי וועלן אויסטאָן זייערע מאַנטלען,
און זייערע געשטיקטע קליידער וועלן זיי אַראָפּציען;
ציטערניש וועלן זיי אָנטאָן,
אויף דער ערד וועלן זיי זיצן,
און אויפציטערן וועלן זיי אַלע רגע,
און באַנומען ווערן פון וועגן דיר.
17 און זיי וועלן אויפהייבן אויף דיר אַ קלאָג,
און וועלן זאָגן צו דיר:
ווי ביסטו אונטערגעגאַנגען, דו באַזעצטע ביי ימען,
דו גערימטע שטאָט,
וואָס איז געווען שטאַרק אויפן ים,
זי און אירע באַווינער,
וואָס האָבן געוואָרפן זייער שרעק
אויף אַלע באַווינער פון דער [ערד]!
18 אַצונד ציטערן די אינדזלען
אין טאָג פון דיין פאַלן;
יאָ, די אינדזלען וואָס אין ים
זיינען דערשראָקן פון דיין אויסלאָז.
19 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווען איך מאַך דיך אַ פאַרוויסטע שטאָט,
ווי שטעט וואָס ווערן ניט באַווינט,
ווען איך ברענג־אויף דיר דעם תהום,
און די גרויסע וואַסערן וועלן דיך באַדעקן,
20 וועל איך דיך נידערן מיט די גענידערטע אין גרוב,
מיט דעם פאָלק פון פאַרצייטן,
און איך וועל דיך באַזעצן אין אונטערערד,
ווי די חורבות פון פאַרצייטן,
מיט די גענידערטע אין גרוב,
כדי דו זאָלסט ניט באַזעצט ווערן;
און איך וועל געבן פראַכט אין לאַנד פון די לעבעדיקע.
21 פאַר אַ שרעקעניש וועל איך דיך מאַכן,
און וועסט מער ניט זיין,
און וועסט געזוכט ווערן,
און מער ניט געפונען ווערן אויף אייביק,
זאָגט גאָט דער האַר.

כז

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 און דו מענטשנקינד, הייב אויף אַ קלאָג אויף צור,
3 און זאָלסט זאָגן צו צור,
וואָס זיצט ביי די איינגאַנגען פון ים,
וואָס האַנדלט מיט פעלקער אין אינדזלען פיל:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
צור, דו האָסט געזאָגט:
איך בין פאַרפול אין שיינקייט.
4 אין האַרצן פון די ימען זיינען דיינע געמאַרקן,
דיינע בויערס האָבן דיין שיינקייט פאַרפולט.
5 פון ציפּרעסן פון שניר
האָבן זיי דיר אַלע ברעטער געבויט;

ו מִלְּבָנוֹן לָקָחוּ לַעֲשׂוֹת תֹּרֶן עָלָיִךְ׃ אַלּוֹנִים מִבָּשָׁן עָשׂוּ
ז מִשּׁוֹטָיִךְ קַרְשֵׁךְ עָשׂוּ־שֵׁן בַּת־אֲשֻׁרִים מֵאִיֵּי כִּתִּים׃ שֵׁשׁ
בְּרִקְמָה מִמִּצְרַיִם הָיָה מִפְרָשֵׂךְ לִהְיוֹת לָךְ לְנֵס תְּכֵלֶת
ח וְאַרְגָּמָן מֵאִיֵּי אֱלִישָׁה הָיָה מְכַסֵּךְ׃ יֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאַרְוַד הָיוּ
ט שָׁטִים לָךְ חֲכָמַיִךְ צוֹר הָיוּ בָךְ הֵמָּה חֹבְלָיִךְ׃ זִקְנֵי גְבַל
וַחֲכָמֶיהָ הָיוּ בָךְ מַחֲזִיקֵי בִּדְקֵךְ כָּל־אֳנִיּוֹת הַיָּם וּמַלָּחֵיהֶם
י הָיוּ בָךְ לַעֲרֹב מַעֲרָבֵךְ׃ פָּרַס וְלוּד וּפוּט הָיוּ בְחֵילֵךְ
אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ מָגֵן וְכוֹבַע תִּלּוּ־בָךְ הֵמָּה נָתְנוּ הֲדָרֵךְ׃
יא בְּנֵי אַרְוַד וְחֵילֵךְ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב וְגַמָּדִים בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ
הָיוּ שִׁלְטֵיהֶם תִּלּוּ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב הֵמָּה כָּלְלוּ יָפְיֵךְ׃
יב תַּרְשִׁישׁ סֹחַרְתֵּךְ מֵרֹב כָּל־הוֹן בְּכֶסֶף בַּרְזֶל בְּדִיל וְעוֹפֶרֶת
יג נָתְנוּ עִזְבוֹנָיִךְ׃ יָוָן תֻּבַל וָמֶשֶׁךְ הֵמָּה רֹכְלָיִךְ בְּנֶפֶשׁ אָדָם
יד וּכְלֵי נְחֹשֶׁת נָתְנוּ מַעֲרָבֵךְ׃ מִבֵּית תּוֹגַרְמָה סוּסִים
טו וּפָרָשִׁים וּפְרָדִים נָתְנוּ עִזְבוֹנָיִךְ׃ בְּנֵי דְדָן רֹכְלַיִךְ אִיִּים
רַבִּים סְחֹרַת יָדֵךְ קַרְנוֹת שֵׁן וְהוֹבְנִים הֵשִׁיבוּ אֶשְׁכָּרֵךְ׃
טז אֲרָם סֹחַרְתֵּךְ מֵרֹב מַעֲשָׂיִךְ בְּנֹפֶךְ אַרְגָּמָן וְרִקְמָה וּבוּץ
יז וְרָאמֹת וְכַדְכֹּד נָתְנוּ בְּעִזְבוֹנָיִךְ׃ יְהוּדָה וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
הֵמָּה רֹכְלָיִךְ בְּחִטֵּי מִנִּית וּפַנַּג וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן וָצֹרִי נָתְנוּ
יח מַעֲרָבֵךְ׃ דַּמֶּשֶׂק סֹחַרְתֵּךְ בְּרֹב מַעֲשַׂיִךְ מֵרֹב כָּל־הוֹן
יט בְּיֵין חֶלְבּוֹן וְצֶמֶר צָחַר׃ וְדָן וְיָוָן מְאוּזָּל בְּעִזְבוֹנַיִךְ נָתָנּוּ
כ בַּרְזֶל עָשׁוֹת קִדָּה וְקָנֶה בְּמַעֲרָבֵךְ הָיָה׃ דְּדָן רֹכַלְתֵּךְ
כא בְּבִגְדֵי־חֹפֶשׁ לְרִכְבָּה׃ עֲרַב וְכָל־נְשִׂיאֵי קֵדָר הֵמָּה סֹחֲרֵי
כב יָדֵךְ בְּכָרִים וְאֵילִם וְעַתּוּדִים בָּם סֹחֲרָיִךְ׃ רֹכְלֵי שְׁבָא
וְרַעְמָה הֵמָּה רֹכְלָיִךְ בְּרֹאשׁ כָּל־בֹּשֶׂם וּבְכָל־אֶבֶן יְקָרָה
כג וְזָהָב נָתְנוּ עִזְבוֹנָיִךְ׃ חָרָן וְכַנֵּה וָעֶדֶן רֹכְלֵי שְׁבָא אַשּׁוּר
כד כִּלְמַד רֹכַלְתֵּךְ׃ הֵמָּה רֹכְלַיִךְ בְמַכְלֻלִים בִּגְלוֹמֵי תְּכֵלֶת
וְרִקְמָה וּבְגִנְזֵי בְּרֹמִים בַּחֲבָלִים חֲבֻשִׁים וַאֲרֻזִים

ח׳ קמץ בז״ק   ו׳ כתיים קרי   טו׳ והבנים קרי   יט׳ דגש אחר שורק   הג׳ בתגש

צעדער פון לבָנוֹן האָבן זיי גענומען,
צו מאַכן מאַסטן פאַר דיר.
6 פון אייכנביימער פון בָּשָׁן
האָבן זיי דיינע רודערס געמאַכט;
דיין דעק האָבן זיי געמאַכט
פון עלפנביין מיט בוקסנהאָלץ
פון די אינדזלען פון די כִּתִּים.
7 ליינען מיט שטיקעריי פון מִצרַיִם
איז דיין זאַגל געווען,
דיר צו זיין פאַר אַ פאָן;
בלאָ און פורפל פון די אינדזלען פון אֱלִישָׁה
איז דיין איבערדעק געווען.
8 די באַוווינער פון צידון און אַרוַד
זיינען דיר רודערערס געווען;
דיינע קלוגע לייט, צור, זיינען אין דיר געווען,
זיי זיינען דיינע שיפפירער געווען.
9 די עלטסטע פון גבַל און אירע קלוגע לייט
זיינען אין דיר געווען דיינע שפּאַלטנפאַרריכטער;
אַלע שיפן פון ים מיט זייערע שיפלייט
זיינען אין דיר געווען, צו האַנדלען דיין האַנדל.
10 פָּרַס און לוד און פוט זיינען אין דיין חיל געווען,
דיינע לייט פון מלחמה;
פאַנצער און קיווער האָבן זיי אויפגעהאַנגען אין
דיר,
זיי האָבן דיר שיינקייט געגעבן.
11 די זין פון אַרוַד און חֵילֵך
אויף דיינע מויערן רונד אַרום,
און די גַמָדים
זיינען אין דיינע טורעמס געווען;
זייערע שילדן האָבן זיי אויפגעהאַנגען
אויף דיינע מויערן רונד אַרום;
זיי האָבן דיין שיינקייט פאַרפולט.
12 תַּרשיש איז דיין סוחר געווען,
פון וועגן דער פילקייט פון אַלערליי גוטס;
מיט זילבער, אַייזן, צין, און בליי,
האָבן זיי פאַר דיינע סחורות אָפּגעגעבן.
13 יָוָן, תּוּבַל, און מֶשֶך,
זיי זיינען דיינע האַנדלסלייט געווען;
נפשות פון מענטשן און קופּערנע כלים
האָבן זיי דיר אין האַנדל געגעבן.
14 פון דעם הויז פון תּוֹגַרמָה
פערד און רייטער און מוילאייזלען
האָט מען פאַר דיינע סחורות געגעבן.
15 די זין פון דְדָן זיינען דיינע האַנדלסלייט געווען;
פיל אינדזלען זיינען געווען די סחורה פון דיין
האַנט;
הערנער פון עלפנביין און עבנהאָלץ
האָבן זיי דיר אָפּגאָב געבראַכט.
16 אֲרָם איז דיין סוחר געווען,
פון וועגן פיל געשעפטן דיינע;
מיט גאַרפונקל, פורפל, און שטיקעריי,
און פיינליינען, און קאַרעלן, און רובין,
האָבן זיי פאַר דיינע סחורות אָפּגעגעבן.
17 יהודה און דאָס לאַנד פון ישׂראל,
זיי זיינען דיינע האַנדלסלייט געווען;
ווייץ פון מִנִית, און זיסוואַרג,
און האָניק און אייל, און באַלזאַם,
האָבן זיי דיר אין האַנדל געגעבן.
18 דַמֶשֶׂק איז דיין סוחר געווען,
צוליב די פיל געשעפטן דיינע,
פון וועגן דער פילקייט פון אַלערליי גוטס,
אין וויין פון חֶלבּוֹן, און ווייסער וואָל.
19 וְדָן און יָוָן האָבן געגעבן געשפּינס פאַר דיינע סחורות;
שמידאַייזן, קאַניל, און געווירצראָר
זיינען געווען אין דיין האַנדל.
20 דדָן האָט געהאַנדלט מיט דיר
אין טייערע בגדים צום רייטן.
21 עֲרָב און אַלע פירשטן פון קֵדָר,
זיי זיינען די סָוחרים פון דיין האַנט געווען;
אין לעמער, און ווידערס, און בעק,
דערין זיינען זיי דיינע סָוחרים געווען.
22 די האַנדלסלייט פון שבאָ און רַעְמָה,
זיי זיינען דיינע האַנדלסלייט געווען;
מיטן בעסטן פון אַלערליי בשׂמים,
און מיט אַלערליי טייער געשטיין, און גאָלד,
האָבן זיי פאַר דיינע סחורות אָפּגעגעבן.
23 חָרָן און כַּנֵה און עֶדֶן, די האַנדלסלייט פון שבאָ–
אַשור איז ווי דיין תּלמיד אין האַנדל געווען.
24 זיי זיינען דיינע האַנדלסלייט געווען אין פּראַכטצייגן,
אין בלאָע מאַנטלען און שטיקעריי,
און אין קאַסטנס מיט פאַרביקע טוכן,
פאַרבונדן מיט שטריק, און באַפעסטיקט–אויף דיין
מאַרק.

כה בְּמַרְכֻּלְתֵּךְ׃ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ שָׁרוֹתַיִךְ מַעֲרָבֵךְ וַתִּמָּלְאִי
כו וַתִּכְבְּדִי מְאֹד בְּלֵב יַמִּים׃ בְּמַיִם רַבִּים הֱבִאוּךְ הַשָּׁטִים
כז אֹתָךְ רוּחַ הַקָּדִים שְׁבָרֵךְ בְּלֵב יַמִּים׃ הוֹנֵךְ וְעִזְבוֹנַיִךְ
מַעֲרָבֵךְ מַלָּחַיִךְ וְחֹבְלָיִךְ מַחֲזִיקֵי בִדְקֵךְ וְעֹרְבֵי מַעֲרָבֵךְ
וְכָל־אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ אֲשֶׁר־בָּךְ וּבְכָל־קְהָלֵךְ אֲשֶׁר בְּתוֹכֵךְ
כח יִפְּלוּ בְּלֵב יַמִּים בְּיוֹם מַפַּלְתֵּךְ׃ לְקוֹל זַעֲקַת חֹבְלָיִךְ
כט יִרְעֲשׁוּ מִגְרֹשׁוֹת׃ וְיָרְדוּ מֵאֳנִיּוֹתֵיהֶם כֹּל תֹּפְשֵׂי מָשׁוֹט
ל מַלָּחִים כֹּל חֹבְלֵי הַיָּם אֶל־הָאָרֶץ יַעֲמֹדוּ׃ וְהִשְׁמִיעוּ עָלַיִךְ
בְּקוֹלָם וְיִזְעֲקוּ מָרָה וְיַעֲלוּ עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם בָּאֵפֶר
לא יִתְפַּלָּשׁוּ׃ וְהִקְרִיחוּ אֵלַיִךְ קָרְחָה וְחָגְרוּ שַׂקִּים וּבָכוּ אֵלַיִךְ
לב בְּמַר־נֶפֶשׁ מִסְפֵּד מָר׃ וְנָשְׂאוּ אֵלַיִךְ בְּנִיהֶם קִינָה וְקוֹנְנוּ
לג עָלָיִךְ מִי כְצוֹר כְּדֻמָה בְּתוֹךְ הַיָּם׃ בְּצֵאת עִזְבוֹנַיִךְ מִיַּמִּים
הִשְׂבַּעַתְּ עַמִּים רַבִּים בְּרֹב הוֹנַיִךְ וּמַעֲרָבַיִךְ הֶעֱשַׁרְתְּ מַלְכֵי־
לד אָרֶץ׃ עֵת נִשְׁבֶּרֶת מִיַּמִּים בְּמַעֲמַקֵּי־מָיִם מַעֲרָבֵךְ וְכָל־
לה קְהָלֵךְ בְּתוֹכֵךְ נָפָלוּ׃ כֹּל יֹשְׁבֵי הָאִיִּים שָׁמְמוּ עָלָיִךְ
לו וּמַלְכֵיהֶם שָׂעֲרוּ שַׂעַר רָעֲמוּ פָּנִים׃ סֹחֲרִים בָּעַמִּים שָׁרְקוּ
עָלָיִךְ בַּלָּהוֹת הָיִית וְאֵינֵךְ עַד־עוֹלָם׃

כח

א ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֱמֹר לִנְגִיד צֹר כֹּה־
אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן גָּבַהּ לִבְּךָ וַתֹּאמֶר אֵל אָנִי מוֹשַׁב
אֱלֹהִים יָשַׁבְתִּי בְּלֵב יַמִּים וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל וַתִּתֵּן לִבְּךָ
ג כְּלֵב אֱלֹהִים׃ הִנֵּה חָכָם אַתָּה מִדָּנִאֵל כָּל־סָתוּם לֹא
ד עֲמָמוּךָ׃ בְּחָכְמָתְךָ וּבִתְבוּנָתְךָ עָשִׂיתָ לְּךָ חָיִל וַתַּעַשׂ זָהָב
ה וָכֶסֶף בְּאוֹצְרוֹתֶיךָ׃ בְּרֹב חָכְמָתְךָ בִּרְכֻלָּתְךָ הִרְבִּיתָ חֵילֶךָ
ו וַיִּגְבַּהּ לְבָבְךָ בְּחֵילֶךָ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
ז יַעַן תִּתְּךָ אֶת־לְבָבְךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃ לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ
זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם וְהֵרִיקוּ חַרְבוֹתָם עַל־יְפִי חָכְמָתֶךָ וְחִלְּלוּ

כז, כח׳ חד׳ סתום   לא׳ א׳ במקום ה   לב׳ הג׳ סופק

25 די שיפן פון תּרשיש
האָבן דיר דיין האַנדל געבראַכט.
און האָסט זיך אָנגעפילט, און ביסט זייער שווער געוואָרן,
אין האַרצן פון די ימען.
26 אין גרויסע וואַסערן
האָבן דיך דיינע רודערערס געבראַכט;
דער מזרח־ווינט האָט דיך צעבראָכן
אין האַרצן פון די ימען.
27 דיין גוטס און דיינע סחורות,
דיין האַנדל, דיינע שיפלייט, און דיינע שיפפירער,
דיינע שפּאַלטנפאַרריכטער,
און די הענדלער פון דיין האַנדל,
און אַלע דיינע מלחמה־לייט וואָס אין דיר,
און מיט אַל דיין געזעמל וואָס אין דיין מיט,
וועלן אַריינפאַלן אין האַרצן פון די ימען,
אין טאָג פון דיין פאַלן.
28 פון דעם ווייגעשריי פון דיינע שיפפירער
וועלן שטורעמען די אינדן.
29 און נידערן וועלן פון זייערע שיפן
אַלע וואָס האַלטן אַ רודער;
די שיפלייט, אַלע שיפפירער,
וועלן אויף דער ערד בלייבן שטיין.
30 און זיי וועלן מאַכן הערן זייער קול וועגן דיר,
און שרייען וועלן זיי ביטער;
און זיי וועלן אַרויפטאָן שטויב אויף זייערע קעפּ,
אין אַש וועלן זיי זיך קייקלען.
31 און מאַכן אַ פליך וועלן זיי נאָך דיר,
און אָנגורטן זאַקקליידער וועלן זיי,
און וויינען וועלן זיי אויף דיר מיט אַ ביטער געמיט,
אַ קלאָגעניש אַ ביטערע.
32 און אין זייער יאָמער וועלן זיי אויפהייבן אויף דיר אַ קלאָג,
און קלאָגן וועלן זיי אויף דיר:
ווער איז ווי צור געווען
פאַראַנקערט אין מיטן פון ים!
33 ווען דיינע סחורות פלעגן פון די ימען אַרויס,
האָסטו פיל פעלקער אָנגעזעט;
מיט דיין פיל גוטס און דיין האַנדל
האָסטו רייך געמאַכט די מלכים פון דער ערד.
34 אַצונד אַז דו ביסט צעבראָכן פון די ימען,
אין די טיפענישן פון די וואַסערן,
אַז דיין האַנדל און אַל דיין געזעמל
זיינען געפאַלן אין דיין מיט,
35 ווערן אַלע באַוווינער פון די אינדזלען
באַנומען איבער דיר,
און זייערע מלכים שוידערן אַ שוידער;
זייער פנים איז צערודערט.
36 די סוחרים צווישן די פעלקער
שמוצערן אויף דיר;
אַ שרעקעניש ביסטו געוואָרן,
און ביסט אויף אייביק ניטאָ.

כח

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר,
אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, זאָג צו דעם פירשט פון צור:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווייל דיין האַרץ האָט זיך דערהויבן,
און דו האָסט געזאָגט: אַ גאָט בין איך,
די זיצונג פון געטער טו איך זיצן
אין האַרצן פון די ימען;
און ביסט דאָך אַ מענטש און ניט אַ גאָט,
נאָר האָסט געמאַכט דיין האַרץ ווי דאָס האַרץ פון אַ גאָט:
3 ביסט דאָך מער חכם פון דָניאֵלן,
קיין פאַרבאָרגעניש האָט מען פון דיר ניט פאַרהוילן!
4 מיט דיין גרויס חכמה און מיט דיין שׂכל
האָסטו דיר אָנגעשאַפט אַ פאַרמעג,
און אָנגעשאַפט גאָלד און זילבער אין דיינע אוצרות.
5 מיט דיין גרויס חכמה, מיט דיין האַנדל,
האָסטו געמערט דיין פאַרמעג!
און דיין האַרץ האָט זיך דערהויבן פון וועגן דיין פאַרמעג.
6 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
ווייל דו האָסט געמאַכט דיין האַרץ ווי דאָס האַרץ פון אַ גאָט,
7 דרום זע, איך ברענג אויף דיר פרעמדע,
די פאַרכטיקסטע פון די פעלקער;
און זיי וועלן אַרויסציען זייערע שווערדן
אויף דיין שיינער חכמה,
און זיי וועלן פאַרשוועכן דיין גלאַנץ.

8 אין גרוב וועלן זיי דיך נידערן,
און דעם טויט פון אַ דערשלאָגענעם וועסטו שטאַרבן,
אין האַרצן פון די ימען.
9 וועסטו דען זאָגן פאַר דיין טייטער:
אַ גאָט בין איך?
ווען אַ מענטש און ניט אַ גאָט וועסטו זיין
אין דער האַנט פון דיין דערשלאָגער.
10 דעם טויט פון אומבאַשניטענע וועסטו שטאַרבן,
דורך דער האַנט פון פרעמדע;
וואָרום איך האָב גערעדט,
זאָגט גאָט דער האַר.

11 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
12 מענטשנקינד, הייב אויף אַ קלאָג אויף דעם מלך פון צור,
און זאָלסט זאָגן צו אים:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אַ געצירקלטער זיגלרינג ביסטו געווען,
פול מיט חכמה און פאַרפול אין שיינקייט.
13 אין עֵדֶן דעם גאָרטן פון גאָט ביסטו געווען;
אַלערליי טייער געשטיין איז דיין צודעק געווען;
רובין, טאָפּאַז, און דימענט,
גאָלדשטיין, אָניקל, און יאַשפּיז,
סאַפּירשטיין, גאַרפונקל, און שמאָראַק, און גאָלד,
דיינע געפּייקלטע און געלעכלטע אַרבעט,
זיינען אין טאָג פון דיין באַשאַפן ווערן
געווען אָנגעבּרייט אין דיר.
14 אַ כּרוב אַ בּרייטשירעמענדיקער ביסטו געווען;
און איך האָב דיך אַרויפגעזעצט,
ביז דו ביסט אויף גאָטס הייליקן באַרג געווען;
צווישן פייערשטיינער ביסטו אומגעגאַנגען.
15 גאַנץ ביסטו געווען אין דיינע וועגן,
פון דעם טאָג פון דיין באַשאַפן ווערן,
ביז אומרעכט איז געפונען געוואָרן אין דיר.
16 דורך דיין גרויס האַנדלשאַפט
האָט מען דיך אָנגעפילט אינעווייניק מיט רויבונג,
און ביסט זינדיק געוואָרן;
דרום האָב איך דיך פאַרשוועכט פון גאָטס באַרג,
און דיך אונטערגעבראַכט, דו שירעמענדיקער כּרוב,
פון צווישן די פייערשטיינער.
17 דיין האַרץ האָט זיך דערהויבן פון וועגן דיין שיינקייט,
האָסט פאַרדאָרבן דיין חכמה איבער דיין גלאַנץ;
האָב איך דיך אויף דער ערד געוואָרפן,
פאַר די מלכים דיך געגעבן, צו קוקן אויף דיר.
18 דורך דיינע פיל זינד, מיט דעם אומרעכט פון דיין האַנדל,
האָסטו פאַרשוועכט דיינע הייליקטומען;
דרום האָב איך געמאַכט אַרויסגיין פון דיר אַ פייער
וואָס האָט דיך פאַרצערט,
און איך האָב דיך געמאַכט צו אַש אויף דער ערד,
פאַר די אויגן פון אַלע וואָס זעען דיך.
19 אַלע וואָס קענען דיך צווישן די פעלקער
ווערן באַנומען איבער דיר;
אַ שרעקעניש ביסטו געוואָרן,
און ביסט אויף אייביק ניטאָ.

20 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
21 מענטשנקינד, טו דיין פּנים צו צידון,

ח יִפְעָתֶךָ׃ לַשַּׁחַת יוֹרִדוּךָ וָמַתָּה מְמוֹתֵי חָלָל בְּלֵב יַמִּים׃
ט הֶאָמֹר תֹּאמַר אֱלֹהִים אָנִי לִפְנֵי הֹרְגֶךָ וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־
י אֵל בְּיַד מְחַלְלֶיךָ׃ מוֹתֵי עֲרֵלִים תָּמוּת בְּיַד־זָרִים כִּי אֲנִי
יא דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהֹוָה אֵלַי
יב לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־מֶלֶךְ צוֹר וְאָמַרְתָּ לּוֹ כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה אַתָּה חוֹתֵם תָּכְנִית מָלֵא חָכְמָה וּכְלִיל
יג יֹפִי׃ בְּעֵדֶן גַּן־אֱלֹהִים הָיִיתָ כָּל־אֶבֶן יְקָרָה מְסֻכָתֶךָ אֹדֶם
פִּטְדָה וְיָהֲלֹם תַּרְשִׁישׁ שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה סַפִּיר נֹפֶךְ וּבָרְקַת
וְזָהָב מְלֶאכֶת תֻּפֶּיךָ וּנְקָבֶיךָ בָּךְ בְּיוֹם הִבָּרַאֲךָ כּוֹנָנוּ׃
יד אַתְּ־כְּרוּב מִמְשַׁח הַסּוֹכֵךְ וּנְתַתִּיךָ בְּהַר קֹדֶשׁ אֱלֹהִים הָיִיתָ
טו בְּתוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ הִתְהַלָּכְתָּ׃ תָּמִים אַתָּה בִּדְרָכֶיךָ מִיּוֹם
טז הִבָּרְאָךְ עַד־נִמְצָא עַוְלָתָה בָּךְ׃ בְּרֹב רְכֻלָּתְךָ מָלוּ תוֹכְךָ
חָמָס וַתֶּחֱטָא וָאֲחַלֶּלְךָ מֵהַר אֱלֹהִים וָאַבֶּדְךָ כְּרוּב הַסֹּכֵךְ
יז מִתּוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ׃ גָּבַהּ לִבְּךָ בְּיָפְיֶךָ שִׁחַתָּ חָכְמָתְךָ עַל־
יִפְעָתֶךָ עַל־אֶרֶץ הִשְׁלַכְתִּיךָ לִפְנֵי מְלָכִים נְתַתִּיךָ לְרַאֲוָה־
יח בָךְ׃ מֵרֹב עֲוֺנֶיךָ בְּעֶוֶל רְכֻלָּתְךָ חִלַּלְתָּ מִקְדָּשֶׁיךָ וָאוֹצִא־
אֵשׁ מִתּוֹכְךָ הִיא אֲכָלַתְךָ וָאֶתֶּנְךָ לְאֵפֶר עַל־הָאָרֶץ לְעֵינֵי
יט כָּל־רֹאֶיךָ׃ כָּל־יוֹדְעֶיךָ בָּעַמִּים שָׁמְמוּ עָלֶיךָ בַּלָּהוֹת הָיִיתָ
כ וְאֵינְךָ עַד־עוֹלָם׃ וַיְהִי דְבַר־יְהֹוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
כא
כב בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־צִידוֹן וְהִנָּבֵא עָלֶיהָ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנְנִי עָלַיִךְ צִידוֹן וְנִכְבַּדְתִּי בְּתוֹכֵךְ וְיָדְעוּ
כג כִּי־אֲנִי יְהֹוָה בַּעֲשׂוֹתִי בָהּ שְׁפָטִים וְנִקְדַּשְׁתִּי בָהּ׃ וְשִׁלַּחְתִּי־
בָהּ דֶּבֶר וָדָם בְּחוּצוֹתֶיהָ וְנִפְלַל חָלָל בְּתוֹכָהּ בְּחֶרֶב
כד עָלֶיהָ מִסָּבִיב וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהֹוָה׃ וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד לְבֵית
יִשְׂרָאֵל סִלּוֹן מַמְאִיר וְקוֹץ מַכְאִב מִכֹּל סְבִיבֹתָם הַשָּׁאטִים
כה אוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יֱהֹוִה בְּקַבְּצִי ׀ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר נָפֹצוּ

טז׳ חסר א׳ כה׳ הפטרת וארא

און זאָג נביאות אויף איר;
22 און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך קום אויף דיר, צידון,
און איך וועל געערלעכט ווערן צווישן דיר;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה,
ווען איך טו אַ משפט אין איר,
און איך וועל געהייליקט ווערן אין איר.
23 און איך וועל אָנשיקן אויף איר פּעסט
און בלוט אין אירע גאַסן,
און דערשלאָגענע וועלן פאַלן אין איר מיט
פון דער שווערד וואָס אויף איר פון רונד אַרום;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.
24 און מער וועט ניט זיין פאַר דעם הויז פון ישראל
אַ שטעכיק ווילדגעוועקס, און אַ שמאַרציקער דאָרן,
פון אַלע זייערע אַרומיקע וואָס פאַראַכטן זיי;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין גאָט יהוה.

25 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווען איך זאַמל איין דאָס הויז פון ישראל
פון די אומות וואָס זיי זיינען צעשפּרייט געוואָרן צווישן זיי,

בָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר
כו נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב׃ וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ לָבֶטַח וּבָנוּ בָתִּים
וְנָטְעוּ כְרָמִים וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח בַּעֲשׂוֹתִי שְׁפָטִים בְּכֹל הַשָּׁאטִים
אֹתָם מִסְּבִיבוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃

כט

א בַּשָּׁנָה הָעֲשִׂרִית בָּעֲשִׂרִי בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־
ב יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ
ג מִצְרָיִם וְהִנָּבֵא עָלָיו וְעַל־מִצְרַיִם כֻּלָּהּ׃ דַּבֵּר וְאָמַרְתָּ
כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי עָלֶיךָ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
הַתַּנִּים הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו אֲשֶׁר אָמַר לִי יְאֹרִי
ד וַאֲנִי עֲשִׂיתִנִי׃ וְנָתַתִּי חַחִים בִּלְחָיֶיךָ וְהִדְבַּקְתִּי דְגַת־
יְאֹרֶיךָ בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ מִתּוֹךְ יְאֹרֶיךָ וְאֵת כָּל־
ה דְּגַת יְאֹרֶיךָ בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ תִּדְבָּק׃ וּנְטַשְׁתִּיךָ הַמִּדְבָּרָה
אוֹתְךָ וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא
תֵאָסֵף וְלֹא תִקָּבֵץ לְחַיַּת הָאָרֶץ וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם נְתַתִּיךָ
ו לְאָכְלָה׃ וְיָדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה יַעַן הֱיוֹתָם
ז מִשְׁעֶנֶת קָנֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ בְּתָפְשָׂם בְּךָ בַכַּפְּךָ תֵּרוֹץ
וּבָקַעְתָּ לָהֶם כָּל־כָּתֵף וּבְהִשָּׁעֲנָם עָלֶיךָ תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ
ח לָהֶם כָּל־מָתְנָיִם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי
ט מֵבִיא עָלַיִךְ חָרֶב וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ אָדָם וּבְהֵמָה׃ וְהָיְתָה
אֶרֶץ־מִצְרַיִם לִשְׁמָמָה וְחָרְבָּה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה יַעַן
י אָמַר יְאֹר לִי וַאֲנִי עָשִׂיתִי׃ לָכֵן הִנְנִי אֵלֶיךָ וְאֶל־יְאֹרֶיךָ
וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְחָרְבוֹת חֹרֶב שְׁמָמָה מִמִּגְדֹּל
יא סְוֵנֵה וְעַד־גְּבוּל כּוּשׁ׃ לֹא תַעֲבָר־בָּהּ רֶגֶל אָדָם וְרֶגֶל
יב בְּהֵמָה לֹא תַעֲבָר־בָּהּ וְלֹא תֵשֵׁב אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וְנָתַתִּי
אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁמָמָה בְּתוֹךְ ׀ אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרֶיהָ
בְּתוֹךְ עָרִים מָחֳרָבוֹת תִּהְיֶיןָ שְׁמָמָה אַרְבָּעִים שָׁנָה וַהֲפִצֹתִי

כט, ד' חחיים קרי ז' בכף קרי

וועל איך געהייליקט ווערן דורך זיי
אין די אויגן פון די פעלקער;
און זיי וועלן זיצן אויף זייער ערד
וואָס איך האָב געגעבן צו מיין קנעכט, צו יעקבן.
26 און זיי וועלן זיצן אויף איר אין זיכערקייט,
און זיי וועלן בויען הייזער, און פלאַנצן וויינגערטנער;
יאָ, זיי וועלן זיצן אין זיכערקייט,
ווען איך טו אַ משפט אויף אַלע
וואָס פאַראַכטן זיי פון רונד אַרום זיי;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה זייער גאָט.

כט

1 אין צענטן יאָר, אין צענטן חודש, אין צוועלפטן טאָג פון חודש, איז געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, טו דיין פנים צו פַּרעה דעם מלך פון מִצרַיִם,
און זאָג נביאות אויף אים, און אויף מִצרַיִם אין גאַנצן;
3 רעד, און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך קום אויף דיר פַּרעה,
מלך פון מִצרַיִם,
דער גרויסער קראָקאָדיל,
וואָס הויערט אין זיינע טייכן,
וואָס זאָגט: מיר געהערט מיין טייך,
און איך האָב אים מיר געמאַכט.
4 און איך וועל אַריינטאָן רינגען אין דיינע קינבאַקן,
און וועל באַהעפטן די פיש פון דיינע טייכן אָן דיינע שופּן;
און איך וועל דיך אויפברענגען פון דיינע טייכן,
מיט אַלע פיש פון דיינע טייכן
וואָס וועלן אָן דיינע שופּן באַהעפט זיין.
5 און איך וועל דיך אַוועקוואַרפן אין מדבר,
דיך מיט אַלע פיש פון דיינע טייכן;
אויפן פרייען פעלד וועסטו זיך וואַלגערן,
ניט אויפגעזאַמלט און ניט אויפגעקליבן וועסטו ווערן;
צו דער חיה פון דער ערד, און צום פויגל פון הימל,
האָב איך דיך געגעבן פאַר אַ שפּייז.
6 און אַלע באַוווינער פון מִצרַיִם וועלן וויסן
אַז איך בין יהוה;
וויל זיי זיינען געווען אַ שטעקן פון ראָר,
פאַר דעם הויז פון ישׂראל.
7 אַז זיי האָבן דיך אָנגענומען אין האַנט,
פלעגסטו זיך צעשפּאַלטן,
און זיי דעם גאַנצן אַקסל צערייסן;
און אַז זיי האָבן זיך אָנגעלענט אויף דיר,
פלעגסטו זיך צעברעכן,
און זיי די גאַנצע לענדן ליימען.
8 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
זע, איך ברענג אויף דיר אַ שווערד,
און וועל פאַרשניידן פון דיר מענטשן און בהמות.
9 און דאָס לאַנד מִצרַיִם וועט זיין וויסט און חָרֵב,
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה;
וויל ער האָט געזאָגט: דער טייך געהערט מיר,
און איך האָב אים געמאַכט.
10 דרום זע, איך קום צו דיר, און צו דיינע טייכן,
און וועל מאַכן דאָס לאַנד מִצרַיִם פאַר חורבות,
אַ חָרבע וויסטעניש, פון מִגדול ביז סוֵנֵה,
און ביז דעם געמאַרק פון כוש.
11 ניט דורכגיין וועט אַ פוס פון אַ מענטשן אין איר,
און ניט אַ פוס פון אַ בהמה וועט דורכגיין אין איר,
און זי וועט ניט זיין באַוווינט פערציק יאָר.
12 און איך וועל מאַכן דאָס לאַנד מִצרַיִם
אַ וויסטעניש צווישן פאַרוויסטע לענדער,
און אירע שטעט, צווישן חָרבע שטעט,
וועלן זיין אַ וויסטעניש פערציק יאָר;

און איך וועל צעשפּרייטן מִצרַיִם צווישן די פעלקער,
און וועל זיי צעוואַרפן אין די לענדער.

13 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
צום סוף פון פערציק יאָר,
וועל איך אַיינזאַמלען מִצרַיִם
פון די פעלקער וואָס זיי זיינען צעשפּרייט געוואָרן
אַהין.
14 און איך וועל אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון מִצרַיִם,
און וועל זיי צוריקקערן קיין לאַנד פַּתרוֹס,
אין דעם לאַנד פון זייער אָפּשטאַמונג;
און זיי וועלן דאָרטן זיין אַ שָפּלע מלוּכה.
15 די שָפּלסטע פון די מלוּכות וועט זי זיין,
און זי וועט זיך מער ניט איבּערנעמען איבּער די
פעלקער;
און איך וועל זיי פאַרמינערן,
ניט צו געוועלטיקן איבּער די פעלקער.
16 און זיי וועלן מער ניט זיין דעם הויז פון ישׂראל
פאַר אַ פאַרזיכערונג וואָס מאַכט דערמאָנען זינד,
ווען זיי קערן זיך נאָך זיי;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בּין גאָט יהוה.

17 און עס איז געווען אין זיבּן און צוואַנציקסטן יאָר,
אין ערשטן חודש, אין ערשטן טאָג פון חודש, איז געווען
דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
18 מענטשנקינד, נבוּכַדרֶאצַר דער מלך פון בָּבל
האָט געמאַכט זיין חיל דינען אַ שווערן דינסט אַקעגן
צוֹר;
איטלעכער קאָפּ איז אויסגעקראָכן,
און איטלעכער אַקסל איז אָפּגעריבּן;
און שׂכר האָט ער ניט געקראָגן
פאַר זיך און פאַר זיין חיל פון צוֹר
פאַר דעם דינסט וואָס ער האָט געדינט אַקעגן איר.
19 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
זע, איך גיב נבוּכַדרֶאצַר דעם מלך פון בָּבל דאָס
לאַנד מִצרַיִם,
און ער וועט אַוועקטראָגן איר שֶפע,
און רויבּן איר זאַקרויב, און ראַבּעווען איר רויב;
און דאָס וועט זיין דער שׂכר פאַר זיין חיל.
20 פאַר זיין לוין וואָס ער האָט אום דעם געדינט,
האָב איך אים געגעבּן דאָס לאַנד מִצרַיִם,
ווייל זיי האָבּן געאַרבּעט פאַר מיר,
זאָגט גאָט דער האַר.

21 אין יענעם טאָג וועל איך מאַכן שפּראָצן
דעם האָרן פון דעם הויז פון ישׂראל,
און דיר וועל איך געבּן אַן אָפן מויל צווישן זיי;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בּין יהוה.

ל 1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי
צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, זאָג נביאות, און זאָלסט זאָגן:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
יאָמערט: וויי איבּער דעם טאָג!
3 וואָרום נאָענט איז דער טאָג,

יג את־מצרים בגוים וזריתים בארצות: כי כה אמר
אדני יהוה מקץ ארבעים שנה אקבץ את־מצרים מן
יד העמים אשר־נפצו שמה: ושבתי את־שבות מצרים
והשבתי אתם ארץ פתרוס על־ארץ מכורתם והיו שם
טו ממלכה שפלה: מן־הממלכות תהיה שפלה ולא־
תתנשא עוד על־הגוים והמעטתים לבלתי רדות בגוים:
טז ולא יהיה־עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון בפנותם
יז אחריהם וידעו כי אני אדני יהוה: ויהי בעשרים
ושבע שנה בראשון באחד לחדש היה דבר־יהוה אלי
יח לאמר: בן־אדם נבוכדראצר מלך־בבל העביד את־חילו
עבדה גדולה אל־צר כל־ראש מקרח וכל־כתף מרוטה
ושכר לא־היה לו ולחילו מצר על־העבדה אשר־עבד
יט עליה: לכן כה אמר אדני יהוה הנני נתן לנבוכדראצר
מלך־בבל את־ארץ מצרים ונשא המנה ושלל שללה
כ ובזז בזה והיתה שכר לחילו: פעלתו אשר־עבד בה נתתי
כא לו את־ארץ מצרים אשר עשו לי נאם אדני יהוה: ביום
ההוא אצמיח קרן לבית ישראל ולך אתן פתחון־פה
בתוכם וידעו כי־אני יהוה:

ל

א
ב ויהי דבר־יהוה אלי לאמר: בן־אדם הנבא ואמרת כה
ג אמר אדני יהוה הילילו הה ליום: כי־קרוב יום וקרוב
ד יום ליהוה יום ענן עת גוים יהיה: ובאה חרב במצרים
והיתה חלחלה בכוש בנפל חלל במצרים ולקחו המונה
ה ונהרסו יסודתיה: כוש ופוט ולוד וכל־הערב וכוב ובני
ו ארץ הברית אתם בחרב יפלו: כה אמר יהוה
ונפלו סמכי מצרים וירד גאון עזה ממגדל סונה בחרב
ז יפלו־בה נאם אדני יהוה: ונשמו בתוך ארצות נשמות

כט, טז׳ דלג עד פסוק כא׳ כא׳ עד סק ל, ד׳ מלע

יאָ, נאָנט איז דער טאָג פון גאָט;
אַ טאָג פון וואָלקן,
די שטראָפצייט פון די פעלקער וועט עס זיין.
4 און אַ שווערד וועט קומען אויף מִצרַיִם,
און אַ ציטערניש וועט זיין אין כּוּש,
ווען דערשלאָגענע פאַלן אין מִצרַיִם;
און מע וועט אַוועקנעמען איר שֶפע,
און אירע גרונטפעסטן וועלן צעשטערט ווערן.
5 כּוּש, און פּוּט, און לוּד,
און אַלע געמישטע פעלקער, און כּוּב,
און די קינדער פון דעם לאַנד פון בּונד,
וועלן מיט זיי דורכן שווערד פאַלן.

6 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַלן וועלן אויך די אונטערלענער פון מִצרַיִם,
און נידערן וועט איר שטאָלצע מאַכט;
פון מִגדוֹל בּיז סוְנֵה וועלן זיי פאַלן דורכן שווערד אין איר,
זאָגט גאָט דער האַר.
7 און זיי וועלן פאַרוויסט זיין צווישן פאַרוויסטע לענדער,

ח ועריו בתוך־ערים נחרבות תהיינה׃ וידעו כי־אני יהוה
ט בתתי־אש במצרים ונשברו כל־עזריה׃ ביום ההוא
יצאו מלאכים מלפני בצים להחריד את־כוש בטח
והיתה חלחלה בהם ביום מצרים כי הנה באה׃
י כה אמר אדני יהוה והשבתי את־המון מצרים ביד
יא נבוכדראצר מלך־בבל׃ הוא ועמו אתו עריצי גוים
מובאים לשחת הארץ והריקו חרבותם על־מצרים
יב ומלאו את־הארץ חלל׃ ונתתי יארים חרבה ומכרתי
את־הארץ ביד־רעים והשמתי ארץ ומלאה ביד־זרים
יג אני יהוה דברתי׃ כה־אמר אדני יהוה והאבדתי
גלולים והשבתי אלילים מנף ונשיא מארץ־מצרים לא
יד יהיה־עוד ונתתי יראה בארץ מצרים׃ והשמתי את־
טו פתרוס ונתתי אש בצען ועשיתי שפטים בנא׃ ושפכתי
טז חמתי על־סין מעוז מצרים והכרתי את־המון נא׃ ונתתי
אש במצרים חול תחיל סין ונא תהיה להבקע ונף צרי
יז יומם׃ בחורי און ופי־בסת בחרב יפלו והנה בשבי תלכנה׃
יח ובתחפנחס חשך היום בשברי־שם את־מטות מצרים
ונשבת־בה גאון עזה היא ענן יכסנה ובנותיה בשבי
יט תלכנה׃ ועשיתי שפטים במצרים וידעו כי־אני יהוה׃
כ ויהי באחת עשרה שנה בראשון בשבעה לחדש היה
כא דבר־יהוה אלי לאמר׃ בן־אדם את־זרוע פרעה מלך־
מצרים שברתי והנה לא־חבשה לתת רפאות לשום
כב חתול לחבשה לחזקה לתפש בחרב׃ לכן כה־אמר
אדני יהוה הנני אל־פרעה מלך־מצרים ושברתי את־
זרעתיו את־החזקה ואת־הנשברת והפלתי את־החרב
כג מידו׃ והפצותי את־מצרים בגוים וזריתם בארצות׃
כד וחזקתי את־זרעות מלך בבל ונתתי את־חרבי בידו

ט׳ ס״א כיום   טז׳ תחל ק׳   יח׳ כ״א חשך

אוּן זײַנע שטעט װעלן זײַן צװישן חָרבֿע שטעט.
8 אוּן זײ װעלן װיסן אַז איך בּין יהוה,
װען איך מאַך אַ פֿײַער אין מִצְרַיִם,
אוּן אַלע אירע העלפֿער װעלן צעבּראָכן װערן.
9 אין יענעם טאָג װעלן שלוחים אַרויסגײן פֿון מיר אין
שיפֿן,
אויפֿצושרעקן כּוּש די זיכערע;
אוּן אַ ציטערניש װעט זײַן בּײַ זײ װי אין טאָג פֿון מִצְרַיִם;
װאָרום זע, עס קומט!

10 אַזױ האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
איך װעל אויך פֿאַרטיליקן דעם המון פֿון מִצְרַיִם,
דוּרך דער האַנט פֿון נבוּכַדרֶאצַר דעם מלך פֿון בָּבֶל.
11 ער אוּן זײַן פֿאָלק מיט אים,
די פֿאָרכטיקסטע פֿון די פֿעלקער,
װערן געבּראַכט אוּמצוּבּרענגען דאָס לאַנד;
אוּן זײ װעלן אַרויסציען זײערע שװערדן אויף מִצְרַיִם,
אוּן װעלן אָנפֿילן דאָס לאַנד מיט דערשלאָגענע.
12 אוּן איך װעל מאַכן די טײַכן אַ טריקעניש,
אוּן װעל איבּערענטפֿערן דאָס לאַנד
אין דער האַנט פֿון שלעכטע;
אוּן איך װעל פֿאַרװיסטן דאָס לאַנד מיט איר פֿוּלקײט,
דוּרך דער האַנט פֿון פֿרעמדע;
איך יהוה האָבּ גערעדט.

13 אַזױ האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
איך װעל אויך אוּנטערבּרענגען די אָפּגעטער,
אוּן װעל פֿאַרשטערן די געצן פֿון נוֹף;
אוּן קײן פֿירשט װעט מער ניט זײַן פֿון לאַנד מִצְרַיִם;
אוּן איך װעל מאַכן אַ מוֹרא אין לאַנד מִצְרַיִם.
14 אוּן איך װעל פֿאַרװיסטן פַּתרוֹס,
אוּן װעל מאַכן אַ פֿײַער אין צוֹעַן,
אוּן טאָן אַ משפּט אין נוֹא.
15 אוּן איך װעל אויסגיסן מײַן גרימצאָרן אויף סין,
דער פֿעסטוּנג פֿון מִצְרַיִם;
אוּן איך װעל פֿאַרשנײַדן דעם המון פֿון נוֹא.
16 אוּן איך װעל מאַכן אַ פֿײַער אין מִצְרַיִם;
דרײען אין װײטאָק װעט זיך דרײען סין,
אוּן נוֹא װעט אײַנגעבּראָכן װערן,
אוּן אויף נוֹף װעלן קומען פֿײַנט בּײַ טאָג.
17 די יוּנגעלײט פֿון אוֹן אוּן פּי־בֶּסֶת װעלן דוּרכן
שװערד פֿאַלן,
אוּן זײ װעלן אין געפֿאַנגענשאַפֿט גײן.
18 אוּן אין תַּחפַּנחֵס װעט אויפֿהערן דער טאָג,
װען איך צעבּרעך דאָרטן די יאָכשטאַנגען פֿון מִצְרַיִם;
אוּן איר שטאָלצע מאַכט װעט פֿאַרשטערט װערן אין
איר;
זי אַלײן װעט אַ װאָלקן בּאַדעקן,
אוּן אירע טעכטערשטעט װעלן אין געפֿאַנגענשאַפֿט
גײן.
19 אוּן איך װעל טאָן אַ משפּט אין מִצְרַיִם;
אוּן זײ װעלן װיסן אַז איך בּין יהוה.

20 אוּן עס איז געװען אין עלפֿטן יאָר, אין ערשטן חוֹדש,
אין זיבּעטן טאָג פֿון חוֹדש, איז געװען דאָס װאָרט פֿון גאָט צו
מיר, אַזױ צו זאָגן:
21 מענטשנקינד, איך האָבּ צעבּראָכן דעם אָרעם
פֿון פַּרעה דעם מלך פֿון מִצְרַיִם,
אוּן זע, ער איז ניט פֿאַרבּוּנדן געװאָרן
צו בּרענגען אַ רפֿוּאה דוּרך אַרויפֿטאָן אַ װיקלבּאַנד,
אים צו פֿאַרבּינדן, ער זאָל װערן שטאַרק
צו האַלטן אַ שװערד.
22 פֿאַרװאָר, אַזױ האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך קום צו פַּרעה דעם מלך פֿון מִצְרַיִם,
אוּן װעל צעבּרעכן זײַנע אָרעמס,
דעם געזוּנטן, אוּן דעם צעבּראָכענעם;
אוּן איך װעל מאַכן אַרויספֿאַלן די שװערד פֿון זײַן
האַנט.
23 אוּן איך װעל צעשפּרײטן מִצְרַיִם צװישן די פֿעלקער,
אוּן װעל זײ צעװאַרפֿן אין די לענדער.
24 אוּן איך װעל שטאַרקן די אָרעמס פֿון דעם מלך פֿון
בָּבֶל.
אוּן װעל געבּן מײַן שװערד אין זײַן האַנט;

און איך וועל צעבּרעכן די אָרעמס פון פּרעהן,
און ער וועט קרעכצן פאַר אים
קרעכצן פון אַ דערשטאָכענעם.
25 און איך וועל שטאַרקן די אָרעמס פון דעם מלך פון בּבל,
און די אָרעמס פון פּרעהן וועלן אַראָפּפאַלן;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בּין יהוה,
ווען איך גיב מיין שווערד אין דער האַנט פון דעם מלך פון בּבל,
און ער וועט זיי אויסשטרעקן קעגן לאַנד מִצרַיִם.
26 און איך וועל צעשפּרייטן מִצרַיִם צווישן די פעלקער,
און וועל זיי צעוואַרפן אין די לענדער;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בּין יהוה.

לא

1 און עס איז געווען אין עלפטן יאָר, אין דריטן חודש, אין ערשטן טאָג פון חודש, איז געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, זאָג צו פּרעה דעם מלך פון מִצרַיִם,
און צו זיין המון:
צו וועמען גלייכסטו זיך אין דיין גרויסקייט?
3 זע, אַשור איז געווען אַ צעדער אין לבָנון,
מיט שיינע צווייגן, און שאָטנדיקן געוועלד,
און הויך אין וווקס;
און צווישן געדיכטענישן איז געווען זיין שפּיץ.
4 וואַסער האָט אים אויפגעצויגן,
דער תּהום האָט אים אויפגעבּראַכט;
זיינע שטראָמען, זיי פלעגן גיין
רונד אַרום זיין פלאַנצונג,
און זיינע גראָבּנס האָט ער צעשיקט
צו אַלע בּיימער פון פעלד.
5 דרום איז זיין ווּקס געווען העכער
פון אַלע בּיימער פון פעלד,
און זיינע צווייגן האָבּן זיך געמערט,
און זיינע ריטער זיינען לאַנג געוואָרן,
פון פיל וואַסער בּיי זיין אויסוואַקסן.
6 אין זיינע צווייגן האָבּן גענעסט
אַלע פויגלען פון הימל,
און אונטער זיינע ריטער האָבּן געבּאָרן
אַלע חיות פון פעלד;
און אין זיין שאָטן פלעגן זיצן
אַלע גרויסע פעלקער.
7 און ער איז שיין געווען אין זיין גרויסקייט,
אין דער לענג פון זיינע צווייגן;
וואָרום זיין וואָרצל איז געווען
בּיי וואַסער אַ סך.
8 די צעדערן אין גאָרטן פון גאָט
האָבּן אים ניט פאַרטונקלט;
ציפּרעסן זיינען ניט גלייך געווען
צו די צווייגן זיינע;
און פּלאַטאַנענבּיימער זיינען ניט געווען
אַזוי ווי די ריטער זיינע;
קיין בּוים אין גאָרטן פון גאָט
איז ניט גלייך געווען צו אים אין זיין שיינקייט.
9 שיין האָב איך אים געמאַכט
מיט זיינע פיל צווייגן,
און אים האָבּן מקנא געווען

ושברתי את־זרעות פרעה ונאק נאקות חלל לפניו:
כה והחזקתי את־זרעות מלך בבל וזרעות פרעה תפלנה
וידעו כי־אני יהוה בתתי חרבי ביד מלך־בבל ונטה
כו אותה אל־ארץ מצרים: והפצותי את־מצרים בגוים
וזריתי אותם בארצות וידעו כי־אני יהוה:

לא

א ויהי באחת עשרה שנה בשלישי באחד לחדש היה
ב דבר־יהוה אלי לאמר: בן־אדם אמר אל־פרעה מלך־
ג מצרים ואל־המונו אל־מי דמית בגדלך: הנה אשור
ארז בלבנון יפה ענף וחרש מצל וגבה קומה ובין עבתים
ד היתה צמרתו: מים גדלוהו תהום רממתהו את־
נהרתיה הלך סביבות מטעה ואת־תעלתיה שלחה אל
ה כל־עצי השדה: על־כן גבהא קמתו מכל עצי השדה
ותרבינה סרעפתיו ותארכנה פארתו ממים רבים
ו בשלחו: בסעפתיו קננו כל־עוף השמים ותחת פארתיו
ז ילדו כל חית השדה ובצלו ישבו כל גוים רבים: ויף
בגדלו בארך דליותיו כי־היה שרשו אל־מים רבים:
ח ארזים לא־עממהו בגן־אלהים ברושים לא דמו אל־
סעפתיו וערמנים לא־היו כפראתיו כל־עץ בגן־אלהים
ט לא־דמה אליו ביפיו: יפה עשיתיו ברב דליותיו ויקנאהו
י כל־עצי־עדן אשר בגן האלהים: לכן כה אמר
אדני יהוה יען אשר גבהת בקומה ויתן צמרתו אל־
יא בין עבותים ורם לבבו בגבהו: ואתנהו ביד אל גוים
יב עשו יעשה לו ברשעו גרשתיהו: ויכרתהו זרים עריצי
גוים ויטשהו אל־ההרים ובכל־גאיות נפלו דליותיו
ותשברנה פראתיו בכל־אפיקי הארץ וירדו מצלו כל־
יג עמי הארץ ויטשהו: על־מפלתו ישכנו כל־עוף השמים

לא, ד׳ הל׳ יפה ה׳ א׳ במקום ה׳ סארתו ק׳ יא׳ למדנחאי איל
ו׳ במקום ה׳ נ״א כרשש

אַלע בּיימער פון עֵדֶן וואָס אין גאָרטן פון גאָט.
10 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
וויל דו בּיסט געווען הויך אין ווּקס;
און ער האָט אויסגעשטרעקט זיין שפּיץ פון צווישן געדיכטענישן,
און זיין האַרץ האָט זיך דערהויבּן פון וועגן זיין הייך,
11 דרום וועל איך אים געבּן אין דער האַנט
פון דעם מאַכטיקסטן פון די פעלקער;
רעכענען וועט ער זיך רעכענען מיט אים;
פאַר זיין שלעכטיקייט טו איך אים פאַרטרייבּן.
12 און אים שניידן אָפּ פרעמדע,
די פאָרכטיקסטע פון די פעלקער,
און זיי וואַרפן אים אַוועק;
אויף אַלע בּערג און אין אַלע טאָלן
פאַלן זיינע צווייגן,
און זיינע ריטער ליגן צעבּראָכן
אין אַלע גראָבּנס פון דער ערד;
און אַלע פעלקער פון דער ערד
נידערן פון זיין שאָטן, און פאַרלאָזן אים.
13 אויף זיין געפאַלענעם שטאָם רוען אַלע פויגלען פון הימל,

יד וְאֶל־פֹּרֹאתָיו הָיוּ כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִגְבְּהוּ
בְקוֹמָתָם כָּל־עֲצֵי־מַיִם וְלֹא־יִתְּנוּ אֶת־צַמַּרְתָּם אֶל־בֵּין
עֲבֹתִים וְלֹא־יַעַמְדוּ אֲלֵיהֶם בְּגָבְהָם כָּל־שֹׁתֵי מָיִם כִּי כֻלָּם
נִתְּנוּ לַמָּוֶת אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ בְּנֵי אָדָם אֶל־יוֹרְדֵי
טו בוֹר׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה בְּיוֹם רִדְתּוֹ שְׁאֹלָה הֶאֱבַלְתִּי
כִּסֵּתִי עָלָיו אֶת־תְּהוֹם וָאֶמְנַע נַהֲרוֹתֶיהָ וַיִּכָּלְאוּ מַיִם רַבִּים
טז וָאַקְדִּר עָלָיו לְבָנוֹן וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה עָלָיו עֻלְפֶּה׃ מִקּוֹל
מַפַּלְתּוֹ הִרְעַשְׁתִּי גוֹיִם בְּהוֹרִדִי אֹתוֹ שְׁאֹלָה אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר
וַיִּנָּחֲמוּ בְּאֶרֶץ תַּחְתִּית כָּל־עֲצֵי־עֵדֶן מִבְחַר וְטוֹב־לְבָנוֹן
יז כָּל־שֹׁתֵי מָיִם׃ גַּם־הֵם אִתּוֹ יָרְדוּ שְׁאֹלָה אֶל־חַלְלֵי־חָרֶב
יח וּזְרֹעוֹ יָשְׁבוּ בְצִלּוֹ בְּתוֹךְ גּוֹיִם׃ אֶל־מִי דָמִיתָ כָּכָה בְּכָבוֹד
וּבְגֹדֶל בַּעֲצֵי־עֵדֶן וְהוּרַדְתָּ אֶת־עֲצֵי־עֵדֶן אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית
בְּתוֹךְ עֲרֵלִים תִּשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב הוּא פַרְעֹה וְכָל־
הֲמוֹנֹה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃

לב

א וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁנֵי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
ב הָיָה דְבַר־יְהֹוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־
פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כְּפִיר גּוֹיִם נִדְמֵיתָ
וְאַתָּה כַּתַּנִּים בַּיַּמִּים וַתָּגַח בְּנַהֲרוֹתֶיךָ וַתִּדְלַח־מַיִם
ג בְּרַגְלֶיךָ וַתִּרְפֹּס נַהֲרוֹתָם׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה
וּפָרַשְׂתִּי עָלֶיךָ אֶת־רִשְׁתִּי בִּקְהַל עַמִּים רַבִּים וְהֶעֱלוּךָ
ד בְּחֶרְמִי׃ וּנְטַשְׁתִּיךָ בָאָרֶץ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה אֲטִילֶךָ וְהִשְׁכַּנְתִּי
עָלֶיךָ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְהִשְׂבַּעְתִּי מִמְּךָ חַיַּת כָּל־הָאָרֶץ׃
ה וְנָתַתִּי אֶת־בְּשָׂרְךָ עַל־הֶהָרִים וּמִלֵּאתִי הַגֵּאָיוֹת רָמוּתֶךָ׃
ו וְהִשְׁקֵיתִי אֶרֶץ צָפָתְךָ מִדָּמְךָ אֶל־הֶהָרִים וַאֲפִקִים יִמָּלְאוּן
ז מִמֶּךָּ׃ וְכִסֵּיתִי בְכַבּוֹתְךָ שָׁמַיִם וְהִקְדַּרְתִּי אֶת־כֹּכְבֵיהֶם
ח שֶׁמֶשׁ בֶּעָנָן אֲכַסֶּנּוּ וְיָרֵחַ לֹא־יָאִיר אוֹרוֹ׃ כָּל־מְאוֹרֵי אוֹר

לא, יד׳ האי כמה

און אויף זיינע ריטער זיינען אַלע חיות פון פעלד;
14 כּדי קיין ביימער ביים וואַסער
זאָלן זיך ניט גרייסן מיט זייער וווּקס,
און ניט אויסשטרעקן זייער שפּיץ פון צווישן געדיכ־
טענישן;
און עס זאָלן ניט שטיין אין זייער הייך זייערע מאַכטיקע,
אַלע אָנגעטרונקענע מיט וואַסער;
וואָרום זיי אַלע זיינען איבערגעגעבן געוואָרן צום טויט,
צו דער אונטערשטער ערד, צווישן די קינדער פון
מענטשן,
צו די גענידערטע אין גרוב.
15 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אין דעם טאָג וואָס ער האָט גענידערט אין אונטערערד,
האָב איך געמאַכט טרויערן, האָב איך צוגעדעקט
דעם תּהום וועגן אים,
און איך האָב פאַרמיטן זיינע טייכן,
און פאַרהאַלטן געוואָרן זיינען די גרויסע וואַסערן;
און איך האָב געמאַכט פינצטער וועגן אים דעם לבָנון,
און אַלע ביימער פון פעלד האָבן געחלשט וועגן אים.
16 מיט דעם הילך פון זיין פאַלן
האָב איך אויפגעשטורעמט די פעלקער,
ווען איך האָב אים געמאַכט נידערן אין אונטערערד
מיט די גענידערטע אין גרוב.
און זיך געטרייסט אין דער אונטערשטער ערד
האָבן אַלע ביימער פון עֵדֶן,
די געקליבנסטע און בעסטע פון לבָנון,
אַלע אָנגעטרונקענע מיט וואַסער.
17 זיי אויך האָבן מיט אים גענידערט אין אונטערערד,
צו די דערשלאָגענע פון שווערד–
די וואָס זיינען זיין אָרעם געווען,
וואָס זיינען געזעסן אין זיין שאָטן צווישן די פעלקער.
18 צו וועמען אַזוינס גלייכסטו זיך אין כּבוד און אין
גרויסקייט
צווישן די ביימער פון עֵדֶן?
אָבער וועסט גענידערט ווערן מיט די ביימער פון עֵדֶן
אין דער אונטערשטער ערד;
צווישן אומבאַשניטענע וועסטו ליגן,
מיט דערשלאָגענע פון שווערד;
ער, פּרעה, און זיין גאַנצער המון,
זאָגט גאָט דער האַר.

לב 1 און עס איז געווען אין צוועלפטן יאָר, אין
צוועלפטן חודש, אין ערשטן טאָג פון חודש, איז
געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, הייב אויף אַ קלאָג אויף פּרעה
דעם מלך פון מִצרַיִם,
און זאָלסט זאָגן צו אים:
צו אַ יונגלייב פון די פעלקער האָסטו זיך געגליכן;
און ביסט געווען ווי אַ קראָקאָדיל אין די ימען,
און האָסט זיך געפּליושקעט אין דיינע טייכן,
און מיט דיינע פיס האָסטו די וואַסערן צעמישט,
און צעקויטיקט זייערע טייכן.
3 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
דרום וועל איך אויסשפּרייטן אויף דיר מיין נעץ,
מיט אַן איינזאַמלונג פון פיל פעלקער,
און זיי וועלן דיך אויפברענגען אין מיין פאַנגנעץ.
4 און איך וועל דיך אַוועקוואַרפן אויף דער ערד,
אויפן פרייען פעלד וועל איך דיך אַוועקשליידערן;
און איך וועל מאַכן רוען אויף דיר אַלע פויגלען פון הימל,
און וועל אָנזעטן מיט דיר אַלע חיות פון דער ערד.
5 און איך וועל אַהינטאָן דיין פלייש אויף די בערג,
און וועל אָנפילן די טאָלן מיט דיין ווערעמדיקייט.
6 און איך וועל אָנטרינקען דאָס לאַנד מיט דיין אײטער,
מיט דיין בלוט ביז די בערג;
און די גראָבנס וועלן אָנגעפילט ווערן מיט דיר.
7 און ווען איך לעש דיך אויס, וועל איך צודעקן די הימלען,
און וועל פינצטער מאַכן זייערע שטערן;
די זון, זי וועל איך מיט אַ וואָלקן פאַרדעקן,
און די לבנה וועט ניט לייכטן איר ליכט.
8 אַלע ליכטיקע ליכטער אין הימל,

זיי וועל איך מאַכן פינצטער איבער דיר,
און איך וועל געבן אַ חושך אויף דיין לאַנד,
זאָגט גאָט דער האַר.
9 און איך וועל פאַראומערן דאָס האַרץ פון פיל פעלקער,
ווען איך ברענג דיין בראָך צווישן די פעלקער,
אין לענדער וואָס דו קענסט זיי ניט.
10 און איך וועל מאַכן באַנומען ווערן וועגן דיר פיל פעלקער,
און זייערע מלכים וועלן שוידערן אַ שוידער וועגן דיר,
ווען איך פאָך מיין שווערד פאַר זייער פנים;
און זיי וועלן ציטערן אַלע רגע,
איטלעכער פאַר זיין לעבן,
אין טאָג פון דיין פאַלן.
11 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
די שווערד פון דעם מלך פון בָּבל וועט קומען אויף דיר.
12 דורך די שווערדן פון גיבורים וועל איך מאַכן פאַלן דיין המון;
די פאָרכטיקסטע פון די פעלקער זיינען זיי אַלע;
און זיי וועלן פאַרוויסטן דעם שטאָלץ פון מִצרַיִם,
און פאַרטיליקט ווערן וועט איר גאַנצער המון.
13 און איך וועל אונטערברענגען אַלע אירע בהמות
פון לעבן די פיל וואַסערן;
און זיי וועט מער ניט צעמישן אַ פוס פון אַ מענטשן,
און קלויען פון אַ בהמה וועלן זיי ניט צעמישן.
14 דענסמאָל וועל איך מאַכן אָפּשטיין זייערע וואַסערן,
און זייערע טייכן וועל איך ווי בוימל מאַכן גיין,
זאָגט גאָט דער האַר,
15 ווען איך מאַך דאָס לאַנד מִצרַיִם אַ וויסט און וויסטעניש,
אַ לאַנד אָן איר פולקייט,
ווען איך שלאָג אַלע וווינער אין איר;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

16 אַ קלאָגליד איז דאָס, און קלאָגן וועט מען עס;
די טעכטער פון די פעלקער וועלן עס קלאָגן;
אויף מִצרַיִם און אויף איר גאַנצן המון וועלן זיי עס קלאָגן,
זאָגט גאָט דער האַר.

17 און עס איז געווען אין צוועלפטן יאָר, אין פופצנטן טאָג פון חודש, איז געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
18 מענטשנקינד, יאָמער אויף דעם המון פון מִצרַיִם,
און מאַך זיי נידערן—
זי מיט די טעכטער פון מאַכטיקע פעלקער,
אין דער אונטערשטער ערד, מיט די גענידערטע אין גרוב.
19 פון וועמען ביסטו בעסער?
נידער אַראָפּ, און ווער געלייגט מיט די אומבאַשניטענע.
20 צווישן דערשלאָגענע פון שווערד זאָלן זיי פאַלן;
צו דער שווערד איז זי איבערגעגעבן געוואָרן;
שלעפּט זי אַראָפּ מיט איר גאַנצן המון.
21 די שטאַרקסטע גיבורים וועלן רעדן
פון אים מיט זיינע העלפער פון מיטן דער אונטערערד;

בשמים אקדירם עליך ונתתי חשך על־ארצך נאם אדני
ט יהוה: והכעסתי לב עמים רבים בהביאי שברך בגוים
י על־ארצות אשר לא־ידעתם: והשמותי עליך עמים
רבים ומלכיהם ישערו עליך שער בעופפי חרבי על־
פניהם וחרדו לרגעים איש לנפשו ביום מפלתך:
יא יב כי כה אמר אדני יהוה חרב מלך־בבל תבואך: בחרבות
גבורים אפיל המונך עריצי גוים כלם ושדדו את־גאון
יג מצרים ונשמד כל־המונה: והאבדתי את־כל־בהמתה
מעל מים רבים ולא תדלחם רגל־אדם עוד ופרסות
יד בהמה לא תדלחם: אז אשקיע מימיהם ונהרותם כשמן
טו אוליך נאם אדני יהוה: בתתי את־ארץ מצרים שממה
ונשמה ארץ ממלאה בהכותי את־כל־יושבי בה וידעו
טז כי־אני יהוה: קינה היא וקוננוה בנות הגוים תקוננה
אותה על־מצרים ועל־כל־המונה תקוננה אותה נאם
יז אדני יהוה: ויהי בשתי עשרה שנה בחמשה עשר
יח לחדש היה דבר־יהוה אלי לאמר: בן־אדם נהה על־
המון מצרים והורדהו אותה ובנות גוים אדרם אל־ארץ
יט תחתיות את־יורדי בור: ממי נעמת רדה והשכבה
כ את־ערלים: בתוך חללי־חרב יפלו חרב נתנה משכו
כא אותה וכל־המוניה: ידברו־לו אלי גבורים מתוך שאול
כב את־עזריו ירדו שכבו הערלים חללי חרב: שם אשור
וכל־קהלה סביבותיו קברתיו כלם חללים הנפלים
כג בחרב: אשר נתנו קברתיה בירכתי־בור ויהי קהלה
סביבות קברתה כלם חללים נפלים בחרב אשר־נתנו
כד חתית בארץ חיים: שם עילם וכל־המונה סביבות קברתה
כלם חללים הנפלים בחרב אשר־ירדו ערלים | אל־ארץ
תחתיות אשר נתנו חתיתם בארץ חיים וישאו כלמתם

כ׳ קמץ בז״ק

זיי האָבן גענידערט, זיך געלייגט, די אומבאַשניטענע,
דערשלאָגענע פון שווערד.
22 דאָרטן איז אַשור מיט איר גאַנצן געזעמל—
רונד אַרום איר אירע קברים;
אַלע דערשלאָגענע, געפאַלן פון שווערד—
23 וואָס אירע קברים זיינען פאַרלייגט אין די עקן פון גרוב,
און איר געזעמל איז רונד אַרום איר קבר;
אַלע דערשלאָגענע, געפאַלן פון שווערד,
וואָס האָבן אָנגעוואָרפן אַ שרעק
אין לאַנד פון די לעבעדיקע.
24 דאָרטן איז עֵילָם מיט איר גאַנצן המון
רונד אַרום איר קבר;
אַלע דערשלאָגענע, געפאַלן פון שווערד,
וואָס האָבן גענידערט אומבאַשניטענע
אין דער אונטערשטער ערד,
וואָס האָבן אָנגעוואָרפן זייער שרעק
אין לאַנד פון די לעבעדיקע,
און זיי טראָגן זייער שאַנד

אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃ בְּתוֹךְ חֲלָלִים נָתְנוּ מִשְׁכָּב לָהּ בְּכָל־הֲמוֹנָהּ כה
סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתֶהָ כֻּלָּם עֲרֵלִים חַלְלֵי־חֶרֶב כִּי נִתַּן חִתִּיתָם
בְּאֶרֶץ חַיִּים וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר בְּתוֹךְ חֲלָלִים
נִתָּן׃ שָׁם מֶשֶׁךְ תֻּבַל וְכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹתָיו קִבְרוֹתֶיהָ כו
כֻּלָּם עֲרֵלִים מְחֻלְלֵי חֶרֶב כִּי־נָתְנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים׃
וְלֹא יִשְׁכְּבוּ אֶת־גִּבּוֹרִים נֹפְלִים מֵעֲרֵלִים אֲשֶׁר יָרְדוּ־שְׁאוֹל כז
בִּכְלֵי־מִלְחַמְתָּם וַיִּתְּנוּ אֶת־חַרְבוֹתָם תַּחַת רָאשֵׁיהֶם וַתְּהִי
עֲוֺנֹתָם עַל־עַצְמוֹתָם כִּי־חִתִּית גִּבּוֹרִים בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ וְאַתָּה כח
בְּתוֹךְ עֲרֵלִים תִּשָּׁבַר וְתִשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב׃ שָׁמָּה אֱדוֹם כט
מְלָכֶיהָ וְכָל־נְשִׂיאֶיהָ אֲשֶׁר־נִתְּנוּ בִגְבוּרָתָם אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב
הֵמָּה אֶת־עֲרֵלִים יִשְׁכָּבוּ וְאֶת־יֹרְדֵי בוֹר׃ שָׁמָּה נְסִיכֵי צָפוֹן ל
כֻּלָּם וְכָל־צִדֹנִי אֲשֶׁר־יָרְדוּ אֶת־חֲלָלִים בְּחִתִּיתָם מִגְּבוּרָתָם
בּוֹשִׁים וַיִּשְׁכְּבוּ עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם
אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃ אוֹתָם יִרְאֶה פַרְעֹה וְנִחַם עַל־כָּל־הֲמוֹנֹה לא
חַלְלֵי־חֶרֶב פַּרְעֹה וְכָל־חֵילוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ כִּי־נָתַתִּי לב
אֶת־חִתִּיתוֹ בְּאֶרֶץ חַיִּים וְהֻשְׁכַּב בְּתוֹךְ עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־
חֶרֶב פַּרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֹה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃

לג

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ א ב
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶרֶץ כִּי־אָבִיא עָלֶיהָ חָרֶב וְלָקְחוּ עַם־
הָאָרֶץ אִישׁ אֶחָד מִקְצֵיהֶם וְנָתְנוּ אֹתוֹ לָהֶם לְצֹפֶה׃
וְרָאָה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה עַל־הָאָרֶץ וְתָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהִזְהִיר ג
אֶת־הָעָם׃ וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר וְלֹא נִזְהָר ד
וַתָּבוֹא חֶרֶב וַתִּקָּחֵהוּ דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה׃ אֵת קוֹל ה
הַשּׁוֹפָר שָׁמַע וְלֹא נִזְהָר דָּמוֹ בּוֹ יִהְיֶה וְהוּא נִזְהָר נַפְשׁוֹ
מִלֵּט׃ וְהַצֹּפֶה כִּי־יִרְאֶה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה וְלֹא־תָקַע ו
בַּשּׁוֹפָר וְהָעָם לֹא־נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב וַתִּקַּח מֵהֶם נֶפֶשׁ

לב, כח׳ רבי בפתח   ל׳ תי רפה   לב׳ חתיתו ק

מיט די גענידערטע אין גרוב.
25 צווישן דערשלאָגענע האָט מען איר אַ געלעגער געגעבן
מיט איר גאַנצן המון;
רונד אַרום איר אירע קברים;
אַלע אומבאַשניטענע, דערשלאָגן פון שווערד;
ווייל זייער שרעק איז געווען אָנגעוואָרפן
אין לאַנד פון די לעבעדיקע,
דרום טראָגן זיי זייער שאַנד
מיט די גענידערטע אין גרוב;
צווישן געשלאָגענע זיינען זיי געלייגט געוואָרן.
26 דאָרטן איז מֶשֶך, תּוּבַל מיט איר גאַנצן המון;
רונד אַרום איר אירע קברים;
אַלע אומבאַשניטענע, דערשלאָגן פון שווערד;
ווייל זיי האָבן אָנגעוואָרפן זייער שרעק
אין לאַנד פון די לעבעדיקע.
27 און די געפאַלענע פון די אומבאַשניטענע
וועלן ניט ליגן מיט די גיבורים
וואָס האָבן גענידערט אין אונטערערד מיט זייערע כּלֵי־
מלחמה,
און זייערע שווערדן האָט מען געלייגט אונטער זייערע
קעפּ;
וואָרום זייערע זינד זיינען אויף זייער געביין,
ווייל דער שרעק פון די גיבורים
איז געווען אין לאַנד פון די לעבעדיקע.
28 אויך דו וועסט צווישן אומבאַשניטענע צעבראָכן ווערן,
און ליגן מיט דערשלאָגענע פון שווערד.
29 דאָרטן איז אֱדוֹם,
אירע מלכים און אַלע אירע פירשטן,
וואָס זיינען ביי אַל זייער גבורה
געלייגט געוואָרן מיט דערשלאָגענע פון שווערד;
מיט אומבאַשניטענע ליגן זיי,
און מיט די גענידערטע אין גרוב.

30 דאָרטן זיינען די פירשטן פון צפון אַלע, און אַלע צידונים,
וואָס האָבן גענידערט מיט דערשלאָגענע;
ביי אַל זייער אָנשרעק דורך זייער גבורה זיינען זיי
פאַרשעמט;
און זיי ליגן אומבאַשניטענע מיט דערשלאָגענע פון
שווערד,
און טראָגן זייער שאַנד מיט די גענידערטע אין גרוב.
31 זיי וועט פַּרעה זען,
און וועט זיך טרייסטן אויף זיין גאַנצן המון,
די דערשלאָגענע פון שווערד—
פַּרעה מיט זיין גאַנצן חיל,
זאָגט גאָט דער האַר.
32 וואָרום איך טו וואַרפן מיין שרעק
אין לאַנד פון די לעבעדיקע;
און ער וועט געלייגט ווערן צווישן אומבאַשניטענע,
מיט דערשלאָגענע פון שווערד—
פַּרעה מיט זיין גאַנצן המון,
זאָגט גאָט דער האַר.

לג 1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן: 2 מענטשנקינד, רעד צו די קינדער פון דיין פאָלק, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז איך ברענג אַ שווערד אויף אַ לאַנד, און דאָס פאָלק פון לאַנד נעמט אַ מאַן פון צווישן זיך, און זיי מאַכן אים פאַר זייער וועכטער, 3 און ער זעט די שווערד קומען אויפן לאַנד, און ער בלאָזט אין שופר, און וואָרנט דאָס פאָלק, 4 און דער הערער הערט דעם קָול פון שופר, און ער לאָזט זיך ניט וואָרענען, און די שווערד קומט, און נעמט אים צו, וועט זיין בלוט זיין אויף זיין קאָפּ. 5 דעם קָול פון שופר האָט ער געהערט, און ער לאָזט זיך ניט וואָרענען, וועט זיין בלוט זיין אויף אים; וואָרום אַז ער לאָזט זיך וואָרענען, וואָלט ער זיין נפש געראַטעוועט. 6 אָבער אַז דער וועכ־טער זעט די שווערד קומען, און ער בלאָזט ניט אין שופר, און דאָס פאָלק ווערט ניט געוואָרנט, און די שווערד קומט, און

נעמט צו פון זיי אַ נפש, איז ער צוגענומען געוואָרן פאַר זיינע זינד, אָבער זיין בלוט וועל איך מאָנען פון דעם וועכטערס האַנט. 7 און דו מענטשנקינד, אַ וועכטער האָב איך דיך געמאַכט פאַר דעם הויז פון ישׂראל, אַז ווען דו וועסט הערן פון מיין מויל אַ וואָרט, זאָלסטו זיי וואָרענען פון מיר. 8 אַז איך זאָג צו דעם שלעכטן: דו שלעכטער, שטאַרבן מוזטו שטאַרבן; און דו האָסט ניט גערעדט צו וואָרענען דעם שלעכטן פון זיין וועג, וועט ער, דער שלעכטער, שטאַרבן פאַר זיינע זינד, און זיין בלוט וועל איך פון דיין האַנט מאָנען. 9 אָבער אַז דו האָסט געוואָרנט דעם שלעכטן פון זיין וועג, זיך אומצו־קערן פון אים, און ער האָט זיך ניט אומגעקערט פון זיין וועג, וועט ער שטאַרבן פאַר זיינע זינד, און דו האָסט דיין נפש מציל געווען.

10 און דו מענטשנקינד, זאָג צו דעם הויז פון ישׂראל: איר זאָגט, אַזוי צו זאָגן: פאַרוואָר, אונדזערע פאַרברעכן און אונדזערע זינד זיינען אויף אונדז, און דורך זיי גייען מיר אַיין, און ווי קענען מיר לעבן? 11 זאָג צו זיי: אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר, אויב איך באַגער דעם טויט פון דעם שלעכטן, נייערט אַז דער שלעכטער זאָל זיך אומקערן פון זיין וועג, און לעבן! קערט אַייך אום, קערט אַייך אום פון אַייערע שלעכטע וועגן; און נאָך וואָס זאָלט איר שטאַרבן, הויז פון ישׂראל?

12 און דו מענטשנקינד, זאָג צו די קינדער פון דיין פאָלק: די גערעכטיקייט פון דעם גערעכטן וועט אים ניט מציל זיין אין טאָג פון זיין פאַרברעך, און די שלעכטיקייט פון דעם שלעכטן, דורך איר וועט ער ניט געשטרויכלט ווערן אין דעם טאָג וואָס ער קערט זיך אום פון זיין שלעכטיקייט; און דער וואָס איז אַ גערעכטער, קען דערפאַר ניט בלייבן לעבן אין דעם טאָג וואָס ער זינדיקט. 13 אַז איך זאָג אויף דעם גערעכטן: לעבן וועט ער לעבן, און ער פאַר־זיכערט זיך אויף זיין גערעכטיקייט, און טוט אומרעכט, וועלן אַלע זיינע גערעכטיקייטן ניט דערמאָנט ווערן, און פאַר זיין אומרעכט וואָס ער האָט געטאָן, דערפאַר וועט ער שטאַרבן. 14 און אַז איך זאָג צו דעם שלעכטן: שטאַרבן מוזטו שטאַרבן, און ער קערט זיך אום פון זיינע זינד, און טוט רעכט און גערעכטיקייט; 15 אַז דעם משכון קערט דער שלעכטער אום, די גזלה באַצאָלט ער, אין די געזעצן פון לעבן גייט ער, ניט צו טאָן קיין אומרעכט–וועט ער געוויס לעבן, ער וועט ניט שטאַרבן. 16 אַלע זיינע זינד וואָס ער האָט געזינדיקט, וועלן אים ניט דערמאָנט ווערן; רעכט און גערעכטיקייט טוט ער, לעבן וועט ער לעבן. 17 און די קינדער פון דיין פאָלק זאָגן: ניט ריכטיק איז דער וועג פון גאָט, ווען זייער אייגענער וועג איז ניט ריכטיק. 18 אַז דער גערעכטער קערט זיך אָפּ פון זיין גערעכטיקייט, און טוט אומרעכט, מוז ער שטאַרבן דערפאַר. 19 און אַז דער שלעכטער קערט זיך אָפּ פון זיין שלעכטיקייט, און טוט רעכט און גערעכטיקייט, וועט ער דערפאַר לעבן. 20 און איר זאָגט: ניט ריכטיק איז דער וועג פון גאָט; איטלעכן לויט זיינע וועגן משפּט איך אַייך, הויז פון ישׂראל.

21 און עס איז געווען אין צוועלפטן יאָר פון אונדזער גלות, אין צענטן חודש, אין פינפטן טאָג פון חודש, איז געקומען צו מיר אַן אַנטרונענער פון ירושָלַיִם, אַזוי צו זאָגן: די שטאָט איז געשלאָגן געוואָרן. 22 און די

הוּא בַּעֲוֺנוֹ נִלְקָח וְדָמוֹ מִיַּד־הַצֹּפֶה אֶדְרֹשׁ׃ וְאַתָּה
ז בֶן־אָדָם צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי
ח דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ אֹתָם מִמֶּנִּי׃ בְּאָמְרִי לָרָשָׁע רָשָׁע מוֹת
תָּמוּת וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הוּא רָשָׁע בַּעֲוֺנוֹ
ט יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ
לָשׁוּב מִמֶּנָּה וְלֹא־שָׁב מִדַּרְכּוֹ הוּא בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת וְאַתָּה
י נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
כֵּן אֲמַרְתֶּם לֵאמֹר כִּי־פְשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ עָלֵינוּ וּבָם
יא אֲנַחְנוּ נְמַקִּים וְאֵיךְ נִחְיֶה׃ אֱמֹר אֲלֵיהֶם חַי־אָנִי ׀ נְאֻם ׀
אֲדֹנָי יֱהֹוִה אִם־אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם־בְּשׁוּב רָשָׁע
מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְלָמָּה תָמוּתוּ
יב בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ
צִדְקַת הַצַּדִּיק לֹא תַצִּילֶנּוּ בְּיוֹם פִּשְׁעוֹ וְרִשְׁעַת הָרָשָׁע לֹא־
יִכָּשֶׁל בָּהּ בְּיוֹם שׁוּבוֹ מֵרִשְׁעוֹ וְצַדִּיק לֹא יוּכַל לִחְיוֹת בָּהּ
יג בְּיוֹם חֲטֹאתוֹ׃ בְּאָמְרִי לַצַּדִּיק חָיֹה יִחְיֶה וְהוּא־בָטַח
עַל־צִדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כָּל־צִדְקָתוֹ לֹא תִזָּכַרְנָה וּבְעַוְלוֹ
יד אֲשֶׁר־עָשָׂה בּוֹ יָמוּת׃ וּבְאָמְרִי לָרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְשָׁב
טו מֵחַטָּאתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ חֲבֹל יָשִׁיב רָשָׁע גְּזֵלָה
יְשַׁלֵּם בְּחֻקּוֹת הַחַיִּים הָלַךְ לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עָוֶל חָיוֹ יִחְיֶה
טז לֹא יָמוּת׃ כָּל־חַטֹּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא לֹא תִזָּכַרְנָה לוֹ מִשְׁפָּט
יז וּצְדָקָה עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה׃ וְאָמְרוּ בְּנֵי עַמְּךָ לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ
יח אֲדֹנָי וְהֵמָּה דַּרְכָּם לֹא־יִתָּכֵן׃ בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ
יט וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת בָּהֶם׃ וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ וְעָשָׂה
כ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲלֵיהֶם הוּא יִחְיֶה׃ וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתָּכֵן
דֶּרֶךְ אֲדֹנָי אִישׁ כִּדְרָכָיו אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
כא וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּעֲשִׂרִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ
לְגָלוּתֵנוּ בָּא־אֵלַי הַפָּלִיט מִירוּשָׁלִַם לֵאמֹר הֻכְּתָה

ו׳ קמץ בז״ק   יג׳ צדקותו ק   טז׳ חטאתיו ק

כב הָעִיר׃ וְיַד־יְהוָה הָיְתָה אֵלַי בָּעֶרֶב לִפְנֵי בּוֹא הַפָּלִיט
וַיִּפְתַּח אֶת־פִּי עַד־בּוֹא אֵלַי בַּבֹּקֶר וַיִּפָּתַח פִּי וְלֹא נֶאֱלַמְתִּי
כג כד עוֹד׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם יֹשְׁבֵי
הֶחֳרָבוֹת הָאֵלֶּה עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים לֵאמֹר אֶחָד
הָיָה אַבְרָהָם וַיִּירַשׁ אֶת־הָאָרֶץ וַאֲנַחְנוּ רַבִּים לָנוּ נִתְּנָה
כה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה׃ לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי
יֱהוִה עַל־הַדָּם ׀ תֹּאכֵלוּ וְעֵינֵכֶם תִּשְׂאוּ אֶל־גִּלּוּלֵיכֶם וְדָם
כו תִּשְׁפֹּכוּ וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ׃ עֲמַדְתֶּם עַל־חַרְבְּכֶם עֲשִׂיתֶן
תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ טִמֵּאתֶם וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ׃
כז כֹּה־תֹאמַר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה חַי־אָנִי אִם־לֹא
אֲשֶׁר בֶּחֳרָבוֹת בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וַאֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה לַחַיָּה
נְתַתִּיו לְאָכְלוֹ וַאֲשֶׁר בַּמְּצָדוֹת וּבַמְּעָרוֹת בַּדֶּבֶר יָמוּתוּ׃
כח וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה וְנִשְׁבַּת גְּאוֹן עֻזָּהּ וְשָׁמְמוּ
כט הָרֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵין עוֹבֵר׃ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת־
הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה עַל כָּל־תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃
ל וְאַתָּה בֶן־אָדָם בְּנֵי עַמְּךָ הַנִּדְבָּרִים בְּךָ אֵצֶל הַקִּירוֹת
וּבְפִתְחֵי הַבָּתִּים וְדִבֶּר־חַד אֶת־אַחַד אִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר
לא בֹּאוּ־נָא וְשִׁמְעוּ מַה הַדָּבָר הַיּוֹצֵא מֵאֵת יְהוָה׃ וְיָבוֹאוּ
אֵלֶיךָ כִּמְבוֹא־עָם וְיֵשְׁבוּ לְפָנֶיךָ עַמִּי וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֶיךָ
וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ כִּי־עֲגָבִים בְּפִיהֶם הֵמָּה עֹשִׂים אַחֲרֵי
לב בִּצְעָם לִבָּם הֹלֵךְ׃ וְהִנְּךָ לָהֶם כְּשִׁיר עֲגָבִים יְפֵה קוֹל
לג וּמֵטִב נַגֵּן וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֶיךָ וְעֹשִׂים אֵינָם אוֹתָם׃ וּבְבֹאָהּ
הִנֵּה בָאָה וְיָדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה בְתוֹכָם׃

לד

א ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־רוֹעֵי
יִשְׂרָאֵל הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם לָרֹעִים כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי
יֱהוִה הוֹי רֹעֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ רֹעִים אוֹתָם הֲלוֹא
ג הַצֹּאן יִרְעוּ הָרֹעִים׃ אֶת־הַחֵלֶב תֹּאכֵלוּ וְאֶת־הַצֶּמֶר

האַנט פון גאָט איז געווען אויף מיר אין אָוונט איידער דער אַנטרונענער איז אָנגעקומען; און ער האָט געעפנט מיין מויל איידער ער איז אָנגעקומען צו מיר אין דער פרי; און מיין מויל איז געבליבן אָפן, און איך בין מער ניט שטום געווען[א].

23 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

24 מענטשנקינד, די וואָס זיצן אין דידאָזיקע חורבות
אויף דער ערד פון ישׂראל, זאָגן, אַזוי צו זאָגן:
איינער איז געווען אַברהם,
און ער האָט געאַרבט דאָס לאַנד,
און מיר זיינען פיל,
איז אונדז דאָס לאַנד [אַוודאי] געגעבן געוואָרן פאַר אַ ירושה.
25 דרום זאָג צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
מיטן בלוט עסט איר,
און אַייערע אויגן הייבט איר אויף צו אַייערע אָפּגעטער,
און בלוט פאַרגיסט איר,
און דאָס לאַנד ווילט איר ירשען?
26 איר זייט געשטאַנען אויף אַייער שווערד,
איר האָט געטאָן אומווערדיקייט,
און איינער דעם אַנדערנס ווייב האט איר פאַראומריייניקט,
און דאָס לאַנד ווילט איר ירשען?
27 אַזוי זאָלסטו זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אַזוי ווי איך לעב,
אַז די וואָס אין די חורבות וועלן דורכן שווערד[ב] פאַלן,
און דער וואָס אויפן פרייען פעלד,
אים גיב איך צו די חיות, אים צו פאַרצערן,
און די וואָס אין די פעסטונגען און אין די היילן
וועלן פון פעסט אויסשטאַרבן.
28 און איך וועל מאַכן דאָס לאַנד אַ וויסט און וויסטעניש,
און פאַרשטערט ווערן וועט איר שטאָלצע מאַכט,
און די בערג פון ישׂראל וועלן זיין וויסט אָן אַ דורכגייער.
29 און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה,
ווען איך מאַך דאָס לאַנד אַ וויסט און וויסטעניש,
פאַר אַלע זייערע אומווערדיקייטן וואָס זיי האָבן געטאָן.

30 און דו מענטשנקינד,
די קינדער פון דיין פאָלק רעדן פון דיר,
ביז די ווענט, און אין די אַיינגאַנגען פון די הייזער,
און איינער רעדט מיטן אַנדערן,
איטלעכער מיט זיין ברודער, אַזוי צו זאָגן:
קומט אַקאָרשט, און הערט,
וואָס איז דאָס וואָרט וואָס גייט אַרויס פון גאָט;
31 און זיי קומען צו דיר ווי אַ צונויפקום פון פאָלק;
און זיי זיצן פאַר דיר, ווי כלומרשט מיין פאָלק,
און זיי הערן צו דיינע ווערטער,
אָבער זיי טוען זיי ניט;
וואָרום מיט זייער מויל ווייזן זיי ליבשאַפט,
בעת נאָך זייער גייציקייט גייט זייער האַרץ.
32 און זע, ביסט ביי זיי ווי אַ ליבעלידל
פון איינעם וואָס האָט אַ שיין קָול, און שפּילט גוט;
און זיי הערן צו דיינע ווערטער,
אָבער זיי טוען זיי ניט.
33 אָבער ווען עס קומט–זע, עס קומט–
וועלן זיי וויסן אַז אַ נביא איז געווען צווישן זיי.

לד

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, זאָג נביאות אויף די פאַסטוכער פון ישׂראל;
זאָג נביאות, און זאָלסט זאָגן צו זיי, צו די פאַסטוכער:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
וויי, די פאַסטוכער פון ישׂראל
וואָס האָבן געפיטערט זיך אַליין!
דאַרפן ניט די פאַסטוכער די שאָף פיטערן?
3 דאָס פעטס עסט איר אויף,
און מיט דער וואָל באַקליידט איר זיך,

[א] זע ג, 26–27.
[ב] וואָרטשפּיל: בֶּחֳרָבוֹת–בַּחֶרֶב.

ד תְּלְבָּשׁוּ הַבְּרִיאָה תִּזְבָּחוּ הַצֹּאן לֹא תִרְעוּ׃ אֶת־הַנַּחְלוֹת
לֹא חִזַּקְתֶּם וְאֶת־הַחוֹלָה לֹא־רִפֵּאתֶם וְלַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא
חֲבַשְׁתֶּם וְאֶת־הַנִּדַּחַת לֹא הֲשֵׁבֹתֶם וְאֶת־הָאֹבֶדֶת לֹא
ה בִקַּשְׁתֶּם וּבְחָזְקָה רְדִיתֶם אֹתָם וּבְפָרֶךְ׃ וַתְּפוּצֶינָה מִבְּלִי
רֹעֶה וַתִּהְיֶינָה לְאָכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וַתְּפוּצֶינָה׃
ו יִשְׁגּוּ צֹאנִי בְּכָל־הֶהָרִים וְעַל כָּל־גִּבְעָה רָמָה וְעַל כָּל־
ז פְּנֵי הָאָרֶץ נָפֹצוּ צֹאנִי וְאֵין דּוֹרֵשׁ וְאֵין מְבַקֵּשׁ׃ לָכֵן
ח רֹעִים שִׁמְעוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ חַי־אָנִי נְאֻם ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה
אִם־לֹא יַעַן הֱיוֹת־צֹאנִי ׀ לָבַז וַתִּהְיֶינָה צֹאנִי לְאָכְלָה לְכָל־
חַיַּת הַשָּׂדֶה מֵאֵין רֹעֶה וְלֹא־דָרְשׁוּ רֹעַי אֶת־צֹאנִי וַיִּרְעוּ
ט הָרֹעִים אוֹתָם וְאֶת־צֹאנִי לֹא רָעוּ׃ לָכֵן הָרֹעִים שִׁמְעוּ
י דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי אֶל־הָרֹעִים
וְדָרַשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי מִיָּדָם וְהִשְׁבַּתִּים מֵרְעוֹת צֹאן וְלֹא־
יִרְעוּ עוֹד הָרֹעִים אוֹתָם וְהִצַּלְתִּי צֹאנִי מִפִּיהֶם וְלֹא־תִהְיֶיןָ
יא לָהֶם לְאָכְלָה׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי־אָנִי
יב וְדָרַשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי וּבִקַּרְתִּים׃ כְּבַקָּרַת רֹעֶה עֶדְרוֹ בְּיוֹם
הֱיוֹתוֹ בְתוֹךְ־צֹאנוֹ נִפְרָשׁוֹת כֵּן אֲבַקֵּר אֶת־צֹאנִי וְהִצַּלְתִּי
אֶתְהֶם מִכָּל־הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר־נָפֹצוּ שָׁם בְּיוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל׃
יג וְהוֹצֵאתִים מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּים מִן־הָאֲרָצוֹת וַהֲבִיאֹתִים
אֶל־אַדְמָתָם וּרְעִיתִים אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל בָּאֲפִיקִים וּבְכֹל
יד מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ בְּמִרְעֶה־טּוֹב אֶרְעֶה אֹתָם וּבְהָרֵי מְרוֹם־
יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה נְוֵהֶם שָׁם תִּרְבַּצְנָה בְּנָוֶה טּוֹב וּמִרְעֶה שָׁמֵן
טו תִּרְעֶינָה אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֲנִי אֶרְעֶה צֹאנִי וַאֲנִי אַרְבִּיצֵם
טז נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ אֶת־הָאֹבֶדֶת אֲבַקֵּשׁ וְאֶת־הַנִּדַּחַת אָשִׁיב
וְלַנִּשְׁבֶּרֶת אֶחֱבֹשׁ וְאֶת־הַחוֹלָה אֲחַזֵּק וְאֶת־הַשְּׁמֵנָה וְאֶת־
יז הַחֲזָקָה אַשְׁמִיד אֶרְעֶנָּה בְמִשְׁפָּט׃ וְאַתֵּנָה צֹאנִי כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי שֹׁפֵט בֵּין־שֶׂה לָשֶׂה לָאֵילִים וְלָעַתּוּדִים׃

ג׳ קמץ בד״ק

די פעטע טוט איר שעכטן;
די שאָף פּיטערן טוט איר ניט.
4 די שלאַפע האָט איר ניט געשטאַרקט,
און די קראַנקע האָט איר ניט געהיילט,
און די צעבראָכענע האָט איר ניט אַרומגעבונדן,
און די פאַרשטויסענע האָט איר ניט אומגעקערט,
און די פאַרלאָרענע האָט איר ניט געזוכט,
און מיט געוואַלט האָט איר געוועלטיקט איבער זיי,
און מיט האַרטיקייט.
5 און זיי זיינען צעשפּרייט געוואָרן, ווייל אָן אַ פּאַסטוך,
און געוואָרן צו שפּייז פאַר יעטוועדער חיה פון פעלד,
ווייל זיי זיינען צעשפּרייט געווען.
6 האָבן געבלאָנדזשעט מיינע שאָף אויף אַלע בערג,
און אויף איטלעכן הויכן בערגל;
און איבערן גאַנצן געזיכט פון דער ערד
זיינען צעשפּרייט געוואָרן מיינע שאָף,
און ניט געווען קיין פרעגער און קיין זוכער.

7 דרום, איר פּאַסטוכער, הערט דאָס וואָרט פון גאָט:
8 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
פאַרוואָר, ווייל מיינע שאָף זיינען געוואָרן צו רויב,
און מיינע שאָף זיינען געוואָרן צו שפּייז
פאַר יעטוועדער חיה פון פעלד, ווייל אָן אַ פּאַסטוך,
און מיינע פּאַסטוכער האָבן ניט נאָכגעפרעגט אויף
מיינע שאָף,
און די פּאַסטוכער האָבן געפּיטערט זיך אַליין,
און מיינע שאָף האָבן זיי ניט געפּיטערט,
9 דרום, איר פּאַסטוכער, הערט דאָס וואָרט פון גאָט.
10 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך קום צו די פּאַסטוכער,
און וועל מאָנען מיינע שאָף פון זייער האַנט,
און וועל זיי אָפּשאַפן פון פּיטערן שאָף,
און די פּאַסטוכער וועלן מער ניט פּיטערן זיך אַליין;
און איך וועל מציל זיין מיינע שאָף פון זייער מויל,
און זיי וועלן מער ניט זיין זיי צו שפּייז.
11 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אָט בין איך, און איך וועל נאָכפרעגן אויף מיינע שאָף,
און איך וועל זיי אויפזוכן.
12 ווי אַ פּאַסטוך זוכט נאָך זיין סטאַדע
אין דעם טאָג וואָס ער איז צווישן זיינע שאָף די
צעשפּרייטע,
אַזוי וועל איך נאָכזוכן מיינע שאָף;
און איך וועל זיי מציל זיין פון אַלע ערטער
וואָס זיי זיינען צעשפּרייט געוואָרן אַהין
אין דעם טאָג פון וואָלקן און נעבל.
13 און איך וועל זיי אַרויסציען פון די פעלקער,
און וועל זיי איינזאַמלען פון די לענדער,
און וועל זיי ברענגען אויף זייער ערד;
און איך וועל זיי פּיטערן אויף די בערג פון ישׂראל,
ביי די שטראָמען, און אין אַלע וווינערטער פון לאַנד.
14 אויף אַ גוטער פּיטערונג וועל איך זיי פּיטערן,
און אויף די הויכע בערג פון ישׂראל וועט זיין זייער לאַנקע;
דאָרטן וועלן זיי הויערן אין אַ גוטער לאַנקע,
און אַ פעטע פּיטערונג וועלן זיי זיך פּיטערן
אויף די בערג פון ישׂראל.
15 איך וועל פּיטערן מיינע שאָף,
און איך וועל זיי מאַכן הויערן,
זאָגט גאָט דער האַר.
16 די פאַרלאָרענע וועל איך אויפזוכן,
און די פאַרשטויסענע וועל איך אומקערן,
און די צעבראָכענע וועל איך אַרומבינדן,
און די קראַנקע וועל איך שטאַרקן,
און די פעטע און די שטאַרקע וועל איך פאַרטיליקן;
מיט גערעכטיקייט וועל איך זיי פּיטערן.
17 און איר מיינע שאָף, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זעט, איך משפּט צווישן אַ לאַם און אַ לאַם,
די ווידערס און די בעק.

יח הַמְעַט מִכֶּם הַמִּרְעֶה הַטּוֹב תִּרְעוּ וְיֶתֶר מִרְעֵיכֶם תִּרְמְסוּ
בְּרַגְלֵיכֶם וּמִשְׁקַע־מַיִם תִּשְׁתּוּ וְאֵת הַנּוֹתָרִים בְּרַגְלֵיכֶם
יט תִּרְפֹּשׂוּן׃ וְצֹאנִי מִרְמַס רַגְלֵיכֶם תִּרְעֶינָה וּמִרְפַּשׂ רַגְלֵיכֶם
כ תִּשְׁתֶּינָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה אֲלֵיהֶם הִנְנִי־
כא אָנִי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין־שֶׂה בִרְיָה וּבֵין שֶׂה רָזָה׃ יַעַן בְּצַד
וּבְכָתֵף תֶּהְדֹּפוּ וּבְקַרְנֵיכֶם תְּנַגְּחוּ כָּל־הַנַּחְלוֹת עַד אֲשֶׁר
כב הֲפִיצוֹתֶם אוֹתָנָה אֶל־הַחוּצָה׃ וְהוֹשַׁעְתִּי לְצֹאנִי וְלֹא־
כג תִהְיֶינָה עוֹד לָבַז וְשָׁפַטְתִּי בֵּין שֶׂה לָשֶׂה׃ וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם
רֹעֶה אֶחָד וְרָעָה אֶתְהֶן אֵת עַבְדִּי דָוִיד הוּא יִרְעֶה אֹתָם
כד וְהוּא־יִהְיֶה לָהֶן לְרֹעֶה׃ וַאֲנִי יְהוָה אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים
כה וְעַבְדִּי דָוִד נָשִׂיא בְתוֹכָם אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ וְכָרַתִּי לָהֶם
בְּרִית שָׁלוֹם וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה־רָעָה מִן־הָאָרֶץ וְיָשְׁבוּ בַמִּדְבָּר
כו לָבֶטַח וְיָשְׁנוּ בַּיְּעוֹרִים׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם וּסְבִיבוֹת גִּבְעָתִי
כז בְּרָכָה וְהוֹרַדְתִּי הַגֶּשֶׁם בְּעִתּוֹ גִּשְׁמֵי בְרָכָה יִהְיוּ׃ וְנָתַן
עֵץ הַשָּׂדֶה אֶת־פִּרְיוֹ וְהָאָרֶץ תִּתֵּן יְבוּלָהּ וְהָיוּ עַל־אַדְמָתָם
לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשִׁבְרִי אֶת־מֹטוֹת עֻלָּם
כח וְהִצַּלְתִּים מִיַּד הָעֹבְדִים בָּהֶם׃ וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בַּז לַגּוֹיִם
וְחַיַּת הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלֵם וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד׃
כט וַהֲקִמֹתִי לָהֶם מַטָּע לְשֵׁם וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד אֲסֻפֵי רָעָב
ל בָּאָרֶץ וְלֹא־יִשְׂאוּ עוֹד כְּלִמַּת הַגּוֹיִם׃ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם אִתָּם וְהֵמָּה עַמִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃
לא וְאַתֵּן צֹאנִי צֹאן מַרְעִיתִי אָדָם אַתֶּם אֲנִי אֱלֹהֵיכֶם נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃

לה

א ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־הַר
ג שֵׂעִיר וְהִנָּבֵא עָלָיו׃ וְאָמַרְתָּ לּוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה
הִנְנִי אֵלֶיךָ הַר־שֵׂעִיר וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיךָ וּנְתַתִּיךָ שְׁמָמָה

לד, כה׳ ביערים קרי

18 ווינציק אַייך וואָס די בעסטע פּיטערונג פּיטערט איר אַייך,
אַז דעם איבערבלייב פון אַייער פּיטערונג
צעטראַמפּלט איר מיט אַייערע פיס?
און וואָס אָפּגעשטאַנען וואַסער טרינקט איר,
אַז דאָס איבעריקע צעקויטיקט איר מיט אַייערע פיס?
19 און מיינע שאָף פּיטערן זיך
אויף וואָס אַייערע פיס האָבן צעטראַמפּלט,
און טרינקען וואָס אַייערע פיס האָבן צעקויטיקט.

20 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט צו זיי:
אָט בין איך, און איך וועל משפּטן
צווישן דעם פעטן לאַם און דעם מאָגערן לאַם.
21 וויל מיט דער זייט און מיטן אַקסל שטופּט איר,
און מיט אַייערע הערנער שטויסט איר, אַלע שלאַפע,
ביז איר האָט זיי צעשפּרייט דערויסן,
22 דרום וועל איך העלפן מיינע שאָף,
און זיי וועלן מער ניט זיין צו רויב;
און איך וועל משפּטן צווישן אַ לאַם און אַ לאַם.
23 און איך וועל אויפשטעלן איבער זיי איין פּאַסטוך
וואָס וועט זיי פּיטערן—מיין קנעכט דוד;
ער וועט זיי פּיטערן, און ער וועט זיי זיין צום פּאַסטוך.
24 און איך יהוה וועל זיי זיין צום גאָט,
און מיין קנעכט דוד אַ פירשט צווישן זיי;
איך יהוה האָב גערעדט.
25 און איך וועל זיי שליסן אַ בונד פון שלום,
און וועל פאַרשטערן אַ בייזע חיה פון לאַנד,
און זיי וועלן זיצן אין מדבר אין זיכערקייט,
און שלאָפן אין די וועלדער.
26 און איך וועל מאַכן זיי און רונד אַרום מיין באַרג
פאַר אַ בענטשונג;
און איך וועל מאַכן נידערן דעם רעגן אין זיין צייט;
געבענטשטע רעגנס וועלן דאָס זיין.
27 און דער בוים פון פעלד וועט געבן זיין פּרוכט,
און די ערד וועט געבן איר געוועקס;
און זיי וועלן זיין אויף זייער ערד אין זיכערקייט;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה,
ווען איך צעברעך די שטאַנגען פון זייער יאָך,
און וועל זיי מציל זיין פון דער האַנט
פון די וואָס אַרבעטן מיט זיי.
28 און זיי וועלן מער ניט זיין אַ רויב פאַר די פעלקער,
און די חיה פון לאַנד וועט זיי ניט פאַרצערן;
און זיי וועלן זיצן אין זיכערקייט,
און קיינער וועט ניט שרעקן.
29 און איך וועל זיי אויפשטעלן אַ פלאַנצונג פאַר אַ שם,
און עס וועלן מער ניט זיין אין לאַנד
אויסגעגאַנגענע פון הונגער,
און זיי וועלן מער ניט טראָגן
די שאַנד פון די פעלקער.
30 און זיי וועלן וויסן
אַז איך יהוה זייער גאָט בין מיט זיי,
און זיי, דאָס הויז פון ישראל, זיינען מיין פאָלק,
זאָגט גאָט דער האַר.
31 און איר זייט מיינע שאָף;
די מענטשנשאָף פון מיין פּיטערונג זייט איר;
און איך בין אַייער גאָט, זאָגט גאָט דער האַר.

לה

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, טו דיין פּנים צו באַרג שֵׂעִיר,
און זאָג נביאות אויף אים;
3 און זאָלסט זאָגן צו אים:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך קום צו דיר, באַרג שֵׂעִיר,
און וועל אויסשטרעקן מיין האַנט אויף דיר,
און וועל דיך מאַכן אַ וויסט און וויסטעניש.

ד וּמְשַׁמָּה: עָרֶיךָ חָרְבָּה אָשִׂים וְאַתָּה שְׁמָמָה תִהְיֶה וְיָדַעְתָּ
ה כִּי־אֲנִי יְהוָה: יַעַן הֱיוֹת לְךָ אֵיבַת עוֹלָם וַתַּגֵּר אֶת־בְּנֵי־
ו יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי חָרֶב בְּעֵת אֵידָם בְּעֵת עֲוֹן קֵץ: לָכֵן חַי־
אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה כִּי־לְדָם אֶעֶשְׂךָ וְדָם יִרְדֲּפֶךָ אִם־לֹא
ז דָם שָׂנֵאתָ וְדָם יִרְדֲּפֶךָ: וְנָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר לְשִׁמְמָה
ח וּשְׁמָמָה וְהִכְרַתִּי מִמֶּנּוּ עֹבֵר וָשָׁב: וּמִלֵּאתִי אֶת־הָרָיו
חֲלָלָיו גִּבְעוֹתֶיךָ וְגֵאוֹתֶיךָ וְכָל־אֲפִיקֶיךָ חַלְלֵי־חֶרֶב יִפְּלוּ
ט בָהֶם: שִׁמְמוֹת עוֹלָם אֶתֶּנְךָ וְעָרֶיךָ לֹא תִישַׁבְנָה וִידַעְתֶּם
י כִּי־אֲנִי יְהוָה: יַעַן אֲמָרְךָ אֶת־שְׁנֵי הַגּוֹיִם וְאֶת־שְׁתֵּי
יא הָאֲרָצוֹת לִי תִהְיֶינָה וִירַשְׁנוּהָ וַיהוָה שָׁם הָיָה: לָכֵן חַי־אָנִי
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה וְעָשִׂיתִי כְּאַפְּךָ וּכְקִנְאָתְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָה
יב מִשִּׂנְאָתֶיךָ בָּם וְנוֹדַעְתִּי בָם כַּאֲשֶׁר אֶשְׁפְּטֶךָ: וְיָדַעְתָּ כִּי
אֲנִי יְהוָה שָׁמַעְתִּי אֶת־כָּל־נָאָצוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ עַל־
יג הָרֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שָׁמֵמָה לָנוּ נִתְּנוּ לְאָכְלָה: וַתַּגְדִּילוּ
עָלַי בְּפִיכֶם וְהַעְתַּרְתֶּם עָלַי דִּבְרֵיכֶם אֲנִי שָׁמָעְתִּי:
יד כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה כִּשְׂמֹחַ כָּל־הָאָרֶץ שְׁמָמָה אֶעֱשֶׂה־
טו לָּךְ: כְּשִׂמְחָתְךָ לְנַחֲלַת בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר־שָׁמֵמָה
כֵּן אֶעֱשֶׂה־לָּךְ שְׁמָמָה תִהְיֶה הַר־שֵׂעִיר וְכָל־אֱדוֹם כֻּלָּהּ
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:

לו

א וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל
ב שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה: כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה יַעַן אָמַר הָאוֹיֵב
ג עֲלֵיכֶם הֶאָח וּבָמוֹת עוֹלָם לְמוֹרָשָׁה הָיְתָה לָּנוּ: לָכֵן
הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה יַעַן בְּיַעַן שַׁמּוֹת וְשָׁאֹף
אֶתְכֶם מִסָּבִיב לִהְיוֹתְכֶם מוֹרָשָׁה לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וַתַּעֲלוּ
ד עַל־שְׂפַת לָשׁוֹן וְדִבַּת־עָם: לָכֵן הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ
דְּבַר־אֲדֹנָי יֱהֹוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת

לה, ט׳ תשובנה קרי ב׳ שממו קרי לו, ג׳ כצל

4 דיינע שטעט וועל איך חָרב מאַכן,
און דו וועסט אַ וויסטעניש זיין;
און וועסט וויסן אַז איך בין יהוה.
5 ווייל ביי דיר איז געווען אַן אייביקע שׂנאה,
און האָסט איבערגעענטפערט די קינדער פון ישׂראל
אין דער מאַכט פון שווערד,
אין דער צייט פון זייער בראָך,
אין דער צייט פון דער לעצטער פאַרזינדיקונג.
6 דרום, אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
אַז צו בלוט וועל איך דיך מאַכן,
און בלוט וועט דיך נאָכיאָגן;
פאַרוואָר, אייגן בלוט האָסטו פיינט געהאַט,
דרום זאָל בלוט דיך נאָכיאָגן.
7 און איך וועל מאַכן באַרג שׂעיר
פאַר אַ וויסט און וויסטעניש,
און וועל פאַרשניידן פון אים גייער און קומער.
8 און איך וועל אָנפילן זיינע בערג מיט זיינע דער־
שלאָגענע;
דיינע הייכן, און דיינע טאָלן, און אַלע דיינע גראָבנס—
דערשלאָגענע פון שווערד וועלן פאַלן אין זיי.
9 אייביקע וויסטענישן וועל איך דיך מאַכן,
און דיינע שטעט וועלן ניט ווידערקערן;
און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.
10 ווייל דו האָסט געזאָגט:
„די ביידע פעלקער און די ביידע לענדער וועלן מיינע
ווערן,
און מיר וועלן זיי ירשען",
הגם גאָט איז דאָרט געווען,
11 דרום, אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
אַז איך וועל טאָן אַזוי ווי דיין צאָרן און ווי דיין קנאה
וואָס דו האָסט באַוויזן, פון דיין שׂנאה צו זיי;
און איך וועל באַוווּסט ווערן צווישן זיי,
ווען איך וועל דיך משפּטן.
12 און וועסט וויסן אַז איך יהוה האָב געהערט
אַלע דיינע לעסטערונגען וואָס דו האָסט געזאָגט
אויף די בערג פון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן:
פאַרוויסט זיינען זיי געוואָרן,
אונדז זיינען זיי געגעבן געוואָרן צו שפּייז.
13 און איר האָט זיך געגרייסט קעגן מיר מיט אַייער
מויל,
און האָט געמערט קעגן מיר אַייערע ווערטער;
איך האָב געהערט.
14 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווען די גאַנצע ערד פרייט זיך,
וועל איך דיך מאַכן אַ וויסטעניש.
15 אַזוי ווי דו האָסט זיך געפרייט
איבער דער נחלה פון דעם הויז פון ישׂראל,
פאַרוואָס זי איז וויסט געוואָרן,
אַזוי וועל איך טאָן צו דיר;
אַ וויסטעניש וועסטו ווערן, באַרג שׂעיר,
און גאַנץ אֱדום אין גאַנצן;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

לו

1 און דו מענטשנקינד, זאָג נביאות
אויף די בערג פון ישׂראל,
און זאָלסט זאָגן: בערג פון ישׂראל,
הערט דאָס וואָרט פון גאָט.
2 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווייל דער פיינט האָט אויף אַייך געזאָגט: אַהאַ!
אויך די אייביקע הייכן זיינען אונדז צו ירושה געוואָרן.
3 דרום זאָג נביאות, און זאָלסט זאָגן:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווייל און באַווייל מע האָט אַייך פאַרוויסט
און איינגעשלונגען פון רונד אַרום,
כּדי איר זאָלט ווערן אַ ירושה
פאַר די איבעריקע פעלקער,
און איר זייט געקומען אויף דעם גערייד פון צינגער,
און דער באַריידעריי פון מענטשן,
4 דרום איר בערג פון ישׂראל,
הערט דאָס וואָרט פון גאָט דעם האַר:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר
צו די בערג און צו די הייכן,

לַאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת וְלֶחֳרָבוֹת הַשֹּׁמְמוֹת וְלֶעָרִים הַנֶּעֱזָבוֹת
ה אֲשֶׁר הָיוּ לְבַז וּלְלַעַג לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם אֲשֶׁר מִסָּבִיב׃ לָכֵן
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־לֹא בְּאֵשׁ קִנְאָתִי דִבַּרְתִּי עַל־
שְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וְעַל־אֱדוֹם כֻּלָּא אֲשֶׁר נָתְנוּ־אֶת־אַרְצִי ׀
לָהֶם לְמוֹרָשָׁה בְּשִׂמְחַת כָּל־לֵבָב בִּשְׁאָט נֶפֶשׁ לְמַעַן
ו מִגְרָשָׁהּ לָבַז׃ לָכֵן הִנָּבֵא עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה
הִנְנִי בְקִנְאָתִי וּבַחֲמָתִי דִּבַּרְתִּי יַעַן כְּלִמַּת גּוֹיִם נְשָׂאתֶם׃
ז לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אֲנִי נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי אִם־
ח לֹא הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לָכֶם מִסָּבִיב הֵמָּה כְּלִמָּתָם יִשָּׂאוּ׃ וְאַתֶּם
הָרֵי יִשְׂרָאֵל עַנְפְּכֶם תִּתֵּנוּ וּפֶרְיְכֶם תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל
ט כִּי קֵרְבוּ לָבוֹא׃ כִּי הִנְנִי אֲלֵיכֶם וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם וְנֶעֱבַדְתֶּם
י וְנִזְרַעְתֶּם׃ וְהִרְבֵּיתִי עֲלֵיכֶם אָדָם כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה
יא וְנֹשְׁבוּ הֶעָרִים וְהֶחֳרָבוֹת תִּבָּנֶינָה׃ וְהִרְבֵּיתִי עֲלֵיכֶם אָדָם
וּבְהֵמָה וְרָבוּ וּפָרוּ וְהוֹשַׁבְתִּי אֶתְכֶם כְּקַדְמוֹתֵיכֶם וְהֵטִבֹתִי
יב מֵרִאשֹׁתֵיכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְהוֹלַכְתִּי עֲלֵיכֶם
אָדָם אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וִירֵשׁוּךָ וְהָיִיתָ לָהֶם לְנַחֲלָה וְלֹא־
יג תוֹסִף עוֹד לְשַׁכְּלָם׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן אֹמְרִים
יד לָכֶם אֹכֶלֶת אָדָם אָתְּי וּמְשַׁכֶּלֶת גּוֹיַךְ הָיִית׃ לָכֵן אָדָם
לֹא־תֹאכְלִי עוֹד וְגוֹיַךְ לֹא תְכַשְּׁלִי־עוֹד נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃
טו וְלֹא־אַשְׁמִיעַ אֵלַיִךְ עוֹד כְּלִמַּת הַגּוֹיִם וְחֶרְפַּת עַמִּים לֹא
תִשְׂאִי־עוֹד וְגוֹיַךְ לֹא־תַכְשִׁלִי עוֹד נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃
טז יז וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל
יֹשְׁבִים עַל־אַדְמָתָם וַיְטַמְּאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָּם וּבַעֲלִילוֹתָם
יח כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה הָיְתָה דַרְכָּם לְפָנָי׃ וָאֶשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם
עַל־הַדָּם אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ עַל־הָאָרֶץ וּבְגִלּוּלֵיהֶם טִמְּאוּהָ׃
יט וָאָפִיץ אֹתָם בַּגּוֹיִם וַיִּזָּרוּ בָּאֲרָצוֹת כְּדַרְכָּם וְכַעֲלִילוֹתָם

ה׳ כצ״ל יג׳ את קרי גויך קרי יד׳ וגויך קרי
תשכלי קרי טו׳ וגויך קרי טז׳ הפטרת פרשת פרה

צו די גראָבנס און צו די טאָלן,
און צו די וויסטע חורבות, און צו די פאַרלאָזענע שטעט,
וואָס זיינען געוואָרן צו רויב און צו שפּאָט
ביי די איבעריקע פעלקער וואָס פון רונד אַרום—
5 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
פאַרוואָר, אין דעם פייער פון מיין צאָרן
האָב איך גערעדט וועגן די איבעריקע פעלקער,
און וועגן אֶדום אין גאַנצן,
וואָס האָבן געמאַכט מיין לאַנד זיך פאַר אַ ירושה,
מיט שׂמחה פון גאַנצן האַרצן,
מיט פאַראַכטונג פון דער זעל,
כדי עס צו פאַרטרייבן צוליב רויב.
6 דרום זאָג נביאות איבער דער ערד פון ישׂראל,
און זאָלסט זאָגן צו די בערג און צו די הייכן,
צו די גראָבנס און צו די טאָלן:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, אין מיין כּעס און אין מיין גרימצאָרן האָב איך
גערעדט,
ווייל די שאַנד פון די פעלקער האָט איר געטראָגן.
7 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
איך הייב אויף מיין האַנט[א],
אויב די פעלקער וואָס פון רונד אַרום אייך,
זיי גופא, וועלן ניט טראָגן זייער שאַנד!
8 און איר, בערג פון ישׂראל, וועט געבן אייערע צווייגן,
און טראָגן אייער פרוכט, פאַר מיין פאָלק ישׂראל;
וואָרום זיי זיינען נאָנט צו קומען.
9 וואָרום אָט קום איך צו אייך,
און איך וועל זיך קערן צו אייך,
און איר וועט באַאַרבעט ווערן, און פאַרזייט ווערן.
10 און איך וועל מערן אויף אייך מענטשן,
דאָס גאַנצע הויז פון ישׂראל אין גאַנצן;
און די שטעט וועלן באַזעצט ווערן,
און די חורבות וועלן אָפּגעבויט ווערן.
11 און איך וועל מערן אויף אייך מענטשן און בהמות,
און זיי וועלן זיך מערן און פרוכפּערן;
און איך וועל אייך באַזעצן ווי אין אייערע פריערדיקע
צייטן,
און וועל אייך באַגיטיקן מער ווי אין אייער אָנהייב;
און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.
12 און איך וועל מאַכן אומגיין אויף אייך מענטשן,
מיין פאָלק ישׂראל;
און זיי וועלן דיך אַרבן,
און וועסט זיי זיין פאַר אַ נחלה,
און וועסט זיי מער ניט ווידער פאַרוואַרפן.
13 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווייל מע זאָגט צו אייך:
אַ מענטשנעסערין ביסטו,
און אַ פאַרוואַרפערין פון פעלקער ביסטו געוואָרן.
14 דרום וועסטו מענטשן מער ניט עסן,
און דיינע פעלקער וועסטו מער ניט פאַרוואַרפן,
זאָגט גאָט דער האַר.
15 און איך וועל דיך מער ניט מאַכן הערן
די שאַנד פון די פעלקער,
און די חרפּה פון די אומות
וועסטו מער ניט טראָגן,
און דיינע פעלקער וועסטו מער ניט מאַכן שטרויכלען,
זאָגט גאָט דער האַר.

16 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
17 מענטשנקינד, דאָס הויז פון ישׂראל זיצנדיק אויף זייער
ערד,
האָבן זיי זי פאַראומרייניקט מיט זייער וועג
און מיט זייערע מעשׂים;
אַזוי ווי די אומריינקייט פון אַן אָפּגעזונדערטער פרוי
איז געווען זייער וועג פאַר מיר.
18 און איך האָב אויסגעגאָסן אויף זיי מיין גרימצאָרן
פאַר דעם בלוט וואָס זיי האָבן פאַרגאָסן אין לאַנד,
און ווייל מיט זייערע אָפּגעטער האָבן זיי עס פאַראומ־
רייניקט.
19 און איך האָב זיי צעשפּרייט צווישן די פעלקער,
און זיי זיינען צעוואָרפן געוואָרן אין די לענדער;
לויט זייער וועג און לויט זייערע מעשׂים

[א] איך שווער.

האָב איך זיי געמשפּט.

20 און אַז זיי זיינען געקומען צו די פעלקער
וואָס זיי זיינען געקומען אַהין,
האָבן זיי פאַרשוועכט מיין הייליקן נאָמען,
אַז מע האָט אויף זיי געזאָגט:
דאָס פאָלק פון גאָט זיינען דידאָזיקע,
און פון זיין לאַנד קומען זיי אַרויס.
21 און איך האָב געשוינט מיין הייליקן נאָמען,
וואָס דאָס הויז פון ישראל האָט אים פאַרשוועכט
צווישן די פעלקער וואָס זיי זיינען געקומען אַהין.

22 דרום זאָג צו דעם הויז פון ישראל:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ניט פון אייערטוועגן טו איך, הויז פון ישראל,
נייערט פאַר מיין הייליקן נאָמען,
וואָס איר האָט פאַרשוועכט צווישן די פעלקער
וואָס איר זייט געקומען אַהין.
23 און איך וועל הייליקן מיין גרויסן נאָמען,
וואָס איז פאַרשוועכט געוואָרן צווישן די פעלקער,
וואָס איר האָט פאַרשוועכט צווישן זיי;
און די פעלקער וועלן וויסן אַז איך בין יהוה,
זאָגט גאָט דער האַר,
ווען איך וועל געהייליקט ווערן דורך אייך פאַר זייערע אויגן.
24 און איך וועל אייך צונויפנעמען פון די פעלקער,
און וועל אייך איינזאַמלען פון אַלע לענדער,
און אייך ברענגען אויף אייער ערד.
25 און איך וועל שפּריצן אויף אייך ריינע וואַסער,
און איר וועט ריין ווערן;
פון אַלע אייערע אומריינקייטן און פון אַלע אייערע
אָפּגעטער
וועל איך אייך רייניקן.
26 און איך וועל אייך געבן אַ ניי האַרץ,
און אַ ניי געמיט וועל איך אַריינגעבן אין אייך,
און איך וועל אָפּטאָן דאָס האַרץ פון שטיין פון אייער
לייב,
און וועל אייך געבן אַ האַרץ פון פלייש.
27 און מיין גייסט וועל איך אַריינגעבן אין אייך,
און וועל מאַכן אַז אין מיינע חוקים זאָלט איר גיין,
און מיינע געזעצן זאָלט איר היטן און טאָן.
28 און איר וועט זיצן אין דעם לאַנד
וואָס איך האָב געגעבן אייערע עלטערן,
און איר וועט מיר זיין צום פאָלק,
און איך וועל אייך זיין צום גאָט.
29 און איך וועל אייך העלפן פון אַלע אייערע
אומריינקייטן,
און איך וועל רופן צו דער תבואה, און וועל זי מערן,
און וועל ניט געבן אויף אייך קיין הונגער.
30 און איך וועל מערן די פּרוכט פון בוים,
און די וואַקסונג פון פעלד,
כּדי איר זאָלט מער ניט אויסשטיין
די חרפּה פון הונגער צווישן די פעלקער.
31 און איר וועט זיך דערמאָנען אייערע שלעכטע וועגן,
און אייערע מעשׂים וואָס זיינען ניט גוט געווען,
און איר וועט זיך עקלען פאַר זיך אַליין
איבער אייערע זינד און איבער אייערע
אומווערדיקייטן.
32 ניט פון אייערטוועגן טו איך, זאָגט גאָט דער האַר;
זאָל דאָס באַוווּסט זיין צו אייך;
זייט אין בושה און שעמט אייך פאַר אייערע וועגן,
איר הויז פון ישראל.

33 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אין דעם טאָג וואָס איך רייניק אייך פון אַלע אייערע זינד,
וועל איך באַזעצן די שטעט,
און די חורבות וועלן אָפּגעבויט ווערן.
34 און דאָס פאַרוויסטע לאַנד וועט באַאַרבעט ווערן,
אָנשטאָט וואָס עס איז געווען אַ וויסטעניש
פאַר די אויגן פון איטלעכן דורכגייער.
35 און מע וועט זאָגן:
דאָסדאָזיקע לאַנד דאָס פאַרוויסטע
איז געוואָרן ווי דער גאָרטן פון עדן,

כ שֹׁפַטְתִּים׃ וַיָּבוֹא אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם וַיְחַלְּלוּ אֶת־
שֵׁם קָדְשִׁי בֶּאֱמֹר לָהֶם עַם־יְהוָה אֵלֶּה וּמֵאַרְצוֹ יָצָאוּ׃
כא וָאֶחְמֹל עַל־שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר חִלְּלֻהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּגּוֹיִם
כב אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁמָּה׃ לָכֵן אֱמֹר לְבֵית־יִשְׂרָאֵל כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי
אִם־לְשֵׁם־קָדְשִׁי אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאתֶם שָׁם׃
כג וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְחֻלָּל בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם
בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה בְּהִקָּדְשִׁי
כד בָכֶם לְעֵינֵיהֶם׃ וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם מִן־הַגּוֹיִם וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם
כה מִכָּל־הָאֲרָצוֹת וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַתְכֶם׃ וְזָרַקְתִּי
עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־
כו גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם׃ וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ
חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וַהֲסִרֹתִי אֶת־לֵב הָאֶבֶן מִבְּשַׂרְכֶם
כז וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר׃ וְאֶת־רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי
כח אֵת אֲשֶׁר־בְּחֻקַּי תֵּלֵכוּ וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם׃ וִישַׁבְתֶּם
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי
כט אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃ וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם
וְקָרָאתִי אֶל־הַדָּגָן וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֵּן עֲלֵיכֶם רָעָב׃
ל וְהִרְבֵּיתִי אֶת־פְּרִי הָעֵץ וּתְנוּבַת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא
לא תִקְחוּ עוֹד חֶרְפַּת רָעָב בַּגּוֹיִם׃ וּזְכַרְתֶּם אֶת־דַּרְכֵיכֶם
הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־טוֹבִים וּנְקֹטֹתֶם בִּפְנֵיכֶם עַל
לב עֲוֺנֹתֵיכֶם וְעַל תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם׃ לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי־עֹשֶׂה נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה יִוָּדַע לָכֶם בּוֹשׁוּ וְהִכָּלְמוּ מִדַּרְכֵיכֶם בֵּית
לג יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּיוֹם טַהֲרִי אֶתְכֶם מִכֹּל
לד עֲוֺנוֹתֵיכֶם וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת־הֶעָרִים וְנִבְנוּ הֶחֳרָבוֹת׃ וְהָאָרֶץ
הַנְּשַׁמָּה תֵּעָבֵד תַּחַת אֲשֶׁר הָיְתָה שְׁמָמָה לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃
לה וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הַלֵּזוּ הַנְּשַׁמָּה הָיְתָה כְּגַן־עֵדֶן וְהֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת

כ׳ סבירין ויבאו כג׳ בה׳ כצ״ל לה׳ הז׳ פצו״ח

וְהַנְּשַׁמּוֹת וְהַנֶּהֱרָסוֹת בְּצוּרוֹת יָשָׁבוּ׃ וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לו
יִשָּׁאֲרוּ סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי ׀ אֲנִי יְהוָה בָּנִיתִי הַנֶּהֱרָסוֹת
נָטַעְתִּי הַנְּשַׁמָּה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ כֹּה לז
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה עוֹד זֹאת אִדָּרֵשׁ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת
לָהֶם אַרְבֶּה אֹתָם כַּצֹּאן אָדָם׃ כְּצֹאן קָדָשִׁים כְּצֹאן לח
יְרוּשָׁלַםִ בְּמוֹעֲדֶיהָ כֵּן תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת מְלֵאוֹת
צֹאן אָדָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

לז

הָיְתָה עָלַי יַד־יְהוָה וַיּוֹצִאֵנִי בְרוּחַ יְהוָה וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ א
הַבִּקְעָה וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת׃ וְהֶעֱבִירַנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב ׀ ב
סָבִיב וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד עַל־פְּנֵי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יְבֵשׁוֹת
מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲתִחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה ג
וָאֹמַר אֲדֹנָי יְהוִה אַתָּה יָדָעְתָּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא עַל־ ד
הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת שִׁמְעוּ
דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה ה
הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בָכֶם רוּחַ וִחְיִיתֶם׃ וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּידִים ו
וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָכֶם
רוּחַ וִחְיִיתֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְנִבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי ז
וַיְהִי־קוֹל כְּהִנָּבְאִי וְהִנֵּה־רַעַשׁ וַתִּקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֶצֶם אֶל־
עַצְמוֹ׃ וְרָאִיתִי וְהִנֵּה־עֲלֵיהֶם גִּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרַם ח
עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמָעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא ט
אֶל־הָרוּחַ הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל־הָרוּחַ כֹּה־אָמַר ׀
אֲדֹנָי יְהוִה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בֹּאִי הָרוּחַ וּפְחִי בַּהֲרוּגִים
הָאֵלֶּה וְיִחְיוּ׃ וְהִנַּבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צִוָּנִי וַתָּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ י
וַיִּחְיוּ וַיַּעַמְדוּ עַל־רַגְלֵיהֶם חַיִל גָּדוֹל מְאֹד־מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר יא
אֵלַי בֶּן־אָדָם הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה
אֹמְרִים יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ וְאָבְדָה תִקְוָתֵנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ׃

לו, לו׳ ע״כ לספרדים ומסוף הפטרה לשבת וחול המועד של פסח לקצת קהלות
ומכאן מתחילין היתה עלי לח׳ [illegible] עד כאן הפטרת פרשת פרה לאשכנזים

און די שטעט די חָרבע און פאַרוויסטע און צעשטערטע
זײַנען באַפעסטיקטע באַזעצט.
36 און וויסן וועלן די פעלקער
וואָס וועלן איבערבלײַבן רונד אַרום אײַך,
אַז איך יהוה האָב אָפּגעבויט די צעשטערטע ערטער,
האָב באַפלאַנצט דאָס פאַרוויסטע;
איך יהוה האָב גערעדט און וועל טאָן.
37 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אויך דערין וועל איך זיך לאָזן דערבעטן
פון דעם הויז פון ישׂראל, זיי צו טאָן:
איך וועל זיי מערן מענטשן ווי שאָף.
38 ווי די הייליקע שאָף,
ווי די שאָף פון ירושָלַיִם אין אירע יָום־טובים,
אַזוי וועלן זײַן די חָרבע שטעט פול מיט מענטשנשאָף;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

לז 1 די האַנט פון גאָט איז געווען אויף מיר,
און ער האָט מיך אַרויסגעטראָגן מיט דעם גייסט
פון גאָט,
און האָט מיך אַראָפּגעלאָזט אין מיטן פון דעם טאָל,
און ער איז געווען פול מיט ביינער.
2 און ער האָט מיך פאַרבײַגעפירט פאַרבײַ זיי רונד
אַרום,
ערשט זיי זײַנען געווען זייער פיל איבערן טאָל,
און פאַרוואָר, זיי זײַנען געווען זייער פאַרטריקנט.
3 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
מענטשנקינד, קענען דידאָזיקע ביינער לעבעדיק ווערן?
האָב איך געזאָגט: גאָט דו האַר, דו ווייסט דאָך.
4 האָט ער צו מיר געזאָגט: זאָג נביאות צו דידאָזיקע
ביינער,
און זאָלסט זאָגן צו זיי:
איר טרוקענע ביינער, הערט דאָס וואָרט פון גאָט:
5 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר צו דידאָזיקע ביינער:
זעט, איך ברענג אַרײַן אין אײַך אַן אָטעם,
און איר וועט לעבעדיק ווערן.
6 יאָ, איך וועל געבן אויף אײַך אָדערן,
און וועל אַרויפטאָן אויף אײַך פלייש,
און אַרויפציִען אויף אײַך אַ הויט,
און אַרײַנגעבן אין אײַך אַן אָטעם,
און איר וועט לעבעדיק ווערן;
און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.
7 און איך האָב נביאות געזאָגט
אַזוי ווי איך בין באַפוילן געוואָרן;
און עס איז געוואָרן אַ גערויש,
ווי איך האָב נביאות געזאָגט;
ערשט אַ גערודער,
און די ביינער האָבן גענענט ביין צו זײַן ביין.
8 און איך האָב געזען, ערשט אָדערן זײַנען אויף זיי,
און פלייש איז אַרויפגעוואַקסן,
און אַ הויט האָט זיך אַריבערגעצויגן אויף זיי פון אויבן,
נאָר קיין אָטעם איז אין זיי ניט געווען.
9 האָט ער צו מיר געזאָגט:
זאָג נביאות צו דעם אָטעם,
זאָג נביאות, דו מענטשנקינד,
און זאָלסט זאָגן צו דעם אָטעם:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
פון די פיר ווינטן קום, דו אָטעם,
און הויך אַרײַן אין דידאָזיקע הרוגים,
אַז זיי זאָלן לעבעדיק ווערן.
10 און איך האָב נביאות געזאָגט
אַזוי ווי ער האָט מיר באַפוילן,
און דער אָטעם איז אין זיי אַרײַן,
און זיי זײַנען לעבעדיק געוואָרן;
און זיי האָבן זיך געשטעלט אויף זייערע פיס,
אַ זייער זייער גרויסע מחנה.
11 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
מענטשנקינד, דידאָזיקע ביינער,
דאָס גאַנצע הויז פון ישׂראל;
זע, זיי זאָגן:
פאַרטריקנט זײַנען אונדזערע ביינער,
און פאַרלאָרן איז אונדזער האָפונג;
פאַרשניטן זײַנען מיר.

12 דרום זאָג נביאות, און זאָלסט זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך עפֿן אײַערע קברים,
און וועל אײַך, מײַן פֿאָלק, אויפֿברענגען פֿון אײַערע
קברים.
און אײַך ברענגען אויף דער ערד פֿון ישׂראל.
13 און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה,
ווען איך עפֿן אײַערע קברים,
און ווען איך ברענג אײַך אויף, מײַן פֿאָלק, פֿון אײַערע
קברים,
14 און איך וועל אַרײַנגעבן מײַן גײַסט אין אײַך,
און איר וועט לעבעדיק ווערן;
און איך וועל אײַך באַרוען אויף אײַער ערד;
און איר וועט וויסן אַז איך יהוה
האָב גערעדט און געטאָן, זאָגט יהוה.

15 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו
זאָגן: 16 און דו מענטשנקינד, נעם דיר איין האָלץ, און
שרײַב אָן אויף אים: פֿאַר יהודה, און פֿאַר די קינדער פֿון
ישׂראל זײַנע חברים; און נעם דיר איין האָלץ, און שרײַב
אָן אויף אים: פֿאַר יוסף—דער האָלץ פֿון אפֿרים, און פֿון
דעם גאַנצן הויז פֿון ישׂראל זײַנע חברים; 17 און גענען זיי
דיר איינעם צום אַנדערן אין איין האָלץ, אַז זיי זאָלן ווערן
איינס אין דײַן האַנט. 18 און אַז די קינדער פֿון דײַן פֿאָלק
וועלן זאָגן צו דיר, אַזוי צו זאָגן: ווילסטו אונדז ניט זאָגן
וואָס דיר דאָזיקע זײַנען דיר? 19 רעד צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט
גאָט דער האַר: זעט, איך נעם דעם האָלץ פֿון יוסף וואָס
אין דער האַנט פֿון אפֿרים, און די שבֿטים פֿון ישׂראל זײַנע
חברים, און איך וועל זיי צוטאָן צו אים אין איינעם מיט
דעם האָלץ פֿון יהודה, און איך וועל זיי מאַכן פֿאַר איין
האָלץ, און זיי וועלן ווערן איינער אין מײַן האַנט. 20 און די העלצער וואָס דו וועסט אויף זיי שרײַבן, זאָלן זײַן אין דײַן
האַנט פֿאַר זײַערע אויגן. 21 און רעד צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך נעם צונויף די קינדער פֿון ישׂראל
פֿון צווישן די פֿעלקער, וואָס זיי זײַנען אַוועק אַהין,
און איך וועל זיי אײַנזאַמלען פֿון רונד אַרום,
און וועל זיי ברענגען אויף זייער ערד.
22 און איך וועל זיי מאַכן פֿאַר איין פֿאָלק אין לאַנד,
אויף די בערג פֿון ישׂראל,
און איין מלך וועט זײַן בײַ זיי אַלעמען צום מלך;
און זיי וועלן מער ניט זײַן אין צוויי פֿעלקער,
און וועלן מער ניט צעטיילט ווערן ווידער אין צוויי
מלוכות.
23 און זיי וועלן זיך מער ניט פֿאַראומרייניקן
מיט זייערע אָפּגעטער, און מיט זייערע אומווערדיקייטן,
און מיט אַלע זייערע פֿאַרברעכן;
און איך וועל זיי העלפֿן פֿון אַלע זייערע וווינערטער
וואָס זיי האָבן געזינדיקט אין זיי,
און איך וועל זיי ריייניקן;
און זיי וועלן מיר זײַן צום פֿאָלק,
און איך וועל זיי זײַן צום גאָט.
24 און מײַן קנעכט דוד וועט זײַן אַ מלך איבער זיי,
און איין פּאַסטוך וועט זײַן בײַ זיי אַלעמען;
און אין מײַנע געזעצן וועלן זיי גיין,
און מײַנע חוקים וועלן זיי היטן און זיי טאָן.
25 און זיי וועלן זיצן אויף דעם לאַנד
וואָס איך האָב געגעבן צו מײַן קנעכט, צו יעקבֿן,
וואָס אײַערע עלטערן זײַנען געזעסן דערין;

יב לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנֵּה
אֲנִי פֹתֵחַ אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלֵיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם
יג עַמִּי וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי
יְהוָה בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם
יד מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי׃ וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם וִחְיִיתֶם וְהִנַּחְתִּי
אֶתְכֶם עַל־אַדְמַתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי
טו טז נְאֻם־יְהוָה׃ ° וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה
בֶן־אָדָם קַח־לְךָ עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתוֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ
יז אֶפְרַיִם וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו׃ וְקָרַב אֹתָם אֶחָד אֶל־
יח אֶחָד לְךָ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לַאֲחָדִים בְּיָדֶךָ׃ וְכַאֲשֶׁר יֹאמְרוּ
אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר הֲלוֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה לָּךְ׃
יט דַּבֵּר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־עֵץ
יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד־אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו וְנָתַתִּי אוֹתָם
עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה וַעֲשִׂיתִם לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדִי׃
כ כא וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר־תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם בְּיָדְךָ לְעֵינֵיהֶם׃ וְדַבֵּר
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ־שָׁם וְקִבַּצְתִּי אֹתָם
כב מִסָּבִיב וְהֵבֵאתִי אוֹתָם אֶל־אַדְמָתָם׃ וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי
אֶחָד בָּאָרֶץ בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ
וְלֹא יִהְיֶה־עוֹד לִשְׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת
כג עוֹד׃ וְלֹא יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּגִלּוּלֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם וּבְכֹל
פִּשְׁעֵיהֶם וְהוֹשַׁעְתִּי אֹתָם מִכֹּל מוֹשְׁבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ
בָהֶם וְטִהַרְתִּי אוֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם
כד לֵאלֹהִים׃ וְעַבְדִּי דָוִד מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם וְרוֹעֶה אֶחָד יִהְיֶה
כה לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפָּטַי יֵלֵכוּ וְחֻקֹּתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם׃ וְיָשְׁבוּ
עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשְׁבוּ־בָהּ

יד׳ עד כאן   טו׳ הפטרת ויגש   טז׳ יט׳ חברו ק   כב׳ יהו קרי

אֲבֹותֵיכֶם וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד־
כו עוֹלָם וְדָוִד עַבְדִּי נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם׃ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית
שָׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יִהְיֶה אוֹתָם וּנְתַתִּים וְהִרְבֵּיתִי אוֹתָם
כז וְנָתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם׃ וְהָיָה מִשְׁכָּנִי עֲלֵיהֶם
כח וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם
כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּהְיוֹת מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם
לְעוֹלָם׃

לח

א ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־גּוֹג
ג אֶרֶץ הַמָּגוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל וְהִנָּבֵא עָלָיו׃ וְאָמַרְתָּ
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ
ד וְתֻבָל׃ וְשׁוֹבַבְתִּיךָ וְנָתַתִּי חַחִים בִּלְחָיֶיךָ וְהוֹצֵאתִי אוֹתְךָ
וְאֶת־כָּל־חֵילֶךָ סוּסִים וּפָרָשִׁים לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל כֻּלָּם קָהָל
ה רָב צִנָּה וּמָגֵן תֹּפְשֵׂי חֲרָבוֹת כֻּלָּם׃ פָּרַס כּוּשׁ וּפוּט
ו אִתָּם כֻּלָּם מָגֵן וְכוֹבָע׃ גֹּמֶר וְכָל־אֲגַפֶּיהָ בֵּית תּוֹגַרְמָה
ז יַרְכְּתֵי צָפוֹן וְאֶת־כָּל־אֲגַפָּיו עַמִּים רַבִּים אִתָּךְ׃ הִכֹּן
וְהָכֵן לְךָ אַתָּה וְכָל־קְהָלֶךָ הַנִּקְהָלִים עָלֶיךָ וְהָיִיתָ לָהֶם
ח לְמִשְׁמָר׃ מִיָּמִים רַבִּים תִּפָּקֵד בְּאַחֲרִית הַשָּׁנִים תָּבוֹא ׀
אֶל־אֶרֶץ ׀ מְשׁוֹבֶבֶת מֵחֶרֶב מְקֻבֶּצֶת מֵעַמִּים רַבִּים עַל
הָרֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הָיוּ לְחָרְבָּה תָּמִיד וְהִיא מֵעַמִּים
ט הוּצָאָה וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח כֻּלָּם׃ וְעָלִיתָ כַּשֹּׁאָה תָבוֹא כֶּעָנָן
לְכַסּוֹת הָאָרֶץ תִּהְיֶה אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים רַבִּים אוֹתָךְ׃
י כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יַעֲלוּ
יא דְבָרִים עַל־לְבָבֶךָ וְחָשַׁבְתָּ מַחֲשֶׁבֶת רָעָה׃ וְאָמַרְתָּ אֶעֱלֶה
עַל־אֶרֶץ פְּרָזוֹת אָבוֹא הַשֹּׁקְטִים יֹשְׁבֵי לָבֶטַח כֻּלָּם יֹשְׁבִים
יב בְּאֵין חוֹמָה וּבְרִיחַ וּדְלָתַיִם אֵין לָהֶם׃ לִשְׁלֹל שָׁלָל וְלָבֹז
בַּז לְהָשִׁיב יָדְךָ עַל־חֳרָבוֹת נוֹשָׁבֹת וְאֶל־עַם מְאֻסָּף מִגּוֹיִם

לז, כח׳ עד סף   לח, ז׳ ס״א קהלך

אונ זיי וועלן זיצן דערויף,
זיי, אונ זייערע קינדער, אונ זייערע קינדסקינדער ביז
אייביק;
אונ מיין קנעכט דוד וועט זיי זיין אַ פירשט אויף אייביק.
26 אונ איך וועל זיי שליסן אַ בונד פון שלום—
אַן אייביקער בונד וועט עס זיין מיט זיי;
אונ איך וועל זיי באַזעצן, אונ זיי מערן,
אונ וועל מאַכן מיין הייליקטום צווישן זיי אויף אייביק.
27 אונ מיין רואונג וועט זיין איבער זיי;
אונ איך וועל זיי זיין צום גאָט,
אונ זיי וועלן מיר זיין צום פאָלק.
28 אונ די פעלקער וועלן וויסן אַז איך יהוה הייליק
ישׂראל,
ווען מיין הייליקטום וועט זיין צווישן זיי אויף אייביק.

לח

1 אונ דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי
צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, טו דיין פנים צו גוגן אין לאַנד מָגוֹג,
דעם אויבערפירשט פון מֶשֶך אונ תּובַל,
אונ זאָג נביאות אויף אים;
3 אונ זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך קום צו דיר, גוֹג,
דו אויבערפירשט פון מֶשֶך אונ תּובַל.
4 אונ איך וועל דיך פאַרנאַרן,
אונ וועל אַריינטאָן רינגען אין דיינע קינבאַקן,
אונ וועל דיך אַרויסציען מיט דיין גאַנצן חיל,
פערד אונ רייטער, פּראַכטיק אָנגעטאָן אַלע,
אַ גרויס געזעמל, מיט פּאַנצערס אונ שילדן,
וואָס האַלטן שווערדן אַלע.
5 פָּרַס, כּוּש, אונ פּוּט מיט זיי,
אַלע מיט שילדן אונ קיווערס.
6 גוֹמֶר, אונ אַלע אירע מחנות,
דאָס הויז פון תּוֹגַרמָה,
די עקן פון צפון, אונ אַלע זייערע מחנות—
פיל פעלקער מיט דיר.
7 ברייט דיך אָן אונ זיי אָנגעברייט,
דו אונ אַלע דיינע געזעמלען
וואָס זיינען אַיינגעזאַמלט אַרום דיר,
אונ זיי ביי זיי אָפּגעהיט.
8 אין פיל טעג אַרום וועסטו באַפוילן ווערן,
אין סוֹף פון די יאָרן וועסטו קומען אויף אַ לאַנד
וואָס איז אומגעקערט פון שווערד,
וואָס איז אַיינגעזאַמלט פון פיל פעלקער—
אויף די בערג פון ישׂראל,
וואָס זיינען געווען אַ שטענדיקע וויסטעניש;
אָבער עס איז אַרויסגעצויגן געוואָרן פון די פעלקער,
אונ זיי זיצן אין זיכערקייט אַלע.
9 אונ וועסט אַרויפגיין ווי עס קומט אַ געוויטער,
ווי אַ וואָלקן צו באַדעקן די ערד וועסטו זיין,
דו אונ אַלע דיינע מחנות, אונ פיל פעלקער מיט דיר.
10 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אונ עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועלן דיר אַרויפקומען זאַכן אויפן האַרצן,
אונ וועסט טראַכטן אַ בייזע טראַכטונג.
11 אונ וועסט זאָגן:
איך וועל אַרויפגיין אויף דעם לאַנד פון אָפענע שטעט,
איך וועל קומען אויף די רואיקע וואָס זיצן אין זיכערקייט,
וואָס זיצן אַלע אָן אַ מויער,
אונ ניטאָ ביי זיי ריגל אונ טויערן;
12 צו רויבן זאַקרויב, אונ צו ראַבעווען רויב,
צו לייגן דיין האַנט אויף חורבות באַזעצטע,
אונ אויף אַ פאָלק אַיינגעזאַמלט פון פיל פעלקער,

יג עָשָׂה מִקְנֶה וְקִנְיָן יֹשְׁבֵי עַל־טַבּוּר הָאָרֶץ׃ שְׁבָא וּדְדָן
וְסֹחֲרֵי תַרְשִׁישׁ וְכָל־כְּפִרֶיהָ יֹאמְרוּ לְךָ הֲלִשְׁלֹל שָׁלָל
אַתָּה בָא הֲלָבֹז בַּז הִקְהַלְתָּ קְהָלֶךָ לָשֵׂאת ׀ כֶּסֶף וְזָהָב
יד לָקַחַת מִקְנֶה וְקִנְיָן לִשְׁלֹל שָׁלָל גָּדוֹל׃ לָכֵן הִנָּבֵא בֶן־
אָדָם וְאָמַרְתָּ לְגוֹג כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הֲלוֹא ׀ בַּיּוֹם
טו הַהוּא בְּשֶׁבֶת עַמִּי יִשְׂרָאֵל לָבֶטַח תֵּדָע׃ וּבָאתָ מִמְּקוֹמְךָ
מִיַּרְכְּתֵי צָפוֹן אַתָּה וְעַמִּים רַבִּים אִתָּךְ רֹכְבֵי סוּסִים כֻּלָּם
טז קָהָל גָּדוֹל וְחַיִל רָב׃ וְעָלִיתָ עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל כֶּעָנָן לְכַסּוֹת
הָאָרֶץ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּהְיֶה וַהֲבִאוֹתִיךָ עַל־אַרְצִי לְמַעַן
יז דַּעַת הַגּוֹיִם אֹתִי בְּהִקָּדְשִׁי בְךָ לְעֵינֵיהֶם גּוֹג׃ כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הַאַתָּה־הוּא אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי בְּיָמִים קַדְמוֹנִים
בְּיַד עֲבָדַי נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים בַּיָּמִים הָהֵם שָׁנִים לְהָבִיא
יח אֹתְךָ עֲלֵיהֶם׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא בְּיוֹם בּוֹא גוֹג עַל־
אַדְמַת יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה תַּעֲלֶה חֲמָתִי בְּאַפִּי׃
יט וּבְקִנְאָתִי בְאֵשׁ־עֶבְרָתִי דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
כ רַעַשׁ גָּדוֹל עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ וְרָעֲשׁוּ מִפָּנַי דְּגֵי הַיָּם וְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה וְכֹל
הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וְנֶהֶרְסוּ הֶהָרִים וְנָפְלוּ
כא הַמַּדְרֵגוֹת וְכָל־חוֹמָה לָאָרֶץ תִּפּוֹל׃ וְקָרָאתִי עָלָיו לְכָל־
הָרַי חֶרֶב נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה חֶרֶב אִישׁ בְּאָחִיו תִּהְיֶה׃
כב וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ בְּדֶבֶר וּבְדָם וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ
אֵשׁ וְגָפְרִית אַמְטִיר עָלָיו וְעַל־אֲגַפָּיו וְעַל־עַמִּים רַבִּים אֲשֶׁר
כג אִתּוֹ׃ וְהִתְגַּדִּלְתִּי וְהִתְקַדִּשְׁתִּי וְנוֹדַעְתִּי לְעֵינֵי גּוֹיִם רַבִּים
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

לט

א וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־גּוֹג וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה
ב הִנְנִי אֵלֶיךָ גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃ וְשֹׁבַבְתִּיךָ

לח, יג׳ ס״א קהליך   יח׳ הפטרת שבת וחול המועד של סוכות

וואָס האָט אָנגעשאַפט פי און פאַרמעג–
די וואָס זיצן אויפן נאָפל פון דער ערד.
13 שבאָ, און דדָן, און די סָוחרים פון תּרשיש,
און אַלע אירע יונגלייבן, וועלן זאָגן צו דיר:
קומסטו זאַקרויב צו רויבן?
האָסטו אײַנגעזאַמלט דײַן געזעמל רויב צו ראַבעווען?
זילבער און גאָלד אַוועקצוטראָגן?
פי און פאַרמעג אַוועקצונעמען?
פיל זאַקרויב צו רויבן?

14 דרום זאָג נביאות, דו מענטשנקינד,
און זאָלסט זאָגן צו גוֹגן:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
פאַרוואָר, אין יענעם טאָג
וואָס מײַן פאָלק ישׂראל זיצט אין זיכערקייט,
וועסטו זיך דערוויסן.
15 און וועסט קומען פון דײַן אָרט,
פון די עקן פון צפון,
דו, און פיל פעלקער מיט דיר,
רײַטער אויף פערד אַלע,
אַ גרויס געזעמל, און חיל אַ סך.
16 און וועסט אַרויפגיין אויף מײַן פאָלק ישׂראל
ווי אַ וואָלקן צו באַדעקן די ערד–
אין סוף פון די טעג וועט דאָס זײַן–
און איך וועל דיך ברענגען אויף מײַן לאַנד,
כּדי די אומות זאָלן מיך דערקענען,
ווען איך ווער געהייליקט דורך דיר, גוֹג,
פאַר זייערע אויגן.

17 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
דו ביסט דאָך דער וואָס איך האָב אָנגעזאָגט
אין פריערדיקע טעג דורך מײַנע קנעכט
די נביאים פון ישׂראל,
וואָס האָבן נביאות געזאָגט אין יענע טעג
יאָרן נאָכאַנאַנד,
אַז איך וועל דיך ברענגען אויף זיי.
18 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג,
אין דעם טאָג וואָס גוֹג קומט אויף דער ערד פון ישׂראל,
זאָגט גאָט דער האַר,
וועט אויפגיין מײַן גרימצאָרן אין מײַן נאָז.
19 און אין מײַן פאַרדראָס,
אין דעם פײַער פון מײַן צאָרן האָב איך גערעדט:
אויב אין יענעם טאָג וועט ניט זײַן
אַ גרויסע ציטערניש אויף דער ערד פון ישׂראל!
20 און ציטערן וועלן פאַר מיר די פישן פון ים,
און דער פויגל פון הימל.
און די חיה פון פעלד,
און יעטוועדער שרץ וואָס קריכט אויף דער ערד,
און יעטוועדער מענטש וואָס אויפן געזיכט פון דער ערד;
און צעשטערט ווערן וועלן די בערג,
און אײַנפאַלן וועלן די פעלזטרעפּ,
און יעטוועדער מויער וועט צו דער ערד פאַלן.
21 און איך וועל רופן קעגן אים אויף אַלע מײַנע בערג אַ שווערד,
זאָגט גאָט דער האַר;
איינעמס שווערד וועט זײַן קעגן אַנדערן.
22 און איך וועל זיך משפּטן מיט אים,
מיט פּעסט און מיט בלוט;
און אַ פלייציקן רעגן, און האָגלשטיינער, פײַער, און שוועבל,
וועל איך מאַכן רעגענען אויף אים און אויף זײַנע מחנות,
און אויף די פיל פעלקער וואָס מיט אים.
23 און איך וועל געגרייסט ווערן און געהייליקט ווערן,
און איך וועל זיך לאָזן דערקענען פאַר די אויגן פון פיל אומות,
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

לט

1 און דו מענטשנקינד, זאָג נביאות אויף גוֹגן,
און זאָלסט זאָגן:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך קום צו דיר, גוֹג,
דו אויבערפירשט פון מֶשֶך און תּובַל.
2 און איך וועל דיך פאַרנאַרן, און דיך פירן,

וְשֹׁשֵׁאתִיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ מִיַּרְכְּתֵי צָפוֹן וַהֲבִאוֹתִךָ עַל־הָרֵי
ג יִשְׂרָאֵל׃ וְהִכֵּיתִי קַשְׁתְּךָ מִיַּד שְׂמֹאולֶךָ וְחִצֶּיךָ מִיַּד יְמִינְךָ
ד אַפִּיל׃ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים
אֲשֶׁר אִתָּךְ לְעֵיט צִפּוֹר כָּל־כָּנָף וְחַיַּת הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךָ
ה לְאָכְלָה׃ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי
ו יֱהוִה׃ וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמָגוֹג וּבְיֹשְׁבֵי הָאִיִּים לָבֶטַח וְיָדְעוּ
ז כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי אוֹדִיעַ בְּתוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וְלֹא־אַחֵל אֶת־שֵׁם־קָדְשִׁי עוֹד וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה
ח קָדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה בָאָה וְנִהְיָתָה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה
ט הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי׃ וְיָצְאוּ יֹשְׁבֵי ׀ עָרֵי יִשְׂרָאֵל וּבִעֲרוּ
וְהִשִּׁיקוּ בְּנֶשֶׁק וּמָגֵן וְצִנָּה בְּקֶשֶׁת וּבְחִצִּים וּבְמַקֵּל יָד
י וּבְרֹמַח וּבִעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ שֶׁבַע שָׁנִים׃ וְלֹא־יִשְׂאוּ עֵצִים מִן־
הַשָּׂדֶה וְלֹא יַחְטְבוּ מִן־הַיְּעָרִים כִּי בַנֶּשֶׁק יְבַעֲרוּ־אֵשׁ
וְשָׁלְלוּ אֶת־שֹׁלְלֵיהֶם וּבָזְזוּ אֶת־בֹּזְזֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃
יא וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא אֶתֵּן לְגוֹג ׀ מְקוֹם־שָׁם קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל
גֵּי הָעֹבְרִים קִדְמַת הַיָּם וְחֹסֶמֶת הִיא אֶת־הָעֹבְרִים וְקָבְרוּ
יב שָׁם אֶת־גּוֹג וְאֶת־כָּל־הֲמוֹנֹה וְקָרְאוּ גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ וּקְבָרוּם
בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמַעַן טַהֵר אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֳדָשִׁים׃
יג וְקָבְרוּ כָּל־עַם הָאָרֶץ וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם יוֹם הִכָּבְדִי נְאֻם
יד אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְאַנְשֵׁי תָמִיד יַבְדִּילוּ עֹבְרִים בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים
אֶת־הָעֹבְרִים אֶת־הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ לְטַהֲרָהּ מִקְצֵה
טו שִׁבְעָה־חֳדָשִׁים יַחְקֹרוּ׃ וְעָבְרוּ הָעֹבְרִים בָּאָרֶץ וְרָאָה
עֶצֶם אָדָם וּבָנָה אֶצְלוֹ צִיּוּן עַד קָבְרוּ אֹתוֹ הַמְקַבְּרִים
טז אֶל־גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ וְגַם שֶׁם־עִיר הֲמוֹנָה וְטִהֲרוּ הָאָרֶץ׃ ס
יז וְאַתָּה בֶן־אָדָם כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה אֱמֹר לְצִפּוֹר כָּל־
כָּנָף וּלְכֹל ׀ חַיַּת הַשָּׂדֶה הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הֵאָסְפוּ מִסָּבִיב עַל־
זִבְחִי אֲשֶׁר אֲנִי זֹבֵחַ לָכֶם זֶבַח גָּדוֹל עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל

ב׳ א סה   ג׳ מלא וא״ו   ח׳ קמץ מ״ק   טו׳ ס״פ סק

און וועל דיך אויפברענגען פון די עקן פון צפון,
און דיך ברענגען אויף די בערג פון ישׂראל.
3 און איך וועל אַרויסשלאָגן דיין בויגן פון דיין לינקער האַנט,
און דיינע פיילן וועל איך פון דיין רעכטער האַנט מאַכן אַרויספאַלן.
4 אויף די בערג פון ישׂראל וועסטו פאַלן,
דו, און אַלע דיינע מחנות,
און די פעלקער וואָס מיט דיר;
פאַר אַלערליי געפליגלטע רויבפויגלען
און די חיות פון פעלד,
האָב איך דיך געגעבן צו שפּייז.
5 אויפן פרייען פעלד וועסטו פאַלן,
וואָרום איך האָב גערעדט, זאָגט גאָט דער האַר.
6 און איך וועל אָנשיקן אַ פייער אויף מָגוֹג,
און אויף די וואָס זיצן אויף די אינדזלען אין זיכערקייט;
און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.
7 און מיין הייליקן נאָמען
וועל איך באַוווּסט מאַכן צווישן מיין פאָלק ישׂראל,
און איך וועל מער ניט לאָזן פאַרשוועכט ווערן
מיין הייליקן נאָמען;
און די פעלקער וועלן וויסן
אַז איך יהוה בין הייליק אין ישׂראל.
8 זע, עס קומט, און עס געשעט, זאָגט גאָט דער האַר;
דאָס איז דער טאָג וואָס איך האָב אָנגעזאָגט.
9 און די באַוווינער פון די שטעט פון ישׂראל וועלן אַרויסגיין,
און וועלן ברענען און הייצן
מיט וואָפן און שילדן און פּאַנצערס,
מיט בויגנס און מיט פיילן,
און מיט האַנטשטעקנס און מיט שפּיזן,
און זיי וועלן ברענען פייער דערמיט זיבן יאָר.
10 און זיי וועלן ניט נעמען האָלץ פון פעלד,
און ניט האַקן פון די וועלדער,
נייערט מיטן וואָפן וועלן זיי ברענען פייער;
און זיי וועלן באַראַבעווען זייערע באַראַבעווער,
און באַרויבן זייערע רויבער,
זאָגט גאָט דער האַר.

11 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, וועל איך געבן גוֹגן אַן אָרט פאַר אַ קבר אין ישׂראל, דעם טאָל פון די דורכגייער צום מזרח פון ים; און עס וועט פאַרשפּאַרן די דורכגייער דעם וועג; און מע וועט דאָרטן באַגראָבן גוֹגן און זיין גאַנצן המון, און מע וועט עס רופן גֵי־הֲמוֹן־גוֹגא. 12 און דאָס הויז פון ישׂראל וועט זיי באַגראָבן זיבן חדשים נאָכאַנאַנד, כּדי צו רייניקן דאָס לאַנד. 13 און דאָס גאַנצע פאָלק פון לאַנד וועט זיי באַגראָבן; און זיי וועט זיין פאַר אַ שם דער טאָג וואָס איך ווער געערלעכט, זאָגט גאָט דער האַר. 14 און שטענדיקע לייט וועט מען אָפּשיידן וואָס וועלן דורכגיין דורכן לאַנד, צו באַגראָבן מיט די דורכגייער די וואָס זיינען געבליבן אויפן געזיכט פון לאַנד, כּדי עס צו רייניקן—צום סוף פון זיבן חדשים וועלן זיי עס דורכזוכן. 15 און אַז די דורכגייער וועלן דורכגיין דורכן לאַנד, און עמיצער וועט דערזען אַ ביין פון אַ מענטשן, וועט ער אויפשטעלן דערביי אַ צייכן, ביז די באַגראָבער וועלן אים באַגראָבן אין גֵי־הֲמוֹן־גוֹג. 16 און הֲמוֹנָהב וועט אויך זיין דער נאָמען פון אַ שטאָט. אַזוי וועלן זיי רייניקן דאָס לאַנד.

17 און דו מענטשנקינד, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זאָג צו אַלערליי געפליגלטע פויגלען,
און צו אַלע חיות פון פעלד:
זאַמלט אייך איין, און קומט;
קלייבט אייך אויף פון רונד אַרום
צו מיין שלאַכטונג וואָס איך שלאַכט פאַר אייך,
אַ גרויסע שלאַכטונג אויף די בערג פון ישׂראל,

א דער טאָל פון גוֹגס המון אָדער מאַסע.   ב המון, מאַסע.

און איר וועט עסן פלייש, און טרינקען בלוט.
18 פלייש פון גיבורים וועט איר עסן,
און בלוט פון פירשטן פון דער ערד וועט איר טרינקען;
ווידערס, לעמער, און בעק,
אָקסן, געשטאָפּטע פון בָּשָׁן אַלע.
19 און איר וועט עסן פעטס צו זאַט,
און וועט טרינקען בלוט צום שיכור ווערן,
פון מיין שלאַכטונג וואָס איך האָב געשלאַכט פאַר אַייך.
20 און איר וועט זיך זעטן ביי מיין טיש מיט פערד און רייטער,
מיט גיבורים און אַלערליי מלחמה־לייט,
זאָגט גאָט דער האַר.
21 און איך וועל געבן מיין כבוד צווישן די פעלקער,
און אַלע פעלקער וועלן זען מיין משפט וואָס איך האָב געטאָן,
און מיין האַנט וואָס איך האָב אַרויפגעטאָן אויף זיי.
22 און דאָס הויז פון ישׂראל וועט וויסן
פון יענעם טאָג אָן און ווייטער,
אַז איך בין יהוה זייער גאָט.
23 און די פעלקער וועלן וויסן,
אַז דורך זייערע זינד איז אין גלות אַוועק דאָס הויז פון ישׂראל,
פאַרוואָס זיי האָבן געפעלשט אָן מיר,
און איך האָב פאַרבאָרגן מיין פּנים פון זיי;
און איך האָב זיי געגעבן אין דער האַנט פון זייערע פיינט,
און זיי זיינען געפאַלן דורכן שווערד אַלע.
24 לויט זייער אומריינקייט און לויט זייערע פאַרברעכן
האָב איך געטאָן מיט זיי,
און פאַרבאָרגן מיין פּנים פון זיי.
25 פאַרוואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אַצונד וועל איך אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון יעקב,
און וועל דערבאַרימען דאָס גאַנצע הויז פון ישׂראל;
און איך וועל זיך אָננעמען פאַר מיין הייליקן נאָמען.
26 און זיי וועלן טראָגן זייער שאַנד,
און זייער גאַנצע פעלשונג וואָס זיי האָבן געפעלשט אָן מיר,
ווען זיי זיצן אויף זייער ערד אין זיכערקייט,
און קיינער שרעקט זיי ניט;
27 ווען איך קער זיי צוריק פון די פעלקער,
און וועל זיי איינזאַמלען פון די לענדער פון זייערע פיינט,
און וועל געהייליקט ווערן דורך זיי
פאַר די אויגן פון פיל אומות.
28 און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה זייער גאָט,
ווען איך פאַרטרייב זיי צו די אומות,
און וועל זיי דערנאָך איינזאַמלען אויף זייער ערד;
און איך וועל פון זיי מער ניט איבערלאָזן דאָרטן.
29 און איך וועל מער ניט פאַרבאָרגן מיין פּנים פון זיי,
וואָרום איך האָב אויסגעגאָסן מיין גייסט
אויף דעם הויז פון ישׂראל,
זאָגט גאָט דער האַר.

וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר וּשְׁתִיתֶם דָּם׃ בְּשַׂר גִּבּוֹרִים תֹּאכֵלוּ וְדַם־
נְשִׂיאֵי הָאָרֶץ תִּשְׁתּוּ אֵילִים כָּרִים וְעַתּוּדִים פָּרִים מְרִיאֵי
יט בָשָׁן כֻּלָּם׃ וַאֲכַלְתֶּם־חֵלֶב לְשָׂבְעָה וּשְׁתִיתֶם דָּם לְשִׁכָּרוֹן
כ מִזִּבְחִי אֲשֶׁר־זָבַחְתִּי לָכֶם׃ וּשְׂבַעְתֶּם עַל־שֻׁלְחָנִי סוּס
כא וָרֶכֶב גִּבּוֹר וְכָל־אִישׁ מִלְחָמָה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְנָתַתִּי
אֶת־כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם וְרָאוּ כָל־הַגּוֹיִם אֶת־מִשְׁפָּטִי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
כב וְאֶת־יָדִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בָהֶם׃ וְיָדְעוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אֲנִי
כג יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם מִן־הַיּוֹם הַהוּא וָהָלְאָה׃ וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי
בַעֲוֺנָם גָּלוּ בֵית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי וָאַסְתִּר פָּנַי
כד מֵהֶם וָאֶתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיִּפְּלוּ בַחֶרֶב כֻּלָּם׃ כְּטֻמְאָתָם
כה וּכְפִשְׁעֵיהֶם עָשִׂיתִי אֹתָם וָאַסְתִּר פָּנַי מֵהֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה עַתָּה אָשִׁיב אֶת־שְׁבִית יַעֲקֹב וְרִחַמְתִּי כָּל־
כו בֵּית יִשְׂרָאֵל וְקִנֵּאתִי לְשֵׁם קָדְשִׁי׃ וְנָשׂוּ אֶת־כְּלִמָּתָם וְאֶת־
כָּל־מַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי בְּשִׁבְתָּם עַל־אַדְמָתָם לָבֶטַח
כז וְאֵין מַחֲרִיד׃ בְּשׁוֹבְבִי אוֹתָם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֹתָם
כח מֵאַרְצוֹת אֹיְבֵיהֶם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם רַבִּים׃ וְיָדְעוּ
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם בְּהַגְלוֹתִי אֹתָם אֶל־הַגּוֹיִם וְכִנַּסְתִּים
כט אֶל־אַדְמָתָם וְלֹא־אוֹתִיר עוֹד מֵהֶם שָׁם׃ וְלֹא־אַסְתִּיר עוֹד
פָּנַי מֵהֶם אֲשֶׁר שָׁפַכְתִּי אֶת־רוּחִי עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהוִה׃

מ

א בְּעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה לְגָלוּתֵנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בֶּעָשׂוֹר
לַחֹדֶשׁ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה אַחַר אֲשֶׁר הֻכְּתָה הָעִיר
בְּעֶצֶם ׀ הַיּוֹם הַזֶּה הָיְתָה עָלַי יַד־יְהוָה וַיָּבֵא אֹתִי שָׁמָּה׃
ב בְּמַרְאוֹת אֱלֹהִים הֱבִיאַנִי אֶל־אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְנִיחֵנִי אֶל־
ג הַר גָּבֹהַּ מְאֹד וְעָלָיו כְּמִבְנֵה־עִיר מִנֶּגֶב׃ וַיָּבִיא אוֹתִי
שָׁמָּה וְהִנֵּה־אִישׁ מַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה נְחֹשֶׁת וּפְתִיל־פִּשְׁתִּים

לט, יז׳ יט׳ מלעיל   כה׳ שבית קרי   כו׳ חסר א   כח׳ ס״א על

מ [1] אין פינף און צוואַנציקסטן יאָר פון אונדזער גלות, אין אָנהייב יאָר, אין צענטן טאָג פון חודש, אין פערצנטן יאָר נאָכ־דעם ווי די שטאָט איז געשלאָגן געוואָרן, גענוי אין דעמדאָזיקן טאָג, איז געוועזן אויף מיר די האַנט פון גאָט, און ער האָט מיך אַהין געבראַכט. [2] אין זעאונגען פון גאָט האָט ער מיך געבראַכט קיין ארץ־ישׂראל, און ער האָט מיך אַראָפּגעלאָזט אויף אַ זייער הויכן באַרג, און אויף אים איז געווען אַזוי ווי דאָס געבוי פון אַ שטאָט, אין דָרום. [3] און ער האָט מיך אַהין געבראַכט, ערשט דאָרטן איז אַ מאַן וואָס זיין אויסזען איז אַזוי ווי דאָס אויסזען פון קופּער, און אַ פלאַקסענע שנור

בְּיָדוֹ וּקְנֵה הַמִּדָּה וְהוּא עֹמֵד בַּשָּׁעַר׃ וַיְדַבֵּר אֵלַי הָאִישׁ
ד בֶּן־אָדָם רְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְּׁמָע וְשִׂים לִבְּךָ לְכֹל
אֲשֶׁר־אֲנִי מַרְאֶה אוֹתָךְ כִּי לְמַעַן הַרְאוֹתְכָה הֻבָאתָה
ה הֵנָּה הַגֵּד אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ וְהִנֵּה
חוֹמָה מִחוּץ לַבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב וּבְיַד הָאִישׁ קְנֵה הַמִּדָּה
שֵׁשׁ־אַמּוֹת בָּאַמָּה וָטֹפַח וַיָּמָד אֶת־רֹחַב הַבִּנְיָן קָנֶה אֶחָד
ו וְקוֹמָה קָנֶה אֶחָד׃ וַיָּבוֹא אֶל־שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ
הַקָּדִימָה וַיַּעַל בְּמַעֲלוֹתָו וַיָּמָד ׀ אֶת־סַף הַשַּׁעַר קָנֶה אֶחָד
ז רֹחַב וְאֵת סַף אֶחָד קָנֶה אֶחָד רֹחַב׃ וְהַתָּא קָנֶה אֶחָד
אֹרֶךְ וְקָנֶה אֶחָד רֹחַב וּבֵין הַתָּאִים חָמֵשׁ אַמּוֹת וְסַף
ח הַשַּׁעַר מֵאֵצֶל אֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבַּיִת קָנֶה אֶחָד׃ וַיָּמָד אֶת־
ט אֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבַּיִת קָנֶה אֶחָד׃ וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר
שְׁמֹנֶה אַמּוֹת וְאֵילָו שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְאֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבָּיִת׃
י וְתָאֵי הַשַּׁעַר דֶּרֶךְ הַקָּדִים שְׁלֹשָׁה מִפֹּה וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּה
מִדָּה אַחַת לִשְׁלָשְׁתָּם וּמִדָּה אַחַת לָאֵילִם מִפֹּה וּמִפּוֹ׃
יא וַיָּמָד אֶת־רֹחַב פֶּתַח־הַשַּׁעַר עֶשֶׂר אַמּוֹת אֹרֶךְ הַשַּׁעַר
יב שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה אַמּוֹת׃ וּגְבוּל לִפְנֵי הַתָּאוֹת אַמָּה אֶחָת
וְאַמָּה־אַחַת גְּבוּל מִפֹּה וְהַתָּא שֵׁשׁ־אַמּוֹת מִפּוֹ וְשֵׁשׁ
יג אַמּוֹת מִפּוֹ׃ וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר מִגַּג הַתָּא לְגַגּוֹ רֹחַב עֶשְׂרִים
יד וְחָמֵשׁ אַמּוֹת פֶּתַח נֶגֶד פָּתַח׃ וַיַּעַשׂ אֶת־אֵילִים שִׁשִּׁים
טו אַמָּה וְאֶל־אֵיל הֶחָצֵר הַשַּׁעַר סָבִיב ׀ סָבִיב׃ וְעַל־פְּנֵי
הַשַּׁעַר הַיאִיתוֹן עַל־לִפְנֵי אֻלָם הַשַּׁעַר הַפְּנִימִי חֲמִשִּׁים
טז אַמָּה׃ וְחַלֹּנוֹת אֲטֻמוֹת אֶל־הַתָּאִים וְאֶל אֵלֵיהֵמָה
לִפְנִימָה לַשַּׁעַר סָבִיב ׀ סָבִיב וְכֵן לָאֵלַמּוֹת וְחַלּוֹנוֹת
יז סָבִיב ׀ סָבִיב לִפְנִימָה וְאֶל־אַיִל תִּמֹרִים׃ וַיְבִיאֵנִי אֶל־
הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְהִנֵּה לְשָׁכוֹת וְרִצְפָה עָשׂוּי לֶחָצֵר סָבִיב ׀
יח סָבִיב שְׁלֹשִׁים לְשָׁכוֹת אֶל־הָרִצְפָה׃ וְהָרִצְפָּה אֶל־כֶּתֶף

ד׳ קָמֵץ בלא אס״ף   ו׳ במעלותיו קרי   ט׳ ואלו ק׳   טו׳ האיתון ק׳

איז אין זיין האַנט, און אַ מעסטשטאַנג; און ער שטייט אין טויער. [4] און דער מאַן האָט צו מיר גערעדט: מענטשנ־קינד, זע מיט דיינע אויגן, און מיט דיינע אויערן הער, און לייג צו דיין האַרץ צו אַלץ וואָס איך וועל ווייזן דיר, וואָרום כדי דיר צו ווייזן ביסטו געבראַכט געוואָרן אַהער; דער־צייל אַלץ וואָס דו זעסט צו דעם הויז פון ישׂראל.

[5] און זע, אַ מויער איז געווען דרויסן פון דעם הויז רונד אַרום; און אין דער האַנט פון דעם מאַן איז געווען אַ מעסטשטאַנג פון זעקס איילן, איטלעכע פון אַן אייל מיט אַ האַנטברייט; און ער האָט אָפּגעמאָסטן די ברייט פון דעם בנין, איין שטאַנג, און די הייך איין שטאַנג.

[6] און ער איז געקומען צו אַ טויער וואָס זיין פאָדער־זייט איז געווען צו מזרח, און ער איז אַרויפגעגאַנגען אויף זיינע טרעפּ, און האָט אָפּגעמאָסטן די שוועל פון דעם טויער, איין שטאַנג די ברייט—די איין שוועל, איין שטאַנג די ברייט. [7] און איטלעכער אַלקער איז געווען איין שטאַנג די לענג, און איין שטאַנג די ברייט, און צווישן די אַלקערס פינף איילן; און די שוועל פון דעם טויער לעבן דעם פירהויז פון טויער פון אינעווייניק איז געווען איין שטאַנג. [8] און ער האָט אָפּגעמאָסטן דאָס פירהויז פון טויער פון אינעווייניק, איין שטאַנג. [9] און ער האָט אָפּגעמאָסטן דאָס פירהויז פון טויער, אַכט איילן, און זיינע טירזיילן, צוויי איילן; און דאָס פירהויז פון טויער איז געווען פון אינעווייניק. [10] און די אַלקערס פון דעם טויער צו מזרח זיינען געווען דריי פון דעֶר זייט, און דריי פון דער אַנדער זייט; איין מאָס פאַר זיי דרייען, און איין מאָס פאַר די טירזיילן פון דעֶר זייט און פון דער אַנדער זייט. [11] און ער האָט אָפּגעמאָסטן די ברייט פון דעם טויעראַיינגאַנג, צען איילן; די לענג פון טויער, דרייצן איילן. [12] און אַן אַרומצאַם איז געווען פאַר די אַלקערס, איין אייל [פון דעֶר זייט], און איין אייל אַרומצאַם פון דער אַנדער זייט; און די אַלקערס זיינען געווען זעקס איילן פון דעֶר זייט, און זעקס איילן פון דער אַנדער זייט. [13] און ער האָט אָפּגעמאָסטן דעם טויער, פון דעם דאַך פון איין אַלקער צו דעם אַנטקעגנדיקן דאַך, פינף און צוואַנציק איילן די ברייט; אַן עפענונג קעגן אַן עפענונג. [14] און ער האָט געמאַכט די טירזיילן זעכציק איילן, ביז אויף די טירזיילן פון הויף אין די טויערן רונד אַרום. [15] און פון דער פאָדערזייט פון דעם איינגאַנגטויער ביז דער פאָדער־זייט פון דעם אינעווייניקסטן פירהויז פון טויער איז געווען פופציק איילן. [16] און שמאָלע פענצטער זיינען געווען אין די אַלקערס, און אין זייערע טירזיילן, אינעווייניקצו צום טויער רונד אַרום, און אַזוי אין די געוועלבן; און פענצטער רונד אַרום אינעווייניקצו; און אויף די טירזיילן טייטלביימער.

[17] און ער האָט מיך געבראַכט אין דעם אויסנווייניקסטן הויף, ערשט דאָרטן זיינען קאַמערן, און אַ פּלאַסטערונג איז געמאַכט אין הויף רונד אַרום; דרייסיק קאַמערן אויף דער פּלאַסטערונג. [18] און די פּלאַסטערונג איז געווען ביי דער זייט

פון די טויערן אַקעגן דער לענג פון די טויערן–די אונטערשטע פלאַסטערונג. 19 און ער האָט אָפּגעמאָסטן די ברייט, פון פאַר דעם אונטערשטן טויער ביז פאַר דעם אינעווייניקסטן הויף פון אויסנווייניק, הונדערט איילן, אין מזרח און אין צפון.

20 אויך דעם טויער פון דעם אויסנווייניקסטן הויף וואָס זיין פּאָדערזייט איז געווען צו צפון, האָט ער אויסגעמאָסטן, זיין לענג און זיין ברייט. 21 און זיינע אַלקערס זיינען געווען דריי פון דער זייט און דריי פון דער אַנדער זייט; און זיינע טירזיילן און זיינע געוועלבן אַזוי ווי די מאָס פון דעם ערשטן טויער; פופציק איילן זיין לענג, און די ברייט פינף און צוואַנציק איילן. 22 און זיינע פענצטער, און זיינע געוועלבן, און זיינע טייטלביימער, אַזוי ווי די מאָס פון דעם טויער וואָס זיין פּאָדערזייט איז געווען צו מזרח; און אויף זיבן טרעפּ איז מען אַרויפגעגאַנגען אין אים; און זיינע געוועלבן זיינען געווען פאַר זיי. 23 און אַ טויער צום אינעווייניקסטן הויף איז געווען קעגן טויער צו צפון, און צו מזרח; און ער האָט אָפּגעמאָסטן פון טויער צו טויער הונדערט איילן.

24 און ער האָט מיך געפירט צו דָרום, ערשט דאָרטן איז אַ טויער צו דָרום; און ער האָט אָפּגעמאָסטן זיינע טירזיילן און זיינע געוועלבן אַזוי ווי יענע מאָסן. 25 און פענצטער זיינען געווען אין אים, און אין זיינע געוועלבן רונד אַרום, אַזוי ווי יענע פענצטער; פופציק איילן די לענג, און די ברייט פינף און צוואַנציק איילן. 26 און זיבן טרעפּ זיינען געווען זיין אַרויפגאַנג, און זיינע געוועלבן זיינען געווען פאַר זיי; און ער האָט געהאַט טייטלביימער, איינעם פון דעָר זייט, און איינעם פון דער אַנדער זייט, אויף זיינע טירזיילן. 27 און אַ טויער איז געווען צום אינעווייניקסטן הויף אַקעגן דָרום; און ער האָט אָפּגעמאָסטן פון טויער צו טויער אַקעגן דָרום הונדערט איילן.

28 און ער האָט מיך געבראַכט צום אינעווייניקסטן הויף דורך דעם טויער פון דָרום, און ער האָט אָפּגעמאָסטן דעם טויער פון דָרום אַזוי ווי יענע מאָסן. 29 און זיינע אַלקערס, און זיינע טירזיילן, און זיינע געוועלבן, זיינען געווען אַזוי ווי יענע מאָסן; און פענצטער זיינען געווען אין אים, און אין זיינע געוועלבן רונד אַרום; פופציק איילן די לענג, און די ברייט פינף און צוואַנציק איילן. 30 און געוועלבן זיינען געווען רונד אַרום; די לענג איז געווען פינף און צוואַנציק איילן, און די ברייט פינף איילן. 31 און זיינע געוועלבן זיינען געווען צום אויסנווייניקסטן הויף צו, און טייטלביימער זיינען געווען אויף זיינע טירזיילן; און אַכט טרעפּ זיינען געווען זיין אַרויפגאַנג.

32 און ער האָט מיך געבראַכט אין דעם אינעווייניקסטן הויף אַקעגן מזרח, און ער האָט אָפּגעמאָסטן דעם טויער אַזוי ווי יענע מאָסן. 33 און זיינע אַלקערס, און זיינע טירזיילן, און זיינע געוועלבן, זיינען געווען אַזוי ווי יענע מאָסן; און פענצטער זיינען געווען אין אים, און אין זיינע געוועלבן רונד אַרום; די לענג פופציק איילן, און די ברייט פינף און

יט הַשְּׁעָרִים לְעֻמַּת אֹרֶךְ הַשְּׁעָרִים הָרִצְפָּה הַתַּחְתּוֹנָה׃ וַיָּמָד
רֹחַב מִלִּפְנֵי הַשַּׁעַר הַתַּחְתּוֹנָה לִפְנֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִי מִחוּץ
כ מֵאָה אַמָּה הַקָּדִים וְהַצָּפוֹן׃ וְהַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ
כא הַצָּפוֹן לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה מָדַד אָרְכּוֹ וְרָחְבּוֹ׃ וְתָאוֹ
שְׁלוֹשָׁה מִפּוֹ וּשְׁלֹשָׁה מִפּוֹ וְאֵילָו וְאֵלַמָּו הָיָה כְּמִדַּת
הַשַּׁעַר הָרִאשׁוֹן חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים
כב בָּאַמָּה׃ וְחַלּוֹנָו וְאֵילַמָּו וְתִימֹרָו כְּמִדַּת הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו
דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּבְמַעֲלוֹת שֶׁבַע יַעֲלוּ־בוֹ וְאֵילַמָּו לִפְנֵיהֶם׃
כג וְשַׁעַר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי נֶגֶד הַשַּׁעַר לַצָּפוֹן וְלַקָּדִים וַיָּמָד
כד מִשַּׁעַר אֶל־שַׁעַר מֵאָה אַמָּה׃ וַיּוֹלִכֵנִי דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וְהִנֵּה־
שַׁעַר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וּמָדַד אֵילָו וְאֵילַמָּו כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃
כה וְחַלּוֹנִים לוֹ וּלְאֵילַמָּו סָבִיב ׀ סָבִיב כְּהַחַלֹּנוֹת הָאֵלֶּה
כו חֲמִשִּׁים אַמָּה אֹרֶךְ וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ וּמַעֲלוֹת
שִׁבְעָה עֹלוֹתָו וְאֵילַמָּו לִפְנֵיהֶם וְתִמֹּרִים לוֹ אֶחָד מִפּוֹ
כז וְאֶחָד מִפּוֹ אֶל־אֵילָו׃ וְשַׁעַר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם
כח וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־הַשַּׁעַר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם מֵאָה אַמּוֹת׃ וַיְבִיאֵנִי
אֶל־חָצֵר הַפְּנִימִי בְּשַׁעַר הַדָּרוֹם וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר הַדָּרוֹם
כט כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ וְתָאוֹ וְאֵלָו וְאֵלַמָּו כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה
וְחַלּוֹנוֹת לוֹ וּלְאֵלַמָּו סָבִיב ׀ סָבִיב חֲמִשִּׁים אַמָּה אֹרֶךְ
ל וְרֹחַב עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמּוֹת׃ וְאֵלַמּוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ
לא חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ אַמּוֹת׃ וְאֵלַמָּו אֶל־
חָצֵר הַחִצוֹנָה וְתִמֹרִים אֶל־אֵלָו וּמַעֲלוֹת שְׁמוֹנֶה מַעֲלָו׃
לב וַיְבִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִי דֶּרֶךְ הַקָּדִים וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר
לג כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ וְתָאוֹ וְאֵלָו וְאֵלַמָּו כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה
וְחַלּוֹנוֹת לוֹ וּלְאֵלַמָּו סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה

יט׳ מלעיל כא׳ ותאיו ק ואיליו ק ואלמיו ק כב׳ וחלוניו ק ואלמיו ק
ותמריו ק ואלמיו ק כד׳ איליו ק ואלמיו ק כה׳ ולאלמיו קרי
כו׳ עלותיו קרי ואלמיו קרי · איליו קרי כט׳ ותאיו קרי ואיליו קרי
ואלמיו קרי ולאלמיו קרי לא׳ ואלמיו קרי איליו קרי מעליו ק
לג׳ ותאיו קרי ואיליו קרי ואלמיו קרי ולאלמיו קרי

וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ וְאֵלַמָּו לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה לד
וְתִמֹרִים אֶל־אֵלָו מִפּוֹ וּמִפּוֹ וּשְׁמֹנֶה מַעֲלוֹת מַעֲלָו׃
וַיְבִיאֵנִי אֶל־שַׁעַר הַצָּפוֹן וּמָדַד כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ תָּאָו לה לו
אֵלָו וְאֵלַמָּו וְחַלּוֹנוֹת לוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה
וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ וְאֵילָו לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה לז
וְתִמֹרִים אֶל־אֵילָו מִפּוֹ וּמִפּוֹ וּשְׁמֹנֶה מַעֲלוֹת מַעֲלָו׃
וְלִשְׁכָּה וּפִתְחָהּ בְּאֵילִים הַשְּׁעָרִים שָׁם יָדִיחוּ אֶת־הָעֹלָה׃ לח
וּבְאֻלָם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפּוֹ וּשְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה לט
לִשְׁחוֹט אֲלֵיהֶם הָעוֹלָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם׃ וְאֶל־הַכָּתֵף מ
מִחוּצָה לָעוֹלֶה לְפֶתַח הַשַּׁעַר הַצָּפוֹנָה שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת
וְאֶל־הַכָּתֵף הָאַחֶרֶת אֲשֶׁר לְאֻלָם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת׃
אַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה וְאַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה לְכֶתֶף מא
הַשַּׁעַר שְׁמוֹנָה שֻׁלְחָנוֹת אֲלֵיהֶם יִשְׁחָטוּ׃ וְאַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת מב
לָעוֹלָה אַבְנֵי גָזִית אֹרֶךְ אַמָּה אַחַת וָחֵצִי וְרֹחַב אַמָּה
אַחַת וָחֵצִי וְגֹבַהּ אַמָּה אֶחָת אֲלֵיהֶם וְיַנִּיחוּ אֶת־הַכֵּלִים
אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעוֹלָה בָּם וְהַזָּבַח׃ וְהַשְׁפַתַּיִם טֹפַח מג
אֶחָד מוּכָנִים בַּבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב וְאֶל־הַשֻּׁלְחָנוֹת בְּשַׂר
הַקָּרְבָּן׃ וּמִחוּצָה לַשַּׁעַר הַפְּנִימִי לִשְׁכוֹת שָׁרִים בֶּחָצֵר מד
הַפְּנִימִי אֲשֶׁר אֶל־כֶּתֶף שַׁעַר הַצָּפוֹן וּפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם
אֶחָד אֶל־כֶּתֶף שַׁעַר הַקָּדִים פְּנֵי דֶּרֶךְ הַצָּפֹן׃ וַיְדַבֵּר מה
אֵלַי זֹה הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם לַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי
מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת׃ וְהַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן לַכֹּהֲנִים מו
שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ הֵמָּה בְנֵי־צָדוֹק הַקְּרֵבִים מִבְּנֵי־
לֵוִי אֶל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ׃ וַיָּמָד אֶת־הֶחָצֵר אֹרֶךְ ׀ מֵאָה אַמָּה מז
וְרֹחַב מֵאָה אַמָּה מְרֻבָּעַת וְהַמִּזְבֵּחַ לִפְנֵי הַבָּיִת׃ וַיְבִאֵנִי מח
אֶל־אֻלָם הַבַּיִת וַיָּמָד אֵל אֻלָם חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְחָמֵשׁ
אַמּוֹת מִפֹּה וְרֹחַב הַשַּׁעַר שָׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת

לד׳ ואלמו ק אליו ק מעליו ק לו׳ תאיו קי אליו ק
ואלמיו ק לז׳ ואיליו ק אליו ק מעליו קי לט׳ מא׳ כא עליהם מג׳ כציל

צוואַנציק איילן. [34] און זיינע געוועלבן זיינען געווען צום אויסנווייניקסטן הויף צו, און טייטלביימער זיינען געווען אויף זיינע טירזיילן, פון דער זייט און פון דער אַנדער זייט; און אַכט טרעפּ זיינען געווען זיין אַרויפגאַנג.

[35] און ער האָט מיך געבראַכט צו דעם טויער פון צפון, און האָט אָפּגעמאָסטן אַזוי ווי יענע מאָסן–[36] זיינע אַלקערס, און זיינע טירזיילן, און זיינע געוועלבן; און פענצטער זיינען געווען אין אים רונד אַרום; די לענג פופציק איילן, און די ברייט פינף און צוואַנציק איילן. [37] און זיינע טירזיילן זיינען געווען צום אויסנווייניקסטן הויף צו, און טייטלביימער זיינען געווען אויף זיינע טיר־זיילן, פון דער זייט און פון דער אַנדער זייט; און אַכט טרעפּ זיינען געווען זיין אַרויפגאַנג.

[38] און אַ קאַמער איז געווען, מיט איר אַיינגאַנג אין די טירזיילן פון די טויערן; דאָרטן זאָל מען אָפּשווענקען דאָס בראַנדאָפּפער. [39] און אין דעם פירהויז פון טויער זיינען געווען צוויי טישן פון דער זייט, און צוויי טישן פון דער אַנדער זייט, צו שעכטן אויף זיי דאָס בראַנדאָפּפער, און דאָס זינדאָפּפער, און דאָס שולדאָפּפער. [40] און אויף איין זייט פון דרויסן, ווי מע גייט אַרויף צום אַיינגאַנג פון צפונטויער, זיינען געווען צוויי טישן, און אויף דער אַנדער זייט פון דעם פירהויז וואָס צום טויער צוויי טישן. [41] פיר טישן פון דער זייט, און פיר טישן פון דער אַנדער זייט, ביין זייט פון טויער–אַכט טישן וואָס אויף זיי זאָל מען שעכטן. [42] און פיר טישן פאַרן בראַנדאָפּפער, פון געהאַקטע שטיינער, די לענג אַן אייל און אַ האַלב, און די ברייט אַן אייל און אַ האַלב, און די הייך אַן אייל, וואָס אויף זיי זאָל מען אַוועקלייגן די כּלים וואָס מע שעכט מיט זיי דאָס בראַנדאָפּפער און דאָס שלאַכטאָפּפער. [43] און האָקן פון איין האַנטברייט זיינען געווען באַפעסטיקט אינעווייניק רונד אַרום; און אויף די טישן האָט געזאָלט זיין דאָס פלייש פון דעם קרבן. [44] און דרויסן פון דעם אינעווייניקסטן טויער זיינען געווען קאַמערן פאַר די וועכטער אין דעם אינעווייניקסטן הויף וואָס ביין זייט פון צפונטויער, און זייער פאָדער־זייט איז געווען צו דָרום; איינע ביין זייט פון מזרח־טויער מיט דער פאָדערזייט צו צפון. [45] און ער האָט צו מיר געזאָגט: דידאָזיקע קאַמער וואָס איר פאָדערזייט איז צו דָרום, איז פאַר די כּהנים וואָס היטן די היטונג פון הויז. [46] און די קאַמער וואָס איר פאָדערזייט איז צו צפון, איז פאַר די כּהנים וואָס היטן די היטונג פון מזבח; דאָס זיינען די קינדער פון צָדוק, די פון די קינדער פון לֵוִי וואָס גענענען צו גאָט, אים צו דינען.

[47] און ער האָט אויסגעמאָסטן דעם הויף, די לענג הונדערט איילן, און די ברייט הונדערט איילן, פירעקעכדיק; און דער מזבח איז געווען פאַרן הויז.

[48] און ער האָט מיך געבראַכט צום פאָליש פון דעם הויז, און האָט אָפּגעמאָסטן די טירזיילן פון דעם פאָליש, פינף איילן פון דער זייט, און פינף איילן פון דער אַנדער זייט; און די ברייט פון דעם טויער, דריי איילן פון דער זייט, און דריי

אײלן פֿון דער אַנדער זײַט. ⁴⁹ די לענג פֿון דעם פֿאָליש
צוואַנציק אײלן, און די ברײט עלף אײלן; און מיט טרעפּ
איז מען אַרױפֿגעגאַנגען צו אים; און זײַלן זײַנען געװען
לעבן די טירזײַלן, אײנער פֿון דער זײַט, און אײנער פֿון
דער אַנדער זײַט.

מא

¹ און ער האָט מיך געבראַכט צום היכל, און האָט
אָפּגעמאָסטן די טירזײַלן, זעקס אײלן די ברײט
פֿון דער זײַט, און זעקס אײלן די ברײט פֿון דער אַנדער
זײַט—די ברײט פֿון דעם געצעלט. ² און די ברײט פֿון
דעם אײַנגאַנג צען אײלן, און די זײַטן פֿון דעם אײַנגאַנג
פֿינף אײלן פֿון דער זײַט, און פֿינף אײלן פֿון דער אַנדער
זײַט. און ער האָט אָפּגעמאָסטן זײַן לענג, פֿערציק אײלן,
און די ברײט, צוואַנציק אײלן.

³ און ער איז אַרײַנגעגאַנגען אינעװײניק, און האָט
אָפּגעמאָסטן די טירזײַלן פֿון דעם אײַנגאַנג, צװײ אײלן,
און דעם אײַנגאַנג, זעקס אײלן, און די ברײט פֿון דעם אײַנ־
גאַנג, זיבן אײלן. ⁴ און ער האָט אָפּגעמאָסטן זײַן לענג,
צוואַנציק אײלן, און די ברײט, צוואַנציק אײלן, פֿאַר דעם
היכל; און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָס איז דער קדשי־
קדשים.

⁵ און ער האָט אָפּגעמאָסטן די װאַנט פֿון דעם הױז,
זעקס אײלן, און די ברײט פֿון אַ זײַטקאַמער, פֿיר אײלן,
רונד אַרום הױז פֿון אַלע זײַטן. ⁶ און די זײַטקאַמערן
זײַנען געװען אַ קאַמער איבער אַ קאַמער, דרײַ און
דרײַסיק מאָל; און זײ זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין דער װאַנט װאָס צום הױז פֿאַר די זײַטקאַמערן רונד אַרום, כּדי זיך
צו האַלטן דעראָן, און זײ זאָלן זיך ניט האַלטן אָן דער װאַנט פֿון הױז. ⁷ און װאָס העכער און העכער אַלץ
ברײטער זײַנען געװאָרן רונד אַרום די זײַטקאַמערן; װאָרום דער אַרומבױ פֿון הױז איז געגאַנגען העכער און העכער
רונד אַרום הױז; דרום האָט דאָס הױז געהאַט אױבן מער ברײטקײט; און אַזױ איז מען אַרױף פֿון דער אונטערשטער רײ
צו דער אױבערשטער דורך דער מיטלסטער. ⁸ און איך האָב געזען אַז דאָס הױז האָט געהאַט אַ דערהײכונג רונד
אַרום; די גרונטפֿעסטן פֿון די זײַטקאַמערן זײַנען געװען אַ פֿולער שטאַנג פֿון זעקס אײלן בײַם געלענק. ⁹ די גרעב פֿון
דער אױסנװײניקסטער װאַנט פֿון די זײַטקאַמערן איז געװען פֿינף אײלן; און װאָס איז געלאָזט געװאָרן פֿרײַ צװישן די
זײַטקאַמערן װאָס בײַם הױז ¹⁰ און צװישן די קאַמערן*, איז געװען צוואַנציק אײלן די ברײט, רונד אַרום הױז פֿון אַלע
זײַטן. ¹¹ און די אײַנגאַנגען פֿון די זײַטקאַמערן זײַנען געװען צו דעם פֿרײַ געלאָזטן אָרט צו, אײן אײַנגאַנג צו צפֿון, און
אײן אײַנגאַנג צו דרום; און די ברײט פֿון דעם פֿרײַ געלאָזטן אָרט איז געװען פֿינף אײלן רונד אַרום.

¹² און דער בנין װאָס איז געװען פֿאַר דעם אָפּגעזונדערטן אָרט אין דער זײַט קעגן מערבֿ, איז געװען די ברײט
זיבעציק אײלן, און די װאַנט פֿון דעם בנין פֿינף אײלן די גרעב רונד אַרום, און זײַן לענג נײַנציק אײלן.

* זע מב.

מט מִפּוֹ׃ אֹרֶךְ הָאֻלָם עֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה אַמָּה
וּבַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יַעֲלוּ אֵלָיו וְעַמֻּדִים אֶל־הָאֵילִים אֶחָד
מִפֹּה וְאֶחָד מִפֹּה׃

מא

א וַיְבִיאֵנִי אֶל־הַהֵיכָל וַיָּמָד אֶת־הָאֵילִים שֵׁשׁ־אַמּוֹת רֹחַב
ב מִפּוֹ וְשֵׁשׁ־אַמּוֹת רֹחַב־מִפּוֹ רֹחַב הָאֹהֶל׃ וְרֹחַב הַפֶּתַח
עֶשֶׂר אַמּוֹת וְכִתְפוֹת הַפֶּתַח חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ וְחָמֵשׁ
אַמּוֹת מִפּוֹ וַיָּמָד אָרְכּוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה וְרֹחַב עֶשְׂרִים
ג אַמָּה׃ וּבָא לִפְנִימָה וַיָּמָד אֵיל־הַפֶּתַח שְׁתַּיִם אַמּוֹת
ד וְהַפֶּתַח שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרֹחַב הַפֶּתַח שֶׁבַע אַמּוֹת׃ וַיָּמָד אֶת־
אָרְכּוֹ עֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה אֶל־פְּנֵי הַהֵיכָל
ה וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים׃ וַיָּמָד קִיר־הַבַּיִת שֵׁשׁ
אַמּוֹת וְרֹחַב הַצֵּלָע אַרְבַּע אַמּוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב לַבַּיִת
ו סָבִיב׃ וְהַצְּלָעוֹת צֵלָע אֶל־צֵלָע שָׁלוֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים פְּעָמִים
וּבָאוֹת בַּקִּיר אֲשֶׁר־לַבַּיִת לַצְּלָעוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב לִהְיוֹת
ז אֲחוּזִים וְלֹא־יִהְיוּ אֲחוּזִים בְּקִיר הַבָּיִת׃ וְרָחֲבָה וְנָסְבָה
לְמַעְלָה לְמַעְלָה לַצְּלָעוֹת כִּי מוּסַב־הַבַּיִת לְמַעְלָה
לְמַעְלָה סָבִיב ׀ סָבִיב לַבַּיִת עַל־כֵּן רֹחַב לַבַּיִת לְמָעְלָה
ח וְכֵן הַתַּחְתּוֹנָה יַעֲלֶה עַל־הָעֶלְיוֹנָה לַתִּיכוֹנָה׃ וְרָאִיתִי לַבַּיִת
גֹּבַהּ סָבִיב ׀ סָבִיב מְיֻסְּדוֹת הַצְּלָעוֹת מְלוֹ הַקָּנֶה שֵׁשׁ
ט אַמּוֹת אַצִּילָה׃ רֹחַב הַקִּיר אֲשֶׁר־לַצֵּלָע אֶל־הַחוּץ חָמֵשׁ
י אַמּוֹת וַאֲשֶׁר מֻנָּח בֵּית צְלָעוֹת אֲשֶׁר לַבָּיִת׃ וּבֵין הַלְּשָׁכוֹת
יא רֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה סָבִיב לַבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב׃ וּפֶתַח
הַצֵּלָע לַמֻּנָּח פֶּתַח אֶחָד דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וּפֶתַח אֶחָד לַדָּרוֹם
יב וְרֹחַב מְקוֹם הַמֻּנָּח חָמֵשׁ אַמּוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב׃ וְהַבִּנְיָן
אֲשֶׁר אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה פְּאַת דֶּרֶךְ־הַיָּם רֹחַב שִׁבְעִים אַמָּה
וְקִיר הַבִּנְיָן חָמֵשׁ־אַמּוֹת רֹחַב סָבִיב ׀ סָבִיב וְאָרְכּוֹ תִּשְׁעִים

מ א, ח׳ מסחה ק   כ״ל

אַמָּה׃ וּמָדַד אֶת־הַבַּיִת אֹרֶךְ מֵאָה אַמָּה וְהַגִּזְרָה וְהַבִּנְיָה יג
וְקִירוֹתֶיהָ אֹרֶךְ מֵאָה אַמָּה׃ וְרֹחַב פְּנֵי הַבַּיִת וְהַגִּזְרָה יד
לַקָּדִים מֵאָה אַמָּה׃ וּמָדַד אֹרֶךְ־הַבִּנְיָן אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה טו
אֲשֶׁר עַל־אַחֲרֶיהָ וְאַתּוּקֶיהָא מִפּוֹ וּמִפּוֹ מֵאָה אַמָּה וְהַהֵיכָל
הַפְּנִימִי וְאֻלַמֵּי הֶחָצֵר׃ הַסִּפִּים וְהַחַלּוֹנִים הָאֲטֻמוֹת טז
וְהָאַתִּיקִים ׀ סָבִיב לִשְׁלָשְׁתָּם נֶגֶד הַסַּף שְׂחִיף עֵץ סָבִיב ׀
סָבִיב וְהָאָרֶץ עַד־הַחַלֹּנוֹת וְהַחַלֹּנוֹת מְכֻסּוֹת׃ עַל־מֵעַל יז
הַפֶּתַח וְעַד־הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְלַחוּץ וְאֶל־כָּל־הַקִּיר סָבִיב ׀
סָבִיב בַּפְּנִימִי וּבַחִיצוֹן מִדּוֹת׃ וְעָשׂוּי כְּרוּבִים וְתִמֹרִים יח
וְתִמֹרָה בֵּין־כְּרוּב לִכְרוּב וּשְׁנַיִם פָּנִים לַכְּרוּב׃ וּפְנֵי אָדָם יט
אֶל־הַתִּמֹרָה מִפּוֹ וּפְנֵי־כְפִיר אֶל־הַתִּמֹרָה מִפּוֹ עָשׂוּי אֶל־
כָּל־הַבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב׃ מֵהָאָרֶץ עַד־מֵעַל הַפֶּתַח כ
הַכְּרוּבִים וְהַתִּמֹרִים עֲשׂוּיִם וְקִיר הַהֵיכָל׃ הַהֵיכָל מְזוּזַת כא
רְבֻעָה וּפְנֵי הַקֹּדֶשׁ הַמַּרְאֶה כַּמַּרְאֶה׃ הַמִּזְבֵּחַ עֵץ שָׁלוֹשׁ כב
אַמּוֹת גָּבֹהַּ וְאָרְכּוֹ ׀ שְׁתַּיִם אַמּוֹת וּמִקְצֹעוֹתָיו לוֹ וְאָרְכּוֹ
וְקִירֹתָיו עֵץ וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה׃
וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת לַהֵיכָל וְלַקֹּדֶשׁ׃ וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת לַדְּלָתוֹת כג כד
שְׁתַּיִם מוּסַבּוֹת דְּלָתוֹת שְׁתַּיִם לְדֶלֶת אֶחָת וּשְׁתֵּי דְלָתוֹת
לָאַחֶרֶת׃ וַעֲשׂוּיָה אֲלֵיהֶן אֶל־דַּלְתוֹת הַהֵיכָל כְּרוּבִים כה
וְתִמֹרִים כַּאֲשֶׁר עֲשׂוּיִם לַקִּירוֹת וְעָב עֵץ אֶל־פְּנֵי הָאוּלָם
מֵהַחוּץ׃ וְחַלּוֹנִים אֲטֻמוֹת וְתִמֹרִים מִפּוֹ וּמִפּוֹ אֶל־כִּתְפוֹת כו
הָאוּלָם וְצַלְעוֹת הַבַּיִת וְהָעֻבִּים׃

מב

וַיּוֹצִאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה הַדֶּרֶךְ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וַיְבִאֵנִי א
אֶל־הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר נֶגֶד הַגִּזְרָה וַאֲשֶׁר־נֶגֶד הַבִּנְיָן אֶל־
הַצָּפוֹן׃ אֶל־פְּנֵי אֹרֶךְ אַמּוֹת הַמֵּאָה פֶּתַח הַצָּפוֹן וְהָרֹחַב ב
חֲמִשִּׁים אַמּוֹת׃ נֶגֶד הָעֶשְׂרִים אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי וְנֶגֶד ג

ס א, טו׳ ואתיקדא קרי   טז׳ כ״א שחיף   כ׳ נקוד עלו

[13] און ער האָט אָפּגעמאָסטן דאָס הויז, הונדערט איילן די לענג, און דעם אָפּגעזונדערטן אָרט, און דעם בנין מיט זיינע ווענט, הונדערט איילן די לענג; [14] און די ברייט פון דער פאָדערזייט פון דעם הויז און פון דעם אָפּגעזונדערטן אָרט צו מזרח, הונדערט איילן. [15] און ער האָט אָפּגעמאָסטן די לענג פון דעם בנין [פאַר לענג] פון דעם אָפּגעזונדערטן אָרט, וואָס אויף זיין הינטערשטער זייט, און זיינע באַלקאָנען פון דעֹר זייט און פון דער אַנדער זייט, הונדערט איילן.

און דער היכל, דער אינעווייניקסטער אָרט, און די פאָדערהייזער פון הויף, [16] די שוועלן, און די שמאָלע פענצטער, און די באַלקאָנען רונד אַרום זיי דרייַען, אַקעגן די שוועלן, זיינען געווען באַטאָוולט מיט האָלץ רונד אַרום, און פון דער ערד ביז די פענצטער—און די פענצטער זיינען געווען פאַרדעקט—[17] ביז איבערן אַיינ־גאַנג, און ביז דעם אינעווייניקסטן הויז, און אויסנווייניק, און אויף דער גאַנצער וואַנט רונד אַרום, אינעווייניק און אויסנווייניק, לויט אַ מאָס. [18] און עס איז געווען געמאַכט מיט כּרובים און טייטלביימער, און אַ טייטלבוים צווישן אַ כּרוב און אַ כּרוב; און צוויי פּנימער האָט געהאַט איטלעכער כּרוב, [19] מיט דעם פּנים פון אַ מענטשן קעגן אַ טייטלבוים פון דעֹר זייט, און דעם פּנים פון אַ יונגן לייב קעגן אַ טייטלבוים פון דער אַנדער זייט; געמאַכט אויפן גאַנצן הויז רונד אַרום. [20] פון דער ערד ביז איבערן אַיינ־גאַנג זיינען די כּרובים און די טייטלביימער געווען געמאַכט; דעסגלייכן אויף דער וואַנט פון היכל. [21] און די בייסשטידלעך פון היכל זיינען געווען פירעקעכדיק; און די פאָדערזייט פון דעם הייליקטום איז געווען אין אויסזען אַזוי ווי די זעאונג.

[22] און דער מזבח איז געווען פון האָלץ, דריי איילן הויך, און זיין לענג צוויי איילן; אי זיינע ווינקלען צו אים, אי זיין לענג, און זיינע ווענט, פון האָלץ. און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָס איז דער טיש וואָס פאַר גאָט.

[23] און צוויי טירן זיינען געווען צום היכל און צום הייליקטום. [24] און צוויי פליגלען האָבן די טירן געהאַט, צוויי דרייַעדיקע פליגלען, צוויי אין איין טיר, און צוויי פליגלען אין דער אַנדערער. [25] און אויף זיי, אויף די טירן פון דעם היכל, זיינען געווען געמאַכט כּרובים און טייטלביימער, אַזוי ווי זיי זיינען געמאַכט געווען אויף די ווענט; און אַ הילצערן באַלקנדעכל איז געווען פאָרנט פון פאָליש פון אויסנווייניק. [26] און שמאָלע פענצטער און טייטלביימער זיינען געווען פון דעֹר זייט און פון דער אַנדער זייט, אויף די זייטן פון פאָליש, און אויף די זייטקאַמערן פון דעם הויז און די באַלקנ־דעכלעך.

מב [1] און ער האָט מיך אַרויסגעפירט אין דעם אויסנווייניקסטן הויף אויפן וועג צו צפון, און האָט מיך געבראַכט צו די קאַמערן וואָס אַקעגן דעם אָפּגעזונדערטן אָרט, און וואָס אַקעגן דעם בנין, צו צפון, [2] צו דער פאָדערזייט, הונדערט איילן די לענג, מיט דעם אַיינגאַנג אין צפון, און פופציק איילן די ברייט, [3] אַקעגן די צוואַנציק איילן פון דעם

אינעווייניקסטן הויף, און אַקעגן דער פּלאַסטערונג פון
דעם אויסנווייניקסטן הויף, מיט אַ באַלקאָן קעגן אַ
באַלקאָן אין דריטן שטאָק. [4] און פאַר די קאַמערן איז
געווען אַ גאַנג, צען איילן די ברייט אינעווייניקצו, אַ וועג
פון איין אייל; און זייערע אַיינגאַנגען זיינען געווען צו צפון.
[5] און די אויבערשטע קאַמערן זיינען געווען קירצער—
ווייל די באַלקאָנען האָבן אַוועקגענומען פון זיי—פון די
אונטערשטע און פון די מיטלסטע אין דעם בנין. [6] וואָרום
דרייגאָרנדיק זיינען זיי געווען, און זיי האָבן ניט געהאַט
קיין זיילן אַזוי ווי די זיילן פון הויף, דרום איז אָפּגענומען
געוואָרן, לגבי די אונטערשטע און די מיטלסטע, פון דעם
באָדעם[א]. [7] און די מויער וואָס דרויסן אַקעגן די קאַמערן,
צו דעם אויסנווייניקסטן הויף צו, פאָרנט פון די קאַמערן,
איר לענג איז געווען פופציק איילן. [8] וואָרום די לענג פון
די קאַמערן וואָס צום אויסנווייניקסטן הויף צו איז געווען
פופציק איילן; אָבער זע, פאַר דעם טעמפּל איז געווען
הונדערט איילן. [9] און אונטער דידאָזיקע קאַמערן איז
געווען דער אַיינגאַנג פון מזרח, אַז מע איז געקומען צו זיי
פון דעם אויסנווייניקסטן הויף. [10] אין דער ברייט פון
דער מויער פון הויף צו מזרח, פאַר דעם אָפּגעזונדערטן
אָרט, און פאַר דעם בנין, זיינען געווען קאַמערן, [11] מיט
אַ וועג פאַר זיי; אַזוי ווי דאָס אויסזען פון די קאַמערן וואָס
צו צפון, אַזוי ווי זייער לענג, און אַזוי ווי זייער ברייט, מיט
אַלע זייערע אַרויסגאַנגען, און אַזוי ווי זייערע אַיינ־
ריכטונגען; און אַזוי ווי זייערע טירן, [12] אַזוי אויך זיינען געווען די טירן פון די קאַמערן וואָס צו דָרום; אַ טיר איז
געווען אין אָנהייב פון דעם וועג, דעם וועג וואָס גלייך פאַר דער מויער, אַקעגן מזרח, ווי מע קומט אין זיי אַריין.

[13] און ער האָט צו מיר געזאָגט: די קאַמערן פון צפון און די קאַמערן פון דָרום וואָס פאַר דעם אָפּגעזונדערטן אָרט,
דאָס זיינען די הייליקע קאַמערן, וואָס די כהנים וואָס זיינען נאָענט צו גאָט, זאָלן דאָרטן עסן די הייליקסטע הייליקייטן;
דאָרטן זאָלן זיי אַוועקלייגן די הייליקסטע הייליקייטן, און דאָס שפּייזאָפּפער, און דאָס זינדאָפּפער, און דאָס שולד־
אָפּפער, וואָרום דער אָרט איז הייליק. [14] אַז זיי גייען אַריין, די כהנים, זאָלן זיי ניט אַרויסגיין פון דעם הייליקטום אין
דעם אויסנווייניקסטן הויף, נייערט זיי זאָלן [אַפריער] אַוועקלייגן דאָרטן זייערע קליידער וואָס זיי דינען אין זיי, וואָרום
זיי זיינען הייליק; און זיי זאָלן אָנטאָן אַנדערע קליידער, און גענענען אין דעם [הויף] וואָס פאַרן פאָלק.

[15] און אַז ער האָט געענדיקט די מעסטונגען פון דעם אינעווייניקסטן הויז, האָט ער מיך אַרויסגעפירט דורך
דעם טויער וואָס זיין פּאָדערזייט איז געווען צו מזרח, און ער האָט עס אָפּגעמאָסטן רונד אַרום. [16] ער האָט
אָפּגעמאָסטן די מזרח־זייט מיט דעם מעסטשטאַנג, פינף הונדערט שטאַנגען מיט דעם מעסטשטאַנג רונד אַרום.
[17] ער האָט אָפּגעמאָסטן די צפון־זייט, פינף הונדערט שטאַנגען מיט דעם מעסטשטאַנג רונד אַרום. [18] ער

הָֽרִצְפָּה אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אַתִּיק אֶל־פְּנֵי־אַתִּיק
ד בַּשְּׁלִשִׁים׃ וְלִפְנֵי הַלְּשָׁכוֹת מַהֲלַךְ עֶשֶׂר אַמּוֹת רֹחַב אֶל־
ה הַפְּנִימִית דֶּרֶךְ אַמָּה אֶחָת וּפִתְחֵיהֶם לַצָּפוֹן׃ וְהַלְּשָׁכוֹת
הָעֶלְיוֹנֹת קְצֻרוֹת כִּי־יוֹכְלוּ אַתִּיקִים מֵהֵנָּה מֵהַתַּחְתֹּנוֹת
ו וּמֵהַתִּיכֹנוֹת בִּנְיָן׃ כִּי מְשֻׁלָּשׁוֹת הֵנָּה וְאֵין לָהֶן עַמּוּדִים
כְּעַמּוּדֵי הַחֲצֵרוֹת עַל־כֵּן נֶאֱצַל מֵהַתַּחְתּוֹנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת
ז מֵהָאָרֶץ׃ וְגָדֵר אֲשֶׁר־לַחוּץ לְעֻמַּת הַלְּשָׁכוֹת דֶּרֶךְ הֶחָצֵר
ח הַחִצֹנָה אֶל־פְּנֵי הַלְּשָׁכוֹת אָרְכּוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ כִּי־
אֹרֶךְ הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַחִצֹנָה חֲמִשִּׁים אַמָּה וְהִנֵּה
ט עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל מֵאָה אַמָּה׃ וּמִתַּחַתה לְּשָׁכוֹת הָאֵלֶּה
י הַמֵּבוֹא מֵהַקָּדִים בְּבֹאוֹ לָהֵנָּה מֵהֶחָצֵר הַחִצֹנָה׃ בְּרֹחַב ׀
גֶּדֶר הֶחָצֵר דֶּרֶךְ הַקָּדִים אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה וְאֶל־פְּנֵי הַבִּנְיָן
יא לְשָׁכוֹת׃ וְדֶרֶךְ לִפְנֵיהֶם כְּמַרְאֵה הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר דֶּרֶךְ
הַצָּפוֹן כְּאָרְכָּן כֵּן רָחְבָּן וְכֹל מוֹצָאֵיהֶן וּכְמִשְׁפְּטֵיהֶן
יב וּכְפִתְחֵיהֶן׃ וּכְפִתְחֵי הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם פֶּתַח
בְּרֹאשׁ דָּרֶךְ דֶּרֶךְ בִּפְנֵי הַגְּדֶרֶת הֲגִינָה דֶּרֶךְ הַקָּדִים
יג בְּבוֹאָן׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי לִשְׁכוֹת הַצָּפוֹן לִשְׁכוֹת הַדָּרוֹם אֲשֶׁר
אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה הֵנָּה ׀ לִשְׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יֹאכְלוּ־שָׁם
הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר־קְרוֹבִים לַיהוָה קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים שָׁם יַנִּיחוּ ׀
קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים וְהַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם כִּי הַמָּקוֹם
יד קָדֹשׁ׃ בְּבֹאָם הַכֹּהֲנִים וְלֹא־יֵצְאוּ מֵהַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר
הַחִיצוֹנָה וְשָׁם יַנִּיחוּ בִגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶן כִּי־קֹדֶשׁ
טו הֵנָּה יִלְבְּשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְקָרְבוּ אֶל־אֲשֶׁר לָעָם׃ וְכִלָּה
אֶת־מִדּוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְהוֹצִיאַנִי דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר
טז פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּמְדָדוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב׃ מָדַד רוּחַ הַקָּדִים
בִּקְנֵה הַמִּדָּה חֲמֵשׁ־אמות קָנִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה סָבִיב׃
יז מָדַד רוּחַ הַצָּפוֹן חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה סָבִיב׃

ה׳ כי יאכלו ט׳ ומתחת הלשכות קרי המבוא קרי יד׳ ולבשו קרי טז׳ מאות ק׳

[א] ד. ה. פון דעם באָדעם פון די אויבערשטע קאַמערן.

יח אֵת רוּחַ הַדָּרוֹם מָדַד חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה׃
יט סָבַב אֶל־רוּחַ הַיָּם מָדַד חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה׃
כ לְאַרְבַּע רוּחוֹת מְדָדוֹ חוֹמָה לוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חֲמֵשׁ
מֵאוֹת וְרֹחַב חֲמֵשׁ מֵאוֹת לְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ לְחֹל׃

מג

א ב וַיּוֹלִכֵנִי אֶל־הַשָּׁעַר שַׁעַר אֲשֶׁר פֹּנֶה דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃ וְהִנֵּה
כְּבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּא מִדֶּרֶךְ הַקָּדִים וְקוֹלוֹ כְּקוֹל מַיִם
ג רַבִּים וְהָאָרֶץ הֵאִירָה מִכְּבֹדוֹ׃ וּכְמַרְאֵה הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר
רָאִיתִי כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר־רָאִיתִי בְּבֹאִי לְשַׁחֵת אֶת־הָעִיר
וּמַרְאוֹת כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי אֶל־נְהַר כְּבָר וָאֶפֹּל אֶל־
ד פָּנָי׃ וּכְבוֹד יְהוָה בָּא אֶל־הַבָּיִת דֶּרֶךְ שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו
ה דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וַתְּבִאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִי
ו וְהִנֵּה מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה הַבָּיִת׃ וָאֶשְׁמַע מִדַּבֵּר אֵלַי מֵהַבָּיִת
ז וְאִישׁ הָיָה עֹמֵד אֶצְלִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֶת־מְקוֹם
כִּסְאִי וְאֶת־מְקוֹם כַּפּוֹת רַגְלַי אֲשֶׁר אֶשְׁכָּן־שָׁם בְּתוֹךְ בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם וְלֹא יְטַמְּאוּ עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל שֵׁם קָדְשִׁי
ח הֵמָּה וּמַלְכֵיהֶם בִּזְנוּתָם וּבְפִגְרֵי מַלְכֵיהֶם בָּמוֹתָם׃ בְּתִתָּם
סִפָּם אֶת־סִפִּי וּמְזוּזָתָם אֵצֶל מְזוּזָתִי וְהַקִּיר בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם
וְטִמְּאוּ ׀ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי בְּתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וָאֲכַל אֹתָם
ט בְּאַפִּי׃ עַתָּה יְרַחֲקוּ אֶת־זְנוּתָם וּפִגְרֵי מַלְכֵיהֶם מִמֶּנִּי
י וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכָם לְעוֹלָם׃ אַתָּה בֶן־אָדָם הַגֵּד אֶת־
בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבַּיִת וְיִכָּלְמוּ מֵעֲוֺנוֹתֵיהֶם וּמָדְדוּ אֶת־
יא תָּכְנִית׃ וְאִם־נִכְלְמוּ מִכֹּל אֲשֶׁר־עָשׂוּ צוּרַת הַבַּיִת וּתְכוּנָתוֹ
וּמוֹצָאָיו וּמוֹבָאָיו וְכָל־צוּרֹתָו וְאֵת כָּל־חֻקֹּתָיו וְכָל־צוּרֹתָו
וְכָל־תּוֹרֹתָו הוֹדַע אוֹתָם וּכְתֹב לְעֵינֵיהֶם וְיִשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־
יב צוּרָתוֹ וְאֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו וְעָשׂוּ אוֹתָם׃ זֹאת תּוֹרַת הַבָּיִת
עַל־רֹאשׁ הָהָר כָּל־גְּבֻלוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִנֵּה־

ס נ, י׳ הפסקת תצה יא׳ צורתו קרי והשני בב׳ טעמים תורתו קרי

האָט אָפּגעמאָסטן די דָרום־זײַט, פינף הונדערט שטאַנגען מיט דעם מעסטשטאַנג. [19] ער האָט זיך אומגעדרייט צו מערב־זײַט, און האָט אָפּגעמאָסטן פינף הונדערט שטאַנגען מיט דעם מעסטשטאַנג. [20] אויף פיר זײַטן האָט ער עס אָפּגעמאָסטן; עס האָט געהאַט אַ מויער רונד אַרום, די לענג פינף הונדערט, און די ברייט פינף הונדערט, כּדי אָפּצושיידן צווישן הייליקן און אומהייליקן.

מג

[1] און ער האָט מיך צוגעפירט צו דעם טויער — דעם טויער וואָס איז געווען געקערט צו מזרח. [2] ערשט די פּראַכט פון דעם גאָט פון ישׂראל איז אָנגעקומען פון דעם וועג פון מזרח, און זײַן קָול איז געווען אַזוי ווי דער קָול פון גרויסע וואַסערן, און די ערד האָט אויפגעלויכטן פון זײַן פּראַכט. [3] און דאָס אויסזען פון דער זעאונג וואָס איך האָב געזען, איז געווען אַזוי ווי די זעאונג וואָס איך האָב געזען ווען איך בין געקומען צו צעשטערן די שטאָט; און די זעאונגען זײַנען געווען אַזוי ווי די זעאונג וואָס איך האָב געזען בײַם טײַך כּבָר; און איך בין געפאַלן אויף מײַן פּנים. [4] און די פּראַכט פון גאָט איז אַרײַנגעגאַנגען אין הויז דורך דעם טויער וואָס זײַן פּאָדערזײַט איז געווען צו מזרח. [5] און אַ ווינט האָט מיך אויפגעהויבן, און האָט מיך געבראַכט אין דעם אינעווייניקסטן הויף, ערשט די פּראַכט פון גאָט האָט אָנגעפילט דאָס הויז. [6] און איך האָב געהערט רעדן צו מיר פון הויז, און אַ מאַן איז געשטאַנען לעבן מיר. [7] און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, דאָס איז דער אָרט פון מײַן טראָן, און דער אָרט פון מײַנע פוסטריט, וואָס איך וועל דאָרטן רוען צווישן די קינדער פון ישׂראל אויף אייביק; און דאָס הויז פון ישׂראל וועלן מער ניט פאַראומרייניקן מײַן הייליקן נאָמען, זיי און זייערע מלכים, מיט זייער זנות, און מיט די פּגרים פון זייערע מלכים אויף זייערע בָּמות; [8] מיט זייער שטעלן זייער שוועל לעבן מײַן שוועל, און זייער בײַשטידל לעבן מײַן בײַשטידל, מיט בלויז אַ וואַנט צווישן מיר און צווישן זיי; און זיי פלעגן פאַראומרייניקן מײַן הייליקן נאָמען מיט זייערע אומווערדיקייטן וואָס זיי האָבן געטאָן, וואָס דרום האָב איך זיי פאַרלענדט אין מײַן צאָרן. [9] אַצונד וועלן זיי דערווײַטערן פון מיר זייער זנות, און די פּגרים פון זייערע מלכים, און איך וועל רוען צווישן זיי אויף אייביק.

[10] דו מענטשנקינד, דערצייל דעם הויז פון ישׂראל וועגן דעם הויז, כּדי זיי זאָלן זיך שעמען מיט זייערע זינד; און זאָלן זיי נאָכמעסטן דעם פּלאַן. [11] און אַז זיי וועלן זיך שעמען מיט אַלץ וואָס זיי האָבן געטאָן, מאַך זיי וויסן דאָס געמעל פון דעם הויז און זײַן געשטעל, און זײַנע אויסגאַנגען און זײַנע אײַנגאַנגען, און אַלע זײַנע געמעלן, און אַלע זײַנע געזעצן, יאָ, אַלע זײַנע געמעלן, און אַלע זײַנע דינים, און שרײַב אויף פאַר זייערע אויגן, כּדי זיי זאָלן אָפּהיטן אַל זײַן געמעל און אַלע זײַנע געזעצן, און זיי טאָן.

[12] דאָס איז דער דין פון דעם הויז: זײַן גאַנצער געמאַרק אויפן שפּיץ באַרג רונד אַרום זאָל זײַן אַ הייליקסטע הייליקייט. זע, דאָס איז דאָס געזעץ פאַר דעם הויז.

[13] און דאָס זײַנען די מאָסן פֿון דעם מזבח אין אײלן־
איטלעכע אײל אַן אײל מיט אַ האַנטברייט; דער גרונט אַן
אײל, און אַן אײל די ברייט, און זײַן ראַנד בײַ זײַן ברעג
רונד אַרום אײן שפּאַן; און דאָס איז דאָס אונטערגעשטעל
פֿון מזבח. [14] און פֿון דעם גרונט אויף דער ערד ביזן
אונטערשטן אָפּשפּרונג צוויי אײלן, און די ברייט אײן אײל;
און פֿון דעם קלענערן אָפּשפּרונג ביזן גרעסערן אָפּשפּרונג
פֿיר אײלן, און די ברייט אַן אײל. [15] און דער פֿײַעראָרט
פֿיר אײלן, און פֿון דעם פֿײַעראָרט און אַרויפֿצו פֿיר
הערנער. [16] און דער פֿײַעראָרט צוועלף די לענג אויף
צוועלף די ברייט, פֿירעקעכדיק אין זײַנע פֿיר זײַטן.
[17] און דער אָפּשפּרונג פֿערצן די לענג אויף פֿערצן די
ברייט, אויף זײַנע פֿיר זײַטן; און דער ראַנד רונד אַרום
אים אַ האַלבע אײל; און דער גרונט צו אים אַן אײל רונד
אַרום; און זײַנע טרעפּ געקערט צו מזרח.

[18] און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, אַזוי
האָט געזאָגט גאָט דער האַר: דאָס זײַנען די געזעצן פֿון
מזבח אין דעם טאָג וואָס ער ווערט געמאַכט, כּדי אויף־
צוברענגען אויף אים בראַנדאָפּפֿער, און צו שפּרענגען
אויף אים בלוט. [19] זאָלסט געבן צו די כּהנים פֿון שבט
לֵוִי וואָס זײַנען פֿון דעם זאָמען פֿון צָדוֹק, די וואָס זײַנען
נאָענט צו מיר צו דינען, זאָגט גאָט דער האַר, אַ יונגן אָקס
פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער. [20] און זאָלסט נעמען פֿון זײַן בלוט,
און אַרויפֿטאָן אויף זײַנע פֿיר הערנער, און אויף די פֿיר
ווינקלען פֿון דעם אָפּשפּרונג, און אויף דעם ראַנד רונד אַרום; און זאָלסט אים רייניקן, און מכפּר זײַן אויף אים.
[21] און זאָלסט נעמען דעם אָקס, דאָס זינדאָפּפֿער, און מע זאָל אים פֿאַרברענען אין אַ באַשטימטן אָרט פֿון הויז,
דרויסן פֿון הייליקטום. [22] און אויפֿן צווייטן טאָג זאָלסטו מקריב זײַן אַ ציגנבאָק אָן אַ פֿעלער פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, און
מע זאָל רייניקן דעם מזבח, אַזוי ווי מע האָט גערייניקט מיטן אָקס. [23] אַז דו ענדיקסט רייניקן, זאָלסטו מקריב זײַן אַ יונגן
אָקס אָן אַ פֿעלער, און אַ ווידער פֿון שאָף אָן אַ פֿעלער. [24] און זאָלסט זיי גענענען פֿאַר גאָט, און די כּהנים זאָלן אַרויף־
וואַרפֿן אויף זיי אַלץ, און זיי אויפֿברענגען פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער צו גאָט. [25] זיבן טעג זאָלסטו מאַכן אַ ציגנבאָק אַ
זינדאָפּפֿער איטלעכן טאָג; אויך אַ יונגן אָקס, און אַ ווידער פֿון שאָף, אָן אַ פֿעלער, זאָל מען מאַכן. [26] זיבן טעג זאָל
מען מכפּר זײַן אויפֿן מזבח, און אים רייניקן און אים הייליקן*. [27] און אַז מע וועט ענדיקן די טעג, איז, פֿון אַכטן טאָג און
ווייטער זאָלן די כּהנים מאַכן אויפֿן מזבח אײַערע בראַנדאָפּפֿער און אײַערע פֿרידאָפּפֿער, און איך וועל אײַך
באַווילִיקן, זאָגט גאָט דער האַר.

* נענוי: דערפֿילן זײַן האַנט.

יג זֹאת תּוֹרַת הַבָּיִת: וְאֵלֶּה מִדּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בָּאַמּוֹת אַמָּה
אַמָּה וָטֹפַח וְחֵיק הָאַמָּה וְאַמָּה־רֹחַב וּגְבוּלָהּ אֶל־שְׂפָתָהּ
יד סָבִיב זֶרֶת הָאֶחָד וְזֶה גַּב הַמִּזְבֵּחַ: וּמֵחֵיק הָאָרֶץ עַד־
הָעֲזָרָה הַתַּחְתּוֹנָה שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְרֹחַב אַמָּה אֶחָת
וּמֵהָעֲזָרָה הַקְּטַנָּה עַד־הָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה אַרְבַּע אַמּוֹת
טו וְרֹחַב הָאַמָּה: וְהַהַרְאֵל אַרְבַּע אַמּוֹת וּמֵהָאֲרָאֵיל וּלְמַעְלָה
טז הַקְּרָנוֹת אַרְבַּע: וְהָאֲרָאֵיל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בִּשְׁתֵּים
יז עֶשְׂרֵה רֹחַב רָבוּעַ אֶל אַרְבַּעַת רְבָעָיו: וְהָעֲזָרָה אַרְבַּע
עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה רֹחַב אֶל אַרְבַּעַת רְבָעֶיהָ
וְהַגְּבוּל סָבִיב אוֹתָהּ חֲצִי הָאַמָּה וְהַחֵיק־לָהּ אַמָּה סָבִיב
יח וּמַעֲלֹתֵהוּ פְּנוֹת קָדִים: וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהֹוִה אֵלֶּה חֻקּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הֵעָשׂוֹתוֹ לְהַעֲלוֹת
יט עָלָיו עוֹלָה וְלִזְרֹק עָלָיו דָּם: וְנָתַתָּה אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
אֲשֶׁר הֵם מִזֶּרַע צָדוֹק הַקְּרֹבִים אֵלַי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה
כ לְשָׁרְתֵנִי פַּר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת: וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה עַל־
אַרְבַּע קַרְנֹתָיו וְאֶל־אַרְבַּע פִּנּוֹת הָעֲזָרָה וְאֶל־הַגְּבוּל
כא סָבִיב וְחִטֵּאתָ אוֹתוֹ וְכִפַּרְתָּהוּ: וְלָקַחְתָּ אֵת הַפָּר הַחַטָּאת
כב וּשְׂרָפוֹ בְּמִפְקַד הַבַּיִת מִחוּץ לַמִּקְדָּשׁ: וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי תַּקְרִיב
שְׂעִיר־עִזִּים תָּמִים לְחַטָּאת וְחִטְּאוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ כַּאֲשֶׁר
כג חִטְּאוּ בַּפָּר: בְּכַלּוֹתְךָ מֵחַטֵּא תַּקְרִיב פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים
כד וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תָּמִים: וְהִקְרַבְתָּם לִפְנֵי יְהֹוָה וְהִשְׁלִיכוּ
כה הַכֹּהֲנִים עֲלֵיהֶם מֶלַח וְהֶעֱלוּ אוֹתָם עֹלָה לַיהֹוָה: שִׁבְעַת
יָמִים תַּעֲשֶׂה שְׂעִיר־חַטָּאת לַיּוֹם וּפַר בֶּן־בָּקָר וְאַיִל מִן־
כו הַצֹּאן תְּמִימִים יַעֲשׂוּ: שִׁבְעַת יָמִים יְכַפְּרוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
כז וְטִהֲרוּ אֹתוֹ וּמִלְאוּ יָדוֹ: וִיכַלּוּ אֶת־הַיָּמִים וְהָיָה בַיּוֹם
הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יַעֲשׂוּ הַכֹּהֲנִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־עוֹלוֹתֵיכֶם
וְאֶת־שַׁלְמֵיכֶם וְרָצֵאתִי אֶתְכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה:

טו׳ ומהאריאל קרי טז׳ והאריאל קרי כ׳ נ״א אל כו׳ למדנחאי וכפרו כתיב
יכפרו ק ידיו ק כז׳ א׳ במקום י׳ עד כאן

מד

וַיָּשֶׁב אֹתִי דֶּרֶךְ שַׁעַר הַמִּקְדָּשׁ הַחִיצוֹן הַפֹּנֶה קָדִים וְהוּא א
סָגוּר׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה הַשַּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יִהְיֶה לֹא ב
יִפָּתֵחַ וְאִישׁ לֹא־יָבֹא בוֹ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בָּא בוֹ
וְהָיָה סָגוּר׃ אֶת־הַנָּשִׂיא נָשִׂיא הוּא יֵשֶׁב־בּוֹ לֶאֱכוֹל־לֶחֶם ג
לִפְנֵי יְהוָה מִדֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּמִדַּרְכּוֹ יֵצֵא׃
וַיְבִיאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר הַצָּפוֹן אֶל־פְּנֵי הַבַּיִת וָאֵרֶא וְהִנֵּה מָלֵא ד
כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה וָאֶפֹּל אֶל־פָּנָי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי ה
יְהוָה בֶּן־אָדָם שִׂים לִבְּךָ וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְּׁמָע אֵת
כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר אֹתָךְ לְכָל־חֻקּוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־
תּוֹרֹתָו וְשַׂמְתָּ לִבְּךָ לִמְבוֹא הַבַּיִת בְּכֹל מוֹצָאֵי הַמִּקְדָּשׁ׃
וְאָמַרְתָּ אֶל־מֶרִי אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה ו
רַב־לָכֶם מִכָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ בַּהֲבִיאֲכֶם בְּנֵי־ ז
נֵכָר עַרְלֵי־לֵב וְעַרְלֵי בָשָׂר לִהְיוֹת בְּמִקְדָּשִׁי לְחַלְּלוֹ אֶת־
בֵּיתִי בְּהַקְרִיבְכֶם אֶת־לַחְמִי חֵלֶב וָדָם וַיָּפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי
אֶל כָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם׃ וְלֹא שְׁמַרְתֶּם מִשְׁמֶרֶת קָדָשָׁי ח
וַתְּשִׂימוּן לְשֹׁמְרֵי מִשְׁמַרְתִּי בְּמִקְדָּשִׁי לָכֶם׃ כֹּה־אָמַר ט
אֲדֹנָי יְהוִה כָּל־בֶּן־נֵכָר עֶרֶל לֵב וְעֶרֶל בָּשָׂר לֹא יָבוֹא
אֶל־מִקְדָּשִׁי לְכָל־בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי י
אִם־הַלְוִיִּם אֲשֶׁר רָחֲקוּ מֵעָלַי בִּתְעוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר תָּעוּ
מֵעָלַי אַחֲרֵי גִּלּוּלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ עֲוֺנָם׃ וְהָיוּ בְמִקְדָּשִׁי מְשָׁרְתִים יא
פְּקֻדּוֹת אֶל־שַׁעֲרֵי הַבַּיִת וּמְשָׁרְתִים אֶת־הַבָּיִת הֵמָּה
יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַזֶּבַח לָעָם וְהֵמָּה יַעַמְדוּ לִפְנֵיהֶם
לְשָׁרְתָם׃ יַעַן אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ אוֹתָם לִפְנֵי גִלּוּלֵיהֶם וְהָיוּ יב
לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לְמִכְשׁוֹל עָוֺן עַל־כֵּן נָשָׂאתִי יָדִי עֲלֵיהֶם
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה וְנָשְׂאוּ עֲוֺנָם׃ וְלֹא־יִגְּשׁוּ אֵלַי לְכַהֵן לִי יג
וְלָגֶשֶׁת עַל־כָּל־קָדָשַׁי אֶל־קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים וְנָשְׂאוּ כְּלִמָּתָם

ג׳ יתיר ו   ה׳ קמץ בלא אתנח   תורותו קרי   ו׳ ב׳ טעמים
ט׳ סבירין יבאו

מד [1] און ער האָט מיך צוריקגעבראַכט אויפן וועג צום אויסנווייניקסטן טויער פון דעם הייליקטום וואָס איז געווען געקערט צו מזרח, און ער איז געווען פאַרשלאָסן. [2] און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: דער דאָזיקער טויער זאָל זיין פאַרשלאָסן, עס זאָל ניט געעפנט ווערן, און קיינער זאָל דורך אים ניט אַריינגיין, וואָרום יהוה דער גאָט פון ישׂראל איז אַריינגעגאַנגען דורך אים, דרום זאָל ער זיין פאַרשלאָסן. [3] דער פירשט, וויל ער איז אַ פירשט, ער מעג זיצן דרינען צו עסן ברויט פאַר גאָט; דורכן פירהויז פון טויער זאָל ער אַריינגיין, און דורך אים זאָל ער אַרויסגיין.

[4] און ער האָט מיך געבראַכט דורך דעם טויער פון צפון צו דער פאָדערזייט פון הויז, און איך האָב געזען, ערשט די פראַכט פון גאָט האָט אָנגעפילט דאָס הויז פון גאָט; בין איך געפאַלן אויף מיין פנים. [5] און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, לייג צו דיין האַרץ, און זע מיט דיינע אויגן, און מיט דיינע אויערן הער, אַלץ וואָס איך רעד מיט דיר וועגן אַלע געזעצן פון דעם הויז פון גאָט, און וועגן אַלע זיינע דינים; און זאָלסט צולייגן דיין האַרץ צו דעם איינגאַנג פון דעם הויז מיט אַלע אויסגאַנגען פון דעם הייליקטום. [6] און זאָלסט זאָגן צו די ווידערשפּעניקע, צו דעם הויז פון ישׂראל: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: גענוג אייך פון אַלע אייערע אומווערדיקייטן, הויז פון ישׂראל, [7] מיט אייער ברענגען פרעמדגעבאָרענע, אומבאַשניטענע אין האַרצן און אומבאַשניטענע אין פלייש, צו זיין אין מיין הייליקטום, כּדי עס צו פאַרשוועכן—מיין הויז, ווען איר זייט מקריב מיין שפּייז, דאָס פעטס און דאָס בלוט; און זיי האָבן פאַרשטערט מיין בונד, צו אַלע אייערע אַנדערע אומווערדיקייטן. [8] און איר האָט ניט געהיט די היטונג פון מיינע הייליקייטן, און האָט אייך זיי געמאַכט פאַר היטער פון מיין היטונג אין מיין הייליקטום.

[9] אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: קיין פרעמדגעבאָרענער, אומבאַשניטן אין האַרצן און אומבאַשניטן אין פלייש, זאָל ניט אַריינקומען אין מיין הייליקטום—קיין פרעמדגעבאָרענער וואָס צווישן די קינדער פון ישׂראל. [10] נייערט די לוִיִים וואָס האָבן זיך דערווייטערט פון מיר, ווען די ישׂראל האָבן אַוועקגעבלאָנדזשעט, די וואָס האָבן אַוועקגעבלאָנדזשעט פון מיר נאָך זייערע אָפּגעטער, זיי זאָלן טראָגן זייער זינד; [11] און זיי זאָלן זיין משרתים אין מיין הייליקטום, געשטעלטע ביי די טויערן פון הויז, און משרתים פון דעם הויז; זיי זאָלן שעכטן דאָס בראַנדאָפּפער און דעם שלאַכטאָפּפער פאַרן פאָלק, און זיי זאָלן שטיין פאַר זיי, זיי צו באַדינען. [12] וויל זיי פלעגן זיי באַדינען פאַר זייערע אָפּגעטער, און פלעגן זיין דעם הויז פון ישׂראל פאַר אַ שטרויכלונג צו זינד, דרום האָב איך אויפגעהויבן מיין האַנט[א] וועגן זיי, זאָגט גאָט דער האַר, אַז זיי זאָלן טראָגן זייער זינד; [13] און זיי זאָלן ניט גענענען צו מיר צו טאָן כּהנדינסט צו מיר, און צו גענענען צו אַלע מיינע הייליקייטן, צו די הייליקסטע הייליקייטן; און זיי זאָלן טראָגן זייער שאַנד, און זייערע

[א] געשוואָרן.

אומווערדיקייטן וואָס זיי האָבן געטאָן. 14 און איך וועל זיי
מאַכן פאַר היטער פון דער היטונג פון הויז, פאַר אַל זיין
דינסט, און פאַר אַלץ וואָס דאַרף געטאָן ווערן אין אים.

15 אָבער די כֹּהנים פון שבט לֵוִי, די קינדער פון
צָדוֹק, וואָס האָבן געהיט די היטונג פון מיין הייליקטום,
ווען די קינדער פון ישׂראל האָבן אַוועקגעבלאָנדזשעט
פון מיר, זיי זאָלן גענענען צו מיר, מיר צו דינען, און זיי
זאָלן שטיין פאַר מיר, מקריב צו זיין צו מיר דאָס פעטס
און דאָס בלוט, זאָגט גאָט דער האַר. 16 זיי זאָלן קומען
אין מיין הייליקטום, און זיי זאָלן גענענען צו מיין טיש, מיר
צו דינען, און זיי זאָלן היטן מיין היטונג. 17 און עס זאָל
זיין, אַז זיי גייען אַריין אין די טויערן פון דעם אינע־
ווייניקסטן הויף, זאָלן זיי אָנטאָן פלאַקסענע קליידער,
און וואָל זאָל ניט אַרויפקומען אויף זיי, ווען זיי דינען אין
די טויערן פון דעם אינעווייניקסטן הויף, אָדער אינעווייניק.
18 פלאַקסענע קאָפדעקן זאָלן זיין אויף זייערע קעפ, און
ליינענע הויזן זאָלן זיין אויף זייערע לענדן; זיי זאָלן זיך
ניט אָנגורטן מיט אַ שוויציקער זאַך. 19 און אַז זיי גייען
אַרויס אין דעם אויסנווייניקסטן הויף—אין דעם אויסנ־
ווייניקסטן הויף צום פאָלק, זאָלן זיי אויסטאָן זייערע
קליידער וואָס זיי דינען אין זיי, און זיי אַוועקלייגן אין די
הייליקע קאַמערן, און אָנטאָן אַנדערע קליידער, כּדי זיי
זאָלן ניט מאַכן הייליק דאָס פאָלק מיט זייערע קליידער.
20 און זייער קאָפּ זאָלן זיי ניט גאָלן, און לאַנגע האָר זאָלן
זיי ניט פאַרלאָזן; צוּיקן זאָלן זיי אַרומצוּויקן זייערע קעפּ. 21 און וויין זאָל קיין כֹּהן ניט טרינקען, ווען זיי גייען אַריין
אין דעם אינעווייניקסטן הויף. 22 און אַן אַלמנה און אַ גרושה זאָלן זיי זיך ניט נעמען פאַר ווייבער, נאָר בלויז
יונגפרויען פון דעם זאָמען פון דעם הויז פון ישׂראל; אָבער די אַלמנה וואָס איז אַן אַלמנה פון אַ כֹּהן, מעגן זיי נעמען.
23 און זיי זאָלן מיין פאָלק לערנען צווישן הייליקן און אומהייליקן, און זיי מאַכן וויסן צווישן ריינעם און אומריינעם. 24 און
ביי אַ שטרייטזאַך זאָלן זיי שטיין צו משפּטן; מיט מיינע משפּטים זאָלן זיי אים משפּטן; און מיינע דינים און מיינע געזעצן
אין אַלע מיינע יָום־טוֹבים זאָלן זיי היטן, און מיינע שבּתים זאָלן זיי האַלטן הייליק. 25 און צו אַ טויטן מענטשן זאָל ער
ניט צוגיין צו ווערן אומריין; נאָר בלויז אָן אַ פאָטער, און אָן אַ מוטער, און אָן אַ זון, און אָן אַ טאָכטער, אָן אַ ברודער, און
אָן אַ שוועסטער וואָס האָט נאָך ניט געהאַט קיין מאַן, מעגן זיי זיך פאַראומריייניקן. 26 און נאָך זיין רייניקונג זאָל מען אים
ציילן זיבן טעג. 27 און אין דעם טאָג וואָס ער קומט אין הייליקטום, אין דעם אינעווייניקסטן הויף, צו דינען אין הייליקטום,
זאָל ער מקריב זיין זיין זינדאָפּפער, זאָגט גאָט דער האַר. 28 און דאָס זאָל זיי זיין פאַר אַ נחלה: איך בין זייער נחלה; און
קיין אייגנטום זאָלט איר זיי ניט געבן אין ישׂראל: איך בין זייער אייגנטום. 29 דאָס שפּייזאָפּפער, און דאָס זינדאָפּפער,

יד וְתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת
טו הַבָּיִת לְכֹל עֲבֹדָתוֹ וּלְכֹל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה בּוֹ׃ וְהַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם בְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעָלַי הֵמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשָׁרְתֵנִי וְעָמְדוּ לְפָנַי
טז לְהַקְרִיב לִי חֵלֶב וָדָם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ הֵמָּה יָבֹאוּ אֶל־
מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ אֶל־שֻׁלְחָנִי לְשָׁרְתֵנִי וְשָׁמְרוּ אֶת־
יז מִשְׁמַרְתִּי׃ וְהָיָה בְּבוֹאָם אֶל־שַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית בִּגְדֵי
פִשְׁתִּים יִלְבָּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צֶמֶר בְּשָׁרְתָם בְּשַׁעֲרֵי
יח הֶחָצֵר הַפְּנִימִית וָבָיְתָה׃ פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־רֹאשָׁם
וּמִכְנְסֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־מָתְנֵיהֶם לֹא יַחְגְּרוּ בַּיָּזַע׃
יט וּבְצֵאתָם אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־
הָעָם יִפְשְׁטוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֵמָּה מְשָׁרְתִם בָּם
וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכֹת הַקֹּדֶשׁ וְלָבְשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְלֹא־
כ יְקַדְּשׁוּ אֶת־הָעָם בְּבִגְדֵיהֶם׃ וְרֹאשָׁם לֹא יְגַלֵּחוּ וּפֶרַע
כא לֹא יְשַׁלֵּחוּ כָּסוֹם יִכְסְמוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם׃ וְיַיִן לֹא־יִשְׁתּוּ
כב כָּל־כֹּהֵן בְּבוֹאָם אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ וְאַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה
לֹא־יִקְחוּ לָהֶם לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלֹת מִזֶּרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל
כג וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר תִּהְיֶה אַלְמָנָה מִכֹּהֵן יִקָּחוּ׃ וְאֶת־עַמִּי
כד יוֹרוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל וּבֵין־טָמֵא לְטָהוֹר יוֹדִיעֻם׃ וְעַל־רִיב
הֵמָּה יַעַמְדוּ לְשְׁפֹּט בְּמִשְׁפָּטַי וּשְׁפָטֻהוּ וְאֶת־תּוֹרֹתַי
וְאֶת־חֻקֹּתַי בְּכָל־מוֹעֲדַי יִשְׁמֹרוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי יְקַדֵּשׁוּ׃
כה וְאֶל־מֵת אָדָם לֹא יָבוֹא לְטָמְאָה כִּי אִם־לְאָב וּלְאֵם וּלְבֵן
כו וּלְבַת לְאָח וּלְאָחוֹת אֲשֶׁר־לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ יִטַּמָּאוּ׃ וְאַחֲרֵי
כז טָהֳרָתוֹ שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ־לוֹ׃ וּבְיוֹם בֹּאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ
אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ יַקְרִיב חַטָּאתוֹ נְאֻם
כח אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וְהָיְתָה לָהֶם לְנַחֲלָה אֲנִי נַחֲלָתָם וַאֲחֻזָּה
כט לֹא־תִתְּנוּ לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי אֲחֻזָּתָם׃ הַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת

טו׳ הפטרת אמור   כ״ד למשפט קרי   ישפטהו קרי   כה׳ סבירין יבא

וְהָאָשָׁם הֵמָּה יֹאכְלוּם וְכָל־חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה׃
ל וְרֵאשִׁית כָּל־בִּכּוּרֵי כֹל וְכָל־תְּרוּמַת כֹּל מִכֹּל תְּרוּמֹתֵיכֶם
לַכֹּהֲנִים יִהְיֶה וְרֵאשִׁית עֲרִיסוֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַכֹּהֵן לְהָנִיחַ
לא בְּרָכָה אֶל־בֵּיתֶךָ׃ כָּל־נְבֵלָה וּטְרֵפָה מִן־הָעוֹף וּמִן
הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ הַכֹּהֲנִים׃

מה

א וּבְהַפִּילְכֶם אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה ׀
קֹדֶשׁ מִן־הָאָרֶץ אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וְרֹחַב
ב עֲשָׂרָה אָלֶף קֹדֶשׁ־הוּא בְכָל־גְּבוּלָהּ סָבִיב׃ יִהְיֶה מִזֶּה
אֶל־הַקֹּדֶשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת בַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת מְרֻבָּע סָבִיב
ג וַחֲמִשִּׁים אַמָּה מִגְרָשׁ לוֹ סָבִיב׃ וּמִן־הַמִּדָּה הַזֹּאת תָּמוֹד
אֹרֶךְ חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וּבוֹ־יִהְיֶה
ד הַמִּקְדָּשׁ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ קֹדֶשׁ מִן־הָאָרֶץ הוּא לַכֹּהֲנִים
מְשָׁרְתֵי הַמִּקְדָּשׁ יִהְיֶה הַקְּרֵבִים לְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה וְהָיָה
ה לָהֶם מָקוֹם לְבָתִּים וּמִקְדָּשׁ לַמִּקְדָּשׁ׃ וַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף אֹרֶךְ וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים רֹחַב יִהְיֶה לַלְוִיִּם מְשָׁרְתֵי
ו הַבַּיִת לָהֶם לַאֲחֻזָּה עֶשְׂרִים לְשָׁכֹת׃ וַאֲחֻזַּת הָעִיר תִּתְּנוּ
חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים רֹחַב וְאֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף לְעֻמַּת
ז תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ לְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה׃ וְלַנָּשִׂיא מִזֶּה
וּמִזֶּה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת הָעִיר אֶל־פְּנֵי תְרוּמַת
הַקֹּדֶשׁ וְאֶל־פְּנֵי אֲחֻזַּת הָעִיר מִפְּאַת יָם יָמָּה וּמִפְּאַת
קֵדְמָה קָדִימָה וְאֹרֶךְ לְעֻמּוֹת אַחַד הַחֲלָקִים מִגְּבוּל יָם
ח אֶל־גְּבוּל קָדִימָה׃ לָאָרֶץ יִהְיֶה־לּוֹ לַאֲחֻזָּה בְּיִשְׂרָאֵל וְלֹא־
יוֹנוּ עוֹד נְשִׂיאַי אֶת־עַמִּי וְהָאָרֶץ יִתְּנוּ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל
ט לְשִׁבְטֵיהֶם׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רַב־לָכֶם נְשִׂיאֵי
יִשְׂרָאֵל חָמָס וָשֹׁד הָסִירוּ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲשׂוּ הָרִימוּ
י גְרֻשֹׁתֵיכֶם מֵעַל עַמִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ מֹאזְנֵי־צֶדֶק וְאֵיפַת־

מ ד, לא׳ עד כאן מ ה, ג׳ חמשה קרי ה׳ והיה קרי

און דאָס שולדאָפּפער, דאָס זאָלן זיי עסן; און איטלעכער חרם אין ישׂראל זאָל געהערן צו זיי. 30 און דאָס ערשטע פון אַלע ערשטצייטיקע פון אַלץ, און איטלעכע אָפּשיידונג פון וואָס עס איז, פון אַלע אײַערע אָפּשיידונגען, זאָל געהערן צו די כּהנים; אויך דאָס ערשטע פון אײַערע טייג־מולטערס זאָלט איר געבן צום כּהן, כּדי צו מאַכן רוען אַ ברכה אויף דיין הויז. 31 קיין געפאַלנס און פאַרצוקטס פון עופות און פון בהמות זאָלן די כּהנים ניט עסן.

מה 1 און אַז איר וואַרפט אויס דאָס לאַנד פאַר אַ נחלה, זאָלט איר אָפּשיידן אַן אָפּשיידונג פון דעם לאַנד, הייליק צו גאָט; די לענג פינף און צוואַנציק טויזנט [שטאַנגען] די לענג, און די ברייט צען טויזנט; דאָס זאָל זיין הייליק אין דעם גאַנצן געמאַרק רונד אַרום. 2 פון דעם זאָל זיין פאַר דעם הייליקטום פינף הונדערט אויף פינף הונדערט, פירעקעכדיק פון אַלע זייטן; און פופציק איילן אַ פרייער פלאַץ דערצו רונד אַרום. 3 און פון דער־דאָזיקער מאָס—פינף און צוואַנציק טויזנט די לענג, און צען טויזנט די ברייט—זאָלסטו אָפּמעסטן, אַז דרינען זאָל זיין דאָס הייליקטום, די הייליקסטע הייליקייט. 4 הייליק פון דעם לאַנד איז דאָס; פאַר די כּהנים, די באַדינער פון הייליקטום, וואָס גענענען צו דינען גאָט, זאָל עס זיין; און עס זאָל זיי זיין אַן אָרט פאַר הייזער, און אַ הייליקער אָרט צום הייליקטום. 5 און פינף און צוואַנציק טויזנט די לענג, און צען טויזנט די ברייט, זאָל זיין פאַר די לוִיִם די באַדינער פון הויז, זיי צום אייגנטום, פאַר צוואַנציק קאַמערן. 6 און דאָס אייגנטום פון דער שטאָט זאָלט איר מאַכן פינף טויזנט די ברייט, און די לענג פינף און צוואַנציק טויזנט, אַקעגן דער הייליקער אָפּשיידונג; פאַר דעם גאַנצן הויז פון ישׂראל זאָל עס זיין. 7 און פאַר דעם פירשט, פון דעָר זייט און פון יענער זייט פון דער הייליקער אָפּשיידונג, און פון דעם אייגנטום פון דער שטאָט, אַקעגן דער הייליקער אָפּשיידונג, און אַקעגן דעם אייגנטום פון דער שטאָט, פון מערב־זייט צו מערב, און פון מזרח־זייט צו מזרח, און אַ לענג אַזוי ווי איינער פון די חלקים, פון דעם מערב־געמאַרק ביז דעם מזרח־געמאַרק 8 פון דעם לאַנד; דאָס זאָל אים זיין צום אייגנטום אין ישׂראל; און מיינע פירשטן זאָלן מער ניט קריוודען מיין פאָלק, נייערט דאָס לאַנד זאָל מען געבן צו דעם הויז פון ישׂראל, לויט זייערע שבטים.

9 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: גענוג אײַך, איר פירשטן פון ישׂראל! אומרעכט און רויב טוט אָפּ, רעכט און גערעכטיקייט טוט, נעמט אַראָפּ פון מיין פאָלק אײַערע רדיפות, זאָגט גאָט דער האַר. 10 ריכטיקע וואָגשאָלן, און אַ

יא צֶדֶק וּבַת־צֶדֶק יְהִי לָכֶם׃ הָאֵיפָה וְהַבַּת תֹּכֶן אֶחָד יִהְיֶה
לָשֵׂאת מַעְשַׂר הַחֹמֶר הַבָּת וַעֲשִׂירִת הַחֹמֶר הָאֵיפָה אֶל־
יב הַחֹמֶר יִהְיֶה מַתְכֻּנְתּוֹ׃ וְהַשֶּׁקֶל עֶשְׂרִים גֵּרָה עֶשְׂרִים
שְׁקָלִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים שְׁקָלִים עֲשָׂרָה וַחֲמִשָּׁה שֶׁקֶל
יג הַמָּנֶה יִהְיֶה לָכֶם׃ זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ שִׁשִּׁית
הָאֵיפָה מֵחֹמֶר הַחִטִּים וְשִׁשִּׁיתֶם הָאֵיפָה מֵחֹמֶר הַשְּׂעֹרִים׃
יד וְחֹק הַשֶּׁמֶן הַבַּת הַשֶּׁמֶן מַעְשַׂר הַבַּת מִן־הַכֹּר עֲשֶׂרֶת
טו הַבַּתִּים חֹמֶר כִּי־עֲשֶׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר׃ וְשֶׂה־אַחַת מִן־
הַצֹּאן מִן־הַמָּאתַיִם מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל לְמִנְחָה וּלְעוֹלָה
טז וְלִשְׁלָמִים לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ כֹּל הָעָם
יז הָאָרֶץ יִהְיוּ אֶל־הַתְּרוּמָה הַזֹּאת לַנָּשִׂיא בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְעַל־
הַנָּשִׂיא יִהְיֶה הָעוֹלוֹת וְהַמִּנְחָה וְהַנֵּסֶךְ בַּחַגִּים וּבֶחֳדָשִׁים
וּבַשַּׁבָּתוֹת בְּכָל־מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הוּא־יַעֲשֶׂה אֶת־
הַחַטָּאת וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הָעוֹלָה וְאֶת־הַשְּׁלָמִים לְכַפֵּר
יח בְּעַד בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בָּרִאשׁוֹן
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תִּקַּח פַּר־בֶּן־בָּקָר תָּמִים וְחִטֵּאתָ אֶת־
יט הַמִּקְדָּשׁ׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת וְנָתַן אֶל־מְזוּזַת
הַבַּיִת וְאֶל־אַרְבַּע פִּנּוֹת הָעֲזָרָה לַמִּזְבֵּחַ וְעַל־מְזוּזַת שַׁעַר
כ הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ וְכֵן תַּעֲשֶׂה בְּשִׁבְעָה בַחֹדֶשׁ מֵאִישׁ
כא שֹׁגֶה וּמִפֶּתִי וְכִפַּרְתֶּם אֶת־הַבָּיִת׃ בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם הַפָּסַח חָג שְׁבֻעוֹת יָמִים
כב מַצּוֹת יֵאָכֵל׃ וְעָשָׂה הַנָּשִׂיא בַּיּוֹם הַהוּא בַּעֲדוֹ וּבְעַד כָּל־
כג עַם הָאָרֶץ פַּר חַטָּאת׃ וְשִׁבְעַת יְמֵי־הֶחָג יַעֲשֶׂה עוֹלָה
לַיהוָה שִׁבְעַת פָּרִים וְשִׁבְעַת אֵילִים תְּמִימִם לַיּוֹם שִׁבְעַת
כד הַיָּמִים וְחַטָּאת שְׂעִיר עִזִּים לַיּוֹם׃ וּמִנְחָה אֵיפָה לַפָּר
כה וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ בַּשְּׁבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה

טז׳ הפטרת פרשת החדש והספרדים מתחילין כה אמר אדני

ריכטיקע אֵיפָה, און אַ ריכטיקע בַּת, זאָל בײַ אײַך זײַן.
11 אַן אֵיפָה און אַ בַּת זאָל זײַן אײן מאָס: אַ בַּת זאָל האַלטן
אַ צענטל פון אַ חוֹמֶר, און אַן אֵיפָה אַ צענטל פון אַ חוֹמֶר;
לויטן חוֹמֶר זאָל זײַן זײער מאָס. 12 און דער שֶׁקל זאָל זײַן
צוואַנציק גֵּרָה; צוואַנציק שֶׁקל, פינף און צוואַנציק שֶׁקל,
צען, און פינף שֶׁקל, זאָל אײַך זײַן די מָנֶה.

13 דאָס איז די אָפּשײדונג וואָס איר זאָלט אָפּשײדן:
אַ זעקסטל אֵיפָה פון אַ חוֹמֶר װײץ, און אַ זעקסטל אֵיפָה
זאָלט איר געבן פון אַ חוֹמֶר גערשטן. 14 און דער דין פון
אײל–אײל איז אויפן בַּת–איז אַ צענטל בַּת פון אַ כּוֹר,
וואָס איז צען בַּת–אַ חוֹמֶר; וואָרום צען בַּת איז אַ חוֹמֶר.
15 און אײן לאַם פון די שאָף פאַר צוויי הונדערט, פון די
לאָנקעס פון ישׂראל; פאַר שפּײַזאָפּפער, און פאַר בראַנד־
אָפּפער, און פאַר פרידאָפּפער, מכפּר צו זײַן אויף זײ,
זאָגט גאָט דער האַר.

16 דאָס גאַנצע פאָלק פון לאַנד זאָל געבן דידאָזיקע
אָפּשײדונג צו דעם פירשט אין ישׂראל. 17 און אויף דעם
פירשט זאָלן זײַן די בראַנדאָפּפער, און דאָס שפּײַזאָפּפער,
און דאָס גיסאָפּפער, אין די יָום־טובים, און אום ראָש־
חודש, און אין די שבתים, אין אַלע פײַערטעג פון דעם הויז פון ישׂראל; ער זאָל מאַכן דאָס זינדאָפּפער, און דאָס
שפּײַזאָפּפער, און דאָס בראַנדאָפּפער, און דאָס פרידאָפּפער, מכפּר צו זײַן פאַר דעם הויז פון ישׂראל.

18 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: אין ערשטן חודש, אין ערשטן טאָג פון חודש, זאָלסטו נעמען אַ יונגן אָקס אָן
אַ פעלער, און זאָלסט רײניקן דאָס הײליקטום. 19 און דער כּהן זאָל נעמען פון דעם בלוט פון זינדאָפּפער, און
אַרויפטאָן אויף דעם בײשטידל פון דעם הויז, און אויף די פיר ווינקלען פון דעם אָפּשפּרונג פון מזבח, און אויף
דעם בײשטידל פון דעם טויער פון דעם אינעווײניקסטן הויף. 20 און אַזוי זאָלסטו טאָן אין זיבעטן טאָג פון חודש, פון
וועגן איטלעכן וואָס פאַרזעט, און פון וועגן דעם וואָס טוט אויס נאַרישקײט; אַזוי זאָלט איר מכפּר זײַן אויפן הויז. 21 אין
ערשטן חודש, אין פערצנטן טאָג פון חודש, זאָל זײַן בײַ אײַך פּסח, אַ יָום־טוב זיבן טעג; מצות זאָל געגעסן ווערן. 22 און
דער פירשט זאָל מאַכן אין יענעם טאָג פאַר זיך און פאַר דעם גאַנצן פאָלק פון לאַנד אַן אָקס אַ זינדאָפּפער. 23 און די
זיבן טעג פון יָום־טוב זאָל ער מאַכן אַ בראַנדאָפּפער צו גאָט, זיבן אָקסן און זיבן ווידערס, אָן אַ פעלער, אַ טאָג–די
זיבן טעג; און אַ ציגנבאָק אַ זינדאָפּפער אַ טאָג. 24 און אַ שפּײַזאָפּפער זאָל ער מאַכן, אַן אֵיפָה צו אַן אָקס, און אַן
אֵיפָה צו אַ ווידער, און אײל אַ הין צו אַן אֵיפָה. 25 אין זיבעטן חודש, אין פופצנטן טאָג פון חודש, אום יָום־טוב,

עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֶּחָג יַעֲשֶׂה כָאֵלֶּה שִׁבְעַת הַיָּמִים כַּחַטָּאת
כָּעֹלָה וְכַמִּנְחָה וְכַשָּׁמֶן׃

מו

א כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית הַפֹּנֶה קָדִים
יִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ וּבְיוֹם
ב הַחֹדֶשׁ יִפָּתֵחַ׃ וּבָא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר מִחוּץ וְעָמַד
עַל־מְזוּזַת הַשַּׁעַר וְעָשׂוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־עוֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו
וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל־מִפְתַּן הַשַּׁעַר וְיָצָא וְהַשַּׁעַר לֹא־יִסָּגֵר עַד־
ג הָעָרֶב׃ וְהִשְׁתַּחֲווּ עַם־הָאָרֶץ פֶּתַח הַשַּׁעַר הַהוּא בַּשַּׁבָּתוֹת
ד וּבֶחֳדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה׃ וְהָעֹלָה אֲשֶׁר־יַקְרִב הַנָּשִׂיא לַיהוָה
ה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׁשָּׁה כְבָשִׂים תְּמִימִם וְאַיִל תָּמִים׃ וּמִנְחָה
אֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מִנְחָה מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃
ו וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ פַּר בֶּן־בָּקָר תְּמִימִם וְשֵׁשֶׁת כְּבָשִׂים וָאַיִל
ז תְּמִימִם יִהְיוּ׃ וְאֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה מִנְחָה
ח וְלַכְּבָשִׂים כַּאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ וּבְבוֹא
ט הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּבְדַרְכּוֹ יֵצֵא׃ וּבְבוֹא עַם־
הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה בַּמּוֹעֲדִים הַבָּא דֶּרֶךְ שַׁעַר צָפוֹן
לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב וְהַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב יֵצֵא
דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר־בָּא בוֹ כִּי
י נִכְחוֹ יֵצֵאו׃ וְהַנָּשִׂיא בְּתוֹכָם בְּבוֹאָם יָבוֹא וּבְצֵאתָם יֵצֵאוּ׃
יא וּבַחַגִּים וּבַמּוֹעֲדִים תִּהְיֶה הַמִּנְחָה אֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל
יב וְלַכְּבָשִׂים מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ וְכִי־יַעֲשֶׂה הַנָּשִׂיא
נְדָבָה עוֹלָה אוֹ־שְׁלָמִים נְדָבָה לַיהוָה וּפָתַח לוֹ אֶת־הַשַּׁעַר
הַפֹּנֶה קָדִים וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
יג בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְיָצָא וְסָגַר אֶת־הַשַּׁעַר אַחֲרֵי צֵאתוֹ׃ וְכֶבֶשׂ
בֶּן־שְׁנָתוֹ תָּמִים תַּעֲשֶׂה עוֹלָה לַיּוֹם לַיהוָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
יד תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃ וּמִנְחָה תַעֲשֶׂה עָלָיו בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר שִׁשִּׁית

ט׳ יצא קרי   י׳ סבירין יבאו

זאָל ער מאַכן אַזוי ווי דידאָזיקע, די זיבן טעג; אַזוי דאָס זינדאָפּפער, אַזוי דאָס בראַנדאָפּפער, און אַזוי דאָס שפּייזאָפּפער, און אַזוי דאָס אייל.

מו

[1] אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: דער טויער פון דעם אינעווייניקסטן הויף וואָס איז געקערט צו מזרח, זאָל זיין פאַרשלאָסן די זעקס אַרבעטטעג, נאָר אין טאָג פון שבת זאָל עס געעפנט ווערן, און אין טאָג פון ראשחודש זאָל ער געעפנט ווערן. [2] און דער פירשט זאָל אַריינגיין דורכן פירהויז פון טויער פון דרויסן, און זאָל שטיין ביי דעם ביישטידל פון טויער, און די כּהנים זאָלן מאַכן זיין בראַנדאָפּפער, און זיין פרידאָפּפער, און ער זאָל זיך בוקן אויף דעם שוועל פון טויער, און אַרויסגיין; אָבער דער טויער זאָל ניט פאַרשלאָסן ווערן ביזן אָוונט. [3] און דאָס פאָלק פון לאַנד זאָל זיך בוקן פאַר גאָט אין אַיינגאַנג פון יענעם טויער, אין די שבתים, און אום ראש חודש. [4] און דאָס בראַנדאָפּפער וואָס דער פירשט זאָל מקריב זיין צו גאָט אין טאָג פון שבת, איז זיבן שעפּסן אָן אַ פעלער, און אַ ווידער אָן אַ פעלער; [5] און אַ שפּייזאָפּפער אַן אֵיפָה צו אַ ווידער, און צו די שעפּסן אַ שפּייזאָפּפער לויט דער גאָב פון זיין האַנט; און אייל אַ הין צו אַן אֵיפָה. [6] און אין טאָג פון ראשחודש: אַ יונגער אָקס אָן אַ פעלער, און זעקס שעפּסן, און אַ ווידער; אָן אַ פעלער זאָלן זיי זיין. [7] און אַן אֵיפָה צו דעם אָקס, און אַן אֵיפָה צו דעם ווידער, זאָל ער מאַכן אַ שפּייזאָפּפער, און צו די שעפּסן אַזוי ווי זיין האַנט פאַרמאָגט; און אייל אַ הין צו אַן אֵיפָה. [8] און אַז דער פירשט קומט, זאָל ער אַריינגיין דורכן פירהויז פון טויער און דורך אים זאָל ער אַרויסגיין. [9] אָבער אַז דאָס פאָלק פון לאַנד קומט פאַר גאָט אין די יָום־טובים, זאָל דער וואָס גייט אַריין דורכן צפונטויער זיך צו בוקן, אַרויסגיין דורכן דָרום־טויער, און דער וואָס גייט אַריין דורכן דָרום־טויער, זאָל אַרויסגיין דורכן צפונטויער; ער זאָל זיך ניט אומקערן דורך דעם טויער וואָס ער איז דורך אים אַריינגעגאַנגען, נאָר אַנטקעגן זיך זאָל ער אַרויסגיין. [10] און דער פירשט זאָל זיין צווישן זיי: ווען זיי גייען אַריין, זאָל ער אַריינגיין, און ווען זיי גייען אַרויס, זאָלן זיי אַרויסגיין אין אײנעם. [11] און אין די יָום־טובים און אין די פּייערטעג זאָל דאָס שפּייזאָפּפער זיין אַן אֵיפָה צו אַן אָקס, און אַן אֵיפָה צו אַ ווידער, און צו די שעפּסן לויט דער גאָב פון זיין האַנט; און אייל אַ הין צו אַן אֵיפָה.

[12] און אַז דער פירשט וועט מאַכן אַ פרייוויליקן קרבן, אַ בראַנדאָפּפער, אָדער אַ פרידאָפּפער, אַ פרייוויליקן קרבן צו גאָט, זאָל מען עפענען פאַר אים דעם טויער וואָס איז געקערט צו מזרח, און ער זאָל מאַכן זיין בראַנדאָפּפער און זיין פרידאָפּפער, אַזוי ווי ער מאַכט אין טאָג פון שבת, און אַרויסגיין; און מע זאָל פאַרשליסן דעם טויער נאָך זיין אַרויסגיין.

[13] און אַ שעפּס אַ יאָריקן אָן אַ פעלער זאָלסטו מאַכן אַ בראַנדאָפּפער איטלעכן טאָג צו גאָט; פרימאָרגן אין פרימאָרגן זאָלסטו עס מאַכן. [14] און אַ שפּייזאָפּפער זאָלסטו מאַכן צו אים פרימאָרגן אין פרימאָרגן, אַ זעקסטל פון אַן

אֵיפָה, און אײל אַ דריטל הין צו בּאַשפּריצן דאָס זעמל־מעל, אַ שפּײזאָפּפער צו גאָט; אײבּיקע געזעצן אויף תּמיד. 15 זײ זאָלן מאַכן דעם שעפּס, און דאָס שפּײזאָפּפער, און דאָס אײל, פרימאָרגן אין פרימאָרגן, אַ שטענדיק בּראַנד־אָפּפער.

16 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: אַז דער פירשט װעט געבּן עמיצן פון זײנע זין אַ מתּנה, איז דאָס זײן נחלה, זאָל עס בּלײבּן בּײ זײנע זין; דאָס איז זײער אײגנטום פאַר אַ נחלה. 17 אָבּער אַז ער װעט געבּן אַ מתּנה פון זײן נחלה צו אײנעם פון זײנע קנעכט, זאָל עס צו אים געהערן בּיז דעם יאָר פון פרײלאָזונג*, און זיך אומקערן צום פירשט; בּלויז װאָס ער גיט פאַר אַ נחלה צו זײנע זין, זאָל בּלײבּן בּײ זײ. 18 און דער פירשט זאָל ניט נעמען פון דעם פאָלקס נחלה, זײ צו קריװדען פון זײער אײגנטום; פון זײן אײגנטום זאָל ער געבּן אַ נחלה צו זײנע זין; כּדי מײן פאָלק זאָל ניט צעשפּרײט װערן איטלעכער פון זײן אײגנטום.

19 און ער האָט מיך געבּראַכט דורך דעם אַרײַנגאַנג װאָס בּײַן זײַט טויער צו די הײליקע קאַמערן פאַר די כּהנים, װאָס זײנען געװען געקערט צו צפון, ערשט דאָרטן איז געװען אַן אָרט אין װינקל צו מערב. 20 און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָס איז דער אָרט װאָס די כּהנים זאָלן דאָרטן קאָכן דאָס שולדאָפּפער און דאָס זינדאָפּפער, װו זײ זאָלן בּאַקן דאָס שפּײזאָפּפער, כּדי ניט אַרויסצוטראָגן אין דעם אויסנװײניקסטן הויף, צו מאַכן הײליק דאָס פאָלק.

הָאֵיפָה וְשֶׁמֶן שְׁלִישִׁית הַהִין לָרֹס אֶת־הַסֹּלֶת מִנְחָה לַיהוָה
טו חֻקּוֹת עוֹלָם תָּמִיד׃ וְעָשׂוּ אֶת־הַכֶּבֶשׂ וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־
טז הַשֶּׁמֶן בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר עוֹלַת תָּמִיד׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יֱהוִה כִּי־יִתֵּן הַנָּשִׂיא מַתָּנָה לְאִישׁ מִבָּנָיו נַחֲלָתוֹ הִיא לְבָנָיו
יז תִּהְיֶה אֲחֻזָּתָם הִיא בְּנַחֲלָה׃ וְכִי־יִתֵּן מַתָּנָה מִנַּחֲלָתוֹ לְאַחַד
מֵעֲבָדָיו וְהָיְתָה לּוֹ עַד־שְׁנַת הַדְּרוֹר וְשָׁבַת לַנָּשִׂיא אַךְ
יח נַחֲלָתוֹ בָּנָיו לָהֶם תִּהְיֶה׃ וְלֹא־יִקַּח הַנָּשִׂיא מִנַּחֲלַת הָעָם
לְהוֹנֹתָם מֵאֲחֻזָּתָם מֵאֲחֻזָּתוֹ יַנְחִל אֶת־בָּנָיו לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־
יט יָפֻצוּ עַמִּי אִישׁ מֵאֲחֻזָּתוֹ׃ וַיְבִיאֵנִי בַמָּבוֹא אֲשֶׁר עַל־כֶּתֶף
הַשַּׁעַר אֶל־הַלְּשָׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַפֹּנוֹת צָפוֹנָה
כ וְהִנֵּה־שָׁם מָקוֹם בַּיַּרְכָתָם יָמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־הַחַטָּאת אֲשֶׁר
יֹאפוּ אֶת־הַמִּנְחָה לְבִלְתִּי הוֹצִיא אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה
כא לְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם׃ וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה וַיַּעֲבִירֵנִי
אֶל־אַרְבַּעַת מִקְצוֹעֵי הֶחָצֵר וְהִנֵּה חָצֵר בְּמִקְצֹעַ הֶחָצֵר חָצֵר
כב בְּמִקְצֹעַ הֶחָצֵר׃ בְּאַרְבַּעַת מִקְצֹעוֹת הֶחָצֵר חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת
אַרְבָּעִים אֹרֶךְ וּשְׁלֹשִׁים רֹחַב מִדָּה אַחַת לְאַרְבַּעְתָּם
כג מְהֻקְצָעוֹת׃ וְטוּר סָבִיב בָּהֶם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם וּמְבַשְּׁלוֹת
כד עָשׂוּי מִתַּחַת הַטִּירוֹת סָבִיב׃ וַיֹּאמֶר אֵלָי אֵלֶּה בֵּית
הַמְבַשְּׁלִים אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם מְשָׁרְתֵי הַבַּיִת אֶת־זֶבַח הָעָם׃

מז

א וַיְשִׁבֵנִי אֶל־פֶּתַח הַבַּיִת וְהִנֵּה־מַיִם יֹצְאִים מִתַּחַת מִפְתַּן
הַבַּיִת קָדִימָה כִּי־פְנֵי הַבַּיִת קָדִים וְהַמַּיִם יֹרְדִים מִתַּחַת
ב מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית מִנֶּגֶב לַמִּזְבֵּחַ׃ וַיּוֹצִאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר
צָפוֹנָה וַיְסִבֵּנִי דֶּרֶךְ חוּץ אֶל־שַׁעַר הַחוּץ דֶּרֶךְ הַפּוֹנֶה קָדִים
ג וְהִנֵּה־מַיִם מְפַכִּים מִן־הַכָּתֵף הַיְמָנִית׃ בְּצֵאת־הָאִישׁ קָדִים
וְקָו בְּיָדוֹ וַיָּמָד אֶלֶף בָּאַמָּה וַיַּעֲבִרֵנִי בַמַּיִם מֵי אָפְסָיִם׃

מז, טו׳ יעשו ק׳ ע״כ לספרדים יח׳ ע״ב לאשכנזים
יט׳ מוכחים ק׳ כב׳ נקוד עליו ס ו, ג׳ כצ״ל

21 און ער האָט מיך אַרויסגעפירט אין דעם אויסנװײניקסטן הויף, און האָט מיך פאַרבּײגעפירט פאַרבּײ די פיר װינקלען פון הויף, ערשט אַ הויף אין אַ װינקל הויף, אַ הויף אין אַ װינקל הויף. 22 און אין די פיר װינקלען פון הויף זײנען געװען אײַנגעשלאָסענע הויפן, פערציק די לענג, און דרײסיק די בּרײט; אײן מאָס בּײ זײ פירן אין די װינקלען. 23 און אַ צײל [שטײנער] איז געװען רונד אַרום בּײ זײ פירן, און קיכן געמאַכט אונטער די צײלן רונד אַרום. 24 און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָס איז די קאָכשטוב װאָס די בּאַדינער פון הויז זאָלן דאָרטן קאָכן דאָס שלאַכט־אָפּפער פון פאָלק.

מז 1 און ער האָט מיך צוריקגעבּראַכט צו דעם אַרײַנגאַנג פון הויז, ערשט װאַסער גײט אַרויס פון אונטער דער שװעל פון הויז, צו מזרח, װאָרום די פאָדערזײט פון הויז איז געװען צו מזרח; און דאָס װאַסער האָט אַראָפּגענידערט פון אונטן, פון דער רעכטער זײט פון הויז, אין דרום פון מזבּח. 2 און ער האָט מיך אַרויסגעפירט דורכן צפונטויער, און האָט מיך אַרומגעפירט דורך דרויסן, צו דעם אויסנװײניקסטן טויער, אויף דעם װעג װאָס איז געקערט צו מזרח; ערשט װאַסער פליסט אַרויס פון דער רעכטער זײט.

3 װי דער מאַן איז אַרויסגעגאַנגען צו מזרח מיט אַ מעסטשנור אין זײן האַנט, אַזוי האָט ער אָפּגעמאָסטן טויזנט אײלן,

* זע ויקרא כה, 10.

וַיָּמָד אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי בַמַּיִם מַיִם בִּרְכָּיִם וַיָּמָד אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי ד
מֵי מָתְנָיִם׃ וַיָּמָד אֶלֶף נַחַל אֲשֶׁר לֹא־אוּכַל לַעֲבֹר כִּי־גָאוּ ה
הַמַּיִם מֵי שָׂחוּ נַחַל אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵר׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ ו
בֶן־אָדָם וַיּוֹלִכֵנִי וַיְשִׁבֵנִי * שְׂפַת הַנָּחַל׃ בְּשׁוּבֵנִי וְהִנֵּה ז
אֶל־שְׂפַת הַנַּחַל עֵץ רַב מְאֹד מִזֶּה וּמִזֶּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּיִם ח
הָאֵלֶּה יוֹצְאִים אֶל־הַגְּלִילָה הַקַּדְמוֹנָה וְיָרְדוּ עַל־הָעֲרָבָה
וּבָאוּ הַיָּמָּה אֶל־הַיָּמָּה הַמּוּצָאִים וְנִרְפְּאוּ הַמָּיִם׃ וְהָיָה כָל־ ט
נֶפֶשׁ חַיָּה ׀ אֲשֶׁר־יִשְׁרֹץ אֶל כָּל־אֲשֶׁר יָבוֹא שָׁם נַחֲלַיִם יִחְיֶה
וְהָיָה הַדָּגָה רַבָּה מְאֹד כִּי בָאוּ שָׁמָּה הַמַּיִם הָאֵלֶּה וְיֵרָפְאוּ
וָחָי כֹּל אֲשֶׁר־יָבוֹא שָׁמָּה הַנָּחַל׃ וְהָיָה יַעַמְדוּ עָלָיו דַּוָּגִים י
מֵעֵין גֶּדִי וְעַד־עֵין עֶגְלַיִם מִשְׁטוֹחַ לַחֲרָמִים יִהְיוּ לְמִינָה תִּהְיֶה
דְגָתָם כִּדְגַת הַיָּם הַגָּדוֹל רַבָּה מְאֹד׃ בִּצֹּאתָו וּגְבָאָיו וְלֹא יא
יֵרָפְאוּ לְמֶלַח נִתָּנוּ׃ וְעַל־הַנַּחַל יַעֲלֶה עַל־שְׂפָתוֹ מִזֶּה ׀ יב
וּמִזֶּה ׀ כָּל־עֵץ־מַאֲכָל לֹא־יִבּוֹל עָלֵהוּ וְלֹא־יִתֹּם פִּרְיוֹ לֶחֳדָשָׁיו
יְבַכֵּר כִּי מֵימָיו מִן־הַמִּקְדָּשׁ הֵמָּה יוֹצְאִים וְהָיָה פִרְיוֹ
לְמַאֲכָל וְעָלֵהוּ לִתְרוּפָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה גֵּה יג
גְבוּל אֲשֶׁר תִּתְנַחֲלוּ אֶת־הָאָרֶץ לִשְׁנֵי עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
יוֹסֵף חֲבָלִים׃ וּנְחַלְתֶּם אוֹתָהּ אִישׁ כְּאָחִיו אֲשֶׁר נָשָׂאתִי יד
אֶת־יָדִי לְתִתָּהּ לַאֲבֹתֵיכֶם וְנָפְלָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם
בְּנַחֲלָה׃ וְזֶה גְּבוּל הָאָרֶץ לִפְאַת צָפוֹנָה מִן־הַיָּם הַגָּדוֹל טו
הַדֶּרֶךְ חֶתְלֹן לְבוֹא צְדָדָה׃ חֲמָת ׀ בֵּרוֹתָה סִבְרַיִם אֲשֶׁר טז
בֵּין־גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק וּבֵין גְּבוּל חֲמָת חָצֵר הַתִּיכוֹן אֲשֶׁר אֶל־
גְּבוּל חַוְרָן׃ וְהָיָה גְבוּל מִן־הַיָּם חֲצַר עֵינוֹן גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק יז
וְצָפוֹן ׀ צָפוֹנָה וּגְבוּל חֲמָת וְאֵת פְּאַת צָפוֹן׃ וּפְאַת קָדִים יח
מִבֵּין חַוְרָן וּמִבֵּין דַּמֶּשֶׂק וּמִבֵּין הַגִּלְעָד וּמִבֵּין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
הַיַּרְדֵּן מִגְּבוּל עַל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי תָּמֹדּוּ וְאֵת פְּאַת קָדִימָה׃
וּפְאַת נֶגֶב תֵּימָנָה מִתָּמָר עַד־מֵי מְרִיבוֹת קָדֵשׁ נַחֲלָה אֶל־ יט

ו׳ בריא על שפת ז׳ כא על ח׳ הא סרה ט׳ קמץ בז״ק
י׳ עמדו קרי והה רפה יא׳ בצאתו קרי יב׳ והה קרי

און האָט מיך דורכגעפירט דורכן וואַסער—וואַסער ביז די קנעכלעך. [4] און ער האָט אָפּגעמאָסטן טויזנט, און האָט מיך דורכגעפירט דורכן וואַסער—וואַסער ביז די קני. און ער האָט אָפּגעמאָסטן טויזנט, און האָט מיך דורכגעפירט דורך וואַסער ביז די לענדן. [5] און ער האָט אָפּגעמאָסטן טויזנט—אַ טייך וואָס איך האָב ניט געקענט אַריבערגיין, וואָרום דאָס וואַסער איז געוועזן הויך, אַ וואַסער צום שווימען, אַ טייך וואָס איך האָב ניט געקענט אַריבערגיין. [6] און ער האָט צו מיר געזאָגט: האָסטו געזען, מענטשנקינד? און ער האָט מיך געפירט, און האָט מיך געבראַכט צום ברעג פון טייך.

[7] ווי איך בין צוריקגעקומען, ערשט ביים ברעג טייך זיינען פיל ביימער פון דער זייט און פון יענער זייט. [8] און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָסדאָזיקע וואַסער גייט אַרויס צו דער מזרח־געגנט, און וועט אַראָפּנידערן אין דעם פּלוין, און אַז עס וועט אַריין אין ים, אין דעם ים פון דומפּיקע [וואַסער], וועט דאָס וואַסער געזונט ווערן. [9] און עס וועט זיין, יעטוועדער לעבעדיקע באַשעפעניש וואָס ער ווידמענט, וועט אָפּלעבן אומעטום ווו די טייכן וועלן קומען, און פיש וועלן זיין זייער פיל, ווייל דידאָזיקע וואַסערן קומען אַהין, כדי עס זאָל געהיילט ווערן און אָפּלעבן אַלץ וווהין דער טייך וועט קומען. [10] און עס וועט זיין, פישערס וועלן שטיין ביי אים פון עין־גֶדי און ביז עין־עֶגלַיִם; אויף אויסשפּרייטן נעצן וועט עס זיין; פון אַלערליי מינים וועלן זיין זייערע פיש, אַזוי ווי די פיש פון ים־הַגָדול, זייער פיל. [11] אָבער זיינע זומפּן און זיינע וואַסערגריבער וועלן ניט געזונט געמאַכט ווערן; פאַר זאַלץ זיינען זיי אָפּגעגעבן. [12] און ביי דעם טייך וועלן אויסוואַקסן אויף זיין ברעג, פון דער זייט און פון יענער זייט, אַלערליי ביימער צום עסן; זייער בלאַט וועט ניט פאַרוועלקט ווערן, און זייער פרוכט וועט ניט אויסגיין; אַלע חודש וועלן זיי צייטיקן, ווייל זייערע וואַסערן, זיי גייען אַרויס פון הייליקטום; און זייער פרוכט וועט זיין צום עסן, און זייער בלאַט פאַר אַ רפואה.

[13] אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: דאָס איז דער געמאַרק, ווי איר זאָלט מאַכן אַרבן דאָס לאַנד צו די צוועלף שבטים פון ישׂראל, מיט צוויי חלקים פאַר יוסף. [14] און איר זאָלט עס אַרבן איינער אַזוי ווי דער אַנדערער, וואָרום איך האָב אויפגעהויבן מיין האַנט[א], עס צו געבן צו אייערע עלטערן; און דאָסדאָזיקע לאַנד זאָל אייך פאַלן פאַר אַ נחלה. [15] און דאָס איז דער געמאַרק פון דעם לאַנד: אין צפונזייט, פון ים־הַגָדול דורך חֶתלון ביז מע קומט קיין צדָד; [16] חֲמָת, בֵּרוֹתָה, סִבְרַיִם וואָס צווישן דעם געמאַרק פון דַמֶשֶׂק און דעם געמאַרק פון חֲמָת; חֲצַר־הַתִּיכון וואָס ביים געמאַרק פון חַורָן. [17] און דער געמאַרק פון ים אַהער זאָל זיין חֲצַר־עֵינון ביים געמאַרק פון דַמֶשֶׂק, און אין צפון צו צפון איז דער געמאַרק פון חֲמָת. דאָס איז די צפונזייט. [18] און די מזרח־זייט זאָלט איר מעסטן צווישן חַורָן און דַמֶשֶׂק און גִלעָד, און צווישן דעם לאַנד פון ישׂראל, ביים יַרדן, פון דעם געמאַרק ביז דעם מזרח־ים. דאָס איז די מזרח־זייט. [19] און די דָרום־זייט צו דָרום איז פון תָּמָר ביז די וואַסערן פון מריבות־קָדֵש, ביז צום טייך, ביז צום ים־הַגָדול. דאָס

[א] געשוואָרן.

כ הַיָּם הַגָּדוֹל וְאֵת פְּאַת־תֵּימָנָה נֶגְבָּה: וּפְאַת־יָם הַיָּם הַגָּדוֹל
כא מִגְּבוּל עַד־נֹכַח לְבוֹא חֲמָת זֹאת פְּאַת־יָם: וְחִלַּקְתֶּם אֶת־
כב הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה תַּפִּלוּ אוֹתָהּ
בְּנַחֲלָה לָכֶם וּלְהַגֵּרִים הַגָּרִים בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר־הוֹלִדוּ בָנִים
בְּתוֹכְכֶם וְהָיוּ לָכֶם כְּאֶזְרָח בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִתְּכֶם יִפְּלוּ
כג בְנַחֲלָה בְּתוֹךְ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה בַשֵּׁבֶט אֲשֶׁר־גָּר הַגֵּר
אִתּוֹ שָׁם תִּתְּנוּ נַחֲלָתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה:

מח

א וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים מִקְצֵה צָפוֹנָה אֶל־יַד דֶּרֶךְ־חֶתְלֹן ׀
לְבוֹא־חֲמָת חֲצַר עֵינָן גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק צָפוֹנָה אֶל־יַד חֲמָת
ב וְהָיוּ־לוֹ פְאַת־קָדִים הַיָּם דָּן אֶחָד: וְעַל ׀ גְּבוּל דָּן מִפְּאַת
ג קָדִים עַד־פְּאַת יָמָּה אָשֵׁר אֶחָד: וְעַל ׀ גְּבוּל אָשֵׁר מִפְּאַת
ד קָדִימָה וְעַד־פְּאַת־יָמָּה נַפְתָּלִי אֶחָד: וְעַל ׀ גְּבוּל נַפְתָּלִי
ה מִפְּאַת קָדִמָה עַד־פְּאַת יָמָּה מְנַשֶּׁה אֶחָד: וְעַל ׀ גְּבוּל
ו מְנַשֶּׁה מִפְּאַת קָדְמָה עַד־פְּאַת יָמָּה אֶפְרַיִם אֶחָד: וְעַל ׀
גְּבוּל אֶפְרַיִם מִפְּאַת קָדִים וְעַד־פְּאַת־יָמָּה רְאוּבֵן אֶחָד:
ז וְעַל ׀ גְּבוּל רְאוּבֵן מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת יָמָּה יְהוּדָה אֶחָד:
ח וְעַל גְּבוּל יְהוּדָה מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת יָמָּה תִּהְיֶה
הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר־תָּרִימוּ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף רֹחַב וְאֹרֶךְ
כְּאַחַד הַחֲלָקִים מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה וְהָיָה
ט הַמִּקְדָּשׁ בְּתוֹכוֹ: הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ לַיהוָה אֹרֶךְ
י חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים: וּלְאֵלֶּה
תִּהְיֶה תְרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ לַכֹּהֲנִים צָפוֹנָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף וְיָמָּה רֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְקָדִימָה רֹחַב עֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים וָנֶגְבָּה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְהָיָה מִקְדַּשׁ־
יא יְהוָה בְּתוֹכוֹ: לַכֹּהֲנִים הַמְקֻדָּשׁ מִבְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ
מִשְׁמַרְתִּי אֲשֶׁר לֹא־תָעוּ בִּתְעוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר תָּעוּ

מח, ח׳ כצל י׳ ב׳ טעמים

איז די דָרום־זייט צו דָרום. [20] און די מערב־זייט איז דער יַם־הַגָדול, פון דעם געמאַרק ביז אַקעגן ווו מע קומט קיין חֲמָת. דאָס איז די מערב־זייט.

[21] און אַז איר וועט אַייך צעטיילן דאָסדאָזיקע לאַנד לויט די שבטים פון ישׂראל, [22] איז, זאָלט איר עס אויס־וואַרפן פאַר אַ נחלה צו אַייך, און צו די פרעמדע וואָס וווינען צווישן אַייך, וואָס האָבן געבאָרן קינדער צווישן אַייך; און זיי זאָלן ביי אַייך זיין אַזוי ווי אַיינגעבאָרענע צווישן די קינדער פון ישׂראל; גלייך מיט אַייך זאָל זיי פאַלן אַ נחלה צווישן די קינדער פון ישׂראל. [23] און עס זאָל זיין, צווישן דעם שבט וואָס דער פרעמדער וווינט ביי אים, דאָרטן זאָלט איר געבן זיין נחלה, זאָגט גאָט דער האַר.

מח [1] און דאָס זיינען די נעמען פון די שבטים: פון צפון־עק לעבן דעם וועג פון חֶתלון ביז מע קומט קיין חֲמָת, חֲצַר־עֵינָן ביי דעם געמאַרק פון דַמֶשֶׂק צו צפון, לעבן חֲמָת. און עס זאָל זיין פון מזרח־זייט צו מערב פאַר דָן, איין חלק. [2] און לעבן דעם געמאַרק פון דָן, פון מזרח־זייט ביז מערב־זייט, אָשֵר, איין חלק. [3] און לעבן דעם געמאַרק פון אָשֵר, פון מזרח־זייט און ביז מערב־זייט, נפתלי, איין חלק. [4] און לעבן דעם געמאַרק פון נפתלי, פון מזרח־זייט ביז מערב־זייט, מנשה, איין חלק. [5] און לעבן דעם געמאַרק פון מנשה, פון מזרח־זייט ביז מערב־זייט, אפרים, איין חלק. [6] און לעבן דעם געמאַרק פון אפרים, פון מזרח־זייט און ביז מערב־זייט, ראובן, איין חלק. [7] און לעבן דעם געמאַרק פון ראובן, פון מזרח־זייט ביז מערב־זייט, יהודה, איין חלק.

[8] און לעבן דעם געמאַרק פון יהודה, פון מזרח־זייט ביז מערב־זייט, זאָל זיין די אָפּשיידונג וואָס איר זאָלט אָפּשיידן, פינף און צוואַנציק טויזנט [שטאַנגען] די ברייט, און די לענג אַזוי ווי איינער פון די חלקים, פון מזרח־זייט ביז מערב־זייט. און דאָס הייליקטום זאָל זיין אין מיטן פון דעם. [9] די אָפּשיידונג וואָס איר וועט אָפּשיידן צו גאָט, זאָל זיין די לענג פינף און צוואַנציק טויזנט, און די ברייט צען טויזנט. [10] און פאַר דידאָזיקע, פאַר די כּהנים, זאָל די הייליקע אָפּ־שיידונג זיין: צו צפון פינף און צוואַנציק טויזנט, און צו מערב צען טויזנט די ברייט, און צו מזרח צען טויזנט די ברייט, און צו דָרום פינף און צוואַנציק טויזנט די לענג; און דאָס הייליקטום פון גאָט זאָל זיין אין מיטן פון דעם. [11] דער געהייליקטער טייל זאָל זיין פאַר די כּהנים פון די קינדער פון צָדוק וואָס האָבן געהיט מיין היטונג, וואָס האָבן ניט אַוועקגעבלאָנדזשעט, ווען די קינדער פון ישׂראל האָבן אַוועקגעבלאָנדזשעט, אַזוי ווי די לְוִיִים האָבן אַוועק־

יב הַלְוִיִּם: וְהָיְתָה לָהֶם תְּרוּמִיָּה מִתְּרוּמַת הָאָרֶץ קֹדֶשׁ
יג קָדָשִׁים אֶל־גְּבוּל הַלְוִיִּם: וְהַלְוִיִּם לְעֻמַּת גְּבוּל הַכֹּהֲנִים
חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כָּל־אֹרֶךְ
יד חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים: וְלֹא־יִמְכְּרוּ
מִמֶּנּוּ וְלֹא יָמֵר וְלֹא יַעֲבוּר רֵאשִׁית הָאָרֶץ כִּי־קֹדֶשׁ לַיהוָה:
טו וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים הַנּוֹתָר בָּרֹחַב עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף חֹל־הוּא לָעִיר לְמוֹשָׁב וּלְמִגְרָשׁ וְהָיְתָה הָעִיר בְּתוֹכֹה:
טז וְאֵלֶּה מִדּוֹתֶיהָ פְּאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
וּפְאַת־נֶגֶב חֲמֵשׁ חמש מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּמִפְּאַת
קָדִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפְאַת־יָמָּה חֲמֵשׁ
יז מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים: וְהָיָה מִגְרָשׁ לָעִיר צָפוֹנָה
חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְנֶגְבָּה חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם וְקָדִימָה חֲמִשִּׁים
יח וּמָאתַיִם וְיָמָּה חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם: וְהַנּוֹתָר בָּאֹרֶךְ לְעֻמַּת ׀
תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים קָדִימָה וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
יָמָּה וְהָיָה לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְהָיְתָה תְבוּאָתֹה לְלֶחֶם
יט לְעֹבְדֵי הָעִיר: וְהָעֹבֵד הָעִיר יַעַבְדוּהוּ מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל:
כ כָּל־הַתְּרוּמָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בַּחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף רְבִיעִית תָּרִימוּ אֶת־תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ אֶל־אֲחֻזַּת הָעִיר:
כא וְהַנּוֹתָר לַנָּשִׂיא מִזֶּה ׀ וּמִזֶּה ׀ לִתְרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת
הָעִיר אֶל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף ׀ תְּרוּמָה עַד־גְּבוּל
קָדִימָה וְיָמָּה עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף עַל־גְּבוּל יָמָּה
לְעֻמַּת חֲלָקִים לַנָּשִׂיא וְהָיְתָה תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וּמִקְדַּשׁ
כב הַבַּיִת בְּתוֹכֹה: וּמֵאֲחֻזַּת הַלְוִיִּם וּמֵאֲחֻזַּת הָעִיר בְּתוֹךְ אֲשֶׁר
לַנָּשִׂיא יִהְיֶה בֵּין ׀ גְּבוּל יְהוּדָה וּבֵין גְּבוּל בִּנְיָמִן לַנָּשִׂיא
כג יִהְיֶה: וְיֶתֶר הַשְּׁבָטִים מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה בִּנְיָמִן
כד אֶחָד: וְעַל ׀ גְּבוּל בִּנְיָמִן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה
כה שִׁמְעוֹן אֶחָד: וְעַל ׀ גְּבוּל שִׁמְעוֹן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־

יד׳ יעביר ק טו׳ בתוכו ק טז׳ חמש כתיב ולא ק׳ יח׳ תבואתו ק כא׳ בתוכו קרי

געבלאָנדזשעט. [12] און עס זאָל זיין אַן אָפּשיידונג פאַר זיי פון דער אָפּשיידונג פון דעם לאַנד–אַ הייליקייט פון הייליקייטן, לעבן דעם געמאַרק פון די לוִיִים. [13] און פאַר די לוִיִים, אַקעגן דעם געמאַרק פון די כּהנים, פינף און צוואַנציק טויזנט די לענג, און די ברייט צען טויזנט; איטלעכע לענג פינף און צוואַנציק טויזנט, און די ברייט צען טויזנט. [14] און זיי זאָלן דערפון ניט פאַרקויפן, און מע זאָל ניט אויסבייטן, און ניט איבערגעבן דאָס ערשטע פון דעם לאַנד, וואָרום עס איז הייליק צו גאָט.

[15] און די פינף טויזנט וואָס בלייבן אין דער ברייט, [פאַר לענג] פון די פינף און צוואַנציק טויזנט, דאָס זאָל זיין וואָכעדיק, פאַר אַ שטאָט צום וווינען, און פאַר אַ פרייען פּלאַץ; און די שטאָט זאָל זיין אין מיטן פון דעם. [16] און דאָס זיינען אירע מאָסן: צפון־זייט פיר טויזנט און פינף הונדערט, און דָרום־זייט פיר טויזנט און פינף הונדערט, און פון מזרח־זייט פיר טויזנט און פינף הונדערט, און מערב־זייט פיר טויזנט און פינף הונדערט. [17] און אַ פרייער פּלאַץ זאָל זיין צו דער שטאָט: צו צפון צוויי הונדערט און פופציק, און צו דָרום צוויי הונדערט און פופציק, און צו מזרח צוויי הונדערט און פופציק, און צו מערב צוויי הונדערט און פופציק. [18] און וואָס בלייבט איבער אין דער לענג, אַקעגן דער הייליקער אָפּשיידונג, צען טויזנט צו מזרח, און צען טויזנט צו מערב–דאָס וואָס איז אַקעגן דער הייליקער אָפּשיידונג, זאָל דער איינקום דערפון זיין פאַר ברויט פאַר די אַרבעטער פון דער שטאָט. [19] און די וואָס אַרבעטן אין דער שטאָט, זאָלן עס באַאַרבעטן–פון אַלע שבטים פון ישראל. [20] די גאַנצע אָפּשיידונג, פינף און צוואַנציק טויזנט אויף פינף און צוואַנציק טויזנט; פירעקעכדיק זאָלט איר אָפּשיידן די הייליקע אָפּשיידונג מיט דעם אייגנטום פון דער שטאָט.

[21] און דאָס איבעריקע זאָל זיין פאַר דעם פירשט; פון דער זייט און פון יענער זייט פון דער הייליקער אָפּשיידונג און פון דעם אייגנטום פון דער שטאָט, אַקעגן די פינף און צוואַנציק טויזנט פון דער אָפּשיידונג ביז דעם געמאַרק צו מזרח, און צו מערב אַקעגן די פינף און צוואַנציק טויזנט ביז דעם געמאַרק צו מערב, אַקעגן די חלקים, פאַר דעם פירשט; און די הייליקע אָפּשיידונג מיט דעם הייליקטום פון הויז זאָל זיין אין מיטן פון דעם. [22] און דאָס אייגנטום פון די לוִיִים, און דאָס אייגנטום פון דער שטאָט, זאָל זיין אין מיטן פון דעם וואָס פאַרן פירשט; צווישן דעם געמאַרק פון יהודה און צווישן דעם געמאַרק פון בנימין זאָל זיין פאַר דעם פירשט.

[23] און די איבעריקע שבטים: פון מזרח־זייט ביז מערב־זייט, בנימין, איין חלק. [24] און לעבן דעם געמאַרק פון בנימין, פון מזרח־זייט ביז מערב־זייט, שמעון, איין חלק. [25] און לעבן דעם געמאַרק פון שמעון, פון מזרח־זייט ביז

כו יָ֑מָּה יִשָּׂשכָ֣ר אֶחָ֔ד׃ וְעַ֣ל ׀ גְּב֣וּל יִשָּׂשכָ֗ר מִפְּאַ֥ת קָדִ֖ימָה
כז עַד־פְּאַת־יָ֑מָּה זְבוּלֻ֣ן אֶחָ֔ד׃ וְעַ֣ל ׀ גְּב֣וּל זְבוּלֻ֗ן מִפְּאַ֥ת קָדְמָה
כח עַד־פְּאַת־יָ֑מָּה גָּ֥ד אֶחָֽד׃ וְעַל֙ גְּב֣וּל גָּ֔ד אֶל־פְּאַ֥ת נֶ֖גֶב תֵּימָ֑נָה
וְהָיָ֨ה גְב֜וּל מִתָּמָ֗ר מֵ֚י מְרִיבַ֣ת קָדֵ֔שׁ נַחֲלָ֖ה עַל־הַיָּ֥ם הַגָּדֽוֹל׃
כט זֹ֛את הָאָ֛רֶץ אֲשֶׁר־תַּפִּ֥ילוּ מִֽנַּחֲלָ֖ה לְשִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וְאֵ֙לֶּה֙
ל מַחְלְקוֹתָ֔ם נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יֱהֹוִֽה׃ וְאֵ֖לֶּה תּוֹצְאֹ֣ת הָעִ֑יר
לא מִפְּאַ֣ת צָפ֗וֹן חֲמֵ֥שׁ מֵא֛וֹת וְאַרְבַּ֥עַת אֲלָפִ֖ים מִדָּֽה׃ וְשַׁעֲרֵ֣י
הָעִ֗יר עַל־שְׁמוֹת֙ שִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל שְׁעָרִ֥ים שְׁלוֹשָׁ֖ה צָפ֑וֹנָה
לב שַׁ֣עַר רְאוּבֵ֩ן אֶחָ֨ד שַׁ֤עַר יְהוּדָה֙ אֶחָ֔ד שַׁ֥עַר לֵוִ֖י אֶחָֽד׃ וְאֶל־
פְּאַ֨ת קָדִ֜ימָה חֲמֵ֧שׁ מֵא֣וֹת וְאַרְבַּ֗עַת אֲלָפִים֙ וּשְׁעָרִ֣ים
שְׁלֹשָׁ֔ה וְשַׁ֨עַר יוֹסֵ֜ף אֶחָ֗ד שַׁ֤עַר בִּנְיָמִן֙ אֶחָ֔ד שַׁ֥עַר דָּ֖ן אֶחָֽד׃
לג וּפְאַת־נֶ֗גְבָּה חֲמֵ֨שׁ מֵא֜וֹת וְאַרְבַּ֤עַת אֲלָפִים֙ מִדָּ֔ה וּשְׁעָרִ֖ים
שְׁלֹשָׁ֑ה שַׁ֨עַר שִׁמְע֜וֹן אֶחָ֗ד שַׁ֤עַר יִשָּׂשכָר֙ אֶחָ֔ד שַׁ֥עַר זְבוּלֻ֖ן
לד אֶחָֽד׃ פְּאַת־יָ֗מָּה חֲמֵ֤שׁ מֵאוֹת֙ וְאַרְבַּ֣עַת אֲלָפִ֔ים שַׁעֲרֵיהֶ֖ם
שְׁלֹשָׁ֑ה שַׁ֣עַר גָּ֠ד אֶחָ֞ד שַׁ֤עַר אָשֵׁר֙ אֶחָ֔ד שַׁ֥עַר נַפְתָּלִ֖י אֶחָֽד׃
לה סָבִ֕יב שְׁמֹנָ֥ה עָשָׂ֖ר אָ֑לֶף וְשֵׁם־הָעִ֥יר מִיּ֖וֹם יְהוָ֥ה ׀ שָֽׁמָּה׃

מערב־זייט, יִשָׂשׂכָר, איין חלק. [26] און לעבן דעם געמאַרק פון יִשָׂשׂכָר, פון מזרח־זייט ביז מערב־זייט, זבולון, איין חלק. [27] און לעבן דעם געמאַרק פון זבולון, פון מזרח־זייט ביז מערב־זייט, גָד, איין חלק. [28] און לעבן דעם געמאַרק פון גָד, אין דָרום זייט צו דָרום, זאָל דער געמאַרק זיין פון תָּמָר ביז די וואַסערן פון מריבַת־קָדֵש, ביזן טייך, ביז צום יַם־הַגָדול. [29] דאָס איז דאָס לאַנד וואָס איר זאָלט אויסוואַרפן פאַר אַ נחלה צו די שבטים פון ישׂראל, און דאָס זיינען זייערע אַיינטיילונגען, זאָגט גאָט דער האַר.

[30] און דאָס זיינען די אויסלאָזן פון דער שטאָט: פון צפון־זייט פיר טויזנט און פינף הונדערט [שטאַנגען] אויפן מאָס; [31] און די טויערן פון דער שטאָט זאָלן זיין אויף די נעמען פון די שבטים פון ישׂראל; דריי טויערן צו צפון: דער טויער פון ראובן, איינער; דער טויער פון יהודה, איינער; דער טויער פון לֵוִי, איינער. [32] און צו מזרח־זייט פיר טויזנט און פינף הונדערט, און דריי טויערן: דער טויער פון יוסף, איינער; דער טויער פון בנימין, איינער; דער טויער פון דָן, איינער. [33] און אין דָרום־זייט פיר טויזנט און פינף הונדערט אויפן מאָס, און דריי טויערן: דער טויער פון שמעון, איינער; דער טויער פון יִשָׂשׂכָר, איינער; דער טויער פון זבולון, איינער. [34] מערב־זייט פיר טויזנט און פינף הונדערט; זייערע טויערן דריי: דער טויער פון גָד, איינער; דער טויער פון אָשר, איינער; דער טויער פון נפתלי, איינער. [35] רונד אַרום, אַכצן טויזנט. און דער נאָמען פון דער שטאָט זאָל זיין פון יענעם טאָג: יהוה־איז־דאָרטן*.

* יהוה שָׁמָּה.

חזק

סכום הפסוקים של יחזקאל אלף ומאתים ושבעים ושלשה. כאיל תערג על אפיקי מים כן נפשי תערג אליך אלהים סימן. וחציו. ויהי בעשתי עשרה שנה באחד לחדש. וסדריו תשעה ועשרים ותרא אתו כי טוב הוא סימן:

תְּרֵי - עָשָׂר

הוֹשֵׁעַ

דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־הוֹשֵׁעַ בֶּן־בְּאֵרִי בִּימֵי עֻזִּיָּה א
יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּה מַלְכֵי יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ תְּחִלַּת דִּבֶּר־יְהוָה בְּהוֹשֵׁעַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־ ב
הוֹשֵׁעַ לֵךְ קַח־לְךָ אֵשֶׁת זְנוּנִים וְיַלְדֵי זְנוּנִים כִּי־זָנֹה תִזְנֶה
הָאָרֶץ מֵאַחֲרֵי יְהוָה׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח אֶת־גֹּמֶר בַּת־דִּבְלָיִם ג
וַתַּהַר וַתֵּלֶד לוֹ בֵּן׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו קְרָא שְׁמוֹ יִזְרְעֶאל ד
כִּי־עוֹד מְעַט וּפָקַדְתִּי אֶת־דְּמֵי יִזְרְעֶאל עַל־בֵּית יֵהוּא
וְהִשְׁבַּתִּי מַמְלְכוּת בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְשָׁבַרְתִּי ה
אֶת־קֶשֶׁת יִשְׂרָאֵל בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃ וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בַּת ו
וַיֹּאמֶר לוֹ קְרָא שְׁמָהּ לֹא רֻחָמָה כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד אֲרַחֵם
אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי־נָשֹׂא אֶשָּׂא לָהֶם׃ וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה ז
אֲרַחֵם וְהוֹשַׁעְתִּים בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא אוֹשִׁיעֵם בְּקֶשֶׁת
וּבְחֶרֶב וּבְמִלְחָמָה בְּסוּסִים וּבְפָרָשִׁים׃ וַתִּגְמֹל אֶת־לֹא ח
רֻחָמָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן׃ וַיֹּאמֶר קְרָא שְׁמוֹ לֹא עַמִּי כִּי אַתֶּם ט
לֹא עַמִּי וְאָנֹכִי לֹא־אֶהְיֶה לָכֶם׃

ב

וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִמַּד וְלֹא א
יִסָּפֵר וְהָיָה בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יֵאָמֵר לָהֶם לֹא־עַמִּי אַתֶּם
יֵאָמֵר לָהֶם בְּנֵי אֵל־חָי׃ וְנִקְבְּצוּ בְּנֵי־יְהוּדָה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל ב
יַחְדָּו וְשָׂמוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד וְעָלוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי גָדוֹל יוֹם

א׳ הפטרת במדבר סיני

א 1 דאָס וואָרט פון גאָט וואָס איז געווען צו הוֹשֵׁעַ דעם זון פון בְּאֵרִין, אין די טעג פון עוּזִיָּה, יוֹתָם, אָחָז, יְחִזְקִיָּה, די מלכים פון יהודה, און אין די טעג פון יָרָבְעָם דעם זון פון יוֹאָשן, דעם מלך פון ישׂראל.

2 דאָס ערשטע וואָס גאָט האָט גערעדט צו הוֹשֵׁעַן, האָט גאָט געזאָגט צו הוֹשֵׁעַן:

גיי נעם דיר אַ ווייב אַ זונה,
און קינדער פון אַ זונה,
וואָרום מזַנה טוט מזַנה זיין דאָס לאַנד,
אַוועק פון הינטער גאָט.

3 איז ער געגאַנגען און האָט גענומען גוֹמֶר די טאָכטער פון דִבלַיִמען, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט אים געבאָרן אַ זון. 4 און גאָט האָט צו אים געזאָגט:

רוף זיין נאָמען יִזְרְעֶאל,
וואָרום נאָך אַ קליין ווייַלע,
און איך וועל זיך רעכענען פאַר דעם בלוט פון יִזְרְעֶאל
מיט דעם הויז פון יֵהוּא,
און איך וועל פאַרשטערן די מלוכה
פון דעם הויז פון ישׂראל.
5 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועל איך צעבּרעכן דעם בויגן פון ישׂראל אין טאָל יִזְרְעֶאל.

6 און זי איז ווידער טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ טאָכטער. און ער האָט צו אים געזאָגט:

רוף איר נאָמען לאָ־רוּחָמָה,
וואָרום איך וועל מער ווידער ניט רחמנות האָבן
אויף דעם הויז פון ישׂראל,
אַז פאַרגעבן זאָל איך זיי פאַרגעבן.
7 אָבער אויף דעם הויז פון יהודה
וועל איך רחמנות האָבן,
און איך וועל זיי העלפן דורך יהוה זייער גאָט,
און איך וועל זיי ניט העלפן דורך בויגן
און דורך שווערד און דורך מלחמה,
דורך פערד און דורך רייטער.

8 און זי האָט אַנטוויינט לאָ־רוּחָמָהן, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון. 9 און ער האָט געזאָגט:

רוף זיין נאָמען לאָ־עַמִּי[א],
וואָרום איר זייט ניט מיין פאָלק,
און איך בין ניט אײַערער.

[א] ניט מיין פאָלק.

ב 1 און די צאָל פון די קינדער פון ישׂראל
וועט זיין אַזוי ווי דער זאַמד פון ים,
וואָס קען ניט געמאָסטן און ניט געציילט ווערן;
און עס וועט זיין,
אָנשטאָט וואָס צו זיי פלעגט געזאָגט ווערן:
איר זייט ניט מיין פאָלק,
וועט צו זיי געזאָגט ווערן:
קינדער פון דעם לעבעדיקן גאָט.
2 און די קינדער פון יהודה און די קינדער פון ישׂראל
וועלן זיך אײַנזאַמלען אין איינעם,
און זיי וועלן זיך מאַכן איין הויפּטמאַן,
און זיי וועלן אַרויפגיין פון דעם לאַנד,
וואָרום גרויס וועט זיין דער טאָג פון יִזְרְעֶאל.

ג ד יִזְרְעֶאל׃ אִמְרוּ לַאֲחֵיכֶם עַמִּי וְלַאֲחוֹתֵיכֶם רֻחָמָה׃ רִיבוּ
בְאִמְּכֶם רִיבוּ כִּי־הִיא לֹא אִשְׁתִּי וְאָנֹכִי לֹא אִישָׁהּ וְתָסֵר
ה זְנוּנֶיהָ מִפָּנֶיהָ וְנַאֲפוּפֶיהָ מִבֵּין שָׁדֶיהָ׃ פֶּן־אַפְשִׁיטֶנָּה
עֲרֻמָּה וְהִצַּגְתִּיהָ כְּיוֹם הִוָּלְדָהּ וְשַׂמְתִּיהָ כַמִּדְבָּר וְשַׁתִּהָ
ו כְּאֶרֶץ צִיָּה וַהֲמִתִּיהָ בַּצָּמָא׃ וְאֶת־בָּנֶיהָ לֹא אֲרַחֵם כִּי־
ז בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה׃ כִּי זָנְתָה אִמָּם הֹבִישָׁה הוֹרָתָם כִּי
אָמְרָה אֵלְכָה אַחֲרֵי מְאַהֲבַי נֹתְנֵי לַחְמִי וּמֵימַי צַמְרִי
ח וּפִשְׁתִּי שַׁמְנִי וְשִׁקּוּיָי׃ לָכֵן הִנְנִי־שָׂךְ אֶת־דַּרְכֵּךְ בַּסִּירִים
ט וְגָדַרְתִּי אֶת־גְּדֵרָהּ וּנְתִיבוֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא׃ וְרִדְּפָה אֶת־
מְאַהֲבֶיהָ וְלֹא־תַשִּׂיג אֹתָם וּבִקְשָׁתַם וְלֹא תִמְצָא וְאָמְרָה
אֵלְכָה וְאָשׁוּבָה אֶל־אִישִׁי הָרִאשׁוֹן כִּי טוֹב לִי אָז מֵעָתָּה׃
י וְהִיא לֹא יָדְעָה כִּי אָנֹכִי נָתַתִּי לָהּ הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ
יא וְהַיִּצְהָר וְכֶסֶף הִרְבֵּיתִי לָהּ וְזָהָב עָשׂוּ לַבָּעַל׃ לָכֵן אָשׁוּב
וְלָקַחְתִּי דְגָנִי בְּעִתּוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֲדוֹ וְהִצַּלְתִּי צַמְרִי
יב וּפִשְׁתִּי לְכַסּוֹת אֶת־עֶרְוָתָהּ׃ וְעַתָּה אֲגַלֶּה אֶת־נַבְלֻתָהּ
יג לְעֵינֵי מְאַהֲבֶיהָ וְאִישׁ לֹא־יַצִּילֶנָּה מִיָּדִי׃ וְהִשְׁבַּתִּי כָּל־
יד מְשׂוֹשָׂהּ חַגָּהּ חָדְשָׁהּ וְשַׁבַּתָּהּ וְכֹל מוֹעֲדָהּ׃ וַהֲשִׁמֹּתִי
גַּפְנָהּ וּתְאֵנָתָהּ אֲשֶׁר אָמְרָה אֶתְנָה הֵמָּה לִי אֲשֶׁר נָתְנוּ־
טו לִי מְאַהֲבָי וְשַׂמְתִּים לְיַעַר וַאֲכָלָתַם חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ וּפָקַדְתִּי
עָלֶיהָ אֶת־יְמֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר תַּקְטִיר לָהֶם וַתַּעַד נִזְמָהּ
וְחֶלְיָתָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מְאַהֲבֶיהָ וְאֹתִי שָׁכְחָה נְאֻם־יְהוָה׃
טז לָכֵן הִנֵּה אָנֹכִי מְפַתֶּיהָ וְהֹלַכְתִּיהָ הַמִּדְבָּר וְדִבַּרְתִּי עַל־
יז לִבָּהּ׃ וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כְּרָמֶיהָ מִשָּׁם וְאֶת־עֵמֶק עָכוֹר לְפֶתַח
תִּקְוָה וְעָנְתָה שָׁמָּה כִּימֵי נְעוּרֶיהָ וּכְיוֹם עֲלוֹתָהּ מֵאֶרֶץ
יח מִצְרָיִם׃ וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה תִּקְרְאִי אִישִׁי
יט וְלֹא־תִקְרְאִי־לִי עוֹד בַּעְלִי׃ וַהֲסִרֹתִי אֶת־שְׁמוֹת הַבְּעָלִים
כ מִפִּיהָ וְלֹא־יִזָּכְרוּ עוֹד בִּשְׁמָם׃ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם
הַהוּא עִם־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעִם־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה

3 זאָגט צו אײַערע ברידער: עַמִּי[א],
און צו אײַער שוועסטער: רוּחָמָה[ב].

4 קריגט אײַך מיט אײַער מוטער, קריגט אײַך,
וואָרום זי איז ניט מײַן ווײַב, און איך בין ניט איר מאַן;
און זאָל זי אָפּטאָן איר זנות פֿון איר פּנים,
און איר ניאוף פֿון צווישן אירע בריסט.
5 אַניט וועל איך זי אויסטאָן אַ נאַקעטע,
און זי לאָזן שטיין ווי אין טאָג פֿון איר געבאָרנשאַפֿט;
און איך וועל זי מאַכן ווי אַ מדבר,
און זי לאָזן ווערן ווי אַ טרוקן לאַנד,
און זי טייטן מיט דאָרשט.
6 און אירע קינדער וועל איך ניט דערבאַרימען,
וואָרום קינדער פֿון זנות זײַנען זיי.
7 וואָרום מזנה געווען האָט זייער מוטער,
פֿאַרמיאוסט האָט זיך זייער געווינערין.
וואָרום זי האָט געזאָגט:
איך וועל גיין נאָך מײַנע ליבהאָבער,
די וואָס גיבן מײַן ברויט און מײַן וואַסער,
מײַן וואָל און מײַן פֿלאַקס, מײַן אײל און מײַן טראַנק.
8 דרום זע, איך פֿאַרשטעל דײַן וועג מיט דערנער,
און וועל פֿאַרצאַמען אַ צאַם אַרום איר,
אַז זי זאָל אירע שטעגן ניט געפֿינען.
9 און זי וועט נאָכיאָגן אירע ליבהאָבער און זיי ניט דער־
גרייכן,
און זי וועט זיי זוכן און ניט געפֿינען;
און זי וועט זאָגן:
איך וועל גיין און זיך אומקערן צו מײַן ערשטן מאַן,
וואָרום דענסמאָל איז מיר בעסער געווען ווי אַצונד.
10 און זי ווייס ניט, אַז דאָס האָב איך איר געגעבן
די תּבואה, דעם ווײַן, און דאָס אייל;
און דאָס זילבער און גאָלד וואָס איך האָב איר געמערט,
האָבן זיי פֿאַרטאָן אויף בַּעַל.
11 דרום וועל איך צוריקנעמען מײַן תּבואה אין איר צײַט,
און מײַן ווײַן אין זײַן געשטעלטער צײַט,
און איך וועל אַוועקרײַסן מײַן וואָל און מײַן פֿלאַקס,
וואָס איז געווען איר נאַקעטקייט צו פֿאַרדעקן.
12 און אַצונד וועל איך אַנטפּלעקן איר שאַנד
פֿאַר די אויגן פֿון אירע ליבהאָבער,
און קיינער וועט זי ניט מציל זײַן פֿון מײַן האַנט.
13 און איך וועל מאַכן אויפֿהערן איר גאַנצע פֿרייד;
איר יום־טובֿ, איר ראָשחודש, און איר שבת,
און אַלע אירע פֿײַערטעג.
14 און איך וועל פֿאַרוויסטן איר ווײַנשטאָק און איר
פֿײַגנבוים,
וואָס זי האָט געזאָגט: אַ מתּנה זײַנען זיי מיר,
וואָס מײַנע ליבהאָבער האָבן מיר געגעבן;
און איך וועל זיי מאַכן פֿאַר אַ וואַלד,
און די חיה פֿון פֿעלד וועט זיי אויפֿעסן.
15 און איך וועל זיך רעכענען מיט איר
פֿאַר די טעג פֿון די בַּעַל־געטער,
וואָס זי האָט געריכערט צו זיי,
און אָנגעטאָן אירע אוירינגען און איר צירונג,
און געגאַנגען נאָך אירע ליבהאָבער,
און אָן מיר האָט זי פֿאַרגעסן, זאָגט גאָט.
16 אָבער זע, איך רעד זי איבער,
און וועל זי אַוועקפֿירן אין מדבר,
און וועל רעדן צו איר האַרצן.
17 און איך וועל איר אָפּגעבן אירע ווײַנגערטנער דענסמאָל,
און דעם טאָל פֿון קומער[ג] פֿאַר אַ טיר פֿון האָפֿענונג;
און זי וועט דאָרטן זינגען ווי אין די טעג פֿון איר יוגנט
און ווי אין טאָג פֿון איר אַרויפֿגיין פֿון לאַנד מִצְרַיִם.
18 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט,
וועסטו רופֿן: מײַן מאַן[ד],
און וועסט מיך מער ניט רופֿן: מײַן אויבערהאַר[ה].
19 און איך וועל אָפּטאָן די נעמען פֿון די בַּעַל־געטער פֿון
איר מויל,
און זיי וועלן מער ניט געדאַכט ווערן מיט זייער נאָמען.
20 און איך וועל זיי שליסן אַ בונד אין יענעם טאָג,
מיט דער חיה פֿון פֿעלד, און מיט דעם פֿויגל פֿון הימל,
און מיט דעם שרץ פֿון דער ערד.

[א] מײַן פֿאָלק. [ב] דערבאַרימטע. [ג] דעם טאָל עָכוֹר. [ד] אִישִׁי. [ה] בַּעְלִי.

וְקֶשֶׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֶשְׁבּוֹר מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁכַּבְתִּים
כא לָבֶטַח׃ וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק
כב וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים׃ וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ
כג אֶת־יְהוָה׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה נְאֻם־יְהוָה אֶעֱנֶה
כד אֶת־הַשָּׁמָיִם וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־
הַדָּגָן וְאֶת־הַתִּירוֹשׁ וְאֶת־הַיִּצְהָר וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־יִזְרְעֶאל׃
כה וּזְרַעְתִּיהָ לִּי בָּאָרֶץ וְרִחַמְתִּי אֶת־לֹא רֻחָמָה וְאָמַרְתִּי לְלֹא־
עַמִּי עַמִּי־אַתָּה וְהוּא יֹאמַר אֱלֹהָי׃

ג

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי עוֹד לֵךְ אֱהַב אִשָּׁה אֲהֻבַת רֵעַ וּמְנָאָפֶת
כְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵם פֹּנִים אֶל־אֱלֹהִים
ב אֲחֵרִים וְאֹהֲבֵי אֲשִׁישֵׁי עֲנָבִים׃ וָאֶכְּרֶהָ לִּי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר
ג כָּסֶף וְחֹמֶר שְׂעֹרִים וְלֶתֶךְ שְׂעֹרִים׃ וָאֹמַר אֵלֶיהָ יָמִים
רַבִּים תֵּשְׁבִי לִי לֹא תִזְנִי וְלֹא תִהְיִי לְאִישׁ וְגַם־אֲנִי אֵלָיִךְ׃
ד כִּי ׀ יָמִים רַבִּים יֵשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מֶלֶךְ וְאֵין שָׂר
ה וְאֵין זֶבַח וְאֵין מַצֵּבָה וְאֵין אֵפוֹד וּתְרָפִים׃ אַחַר יָשֻׁבוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם
וּפָחֲדוּ אֶל־יְהוָה וְאֶל־טוּבוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃

ד

א שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי רִיב לַיהוָה עִם־יוֹשְׁבֵי
הָאָרֶץ כִּי אֵין־אֱמֶת וְאֵין־חֶסֶד וְאֵין־דַּעַת אֱלֹהִים בָּאָרֶץ׃
ב אָלֹה וְכַחֵשׁ וְרָצֹחַ וְגָנֹב וְנָאֹף פָּרָצוּ וְדָמִים בְּדָמִים נָגָעוּ׃
ג עַל־כֵּן ׀ תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְאֻמְלַל כָּל־יוֹשֵׁב בָּהּ בְּחַיַּת הַשָּׂדֶה
ד וּבְעוֹף הַשָּׁמָיִם וְגַם־דְּגֵי הַיָּם יֵאָסֵפוּ׃ אַךְ אִישׁ אַל־יָרֵב
ה וְאַל־יוֹכַח אִישׁ וְעַמְּךָ כִּמְרִיבֵי כֹהֵן׃ וְכָשַׁלְתָּ הַיּוֹם וְכָשַׁל
ו גַּם־נָבִיא עִמְּךָ לָיְלָה וְדָמִיתִי אִמֶּךָ׃ נִדְמוּ עַמִּי מִבְּלִי
הַדָּעַת כִּי־אַתָּה הַדַּעַת מָאַסְתָּ וְאֶמְאָסְאךָ מִכַּהֵן לִי

ב, כב׳ עד ס״ק ד, ב׳ קמץ בז״ק ו׳ יתיר א׳

און אַ בויגן און שווערד און מלחמה וועל איך צעבּרעכן פון לאַנד,
און איך וועל זיי מאַכן ליגן אין זיכערקייט.
21 און איך וועל דיך פאַרקנַסן צו מיר אויף אייבּיק,
און דיך פאַרקנַסן צו מיר מיט רעכט און מיט גערעכטיקייט,
און מיט גענאָד און מיט באַרימהאַרציקייט.
22 און איך וועל דיך פאַרקנַסן צו מיר מיט טריישאַפט,
און וועסט דערקענען גאָט.
23 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועל איך ענטפערן, זאָגט גאָט,
וועל איך ענטפערן די הימלען,
און זיי וועלן ענטפערן דער ערד,
24 און די ערד וועט ענטפערן דער תּבואה,
און דעם וויין, און דעם אייל,
און זיי וועלן ענטפערן יִזְרְעֶאל.
25 און איך וועל זי מיר אַיינזייען אין לאַנד,
און איך וועל דערבּאַרימען די ניט דערבּאַרימטע,
און וועל זאָגן צו ניט־מיין־פאָלק: מיין פאָלק בּיסטו,
און ער וועט זאָגן: מיין גאָט.

ג

1 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
גיי ווידער האָבּ ליבּ אַ פרוי,
געליבּט פון אַ ליבּהאָבּער, אָבּער אַ נואפטע;
אַזוי ווי יהוה האָט ליבּ די קינדער פון ישׂראל,
און זיי קערן זיך צו פרעמדע געטער,
און האָבּן ליבּ טרויבּנקוכנס.

2 האָבּ איך זי מיר געקויפט פאַר פופצן זילבּער־שטיק, און אַ חומֶר גערשטן, און אַ לֶתֶך גערשטן. 3 און איך האָבּ צו איר געזאָגט:
פיל טעג זאָלסטו מיר זיצן אַליין,
זאָלסט ניט מזַנה זיין,
און ניט געהערן צו קיין מאַן,
און דעסגלייכן איך קעגן דיר.
4 וואָרום פיל טעג וועלן די קינדער פון ישׂראל
זיצן אָן אַ מלך, און אָן אַ האַר,
און אָן אַ שלאַכטאָפּפער, און אָן אַ זיילשטיין,
און אָן אַן אֵפוֹד און תּרָפים.
5 דערנאָך וועלן די קינדער פון ישׂראל זיך אומקערן,
און זיי וועלן זוכן יהוה זייער גאָט,
און דוד זייער מלך,
און זיי וועלן אַנגסטן צו יהוה און צו זיין גוטס,
אין סוף פון די טעג.

ד

1 הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר קינדער פון ישׂראל,
וואָרום גאָט האָט אַ קריג מיט די באַוווינער פון לאַנד,
ווייל קיין אמת און קיין גענאָד,
און קיין דערקענונג פון גאָט איז ניטאָ אין לאַנד.
2 שווערן און לייקענען און טייטן
און גנבען און מזַנה זיין, זיינען פאַרשפרייט,
און בּלוט אָן בּלוט רירט זיך אָן.
3 דרום וועט טרויערן דאָס לאַנד,
און פאַרוועלקט ווערן וועט איטלעכער וווינער דערין,
מיט דער חיה פון פעלד, און מיטן פויגל פון הימל;
און אַפילו די פישן פון ים וועלן אַיינגעטאָן ווערן.
4 אָבּער קיינער טאָר זיך ניט קריגן,
און ניט שטראָפן טאָר קיינער,
וואָרום דיין פאָלק זיינען אַזעלכע
וואָס קריגן זיך מיטן כּהן.
5 דרום וועסטו שטרויכלען בּיי טאָג,
און אויך דער נביא וועט געשטרויכלט ווערן מיט דיר בּיי נאַכט,
און איך וועל פאַרשניידן דיין מוטער.
6 פאַרשניטן ווערט מיין פאָלק פון ניט פאַרשטאַנדיקייט;
ווייל דו האָסט פאַראַכט וויסן,
דרום האָבּ איך דיך פאַראַכט פון צו זיין מיר אַ כּהן;

ז וַתִּשְׁכַּח תּוֹרַת אֱלֹהֶיךָ אֶשְׁכַּח בָּנֶיךָ גַּם־אָנִי׃ כְּרֻבָּם כֵּן
ח חָטְאוּ־לִי כְּבוֹדָם בְּקָלוֹן אָמִיר׃ חַטַּאת עַמִּי יֹאכֵלוּ וְאֶל־
ט עֲוֺנָם יִשְׂאוּ נַפְשׁוֹ׃ וְהָיָה כָעָם כַּכֹּהֵן וּפָקַדְתִּי עָלָיו דְּרָכָיו
י וּמַעֲלָלָיו אָשִׁיב לוֹ׃ וְאָכְלוּ וְלֹא יִשְׂבָּעוּ הִזְנוּ וְלֹא יִפְרֹצוּ
יא כִּי־אֶת־יְהוָה עָזְבוּ לִשְׁמֹר׃ זְנוּת וְיַיִן וְתִירוֹשׁ יִקַּח־לֵב׃
יב עַמִּי בְּעֵצוֹ יִשְׁאָל וּמַקְלוֹ יַגִּיד לוֹ כִּי רוּחַ זְנוּנִים הִתְעָה
יג וַיִּזְנוּ מִתַּחַת אֱלֹהֵיהֶם׃ עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יְזַבֵּחוּ וְעַל־
הַגְּבָעוֹת יְקַטֵּרוּ תַּחַת אַלּוֹן וְלִבְנֶה וְאֵלָה כִּי־טוֹב צִלָּהּ
יד עַל־כֵּן תִּזְנֶינָה בְּנוֹתֵיכֶם וְכַלּוֹתֵיכֶם תְּנָאַפְנָה׃ לֹא־אֶפְקוֹד
עַל־בְּנוֹתֵיכֶם כִּי תִזְנֶינָה וְעַל־כַּלּוֹתֵיכֶם כִּי תְנָאַפְנָה כִּי־הֵם
עִם־הַזֹּנוֹת יְפָרֵדוּ וְעִם־הַקְּדֵשׁוֹת יְזַבֵּחוּ וְעָם לֹא־יָבִין
טו יִלָּבֵט׃ אִם־זֹנֶה אַתָּה יִשְׂרָאֵל אַל־יֶאְשַׁם יְהוּדָה וְאַל־
תָּבֹאוּ הַגִּלְגָּל וְאַל־תַּעֲלוּ בֵּית אָוֶן וְאַל־תִּשָּׁבְעוּ חַי־יְהוָה׃
טז כִּי כְּפָרָה סֹרֵרָה סָרַר יִשְׂרָאֵל עַתָּה יִרְעֵם יְהוָה כְּכֶבֶשׂ
יז יח בַּמֶּרְחָב׃ חֲבוּר עֲצַבִּים אֶפְרָיִם הַנַּח־לוֹ׃ סָר סָבְאָם
יט הַזְנֵה הִזְנוּ אָהֲבוּ הֵבוּ קָלוֹן מָגִנֶּיהָ׃ צָרַר רוּחַ אוֹתָהּ
בִּכְנָפֶיהָ וְיֵבֹשׁוּ מִזִּבְחוֹתָם׃

ה

א שִׁמְעוּ־זֹאת הַכֹּהֲנִים וְהַקְשִׁיבוּ ׀ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית הַמֶּלֶךְ
הַאֲזִינוּ כִּי לָכֶם הַמִּשְׁפָּט כִּי־פַח הֱיִיתֶם לְמִצְפָּה וְרֶשֶׁת
ב פְּרוּשָׂה עַל־תָּבוֹר׃ וְשַׁחֲטָה שֵׂטִים הֶעְמִיקוּ וַאֲנִי מוּסָר
ג לְכֻלָּם׃ אֲנִי יָדַעְתִּי אֶפְרַיִם וְיִשְׂרָאֵל לֹא־נִכְחַד מִמֶּנִּי כִּי
ד עַתָּה הִזְנֵיתָ אֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל׃ לֹא יִתְּנוּ מַעַלְלֵיהֶם
לָשׁוּב אֶל־אֱלֹהֵיהֶם כִּי רוּחַ זְנוּנִים בְּקִרְבָּם וְאֶת־יְהוָה לֹא
ה יָדָעוּ׃ וְעָנָה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו וְיִשְׂרָאֵל וְאֶפְרַיִם יִכָּשְׁלוּ
ו בַּעֲוֺנָם כָּשַׁל גַּם־יְהוּדָה עִמָּם׃ בְּצֹאנָם וּבִבְקָרָם יֵלְכוּ
ז לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה וְלֹא יִמְצָאוּ חָלַץ מֵהֶם׃ בַּיהוָה בָּגָדוּ

ד, י׳ יב׳ קמץ מ״ק   יא׳ ס״א יין   יז׳ קמץ בטרחא   יט׳ כצל
ה, ז׳ קמץ מ״ק

אַז דו האָסט פאַרגעסן די תּורה פון דיין גאָט,
וועל איך אויך פאַרגעסן אָן דיינע קינדער.
7 ווי זיי האָבן זיך געמערט, אַזוי האָבן זיי געזינדיקט צו מיר;
וועל איך זייער כּבוד אויף שאַנד אומבייטן.
8 זיי נערן זיך אויף די זינד פון מיין פאָלק,
און אויף זייער פאַרברעך קוקן זיי אויס.
9 דרום וועט זיין, אַזוי דאָס פאָלק אַזוי דער כּהן,
און איך וועל זיך רעכענען מיט אים פאַר זיינע וועגן,
און זיינע מעשׂים וועל איך אים אומקערן.
10 און זיי וועלן עסן און ניט זאַט ווערן,
זיי זיינען מזנה, אָבער זיי וועלן זיך ניט מערן;
ווייל זיי האָבן אויפגעהערט אויף גאָט צו אַכטן.
11 זנות און וויין און טרויבנזאַפט
באַנעמט דאָס האַרץ.
12 מיין פאָלק פרעגט ביי זיי האָלץ,
און זיין שטעקן באַשיידט אים;
וואָרום אַ גייסט פון זנות האָט פאַרפירט,
און זיי האָבן זיך אָפּגעקערט פון אונטער זייער גאָט.
13 אויף די שפּיצן בערג שלאַכטן זיי,
און אויף די הייכן רייכערן זיי,
אונטער אייכנבוים און טאָפּאָל און טערעבינט,
ווייל זיין שאָטן איז גוט.
דרום זיינען אַייערע טעכטער מזנה,
און אַייערע שניר זיינען אומטריי
14 איך פאַרדענק ניט אַייערע טעכטער וואָס זיי זיינען מזנה,
און אַייערע שניר וואָס זיי זיינען אומטריי,
אַז זיי אַליין גייען מיט זונות אַוועק,
און מיט שאַנדווייבער ברענגען זיי שלאַכטאָפּפער;
און דאָס פאָלק וואָס פאַרשטייט ניט, ווערט
געשטרויכלט.
15 אויב דו ישׂראל ביסט מזנה,
זאָל זיך יהודה ניט פאַרשולדיקן;
און קומט ניט קיין גִלגָל,
און גייט ניט אַרויף קיין בֵּית־אָוֶן,
און שווערט ניט: אַזוי ווי יהוה לעבט!
16 וואָרום אַזוי ווי אַ ווידערשפּעניקע קו
האָט ווידערשפּעניקט ישׂראל;
זאָל גאָט זיי אַצונד פּיטערן
ווי אַ שעפּס אין דערברייטערניש?
17 באַהעפט צו געצנבילדער איז אפרים,
לאָז אים צו רו.
18 גייט אָפּ זייער שכרות,
זיינען זיי אין זנות פאַרזונקען;
אַיינגעליבט אין שאַנד
זיינען אירע באַשיצער.
19 דער ווינט האָט זיי אַיינגעבונדן אין זיינע פליגלען;
און זיי וועלן זיך שעמען מיט זייערע שלאַכטאָפּפער.

ה 1 הערט דאָס צו, איר כּהנים,
און פאַרנעמט, איר הויז פון ישׂראל,
און איר הויז פון מלך, לייגט צו דאָס אויער,
וואָרום אויף אַייך איז אַ משפּט פאַראַן,
ווייל אַ פּאַסטקע זייט איר געווען פאַר מִצפָּה,
און אַן אויסגעשפּרייטע נעץ אויף תָּבוֹר.
2 און די אָפּקערער זיינען אין שעכטן פאַרטיפט,
און איך בין אָפּגעטאָן ביי זיי אַלעמען.
3 איך קען אפרים,
און ישׂראל איז ניט פאַרהוילן פון מיר;
וואָרום אַצונד האָסטו מזנה געווען, אפרים,
פאַראומרייניקט געוואָרן איז ישׂראל.
4 זייערע מעשׂים לאָזן זיי ניט
זיך אומצוקערן צו זייער גאָט,
וואָרום אַ גייסט פון זנות איז אין זיי,
און יהוה קענען זיי ניט.
5 און דער שטאָלץ פון ישׂראל וועט געבייגט ווערן פאַר
זיין פּנים,
און ישׂראל און אפרים וועלן געשטרויכלט ווערן
דורך זייער זינד,
אויך יהודה טוט שטרויכלען מיט זיי.
6 מיט זייערע שאָף און מיט זייערע רינדער
וועלן זיי גיין זוכן גאָט,
אָבער זיי וועלן ניט געפינען–
ער האָט זיך אָפּגעטאָן פון זיי.
7 זיי האָבן אָן גאָט געפעלשט,

כִּֽי־בָנִ֥ים זָרִ֖ים יָלָ֑דוּ עַתָּ֛ה יֹאכְלֵ֥ם חֹ֖דֶשׁ אֶת־חֶלְקֵיהֶֽם׃
ח תִּקְע֤וּ שׁוֹפָר֙ בַּגִּבְעָ֔ה חֲצֹצְרָ֖ה בָּרָמָ֑ה הָרִ֙יעוּ֙ בֵּ֣ית
ט אָ֔וֶן אַחֲרֶ֖יךָ בִּנְיָמִֽין׃ אֶפְרַ֙יִם֙ לְשַׁמָּ֣ה תִֽהְיֶ֔ה בְּי֖וֹם תּֽוֹכֵחָ֑ה
י בְּשִׁבְטֵי֙ יִשְׂרָאֵ֔ל הוֹדַ֖עְתִּי נֶאֱמָנָֽה׃ הָיוּ֙ שָׂרֵ֣י יְהוּדָ֔ה
יא כְּמַסִּיגֵ֖י גְּב֑וּל עֲלֵיהֶ֕ם אֶשְׁפּ֥וֹךְ כַּמַּ֖יִם עֶבְרָתִֽי׃ עָשׁ֥וּק
יב אֶפְרַ֖יִם רְצ֣וּץ מִשְׁפָּ֑ט כִּ֣י הוֹאִ֔יל הָלַ֖ךְ אַחֲרֵי־צָֽו׃ וַאֲנִ֥י
יג כָעָ֖שׁ לְאֶפְרָ֑יִם וְכָרָקָ֖ב לְבֵ֥ית יְהוּדָֽה׃ וַיַּ֨רְא אֶפְרַ֜יִם אֶת־
חָלְי֗וֹ וִֽיהוּדָה֙ אֶת־מְזֹר֔וֹ וַיֵּ֤לֶךְ אֶפְרַ֙יִם֙ אֶל־אַשּׁ֔וּר וַיִּשְׁלַ֖ח
אֶל־מֶ֣לֶךְ יָרֵ֑ב וְה֗וּא לֹ֤א יוּכַל֙ לִרְפֹּ֣א לָכֶ֔ם וְלֹֽא־יִגְהֶ֥ה מִכֶּ֖ם
יד מָזֽוֹר׃ כִּ֣י אָנֹכִ֤י כַשַּׁ֙חַל֙ לְאֶפְרַ֔יִם וְכַכְּפִ֖יר לְבֵ֣ית יְהוּדָ֑ה
טו אֲנִ֨י אֲנִ֤י אֶטְרֹף֙ וְאֵלֵ֔ךְ אֶשָּׂ֖א וְאֵ֥ין מַצִּֽיל׃ אֵלֵ֤ךְ אָשׁ֙וּבָה֙
אֶל־מְקוֹמִ֔י עַ֥ד אֲשֶׁר־יֶאְשְׁמ֖וּ וּבִקְשׁ֣וּ פָנָ֑י בַּצַּ֥ר לָהֶ֖ם
יְשַׁחֲרֻֽנְנִי׃

ו

א לְכוּ֙ וְנָשׁ֣וּבָה אֶל־יְהוָֹ֔ה כִּ֛י ה֥וּא טָרָ֖ף וְיִרְפָּאֵ֑נוּ יַ֖ךְ
ב וְיַחְבְּשֵֽׁנוּ׃ יְחַיֵּ֖נוּ מִיֹּמָ֑יִם בַּיּוֹם֙ הַשְּׁלִישִׁ֔י יְקִמֵ֖נוּ וְנִחְיֶ֥ה
ג לְפָנָֽיו׃ וְנֵדְעָ֣ה נִרְדְּפָ֗ה לָדַ֙עַת֙ אֶת־יְהוָֹ֔ה כְּשַׁ֖חַר נָכ֣וֹן
ד מֹֽצָא֑וֹ וְיָב֤וֹא כַגֶּ֙שֶׁם֙ לָ֔נוּ כְּמַלְק֖וֹשׁ י֥וֹרֶה אָֽרֶץ׃ מָ֤ה אֶֽעֱשֶׂה־
לְּךָ֙ אֶפְרַ֔יִם מָ֥ה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ֖ יְהוּדָ֑ה וְחַסְדְּכֶם֙ כַּעֲנַן־בֹּ֔קֶר
ה וְכַטַּ֖ל מַשְׁכִּ֥ים הֹלֵֽךְ׃ עַל־כֵּ֗ן חָצַ֙בְתִּי֙ בַּנְּבִיאִ֔ים הֲרַגְתִּ֖ים
ו בְּאִמְרֵי־פִ֑י וּמִשְׁפָּטֶ֖יךָ א֥וֹר יֵצֵֽא׃ כִּ֛י חֶ֥סֶד חָפַ֖צְתִּי וְלֹא־
ז זָ֑בַח וְדַ֥עַת אֱלֹהִ֖ים מֵעֹלֽוֹת׃ וְהֵ֕מָּה כְּאָדָ֖ם עָבְר֣וּ בְרִ֑ית
ח שָׁ֖ם בָּ֥גְדוּ בִֽי׃ גִּלְעָ֕ד קִרְיַ֖ת פֹּ֣עֲלֵי אָ֑וֶן עֲקֻבָּ֖ה מִדָּֽם׃
ט וּכְחַכֵּ֨י אִ֜ישׁ גְּדוּדִ֗ים חֶ֚בֶר כֹּֽהֲנִ֔ים דֶּ֖רֶךְ יְרַצְּחוּ־שֶׁ֑כְמָה כִּ֥י
י זִמָּ֖ה עָשֽׂוּ׃ בְּבֵית֙ יִשְׂרָאֵ֔ל רָאִ֖יתִי שַׁעֲרִֽירִיָּ֑ה שָׁ֚ם זְנ֣וּת
יא לְאֶפְרַ֔יִם נִטְמָ֖א יִשְׂרָאֵֽל׃ גַּם־יְהוּדָ֕ה שָׁ֥ת קָצִ֖יר לָ֑ךְ בְּשׁוּבִ֖י
שְׁב֥וּת עַמִּֽי׃

ו, א׳ קמץ בלא אסיף   י׳ שערוריה קרי

וואָרום פרעמדע קינדער האָבן זיי געבאָרן;
אַצונד וועט זיי אַ חודש
פאַרצערן מיט זייערע פעלדער.
8 בלאָזט אַ שופר אין גבעה,
אַ טרומייטער אין רָמָה;
שאַלט אין בֵּית־אָוֶן:
קוק זיך אום, בנימין!
9 אפרים וועט צו וויסט ווערן אין טאָג פון שטראָף;
אין די שבטים פון ישׂראל טו איך עס צו וויסן אויף
זיכער.
10 די האַרן פון יהודה זיינען ווי גרענעצפאַרכאַפּער,
אויף זיי וועל איך אויסגיסן ווי וואַסער מיין צאָרן.
11 געדריקט ווערט אפרים, צעבראָכן פון משפט,
ווייל ער איז ווילנדיק געגאַנגען נאָך קויט.
12 און איך בין ווי אַ מאָיל צו אפרים,
און ווי אַ פוילונג צו דעם הויז פון יהודה.
13 און אפרים האָט געזען זיין קראַנקשאַפט,
און יהודה זיין ווונד;
איז אפרים געגאַנגען צו אַשור,
און האָט געשיקט צום מלך „שטרייטער";
אָבער ער קען אייך ניט היילן,
און ער וועט ניט אָפּטאָן פון אַייך די ווונד.
14 וואָרום איך וועל זיין ווי אַ לייב צו אפרים,
און ווי אַ יונגלייב צום הויז פון יהודה;
איך, איך וועל פאַרצוקן און אַוועקגיין,
אַוועקטראָגן, און קיינער וועט ניט מציל זיין.
15 איך וועל גיין, איך וועל זיך אומקערן צו מיין אָרט,
ביז זיי וועלן זיך שפּירן שולדיק; און זוכן מיין פּנים;
אין זייער נויט וועלן זיי מיך פאָרשן:

ו 1 קומט און לאָמיר זיך אומקערן צו גאָט,
וואָרום ער האָט פאַרצוקט, און ער וועט אונדז
היילן,
ער שלאָגט, און ער וועט אונדז פאַרבינדן.
2 נאָך צוויי טעג וועט ער אונדז אויפלעבן,
אויפן דריטן טאָג וועט ער אונדז אויפריכטן,
און מיר וועלן לעבן פאַר אים.
3 און לאָמיר דערקענען, לאָמיר זיך יאָגן צו דערקענען גאָט;
זיכער ווי דער באַגינען איז זיין אַרויסגאַנג;
און ער וועט קומען צו אונדז ווי דער רעגן,
און ווי שפּעטרעגן וואָס באַוועסערט די ערד.
4 וואָס זאָל איך טאָן צו דיר, אפרים?
וואָס זאָל איך טאָן צו דיר, יהודה?
אַז אַייער גוטסקייט איז ווי אַ פרימאָרגנוואָלקן,
און ווי דער טוי וואָס פאַרגייט אין דער פרי.
5 דרום האָב איך [זיי] געהאַקט דורך די נביאים,
זיי געהרגעט מיט די ווערטער פון מיין מויל;
כּדי דיין משפט זאָל ווי דאָס ליכט אַרויס.
6 וואָרום גוטסקייט האָב איך באַגערט און ניט
שלאַכטאָפּפער,
און דערקענונג פון גאָט איידער בראַנדאָפּפער.

7 אָבער זיי ווי מענטשן האָבן איבערגעטרעטן דעם בונד;
אָן האָבן זיי געפעלשט אָן מיר.
8 גִלְעָד איז אַ שטאָט פון אומרעכטטוער,
אויסגעטרעטן מיט בלוט.
9 און ווי באַנדעס וואָס לויערן אויף מענטשן,
איז די חברה פון די כֹּהנים;
זיי טייטן אויפן וועג קיין שכֶם,
יאָ, שענדלעכקייט באַגייען זיי.
10 אין הויז פון ישׂראל האָב איך שוידערהאַפטיקס געזען,
אָן איז זנות ביי אפרים,
פאַראומרייניקט איז ישׂראל.
11 אויך אויף דיר, יהודה, האָט מען אַ שניט באַשערט.

אַז איך וויל אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון מיין
פאָלק.

ז

א כְּרָפְאִי לְיִשְׂרָאֵל וְנִגְלָה עֲוֺן אֶפְרַיִם וְרָעוֹת שֹׁמְרוֹן כִּי
ב פָעֲלוּ שָׁקֶר וְגַנָּב יָבוֹא פָּשַׁט גְּדוּד בַּחוּץ׃ וּבַל־יֹאמְרוּ
לִלְבָבָם כָּל־רָעָתָם זָכָרְתִּי עַתָּה סְבָבוּם מַעַלְלֵיהֶם נֶגֶד
ג פָּנַי הָיוּ׃ בְּרָעָתָם יְשַׂמְּחוּ־מֶלֶךְ וּבְכַחֲשֵׁיהֶם שָׂרִים׃
ד כֻּלָּם מְנָאֲפִים כְּמוֹ תַנּוּר בֹּעֵרָה מֵאֹפֶה יִשְׁבּוֹת מֵעִיר
ה מִלּוּשׁ בָּצֵק עַד־חֻמְצָתוֹ׃ יוֹם מַלְכֵּנוּ הֶחֱלוּ שָׂרִים חֲמַת
ו מִיָּיִן מָשַׁךְ יָדוֹ אֶת־לֹצְצִים׃ כִּי־קֵרְבוּ כַתַּנּוּר לִבָּם בְּאָרְבָּם
כָּל־הַלַּיְלָה יָשֵׁן אֹפֵהֶם בֹּקֶר הוּא בֹעֵר כְּאֵשׁ לֶהָבָה׃
ז כֻּלָּם יֵחַמּוּ כַּתַּנּוּר וְאָכְלוּ אֶת־שֹׁפְטֵיהֶם כָּל־מַלְכֵיהֶם נָפָלוּ
ח אֵין־קֹרֵא בָהֶם אֵלָי׃ אֶפְרַיִם בָּעַמִּים הוּא יִתְבּוֹלָל אֶפְרַיִם
ט הָיָה עֻגָה בְּלִי הֲפוּכָה׃ אָכְלוּ זָרִים כֹּחוֹ וְהוּא לֹא יָדָע
י גַּם־שֵׂיבָה זָרְקָה בּוֹ וְהוּא לֹא יָדָע׃ וְעָנָה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל
בְּפָנָיו וְלֹא־שָׁבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא בִקְשֻׁהוּ בְּכָל־
יא זֹאת׃ וַיְהִי אֶפְרַיִם כְּיוֹנָה פוֹתָה אֵין לֵב מִצְרַיִם קָרָאוּ
יב אַשּׁוּר הָלָכוּ׃ כַּאֲשֶׁר יֵלֵכוּ אֶפְרוֹשׂ עֲלֵיהֶם רִשְׁתִּי כְּעוֹף
יג הַשָּׁמַיִם אוֹרִידֵם אַיְסִרֵם כְּשֵׁמַע לַעֲדָתָם׃ אוֹי לָהֶם כִּי־
נָדְדוּ מִמֶּנִּי שֹׁד לָהֶם כִּי־פָשְׁעוּ בִי וְאָנֹכִי אֶפְדֵּם וְהֵמָּה
יד דִּבְּרוּ עָלַי כְּזָבִים׃ וְלֹא־זָעֲקוּ אֵלַי בְּלִבָּם כִּי יְיֵלִילוּ עַל־
טו מִשְׁכְּבוֹתָם עַל־דָּגָן וְתִירוֹשׁ יִתְגּוֹרָרוּ יָסוּרוּ בִי׃ וַאֲנִי
טז יִסַּרְתִּי חִזַּקְתִּי זְרוֹעֹתָם וְאֵלַי יְחַשְּׁבוּ־רָע׃ יָשׁוּבוּ לֹא עָל
הָיוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה יִפְּלוּ בַחֶרֶב שָׂרֵיהֶם מִזַּעַם לְשׁוֹנָם זוֹ
לַעְגָּם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

ח

א אֶל־חִכְּךָ שֹׁפָר כַּנֶּשֶׁר עַל־בֵּית יְהוָה יַעַן עָבְרוּ בְרִיתִי
ב ג וְעַל־תּוֹרָתִי פָשָׁעוּ׃ לִי יִזְעָקוּ אֱלֹהַי יְדַעֲנוּךָ יִשְׂרָאֵל׃ זָנַח
ד יִשְׂרָאֵל טוֹב אוֹיֵב יִרְדְּפוֹ׃ הֵם הִמְלִיכוּ וְלֹא מִמֶּנִּי הֵשִׂירוּ

ז, ד׳ מלעיל ז׳ קמץ בז״ק יא׳ קמץ בטרחא

ז 1 ווי איך וויל היילן ישראל,
אַזוי ווערט אַנטפּלעקט די זינד פון אפרים,
און די בייזן פון שומרון;
וואָרום זיי באַגייען פאַלשקייט,
און אַ גנב ברעכט איין,
אַ באַנדע באַפאַלט אויף דער גאַס.
2 און זאָלן זיי זיך ניט איינרעדן אין זייער האַרצן,
אַלדאָס בייז זייערס געדענק איך;
אַצונד האָבן זייערע מעשׂים זיי אַרומגערינגלט,
אַקעגן מיין פּנים זיינען זיי.
3 מיט זייער בייז דערפריילעכן זיי דעם מלך,
און מיט זייערע ליגנס די האַרן.
4 אַלע זיינען זיי נואפים,
ווי אַן אויוון אָנגעהייצט פון בעקער,
וואָס מע הערט בלויז אויף שאַרן
פון פאַרקנעטן דעם טייג ביז זיין זויער ווערן.
5 אין דעם טאָג פון אונדזער מלך,
זיינען די האַרן קראַנק פון וויינדערהיצונג;
ער אַליין שטרעקט אויס זיין האַנט מיט די שפּעטער.
6 וואָרום זיי האָבן צוגעברייט זייער האַרץ
ווי אַן אויוון אין זייער לויער;
אַ גאַנצע נאַכט שלאָפט זייער בעקער,
פרימאָרגנס ברענט ער אַזוי ווי פלאַמפייער.
7 זיי אַלע גליען ווי אַן אויוון,
און זיי פאַרצערן זייערע ריכטער;
אַלע זייערע מלכים זיינען געפאַלן,
קיינער צווישן זיי רופט ניט צו מיר.

8 אפרים, ער מישט זיך מיט די פעלקער,
אפרים איז געוואָרן אַ ניט איבערגעקערטער קוכן.
9 פרעמדע האָבן אויפגעגעסן זיין כּוח,
און ער מערקט ניט;
שוין גראָע האָר דורכגעשפּריצט ביי אים,
און ער מערקט ניט.
10 און דער שטאָלץ פון ישראל איז געבויגן פאַר זיין פּנים,
אָבער זיי קערן זיך ניט אום צו יהוה זייער גאָט,
און זיי זוכן אים ניט ביי אַלעם דעם.
11 און אפרים איז געוואָרן ווי אַ נאַרישע טויב, אָן שׂכל,
מִצרַיִם האָבן זיי גערופן,
קיין אַשור זיינען זיי געגאַנגען.
12 ווי זיי וועלן גיין, וועל איך אויסשפּרייטן אויף זיי מיין נעץ,
ווי פויגלען פון הימל וועל איך זיי אַראָפּנידערן;
איך וועל זיי שטראָפן ווי איך האָב געלאָזט הערן זייער עדה.
13 ווי צו זיי, וואָס זיי זיינען אַוועק פון מיר!
פאַרוויסטונג אויף זיי, וואָס זיי האָבן געבראָכן אָן מיר!
און איך זאָל זיי אויסלייזן,
ווען זיי האָבן גערעדט ליגנס אויף מיר?
14 און זיי שרייען ניט צו מיר מיט זייער האַרצן,
אַז זיי יאָמערן אויף זייערע געלעגערס;
וועגן תבואה און וויין רודלען זיי זיך,
אָן מיר ווידערשפּעניקן זיי.
15 און איך האָב געלערנט,
געשטאַרקט זייערע אָרעמס,
אָבער זיי טראַכטן שלעכטס אויף מיר.
16 זיי קערן זיך, אָבער ניט צו דער הייך,
ווי אַ פאַלשער בויגן זיינען זיי געוואָרן.
וועלן פאַלן דורכן שווערד זייערע האַרן
פאַר דעם צאָרן פון זייער צונג;
דאָס וועט זיין אַ שפּאָט פון זיי אין לאַנד מִצרַיִם.

ח 1 צו דיין גומען אַ שופר!
ווי אַן אָדלער קומט אויף גאָטס הויז;
ווייל זיי האָבן איבערגעטרעטן מיין בונד,
און קעגן מיין תורה פאַרבראָכן.
2 קען ישׂראל דען שרייען צו מיר:
מיין גאָט, מיר קענען דיך?
3 ישׂראל האָט פאַרלאָזט דאָס גוטס,
זאָל אים דער פיינט נאָכיאָגן.
4 זיי האָבן געמאַכט מלכים, אָבער אָן מיר,
געמאַכט האַרן, און איך האָב ניט געוווּסט;

וְלֹא יָדָעְתִּי כַּסְפָּם וּזְהָבָם עָשׂוּ לָהֶם עֲצַבִּים לְמַעַן יִכָּרֵת׃
ה זָנַח עֶגְלֵךְ שֹׁמְרוֹן חָרָה אַפִּי בָּם עַד־מָתַי לֹא יוּכְלוּ נִקָּיֹן׃
ו כִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְהוּא חָרָשׁ עָשָׂהוּ וְלֹא אֱלֹהִים הוּא כִּי־
ז שְׁבָבִים יִהְיֶה עֵגֶל שֹׁמְרוֹן׃ כִּי רוּחַ יִזְרָעוּ וְסוּפָתָה יִקְצֹרוּ
קָמָה אֵין־לוֹ צֶמַח בְּלִי יַעֲשֶׂה־קֶּמַח אוּלַי יַעֲשֶׂה זָרִים
ח יִבְלָעֻהוּ׃ נִבְלַע יִשְׂרָאֵל עַתָּה הָיוּ בַגּוֹיִם כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ
ט בּוֹ׃ כִּי־הֵמָּה עָלוּ אַשּׁוּר פֶּרֶא בּוֹדֵד לוֹ אֶפְרַיִם הִתְנוּ
י אֲהָבִים׃ גַּם כִּי־יִתְנוּ בַגּוֹיִם עַתָּה אֲקַבְּצֵם וַיָּחֵלּוּ מְּעָט
יא מִמַּשָּׂא מֶלֶךְ שָׂרִים׃ כִּי־הִרְבָּה אֶפְרַיִם מִזְבְּחֹת לַחֲטֹא
יב הָיוּ־לוֹ מִזְבְּחוֹת לַחֲטֹא׃ אֶכְתּוֹב־לוֹ רֻבֵּו תּוֹרָתִי כְּמוֹ־זָר
יג נֶחְשָׁבוּ׃ זִבְחֵי הַבְהָבַי יִזְבְּחוּ בָשָׂר וַיֹּאכֵלוּ יְהוָה לֹא רָצָם
עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֹנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם הֵמָּה מִצְרַיִם יָשׁוּבוּ׃
יד וַיִּשְׁכַּח יִשְׂרָאֵל אֶת־עֹשֵׂהוּ וַיִּבֶן הֵיכָלוֹת וִיהוּדָה הִרְבָּה
עָרִים בְּצֻרוֹת וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה אַרְמְנֹתֶיהָ׃

ט

א אַל־תִּשְׂמַח יִשְׂרָאֵל ׀ אֶל־גִּיל כָּעַמִּים כִּי זָנִיתָ מֵעַל אֱלֹהֶיךָ
ב אָהַבְתָּ אֶתְנָן עַל כָּל־גָּרְנוֹת דָּגָן׃ גֹּרֶן וָיֶקֶב לֹא יִרְעֵם
ג וְתִירוֹשׁ יְכַחֶשׁ בָּהּ׃ לֹא יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ יְהוָה וְשָׁב אֶפְרַיִם
ד מִצְרַיִם וּבְאַשּׁוּר טָמֵא יֹאכֵלוּ׃ לֹא־יִסְּכוּ לַיהוָה ׀ יַיִן וְלֹא
יֶעֶרְבוּ־לוֹ זִבְחֵיהֶם כְּלֶחֶם אוֹנִים לָהֶם כָּל־אֹכְלָיו יִטַּמָּאוּ
ה כִּי־לַחְמָם לְנַפְשָׁם לֹא יָבוֹא בֵּית יְהוָה׃ מַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם
ו מוֹעֵד וּלְיוֹם חַג־יְהוָה׃ כִּי־הִנֵּה הָלְכוּ מִשֹּׁד מִצְרַיִם
תְּקַבְּצֵם מֹף תְּקַבְּרֵם מַחְמַד לְכַסְפָּם קִמּוֹשׂ יִירָשֵׁם חוֹחַ
ז בְּאָהֳלֵיהֶם׃ בָּאוּ ׀ יְמֵי הַפְּקֻדָּה בָּאוּ יְמֵי הַשִּׁלֻּם יֵדְעוּ
יִשְׂרָאֵל אֱוִיל הַנָּבִיא מְשֻׁגָּע אִישׁ הָרוּחַ עַל רֹב עֲוֺנְךָ וְרַבָּה
ח מַשְׂטֵמָה׃ צֹפֶה אֶפְרַיִם עִם־אֱלֹהָי נָבִיא פַּח יָקוֹשׁ עַל־
ט כָּל־דְּרָכָיו מַשְׂטֵמָה בְּבֵית אֱלֹהָיו׃ הֶעְמִיקוּ שִׁחֵתוּ כִּימֵי

ח, ז׳ קמץ בלא אסף י׳ קמץ בז״ק יב׳ יתיר ו רבו קרי ט, ב׳ סבירין בם. ו׳ ס״א בסין

פון זייער זילבער און זייער גאָלד
האָבן זיי זיך געצנבילדער געמאַכט;
דרום וועט ער פאַרשניטן ווערן.
5 פאַרלאָזן ווערט דיין קאַלב, שומרון;
מיין צאָרן טוט גרימען אויף זיי;
ביז וואַנען נאָך וועלן זיי ניט קענען זיך ריייניקן?
6 וואָרום עס קומט פון ישׂראל,
און דאָס האָט אַ מיינסטער געמאַכט,
און קיין גאָט איז דאָס ניט;
פאַרוואָר, שפּענדלעך וועט ווערן דאָס קאַלב פון שומרון.
7 וואָרום ווינט זייען זיי,
און שטורעם וועלן זיי שניידן;
קיין זאַנג האָט עס ניט—
אַ שפּראָצונג וואָס ברענגט ניט קיין מעלא[א];
טאָמער וועט עס ברענגען, וועלן עס פרעמדע אײַנשלינגען.

8 אײַנגעשלונגען געוואָרן איז ישׂראל,
אַצונד זיינען זיי געוואָרן צווישן די פעלקער,
ווי אַ נישטווערטיקע כּלי.
9 וואָרום זיי זיינען אַרויפגעגאַנגען צו אַשור,
אַ ווילדאייזל באַזונדער פאַר זיך;
אפרים האָט ליבשאַפט געדונגען.
10 אָבער הגם זיי דינגען צווישן די פעלקער,
וועל איך אַצונדערט זיי איינזאַמלען;
און זיי וועלן אָנהייבן מינער ווערן
פון דער משׂא פון מלך און האַרן.
11 וואָרום אפרים האָט געמערט מזבּחות צום זינדיקן,
ביי אים זיינען מזבּחות צום זינדיקן געווען.
12 וויפיל פון מיין תּורה איך זאָל אים שרייבן,
איז דאָס ביי אים ווי פרעמד פאַררעכנט.
13 מיינע בראַנדאָפּפער זאָלן זיי שלאַכטן פאַר פלייש און עסן,
גאָט טוט זיי ניט באַוויליקן.
אַצונד וועט ער געדענקען זייער פאַרברעך,
און וועט דערמאָנען זייערע זינד;
קיין מִצרַיִם וועלן זיי זיך אומקערן.
14 וואָרום ישׂראל האָט פאַרגעסן אָן זיין באַשעפער,
און האָט פּאַלייען געבויט,
און יהודה האָט געמערט באַפעסטיקטע שטעט:
דרום וועל איך שיקן אַ פייער אין זיינע שטעט,
און עס וועט פאַרצערן אירע פּאַלאַצן.

ט 1 ניט פרייען זאָלסטו זיך, ישׂראל,
מיט שׂמחה אַזוי ווי די פעלקער,
וואָרום האָסט זיך אָפּגעקערט פון דיין גאָט,
האָסט ליב געהאַט זונה־לוין אויף אַלע תּבואה־שייערן.
2 דער שייער און דער קעלטער וועט זיי ניט שפּייזן,
און דער פרישוויין וועט פעלשן אָן זיי.
3 זיי וועלן ניט זיצן אין לאַנד פון גאָט,
און אפרים וועט זיך קיין מִצרַיִם אומקערן,
און אין אַשור וועלן זיי אומרייינס עסן.
4 זיי וועלן ניט גיסן צו גאָט וויין,
און ניט אָנגענעמט וועלן אים זיין זייערע שלאַכטאָפּפער,
אַזוי ווי ברויט פון אַבלות וועט עס זיי זיין,
אַלע וואָס עסן עס וועלן זיך פאַראומרייניקן;
וואָרום זייער ברויט וועט זיין פאַר זייער לייב,
עס וועט ניט קומען אין הויז פון גאָט.
5 וואָס וועט איר טאָן אין אַ יום־טוב,
און אין אַ פייערטאָג פון גאָט?

[א] ווערטשפּיל: צֶמַח בְּלִי יַעֲשֶׂה־קֶּמַח.

6 וואָרום זע, זיי זיינען אַוועק פון דעם בראָך,
וועט מִצרַיִם זיי איינזאַמלען,
מוֹף וועט זיי באַגראָבן;
די שאַצן פון זייער זילבער, זיי וועט שטעכגעוועקס ירשענען,
דערנער וועלן זיין אין זייערע געצעלטן.
7 געקומען זיינען די טעג פון רעכנשאַפט,
געקומען די טעג פון באַצאָלונג;
געוואָר ווערן וועט ישׂראל.

„אַ נאַר איז דער נביא,
משוגע איז דער מאַן פון גייסט!"
פון וועגן דיין גרויס זינד,
און ווייל גרויס איז די פיינטשאַפט.
8 אַ לויערער איז אפרים אַקעגן מיין גאָט,
דעם נביא שטעלט ער אַ פּאַסטקע אויף אַלע זיינע וועגן,
פיינטשאַפט אין הויז פון זיין גאָט.
9 טיף פאַרדאָרבן זיינען זיי,

אַזוי ווי אין די טעג פון גִבְעָה[א];
ער וועט געדענקען זייער פאַרברעך,
ער וועט דערמאָנען זייערע זינד.

10 ווי ווײַנטרויבן אין מדבר
האָב איך געפונען ישׂראל,
ווי אַן ערשטפּרוכט פון פײַגנבוים אין זײַן אָנהייב
האָב איך געזען אײַערע עלטערן;
זיינען זיי געקומען קיין בַּעַל־פְּעוֹר,
און זיך אָפּגעשיידט צום שאַנדגעץ,
און געוואָרן אומווערדיק
ווי דאָס וואָס זיי האָבן ליב געקראָגן.
11 אפרים—ווי אַ פויגל וועט זייער כבוד אַוועקפליען,
אויס געבורט, און אויס מוטערלייב, און אויס טראָג־
שאַפט!
12 אַפילו אַז זיי וועלן אויפברענגען זייערע קינדער,
וועל איך זיי באַרויבן פון זיי,
אַז קיין מענטש זאָל ניט בלייבן;
יאָ, ווי אויך צו זיי ווען איך טו זיך אָפּ פון זיי!
13 אפרים, ווי איך האָב צוֹר געזען,
איז געפלאַנצט אין אַ שיינעם אָרט,
אָבער אפרים וועט אַרויספירן
זיינע קינדער צום טייטער
14 גיב זיי, גאָט, וואָס דו דאַרפסט זיי געבן!
גיב זיי אַ טראַכט וואָס פאַרוואַרפט,
און בריסט פאַרדאַרטע!
15 אַלדאָס בייז זייערס איז אין גִלְגָל,
יאָ, דאָרט האָב איך זיי פיינט געקראָגן;
פאַר די בייזע מעשׂים זייערע
וועל איך זיי פון מיין הויז אַרויסטרייבן;
איך וועל זיי מער ניט ליב האָבן;
אַלע זייערע האַרן זיינען אָפּקערער[ב].
16 געשלאָגן געוואָרן איז אפרים,
זייער וואָרצל איז פאַרטריקנט,
קיין פרוכט וועלן זיי ניט ברענגען;
אַפילו אַז זיי וועלן געבערן,
וועל איך טייטן די גלוסטיקע פון זייער לייב.
17 פאַראַכטן וועט זיי מיין גאָט,
ווייל זיי האָבן ניט צוגעהערט צו אים,
און זיי וועלן אומוואָגלען צווישן די פעלקער.

י הַגִּבְעָה יִזְכּוֹר עֲוֺנָם יִפְקוֹד חַטֹּאותָם׃ כַּעֲנָבִים בַּמִּדְבָּר
מָצָאתִי יִשְׂרָאֵל כְּבִכּוּרָה בִתְאֵנָה בְּרֵאשִׁיתָהּ רָאִיתִי
אֲבוֹתֵיכֶם הֵמָּה בָּאוּ בַעַל־פְּעוֹר וַיִּנָּזְרוּ לַבֹּשֶׁת וַיִּהְיוּ
יא שִׁקּוּצִים כְּאָהֳבָם׃ אֶפְרַיִם כָּעוֹף יִתְעוֹפֵף כְּבוֹדָם מִלֵּדָה
יב וּמִבֶּטֶן וּמֵהֵרָיוֹן׃ כִּי אִם־יְגַדְּלוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְשִׁכַּלְתִּים
יג מֵאָדָם כִּי־גַם־אוֹי לָהֶם בְּשׂוּרִי מֵהֶם׃ אֶפְרַיִם כַּאֲשֶׁר־
רָאִיתִי לְצוֹר שְׁתוּלָה בְנָוֶה וְאֶפְרַיִם לְהוֹצִיא אֶל־הֹרֵג
יד בָּנָיו׃ תֵּן־לָהֶם יְהוָה מַה־תִּתֵּן תֵּן־לָהֶם רֶחֶם מַשְׁכִּיל
טו וְשָׁדַיִם צֹמְקִים׃ כָּל־רָעָתָם בַּגִּלְגָּל כִּי־שָׁם שְׂנֵאתִים עַל
רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם מִבֵּיתִי אֲגָרְשֵׁם לֹא אוֹסֵף אַהֲבָתָם כָּל־
טז שָׂרֵיהֶם סֹרְרִים׃ הֻכָּה אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם יָבֵשׁ פְּרִי בַלִי־
יז יַעֲשׂוּן גַּם כִּי יֵלֵדוּן וְהֵמַתִּי מַחֲמַדֵּי בִטְנָם׃ יִמְאָסֵם אֱלֹהַי
כִּי לֹא שָׁמְעוּ לוֹ וְיִהְיוּ נֹדְדִים בַּגּוֹיִם׃

י

א גֶּפֶן בּוֹקֵק יִשְׂרָאֵל פְּרִי יְשַׁוֶּה־לּוֹ כְּרֹב לְפִרְיוֹ הִרְבָּה
ב לַמִּזְבְּחוֹת כְּטוֹב לְאַרְצוֹ הֵיטִיבוּ מַצֵּבוֹת׃ חָלַק לִבָּם עַתָּה
ג יֶאְשָׁמוּ הוּא יַעֲרֹף מִזְבְּחוֹתָם יְשֹׁדֵד מַצֵּבוֹתָם׃ כִּי עַתָּה
יֹאמְרוּ אֵין מֶלֶךְ לָנוּ כִּי לֹא יָרֵאנוּ אֶת־יְהוָה וְהַמֶּלֶךְ מַה־
ד יַּעֲשֶׂה־לָּנוּ׃ דִּבְּרוּ דְבָרִים אָלוֹת שָׁוְא כָּרֹת בְּרִית וּפָרַח
ה כָּרֹאשׁ מִשְׁפָּט עַל תַּלְמֵי שָׂדָי׃ לְעֶגְלוֹת בֵּית אָוֶן יָגוּרוּ
שְׁכַן שֹׁמְרוֹן כִּי־אָבַל עָלָיו עַמּוֹ וּכְמָרָיו עָלָיו יָגִילוּ עַל־
ו כְּבוֹדוֹ כִּי־גָלָה מִמֶּנּוּ׃ גַּם־אוֹתוֹ לְאַשּׁוּר יוּבָל מִנְחָה לְמֶלֶךְ
ז יָרֵב בָּשְׁנָה אֶפְרַיִם יִקָּח וְיֵבוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מֵעֲצָתוֹ׃ נִדְמֶה
ח שֹׁמְרוֹן מַלְכָּהּ כְּקֶצֶף עַל־פְּנֵי־מָיִם׃ וְנִשְׁמְדוּ בָּמוֹת אָוֶן
חַטַּאת יִשְׂרָאֵל קוֹץ וְדַרְדַּר יַעֲלֶה עַל־מִזְבְּחוֹתָם וְאָמְרוּ
ט לֶהָרִים כַּסּוּנוּ וְלַגְּבָעוֹת נִפְלוּ עָלֵינוּ׃ מִימֵי הַגִּבְעָה
חָטָאתָ יִשְׂרָאֵל שָׁם עָמָדוּ לֹא־תַשִּׂיגֵם בַּגִּבְעָה מִלְחָמָה

ט, טז׳ בל׳ קרי   י, ו׳ קמץ בז״ק   ט׳ נ״א חָטָאת   קמץ בז״ק

י 1 אַ געראָטענער ווייַנשטאָק איז ישׂראל געווען,
זיין פרוכט פלעגט אַ ווערדע האָבן;
איז, וואָס מערער זיין פרוכט,
האָט ער מזבחות געמערט,
וואָס שענער זיין לאַנד,
האָבן זיי שענערע זיילשטיינער געמאַכט.
2 זייער האַרץ איז צעטיילט;
אַצונד וועלן זיי זייער שולד ליידן;
ער וועט צעברעכן זייערע מזבחות,
ער וועט פאַרוויסטן זייערע זיילשטיינער.
3 פאַרוואָר, אַצונד וועלן זיי זאָגן:
ניטאָ קיין מלך ביי אונדז,
ווייל מיר האָבן ניט מורא געהאַט פאַר גאָט;
און דער מלך, וואָס קען טאָן פאַר אונדז?
4 זיי רעדן גערייידן,
שווערן פאַלש, שליסן אַ בונד,
אָבער דער משפט וועט שפּראָצן ווי ביטערקרויט
אויף די בייטן פון פעלד.
5 אום די קעלבער פון בֵּית־אָוֶן

וועלן אַנגסטן די וווינער פון שומרון;
וואָרום זיין פאָלק טוט אויף אים[ג] טרויערן,
און זיינע פריסטער וועלן ציטערן[ד] וועגן אים,
וועגן זיין כבוד וואָס איז אַוועק[ד] פון אים.
6 אים אויך וועט מען קיין אַשור אַוועקפירן,
אַ מתנה צום מלך „שטרייטער";
שאַנד וועט קריגן אפרים,
און ישׂראל וועט זיך שעמען מיט זיין באַראָט.
7 פאַרשניטן ווערט דער מלך פון שומרון,
אַזוי ווי שוים אויפן וואַסער.
8 און פאַרטיליקט ווערן וועלן די בָמוֹת פון אָוֶן,
די זינד פון ישׂראל;
דערנער און ווילדגעוועקס וועלן אויפגיין אויף
זייערע מזבחות
און זיי וועלן זאָגן צו די בערג: דעקט אונדז צו!
און צו די הייכן: פאַלט אויף אונדז אַרויף!
9 מער ווי אין די טעג פון גִבְעָה[ה]
האָסטו געזינדיקט, ישׂראל;
דאָרט האָט מען זיך אַקעגנגעשטעלט;
פאַר זיי אָבער וועט ניט קלעקן

[א] זע שופטים יט—כ. [ב] וואָרטשפּיל: שָׂרֵיהֶם סוֹרְרִים. [ג] אויף דעם קאַלבאָפּגאָט. [ד] וואָרטשפּיל: יָגִילוּ—גָּלָה. [ה] זע שופטים יט—כ.

עַל־בְּנֵי עַלְוָה׃ בְּאַוָּתִי וְאֶסֳּרֵם וְאֻסְּפוּ עֲלֵיהֶם עַמִּים בְּאָסְרָם י
לִשְׁתֵּי עֹינֹתָם׃ וְאֶפְרַיִם עֶגְלָה מְלֻמָּדָה אֹהַבְתִּי לָדוּשׁ וַאֲנִי יא
עָבַרְתִּי עַל־טוּב צַוָּארָהּ אַרְכִּיב אֶפְרַיִם יַחֲרוֹשׁ יְהוּדָה
יְשַׂדֶּד־לוֹ יַעֲקֹב׃ זִרְעוּ לָכֶם לִצְדָקָה קִצְרוּ לְפִי־חֶסֶד נִירוּ יב
לָכֶם נִיר וְעֵת לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה עַד־יָבוֹא וְיֹרֶה צֶדֶק לָכֶם׃
חֲרַשְׁתֶּם־רֶשַׁע עַוְלָתָה קְצַרְתֶּם אֲכַלְתֶּם פְּרִי־כָחַשׁ כִּי־ יג
בָטַחְתָּ בְדַרְכְּךָ בְּרֹב גִּבּוֹרֶיךָ׃ וְקָאם שָׁאוֹן בְּעַמֶּךָ וְכָל־ יד
מִבְצָרֶיךָ יוּשַּׁד כְּשֹׁד שַׁלְמַן בֵּית אַרְבֵאל בְּיוֹם מִלְחָמָה
אֵם עַל־בָּנִים רֻטָּשָׁה׃ כָּכָה עָשָׂה לָכֶם בֵּית־אֵל מִפְּנֵי רָעַת טו
רָעַתְכֶם בַּשַּׁחַר נִדְמֹה נִדְמָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃

יא

כִּי נַעַר יִשְׂרָאֵל וָאֹהֲבֵהוּ וּמִמִּצְרַיִם קָרָאתִי לִבְנִי׃ קָרְאוּ א ב
לָהֶם כֵּן הָלְכוּ מִפְּנֵיהֶם לַבְּעָלִים יְזַבֵּחוּ וְלַפְּסִלִים יְקַטֵּרוּן׃
וְאָנֹכִי תִרְגַּלְתִּי לְאֶפְרַיִם קָחָם עַל־זְרוֹעֹתָיו וְלֹא יָדְעוּ כִּי ג
רְפָאתִים׃ בְּחַבְלֵי אָדָם אֶמְשְׁכֵם בַּעֲבֹתוֹת אַהֲבָה וָאֶהְיֶה ד
לָהֶם כִּמְרִימֵי עֹל עַל לְחֵיהֶם וְאַט אֵלָיו אוֹכִיל׃ לֹא יָשׁוּב ה
אֶל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאַשּׁוּר הוּא מַלְכּוֹ כִּי מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃ וְחָלָה ו
חֶרֶב בְּעָרָיו וְכִלְּתָה בַדָּיו וְאָכָלָה מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם׃ וְעַמִּי ז
תְלוּאִים לִמְשׁוּבָתִי וְאֶל־עַל יִקְרָאֻהוּ יַחַד לֹא יְרוֹמֵם׃ אֵיךְ ח
אֶתֶּנְךָ אֶפְרַיִם אֲמַגֶּנְךָ יִשְׂרָאֵל אֵיךְ אֶתֶּנְךָ כְאַדְמָה אֲשִׂימְךָ
כִּצְבֹאיִם נֶהְפַּךְ עָלַי לִבִּי יַחַד נִכְמְרוּ נִחוּמָי׃ לֹא אֶעֱשֶׂה ט
חֲרוֹן אַפִּי לֹא אָשׁוּב לְשַׁחֵת אֶפְרָיִם כִּי אֵל אָנֹכִי וְלֹא־
אִישׁ בְּקִרְבְּךָ קָדוֹשׁ וְלֹא אָבוֹא בְּעִיר׃ אַחֲרֵי יְהוָה יֵלְכוּ י
כְּאַרְיֵה יִשְׁאָג כִּי־הוּא יִשְׁאַג וְיֶחֶרְדוּ בָנִים מִיָּם׃ יֶחֶרְדוּ יא
כְצִפּוֹר מִמִּצְרַיִם וּכְיוֹנָה מֵאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהוֹשַׁבְתִּים עַל־
בָּתֵּיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃

י, י׳ עינתם קרי יד׳ קמץ בז״ק ושורק עם הדגש
יא, ג׳ כלו קמץ ו׳ כצ״ל ז׳ הפטרת ויצא לספרדים ח׳ א׳ מחה

אַ מלחמה ווי אין גִבעָה אַקעגן די פאַרברעכער.
10 ווען איך טו באַגערן, וועל איך זיי שטראָפן,
און פעלקער וועלן זיך אײנזאַמלען קעגן זיי,
ווען מע שפּאַנט זיי אין זייערע צוויי יאָכרינגען.
11 און אפרים איז אַ קאַלב אַ געניטס,
צו דרעשן האָט עס ליב;
אָבער איך בין אַריבערגעגאַנגען
איבער איר פעטן האַלדז:
איך וועל אײנשפּאַנען אפרים,
אַקערן זאָל יהודה,
בראָנעווען זאָל יעקב.

12 זייט אײַך פאַר גערעכטיקייט,
וועט איר שנײַדן לויט גענאָד;
אַקערט אײַך אַן אַקער,
וואָרום עס איז צייט צו זוכן גאָט,
ביז ער וועט קומען און רעגענען אויף אײַך גערעכטיקייט.
13 איר האָט געאַקערט שלעכטס,
האָט איר אומרעכט געשניטן,
האָט איר געגעסן די פרוכט פון ליגן;
וואָרום האָסט זיך פאַרזיכערט אויף דיין וועג,
אויף די פיל גיבורים דײַנע.
14 דרום וועט אויפשטיין אַ חורבן אויף דײַנע מחנות,
און אַלע דײַנע פעסטונגען וועלן פאַרוויסט ווערן,
ווי שַלמַן האָט פאַרוויסט בֵּית־אַרבֵאל, אין טאָג פון מלחמה—
מוטערס מיט קינדער זײַנען צעהאַקט געוואָרן.
15 אַזוי האָט געטאָן צו אײַך בֵּית־אֵל,
פון וועגן אײַער בייזער שלעכטיקייט;
אין אַ פרימאָרגן פאַרשניטן ווערט פאַרשניטן
דער מלך פון ישׂראל.

יא 1 אַז ישׂראל איז יונג געווען האָב איך אים ליב געהאַט,
און פון מִצרַיִם האָב איך גערופן מײַן זון.
2 ווי זייא האָבן גערופן צו זיי,
אַזוי זײַנען זיי אַוועק פון זיי;
צו די בַּעַל־געטער האָבן זיי געשלאַכט,
און צו די געצן האָבן זיי גערייכערט.
3 און איך האָב געלערנט גיין אפרים,
זיי פאַר זייערע אָרעמס גענומען,
און זיי האָבן ניט געמערקט אַז איך האָב זיי פאַרהיט.
4 מיט מענטשלעכע שטריק האָב איך זיי צוגעצויגן,
מיט שנורן פון ליבשאַפט,
און איך בין זיי געווען
ווי די אַראָפּנעמער פון דעם יאָך אויף זייערע קינבאַקן;
און עסן פלעג איך אים דערלאַנגען.
5 ער וועט זיך ניט אומקערן קיין לאַנד מִצרַיִם,
אָבער אַשור, ער וועט זיין מלך זיין,
ווייל זיי האָבן ניט געוואָלט צוריקקערן.
6 און אַ שווערד וועט פאַלן אין זיינע שטעט,
און וועט פאַרלענדן זיינע ריגלען און פאַרצערן,
פון וועגן זייערע באַראַטונגען.
7 און מיין פאָלק קווענקלט זיך אומצוקערן צו מיר,
און מע רופט אים צו דער הייך,
אָבער ער טוט זיך ניט דערהייבן.
8 ווי קען איך דיך איבערגעבן, אפרים?
דיך איבערענטפערן, ישׂראל?
ווי קען איך דיך מאַכן ווי אַדמָה?
דיך לאָזן ווערן ווי צבאים?
מײַן האַרץ קערט זיך אום אין מיר,
מײַן גאַנצע רחמנות צינדט זיך אָן.
9 איך וועל ניט אויספירן מײַן גרימצאָרן,
איך וועל מער ניט אומברענגען אפרים;
וואָרום גאָט בין איך און ניט אַ מענטש—
דער הייליקער צווישן דיר—
און איך וועל ניט קומען מיט צאָרן.
10 נאָך יהוה וועלן זיי גיין—
אַזוי ווי אַ לייב וועט ער ברילן;
יאָ, ער וועט ברילן,
און די קינדער וועלן אײַלן פון מערב.
11 זיי וועלן אײַלן ווי אַ פויגל, פון מִצרַיִם,
און ווי אַ טויב, פון לאַנד אַשור,
און איך וועל זיי באַזעצן אין זייערע הײַזער,
זאָגט גאָט.

א די נביאים.

יב [1] אַרומגערינגלט מיט ליגן האָט מיך אפרים,
און מיט באַטרוג דאָס הויז פון ישׂראל;
און יהודה איז נאָך אַלץ פרייגעלאָזט מיט גאָט,
און מיט דעם הייליקן געטרייען.
[2] אפרים לויפט נאָך ווינט, און יאָגט זיך נאָך מזרח־
ווינט,
אַ גאַנצן טאָג מערט ער ליגן און רויב;
און אַ בונד מיט אַשור שליסן זיי,
און אייל ווערט קיין מִצרַיִם געפירט.
[3] אָבער גאָט האָט אַ קריג מיט יהודה,
און וועט זיך רעכענען מיט יעקב לויט זיינע וועגן,
לויט זיינע מעשׂים וועט ער אים אומקערן.
[4] אין מוטערלייב האָט ער ביים טריט געכאַפּט זיין
ברודער,
און מיט זיין כּוח האָט ער געשטריטן מיט אַ גאָט;
[5] יאָ, ער האָט געשטריטן קעגן אַ מלאך און איז ביי־
געקומען[א];
ער האָט געוויינט און זיך געבעטן ביי אים:
אין בֵּית־אֵל וועט ער אים טרעפן,
און דאָרטן וועט ער רעדן מיט אים.
[6] און יהוה איז דער גאָט פון צבָאוֹת,
יהוה איז זיין געדעכעניש.
[7] דרום זאָלסט דו צו דיין גאָט זיך אומקערן;
פרומקייט און גערעכטיקייט היט אָפּ,
און האָף צו דיין גאָט תּמיד.

[8] כּנַעַן[ב] האָט פאַלשע וואָגשאָלן אין זיין האַנט,
צו באַרויבן האָט ער ליב.
[9] און אפרים זאָגט: פאַרוואָר, איך בין רייך,
איך האָב מיר דערגרייכט אַ פאַרמעג;
אין אַל מיין מי וועט מען ביי מיר ניט געפינען
אַן אומרעכט וואָס איז אַ זינד.
[10] אָבער איך בין יהוה דיין גאָט
פון לאַנד מִצרַיִם אָן,
איך וועל דיך ווידער מאַכן וווינען אין געצעלטן,
ווי אין די טעג פון יענער צייט.
[11] און איך האָב גערעדט צו די נביאים,
און איך האָב זעאונגען געמערט,
און דורך די נביאים פלעג איך משלים געבן.
[12] אַז גִלעָד איז נישטיקייט,
לויטער פאַלשקייט זיינען זיי געוואָרן!
אין גִלגָל האָבן זיי אָקסן געשלאַכט;
יאָ, זייערע מזבחות זיינען ווי הויפנס
אויף די בייטן פון פעלד.
[13] און יעקב איז אַנטלאָפן אין פעלד פון אַרָם,
און ישׂראל האָט געדינט אום אַ ווייב,
און אום אַ ווייב האָט ער [שאָף] געהיט.
[14] און דורך אַ נביא האָט גאָט אויפגעבראַכט ישׂראל
פון מִצרַיִם,
און דורך אַ נביא איז ער אָפּגעהיט געוואָרן.
[15] ביטער דערצערנט האָט אפרים,
דרום וועט ער אויסלאָזן זיין בלוט אויף אים,
און זיין לעסטערונג וועט אים אומקערן זיין האַר.

יב

א סְבָבֻנִי בְכַחַשׁ אֶפְרַיִם וּבְמִרְמָה בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה עֹד
ב רָד עִם־אֵל וְעִם־קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן׃ אֶפְרַיִם רֹעֶה רוּחַ וְרֹדֵף
קָדִים כָּל־הַיּוֹם כָּזָב וָשֹׁד יַרְבֶּה וּבְרִית עִם־אַשּׁוּר יִכְרֹתוּ
ג וְשֶׁמֶן לְמִצְרַיִם יוּבָל׃ וְרִיב לַיהוָה עִם־יְהוּדָה וְלִפְקֹד עַל־
ד יַעֲקֹב כִּדְרָכָיו כְּמַעֲלָלָיו יָשִׁיב לוֹ׃ בַּבֶּטֶן עָקַב אֶת־אָחִיו
ה וּבְאוֹנוֹ שָׂרָה אֶת־אֱלֹהִים׃ וַיָּשַׂר אֶל־מַלְאָךְ וַיֻּכָל בָּכָה
ו וַיִּתְחַנֶּן־לוֹ בֵּית־אֵל יִמְצָאֶנּוּ וְשָׁם יְדַבֵּר עִמָּנוּ׃ וַיהוָה
ז אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת יְהוָה זִכְרוֹ׃ וְאַתָּה בֵּאלֹהֶיךָ תָשׁוּב חֶסֶד
ח וּמִשְׁפָּט שְׁמֹר וְקַוֵּה אֶל־אֱלֹהֶיךָ תָּמִיד׃ כְּנַעַן בְּיָדוֹ מֹאזְנֵי
ט מִרְמָה לַעֲשֹׁק אָהֵב׃ וַיֹּאמֶר אֶפְרַיִם אַךְ עָשַׁרְתִּי מָצָאתִי
י אוֹן לִי כָּל־יְגִיעַי לֹא יִמְצְאוּ־לִי עָוֺן אֲשֶׁר־חֵטְא׃ וְאָנֹכִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם עֹד אוֹשִׁיבְךָ בָאֳהָלִים כִּימֵי
יא מוֹעֵד׃ וְדִבַּרְתִּי עַל־הַנְּבִיאִים וְאָנֹכִי חָזוֹן הִרְבֵּיתִי וּבְיַד
יב הַנְּבִיאִים אֲדַמֶּה׃ אִם־גִּלְעָד אָוֶן אַךְ־שָׁוְא הָיוּ בַּגִּלְגָּל
יג שְׁוָרִים זִבֵּחוּ גַּם מִזְבְּחוֹתָם כְּגַלִּים עַל תַּלְמֵי שָׂדָי׃ ° וַיִּבְרַח
יַעֲקֹב שְׂדֵה אֲרָם וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל בְּאִשָּׁה וּבְאִשָּׁה שָׁמָר׃
יד וּבְנָבִיא הֶעֱלָה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם וּבְנָבִיא נִשְׁמָר׃
טו הִכְעִיס אֶפְרַיִם תַּמְרוּרִים וְדָמָיו עָלָיו יִטּוֹשׁ וְחֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב
לוֹ אֲדֹנָיו׃

יג

א כְּדַבֵּר אֶפְרַיִם רְתֵת נָשָׂא הוּא בְּיִשְׂרָאֵל וַיֶּאְשַׁם בַּבַּעַל
ב וַיָּמֹת׃ וְעַתָּה ׀ יוֹסִפוּ לַחֲטֹא וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה מִכַּסְפָּם
כִּתְבוּנָם עֲצַבִּים מַעֲשֵׂה חָרָשִׁים כֻּלֹּה לָהֶם הֵם אֹמְרִים
ג זֹבְחֵי אָדָם עֲגָלִים יִשָּׁקוּן׃ לָכֵן יִהְיוּ כַּעֲנַן־בֹּקֶר וְכַטַּל
ד מַשְׁכִּים הֹלֵךְ כְּמֹץ יְסֹעֵר מִגֹּרֶן וּכְעָשָׁן מֵאֲרֻבָּה׃ וְאָנֹכִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וֵאלֹהִים זוּלָתִי לֹא תֵדָע

יב, ה׳ קמץ בז״ק ט׳ סבירין ויאמרו יג׳ האשכנזים מתחילין כאן
יג, ד׳ קמץ בז״ק

יג [1] אַז אפרים האָט גערעדט איז געווען אַ ציטערניש,
דערהויבן איז ער געווען אין ישׂראל;
האָט ער זיך פאַרשולדיקט מיט בַעַל, און איז געשטאָרבן.
[2] און אַצונד זינדיקן זיי אַלץ מער,
און האָבן זיך געמאַכט אַ געגאָסן בילד פון זייער זילבער,
געצן לויט זייער שׂכל,
דאָס ווערק פון מייסטערס אַלע.
אויף זיי קען מען זאָגן:
מענטשן שעכטן זיי, קעלבער קושן זיי.
[3] דרום וועלן זיי זיין ווי אַ פרימאָרגנוואָלקן,
און ווי דער טוי וואָס פאַרגייט אין דער פרי,
ווי שפריי וואָס ווערט אַוועקגעבלאָזן פון שייער,
און ווי רויך דורכן פענצטער.

[4] און איך בין יהוה דיין גאָט
פון לאַנד מִצרַיִם אָן,
און קיין גאָט אַחוץ מיר קענסטו ניט,

[א] זע בראשית לב, 25–31.

[ב] אַ פאַראַכטיקער צונאָמען פון ישׂראל. (פאַרגלייך יחזקאל טז, 3) כנען מיינט אויך אַ האַנדלסמאַן (ישעיה כג, 8).

וּמוֹשִׁ֥יעַ אַ֖יִן בִּלְתִּֽי׃ אֲנִ֥י יְדַעְתִּ֖יךָ בַּמִּדְבָּ֑ר בְּאֶ֖רֶץ תַּלְאֻבֽוֹת׃ ה
כְּמַרְעִיתָם֙ וַיִּשְׂבָּ֔עוּ שָׂבְע֖וּ וַיָּ֣רָם לִבָּ֑ם עַל־כֵּ֖ן שְׁכֵחֽוּנִי׃ ו
וָאֱהִ֥י לָהֶ֖ם כְּמוֹ־שָׁ֑חַל כְּנָמֵ֖ר עַל־דֶּ֥רֶךְ אָשֽׁוּר׃ אֶפְגְּשֵׁם֙ ז ח
כְּדֹ֣ב שַׁכּ֔וּל וְאֶקְרַ֖ע סְג֣וֹר לִבָּ֑ם וְאֹכְלֵ֥ם שָׁם֙ כְּלָבִ֔יא חַיַּ֥ת
הַשָּׂדֶ֖ה תְּבַקְּעֵֽם׃ שִֽׁחֶתְךָ֥ יִשְׂרָאֵ֖ל כִּֽי־בִ֥י בְעֶזְרֶֽךָ׃ אֱהִ֤י ט י
מַלְכְּךָ֙ אֵפ֔וֹא וְיוֹשִֽׁיעֲךָ֖ בְּכָל־עָרֶ֑יךָ וְשֹׁ֣פְטֶ֔יךָ אֲשֶׁ֣ר אָמַ֔רְתָּ
תְּנָה־לִּ֖י מֶ֥לֶךְ וְשָׂרִֽים׃ אֶֽתֶּן־לְךָ֥ מֶ֙לֶךְ֙ בְּאַפִּ֔י וְאֶקַּ֖ח בְּעֶבְרָתִֽי׃ יא
צָרוּר֙ עֲוֺ֣ן אֶפְרָ֔יִם צְפוּנָ֖ה חַטָּאתֽוֹ׃ חֶבְלֵ֥י יוֹלֵדָ֖ה יָבֹ֣אוּ יב יג
ל֑וֹ הוּא־בֵן֙ לֹ֣א חָכָ֔ם כִּי־עֵ֥ת לֹא־יַעֲמֹ֖ד בְּמִשְׁבַּ֥ר בָּנִֽים׃
מִיַּ֤ד שְׁאוֹל֙ אֶפְדֵּ֔ם מִמָּ֖וֶת אֶגְאָלֵ֑ם אֱהִ֨י דְבָרֶ֜יךָ מָ֗וֶת אֱהִ֤י יד
קָֽטָבְךָ֙ שְׁא֔וֹל נֹ֖חַם יִסָּתֵ֥ר מֵעֵינָֽי׃ כִּ֣י ה֔וּא בֵּ֥ן אַחִ֖ים יַפְרִ֑יא טו
יָב֣וֹא קָדִים֩ ר֨וּחַ יְהוָ֜ה מִמִּדְבָּ֣ר עֹלֶ֗ה וְיֵב֤וֹשׁ מְקוֹרוֹ֙ וְיֶחֱרַ֣ב
מַעְיָנ֔וֹ ה֣וּא יִשְׁסֶ֔ה אוֹצַ֖ר כָּל־כְּלִ֥י חֶמְדָּֽה׃

יד

תֶּאְשַׁם֙ שֹֽׁמְר֔וֹן כִּ֥י מָרְתָ֖ה בֵּאלֹהֶ֑יהָ בַּחֶ֣רֶב יִפֹּ֔לוּ עֹלְלֵיהֶ֣ם א
יְרֻטָּ֔שׁוּ וְהָרִיּוֹתָ֖יו יְבֻקָּֽעוּ׃ שׁ֚וּבָה יִשְׂרָאֵ֔ל עַ֖ד יְהוָ֣ה ב
אֱלֹהֶ֑יךָ כִּ֥י כָשַׁ֖לְתָּ בַּעֲוֺנֶֽךָ׃ קְח֤וּ עִמָּכֶם֙ דְּבָרִ֔ים וְשׁ֖וּבוּ אֶל־ ג
יְהוָ֑ה אִמְר֣וּ אֵלָ֗יו כָּל־תִּשָּׂ֤א עָוֺן֙ וְקַח־ט֔וֹב וּנְשַׁלְּמָ֥ה פָרִ֖ים
שְׂפָתֵֽינוּ׃ אַשּׁ֣וּר ׀ לֹ֣א יוֹשִׁיעֵ֗נוּ עַל־סוּס֙ לֹ֣א נִרְכָּ֔ב וְלֹא־ ד
נֹ֥אמַר ע֛וֹד אֱלֹהֵ֖ינוּ לְמַעֲשֵׂ֣ה יָדֵ֑ינוּ אֲשֶׁר־בְּךָ֖ יְרֻחַ֥ם יָתֽוֹם׃
אֶרְפָּא֙ מְשׁ֣וּבָתָ֔ם אֹהֲבֵ֖ם נְדָבָ֑ה כִּ֛י שָׁ֥ב אַפִּ֖י מִמֶּֽנּוּ׃ אֶהְיֶ֤ה ה ו
כַטַּל֙ לְיִשְׂרָאֵ֔ל יִפְרַ֖ח כַּשּׁוֹשַׁנָּ֑ה וְיַ֥ךְ שָׁרָשָׁ֖יו כַּלְּבָנֽוֹן׃ יֵֽלְכוּ֙ ז
יֹֽנְקוֹתָ֔יו וִיהִ֥י כַזַּ֖יִת הוֹד֑וֹ וְרֵ֥יחַֽ ל֖וֹ כַּלְּבָנֽוֹן׃ יָשֻׁ֙בוּ֙ יֹשְׁבֵ֣י ח
בְצִלּ֔וֹ יְחַיּ֥וּ דָגָ֖ן וְיִפְרְח֣וּ כַגָּ֑פֶן זִכְר֖וֹ כְּיֵ֥ין לְבָנֽוֹן׃ אֶפְרַ֕יִם ט
מַה־לִּ֥י ע֖וֹד לָעֲצַבִּ֑ים אֲנִ֧י עָנִ֣יתִי וַאֲשׁוּרֶ֗נּוּ אֲנִי֙ כִּבְר֣וֹשׁ רַעֲנָ֔ן
מִמֶּ֖נִּי פֶּרְיְךָ֥ נִמְצָֽא׃ מִ֤י חָכָם֙ וְיָ֣בֵֽן אֵ֔לֶּה נָב֖וֹן וְיֵדָעֵ֑ם כִּֽי־ י
יְשָׁרִ֞ים דַּרְכֵ֣י יְהוָ֗ה וְצַדִּקִים֙ יֵ֣לְכוּ בָ֔ם וּפֹשְׁעִ֖ים יִכָּ֥שְׁלוּ בָֽם׃

יג,ה׳ ע״כ לספרדים והאשכנזים גומרים עד סוף הנביא יב׳ קמץ בז״ק
יד,ב׳ הפטרת שבת שובה ד׳ קמץ בז״ק ו׳ כצ״ל לפ׳ וילך דלג
עד מיכה ז יח׳ ולפ׳ האזינו דלג עד יואל ב, יא׳

און ניטאָ קיין העלפער אויסער מיר.
5 איך האָב דיך דערקענט אין דער מדבר,
אין אַ לאַנד פון טריקעניש.
6 ווי זיי האָבן זיך געפיטערט,
אַזוי זיינען זיי זאַט געוואָרן;
זיי זיינען זאַט געוואָרן,
און זייער האַרץ האָט זיך דערהויבן,
דערפאַר האָבן זיי פאַרגעסן אָן מיר.
7 דרום בין איך צו זיי ווי אַ לייב געוואָרן,
ווי אַ לעמפערט אויפן וועג וועל איך לויערן;
8 איך וועל זיי באַגעגענען ווי אַ בערינטע פון קינדער באַרויבט,
און איך וועל אויפרייסן דעם שייד פון זייער האַרצן,
און וועל זיי אויפעסן דאָרטן ווי אַ לייבינטע;
די חיה פון פעלד וועט זיי צערייסן.

9 דיך האָט אומגעבראַכט ישׂראל,
וואָס דו ביסט קעגן מיר, קעגן דיין הילף.
10 ווו דען איז דיין מלך,
ער זאָל דיך העלפן אין אַלע דיינע שטעט?
און דיינע ריכטער, וואָס דו האָסט געזאָגט:
גיב מיר אַ מלך און האַרן?
11 איך גיב דיר אַ מלך אין מיין כּעס,
און נעם אַוועק אין מיין גרימצאָרן.

12 אַיינגעבונדן איז די זינד פון אפרים,
באַהאַלטן איז זיין חטא.
13 ווייען פון אַ געווינערין וועלן קומען אויף אים;
אַ ניט קלוג קינד איז ער,
וואָרום עס איז צייט, ער זאָל ניט שטיין בלייבן
אין דעם געבעראָרט פון קינדער.
14 זאָל איך פון דער האַנט פון אונטערערד זיי אויסלייזן?
זאָל איך פון טויט זיי אויסקויפן?
ווו זיינען דיינע מגפות, טויט?
ווו דיין פּעסט, אונטערערד?
דערבאַרימונג זאָל פאַרבאָרגן זיין פון מיינע אויגן.
15 וואָרום ער מעג וואַקסן צווישן טייכגראָזן,
וועט קומען אַ מזרח־ווינט,
אַ שטורעם פון גאָט פון מדבר גייט אויף
און טרוקן ווערן וועט זיין ברונעם,
און אויסטריקענען וועט זיין קוואַל;
ער וועט צערויבן דעם שאַץ פון אַלע גלוסטיקע זאַכן.

יד

1 פאַרשולדיקט איז שומרון,
וואָרום זי האָט ווידערשפעניקט אָן איר גאָט;
דורכן שווערד וועלן זיי פאַלן,
זייערע קליינע קינדער וועלן צעהאַקט ווערן,
און זיינע טראָגעדיקע וועלן אויפגעשפּאָלטן ווערן.

2 קער זיך אום, ישׂראל, צו יהוה דיין גאָט,
וואָרום האָסט געשטרויכלט דורך דיינע זינד.
3 נעמט מיט אַייך ווערטער,
און קערט אַייך אום צו גאָט;
זאָגט צו אים: פאַרגיב אַלע זינד,
און נעם אָן דאָס גוטע;
און לאָמיר צאָלן אָנשטאָט אָקסן מיט אונדזערע ליפּן.
4 אַשור וועט אונדז ניט העלפן,
אויף פערד וועלן מיר ניט רייטן,
און מיר וועלן מער ניט זאָגן „אונדזער גאָט"
צום ווערק פון אונדזערע הענט;
וואָרום דורך דיר ווערט דערבאַרימט דער עלנדער.

5 איך וועל היילן זייער אָפּקערונג,
איך וועל זיי ליב האָבן האַרציק,
וואָרום מיין צאָרן האָט זיך אָפּגעקערט פון אים.
6 איך וועל זיין ווי דער טוי צו ישׂראל;
ער וועט בליען ווי אַ ליליע,
און שלאָגן זיינע וואָרצלען ווי דער לבָנון.
7 זיינע צווייגן וועלן זיך שפּרייטן,
און זיין גלאַנץ וועט זיין ווי פון איילבערטבוים,
און אַ ריח וועט ער האָבן ווי דער לבָנון.
8 די וואָס זיצן אין זיין שאָטן
וועלן ווידער אויפברענגען תּבואה,
און זיי וועלן בליען ווי אַ ווייַנשטאָק;
זיין דופט ווי דער וויין פון לבָנון.
9 אפרים [וועט זאָגן]:
וואָס קער איך זיך אָן מער מיט געצנבילדער.
איך ענטפער, און וועל אים אָנקוקן;
איך בין ווי אַ צווייגהאַפטיקער ציפּרעס;
פון מיר ווערט געקראָגן דיין פרוכט.

10 ווער קלוג איז זאָל דאָס פאַרשטיין,
ווער פאַרשטאַנדיק זאָל עס מערקן,
וואָרום רעכטפאַרטיק זיינען די וועגן פון גאָט,
און די גערעכטע גייען אין זיי,
און די פאַרברעכער ווערן געשטרויכלט אין זיי.

יוֹאֵל

דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יוֹאֵל בֶּן־פְּתוּאֵל׃ שִׁמְעוּ־ א ב
זֹאת הַזְּקֵנִים וְהַאֲזִינוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הֶהָיְתָה זֹּאת
ג בִּימֵיכֶם וְאִם בִּימֵי אֲבֹתֵיכֶם׃ עָלֶיהָ לִבְנֵיכֶם סַפֵּרוּ וּבְנֵיכֶם
ד לִבְנֵיהֶם וּבְנֵיהֶם לְדוֹר אַחֵר׃ יֶתֶר הַגָּזָם אָכַל הָאַרְבֶּה
וְיֶתֶר הָאַרְבֶּה אָכַל הַיָּלֶק וְיֶתֶר הַיֶּלֶק אָכַל הֶחָסִיל׃
ה הָקִיצוּ שִׁכּוֹרִים וּבְכוּ וְהֵילִלוּ כָּל־שֹׁתֵי יָיִן עַל־עָסִיס כִּי
ו נִכְרַת מִפִּיכֶם׃ כִּי־גוֹי עָלָה עַל־אַרְצִי עָצוּם וְאֵין מִסְפָּר
ז שִׁנָּיו שִׁנֵּי אַרְיֵה וּמְתַלְּעוֹת לָבִיא לוֹ׃ שָׂם גַּפְנִי לְשַׁמָּה
וּתְאֵנָתִי לִקְצָפָה חָשֹׂף חֲשָׂפָהּ וְהִשְׁלִיךְ הִלְבִּינוּ שָׂרִיגֶיהָ׃
ח ט אֱלִי כִּבְתוּלָה חֲגֻרַת־שַׂק עַל־בַּעַל נְעוּרֶיהָ׃ הָכְרַת מִנְחָה
י וָנֶסֶךְ מִבֵּית יְהוָה אָבְלוּ הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי יְהוָה׃ שֻׁדַּד
שָׂדֶה אָבְלָה אֲדָמָה כִּי שֻׁדַּד דָּגָן הוֹבִישׁ תִּירוֹשׁ אֻמְלַל
יא יִצְהָר׃ הֹבִישׁוּ אִכָּרִים הֵילִילוּ כֹּרְמִים עַל־חִטָּה וְעַל־
יב שְׂעֹרָה כִּי אָבַד קְצִיר שָׂדֶה׃ הַגֶּפֶן הוֹבִישָׁה וְהַתְּאֵנָה
אֻמְלָלָה רִמּוֹן גַּם־תָּמָר וְתַפּוּחַ כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יָבֵשׁוּ כִּי־
יג הֹבִישׁ שָׂשׂוֹן מִן־בְּנֵי אָדָם׃ חִגְרוּ וְסִפְדוּ הַכֹּהֲנִים
הֵילִילוּ מְשָׁרְתֵי מִזְבֵּחַ בֹּאוּ לִינוּ בַשַּׂקִּים מְשָׁרְתֵי אֱלֹהָי
יד כִּי נִמְנַע מִבֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה וָנָסֶךְ׃ קַדְּשׁוּ־צוֹם
קִרְאוּ עֲצָרָה אִסְפוּ זְקֵנִים כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בֵּית יְהוָה
טו אֱלֹהֵיכֶם וְזַעֲקוּ אֶל־יְהוָה׃ אֲהָהּ לַיּוֹם כִּי קָרוֹב יוֹם
טז יְהוָה וּכְשֹׁד מִשַּׁדַּי יָבוֹא׃ הֲלוֹא נֶגֶד עֵינֵינוּ אֹכֶל נִכְרָת

א 1 דאָס וואָרט פון גאָט וואָס איז געווען צו יואל דעם
זון פון פתואלן:
2 הערט דאָס צו, איר זקנים,
און פאַרנעמט אַלע באַוווינער פון לאַנד:
איז אַזוי וואָס געשען אין אײַערע טעג,
צי אין די טעג פון אײַערע עלטערן?
3 דערציילט וועגן דעם אײַערע קינדער,
און אײַערע קינדער צו זייערע קינדער,
און זייערע קינדער צו דעם אַנדער דור.
4 וואָס איז געבליבן פון דעם וואָרעם
האָט אויפגעגעסן דער היישעריק,
און וואָס איז געבליבן פון דעם היישעריק
האָט אויפגעגעסן דער גראָזפרעסער,
און וואָס איז געבליבן פון דעם גראָזפרעסער
האָט אויפגעגעסן דער גריל.
5 כאַפּט זיך אויף, שיכורים, און וויינט,
און יאָמערט, אַלע טרינקער פון וויין,
אויף דער טרויבנזאַפט
וואָס זי איז פאַרשניטן געוואָרן פון אײַער מויל.
6 וואָרום אַ פאָלק איז אַרויפגעקומען אויף מיין לאַנד,
מאַכטיק און אָן אַ צאָל;
זיינע ציין זיינען ציין פון אַ לייב,
און באַקציינער פון אַ לייבינטע האָט ער.
7 ער האָט געמאַכט מיין וויינשטאָק צו וויסט,
און צו שפּענדלעך מיין פייגנבוים;
אָפּגעהוילט הויל האָט ער אים און אַנידערגעוואָרפן,
זיינע צווייגן זיינען וויים געוואָרן.
8 קלאָג ווי אַ יונגפרוי אָנגעגורט מיט זאַק
נאָך דעם מאַן פון איר יוגנט.
9 פאַרשניטן געוואָרן איז אַ שפּייזאָפּפער און אַ גיסאָפּפער
פון דעם הויז פון גאָט;
עס טרויערן די כהנים,
די באַדינער פון גאָט.
10 פאַרוויסט געוואָרן איז דאָס פעלד[א],
עס טרויערט די ערד,
וואָרום פאַרוויסט געוואָרן איז די תבואה,
אויסגעטריקנט האָט דער וויין,
אײַנגעגאַנגען איז דאָס אייל.
11 צו שאַנד זיינען די אַקערלייט,
עס יאָמערן די ווייַנגערטנירער,
אויפן ווייץ און אויפן גערשטן;
וואָרום דער שניט פון פעלד איז פאַרלאָרן.
12 דער וויינשטאָק איז פאַרטריקנט,
און דער פייגנבוים איז פאַרוועלקט;
דער מילגרוים, אויך דער טייטלבוים און דער
עפּלבוים,
אַלעביימער פון פעלד, זיינען פאַרטריקנט;
יאָ, אויסגעטריקנט האָט די פרייד פון די
מענטשנקינדער.
13 גורט אײַך אָן און קלאָגט, איר כהנים,
יאָמערט, איר באַדינער פון מזבח;
קומט נעכטיקט אין זאַקקליידער,
באַדינער פון מיין גאָט,
וואָרום פאַרמיטן איז פון אײַער גאָטס הויז
אַ שפּייזאָפּפער און אַ גיסאָפּפער.
14 הייליקט אַ פאַסטטאָג,
רופט אָן איינזאַמלונג,
קלייבט צונויף די עלטסטע,
אַלע באַוווינער פון לאַנד,
אין הויז פון יהוה אײַער גאָט,
און טוט שרייען צו גאָט.
15 ווײַ אויף דעם טאָג!
וואָרום נאָענט איז דער טאָג פון גאָט,
און ווי אַ בראָך פון אַלמאַכטיקן[ב] קומט ער.
16 פאַרוואָר, פאַר אונדזערע אויגן
איז פאַרשניטן די שפּייז;

[א] וואָרטשפּיל: שֻׁדַּד־שָׂדֶה.
[ב] וואָרטשפּיל: כְּשֹׁד מִשַּׁדַּי.

יז מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ שִׂמְחָה וָגִיל׃ עָבְשׁוּ פְרֻדוֹת תַּחַת
מֶגְרְפֹתֵיהֶם נָשַׁמּוּ אֹצָרוֹת נֶהֶרְסוּ מַמְּגֻרוֹת כִּי הֹבִישׁ דָּגָן׃
יח מַה־נֶּאֶנְחָה בְהֵמָה נָבֹכוּ עֶדְרֵי בָקָר כִּי אֵין מִרְעֶה לָהֶם
יט גַּם־עֶדְרֵי הַצֹּאן נֶאְשָׁמוּ׃ אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא כִּי־אֵשׁ אָכְלָה
כ נְאוֹת מִדְבָּר וְלֶהָבָה לִהֲטָה כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה׃ גַּם־בַּהֲמוֹת
שָׂדֶה תַּעֲרוֹג אֵלֶיךָ כִּי יָבְשׁוּ אֲפִיקֵי מָיִם וְאֵשׁ אָכְלָה
נְאוֹת הַמִּדְבָּר׃

ב

א תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן וְהָרִיעוּ בְּהַר קָדְשִׁי יִרְגְּזוּ כֹּל יֹשְׁבֵי
ב הָאָרֶץ כִּי־בָא יוֹם־יְהוָה כִּי קָרוֹב׃ יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם
עָנָן וַעֲרָפֶל כְּשַׁחַר פָּרֻשׂ עַל־הֶהָרִים עַם רַב וְעָצוּם כָּמֹהוּ
לֹא נִהְיָה מִן־הָעוֹלָם וְאַחֲרָיו לֹא יוֹסֵף עַד־שְׁנֵי דּוֹר וָדוֹר׃
ג לְפָנָיו אָכְלָה אֵשׁ וְאַחֲרָיו תְּלַהֵט לֶהָבָה כְּגַן־עֵדֶן הָאָרֶץ
לְפָנָיו וְאַחֲרָיו מִדְבַּר שְׁמָמָה וְגַם־פְּלֵיטָה לֹא־הָיְתָה לּוֹ׃
ד ה כְּמַרְאֵה סוּסִים מַרְאֵהוּ וּכְפָרָשִׁים כֵּן יְרוּצוּן׃ כְּקוֹל
מַרְכָּבוֹת עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יְרַקֵּדוּן כְּקוֹל לַהַב אֵשׁ אֹכְלָה
ו קָשׁ כְּעַם עָצוּם עֱרוּךְ מִלְחָמָה׃ מִפָּנָיו יָחִילוּ עַמִּים כָּל־
ז פָּנִים קִבְּצוּ פָארוּר׃ כְּגִבּוֹרִים יְרֻצוּן כְּאַנְשֵׁי מִלְחָמָה
יַעֲלוּ חוֹמָה וְאִישׁ בִּדְרָכָיו יֵלֵכוּן וְלֹא יְעַבְּטוּן אֹרְחוֹתָם׃
ח וְאִישׁ אָחִיו לֹא יִדְחָקוּן גֶּבֶר בִּמְסִלָּתוֹ יֵלֵכוּן וּבְעַד הַשֶּׁלַח
ט יִפֹּלוּ לֹא יִבְצָעוּ׃ בָּעִיר יָשֹׁקּוּ בַּחוֹמָה יְרֻצוּן בַּבָּתִּים יַעֲלוּ
י בְּעַד הַחַלּוֹנִים יָבֹאוּ כַּגַּנָּב׃ לְפָנָיו רָגְזָה אֶרֶץ רָעֲשׁוּ שָׁמָיִם
יא שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ וְכוֹכָבִים אָסְפוּ נָגְהָם׃ וַיהוָה נָתַן קוֹלוֹ
לִפְנֵי חֵילוֹ כִּי רַב מְאֹד מַחֲנֵהוּ כִּי עָצוּם עֹשֵׂה דְבָרוֹ כִּי־
יב גָדוֹל יוֹם־יְהוָה וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יְכִילֶנּוּ׃ וְגַם־עַתָּה נְאֻם־
יְהוָה שֻׁבוּ עָדַי בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְצוֹם וּבִבְכִי וּבְמִסְפֵּד׃
יג וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם וְאַל־בִּגְדֵיכֶם וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־

א,כ׳ ב,ו׳ קמץ בז״ק

פון אונדזער גאָטס הויז,
די פרייד און די לוסטיקייט.
17 איינגעדאַרט זיינען די זאָמען
אונטער זייערע גרודעס,
וויסט געוואָרן זיינען די שפּייכלערס,
איינגעפאַלן זיינען די שייערן
וואָרום אויסגעטריקנט איז די תּבואה.
18 ווי קרעכצט די בהמה!
צעטומלט זיינען די סטאַדעס רינדער,
וואָרום ניטאָ פאַר זיי קיין פּיטערונג;
אַפילו די סטאַדעס שאָף זיינען פאַרוויסט.
19 צו דיר, גאָט, טו איך רופן,
וואָרום אַ פייער האָט פאַרצערט
די פּיטערפּלעצער פון מדבר,
און אַ פלאַם האָט צעפלאַקערט
אַלע ביימער פון פעלד.
20 אַפילו די בהמות פון פעלד שמאַכטן צו דיר,
וואָרום אויסגעטריקנט זיינען די גראָבנס וואַסער,
און אַ פייער האָט פאַרצערט
די פּיטערפּלעצער פון מדבר.

ב 1 בלאָזט אַ שופר אין צִיוֹן,
און שאַלט אויף מיין הייליקן באַרג,
זאָלן ציטערן אַלע באַוווינער פון לאַנד,
וואָרום דער טאָג פון גאָט קומט אָן,
וואָרום ער איז נאָענט;
2 אַ טאָג פון חושך און פינצטערניש,
אַ טאָג פון וואָלקן און נעבל,
ווי אַ שוואַרצקייט אויסגעשפּרייט אויף די בערג;
אַ גרויס פאָלק און אַ מאַכטיקס,
אַזאַ ווי ער איז ניט געווען פון אייביק אָן
און וועט נאָך אים מער ניט זיין
ביז די יאָרן פון דור־דורות.
3 אים פאָרויס פאַרצערט אַ פייער,
און הינטער אים פלאַקערט אַ פלאַם;
ווי דער גאָרטן פון עֵדן איז דאָס לאַנד פאַר אים,
און הינטער אים אַ מדבר אַ וויסטער,
און צומאָל קיין אַנטרינונג איז ניטאָ פון אים.
4 ווי דאָס אויסזען פון פערד איז זיין אויסזען,
און ווי רייטער אַזוי לויפן זיי.

5 ווי דאָס געריוש פון רייטוועגן,
איז זייער שפּרינגען אויף די שפּיצן בערג;
ווי דער קנאַל פון אַ פלאַמפייער
וואָס פאַרצערט שטרוי;
ווי אַ פאָלק אַ מאַכטיקס
געגרייט צו מלחמה.
6 פאַר אים ציטערן פעלקער,
אַלע פּנימער האָבן אָנגענומען אַ פינצטערניש.
7 ווי גיבורים לויפן זיי,
ווי מלחמה־לייט קלעטערן זיי אויף דער מויער,
און איטלעכער אין זיינע וועגן גייען זיי,
און זיי פלאָנטערן ניט זייערע שטעגן.
8 און איינער דעם אַנדערן שטויסן זיי ניט,
איטלעכער אין זיין שליאַך גייען זיי,
און דורך וואָפן וואַרפן זיי זיך,
און ווערן ניט געשעדיקט.
9 זיי שפּרינגען אויף דער שטאָט,
זיי לויפן אויף דער מויער,
זיי גייען אַרויף אין די הייזער,
זיי קומען דורך די פענצטער ווי אַ גנב.
10 פאַר אים ציטערט די ערד,
שטורעמען די הימלען;
די זון און די לבנה ווערן שוואַרץ,
און די שטערן נעמען אַריין זייער שיין.
11 און גאָט לאָזט אַרויס זיין קול
פאַרויס פאַר זיין חיל;
וואָרום זייער גרויס איז זיין מחנה,
וואָרום מאַכטיק איז דער וואָס טוט זיין באַפעל;
וואָרום גרויס איז דער טאָג פון גאָט און מוראדיק זייער,
און ווער קען אים אויסהאַלטן?
12 אָבער נאָך איצט, זאָגט גאָט,
קערט אייך אום צו מיר מיט אייער גאַנצן האַרצן,
און מיט פאַסטן און מיט געוויין און מיט קלאָג;
13 און צערייסט אייער האַרץ און ניט אייערע קליידער,
און קערט אייך אום צו יהוה אייער גאָט,
וואָרום ער איז לייטזעליק און דערבאַרימדיק,
איינגעהאַלטן אין צאָרן, און רייך אין גענאָד,
און ער האָט חרטה אויף דעם בייז.

יד הָרָעָה׃ מִי יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחָם וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה
טו מִנְחָה וָנֶסֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן
טז קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה׃ אִסְפוּ־עָם קַדְּשׁוּ קָהָל קִבְצוּ
זְקֵנִים אִסְפוּ עוֹלָלִים וְיֹנְקֵי שָׁדָיִם יֵצֵא חָתָן מֵחֶדְרוֹ וְכַלָּה
יז מֵחֻפָּתָהּ׃ בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ יִבְכּוּ הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי
יְהוָה וְיֹאמְרוּ חוּסָה יְהוָה עַל־עַמֶּךָ וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ
לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה
יח יט אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיְקַנֵּא יְהוָה לְאַרְצוֹ וַיַּחְמֹל עַל־עַמּוֹ׃ וַיַּעַן יְהוָה
וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ הִנְנִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת־הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר
כ וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חֶרְפָּה בַּגּוֹיִם׃ וְאֶת־
הַצְּפוֹנִי אַרְחִיק מֵעֲלֵיכֶם וְהִדַּחְתִּיו אֶל־אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמָמָה
אֶת־פָּנָיו אֶל־הַיָּם הַקַּדְמֹנִי וְסֹפוֹ אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן וְעָלָה
כא בָאְשׁוֹ וְתַעַל צַחֲנָתוֹ כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת׃ אַל־תִּירְאִי אֲדָמָה
כב גִּילִי וּשְׂמָחִי כִּי־הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת׃ אַל־תִּירְאוּ בַּהֲמוֹת
שָׂדַי כִּי דָשְׁאוּ נְאוֹת מִדְבָּר כִּי־עֵץ נָשָׂא פִרְיוֹ תְּאֵנָה וָגֶפֶן
כג נָתְנוּ חֵילָם׃ וּבְנֵי צִיּוֹן גִּילוּ וְשִׂמְחוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־
נָתַן לָכֶם אֶת־הַמּוֹרֶה לִצְדָקָה וַיּוֹרֶד לָכֶם גֶּשֶׁם מוֹרֶה
כד וּמַלְקוֹשׁ בָּרִאשׁוֹן׃ וּמָלְאוּ הַגֳּרָנוֹת בָּר וְהֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים
כה תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר׃ וְשִׁלַּמְתִּי לָכֶם אֶת־הַשָּׁנִים אֲשֶׁר אָכַל
הָאַרְבֶּה הַיֶּלֶק וְהֶחָסִיל וְהַגָּזָם חֵילִי הַגָּדוֹל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי
כו בָּכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי
כז לְעוֹלָם׃ וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי וַאֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃

ג

א וְהָיָה אַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־רוּחִי עַל־כָּל־בָּשָׂר וְנִבְּאוּ
בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם זִקְנֵיכֶם חֲלֹמוֹת יַחֲלֹמוּן בַּחוּרֵיכֶם
ב חֶזְיֹנוֹת יִרְאוּ׃ וְגַם עַל־הָעֲבָדִים וְעַל־הַשְּׁפָחוֹת בַּיָּמִים

טו׳ ס״א מחדרו   כז׳ ע״ב

14 ווער ווייס, אפשר ווידער וועט ער חרטה האָבן,
און לאָזן אַ ברכה הינטער זיך—
אַ שפּייזאָפּפער און אַ גיסאָפּפער
פאַר יהוה אײַער גאָט.

15 בלאָזט אַ שופר אין ציון,
הייליקט אַ פאַסטטאָג,
רופט אַן אײַנזאַמלונג;
16 זאַמלט אײַן דאָס פאָלק,
פאַררופט די עדה,
קלייבט צונויף די זקנים,
זאַמלט אײַן די קליינע קינדער,
און די וואָס זייגן די ברוסט;
זאָל דער חתן אַרויסגיין פון זײַן קאַמער,
און די כלה פון איר געצעלט.
17 צווישן דעם פאָליש און דעם מזבח
זאָלן וויינען די כהנים, די דינער פון גאָט,
און זאָלן זיי זאָגן:
דערבאַרים זיך גאָט אויף דײַן פאָלק,
און זאָלסט ניט געבן דײַן אַרב צו שאַנד,
אַז פעלקער זאָלן זיך ווערטלען איבער זיי;
נאָך וואָס זאָל מען זאָגן צווישן די אומות:
אַוווּ איז זייער גאָט?

18 און גאָט האָט זיך אָנגענומען פאַר זײַן לאַנד,
און האָט זיך דערבאַרימט אויף זײַן פאָלק.
19 און גאָט האָט געענטפערט און געזאָגט צו זײַן פאָלק:
זעט, איך שיק אײַך תבואה און ווײַן און אייל,
און איר וועט זיי האָבן צו זאַט;
און איך וועל אײַך מער ניט געבן צו שאַנד בײַ די פעלקער.
20 און דעם צפונדיקן וועל איך דערווײַטערן פון אײַך,
און וועל אים פאַרשטויסן אין אַ לאַנד פון טריקעניש און וויסטעניש,
מיט זײַן פנים צום פעדערשטן ים,
און זײַן עק צום הינטערשטן ים;
און זײַן פוילגערוך וועט אויפגיין,
און זײַן געשטאַנק וועט אויפגיין,
ווײַל ער האָט גרויס זיך פאַרנומען.

21 זאָלסט ניט מורא האָבן, ערד,
פרײַ זיך און זײַ לוסטיק,
וואָרום גרויס געטאָן האָט גאָט.
22 איר זאָלט ניט מורא האָבן, בהמות פון פעלד,
וואָרום די פיטערפלעצער פון מדבר זײַנען באַגראָזט,
וואָרום דער בוים טראָגט זײַן פרוכט,
דער פײַגנבוים און דער ווײַנשטאָק גיבן זייער קריפט.
23 און איר קינדער פון ציון, זײַט לוסטיק און פרייט זיך מיט יהוה אײַער גאָט,
וואָרום ער גיט אײַך דעם פרירעגן ריכטיק;
יאָ, ער מאַכט נידערן פאַר אײַך רעגן,
פרירעגן און שפּעטרעגן אין ערשטן [חודש].
24 און די שייערן וועלן פול זײַן מיט תבואה,
און די קעלטערן וועלן איבערלויפן מיט ווײַן און אייל.
25 און איך וועל אײַך אָפּצאָלן די יאָרן
וואָס דער הײַשעריק האָט אויפגעגעסן,
דער גראָזפרעסער, און דער גריל, און דער וואָרעם,
מײַן גרויס חיל וואָס איך האָב אָנגעשיקט אויף אײַך.
26 און עסן וועט איר עסן און זאַט־זײַן,
און איר וועט לויבן דעם נאָמען פון יהוה אײַער גאָט,
וואָס האָט געטאָן מיט אײַך וווּנדערלעך;
און מײַן פאָלק וועט אויף אייביק ניט פאַרשעמט ווערן.
27 און איר וועט וויסן אַז איך בין צווישן ישׂראל,
און איך בין יהוה אײַער גאָט, און מער איז ניטאָ;
און מײַן פאָלק וועט אויף אייביק ניט פאַרשעמט ווערן.

ג 1 און עס וועט זײַן נאָך דעם,
וועל איך אויסגיסן מײַן גײַסט אויף יעטוועדער לײַב,
און אײַערע זין און אײַערע טעכטער וועלן נביאות זאָגן,
אײַערע זקנים וועלן חלומות חלומען,
אײַערע בחורים וועלן זעאונגען זען.
2 און אויך אויף די קנעכט און אויף די דינסטן

ג הָהֵמָּה אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־רוּחִי׃ וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם
ד וּבָאָרֶץ דָּם וָאֵשׁ וְתִימְרוֹת עָשָׁן׃ הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ
ה וְהַיָּרֵחַ לְדָם לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃ וְהָיָה
כֹּל אֲשֶׁר־יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה יִמָּלֵט כִּי בְּהַר־צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַםִ
תִּהְיֶה פְלֵיטָה כַּאֲשֶׁר אָמַר יְהוָה וּבַשְּׂרִידִים אֲשֶׁר
יְהוָה קֹרֵא׃

ד

א כִּי הִנֵּה בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר אָשׁוּב אֶת־
ב שְׁבוּת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ וְקִבַּצְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהוֹרַדְתִּים
אֶל־עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט וְנִשְׁפַּטְתִּי עִמָּם שָׁם עַל־עַמִּי וְנַחֲלָתִי
ג יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פִּזְּרוּ בַגּוֹיִם וְאֶת־אַרְצִי חִלֵּקוּ׃ וְאֶל־עַמִּי
יַדּוּ גוֹרָל וַיִּתְּנוּ הַיֶּלֶד בַּזּוֹנָה וְהַיַּלְדָּה מָכְרוּ בַיַּיִן וַיִּשְׁתּוּ׃
ד וְגַם מָה־אַתֶּם לִי צֹר וְצִידוֹן וְכֹל גְּלִילוֹת פְּלָשֶׁת הַגְּמוּל
אַתֶּם מְשַׁלְּמִים עָלָי וְאִם־גֹּמְלִים אַתֶּם עָלַי קַל מְהֵרָה
ה אָשִׁיב גְּמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃ אֲשֶׁר־כַּסְפִּי וּזְהָבִי לְקַחְתֶּם
ו וּמַחֲמַדַּי הַטֹּבִים הֲבֵאתֶם לְהֵיכְלֵיכֶם׃ וּבְנֵי יְהוּדָה וּבְנֵי
יְרוּשָׁלִַם מְכַרְתֶּם לִבְנֵי הַיְּוָנִים לְמַעַן הַרְחִיקָם מֵעַל
ז גְּבוּלָם׃ הִנְנִי מְעִירָם מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתָם
ח שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִי גְמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃ וּמָכַרְתִּי אֶת־בְּנֵיכֶם
וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם בְּיַד בְּנֵי יְהוּדָה וּמְכָרוּם לִשְׁבָאיִם אֶל־גּוֹי
ט רָחוֹק כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ קִרְאוּ־זֹאת בַגּוֹיִם קַדְּשׁוּ
מִלְחָמָה הָעִירוּ הַגִּבּוֹרִים יִגְּשׁוּ יַעֲלוּ כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה׃
י כֹּתּוּ אִתֵּיכֶם לַחֲרָבוֹת וּמַזְמְרֹתֵיכֶם לִרְמָחִים הַחַלָּשׁ יֹאמַר
יא גִּבּוֹר אָנִי׃ עוּשׁוּ וָבֹאוּ כָל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב וְנִקְבָּצוּ שָׁמָּה
יב הַנְחַת יְהוָה גִּבּוֹרֶיךָ׃ יֵעוֹרוּ וְיַעֲלוּ הַגּוֹיִם אֶל־עֵמֶק
יְהוֹשָׁפָט כִּי שָׁם אֵשֵׁב לִשְׁפֹּט אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב׃
יג שִׁלְחוּ מַגָּל כִּי בָשַׁל קָצִיר בֹּאוּ רְדוּ כִּי־מָלְאָה גַּת הֵשִׁיקוּ

ד, א׳ אשיב קרי   ד׳ קמץ בז״ק   ח׳ כצ״ל

וועל איך אויסגיסן מיין גייסט אין יענע טעג.
[3] און איך וועל ווייזן ווונדער אין הימל און אויף דער ערד,
בלוט און פֿייער און זיילן רויך.
[4] די זון וועט פֿאַרקערט ווערן אין פֿינצטערניש,
און די לבֿנה אין בלוט,
איידער עס קומט דער טאָג פֿון גאָט,
דער גרויסער און דער מוראדיקער.
[5] און עס וועט זיין,
איטלעכער וואָס וועט רופֿן דעם נאָמען פֿון גאָט,
וועט אַנטרונען ווערן,
וואָרום אויף באַרג ציון און אין ירושָלַיִם
וועט זיין אַן אַנטרינונג,
אַזוי ווי גאָט האָט געזאָגט;
און די געבליבענע וועלן זיין די וואָס גאָט טוט רופֿן.

ד [1] וואָרום זע, אין יענע טעג און אין יענער צייט,
אַז איך וועל אומקערן די געפֿאַנגענשאַפֿט פֿון יהודה און ירושָלַיִם,
[2] וועל איך אַיינזאַמלען אַלע פֿעלקער,
און איך וועל זיי מאַכן נידערן אין טאָל פֿון יהושָפָט,
און איך וועל זיך דאָרטן משפטן מיט זיי
פֿאַר מיין פֿאָלק און מיין אַרבֿ ישׂראל,
וואָס זיי האָבן צעשפּרייט צווישן די פֿעלקער,
און צעטיילט מיין לאַנד.
[3] און אויף מיין פֿאָלק האָבן זיי גורל געוואָרפֿן,
און געגעבן אַ ייִנגל פֿאַר אַ זונה,
און אַ מיידל פֿאַרקויפֿט פֿאַר וויין, און געטרונקען.

[4] און וואָס זייט איר מיר גאָר, צור און צידון,
און אַלע געגנטן פֿון פּלֶשֶת?
צי פֿאַרגעלטונג צאָלט איר דאָס אָפּ פֿון מיינעטוועגן?
איז, אויב איר פֿאַרגעלט דאָס פֿון מיינעטוועגן,
וועל איך אַיליק גיך אומקערן
אייער פֿאַרגעלטונג אויף אייער קאָפּ;
[5] וואָס מיין זילבער און מיין גאָלד האָט איר צוגענומען,
און מיינע בעסטע גלוסטיקייטן געבראַכט אין אייערע פּאַלאַצן
[6] און די קינדער פֿון יהודה און די קינדער פֿון ירושָלַיִם
האָט איר פֿאַרקויפֿט צו די קינדער פֿון די יְוָנים,
כּדי זיי צו דערווייטערן פֿון זייער געמאַרק.
[7] זעט, איך דערוועק זיי פֿון דעם אָרט
וואָס איר האָט זיי פֿאַרקויפֿט דאָרטן,
און איך וועל אומקערן אייער טואונג אויף אייער קאָפּ.
[8] און איך וועל פֿאַרקויפֿן אייערע זין און אייערע טעכטער
אין דער האַנט פֿון די קינדער פֿון יהודה,
און זיי וועלן זיי פֿאַרקויפֿן צו די שבֿאים, צו אַ ווייטן פֿאָלק,
וואָרום גאָט האָט גערעדט.

[9] רופֿט דאָס אויס צווישן די פֿעלקער,
בּרייט אָן אַ מלחמה,
וועקט אויף די גיבורים;
זאָלן גענענען, זאָלן אַרויפֿגיין
אַלע מענער פֿון מלחמה.
[10] שמידט אייערע אַקעראייזנס אויף שווערדן,
און אייערע צווייגמעסערס אויף שפּיזן;
דער שלאַפֿער זאָל זאָגן: אַ גיבור בין איך.
[11] איילט און קומט אַלע פֿעלקער פֿון רונד אַרום,
און לאָמען זיך אייינזאַמלען;
אַהין מאַך נידערן, גאָט, דיינע גיבורים!
[12] זאָלן זיך דערוועקן די פֿעלקער און אַרויפֿגיין
צום טאָל פֿון יהושָפָט
וואָרום דאָרטן וועל איך זיצן
צו משפּטן אַלע פֿעלקער פֿון רונד אַרום.
[13] לייגט צו דעם שניידמעסער,
וואָרום צייטיק איז דער שניט;
קומט טרעט,
וואָרום פֿול איז דער קעלטער,

יד הֶֽהֱמוֹנִ֞ים כִּֽי־רַבָּה֙ רָעָתָֽם׃ הֲמוֹנִ֣ים הֲמוֹנִ֔ים בְּעֵ֖מֶק הֶחָר֑וּץ
טו כִּ֤י קָרוֹב֙ י֣וֹם יְהוָ֔ה בְּעֵ֖מֶק הֶחָרֽוּץ׃ שֶׁ֥מֶשׁ וְיָרֵ֖חַ קָדָ֑רוּ
טז וְכוֹכָבִ֖ים אָסְפ֥וּ נָגְהָֽם׃ וַֽיהוָ֞ה מִצִּיּ֣וֹן יִשְׁאָ֗ג וּמִירֽוּשָׁלִַ֙ם֙ יִתֵּ֣ן
קוֹל֔וֹ וְרָעֲשׁ֖וּ שָׁמַ֣יִם וָאָ֑רֶץ וַֽיהוָה֙ מַחֲסֶ֣ה לְעַמּ֔וֹ וּמָע֖וֹז לִבְנֵ֥י
יז יִשְׂרָאֵֽל׃ וִידַעְתֶּ֗ם כִּ֣י אֲנִ֤י יְהוָה֙ אֱלֹ֣הֵיכֶ֔ם שֹׁכֵ֖ן בְּצִיּ֣וֹן הַר־
קָדְשִׁ֑י וְהָיְתָ֤ה יְרֽוּשָׁלִַ֙ם֙ קֹ֔דֶשׁ וְזָרִ֥ים לֹא־יַעַבְרוּ־בָ֖הּ עֽוֹד׃
יח וְהָיָה֩ בַיּ֨וֹם הַה֜וּא יִטְּפ֣וּ הֶהָרִ֣ים עָסִ֗יס וְהַגְּבָעוֹת֙
תֵּלַ֣כְנָה חָלָ֔ב וְכָל־אֲפִיקֵ֥י יְהוּדָ֖ה יֵ֣לְכוּ מָ֑יִם וּמַעְיָ֗ן מִבֵּ֤ית
יט יְהוָה֙ יֵצֵ֔א וְהִשְׁקָ֖ה אֶת־נַ֥חַל הַשִּׁטִּֽים׃ מִצְרַ֙יִם֙ לִשְׁמָמָ֣ה
תִֽהְיֶ֔ה וֶאֱד֕וֹם לְמִדְבַּ֥ר שְׁמָמָ֖ה תִּֽהְיֶ֑ה מֵחֲמַס֙ בְּנֵ֣י יְהוּדָ֔ה
כ אֲשֶׁר־שָׁפְכ֥וּ דָם־נָקִ֖יא בְּאַרְצָֽם׃ וִֽיהוּדָ֖ה לְעוֹלָ֣ם תֵּשֵׁ֑ב
כא וִירוּשָׁלִַ֖ם לְד֥וֹר וָדֽוֹר׃ וְנִקֵּ֖יתִי דָּמָ֣ם לֹֽא־נִקֵּ֑יתִי וַֽיהוָ֖ה
שֹׁכֵ֥ן בְּצִיּֽוֹן׃

ד, טז׳ קמץ בלא אס״ף וב״ס״א יִשְׁאַג וט׳ כפ״ל

די קובלען לויפן איבער;
וואָרום גרויס איז זייער בייז.

14 מחנות, מחנות אין טאָל פון גזר!
וואָרום נאָנט איז דער טאָג פון גאָט אין טאָל פון גזר.
15 די זון און די לבנה ווערן שוואַרץ,
און די שטערן נעמען אַריין זייער שיין.
16 און גאָט וועט ברילן פון ציון,
און פון ירושָלַיִם וועט ער אַרויסלאָזן זיין קָול,
און שטורעמען וועלן הימל און ערד;
אָבער גאָט וועט זיין אַ באַשיצונג פאַר זיין פאָלק,
און אַ פעסטונג פאַר די קינדער פון ישׂראל.
17 און איר וועט וויסן אַז איך, יהוה אייער גאָט,
רו אויף צִיון, מיין הייליקן באַרג;
און ירושָלַיִם וועט זיין הייליק,
און פרעמדע וועלן מער ניט דורכגיין אין איר.

18 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועלן די בערג טריפן זאַפט,
און די הייכן וועלן איבערגיין מיט מילך,
און אַלע גראָבנס פון יהודה וועלן איבערגיין מיט
וואַסער.
און אַ קוואַל וועט אַרויסגיין פון גאָטס הויז,
און וועט אָנטרינקען דעם טאָל שִטים.
19 מִצרַיִם וועט אַ וויסטעניש ווערן,
און אֶדום וועט אַ וויסטער מדבר ווערן,
פאַר דעם אומרעכט צו די קינדער פון יהודה,
וואָס זיי האָבן פאַרגאָסן אומשולדיק בלוט אין זייער לאַנד.
20 אָבער יהודה וועט זיין אייביק באַזעצט,
און ירושָלַיִם אויף דור־דורות.
21 און וואָס איך וועל שענקען, זייער בלוט וועל איך ניט
שענקען;
און גאָט טוט רוען אין ציון.

עָמוֹס

א דִּבְרֵ֣י עָמ֔וֹס אֲשֶׁר־הָיָ֥ה בַנֹּקְדִ֖ים מִתְּק֑וֹעַ אֲשֶׁר֩ חָזָ֨ה עַל־
יִשְׂרָאֵ֜ל בִּימֵ֣י ׀ עֻזִּיָּ֣ה מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֗ה וּבִימֵ֞י יָרָבְעָ֤ם בֶּן־יוֹאָשׁ֙
ב מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֔ל שְׁנָתַ֖יִם לִפְנֵ֥י הָרָֽעַשׁ׃ וַיֹּאמַ֓ר ׀ יְהוָה֙ מִצִּיּ֣וֹן
יִשְׁאָ֔ג וּמִירוּשָׁלִַ֖ם יִתֵּ֣ן קוֹל֑וֹ וְאָֽבְלוּ֙ נְא֣וֹת הָרֹעִ֔ים וְיָבֵ֖שׁ
ג רֹ֥אשׁ הַכַּרְמֶֽל׃ כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙ פִּשְׁעֵ֣י
דַמֶּ֔שֶׂק וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה לֹ֣א אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַל־דּוּשָׁ֛ם בַּחֲרֻצ֥וֹת
ד הַבַּרְזֶ֖ל אֶת־הַגִּלְעָֽד׃ וְשִׁלַּ֥חְתִּי אֵ֖שׁ בְּבֵ֣ית חֲזָאֵ֑ל וְאָֽכְלָ֖ה

א, ב׳ קמץ בז״ק וב״ס״א יִשְׁאַג

א 1 די ווערטער פון עָמוֹסן, וואָס איז געווען פון די
שאָפלייט פון תּקוֹע; וואָס ער האָט געזען אויף
ישׂראל אין די טעג פון עוּזִיָה דעם מלך פון יהודה, און
אין די טעג פון יָרָבעָם דעם זון פון יוֹאָשן, דעם מלך פון
ישׂראל, צוויי יאָר פאַר דער ערדציטערניש.
2 און ער האָט געזאָגט:
גאָט וועט ברילן פון צִיוֹן,
און פון ירושָלַיִם וועט ער אַרויסלאָזן זיין קָול,
און די פיטערפּלעצער פון די פּאַסטוכער וועלן
טרויערן,
און דער שפּיץ כַּרמֶל וועט פאַרטריקנט ווערן.

3 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַר דריי פאַרברעכן פון דַמֶשֶׂק,
יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן:
פאַר זייער דרעשן גִלעָד מיט אייזערנע דרעששליטנס.
4 און איך וועל שיקן אַ פייער אויף דעם הויז פון חֲזָאֵל,

ה אַרְמְנ֥וֹת בֶּן־הֲדָֽד׃ וְשָֽׁבַרְתִּי֙ בְּרִ֣יחַ דַּמֶּ֔שֶׂק וְהִכְרַתִּ֤י יוֹשֵׁב֙
מִבִּקְעַת־אָ֔וֶן וְתוֹמֵ֥ךְ שֵׁ֖בֶט מִבֵּ֣ית עֶ֑דֶן וְגָל֥וּ עַם־אֲרָ֛ם קִ֖ירָה
ו אָמַ֥ר יְהוָֽה׃ כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙ פִּשְׁעֵ֣י עַזָּ֔ה
וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה לֹ֣א אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַל־הַגְלוֹתָ֛ם גָּל֥וּת שְׁלֵמָ֖ה
ז לְהַסְגִּ֥יר לֶאֱדֽוֹם׃ וְשִׁלַּ֥חְתִּי אֵ֖שׁ בְּחוֹמַ֣ת עַזָּ֑ה וְאָכְלָ֖ה
ח אַרְמְנֹתֶֽיהָ׃ וְהִכְרַתִּ֤י יוֹשֵׁב֙ מֵֽאַשְׁדּ֔וֹד וְתוֹמֵ֥ךְ שֵׁ֖בֶט מֵֽאַשְׁקְל֑וֹן
וַהֲשִׁיב֨וֹתִי יָדִ֜י עַל־עֶקְר֗וֹן וְאָֽבְדוּ֙ שְׁאֵרִ֣ית פְּלִשְׁתִּ֔ים אָמַ֖ר
ט אֲדֹנָ֥י יֱהוִֽה׃ כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙ פִּשְׁעֵי־צֹ֔ר
וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה לֹ֣א אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַֽל־הַסְגִּירָ֞ם גָּל֤וּת שְׁלֵמָה֙
י לֶֽאֱד֔וֹם וְלֹ֥א זָכְר֖וּ בְּרִ֥ית אַחִֽים׃ וְשִׁלַּ֥חְתִּי אֵ֖שׁ בְּח֣וֹמַת צֹ֑ר
יא וְאָכְלָ֖ה אַרְמְנֹתֶֽיהָ׃ כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙
פִּשְׁעֵ֣י אֱד֔וֹם וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה לֹ֣א אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַל־רָדְפ֨וֹ בַחֶ֤רֶב
אָחִיו֙ וְשִׁחֵ֣ת רַחֲמָ֔יו וַיִּטְרֹ֤ף לָעַד֙ אַפּ֔וֹ וְעֶבְרָת֖וֹ שְׁמָ֥רָה נֶֽצַח׃
יב וְשִׁלַּ֥חְתִּי אֵ֖שׁ בְּתֵימָ֑ן וְאָכְלָ֖ה אַרְמְנ֥וֹת בָּצְרָֽה׃
יג כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙ פִּשְׁעֵ֣י בְנֵֽי־עַמּ֔וֹן וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה
לֹ֣א אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַל־בִּקְעָם֙ הָר֣וֹת הַגִּלְעָ֔ד לְמַ֖עַן הַרְחִ֥יב אֶת־
יד גְּבוּלָֽם׃ וְהִצַּ֤תִּי אֵשׁ֙ בְּחוֹמַ֣ת רַבָּ֔ה וְאָכְלָ֖ה אַרְמְנוֹתֶ֑יהָ
טו בִּתְרוּעָה֙ בְּי֣וֹם מִלְחָמָ֔ה בְּסַ֖עַר בְּי֥וֹם סוּפָֽה׃ וְהָלַ֥ךְ מַלְכָּ֖ם
בַּגּוֹלָ֑ה ה֧וּא וְשָׂרָ֛יו יַחְדָּ֖ו אָמַ֥ר יְהוָֽה׃

ב

א כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙ פִּשְׁעֵ֣י מוֹאָ֔ב וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה לֹ֣א
ב אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַל־שָׂרְפ֛וֹ עַצְמ֥וֹת מֶֽלֶךְ־אֱד֖וֹם לַשִּֽׂיד׃ וְשִׁלַּחְתִּי־
אֵ֣שׁ בְּמוֹאָ֔ב וְאָכְלָ֖ה אַרְמְנ֣וֹת הַקְּרִיּ֑וֹת וּמֵ֤ת בְּשָׁאוֹן֙ מוֹאָ֔ב
ג בִּתְרוּעָ֖ה בְּק֥וֹל שׁוֹפָֽר׃ וְהִכְרַתִּ֥י שׁוֹפֵ֖ט מִקִּרְבָּ֑הּ וְכָל־שָׂרֶ֛יהָ
ד אֶהֱר֥וֹג עִמּ֖וֹ אָמַ֥ר יְהוָֽה׃ כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙
פִּשְׁעֵ֣י יְהוּדָ֔ה וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה לֹ֣א אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַל־מָאֳסָ֞ם אֶת־
תּוֹרַ֣ת יְהוָ֗ה וְחֻקָּיו֙ לֹ֣א שָׁמָ֔רוּ וַיַּתְעוּם֙ כִּזְבֵיהֶ֔ם אֲשֶׁר־

און עס וועט פאַרצערן די פּאַלאַצן פון בֶּן־הֲדַד.
5 און איך וועל צעבּרעכן דעם ריגל פון דַמֶשֶׂק,
און וועל פאַרשניידן אַ באַוווינער פון בִּקְעַת־אָוֶן,
און דעם וואָס האַלט אַ צעפּטער פון בֵּית־עֶדֶן;
און דאָס פאָלק פון אֲרָם וועט אין גלות גיין קיין קִיר,
זאָגט גאָט.
6 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַר דריי פאַרברעכן פון עַזָה,
יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן:
פאַר זייער פאַרטרייבּן אַ גאַנצע געפאַנגענשאַפט,
כּדי איבערצוענטפערן צו אֱדוֹם.
7 און איך וועל שיקן אַ פייער אויף דער מויער פון עַזָה,
און עס וועט פאַרצערן אירע פּאַלאַצן.
8 און איך וועל פאַרשניידן אַ באַוווינער פון אַשדוֹד,
און דעם וואָס האַלט אַ צעפּטער פון אַשקלוֹן;
און איך וועל קערן מיין האַנט אויף עֶקרוֹן,
און דער איבּערבּלייבּ פון די פּלִשתּים וועט
אונטערגיין,
זאָגט גאָט דער האַר.

9 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַר דריי פאַרברעכן פון צוֹר,
יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן:
פאַרוואָס זיי האָבּן איבּערגעענטפערט אַ גאַנצע געפאַנ־
גענשאַפט צו אֱדוֹם,
און ניט געדאַכט אָן דעם בּונד פון ברידער.
10 און איך וועל שיקן אַ פייער אויף דער מויער פון
צוֹר,
און עס וועט פאַרצערן אירע פּאַלאַצן.

11 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַר דריי פאַרברעכן פון אֱדוֹם,
יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן:
פאַרוואָס ער האָט נאָכגעיאָגט זיין ברודער מיטן
שווערד,
און דערשטיקט זיין רחמנות,
און זיין כּעס האָט שטענדיק פאַרצוקט,
און ער האָט אייבּיק געהאַלטן זיין גרימצאָרן.
12 און איך וועל שיקן אַ פייער אויף תֵּימָן,
און עס וועט פאַרצערן די פּאַלאַצן פון בָּצְרָה.

13 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַר דריי פאַרברעכן פון די קינדער פון עַמוֹן,
יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן:
פאַר זייער אויפשפּאַלטן די טראָגעדיקע פון גִלעָד,
כּדי צו דערבּרייטערן זייער געמאַרק.
14 און איך וועל אָנצינדן אַ פייער אויף דער מויער
פון רַבָּה,
און עס וועט פאַרצערן אירע פּאַלאַצן,
מיט שאַלונג אין טאָג פון מלחמה,
מיט שטורעם אין טאָג פון געוויטער.
15 און זייער מלך וועט גיין אין גלות,
ער און זיינע האַרן אין איינעם,
זאָגט גאָט.

ב

1 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַר דריי פאַרברעכן פון מוֹאָב,
יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן:
פאַר זיין פאַרברענען די ביינער פון דעם מלך פון אֱדוֹם
אויף קאַלך.
2 און איך וועל שיקן אַ פייער אויף מוֹאָב,
און עס וועט פאַרצערן די פּאַלאַצן פון קריוֹת,
און שטאַרבּן מיט געטומל וועט מוֹאָב,
מיט שאַלונג און אַ קול פון שוֹפר.
3 און איך וועל פאַרשניידן אַ ריכטער פון איר מיט,
און אַלע אירע האַרן וועל איך הרגען מיט אים,
זאָגט גאָט.

4 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַר דריי פאַרברעכן פון יהודה,
יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן:
פאַרוואָס זיי האָבּן פאַראַכט די תּורה פון גאָט,
און זיינע געזעצן ניט געהיט;
און זייערע ליגנס האָבּן זיי פאַרפירט,

א, ח׳ מלעיל   ב, ד׳ קמץ בז״ק

ה הָלְכוּ אֲבוֹתָם אַחֲרֵיהֶם׃ וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בִּיהוּדָה וְאָכְלָה
ו אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה
פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־מִכְרָם בַּכֶּסֶף
ז צַדִּיק וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם׃ הַשֹּׁאֲפִים עַל־עֲפַר־אֶרֶץ
בְּרֹאשׁ דַּלִּים וְדֶרֶךְ עֲנָוִים יַטּוּ וְאִישׁ וְאָבִיו יֵלְכוּ אֶל־
ח הַנַּעֲרָה לְמַעַן חַלֵּל אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי׃ וְעַל־בְּגָדִים חֲבֻלִים
יַטּוּ אֵצֶל כָּל־מִזְבֵּחַ וְיֵין עֲנוּשִׁים יִשְׁתּוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם׃
ט וְאָנֹכִי הִשְׁמַדְתִּי אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵיהֶם אֲשֶׁר כְּגֹבַהּ אֲרָזִים
גָּבְהוֹ וְחָסֹן הוּא כָּאַלּוֹנִים וָאַשְׁמִיד פִּרְיוֹ מִמַּעַל וְשָׁרָשָׁיו
י מִתָּחַת׃ וְאָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וָאוֹלֵךְ
אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה לָרֶשֶׁת אֶת־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי׃
יא וָאָקִים מִבְּנֵיכֶם לִנְבִיאִים וּמִבַּחוּרֵיכֶם לִנְזִרִים הַאַף אֵין
יב זֹאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה׃ וַתַּשְׁקוּ אֶת־הַנְּזִרִים יָיִן
יג וְעַל־הַנְּבִיאִים צִוִּיתֶם לֵאמֹר לֹא תִּנָּבְאוּ׃ הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיק
יד תַּחְתֵּיכֶם כַּאֲשֶׁר תָּעִיק הָעֲגָלָה הַמְלֵאָה לָהּ עָמִיר׃ וְאָבַד
מָנוֹס מִקָּל וְחָזָק לֹא־יְאַמֵּץ כֹּחוֹ וְגִבּוֹר לֹא־יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ׃
טו וְתֹפֵשׂ הַקֶּשֶׁת לֹא יַעֲמֹד וְקַל בְּרַגְלָיו לֹא יְמַלֵּט וְרֹכֵב
טז הַסּוּס לֹא יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ׃ וְאַמִּיץ לִבּוֹ בַּגִּבּוֹרִים עָרוֹם יָנוּס
בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה׃

ג

א שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
עַל כָּל־הַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃
ב רַק אֶתְכֶם יָדַעְתִּי מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה עַל־כֵּן אֶפְקֹד
ג עֲלֵיכֶם אֵת כָּל־עֲוֺנֹתֵיכֶם׃ הֲיֵלְכוּ שְׁנַיִם יַחְדָּו בִּלְתִּי אִם־
ד נוֹעָדוּ׃ הֲיִשְׁאַג אַרְיֵה בַּיַּעַר וְטֶרֶף אֵין לוֹ הֲיִתֵּן כְּפִיר
ה קוֹלוֹ מִמְּעֹנָתוֹ בִּלְתִּי אִם־לָכָד׃ הֲתִפֹּל צִפּוֹר עַל־פַּח
הָאָרֶץ וּמוֹקֵשׁ אֵין לָהּ הֲיַעֲלֶה־פַּח מִן־הָאֲדָמָה וְלָכוֹד לֹא

ב, ו׳ הפטרת וישב   יד׳ קמץ בו״ק

די וואָס זייערע עלטערן זיינען נאָכגעגאַנגען נאָך זיי.
5 און איך וועל שיקן אַ פייער אויף יהודה,
און עס וועט פאַרצערן די פּאַלאַצן פון ירושָלַיִם.

6 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פאַר דריי פאַרברעכן פון ישׂראל,
יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן:
פאַר זייער פאַרקויפן פאַר געלט דעם גערעכטן,
און דעם אביון פאַר אַ פּאָר שיך.
7 זיי, וואָס ווילן איינשלינגען דעם שטויב ערד
אויפן קאָפּ פון די אָרימע,
און דעם וועג פון די געדריקטע פאַרדרייען זיי;
און אַ מאַן און זיין פאָטער גייען צו איין מיידל,
כּדי צו פאַרשוועכן מיין הייליקן נאָמען.
8 און אויף פאַרמשכּונטע קליידער
ציען זיי זיך אויס לעבן איטלעכן מזבּח,
און וויין פון באַשטראָפטע
טרינקען זיי אין הויז פון זייער גאָט.
9 און איך האָב פאַרטיליקט פאַר זיי דעם אֶמוֹרי,
וואָס ווי די הייך פון צעדערן איז געווען זיין הייך,
און שטאַרק איז ער געווען ווי אַייכנביימער;
און איך האָב פאַרטיליקט זיין פרוכט פון אויבן,
און זיינע וואָרצלען פון אונטן.
10 און איך האָב אייך אויפגעבראַכט פון לאַנד מִצרַיִם,
און אַייך געפירט אין דער מדבּר פערציק יאָר,
צו אַרבן דאָס לאַנד פון אֶמוֹרי.
11 און איך האָב אויפגעשטעלט פון אַייערע זין פאַר נביאים,
און פון אַייערע יונגעלייט פאַר נזירים;
צי איז דאָס ניט אַזוי, קינדער פון ישׂראל?
זאָגט גאָט.
12 אָבער איר האָט געמאַכט טרינקען די נזירים וויין,
און די נביאים האָט איר באַפוילן אַזוי צו זאָגן:
איר זאָלט ניט נביאות זאָגן.
13 זעט, איך דריק אַייך אַרונטער
ווי עס דריקט דער וואָגן פול מיט גאַרבן.
14 און אַנטרינונג וועט פאַרלאָרן זיין פון דעם פלינקן,
און דער שטאַרקער וועט ניט אָנהאַלטן זיין כּוח,
און דער גיבּור וועט ניט ראַטעווען זיין נפש.
15 און דער בויגנהאַלטער וועט ניט באַשטיין,
און דער פלינקער אויף זיינע פיס וועט זיך ניט ראַטעווען,
און דער רייטער אויף אַ פערד וועט ניט ראַטעווען זיין נפש
16 און דער שטאַרקהאַרציקער צווישן די גיבּורים
וועט אַ נאַקעטער אַנטלויפן אין יענעם טאָג,
זאָגט גאָט.

ג 1 הערט דאָסדאָזיקע וואָרט וואָס גאָט האָט גערעדט אויף אַייך, קינדער פון ישׂראל—אויף דער גאַנצער משפחה וואָס איך האָב אויפגעבראַכט פון לאַנד מִצרַיִם, אַזוי צו זאָגן:
2 נאָר אַייך האָב איך דערקענט פון אַלע משפחות פון דער ערד,
דרום וועל איך זיך רעכענען מיט אַייך פאַר אַלע אַייערע זינד.

3 גייען צוויי באַנאַנדער,
אַחוץ אַז זיי האָבן אָפּגערעדט?
4 ברילט אַ לייב אין וואַלד,
ווו ער האָט ניט קיין רויב?
לאָזט אַ יונגלייב אַרויס זיין קָול פון זיין נאָרע,
אַחוץ אַז ער האָט עפּעס געכאַפּט?
5 פאַלט אַ פויגל אין פּאַסטקע אויף דער ערד,
ווו זי האָט ניט קיין שטרויכלונג?
שפּרינגט־אויף אַ פּאַסטקע פון דער ערד,
ווו כאַפּן זאָל זי ניט האָבן געכאַפּט?

יִלְכּוֹד׃ אִם־יִתָּקַע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעָם לֹא יֶחֱרָדוּ אִם־תִּהְיֶה ו
רָעָה בְּעִיר וַיהוָה לֹא עָשָׂה׃ כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אֲדֹנָי יְהוִה ז
דָּבָר כִּי אִם־גָּלָה סוֹדוֹ אֶל־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃ אַרְיֵה שָׁאָג ח
מִי לֹא יִירָא אֲדֹנָי יְהוִה דִּבֶּר מִי לֹא יִנָּבֵא׃ הַשְׁמִיעוּ ט
עַל־אַרְמְנוֹת בְּאַשְׁדּוֹד וְעַל־אַרְמְנוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאִמְרוּ
הֵאָסְפוּ עַל־הָרֵי שֹׁמְרוֹן וּרְאוּ מְהוּמֹת רַבּוֹת בְּתוֹכָהּ
וַעֲשׁוּקִים בְּקִרְבָּהּ׃ וְלֹא־יָדְעוּ עֲשׂוֹת־נְכֹחָה נְאֻם־יְהוָה י
הָאוֹצְרִים חָמָס וָשֹׁד בְּאַרְמְנוֹתֵיהֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יא
אֲדֹנָי יְהוִה צַר וּסְבִיב הָאָרֶץ וְהוֹרִד מִמֵּךְ עֻזֵּךְ וְנָבֹזּוּ
אַרְמְנוֹתָיִךְ׃ כֹּה אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יַצִּיל הָרֹעֶה מִפִּי יב
הָאֲרִי שְׁתֵּי כְרָעַיִם אוֹ בְדַל־אֹזֶן כֵּן יִנָּצְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַיֹּשְׁבִים בְּשֹׁמְרוֹן בִּפְאַת מִטָּה וּבִדְמֶשֶׁק עָרֶשׂ׃ שִׁמְעוּ יג
וְהָעִידוּ בְּבֵית יַעֲקֹב נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת׃ כִּי יד
בְּיוֹם פָּקְדִי פִשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל עָלָיו וּפָקַדְתִּי עַל־מִזְבְּחוֹת בֵּית־
אֵל וְנִגְדְּעוּ קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְנָפְלוּ לָאָרֶץ׃ וְהִכֵּיתִי בֵית־ טו
הַחֹרֶף עַל־בֵּית הַקָּיִץ וְאָבְדוּ בָּתֵּי הַשֵּׁן וְסָפוּ בָּתִּים רַבִּים
נְאֻם־יְהוָה׃

ד

שִׁמְעוּ הַדָּבָר הַזֶּה פָּרוֹת הַבָּשָׁן אֲשֶׁר בְּהַר שֹׁמְרוֹן הָעֹשְׁקוֹת א
דַּלִּים הָרֹצְצוֹת אֶבְיוֹנִים הָאֹמְרֹת לַאֲדֹנֵיהֶם הָבִיאָה
וְנִשְׁתֶּה׃ נִשְׁבַּע אֲדֹנָי יְהוִה בְּקָדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים ב
עֲלֵיכֶם וְנִשָּׂא אֶתְכֶם בְּצִנּוֹת וְאַחֲרִיתְכֶן בְּסִירוֹת דּוּגָה׃
וּפְרָצִים תֵּצֶאנָה אִשָּׁה נֶגְדָּהּ וְהִשְׁלַכְתֶּנָה הַהַרְמוֹנָה נְאֻם־ ג
יְהוָה׃ בֹּאוּ בֵית־אֵל וּפִשְׁעוּ הַגִּלְגָּל הַרְבּוּ לִפְשֹׁעַ וְהָבִיאוּ ד
לַבֹּקֶר זִבְחֵיכֶם לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים מַעְשְׂרֹתֵיכֶם׃ וְקַטֵּר ה
מֵחָמֵץ תּוֹדָה וְקִרְאוּ נְדָבוֹת הַשְׁמִיעוּ כִּי כֵן אֲהַבְתֶּם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָכֶם נִקְיוֹן ו

ג, ח׳ קמץ בלא אסף   עד כאן   יב׳ סא נסן

6 צי ווערט אַ שופר געבלאָזן אין שטאָט,
און דאָס פאָלק זאָל ניט ציטערן?
צי געשעט אַן אומגליק אין שטאָט,
ווו גאָט האָט דאָס ניט געטאָן?
7 פאַרוואָר, גאָט דער האַר טוט ניט קיין זאַך,
סיידן ער האָט אַנטפּלעקט זײַן סוד
צו זײַנע קנעכט די נביאים.
8 אַ לייב האָט געברילט,
ווער זאָל ניט מורא האָבן?
גאָט דער האַר האָט גערעדט,
ווער קען ניט נביאות זאָגן?
9 מאַכט הערן אויף די פּאַלאַצן אין אַשדוד,
און אויף די פּאַלאַצן אין לאַנד מִצרַיִם,
און זאָגט: זאַמלט אײַך אײַן אויף די בערג פון
שומרון,
און זעט די גרויסע מהומות דערין,
און די דריקונגען אין איר מיט.
10 וואָרום זיי ווייסן ניט צו טאָן רעכט, זאָגט גאָט,
זיי וואָס זאַמלען גזלה און רויב אין זייערע פּאַלאַצן.
11 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
אַ פײַנט, און רונד אַרום לאַנד!
און ער וועט נידערן פון דיר דײַן שטאַרקייט,
און דײַנע פּאַלאַצן וועלן צערויבט ווערן.
12 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אַזוי ווי אַ פּאַסטוך איז מציל פון דעם לייבס מויל
אַ פּאָר קני, אָדער אַ לעפּל פון אַן אויער,
אַזוי וועלן די קינדער פון ישראל, וואָס זיצן אין שומרון,
זיך מציל זײַן מיט אַ ווינקל פון אַ שלאָפבאַנק,
און מיט אַ פוס פון אַ בעט.

13 הערט און וואָרנט דעם הויז פון יעקב,
זאָגט גאָט יהוה, דער גאָט פון צבאות.
14 וואָרום אין דעם טאָג וואָס איך רעכן זיך
פאַר די פאַרברעכן פון ישראל מיט אים,
וועל איך זיך רעכענען פאַר די מזבחות פון בית־אֵל,
און די הערנער פון מזבח וועלן אָפּגעהאַקט ווערן,
און וועלן אַנידערפאַלן צו דער ערד.
15 און איך וועל שלאָגן דאָס ווינטערהויז מיט דעם זומערהויז,
און די הײַזער פון העלפנביין וועלן אונטערגיין,
און די גרויסע הײַזער וועלן פאַרלענדט ווערן,
זאָגט גאָט.

ד 1 הערט דאָסדאָזיקע וואָרט, איר בָשָנקי
וואָס אויפן באַרג שומרון,
די וואָס באַרויבן די אָרימע,
וואָס דריקן די אביונים,
וואָס זאָגן צו זייערע האַרן: ברענג מיר זאָלן טרינקען.
2 גאָט דער האַר האָט געשוואָרן בײַ זײַן הייליקייט,
אַז, זע, טעג קומען אויף אײַך,
און מע וועט אײַך אַוועקנעמען מיט האָקן,
און אײַער איבערבלײַב מיט פישערשטאַנגען.
3 און דורך מויערבראָכן וועט איר אַרויסגיין,
איטלעכע אַקעגן זיך,
און איר וועט פאַרלאָזן די פאַלאַצן,
זאָגט גאָט.

4 קומט קיין בֵית־אֵל און פאַרברעכט,
קיין גִלגָל, און מערט פאַרברעכן,
און ברענגט צום פרימאָרגן אײַערע שלאַכטאָפּפער,
אויפן דריטן טאָג אײַערע מעשׂרים;
5 און דעמפט פון געזײַערט ברויט דאַנקאָפּפער,
און רופט אויס פרייוויליקע גאָבן, מאַכט הערן,
וואָרום אַזוי האָט איר ליב,
איר קינדער פון ישראל,
זאָגט גאָט דער האַר.

6 און איך אויך האָב אײַך געגעבן
ליידיקע ציין אין אַלע אײַערע שטעט,

אוּן מינערונג פוּן ברויט אין אַלע אײַערע ערטער,
אוּן איר האָט זיך ניט אומגעקערט צוּ מיר,
זאָגט גאָט.

7 אוּן איך האָב אויך פאַרמיטן פוּן אײַך דעם רעגן,
ווען נאָך דריי חדשים צוּם שניט,
אוּן איך האָב געלאָזט רעגענען אויף איין שטאָט,
אוּן אויף איין שטאָט פלעג איך ניט לאָזן רעגענען;
איין שטיק פלעגט באַרעגנט ווערן,
אוּן דאָס שטיק וואָס דערויף פלעגט ניט רעגענען,
פלעגט פאַרטריקנט ווערן.
8 אוּן צוויי דריי שטעט האָבן געוואַנדערט צוּ איין שטאָט,
צוּ טרינקען וואַסער,
אוּן פלעגן ניט קריגן צוּ זאַט,
אוּן איר האָט זיך ניט אומגעקערט צוּ מיר,
זאָגט גאָט.

9 איך האָב אײַך געפּלאָגט מיט קאָרנבראַנד אוּן מיט וועלקעניש;
די מערסטע פוּן אײַערע גערטנער אוּן אײַערע ווײַנגערטנער
אוּן אײַערע פײַגנביימער אוּן אײַערע איילבערטביימער
עסט דער היישעריק אויף,
אוּן איר האָט זיך ניט אומגעקערט צוּ מיר,
זאָגט גאָט.

10 איך האָב אָנגעשיקט אויף אײַך אַ פּעסט, אויפן שטייגער פוּן מִצרַיִם,
איך האָב געהרגעט מיטן שווערד אײַערע יונגעלייט,
דערצוּ געפאַנגענשאַפט פוּן אײַערע פערד.
אוּן איך האָב געלאָזט אויפגיין
דעם געשטאַנק פוּן אײַערע מחנות אין אײַער נאָז,
אוּן איר האָט זיך ניט אומגעקערט צוּ מיר,
זאָגט גאָט.

11 איך האָב איבערגעקערט צווישן אײַך,
אַזוי ווי גאָטס איבערקערעניש פוּן סדום אוּן עֲמוֹרָה,
אוּן איר זייט געבליבן ווי אַ שײַט
אַרויסגעריסן פוּן אַ שׂרפה,
אוּן איר האָט זיך ניט אומגעקערט צוּ מיר,
זאָגט גאָט.

12 דרוּם וועל איך אַזוי טאָן צוּ דיר, ישׂראל:–
ווײַל איך וועל דאָסדאָזיקע טאָן צוּ דיר,
בּרייט זיך אָן אַנטקעגן דײַן גאָט, ישׂראל.
13 וואָרוּם זע, ער פורעמט די בערג, אוּן באַשאַפט דעם ווינט,
אוּן ער זאָגט דעם מענטשן וואָס זײַן טראַכטוּנג איז;
ער מאַכט פוּן פרימאָרגן פינצטערניש,
אוּן ער טרעט אויף די הייכן פוּן דער ערד;
יהוה דער גאָט פוּן צבָאוֹת איז זײַן נאָמען.

ה 1 הערט דאָסדאָזיקע וואָרט וואָס איך הייב אויף
פאַר אַ קלאָגליד אויף אײַך, איר הויז פוּן ישׂראל:
2 געפאַלן ניט מער אויפצוּשטיין
איז די יוּנגפרוי ישׂראל.
זי ליגט אַנידערגעוואָרפן אויף איר ערד,

שְׁנַיִם בְּכָל־עָרֵיכֶם וְחֹסֶר לֶחֶם בְּכֹל מְקוֹמֹתֵיכֶם וְלֹא־
ז שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ וְגַם אָנֹכִי מָנַעְתִּי מִכֶּם אֶת־הַגֶּשֶׁם
בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים לַקָּצִיר וְהִמְטַרְתִּי עַל־עִיר אֶחָת
וְעַל־עִיר אַחַת לֹא אַמְטִיר חֶלְקָה אַחַת תִּמָּטֵר וְחֶלְקָה
ח אֲשֶׁר־לֹא־תַמְטִיר עָלֶיהָ תִּיבָשׁ׃ וְנָעוּ שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ עָרִים
אֶל־עִיר אַחַת לִשְׁתּוֹת מַיִם וְלֹא יִשְׂבָּעוּ וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי
ט נְאֻם־יְהוָה׃ הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן הַרְבּוֹת גַּנּוֹתֵיכֶם
וְכַרְמֵיכֶם וּתְאֵנֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם יֹאכַל הַגָּזָם וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי
י נְאֻם־יְהוָה׃ שִׁלַּחְתִּי בָכֶם דֶּבֶר בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם הָרַגְתִּי
בַחֶרֶב בַּחוּרֵיכֶם עִם שְׁבִי סוּסֵיכֶם וָאַעֲלֶה בְּאֹשׁ מַחֲנֵיכֶם
יא וּבְאַפְּכֶם וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ הָפַכְתִּי בָכֶם
כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה וַתִּהְיוּ כְּאוּד מֻצָּל
יב מִשְּׂרֵפָה וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן כֹּה אֶעֱשֶׂה־
לְּךָ יִשְׂרָאֵל עֵקֶב כִּי־זֹאת אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הִכּוֹן לִקְרַאת־אֱלֹהֶיךָ
יג יִשְׂרָאֵל׃ כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבֹרֵא רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם מַה־
שֵּׂחוֹ עֹשֵׂה שַׁחַר עֵיפָה וְדֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ יְהוָה אֱלֹהֵי־
צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃

ה

א שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹשֵׂא עֲלֵיכֶם קִינָה בֵּית
ב יִשְׂרָאֵל׃ נָפְלָה לֹא־תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל נִטְּשָׁה
ג עַל־אַדְמָתָהּ אֵין מְקִימָהּ׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
הָעִיר הַיֹּצֵאת אֶלֶף תַּשְׁאִיר מֵאָה וְהַיּוֹצֵאת מֵאָה תַּשְׁאִיר
ד עֲשָׂרָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה לְבֵית
ה יִשְׂרָאֵל דִּרְשׁוּנִי וִחְיוּ׃ וְאַל־תִּדְרְשׁוּ בֵּית־אֵל וְהַגִּלְגָּל לֹא
תָבֹאוּ וּבְאֵר שֶׁבַע לֹא תַעֲבֹרוּ כִּי הַגִּלְגָּל גָּלֹה יִגְלֶה וּבֵית
ו אֵל יִהְיֶה לְאָוֶן׃ דִּרְשׁוּ אֶת־יְהוָה וִחְיוּ פֶּן־יִצְלַח כָּאֵשׁ
ז בֵּית יוֹסֵף וְאָכְלָה וְאֵין־מְכַבֶּה לְבֵית־אֵל׃ הַהֹפְכִים לְלַעֲנָה

ו, יג׳ מלרע

ניטאָ ווער זאָל זי אויפשטעלן.
3 וואָרוּם אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
די שטאָט וואָס פלעגט אַרויס מיט טויזנט,
וועט בלייבן בײַ הוּנדערט,
אוּן די וואָס פלעגט אַרויס מיט הוּנדערט,
וועט בלייבן בײַ צען, פוּן דעם הויז פוּן ישׂראל.
4 וואָרוּם אַזוי האָט גאָט געזאָגט צוּם הויז פוּן ישׂראל:
זוּכט מיך, אוּן לעבט;
5 אוּן איר זאָלט ניט זוּכן בֵּית־אֵל,
אוּן קיין גִלגָל זאָלט איר ניט קוּמען,
אוּן קיין בּאֵר־שֶׁבַע זאָלט איר ניט אַריבּערגיין;
וואָרוּם גִלגָל וועט אין גלוּת גיין*,
אוּן בֵּית־אֵל וועט צוּ נישט ווערן.
6 זוּכט גאָט, אוּן לעבט;
כּדי ער זאָל ניט אויסבּרעכן ווי אַ פייער אין הויז פוּן יוֹסף,
אוּן עס וועט פאַרצערן, אַז קיין לעשער וועט ניט זײַן פאַר בֵּית־אֵל;
7 די וואָס פאַרקערן גערעכטיקייט אין ווערמוּט,

* וואָרטשפּיל: הַגִּלְגָּל גָּלֹה יִגְלֶה.

ח מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לָאָרֶץ הִנִּיחוּ׃ עֹשֵׂה כִימָה וּכְסִיל וְהֹפֵךְ
לַבֹּקֶר צַלְמָוֶת וְיוֹם לַיְלָה הֶחְשִׁיךְ הַקּוֹרֵא לְמֵי־הַיָּם
ט וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ׃ הַמַּבְלִיג שֹׁד עַל־עָז
י וְשֹׁד עַל־מִבְצָר יָבוֹא׃ שָׂנְאוּ בַשַּׁעַר מוֹכִיחַ וְדֹבֵר תָּמִים
יא יְתָעֵבוּ׃ לָכֵן יַעַן בּוֹשַׁסְכֶם עַל־דָּל וּמַשְׂאַת־בַּר תִּקְחוּ מִמֶּנּוּ
בָּתֵּי גָזִית בְּנִיתֶם וְלֹא־תֵשְׁבוּ בָם כַּרְמֵי־חֶמֶד נְטַעְתֶּם וְלֹא
יב תִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם׃ כִּי יָדַעְתִּי רַבִּים פִּשְׁעֵיכֶם וַעֲצֻמִים
חַטֹּאתֵיכֶם צֹרְרֵי צַדִּיק לֹקְחֵי כֹפֶר וְאֶבְיוֹנִים בַּשַּׁעַר הִטּוּ׃
יג לָכֵן הַמַּשְׂכִּיל בָּעֵת הַהִיא יִדֹּם כִּי עֵת רָעָה הִיא׃
יד דִּרְשׁוּ־טוֹב וְאַל־רָע לְמַעַן תִּחְיוּ וִיהִי־כֵן יְהוָה אֱלֹהֵי־
טו צְבָאוֹת אִתְּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם׃ שִׂנְאוּ־רָע וְאֶהֱבוּ טוֹב
וְהַצִּיגוּ בַשַּׁעַר מִשְׁפָּט אוּלַי יֶחֱנַן יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת
טז שְׁאֵרִית יוֹסֵף׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת
אֲדֹנָי בְּכָל־רְחֹבוֹת מִסְפֵּד וּבְכָל־חוּצוֹת יֹאמְרוּ הוֹ־הוֹ
יז וְקָרְאוּ אִכָּר אֶל־אֵבֶל וּמִסְפֵּד אֶל־יוֹדְעֵי נֶהִי׃ וּבְכָל־כְּרָמִים
יח מִסְפֵּד כִּי־אֶעֱבֹר בְּקִרְבְּךָ אָמַר יְהוָה׃ הוֹי הַמִּתְאַוִּים
אֶת־יוֹם יְהוָה לָמָּה־זֶּה לָכֶם יוֹם יְהוָה הוּא־חֹשֶׁךְ וְלֹא־
יט אוֹר׃ כַּאֲשֶׁר יָנוּס אִישׁ מִפְּנֵי הָאֲרִי וּפְגָעוֹ הַדֹּב וּבָא
כ הַבַּיִת וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־הַקִּיר וּנְשָׁכוֹ הַנָּחָשׁ׃ הֲלֹא־חֹשֶׁךְ
כא יוֹם יְהוָה וְלֹא־אוֹר וְאָפֵל וְלֹא־נֹגַהּ לוֹ׃ שָׂנֵאתִי מָאַסְתִּי
כב חַגֵּיכֶם וְלֹא אָרִיחַ בְּעַצְּרֹתֵיכֶם׃ כִּי אִם־תַּעֲלוּ־לִי עֹלוֹת
כג וּמִנְחֹתֵיכֶם לֹא אֶרְצֶה וְשֶׁלֶם מְרִיאֵיכֶם לֹא אַבִּיט׃ הָסֵר
כד מֵעָלַי הֲמוֹן שִׁרֶיךָ וְזִמְרַת נְבָלֶיךָ לֹא אֶשְׁמָע׃ וְיִגַּל כַּמַּיִם
כה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה כְּנַחַל אֵיתָן׃ הַזְּבָחִים וּמִנְחָה הִגַּשְׁתֶּם־
כו לִי בַמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וּנְשָׂאתֶם אֵת
סִכּוּת מַלְכְּכֶם וְאֵת כִּיּוּן צַלְמֵיכֶם כּוֹכַב אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
כז עֲשִׂיתֶם לָכֶם׃ וְהִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מֵהָלְאָה לְדַמָּשֶׂק אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃

כו׳ בס״א מלא

און רעכטפאַרטיקייט לייגן זיי צו דער ערד.
8 [א] דעם וואָס מאַכט דעם זיבנשטערן און דעם אָריאָנ־
שטערן,
און פאַרקערט טויטשאָטן אין פרימאָרגן,
און פאַרפינצטערט טאָג אין נאַכט;
דעם וואָס רופט די וואַסערן פון ים,
און גיסט זיי אויס אויפן געזיכט פון דער ערד,
יהוה איז זיין נאָמען;
9 דעם וואָס בליצט אַרויס אַ בראָך אויפן שטאַרקן,
און אַ בראָך קומט אויף דער פעסטונג.

10 זיי האָבן פיינט דעם וואָס מוסרט אין טויער,
און דעם וואָס רעדט ערלעך פאַראומווערדיקן זיי.
11 דרום, ווייל איר טרעט אויפן אָרימאַן,
און אָפּגאָב פון תבואה נעמט איר פון אים,
האָט איר הייזער פון געהאַקטע שטיינער געבויט,
און וועט אין זיי ניט וווינען;
האָט איר גלוסטיקע וויינגערטנער געפלאַנצט,
און וועט ניט טרינקען זייער וויין.
12 וואָרום איך ווייס, אַייערע פאַרברעכן זיינען פיל,
און שטאַרק אַייערע זינד,
איר, וואָס דריקט דעם גערעכטן, וואָס נעמט שוחד,
און קריוודעט די אביונים אין טויער.
13 דרום שווייגט דער פאַרשטאַנדיקער אין אַזאַ צייט,
וואָרום אַ בייזע צייט איז דאָס.

14 זוכט גוטס און ניט שלעכטס,
כדי איר זאָלט לעבן,
און יהוה, דער גאָט פון צבָאוֹת, וועט זיין מיט אַייך,
אַזוי ווי איר פאַרלאַנגט.
15 האָט פיינט שלעכטס, און האָט ליב גוטס,
און שטעלט אויף אין טויער גערעכטיקייט,
אפשר וועט יהוה, דער גאָט פון צבָאוֹת,
לייטזעליקן דעם איבערבלייב פון יוסף.

16 פאַרוואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט,
דער גאָט פון צבָאוֹת, יהוה:
אין אַלע מערק וועט זיין אַ קלאָג,
און אין אַלע גאַסן וועט מען זאָגן: אָי! אָי!
און מע וועט רופן דעם אַקערמאַן צו טרויער,
און צו קלאָג די געניטע אין יאָמערן.
17 און אין אַלע וויינגערטנער וועט זיין אַ קלאָג,
אַז איך וועל דורכגיין צווישן דיר, זאָגט גאָט.
18 וויי, די וואָס באַגערן דעם טאָג פון גאָט!
צוּוואָס אַייך דען דער טאָג פון גאָט?
ער איז פינצטער און ניט ליכטיק.
19 אַזוי ווי ווען אַ מענטש אַנטלויפט פון אַ לייב,
און אים באַגעגנט אַ בער,
און ער קומט אין הויז,
און לענט זיין האַנט אָן דער וואַנט,
און אַ שלאַנג בייסט אים אַיין.
20 פאַרוואָר, חושך איז דער טאָג פון גאָט, און ניט ליכטיק,
און פינצטער און אָן אַ שימער אין אים.
21 איך האָב פיינט, איך פאַראַכט אַייערע יָום־טובים,
און איך קען ניט שמעקן אַייערע אַיינזאַמלונגען.

[א] באַציט זיך אויף אָנהייב פסוק 6.

22 אַפילו אַז איר ברענגט מיר אויף בראַנדאָפּפער
און אַייערע שפּייזאָפּפער, באַוויליק איך ניט,
און אַייערע געשטאָפּטע פרידאָפּפער קוק איך ניט אָן.
23 טו אָפּ פון מיר די ברומונג פון דיינע געזאַנגען,
און דאָס שפּיל פון דיינע גיטאַרן לאָמיך ניט הערן.
24 נאָר לאָז קווען ווי וואַסער גערעכטיקייט,
און רעכטפאַרטיקייט ווי אַ שטראָם אַ שטאַרקער.
25 האָט איר מיר שלאַכטאָפּפער און שפּייזאָפּפער געבראַכט
אין דער מדבר,
פאַר די פערציק יאָר, איר הויז פון ישׂראל?
26 דרום וועט איר טראָגן סִכּוּת אַייער קיניג,
און כִּיוּן, אַייערע געצנבילדער,
אַייער שטערנגאָט
וואָס איר האָט אַייך געמאַכט.
27 און איך וועל אַייך פאַרטרייבן פון יענער זייט דַמֶשֶׂק,
זאָגט יהוה–גאָט פון צבָאוֹת איז זיין נאָמען.

ו

א הוי השאננים בציון והבטחים בהר שמרון נקבי ראשית
ב הגוים ובאו להם בית ישראל׃ עברו כלנה וראו ולכו
משם חמת רבה ורדו גת־פלשתים הטובים מן־הממלכות
ג האלה אם־רב גבולם מגבלכם׃ המנדים ליום רע ותגישון
ד שבת חמס׃ השכבים על־מטות שן וסרחים על־ערשותם
ה ואכלים כרים מצאן ועגלים מתוך מרבק׃ הפרטים על־
ו פי הנבל כדויד חשבו להם כלי־שיר׃ השתים במזרקי
יין וראשית שמנים ימשחו ולא נחלו על־שבר יוסף׃
ז לכן עתה יגלו בראש גלים וסר מרזח סרוחים׃
ח נשבע אדני יהוה בנפשו נאם־יהוה אלהי צבאות מתאב
אנכי את־גאון יעקב וארמנתיו שנאתי והסגרתי עיר
ט ומלאה׃ והיה אם־יותרו עשרה אנשים בבית אחד ומתו׃
י ונשאו דודו ומסרפו להוציא עצמים מן־הבית ואמר לאשר
בירכתי הבית העוד עמך ואמר אפס ואמר הס כי לא
יא להזכיר בשם יהוה׃ כי־הנה יהוה מצוה והכה
יב הבית הגדול רסיסים והבית הקטן בקעים׃ הירצון בסלע
סוסים אם־יחרוש בבקרים כי־הפכתם לראש משפט
יג ופרי צדקה ללענה׃ השמחים ללא דבר האמרים הלוא
יד בחזקנו לקחנו לנו קרנים׃ כי הנני מקים עליכם בית
ישראל נאם־יהוה אלהי הצבאות גוי ולחצו אתכם מלבוא
חמת עד־נחל הערבה׃

ז

א כה הראני אדני יהוה והנה יוצר גבי בתחלת עלות
ב הלקש והנה־לקש אחר גזי המלך׃ והיה אם־כלה
לאכול את־עשב הארץ ואמר אדני יהוה סלח־נא מי
ג יקום יעקב כי קטן הוא׃ נחם יהוה על־זאת לא תהיה

ו, י׳ קמץ בז״ק

ו 1 וויי, די רואיקע אין ציון,
און די זיכערע אויפן באַרג שומרון,
די באַרופענע פֿער פון די פעלקער,
וואָס צו זיי קומט דאָס הויז פון ישׂראל!
2 גייט אַריבער קיין כַּלנֵה, און זעט,
און גייט פון דאָרט קיין גרויס־חֲמָת,
און נידערט אין גַת פון די פּלִשתּים;
איז זיי בעסער פון דידאָזיקע קיניגרייכן?
צי איז זייער געמאַרק גרעסער פון אײַער געמאַרק?
3 איר וואָס שטויסט אָפּ דעם בייזן טאָג,
און רוקט צו דעם טראָן פון רויב!
4 די וואָס ליגן אויף בעטן פון עלפנביין,
און אויסגעצויגן אויף זייערע געלעגערס,
און עסן לעמער פון די שאָף,
און קעלבער פון שטאַל;
5 די וואָס צימבלען אויף דער גיטאַר—
אַזוי ווי דוד האָבן זיי זיך אויסגעטראַכט כּלֵי־זֶמֶר;
6 די וואָס טרינקען אין שפּרענגבעקנס וויין,
און מיט די בעסטע אייּלן זאַלבן זיי זיך,
און קימערן זיך ניט אום דעם בראָך פון יוסף.
7 דרום וועלן זיי אַצונד פאַרטריבן ווערן
פאַרויס פון אַלע פאַרטריבענע,
און אָפּגעטאָן וועט ווערן
דער ליאַרעם פון די אויסגעצויגענעא.
8 גאָט יהוה האָט געשוואָרן ביי זיך אַליין,
זאָגט יהוה דער גאָט פון צבָאוֹת:
איך פאַראומווערדיק דעם שטאָלץ פון יעקב,
און זיינע פּאַלאַצן האָב איך פיינט געקראָגן.
און איך וועל איבערענטפערן די שטאָט מיט איר פול־
קייט!

9 און עס וועט זיין, אויב עס וועלן איבערבלייבן צען מענטשן אין איין הויז, וועלן זיי שטאַרבן. 10 און אַז עמיצנס פעטער, און דער וואָס דאַרף אים פאַרברענען, וועט אים אויפהייבן כּדי אַרויסצוטראָגן דאָס געביין פון הויז, וועט ער זאָגן צו דעם וואָס אין ווינקל פון הויז: איז נאָך ווער דאָ מיט דיר? און אַז יענער וועט זאָגן: ניין, ניטאָ; און ער וועט זאָגן: שאַ! וואָרום מע טאָר ניט דאַכטן, ביים נאָמען פון גאָט.

11 וואָרום זע, גאָט באַפעלט,
און מע וועט צעהאַקן דאָס גרויסע הויז אין שטיקער,
און דאָס קליינע הויז אויף שפּענדלעך.

12 לויפן דען פערד איבער אַ פעלז?
צי אַקערט מען אים מיט רינדער?
וואָס איר האָט פאַרקערט גערעכטיקייט אין
ביטערקרויט,
און פרוכט פון רעכטפאַרטיקייט אין ווערמוט;
13 איר וואָס פרייט זיך אום גאָרנישט,
וואָס זאָגט: פאַרוואָר, מיט אונדזער שטאַרקייט האָבן
מיר זיך גענומען הערנער.

14 פאַרוואָר, זע, איך שטעל אָן אויף אייך אַ פאָלק, איר
הויז פון ישׂראל,
זאָגט יהוה, דער גאָט פון צבָאוֹת,
און זיי וועלן אייך דריקן פון ווו מע קומט קיין חֲמָת
ביז דעם טייך פון דעם פּלוין.

ז 1 אַזוי האָט מיר גאָט דער האַר געוויזן: ערשט ער האָט באַשאַפן אַ היישעריק אין אָנהייב אויפגיין פון דער שפּעט־תּבוּאה, און זע, דאָס איז געווען די שפּעט־תּבוּאה נאָך דעם מלכס שניט. 2 און עס איז געווען, אַז ער האָט געענדיקט אויפעסן דאָס גראָז פון לאַנד, האָב איך געזאָגט:
וויי, גאָט דו האַר, פאַרגיב, איך בעט דיך;
ווי קען באַשטיין יעקב, אַז ער איז אַזוי קליין?
3 האָט גאָט חרטה געהאַט דערויף; „דאָס וועט ניט געשען“, האָט גאָט געזאָגט.

א ווערטשפּיל: וְסָר מִרְזַח סְרוּחִים.

אָמַר יְהוִה׃ כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי יֱהוִה וְהִנֵּה קֹרֵא לָרִב ד
בָּאֵשׁ אֲדֹנָי יֱהוִה וַתֹּאכַל אֶת־תְּהוֹם רַבָּה וְאָכְלָה אֶת־
הַחֵלֶק׃ וָאֹמַר אֲדֹנָי יֱהוִה חֲדַל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן ה
הוּא׃ נִחַם יְהוָה עַל־זֹאת גַּם־הִיא לֹא תִהְיֶה אָמַר אֲדֹנָי ו
יֱהוִה׃ כֹּה הִרְאַנִי וְהִנֵּה אֲדֹנָי נִצָּב עַל־חוֹמַת אֲנָךְ ז
וּבְיָדוֹ אֲנָךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מָה־אַתָּה רֹאֶה עָמוֹס וָאֹמַר ח
אֲנָךְ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הִנְנִי שָׂם אֲנָךְ בְּקֶרֶב עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־
אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ׃ וְנָשַׁמּוּ בָּמוֹת יִשְׂחָק וּמִקְדְּשֵׁי יִשְׂרָאֵל ט
יֶחֱרָבוּ וְקַמְתִּי עַל־בֵּית יָרָבְעָם בֶּחָרֶב׃ וַיִּשְׁלַח אֲמַצְיָה י
כֹּהֵן בֵּית־אֵל אֶל־יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר קָשַׁר עָלֶיךָ
עָמוֹס בְּקֶרֶב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא־תוּכַל הָאָרֶץ לְהָכִיל אֶת־
כָּל־דְּבָרָיו׃ כִּי־כֹה אָמַר עָמוֹס בַּחֶרֶב יָמוּת יָרָבְעָם וְיִשְׂרָאֵל יא
גָּלֹה יִגְלֶה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָה אֶל־עָמוֹס יב
חֹזֶה לֵךְ בְּרַח־לְךָ אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה וֶאֱכָל־שָׁם לֶחֶם וְשָׁם
תִּנָּבֵא׃ וּבֵית־אֵל לֹא־תוֹסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא כִּי מִקְדַּשׁ־מֶלֶךְ יג
הוּא וּבֵית מַמְלָכָה הוּא׃ וַיַּעַן עָמוֹס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲמַצְיָה יד
לֹא־נָבִיא אָנֹכִי וְלֹא בֶן־נָבִיא אָנֹכִי כִּי־בוֹקֵר אָנֹכִי וּבוֹלֵס
שִׁקְמִים׃ וַיִּקָּחֵנִי יְהוָה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה לֵךְ טו
הִנָּבֵא אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה אַתָּה אֹמֵר טז
לֹא תִנָּבֵא עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא תַטִּיף עַל־בֵּית יִשְׂחָק׃ לָכֵן כֹּה־ יז
אָמַר יְהוָה אִשְׁתְּךָ בָּעִיר תִּזְנֶה וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ
וְאַדְמָתְךָ בַּחֶבֶל תְּחֻלָּק וְאַתָּה עַל־אֲדָמָה טְמֵאָה תָּמוּת
וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃

ח

א
כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי יֱהוִה וְהִנֵּה כְּלוּב קָיִץ׃ וַיֹּאמֶר מָה־אַתָּה ב
רֹאֶה עָמוֹס וָאֹמַר כְּלוּב קָיִץ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בָּא הַקֵּץ
אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ׃ וְהֵילִילוּ שִׁירוֹת ג
הֵיכָל בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה רַב הַפֶּגֶר בְּכָל־מָקוֹם

4 אַזוי האָט מיר גאָט דער האַר געוויזן: ערשט גאָט דער האַר האָט אויסגערופן אַ קריג דורך פייער, און עס האָט פאַרצערט דעם גרויסן תּהום, און וואָלט פאַרצערט דאָס לאַנד. 5 האָב איך געזאָגט:

גאָט דו האַר, הער אויף, איך בעט דיך;
ווי קען באַשטיין יעקב, אַז ער איז אַזוי קליין?

6 האָט גאָט חרטה געהאַט דערויף; „דאָס אויך וועט ניט געשען", האָט גאָט דער האַר געזאָגט.

7 אַזוי האָט ער מיר געוויזן: ערשט גאָט שטייט אויף אַ שנורגלייכער מויער, און אין זיין האַנט איז אַ וואָגשנור. 8 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: וואָס זעסטו, עָמוֹס? האָב איך געזאָגט: אַ וואָגשנור. האָט גאָט געזאָגט:

זע, איך צי אַ וואָגשנור צווישן מיין פאָלק ישׂראל,
איך וועל אים מער ווידער ניט פאַרגעבן.
9 און די בָּמות פון יִשׂחָק וועלן פאַרוויסט ווערן,
און די הייליקטומען פון ישׂראל וועלן חָרֵב ווערן,
און איך וועל אויפשטיין אויפן הויז פון יָרָבעָם מיטן שווערד.

10 און אַמַציָה דער כֹּהן פון בית־אֵל האָט געשיקט צו יָרָבעָם דעם מלך פון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: עָמוֹס האָט געמאַכט אַ בונט אויף דיר צווישן די קינדער פון ישׂראל; דאָס לאַנד קען ניט אויסהאַלטן אַלע זיינע רייד. 11 וואָרום עָמוֹס האָט אַזוי געזאָגט:

דורכן שווערד וועט שטאַרבן יָרָבעָם,
און ישׂראל וועט אין גלות אַוועק פון זיין ערד.

12 און אַמַציָה האָט געזאָגט צו עָמוֹסן: זעער, גיי אַנטלויף דיר קיין לאַנד יהודה, און עס דאָרטן ברויט, און דאָרטן זאָלסטו נביאות זאָגן. 13 אָבער אין בית־אֵל זאָלסטו מער ווידער נביאות ניט זאָגן וואָרום עס איז אַ מלכס הייליקטום, און עס איז אַ הויז פון מלוכה. 14 האָט געענטפערט עָמוֹס און האָט געזאָגט צו אַמַציָהן; ניט קיין נביא בין איך, און ניט קיין זון פון אַ נביא בין איך, נייערט אַ פאַסטוך פון רינדער בין איך, און אַ צוריכטער פון ווילדע פייגן. 15 און גאָט האָט מיך גענומען פון הינטער די שאָף, און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: גיי זאָג נביאות צו מיין פאָלק ישׂראל. 16 און אַצונד הער דאָס וואָרט פון גאָט:

דו זאָגסט: זאָלסט ניט נביאות זאָגן אויף ישׂראל,
און ניט דרשענען אויף דעם הויז פון יִשׂחָק.

17 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:

דיין ווייב וועט אין שטאָט אַ זונה זיין,
און דיינע זין און דיינע טעכטער וועלן פאַלן דורכן שווערד,
און דיין ערד וועט מיט אַ שנור צעטיילט ווערן,
און דו וועסט שטאַרבן אויף אומריינער ערד,
און ישׂראל וועט אין גלות אַוועק פון זיין ערד.

ח 1 אַזוי האָט מיר גאָט דער האַר געוויזן: ערשט אַ קאָרב זומעראויבס. 2 און ער האָט צו מיר געזאָגט: וואָס זעסטו, עָמוֹס? האָב איך געזאָגט: אַ קאָרב זומער־אויבס. האָט גאָט צו מיר געזאָגט:

געקומען איז דער סוֹף[a] אויף מיין פאָלק ישׂראל,
איך וועל אים מער ווידער ניט פאַרגעבן.
3 און יאָמערן וועלן די געזאַנגען פון פּאַלאַץ אין יענעם טאָג,
זאָגט גאָט דער האַר;
פּגרים וועלן זיין פיל,
אין יעטוועדער אָרט וועט זיין אַנגעוואָרפן אַ שטילקייט.

[a] וואָרטשפּיל: קַיִץ, זומעראויבס: קֵץ, אַ סוֹף.

ד הִשְׁלִ֥יךְ הָֽס׃ שִׁמְעוּ־זֹ֕את הַשֹּׁאֲפִ֖ים אֶבְי֑וֹן וְלַשְׁבִּ֖ית
ה עֲנִיֵּי־אָֽרֶץ׃ לֵאמֹ֗ר מָתַ֞י יַעֲבֹ֤ר הַחֹ֙דֶשׁ֙ וְנַשְׁבִּ֣ירָה שֶּׁ֔בֶר
וְהַשַּׁבָּ֖ת וְנִפְתְּחָה־בָּ֑ר לְהַקְטִ֤ין אֵיפָה֙ וּלְהַגְדִּ֣יל שֶׁ֔קֶל וּלְעַוֵּ֖ת
ו מֹאזְנֵ֥י מִרְמָֽה׃ לִקְנ֤וֹת בַּכֶּ֙סֶף֙ דַּלִּ֔ים וְאֶבְי֖וֹן בַּעֲב֣וּר נַעֲלָ֑יִם
ז וּמַפַּ֥ל בַּ֖ר נַשְׁבִּֽיר׃ נִשְׁבַּ֥ע יְהוָ֖ה בִּגְא֣וֹן יַעֲקֹ֑ב אִם־אֶשְׁכַּ֥ח
ח לָנֶ֖צַח כָּל־מַעֲשֵׂיהֶֽם׃ הַ֤עַל זֹאת֙ לֹֽא־תִרְגַּ֣ז הָאָ֔רֶץ וְאָבַ֖ל
כָּל־יוֹשֵׁ֣ב בָּ֑הּ וְעָלְתָ֤ה כָאֹר֙ כֻּלָּ֔הּ וְנִגְרְשָׁ֥ה וְנִשְׁקְעָ֖ה כִּיא֥וֹר
ט מִצְרָֽיִם׃ וְהָיָ֣ה ׀ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה וְהֵבֵאתִ֥י
י הַשֶּׁ֖מֶשׁ בַּֽצָּהֳרָ֑יִם וְהַחֲשַׁכְתִּ֥י לָאָ֖רֶץ בְּי֥וֹם אֽוֹר׃ וְהָפַכְתִּ֨י
חַגֵּיכֶ֜ם לְאֵ֗בֶל וְכָל־שִׁירֵיכֶם֙ לְקִינָ֔ה וְהַעֲלֵיתִ֤י עַל־כָּל־מָתְנַ֙יִם֙
שָׂ֔ק וְעַל־כָּל־רֹ֖אשׁ קָרְחָ֑ה וְשַׂמְתִּ֙יהָ֙ כְּאֵ֣בֶל יָחִ֔יד וְאַחֲרִיתָ֖הּ
יא כְּי֥וֹם מָֽר׃ הִנֵּ֣ה ׀ יָמִ֣ים בָּאִ֗ים נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה וְהִשְׁלַחְתִּ֥י
רָעָ֖ב בָּאָ֑רֶץ לֹֽא־רָעָ֤ב לַלֶּ֙חֶם֙ וְלֹֽא־צָמָ֣א לַמַּ֔יִם כִּ֣י אִם־
יב לִשְׁמֹ֔עַ אֵ֖ת דִּבְרֵ֥י יְהוָֽה׃ וְנָעוּ֙ מִיָּ֣ם עַד־יָ֔ם וּמִצָּפ֖וֹן וְעַד־
יג מִזְרָ֑ח יְשֽׁוֹטְט֛וּ לְבַקֵּ֥שׁ אֶת־דְּבַר־יְהוָ֖ה וְלֹ֥א יִמְצָֽאוּ׃ בַּיּ֣וֹם
הַה֗וּא תִּתְעַלַּ֜פְנָה הַבְּתוּלֹ֧ת הַיָּפ֛וֹת וְהַבַּחוּרִ֖ים בַּצָּמָֽא׃
יד הַנִּשְׁבָּעִים֙ בְּאַשְׁמַ֣ת שֹׁמְר֔וֹן וְאָמְר֕וּ חֵ֤י אֱלֹהֶ֙יךָ֙ דָּ֔ן וְחֵ֖י דֶּ֣רֶךְ
בְּאֵֽר־שָׁ֑בַע וְנָפְל֖וּ וְלֹא־יָק֥וּמוּ עֽוֹד׃

ט

א רָאִ֨יתִי אֶת־אֲדֹנָ֜י נִצָּ֣ב עַל־הַמִּזְבֵּ֗חַ וַיֹּאמֶר֩ הַ֨ךְ הַכַּפְתּ֜וֹר
וְיִרְעֲשׁ֣וּ הַסִּפִּ֗ים וּבְצַעַם֙ בְּרֹ֣אשׁ כֻּלָּ֔ם וְאַחֲרִיתָ֖ם בַּחֶ֣רֶב
ב אֶהֱרֹ֑ג לֹא־יָנ֤וּס לָהֶם֙ נָ֔ס וְלֹא־יִמָּלֵ֥ט לָהֶ֖ם פָּלִֽיט׃ אִם־
יַחְתְּר֣וּ בִשְׁא֔וֹל מִשָּׁ֖ם יָדִ֣י תִקָּחֵ֑ם וְאִֽם־יַעֲלוּ֙ הַשָּׁמַ֔יִם מִשָּׁ֖ם
ג אוֹרִידֵֽם׃ וְאִם־יֵחָֽבְאוּ֙ בְּרֹ֣אשׁ הַכַּרְמֶ֔ל מִשָּׁ֥ם אֲחַפֵּ֖שׂ
וּלְקַחְתִּ֑ים וְאִם־יִסָּ֨תְר֜וּ מִנֶּ֤גֶד עֵינַי֙ בְּקַרְקַ֣ע הַיָּ֔ם מִשָּׁ֛ם אֲצַוֶּ֥ה
ד אֶת־הַנָּחָ֖שׁ וּנְשָׁכָֽם׃ וְאִם־יֵלְכ֤וּ בַשְּׁבִי֙ לִפְנֵ֣י אֹֽיְבֵיהֶ֔ם מִשָּׁ֛ם
אֲצַוֶּ֥ה אֶת־הַחֶ֖רֶב וַהֲרָגָ֑תַם וְשַׂמְתִּ֨י עֵינִ֧י עֲלֵיהֶ֛ם לְרָעָ֖ה

ח, ד׳ ענוי קרי   ח׳ ונשקעה קרי

4 הערט דאָס צו, איר וואָס ווילט אײַנשלינגען דעם
אביון,
און פאַרטיליקן די אָרימע פון לאַנד,
5 אַזוי צו זאָגן: ווען וועט אַריבער ראש־חודש,
אַז מיר זאָלן פאַרקויפן תּבֿואה,
און שבת, אַז מיר זאָלן עפענען קאָרן,
צו פאַרקלענערן די אֵיפָה, און צו פאַרגרעסערן דעם
שֶקל,
און צו פאַרדרייען מיט פאַלשע וואָגשאָלן;
6 כּדי צו קויפן פאַר געלט די אָרימע,
און דעם אבֿיון פאַר אַ פּאָר שיך,
און דעם אָפּפאַל פון קאָרן זאָלן מיר פאַרקויפן.
7 גאָט האָט געשוואָרן ביי דעם שטאָלץ פון יעקבֿ:
אויב איך וועל אייביק פאַרגעסן אַלע זייערע מעשׂים!
8 זאָל איבער דעם ניט ציטערן די ערד,
און טרויערן איטלעכער וואָס וווינט אויף איר?
יאָ, זי וועט זיך אויפהייבן אין גאַנצן ווי דער טייך,
און צערודערט ווערן און זיך אַראָפּזעצן ווי דער טייך
פון מִצרַיִם.
9 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
זאָגט גאָט דער האַר,
וועל איך מאַכן אונטערגיין די זון אין מיטן טאָג,
און פינצטער מאַכן די ערד אין העלן טאָג.
10 און איך וועל פאַרקערן אײַערע יום־טובֿים אין טרויער,
און אַלע אײַערע געזאַנגען אין אַ קלאָג,
און איך וועל אַרויפברענגען אויף אַלע לענדן זאַק,
און אויף איטלעכן קאָפּ אַ פּליך,
און איך וועל עס מאַכן ווי דער טרויער נאָך אַן איינ־
איינציקן,
און איר סוף, ווי אַ ביטערן טאָג.
11 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט דער האַר,
און איך וועל שיקן אַ הונגער אין לאַנד,
ניט אַ הונגער נאָך ברויט, און ניט אַ דאָרשט נאָך
וואַסער,
נייערט צו הערן די ווערטער פון גאָט.
12 און זיי וועלן וואָגלען פון ים צו ים,
און פון צפון ביז מזרח;
זיי וועלן אומוואַנדערן צו זוכן גאָטס וואָרט,
און זיי וועלן ניט געפינען.
13 אין יענעם טאָג וועלן חלשן די שיינע יונגפרויען
און די בָּחורים פון דאָרשט.
14 די וואָס שווערן ביי דער זינד פון שומרון,
און זאָגן: „אַזוי ווי עס לעבט דיין גאָט, דָן!"
און: „אַזוי ווי עס לעבט דער וועג פון באֵר־שֶבַע!"
און זיי וועלן פאַלן, און וועלן מער ניט אויפשטיין.

ט 1 איך האָב געזען גאָט שטיין אויפן מזבח, און ער
האָט געזאָגט:
שלאָג די זיילנקעפּ, אַז די ביישטידלעך זאָלן ציטערן,
און צעברעך זיי איבער זייערע אַלעמענס קעפּ;
און זייער איבערבלייב וועל איך הרגענען מיטן שווערד;
ניט אַנטלויפן וועט פון זיי אַן אַנטלאָפענער,
און ניט ראַטעווען וועט זיך פון זיי אַן אַנטרונענער.
2 אַז זיי וועלן זיך פאַרגראָבן אין אונטערערד,
וועט זיי פון דאָרטן אַרויסנעמען מיין האַנט,
און אַז זיי וועלן אַרויפגיין אין הימל,
וועל איך זיי פון דאָרטן אַראָפּנידערן.
3 און אַז זיי וועלן זיך באַהאַלטן אויפן שפּיץ כַּרמֶל,
וועל איך פון דאָרטן אויפזוכן און זיי צונעמען,
און אַז זיי וועלן זיך פאַרבאָרגן פון פאַר מיינע אויגן
אויפן גרונט פון ים,
וועל איך דאָרטן באַפעלן דער שלאַנג,
און זי וועט זיי אײַנבייסן.
4 און אַז זיי וועלן גיין אין געפאַנגענשאַפט פאַר זייערע פיינט,
וועל איך דאָרטן באַפעלן דער שווערד, און זי וועט זיי
הרגענען,
און איך וועל טאָן אויף זיי מיין אויג
צום בייזן און ניט צום גוטן.

וְלֹא לְטוֹבָה׃ וַאדֹנָי יֱהוִה הַצְּבָאוֹת הַנּוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וַתָּמוֹג ה
וְאָבְלוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ וְעָלְתָה כַיְאֹר כֻּלָּהּ וְשָׁקְעָה כִּיאֹר
מִצְרָיִם׃ הַבּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם מַעֲלוֹתָו וַאֲגֻדָּתוֹ עַל־אֶרֶץ יְסָדָהּ ו
הַקֹּרֵא לְמֵי־הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ׃
ז הֲלוֹא כִבְנֵי כֻשִׁיִּים אַתֶּם לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה ז
הֲלוֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְלִשְׁתִּיִּים
מִכַּפְתּוֹר וַאֲרָם מִקִּיר׃ הִנֵּה עֵינֵי ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה בַּמַּמְלָכָה ח
הַחַטָּאָה וְהִשְׁמַדְתִּי אֹתָהּ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה אֶפֶס כִּי לֹא
הַשְׁמֵיד אַשְׁמִיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי־הִנֵּה אָנֹכִי ט
מְצַוֶּה וַהֲנִעוֹתִי בְכָל־הַגּוֹיִם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יִנּוֹעַ
בַּכְּבָרָה וְלֹא־יִפּוֹל צְרוֹר אָרֶץ׃ בַּחֶרֶב יָמוּתוּ כֹּל חַטָּאֵי י
עַמִּי הָאֹמְרִים לֹא־תַגִּישׁ וְתַקְדִּים בַּעֲדֵינוּ הָרָעָה׃ בַּיּוֹם יא
הַהוּא אָקִים אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת וְגָדַרְתִּי אֶת־פִּרְצֵיהֶן
וַהֲרִסֹתָיו אָקִים וּבְנִיתִיהָ כִּימֵי עוֹלָם׃ לְמַעַן יִירְשׁוּ אֶת־ יב
שְׁאֵרִית אֱדוֹם וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עֲלֵיהֶם נְאֻם־
יְהוָה עֹשֶׂה זֹּאת׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְנִגַּשׁ יג
חוֹרֵשׁ בַּקֹּצֵר וְדֹרֵךְ עֲנָבִים בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים
עָסִיס וְכָל־הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה׃ וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יד
יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת־
יֵינָם וְעָשׂוּ גַנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת־פְּרִיהֶם׃ וּנְטַעְתִּים עַל־אַדְמָתָם טו
וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

ו׳ מלותיו קרי ז׳ הפטרת אחרי ושל אחרי-קדשים, ושל קדשים לבד כשנדחתה באחרי ט׳ סבירין ארצה יד׳ קמץ בז״ק טו׳ ע״כ

[5] וואָרום גאָט דער האַר פון צבאות
איז דער וואָס רירט אָן די ערד און זי וואַקלט זיך,
און אַלע וווינער אויף איר טרויערן;
און זי הייבט זיך אויף אין גאַנצן ווי דער טייך,
און זעצט זיך אַראָפּ ווי דער טייך פון מִצרַיִם.

[6] דער וואָס בויט אין הימל זיינע אויבערקאַמערן,
און גרונטפעסט זיין געוועלב אויף דער ערד;
וואָס רופט די וואַסערן פון ים,
און גיסט זיי אויס אויפן געזיכט פון דער ערד;
יהוה איז זיין נאָמען.

[7] פאַרוואָר, אַזוי ווי די קינדער פון כּושים זייט איר מיר,
קינדער פון ישׂראל, זאָגט גאָט.
פאַרוואָר, איך האָב אויפגעבראַכט ישׂראל פון לאַנד
מִצרַיִם,
און די פּלשתּים פון כַּפתּוֹר,
און אַרָם פון קיר.

[8] זע, די אויגן פון גאָט דיין האַר
זיינען אויף דעם זינדיקן קיניגרייך,
און איך פאַרטיליק עס פון געזיכט פון דער ערד,
אָבער פאַרטיליקן וועל איך ניט פאַרטיליקן דאָס הויז
פון יעקבֿ,
זאָגט גאָט.

[9] וואָרום זע, איך באַפעל און וועל לאָזן שאָקלען
דאָס הויז פון ישׂראל צווישן אַלע פעלקער,
אַזוי ווי עס ווערט געשאָקלט אין אַ זיפּ;
אָבער ניט אַ קערנדל וועט פאַלן צו דער ערד.

[10] דורכן שווערד וועלן שטאַרבן אַלע זינדיקע פון מיין
פאָלק,
וואָס זאָגן: ניט גענענען און זיך פעדערן אויף אונדז
וועט דאָס בייז.

[11] אין יענעם טאָג וועל איך אויפשטעלן
דאָס איינגעפאַלענע ביידל פון דוד,
און איך וועל פאַרמויערן אירע בראָכן,
און זיינע חורבות וועל איך אויפשטעלן,
און וועל עס אויפבויען ווי אין אַמאָליקע טעג;

[12] כּדי עס זאָלן אַרבן דעם איבערבלייב פון אֱדוֹם און
אַלע פעלקער
די וואָס מיין נאָמען ווערט גערופן אויף זיי,
זאָגט גאָט, דער וואָס טוט דאָסדאָזיקע.

[13] זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
און דער אַקערער וועט זיך אָנשטויסן אָן דעם שניטער,
און דער טרויבנטרעטער אָן דעם זריעה־וואַרפער;
און די בערג וועלן טריפן זאַפט,
און אַלע הייכן וועלן צעגיין.

[14] און איך וועל אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון מיין פאָלק
ישׂראל,
און זיי וועלן אָפּבויען פאַרוויסטע שטעט און זיך באַזעצן,
און פלאַנצן וויינגערטנער און טרינקען זייער וויין,
און מאַכן גערטנער און עסן זייער פּרוכט.

[15] און איך וועל זיי איינפלאַנצן אויף זייער ערד,
און זיי וועלן מער ניט אויסגעריסן ווערן
פון דער ערד וואָס איך האָב זיי געגעבן,
זאָגט יהוה דיין גאָט.

עֹוֹבַדְיָה

א חֲזוֹן עֹבַדְיָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה לֶאֱדוֹם שְׁמוּעָה שָׁמַעְנוּ
מֵאֵת יְהוָֹה וְצִיר בַּגּוֹיִם שֻׁלָּח קוּמוּ וְנָקוּמָה עָלֶיהָ
ב לַמִּלְחָמָה׃ הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךָ בַּגּוֹיִם בָּזוּי אַתָּה מְאֹד׃
ג זְדוֹן לִבְּךָ הִשִּׁיאֶךָ שֹׁכְנִי בְחַגְוֵי־סֶלַע מְרוֹם שִׁבְתּוֹ אֹמֵר
ד בְּלִבּוֹ מִי יוֹרִדֵנִי אָרֶץ׃ אִם־תַּגְבִּיהַּ כַּנֶּשֶׁר וְאִם־בֵּין כּוֹכָבִים
ה שִׂים קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָֹה׃ אִם־גַּנָּבִים בָּאוּ־לְךָ
אִם־שׁוֹדְדֵי לַיְלָה אֵיךְ נִדְמֵיתָה הֲלוֹא יִגְנְבוּ דַּיָּם אִם־
ו בֹּצְרִים בָּאוּ לָךְ הֲלוֹא יַשְׁאִירוּ עֹלֵלוֹת׃ אֵיךְ נֶחְפְּשׂוּ עֵשָׂו
ז נִבְעוּ מַצְפֻּנָיו׃ עַד־הַגְּבוּל שִׁלְּחוּךָ כֹּל אַנְשֵׁי בְרִיתֶךָ
הִשִּׁיאוּךָ יָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי שְׁלֹמֶךָ לַחְמְךָ יָשִׂימוּ מָזוֹר תַּחְתֶּיךָ
ח אֵין תְּבוּנָה בּוֹ׃ הֲלוֹא בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָֹה וְהַאֲבַדְתִּי
ט חֲכָמִים מֵאֱדוֹם וּתְבוּנָה מֵהַר עֵשָׂו׃ וְחַתּוּ גִבּוֹרֶיךָ תֵּימָן
י לְמַעַן יִכָּרֶת־אִישׁ מֵהַר עֵשָׂו מִקָּטֶל׃ מֵחֲמַס אָחִיךָ יַעֲקֹב
יא תְּכַסְּךָ בוּשָׁה וְנִכְרַתָּ לְעוֹלָם׃ בְּיוֹם עֲמָדְךָ מִנֶּגֶד בְּיוֹם
שְׁבוֹת זָרִים חֵילוֹ וְנָכְרִים בָּאוּ שְׁעָרָו וְעַל־יְרוּשָׁלִַם יַדּוּ
יב גוֹרָל גַּם־אַתָּה כְּאַחַד מֵהֶם׃ וְאַל־תֵּרֶא בְיוֹם־אָחִיךָ בְּיוֹם
נָכְרוֹ וְאַל־תִּשְׂמַח לִבְנֵי־יְהוּדָה בְּיוֹם אָבְדָם וְאַל־תַּגְדֵּל
יג פִּיךָ בְּיוֹם צָרָה׃ אַל־תָּבוֹא בְשַׁעַר־עַמִּי בְּיוֹם אֵידָם אַל־
תֵּרֶא גַם־אַתָּה בְּרָעָתוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ וְאַל־תִּשְׁלַחְנָה בְחֵילוֹ
יד בְּיוֹם אֵידוֹ׃ וְאַל־תַּעֲמֹד עַל־הַפֶּרֶק לְהַכְרִית אֶת־פְּלִיטָיו

א׳ הפטרות וישלח קמץ בז״ק יא׳ שערו ק

א 1 די זעאונג פון עוֹבדיָהן.
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר אויף אֱדום:
אַ הערונג האָבן מיר געהערט פון גאָט,
און אַ שליח איז געשיקט צווישן די פעלקער:
שטייט אויף, און לאָמיר אויפשטיין אין מלחמה אויף
איר.
2 זע, קליין מאַך איך דיך צווישן די פעלקער,
פאַראַכט זייער ווערסטו.
3 די מוטוויליקייט פון דיין האַרצן האָט דיך פאַרפירט,
דו וואָס רוסט אין די שפּאַלטן פון פעלז,
אין דער הייך פון דיין וווינונג;
וואָס זאָגסט אין דיין האַרצן:
ווער וועט מיך אַראָפּנידערן צו דער ערד?
4 ווען דו זאָלסט זיך ווי אַן אָדלער דערהייבן,
און ווען דו מאַכסט צווישן שטערן דיין נעסט,
וועל איך פון דאָרטן דיך אַראָפּנידערן,
זאָגט גאָט.
5 אויב גנבים וואָלטן געקומען צו דיר, אויב נאַכט־
רויבער—
ווי ביסטו פאַרשניטן געוואָרן!—
וואָלטן זיי דאָך בלויז געגנבעט גענוג פאַר זיך;
אויב האַרבסטער וואָלטן געקומען צו דיר,
וואָלטן זיי דאָך אַ נאָכקלייב איבערגעלאָזט.
6 ווי איז דורכגעזוכט געוואָרן עֵשָׂו,
אַנטפּלעקט געוואָרן זיינע באַהעלטענישן!
7 ביז צום געמאַרק האָבן זיי דיר באַלייט,
אַלע דיינע בונדסלייט;
דיך פאַרפירט, דיך בייגעקומען
האָבן די גוטע פריינט דיינע.
די וואָס האָבן דיין ברויט געגעסן
האָבן געשטעלט אַ נעץ אונטער דיר.
ניט געווען קיין פאַרשטאַנדיקייט אין אים.

8 פאַרוואָר, אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט,
וועל איך אונטערברענגען די חכמים, פון אֱדום,
און די פאַרשטאַנדיקייט, פון באַרג עֵשָׂו.
9 און דיינע גיבורים, תֵּימָן, וועלן צעבראָכן ווערן,
כּדי איטלעכער זאָל פאַרשניטן ווערן
פון באַרג עֵשָׂו דורך טייטונג.
10 פאַר דעם אומרעכט צו דיין ברודער יעקב
וועט דיך אַ בושה באַדעקן,
און וועסט פאַרשניטן ווערן אויף אייביק.
11 אין דעם טאָג וואָס דו ביסט געשטאַנען פון ווייטן,
אין דעם טאָג וואָס פרעמדע האָבן געפאַנגען זיין
פאַרמעג,
און ווילדפרעמדע זיינען געקומען אין זיינע טויערן,
און אויף ירושָלַים גורל געוואָרפן,
ביסטו אויך געווען ווי איינער פון זיי.
12 און דו האָסט ניט געזאָלט צוזען דעם טאָג פון דיין
ברודער,
אין טאָג פון זיין אומגליק,
און ניט געזאָלט זיך פרייען איבער די קינדער פון יהודה,
אין טאָג פון זייער אונטערגאַנג,
און ניט געזאָלט גרייסן דיין מויל,
אין טאָג פון נויט.
13 האָסט ניט געזאָלט קומען אין טויער פון מיין פאָלק,
אין טאָג פון זיין בראָך,
ניט געזאָלט צוזען, דו אויך, זיין אומגליק,
אין טאָג פון זיין בראָך,
און ניט געזאָלט אויסשטרעקן די האַנט אויף זיין פאַרמעג,
אין טאָג פון זיין בראָך.
14 און האָסט ניט געזאָלט שטיין ביים שיידוועג,
צו פאַרשניידן זיינע אַנטרונענע,

וְאַל־תַּסְגֵּר שְׂרִידָיו בְּיוֹם צָרָה׃ כִּי־קָרוֹב יוֹם־יְהוָה עַל־ טו
כָּל־הַגּוֹיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יֵעָשֶׂה לָּךְ גְּמֻלְךָ יָשׁוּב בְּרֹאשֶׁךָ׃
כִּי כַּאֲשֶׁר שְׁתִיתֶם עַל־הַר קָדְשִׁי יִשְׁתּוּ כָל־הַגּוֹיִם תָּמִיד טז
וְשָׁתוּ וְלָעוּ וְהָיוּ כְּלוֹא הָיוּ׃ וּבְהַר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְלֵיטָה יז
וְהָיָה קֹדֶשׁ וְיָרְשׁוּ בֵּית יַעֲקֹב אֵת מוֹרָשֵׁיהֶם׃ וְהָיָה בֵית־ יח
יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה וּבֵית עֵשָׂו לְקַשׁ וְדָלְקוּ בָהֶם
וַאֲכָלוּם וְלֹא־יִהְיֶה שָׂרִיד לְבֵית עֵשָׂו כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃
וְיָרְשׁוּ הַנֶּגֶב אֶת־הַר עֵשָׂו וְהַשְּׁפֵלָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים וְיָרְשׁוּ יט
אֶת־שְׂדֵה אֶפְרַיִם וְאֵת שְׂדֵה שֹׁמְרוֹן וּבִנְיָמִן אֶת־הַגִּלְעָד׃
וְגָלֻת הַחֵל־הַזֶּה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־כְּנַעֲנִים עַד־צָרְפַת כ
וְגָלֻת יְרוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר בִּסְפָרַד יִרְשׁוּ אֵת עָרֵי הַנֶּגֶב׃ וְעָלוּ כא
מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה
הַמְּלוּכָה׃ ·

כ׳ הר׳ בפתח כא׳ עד כאן

און ניט געזאָלט איבערענטפערן זיינע געבליבענע,
אין טאָג פון נויט.

[15] וואָרום נאָנט איז דער טאָג פון גאָט אויף אַלע פעלקער;
ווי דו האָסט געטאָן, וועט געטאָן ווערן צו דיר,
דיין טוּאונג וועט זיך אומקערן אויף דיין קאָפּ.
[16] וואָרום ווי איר האָט געטרונקען אויף מיין הייליקן
באַרג,
וועלן טרינקען אַלע פעלקער תּמיד;
יאָ, זיי וועלן טרינקען און זופּן,
און ווערן ווי קיינמאָל ניט געווען.
[17] אָבער אויף דעם באַרג צִיוֹן וועט זיין אַן אַנטרינונג,
און ער וועט זיין הייליק;
און דאָס הויז פון יעקב וועט אַרבן זייערע אַרבונגען.
[18] און דאָס הויז פון יעקב וועט זיין אַ פייער,
און דאָס הויז פון יוֹסף אַ פלאַם,

און דאָס הויז פון עֵשָׂו צו שטרוי,
און זיי וועלן אָנצינדן און זיי פאַרצערן,
און קיין איבערבלייב וועט ניט זיין פון דעם הויז
פון עֵשָׂו;
וואָרום גאָט האָט גערעדט.
[19] און די וואָס אין דָרום וועלן אַרבן דעם באַרג עֵשָׂו,
און די וואָס אין דער נידערונג–די פּלִשתּים;
און זיי וועלן אַרבן דאָס פעלד פון אפרים,
און דאָס פעלד פון שומרון;

און בנימין [וועט אַרבן] גִלְעָד.
[20] און דידאָזיקע פאַרטריבענע מחנה פון די קינדער פון
ישׂראל
וואָס צווישן די כּנַעֲנים ביז צָרְפַת,
און די פאַרטריבענע פון ירושָלַיִם וואָס אין ספָרַד,
וועלן אַרבן די שטעט פון דָרום.
[21] און העלפער וועלן אַרויפגיין אויפן באַרג צִיוֹן,
צו משפטן דעם באַרג עֵשָׂו,
און די מלוכה וועט זיין ביי גאָט.

יוֹנָה

· וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה בֶן־אֲמִתַּי לֵאמֹר׃ קוּם לֵךְ א ב
אֶל־נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עָלֶיהָ כִּי־עָלְתָה רָעָתָם
לְפָנָי׃ וַיָּקָם יוֹנָה לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּרֶד ג
יָפוֹ וַיִּמְצָא אָנִיָּה ׀ בָּאָה תַרְשִׁישׁ וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ וַיֵּרֶד בָּהּ
לָבוֹא עִמָּהֶם תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה׃ וַיהוָה הֵטִיל רוּחַ־ ד
גְּדוֹלָה אֶל־הַיָּם וַיְהִי סַעַר־גָּדוֹל בַּיָּם וְהָאֳנִיָּה חִשְּׁבָה
לְהִשָּׁבֵר׃ וַיִּירְאוּ הַמַּלָּחִים וַיִּזְעֲקוּ אִישׁ אֶל־אֱלֹהָיו וַיָּטִלוּ ה

א׳ הפטרת יום כפור למנחה

א [1] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יוֹנה דעם זון פון אַמִתַּין, אַזוי צו זאָגן: [2] שטיי אויף, גיי צו דער גרויסער שטאָט נינוֵה, און רוף אויס אויף איר, וואָרום זייער שלעכטיקייט איז אויפגעגאַנגען פאַר מיר.

[3] איז יוֹנה אויפגעשטאַנען צו אַנטלויפן קיין תַּרשיש פון פאַר גאָט, און ער האָט גענידערט קיין יָפוֹ, און האָט געפונען אַ שיף וואָס גייט קיין תַּרשיש; האָט ער אָפּגעצאָלט איר לוין, און האָט גענידערט אין איר, כּדי צו גיין מיט זיי קיין תַּרשיש פון פאַר גאָט.

[4] האָט גאָט אַנגעוואָרפן אַ גרויסן ווינט אויפן ים, און עס איז געוואָרן אַ גרויסער שטורעם אויפן ים, און די שיף האָט געהאַלטן ביים צעבראָכן ווערן. [5] האָבן די שיפליט זיך דערשראָקן, און זיי האָבן געשריען איטלעכער צו זיין גאָט, און זיי

האָבן אַרײַנגעוואָרפן די זאַכן וואָס אויפן שיף, אים ים, כּדי זיך לײַכטער צו מאַכן. און יונה האָט אַראָפּגענידערט אין ווינקל שיף, און האָט זיך געלייגט און איז אײַנגעשלאָפן. 6 האָט דער עלצטער פון די שיפלײַט גענענט צו אים, און האָט געזאָגט: וואָס איז מיט דיר, וואָס דו שלאָפסט? שטיי אויף און רוף צו דײַן גאָט, אפשר וועט זיך גאָט באַדאַכטן אָן אונדז, און מיר וועלן ניט אונטערגיין.

7 און זיי האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: קומט לאָמיר וואַרפן גורל, כּדי מיר זאָלן וויסן איבער וועמען דאָסדאָזיקע בייז איז אויף אונדז. האָבן זיי געוואָרפן גורל, און דער גורל איז געפאַלן אויף יונהן. 8 האָבן זיי צו אים געזאָגט: זאָג אונדז אַקאָרשט, דו איבער וועמען דאָסדאָזיקע בייז איז אויף אונדז: וואָס איז דײַן טאָן? און פון וואַנען קומסטו? וואָס איז דײַן לאַנד? און פון וואָסער פאָלק ביסטו? 9 האָט ער צו זיי געזאָגט: אַ עִבְרִי בין איך, יהוה דעם גאָט פון די הימלען טו איך פאָרכטן, דעם וואָס האָט געמאַכט דעם ים און די יבשה. 10 האָבן די מענטשן מורא געקראָגן אַ גרויס מורא, און זיי האָבן צו אים געזאָגט: וואָס האָסטו דאָ געטאָן? וואָרום די מענטשן האָבן פאַר־שטאַנען אַז ער אַנטלויפט פון גאָט, אַז ער האָט דאָס זיי געזאָגט.

11 האָבן זיי צו אים געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן מיט דיר, כּדי דער ים זאָל זיך אײַנשטילן פאַר אונדז? וואָרום דער ים איז געוואָרן אַלץ שטורעמדיקער. 12 האָט ער צו זיי געזאָגט: הייבט מיך אויף און וואַרפט מיך אַרײַן אין ים, און דער ים וועט זיך אײַנשטילן פאַר אײַך; וואָרום איך ווייס אַז איבער מיר איז דערדאָזיקער גרויסער שטורעם אויף אײַך.

13 און די מענטשן האָבן גערודערט זיך אומצוקערן צו דער יבשה, אָבער זיי האָבן ניט געקענט, וואָרום דער ים האָט נאָכאַנאַנד געשטורעמט אַקעגן זיי. 14 האָבן זיי גערופן צו גאָט, און האָבן געזאָגט: מיר בעטן דיך, גאָט, לאָמיר ניט אונטערגיין פאַר דעם לעבן פון דעמדאָזיקן מענטשן, און זאָלסט ניט ברענגען אויף אונדז אומשולדיק בלוט, וואָרום דו גאָט, אַזוי ווי דו באַגערסט טוסטו.

15 און זיי האָבן אויפגעהויבן יונהן, און האָבן אים אַרײַנגעוואָרפן אין ים, און דער ים האָט זיך אָפּגעשטעלט פון זײַן שטורעמען. 16 און די מענטשן האָבן מורא געהאַט אַ גרויס מורא פאַר גאָט און זיי האָבן געשלאַכט אַ שלאַכטאָפּפער צו גאָט, און גענומען אויף זיך נדרים.

אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בָּאֳנִיָּה אֶל־הַיָּם לְהָקֵל מֵעֲלֵיהֶם וְיוֹנָה
ו יָרַד אֶל־יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרָדַם׃ וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב
הַחֹבֵל וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לְּךָ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל־אֱלֹהֶיךָ
ז אוּלַי יִתְעַשֵּׁת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֹאבֵד׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־
רֵעֵהוּ לְכוּ וְנַפִּילָה גוֹרָלוֹת וְנֵדְעָה בְּשֶׁלְּמִי הָרָעָה הַזֹּאת
ח לָנוּ וַיַּפִּלוּ גּוֹרָלוֹת וַיִּפֹּל הַגּוֹרָל עַל־יוֹנָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
הַגִּידָה־נָּא לָנוּ בַּאֲשֶׁר לְמִי־הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ מַה־מְּלַאכְתְּךָ
ט וּמֵאַיִן תָּבוֹא מָה אַרְצֶךָ וְאֵי־מִזֶּה עַם אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם עִבְרִי אָנֹכִי וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרֵא
י אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הַיָּם וְאֶת־הַיַּבָּשָׁה׃ וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה
גְדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי־יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי־
יא מִלִּפְנֵי יְהוָה הוּא בֹרֵחַ כִּי הִגִּיד לָהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
מַה־נַּעֲשֶׂה לָּךְ וְיִשְׁתֹּק הַיָּם מֵעָלֵינוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסֹעֵר׃
יב וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שָׂאוּנִי וַהֲטִילֻנִי אֶל־הַיָּם וְיִשְׁתֹּק הַיָּם
מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדֵעַ אָנִי כִּי בְשֶׁלִּי הַסַּעַר הַגָּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם׃
יג וַיַּחְתְּרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל־הַיַּבָּשָׁה וְלֹא יָכֹלוּ כִּי הַיָּם
יד הוֹלֵךְ וְסֹעֵר עֲלֵיהֶם׃ וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אָנָּה יְהוָה
אַל־נָא נֹאבְדָה בְּנֶפֶשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאַל־תִּתֵּן עָלֵינוּ דָּם
טו נָקִיא כִּי־אַתָּה יְהוָה כַּאֲשֶׁר חָפַצְתָּ עָשִׂיתָ׃ וַיִּשְׂאוּ
טז אֶת־יוֹנָה וַיְטִלֻהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֹד הַיָּם מִזַּעְפּוֹ׃ וַיִּירְאוּ
הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה אֶת־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ־זֶבַח לַיהוָה
וַיִּדְּרוּ נְדָרִים׃

ב

א וַיְמַן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לִבְלֹעַ אֶת־יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בִּמְעֵי
ב הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת׃ וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־
ג יְהוָה אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה׃ וַיֹּאמֶר קָרָאתִי מִצָּרָה לִי
אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי שָׁמַעְתָּ קוֹלִי׃

א, יד׳ כצ״ל   יתיר א׳   ב, ג׳ מלעיל

ב 1 און גאָט האָט אָנגעברייט אַ גרויסן פיש אײַנצושלינגען יונהן, און יונה איז געווען אין די אינגעווייד פון פיש דריי טעג און דריי נעכט. 2 און יונה האָט מתפלל געווען צו יהוה זײַן גאָט, פון די אינגעווייד פון דעם פיש. 3 און ער האָט געזאָגט:

איך האָב גערופן פון מײַן נויט צו גאָט,
און ער האָט מיר געענטפערט;
פון דעם בויך פון אונטערערד האָב איך געשריען,
האָסטו צוגעהערט מײַן קול.

וַתַּשְׁלִיכֵנִי מְצוּלָה בִּלְבַב יַמִּים וְנָהָר יְסֹבְבֵנִי כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ ד
וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אַךְ ה
אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃ אֲפָפוּנִי מַיִם עַד־נֶפֶשׁ ו
תְּהוֹם יְסֹבְבֵנִי סוּף חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי׃ לְקִצְבֵי הָרִים יָרַדְתִּי ז
הָאָרֶץ בְּרִחֶיהָ בַעֲדִי לְעוֹלָם וַתַּעַל מִשַּׁחַת חַיַּי יְהוָה
אֱלֹהָי׃ בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה זָכָרְתִּי וַתָּבוֹא ח
אֵלֶיךָ תְּפִלָּתִי אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃ מְשַׁמְּרִים הַבְלֵי־שָׁוְא ט
חַסְדָּם יַעֲזֹבוּ׃ וַאֲנִי בְּקוֹל תּוֹדָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אֲשֶׁר נָדַרְתִּי י
אֲשַׁלֵּמָה יְשׁוּעָתָה לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לַדָּג וַיָּקֵא אֶת־ יא
יוֹנָה אֶל־הַיַּבָּשָׁה׃

ג

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר׃ קוּם לֵךְ אֶל־נִינְוֵה א ב
הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי
דֹּבֵר אֵלֶיךָ׃ וַיָּקָם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוֵה כִּדְבַר יְהוָה ג
וְנִינְוֵה הָיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה לֵאלֹהִים מַהֲלַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃
וַיָּחֶל יוֹנָה לָבוֹא בָעִיר מַהֲלַךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר ד
עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוֵה נֶהְפָּכֶת׃ וַיַּאֲמִינוּ אַנְשֵׁי נִינְוֵה ה
בֵּאלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלָם וְעַד־קְטַנָּם׃
וַיִּגַּע הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ נִינְוֵה וַיָּקָם מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּוֹ ו
מֵעָלָיו וַיְכַס שַׂק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֵפֶר׃ וַיַּזְעֵק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוֵה ז
מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וּגְדֹלָיו לֵאמֹר הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר
וְהַצֹּאן אַל־יִטְעֲמוּ מְאוּמָה אַל־יִרְעוּ וּמַיִם אַל־יִשְׁתּוּ׃
וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וְיִקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים ח
בְּחָזְקָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמִן־הֶחָמָס אֲשֶׁר
בְּכַפֵּיהֶם׃ מִי־יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ ט
וְלֹא נֹאבֵד׃ וַיַּרְא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדַּרְכָּם י
הָרָעָה וַיִּנָּחֶם הָאֱלֹהִים עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־
לָהֶם וְלֹא עָשָׂה׃

4 וואָרום האָסט מיך אַריינגעוואָרפן אין דער טיפעניש,
אין האַרצן פון די ימען,
און דער שטראָם האָט מיך אַרומגענומען;
אַלע דיינע וועלן און אינדן
זיינען אַריבערגעגאַנגען איבער מיר.
5 און איך האָב געזאָגט:
איך בין פאַרטריבן פון פאַר דיינע אויגן;
אָבער איך וועל ווידער נאָך קוקן
אויף דיין הייליקן טעמפּל.
6 וואַסערן האָבן מיך אַרומגערינגלט ביזן נפש,
דער תהום האָט מיך אַרומגענומען,
טייכגראָז איז געווען געוויקלט אַרום מיין קאָפּ.
7 צו די גרונטן פון די בערג האָב איך גענידערט,
די ערד [האָט פאַרשלאָסן] פאַר מיר
אירע ריגלען אויף אייביק.
אָבער דו האָסט אויפגעבראַכט פון גרוב מיין לעבן,
דו יהוה מיין גאָט.
8 ווען מיין זעל איז געווען פאַרחלשט אין מיר,
האָב איך אָן גאָט געדאַכט,
און מיין תפילה איז געקומען צו דיר,
אין דיין הייליקן טעמפּל.
9 די וואָס האַלטן זיך אָן פאַלשע נישטיקייטן
פאַרלאָזן זייער גענאַדיקן;
10 אָבער איך וועל שלאַכטן צו דיר,
מיט אַ קול פון דאַנקעניש;
וואָס איך האָב אַ נדר געטאָן וועל איך באַצאָלן.
די ישועה איז ביי גאָט.
11 און גאָט האָט געהייסן דעם פיש, און ער האָט אויס־
געשפּיגן יונהן אויף דער יבשה.

ג 1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יונהן אַ צווייט מאָל, אַזוי צו זאָגן: 2 שטיי אויף, גיי צו דער גרויסער שטאָט נינוה, און רוף אויס צו איר די אויסרופונג וואָס איך רעד צו דיר.

3 איז יונה אויפגעשטאַנען, און ער איז געגאַנגען קיין נינוה, אַזוי ווי דאָס וואָרט פון גאָט; און נינוה איז געווען אַ געוואַלטיק גרויסע שטאָט פון דריי טעג גאַנג. 4 און יונה האָט אָנגעהויבן אַריינגיין אין שטאָט איין טאָג גאַנג, און ער האָט אויסגערופן און האָט געזאָגט: נאָך פערציק טעג און נינוה ווערט איבערגעקערט.

5 און די מענטשן פון נינוה האָבן געגלויבט אין גאָט, און זיי האָבן אויסגערופן אַ פאַסטטאָג, און האָבן זיך אָנגעטאָן אין זאַק פון זייער גרעסטן ביז זייער קלענסטן. 6 און די זאַך האָט דערגרייכט צום מלך פון נינוה, און ער איז אויפגעשטאַנען פון זיין טראָן, און האָט אויסגעטאָן זיין מאַנטל פון זיך, און האָט זיך צוגעדעקט מיט זאַק, און זיך געזעצט אויף אַש. 7 און ער האָט געלאָזט אויסרופן און אָנגעזאָגט אין נינוה אויף דעם באַפעל פון דעם מלך און זיינע גרויסע לייט, אַזוי צו זאָגן: קיין מענטש און קיין בהמה, רינדער אָדער שאָף, זאָל ניט פאַרזוכן דאָס מינדסטע; ניט זיי זאָלן זיך פיטערן, און ניט זיי זאָלן טרינקען וואַסער. 8 מענטשן און בהמות זאָלן זיין צוגעדעקט מיט זאַק; און מע זאָל רופן צו גאָט מיט שטאַרקייט, און מע זאָל זיך אומקערן איטלעכער פון זיין שלעכטן וועג, און פון דעם אומרעכט וואָס אין זייערע הענט. 9 ווער וויס, אפשר ווידער וועט גאָט חרטה האָבן, און זיך אָפּקערן פון זיין גרימצאָרן, און מיר וועלן ניט אונטערגיין.

10 האָט גאָט געזען זייערע מעשים, אַז זיי האָבן זיך אומגעקערט פון זייער שלעכטן וועג, און גאָט האָט חרטה געהאַט אויף דעם בייז וואָס ער האָט גערעדט זיי צו טאָן, און ער האָט עס ניט געטאָן.

ד

א וַיֵּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּחַר לוֹ׃ ב וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה הֲלוֹא־זֶה דְבָרִי עַד־הֱיוֹתִי עַל־אַדְמָתִי
עַל־כֵּן קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל־
ג חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה׃ וְעַתָּה
ד יְהוָה קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ וַיֹּאמֶר
ה יְהוָה הַהֵיטֵב חָרָה לָךְ׃ וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב
מִקֶּדֶם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֻכָּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ בַּצֵּל עַד
ו אֲשֶׁר יִרְאֶה מַה־יִּהְיֶה בָּעִיר׃ וַיְמַן יְהוָה אֱלֹהִים קִיקָיוֹן
וַיַּעַל ׀ מֵעַל לְיוֹנָה לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מֵרָעָתוֹ
ז וַיִּשְׂמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקָיוֹן שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ וַיְמַן הָאֱלֹהִים
תּוֹלַעַת בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר לַמָּחֳרָת וַתַּךְ אֶת־הַקִּיקָיוֹן וַיִּיבָשׁ׃
ח וַיְהִי ׀ כִּזְרֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ וַיְמַן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית
וַתַּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלָּף וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ
ט לָמוּת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יוֹנָה
הַהֵיטֵב חָרָה־לְךָ עַל־הַקִּיקָיוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִי עַד־
י מָוֶת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חַסְתָּ עַל־הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־
עָמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שֶׁבִּן־לַיְלָה הָיָה וּבִן־לַיְלָה אָבָד׃
יא וַאֲנִי לֹא אָחוּס עַל־נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֶשׁ־בָּהּ
הַרְבֵּה מִשְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה רִבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יְמִינוֹ
לִשְׂמֹאלוֹ וּבְהֵמָה רַבָּה׃

ב׳ כצ״ל — יה׳ הש׳ רפה — עד כאן, ויש מוסיפין מן מיכה ז,יח׳ עד הסוף

ד [1] און יונהן האָט פאַרדראָסן אַ גרויס פאַרדראָס, און אים האָט געערגערט. [2] און ער האָט מתפּלל געווען צו גאָט, און האָט געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט, זײַנען דאָס ניט געווען מײַנע ווערטער, ווען איך בין נאָך געווען אויף מײַן ערד? דרום האָב איך זיך געפּעדערט צו אַנטלויפן קיין תּרשיש, ווײַל איך האָב געוווּסט אַז דו ביסט אַ לײַטזעליקער און דערבאַרימדיקער גאָט, אײַנגעהאַלטן אין צאָרן, און רײַך אין גענאָד, און האָסט חרטה אויף דעם בייז. [3] און אַצונד, גאָט, נעם צו, איך בעט דיך, פון מיר מײַן נפש, וואָרום בעסער איך זאָל שטאַרבן, איידער איך זאָל לעבן.

[4] האָט גאָט צו אים געזאָגט: ערגערט דיך גוט?

[5] און יונה איז אַרויסגעגאַנגען פון שטאָט, און האָט זיך געזעצט אין מזרח פון שטאָט, און ער האָט זיך דאָרטן געמאַכט אַ ביידל, און איז געזעסן אונטער אים אין שאָטן, ביז ער וועט זען וואָס וועט געשען מיט דער שטאָט. [6] האָט גאָט דער האַר אָנגעברייט אַ ריצנבוים, און ער איז אויסגעוואַקסן איבער יונהן צו זײַן אַ שאָטן איבער זײַן קאָפּ, כּדי אים אַרויסצונעמען פון זײַן בייז געמיט, און יונה האָט זיך געפרייט מיטן ריצנבוים אַ גרויס פרייד.

[7] האָט גאָט אָנגעברייט אַ וואָרעם, ווען דער פרימאָרגן איז אויפגעגאַנגען אויפן אַנדערן טאָג, און ער האָט צענאָגט דעם ריצנבוים, און ער איז פאַרטריקנט געוואָרן. [8] און עס איז געווען, ווי די זון איז אויפגעגאַנגען, אַזוי האָט גאָט אָנגעברייט אַ שטילן מזרח־ווינט, און די זון האָט געשלאָגן אויף יונהס קאָפּ, און ער איז פאַרחלשט געוואָרן, און האָט געבעטן אויף זיך דעם טויט, און האָט געזאָגט: בעסער איך זאָל שטאַרבן, איידער איך זאָל לעבן.

[9] האָט גאָט געזאָגט צו יונהן: ערגערט דיך גוט וועגן דעם ריצנבוים? האָט ער געזאָגט: מיך ערגערט גוט, ביז צום טויט. [10] האָט גאָט געזאָגט: דיר איז אַ שאָד אויף דעם ריצנבוים, וואָס ניט דו האָסט זיך אויף אים געמיט, און ניט דו האָסט אים אויפגעבראַכט; וואָס איז איבער נאַכט געוואָרן, און איבער נאַכט אונטערגעגאַנגען; [11] און מיר זאָל ניט זײַן אַ שאָד אויף דער גרויסער שטאָט נינוה, וואָס אין איר זײַנען דאָ מער ווי צוועלף מאָל צען טויזנט מענטשן, וואָס ווייסן ניט צווישן זייער רעכטער האַנט און זייער לינקער, און אויך בהמות אַ סך?

מִיכָה

דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־מִיכָה הַמֹּרַשְׁתִּי בִּימֵי יוֹתָם א
אָחָז יְחִזְקִיָּה מַלְכֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר חָזָה עַל־שֹׁמְרוֹן וִירוּשָׁלִָם׃
שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם הַקְשִׁיבִי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וִיהִי אֲדֹנָי יֱהוִה ב
בָּכֶם לְעֵד אֲדֹנָי מֵהֵיכַל קָדְשׁוֹ׃ כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא ג
מִמְּקוֹמוֹ וְיָרַד וְדָרַךְ עַל־בָּמֳתֵי־אָרֶץ׃ וְנָמַסּוּ הֶהָרִים ד
תַּחְתָּיו וְהָעֲמָקִים יִתְבַּקָּעוּ כַּדּוֹנַג מִפְּנֵי הָאֵשׁ כְּמַיִם מֻגָּרִים
בְּמוֹרָד׃ בְּפֶשַׁע יַעֲקֹב כָּל־זֹאת וּבְחַטֹּאות בֵּית יִשְׂרָאֵל ה
מִי־פֶשַׁע יַעֲקֹב הֲלוֹא שֹׁמְרוֹן וּמִי בָּמוֹת יְהוּדָה הֲלוֹא
יְרוּשָׁלִָם׃ וְשַׂמְתִּי שֹׁמְרוֹן לְעִי הַשָּׂדֶה לְמַטָּעֵי כָרֶם ו
וְהִגַּרְתִּי לַגַּי אֲבָנֶיהָ וִיסֹדֶיהָ אֲגַלֶּה׃ וְכָל־פְּסִילֶיהָ יֻכַּתּוּ ז
וְכָל־אֶתְנַנֶּיהָ יִשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־עֲצַבֶּיהָ אָשִׂים שְׁמָמָה כִּי
מֵאֶתְנַן זוֹנָה קִבָּצָה וְעַד־אֶתְנַן זוֹנָה יָשׁוּבוּ׃ עַל־זֹאת ח
אֶסְפְּדָה וְאֵילִילָה אֵילְכָה שֵׁילָל וְעָרוֹם אֶעֱשֶׂה מִסְפֵּד
כַּתַּנִּים וְאֵבֶל כִּבְנוֹת יַעֲנָה׃ כִּי אֲנוּשָׁה מַכּוֹתֶיהָ כִּי־בָאָה ט
עַד־יְהוּדָה נָגַע עַד־שַׁעַר עַמִּי עַד־יְרוּשָׁלִָם׃ בְּגַת אַל־ י
תַּגִּידוּ בָּכוֹ אַל־תִּבְכּוּ בְּבֵית לְעַפְרָה עָפָר הִתְפַּלָּשְׁתִּי׃
עִבְרִי לָכֶם יוֹשֶׁבֶת שָׁפִיר עֶרְיָה־בֹשֶׁת לֹא יָצְאָה יוֹשֶׁבֶת יא
צַאֲנָן מִסְפַּד בֵּית הָאֵצֶל יִקַּח מִכֶּם עֶמְדָּתוֹ׃ כִּי־חָלָה יב
לְטוֹב יוֹשֶׁבֶת מָרוֹת כִּי־יָרַד רָע מֵאֵת יְהוָה לְשַׁעַר
יְרוּשָׁלִָם׃ רְתֹם הַמֶּרְכָּבָה לָרֶכֶשׁ יוֹשֶׁבֶת לָכִישׁ רֵאשִׁית יג

ג׳ יתיר ו   ה׳ מלא ו   ז׳ קמץ בז״ק   ח׳ מלא יו״ד   · שולל קרי
י׳ ו׳ במקום ה׳   התפלשי קרי

א 1 דאָס וואָרט פון גאָט וואָס איז געווען צו מיכָהן פון מוֹרֶשֶׁת, אין די טעג פון יוֹתָם, אָחָז, יחִזקִיָה, די מלכים פון יהודה, וואָס ער האָט געזען אויף שומרון און ירושָלַיִם.

2 הערט איר פעלקער אַלע,
פאַרנעם דו ערד און איר פולקייט;
און גאָט דער האַר וועט זיין צום עדות קעגן אַייך,
גאָט פון זיין הייליקן טעמפּל.
3 וואָרום זע, גאָט גייט אַרויס פון זיין אָרט,
און וועט נידערן און טרעטן אויף די הייכן פון דער ערד.
4 און די בּערג וועלן צעגיין אונטער אים,
און די טאָלן וועלן זיך שפּאַלטן,
ווי וואַקס פאַרן פייער,
ווי וואַסער אויסגעגאָסן אין אַ נידערונג.
5 איבּער דעם פאַרבּרעך פון יעקב איז דאָס אַלץ,
און איבּער די זינד פון דעם הויז פון ישׂראל.
ווער איז דער פאַרבּרעך פון יעקב
אויבּ ניט שומרון?
און ווער די בָּמות פון יהודה
אויבּ ניט ירושָלַיִם?

6 דרום וועל איך מאַכן שומרון פאַר אַ פעלדהויפן,
פאַר פלאַנצונגען פון וויינגערטנער.
און איך וועל שליידערן צום טאָל אירע שטיינערא,
און אירע גרונטפעסטן וועל איך אַנטפּלעקן.
7 און אַלע אירע געשניצטע געצן
וועלן צעהאַקט ווערן,
און אַלע אירע זונה־לוינען
וועלן פאַרבּרענט ווערן אין פייער,
און אַלע אירע געצנבּילדער
וועל איך מאַכן צו וויסט;
וואָרום פון זונה־לוין האָט זי זיי אויפגעקליבּן,
און צו זונה־לוין זאָלן זיי ווידער ווערן.
8 דערויף וועל איך קלאָגן און יאָמערן,
איך וועל אומגיין בּאָרוועס און נאַקעט,
איך וועל מאַכן אַ קלאָג ווי די שאַקאַלן,
און אַ טרויער ווי שטרויספויגלען.
9 וואָרום שווער זיינען אירע שלעק,
וואָרום עס איז געקומען בּיז יהודה,
עס גרייכט בּיזן טויער פון מיין פאָלק,
בּיז ירושָלַיִם.
10 ניט דערציילן זאָלט איר אין גַתב,
וויינען זאָלט איר ניט וויינען;
אין בֵּית־לְעַפְרָה אין שטויבּג טו זיך קייקלען.
11 גיי דיר אַוועק, בּאַוווינערין פון שָׁפִיר,
נאַקעט צו שאַנד;
ניט אַרויסגיין דערוועגט זיך
די בּאַוווינערין פון צַאֲנָןד
אַ קלאָג איז אין בֵּית־אֵצֶל;
מע נעמט פון אַייך אָפּ זיין בּאַשטאַנד.
12 יאָ, געאַנגסט נאָך גוטס האָט די בּאַוווינערין פון מָרוֹת,
אָבער גענידערט האָט בּייז פון גאָט צום טויער פון ירושָלַיִם.
13 שפּאַן דעם רייטוואָגן צו די לויפפערדה,
בּאַוווינערין פון לָכִישׁו;

א ווערטשפּיל: וְהִגַּרְתִּי לַגַּי.
ב ווערטשפּיל: בְּגַת-תַּגִּידוּ.
ג עָפָר, ווערטשפּיל אויף עָפְרָה.
ד ווערטשפּיל: יָצְאָה-צַאֲנָן.
ה.ו ווערטשפּיל: רֶכֶשׁ-לָכִישׁ.

זי איז דער אָנהייב זינד געווען
פאַר דער טאָכטער ציון;
וואָרום ביי דיר זיינען געפונען געוואָרן
די פאַרברעכן פון ישׂראל.
14 דרום וועסטו געזעגנ־מתּנות געבן צו מורֶשֶׁת־גַת[א];
די הייזער פון אַכזיב וועלן ווערן צום אָפּנאַר[ב]
פאַר די מלכים פון ישׂראל.
15 איך וועל נאָך ברענגען אַ יורש אויף דיר,
באַווינערין פון מָרֵשָׁה,
ביז קיין עֲדולָם וועט קומען דער כּבוד פון ישׂראל.
16 מאַך דיר אַ פּליך און שער דיך אָפּ,
איבער דיינע געצערטלטע קינדער,
מאַך ברייט דיין פּליך ווי דער גייערפויגל,
וואָרום זיי זיינען אין גלות אַוועק פון דיר.

ב
1 וויי צו די וואָס טראַכטן אומרעכט,
און אַרבעטן אויס בייז אויף זייערע געלעגערס!
אין ליכט פון פרימאָרגן פירן זיי עס אויס,
ווייל עס איז אין דער מאַכט פון זייער האַנט.
2 און זיי גלוסטן פעלדער און גזלען,
און הייזער און נעמען צו;
און באַרויבן אַ מאַן מיט זיין הויז,
און אַ מענטשן מיט זיין נחלה.
3 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:
זע, איך טראַכט אויף דערדאָזיקער משפּחה אַ בייז
וואָס איר וועט ניט קענען אָפּטאָן דערפון אַייערע העלדזער,
און איר וועט ניט גיין מיט אַן אויפגעהויבענעם קאָפּ,
וואָרום אַ בייזע צייט וועט דאָס זיין.
4 אין יענעם טאָג וועט מען אויפהייבן אויף אייך אַ שפּרוך,
און מע וועט קלאָגן אַ קלאָג פון באַקלאָגעניש,
מע וועט זאָגן: פאַרוויסטן פאַרוויסט זיינען מיר געוואָרן;
דעם טייל פון מיין פאָלק טוט ער בייטן.
ווי טוט ער מיך דערווייטערן!
דעם אַוועקרויבער צעטיילט ער אונדזערע פעלדער.
5 פאַרוואָר, קיינער פון דיר וועט ניט וואַרפן
אַ שנור לויט גורל אין דער עדה פון גאָט.
6 „איר זאָלט ניט דַרשענען!" דַרשען זיי;
מע דאַרף ניט דַרשען צו דידאָזיקע,
וועט מען קיין חרפּות ניט קריגן.
7 טו איך זיך דען בייטן, הויז פון יעקב?
צי איז קורץ געוואָרן דאָס געמיט פון גאָט?
זיינען דאָס זיינע טואונגען?
טוען ניט מיינע ווערטער גוטס מיט דעם וואָס גייט גלייך?
8 אָבער מיין פאָלק פון אַנוסטן
שטעלט זיך אויף פאַר אַ פיינט;
פון דעם וואָס קומט אַנטקעגן
ציט איר קלייד און מאַנטל אַראָפּ,
פון רואיקע דורכגייער,
אָפּגענייגטע פון מלחמה.
9 די ווייבער פון מיין פאָלק פאַרטרייבט איר
פון זייער נחתדיקער היים;
פון זייערע עופעלעך נעמט איר אַוועק
מיין צירונג אויף אייביק.
10 שטייט אויף און גייט,
וואָרום ניטאָ דאָ קיין רואונג,
פון וועגן דער טומאה וואָס צעשטערט,
און אַ שטאַרקע צעשטערונג.
11 אַז אַ מאַן וואָס גייט אום מיט ווינט און ליגן, זאָל פעלשן:
„איך וועל דיר דַרשען פון ווייַן און פון טרונק",
וואָלט ער ווערן אַ דַרשן ביי דעמדאָזיקן פאָלק.
12 זאַמלען אַיינזאַמלען וועל איך דיך, יעקב, אין גאַנצן,
קלייבן אויפקלייבן וועל איך דעם איבערבלייב
פון ישׂראל.
איך וועל זיי צונויפטאָן אין איינעם ווי שאָף אין געהעפט,
ווי אַ סטאַדע אין איר פיטערפלאַץ;
זיי וועלן רוישן מיט מענטשן.
13 דער דורכברעכער גייט אַרויף זיי פאַרויס,
זיי ברעכן דורך און גייען ווייטער,
דורך דעם טויער און אַרויס דורך אים,
און זייער מלך גייט זיי פאַרויס,
און גאָט איז זייער אָנפירער.

יד חַטָּאת הִיא לְבַת־צִיּוֹן כִּי־בָךְ נִמְצְאוּ פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן
תִּתְּנִי שִׁלּוּחִים עַל מוֹרֶשֶׁת גַּת בָּתֵּי אַכְזִיב לְאַכְזָב לְמַלְכֵי
טו יִשְׂרָאֵל׃ עֹד הַיֹּרֵשׁ אָבִי לָךְ יוֹשֶׁבֶת מָרֵשָׁה עַד־עֲדֻלָּם
טז יָבוֹא כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל׃ קָרְחִי וָגֹזִּי עַל־בְּנֵי תַּעֲנוּגָיִךְ הַרְחִבִי
קָרְחָתֵךְ כַּנֶּשֶׁר כִּי גָלוּ מִמֵּךְ׃

ב

א הוֹי חֹשְׁבֵי־אָוֶן וּפֹעֲלֵי רָע עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם בְּאוֹר הַבֹּקֶר
ב יַעֲשׂוּהָ כִּי יֶשׁ־לְאֵל יָדָם׃ וְחָמְדוּ שָׂדוֹת וְגָזָלוּ וּבָתִּים
ג וְנָשָׂאוּ וְעָשְׁקוּ גֶּבֶר וּבֵיתוֹ וְאִישׁ וְנַחֲלָתוֹ׃ לָכֵן כֹּה
אָמַר יְהוָה הִנְנִי חֹשֵׁב עַל־הַמִּשְׁפָּחָה הַזֹּאת רָעָה אֲשֶׁר
לֹא תָמִישׁוּ מִשָּׁם צַוְּארֹתֵיכֶם וְלֹא תֵלְכוּ רוֹמָה כִּי עֵת
ד רָעָה הִיא׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִשָּׂא עֲלֵיכֶם מָשָׁל וְנָהָה נְהִי
נִהְיָה אָמַר שָׁדוֹד נְשַׁדֻּנוּ חֵלֶק עַמִּי יָמִיר אֵיךְ יָמִישׁ לִי
ה לְשׁוֹבֵב שָׂדֵינוּ יְחַלֵּק׃ לָכֵן לֹא־יִהְיֶה לְךָ מַשְׁלִיךְ חֶבֶל
ו בְּגוֹרָל בִּקְהַל יְהוָה׃ אַל־תַּטִּפוּ יַטִּיפוּן לֹא־יַטִּפוּ לָאֵלֶּה
ז לֹא יִסַּג כְּלִמּוֹת׃ הֶאָמוּר בֵּית־יַעֲקֹב הֲקָצַר רוּחַ יְהוָה
אִם־אֵלֶּה מַעֲלָלָיו הֲלוֹא דְבָרַי יֵיטִיבוּ עִם הַיָּשָׁר הוֹלֵךְ׃
ח וְאֶתְמוּל עַמִּי לְאוֹיֵב יְקוֹמֵם מִמּוּל שַׂלְמָה אֶדֶר תַּפְשִׁטוּן
ט מֵעֹבְרִים בֶּטַח שׁוּבֵי מִלְחָמָה׃ נְשֵׁי עַמִּי תְּגָרְשׁוּן מִבֵּית
י תַּעֲנֻגֶיהָ מֵעַל עֹלָלֶיהָ תִּקְחוּ הֲדָרִי לְעוֹלָם׃ קוּמוּ וּלְכוּ כִּי
יא לֹא־זֹאת הַמְּנוּחָה בַּעֲבוּר טָמְאָה תְּחַבֵּל וְחֶבֶל נִמְרָץ׃ לוּ־
אִישׁ הֹלֵךְ רוּחַ וָשֶׁקֶר כִּזֵּב אַטִּף לְךָ לַיַּיִן וְלַשֵּׁכָר וְהָיָה
יב מַטִּיף הָעָם הַזֶּה׃ אָסֹף אֶאֱסֹף יַעֲקֹב כֻּלָּךְ קַבֵּץ אֲקַבֵּץ
שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל יַחַד אֲשִׂימֶנּוּ כְּצֹאן בָּצְרָה כְּעֵדֶר בְּתוֹךְ
יג הַדָּבְרוֹ תְּהִימֶנָה מֵאָדָם׃ עָלָה הַפֹּרֵץ לִפְנֵיהֶם פָּרְצוּ
וַיַּעֲבֹרוּ שַׁעַר וַיֵּצְאוּ בוֹ וַיַּעֲבֹר מַלְכָּם לִפְנֵיהֶם וַיהוָה
בְּרֹאשָׁם׃

א, טו׳ חסר א   ב, ב קמץ בז״ק   ס״א איש   ח׳ דמי בשורק

[א] ד. ה. זיך געזעגענען מיט.
[ב] לְאַכְזָב, וואָרטשפּיל אויף אַכזיב.

ג

א וָאֹמַר שִׁמְעוּ־נָא רָאשֵׁי יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא
ב לָכֶם לָדַעַת אֶת־הַמִּשְׁפָּט׃ שֹׂנְאֵי טוֹב וְאֹהֲבֵי רָעָה גֹּזְלֵי
ג עוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם וּשְׁאֵרָם מֵעַל עַצְמוֹתָם׃ וַאֲשֶׁר אָכְלוּ
שְׁאֵר עַמִּי וְעוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם הִפְשִׁיטוּ וְאֶת־עַצְמֹתֵיהֶם
ד פִּצֵּחוּ וּפָרְשׂוּ כַּאֲשֶׁר בַּסִּיר וּכְבָשָׂר בְּתוֹךְ קַלָּחַת׃ אָז יִזְעֲקוּ
אֶל־יְהוָה וְלֹא יַעֲנֶה אוֹתָם וְיַסְתֵּר פָּנָיו מֵהֶם בָּעֵת הַהִיא
ה כַּאֲשֶׁר הֵרֵעוּ מַעַלְלֵיהֶם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־
הַנְּבִיאִים הַמַּתְעִים אֶת־עַמִּי הַנֹּשְׁכִים בְּשִׁנֵּיהֶם וְקָרְאוּ
שָׁלוֹם וַאֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן עַל־פִּיהֶם וְקִדְּשׁוּ עָלָיו מִלְחָמָה׃
ו לָכֵן לַיְלָה לָכֶם מֵחָזוֹן וְחָשְׁכָה לָכֶם מִקְּסֹם וּבָאָה הַשֶּׁמֶשׁ
ז עַל־הַנְּבִיאִים וְקָדַר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם׃ וּבֹשׁוּ הַחֹזִים וְחָפְרוּ
הַקֹּסְמִים וְעָטוּ עַל־שָׂפָם כֻּלָּם כִּי אֵין מַעֲנֵה אֱלֹהִים׃
ח וְאוּלָם אָנֹכִי מָלֵאתִי כֹחַ אֶת־רוּחַ יְהוָה וּמִשְׁפָּט וּגְבוּרָה
ט לְהַגִּיד לְיַעֲקֹב פִּשְׁעוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל חַטָּאתוֹ׃ שִׁמְעוּ־נָא
זֹאת רָאשֵׁי בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמְתַעֲבִים
י מִשְׁפָּט וְאֵת כָּל־הַיְשָׁרָה יְעַקֵּשׁוּ׃ בֹּנֶה צִיּוֹן בְּדָמִים
יא וִירוּשָׁלַםִ בְּעַוְלָה׃ רָאשֶׁיהָ ׀ בְּשֹׁחַד יִשְׁפֹּטוּ וְכֹהֲנֶיהָ
בִּמְחִיר יוֹרוּ וּנְבִיאֶיהָ בְּכֶסֶף יִקְסֹמוּ וְעַל־יְהוָה יִשָּׁעֵנוּ
יב לֵאמֹר הֲלוֹא יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ לֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה׃ · לָכֵן
בִּגְלַלְכֶם צִיּוֹן שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַםִ עִיִּין תִּהְיֶה וְהַר
הַבַּיִת לְבָמוֹת יָעַר׃

ד

א וְהָיָה ׀ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה נָכוֹן בְּרֹאשׁ
ב הֶהָרִים וְנִשָּׂא הוּא מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ עָלָיו עַמִּים׃ וְהָלְכוּ
גּוֹיִם רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ ׀ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּית
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיוֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו כִּי מִצִּיּוֹן

ג, ב׳ רע קרי   יב׳ חצי הספר בפסוקים

ג 1 און איך האָב געזאָגט:
הערט אַקאָרשט צו, איר קעפּ פון יעקב,
און פירער פון הויז פון ישׂראל;
ליגט ניט אויף אײַך צו וויסן גערעכטיקייט?
2 איר וואָס האָט פיינט גוטס און האָט ליב שלעכטס,
וואָס גזלט זייער הויט פון זיי,
און זייער פלייש פון זייערע ביינער;
3 און וואָס האָט געגעסן דאָס פלייש פון מײַן פאָלק,
און זייער הויט פון זיי אָפּגעשונדן,
און זייערע ביינער צעבראָכן,
און צעהאַקט אַזוי ווי אין אַ טאָפּ,
און ווי פלייש אין אַ קעסל.
4 דרום וועלן זיי שרייען צו גאָט,
און ער וועט זיי ניט ענטפערן;
און ער וועט פאַרבאָרגן זײַן פּנים פון זיי אין יענער צייט,
אַזוי ווי זיי האָבן שלעכטס געטאָן אין זייערע מעשׂים.

5 אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף די נביאים וואָס פאַרפירן מײַן פאָלק,
וואָס שרייען: „שלום!" ווען זייערע ציין האָבן צו בײַסן,
און דער וואָס גיט זיי ניט אין מויל
ברייטן זיי אָן אויף אים אַ מלחמה.
6 דרום וועט אײַך זײַן נאַכט, אָן אַ זעאונג,
און אײַך וועט זײַן פינצטער, אָן וואָרזאָגן,
און אונטערגיין וועט די זון אויף די נביאים,
און שוואַרץ ווערן וועט דער טאָג אויף זיי.
7 און די זעער וועלן זײַן צו שאַנד,
און די וואָרזאָגער וועלן זיך שעמען,
און זיי וועלן אַלע פאַרדעקן זייערע אויבערשטע ליפּ,
ווײַל קיין ענטפער פון גאָט וועט ניט זײַן.
8 אָבער פאַרוואָר, איך בין פול מיט כּוח דורך דעם גייסט פון גאָט,
און מיט גערעכטיקייט און גבורה,
צו זאָגן יעקבן זײַן פאַרברעך,
און ישׂראלן זײַן זינד.

9 הערט דאָס צו אַקאָרשט, איר קעפּ פון דעם הויז פון יעקב,
און פירער פון הויז פון ישׂראל,
וואָס פאַראומווערדיקט גערעכטיקייט,
און פאַרדרייט אַלץ וואָס איז גלײַך;
10 מע בויט ציון מיט בלוט,
און ירושָלַיִם מיט אומרעכט.
11 אירע קעפּ משפּטן פאַר שוחד,
און אירע כּהנים לערנען פאַר געצאָלט,
און אירע נביאים וואָרזאָגן פאַר געלט.
און זיי לענען זיך אויף גאָט, אַזוי צו זאָגן:
פאַרוואָר, גאָט איז צווישן אונדז,
אויף אונדז וועט ניט קומען קיין בייז.
12 דרום וועט איבער אײַך ציון ווי אַ פעלד צעאַקערט ווערן,
און ירושָלַיִם וועט ווערן הויפנס,
און דער באַרג פון [גאָטס] הויז–וואַלדיקע הייכן.

ד 1 און עס וועט זײַן אין סוף פון די טעג,
וועט שטיין פעסט דער באַרג פון גאָטס הויז,
אויבנאָן פון די בערג,
און ער וועט זײַן דערהויבן איבער די הייכן;
און אומות וועלן צו אים שטראָמען.
2 און פיל פעלקער וועלן גיין און וועלן זאָגן:
קומט און לאָמיר אַרויפגיין צום באַרג פון יהוה,
און צום הויז פון דעם גאָט פון יעקב,
און ער וועט אונדז לערנען פון זײַנע וועגן,
און מיר וועלן גיין אין זײַנע שטעגן;
וואָרום פון ציון וועט אַרויסגיין אַ תּורה,

ג תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְהוָה מִירוּשָׁלִָם׃ וְשָׁפַט בֵּין עַמִּים
רַבִּים וְהוֹכִיחַ לְגוֹיִם עֲצֻמִים עַד־רָחוֹק וְכִתְּתוּ חַרְבֹתֵיהֶם
לְאִתִּים וַחֲנִיתֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת לֹא־יִשְׂאוּ גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב
ד וְלֹא־יִלְמְדוּן עוֹד מִלְחָמָה׃ וְיָשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת
ה תְּאֵנָתוֹ וְאֵין מַחֲרִיד כִּי־פִי יְהוָה צְבָאוֹת דִּבֵּר׃ כִּי כָּל־
הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם־יְהוָה
ו אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אֹסְפָה
ז הַצֹּלֵעָה וְהַנִּדָּחָה אֲקַבֵּצָה וַאֲשֶׁר הֲרֵעֹתִי׃ וְשַׂמְתִּי אֶת־
הַצֹּלֵעָה לִשְׁאֵרִית וְהַנַּהֲלָאָה לְגוֹי עָצוּם וּמָלַךְ יְהוָה עֲלֵיהֶם
ח בְּהַר צִיּוֹן מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה מִגְדַּל־עֵדֶר
עֹפֶל בַּת־צִיּוֹן עָדֶיךָ תֵּאתֶה וּבָאָה הַמֶּמְשָׁלָה הָרִאשֹׁנָה
ט מַמְלֶכֶת לְבַת־יְרוּשָׁלִָם׃ עַתָּה לָמָּה תָרִיעִי רֵעַ הֲמֶלֶךְ
י אֵין־בָּךְ אִם־יוֹעֲצֵךְ אָבָד כִּי־הֶחֱזִיקֵךְ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ חוּלִי
וָגֹחִי בַּת־צִיּוֹן כַּיּוֹלֵדָה כִּי־עַתָּה תֵצְאִי מִקִּרְיָה וְשָׁכַנְתְּ בַּשָּׂדֶה
וּבָאת עַד־בָּבֶל שָׁם תִּנָּצֵלִי שָׁם יִגְאָלֵךְ יְהוָה מִכַּף אֹיְבָיִךְ׃
יא וְעַתָּה נֶאֶסְפוּ עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים הָאֹמְרִים תֶּחֱנָף וְתַחַז בְּצִיּוֹן
יב עֵינֵינוּ׃ וְהֵמָּה לֹא יָדְעוּ מַחְשְׁבוֹת יְהוָה וְלֹא הֵבִינוּ עֲצָתוֹ
יג כִּי קִבְּצָם כֶּעָמִיר גֹּרְנָה׃ קוּמִי וָדוֹשִׁי בַת־צִיּוֹן כִּי־קַרְנֵךְ
אָשִׂים בַּרְזֶל וּפַרְסֹתַיִךְ אָשִׂים נְחוּשָׁה וַהֲדִקּוֹת עַמִּים רַבִּים
יד וְהַחֲרַמְתִּי לַיהוָה בִּצְעָם וְחֵילָם לַאֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ עַתָּה
תִּתְגֹּדְדִי בַת־גְּדוּד מָצוֹר שָׂם עָלֵינוּ בַּשֵּׁבֶט יַכּוּ עַל־הַלְּחִי
אֵת שֹׁפֵט יִשְׂרָאֵל׃

ה

א וְאַתָּה בֵּית־לֶחֶם אֶפְרָתָה צָעִיר לִהְיוֹת בְּאַלְפֵי יְהוּדָה
מִמְּךָ לִי יֵצֵא לִהְיוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל וּמוֹצָאֹתָיו מִקֶּדֶם
ב מִימֵי עוֹלָם׃ לָכֵן יִתְּנֵם עַד־עֵת יוֹלֵדָה יָלָדָה וְיֶתֶר אֶחָיו
ג יְשׁוּבוּן עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְעָמַד וְרָעָה בְּעֹז יְהוָה בִּגְאוֹן

ד, ט׳ יא׳ קמץ בז״ק

און גאָטס וואָרט פון ירושָלַיִם.
3 און ער וועט משפּטן צווישן פיל אומות,
און אַנטשיידן איבער מאַכטיקע פעלקער
ביז אין דער ווייט;
און זיי וועלן איבערשמידן זייערע שווערדן אויף אַקער־
אײַזנס,
און זייערע שפּיזן אויף צווייגמעסערס;
אַ פאָלק קעגן אַ פאָלק וועט ניט הייבן אַ שווערד,
און מע וועט ניט מער לערנען מלחמה.
4 און זיי וועלן זיצן איטלעכער
אונטער זיין ווײַנשטאָק און אונטער זיין פייגנבוים,
און קיינער וועט ניט שרעקן;
וואָרום דאָס מויל פון גאָט פון צבָאות האָט גערעדט.

5 וואָרום אַלע פעלקער מעגן גיין
איטלעכס אין נאָמען פון זיין גאָט,
אָבער מיר וועלן גיין אין נאָמען פון יהוה
אונדזער גאָט אויף אייביק און שטענדיק.

6 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט,
וועל איך אײַנזאַמלען די וואָס הינקט,
און צונויפקלייבן די וואָס איז פאַרשטויסן,
און די וועמען איך האָב שלעכטס געטאָן.
7 און איך וועל מאַכן די הינקעדיקע פאַר אַן איבער־
בלייב,
און די דערווייטערטע פאַר אַ מאַכטיקן פאָלק,
און גאָט וועט קיניגן איבער זיי אויפן באַרג צִיון
פון אַצונד און ביז אייביק.

8 און דו מִגדַל־עֵדֶר, פעסטונגבאַרג פון טאָכטער צִיון,
צו דיר וועט עס אָנקומען;
יאָ, קומען וועט די פריערדיקע ממשלה,
די מלוכה פון טאָכטער ירושָלַיִם.
9 אַצונד נאָך וואָס שרייסטו מיט געשרייען?
איז קיין מלך ניטאָ אין דיר,
איז דיין בעל־יועץ אונטערגעגאַנגען,
וואָס ווייעניש האָט דיך אָנגענומען ווי אַ געווינערין?
10 דריי זיך און האָב ווייען, טאָכטער צִיון,
אַזוי ווי אַ געווינערין,
וואָרום אַצונד וועסטו אַרויסגיין פון דער שטאָט,
און וועסט וווינען אין פעלד,
און וועסט קומען קיין בָבל;
דאָרטן וועסטו ניצול ווערן,
דאָרטן וועט דיך אויסלייזן גאָט
פון דער האַנט פון דיינע פיינט.

11 און אַצונד האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אויף דיר פיל
פעלקער,
וואָס זאָגן: זאָל זי פאַרשוועכט ווערן,
און זאָל אונדזער אויג זיך אָנקוקן אויף צִיון.
12 אָבער זיי ווייסן ניט די טראַכטונגען פון גאָט,
און זיי פאַרשטייען ניט זיין באַראָט,
אַז ער האָט זיי אײַנגעזאַמלט ווי אַ גאַרב אין שייער.
13 שטיי אויף און דרעש, טאָכטער צִיון,
וואָרום דיין האָרן וועל איך מאַכן אײַזן,
און דיינע קלויען וועל איך מאַכן קופּער,
און וועסט צעשטויסן פיל פעלקער,
און מאַכן חרם צו גאָט זייער רויב,
און זייער פאַרמעג צום האַר פון דער גאַנצער ערד.
14 אַצונד וועסטו זיך דעם לייב שניידן, טאָכטער פון מחנותא*,
אַ באַלעגערונג האָט מען געמאַכט אויף אונדז;
מיט אַ רוט אויפן באַק
שלאָגט מען דעם ריכטער פון ישׂראל.

ה 1 און דו, בֵית־לֶחֶם אין אֶפרָת,
וואָס קליין ביסטו צווישן די טויזנטן פון יהודה,
פון דיר וועט מיר אַרויסגיין
דער וואָס וועט זיין אַ געוועלטיקער איבער ישׂראל,
און זיין אָפּשטאַם איז פון פאַרצייטן, פון אַמאָליקע טעג.
2 פאַרוואָר, ער וועט זיי איבערגעבן
ביז דער צייט ווען די געווינערין האָט געווונען;
אָבער דער איבערבלייב פון זיינע ברידער
וועט זיך אומקערן מיט די קינדער פון ישׂראל.
3 און ער וועט אויפשטיין און פיטערן מיט מאַכט פון גאָט,

* וואָרטשפּיל: תִּתְגֹּדְדִי בַת־גְּדוּד.

שֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו וְיָשָׁבוּ כִּי־עַתָּה יִגְדַּל עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃
ד וְהָיָה זֶה שָׁלוֹם אַשּׁוּר ׀ כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ
בְּאַרְמְנֹתֵינוּ וַהֲקֵמֹנוּ עָלָיו שִׁבְעָה רֹעִים וּשְׁמֹנָה נְסִיכֵי
ה אָדָם׃ וְרָעוּ אֶת־אֶרֶץ אַשּׁוּר בַּחֶרֶב וְאֶת־אֶרֶץ נִמְרֹד
בִּפְתָחֶיהָ וְהִצִּיל מֵאַשּׁוּר כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ
ו בִּגְבוּלֵנוּ׃ וְהָיָה ׀ שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים
כְּטַל מֵאֵת יְהוָה כִּרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב אֲשֶׁר לֹא־יְקַוֶּה לְאִישׁ
ז וְלֹא יְיַחֵל לִבְנֵי אָדָם׃ וְהָיָה שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בַּגּוֹיִם בְּקֶרֶב
עַמִּים רַבִּים כְּאַרְיֵה בְּבַהֲמוֹת יַעַר כִּכְפִיר בְּעֶדְרֵי־צֹאן
ח אֲשֶׁר אִם־עָבַר וְרָמַס וְטָרַף וְאֵין מַצִּיל׃ תָּרֹם יָדְךָ עַל־
ט צָרֶיךָ וְכָל־אֹיְבֶיךָ יִכָּרֵתוּ׃ וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־
י יְהוָה וְהִכְרַתִּי סוּסֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהַאֲבַדְתִּי מַרְכְּבֹתֶיךָ׃ וְהִכְרַתִּי
יא עָרֵי אַרְצֶךָ וְהָרַסְתִּי כָּל־מִבְצָרֶיךָ׃ וְהִכְרַתִּי כְשָׁפִים מִיָּדֶךָ
יב וּמְעוֹנְנִים לֹא יִהְיוּ־לָךְ׃ וְהִכְרַתִּי פְסִילֶיךָ וּמַצֵּבוֹתֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ
יג וְלֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה עוֹד לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃ וְנָתַשְׁתִּי אֲשֵׁירֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ
יד וְהִשְׁמַדְתִּי עָרֶיךָ׃ וְעָשִׂיתִי בְּאַף וּבְחֵמָה נָקָם אֶת־הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר לֹא שָׁמֵעוּ׃

ו

א שִׁמְעוּ־נָא אֵת אֲשֶׁר־יְהוָה אֹמֵר קוּם רִיב אֶת־הֶהָרִים
ב וְתִשְׁמַעְנָה הַגְּבָעוֹת קוֹלֶךָ׃ שִׁמְעוּ הָרִים אֶת־רִיב יְהוָה
וְהָאֵתָנִים מֹסְדֵי אָרֶץ כִּי רִיב לַיהוָה עִם־עַמּוֹ וְעִם־יִשְׂרָאֵל
ג יִתְוַכָּח׃ עַמִּי מֶה־עָשִׂיתִי לְךָ וּמָה הֶלְאֵתִיךָ עֲנֵה בִי׃
ד כִּי הֶעֱלִתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתִיךָ וָאֶשְׁלַח
ה לְפָנֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה אַהֲרֹן וּמִרְיָם׃ עַמִּי זְכָר־נָא מַה־יָּעַץ
בָּלָק מֶלֶךְ מוֹאָב וּמֶה־עָנָה אֹתוֹ בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר מִן־הַשִּׁטִּים
ו עַד־הַגִּלְגָּל לְמַעַן דַּעַת צִדְקוֹת יְהוָה׃ בַּמָּה אֲקַדֵּם יְהוָה
אִכַּף לֵאלֹהֵי מָרוֹם הַאֲקַדְּמֶנּוּ בְעוֹלוֹת בַּעֲגָלִים בְּנֵי שָׁנָה׃

ה, ה׳ בס״א מלא י׳   ו׳ הפטרת וירא בלק

מיטן שטאָלצן נאָמען פֿון יהוה זײַן גאָט;
און זיי וועלן זיצן רואיק,
וואָרום ער וועט דענסמאָל זײַן גרויס ביז די עקן פֿון
דער ערד.
4 און אַזאַ וועט זײַן דער שלום:
אַז אַשור וועט קומען אין אונדזער לאַנד,
און אַז ער וועט טרעטן אין אונדזערע פּאַלאַצן,
וועלן מיר אויפֿשטעלן אויף אים זיבן פּאַסטוכעראַ,
און אַכט פֿירשטלעכע לײַט.
5 און זיי וועלן צעברעכןא דאָס לאַנד אַשור מיטן שווערד,
און לאַנד נִמרוֹד מיט אירע אייגענע קלינגען.
און מע וועט אונדז מציל זײַן פֿון אַשור,
אַז ער וועט קומען אין אונדזער לאַנד,
און אַז ער וועט טרעטן אין אונדזער גבול.

6 און דער איבערבלײַב פֿון יעקב וועט זײַן צווישן די פֿיל
אומות,
ווי טוי פֿון גאָט, ווי שפּרײַרעגן אויף גראָז,
וואָס האָפֿט ניט אויף אַ מענטשן,
און וואַרט ניט אויף מענטשנקינדער.
7 און דער איבערבלײַב פֿון יעקב וועט זײַן צווישן די
פֿעלקער,
אין מיטן פֿון די פֿיל אומות,
ווי אַ לייב צווישן די חיות פֿון וואַלד,
ווי אַ יונגלייב צווישן סטאַדעס שאָף,
וואָס אַז ער גייט דורך צעטרעט ער און פֿאַרצוקט,
און ניטאָ ווער זאָל מציל זײַן.
8 דײַן האַנט וועט זײַן דערהויבן איבער דײַנע דריקער,
און אַלע דײַנע פֿײַנט וועלן פֿאַרשניטן ווערן.

9 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט,
וועל איך פֿאַרשניידן דײַנע פֿערד פֿון צווישן דיר,
און איך וועל אונטערברענגען דײַנע רײַטוועגן.
10 און איך וועל פֿאַרשניידן די שטעט פֿון דײַן לאַנד,
און צעשטערן אַלע דײַנע פֿעסטונגען.
11 און איך וועל פֿאַרשניידן די כּישופֿן, פֿון דײַן האַנט,
און בײַ דיר וועלן ניט זײַן קיין וואָרזאָגערס.
12 און איך וועל פֿאַרשניידן דײַנע געשניצטע געצן
און דײַנע זײַלשטיינער פֿון צווישן דיר,
און וועסט זיך מער ניט בוקן
צום ווערק פֿון דײַנע הענט.
13 און איך וועל אויסרײַסן דײַנע געצנביימער פֿון
צווישן דיר;
און איך וועל פֿאַרטיליקן דײַנע פֿײַנט.
14 און איך וועל נקמה נעמען מיט כּעס און מיט
גרימצאָרן
פֿון די פֿעלקער וואָס האָבן ניט צוגעהערט.

ו

1 הערט אַקאָרשט צו וואָס גאָט זאָגט:
שטיי אויף, טענה פֿאַר די בערג,
און זאָלן הערן די הייכן דײַן קול.
2 הערט צו, איר בערג, דעם קריג פֿון גאָט,
און איר מאַכטיקע, די גרונטפֿעסטן פֿון דער ערד;
וואָרום גאָט האָט אַ קריג מיט זײַן פֿאָלק,
און מיט ישׂראל וועט ער אַ וויכּוח האָבן.
3 מײַן פֿאָלק, וואָס האָב איך דיר געטאָן?
און מיט וואָס האָב איך דיך מיד געמאַכט?
זאָג עדות אַקעגן מיר.
4 וואָרום איך האָב דיך אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם,
און פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט דיך אויסגעלייזט,
און דיר פֿאַרויס געשיקט משהן, אַהרנען, און מרימען.
5 מײַן פֿאָלק, דערמאָן זיך אַקאָרשט
וואָס בָּלָק דער מלך פֿון מוֹאָב האָט באַראָטן,
און וואָס אים האָט געענטפֿערט בִּלעָם דער זון פֿון בְּעוֹרן;
[וואָס איך האָב געטאָן] פֿון שִׁטים ביז גִלגָל,
כּדי מע זאָל וויסן די גערעכטיקייט פֿון גאָט.
6 „מיט וואָס זאָל איך קומען פֿאַר יהוה,
זיך בייגן פֿאַר גאָט אין דער הייך?
זאָל איך קומען פֿאַר אים מיט בראַנדאָפּפֿער,
מיט קעלבער אייניאָריקע?

א וואָרטשפּיל: רֹעִים–וְרָעוּ.

7 וועט יהוה באַווייליקן טויזנטן ווידערס,
צענטויזנטן טייכן מיט אייל?
זאָל איך געבן מיין בכור פאַר מיין פאַרברעך,
די פרוכט פון מיין לייב פאַר דער זינד פון מיין זעל?"
8 מע האָט דיר אָנגעזאָגט, מענטש, וואָס איז גוט,
און וואָס יהוה פאַרלאַנגט פון דיר:
נאָר בלויז טאָן גערעכטיקייט און ליב האָבן גענאָד,
און אומגיין שטיל פאַר דיין גאָט.
9 האָרך! יהוה רופט צו דער שטאָט–
און דער קלוגער וועט אַכטן אויף דיין נאָמען–
הערט דעם שטעקן, און ווער דאָס האָט באַשערט.
10 קען איך נאָכאַנאַנד פאַרגעסן דאָס הויז פון דעם אומ־
גערעכטן,
די שאַצן פון אומרעכט און די קאַרגע מאָס די פאַר־
שאָלטענע?
11 קען איך ריין מאַכן פאַר אומגערעכטע וואָגשאָלן,
און פאַר אַ בייטל מיט פאַלשע וואָגשטיינער?
12 וואָרום אירע רייכע לייט זיינען פול מיט רויב,
און אירע באַוווינער רעדן פאַלש,
און זייער צונג איז באַטרוג אין זייער מויל.
13 דרום האָב איך אויך דיך געשלאָגן ביז קראַנק,
דיך פאַרוויסט פאַר דיינע זינד.
14 דו וועסט עסן און ניט זאַט ווערן,
און דיין הונגער וועט זיין אין דיינע אינגעווייד;
און וועסט טראָגעדיק ווערן, און ניט געווינען,
און וואָס דו וועסט געווינען וועל איך צום שווערד
איבערגעבן.
15 דו וועסט זייען, און ניט שניידן,
דו וועסט טרעטן איילבערטן, און זיך ניט זאַלבן מיט אייל,
און טרויבנזאַפט, און ניט טרינקען קיין וויין.
16 ווייל אָפּגעהיט ווערן די מנהגים פון עָמרין,
און אַלדי טועניש פון אַחְאָבס הויז,
און איר זייט געגאַנגען אין זייערע עצות;
דרום וועל איך דיך מאַכן פאַר אַ שרעק,
און אירע באַוווינער פאַר אַ שמוצערונג;
און די שאַנד פון מיין פאָלק וועט איר טראָגן.

ז הֲיִרְצֶה יְהוָה בְּאַלְפֵי אֵילִים בְּרִבְבוֹת נַחֲלֵי־שָׁמֶן הַאֶתֵּן
ח בְּכוֹרִי פִּשְׁעִי פְּרִי בִטְנִי חַטַּאת נַפְשִׁי׃ הִגִּיד לְךָ אָדָם
מַה־טּוֹב וּמָה יְהוָה דּוֹרֵשׁ מִמְּךָ כִּי אִם־עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט
ט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהַצְנֵעַ לֶכֶת עִם־אֱלֹהֶיךָ׃ קוֹל יְהוָה
לָעִיר יִקְרָא וְתוּשִׁיָּה יִרְאֶה שְׁמֶךָ שִׁמְעוּ מַטֶּה וּמִי יְעָדָהּ׃
י עוֹד הַאִשׁ בֵּית רָשָׁע אֹצְרוֹת רֶשַׁע וְאֵיפַת רָזוֹן זְעוּמָה׃
יא יב הַאֶזְכֶּה בְּמֹאזְנֵי רֶשַׁע וּבְכִיס אַבְנֵי מִרְמָה׃ אֲשֶׁר
עֲשִׁירֶיהָ מָלְאוּ חָמָס וְיֹשְׁבֶיהָ דִּבְּרוּ־שָׁקֶר וּלְשׁוֹנָם רְמִיָּה
יג בְּפִיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי הֶחֱלֵיתִי הַכּוֹתֶךָ הַשְׁמֵם עַל־חַטֹּאתֶךָ׃
יד אַתָּה תֹאכַל וְלֹא תִשְׂבָּע וְיֶשְׁחֲךָ בְּקִרְבֶּךָ וְתַסֵּג וְלֹא
טו תַפְלִיט וַאֲשֶׁר תְּפַלֵּט לַחֶרֶב אֶתֵּן׃ אַתָּה תִזְרַע וְלֹא תִקְצוֹר
אַתָּה תִדְרֹךְ־זַיִת וְלֹא־תָסוּךְ שֶׁמֶן וְתִירוֹשׁ וְלֹא תִשְׁתֶּה־יָּיִן׃
טז וְיִשְׁתַּמֵּר חֻקּוֹת עָמְרִי וְכֹל מַעֲשֵׂה בֵית־אַחְאָב וַתֵּלְכוּ
בְּמֹעֲצוֹתָם לְמַעַן תִּתִּי אֹתְךָ לְשַׁמָּה וְיֹשְׁבֶיהָ לִשְׁרֵקָה
וְחֶרְפַּת עַמִּי תִּשָּׂאוּ׃

ז

א אַלְלַי לִי כִּי הָיִיתִי כְּאָסְפֵּי־קַיִץ כְּעֹלְלֹת בָּצִיר אֵין־אֶשְׁכּוֹל
ב לֶאֱכוֹל בִּכּוּרָה אִוְּתָה נַפְשִׁי׃ אָבַד חָסִיד מִן־הָאָרֶץ וְיָשָׁר
בָּאָדָם אָיִן כֻּלָּם לְדָמִים יֶאֱרֹבוּ אִישׁ אֶת־אָחִיהוּ יָצוּדוּ
ג חֵרֶם׃ עַל־הָרַע כַּפַּיִם לְהֵיטִיב הַשַּׂר שֹׁאֵל וְהַשֹּׁפֵט
ד בַּשִּׁלּוּם וְהַגָּדוֹל דֹּבֵר הַוַּת נַפְשׁוֹ הוּא וַיְעַבְּתוּהָ׃ טוֹבָם
כְּחֵדֶק יָשָׁר מִמְּסוּכָה יוֹם מְצַפֶּיךָ פְּקֻדָּתְךָ בָאָה עַתָּה
ה תִהְיֶה מְבוּכָתָם׃ אַל־תַּאֲמִינוּ בְרֵעַ אַל־תִּבְטְחוּ בְּאַלּוּף
ו מִשֹּׁכֶבֶת חֵיקֶךָ שְׁמֹר פִּתְחֵי־פִיךָ׃ כִּי־בֵן מְנַבֵּל אָב בַּת
ז קָמָה בְאִמָּהּ כַּלָּה בַּחֲמֹתָהּ אֹיְבֵי אִישׁ אַנְשֵׁי בֵיתוֹ׃ וַאֲנִי
ח בַּיהוָה אֲצַפֶּה אוֹחִילָה לֵאלֹהֵי יִשְׁעִי יִשְׁמָעֵנִי אֱלֹהָי׃ אַל־
תִּשְׂמְחִי אֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קָמְתִּי כִּי־אֵשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ יְהוָה

ו, ח׳ עד כאן   י׳ כצ״ל   יד׳ קמץ בד״ק   ז, ו׳ כצ״ל

ז 1 ווי מיר, וואָס איך בין ווי ביים נאָכזאַמל פון זומער,
ווי ביים נאָכקלייב פון דער לעז!
ניטאָ אַ הענגל צום עסן,
אַן ערשטפּרוכט וואָס מיין זעל געלוסט.
2 אונטערגעגאַנגען איז דער פרומער פון לאַנד,
און קיין רעכטפאַרטיקער צווישן מענטשן איז ניטאָ;
אַלע לויערן זיי אויף בלוט,
איינער דעם אַנדערן פאַנגען זיי אין נעץ.
3 אויף שלעכטס טאָן זיינען די הענט וואָס דאַרפן גוטס
טאָן;
דער שׂררה פאַרלאַנגט, און דער ריכטער איז
פאַר באַצאָלט,
און דער גרויסער מאַן, ער רעדט די געריכקייט פון זיין
זעל;
אַזוי האָבן זיי עס פאַרדרייט.
4 דער בעסטער פון זיי איז ווי אַ דאָרן,
דער רעכטפאַרטיקער, ערגער פון אַ שטעכיקער צאַם.
דער טאָג פון דיינע זעער, דיין רעכנשאַפט, איז געקומען;
אַצונד וועט געשען זייער צעטומלעניש.
5 זאָלט איר ניט גלייבן אין אַ חבר,
זאָלט איר אײַך ניט פאַרזיכערן אויף אַ גוטן פריינט;
פון דער וואָס ליגט אין דיין בוזעם,
היט די טירן פון דיין מויל.
6 וואָרום אַ זון באַנוולט אַ פאָטער,
אַ טאָכטער שטעלט זיך קעגן איר מוטער,
אַ שנור קעגן איר שוויגער,
די שׂונאים פון אַ מענטשן זיינען זיינע הויזלייט.
7 אָבער איך קוק אויס אויף יהוה,
איך האַר צום גאָט פון מיין הילף,
מיין גאָט וועט מיך צוהערן.
8 ניט פרייען זאָלסטו זיך אויף מיר, מיין שׂונאטע,
אַז איך בין געפאַלן, וועל איך אויפשטיין,
אַז איך זיץ אין פינצטערניש,

אוֹר לִי׃ זַעַף יְהוָה אֶשָּׂא כִּי חָטָאתִי לוֹ עַד אֲשֶׁר ט
יָרִיב רִיבִי וְעָשָׂה מִשְׁפָּטִי יוֹצִיאֵנִי לָאוֹר אֶרְאֶה בְּצִדְקָתוֹ׃
וְתֵרֶא אֹיַבְתִּי וּתְכַסֶּהָ בוּשָׁה הָאֹמְרָה אֵלַי אַיּוֹ יְהוָה י
אֱלֹהָיִךְ עֵינַי תִּרְאֶינָּה בָּהּ עַתָּה תִּהְיֶה לְמִרְמָס כְּטִיט
חוּצוֹת׃ יוֹם לִבְנוֹת גְּדֵרָיִךְ יוֹם הַהוּא יִרְחַק־חֹק׃ יוֹם יא יב
הוּא וְעָדֶיךָ יָבוֹא לְמִנִּי אַשּׁוּר וְעָרֵי מָצוֹר וּלְמִנִּי מָצוֹר
וְעַד־נָהָר וְיָם מִיָּם וְהַר הָהָר׃ וְהָיְתָה הָאָרֶץ לִשְׁמָמָה יג
עַל־יֹשְׁבֶיהָ מִפְּרִי מַעַלְלֵיהֶם׃ רְעֵה עַמְּךָ בְשִׁבְטֶךָ יד
צֹאן נַחֲלָתֶךָ שֹׁכְנִי לְבָדָד יַעַר בְּתוֹךְ כַּרְמֶל יִרְעוּ בָשָׁן
וְגִלְעָד כִּימֵי עוֹלָם׃ כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אַרְאֶנּוּ טו
נִפְלָאוֹת׃ יִרְאוּ גוֹיִם וְיֵבֹשׁוּ מִכֹּל גְּבוּרָתָם יָשִׂימוּ יָד עַל־ טז
פֶּה אָזְנֵיהֶם תֶּחֱרַשְׁנָה׃ יְלַחֲכוּ עָפָר כַּנָּחָשׁ כְּזֹחֲלֵי אֶרֶץ יז
יִרְגְּזוּ מִמִּסְגְּרֹתֵיהֶם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִפְחָדוּ וְיִרְאוּ מִמֶּךָּ׃
מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ יח
לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא׃ יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יט
יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאתָם׃
תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ כ
מִימֵי קֶדֶם׃ •

י׳ סלוע הכ׳ בדגש יב׳ כבירין יבוא יז׳ קמץ בז״ק כ׳ ע״כ

איז גאָט מיר אַ ליכט.
9 דעם צאָרן פון גאָט וועל איך טראָגן,
וואָרום איך האָב געזינדיקט צו אים;
ביז ער וועט קריגן מיין קריג,
און וועט טאָן מיין רעכט;
ער וועט מיך אַרויספירן אין ליכטיקייט,
איך וועל זען זיין גערעכטיקייט.
10 און מיין שׂונאטע וועט זען, און אַ בושה וועט זי באַדעקן,
די וואָס זאָגט צו מיר: ווו איז ער, יהוה דיין גאָט?
מיינע אויגן וועלן זיך אָנזען אויף איר;
אַצונד וועט זי צעטראָטן ווערן ווי קויט פון די גאַסן.

11 אַ טאָג וועט זיין צו בויען דיינע מויערן,
מעג יענער טאָג זיין זייער ווייט.
12 אַ טאָג וועט דאָס זיין ווען מע וועט קומען צו דיר,
פון אַשור און די שטעט פון מִצרַיִם,
און פון מִצרַיִם און ביזן טייך,
און פון ים ביז ים, און פון באַרג ביז באַרג.
13 און די ערד וועט זיין וויסט פאַר אירע באַוווינער,
פון וועגן דעם פרוכט פון זייערע מעשׂים.

14 פיטער דיין פאָלק מיט דיין רוט,
די שאָף פון דיין אַרב,
וואָס וווינען באַזונדער
אַ וואַלד אין מיטן כַּרמֶל;
לאָזן זיי זיך פיטערן אין בָּשָן און גִלעָד,
ווי אין די טעג פון אַמאָל.
15 ווי אין די טעג פון דיין אַרויסגיין פון לאַנד מִצרַיִם,
וועל איך אים וווּנדער באַווייזן.

16 פעלקער וועלן זען און זיך שעמען מיט אַל זייער גבורה,
זיי וועלן אַרויפטאָן די האַנט אויפן מויל,
זייערע אויערן וועלן טויב ווערן.
17 זיי וועלן לעקן דעם שטויב ווי אַ שלאַנג,
ווי די וואָס קריכן אויף דער ערד;
זיי וועלן ציטערן פון זייערע פעסטונגען,
צו יהוה אונדזער גאָט וועלן זיי אַנגסטן,
און זיי וועלן מורא האָבן פאַר דיר.
18 ווער איז אַ גאָט ווי דו, וואָס פאַרגיט זינד,
און גייט פאַרביי דעם פאַרברעך פון דעם איבערבלייב
פון זיין אַרב?
ער האַלט ניט אויף אייביק זיין צאָרן,
וואָרום ער האָט ליב גענאָד.
19 ער וועט אונדז ווידער דערבאַרימען,
ער וועט פאַרדריקן אונדזערע זינד;
און וועסט אַריינוואַרפן אין די טיפענישן פון ים
אַלע זייערע חטאים.
20 וועסט ווייזן טריישאַפט צו יעקבן,
חסד צו אַברהמען,
ווי דו האָסט געשוואָרן אונדזערע עלטערן
פון די טעג פון פאַרצייטן.

נַחוּם

מַשָּׂא נִינְוֵה סֵפֶר חֲזוֹן נַחוּם הָאֶלְקֹשִׁי׃ אֵל קַנּוֹא וְנֹקֵם א ב
יְהוָה נֹקֵם יְהוָה וּבַעַל חֵמָה נֹקֵם יְהוָה לְצָרָיו וְנוֹטֵר הוּא

א׳ כא חָזוֹן

א 1 די נבואה אויף נינוה; דאָס בוך פון דער זעאונג פון נחום דעם אֶלקוֹשי.
2 אַ גאָט אַ צערענער און אַ ראַכענעמער איז יהוה,
יהוה איז אַ ראַכענעמער און פול מיט גרימצאָרן,
יהוה איז זיך נוֹקם אָן זיינע פיינט,
און ער האַלט דעם כעס צו זיינע שׂונאים.

3 יהוה איז אײַנגעהאַלטן אין צאָרן,
און גרויס אין מאַכט,
און שענקען שענקט ער ניט;
יהוה—מיט ווינט און מיט שטורעם איז זײַן וועג,
און וואָלקן דער שטויב פון זײַנע פיס.
4 ער שרײַט אָן אויפן ים, און טריקנט אים אויס,
און אַלע טײַכן מאַכט ער טרוקן;
פאַרוועלקט ווערט דער בָּשָׁן און כַּרמֶל,
און די בליאונג פון לבָנון ווערט פאַרוועלקט.
5 די בערג ציטערן פאַר אים,
און די טאָלן טוען זיך וואַקלען,
און די ערד ווערט אויפגעטרייסלט פון זײַן פּנים,
אי די וועלט אי אַלע וווינער אין איר.
6 פאַר זײַן כּעס ווער קען זיך שטעלן?
און ווער קען באַשטיין אין זײַן גרימצאָרן?
זײַן צאָרן גיסט זיך אויס ווי פײַער,
און די פעלזן ווערן צעשטויסן פאַר אים.
7 גוט איז יהוה,
פאַר אַ פעסטונג אין טאָג פון נויט;
און ער ווייס די וואָס שיצן זיך אין אים.
8 אָבער מיט אַ שטראָמיקער פלייצונג
וועט ער מאַכן אַ פאַרלענדונג פון איר אָרט,
און זײַנע פײַנט וועט נאָכיאָגן פינצטערניש.
9 וואָס טראַכט איר אַקעגן גאָט?
אַ פאַרלענדונג וועט ער מאַכן,
די צרה וועט ניט אויפשטיין אַ צווייט מאָל.
10 וואָרום בעת זיי זײַנען ווי דערנער אײַנגעפלאָכטענע,
און ווי זיי שיכּורן פאַרשיכּורטע[א],
וועלן זיי אין גאַנצן פאַרצערט ווערן
ווי טרוקענע שטרוי.
11 פון דיר איז אַרויסגעקומען
דער וואָס טראַכט בייז אַקעגן גאָט,
וואָס באַראָט נידערטרעכטיקייט.
12 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
ווי געזונט און אַזוי פיל ווי זיי זײַנען,
אַזוי וועלן זיי פאַרשניטן ווערן און פאַרגיין;
הגם איך האָב דיך געפּײַניקט,
וועל איך מער דיך ניט פּײַניקן.
13 און אַצונד וועל איך צעברעכן זײַן יאָכשטאַנג פון דיר,
און דײַנע בינדשטריק וועל איך צערײַסן.

14 און גאָט האָט באַפוילן וועגן דיר,
אַז פון דײַן נאָמען זאָל מער קיין זאָמען ניט זײַן;
פון הויז פון דײַן גאָט וועל איך פאַרשניידן
געשניצטע און געגאָסענע געצן;
איך וועל דיר אַ קבר מאַכן,
ווײַל דו ביסט צו שאַנד געוואָרן.

ב 1 זע אויף די בערג די פיס פון דעם אָנזאָגער
וואָס מאַכט הערן שלום!
פײַער, יהודה, דײַנע פײַערטעג,
באַצאָל דײַנע נדרים,
וואָרום מער וועט ניט דורכגיין
אין דיר דער נידערטרעכטיקער,
ער איז אין גאַנצן פאַרשניטן.

2 אַ צעברעכער גייט אַרויף אַקעגן דיר;
היט די פעסטונג[ב].
קוק אויס אויפן וועג,
פעסטיק די לענדן,
שטאַרק זייער דײַן כּוח.—

ג לְאֹיְבָיו׃ יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדוֹל־כֹּחַ וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה
ד יְהוָה בְּסוּפָה וּבִשְׂעָרָה דַּרְכּוֹ וְעָנָן אֲבַק רַגְלָיו׃ גּוֹעֵר
בַּיָּם וַיַּבְּשֵׁהוּ וְכָל־הַנְּהָרוֹת הֶחֱרִיב אֻמְלַל בָּשָׁן וְכַרְמֶל
ה וּפֶרַח לְבָנוֹן אֻמְלָל׃ הָרִים רָעֲשׁוּ מִמֶּנּוּ וְהַגְּבָעוֹת הִתְמֹגָגוּ
ו וַתִּשָּׂא הָאָרֶץ מִפָּנָיו וְתֵבֵל וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ׃ לִפְנֵי זַעְמוֹ
מִי יַעֲמוֹד וּמִי יָקוּם בַּחֲרוֹן אַפּוֹ חֲמָתוֹ נִתְּכָה כָאֵשׁ וְהַצֻּרִים
ז נִתְּצוּ מִמֶּנּוּ׃ טוֹב יְהוָה לְמָעוֹז בְּיוֹם צָרָה וְיֹדֵעַ חֹסֵי בוֹ׃
ח וּבְשֶׁטֶף עֹבֵר כָּלָה יַעֲשֶׂה מְקוֹמָהּ וְאֹיְבָיו יְרַדֶּף־חֹשֶׁךְ׃
ט מַה־תְּחַשְּׁבוּן אֶל־יְהוָה כָּלָה הוּא עֹשֶׂה לֹא־תָקוּם
י פַּעֲמַיִם צָרָה׃ כִּי עַד־סִירִים סְבֻכִים וּכְסָבְאָם סְבוּאִים
יא אֻכְּלוּ כְּקַשׁ יָבֵשׁ מָלֵא׃ מִמֵּךְ יָצָא חֹשֵׁב עַל־יְהוָה רָעָה
יב יֹעֵץ בְּלִיָּעַל׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אִם־שְׁלֵמִים וְכֵן
יג רַבִּים וְכֵן נָגֹזּוּ וְעָבָר וְעִנִּתִךְ לֹא אֲעַנֵּךְ עוֹד׃ וְעַתָּה
יד אֶשְׁבֹּר מֹטֵהוּ מֵעָלָיִךְ וּמוֹסְרֹתַיִךְ אֲנַתֵּק׃ וְצִוָּה עָלֶיךָ יְהוָה
לֹא־יִזָּרַע מִשִּׁמְךָ עוֹד מִבֵּית אֱלֹהֶיךָ אַכְרִית פֶּסֶל וּמַסֵּכָה
אָשִׂים קִבְרֶךָ כִּי קַלּוֹתָ׃

ב

א הִנֵּה עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם חָגִּי יְהוּדָה
חַגַּיִךְ שַׁלְּמִי נְדָרָיִךְ כִּי לֹא יוֹסִיף עוֹד לַעֲבוֹר־בָּךְ בְּלִיַּעַל
ב כֻּלֹּה נִכְרָת׃ עָלָה מֵפִיץ עַל־פָּנַיִךְ נָצוֹר מְצוּרָה צַפֵּה־
ג דֶרֶךְ חַזֵּק מָתְנַיִם אַמֵּץ כֹּחַ מְאֹד׃ כִּי שָׁב יְהוָה אֶת־גְּאוֹן
יַעֲקֹב כִּגְאוֹן יִשְׂרָאֵל כִּי בְקָקוּם בֹּקְקִים וּזְמֹרֵיהֶם שִׁחֵתוּ׃
ד מָגֵן גִּבֹּרֵיהוּ מְאָדָּם אַנְשֵׁי־חַיִל מְתֻלָּעִים בְּאֵשׁ־פְּלָדוֹת
ה הָרֶכֶב בְּיוֹם הֲכִינוֹ וְהַבְּרֹשִׁים הָרְעָלוּ׃ בַּחוּצוֹת יִתְהוֹלְלוּ
הָרֶכֶב יִשְׁתַּקְשְׁקוּן בָּרְחֹבוֹת מַרְאֵיהֶן כַּלַּפִּידִם כַּבְּרָקִים
ו יְרוֹצֵצוּ׃ יִזְכֹּר אַדִּירָיו יִכָּשְׁלוּ בַּהֲלוֹכָתָם יְמַהֲרוּ חוֹמָתָהּ
ז וְהֻכַן הַסֹּכֵךְ׃ שַׁעֲרֵי הַנְּהָרוֹת נִפְתָּחוּ וְהַהֵיכָל נָמוֹג׃

א, ג׳ יתיר ו — ס זעירא — יב׳ חולם מלא עם הדגש — יג׳ כיא מפקה
יד׳ סגל בטרחא — ב, א׳ יתיר ו — ו׳ ו׳ במקום י׳

3 [ג]וואָרום גאָט קערט אום דעם שטאָלץ פון יעקב
ווי דעם שטאָלץ פון ישׂראל;
וואָרום אויסליידיקער האָבן זיי אויסגעליידיקט,
און זייערע צווײַגן פאַרדאָרבן.—
4 דער שילד פון זײַנע גיבורים איז גערויטיקט,
די קריגסלײַט אין ווערמילפאַרב,
אין פײַערדיקן שטאָל די רײַטוועגן,
אין טאָג פון זייער צוגרייטונג;
און די ציפּרעסשפּיזן ווערן געפּאַכט.
5 דורך די גאַסן ווילדעווען די רײַטוועגן,
זיי שטורעמען דורך די מערק,
זייער אָנבליק איז ווי פלאַמען,
ווי די בליצן לויפן זיי אום.

6 ער טראַכט אָן זײַנע מאַכטיקע,
אָבער זיי ווערן געשטרויכלט אין זייער גאַנג;
מע אײַלט צו דער מויער,
און צוגעגרייט ווערט דער שירעמדאַך.
7 די טויערן פון די טײַכן זײַנען געעפנט,
און דער פּאַלאַץ ווערט צערונען.

[א] וואָרטשפּיל: סִירִים סְבֻכִים וּכְסָבְאָם סְבוּאִים.
[ב] וואָרטשפּיל: נָצוֹר מְצוּרָה.
[ג] פאַרבינדט זיך מיט פּסוק 1.

ח וְהֻצַּב גֻּלְּתָה הֹעֲלָתָה וְאַמְהֹתֶיהָ מְנַהֲגוֹת כְּקוֹל יוֹנִים
ט מְתֹפְפֹת עַל־לִבְבֵהֶן׃ וְנִינְוֵה כִבְרֵכַת־מַיִם מִימֵי הִיא
י וְהֵמָּה נָסִים עִמְדוּ עֲמֹדוּ וְאֵין מַפְנֶה׃ בֹּזּוּ כֶסֶף בֹּזּוּ
יא זָהָב וְאֵין קֵצֶה לַתְּכוּנָה כָּבֹד מִכֹּל כְּלִי חֶמְדָּה׃ בּוּקָה
וּמְבוּקָה וּמְבֻלָּקָה וְלֵב נָמֵס וּפִק בִּרְכַּיִם וְחַלְחָלָה בְּכָל־
יב מָתְנַיִם וּפְנֵי כֻלָּם קִבְּצוּ פָארוּר׃ אַיֵּה מְעוֹן אֲרָיוֹת
וּמִרְעֶה הוּא לַכְּפִרִים אֲשֶׁר הָלַךְ אַרְיֵה לָבִיא שָׁם גּוּר
יג אַרְיֵה וְאֵין מַחֲרִיד׃ אַרְיֵה טֹרֵף בְּדֵי גֹרוֹתָיו וּמְחַנֵּק
יד לְלִבְאֹתָיו וַיְמַלֵּא־טֶרֶף חֹרָיו וּמְעֹנֹתָיו טְרֵפָה׃ הִנְנִי אֵלַיִךְ
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִבְעַרְתִּי בֶעָשָׁן רִכְבָּהּ וּכְפִירַיִךְ
תֹּאכַל חָרֶב וְהִכְרַתִּי מֵאֶרֶץ טַרְפֵּךְ וְלֹא־יִשָּׁמַע עוֹד
קוֹל מַלְאָכֵכֵה׃

ג

א הוֹי עִיר דָּמִים כֻּלָּהּ כַּחַשׁ פֶּרֶק מְלֵאָה לֹא יָמִישׁ טָרֶף׃
ב קוֹל שׁוֹט וְקוֹל רַעַשׁ אוֹפָן וְסוּס דֹּהֵר וּמֶרְכָּבָה מְרַקֵּדָה׃
ג פָּרָשׁ מַעֲלֶה וְלַהַב חֶרֶב וּבְרַק חֲנִית וְרֹב חָלָל וְכֹבֶד פָּגֶר
ד וְאֵין קֵצֶה לַגְּוִיָּה יִכְשְׁלוּ בִּגְוִיָּתָם׃ מֵרֹב זְנוּנֵי זוֹנָה טוֹבַת
חֵן בַּעֲלַת כְּשָׁפִים הַמֹּכֶרֶת גּוֹיִם בִּזְנוּנֶיהָ וּמִשְׁפָּחוֹת
ה בִּכְשָׁפֶיהָ׃ הִנְנִי אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְגִלֵּיתִי שׁוּלַיִךְ
ו עַל־פָּנָיִךְ וְהַרְאֵיתִי גוֹיִם מַעְרֵךְ וּמַמְלָכוֹת קְלוֹנֵךְ׃ וְהִשְׁלַכְתִּי
ז עָלַיִךְ שִׁקֻּצִים וְנִבַּלְתִּיךְ וְשַׂמְתִּיךְ כְּרֹאִי׃ וְהָיָה כָל־רֹאַיִךְ
יִדּוֹד מִמֵּךְ וְאָמַר שָׁדְּדָה נִינְוֵה מִי יָנוּד לָהּ מֵאַיִן אֲבַקֵּשׁ
ח מְנַחֲמִים לָךְ׃ הֲתֵיטְבִי מִנֹּא אָמוֹן הַיֹּשְׁבָה בַּיְאֹרִים מַיִם
ט סָבִיב לָהּ אֲשֶׁר־חֵיל יָם מִיָּם חוֹמָתָהּ׃ כּוּשׁ עָצְמָה וּמִצְרַיִם
י וְאֵין קֵצֶה פּוּט וְלוּבִים הָיוּ בְּעֶזְרָתֵךְ׃ גַּם־הִיא לַגֹּלָה
הָלְכָה בַשֶּׁבִי גַּם עֹלָלֶיהָ יְרֻטְּשׁוּ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת וְעַל־
יא נִכְבַּדֶּיהָ יַדּוּ גוֹרָל וְכָל־גְּדוֹלֶיהָ רֻתְּקוּ בַזִּקִּים׃ גַּם־אַתְּ

ג, ג׳ וכשל קרי

8 און די מלכה ווערט אַן אָפּגעדעקטע אַוועקגענומען,
און אירע דינסטן קלאָגן
אַזוי ווי דער קול פון טויבן,
זיך קלאַפנדיק אויף די הערצער.
9 און נינוה איז ווי אַ טייך וואַסער
פון זינט די טעג וואָס זי איז;
אָבער זיי אַנטלויפן;
„שטייט! שטייט!"
אָבער קיינער קערט זיך ניט אום.
10 רויבט זילבער, רויבט גאָלד,
ניטאָ קיין שיעור צו דעם אויסשטאַט,
אַ רייכטום פון אַלע גלוסטיקע זאַכן.
11 זי ווערט פוסט און וויסט און פאַרוויסט[א],
און דאָס האַרץ ווערט צעגאַנגען,
און אַ וואַקלעניש פון קני,
און אַ ציטערניש אין אַלע לענדן;
און זייערע אַלעמענס פּנימער
נעמען אָן אַ פינצטערניש.
12 ווו איז די וווינונג פון די לייבן,
וואָס איז געווען דער פיטערפלאַץ פאַר יונגלייבן,
וואָס דאָרטן איז אומגעגאַנגען דער לייב, די לייבינטע,
דאָס קליינע לייבל, און קיינער האָט ניט געשראָקן?
13 דער לייב פלעגט פאַרצוקן גענוג פאַר זיינע יונגע,
און ווערגן פאַר זיינע לייבינטעס,
און האָט אָנגעפילט מיט פאַרצוקונג זיינע לעכער,
און זיינע וווינונגען מיט פאַרצוקטע.
14 זע, איך וועל קומען אויף דיר, זאָגט גאָט פון צבָאוֹת,
און איך וועל פאַרברענען אויף רויך אירע רייטוועגן,
און דיינע יונגלייבן וועט פאַרצערן די שווערד;
און איך וועל פאַרשניידן פון דער ערד דיין רויב,
און מער וועט ניט געהערט ווערן דער קול פון דיינע
שלוחים.

ג 1 וויי די בלוטיקע שטאָט,
אין גאַנצן מיט פאַלשקייט, מיט רויב, אָנגעפילט!
עס טוט זיך ניט אָפּ די פאַרצוקונג.
2 אַ קנאַל פון בייטשן,
און אַ רעש־געפילדער פון רעדער,
און פערד יאָגן,
און רייטוועגן שפרינגען;
3 רייטער שטורעמען אַרויף,
און פלאַם פון שווערד,
און בליץ פון שפּיז,
און אַ סך דערשלאָגענע,
און אַ הויפן פגרים,
און אָן שיעור טויטע לייבער;
און זיי שטרויכלען אָן זייערע טויטע לייבער.
4 פון וועגן די פיל זנותן
פון דער וויל־חֵנעווודיקער זונה,
דער מייסטערין פון כּישוף,
וואָס פאַרקויפט פעלקער מיט אירע זנותן,
און משפחות מיט אירע כּישופן.
5 זע, איך קום צו דיר, זאָגט גאָט פון צבָאוֹת,
און איך וועל אויפדעקן דיינע ברעגן אויף דיין פּנים,
און וועל ווייזן די פעלקער דיין נאַקעטקייט,
און די קיניגרייכן דיין שאַנד.
6 און איך וועל אַרויפוואַרפן אויף דיר אומווערדיקייטן,
און וועל דיך פאַרמיאוסן, און דיך מאַכן ווי מיסט[ב].
7 און עס וועט זיין, אַלע וואָס זעען דיך[ב],
וועלן וויכן פון דיר,
און זאָגן: „פאַרוויסט געוואָרן איז נינוה;
ווער קען זי באַקלאָגן?
פון וואַנען זאָל איך זוכן טרייסטער פאַר דיר?"
8 ביסטו דען בעסער פון נוא־אָמון,
וואָס איז געזעסן צווישן טייכן, מיט וואַסער אַרום איר;
וואָס איר פעסטונג איז געווען דער ים,
פון ים איז געווען איר מויער?
9 כּוש איז געווען אַ שטאַרקייט, און מִצרַיִם אָן שיעור,
פוט און לובים זיינען געווען דיר צו הילף.
10 אָבער אויך זי איז אין גלות,
אין געפאַנגענשאַפט איז זי געגאַנגען;
אויך אירע קליינע קינדער זיינען צעהאַקט געוואָרן
אין אַלע עק גאַסן;
און אויף אירע נִכבָּדים
האָט מען גורל געוואָרפן,
און אַלע אירע גרויסע לייט
זיינען אין קייטן געשמידט געוואָרן.

[א] וואָרטשפּיל: בּוּקָה וּמְבוּקָה וּמְבֻלָּקָה.

[ב] וואָרטשפּיל: כְּרֹאִי–רֹאַיִךְ.

11 דו אויך וועסט שיכּור ווערן,
וועסט זיין אַ געהלשטע,
דו אויך וועסט זוכן
אַ באַשיצונג פון פיינט.

12 אַלע דיינע פעסטונגען וועלן זיין
ווי פייגנביימער מיט ערשטפייגן:
וואָס אַז זיי ווערן געטרייסלט,
פאַלן זיי דעם עסער אין מויל.
13 זע, דיין פאָלק אין דיר זיינען ווייבער,
אָפן געעפנט געוואָרן פאַר דיינע פיינט
זיינען די טויערן פון דיין לאַנד,
פאַרצערט האָט אַ פייער דיינע ריגלען.
14 וואַסער פאַר באַלעגערונג שעפּ דיר אָן,
פאַרשטאַרק דיינע פעסטונגען,
גיי אין ליים און טרעט וואַפנע,
נעם אָן די ציגלפורעם.
15 דענסמאָל וועט דיך אַ פייער פאַרצערן,
אַ שווערד וועט דיך פאַרשניידן;
זי וועט דיך אויפעסן ווי דער היישעריק;
מעגסט זיך מערן ווי דער היישעריק,
מעגסט זיך מערן ווי דער גריל.
16 האָסט געמערט דיינע האַנדלסלייט מער פון די שטערן
פון הימל—
האָט דער היישעריק זיך אויסגעשפּרייט און איז
אַוועקגעפלויגן.
17 דיינע געקרוינטע זיינען ווי גרילן,
און דיינע פירער ווי אַ מחנה היישעריקן,
וואָס לאַגערן אויף די פּלויטן אין אַ קאַלטן טאָג;

יב תִּשְׁכְּרִי תְּהִי נַעֲלָמָה גַּם־אַתְּ תְּבַקְשִׁי מָעוֹז מֵאוֹיֵב׃ כָּל־
מִבְצָרַיִךְ תְּאֵנִים עִם־בִּכּוּרִים אִם־יִנּוֹעוּ וְנָפְלוּ עַל־פִּי
יג אוֹכֵל׃ הִנֵּה עַמֵּךְ נָשִׁים בְּקִרְבֵּךְ לְאֹיְבַיִךְ פָּתוֹחַ נִפְתְּחוּ
יד שַׁעֲרֵי אַרְצֵךְ אָכְלָה אֵשׁ בְּרִיחָיִךְ׃ מֵי מָצוֹר שַׁאֲבִי־לָךְ
חַזְּקִי מִבְצָרָיִךְ בֹּאִי בַטִּיט וְרִמְסִי בַחֹמֶר הַחֲזִיקִי מַלְבֵּן׃
טו שָׁם תֹּאכְלֵךְ אֵשׁ תַּכְרִיתֵךְ חֶרֶב תֹּאכְלֵךְ כַּיָּלֶק הִתְכַּבֵּד
טז כַּיֶּלֶק הִתְכַּבְּדִי כָּאַרְבֶּה׃ הִרְבֵּית רֹכְלַיִךְ מִכּוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם
יז יֶלֶק פָּשַׁט וַיָּעֹף׃ מִנְּזָרַיִךְ כָּאַרְבֶּה וְטַפְסְרַיִךְ כְּגוֹב גֹּבָי
הַחוֹנִים בַּגְּדֵרוֹת בְּיוֹם קָרָה שֶׁמֶשׁ זָרְחָה וְנוֹדַד וְלֹא־נוֹדַע
יח מְקוֹמוֹ אַיָּם׃ נָמוּ רֹעֶיךָ מֶלֶךְ אַשּׁוּר יִשְׁכְּנוּ אַדִּירֶיךָ נָפֹשׁוּ
יט עַמְּךָ עַל־הֶהָרִים וְאֵין מְקַבֵּץ׃ אֵין־כֵּהָה לְשִׁבְרֶךָ נַחְלָה
מַכָּתֶךָ כֹּל ׀ שֹׁמְעֵי שִׁמְעֲךָ תָּקְעוּ כַף עָלֶיךָ כִּי עַל־מִי לֹא־
עָבְרָה רָעָתְךָ תָּמִיד׃

גייט אויף די זון, אַזוי פליען זיי אַוועק,
און מע ווייסט ניט זייער אָרט ווו זיי זיינען.
18 איינגעשלאָפן זיינען דיינע פאַסטוכער, מלך פון אַשור,
עס רוען דיינע מאַכטיקע,
צעשפּרייט אויף די בערג איז דיין פאָלק,
און ניטאָ ווער זאָל איינזאַמלען.
19 ניטאָ קיין לינדערונג פאַר דיין בראָך,
שווער איז דיין ווונד;
אַלע וואָס הערן דיין הערונג,
קלאַפּן מיט די הענט אויף דיר,
וואָרום אויף וועמען איז ניט אַריבער תמיד דיין בייז?

חֲבַקּוּק

א 1 די נבואה וואָס חֲבַקוּק דער נביא האָט געזען.
2 ביז וואַנען, גאָט, וועל איך רופן,
און דו וועסט ניט הערן?
שרייען צו דיר געוואַלט,
און דו וועסט ניט העלפן?
3 פאַרוואָס לאָזטו מיך זען אומרעכט,
און קוקסט־צו אומגליק?
און רויב און גזלה זיינען פאַר מיר,
און עס איז קריג, און שטרייט הייבט זיך אויף.
4 דרום איז אָפּגעשלאַפט די תורה,
און קיינמאָל קומט ניט אַרויס אַ משפט;
ווייל דער רשע רינגלט אַרום דעם צדיק,
דרום קומט אַרויס דער משפט פאַרדרייט.

5 זעט ביי די פעלקער און קוקט־צו,
און וווּנדערן פאַרוווּנדערט אייך,

א ב הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר חָזָה חֲבַקּוּק הַנָּבִיא׃ עַד־אָנָה יְהוָה שִׁוַּעְתִּי
ג וְלֹא תִשְׁמָע אֶזְעַק אֵלֶיךָ חָמָס וְלֹא תוֹשִׁיעַ׃ לָמָּה תַרְאֵנִי
אָוֶן וְעָמָל תַּבִּיט וְשֹׁד וְחָמָס לְנֶגְדִּי וַיְהִי רִיב וּמָדוֹן יִשָּׂא׃
ד עַל־כֵּן תָּפוּג תּוֹרָה וְלֹא־יֵצֵא לָנֶצַח מִשְׁפָּט כִּי רָשָׁע
ה מַכְתִּיר אֶת־הַצַּדִּיק עַל־כֵּן יֵצֵא מִשְׁפָּט מְעֻקָּל׃ רְאוּ
בַגּוֹיִם וְהַבִּיטוּ וְהִתַּמְּהוּ תְּמָהוּ כִּי־פֹעַל פֹּעֵל בִּימֵיכֶם לֹא
ו תַאֲמִינוּ כִּי יְסֻפָּר׃ כִּי־הִנְנִי מֵקִים אֶת־הַכַּשְׂדִּים הַגּוֹי
הַמַּר וְהַנִּמְהָר הַהוֹלֵךְ לְמֶרְחֲבֵי־אֶרֶץ לָרֶשֶׁת מִשְׁכָּנוֹת

וואָרום אַ טואונג טוט מען אין אייערע טעג
איר וועט ניט גלויבן, אַז עס וועט דערציילט ווערן.
6 וואָרום זעט, איך מאַך אויפשטיין די כַּשׂדים,
דאָס ביטערע און דאָס האַסטיקע[א] פאָלק,
וואָס גייט איבער דער ברייט פון דער ערד,
צו אַרבן וווינונגען ניט זיינע.

[א] וואָרטשפּיל: הַמַר וְהַנִּמְהָר.

ז לֹּא־לוֹ׃ אָיֹם וְנוֹרָא הוּא מִמֶּנּוּ מִשְׁפָּטוֹ וּשְׂאֵתוֹ יֵצֵא׃
ח וְקַלּוּ מִנְּמֵרִים סוּסָיו וְחַדּוּ מִזְּאֵבֵי עֶרֶב וּפָשׁוּ פָּרָשָׁיו
ט וּפָרָשָׁיו מֵרָחוֹק יָבֹאוּ יָעֻפוּ כְּנֶשֶׁר חָשׁ לֶאֱכוֹל׃ כֻּלֹּה
לְחָמָס יָבוֹא מְגַמַּת פְּנֵיהֶם קָדִימָה וַיֶּאֱסֹף כַּחוֹל שֶׁבִי׃
י וְהוּא בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס וְרֹזְנִים מִשְׂחָק לוֹ הוּא לְכָל־מִבְצָר
יא יִשְׂחָק וַיִּצְבֹּר עָפָר וַיִּלְכְּדָהּ׃ אָז חָלַף רוּחַ וַיַּעֲבֹר וְאָשֵׁם
יב זוּ כֹחוֹ לֵאלֹהוֹ׃ הֲלוֹא אַתָּה מִקֶּדֶם יְהוָה אֱלֹהַי קְדֹשִׁי
לֹא נָמוּת יְהוָה לְמִשְׁפָּט שַׂמְתּוֹ וְצוּר לְהוֹכִיחַ יְסַדְתּוֹ׃
יג טְהוֹר עֵינַיִם מֵרְאוֹת רָע וְהַבִּיט אֶל־עָמָל לֹא תוּכָל לָמָּה
יד תַבִּיט בּוֹגְדִים תַּחֲרִישׁ בְּבַלַּע רָשָׁע צַדִּיק מִמֶּנּוּ׃ וַתַּעֲשֶׂה
טו אָדָם כִּדְגֵי הַיָּם כְּרֶמֶשׂ לֹא־מֹשֵׁל בּוֹ׃ כֻּלֹּה בְּחַכָּה הֵעֲלָה
יְגֹרֵהוּ בְחֶרְמוֹ וְיַאַסְפֵהוּ בְּמִכְמַרְתּוֹ עַל־כֵּן יִשְׂמַח וְיָגִיל׃
טז עַל־כֵּן יְזַבֵּחַ לְחֶרְמוֹ וִיקַטֵּר לְמִכְמַרְתּוֹ כִּי בָהֵמָּה שָׁמֵן
יז חֶלְקוֹ וּמַאֲכָלוֹ בְּרִאָה׃ הַעַל כֵּן יָרִיק חֶרְמוֹ וְתָמִיד לַהֲרֹג
גּוֹיִם לֹא יַחְמוֹל׃

ב

א עַל־מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹדָה וְאֶתְיַצְּבָה עַל־מָצוֹר וַאֲצַפֶּה לִרְאוֹת
ב מַה־יְּדַבֶּר־בִּי וּמָה אָשִׁיב עַל־תּוֹכַחְתִּי׃ וַיַּעֲנֵנִי יְהוָה
וַיֹּאמֶר כְּתֹב חָזוֹן וּבָאֵר עַל־הַלֻּחוֹת לְמַעַן יָרוּץ קוֹרֵא בוֹ׃
ג כִּי עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד וְיָפֵחַ לַקֵּץ וְלֹא יְכַזֵּב אִם־יִתְמַהְמַהּ
ד חַכֵּה־לוֹ כִּי־בֹא יָבֹא לֹא יְאַחֵר׃ הִנֵּה עֻפְּלָה לֹא־יָשְׁרָה
ה נַפְשׁוֹ בּוֹ וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה׃ וְאַף כִּי־הַיַּיִן בּוֹגֵד גֶּבֶר
יָהִיר וְלֹא יִנְוֶה אֲשֶׁר הִרְחִיב כִּשְׁאוֹל נַפְשׁוֹ וְהוּא כַמָּוֶת
וְלֹא יִשְׂבָּע וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם וַיִּקְבֹּץ אֵלָיו כָּל־הָעַמִּים׃
ו הֲלוֹא־אֵלֶּה כֻלָּם עָלָיו מָשָׁל יִשָּׂאוּ וּמְלִיצָה חִידוֹת לוֹ
וְיֹאמַר הוֹי הַמַּרְבֶּה לֹּא־לוֹ עַד־מָתַי וּמַכְבִּיד עָלָיו עַבְטִיט׃
ז הֲלוֹא פֶתַע יָקוּמוּ נֹשְׁכֶיךָ וְיִקְצוּ מְזַעְזְעֶיךָ וְהָיִיתָ לִמְשִׁסּוֹת

א, י׳ קמץ בז״ק   טו׳ בצ״ל   ב, ה׳ ו׳ קמץ בז״ק

7 פאָרכטיק און מוראדיק איז ער,
פון אים אַליין גייט אַרויס זיין רעכט און זיין מאַכט.
8 און פלינקער פון לעמפּערטן זיינען זיינע פערד,
און שאַרפער פון אָוונטוועלף;
און זיינע רייטער פאַרשפּרייטן זיך,
יאָ, זיינע רייטער קומען פון דער ווייטן,
זיי פליען ווי אַן אָדלער וואָס איילט צו פאַרצערן.
9 זיי אַלע קומען אויף רויב,
דאָס ציען פון זייערע פּנימער איז פאַרויס צו;
און ער זאַמלט ווי זאַמד געפאַנגענע.
10 און ער שפּאָט פון מלכים,
און פירשטן זיינען אַ שפּילכל ביי אים;
ער לאַכט פון איטלעכער פעסטונג,
וואָרום ער שיט אָן ערד, און באַצווינגט זי.
11 דענסמאָל גייט אים אַריבער אַ גייסט,
און ער טרעט איבער און פאַרשולדיקט זיך;
זיין דאָזיקער כּוח ווערט ביי אים צום גאָט.

12 פאַרוואָר, דו ביסט דאָך פון אייביק אָן,
יהוה מיין גאָט, מיין הייליקער,
לאָמיר ניט אומקומען;
גאָט, דו האָסט אים פאַר אַ משפט געמאַכט,
און דו, פעלז, האָסט אים צו שטראָפן געשטעלט.
13 דיינע אויגן זיינען צו ריין צו זען שלעכטס,
און צוקוקן אומרעכט קענסטו ניט;
פאַרוואָס קוקסטו־צו די וואָס פעלשן,
שווייגסט ווען דער רשע שלינגט איין
דעם וואָס איז גערעכטער פון אים?
14 און האָסט געמאַכט מענטשן ווי די פישן פון ים,
ווי ווערים אָן אַ געוועלטיקער איבער זיי;
15 ער ציט זיי אַלע אַרויף מיט אַ ווענטקע,
ער שלעפּט זיי אַרויף אין דער נעץ,
און ער זאַמלט זיי איין אין זיין פאַנגנעץ;
דרום פרייט ער זיך און קוועלט.
16 דרום שלאַכט ער צו זיין נעץ,
און רייכערט צו זיין פאַנגנעץ,
וואָרום דורך זיי איז פעט זיין חלק,
און זיין עסן איז זאַפטיק.
17 זאָל ער דרום אויסליידיקן זיין נעץ,
און תּמיד הרגען פעלקער אָן דערבאַרימונג?

ב 1 איך שטיי אויף מיין וואַך,
און איך שטעל זיך אויפן טורעם,
און קוק צו זען וואָס ער וועט מיט מיר רעדן,
און איך זאָל ענטפערן, אויף דער טענה צו מיר.
2 האָט מיר גאָט געענטפערט און געזאָגט,
פאַרשרייב די זעאונג,
און פאַרצייכן קלאָר אויף טאָוולען,
כּדי מע זאָל עס געלויפיק לייענען.
3 וואָרום די זעאונג איז נאָך אויף אַ צייט,
און זי רעדט פון דעם קץ*, און זאָגט ניט קיין ליגן;
אויב ער וועט זיך זאַמען, טו האַרן אויף אים,
וואָרום קומען וועט ער קומען, ער וועט ניט פאַרשפּעטיקן.
4 זע, האָפערדיק, ניט רעכטפאַרטיק, איז זיין זעל אין אים,
אָבער דער גערעכטער לעבט מיט זיין אמונה.
5 און פאַרוואָר, ווי דער ווייַן טוט פעלשן,
אַזוי וועט דער שטאָלצער מענטש ניט אָנהאַלטן;
דער וואָס מאַכט ברייט ווי די אונטערערד זיין באַגער,
און ער ווערט ווי דער טויט ניט זאַט,
און זאַמלט צו זיך אַלע פעלקער,
און קלייבט צו זיך אַלע אומות.
6 פאַרוואָר, די אַלע וועלן אויפהייבן אַ משל אויף אים,
און אַ שפּאָטרעטעניש איבער אים,
און מע וועט זאָגן: וויי, דער וואָס מערט ניט־זיינס –
ביז וואַנען? – און לאָדט אויף זיך חובות!
7 פאַרוואָר, פּלוצלינג וועלן אויפשטיין דיינע צינזמאָנער,
און דערוועקן וועלן זיך דיינע אויפטרייסלער,
און וועסט ווערן צו רויב פאַר זיי.

* דער סוף, די גאולה.

8 ווייל דו האָסט באַרויבט פיל פעלקער,
וועלן דיך באַרויבן אַלע איבעריקע אומות;
פון וועגן מענטשנס בלוט, און דעם אומרעכט צום
לאַנד,
צו דער שטאָט און אַלע ווינער אין איר.

9 וויי, דער וואָס האַוועט נאָך בייזן געווין פאַר זיין הויז,
צו מאַכן אין דער הייך זיין נעסט,
ניצול צו ווערן פון דער האַנט פון בייז!
10 האָסט באַראָטן שאַנד פאַר דיין הויז;
פאַרשניטן פיל פעלקער,
און פאַרזינדיקט דיין זעל.
11 וואָרום אַ שטיין פון דער וואַנט וועט שרייען,
און אַ באַלקן פון דעם האָלץ וועט אים ענטפערן.
12 וויי, דער וואָס בויט אַ שטאָט מיט בלוט,
און שטעלט אויף אַ כּרך אויף אומרעכט!
13 פאַרוואָר, זע, עס איז פון גאָט פון צבָאות,
אַז פעלקער זאָלן זיך מאַטערן פאַרן פייער,
און אומות זאָלן זיך מיען אומנישט.
14 וואָרום די ערד וועט פול ווערן מיט דערקענונג פון
גאָטס פראַכט,
אַזוי ווי די וואַסערן באַדעקן דעם ים.

15 וויי, דער וואָס טרינקט אָן זיין חבר!
מישסט־צו דיין גיפט, און מאַכסט אויך שיכּור,
כּדי צו קוקן אויף זייער נאַקעטקייט!
16 האָסט זיך געזעטיקט מיט שאַנד אָנשטאָט כּבוד—
טרינק דו אויך און ווער אָפּגעדעקט.
אומדרייען וועט זיך צו דיר דער בעכער פון גאָטס
רעכטער האַנט,
און קויט וועט זיין אויף דיין כּבוד.
17 וואָרום דאָס אומרעכט צום לבָנון וועט דיך צודעקן,
און די פאַרוויסטונג פון די חיות וואָס האָט זיי צעבראָכן;
פון וועגן מענטשנס בלוט, און דעם אומרעכט צום
לאַנד,
צו דער שטאָט און אַלע ווינער אין איר.

18 וואָס נוצט דער געשניצטער געץ,
אַז זיין פורעמער האָט אים אויסגעשניצט?
וואָס דער געגאָסענער געץ, און דער פאַלשער
לערער,
אַז דער פורעמער פון זיין פורעמונג האָט זיך
פאַרזיכערט דערויף,
צו מאַכן אָפּגעטער שטומע?
19 וויי, דער וואָס זאָגט צו אַ האָלץ: כאַפּ זיך אויף!
דערוועק דיך! צו אַ שטיין אַ שטומען.
ער זאָל לערנען?
זע, ער איז אַיינגעפּאַסט אין גאָלד און זילבער,
און אַ שום אָטעם איז אין אים ניטאָ.
20 אָבער יהוה איז אין זיין הייליקן טעמפּל;
שטיל פאַר אים, די גאַנצע ערד!

ג 1 אַ תּפילה פון חֲבַקוק דעם נביא אויף שִׁגיונות.
2 גאָט, איך האָב געהערט דיין הערונג; איך שרעק מיך;
גאָט, לעב אויף דיין ווערק אין די נאָענטע יאָרן,

ח לָמוֹ׃ כִּי־אַתָּה שַׁלּוֹתָ גּוֹיִם רַבִּים יְשָׁלּוּךָ כָּל־יֶתֶר עַמִּים
ט מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ׃ הוֹי
בֹּצֵעַ בֶּצַע רָע לְבֵיתוֹ לָשׂוּם בַּמָּרוֹם קִנּוֹ לְהִנָּצֵל מִכַּף־רָע׃
י יָעַצְתָּ בֹּשֶׁת לְבֵיתֶךָ קְצוֹת־עַמִּים רַבִּים וְחוֹטֵא נַפְשֶׁךָ׃
יא יב כִּי־אֶבֶן מִקִּיר תִּזְעָק וְכָפִיס מֵעֵץ יַעֲנֶנָּה׃ הוֹי בֹּנֶה
יג עִיר בְּדָמִים וְכוֹנֵן קִרְיָה בְּעַוְלָה׃ הֲלוֹא הִנֵּה מֵאֵת יְהוָה
צְבָאוֹת וְיִיגְעוּ עַמִּים בְּדֵי־אֵשׁ וּלְאֻמִּים בְּדֵי־רִיק יִעָפוּ׃
יד כִּי תִּמָּלֵא הָאָרֶץ לָדַעַת אֶת־כְּבוֹד יְהוָה כַּמַּיִם יְכַסּוּ
טו עַל־יָם׃ הוֹי מַשְׁקֵה רֵעֵהוּ מְסַפֵּחַ חֲמָתְךָ וְאַף שַׁכֵּר
טז לְמַעַן הַבִּיט עַל־מְעוֹרֵיהֶם׃ שָׂבַעְתָּ קָלוֹן מִכָּבוֹד שְׁתֵה
גַם־אַתָּה וְהֵעָרֵל תִּסּוֹב עָלֶיךָ כּוֹס יְמִין יְהוָה וְקִיקָלוֹן עַל־
יז כְּבוֹדֶךָ׃ כִּי־חֲמַס לְבָנוֹן יְכַסֶּךָּ וְשֹׁד בְּהֵמוֹת יְחִיתַן מִדְּמֵי
יח אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ׃ מָה־הוֹעִיל פֶּסֶל
כִּי פְסָלוֹ יֹצְרוֹ מַסֵּכָה וּמוֹרֶה שָּׁקֶר כִּי־בָטַח יֹצֵר יִצְרוֹ
יט עָלָיו לַעֲשׂוֹת אֱלִילִים אִלְּמִים׃ הוֹי אֹמֵר לָעֵץ הָקִיצָה
עוּרִי לְאֶבֶן דּוּמָם הוּא יוֹרֶה הִנֵּה־הוּא תָּפוּשׂ זָהָב וָכֶסֶף
כ וְכָל־רוּחַ אֵין בְּקִרְבּוֹ׃ וַיהוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ הַס מִפָּנָיו
כָּל־הָאָרֶץ׃

ג

א ב תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שִׁגְיֹנוֹת׃ יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ
יָרֵאתִי יְהוָה פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ בְּקֶרֶב שָׁנִים
ג תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר׃ אֱלוֹהַּ מִתֵּימָן יָבוֹא וְקָדוֹשׁ
מֵהַר־פָּארָן סֶלָה כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ מָלְאָה
ד הָאָרֶץ׃ וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה קַרְנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ וְשָׁם חֶבְיוֹן
ה ו עֻזֹּה׃ לְפָנָיו יֵלֶךְ דָּבֶר וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו׃ עָמַד ׀ וַיְמֹדֶד
אֶרֶץ רָאָה וַיַּתֵּר גּוֹיִם וַיִּתְפֹּצְצוּ הַרְרֵי־עַד שַׁחוּ גִּבְעוֹת
ז עוֹלָם הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ׃ תַּחַת אָוֶן רָאִיתִי אָהֳלֵי כוּשָׁן

ב, טז׳ לְמַדִּנְחָאֵי אל   יז׳ החת בפתח   כ׳ הפטרה ליום ב׳ של שבועות   ג, ד׳ עא ק

אין די נאָנטע יאָרן מאַך עס באַקאַנט;
אין צאָרן געדענק אָן דערבאַרימען.

3 גאָט קומט פון תֵּימָן,
און דער הייליקער פון באַרג פּאָרָן. סֶלָה.
זיין גלאַנץ באַדעקט די הימלען,
און מיט זיין ליכטיקייט איז פול די ערד.
4 און דער שימער איז ווי זונליכט,
שטראַלן האָט ער פון זיין זייט;
און דאָרטן איז די באַהעלטעניש פון זיין מאַכט.
5 אים פאַרויס גייט די פּעסט,
און דער בליץ גייט אַרויס נאָך זיינע פיס.
6 ער שטייט אויף, און צעטרייסלט די ערד,
ער גיט אַ קוק, און מאַכט שפּרינגען די פעלקער,
און די אייביקע בערג ווערן צעפּיצלט,
די אוראַלטע הייכן פאַלן אַנידער;
דאָס זיינען זיינע אייביקע וועגן.
7 אונטער אומגליק זע איך די געצעלטן פון כּושַׁן,

יִרְגְּזוּן יְרִיעוֹת אֶרֶץ מִדְיָן׃ הֲבִנְהָרִים חָרָה יְהוָה אִם ח
בַּנְּהָרִים אַפֶּךָ אִם־בַּיָּם עֶבְרָתֶךָ כִּי תִרְכַּב עַל־סוּסֶיךָ
מַרְכְּבֹתֶיךָ יְשׁוּעָה׃ עֶרְיָה תֵעוֹר קַשְׁתֶּךָ שְׁבֻעוֹת מַטּוֹת ט
אֹמֶר סֶלָה נְהָרוֹת תְּבַקַּע־אָרֶץ׃ רָאוּךָ יָחִילוּ הָרִים זֶרֶם י
מַיִם עָבָר נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ רוֹם יָדֵיהוּ נָשָׂא׃ שֶׁמֶשׁ יָרֵחַ יא
עָמַד זְבֻלָה לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ לְנֹגַהּ בְּרַק חֲנִיתֶךָ׃ בְּזַעַם יב
תִּצְעַד־אָרֶץ בְּאַף תָּדוּשׁ גּוֹיִם׃ יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ לְיֵשַׁע יג
אֶת־מְשִׁיחֶךָ מָחַצְתָּ רֹּאשׁ מִבֵּית רָשָׁע עָרוֹת יְסוֹד עַד־
צַוָּאר סֶלָה׃ נָקַבְתָּ בְמַטָּיו רֹאשׁ פְּרָזָו יִסְעֲרוּ לַהֲפִיצֵנִי יד
עֲלִיצֻתָם כְּמוֹ־לֶאֱכֹל עָנִי בַּמִּסְתָּר׃ דָּרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ חֹמֶר טו
מַיִם רַבִּים׃ שָׁמַעְתִּי ׀ וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל צָלְלוּ שְׂפָתַי יָבוֹא טז
רָקָב בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי אֶרְגָּז אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת
לְעַם יְגוּדֶנּוּ׃ כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים כִּחֵשׁ יז
מַעֲשֵׂה־זַיִת וּשְׁדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל גָּזַר מִמִּכְלָה צֹאן וְאֵין
בָּקָר בָּרְפָתִים׃ וַאֲנִי בַּיהוָה אֶעְלוֹזָה אָגִילָה בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי׃ יח
יְהוִה אֲדֹנָי חֵילִי וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל־בָּמוֹתַי יַדְרִכֵנִי יט
לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי׃

די פאָרהאַנגען פון מִדיָן־לאַנד ציטערן.
8 האָט אויף די טייכן, גאָט,
האָט אויף די טייכן געגרימט דיין צאָרן?
צי איז אויף דעם ים דיין כּעס?
וואָס דו רייטסט אויף דיינע פערד,
אויף דיינע רייטוועגן פון זיג?
9 בלויז אַנטבלויזט איז דיין בויגן,
באַשוואָרן די פיילן פון דיין וואָרט. סֶלָה.
אין טייכן צעשפּאַלטסטו די ערד.
10 געזען דיך–ציטערן די בערג,
אַ פלייצונג וואַסער איז אַריבערגעגאַנגען,
דער תּהום האָט אַרויסגעלאָזט זיין קָול,
ער האָט אויפגעהויבן אין דער הייך זיינע הענט.
11 די זון, די לבנה, האָט זיך אָפּגעשטעלט אין איר וווינונג,
פאַר דעם שיין פון דיינע פיילן וואָס לויפן,
פאַר דעם שימער פון דיין בליציקן שפּיז.
12 מיט צאָרן שפּרייזטו איבער דער ערד,
מיט כּעס דרעשסטו די אומות.

13 ביסט אַרויס צו הילף דיין פאָלק,
צו הילף דיין געזאַלבטן;
האָסט צעהאַקט דעם קאָפּ, פון דעם רשעס הויז,
האָסט אויפגעדעקט דעם גרונט ביזן האַלדז. סֶלָה.

ג, יג׳ ר דגושה יד׳ פרזו קרי יז׳ קמץ ברביע יט׳ עד כאן

14 האָסט צעלעכערט מיט זיינע פיילן דעם קאָפּ פון
זיינע פירער,
וואָס שטורעמען מיך צו צעשפּרייטן;
וואָס זייער פרייד איז ווי אויפצועסן
דעם אָרימאַן אין פאַרבאָרגעניש.
15 האָסט געטרעטן דעם ים מיט דיינע פערד,
דעם שוים פון די גרויסע וואַסערן.
16 איך האָב געהערט, און מיין לייב האָט געציטערט,
פון דעם קָול האָבן מיינע ליפּן געקלאַפּט;
אַ פוילונג איז אַריין אין מיינע ביינער,
און איך ציטער אויף מיין אָרט:
אַז איך זאָל זיין באַרוט אין טאָג פון נויט,
ווען מע קומט אויפן פאָלק אים צו באַפאַלן.

17 פאַרוואָר, דער פייגנבוים בליט ניט,
און ניטאָ קיין פרוכט אויף די ווייַנשטאָקן,
געפעלשט האָט דער אַיינקום פון איילבערטבוים,
און די פעלדער גיבן ניט קיין שפּייז,
פאַרשניטן פון געהעפט איז די שאָף,
און ניטאָ קיין רינדער אין די שטאַלן.
18 אָבער איך וועל מיך פרייען מיט יהוה,
און לוסטיק זיין מיט דעם גאָט פון מיין הילף.
19 יהוה מיין גאָט איז מיין שטאַרקייט,
און ער מאַכט מיינע פיס ווי די הינדן,
און אויף מיינע הייכן מאַכט ער מיך טרעטן.

פאַר דעם געזאַנגמייסטער. מיט מיין סטרונעשפּיל.

צְפַנְיָה

דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־צְפַנְיָה בֶּן־כּוּשִׁי בֶן־גְּדַלְיָה א
בֶּן־אֲמַרְיָה בֶּן־חִזְקִיָּה בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
אָסֹף אָסֵף כֹּל מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה׃ אָסֵף ב ג

א 1 דאָס וואָרט פון גאָט וואָס איז געווען צו צפַניָה דעם זון פון כּושי, דעם זון פון גדַליָה, דעם זון פון אַמַריָה, דעם זון פון חִזקִיָהן, אין די טעג פון יאשִיָהו דעם זון פון אָמונען, דעם מלך פון יהודה.
2 פאַרלענדן וועל איך פאַרלענדן אַלצדינג
פון דעם געזיכט פון דער ערד,
זאָגט גאָט.
3 איך וועל פאַרלענדן מענטשן און בהמות,

איך וועל פאַרלענדן די פויגלען פון הימל, און די פישן
פון ים.
און די שטרויכלונגען אין איינעם מיט די רשעים;
און איך וועל פאַרשניידן דעם מענטשן פון געזיכט פון
דער ערד,
זאָגט גאָט.
4 און איך וועל אויסשטרעקן מיין האַנט אויף יהודה,
און אויף אַלע באַוווינער פון ירושלַיִם,
און איך וועל פאַרשניידן פון דעמדאָזיקן אָרט
דעם איבערבלייב פון בַּעַל,
דעם נאָמען פון די פריסטער מיט די כֹּהנים;
5 און די וואָס בוקן זיך אויף די דעכער
צו דעם חיל פון הימל,
און די וואָס אי זיי בוקן זיך און שווערן צו יהוה,
אי זיי שווערן ביי מַלכָּם;
6 און די וואָס טרעטן אָפּ פון הינטער יהוה,
און וואָס זוכן ניט יהוה, און פרעגן זיך ניט אויף אים.

7 שטיל פאַר גאָט דעם האַר!
וואָרום נאָענט איז דער טאָג פון גאָט,
וואָרום גאָט האָט אָנגעברייט אַ שלאַכטונג,
פאַרבעטן זיינע גערופענע.
8 און עס וועט זיין אין דעם טאָג פון גאָטס שלאַכטונג,
וועל איך זיך רעכענען מיט די האַרן,
און מיט דעם מלכס זין,
און מיט אַלע וואָס קליידן זיך אין פרעמדלענדישע
קליידער.
9 און איך וועל זיך רעכענען אין יענעם טאָג
מיט אַלע וואָס שפּרינגען איבערן שוועל,
וואָס פילן אָן דאָס הויז פון זייער האַר
מיט אומרעכט און באַטרוג.

10 און אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט,
וועט זיין אַ קָול פון געשריי פון דעם פישטויער,
און אַ יללה פון צווייטן שטאָטפּערטל,
און אַ גרויסער בראָך פון די בערג.
11 יאָמערט, איר באַוווינער פון מַכתֵּש,
וואָרום אומגעקומען איז דאָס גאַנצע האַנדלפאָלק,
פאַרשניטן געוואָרן אַלע אָנגעלאָדענע מיט זילבער.
12 און עס וועט זיין אין יענער צייט,
וועל איך דורכזוכן ירושָלַיִם מיט ליכט,
און איך וועל זיך רעכענען מיט די לייט
וואָס גליווערן אויף זייערע הייוון,
וואָס זאָגן אין זייער האַרצן:
ניט גוטס טאָן קען גאָט און ניט שלעכטס טאָן.
13 און זייער פאַרמעג וועט זיין צו רויב,
און זייערע הייזער צו וויסט;
און זיי וועלן בויען הייזער, און ניט באַוווינען,
און פלאַנצן וויינגערטנער, און ניט טרינקען זייער וויין.
14 נאָענט איז דער גרויסער טאָג פון גאָט,
נאָענט און געשווינט זייער;

אָדָם וּבְהֵמָה אָסֵף עוֹף־הַשָּׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם וְהַמַּכְשֵׁלוֹת
אֶת־הָרְשָׁעִים וְהִכְרַתִּי אֶת־הָאָדָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
ד נְאֻם־יְהוָה׃ וְנָטִיתִי יָדִי עַל־יְהוּדָה וְעַל כָּל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם
וְהִכְרַתִּי מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־שְׁאָר הַבַּעַל אֶת־שֵׁם
ה הַכְּמָרִים עִם־הַכֹּהֲנִים׃ וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים עַל־הַגַּגּוֹת
לִצְבָא הַשָּׁמָיִם וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים הַנִּשְׁבָּעִים לַיהוָה
ו וְהַנִּשְׁבָּעִים בְּמַלְכָּם׃ וְאֶת־הַנְּסוֹגִים מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַאֲשֶׁר
ז לֹא־בִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא דְרָשֻׁהוּ׃ הַס מִפְּנֵי אֲדֹנָי יֱהוִה
כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כִּי־הֵכִין יְהוָה זֶבַח הִקְדִּישׁ קְרֻאָיו׃
ח וְהָיָה בְּיוֹם זֶבַח יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־הַשָּׂרִים וְעַל־
ט בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְעַל כָּל־הַלֹּבְשִׁים מַלְבּוּשׁ נָכְרִי׃ וּפָקַדְתִּי
עַל כָּל־הַדּוֹלֵג עַל־הַמִּפְתָּן בַּיּוֹם הַהוּא הַמְמַלְאִים בֵּית
י אֲדֹנֵיהֶם חָמָס וּמִרְמָה׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם־
יְהוָה קוֹל צְעָקָה מִשַּׁעַר הַדָּגִים וִילָלָה מִן־הַמִּשְׁנֶה וְשֶׁבֶר
יא גָּדוֹל מֵהַגְּבָעוֹת׃ הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי הַמַּכְתֵּשׁ כִּי נִדְמָה כָּל־
יב עַם כְּנַעַן נִכְרְתוּ כָּל־נְטִילֵי כָסֶף׃ וְהָיָה בָּעֵת
הַהִיא אֲחַפֵּשׂ אֶת־יְרוּשָׁלִַם בַּנֵּרוֹת וּפָקַדְתִּי עַל־הָאֲנָשִׁים
הַקֹּפְאִים עַל־שִׁמְרֵיהֶם הָאֹמְרִים בִּלְבָבָם לֹא־יֵיטִיב יְהוָה
יג וְלֹא יָרֵעַ׃ וְהָיָה חֵילָם לִמְשִׁסָּה וּבָתֵּיהֶם לִשְׁמָמָה וּבָנוּ
יד בָתִּים וְלֹא יֵשֵׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְלֹא יִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם׃ קָרוֹב
יוֹם־יְהוָה הַגָּדוֹל קָרוֹב וּמַהֵר מְאֹד קוֹל יוֹם יְהוָה מַר
טו צֹרֵחַ שָׁם גִּבּוֹר׃ יוֹם עֶבְרָה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם צָרָה
וּמְצוּקָה יוֹם שֹׁאָה וּמְשׁוֹאָה יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם עָנָן
טז וַעֲרָפֶל׃ יוֹם שׁוֹפָר וּתְרוּעָה עַל הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וְעַל
יז הַפִּנּוֹת הַגְּבֹהוֹת׃ וַהֲצֵרֹתִי לָאָדָם וְהָלְכוּ כַּעִוְרִים כִּי
יח לַיהוָה חָטָאוּ וְשֻׁפַּךְ דָּמָם כֶּעָפָר וּלְחֻמָם כַּגְּלָלִים׃ גַּם־
כַּסְפָּם גַּם־זְהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם בְּיוֹם עֶבְרַת יְהוָה

יז׳ מלרע

האַרך! דער טאָג פון גאָט!
ביטער שרייט דאָרטן דער גיבור.
15 אַ טאָג פון צאָרן איז יענער טאָג,
אַ טאָג פון נויט און קלעם,
אַ טאָג פון וויסטקייט און פאַרוויסטונג,
אַ טאָג פון חושך און פינצטערניש,
אַ טאָג פון וואָלקן און נעבל,
16 אַ טאָג פון שופר און שאַלונג
אַקעגן די באַפעסטיקטע שטעט,
און אַקעגן די הויכע טורעמס.
17 און איך וועל ענג מאַכן די מענטשן,
און זיי וועלן אומגיין ווי בלינדע,
ווייל זיי האָבן צו גאָט געזינדיקט;
און זייער בלוט וועט פאַרגאָסן ווערן ווי שטויב,
און זייער פלייש ווי מיסט.
18 אַפילו זייער זילבער, אַפילו זייער גאָלד,
וועט זיי ניט קענען מציל זיין אין טאָג פון גאָטס צאָרן;

וּבְאֵשׁ קִנְאָתוֹ תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ כִּי כָלָה אַךְ־נִבְהָלָה יַעֲשֶׂה
אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃

ב

א התְקוֹשְׁשׁוּ וָקוֹשּׁוּ הַגּוֹי לֹא נִכְסָף׃ ב בְּטֶרֶם לֶדֶת חֹק כְּמֹץ
עָבַר יוֹם בְּטֶרֶם ׀ לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם חֲרוֹן אַף־יְהוָה בְּטֶרֶם
ג לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם יוֹם אַף־יְהוָה׃ בַּקְּשׁוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַנְוֵי
הָאָרֶץ אֲשֶׁר מִשְׁפָּטוֹ פָּעָלוּ בַּקְּשׁוּ־צֶדֶק בַּקְּשׁוּ עֲנָוָה אוּלַי
ד תִּסָּתְרוּ בְּיוֹם אַף־יְהוָה׃ כִּי עַזָּה עֲזוּבָה תִהְיֶה וְאַשְׁקְלוֹן
לִשְׁמָמָה אַשְׁדּוֹד בַּצָּהֳרַיִם יְגָרְשׁוּהָ וְעֶקְרוֹן תֵּעָקֵר׃
ה הוֹי יֹשְׁבֵי חֶבֶל הַיָּם גּוֹי כְּרֵתִים דְּבַר־יְהוָה עֲלֵיכֶם כְּנַעַן
ו אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְהַאֲבַדְתִּיךְ מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ וְהָיְתָה חֶבֶל הַיָּם
ז נְוֹת כְּרֹת רֹעִים וְגִדְרוֹת צֹאן׃ וְהָיָה חֶבֶל לִשְׁאֵרִית בֵּית
יְהוּדָה עֲלֵיהֶם יִרְעוּן בְּבָתֵּי אַשְׁקְלוֹן בָּעֶרֶב יִרְבָּצוּן כִּי
ח יִפְקְדֵם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְשָׁב שְׁבוּתָם׃ שָׁמַעְתִּי חֶרְפַּת
מוֹאָב וְגִדּוּפֵי בְּנֵי עַמּוֹן אֲשֶׁר חֵרְפוּ אֶת־עַמִּי וַיַּגְדִּילוּ עַל־
ט גְּבוּלָם׃ לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי
מוֹאָב כִּסְדֹם תִּהְיֶה וּבְנֵי עַמּוֹן כַּעֲמֹרָה מִמְשַׁק חָרוּל
וּמִכְרֵה־מֶלַח וּשְׁמָמָה עַד־עוֹלָם שְׁאֵרִית עַמִּי יְבָזּוּם וְיֶתֶר
י גוֹיִ יִנְחָלוּם׃ זֹאת לָהֶם תַּחַת גְּאוֹנָם כִּי חֵרְפוּ וַיַּגְדִּלוּ עַל־
יא עַם יְהוָה צְבָאוֹת׃ נוֹרָא יְהוָה עֲלֵיהֶם כִּי רָזָה אֵת כָּל־
אֱלֹהֵי הָאָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ כֹּל אִיֵּי הַגּוֹיִם׃
יב יג גַּם־אַתֶּם כּוּשִׁים חַלְלֵי חַרְבִּי הֵמָּה׃ וְיֵט יָדוֹ עַל־צָפוֹן
וִיאַבֵּד אֶת־אַשּׁוּר וְיָשֵׂם אֶת־נִינְוֵה לִשְׁמָמָה צִיָּה כַּמִּדְבָּר׃
יד וְרָבְצוּ בְתוֹכָהּ עֲדָרִים כָּל־חַיְתוֹ־גוֹי גַּם־קָאַת גַּם־קִפֹּד
בְּכַפְתֹּרֶיהָ יָלִינוּ קוֹל יְשׁוֹרֵר בַּחַלּוֹן חֹרֶב בַּסַּף כִּי אַרְזָה
טו עֵרָה׃ זֹאת הָעִיר הָעַלִּיזָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח הָאֹמְרָה

ב, א׳ חולם מלא עם הדגש ז׳ שביתם קרי ט׳ גויי ק׳ יד׳ הה רפה
טו׳ ב׳ טעמים

און אין דעם פייער פון זיין כּעס
וועט פֿאַרצערט ווערן די גאַנצע ערד,
וואָרום אַ פֿאַרלענדונג אַזש אַ שרעקלעכע,
וועט ער מאַכן פֿון אַלע באַוווינער פֿון דער ערד.

ב

1 זאַמלט אײַך אײַן און פֿאַרזאַמלט אײַך,
איר אומפֿאַרשעמט פֿאָלק,
2 איידער דער גזר ווערט געבאָרן
ווי שפּרײַ פֿאַרגייט דער טאָג
איידער עס קומט אויף אײַך דער גרימצאָרן פֿון גאָט,
איידער עס קומט אויף אײַך דער טאָג פֿון גאָטס כּעס.
3 זוכט גאָט, איר אַלע פֿאַרליטענע פֿון לאַנד,
וואָס האָט געטאָן זיין געזעץ;
זוכט גערעכטיקייט, זוכט ענִיוות,
אפשר וועט איר פֿאַרבאָרגן ווערן אין טאָג פֿון גאָטס
כּעס.
4 וואָרום עַזָה וועט אַ פֿאַרלאָזענע[א] זיין,
און אַשקלון אַ וויסטעניש;
אַשדוד, זי וועט מען אין מיטן טאָג אַרויסטרײַבן,
און עֶקרון וועט אויסגעריסן ווערן[ב].
5 וויי, איר באַוווינער פֿון דער ים־געגנט,
איר פֿאָלק פֿון כּרֵתים!
דאָס וואָרט פֿון גאָט איז אויף אײַך,
כּנַעַן, דו לאַנד פֿון די פּלִשתּים;
און איך וועל דיך אונטערברענגען
אַז קיין באַוווינער זאָל ניט זיין.
6 און די געגנט פֿון ים וועט זיין פּיטערפּלעצער,
לאָנקעס פֿאַר פּאַסטוכער, און געהעפּטן פֿאַר שאָף.
7 און עס וועט זיין אַ חלק
פֿאַר דעם איבערבלײַב פֿון דעם הויז פֿון יהודה;
זיי וועלן זיך דערויף פּיטערן;
אין די הײַזער פֿון אַשקלון וועלן זיי הויערן אין אָוונט;
וואָרום יהוה זייער גאָט וועט זיך דערמאָנען אָן זיי,
און וועט אומקערן זייער געפֿאַנגענשאַפֿט.
8 איך האָב געהערט די לעסטערונג פֿון מואָב,
און די זידלערײַען פֿון די קינדער פֿון עַמון,
וואָס זיי האָבן געלעסטערט מיין פֿאָלק,
און זיך געגרייסט אַקעגן זייער געמאַרק.
9 דרום אַזוי ווי איך לעב,
זאָגט יהוה, דער גאָט פֿון צבָאות, דער גאָט פֿון ישׂראל,
אַז מואָב וועט ווי סדום ווערן,
און די קינדער פֿון עַמון ווי עַמוֹרָה,
אַווירטשאַפֿט פֿון דערנער, און אַן אויסגראָבונג פֿון
זאַלץ,
און אַ וויסטעניש אויף אייביק;
דער איבערבלײַב פֿון מיין אומה וועט זיי צערויבן,
און דער רעשט פֿון מיין פֿאָלק וועט זיי אַרבן.
10 דאָס וועט זיי זיין פֿאַר זייער שטאָלץ,
וואָס זיי האָבן געלעסטערט, און זיך געגרייסט
קעגן דער אומה פֿון גאָט פֿון צבָאות.
11 מוראדיק איז גאָט אַקעגן זיי,
וואָרום ער מאַכט אײַנגיין אַלע אָפּגעטער פֿון דער ערד,
און בוקן וועלן זיך צו אים, איטלעכער פֿון זיין אָרט,
אַלע אינדזלען פֿון די פֿעלקער.
12 אויך איר כּושים,
וועט זיין דערשלאָגענע פֿון מיין שווערד.

13 און ער וועט אויסשטרעקן זיין האַנט אַקעגן צפֿון,
און וועט אונטערברענגען אַשור,
און מאַכן נינוה פֿאַר אַ וויסטעניש,
אַ טריקעניש אַזוי ווי אַ מדבר.
14 און הויערן אין איר וועלן סטאַדעס,
חיות פֿון יעטוועדער מין;
אי דער פּעליקאַן אי דער זומפּבושל
וועלן נעכטיקן אויף אירע זײַלנקעפּ;
קולות וועלן זינגען אין פֿענצטער,
אַ חורבן וועט זיין אויף דער שוועל,
וואָרום איר צעדערוווערק דעקט מען אָפּ.
15 דאָס איז די לוסטיקע שטאָט
וואָס איז געזעסן אין זיכערקייט,
וואָס האָט געזאָגט אין איר האַרצן:

[א] וואָרטשפּיל: עַזָה עֲזוּבָה.
[ב] וואָרטשפּיל: עֶקְרוֹן תֵּעָקֵר.

איך, און אַחוץ מיר איז מער ניטאָ.
ווי איז זי געוואָרן צו וויסט,
אַ הויעראָרט פאַר חיות!
איטלעכער וואָס גייט איר פאַרביי,
וועט שמוצערן, וועט וויגן זיין האַנט.

ג 1 ווי, די קויטיקע און אומווערדיקע,
די דריקערישע שטאָט!
2 זי האָט ניט צוגעהערט דעם קול,
זי האָט ניט גענומען קיין מוסר,
זי האָט זיך ניט פאַרזיכערט אויף יהוה,
זי האָט זיך ניט דערנענטערט צו איר גאָט.
3 אירע האַרן אין איר זיינען לייבן ברומיקע,
אירע ריכטער זיינען אָוונטוועלף,
זיי לאָזן ניט אַ ביין ביז פרימאָרגן.
4 אירע נביאים זיינען לויזגעלאָזט,
מענטשן אומגעטרייע;
אירע כּהנים פאַרשוועכן די הייליקייט,
פאַרברעכן אַקעגן דער תּורה.
5 גאָט דער גערעכטער איז אין איר מיט,
ער טוט ניט קיין אומרעכט;
פרימאָרגן אין פרימאָרגן לאָזט ער אַרויס
זיין גערעכטיקייט אין ליכט, ניט פאַרפעלט;
אָבער דער פאַרברעכער וויס ניט פון קיין בושה.
6 איך האָב פאַרשניטן פעלקער,
פאַרוויסט געוואָרן זיינען זייערע ווינקלען;
איך האָב חרוב געמאַכט זייערע גאַסן,
אַז קיינער גייט ניט דורך;
צעשטערט זיינען זייערע שטעט,
אָן אַ מענטשן, אָן אַ באַוווינער.
7 האָב איך געטראַכט: וועסט געוויס מורא האָבן פאַר מיר,
וועסט אַ מוסר נעמען;
כּדי איר וווינונג זאָל ניט פאַרשניטן ווערן,
לויט אַלץ וואָס איך האָב באַפוילן וועגן איר;
אָבער זיי האָבן זיך געפעדערט
פאַרדאַרבן צו זיין אין אַלע זייערע מעשׂים.
8 דרום ריכט זיך אויף מיר, זאָגט גאָט,
אויף דעם טאָג וואָס איך שטיי אויף צום רויב,
וואָרום מיין משפּט איז איינצוזאַמלען די פעלקער
איך זאָל אויפקלייבן די קיניגרייכן,
אויסצוגיסן אויף זיי מיין כּעס,
מיין גאַנצן גרימצאָרן;
וואָרום אין דעם פייער פון מיין פאַרדראָס
וועט פאַרצערט ווערן די גאַנצע ערד.
9 וואָרום דענסמאָל וועל איך איבערמאַכן די פעלקער
אַ ליפּ אַ ריינע,
אַז זיי זאָלן אַלע רופן צום נאָמען יהוה,
אים צו דינען אַזוי ווי איין מאַן.
10 פון יענער זייט טייכן פון כּוש
וועלן זיי ברענגען מיינע בעטער,
די טאָכטער פּוציא[א],
אַ מתּנה צו מיר.
11 אין יענעם טאָג וועסטו זיך מער ניט שעמען
וועגן אַלע דיינע מעשׂים,
וואָס דו האָסט פאַרבראָכן קעגן מיר,
וואָרום דענסמאָל וועל איך אָפּטאָן פון צווישן דיר
דיינע שטאָלצלוסטיקע,
און וועסט זיך מער ווידער ניט גרייסן,
אויף מיין הייליקן באַרג.
12 און איך וועל איבערלאָזן אין דיר

[א] ד. ה. מיינע פאַרשפּרייטע, ישׂראל.

בְּלִבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד אֵיךְ ׀ הָיְתָה לְשַׁמָּה מַרְבֵּץ לַחַיָּה
כֹּל עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשְׁרֹק יָנִיעַ יָדוֹ׃

ג

א ב הוֹי מֹרְאָה וְנִגְאָלָה הָעִיר הַיּוֹנָה׃ לֹא שָׁמְעָה בְּקוֹל לֹא
לָקְחָה מוּסָר בַּיהוָה לֹא בָטָחָה אֶל־אֱלֹהֶיהָ לֹא קָרֵבָה׃
ג שָׂרֶיהָ בְקִרְבָּהּ אֲרָיוֹת שֹׁאֲגִים שֹׁפְטֶיהָ זְאֵבֵי עֶרֶב לֹא
ד גָרְמוּ לַבֹּקֶר׃ נְבִיאֶיהָ פֹּחֲזִים אַנְשֵׁי בֹּגְדוֹת כֹּהֲנֶיהָ חִלְּלוּ־
ה קֹדֶשׁ חָמְסוּ תּוֹרָה׃ יְהוָה צַדִּיק בְּקִרְבָּהּ לֹא יַעֲשֶׂה עַוְלָה
בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר מִשְׁפָּטוֹ יִתֵּן לָאוֹר לֹא נֶעְדָּר וְלֹא־יוֹדֵעַ עַוָּל
ו בֹּשֶׁת׃ הִכְרַתִּי גוֹיִם נָשַׁמּוּ פִּנּוֹתָם הֶחֱרַבְתִּי חוּצוֹתָם
ז מִבְּלִי עוֹבֵר נִצְדּוּ עָרֵיהֶם מִבְּלִי־אִישׁ מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ אָמַרְתִּי
אַךְ־תִּירְאִי אוֹתִי תִּקְחִי מוּסָר וְלֹא־יִכָּרֵת מְעוֹנָהּ כֹּל אֲשֶׁר־
ח פָּקַדְתִּי עָלֶיהָ אָכֵן הִשְׁכִּימוּ הִשְׁחִיתוּ כֹּל עֲלִילוֹתָם׃ לָכֵן
חַכּוּ־לִי נְאֻם־יְהוָה לְיוֹם קוּמִי לְעַד כִּי מִשְׁפָּטִי לֶאֱסֹף
גּוֹיִם לְקָבְצִי מַמְלָכוֹת לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם זַעְמִי כֹּל חֲרוֹן אַפִּי
ט כִּי בְּאֵשׁ קִנְאָתִי תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ׃ כִּי־אָז אֶהְפֹּךְ אֶל־עַמִּים
שָׂפָה בְרוּרָה לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם יְהוָה לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד׃
י מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ עֲתָרַי בַּת־פּוּצַי יוֹבִלוּן מִנְחָתִי׃ בַּיּוֹם
יא הַהוּא לֹא תֵבוֹשִׁי מִכֹּל עֲלִילֹתַיִךְ אֲשֶׁר פָּשַׁעַתְּ בִּי כִּי־אָז ׀
אָסִיר מִקִּרְבֵּךְ עַלִּיזֵי גַּאֲוָתֵךְ וְלֹא־תוֹסִפִי לְגָבְהָה עוֹד בְּהַר
יב קָדְשִׁי׃ וְהִשְׁאַרְתִּי בְקִרְבֵּךְ עַם עָנִי וָדָל וְחָסוּ בְּשֵׁם יְהוָה׃
יג שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל לֹא־יַעֲשׂוּ עַוְלָה וְלֹא־יְדַבְּרוּ כָזָב וְלֹא־
יִמָּצֵא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תַּרְמִית כִּי־הֵמָּה יִרְעוּ וְרָבְצוּ וְאֵין
יד מַחֲרִיד׃ רָנִּי בַּת־צִיּוֹן הָרִיעוּ יִשְׂרָאֵל שִׂמְחִי וְעָלְזִי
טו בְּכָל־לֵב בַּת יְרוּשָׁלָםִ׃ הֵסִיר יְהוָה מִשְׁפָּטַיִךְ פִּנָּה אֹיְבֵךְ
טז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל ׀ יְהוָה בְּקִרְבֵּךְ לֹא־תִירְאִי רָע עוֹד׃ בַּיּוֹם
הַהוּא יֵאָמֵר לִירוּשָׁלַםִ אַל־תִּירָאִי צִיּוֹן אַל־יִרְפּוּ יָדָיִךְ׃

ג, ב׳ ה׳ קמץ בז״ק   ח׳ פסוק זה מכל כל הא״ב בו   טו׳ כ״א חח״ו

דאָס געדריקטע און אָרימע פאָלק,
און זיי וועלן זיך באַשיצן
אין דעם נאָמען יהוה.
13 דער איבערבלייב פון ישׂראל וועט ניט טאָן קיין אומרעכט,
און ניט רעדן קיין ליגן,
און אין זייער מויל וועט זיך ניט געפינען
אַ צונג פון באַטרוג;
יאָ, זיי וועלן זיך פּיטערן און הויערן,
און קיינער וועט ניט שרעקן.
14 זינג, טאָכטער ציון,
טוט שאַלן, ישׂראל;
פריי זיך און זיי לוסטיק פון גאַנצן האַרצן,
טאָכטער ירושלים.
15 גאָט טוט אָפּ דיינע משפּטים,
ער ראַמט אָפּ דיינע פיינט;
דער קיניג פון ישׂראל, גאָט, איז צווישן דיר,
זאָלסט מער ניט מורא האָבן פאַר בייז.
16 אין יענעם טאָג וועט געזאָגט ווערן צו ירושלים:
זאָלסט ניט מורא האָבן;
ציון, ניט שלאַף ווערן זאָלן דיינע הענט.

יז יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ גִּבּוֹר יוֹשִׁיעַ יָשִׂישׂ עָלַיִךְ בְּשִׂמְחָה
יח יַחֲרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ יָגִיל עָלַיִךְ בְּרִנָּה׃ נוּגֵי מִמּוֹעֵד אָסַפְתִּי
יט מִמֵּךְ הָיוּ מַשְׂאֵת עָלֶיהָ חֶרְפָּה׃ הִנְנִי עֹשֶׂה אֶת־כָּל־
מְעַנַּיִךְ בָּעֵת הַהִיא וְהוֹשַׁעְתִּי אֶת־הַצֹּלֵעָה וְהַנִּדָּחָה אֲקַבֵּץ
כ וְשַׂמְתִּים לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם בְּכָל־הָאָרֶץ בָּשְׁתָּם׃ בָּעֵת הַהִיא
אָבִיא אֶתְכֶם וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי־אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם
וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם
אָמַר יְהוָה׃

יח׳ כא עלך   כ׳ כא לעיניכם

17 יהוה דיין גאָט איז צווישן דיר,
אַ גיבור וואָס העלפט;
ער וועט זיך פרייען מיט שמחה אויף דיר,
ער וועט פאַרשווייגן אין זיין ליבשאַפט,
ער וועט זיך פרייען אויף דיר מיט געזאַנג.
18 איך זאַמל איין די דערווייטערטע פון אַ יום־טוב־
די וואָס זיינען אַוועק פון דיר,
וואָס דו האָסט געטראָגן וועגן דעם שאַנד.
19 זע, איך רעכן זיך מיט אַלע דיינע פייניקער,
אין יענער צייט,
און איך וועל העלפן די וואָס איז הינקעדיק,
און די פאַרשטויסענע וועל איך איינזאַמלען;
און איך וועל זיי מאַכן פאַר אַ לויב און פאַר אַ שם,
די וואָס איבער דער גאַנצער ערד איז געווען זייער
שאַנד.
20 אין יענער צייט וועל איך אייך ברענגען,
און אין יענער צייט טו איך אייך איינזאַמלען;
וואָרום איך וועל אייך מאַכן פאַר אַ שם און פאַר אַ לויב
צווישן אַלע פעלקער פון דער ערד,
ווען איך קער אום אייער געפאַנגענשאַפט
פאַר אייערע אויגן, זאָגט גאָט.

חַגַּי

א בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי בְּיוֹם אֶחָד
לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא אֶל־זְרֻבָּבֶל בֶּן־
שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן
ב הַגָּדוֹל לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הָעָם הַזֶּה
ג אָמְרוּ לֹא עֶת־בֹּא עֶת־בֵּית יְהוָה לְהִבָּנוֹת׃ וַיְהִי דְּבַר־
ד יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ הַעֵת לָכֶם אַתֶּם לָשֶׁבֶת
ה בְּבָתֵּיכֶם סְפוּנִים וְהַבַּיִת הַזֶּה חָרֵב׃ וְעַתָּה כֹּה אָמַר יְהוָה
ו צְבָאוֹת שִׂימוּ לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם׃ זְרַעְתֶּם הַרְבֵּה וְהָבֵא
מְעָט אָכוֹל וְאֵין־לְשָׂבְעָה שָׁתוֹ וְאֵין־לְשָׁכְרָה לָבוֹשׁ וְאֵין־
ז לְחֹם לוֹ וְהַמִּשְׂתַּכֵּר מִשְׂתַּכֵּר אֶל־צְרוֹר נָקוּב׃ כֹּה
ח אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שִׂימוּ לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם׃ עֲלוּ
הָהָר וַהֲבֵאתֶם עֵץ וּבְנוּ הַבָּיִת וְאֶרְצֶה־בּוֹ וְאֶכָּבֵד אָמַר

ו׳ ו׳ במקום ה׳   ח׳ ואכבדה קרי ובכא הא׳ בחורק

א 1 אין צווייטן יאָר פון מלך דָרְיָוֶש, אין זעקסטן חודש,
אין ערשטן טאָג פון חודש, איז געווען דאָס וואָרט פון
גאָט דורך חַגַי דעם נביא צו זרובָבל דעם זון פון שְאַלתִיאֵלן,
דעם פירשט פון יהודה, און צו יהושוּעַ דעם זון פון יהוֹצָדָקן,
דעם כֹהן־גָדול, אַזוי צו זאָגן:
2 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת, אַזוי צו זאָגן:
דאָסדאָזיקע פאָלק זאָגט: די צייט איז נאָך ניט געקומען,
די צייט אַז דאָס הויז פון גאָט זאָל געבויט ווערן—3 איז דאָס
וואָרט פון גאָט געווען דורך חַגַי דעם נביא, אַזוי צו זאָגן:
4 איז דאָס אייך אַ צייט, איר זאָלט זיצן אין אייערע צו־
געדעקטע הייזער, בעת דאָסדאָזיקע הויז איז חָרֵב? 5 און
אַצונד האָט גאָט פון צבָאוֹת אַזוי געזאָגט:
נעמט אייך צום האַרצן אייערע וועגן:

6 איר זייט פיל, און ברענגט אַריין ווייניק,
איר עסט, אָבער ניט צו זאַט,
איר טרינקט, אָבער ניט גענוג זיך אָנצוטרינקען,
איר קליידט זיך, און קיינעם איז ניט וואַרעם,
און דער וואָס פאַרדינט,
פאַרדינט אין אַ לעכערדיקן בייטל.
7 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
נעמט אייך צום האַרצן אייערע וועגן.
8 גייט אַרויף אין דעם געבערג, און איר זאָלט ברענגען
האָלץ,
און בויט דאָס הויז, און איך וועל עס באַווילִיקן,
און איך וועל געערלעכט ווערן, זאָגט גאָט.

9 איר ריכט זיך אויף פיל, ערשט עס ווערט ווינציק,
און אַז איר ברענגט עס אַהיים, בלאָז איך עס אַוועק.
איבער וואָס? זאָגט גאָט פון צבָאוֹת;
איבער מיין הויז וואָס איז חָרֵב,
בעת איר לויפט איטלעכער אין זיין הויז.
10 דרום האָבן די הימלען איבער אייך פאַרמיטן דעם טוי,
און די ערד האָט פאַרמיטן איר געוועקס.
11 און איך האָב אויסגערופן אַ טריקעניש
אויפן לאַנד, און אויף די בערג,
און אויף דער תבואה, און אויפן וויין, און אויפן אייל,
און אויף וואָס נאָר די ערד ברענגט אַרויס,
און אויפן מענטשן, און אויף דער בהמה,
און אויף יעטוועדער מי פון די הענט.

12 האָט זרובָבֶל דער זון פון שְאַלתִיאֵלן, און יהושֻעַ
דער זון פון יהוֹצָדָקן, דער כֹּהן־גָדול, און דער גאַנצער
איבערבלייב פון דעם פאָלק, צוגעהערט צו דעם קָול פון
יהוה זייער גאָט, און צו די ווערטער פון חַגַי דעם נביא,
אַזוי ווי יהוה זייער גאָט האָט אים געשיקט; און דאָס פאָלק
האָט מורא געהאַט פאַר יהוה. 13 און חַגַי דער שליח פון
גאָט האָט געזאָגט אין דער שליחות פון גאָט צום פאָלק,
אַזוי צו זאָגן: איך בין מיט אייך, זאָגט גאָט.
14 און גאָט האָט דערוועקט דעם גייסט פון זרובָבֶל
דעם זון פון שְאַלתִיאֵלן, דעם פירשט פון יהודה, און דעם
גייסט פון יהושֻעַ דעם זון פון יהוֹצָדָקן, דעם כֹּהן־גָדול,
און דעם גייסט פון גאַנצן איבערבלייב פון דעם פאָלק,
און זיי זיינען געקומען, און האָבן געטאָן אַרבעט אויף דעם
הויז פון יהוה פון צבָאוֹת זייער גאָט, 15 אין פיר און
צוואַנציקסטן טאָג פון חודש, אין זעקסטן חודש, אין צווייטן יאָר פון מלך דָרְיָוֶש.

ט יְהוָה׃ פָּנֹה אֶל־הַרְבֵּה וְהִנֵּה לִמְעָט וַהֲבֵאתֶם הַבַּיִת וְנָפַחְתִּי
בוֹ יַעַן מֶה נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן בֵּיתִי אֲשֶׁר־הוּא חָרֵב
י וְאַתֶּם רָצִים אִישׁ לְבֵיתוֹ׃ עַל־כֵּן עֲלֵיכֶם כָּלְאוּ שָׁמַיִם
יא מִטָּל וְהָאָרֶץ כָּלְאָה יְבוּלָהּ׃ וָאֶקְרָא חֹרֶב עַל־הָאָרֶץ וְעַל־
הֶהָרִים וְעַל־הַדָּגָן וְעַל־הַתִּירוֹשׁ וְעַל־הַיִּצְהָר וְעַל אֲשֶׁר
תּוֹצִיא הָאֲדָמָה וְעַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־יְגִיעַ
יב כַּפָּיִם׃ וַיִּשְׁמַע זְרֻבָּבֶל ׀ בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל וִיהוֹשֻׁעַ בֶּן־
יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְכֹל ׀ שְׁאֵרִית הָעָם בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם וְעַל־דִּבְרֵי חַגַּי הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה
יג אֱלֹהֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָעָם מִפְּנֵי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר חַגַּי מַלְאַךְ
יְהוָה בְּמַלְאֲכוּת יְהוָה לָעָם לֵאמֹר אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם־יְהוָה׃
יד וַיָּעַר יְהוָה אֶת־רוּחַ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶת־
רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־רוּחַ כֹּל שְׁאֵרִית
הָעָם וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ מְלָאכָה בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם׃
טו בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ בַּשִּׁשִּׁי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם
לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ׃

ב

א בַּשְּׁבִיעִי בְּעֶשְׂרִים וְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי
ב הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ אֱמָר־נָא אֶל־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת
יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶל־שְׁאֵרִית
ג הָעָם לֵאמֹר׃ מִי בָכֶם הַנִּשְׁאָר אֲשֶׁר רָאָה אֶת־הַבַּיִת
הַזֶּה בִּכְבוֹדוֹ הָרִאשׁוֹן וּמָה אַתֶּם רֹאִים אֹתוֹ עַתָּה הֲלוֹא
ד כָמֹהוּ כְּאַיִן בְּעֵינֵיכֶם׃ וְעַתָּה חֲזַק זְרֻבָּבֶל ׀ נְאֻם־יְהוָה
וַחֲזַק יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַחֲזַק כָּל־עַם
הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה וַעֲשׂוּ כִּי־אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃
ה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתְּכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְרוּחִי
ו עֹמֶדֶת בְּתוֹכְכֶם אַל־תִּירָאוּ׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת עוֹד אַחַת מְעַט הִיא וַאֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם

ב

1 אין זיבעטן חודש, אין איין און צוואַנציקסטן טאָג פון חודש, איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען דורך חַגַי דעם נביא,
אַזוי צו זאָגן: 2 זאָג נאָר צו זרובָבֶל דעם זון פון שְאַלתִיאֵלן, דעם פירשט פון יהודה, און צו יהושֻעַ דעם זון פון
יהוֹצָדָקן, דעם כֹּהן־גָדול, און צום איבערבלייב פון פאָלק, אַזוי צו זאָגן:

3 ווער צווישן אייך איז געבליבן,
וואָס האָט געזען דאָסדאָזיקע הויז אין זיין ערשטן
פראַכט?
און ווי קוקט איר עס אָן אַצונד?
איז עס ניט ווי גאָרנישט אין אייערע אויגן?
4 אָבער זיי שטאַרק אַצונד, זרובָבֶל, זאָגט גאָט,
און זיי שטאַרק, יהושֻעַ זון פון יהוֹצָדָקן, דו כֹּהן־גָדול,
און זייט שטאַרק, דאָס גאַנצע פאָלק פון לאַנד, זאָגט
גאָט,
און טוט, וואָרום איך בין מיט אייך, זאָגט גאָט פון
צבָאוֹת,
5 לויט דעם וואָרט וואָס איך האָב געשלאָסן מיט אייך
ביי אייער אַרויסגיין פון מִצרַיִם;
און מיין גייסט, שטייט צווישן אייך;
איר זאָלט ניט מורא האָבן.
6 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
נאָך איין קליין ווײַלע,
און איך שטורעם־אויף די הימלען און די ערד,

ז וְאֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־הַיָּם וְאֶת־הֶחָרָבָה׃ וְהִרְעַשְׁתִּי אֶת־כָּל־
הַגּוֹיִם וּבָאוּ חֶמְדַּת כָּל־הַגּוֹיִם וּמִלֵּאתִי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה
ח כָּבוֹד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם
ט יְהוָה צְבָאוֹת׃ גָּדוֹל יִהְיֶה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאַחֲרוֹן
מִן־הָרִאשׁוֹן אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּבַמָּקוֹם הַזֶּה אֶתֵּן שָׁלוֹם
י נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי
בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־חַגַּי הַנָּבִיא
יא לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שְׁאַל־נָא אֶת־הַכֹּהֲנִים
יב תּוֹרָה לֵאמֹר׃ הֵן ׀ יִשָּׂא־אִישׁ בְּשַׂר־קֹדֶשׁ בִּכְנַף בִּגְדוֹ וְנָגַע
בִּכְנָפוֹ אֶל־הַלֶּחֶם וְאֶל־הַנָּזִיד וְאֶל־הַיַּיִן וְאֶל־שֶׁמֶן וְאֶל־
יג כָּל־מַאֲכָל הֲיִקְדָּשׁ וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ לֹא׃ וַיֹּאמֶר
חַגַּי אִם־יִגַּע טְמֵא־נֶפֶשׁ בְּכָל־אֵלֶּה הֲיִטְמָא וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים
יד וַיֹּאמְרוּ יִטְמָא׃ וַיַּעַן חַגַּי וַיֹּאמֶר כֵּן הָעָם־הַזֶּה וְכֵן־הַגּוֹי
הַזֶּה לְפָנַי נְאֻם־יְהוָה וְכֵן כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וַאֲשֶׁר
טו יַקְרִיבוּ שָׁם טָמֵא הוּא׃ וְעַתָּה שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם
הַזֶּה וָמָעְלָה מִטֶּרֶם שׂוּם־אֶבֶן אֶל־אֶבֶן בְּהֵיכַל יְהוָה׃
טז מִהְיוֹתָם בָּא אֶל־עֲרֵמַת עֶשְׂרִים וְהָיְתָה עֲשָׂרָה בָּא אֶל־
יז הַיֶּקֶב לַחְשֹׂף חֲמִשִּׁים פּוּרָה וְהָיְתָה עֶשְׂרִים׃ הִכֵּיתִי
אֶתְכֶם בַּשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן וּבַבָּרָד אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם
יח וְאֵין־אֶתְכֶם אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם
הַזֶּה וָמָעְלָה מִיּוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי לְמִן־הַיּוֹם
יט אֲשֶׁר־יֻסַּד הֵיכַל־יְהוָה שִׂימוּ לְבַבְכֶם׃ הַעוֹד הַזֶּרַע
בַּמְּגוּרָה וְעַד־הַגֶּפֶן וְהַתְּאֵנָה וְהָרִמּוֹן וְעֵץ הַזַּיִת לֹא נָשָׂא
כ מִן־הַיּוֹם הַזֶּה אֲבָרֵךְ׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה ׀ שֵׁנִית אֶל־
כא חַגַּי בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃ אֱמֹר אֶל־זְרֻבָּבֶל
פַּחַת־יְהוּדָה לֵאמֹר אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ׃
כב וְהָפַכְתִּי כִּסֵּא מַמְלָכוֹת וְהִשְׁמַדְתִּי חֹזֶק מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם

י׳ כא ביד

און דעם ים און די יבשה.
7 און איך װעל אױפשטורעמען אַלע פעלקער,
און אָנקומען אַהער װעלן די גלוסטיקסטע זאַכן פון
אַלע פעלקער,
און איך װעל אָנפילן דאָסדאָזיקע הױז מיט פּראַכט,
זאָגט גאָט פון צבָאות.
8 מײַן איז דאָס זילבער, און מײַן איז דאָס גאָלד,
זאָגט גאָט פון צבָאות.
9 גרעסער װעט זײַן די פּראַכט פון דעמדאָזיקן לעצטן
הױז
װי פון דעם ערשטן, זאָגט גאָט פון צבָאות;
און אין דעמדאָזיקן אָרט װעל איך געבן שלום,
זאָגט גאָט פון צבָאות.

10 אין פיר און צװאַנציקסטן טאָג אין נײַנטן חודש, אין צװײטן יאָר פון דָריָוֶשן, איז דאָס װאָרט פון גאָט געװען דורך חַגַי דעם נביא, אַזױ צו זאָגן: 11 אַזױ האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות: פרעג אַקאָרשט די כֹּהנים אַ דין, אַזױ צו זאָגן: 12 אַז אַ מאַן װעט טראָגן הײליק פלײש אין ברעג פון זײַן קלײד, און װעט זיך אָנרירן מיט זײַן ברעג אָן ברױט, אָדער אָן געקעכטס, אָדער אָן װײַן, אָדער אָן אײל, אָדער אָן װאָסער עס איז עסנװאַרג, װעט עס הײליק װערן? האָבן געענטפערט די כֹּהנים און האָבן געזאָגט: נײן! 13 האָט חַגַי געזאָגט: אױב אײנער װאָס איז אומרײן פון אַ טױטן, װעט זיך אָנרירן אָן אַלדעמדאָזיקן, װעט עס װערן אומ־רײן? האָבן געענטפערט די כֹּהנים און האָבן געזאָגט: עס װעט װערן אומרײן. 14 האָט חַגַי זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט:

אַזױ איז דערדאָזיקער עולם,
און אַזױ איז דאָסדאָזיקע פאָלק פאַר מיר,
זאָגט גאָט,
און אַזױ איז יעטװעדער טואונג פון זײערע הענט;
און װאָס זײ זײַנען דאָרטן מקריב, איז אומרײן.

15 און אַצונד לײגט צו, איך בעט אײַך,
אײַער האַרץ פון הײַנטיקן טאָג אָן און װײטער.
אײדער מע האָט געלײגט אַ שטײן אױף אַ שטײן
אין דעם טעמפּל פון גאָט,
16 אַז מע פלעגט קומען צו אַ הױפן פון צװאַנציק מאָס,
פלעגט זײַן צען;
מע איז געקומען צום קעלטער אָנשעפּן פופציק
פּוּרָה,
און עס פלעגט זײַן צװאַנציק.
17 איך האָב אײַך געשלאָגן מיט קאָרנבראַנד
און מיט װעלקעניש און מיט האָגל
אין אַלדער אַרבעט פון אײַערע הענט,
אָבער איר האָט זיך ניט געקערט צו מיר, זאָגט
גאָט.
18 לײגט צו, איך בעט אײַך, אײַער האַרץ
פון הײַנטיקן טאָג אָן און װײטער;
פון פיר און צװאַנציקסטן טאָג אין נײַנטן חודש,
פון דעם טאָג אָן װאָס דער טעמפּל פון גאָט איז
געגרונטפעסט געװאָרן,
לײגט צו אײַער האַרץ.
19 איז דען נאָך דאָ זאָמען אין שפּײַכלער?
און צומאָל דער װײַנשטאָק, און דער פײַגנבױם,
און דער מילגרױמבױם, און דער אײלבערטבױם, האָט
ניט געטראָגן;
פון הײַנטיקן טאָג אָן װעל איך בענטשן.

20 און דאָס װאָרט פון גאָט איז געװען אַ צװײט מאָל צו חַגַין, אין פיר און צװאַנציקסטן טאָג פון חודש, אַזױ צו זאָגן: 21 זאָג צו זרובָבל דעם פירשט פון יהודה, אַזױ צו זאָגן:
איך שטורעם־אױף די הימלען און די ערד.
22 און איך װעל איבערקערן דעם טראָן פון מלוכות,
און װעל פאַרטיליקן די שטאַרקײט פון די מלוכות פון
די פעלקער,

און וועל איבערקערן דעם רײַטוואָגן מיט זײַנע רײַטער,
און נידערן וועלן פערד מיט זײערע רײַטער,
איינער דורכן אַנדערנס שווערד.
[23] אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פון צבָאות,
וועל איך דיך נעמען,
זרובָבל זון פון שְׁאַלתִּיאֵלן, מײַן קנעכט, זאָגט גאָט,
און איך וועל דיך מאַכן ווי אַ זיגלרינג,
וואָרום דיך האָב איך אויסדערוויילט, זאָגט גאָט פון צבָאות.

וְהָפַכְתִּי מֶרְכָּבָה וְרֹכְבֶיהָ וְיָרְדוּ סוּסִים וְרֹכְבֵיהֶם אִישׁ
כג בְּחֶרֶב אָחִיו: בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה צְבָאוֹת אֶקָּחֲךָ
זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל עַבְדִּי נְאֻם־יְהוָה וְשַׂמְתִּיךָ כַּחוֹתָם
כִּי־בְךָ בָחַרְתִּי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת:

זְכַרְיָה

א [1] אין אַכטן חודש, אין צווייטן יאָר פון דָריָוֶשן, איז
דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו זכַריָה, דעם זון פון
בֶּרֶכיָה, דעם זון פון עִדון, דעם נביא, אַזוי צו זאָגן: [2] גאָט
האָט געצערנט אויף אײַערע עלטערן אַ צערענונג.
[3] דרום זאָלסטו זאָגן צו זיי:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
קערט אײַך אום צו מיר, זאָגט גאָט פון צבָאות,
און איך וועל זיך אומקערן צו אײַך,
זאָגט גאָט פון צבָאות.
[4] איר זאָלט ניט זײַן אַזוי ווי אײַערע עלטערן,
וואָס די פריערדיקע נביאים האָבן צו זיי גערופן,
אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
קערט אײַך אום פון אײַערע שלעכטע וועגן
און אײַערע שלעכטע מעשׂים.
און זיי האָבן ניט געהערט
און ניט צוגעהאָרכט צו מיר, זאָגט גאָט.
[5] אײַערע עלטערן, ווו זײַנען זיי?
און די נביאים, לעבן זיי דען אייביק?
[6] אָבער מײַנע ווערטער און מײַנע משפטים
וואָס איך האָב אָנגעזאָגט מײַנע קנעכט די נביאים,
פאַרוואָר, זיי זײַנען אָנגעקומען אײַערע עלטערן,
און זיי האָבן תשובה געטאָן, און האָבן געזאָגט:
אַזוי ווי גאָט פון צבָאות האָט געטראַכט צו טאָן צו אונדז,
לויט אונדזערע וועגן און לויט אונדזערע מעשׂים,
אַזוי האָט ער מיט אונדז געטאָן.
[7] אין פיר און צוואַנציקסטן טאָג פון עלפטן חודש, דאָס איז חודש שבט, אין צווייטן יאָר פון דָריָוֶשן, איז דאָס וואָרט
פון גאָט געווען צו זכַריָה, דעם זון פון בֶּרֶכיָהו, דעם זון פון עִדואָן, דעם נביא, אַזוי צו זאָגן:
[8] איך האָב געזען די נאַכט, ערשט אַ מאַן רײַט אויף אַ רויטן פערד, און ער שטייט צווישן די מירטן וואָס אין דער

א בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה
ב אֶל־זְכַרְיָה בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־עִדּוֹ הַנָּבִיא לֵאמֹר: קָצַף יְהוָה
ג עַל־אֲבוֹתֵיכֶם קָצֶף: וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת שׁוּבוּ אֵלַי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְאָשׁוּב אֲלֵיכֶם
ד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: אַל־תִּהְיוּ כַאֲבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר קָרְאוּ־
אֲלֵיהֶם הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
שׁוּבוּ נָא מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם הָרָעִים וְלֹא שָׁמְעוּ
ה וְלֹא־הִקְשִׁיבוּ אֵלַי נְאֻם־יְהוָה: אֲבוֹתֵיכֶם אַיֵּה־הֵם וְהַנְּבִאִים
ו הַלְעוֹלָם יִחְיוּ: אַךְ ׀ דְּבָרַי וְחֻקַּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־עֲבָדַי
הַנְּבִיאִים הֲלוֹא הִשִּׂיגוּ אֲבֹתֵיכֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיֹּאמְרוּ כַּאֲשֶׁר זָמַם
יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲשׂוֹת לָנוּ כִּדְרָכֵינוּ וּכְמַעֲלָלֵינוּ כֵּן עָשָׂה
ז אִתָּנוּ: בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לְעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־
חֹדֶשׁ שְׁבָט בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־
ח זְכַרְיָה בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ בֶּן־עִדּוֹא הַנָּבִיא לֵאמֹר: רָאִיתִי הַלַּיְלָה
וְהִנֵּה־אִישׁ רֹכֵב עַל־סוּס אָדֹם וְהוּא עֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים

ד׳ יתיר י׳

אֲשֶׁר בַּמְּצֻלָה וְאַחֲרָיו סוּסִים אֲדֻמִּים שְׂרֻקִּים וּלְבָנִים:
ט וָאֹמַר מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אֲנִי
י אַרְאֶךָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה: וַיַּעַן הָאִישׁ הָעֹמֵד בֵּין־הַהֲדַסִּים
יא וַיֹּאמַר אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ: וַיַּעֲנוּ
אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה הָעֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים וַיֹּאמְרוּ הִתְהַלַּכְנוּ
יב בָאָרֶץ וְהִנֵּה כָל־הָאָרֶץ יֹשֶׁבֶת וְשֹׁקָטֶת: וַיַּעַן מַלְאַךְ־יְהוָה
וַיֹּאמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַד־מָתַי אַתָּה לֹא־תְרַחֵם אֶת־
יְרוּשָׁלִַם וְאֵת עָרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר זָעַמְתָּה זֶה שִׁבְעִים שָׁנָה:
יג וַיַּעַן יְהוָה אֶת־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי דְּבָרִים טוֹבִים דְּבָרִים
יד נִחֻמִים: וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי קְרָא לֵאמֹר כֹּה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת קִנֵּאתִי לִירוּשָׁלִַם וּלְצִיּוֹן קִנְאָה גְדוֹלָה:
טו וְקֶצֶף גָּדוֹל אֲנִי קֹצֵף עַל־הַגּוֹיִם הַשַּׁאֲנַנִּים אֲשֶׁר אֲנִי קָצַפְתִּי
טז מְּעָט וְהֵמָּה עָזְרוּ לְרָעָה: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה שַׁבְתִּי
לִירוּשָׁלִַם בְּרַחֲמִים בֵּיתִי יִבָּנֶה בָּהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת
יז וְקָוֶה יִנָּטֶה עַל־יְרוּשָׁלִָם: עוֹד | קְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד תְּפוּצֶנָה עָרַי מִטּוֹב וְנִחַם יְהוָה עוֹד
אֶת־צִיּוֹן וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלִָם:

ב

א וָאֶשָּׂא אֶת־עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אַרְבַּע קְרָנוֹת: וָאֹמַר אֶל־ ב
הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מָה־אֵלֶּה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת
ג אֲשֶׁר זֵרוּ אֶת־יְהוּדָה אֶת־יִשְׂרָאֵל וִירוּשָׁלִָם: וַיַּרְאֵנִי
ד יְהוָה אַרְבָּעָה חָרָשִׁים: וָאֹמַר מָה אֵלֶּה בָאִים לַעֲשׂוֹת
וַיֹּאמֶר לֵאמֹר אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר־זֵרוּ אֶת־יְהוּדָה כְּפִי־
אִישׁ לֹא־נָשָׂא רֹאשׁוֹ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה לְהַחֲרִיד אֹתָם לְיַדּוֹת
אֶת־קַרְנוֹת הַגּוֹיִם הַנֹּשְׂאִים קֶרֶן אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה לְזָרוֹתָהּ:
ה וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה־אִישׁ וּבְיָדוֹ חֶבֶל מִדָּה:
ו וָאֹמַר אָנָה אַתָּה הֹלֵךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי לָמֹד אֶת־יְרוּשָׁלִַם

א, טז׳ וְקָו (כ״א וְקָו) קרי

טיפעניש, און הינטער אים זיינען געווען רויטע, געלרויטע, און ווייסע פערד. [9] האָב איך געזאָגט: וואָס זיינען די־דאָזיקע, מיין האַר? האָט צו מיר געזאָגט דער מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט: איך וועל דיר ווייזן וואָס דידאָזיקע זיינען. [10] און דער מאַן וואָס איז געשטאַנען צווישן די מירטן, האָט זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט: דאָס זיינען די וואָס גאָט האָט געשיקט אַרומצוגיין אויף דער ערד. [11] און זיי האָבן זיך אָפּגערופן צו דעם מלאך פון גאָט וואָס איז געשטאַנען צווישן די מירטן, און האָבן געזאָגט: מיר זיינען אַרומגעגאַנגען אויף דער ערד, ערשט די גאַנצע ערד זיצט רואיק. [12] האָט זיך אָפּגערופן דער מלאך פון גאָט און האָט געזאָגט: גאָט פון צבָאות, ביז וואַנען וועסטו זיך ניט דערבאַרימען אויף ירושָלַיִם, און אויף די שטעט פון יהודה, וואָס דו האָסט פאַרשאָלטן שוין זיבעציק יאָר? [13] און גאָט האָט געענטפערט דעם מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט, גוטע ווערטער, טרייסטווערטער. [14] און דער מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט, האָט געזאָגט צו מיר: רוף אויס אַזוי צו זאָגן:

אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
מיך פאַרדריסט וועגן ירושָלַיִם און וועגן צִיון אַ גרויס פאַרדראָס.
[15] און אַ גרויס צאָרן צערן איך אויף די רואיקע פעלקער,
וואָרום איך האָב בלויז געצערנט אַ ביסל,
און זיי האָבן אונטערגעהאָלפן צום בייזן.
[16] דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:
איך קער זיך אום צו ירושָלַיִם מיט דערבאַרימונג;
מיין הויז וועט געבויט ווערן אין איר,
זאָגט גאָט פון צבָאות,
און אַ בוישנור וועט געצויגן ווערן אויף ירושָלַיִם.

[17] ווייטער רוף אויס אַזוי צו זאָגן:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
מיינע שטעט וועלן ווידער איבערפלייצן מיט גוטס,
און גאָט וועט נאָך טרייסטן צִיון,
און וועט ווידער אויסדערוויילן ירושָלַיִם.

ב [1] און איך האָב אויפגעהויבן מיינע אויגן און האָב געזען, ערשט פיר הערנער. [2] האָב איך געזאָגט צו דעם מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט: וואָס זיינען דידאָזיקע? האָט ער צו מיר געזאָגט: דאָס זיינען די הערנער וואָס האָבן צעשפרייט יהודה, ישׂראל, און ירושָלַיִם.

[3] און גאָט האָט מיר געוויזן פיר מיינסטערס. [4] האָב איך געזאָגט: וואָס קומען דידאָזיקע טאָן? האָט ער געזאָגט אַזוי צו זאָגן: יענע זיינען די הערנער וואָס האָבן צעשפרייט יהודה, אַזוי אַז קיינער האָט ניט געקענט אויפהייבן אַ קאָפּ, און די־דאָזיקע זיינען געקומען אויף זיי אַ שרעק אָנצוואַרפן, אָפּצוהאַקן די הערנער פון די פעלקער וואָס האָבן אויפגעהויבן דעם האָרן קעגן לאַנד יהודה, כּדי עס צו צעשפרייטן.

[5] און איך האָב אויפגעהויבן מיינע אויגן און האָב געזען, ערשט אַ מאַן, און אין זיין האַנט אַ מעסטשנור. [6] האָב איך געזאָגט: וווהין גייסטו? האָט ער צו מיר געזאָגט: צו מעסטן ירושָלַיִם, כּדי צו זען וויפיל איז איר ברייט,

אונ וויפיל איר לענג. 7 ערשט דער מלאך וואָס האָט מיט
מיר גערעדט איז אַרויסגעגאַנגען, און אַן אַנדער מלאך איז
אַרויסגעגאַנגען אים אַנטקעגן. 8 און ער האָט געזאָגט:
לויף זאָג צו יענעם יונגנמאַן אַזוי צו זאָגן:

אָפן וועט ירושָלַיִם זיין באַזעצט,
פון פיל מענטשן און בהמות אין איר.
9 און איך וועל איר זיין, זאָגט גאָט,
אַ מויער פון פייער רונד אַרום,
און פאַר אַ כבוד וועל איך זיין אין איר מיט.

10 העי, העי! און אַנטלויפט פון דעם לאַנד פון צפון,
זאָגט גאָט,
וואָרום אַזוי ווי די פיר ווינטן פון הימל האָב איך אַייך
צעשפּרייט,
זאָגט גאָט.
11 העי צִיון, אַנטרין,
דו וואָס וווינסט ביי טאָכטער בָבל.
12 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות,
וואָס האָט מיך געשיקט פון [אַייער] כּבוד וועגן
צו די פעלקער וואָס באַרויבן אַייך:
פאַרוואָר, דער וואָס רירט אַייך אָן
רירט אָן דעם שוואַרצאַפּל פון זיין אויג.
13 וואָרום זע, איך פאָך מיין האַנט אויף זיי,
און זיי וועלן ווערן אַ רויב צו די וואָס האָבן זיי געדינט,
און איר וועט וויסן אַז גאָט פון צבָאות האָט מיך געשיקט.
14 זינג און פריי זיך, טאָכטער צִיון,
וואָרום זע, איך קום, און וועל רוען צווישן דיר,
זאָגט גאָט.
15 און פיל פעלקער וועלן זיך באַהעפטן אָן גאָט אין
יענעם טאָג,
און זיי וועלן מיר זיין צום פאָלק,
און איך וועל רוען אין דיין מיט;
און וועסט וויסן אַז גאָט פון צבָאות האָט מיך געשיקט צו דיר.
16 און גאָט וועט אַרבן יהודה פאַר זיין חלק,
אויף דער הייליקער ערד,
און וועט ווידער אויסדערוויילן ירושָלַיִם.
17 שטיל יעטווערער לייב פאַר גאָט
וואָרום ער וועקט זיך פון זיין הייליקער וווינונג.

ז לִרְאוֹת כַּמָּה־רָחְבָּהּ וְכַמָּה אָרְכָּהּ׃ וְהִנֵּה הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר
ח בִּי יֹצֵא וּמַלְאָךְ אַחֵר יֹצֵא לִקְרָאתוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָו רֻץ
דַּבֵּר אֶל־הַנַּעַר הַלָּז לֵאמֹר פְּרָזוֹת תֵּשֵׁב יְרוּשָׁלַםִ מֵרֹב
ט אָדָם וּבְהֵמָה בְּתוֹכָהּ׃ וַאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם־יְהוָה חוֹמַת
י אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ׃ הוֹי הוֹי וְנֻסוּ
מֵאֶרֶץ צָפוֹן נְאֻם־יְהוָה כִּי כְּאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם
יא פֵּרַשְׂתִּי אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ הוֹי צִיּוֹן הִמָּלְטִי יוֹשֶׁבֶת
יב בַּת־בָּבֶל׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַחַר כָּבוֹד
שְׁלָחַנִי אֶל־הַגּוֹיִם הַשֹּׁלְלִים אֶתְכֶם כִּי הַנֹּגֵעַ בָּכֶם נֹגֵעַ
יג בְּבָבַת עֵינוֹ׃ כִּי הִנְנִי מֵנִיף אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְהָיוּ שָׁלָל
יד לְעַבְדֵיהֶם וִידַעְתֶּם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחָנִי׃ רָנִּי
וְשִׂמְחִי בַּת־צִיּוֹן כִּי הִנְנִי־בָא וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ נְאֻם־יְהוָה׃
טו וְנִלְווּ גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעָם
וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֵלָיִךְ׃
טז וְנָחַל יְהוָה אֶת־יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ וּבָחַר
יז עוֹד בִּירוּשָׁלָםִ׃ הַס כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה כִּי נֵעוֹר
מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ׃

ג

א וַיַּרְאֵנִי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאַךְ יְהוָה
ב וְהַשָּׂטָן עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשִׂטְנוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן
יִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלָםִ
ג הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ׃ וִיהוֹשֻׁעַ הָיָה לָבֻשׁ בְּגָדִים
ד צוֹאִים וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל־הָעֹמְדִים
לְפָנָיו לֵאמֹר הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאִים מֵעָלָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו
ה רְאֵה הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ עֲוֺנֶךָ וְהַלְבֵּשׁ אֹתְךָ מַחֲלָצוֹת׃ וָאֹמַר
יָשִׂימוּ צָנִיף טָהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשִׂימוּ הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל־
ו רֹאשׁוֹ וַיַּלְבִּשֻׁהוּ בְּגָדִים וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד׃ וַיָּעַד מַלְאַךְ

ב, ח׳ אליו קרי   י׳ כ״א בארבע   יא׳ שוא באתנח
יד׳ הפטרת בהעלותך וגם לשבת (ראשונה של) חנוכה

ג 1 און ער האָט מיר געוויזן יהוֹשוּעַ דעם כֹּהן־גָדול ווי ער שטייט פאַר דעם מלאך פון גאָט, און דער שׂטן שטייט אויף זיין רעכטער זייט, אים צו פאַרקלאָגן. 2 האָט גאָט געזאָגט צום שׂטן: גאָט שרייט אָן אויף דיר, שׂטן, יאָ, גאָט וואָס האָט אויסדערוויילט ירושָלַיִם, שרייט אָן אויף דיר; איז ניט דערדאָזיקער אַ שייַט אַרויסגעריסן פון פייער? 3 און יהוֹשוּעַ איז געווען אָנגעטאָן אין קויטיקע בגדים, און איז געשטאַנען פאַרן מלאך. 4 האָט ער זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט צו די וואָס זיינען געשטאַנען פאַר אים, אַזוי צו זאָגן: טוט אויס פון אים די קויטיקע בגדים. און צו אים האָט ער געזאָגט: זע, איך האָב אָפּגעטאָן פון דיר דיינע זינד, און וועל דיר אָנטאָן מלבושים. 5 האָב איך געזאָגט: זאָל מען אים אָנטאָן אַ ריינע הויב אויפן קאָפּ. און זיי האָבן אים אָנגעטאָן די ריינע הויב אויפן קאָפּ, און האָבן אים אָנגעקליידט בגדים; און דער מלאך פון גאָט איז געשטאַנען דערביי. 6 און דער מלאך פון גאָט האָט געוואָרנט יהוֹשוּעַן, אַזוי צו זאָגן:

יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־בִּדְרָכַי ז
תֵּלֵךְ וְאִם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמֹר וְגַם־אַתָּה תָּדִין אֶת־בֵּיתִי
וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת־חֲצֵרָי וְנָתַתִּי לְךָ מַהְלְכִים בֵּין הָעֹמְדִים
הָאֵלֶּה׃ שְׁמַע־נָא יְהוֹשֻׁעַ ׀ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אַתָּה וְרֵעֶיךָ ח
הַיֹּשְׁבִים לְפָנֶיךָ כִּי־אַנְשֵׁי מוֹפֵת הֵמָּה כִּי־הִנְנִי מֵבִיא אֶת־
עַבְדִּי צֶמַח׃ כִּי ׀ הִנֵּה הָאֶבֶן אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ ט
עַל־אֶבֶן אַחַת שִׁבְעָה עֵינָיִם הִנְנִי מְפַתֵּחַ פִּתֻּחָהּ נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת וּמַשְׁתִּי אֶת־עֲוֺן הָאָרֶץ־הַהִיא בְּיוֹם אֶחָד׃ בַּיּוֹם י
הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תִּקְרְאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֶל־תַּחַת
גֶּפֶן וְאֶל־תַּחַת תְּאֵנָה׃

ד

וַיָּשָׁב הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיְעִירֵנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר־יֵעוֹר מִשְּׁנָתוֹ׃ א
וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר רָאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת ב
זָהָב כֻּלָּהּ וְגֻלָּהּ עַל־רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נֵרֹתֶיהָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה
וְשִׁבְעָה מוּצָקוֹת לַנֵּרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ׃ וּשְׁנַיִם זֵיתִים ג
עָלֶיהָ אֶחָד מִימִין הַגֻּלָּה וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ׃ וָאַעַן וָאֹמַר ד
אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ ה
הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה וָאֹמַר
לֹא אֲדֹנִי׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְּבַר־יְהוָה אֶל־ ו
זְרֻבָּבֶל לֵאמֹר לֹא בְחַיִל וְלֹא בְכֹחַ כִּי אִם־בְּרוּחִי אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת׃ מִי־אַתָּה הַר־הַגָּדוֹל לִפְנֵי זְרֻבָּבֶל לְמִישֹׁר ז
וְהוֹצִיא אֶת־הָאֶבֶן הָרֹאשָׁה תְּשֻׁאוֹת חֵן ׀ חֵן לָהּ׃
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ יְדֵי זְרֻבָּבֶל יִסְּדוּ הַבַּיִת הַזֶּה ח ט
וְיָדָיו תְּבַצַּעְנָה וְיָדַעְתָּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם׃
כִּי מִי בַז לְיוֹם קְטַנּוֹת וְשָׂמְחוּ וְרָאוּ אֶת־הָאֶבֶן הַבְּדִיל בְּיַד י
זְרֻבָּבֶל שִׁבְעָה־אֵלֶּה עֵינֵי יְהוָה הֵמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל־
הָאָרֶץ׃ וָאַעַן וָאֹמַר אֵלָיו מַה־שְּׁנֵי הַזֵּיתִים הָאֵלֶּה עַל־ יא

ג, י׳ כצל ד, ב׳ ואמר קרי ז׳ עד סמ

7 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
אויב אין מיינע וועגן וועסטו גיין,
און אויב מיין היטונג וועסטו היטן,
און דו וועסט אויך משפטן מיין הויז,
און וועסט אויך היטן מיינע הויפן,
וועל איך דיר געבן אַן אומגאַנג
צווישן דידאָזיקע וואָס שטייען דאָ.
8 הער נאָר צו, יהושע כּהן־גדול,
דו און דיינע חברים וואָס זיצן פאַר דיר—
וואָרום פאַר אַ צייכן מענטשן זיינען זיי—
וואָרום זע, איך ברענג מיין קנעכט דעם „שפּראָץ"[א].
9 וואָרום אָט איז דער שטיין וואָס איך האָב געלייגט פאַר
יהושוען
אויף דעם איין שטיין זיינען זיבן אויגן.
זע, איך קריץ אויס זיין אויסקריצונג,
זאָגט גאָט פון צבָאות;
און איך וועל אָפּטאָן די זינד פון דעמדאָזיקן לאַנד
אין איין טאָג.
10 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פון צבָאות,
וועט איר רופן איינער דעם אַנדערן
אונטער אַ ווײַנשטאָק און אונטער אַ פייגנבוים.

ד 1 און דער מלאך וואָס האָט גערעדט מיט מיר, האָט זיך אומגעקערט, און ער האָט מיך אויפגעוועקט, אַזוי ווי אַ מענטש ווערט אויפגעוועקט פון זיין שלאָף. 2 און ער האָט צו מיר געזאָגט: וואָס זעסטו? האָב איך געזאָגט: איך האָב געזען, ערשט אַ מנורה, אין גאַנצן פון גאָלד, און אויבן ביי איר אַ בעקן, און אירע זיבן לעמפּלעך אויף איר, מיט זיבן, יאָ זיבן רערן צו די לעמפּלעך וואָס ביי איר אויבן. 3 און צוויי אײלבערטביימער לעבן איר, איינער פון דער רעכטער זייט פון דעם בעקן, און איינער פון זיין לינקער זייט. 4 און איך האָב זיך אָפּגערופן און האָב געזאָגט צו דעם מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט, אַזוי צו זאָגן: וואָס זיינען דידאָזיקע, מיין האַר? 5 האָט געענטפערט דער מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט, און האָט געזאָגט צו מיר: ווייסטו ניט וואָס דידאָזיקע זיינען? האָב איך געזאָגט: ניין, מיין האַר. 6 האָט ער זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט צו מיר, אַזוי צו זאָגן: דאָס איז דאָס וואָרט פון גאָט צו זרובבלן, אַזוי צו זאָגן:

ניט מיט חיל און ניט מיט כּוח,
נאָר מיט מיין גייסט, זאָגט גאָט פון צבָאות.
7 ווער ביסטו, גרויסער באַרג?
פאַר זרובבלן וועסטו ווערן אַ גלייכער פלאַץ;
און ער וועט אַרויסברענגען דעם קאָפּשטיין מיט געשרייען:
חן, חן צו אים!
8 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
9 די הענט פון זרובבלן האָבן געגרונטפעסט דאָסדאָזיקע
הויז,
און זיינע הענט וועלן עס ענדיקן,
און וועסט וויסן אַז גאָט פון צבָאות
האָט מיך געשיקט צו אייך.
10 וואָרום ווער נאָר עס האָט פאַראַכט
דעם טאָג פון קליינע אָנהייבן,
זיי וועלן זיך פרייען אַז זיי וועלן זען
דאָס בלייגעוויכט אין זרובבלס האַנט.
דידאָזיקע זיבן דאָס זיינען די אויגן פון גאָט
וואָס וואַנדערן איבער דער גאַנצער ערד.

11 האָב איך זיך אָפּגערופן און האָב צו אים געזאָגט: וואָס זיינען דידאָזיקע צוויי אײלבערטביימער אויף דער

[א] צֶמַח.

רעכטער זייט פון דער מנורה און אויף איר לינקער זייט?
12 און איך האָב זיך אָפּגערופן אַ צווייט מאָל און האָב
געזאָגט צו אים: וואָס זיינען די צוויי אייל‏בערטצווייגן וואָס
לעבן די צוויי גילדערנע גיסרערן וואָס ליידיקן אַרויס
פון זיך דאָס גילדערנע בוימל? 13 האָט ער געזאָגט צו מיר,
אַזוי צו זאָגן: ווייסטו ניט וואָס דידאָזיקע זיינען? האָב איך
געזאָגט: ניין, מיין האַר. 14 האָט ער געזאָגט: דאָס זיינען די
צוויי געזאַלבטע[א] וואָס שטייען לעבן דעם האַר פון דער
גאַנצער ערד.

ה 1 און איך האָב ווידער אויפגעהויבן מיינע אויגן און
האָב געזען, ערשט אַ פליעדיקע מגילה. 2 האָט
ער צו מיר געזאָגט: וואָס זעסטו? האָב איך געזאָגט: איך
זע אַ פליעדיקע מגילה; איר לענג צוואַנציק איילן, און
איר ברייט צען איילן. 3 האָט ער צו מיר געזאָגט:

דאָס איז די קללה וואָס גייט אַרויס
איבער דעם געזיכט פון דער גאַנצער ערד;
וואָרום איטלעכער וואָס גנבעט,
ווערט פון דאַנען אַוועקגעראַמט לויט איר,
און איטלעכער וואָס שווערט [פאַלש],
ווערט פון דאַנען אַוועקגעראַמט לויט איר.
4 איך האָב זי אַרויסגעלאָזט, זאָגט גאָט פון צבָאות,
און זי וועט קומען אין הויז פון דעם גנב,
און אין הויז פון דעם וואָס שווערט ביי מיין נאָמען צום
פאַלשן,
און זי וועט בלייבן אין זיין הויז,
און זי וועט עס פאַרלענדן
מיט זיינע האָלצן און מיט זיינע שטיינער.

יב יְמִין הַמְּנוֹרָה וְעַל־שְׂמֹאולָהּ׃ וָאַעַן שֵׁנִית וָאֹמַר אֵלָיו
מַה־שְׁתֵּי שִׁבֲּלֵי הַזֵּיתִים אֲשֶׁר בְּיַד שְׁנֵי צַנְתְּרוֹת הַזָּהָב
יג הַמְּרִיקִים מֵעֲלֵיהֶם הַזָּהָב׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר הֲלוֹא
יד יָדַעְתָּ מָה־אֵלֶּה וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶּה שְׁנֵי בְנֵי־
הַיִּצְהָר הָעֹמְדִים עַל־אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃

ה

א וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה מְגִלָּה עָפָה׃ וַיֹּאמֶר
ב אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר אֲנִי רֹאֶה מְגִלָּה עָפָה אָרְכָּהּ
ג עֶשְׂרִים בָּאַמָּה וְרָחְבָּהּ עֶשֶׂר בָּאַמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי זֹאת
הָאָלָה הַיּוֹצֵאת עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ כִּי כָל־הַגֹּנֵב מִזֶּה
ד כָּמוֹהָ נִקָּה וְכָל־הַנִּשְׁבָּע מִזֶּה כָּמוֹהָ נִקָּה׃ הוֹצֵאתִיהָ נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת וּבָאָה אֶל־בֵּית הַגַּנָּב וְאֶל־בֵּית הַנִּשְׁבָּע בִּשְׁמִי
לַשָּׁקֶר וְלָנָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְכִלַּתּוּ וְאֶת־עֵצָיו וְאֶת־אֲבָנָיו׃
ה וַיֵּצֵא הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה
ו מָה הַיּוֹצֵאת הַזֹּאת׃ וָאֹמַר מַה־הִיא וַיֹּאמֶר זֹאת הָאֵיפָה
ז הַיּוֹצֵאת וַיֹּאמֶר זֹאת עֵינָם בְּכָל־הָאָרֶץ׃ וְהִנֵּה כִּכַּר עֹפֶרֶת
ח נִשֵּׂאת וְזֹאת אִשָּׁה אַחַת יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ הָאֵיפָה׃ וַיֹּאמֶר
זֹאת הָרִשְׁעָה וַיַּשְׁלֵךְ אֹתָהּ אֶל־תּוֹךְ הָאֵיפָה וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־
ט אֶבֶן הָעוֹפֶרֶת אֶל־פִּיהָ׃ וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה שְׁתַּיִם
נָשִׁים יוֹצְאוֹת וְרוּחַ בְּכַנְפֵיהֶם וְלָהֵנָּה כְנָפַיִם כְּכַנְפֵי הַחֲסִידָה
י וַתִּשֶּׂנָה אֶת־הָאֵיפָה בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר אֶל־
הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אָנָה הֵמָּה מוֹלִכוֹת אֶת־הָאֵיפָה׃
יא וַיֹּאמֶר אֵלַי לִבְנוֹת־לָה בַיִת בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וְהוּכַן וְהֻנִּיחָה
שָׁם עַל־מְכֻנָתָהּ׃

ו

א וָאָשֻׁב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבַּע מַרְכָּבוֹת יֹצְאוֹת
ב מִבֵּין שְׁנֵי הֶהָרִים וְהֶהָרִים הָרֵי נְחֹשֶׁת׃ בַּמֶּרְכָּבָה הָרִאשֹׁנָה

ד, יא׳ יתיר ו׳ יב׳ השי׳ רפה הבי׳ בתוסף פתח
ה, ט׳ ותשאנה קרי נעס״א בן כתוב וקרי יא׳ הה׳ רפה

5 און דער מלאך וואָס האָט גערעדט מיט מיר, איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט צו מיר געזאָגט: הייב אַקאָרשט אויף
דיינע אויגן, און זע וואָס איז דאָסדאָזיקע וואָס גייט אַרויס? 6 האָב איך געזאָגט: וואָס איז דאָס? האָט ער געזאָגט: דאָס איז
די אֵיפָה[ב] וואָס גייט אַרויס. און ער האָט געזאָגט: דאָס איז זייער אָנבליק אין גאַנצן לאַנד— 7 ערשט אַ רונד שטיק בליי
האָט זיך אויפגעהויבן—און דאָס איז אַ פרוי וואָס זיצט אין דער אֵיפָה. 8 און ער האָט געזאָגט: דאָס איז די שלעכטיקייט.
און ער האָט זי אַריינגעוואָרפן אין דער אֵיפָה, און האָט אַרויפגעוואָרפן דאָס שטיק בליי אויף איר עפענונג.
9 און איך האָב אויפגעהויבן מיינע אויגן און האָב געזען, ערשט צוויי ווייבער גייען אַרויס, און אַ ווינט איז אין זייערע
פליגלען, און די פליגלען ביי זיי זיינען ווי די פליגלען פון אַ שטאָרך; און זיי האָבן געטראָגן די אֵיפָה צווישן ערד און
הימל. 10 האָב איך געזאָגט צו דעם מלאך וואָס האָט גערעדט מיט מיר: וואוהין טראָגן זיי די אֵיפָה? 11 האָט ער געזאָגט
צו מיר: איר צו בויען אַ הויז אין לאַנד שִנעָר; און אַז עס וועט צוגעבּרייט ווערן, וועט זי דאָרטן אַנידערגעשטעלט ווערן
אויף איר אָרט.

ו 1 און איך האָב ווידער אויפגעהויבן מיינע אויגן און האָב געזען, ערשט פיר רייטוועגן גייען אַרויס פון צווישן צוויי
בערג, און די בערג זיינען קופּערנע בערג. 2 אין ערשטן רייטוואָגן רויטע פערד, און אין צווייטן רייט־

[א] אין טעקסט: בְּנֵי־הַיִּצְהָר, די זין פון אייל.
[ב] אַ געוויסע מאָס־כּלי.

סוּסִים אֲדֻמִּים וּבַמֶּרְכָּבָה הַשֵּׁנִית סוּסִים שְׁחֹרִים׃
ג וּבַמֶּרְכָּבָה הַשְּׁלִשִׁית סוּסִים לְבָנִים וּבַמֶּרְכָּבָה הָרְבִעִית
ד סוּסִים בְּרֻדִּים אֲמֻצִּים׃ וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר
ה בִּי מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר אֵלָי אֵלֶּה אַרְבַּע
רֻחוֹת הַשָּׁמַיִם יוֹצְאוֹת מֵהִתְיַצֵּב עַל־אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃
ו אֲשֶׁר־בָּהּ הַסּוּסִים הַשְּׁחֹרִים יֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן
וְהַלְּבָנִים יָצְאוּ אֶל־אַחֲרֵיהֶם וְהַבְּרֻדִּים יָצְאוּ אֶל־אֶרֶץ
ז הַתֵּימָן׃ וְהָאֲמֻצִּים יָצְאוּ וַיְבַקְשׁוּ לָלֶכֶת לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ
ח וַיֹּאמֶר לְכוּ הִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וַתִּתְהַלַּכְנָה בָּאָרֶץ׃ וַיַּזְעֵק
אֹתִי וַיְדַבֵּר אֵלַי לֵאמֹר רְאֵה הַיּוֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן הֵנִיחוּ
ט אֶת־רוּחִי בְּאֶרֶץ צָפוֹן׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
י לָקוֹחַ מֵאֵת הַגּוֹלָה מֵחֶלְדַּי וּמֵאֵת טוֹבִיָּה וּמֵאֵת יְדַעְיָה
וּבָאתָ אַתָּה בַּיּוֹם הַהוּא וּבָאתָ בֵּית יֹאשִׁיָּה בֶן־צְפַנְיָה
יא אֲשֶׁר־בָּאוּ מִבָּבֶל׃ וְלָקַחְתָּ כֶסֶף־וְזָהָב וְעָשִׂיתָ עֲטָרוֹת
יב וְשַׂמְתָּ בְּרֹאשׁ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃ וְאָמַרְתָּ
אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הִנֵּה־אִישׁ צֶמַח
יג שְׁמוֹ וּמִתַּחְתָּיו יִצְמָח וּבָנָה אֶת־הֵיכַל יְהוָה׃ וְהוּא יִבְנֶה
אֶת־הֵיכַל יְהוָה וְהוּא־יִשָּׂא הוֹד וְיָשַׁב וּמָשַׁל עַל־כִּסְאוֹ וְהָיָה
יד כֹהֵן עַל־כִּסְאוֹ וַעֲצַת שָׁלוֹם תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם׃ וְהָעֲטָרֹת
תִּהְיֶה לְחֵלֶם וּלְטוֹבִיָּה וְלִידַעְיָה וּלְחֵן בֶּן־צְפַנְיָה לְזִכָּרוֹן
טו בְּהֵיכַל יְהוָה׃ וּרְחוֹקִים יָבֹאוּ וּבָנוּ בְּהֵיכַל יְהוָה וִידַעְתֶּם
כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם וְהָיָה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּן
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

ז

א וַיְהִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־
ב זְכַרְיָה בְּאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי בְּכִסְלֵו׃ וַיִּשְׁלַח בֵּית־
אֵל שַׂרְאֶצֶר וְרֶגֶם מֶלֶךְ וַאֲנָשָׁיו לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃

ו, ז׳ סבירין ויאמרו   יב׳ קמץ בז״ק   ז, א׳ כצ״ל

וואָגן שוואַרצע פערד, [3] און אין דריטן רייטוואָגן ווייסע פערד, און אין פירטן רייטוואָגן געשפּרענקלטע ברוינע פערד. [4] האָב איך זיך אָפּגערופן און האָב געזאָגט צו דעם מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט: וואָס זיינען די־דאָזיקע, מיין האַר? [5] האָט דער מלאך געענטפערט און האָט געזאָגט צו מיר: דידאָזיקע גייען אַרויס צו די פיר ווינטן פון הימל, נאָך דעם ווי זיי האָבן זיך געשטעלט פאַר דעם האַר פון דער גאַנצער ערד. [6] דער וואָס אין אים זיינען די שוואַרצע פערד גייט אַרויס צום לאַנד פון צפון, און די ווייסע זיינען אַרויסגעגאַנגען נאָך זיי, און די געשפּרענקלטע זיינען אַרויסגעגאַנגען צום לאַנד פון דָרום. [7] אויך די ברוינע זיינען אַרויסגעגאַנגען, און זיי האָבן געוואָלט גיין אומוואַנדערן איבער דער ערד; האָט ער געזאָגט: גייט וואַנדערט אום איבער דער ערד. און זיי האָבן אומגעוואַנדערט איבער דער ערד. [8] און ער האָט צוגעשריען צו מיר, און האָט גערעדט צו מיר, אַזוי צו זאָגן: זע, די וואָס זיינען אַרויסגעגאַנגען צום לאַנד פון צפון, האָבן באַרוט מיין געמיט אין לאַנד פון צפון.

[9] און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן: [10] נעם פון די גלות־לייט, פון חֶלדַין, פון טוֹבִיָהן, און פון ידַעְיָהן, וואָס זיינען געקומען פון בָבל, און זאָלסט גיין אין דעם אייגענעם טאָג, און קומען אין הויז פון יֹאשִיָה דעם זון פון צפַנְיָהן — [11] זאָלסט נעמען זילבער און גאָלד, און מאַכן קרוינען, און אָנטאָן אויפן קאָפּ פון יהוֹשוּעַ דעם זון פון יהוֹצָדָקן, דעם כֹּהן־גָדול. [12] און זאָלסט זאָגן צו אים, אַזוי צו זאָגן:

אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת,
אַזוי צו זאָגן:
אָט איז אַ מאַן וואָס זיין נאָמען איז „שפּראָץ"[א],
און וואָס וועט אַרויסשפּראָצן פון זיין אָרט,
און וועט בויען דעם טעמפּל פון גאָט.
[13] יאָ, ער וועט בויען דעם טעמפּל פון גאָט,
און ער וועט טראָגן דעם גלאַנץ,
און וועט זיצן און געוועלטיקן אויף זיין טראָן,
און אַ כֹּהן וועט זיין ביי זיין טראָן;
און אַ פרידלעכע באַראָטונג וועט זיין צווישן זיי ביידן.
[14] און די קרוינען זאָלן זיין חֵלֶמען, און טוֹבִיָהן,
און ידַעְיָהן, און חֵן דעם זון פון צפַנְיָהן,
פאַר אַ געדעכעניש אין דעם טעמפּל פון גאָט.
[15] און ווייטע וועלן קומען,
און וועלן בויען אין דעם טעמפּל פון גאָט;
און איר וועט וויסן אַז גאָט פון צבָאוֹת
האָט מיך געשיקט צו אייך.
און עס וועט זיין, אויב הערן וועט איר צוהערן
צו דעם קָול פון יהוה אייער גאָט.

ז

[1] און עס איז געווען אין פירטן יאָר פון מלך דָריָוֶש, איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו זכַריָהן אין פירטן טאָג פון ניינטן חוֹדש, אין כִסלֵו. [2] ווען בֵית־אֵל, שַׂראֶצֶר, און רֶגֶם־מֶלֶך און זיינע מענטשן, האָבן געשיקט צו בעטן פאַר גאָט,

[א] צֶמַח.

³ און צו זאָגן צו די כּהנים וואָס אין הויז פון גאָט פון צבָאוֹת,
און צו די נביאים, אַזוי צו זאָגן: זאָל איך וויינען אין דעם
פינפטן חודש אָפּגעזונדערטערהייט, אַזוי ווי איך האָב
געטאָן שוין פון כַּמֶּה יאָרן? ⁴ איז דאָס וואָרט פון גאָט פון
צבָאוֹת געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן: ⁵ זאָג צו דעם גאַנצן
פאָלק פון לאַנד, און צו די כּהנים, אַזוי צו זאָגן: אַז איר
האָט געפאַסט און געקלאָגט אין פינפטן און אין זיבעטן
חודש שוין זיבעציק יאָר, האָט איר פאַסטן דען מיר
געפאַסט? ⁶ און אַז איר עסט, און אַז איר טרינקט, זייט
איר ניט די וואָס עסט, און איר די וואָס טרינקט? ⁷ דאָס
זיינען דאָך די ווערטער וואָס גאָט האָט גערופן דורך די
פריערדיקע נביאים, ווען ירושָלַיִם איז געווען באַזעצט
און בשלוה, מיט אירע שטעט רונד אַרום איר, און דער
דָרום און די נידערונג זיינען געווען באַזעצט.
⁸ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו זכריָהן, אַזוי
צו זאָגן:

⁹ אַזוי האָט געהאַט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת,
אַזוי צו זאָגן:
משפט אַן אמתן משפט,
און טוט חסד און דערבאַרימונג איינער מיטן אַנדערן,
¹⁰ און אַן אלמנה און אַ יתום, אַ פרעמדן און אַן אָרימאַן,
זאָלט איר ניט דריקן,
און איינער דעם אַנדערנס רעה
זאָלט איר ניט טראַכטן אין אַייער האַרצן.
¹¹ אָבער זיי האָבן ניט געוואָלט האָרכן,
און זיי האָבן געקערט אַ ווידערשפעניקן רוקן,
און זייערע אויערן האָבן זיי פאַרשטאָפּט ניט צו הערן.
¹² און זייער האַרץ האָבן זיי געמאַכט אַזוי ווי
דימענטשטיין,
ניט צו הערן די תּורה און די ווערטער
וואָס גאָט פון צבָאוֹת האָט געשיקט מיט זיין גייסט
דורך די פריערדיקע נביאים;
דרום איז געוואָרן אַ גרויסער צאָרן פון גאָט פון
צבָאוֹת.
¹³ און עס איז געווען:
אַזוי ווי ער האָט גערופן, און זיי האָבן ניט
צוגעהערט,
אַזוי וועלן זיי רופן, און איך וועל ניט צוהערן,
האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת.
¹⁴ און איך וועל זיי צעשטורעמען איבער אַלע פעלקער
וואָס זיי האָבן זיי ניט געקענט.
אַזוי איז דאָס לאַנד וויסט געוואָרן נאָך זיי,
אָן אַ גייער און אָן אַ קומער;
און זיי האָבן געמאַכט דאָס גלוסטיקע לאַנד אַ
וויסטעניש.

ג לֵאמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶל־הַנְּבִיאִים
לֵאמֹר הַאֶבְכֶּה בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִשִׁי הִנָּזֵר כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי זֶה
ד כַּמֶּה שָׁנִים׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר׃
ה אֱמֹר אֶל־כָּל־עַם הָאָרֶץ וְאֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר כִּי־צַמְתֶּם
וְסָפוֹד בַּחֲמִישִׁי וּבַשְּׁבִיעִי וְזֶה שִׁבְעִים שָׁנָה הֲצוֹם צַמְתֻּנִי
ו אָנִי׃ וְכִי תֹאכְלוּ וְכִי תִשְׁתּוּ הֲלוֹא אַתֶּם הָאֹכְלִים וְאַתֶּם
ז הַשֹּׁתִים׃ הֲלוֹא אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה בְּיַד
הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים בִּהְיוֹת יְרוּשָׁלִַם יֹשֶׁבֶת וּשְׁלֵוָה וְעָרֶיהָ
ח סְבִיבֹתֶיהָ וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה יֹשֵׁב׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה
ט אֶל־זְכַרְיָה לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר מִשְׁפַּט
י אֱמֶת שְׁפֹטוּ וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲשׂוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו׃ וְאַלְמָנָה
וְיָתוֹם גֵּר וְעָנִי אַל־תַּעֲשֹׁקוּ וְרָעַת אִישׁ אָחִיו אַל־תַּחְשְׁבוּ
יא בִּלְבַבְכֶם׃ וַיְמָאֲנוּ לְהַקְשִׁיב וַיִּתְּנוּ כָתֵף סֹרָרֶת וְאָזְנֵיהֶם
יב הִכְבִּידוּ מִשְּׁמוֹעַ׃ וְלִבָּם שָׂמוּ שָׁמִיר מִשְּׁמוֹעַ אֶת־הַתּוֹרָה
וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה צְבָאוֹת בְּרוּחוֹ בְּיַד
הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים וַיְהִי קֶצֶף גָּדוֹל מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת׃
יג וַיְהִי כַאֲשֶׁר־קָרָא וְלֹא שָׁמֵעוּ כֵּן יִקְרְאוּ וְלֹא אֶשְׁמָע אָמַר
יד יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאֵסָעֲרֵם עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם
וְהָאָרֶץ נָשַׁמָּה אַחֲרֵיהֶם מֵעֹבֵר וּמִשָּׁב וַיָּשִׂימוּ אֶרֶץ
חֶמְדָּה לְשַׁמָּה׃

ח

א
ב וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
קִנֵּאתִי לְצִיּוֹן קִנְאָה גְדוֹלָה וְחֵמָה גְדוֹלָה קִנֵּאתִי לָהּ׃
ג כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁבְתִּי אֶל־צִיּוֹן וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִָם
וְנִקְרְאָה יְרוּשָׁלִַם עִיר הָאֱמֶת וְהַר־יְהוָה צְבָאוֹת הַר
ד הַקֹּדֶשׁ׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עֹד יֵשְׁבוּ זְקֵנִים
וּזְקֵנוֹת בִּרְחֹבוֹת יְרוּשָׁלִָם וְאִישׁ מִשְׁעַנְתּוֹ בְּיָדוֹ מֵרֹב יָמִים׃

ז, יא׳ ס״א ויתנו כָּתֵף   יג׳ קמץ בז״ק   יד׳ ב׳ טעמים

ח ¹ און דאָס וואָרט פון גאָט פון צבָאוֹת איז געווען אַזוי
צו זאָגן:
² אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
מיך פאַרדריסט וועגן ציון אַ גרויס פאַרדראָס,
און מיט גרויס גרימצאָרן פאַרדריסט מיך וועגן איר.
³ אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
איך קער זיך אום קיין ציון,
און איך וועל רוען אין ירושָלַיִם,
און ירושָלַיִם וועט גערופן ווערן די שטאָט פון אמת,
און דער באַרג פון גאָט פון צבָאוֹת, דער הייליקער באַרג.
⁴ אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
עס וועלן נאָך זיצן זקנים און זקנות אין די גאַסן פון
ירושָלַיִם,
איטלעכער מיט זיין שטעקן אין זיין האַנט, פון גרויס
עלטער.

ה וּרְחֹבוֹת הָעִיר יִמָּלְאוּ יְלָדִים וִילָדוֹת מְשַׂחֲקִים בִּרְחֹבֹתֶיהָ׃
ו כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כִּי יִפָּלֵא בְּעֵינֵי שְׁאֵרִית
הָעָם הַזֶּה בַּיָּמִים הָהֵם גַּם־בְּעֵינַי יִפָּלֵא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃
ז כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי מוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ
ח מִזְרָח וּמֵאֶרֶץ מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃ וְהֵבֵאתִי אֹתָם וְשָׁכְנוּ בְּתוֹךְ
יְרוּשָׁלָםִ וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים בֶּאֱמֶת
ט וּבִצְדָקָה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם
הַשֹּׁמְעִים בַּיָּמִים הָאֵלֶּה אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּי הַנְּבִיאִים
י אֲשֶׁר בְּיוֹם יֻסַּד בֵּית־יְהוָה צְבָאוֹת הַהֵיכָל לְהִבָּנוֹת׃ כִּי
לִפְנֵי הַיָּמִים הָהֵם שְׂכַר הָאָדָם לֹא נִהְיָה וּשְׂכַר הַבְּהֵמָה
אֵינֶנָּה וְלַיּוֹצֵא וְלַבָּא אֵין־שָׁלוֹם מִן־הַצָּר וַאֲשַׁלַּח אֶת־כָּל־
יא הָאָדָם אִישׁ בְּרֵעֵהוּ׃ וְעַתָּה לֹא כַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים אֲנִי
יב לִשְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ כִּי־זֶרַע הַשָּׁלוֹם
הַגֶּפֶן תִּתֵּן פִּרְיָהּ וְהָאָרֶץ תִּתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְהַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ
טַלָּם וְהִנְחַלְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃
יג וְהָיָה כַּאֲשֶׁר הֱיִיתֶם קְלָלָה בַּגּוֹיִם בֵּית יְהוּדָה וּבֵית
יִשְׂרָאֵל כֵּן אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וִהְיִיתֶם בְּרָכָה אַל־תִּירָאוּ
יד תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כַּאֲשֶׁר
זָמַמְתִּי לְהָרַע לָכֶם בְּהַקְצִיף אֲבֹתֵיכֶם אֹתִי אָמַר יְהוָה
טו צְבָאוֹת וְלֹא נִחָמְתִּי׃ כֵּן שַׁבְתִּי זָמַמְתִּי בַּיָּמִים הָאֵלֶּה
טז לְהֵיטִיב אֶת־יְרוּשָׁלַםִ וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אַל־תִּירָאוּ׃ אֵלֶּה
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ דַּבְּרוּ אֱמֶת אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ אֱמֶת
יז וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם׃ וְאִישׁ ׀ אֶת־רָעַת רֵעֵהוּ
אַל־תַּחְשְׁבוּ בִּלְבַבְכֶם וּשְׁבֻעַת שֶׁקֶר אַל־תֶּאֱהָבוּ כִּי אֶת־
יח כָּל־אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׂנֵאתִי נְאֻם־יְהוָה׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה
יט צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת צוֹם הָרְבִיעִי
וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה לְבֵית־
יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמֹעֲדִים טוֹבִים וְהָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם

5 און די גאַסן פון דער שטאָט
וועלן זיין פול מיט ייִנגלעך און מיידלעך
וואָס שפּילן זיך אין אירע גאַסן.
6 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
אויב דאָס וועט זיין וווּנדערלעך אין די אויגן
פון דעם איבערבלייב פון דעמדאָזיקן פאָלק אין יענע טעג,
זאָל עס אויך אין מיינע אויגן זיין וווּנדערלעך?
זאָגט גאָט פון צבָאות.
7 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
זע, איך העלף מיין פאָלק, פון דעם לאַנד פון זונאויפגאַנג,
און פון דעם לאַנד פון זונאונטערגאַנג.
8 און איך וועל זיי ברענגען,
און זיי וועלן וווינען אין ירושלַיִם,
און זיי וועלן מיר זיין צום פאָלק,
און איך וועל זיי זיין צום גאָט,
מיט אמת און מיט גערעכטיקייט.

9 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות: זאָלן געשטאַרקט זיין אַייערע הענט, איר וואָס הערט אַיין אין דידאָזיקע טעג דידאָזיקע ווערטער פון דעם מויל פון די נביאים וואָס זיינען געווען אין דעם טאָג וואָס דאָס הויז פון גאָט פון צבָאות, דער טעמפּל, איז געגרונטפעסט געוואָרן געבויט צו ווערן. 10 וואָרום פאַר יענע טעג איז קיין לוין פאַרן מענטשן ניט געווען, און קיין לוין פאַר דער בהמה איז ניט געווען, און פאַר דעם אַרויסגייער און פאַר דעם אַריינגייער איז ניט געווען קיין זיכערקייט פון דעם פיינט, און איך פלעג אָנשיקן אַלע מענטשן איינעם אויפן אַנדערן. 11 אָבער אַצונד וועל איך ניט זיין צו דעם איבערבלייב פון דעמדאָזיקן פאָלק אַזוי ווי אין די פריערדיקע טעג, זאָגט גאָט פון צבָאות.

12 וואָרום דער זאָמען פון שלום וועט זיין,
אַז דער וויינשטאָק וועט געבן זיין פרוכט,
און די ערד וועט געבן איר געוויקס,
און די הימלען וועלן געבן זייער טוי;
און איך וועל דעם איבערבלייב פון דעמדאָזיקן פאָלק,
מאַכן אַרבן אַלדאָסדאָזיקע.
13 און עס וועט זיין,
אַזוי ווי איר זייט געווען אַ קללה צווישן די פעלקער,
איר הויז פון יהודה און הויז פון ישראל,
אַזוי וועל איך אייך העלפן,
און איר וועט ווערן אַ ברכה;
איר זאָלט ניט מורא האָבן;
זאָלן געשטאַרקט זיין אַייערע הענט.
14 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
אַזוי ווי איך האָב באַדאַכט אייך שלעכטס צו טאָן,
ווען אַייערע עלטערן האָבן מיך דערצערנט,
זאָגט גאָט פון צבָאות,
און איך האָב ניט חרטה געהאַט,
15 אַזוי האָב איך ווידער באַדאַכט אין דידאָזיקע טעג
צו באַגוטיקן ירושלַיִם און דאָס הויז פון יהודה;
איר זאָלט ניט מורא האָבן.
16 דאָס זיינען די זאַכן וואָס איר זאָלט טאָן:
רעדט אמת איינער מיטן אַנדערן,
אמת און אַ פרידלעכן משפּט
טוט משפּטן אין אַייערע טויערן.
17 און איינער דעם אַנדערנס רעה[a]
זאָלט איר ניט טראַכטן אין אַייער האַרצן,
און קיין פאַלשע שבועה זאָלט איר ניט ליב האָבן,
וואָרום דאָס אַלץ איז וואָס איך האָב פיינט,
זאָגט גאָט.

18 און דאָס וואָרט פון גאָט פון צבָאות איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן: 19 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות: דער תענית פון פירטן חודש, און דער תענית פון פינפטן, און דער תענית פון זיבעטן, און דער תענית פון צענטן, וועט זיין דעם הויז פון יהודה פאַר אַ פרייד און פאַר אַ שמחה, און פאַר יום־טובים; נאָר האָט ליב אמת און שלום.

[a] ווערטשפּיל: רָעַת־רֵעֵהוּ.

כ אֲהֻבוּ׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עֹד אֲשֶׁר יָבֹאוּ עַמִּים
כא וְיֹשְׁבֵי עָרִים רַבּוֹת׃ וְהָלְכוּ יוֹשְׁבֵי אַחַת אֶל־אַחַת לֵאמֹר
נֵלְכָה הָלוֹךְ לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה וּלְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת
כב אֵלְכָה גַּם־אָנִי׃ וּבָאוּ עַמִּים רַבִּים וְגוֹיִם עֲצוּמִים לְבַקֵּשׁ
אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת בִּירוּשָׁלָםִ וּלְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃
כג כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֲשֶׁר יַחֲזִיקוּ עֲשָׂרָה
אֲנָשִׁים מִכֹּל לְשֹׁנוֹת הַגּוֹיִם וְהֶחֱזִיקוּ בִּכְנַף אִישׁ יְהוּדִי
לֵאמֹר נֵלְכָה עִמָּכֶם כִּי שָׁמַעְנוּ אֱלֹהִים עִמָּכֶם׃

ט

א מַשָּׂא דְבַר־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַדְרָךְ וְדַמֶּשֶׂק מְנֻחָתוֹ כִּי לַיהוָה
ב עֵין אָדָם וְכֹל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם־חֲמָת תִּגְבָּל־בָּהּ צֹר
ג וְצִידוֹן כִּי חָכְמָה מְאֹד׃ וַתִּבֶן צֹר מָצוֹר לָהּ וַתִּצְבָּר־כֶּסֶף
ד כֶּעָפָר וְחָרוּץ כְּטִיט חוּצוֹת׃ הִנֵּה אֲדֹנָי יוֹרִשֶׁנָּה וְהִכָּה
ה בַיָּם חֵילָהּ וְהִיא בָּאֵשׁ תֵּאָכֵל׃ תֵּרֶא אַשְׁקְלוֹן וְתִירָא וְעַזָּה
וְתָחִיל מְאֹד וְעֶקְרוֹן כִּי־הֹבִישׁ מֶבָּטָהּ וְאָבַד מֶלֶךְ מֵעַזָּה
ו וְאַשְׁקְלוֹן לֹא תֵשֵׁב׃ וְיָשַׁב מַמְזֵר בְּאַשְׁדּוֹד וְהִכְרַתִּי גְּאוֹן
ז פְּלִשְׁתִּים׃ וַהֲסִרֹתִי דָמָיו מִפִּיו וְשִׁקֻּצָיו מִבֵּין שִׁנָּיו וְנִשְׁאַר
גַּם־הוּא לֵאלֹהֵינוּ וְהָיָה כְּאַלֻּף בִּיהוּדָה וְעֶקְרוֹן כִּיבוּסִי׃
ח וְחָנִיתִי לְבֵיתִי מִצָּבָה מֵעֹבֵר וּמִשָּׁב וְלֹא־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם עוֹד
ט נֹגֵשׂ כִּי עַתָּה רָאִיתִי בְעֵינָי׃ גִּילִי מְאֹד בַּת־צִיּוֹן
הָרִיעִי בַּת־יְרוּשָׁלַםִ הִנֵּה מַלְכֵּךְ יָבוֹא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע
י הוּא עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִר בֶּן־אֲתֹנוֹת׃ וְהִכְרַתִּי־
רֶכֶב מֵאֶפְרַיִם וְסוּס מִירוּשָׁלַםִ וְנִכְרְתָה קֶשֶׁת מִלְחָמָה
וְדִבֶּר שָׁלוֹם לַגּוֹיִם וּמָשְׁלוֹ מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־
יא אָרֶץ׃ גַּם־אַתְּ בְּדַם־בְּרִיתֵךְ שִׁלַּחְתִּי אֲסִירַיִךְ מִבּוֹר אֵין
יב מַיִם בּוֹ׃ שׁוּבוּ לְבִצָּרוֹן אֲסִירֵי הַתִּקְוָה גַּם־הַיּוֹם מַגִּיד
יג מִשְׁנֶה אָשִׁיב לָךְ׃ כִּי־דָרַכְתִּי לִי יְהוּדָה קֶשֶׁת מִלֵּאתִי

ט, ה׳ מלרע   המ׳ בסגול   ח׳ ה׳ במקום א   ט׳ מלרע

20 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
עס וועט נאָך געשען,
אַז קומען וועלן פעלקער
און באַווינער פון פיל שטעט;
21 און די באַווינער פון איין שטאָט
וועלן גיין צו דער אַנדערער, אַזוי צו זאָגן:
גיין לאָמיר גיין צו בעטן פאַר גאָט,
און צו זוכן דעם גאָט פון צבָאוֹת;
איך וויל אויך גיין.
22 און קומען וועלן פיל אומות און מאַכטיקע פעלקער
צו זוכן גאָט פון צבָאוֹת אין ירושָלַיִם,
און צו בעטן פאַר גאָט.

23 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת:
אין יענע טעג וועט געשען,
אַז אָנגעמען וועלן צען מענטשן
פון אַלערליי לשונות פון די פעלקער—
אָנגעמען דעם ברעג קלייד פון אַ ייִדן,
אַזוי צו זאָגן:
לאָמיר גיין מיט אײַך,
וואָרום מיר האָבן געהערט אַז גאָט איז מיט אײַך.

ט 1 די נבואה פון גאָטס וואָרט:
אין לאַנד חַדרָך און דַמֶשֶׂק
וועט זיין זיין לאַגערונג—
וואָרום צו גאָט איז דאָס אויג פון מענטשן,
ווי פון אַלע שבטים פון ישראל—
2 און אויך אין חֲמָת וואָס גרענעצט זיך דערמיט,
און אין צור און צידון ווי זייער קלוג זי איז.
3 און צור האָט זיך אַ פעסטונג געבויט[א],
און אָנגעקליבן זילבער ווי שטויב,
און גינגאָלד ווי קויט פון די גאַסן.
4 זע, גאָט וועט זי פאַראַרימען,
און ער וועט שליידערן אין ים איר מאַכט,
און זי וועט אין פייער פאַרצערט ווערן.
5 אַשקלון וועט זען און וועט מורא האָבן,
און עַזָה—און זי וועט ציטערן זייער,
און עֶקרון—ווייל צו שאַנד געוואָרן איז איר אויסקוק;
און אונטערגיין וועט אַ מלך פון עַזָה,
און אַשקלון וועט זיין ניט באַווינט.
6 און אַ ממזר־פאָלק וועט זיצן אין אַשדוֹד,
און איך וועל פאַרשניידן דעם שטאָלץ פון די פּלִשתּים.
7 און איך וועל אָפּטאָן זיין בלוט פון זיין מויל,
און זיינע אומווערדיקייטן פון צווישן זיינע ציין,
און ער אויך וועט בלייבן ביי אונדזער גאָט;
און ער וועט זיין ווי אַ פירשט אין יהודה,
און עֶקרון וועט זיין ווי דער יבוסי.
8 און איך וועל לאַגערן אַרום מיין הויז אַקעגן חיל,
אַקעגן גייער און אַקעגן קומער,
און מער וועט ניט דורכגיין דורך זיי קיין דריקער;
וואָרום אַצונד האָב איך געזען מיט מיינע אויגן.

9 פריי זיך זייער, טאָכטער ציון,
שאַל, טאָכטער ירושָלַיִם,
זע, דיין מלך וועט קומען צו דיר,
אַ גערעכטער און אַ זיגער איז ער;
אַן עָנָו, און רייט אויף אַן אייזל,
אויף אַ יונגן זון פון אַן אייזעלין.
10 און איך וועל פאַרשניידן אַ רייטוואָגן פון אפרים,
און אַ פערד פון ירושָלַיִם,
און פאַרשניטן וועט ווערן דער בויגן פון מלחמה;
און ער וועט רעדן שלום צו די פעלקער,
און זיין געוועלטיקונג וועט זיין פון ים ביז ים,
און פון טייך[ב] ביז די עקן פון דער ערד.
11 יאָ דו—פאַר דעם בלוט פון דיין בונד,
לאָז איך אַרויס דיינע געפאַנגענע
פון דער גרוב אָן וואַסער דרינען.
12 קערט אײַך אום צו באַפעסטיקייט,
איר געפאַנגענע פון האָפענונג;
נאָך היינט זאָג איך אָן:
טאָפּל וועל איך דיר אומקערן.
13 וואָרום איך שפאַן מיר אָן יהודה,

[א] ווארטשפיל: צר מָצור. [ב] פרת.

אֶפְרַיִם וְעוֹרַרְתִּי בָנַיִךְ צִיּוֹן עַל־בָּנַיִךְ יָוָן וְשַׂמְתִּיךְ כְּחֶרֶב
יד גִּבּוֹר׃ וַיהוָה עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ וַאדֹנָי יֱהוִה
טו בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן׃ יְהוָה צְבָאוֹת יָגֵן
עֲלֵיהֶם וְאָכְלוּ וְכָבְשׁוּ אַבְנֵי־קֶלַע וְשָׁתוּ וְהָמוּ כְּמוֹ־יָיִן
טז וּמָלְאוּ כַּמִּזְרָק כְּזָוִיּוֹת מִזְבֵּחַ׃ וְהוֹשִׁיעָם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
בַּיּוֹם הַהוּא כְּצֹאן עַמּוֹ כִּי אַבְנֵי־נֵזֶר מִתְנוֹסְסוֹת עַל־
יז אַדְמָתוֹ׃ כִּי מַה־טּוּבוֹ וּמַה־יָּפְיוֹ דָּגָן בַּחוּרִים וְתִירוֹשׁ
יְנוֹבֵב בְּתֻלוֹת׃

י

א שַׁאֲלוּ מֵיְהוָה מָטָר בְּעֵת מַלְקוֹשׁ יְהוָה עֹשֶׂה חֲזִיזִים
ב וּמְטַר־גֶּשֶׁם יִתֵּן לָהֶם לְאִישׁ עֵשֶׂב בַּשָּׂדֶה׃ כִּי הַתְּרָפִים
דִּבְּרוּ־אָוֶן וְהַקּוֹסְמִים חָזוּ שֶׁקֶר וַחֲלֹמוֹת הַשָּׁוְא יְדַבֵּרוּ
הֶבֶל יְנַחֵמוּן עַל־כֵּן נָסְעוּ כְמוֹ־צֹאן יַעֲנוּ כִּי־אֵין רֹעֶה׃
ג עַל־הָרֹעִים חָרָה אַפִּי וְעַל־הָעַתּוּדִים אֶפְקוֹד כִּי־פָקַד יְהוָה
צְבָאוֹת אֶת־עֶדְרוֹ אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְשָׂם אוֹתָם כְּסוּס הוֹדוֹ
ד בַּמִּלְחָמָה׃ מִמֶּנּוּ פִנָּה מִמֶּנּוּ יָתֵד מִמֶּנּוּ קֶשֶׁת מִלְחָמָה
ה מִמֶּנּוּ יֵצֵא כָל־נוֹגֵשׂ יַחְדָּו׃ וְהָיוּ כְגִבֹּרִים בּוֹסִים בְּטִיט
חוּצוֹת בַּמִּלְחָמָה וְנִלְחֲמוּ כִּי יְהוָה עִמָּם וְהֹבִישׁוּ רֹכְבֵי
ו סוּסִים׃ וְגִבַּרְתִּי ׀ אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית יוֹסֵף אוֹשִׁיעַ
וְהוֹשְׁבוֹתִים כִּי רִחַמְתִּים וְהָיוּ כַּאֲשֶׁר לֹא־זְנַחְתִּים כִּי
ז אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱנֵם׃ וְהָיוּ כְגִבּוֹר אֶפְרַיִם וְשָׂמַח
לִבָּם כְּמוֹ־יָיִן וּבְנֵיהֶם יִרְאוּ וְשָׂמֵחוּ יָגֵל לִבָּם בַּיהוָה׃
ח אֶשְׁרְקָה לָהֶם וַאֲקַבְּצֵם כִּי פְדִיתִים וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ׃
ט וְאֶזְרָעֵם בָּעַמִּים וּבַמֶּרְחַקִּים יִזְכְּרוּנִי וְחָיוּ אֶת־בְּנֵיהֶם
י וָשָׁבוּ׃ וַהֲשִׁבוֹתִים מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאַשּׁוּר אֲקַבְּצֵם וְאֶל־
יא אֶרֶץ גִּלְעָד וּלְבָנוֹן אֲבִיאֵם וְלֹא יִמָּצֵא לָהֶם׃ וְעָבַר בַּיָּם
צָרָה וְהִכָּה בַיָּם גַּלִּים וְהֹבִישׁוּ כֹּל מְצוּלוֹת יְאֹר וְהוּרַד

ט, יד׳ קמץ בז״ק   טו׳ בס״א המו

ווי אַ בויגן צי איך אָן אפרים,
און איך וועל דערוועקן דיינע קינדער, ציון,
אויף דיינע קינדער, יָוָן,
און איך וועל דיך מאַכן ווי די שווערד פון אַ גיבור.
14 און גאָט וועט זיך באַווייזן איבער זיי,
און אַרויסגיין ווי אַ בליץ וועט זיין פייל;
און גאָט דער האַר וועט בלאָזן אין שופר,
און וועט קומען מיט שטורעמס פון דָרום.
15 גאָט פון צבָאות וועט זיי באַשירעמען,
און זיי וועלן פאַרצערן, און צעטרעטן די שליידער־
שטיינער,
און זיי וועלן טרינקען און טומלען ווי פון וויין,
און זיי וועלן פול זיין ווי די בעקנס,
ווי די ווינקלען פון מזבח.
16 און יהוה זייער גאָט וועט זיי העלפן אין יענעם טאָג,
ווי שאָף—זיין פאָלק;
וואָרום ווי קרוינשטיינער גלאַנציקע
וועלן זיי זיין אויף זיין ערד.
17 פאַרוואָר, וואָס פאַר אַ ווילקייט וועט זיין זייערס!
און וואָס פאַר אַ שיינקייט וועט זיין זייערס!
ווי קאָרן די בָחורים,
ווי וויין וואָס טוט ייִרן די יונגפרויען.

י 1 בעט ביי גאָט רעגן אין דער צייט פון שפעטרעגן,
ביי גאָט וואָס מאַכט בליצן;
און ער וועט זיי געבן אַ גוסרעגן,
איטלעכן—גראָז אויפן פעלד.
2 וואָרום די תּרָפים האָבן גערעדט נישטיקייט,
און די וואָרזאָגער האָבן געזען ליגן,
און די חלומות רעדן פאַלש,
נישטיק טוען זיי טרייסטן.
דרום האָבן זיי אומגעוואַנדערט אַזוי ווי שאָף,
זיי פלאָגן זיך, ווייל קיין פאַסטוך איז ניטאָ.

3 אויף די פאַסטוכער גרימט מיין צאָרן,
און מיט די בעק וועל איך זיך אָפּרעכענען;

וואָרום גאָט פון צבָאות האָט געדאַכט אָן זיין סטאַדע,
דעם הויז פון יהודה,
און מאַכט זיי ווי זיין פראַכטפערד אין מלחמה.
4 פון אים דער ווינקלשטיין,
פון אים דאָס פלעקל,
פון אים דער בויגן פון מלחמה,
פון אים וועט אַרויסגיין יעטוועדער געוועלטיקער
באַגלייך.
5 און זיי וועלן זיין ווי גיבורים
וואָס טרעטן דעם קויט פון די גאַסן אין מלחמה,
און זיי וועלן בייקומען, וואָרום גאָט וועט זיין מיט
זיי,
און די רייטער אויף פערד וועלן פאַרשעמט ווערן.
6 און איך וועל שטאַרקן דאָס הויז פון יהודה,
און דאָס הויז פון יוסף וועל איך העלפן,
און איך וועל זיי אומקערן, וואָרום איך טו זיי
דערבאַרימען;
און זיי וועלן זיין ווי איך וואָלט זיי קיינמאָל ניט
פאַרלאָזט,

וואָרום איך בין יהוה זייער גאָט, און וועל זיי ענטפערן.
7 און אפרים וועט זיין ווי אַ גיבור,
און זייער האַרץ וועט זיין פריילעך ווי פון וויין;
און זייערע זין וועלן זען און זיך פרייען,
זייער האַרץ וועט זיין לוסטיק מיט גאָט.
8 איך וועל שמוצערן צו זיי, און וועל זיי איינזאַמלען,
וואָרום איך טו זיי אויסלייזן;
און זיי וועלן זיך מערן ווי זיי האָבן זיך געמערט.
9 יאָ, איך וועל זיי צעזייען צווישן די פעלקער,
אָבער אין די ווייטענישן וועלן זיי מיך דערמאָנען,
און זיי וועלן דערלעבן מיט זייערע קינדער,
און וועלן זיך אומקערן.
10 און איך וועל זיי אומקערן פון לאַנד מִצרַיִם,
און פון אַשור וועל איך זיי איינזאַמלען;
און קיין לאַנד גִלעָד און לבָנון וועל איך זיי ברענגען,
און עס וועט זיי ניט קלעקן.
11 און אַן אַנגסט וועט אַריבערגיין איבערן ים,
און ער וועט שלאָגן וועלן אויפן ים,
און אויסגעטריקנט וועלן ווערן אַלע טיפענישן פון נילוס,

און גענידערט וועט ווערן דער שטאָלץ פון אַשור,
און דער צעפּטער פון מִצרַיִם וועט אָפּגעטאָן ווערן.
12 און איך וועל זיי שטאַרקן מיט גאָט,
און אין זיין נאָמען וועלן זיי גיין,
זאָגט גאָט.

יא

1 עפן, לבָנון, דיינע טירן,
און זאָל אַ פייער פאַרצערן דיינע צעדערן;
2 יאָמער, ציפּרעס, וואָרום דער צעדער איז געפאַלן,
ווייל די מאַכטיקע זיינען פאַרוויסט געוואָרן;
יאָמערט, אייכנביימער פון בָשָן,
וואָרום דער פעסטער וואַלד איז גענידערט.
3 האָרך! אַ יללה פון די פּאַסטוכער,
וואָרום פאַרוויסט געוואָרן איז זייער פּראַכט.
האָרך! אַ געבריל פון יונגלייבן,
וואָרום פאַרוויסט געוואָרן איז דאָס געוועלד פון יַרדן.
4 אַזוי האָט געזאָגט יהוה מיין גאָט:
פּיטער די שאָף פון טייטונג,
5 וואָס זייערע קויפער טייטן זיי, און ווערן ניט שולדיק,
און זייערע פאַרקויפער זאָגן:
געלויבט איז גאָט, וואָרום איך ווער רייך;
און זייערע פּאַסטוכער דערבאַרימען זיך ניט אויף זיי.
6 וואָרום איך וועל זיך ניט מער דערבאַרימען
אויף די באַוווינער פון לאַנד, זאָגט גאָט,
און זע, איך ענטפער איבער דעם מענטשן,
איטלעכן אין דער האַנט פון זיין חבר,
און אין דער האַנט פון זיין מלך,
און זיי וועלן צעשטויסן דאָס לאַנד,
און איך וועל ניט מציל זיין פון זייער האַנט.

7 און איך האָב געפּיטערט די שאָף פון טייטונג, פאַרוואָר, די אָרימסטע פון די שאָף, און איך האָב מיר גענומען צוויי שטעקנס, איינעם האָב איך גערופן „לייטזעליקייט"א, און איינעם האָב איך גערופן „פאַרבינדונג"ב, און איך האָב געפּיטערט די שאָף. 8 און איך האָב פאַרטיליקט די דריי פּאַסטוכער אין איין חודש. און מיין זעל איז געוואָרן אומגעדולדיק מיט זיי, און אויך זייער זעל האָט זיך געעקלט מיט מיר. 9 און איך האָב געזאָגט:

איך וועל אייך ניט פּיטערן;
די וואָס שטאַרבט, זאָל שטאַרבן,
און די וואָס ווערט פאַרטיליקט, זאָל פאַרטיליקט ווערן,
און די איבעריקע זאָלן עסן איינע דער אַנדערנס פלייש.

10 און איך האָב גענומען מיין שטעקן „לייטזעליקייט", און האָב אים צעהאַקט, כדי צו פאַרשטערן מיין בונד וואָס איך האָב געשלאָסן מיט אַלע פעלקער. 11 און ער איז פאַרשטערט געוואָרן אין יענעם טאָג, און די אָרימסטע פון שאָף וואָס האָבן זיך געהאַלטן אָן מיר, האָבן געוווּסט זיכער אַז דאָס איז דאָס וואָרט פון גאָט. 12 און איך האָב צו זיי געזאָגט: אויב עס איז גוט אין אייערע אויגן, גיט מיר מיין לוין, און אויב ניט, פאַרמיידט אייך. האָבן זיי אָפּגעוואויגן מיין לוין דרייסיק זילבערשטיק. 13 האָט גאָט געזאָגט צו מיר: וואַרף אים אַריין אין דער שאַצקאַמער, דעם שיינעם ווערט וואָס איך בין ווערט ביי זיי. און איך האָב גענומען די דרייסיק זילבערשטיק, און האָב עס אַריינגעוואָרפן אין הויז פון גאָט, אין דער שאַצקאַמער. 14 און איך האָב צעהאַקט מיין צווייטן שטעקן, „פאַרבינדונג", כדי צו פאַרשטערן די ברידערשאַפט צווישן יהודה און צווישן ישׂראל. 15 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:

נעם דיר נאָך די כלים פון אַ נאַרישן פּאַסטוך.
16 וואָרום זע, איך שטעל אויף אַ פּאַסטוך אין לאַנד,

יב גְּאוֹן אַשּׁוּר וְשֵׁבֶט מִצְרַיִם יָסוּר׃ וְגִבַּרְתִּים בַּיהוָה וּבִשְׁמוֹ
יִתְהַלָּכוּ נְאֻם יְהוָה׃

יא

א ב פְּתַח לְבָנוֹן דְּלָתֶיךָ וְתֹאכַל אֵשׁ בַּאֲרָזֶיךָ׃ הֵילֵל בְּרוֹשׁ
כִּי־נָפַל אֶרֶז אֲשֶׁר אַדִּרִים שֻׁדָּדוּ הֵילִילוּ אַלּוֹנֵי בָשָׁן כִּי
ג יָרַד יַעַר הַבָּצוּר׃ קוֹל יִלְלַת הָרֹעִים כִּי שֻׁדְּדָה אַדַּרְתָּם
ד קוֹל שַׁאֲגַת כְּפִירִים כִּי שֻׁדַּד גְּאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ כֹּה אָמַר
ה יְהוָה אֱלֹהָי רְעֵה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה׃ אֲשֶׁר קֹנֵיהֶן יַהַרְגֻן
וְלֹא יֶאְשָׁמוּ וּמֹכְרֵיהֶן יֹאמַר בָּרוּךְ יְהוָה וַאעְשִׁר וְרֹעֵיהֶם
ו לֹא יַחְמוֹל עֲלֵיהֶן׃ כִּי לֹא אֶחְמוֹל עוֹד עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
נְאֻם־יְהוָה וְהִנֵּה אָנֹכִי מַמְצִיא אֶת־הָאָדָם אִישׁ בְּיַד־רֵעֵהוּ
ז וּבְיַד מַלְכּוֹ וְכִתְּתוּ אֶת־הָאָרֶץ וְלֹא אַצִּיל מִיָּדָם׃ וָאֶרְעֶה
אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה לָכֵן עֲנִיֵּי הַצֹּאן וָאֶקַּח־לִי שְׁנֵי מַקְלוֹת
לְאַחַד קָרָאתִי נֹעַם וּלְאַחַד קָרָאתִי חֹבְלִים וָאֶרְעֶה אֶת־
ח הַצֹּאן׃ וָאַכְחִד אֶת־שְׁלֹשֶׁת הָרֹעִים בְּיֶרַח אֶחָד וַתִּקְצַר
ט נַפְשִׁי בָּהֶם וְגַם־נַפְשָׁם בָּחֲלָה בִי׃ וָאֹמַר לֹא אֶרְעֶה
אֶתְכֶם הַמֵּתָה תָמוּת וְהַנִּכְחֶדֶת תִּכָּחֵד וְהַנִּשְׁאָרוֹת תֹּאכַלְנָה
י אִשָּׁה אֶת־בְּשַׂר רְעוּתָהּ׃ וָאֶקַּח אֶת־מַקְלִי אֶת־נֹעַם וָאֶגְדַּע
אֹתוֹ לְהָפֵיר אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־כָּל־הָעַמִּים׃
יא וַתֻּפַר בַּיּוֹם הַהוּא וַיֵּדְעוּ כֵן עֲנִיֵּי הַצֹּאן הַשֹּׁמְרִים אֹתִי כִּי
יב דְבַר־יְהוָה הוּא׃ וָאֹמַר אֲלֵיהֶם אִם־טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הָבוּ
שְׂכָרִי וְאִם־לֹא ׀ חֲדָלוּ וַיִּשְׁקְלוּ אֶת־שְׂכָרִי שְׁלֹשִׁים כָּסֶף׃
יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל־הַיּוֹצֵר אֶדֶר הַיְקָר אֲשֶׁר
יָקַרְתִּי מֵעֲלֵיהֶם וָאֶקְחָה שְׁלֹשִׁים הַכֶּסֶף וָאַשְׁלִיךְ אֹתוֹ
יד בֵּית יְהוָה אֶל־הַיּוֹצֵר׃ וָאֶגְדַּע אֶת־מַקְלִי הַשֵּׁנִי אֵת
הַחֹבְלִים לְהָפֵר אֶת־הָאַחֲוָה בֵּין יְהוּדָה וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃
טו טז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי עוֹד קַח־לְךָ כְּלִי רֹעֶה אֱוִלִי׃ כִּי הִנֵּה־

י א, ב׳ הבציר קרי   ה׳ קמץ בז״ק   ואו נחה

א נֹעַם.   ב חֹבְלִים.

אָנֹכִי מֵקִים רֹעֶה בָּאָרֶץ הַנִּכְחָדוֹת לֹא־יִפְקֹד הַנַּעַר לֹא־
יְבַקֵּשׁ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא יְרַפֵּא הַנִּצָּבָה לֹא יְכַלְכֵּל וּבְשַׂר
יז הַבְּרִיאָה יֹאכַל וּפַרְסֵיהֶן יְפָרֵק׃ הוֹי רֹעִי הָאֱלִיל עֹזְבִי
הַצֹּאן חֶרֶב עַל־זְרוֹעוֹ וְעַל־עֵין יְמִינוֹ זְרֹעוֹ יָבוֹשׁ תִּיבָשׁ וְעֵין
יְמִינוֹ כָּהֹה תִכְהֶה׃

יב

א מַשָּׂא דְבַר־יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה נֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד
ב אֶרֶץ וְיֹצֵר רוּחַ־אָדָם בְּקִרְבּוֹ׃ הִנֵּה אָנֹכִי שָׂם אֶת־יְרוּשָׁלִַם
סַף־רַעַל לְכָל־הָעַמִּים סָבִיב וְגַם עַל־יְהוּדָה יִהְיֶה בַמָּצוֹר
ג עַל־יְרוּשָׁלִָם׃ וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא אָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלִַם אֶבֶן
מַעֲמָסָה לְכָל־הָעַמִּים כָּל־עֹמְסֶיהָ שָׂרוֹט יִשָּׂרֵטוּ וְנֶאֶסְפוּ
ד עָלֶיהָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אַכֶּה כָל־
סוּס בַּתִּמָּהוֹן וְרֹכְבוֹ בַּשִּׁגָּעוֹן וְעַל־בֵּית יְהוּדָה אֶפְקַח אֶת־
ה עֵינַי וְכֹל סוּס הָעַמִּים אַכֶּה בַּעִוָּרוֹן׃ וְאָמְרוּ אַלֻּפֵי יְהוּדָה
בְּלִבָּם אַמְצָה לִי יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם בַּיהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם׃
ו בַּיּוֹם הַהוּא אָשִׂים אֶת־אַלֻּפֵי יְהוּדָה כְּכִיּוֹר אֵשׁ בְּעֵצִים
וּכְלַפִּיד אֵשׁ בְּעָמִיר וְאָכְלוּ עַל־יָמִין וְעַל־שְׂמֹאול אֶת־
כָּל־הָעַמִּים סָבִיב וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלִַם עוֹד תַּחְתֶּיהָ בִּירוּשָׁלִָם׃
ז וְהוֹשִׁיעַ יְהוָה אֶת־אָהֳלֵי יְהוּדָה בָּרִאשֹׁנָה לְמַעַן לֹא־תִגְדַּל
תִּפְאֶרֶת בֵּית־דָּוִיד וְתִפְאֶרֶת יֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם עַל־יְהוּדָה׃
ח בַּיּוֹם הַהוּא יָגֵן יְהוָה בְּעַד יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם וְהָיָה הַנִּכְשָׁל
בָּהֶם בַּיּוֹם הַהוּא כְּדָוִיד וּבֵית דָּוִיד כֵּאלֹהִים כְּמַלְאַךְ
ט יְהוָה לִפְנֵיהֶם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא אֲבַקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד אֶת־
י כָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלִָם׃ וְשָׁפַכְתִּי עַל־בֵּית
דָּוִיד וְעַל ׀ יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם רוּחַ חֵן וְתַחֲנוּנִים וְהִבִּיטוּ אֵלַי
אֵת אֲשֶׁר־דָּקָרוּ וְסָפְדוּ עָלָיו כְּמִסְפֵּד עַל־הַיָּחִיד וְהָמֵר
יא עָלָיו כְּהָמֵר עַל־הַבְּכוֹר׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִגְדַּל הַמִּסְפֵּד

יא, יז׳ קמץ בז״ק   יב, א׳ קמץ בז״ק   ו׳ יתיר י

וואָס אום די פאַרטיליקטע וועט ער זיך ניט קימערן;
די יונגע וועט ער ניט אויפזוכן,
און די צעבראָכענע וועט ער ניט היילן,
די געזונטע וועט ער ניט שפּייזן,
און דאָס פלייש פון דער פעטער וועט ער אויפעסן,
און זייערע קלויען וועט ער צעקנאַקן.

17 וויי צו דעם נישטיקן פּאַסטוך,
וואָס פאַרלאָזט די שאָף!
אַ שווערד אויף זיין אָרעם,
און אויף זיין רעכטן אויג!
זיין אָרעם זאָל דאַרן אַיינגעדאַרט ווערן,
און זיין רעכט אויג זאָל טונקל פאַרטונקלט ווערן!

יב

1 די נבואה פון גאָטס וואָרט אויף ישׂראל:
אַזוי זאָגט גאָט, וואָס האָט אויסגעשפּרייט די הימלען,
און געגרונטפעסט די ערד,
און געפורעמט דעם גייסט פון מענטשן אין אים.
2 זע, איך מאַך ירושָלַיִם פאַר אַ בעכער פון פאַר־
טומלעניש
פאַר אַלע אומות רונד אַרום;
און אויך יהודה וועט מוזן זיין
אין באַלעגערונג אויף ירושָלַיִם.
3 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועל איך מאַכן ירושָלַיִם אַ לאַסטשטיין פאַר אַלע
אומות,
אַלע וואָס לאָדן זי אויף זיך
וועלן זיך וונדן אָנרייסן;
און אַיינזאַמלען וועלן זיך אַקעגן איר
אַלע פעלקער פון דער ערד.
4 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט,
וועל איך שלאָגן איטלעך פערד מיט צעדולטקייט,
און זיין רייטער מיט משוגעת;
און אויף דעם הויז פון יהודה
וועל איך האַלטן אָפן מיינע אויגן.
און איטלעך פערד פון די אומות
וועל איך שלאָגן מיט בלינדקייט.
5 און די פירשטן פון יהודה וועלן זאָגן אין זייער
האַרצן:
אַ שטאַרקייט זיינען צו מיר די באַוווינער פון
ירושָלַיִם,
דורך גאָט פון צבָאות זייער האַר.
6 אין יענעם טאָג וועל איך מאַכן די פירשטן פון
יהודה
ווי אַ פייערטאָפּ צווישן האָלץ,
און ווי אַ בראַנדהאָלץ צווישן גאַרבן,
און זיי וועלן פאַרצערן אויף רעכטס און אויף לינקס
אַלע אומות רונד אַרום;
און ירושָלַיִם וועט ווידער זיצן אויף איר אָרט–אין
ירושָלַיִם.
7 און גאָט וועט העלפן די געצעלטן פון יהודה צום
ערשטן,
כדי די פראַכט פון דעם הויז פון דוד,
און די פראַכט פון די באַוווינער פון ירושָלַיִם,
זאָל זיך ניט גרייסן איבער יהודה.
8 אין יענעם טאָג וועט גאָט באַשירעמען די באַוווינער פון
ירושָלַיִם,
און דער געפאַלענער צווישן זיי וועט אין יענעם טאָג זיין
ווי דוד,
און דאָס הויז פון דוד ווי אַ גאָט,
און ווי אַ מלאך פון יהודה פאַר זיי.
9 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועל איך זוכן צו פאַרטיליקן אַלע פעלקער
וואָס קומען אויף ירושָלַיִם.
10 און איך וועל אויסגיסן אויף דעם הויז פון דוד,
און אויף די באַוווינער פון ירושָלַיִם,
אַ גייסט פון לייטזעליקייט און געבעט,
און זיי וועלן קוקן צו מיר
וועגן איטלעכן וואָס זיי האָבן דערשטאָכן,
און וועלן קלאָגן אויף אים
ווי מע קלאָגט אויף אַן איינאיינציקן,
און זיך ביטערן נאָך אים ווי מע ביטערט זיך נאָך אַ בכוֹר.
11 אין יענעם טאָג וועט גרויס זיין די קלאָג אין ירושָלַיִם,

יב בִּירוּשָׁלִָם כְּמִסְפַּד הֲדַדְרִמּוֹן בְּבִקְעַת מְגִדּוֹן׃ וְסָפְדָה
הָאָרֶץ מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְבָד מִשְׁפַּחַת בֵּית־דָּוִיד
לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד מִשְׁפַּחַת בֵּית־נָתָן לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃
יג מִשְׁפַּחַת בֵּית־לֵוִי לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד מִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי
יד לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃ כֹּל הַמִּשְׁפָּחוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת מִשְׁפָּחֹת
מִשְׁפָּחֹת לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃

יג

א בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מָקוֹר נִפְתָּח לְבֵית דָּוִיד וּלְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם
ב לְחַטַּאת וּלְנִדָּה׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם ׀ יְהוָה צְבָאוֹת
אַכְרִית אֶת־שְׁמוֹת הָעֲצַבִּים מִן־הָאָרֶץ וְלֹא יִזָּכְרוּ עוֹד
וְגַם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רוּחַ הַטֻּמְאָה אַעֲבִיר מִן־הָאָרֶץ׃
ג וְהָיָה כִּי־יִנָּבֵא אִישׁ עוֹד וְאָמְרוּ אֵלָיו אָבִיו וְאִמּוֹ יֹלְדָיו
לֹא תִחְיֶה כִּי שֶׁקֶר דִּבַּרְתָּ בְּשֵׁם יְהוָה וּדְקָרֻהוּ אָבִיהוּ
ד וְאִמּוֹ יֹלְדָיו בְּהִנָּבְאוֹ׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יֵבֹשׁוּ הַנְּבִיאִים
אִישׁ מֵחֶזְיֹנוֹ בְּהִנָּבְאֹתוֹ וְלֹא יִלְבְּשׁוּ אַדֶּרֶת שֵׂעָר לְמַעַן
ה כַּחֵשׁ׃ וְאָמַר לֹא נָבִיא אָנֹכִי אִישׁ עֹבֵד אֲדָמָה אָנֹכִי
ו כִּי־אָדָם הִקְנַנִי מִנְּעוּרָי׃ וְאָמַר אֵלָיו מָה הַמַּכּוֹת הָאֵלֶּה
ז בֵּין יָדֶיךָ וְאָמַר אֲשֶׁר הֻכֵּיתִי בֵּית מְאַהֲבָי׃ חֶרֶב
עוּרִי עַל־רֹעִי וְעַל־גֶּבֶר עֲמִיתִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת הַךְ
אֶת־הָרֹעֶה וּתְפוּצֶיןָ הַצֹּאן וַהֲשִׁבֹתִי יָדִי עַל־הַצֹּעֲרִים׃
ח וְהָיָה בְכָל־הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה פִּי־שְׁנַיִם בָּהּ יִכָּרְתוּ יִגְוָעוּ
ט וְהַשְּׁלִשִׁית יִוָּתֶר בָּהּ׃ וְהֵבֵאתִי אֶת־הַשְּׁלִשִׁית בָּאֵשׁ
וּצְרַפְתִּים כִּצְרֹף אֶת־הַכֶּסֶף וּבְחַנְתִּים כִּבְחֹן אֶת־הַזָּהָב
הוּא ׀ יִקְרָא בִשְׁמִי וַאֲנִי אֶעֱנֶה אֹתוֹ אָמַרְתִּי עַמִּי הוּא וְהוּא
יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהָי׃

יד

א ב הִנֵּה יוֹם־בָּא לַיהוָה וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ וְאָסַפְתִּי

יד, א׳ הפטרת יום א׳ של סכות

אַזוי ווי די קלאָג פון הַדַדרִמון אין טאָל מגִדון.
[12] און דאָס לאַנד וועט קלאָגן משפחות משפחות באַזונדער;
די משפחות פון דעם הויז פון דוד באַזונדער,
און זייערע ווייבער באַזונדער;
די משפחה פון דעם הויז פון נָתָן באַזונדער,
און זייערע ווייבער באַזונדער;
[13] די משפחה פון דעם הויז פון לֵוִי באַזונדער,
און זייערע ווייבער באַזונדער;
די משפחה פון די שִמעִים באַזונדער,
און זייערע ווייבער באַזונדער;
[14] אַלע משפחות וואָס זיינען געבליבן,
משפחות משפחות באַזונדער,
און זייערע ווייבער באַזונדער.

יג [1] אין יענעם טאָג וועט זיך עפענען אַ קוואַל
פאַר דעם הויז פון דוד, און פאַר די באַוווינער פון ירושָלַיִם,
פאַר ריַיניקן און פאַר שפרענגען.
[2] און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
זאָגט גאָט פון צבָאות,
וועל איך פאַרשניידן די נעמען פון די געצנבילדער, פון לאַנד,
און זיי וועלן מער ניט געדאַכט ווערן;
און אויך די נביאים און דעם גייסט פון אומריינקייט
וועל איך אָפּשאַפן פון לאַנד.

[3] און עס וועט זיין, אַז עמיצער וועט נאָך אַלץ נביאות זאָגן, וועלן זאָגן צו אים זיין פאָטער און זיין מוטער וואָס האָבן אים געבאָרן: טאָרסט ניט בלייבן לעבן, וואָרום ליגן האָסטו גערעדט אין נאָמען פון גאָט; און זיין פאָטער און זיין מוטער וואָס האָבן אים געבאָרן, וועלן אים שטעכן, אַז ער וועט נביאות זאָגן. [4] און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, וועלן זיך די נביאים שעמען איטלעכער מיט זיין זעאונג, ווען ער וועט נביאות זאָגן; און זיי וועלן ניט אָנטאָן אַ האָריקן מאַנטל כדי צו נאַרן. [5] און ער וועט זאָגן: ניט קיין נביא בין איך, אַ מאַן אַן ערדאַרבעטער בין איך, וואָרום פאַר אַן ערדמענטשן האָט מען מיך געמאַכט פון מיין יוגנט אָן. [6] און אַז מע וועט זאָגן צו אים: וואָס זיינען די דאָזיקע וווּנדן צווישן דיינע הענט? וועט ער זאָגן: דאָס האָב איך געקריגן געשלאָגן אין הויז פון מיינע גוטע פריינט.

[7] דערוועק זיך, שווערד, אויף מיין פאַסטוך,
און אויף דעם מאַן וואָס איך האָב מיר צוגעחברט!
זאָגט גאָט פון צבָאות;
שלאָג דעם פאַסטוך, און די שאָף זאָלן צעשפרייט ווערן;
און איך וועל קערן מיין האַנט אויף די יונגען.
[8] און עס וועט געשען אין גאַנצן לאַנד, זאָגט גאָט;
צוויי טיילן דערין וועלן פאַרשניטן ווערן און פאַרגיין,
און אַ דריט־חלק וועט בלייבן דערין.
[9] און איך וועל ברענגען דעם דריט־חלק אין פייער,
און וועל זיי לייטערן ווי מע לייטערט זילבער,
און וועל זיי פּרווון ווי מע פּרווּט גאָלד;
ער וועט רופן מיין נאָמען, און איך וועל אים ענטפערן;
איך זאָג: ער איז מיין פאָלק,
און ער וועט זאָגן: יהוה איז מיין גאָט.

יד [1] זע, אַ טאָג קומט ביי גאָט,
און דיין רויב וועט צעטיילט ווערן אין דיר.
[2] און איך וועל איינזאַמלען אַלע פעלקער

אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם ׀ אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם לַמִּלְחָמָה וְנִלְכְּדָה הָעִיר
וְנָשַׁסּוּ הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים תִּשָּׁגַלְנָה וְיָצָא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה
וְיֶתֶר הָעָם לֹא יִכָּרֵת מִן־הָעִיר׃ וְיָצָא יְהוָה וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם ג
הָהֵם כְּיוֹם הִלָּחֲמוֹ בְּיוֹם קְרָב׃ וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם־הַהוּא ד
עַל־הַר הַזֵּיתִים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם מִקֶּדֶם וְנִבְקַע הַר
הַזֵּיתִים מֵחֶצְיוֹ מִזְרָחָה וָיָמָּה גֵּיא גְּדוֹלָה מְאֹד וּמָשׁ חֲצִי
הָהָר צָפוֹנָה וְחֶצְיוֹ נֶגְבָּה׃ וְנַסְתֶּם גֵּיא־הָרַי כִּי־יַגִּיעַ גֵּי־ ה
הָרִים אֶל־אָצַל וְנַסְתֶּם כַּאֲשֶׁר נַסְתֶּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בִּימֵי
עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבָא יְהוָה אֱלֹהַי כָּל־קְדֹשִׁים עִמָּךְ׃
וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר יְקָרוֹת יְקִפָּאוֹן׃ ו
וְהָיָה יוֹם־אֶחָד הוּא יִוָּדַע לַיהוָה לֹא־יוֹם וְלֹא־לָיְלָה וְהָיָה ז
לְעֵת־עֶרֶב יִהְיֶה־אוֹר׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַיִם ח
חַיִּים מִירוּשָׁלַ͏ִם חֶצְיָם אֶל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי וְחֶצְיָם אֶל־הַיָּם
הָאַחֲרוֹן בַּקַּיִץ וּבָחֹרֶף יִהְיֶה׃ וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־ ט
כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃
יִסּוֹב כָּל־הָאָרֶץ כָּעֲרָבָה מִגֶּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב יְרוּשָׁלָ͏ִם י
וְרָאֲמָה וְיָשְׁבָה תַחְתֶּיהָ לְמִשַּׁעַר בִּנְיָמִן עַד־מְקוֹם שַׁעַר
הָרִאשׁוֹן עַד־שַׁעַר הַפִּנִּים וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ׃
וְיָשְׁבוּ בָהּ וְחֵרֶם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלַ͏ִם לָבֶטַח׃ יא
וְזֹאת ׀ תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־כָּל־ יב
הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלָ͏ִם הָמֵק ׀ בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד
עַל־רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּמַּקְנָה בְחֹרֵיהֶן וּלְשׁוֹנוֹ תִּמַּק בְּפִיהֶם׃
וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְהוּמַת־יְהוָה רַבָּה בָּהֶם וְהֶחֱזִיקוּ יג
אִישׁ יַד רֵעֵהוּ וְעָלְתָה יָדוֹ עַל־יַד רֵעֵהוּ׃ וְגַם־יְהוּדָה יד
תִּלָּחֵם בִּירוּשָׁלָ͏ִם וְאֻסַּף חֵיל כָּל־הַגּוֹיִם סָבִיב זָהָב וָכֶסֶף
וּבְגָדִים לָרֹב מְאֹד׃ וְכֵן תִּהְיֶה מַגֵּפַת הַסּוּס הַפֶּרֶד טו
הַגָּמָל וְהַחֲמוֹר וְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּמַּחֲנוֹת הָהֵמָּה

ב׳ תשכבנה קרי ה׳ למדנחאי ונסתם....נסתם ו׳ וקפאון קרי י׳ כ״א פ׳
יג׳ למדנחאי אל־

קיין ירושָלַיִם אויף מלחמה;
און די שטאָט וועט באַצוווּנגען ווערן,
און די הייזער וועלן צעראַבעוועט ווערן,
און די ווײַבער וועלן געשענדט ווערן;
און אַ האַלבע שטאָט וועט אין גלות אַוועק,
אָבער דער רעשט פון דעם פֿאָלק
וועט ניט פֿאַרשניטן ווערן פון שטאָט.
3 און גאָט וועט אַרויסגיין,
און וועט מלחמה האַלטן מיט יענע פֿעלקער,
ווי בעת זײַן מלחמה האַלטן אין טאָג פון שטרײַט.
4 און זײַנע פֿיס וועלן שטיין אין יענעם טאָג אויפֿן הַר־הַזֵיתים[א],
וואָס פֿאַר ירושָלַיִם פון מזרח,
און דער הַר־הַזֵיתים וועט זיך שפּאַלטן איבער העלפֿט,
צו מזרח און צו מערב,
אויף זייער אַ גרויסן טאָל;
און אַ העלפֿט באַרג וועט זיך אַוועקרוקן קיין צפֿון,
און אַ העלפֿט פון אים קיין דָרום.
5 און איר וועט אַנטלויפֿן צום טאָל פון די בערג,
וואָרום דער טאָל פון די בערג וועט גרייכן ביז אָצַל;
און איר וועט לויפֿן ווי איר זײַט געלאָפֿן פון דער ערדציטערניש
אין די טעג פון עוזיָה דעם מלך פון יהודה;
און יהוה מײַן גאָט וועט קומען,
און אַלע הייליקע מיט דיר.
6 און עס וועט זײַן: אין יענעם טאָג
וועט ניט זײַן קיין ליכטיקייט,
נײַערט אַ שווערקייט און פֿאַרגליווערטקייט.
7 און עס וועט זײַן איין [לאַנגער] טאָג,
וואָס וועט זײַן באַוווּסט ווי גאָטס [טאָג],
ניט טאָג און ניט נאַכט;
אָבער עס וועט זײַן, צו אָוונטצײַט וועט ווערן ליכטיק.
8 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג,
וועלן אַרויסגיין לעבעדיקע וואַסערן פון ירושָלַיִם,
העלפֿט פון זיי צום פֿעדערשטן ים,
און העלפֿט פון זיי צום הינטערשטן ים;
אום זומער און אום ווינטער וועט עס זײַן.
9 און יהוה וועט זײַן צום מלך איבער דער גאַנצער ערד;
אין יענעם טאָג וועט יהוה זײַן איינער, און זײַן נאָמען איינער.

10 דאָס גאַנצע לאַנד וועט פֿאַרקערט ווערן ווי דער פּלוין,
פון גֶבַע ביז רִמוֹן, אין דָרום פון ירושָלַיִם;
און זי וועט זיצן דערהויבן אויף איר אָרט,
פון דעם טויער פון בנימין ביז דעם אָרט פון ערשטן טויער,
ביז דעם ווינקלטויער,
און פון דעם טורעם פון חֲנַנאֵל ביז דעם מלכס קעלטערן.
11 און זיי וועלן זיצן דערין,
און קיין פֿאַרוויסטונג וועט מער ניט זײַן,
און ירושָלַיִם וועט זיצן אין זיכערקייט.

[א] דער באַרג פון אײלבערטביימער.

12 און דאָס וועט זײַן די פּלאָג וואָס גאָט וועט פּלאָגן
אַלע אומות וואָס זײַנען אַרויס אין קריג אויף ירושָלַיִם:
זייער פֿלייש וועט צעקריכן ווי זיי שטייען אויף זייערע פֿיס,
און זייערע אויגן וועלן צעקריכן אין זייערע לעכער,
און זייער צונג וועט צעקריכן אין זייער מויל.
13 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג,
וועט ווערן אויף זיי אַ גרויסע מהומה פון גאָט,
און זיי וועלן אָנכאַפּן איינער דעם אַנדערנס האַנט,
און איינעמס האַנט וועט זיך אויפֿהייבן קעגן אַנדערנס האַנט.
14 און אויך יהודה וועט מלחמה האַלטן אויף ירושָלַיִם;
און אײַנגעזאַמלט וועט ווערן
דער פֿאַרמעג פון אַלע פֿעלקער רונד אַרום,
גאָלד און זילבער און קליידער זייער פֿיל.
15 און אַזוי אויך וועט זײַן די פּלאָג פֿונעם פֿערד,
פֿונעם מוילאייזל, פֿונעם קעמל, און פֿונעם אייזל,
און פון איטלעכער בהמה וואָס וועט זײַן אין יענע מחנות–

אַזוי ווי דידאָזיקע פּלאָג.

16 און עס וועט זיין, איטלעכער וואָס איז געבליבן
פון אַלע פעלקער וואָס זיינען געקומען אויף
ירושָלַיִם,
וועט אַרויפגיין יאָר פאַר יאָר
זיך צו בוקן צו דעם קיניג, גאָט פון צבָאות,
און צו האַלטן דעם יָום־טוב פון סוכּות.
17 און עס וועט זיין, ווער פון די משפּחות פון דער ערד
עס וועט ניט אַרויפגיין קיין ירושָלַיִם
זיך צו בוקן צו דעם קיניג, גאָט פון צבָאות,
וועט אויף זיי ניט זיין קיין רעגן;
18 און אויב די משפּחה פון מִצרַיִם וועט ניט אַרויפגיין,
און קומט ניט,
וועט אויף זיי ניט [אַרויפגיין דער נילוס];
דאָס וועט זיין די פּלאָג וואָס גאָט וועט פּלאָגן
די פעלקער וואָס וועלן ניט אַרויפגיין
צו האַלטן דעם יָום־טוב פון סוכּות.
19 דאָס וועט זיין די שטראָף פון מִצרַיִם,
און די שטראָף פון אַלע פעלקער וואָס וועלן ניט אַרויפגיין
צו האַלטן דעם יָום־טוב פון סוכּות.

20 אין יענעם טאָג
וועט אויף די גלעקלעך פון די פערד שטיין „הייליק צו גאָט";
און די טעפּ אין גאָטס הויז וועלן זיין
אַזוי ווי די שפּרענגבעקנס וואָס פאַרן מזבח.
21 און יעטוועדער טאָפּ אין ירושָלַיִם און אין יהודה
וועט זיין הייליק צו גאָט פון צבָאות,
און אַלע וואָס ברענגען אַ שלאַכטאָפּפער
וועלן קומען און נעמען פון זיי, און קאָכן אין זיי;
און עס וועט מער ניט זיין קיין הענדלער
אין הויז פון גאָט פון צבָאות אין יענעם טאָג.

טז כַּמַּגֵּפָה הַזֹּאת׃ וְהָיָה כָּל־הַנּוֹתָר מִכָּל־הַגּוֹיִם
הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלִָם וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת
יז לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃ וְהָיָה אֲשֶׁר
לֹא־יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלִַם לְהִשְׁתַּחֲוֹת
יח לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַגָּשֶׁם׃ וְאִם־
מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תַעֲלֶה וְלֹא בָאָה וְלֹא עֲלֵיהֶם תִּהְיֶה
הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג
יט אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃ זֹאת תִּהְיֶה חַטַּאת מִצְרָיִם וְחַטַּאת כָּל־
כ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃ בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה עַל־מְצִלּוֹת הַסּוּס קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהָיָה הַסִּירוֹת
כא בְּבֵית יְהוָה כַּמִּזְרָקִים לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהָיָה כָּל־סִיר
בִּירוּשָׁלִַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לַיהוָה צְבָאוֹת וּבָאוּ כָּל־
הַזֹּבְחִים וְלָקְחוּ מֵהֶם וּבִשְּׁלוּ בָהֶם וְלֹא־יִהְיֶה כְנַעֲנִי עוֹד
בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא׃

יח׳ ס״א את־כל־ כא׳ עד כאן

מַלְאָכִי

א ב ¹ מַשָּׂא דְבַר־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל בְּיַד מַלְאָכִי׃ אָהַבְתִּי אֶתְכֶם
אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה אֲהַבְתָּנוּ הֲלוֹא־אָח עֵשָׂו
ג לְיַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וָאֹהַב אֶת־יַעֲקֹב׃ וְאֶת־עֵשָׂו שָׂנֵאתִי
ד וָאָשִׂים אֶת־הָרָיו שְׁמָמָה וְאֶת־נַחֲלָתוֹ לְתַנּוֹת מִדְבָּר׃ כִּי־
תֹאמַר אֱדוֹם רֻשַּׁשְׁנוּ וְנָשׁוּב וְנִבְנֶה חֳרָבוֹת כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת הֵמָּה יִבְנוּ וַאֲנִי אֶהֱרוֹס וְקָרְאוּ לָהֶם גְּבוּל רִשְׁעָה
ה וְהָעָם אֲשֶׁר־זָעַם יְהוָה עַד־עוֹלָם׃ וְעֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה וְאַתֶּם
ו תֹּאמְרוּ יִגְדַּל יְהוָה מֵעַל לִגְבוּל יִשְׂרָאֵל׃ בֵּן יְכַבֵּד אָב
וְעֶבֶד אֲדֹנָיו וְאִם־אָב אָנִי אַיֵּה כְבוֹדִי וְאִם־אֲדוֹנִים אָנִי°
אַיֵּה מוֹרָאִי אָמַר ׀ יְהוָה צְבָאוֹת לָכֶם הַכֹּהֲנִים בּוֹזֵי שְׁמִי
ז וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה בָזִינוּ אֶת־שְׁמֶךָ׃ מַגִּישִׁים עַל־מִזְבְּחִי לֶחֶם
מְגֹאָל וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה גֵאַלְנוּךָ בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן יְהוָה
ח נִבְזֶה הוּא׃ וְכִי־תַגִּשׁוּן עִוֵּר לִזְבֹּחַ אֵין רָע וְכִי תַגִּישׁוּ
פִּסֵּחַ וְחֹלֶה אֵין רָע הַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶחָתֶךָ הֲיִרְצְךָ אוֹ
ט הֲיִשָּׂא פָנֶיךָ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְעַתָּה חַלּוּ־נָא פְנֵי־אֵל
וִיחָנֵנוּ מִיֶּדְכֶם הָיְתָה זֹּאת הֲיִשָּׂא מִכֶּם פָּנִים אָמַר יְהוָה
י צְבָאוֹת׃ מִי גַם־בָּכֶם וְיִסְגֹּר דְּלָתַיִם וְלֹא־תָאִירוּ מִזְבְּחִי
חִנָּם אֵין־לִי חֵפֶץ בָּכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּמִנְחָה לֹא־
יא אֶרְצֶה מִיֶּדְכֶם׃ כִּי מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וְעַד־מְבוֹאוֹ גָּדוֹל
שְׁמִי בַּגּוֹיִם וּבְכָל־מָקוֹם מֻקְטָר מֻגָּשׁ לִשְׁמִי וּמִנְחָה

א ¹ די נבואה פון גאָטס וואָרט צו ישׂראל דורך מַלאָכין:
² איך האָב אַייך ליב געהאַט, זאָגט גאָט.
און איר זאָגט: מיט וואָס האָסטו אונדז ליב געהאַט?
איז ניט עֵשָׂו יעקבס אַ ברודער? זאָגט גאָט,
פון דעסטוועגן האָב איך יעקבן ליב געהאַט,
³ און עֵשָׂון האָב איך פיינט געהאַט,
און געמאַכט זיינע בערג אַ וויסטעניש,
און זיין נחלה פאַר מדבר־שאַקאַלן.
⁴ אויב אֱדום זאָגט:
„מיר זיינען צעשטערט געוואָרן,
אָבער מיר וועלן ווידער אָפבויען די חורבות",
האָט גאָט פון צבָאות אַזוי געזאָגט:
זיי וועלן בויען, און איך וועל צעשטערן,
און מע וועט זיי רופן דער געמאַרק פון שלעכטיקייט,
און דאָס פאָלק וואָס גאָט האָט פאַרשאָלטן אויף
אייביק.
⁵ און אַייערע אויגן וועלן זען,
און איר וועט זאָגן:
גאָט איז גרויס אַריבער דעם געמאַרק פון ישׂראל.

⁶ אַ זון גיט כבוד אַ פאָטער,
און אַ קנעכט זיין האַר;
איז אויב איך בין אַ פאָטער,
אַווו איז מיין כבוד?
און אויב איך בין אַ האַר,
אַווו איז די מורא פאַר מיר?
זאָגט גאָט פון צבָאות
צו אַייך, כּהנים, וואָס זייט מבוזה מיין נאָמען.
און איר זאָגט: מיט וואָס זיינען מיר מבוזה דיין
נאָמען?
⁷ איר ברענגט אויף מיין מזבח אומווערדיקע שפּייז.
און איר זאָגט: מיט וואָס האָבן מיר דיך
פאַראומווערדיקט?
מיט אַייער זאָגן: דער טיש פון גאָט איז נִמאס.
⁸ און אַז איר ברענגט אַ בלינדס צו שלאַכטן,
איז קיין בייז ניט!
און אַז איר ברענגט אַ הינקעדיקס און אַ קראַנקס,
איז קיין בייז ניט!
גענען עס אַקאָרשט צו דיין פירשט,
צי ער וועט דיך באַווילן,
אָדער וועט דיך אויפנעמען?
זאָגט גאָט פון צבָאות.
⁹ און אַצונד בעט אַקאָרשט ביי גאָט,
ער זאָל אונדז לייטזעליקן!
דורך אַייער האַנט איז דאָס געשען;
קען ער אויפנעמען דעם פּנים פון עמיצן פון אַייך?
זאָגט גאָט פון צבָאות.
¹⁰ וואָלט גאָר ווער פון אַייך צושליסן די טירן,
און איר זאָלט ניט אָנצינדן פייער אויף מיין מזבח
אומזיסט!
איך וויל אַייך ניט האָבן,
זאָגט גאָט פון צבָאות,
און וועל ניט באַווילקן קיין קרבן פון אַייער האַנט.
¹¹ וואָרום פון אויפגאַנג פון דער זון און ביז איר אונטערגאַנג
איז מיין נאָמען גרויס צווישן די פעלקער,
און אין איטלעכן אָרט ווערט ווייריך געבראַכט צו מיין
נאָמען

א׳ הפטרת תולדות יצחק

און שפּײַזאָפּפּער רײנע;
ווײַל מײַן נאָמען איז גרויס צווישן די פעלקער,
זאָגט גאָט פון צבֿאות.
12 און איר פאַרשוועכט אים מיט אײַער זאָגן:
דער טיש פון גאָט איז אומווערדיק,
און זײַן פּרוכט, זײַן שפּײַז, איז נמאס.
13 און איר זאָגט: זע, וואָס פאַר אַ טירחא!
און איר בלאָזט דערויף,
זאָגט גאָט פון צבֿאות;
און איר ברענגט אַ געגזלטס,
און אַ הינקעדיקס און אַ קראַנקס;
און אַז איר ברענגט דעם קרבן,
זאָל איך אים באַווילִיקן פון אײַער האַנט?
זאָגט גאָט.
14 און פאַרשאָלטן זאָל זײַן דער ליסטיקער,
וואָס אין זײַן סטאַדע איז דאָ אַ זָכר,
און ער איז מנדר און שלאַכט אַ געפעלערטס צו גאָט;
וואָרום אַ גרויסער קיניג בין איך,
זאָגט גאָט פון צבֿאות,
און מײַן נאָמען איז פאָרכטיק צווישן די פעלקער.

ב 1 און אַצונד, צו אײַך
איז דערדאָזיקער אָנזאָג, איר כּהנים:
2 אויב איר וועט ניט צוהערן,
און אויב איר וועט ניט אַרײַננעמען אין האַרצן,
צו געבן כּבֿוד צו מײַן נאָמען,
זאָגט גאָט פון צבֿאות,
וועל איך אָנשיקן אויף אײַך אַ קללה,
און איך וועל פאַרשילטן אײַערע געבענטשעניש,
יאָ, איך טו זײ פאַרשילטן,
ווײַל איר נעמט ניט צום האַרצן.
3 זעט, איך וועל אָנשרײַען בײַ אײַך אויף דער זריעה;
און איך וועל צעשיטן מיסט אויף אײַערע פּנימער,
דעם מיסט פון אײַערע יום־טובֿ־קרבנות;
און מע וועט אײַך אַוועקטראָגן מיט אים.
4 און איר וועט וויסן אַז איך האָב אײַך געשיקט
דעמדאָזיקן אָנזאָג,
כּדי מײַן בונד זאָל בלײַבן מיט לוי,
זאָגט גאָט פון צבֿאות.
5 מײַן בונד איז מיט אים געווען
אויף לעבן און פריד, און איך האָב זײ אים געגעבן,
אויף מורא, און ער האָט פאַר מיר מורא געהאַט,
און פאַר מײַן נאָמען האָט ער געאַנגסט.
6 די תּורה פון אמת איז געווען אין זײַן מויל,
און קײן אומרעכט האָט זיך ניט געפונען אויף זײַנע
ליפּן;
אין פריד און אין רעכטפאַרטיקײט איז ער מיט מיר
געגאַנגען,
און פיל האָט ער אָפּגעקערט פון זינד.
7 וואָרום די ליפּן פון כּהן דאַרפן היטן קענשאַפט,
און די תּורה דאַרף מען זוכן פון זײַן מויל,
ווײַל דער שליח פון גאָט פון צבֿאות איז ער.

יב טְהוֹרָה כִּי־גָדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאַתֶּם
מְחַלְּלִים אוֹתוֹ בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן אֲדֹנָי מְגֹאָל הוּא וְנִיבוֹ
יג נִבְזֶה אָכְלוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם הִנֵּה מַתְּלָאָה וְהִפַּחְתֶּם אוֹתוֹ
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וַהֲבֵאתֶם גָּזוּל וְאֶת־הַפִּסֵּחַ וְאֶת־
הַחוֹלֶה וַהֲבֵאתֶם אֶת־הַמִּנְחָה הַאֶרְצֶה אוֹתָהּ מִיֶּדְכֶם
יד אָמַר יְהוָה׃ וְאָרוּר נוֹכֵל וְיֵשׁ בְּעֶדְרוֹ זָכָר וְנֹדֵר וְזֹבֵחַ
מָשְׁחָת לַאדֹנָי כִּי מֶלֶךְ גָּדוֹל אָנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
וּשְׁמִי נוֹרָא בַגּוֹיִם׃

ב

א ב וְעַתָּה אֲלֵיכֶם הַמִּצְוָה הַזֹּאת הַכֹּהֲנִים׃ אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ
וְאִם־לֹא תָשִׂימוּ עַל־לֵב לָתֵת כָּבוֹד לִשְׁמִי אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת וְשִׁלַּחְתִּי בָכֶם אֶת־הַמְּאֵרָה וְאָרוֹתִי אֶת־בִּרְכוֹתֵיכֶם
ג וְגַם אָרוֹתִיהָ כִּי אֵינְכֶם שָׂמִים עַל־לֵב׃ הִנְנִי גֹעֵר לָכֶם
אֶת־הַזֶּרַע וְזֵרִיתִי פֶרֶשׁ עַל־פְּנֵיכֶם פֶּרֶשׁ חַגֵּיכֶם וְנָשָׂא
ד אֶתְכֶם אֵלָיו׃ וִידַעְתֶּם כִּי שִׁלַּחְתִּי אֲלֵיכֶם אֵת הַמִּצְוָה
ה הַזֹּאת לִהְיוֹת בְּרִיתִי אֶת־לֵוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ בְּרִיתִי ׀
הָיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וָאֶתְּנֵם־לוֹ מוֹרָא וַיִּירָאֵנִי
ו וּמִפְּנֵי שְׁמִי נִחַת הוּא׃ תּוֹרַת אֱמֶת הָיְתָה בְּפִיהוּ וְעַוְלָה
לֹא־נִמְצָא בִשְׂפָתָיו בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הָלַךְ אִתִּי וְרַבִּים
ז הֵשִׁיב מֵעָוֺן׃ כִּי־שִׂפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ־דַעַת וְתוֹרָה יְבַקְשׁוּ
ח מִפִּיהוּ כִּי מַלְאַךְ יְהוָה־צְבָאוֹת הוּא׃ וְאַתֶּם סַרְתֶּם מִן־
הַדֶּרֶךְ הִכְשַׁלְתֶּם רַבִּים בַּתּוֹרָה שִׁחַתֶּם בְּרִית הַלֵּוִי אָמַר
ט יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי אֶתְכֶם נִבְזִים וּשְׁפָלִים לְכָל־
הָעָם כְּפִי אֲשֶׁר אֵינְכֶם שֹׁמְרִים אֶת־דְּרָכַי וְנֹשְׂאִים פָּנִים
י בַּתּוֹרָה׃ הֲלוֹא אָב אֶחָד לְכֻלָּנוּ הֲלוֹא אֵל אֶחָד בְּרָאָנוּ
יא מַדּוּעַ נִבְגַּד אִישׁ בְּאָחִיו לְחַלֵּל בְּרִית אֲבֹתֵינוּ׃ בָּגְדָה
יְהוּדָה וְתוֹעֵבָה נֶעֶשְׂתָה בְיִשְׂרָאֵל וּבִירוּשָׁלִָם כִּי ׀ חִלֵּל

א, יד׳ ס״א נקמץ   ב, ז׳ עד כאן

8 אָבער איר האָט זיך אָפּגעקערט פון וועג,
איר האָט געמאַכט שטרויכלען פיל אין דער תּורה,
איר האָט פאַרדאָרבן דעם בונד פון לוי,
זאָגט גאָט פון צבֿאות.
9 דרום האָב איך אויך אײַך געמאַכט
נבֿזה און שפל בײַ דעם גאַנצן פאָלק,
וועדליק ווי איר היט ניט מײַנע וועגן,
און שאַנעוועט מענטשן אין געזעץ.

10 איז ניט אײן פאָטער בײַ אונדז אַלעמען?
האָט אונדז ניט אײן גאָט באַשאַפן?
פאַרוואָס זאָלן מיר פעלשן אײנער אָן אַנדערן,
צו פאַרשוועכן דעם בונד פון אונדזערע עלטערן?
11 געפעלשט האָט יהודה,
און אומווערדיקײט איז געטאָן געוואָרן
אין ישׂראל און אין ירושלים,
וואָרום פאַרשוועכט האָט יהודה

יְהוּדָה קֹדֶשׁ יְהוָה אֲשֶׁר אָהֵב וּבָעַל בַּת־אֵל נֵכָר׃ יַכְרֵת יב
יְהוָה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָּה עֵר וְעֹנֶה מֵאָהֳלֵי יַעֲקֹב וּמַגִּישׁ
מִנְחָה לַיהוָה צְבָאוֹת׃ וְזֹאת שֵׁנִית תַּעֲשׂוּ כַּסּוֹת דִּמְעָה יג
אֶת־מִזְבַּח יְהוָה בְּכִי וַאֲנָקָה מֵאֵין עוֹד פְּנוֹת אֶל־הַמִּנְחָה
וְלָקַחַת רָצוֹן מִיֶּדְכֶם׃ וַאֲמַרְתֶּם עַל־מָה עַל כִּי־יְהוָה יד
הֵעִיד בֵּינְךָ וּבֵין ׀ אֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בָּגַדְתָּה בָּהּ
וְהִיא חֲבֶרְתְּךָ וְאֵשֶׁת בְּרִיתֶךָ׃ וְלֹא־אֶחָד עָשָׂה וּשְׁאָר רוּחַ טו
לוֹ וּמָה הָאֶחָד מְבַקֵּשׁ זֶרַע אֱלֹהִים וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם
וּבְאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ אַל־יִבְגֹּד׃ כִּי־שָׂנֵא שַׁלַּח אָמַר יְהוָה טז
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְכִסָּה חָמָס עַל־לְבוּשׁוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וְלֹא תִבְגֹּדוּ׃ הוֹגַעְתֶּם יְהוָה יז
בְּדִבְרֵיכֶם וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה הוֹגָעְנוּ בֶּאֱמָרְכֶם כָּל־עֹשֵׂה
רָע טוֹב ׀ בְּעֵינֵי יְהוָה וּבָהֶם הוּא חָפֵץ אוֹ אַיֵּה אֱלֹהֵי
הַמִּשְׁפָּט׃

ג

הִנְנִי שֹׁלֵחַ מַלְאָכִי וּפִנָּה־דֶרֶךְ לְפָנָי וּפִתְאֹם יָבוֹא אֶל־ א
הֵיכָלוֹ הָאָדוֹן ׀ אֲשֶׁר־אַתֶּם מְבַקְשִׁים וּמַלְאַךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר
אַתֶּם חֲפֵצִים הִנֵּה־בָא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וּמִי מְכַלְכֵּל ב
אֶת־יוֹם בּוֹאוֹ וּמִי הָעֹמֵד בְּהֵרָאוֹתוֹ כִּי־הוּא כְּאֵשׁ מְצָרֵף
וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים׃ וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר כֶּסֶף וְטִהַר אֶת־ ג
בְּנֵי־לֵוִי וְזִקַּק אֹתָם כַּזָּהָב וְכַכָּסֶף וְהָיוּ לַיהוָה מַגִּישֵׁי מִנְחָה
בִּצְדָקָה׃ וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָםִ כִּימֵי ד
עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת׃ וְקָרַבְתִּי אֲלֵיכֶם לַמִּשְׁפָּט וְהָיִיתִי ׀ ה
עֵד מְמַהֵר בַּמְכַשְּׁפִים וּבַמְנָאֲפִים וּבַנִּשְׁבָּעִים לַשָּׁקֶר
וּבְעֹשְׁקֵי שְׂכַר־שָׂכִיר אַלְמָנָה וְיָתוֹם וּמַטֵּי־גֵר וְלֹא יְרֵאוּנִי
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שָׁנִיתִי וְאַתֶּם בְּנֵי־ ו
יַעֲקֹב לֹא כְלִיתֶם׃ לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סַרְתֶּם מֵחֻקַּי וְלֹא ז

ג, ד׳ הפטרת שבת הגדול

די הײליקײט פון יהוה װאָס ער האָט ליב געהאַט,
און האָט באַמאַנט די טאָכטער פון אַ פרעמדן גאָט.
12 גאָט װעט פאַרשניידן בײַ דעם מאַן װאָס טוט דאָס,
אַ רופער און אַן ענטפערער פון די געצעלטן פון יעקב,
און דעם װאָס ברענגט אַ קרבן צו גאָט פון צבָאות.
13 און צװײטנס טוט איר אָטװאָס:
איר באַדעקט דעם מזבח פון גאָט מיט טרערן.
מיט געװײן און מיט זיפצעניש,
ביז ער קען זיך מער ניט קערן צום קרבן,
און אים אָננעמען מיט באַװיליקונג פון אײַער האַנט.
14 און איר זאָגט: פאַרװאָס?–
װײל גאָט איז עדות
צװישן דיר און דער װײב פון דײַן יוגנט,
װאָס דו האָסט געפעלשט אָן איר,
הגם זי איז דײַן חברטע,
און די װײב פון דײַן בונד.
15 און קײן אײנער װעט דאָס ניט טאָן
װאָס האָט אַן איבערבלײב פון גײסט.
װאָרום װאָס פאַרלאַנגט יעטװעדער אײנער?
אַ זאָמען פון גאָט.
דרום זאָלט איר זײַן אָפּגעהיט אין אײַער געמיט,
און אָן דער װײב פון זײַן יוגנט זאָל מען ניט פעלשן.
16 װאָרום איך האָב פײַנט שײדונג,
זאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל,
און דעם װאָס באַדעקט זײַן קלײד מיט אומרעכט,
זאָגט גאָט פון צבָאות;
דרום זאָלט איר זײַן אָפּגעהיט אין אײַער געמיט,
אַז איר זאָלט ניט פעלשן.

17 איר האָט מיד געמאַכט גאָט מיט אײַערע רײד,
און איר זאָגט: מיט װאָס האָבן מיר מיד געמאַכט?
מיט אײַער זאָגן: איטלעכער װאָס טוט בײז,
איז גוט אין די אויגן פון גאָט,
און זײ װיל ער האָבן;
אָדער, װוּ איז דער גאָט פון גערעכטיקײט?

ג 1 זע, איך שיק מײַן שליח,
און ער װעט אָפּראַמען דעם װעג פאַר מיר,
און פלוצלינג װעט קומען אין זײַן טעמפּל
דער האַר װעמען איר זוכט;
און דער שליח פון בונד װעמען איר באַגערט,
אָט קומט ער, זאָגט גאָט פון צבָאות.
2 און װער קען אויסהאַלטן דעם טאָג פון זײַן קומען?
און װער איז דער װאָס קען באַשטײן, װען ער
באַװײַזט זיך?
װאָרום ער איז װי פײַער פון דעם שמעלצער,
און װי לויג פון װעשער.
3 און ער װעט זיצן װי אַ שמעלצער און אַ רײניקער
פון זילבער,
און װעט רײניקן די קינדער פון לֵוִי,
און זײ לײַטערן װי גאָלד און װי זילבער;
און זײ װעלן ברענגען צו גאָט
קרבנות אין גערעכטיקײט.
4 און אָנגעלײגט װעט זײַן בײַ גאָט
דער קרבן פון יהודה און ירושָלַיִם,
װי אין די טעג פון אַמאָל,
און װי אין פאַרצײַטיקע יאָרן.
5 און איך װעל גענענען צום משפּט אויף אײַך,
און איך װעל זײַן אַ שנעלער עדות,
אַקעגן די מכשפים, און אַקעגן די נואפים,
און אַקעגן די װאָס שװערן פאַלש,
און אַקעגן די װאָס רויבן דעם לוינאַרבעטער פון זײַן לוין,
די אַלמנה און דעם יתום,
און קריװדען דעם פרעמדן,
און האָבן ניט קײן מורא פאַר מיר,
זאָגט גאָט פון צבָאות.
6 אָבער איך גאָט ענדער זיך ניט,
און איר קינדער פון יעקב װעט ניט פאַרלענדט װערן.

7 פון די טעג פון אײַערע עלטערן אָן
האָט איר זיך אָפּגעקערט פון מײַנע געזעצן, און זײ ניט
געהיט;

שְׁמַרְתֶּם שׁוּבוּ אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
ח וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה נָשׁוּב׃ הֲיִקְבַּע אָדָם אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם
קֹבְעִים אֹתִי וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה קְבַעֲנוּךָ הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה׃
ט, י בַּמְּאֵרָה אַתֶּם נֵאָרִים וְאֹתִי אַתֶּם קֹבְעִים הַגּוֹי כֻּלּוֹ׃ הָבִיאוּ
אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־בֵּית הָאוֹצָר וִיהִי טֶרֶף בְּבֵיתִי וּבְחָנוּנִי
נָא בָּזֹאת אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֵת
יא אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה עַד־בְּלִי־דָי׃ וְגָעַרְתִּי
לָכֶם בָּאֹכֵל וְלֹא־יַשְׁחִת לָכֶם אֶת־פְּרִי הָאֲדָמָה וְלֹא־
יב תְשַׁכֵּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאִשְּׁרוּ
אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם כִּי־תִהְיוּ אַתֶּם אֶרֶץ חֵפֶץ אָמַר יְהוָה
יג צְבָאוֹת׃ חָזְקוּ עָלַי דִּבְרֵיכֶם אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם
יד מַה־נִּדְבַּרְנוּ עָלֶיךָ׃ אֲמַרְתֶּם שָׁוְא עֲבֹד אֱלֹהִים וּמַה־
בֶּצַע כִּי שָׁמַרְנוּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְכִי הָלַכְנוּ קְדֹרַנִּית מִפְּנֵי יְהוָה
טו צְבָאוֹת׃ וְעַתָּה אֲנַחְנוּ מְאַשְּׁרִים זֵדִים גַּם־נִבְנוּ עֹשֵׂי
טז רִשְׁעָה גַּם בָּחֲנוּ אֱלֹהִים וַיִּמָּלֵטוּ׃ אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְהוָה
אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְהוָה וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן
יז לְפָנָיו לְיִרְאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ׃ וְהָיוּ לִי אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת לַיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה סְגֻלָּה וְחָמַלְתִּי עֲלֵיהֶם
יח כַּאֲשֶׁר יַחְמֹל אִישׁ עַל־בְּנוֹ הָעֹבֵד אֹתוֹ׃ וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם
יט בֵּין צַדִּיק לְרָשָׁע בֵּין עֹבֵד אֱלֹהִים לַאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוֹ׃ כִּי
הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בֹּעֵר כַּתַּנּוּר וְהָיוּ כָל־זֵדִים וְכָל־עֹשֵׂה
רִשְׁעָה קַשׁ וְלִהַט אֹתָם הַיּוֹם הַבָּא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
כ אֲשֶׁר לֹא־יַעֲזֹב לָהֶם שֹׁרֶשׁ וְעָנָף׃ וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמִי
שֶׁמֶשׁ צְדָקָה וּמַרְפֵּא בִּכְנָפֶיהָ וִיצָאתֶם וּפִשְׁתֶּם כְּעֶגְלֵי
כא מַרְבֵּק׃ וְעַסּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי־יִהְיוּ אֵפֶר תַּחַת כַּפּוֹת
כב רַגְלֵיכֶם בַּיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ זִכְרוּ
תּוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְחֹרֵב עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל

טז׳ קמץ בז״ק כב׳ ד׳ רבתי

קערט אײַך אום צו מיר, און איך וועל זיך אומקערן
צו אײַך,
זאָגט גאָט פון צבָאוֹת.
אָבער איר זאָגט: וועגן וואָס זאָלן מיר זיך אומקערן?
8 צי דאַרף אַ מענטש באַרויבן גאָט,
וואָס איר באַרויבט מיך?
און איר זאָגט: אין וואָס באַרויבן מיר דיך?
אין דעם מעשׂר און דער אָפּשיידונג.
9 איר זײַט מיט אַ קללה פאַרשאָלטן,
פונדעסטוועגן באַרויבט איר מיך,
דאָס גאַנצע פאָלק.
10 ברענגט דעם גאַנצן מעשׂר אין שאַצהויז,
און זאָל זײַן שפּײַז אין מײַן הויז,
און פּרוּווט מיך אַקאָרשט דערמיט,
זאָגט גאָט פון צבָאוֹת,
אויב איך וועל אײַך ניט עפענען די פענצטער פון
הימל,
און וועל אײַך ניט אַראָפּגיסן אַ ברכה
ביז איבער גענוג.
11 און איך וועל אָנשרײַען פון אײַערטוועגן אויף דעם
פאַרצערער,
און ער וועט אײַך ניט פאַרוויסטן די פּרוכט פון דער
ערד,
און אײַער ווײַנשטאָק וועט ניט פאַרוואַרפן אין פעלד,
זאָגט גאָט פון צבָאוֹת.
12 און אַלע פעלקער וועלן אײַך שאַצן גליקלעך,
וואָרום איר וועט זײַן אַ געווינטשט לאַנד,
זאָגט גאָט פון צבָאוֹת.
13 פאַרשײַט זײַנען אײַערע רייד קעגן מיר,
זאָגט גאָט.
און איר זאָגט: וואָס האָבן מיר גערעדט אַקעגן דיר?
14 איר האָט געזאָגט: „אומזיסט איז דינען גאָט,
און וואָס קומט אַרויס אַז מיר האָבן געהיט זײַן היטונג,
און אַז מיר זײַנען אומגעגאַנגען פינצטער
פון וועגן גאָט פון צבָאוֹת?
15 איז, אַצונד שאַצן מיר גליקלעך די מוטוויליקע;
יאָ, אויפגעריכט געוואָרן זײַנען די וואָס טוען שלעכטס,
יאָ, זיי האָבן געפּרוּווט גאָט, און זײַנען אַנטרונען
געוואָרן".
16 דענסמאָל האָבן די גאָטספאָרכטיקע
גערעדט איינער צום אַנדערן,
און גאָט האָט פאַרנומען און צוגעהערט,
און אַ בוך פון דערמאָנונג איז אָנגעשריבן געוואָרן
בײַ אים,
פאַר די וואָס פאָרכטן גאָט, און טראַכטן אָן זײַן
נאָמען.
17 און זיי וועלן מיר זײַן אַ טײַער אייגנס,
זאָגט גאָט פון צבָאוֹת,
אין דעם טאָג וואָס איך באַשער;
און איך וועל זיך דערבאַרימען אויף זיי,
ווי אַ מאַן דערבאַרימט זיך אויף זײַן זון וואָס דינט אים.
18 און איר וועט ווידער אײַנזען
צווישן דעם צדיק און דעם רשע,
צווישן דעם וואָס דינט גאָט,
און דעם וואָס דינט אים ניט.
19 וואָרום זע, דער טאָג קומט,
ער ברענט ווי אַן אויוון,
און אַלע מוטוויליקע און אַלע וואָס טוען שלעכטס
וועלן זײַן שטרוי,
און אָנצינדן וועט זיי דער טאָג וואָס קומט,
זאָגט גאָט פון צבָאוֹת,
אַז ער וועט זיי ניט איבערלאָזן
אַ וואָרצל אָדער אַ צווײַג.
20 אָבער אײַך, וואָס האָט מוֹרא פאַר מײַן נאָמען,
וועט אויפגיין די זון פון גערעכטיקייט
מיט היילונג אין אירע פליגלען;
און איר וועט אַרויסגיין און וועט שפּרינגען
ווי קעלבער פון שטאַל.
21 און איר וועט צודריקן די רשעים,
וואָרום זיי וועלן זײַן אַש אונטער אײַערע פוסטריט
אין דעם טאָג וואָס איך באַשער,
זאָגט גאָט פון צבָאוֹת.
22 געדענקט די תּוֹרה פון מײַן קנעכט משהן,
וואָס איך האָב אים באַפוילן אין חורב פאַר גאַנץ ישׂראל,

חֻקִּ֖ים וּמִשְׁפָּטִֽים׃ הִנֵּ֤ה אָנֹכִי֙ שֹׁלֵ֣חַ לָכֶ֔ם אֵ֖ת אֵלִיָּ֣ה הַנָּבִ֑יא כג
לִפְנֵ֗י בּ֚וֹא י֣וֹם יְהוָ֔ה הַגָּד֖וֹל וְהַנּוֹרָֽא׃ וְהֵשִׁ֤יב לֵב־אָבוֹת֙ כד
עַל־בָּנִ֔ים וְלֵ֥ב בָּנִ֖ים עַל־אֲבוֹתָ֑ם פֶּן־אָב֕וֹא וְהִכֵּיתִ֥י אֶת־
הָאָ֖רֶץ חֵֽרֶם׃

חוקים און געזעצן.
23 זעט, איך שיק צו אײַך
אֵלִיָהוּ הנביא,
אײדער עס קומט דער טאָג פון גאָט,
דער גרויסער און דער מוראדיקער.
24 און ער וועט אומקערן דאָס האַרץ פון עלטערן צו קינדער,
און דאָס האַרץ פון קינדער צו זײערע עלטערן,
כּדי איך זאָל ניט קומען,
און שלאָגן דאָס לאַנד מיט פאַרוויסטונג.

הִנֵּ֤ה אָנֹכִי֙ שֹׁלֵ֣חַ לָכֶ֔ם אֵ֖ת אֵלִיָּ֣ה הַנָּבִ֑יא לִפְנֵ֗י בּ֚וֹא י֣וֹם יְהוָ֔ה
הַגָּד֖וֹל וְהַנּוֹרָֽא׃ סימן ית״קק׃

זעט, איך שיק צו אײַך
אֵלִיָהוּ הנביא,
אײדער עס קומט דער טאָג פון גאָט,
דער גרויסער און דער מוראדיקער.

חזק

סכום פסוקי תרי עשר

הושע מאה ותשעים ושבעה: ורנלך לא בצקה סימן.
יואל שבעים ושלשה: שלחו מגל סימן.
עמוס מאה וארבעים ושׁשה: קמו בניה סימן.
עובדיה עשרים ואחד: אך טוב לישראל סימן.
יונה ארבעים ושמונה: ישראל עושה חיל סימן.
מיכה מאה וחמשה: עלה אלהים בתרועה סימן.
נחום ארבעים ושבעה: יזל מים סימן.
חבקוק חמשים וששה: ולך תהיה צדקה סימן:
צפניה חמשים ושלשה: גן נעול סימן.
חגי שלשים ושמונה: כי אם גלה סודו סימן.
זכריה מאתים ואחד עשר: אשרי כל ירא י״י סימן.
מלאכי חמשים וחמשה: ויעקב הלך לדרכו סימן:
סכום הפסוקים של כל שנים עשר נביאים אלף וחמשים כי שרית עם אלהים סימן. וחציו. לכן בגללכם ציון שדה תחרש. וסדריו עשרים ואחד. ולכבוד אהיה בתוכה סימן:

תְּהִלִּים

ספר ראשון

א

א אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדֶרֶךְ
ב חַטָּאִים לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב: כִּי אִם־בְּתוֹרַת
ג יְהוָה חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה: וְהָיָה כְּעֵץ
שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי מָיִם אֲשֶׁר פִּרְיוֹ ׀ יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא
ד יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ: לֹא־כֵן הָרְשָׁעִים כִּי אִם־
ה כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ: עַל־כֵּן ׀ לֹא־יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט
ו וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים: כִּי־יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים
וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד:

ב

א ב לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק: יִתְיַצְּבוּ ׀ מַלְכֵי־אֶרֶץ
ג וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ: נְנַתְּקָה אֶת־
ד מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ: יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם
ה יִשְׂחָק אֲדֹנָי יִלְעַג־לָמוֹ: אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ וּבַחֲרוֹנוֹ
ו ז יְבַהֲלֵמוֹ: וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי עַל־צִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי: אֲסַפְּרָה
אֶל חֹק יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ:
ח שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ וַאֲחֻזָּתְךָ אַפְסֵי־אָרֶץ:
ט י תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם: וְעַתָּה מְלָכִים
יא הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ: עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּיִרְאָה
יב וְגִילוּ בִּרְעָדָה: נַשְּׁקוּ־בַר פֶּן־יֶאֱנַף ׀ וְתֹאבְדוּ דֶרֶךְ כִּי־
יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ אַשְׁרֵי כָּל־חוֹסֵי בוֹ:

א, א׳ קמץ באתנח שאחר עולה ויורד

ערשטער ספר

א
1 וווֹיל צו דעם מענטשן וואָס איז ניט געגאַנגען
אין דער עצה פון די רשעים.
און אויף דעם וועג פון די זינדיקע,
איז ער ניט געשטאַנען,
און אין דער זיצונג פון די שפּעטער
איז ער ניט געזעסן.
2 נייערט צו דער תּורה פון גאָט איז זיין באַגער,
און אָן זיין תּורה טראַכט ער טאָג און נאַכט.
3 און ער וועט זיין ווי אַ בוים געפלאַנצט ביי בּעכן
וואַסער,
וואָס גיט זיין פּרוכט אין זיין צייט,
און זיין בּלאַט ווערט ניט פאַרוועלקט;
און אין אַלץ וואָס ער טוט וועט ער באַגליקן.
4 ניט אַזוי זיינען די רשעים;
נייערט ווי דער שפּריי וואָס אַ ווינט פאַריאָגט אים,
5 דרום וועלן די רשעים ניט באַשטיין פאַרן משפּט,
און די זינדיקע אין דער עדה פון די צדיקים,
6 וואָרום גאָט מערקט דעם וועג פון די צדיקים,
און דער וועג פון די רשעים וועט אונטערגיין.

ב
1 פאַרוואָס רודערן די פעלקער,
און די אומות טוען בּרומען אומנישט?
2 די מלכים פון דער ערד שטעלן זיך אויף,
און די פירשטן עצהן זיך אין איינעם
אויף גאָט און אויף זיין געזאַלבטן:
3 לאָמיר צערייסן זייערע בּינד,
און אַראָפּוואַרפן פון אונדז זייערע שטריק.
4 דער וואָס זיצט אין הימל לאַכט,
גאָט טוט שפּעטן פון זיי.
5 דענסמאָל וועט ער רעדן צו זיי אין זיין כּעס,
און אין זיין גרימצאָרן וועט ער זיי דערשרעקן:
6 דאָס האָב איך דאָך אויפגעשטעלט מיין מלך
אויף ציון מיין הייליקן באַרג.

7 לאָמיר דערציילן פון דער באַשערונג:
גאָט האָט מיר געזאָגט: מיין זון ביסטו,
איך האָב היינט דיך געבּאָרן.
8 בּעט ביי מיר, און איך וועל געבּן פעלקער פאַר דיין
אַרב,
און פאַר דיין אייגנטום די עקן פון דער ערד.
9 וועסט זיי צעבּרעכן מיט אַן אַייזערנער רוט,
ווי אַ טעפּערגעפעס זיי צעפּיצלען.

10 און אַצונד, איר מלכים, באַטראַכט,
לאָזט אַייך לערנען, איר ריכטער פון דער ערד.
11 דינט גאָט מיט מורא;
און שוידערט אין ציטערניש.
12 אַכפּערט מיט לויטערקייט, כּדי ער זאָל ניט צערענען,
און איר וועט פאַרלירן דעם וועג,
אַז זיין כּעס וועט זיך אָנצינדן באַלד;

ווויל איז צו אַלע וואָס שיצן זיך אין אים.

ג ¹ אַ מִזמור פון דודן, ווען ער איז אַנטלאָפן פון זיין
זון אַבשָלומען*.
² גאָט, ווי פיל זיינען מיינע פיינט!
פיל די וואָס שטייען אָן אויף מיר!
³ פיל זאָגן אויף מיין זעל:
ניטאָ פאַר אים קיין הילף ביי גאָט. סֶלָה.
⁴ אָבער דו גאָט ביסט אַ שילד פאַר מיר,
מיין כבוד און דער דערהייבער פון מיין קאָפּ.
⁵ מיט מיין קָול טו איך רופן צו גאָט,
און ער ענטפערט מיר פון זיין הייליקן באַרג. סֶלָה.
⁶ איך לייג זיך און שלאָף איין,
איך וואַך אויף, ווייל גאָט לענט מיך אונטער.
⁷ איך האָב ניט מורא פאַר צענטויזנטן פאָלק,
וואָס האָבן רונד אַרום זיך אָנגעזעצט אויף מיר.

⁸ שטיי אויף, יהוה, העלף מיך מיין גאָט,
וואָרום האָסט געשלאָגן אַלע מיינע פיינט אויף דער באַק,
די ציין פון די רשעים האָסטו צעבראָכן.

⁹ ביי גאָט איז די הילף;
זאָל קומען דיין ברכה אויף דיין פאָלק! סֶלָה.

ד ¹ פאַר דעם געזאַנגמייסטער, מיט סטרונעשפיל; אַ
מִזמור פון דודן.
² אַז איך רוף, ענטפער מיר, גאָט מיין גערעכטער;
אין ענגעניש זאָלסטו מיר דערברייטערן;
לייטזעליק מיך, און הער צו מיין תפילה.

³ איר מענטשנקינדער, ביז וואַנען
וועט מיין כבוד צו שאַנד זיין,
וועט איר ליב האָבן נישטיקייט,
וועט איר זוכן ליגן? סֶלָה.
⁴ אָבער זייט וויסן, אַז גאָט שיידט אָפּ זיין פרומען,
גאָט וועט הערן אַז איך וועל רופן צו אים.

⁵ ציטערט און איר זאָלט ניט זינדיקן,
באַקלערט אין אייער האַרצן אויף אייער געלעגער,
און ווערט אַנטשוויגן. סֶלָה.
⁶ שלאַכט שלאַכטאָפּפער פון גערעכטיקייט,
און פאַרזיכערט אַייך אויף גאָט.

⁷ פיל זאָגן: ווער וועט אונדז ווייזן גוטס?
גאָט, הייב דאָס ליכט פון דיין פנים אויף אונדז.
⁸ האָסט מיר געגעבן מער שמחה אין האַרצן,
ווי בעת זייער תבואה און זייער ווין זיינען פיל.
⁹ בשלום ווי איך לייג זיך אַזוי שלאָף איך איין,
וואָרום דו גאָט מאַכסט מיך וווינען באַזונדער אין
זיכערקייט.

ה ¹ פאַר דעם געזאַנגמייסטער אויף נחילות; אַ מִזמור
פון דודן.

*זע שמואל ב׳ טו.

ג

א ב מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי ׀ אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ׃ יְהוָה מָה־
ג רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי׃ רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין
ד יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה׃ וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי
ה וּמֵרִים רֹאשִׁי׃ קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ
ו סֶלָה׃ אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי׃
ז ח לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי׃ קוּמָה
יְהוָה ׀ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֹיְבַי לֶחִי שִׁנֵּי
ט רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ׃ לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה׃

ד

א ב לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּקָרְאִי עֲנֵנִי ׀ אֱלֹהֵי צִדְקִי
ג בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי׃ בְּנֵי־אִישׁ עַד־מֶה
ד כְבוֹדִי לִכְלִמָּה תֶּאֱהָבוּן רִיק תְּבַקְשׁוּ כָזָב סֶלָה׃ וּדְעוּ
ה כִּי־הִפְלָה יְהוָה חָסִיד לוֹ יְהוָה יִשְׁמַע בְּקָרְאִי אֵלָיו׃ רִגְזוּ
וְאַל־תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל־מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה׃
ו ז זִבְחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל־יְהוָה׃ רַבִּים אֹמְרִים מִי־יַרְאֵנוּ
ח טוֹב נְסָה־עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְהוָה׃ נָתַתָּה שִׂמְחָה בְלִבִּי
ט מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם רָבּוּ׃ בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן
כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבָדָד לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי׃

ה

א ב לַמְנַצֵּחַ אֶל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֲמָרַי הַאֲזִינָה ׀ יְהוָה
ג בִּינָה הֲגִיגִי׃ הַקְשִׁיבָה ׀ לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי־אֵלֶיךָ
ד אֶתְפַּלָּל׃ יְהוָה בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ וַאֲצַפֶּה׃
ה ו כִּי ׀ לֹא אֵל חָפֵץ רֶשַׁע ׀ אָתָּה לֹא יְגֻרְךָ רָע׃ לֹא־יִתְיַצְּבוּ
ז הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ תְּאַבֵּד דֹּבְרֵי
ח כָזָב אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב ׀ יְהוָה׃ וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ
ט אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ׃ יְהוָה ׀

ג, ח׳ פתח בס״פ   ה, ג׳ נ״א ׀ לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי

² פאַרנעם מיינע ווערטער, גאָט.
מערק מיין זיפצעניש.
³ האָרך צום קָול פון מיין געשריי, מיין קיניג און מיין גאָט,
וואָרום צו דיר טו איך בעטן.

⁴ יהוה, פרימאָרגנס הער צו מיין קָול,
פרימאָרגנס טענה איך צו דיר, און קוק אויס.
⁵ וואָרום ניט אַ גאָט וואָס וויל אומרעכט ביסטו,
ביי דיר קען ניט ווילן קיין שלעכטס.
⁶ פראָלער קענען ניט שטיין פאַר דיינע אויגן,
האָסט פיינט אַלע טוער פון אומרעכט.
⁷ ברענגסט אונטער די וואָס רעדן ליגן;
דעם מאַן פון בלוט און באַטרוג פאַראומווערדיקט גאָט.
⁸ אָבער איך וועל קומען אין דיין הויז דורך דיין גרויס
גענאָד,
איך וועל מיך בוקן אין דיין הייליקן טעמפל
צווישן דיינע פאָרכטער.

נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי הוֹשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ׃ כִּי אֵין י
בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קִרְבָּם הַוּוֹת קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם
יַחֲלִיקוּן׃ הַאֲשִׁימֵם׀ אֱלֹהִים יִפְּלוּ מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם בְּרֹב יא
פִּשְׁעֵיהֶם הַדִּיחֵמוֹ כִּי מָרוּ בָךְ׃ וְיִשְׂמְחוּ כָל־חוֹסֵי בָךְ יב
לְעוֹלָם יְרַנֵּנוּ וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ וְיַעְלְצוּ בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ כִּי־ יג
אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק יְהוָה כַּצִּנָּה רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ׃

ו

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה אַל־ א ב
בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וְאַל־בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי אֻמְלַל ג
אָנִי רְפָאֵנִי יְהוָה כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי׃ וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד ד
וְאַתְּ יְהוָה עַד־מָתָי׃ שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי ה
לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃ כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ׃ ו
יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי ז
אַמְסֶה׃ עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה בְּכָל־צוֹרְרָי׃ סוּרוּ ח ט
מִמֶּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי׃ שָׁמַע יְהוָה י
תְּחִנָּתִי יְהוָה תְּפִלָּתִי יִקָּח׃ יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל־אֹיְבָי יא
יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע׃

ז

שִׁגָּיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי־כוּשׁ בֶּן־יְמִינִי׃ א
יְהוָה אֱלֹהַי בְּךָ חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפַי וְהַצִּילֵנִי׃ ב
פֶּן־יִטְרֹף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל׃ יְהוָה אֱלֹהַי אִם־ ג ד
עָשִׂיתִי זֹאת אִם־יֶשׁ־עָוֶל בְּכַפָּי׃ אִם־גָּמַלְתִּי שׁוֹלְמִי רָע ה
וָאֲחַלְּצָה צוֹרְרִי רֵיקָם׃ יִרַדֹּף אוֹיֵב׀ נַפְשִׁי וְיַשֵּׂג וְיִרְמֹס ו
לָאָרֶץ חַיָּי וּכְבוֹדִי׀ לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה׃ קוּמָה יְהוָה׀ בְּאַפֶּךָ ז
הִנָּשֵׂא בְּעַבְרוֹת צוֹרְרָי וְעוּרָה אֵלַי מִשְׁפָּט צִוִּיתָ׃ וַעֲדַת ח
לְאֻמִּים תְּסוֹבְבֶךָּ וְעָלֶיהָ לַמָּרוֹם שׁוּבָה׃ יְהוָה יָדִין עַמִּים ט
שָׁפְטֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי וּכְתֻמִּי עָלָי׃ יִגְמָר־נָא רַע׀ רְשָׁעִים י

ה, ט׳ הושר ק ו, ד׳ ואתה ק ז, ה׳ ס״א ואחלצה צוררי

⁹ גאָט, פיר מיך אין דיין גערעכטיקייט
פון וועגן מיינע לויערער,
מאַך גלייך דיין וועג פאַר מיר.
¹⁰ וואָרום ניטאָ אין זייער מויל קיין ריכטיקייט,
זייער אינגעווייד איז אַן אונטערגאַנג,
אַן אָפענער קבר איז זייער קעל;
זייער צונג מאַכן זיי גלאַט.
¹¹ פאַרמשפּט זיי גאָט,
זאָלן זיי פאַלן דורך זייערע באַראָטן;
פאַרשטויס זיי פאַר זייערע פיל פאַרברעכן,
ווייל זיי האָבן ווידערשפּעניקט אָן דיר.
¹² און אַלע וואָס שיצן זיך אין דיר, וועלן זיך פרייען,
אייביק וועלן זיי זינגען, וואָרום וועסט זיי באַשירעמען,
און די ליבהאָבער פון דיין נאָמען
וועלן זיין לוסטיק מיט דיר.
¹³ וואָרום דו בענטשסט דעם צדיק, גאָט,
ווי אַ פאַנצער מיט גוטוויליקייט רינגלסטו אים אַרום.

ו
¹ פאַר דעם געזאַנגמייסטער, מיט סטרונעשפּיל, אויף שמינית; אַ מִזמור פון דודן.
² ניט אין דיין כּעס זאָלסטו מיך מוסרן, גאָט,
און ניט אין דיין גרימצאָרן זאָלסטו מיך שטראָפן.
³ לייטזעליק מיך, גאָט, וואָרום איך ווער פאַרשניטן,
הייל מיך, גאָט, וואָרום מיינע ביינער זיינען דערשראָקן,
⁴ און מיין זעל איז דערשראָקן זייער,
און דו גאָט, ביז וואַנען?
⁵ קער זיך אום, גאָט, דערלייז מיין זעל,
העלף מיך פון וועגן דיין גענאָד.
⁶ וואָרום ניטאָ אין טויט דיין דערמאָנונג,
אין אונטערערד ווער וועט דיך לויבן?
⁷ איך בין מיד פון מיין זיפצן,
איך באַוואַש נאַכט אַלע נאַכט מיין געלעגער,
איך מאַך צעגיין אין מיינע טרערן מיין בעט.
⁸ מאַט געוואָרן פון קומער איז מיין אויג,
אַלט געוואָרן פון וועגן אַלע מיינע פיינט.

⁹ קערט אייך אָפּ פון מיר, אַלע טוער פון אומרעכט,
וואָרום גאָט האָט געהערט דעם קָול פון מיין געוויין.
¹⁰ גאָט האָט געהערט מיין געבעט,
גאָט נעמט אָן מיין תּפילה.
¹¹ פאַרשעמט און דערשראָקן זייער
וועלן ווערן אַלע מיינע פיינט;
זיי וועלן אָפּטרעטן פאַרשעמט אין אַ רגע.

ז
¹ אַ שִגָיון פון דודן, וואָס ער האָט געזונגען צו גאָט פון וועגן כּוש דעם בנימינער.
² יהוה מיין גאָט, אין דיר האָב איך מיך געשיצט,
העלף מיך פון אַלע מיינע נאָכיאָגער, און זיי מיך מציל,
³ מע זאָל ניט פאַרצוקן ווי אַ לייב מיין זעל,
צערייסן, און קיינער זאָל ניט מציל זיין.
⁴ יהוה מיין גאָט, אויב איך האָב אַזוינס געטאָן,
אויב אומרעכט איז דאָ אין מיינע הענט,
⁵ אויב איך האָב געטאָן בייז מיין גוטן פריינט,
אָדער באַרויבט צומאָל מיין אומזיסטיקן פיינט,
⁶ זאָל דער שונא מיך נאָכיאָגן און דערגרייכן,
און טרעטן צו דער ערד מיין לעבן,
און מיין כּבוד אין שטויב לייגן. סֶלָה.
⁷ שטיי אויף, גאָט, אין דיין כּעס,
דערהייב דיך אין גרימצאָרן קעגן מיינע פיינט,
און דערוועק פאַר מיר דעם משפּט וואָס דו האָסט אָנגעזאָגט.
⁸ און ווי די עדה פון די פעלקער דיך רינגלט אַרום,
קער זיך אום איבער איר צו דער הייך.
⁹ גאָט, וואָס משפּטסט די פעלקער, משפּט מיך, גאָט,
לויט מיין גערעכטיקייט און לויט מיין ערלעכקייט אין מיר.
¹⁰ זאָל שוין זיך עקן דאָס בייז פון די רשעים,

יא וּתְכוֹנֵן צַדִּיק וּבֹחֵן לִבּוֹת וּכְלָיוֹת אֱלֹהִים צַדִּיק׃ מָגִנִּי
יב עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׁרֵי־לֵב׃ אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק
יג וְאֵל זֹעֵם בְּכָל־יוֹם׃ אִם־לֹא יָשׁוּב חַרְבּוֹ יִלְטוֹשׁ קַשְׁתּוֹ
יד דָּרַךְ וַיְכוֹנְנֶהָ׃ וְלוֹ הֵכִין כְּלֵי־מָוֶת חִצָּיו לְדֹלְקִים יִפְעָל׃
טו טז הִנֵּה יְחַבֶּל־אָוֶן וְהָרָה עָמָל וְיָלַד שָׁקֶר׃ בּוֹר כָּרָה
יז וַיַּחְפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יִפְעָל׃ יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ וְעַל־
יח קָדְקֳדוֹ חֲמָסוֹ יֵרֵד׃ אוֹדֶה יְהוָה כְּצִדְקוֹ וַאֲזַמְּרָה שֵׁם־
יְהוָה עֶלְיוֹן׃

ח

א ב לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־
אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תְּנָה הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם׃
ג מִפִּי עוֹלְלִים ׀ וְיֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית
ד אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כִּי־אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרֵחַ
ה וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־אָדָם
ו כִּי תִפְקְדֶנּוּ׃ וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר
ז תְּעַטְּרֵהוּ׃ תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שַׁתָּה תַחַת־
ח ט רַגְלָיו׃ צֹנֶה וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדָי׃ צִפּוֹר שָׁמַיִם
י וּדְגֵי הַיָּם עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים׃ יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר
שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ׃

ט

א ב לַמְנַצֵּחַ עַל־מוּת לַבֵּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־
ג לִבִּי אֲסַפְּרָה כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ אֶשְׂמְחָה וְאֶעֶלְצָה בָךְ
ד אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ עֶלְיוֹן׃ בְּשׁוּב־אוֹיְבַי אָחוֹר יִכָּשְׁלוּ וְיֹאבְדוּ
ה מִפָּנֶיךָ׃ כִּי־עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי יָשַׁבְתָּ לְכִסֵּא שׁוֹפֵט
ו צֶדֶק׃ גָּעַרְתָּ גוֹיִם אִבַּדְתָּ רָשָׁע שְׁמָם מָחִיתָ לְעוֹלָם וָעֶד׃
ז הָאוֹיֵב ׀ תַּמּוּ חֳרָבוֹת לָנֶצַח וְעָרִים נָתַשְׁתָּ אָבַד זִכְרָם
ח ט הֵמָּה׃ וַיהוָה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט כִּסְאוֹ׃ וְהוּא
י יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק יָדִין לְאֻמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ וִיהִי יְהוָה

און דו זאָלסט אויפריכטן דעם צדיק;
וואָרום דו פרוווסט די הערצער און נירן,
גאָט דו גערעכטער.
11 מיין באַשיץ איז אויף גאָט;
ער העלפט די רעכטפאַרטיקע הערצער.
12 גאָט איז אַ גערעכטער ריכטער,
און אַ צערנדיקער גאָט אַלע טאָג.

13 פאַרוואָר, ער שלייפט נאָכאַנאַנד זיין שווערד,
ער שפאַנט זיין בויגן און שטעלט אים אָן.
14 און ער גרייט זיך אָן געצייג פון טויט,
ער מאַכט ברענעדיק שאַרף זיינע פיילן.
15 זע, ער אַנטפאַנגט אומרעכט,
און ער טראָגט אומגליק, און געבערט ליגן.
16 ער גראָבט אַ גרוב און הוילט זי אויס,
און פאַלט אין דעם אָפגרונט וואָס ער מאַכט.
17 זיין אומרעכט וועט זיך אומקערן אויף זיין קאָפּ,
און אויף זיין שאַרבן וועט נידערן זיין פאַרברעך.

18 איך וועל לויבן גאָט לויט זיין גערעכטיקייט,
און באַזינגען דעם נאָמען פון גאָט דעם אויבערשטן.

ח 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף גתית; אַ מזמור
פון דודן.
2 גאָט אונדזער האַר,
ווי פּראַכטיק איז דיין נאָמען אויף דער גאַנצער ערד,
אַז דער לויב פון דיין גלאַנץ איז איבער די הימלען!
3 פון דעם מויל פון עופעלעך און זויגעדיקע
האָסטו באַפעסטיקט [דיין] מאַכט;
פון וועגן דיינע פיינט —
כדי שטיל צו מאַכן דעם שונא און ראַכנעמער.

4 אַז איך זע די הימלען, דאָס ווערק פון דיינע פינגער,
די לבנה און שטערן וואָס דו האָסט אויפגעשטעלט —
5 וואָס איז אַ מענטש, אַז דו זאָלסט אים געדענקען?
און אַ מענטשנקינד, אַז דו זאָלסט אים דערמאָנען?
6 וואָרום האָסט אים געמאַכט שיר ניט מינער פון גאָט,
און מיט כבוד און שיינקייט באַקריינסטו אים.
7 מאַכסט אים געוועלטיקן איבער די ווערק פון דיינע הענט,
אַלצדינג האָסטו געלייגט אונטער זיינע פיס;
8 שאָף און רינדער אַלע,
און אַפילו חיות פון פעלד;
9 דעם פויגל פון הימל, און די פישן פון ים —
וואָס נאָר עס ציט דורך די שטעגן פון ימען.

10 גאָט אונדזער האַר,
ווי פּראַכטיק איז דיין נאָמען אויף דער גאַנצער ערד!

ט 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף מות־לַבֵּן; אַ מזמור
פון דודן.
2 איך וועל לויבן גאָט מיט מיין גאַנצן האַרצן,
איך וועל דערציילן אַלע דיינע וווּנדער.

3 איך וועל זיך פרייען און לוסטיק זיין מיט דיר,
איך וועל באַזינגען דיין נאָמען, דו העכסטער;
4 ווען מיינע פיינט קערן זיך אַהינטער,
ווערן געשטרויכלט און גייען אונטער פאַר דיר,
5 וואָרום האָסט געטאָן מיין משפט און מיין רעכט,
האָסט זיך געזעצט אויפן טראָן, דו ריכטער גערעכטער.
6 האָסט אָנגעשריען אויף די פעלקער,
האָסט אונטערגעבראַכט דעם רשע,
זייער נאָמען האָסטו אויסגעמעקט
אויף אייביק און שטענדיק.
7 דו פיינט, פאַרלענדט זיינען די חורבות אויף תמיד;
און שטעט האָסטו אויסגעריסן,
זייער זכר איז אונטערגעגאַנגען,
8 אָבער גאָט וועט אייביק בלייבן,
ער שטעלט אויף צום משפט זיין טראָן;
9 און ער וועט משפטן די וועלט מיט גערעכטיקייט,
ער וועט דן זיין די פעלקער מיט יושר.
10 און גאָט וועט זיין אַ פעסטונג דעם געדריקטן,

יא מִשְׂגָּב לַדָּךְ מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃ וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי
יב שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְהוָה׃ זַמְּרוּ לַיהוָה יֹשֵׁב צִיּוֹן
יג הַגִּידוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃ כִּי־דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא־
יד שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָיִים׃ חָנְנֵנִי יְהוָה ׀ רְאֵה עָנְיִי מִשֹּׂנְאָי מְרוֹמְמִי
טו מִשַּׁעֲרֵי מָוֶת׃ לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל־תְּהִלָּתֶיךָ בְּשַׁעֲרֵי בַת־
טז צִיּוֹן אָגִילָה בִּישׁוּעָתֶךָ׃ טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ בְּרֶשֶׁת־
יז זוּ טָמָנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם׃ נוֹדַע ׀ יְהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה בְּפֹעַל
יח כַּפָּיו נוֹקֵשׁ רָשָׁע הִגָּיוֹן סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה
יט כָּל־גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים׃ כִּי לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח אֶבְיוֹן תִּקְוַת
כ עֲנִיִּים תֹּאבַד לָעַד׃ קוּמָה יְהוָה אַל־יָעֹז אֱנוֹשׁ יִשָּׁפְטוּ
כא גוֹיִם עַל־פָּנֶיךָ׃ שִׁיתָה יְהוָה ׀ מוֹרָה לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם
אֱנוֹשׁ הֵמָּה סֶּלָה׃

א פֿאַרזיכערן ...

א פעסטונג אין צייטן פון נויט.
11 און פאַרזיכערן וועלן זיך אויף דיר די וואָס קענען
דיין נאָמען,
וואָרום דו פאַרלאָזט ניט די וואָס זוכן דיך, גאָט.

12 זינגט צו גאָט, באַוווינער פון צִיוֹן,
דערציילט צווישן די פעלקער זיינע מעשׂים.
13 וואָרום דער אויפמאָנער פון בלוט געדענקט זיי,
ער פאַרגעסט ניט דאָס געשריי פון די פאַרליטענע.

14 לייטזעליק מיך, גאָט,
זע מיין פּיין פון מיינע פיינט,
מיין דערהייבער פון די טויערן פון טויט;
15 כּדי איך זאָל דערציילן אַל דיין לויב,
אין די טויערן פון טאָכטער צִיוֹן מיך פרייען מיט דיין
הילף.

16 אײַנגעזונקען זיינען די פעלקער,
אין דער גרוב וואָס זיי האָבן געמאַכט,
אין דער נעץ וואָס זיי האָבן באַהאַלטן
איז באַצוווּנגען זייער פוס.
17 גאָט איז באַוווּסט געוואָרן,
ער האָט אַ משפּט געטאָן—
אין דעם ווערק פון זיינע הענט
איז געשטרויכלט געוואָרן דער רשע. הִגָּיוֹן. סֶלָה.

18 די רשעים וועלן אָנקומען אין אונטערערד—
אַלע פעלקער וואָס פאַרגעסן אָן גאָט.
19 וואָרום ניט שטענדיק וועט פאַרגעסן זיין דער אביון,
די האָפענונג פון די אָרימע וועט ניט פאַרלאָרן זיין
אויף אייביק.
20 שטיי אויף, גאָט, זאָל דער מענטש ניט פאַרשייט זיין,
זאָלן געמשפּט ווערן די פעלקער פאַר דיר.
21 טו, גאָט, אַ מורא אויף זיי;
זאָלן וויסן די פעלקער אַז זיי זיינען נאָר מענטשן. סֶלָה.

י

א ב לָמָה יְהוָה תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק תַּעְלִים לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃ בְּגַאֲוַת
ג רָשָׁע יִדְלַק עָנִי יִתָּפְשׂוּ ׀ בִּמְזִמּוֹת זוּ חָשָׁבוּ׃ כִּי־הִלֵּל
ד רָשָׁע עַל־תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ וּבֹצֵעַ בֵּרֵךְ נִאֵץ ׀ יְהוָה׃ רָשָׁע
ה כְּגֹבַהּ אַפּוֹ בַּל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים כָּל־מְזִמּוֹתָיו׃ יָחִילוּ
דְרָכָו ׀ בְּכָל־עֵת מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל־צוֹרְרָיו יָפִיחַ
ו בָּהֶם׃ אָמַר בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא־בְרָע׃
ז אָלָה ׀ פִּיהוּ מָלֵא וּמִרְמוֹת וָתֹךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן׃
ח יֵשֵׁב ׀ בְּמַאְרַב חֲצֵרִים בַּמִּסְתָּרִים יַהֲרֹג נָקִי עֵינָיו לְחֵלְכָה
ט יִצְפֹּנוּ׃ יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר ׀ כְּאַרְיֵה בְסֻכֹּה יֶאֱרֹב לַחֲטוֹף עָנִי
י יַחְטֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ׃ וּדְכֶה יָשֹׁחַ וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו
יא חֶלְכָּאִים׃ אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה
יב לָנֶצַח׃ קוּמָה יְהוָה אֵל נְשָׂא יָדֶךָ אַל־תִּשְׁכַּח עֲנָיִים׃
יג עַל־מֶה ׀ נִאֵץ רָשָׁע ׀ אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִּדְרֹשׁ׃
יד רָאִתָה כִּי־אַתָּה ׀ עָמָל וָכַעַס ׀ תַּבִּיט לָתֵת בְּיָדֶךָ עָלֶיךָ

ט, יג׳ ענים קרי יד׳ ס״א חָנְנֵנִי יט׳ ענוים קרי כא׳ ה׳ במקום א׳
י, ה׳ דרכיו ק׳ י׳ ידכה קרי חל כאים קרי יב׳ ענוים קרי

י 1 פאַרוואָס, גאָט, שטייסטו פון דער ווייטן,
פאַרהוילסטו זיך אין צייטן פון נויט?
2 מיט גאווה פון רשע יאָגט מען דעם אָרימאַן;
זאָלן זיי געכאַפּט ווערן אין די פּלענער וואָס זיי האָבן
אויסגעקלערט!
3 וואָרום דער רשע פּראָלט אין דער תאווה פון זיין זעל,
און דער גייציקער רימט זיך: ער שפּאָט פון גאָט.
4 דער רשע [זאָגט] אין דעם שטאָלץ פון זיין פּנים: מע
מאָנט ניט;
„ניטאָ קיין גאָט", זיינען אַלע זיינע טראַכטונגען.
5 זיינע וועגן באַגליקן צו יעטוועדער צייט,
ווייט איבער אים זיינען דיינע משפּטים;
אַלע זיינע פיינט—ער בלאָזט אויף זיי.
6 ער זאָגט אין זיין האַרצן: איך וועל ניט אומפאַלן,
אויף דור־דורות ניט זיין אין קיין בייז.
7 מיט קללות איז פול זיין מויל, און מיט באַטרוג און
דריקונג,
אונטער זיין צונג איז אומרעכט און פאַרברעכן.

8 ער זיצט אין לויער פון די געהעפטן,
אין פאַרבאָרגענישן הרגעט ער דעם אומשולדיקן;
זיינע אויגן לאָקערן אויפן אומגליקלעכן.
9 ער לויערט אין פאַרבאָרגעניש ווי אַ לייב אין זיין צודעק,
ער לויערט צו כאַפּן דעם אָרימאַן;
ער כאַפּט דעם אָרימאַן, אַז ער ציט אים אין זיין נעץ.
10 ער דריקט זיך, ער בייגט זיך,
ביז די אומגליקלעכע פאַלן אין זיינע קלויען.
11 ער זאָגט אין זיין האַרצן: פאַרגעסן האָט גאָט;
ער האָט פאַרבאָרגן זיין פּנים, ער וועט אויף אייביק ניט
זען.

12 שטיי אויף יהוה, גאָט, הייב אויף דיין האַנט,
זאָלסט ניט פאַרגעסן די געדריקטע.
13 פאַרוואָס לעסטערט דער רשע גאָט,
זאָגט אין זיין האַרצן: דו מאָנסט ניט?
14 דו האָסט געזען; וואָרום דו קוקסט צו לייד און קומער,
כּדי זיי צו פאַרגלעטן מיט דיין האַנט.

אויף דיר פאַרלאָזט זיך דער אומגליקלעכער,
דעם עלנדן ביסט דו געווען אַ העלפער.
15 צעבּרעך דעם אָרעם פון דעם רשע,
און בּיים שלעכטן זאָלסטו זוכן זיין בּייז
בּיז וועסט מער ניט געפינען.
16 גאָט איז אַ מלך אייבּיק און שטענדיק,
די פעלקער גייען אונטער פון זיין לאַנד.
17 דאָס קרעכצן פון די פאַרליטענע האָסטו צוגעהערט,
גאָט;
פעסטיקסט זייער האַרץ, נייגסט צו דיין אויער;
18 צו טאָן רעכט דעם יתום און דעם געדריקטן;
אַז קיין מענטש פון דער ערד זאָל מער ניט שרעקן.

יא

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, פון דודן.
אין גאָט טו איך מיך שיצן;
ווי קענט איר זאָגן צו מיין זעל:
„אַנטלויף! צו אייער בּאַרג, איר פויגלען?"
2 וואָרום זע, די רשעים שפּאַנען דעם בּויגן,
זיי האָבּן אָנגעשטעלט זייער פייל אויפן שטריקל,
צו שיסן אין דער פינצטער די רעכטפאַרטיקע
הערצער
3 אַז די גרונטזיילן ווערן צעשטערט,
דער צדיק וואָס האָט אויפגעטאָן?

4 גאָט איז אין זיין הייליקן טעמפּל,
גאָט—זיין טראָן איז אין הימל;
זיינע אויגן זעען,
זיינע בּרעמען פּרווון די מענטשנקינדער.
5 גאָט פּרווט דעם צדיק און דעם רשע,
און דעם וואָס האָט ליבּ רויבּ, האָט פיינט זיין זעל.
6 ער וועט מאַכן רעגענען אויף די רשעים
קוילן, פייער, און שוועבּל;
און אַ בּרענעדיקער ווינט
איז זייער צוגעטיילטער כּוס.
7 וואָרום גערעכט איז גאָט, גערעכטיקייט האָט ער ליבּ;
די רעכטפאַרטיקע וועלן זען זיין פּנים.

יב

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף שמינית; אַ מִזמור
פון דודן.
2 העלף, גאָט, וואָרום געענדיקט האָבּן זיך די פרומע,
וואָרום אויסגעגאַנגען זיינען די געטרייע פון די
מענטשנקינדער.
3 פאַלש רעדן זיי איינער מיטן אַנדערן,
מיט אַ גלאַטער ליפּ, מיט אַ צווייאיקן האַרצן רעדן זיי.

4 גאָט זאָל פאַרשניידן אַלע גלאַטע ליפּן,
די צונג וואָס רעדט גרויס!
5 די וואָס זאָגן: מיט אונדזער צונג זיינען מיר שטאַרק,
אונדזערע ליפּן זיינען מיט אונדז, ווער איז אונדז אַ האַר?

6 פון וועגן דער בּאַרויבּונג פון די אָרימע,
פון וועגן דעם קרעכצן פון די בּאַדערפטיקע,
אַצונד וועל איך אויפשטיין,
זאָגט גאָט;
איך וועל בּאַשערן מיט הילף
דעם וואָס מע בּלאָזט אויף אים.

7 די ווערטער פון גאָט זיינען ריינע ווערטער,
זילבּער געשמאָלצן אין אַ טיגל אויף דער ערד,
זיבּן מאָל געלייטערט.

8 דו גאָט וועסט זיי היטן,
וועסט זיי אייבּיק בּאַהיטן פון דאָזיקן דור.
9 אומעטום גייען אום די רשעים,
ווען געמיינקייט ווערט דערהויבּן בּיי די מענטשנקינדער.

יג

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ מִזמור פון דודן.
2 בּיז וואַנען, גאָט, וועסטו מיך תמיד פאַרגעסן?

טו יַעֲזֹב חֵלְכָה יָתוֹם אַתָּה | הָיִיתָ עוֹזֵר: שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע
טז וָרָע תִּדְרוֹשׁ־רִשְׁעוֹ בַל־תִּמְצָא: יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד
יז אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: תַּאֲוַת עֲנָוִים שָׁמַעְתָּ יְהוָה תָּכִין לִבָּם
יח תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ: לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ
אֱנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ:

יא

א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד בַּיהוָה | חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נוּדוּ
ב הַרְכֶם צִפּוֹר: כִּי הִנֵּה הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ חִצָּם
ג עַל־יֶתֶר לִירוֹת בְּמוֹ־אֹפֶל לְיִשְׁרֵי־לֵב: כִּי־הַשָּׁתוֹת יֵהָרֵסוּן
ד צַדִּיק מַה־פָּעָל: יְהוָה | בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם
ה כִּסְאוֹ עֵינָיו יֶחֱזוּ עַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ בְּנֵי אָדָם: יְהוָה צַדִּיק
ו יִבְחָן וְרָשָׁע וְאֹהֵב חָמָס שָׂנְאָה נַפְשׁוֹ: יַמְטֵר עַל־רְשָׁעִים
ז פַּחִים אֵשׁ וְגָפְרִית וְרוּחַ זִלְעָפוֹת מְנָת כּוֹסָם: כִּי־צַדִּיק
יְהוָה צְדָקוֹת אָהֵב יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנֵימוֹ:

יב

א לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד: הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־
ב
ג גָמַר חָסִיד כִּי־פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: שָׁוְא | יְדַבְּרוּ
ד אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שְׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ: יַכְרֵת
ה יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת: אֲשֶׁר
ו אָמְרוּ | לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ: מִשֹּׁד
עֲנִיִּים מֵאַנְקַת אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה אָשִׁית בְּיֵשַׁע
ז יָפִיחַ לוֹ: אִמֲרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת כֶּסֶף צָרוּף
ח בַּעֲלִיל לָאָרֶץ מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם: אַתָּה־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְּרֶנּוּ |
ט מִן־הַדּוֹר זוּ לְעוֹלָם: סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן כְּרֻם זֻלּוּת
לִבְנֵי אָדָם:

יג

א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: עַד־אָנָה יְהוָה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח עַד־
ב

י א, א׳ נודי קרי

ג אָנָה ׀ תַּסְתִּיר אֶת־פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃ עַד־אָנָה אָשִׁית עֵצוֹת בְּנַפְשִׁי
ד יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם עַד־אָנָה ׀ יָרוּם אֹיְבִי עָלָי׃ הַבִּיטָה עֲנֵנִי
ה יְהוָה אֱלֹהָי הָאִירָה עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת׃ פֶּן־יֹאמַר אֹיְבִי
ו יְכָלְתִּיו צָרַי יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט׃ וַאֲנִי ׀ בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל
לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלָי׃

יד

א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ
ב הִתְעִיבוּ עֲלִילָה אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃ יְהוָה מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף
ג עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃ הַכֹּל
ד סָר יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ הֲלֹא יָדְעוּ
ה כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם יְהוָה לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם ׀
ו פָּחֲדוּ פָחַד כִּי אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק׃ עֲצַת־עָנִי תָבִישׁוּ כִּי
ז יְהוָה מַחְסֵהוּ׃ מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה
שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

טו

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ׃
ב ג הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ׃ לֹא־רָגַל ׀
עַל־לְשֹׁנוֹ לֹא־עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־
ד קְרֹבוֹ׃ נִבְזֶה ׀ בְּעֵינָיו נִמְאָס וְאֶת־יִרְאֵי יְהוָה יְכַבֵּד נִשְׁבַּע
ה לְהָרַע וְלֹא יָמִר׃ כַּסְפּוֹ ׀ לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא־
לָקָח עֹשֵׂה אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם׃

טז

א ב מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ אָמַרְתְּ לַיהוָה
ג אֲדֹנָי אָתָּה טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ׃ לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה
ד וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם׃ יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־
אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי׃
ה יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי׃ חֲבָלִים נָפְלוּ־
ו ז לִי בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי׃ אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר

טו,ד׳ ס״א בעיניו נמאס וס״א נבזה ובעיניו

ביז וואַנען וועסטו פאַרבאָרגן דיין פנים פון מיר?
3 ביז וואַנען וועל איך האַלטן עצות ביי זיך,
מיט קומער אין מיין האַרצן דורכן טאָג?
ביז וואַנען וועט מיין פיינט זיך דערהייבן אויף מיר?
4 קוק־צו, ענטפער מיר, יהוה מיין גאָט,
דערלייכט מיינע אויגן, איך זאָל ניט איינשלאָפן צום טויט;
5 מיין פיינט זאָל ניט זאָגן:
איך בין אים בייגעקומען;
מיינע שׂונאים זאָלן זיך ניט פרייען,
אַז איך וועל אומפאַלן.

6 אָבער איך פאַרזיכער מיך אויף דיין חסד;
מיין האַרץ וועט זיך פרייען מיט דיין הילף;
איך וועל זינגען צו גאָט,
וואָס ער האָט מיר גוטס געטאָן.

יד

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; פון דודן.
דער נידערטרעכטיקער זאָגט אין זיין האַרצן: ניטאָ קיין גאָט!
פאַרדאָרבן זיינען זיי, אומווערדיק באַגייען זיי זיך,
קיינער טוט ניט קיין גוטס.
2 גאָט האָט פון הימל געלוגט אויף די מענטשנקינדער,
צו זען אויב פאַראַן אַ פאַרשטאַנדיקער וואָס זוכט גאָט.
3 איטלעכער איז אָפּגעקערט, אַלע זיינען זיי פאַרדאָרבן,
קיינער טוט ניט קיין גוטס, ניט צומאָל איינער.
4 פאַרוואָר, דערשפּירן וועלן אַלע טוער פון אומרעכט,
די וואָס עסן מיין פאָלק ווי מע עסט ברויט,
די וואָס רופן ניט גאָט.

5 אָן אַנגסטן זיי אין אַנגסט,
וואָרום גאָט איז מיט דעם גערעכטן דור.
6 די טראַכטונג פון אָרימאַן מאַכט איר צו שאַנד,
אָבער גאָט איז זיין באַשיצונג.

7 ווען קומט פון ציון די ישועה פון ישׂראל!
ווען גאָט קערט אום די געפאַנגענשאַפט פון זיין פאָלק,
וועט לוסטיק זיין יעקב, וועט זיך פרייען ישׂראל.

טו

1 אַ מִזמור פון דודן.
גאָט, ווער קען וווינען אין דיין געצעלט?
ווער קען רוען אויף דיין הייליקן באַרג?
2 דער וואָס גייט ערלעך און טוט גערעכטיקייט,
און רעדט אמת אין זיין האַרצן;
3 ניט געטראָגן קיין רכילות אויף זיין צונג,
ניט געטאָן זיין חבר קיין רעה,
און ניט פאַרליטן קיין שאַנד אויף זיין נאָנטן;
4 דער נִבזה איז פאַראַכט אין זיינע אויגן,
און די גאָטספאָרכטיקע גיט ער כבוד;
ער האָט געשוואָרן זיך צום בייזן, און ענדערט ניט;
5 זיין געלט האָט ער ניט געגעבן אויף צינזן,
און שוחד קעגן אַן אומשולדיקן ניט גענומען;
דער וואָס טוט דאָס וועט קיינמאָל ניט אומפאַלן.

טז

1 אַ מִכתָּם פון דודן.
באַהיט מיך, גאָט,
וואָרום איך האָב מיך באַשיצט אין דיר.
2 האָסט געזאָגט[א] צו גאָט: מיין האַר ביסטו,
מיין גוטס איז בלויז ביי דיר.
3 די הייליקע וואָס זיינען אויף דער ערד,
זיי זיינען די פירשטן וואָס אַל מיין באַגער איז צו זיי.
4 זאָלן מערן זייערע געצן די וואָס איילן צו אַן אַנדערן;
איך וועל ניט גיסן זייערע גיסאָפּפער פון בלוט,
און ניט נעמען זייערע נעמען אויף מיינע ליפּן.
5 גאָט איז מיין באַשערטער טייל און מיין בעכער;
דו האַלטסט אויף מיין גורל.
6 חלקים זיינען מיר צוגעפאַלן ליבלעכע,
יאָ, אַ שיינע נחלה איז מיר אָנגעקומען.
7 איך לויב גאָט, וואָס ער האָט מיר געראָטן,

[א] אַ ווענדונג צו דער זעל.

יאָ, אין די נעכט האָבן מיך מײַנע נירן געלערנט.
8 איך האַלט גאָט פֿאַר מיר תּמיד,
וואָרום אַז ער איז בײַ מײַן רעכטער האַנט, וועל איך
ניט אומפֿאַלן.
דרום איז פֿרײלעך מײַן האַרץ, און לוסטיק מײַן זעלא,
אויך מײַן לײַב רוט אין זיכערקייט.
10 וואָרום וועסט ניט איבערלאָזן מײַן זעל צו דער
אונטערערד,
וועסט ניט לאָזן דײַן פֿרומען זען די גרוב.
11 וועסט מיך מאַכן וויסן דעם וועג פֿון לעבן;
אַ זעטיקייט פֿון פֿרײדן איז פֿאַר דײַן פּנים,
תּענוגים אין דײַן רעכטער האַנט אײביק.

יז

1 אַ תּפֿילה פֿון דודן.
הער צו, גאָט, גערעכטיקייט,
האָרך צו מײַן געשרײ,
פֿאַרנעם מײַן תּפֿילה פֿון ליפּן אָן פֿאַלשקייט.
2 פֿון פֿאַר דיר זאָל מײַן משפּט אַרויסגיין,
דײַנע אויגן זאָלן זען די ריכטיקייט.
3 האָסט געפּרוּווט מײַן האַרץ,
האָסט נאָכגעזוכט בײַ נאַכט,
האָסט מיך געלײטערט, און ניט געפֿונען
איך זאָל טראַכטן וואָס דאַרף ניט אַריבער מײַן מויל.
4 אין מעשׂים פֿון מענטשן,
האָב איך, לויטן וואָרט פֿון דײַנע ליפּן,
מיך געהיט פֿון די וועגן פֿון דעם פֿאַרשײטן.
5 מײַנע טריט האָבן זיך געהאַלטן אָן דײַנע שטעגן,
ניט אויסגעגליטשט האָבן זיך מײַנע פֿיס.

6 איך האָב דיך גערופֿן, וואָרום דו וועסט מיר ענטפֿערן,
גאָט;
נײג דײַן אויער צו מיר, הער צו מײַן וואָרט.
7 מאַך וווּנדערלעך דײַנע חסדים, דו וואָס העלפֿסט
די וואָס שיצן זיך פֿון אָנפֿאַלער אין דײַן רעכטער
האַנט.
8 היט מיך ווי אַ שוואַרצאַפּל פֿון אויג,
אין שאָטן פֿון דײַנע פֿליגלען זאָלסטו מיך פֿאַרבאָרגן
9 פֿון די רשעים וואָס באַרויבן מיך,
מײַנע שׂונאים אום לעבן וואָס רינגלען מיך אַרום.
10 זײער פֿעט האַרץ האָבן זײ פֿאַרשלאָסן,
מיט זײער מויל רעדן זײ האָפֿערדיק.
11 אויף אונדזער טריט האָבן זײ אַצונד אונדז אַרומ־
גערינגלט,
זײערע אויגן שטעלן זײ אָן [אונדז] צו נײגן צו דער ערד.
12 ער איז געגליכן צו אַ לײב וואָס גלוסט צו פֿאַרצוקן,
און צו אַ יונגלײב וואָס זיצט אין פֿאַרבאָרגענישן.

13 שטײ אויף, גאָט, גײ אים אַקעגן, וואַרף אים אַנידער,
מאַך אַנטרינען מײַן זעל פֿון דעם רשע מיט דײַן שווערד,
14 פֿון מענטשן, גאָט, מיט דײַן האַנט–
פֿון מענטשן פֿון דער וועלט, וואָס זײער חלק איז בײַם
לעבן,
און מיט דײַן שאַץ פֿילסטו אָן זײער בויך;
זאַט זײַנען זײערע קינדער,
און זײ לאָזן זײער שפֿע צו זײערע יונגע.
15 איך אָבער וועל זען דײַן פּנים אין גערעכטיקייט,
איך וועל מיך זעטן אויפֿן וואָר מיט דײַן געשטאַלט.

ח יעצני אף־לילות יסרוני כליותי׃ שויתי יהוה לנגדי תמיד
ט כי מימיני בל־אמוט׃ לכן ׀ שמח לבי ויגל כבודי אף־
י בשרי ישכן לבטח׃ כי ׀ לא־תעזב נפשי לשאול לא־
יא תתן חסידיך לראות שחת׃ תודיעני ארח חיים שבע
שמחות את־פניך נעמות בימינך נצח׃

יז

א תפלה לדוד שמעה יהוה ׀ צדק הקשיבה רנתי האזינה
ב תפלתי בלא שפתי מרמה׃ מלפניך משפטי יצא עיניך
ג תחזינה מישרים׃ בחנת לבי ׀ פקדת לילה צרפתני בל־
ד תמצא זמתי בל־יעבר־פי׃ לפעלות אדם בדבר שפתיך
ה אני שמרתי ארחות פריץ׃ תמך אשורי במעגלותיך בל־
ו נמוטו פעמי׃ אני קראתיך כי־תענני אל הט־אזנך לי
ז שמע אמרתי׃ הפלה חסדיך מושיע חוסים ממתקוממים
ח בימינך׃ שמרני כאישון בת־עין בצל כנפיך תסתירני׃
ט
י מפני רשעים זו שדוני איבי בנפש יקיפו עלי׃ חלבמו
יא סגרו פימו דברו בגאות׃ אשרנו עתה סבבוני עיניהם
יב ישיתו לנטות בארץ׃ דמינו כאריה יכסוף לטרף וככפיר
יג ישב במסתרים׃ קומה יהוה קדמה פניו הכריעהו פלטה
יד נפשי מרשע חרבך׃ ממתים ידך ׀ יהוה ממתים מחלד
חלקם בחיים וצפינך תמלא בטנם ישבעו בנים והניחו
טו יתרם לעולליהם׃ אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ
תמונתך׃

יח

א למנצח לעבד יהוה לדוד
אשר דבר ׀ ליהוה את־דברי השירה הזאת
ביום ׀ הציל־יהוה אותו מכף כל־איביו ומיד שאול׃
ב
ג ויאמר ארחמך יהוה חזקי׃ יהוה

טז, י׳ יתיר י   יז, ג׳ שוא באתנח   יא׳ סבבנו קרי   יד׳ וצפונך קרי

יח

1 פֿאַר דעם געזאַנגמײסטער; פֿון דעם קנעכט פֿון גאָט, פֿון דודן, וואָס האָט גערעדט צו גאָט די ווערטער פֿון דעם־דאָזיקן געזאַנג אין דעם טאָג וואָס גאָט האָט אים מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון אַלע זײַנע פֿײַנט, און פֿון דער מאַכט פֿון שאולן. 2 און ער האָט געזאָגט:

איך האָב דיך ליב, יהוה מײַן שטאַרקייט;

א אין טעקסט: כְּבוֹדִי, מײַן כּבוד.

סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי אֵלִי צוּרִי אֶחֱסֶה־
בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי׃ מְהֻלָּל ד
אֶקְרָא יְהֹוָה וּמִן־אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃ אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־ ה
מָוֶת וְנַחֲלֵי בְלִיַּעַל יְבַעֲתוּנִי׃ חֶבְלֵי ו
שְׁאוֹל סְבָבוּנִי קִדְּמוּנִי מוֹקְשֵׁי
מָוֶת׃ בַּצַּר־לִי ׀ אֶקְרָא יְהֹוָה וְאֶל־ ז
אֱלֹהַי אֲשַׁוֵּעַ יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ
קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו ׀ תָּבוֹא בְאָזְנָיו׃ וַתִּגְעַשׁ ח
וַתִּרְעַשׁ ׀ הָאָרֶץ וּמוֹסְדֵי הָרִים
יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי חָרָה לוֹ׃ עָלָה ט
עָשָׁן ׀ בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו
תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ וַיֵּט י
שָׁמַיִם וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת
רַגְלָיו׃ וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעֹף וַיֵּדֶא יא
עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ יָשֶׁת חֹשֶׁךְ ׀ סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו יב
סֻכָּתוֹ חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃ מִנֹּגַהּ יג
נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד וְגַחֲלֵי־
אֵשׁ׃ וַיַּרְעֵם בַּשָּׁמַיִם ׀ יְהֹוָה וְעֶלְיוֹן יד
יִתֵּן קֹלוֹ בָּרָד וְגַחֲלֵי־
אֵשׁ׃ וַיִּשְׁלַח חִצָּיו וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים טו
רָב וַיְהֻמֵּם׃ וַיֵּרָאוּ ׀ אֲפִיקֵי טז
מַיִם וַיִּגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל מִגַּעֲרָתְךָ
יְהֹוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפֶּךָ׃ יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יז
יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃ יַצִּילֵנִי יח
מֵאֹיְבִי עָז וּמִשֹּׂנְאַי כִּי־אָמְצוּ
מִמֶּנִּי׃ יְקַדְּמוּנִי בְיוֹם אֵידִי וַיְהִי יט
יְהֹוָה לְמִשְׁעָן לִי׃ וַיּוֹצִיאֵנִי לַמֶּרְחָב כ

3 גאָט איז מיין פעלז און מיין פעסטונג,
און דער וואָס מאַכט מיך אַנטרינען.
מיין גאָט איז מיין פעלז וואָס איך שיץ מיך אין אים,
מיין שילד און דער האָרן פון מיין הילף, מיין טורעם.
4 איך רוף: געלויבט איז יהוה!
און פון מיינע פיינט ווער איך געהאָלפן.

5 אַרומגערינגלט האָבן מיך שטריק פון טויט,
און טייכן פון אונטערגאַנג האָבן מיך געשראָקן.
6 שטריק פון אונטערערד האָבן מיך אַרומגעקניפט,
אַקעגנגעקומען זיינען מיר נעצן פון טויט.
7 האָב איך אין מיין נויט גערופן צו יהוה,
און צו מיין גאָט האָב איך געשריען;
האָט ער געהערט פון זיין טעמפל מיין קָול,
און מיין געשריי פאַר אים איז געקומען אין זיינע אויערן.
8 און געשאָקלט און געוואַקלט האָט זיך די ערד,
און די גרונטפעסטן פון די בערג האָבן געציטערט;
זיך געשאָקלט, ווייל ער האָט געצערנט.
9 אַ רויך איז אויפגעגאַנגען אין זיין נאָז,
און פון זיין מויל האָט אַ פייער פאַרצערט;
קוילן האָבן געברענט פון אים.
10 און ער האָט גענייגט דעם הימל און גענידערט,
מיט אַ נעבל אונטער זיינע פיס.
11 און ער איז געריטן אויף אַ כרוב און געפלויגן,
און געשוועבט אויף פליגלען פון ווינט.

12 ער האָט געמאַכט פינצטערניש זיין באַהעלטעניש,
זיין ביידל אַרום אים—
אַ חושך פון וואַסערן, וואָלקנס געדיכטע.
13 פון דעם שימער פאַר אים זיינען זיינע וואָלקנס
צעגאַנגען[א]
אין האָגל און פייערקוילן.
14 און געדונערט אין הימל האָט גאָט,
און דער העכסטער האָט אַרויסגעלאָזט זיין קָול,
מיט האָגל און פייערקוילן.
15 און ער האָט אַרויסגעשיקט זיינע פיילן און זיי
צעשפּרייט,
און בליצן געשאָסן, און זיי פאַרטומלט.
16 און די גראָבנס פון וואַסערן האָבן זיך באַוויזן,
און די גרונטפעסטן פון דער וועלט זיינען אַנטפּלעקט
געוואָרן,
פון דיין אָנגעשריי, גאָט,
פון דעם אָטעמבלאָז פון דיין נאָז.

17 ער האָט אויסגעשטרעקט פון דער הייך און מיך גענומען,
מיך אַרויסגעצויגן פון וואַסערן גרויסע.
18 ער האָט מיך מציל געווען פון מיין מאַכטיקן פיינט,
און פון מיינע שׂונאים, ווען זיי זיינען געווען שטאַרקער
פון מיר.
19 זיי זיינען מיר אַקעגנגעקומען אין טאָג פון מיין בראָך,
אָבער גאָט איז מיר צום אָנלען געווען.
20 און ער האָט מיך אַרויסגעפירט אין דערברייטערניש,

[א] וואָרטשפּיל: מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ.

מיך אַרויסגעצויגן, ווייל ער האָט מיך באַגערט.

[21] גאָט האָט מיר פאַרגאָלטן לויט מיין גערעכטיקייט,

לויט דער ריינקייט פון מיינע הענט האָט ער מיר

אומגעקערט.

[22] וואָרום איך האָב געהיט די וועגן פון יהוה,

און ניט פאַרבראָכן אַקעגן מיין גאָט.

[23] וואָרום אַלע זיינע געזעצן זיינען פאַר מיר,

און זיינע חוקים טו איך ניט אָפּ פון מיר.

[24] און איך בין געווען צו אים גאַנץ,

און האָב מיך געהיט פון מיין זינדיקייט.

[25] דרום האָט מיר גאָט אומגעקערט לויט מיין

גערעכטיקייט,

לויט דער ריינקייט פון מיינע הענט פאַר זיינע אויגן.

[26] מיט דעם גענאָדיקן ווייזטו זיך גענאָדיק,

מיט דעם ערלעכן מאַן ווייזטו זיך ערלעך.

[27] מיט דעם ריינעם ווייזטו זיך ריין,

און מיט דעם קרומען ווייזטו זיך פאַרדרייט.

[28] וואָרום דאָס אָרימע פאָלק טוסטו העלפן,

און הויכע אויגן דערנידערסטו.

[29] וואָרום דו מאַכסט לייכטן מיין ליכט;

יהוה מיין גאָט באַשיינט מיין פינצטערניש.

[30] וואָרום מיט דיר לויף איך קעגן אַ מחנה,

און מיט מיין גאָט שפּרינג איך אַ מויער אַריבער.

[31] גאָט—זיין וועג איז גאַנץ;

דאָס וואָרט פון יהוה איז געלײַטערט;

ער איז אַ שילד פאַר אַלע וואָס שיצן זיך אין אים.

[32] וואָרום ווער איז גאָט אויסער יהוה?

און ווער אַ פעלז אַחוץ אונדזער גאָט?

[33] דער גאָט וואָס באַגורט מיך מיט שטאַרקייט,

און מאַכט גלייך מיין וועג.

[34] ער מאַכט מיינע פיס גלייך ווי די הינדן,

און אויף מיינע הייכן טוט ער מיך שטעלן.

[35] ער לערנט מיינע הענט צו מלחמה,

און אַ קופּערנעם בויגן בייגן אַראָפּ מיינע אָרעמס.

כא יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי׃ יִגְמְלֵנִי

יְהוָה כְּצִדְקִי כְּבֹר יָדַי יָשִׁיב

כב לִי׃ כִּי־שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא־

כג רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃ כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו

כד לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסִיר מֶנִּי׃ וָאֱהִי

כה תָמִים עִמּוֹ וָאֶשְׁתַּמֵּר מֵעֲוֺנִי׃ וַיָּשֶׁב־יְהוָה לִי

כו כְצִדְקִי כְּבֹר יָדַי לְנֶגֶד עֵינָיו׃ עִם־

חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גְּבַר תָּמִים

כז תִּתַּמָּם׃ עִם־נָבָר תִּתְבָּרָר וְעִם־

כח עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל׃ כִּי־אַתָּה עַם־עָנִי

כט תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רָמוֹת תַּשְׁפִּיל׃ כִּי־

אַתָּה תָּאִיר נֵרִי יְהוָה אֱלֹהַי יַגִּיהַּ

ל חָשְׁכִּי׃ כִּי־בְךָ אָרֻץ גְּדוּד וּבֵאלֹהַי

לא אֲדַלֶּג־שׁוּר׃ הָאֵל תָּמִים

דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן

לב הוּא לְכֹל ׀ הַחֹסִים בּוֹ׃ כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי

לג יְהוָה וּמִי־צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃ הָאֵל

הַמְאַזְּרֵנִי חָיִל וַיִּתֵּן תָּמִים

לד דַּרְכִּי׃ מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל

לה בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי׃ מְלַמֵּד יָדַי

לו לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרוֹעֹתָי׃ וַתִּתֶּן־

לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וִימִינְךָ תִסְעָדֵנִי וְעַנְוַתְךָ

לז תַרְבֵּנִי׃ תַּרְחִיב צַעֲדִי תַחְתָּי וְלֹא

לח מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי

לט וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם׃ אֶמְחָצֵם

וְלֹא־יֻכְלוּ קוּם יִפְּלוּ תַּחַת

מ רַגְלָי׃ וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ

מא קָמַי תַּחְתָּי׃ וְאֹיְבַי נָתַתָּה לִּי

[36] און האָסט מיר געגעבן דעם שילד פון דיין הילף,

און דיין רעכטע האַנט לענט מיך אונטער,

און דיין מילדקייט טוט מיך גרייסן.

[37] האָסט דערברייטערט מיין טריט אונטער מיר,

און ניט אויסגעגליטשט האָבן זיך מיינע קנעכלעך.

[38] איך האָב געיאָגט מיינע פיינט און זיי דערגרייכט,

און זיך ניט אומגעקערט ביז איך האָב זיי פאַרלענדט.

[39] איך האָב זיי צעהאַקט, אַז זיי קענען ניט אויפשטיין;

זיי זיינען געפאַלן אונטער מיינע פיס.

[40] און האָסט מיך באַגורט מיט שטאַרקייט פאַר מלחמה,

האָסט געבייגט מיינע קעגנשטייער אונטער מיר.

[41] און מיינע פיינט האָסטו געמאַכט מיטן נאַקן צו מיר,

עָרֶף וּמְשַׂנְאַי אַצְמִיתֵם׃ יְשַׁוְּעוּ מב
וְאֵין מוֹשִׁיעַ עַל־יְהוָה וְלֹא
עָנָם׃ וְאֶשְׁחָקֵם כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ כְּטִיט מג
חוּצוֹת אֲרִיקֵם׃ תְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי מד
עָם תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם
לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי׃ לְשֵׁמַע אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ מה
לִי בְּנֵי־נֵכָר יְכַחֲשׁוּ־לִי׃ בְּנֵי מו
נֵכָר יִבֹּלוּ וְיַחְרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם׃ חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ מז
צוּרִי וְיָרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי׃ הָאֵל מח
הַנּוֹתֵן נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר עַמִּים
תַּחְתָּי׃ מְפַלְּטִי מֵאֹיְבָי אַף מִן־קָמַי תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ מט
חָמָס תַּצִּילֵנִי׃ עַל־כֵּן ׀ אוֹדְךָ בַגּוֹיִם ׀ נ
יְהוָה וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּרָה׃ מַגְדִּל נא
יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד ׀
לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃

יט

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל א
וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ׃ יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה ב ג
לְּלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת׃ אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע ד
קוֹלָם׃ בְּכָל־הָאָרֶץ ׀ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ ה
שָׂם ׀ אֹהֶל בָּהֶם׃ וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר ו
לָרוּץ אֹרַח׃ מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם ׀ מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם ז
וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ׃ תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ ח
עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי׃ פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים ט
מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃ יִרְאַת יְהוָה ׀ י
טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃
הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים׃ יא

יח,מו' מלא ו

און מײַנע שׂונאים, זײ האָב איך פֿאַרשניטן.

42 זײ האָבן געשריען, און קײן העלפֿער איז ניט געװען,
צו גאָט–און ער האָט זײ ניט געענטפֿערט.

43 און איך האָב זײ צעריבן װי שטויב פֿאַרן װינט,
װי גאַסנקויט זײ אַרויסגעװאָרפֿן.

44 האָסט מיך געמאַכט אַנטרינען פֿון די קריג פֿון פֿאָלק,
האָסט מיך געמאַכט פֿאַר דעם קאָפּ פֿון די אומות;
אַ פֿאָלק װאָס איך קען ניט טוט מיר דינען,

45 פֿון הערן מיטן אויער געהאָרכן זײ מיר;
די קינדער פֿון פֿרעמדן גײען אײַן פֿאַר מיר.

46 די קינדער פֿון דעם פֿרעמדן װערן פֿאַרװעלקט,
און זײ קומען ציטערנדיק אַרויס פֿון זײערע
פֿעסטונגען.

47 עס לעבט יהוה, און געלויבט איז מײַן פֿעלז,
און דערהויבן איז דער גאָט פֿון מײַן הילף;

48 דער גאָט װאָס גיט מיר נקמות
און אונטערטעניקט די אומות אונטער מיר.

49 ער מאַכט מיך אַנטרינען פֿון מײַנע פֿײַנט;
יאָ, איבער מײַנע קעגנשטײער דערהײבסטו מיך,
פֿון דעם רויבמענטשן ביסטו מיך מציל.

50 דרום לויב איך דיך, גאָט, צװישן די פֿעלקער,
און צו דײַן נאָמען טו איך זינגען.

51 ער גרײסט די ישועות פֿון זײַן מלך,
און ער טוט חסד מיט זײַן געזאַלבטן,
מיט דודן און מיט זײַן זאָמען ביז אײביק.

יט

1 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ מזמור פֿון דוִדן.

2 די הימלען דערצײלן דעם כּבֿוד פֿון גאָט,
און די װערק פֿון זײַנע הענט זאָגט דער הימלװעלב
אָן.

3 אַ טאָג צו אַ טאָג רעדט אַ װאָרט,
און אַ נאַכט צו אַ נאַכט גיט צו װיסן,

4 ניטאָ אַ װאָרט און ניטאָ קײן געשמועסן,
װוּ זײער װידער־קול װערט ניט געהערט;

5 איבער דער גאַנצער ערד גײט אַרויס זײער קלאַנג,
און ביז עק װעלט זײערע רײד.
פֿאַר דער זון האָט ער געמאַכט אַ געצעלט אין זײ;

6 און ערא גײט אַרויס װי אַ חתן פֿון זײַן קאַמער.
ער פֿרײט זיך װי אַ גיבור צו לויפֿן דעם װעג.

7 פֿון עק פֿון די הימלען איז זײַן אויסגאַנג,
און זײַן אַרומדרײ איז ביז זײערע עקן,
און ניטאָ קײן פֿאַרבאָרגנס פֿון זײַן היץ.

8 די תּורה פֿון גאָט איז גאַנץ,
זי דערקװיקט די זעל;
דער אָנזאָג פֿון גאָט איז זיכער,
ער מאַכט קלוג דעם נאַרן.

9 די באַפֿעלן פֿון גאָט זײַנען רעכטפֿאַרטיק,
זײ דערפֿרײען דאָס האַרץ;
דאָס געבאָט פֿון גאָט איז לויטער,
עס מאַכט ליכטיק די אויגן.

10 די מורא פֿאַר גאָט איז רײן,
זי באַשטײט אויף אײביק;
די משפּטים פֿון גאָט זײַנען אמת,
זײ זײַנען אַלע גערעכט;

11 זײ זײַנען גלוסטיקער פֿון גאָלד,
און פֿון גינגאָלד אַ סך,
און זיסער פֿון האָניק,
און טריפֿהאָניק.

א די זון־שֶׁמֶשׁ, מענלעך אין העברעאיש.

יב יג גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב׃ שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין
יד מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי׃ גַּם מִזֵּדִים ׀ חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי
טו אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן
לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי׃

כ

א ב לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם ׀
ג ד אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃ יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ׃ יִזְכֹּר
ה כָּל־מִנְחֹתֶךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה׃ יִתֶּן־לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל־
ו עֲצָתְךָ יְמַלֵּא׃ נְרַנְּנָה ׀ בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל
ז יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ׃ עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ ׀ יְהוָה
ח מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ׃ אֵלֶּה
בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ ׀ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר׃
ט י הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַּמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד׃ יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃

כא

א ב לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה בְּעָזְּךָ יִשְׂמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ
ג מַה יָּגֶיל מְאֹד׃ תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל־
ד מָנַעְתָּ סֶּלָה׃ כִּי־תְקַדְּמֶנּוּ בִּרְכוֹת טוֹב תָּשִׁית לְראשׁוֹ
ה עֲטֶרֶת פָּז׃ חַיִּים ׀ שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה לּוֹ אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם
ו ז וָעֶד׃ גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ הוֹד וְהָדָר תְּשַׁוֶּה עָלָיו׃ כִּי־
ח תְשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד תְּחַדֵּהוּ בְשִׂמְחָה אֶת־פָּנֶיךָ׃ כִּי־
ט הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּיהוָה וּבְחֶסֶד עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט׃ תִּמְצָא יָדְךָ
י לְכָל־אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ תִּמְצָא שֹׂנְאֶיךָ׃ תְּשִׁיתֵמוֹ ׀ כְּתַנּוּר אֵשׁ
יא לְעֵת פָּנֶיךָ יְהוָה בְּאַפּוֹ יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ׃ פִּרְיָמוֹ מֵאֶרֶץ
יב תְּאַבֵּד וְזַרְעָם מִבְּנֵי אָדָם׃ כִּי־נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה חָשְׁבוּ מְזִמָּה
יג בַּל־יוּכָלוּ׃ כִּי תְּשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם בְּמֵיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם׃
יד רוּמָה יְהוָה בְעֻזֶּךָ נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְּבוּרָתֶךָ׃

יט, יד׳ נ״א בִּי מ׳   כא, ב׳ יתיר י׳

12 אויך דיין קנעכט ווערט געוואָרנט אין זיי;
אין היטן זיי איז גרויס שׂכר פֿאַראַן.
13 פֿאַרזעען ווער קען מערקן?
פֿון פֿאַרבאָרגענע טו מיך ריי‍ניקן.
14 אויך פֿאַרמייד דיין קנעכט פֿון מוטווויליקע,
זיי זאָלן ניט געוועלטיקן איבער מיר;
דענסמאָל וועל איך גאַנץ זיין,
און וועל ריין זיין פֿון פֿאַרברעך אַ סך.
15 זאָלן זיין צו באַוויליקונג די ווערטער פֿון מיין מויל,
און די טראַכטונג פֿון מיין האַרצן פֿאַר דיר,
גאָט מיין פֿעלז, און מיין דערלייזער.

כ

1 פֿאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ מִזמור פֿון דודן.
2 גאָט וועט דיר ענטפֿערן אין טאָג פֿון נויט,
דיך וועט שטאַרקן דער נאָמען פֿון דעם גאָט פֿון יעקב.
3 ער וועט שיקן דיין הילף פֿון הייליקטום,
און פֿון צִיון וועט ער דיך אונטערלענען.
4 ער וועט אַכטן אויף אַלע דיינע שפּייזאָפּפֿער,
און דאָס פֿעטס פֿון דיין בראַנדאָפּפֿער וועט ער
אָננעמען. סֶלָה.
5 ער וועט דיר געבן לויט דיין האַרצן,
און דיין יעטוועדער באַראָט וועט ער דערפֿילן.
6 מיר וועלן זינגען אין דיין ישועה,
און אין נאָמען פֿון אונדזער גאָט וועלן מיר אַ פֿאָן הייבן;
גאָט וועט דערפֿילן אַלע דיינע פֿאַרלאַנגען.

7 אַצונד ווייס איך אַז גאָט העלפֿט זיין געזאַלבטן,
ער וועט אים ענטפֿערן פֿון זיין הייליקן הימל,
מיט די באַהילפֿיקע גבורות פֿון זיין רעכטער האַנט.
8 די מיט רייטוועגן, און די מיט פֿערד,
אָבער מיר וועלן דערמאָנען דעם נאָמען פֿון יהוה
אונדזער גאָט.
9 זיי בייגן זיך און פֿאַלן,
און מיר הייבן זיך און שטעלן זיך ווידער.
10 העלף דו, גאָט!
זאָל דער קיניג אונדז ענטפֿערן אין טאָג וואָס מיר רופֿן.

כא

1 פֿאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ מִזמור פֿון דודן.
2 גאָט, מיט דיין שטאַרקייט פֿרייט זיך דער מלך,
און מיט דיין הילף ווי זייער לוסטיק איז ער!
3 דעם באַגער פֿון זיין האַרצן האָסטו אים געגעבן,
און דעם פֿאַרלאַנג פֿון זיינע ליפּן האָסטו ניט פֿאַרמיטן. סֶלָה.
4 וואָרום דו טראָגסט אים אַנטקעגן ברכות פֿון גוטס,
טוסט אָן אויף זיין קאָפּ פֿון גינגאָלד אַ קרוין.
5 לעבן האָט ער געבעטן ביי דיר, האָסטו אים געגעבן;
אַריכת־יָמים אויף אייביק און שטענדיק.
6 גרויס איז זיין כּבוד דורך דיין הילף,
גלאַנץ און שיינקייט טוסטו אויף אים אַרויף.
7 וואָרום דו מאַכסט אים פֿאַר אַ בענטשונג אויף אייביק,
דערפֿרייסט אים מיט שׂמחה פֿאַר דיין פּנים.
8 וואָרום דער מלך פֿאַרזיכערט זיך אויף גאָט,
און דורך דעם חסד פֿון אויבערשטן וועט ער ניט
אומפֿאַלן.
9 דיין האַנט וועט דערגרייכן אַלע דיינע פֿיינט,
דיין רעכטע וועט דערגרייכן דיינע שׂונאים.
10 וועסט זיי מאַכן ווי אַ פֿייעראויוון אין צייט פֿון דיין
צאָרן;
גאָט וועט זיי אומברענגען אין זיין כּעס,
און אַ פֿייער וועט זיי פֿאַרצערן.
11 זייער פּרוכט וועסטו אונטערברענגען פֿון דער
ערד,
און זייער זאָמען פֿון מענטשנקינדער.
12 וואָרום זיי האָבן אָנגעצויגן שלעכטס קעגן דיר;
זיי האָבן געטראַכט בייזע געדאַנקען, וועלן זיי ניט
אויספֿירן.
13 וואָרום וועסט זיי מאַכן אומקערן דעם רוקן,
מיט דיינע בויגנשטריק וועסטו צילן אויף זייער
פּנים.

14 דערהייב דיך, גאָט, אין דיין שטאַרקייט;
מיר וועלן זינגען און לויבן דיין גבורה.

כב

לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֵלִי ׀ אֵלִי לָמָה א ב
עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי׃ אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם ג
וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא־דוּמִיָּה לִי׃ וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב ד
תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃ ה
אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ׃ וְאָנֹכִי תוֹלַעַת ו ז
וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם׃ כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי ח
יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ׃ גֹּל אֶל־יְהֹוָה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ ט
כִּי חָפֵץ בּוֹ׃ כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבָּטֶן מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי׃ י
עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה׃ אַל־תִּרְחַק יא יב
מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי אֵין עוֹזֵר׃ סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים יג
אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי׃ פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃ יד
כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג טו
נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי׃ יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ ׀ כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי טז
וְלַעֲפַר־מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי׃ כִּי־סְבָבוּנִי כְּלָבִים עֲדַת מְרֵעִים יז
הִקִּיפוּנִי כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי׃ אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה יַבִּיטוּ יח
יִרְאוּ־בִי׃ יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל׃ יט
וְאַתָּה יְהֹוָה אַל־תִּרְחָק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ הַצִּילָה כ כא
מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד־כֶּלֶב יְחִידָתִי׃ הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה כב
וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי׃ אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל כג
אֲהַלְלֶךָּ׃ יִרְאֵי יְהֹוָה ׀ הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ כד
וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת כה
עָנִי וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ׃ מֵאִתְּךָ כו
תְּהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו׃ יֹאכְלוּ עֲנָוִים ׀ כז
וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהֹוָה דֹּרְשָׁיו יְחִי לְבַבְכֶם לָעַד׃ יִזְכְּרוּ ׀ כח
וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהֹוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־
מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם׃ כִּי לַיהֹוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃ אָכְלוּ כט ל
וַיִּשְׁתַּחֲווּ ׀ כָּל־דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר

כה׳ ס״א וּבשועו אֵלָיו   כו׳ ס״א מֵאתךָ תהלתי בקהל רב

כב

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אויף אַיֶלֶת־הַשַּׁחַר.
אַ מִזמור פון דודן.
2 מיין גאָט, מיין גאָט, פאַרוואָס האָסטו מיך פאַרלאָזן?
ווייט פון מיין הילף זיינען די ווערטער פון מיין געשריי.
3 מיין גאָט, איך רוף ביי טאָג, און דו ענטפערסט ניט,
און ביי נאַכט—און ניטאָ קיין שטילונג פאַר מיר.
4 דו ביסט דאָך דער הייליקער,
וואָס טראָנט אויף די לויבגעזאַנגען פון ישׂראל.
5 אויף דיר האָבן זיך פאַרזיכערט אונדזערע עלטערן,
זיך פאַרזיכערט, און דו האָסט זיי דערלייזט.
6 צו דיר האָבן זיי געשריען, און אַנטרונען געוואָרן,
אויף דיר זיך פאַרזיכערט, און ניט פאַרשעמט געוואָרן.
7 אָבער איך בין אַ וואָרעם און ניט קיין מענטש,
אַ חרפּה פאַר לייט, און פאַראַכט פון פאָלק.
8 אַלע וואָס זעען מיך, לאַכן פון מיר,
זיי ציען מיט דער ליפּ, זיי שאָקלען דעם קאָפּ:
9 זאָל ער זיך אַרויפלייגן אויף גאָט, ער זאָל אים דערלייזן,
אים מציל זיין, אויב ער טוט אים באַגערן.

10 פאַרוואָר, דו האָסט מיך אַרויסגעצויגן פון מוטערלייב,
מיך פאַרזיכערט אויף מיין מוטערס ברוסט.
11 אויף דיר בין איך אַרויפגעוואָרפן פון געבערמוטער אָן,
פון מיין מוטערלייב אָן ביסט דו מיין גאָט.
12 ניט דערווייטער זיך פון מיר, וואָרום די נויט איז נאָנט,
וואָרום ניטאָ ווער זאָל העלפן.
13 אַרומגערינגלט האָבן מיך אָקסן פיל,
בולן פון בָשָׁן זיינען מיך באַפאַלן אַרום.
14 זיי האָבן אויפגעשפּאַרט זייער מויל אויף מיר,
ווי אַ לייב וואָס פאַרצוקט און ברומט.
15 ווי וואַסער בין איך צערונען געוואָרן,
און אַלע מיינע ביינער האָבן זיך צעשאָטן;
מיין האַרץ איז געוואָרן ווי וואַקס,
צעגאַנגען אין מיינע אינגעווייד.
16 אויסגעטריקנט ווי אַ שאַרבן איז מיין כּוח,
און מיין צונג איז צוגעקלעפּט צו מיין גומען;
און אין דעם שטויב פון טויט טוסטו מיך לייגן.
17 וואָרום אַרומגערינגלט האָבן מיך הינט,
אַ באַנדע שלעכטסטוער האָט מיך אַרומגענומען,
ווי אַ לייב—מיינע הענט און מיינע פיס.
18 איך קען איבערציילן אַלע מיינע ביינער;
זיי גלאָצן, זיי קוקן אויף מיר.
19 זיי צעטיילן מיינע בגדים צווישן זיך,
און אויף מיין מלבוש וואַרפן זיי גורל.
20 אָבער דו גאָט, זאָלסט זיך ניט דערווייטערן,
מיין שטאַרקייט, אַייל מיר צו הילף.
21 זיי מציל פון שווערד מיין זעל,
פון דער מאַכט פון הונט מיין איינאיינציקעא.
22 העלף מיך פון דעם לייבס מויל,
און פון די הערנער פון ווילדטירן זאָלסטו מיר ענטפערן.

23 איך וועל דערציילן דיין נאָמען צו מיינע ברידער,
אין געזעמל וועל איך דיך לויבן:
24 איר פאָרכטער פון גאָט, טוט אים לויבן,
אַלדער זאָמען פון יעקב, גיט אים כּבוד,
און האָט מורא פאַר אים, אַלדער זאָמען פון ישׂראל.
25 וואָרום ער פאַראַכט ניט און פאַראומווערדיקט ניט די פּיין פון אָרימאַן,
און ער פאַרבאָרגט ניט זיין פּנים פון אים,
און אַז ער שרייט צו אים, הערט ער צו.
26 פון דיר וועט זיין מיין לויב אין אַ גרויס געזעמל;
איך וועל באַצאָלן מיינע נדרים אַנטקעגן פאַר זיינע פאָרכטער.
27 עסן וועלן די געדריקטע און זאַט זיין,
לויבן וועלן גאָט די וואָס זוכן אים;
זאָל אויפלעבן אַייער האַרץ אויף אייביק!
28 באַקלערן וועלן זיך, און זיך אומקערן צו גאָט,
אַלע עקן פון דער ערד;
און בוקן וועלן זיך פאַר דיר
אַלע משפּחות פון די פעלקער.
29 וואָרום די מלוכה איז גאָטס,
און ער געוועלטיקט איבער די פעלקער.
30 עסן אַלע פעטסן פון לאַנד,
און זיך בוקן, קניען פאַר אים,
וועלן אַלע וואָס האָבן אין שטויב גענידערט,

א ד. ה. מיין זעל.

אונ זייער זעל ניט דערהאַלטן געקענט.
31 די קינדער וועלן אים דינען,
פונ גאָט וועט דערציילט ווערן דעם [קומעדיקן] דָור.
32 מע וועט קומען און אָנזאָגן זיין גערעכטיקייט,
דעם פאָלק וואָס וועט געבאָרן ווערן—אַז ער האָט עס געטאָן.

כג

1 אַ מִזמור פון דודן.
גאָט איז מיין פּאַסטוך,
מיר וועט ניט פעלן.
2 אויף גראָזיקע פּיטערפּלעצער מאַכט ער מיך הויערן,
ביי רואיקע וואַסערן טוט ער מיך פירן.
3 ער דערקוויקט מיין זעל;
ער פירט מיך אין ריכטיקע שטעגן
פון וועגן זיין נאָמען.
4 אַפילו אַז איך גיי אין טאָל פון טויטשאָטן,
האָב איך ניט מורא פאַר בייז,
וואָרום דו ביסט מיט מיר;
דיין שטעקן און דיין אָנלען,
זיי טוען מיך טרייסטן.
5 דו גרייטסט פאַר מיר אַ טיש
אַנטקעגן מיינע פיינט;
האָסט באַזאַלבט מיט אייל מיין קאָפּ,
מיין כּוס לויפט אַריבער.
6 נאָר גוטס און גענאָד וועלן מיר נאָכגיין
אַלע טעג פון מיין לעבן,
און איך וועל זיצן אין גאָטס הויז
אויף לאַנגע טעג.

כד

1 פון דודן אַ מִזמור.
גאָטס איז די ערד און איר פולקייט,
די וועלט און די וווינער אין איר.
2 וואָרום ער האָט זי אויף ימען געגרונטפעסט,
און האָט זי אויף טייכן געשטעלט.
3 ווער קען אַרויפגיין אויף דעם באַרג פון גאָט?
און ווער קען שטיין אין זיין הייליקן אָרט?
4 דער וואָס האָט ריינע הענט און אַ לויטער האַרץ,
וואָס האָט מיך ניט דערמאָנט צום פאַלשן,
און ניט געשוואָרן מיט באַטרוג.
5 ער וועט קריגן אַ ברכה פון יהוה,
און גענאָד פון דעם גאָט פון זיין הילף.
6 דאָס איז דער דָור פון די וואָס פאָרשן אים,
וואָס זוכן דיין פּנים אין יעקב. סֶלָה.

7 הייבט אויף, איר טויערן, אַייערע קעפּ,
און הייבט אַייך אויף, איר אייביקע טירן,
און זאָל אַריינגיין דער קיניג פון פּראַכט.
8 ווער איז דער קיניג פון פּראַכט?
גאָט דער שטאַרקער און דער גיבור,
גאָט דער גיבור פון מלחמה.

9 הייבט אויף, איר טויערן, אַייערע קעפּ,
און הייבט אויף, איר אייביקע טירן,
און זאָל אַריינגיין דער קיניג פון פּראַכט.
10 ווער איז דער קיניג פון פּראַכט?
גאָט פון צבָאות, ער איז דער קיניג פון פּראַכט. סֶלָה.

לא וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה׃ זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ יְסֻפַּר לַאדֹנָי לַדּוֹר׃ יָבֹאוּ
לב וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה׃

כג

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר׃ בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי
ב
ג עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי׃ נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק
ד לְמַעַן שְׁמוֹ׃ גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־
ה אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי׃ תַּעֲרֹךְ לְפָנַי ׀
ו שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה׃ אַךְ טוֹב
וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

כד

א לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃
ב כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ מִי־יַעֲלֶה
ג
ד בְהַר־יְהוָה וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב
ה אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה׃ יִשָּׂא
ו בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו
ז מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ
ח פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה
ט עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם
י וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃

כה

א לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־
ב
ג אֵבוֹשָׁה אַל־יַעַלְצוּ אֹיְבַי לִי׃ גַּם כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ
ד הַבּוֹגְדִים רֵיקָם׃ דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי׃
ה הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ ׀ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ
ו קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם׃ זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם
ז הֵמָּה׃ חַטֹּאות נְעוּרַי ׀ וּפְשָׁעַי אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר־

כד, ד׳ ו׳ זעירא נפשי ק׳ ו׳ דורשיו קרי כה, ז׳ מלא ו׳

כה

1 פון דודן.
א צו דיר, גאָט, הייב איך אויף מיין זעל.
ב 2 מיין גאָט, אויף דיר פאַרזיכער איך מיך,
לאָמיך ניט פאַרשעמט ווערן,
זאָלן ניט קווועלן אויף מיר מיינע פיינט.
ג 3 יאָ, אַלע וואָס האָפן אויף דיר זאָלן ניט פאַרשעמט ווערן;
פאַרשעמט ווערן זאָלן די וואָס פעלשן פאַר גאָרנישט.
ד 4 דיינע וועגן, גאָט, מאַך מיך וויסן,
דיינע שטעגן לערן מיך.
הו 5 פיר מיך אין דיין אמת, און לערן מיך,
וואָרום דו ביסט דער גאָט פון מיין הילף;
צו דיר האָב איך געהאָפט אַ גאַנצן טאָג.
ז 6 דערמאָן, גאָט, דיין דערבאַרימונג און דיינע חסָדים,
וואָרום זיי זיינען פון אייביק אָן.
ח 7 די זינד פון מיין יוגנט און מיינע פאַרברעכן זאָלסטו ניט דערמאָנען;
לויט דיין חסד דערמאָן זיך דו אָן מיר,

ח לְךָ־אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה׃ טוֹב וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרֶה
ט חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ׃ יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ׃
י כָּל־אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃
יא יב לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֺנִי כִּי רַב־הוּא׃ מִי זֶה הָאִישׁ
יג יְרֵא יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר׃ נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ
יד טו יִירַשׁ אָרֶץ׃ סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם׃ עֵינַי
טז תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי׃ פְּנֵה־אֵלַי
יז וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃ צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתַי
יח יט הוֹצִיאֵנִי׃ רְאֵה־עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאותָי׃ רְאֵה אוֹיְבַי
כ כִּי־רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי׃ שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל־
כא כב אֵבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ׃ פְּדֵה
אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו׃

כו

א לְדָוִד ׀ שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי בְּתֻמִּי הָלַכְתִּי וּבַיהוָה בָּטַחְתִּי
ב ג לֹא אֶמְעָד׃ בְּחָנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי צָרְופָה כִלְיוֹתַי וְלִבִּי׃ כִּי־
ד חַסְדְּךָ לְנֶגֶד עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ׃ לֹא־יָשַׁבְתִּי עִם־
ה מְתֵי־שָׁוְא וְעִם־נַעֲלָמִים לֹא אָבוֹא׃ שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים
ו וְעִם־רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃ אֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי וַאֲסֹבְבָה אֶת־
ז מִזְבַּחֲךָ יְהוָה׃ לַשְׁמִעַ בְּקוֹל תּוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
ח ט יְהוָה אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ אַל־תֶּאֱסֹף
י עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם־אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי׃ אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם
יא זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה שֹּׁחַד׃ וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי וְחָנֵּנִי׃
יב רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה׃

כז

א לְדָוִד ׀ יְהוָה ׀ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא יְהוָה מָעוֹז־חַיַּי
ב מִמִּי אֶפְחָד׃ בִּקְרֹב עָלַי ׀ מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי צָרַי
ג וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃ אִם־תַּחֲנֶה עָלַי ׀ מַחֲנֶה

כה, יח׳ מלא ו׳ כו, א׳ פתח באתנח ב׳ יתיר ו׳

פון וועגן דיין גוטסקייט, גאָט.
ט 8 גוט און רעכטפאַרטיק איז גאָט,
דרום ווייזט ער די זינדיקע דעם וועג.
י 9 ער פירט די שטילע אין גערעכטיקייט,
און לערנט די שטילע זיין וועג.
כ 10 אַלע וועגן פון גאָט זיינען חסד און טריישאַפט
צו די וואָס היטן זיין בונד און זיינע אָנזאָגן.
ל 11 פון וועגן דיין נאָמען, גאָט,
זאָלסטו פאַרגעבן מיין זינד, וואָרום זי איז גרויס.
מ 12 ווער נאָר אַ מאַן וואָס פאָרכט גאָט,
וועט ער אים ווייזן דעם וועג וואָס ער זאָל וויילן.
נ 13 זיין זעל וועט רוען אין גוטס,
און זיין זאָמען וועט אַרבן דאָס לאַנד.
ס 14 גאָטס פאַרטרויטקייט איז מיט די וואָס פאָרכטן
אים,
און זיין בונד, כּדי זיי צו לערנען.
ע 15 מיינע אויגן זיינען תּמיד צו גאָט,
וואָרום ער ציט אַרויס פון נעץ מיינע פיס.
פ 16 קער זיך צו מיר, און לייטזעליק מיך,
וואָרום עלנד און אָרים בין איך.
צ 17 די צרות פון מיין האַרצן האָבן זיך אויסגעברייט,
פון מיינע דריקענישן צי מיך אַרויס.
ר 18 זע מיין פיין און מיין מאַטערניש,
און פאַרגיב אַלע מיינע זינד.
19 זע ווי מיינע שׂונאים זיינען פיל,
און די אומגערעכטע פיינטשאַפט וואָס זיי האָבן מיך
פיינט.
ש 20 היט מיין זעל און זיי מיך מציל,
לאָמיך ניט פאַרשעמט ווערן, ווייל איך שיץ מיך אין
דיר.
ת 21 זאָל ערלעכקייט און רעכטפאַרטיקייט מיך
באַהיטן,
וואָרום איך טו האָפן צו דיר.
22 לייז אויס, גאָט, ישׂראל
פון אַלע זיינע צרות.

כו

1 פון דודן.
טו מיר רעכט, גאָט, וואָרום איך בין געגאַנגען אין מיין
ערלעכקייט,
און איך האָב מיך פאַרזיכערט אויף גאָט, זיך ניט
געוואַקלט.
2 פּרוּוו מיך, גאָט, און פּרוּביר מיך,
לייטער מיינע נירן און מיין האַרץ.
3 וואָרום דיין חסד איז פאַר מיינע אויגן,
און איך גיי אין דיין אמת.
4 איך בין ניט געזעסן מיט פאַלשע מענטשן,
און מיט פאַרשטעלטע קום איך ניט צונויף.
5 איך האָב פיינט דאָס געזעמל פון שלעכטסטוער,
און מיט רשעים טו איך ניט זיצן.
6 איך וואַש אין ריינקייט מיינע הענט,
און איך גיי אַרום דיין מזבח, גאָט,
7 צו לאָזן הערן אַ קול פון דאַנק,
און צו דערציילן אַלע דיינע וווּנדער.

8 גאָט, איך האָב ליב די וווינונג פון דיין הויז,
און דעם אָרט פון דער רוּאונג פון דיין כּבוד.
9 זאָלסט ניט אַיינטאָן מיט זינדיקע מיין זעל,
און מיט בלוטיקע לייט מיין לעבן,
10 וואָס אין זייערע הענט איז ליסטיקייט,
און זייער רעכטע איז פול שוחד.
11 אָבער איך גיי אין מיין ערלעכקייט;
לייז מיך אויס, און לייטזעליק מיך.
12 ווען מיין פוס שטייט אויף גלייכן,
וועל איך אין געזעמלען לויבן גאָט.

כז

1 פון דודן.
גאָט איז מיין ליכט און מיין הילף,
פאַר וועמען זאָל איך מורא האָבן?
גאָט איז די פעסטונג פון מיין לעבן,
פאַר וועמען זאָל איך אַנגסטן?
2 אַז די שלעכטסטוער גענענען צו מיר
צו עסן מיין פלייש—
מיינע דריקער און מיינע פיינט—
ווערן זיי געשטרויכלט און פאַלן.
3 אַז אַ מחנה זאָל לאַגערן אויף מיר,

וועט ניט מורא האָבן מײַן האַרץ;
אַז אַ מלחמה זאָל אָנשטיין אויף מיר,
בין איך פון דעסטוועגן זיכער.

4 איינס האָב איך פאַרלאַנגט פון גאָט,
דאָס טו איך בעטן:
איך זאָל זיצן אין הויז פון גאָט
אַלע טעג פון מײַן לעבן,
צו זען די ליבלעכקייט פון גאָט,
און זיך צו פעדערן אין זײַן טעמפּל.
5 וואָרום ער באַהאַלט מיך אין זײַן ביידל,
אין דעם טאָג פון בייז,
ער פאַרבאָרגט מיך אין דער פאַרבאָרגעניש פון זײַן
געצעלט,
אויף אַ פעלז טוט ער מיך דערהייבן.
6 און אַצונד וועט זיך הייבן מײַן קאָפּ
איבער מײַנע פײַנט רונד אַרום מיר,
און איך וועל שלאַכטן אין זײַן געצעלט שלאַכטאָפּפער
מיט געשאַל,
איך וועל זינגען און שפּילן צו גאָט.

7 הער, גאָט, מײַן קול–טו איך רופן–
און לײַטזעליק מיך, און ענטפער מיר.
8 מײַן האַרץ זאָגט פאַר דיר: זוכט מײַן פּנים!
דײַן פּנים, גאָט, טו איך זוכן.
9 זאָלסט ניט פאַרבאָרגן דײַן פּנים פון מיר,
זאָלסט ניט אָפּנייגן אין צאָרן דײַן קנעכט;
ביסט מײַן הילף געווען, זאָלסט מיך ניט אַוועקוואַרפן,
און זאָלסט מיך ניט פאַרלאָזן, גאָט פון מײַן ישועה.
10 אַפילו מײַן פאָטער און מײַן מוטער זאָלן מיך פאַרלאָזן,
וועט אָבער גאָט מיך אַרײַננעמען.

11 ווײַז מיר, גאָט, דײַן וועג,
און פיר מיך אין גלײַכן שטעג,
פון וועגן מײַנע לויערער.
12 זאָלסט מיך ניט געבן אויף דעם באַראָט פון מײַנע פײַנט;
וואָרום פאַלשע עדות זײַנען אויפגעשטאַנען קעגן מיר,
און דער וואָס אָטעמט מיט אומרעכט.
13 ווען איך וואָלט ניט געגלויבט צו זען דאָס גוטס פון גאָט,
אין לאַנד פון די לעבעדיקע!–
14 האָף צו גאָט, זײַ שטאַרק,
און זאָל פעסט זײַן דײַן האַרץ;
יאָ, האָף צו גאָט.

כח

1 פון דודן.
צו דיר, גאָט, טו איך רופן;
מײַן פעלז, זאָלסט ניט טויב זײַן צו מיר,
וואָרום אַז דו וועסט שווײַגן צו מיר,
וועל איך זײַן געגליכן צו די געני דערטע אין גרוב.
2 הער דעם קול פון מײַן געבעט, אַז איך שרײַ צו דיר,
אַז איך הייב אויף מײַנע הענט צו דײַן הייליקן טעמפּל.
3 זאָלסט מיך ניט אַוועקציען מיט די רשעים,
און מיט די טוער פון אומרעכט,
וואָס רעדן שלום מיט זייערע חברים,
און בייז איז אין זייער האַרצן.

לֹא־יִירָא לִבִּי אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ׃
ד אַחַת ׀ שָׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית־
יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ׃
ה כִּי יִצְפְּנֵנִי ׀ בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר
ו יְרוֹמְמֵנִי׃ וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל־אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה
ז בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה׃ שְׁמַע־
ח יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי׃ לְךָ ׀ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי
ט אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ׃ אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ ׀ מִמֶּנִּי אַל־תַּט
בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי
י יא יִשְׁעִי׃ כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה יַאַסְפֵנִי׃ הוֹרֵנִי יְהוָה
יב דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרָי׃ אַל־תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ
יג צָרָי כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וִיפֵחַ חָמָס׃ לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי
יד לִרְאוֹת בְּטוּב־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ קַוֵּה אֶל־יְהוָה חֲזַק
וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל־יְהוָה׃

כח

א לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה ׀ אֶקְרָא צוּרִי אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנִּי פֶּן־תֶּחֱשֶׁה
ב מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר׃ שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי
ג אֵלֶיךָ בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ׃ אַל־תִּמְשְׁכֵנִי עִם־
רְשָׁעִים וְעִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־רֵעֵיהֶם וְרָעָה
ד בִּלְבָבָם׃ תֶּן־לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה
ה יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם׃ כִּי לֹא יָבִינוּ אֶל־
ו פְּעֻלֹּת יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו יֶהֶרְסֵם וְלֹא יִבְנֵם׃ בָּרוּךְ
ז יְהוָה כִּי־שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי׃ יְהוָה ׀ עֻזִּי וּמָגִנִּי בּוֹ בָטַח
ח לִבִּי וְנֶעֱזָרְתִּי וַיַּעֲלֹז לִבִּי וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ׃ יְהוָה עֹז־לָמוֹ
ט וּמָעוֹז יְשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא׃ הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־
נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם׃

כז, ה׳ בסכו קרי   יג׳ נקוד מלמטה ומלמעלה חוץ מן ו׳ שלא נקוד אלא מלמטה

4 גיב זיי לויט זייער ווערק,
און לויט דער שלעכטסקייט פון זייערע מעשׂים;
לויט דער טואונג פון זייערע הענט גיב זיי,
קער זיי אום זייער פאַרגעלטונג.
5 ווײַל זיי אַכטן ניט אויף די ווערק פון גאָט,
און אויף דער טואונג פון זײַנע הענט,
וועט ער זיי צעשטערן און זיי ניט אויפבויען.

6 געלויבט איז גאָט,
וואָס ער האָט געהערט דעם קול פון מײַנע געבעטן.
7 גאָט איז מײַן שטאַרקייט און מײַן שילד,
אויף אים האָט זיך פאַרזיכערט מײַן האַרץ,
און איך בין געהאָלפן געוואָרן.
דרום איז לוסטיק מײַן האַרץ,
און מיט מײַן געזאַנג טו איך אים דאַנקען.

8 גאָט איז זיי אַ שטאַרקייט,
און אַ פעסטונג פון הילף איז ער זײַן געזאַלבטן.
9 העלף דײַן פאָלק, און בענטש דײַן אַרב,
און פּיטער זיי, און טראָג זיי אויף אייביק.

כט

א מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד
ב וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־
ג קֹדֶשׁ׃ קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל־
ד ה מַיִם רַבִּים׃ קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר׃ קוֹל
ו יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּרְקִידֵם
ז כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים׃ קוֹל־יְהוָה חֹצֵב
ח לַהֲבוֹת אֵשׁ׃ קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר
ט קָדֵשׁ׃ קוֹל יְהוָה ׀ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ
י כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃ יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ
יא לְעוֹלָם׃ יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה ׀ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

ל

א ב מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד׃ אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי
ג וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי׃ יְהוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי׃
ד ה יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתַנִי מִיָּורְדִי־בוֹר׃ זַמְּרוּ
ו לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃ כִּי רֶגַע ׀ בְּאַפּוֹ חַיִּים
ז בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי
ח בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם׃ יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז
ט הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל׃ אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־
י אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן׃ מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל שָׁחַת הֲיוֹדְךָ
יא עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ׃ שְׁמַע־יְהוָה וְחָנֵּנִי יְהוָה הֱיֵה ׀ עֹזֵר
יב לִי׃ הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי
יג שִׂמְחָה׃ לְמַעַן ׀ יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי
לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃

לא

א ב לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה
ג לְעוֹלָם בְּצִדְקָתְךָ פַלְּטֵנִי׃ הַטֵּה אֵלַי ׀ אָזְנְךָ מְהֵרָה

ל, ד׳ מיודי קרי

כט

1 אַ מִזמור פון דודן.
גיט צו יהוה, איר מאַכטיקע,
גיט צו יהוה כּבוד און שטאַרקייט,
2 גיט צו יהוה דעם כּבוד פון זיין נאָמען,
בוקט זיך צו יהוה מיט הייליקן אָפּשיי.
3 דער קָול פון יהוה איז אויף די וואַסערן,
דער גאָט פון פּראַכט טוט דונערן,
יהוה–אויף וואַסערן גרויסע.
4 דער קָול פון יהוה איז מיט מאַכט,
דער קָול פון יהוה איז מיט שיינקייט,
5 דער קָול פון יהוה צעבּרעכט צעדערן,
און יהוה צעבּרעכט די צעדערן פון לבָנון.
6 און ער מאַכט זיי שפּרינגען ווי אַ קאַלב,
לבָנון און שׂריון, ווי אַ יונג ווילדטיר.
7 דער קָול פון יהוה האַקט אויס פלאַמען פייער.
8 דער קָול פון יהוה מאַכט ציטערן דעם מדבר,
יהוה מאַכט ציטערן דעם מדבר פון קָדֵש.
9 דער קָול פון יהוה מאַכט הינדינס געבּערן
און טוט וועלדער אַנטבּלויזן;
און אין זיין טעמפּל זאָגט איטלעכער: פּראַכטיק!
10 יהוה האָט בּיים מבּול געטראָנט,
און יהוה טראָנט ווי אַ מלך אויף אייבּיק.
11 יהוה וועט זיין פאָלק געבּן שטאַרקייט,
יהוה וועט בּענטשן זיין פאָלק מיט שלום.

ל

1 אַ מִזמור; אַ געזאַנג צו דער בּאַנייאונג פון טעמפּל פון דודן.
2 איך דערהייב דיך, גאָט, וואָרום האָסט מיך אויפגעריכט,
און ניט דערפרייט מיינע פיינט איבּער מיר.
3 יהוה מיין גאָט,
איך האָב געשריען צו דיר, און האָסט מיך געהיילט.
4 גאָט, האָסט אַרויפגעבּראַכט פון אונטערערד מיין זעל,
האָסט מיך אויפגעלעבּט, איך זאָל ניט נידערן אין גרוב.
5 זינגט צו גאָט, זיינע פרומע,
און דאַנקט זיין הייליקער געדעכעניש.
6 וואָרום אַ רגע איז זיין צאָרן,
אַ לעבּן זיין גוטוויליקייט.
איבּער נאַכט בּלייבּט געוויין,
און פרימאָרגנס איז געזאַנג.
7 און איך האָב געוועסט געזאָגט אין מיין שַלווה:
איך וועל ניט אומפאַלן קיינמאָל.
8 אין דיין גוטוויליקייט, גאָט,
האָסטו געהאַט אויפגעשטעלט פעסט מיין בּאַרג–
האָסטו פאַרבּאָרגן דיין פּנים,
און איך בּין דערשראָקן געוואָרן.
9 צו דיר, גאָט, פלעג איך רופן,
און צו גאָט פלעג איך בּעטן:
10 „וואָסער געווין איז אין מיין בּלוט,
אַז איך וועל נידערן אין גרוב?
קען דיך לויבּן דער שטויבּ?
קען ער דערציילן דיין אמת?
11 הער, גאָט, און לייטזעליק מיך,
גאָט, זיי מיר אַ העלפער."
12 האָסטו מיר פאַרקערט מיין קלאָג אין טאַנץ,
האָסט אָפּגעבּונדן מיין זאַקקלייד,
און מיך אָנגעגורט מיט פרייד;
13 דרום וועט דיך בּאַזינגען די זעל[א], און ניט שווייגן.
יהוה מיין גאָט, אייבּיק וועל איך דיר דאַנקען.

לא

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ מִזמור פון דודן.
2 אין דיר, גאָט, טו איך מיך שיצן,
לאָמיך ניט פאַרשעמט ווערן קיינמאָל;
אין דיין גערעכטיקייט מאַך מיך אַנטרינען.
3 נייג צו דיין אויער צו מיר,
זיי מיך מציל געשווינט;

[א] אין טעקסט: כָּבוד.

זיי מיר פאַר אַ פעלז פון באַשיצונג,
פאַר אַ באַפעסטיקט הויז מיך צו העלפן.
4 וואָרום דו ביסט מיין פעלז און מיין פעסטונג,
און פון דיין נאָמען וועגן זאָלסטו מיך פירן און מיך באַלייטן.
5 זאָלסט מיך אַרויסציען פון דער נעץ וואָס זיי האָבן מיר אונטערגעלייגט,
וואָרום דו ביסט מיין באַשיצונג,
6 אין דיין האַנט גיב איך איבער מיין גייסט;
וועסט מיך אויסלייזן, יהוה, דו גאָט געטרייער.
7 איך האָב פיינט די וואָס האַלטן זיך אָן פאַלשע נישטיקייטן,
וואָרום איך האָב מיך אויף גאָט פאַרזיכערט.
8 איך פריי זיך און בין לוסטיק מיט דיין חסד,
וואָרום האָסט געזען מיין פיין,
האָסט געמערקט די צרות פון מיין זעל.
9 און האָסט מיך ניט איבערגעענטפערט אין דער האַנט פונעם פיינט;
האָסט געשטעלט מיינע פיס אין דערברייטערניש.

10 לייטזעליק מיך, גאָט, וואָרום מיר איז ענג,
מאַט געוואָרן פון ערגערניש איז מיין אויג,
מיין זעל און מיין לייב.
11 וואָרום פאַרגאַנגען איז אין קומער מיין לעבן,
און מיינע יאָרן אין זיפצעניש;
אָפּגעפאַלן פון וועגן מיינע זינד איז מיין כוח,
און מיינע ביינער זיינען מאַט געוואָרן.
12 פון וועגן אַלע מיינע פיינט בין איך געוואָרן צו חרפה,
און ביי מיינע שכנים, ביז גאָר,
און אַ גרויל ביי מיינע באַקאַנטע;
די וואָס זעען מיך אין גאַס, וויַיכן פון מיר.
13 איך בין פאַרגעסן געוואָרן ווי אַ טויטער אויסן האַרצן,
איך בין געוואָרן ווי אַ פאַרדאָרבן געפעס.
14 וואָרום איך האָב געהערט דאָס גערייד פון פיל—
אַ שרעק רונדאַרום;
אַז זיי עצהן זיך מיטאַנאַנדער אויף מיר,
טראַכטן זיי מיין לעבן צו נעמען.
15 אָבער איך פאַרזיכער מיך אויף דיר, יהוה,
איך זאָג: מיין גאָט ביסט דו.
16 אין דיין האַנט זיינען מיינע צייטן,
זיי מיך מציל פון דער האַנט פון מיינע פיינט,
און פון מיינע נאָכיאָגער.
17 דערלייכט דיין פנים אויף דיין קנעכט,
העלף מיך אין דיין גענאָד.
18 גאָט, ניט לאָמיך פאַרשעמט ווערן,
וואָרום איך האָב דיך גערופן;
זאָלן פאַרשעמט ווערן די רשעים,
זאָלן זיי אַנטשוויגן ווערן אין אונטערערד.
19 זאָלן שטום ווערן די ליפּן פון ליגן,
וואָס רעדן אויפן צדיק פאַרשייט,
מיט גאווה און פאַראַכטעניש.
20 ווי גרויס איז דיין גוטס,
וואָס דו האָסט באַהאַלטן פאַר די וואָס פאָרכטן דיך,
געמאַכט פאַר די וואָס שיצן זיך אין דיר
אַקעגן די מענטשנקינדער!
21 פאַרבאָרגסט זיי אין דער פאַרבאָרגעניש פון דיין פנים,
פון די באַנדעס מענטשן;
באַהאַלטסט זיי אין אַ ביידל,

הַצִּילֵנִי הֱיֵה לִי ׀ לְצוּר־מָעוֹז לְבֵית מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי׃
ד כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה וּלְמַעַן שִׁמְךָ תַּנְחֵנִי וּתְנַהֲלֵנִי׃
ה ו תּוֹצִיאֵנִי מֵרֶשֶׁת זוּ טָמְנוּ לִי כִּי־אַתָּה מָעוּזִּי׃ בְּיָדְךָ אַפְקִיד
ז רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת׃ שָׂנֵאתִי הַשֹּׁמְרִים
ח הַבְלֵי־שָׁוְא וַאֲנִי אֶל־יְהוָה בָּטָחְתִּי׃ אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה
ט בְּחַסְדֶּךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת־עָנְיִי יָדַעְתָּ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי׃ וְלֹא
י הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד־אוֹיֵב הֶעֱמַדְתָּ בַמֶּרְחָב רַגְלָי׃ חָנֵּנִי יְהוָה
יא כִּי צַר־לִי עָשְׁשָׁה בְכַעַס עֵינִי נַפְשִׁי וּבִטְנִי׃ כִּי כָלוּ בְיָגוֹן
יב חַיַּי וּשְׁנוֹתַי בַּאֲנָחָה כָּשַׁל בַּעֲוֹנִי כֹחִי וַעֲצָמַי עָשֵׁשׁוּ׃ מִכָּל־
צֹרְרַי הָיִיתִי חֶרְפָּה וְלִשְׁכֵנַי מְאֹד וּפַחַד לִמְיֻדָּעָי רֹאַי
יג בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃ נִשְׁכַּחְתִּי כְּמֵת מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי
יד אֹבֵד׃ כִּי שָׁמַעְתִּי ׀ דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב בְּהִוָּסְדָם
טו יַחַד עָלַי לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ׃ וַאֲנִי ׀ עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהוָה
טז אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃ בְּיָדְךָ עִתֹּתָי הַצִּילֵנִי מִיַּד־אוֹיְבַי
יז וּמֵרֹדְפָי׃ הָאִירָה פָנֶיךָ עַל־עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃
יח יְהוָה אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים יִדְּמוּ לִשְׁאוֹל׃
יט תֵּאָלַמְנָה שִׂפְתֵי שָׁקֶר הַדֹּבְרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק בְּגַאֲוָה
כ וָבוּז׃ מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִּירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים
כא בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם׃ תַּסְתִּירֵם בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ מֵרֻכְסֵי אִישׁ
כב תִּצְפְּנֵם בְּסֻכָּה מֵרִיב לְשֹׁנוֹת׃ בָּרוּךְ יְהוָה כִּי־הִפְלִיא
כג חַסְדּוֹ לִי בְּעִיר מָצוֹר׃ וַאֲנִי ׀ אָמַרְתִּי בְחָפְזִי נִגְרַזְתִּי
כד מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃ אֶהֱבוּ
אֶת־יְהוָה כָּל־חֲסִידָיו אֱמוּנִים נֹצֵר יְהוָה וּמְשַׁלֵּם עַל־יֶתֶר
כה עֹשֵׂה גַאֲוָה׃ חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

לב

א ב לְדָוִד מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי נְשׂוּי־פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה׃ אַשְׁרֵי אָדָם
ג לֹא יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֺן וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃ כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי

לא, ה׳ שורק עם הדגש   יב׳ ס״א ולשכני

פון דעם קריג פון די צינגער.
22 געלויבט איז גאָט, וואָס האָט וווּנדערלעך באַוויזן זיין חסד צו מיר אין דער באַלעגערטער שטאָט.
23 און איך האָב געוועסט געזאָגט אין מיין האַסט:
איך בין פאַרשניטן פון קעגן דיינע אויגן.
אָבער האָסט געהערט דעם קול פון מיינע געבעטן,
אַז איך האָב געשריען צו דיר.
24 האָט ליב גאָט, איר אַלע זיינע פרומע;
די געטרייע טוט אָפּהיטן גאָט,
און באַצאָלט מיט אַן איבערמאָס דעם וואָס טוט האָפערדיק.
25 זייט שטאַרק, און זאָל פעסט זיין אייער האַרץ,
איר אַלע וואָס האָפט צו גאָט.

לב

1 פון דודן אַ באַטראַכטונג.
ווויל צו דעם וואָס זיין פאַרברעך איז פאַרגעבן,
וואָס זיין חטא ווערט פאַרדעקט.
2 ווויל צו דעם מענטשן וואָס גאָט רעכנט אים ניט קיין זינד,
און אין זיין גייסט איז ניטאָ קיין באַטרוג.

בָּלוּ עֲצָמָי בְּשַׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם׃ כִּי ׀ יוֹמָם וָלַיְלָה ׀ תִּכְבַּד ד
עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ סֶלָה׃ חַטָּאתִי ה
אוֹדִיעֲךָ וַעֲוֺנִי לֹא־כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַיהוָה
וְאַתָּה נָשָׂאתָ עֲוֺן חַטָּאתִי סֶלָה׃ עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־ ו
חָסִיד ׀ אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף מַיִם רַבִּים אֵלָיו לֹא
יַגִּיעוּ׃ אַתָּה ׀ סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי ז
סֶלָה׃ אַשְׂכִּילְךָ ׀ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ ח
עֵינִי׃ אַל־תִּהְיוּ ׀ כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג וָרֶסֶן עֶדְיוֹ ט
לִבְלוֹם בַּל קְרֹב אֵלֶיךָ׃ רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ י
בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ׃ שִׂמְחוּ בַיהוָה וְגִילוּ צַדִּיקִים יא
וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃

לג

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃ הוֹדוּ לַיהוָה א ב
בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃ שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ ג
נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃ כִּי־יָשָׁר דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה׃ ד
אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃ בִּדְבַר ה ו
יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם׃ כֹּנֵס כַּנֵּד ז
מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת׃ יִירְאוּ מֵיְהוָה כָּל־ ח
הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃ כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי ט
הוּא־צִוָּה וַיַּעֲמֹד׃ יְהוָה הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת י
עַמִּים׃ עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר יא
וָדֹר׃ אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיו הָעָם ׀ בָּחַר לְנַחֲלָה יב
לוֹ׃ מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ יג
מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ הַיֹּצֵר יַחַד יד טו
לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃ אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־ טז
חָיִל גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ׃ שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה יז
וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט׃ הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים יח
לְחַסְדּוֹ׃ לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב׃ נַפְשֵׁנוּ יט כ

לב,ט׳ ס״א בְּמֶתֶג-וָרֶסֶן עֶדְיוֹ

3 אַז איך האָב געשוויגן, האָבן מיינע ביינער געפוילט,
פון מיין קרעכצן אַ גאַנצן טאָג.
4 וואָרום טאָג און נאַכט פלעגט שווער זיין אויף מיר דיין האַנט,
מיין זאַפט איז פאַרביטן געוואָרן ווי אין פאַרטריקנטע זומעראויבס. סֶלָה.
5 האָב איך דיך געלאָזט וויסן מיין חטא,
און מיין זינד האָב איך ניט פאַרדעקט.
איך האָב געזאָגט: איך וועל זיך מודה זיין אויף מיינע פאַרברעכן צו גאָט;
און דו האָסט פאַרגעבן די שולד פון מיין זינד. סֶלָה.

6 אויף דעם זאָל איטלעכער פרומער מתפלל זיין צו דיר,
אין דער צייט וואָס מע קען דיך געפינען:
אַז די גרויסע וואַסערן פלייצן איבער,
זאָלן זיי צו אים אָבער ניט דערגרייכן.
7 דו ביסט מיין פאַרבאָרגעניש,
פון דעם פיינט באַהיטסטו מיך[א];
מיט געזאַנגען פון אַנטרינונג
רינגלסטו מיך אַרום. סֶלָה.

8 „איך וועל דיך קליגן און דיר ווייזן דעם וועג וואָס דו זאָלסט גיין,
איך וועל האַלטן מיין אויג אויף דיר.“
9 איר זאָלט ניט זיין ווי אַ פערד, ווי אַ מוילאייזל, אָן פאַרשטאַנד,
וואָס מיט צאַם און געביס מוז מען איינהאַלטן זיין אימפּעט;
אַז מע זאָל ניט קענען גענענען צו דיר.

10 פיל ווייטאָקן האָט דער רשע,
אָבער דער וואָס פאַרזיכערט זיך אויף גאָט,
אים וועט אַרומרינגלען גענאָד.
11 פרייט זיך מיט גאָט, און זייט לוסטיק, צדיקים,
און זינגט, אַלע רעכטפאַרטיקע הערצער.

לג

1 פרייט זיך צדיקים, מיט גאָט,
שיין פאַר די רעכטפאַרטיקע איז לויבונג.

2 גיט אַ דאַנק צו גאָט אויף אַ האַרף,
אויף אַ גיטאַר פון צען סטרונעס שפּילט צו אים.
3 זינגט צו אים אַ ניי געזאַנג,
שפּילט ווויל מיט געשאַל.
4 וואָרום רעכטפאַרטיק איז דאָס וואָרט פון גאָט,
און זיין יעטוועדער טואונג איז מיט טריישאַפט.
5 ער האָט ליב רעכט און גערעכטיקייט,
מיט דעם חסד פון גאָט איז פול די ערד.
6 מיט אַ וואָרט פון גאָט זיינען די הימלען געמאַכט געוואָרן,
און מיט אַ הויך פון זיין מויל זייער גאַנצער חיל.
7 ער זאַמלט ווי אַ סטויג די וואַסערן פון ים,
ער טוט אַריין אין שפּייכלערס די תְּהוֹמען.
8 מורא פאַר גאָט האָט די גאַנצע ערד,
פאַר אים פאָרכטן אַלע באַוווינער פון דער וועלט.
9 וואָרום ער זאָגט, און עס געשעט,
ער באַפעלט, און עס באַשטייט.
10 גאָט פאַרשטערט דעם באַראָט פון די פעלקער,
ער וואָרט די מחשבות פון די אומות.

[א] וואָרטשפּיל: מִצַּר תִּצְּרֵנִי.

11 דער באַראָט פון גאָט וועט אויף אייביק באַשטיין,
די טראַכטונגען פון זיין האַרצן אויף דור־דורות.

12 ווויל צו דעם פאָלק וואָס יהוה איז זיין גאָט,
צו דער אומה וואָס ער האָט געווײלט זיך צום אַרב.
13 פון הימל לוגט גאָט,
ער זעט אַלע מענטשנקינדער;
14 פון דעם אָרט פון זיין וווינונג באַטראַכט ער
אַלע באַוווינער פון דער ערד;
15 ער וואָס פורעמט זייער אַלעמענס האַרץ,
וואָס פאַרשטייט אַלע זייערע מעשׂים.
16 אַ מלך ווערט ניט געהאָלפן דורך פיל חיל,
אַ גיבור ווערט ניט ניצול דורך גרויס כּוח;
17 אַן אָפּנאַר איז דער פערד פאַר הילף,
און מיט זיין גרויס כּוח וועט ער ניט מאַכן אַנטרינען.
18 זע, דאָס אויג פון גאָט איז אויף די וואָס פאָרכטן אים,
אויף די וואָס האָפן צו זיין חסד,
19 מציל צו זיין פון טויט זייער זעל,
און זיי צו דערהאַלטן אין הונגער.

20 אונדזער זעל האָט געהאַרט אויף גאָט,
אונדזער הילף און אונדזער שילד איז ער.
21 וואָרום מיט אים פרייט זיך אונדזער האַרץ,
וואָרום אויף זיין הייליקן נאָמען האָבן מיר זיך פאַר־
זיכערט.
22 זאָל דיין חסד, גאָט, זיין אויף אונדז,
אַזוי ווי מיר האָבן געהאָפט צו דיר.

לד

1 פון דודן; ווען ער האָט געביטן זיין שׂכל פאַר
אַבימֶלֶכן, און ער האָט אים אַרויסגעטריבן, און
ער איז אַוועק[א].
א 2 איך בענטש גאָט אין יעטוועדער צייט,
תמיד איז זיין לויב אין מיין מויל.
ב 3 מיט גאָט רימט זיך מיין זעל;
די געדריקטע וועלן הערן און זיך פרייען.
ג 4 גרייסט גאָט מיט מיר,
און לאָמיר דערהייבן זיין נאָמען אין איינעם.
ד 5 איך האָב געזוכט גאָט, און ער האָט מיר געענטפערט,
און פון אַלע מיינע שרעקענישן האָט ער מיך מציל
געווען.
ה 6 זיי האָבן געקוקט צו אים, און האָבן אויפגעלוכטן,
ו און זייערע פנימער וועלן ניט פאַרשעמט ווערן.
ז 7 אָט האָט אַן אָרימאַן גערופן, און גאָט האָט צוגע־
הערט,
און פון אַלע זיינע צרות אים געהאָלפן.
ח 8 דער מלאך פון גאָט לאַגערט אַרום זיינע פאָרכטער,
און ער טוט זיי דערלייזן.
ט 9 באַטראַכט און זעט אַז גאָט איז גוט;
וויל צו דעם מאַן וואָס שיצט זיך אין אים.
י 10 פאָרכט גאָט, איר זיינע הייליקע,
וואָרום זיינע פאָרכטער ווערט ניט פעלן.
כ 11 יונגלייבן דאַרן און הונגערן,
אָבער די וואָס זוכן גאָט פעלט ניט כל־טוב.
ל 12 קומט, קינדער, הערט מיר צו,
מורא פאַר גאָט וועל איך אייך לערנען.
מ 13 ווער נאָר אַ מאַן וואָס וויל לעבן,
וואָס גאַרט טעג צו זען גוטס,
נ 14 היט דיין צונג פון שלעכטס,
און דיינע ליפּן פון רעדן באַטרוג.
ס 15 קער זיך אָפּ פון שלעכטס, און טו גוטס,
זוך שלום און יאָג זיך נאָך אים.
ע 16 די אויגן פון גאָט זיינען אויף די צדיקים,
און זיינע אויערן אויף זייער געשריי.
פ 17 דער פנים פון גאָט איז קעגן די שלעכטסטוער.
צו פאַרשניידן פון דער ערד זייער גדעכעניש.
צ 18 זיי[ב] האָבן געשריען, און גאָט האָט זיי צוגעהערט,
און פון אַלע זייערע צרות זיי מציל געווען.
ק 19 גאָט איז נאָענט צו די צעבראָכענע הערצער,
און די דערשלאָגענע געמיטער טוט ער העלפן.
ר 20 פיל זיינען די אומגליקן פון צדיק,
אָבער פון זיי אַלע וועט אים מציל זיין גאָט.

כא חִכְּתָה לַיהוָה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃ כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ
כב כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ׃ יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר
יִחַלְנוּ לָךְ׃

לד

א לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃
ב אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ בַּיהוָה
ג
ד תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃ גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי
ה וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃ דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכָּל־
ו מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃ הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־יֶחְפָּרוּ׃
ז זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃ חֹנֶה
ח
ט מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃ טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב
י יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃ יְראוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי
יא אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃ כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה
יב לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃ לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה
יג אֲלַמֶּדְכֶם׃ מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת
יד טוֹב׃ נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃ סוּר
טו
טז מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃ עֵינֵי יְהוָה אֶל־
יז צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃ פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית
יח מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃ צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃
יט קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃ רַבּוֹת
כ
כא רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃ שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו
כב אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃ תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי
כג צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃ פֹּדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־
הַחֹסִים בּוֹ׃

לה

א לְדָוִד ׀ רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבַי לְחַם אֶת־לֹחֲמָי׃ הַחֲזֵק
ב
ג מָגֵן וְצִנָּה וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי׃ וְהָרֵק חֲנִית וּסְגֹר לִקְרַאת

לד, ח׳ פתח בסוף פסוק   י׳ א נחה   לה, א׳ פתח באתנח

ש 21 ער היט אָפּ אַלע זיינע ביינער,
ניט אַן איינציקער פון זיי ווערט צעבראָכן.
ת 22 דעם רשע וועט טייטן דאָס בייז,
און די שׂונאים פון צדיק וועלן פאַרוויסט ווערן.
23 גאָט לייזט אויס די זעל פון זיינע קנעכט,
און ניט פאַרוויסט ווערן וועלן אַלע וואָס שיצן זיך
אין אים.

לה

1 פון דודן.
קריג, גאָט, מיט מיינע קריגער,
שטרייט מיט מיינע שטרייטער.
2 נעם אָן אַ שילד און אַ פּאַנצער,
און שטיי אויף מיר צו הילף.
3 און ציִ אַרויס דעם שפּיז און די האַק
אַקעגן מיינע נאָכיאָגער;

[א] זע שמואל א׳ כא, 14.
[ב] פאַרבינדט זיך מיט פסוק 16.

ד רֹדְפָי אֱמֹר לְנַפְשִׁי יְשֻׁעָתֵךְ אָנִי׃ יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי
ה נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיַחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי׃ יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־
ו רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דּוֹחֶה׃ יְהִי־דַרְכָּם חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקֹּת
ז וּמַלְאַךְ יְהוָה רֹדְפָם׃ כִּי־חִנָּם טָמְנוּ־לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם
ח חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי׃ תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ
ט אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה יִפָּל־בָּהּ׃ וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּיהוָה
י תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ׃ כָּל עַצְמוֹתַי ׀ תֹּאמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ
יא מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ׃ יְקוּמוּן עֵדֵי
יב חָמָס אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי׃ יְשַׁלְּמוּנִי רָעָה תַּחַת
יג טוֹבָה שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי׃ וַאֲנִי ׀ בַּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי שָׂק עִנֵּיתִי
יד בַצּוֹם נַפְשִׁי וּתְפִלָּתִי עַל־חֵיקִי תָשׁוּב׃ כְּרֵעַ כְּאָח־לִי
טו הִתְהַלָּכְתִּי כַּאֲבֶל־אֵם קֹדֵר שַׁחוֹתִי׃ וּבְצַלְעִי שָׂמְחוּ
וְנֶאֱסָפוּ נֶאֶסְפוּ עָלַי נֵכִים וְלֹא יָדַעְתִּי קָרְעוּ וְלֹא־דָמּוּ׃
טז יז בְּחַנְפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג חָרֹק עָלַי שִׁנֵּימוֹ׃ אֲדֹנָי כַּמָּה תִּרְאֶה
יח הָשִׁיבָה נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם מִכְּפִירִים יְחִידָתִי׃ אוֹדְךָ בְּקָהָל
יט רָב בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ׃ אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי שֶׁקֶר שֹׂנְאַי
כ חִנָּם יִקְרְצוּ־עָיִן׃ כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל רִגְעֵי־אֶרֶץ
כא דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן׃ וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם אָמְרוּ הֶאָח ׀
כב הֶאָח רָאֲתָה עֵינֵינוּ׃ רָאִיתָה יְהוָה אַל־תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־
כג תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃ הָעִירָה וְהָקִיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהַי וַאדֹנָי
כד לְרִיבִי׃ שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְהוָה אֱלֹהָי וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִי׃
כה אַל־יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח נַפְשֵׁנוּ אַל־יֹאמְרוּ בִּלַּעֲנוּהוּ׃
כו יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ ׀ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי רָעָתִי יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה
כז הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃ יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ תָמִיד
כח יִגְדַּל יְהוָה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ׃ וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ
כָּל־הַיּוֹם תְּהִלָּתֶךָ׃

י׳ קמץ רחב   יא׳ סגול באתנח   כב׳ פתח באתנח   כד׳ קמץ ברביע

זאָג צו מיין זעל:
דיין ישועה בין איך.
4 זאָלן פאַרשעמט און צו שאַנד ווערן
די וואָס זוכן מיין לעבן;
זאָלן אָפּטרעטן אַהינטער און זיך שעמען
די וואָס טראַכטן מיר בייז.
5 זאָלן זיי זיין ווי שפּריי פאַרן ווינט,
און דער מלאך פון גאָט זאָל זיי שטויסן.
6 זאָל זייער וועג זיין חושך און גליטשיק,
און דער מלאך פון גאָט זאָל זיי יאָגן.
7 וואָרום פאַר אומזיסט האָבן זיי מיר אונטערגעלייגט
זייער נעץ פון אונטערגאַנג,
פאַר אומזיסט האָבן זיי געגראָבן אויף מיין זעל.
8 זאָל קומען אויף אים אַ בראָך אומגעריכט,
און זיין נעץ וואָס ער האָט אונטערגעלייגט זאָל אים באַצווינגען;
מיט שטורעם זאָל ער פאַלן דערין.
9 און מיין זעל וועט זיך פרייען מיט גאָט,
זי וועט לוסטיק זיין מיט זיין ישועה.
10 אַלע מיינע ביינער וועלן זאָגן:
ווער אַזוי ווי דו, גאָט,
איז מציל דעם אָרימאַן פון דעם שטאַרקערן פון אים,
יאָ, דעם אָרימאַן און דעם אביון פון דעם וואָס באַגזלט אים.

11 פאַלשע עדות שטייען אויף,
וואָס איך ווייס ניט פרעגן זיי מיך.
12 זיי צאָלן מיר אַ רעה פאַר אַ טובה,
פאַריתומט איז מיין זעל.
13 און איך, אַז זיי זיינען קראַנק געווען,
איז מיין אָנקלייד געווען זאַק,
איך האָב געפּייניקט מיט פאַסטן מיין לייב;
און מיין תפילה—זאָל עס אָנקומען אין מיין בוזעם!
14 ווי ביי אַ חבר, ווי ביי אַ ברודער מיינעם,
בין איך אַרומגעגאַנגען,
ווי אין טרויער נאָך אַ מאַמען,
פינצטער געבויגן בין איך געווען.

15 אָבער אַז איך פאַל, פרייען זיי זיך, און קלייבן זיך אויף;
עס קלייבן זיך אַרום מיר שלעגער וואָס איך קען ניט;
זיי רייסן און הערן ניט אויף.
16 מיט פאַלשע רכילות־געשפּעטן
קריצן זיי אויף מיר זייערע ציין.

17 גאָט, ווי לאַנג וועסטו צוזען?
נעם אָוועק מיין זעל פון זייערע פאַרוויסטונגען,
פון די יונגלייבן מיין איינאיינציקע[א].
18 איך וועל דיר דאַנקען אין אַ גרויס געזעמל,
אין פיל פאָלק וועל איך דיך לויבן.
19 זאָלן זיך ניט פרייען איבער מיר
די וואָס זיינען מיר פיינט פאַר גאָרנישט;
מיינע אומזיסטיקע שׂונאים
וואָס ווינקען מיטן אויג.
20 וואָרום אומשלום רעדן זיי,
און קעגן די שטילע פון דער ערד
טראַכטן זיי אויס פאַלשע שטיק.
21 און זיי עפענען ברייט זייער מויל אויף מיר;
זיי זאָגן: אַהאַ! אַהאַ! אונדזער אויג האָט דערלעבט.

22 דו האָסט געזען, גאָט, זאָלסטו ניט פאַרשווייגן;
גאָט, זאָלסט זיך ניט דערווייטערן פון מיר.
23 דערוועק דיך און וואַך אויף צו מיין משפּט,
צו מיין קריג, מיין גאָט און מיין האַר.
24 משפּט מיך לויט דיין גערעכטיקייט, יהוה מיין גאָט,
און זאָלן זיי זיך ניט פרייען איבער מיר.
25 זאָלן זיי ניט זאָגן אין זייער האַרצן:
אַהאַ! אונדזער באַגער!
זאָלן זיי ניט זאָגן:
מיר האָבן אים איינגעשלונגען!
26 זאָלן פאַרשעמט און צו שאַנד ווערן אין איינעם
די וואָס פרייען זיך אויף מיין אומגליק;
זאָלן באַקליידט ווערן מיט בושה און שמאַך
די וואָס גרייסן זיך איבער מיר.
27 זאָלן זינגען און זיך פרייען
די וואָס באַגערן מיין גערעכטיקייט;
און זאָלן זיי תמיד זאָגן: געגרייסט זאָל זיין גאָט,
וואָס באַגערט דעם פריד פון זיין קנעכט.
28 און מיין צונג וועט רעדן דיין גערעכטיקייט,
אַ גאַנצן טאָג דיין לויב.

[א] ד. ה. מיין זעל.

לו

[1] פאַר דעם געזאַנגמייסטער; פון דעם קנעכט פון
גאָט, פון דודן.
[2] די זינד רעדט צום רשע–קלער איך אין האַרצן;
ניטאָ גאָטס מורא פאַר זיינע אויגן.
[3] וואָרום צופיל חַנפעט זי אים אין זיינע אויגן,
אַז ער זאָל קענען פיינט האָבן זיין פאַרברעך.
[4] די ווערטער פון זיין מויל זיינען אומרעכט און באַטרוג,
ער האָט אויפגעהערט פאַרשטיין צו טאָן גוטס.
[5] אומרעכט טראַכט ער אויף זיין געלעגער,
ער שטייט אויפן ניט גוטן וועג,
דאָס בייז ווערט אים ניט נִמאס.

[6] גאָט, ביז אין די הימלען איז דיין חסד,
דיין טריישאַפט ביז די וואָלקן.
[7] דיין גערעכטיקייט איז ווי די מאַכטיקע בערג,
דיינע משפטים ווי דער גרויסער תְּהום;
מענטשן און בהמות טוסטו העלפן, גאָט.
[8] ווי טייער איז דיין חסד, גאָט,
און די מענטשנקינדער שיצן זיך
אין שאָטן פון דיינע פליגלען.
[9] זיי זעטן זיך מיט דער פעטקייט פון דיין הויז,
און פון דעם טייך פון דיינע תענוגים טרינקסטו זיי אָן.
[10] וואָרום ביי דיר איז דער קוואַל פון לעבן,
אין דיין ליכט זעען מיר ליכטיקייט*.
[11] ציִ אויס דיין חסד צו די וואָס קענען דיך,
און דיין גערעכטיקייט צו די רעכטפאַרטיקע הערצער.
[12] זאָל ניט צוקומען צו מיר דער פוס פון גאווה,
און די האַנט פון רשעים זאָל מיך ניט פאַרוואָגלען.

[13] אָן זיינען געפאַלן די טוער פון אומרעכט,
זיי זיינען אַנידערגעשטויסן, און קענען ניט אויפשטיין.

לז

[1] פון דודן.
א זאָלסט זיך ניט ערגערן וועגן די שלעכטסטוער,
זאָלסט ניט מקנא זיין די וואָס טוען אומרעכט.
[2] וואָרום גיך ווי גראָז וועלן זיי פאַרשניטן ווערן,
און ווי גרינע קרייטעכץ וועלן זיי פאַרוועלקט ווערן.

ב [3] פאַרזיכער זיך אויף גאָט, און טו גוטס,
זיץ רואיק אין לאַנד, און היט אָפּ וואָרהאַפטיקייט,
[4] און קוויק זיך מיט גאָט,
און ער וועט דיר געבן די פאַרלאַנגען פון דיין האַרצן.

ג [5] פאַרלאָז אויף גאָט דיין וועג,
און פאַרזיכער זיך אויף אים, און ער וועט טאָן.
[6] און ער וועט אַרויסברענגען ווי דאָס ליכט דיין
גערעכטיקייט,
און דיין משפט ווי דער מיטן טאָג.

ד [7] האַר צו גאָט, און האָף צו אים,
זאָלסט זיך ניט ערגערן וועגן דעם וואָס איז מצליח
אויף זיין וועג,
וועגן דעם מאַן וואָס טוט ליסטיקייטן.

ה [8] לאָז אָפּ פון כעס, און פאַרלאָז גרימצאָרן;
זאָלסט זיך ניט ערגערן; דאָס פירט בלויז צום בייזן.
[9] וואָרום די שלעכטסטוער וועלן פאַרשניטן ווערן,
און די וואָס האָפן צו גאָט, זיי וועלן אַרבן דאָס לאַנד.

* וואָרטשפּיל: נִרְאֶה־אוֹר.

לו

א
ב לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד׃ נְאֻם־פֶּשַׁע לָרָשָׁע בְּקֶרֶב
ג לִבִּי אֵין־פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו׃ כִּי־הֶחֱלִיק אֵלָיו בְּעֵינָיו
ד לִמְצֹא עֲוֺנוֹ לִשְׂנֹא׃ דִּבְרֵי־פִיו אָוֶן וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל
ה לְהֵיטִיב׃ אָוֶן ׀ יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ לֹא־
ו טוֹב רָע לֹא יִמְאָס׃ יְהוָה בְּהַשָּׁמַיִם חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ עַד־
ז שְׁחָקִים׃ צִדְקָתְךָ ׀ כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶךָ תְּהוֹם רַבָּה
ח אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ׀ יְהוָה׃ מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים
ט וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן׃ יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל
י עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם׃ כִּי־עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר׃
יא
יב מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ אַל־תְּבוֹאֵנִי
יג רֶגֶל גַּאֲוָה וְיַד־רְשָׁעִים אַל־תְּנִדֵנִי׃ שָׁם נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן
דֹּחוּ וְלֹא יָכְלוּ קוּם׃

לז

א
ב לְדָוִד ׀ אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בְּעֹשֵׂי עַוְלָה׃ כִּי
ג כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא יִבּוֹלוּן׃ בְּטַח בַּיהוָה
ד וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכָן־אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה׃ וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה
ה וְיִתֶּן־לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ׃ גּוֹל עַל־יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו
ו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃ וְהוֹצִיא כָאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטֶךָ כַּצָּהֳרָיִם׃
ז דּוֹם ׀ לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לוֹ אַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ
ח בְּאִישׁ עֹשֶׂה מְזִמּוֹת׃ הֶרֶף מֵאַף וַעֲזֹב חֵמָה אַל־תִּתְחַר
ט אַךְ לְהָרֵעַ׃ כִּי־מְרֵעִים יִכָּרֵתוּן וְקֹוֵי יְהוָה הֵמָּה יִירְשׁוּ־
י אָרֶץ׃ וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל־מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ׃
יא
יב וַעֲנָוִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם׃ זֹמֵם רָשָׁע
יג לַצַּדִּיק וְחֹרֵק עָלָיו שִׁנָּיו׃ אֲדֹנָי יִשְׂחַק־לוֹ כִּי־רָאָה כִּי־
יד יָבֹא יוֹמוֹ׃ חֶרֶב ׀ פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם לְהַפִּיל
טו עָנִי וְאֶבְיוֹן לִטְבוֹחַ יִשְׁרֵי־דָרֶךְ׃ חַרְבָּם תָּבוֹא בְלִבָּם
טז וְקַשְּׁתוֹתָם תִּשָּׁבַרְנָה׃ טוֹב מְעַט לַצַּדִּיק מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים

לז, טו׳ פתח באסף

ו [10] און נאָך אַ קליין ווײַלע, און דער רשע וועט ניט זיין,
און וועסט זיך אומקוקן אויף זיין אָרט, און ער איז
ניטאָ.
[11] אָבער די געדריקטע וועלן אַרבן דאָס לאַנד,
און וועלן זיך קוויקן מיט גרויס פריד.

ז [12] דער רשע טראַכט בייז קעגן צדיק,
און ער קריצט אויף אים זיינע ציין.
[13] גאָט לאַכט פון אים,
וואָרום ער זעט אַז זיין טאָג וועט קומען.

ח [14] די רשעים ציִען אַרויס די שווערד,
און שפּאַנען זייער בויגן,
צו מאַכן פאַלן דעם אָרימאַן און דעם אביון,
צו שעכטן די וואָס זייער וועג איז גלייך.
[15] וועט זייער שווערד אַריין אין זייער האַרצן,
און זייערע בויגנס וועלן צעבראָכן ווערן.

ט [16] בעסער דאָס ביסל ביים צדיק,
איידער די שֶפע פון פיל רשעים.

רַבִּים׃ כִּי זְרוֹעוֹת רְשָׁעִים תִּשָּׁבַרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים יז
יְהוָה׃ יוֹדֵעַ יְהוָה יְמֵי תְמִימִם וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה׃ יח
לֹא־יֵבֹשׁוּ בְּעֵת רָעָה וּבִימֵי רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ׃ כִּי רְשָׁעִים ׀ יט כ
יֹאבֵדוּ וְאֹיְבֵי יְהוָה כִּיקַר כָּרִים כָּלוּ בֶעָשָׁן כָּלוּ׃ לֹוֶה כא
רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן׃ כִּי מְבֹרָכָיו יִירְשׁוּ כב
אָרֶץ וּמְקֻלָּלָיו יִכָּרֵתוּ׃ מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גֶבֶר כּוֹנָנוּ וְדַרְכּוֹ כג
יֶחְפָּץ׃ כִּי־יִפֹּל לֹא־יוּטָל כִּי יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ׃ נַעַר הָיִיתִי כד כה
גַּם־זָקַנְתִּי וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ־לָחֶם׃
כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה׃ סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־ כו כז
טוֹב וּשְׁכֹן לְעוֹלָם׃ כִּי יְהוָה ׀ אֹהֵב מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזֹב אֶת־ כח
חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמָרוּ וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרָת׃ צַדִּיקִים כט
יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ׃ פִּי־צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה ל
וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט׃ תּוֹרַת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא תִמְעַד לא
אֲשֻׁרָיו׃ צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ׃ יְהוָה לֹא־ לב לג
יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ׃ קַוֵּה אֶל־יְהוָה ׀ וּשְׁמֹר לד
דַּרְכּוֹ וִירוֹמִמְךָ לָרֶשֶׁת אָרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃
רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח רַעֲנָן׃ וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה לה לו
אֵינֶנּוּ וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ שְׁמָר־תָּם וּרְאֵה יָשָׁר כִּי־ לז
אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם׃ וּפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרִית לח
רְשָׁעִים נִכְרָתָה׃ וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוּזָּם בְּעֵת לט
צָרָה׃ וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם מ
כִּי־חָסוּ בוֹ׃

לח

מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ יְהוָה אַל־בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וּבַחֲמָתְךָ א ב
תְיַסְּרֵנִי׃ כִּי־חִצֶּיךָ נִחֲתוּ בִי וַתִּנְחַת עָלַי יָדֶךָ׃ אֵין־מְתֹם ג ד
בִּבְשָׂרִי מִפְּנֵי זַעְמֶךָ אֵין־שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי׃
כִּי־עֲוֺנֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי כְּמַשָּׂא כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי׃ הִבְאִישׁוּ ה ו

לז, יז׳ פתח בס״פ   לט׳ שורק עם הדגש

31 די תּוֹרה פון זײַן גאָט איז אין זײַן האַרצן,
זײַנע טריט גליטשן זיך ניט אויס.

צ 32 דער רשע קוקט אויס אויפן צדיק,
און זוכט אים צו טײטן.
33 גאָט וועט אים ניט איבערלאָזן אין זײַן האַנט,
און ניט לאָזן אים שולדיק מאַכן, אַז ער ווערט
גערמשפּט.

ק 34 האָף צו גאָט, און היט זײַן וועג,
און ער וועט דיך דערהײבן צו אַרבן דאָס לאַנד;
וועסט צוזען ווי די רשעים ווערן פאַרשניטן.

ר 35 איך האָב געזען דעם רשע מאַכטיק,
און צעשפּרײט ווי אַ צווײַגהאַפטיקער אַלטגעזוע־
סענער בוים;
36 אָבער מע איז פאַרבײַגעגאַנגען,
ערשט ער איז ניטאָ,
און איך האָב אים געזוכט,
און ער איז ניט געווען צו געפינען.

ש 37 באַטראַכט דעם אומשולדיקן, און זע דעם רעכט־
פאַרטיקן,

17 וואָרום די אָרעמס פון די רשעים וועלן צעבראָכן
ווערן,
אָבער די צדיקים לענט אונטער גאָט.

י 18 גאָט מערקט די טעג פון די אומשולדיקע,
און זײער אַרב וועט זײַן אויף אײביק.
19 זײ וועלן ניט פאַרשעמט ווערן אין צײַט פון בײז,
און אין טעג פון הונגער וועלן זײ זאַט זײַן.

כ 20 וואָרום די רשעים וועלן אונטערגײן,
און די פײַנט פון גאָט אַזוי ווי שווערע לעמער;
זײ פאַרגײען, אין רויך פאַרגײען זײ.

ל 21 דער רשע לײַט און באַצאָלט ניט,
און דער צדיק לײַטזעליקט און גיט.
22 וואָרום זײַנע געבענטשטע אַרבן דאָס לאַנד,
און זײַנע פאַרשאָלטענע ווערן פאַרשניטן.

מ 23 פון גאָט ווערן אָנגעשטעלט די טריט פון מענטשן,
און ער באַוויליקט זײַן וועג.
24 אַז ער פאַלט, בלײַבט ער ניט ליגן,
וואָרום גאָט לענט אונטער זײַן האַנט.

נ 25 איך בין יונג געווען און בין אַלט געוואָרן,
און איך האָב ניט געזען אַ צדיק פאַרלאָזן,
און זײַן זאָמען בעטלענדיק ברויט.
26 אַ גאַנצן טאָג איז ער לײַטזעליק און אַנטלײַט,
און זײַן זאָמען איז אַ בענטשונג.

ס 27 קער זיך אָפּ פון שלעכטס, און טו גוטס,
און בלײַב רוען אויף אײביק.
28 וואָרום גאָט האָט ליב גערעכטיקײט,
און פאַרלאָזט ניט זײַנע פרומע;
אײביק ווערן זײ אָפּגעהיט,
אָבער דער זאָמען פון די רשעים ווערט פאַרשניטן.
29 די צדיקים וועלן אַרבן דאָס לאַנד,
און וועלן וווינען דערויף שטענדיק.

פ 30 דאָס מויל פון דעם צדיק לאָזט אַרויס חכמה,
און זײַן צונג רעדט גערעכטיקײט.

אַז דער סוף פון איטלעכן איז אַ גליקלעכער.
38 און די פאַרברעכער ווערן פאַרטיליקט אין אײנעם,
דער סוף פון די רשעים ווערט פאַרשניטן.

ת 39 אָבער די הילף פון די צדיקים איז פון גאָט,
זײער פעסטונג אין צײַט פון נויט.
40 און גאָט שטײט זײ בײַ, און מאַכט זײ אַנטרינען,
ער מאַכט זײ אַנטרינען פון די רשעים, און העלפט זײ,
ווײַל זײ האָבן זיך געשיצט אין אים.

לח

1 אַ מִזמור פון דודן, אויף אַ דערמאָנונג.
2 ניט אין דײַן כּעס, גאָט, זאָלסטו מיך מוסרן,
און אין דײַן גרימצאָרן זאָלסטו מיך שטראָפן.
3 וואָרום דײַנע פײַלן האָבן גענידערט אין מיר,
און אויף מיר האָט גענידערט דײַן האַנט.
4 ניטאָ קײן גאַנץ גליד אין מײַן לײַב פון וועגן דײַן צאָרן,
ניטאָ קײן פריד אין מײַנע בײנער פון וועגן מײַן חטא.
5 וואָרום מײַנע זינד גײען איבער מײַן קאָפּ,
ווי אַ שווערע משׂא זײַנען זײ צו שווער פאַר מיר.
6 עס פוילן, עס אײטערן מײַנע וווּנדן

ז נמקו חבורתי מפני אולתי: נעויתי שחתי עד־מאד כל־
ח היום קדר הלכתי: כי־כסלי מלאו נקלה ואין מתם
ט בבשרי: נפוגתי ונדכיתי עד־מאד שאגתי מנהמת לבי:
י
יא אדני נגדך כל־תאותי ואנחתי ממך לא־נסתרה: לבי
יב סחרחר עזבני כחי ואור עיני גם־הם אין אתי: אהבי ׀
יג ורעי מנגד נגעי יעמדו וקרובי מרחק עמדו: וינקשו ׀
מבקשי נפשי ודרשי רעתי דברו הוות ומרמות כל־
יד היום יהגו: ואני כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח־
טו
טז פיו: ואהי כאיש אשר לא־שמע ואין בפיו תוכחות: כי־
יז לך יהוה הוחלתי אתה תענה אדני אלהי: כי־אמרתי
יח פן־ישמחו־לי במוט רגלי עלי הגדילו: כי־אני לצלע
יט נכון ומכאובי נגדי תמיד: כי־עוני אגיד אדאג מחטאתי:
כ
כא ואיבי חיים עצמו ורבו שנאי שקר: ומשלמי רעה תחת
כב טובה ישטנוני תחת רדופי־טוב: אל־תעזבני יהוה אלהי
כג אל־תרחק ממני: חושה לעזרתי אדני תשועתי:

לט

א
ב למנצח לידיתון מזמור לדוד: אמרתי אשמרה דרכי
מחטוא בלשוני אשמרה־לפי מחסום בעד רשע לנגדי:
ג
ד נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכאבי נעכר: חם־לבי ׀
ה בקרבי בהגיגי תבער־אש דברתי בלשוני: הודיעני
יהוה ׀ קצי ומדת ימי מה־היא אדעה מה־חדל אני:
ו הנה טפחות ׀ נתתה ימי וחלדי כאין נגדך אך־כל־הבל
ז כל־אדם נצב סלה: אך־בצלם ׀ יתהלך־איש אך־הבל
ח יהמיון יצבר ולא־ידע מי־אספם: ועתה מה־קויתי אדני
ט תוחלתי לך היא: מכל־פשעי הצילני חרפת נבל אל־
י
יא תשימני: נאלמתי לא אפתח־פי כי אתה עשית: הסר
יב מעלי נגעך מתגרת ידך אני כליתי: בתוכחות על־עון ׀

לח, כא׳ ידיד ף   לט, א׳ לידותון קרי

פון וועגן מיין נאַרישקייט;
7 איך בין צעקרימט, איך בין געבויגן ביז גאָר,
אַ גאַנצן טאָג גיי איך אום פינצטער.
8 וואָרום מיינע לענדן זיינען פול מיט בראַנד,
און ניטאָ קיין גאַנץ גליד אין מיין לייב.
9 איך בין באַנומען און דערשלאָגן ביז גאָר,
איך שריי פון דער ברומונג פון מיין האַרצן.

10 גאָט, אַל מיין קרעכצן איז פאַר דיר,
און מיין זיפצן איז פון דיר ניט פאַרבאָרגן.
11 מיין האַרץ שווינדלט,
מיין כּוח האָט מיך פאַרלאָזט;
און דאָס ליכט פון מיינע אויגן,
דאָס אויך איז ביי מיר מער ניטאָ.
12 מיינע גוטע פריינט און מיינע חברים שטייען אַוועק
פון מיין פלאָג,
און מיינע נאָנטע שטייען פון דער ווייטן.
13 און נעצן לייגן די וואָס זוכן מיין לעבן,
און די וואָס זיינען מיר אויסן בייז רעדן אומגליקן,
און באַטרוגן טראַכטן זיי אַ גאַנצן טאָג.
14 און איך בין ווי אַ טויבער, איך הער ניט,
און ווי אַ שטומער וואָס עפנט ניט זיין מויל.
15 יאָ, איך בין ווי אַ מענטש וואָס הערט ניט,
און אין זיין מויל זיינען קיין טענות ניטאָ.

16 וואָרום צו דיר, יהוה, טו איך האָפן;
דו וועסט ענטפערן, האַר מיין גאָט.
17 וואָרום איך זאָג:
זאָלן זיי ניט דערפרייט ווערן איבער מיר;
אַז מיין פוס גליטשט זיך אויס,
גרייסן זיי זיך איבער מיר.
18 וואָרום איך בין אָנגעברייט צום פאַלן,
און מיין ווייטאָק איז אַנטקעגן מיר תּמיד.
19 וואָרום איך גיב צו מיין זינד,
איך בין באַקומערט וועגן מיין חטא.
20 און מיינע פיינט אום לעבן זיינען שטאַרק,
און פיל מיינע שׂונאים פאַר גאָרנישט.
21 און די וואָס באַצאָלן אַ רעה פאַר אַ טובה,
פיינטן מיך פאַר מיין נאָכיאָגן גוטס.
22 ניט פאַרלאָזן זאָלסטו מיך, יהוה,
ניט דערווייטערן זאָלסטו זיך פון מיר, מיין גאָט.
23 אַייל מיר צו הילף,
גאָט מיין ישועה.

לט

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, פאַר ידותון; אַ מזמור פון דודן.
2 איך האָב געזאָגט: איך וועל היטן מיינע וועגן
פון צו זינדיקן מיט מיין צונג;
איך וועל האַלטן אַ שלאָס אויף מיין מויל,
בעת דער רשע איז פאַר מיר.
3 איך בין שטיל אַנטשטומט געווען,
איך האָב געשוויגן, אָן גוטס,
און מיין ווייטאָק איז געווען אַיינגעהאַלטן.
4 איז מיין האַרץ אין מיר הייס געוואָרן,
האָט אין מיין געמיט זיך אַ פייער צעברענט;
האָב איך גערעדט מיט מיין צונג:
5 לאָז מיך וויסן, גאָט, מיין סוף,
און די מאָס פון מיינע טעג, וואָס זי איז,
לאָמיך וויסן ווי פאַרגייאיק איך בין.
6 זע, ווי אַ שפאַן האָסטו געמאַכט מיינע טעג,
און מיין געדויער איז ווי גאָרנישט קעגן דיר;
פאַרוואָר, אַ בלויזער הויך וואָס באַשטייט איז איטלעכער
מענטש. סֶלָה.
7 בלויז ווי אַן אָפּדוכט גייט אום דער מענטש,
בלויז אומנישט טומלען זיי;
ער קלייבט, און ער ווייס ניט ווער דאָס וועט אַיינזאַמלען.

8 און אַצונד, וואָס זאָל איך האָפן, גאָט?
מיין אויסקוק, ער איז אויף דיר.
9 זיי מיך מציל פון אַלע מיינע פאַרברעכן;
זאָלסט מיך ניט מאַכן צום שפּאָט פון דעם נידערטרעכטיקן.
10 איך בין שטום, איך עפן ניט מיין מויל,
וואָרום דו האָסט עס געטאָן.
11 טו אָפּ פון מיר דיין פּלאָג,
פון דעם שטרייט פון דיין האַנט ווער איך פאַרלענדט.
12 וואָלסטו מיט שטראָפרייד געמוסרט דעם מענטשן פאַר
זינד!

יִסַּרְתָּ אִישׁ וַתֶּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ אַךְ הֶבֶל כָּל־אָדָם סֶלָה׃
יג שִׁמְעָה תְפִלָּתִי ׀ יְהוָה וְשַׁוְעָתִי ׀ הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־
יד תֶּחֱרַשׁ כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב כְּכָל־אֲבוֹתָי׃ הָשַׁע מִמֶּנִּי
וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃

מ

א ב לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר׃ קַוֺּה קִוִּיתִי יְהוָה וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע
ג שַׁוְעָתִי׃ וַיַּעֲלֵנִי ׀ מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט הַיָּוֵן וַיָּקֶם עַל־סֶלַע
ד רַגְלַי כּוֹנֵן אֲשֻׁרָי׃ וַיִּתֵּן בְּפִי ׀ שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ
ה יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּיהוָה׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־
ו שָׂם יְהוָה מִבְטַחוֹ וְלֹא־פָנָה אֶל־רְהָבִים וְשָׂטֵי כָזָב׃ רַבּוֹת
עָשִׂיתָ ׀ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהַי נִפְלְאֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ אֵלֵינוּ
ז אֵין ׀ עֲרֹךְ אֵלֶיךָ אַגִּידָה וַאֲדַבֵּרָה עָצְמוּ מִסַּפֵּר׃ זֶבַח
וּמִנְחָה ׀ לֹא־חָפַצְתָּ אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִּי עוֹלָה וַחֲטָאָה לֹא
ח שָׁאָלְתָּ׃ אָז אָמַרְתִּי הִנֵּה־בָאתִי בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב עָלָי׃
ט י לַעֲשׂוֹת־רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי חָפָצְתִּי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי׃ בִּשַּׂרְתִּי
צֶדֶק ׀ בְּקָהָל רָב הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא יְהוָה אַתָּה יָדָעְתָּ׃
יא צִדְקָתְךָ לֹא־כִסִּיתִי ׀ בְּתוֹךְ לִבִּי אֱמוּנָתְךָ וּתְשׁוּעָתְךָ אָמָרְתִּי
יב לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ לְקָהָל רָב׃ אַתָּה יְהוָה לֹא־
יג תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי׃ כִּי
אָפְפוּ־עָלַי ׀ רָעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר הִשִּׂיגוּנִי עֲוֺנֹתַי וְלֹא־יָכֹלְתִּי
יד לִרְאוֹת עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃ רְצֵה־יְהוָה
טו לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ ׀ יַחַד מְבַקְשֵׁי
טז נַפְשִׁי לִסְפּוֹתָהּ יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃ יָשֹׁמּוּ
יז עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים לִי הֶאָח ׀ הֶאָח׃ יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ ׀
בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ יֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה אֹהֲבֵי תְּשׁוּעָתֶךָ׃
יח וַאֲנִי ׀ עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲדֹנָי יַחֲשָׁב לִי עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי אַתָּה
אֱלֹהַי אַל־תְּאַחַר׃

ס, יח׳ פתח בסוף פסוק

אָבער מאַכסט צעקריכן ווי מאָיל זיין שיינקייט.
בלויז אַ הויך איז איטלעכער מענטש. סֶלָה.

13 הער צו מיין תפילה, גאָט, און מיין געשריי פאַרנעם;
אויף מיין טרער זאָלסטו ניט שווייגן;
וואָרום אַ פרעמדער בין איך ביי דיר,
אַן איינגעוואַנדערטער ווי אַלע מיינע עלטערן.
14 קוק אַוועק פון מיר, און לאָמיך זיך אויפמונטערן,
איידער איך וועל אַוועקגיין און מער ניט זיין.

מ

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; פון דודן אַ מִזמור.
2 האָפן געהאָפט האָב איך אויף גאָט,
און ער האָט זיך גענייגט צו מיר, און צוגעהערט מיין געשריי.
3 און ער האָט מיך אַרויפגעבראַכט פון דער וויסטער גרוב,
פון דעם זומפיקן ליים,
און ער האָט געשטעלט אויף אַ פעלז מיינע פיס,
ער האָט באַפעסטיקט מיינע טריט.
4 און ער האָט געגעבן אין מיין מויל אַ ניי געזאַנג,
אַ לויב צו אונדזער גאָט.
פיל וועלן זען און וועלן פאָרכטן,
און וועלן זיך פאַרזיכערן אויף גאָט.

5 ווויל צו דעם מאַן וואָס האָט געמאַכט גאָט זיין פאַרזיכערונג,
און זיך ניט געווענדט צו די האָפערדיקע,
און צו די וואָס קערן זיך אָפּ צו פאַלשקייט.
6 פיל האָסטו אויפגעטאָן, יהוה מיין גאָט—
דיינע וווּנדער און דיינע טראַכטונגען פון אונדזערט־וועגן;
ניטאָ קיין גלייכן צו דיר.
זאָל איך דערציילן און זאָגן,
זיינען זיי צו פיל אויסצורעכענען.
7 שלאַכטאָפּפער און שפּייזאָפּפער באַגערסטו ניט—

האָסטו אין די אויערן מיר אַיינגעגראָבן—
בראַנדאָפּפער און זינדאָפּפער פאַרלאַנגסטו ניט.
8 דרום האָב איך געזאָגט: איך וועל טאָן
וואָס אין געראָלטן ספר איז אָנגעשריבן פאַר מיר.
9 צו טאָן דיין רצון, מיין גאָט, האָב איך באַגערט,
און דיין תּורה איז אין מיינע אינגעווייד.
10 איך האָב אָנגעזאָגט גערעכטיקייט אין אַ גרויס געזעמל;
זע, מיינע ליפּן טו איך ניט פאַרמיידן;
גאָט, דו ווייסט דאָך.
11 דיין גערעכטיקייט האָב איך ניט פאַרדעקט אין מיין האַרצן,
דיין טרייַשאַפט און דיין הילף האָב איך דערציילט;
איך האָב ניט פאַרהוילן דיין גענאָד און דיין אמת
פאַרן גרויסן געזעמל.
12 ניט פאַרמיידן זאָלסט דו, גאָט, דיין דערבאַרימונג פון מיר,
דיין גענאָד און דיין אמת זאָלן מיך תּמיד באַהיטן.
13 וואָרום אַרומגערינגלט האָבן מיך בייזן אַזש אָן צאָל,
דערגרייכט האָבן מיך מיינע זינד,

אַז איך קען ניט זען;
זיי זיינען מער ווי די האָר פון מיין קאָפּ,
און מיין האַרץ האָט מיך פאַרלאָזן.
14 באַווייליק, גאָט, מיך מציל צו זיין,
גאָט, אַייל מיר צו הילף.
15 זאָל פאַרשעמט און צו שאַנד ווערן אין איינעם
די וואָס זוכן מיין לעבן, עס אומצוברענגען;
זאָלן אָפּטרעטן אַהינטער און זיך שעמען
די וואָס ווינטשן מיר בייז.
16 זאָלן באַנומען ווערן פון וועגן זייער שאַנד
די וואָס זאָגן אויף מיר: אַהאַ! אַהאַ!
17 זאָלן זיין לוסטיק און זיך פרייען מיט דיר
אַלע וואָס זוכן דיך;
זאָלן תּמיד זאָגן: געגרייסט זאָל זיין גאָט!
די וואָס האָבן ליב דיין ישועה.
18 און איך אָרימער און באַדערפטיקער—
זאָל גאָט דאָס מיר צורעכענען.
דו ביסט מיין הילף, און דער וואָס מאַכט מיך אַנטרינען;
מיין גאָט, זאָלסט זיך ניט זאַמען.

מא

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ מִזמור פון דודן.
2 וויל צו דעם וואָס גיט אַכט אויפן אָרימאַן!
אין טאָג פון בייז וועט אים גאָט מאַכן אַנטרינען.
3 גאָט וועט אים באַהיטן און אים לאָזן לעבן,
און ער וועט זיין באַגליקט אין לאַנד;
און וועסט אים ניט איבערגעבן
אויף דעם באַראָט פון זיינע פיינט.
4 גאָט וועט אים אונטערלענען אויפן קראַנקן בעט;
די גאַנצע צייט פון זיין ליגן פאַרנעמסטו זיך מיט זיין קראַנקשאַפט.

5 איך זאָג: גאָט, לייטזעליק מיך,
הייל מיין זעל, וואָרום איך האָב געזינדיקט צו דיר.
6 מיינע פיינט רעדן שלעכטס וועגן מיר:
ווען וועט ער שטאַרבן, און זיין נאָמען זאָל אונטערגיין!
7 און אַז עמיצער קומט זען, רעדט ער פאַלש,
זיין האַרץ זאַמלט אָן אין זיך בייז;
גייט ער אַרויס אין גאַס, רעדט ער דערפון.
8 אין איינעם סודען זיך אויף מיר אַלע מיינע שׂונאים,
זיי טראַכטן וועגן מיר בייז קעגן מיר:
9 אַ בייזע זאַך איז אויסגעגאָסן אויף אים,
און ווי ער האָט זיך געלייגט, וועט ער מער ניט אויפשטיין.
10 אַפילו מיין גוטער פריינט וואָס איך האָב מיך פאַרזיכערט אויף אים,
דער וואָס עסט מיין ברויט, הייבט אויף אַ פוס אויף מיר.
11 אָבער דו גאָט לייטזעליק מיך, און ריכט מיך אויף,
און לאָמיך זיי אָפּצאָלן.
12 דערמיט וועל איך וויסן אַז דו באַגערסט מיך,
וואָס ניט שאַלן וועט מיין פיינט איבער מיר.
13 און איך—אין מיין ערלעכקייט וועסטו מיך אויפהאַלטן[א],
און וועסט מיך לאָזן שטיין פאַר דיר אייביק.

14 געלויבט איז יהוה דער גאָט פון ישׂראל
פון אייביק און ביז אייביק.
אָמן און אָמן!

צווייטער ספר

מב

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ באַטראַכטונג פון די קינדער פון קֹרח.
2 ווי אַ הינד לעכצט נאָך בעכן וואַסער,
אַזוי לעכצט מיין זעל נאָך דיר, גאָט.
3 מיין זעל טוט דאָרשטן נאָך גאָט,
נאָך דעם לעבעדיקן גאָט:
ווען וועל איך קומען,
און זיך ווייזן פאַר גאָט?
4 מיין טרער איז געוואָרן
מיין שפייז טאָג און נאַכט,
אַז מע זאָגט מיר אַ גאַנצן טאָג:
אַוווּ איז דיין גאָט?

[א] וואָרטשפיל: בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ.

מא

א ב לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל בְּיוֹם רָעָה
ג יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה׃ יְהוָה ׀ יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ יְאֻשַּׁר בָּאָרֶץ
ד וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו׃ יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוָי
ה כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ בְחָלְיוֹ׃ אֲנִי אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה
ו נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ׃ אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתַי יָמוּת
ז וְאָבַד שְׁמוֹ׃ וְאִם־בָּא לִרְאוֹת ׀ שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ יִקְבָּץ
ח אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר׃ יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי
ט עָלַי ׀ יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי׃ דְּבַר־בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב
י לֹא־יוֹסִיף לָקוּם׃ גַּם אִישׁ־שְׁלוֹמִי ׀ אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בוֹ
יא אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב׃ וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי
יב וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם׃ בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ
יג אֹיְבִי עָלָי׃ וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם׃
יד בָּרוּךְ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃

ספר שני

מב

א ב לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח׃ כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם
ג כֵּן נַפְשִׁי ׀ תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים׃ צָמְאָה נַפְשִׁי ׀ לֵאלֹהִים
ד לְאֵל חָי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים׃ הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי
לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃
ה אֵלֶּה אֶזְכְּרָה ׀ וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי ׀ נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר ׀ בַּסָּךְ אֶדַּדֵּם
ו עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג׃ מַה־
תִּשְׁתּוֹחֲחִי ׀ נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִלִי לֵאלֹהִים כִּי עוֹד
ז אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו׃ אֱלֹהַי עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן
ח אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר׃ תְּהוֹם אֶל־

מ א, ג׳ ואשר קרי   ה׳ מלרע

5 דאָס טו איך דערמאָנען,
און גיס אויס מיין זעל אין מיר:
ווי איך פלעג דורכגיין מיט אַן עולם,
זיי פירן צום הויז פון גאָט,
מיט אַ קָול פון געזאַנג און לויב,
אַ יָום־טובדיק געזעמל.

6 וואָס ביסטו געבויגן מיין זעל,
און טוסט ברומען אין מיר?
האָף צו גאָט, וואָרום איך וועל אים נאָך לויבן
פאַר דער הילף פון זיין פנים.

7 מיין גאָט, מיין זעל איז געבויגן אין מיר,
וואָרום איך טו דיך דערמאָנען,
פון יַרדןלאַנד און די חֶרמונס,
פון דעם באַרג מִצעָר.
8 תּהָום צו תּהָום טוט רופן

תְּהֽוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָֽרוּ׃
ט יוֹמָם ׀ יְצַוֶּה יְהוָה ׀ חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל
י חַיָּֽי׃ אוֹמְרָה ׀ לְאֵל סַלְעִי לָמָה שְׁכַחְתָּנִי לָֽמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ
יא בְּלַחַץ אוֹיֵֽב׃ בְּרֶצַח ׀ בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי בְּאָמְרָם
יב אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶֽיךָ׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי ׀ נַפְשִׁי וּמַה־
תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵֽאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָֽי׃

מג

א שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים ׀ וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד מֵאִישׁ מִרְמָה
ב וְעַוְלָה תְפַלְּטֵֽנִי׃ כִּֽי־אַתָּה ׀ אֱלֹהֵי מָֽעוּזִּי לָמָה זְנַחְתָּנִי לָֽמָּה־
ג קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵֽב׃ שְׁלַח־אוֹרְךָ וַאֲמִתְּךָ הֵמָּה
ד יַנְחוּנִי יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶֽיךָ׃ וְאָבוֹאָה ׀
אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שִׂמְחַת גִּילִי וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר
ה אֱלֹהִים אֱלֹהָֽי׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי ׀ נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָֽי׃

מד

א ב לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּֽיל׃ אֱלֹהִים ׀ בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ
ג אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ פֹּעַל־פָּעַלְתָּ בִֽימֵיהֶם בִּימֵי קֶֽדֶם׃ אַתָּה ׀
ד יָדְךָ גּוֹיִם הוֹרַשְׁתָּ וַתִּטָּעֵם תָּרַע לְאֻמִּים וַֽתְּשַׁלְּחֵֽם׃ כִּי
לֹא בְחַרְבָּם יָרְשׁוּ־אָרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־הוֹשִׁיעָה לָּמוֹ כִּֽי־
ה יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי רְצִיתָֽם׃ אַתָּה־הוּא מַלְכִּי
ו אֱלֹהִים צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹֽב׃ בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ בְּשִׁמְךָ נָבוּס
ז ח קָמֵֽינוּ׃ כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵֽנִי׃ כִּי
ט הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמְשַׂנְאֵינוּ הֱבִישׁוֹתָ׃ בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ
י כָל־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ ׀ לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶֽלָה׃ אַף־זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ
יא וְלֹא־תֵצֵא בְּצִבְאוֹתֵֽינוּ׃ תְּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי־צָר וּמְשַׂנְאֵינוּ
יב יג שָׁסוּ לָֽמוֹ׃ תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם זֵרִיתָֽנוּ׃ תִּמְכֹּר
יד עַמְּךָ בְלֹא־הוֹן וְלֹא־רִבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶֽם׃ תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה

מג, ב׳ שורק עם הדגש   מד, ד׳ קמץ טרכשי

אין דעם קָול פון דיינע וואַסערפאַלן;
אַלע דיינע אינדן און דיינע וועלן
זיינען אַריבער אויף מיר.

9 ביי טאָג באַפעלט גאָט זיין חסד,
און ביי נאַכט איז זיין געזאַנג מיט מיר,
אַ תפילה צו דעם גאָט פון מיין לעבן.

10 איך זאָג צו גאָט מיין פעלז:
פאַרוואָס האָסטו מיך פאַרגעסן?
פאַרוואָס מוז איך פינצטער אומגיין
פון וועגן דער דריקונג פון שׂונא?
11 מיט רציחה אַזש אין מיינע ביינער
לעסטערן מיך מיינע פיינט,
אַז זיי זאָגן צו מיר אַ גאַנצן טאָג:
אַוווּ איז דיין גאָט?

12 וואָס ביסטו געבויגן מיין זעל,
און וואָס טוסטו ברומען אין מיר?
האָף צו גאָט, וואָרום איך וועל אים נאָך לויבן–
די הילף פון מיין פנים, און מיין גאָט.

מג

1 טו מיר רעכט, גאָט, און קריג מיין קריג
קעגן פאָלק אומדערבאַרימדיק;
פון דעם מאַן פון באַטרוג און אומרעכט
זאָלסטו מיך מאַכן אַנטרינען.
2 דו ביסט דאָך דער גאָט פון מיין שטאַרקייט,
פאַרוואָס האָסטו מיך פאַרלאָזן?
פאַרוואָס מוז איך פינצטער אומגיין
פון וועגן דער דריקונג פון שׂונא?
3 שיק דיין ליכט און דיין אמת,
זיי זאָלן מיך פירן;
זיי זאָלן מיך ברענגען צו דיין הייליקן באַרג,
און צו די וווינונגען דיינע.
4 און לאָמיך קומען צום מזבח פון גאָט,
צו גאָט, דער פרייד פון מיין לוסטיקייט;
און לאָמיך דיך לויבן אויף אַ האַרף,
גאָט מיין גאָט.

5 וואָס ביסטו געבויגן מיין זעל,
און וואָס טוסטו ברומען אין מיר?
האָף צו גאָט, וואָרום איך וועל אים נאָך לויבן–
די הילף פון מיין פנים, און מיין גאָט.

מד

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; פון די קינדער פון
קָרח אַ באַטראַכטונג.
2 גאָט, מיט אונדזערע אויערן האָבן מיר געהערט,
אונדזערע עלטערן האָבן אונדז דערציילט,
די טואונג וואָס דו האָסט געטאָן אין זייערע טעג,
אין די טעג פון פאַרצייטן.
3 דו מיט דיין האַנט האָסט פעלקער פאַרטריבן,
און זיי האָסטו איינגעפלאַנצט,
האָסט צעבראָכן אומות,
און זיי האָסטו אויסגעשפּרייט.
4 וואָרום ניט מיט זייער שווערד האָבן זיי געאַרבט
דאָס לאַנד,
און ניט זייער אָרעם האָט זיי געהאָלפן,
נאָר דיין רעכטע האַנט און דיין אָרעם,
און דאָס ליכט פון דיין פנים, ווייל דו האָסט זיי
באַוויליקט.
5 דו ביסט מיין קיניג, גאָט;
באַפעל די ישועה פון יעקב.
6 מיט דיר שטויסן מיר אונדזערע פיינט,
מיט דיין נאָמען צעטרעטן מיר אונדזערע קעגנשטייער.
7 וואָרום ניט אויף מיין בויגן פאַרזיכער איך מיך,
און מיין שווערד קען מיך ניט העלפן.
8 נייערט דו האָסט אונדז געהאָלפן פון אונדזערע
פיינט,
און אונדזערע שׂונאים צו שאַנד געמאַכט.
9 מיט גאָט האָבן מיר זיך גערימט אַ גאַנצן טאָג,
און דיין נאָמען לויבן מיר אייביק. סֶלָה.

10 אָבער האָסט פאַרלאָזן און פאַרשעמט אונדז,
און גייסט ניט אַרויס מיט אונדזערע מחנות.
11 מאַכסט אונדז צוריקגיין פאַרן פיינט,
און אונדזערע שׂונאים רויבן זיך אָן.
12 האָסט אונדז אָפּגעגעבן ווי שאָף צום עסן,
און צווישן די פעלקער האָסטו אונדז צעשפּרייט.
13 האָסט פאַרקויפט דיין אומה פאַר שפּאָטגעלט,
און האָסט ניט הויך געשעצט זייער מקח.
14 מאַכסט אונדז צו חרפה ביי אונדזערע שכנים,

אַ געלעכטער און אַ שפּאָט בײַ אונדזערע אַרומיקע.
15 מאַכסט אונדז פֿאַר אַ שפּריכוואָרט צווישן די
פֿעלקער,
אַ קאָפּשאָקלעניש צווישן די אומות.
16 אַ גאַנצן טאָג איז מײַן שאַנד אַנטקעגן מיר,
און די בושה פֿון מײַן פּנים האָט מיך באַדעקט,
17 פֿון קָול פֿון דעם לעסטערער און שענדער,
פֿון וועגן דעם פֿײַנט און דעם ראַכענעמער.

18 דאָס אַלץ איז געקומען אויף אונדז,
אָבער מיר האָבן ניט פֿאַרגעסן אָן דיר,
און ניט געלײַקנט אָן דײַן בונד.
19 ניט אָפּגעקערט אַהינטער האָט זיך אונדזער האַרץ,
אַז אונדזערע טריט זאָלן זיך אָפּנייגן פֿון דײַן שטעג;
20 הגם דו האָסט אונדז פֿאַרשטויסן אין אַן אָרט פֿון
שאַקאַלן,
און אונדז איבערגעדעקט מיט טויטשאָטן.
21 אויב מיר וואָלטן פֿאַרגעסן אָן דעם נאָמען פֿון אונדזער
גאָט,
און אויסגעשפּרייט אונדזערע הענט צו אַ פֿרעמדן גאָט,
22 וואָלט דען גאָט דאָס ניט אויספֿאָרשן?
וואָרום ער ווייס די פֿאַרבאָרגענישן פֿון האַרצן.
23 יאָ, איבער דיר ווערן מיר געהרגעט אַ גאַנצן טאָג,
מיר ווערן גערעכנט ווי שאָף צו דער שחיטה.
24 דערוועק דיך, פֿאַרוואָס שלאָפֿסטו, גאָט?
וואַך אויף, זאָלסט אונדז ניט פֿאַרלאָזן אויף אייביק.
25 פֿאַרוואָס פֿאַרבאָרגסטו דײַן פּנים,
פֿאַרגעסט אונדזער פּײַן און אונדזער קלעם?
26 וואָרום געבויגן צום שטויב איז אונדזער זעל,
באַהעפֿט צו דער ערד איז אונדזער לײַב.
27 שטיי אויף אונדז צו הילף,
און לייז אונדז אויס פֿון וועגן דײַן גענאָד.

טו לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם
טז מְנוֹד רֹאשׁ בַּלְאֻמִּים׃ כָּל־הַיּוֹם כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי וּבֹשֶׁת פָּנַי
יז יח כִּסָּתְנִי׃ מִקּוֹל מְחָרֵף וּמְגַדֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כָּל־
יט זֹאת בָּאַתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃ לֹא־
כ נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ וַתֵּט אֲשֻׁרֵינוּ מִנִּי אָרְחֶךָ׃ כִּי דִכִּיתָנוּ
כא בִּמְקוֹם תַּנִּים וַתְּכַס עָלֵינוּ בְצַלְמָוֶת׃ אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם
כב אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר׃ הֲלֹא אֱלֹהִים יַחֲקָר־זֹאת
כג כִּי הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃ כִּי־עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָל־הַיּוֹם
כד נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה׃ עוּרָה ׀ לָמָּה תִישַׁן ׀ אֲדֹנָי הָקִיצָה
כה אַל־תִּזְנַח לָנֶצַח׃ לָמָּה פָנֶיךָ תַסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃
כו כז כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃ קוּמָה עֶזְרָתָה
לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃

מה

א לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת׃
ב רָחַשׁ לִבִּי ׀ דָּבָר טוֹב אֹמֵר אָנִי מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ לְשׁוֹנִי עֵט ׀
ג סוֹפֵר מָהִיר׃ יָפְיָפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן בְּשְׂפְתוֹתֶיךָ
ד עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃ חֲגוֹר חַרְבְּךָ עַל־יָרֵךְ גִּבּוֹר
ה הוֹדְךָ וַהֲדָרֶךָ׃ וַהֲדָרְךָ ׀ צְלַח רְכַב עַל־דְּבַר־אֱמֶת וְעַנְוָה־
ו צֶדֶק וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ׃ חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ
ז יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד שֵׁבֶט
ח מִישֹׁר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ׃ אָהַבְתָּ צֶּדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע עַל־
ט כֵּן ׀ מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ׃ מֹר
וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת כָּל־בִּגְדֹתֶיךָ מִן־הֵיכְלֵי שֵׁן מִנִּי שִׂמְּחוּךָ׃
י בְּנוֹת מְלָכִים בְּיִקְּרוֹתֶיךָ נִצְּבָה שֵׁגַל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם אוֹפִיר׃
יא שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ וּבֵית אָבִיךְ׃
יב יג וְיִתְאָו הַמֶּלֶךְ יָפְיֵךְ כִּי הוּא אֲדֹנַיִךְ וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ׃ וּבַת־
יד צֹר ׀ בְּמִנְחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עֲשִׁירֵי עָם׃ כָּל־כְּבוּדָּה בַת־מֶלֶךְ

מה, י׳ דק דגושה   יד׳ דגש אחר שורק

מה

1 פֿאַר דעם געזאַנגמייסטער; אויף שׁושנים, פֿון
די קינדער פֿון קֹרח; אַ באַטראַכטונג, אַ געזאַנג
פֿון ליבשאַפֿט.
2 עס ייִרט מײַן האַרץ מיטן שיינעם וואָרט,
איך וועל פֿירזאָגן מײַנע לידער צום מלך;
מײַן צונג איז די פֿען פֿון אַ שרײַבער אַ פֿלינקן.

3 ביסט שענער פֿון אַלע מענטשנקינדער,
חן איז אויסגעגאָסן אויף דײַנע ליפּן,
ווײַל גאָט האָט דיך געבענטשט אויף אייביק.
4 גורט אָן דײַן שווערד אויפֿן לענד, דו גיבור,
דײַן גלאַנץ און דײַן פּראַכט.
5 און אין דײַן פּראַכט באַגליק, רײַט אַרויס,
פֿון וועגן אמת און מילדקייט און גערעכטיקייט,
און זאָל דיר דײַן רעכטע האַנט פּאָרכטיקס באַווײַזן.
6 דײַנע פֿײַלן געשאַרפֿטע—
פֿעלקער זאָלן פֿאַלן אונטער דיר—
אין האַרצן פֿון מלכס פֿײַנט!
7 דײַן טראָן איז פֿון גאָט אויף אייביק און שטענדיק,
אַ צעפּטער פֿון יושר איז דער צעפּטער פֿון דײַן מלוכה.

8 האָסט ליב געהאַט גערעכטיקייט, און פֿײַנט געהאַט
אומרעכט,
דרום האָט דיך געזאַלבט גאָט דײַן גאָט
מיט אייל פֿון פֿרייד, איבער דײַנע חברים.
9 מירע און אַלאָען, קאַניילן זײַנען אַלע דײַנע קליידער,
פֿון עלפֿנבײנפּאַלאַצן דערפֿרייען דיך סטרונעס.
10 טעכטער פֿון מלכים זײַנען צווישן דײַנע געליבטע,
דיר צו רעכטס שטייט די מלכּה אין גינגאָלד פֿון אופֿיר.
11 הער, טאָכטער, און זע, און נייג צו דײַן אויער,
און פֿאַרגעס דײַן פֿאָלק, און דאָס הויז פֿון דײַן פֿאָטער,
12 און דער מלך וועט גלוסטן דײַן שיינקייט;
וואָרום ער איז דײַן האַר, דרום בוק זיך צו אים.
13 און, טאָכטער פֿון צוֹר, די רײַכסטע פֿון פֿאָלק
וועלן בעטן דײַן לײַטזעליקייט מיט געשאַנק.

14 לויטער פּראַכט איז די בת־מלכּה אינעווייניק [אין
פּאַלאַץ],

טו פְּנִימָה מִשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ: לִרְקָמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ
טז בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ: תּוּבַלְנָה בִּשְׂמָחֹת
יז וָגִיל תְּבֹאֶינָה בְּהֵיכַל מֶלֶךְ: תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ
יח תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ: אַזְכִּירָה שִׁמְךָ בְּכָל־דֹּר
וָדֹר עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדֻךָ לְעֹלָם וָעֶד:

מו

א ב לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר: אֱלֹהִים לָנוּ מַחֲסֶה
ג וָעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד: עַל־כֵּן לֹא־נִירָא בְּהָמִיר
ד אָרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים: יֶהֱמוּ יֶחְמְרוּ מֵימָיו יִרְעֲשׁוּ
ה הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ סֶלָה: נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים
ו קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן: אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט יַעְזְרֶהָ
ז אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר: הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ
ח תָּמוּג אָרֶץ: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
ט סֶלָה: לְכוּ־חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ:
י מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית
יא עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ: הַרְפּוּ וּדְעוּ כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם
יב בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב סֶלָה:

מז

א ב לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף הָרִיעוּ
ג לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־
ד כָּל־הָאָרֶץ: יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ:
ה יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה:
ו ז עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: זַמְּרוּ אֱלֹהִים
ח זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ: כִּי מֶלֶךְ *כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים
ט זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל: מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים יָשַׁב | עַל־

ס ו, ה׳ סגול בלי מקף ח׳ ס״א על כל

פון געקעסטלטן גאָלדוועב איר מלבוש.
15 אויף געשטיקטע געוואַנטן ווערט זי צום מלך געפירט;
הינטער איר יונגפרויען, חברטעס אירע, ווערן דיר געבראַכט.
16 זיי ווערן געפירט מיט פריידן און לוסטיקייט,
זיי קומען אין פּאַלאַץ פון מלך.

17 אָנשטאָט דיינע פאָטערס וועלן זיין דיינע זין;
וועסט זיי אויפזעצן פאַר האַרן אין גאַנצן לאַנד.
18 איך וועל מאַכן דערמאָנען דיין נאָמען אויף אַלע דור־דורות,
דרום וועלן פעלקער דיך לויבן אויף אייביק און שטענדיק.

מו 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; פון די קינדער פון קֹרַח; אויף עַלָמוֹת; אַ ליד.
2 גאָט איז אונדז אַ באַשיצונג און אַ שטאַרקייט,
אַ הילף אין צרות, גרינג צו געפינען.
3 דרום וועלן מיר ניט מורא האָבן,
ווען די ערד זאָל זיך בייטן,
און ווען די בערג זאָלן אומפאַלן
אין האַרצן פון ים.
4 מעגן ברומען, מעגן שוימען זיינע וואַסערן[א],
מעגן ציטערן די בערג פאַר זיין הויכקייט. סֶלָה.

5 אַ טייך איז דאָ, וואָס זיינע שטראָמען דערפרייען די שטאָט פון גאָט,
די הייליקסטע וווינונג פון העכסטן.
6 גאָט איז אין איר מיט, זי וועט ניט אומפאַלן,
גאָט וועט זי העלפן אַקעגן פרימאָרגן.
7 פעלקער האָבן געטומלט, קיניגרייכן זיינען אומגעפאַלן;
ער האָט אַרויסגעלאָזט זיין קָול, טוט זיך וואַקלען די ערד.

8 מיט אונדז איז יהוה פון צבָאוֹת,
אַ פעסטונג איז אונדז דער גאָט פון יעקב. סֶלָה.

9 גייט זעט די אויפטוען פון גאָט,
וואָס האָט געמאַכט פאַרוויסטונגען אין לאַנד.
10 ער מאַכט אויפהערן מלחמות ביזן עק פון דער ערד,
דעם בויגן צעברעכט ער, און טוט צעהאַקן דעם שפּיז;
רייטוועגן פאַרברענט ער אין פייער.
11 „לאָזט אָפּ, און זייט וויסן אַז איך בין גאָט,
איך בין דערהויבן צווישן די פעלקער,
דערהויבן אויף דער ערד.“
12 יהוה פון צבָאוֹת איז מיט אונדז,
אַ פעסטונג איז אונדז דער גאָט פון יעקב. סֶלָה.

מז 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; פון די קינדער פון קֹרַח אַ מִזמור.
2 קלאַפּט די הענט, אַלע פעלקער,
שאַלט צו גאָט מיט אַ קָול פון געזאַנג.
3 וואָרום יהוה דער אויבערשטער איז פאָרכטיק,
אַ גרויסער מלך איבער דער גאַנצער ערד.
4 ער אונטערטעניקט פעלקער אונטער אונדז,
און אומות אונטער אונדזערע פיס.
5 ער ווילט אונדז אויס אונדזער נחלה,
דעם שטאָלץ פון יעקב וואָס ער האָט ליב. סֶלָה.

6 גאָט איז אויפגעגאַנגען מיט שאַלונג,
יהוה מיט אַ קָול פון שופר.
7 זינגט צו גאָט, זינגט,
זינגט צו אונדזער מלך, זינגט.
8 וואָרום גאָט איז דער מלך פון דער גאַנצער ערד;
זינגט מיט באַטראַכט.
9 גאָט קיניגט איבער די פעלקער,
גאָט זיצט אויף זיין הייליקן טראָן.

א וואָרטשפּיל: יֶהֱמוּ יֶחְמְרוּ מֵימָיו.

10 די פירשטן פון די אומות האָבן זיך אײַנגעזאַמלט,
דאָס פאָלק פון דעם גאָט פון אַברהם;
וואָרום צו גאָט זײַנען די שילדן פון דער ערד,
ער איז זייער דערהויבן.

מח

1 אַ געזאַנג; אַ מִזמור פון די קינדער פון קֹרַח.
2 גרויס איז גאָט, און זייער געלויבט
אין דער שטאָט פון אונדזער גאָט, אויף זײַן הייליקן
בַּאַרג.
3 שיין דערהייכט, די פרייד פון דער גאַנצער ערד,
איז דער באַרג צִיון אין די עקן פון צפון,
די שטאָט פון דעם גרויסן מלך.
4 גאָט אין אירע פּאַלאַצן
איז באַקאַנט פאַר אַ פעסטונג.
5 וואָרום זע, מלכים האָבן זיך אײַנגעזאַמלט,
זיי זײַנען אַריבערגעקומען אין איינעם.
6 ווי זיי האָבן געזען, אַזוי האָבן זיי געגאַפּט,
דערשראָקענע האָבן זיי אַוועקגעאײַלט.
7 אַ ציטערניש האָט זיי אָנגענומען דאָרטן,
אַ ווייעניש ווי אַ געווינערין.
8 מיט אַ מזרח־ווינט האָסטו צעבראָכן
די שיפן פון תַּרשיש.
9 ווי מיר האָבן געהערט, אַזוי האָבן מיר געזען,
אין דער שטאָט פון יהוה פון צבָאות,
אין דער שטאָט פון אונדזער גאָט;
גאָט זאָל זי אויפהאַלטן ביז אייביק. סֶלָה.

10 מיר האָבן געטראַכט, גאָט, אָן דײַן חסד,
אין דער מיט פון דײַן טעמפּל.
11 אַזוי ווי דײַן נאָמען, גאָט,
אַזוי איז דײַן לויב ביז די עקן פון דער ערד;
פול מיט גערעכטיקייט איז דײַן רעכטע האַנט.
12 זאָל זיך פרייען דער באַרג צִיון,
זאָלן לוסטיק זײַן די טעכטערשטעט פון יהודה,
פון וועגן דײַנע משפּטים.
13 גייט אַרום צִיון, און רינגלט זי אַרום,
ציילט איבער אירע טורעמס.
14 טוט אַכט אויף אירע מויער,
גייט דורך אירע פּאַלאַצן;
כּדי איר זאָלט דערציילן דעם שפּעטערדיקן דור,
אַז דאָס איז גאָט, אונדזער גאָט, אייביק און שטענדיק;
ער וועט אונדז פירן ביז אייביקייט.

מט

1 פאַר דעם געזאַנגסמייסטער; פון די קינדער
פון קֹרַח; אַ מִזמור.
2 הערט דאָס צו, אַלע פעלקער,
פאַרנעמט, אַלע באַוווינער פון דער וועלט,
3 סיי אַזוי מענטשן, סיי אָנגעזעענע לייט,
רייך און אָרים אין איינעם.
4 מײַן מויל וועט רעדן חכמה,
און די טראַכטונג פון מײַן האַרצן וועט זײַן פאַר־
שטאַנדיקייט.

י כִּסֵּא קׇדְשׁוֹ׃ נְדִיבֵי עַמִּים ׀ נֶאֱסָפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי
לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־אֶרֶץ מְאֹד נַעֲלָה׃

מח

א ב שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר
ג אֱלֹהֵינוּ הַר־קׇדְשׁוֹ׃ יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כׇּל־הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן
ד יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃ אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע
ה ו לְמִשְׂגָּב׃ כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו׃ הֵמָּה רָאוּ
ז כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ׃ רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃
ח ט בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃ כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ ׀
כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר יְהוָה־צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ
י עַד־עוֹלָם סֶלָה׃ דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃
יא כְּשִׁמְךָ ׀ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה
יב יְמִינֶךָ׃ יִשְׂמַח ׀ הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
יג יד מִשְׁפָּטֶיךָ׃ סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃ שִׁיתוּ
לִבְּכֶם ׀ לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר
טו אַחֲרוֹן׃ כִּי זֶה ׀ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ
עַל־מוּת׃

מט

א ב לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ שִׁמְעוּ־זֹאת כׇּל־הָעַמִּים
ג הַאֲזִינוּ כׇּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד׃ גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד
ד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן׃ פִּי יְדַבֵּר חׇכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת׃
ה ו אַטֶּה לְמָשָׁל אׇזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי׃ לָמָּה אִירָא
ז בִּימֵי רָע עֲוֺן עֲקֵבַי יְסוּבֵּנִי׃ הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב
ח עׇשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ׃ אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא־יִתֵּן
ט י לֵאלֹהִים כׇּפְרוֹ׃ וְיֵקַר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם׃ וִיחִי־
יא עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת׃ כִּי יִרְאֶה ׀ חֲכָמִים יָמוּתוּ
יב יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם׃ קִרְבָּם

מח, ה׳ חיס באתנח   יא׳ סגול באתנח   יד׳ לא מפיק ה
מט, ו׳ שורק עם הדגש

5 איך וועל נייגן צו אַ משל מײַן אויער,
איך וועל אָנהייבן מיט אַ האַרף מײַן רעטעניש.
6 פאַרוואָס זאָל איך מורא האָבן אין די טעג פון בייז,
ווען די זינד פון מײַנע טרעטער רינגלט מיך אַרום?
7 די וואָס פאַרזיכערן זיך אויף זייער פאַרמעג,
און מיט זייער גרויס עשירות רימען זיי זיך.
8 ניט אויסקויפן אַ ברודער קען אַ מענטש אויסקויפן,
ניט געבן גאָט אַן אויסלייז פאַר זיך;
9 און ווי ווערדיק עס זאָל זײַן דער אויסקויף פאַר זייער
זעל,
איז אויף אייביק פאַרמיטן,
10 מע זאָל שטענדיק אַלץ לעבן,
מע זאָל ניט אָנזען די גרוב.
11 וואָרום מע זעט אַז חכמים שטאַרבן,
אַזוי ווי דער נאַר און דער פאַרגרעבטער גייען אונטער,
און זיי לאָזן איבער צו אַנדערע זייער פאַרמעג.
12 זיי טראַכטן בײַ זיך, זייערע הייזער זײַנען אויף אייביק,

בָּתֵּימוֹ ׀ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי
יג אֲדָמוֹת׃ וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ׃
יד טו זֶה דַרְכָּם כֵּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם ׀ בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה׃ כַּצֹּאן
לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים ׀ לַבֹּקֶר וְצִירָם
טז לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ׃ אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי מִיַּד
יז שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה׃ אַל־תִּירָא כִּי־יַעֲשִׁר אִישׁ כִּי־
יח יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃ כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יֵרֵד
יט אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ׃ כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדֻךָ כִּי־תֵיטִיב לָךְ׃
כ כא תָּבוֹא עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֵצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר׃ אָדָם בִּיקָר
וְלֹא יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ׃

נ

א מִזְמוֹר לְאָסָף אֵל ׀ אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אָרֶץ מִמִּזְרַח־
ב שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאוֹ׃ מִצִּיּוֹן מִכְלַל־יֹפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ׃
ג יָבֹא אֱלֹהֵינוּ וְאַל־יֶחֱרַשׁ אֵשׁ־לְפָנָיו תֹּאכֵל וּסְבִיבָיו נִשְׂעֲרָה
ד מְאֹד׃ יִקְרָא אֶל־הַשָּׁמַיִם מֵעָל וְאֶל־הָאָרֶץ לָדִין עַמּוֹ׃
ה ו אִסְפוּ־לִי חֲסִידָי כֹּרְתֵי בְרִיתִי עֲלֵי־זָבַח׃ וַיַּגִּידוּ שָׁמַיִם
ז צִדְקוֹ כִּי־אֱלֹהִים ׀ שֹׁפֵט הוּא סֶלָה׃ שִׁמְעָה עַמִּי ׀ וַאֲדַבֵּרָה
ח יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכִי׃ לֹא עַל־
ט זְבָחֶיךָ אוֹכִיחֶךָ וְעוֹלֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד׃ לֹא־אֶקַּח מִבֵּיתְךָ
י פָר מִמִּכְלְאֹתֶיךָ עַתּוּדִים׃ כִּי־לִי כָל־חַיְתוֹ־יָעַר בְּהֵמוֹת
יא יב בְּהַרְרֵי־אָלֶף׃ יָדַעְתִּי כָּל־עוֹף הָרִים וְזִיז שָׂדַי עִמָּדִי׃ אִם־
יג אֶרְעַב לֹא־אֹמַר לָךְ כִּי־לִי תֵבֵל וּמְלֹאָהּ׃ הַאוֹכַל בְּשַׂר
יד אַבִּירִים וְדַם עַתּוּדִים אֶשְׁתֶּה׃ זְבַח לֵאלֹהִים תּוֹדָה וְשַׁלֵּם
טו לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךָ׃ וּקְרָאֵנִי בְּיוֹם צָרָה אֲחַלֶּצְךָ וּתְכַבְּדֵנִי׃
טז וְלָרָשָׁע ׀ אָמַר אֱלֹהִים מַה־לְּךָ לְסַפֵּר חֻקָּי וַתִּשָּׂא בְרִיתִי
יז עֲלֵי־פִיךָ׃ וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוּסָר וַתַּשְׁלֵךְ דְּבָרַי אַחֲרֶיךָ׃
יח יט אִם־רָאִיתָ גַנָּב וַתִּרֶץ עִמּוֹ וְעִם מְנָאֲפִים חֶלְקֶךָ׃ פִּיךָ שָׁלַחְתָּ

מ ט, טו׳ מלעיל   וצורם קרי   נ, ח׳ ס״א ועולתיך לנגדי

זייערע וווינונגען אויף דור־דורות;
זיי רופן לענדער אויף זייערע נעמען.
13 אָבער דער מענטש בלייבט ניט אין גדולה,
ער איז געגליכן צו בהמות וואָס ווערן פאַרשניטן.

14 דאָס איז דער וועג פון די וואָס זיינען בטוח ביי זיך,
און פון זייערע נאָכגייער וואָס קווועלן פון זייערע רייד.
סֶלָה.
15 מע לייגט זיי ווי שאָף אין דער אונטערערד,
דער טויט טוט זיי פיטערן;
און איין פרימאָרגן–טרעטן די רעכטפאַרטיקע איבער זיי;
און זייער געשטאַלט איז פאַר דער אונטערערד צום פאַרפוילן,
ניטאָ קיין וווינונג פאַר איר.
16 אָבער גאָט וועט אויסלייזן מיין זעל פון דער מאַכט פון אונטערערד,
וואָרום ער וועט מיך אַרויסנעמען. סֶלָה.

17 זאָלסט ניט מורא האָבן אַז עמיצער ווערט אַן עושר,
אַז די רייכקייט פון זיין הויז ווערט געמערט,
18 וואָרום ביי זיין טויט וועט ער גאָרנישט מיטנעמען,
זיין רייכקייט וועט ניט נידערן נאָך אים.
19 הגם ביי זיין לעבן פלעגט ער איינרעדן זיין זעל:
מע וועט דיך נאָך לויבן אַז דו וועסט זיך וווילטאָן.
20 זי וועט אָנקומען צו דעם דור פון זיינע עלטערן,
וואָס וועלן אויף אייביק ניט אָנזען דעם שיין.
21 אַ מענטש אין גדולה וואָס פאַרשטייט ניט,
איז געגליכן צו בהמות וואָס ווערן פאַרשניטן.

נ

1 אַ מִזמור פון אָסָפן.
דער גאָט פון געטער, יהוה, האָט גערעדט און גערופן די ערד,
פון אויפגאַנג פון דער זון ביז איר אונטערגאַנג.
2 פון צִיון דער קרוין פון שיינקייט,
האָט אַרויסגעשיינט גאָט.
3 אונדזער גאָט קומט, און ער שווייגט ניט,
אים פאַרויס פאַרצערט אַ פייער,
און אַרום אים טוט שטורעמען געוואַלטיק.
4 ער רופט צו די הימלען פון אויבן,
און צו דער ערד, כדי צו משפטן זיין פאָלק:
5 זאַמלט מיר אַיין מיינע פרומע,
די וואָס שליסן מיין בונד איבער שלאַכטאָפּפער.
6 און די הימלען זאָגן אָן זיין גערעכטיקייט,
וואָרום גאָט, ער איז אַ ריכטער. סֶלָה.

7 הער מיין פאָלק, און איך וועל רעדן,
ישׂראל, און איך וועל דיך וואָרענען:
גאָט דיין גאָט בין איך.
8 ניט אום דיינע שלאַכטאָפּפער וועל איך דיך שטראָפן;
דיינע בראַנדאָפּפער זיינען דאָך תּמיד פאַר מיר.
9 איך וויל ניט נעמען פון דיין הויז קיין אָקס,
פון דיינע שטאַלן קיין בעק.
10 וואָרום מיין איז יעטוועדער חיה פון וואַלד,
די בהמות אויף טויזנט בערג.
11 איך קען יעטוועדער פויגל פון די בערג,
און די ווידמענונג פון פעלד איז ביי מיר.
12 אַז איך זאָל הונגעריק זיין, וועל איך דיר ניט זאָגן,
וואָרום מיין איז די וועלט און איר פולקייט.
13 צי עס איך דאָס פלייש פון אָקסן?
אָדער דאָס בלוט פון בעק טו איך טרינקען?
14 שלאַכט צו גאָט אַ דאַנקאָפּפער,
און באַצאָל דעם אויבערשטן דיינע נדרים.
15 און רוף מיך אין טאָג פון נויט,
וועל איך דיך דערלייזן, און דו וועסט מיך ערלעכן.

16 און צום רשע האָט גאָט געזאָגט:
ווי קומסטו צו דערציילן מיינע געזעצן,
און נעמען מיין בונד אויף דיין מויל?
17 אַז דו האָסט פיינט מוסר,
און האָסט געוואָרפן מיינע ווערטער הינטער דיר.
18 אַז דו האָסט געזען אַ גנב, האָסטו זיך געפריינטלט מיט אים,
און מיט נואפים איז געווען דיין טייל.
19 דיין מויל האָסטו לויז געלאָזט צום בייזן,

און דיין צונג פלעכט באַטרוג.
20 זיצסטו, באַרעדסטו דיין ברודער,
דעם זון פון דיין מוטער באַנוולסטו.
21 דאָס האָסטו געטאָן, און איך האָב געזאָלט שווייגן?
האָסטו געדאַכט, זיין ווי דו וועל איך זיין;
וועל איך דיך שטראָפן, און דיר לייגן פאַר דיינע אויגן.
22 מערקט דאָס אַקאָרשט, איר וואָס פאַרגעסט אָן גאָט,
כדי איך זאָל ניט פאַרצוקן, און קיינער וועט ניט מציל
זיין.
23 דער וואָס שלאַכט אַ דאַנקאָפּפער, ערלעכט מיך,
אָבער דעם וואָס באַטראַכט דעם וועג,
אים וועל איך ווייזן די ישועה פון גאָט.

נא 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ מִזמור פון דודן,
2 ווען נָתָן דער נביא איז געקומען צו אים, נאָכדעם
ווי ער איז געקומען צו בַּת־שֶׁבַעןא.
3 לייטזעליק מיך, גאָט, לויט דיין חסד,
לויט דיין גרויס דערבאַרימונג מעק אָפּ מיינע פאַר־
ברעכן.
4 וואַש מיך אָפּ אין גאַנצן פון מיין זינד,
און פון מיין חטא טו מיך ריייניקן.
5 וואָרום איך ווייס מיינע פאַרברעכן,
און מיין חטא איז מיר תמיד אַנטקעגן.
6 צו דיר אַליין האָב איך געזינדיקט,
און וואָס איז שלעכט אין דיינע אויגן האָב איך געטאָן;
דרום ביסטו רעכטפאַרטיק אין דיין רעדן,
ביסטו גערעכט אין דיין משפטן.

7 זע, אין זינד בין איך געבאָרן געוואָרן,
און אין חטא האָט מיך מיין מוטער אַנטפאַנגען.
8 אמת באַגערסטו דאָך אין די נירן,
טאָ לערן מיך חכמה ווו עס איז פאַרהוילן.
9 זאָלסט מיך ריייניקן מיט אֵזוֹב־גראָז, אַז איך זאָל ריין
ווערן,
זאָלסט מיך וואַשן, ביז ווייסער פון שניי זאָל איך
ווערן.
10 זאָלסט מיך מאַכן הערן פרייד און לוסטיקייט;
זאָלן דערפרייט ווערן די ביינער וואָס דו האָסט
צעדריקט.
11 פאַרבאָרג דיין פנים פון מיינע חטאים,
און אַלע מיינע זינד פאַרמעק.
12 אַ ריין האַרץ באַשאַף מיר, גאָט,
און אַ פעסט געמיט באַניי אין מיר.
13 זאָלסט מיך ניט אַוועקוואַרפן פון דיר,
און דיין הייליקן גייסט זאָלסטו ניט אַוועקנעמען פון
מיר.
14 קער מיר אום די פרייד פון דיין הילף,
און אַ פריי געמיט זאָלסטו מיר שענקען.
15 איך וועל לערנען פאַרברעכער דיינע וועגן,
און זינדיקע וועלן זיך אומקערן צו דיר.
16 זיי מיך מציל פון בלוטיקייט,

כ בְּרָעָה וּלְשׁוֹנְךָ תַּצְמִיד מִרְמָה׃ תֵּשֵׁב בְּאָחִיךָ תְדַבֵּר
כא בְּבֶן־אִמְּךָ תִּתֶּן־דֹּפִי׃ אֵלֶּה עָשִׂיתָ ׀ וְהֶחֱרַשְׁתִּי דִּמִּיתָ הֱיוֹת
כב אֶהְיֶה כָמוֹךָ אוֹכִיחֲךָ וְאֶעֶרְכָה לְעֵינֶיךָ׃ בִּינוּ־נָא זֹאת
כג שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַּ פֶּן־אֶטְרֹף וְאֵין מַצִּיל׃ זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי
וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים׃

נא

א ב לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּבוֹא־אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר־
ג בָּא אֶל־בַּת־שָׁבַע׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ
ד ה מְחֵה פְשָׁעָי׃ הֶרֶבה כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי׃ כִּי־
ו פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד׃ לְךָ לְבַדְּךָ ׀ חָטָאתִי
וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן־תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ׃
ז ח הֵן־בְּעָווֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי׃ הֵן אֱמֶת חָפַצְתָּ
ט בַטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי׃ תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר
י תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין׃ תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה
יא עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ׃ הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל־עֲוֺנֹתַי מְחֵה׃
יב יג לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי׃ אַל־
יד תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי׃ הָשִׁיבָה
טו לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי׃ אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים
טז דְּרָכֶיךָ וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ׃ הַצִּילֵנִי מִדָּמִים ׀ אֱלֹהִים
יז אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ׃ אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח
יח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃ כִּי ׀ לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתֵּנָה עוֹלָה
יט לֹא תִרְצֶה׃ זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה
כ אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה׃ הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה
כא חוֹמוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז
יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָרִים׃

נב

א ב לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא ׀ דּוֹאֵג הָאֲדֹמִי וַיַּגֵּד לְשָׁאוּל

נ, כא׳ אוכיחך ואערכה   נא, ד׳ הרב קי

גאָט דו גאָט פון מיין הילף;
זאָל מיין צונג זינגען דיין גערעכטיקייט.
17 גאָט, מיינע ליפּן זאָלסטו עפענען,
און זאָל מיין מויל דערציילן דיין לויב.
18 וואָרום באַגערסט ניט אַ שלאַכטאָפּפער אַז איך זאָל געבן,
אַ בראַנדאָפּפער ווילסטו ניט.
19 די שלאַכטאָפּפער פון גאָט זיינען אַ צעבראָכן געמיט,
אַ צעבראָכן און דערשלאָגן האַרץ, גאָט, פאַראַכטסטו ניט.

20 באַגיטיק אין דיין באַוויליקונג ציון,
בויען זאָלסטו די מויערן פון ירושָלַיִם.
21 דענסמאָל וועסטו באַגערן שלאַכטאָפּפער פון
גערעכטיקייט,
בראַנדאָפּפער און גאַנצאָפּפער;
דענסמאָל וועט מען אויפברענגען אָקסן אויף דיין מזבח.

נב 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ באַטראַכטונג פון דודן, 2 ווען דואֵג דער אַדוֹמי איז געקומען, און האָט דערציילט

א זע שמואל ב׳, יא–יב.

ג וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא־דָוִד אֶל־בֵּית אֲחִימֶלֶךְ׃ מַה־תִּתְהַלֵּל
ד בְּרָעָה הַגִּבּוֹר חֶסֶד אֵל כָּל־הַיּוֹם׃ הַוּוֹת תַּחְשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ
ה כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ עֹשֵׂה רְמִיָּה׃ אָהַבְתָּ רָּע מִטּוֹב שֶׁקֶר ׀
ו מִדַּבֵּר צֶדֶק סֶלָה׃ אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי־בָלַע לְשׁוֹן מִרְמָה׃
ז גַּם־אֵל יִתָּצְךָ לָנֶצַח יַחְתְּךָ וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל וְשֵׁרֶשְׁךָ מֵאֶרֶץ
ח ט חַיִּים סֶלָה׃ וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ וְעָלָיו יִשְׂחָקוּ׃ הִנֵּה
הַגֶּבֶר לֹא־יָשִׂים אֱלֹהִים מָעוּזּוֹ וַיִּבְטַח בְּרֹב עָשְׁרוֹ יָעֹז
י בְּהַוָּתוֹ׃ וַאֲנִי כְּזַיִת רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים בָּטַחְתִּי בְחֶסֶד
יא אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד׃ אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וַאֲקַוֶּה שִׁמְךָ
כִי־טוֹב נֶגֶד חֲסִידֶיךָ׃

נג

א ב לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין
ג אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ עָוֶל אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃ אֱלֹהִים
מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ
ד אֶת־אֱלֹהִים׃ כֻּלּוֹ סָג יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם
ה אֶחָד׃ הֲלֹא יָדְעוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים
ו לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם פָּחֲדוּ פַחַד לֹא־הָיָה פָחַד כִּי־אֱלֹהִים
ז פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנָךְ הֱבִשֹׁתָה כִּי־אֱלֹהִים מְאָסָם׃ מִי־יִתֵּן
מִצִּיּוֹן יְשֻׁעוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב
יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

נד

א ב לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ
ג לְשָׁאוּל הֲלֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי
ד וּבִגְבוּרָתְךָ תְדִינֵנִי׃ אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־
ה פִי׃ כִּי זָרִים ׀ קָמוּ עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי לֹא שָׂמוּ
ו אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי
ז ח נַפְשִׁי׃ יָשׁוֹב הָרַע לְשֹׁרְרָי בַּאֲמִתְּךָ הַצְמִיתֵם׃ בִּנְדָבָה

נב, ה׳ ר׳ דגושה ט׳ שורק עם הדגש נד, ז׳ ישיב קרי

שָׁאולן, און אים אָנגעזאָגט: דוד איז געקומען אין אַחימֶלֶכס
הויז[א].
3 וואָס פראָלסטו זיך מיט בייז, דו מאַכטיקער?
דער חסד פון גאָט איז אַלע טאָג.
4 אומגליקן טראַכט דיין צונג,
ווי אַ שאַרפער גאָלמעסער וואָס אַרבעט פאַלש.
5 האָסט ליב בייז מער ווי גוטס,
ליגן איידער רעדן גערעכטיקייט. סֶלָה.
6 האָסט ליב אַלע גערייד פון צעשטערונג,
דו צונג פון באַטרוג.
7 וועט אויך גאָט דיך צעברעכן אויף אייביק,
דיך אַרויסשאַרן און אַרויסרייסן פון געצעלט,
און דיך אויסוואָרצלען פון לאַנד פון די לעבעדיקע.
סֶלָה.
8 און די צדיקים וועלן זען און וועלן פאָרכטן,
און זיי וועלן לאַכן איבער אים:
9 אָט איז דער מאַן וואָס האָט ניט געמאַכט גאָט פאַר זיין
פעסטונג,
און האָט זיך פאַרזיכערט אויף זיין גרויס עשירות;
וואָס איז פאַרשייט געווען אין.זיין גערִיקייט.
10 אָבער איך בין ווי אַ צווייגהאַפטיקער איילבערטבוים
אין גאָטס הויז,
איך פאַרזיכער מיך אויף גאָטס חסד אייביק און
שטענדיק.
11 איך וועל אייביק דיר דאַנקען, וואָס דו האָסט זיך
אַיינגעשטעלט,
און איך וועל האָפן צו דיין נאָמען ווייל ער איז גוט,
אַנטקעגן פאַר דיינע פרומע.

נג

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אויף מַחלַת; אָ באַ־
טראַכטונג פון דודן.
2 דער נידערטרעכטיקער זאָגט אין זיין האַרצן: ניטאָ
קיין גאָט!
פאַרדאָרבן זיינען זיי, און מיאוסע אומרעכט טוען זיי;
קיינער טוט ניט קיין גוטס.
3 גאָט האָט פון הימל געלוגט אויף די מענטשנקינדער,
צו זען אויב פאַראַן אַ פאַרשטאַנדיקער וואָס זוכט גאָט.
4 איטלעכער איז אָפּגעפאַלן, אַלע זיינען זיי פאַר־
דאָרבן,
קיינער טוט ניט קיין גוטס, ניט צומאָל איינער.
5 פאַרוואָר, דערשפּירן וועלן די טוער פון אומרעכט,
די וואָס עסן מיין פאָלק ווי מע עסט ברויט,
די וואָס רופן ניט גאָט.
6 אָן אַנגסטן זיי אין אַנגסט, ווו קיין אַנגסט איז ניט געווען,
וואָרום גאָט האָט צעשאָטן די ביינער פון דיין באַלעגערער;
האָסט זיי געמאַכט צו שאַנד, ווייל גאָט האָט זיי פאַראַכט.
7 ווען קומט פון צִיון די ישועה פון ישׂראל?
ווען גאָט קערט אום די געפאַנגענשאַפט פון זיין פאָלק,
וועט לוסטיק זיין יעקב, וועט זיך פרייען ישׂראל.

נד

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, מיט סטרונעשפּיל; אַ באַטראַכטונג פון דודן, 2 ווען די זיפער זיינען געקומען, און
האָבן געזאָגט צו שָאולן: פאַרוואָר, דוד באַהאַלט זיך ביי אונדז.
3 גאָט, מיט דיין נאָמען טו מיר העלפן,
און מיט דיין גבורה זאָלסטו זיך אָננעמען פאַר
מיר.
4 גאָט, הער צו מיין תּפילה,
פאַרנעם די ווערטער פון מיין מויל.
5 וואָרום פרעמדע זיינען אָנגעשטאַנען אויף מיר,
און געוואַלטטוער זוכן מיין לעבן;
זיי האַלטן ניט גאָט אַנטקעגן זיך. סֶלָה.
6 זע, גאָט איז מיר אַ העלפער,
יהוה איז דער אונטערלענער פון מיין זעל.
7 זאָל ער אומקערן דאָס בייז אויף מיינע לויערער;
אין דיין טריישאַפט פאַרשנייד זיי.
8 מיט ווילִיקייט וועל איך שלאַכטן צו דיר,

[א] זע שמואל א׳ כא כב.

איך וועל לויבן דיין נאָמען, גאָט, וואָרום ער איז גוט.
[9] וואָרום פון יעטוועדער צרה האָט ער מיך מציל געווען,
און מיין אויג האָט זיך אָנגעזען אויף מיינע פיינט.

נה

[1] פאַר דעם געזאַנגמייסטער, מיט סטרונעשפּיל;
אַ באַטראַכטונג פון דודן.
[2] פאַרנעם, גאָט, מיין תפילה,
און זאָלסט זיך ניט פאַרהוילן פון מיין געבעט.
[3] האָרך צו מיר, און ענטפער מיר;
איך לויף אום אין מיין קלאָג, און איך ברום,
[4] פון דעם קָול פון דעם פיינט,
פון וועגן דער דריקונג פון דעם רשע;
וואָרום זיי ברענגען אויף מיר אומגליק,
און מיט צאָרן טוען זיי מיך פיינטן.
[5] מיין האַרץ צאַפּלט אין מיר,
און טויטשרעקן זיינען אָנגעפאַלן אויף מיר.
[6] אַ מורא און אַ ציטערניש קומט אויף מיר,
און אַ שוידער האָט מיך באַדעקט.
[7] און איך זאָג: ווער גיט מיר פליגלען ווי אַ טויב,
איך וואָלט אַוועקגעפלויגן און גערוט.
[8] אָט וואָלט איך אַוועקגעוואָגלט ווייט,
איך וואָלט געווייַלט אין דער מדבר. סֶלָה.
[9] איך וואָלט מיר געאַיילט צו אַן אַנטרינונג
פון רייסיקן ווינט, פונעם שטורעם.
[10] צעמיש, גאָט, צעטייל זייער שפּראַך,
וואָרום איך האָב געזען רויב און קריג אין שטאָט.
[11] טאָג און נאַכט רינגלען זיי זי אַרום אויף אירע מויערן,
און אומרעכט און אומגליק איז אין איר מיט.
[12] פאַרברעכן זיינען אין איר מיט,
און פון איר מאַרק טוט זיך ניט אָפּ דריקונג און באַטרוג.
[13] וואָרום ניט אַ פיינט טוט מיך לעסטערן—
דאָס וואָלט איך פאַרטראָגן;
ניט מיין שונא האָט זיך געגרייסט איבער מיר—
פון אים וואָלט איך מיך פאַרבאָרגן;
[14] נאָר דו, אַ מענטש מיין גלייכן,
מיין חבר און מיין באַקענטער,
[15] וואָס באַנאַנד פלעגן מיר זיס זיך סודען,
גיין אין גאָטס הויז מיט געזעמל.
[16] זאָל ער אָנרייצן דעם טויט אויף זיי,
זאָלן זיי נידערן לעבעדיקערהייט אין אונטערערד!
וואָרום בייז איז אין זייער וווינונג, צווישן זיי.

[17] איך וועל רופן צו גאָט,
און יהוה וועט מיך העלפן.
[18] אָוונט און פרימאָרגן און מיטנטאָג
וועל איך קלאָגן און וועל ברומען,
און ער טוט הערן מיין קָול.
[19] ער טוט אויסלייזן בשלום מיין זעל,
מע זאָל ניט גענענען צו מיר,
הגם זיי זיינען פיל קעגן מיר.
[20] גאָט וועט הערן און וועט זיי אונטערטעניק מאַכן—

ט אֶזְבְּחָה־לָּךְ אוֹדֶה שִׁמְךָ יְהוָה כִּי־טוֹב׃ כִּי מִכָּל־צָרָה
הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃

נה

א ב לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי
ג וְאַל־תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי׃ הַקְשִׁיבָה לִּי וַעֲנֵנִי אָרִיד בְּשִׂיחִי
ד וְאָהִימָה׃ מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע כִּי־יָמִיטוּ עָלַי אָוֶן
ה וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃ לִבִּי יָחִיל בְּקִרְבִּי וְאֵימוֹת מָוֶת נָפְלוּ
ו ז עָלָי׃ יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי פַּלָּצוּת׃ וָאֹמַר מִי־
ח יִתֶּן־לִּי אֵבֶר כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה׃ הִנֵּה אַרְחִיק נְדֹד
ט אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה׃ אָחִישָׁה מִפְלָט לִי מֵרוּחַ סֹעָה
י מִסָּעַר׃ בַּלַּע אֲדֹנָי פַּלַּג לְשׁוֹנָם כִּי־רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר׃
יא יוֹמָם וָלַיְלָה יְסוֹבְבֻהָ עַל־חוֹמֹתֶיהָ וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ׃
יב יג הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ וְלֹא־יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ וּמִרְמָה׃ כִּי לֹא־
אוֹיֵב יְחָרְפֵנִי וְאֶשָּׂא לֹא־מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל וְאֶסָּתֵר מִמֶּנּוּ׃
יד טו וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׃ אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק
טז סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ׃ יַשִּׁימָוֶת ׀ עָלֵימוֹ יֵרְדוּ
יז שְׁאוֹל חַיִּים כִּי־רָעוֹת בִּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם׃ אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים
יח אֶקְרָא וַיהוָה יוֹשִׁיעֵנִי׃ עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה
יט וְאֶהֱמֶה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי׃ פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקֲּרָב־לִי כִּי־
כ בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי׃ יִשְׁמַע ׀ אֵל ׀ וְיַעֲנֵם וְיֹשֵׁב קֶדֶם סֶלָה
כא אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים׃ שָׁלַח יָדָיו
כב בִּשְׁלֹמָיו חִלֵּל בְּרִיתוֹ׃ חָלְקוּ ׀ מַחְמָאֹת פִּיו וּקְרָב־לִבּוֹ רַכּוּ
כג דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה פְתִחוֹת׃ הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה ׀ יְהָבְךָ
כד וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק׃ וְאַתָּה אֱלֹהִים ׀
תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא־יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם
וַאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ׃

נה, ו׳ סבירין יבאו טז׳ ישיא מות קרי

דער וואָס טראָנט פון אייביק אָן. סֶלָה;
וואָרום ניטאָ קיין אָפּבייט ביי זיי,
און זיי האָבן ניט מורא פאַר גאָט.
[21] ער שטרעקט אויס זיינע הענט
אויף די וואָס זיינען אין שלום מיט אים,
ער פאַרשוועכט זיין בונד.
[22] גלאַט זיינען די שמאַנטיקע רייד פון זיין מויל,
און זיין האַרץ איז מלחמה;
ווייכער פון בוימל זיינען זיינע ווערטער,
אָבער זיי זיינען שווערדן בלויזע.

[23] וואַרף אויף גאָט דיין לאַסט,
און ער וועט דיך פאַרזאָרגן;
ער וועט קיינמאָל ניט לאָזן פאַלן דעם צדיק.
[24] אָבער דו גאָט וועסט זיי נידערן אין קבר־גרוב,
די לייט פון בלוט און באַטרוג
וועלן ניט אויסלעבן האַלב זייערע טעג;
און איך וועל מיך פאַרזיכערן אויף דיר.

נו

א לַמְנַצֵּחַ עַל־יוֹנַת אֵלֶם רְחֹקִים לְדָוִד מִכְתָּם בֶּאֱחֹז אֹתוֹ
ב פְלִשְׁתִּים בְּגַת: חָנֵּנִי אֱלֹהִים כִּי־שְׁאָפַנִי אֱנוֹשׁ כָּל־הַיּוֹם
ג לֹחֵם יִלְחָצֵנִי: שָׁאֲפוּ שׁוֹרְרַי כָּל־הַיּוֹם כִּי־רַבִּים לֹחֲמִים
ד ה לִי מָרוֹם: יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח: בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל
דְּבָרוֹ בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה בָשָׂר לִי:
ו ז כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי יְעַצֵּבוּ עָלַי כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לָרָע: יָגוּרוּ ׀
ח יִצְפּוֹנוּ הֵמָּה עֲקֵבַי יִשְׁמֹרוּ כַּאֲשֶׁר קִוּוּ נַפְשִׁי: עַל־אָוֶן
ט פַּלֶּט־לָמוֹ בְּאַף עַמִּים ׀ הוֹרֵד אֱלֹהִים: נֹדִי סָפַרְתָּה אָתָּה
י שִׂימָה דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ הֲלֹא בְּסִפְרָתֶךָ: אָז ׀ יָשׁוּבוּ אוֹיְבַי
יא אָחוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא זֶה־יָדַעְתִּי כִּי־אֱלֹהִים לִי: בֵּאלֹהִים
יב אֲהַלֵּל דָּבָר בַּיהוָה אֲהַלֵּל דָּבָר: בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא
יג מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי: עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדֹת
יד לָךְ: כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי לְהִתְהַלֵּךְ
לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים:

נז

א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי־שָׁאוּל
ב בַּמְּעָרָה: חָנֵּנִי אֱלֹהִים ׀ חָנֵּנִי כִּי בְךָ חָסָיָה נַפְשִׁי וּבְצֵל־
ג כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד־יַעֲבֹר הַוּוֹת: אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן
ד לָאֵל גֹּמֵר עָלָי: יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם ׀ וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף שֹׁאֲפִי
ה סֶלָה יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ: נַפְשִׁי ׀ בְּתוֹךְ לְבָאִם
אֶשְׁכְּבָה לֹהֲטִים בְּנֵי־אָדָם שִׁנֵּיהֶם חֲנִית וְחִצִּים וּלְשׁוֹנָם
ו חֶרֶב חַדָּה: רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ
ז כְּבוֹדֶךָ: רֶשֶׁת ׀ הֵכִינוּ לִפְעָמַי כָּפַף נַפְשִׁי כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה
ח נָפְלוּ בְתוֹכָהּ סֶלָה: נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים נָכוֹן לִבִּי אָשִׁירָה
ט וַאֲזַמֵּרָה: עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָּׁחַר:
י יא אוֹדְךָ בָעַמִּים ׀ אֲדֹנָי אֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים: כִּי־גָדֹל עַד־שָׁמַיִם

נו, ג׳ ס״א כי־רבים   ז׳ יצפונו קרי   נז, ז׳ ס״א רשת הכינו ׀

נו 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף יונת אֵלֶם רחוקים; פון דודן אַ מִכתָּם, ווען די פּלִשתּים האָבן אים געכאַפּט אין גַת.

2 לייטזעליק מיר, גאָט, וואָרום אַיינשלינגען וויל מיך אַ מענטש;
אַ גאַנצן טאָג דריקט ער מיך שטרייטנדיק[א].
3 אַיינשלינגען ווילן מיך מיינע לויערער אַ גאַנצן טאָג,
יאָ פיל, דו העכסטער, שטרייטן אויף מיר.
4 דעם טאָג וואָס איך האָב מורא
פאַרזיכער איך מיך אויף דיר.
5 אויף גאָט וואָס זיין וואָרט טו איך לויבן,
אויף גאָט האָב איך מיך פאַרזיכערט,
איך האָב ניט קיין מורא;
וואָס קען אַ בָּשָׂר־וָדָם מיר טאָן?

6 אַ גאַנצן טאָג קריוודען זיי מיינע טענות,
אַלע זייערע מחשבות זיינען צום בייזן אויף מיר.
7 זיי קלייבן זיך אויף, זיי באַהאַלטן זיך,
זיי היטן מיינע פוסטריט,
אַזוי ווי זיי קוקן אויס אויף מיין זעל.
8 פאַר דעם אומרעכט שליידער זיי אַרויס,
אין צאָרן די פעלקער וואַרף אַנידער, גאָט.
9 האָסט פאַרצייכנט מיין וואָגלעניש[ב],
טו אַריין מיין טרער אין דיין לאָגל[ב];
פאַרוואָר, זיי זיינען אין דיין בוך.
10 דענסמאָל וועלן מיינע פיינט זיך אומקערן אַהינטער,
אין דעם טאָג וואָס איך וועל רופן;
דאָס ווייס איך אַז גאָט איז פאַר מיר.
11 אויף גאָט וואָס [זיין] וואָרט טו איך לויבן,
אויף יהוה וואָס [זיין] וואָרט טו איך לויבן,
12 אויף גאָט האָב איך מיך פאַרזיכערט,
איך האָב ניט קיין מורא;
וואָס קען אַ מענטש מיר טאָן?

13 איך נעם אויף מיר, גאָט, נדרים צו דיר,
איך וועל אָפּצאָלן דאַנקאָפּפער צו דיר;
14 וואָרום האָסט מציל געווען מיין זעל פון טויט,
פאַרוואָר, מיינע פיס פון שטרויכלונג,
כּדי אַרומצוגיין פאַר גאָט
אין דעם ליכט פון לעבן.

נז 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַל־תַּשחֵת; פון דודן אַ מִכתָּם, ווען ער איז אַנטלאָפן פון שָאולן אין דער הייל[ג].

2 לייטזעליק מיך, גאָט, לייטזעליק מיך,
וואָרום אין דיר האָט זיך געשיצט מיין זעל,
און אין שאָטן פון דיינע פליגלען וועל איך מיך שיצן
ביז די אומגליקן וועלן אַריבער.
3 איך וועל רופן צו גאָט דעם אויבערשטן,
צו גאָט וואָס פירט אויס פאַר מיר.
4 ער וועט שיקן פון הימל, און מיך העלפן,
מעג לעסטערן דער וואָס וויל מיך אַיינשלינגען, סֶלָה;
גאָט וועט שיקן זיין חסד און זיין טריישאַפט.
5 מיין זעל איז צווישן לייבן,
איך ליג צווישן מענטשנקינדער לָהוטע;
זייערע ציין זיינען שפּיזן און פיילן,
און זייער צונג אַ שווערד אַ שאַרפע.
6 דערהייב דיך איבער די הימלען, גאָט,
איבער דער גאַנצער ערד זאָל זיין דיין כּבוד.
7 אַ נעץ האָבן זיי אָנגעברייט פאַר מיינע טריט,
מע האָט אַיינגעבויגן מיין זעל;
זיי האָבן געגראָבן פאַר מיר אַ גרוב,
זיינען זיי אַליין אַריינגעפאַלן אין איר. סֶלָה.
8 פעסט איז מיין האַרץ, גאָט, פעסט איז מיין האַרץ,
איך וועל זינגען און שפּילן.
9 דערוועק דיך, מיין זעל[ד],
דערוועק דיך, גיטאַר און האַרף;
לאָמיך אויפוועקן דעם באַגינען.
10 איך וועל דיך לויבן צווישן די פעלקער, גאָט,
איך וועל דיך באַזינגען צווישן די אומות.
11 וואָרום גרויס ביז די הימלען איז דיין חסד,

[א] וואָרטשפּיל: לֹחֵם יִלְחָצֵנִי. [ב] וואָרטשפּיל: נֹד–נאֹד. [ג] זע שמואל א׳ כב, 1. [ד] אין טעקסט: כְּבוֹדִי, מיין כּבוד.

אוּן בִּיז דִי וואָלקן דײַן טרײַשאַפט.
[12] דערהײב דיך איבער די הימלען, גאָט,
איבער דער גאַנצער ערד זאָל זײַן דײַן כבוד.

נח

[1] פאַר דעם געזאַנגמײסטער; אַל־תַּשְׁחֵת; פון דודן אַ מִכְתָּם.
[2] רעדט איר אין דער אמת ווי אַ גערעכטע מאַכט?
משפּט איר מיט יוֹשר די מענטשנקינדער?
[3] יאָ, אין האַרצן אַרבעט איר אויס פאַרברעכן,
אויף דער ערד פירט איר דורך דאָס אוּמרעכט פון
אײַערע הענט.
[4] די רשעים זײַנען אָפּגעקערט פון טראַכט אָן,
פון מוטערלײַב אָן בלאָנדזשען די ליגנזאָגערס.
[5] אַ גיפט איז בײַ זײ גלײַך ווי גיפט פון אַ שלאַנג;
ווי דער טויבער נאָטער וואָס פאַרשטאָפּט זײַן אויער,
[6] וואָס הערט ניט צו דעם קָול פון באַשווערער,
פון דעם קליגסטן שפּרעכער פון שפּרוכן.

[7] גאָט, צעברעך זײערע צײן אין זײער מויל,
די באַקצײן פון די יונגלײבן האַק אויס, יהוה.
[8] זאָלן זײ צעגײן ווי וואַסער וואָס צעלויפט זיך;
שפּאַנט ער זײַנע פײַלן, זאָלן זײ ווי אָפּגעשניטן ווערן.
[9] ווי אַ צעקראָכענע שנעק זאָל ער פאַרגײן,
ווי אַ מַפּיל, ווי אַ קראָט, וואָס האָבן די זון ניט געזען.
[10] אײדער אײַערע טעפּ ועלן דערשפּירן די דערנער,
זאָל ער עס אַוועקשטורעמען, דאָס רויע ווי דאָס
צוגעברענטע.

[11] דער צדיק וועט זיך פרײען, אַז ער זעט נקמה,
זײַנע טריט וועט ער וואַשן אין בלוט פון דעם רשע.
[12] און מענטשן וועלן זאָגן: יאָ, עס איז דאָ אַ פרוכט פאַרן
צדיק;
יאָ, פאַראַן אַ גאָט וואָס משפּט אויף דער ערד.

יב חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל
כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

נח

א ב לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם׃ הַאֻמְנָם אֵלֶם צֶדֶק
ג תְּדַבֵּרוּן מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְּנֵי אָדָם׃ אַף בְּלֵב עוֹלֹת
ד תִּפְעָלוּן בָּאָרֶץ חֲמַס יְדֵיכֶם תְּפַלֵּסוּן׃ זֹרוּ רְשָׁעִים מֵרָחֶם
ה תָּעוּ מִבֶּטֶן דֹּבְרֵי כָזָב׃ חֲמַת־לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת־נָחָשׁ כְּמוֹ
ו פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ׃ אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחֲשִׁים
ז חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם׃ אֱלֹהִים הֲרָס־שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ מַלְתְּעוֹת
ח כְּפִירִים נְתֹץ ׀ יְהוָה׃ יִמָּאֲסוּ כְמוֹ־מַיִם יִתְהַלְּכוּ־לָמוֹ
ט יִדְרֹךְ חִצָּו כְּמוֹ יִתְמֹלָלוּ׃ כְּמוֹ שַׁבְּלוּל תֶּמֶס יַהֲלֹךְ נֵפֶל
י אֵשֶׁת בַּל־חָזוּ שָׁמֶשׁ׃ בְּטֶרֶם יָבִינוּ סִירֹתֵיכֶם אָטָד כְּמוֹ
יא חַי כְּמוֹ־חָרוֹן יִשְׂעָרֶנּוּ׃ יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי־חָזָה נָקָם פְּעָמָיו
יב יִרְחַץ בְּדַם הָרָשָׁע׃ וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֵשׁ
אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃

נט

א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ
ב אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ׃ הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי ׀ אֱלֹהָי מִמִּתְקוֹמְמַי
ג תְּשַׂגְּבֵנִי׃ הַצִּילֵנִי מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי׃
ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עַזִּים לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־
ה חַטָּאתִי יְהוָה׃ בְּלִי־עָוֺן יְרוּצוּן וְיִכּוֹנָנוּ עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃
ו וְאַתָּה יְהוָה ׀ אֱלֹהִים ׀ צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָקִיצָה לִפְקֹד
ז כָּל־הַגּוֹיִם אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב
ח יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃ הִנֵּה ׀ יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
ט בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם כִּי מִי שֹׁמֵעַ׃ וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׂחַק־לָמוֹ
י תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם׃ עֻזּוֹ אֵלֶיךָ אֶשְׁמֹרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי׃
יא יב אֱלֹהֵי חַסְדּוֹ יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יַרְאֵנִי בְשֹׁרְרָי׃ אַל־תַּהַרְגֵם ׀

נ ח, ח' חצו קרי נ ט, ז' קמץ ברביע יא' חסדי קרי

נט

[1] פאַר דעם געזאַנגמײסטער; אַל־תַּשְׁחֵת; פון דודן אַ מִכְתָּם, ווען שָׁאוּל האָט געשיקט, און מע האָט געהיט דאָס הויז,
כּדי אים צו טײטן[א].
[2] זײ מיך מציל פון מײַנע פײַנט, מײַן גאָט,
פון די וואָס שטײען אָן אויף מיר זאָלסטו מיך באַשיצן.
[3] זײ מיך מציל פון די וואָס טוען אוּמרעכט,
און פון בלוטיקע לײַט טו מיך העלפן.
[4] וואָרום זע, זײ האָבן געלויערט אויף מײַן זעל;
עס קלײַבן זיך די פאַרשײַטע אויף מיר;
ניט פאַר מײַן פאַרברעך און ניט פאַר מײַן חטא, גאָט.
[5] אָן אַ זינד פון מיר, לויפן זײ און ברײטן זיך אָן;
דערוועק זיך מיר אַנטקעגן, און זע.
[6] דו ביסט דאָך יהוה, דער גאָט פון צבָאוֹת,
דער גאָט פון ישׂראל,
וואַך אויף זיך צו רעכענען מיט אַלע פעלקער;
ניט לײַטזעליקן זאָלסטו אַלע אוּמגערעכטע פעלשער.
סֶלָה.
[7] אַלע אָוונט קומען זײ ווידער,
זײ וואָיען ווי אַ הונט,
און דרײען זיך אום אין שטאָט.
[8] זע, זײ גאַווערן מיט זײער מויל;
שווערדן זײַנען אין זײערע ליפּן;
וואָרום: „ווער הערט דען?"
[9] אָבער דו גאָט טוסט לאַכן פון זײ,
טוסט שפּאָטן פון אַלע פעלקער.
[10] קעגן זײַן שטאַרקײט האַר איך אויף דיר;
וואָרום גאָט איז מײַן פעסטונג.
[11] דער גאָט פון מײַן גענאָד וועט מיר אַנטקעגן קומען,
גאָט וועט מיך לאָזן זען אויף מײַנע לויערער.
[12] ניט הרגען זאָלסטו זײ, כּדי מײַן פאָלק זאָל ניט
פאַרגעסן;

[א] זע שמואל א' יט, 11—17.

פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי הֲנִיעֵמוֹ בְחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ מָגִנֵּנוּ אֲדֹנָי׃
חַטַּאת־פִּימוֹ דְּבַר־שְׂפָתֵימוֹ וְיִלָּכְדוּ בִגְאוֹנָם וּמֵאָלָה וּמִכַּחַשׁ יג
יְסַפֵּרוּ׃ כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה וְאֵינֵמוֹ וְיֵדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מֹשֵׁל יד
בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֶלָה׃ וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכָּלֶב טו
וִיסוֹבְבוּ עִיר׃ הֵמָּה יְנוּעוּן לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ׃ טז
וַאֲנִי ׀ אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי יז
וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי׃ עֻזִּי אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי יח
אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃

ס

א
לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוּשַׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃ בְּהַצּוֹתוֹ ׀ ב
אֶת אֲרַם נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיַּךְ אֶת־
אֱדוֹם בְּגֵיא־מֶלַח שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃ אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פְרַצְתָּנוּ ג
אָנַפְתָּ תְּשׁוֹבֵב לָנוּ׃ הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פְּצַמְתָּהּ רְפָה שְׁבָרֶיהָ ד
כִי־מָטָה׃ הִרְאִיתָ עַמְּךָ קָשָׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃ ה
נָתַתָּה לִּירֵאֶיךָ נֵּס לְהִתְנוֹסֵס מִפְּנֵי קֹשֶׁט סֶלָה׃ לְמַעַן ו ז
יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃ אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר ח
בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃ לִי ט
גִלְעָד ׀ וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃
מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי פְּלֶשֶׁת י
הִתְרוֹעָעִי׃ מִי יֹבִלֵנִי עִיר מָצוֹר מִי נָחַנִי עַד־אֱדוֹם׃ הֲלֹא־ יא יב
אַתָּה אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃
הָבָה־לָּנוּ עֶזְרָת מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃ בֵּאלֹהִים יג יד
נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

סא

א
לַמְנַצֵּחַ עַל־נְגִינַת לְדָוִד׃ שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי הַקְשִׁיבָה ב
תְּפִלָּתִי׃ מִקְצֵה הָאָרֶץ ׀ אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַּעֲטֹף לִבִּי בְּצוּר־ ג
יָרוּם מִמֶּנִּי תַנְחֵנִי׃ כִּי־הָיִיתָ מַחְסֶה לִי מִגְדַּל־עֹז מִפְּנֵי ד

נט, טז׳ קמץ מרביע   טא׳ ינישן קרי   ס, ב׳ סגול בלי מקף   ז׳ ועננו קרי

צעטרייסל זיי מיט דיין מאַכט, און וואַרף זיי אַנידער.
גאָט אונדזער שילד.
13 פאַר דער זינד פון זייער מויל, דעם גערייד פון זייערע ליפּן,
זאָלן זיי באַצוווּנגען ווערן אין זייער גאווה,
און פאַר די קללות און פאַר די ליגנס וואָס זיי רעדן.
14 פאַרלענד אין גרימצאָרן, פאַרלענד אַז זיי זאָלן מער ניט זיין,
און זאָל מען וויסן אַז גאָט געוועלטיקט אין יעקב,
ביז די עקן פון דער ערד. סֶלָה.

15 יאָ, אַלע אָוונט קומען זיי ווידער,
זיי וואָיען ווי אַ הונט,
און דרייען זיך אום אין שטאָט.
16 זיי וואַנדערן אַרום צו פאַרצערן,
און בלייבן אַ גאַנצע נאַכט ביז זיי ווערן ניט זאַט.
17 אָבער איך וועל באַזינגען דיין שטאַרקייט,
און וועל שאַלן פרימאָרגנס דיין חסד.
וואָרום דו ביסט מיר געווען אַ פעסטונג,
און אַן אַנטרינונג אין טאָג פון מיין נויט.
18 מיין שטאַרקייט, צו דיר וועל איך זינגען,
וואָרום גאָט איז מיין פעסטונג, דער גאָט פון מיין גענאַד.

ס

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אויף שושַן־עֵדות; אַ מִכתָּם פון דודן פאַר אַ לערנונג, 2 ווען ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט אֲרַם־נַהֲרַיִם און אֲרַם־צוֹבָה, און יוֹאָב האָט זיך אומגעקערט, און האָט געשלאָגן פון אֱדוֹם אין טאָל פון זאַלץ צוועלף טויזנט[א].
3 גאָט, האָסט אונדז פאַרלאָזט, האָסט אונדז צעבראָכן;
האָסט געצערנט אויף אונדז, זאָלסטו אונדז ווידער אויפריכטן.
4 האָסט אויפגעשטורעמט די ערד, האָסט זי צעשפּאָלטן;
הייל אירע בראָכן, וואָרום זי וואַקלט זיך.
5 האָסט געמאַכט זען דיין פאָלק שווערע ליידן,
האָסט אונדז אָנגעטרונקען מיט וויין פון פאַרטומלעניש.
6 גיב דיינע פאָרכטער אַ פאָן,
זיך איינצוזאַמלען פאַרן אמת. סֶלָה.
7 כּדי דיינע באַליבטע זאָלן דערלייזט ווערן,
העלף מיט דיין רעכטער האַנט, און ענטפער מיר.

8 גאָט האָט גערעדט אין זיין הייליקייט,
אַז איך וועל דערפרייט ווערן;
איך וועל צעטיילן שכֶם,
און דעם טאָל סוכּות וועל איך אויסמעסטן.
9 מיין איז גִלעָד, און מיין איז מנשה,
און אפרים איז דער קיווער פון מיין קאָפּ;
יהודה איז מיין צעפּטער.
10 מוֹאָב איז מיין וואַשטאָפּ;
אויף אֱדוֹם וואַרף איך מיין שוך;
איבער מיר, פּלֶשֶׁת, וועסטו שרייען.

11 ווער ברענגט מיך צו דער באַפעסטיקטער שטאָט?
ווער טוט מיך פירן קיין אֱדוֹם?
12 פאַרוואָר, דו גאָט האָסט אונדז פאַרלאָזט,
און גייסט ניט אַרויס, גאָט, מיט אונדזערע מחנות.
13 גיב אונדז הילף קעגן דעם פיינט,
וואָרום נישטיק איז די ישועה פון אַ מענטשן.
14 מיט גאָט וועלן מיר אויפטאָן גבורות,
און ער וועט צעטרעטן אונדזערע פיינט.

סא

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף סטרונעשפּיל; פון דודן.
2 הער צו, גאָט, מיין געשריי,
פאַרנעם מיין תפילה.
3 פון עק פון דער ערד רוף איך צו דיר,
ווען מיין האַרץ פאַרגייט;
אויף דעם פעלז וואָס איז צו הויך פאַר מיר,
זאָלסטו מיך אַרויפפירן.
4 וואָרום דו ביסט מיר געווען אַ באַשיצונג,
אַ טורעם פון שטאַרקייט אַקעגן דעם פיינט.

[א] זע שמואל ב׳, ח.

ה אוֹיֵב׃ אָגוּרָה בְאָהָלְךָ עוֹלָמִים אֶחֱסֶה בְסֵתֶר כְּנָפֶיךָ
ו סֶּלָה׃ כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי נָתַתָּ יְרֻשַּׁת יִרְאֵי
ז שְׁמֶךָ׃ יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ דֹר וָדֹר׃
ח ט יֵשֵׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים חֶסֶד וֶאֱמֶת מַן יִנְצְרֻהוּ׃ כֵּן ׀
אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ לָעַד לְשַׁלְּמִי נְדָרַי יוֹם ׀ יוֹם׃

סב

א ב לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אַךְ אֶל־אֱלֹהִים דּוּמִיָּה
ג נַפְשִׁי מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָתִי׃ אַךְ הוּא צוּרִי וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא־
ד אֶמּוֹט רַבָּה׃ עַד־אָנָה ׀ תְּהוֹתְתוּ עַל־אִישׁ תְּרָצְּחוּ כֻלְּכֶם
ה כְּקִיר נָטוּי גָּדֵר הַדְּחוּיָה׃ אַךְ מִשְּׂאֵתוֹ ׀ יָעֲצוּ לְהַדִּיחַ
ו יִרְצוּ כָזָב בְּפִיו יְבָרֵכוּ וּבְקִרְבָּם יְקַלְלוּ־סֶלָה׃ אַךְ לֵאלֹהִים
ז דּוֹמִּי נַפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ תִּקְוָתִי׃ אַךְ הוּא צוּרִי וִישׁוּעָתִי
ח מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט׃ עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעִי וּכְבוֹדִי צוּר־עֻזִּי
ט מַחְסִי בֵּאלֹהִים׃ בִּטְחוּ בוֹ בְכָל־עֵת ׀ עָם שִׁפְכוּ־לְפָנָיו
י לְבַבְכֶם אֱלֹהִים מַחֲסֶה־לָּנוּ סֶלָה׃ אַךְ הֶבֶל בְּנֵי־אָדָם
יא כָּזָב בְּנֵי אִישׁ בְּמֹאזְנַיִם לַעֲלוֹת הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד׃ אַל־
תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק וּבְגָזֵל אַל־תֶּהְבָּלוּ חַיִל ׀ כִּי־יָנוּב אַל־תָּשִׁיתוּ
יב לֵב׃ אַחַת ׀ דִּבֶּר אֱלֹהִים שְׁתַּיִם־זוּ שָׁמָעְתִּי כִּי־עֹז לֵאלֹהִים׃
יג וּלְךָ־אֲדֹנָי חָסֶד כִּי־אַתָּה תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃

סג

א ב מִזְמוֹר לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה׃ אֱלֹהִים ׀ אֵלִי אַתָּה
אֲשַׁחֲרֶךָּ צָמְאָה לְךָ ׀ נַפְשִׁי כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי בְּאֶרֶץ־צִיָּה
ג וְעָיֵף בְּלִי־מָיִם׃ כֵּן בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ׃
ד ה כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנְךָ׃ כֵּן אֲבָרֶכְךָ
ו בְחַיָּי בְּשִׁמְךָ אֶשָּׂא כַפָּי׃ כְּמוֹ חֵלֶב וָדֶשֶׁן תִּשְׂבַּע נַפְשִׁי
ז וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת יְהַלֶּל־פִּי׃ אִם־זְכַרְתִּיךָ עַל־יְצוּעָי בְּאַשְׁמֻרוֹת
ח ט אֶהְגֶּה־בָּךְ׃ כִּי־הָיִיתָ עֶזְרָתָה לִּי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֲרַנֵּן׃ דָּבְקָה

סג, ב׳ מלעיל

5 איך וועל אייביק וווינען אין דיין געצעלט,
איך וועל מיך שיצן אין דער פאַרבאָרגעניש פון דיינע פליגלען. סֶלָה.
6 וואָרום דו, גאָט, האָסט צוגעהערט צו מיינע נדרים;
האָסט געגעבן די אַרב פון די וואָס פאָרכטן דיין נאָמען[א].

7 טעג צו די טעג פון דעם מלך זאָלסטו צולייגן,
זיינע יאָרן זאָלן זיין ווי אַ דָור אויף אַ דָור.
8 טראָנען זאָל ער אייביק פאַר גאָט;
גענאָד און טריישאַפט באַשער, זיי זאָלן אים היטן.

9 אַזוי וועל איך באַזינגען דיין נאָמען אויף אייביק,
ווען איך באַצאָל מיינע נדרים טאָגטעגלעך.

סב

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, פאַר ידותון; אַ מִזמור פון דודן.
2 נאָר צו גאָט טוט האַרן מיין זעל,
פון אים איז מיין הילף.
3 נאָר ער איז מיין פעלז און מיין הילף,
מיין פעסטונג, איך זאָל זיך ניט אויסגליטשן שטאַרק.
4 ביז וואַנען וועט איר אָנפאַלן אויף אַ מענטשן?
איר אַלע טוט הרגען
ווי אַ וואַנט אַן אײַנגעבויגענע,
ווי אַ מויער אַן אומגעפאַלענע.
5 רק זיי עצהן זיך פון זיין הויכקייט אים אַראָפּצושטויסן;
זיי האָבן הנאה פון ליגן;
מיט זייער מויל בענטשן זיי,
און אין זיך שילטן זיי. סֶלָה.

6 נאָר צו גאָט, טו האַרן, מיין זעל,
וואָרום פון אים איז מיין האָפונג.
7 נאָר ער איז מיין פעלז און מיין הילף,
מיין פעסטונג, איך זאָל זיך ניט אויסגליטשן.
8 ביי גאָט איז מיין הילף און מיין כבוד;
דער פעלז פון מיין שטאַרקייט, מיין באַשיצונג איז אין גאָט.
9 פאַרזיכערט אַייך אויף אים אין יעטוועדער צייט, איר פאָלק,
גיסט אויס פאַר אים אַייער האַרץ;
גאָט איז אונדז אַ באַשיצונג. סֶלָה.

10 בלויז אַ הויך זיינען די מענטשנקינדער,
אַן אָפּנאַר די אָנגעזעענע לייט;
ווען מע זאָל אויף אַ וואָגשאָל אַרויפלייגן,
זיינען זיי אין איינעם אַ הויך.
11 איר זאָלט אַייך ניט פאַרזיכערן אויף רויב,
און ניט נאַרן אויף גזלה זאָלט איר אַייך.
אַז דער פאַרמעג וואַקסט,
זאָלט איר ניט לייגן קיין אַכט.
12 איין מאָל האָט גאָט גערעדט,
צוויי מאָל האָב איך דאָס געהערט,
אַז שטאַרקייט איז ביי גאָט.
13 און ביי דיר, גאָט, איז גענאָד,
וואָרום דו באַצאָלסט איטלעכן לויט זיינע מעשים.

סג

1 אַ מִזמור פון דודן, ווען ער איז געווען אין דער מדבר פון יהודה[ב].
2 גאָט, דו ביסט מיין גאָט,
דיך טו איך זוכן;
נאָך דיר דאָרשט מיין זעל,
צו דיר גלוסט מיין לייב,
אין אַ לאַנד פון טריקעניש,
און אַ פאַרשמאַכטער אָן וואַסער.
3 אַזוי האָב איך אויסגעקוקט אויף דיר,
אין הייליקטום צו זען דיין שטאַרקייט און דיין כבוד.
4 וואָרום דיין חסד איז בעסער פון לעבן;
מיינע ליפּן וועלן דיך לויבן.
5 אַזוי וועל איך דיך בענטשן דורך מיין לעבן;
אין דיין נאָמען וועל איך אויפהייבן מיינע הענט.
6 ווי מיט פעטס און מאַרך איז זאַט מיין זעל,
און מיט זינגעדיקע ליפּן טוט לויבן מיין מויל,
7 אַז איך דערמאָן דיך אויף מיין געלעגער,
אַז איך טראַכט אָן דיר אין די וואַכן פון דער נאַכט.
8 וואָרום ביסט מיר אַ הילף געווען,
און אין שאָטן פון דיינע פליגלען טו איך זינגען.
9 מיין זעל איז באַהעפט נאָך דיר;

[א] וואָרטשפּיל: יְרֻשַּׁת יִרְאֵי שְׁמֶךָ.
[ב] זע שמואל א׳ כב, 5.

י נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ בִּי תָּמְכָה יְמִינֶךָ׃ וְהֵמָּה לְשׁוֹאָה יְבַקְשׁוּ
יא נַפְשִׁי יָבֹאוּ בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ׃ יַגִּירֻהוּ עַל־יְדֵי־חָרֶב מְנָת
יב שֻׁעָלִים יִהְיוּ׃ וְהַמֶּלֶךְ יִשְׂמַח בֵּאלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־
הַנִּשְׁבָּע בּוֹ כִּי יִסָּכֵר פִּי דוֹבְרֵי־שָׁקֶר׃

סד

א ב לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ שְׁמַע אֱלֹהִים קוֹלִי בְשִׂיחִי מִפַּחַד
ג אוֹיֵב תִּצֹּר חַיָּי׃ תַּסְתִּירֵנִי מִסּוֹד מְרֵעִים מֵרִגְשַׁת פֹּעֲלֵי
ד אָוֶן׃ אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כַחֶרֶב לְשׁוֹנָם דָּרְכוּ חִצָּם דָּבָר מָר׃
ה ו לִירֹת בַּמִּסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם יֹרֻהוּ וְלֹא יִירָאוּ׃ יְחַזְּקוּ־
לָמוֹ ׀ דָּבָר רָע יְסַפְּרוּ לִטְמוֹן מוֹקְשִׁים אָמְרוּ מִי יִרְאֶה־
ז לָּמוֹ׃ יַחְפְּשׂוּ עוֹלֹת תַּמְנוּ חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ וְקֶרֶב אִישׁ וְלֵב
ח ט עָמֹק׃ וַיֹּרֵם אֱלֹהִים חֵץ פִּתְאוֹם הָיוּ מַכּוֹתָם׃ וַיַּכְשִׁילֻהוּ
י עָלֵימוֹ לְשׁוֹנָם יִתְנֹדְדוּ כָּל־רֹאֵה בָם׃ וַיִּירְאוּ כָּל־אָדָם
יא וַיַּגִּידוּ פֹּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשֵׂהוּ הִשְׂכִּילוּ׃ יִשְׂמַח צַדִּיק בַּיהוָה
וְחָסָה בוֹ וְיִתְהַלְלוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃

סה

א ב לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר׃ לְךָ דֻמִיָּה תְהִלָּה אֱלֹהִים
ג בְּצִיּוֹן וּלְךָ יְשֻׁלַּם־נֶדֶר׃ שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ׃
ד ה דִּבְרֵי עֲוֺנֹת גָּבְרוּ מֶנִּי פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם׃ אַשְׁרֵי ׀
תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ
ו הֵיכָלֶךָ׃ נוֹרָאוֹת ׀ בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ מִבְטָח כָּל־
ז קַצְוֵי־אֶרֶץ וְיָם רְחֹקִים׃ מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ נֶאְזָר בִּגְבוּרָה׃
ח ט מַשְׁבִּיחַ ׀ שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וַהֲמוֹן לְאֻמִּים׃ וַיִּירְאוּ ׀
י יֹשְׁבֵי קְצָוֺת מֵאוֹתֹתֶיךָ מוֹצָאֵי בֹקֶר וָעֶרֶב תַּרְנִין׃ פָּקַדְתָּ
הָאָרֶץ ׀ וַתְּשֹׁקְקֶהָ רַבַּת תַּעְשְׁרֶנָּה פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם
יא תָּכִין דְּגָנָם כִּי כֵן תְּכִינֶהָ׃ תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶיהָ
יב בִּרְבִיבִים תְּמֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃ עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוֹבָתֶךָ

סה,ו׳ כצל בקמץ

דיין רעכטע האַנט לענט מיך אונטער.
10 און די וואָס זוכן מיין זעל אויף אומצוברענגען,
וועלן אַריין אין די טיפענישן פון דער ערד.
11 מע וועט זיי שלײדערן אין מאַכט פון דער שווערד;
דער חלק פון פיקס וועלן זיי זיין.
12 אָבער דער מלך וועט זיך פרייען מיט גאָט;
רימען וועט זיך איטלעכער וואָס שווערט ביי אים;
וואָרום פאַרשטאָפּט ווערן וועט דאָס מויל פון די ליגנזאָגער.

סד

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ מִזמור פון דודן.
2 הער צו, גאָט, מיין קול אין מיין קלאָג;
פון דער אַנגסט פון פיינט זאָלסטו באַהיטן מיין לעבן.
3 זאָלסט מיך פאַרבאָרגן פון דעם באַראָט פון די שלעכטסטוער,
פון דעם טומל פון די וואָס ווערקן אומרעכט;
4 וואָס האָבן געשאַרפט ווי אַ שווערד זייער צונג,
געשפּאַנט זייער פייל—אַ גיפטיק וואָרט,
5 צו שיסן אין פאַרבאָרגענישן דעם אומשולדיקן;
פלוצלינג שיסן זיי אים[א], און האָבן ניט מורא[א].
6 זיי שטאַרקן איינאַנדער אין דער בייזער זאַך;
זיי רעדן אָפּ אונטערצולייגן נעצן;
זיי זאָגן, ווער קען זיי זען.
7 זיי זוכן אויס פאַרברעכן,
זיי האָבן דורכגעמאַכט אַ גרונטיקע זוכעניש;
און די אינעווייניקייט פון איטלעכן און דאָס האַרץ איז טיף.

8 אָבער גאָט שיסט אויף זיי פלוצלינג אַ פייל;
עס געשעען זייערע שלעק.
9 און מע מאַכט זייער צונג אַ שטרויכלונג פאַר זיי אַליין;
אויפגעטרייסלט ווערן אַלע וואָס קוקן אויף זיי.
10 און אַלע מענטשן האָבן מורא,
און דערציילן דאָס ווערק פון גאָט,
און זיין טואונג פאַרשטייען זיי.
11 דער צדיק פרייט זיך מיט גאָט, און טוט זיך שיצן אין אים,
און עס רימען זיך אַלע רעכטפאַרטיקע הערצער.

סה

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ מִזמור; פון דודן אַ געזאַנג.
2 אויף דיר, גאָט, האַרט לויב אין צִיון,
און צו דיר ווערן נדרים געצאָלט.
3 דו וואָס הערסט צו אַ תּפילה,
צו דיר קומען אַלע לייבער.
4 די זינדיקע מעשׂים זיינען צו שטאַרק פאַר מיר;
אונדזערע פאַרברעכן, זיי זאָלסט דו מכפּר זיין.
5 וויל צו דעם וואָס דו ווילסט און דערנענטסט,
ער זאָל רוען אין דיינע הויפן.
לאָמיר זיך זעטן מיט דעם גוטס פון דיין הויז,
מיט דער הייליקייט פון דיין טעמפּל.

6 מיט פאָרכטיקע וווּנדער ענטפערסטו אונדז אין גערעכטיקייט,
דו גאָט פון אונדזער הילף,
דו פאַרזיכערונג פון אַלע עקן ערד,
און פון ימען ווייטע;
7 דער וואָס באַפעסטיקט די בערג מיט זיין כּוח,
דער וואָס איז באַגורט מיט גבורה;
8 דער וואָס שטילט איין די ברומונג פון די ימען,
די ברומונג פון זייערע אינדן, און דעם טומל פון די פעלקער,
9 ביז די באַוווינער פון ווייטע עקן האָבן מורא פאַר דיינע צייכנס;
די אַרויסגענג פון פרימאָרגן און אָוונט מאַכסטו זינגען.
10 דערמאָנסט זיך אָן דער ערד און באַוועסערסט זי,
מאַכסט זי שֶפעדיק רייך,
פון דעם טייך פון גאָט פול מיט וואַסער;
ברייטסט אָן זייער קאָרן, וואָרום ברייטסט זי צו ריכטיק;
11 טרינקסט אָן אירע בייטן, זעצסט אַראָפּ אירע גרודעס,
מאַכסט זי ווייך מיט שפּריירעגן,
בענטשסט איר שפּראָצונג.
12 האָסט געקריינט דאָס יאָר מיט דיין גוטס,

[א] וואָרטשפּיל: יֹרֻהוּ—יִירָאוּ.

אונ דיינע שטעגן טריפן מיט פעטקייט.
13 עס טריפן די פיטערפלעצער פון מדבר,
און פרייד גורטן אָן די הייכן.
14 די לאָנקעס באַקליידן זיך מיט שאָף,
און די טאָלן וויקלען זיך אין תבואה;
זיי שאַלן און זיי זינגען.

סו

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ געזאַנג, אַ מִזמור.
2 שאַלט צו גאָט, די גאַנצע ערד,
באַזינגט די פּראַכט פון זיין נאָמען,
מאַכט פּראַכטיק זיין לויב.
3 זאָגט צו גאָט: ווי פּאָרכטיק איז דיין ווערק!
דורך דיין גרויס שטאַרקייט גייען אַיין פאַר דיר דיינע
פיינט.
4 די גאַנצע ערד זאָל זיך בוקן צו דיר און זינגען צו דיר;
זיי זאָלן באַזינגען דיין נאָמען. סֶלָה.

5 קומט און זעט די מעשׂים פון גאָט;
ער איז פּאָרכטיק אין טואונג פאַר די מענטשנקינדער.
6 ער האָט פאַרקערט דעם ים אין יבשה,
צו פוס זיינען זיי אַריבער דעם טייך;
דענסמאָל האָבן מיר זיך געפרייט מיט אים.
7 ער געוועלטיקט מיט זיין גבורה אייביק,
זיינע אויגן קוקן אויף די פעלקער;
זאָלן די אָפּקערער זיך ניט דערהייבן. סֶלָה.

8 לויבט, איר פעלקער, אונדזער גאָט,
און לאָזט הערן דעם קָול פון זיין לויב;
9 דער וואָס דערהאַלט אונדזער זעל ביים לעבן,
און האָט ניט געלאָזט זיך אויסגליטשן אונדזער פוס.
10 וואָרום האָסט אונדז געפּרווט, גאָט;
האָסט אונדז געלייטערט ווי מע לייטערט זילבער.
11 האָסט אונדז געבראַכט אין אַ פעסטונג,
האָסט אַרויפגעטאָן אַ קלעם אויף אונדזערע לענדן.
12 האָסט געלאָזט רייטן אַ מענטשן אויף אונדזער קאָפּ,
מיר זיינען געקומען אין פייער און אין וואַסער,
אָבער דו האָסט אונדז אַרויסגעצויגן אין זעטיקייט.

13 איך וועל קומען אין דיין הויז מיט בראַנדאָפּפער,
איך וועל דיר באַצאָלן מיינע נדרים,
14 וואָס מיינע ליפּן האָבן אַרויסגעלאָזט,
און מיין מויל האָט צוגעזאָגט אין מיין נויט.
15 פעטע בראַנדאָפּפער וועל איך דיר אויפברענגען,
מיט דעמפונג פון ווידערס;
איך וועל מאַכן רינדער מיט בעק. סֶלָה.

16 קומט הערט, אַלע פאָרכטער פון גאָט,
און איך וועל דערציילן וואָס ער האָט געטאָן צו מיין
זעל.
17 איך האָב גערופן צו אים מיט מיין מויל,
און ער איז געוועזן דערהויבן אויף מיין צונג.

יג וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן׃ יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְבָּר וְגִיל גְּבָעוֹת
יד תַּחְגֹּרְנָה׃ לָבְשׁוּ כָרִים ׀ הַצֹּאן וַעֲמָקִים יַעַטְפוּ־בָר
יִתְרוֹעֲעוּ אַף־יָשִׁירוּ׃

סו

א ב לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר הָרִיעוּ לֵאלֹהִים כָּל־הָאָרֶץ׃ זַמְּרוּ
ג כְבוֹד־שְׁמוֹ שִׂימוּ כָבוֹד תְּהִלָּתוֹ׃ אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה־
ד נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ בְּרֹב עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ לְךָ אֹיְבֶיךָ׃ כָּל־הָאָרֶץ ׀
ה יִשְׁתַּחֲווּ לְךָ וִיזַמְּרוּ־לָךְ יְזַמְּרוּ שִׁמְךָ סֶלָה׃ לְכוּ וּרְאוּ
ו מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלִילָה עַל־בְּנֵי אָדָם׃ הָפַךְ יָם ׀
ז לְיַבָּשָׁה בַּנָּהָר יַעַבְרוּ בְרָגֶל שָׁם נִשְׂמְחָה־בּוֹ׃ מֹשֵׁל
בִּגְבוּרָתוֹ ׀ עוֹלָם עֵינָיו בַּגּוֹיִם תִּצְפֶּינָה הַסּוֹרְרִים ׀ אַל־
ח יָרִימוּ לָמוֹ סֶלָה׃ בָּרְכוּ עַמִּים ׀ אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל
ט תְּהִלָּתוֹ׃ הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ׃
י יא כִּי־בְחַנְתָּנוּ אֱלֹהִים צְרַפְתָּנוּ כִּצְרָף־כָּסֶף׃ הֲבֵאתָנוּ
יב בַמְּצוּדָה שַׂמְתָּ מוּעָקָה בְמָתְנֵינוּ׃ הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ
יג בָּאנוּ־בָאֵשׁ וּבַמַּיִם וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה׃ אָבוֹא בֵיתְךָ בְעוֹלוֹת
יד אֲשַׁלֵּם לְךָ נְדָרָי׃ אֲשֶׁר־פָּצוּ שְׂפָתָי וְדִבֶּר־פִּי בַּצַּר־לִי׃
טו עֹלוֹת מֵחִים אַעֲלֶה־לָּךְ עִם־קְטֹרֶת אֵילִים אֶעֱשֶׂה בָקָר
טז עִם־עַתּוּדִים סֶלָה׃ לְכוּ שִׁמְעוּ וַאֲסַפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים
יז אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי׃ אֵלָיו פִּי־קָרָאתִי וְרוֹמַם תַּחַת לְשׁוֹנִי׃
יח יט אָוֶן אִם־רָאִיתִי בְלִבִּי לֹא יִשְׁמַע ׀ אֲדֹנָי׃ אָכֵן שָׁמַע אֱלֹהִים
כ הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי׃ בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־הֵסִיר
תְּפִלָּתִי וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי׃

סז

א ב לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃ אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר
ג פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃ לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃
ד ה יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ

סו, ז׳ ירומו קרי

18 אַז איך וואָלט אויסגעווײלט אומרעכט אין מיין האַרצן,
וואָלט ניט צוגעהערט גאָט.
19 אָבער גאָט האָט צוגעהערט,
ער האָט פאַרנומען דעם קָול פון מיין תפילה.
20 געלויבט איז גאָט וואָס ער האָט ניט אָפּגעטאָן מיין תפילה,
און זיין חסד פון מיר.

סז

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, מיט סטרונעשפּיל; אַ מִזמור, אַ געזאַנג.
2 גאָט זאָל אונדז לייטזעליקן און אונדז בענטשן,
ער זאָל דערלייכטן זיין פּנים אויף אונדז, סֶלָה;
3 כּדי מע זאָל וויסן אויף דער ערד דיין וועג,
צווישן אַלע פעלקער דיין ישועה.

4 לויבן וועלן דיך די פעלקער, גאָט,
לויבן וועלן דיך די פעלקער אַלע.
5 זיך פרייען און זינגען וועלן די אומות,

לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר וּלְאֻמִּים ׀ בָּאָרֶץ תַּנְחֵם
סֶלָה׃ יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ אֶרֶץ ו ז
נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים ח
וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃

סח

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר׃ יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ אוֹיְבָיו א ב
וְיָנוּסוּ מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו׃ כְּהִנְדֹּף עָשָׁן תִּנְדֹּף כְּהִמֵּס דּוֹנַג ג
מִפְּנֵי־אֵשׁ יֹאבְדוּ רְשָׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים׃ וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ ד
יַעַלְצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים וְיָשִׂישׂוּ בְשִׂמְחָה׃ שִׁירוּ ׀ לֵאלֹהִים ה
זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו׃
אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ׃ אֱלֹהִים ׀ ו ז
מוֹשִׁיב יְחִידִים ׀ בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת אַךְ־
סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה׃ אֱלֹהִים בְּצֵאתְךָ לִפְנֵי עַמֶּךָ ח
בְּצַעְדְּךָ בִישִׁימוֹן סֶלָה׃ אֶרֶץ רָעָשָׁה ׀ אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ ט
מִפְּנֵי אֱלֹהִים זֶה סִינַי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ גֶּשֶׁם י
נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ׃ חַיָּתְךָ יא
יָשְׁבוּ־בָהּ תָּכִין בְּטוֹבָתְךָ לֶעָנִי אֱלֹהִים׃ אֲדֹנָי יִתֶּן־אֹמֶר יב
הַמְבַשְּׂרוֹת צָבָא רָב׃ מַלְכֵי צְבָאוֹת יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן וּנְוַת־ יג
בַּיִת תְּחַלֵּק שָׁלָל׃ אִם־תִּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפַתָּיִם כַּנְפֵי יוֹנָה יד
נֶחְפָּה בַכֶּסֶף וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירַקְרַק חָרוּץ׃ בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי טו
מְלָכִים בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן׃ הַר־אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן הַר־ טז
גַּבְנֻנִּים הַר־בָּשָׁן׃ לָמָּה ׀ תְּרַצְּדוּן הָרִים גַּבְנֻנִּים הָהָר חָמַד יז
אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ אַף־יְהוָה יִשְׁכֹּן לָנֶצַח׃ רֶכֶב אֱלֹהִים יח
רִבֹּתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן אֲדֹנָי בָם סִינַי בַּקֹּדֶשׁ׃ עָלִיתָ לַמָּרוֹם ׀ יט
שָׁבִיתָ שֶּׁבִי לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם וְאַף סוֹרְרִים לִשְׁכֹּן ׀
יָהּ אֱלֹהִים׃ בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם ׀ יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ כ
סֶלָה׃ הָאֵל ׀ לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת וְלֵיהוִה אֲדֹנָי לַמָּוֶת כא

ס ח, יח׳ רפה אחר מפיק

וואָרום דו משפּטסט די פעלקער מיט יושר,
און די אומות, זיי פירסטו אויף דער ערד. סֶלָה.

6 לויבן וועלן דיך די פעלקער, גאָט,
לויבן וועלן דיך די פעלקער אַלע.
7 די ערד גיט איר פּרוכט,
בענטשן וועט אונדז גאָט אונדזער גאָט,
8 בענטשן וועט אונדז גאָט
און אים וועלן פאָרכטן אַלע עקן פון דער ערד.

סח

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; פון דודן אַ מִזמור, אַ געזאַנג.
2 גאָט וועט אויפשטיין, וועלן צעשפּרייט ווערן זיינע פיינט,
און זיינע שׂונאים וועלן אַנטלויפן פאַר אים.
3 ווי רויך ווערט צעטריבן, וועסטו זיי צעטרייבן;
ווי וואַקס צעגייט פאַר פייער,
וועלן אונטערגיין די רשעים פאַר גאָט.
4 און די צדיקים וועלן זיך פרייען;
זיי וועלן זיין לוסטיק פאַר גאָט,
און קוועלן מיט שׂמחה.
5 זינגט צו גאָט, באַזינגט זיין נאָמען,
דערהייבט דעם וואָס רייט דורך די הימלען—
יָה איז זיין נאָמען—
און פרייט זיך פאַר אים.
6 דער פאָטער פון יתומים, און דער ריכטער פון אַלמנות,
איז גאָט אין זיין הייליקער וווינונג.
7 גאָט באַזעצט די עלנדע אין אַ היים,
ער ברענגט אַרויס די געפאַנגענע אין גליק;
נאָר די אָפּקערער בלייבן אין טריקעניש.

8 גאָט, אַז דו ביסט אַרויסגעגאַנגען פאַרויס פאַר דיין פאָלק,
אַז דו האָסט געשפּרייזט דורך דער וויסטעניש, סֶלָה,
9 האָט די ערד געציטערט, אויך די הימלען האָבן געטריפט פאַר גאָט;
דערדאָזיקער סיני—פאַר גאָט, דעם גאָט פון ישׂראל.
10 אַ רעגן פון שֶׁפע האָסטו אַראָפּגעזיפּט, גאָט,
אַז דיין נחלה איז פאַרשמאַכט געווען, האָסטו זי אויפגעריכט.
11 דיין סטאַדע האָט זיך באַזעצט דערין;
האָסטו אין דיין גוטסקייט, גאָט, אָנגעברייט פאַר די אָרימע.

12 גאָט גיט אַרויס אַ וואָרט—
אָנזאָגערינס אַ גרויסע מחנה.
13 מלכים פון מחנות לויפן־אַנטלויפן,
און די שטובזיצערין טיילט רויב.
14 צי ווילט איר ליגן צווישן די שאָפגעהעפטן?
די פליגלען פון דער טויב זיינען מיט זילבער באַדעקט,
און אירע פלעדערן מיט גרינלעכן גאָלד.
15 אַז דער אַלמאַכטיקער האָט צעשפּרייט די מלכים אין איר,
האָט עס געשנייט אויף צַלמון.

16 אַ באַרג פון גאָט איז באַרג בָּשָׁן,
אַ באַרג פון שפּיצן איז באַרג בָּשָׁן.
17 וואָס קוקט איר קרום, איר פילשפּיציקע בערג,
אויף דעם באַרג וואָס גאָט האָט פאַר זיין וווינונג געגלוסט,
וווּ יהוה וועט אויך רוען אויף אייביק?
18 די רייטוועגן פון גאָט זיינען צענטויזנטן,
טויזנטן אויף טויזנטן;
גאָט איז צווישן זיי ווי אויף סיני אין הייליקייט.
19 ביסט אַרויפגעגאַנגען אין דער הייך,
האָסט געפאַנגען אַ געפאַנג,
האָסט גענומען מתנות אין מענטשן;
אַז אויך צווישן די אָפּקערער זאָל רוען יָה גאָט.
20 געלויבט איז גאָט,
טאָג פאַר טאָג טוט ער אונדז טראָגן;
גאָט איז אונדזער ישועה. סֶלָה.
21 גאָט איז אונדז אַ גאָט פון ישועות,
און ביי גאָט דעם האַר זיינען די אויסוועגן פון טויט.

22 פאַרוואָר, גאָט וועט צעלעכערן דעם קאָפּ פון זיינע
פיינט,
דעם האָריקן שאַרבן פון דעם וואָס גייט אין זיינע זינד.
23 גאָט זאָגט: פון בָּשָׁן וועל איך אומקערן,
איך וועל אומקערן פון די טיפענישן פון ים;
24 כּדי זאָלסט טונקען אין בלוט דיין פוס,
די צונג פון דיינע הינט זאָל האָבן איר חלק פון די פיינט.

25 מע קוקט־צו דיינע גייאונגען, גאָט,
די גייאונגען צו מיין גאָט, מיין קיניג, אין הייליקטום.
26 פאַרויס גייען די זינגער, נאָכדעם די שפּילער,
אין מיטן פון מיידלעך וואָס פּייקלען.
27 „אין געזעמלען לויבּט גאָט,
[לויבּט] דעם האַר, איר פון קוואַל פון ישׂראל.‟
28 אָן איז בּנימין דער ייִנגסטער, זייער געוועלטיקער,
די האַרן פון יהודה מיט זייער מחנה,
די האַרן פון זבולון, די האַרן פון נפתּלי.
29 דיין גאָט זאָל באַפעלן דיין שטאַרקייט;
שטאַרק זיך, גאָט, דו וואָס האָסט געטאָן פאַר אונדז.
30 פון דיין טעמפּל אין ירושָׁלַיִם;
זאָלן מלכים דיר ברענגען מתּנות.
31 שריי אָן אויף דער חיה פונעם וואַסעררָאר,
אויפן געזעמל אָקסן מיט די קעלבער־פעלקער,
זיי זאָלן זיך צו די פיס וואַרפן מיט זילבערשטיקער;
ער זאָל צעשפּרייטן די אומות וואָס באַגערן מלחמות.
32 שׂררות זאָלן קומען פון מִצרַיִם,
כּוש זאַל אויסשטרעקן אירע הענט צו גאָט.

33 איר קיניגרייכן פון דער ערד, זינגט צו גאָט,
שפּילט צו דעם האַר, סֶלָה;
34 צו דעם וואָס רייט אויף די אוראַלטע הימלען פון די
הימלען;
זע, ער לאָזט אַרויס זיין קָול, אַ מאַכטיקן קָול.
35 גיט שטאַרקייט צו גאָט;
איבּער ישׂראל איז זיין גרויסקייט,
און זיין שטאַרקייט אין די וואָלקנס.
36 גאָט איז פאָרכטיק פון דיינע הייליקטומען;
גאָט פון ישׂראל, ער גיט שטאַרקייט און מאַכט צום
פאָלק;
געלויבּט איז גאָט.

סט 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף שׁוֹשַׁנִים; פון
דודן.
2 העלף מיך, גאָט,
וואָרום דאָס וואַסער איז געקומען ביז דער זעל.
3 איך בין אַיינגעזונקען אין אַ טיפן זומפּ,
און ניטאָ קיין באַשטאַנד;
איך בין געקומען אין טיפע וואַסערן,
און דער שטראָם האָט מיך פאַרפלייצט.
4 איך בין מיד פון מיין רופן,
מיין קעל איז פאַרטריקנט,
די אויגן גייען מיר אויס
האַרנדיק אויף מיין גאָט.
5 מער ווי די האָר פון מיין קאָפּ

כב תּוֹצָאוֹת׃ אַךְ־אֱלֹהִים יִמְחַץ רֹאשׁ אֹיְבָיו קָדְקֹד שֵׂעָר
כג מִתְהַלֵּךְ בַּאֲשָׁמָיו׃ אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן אָשִׁיב אָשִׁיב
כד מִמְּצֻלוֹת יָם׃ לְמַעַן ׀ תִּמְחַץ רַגְלְךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ
כה מֵאֹיְבִים מִנֵּהוּ׃ רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי
כו בַקֹּדֶשׁ׃ קִדְּמוּ שָׁרִים אַחַר נֹגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תּוֹפֵפוֹת׃
כז כח בְּמַקְהֵלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים אֲדֹנָי מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל׃ שָׁם
בִּנְיָמִן ׀ צָעִיר רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם שָׂרֵי זְבֻלוּן שָׂרֵי
כט נַפְתָּלִי׃ צִוָּה אֱלֹהֶיךָ עֻזֶּךָ עוּזָּה אֱלֹהִים זוּ פָּעַלְתָּ לָּנוּ׃
ל לא מֵהֵיכָלֶךָ עַל־יְרוּשָׁלָםִ לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי׃ גְּעַר חַיַּת
קָנֶה עֲדַת אַבִּירִים ׀ בְּעֶגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס בְּרַצֵּי־כָסֶף
לב בִּזַּר עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ׃ יֶאֱתָיוּ חַשְׁמַנִּים מִנִּי מִצְרָיִם
לג כּוּשׁ תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים׃ מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים
לד זַמְּרוּ אֲדֹנָי סֶלָה׃ לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ
לה קוֹל עֹז׃ תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃
לו נוֹרָא אֱלֹהִים ׀ מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן ׀ עֹז וְתַעֲצֻמוֹת
לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃

סט

א ב לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוֹשַׁנִּים לְדָוִד׃ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ
ג מַיִם עַד־נָפֶשׁ׃ טָבַעְתִּי ׀ בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד בָּאתִי
ד בְמַעֲמַקֵּי־מַיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפָתְנִי׃ יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר
ה גְּרוֹנִי כָּלוּ עֵינַי מְיַחֵל לֵאלֹהָי׃ רַבּוּ ׀ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי
שֹׂנְאַי חִנָּם עָצְמוּ מַצְמִיתַי אֹיְבַי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לֹא־גָזַלְתִּי
ו אָז אָשִׁיב׃ אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי וְאַשְׁמוֹתַי מִמְּךָ
ז לֹא־נִכְחָדוּ׃ אַל־יֵבֹשׁוּ בִי ׀ קֹוֶיךָ אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת אַל־
ח יִכָּלְמוּ בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי־עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה
ט כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי׃ מוּזָר הָיִיתִי לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃
י כִּי־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃

ס ח, כט׳ שורק עם הדגש

זיינען מיינע אומזיסטיקע שׂונאים;
שטאַרק זיינען מיינע פאַרטיליקער,
מיינע פיינט פאַר גאָרנישט;
וואָס איך האָב ניט געגזלט
מוז איך דרום אָפּגעבן.
6 גאָט, דו ווייסט מיין נאַרישקייט,
און מיינע פאַרשולדיקונגען זיינען פון דיר ניט פאַרהוילן.
7 זאָלן ניט אין בּיוש בלייבּן דורך מיר דיינע האָפער,
דו האַר יהוה פון צבָאוֹת;
זאָלן ניט פאַרשעמט ווערן דורך מיר דיינע זוכער,
גאָט פון ישׂראל.
8 וואָרום פון דיינעטוועגן האָב איך געליטן חרפּה,
אַ שאַנד האָט באַדעקט מיין פּנים.
9 פאַרפרעמדט בין איך געוואָרן צו מיינע בּרידער,
און ווילדפרעמד צו די זין פון מיין מוטער.
10 וואָרום דער צאָרן פאַר דיין הויז האָט מיך געגעסן,
און די לעסטערונגען פון דיינע לעסטערער זיינען געפאַלן
אויף מיר.

יא יב וָאֶבְכֶּה בַצּוֹם נַפְשִׁי וַתְּהִי לַחֲרָפוֹת לִי׃ וָאֶתְּנָה לְבוּשִׁי
יג שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל׃ יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר וּנְגִינוֹת
יד שׁוֹתֵי שֵׁכָר׃ וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ ׀ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים
טו בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃ הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל־
טז אֶטְבָּעָה אִנָּצְלָה מִשֹּׂנְאַי וּמִמַּעֲמַקֵּי מָיִם׃ אַל־תִּשְׁטְפֵנִי ׀
שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל־תִּבְלָעֵנִי מְצוּלָה וְאַל־תֶּאְטַר־עָלַי בְּאֵר
יז פִּיהָ׃ עֲנֵנִי יְהוָה כִּי־טוֹב חַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי׃
יח יט וְאַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ כִּי־צַר־לִי מַהֵר עֲנֵנִי׃ קָרְבָה
כ אֶל־נַפְשִׁי גְאָלָהּ לְמַעַן אֹיְבַי פְּדֵנִי׃ אַתָּה יָדַעְתָּ חֶרְפָּתִי
כא וּבָשְׁתִּי וּכְלִמָּתִי נֶגְדְּךָ כָּל־צוֹרְרָי׃ חֶרְפָּה ׀ שָׁבְרָה לִבִּי
כב וָאָנוּשָׁה וָאֲקַוֶּה לָנוּד וָאַיִן וְלַמְנַחֲמִים וְלֹא מָצָאתִי׃ וַיִּתְּנוּ
כג בְּבָרוּתִי רֹאשׁ וְלִצְמָאִי יַשְׁקוּנִי חֹמֶץ׃ יְהִי שֻׁלְחָנָם לִפְנֵיהֶם
כד לְפָח וְלִשְׁלוֹמִים לְמוֹקֵשׁ׃ תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת
כה וּמָתְנֵיהֶם תָּמִיד הַמְעַד׃ שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן אַפְּךָ
כו יַשִּׂיגֵם׃ תְּהִי־טִירָתָם נְשַׁמָּה בְּאָהֳלֵיהֶם אַל־יְהִי יֹשֵׁב׃
כז כִּי־אַתָּה אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל־מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ יְסַפֵּרוּ׃
כח כט תְּנָה־עָוֺן עַל־עֲוֺנָם וְאַל־יָבֹאוּ בְּצִדְקָתֶךָ׃ יִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים
ל וְעִם־צַדִּיקִים אַל־יִכָּתֵבוּ׃ וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יְשׁוּעָתְךָ אֱלֹהִים
לא תְּשַׂגְּבֵנִי׃ אֲהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים בְּשִׁיר וַאֲגַדְּלֶנּוּ בְתוֹדָה׃
לב לג וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר מַקְרִן מַפְרִיס׃ רָאוּ עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ
לד דֹּרְשֵׁי אֱלֹהִים וִיחִי לְבַבְכֶם׃ כִּי־שֹׁמֵעַ אֶל־אֶבְיוֹנִים ׀
לה יְהוָה וְאֶת־אֲסִירָיו לֹא בָזָה׃ יְהַלְלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים
לו וְכָל־רֹמֵשׂ בָּם׃ כִּי אֱלֹהִים ׀ יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וְיִבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה
לז וְיָשְׁבוּ שָׁם וִירֵשׁוּהָ׃ וְזֶרַע עֲבָדָיו יִנְחָלוּהָ וְאֹהֲבֵי שְׁמוֹ
יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃

ע

א ב לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ אֱלֹהִים לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי

סט, כא׳ נ״א שברה לבי

11 און האָב איך אויסגעוויינט אין פאַסטן מיין זעל,
איז דאָס מיר צו לעסטערונג געוואָרן.
12 און האָב איך געמאַכט זאַק מיין קלייד,
בין איך ביי זיי צום שפּריכוואָרט געוואָרן.
13 עס רעדן פון מיר די טויערזיצער,
און [איך בין] דאָס געזאַנג פון די וויינטרינקער.

14 אָבער איך—מיין תפילה צו דיר, גאָט,
איז: אַ שעה פון באַווייליקונג;
גאָט, אין דיין גרויס גענאָד
ענטפער מיר מיט דיין אמתער ישועה.
15 זיי מיך מציל פון דעם ליים,
אַז איך זאָל ניט אַיינגעזונקען ווערן;
לאָמיך ניצול ווערן פון מיינע פיינט,
און פון די טיפע וואַסערן.
16 לאָז מיך ניט פאַרפלייצן דער שטראָם וואַסער,
און לאָז מיך ניט אַיינשלינגען די טיפעניש,
און לאָז ניט צומאַכן די גרוב איר מויל איבער מיר.
17 ענטפער מיר, גאָט, וואָרום גוט איז דיין חסד;
לויט דיין גרויס דערבאַרימונג קער זיך צו מיר.
18 און זאָלסט ניט פאַרבאָרגן דיין פנים פון דיין קנעכט,
וואָרום מיר איז ענג; ענטפער מיר גיך.
19 גענען צו מיין זעל, לייז זי אויס,
קויף מיך אויס פון וועגן מיינע פיינט.

20 דו ווייסט מיין חרפה און מיין בושה און מיין שאַנד,
פאַר דיר זיינען אַלע מיינע דריקער.
21 אַ חרפה צעבּרעכט מיין האַרץ, און איך בין חָרב;
און איך האָב געהאָפט אויף באַדויער, און ניטאָ,
און אויף טרייסטער, און ניט געפונען.
22 און זיי האָבן אַריינגעטאָן גיפט אין מיין שפּייז,
און פאַר מיין דאָרשט גיבן זיי מיר טרינקען עסיק.

23 זאָל זייער טיש וואָס פאַר זיי, ווערן פאַר אַ נעץ,
און אין מיטן פון פריד, פאַר אַ פאַסטקע.

24 זאָלן זייערע אויגן פינצטער ווערן ניט צו זען,
און זייערע לענדן מאַך וואַקלען תמיד.
25 גיס אויס אויף זיי דיין כּעס,
און דיין גרימצאָרן זאָל זיי דערגרייכן.
26 זאָל זייער ישוב זיין פאַרוויסט,
אין זייערע געצעלטן זאָל ניט זיין קיין באַוואוינער.
27 וואָרום דעם וואָס דו האָסט געשלאָגן רודפן זיי,
און פון דעם ווייטאָק פון דיינע פאַרוואונדטע
דערציילן זיי זיך.
28 לייג צו זינד אויף זייער זינד,
און זאָלן זיי ניט צוקומען צו דיין גערעכטיקייט.
29 זאָלן זיי אויסגעמעקט ווערן פון בוך פון די לעבע־
דיקע,
און מיט די גערעכטע זאָלן זיי ניט פאַרשריבן ווערן.
30 אָבער איך בין אָרים און צעווייטאָקט,
זאָל דיין הילף, גאָט, מיך דערהייכן.
31 איך וועל רימען דעם נאָמען פון גאָט מיט געזאַנג,
און וועל אים גרייסן מיט לויב.

32 און דאָס וועט זיין בעסער ביי גאָט ווי אַן אָקס,
ווי אַ בול באַהאָרנט, באַקלויט.
33 זאָלן זען די געדריקטע, און זיך פרייען;
איר וואָס זוכט גאָט, זאָל אויפלעבן אייער האַרץ!
34 וואָרום גאָט הערט צו די באַדערפטיקע,
און זיינע געפאַנגענע טוט ער ניט פאַראַכטן.
35 לויבן וועלן אים הימל און ערד,
די ימען און אַלץ וואָסווידמעט אין זיי.
36 וואָרום גאָט וועט העלפן ציון,
און וועט בויען די שטעט פון יהודה,
און זיי וועלן זיך דאָרטן באַזעצן, און זי ירשען.
37 און דער זאָמען פון זיינע קנעכט וועט זי אַרבן,
און די ליבהאָבער פון זיין נאָמען וועלן וווינען אין איר.

ע 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; פון דודן, אויף אַ דערמאָ־
נונג.
2 גאָט, מיך מציל צו זיין,
יהוה, צו מיין הילף, טו אַיילן.

3 זאָלן פאַרשעמט און צו שאַנד ווערן
די וואָס זוכן מיין לעבן;
זאָלן אָפּטרעטן אַהינטער און זיך שעמען
די וואָס ווינטשן מיר בייז.
4 זאָלן זיך צוריקקערן פון וועגן זייער שאַנד
די וואָס זאָגן: אַהאַ! אַהאַ!
5 זאָלן לוסטיק זיין און זיך פרייען מיט דיר
אַלע וואָס זוכן דיך.
און זאָלן תמיד זאָגן: געגרייסט זאָל זיין גאָט!
די וואָס האָבן ליב דיין ישועה.
6 אָבער איך בין אָרים און באַדערפטיק,
גאָט, טו אַיילן צו מיר;
דו ביסט מיין הילף, און דער וואָס מאַכט מיך אַנטרינען;
יהוה, זאָלסט זיך ניט זאַמען.

עא

1 אין דיר, גאָט, טו איך מיך שיצן,
לאָמיך קיינמאָל ניט פאַרשעמט ווערן.
2 אין דיין גערעכטיקייט זאָלסטו מיך מציל זיין, און מיך
מאַכן אַנטרינען;
נייג צו דיין אויער צו מיר, און העלף מיך.
3 זיי מיר פאַר אַ פעלז פון באַשיצונג
ווּהין תמיד צו קומען;
באַשער מיר צו העלפן,
וואָרום דו ביסט מיין פעלז און מיין פעסטונג.

4 מיין גאָט, מאַך מיך אַנטרינען פון דער האַנט פון רשע,
פון פויסט פון דעם פאַרברעכער און דריקער.
5 וואָרום דו ביסט מיין האָפענונג, גאָט דער האַר,
מיין פאַרזיכערונג פון מיין יוגנט אָן.
6 אויף דיר האָב איך זיך אָנגעלענט פון מוטערלייב,
פון מיין מוטערס אינגעווייד האָסט דו מיך אַרויסגעצויגן;
מיין לויב איז תמיד פון דיר.
7 ווי אַ בייזוווּנדער בין איך געוואָרן ביי פיל,
אָבער דו ביסט מיין שטאַרקע באַשיצונג.
8 מיין מויל איז אָנגעפילט מיט דיין לויב,
אַ גאַנצן טאָג מיט דיין רימונג.
9 זאָלסט מיך ניט אַוועקוואַרפן אין צייט פון זִקנה,
אַז מיינע כּוחות גייען אויס, זאָלסטו מיך ניט פאַרלאָזן.
10 וואָרום מיינע פיינט רעדן וועגן מיר,
און די לויערער אויף מיין זעל עצהן זיך אין איינעם,
11 אַזוי צו זאָגן: גאָט האָט אים פאַרלאָזן;
יאָגט נאָך און כאַפּט אים, וואָרום ניטאָ ווער זאָל מציל
זיין.
12 גאָט, זאָלסט זיך ניט דערווייטערן פון מיר;
מיין גאָט, אַייל מיר צו הילף.
13 זאָלן פאַרשעמט ווערן, זאָלן אויסגיין
די שׂוֹנאים פון מיין לעבן;
זאָלן באַדעקט ווערן מיט חרפּה און שאַנד
די וואָס זוכן מיר בייז.

14 אָבער איך וועל תמיד האָפן,
און וועל נאָך צולייגן צו אַל דיין לויב.
15 מיין מויל וועט דערציילן דיין גערעכטיקייט,
אַ גאַנצן טאָג דיין הילף;
וואָרום איך קען ניט אויסדערציילן.

ג חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ
ד חֲפֵצֵי רָעָתִי׃ יָשׁוּבוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים הֶאָח ׀
ה הֶאָח׃ יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ ׀ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ וְיֹאמְרוּ תָמִיד
ו יִגְדַּל אֱלֹהִים אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ׃ וַאֲנִי ׀ עָנִי וְאֶבְיוֹן אֱלֹהִים
חוּשָׁה לִּי עֶזְרִי וּמְפַלְטִי אַתָּה יְהוָה אַל־תְּאַחַר׃

עא

א ב בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם׃ בְּצִדְקָתְךָ תַּצִּילֵנִי
ג וּתְפַלְּטֵנִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי׃ הֱיֵה לִי ׀ לְצוּר
מָעוֹן לָבוֹא תָּמִיד צִוִּיתָ לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה׃
ד ה אֱלֹהַי פַּלְּטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ׃ כִּי־אַתָּה
ו תִקְוָתִי אֲדֹנָי יְהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי׃ עָלֶיךָ ׀ נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן
ז מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה גוֹזִי בְּךָ תְהִלָּתִי תָמִיד׃ כְּמוֹפֵת הָיִיתִי
ח לְרַבִּים וְאַתָּה מַחֲסִי־עֹז׃ יִמָּלֵא פִי תְּהִלָּתֶךָ כָּל־הַיּוֹם
ט תִּפְאַרְתֶּךָ׃ אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחִי אַל־
י תַּעַזְבֵנִי׃ כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבַי לִי וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי נוֹעֲצוּ יַחְדָּו׃
יא יב לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוֹ רִדְפוּ וְתִפְשׂוּהוּ כִּי אֵין מַצִּיל׃ אֱלֹהִים
יג אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהַי לְעֶזְרָתִי חִישָׁה׃ יֵבֹשׁוּ יִכְלוּ שֹׂטְנֵי
יד נַפְשִׁי יַעֲטוּ חֶרְפָּה וּכְלִמָּה מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃ וַאֲנִי תָּמִיד
טו אֲיַחֵל וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־תְּהִלָּתֶךָ׃ פִּי ׀ יְסַפֵּר צִדְקָתֶךָ כָּל־
טז הַיּוֹם תְּשׁוּעָתֶךָ כִּי לֹא יָדַעְתִּי סְפֹרוֹת׃ אָבוֹא בִּגְבֻרוֹת
יז אֲדֹנָי יְהוִה אַזְכִּיר צִדְקָתְךָ לְבַדֶּךָ׃ אֱלֹהִים לִמַּדְתַּנִי
יח מִנְּעוּרָי וְעַד־הֵנָּה אַגִּיד נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ וְגַם עַד־זִקְנָה ׀ וְשֵׂיבָה
אֱלֹהִים אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־אַגִּיד זְרוֹעֲךָ לְדוֹר לְכָל־יָבוֹא
יט גְּבוּרָתֶךָ׃ וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת
כ אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ׃ אֲשֶׁר הִרְאִיתַנוּ ׀ צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת
כא תָּשׁוּב תְּחַיֵּנוּ וּמִתְּהֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנִי׃ תֶּרֶב ׀
כב גְּדֻלָּתִי וְתִסֹּב תְּנַחֲמֵנִי׃ גַּם־אֲנִי ׀ אוֹדְךָ בִכְלִי־נֶבֶל אֲמִתְּךָ

עא, ג׳ ס״א לבוא תמיד   יב׳ חושה ק   יג׳ יעטו חרפה   יח׳ סבירין יבוא
כ׳ הראתני ק   תחיני ק   תעלני כן כתיב וקרי

16 איך וועל קומען מיט די גבורות פון גאָט דעם האַר,
איך וועל דערמאָנען דיין גערעכטיקייט, דיינע אַליין.
17 גאָט, האָסט מיך געלערנט פון מיין יוגנט אָן,
און ביז אַהער דערצייל איך דיינע וווּנדער.
18 און אויך ביז זִקנה און גראָער עלטער, גאָט,
זאָלסטו מיך ניט פאַרלאָזן,
ביז איך וועל דערציילן דיין מאַכט צום אַנדערן דור,
צו איטלעכן וואָס וועט קומען, דיין גבורה.
19 יאָ, דיין גערעכטיקייט, גאָט, איז ביזן הימל,
דו וואָס האָסט אויפגעטאָן גרויס.
גאָט, ווער איז דיין גלייכן?
20 דו וואָס האָסט מיך געלאָזט זען פיל צרות און בייזן,
וועסט ווידער מיך אויפלעבן,
און פון די תהומען פון דער ערד
וועסטו ווידער מיך אויפברענגען.
21 וועסט מערן מיין גדולה,
און וועסט ווידער מיך טרייסטן.
22 דרומער וועל איך דיך לויבן אויף אַ גיטאַר,—

אֱלֹהָי אֲזַמְּרָה לְךָ בְכִנּוֹר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ תְּרַנֵּנָּה שְׂפָתַי כִּי כג
אֲזַמְּרָה־לָּךְ וְנַפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ׃ גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־הַיּוֹם תֶּהְגֶּה כד
צִדְקָתֶךָ כִּי־בֹשׁוּ כִי־חָפְרוּ מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃

עב

א לִשְׁלֹמֹה ׀ אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמֶלֶךְ תֵּן וְצִדְקָתְךָ לְבֶן־מֶלֶךְ׃
ב ג יָדִין עַמְּךָ בְצֶדֶק וַעֲנִיֶּיךָ בְמִשְׁפָּט׃ יִשְׂאוּ הָרִים שָׁלוֹם
ד לָעָם וּגְבָעוֹת בִּצְדָקָה׃ יִשְׁפֹּט ׀ עֲנִיֵּי־עָם יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֶבְיוֹן
ה וִידַכֵּא עוֹשֵׁק׃ יִירָאוּךָ עִם־שָׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ דּוֹר דּוֹרִים׃
ו ז יֵרֵד כְּמָטָר עַל־גֵּז כִּרְבִיבִים זַרְזִיף אָרֶץ׃ יִפְרַח־בְּיָמָיו
ח צַדִּיק וְרֹב שָׁלוֹם עַד־בְּלִי יָרֵחַ׃ וְיֵרְדְּ מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר
ט עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים וְאֹיְבָיו עָפָר יְלַחֵכוּ׃
י מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא
יא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃ וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָל־מְלָכִים כָּל־גּוֹיִם
יב יג יַעַבְדוּהוּ׃ כִּי־יַצִּיל אֶבְיוֹן מְשַׁוֵּעַ וְעָנִי וְאֵין־עֹזֵר לוֹ׃ יָחֹס
יד עַל־דַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ׃ מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס
טו יִגְאַל נַפְשָׁם וְיֵיקַר דָּמָם בְּעֵינָיו׃ וִיחִי וְיִתֶּן־לוֹ מִזְּהַב
טז שְׁבָא וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ תָמִיד כָּל־הַיּוֹם יְבָרֲכֶנְהוּ׃ יְהִי פִסַּת־
בַּר ׀ בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ וְיָצִיצוּ
יז מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ יְהִי שְׁמוֹ ׀ לְעוֹלָם לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן
יח שְׁמוֹ וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ כָּל־גּוֹיִם יְאַשְּׁרוּהוּ׃ בָּרוּךְ ׀ יְהוָה אֱלֹהִים
יט אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ ׀ שֵׁם כְּבוֹדוֹ
כ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כֹּל הָאָרֶץ אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃ כָּלּוּ
תְּפִלּוֹת דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃

ספר שלישי

עג

א מִזְמוֹר לְאָסָף אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרֵי לֵבָב׃

עב, יז׳ ינון קרי

דיין געטריישאַפט, מיין גאָט;
איך וועל שפּילן צו דיר אויף אַ האַרף,
דו הייליקער פון ישׂראל.
[23] מיינע ליפּן וועלן זינגען,
אַז איך וועל שפּילן צו דיר,
און מיין זעל וואָס דו האָסט אויסגעלייזט.
[24] אויך מיין צונג אַ גאַנצן טאָג
וועט רעדן דיין גערעכטיקייט,
וואָרום פאַרשעמט, וואָרום צו שאַנד ווערן
די וואָס זוכן מיר בייז.

עב

[1] פון שלמהן.
גאָט, גיב דיינע משפּטים צום מלך,
און דיין גערעכטיקייט צום מלכס זון;
[2] ער זאָל משפּטן דיין פאָלק מיט רעכטפאַרטיקייט,
און דיינע אָרימע לויט רעכט.
[3] די בערג זאָלן טראָגן שלום צום פאָלק,
און די הייכן–דורך גערעכטיקייט.
[4] ער זאָל משפּטן די אָרימע פון פאָלק,
ער זאָל העלפן די קינדער פון אביון,
און צעדריקן דעם רויבער.
[5] מע זאָל דיך פאָרכטן ווי לאַנג די זון וועט זיין,
און אַזוי ווי די לבנה, אויף דור־דורות.
[6] ער זאָל נידערן ווי רעגן אויף געשניטן גראָז,
ווי שפּריירעגן וואָס באַגיסט די ערד.
[7] בליען אין זיינע טעג זאָל דער צדיק,
און אַ שֶפע פון פריד ביז די לבנה וועט מער ניט זיין.
[8] און ער זאָל געוועלטיקן פון ים ביז ים,
און פון טייך[א] ביז די עקן פון דער ערד.
[9] פאַר אים זאָלן קניען די מדבר־לייט,
און זיינע פיינט זאָלן לעקן דעם שטויב.
[10] די מלכים פון תּרשיש און די אינדזלען זאָלן אָפּגאָב צאָלן,
די מלכים פון שבאָ און סבאָ זאָלן מתּנות ברענגען.
[11] און בוקן זאָלן זיך פאַר אים אַלע מלכים,
אַלע פעלקער זאָלן אים דינען.
[12] וואָרום ער וועט מציל זיין דעם אביון וואָס שרייט,
און דעם אָרימאַן וואָס האָט ניט קיין העלפער.
[13] ער וועט זיך דערבאַרימען אויפן אָרימאַן און אביון,
און די נפשות פון די אביונים וועט ער העלפן.
[14] פון דריקונג און פון רויב וועט ער אויסלייזן זייער זעל,
און טייער וועט זיין זייער בלוט אין זיינע אויגן.
[15] דרום זאָל ער לעבן,
און מע זאָל אים געבן פון דעם גאָלד פון שבאָ;
און מע זאָל מתפּלל זיין פאַר אים תּמיד,
אַ גאַנצן טאָג זאָל מען אים בענטשן.
[16] ער זאָל זיין ווי אַ גערעטעניש פון תּבואה אין לאַנד,
אויף די שפּיץ בערג זאָל רוישן ווי דער לבָנון זיין פרוכט;
און זיי זאָלן שפּראָצן פון דער שטאָט
אַזוי ווי גראָז פון דער ערד.
[17] זיין נאָמען זאָל זיין אייביק,
אַזוי לאַנג ווי די זון זאָל בליען זיין נאָמען,
און מע זאָל זיך בענטשן מיט אים;
אַלע פעלקער זאָלן אים רימען.
[18] געלויבט איז גאָט יהוה, דער גאָט פון ישׂראל,
וואָס ער אַליין טוט וווּנדער;
[19] און געלויבט זיין פּראַכטיקער נאָמען אויף אייביק;
און די גאַנצע ערד זאָל אָנגעפילט ווערן מיט זיין פּראַכט.
אָמן און אָמן!
[20] געענדיקט די תּפילות פון דוד דעם זון פון ישַין.

דריטער ספר

עג

[1] אַ מִזמור פון אָסָפן.
פאַרוואָר, גאָט איז גוט צו ישׂראל,
צו די וואָס האָבן אַ ריין האַרץ.

[א] טייך פּרת.

2 און איך—מײַנע פֿיס האָבן כּמעט זיך געבייגט,
שיִר זיך ניט אויסגעגליטשט האָבן מײַנע טריט.
3 וואָרום איך האָב מקנא געווען די מוטוויליקע,
אַז דאָס גליק פֿון די רשעים פֿלעג איך זען.
4 וואָרום זיי האָבן ניט קיין יסורים,
און זייער לײַב איז געזונט.
5 די מאַטערניש פֿון לײַטן האָבן זיי ניט,
און זיי ווערן ניט געפּלאָגט אַזוי ווי מענטשן.
6 דרום איז גאווה זייער האַלדזבאַנד,
ווי אַן אָנטועכץ וויקלט זיי אײַן אומרעכט.
7 פֿון פֿעטס קריכן אַרויס זייערע אויגן,
די פֿאַרוועלענישן פֿון האַרצן לויפֿן איבער.
8 זיי שפּעטן און רעדן מיט בייזקייט רויב,
פֿון אויבן אַראָפּ רעדן זיי.
9 זיי שטעלן אָן קעגן הימל זייער מויל,
און זייער צונג גייט אום אויף דער ערד.
10 דרום קערט זיך זײַן פֿאָלק אַהינצו,
וואָרום וואַסער פֿון שֶׁפֿע ווערט געזופּט בײַ זיי.
11 און זיי זאָגן: ווי קען גאָט וויסן?
און: איז דען דאָ וויסן בײַם אייבערשטן?
12 זע, דאָס זײַנען די רשעים,
און אייביק בשלווה, מערן זיי גוטס.
13 בלויז אומנישט האָב איך געלײַטערט מײַן האַרץ,
און געוואַשן אין ריינקייט מײַנע הענט;
14 וואָרום איך בין געווען געפּלאָגט אַ גאַנצן טאָג,
און אַלע פֿרימאָרגן איז געווען מײַן שטראָף.
15 אַז איך וואָלט געזאָגט: איך וועל רעדן אַזוי,
וואָלט איך דאָך אָן דעם דור פֿון דײַנע קינדער
געפֿעלשט.
16 אָבער אַז איך האָב זיך פֿאַרטראַכט דאָס צו
פֿאַרשטיין,
איז דאָס געווען אומרעכט אין מײַנע אויגן.
17 ביז איך בין געקומען אין די הייליקטומען פֿון גאָט:
האָב איך פֿאַרשטאַנען זייער סוף.
18 פֿאַרוואָר, אויף אַ גליטש שטעלסטו זיי,
וואַרפֿסט זיי אַראָפּ צום אונטערגאַנג.
19 ווי ווערן זיי צו וויסט אין אַ רגע!
זיי עקן זיך, זיי ווערן פֿאַרלענדט פֿון שרעקענישן.
20 ווי אַ חלום אַז מע כאַפּט זיך אויף,
אַזוי, גאָט, וואַכנדיק, פֿאַראַכטסטו זייער בילד.
21 יאָ, מײַן האַרץ פֿלעגט זײַן פֿאַרזויערט,
און אין די נירן פֿלעגט מיר שטעכן;
22 ווײַל איך בין געווען פֿאַרגרעבט, און פֿלעג ניט וויסן;
ווי אַ בהמה בין איך געווען פֿאַר דיר.

23 אָבער איך בין תּמיד בײַ דיר,
דו האַלטסט מיך בײַ דער רעכטער האַנט.
24 מיט דײַן עצה וועסטו מיך פֿירן,
און צו כּבֿוד וועסטו מיך ברענגען.
25 וועמען נאָך האָב איך אין הימל?
און צו דיר באַגער איך ניט קיינעם אויף דער ערד.
26 מײַן לײַב און מײַן האַרץ גייט אויס,
דער פֿעלז פֿון מײַן האַרצן און מײַן חלק איז אייביק
גאָט.

ב ג וַאֲנִי כִּמְעַט נָטוּי רַגְלָי כְּאַיִן שֻׁפְּכָה אֲשֻׁרָי׃ כִּי־קִנֵּאתִי
ד בַּהוֹלְלִים שְׁלוֹם רְשָׁעִים אֶרְאֶה׃ כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם
ה וּבָרִיא אוּלָם׃ בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינֵמוֹ וְעִם־אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ׃
ו ז לָכֵן עֲנָקַתְמוֹ גַאֲוָה יַעֲטָף־שִׁית חָמָס לָמוֹ׃ יָצָא מֵחֵלֶב
ח עֵינֵמוֹ עָבְרוּ מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב׃ יָמִיקוּ ׀ וִידַבְּרוּ בְרָע עֹשֶׁק
ט מִמָּרוֹם יְדַבֵּרוּ׃ שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ׃
י יא לָכֵן ׀ יָשִׁב עַמּוֹ הֲלֹם וּמֵי מָלֵא יִמָּצוּ לָמוֹ׃ וְאָמְרוּ אֵיכָה
יב יָדַע־אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה בְעֶלְיוֹן׃ הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי
יג עוֹלָם הִשְׂגּוּ־חָיִל׃ אַךְ־רִיק זִכִּיתִי לְבָבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן
יד טו כַּפָּי׃ וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים׃ אִם־אָמַרְתִּי
טז אֲסַפְּרָה כְמוֹ הִנֵּה דוֹר בָּנֶיךָ בָגָדְתִּי׃ וָאֲחַשְּׁבָה לָדַעַת
יז זֹאת עָמָל הִיא בְעֵינָי׃ עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־אֵל אָבִינָה
יח לְאַחֲרִיתָם׃ אַךְ בַּחֲלָקוֹת תָּשִׁית לָמוֹ הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃
יט אֵיךְ הָיוּ לְשַׁמָּה כְרָגַע סָפוּ תַמּוּ מִן־בַּלָּהוֹת׃ כַּחֲלוֹם
כ כא מֵהָקִיץ אֲדֹנָי בָּעִיר ׀ צַלְמָם תִּבְזֶה׃ כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי
כב וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן׃ וַאֲנִי בַעַר וְלֹא אֵדָע בְּהֵמוֹת הָיִיתִי
כג כד עִמָּךְ׃ וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ בְּיַד־יְמִינִי׃ בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי
כה וְאַחַר כָּבוֹד תִּקָּחֵנִי׃ מִי־לִי בַשָּׁמָיִם וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי
כו בָאָרֶץ׃ כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי צוּר־לְבָבִי וְחֶלְקִי אֱלֹהִים
כז לְעוֹלָם׃ כִּי־הִנֵּה רְחֵקֶיךָ יֹאבֵדוּ הִצְמַתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ׃
כח וַאֲנִי ׀ קִרֲבַת אֱלֹהִים לִי־טוֹב שַׁתִּי ׀ בַּאדֹנָי יֱהֹוִה מַחְסִי
לְסַפֵּר כָּל־מַלְאֲכוֹתֶיךָ׃

עד

א מַשְׂכִּיל לְאָסָף לָמָה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ לָנֶצַח יֶעְשַׁן אַפְּךָ
ב בְּצֹאן מַרְעִיתֶךָ׃ זְכֹר עֲדָתְךָ ׀ קָּנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט
ג נַחֲלָתֶךָ הַר־צִיּוֹן זֶה ׀ שָׁכַנְתָּ בּוֹ׃ הָרִימָה פְעָמֶיךָ לְמַשֻּׁאוֹת
ד נֶצַח כָּל־הֵרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ׃ שָׁאֲגוּ צֹרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ

עג, ב׳ נטיו ק׳ שפכו קרי ז׳ ס״א יצא י׳ ישוב קרי
טז׳ ס״א זאת הוא ק׳

27 וואָרום, זע, די ווײַטע פֿון דיר וועלן אונטערגיין,
דו פֿאַרשניידסט איטלעכן וואָס קערט זיך אָפּ פֿון דיר.
28 אָבער איך—די נאָנטקייט פֿון גאָט איז מײַן גוטס,
איך האָב געמאַכט אין גאָט דעם האַר מײַן באַשיצונג,
כּדי צו דערציילן וועגן אַלע דײַנע ווערק.

עד

1 אַ באַטראַכטונג פֿון אָסָפֿן.
פֿאַרוואָס, גאָט, האָסטו אונדז פֿאַרלאָזן אויף אייביק?
[פֿאַרוואָס] ברענט דײַן צאָרן אויף די שאָף פֿון דײַן
פּיטערונג?
2 דערמאָן זיך אָן דײַן עדה וואָס דו האָסט אויסגעקויפֿט
אַמאָל,
וואָס דו האָסט אויסגעלייזט צום שבט פֿון דײַן אַרב;
אָן דעם באַרג ציון וואָס דו האָסט אויף אים גערוט.
3 הייב אויף דײַנע טריט צו די אייביקע חורבות;
אַלץ האָט צעבראָכן דער שונא אין הייליקטום.
4 דײַנע פֿײַנט האָבן געבריליט אין מיטן פֿון דײַן זאַמלאָרט,

ה שְׁמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת׃ יִוָּדַע כְּמֵבִיא לְמָעְלָה בִּסְבָךְ־עֵץ
ו קַרְדֻּמּוֹת׃ וְעַתָּ פִּתּוּחֶיהָ יָּחַד בְּכַשִּׁיל וְכֵילַפֹּת יַהֲלֹמוּן׃
ז ח שִׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ לָאָרֶץ חִלְּלוּ מִשְׁכַּן־שְׁמֶךָ׃ אָמְרוּ
ט בְלִבָּם נִינָם יָחַד שָׂרְפוּ כָל־מוֹעֲדֵי־אֵל בָּאָרֶץ׃ אוֹתֹתֵינוּ
י לֹא־רָאִינוּ אֵין־עוֹד נָבִיא וְלֹא־אִתָּנוּ יֹדֵעַ עַד־מָה׃ עַד־
יא מָתַי אֱלֹהִים יְחָרֶף צָר יְנָאֵץ אוֹיֵב שִׁמְךָ לָנֶצַח׃ לָמָּה
יב תָשִׁיב יָדְךָ וִימִינֶךָ מִקֶּרֶב חוֹקְךָ כַלֵּה׃ וֵאלֹהִים מַלְכִּי
יג מִקֶּדֶם פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ
יד יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל־הַמָּיִם׃ אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי
טו לִוְיָתָן תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל לְעָם לְצִיִּים׃ אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל
טז אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת אֵיתָן׃ לְךָ יוֹם אַף־לְךָ לָיְלָה אַתָּה
יז הֲכִינוֹתָ מָאוֹר וָשָׁמֶשׁ׃ אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל־גְּבוּלוֹת אָרֶץ קַיִץ
יח וָחֹרֶף אַתָּה יְצַרְתָּם׃ זְכָר־זֹאת אוֹיֵב חֵרֵף ׀ יְהוָה וְעַם־
יט נָבָל נִאֲצוּ שְׁמֶךָ׃ אַל־תִּתֵּן לְחַיַּת נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ חַיַּת עֲנִיֶּיךָ
כ אַל־תִּשְׁכַּח לָנֶצַח׃ הַבֵּט לַבְּרִית כִּי מָלְאוּ מַחֲשַׁכֵּי־אֶרֶץ
כא נְאוֹת חָמָס׃ אַל־יָשֹׁב דַּךְ נִכְלָם עָנִי וְאֶבְיוֹן יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ׃
כב קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבֶךָ זְכֹר חֶרְפָּתְךָ מִנִּי־נָבָל כָּל־
כג הַיּוֹם׃ אַל־תִּשְׁכַּח קוֹל צֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן קָמֶיךָ עֹלֶה תָמִיד׃

עה

א ב לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃ הוֹדִינוּ לְּךָ ׀
ג אֱלֹהִים הוֹדִינוּ וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְּרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ כִּי אֶקַּח
ד מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט׃ נְמֹגִים אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֶיהָ
ה אָנֹכִי תִכַּנְתִּי עַמּוּדֶיהָ סֶּלָה׃ אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל־תָּהֹלּוּ
ו וְלָרְשָׁעִים אַל־תָּרִימוּ קָרֶן׃ אַל־תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם
ז תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר עָתָק׃ כִּי לֹא מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב וְלֹא
ח מִמִּדְבַּר הָרִים׃ כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים׃
ט כִּי כוֹס בְּיַד־יְהוָה וְיַיִן חָמַר ׀ מָלֵא מֶסֶךְ וַיַּגֵּר מִזֶּה אַךְ־

עד, ו׳ ועתה קרי   ז׳ הל׳ ופה   יא׳ חוקך קרי   עה, ז׳ ס״א ולא ממדבר

זייערע צייכנס האָבן זיי אויפגעשטעלט פאַר צייכנס.
5 עס האָט זיך געדאַכט, ווי מע וואָלט אויפהייבן אין דער הייך
העק אויפן געצווייג פון אַ בוים.
6 און אָט האָבן זיי אירע געשניצן מיטאַנאַנדער,
מיט אַ ברעכאַייזן און האַמערס צעהאַקט.
7 זיי האָבן אָנגעצונדן אין פייער דיין הייליקטום,
צו דער ערד האָבן זיי פאַרשוועכט די וווינונג פון דיין נאָמען.
8 זיי האָבן געזאָגט אין זייער האַרצן:
לאָמיר זיי פאַרטיליקן אין איינעם;
זיי האָבן פאַרברענט אַלע זאַמלערטער פון גאָט אין לאַנד.
9 אונדזערע צייכנס זעען מיר ניט,
ניטאָ מער קיין נביא,
און ניטאָ ביי אונדז ווער זאָל וויסן ביז וואַנען.
10 ביז וואַנען, גאָט, וועט לעסטערן דער פיינט?
וועט שענדן דער שׂונא דיין נאָמען נאָכאַנאַנד?
11 פאַרוואָס האַלטסטו צוריק דיין האַנט, דיין רעכטע?
ציִ זי אַרויס פון דיין בוזעם, פאַרלענד.
12 גאָט איז דאָך מיין קיניג פון אייביק אָן,
ער טוט ישועות אין לאַנד.
13 דו האָסט צעברעקלט מיט דיין שטאַרקייט דעם ים,
האָסט צעבראָכן די קעפּ פון די שלענג אויפן וואַסער.
14 דו האָסט צעהאַקט די קעפּ פון לִויָתן,
אים געגעבן פאַר שפּייז צום פאָלק, צו מדבר־לייט.
15 דו האָסט געשפּאָלטן קוואַלן און טייכן,
דו האָסט אויסגעטריקנט מאַכטיקע שטראָמען.
16 דיין איז דער טאָג, דיין אויך די נאַכט,
דו האָסט אָנגעברייט לבנה און זון.
17 דו האָסט אויפגעשטעלט אַלע געמאַרקן פון דער ערד;
זומער און ווינטער, זיי האָסט דו באַשאַפן.

18 דערמאָן זיך אָן דעם, ווי דער פיינט האָט געלעסטערט גאָט,
און דאָס נידערטרעכטיקע פאָלק האָט געשענדט דיין נאָמען.
19 זאָלסט ניט איבערגעבן צו אַ חיה די זעל פון דיין טורטלטויב,
זאָלסט ניט פאַרגעסן אויף אייביק דאָס לעבן פון דיינע אָרימע.
20 קוק זיך אום אויף דעם בונד,
וואָרום די פינצטערע ווינקלען פון דער ערד
זיינען פול מיט וווינונגען פון רויב.
21 זאָל דער געשלאָגענער זיך ניט אומקערן פאַרשעמט,
זאָל דער אָרימאַן און דער אביון לויבן דיין נאָמען.
22 שטיי אויף, גאָט, קריג דיין קריג,
געדענק דיין לעסטערונג פון דעם נידערטרעכטיקן אַ גאַנצן טאָג.
23 זאָלסט ניט פאַרגעסן דעם ליאַרעם פון דיינע פיינט,
דעם טומל פון דיינע קעגנשטייער וואָס גייט אויף נאָכאַנאַנד.

עה 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַל־תַּשחֵת; אַ מִזמור פון אָסָפן, אַ געזאַנג.

2 מיר לויבן דיך, גאָט,
מיר לויבן, און נאָנט איז דיין נאָמען;
מע דערציילט דיינע וווּנדער.

3 „אַז איך נעם אַ צייט,
טו איך משפּטן מיט יושר.
4 מעגן זיך וואַקלען די ערד און אַלע אירע באַוווינער,
איך טו באַפעסטיקן אירע זיילן. סֶלָה.
5 איך זאָג צו די מוטווויליקע: איר זאָלט ניט מוטוויליקן,
און צו די רשעים: איר זאָלט ניט אויפהייבן דעם האָרן.
6 איר זאָלט ניט אויפהייבן אין דער הייך אַייער האָרן,
ניט רעדן מיט אַ פאַרשייטן האַלדז.
7 וואָרום ניט פון מזרח אָדער פון מערב,
און ניט פון מדבר, קומט דערהייכונג.
8 נאָר גאָט איז דער ריכטער:
דעם דערנידערט ער, און דעם דערהייכט ער.
9 וואָרום אַ כּוס איז אין דער האַנט פון גאָט,
מיט וויין וואָס שוימט, מיט מישגעטראַנק פול,
און ער גיסט אָן דערפון;

בלויז די הייון דערפון זופּטרינקען
אַלע רשעים פון דער ערד.

10 אָבער איך וועל אייביק דערציילן,
איך וועל זינגען צום גאָט פון יעקב.
11 און אַלע הערנער פון די רשעים וועל איך אָפּהאַקן;
דערהייכט וועלן ווערן די הערנער פון די צדיקים.

עו 1 פאַר דעם גזאַנגמייסטער, מיט סטרונעשפּיל; אַ
מִזמור פון אָסָפן, אַ געזאַנג.
2 באַקאַנט אין יהודה איז גאָט,
גרויס איז זיין נאָמען אין ישׂראל.
3 און אין שָלֵם איז זיין ביידל,
און זיין וווינונג אין צִיון.
4 דאָרטן האָט ער צעבראָכן די בליציקע פיילן פון בויגן,
דעם שילד און די שווערד און מלחמה. סֶלָה.

5 ליכטיק ביסטו, מאַכטיקער,
פון די בערג פון פאַרצוקונג;
6 אויסן זינען זיינען געוואָרן די שטאַרקהאַרציקע,
זיי זיינען איינגעשלאָפן זייער שלאָף;
און אַלע קריגסלייט האָבן ניט געפונען זייערע הענט.
7 פון דיין אָנגעשריי, גאָט פון יעקב,
איז אַנטשלומערט געוואָרן אי רייטער אי פערד.

8 דו ביסט פאָרכטיק, דו,
און ווער קען באַשטיין פאַר דיר,
ווי באַלד דו ביסט אין כּעס?
9 פון הימל האָסטו געלאָזט הערן[א] אַ דין,
די ערד האָט מורא געקריגן און איז שטיל געוואָרן,
10 אַז גאָט איז אויפגעשטאַנען צום משפּט,
צו העלפן אַלע געדריקטע פון דער ערד. סֶלָה.

11 פאַרוואָר, די גרימצאָרנדיקע וועלן דיך לויבן,
דעם איבערבלייב פון גרימצאָרן וועסטו איינצאַמען.
12 טוט אַ נדר און באַצאָלט צו יהוה אייער גאָט;
אַלע אַרום אים זאָלן ברענגען מתנות צום געפאָרכטן.
13 ער האַלט איין דאָס געמיט פון פירשטן,
ער איז פאָרכטיק פאַר אַלע מלכים פון דער ערד.

עז 1 פאַר דעם גזאַנגמייסטער, פאַר ידותון; פון אָסָפן
אַ מִזמור.
2 מיין קָול איז צו גאָט, און איך שריי,
מיין קָול איז צו גאָט, און פאַרנעם צו מיר.
3 אין טאָג פון מיין נויט זוך איך גאָט,
מיין האַנט איז אויסגעשטרעקט ביי נאַכט אָן אויפהער,
מיין זעל וויל זיך ניט טרייסטן.
4 אַז איך דערמאָן זיך, גאָט, טו איך ברומען,
איך קלאָג, און מיין געמיט פאַרגייט זיך. סֶלָה.
5 דו האַלטסט צו די ברעמען פון מיינע אויגן;
איך בין צערודערט און קען ניט רעדן.
6 איך טראַכט אָן די טעג פון אַמאָל,

[א] וואָרטשפּיל: מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ.

י שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ יִשְׁתּוּ כֹּל רִשְׁעֵי־אָרֶץ׃ וַאֲנִי אַגִּיד לְעֹלָם
יא אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמַמְנָה
קַרְנוֹת צַדִּיק׃

עו

א ב לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃ נוֹדָע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים
ג בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל שְׁמוֹ׃ וַיְהִי בְשָׁלֵם סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ בְצִיּוֹן׃
ד ה שָׁמָּה שִׁבַּר רִשְׁפֵי־קָשֶׁת מָגֵן וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה סֶלָה׃ נָאוֹר
ו אַתָּה אַדִּיר מֵהַרְרֵי־טָרֶף׃ אֶשְׁתּוֹלְלוּ ׀ אַבִּירֵי לֵב נָמוּ
ז שְׁנָתָם וְלֹא־מָצְאוּ כָל־אַנְשֵׁי־חַיִל יְדֵיהֶם׃ מִגַּעֲרָתְךָ אֱלֹהֵי
ח יַעֲקֹב נִרְדָּם וְרֶכֶב וָסוּס׃ אַתָּה ׀ נוֹרָא אַתָּה וּמִי־יַעֲמֹד
ט לְפָנֶיךָ מֵאָז אַפֶּךָ׃ מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ דִּין אֶרֶץ יָרְאָה
י וְשָׁקָטָה׃ בְּקוּם־לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְוֵי־אֶרֶץ
יא יב סֶלָה׃ כִּי־חֲמַת אָדָם תּוֹדֶךָּ שְׁאֵרִית חֵמֹת תַּחְגֹּר׃ נִדְרוּ
וְשַׁלְּמוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־סְבִיבָיו יוֹבִילוּ שַׁי לַמּוֹרָא׃
יג יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים נוֹרָא לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃

עז

א ב לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדִיתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר׃ קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים
ג וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהַאֲזִין אֵלָי׃ בְּיוֹם צָרָתִי אֲדֹנָי
דָּרָשְׁתִּי יָדִי ׀ לַיְלָה נִגְּרָה וְלֹא תָפוּג מֵאֲנָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי׃
ד אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמָיָה אָשִׂיחָה ׀ וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה׃
ה ו אָחַזְתָּ שְׁמֻרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר׃ חִשַּׁבְתִּי יָמִים
ז מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים׃ אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַּלָּיְלָה עִם־לְבָבִי
ח אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי׃ הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח ׀ אֲדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף
ט לִרְצוֹת עוֹד׃ הֶאָפֵס לָנֶצַח חַסְדּוֹ גָּמַר אֹמֶר לְדֹר וָדֹר׃
י יא הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו סֶלָה׃ וָאֹמַר
יב חַלּוֹתִי הִיא שְׁנוֹת יְמִין עֶלְיוֹן׃ אֶזְכּיר מַעַלְלֵי־יָהּ כִּי־אֶזְכְּרָה
יג מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ׃ וְהָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃

עו, ג׳ שורק עם הדגש   ו׳ מלרע   עז, א׳ ידותון קרי   יב׳ אזכור קרי

אָן די יאָרן פון פאַרצייטן.
7 איך דערמאָן זיך מיין געזאַנג ביי נאַכט,
איך רעד מיט מיין האַרצן,
און עס פאָרשט מיין גייסט:
8 וועט אויף אייביק גאָט פאַרלאָזן,
און וועט מער ניט באַווייליקן ווידער?
9 איז אויסגעגאַנגען אויף אייביק זיין חסד?
איז דער צוזאָג געענדיקט אויף דור־דורות?
10 האָט פאַרגעסן צו לייטזעליקן גאָט?
צי האָט ער אין צאָרן פאַרשלאָסן זיין רחמנות? סֶלָה.
11 און איך זאָג: דאָס איז מיין ווייטאָק,
וואָס געביטן האָט זיך די רעכטע האַנט פון אויבערשטן.
12 איך דערמאָן די אויפטוען פון גאָט,
יאָ, איך דערמאָן דיינע וווּנדער פון פאַרצייטן.
13 און איך טראַכט אָן אַל דיין ווערק,
און אָן דיינע טואונגען טו איך קלערן.

יד אלהים בקדש דרכך מי אל גדול כאלהים: אתה האל
טו עשה פלא הודעת בעמים עזך: גאלת בזרוע עמך בני־
טז יעקב ויוסף סלה: ראוך מים | אלהים ראוך מים יחילו
יז אף ירגזו תהמות: זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
יח אף־חצציך יתהלכו: קול רעמך | בגלגל האירו ברקים
יט תבל רגזה ותרעש הארץ: בים דרכך ושביליך במים
כ רבים ועקבותיך לא נדעו: נחית כצאן עמך ביד־
כא משה ואהרן:

עח

א משכיל לאסף האזינה עמי תורתי הטו אזנכם לאמרי־
ב פי: אפתחה במשל פי אביעה חידות מני־קדם: אשר
ג שמענו ונדעם ואבותינו ספרו־לנו: לא נכחד | מבניהם
ד לדור אחרון מספרים תהלות יהוה ועזוזו ונפלאותיו
ה אשר עשה: ויקם עדות | ביעקב ותורה שם בישראל
ו אשר צוה את־אבותינו להודיעם לבניהם: למען ידעו |
ז דור אחרון בנים יולדו יקמו ויספרו לבניהם: וישימו
באלהים כסלם ולא ישכחו מעללי־אל ומצותיו ינצרו:
ח ולא יהיו | כאבותם דור סורר ומרה דור לא־הכין לבו
ט ולא־נאמנה את־אל רוחו: בני־אפרים נושקי רומי־קשת
י הפכו ביום קרב: לא שמרו ברית אלהים ובתורתו
יא מאנו ללכת: וישכחו עלילותיו ונפלאותיו אשר הראם:
יב נגד אבותם עשה פלא בארץ מצרים שדה־צען: בקע
יג ים ויעבירם ויצב־מים כמו־נד: וינחם בענן יומם וכל־
יד הלילה באור אש: יבקע צרים במדבר וישק כתהמות
טו רבה: ויוצא נוזלים מסלע ויורד כנהרות מים: ויוסיפו
טז עוד לחטא־לו למרות עליון בציה: וינסו־אל בלבבם
יז יח לשאל־אכל לנפשם: וידברו באלהים אמרו היוכל
יט

עז, כ׳ יחיד׳ עח, י׳ סגול בסוף פסוק

14 גאָט, אין הייליקייט איז דיין וועג;
ווער איז אַ גרויסער גאָט ווי גאָט?
15 דו ביסט דער גאָט וואָס טוט וווּנדער,
האָסט געלאָזט וויסן צווישן די פעלקער דיין שטאַרקייט.
16 האָסט אויסגעלייזט מיטן אָרעם דיין פאָלק,
די קינדער פון יעקב און יוסף. סֶלָה.

17 געזען האָבן דיך די וואַסערן, גאָט,
געזען האָבן דיך די וואַסערן, האָבן זיי וויען געקריגן,
און געציטערט האָבן די תהומען.
18 געפלייצט וואַסער האָבן די וואָלקנס,
אַ קָול האָבן אַרויסגעלאָזט די הימלען,
און דיינע פיילן זיינען אומגעלאָפן.
19 דער קָול פון דיין דונער איז געווען אין דעם ווירבל־ווינט,
בליצן האָבן באַלויכטן די וועלט,
געציטערט און געשטורעמט האָט די ערד.
20 דורכן ים איז געווען דיין וועג,
און דיין שטעג דורך וואַסערן גרויסע,
און דיינע טריט זיינען ניט געמערקט געוואָרן.
21 האָסט געפירט אַזוי ווי שאָף דיין פאָלק,
דורך דער האַנט פון משהן און אַהרנען.

עח

1 אַ באַטראַכטונג פון אָסָפן.
פאַרנעם, מיין פאָלק, מיין לערנונג,
נייגט אַייער אויער צו די ווערטער פון מיין מויל.
2 איך וועל עפענען מיט אַ משל מיין מויל,
איך וועל רעדן רעטענישן פון פאַרצייטן.
3 וואָס מיר האָבן געהערט און מיר ווייסן,
און אונדזערע עלטערן האָבן אונדז דערציילט,
4 וועלן מיר ניט פאַרהוילן פון זייערע קינדער;
דערציילנדיק דעם שפּעטערדיקן דָור
די לויבן פון גאָט און זיין שטאַרקייט,
און זיינע ווּנדער וואָס ער האָט געטאָן.
5 וואָרום ער האָט אויפגעשטעלט אַ געזעץ אין יעקב,
און אַ תּורה געמאַכט אין ישׂראל,
וואָס ער האָט באַפוילן אונדזערע עלטערן,
זיי צו מאַכן וויסן זייערע קינדער;
6 כּדי וויסן זאָל דער שפּעטערדיקער דָור,
די קינדער וואָס וועלן געבאָרן ווערן;
זיי זאָלן אויפשטיין און דערציילן זייערע קינדער.
7 און זיי זאָלן לייגן אויף גאָט זייער ביטחון,
און ניט פאַרגעסן די אויפטוען פון גאָט,
און זיינע געבאָט זאָלן זיי היטן;
8 און זיי זאָלן ניט זיין ווי זייערע עלטערן,
אַ דָור אָפּגעקערט און ווידערשפּעניק,
אַ דָור וואָס האָט ניט געפעסטיקט זיין האַרץ,
און ניט געטריי געווען איז זיין געמיט צו גאָט.

9 די קינדער פון אפרים, באַוואָפנטע בויגנשיסער,
האָבן זיך אומגעקערט אין טאָג פון מלחמה.
10 זיי האָבן ניט געהיט דעם בונד פון גאָט,
און אין זיין תּורה ניט געוואָלט גיין.
11 און זיי האָבן פאַרגעסן זיינע טואונגען,
און זיינע ווּנדער וואָס ער האָט זיי באַוויזן.
12 אַנטקעגן פאַר זייערע עלטערן האָט ער געטאָן ווּנדער,
אין לאַנד מִצרַיִם, אין פעלד פון צוֹעַן.
13 ער האָט געשפּאָלטן דעם ים, און זיי אַריבערגעפירט,
און אויפגעשטעלט די וואַסערן ווי אַ סטויג.
14 און ער האָט זיי געפירט מיט אַ וואָלקן ביי טאָג,
און די גאַנצע נאַכט מיט אַ פייערדיקן ליכט.
15 ער האָט געשפּאָלטן פעלזן אין מדבר,
און זיי אָנגעטרונקען זאַט ווי פון תהומען.
16 און ער האָט אַרויסגעצויגן פלוסן פון פעלז,
און געמאַכט נידערן וואַסער ווי שטראָמען.

17 אָבער זיי האָבן נאָך ווייטער געזינדיקט צו אים,
צו ווידערשפּעניקן דעם אויבערשטן אין דער וויסטע.
18 און זיי האָבן געפּרוּווט גאָט אין זייער האַרצן,
צו פאַרלאַנגען עסן פאַר זייער געלוסט.
19 און זיי האָבן גערעדט קעגן גאָט,

געזאָגט: קען גאָט גרייטן אַ טיש אין דער מדבר?
20 יאָ, ער האָט געשלאָגן דעם פעלז, און וואַסער איז געפלאָסן,
און טייכן האָבן געפליצט,
וועט ער אויך קענען ברויט געבן?
צי וועט ער אָנברייטן פלייש פאַר זיין פאָלק?
21 דרום האָט גאָט געהערט, און איז אין כּעס געוואָרן,
און אַ פייער האָט זיך אָנגעצונדן אין יעקב,
און פאַרוואָר, אַ צאָרן איז אויפגעגאַנגען אין ישׂראל;
22 ווייל זיי האָבן ניט געגלויבט אין גאָט,
און זיך ניט פאַרזיכערט אויף זיין הילף.
23 און ער האָט באַפוילן די וואָלקנס פון אויבן,
און די טירן פון הימל געעפנט.
24 און ער האָט געמאַכט רעגענען אויף זיי מַן צום עסן,
און הימל־תּבואה זיי געגעבן.
25 ברויט פון מלאָכים האָט איטלעכער געגעסן,
שפּייז צו זאַט האָט ער זיי אַראָפּגעשיקט.
26 ער האָט געמאַכט ציען דעם מזרח־ווינט אין הימל,
און געטריבן מיט זיין שטאַרקייט דעם דָרום־ווינט.
27 און ער האָט געמאַכט רעגענען אויף זיי פלייש ווי שטויב,
און ווי זאַמד פון די ימען פויגלען געפליגלטע.
28 און ער האָט עס געלאָזט פאַלן אין מיטן פון זייער לאַגער,
רונד אַרום זייערע וווינונגען.
29 און זיי האָבן געגעסן, און זיינען איבערזאַט געוואָרן,
און זייער תּאווה האָט ער זיי געבראַכט.
30 נאָך האָבן זיי זיך ניט געהאַט אָפּגעעקעלט פון זייער תּאווה,
זייער שפּייז איז נאָך געווען אין זייער מויל,
31 און דער צאָרן פון גאָט איז אויפגעגאַנגען קעגן זיי,
און ער האָט געהרגעט פון זייערע שטאַרקסטע,
און די יונגעלייט פון ישׂראל אַנידערגעלייגט.

32 בּיי אַלעם דעם האָבן זיי ווידער געזינדיקט,
און ניט געגלויבט אין זיינע וווּנדער.
33 און ער האָט פאַרלענדט ווי אַ הויך זייערע טעג,
און זייערע יאָרן אין אַ בהלה.
34 אַז ער האָט זיי געהרגעט, פלעגן זיי אים זוכן,
און פלעגן זיך אומקערן, און פאָרשן גאָט.
35 און זיי האָבן זיך דערמאָנט אַז גאָט איז זייער פעלז,
און גאָט דער אויבערשטער איז זייער אויסלייזער.
36 און זיי האָבן אים איבערגעבעטן מיט זייער מויל,
און מיט זייער צונג פלעגן זיי אים ליגן זאָגן.
37 אָבער זייער האַרץ איז ניט געווען פעסט מיט אים,
און זיי זיינען ניט געטריי געווען אין זיין בּונד.
38 נאָר ער איז אַ דערבאַרימער,
ער איז מכפּר אויף זינד, און בּרענגט ניט אום,
און ער האַלט אַ סך אָפּ זיין כּעס,
און דערוועקט ניט זיין גאַנצן גרימצאָרן.
39 און ער האָט זיך דערמאָנט אַז זיי זיינען פלייש,
אַ הויך וואָס פאַרגייט, און קערט ניט אום.

40 וויפיל מאָל האָבן זיי אים ווידערשפּעניקט אין מדבּר,
אים געקרענקט אין דער וויסטע!
41 און ווידער האָבן זיי געפּרוּווט גאָט,
און דעם הייליקן פון ישׂראל געערגערט.

כ אֵל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן בַּמִּדְבָּר׃ הֵן הִכָּה־צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם
וּנְחָלִים יִשְׁטֹפוּ הֲגַם־לֶחֶם יוּכַל תֵּת אִם־יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ׃
כא לָכֵן ׀ שָׁמַע יְהוָה וַיִּתְעַבָּר וְאֵשׁ נִשְּׂקָה בְיַעֲקֹב וְגַם־אַף
כב עָלָה בְיִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים וְלֹא בָטְחוּ
כג בִּישׁוּעָתוֹ׃ וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל וְדַלְתֵי שָׁמַיִם פָּתָח׃
כד כה וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם מָן לֶאֱכֹל וּדְגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ׃ לֶחֶם
כו אַבִּירִים אָכַל אִישׁ צֵידָה שָׁלַח לָהֶם לָשֹׂבַע׃ יַסַּע קָדִים
כז בַּשָּׁמָיִם וַיְנַהֵג בְּעֻזּוֹ תֵימָן׃ וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם כֶּעָפָר שְׁאֵר
כח וּכְחוֹל יַמִּים עוֹף כָּנָף׃ וַיַּפֵּל בְּקֶרֶב מַחֲנֵהוּ סָבִיב
כט לְמִשְׁכְּנֹתָיו׃ וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וְתַאֲוָתָם יָבִא לָהֶם׃
ל לא לֹא־זָרוּ מִתַּאֲוָתָם עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם׃ וְאַף אֱלֹהִים ׀ עָלָה
לב בָהֶם וַיַּהֲרֹג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחוּרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ׃ בְּכָל־
לג זֹאת חָטְאוּ־עוֹד וְלֹא הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו׃ וַיְכַל־בַּהֶבֶל
לד יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם בַּבֶּהָלָה׃ אִם־הֲרָגָם וּדְרָשׁוּהוּ וְשָׁבוּ
לה וְשִׁחֲרוּ־אֵל׃ וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֶלְיוֹן גֹּאֲלָם׃
לו לז וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ־לוֹ׃ וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן
לח עִמּוֹ וְלֹא נֶאֶמְנוּ בִּבְרִיתוֹ׃ וְהוּא רַחוּם ׀ יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא
לט יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃ וַיִּזְכֹּר
מ כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב׃ כַּמָּה יַמְרוּהוּ
מא בַמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן׃ וַיָּשׁוּבוּ וַיְנַסּוּ אֵל וּקְדוֹשׁ
מב יִשְׂרָאֵל הִתְווּ׃ לֹא־זָכְרוּ אֶת־יָדוֹ יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִנִּי־צָר׃
מג מד אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בִּשְׂדֵה־צֹעַן׃ וַיַּהֲפֹךְ
מה לְדָם יְאֹרֵיהֶם וְנֹזְלֵיהֶם בַּל־יִשְׁתָּיוּן׃ יְשַׁלַּח בָּהֶם עָרֹב
מו וַיֹּאכְלֵם וּצְפַרְדֵּעַ וַתַּשְׁחִיתֵם׃ וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם וִיגִיעָם
מז מח לָאַרְבֶּה׃ יַהֲרֹג בַּבָּרָד גַּפְנָם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל׃ וַיַּסְגֵּר
מט לַבָּרָד בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם לָרְשָׁפִים׃ יְשַׁלַּח־בָּם ׀ חֲרוֹן אַפּוֹ
נ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים׃ יְפַלֵּס נָתִיב

לו׳ חצי הספר בפסוקים   מז׳ פתח בס״פ

42 זיי האָבן ניט געדאַכט אָן זיין האַנט,
אָן דעם טאָג וואָס ער האָט זיי אויסגעלייזט פון פיינט.
43 ווי ער האָט געמאַכט זיינע צייכנס אין מִצרַיִם,
און זיינע וווּנדער אין פעלד פון צוֹעַן;
44 און פאַרקערט אין בלוט זייערע טייכן,
און זייערע פלוסן, זיי זאָלן ניט קענען טרינקען.
45 ער האָט אָנגעשיקט אויף זיי אַ געמיש פליגן וואָס האָט זיי אויפגעגעסן,
און די פראָש וואָס האָט זיי פאַרוויסט.
46 און ער האָט איבערגעגעבן צום גריל זייער געוויקס,
און זייער מי צום היישעריק.
47 ער האָט געטייט מיט האָגל זייער ווייַנשטאָק,
און זייערע ווילדע פייגנביימער מיט פראָסט.
48 און ער האָט איבערגעענטפערט צום האָגל זייער פי,
און זייערע סטאַדעס צו בּליצן.
49 ער האָט אָנגעשיקט אויף זיי דעם בּראַנד פון זיין צאָרן,
כּעס און גרימצאָרן און לייַד,
אַן אָנשיקעניש פון בּייזע שלוחים.
50 ער האָט געמאַכט אַ וועג פאַר זיין צאָרן,

לְאַפּוֹ לֹא־חָשַׂךְ מִמָּוֶת נַפְשָׁם וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר הִסְגִּיר׃ וַיַּךְ נא
כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרָיִם רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאָהֳלֵי־חָם׃ וַיַּסַּע נב
כַּצֹּאן עַמּוֹ וַיְנַהֲגֵם כַּעֵדֶר בַּמִּדְבָּר׃ וַיַּנְחֵם לָבֶטַח וְלֹא נג
פָחָדוּ וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם׃ וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ נד
הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ׃ וַיְגָרֶשׁ מִפְּנֵיהֶם ׀ גּוֹיִם וַיַּפִּילֵם בְּחֶבֶל נה
נַחֲלָה וַיַּשְׁכֵּן בְּאָהֳלֵיהֶם שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְנַסּוּ וַיַּמְרוּ נו
אֶת־אֱלֹהִים עֶלְיוֹן וְעֵדוֹתָיו לֹא שָׁמָרוּ׃ וַיִּסֹּגוּ וַיִּבְגְּדוּ נז
כַּאֲבוֹתָם נֶהְפְּכוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה׃ וַיַּכְעִיסוּהוּ בְּבָמוֹתָם נח
וּבִפְסִילֵיהֶם יַקְנִיאוּהוּ׃ שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבָּר וַיִּמְאַס נט
מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן שִׁלוֹ אֹהֶל שִׁכֵּן בָּאָדָם׃ ס
וַיִּתֵּן לַשְּׁבִי עֻזּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ בְיַד־צָר׃ וַיַּסְגֵּר לַחֶרֶב עַמּוֹ סא סב
וּבְנַחֲלָתוֹ הִתְעַבָּר׃ בַּחוּרָיו אָכְלָה־אֵשׁ וּבְתוּלֹתָיו לֹא סג
הוּלָּלוּ׃ כֹּהֲנָיו בַּחֶרֶב נָפָלוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃ וַיִּקַץ סד סה
כְּיָשֵׁן ׀ אֲדֹנָי כְּגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן׃ וַיַּךְ צָרָיו אָחוֹר חֶרְפַּת סו
עוֹלָם נָתַן לָמוֹ׃ וַיִּמְאַס בְּאֹהֶל יוֹסֵף וּבְשֵׁבֶט אֶפְרַיִם לֹא סז
בָחָר׃ וַיִּבְחַר אֶת־שֵׁבֶט יְהוּדָה אֶת־הַר צִיּוֹן אֲשֶׁר אָהֵב׃ סח
וַיִּבֶן כְּמוֹ־רָמִים מִקְדָּשׁוֹ כְּאֶרֶץ יְסָדָהּ לְעוֹלָם׃ וַיִּבְחַר סט ע
בְּדָוִד עַבְדּוֹ וַיִּקָּחֵהוּ מִמִּכְלְאֹת צֹאן׃ מֵאַחַר עָלוֹת הֱבִיאוֹ עא
לִרְעוֹת בְּיַעֲקֹב עַמּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל נַחֲלָתוֹ׃ וַיִּרְעֵם כְּתֹם לְבָבוֹ עב
וּבִתְבוּנוֹת כַּפָּיו יַנְחֵם׃

עט

מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם ׀ בְּנַחֲלָתֶךָ טִמְּאוּ אֶת־ א
הֵיכַל קָדְשֶׁךָ שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלַםִ לְעִיִּים׃ נָתְנוּ אֶת־נִבְלַת ב
עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמָיִם בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחַיְתוֹ־אָרֶץ׃
שָׁפְכוּ דָמָם ׀ כַּמַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלָםִ וְאֵין קוֹבֵר׃ הָיִינוּ ג ד
חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ עַד־מָה יְהוָה ה
תֶּאֱנַף לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאָתֶךָ׃ שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל־ ו

עח, סג׳ שורק עם הדגש   עט, ג׳ קמץ מרביע

ער האָט ניט פאַרמיטן פון טויט זייער זעל,
און ער האָט איבערגעענטפערט זייער לעבן צו פּעסט.
51 און ער האָט געשלאָגן יעטוועדער בכור אין מִצרַיִם,
די ערשטלינגען פון קראַפט, אין די געצעלטן פון חָם.
52 און ער האָט געמאַכט ציען ווי שאָף זיין פאָלק,
און זיי געפירט ווי אַ סטאַדע אין מדבר.
53 און ער האָט זיי באַלייט אין זיכערקייט, און זיי האָבן
ניט געאַנגסט,
און זייערע פיינט האָט צוגעדעקט דער ים.
54 און ער האָט זיי געבראַכט צו זיין הייליקן געמאַרק,
צו דעם באַרג וואָס זיין רעכטע האַנט האָט זיך געשאַפן.
55 און ער האָט פאַרטריבן פון פאַר זיי פעלקער,
און זיי אויסגעוואָרפן מיט אַ מעסטשנור פאַר אַ נחלה;
און געמאַכט רוען אין זייערע געצעלטן
די שבטים פון ישׂראל.

56 אָבער זיי האָבן געפּרוווט אוןווידערשפּעניקט גאָט
דעם אויבערשטן,
און זיינע אָנזאָגן האָבן זיי ניט געהיט.
57 און זיי האָבן זיך אָפּגעקערט און געפעלשט ווי זייערע
עלטערן,
זיי זיינען פאַרקערט געוואָרן ווי אַ פאַלשער בויגן.
58 און זיי האָבן אים דערצערנט מיט זייערע בָּמות,
און מיט זייערע געצן אים דערבייזערט.
59 האָט גאָט געהערט און איז אין כּעס געוואָרן,
און ער האָט זייער פאַראַכט ישׂראל.
60 און ער האָט אַוועקגעוואָרפן דעם מִשכּן פון שילו,
דאָס געצעלט וואָס ער האָט געמאַכט רוען צווישן
מענטשן.
61 און ער האָט געגעבן אין געפאַנגענשאַפט זיין שטאַרקייט,
און זיין פּראַכט אין דער האַנט פון פיינט.
62 און ער האָט איבערגעענטפערט צום שווערד זיין
פאָלק,
און האָט אויף זיין נחלה געצערנט.
63 זייערע בָּחורים האָט פאַרצערט אַ פייער,
און זייערע יונגפרויען זיינען געבליבן אָן אַ חתונה־
ליד.
64 זייערע כּהנים זיינען געפאַלן דורכן שווערד,
און זייערע אַלמנות פלעגן צומאָל ניט באַוויינען.

65 אָבער גאָט האָט אויפגעוואַכט ווי אַ שלאָפעדיקער,
אַזוי ווי אַ גיבור וואָס ניכטערט זיך אויס פון וויין.
66 און ער האָט צוריקגעשלאָגן זיינע פיינט;
אַן אייביקע שאַנד האָט ער זיי געגעבן.
67 אָבער ער האָט פאַראַכט דאָס געצעלט פון יוסף,
און דעם שבט אפרים ניט אויסדערוויילט;
68 נאָר אויסדערוויילט דעם שבט יהודה,
דעם באַרג צִיון וואָס ער האָט ליב.
69 און ער האָט געבויט ווי די הימלען זיין הייליקטום,
ווי די ערד וואָס ער האָט געגרונטפעסט אויף אייביק.
70 און ער האָט אויסדערוויילט דוד זיין קנעכט,
און אים גענומען פון די שאָפגעהעפטן.
71 פון הינטער די מילכשעפסן האָט ער אים געבראַכט
צו פיטערן יעקב זיין פאָלק,
און ישׂראל זיין אַרב.
72 און ער האָט זיי געפיטערט לויט דער ערלעכקייט פון זיין
האַרצן,
און מיט דער פאַרשטאַנדיקייט פון זיינע הענט זיי געפירט.

עט

1 אַ מִזמור פון אָסָפן.
גאָט, פעלקער זיינען געקומען אין דיין אַרב;
זיי האָבן פאַראומרייניקט דיין הייליקן טעמפּל,
זיי האָבן געמאַכט ירושָלַיִם פאַר הויפנס.
2 זיי האָבן געגעבן די טויטע לייבער פון דיינע קנעכט
פאַר שפּייז צו דעם פויגל פון הימל,
דאָס פלייש פון דיינע פרומע צו דער חיה פון דער ערד.
3 זיי האָבן פאַרגאָסן זייער בלוט אַזוי ווי וואַסער, אַרום
ירושָלַיִם,
און ניט געווען קיין באַגרעבער.
4 מיר זיינען געוואָרן אַ חרפּה ביי אונדזערע שכנים,
אַ געלעכטער און אַ שפּאָט ביי אונדזערע אַרומיקע.
5 ביז וואַנען גאָט וועסטו צערענען נאָכאַנאַנד?
וועט ברענען ווי פייער דיין צאָרן?
6 גיס אויס דיין גרימצאָרן אויף די פעלקער

וואָס קענען דיך ניט,
און אויף די קיניגרייכן
וואָס רופן ניט דיין נאָמען.
7 וואָרום מע האָט אויפגעגעסן יעקב,
און זיין וווינונג האָבן זיי פאַרוויסט.
8 זאָלסט אונדז ניט דערמאָנען די זינד פון די פריערדיקע,
גיך זאָל אונדז אַנטקעגנקומען דיין דערבאַרימוונג,
וואָרום מיר זיינען געפאַלן זייער.
9 שטיי אונדז ביי, גאָט פון אונדזער הילף,
צוליב דעם כבוד פון דיין נאָמען,
און זיי אונדז מציל, און זיי מכפר אויף אונדזערע זינד,
פון וועגן דיין נאָמען.
10 נאָך וואָס זאָלן זאָגן די פעלקער:
אַוווּ איז זייער גאָט?
זאָל באַוווּסט ווערן צווישן די פעלקער פאַר אונדזערע אויגן
די נקמה פאַר דעם פאַרגאָסענעם בלוט פון דיינע קנעכט.
11 זאָל קומען פאַר דיר דאָס קרעכצן פון געפאַנגענעם,
לויט דער גרויסקייט פון דיין אָרעם לאָז לעבן די אָנגעבּרייטע צום טויט,
12 און קער אום אונדזערע שכנים זיבנפאַכיק אין זייער בוזעם,
זייער לעסטערונג וואָס זיי האָבן דיך געלעסטערט, גאָט.
13 און מיר, דיין פאָלק, און די שאָף פון דיין פיטערונג,
וועלן דיר דאַנקען אויף אייביק,
אויף דור־דורות וועלן מיר דערציילן דיין לויב.

פ 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף שושנים־עדות; פון אָסָפן אַ מזמור.
2 דו פאַסטוך פון ישׂראל, פאַרנעם;
דו וואָס פירסט אַזוי ווי שאָף יוסף,
דו וואָס זיצסט איבער די כּרובים, שיַין אַרויס.
3 פאַרויס פאַר אפרים און בנימין און מנשה דערוועק דיין גבורה,
און קום אונדז צו הילף.
4 גאָט, ריכט אונדז ווידער אויף,
און דערלייכט דיין פּנים, אַז מיר זאָלן געהאָלפן ווערן.

5 יהוה דו גאָט פון צבאָות,
ביז וואַנען וועסטו צערענען אויף דער תפילה פון דיין פאָלק?
6 האָסט זיי געשפּייזט מיט ברויט פון טרערן,
און זיי געמאַכט טרינקען עמערסווייז טרערן.
7 מאַכסט אונדז צום גערייד ביי אונדזערע שכנים,
און אונדזערע שׂונאים לאַכן זיך אָן.
8 גאָט פון צבאָות, ריכט אונדז ווידער אויף,
און דערלייכט דיין פּנים, אַז מיר זאָלן געהאָלפן ווערן.

9 אַ ווייַנשטאָק האָסטו אַרויסגעצויגן פון מִצרַיִם,
האָסט פאַרטריבן פעלקער, און אים אַיינגעפלאַנצט.
10 האָסט אָפּגעראַמט פאַר אים[א],
און ער האָט אַיינגעוואָרצלט זיינע וואָרצלען,
און אָנגעפילט דאָס לאַנד.
11 די בערג זיינען פאַרדעקט געוואָרן פון זיין שאָטן,
און זיינע צווייגן זיינען געווען צעדערן פון גאָט.

[א] וואָרטשפּיל: פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ.

הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ וְעַל־מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא
ז ח קָרָאוּ׃ כִּי־אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃ אַל־תִּזְכָּר־
לָנוּ עֲוֺנֹת רִאשֹׁנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד׃
ט עָזְרֵנוּ ׀ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר
י עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ לָמָּה ׀ יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה
אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃
יא תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ הוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה׃
יב וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ
יג אֲדֹנָי׃ וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ ׀ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם
לְדוֹר וָדֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׃

פ

א ב לַמְנַצֵּחַ אֶל־שֹׁשַׁנִּים עֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר׃ רֹעֵה יִשְׂרָאֵל ׀
ג הַאֲזִינָה נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים הוֹפִיעָה׃ לִפְנֵי
אֶפְרַיִם ׀ וּבִנְיָמִן וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישֻׁעָתָה
ד ה לָּנוּ׃ אֱלֹהִים הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ יְהוָה
ו אֱלֹהִים צְבָאוֹת עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ בִּתְפִלַּת עַמֶּךָ׃ הֶאֱכַלְתָּם
ז לֶחֶם דִּמְעָה וַתַּשְׁקֵמוֹ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ׃ תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן
ח לִשְׁכֵנֵינוּ וְאֹיְבֵינוּ יִלְעֲגוּ־לָמוֹ׃ אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ
ט וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם תַּסִּיעַ תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם
י וַתִּטָּעֶהָ׃ פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ וַתַּשְׁרֵשׁ שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּמַלֵּא־אָרֶץ׃
יא יב כָּסּוּ הָרִים צִלָּהּ וַעֲנָפֶיהָ אַרְזֵי אֵל׃ תְּשַׁלַּח קְצִירֶהָ עַד־
יג יָם וְאֶל־נָהָר יוֹנְקוֹתֶיהָ׃ לָמָּה פָּרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ וְאָרוּהָ כָּל־
יד עֹבְרֵי דָרֶךְ׃ יְכַרְסְמֶנָּה חֲזִיר מִיָּעַר וְזִיז שָׂדַי יִרְעֶנָּה׃
טו אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹד גֶּפֶן
טז זֹאת׃ וְכַנָּה אֲשֶׁר־נָטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל־בֵּן אִמַּצְתָּה לָּךְ׃
יז יח שְׂרֻפָה בָאֵשׁ כְּסוּחָה מִגַּעֲרַת פָּנֶיךָ יֹאבֵדוּ׃ תְּהִי־יָדְךָ עַל־
יט אִישׁ יְמִינֶךָ עַל־בֶּן־אָדָם אִמַּצְתָּ לָּךְ׃ וְלֹא־נָסוֹג מִמֶּךָּ

עט, י׳ בגוים קרי   פ, יד׳ עין תלויה   טז׳ כ׳ רבתי

12 ער האָט אַרויסגעלאָזט זיינע ריטער ביז צום ים,
און ביז צום טייך זיינע שפּראָצן.
13 פאַרוואָס האָסטו צעבראָכן זיינע צאַמען,
אַז אַלע וועגגייער זאָלן אים אַרומקלייבן?
14 דער חזיר פון וואַלד פרעסט אים אָפּ,
און די ווידמענונג פון פעלד פיטערט זיך אויף אים.
15 גאָט פון צבאָות, קער זיך אום, איך בעט דיך,
לוג פון הימל און זע, און גיב אַכט אויפן דאָזיקן ווייַנשטאָק,
16 און באַפעסטיק דאָס וואָס דיין רעכטע האָט אַיינגעפלאַנצט,
און דערהייב דעם צווייג וואָס דו האָסט דיר אויסדערווײלט.
17 ער איז פון פייער פאַרבּרענט, ער איז אָפּגעשניטן;
פון דעם בייזער פון דיין פּנים גייען זיי אונטער.
18 זאָל דיין האַנט זיין אויף דעם מאַן פון דיין רעכטער האַנט,
אויף דעם מענטשנקינד וואָס דו האָסט דיר אויסדערווײלט,
19 אַז מיר זאָלן זיך ניט אָפּקערן פון דיר;

כ תְּחַיֵּנוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ
הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃

פא

א ב לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף׃ הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ
ג לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל׃
ד ה תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֵּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ׃ כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל
ו הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ עֵדוּת ׀ בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ
ז עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע׃ הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל
ח שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה׃ בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ
ט אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה׃ שְׁמַע
י עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי׃ לֹא־יִהְיֶה בְךָ
יא אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר׃ אָנֹכִי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
יב הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃ וְלֹא־שָׁמַע
יג עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי׃ וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת
יד לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל
טו בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃ כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם אָשִׁיב
טז יז יָדִי׃ מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם׃ וַיַּאֲכִילֵהוּ
מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ׃

פב

א מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים
ב יִשְׁפֹּט׃ עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃
ג ד שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃ פַּלְּטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד
ה רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ לֹא יָדְעוּ ׀ וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ
ו יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ אֲנִי־אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי
ז עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃
ח קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃

פא, ב׳ שורק עם הדגש   ד׳ ה׳ במקום א׳

זאָלסט אונדז אויפלעבן, אַז מיר רופן דיין נאָמען.
20 יהוה דו גאָט פון צבָאות, ריכט אונדז ווידער אויף,
דערלייכט דיין פנים, אַז מיר זאָלן געהאָלפן ווערן.

פא

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף גִתּית; פון אָסָפן.
2 זינגט צו גאָט אונדזער שטאַרקייט,
שאַלט צו דעם גאָט פון יעקב.
3 הייבט אויף אַ געזאַנג, און שפּילט אויף אַ פּויק,
אויף אַ זיסער האַרף מיט אַ גיטאַר.
4 בלאָזט אַ שופר אום ראש־חודש,
אין האַלב חודש צו אונדזער יום־טוב.
5 וואָרום דאָס איז אַ חֹק פאַר ישׂראל,
אַ געזעץ פון דעם גאָט פון יעקב.
6 אַן עדות אין יוסף האָט ער עס געמאַכט,
אַז ווען ער איז אַרויס אויף לאַנד מִצרַיִם,
האָב איך אַ שפּראַך מיר אומבאַקאַנט געהערט.

7 „איך האָב אָפּגעטאָן זיין רוקן פון לאַסט,
זיינע הענט זאָלן אַוועק פון דעם טראָגקאָרב.
8 האָסט גערופן אין נויט, און איך האָב דיך אַרויסגעצויגן,
איך האָב דיר געענטפערט פון דער פאַרבאָרגעניש פון דונער.
איך האָב דיך געפּרוווט ביי די וואַסערן פון מריבָה. סֶלָה.
9 הער, מיין פאָלק, און איך וועל דיך וואָרענען,
ישׂראל, ווען דו זאָלסט מיר צוהערן!
10 קיין אַנדער גאָט זאָל ניט זיין ביי דיר,
און זאָלסט זיך ניט בוקן צו קיין פרעמדן גאָט.
11 איך בין יהוה דיין גאָט,
וואָס האָט דיך אויפגעבראַכט פון לאַנד מִצרַיִם;
מאַך אויף ברייט דיין מויל
און איך וועל עס אָנפילן.“

12 אָבער מיין פאָלק האָט ניט צוגעהערט צו מיין קָול,
און ישׂראל האָט ניט אַיינגעוויליקט צו מיר.
13 און איך האָב אים פריי געלאָזט אין דער אַיינגע־שפּאַרטקייט פון זיין האַרצן,
זיי זאָלן גיין לויט זייערע באַראָטן.
14 ווען מיין פאָלק וואָלט צוהערן צו מיר,
ווען ישׂראל וואָלט אין מיינע וועגן גיין!
15 איך וואָלט גיך אונטערטעניקט זייערע פיינט,
און אויף זייערע דריקער געקערט מיין האַנט.
16 די שׂונאים פון גאָט וואָלטן אַיינגעגאַנגען פאַר אים,
און זייער שטראָף וואָלט געווען אייביק.
17 און אים וואָלט מען געשפּייזט מיט דעם פעטס פון ווייץ;
און פון פעלז דיך וואָלט איך מיט האָניק געזעטיקט.

פב

1 אַ מִזמור פון אָסָפן.
גאָט שטייט אין דער עדה פון גאָט,
אין מיטן פון די ריכטער טוט ער משפּטן.
2 „ביז וואַנען וועט איר משפּטן אומגערעכט,
און שוינען דעם פנים פון די רשעים? סֶלָה.
3 טוט רעכט דעם אָרימאַן און דעם יתום,
דעם געדריקטן און דעם באַדערפטיקן מאַכט גערעכט.
4 מאַכט אַנטרינען דעם אָרימאַן און דעם אביון,
פון דער האַנט פון די רשעים זייט מציל.
5 זיי ווייסן ניט, און זיי פאַרשטייען ניט,
אין פינצטערניש גייען זיי אום;
אַלע גרונטפעסטן פון דער ערד פאַלן אום.
6 איך וואָלט געזאָגט, געטער זייט איר,
און זין פון דעם אויבערשטן זייט איר אַלע.
7 אָבער אַזוי ווי אַ מענטש וועט איר שטאַרבן,
און ווי איינער פון די האַרן וועט איר פאַלן“.

8 שטיי אויף, גאָט, משפּט די ערד,
וואָרום אַלע פעלקער זיינען דיין אַרב.

פג

1 אַ געזאַנג, אַ מִזמור פון אָסָפֿן.
2 גאָט, ניט זײַ שטיל,
זאָלסט ניט פאַרשווײַגן און ניט רוען, גאָט.
3 וואָרום זע, דײַנע פײַנט טומלען,
און דײַנע שׂוֹנאים הייבן אויף דעם קאָפּ.
4 אַקעגן דײַן פאָלק סודען זיי זיך ליסטיק,
און זיי עצהן זיך אַקעגן דײַנע באַשיצטע.
5 זיי האָבן געזאָגט: קומט,
און לאָמיר זיי פאַרטיליקן פון זײַן אַ פאָלק,
אַז מער זאָל ניט געדאַכט ווערן דער נאָמען ישׂראל.
6 וואָרום זיי האָבן געהאַלטן אַן עצה מיט איין האַרצן,
קעגן דיר אַ בונד טוען זיי שליסן.
7 די געצעלטן פון אֱדום, און די יִשמעאֵלים,
מוֹאָב, און די הַגרים;
8 גבָל, און עמון, און עמָלֵק,
פּלֶשֶת מיט די באַוווינער פון צור.
9 אויך אַשור האָט זיך באַהעפט מיט זיי;
זיי זײַנען אַן אָרעם צו די קינדער פון לוט. סֶלָה.

10 טו צו זיי אַזוי ווי צו מִדיָן,
ווי צו סיסראָן, ווי צו יָבינען בײַם טײַך קישון[א],
11 וואָס זײַנען פאַרטיליקט געוואָרן אין עֵין־דאר,
געוואָרן ווי מיסט אויף דער ערד[ב].
12 מאַך זייערע אַדלײַט ווי עורֵב און ווי זאֵב,
און ווי זֶבַח און ווי צַלמוּנָע[ג], אַלע זייערע פירשטן;
13 די וואָס זאָגן: לאָמיר ירשענען פאַר אונדז
די וווינונגען פון גאָט.
14 מײַן גאָט, מאַך זיי ווי ווירבלשטויב,
ווי שפּרײַ פאַרן ווינט.
15 ווי אַ פײַער וואָס פאַרברענט אַ וואַלד,
און ווי אַ פלאַם וואָס צעפלאַקערט די בערג,
16 אַזוי זאָלסטו זיי נאָכיאָגן מיט דײַן שטורעם,
און מיט דײַן געוויטער זיי דערשרעקן.
17 פיל זייער פנים מיט שאַנד,
אַז זיי זאָלן זוכן דײַן נאָמען, גאָט.
18 זאָלן זיי פאַרשעמט און דערשראָקן ווערן אויף אייביק,
און זאָלן זיי צו שאַנד ווערן און אונטערגיין.
19 און זאָלן זיי וויסן אַז דו אַליין וואָס דײַן נאָמען איז יהוה,
ביסט דער העכסטער איבער דער גאַנצער ערד.

פד

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף גִתית; פון די קינדער פון קֹרח אַ מִזמור.
2 ווי ליב זײַנען דײַנע וווינונגען,
גאָט פון צבָאוֹת!
3 מײַן זעל גאַרט און גייט אויס
נאָך די הויפן פון גאָט;
מײַן האַרץ און מײַן לײַב זינגען
צום לעבעדיקן גאָט.
4 אַפילו אַ שפּערל געפינט אַ היים,
און אַ שוואַלב אַ נעסט פאַר זיך,
ווו זי טוט אַהין אירע יונגע,

פג

א ב שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃ אֱלֹהִים אַל־דֳּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־
ג תִּשְׁקֹט אֵל׃ כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃
ד ה עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ׃ אָמְרוּ לְכוּ
ו וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד׃ כִּי נוֹעֲצוּ לֵב
ז יַחְדָּו עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ׃ אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב
ח ט וְהַגְרִים׃ גְּבָל וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר׃ גַּם־
י אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה׃ עֲשֵׂה־לָהֶם
יא כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא כְיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן׃ נִשְׁמְדוּ בְעֵין־דֹּאר
יב הָיוּ דֹּמֶן לָאֲדָמָה׃ שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב וּכְזֶבַח
יג וּכְצַלְמֻנָּע כָּל־נְסִיכֵמוֹ׃ אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָּנוּ אֵת נְאוֹת
יד טו אֱלֹהִים׃ אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ׃ כְּאֵשׁ
טז תִּבְעַר־יָעַר וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים׃ כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ
יז וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם׃ מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן וִיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ
יח יט יְהוָה׃ יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ׃ וְיֵדְעוּ כִּי־
אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃

פד

א ב לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ מַה־יְּדִידוֹת
ג מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת׃ נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָה ׀ נַפְשִׁי
ד לְחַצְרוֹת יְהוָה לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל־חָי׃ גַּם־צִפּוֹר ׀
מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר קֵן ׀ לָהּ אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֶת־
ה מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי׃ אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי
ו בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז־לוֹ בָךְ מְסִלּוֹת
ז בִּלְבָבָם׃ עֹבְרֵי ׀ בְּעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם־בְּרָכוֹת
ח יַעְטֶה מוֹרֶה׃ יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל יֵרָאֶה אֶל־אֱלֹהִים
ט בְּצִיּוֹן׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי
י יַעֲקֹב סֶלָה׃ מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃

פג, יד׳ פתח באתנח   פד, ד׳ ק רבתי

בײַ דײַנע מזבחות, יהוה פון צבָאוֹת,
מײַן קיניג און מײַן גאָט.
5 וויל צו די וואָס זיצן אין דײַן הויז;
תמיד וועלן זיי דיך לויבן. סֶלָה.

6 וויל צו די מענטשן וואָס זייער שטאַרקייט איז אין דיר,
וואָס [דײַנע] וועגן זײַנען אין זייער האַרצן.
7 דורכגייענדיק דעם טאָל בָכָא,
מאַכן זיי אים פאַר אַ קוואַל;
יאָ, אַ פרירעגן באַקליידט אים מיט ברכות.
8 זיי גייען פון שטאַרקייט צו שטאַרקייט,
זיי ווייזן זיך פאַר גאָט אין ציון.

9 יהוה דו גאָט פון צבָאוֹת, הער צו מײַן תפילה,
פאַרנעם, דו גאָט פון יעקב. סֶלָה.
10 גאָט אונדזער שילד, זע,
און קוק אויף דעם פנים פון דײַן געזאַלבטן.

[א] זע שופטים ד–ו. [ב] ווערטשפּיל: דֹמֶן לַאֲדָמָה. [ג] זע שופטים ז–ח, 21.

יא כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי
יב מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־רֶשַׁע׃ כִּי שֶׁמֶשׁ ׀ וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים חֵן
יג וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים׃ יְהוָה
צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃

פה

א ב לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ רָצִיתָ יְהוָה אַרְצֶךָ שַׁבְתָּ
ג שְׁבוּת יַעֲקֹב׃ נָשָׂאתָ עֲוֺן עַמֶּךָ כִּסִּיתָ כָל־חַטָּאתָם סֶלָה׃
ד ה אָסַפְתָּ כָל־עֶבְרָתֶךָ הֱשִׁיבוֹתָ מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ׃ שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי
ו יִשְׁעֵנוּ וְהָפֵר כַּעַסְךָ עִמָּנוּ׃ הַלְעוֹלָם תֶּאֱנַף־בָּנוּ תִּמְשֹׁךְ
ז אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר׃ הֲלֹא־אַתָּה תָּשׁוּב תְּחַיֵּנוּ וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ־
ח ט בָךְ׃ הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ׃ אֶשְׁמְעָה מַה־
יְדַבֵּר הָאֵל ׀ יְהוָה כִּי ׀ יְדַבֵּר שָׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ וְאֶל־חֲסִידָיו
י וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה׃ אַךְ קָרוֹב לִירֵאָיו יִשְׁעוֹ לִשְׁכֹּן כָּבוֹד
יא יב בְּאַרְצֵנוּ׃ חֶסֶד־וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ׃ אֱמֶת
יג מֵאֶרֶץ תִּצְמָח וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף׃ גַּם־יְהוָה יִתֵּן
יד הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָהּ׃ צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וְיָשֵׂם
לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו׃

פו

א תְּפִלָּה לְדָוִד הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ עֲנֵנִי כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי׃
ב שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אַתָּה אֱלֹהַי
ג הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ׃ חָנֵּנִי אֲדֹנָי כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם׃
ד ה שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי־אֵלֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ כִּי־אַתָּה
ו אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ׃ הַאֲזִינָה יְהוָה
ז תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי׃ בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ
ח כִּי תַעֲנֵנִי׃ אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים ׀ אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ׃
ט כָּל־גּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ ׀ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וִיכַבְּדוּ
י לִשְׁמֶךָ׃ כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ׃

פד, יא׳ סג״ל בס״פ   פה, ב׳ שבית קרי

11 וואָרום בעסער אַ טאָג אין דיינע הויפן
אײדער טויזנט [אַנדערשוואו];
איך וואָלט אויסגעוויילט שטיין ביים שוועל אין הויז פון מיין גאָט,
אײדער וווינען אין געצעלטן פון אומרעכט.
12 וואָרום אַ זון און אַ שילד איז גאָט יהוה,
חן און כּבוד גיט יהוה;
ער פאַרמיידט ניט קיין גוטס
פון די וואָס גייען אין ערלעכקייט.
13 גאָט פון צבָאוֹת,
וויל צו דעם מענטשן וואָס פאַרזיכערט זיך אויף דיר.

פה

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; פון די קינדער פון קֹרַח אַ מִזמור.
2 האָסט באַוויליקט, גאָט, דיין לאַנד[א],
האָסט אומגעקערט די געפאַנגענשאַפט פון יעקב.
3 האָסט פאַרגעבן די זינד פון דיין פאָלק,
האָסט פאַרדעקט זייערע אַלע חטאים. סֶלָה.
4 האָסט איינגעטאָן אַל דיין רוגז,
האָסט זיך אָפּגעקערט פון דיין גרימצאָרן.
5 ריכט אונדז ווידער אויף, גאָט פון אונדזער הילף,
און פאַרשטער דיין כּעס קעגן אונדז.
6 צי אויף אייביק וועסטו צערענען אויף אונדז?
וועסטו ציען דיין כּעס אויף דור־דורות?
7 צי וועסטו אונדז ניט אויפלעבן ווידער,
אַז דיין פאָלק זאָל זיך פרייען מיט דיר?
8 ווייז אונדז, גאָט, דיין חסד,
און דיין הילף זאָלסטו אונדז געבן.

9 איך הער וואָס גאָט יהוה רעדט;
פאַרוואָר, ער רעדט פריד פאַר זיין פאָלק און פאַר זיינע פרומע;
נאָר זיי זאָלן זיך ניט אומקערן צו נאַרישקייט.
10 גאָר נאָנט צו זיינע פאָרכטער איז זיין ישועה,
כּדי כּבוד זאָל רוען אין אונדזער לאַנד.
11 גענאָד און אמת האָבן זיך באַגעגנט,
גערעכטיקייט און שלום האָבן זיך צעקושט.
12 אמת שפּראָצט פון דער ערד,
און גערעכטיקייט לוגט פון הימל.
13 יאָ, גאָט וועט געבן גוטס,
און אונדזער לאַנד וועט געבן איר פּרוכט.
14 גערעכטיקייט וועט גיין אים פאַרויס,
און קירעווען אין וועג זיינע טריט.

פו

1 אַ תּפילה פון דודן.
נייג צו, גאָט, דיין אויער, ענטפער מיר,
וואָרום אָרים און באַדערפטיק בין איך.
2 באַהיט מיין זעל וואָרום איך בין פרום,
העלף, דו מיין גאָט, דיין קנעכט וואָס פאַרזיכערט זיך אויף דיר.
3 לייטזעליק מיך, גאָט,
וואָרום צו דיר רוף איך אַ גאַנצן טאָג.
4 דערפריי די זעל פון דיין קנעכט,
וואָרום צו דיר, גאָט, הייב איך אויף מיין זעל.
5 וואָרום דו, גאָט, ביסט גוט און פאַרגעביק,
און פילגענאָדיק צו אַלע וואָס רופן דיך.
6 פאַרנעם, גאָט, מיין תּפילה,
און האָרך צו דעם קָול פון מיינע געבעטן.
7 אין טאָג פון נויט רוף איך דיך,
וואָרום דו וועסט מיר ענטפערן.
8 ניטאָ אַזאַ ווי דו, יהוה, צווישן די געטער,
און ניטאָ אַזוי ווי דיינע מעשׂים.
9 אַלע פעלקער וואָס דו האָסט געמאַכט,
וועלן קומען און זיך בוקן פאַר דיר, גאָט,
און געבן כּבוד צו דיין נאָמען.
10 וואָרום גרויס ביסטו, און טוסט וווּנדער,
דו גאָט אַליין.

[א] וואָרטשפּיל: רָצִיתָ–אַרְצֶךָ.

11 לערן מיך, גאָט, דיין וועג, איך זאָל גיין אין דיין אמת,
איינציק מיין האַרץ צו פאָרכטן דיין נאָמען.
12 איך וועל דיך לויבן, מיין גאָט, מיט מיין גאַנצן האַרצן,
און ערלעכן דיין נאָמען אויף אייביק.
13 וואָרום גרויס איז דיין חסד צו מיר,
און האָסט מציל געווען מיין זעל פון דער טיפער
אונטערערד.

14 גאָט, מוטווילִיקע זיינען אָנגעשטאַנען אויף מיר,
און אַ באַנדע געוואַלטטוער זוכן מיין לעבן,
און זיי האַלט דיך ניט אַנטקעגן זיך.
15 אָבער דו יהוה ביסט אַ דערבאַרימדיקער און לייט־
זעליקער גאָט,
אַיינגעהאַלטן אין צאָרן און רייך אין גענאָד און טריי־
שאַפט.
16 קער זיך צו מיר, און לייטזעליק מיך,
גיב דיין שטאַרקייט צו דיין קנעכט,
און העלף דעם זון פון דיין דינסט.
17 מאַך מיר אַ צייכן צום גוטן,
און זאָלן זען מיינע שׂונאים און פאַרשעמט ווערן,
אַז דו גאָט האָסט מיך געהאָלפן און מיך געטרייסט.

פז

1 פון די קינדער פון קֹרַח אַ מִזמור; אַ ליד.
זיין גרונטפעסט איז אויף די הייליקע בערג.
2 גאָט האָט ליב די טויערן פון ציון
מער פון אַלע וווינונגען פון יעקב.
3 פּראַכטיקס ווערט גערעדט פון דיר,
דו שטאָט פון גאָט. סֶלָה.
4 איך דערמאָן רַהַב און בָבל פאַר מיינע באַקענטע;
אָט איז פּלֶשת, און צור מיט כּוש:
„דערדאָזיקער איז אין איר געבאָרן געוואָרן".
5 אָבער פון צִיון ווערט געזאָגט:
„דער און יענער איז דאָרטן געבאָרן געוואָרן,
און דער אויבערשטער אַליין באַפעסטיקט זי".
6 גאָט ציילט ביים פאַרשרייבן די פעלקער:
דערדאָזיקער איז דאָרטן געבאָרן געוואָרן. סֶלָה.
7 יאָ, אַזוי ווי פלייטנשפּילער זינגען
אַלע מיינע אינגעווייד, פון דיר.

יא הוֹרֵנִי יְהוָה ׀ דַּרְכֶּךָ אֲהַלֵּךְ בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה
יב שְׁמֶךָ׃ אוֹדְךָ ׀ אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ
יג לְעוֹלָם׃ כִּי־חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל
יד תַּחְתִּיָּה׃ אֱלֹהִים ׀ זֵדִים קָמוּ עָלַי וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ
טו נַפְשִׁי וְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם׃ וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן
טז אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי תְּנָה־עֻזְּךָ
יז לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ׃ עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה
וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי׃

פז

א ב לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר שִׁיר יְסוּדָתוֹ בְּהַרְרֵי־קֹדֶשׁ׃ אֹהֵב יְהוָה
ג שַׁעֲרֵי צִיּוֹן מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב׃ נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ עִיר
ד הָאֱלֹהִים סֶלָה׃ אַזְכִּיר ׀ רַהַב וּבָבֶל לְיֹדְעָי הִנֵּה פְלֶשֶׁת
ה וְצוֹר עִם־כּוּשׁ זֶה יֻלַּד־שָׁם׃ וּלְצִיּוֹן ׀ יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ
ו יֻלַּד־בָּהּ וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן׃ יְהוָה יִסְפֹּר בִּכְתוֹב עַמִּים
ז זֶה יֻלַּד־שָׁם סֶלָה׃ וְשָׁרִים כְּחֹלְלִים כָּל מַעְיָנַי בָּךְ׃

פח

א שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי קֹרַח לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת לְעַנּוֹת מַשְׂכִּיל
ב לְהֵימָן הָאֶזְרָחִי׃ יְהוָה אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה
ג ד נֶגְדֶּךָ׃ תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי הַטֵּה אָזְנְךָ לְרִנָּתִי׃ כִּי־
ה שָׂבְעָה בְרָעוֹת נַפְשִׁי וְחַיַּי לִשְׁאוֹל הִגִּיעוּ׃ נֶחְשַׁבְתִּי עִם־
ו יוֹרְדֵי בוֹר הָיִיתִי כְּגֶבֶר אֵין־אֱיָל׃ בַּמֵּתִים חָפְשִׁי כְּמוֹ
חֲלָלִים ׀ שֹׁכְבֵי קֶבֶר אֲשֶׁר לֹא זְכַרְתָּם עוֹד וְהֵמָּה מִיָּדְךָ
ז ח נִגְזָרוּ׃ שַׁתַּנִי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת בְּמַחֲשַׁכִּים בִּמְצֹלוֹת׃ עָלַי
ט סָמְכָה חֲמָתֶךָ וְכָל־מִשְׁבָּרֶיךָ עִנִּיתָ סֶּלָה׃ הִרְחַקְתָּ מְיֻדָּעַי
י מִמֶּנִּי שַׁתַּנִי תוֹעֵבוֹת לָמוֹ כָּלֻא וְלֹא אֵצֵא׃ עֵינִי דָאֲבָה מִנִּי
יא עֹנִי קְרָאתִיךָ יְהוָה בְּכָל־יוֹם שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַפָּי׃ הֲלַמֵּתִים
יב תַּעֲשֶׂה־פֶּלֶא אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ יוֹדוּךָ סֶּלָה׃ הַיְסֻפַּר
יג בַּקֶּבֶר חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ בָּאֲבַדּוֹן׃ הֲיִוָּדַע בַּחֹשֶׁךְ פִּלְאֶךָ

פח, יא׳ ס״א אם־רְפָאִים יָקוּמוּ ׀ יוֹדוּךָ

פח

1 אַ געזאַנג; אַ מִזמור פון די קינדער פון קֹרַח; פאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף מַחלַת לְעַנות; אַ באַטראַכטונג
פון הֵימָן דעם אֶזרָחי.
2 יהוה דו גאָט פון מיין הילף,
בעת איך שריי ביי נאַכט פאַר דיר,
3 זאָל קומען מיין תּפילה פאַר דיר;
נייג דיין אויער צו מיין רוף.
4 וואָרום זאַט מיט אומגליקן איז מיין זעל,
און מיין לעבן האָט צו דער אונטערערד דערגרייכט.
5 איך ווער גערעכנט מיט געצנידערטע אין גרוב,
איך בין געוואָרן ווי אַ מענטש אָן כּוח,
6 אַן אָפּגעזונדערטער צווישן מתים;
ווי דערשלאָגענע וואָס ליגן אין קבר,
וואָס דו דערמאָנסט זיי ניט מער,
און זיי זיינען פון דיין האַנט פאַרשניטן.

7 האָסט מיך אַריינגעטאָן אין דער אונטערשטער גרוב,
אין פינצטערנישן, אין טיפענישן.
8 אויף מיר האָט זיך אָנגעלייגט דיין גרימצאָרן,
און אַלע דיינע אינדן דריקסטו אויף מיר. סֶלָה.
9 האָסט דערווייטערט מיינע באַקענטע פון מיר,
האָסט מיך געמאַכט אַן אומווערדיקייט ביי זיי;
איך בין איינגעשפּאַרט און קען ניט אַרויסגיין.
10 מיין אויג שמאַכט פון פּיין;
איך האָב דיך גערופן, גאָט, אַלע טאָג,
איך האָב אויסגעשפּרייט צו דיר מיינע הענט.
11 וועסטו פאַר מתים טאָן וואונדער?
צי די טויטע וועלן אויפשטיין דיך לויבן? סֶלָה.
12 וועט דערציילט ווערן אין קבר דיין חסד?
דיין טריישאַפט אין אונטערגאַנג?
13 וועלן באַקאַנט ווערן אין דער פינצטערניש דיינע וואונדער?

וְצִדְקָתְךָ בְּאֶרֶץ נְשִׁיָּה׃ וַאֲנִי ׀ אֵלֶיךָ יְהוָה שִׁוַּעְתִּי יד
וּבַבֹּקֶר תְּפִלָּתִי תְקַדְּמֶךָּ׃ לָמָה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי תַּסְתִּיר טו
פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃ עָנִי אֲנִי וְגֹוֵעַ מִנֹּעַר נָשָׂאתִי אֵמֶיךָ אָפוּנָה׃ טז
עָלַי עָבְרוּ חֲרוֹנֶיךָ בִּעוּתֶיךָ צִמְּתוּתֻנִי׃ סַבּוּנִי כַמַּיִם כָּל־ יז יח
הַיּוֹם הִקִּיפוּ עָלַי יָחַד׃ הִרְחַקְתָּ מִמֶּנִּי אֹהֵב וָרֵעַ יט
מְיֻדָּעַי מַחְשָׁךְ׃

פט

מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי׃ חַסְדֵי יְהוָה עוֹלָם אָשִׁירָה לְדֹר א ב
וָדֹר ׀ אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי׃ כִּי־אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה ג
שָׁמַיִם ׀ תָּכִן אֱמוּנָתְךָ בָהֶם׃ כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי נִשְׁבַּעְתִּי ד
לְדָוִד עַבְדִּי׃ עַד־עוֹלָם אָכִין זַרְעֶךָ וּבָנִיתִי לְדֹר־וָדוֹר ה
כִּסְאֲךָ סֶלָה׃ וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ יְהוָה אַף־אֱמוּנָתְךָ ו
בִּקְהַל קְדֹשִׁים׃ כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה לַיהוָה ז
בִּבְנֵי אֵלִים׃ אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדֹשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל־ ח
כָּל־סְבִיבָיו׃ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי־כָמוֹךָ חֲסִין ׀ יָהּ ט
וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ׃ אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשׂוֹא י
גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם׃ אַתָּה דִכִּאתָ כֶחָלָל רָהַב בִּזְרוֹעַ יא
עֻזְּךָ פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ׃ לְךָ שָׁמַיִם אַף־לְךָ אָרֶץ תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ יב
אַתָּה יְסַדְתָּם׃ צָפוֹן וְיָמִין אַתָּה בְרָאתָם תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן יג
בְּשִׁמְךָ יְרַנֵּנוּ׃ לְךָ זְרוֹעַ עִם־גְּבוּרָה תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ׃ יד
צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ׃ טו
אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃ טז
בְּשִׁמְךָ יְגִילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ׃ כִּי־תִפְאֶרֶת יז יח
עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבִרְצוֹנְךָ תָּרִים קַרְנֵנוּ׃ כִּי לַיהוָה מָגִנֵּנוּ יט
וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃ אָז דִּבַּרְתָּ בְחָזוֹן לַחֲסִידֶיךָ וַתֹּאמֶר כ
שִׁוִּיתִי עֵזֶר עַל־גִּבּוֹר הֲרִימוֹתִי בָחוּר מֵעָם׃ מָצָאתִי דָּוִד כא
עַבְדִּי בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃ אֲשֶׁר יָדִי תִּכּוֹן עִמּוֹ אַף־ כב

פח, יד׳ פתח באתנח פט, ב׳ בנ״א רפה יא׳ א׳ במקום י׳ יח׳ תרום קרי

אוּן דיין גערעכטיקייט אין לאַנד פון פאַרגעסונג?

14 אָבער איך, צו דיר, גאָט, שריי איך,
און אין פרימאָרגן קומט פאַר דיר מיין תּפילה.
15 פאַרוואָס פאַרלאָזסטו, גאָט, מיין זעל?
פאַרבאָרגסטו דיין פּנים פון מיר?
16 איך בין געדריקט און גיי אַיין פון יוגנט אָן,
איך טראָג דיין אימה, איך בין צעדולט.
17 איבער מיר איז דיין גרימצאָרן אַריבער,
דיינע שרעקענישן האָבן מיך פאַרשניטן.
18 זיי האָבן מיך אַרומגערינגלט ווי אַ וואַסער אַ גאַנצן טאָג,
זיי האָבן אין איינעם מיך אַרומגענומען.
19 האָסט דערווייטערט פון מיר אַ גוטן פריינט און אַ חבר,
מיין באַקענטשאַפט איז די פינצטערניש.

פט

1 אַ באַטראַכטונג פון איתן דעם אֶזרָחי.
2 די חסדים פון גאָט וועל איך אייביק זינגען,
אויף דור־דורות וועל איך באַקאַנט מאַכן דיין טריי־
שאַפט מיט מיין מויל.
3 וואָרום איך זאָג: אויף אייביק געבויט איז די גענאָד,
די הימלען, אין זיי האָסטו באַפעסטיקט דיין טריישאַפט:
4 איך האָב געשלאָסן אַ בונד צו מיין אויסדערוויילטן,
איך האָב געשוואָרן צו דוד מיין קנעכט:
5 אויף אייביק וועל איך אויפשטעלן דיין זאָמען,
און אויף דור־דורות וועל איך אויפבויען דיין טראָן.
סֶלָה.

6 און די הימלען לויבן דיינע ווונדער, גאָט,
אויך דיין טריישאַפט אין דער אַיינזאַמלונג פון די
הייליקע.
7 וואָרום ווער אין הימל קען זיך גלייכן צו יהוה?
ווער איז געגליכן צו יהוה צווישן די מאַכטיקע?
8 גאָט איז פאָרכטיק זייער אין דעם באַראָט פון די
הייליקע,
און מוראדיק פאַר אַלע זיינע אַרומיקע.
9 יהוה דו גאָט פון צבָאות,
ווער איז אַזוי שטאַרק ווי דו, יָה?
און דיינע געטרייע זיינען רונד אַרום דיר.
10 דו געוועלטיקסט איבער דער שטאָלצקייט פון ים,
אַז זיינע וועלן הייבן זיך, טוסט דו זיי אַיינשטילן.
11 דו האָסט צעדריקט ווי אַ דערשלאָגענעם, רַהַב,
מיט דיין שטאַרקן אָרעם האָסטו צעשפּרייט דיינע פיינט.
12 דיין איז דער הימל, דיין אויך די ערד;
די וועלט און איר פולקייט, זיי האָסט דו געגרונטפעסט.
13 צפון און דָרום–זיי האָסט דו באַשאַפן,
תָּבוֹר און חֶרמוֹן זינגען פון דיין נאָמען.
14 דו האָסט אַן אָרעם מיט גבורה,
דיין האַנט איז שטאַרק, דיין רעכטע איז דערהויבן.
15 רעכט און גערעכטיקייט זיינען דאָס געשטעל פון דיין
טראָן,
גענאָד און אמת זיינען פאַר דיין פּנים.
16 ווויל צו דעם פאָלק וואָס ווייס [דיין] לייטזעליקייט,
וואָס גייען, גאָט, אין ליכט פון דיין פּנים.
17 מיט דיין נאָמען פרייען זיי זיך אַ גאַנצן טאָג,
און דורך דיין גערעכטיקייט ווערן זיי דערהויבן.
18 וואָרום דו ביסט די פּראַכט פון זייער שטאַרקייט,
און דורך דיין גוטוויליקייט ווערט דערהויבן אונדזער
האָרן.
19 וואָרום גאָט, ער איז אונדזער שילד,
און דער הייליקער פון ישׂראל, ער איז אונדזער קיניג.

20 האָסט אַמאָל אין אַ זעאונג גערעדט צו דיינע פרומע,
און האָסט געזאָגט: איך האָב אַרויפגעטאָן הילף אויף
אַ גיבור,
איך האָב דערהויבן אַן אויסדערוויילטן פון פאָלק.
21 איך האָב געפונען דוד מיין קנעכט,
איך האָב מיט מיין הייליקן אייל אים געזאַלבט;
22 אַז מיין האַנט זאָל זיין פעסט מיט אים,

אוּן מײַן אָרעם זאָל אים שטאַרקן.
23 קײן פֿײַנט זאָל ניט מאָנען פֿון אים,
אוּן קײן באַװעלער זאָל אים ניט פּײַניקן.
24 אוּן איך װעל צעשטױסן זײַנע דריקער פֿון פֿאַר אים,
אוּן זײַנע שׂונאים װעל איך שלאָגן.
25 אוּן מײַן טרײַשאַפֿט אוּן מײַן חסד װעלן זײַן מיט אים,
אוּן דורך מײַן נאָמען װעט דערהױבן װערן זײַן האָרן.
26 אוּן איך װעל אַרױפֿטאָן אױפֿן ים זײַן האַנט,
אוּן אױף די טײַכן זײַן רעכטע.
27 ער װעט מיך רופֿן: מײַן פֿאָטער ביסטו,
מײַן גאָט, אוּן דער פֿעלז פֿון מײַן הילף;
28 אױך איך װעל אים מאַכן פֿאַרן בכור,
פֿאַרן העכסטן איבער די מלכים פֿון דער ערד.
29 אױף אײביק װעל איך אים היטן מײַן חסד,
אוּן מײַן בונד װעט אים בלײַבן געטרײַ.
30 אוּן איך װעל אָנהאַלטן שטענדיק זײַן זאָמען,
אוּן זײַן טראָן װי די טעג פֿון די הימלען.
31 אַז זײַנע קינדער װעלן פֿאַרלאָזן מײַן תּורה,
אוּן אין מײַנע געזעצן װעלן זײ ניט גײן;
32 אַז מײַנע חוקים װעלן זײ פֿאַרשװעכן,
אוּן מײַנע געבאָט װעלן זײ ניט היטן;
33 װעל איך שטראָפֿן מיט אַ רוט זײער פֿאַרברעך,
אוּן מיט פּלאָגן זײער זינד.
34 אָבער מײַן חסד װעל איך ניט פֿאַרשטערן פֿון אים,
אוּן ניט פֿעלשן אָן מײַן טרײַשאַפֿט.
35 איך װעל ניט פֿאַרשװעכן מײַן בונד,
אוּן דעם אַרױסלאָז פֿון מײַנע ליפּן װעל איך ניט בײַטן.
36 אײנמאָל האָב איך געשװאָרן אין מײַן הײליקײט:
אױב איך װעל פֿעלשן אָן דודן!
37 זײַן זאָמען זאָל זײַן אײביק,
אוּן זײַן טראָן װי די זון פֿאַר מיר.
38 אַזױ װי די לבֿנה זאָל ער אײביק באַשטײן,
אוּן װי דער געטרײַער עדות אין הימל. סֶלה.

39 אָבער דו האָסט פֿאַרלאָזן אוּן פֿאַראַכט,
האָסט זיך פֿאַרצאָרנט אױף דײַן געזאַלבטן.
40 האָסט אַװעקגעװאָרפֿן דעם בונד פֿון דײַן קנעכט,
האָסט פֿאַרשװעכט צו דער ערד זײַן קרױן.
41 האָסט צעבראָכן אַלע זײַנע צאַמען,
האָסט געמאַכט פֿון זײַנע פֿעסטונגען אַ תּל.
42 צערױבט האָבן אים אַלע װעגגײער,
ער איז געװאָרן אַ חרפּה בײַ זײַנע שכנים.
43 האָסט דערהױבן די רעכטע האַנט פֿון זײַנע דריקער,
האָסט דערפֿרײט אַלע זײַנע פֿײַנט.
44 אױך האָלטסטו צוריק דעם שאַרף פֿון זײַן שװערד,
אוּן האָסט אים ניט געלאָזט אױפֿשטײן אין מלחמה.
45 האָסט פֿאַרשטערט זײַן לױטערקײט,
אוּן געשלײַדערט זײַן טראָן צו דער ערד.
46 האָסט געקירצט די טעג פֿון זײַן יוגנט,
האָסט אים מיט בושה באַדעקט. סֶלָה.

כג זְרוֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃ לֹא־יַשִּׁא אוֹיֵב בּוֹ וּבֶן־עַוְלָה לֹא יְעַנֶּנּוּ׃
כד כה וְכַתּוֹתִי מִפָּנָיו צָרָיו וּמְשַׂנְאָיו אֶגּוֹף׃ וֶאֱמוּנָתִי וְחַסְדִּי עִמּוֹ
כו וּבִשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃ וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃
כז כח הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אָתָּה אֵלִי וְצוּר יְשׁוּעָתִי׃ אַף־אָנִי בְּכוֹר
כט אֶתְּנֵהוּ עֶלְיוֹן לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃ לְעוֹלָם אֶשְׁמוֹר־לוֹ חַסְדִּי
ל וּבְרִיתִי נֶאֱמֶנֶת לוֹ׃ וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמָיִם׃
לא לב אִם־יַעַזְבוּ בָנָיו תּוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטַי לֹא יֵלֵכוּן׃ אִם־חֻקֹּתַי
לג יְחַלֵּלוּ וּמִצְוֹתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃ וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם
לד וּבִנְגָעִים עֲוֺנָם׃ וְחַסְדִּי לֹא־אָפִיר מֵעִמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֵּר
לה בֶּאֱמוּנָתִי׃ לֹא־אֲחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצָא שְׂפָתַי לֹא אֲשַׁנֶּה׃
לו לז אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב׃ זַרְעוֹ לְעוֹלָם
לח יִהְיֶה וְכִסְאוֹ כַשֶּׁמֶשׁ נֶגְדִּי׃ כְּיָרֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם וְעֵד בַּשַּׁחַק
לט נֶאֱמָן סֶלָה׃ וְאַתָּה זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס הִתְעַבַּרְתָּ עִם־מְשִׁיחֶךָ׃
מ מא נֵאַרְתָּה בְּרִית עַבְדֶּךָ חִלַּלְתָּ לָאָרֶץ נִזְרוֹ׃ פָּרַצְתָּ כָל־
מב גְּדֵרֹתָיו שַׂמְתָּ מִבְצָרָיו מְחִתָּה׃ שַׁסֻּהוּ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ הָיָה
מג חֶרְפָּה לִשְׁכֵנָיו׃ הֲרִימוֹתָ יְמִין צָרָיו הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו׃
מד מה אַף־תָּשִׁיב צוּר חַרְבּוֹ וְלֹא הֲקֵמֹתוֹ בַּמִּלְחָמָה׃ הִשְׁבַּתָּ
מו מִטְּהָרוֹ וְכִסְאוֹ לָאָרֶץ מִגַּרְתָּה׃ הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו
מז הֶעֱטִיתָ עָלָיו בּוּשָׁה סֶלָה׃ עַד־מָה יְהוָה תִּסָּתֵר לָנֶצַח
מח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ חֲמָתֶךָ׃ זְכָר־אֲנִי מֶה־חָלֶד עַל־מַה־שָּׁוְא
מט בָּרָאתָ כָל־בְּנֵי־אָדָם׃ מִי גֶבֶר יִחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה־מָּוֶת יְמַלֵּט
נ נַפְשׁוֹ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה׃ אַיֵּה חֲסָדֶיךָ הָרִאשֹׁנִים ׀ אֲדֹנָי
נא נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוִד בֶּאֱמוּנָתֶךָ׃ זְכֹר אֲדֹנָי חֶרְפַּת עֲבָדֶיךָ שְׂאֵתִי
נב בְחֵיקִי כָּל־רַבִּים עַמִּים׃ אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ ׀ יְהוָה אֲשֶׁר
נג חֵרְפוּ עִקְּבוֹת מְשִׁיחֶךָ׃ בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃

כט׳ יתיר ו   מה׳ פתח בס״פ

47 ביז װאַנען, גאָט, װעסטו זיך פֿאַרבאָרגן נאָכאַנאַנד?
װעט ברענען װי אַ פֿײַער דײַן גרימצאָרן?
48 געדענק, װאָס איז מײַן געדױער;
צו װאָס פֿאַר נישטיקײט דו האָסט באַשאַפֿן אַלע
מענטשנקינדער.
49 װאָסער מענטש קען לעבן אוּן ניט זען דעם טױט?
מאַכן אַנטרינען זײַן זעל פֿון דער האַנט פֿון דער אונטער־
ערד? סֶלָה.
50 װוּ זײַנען דײַנע פֿריערדיקע חסָדים, גאָט,
װאָס דו האָסט געשװאָרן דודן אין דײַן טרײַשאַפֿט?
51 געדענק, גאָט, די לעסטערונג פֿון דײַנע קנעכט,
װאָס איך טראָג אין מײַן בוזעם פֿון אַלדי פֿיל
פֿעלקער;
52 װאָס דײַנע פֿײַנט, גאָט, לעסטערן,
װאָס זײ לעסטערן די טריט פֿון דײַן געזאַלבטן.

53 געלױבט איז גאָט אײביק,
אָמן אוּן אָמן!

ספר רביעי

צ

א תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ
ב בְּדֹר וָדֹר׃ בְּטֶרֶם ׀ הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל
ג וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל׃ תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר
ד שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם׃ כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי
ה יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה׃ זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר
ו כֶּחָצִיר יַחֲלֹף׃ בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ׃
ז ח כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ׃ שַׁתָּ עֲוֺנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ
ט עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ׃ כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ
י שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה׃ יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ ׀ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם
בִּגְבוּרֹת ׀ שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז חִישׁ
יא יב וַנָּעֻפָה׃ מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ׃ לִמְנוֹת
יג יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה׃ שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי
יד וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ׃ שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה
טו בְּכָל־יָמֵינוּ׃ שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה׃
טז יז יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם׃ וִיהִי ׀ נֹעַם
אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה
יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

צא

א ב יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן׃ אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי
ג וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ׃ כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ
ד מִדֶּבֶר הַוּוֹת׃ בְּאֶבְרָתוֹ ׀ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה
ה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ׃ לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף
ו ז יוֹמָם׃ מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם׃ יִפֹּל

צ, ח׳ שתה קרי   י׳ נ״א בהם

פירטער ספר

צ 1 אַ תפילה פון משה דעם געטלעכן מאַן.
גאָט, דו ביסט אונדז געווען
אַ באַשיצונג אין אַלע דורות.
2 איידער די בערג זיינען געבאָרן געוואָרן,
און דו האָסט באַשאַפן די ערד און די וועלט,
און פון אייביקייט ביז אייביקייט,
ביסט דו גאָט.
3 ברענגסט דעם מענטשן ביז דערשלאָגנקייט,
און זאָגסט: טוט תשובה, איר מענטשנקינדער.
4 וואָרום טויזנט יאָר איז אין דיינע אויגן
ווי דער נעכטיקער טאָג, ווען ער איז פאַרגאַנגען,
און ווי אַ וואַך אין דער נאַכט.
5 שטראָמסט זיי אַוועק, ווי אַ דרעמל ווערן זיי;
אין פרימאָרגן ווי גראָז געוואַקסן,
6 אין פרימאָרגן געבליט און געוואַקסן–
צום אָוונט אָפּגעשניטן און פאַרדאַרט.

7 וואָרום מיר ווערן פאַרלענדט אין דיין כּעס,
און אין דיין גרימצאָרן ווערן מיר פאַרכאַפּט.
8 האָסט אונדזערע זינד אַנטקעגן דיר,
אונדזערע פאַרבאָרגענישן פאַרן ליכט פון דיין פּנים.
9 וואָרום אַלע אונדזערע טעג פאַרגייען אין דיין גרימ־
צאָרן,
מיר ענדיקן אונדזערע יאָרן אַזוי ווי אַ הויך.
10 די טעג פון אונדזערע יאָרן, זיי זיינען זיבעציק יאָר,
און אַז אין גבורה, איז אַכציק יאָר;
און זייער שטאָלץ איז מאַטערניש און אומגליק;
וואָרום גיך פאַרגייט עס, און מיר פליען אַוועק.

11 ווער פאַרשטייט די מאַכט פון דיין כּעס,
אַז ווי דיין מוראדיקייט אַזוי איז דיין גרימצאָרן?
12 לערן אונדז ריכטיק צו ציילן אונדזערע טעג,
כּדי מיר זאָלן קריגן אַ האַרץ פון חכמה.

13 קער זיך אום, גאָט–ווי לאַנג נאָך?–
און דערבאַרים זיך אויף דיינע קנעכט.
14 זעטיק אונדז אין פרימאָרגן מיט דיין חסד,
כּדי מיר זאָלן זינגען און זיין פריילעך אין אַלע
אונדזערע טעג.
15 דערפריי אונדז ווי די טעג וואָס דו האָסט אונדז
געפּייניקט,
די יאָרן וואָס מיר האָבן געזען בייז.
16 זאָל באַוויזן ווערן דיין טואונג צו דיינע קנעכט,
און דיין פּראַכט אויף זייערע קינדער.
17 און זאָל די ליבלעכקייט פון יהוה אונדזער גאָט זיין
אויף אונדז;
און באַפעסטיק פאַר אונדז דאָס ווערק פון אונדזערע
הענט,

יאָ, דאָס ווערק פון אונדזערע הענט, באַפעסטיק עס.

צא 1 דו וואָס זיצסט אין דער פאַרבאָרגעניש פון
אויבערשטן,
וואָס אין שאָטן פון אַלמאַכטיקן ווייַלסטו,
2 איך זאָג אויף יהוה, מיין באַשיצונג און מיין פעסטונג,
מיין גאָט וואָס איך פאַרזיכער זיך אויף אים,
3 אַז ער וועט דיך מציל זיין פון פויגלפאַנגערס נעץ,
פון דער פּעסט פון פאַרטיליקונג.
4 מיט זיין פלעדער וועט ער דיך באַשירעמען,
און אונטער זיינע פליגלען וועסטו זיך שיצן;
אַ שילד און אַ פּאַנצער איז זיין טריישאַפט.

5 וועסט ניט מורא האָבן פאַר אַ שרעק פון דער נאַכט,
פאַר אַ פייל וואָס פליט ביי טאָג;
6 פאַר אַ פּעסט וואָס גייט אום אין דער פינצטער,
פאַר אַ מגפה וואָס פאַרוויסט אין מיטן טאָג.
7 דיר פון זייט וועלן פאַלן טויזנט,

און צען טויזנט פון דיין רעכטער האַנט,–
צו דיר וועט עס ניט גענענען.
8 בלויז מיט דיינע אויגן וועסטו אָנקוקן,
און די באַצאָלונג פון די רשעים וועסטו זען.
9 ווייל דו [האָסט געזאָגט]: גאָט איז מיין באַשיצונג,
געמאַכט דעם אויבערשטן פאַר דיין באַשירעמונג.
10 דיך וועט ניט טרעפן קיין בייז,
און קיין פּלאָג וועט ניט גענענען צו דיין געצעלט.
11 וואָרום זיינע מלאָכים וועט ער באַפעלן וועגן דיר,
דיך צו היטן אין אַלע דיינע וועגן.
12 אויף די הענט וועלן זיי דיך טראָגן,
טאָמער וועסטו אָפּשלאָגן אָן אַ שטיין דיין פוס.
13 אויף לייבן און פּיפּערנאָטערס וועסטו שפּרייזן,
וועסט צעטרעטן יונגלייבן און שלענג.

14 ווייל ער האָט געגלוסט צו מיר, וועל איך אים מאַכן
אַנטרינען;
איך וועל אים דערהייכן, ווייל ער קען מיין נאָמען.
15 ער וועט מיך רופן, און איך וועל אים ענטפערן,
איך וועל זיין מיט אים אין אַ צרה,
איך וועל אים דערלייזן, און אים ברענגען צו כּבוד.
16 מיט לאַנגע יאָרן וועל איך אים זעטן,
און וועל אים ווייזן מיין הילף.

צב

1 אַ מִזמור; אַ געזאַנג פאַר דעם טאָג פון שבת.
2 גוט איז צו לויבן גאָט,
און זינגען צו דיין נאָמען, דו העכסטער;
3 צו דערציילן אין פרימאָרגן דיין חסד
און דיין טריישאַפט אין די נעכט,
4 אויף אַ צענסטרונע און אויף אַ גיטאַר,
מיט פאַרטראַכטונג אויף דער האַרף.
5 וואָרום האָסט מיך דערפרייט, גאָט, מיט דיין ווערק,
איך זינג וועגן די מעשׂים פון דיינע הענט.
6 ווי גרויס זיינען דיינע מעשׂים, גאָט!
טיף ביז גאָר זיינען דיינע טראַכטונגען.
7 דער בהמישער מענטש ווייס ניט,
און דער נאַר פאַרשטייט דאָס ניט.
8 אַז די רשעים שפּראָצן ווי גראָז,
און עס בליען אַלע טוער פון אומרעכט,
איז דאָס כּדי זיי זאָלן פאַרטיליקט ווערן אויף אייביק.
9 אָבער דו ביסט דערהויבן
אויף אייביק, גאָט.
10 וואָרום אָט דיינע פיינט, גאָט,
וואָרום אָט דיינע פיינט וועלן אונטערגיין,
צעשפּרייט וועלן ווערן אַלע טוער פון אומרעכט.
11 און האָסט דערהייכט ווי ביי אַ ווילדטיר[א] מיין האָרן;
איך האָב מיך באַזאַלבט מיט פרישן אייל.
12 און מיין אויג האָט זיך אָנגעזען אויף מיינע לויערער;
אויף די שלעכטסטוער וואָס שטייען אָן אויף מיר,
הערן מיינע אויערן זיך אָן.

13 דער צדיק וועט בליען ווי אַ טייטלבוים,
ווי אַ צעדערבוים אין לבָנון וועט ער וואַקסן.
14 אײַנגעפלאַנצט אין הויז פון יהוה,
אין די הויפן פון אונדזער גאָט וועלן זיי בליען.

[א] וואָרטשפּיל: נתָּרֶם כִּרְאֵים.

ח מִצִּדְּךָ ׀ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ׃ רַק בְּעֵינֶיךָ
ט תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי
י עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ׃ לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב
יא בְּאָהֳלֶךָ׃ כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ׃
יב יג עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃ עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן
יד תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין׃ כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ
טו כִּי־יָדַע שְׁמִי׃ יִקְרָאֵנִי ׀ וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ
טז וַאֲכַבְּדֵהוּ׃ אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי׃

צב

א ב מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת׃ טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר
ג לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן׃ לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת׃
ד ה עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר׃ כִּי שִׂמַּחְתַּנִי
ו יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן׃ מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה
ז מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־
ח יָבִין אֶת־זֹאת׃ בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים ׀ כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי
ט י אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד׃ וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה׃ כִּי הִנֵּה
אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי
יא יב אָוֶן׃ וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן׃ וַתַּבֵּט עֵינִי
יג בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי׃ צַדִּיק כַּתָּמָר
יד יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה׃ שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת
טו אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ׃ עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ׃
טז לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַלְתָה בּוֹ׃

צג

א יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן
ב ג תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃ נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה׃ נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת ׀ יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃
ד מִקֹּלוֹת ׀ מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם

צב, טז׳ עלתה קרי   צג, א׳ כולו קמץ

15 זיי וועלן נאָך שפּראָצן אין גראָער עלטער,
פעט און זאַפטיק וועלן זיי זיין;
16 צו דערציילן אַז גאָט איז רעכטפאַרטיק,
מיין פעלז וואָס קיין אומרעכט איז אין אים ניטאָ.

צג

1 גאָט טוט קיניגן;
ער האָט זיך מיט גרויסקייט באַקליידט,
גאָט האָט זיך אָנגעקליידט,
מיט שטאַרקייט זיך אָנגעגורט;
אויך איז באַפעסטיקט די וועלט,
זי זאָל זיך ניט וואַקלען.
2 פעסט שטייט דיין טראָן פון אַמאָל,
פון אייביק אָן ביסטו.
3 די טייכן, גאָט, האָבן אויפגעהויבן,
די טייכן האָבן אויפגעהויבן זייער קָול;
די טייכן הייבן אויף זייער גערויש.
4 מער פון די קולות פון וואַסערן גרויסע,
פון מאַכטיקע אינדן פון ים,
איז מאַכטיק גאָט אין דער הייך.

יְהוָה׃ עֵדֹתֶיךָ ׀ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה ה
לְאֹרֶךְ יָמִים׃

צד

אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ א ב
הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃ עַד־מָתַי רְשָׁעִים ׀ יְהוָה עַד־מָתַי ג
רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃ יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ ד
עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃ אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ ה ו
וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָּהּ וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי ז
יַעֲקֹב׃ בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃ הֲנֹטַע ח ט
אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט׃ הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא י
יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת׃ יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי יא
הֵמָּה הָבֶל׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ וּמִתּוֹרָתְךָ יב
תְלַמְּדֶנּוּ׃ לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃ יג
כִּי ׀ לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃ כִּי־עַד־צֶדֶק יד טו
יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ מִי־יָקוּם לִי עִם־ טז
מְרֵעִים מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה יז
לִּי כִּמְעַט ׀ שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי׃ אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי יח
חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי׃ בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יט
יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי׃ הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עֲלֵי־חֹק׃ כ
יָגוֹדּוּ עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ׃ וַיְהִי יְהוָה לִי כא כב
לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי׃ וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם ׀ אֶת־אוֹנָם כג
וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

צה

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ׃ נְקַדְּמָה פָנָיו א ב
בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ׃ כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל ג
עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים ד
לוֹ׃ אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃ בֹּאוּ ה ו
נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְהוָה עֹשֵׂנוּ׃ כִּי הוּא ז

צד, כא׳ חולם מלא עם הדגש

5 דיינע אָנזאָגן זיינען זיכער ביז גאָר;
פֿאַר דיין הויז פּאַסט זיך הייליקייט, גאָט,
אויף אייביקע טעג.

צד

1 יהוה דו גאָט פֿון נקמות,
גאָט פֿון נקמות, שייַן אַרויס!
2 דערהייב זיך, דו ריכטער פֿון דער ערד,
קער אום פֿאַרגעלטונג צו די שטאָלצע.
3 ביז וואַנען וועלן די רשעים, גאָט,
ביז וואַנען וועלן די רשעים זיך פֿרייען?
4 זיי גאַווערן, זיי רעדן פֿאַרשייט,
זיי רימען זיך, אַלע טוער פֿון אומרעכט.
5 דיין פֿאָלק, גאָט, צעדריקן זיי,
און זיי פּייניקן דיין אַרב.
6 די אַלמנה און דעם פֿרעמדן הרגען זיי,
און יתומים טייטן זיי.
7 און זיי זאָגן: יָה וועט ניט זען,
און דער גאָט פֿון יעקב וועט ניט מערקן.

8 באַטראַכט, איר פֿאַרגרעבטע אין פֿאָלק[א],
און איר נאַרן, ווען וועט איר קלוג ווערן?
9 דער וואָס פֿלאַנצט דאָס אויער, צי וועט ער ניט הערן?
דער וואָס פֿורעמט דאָס אויג, צי וועט ער ניט זען?
10 דער וואָס וואָרנט די פֿעלקער, צי וועט ער ניט
שטראָפֿן?
ער וואָס לערנט דעם מענטשן וויסן.
11 גאָט ווייס די מחשבות פֿון דעם מענטשן,
אַז זיי זיינען נישטיק.

12 וויל צו דעם מאַן וואָס דו מוסרסט אים, גאָט,
און פֿון דיין תּורה טוסטו אים לערנען;
13 כּדי אים צו באַרויען אין טעג פֿון בייז,
ביז אַ גרוב וועט געגראָבן ווערן פֿאַרן רשע.
14 וואָרום גאָט וועט ניט אַוועקוואַרפֿן זיין פֿאָלק,
און זיין אַרב ניט פֿאַרלאָזן.
15 וואָרום צום גערעכטן וועט זיך אומקערן דאָס רעכט,
און נאָך אים וועלן גיין אַלע רעכטפֿאַרטיקע הערצער.
16 ווער וועט אויפֿשטיין פֿאַר מיר אַקעגן די שלעכטסטוער?
ווער וועט זיך שטעלן פֿאַר מיר אַקעגן די טוער פֿון
אומרעכט?
17 ווען ניט גאָט וואָלט מיר אַ הילף געווען,
וואָלט שיר גערוט אין שטילן קבר מיין זעל.
18 ווען איך זאָג: מיין פֿוס גליטשט זיך אויס,
לענט מיך אונטער, גאָט, דיין חסד.
19 ביי מיינע פֿיל זאָרגענישן אין מיר,
קוויקן דיינע טרייסטונגען מיין זעל.

20 קען זיך חברן צו דיר דער טראָן פֿון פֿאַרברעכן,
וואָס פֿורעמט אומגליק דורך געזעץ?
21 זיי קלייבן זיך אויף דעם נפֿש פֿון צדיק,
און אומשולדיק בלוט פֿאַרמשפּטן זיי.
22 אָבער יהוה איז מיר געווען פֿאַר אַ פֿעסטונג,
און מיין גאָט צום פֿעלז פֿון מיין באַשיצונג.
23 און ער האָט אומגעקערט אויף זיי זייער אומרעכט,
און דורך זייער בייז טוט ער זיי פֿאַרשניידן;
פֿאַרשניידן טוט זיי יהוה אונדזער גאָט.

צה

1 קומט, לאָמיר זינגען צו גאָט,
לאָמיר שאַלן צום פֿעלז פֿון אונדזער הילף.
2 לאָמיר קומען פֿאַר זיין פּנים מיט דאַנק,
מיט געזאַנגען לאָמיר שאַלן צו אים.
3 וואָרום אַ גרויסער גאָט איז יהוה,
און אַ גרויסער מלך איבער אַלע געטער,
4 וואָס אין זיין האַנט זיינען די גרונטן פֿון דער ערד,
און די הייכן פֿון די בערג זיינען זיינע;
5 וואָס דער ים איז זיינער, און ער האָט אים געמאַכט;
און די יבשה האָבן געפֿורעמט זיינע הענט.
6 קומט, לאָמיר זיך בוקן און בייגן,
לאָמיר קניען פֿאַר יהוה אונדזער באַשעפֿער.
7 וואָרום ער איז אונדזער גאָט,

[א] וואָרטשפּיל: בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם.

און מיר דאָס פאָלק פון זיין פּיטערונג,
און די שאָף פון זיין האַנט;
ווען איר וואָלט היינט צוהערן צו זיין קָול!
8 מאַכט ניט האַרט אייער האַרץ ווי ביי מריבָה,
ווי אין טאָג פון מַסָה אין דער מדבּר,
9 בעת אייערע עלטערן האָבן מיך געפּרוּווט,
מיך פּראָבירט, הגם זיי האָבן געזען מיין ווערק.
10 פערציק יאָר האָב איך מיך געעקלט מיטן דָור,
און האָב געזאָגט: אַ פאָלק מיט פאַרפירטע הערצער זיינען זיי,
און זיי ווייסן ניט מיינע וועגן;
11 וואָס דרום האָב איך געשוואָרן אין מיין צאָרן,
אויב זיי וועלן קומען אין מיין רואונג!

צו

1 זינגט צו גאָט אַ ניי געזאַנג,
זינגט צו גאָט, די גאַנצע ערד.
2 זינגט צו גאָט, בענטשט זיין נאָמען,
זאָגט אָן פון טאָג צו טאָג זיין ישועה.
3 דערציילט צווישן די פעלקער זיין כּבוד,
צווישן אַלע אומות זיינע וואונדער.
4 וואָרום גרויס איז יהוה, און זייער געלויבט,
ער איז פאָרכטיק איבּער אַלע געטער;
5 וואָרום די געטער פון אַלע פעלקער זיינען נישטיק,
און יהוה האָט די הימלען געמאַכט.
6 גלאַנץ און שיינקייט זיינען פאַר זיין פּנים,
שטאַרקייט און פּראַכט אין זיין הייליקטום.

7 גיט צו גאָט, איר משפּחות פון די פעלקער,
גיט צו גאָט כּבוד און שטאַרקייט.
8 גיט צו גאָט דעם כּבוד פון זיין נאָמען,
בּרענגט אַ געשאַנק, און קומט אין זיינע הויפן.
9 בּוקט זיך צו גאָט מיט הייליקן אָפּשיי,
ציטערט פאַר אים, די גאַנצע ערד.

10 זאָגט צווישן די פעלקער: גאָט טוט קיניגן;
אויך איז באַפעסטיקט די וועלט, זי זאָל זיך ניט וואַקלען,
ער וועט משפּטן די פעלקער מיט יושר.
11 זאָלן זיך פרייען די הימלען, און זאָל לוסטיק זיין די ערד,
זאָל דונערן דער ים מיט זיין פולקייט.
12 זאָל פריילעך זיין דאָס פעלד און אַלץ וואָס דערין;
דענסמאָל זאָלן זינגען אַלע ביימער פון וואַלד;
13 פאַר גאָט, וואָרום ער קומט,
וואָרום ער קומט משפּטן די ערד;
ער וועט משפּטן די וועלט מיט גערעכטיקייט,
און די פעלקער מיט זיין וואָרהאַפטיקייט.

אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ
ח תִשְׁמָעוּ׃ אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה
ט בַּמִּדְבָּר׃ אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָעֳלִי׃
י אַרְבָּעִים שָׁנָה ׀ אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם
יא וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי׃ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן
אֶל־מְנוּחָתִי׃

צו

א ב שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ שִׁירוּ
ג לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ סַפְּרוּ
ד בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃ כִּי גָדוֹל יְהוָה
ה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ כִּי ׀ כָּל־אֱלֹהֵי
ו הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו
ז עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ׃ הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ
ח לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ־מִנְחָה
ט וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו׃ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ חִילוּ
י מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃ אִמְרוּ בַגּוֹיִם ׀ יְהוָה מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל
יא בַּל־תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל
יב הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ׃ יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז
יג יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר׃ לִפְנֵי יְהוָה ׀ כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ׃

צז

א ב יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים׃ עָנָן וַעֲרָפֶל
ג סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ׃ אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ
ד וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו׃ הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֵל
ה הָאָרֶץ׃ הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־
ו הָאָרֶץ׃ הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ׃
ז יֵבֹשׁוּ ׀ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ

צו, י׳ מלך קמץ   צז, א׳ מלך קמץ   ג׳ ס״א וְתלהט סָביב

צז

1 גאָט טוט קיניגן, זאָל לוסטיק זיין די ערד,
זאָלן זיך פרייען די פיל אינדזלען.
2 וואָלקן און נעבּל זיינען אַרום אים,
רעכט און גערעכטיקייט דאָס געשטעל פון זיין טראָן.
3 אַ פייער גייט אים פאַרויס,
און פאַרבּרענט רונד אַרום זיינע פיינט.
4 זיינע בּליצן באַלייכטן די וועלט;
עס זעט די ערד, און זי ציטערט.
5 די בּערג צעגייען ווי וואַקס פאַר גאָט,
פאַר דעם האַר פון דער גאַנצער ערד.
6 די הימלען דערציילן זיין גערעכטיקייט,
און אַלע פעלקער זעען זיין כּבוד.

7 צו שאַנד ווערן אַלע געצנדינער,
וואָס רימען זיך מיט נישטיקייטן;
עס בּוקן זיך צו אים אַלע געטער.

כָּל־אֱלֹהִים׃ שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח ׀ צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה ח
לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה׃ כִּי־אַתָּה יְהוָה עֶלְיוֹן עַל־כָּל־ ט
הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ אֹהֲבֵי יְהוָה שִׂנְאוּ י
רָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם׃ אוֹר זָרֻעַ יא
לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה׃ שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה וְהוֹדוּ יב
לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃

צח

מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהוָה ׀ שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה־ א
לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ׃ הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם ב
גִּלָּה צִדְקָתוֹ׃ זָכַר חַסְדּוֹ ׀ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ ג
כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃ הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־ ד
הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ׃ זַמְּרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר ה
וְקוֹל זִמְרָה׃ בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי ׀ הַמֶּלֶךְ ו
יְהוָה׃ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־ ז ח
כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ׃ לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ ט
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃

צט

יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ׃ יְהוָה א ב
בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל ג
וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא׃ וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ ד
מֵישָׁרִים מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב ׀ אַתָּה עָשִׂיתָ׃ רוֹמְמוּ ה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא׃ מֹשֶׁה ו
וְאַהֲרֹן ׀ בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קֹרְאִים אֶל־יְהוָה
וְהוּא יַעֲנֵם׃ בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק ז
נָתַן־לָמוֹ׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם ח
וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם׃ רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר ט
קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

צט, א׳ כלו קמץ ו׳ ואו נחה

8 ציון הערט און זי פרייט זיך,
און לוסטיק זיינען די טעכטערשטעט פון יהודה,
פון וועגן דיינע משפטים, יהוה.
9 וואָרום דו יהוה ביסט דער העכסטער איבער דער גאַנצער ערד,
הויך דערהויבן איבער אַלע געטער.

10 איר ליבהאָבער פון גאָט, האָט פיינט שלעכטס!
ער היט די נפשות פון זיינע פרומע,
פון דער האַנט פון רשעים איז ער זיי מציל.
11 אַ ליכט איז פאַרזייט פאַרן צדיק,
און פאַר די רעכטפאַרטיקע הערצער אַ פרייד.
12 פרייט זיך, איר צדיקים, מיט גאָט,
און דאַנקט זיין הייליקער געדעכעניש.

צח

1 אַ מזמור.
זינגט צו גאָט אַ ניי געזאַנג,
וואָרום וווּנדער האָט ער געטאָן;
זיין רעכטע האַנט האָט אים געהאָלפן,
און זיין הייליקער אָרעם.
2 גאָט האָט געלאָזט וויסן זיין ישועה,
פאַר די אויגן פון אַלע פעלקער האָט ער אַנטפּלעקט זיין גערעכטיקייט.
3 ער האָט געדאַכט אָן זיין חסד און זיין טרייִשאַפט צו דעם הויז פון ישׂראל;
אַלע עקן פון דער ערד האָבן געזען
די ישועה פון אונדזער גאָט.

4 שאַלט צו גאָט, די גאַנצע ערד,
ברעכט אויס און זינגט און שפּילט.
5 שפּילט צו גאָט אויף אַ האַרף,
אויף אַ האַרף מיט אַ קול פון געזאַנג.
6 מיט טרומייטן און אַ קול פון שופר
שאַלט פאַר גאָט דעם מלך.

7 זאָל דונערן דער ים מיט זיין פולקייט,
די וועלט און די וווינער אין איר.
8 די טייכן זאָלן קלאַפּן די הענט,
די בערג זאָלן זינגען אין איינעם;
9 פאַר גאָט, וואָרום ער קומט משפטן די ערד;
ער וועט משפטן די וועלט מיט גערעכטיקייט,
און די פעלקער מיט יושר.

צט

1 גאָט טוט קיניגן,
זאָלן ציטערן די פעלקער;
ער טראָנט איבער די כּרובים,
זאָל זיך וואַקלען די ערד.
2 גאָט איז גרויס אין ציון,
און ער איז דערהויבן איבער אַלע פעלקער.
3 זאָלן זיי לויבן דיין גרויסן און פאַרכטיקן נאָמען—
הייליק איז ער!—
4 און די שטאַרקייט פון דעם מלך וואָס האָט ליב גערעכטיקייט.
דו האָסט אויפגעשטעלט יושר,
רעכט און גערעכטיקייט האָסטו אין יעקב געטאָן.
5 דערהייבט יהוה אונדזער גאָט,
און בוקט זיך צו זיין פוסבענקל—
הייליק איז ער!

6 משה און אַהרן זיינען געווען צווישן זיינע כּהנים,
און שמואל צווישן די וואָס רופן זיין נאָמען;
זיי פלעגן רופן צו גאָט,
און ער פלעגט זיי ענטפערן.
7 אין אַ וואָלקנזייל פלעגט ער רעדן צו זיי;
זיי האָבן געהיט זיינע אָנזאָגן,
און דאָס געזעץ וואָס ער האָט זיי געגעבן.
8 יהוה אונדזער גאָט, דו האָסט זיי געענטפערט:
אַ פאַרגעביקער גאָט ביסטו זיי געווען,
און האָסט זיך נוֹקם געווען פון זייערטוּוּנגן.
9 דערהייבט יהוה אונדזער גאָט,
און בוקט זיך צו זיין הייליקן באַרג,
וואָרום הייליק איז יהוה אונדזער גאָט.

ק

א ב מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה
ג בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה׃ דְּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים
ד הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ׃ בֹּאוּ שְׁעָרָיו ׀
ה בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ־לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ׃ כִּי־טוֹב
יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ׃

קא

א לְדָוִד מִזְמוֹר חֶסֶד־וּמִשְׁפָּט אָשִׁירָה לְךָ יְהוָה אֲזַמֵּרָה׃
ב אַשְׂכִּילָה ׀ בְּדֶרֶךְ תָּמִים מָתַי תָּבוֹא אֵלָי אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם־
ג לְבָבִי בְּקֶרֶב בֵּיתִי׃ לֹא־אָשִׁית ׀ לְנֶגֶד עֵינַי דְּבַר־בְּלִיָּעַל
ד עֲשֹׂה־סֵטִים שָׂנֵאתִי לֹא יִדְבַּק בִּי׃ לֵבָב עִקֵּשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי
ה רָע לֹא אֵדָע׃ מְלוֹשְׁנִי בַסֵּתֶר ׀ רֵעֵהוּ אוֹתוֹ אַצְמִית גְּבַהּ־
ו עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב אֹתוֹ לֹא אוּכָל׃ עֵינַי ׀ בְּנֶאֶמְנֵי־אֶרֶץ
ז לָשֶׁבֶת עִמָּדִי הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים הוּא יְשָׁרְתֵנִי׃ לֹא־יֵשֵׁב ׀
בְּקֶרֶב בֵּיתִי עֹשֵׂה רְמִיָּה דֹּבֵר שְׁקָרִים לֹא־יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי׃
ח לַבְּקָרִים אַצְמִית כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לְהַכְרִית מֵעִיר־יְהוָה
כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃

קב

א ב תְּפִלָּה לְעָנִי כִי־יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ׃ יְהוָה
ג שִׁמְעָה תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָבוֹא׃ אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ ׀
מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃
ד ה כִּי־כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחָרוּ׃ הוּכָּה־כָעֵשֶׂב
ו וַיִּבַשׁ לִבִּי כִּי־שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי׃ מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה
ז עַצְמִי לִבְשָׂרִי׃ דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר הָיִיתִי כְּכוֹס חֳרָבוֹת׃
ח ט שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גָּג׃ כָּל־הַיּוֹם חֵרְפוּנִי
י אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ׃ כִּי־אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי
יא בִּבְכִי מָסָכְתִּי׃ מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי׃

ק, ג׳ ולו קרי   קא, ה׳ יתיר ו   קב, ה׳ שורק עם הדגש

ק 1 אַ מִזמור פון דאַנקגעבונג.
שאַלט צו גאָט, די גאַנצע ערד.
2 דינט גאָט מיט שׂמחה,
קומט פאַר אים מיט געזאַנג.
3 וויסט אַז יהוה, ער איז גאָט;
ער האָט אונדז באַשאַפן, און זיינע זיינען מיר,
זיין פאָלק, און די שאָף פון זיין פיטערונג.
4 קומט אין זיינע טויערן מיט דאַנק,
אין זיינע הויפן מיט לויב;
גיט אַ דאַנק צו אים, בענטשט זיין נאָמען.
5 וואָרום גוט איז גאָט,
אויף אייביק איז זיין חסד,
און ביז דור־דורות זיין טריישאַפט.

קא 1 אַ מִזמור פון דודן.
גענאָד און גערעכטיקייט וועל איך באַזינגען,
צו דיר גאָט וועל איך זינגען.
2 איך אַכט אויפן ערלעכן וועג;
ווען וועסטו קומען צו מיר?
איך גיי אום אין מיין הויז
אין דער ערלעכקייט פון מיין האַרצן.
3 איך האַלט ניט פאַר מיינע אויגן
אַ נידערטרעכטיקע זאַך;
דאָס טאָן פון די אָפּקערערס האָב איך פיינט,
עס טוט זיך ניט באַהעפטן אָן מיר.
4 אַ קרום האַרץ איז אָפּגעטאָן פון מיר,
פון שלעכטיקייט וויס איך ניט.
5 דער וואָס באַרעדט אין פאַרבאַרגעניש זיין חבר,
אים האַק איך אָפּ;
דער וואָס האָט האָפערדיקע אויגן און אַ שטאָלץ
האַרץ,
אים קען איך ניט ליידן.
6 מיינע אויגן זיינען אויף די געטרייע פון לאַנד,
זיי זאָלן זיצן מיט מיר;
דער וואָס גייט אויפן וועג פון ערלעכקייט,
ער איז אין מיין דינסט.
7 אין מיין הויז טאָר ניט זיצן
דער וואָס באַגייט באַטרוג;
דער וואָס רעדט ליגנס
קען ניט באַשטיין פאַר מיינע אויגן.
8 אַלע פרימאָרגן פאַרשנייד איך
אַלע רשעים פון לאַנד,
כּדי צו פאַרשניידן פון גאָטס שטאָט
אַלע טוער פון אומרעכט.

קב 1 אַ תּפילה פאַר דעם געדריקטן ווען ער
פאַרגייט זיך, און ער גיסט אויס פאַר גאָט
זיין קלאָג.
2 גאָט, הער צו מיין תּפילה,
און מיין געשריי זאָל קומען צו דיר.
3 זאָלסט ניט פאַרבאָרגן דיין פנים פון מיר,
אין טאָג פון מיין נויט נייג דיין אויער צו מיר,
אין טאָג וואָס איך רוף, ענטפער מיר גיך.
4 וואָרום אַזוי ווי רויך פאַרגייען מיינע טעג,
און מיינע ביינער זיינען ווי אַן אויוון צעברענט.
5 צעקלאַפּט ווי גראָז און פאַרטריקנט איז מיין האַרץ,
וואָרום איך פאַרגעס צו עסן מיין ברויט.
6 פון וועגן די קולות פון מיין קרעכצן
איז מיין געביין צוגעקלעפּט צו מיין הויט.
7 איך בין געגליכן צו אַ פעליקאַן פון מדבר,
איך בין געוואָרן ווי אַן אַייל פון די חורבות.
8 איך בין וואַך נאָכאַנאַנד און בין געוואָרן
ווי אַן עלנדער פויגל אויף אַ דאַך.
9 אַ גאַנצן טאָג לעסטערן מיך מיינע פיינט,
די וואָס ווילדעווען קעגן מיר, שילטן זיך מיט מיר.
10 וואָרום אַש האָב איך אַזוי ווי ברויט געגעסן,
און מיינע טראַנקען האָב איך מיט געוויין געמישט.
11 פון וועגן דיין כּעס און דיין צאָרן;
וואָרום האָסט מיך אויפגעהויבן און מיך אַוועק־
געשליידערט.

יב יג יָמַי כְּצֵל נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ׃ וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם
יד תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר׃ אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת
טו לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד׃ כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבָנֶיהָ וְאֶת־
טז עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ׃ וְיִירְאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ
יז יח אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃ כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ׃ פָּנָה אֶל־
יט תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא־בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם׃ תִּכָּתֶב זֹאת לְדוֹר
כ אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא יְהַלֶּל־יָהּ׃ כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ
כא יְהוָה מִשָּׁמַיִם ׀ אֶל־אֶרֶץ הִבִּיט׃ לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ
כב בְּנֵי תְמוּתָה׃ לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלִָם׃
כג כד בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה׃ עִנָּה
כה בַדֶּרֶךְ כֹּחוֹ קִצַּר יָמָי׃ אֹמַר אֵלִי אַל־תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי
כו בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃ לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ
כז שָׁמָיִם׃ הֵמָּה ׀ יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ
כח כַּלְּבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ׃ וְאַתָּה־הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ׃
כט בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכּוֹנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן׃

קג

א לְדָוִד ׀ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ׃
ב ג בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו׃ הַסֹּלֵחַ
ד לְכָל־עֲוֺנֵכִי הָרֹפֵא לְכָל־תַּחֲלוּאָיְכִי׃ הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיָּיְכִי
ה הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ תִּתְחַדֵּשׁ
ו כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי׃ עֹשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־
ז עֲשׁוּקִים׃ יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו׃
ח ט רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חָסֶד׃ לֹא־לָנֶצַח יָרִיב
י וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר׃ לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֺנֹתֵינוּ
יא גָּמַל עָלֵינוּ׃ כִּי כִגְבֹהַּ שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ גָּבַר חַסְדּוֹ עַל־
יב יְרֵאָיו׃ כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת־פְּשָׁעֵינוּ׃
יג יד כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו׃ כִּי הוּא יָדַע

ק ב, כד׳ סו קרי כו׳ פתח באתנח

[12] מיינע טעג זיינען ווי אַ שאָטן וואָס נייגט זיך,
און אַזוי ווי גראָז טריקן איך אַיין.

[13] אָבער דו גאָט טראָנסט אויף אייביק,
און דיין געדעכעניש איז אויף דור־דורות.
[14] דו וועסט אויפשטיין און זיך דערבאַרימען אויף ציון,
וואָרום עס איז צייט זי צו לייטזעליקן,
וואָרום געקומען איז די שעה.
[15] וואָרום דיינע קנעכט גאַרן נאָך אירע שטיינער,
און איר שטויב האָבן זיי ליב.
[16] און די פעלקער וועלן פאָרכטן דעם נאָמען פון גאָט,
און אַלע מלכים פון דער ערד דיין פּראַכט,
[17] ווען גאָט האָט אויפגעבויט ציון,
זיך באַוויזן אין זיין פּראַכט;
[18] זיך געקערט צו דער תּפילה פון דעם עלנדן,
און ניט פאַראַכט זייער תּפילה.

[19] דאָס וועט פאַרשריבן ווערן פאַרן שפּעטערדיקן דור,
און דאָס פאָלק וואָס וועט באַשאַפן ווערן, וועט לויבן גאָט.
[20] וואָרום ער האָט אַראָפּגעקוקט פון זיין הייליקער הייך;
גאָט האָט פון הימל געלוגט אויף דער ערד,
[21] צו הערן דאָס קרעכצן פון געפאַנגענעם,
פריי צו מאַכן די אָנגעברייטע צום טויט.
[22] כּדי מע זאָל דערציילן אין ציון גאָטס נאָמען,
און זיין לויב אין ירושלַים,
[23] ווען די פעלקער זאַמלען זיך אַיין אין איינעם,
און די קיניגרייכן צו דינען גאָט.

[24] ער האָט אָפּגעשלאַפט אין וועג מיין כּוח,
ער האָט געקירצט מיינע טעג.
[25] איך זאָג: מיין גאָט, זאָלסט מיך ניט אַוועקנעמען אין העלפט פון מיינע טעג,
דו וואָס אויף דור־דורות זיינען דיינע יאָרן.
[26] לאַנג צוריק האָסטו די ערד געגרונטפעסט,
און דאָס ווערק פון דיינע הענט זיינען די הימלען.
[27] זיי וועלן אונטערגיין, און דו וועסט באַשטיין,
יאָ, זיי אַלע וועלן ווי אַ בגד צעקריכן,
ווי אַ מלבוש וועסטו זיי בייטן, און זיי וועלן פאַרגיין[א];
[28] אָבער דו ביסט דער אייגענער,
און דיינע יאָרן וועלן זיך ניט ענדיקן.
[29] די קינדער פון דיינע קנעכט וועלן בלייבן,
און זייער זאָמען וועט שטיין פעסט פאַר דיר.

קג

[1] פון דודן.
לויב, מיין זעל, גאָט,
און אַלע מיינע אינגעווייד, זיין הייליקן נאָמען.
[2] לויב גאָט, מיין זעל,
און זאָלסט ניט פאַרגעסן אַלע זיינע טובות;
[3] דער וואָס פאַרגיט אַלדי זינד דיינע,
וואָס היילט אַלע קראַנקשאַפטן דיינע;
[4] וואָס לייזט אויס פון גרוב דיין לעבן,
וואָס קריינט דיך מיט גענאָד און דערבאַרימונג;
[5] וואָס זעטיקט מיט גוטס דיין עלטער,
ווי אַן אָדלער באַנייט זיך די יוגנט דיינע.
[6] גאָט טוט גערעכטיקייטן,
און רעכט צו אַלע געדריקטע.
[7] ער האָט געלאָזט וויסן משהן זיינע וועגן,
די קינדער פון ישׂראל זיינע מעשׂים.
[8] גאָט איז דערבאַרימדיק און לייטזעליק,
אַיינגעהאַלטן אין צאָרן און רייך אין גענאָד.
[9] ניט שטענדיק וועט ער קריגן,
און ניט אייביק וועט ער האַלטן אַ כּעס.
[10] ניט לויט אונדזערע חטאים האָט ער אונדז געטאָן,
און ניט לויט אונדזערע זינד האָט ער אונדז פאַרגאָלטן.
[11] וואָרום ווי דער הימל איז הויך איבער דער ערד,
אַזוי איז שטאַרק זיין חסד צו די וואָס פאָרכטן אים.
[12] ווי מזרח איז ווייט פון מערב,
אַזוי האָט ער דערווייטערט פון אונדז אונדזערע פאַרברעכן.
[13] ווי אַ פאָטער דערבאַרימט זיך אויף זיינע קינדער,
אַזוי דערבאַרימט זיך גאָט אויף די וואָס פאָרכטן אים.
[14] וואָרום ער ווייס אונדזער באַשאַפונג,

[א] תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ.

ער געדענקט אַז מיר זיינען שטויב.

15 דער מענטש — אַזוי ווי גראָז זיינען זיינע טעג,
ווי אַ שפּראָצונג פון פעלד, אַזוי שפּראָצט ער.
16 וואָרום אַ ווינט גייט אַריבער אויף אים, און ער איז ניטאָ,
און זיין אָרט קען אים ניט מער.
17 אָבער דער חסד פון גאָט איז פון אייביק ביז אייביק אויף די וואָס פאָרכטן אים,
און זיין גערעכטיקייט צו קינדסקינדער;
18 צו די וואָס היטן זיין בונד,
און צו די וואָס געדענקען זיינע באַפעלן זיי צו טאָן.

19 גאָט האָט אין הימל אויפגעשטעלט זיין טראָן,
און זיין מלוכה געוועלטיקט איבער אַלץ.
20 לויבט גאָט, זיינע מלאָכים,
איר שטאַרקע גיבורים וואָס טוט זיין וואָרט,
ביים הערן דעם קָול פון זיין וואָרט.
21 לויבט גאָט, אַלע זיינע חַילות,
זיינע משָרתים וואָס טוט זיין רצון.
22 לויבט גאָט, אַלע זיינע ווערק,
אין אַלע ערטער פון זיין געוועלטיקייט;
לויב גאָט, מיין זעל.

טו יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ׃ אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו כְּצִיץ
טז הַשָּׂדֶה כֵּן יָצִיץ׃ כִּי רוּחַ עָבְרָה־בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ
יז עוֹד מְקוֹמוֹ׃ וְחֶסֶד יְהוָה ׀ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם עַל־יְרֵאָיו
יח וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי בָנִים׃ לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו
יט לַעֲשׂוֹתָם׃ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל
כ מָשָׁלָה׃ בָּרְכוּ יְהוָה מַלְאָכָיו גִּבֹּרֵי כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ לִשְׁמֹעַ
כא בְּקוֹל דְּבָרוֹ׃ בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאָיו מְשָׁרְתָיו עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ׃
כב בָּרְכוּ יְהוָה ׀ כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־מְקֹמוֹת מֶמְשַׁלְתּוֹ בָּרְכִי
נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃

קד

א בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד וְהָדָר
ב לָבָשְׁתָּ׃ עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה׃
ג הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם־עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־
ד כַּנְפֵי־רוּחַ׃ עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט׃
ה ו יָסַד אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד׃ תְּהוֹם
ז כַּלְּבוּשׁ כִּסִּיתוֹ עַל־הָרִים יַעַמְדוּ מָיִם׃ מִן־גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן
ח מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן׃ יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל־
ט מְקוֹם זֶה ׀ יָסַדְתָּ לָהֶם׃ גְּבוּל־שַׂמְתָּ בַּל־יַעֲבֹרוּן בַּל־יְשׁוּבוּן
י לְכַסּוֹת הָאָרֶץ׃ הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים
יא יְהַלֵּכוּן׃ יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם׃
יב עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֳפָאיִם יִתְּנוּ־קוֹל׃
יג מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ׃
יד מַצְמִיחַ חָצִיר ׀ לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא
טו לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ׃ וְיַיִן ׀ יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים
טז מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ יִסְעָד׃ יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה אַרְזֵי
יז לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע׃ אֲשֶׁר־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה
יח בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ׃ הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה

קד, יב׳ א׳ טחה

קד

1 לויב גאָט, מיין זעל;
יהוה מיין גאָט, ביסט גרויס ביז גאָר,
אין גלאַנץ און שיינקייט ביסטו אָנגעקליידט.
2 דער וואָס וויקלט זיך אין ליכט ווי אין אַ מאַנטל,
וואָס שפּרייט אויס די הימלען ווי אַ פאָרהאַנג.
3 וואָס באַלקנט מיט וואַסער זיינע אויבערשטובן;
וואָס מאַכט וואָלקנס פאַר זיין רייטוואָגן,
וואָס גייט אויף די פליגלען פון ווינט.
4 וואָס מאַכט זיינע שלוחים די ווינטן,
זיינע משָרתים — פלאַקעריק פייער.
5 ער האָט געגרונטפעסט די ערד אויף אירע געשטעלן,
זי זאָל זיך ניט וואַקלען, אייביק און שטענדיק.
6 דעם תּהום, אים האָסטו ווי אַ קלייד איבערגעדעקט;
איבער די בערג זיינען געשטאַנען די וואַסערן.
7 פון דיין אָנגעשריי זיינען זיי אַנטלאָפן,
פון קָול פון דיין דונער האָבן זיי אַוועקגעאיילט —
8 בערג האָבן זיך אויפגעהויבן, טאָלן האָבן געניידערט —
צו דעם אָרט וואָס דו האָסט געגרונטפעסט פאַר זיי.
9 האָסט געמאַכט אַ גבול וואָס זיי זאָלן ניט אַריבערגיין,
כּדי זיי זאָלן ניט ווידער באַדעקן די ערד.

10 [ער איז] דער וואָס שיקט קוואַלן אין די טאָלן,
זיי זאָלן גיין צווישן די בערג.
11 זיי טרינקען אָן אַלע חיות פון פעלד,
די וואַלדאייזלען שטילן זייער דאָרשט.
12 לעבן זיי רוען די פויגלען פון הימל,
פון צווישן די צווייגן גיבן זיי אַרויס אַ קָול.

13 ביסט דער וואָס טרינקט אָן די בערג פון זיינע אויבער־שטובן;
פון דער פרוכט פון דיינע טואונגען ווערט געזעטיקט די ערד.

14 ער מאַכט שפּראָצן גראָז פאַר דער בהמה,
און היי פאַר די אַרבעטפי פון דעם מענטשן,
כּדי אַרויסצוציען ברויט פון דער ערד;
15 און ווין וואָס דערפרייט דעם מענטשנס האַרץ,
צו מאַכן גלאַנצן דעם פּנים מער ווי אייל;
און ברויט וואָס לענט אונטער דעם מענטשנס האַרץ.
16 די ביימער פון גאָט זעטן זיך אָן,
די צעדערן פון לבנון וואָס ער האָט געפלאַנצט,
17 וואָס דאָרטן נעסטן די פויגלען;
דער שטאָרך, זיין הויז זיינען ציפּרעסן.
18 די הויכע בערג זיינען פאַר די שטיינבעק,
די פעלזן אַ באַשיצונג פאַר די קיניגלס.

יט כ לַשְׁפַנִּים׃ עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ׃ תָּשֶׁת
כא חֹשֶׁךְ וִיהִי לָיְלָה בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר׃ הַכְּפִירִים
כב שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם׃ תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן
כג וְאֶל־מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן׃ יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי־
כד עָרֶב׃ מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ ׀ יְהוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ
כה מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ׃ זֶה ׀ הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם
כו רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם־גְּדֹלוֹת׃ שָׁם אֳנִיּוֹת
כז יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה־יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ׃ כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן
כח לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן
כט טוֹב׃ תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן תֹּסֵף רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם
ל לא יְשׁוּבוּן׃ תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה׃ יְהִי
לב כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו׃ הַמַּבִּיט לָאָרֶץ
לג וַתִּרְעָד יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ אָשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה
לד לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃ יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה׃
לה יִתַּמּוּ חַטָּאִים ׀ מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים ׀ עוֹד אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי
אֶת־יְהוָה הַלְלוּ־יָהּ׃

קה

א ב הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִּשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃ שִׁירוּ
ג לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו׃ הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ
ד יִשְׂמַח לֵב ׀ מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃ דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו
ה תָּמִיד׃ זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו׃
ו ז זֶרַע אַבְרָהָם עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
ח בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃ זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה
ט לְאֶלֶף דּוֹר׃ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק׃
י יא וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ לֵאמֹר לְךָ
יב אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃ בִּהְיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר
יג כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ׃ וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל־

קה, יא׳ ס״א לךָ־אֶתֵּן את־ארץ

19 ער האָט געמאַכט די לבנה פאַר די צייטן;
די זון ווייס איר אונטערגאַנג.
20 מאַכסט פינצטערניש, און עס ווערט נאַכט,
אין איר ווידמעגען זיך אַלע חיות פון פעלד.
21 די יונגלייבן ברילן נאָך רויב,
און בעטן פון גאָט זייער שפּייז.
22 גייט אויף די זון, ווערן זיי אַיינגעטאָן,
און זיי הויערן אין זייערע נאָרעס.
23 גייט אַרויס דער מענטש צו זיין ווערק,
און צו זיין אַרבעט ביז אָוונט.

24 ווי פיל זיינען דיינע ווערק, גאָט!
זיי אַלע האָסטו מיט חכמה געמאַכט;
די גאַנצע ערד איז פול מיט דיין באַשאַף.
25 אָן איז דער ים, גרויס און ברייט,
דאָרט איז אַ ווידמענונג אָן אַ צאָל,
חיות גרויסע מיט קליינע.
26 דאָרט גייען אום שיפן;
דער לְוִיָתן וואָס דו האָסט באַשאַפן זיך צו שפּילן דערין.
27 זיי אַלע קוקן אויס צו דיר,
צו געבן זייער שפּייז אין איר צייט.
28 גיסטו זיי, קלייבן זיי אויף,
עפנסט דיין האַנט, זעטן זיי זיך מיט גוטס.
29 פאַרבאָרגסטו דיין פּנים, ווערן זיי פאַרכאַפּט,
טוסט אַיין זייער אָטעם, פאַרגייען זיי,
און קערן זיך אום צו זייער שטויב.
30 שיקסט אַרויס דיין אָטעם, ווערן זיי באַשאַפן,
און דו באַנייסט דעם פּנים פון דער ערד.

31 זאָל דער כבוד פון גאָט זיין אויף אייביק!
זאָל גאָט זיך פרייען מיט זיינע ווערק!
32 דער וואָס קוקט אָן די ערד, און זי ציטערט,
וואָס רירט אָן די בערג, און זיי רייכערן.
33 איך וועל זינגען צו יהוה כּל־זמן איך לעב,
איך וועל שפּילן צו מיין גאָט ווי לאַנג איך בין.
34 זאָל אים געזיסט זיין מיין רעדן;
איך פריי זיך מיט גאָט.

35 זאָלן די זינדיקע פאַרלענדט ווערן פון דער ערד,
און די רשעים זאָלן מער ניט זיין.
לויב גאָט, מיין זעל,
הַלְלוּיָה[א].

קה

1 גיט אַ דאַנק צו גאָט, רופט זיין נאָמען,
לאָזט וויסן צווישן די פעלקער זיינע טואונגען.
2 זינגט צו אים, שפּילט צו אים,
רעדט פון אַלע זיינע וווּנדער.
3 רימט אַייך מיט זיין הייליקן נאָמען;
זאָל זיך פרייען דאָס האַרץ פון די וואָס זוכן גאָט.
4 פאָרשט גאָט און זיין שטאַרקייט,
זוכט זיין פּנים תמיד.
5 דערמאָנט זיינע וווּנדער וואָס ער האָט געטאָן,
זיינע צייכנס, און די משפּטים פון זיין מויל,
6 איר זאָמען פון אַברהם זיין קנעכט,
איר קינדער פון יעקב, זיינע אויסדערוויילטע.

7 ער איז יהוה אונדזער גאָט,
איבער דער גאַנצער ערד זיינען זיינע משפּטים.
8 ער געדענקט אייביק זיין בונד,
דאָס וואָרט וואָס ער האָט באַפוילן אויף טויזנט דורות;
9 וואָס ער האָט געשלאָסן מיט אַברהמען,
און זיין שבועה צו יצחקן.
10 און ער האָט עס אויפגעשטעלט פאַר אַ חֹק צו יעקב,
פאַר אַן אייביקן בונד צו ישראל,
11 אַזוי צו זאָגן: דיר וועל איך געבן דאָס לאַנד כּנַעַן,
דעם טייל פון אַייער נחלה.

12 אַז איר זייט געווען מענטשן געציילטע,
ווינציק און פרעמדע דערין,
13 און זיי זיינען אומגעגאַנגען פון פאָלק צו פאָלק,
און פון איין קיניגרייך צו אַן אַנדער אומה,

א לויבט יָה.

יד עַם אַחֵר׃ לֹא־הִנִּיחַ אָדָם לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃
טו טז אַל־תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ׃ וַיִּקְרָא רָעָב עַל־
יז הָאָרֶץ כָּל־מַטֵּה־לֶחֶם שָׁבָר׃ שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ לְעֶבֶד
יח יט נִמְכַּר יוֹסֵף׃ עִנּוּ בַכֶּבֶל רַגְלָיו בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ׃ עַד־
כ עֵת בֹּא־דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ׃ שָׁלַח־מֶלֶךְ וַיַּתִּירֵהוּ
כא מֹשֵׁל עַמִּים וַיְפַתְּחֵהוּ׃ שָׂמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־
כב כג קִנְיָנוֹ׃ לֶאְסֹר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם׃ וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל
כד מִצְרָיִם וְיַעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ־חָם׃ וַיֶּפֶר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד
כה וַיַּעֲצִמֵהוּ מִצָּרָיו׃ הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ לְהִתְנַכֵּל
כו כז בַּעֲבָדָיו׃ שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ׃ שָׂמוּ
כח בָם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם׃ שָׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ
כט וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרָיו׃ הָפַךְ אֶת־מֵימֵיהֶם לְדָם וַיָּמֶת
ל אֶת־דְּגָתָם׃ שָׁרַץ אַרְצָם צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם׃
לא לב אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב כִּנִּים בְּכָל־גְּבוּלָם׃ נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד
לג אֵשׁ לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם׃ וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם׃
לד לה אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר׃ וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב
לו בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם׃ וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם
לז רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם׃ וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בִּשְׁבָטָיו
לח כּוֹשֵׁל׃ שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם׃
לט מ פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לָיְלָה׃ שָׁאַל וַיָּבֵא שְׂלָו
מא וְלֶחֶם שָׁמַיִם יַשְׂבִּיעֵם׃ פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם הָלְכוּ בַּצִּיּוֹת
מב נָהָר׃ כִּי זָכַר אֶת־דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ׃
מג מד וַיּוֹצִא עַמּוֹ בְשָׂשׂוֹן בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו׃ וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת
מה גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ׃ בַּעֲבוּר ׀ יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו
יִנְצֹרוּ הַלְלוּ־יָהּ׃

קו

א ב הַלְלוּיָהּ ׀ הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ מִי

קה, יח׳ רגלו קרי   כח׳ דברו קרי   לו׳ ס״א במצרים   מ׳ שלו קרי

14 האָט ער ניט געלאָזן אַ מענטשן זיי דריקן,
און האָט געשטראָפט מלכים וועגן זיי:
15 איר זאָלט ניט אָנרירן מיינע געזאַלבטע,
און מיינע נביאים זאָלט איר ניט בייז טאָן.
16 און ער האָט גערופן אַ הונגער אויפן לאַנד,
יעטוועדער אונטערלען פון ברויט האָט ער צעבראָכן.
17 ער האָט זיי פאַרויס געשיקט אַ מאַן:
פאַר אַ קנעכט איז פאַרקויפט געוואָרן יוסף.
18 מע האָט געפּייניקט אין קייטן זיין פוס,
אין אײַזן איז אַריינגעטאָן געוואָרן זיין לייב;
19 ביז דער צייט וואָס זיין וואָרט איז געשען,
האָט דער באַפעל פון גאָט אים געפּרוווט.
20 דער מלך האָט געשיקט און אים לויז געלאָזט,
דער געוועלטיקער פון פעלקער—און אים פריי
געמאַכט.
21 ער האָט אים געמאַכט פאַר אַ האַר איבער זיין הויז,
און פאַר אַ געוועלטיקער איבער זיין גאַנצן אייגנס,
22 צו בינדן זיינע האַרן לויט זיין באַראָט,
און זיינע עלטסטע זאָל ער קליגן.

23 און ישׂראל איז געקומען קיין מִצרַיִם.
און יעקב האָט זיך אויפגעהאַלטן אין לאַנד חָם.
24 און ער האָט זייער געפרוכפּערט זיין פאָלק,
און זיי געמאַכט שטאַרקער פון זייערע דריקער.
25 ער האָט פאַרקערט זייער האַרץ פיינט צו האָבן זיין
פאָלק,
זיך צו קליגן אַקעגן זיינע קנעכט.
26 ער האָט געשיקט משה זיין קנעכט,
אַהרנען וועמען ער האָט אויסדערוויילט.
27 האָבן זיי געמאַכט צווישן זיי די זאַכן פון זיינע צייכנס,
און וווּנדער אין לאַנד פון חָם.
28 ער האָט אָנגעשיקט פינצטערניש און פינצטער געמאַכט;
און זיי האָבן ניט ווידערשפּעניקט זיין וואָרט.
29 ער האָט פאַרקערט זייערע וואַסערן אין בלוט,
און האָט געטייט זייערע פיש.
30 זייער לאַנד האָט געווידמעט פרעש,
ביז אין די קאַמערן פון זייערע מלכים.
31 ער האָט געהייסן, און אַ געמיש פליגן איז געקומען,
אומגעציפער אין זייער גאַנצן געמאַרק.
32 ער האָט געגעבן אָנשטאָט זייערע רעגנס האָגל,
אַ פלאַמפייער אין זייער לאַנד.
33 און ער האָט אַיינגעשלאָגן זייער ווײַנשטאָק און זייער
פייגנבוים,
און אויסגעבראָכן די ביימער פון זייער געמאַרק.
34 ער האָט געהייסן, און אַ היישעריק איז געקומען,
און אַ גראָזפרעסער אַזש אָן אַ צאָל;
35 און ער האָט אויפגעגעסן יעטוועדער קרייטעכץ אין
זייער לאַנד,
און אויפגעגעסן די פרוכט פון זייער ערד.
36 און ער האָט געשלאָגן יעטוועדער בכור אין זייער לאַנד,
די ערשטלינגען פון אַל זייער קראַפט.
37 און האָט זיי אַרויסגעצויגן מיט זילבער און גאָלד;
און ניט געווען צווישן זיינע שבטים אַ שטרויכלער.
38 מִצרַיִם האָט זיך געפרייט מיט זייער אַרויסגיין,
וואָרום זייער שרעק איז געפאַלן אויף זיי.
39 ער האָט פאַרשפּרייט אַ וואָלקן צום צודעק,
און אַ פייער צו לייכטן ביי נאַכט.
40 מע האָט פאַרלאַנגט, און ער האָט געבראַכט וואַכטל-
פויגלען,
און מיט ברויט פון הימל פלעגט ער זיי זעטן.
41 ער האָט געעפנט אַ פעלז, און וואַסער איז גערונען,
געגאַנגען ווי אַ טייך דורך די טריקענישן.
42 וואָרום ער האָט געדאַכט אָן זיין הייליקן צוזאָג
צו אַברהם זיין קנעכט.
43 און ער האָט אַרויסגעצויגן זיין פאָלק מיט פרייד,
מיט געזאַנג זיינע אויסדערוויילטע.
44 און ער האָט זיי געגעבן די לענדער פון די פעלקער,
און די מי פון די אומות האָבן זיי געיַרשעט;
45 כּדי זיי זאָלן האַלטן זיינע געזעצן,
און זיינע לערנונגען זאָלן זיי היטן.
הַלְלוּיָה.

קו

1 הַלְלוּיָה.
גיט אַ דאַנק צו גאָט, וואָרום ער איז גוט,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ כָּל־תְּהִלָּתוֹ׃ אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי ג
מִשְׁפָּט עֹשֵׂה צְדָקָה בְכָל־עֵת׃ זָכְרֵנִי יְהוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ ד
פָּקְדֵנִי בִּישׁוּעָתֶךָ׃ לִרְאוֹת ׀ בְּטוֹבַת בְּחִירֶיךָ לִשְׂמֹחַ ה
בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶךָ לְהִתְהַלֵּל עִם־נַחֲלָתֶךָ׃ חָטָאנוּ עִם־אֲבוֹתֵינוּ ו
הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעְנוּ׃ אֲבוֹתֵינוּ בְמִצְרַיִם ׀ לֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ ז
לֹא זָכְרוּ אֶת־רֹב חֲסָדֶיךָ וַיַּמְרוּ עַל־יָם בְּיַם־סוּף׃ וַיּוֹשִׁיעֵם ח
לְמַעַן שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃ וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף וַיֶּחֱרָב ט
וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהֹמוֹת כַּמִּדְבָּר׃ וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם י
מִיַּד אוֹיֵב׃ וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר׃ יא
וַיַּאֲמִינוּ בִדְבָרָיו יָשִׁירוּ תְּהִלָּתוֹ׃ מִהֲרוּ שָׁכְחוּ מַעֲשָׂיו לֹא־ יב יג
חִכּוּ לַעֲצָתוֹ׃ וַיִּתְאַוּוּ תַאֲוָה בַּמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ־אֵל בִּישִׁימוֹן׃ יד
וַיִּתֵּן לָהֶם שֶׁאֱלָתָם וַיְשַׁלַּח רָזוֹן בְּנַפְשָׁם׃ וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה טו טז
בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ יְהוָה׃ תִּפְתַּח־אֶרֶץ וַתִּבְלַע דָּתָן יז
וַתְּכַס עַל־עֲדַת אֲבִירָם׃ וַתִּבְעַר־אֵשׁ בַּעֲדָתָם לֶהָבָה יח
תְּלַהֵט רְשָׁעִים׃ יַעֲשׂוּ־עֵגֶל בְּחֹרֵב וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַסֵּכָה׃ יט
וַיָּמִירוּ אֶת־כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל עֵשֶׂב׃ שָׁכְחוּ אֵל כ כא
מוֹשִׁיעָם עֹשֶׂה גְדֹלוֹת בְּמִצְרָיִם׃ נִפְלָאוֹת בְּאֶרֶץ חָם כב
נוֹרָאוֹת עַל־יַם־סוּף׃ וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לוּלֵי מֹשֶׁה בְחִירוֹ כג
עָמַד בַּפֶּרֶץ לְפָנָיו לְהָשִׁיב חֲמָתוֹ מֵהַשְׁחִית׃ וַיִּמְאֲסוּ כד
בְּאֶרֶץ חֶמְדָּה לֹא הֶאֱמִינוּ לִדְבָרוֹ׃ וַיֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיהֶם לֹא כה
שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה׃ וַיִּשָּׂא יָדוֹ לָהֶם לְהַפִּיל אוֹתָם בַּמִּדְבָּר׃ כו
וּלְהַפִּיל זַרְעָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ וַיִּצָּמְדוּ לְבַעַל כז כח
פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים׃ וַיַּכְעִיסוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם וַתִּפְרָץ־ כט
בָּם מַגֵּפָה׃ וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה׃ ל
וַתֵּחָשֶׁב לוֹ לִצְדָקָה לְדֹר וָדֹר עַד־עוֹלָם׃ וַיַּקְצִיפוּ עַל־מֵי לא לב
מְרִיבָה וַיֵּרַע לְמֹשֶׁה בַּעֲבוּרָם׃ כִּי־הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ וַיְבַטֵּא לג
בִּשְׂפָתָיו׃ לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לד
לָהֶם׃ וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם׃ וַיַּעַבְדוּ אֶת־ לה לו

2 ווער קען אויסרעדן די גבורות פון גאָט?
מאַכן הערן זיין גאַנצן לויב?
3 ווויל צו די וואָס היטן גערעכטיקייט,
צו דעם וואָס טוט רעכט אין יעטוועדער צייט.
4 געדענק מיך, גאָט, ווען דו באַוויליקסט דיין פאָלק,
דערמאָן מיך אין דיין הילף;
5 כּדי איך זאָל זען דאָס גוטס פון דיינע אויסדערווײלטע,
זיך פרייען אין דער פרייד פון דיין פאָלק,
זיך רימען אין איינעם מיט דיין אַרבֿ.

6 מיר האָבן געזינדיקט אַזוי ווי אונדזערע עלטערן,
מיר האָבן פאַרבראָכן, מיר האָבן שלעכטס געטאָן.
7 אונדזערע עלטערן אין מִצרַיִם האָבן ניט באַטראַכט דיינע וווּנדער,
זיי האָבן ניט געדאַכט אָן דיינע פיל חסָדים,
און האָבן ווידערשפּעניקט בײַם ים, בײַם ים־סוף.
8 אָבער ער האָט זיי געהאָלפן פון זיין נאָמען וועגן,
כּדי צו לאָזן וויסן זיין גבורה.
9 און ער האָט אָנגעשריִען אויפן ים־סוף, און ער איז געוואָרן טרוקן,
און ער האָט זיי געפירט דורך די תּהומען ווי דורך אַ סטעפּ.
10 און ער האָט זיי געהאָלפן פון דעם שׂונאס האַנט,
און זיי אויסגעלייזט פון דער האַנט פון פיינט.
11 און די וואַסערן האָבן צוגעדעקט זייערע דריקער,
ניט אַן איינציקער פון זיי איז געבליבן.
12 און זיי האָבן געגלויבט אין זיינע ווערטער,
זיי האָבן געזונגען זיין לויב.

13 גיך האָבן זיי פאַרגעסן זיינע טואונגען;
זיי האָבן ניט געהאַרט אויף זיין עצה.
14 און זיי האָבן געגלוסט אַ גלוסטונג אין דער מדבּר,
און געפּרוווט גאָט אין דער וויסטע.
15 און ער האָט זיי געגעבן זייער פאַרלאַנג,
אָבער ער האָט געשיקט אַ דער אין זייער לייב.

16 און זיי האָבן זיך מקנא געווען אָן משהן אין לאַגער,
און אָן אַהרן דעם הייליקן פון גאָט.
17 האָט די ערד זיך געעפנט, און אַיינגעשלונגען דָתָנען,
און צוגעדעקט דאָס געזעמל פון אַבירָמען.

18 און אַ פייער האָט זיך אָנגעצונדן אין זייער געזעמל,
אַ פלאַם האָט פאַרברענט די רשעים.

19 זיי האָבן געמאַכט אַ קאַלב אין חורֵב,
און זיך געבוקט צו אַ געגאָסענעם געץ.
20 און זיי האָבן פאַרביטן זייער כּבוד
אויף דער געשטאַלט פון אַן אָקס וואָס עסט גראָז.
21 זיי האָבן פאַרגעסן אָן גאָט זייער העלפער,
וואָס האָט געטאָן גרויסע זאַכן אין מִצרַיִם,
22 וווּנדער אין לאַנד פון חָם,
פאָרכטיקע זאַכן בײַם ים־סוף.
23 און ער האָט געוואָלט זיי פאַרטיליקן,
ווען ניט משה זיין אויסדערווײלטער
וואָלט זיך געשטעלט פאַר אים אין דעם בראָך,
אָפּצוהאַלטן זיין גרימצאָרן פון אומברענגען.

24 און זיי האָבן פאַראַכט דאָס גלוסטיקע לאַנד,
ניט געגלויבט אין זיין וואָרט.
25 און זיי האָבן געמורמלט אין זייערע געצעלטן,
ניט צוגעהערט צו דעם קָול פון גאָט.
26 און ער האָט אויפגעהויבן זיין האַנט[א] וועגן זיי,
זיי צו מאַכן פאַלן אין דער מדבּר,

27 און צעוואַרפן זייער זאָמען צווישן די פעלקער,
און זיי צעשפּרייטן אין די לענדער.

28 און זיי האָבן זיך באַהעפט אָן דעם בַעַל פון פְּעוֹר,
און געגעסן שלאַכטאָפּפער צו טויטע.
29 און זיי האָבן דערכּעַסט מיט זייערע מעשׂים,
און אַ מגפה האָט אויסגעבראָכן צווישן זיי.
30 און פּינחס איז אויפגעשטאַנען, און האָט אַ משפּט געטאָן,
און די מגפה איז פאַרהאַלטן געוואָרן.
31 און עס איז אים גערעכנט געוואָרן פאַר אַ גערעכטיקייט,
אויף דור־דורות ביז אייביק.

32 און זיי האָבן דערצערנט בײַ די וואַסערן פון מריבָה,
און משהן איז געשען בייז פון וועגן זיי;
33 וואָרום זיי האָבן פאַרביטערט זיין געמיט,
און ער האָט זיך אַרויסגערעדט מיט זיינע ליפּן.
34 זיי האָבן ניט פאַרטיליקט די פעלקער,
אַזוי ווי גאָט האָט זיי אָנגעזאָגט.
35 און זיי האָבן זיך געמישט מיט די פעלקער,
און זיך אָפּגעלערנט זייערע מעשׂים.
36 און זיי האָבן געדינט זייערע געצנבילדער,

[א] געשוואָרן.

וואָס זיינען געוואָרן אַ שטרויכלונג פאַר זיי.

37 און זיי האָבן געשלאַכט זייערע זין
און זייערע טעכטער צו די שדים,

38 און האָבן פאַרגאָסן אומשולדיק בלוט,
דאָס בלוט פון זייערע זין און זייערע טעכטער,
וואָס זיי האָבן געשלאַכט צו די געצנבילדער פון כּנַעַן;
און דאָס לאַנד איז זינדיק געוואָרן דורך בלוט.

39 און זיי זיינען געוואָרן אומריין דורך זייערע מעשׂים,
און פאַרפירט געוואָרן אין זייערע טואונגען.

40 און דער צאָרן פון גאָט האָט געגרימט אויף זיין פאָלק,
און ער האָט פאַראומווערדיקט זיין אַרבֿ.

41 און ער האָט זיי געגעבן אין דער האַנט פון די פעלקער,
און זייערע שׂונאים האָבן געוועלטיקט איבער זיי.

42 און זייערע פיינט האָבן זיי געדריקט,
און זיי זיינען אונטערטעניק געוואָרן אונטער זייער
האַנט.

43 פיל מאָל פלעגט ער זיי מציל זיין,
אָבער זיי פלעגן ווידערשפעניקן אין זייער באַראָט,
און זיינען אַראָפּגעקומען דורך זייער זינד.

44 און ער האָט צוגעזען זייער נויט,
אַז ער האָט געהערט זייער געשריי.

45 און ער האָט זיי געדענקט זיין בונד,
און זיך באַדאַכט לויט זיין גרויס גענאָד.

46 און ער האָט זיי געגעבן דערבאַרימונג
ביי אַלע זייערע פאַנגער.

47 העלף אונדז, יהוה אונדזער גאָט,
און זאַמל אונדז איין פון די פעלקער,
צו דאַנקען דיין הייליקן נאָמען,
זיך צו רימען מיט דיין לויב.

48 געלויבט איז יהוה דער גאָט פון ישׂראל
פון אייביקייט און ביז אייביקייט,
און זאָל דאָס גאַנצע פאָלק זאָגן: אָמן!
הַלְלוּיָה.

לו עֲצַבֵּיהֶם וַיִּהְיוּ לָהֶם לְמוֹקֵשׁ: וַיִּזְבְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־
לח בְּנוֹתֵיהֶם לַשֵּׁדִים: וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי דַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם
לט אֲשֶׁר זִבְּחוּ לַעֲצַבֵּי כְנָעַן וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ בַּדָּמִים: וַיִּטְמְאוּ
מ בְמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם: וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעַמּוֹ
מא וַיְתָעֵב אֶת־נַחֲלָתוֹ: וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם
מב מג שֹׂנְאֵיהֶם: וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם: פְּעָמִים
מד רַבּוֹת יַצִּילֵם וְהֵמָּה יַמְרוּ בַעֲצָתָם וַיָּמֹכּוּ בַּעֲוֺנָם: וַיַּרְא
מה בַּצַּר לָהֶם בְּשָׁמְעוֹ אֶת־רִנָּתָם: וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ
מו וַיִּנָּחֵם כְּרֹב חֲסָדָו: וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל־
מז שׁוֹבֵיהֶם: הוֹשִׁיעֵנוּ ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם
מח לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְהוָה ׀
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם ׀ וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם
אָמֵן הַלְלוּיָהּ:

ספר חמישי

קז

א ב הֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהוָה
ג אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד־צָר: וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב
ד מִצָּפוֹן וּמִיָּם: תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ עִיר מוֹשָׁב לֹא
ה ו מָצָאוּ: רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף: וַיִּצְעֲקוּ
ז אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם: וַיַּדְרִיכֵם
ח בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה לָלֶכֶת אֶל־עִיר מוֹשָׁב: יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ
ט וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ
י רְעֵבָה מִלֵּא־טוֹב: יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל:
יא יב כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ: וַיַּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם
יג כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר: וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם

קו, מה׳ חסדו קרי

פינפטער ספר.

קז

1 „גיט אַ דאַנק צו גאָט, וואָרום ער איז גוט,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד",

2 זאָלן זאָגן די אויסגעלייזטע פון גאָט,
וואָס ער האָט זיי אויסגעלייזט פון דער האַנט פון פיינט,

3 און פון די לענדער זיי איינגעזאַמלט,
פון מזרח און פון מערב,
פון צפון און פון ים.

4 זיי האָבן געבלאָנדזשעט אין מדבר אויף אַ וויסטן וועג,
קיין שטאָט פון ישוב ניט געפונען.

5 הונגעריקע און דאָרשטיקע,
איז זייער זעל געווען פאַרחלשט אין זיי.

6 האָבן זיי געשריען צו גאָט אין זייער נויט,
און ער האָט זיי מציל געווען פון זייער קלעם.

7 און ער האָט זיי געפירט אויף אַ גלייכן וועג,
צו קומען צו אַ שטאָט פון ישוב.

8 זיי דאַרפן דאַנקען גאָט פאַר זיין חסד,
און פאַר זיינע וווּנדער צו די מענטשנקינדער.

9 וואָרום ער האָט געזעטיקט די פאַרשמאַכטע זעל,
און די הונגעריקע זעל האָט ער אָנגעפילט מיט
גוטס.

10 די וואָס זיינען געזעסן אין פינצטערניש און טויט־
שאָטן,
געקייַט אין פיין און אַייזן—

11 ווייל זיי האָבן ווידערשפעניקט די ווערטער פון גאָט,
און די עצה פון דעם אויבערשטן געלעסטערט;

12 און ער האָט אונטערטעניקט מיט לייד זייער האַרץ;
זיי זיינען געשטרויכלט געוואָרן, און ניט געווען קיין
העלפער—

13 האָבן זיי געשריען צו גאָט אין זייער נויט,
און ער האָט זיי געהאָלפן פון זייער קלעם.

יושיעם: יוציאם מחשך וצלמות ומוסרותיהם ינתק: יד
יודו ליהוה חסדו ונפלאותיו לבני אדם: כי־שבר דלתות טו טז
נחשת ובריחי ברזל גדע: אולים מדרך פשעם יז
ומעונתיהם יתענו: כל־אכל תתעב נפשם ויגיעו עד־ יח
שערי מות: ויזעקו אל־יהוה בצר להם ממצקותיהם יט
יושיעם: ישלח דברו וירפאם וימלט משחיתותם: כ
יודו ליהוה חסדו ונפלאותיו לבני אדם: ויזבחו זבחי כא כב
תודה ויספרו מעשיו ברנה: ׆ יורדי הים באניות עשי כג
מלאכה במים רבים: ׆ המה ראו מעשי יהוה ונפלאותיו כד
במצולה: ׆ ויאמר ויעמד רוח סערה ותרומם גליו: כה
׆ יעלו שמים ירדו תהומות נפשם ברעה תתמוגג: ׆ כו
יחוגו וינועו כשכור וכל־חכמתם תתבלע: ׆ ויצעקו אל־ כז כח
יהוה בצר להם וממצוקתיהם יוציאם: יקם סערה כט
לדממה ויחשו גליהם: וישמחו כי־ישתקו וינחם אל־ ל
מחוז חפצם: יודו ליהוה חסדו ונפלאותיו לבני אדם: לא
וירוממוהו בקהל־עם ובמושב זקנים יהללוהו: ישם לב לג
נהרות למדבר ומצאי מים לצמאון: ארץ פרי למלחה לד
מרעת יושבי בה: ישם מדבר לאגם־מים וארץ ציה לה
למצאי מים: ויושב שם רעבים ויכוננו עיר מושב: לו
ויזרעו שדות ויטעו כרמים ויעשו פרי תבואה: ויברכם לז לח
וירבו מאד ובהמתם לא ימעיט: וימעטו וישחו מעצר לט
רעה ויגון: ׆ שפך בוז על־נדיבים ויתעם בתהו לא־ מ
דרך: וישגב אביון מעוני וישם כצאן משפחות: יראו מא מב
ישרים וישמחו וכל־עולה קפצה פיה: מי־חכם וישמר־ מג
אלה ויתבוננו חסדי יהוה:

קח

שיר מזמור לדוד: נכון לבי אלהים אשירה ואזמרה א ב

קז, כג׳ כד׳ כה׳ כו׳ כז׳ כח׳ מ׳ נזנין מנוזרות
כז׳ חולם מלא עם הדגש לה׳ פתח באתנח מג׳ בנ״א הה׳ רפה

14 ער האָט זיי אַרויסגעצויגן פון פינצטערניש און טויט־
שאָטן,
און זייערע בינדשטריק האָט ער צעריסן.
15 זיי דאַרפן דאַנקען גאָט פאַר זיין חסד,
און פאַר זיינע וווּנדער צו די מענטשנקינדער.
16 וואָרום ער האָט צעבראָכן די קופּערנע טירן,
און די אײַזערנע ריגלען צעהאַקט.

17 נאַרן האָבן פאַר זייער זינדיקן וועג
און פאַר זייערע פאַרברעכן געליטן;
18 זייער זעל האָט זיך געעקלט מיט איטלעכער שפּייז,
און זיי האָבן דערגרייכט ביז די טויערן פון טויט.
19 האָבן זיי געשריען צו גאָט אין זייער נויט,
און ער האָט זיי געהאָלפן פון זייער קלעם.
20 ער האָט געשיקט זיין וואָרט און זיי געהיילט,
און געמאַכט אַנטרינען פון זייערע קברים.
21 זיי דאַרפן דאַנקען גאָט פאַר זיין חסד,
און פאַר זיינע וווּנדער צו די מענטשנקינדער.
22 און זיי דאַרפן שלאַכטן דאַנקאָפּפער,
און דערציילן זיינע מעשׂים מיט געזאַנג.

23 די וואָס נידערן אין שיפן אויפן ים,
די וואָס טוען מסחר אויף גרויסע וואַסערן,
24 זיי האָבן געזען די מעשׂים פון גאָט,
און זיינע וווּנדער אויף דער טיפעניש.
25 וואָרום ער האָט געהייסן און געמאַכט אויפשטיין אַ
שטורעמווינט,
וואָס האָט אויפגעהויבן זיינע אינדן.
26 זיי זיינען אַרויף ביזן הימל, גענידערט ביז די תּהומען,
זייער זעל איז צעגאַנגען פון אַנגסט.
27 זיי האָבן זיך געדרייט און געוואָרפן ווי אַ שיכּורער,
און זייער גאַנצע חכמה איז צעמישט געוואָרן.
28 האָבן זיי געשריען צו גאָט אין זייער נויט,
און ער האָט זיי אַרויסגעצויגן פון זייער קלעם.
29 ער האָט אַיינגעשטעלט דעם שטורעם אין שטילקייט,
און אַנטשוויגן געוואָרן זיינען די אינדן.
30 און זיי האָבן זיך געפרייט וואָס זיי זיינען אַיינגעשטילט,

און ער האָט זיי געפירט צו דעם באָרטן פון זייער
באַגער.
31 זיי דאַרפן דאַנקען גאָט פאַר זיין חסד,
און פאַר זיינע וווּנדער צו די מענטשנקינדער.
32 און זיי דאַרפן אים דערהייבן אין דער אײַנזאַמלונג
פון פאָלק,
און אין דער זיצונג פון די עלטסטע אים לויבן.

33 ער מאַכט שטראָמען פאַר אַ מדבר,
און אויסגאַנגען וואַסער פאַר אַ דאָרשטעניש[א];
34 אַ פרוכטיק לאַנד פאַר אַ זאַלצוויסטעניש,
פון וועגן דער שלעכטיקייט פון די וווינער אין איר.
35 ער מאַכט אַ מדבר פאַר אַ טייך וואַסער,
און אַ טרוקן לאַנד פאַר אויסגאַנגען וואַסער.
36 און ער באַזעצט דאָרטן די הונגעריקע,
און זיי שטעלן אויף אַ שטאָט פון ישוב.
37 און זיי פאַרזייען פעלדער, און פלאַנצן ווייַנגערטנער,
וואָס ברענגען פרוכט צום אייַנקום.

[א] וואָרטשפּיל: ומצאי מים לצמאון.

38 און ער בענטשט זיי, און זיי מערן זיך זייער,
און ער לאָזט ניט זייערע בהמות זיין ווייניק.
39 און אַנדערע ווערן געמינערט און געבויגן,
פון דער דריקעניש פון אומגליק און קומער.
40 ער גיסט אויס פאַראַכטונג אויף פירשטן,
און מאַכט זיי בלאָנדזשען אין אַ וויסטע אָן אַ וועג.
41 און ער הייבט אויף דעם אביון פון אָרימקייט,
און מאַכט ווי שאָף זיינע משפחות.
42 די רעכטפאַרטיקע זעען און פרייען זיך,
און איטלעך אומרעכט מאַכט צו זיין מויל.

43 ווער עס איז קלוג, זאָל מערקן דאָסדאָזיקע,
און זאָלן זיי באַטראַכטן די חסדים פון גאָט.

קח

1 אַ געזאַנג, אַ מזמור פון דודן.
2 פעסט איז מיין האַרץ, גאָט,
איך וועל זינגען און שפּילן,

ג/ד אַף־כְּבוֹדִי׃ עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָּׁחַר׃ אוֹדְךָ
ה בָעַמִּים ׀ יְהוָה וַאֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדוֹל מֵעַל־שָׁמַיִם
ו חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים
ז וְעַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה
ח יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם
ט וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃ לִי גִלְעָד ׀ לִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז
י רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃ מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם
יא אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עֲלֵי־פְלֶשֶׁת אֶתְרוֹעָע׃ מִי יֹבִלֵנִי עִיר מִבְצָר
יב מִי נָחַנִי עַד־אֱדוֹם׃ הֲלֹא־אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים
יג בְּצִבְאֹתֵינוּ׃ הָבָה־לָּנוּ עֶזְרָת מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃
יד בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

קט

א/ב לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר אֱלֹהֵי תְהִלָּתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ׃ כִּי פִי
ג רָשָׁע וּפִי־מִרְמָה עָלַי פָּתָחוּ דִּבְּרוּ אִתִּי לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ וְדִבְרֵי
ד שִׂנְאָה סְבָבוּנִי וַיִּלָּחֲמוּנִי חִנָּם׃ תַּחַת־אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי
ה וַאֲנִי תְפִלָּה׃ וַיָּשִׂימוּ עָלַי רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׂנְאָה תַּחַת
ו אַהֲבָתִי׃ הַפְקֵד עָלָיו רָשָׁע וְשָׂטָן יַעֲמֹד עַל־יְמִינוֹ׃
ז/ח בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה לַחֲטָאָה׃ יִהְיוּ־יָמָיו
ט מְעַטִּים פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר׃ יִהְיוּ־בָנָיו יְתוֹמִים וְאִשְׁתּוֹ
י אַלְמָנָה׃ וְנוֹעַ יָנוּעוּ בָנָיו וְשִׁאֵלוּ וְדָרְשׁוּ מֵחָרְבוֹתֵיהֶם׃
יא/יב יְנַקֵּשׁ נוֹשֶׁה לְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְיָבֹזּוּ זָרִים יְגִיעוֹ׃ אַל־יְהִי לוֹ
יג מֹשֵׁךְ חָסֶד וְאַל־יְהִי חוֹנֵן לִיתוֹמָיו׃ יְהִי־אַחֲרִיתוֹ לְהַכְרִית
יד בְּדוֹר אַחֵר יִמַּח שְׁמָם׃ יִזָּכֵר ׀ עֲוֹן אֲבֹתָיו אֶל־יְהוָה
טו וְחַטַּאת אִמּוֹ אַל־תִּמָּח׃ יִהְיוּ נֶגֶד־יְהוָה תָּמִיד וְיַכְרֵת
טז מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃ יַעַן אֲשֶׁר לֹא זָכַר עֲשׂוֹת חָסֶד וַיִּרְדֹּף אִישׁ־
יז עָנִי וְאֶבְיוֹן וְנִכְאֵה לֵבָב לְמוֹתֵת׃ וַיֶּאֱהַב קְלָלָה וַתְּבוֹאֵהוּ
יח וְלֹא־חָפֵץ בִּבְרָכָה וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ׃ וַיִּלְבַּשׁ קְלָלָה כְּמַדּוֹ

קח, ז׳ בן כתיב וקרי קט, א׳ פתח בס״פ

יאָ, מיט מײַן זעלא.
3 דערוועק דיך, גיטאַר און האַרף;
לאָמיך אויפוועקן דעם באַגינען.
4 איך וועל דיך לויבן, גאָט, צווישן די פעלקער,
און דיך באַזינגען צווישן די אומות.
5 וואָרום גרויס איבער די הימלען איז דײַן חסד,
און ביז די וואָלקן דײַן טרײַשאַפט.
6 דערהייב דיך איבער די הימלען, גאָט,
און איבער דער גאַנצער ערד זאָל זײַן דײַן כבוד.
7 כּדי דײַנע באַליבטע זאָלן דערלייזט ווערן,
העלף מיט דײַן רעכטער האַנט, און ענטפער מיר.

8 גאָט האָט גערעדט אין זײַן הייליקייט,
אַז איך וועל דערפרייט ווערן;
איך וועל צעטיילן שכם,
און דעם טאָל סוכּות וועל איך אויסמעסטן.
9 מײַן איז גלעָד, מײַן איז מנשה,
און אפרים איז דער קיווער פון מײַן קאָפּ;
יהודה איז מײַן צעפּטער.
10 מואָב איז מײַן וואַשטאָפּ,
אויף אֶדום וואַרף איך מײַן שוך,
איבער פלֶשֶת טו איך שאַלן.

11 ווער ברענגט מיך צו דער באַפעסטיקטער שטאָט,
ווער פירט מיך קיין אֶדום?
12 פאַרוואָר, גאָט, האָסט אונדז פאַרלאָזט,
און גייסט ניט אַרויס, גאָט, מיט אונדזערע מחנות.
13 גיב אונדז הילף קעגן דעם פײַנט,
וואָרום נישטיק איז די ישועה פון אַ מענטשן.
14 מיט גאָט וועלן מיר אויפטאָן גבורות,
און ער וועט צעטרעטן אונדזערע פײַנט.

קט 1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; פון דודן אַ מִזמור.
גאָט פון מײַן לויב, זאָלסט ניט שווײַגן.
2 וואָרום אַ בייז מויל און אַ מויל פון באַטרוג
האָבן זיי געעפנט אויף מיר;
זיי האָבן גערעדט צו מיר מיט אַ צונג פון ליגן.
3 און מיט רייד פון שׂנאה האָבן זיי מיך אַרומגערינגלט,
און געשטריטן קעגן מיר פאַר אומזיסט,
4 פאַר מײַן ליבשאַפט פײַנטן זיי מיך,
בעת איך בין לויטער געבעט.
5 און זיי האָבן מיר אָפּגעטאָן אַ רעה פאַר אַ טובה,
און שׂנאה פאַר מײַן ליבשאַפט.

6 זעץ אָן אויף אים אַ רשע,
און אַן אָנקלאָגער זאָל שטיין בײַ זײַן רעכטער זײַט.
7 אַז ער ווערט געמשפט, זאָל ער אַרויסגיין שולדיק,
און זײַן תפילה זאָל ווערן צו זינד.
8 זײַנע טעג זאָלן זײַן ווינציק,
זײַן אָפּגעשפּאָרטס זאָל צונעמען אַן אַנדערער.
9 זײַנע קינדער זאָלן ווערן יתומים,
און זײַן ווײַב אַן אַלמנה.
10 און וואָגלען זאָלן וואָגלען זײַנע קינדער, און בעטלען,
און זוכן [ברויט] פון זייערע חורבות אַרויס.
11 פאַרנעמען זאָל אַ בעל־חוב אַלץ וואָס ער האָט,
און פרעמדע זאָלן אַוועקרויבן זײַן מי.
12 קיינער זאָל ניט נייגן צו אים גענאָד,
און קיינער זאָל ניט לײַטזעליקן זײַנע יתומים.
13 זײַן נאָכקום זאָל פאַרשניטן ווערן;
אין אַנדער דָור זאָל זייער נאָמען זײַן אויסגעמעקט.
14 זאָל די זינד פון זײַנע פאָטערס דערמאָנט ווערן פאַר גאָט,
און דער חטא פון זײַן מוטער זאָל ניט פאַרמעקט ווערן;
15 זיי זאָלן זײַן אַנטקעגן גאָט תמיד,
און ער זאָל פאַרשניידן פון דער ערד זייער געדעכעניש.
16 פאַרוואָס ער האָט ניט געדאַכט צו טאָן חסד,
און ער האָט גערודפט דעם אָרימאַן און דעם אביון,
און דעם וואָס זײַן האַרץ איז באַטריבט, צו טייטן.
17 יאָ, ער האָט ליב געהאַט די קללה,
טאָ זאָל זי אים אָנקומען;
און ער האָט ניט געוווּנטשן קיין ברכה,
טאָ זאָל זי ווײַט זײַן פון אים.
18 און ער האָט אָנגעטאָן די קללה ווי זײַן קלייד,

א אין טעקסט: כְּבוֹדִי.

יט וַתָּבֹא כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו׃ תְּהִי לוֹ כְּבֶגֶד
כ יַעְטֶה וּלְמֵזַח תָּמִיד יַחְגְּרֶהָ׃ זֹאת פְּעֻלַּת שֹׂטְנַי מֵאֵת יְהוָה
כא וְהַדֹּבְרִים רָע עַל־נַפְשִׁי׃ וְאַתָּה ׀ יְהֹוִה אֲדֹנָי עֲשֵׂה־אִתִּי
כב לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי טוֹב חַסְדְּךָ הַצִּילֵנִי׃ כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי
כג וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי׃ כְּצֵל כִּנְטוֹתוֹ נֶהֱלָכְתִּי נִנְעַרְתִּי
כד כה כָּאַרְבֶּה׃ בִּרְכַּי כָּשְׁלוּ מִצּוֹם וּבְשָׂרִי כָּחַשׁ מִשָּׁמֶן׃ וַאֲנִי ׀
כו הָיִיתִי חֶרְפָּה לָהֶם יִרְאוּנִי יְנִיעוּן רֹאשָׁם׃ עָזְרֵנִי יְהוָה
כז אֱלֹהָי הוֹשִׁיעֵנִי כְחַסְדֶּךָ׃ וְיֵדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹּאת אַתָּה יְהוָה
כח עֲשִׂיתָהּ׃ יְקַלְלוּ הֵמָּה וְאַתָּה תְבָרֵךְ קָמוּ ׀ וַיֵּבֹשׁוּ וְעַבְדְּךָ
כט ל יִשְׂמָח׃ יִלְבְּשׁוּ שׂוֹטְנַי כְּלִמָּה וְיַעֲטוּ כַמְעִיל בָּשְׁתָּם׃ אוֹדֶה
לא יְהוָה מְאֹד בְּפִי וּבְתוֹךְ רַבִּים אֲהַלְלֶנּוּ׃ כִּי־יַעֲמֹד לִימִין
אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ מִשֹּׁפְטֵי נַפְשׁוֹ׃

קי

א לְדָוִד מִזְמוֹר נְאֻם יְהוָה ׀ לַאדֹנִי שֵׁב לִימִינִי עַד־אָשִׁית
ב אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ׃ מַטֵּה עֻזְּךָ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן רְדֵה
ג בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ׃ עַמְּךָ נְדָבֹת בְּיוֹם חֵילֶךָ בְּהַדְרֵי־קֹדֶשׁ
ד מֵרֶחֶם מִשְׁחָר לְךָ טַל יַלְדֻתֶיךָ׃ נִשְׁבַּע יְהוָה ׀ וְלֹא יִנָּחֵם
ה אַתָּה־כֹהֵן לְעוֹלָם עַל־דִּבְרָתִי מַלְכִּי־צֶדֶק׃ אֲדֹנָי עַל־
ו יְמִינְךָ מָחַץ בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים׃ יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת
ז מָחַץ רֹאשׁ עַל־אֶרֶץ רַבָּה׃ מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל־כֵּן
יָרִים רֹאשׁ׃

קיא

א הַלְלוּיָהּ ׀ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה׃
ב ג גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם׃ הוֹד־וְהָדָר
ד פָּעֳלוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃ זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו חַנּוּן
ה ו וְרַחוּם יְהוָה׃ טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ׃ כֹּחַ
ז מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם׃ מַעֲשֵׂי יָדָיו
ח אֱמֶת וּמִשְׁפָּט נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו׃ סְמוּכִים לָעַד לְעוֹלָם

טאָ זאָל זי אַריין ווי וואַסער אין זיינע אינגעווייד,
און ווי אייל אין זיינע ביינער.
19 זאָל זי אים זיין ווי אַ בגד וואָס ער טוט אָן,
און פאַר אַ גאַרטל זאָל ער עס אָנגורטן תּמיד.
20 דאָס זאָל זיין דער לוין פון גאָט צו מיינע שׂונאים,
און צו די וואָס רעדן בייז אַקעגן מיין זעל.
21 און דו גאָט דער האַר, טו מיט מיר פון דיין נאָמען וועגן,
ווייל דיין חסד איז גוט, זיי מיך מציל.
22 וואָרום אָרים און באַדערפטיק בין איך,
און מיין האַרץ איז צעלעכערט אין מיר.
23 אַזוי ווי אַ שאָטן ווען ער נייגט זיך, פאַרגיי איך,
איך בין אָפּגעטרייסלט געוואָרן ווי אַ היישעריק.
24 מיינע קני שטרויכלען פון פאַסטן,
און מיין לייב איז אָפּגעצערט, אָן פעטקייט.
25 און איך בין געוואָרן אַ חרפּה ביי זיי,
אַז זיי זעען מיך, שאָקלען זיי זייער קאָפּ.

26 שטיי מיר ביי, יהוה מיין גאָט,
העלף מיך לויט דיין גענאָד.
27 און זאָלן זיי וויסן אַז דאָס איז דיין האַנט,
אַז דו, גאָט, האָסט דאָס געטאָן.
28 זאָלן זיי שילטן, און דו זאָלסט בענטשן;
אַז זיי שטייען אויף, זאָלן זיי פאַרשעמט ווערן,
און דיין קנעכט זאָל זיך פרייען.
29 זאָלן מיינע פיינט זיך באַקליידן מיט שאַנד,
און אָנטאָן ווי אַ מאַנטל זייער בושה.
30 איך וועל געבן גרויס דאַנק צו גאָט מיט מיין מויל,
און צווישן פיל מענטשן וועל איך אים לויבן.
31 וואָרום ער שטייט ביי דער רעכטער האַנט פון
באַדערפטיקן,
צו העלפן פון די וואָס פאַרמשפּטן זיין זעל.

קי

1 פון דודן אַ מִזמור.
גאָט זאָגט צו מיין האַר:
זיץ ביי מיין רעכטער האַנט,
ביז איך וועל מאַכן דיינע פיינט
פאַר אַ בענקל צו דיינע פיס.
2 דעם צעפּטער פון דיין מאַכט וועט גאָט אויסשטרעקן
פון צִיון;
געוועלטיק צווישן דיינע פיינט.
3 דיין פאָלק באָט זיך אָן
אין טאָג פון דיין מלחמה;
אין הייליקער שיינקייט,
פון טראַכט פון באַגינען,
קומט דיר דער טוי פון דיין יוגנט.

4 גאָט האָט געשוואָרן, און וועט ניט חרטה האָבן:
ביסט אַ כֹּהן אויף אייביק,
אויפן שטייגער פון מַלכּי־צֶדֶק[א].
5 גאָט ביי דיין רעכטער האַנט
צעהאַקט מלכים אין טאָג פון זיין צאָרן.
6 ער וועט טאָן אַ משפּט צווישן די פעלקער;
ער פילט אָן מיט טויטע לייבער;
ער צעהאַקט קעפּ אויף אַ ברייטן לאַנד.
7 פון באַך אויפן וועג וועט ער טרינקען;
דרום וועט ער אויפהייבן דעם קאָפּ.

קיא

1 הַלְלוּיָה.
א איך וועל לויבן גאָט מיטן גאַנצן האַרצן,
ב אין אַ געזעמל פון רעכטפאַרטיקע און אַן עדה.
ג 2 די ווערק פון גאָט זיינען גרויס,
ד זיי ווערן געפאָרשט פון אַלע וואָס גאַרן זיי.
ה 3 פּראַכט און שיינקייט איז זיין טוּאונג,
ו און זיין גערעכטיקייט באַשטייט אויף אייביק.
ז 4 ער האָט געמאַכט אַן אָנדענק פאַר זיינע וווּנדער;
ח גאָט איז דערבאַרימדיק און לייטזעליק.
ט 5 ער גיט שפּייז צו די וואָס פאָרכטן אים,
י ער געדענקט אויף אייביק זיין בונד.
כ 6 די שטאַרקייט פון זיינע ווערק האָט ער געוויזן זיין פאָלק,
ל כּדי זיי צו געבן די אַרב פון די פעלקער.
מ 7 די ווערק פון זיינע הענט זיינען אמת און גערעכטיקייט,
נ זיכער זיינען אַלע זיינע באַפעלן;
ס 8 אויפגעהאַלטן אויף אייביק און שטענדיק,

[א] זע בראשית יד, 18.

ע געמאַכט מיט אמת און יושר.
פ 9 אַן אויסלייזונג האָט ער געשיקט צו זיין פאָלק;
צ ער האָט באַפוילן אויף אייביק זיין בונד;
ק הייליק און פאָרכטיק איז זיין נאָמען.
ר 10 דער אָנהייב פון חכמה איז מורא פאַר גאָט;
ש ווילפאַרשטאַנדיקייט איז ביי אַלע וואָס טוען דאָס.
ת 11 זיין לויב באַשטייט אייביק.

קיב

1 הַלְלוּיָה.
א וויל צו דעם מאַן וואָס האָט מורא פאַר גאָט,
ב וואָס נאָך זיינע געבאָט טוט ער גאָרן זייער.
ג 2 מאַכטיק אין לאַנד וועט זיין זיין נאָמען;
ד דער דור פון די רעכטפאַרטיקע וועט זיין געבענטשט.
ה 3 גוטס און עשירות איז ביי אים אין הויז,
ו און זיין גערעכטיקייט באַשטייט אויף אייביק.
ז 4 ער שיינט פאַר די רעכטפאַרטיקע ווי אַ ליכט אין
דער פינצטער,
ח ער איז לייטזעליק און דערבאַרימדיק און גערעכט.
ט 5 גוט איז דער מאַן וואָס איז לייטזעליק און לייט,
י וואָס פירט זיינע זאַכן מיט גערעכטיקייט.
כ 6 וואָרום ער וועט קיינמאָל ניט אומפאַלן;
ל צו אייביקער געדעכעניש וועט זיין דער צדיק.
מ 7 פאַר אַ בייזער בשורה האָט ער ניט מורא,
נ פעסט איז זיין האַרץ, ער איז בטוח אויף גאָט.
ס 8 זיכער איז זיין האַרץ, ער האָט ניט קיין מורא,
ע ביז ער זעט זיך אָן אויף זיינע פיינט.
פ 9 ער טיילט פאַנאַנדער, ער גיט די באַדערפטיקע,
צ זיין צדקה באַשטייט אויף אייביק;
ק 10 זיין האָרן וועט דערהויבן זיין אין כבוד.
ר דער רשע וועט זען און זיך ערגערן,
ש זיינע ציין וועט ער קריצן און וועט צעגאַנגען ווערן;
ת 11 דער באַגער פון די רשעים וועט אונטערגיין.

קיג

1 הַלְלוּיָה.
לויבט, איר קנעכט פון גאָט,
לויבט דעם נאָמען פון גאָט.
2 זאָל געבענטשט זיין דער נאָמען פון גאָט
פון אַצונד און ביז אייביק.
3 פון אויפגאַנג פון דער זון ביז איר אונטערגאַנג
ווערט געלויבט דער נאָמען פון גאָט.
4 גאָט איז דערהויבן איבער אַלע פעלקער,
איבער די הימלען איז זיין פראַכט.
5 ווער איז ווי יהוה אונדזער גאָט,
וואָס טראָנט אין דער הייך?
6 וואָס קוקט אַראָפּ טיף
אויף די הימלען און אויף דער ערד.
7 ער שטעלט אויף פון שטויב דעם אָרימאַן,
פון מיסטן דערהייבט ער דעם אביון,
8 צו זעצן מיט פירשטן,
מיט די פירשטן פון זיין פאָלק.
9 ער מאַכט די עקרה זיצן אין הויז
אַ פריילעכע מוטער פון קינדער.
הַלְלוּיָה.

קיד

1 אַז ישראל איז אַרויס פון מִצרַיִם,
דאָס הויז פון יעקב פון אַ ווילדשפּראַכיקן
פאָלק,
2 איז יהודה געוואָרן פאַר זיין הייליקטום,
ישראל זיין געוועלטיקונג.
3 דער ים האָט דערזען און איז אַנטלאָפן,
דער יַרדן האָט אָפּגעטראָטן אַהינטער.
4 די בערג זיינען געשפּרונגען ווי ווידערס,
די הייכן ווי יונגע שאָף.
5 וואָס איז דיר, ים, וואָס דו לויפסט?
דו יַרדן, וואָס דו טרעטסט אָפּ אַהינטער?
6 איר בערג, וואָס איר שפּרינגט ווי ווידערס?
איר הייכן–ווי יונגע שאָף?
7 פאַר דעם האַר, טו ציטערן, ערד,

ט עֹשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר׃ פְּדוּת ׀ שָׁלַח לְעַמּוֹ צִוָּה לְעוֹלָם
י בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ׃ רֵאשִׁית חָכְמָה ׀ יִרְאַת יְהוָֹה
שֵׂכֶל טוֹב לְכָל־עֹשֵׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃

קיב

א הַלְלוּיָהּ ׀ אַשְׁרֵי־אִישׁ יָרֵא אֶת־יְהוָֹה בְּמִצְוֺתָיו חָפֵץ מְאֹד׃
ב ג גִּבּוֹר בָּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעוֹ דּוֹר יְשָׁרִים יְבֹרָךְ׃ הוֹן־וָעֹשֶׁר
ד בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃ זָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹר לַיְשָׁרִים
ה חַנּוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק׃ טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמַלְוֶה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו
ו בְּמִשְׁפָּט׃ כִּי־לְעוֹלָם לֹא יִמּוֹט לְזֵכֶר עוֹלָם יִהְיֶה צַדִּיק׃
ז ח מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נָכוֹן לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיהוָֹה׃ סָמוּךְ
ט לִבּוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְצָרָיו׃ פִּזַּר ׀ נָתַן לָאֶבְיוֹנִים
י צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד קַרְנוֹ תָּרוּם בְּכָבוֹד׃ רָשָׁע יִרְאֶה ׀
וְכָעָס שִׁנָּיו יַחֲרֹק וְנָמָס תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

קיג

א ב הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָֹה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָֹה׃ יְהִי שֵׁם
ג יְהוָֹה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ
ד מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָֹה׃ רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם ׀ יְהוָֹה עַל הַשָּׁמַיִם
ה ו כְּבוֹדוֹ׃ מִי כַּיהוָֹה אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת׃ הַמַּשְׁפִּילִי
ז לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃ מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים
ח ט אֶבְיוֹן׃ לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ׃ מוֹשִׁיבִי ׀
עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ׃

קיד

א ב בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז׃ הָיְתָה
ג יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו׃ הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן
ד יִסֹּב לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃
ה ו מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים
ז תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי

קיב, י׳ קמץ ברביע

אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב׃ הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ ח
לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃

קטו

לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ א
עַל־אֲמִתֶּךָ׃ לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם׃ ב
וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה׃ עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף ג ד
וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם ה
וְלֹא יִרְאוּ׃ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף־לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן׃ ו
יְדֵיהֶם ׀ וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ ז
בִּגְרוֹנָם׃ כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ ח
יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ בֵּית אַהֲרֹן ט י
בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה יא
עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יב
יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן׃ יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה הַקְּטַנִּים יג
עִם־הַגְּדֹלִים׃ יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם׃ יד
בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם טו טז
לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם׃ לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ יז
וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה׃ וַאֲנַחְנוּ ׀ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־ יח
עוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ׃

קטז

א
אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע ׀ יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי׃ כִּי־הִטָּה ב
אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא׃ אֲפָפוּנִי ׀ חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל ג
מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא׃ וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה ד
מַלְּטָה נַפְשִׁי׃ חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם׃ שֹׁמֵר ה ו
פְּתָאיִם יְהוָה דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃ שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי ז
כִּי יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי׃ כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי ח
מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי׃ אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת ט

קטז, ד׳ ה׳ במקום א׳ ו׳ א׳נחה

פאַר דעם גאָט פון יעקב,
8 וואָס פאַרקערט דעם פעלז אין אַ טייך וואַסער,
קיזלשטיין אין אַ וואַסערקוואַל.

קטו

1 ניט אונדז, יהוה, ניט אונדז,
נייערט דיין נאָמען גיב כּבוד,
פון וועגן דיין חסד,
פון וועגן דיין טרייִשאַפט.
2 פאַרוואָס זאָלן זאָגן די פעלקער:
ווו אַקאָרשט איז זייער גאָט?

3 אָבער אונדזער גאָט איז אין הימל,
אַלץ וואָס ער באַגערט, טוט ער.
4 זייערע געצנבילדער זיינען זילבער און גאָלד,
דאָס ווערק פון אַ מענטשנס הענט.
5 זיי האָבן אַ מויל און רעדן ניט,
זיי האָבן אויגן און זעען ניט;
6 זיי האָבן אויערן און הערן ניט,
זיי האָבן אַ נאָז און שמעקן ניט;
7 הענט ביי זיי, אָבער זיי קענען ניט אָנטאַפּן,
פיס ביי זיי, אָבער זיי גייען ניט;
זיי טוען ניט אַ הויך מיט זייער קעל.
8 זאָלן ווערן ווי זיי די וואָס מאַכן זיי,
איטלעכער וואָס פאַרזיכערט זיך אויף זיי.

9 ישׂראל, פאַרזיכער זיך אויף גאָט.
ער איז זייער הילף און זייער שילד.
10 הויז פון אהרן, פאַרזיכערט אייך אויף גאָט.
ער איז זייער הילף און זייער שילד.
11 איר פאָרכטער פון גאָט, פאַרזיכערט אייך אויף גאָט.
ער איז זייער הילף און זייער שילד.

12 גאָט האָט געדאַכט אָן אונדז, ער וועט בענטשן,
ער וועט בענטשן דאָס הויז פון ישׂראל,
ער וועט בענטשן דאָס הויז פון אַהרן.

13 ער וועט בענטשן די וואָס פאָרכטן גאָט,
די קליינע אַזוי ווי די גרויסע.
14 גאָט וועט אייך מערן,
אייך און אייערע קינדער.
15 געבענטשט זאָלט איר זיין פון גאָט,
דעם באַשעפער פון הימל און ערד.

16 די הימלען זיינען די הימלען פון גאָט,
אָבער די ערד האָט ער געגעבן צו די מענטשן־
קינדער.
17 ניט די טויטע וועלן לויבן יָה,
און ניט די אַלע וואָס נידערן אין שטילן קבר.
18 אָבער מיר וועלן בענטשן יָה,
פון אַצונד און ביז אייביק.
הַלְלוּיָה.

קטז

1 איך גאַר אַז גאָט זאָל צוהערן
מיין קול, מיינע געבעטן.
2 ווייל ער האָט געניי‏גט זיין אויער צו מיר,
דרום אין מיינע טעג וועל איך אים רופן.
3 אַרומגערינגלט האָבן מיך די שטריק פון טויט,
און אַנגסטן פון אונטערערד האָבן מיך געטראָפן;
לייד און קומער האָב איך געטראָפן.
4 האָב איך דעם נאָמען פון גאָט גערופן:
איך בעט דיך, גאָט, מאַך אַנטרינען מיין זעל.
5 לייטזעליק איז יהוה און גערעכט,
און אונדזער גאָט איז דערבאַרימדיק.
6 גאָט פאַרהיט די אומגעניטע;
איך בין געווען געפאַלן, און ער האָט מיך
געהאָלפן.

7 קער זיך אום, מיין זעל, צו דיין רואיקייט,
וואָרום גאָט האָט דיר גוטס געטאָן.
8 וואָרום האָסט אַרויסגעצויגן מיין זעל פון טויט,
פון טרערן מיין אויג,
מיין פוס פון שטרויכלונג.
9 איך וועל אומגיין פאַר גאָט
אין די לענדער פון די לעבעדיקע.

10 איך האָב געגלויבט, ווען איך האָב גערעדט;
איך בין געבייגט געווען זייער.
11 איך האָב געזאָגט אין מיין אַנגסט:
אַלע מענטשן זיינען פֿאַלש.

12 ווי זאָל איך אָפּצאָלן גאָט
אַלע זיינע טובות צו מיר?
13 דעם כּוס פון ישועות וועל איך אויפהייבן,
און דעם נאָמען פון גאָט וועל איך רופן,
14 מיינע נדרים צו גאָט וועל איך באַצאָלן
אַנטקעגן פאַר זיין גאַנצן פאָלק.

15 שווער אין די אויגן פון גאָט
איז דער טויט פון זיינע פרומע.
16 איך בעט דיך, גאָט, וואָרום איך בין דיין קנעכט,
איך בין דיין קנעכט, דער זון פון דיין דינסט;
האָסט לויזגעמאַכט מיינע בינדשטריק.
17 איך וועל שלאַכטן צו דיר אַ שלאַכטאָפּפער פון
דאַנק,
און דעם נאָמען פון גאָט וועל איך רופן
18 מיינע נדרים צו גאָט וועל איך באַצאָלן
אַנטקעגן פאַר זיין גאַנצן פאָלק,
19 אין די הויפן פון גאָטס הויז,
אין מיטן פון דיר, ירושָלַיִם.
הַלְלוּיָה.

קיז 1 לויבט גאָט, אַלע פעלקער,
גיט אַ שבח צו אים, אַלע אומות,
2 וואָרום שטאַרק איז זיין חסד אויף אונדז,
און די טריישאַפט פון גאָט איז אויף אייביק.
הַלְלוּיָה.

קיח 1 גיט אַ דאַנק צו גאָט, וואָרום ער איז גוט,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
2 זאָל נון זאָגן ישׂראל:
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
3 זאָל נון זאָגן דאָס הויז פון אַהרן:
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
4 זאָלן נון זאָגן די וואָס פאָרכטן גאָט:
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

5 פון ענגעניש האָב איך גערופן גאָט,
האָט ער מיר געענטפערט מיט דערברייטערניש.
6 גאָט איז מיט מיר, איך האָב ניט קיין מורא,
וואָס קען אַ מענטש מיר טאָן?
7 גאָט איז מיר מיין העלפער,
און איך וועל זען אויף מיינע שׂונאים.
8 בעסער זיך באַשיצן אין גאָט,
איידער זיך פאַרזיכערן אויף אַ מענטשן.
9 בעסער זיך באַשיצן אין גאָט,
איידער זיך פאַרזיכערן אויף פירשטן.
10 אַלע פעלקער האָבן מיך אַרומגערינגלט;
מיט דעם נאָמען פון גאָט אָבער וועל איך זיי פאַר־
שניידן.
11 זיי האָבן מיך אַרומגערינגלט, יאָ אַרומגערינגלט האָבן
זיי מיך;
מיט דעם נאָמען פון גאָט אָבער וועל איך זיי פאַר־
שניידן.
12 זיי האָבן מיך אַרומגערינגלט ווי בינען;
זיי זיינען פאַרלאָשן געוואָרן ווי פייער פון דערנער;
פאַרוואָר, מיט דעם נאָמען פון גאָט וועל איך זיי
פאַרשניידן.
13 שטויסן האָסטו מיך געשטויסן צום פאַלן,
אָבער יָה האָט מיך געהאָלפן.
14 מיין שטאַרקייט און געזאַנג איז יָה,
און ער איז מיר געווען אַ ישועה.
15 אַ קָול פון געזאַנג און ישועה
איז אין די געצעלטן פון די צדיקים;
די רעכטע האַנט פון גאָט טוט גבורות.
16 די רעכטע האַנט פון גאָט איז דערהויבן,
די רעכטע האַנט פון גאָט טוט גבורות.
17 איך וועל ניט שטאַרבן נאָר לעבן,
און דערציילן די מעשׂים פון יָה.
18 שטראָפן געשטראָפט האָט מיך יָה,
אָבער צום טויט האָט ער מיך ניט געגעבן.
19 עפנט מיר די טויערן פון גערעכטיקייט,
איך וועל אַריינגיין אין זיי, איך וועל דאַנקען יָה.
20 דאָס איז דער טויער פון גאָט,
די גערעכטע זאָלן אַריינגיין אין אים.

י יא הַחַיִּים׃ הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד׃ אֲנִי אָמַרְתִּי
יב בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב׃ מָה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי
יג יד עָלָי׃ כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ נְדָרַי לַיהוָה
טו אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה
טז לַחֲסִידָיו׃ אָנָּה יְהוָה כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ
יז פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃ לְךָ־אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃
יח יט נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ בְּחַצְרוֹת ׀ בֵּית
יְהוָה בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָ͏ִם הַלְלוּיָהּ׃

קיז

א ב הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים׃ כִּי גָבַר
עָלֵינוּ ׀ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

קיח

א ב הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל
ג כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ־נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ד ה יֹאמְרוּ־נָא יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ מִן־הַמֵּצַר
ו קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחַבְיָהּ׃ יְהוָה לִי לֹא אִירָא מַה־
ז יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם׃ יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃
ח ט טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בָּאָדָם׃ טוֹב לַחֲסוֹת
י בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃ כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה
יא כִּי אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃
יב סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃
יג יד דַּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־
טו לִי לִישׁוּעָה׃ קוֹל ׀ רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין
טז יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה יְמִין יְהוָה עֹשָׂה
יז יח חָיִל׃ לֹא אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ׃ יַסֹּר
יט יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃ פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא־
כ בָם אוֹדֶה יָהּ׃ זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ׃

קטז, טז׳ ה׳ במקום א׳ יט׳ קמץ ברביע
קיח, ה׳ יח׳ יָהּ הה׳ דגושה י׳ יא׳ יב׳ פתח בס״ף

אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים כא כב
הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה׃ מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת כג
בְּעֵינֵינוּ׃ זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ׃ כד
אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא׃ בָּרוּךְ כה כו
הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה׃ אֵל ׀ יְהוָה כז
וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ אֵלִי כח
אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ׃ הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי כט
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

קיט

אַשְׁרֵי תְמִימֵי־דָרֶךְ הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה׃ אַשְׁרֵי נֹצְרֵי א ב
עֵדֹתָיו בְּכָל־לֵב יִדְרְשׁוּהוּ׃ אַף לֹא־פָעֲלוּ עַוְלָה בִּדְרָכָיו ג
הָלָכוּ׃ אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד׃ אַחֲלַי יִכֹּנוּ ד ה
דְרָכָי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ׃ אָז לֹא־אֵבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־ ו
מִצְוֹתֶיךָ׃ אוֹדְךָ בְּיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ ז
אֶת־חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד׃ בַּמֶּה יְזַכֶּה־ ח ט
נַּעַר אֶת־אָרְחוֹ לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ׃ בְּכָל־לִבִּי דְרַשְׁתִּיךָ אַל־ י
תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ׃ בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ לְמַעַן לֹא יא
אֶחֱטָא־לָךְ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ בִּשְׂפָתַי יב יג
סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי־פִיךָ׃ בְּדֶרֶךְ עֵדְוֹתֶיךָ שַׂשְׂתִּי כְּעַל יד
כָּל־הוֹן׃ בְּפִקֻּדֶיךָ אָשִׂיחָה וְאַבִּיטָה אֹרְחֹתֶיךָ׃ בְּחֻקֹּתֶיךָ טו טז
אֶשְׁתַּעֲשָׁע לֹא אֶשְׁכַּח דְּבָרֶךָ׃ גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ אֶחְיֶה יז
וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ׃ גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ׃ יח
גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ אַל־תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ׃ גָּרְסָה נַפְשִׁי יט כ
לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל־עֵת׃ גָּעַרְתָּ זֵדִים אֲרוּרִים כא
הַשֹּׁגִים מִמִּצְוֹתֶיךָ׃ גַּל מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז כִּי עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי׃ כב
גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃ גַּם־ כג כד
עֵדֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי אַנְשֵׁי עֲצָתִי׃ דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי כה

קיח, כה׳ מלרע   קיט, ה׳ כד׳ קמץ מרביע   יג׳ פתח באתנח

21 איך דאַנק דיר, וואָרום האָסט מיר געענטפערט,
אוּן ביסט מיר געווען אַ ישועה.
22 דער שטיין וואָס די בוימייִנסטער האָבן פאַראַכט,
איז געוואָרן צום הויפּטווינקל.
23 פון גאָט איז דאָס געשען,
ווּנדערלעך איז עס אין אונדזערע אויגן.
24 דאָס איז דער טאָג וואָס גאָט האָט געמאַכט,
לאָמיר לוסטיק זיין און זיך פרייען אין אים.
25 איך בעט דיך, גאָט, העלף נון!
איך בעט דיך, גאָט, באַגליק נון!
26 געבענטשט דער וואָס קומט אין נאָמען פון גאָט!
מיר בענטשן אײַך פון גאָטס הויז.
27 יהוה איז גאָט, און ער האָט אונדז דערלוכטן;
פלעכט אַ טאַנץ מיט צווייגן
ביז די הערנער פון מזבח.
28 מיין גאָט ביסטו, און איך וועל דיר דאַנקען;
מיין גאָט—וועל איך דיך דערהייבן.
29 גיט אַ דאַנק צו יהוה, וואָרום ער איז גוט,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

א

קיט 1 ווויל צו די וואָס זייער וועג איז ערלעך,
וואָס גייען אין דער תּורה פון גאָט.
2 ווויל צו די וואָס היטן זיינע אָנזאָגן,
וואָס זוכן אים מיטן גאַנצן האַרצן,
3 און זיי טוען ניט קיין אומרעכט,
זיי גייען אין זיינע וועגן.
4 האָסט געבאָטן דיינע באַפעלן,
זיי אָפּצוהיטן זייער.
5 הלוואַי זאָלן פעסט זיין מיינע וועגן,
צו היטן דיינע געזעצן.
6 דענסמאָל וועל איך זיך ניט שעמען,
ווען איך קוק אויף אַלע דיינע געבאָט.
7 איך וועל דיך לויבן מיט רעכטפאַרטיקייט פון האַרצן,
ווען איך לערן דיינע גערעכטע משפּטים.
8 דיינע געזעצן וועל איך היטן;
זאָלסט מיך ניט פאַרלאָזן ביז גאָר.

ב

9 מיט וואָס קען אַ יונגער מענטש האַלטן ריין זיין וועג,
צו זיין אָפּגעהיט לויט דיין וואָרט?
10 מיט מיין גאַנצן האַרצן האָב איך דיך געזוכט;
לאָז מיך ניט אַוועקבלאָנדזשען פון דיינע געבאָט.
11 אין מיין האַרצן האָב איך באַהאַלטן דיין וואָרט,
כּדי איך זאָל ניט זינדיקן צו דיר.
12 געלויבט ביסטו, גאָט;
לערן מיך דיינע געזעצן.
13 מיט מיינע ליפּן האָב איך דערציילט
אַלע משפּטים פון דיין מויל.
14 מיט דעם וועג פון דיינע אָנזאָגן האָב איך מיך געפרייט
ווי מיט אַלע עשירות.
15 איך טראַכט אָן דיינע באַפעלן,
און איך קוק אויף דיינע וועגן.
16 מיט דיינע געזעצן קוויק איך מיך,
איך פאַרגעס ניט דיין וואָרט.

ג

17 באַשער דיין קנעכט, איך זאָל לעבן,
און איך וועל היטן דיין וואָרט.
18 אַנטפּלעק מיינע אויגן, איך זאָל זען
די ווּנדער פון דיין תּורה.
19 אַ פרעמדער בין איך אויף דער ערד;
ניט פאַרבאָרג פון מיר דיינע געבאָט.
20 צעבראָכן איז מיין זעל פון גלוסטעניש
נאָך דיינע משפּטים אין יעטוועדער צייט.
21 שרייסט אָן אויף די פאַרשאָלטענע מוטווויליקע,
וואָס בלאָנדזשען אַוועק פון דיינע געבאָט.
22 קייקל אַראָפּ פון מיר שאַנד און בזיון,
וואָרום דיינע אָנזאָגן האָב איך געהיט.
23 הגם האַרן זיצן און רעדן קעגן מיר,
טראַכט דיין קנעכט אָן דיינע געזעצן,
24 יאָ, דיינע אָנזאָגן זיינען מיין קוויקונג,
די עצה־געבער מיינע.

ד

25 באַהעפט צום שטויב איז מיין זעל;

לעב מיך אויף לויט דיין וואָרט.

26 איך האָב דערציילט מיינע וועגן, און דו האָסט מיר געענטפערט;
לערן מיך דיינע געזעצן.

27 דעם וועג פון דיינע באַפעלן מאַך מיך פאַרשטיין,
און איך וועל רעדן פון דיינע וווּנדער.

28 מיין זעל טרערט פון קומער;
ריכט מיך אויף לויט דיין וואָרט.

29 דעם וועג פון ליגן טו אָפּ פון מיר,
און מיט דיין תּורה לייטזעליק מיך.

30 דעם וועג פון אמת האָב איך אויסגעווילט,
דיינע משפּטים האָב איך געהאַלטן [פאַר מיר].

31 איך בין באַהעפט אָן דיינע אָנזאָגן;
גאָט, זאָלסט מיך ניט פאַרשעמען.

32 אין דעם וועג פון דיינע געבאָט טו איך לויפן,
וואָרום דו דערברייטערסט מיין האַרץ.

ה

33 לערן מיך, גאָט, דעם וועג פון דיינע געזעצן,
און איך וועל אים היטן ביז לעצט.

34 מאַך מיך פאַרשטיין, כּדי איך זאָל היטן דיין תּורה,
און זי האַלטן מיטן גאַנצן האַרצן.

35 פיר מיך אין דעם שטעג פון דיינע געבאָט,
וואָרום נאָך אים האָב איך געגאַרט.

36 נייג מיין האַרץ צו דיינע אָנזאָגן,
און ניט צו גייציקייט.

37 נעם אַוועק מיינע אויגן פון קוקן אויף נישטיקייט;
אין דיינע וועגן לעב מיך אויף.

38 זיי מקיים צו דיין קנעכט דיין צוזאָג
וואָס צו דיינע פאָרכטער.

39 טו אָפּ מיין שאַנד וואָס איך שרעק מיך דערפאַר,
וואָרום דיינע משפּטים זיינען גוט.

40 זע, איך האָב געשמאַכט נאָך דיינע באַפעלן;
אין דיין גערעכטיקייט לעב מיך אויף.

ו

41 און זאָלן קומען דיינע חסדים אויף מיר, גאָט,
דיין הילף לויט דיין צוזאָג,

42 אַז איך זאָל קענען ענטפערן מיין לעסטערער אַ וואָרט;
וואָרום איך האָב מיך פאַרזיכערט אויף דיין וואָרט.

43 און זאָלסט ניט אָפּרייסן אין גאַנצן פון מיין מויל דאָס וואָרט פון אמת,
וואָרום אויף דיינע משפּטים האָב איך געהאַרט.

44 און איך וועל תּמיד היטן דיין תּורה,
אויף אייביק און שטענדיק.

45 און לאָמיך אומגיין אין דערברייטערניש,
וואָרום דיינע באַפעלן האָב איך געזוכט.

46 און איך וועל רעדן פון דיינע אָנזאָגן פאַר מלכים,
און איך וועל מיך ניט שעמען.

47 און איך וועל מיך קוויקן מיט דיינע געבאָט
וואָס איך האָב ליב.

48 און איך וועל אויפהייבן מיינע הענט צו דיינע געבאָט
וואָס איך האָב ליב,
און איך וועל טראַכטן אָן דיינע געזעצן.

ז

49 געדענק דאָס וואָרט צו דיין קנעכט,
וועדליק דו האָסט מיך געמאַכט האָפן.

50 דאָס איז מיין טרייסט אין מיין פּיין,
וואָס דיין צוזאָג לעבט מיך אויף.

51 די מוטוויליקע האָבן געשפּעט פון מיר זייער —
פון דיין תּורה האָב איך זיך ניט אָפּגענייגט.

52 איך האָב געדאַכט, גאָט, אָן דיינע משפּטים פון אייביק אָן,

כו חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ׃ דְּרָכַי סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃
כז כח דֶּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ׃ דָּלְפָה
כט נַפְשִׁי מִתּוּגָה קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ׃ דֶּרֶךְ שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי
ל וְתוֹרָתְךָ חָנֵּנִי׃ דֶּרֶךְ־אֱמוּנָה בָחָרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי׃
לא לב דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֺתֶיךָ יְהוָה אַל־תְּבִישֵׁנִי׃ דֶּרֶךְ־מִצְוֺתֶיךָ אָרוּץ
לג כִּי תַרְחִיב לִבִּי׃ הוֹרֵנִי יְהוָה דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ וְאֶצְּרֶנָּה
לד עֵקֶב׃ הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ וְאֶשְׁמְרֶנָּה בְכָל־לֵב׃
לה לו הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב מִצְוֺתֶיךָ כִּי בוֹ חָפָצְתִּי׃ הַט־לִבִּי אֶל־
לז עֵדְוֺתֶיךָ וְאַל אֶל־בָּצַע׃ הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא בִּדְרָכֶךָ
לח לט חַיֵּנִי׃ הָקֵם לְעַבְדְּךָ אִמְרָתֶךָ אֲשֶׁר לְיִרְאָתֶךָ׃ הַעֲבֵר
מ חֶרְפָּתִי אֲשֶׁר יָגֹרְתִּי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים׃ הִנֵּה תָּאַבְתִּי
מא לְפִקֻּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חַיֵּנִי׃ וִיבֹאֻנִי חֲסָדֶךָ יְהוָה
מב תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ׃ וְאֶעֱנֶה חֹרְפִי דָבָר כִּי־בָטַחְתִּי
מג בִּדְבָרֶךָ׃ וְאַל־תַּצֵּל מִפִּי דְבַר־אֱמֶת עַד־מְאֹד כִּי לְמִשְׁפָּטֶךָ
מד מה יִחָלְתִּי׃ וְאֶשְׁמְרָה תוֹרָתְךָ תָמִיד לְעוֹלָם וָעֶד׃ וְאֶתְהַלְּכָה
מו בָרְחָבָה כִּי פִקֻּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃ וַאֲדַבְּרָה בְעֵדֹתֶיךָ נֶגֶד
מז מְלָכִים וְלֹא אֵבוֹשׁ׃ וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֺתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי׃
מח וְאֶשָּׂא כַפַּי אֶל־מִצְוֺתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי וְאָשִׂיחָה בְחֻקֶּיךָ׃
מט נ זְכָר־דָּבָר לְעַבְדֶּךָ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי׃ זֹאת נֶחָמָתִי
נא בְעָנְיִי כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי׃ זֵדִים הֱלִיצֻנִי עַד־מְאֹד מִתּוֹרָתְךָ
נב לֹא נָטִיתִי׃ זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם ׀ יְהוָה וָאֶתְנֶחָם׃
נג נד זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים עֹזְבֵי תּוֹרָתֶךָ׃ זְמִרוֹת הָיוּ־לִי
נה חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרָי׃ זָכַרְתִּי בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יְהוָה וָאֶשְׁמְרָה
נו נז תּוֹרָתֶךָ׃ זֹאת הָיְתָה־לִּי כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃ חֶלְקִי
נח יְהוָה אָמַרְתִּי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ׃ חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְכָל־לֵב
נט חָנֵּנִי כְּאִמְרָתֶךָ׃ חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל־
ס סא עֵדֹתֶיךָ׃ חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֺתֶיךָ׃ חֶבְלֵי
סב רְשָׁעִים עִוְּדֻנִי תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם

קיט, לג׳ הצי כתי ק מח׳ קמץ ברביע נז׳ בס״א חלקי ה׳

און איך האָב מיך געטרייסט.

53 אַ ברענעדיקער צאָרן האָט מיך אָנגענומען,
פון וועגן די רשעים וואָס פאַרלאָזן דיין תּורה.

54 געזאַנגען זיינען מיר געווען דיינע געזעצן
אין הויז פון מיין פאַרפרעמדטקייט.

55 איך האָב דערמאָנט בײַ נאַכט דיין נאָמען, גאָט,
און איך האָב געהיט דיין תּורה.

56 דאָס האָב איך געהאַט:
וואָס איך האָב געהאַלטן דיינע באַפעלן.

ח

57 מיין טייל, גאָט, האָב איך געזאָגט,
איז צו היטן דיינע ווערטער.

58 איך האָב געבעטן בײַ דיר מיטן גאַנצן האַרצן:
לייטזעליק מיך לויט דיין צוזאָג.

59 איך האָב באַרעכנט מיינע וועגן,
און געקערט מיינע פיס צו דיינע אָנזאָגן.

60 איך האָב זיך געאײַלט און ניט געזאַמט
צו היטן דיינע געבאָט.

61 די שטריק פון די רשעים האָבן מיך אַרומגעקניפּט —
דיין תּורה האָב איך ניט פאַרגעסן.

62 האַלבע נאַכט שטיי איך אויף דיר צו דאַנקען

סג לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ חָבֵר אָנִי לְכׇל־אֲשֶׁר
סד יְרֵאוּךָ וּלְשֹׁמְרֵי פִּקּוּדֶיךָ׃ חַסְדְּךָ יְהֹוָה מָלְאָה הָאָרֶץ
סה חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃ טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהֹוָה כִּדְבָרֶךָ׃
סו סז טוּב טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֺתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי׃ טֶרֶם
סח אֶעֱנֶה אֲנִי שֹׁגֵג וְעַתָּה אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי׃ טוֹב אַתָּה
סט וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים אֲנִי בְּכׇל־
ע לֵב ׀ אֶצֹּר פִּקּוּדֶיךָ׃ טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם אֲנִי תּוֹרָתְךָ
עא עב שִׁעֲשָׁעְתִּי׃ טוֹב לִי כִּי עֻנֵּיתִי לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ׃ טוֹב
עג לִי תוֹרַת פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף׃ יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי
עד הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה מִצְוֺתֶיךָ׃ יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ כִּי
עה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ יָדַעְתִּי יְהֹוָה כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ וֶאֱמוּנָה
עו עז עִנִּיתָנִי׃ יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ׃ יְבֹאוּנִי
עח רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי־שֶׁקֶר
עט עִוְּתוּנִי אֲנִי אָשִׂיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ׃ יָשׁוּבוּ־לִי יְרֵאֶיךָ וְיֹדְעוּ עֵדֹתֶיךָ׃
פ פא יְהִי־לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ׃ כָּלְתָה
פב לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרָתֶךָ
פג לֵאמֹר מָתַי תְּנַחֲמֵנִי׃ כִּי־הָיִיתִי כְּנֹאד בְּקִיטוֹר חֻקֶּיךָ לֹא
פד שָׁכָחְתִּי׃ כַּמָּה יְמֵי עַבְדֶּךָ מָתַי תַּעֲשֶׂה בְרֹדְפַי מִשְׁפָּט׃
פה פו כָּרוּ־לִי זֵדִים שִׁיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ׃ כׇּל־מִצְוֺתֶיךָ
פז אֱמוּנָה שֶׁקֶר רְדָפוּנִי עׇזְרֵנִי׃ כִּמְעַט כִּלּוּנִי בָאָרֶץ וַאֲנִי
פח לֹא־עָזַבְתִּי פִקֻּדֶיךָ׃ כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדוּת פִּיךָ׃
פט צ לְעוֹלָם יְהֹוָה דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמָיִם׃ לְדֹר וָדֹר אֱמוּנָתֶךָ
צא כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד׃ לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ הַיּוֹם כִּי הַכֹּל
צב צג עֲבָדֶיךָ׃ לוּלֵי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי אָז אָבַדְתִּי בְעׇנְיִי׃ לְעוֹלָם
צד לֹא־אֶשְׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ כִּי בָם חִיִּיתָנִי׃ לְךָ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי
צה פִקּוּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃ לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי עֵדֹתֶיךָ אֶתְבּוֹנָן׃
צו צז לְכׇל־תִּכְלָה רָאִיתִי קֵץ רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד׃ מָה־

סה׳ כוא כאתנח   עט׳ וידעי קרי

פאַר דיינע גערעכטע משפטים.
63 אַ חבר בין איך צו אַלע וואָס פאָרכטן דיך,
און צו די וואָס היטן דיינע באַפעלן.
64 דיין חסד, גאָט, איז פול די ערד;
לערן מיך דיינע געזעצן.

ט

65 האָסט געטאָן גוטס מיט דיין קנעכט,
גאָט, לויט דיין וואָרט.
66 ווילפאַרשטאַנדיקייט און וויסן לערן מיך,
וואָרום איך גלויב אין דיינע געבאָט.
67 איידער איך האָב געליטן פלעג איך פאַרזען,
אָבער אַצונד טו איך היטן דיין וואָרט.
68 אַ גוטער ביסטו און אַ באַגיטיקער;
לערן מיך דיינע געזעצן.
69 די מוטוויליקע האָבן אָנגעשמירט אויף מיר ליגן;
איך היט מיטן גאַנצן האַרצן דיינע באַפעלן.
70 פאַרשטאָפּט ווי פעטס איז זייער האַרץ;
איך האָב מיך געקוויקט מיט דיין תּורה.
71 ווויל איז צו מיר וואָס איך בין געפייניקט געוואָרן,
כּדי איך זאָל לערנען דיינע געזעצן.
72 מיר איז בעסער די תּורה פון דיין מויל
איידער טויזנטן גאָלד און זילבער.

י

73 דיינע הענט האָבן מיך געשאַפן און מיך געפורעמט;
מאַך מיך פאַרשטיין, כּדי איך זאָל לערנען דיינע
געבאָט.
74 דיינע פאָרכטער וועלן מיך זען[א] און זיך פרייען,
וואָרום אויף דיין וואָרט האָב איך געהאַרט.
75 איך ווייס, גאָט, אַז גערעכט זיינען דיינע משפּטים,
און אויס טריישאַפט האָסטו מיך געפייניקט.
76 זאָל זיין, איך בעט דיך, דיין חסד מיך צו טרייסטן,
אַזוי ווי דיין צוזאָג צו דיין קנעכט.
77 זאָל קומען אויף מיר דיין דערבאַרימונג, כּדי איך זאָל
לעבן,
וואָרום דיין תּורה איז מיין קוויקונג.
78 זאָלן פאַרשעמט ווערן די מוטוויליקע, ווייל זיי האָבן
מיך געקריוודעט אומנישט;
איך וועל טראַכטן אָן דיינע באַפעלן.
79 זאָלן זיך קערן צו מיר די וואָס פאָרכטן דיך,
און די וואָס ווייסן דיינע אָנזאָגן.
80 זאָל מיין האַרץ זיין גאַנץ אין דיינע געזעצן,
כּדי איך זאָל ניט פאַרשעמט ווערן.

כ

81 מיין זעל גייט אויס נאָך דיין הילף,
אויף דיין וואָרט טו איך האַרן.
82 מיינע אויגן גייען אויס נאָך דיין צוזאָג,
אַזוי צו זאָגן: ווען וועסטו מיך טרייסטן?
83 הגם איך בין געוואָרן ווי אַ לאָגל אין רויך,
האָב איך דיינע געזעצן ניט פאַרגעסן.
84 ווי פיל זיינען די טעג פון דיין קנעכט?
ווען וועסטו אַ משפט טאָן אויף מיינע נאָכיאָגער?
85 די מוטוויליקע האָבן מיר געגראָבן גריבער,
וואָס איז ניט לויט דיין תּורה.
86 אַלע דיינע געבאָט זיינען וואָרהאַפטיק;
אומנישט האָבן זיי מיך גערודפט; העלף מיך.
87 זיי האָבן מיך שיר פאַרלענדט אויף דער ערד,
אָבער איך האָב ניט פאַרלאָזן דיינע באַפעלן.
88 לעב מיך אויף לויט דיין חסד,
און איך וועל היטן דעם אָנזאָג פון דיין מויל.

ל

89 אויף אייביק, גאָט,
באַשטייט דיין וואָרט אין הימל.
90 אויף דור־דורות איז דיין טריישאַפט;
האָסט באַפעסטיקט די ערד, און זי שטייט.
91 לויט דיינע געזעצן שטייען זיי היינט,
וואָרום אַלע זאַכן זיינען דיינע קנעכט.
92 ווען ניט דיין תּורה איז מיין קוויקונג,
וואָלט איך אונטערגעגאַנגען אין מיין פּיין.
93 איך וועל אייביק ניט פאַרגעסן דיינע באַפעלן,
וואָרום מיט זיי האָסטו מיך אויפגעלעבט.
94 דיינער בין איך, העלף מיך,
וואָרום דיינע באַפעלן האָב איך געפאָרשט.
95 די רשעים האָבן אויסגעקוקט אויף מיר, מיך אונטער־
צוברענגען;
איך קליג מיך אין דיינע אָנזאָגן.
96 צו יעטוועדער שטרעבונג האָב איך געזען אַן עק־
דיינע געבאָט זיינען ברייט ביז גאָר.

[א] וואָרטשפּיל: יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי.

צח אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי׃ מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי
צט מִצְוֺתֶךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי׃ מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי
ק עֵדְוֺתֶיךָ שִׂיחָה לִי׃ מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי פִקּוּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃
קא מִכָּל־אֹרַח רָע כָּלִאתִי רַגְלָי לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ׃
קב קג מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִּי כִּי־אַתָּה הוֹרֵתָנִי׃ מַה־נִּמְלְצוּ לְחִכִּי
קד אִמְרָתֶךָ מִדְּבַשׁ לְפִי׃ מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן עַל־כֵּן שָׂנֵאתִי ׀
קה כָּל־אֹרַח שָׁקֶר׃ נֵר־לְרַגְלִי דְבָרֶךָ וְאוֹר לִנְתִיבָתִי׃
קו קז נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ נַעֲנֵיתִי עַד־
קח מְאֹד יְהוָה חַיֵּנִי כִדְבָרֶךָ׃ נִדְבוֹת פִּי רְצֵה־נָא יְהוָה
קט וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃ נַפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
קי קיא נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תָעִיתִי׃ נָחַלְתִּי עֵדְוֺתֶיךָ
קיב לְעוֹלָם כִּי־שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה׃ נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ
קיג לְעוֹלָם עֵקֶב׃ סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃
קיד קטו סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרֵעִים
קטז וְאֶצְּרָה מִצְוֺת אֱלֹהָי׃ סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ וְאֶחְיֶה וְאַל־
קיז תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי׃ סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה וְאֶשְׁעָה בְחֻקֶּיךָ תָמִיד׃
קיח קיט סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ כִּי־שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם׃ סִגִים
קכ הִשְׁבַּתָּ כָל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לָכֵן אָהַבְתִּי עֵדֹתֶיךָ׃ סָמַר
קכא מִפַּחְדְּךָ בְשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יָרֵאתִי׃ עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט
קכב וָצֶדֶק בַּל־תַּנִּיחֵנִי לְעֹשְׁקָי׃ עֲרֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל־יַעַשְׁקֻנִי
קכג קכד זֵדִים׃ עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתֶךָ וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ׃ עֲשֵׂה עִם־
קכה עַבְדְּךָ כְחַסְדֶּךָ וְחֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃ עַבְדְּךָ־אָנִי הֲבִינֵנִי וְאֵדְעָה
קכו קכז עֵדֹתֶיךָ׃ עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה הֵפֵרוּ תּוֹרָתֶךָ׃ עַל־כֵּן
קכח אָהַבְתִּי מִצְוֺתֶיךָ מִזָּהָב וּמִפָּז׃ עַל־כֵּן ׀ כָּל־פִּקּוּדֵי כֹל
קכט יִשָּׁרְתִּי כָּל־אֹרַח שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי׃ פְּלָאוֹת עֵדְוֺתֶיךָ
קל עַל־כֵּן נְצָרָתַם נַפְשִׁי׃ פֵּתַח דְּבָרֶיךָ יָאִיר מֵבִין פְּתָיִים׃
קלא קלב פִּי־פָעַרְתִּי וָאֶשְׁאָפָה כִּי לְמִצְוֺתֶיךָ יָאָבְתִּי׃ פְּנֵה־אֵלַי

צט׳ פתח באתנח

מ

97 ווי ליב איך האָב דיין תּורה!
אַ גאַנצן טאָג איז זי מיין טראַכטונג.
98 קליגער פון מיינע פיינט מאַכן מיך דיינע געבאָט,
וואָרום זיי זיינען אייביק ביי מיר.
99 פון אַלע מיינע לערער בין איך פאַרשטאַנדיקער,
וואָרום דיינע אָנזאָגן זיינען מיין טראַכטונג.
100 מער פון זקנים פאַרשטיי איך,
ווייל דיינע באַפעלן האָב איך געהאַלטן.
101 פון יעטוועדער בייזן וועג פאַרמייד איך מיינע פיס,
כּדי איך זאָל היטן דיין וואָרט.
102 פון דיינע געזעצן האָב איך ניט אָפּגעקערט,
וואָרום דו האָסט מיך געלערנט.
103 ווי זיס זיינען דיינע ווערטער צו מיין גומען,
מער פון האָניק פאַר מיין מויל!
104 פון דיינע באַפעלן ווער איך פאַרשטאַנדיק,
דרום האָב איך פיינט יעטוועדער וועג פון ליגן.

נ

105 אַ ליכט פאַר מיין פוס איז דיין וואָרט,
און אַ ליכטיקייט פאַר מיין שטעג.
106 איך האָב געשוואָרן, און האָב מקיים געווען,
צו היטן דיינע גערעכטע משפּטים.
107 איך בין געדריקט ביז גאָר,
גאָט, לעב מיך אויף לויט דיין וואָרט.
108 די פרייגאָבן פון מיין מויל באַוויליק, איך בעט דיך, גאָט,
און דיינע משפּטים לערן מיך.
109 מיין נפש איז תּמיד אין מיין האַנט,
אָבער דיין תּורה האָב איך ניט פאַרגעסן.
110 די רשעים האָבן מיר אַ פּאַסטקע געשטעלט,
אָבער פון דיינע באַפעלן האָב איך ניט אַוועקגעבלאָנדזשעט.
111 איך האָב געמאַכט דיינע אָנזאָגן פאַר מיין אייביקער אַרב,
וואָרום זיי זיינען די פרייד פון מיין האַרצן.
112 איך האָב גענייגט מיין האַרץ צו טאָן דיינע געזעצן
תּמיד ביז לעצט.

ס

113 צווייפלער האָב איך פיינט,
נאָר דיין תּורה האָב איך ליב.
114 מיין פאַרבאָרגעניש און מיין שילד ביסטו,
אויף דיין וואָרט טו איך האַרן.
115 קערט אַייך אָפּ פון מיר, איר שלעכטסטוער,
כּדי איך זאָל היטן די געבאָט פון מיין גאָט.
116 האַלט מיך אויף לויט דיין צוזאָג, כּדי איך זאָל לעבן,
און לאָז מיך ניט פאַרשעמט ווערן אין מיין האָפענונג.
117 לען מיך אונטער, און לאָמיך געהאָלפן ווערן,
און איך וועל מיך תּמיד פאַרנעמען מיט דיינע געזעצן.
118 פאַראַכטסט אַלע וואָס בלאָנדזשען אַוועק פון דיינע געזעצן,
וואָרום אומזיסט איז זייער אָפּנאַרעניש.
119 ווי פּסולת שאַפסטו אָפּ אַלע רשעים פון דער ערד,
דרום האָב איך ליב דיינע אָנזאָגן.
120 מיין לייב שוידערט פון אַנגסט פאַר דיר,
און פאַר דיינע משפּטים האָב איך מורא.

ע

121 איך האָב געטאָן רעכט און גערעכטיקייט;
זאָלסט מיך ניט איבערלאָזן צו מיינע דריקער.
122 שטעל זיך אַיין פאַר דיין קנעכט צום גוטן,
אַז מיך זאָלן ניט דריקן די מוטווילִיקע.
123 מיינע אויגן גייען אויס נאָך דיין הילף,
און נאָך דעם וואָרט פון דיין גערעכטיקייט.
124 טו מיט דיין קנעכט לויט דיין חסד,
און דיינע געזעצן לערן מיך.
125 דיין קנעכט בין איך; מאַך מיך פאַרשטיין,
כּדי איך זאָל וויסן דיינע אָנזאָגן.
126 עס איז צייט פאַר גאָט צו טאָן;
זיי האָבן פאַרשטערט דיין תּורה.
127 פאַרוואָר, איך האָב ליב דיינע געבאָט,
מער פון גאָלד און פון גינגאָלד.
128 דרום האַלט איך פאַר ריכטיק אַלע כָּלערליי באַפעלן;
יעטוועדער וועג פון ליגן האָב איך פיינט.

פ

129 וווּנדערלעך זיינען דיינע אָנזאָגן,
דרום היט זיי מיין זעל.
130 די אַנטפּלעקונג פון דיינע ווערטער מאַכט ליכטיק,
זי מאַכט פאַרשטאַנדיק דעם נאַרן.
131 איך האָב אויפגעשפּאַרט מיין מויל און געלעכצט,
וואָרום נאָך דיינע געבאָט האָב איך געגאַרט.
132 קער זיך צו מיר, און לייטזעליק מיך,

קלג וְחָנֵּנִי כְּמִשְׁפָּט לְאֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ וְאַל־
קלד תַּשְׁלֶט־בִּי כָל־אָוֶן׃ פְּדֵנִי מֵעֹשֶׁק אָדָם וְאֶשְׁמְרָה פִּקּוּדֶיךָ׃
קלה קלו פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ וְלַמְּדֵנִי אֶת־חֻקֶּיךָ׃ פַּלְגֵי־מַיִם יָרְדוּ
קלז עֵינָי עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתֶךָ׃ צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר
קלח קלט מִשְׁפָּטֶיךָ׃ צִוִּיתָ צֶדֶק עֵדֹתֶיךָ וֶאֱמוּנָה מְאֹד׃ צִמְּתַתְנִי
קמ קִנְאָתִי כִּי־שָׁכְחוּ דְבָרֶיךָ צָרָי׃ צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד
קמא וְעַבְדְּךָ אֲהֵבָהּ׃ צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקֻּדֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
קמב קמג צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃ צַר־וּמָצוֹק מְצָאוּנִי
קמד מִצְוֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה׃
קמה קמו קָרָאתִי בְכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצֹּרָה׃ קְרָאתִיךָ
קמז הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ׃ קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף וָאֲשַׁוֵּעָה
קמח לִדְבָרְיךָ יִחָלְתִּי׃ קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת לָשִׂיחַ בְּאִמְרָתֶךָ׃
קמט קנ קוֹלִי שִׁמְעָה כְחַסְדֶּךָ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶךָ חַיֵּנִי׃ קָרְבוּ רֹדְפֵי
קנא זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ׃ קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל־מִצְוֹתֶיךָ
קנב אֱמֶת׃ קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם׃
קנג קנד רְאֵה־עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ רִיבָה רִיבִי
קנה וּגְאָלֵנִי לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי׃ רָחוֹק מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה כִּי־חֻקֶּיךָ
קנו קנז לֹא דָרָשׁוּ׃ רַחֲמֶיךָ רַבִּים ׀ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי׃ רַבִּים
קנח רֹדְפַי וְצָרָי מֵעֵדְוֹתֶיךָ לֹא נָטִיתִי׃ רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה
קנט אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמָרוּ׃ רְאֵה כִּי־פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי
קס יְהוָה כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי׃ רֹאשׁ־דְּבָרְךָ אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל־
קסא מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ׃ שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם וּמִדְּבָרְיךָ פָּחַד
קסב קסג לִבִּי׃ שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ שֶׁקֶר
קסד שָׂנֵאתִי וָאֲתַעֵבָה תּוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ
קסה עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין־לָמוֹ
קסו קסז מִכְשׁוֹל׃ שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי׃ שָׁמְרָה
קסח נַפְשִׁי עֵדֹתֶיךָ וָאֹהֲבֵם מְאֹד׃ שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדֹתֶיךָ כִּי

קמז׳ קסא׳ יתיר י

ווי עס איז רעכט צו די וואָס האָבן ליב דיין נאָמען.
133 פעסטיק מיינע טריט מיט דיין וואָרט,
און לאָז ניט געוועלטיקן איבער מיר קיין אומרעכט.
134 לייז מיך אויס פון דער דריקונג פון מענטשן,
כדי איך זאָל היטן דיינע באַפעלן.
135 דערלייכט דיין פנים אויף דיין קנעכט,
און לערן מיך דיינע געזעצן.
136 בעכן וואַסער האָבן פאַרגאָסן מיינע אויגן,
איבער די וואָס האָבן ניט געהיט דיין תורה.

צ

137 גערעכט ביסטו, גאָט,
און רעכטפאַרטיק זיינען דיינע משפטים.
138 האָסט באַפוילן מיט גערעכטיקייט דיינע אָנזאָגן,
און מיט געטריישאַפט ביז גאָר.
139 מיך האָט אומגעבראַכט מיין ערגערניש,
ווייל מיינע פיינט האָבן פאַרגעסן דיינע ווערטער.
140 געלייטערט איז דיין וואָרט ביז גאָר,
און דיין קנעכט האָט עס ליב.
141 קליין בין איך און פאַראַכט—
דיינע באַפעלן האָב איך ניט פאַרגעסן.
142 דיין גערעכטיקייט איז אייביק גערעכט,
און דיין תורה איז אמת.
143 נויט און אַנגסט האָבן מיך געטראָפן—
דיינע געבאָט[א] זיינען מיינע קוויקונגען.
144 גערעכט זיינען דיינע אָנזאָגן אויף אייביק;
מאַך מיך פאַרשטיין, כדי איך זאָל לעבן.

ק

145 איך האָב גערופן מיטן גאַנצן האַרצן;
ענטפער מיר, גאָט; דיינע געזעצן וועל איך האַלטן.
146 איך רוף דיך, העלף מיך,
און איך וועל היטן דיינע אָנזאָגן.
147 איך האָב מיך געפעדערט באַגינען און געשריען;
אויף דיין וואָרט האָב איך געהאַרט.
148 מיינע אויגן זיינען פאַרויסגעלאָפן די נאַכטוואַכן,
צו טראַכטן אָן דיין וואָרט.
149 הער צו מיין קָול לויט דיין חסד,
גאָט, לעב מיך אויף אַזוי ווי דיין שטייגער.
150 עס גענענען די וואָס יאָגן זיך נאָך שענדלעכקייט;
פון דיין תורה זיינען זיי ווייט.
151 דו ביסט נאָנט, גאָט,
און אַלע דיינע געבאָט זיינען אמת.
152 פון לאַנג אָן האָב איך געוווסט פון דיינע אָנזאָגן,
אַז דו האָסט זיי אויף אייביק געגרונטפעסט.

ר

153 זע מיין פיין, און דערלייז מיך,
וואָרום דיין תורה האָב איך ניט פאַרגעסן.
154 קריג מיין קריג, און לייז מיך אויס,
לויט דיין צוזאָג לעב מיך אויף.
155 ווייט איז פון רשעים הילף,
ווייל דיינע געזעצן זוכן זיי ניט.
156 דיין דערבאַרימונג איז גרויס, גאָט;
לעב מיך אויף אַזוי ווי דיין שטייגער.
157 פיל זיינען מיינע נאָכיאָגער און מיינע דריקער—
פון דיינע אָנזאָגן האָב איך זיך ניט אָפּגענייגט.
158 איך האָב געזען די פעלשער און זיך געקריגט מיט זיי,
וואָס זיי האָבן דיין וואָרט ניט געהיט.
159 זע אַז דיינע באַפעלן האָב איך ליב;

[א] וואָרטשפיל: צר־ומצוק מצאוני מצותיך.

גאָט, לעב מיך אויף לויט דיין חסד.
160 דער עיקר פון דיין וואָרט איז אמת,
און אויף אייביק איז אַל דיין גערעכטער משפט.

ש

161 האַרן האָבן מיך גערודפט פאַר אומזיסט,
אָבער פאַר דיינע ווערטער האָט געאַנגסט מיין האַרץ.
162 איך פריי זיך איבער דיין וואָרט,
ווי איינער וואָס געפינט אַ סך רויב.
163 ליגן האָב איך פיינט און פאַראומווערדיק,
דיין תורה האָב איך ליב.
164 זיבן מאָל אַ טאָג לויב איך דיך
פאַר דיינע גערעכטע משפטים.
165 גרויס פריד איז פאַר די ליבהאָבער פון דיין תורה,
און ניטאָ פאַר זיי קיין שטרויכלונג.
166 איך האָב אויסגעקוקט אויף דיין הילף, גאָט,
און דיינע געבאָט האָב איך געטאָן.
167 מיין זעל האָט געהיט דיינע אָנזאָגן,
און איך האָב זיי ליב זייער.
168 איך האָב געהיט דיינע באַפעלן און דיינע אָנזאָגן,
וואָרום אַלע מיינע וועגן זיינען פאַר דיר.

קסט כָּל־דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ׃ תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה כִּדְבָרְךָ
קע קעא הֲבִינֵנִי׃ תָּבוֹא תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי׃ תַּבַּעְנָה
קעב שְׂפָתַי תְּהִלָּה כִּי תְלַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ כִּי
קעג כָל־מִצְוֺתֶיךָ צֶּדֶק׃ תְּהִי־יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ בָחָרְתִּי׃
קעד קעה תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ תְּחִי־נַפְשִׁי
קעו וּתְהַלְלֶךָּ וּמִשְׁפָּטֶךָ יַעֲזְרֻנִי׃ תָּעִיתִי כְּשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ
עַבְדֶּךָ כִּי מִצְוֺתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

קכ

א ב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל־יְהוָה בַּצָּרָתָה לִּי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי׃ יְהוָה
ג הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת־שֶׁקֶר מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה׃ מַה־יִּתֵּן לְךָ
ד וּמַה־יֹּסִיף לָךְ לָשׁוֹן רְמִיָּה׃ חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי
ה רְתָמִים׃ אוֹיָה לִי כִּי־גַרְתִּי מֶשֶׁךְ שָׁכַנְתִּי עִם־אָהֳלֵי קֵדָר׃
ו ז רַבַּת שָׁכְנָה־לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׂוֹנֵא שָׁלוֹם׃ אֲנִי שָׁלוֹם וְכִי
אֲדַבֵּר הֵמָּה לַמִּלְחָמָה׃

קכא

א שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי׃
ב ג עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ
ד אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃ הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃
ה ו יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ׃ יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ
ז לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר
ח אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

קכב

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ׃
ב ג עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָםִ׃ יְרוּשָׁלַםִ הַבְּנוּיָה
ד כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו׃ שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ
ה עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה׃ כִּי שָׁמָּה ׀ יָשְׁבוּ
ו כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד׃ שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָםִ

קכ, ב׳ ה׳ סגל באתנח

ת

169 זאָל גענענען מיין געשריי פאַר דיר, גאָט;
מאַך מיך פאַרשטיין, לויט דיין וואָרט.
170 זאָל קומען מיין געבעט פאַר דיר;
זיי מיך מציל לויט דיין צוזאָג.
171 מיינע ליפּן וועלן שטראָמען מיט לויב,
אַז דו וועסט מיך לערנען דיינע געזעצן.
172 מיין צונג וועט זינגען דיין וואָרט,
וואָרום אַלע דיינע געבאָט זיינען גערעכטיקייט.
173 זאָל דיין האַנט זיין מיר צו הילף,
וואָרום דיינע באַפעלן האָב איך אויסדערוויילט.
174 איך האָב געשמאַכט נאָך דיין ישועה, גאָט,
און דיין תּורה איז מיין קוויקונג.
175 זאָל לעבן מיין זעל, און דיך לויבן,
און זאָלן דיינע משפּטים מיך העלפן.
176 איך האָב געבלאָנדזשעט ווי אַ פאַרלאָרענע שאָף;
זוך אויף דיין קנעכט, וואָרום דיינע געבאָט האָב איך
ניט פאַרגעסן.

קכ

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
אין מיין נויט האָב איך גערופן צו גאָט,
און ער האָט מיר געענטפערט.
2 גאָט, זיי מציל מיין זעל
פון דער ליפּ פון ליגן, פון דער צונג פון באַטרוג.
3 וואָס וועט מען דיר געבן, און וואָס וועט מען דיר
צולייגן,
דו צונג פון באַטרוג?
4 שאַרפע גיבור־פייַלן,
מיט קוילן פון בעזעמביימלעך.

5 ווי מיר, וואָס איך האַלט זיך אויף אין מֶשֶך,
וואָס איך וווין ביי די געצעלטן פון קֵדָר.
6 לאַנג האָט זיך אָנגעוווינט מיין זעל
ביי דעם שׂונא פון שלום.
7 איך בין לויטער שלום,
אָבער אַז איך רעד, זיינען זיי פאַר מלחמה.

קכא

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
איך הייב אויף מיינע אויגן צו די בערג:
פון וואַנען וועט קומען מיין הילף?
2 מיין הילף איז פון גאָט,
דעם באַשעפער פון הימל און ערד.

3 ניט לאָזן וועט ער זיך אויסגליטשן דיין פוס;
ניט שלומערן וועט דיין היטער.
4 זע, עס שלומערט ניט און שלאָפט ניט
דער היטער פון ישׂראל.

5 גאָט איז דיין היטער,
גאָט איז דיין שאָטן ביי דיין רעכטער האַנט;
6 ביי טאָג וועט די זון דיך ניט שלאָגן,
און ניט ביי נאַכט די לבנה.

7 גאָט וועט דיך באַהיטן פון אַלעם בייז,
ער וועט באַהיטן דיין זעל.
8 גאָט וועט היטן דיין גיין און דיין קומען,
פון אַצונד און ביז אייביק.

קכב

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען; פון דודן.
איך פריי זיך אַז מע זאָגט מיר:
לאָמיר גיין אין גאָטס הויז.
2 אונדזערע פיס שטייען
אין דיינע טויערן, ירושלַיִם;
3 ירושלַיִם וואָס איז אויפגעבויט
ווי אַ שטאָט וואָס איז זיך באַהעפט אין איינעם;
4 וואָס אַהין גייען אַרויף די שבטים,
די שבטים פון יָה,
פאַר אַן עדות צו ישׂראל,
צו דאַנקען דעם נאָמען פון גאָט.
5 וואָרום דאָרטן שטייען טראָנען פון משפּט,
די טראָנען פון דודס הויז.

6 בעט פאַר דעם שלום פון ירושלַיִם;

יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃ יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃ ז
לְמַעַן־אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ׃ לְמַעַן בֵּית־יְהוָה ח ט
אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃

קכג

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃ א
הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד ב
גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ׃ חָנֵּנוּ יְהוָה ג
חָנֵּנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃ רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג ד
הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים׃

קכד

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא א
יִשְׂרָאֵל׃ לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃ אֲזַי ב ג
חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃ אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה ד
עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃ אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים׃ ה
בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃ נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר ו ז
נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃ עֶזְרֵנוּ ח
בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

קכה

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיהוָה כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט א
לְעוֹלָם יֵשֵׁב׃ יְרוּשָׁלִַם הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהוָה סָבִיב ב
לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע עַל ג
גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים ׀ בְּעַוְלָתָה
יְדֵיהֶם׃ הֵיטִיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם׃ ד
וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת־פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם ה
עַל־יִשְׂרָאֵל׃

קכו

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃ א

קכג, ד׳ לגאי יונים קרי

זאָלן אין שַׁלווה זיין אַלע דיינע ליבהאָבער[א].
7 זאָל זיין שלום אין דיין מויער,
שַׁלווה אין דיינע פּאַלאַצן.
8 פון וועגן מיינע ברידער און מיינע חברים
לאָמיך זאָגן: שלום אין דיר!
9 פון וועגן דעם הויז פון יהוה אונדזער גאָט
ווינטש איך דיר גוטס.

קכג

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
צו דיר הייב איך אויף מיינע אויגן,
דו וואָס טראָנסט אין די הימלען.
2 זע, ווי די אויגן פון קנעכט
צו דער האַנט פון זייער האַר,
ווי די אויגן פון אַ דינסט
צו דער האַנט פון איר האַרינטע,
אַזוי זיינען אונדזערע אויגן צו יהוה אונדזער גאָט,
ביז ער וועט אונדז לייטזעליקן.

3 לייטזעליק אונדז, גאָט, לייטזעליק אונדז,
וואָרום איבערזאַט זיינען מיר מיט פאַראַכטונג.
4 איבערזאַט איז אונדזער זעל
מיט דעם געשפּעט פון די רואיקע,
מיט דער פאַראַכטונג פון די האָפערדיקע דריקער.

קכד

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען; פון דודן.
ווען ניט גאָט וואָס איז געווען מיט אונדז–
זאָל נון זאָגן ישׂראל–
2 ווען ניט גאָט וואָס איז געווען מיט אונדז,
בעת מענטשן זיינען אויפגעשטאַנען אויף אונדז,
3 דענסמאָל וואָלטן זיי אונדז לעבעדיקערהייט אַיינ־
געשלונגען,
ווען זייער צאָרן האָט געגרימט אויף אונדז;
4 דענסמאָל וואָלטן אונדז די וואַסערן פאַרפלייצט,
דער טייך וואָלט אַריבערגעגאַנגען איבער אונדזער זעל;
5 דענסמאָל וואָלטן אַריבער איבער אונדזער זעל
די מוטווילקיע וואַסערן.

6 געלויבט איז גאָט,
וואָס ער האָט אונדז ניט געגעבן
פאַר רויב צו זייערע ציין.
7 אונדזער זעל איז אַנטרונען געוואָרן ווי אַ פויגל
פון די פאַנגערס פאַסטקע;
די פאַסטקע איז צעבראָכן געוואָרן,
און מיר זיינען אַנטרונען געוואָרן.
8 אונדזער הילף איז אין נאָמען פון גאָט,
דעם באַשעפער פון הימל און ערד.

קכה

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
די וואָס פאַרזיכערן זיך אויף גאָט
זיינען אַזוי ווי באַרג ציון,
וואָס רירט זיך ניט;
אייביק פאַרבלייבט ער.
2 ירושָלַיִם–אַרום איר זיינען בערג,
און גאָט איז אַרום זיין פאָלק,
פון אַצונד און ביז אייביק.
3 וואָרום דער שטעקן פון שלעכטיקייט וועט ניט רוען
אויף דעם גורל פון די גערעכטע,
כדי די גערעכטע זאָלן ניט אויסשטרעקן
אין אומגערעכטיקייט זייערע הענט.

4 באַגיטיק, גאָט, די גוטע,
און די וואָס זיינען רעכטפאַרטיק אין זייערע הערצער.
5 אָבער די וואָס נייגן זיך אויף זייערע קרומע וועגן,
זיי וועט גאָט אַוועקפירן מיט די טוער פון אומרעכט.
שלום אויף ישׂראל!

קכו

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
אַז גאָט האָט אומגעקערט די אומקערונג פון ציון,
זיינען מיר געווען ווי אין חלום.

[א] וואָרטשפּיל: שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָםִ יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ.

² דענסמאָל איז פול געוואָרן אונדזער מויל מיט
געלעכטער,
און אונדזער צונג מיט געזאַנג;
דענסמאָל האָט מען געזאָגט צווישן די פעלקער:
גרויס געטאָן האָט גאָט מיט די דאָזיקע.
³ גרויס געטאָן האָט גאָט מיט אונדז,
מיר זיינען דערפרייט געוואָרן.

⁴ ריכט אונדז, גאָט, ווידער אויף
ווי שטראָמען אין טרוקענעם לאַנד.
⁵ די וואָס זייען מיט טרערן,
זאָלן שניידן מיט געזאַנג.
⁶ גיין גייט און וויינט
דער וואָס טראָגט דעם אויסשיט פון זריעה,
אָבער קומען זאָל קומען מיט געזאַנג
דער וואָס טראָגט זיינע גאַרבן.

קכז

¹ אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען; פון שלמהן.
אַז גאָט בויט ניט אַ הויז,
אומזיסט מיען זיך זיינע בויערס אויף אים;
אַז גאָט היט ניט אַ שטאָט,
אומזיסט וואַכט דער שומר.
² אומזיסט אייך, איר וואָס פעדערט אייך אויפצו־
שטיין,
וואָס זיצט־אויף שפּעט,
וואָס עסט ברויט מיט מאַטערניש;
אַזויוואָס גיט ער זיין באַליבטן אין שלאָף.

³ זע, די אַרב פון גאָט זיינען קינדער,
דער שׂכר איז פרוכט פון לייב.
⁴ ווי פיילן אין דער האַנט פון גיבור,
אַזוי זיינען קינדער פון דער יוגנט.
⁵ ווויל צו דעם מאַן
וואָס האָט אָנגעפילט זיין פיילבייטל מיט זיי!
זיי וועלן ניט פאַרשעמט ווערן,
אַז זיי וועלן רעדן מיט די פיינט אין טויער.

קכח

¹ אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
ווויל צו איטלעכן וואָס פאָרכט גאָט,
וואָס גייט אין זיינע וועגן.
² די מי פון דיינע הענט אַז דו עסט,
ווויל איז צו דיר, און גוט איז צו דיר.
³ דיין ווייב ווי אַ פרוכטיקער ווײַנשטאָק,
אין די ווינקלען פון דיין הויז;
דיינע קינדער ווי איילבערטפלאַנצן,
רונד אַרום דיין טיש.
⁴ יאָ, אָט אַזוי ווערט געבענטשט
דער מאַן וואָס פאָרכט גאָט.
⁵ גאָט זאָל דיך בענטשן פון ציון,
און זע דאָס גוטס פון ירושלים
אַלע טעג פון דיין לעבן;
⁶ און זע קינדער ביי דיינע קינדער.
שלום אויף ישׂראל!

ב אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל
ג יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה׃ הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ
ד שְׂמֵחִים׃ שׁוּבָה יְהוָה אֶת־שְׁבוּתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב׃
ה ו הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃ הָלוֹךְ יֵלֵךְ ׀ וּבָכֹה נֹשֵׂא
מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו׃

קכז

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם־יְהוָה ׀ לֹא־יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא
עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ אִם־יְהוָה לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא ׀ שָׁקַד
ב שׁוֹמֵר׃ שָׁוְא לָכֶם ׀ מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי־שֶׁבֶת אֹכְלֵי לֶחֶם
ג הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא׃ הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים
ד שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן׃ כְּחִצִּים בְּיַד־גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃
ה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם לֹא יֵבֹשׁוּ כִּי
יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃

קכח

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו׃
ב ג יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃ אֶשְׁתְּךָ ׀ כְּגֶפֶן
פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ׃
ד ה הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה׃ יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן
ו וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָםִ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ
שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃

קכט

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרַי יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃
ב ג רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם לֹא־יָכְלוּ לִי׃ עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ
ד חֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנוֹתָם׃ יְהוָה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת
ה ו רְשָׁעִים׃ יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן׃ יִהְיוּ כַּחֲצִיר
ז גַּגּוֹת שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ׃ שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר וְחִצְנוֹ
ח מְעַמֵּר׃ וְלֹא אָמְרוּ ׀ הָעֹבְרִים בִּרְכַּת יְהוָה אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ
אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה׃

קכו, ד׳ שביתנו קרי   קכז, ב׳ א׳ במקום ה׳   קכח, ד׳ קמץ ברביע   קכט, ג׳ למעניתם קרי

קכט

¹ אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
פיל האָבן זיי מיך געדריקט פון מיין יוגנט—
זאָל נון זאָגן ישׂראל—
² פיל האָבן זיי מיך געדריקט פון מיין יוגנט,
און האָבן מיך ניט ביי־געקומען.
³ אויף מיין רוקן האָבן אַקערער געאַקערט,
זיי האָבן לאַנג געמאַכט זייערע בייטן.
⁴ גאָט דער גערעכטער
האָט דורכגעהאַקט די שטריק פון די רשעים.
⁵ זיך שעמען און אָפּטרעטן אַהינטער
וועלן אַלע שׂונאים פון ציון.
⁶ זיי וועלן זיין ווי גראָז פון דעכער,
וואָס איידער עס איז אַרויס, איז עס פאַרטריקנט;
⁷ וואָס דער שניטער פילט ניט דערמיט זיין האַנט,
און דער גאַרבנבינדער זיין בוזעם;
⁸ און די פאַרבייגייער זאָגן ניט:
גאָטס ברכה אויף אייך!
מיר בענטשן אייך אין נאָמען פון גאָט.

קל

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃ אֲדֹנָי שִׁמְעָה א ב
בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃ אִם־עֲוֺנוֹת ג
תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד׃ כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא׃ ד
קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי׃ נַפְשִׁי לַאדֹנָי ה ו
מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה ז
כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת׃ וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־ ח
יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֺנֹתָיו׃

קלא

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה ׀ לֹא־גָבַהּ לִבִּי וְלֹא־רָמוּ עֵינַי א
וְלֹא־הִלַּכְתִּי ׀ בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃ אִם־לֹא שִׁוִּיתִי ׀ ב
וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי׃ יַחֵל ג
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

קלב

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר־יְהוָה לְדָוִד אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ׃ אֲשֶׁר א ב
נִשְׁבַּע לַיהוָה נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃ אִם־אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי ג
אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֶרֶשׂ יְצוּעָי׃ אִם־אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינָי לְעַפְעַפַּי ד
תְּנוּמָה׃ עַד־אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָה מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר ה
יַעֲקֹב׃ הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי־יָעַר׃ ו
נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃ קוּמָה יְהוָה ז ח
לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ ט
יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ נִשְׁבַּע י יא
יְהוָה ׀ לְדָוִד אֱמֶת לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית
לְכִסֵּא־לָךְ׃ אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ ׀ בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם יב
גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא־לָךְ׃ כִּי־בָחַר יְהוָה יג
בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ׃ זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה אֵשֵׁב יד
כִּי אִוִּתִיהָ׃ צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃ טו
וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃ שָׁם ׀ אַצְמִיחַ טז יז

קל

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
פון די טיפענישן רוף איך דיך, גאָט.
2 גאָט, הער צו מיין קָול;
זאָלן דיינע אויערן זיין פאַרנעמיק
צו דעם קָול פון מיינע געבעטן.
3 אַז דו, גאָט, זאָלסט אַכטן אויף זינד,
ווער, גאָט, קען באַשטיין?
4 וואָרום ביי דיר איז פאַרגעבונג,
דרום ווערסטו געפאָרכט.

5 איך האָב געהאָפט אויף גאָט, געהאָפט האָט מיין זעל,
און אויף זיין וואָרט האָב איך געהאַרט.
6 מיין זעל [קוקט אויס] אויף גאָט
מער ווי וועכטער אויפן פרימאָרגן,
וועכטער אויפן פרימאָרגן.

7 האַר, ישׂראל, אויף גאָט,
וואָרום ביי גאָט איז גענאָד,
און ביי אים איז גרויס אויסלייזונג.
8 און ער וועט אויסלייזן ישׂראל
פון אַלע זיינע זינד.

קלא

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען; פון דודן.
גאָט, ניט האָפערדיק איז מיין האַרץ,
און ניט דערהויבן זיינען מיינע אויגן,
און איך בין ניט אומגעגאַנגען מיט זאַכן
צו גרויס און פאַרהוילן פון מיר.
2 פאַרוואָר, איך האָב באַרוט און איינגעשטילט מיין זעל
אַזוי ווי אַן אַנטוווינטער ביי זיין מוטער;
אַזוי ווי אַן אַנטוווינטער איז ביי מיר מיין זעל.

3 האַר, ישׂראל, אויף גאָט
פון אַצונד און ביז אייביק.

קלב

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
געדענק, גאָט, דודן
אַל זיין פּלאָגן זיך.
2 ווי ער האָט געשוואָרן צו גאָט,
אַ נדר געטאָן צום מאַכטיקן פון יעקב:
3 אויב איך וועל קומען אין געצעלט פון מיין הויז,
אויב איך וועל אַרויף אויף דעם בעט פון מיין געלעגער,
4 אויב איך וועל געבן שלאָף צו מיינע אויגן,
צו מיינע ברעמען שלומער,
5 ביז איך וועל געפינען אַן אָרט פאַר גאָט,
אַ וווינונג פאַר דעם מאַכטיקן פון יעקב!

6 זע, מיר האָבן געהערט אַז עס איז אין אֶפרָת,
מיר האָבן עס געפונען אין פעלד פון יַעַר[א].
7 לאָמיר קומען צו זיין וווינונג,
לאָמיר זיך בוקן צו זיין פוסבענקל.
8 שטיי אויף, גאָט, צו דיין רו,
דו און דער אָרון פון דיין שטאַרקייט.
9 דיינע כּהנים זאָלן זיך אָנקליידן אין גערעכטיקייט,
און דיינע פרומע זאָלן זינגען.

10 פון וועגן דוד דיין קנעכט,
זאָלסט ניט אָפּשטויסן דעם פּנים פון דיין געזאַלבטן.

11 גאָט האָט אמת געשוואָרן צו דודן,
ער וועט זיך ניט אָפּקערן דערפון:
פון דער פרוכט פון דיין לייב
וועל איך זעצן אויף דיין טראָן.
12 אויב דיינע זין וועלן היטן מיין בונד,
און מיין געזעץ וואָס איך וועל זיי לערנען,
וועלן אויך זייערע זין ביז אייביק
זיצן אויף דיין טראָן.
13 וואָרום גאָט האָט אויסדערוויילט ציון,
זי געגלוסט פאַר זיין וווינונג:
14 דאָס איז מיין רואונג ביז אייביק,
דאָ וועל איך זיצן, ווייל איך גלוסט זי.
15 בענטשן וועל איך בענטשן איר שפּייז,
אירע באַדערפטיקע וועל איך זעטן מיט ברויט.
16 און אירע כּהנים וועל איך אָנקליידן אין הילף,
און זינגען וועלן זינגען אירע פרומע.
17 דאָרטן וועל איך מאַכן שפּראָצן אַ האָרן פאַר דודן,

[א] זע שמואל א׳ ז, 2. און דברי הימים א׳ יג, 5.

יח קֶ֣רֶן לְדָוִ֑ד עָרַ֥כְתִּי נֵ֝֗ר לִמְשִׁיחִֽי׃ אוֹיְבָ֣יו אַלְבִּ֣ישׁ בֹּ֑שֶׁת
וְ֝עָלָ֗יו יָצִ֥יץ נִזְרֽוֹ׃

קלג

א שִׁ֥יר הַֽמַּעֲל֗וֹת לְדָ֫וִ֥ד הִנֵּ֣ה מַה־טּ֭וֹב וּמַה־נָּעִ֑ים שֶׁ֖בֶת אַחִ֣ים
ב גַּם־יָֽחַד׃ כַּשֶּׁ֤מֶן הַטּ֨וֹב ׀ עַל־הָרֹ֗אשׁ יֹרֵ֗ד עַֽל־הַזָּקָ֥ן זְקַֽן
ג אַהֲרֹ֑ן שֶׁ֝יֹּרֵ֗ד עַל־פִּ֥י מִדּוֹתָֽיו׃ כְּטַל־חֶ֗רְמ֗וֹן שֶׁיֹּרֵד֮ עַל־הַרְרֵ֪י
צִ֫יּ֥וֹן כִּ֤י שָׁ֨ם ׀ צִוָּ֣ה יְ֭הֹוָה אֶת־הַבְּרָכָ֑ה חַ֝יִּ֗ים עַד־הָעוֹלָֽם׃

קלד

א שִׁ֗יר הַֽמַּ֫עֲל֥וֹת הִנֵּ֤ה ׀ בָּרְכ֣וּ אֶת־יְ֭הֹוָה כָּל־עַבְדֵ֣י יְהֹוָ֑ה הָעֹמְדִ֥ים
ב בְּבֵית־יְ֝הֹוָ֗ה בַּלֵּילֽוֹת׃ שְׂאוּ־יְדֵכֶ֥ם קֹ֑דֶשׁ וּ֝בָרְכוּ אֶת־יְהֹוָֽה׃
ג יְבָרֶכְךָ֣ יְ֭הֹוָה מִצִּיּ֑וֹן עֹ֝שֵׂ֗ה שָׁמַ֥יִם וָאָֽרֶץ׃

קלה

א הַ֥לְלוּ־יָ֨הּ ׀ הַ֭לְלוּ אֶת־שֵׁ֣ם יְהֹוָ֑ה הַ֝לְלוּ עַבְדֵ֥י יְהֹוָֽה׃ שֶׁ֣עֹמְדִים
ב
ג בְּבֵ֣ית יְהֹוָ֑ה בְּ֝חַצְר֗וֹת בֵּ֣ית אֱלֹהֵֽינוּ׃ הַֽ֭לְלוּ־יָהּ כִּי־ט֣וֹב
ד יְהֹוָ֑ה זַמְּר֥וּ לִ֝שְׁמ֗וֹ כִּ֣י נָעִֽים׃ כִּֽי־יַעֲקֹ֗ב בָּחַ֣ר ל֣וֹ יָ֑הּ יִ֝שְׂרָאֵ֗ל
ה לִסְגֻלָּתֽוֹ׃ כִּ֤י אֲנִ֣י יָ֭דַעְתִּי כִּֽי־גָד֣וֹל יְהֹוָ֑ה וַ֝אֲדֹנֵ֗ינוּ מִכָּל־
ו אֱלֹהִֽים׃ כֹּ֤ל אֲשֶׁר־חָפֵ֥ץ יְהֹוָ֗ה עָ֫שָׂ֥ה בַּשָּׁמַ֥יִם וּבָאָ֑רֶץ בַּ֝יַּמִּ֗ים
ז וְכָל־תְּהֹמֽוֹת׃ מַֽעֲלֶ֪ה נְשִׂאִ֡ים מִקְצֵ֬ה הָאָ֗רֶץ בְּרָקִ֣ים לַמָּטָ֣ר
ח עָשָׂ֑ה מֽוֹצֵא־ר֝֗וּחַ מֵאוֹצְרוֹתָֽיו׃ שֶׁ֭הִכָּה בְּכוֹרֵ֣י מִצְרָ֑יִם
ט מֵ֝אָדָ֗ם עַד־בְּהֵמָֽה׃ שָׁלַ֤ח ׀ א֘וֹתֹ֤ת וּֽמֹפְתִ֗ים בְּת֭וֹכֵכִי מִצְרָ֑יִם
י בְּ֝פַרְעֹ֗ה וּבְכָל־עֲבָדָֽיו׃ שֶׁ֭הִכָּה גּוֹיִ֣ם רַבִּ֑ים וְ֝הָרַ֗ג מְלָכִ֥ים
יא עֲצוּמִֽים׃ לְסִיח֤וֹן ׀ מֶ֤לֶךְ הָאֱמֹרִ֗י וּ֭לְעוֹג מֶ֣לֶךְ הַבָּשָׁ֑ן וּ֝לְכֹ֗ל
יב מַמְלְכ֥וֹת כְּנָֽעַן׃ וְנָתַ֣ן אַרְצָ֣ם נַחֲלָ֑ה נַ֝חֲלָ֗ה לְיִשְׂרָאֵ֥ל עַמּֽוֹ׃
יג
יד יְ֭הֹוָה שִׁמְךָ֣ לְעוֹלָ֑ם יְ֝הֹוָ֗ה זִכְרְךָ֥ לְדֹר־וָדֹֽר׃ כִּֽי־יָדִ֣ין יְהֹוָ֣ה
טו עַמּ֑וֹ וְעַל־עֲ֝בָדָ֗יו יִתְנֶחָֽם׃ עֲצַבֵּ֣י הַ֭גּוֹיִם כֶּ֣סֶף וְזָהָ֑ב מַ֝עֲשֵׂ֗ה
טז יְדֵ֣י אָדָֽם׃ פֶּֽה־לָ֭הֶם וְלֹ֣א יְדַבֵּ֑רוּ עֵינַ֥יִם לָ֝הֶ֗ם וְלֹ֣א יִרְאֽוּ׃

קלד, ה׳ ס״א הִנֵּה בָּרְכוּ   קלה, ה׳ אי נעה

איך האָב אָנגעברייט אַ ליכט פאַר מיין געזאַלבטן.
18 זיינע פיינט װעל איך אָנקליידן אין שאַנד,
און אויף אים וועט שיינען זיין קרוין.

קלג

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען; פון דודן,
זע, ווי גוט און ווי ליב
איז דאָס זיצן פון ברידער באַנאַנד.
2 אַזוי ווי טייער אייל אויפן קאָפּ,
וואָס נידערט אַראָפּ אויף דער באָרד—
אויף דער באָרד פון אַהרנען,
וואָס נידערט אויפן קאָלנער פון זיינע קליידער;
3 אַזוי ווי דער חֶרמוֹן־טוי וואָס נידערט
אויף די בערג פון ציוֹן;
וואָרום דאָרטן האָט גאָט באַפוילן אַ ברכה,
לעבן ביז אייביק.

קלד

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
פאַרוואָר, בענטשט גאָט, אַלע קנעכט פון גאָט,
וואָס שטייט אין גאָטס הויז אין די נעכט.
2 הייבט אויף אַייערע הענט צום הייליקטום,
און בענטשט גאָט.
3 בענטשן זאָל דיך פון ציוֹן גאָט,
דער באַשעפער פון הימל און ערד.

קלה

1 הַלְלוּיָה.
לויבט דעם נאָמען פון גאָט,
לויבט, איר קנעכט פון גאָט,
2 וואָס שטייט אין הויז פון יהוה,
אין די הויפן פון אונדזער גאָטס הויז.
3 לויבט גאָט וואָרום גאָט איז גוט,
זינגט צו זיין נאָמען, וואָרום ער איז ליב.
4 וואָרום גאָט האָט אויסדערוויילט פאַר זיך יעקב,
ישׂראל פאַר זיין באַזונדער אייגנס.

5 וואָרום איך ווייס אַז יהוה איז גרויס,
און אונדזער האַר איבער אַלע געטער.
6 אַלץ וואָס גאָט באַגערט, טוט ער,
אין הימל און אויף דער ערד,
אין די ימען און אַלע תְהוֹמען.
7 ער ברענגט אויף וואָלקנס פון עק ערד,
ער מאַכט בליצן צום רעגן,
ער ציט אַרויס פון זיינע שפּייכלערס דעם ווינט.

8 [ער איז] דער וואָס האָט געשלאָגן די בכוֹרים פון
מִצרַיִם,
פון אַ מענטשן ביז אַ בהמה.
9 ער האָט געשיקט צייכנס און וווּנדער צווישן דיר,
מִצרַיִם,
אויף פּרעהן און אויף אַלע זיינע קנעכט.

10 [ער איז] דער וואָס האָט געשלאָגן פיל פעלקער,
און געהרגעט מאַכטיקע מלכים:
11 סיחוֹן דעם מלך פון אֱמוֹרי,
און עוֹג דעם מלך פון בָשָן,
און אַלע קיניגרייכן פון כּנַעַן;
12 און געגעבן זייער לאַנד פאַר אַ נחלה,
אַ נחלה פאַר ישׂראל זיין פאָלק.

13 גאָט, דיין נאָמען איז אויף אייביק,
גאָט, דיין געדעכעניש איז אויף דור־דוֹרות.
14 וואָרום גאָט וועט זיך אָננעמען פאַר זיין פאָלק,
און אויף זיינע קנעכט וועט ער זיך דערבאַרימען.
15 די געצנבילדער פון די פעלקער זיינען זילבער און
גאָלד,
דאָס ווערק פון אַ מענטשנס הענט.
16 זיי האָבן אַ מויל און רעדן ניט,
זיי האָבן אויגן און זעען ניט;

אָזְנַ֣יִם לָ֭הֶם וְלֹ֣א יַאֲזִ֑ינוּ אַ֝֗ף אֵין־יֶשׁ־ר֥וּחַ בְּפִיהֶֽם׃ כְּ֭מוֹהֶם יז יח
יִהְי֣וּ עֹשֵׂיהֶ֑ם כֹּ֖ל אֲשֶׁר־בֹּטֵ֣חַ בָּהֶֽם׃ בֵּ֣ית יִ֭שְׂרָאֵל בָּרְכ֣וּ יט
אֶת־יְהוָ֑ה בֵּ֥ית אַ֝הֲרֹ֗ן בָּרְכ֥וּ אֶת־יְהוָֽה׃ בֵּ֣ית הַ֭לֵּוִי בָּרְכ֣וּ כ
אֶת־יְהוָ֑ה יִֽרְאֵ֥י יְ֝הוָ֗ה בָּרְכ֥וּ אֶת־יְהוָֽה׃ בָּ֘ר֤וּךְ יְהוָ֨ה׀ מִצִּיּ֗וֹן כא
שֹׁכֵ֥ן יְֽרוּשָׁלִָ֗ם הַֽלְלוּ־יָֽהּ׃

קלו

הוֹד֣וּ לַיהוָ֣ה כִּי־ט֑וֹב כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ א
ה֭וֹדוּ לֵאלֹהֵ֣י הָאֱלֹהִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ ב
ה֭וֹדוּ לַאֲדֹנֵ֣י הָאֲדֹנִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ ג
לְעֹ֘שֵׂ֤ה נִפְלָא֣וֹת גְּדֹל֣וֹת לְבַדּ֑וֹ כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ ד
לְעֹשֵׂ֣ה הַ֭שָּׁמַיִם בִּתְבוּנָ֑ה כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ ה
לְרֹקַ֣ע הָ֭אָרֶץ עַל־הַמָּ֑יִם כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ ו
לְ֭עֹשֵׂה אוֹרִ֣ים גְּדֹלִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ ז
אֶת־הַ֭שֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁ֣לֶת בַּיּ֑וֹם כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ ח
אֶת־הַיָּרֵ֣חַ וְ֭כוֹכָבִים לְמֶמְשְׁל֣וֹת בַּלָּ֑יְלָה כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ ט
לְמַכֵּ֣ה מִ֭צְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶ֑ם כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ י
וַיּוֹצֵ֣א יִ֭שְׂרָאֵל מִתּוֹכָ֑ם כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ יא
בְּיָ֣ד חֲ֭זָקָה וּבִזְר֣וֹעַ נְטוּיָ֑ה כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ יב
לְגֹזֵ֣ר יַם־ס֭וּף לִגְזָרִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ יג
וְהֶעֱבִ֣יר יִשְׂרָאֵ֣ל בְּתוֹכ֑וֹ כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ יד
וְנִ֘עֵ֤ר פַּרְעֹ֣ה וְחֵיל֣וֹ בְיַם־ס֑וּף כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ טו
לְמוֹלִ֣יךְ עַ֭מּוֹ בַּמִּדְבָּ֑ר כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ טז
לְ֭מַכֵּה מְלָכִ֣ים גְּדֹלִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ יז
וַֽ֭יַּהֲרֹג מְלָכִ֣ים אַדִּירִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ יח
לְ֭סִיחוֹן מֶ֣לֶךְ הָאֱמֹרִ֑י כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ יט
וּ֭לְעוֹג מֶ֣לֶךְ הַבָּשָׁ֑ן כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ כ
וְנָתַ֣ן אַרְצָ֣ם לְנַחֲלָ֑ה כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ כא
נַ֭חֲלָה לְיִשְׂרָאֵ֣ל עַבְדּ֑וֹ כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ כב
שֶׁ֭בְּשִׁפְלֵנוּ זָ֣כַר לָ֑נוּ כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ כג

קלה, כא׳ קמץ רבית   קלו, ג׳ א׳ נעה

17 זיי האָבן אויערן און הערן ניט;
ניטאָ צומאָל אַן אָטעם אין זייער מויל.
18 זאָל ווערן ווי זיי די וואָס מאַכן זיי,
איטלעכער וואָס פאַרזיכערט זיך אויף זיי.
19 הויז פון ישׂראל, לויבט גאָט;
הויז פון אַהרן, לויבט גאָט;
20 הויז פון לֵוִי, לויבט גאָט;
איר גאָטספאָרכטיקע, לויבט גאָט.
21 געלויבט איז פון צִיוֹן גאָט,
וואָס רוט אין ירושָלַיִם.
הַלְלוּיָה.

קלו

1 גיט אַ דאַנק צו גאָט, וואָרום ער איז גוט,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
2 גיט אַ דאַנק צו גאָט פון די געטער,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
3 גיט אַ דאַנק צום האַר פון די האַרן,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
4 צו דעם וואָס טוט אַליין גרויסע וווּנדער,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
5 צו דעם וואָס האָט געמאַכט די הימלען מיט פאַר־
שטאַנדיקייט,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
6 צו דעם וואָס האָט אויסגעשפּרייט די ערד איבער די
וואַסערן,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
7 צו דעם וואָס האָט געמאַכט די גרויסע ליכטער,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
8 די זון פאַר געוועלטיקונג בײַ טאָג,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
9 די לבנה און שטערן פאַר געוועלטיקונגען בײַ נאַכט,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

10 צו דעם וואָס האָט געשלאָגן מִצְרַיִם אין זייערע בכורים,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;

11 און אַרויסגעצויגן ישׂראל פון צווישן זיי,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
12 מיט אַ שטאַרקער האַנט און מיט אַן אויסגע־
שטרעקטן אָרעם,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
13 צו דעם וואָס האָט צעשניטן דעם ים־סוף אין
שטיקער,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
14 און דורכגעפירט ישׂראל אין מיטן,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
15 און אַריינגעטרייסלט פּרעהן און זיין חיל אין
ים־סוף,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

16 צו דעם וואָס האָט געפירט זיין פאָלק אין דער מדבר,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

17 צו דעם וואָס האָט געשלאָגן גרויסע מלכים,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
18 און געהרגעט שטאַרקע מלכים,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
19 סיחוֹן דער מלך פון אֱמוֹרי,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
20 און עוֹג דעם מלך פון בָּשָׁן,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
21 און געגעבן זייער לאַנד פאַר אַ נחלה,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
22 אַ נחלה פאַר ישׂראל זיין קנעכט,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

23 [צו דעם] וואָס האָט אין אונדזער דערנידערונג געדאַכט
אָן אונדז,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;

24 און אונדז אויסגעלייזט פון אונדזערע דריקער,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
25 וואָס גיט ברויט צו יעטוועדער באַשעפעניש,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

26 גיט אַ דאַנק צום גאָט פון די הימלען,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

קלז

1 בײַ די טײַכן פון בָּבֶל,
דאָרטן זײַנען מיר געזעסן און געוויינט,
אַז מיר האָבן זיך דערמאָנט אָן צִיוֹן.
2 אויף די ווערבעס וואָס אין איר
האָבן מיר אויפגעהאַנגען אונדזערע האַרפן;
3 וואָרום דאָרטן האָבן אונדזערע פאַנגער
פאַרלאַנגט פון אונדז ווערטער פון געזאַנג,
און אונדזערע פּייניקער, פרײלעכקייט:
זינגט אונדז פון דעם געזאַנג פון צִיוֹן.
4 ווי זאָלן מיר זינגען דאָס געזאַנג פון גאָט
אויף פרעמדער ערד?

5 אויב איך וועל דיך פאַרגעסן, ירושָלַיִם,
זאָל מיין רעכטע האַנט זיך פאַרגעסן [צו רירן].
6 זאָל צוגעקלעפּט ווערן מיין צונג צו מיין גומען,
אויב איך וועל דיך ניט געדענקען,
אויב איך וועל ניט דערמאָנען ירושָלַיִם
אויף מיין העכסטער שמחה.

7 געדענק, גאָט, די קינדער פון אֱדוֹם
דעם טאָג פון ירושָלַיִם;
די וואָס האָבן געזאָגט: וואַרפט איין,
וואַרפט איין ביז צום גרונט אין איר.
8 טאָכטער בָּבֶל, דו אָנגעברייטע צו פאַרוויסטונג,
ווויל צו דעם וואָס וועט דיר אָפּצאָלן
דיין טואונג וואָס דו האָסט אונדז געטאָן;
9 ווויל צו דעם וואָס וועט אָנעמען און צעהאַקן
דיינע קליינע קינדער אָן פעלז.

קלח

1 פון דודן.
איך וועל דיך לויבן מיט מיין גאַנצן האַרצן,
פאַר די מאַכטיקע וועל איך דיך באַזינגען.
2 איך וועל זיך בוקן צו דיין הייליקן טעמפּל,
און איך וועל לויבן דיין נאָמען,
פאַר דיין חסד און פאַר דיין טרייַשאַפט;
וואָרום איבער אַל דיין נאָמען
האָסטו געגרייסט דיין צוזאָג.
3 אין טאָג וואָס איך האָב גערופן האָסטו מיר געענט־
פערט,
האָסט מיר געמוטיקט מיט שטאַרקייט מיין זעל.
4 לויבן וועלן דיך, גאָט, אַלע מלכים פון דער ערד,
וואָרום זיי האָבן געהערט די ווערטער פון דיין מויל.
5 און זיי וועלן זינגען פון די וועגן פון גאָט,
וואָרום גרויס איז דער כבוד פון גאָט.
6 וואָרום גאָט איז דערהויבן,
אָבער ער זעט דעם נידעריקן,

כד וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
כה נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
כו הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

קלז

א עַל־נַהֲרוֹת ׀ בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן:
ב ג עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ: כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ
שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן:
ד ה אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר יְהוָה עַל אַדְמַת נֵכָר: אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ
ו יְרוּשָׁלָ‍ִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי ׀ לְחִכִּי אִם־לֹא
אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַ‍ִם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי:
ז זְכֹר יְהוָה ׀ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָ‍ִם הָאֹמְרִים עָרוּ ׀
ח עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְשַׁלֶּם־
ט לָךְ אֶת־גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ: אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־
עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע:

קלח

א ב לְדָוִד ׀ אוֹדְךָ בְכָל־לִבִּי נֶגֶד אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ: אֶשְׁתַּחֲוֶה
אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ וְאוֹדֶה אֶת־שְׁמֶךָ עַל־חַסְדְּךָ וְעַל־אֲמִתֶּךָ
ג כִּי־הִגְדַּלְתָּ עַל־כָּל־שִׁמְךָ אִמְרָתֶךָ: בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי
ד תַּרְהִבֵנִי בְנַפְשִׁי עֹז: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אָרֶץ כִּי שָׁמְעוּ
ה אִמְרֵי־פִיךָ: וְיָשִׁירוּ בְּדַרְכֵי יְהוָה כִּי־גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה:
ו ז כִּי־רָם יְהוָה וְשָׁפָל יִרְאֶה וְגָבֹהַּ מִמֶּרְחָק יְיֵדָע: אִם־אֵלֵךְ
בְּקֶרֶב צָרָה תְּחַיֵּנִי עַל אַף אֹיְבַי תִּשְׁלַח יָדֶךָ וְתוֹשִׁיעֵנִי
ח יְמִינֶךָ: יְהוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי יְהוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי
יָדֶיךָ אַל־תֶּרֶף:

קלט

א ב לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר יְהוָה חֲקַרְתַּנִי וַתֵּדָע: אַתָּה יָדַעְתָּ
ג שִׁבְתִּי וְקוּמִי בַּנְתָּה לְרֵעִי מֵרָחוֹק: אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ
ד וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה: כִּי אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה

קלו, ה׳ קמץ מרביע   קלח, ב׳ במ״ף וחולם   קלט, ג׳ פתח בס״ף

און ווי הויך ער איז,
ווייס ער פון דער ווייטן.
7 אַז איך גיי אין דער מיט פון נויט,
לעבסטו מיך אויף;
צו להכעיס מיינע פיינט שטרעקסטו אויס דיין האַנט,
און דיין רעכטע האַנט העלפט מיך.
8 גאָט פירט אויס פאַר מיר;
גאָט, דיין חסד איז אויף אייביק;
די ווערק פון דיינע הענט זאָלסטו ניט פאַרלאָזן.

קלט

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; פון דודן אַ מזמור.
גאָט, דו האָסט מיך אויסגעפאָרשט, און קענסט מיך.
2 דו ווייסט מיין זיצן און מיין אויפשטיין,
פאַרשטייסט מיין טראַכטונג פון דער ווייטן.
3 מיין גיין און מיין ליגן זיפּסטו דורך,
און אין אַלע מיינע וועגן ביסטו באַהאַוונט.
4 וואָרום דאָס וואָרט איז נאָך צומאָל ניט אויף מיין צונג,

ה יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃ אָחוֹר וָקֶדֶם צַרְתָּנִי וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפֶּכָה׃
ו ז פְּלִאיָה דַעַת מִמֶּנִּי נִשְׂגְּבָה לֹא־אוּכַל לָהּ׃ אָנָה אֵלֵךְ
ח מֵרוּחֶךָ וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח׃ אִם־אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה
ט וְאַצִּיעָה שְּׁאוֹל הִנֶּךָּ׃ אֶשָּׂא כַנְפֵי־שָׁחַר אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית
י יא יָם׃ גַּם־שָׁם יָדְךָ תַנְחֵנִי וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ׃ וָאֹמַר אַךְ־חֹשֶׁךְ
יב יְשׁוּפֵנִי וְלַיְלָה אוֹר בַּעֲדֵנִי׃ גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָ
יג וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָה׃ כִּי־אַתָּה קָנִיתָ
יד כִלְיֹתָי תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי׃ אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי
טו נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי יֹדַעַת מְאֹד׃ לֹא־נִכְחַד עָצְמִי
טז מִמֶּךָּ אֲשֶׁר־עֻשֵּׂיתִי בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת אָרֶץ׃ גָּלְמִי ׀
רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל־סִפְרְךָ כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יֻצָּרוּ וְלֹא אֶחָד
יז בָּהֶם׃ וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מֶה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם׃
יח יט אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן הֱקִיצֹתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ׃ אִם־תִּקְטֹל
כ אֱלוֹהַּ ׀ רָשָׁע וְאַנְשֵׁי דָמִים סוּרוּ מֶנִּי׃ אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ לִמְזִמָּה
כא נָשֻׂא לַשָּׁוְא עָרֶיךָ׃ הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ יְהוָה ׀ אֶשְׂנָא וּבִתְקוֹמְמֶיךָ
כב אֶתְקוֹטָט׃ תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי׃
כג כד חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לְבָבִי בְּחָנֵנִי וְדַע שַׂרְעַפָּי׃ וּרְאֵה אִם־
דֶּרֶךְ־עֹצֶב בִּי וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם׃

קמ

א ב לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ חַלְּצֵנִי יְהוָה מֵאָדָם רָע מֵאִישׁ
ג חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי׃ אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת בְּלֵב כָּל־יוֹם יָגוּרוּ
ד מִלְחָמוֹת׃ שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם כְּמוֹ־נָחָשׁ חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת
ה שְׂפָתֵימוֹ סֶלָה׃ שָׁמְרֵנִי יְהוָה ׀ מִידֵי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים
ו תִּנְצְרֵנִי אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת פְּעָמָי׃ טָמְנוּ גֵאִים פַּח־לִי
וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת לְיַד־מַעְגָּל מֹקְשִׁים שָׁתוּ־לִי סֶלָה׃
ז אָמַרְתִּי לַיהוָה אֵלִי אָתָּה הַאֲזִינָה יְהוָה קוֹל תַּחֲנוּנָי׃
ח ט יְהוִה אֲדֹנָי עֹז יְשׁוּעָתִי סַכֹּתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃ אַל־

קלט, ו׳ פליאה קרי ו׳ מלרע טז׳ ולו קרי כ׳ חסר א

וױיסטו עס דאָך, גאָט, שוין אין גאַנצן.
5 הינטן און פאָרנט האָסטו מיך באַלעגערט,
און אַרױפגעטאָן אויף מיר דיין האַנט.
6 צו װוּנדערלעך איז דאָס פאַר מיר צו פאַרשטיין,
צו הויך, איך קען עס ניט באַנעמען.
7 װוּהין זאָל איך אַוועקגיין פון דיין גייסט?
און װוּהין זאָל איך פון דיין פנים אַנטלויפן?
8 זאָל איך אַרױפגיין אין הימל, ביסטו דאָרטן,
און זאָל איך מיר אויסבעטן אין אונטערערד, ערשט
ביסט דאָ.
9 זאָל איך נעמען די פליגלען פון באַגינען,
זאָל איך רוען אין עק פון ים,
10 וועט אויך דאָרטן מיך פירן דיין האַנט,
און מיך וועט האַלטן דיין רעכטע.
11 און זאָל איך זאָגן: לויטער פינצטערניש זאָל מיך
באַדעקן,
און נאַכט זאָל דאָס ליכט פאַר מיר ווערן,
12 איז אויך פינצטערניש ניט פינצטער פאַר דיר,
און נאַכט טוט אַזוי ווי דער טאָג לייכטן;
אַזוי פינצטערקייט אַזוי ליכטיקייט.

13 וואָרום דו האָסט געשאַפן מיינע נירן,
האָסט מיך געוועבט אין לייב פון מיין מוטער.
14 איך לויב דיך, וואָרום מוראדיק װוּנדערלעך בין איך
געמאַכט;
װוּנדערלעך זיינען דיינע ווערק,
און מיין זעל ווייס דאָס וויל.
15 ניט פאַרהוילן איז געווען מיין געביין פאַר דיר,
ווען איך בין געמאַכט געוואָרן אין פאַרבאָרגעניש,
געשטריקט געוואָרן אין טיפענישן פון דער ערד.
16 מיין אומגעפורעמט לייב האָבן געזען דיינע אויגן;
יאָ, אין דיין בוך ווערן זיי אַלע אָנגעשריבן,
די טעג ווען מע זאָל באַשאַפן ווערן,
און איינער צווישן זיי איז געווען פאַר אים[א].
17 און ווי האַרב פאַר מיר זיינען דיינע טראַכטונגען, גאָט,
ווי געוואַלטיק איז זייער מספּר!

18 זאָל איך זיי ציילן, זיינען זיי מער פון זאַמד,
זאָל איך דערגיין צום סוף, דאַרף מיין דויער זיין ווי
דיינער.

19 ווען דו, גאָט, וואָלסט טייטן דעם רשע!
און איר בלוטיקע לייט, טוט זיך אָפּ פון מיר!
20 די וואָס רעדן דיך אַרויס מיט אַ בייזער כּוונה,
דיינע פיינט וואָס דערמאָנען [דיך] צום פאַלשן.
21 פאַרוואָר, דיינע פיינט, גאָט, האָב איך פיינט,
און מיט דיינע קעגנשטייער טו איך קריגן.
22 פיינט ביז גאָר האָב איך זיי פיינט,
שׂונאים זיינען זיי ביי מיר.
23 פאָרש מיך, גאָט, און דערקען מיין האַרץ,
פּרוּוו מיך, און ווייס מיינע געדאַנקען;
24 און זע אויב אין מיר איז דאָ אַ פאַרדראָסיקער וועג,
און פיר מיך אין דעם אייביקן וועג.

קמ

1 פאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ מזמור פון דודן.

2 דערלייז מיך יהוה פון דעם שלעכטן מענטשן,
פון דעם רויבמענטשן זאָלסטו מיך באַהיטן;
3 די וואָס טראַכטן בייז אין האַרצן,
אַלע טאָג העצן זיי מלחמות.
4 זיי שאַרפן זייער צונג ווי אַ שלאַנג,
גיפט פון אַן אָטערשלאַנג איז אונטער זייערע ליפּן.
סֶלָה.
5 היט מיך, גאָט, פון די הענט פון דעם רשע,
פון דעם רויבמענטשן זאָלסטו מיך באַהיטן;
די וואָס טראַכטן אומצושטויסן מיינע טריט.
6 די האָפערדיקע האָבן מיר אַ פאַסטקע אונטערגעלייגט,
און שטריק,
זיי האָבן אויסגעשפּרייט אַ נעץ לעבן שטעג,
שטרויכלונגען האָבן זיי מיר געשטעלט. סֶלָה.

7 איך זאָג צו יהוה: מיין גאָט ביסט דו;
פאַרנעם, יהוה, דעם קול פון מיינע געבעטן.
8 גאָט דו האַר, די שטאַרקייט פון מיין הילף,
האָסט באַשירעמט מיין קאָפּ אין טאָג פון באַוואָפענונג;

[א] ד. ה. פאַר מיין אומגעפורעמטן לייב.

9 זאָלסט ניט געבן, גאָט, די באַגערן פון דעם רשע,
זיין כַּוָונה זאָלסטו ניט לאָזן אויספירן,
אַז זיי זאָלן זיך דערהייבן. סֶלָה.
10 דאָס גיפט פון מיינע אַרומרינגלער,
דאָס אומגליק פון זייערע ליפּן זאָל זיי אַליין צודעקן.
11 זאָלן פאַלן אויף זיי קוילן,
אין פייער זאָל ער זיי וואַרפן,
אין גריבער, אַז זיי זאָלן ניט אויפשטיין.
12 דער צונגמענטש זאָל ניט באַשטיין אויף דער ערד,
דעם בייזן רויבמענטשן, אים זאָל ער יאָגן צו פאַר־
שטויסונג.
13 איך ווייס אַז גאָט וועט טאָן דאָס רעכט פון דעם
אָרימאַן,
די גערעכטיקייט פון די באַדערפטיקע.
14 פאַרוואָר, די צדיקים וועלן דאַנקען דיין נאָמען,
די רעכטפאַרטיקע וועלן זיצן פאַר דיין פנים.

קמא

1 אַ מִזמור פון דודן.
גאָט, איך רוף דיך, אַייל צו מיר,
פאַרנעם מיין קָול, אַז איך רוף צו דיר.
2 זאָל באַשטיין מיין תפילה ווי ווייררויך פאַר דיר,
די אויפהייבונג פון מיינע הענט ווי דער קרבן פון אָוונט.
3 מאַך, גאָט, אַ היטונג אויף מיין מויל,
גיב אַכט אויף דער טיר פון מיינע ליפּן.
4 זאָלסט ניט נייגן מיין האַרץ צו אַ בייזער זאַך,
צו טאָן טואונגען אין שלעכטיקייט
מיט לייט וואָס ווערקן אומרעכט;
און לאָמיך ניט עסן פון זייערע זיסע שפּייזן—
5 זאָל מיך שלאָגן דער צדיק אויס גינציקייט, און מיך
שטראָפן;
מיין קאָפּ וועט ניט אָפּשטויסן דאָס טייערע אייל—
וואָרום תמיד איז מיין תפילה אַקעגן זייערע בייזן.
6 זאָלן געשליידערט ווערן אָן אַ פעלז זייערע ריכטער;
און מע זאָל הערן מיינע ווערטער אַז זיי זיינען ליבלעך.
7 אַזוי ווי ווען מע שפּאַלט און ברעכט אויף די ערד,
זיינען צעשאָטן אונדזערע ביינער ביים מויל פון
אונטערערד.

8 וואָרום אויף דיר, גאָט דו האַר, זיינען מיינע אויגן;
אין דיר שיץ איך מיך, זאָלסט ניט אויסגיסן מיין זעל.
9 היט מיך פון דער פּאַסטקע וואָס זיי האָבן מיר
געשטעלט,
און פון די שטרויכלונגען פון די אומרעכטטוער.
10 זאָלן אַריינפאַלן אין זייערע נעצן די רשעים,
בעת איך אַליין וועל אַריבערגיין.

קמב

1 אַ באַטראַכטונג פון דודן, ווען ער איז געווען
אין דער הייל[א]; אַ תפילה.
2 מיט מיין קָול שריי איך צו גאָט,
מיט מיין קָול בעט איך צו גאָט.

י תִּתֵּן יְהוָה מַאֲוַיֵּי רָשָׁע זְמָמוֹ אַל־תָּפֵק יָרוּמוּ סֶלָה׃ רֹאשׁ
יא מְסִבָּי עֲמַל שְׂפָתֵימוֹ יְכַסֵּמוֹ׃ יִמּוֹטוּ עֲלֵיהֶם גֶּחָלִים
יב בָּאֵשׁ יַפִּלֵם בְּמַהֲמֹרוֹת בַּל־יָקוּמוּ׃ אִישׁ לָשׁוֹן בַּל־יִכּוֹן
יג בָּאָרֶץ אִישׁ־חָמָס רָע יְצוּדֶנּוּ לְמַדְחֵפֹת׃ יָדַעְתָּ כִּי־יַעֲשֶׂה
יד יְהוָה דִּין עָנִי מִשְׁפַּט אֶבְיֹנִים׃ אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ
יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ׃

קמא

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה קְרָאתִיךָ חוּשָׁה לִּי הַאֲזִינָה קוֹלִי
ב בְּקָרְאִי־לָךְ׃ תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי
ג מִנְחַת־עָרֶב׃ שִׁיתָה יְהוָה שָׁמְרָה לְפִי נִצְּרָה עַל־דַּל
ד שְׂפָתָי׃ אַל־תַּט לִבִּי ׀ לְדָבָר ׀ רָע לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת ׀ בְּרֶשַׁע
ה אֶת־אִישִׁים פֹּעֲלֵי־אָוֶן וּבַל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם׃ יֶהֶלְמֵנִי
צַדִּיק ׀ חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ אַל־יָנִי רֹאשִׁי כִּי עוֹד
ו וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם׃ נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע שֹׁפְטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ
ז אֲמָרַי כִּי נָעֵמוּ׃ כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ בָּאָרֶץ נִפְזְרוּ עֲצָמֵינוּ
ח לְפִי שְׁאוֹל׃ כִּי אֵלֶיךָ ׀ יְהוִה אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה חָסִיתִי אַל־
ט תְּעַר נַפְשִׁי׃ שָׁמְרֵנִי מִידֵי פַח יָקְשׁוּ לִי וּמֹקְשׁוֹת פֹּעֲלֵי
י אָוֶן׃ יִפְּלוּ בְמַכְמֹרָיו רְשָׁעִים יַחַד אָנֹכִי עַד־אֶעֱבוֹר׃

קמב

א ב מַשְׂכִּיל לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְפִלָּה׃ קוֹלִי אֶל־יְהוָה
ג אֶזְעָק קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃ אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו שִׂיחִי צָרָתִי
ד לְפָנָיו אַגִּיד׃ בְּהִתְעַטֵּף עָלַי ׀ רוּחִי וְאַתָּה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי
ה בְּאֹרַח־זוּ אֲהַלֵּךְ טָמְנוּ פַח לִי׃ הַבֵּיט יָמִין ׀ וּרְאֵה וְאֵין־
ו לִי מַכִּיר אָבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי׃ זָעַקְתִּי
אֵלֶיךָ יְהוָה אָמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי חֶלְקִי בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃
ז הַקְשִׁיבָה ׀ אֶל־רִנָּתִי כִּי־דַלּוֹתִי מְאֹד הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי כִּי

קמ, י׳ פתח באתנח   יכסמו קרי   יא׳ ימוטו קרי   יג׳ ידעתי קרי

3 איך גיס אויס פאַר אים מיין קלאָג,
מיין נויט דערצייל איך פאַר אים.
4 ווען מיין געמיט פאַרגייט אין מיר,
דו ווייסט דאָך מיין שטעג—
אויף דעם וועג וואָס איך גיי,
האָבן זיי מיר אַ פּאַסטקע באַהאַלטן.
5 קוק רעכטס, און זע,
אַז איך האָב ניט קיין באַקענטן;
פאַרלאָרן איז אַנטרינונג פון מיר,
קיינער פרעגט ניט אויף מיין זעל.

6 איך שריי צו דיר, גאָט,
איך זאָג: ביסט מיין באַשיצונג,
מיין טייל אין דעם לאַנד פון די לעבעדיקע.
7 פאַרנעם מיין געשריי,
וואָרום איך בין געפאַלן זייער;
זיי מיך מציל פון מיינע נאָכיאָגער,

[א] זע שמואל א׳ כב, 1.

ח אֲמַצּוּ מִמֶּנִּי׃ הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר ׀ נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ
בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמֹל עָלָי׃

קמג

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה ׀ שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנַי
ב בֶּאֱמֻנָתְךָ עֲנֵנִי בְּצִדְקָתֶךָ׃ וְאַל־תָּבוֹא בְמִשְׁפָּט אֶת־
ג עַבְדֶּךָ כִּי לֹא־יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָל־חָי׃ כִּי רָדַף אוֹיֵב ׀ נַפְשִׁי
דִּכָּא לָאָרֶץ חַיָּתִי הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים כְּמֵתֵי עוֹלָם׃
ד ה וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי׃ זָכַרְתִּי יָמִים ׀
ו מִקֶּדֶם הָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ אֲשׂוֹחֵחַ׃ פֵּרַשְׂתִּי
ז יָדַי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי ׀ כְּאֶרֶץ־עֲיֵפָה לְךָ סֶלָה׃ מַהֵר עֲנֵנִי ׀ יְהוָה
כָּלְתָה רוּחִי אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹרְדֵי
ח בוֹר׃ הַשְׁמִיעֵנִי בַבֹּקֶר ׀ חַסְדֶּךָ כִּי־בְךָ בָטָחְתִּי הוֹדִיעֵנִי
ט דֶּרֶךְ־זוּ אֵלֵךְ כִּי־אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי נַפְשִׁי׃ הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי ׀
י יְהוָה אֵלֶיךָ כִסִּתִי׃ לַמְּדֵנִי ׀ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ כִּי־אַתָּה אֱלוֹהָי
יא רוּחֲךָ טוֹבָה תַּנְחֵנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר׃ לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה
יב תְּחַיֵּנִי בְּצִדְקָתְךָ ׀ תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי׃ וּבְחַסְדְּךָ תַּצְמִית
אֹיְבָי וְהַאֲבַדְתָּ כָּל־צֹרְרֵי נַפְשִׁי כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ׃

קמד

א לְדָוִד ׀ בָּרוּךְ יְהוָה ׀ צוּרִי הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי
ב לַמִּלְחָמָה׃ חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי לִי מָגִנִּי וּבוֹ
ג חָסִיתִי הָרוֹדֵד עַמִּי תַחְתָּי׃ יְהוָה מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן־
ד אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ׃ אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר׃
ה ו יְהוָה הַט־שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ בְּרוֹק בָּרָק
ז וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם׃ שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם פְּצֵנִי
ח וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר׃ אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־
ט שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃ אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָּךְ
י בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ׃ הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה

קמג, י׳ מלא ו קמד, ב׳ סבירין עמים

וואָרום זיי זיינען שטאַרקער פון מיר.
8 צי אַרויס פון פעסטונג מיין זעל,
צו לויבן דיין נאָמען;
דורך מיר וועלן די צדיקים זיך קריינען,
אַז דו וועסט מיר גוטס טאָן.

קמג

1 אַ מִזמור פון דודן.
גאָט, הער מיין תפילה, פאַרנעם מיינע געבעטן,
אין דיין טריישאַפט ענטפער מיר, אין דיין
גערעכטיקייט.
2 און זאָלסט ניט גיין אין משפט מיט דיין קנעכט,
וואָרום קיין לעבעדיקער קען ניט גערעכט זיין פאַר
דיר.

3 וואָרום דער פיינט האָט גערודפט מיין זעל,
ער האָט צוגעדריקט צו דער ערד מיין לעבן,
ער האָט מיך אַריינגעזעצט אין פינצטערנישן,
ווי געשטאָרבענע פון לאַנג אָן.
4 און מיין געמיט פאַרגייט אין מיר,
מיין האַרץ ווערט באַנומען אין מיר.

5 איך האָב זיך דערמאָנט די טעג פון אַמאָל,
איך האָב געטראַכט אָן אַל דיין טואונג;
אָן דעם ווערק פון דיינע הענט טו איך קלערן.
6 איך האָב אויסגעשפּרייט מיינע הענט צו דיר,
מיין זעל ווי אַ פאַרשמאַכט לאַנד צו דיר. סֶלָה.

7 ענטפער מיר גיך, גאָט,
מיין געמיט גייט אויס;
זאָלסט ניט פאַרבאָרגן דיין פנים פון מיר,
אַזיסט וועל איך געגליכן זיין צו די גענידערטע אין
גרוב.
8 לאָז מיך הערן אין פרימאָרגן דיין חסד,
וואָרום אויף דיר האָב איך מיך פאַרזיכערט.
לאָז מיך וויסן דעם וועג וואָס איך זאָל גיין,
וואָרום צו דיר האָב איך אויפגעהויבן מיין זעל.

9 זיי מיך מציל, גאָט, פון מיינע פיינט;
ביי דיר האָב איך מיך פאַרבאָרגן.
10 לערן מיך צו טאָן דיין רצון,
וואָרום דו ביסט מיין גאָט;
דיין גוטער גייסט זאָל מיך פירן
אויף אַ גלייכן לאַנד.
11 פון דיין נאָמען וועגן, גאָט, זאָלסטו מיך אויפלעבן,
אין דיין גערעכטיקייט זאָלסטו אַרויסציען פון נויט
מיין זעל.
12 און אין דיין חסד זאָלסטו פאַרשניידן מיינע פיינט,
און אונטערברענגען אַלע וואָס דריקן מיין זעל,
וואָרום איך בין דיין קנעכט.

קמד

1 פון דודן.
געלויבט איז גאָט מיין פעלז,
וואָס לערנט מיינע הענט צו קריג,
מיינע פינגער צו מלחמה.
2 מיין גענאָד און מיין פעסטונג,
מיין טורעם און דער וואָס מאַכט מיך אַנטרינען:
מיין שילד און דער וואָס איך שיץ מיך אין אים,
דער וואָס אונטערטעניקט מיין פאָלק אונטער מיר.

3 גאָט, וואָס איז דער מענטש, אַז דו זאָלסט זיך קימערן
אום אים?
און אַ מענטשנקינד, אַז דו זאָלסט אַכטן אויף אים?
4 אַ מענטש איז געגליכן צו אַ הויך,
זיינע טעג זיינען ווי אַ שאָטן וואָס פאַרגייט.
5 גאָט, נייג דיינע הימלען און זאָלסט אַראָפּנידערן,
ריר אָן די בערג, און זיי זאָלן רייכערן.
6 בליץ אַרויס אַ בליץ, און זאָלסט זיי צעשפּרייטן,
שיק דיינע פיילן, און פאַרטומל זיי.
7 שטרעק אויס דיינע הענט פון דער הייך,
רייס מיך אַרויס און זיי מיך מציל פון וואַסערן גרויסע,
פון דער האַנט פון פרעמדגעבאָרענע,
8 וואָס זייער מויל רעדט פאַלשקייט,
און זייער רעכטע האַנט איז אַ רעכטע האַנט פון ליגן.

9 גאָט, אַ ניי געזאַנג וועל איך דיר זינגען,
אויף אַ גיטאַר פון צען סטרונעס וועל איך שפּילן צו דיר,
10 וואָס גיסט הילף צו די מלכים,

וואָס רייסט אַרויס דוד זיין קנעכט פון דער בייזער שווערד.
[11] רייס מיך אַרויס און זיי מיך מציל פון דער האַנט פון פרעמדגעבאָרענע,
וואָס זייער מויל רעדט פאַלשקייט,
און זייער רעכטע האַנט איז אַ רעכטע האַנט פון ליגן.

[12] וואָס אונדזערע זין זיינען
ווי אויפגעוואַקסענע פלאַנצן אין זייער יוגנט;
אונדזערע טעכטער ווי ווינקלזיילן
געשניצט לויט דעם בוי פון אַ טעמפל;
[13] אונדזערע שפּייכלערס פול,
אַרויסגעבנדיק אַלערליי מינים;
אונדזערע שאָף אין טויזנטן,
אין צענטויזנטן, אויף אונדזערע פעלדער;
[14] אונדזערע אָקסן באַלאָדן;
קיין בראָך, און קיין מינערונג,
און קיין ווייגעשריי אין אונדזערע גאַסן—
[15] וויל צו דעם פאָלק וואָס ביי אים איז אַזוי,
וויל צו דעם פאָלק וואָס יהוה איז זיין גאָט.

קמה

[1] אַ לויבונג פון דודן.
א איך וועל דיך דערהייבן, מיין גאָט דער קיניג,
און בענטשן דיין נאָמען אייביק און שטענדיק.
ב [2] אַלע טאָג וועל איך דיך בענטשן,
און רימען דיין נאָמען אייביק און שטענדיק.
ג [3] גרויס איז גאָט און זייער גערימט,
און זיין גרויסקייט איז ניט צו דערפאָרשן.
ד [4] אַ דור צו אַ דור וועט לויבן דיינע מעשׂים,
און דיינע גבורות וועלן זיי אָנזאָגן.
ה [5] די פּראַכטיקע שיינקייט פון דיין גלאַנץ,
און די מעשׂות פון דיינע וווּנדער וועל איך דערציילן.
ו [6] און פון דער שטאַרקייט פון דיינע פאָרכטיקע אויפטוען וועט מען רעדן,
און דיין גרויסקייט, זי וועל איך פאַרציילן.
ז [7] די דערמאָנונג פון דיין גרויס גוטסקייט וועט מען אַרויסזאָגן,
און דיין גערעכטיקייט וועט מען באַזינגען.
ח [8] לייטזעליק און דערבאַרימדיק איז גאָט,
איינגעהאַלטן אין צאָרן און גרויס אין גענאָד.
ט [9] גוט איז גאָט צו אַלעמען,
און זיין רחמנות איז אויף אַלע זיינע ווערק.
י [10] דיך וועלן לויבן, גאָט, אַלע דיינע ווערק,
און דיינע פרומע וועלן דיך בענטשן.
כ [11] די פּראַכט פון דיין מלוכה וועלן זיי דערציילן,
און פון דיין גבורה וועלן זיי רעדן;
ל [12] צו לאָזן וויסן די מענטשנקינדער זיינע גבורות,
און די פּראַכטיקע שיינקייט פון זיין מלוכה.
מ [13] דיין מלוכה איז די מלוכה פון אַלע אייביקייטן,
און דיין געוועלטיקונג איז אין אַלע דור־דורות.

יא אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה׃ פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר
יב אֲשֶׁר־פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃ אֲשֶׁר בָּנֵינוּ ׀
כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת
יג תַּבְנִית הֵיכָל׃ מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זַן צֹאונֵנוּ
יד מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ׃ אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין
טו פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ׃ אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו׃

קמה

א תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם
ב וָעֶד׃ בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃
ג ד גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ דּוֹר לְדוֹר
ה יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי
ו נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלּוֹתְךָ
ז ח אֲסַפְּרֶנָּה׃ זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃ חַנּוּן
ט וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד׃ טוֹב־יְהוָה לַכֹּל
י וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו׃ יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ
יא יב יְבָרְכוּכָה׃ כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃ לְהוֹדִיעַ
יג לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃ מַלְכוּתְךָ
יד מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר׃ סוֹמֵךְ
טו יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ
טז יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ אֶת־
יז יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃ צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו
יח וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר
יט יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת׃ רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע
כ וְיוֹשִׁיעֵם׃ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים
כא יַשְׁמִיד׃ תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם
קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

קמד, יג׳ פתח בצ״ו יהיו ר בס״א צאוננו מאליפות
קמה, א׳ כ״לאו׳ ו׳ וגדולתך קרי

ס [14] גאָט לענט אונטער אַלע געפאַלענע,
און שטעלט אויף אַלע געבויגענע.
ע [15] די אויגן פון אַלעמען קוקן אויס אויף דיר,
און דו גיסט זיי זייער עסן אין זיין צייט.
פ [16] עפנסט דיין האַנט,
און זעטיקסט יעטוועדער לעבעדיקן מיט גוטוויליקייט.
צ [17] גערעכט איז גאָט אין אַלע זיינע וועגן,
און גענאָדיק אין אַלע זיינע מעשׂים.
ק [18] גאָט איז נאָענט צו אַלע וואָס רופן אים,
צו אַלע וואָס רופן אים מיט אמת.
ר [19] ער טוט דעם רצון פון די וואָס פאָרכטן אים,
און זייער געשריי הערט ער צו, און העלפט זיי.
ש [20] גאָט באַהיט אַלע וואָס האָבן אים ליב,
און אַלע רשעים וועט ער פאַרטיליקן.
ת [21] דעם לויב פון גאָט זאָל רעדן מיין מויל,
און יעטוועדער לייב זאָל בענטשן זיין הייליקן נאָמען
אייביק און שטענדיק.

קמו

הַֽלְלוּיָ֡הּ הַלְלִ֥י נַ֝פְשִׁ֗י אֶת־יְהוָֽה׃ אֲהַלְלָ֣ה יְהוָ֣ה בְּחַיָּ֑י א ב
אֲזַמְּרָ֖ה לֵאלֹהַ֣י בְּעוֹדִֽי׃ אַל־תִּבְטְח֥וּ בִנְדִיבִ֑ים בְּבֶן־אָדָ֓ם ׀ ג
שֶׁ֤אֵ֖ין ל֣וֹ תְשׁוּעָֽה׃ תֵּצֵ֣א ר֭וּחוֹ יָשֻׁ֣ב לְאַדְמָת֑וֹ בַּיּ֥וֹם הַ֝ה֗וּא ד
אָבְד֥וּ עֶשְׁתֹּנֹתָֽיו׃ אַשְׁרֵ֗י שֶׁ֤אֵ֣ל יַעֲקֹ֣ב בְּעֶזְר֑וֹ שִׂ֝בְר֗וֹ עַל־ ה
יְהוָ֥ה אֱלֹהָֽיו׃ עֹשֶׂ֤ה ׀ שָׁ֘מַ֤יִם וָאָ֗רֶץ אֶת־הַיָּ֥ם וְאֶת־כָּל־ ו
אֲשֶׁר־בָּ֑ם הַשֹּׁמֵ֖ר אֱמֶ֣ת לְעוֹלָֽם׃ עֹשֶׂ֤ה מִשְׁפָּ֨ט ׀ לָעֲשׁוּקִ֗ים ז
נֹתֵ֣ן לֶ֭חֶם לָרְעֵבִ֑ים יְ֝הוָ֗ה מַתִּ֥יר אֲסוּרִֽים׃ יְהוָ֤ה ׀ פֹּ֘קֵ֤חַ ח
עִוְרִ֗ים יְהוָ֗ה זֹקֵ֣ף כְּפוּפִ֑ים יְ֝הוָ֗ה אֹהֵ֥ב צַדִּיקִֽים׃ יְהוָ֤ה ׀ שֹׁ֘מֵ֤ר ט
אֶת־גֵּרִ֗ים יָת֣וֹם וְאַלְמָנָ֣ה יְעוֹדֵ֑ד וְדֶ֖רֶךְ רְשָׁעִ֣ים יְעַוֵּֽת׃ יִמְלֹ֤ךְ י
יְהוָ֨ה ׀ לְעוֹלָ֗ם אֱלֹהַ֣יִךְ צִ֭יּוֹן לְדֹ֥ר וָדֹ֗ר הַֽלְלוּיָֽהּ׃

קמז

הַ֥לְלוּיָ֨הּ ׀ כִּי־ט֭וֹב זַמְּרָ֣ה אֱלֹהֵ֑ינוּ כִּֽי־נָ֝עִ֗ים נָאוָ֥ה תְהִלָּֽה׃ א
בּוֹנֵ֣ה יְרוּשָׁלִַ֣ם יְהוָ֑ה נִדְחֵ֖י יִשְׂרָאֵ֣ל יְכַנֵּֽס׃ הָ֭רֹפֵא לִשְׁב֣וּרֵי ב ג
לֵ֑ב וּ֝מְחַבֵּ֗שׁ לְעַצְּבוֹתָֽם׃ מוֹנֶ֣ה מִ֭סְפָּר לַכּוֹכָבִ֑ים לְ֝כֻלָּ֗ם ד
שֵׁמ֥וֹת יִקְרָֽא׃ גָּד֣וֹל אֲדוֹנֵ֣ינוּ וְרַב־כֹּ֑חַ לִ֝תְבוּנָת֗וֹ אֵ֣ין מִסְפָּֽר׃ ה
מְעוֹדֵ֣ד עֲנָוִ֣ים יְהוָ֑ה מַשְׁפִּ֖יל רְשָׁעִ֣ים עֲדֵי־אָֽרֶץ׃ עֱנ֣וּ לַיהוָ֣ה ו ז
בְּתוֹדָ֑ה זַמְּר֖וּ לֵאלֹהֵ֣ינוּ בְכִנּֽוֹר׃ הַֽמְכַסֶּ֬ה שָׁמַ֨יִם ׀ בְּעָבִ֗ים ח
הַמֵּכִ֣ין לָאָ֣רֶץ מָטָ֑ר הַמַּצְמִ֖יחַ הָרִ֣ים חָצִֽיר׃ נוֹתֵ֣ן לִבְהֵמָ֣ה ט
לַחְמָ֑הּ לִבְנֵ֥י עֹ֝רֵ֗ב אֲשֶׁ֣ר יִקְרָֽאוּ׃ לֹ֤א בִגְבוּרַ֣ת הַסּ֣וּס יֶחְפָּ֑ץ י
לֹֽא־בְשׁוֹקֵ֖י הָאִ֣ישׁ יִרְצֶֽה׃ רוֹצֶ֣ה יְ֭הוָה אֶת־יְרֵאָ֑יו אֶת־ יא
הַֽמְיַחֲלִ֥ים לְחַסְדּֽוֹ׃ שַׁבְּחִ֣י יְ֭רוּשָׁלִַם אֶת־יְהוָ֑ה הַֽלְלִ֖י אֱלֹהַ֣יִךְ יב
צִיּֽוֹן׃ כִּֽי־חִ֭זַּק בְּרִיחֵ֣י שְׁעָרָ֑יִךְ בֵּרַ֖ךְ בָּנַ֣יִךְ בְּקִרְבֵּֽךְ׃ הַשָּׂם־ יג יד
גְּבוּלֵ֥ךְ שָׁל֑וֹם חֵ֥לֶב חִ֝טִּ֗ים יַשְׂבִּיעֵֽךְ׃ הַשֹּׁלֵ֣חַ אִמְרָת֣וֹ אָ֑רֶץ טו
עַד־מְ֝הֵרָ֗ה יָר֥וּץ דְּבָרֽוֹ׃ הַנֹּתֵ֣ן שֶׁ֣לֶג כַּצָּ֑מֶר כְּ֝פ֗וֹר כָּאֵ֥פֶר טז
יְפַזֵּֽר׃ מַשְׁלִ֣יךְ קַֽרְח֣וֹ כְפִתִּ֑ים לִפְנֵ֥י קָ֝רָת֗וֹ מִ֣י יַעֲמֹֽד׃ יִשְׁלַ֣ח יז יח
דְּבָר֣וֹ וְיַמְסֵ֑ם יַשֵּׁ֥ב ר֝וּח֗וֹ יִזְּלוּ־מָֽיִם׃ מַגִּ֣יד דְּבָרָ֣ו לְיַעֲקֹ֑ב יט

קמז, יט׳ דבריו קרי

קמו

1 הַלְלוּיָה.
לויב גאָט, מיין זעל;
2 איך וועל לויבן גאָט כל־זמן איך לעב,
איך וועל זינגען צו מיין גאָט ווי לאַנג איך בין.
3 איר זאָלט אײַך ניט פֿאַרזיכערן אויף פֿירשטן,
אויף אַ מענטשנקינד וואָס ניטאָ בײַ אים קיין הילף.
4 גייט אויס זיין אָטעם, קערט ער זיך אום צו זיין שטויב;
אין יענעם טאָג גייען אונטער זיינע טראַכטונגען.
5 וויל צו דעם וואָס דער גאָט פֿון יעקב איז זיין הילף,
וואָס זיין אויסקוק איז אויף יהוה זיין גאָט,
6 וואָס האָט געמאַכט דעם הימל און די ערד,
דעם ים, און אַלץ וואָס אין זיי;
דער וואָס היט טרײַשאַפֿט אויף אייביק;
7 וואָס טוט רעכט צו די געדריקטע,
וואָס גיט ברויט צו די הונגעריקע.

8 גאָט בינדט אָפּ די געבונדענע,
גאָט מאַכט זעעדיק די בלינדע,
גאָט שטעלט אויף די געבויגענע,
גאָט האָט ליב די גערעכטע.
9 גאָט באַהיט די פֿרעמדע;
דעם יתום און די אַלמנה ריכט ער אויף,
און דעם וועג פֿון די רשעים פֿאַרדרייט ער.
10 יהוה וועט קיניגן אויף אייביק,
דיין גאָט, צִיון, אויף דור־דורות.
הַלְלוּיָה.

קמז

1 הַלְלוּיָה;
וואָרום גוט איז זינגען צו אונדזער גאָט,
וואָרום עס איז ליבלעך;
שיין איז דאָס לויבן.
2 גאָט בויט ירושָלַיִם,
די פֿאַרשטויסענע פֿון ישׂראל וועט ער אײַנזאַמלען;
3 דער וואָס היילט די צעבראָכענע הערצער,
און פֿאַרבינדט זייערע וווּנדן.
4 ער ציילט דעם מספּר פֿון די שטערן,
זיי אַלע מיט נעמען רופֿט ער אָן.
5 גרויס איז אונדזער האַר און מאַכטיק אין כּוח,
ניטאָ קיין שיעור צו זיין פֿאַרשטאַנדיקייט.
6 גאָט ריכט אויף די געדריקטע,
ער דערנידערט די רשעים ביז דער ערד.

7 זינגט צו יהוה מיט דאַנק,
שפּילט צו אונדזער גאָט אויף דער האַרף.
8 דער וואָס באַדעקט דעם הימל מיט וואָלקנס,
וואָס גרייט אָן רעגן פֿאַר דער ערד,
וואָס באַשפּראָצט די בערג מיט גראָז.
9 ער גיט דער בהמה איר שפּייז,
די קינדער פֿון ראָב וואָס רופֿן.
10 ניט די גבורה פֿון דעם פֿערד באַגערט ער,
ניט די שענקלען פֿון דעם מאַן וויל ער.

11 גאָט וויל די וואָס פֿאָרכטן אים,
די וואָס האַרן אויף זיין חסד.

12 גיב אַ שבֿח צו יהוה, ירושָלַיִם,
לויב דיין גאָט, צִיון.
13 וואָרום ער האָט געשטאַרקט די ריגלען פֿון דיינע טויערן,
ער האָט געבענטשט דיינע קינדער אין דיר;
14 דער וואָס גיט דיין געמאַרק שלום,
דיך זעטיקט מיט פֿעטס פֿון ווייץ;
15 דער וואָס שיקט זיין אָנזאָג אויף דער ערד—
אויף גיך לויפֿט זיין וואָרט;
16 דער וואָס גיט שניי אַזוי ווי וואָל,
פֿראָסט ווי אַש טוט ער שפּרייטן[א].
17 ער וואַרפֿט זיין אײַז אַזוי ווי ברעקלעך;
פֿאַר זיין קעלט ווער קען באַשטיין?
18 ער שיקט זיין וואָרט, און מאַכט זיי צעגיין;
ער מאַכט בלאָזן זיין ווינט, רינען וואַסערן.
19 ער זאָגט זיינע ווערטער צו יעקב,

[א] וואָרטשפּיל: כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר.

זיינע חוקים און זיינע געזעצן צו ישׂראל.
20 ער האָט אַזוי ניט געטאָן צו קיין פאָלק,
און געזעצן, דערפון ווייסן זיי ניט.
הַלְלוּיָה.

קמח

1 הַלְלוּיָה.
לויבט גאָט, פון די הימלען,
לויבט אים אין די הייכן.
2 לויבט אים, אַלע זיינע מלאָכים;
לויבט אים, אַלע זיינע חַיָלות.
3 לויבט אים, זון און לבנה;
לויבט אים, אַלע ליכטיקע שטערן.
4 לויבט אים, די הימלען פון די הימלען,
און די וואַסערן וואָס איבער די הימלען.
5 זאָלן זיי לויבן דעם נאָמען פון גאָט,
וואָרום ער האָט באַפוילן, און זיי זיינען באַשאַפן
געוואָרן.
6 און ער האָט זיי אויפגעשטעלט אויף שטענדיק, אויף
אייביק;
ער האָט געשטעלט אַ געזעץ וואָס זאָל ניט פאַרגיין.

7 לויבט גאָט, פון דער ערד,
איר ים־חיות און אַלע תְּהוֹמען;
8 פייער און האָגל, שניי און נעבל;
דער שטורעמווינט וואָס טוט זיין וואָרט;
9 בערג און אַלע הייכן,
פרוכטביימער און אַלע צעדערן;
10 חיות און אַלע בהמות,
שרצים און געפליגלטע פויגלען;
11 מלכים פון דער ערד און אַלע פעלקער,
האַרן און אַלע ריכטער פון דער ערד;
12 בָּחורים און אויך יונגפרויען,
זקנים מיט יינגלעך.
13 זיי זאָלן לויבן דעם נאָמען פון גאָט,
וואָרום זיין נאָמען אַליין איז דערהויבן;
זיין גלאַנץ איבער ערד און הימל.
14 און ער האָט דערהייכט דעם האָרן פון זיין פאָלק—
אַ לויב פאַר אַלע זיינע פרומע,
פאַר די קינדער פון ישׂראל,
דעם פאָלק וואָס איז אים נאָנט.
הַלְלוּיָה.

קמט

1 הַלְלוּיָה.
זינגט צו גאָט אַ ניי געזאַנג,
זיין לויב אין דער איינזאַמלונג פון די פרומע.
2 זאָל זיך פרייען ישׂראל מיט זיין באַשעפער,
די קינדער פון ציון זאָלן לוסטיק זיין מיט זייער מלך.
3 זאָלן זיי לויבן זיין נאָמען מיט טאַנץ,
מיט פויק און האַרף זאָלן זיי שפּילן צו אים.
4 וואָרום גאָט באַוויליקט זיין פאָלק,
ער באַשיינט די געדריקטע מיט הילף.

כ חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃ לֹא עָשָׂה כֵן ׀ לְכׇל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים
בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ׃

קמח

א הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־יְהֹוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃
ב ג הַלְלוּהוּ כׇל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כׇּל־צְבָאָו׃ הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ
ד וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כׇּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃ הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם
ה וְהַמַּיִם אֲשֶׁר ׀ מֵעַל הַשָּׁמָיִם׃ יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהֹוָה כִּי
ו הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃ וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חׇק־נָתַן וְלֹא
ז יַעֲבוֹר׃ הַלְלוּ אֶת־יְהֹוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכׇל־תְּהֹמוֹת׃
ח ט אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ׃ הֶהָרִים
י וְכׇל־גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכׇל־אֲרָזִים׃ הַחַיָּה וְכׇל־בְּהֵמָה
יא רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף׃ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכׇל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכׇל־
יב שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם־נְעָרִים׃
יג יְהַלְלוּ ׀ אֶת־שֵׁם יְהֹוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ
יד וְשָׁמָיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן ׀ לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכׇל־חֲסִידָיו לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ׃

קמט

א הַלְלוּיָהּ ׀ שִׁירוּ לַיהֹוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים׃
ב ג יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם׃ יְהַלְלוּ שְׁמוֹ
ד בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ׃ כִּי־רוֹצֶה יְהֹוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר
ה עֲנָוִים בִּישׁוּעָה׃ יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם׃
ו ז רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם׃ לַעֲשׂוֹת
ח נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחֹת בַּלְאֻמִּים׃ לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים
ט וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל׃ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם ׀ מִשְׁפָּט כָּתוּב
הָדָר הוּא לְכׇל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ׃

קנ

א ב הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ־אֵל בְּקׇדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ׃ הַלְלוּהוּ

קמח, א׳ פתח באתנח ב׳ צבאו קרי

5 זאָלן די פרומע זיך פרייען אין כבוד,
זאָלן זיי זינגען אויף זייערע געלעגערס.
6 דערהייבונגען פון גאָט אין זייער קעל,
און אַ צווייִשאַרפיקע שווערד אין זייער האַנט,
7 צו טאָן אַ נקמה אָן די פעלקער,
שטראָפונגען אויף די אומות;
8 צו שמידן זייערע מלכים אין קייטן,
און זייערע אָנגעזעענע אין אַייזערנע רינגען;
9 צו טאָן אויף זיי דעם אָנגעשריבענעם משפּט.
שיין וועט דאָס זיין פאַר אַלע זיינע פרומע.
הַלְלוּיָה.

קנ

1 הַלְלוּיָה.
לויבט גאָט אין זיין הייליקטום,
לויבט אים אין זיין מאַכטיקן הימל.
2 לויבט אים װעגן זיינע גבורות,

בִּגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ׃ הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר ג
הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר׃ הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ ד
בְּמִנִּים וְעוּגָב׃ הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי ה
תְרוּעָה׃ כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ׃ ו

לויבט אים לויט זיין פיל גרויסקייט.
3 לויבט אים מיט בלאָזונג פון שופר,
לויבט אים מיט גיטאַר און האַרף.
4 לויבט אים מיט פויק און טאַנץ,
לויבט אים מיט סטרונעס און פלייט.
5 לויבט אים מיט קלינגעדיקע צימבלען,
לויבט אים מיט הילכיקע צימבלען.
6 אַלץ וואָס אָטעמט זאָל לויבן יָה.
הַלְלוּיָה.

חזק

סכום פסוקי דספר תהלים אלפים וחמש מאות ועשרים ושבעה. וסימנו יי׳ אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך. וחציו ויפתוהו בפיהם. וסדריו תשעה עשר. וסימנו המשביע בטוב עדיך׃

מִשְׁלֵי

מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ לָדַעַת חָכְמָה א ב
וּמוּסָר לְהָבִין אִמְרֵי בִינָה׃ לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל צֶדֶק ג
וּמִשְׁפָּט וּמֵשָׁרִים׃ לָתֵת לִפְתָאיִם עָרְמָה לְנַעַר דַּעַת ד
וּמְזִמָּה׃ יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף לֶקַח וְנָבוֹן תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃ ה
לְהָבִין מָשָׁל וּמְלִיצָה דִּבְרֵי חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃ יִרְאַת יְהוָה ו ז
רֵאשִׁית דָּעַת חָכְמָה וּמוּסָר אֱוִילִים בָּזוּ׃ שְׁמַע בְּנִי ח
מוּסַר אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ כִּי ׀ לִוְיַת חֵן הֵם ט
לְרֹאשֶׁךָ וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶךָ׃ בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים אַל־ י
תֹּבֵא׃ אִם־יֹאמְרוּ לְכָה אִתָּנוּ נֶאֶרְבָה לְדָם נִצְפְּנָה לְנָקִי יא
חִנָּם׃ נִבְלָעֵם כִּשְׁאוֹל חַיִּים וּתְמִימִים כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃ כָּל־ יב יג
הוֹן יָקָר נִמְצָא נְמַלֵּא בָתֵּינוּ שָׁלָל׃ גּוֹרָלְךָ תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ יד
כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ׃ בְּנִי אַל־תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם מְנַע טו
רַגְלְךָ מִנְּתִיבָתָם׃ כִּי רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרוּצוּ וִימַהֲרוּ לִשְׁפָּךְ־ טז
דָּם׃ כִּי־חִנָּם מְזֹרָה הָרָשֶׁת בְּעֵינֵי כָּל־בַּעַל כָּנָף׃ וְהֵם יז יח
לְדָמָם יֶאֱרֹבוּ יִצְפְּנוּ לְנַפְשֹׁתָם׃ כֵּן אָרְחוֹת כָּל־בֹּצֵעַ יט
בָּצַע אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו יִקָּח׃ חָכְמוֹת בַּחוּץ תָּרֹנָּה בָּרְחֹבוֹת כ
תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ הֹמִיּוֹת תִּקְרָא בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בָּעִיר כא
אֲמָרֶיהָ תֹאמֵר׃ עַד־מָתַי ׀ פְּתָיִם תְּאֵהֲבוּ פֶתִי וְלֵצִים כב
לָצוֹן חָמְדוּ לָהֶם וּכְסִילִים יִשְׂנְאוּ־דָעַת׃ תָּשׁוּבוּ לְתוֹכַחְתִּי כג
הִנֵּה אַבִּיעָה לָכֶם רוּחִי אוֹדִיעָה דְבָרַי אֶתְכֶם׃ יַעַן כד

א׳ מ׳ ונח׳ ד׳ א׳ נח׳ה ט׳ חמ׳ר׳ כא׳ ס״א בפתחי שעָרים

א 1 די שפּריכווערטער פון שלמה דעם זון פון דודן,
דעם מלך פון ישׂראל;
2 כּדי צו וויסן חכמה און מוסר,
צו פאַרשטיין די ווערטער פון פאַרשטאַנדיקייט;
3 צו נעמען דעם מוסר פון קלוגשאַפט,
גערעכטיקייט און רעכט און יושר;
4 צו געבן די נאַרן געשייטקייט,
דעם יונגן קענשאַפט און געדאַנקען;
5 דער חכם זאָל הערן און מערן לערנונג,
און דער פאַרשטאַנדיקער זאָל קריגן תחבולות;
6 צו פאַרשטיין אַ שפּריכוואָרט און אַ מליצה,
די ווערטער פון די חכמים און זייערע רעטענישן.

7 דער אָנהייב פון קענשאַפט איז מורא פאַר גאָט,
אָבער די נאַרן פאַראַכטן חכמה און מוסר.
8 הער צו, מיין זון, דעם מוסר פון דיין פאָטער,
און זאָלסט ניט פאַרלאָזן די לער פון דיין מוטער;
9 וואָרום אַ קראַנץ פון חן וועלן זיי זיין פאַר דיין קאָפּ,
און האַלדזבענדער פאַר דיין האַלדז.

10 מיין זון, אַז די זינדיקע וועלן דיך אָנרעדן,
זאָלסטו ניט אַיינוויליקן.
11 אַז זיי וועלן זאָגן: „קום מיט אונדז!
לאָמיר לויערן אויף בלוט,
לאָמיר לאָקערן אויפן אומשולדיקן פאַר אומזיסט;
12 לאָמיר זיי אַיינשלינגען לעבעדיקערהייט ווי די אונטערערד,
און גאַנצערהייט ווי די וואָס נידערן אין גרוב;
13 אַלערליי טייערע גוטס וועלן מיר געפינען,
מיר וועלן אָנפילן אונדזער הויז מיט רויב;
14 וואַרף דיין גורל צווישן אונדז,
איין בייטל וועט זיין ביי אונדז אַלעמען";
15 זאָלסטו ניט גיין, מיין זון, מיט זיי אין וועג,
פאַרמייד דיין פוס פון זייער שטעג.
16 וואָרום זייערע פיס לויפן צו בייז,
און זיי אַיילן צו פאַרגיסן בלוט.
17 וואָרום אומשולדיק איז אויסגעשפּרייט די נעץ,
אין די אויגן פון אַלע געפליגלטע,
18 בעת מע לויערט אויף זייער בלוט
מע לאָקערט אויף זייערע לעבנס.
19 אַזוי זיינען די וועגן פון איטלעכן וואָס איז גייציק נאָך רויב;
עס נעמט אַוועק דאָס לעבן פון דעם וואָס האָט עס.

20 די חכמה שרייט אויף דער גאַס,
אין די מערק לאָזט זי אַרויס איר קול;
21 אין עק פון רוישיקע גאַסן רופט זי,
ביי די טויעראַיינגאַנגען, אין שטאָט, רעדט זי אירע רייד:
22 ביז וואַנען, איר פאַרנאַרטע, וועט איר ליב האָבן נאַרישקייט,
און די שפּעטער וועלן זיך גלוסטן געשפּעט,
און די נאַרן וועלן פיינט האָבן וויסן?
23 קערט אַייך צו מיין מוסר,
אָט וועל איך אויסגיסן מיין גייסט צו אַייך,
איך וועל אַייך מאַכן וויסן מיינע ווערטער.

כה קָרָאתִי וַתְּמָאֵנוּ נָטִיתִי יָדִי וְאֵין מַקְשִׁיב׃ וַתִּפְרְעוּ כָל־עֲצָתִי
כו וְתוֹכַחְתִּי לֹא אֲבִיתֶם׃ גַּם־אֲנִי בְּאֵידְכֶם אֶשְׂחָק אֶלְעַג
כז בְּבֹא פַחְדְּכֶם׃ בְּבֹא כְשֹׁאָוה ׀ פַּחְדְּכֶם וְאֵידְכֶם כְּסוּפָה
כח יֶאֱתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם צָרָה וְצוּקָה׃ אָז יִקְרָאֻנְנִי וְלֹא אֶעֱנֶה
כט יְשַׁחֲרֻנְנִי וְלֹא יִמְצָאֻנְנִי׃ תַּחַת כִּי־שָׂנְאוּ דָעַת וְיִרְאַת יְהוָה
ל לא לֹא בָחָרוּ׃ לֹא־אָבוּ לַעֲצָתִי נָאֲצוּ כָּל־תּוֹכַחְתִּי׃ וְיֹאכְלוּ
לב מִפְּרִי דַרְכָּם וּמִמֹּעֲצֹתֵיהֶם יִשְׂבָּעוּ׃ כִּי מְשׁוּבַת פְּתָיִם
לג תַּהַרְגֵם וְשַׁלְוַת כְּסִילִים תְּאַבְּדֵם׃ וְשֹׁמֵעַ לִי יִשְׁכָּן־בֶּטַח
וְשַׁאֲנַן מִפַּחַד רָעָה׃

ב

א ב בְּנִי אִם־תִּקַּח אֲמָרָי וּמִצְוֺתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃ לְהַקְשִׁיב
ג לַחָכְמָה אָזְנֶךָ תַּטֶּה לִבְּךָ לַתְּבוּנָה׃ כִּי אִם לַבִּינָה תִקְרָא
ד לַתְּבוּנָה תִּתֵּן קוֹלֶךָ׃ אִם־תְּבַקְשֶׁנָּה כַכָּסֶף וְכַמַּטְמוֹנִים
ה תַּחְפְּשֶׂנָּה׃ אָז תָּבִין יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא׃
ו ז כִּי־יְהוָה יִתֵּן חָכְמָה מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה׃ וצפן לַיְשָׁרִים
ח תּוּשִׁיָּה מָגֵן לְהֹלְכֵי תֹם׃ לִנְצֹר אָרְחוֹת מִשְׁפָּט וְדֶרֶךְ
ט חֲסִידָו יִשְׁמֹר׃ אָז תָּבִין צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים כָּל־
י מַעְגַּל־טוֹב׃ כִּי־תָבוֹא חָכְמָה בְלִבֶּךָ וְדַעַת לְנַפְשְׁךָ יִנְעָם׃
יא יב מְזִמָּה תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ תְּבוּנָה תִנְצְרֶכָּה׃ לְהַצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ
יג רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃ הַעֹזְבִים אָרְחוֹת יֹשֶׁר לָלֶכֶת
יד בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ׃ הַשְּׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רָע יָגִילוּ בְּתַהְפֻּכוֹת
טו רָע׃ אֲשֶׁר אָרְחֹתֵיהֶם עִקְּשִׁים וּנְלוֹזִים בְּמַעְגְּלוֹתָם׃
טז יז לְהַצִּילְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃ הַעֹזֶבֶת
יח אַלּוּף נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שָׁכֵחָה׃ כִּי שָׁחָה אֶל־
יט מָוֶת בֵּיתָהּ וְאֶל־רְפָאִים מַעְגְּלֹתֶיהָ׃ כָּל־בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן
כ וְלֹא־יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים׃ לְמַעַן תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים
כא וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר׃ כִּי־יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ

א, כז׳ כשואה קרי ב, ז׳ יצפן קרי ח׳ חסידיו קרי

24 ווײַל איך האָב גערופֿן, און איר האָט ניט געוואָלט,
אויסגעשטרעקט מײַן האַנט, און קיינער האָט ניט
פֿאַרנומען,
25 נאָר איר האָט געמאַכט צו נישט מײַן יעטוועדער עצה,
און מײַן מוסר האָט איר ניט געוואָלט,
26 וועל איך אויך לאַכן אויף אײַער בראָך,
איך וועל שפּעטן ווען אײַער שרעק וועט קומען;
27 ווען עס קומט ווי אַ געוויטער אײַער שרעק,
און אײַער בראָך וועט ווי אַ שטורעמווינט אָנקומען;
ווען עס קומט אויף אײַך נויט און אַנגסט.
28 דענסמאָל וועלן זיי מיך רופֿן, און איך וועל ניט
ענטפֿערן,
זיי וועלן מיך זוכן, און וועלן מיך ניט געפֿינען.
29 דערפֿאַר וואָס זיי האָבן פֿײַנט געהאַט וויסן,
און גאָטספֿאָרכטיקייט ניט אויסגעוויילט;
30 ניט אײַנגעוויליקט צו מײַן עצה,
פֿאַראַכט מײַן גאַנצן מוסר.
31 דרום וועלן זיי עסן פֿון דער פֿרוכט פֿון זייער וועג,
און מיט זייערע עצות זיך זעטן.
32 וואָרום די אָפּקערונג פֿון די פֿאַרנאַרטע וועט זיי
הרגען,
און די שַלווה פֿון די נאַרן וועט זיי אונטערברענגען.
33 אָבער דער וואָס הערט מיר צו וועט וווינען אין
זיכערקייט,
און באַרוט זײַן פֿון שרעק פֿאַר בייז.

ב 1 מײַן זון, אַז דו וועסט אָננעמען מײַנע ווערטער,
און מײַנע געבאָט וועסטו באַהאַלטן בײַ זיך,
2 צוצולייגן צו חכמה דײַן אויער,
נייגן דײַן האַרץ צו פֿאַרשטאַנדיקייט;
3 נאָר בלויז צום שׂכל וועסטו רופֿן,
צו פֿאַרשטאַנדיקייט אויפֿהייבן דײַן קול;
4 אַז דו וועסט זי זוכן ווי זילבער,
און ווי נאָך אוצרות זי פֿאָרשן;
5 דענסמאָל וועסטו פֿאַרשטיין מורא פֿאַר יהוה,
און דערקענונג פֿון גאָט וועסטו געפֿינען.
6 וואָרום יהוה שענקט חכמה,
פֿון זײַן מויל איז וויסן און פֿאַרשטאַנדיקייט.
7 ער באַהאַלט פֿאַר די רעכטפֿאַרטיקע הילף,
אַ שילד פֿאַר די וואָס גייען מיט ערלעכקייט,
8 אויפֿצופּאַסן די שטעגן פֿון גערעכטיקייט,
און די וועגן פֿון זײַנע פֿרומע באַהיט ער.
9 דענסמאָל וועסטו פֿאַרשטיין גערעכטיקייט און רעכט
און יושר—יעטוועדער גוטן וועג.
10 וואָרום חכמה וועט קומען אין דײַן האַרצן,
און וויסן וועט זײַן זיס פֿאַר דײַן זעל.
11 קלוגשאַפֿט וועט אויפּפּאַסן אויף דיר,
פֿאַרשטאַנדיקייט וועט דיך באַהיטן;
12 דיך מציל צו זײַן פֿון דעם שלעכטן וועג,
פֿון די לײַט וואָס רעדן פֿאַרקערטקייט;
13 וואָס פֿאַרלאָזן די שטעגן פֿון רעכטפֿאַרטיקייט,
צו גיין אין די וועגן פֿון פֿינצטערניש;
14 וואָס פֿרייען זיך צו טאָן בייז,
וואָס קוועלן פֿון בייזער פֿאַרקערטקייט;
15 וואָס זייערע וועגן זײַנען קרום,
און וואָס זײַנען פֿאַרדרייט אין זייערע גענג.
16 כּדי דיך מציל צו זײַן פֿון דער פֿרעמדער פֿרוי,
פֿון דער אומבאַקענטער וואָס מאַכט גלאַט אירע רייד;
17 וואָס פֿאַרלאָזט דעם האַר פֿון איר יוגנט,
און דעם בונד פֿון איר גאָט האָט זי פֿאַרגעסן;
18 וואָרום איר הויז נידערט צום טויט,
און אירע שטעגן צו די מתים;
19 אַלע וואָס קומען צו איר, קערן זיך ניט אום,
און דערגרייכן ניט די וועגן פֿון לעבן.
20 כּדי זאָלסט גיין אין דעם וועג פֿון די גוטע,
און די שטעגן פֿון די גערעכטע זאָלסטו אָפּהיטן.
21 וואָרום די רעכטפֿאַרטיקע וועלן באַוווינען דאָס לאַנד,
און די אומשולדיקע וועלן בלײַבן דערין.

וּתְמִימִים יִוָּתְרוּ בָהּ׃ וּרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכָּרֵתוּ וּבוֹגְדִים כב
יִסְּחוּ מִמֶּנָּה׃

ג

בְּנִי תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח וּמִצְוֹתַי יִצֹּר לִבֶּךָ׃ כִּי אֹרֶךְ יָמִים א ב
וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ׃ חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־יַעַזְבֻךָ ג
קָשְׁרֵם עַל־גַּרְגְּרוֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ׃ וּמְצָא־חֵן ד
וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃ בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכָל־ ה
לִבֶּךָ וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן׃ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ דָעֵהוּ וְהוּא ו
יְיַשֵּׁר אֹרְחֹתֶיךָ׃ אַל־תְּהִי חָכָם בְּעֵינֶיךָ יְרָא אֶת־יְהוָה ז
וְסוּר מֵרָע׃ רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶּךָ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ׃ כַּבֵּד ח ט
אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֶךָ וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאָתֶךָ׃ וְיִמָּלְאוּ אֲסָמֶיךָ י
שָׂבָע וְתִירוֹשׁ יְקָבֶיךָ יִפְרֹצוּ׃ מוּסַר יְהוָה בְּנִי אַל־תִּמְאָס יא
וְאַל־תָּקֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ׃ כִּי אֶת אֲשֶׁר יֶאֱהַב יְהוָה יוֹכִיחַ יב
וּכְאָב אֶת־בֵּן יִרְצֶה׃ אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה וְאָדָם יג
יָפִיק תְּבוּנָה׃ כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִסְּחַר־כָּסֶף וּמֵחָרוּץ יד
תְּבוּאָתָהּ׃ יְקָרָה הִיא מִפְּנִיִּים וְכָל־חֲפָצֶיךָ לֹא יִשְׁווּ־בָהּ׃ טו
אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃ דְּרָכֶיהָ טז יז
דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים יח
בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ יְהוָה בְּחָכְמָה יָסַד־אָרֶץ כּוֹנֵן יט
שָׁמַיִם בִּתְבוּנָה׃ בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ וּשְׁחָקִים יִרְעֲפוּ־ כ
טָל׃ בְּנִי אַל־יָלֻזוּ מֵעֵינֶיךָ נְצֹר תֻּשִׁיָּה וּמְזִמָּה׃ וְיִהְיוּ כא כב
חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ וְחֵן לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ אָז תֵּלֵךְ לָבֶטַח דַּרְכֶּךָ כג
וְרַגְלְךָ לֹא תִגּוֹף׃ אִם־תִּשְׁכַּב לֹא תִפְחָד וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה כד
שְׁנָתֶךָ׃ אַל־תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי כה
תָבֹא׃ כִּי־יְהוָה יִהְיֶה בְכִסְלֶךָ וְשָׁמַר רַגְלְךָ מִלָּכֶד׃ אַל־ כו כז
תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלָיו בִּהְיוֹת לְאֵל יָדֶיךָ לַעֲשׂוֹת׃ אַל־תֹּאמַר כח
לְרֵעֶיךָ לֵךְ וָשׁוּב וּמָחָר אֶתֵּן וְיֵשׁ אִתָּךְ׃ אַל־תַּחֲרֹשׁ עַל־ כט

ג,ג׳ חסר י   ח׳ רפי בדגש   יב׳ סגול בלי מקף   טו׳ מפנינים קרי
כז׳ ידך קרי   כח׳ לרעך קרי

22 אָבער די רשעים וועלן פאַרשניטן ווערן פון לאַנד,
און די פעלשער וועלן אַרויסגעריסן ווערן פון איר.

ג

1 מיין זון, זאָלסט ניט פאַרגעסן מיין לערנונג,
און מיינע געבאָט זאָל היטן דיין האַרץ.
2 וואָרום אַריכת־יָמים און יאָרן פון לעבן
און פריד וועלן זיי דיר צוגעבן.
3 גענאָד און אמת זאָלן דיך ניט פאַרלאָזן,
בינד זיי אַרום דיין האַלדז,
שרייב זיי אָן אויפן טאָוול פון דיין האַרצן,
4 און געפין לייטזעליקייט און גוטן חן
אין די אויגן פון גאָט און פון לייט.

5 פאַרזיכער זיך אויף גאָט מיט דיין גאַנצן האַרצן,
און אויף דיין פאַרשטאַנדיקייט זאָלסטו זיך ניט
אָנלענען.
6 אין אַלע דיינע וועגן טו אים קענען,
און ער וועט גלייך מאַכן דיינע שטעגן.

7 זאָלסט ניט זיין אַ חכם אין דיינע אויגן,
האָב מורא פאַר גאָט, און קער זיך אָפּ פון בייז.
8 דאָס וועט זיין אַ היילונג פאַר דיין נאָפּל,
און אַ זאַפט פאַר דיינע ביינער.

9 גיב כבוד צו גאָט פון דיין גוטס,
און פונעם ערשטן פון אַל דיין תבואה,
10 און דיינע שפּייכלערס וועלן פול זיין מיט זעט,
און דיינע קעלטערס וועלן פלייצן מיט וויין.

11 דעם מוסר פון גאָט זאָלסטו, מיין זון, ניט פאַראַכטן,
און זאָלסט ניט פאַראומווערדיקן זיין שטראָף.
12 וואָרום דעם וואָס גאָט האָט ליב, דעם שטראָפט ער,
און ווי אַ פאָטער דעם זון וואָס ער האָט האָלט.
13 ווויל צו דעם מענטשן וואָס געפינט חכמה,
און דעם מענטשן וואָס קריגט פאַרשטאַנדיקייט.
14 וואָרום איר סחורה איז בעסער ווי סחורה פון זילבער,
און מער ווי גינגאָלד איר איינקום.
15 זי איז טייערער פון פּערל,
און אַלע דיינע חפצים זיינען ניט גלייך צו איר.
16 אַריכת־יָמים איז אין איר רעכטער האַנט,
אין איר לינקער עשירות און כבוד.
17 אירע וועגן זיינען וועגן פון ליבלעכקייט,
און אַלע אירע שטעגן זיינען שלום.
18 אַ בוים פון לעבן איז זי פאַר די וואָס האַלטן זי פעסט,
און דער וואָס האַלט זיך אָן איר איז באַגליקט.

19 גאָט האָט מיט חכמה געגרונטפעסט די ערד,
ער האָט אויפגעשטעלט די הימלען מיט
פאַרשטאַנדיקייט.
20 דורך זיין וויסן האָבן זיך די תהומען געשפּאָלטן,
און די הימלען טריפן טוי.

21 מיין זון, זאָלן זיי ניט אַוועק פון דיינע אויגן;
היט קלוגשאַפט און געשייטקייט,
22 און זיי וועלן זיין לעבן פאַר דיין לייב,
און חן אויף דיין האַלדז.
23 דענסמאָל וועסטו גיין אין זיכערקייט דיין וועג,
און וועסט ניט אָפּשלאָגן דיין פוס.
24 אַז דו וועסט זיך לייגן וועסטו ניט אַנגסטן,
און וועסט ליגן, און זיס וועט זיין דיין שלאָף.
25 זאָלסט ניט מורא האָבן פאַר אַן אומגעריכטן שרעק,
און פאַר דער פאַרוויסטונג פון די רשעים, ווען זי קומט.
26 וואָרום גאָט וועט זיין דיין ביטחון,
און וועט היטן דיין פוס פון באַצווינגעניש.
27 זאָלסט ניט פאַרמיידן גוטס פון דעם וואָס דאַרף עס,
ווען דיין האַנט האָט בכוח צו טאָן.
28 זאָלסט ניט זאָגן צו דיין חבר: „גיי, און קום ווידער,
און מאָרגן וועל איך געבן", ווען דו האָסט ביי זיך.
29 זאָלסט ניט טראַכטן אַ רעה אויף דיין חבר,

ל רֵעֲךָ רָעָה וְהוּא־יוֹשֵׁב לָבֶטַח אִתָּךְ׃ אַל־תָּרוֹב עִם־אָדָם
לא חִנָּם אִם־לֹא גְמָלְךָ רָעָה׃ אַל־תְּקַנֵּא בְּאִישׁ חָמָס וְאַל־
לב תִּבְחַר בְּכָל־דְּרָכָיו׃ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה נָלוֹז וְאֶת־יְשָׁרִים
לג סוֹדוֹ׃ מְאֵרַת יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע וּנְוֵה צַדִּיקִים יְבָרֵךְ׃
לד לה אִם־לַלֵּצִים הוּא יָלִיץ וְלַעֲנָיִים יִתֶּן־חֵן׃ כָּבוֹד חֲכָמִים
יִנְחָלוּ וּכְסִילִים מֵרִים קָלוֹן׃

ד

א ב שִׁמְעוּ בָנִים מוּסַר אָב וְהַקְשִׁיבוּ לָדַעַת בִּינָה׃ כִּי לֶקַח
ג טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃ כִּי־בֵן הָיִיתִי לְאָבִי
ד רַךְ וְיָחִיד לִפְנֵי אִמִּי׃ וַיֹּרֵנִי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ־דְּבָרַי לִבֶּךָ
ה שְׁמֹר מִצְוֺתַי וֶחְיֵה׃ קְנֵה חָכְמָה קְנֵה בִינָה אַל־תִּשְׁכַּח
ו וְאַל־תֵּט מֵאִמְרֵי־פִי׃ אַל־תַּעַזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָּ אֱהָבֶהָ
ז וְתִצְּרֶךָּ׃ רֵאשִׁית חָכְמָה קְנֵה חָכְמָה וּבְכָל־קִנְיָנְךָ קְנֵה
ח ט בִינָה׃ סַלְסְלֶהָ וּתְרוֹמְמֶךָּ תְּכַבֵּדְךָ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃ תִּתֵּן
י לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת־חֵן עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ׃ שְׁמַע בְּנִי וְקַח
יא אֲמָרָי וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ בְּדֶרֶךְ חָכְמָה הֹרֵתִיךָ
יב הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃ בְּלֶכְתְּךָ לֹא־יֵצַר צַעֲדֶךָ וְאִם־
יג תָּרוּץ לֹא תִכָּשֵׁל׃ הַחֲזֵק בַּמּוּסָר אַל־תֶּרֶף נִצְּרֶהָ כִּי־הִיא
יד חַיֶּיךָ׃ בְּאֹרַח רְשָׁעִים אַל־תָּבֹא וְאַל־תְּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים׃
טו טז פְּרָעֵהוּ אַל־תַּעֲבָר־בּוֹ שְׂטֵה מֵעָלָיו וַעֲבוֹר׃ כִּי לֹא יִשְׁנוּ
יז אִם־לֹא יָרֵעוּ וְנִגְזְלָה שְׁנָתָם אִם־לֹא יַכְשׁוֹלוּ׃ כִּי לָחֲמוּ
יח לֶחֶם רֶשַׁע וְיֵין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ׃ וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ
יט הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד־נְכוֹן הַיּוֹם׃ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כָּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ
כ בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃ בְּנִי לִדְבָרַי הַקְשִׁיבָה לַאֲמָרַי הַט־אָזְנֶךָ׃
כא כב אַל־יַלִּיזוּ מֵעֵינֶיךָ שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לְבָבֶךָ׃ כִּי־חַיִּים הֵם
כג לְמֹצְאֵיהֶם וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא׃ מִכָּל־מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ
כד כִּי־מִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃ הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה וּלְזוּת

ג, ל' תריב קרי   לד' ולענוים קרי   ד, טז' יכשילו קרי

ווען ער זיצט אין זיכערקייט ביי דיר.
30 זאָלסט זיך ניט קריגן מיט אַ מענטשן אומזיסט,
אויב ער האָט דיר ניט געטאָן קיין רעה.

31 זאָלסט ניט מקנא זיין דעם מאַן פון אומרעכט,
און זאָלסט ניט אויסוויילן קיינעם פון זיינע וועגן.
32 וואָרום אַן אומווערדיקייט ביי גאָט איז דער פאַר־
קערטער,
און מיט די רעכטפאַרטיקע איז ער פאַרטרויט.

33 די קללה פון גאָט איז אין הויז פון רשע,
און די ווינונג פון צדיק בענטשט ער.
34 אויב שפּעטער — מאַכט ער זיי צום געשפּעט,
אָבער די שטילע גיט ער חן.
35 כבוד אַרבן די חכמים,
און נאַרן קלייבן אויף שאַנד.

ד

1 הערט צו, קינדער, דעם מוסר פון אַ פאָטער,
און פאַרנעמט, כדי צו קענען פאַרשטאַנדיקייט.
2 וואָרום אַ גוטע לער גיב איך אייך,
איר זאָלט מיין תורה ניט פאַרלאָזן.
3 וואָרום איך בין [אויך] געווען אַ זון ביי מיין פאָטער,
אַ ציטעריקער און אַן איינאיינציקער פאַר מיין מוטער.
4 און ער האָט מיך געלערנט, און מיר געזאָגט:
זאָל דיין האַרץ זיך האַלטן אָן מיינע ווערטער,
היט מיינע געבאָט, און לעב.
5 קויף חכמה, קויף פאַרשטאַנדיקייט;
זאָלסט ניט פאַרגעסן, און זיך ניט אָפּנייגן פון די ווער־
טער פון מיין מויל.
6 זאָלסט זי ניט פאַרלאָזן, און זי וועט דיך באַהיטן,
האָב זי ליב, און זי וועט דיך אויפּפּאַסן.
7 דער אָנהייב פון חכמה איז: קויף חכמה,
יאָ, מיט דיין גאַנצן אייגנס קויף פאַרשטאַנדיקייט.
8 האַלט זי הויך, און זי וועט דיך דערהייבן;
זי וועט דיר אָנטאָן כבוד, אַז דו וועסט זי האַלדזן.
9 זי וועט געבן דיין קאָפּ אַ קראַנץ פון חן,
אַ קרוין פון שיינקייט וועט זי דיר דערלאַנגען.
10 הער, מיין זון, און פאַרנעם מיינע ווערטער,
און דיר וועלן געמערט ווערן יאָרן פון לעבן.
11 אין דעם וועג פון חכמה האָב איך דיך געלערנט,
דיך געפירט אין די שטעגן פון רעכטפאַרטיקייט.
12 אַז דו וועסט גיין, וועט ניט ענג זיין דיין טריט,
און אַז דו וועסט לויפן, וועסטו ניט געשטרויכלט ווערן.
13 האַלט זיך אָן מוסר, זאָלסט ניט אָפּלאָזן,
היט דאָס אָפּ, וואָרום דאָס איז דיין לעבן.
14 אין שטעג פון די רשעים זאָלסטו ניט קומען,
און ניט טרעטן אין וועג פון די שלעכטע.
15 מייד אים אויס, זאָלסט אים ניט פאַרבייגיין,
ווייך פון אים, און גיי אַוועק.
16 וואָרום זיי קענען ניט שלאָפן ווו זיי טוען ניט שלעכטס,
און זייער שלאָף איז גערויבט ווו זיי מאַכן ניט
שטרויכלען.

17 וואָרום זיי שפּייזן זיך מיט שפּייז פון שלעכטס,
און וויין פון רויב טרינקען זיי.
18 אָבער דער שטעג פון די צדיקים איז ווי דאָס ליכט פון
באַגינען,
וואָס ווערט אַלץ ליכטיקער ביז אין רעכטן טאָג.
19 דער וועג פון די רשעים איז ווי פינצטערניש,
זיי ווייסן ניט אָן וואָס זיי וועלן געשטרויכלט ווערן.

20 מיין זון, פאַרנעם מיינע רייד,
נייג צו דיין אויער צו מיינע ווערטער.
21 זאָלן זיי זיך ניט אָפּטאָן פון דיינע אויגן;
היט זיי אין דיין האַרצן.
22 וואָרום זיי זיינען לעבן פאַר די וואָס געפינען זיי,
און אַ היילונג פאַר זייער גאַנצן לייב.
23 מער פון יעטוועדער היטונג פּאַס אויף דיין האַרץ,
וואָרום פון אים זיינען די אַרויסגאַנגען פון לעבן.
24 טו אָפּ פון דיר אַ קרום מויל,

כה שְׂפָתַיִם הַרְחֵק מִמֶּךָּ׃ עֵינֶיךָ לְנֹכַח יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁרוּ
כו כז נֶגְדֶּךָ׃ פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ יִכֹּנוּ׃ אַל־תֵּט־יָמִין
וּשְׂמֹאול הָסֵר רַגְלְךָ מֵרָע׃

ה

א ב בְּנִי לְחָכְמָתִי הַקְשִׁיבָה לִתְבוּנָתִי הַט־אָזְנֶךָ׃ לִשְׁמֹר
ג מְזִמּוֹת וְדַעַת שְׂפָתֶיךָ יִנְצֹרוּ׃ כִּי נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתֵי
ד זָרָה וְחָלָק מִשֶּׁמֶן חִכָּהּ׃ וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַלַּעֲנָה חַדָּה
ה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת׃ רַגְלֶיהָ יֹרְדוֹת מָוֶת שְׁאוֹל צְעָדֶיהָ יִתְמֹכוּ׃
ו אֹרַח חַיִּים פֶּן־תְּפַלֵּס נָעוּ מַעְגְּלֹתֶיהָ לֹא תֵדָע׃
ז ח וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְאַל־תָּסוּרוּ מֵאִמְרֵי־פִי׃ הַרְחֵק
ט מֵעָלֶיהָ דַרְכֶּךָ וְאַל־תִּקְרַב אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ׃ פֶּן־תִּתֵּן
י לַאֲחֵרִים הוֹדֶךָ וּשְׁנֹתֶיךָ לְאַכְזָרִי׃ פֶּן־יִשְׂבְּעוּ זָרִים כֹּחֶךָ
יא וַעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נָכְרִי׃ וְנָהַמְתָּ בְאַחֲרִיתֶךָ בִּכְלוֹת בְּשָׂרְךָ
יב וּשְׁאֵרֶךָ׃ וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שָׂנֵאתִי מוּסָר וְתוֹכַחַת נָאַץ לִבִּי׃
יג וְלֹא־שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל מוֹרָי וְלִמְלַמְּדַי לֹא־הִטִּיתִי אָזְנִי׃
יד טו כִּמְעַט הָיִיתִי בְכָל־רָע בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה׃ שְׁתֵה־מַיִם
טז מִבּוֹרֶךָ וְנֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךָ׃ יָפוּצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה
יז בָּרְחֹבוֹת פַּלְגֵי־מָיִם׃ יִהְיוּ־לְךָ לְבַדֶּךָ וְאֵין לְזָרִים אִתָּךְ׃
יח יט יְהִי־מְקוֹרְךָ בָרוּךְ וּשְׂמַח מֵאֵשֶׁת נְעוּרֶךָ׃ אַיֶּלֶת אֲהָבִים
וְיַעֲלַת־חֵן דַּדֶּיהָ יְרַוֻּךָ בְכָל־עֵת בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגֶּה תָמִיד׃
כ כא וְלָמָּה תִשְׁגֶּה בְנִי בְזָרָה וּתְחַבֵּק חֵק נָכְרִיָּה׃ כִּי נֹכַח ׀
כב עֵינֵי יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־מַעְגְּלֹתָיו מְפַלֵּס׃ עֲווֹנוֹתָיו
כג יִלְכְּדֻנוֹ אֶת־הָרָשָׁע וּבְחַבְלֵי חַטָּאתוֹ יִתָּמֵךְ׃ הוּא יָמוּת
בְּאֵין מוּסָר וּבְרֹב אִוַּלְתּוֹ יִשְׁגֶּה׃

ו

א ב בְּנִי אִם־עָרַבְתָּ לְרֵעֶךָ תָּקַעְתָּ לַזָּר כַּפֶּיךָ׃ נוֹקַשְׁתָּ בְאִמְרֵי־
ג פִיךָ נִלְכַּדְתָּ בְּאִמְרֵי־פִיךָ׃ עֲשֵׂה זֹאת אֵפוֹא ׀ בְּנִי וְהִנָּצֵל

אונ פאַרקערטע ליפּן דערווייטער פונ דיר.
25 דיינע אויגן זאָלן קוקן אַנטקעגן,
און דיינע ברעמען זאָלן בליקן גלייך פאַר דיר.
26 האַלט גלייך דעם שטעג פון דיינע פיס,
און אַלע דיינע וועגן זאָלן זיין ריכטיק.
27 זאָלסט זיך ניט נייגן רעכטס אָדער לינקס,
טו אָפּ דיין פוס פון שלעכטס.

ה

1 מיין זון, פאַרנעם מיין חכמה,
נייג דיין אויער צו מיין פאַרשטאַנדיקייט,
2 כדי זאָלסט אָפּהיטן געשייטקייט,
און דיינע ליפּן זאָלן אויפפּאַסן קענשאַפט.
3 וואָרום האָניקזאַפט טריפן די ליפּן פון דער פרעמדער,
און גלאַטער פון בוימל איז איר גומען.
4 אָבער איר סוף איז ביטער ווי ווערמוט,
שאַרף ווי אַ צווייִשניידיקע שווערד.
5 אירע פיס נידערן צום טויט,
אין אונטערערד שפּאַרן אָן אירע פיס.
6 כדי זי זאָל ניט גיין דעם גלייכן וועג פון לעבן,
וואָגלען אירע שטעגן, זי ווייס ניט וווהין.
7 און אַצונד, קינדער, הערט מיר צו,
און איר זאָלט ניט אָפּקערן פון די ווערטער פון מיין מויל.
8 דערווייטער פון איר דיין וועג,
און זאָלסט ניט גענענען צום אײַנגאַנג פון איר הויז,
9 כדי זאָלסט ניט געבן צו אַנדערע דיין פרישקייט,
און דיינע יאָרן צו אַן אַכזר;
10 כדי פרעמדע זאָלן זיך ניט זעטן מיט דיין קראַפט,
און דיין מי זאָל ניט אָנקומען אין הויז פון אַ ווילד־פרעמדן;
11 און וועסט ברומען אין דיין סוף,
ווען דיין לייב און דיין פלייש וועט זיין פאַרלענדט,
12 און וועסט זאָגן: ווי האָב איך פיינט געהאַט מוסר,
און שטראָף האָט פאַראַכט מיין האַרץ,
13 און איך האָב ניט צוגעהערט דעם קול פון מיינע וועגווייזער,
און צו מיינע לערער ניט צוגענייגט מיין אויער!
14 איך בין שיר ניט געוואָרן אַלדאָס בייז
אין דער אײַנזאַמלונג און עדה.

15 טרינק וואַסער פון דיין גרוב,
און לויפיקס פון דיין ברונעם.
16 דיינע קוואַלן וועלן זיך צעשפּרייטן דערויסן,
אין די גאַסן־די בעכן וואַסער.
17 דיר אַליין וועלן זיי געהערן,
און ניט צו פרעמדע מיט דיר.
18 זאָל דיין קוואַל זיין געבענטשט,
און פריי זיך מיט דער ווייב פון דיין יוגנט.
19 די ליבלעכע הינדין, און די חנעוודיקע הירשין,
אירע בריסט זאָלן דיך זעטן אין אַלע צייטן,
און צו איר ליבשאַפט זאָלסטו זיין איבערגעגעבן תמיד.
20 און נאָך וואָס, מיין זון, זאָלסטו זיך אָפּגעבן מיט אַ פרעמדער,
און אַרומנעמען דעם בוזעם פון אַן אַנדערער?
21 וואָרום פאַר גאָטס אויגן זיינען די וועגן פון אַ מענטשן,
און אַלע זיינע שטעגן לייגט ער אויס.
22 זיינע אייגענע זינד באַצווינגען דעם רשע,
און אין די שטריק פון זיין חטא ווערט ער פאַרהאַלטן.
23 ער שטאַרבט אָן מוסר;
און דורך זיין גרויס נאַרישקייט ווערט ער פאַרבלאָנדזשעט.

ו

1 מיין זון, אויב דו ביסט עָרֵב געווען פאַר דיין חבר,
געגעבן דיין האַנט פאַר אַ פרעמדן,
2 ביסטו געכאַפּט אין די ווערטער פון דיין מויל,
ביסטו געפאַנגען אין די ווערטער פון דיין מויל.
3 טו דאָס דען, מיין זון, און ווער ניצול,

ד כִּי בָאתָ בְכַף־רֵעֶךָ לֵךְ הִתְרַפֵּס וּרְהַב רֵעֶיךָ׃ אַל־תִּתֵּן
ה שֵׁנָה לְעֵינֶיךָ וּתְנוּמָה לְעַפְעַפֶּיךָ׃ הִנָּצֵל כִּצְבִי מִיָּד וּכְצִפּוֹר
ו מִיַּד יָקוּשׁ׃ לֵךְ אֶל־נְמָלָה עָצֵל רְאֵה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם׃
ז ח אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קָצִין שֹׁטֵר וּמֹשֵׁל׃ תָּכִין בַּקַּיִץ לַחְמָהּ אָגְרָה
ט בַקָּצִיר מַאֲכָלָהּ׃ עַד־מָתַי עָצֵל ׀ תִּשְׁכָּב מָתַי תָּקוּם
י מִשְּׁנָתֶךָ׃ מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט ׀ חִבֻּק יָדַיִם
יא יב לִשְׁכָּב׃ וּבָא־כִמְהַלֵּךְ רֵאשֶׁךָ וּמַחְסֹרְךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃ אָדָם
יג בְּלִיַּעַל אִישׁ אָוֶן הוֹלֵךְ עִקְּשׁוּת פֶּה׃ קֹרֵץ בְּעֵינָו מֹלֵל
יד בְּרַגְלָו מֹרֶה בְּאֶצְבְּעֹתָיו׃ תַּהְפֻּכוֹת ׀ בְּלִבּוֹ חֹרֵשׁ רָע
טו בְּכָל־עֵת מִדְּנִים יְשַׁלֵּחַ׃ עַל־כֵּן פִּתְאֹם יָבוֹא אֵידוֹ פֶּתַע
טז יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃ שֶׁשׁ־הֵנָּה שָׂנֵא יְהוָה וְשֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת
יז נַפְשׁוֹ׃ עֵינַיִם רָמוֹת לְשׁוֹן שָׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נָקִי׃
יח לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת אָוֶן רַגְלַיִם מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לָרָעָה׃
יט יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר וּמְשַׁלֵּחַ מְדָנִים בֵּין אַחִים׃
כ כא נְצֹר בְּנִי מִצְוַת אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ קָשְׁרֵם
כב עַל־לִבְּךָ תָמִיד עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶךָ׃ בְּהִתְהַלֶּכְךָ ׀ תַּנְחֶה
כג אֹתָךְ בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ׃ כִּי
כד נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוּסָר׃ לִשְׁמָרְךָ
כה מֵאֵשֶׁת רָע מֵחֶלְקַת לָשׁוֹן נָכְרִיָּה׃ אַל־תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבֶךָ
כו וְאַל־תִּקָּחֲךָ בְּעַפְעַפֶּיהָ׃ כִּי בְעַד־אִשָּׁה זוֹנָה עַד־כִּכַּר
כז לָחֶם וְאֵשֶׁת אִישׁ נֶפֶשׁ יְקָרָה תָצוּד׃ הֲיַחְתֶּה אִישׁ אֵשׁ
כח בְּחֵיקוֹ וּבְגָדָיו לֹא תִשָּׂרַפְנָה׃ אִם־יְהַלֵּךְ אִישׁ עַל־הַגֶּחָלִים
כט וְרַגְלָיו לֹא תִכָּוֶינָה׃ כֵּן הַבָּא אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא יִנָּקֶה
ל כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ׃ לֹא־יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי יִגְנוֹב לְמַלֵּא נַפְשׁוֹ
לא כִּי יִרְעָב׃ וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתָיִם אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן׃
לב לג נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָּה׃ נֶגַע
לד וְקָלוֹן יִמְצָא וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה׃ כִּי־קִנְאָה חֲמַת־גָּבֶר

יג׳ בעינו ק׳ ברגליו ק׳ יד׳ מדינים ק׳ טז׳ תועבת קרי כא׳ חסר י׳ כז׳ פתח בס״פ

אַז דו ביסט אַרייַנגעפאַלן אין דיין חברס האַנט:
גיי, וואַרף זיך אַנידער, און שטיי־צו צו דיין חבר.
4 זאָלסט ניט געבן קיין שלאָף צו דיינע אויגן,
און קיין שלומער צו דיינע ברעמען.
5 זיי דיך מציל ווי אַ הירש אויס דער האַנט,
און ווי אַ פויגל פון פאַנגערס האַנט.

6 גיי צו דער מוראַשקע, דו פוילער,
זע אירע וועגן, און ווער קלוג;
7 הגם זי האָט ניט קיין פירער,
קיין אויפזעער און קיין געוועלטיקער,
8 גרייט זי אָן אום זומער איר ברויט,
האָט זי אָנגעקליבן אין שניטצייט איר שפּייז.
9 ביז וואַנען, דו פוילער, וועסטו ליגן?
ווען וועסטו אויפשטיין פון דיין שלאָף?
10 „נאָך אַ ביסל שלאָף, נאָך אַ ביסל דרעמלען,
נאָך אַ ביסל ליגן מיט פאַרלייגטע הענט";
11 און קומען ווי אַ גיי־חיל וועט דיין אָרימקייט,
און דיין נויט ווי אַ געפאַנצערטער מאַן.

12 אַ נידערטרעכטיקער מענטש, אַ מאַן פון אומרעכט,
איז דער וואָס גייט אום מיט אַ קרומען מויל,
13 וואָסווינקט מיט זיינע אויגן, וואָס שאַרט מיט זיינע פיס,
וואָס טייטלט מיט זיינע פינגער.
14 פאַרקערטקייט איז אין זיין האַרצן,
ער טראַכט בייז אין יעטוועדער צייט,
קריג מאַכט ער אָן.
15 דרום וועט פלוצלינג קומען זיין אומגליק,
פלוצים וועט ער צעבראָכן ווערן אַז קיין היילונג וועט
ניט זיין.

16 זעקס זיינען די וואָס גאָט האָט פיינט,
און זיבן די אומווערדיקייט פון זיין זעל:
17 האָפערדיקע אויגן, אַ ליגנערישע צונג,
און הענט וואָס פאַרגיסן אומשולדיק בלוט;
18 אַ האַרץ וואָס טראַכט מחשבות פון אומרעכט;
פיס וואָס אַיילן צו לויפן צום בייזן;
19 אַ פאַלשער עדות וואָס אָטעמט מיט ליגנס,
און דער וואָס מאַכט אָן קריג צווישן ברידער.

20 היט, מיין זון, דאָס געבאָט פון דיין פאָטער,
און זאָלסט ניט פאַרלאָזן די לער פון דיין מוטער.
21 בינד זיי אויף דיין האַרצן תמיד,
קניפּ זיי אויף דיין האַלדז.
22 אַז דו וועסט גיין, וועט עס דיך פירן,
אַז דו וועסט זיך לייגן, וועט עס דיך היטן,
און אַז דו וועסט זיך אויפכאַפּן, וועט עס רעדן צו
דיר.
23 וואָרום דאָס געבאָט איז אַ ליכט, און די לערנונג אַ
ליכטיקייט,
און דער וועג פון לעבן זיינען שטראָפרייד פון
מוסר;
24 דיך צו היטן פון דער שלעכטער ווייבספאַרשוין,
פון דער גלאַטער צונג פון דער פרעמדער.
25 זאָלסט ניט גלוסטן איר שיינקייט אין דיין האַרצן,
און זאָל זי דיך ניט נעמען מיט אירע ברעמען.
26 וואָרום איבער אַ זונה קומט מען ביז אַ לעבל ברויט,
און אַן אֵשֶׁת־איש פאַנגט די טייערסטע זעל.
27 קען אַ מענטש שאַרן קוילן אין זיין בוזעם,
און זיינע בגדים זאָלן זיך ניט אָנצינדן?
28 צי קען אַ מענטש גיין אויף קוילן,
און זיינע פיס זאָלן ניט אָנגעברענט ווערן?
29 אַזוי איז דער וואָס קומט צו זיין חברס ווייב,
קיינער וואָס רירט זי אָן, קומט ניט אָפּ גלאַט.
30 מע קען ניט פאַראַכטן דעם גנב אַז ער גנבעט,
אָנצופילן זיין לייב ווען ער איז הונגעריק.
31 אָבער אַז ער ווערט געפונען, באַצאָלט ער זיבן מאָל אַזוי
פיל;
דעם גאַנצן פאַרמעג פון זיין הויז מוז ער אַוועקגעבן.
32 דער וואָס איז מזנה מיט אַ פרוי, איז אָן שכל,
זיך אַליין ברענגט אום דער וואָס טוט דאָס.
33 שלעג און שאַנד וועט ער קריגן,
און זיין חרפה וועט ניט אָפּגעמעקט ווערן.
34 וואָרום אייפערזוכט איז דער גרימצאָרן פון אַ מאַן,

וְֽלֹא־יַ֝חְמ֗וֹל בְּי֣וֹם נָקָֽם׃ לֹא־יִ֭שָּׂא פְּנֵ֣י כָל־כֹּ֑פֶר וְלֹא־יֹ֝אבֶ֗ה לה
כִּ֣י תַרְבֶּה־שֹֽׁחַד׃

ז

בְּ֭נִי שְׁמֹ֣ר אֲמָרָ֑י וּ֝מִצְוֺתַ֗י תִּצְפֹּ֥ן אִתָּֽךְ׃ שְׁמֹ֣ר מִצְוֺתַ֣י וֶחְיֵ֑ה א ב
וְ֝תוֹרָתִ֗י כְּאִישׁ֥וֹן עֵינֶֽיךָ׃ קָשְׁרֵ֥ם עַל־אֶצְבְּעֹתֶ֑יךָ כָּ֝תְבֵ֗ם עַל־ ג
ל֥וּחַ לִבֶּֽךָ׃ אֱמֹ֣ר לַ֭חׇכְמָה אֲחֹ֣תִי אָ֑תְּ וּ֝מֹדָ֗ע לַבִּינָ֥ה תִקְרָֽא׃ ד
לִ֭שְׁמׇרְךָ מֵאִשָּׁ֣ה זָרָ֑ה מִ֝נׇּכְרִיָּ֗ה אֲמָרֶ֥יהָ הֶחֱלִֽיקָה׃ כִּ֭י ה ו
בְּחַלּ֣וֹן בֵּיתִ֑י בְּעַ֖ד אֶשְׁנַבִּ֣י נִשְׁקָֽפְתִּי׃ וָאֵ֤רֶא בַפְּתָאיִ֗ם אָבִ֣ינָה ז
בַ֭בָּנִים נַ֣עַר חֲסַר־לֵֽב׃ עֹבֵ֣ר בַּ֭שּׁוּק אֵ֣צֶל פִּנָּ֑הּ וְדֶ֖רֶךְ בֵּיתָ֣הּ ח
יִצְעָֽד׃ בְּנֶֽשֶׁף־בְּעֶ֥רֶב י֑וֹם בְּאִישׁ֥וֹן לַ֝֗יְלָה וַאֲפֵלָֽה׃ וְהִנֵּ֣ה ט י
אִ֭שָּׁה לִקְרָאת֑וֹ שִׁ֥ית ז֝וֹנָ֗ה וּנְצֻ֥רַת לֵֽב׃ הֹמִיָּ֣ה הִ֣יא וְסֹרָ֑רֶת יא
בְּ֝בֵיתָ֗הּ לֹא־יִשְׁכְּנ֥וּ רַגְלֶֽיהָ׃ פַּ֤עַם ׀ בַּח֗וּץ פַּ֥עַם בָּרְחֹב֑וֹת יב
וְאֵ֖צֶל כׇּל־פִּנָּ֣ה תֶאֱרֹֽב׃ וְהֶחֱזִ֣יקָה בּ֭וֹ וְנָ֣שְׁקָה לּ֑וֹ הֵעֵ֥זָּה יג
פָ֝נֶ֗יהָ וַתֹּ֣אמַר לֽוֹ׃ זִבְחֵ֣י שְׁלָמִ֣ים עָלָ֑י הַ֝יּ֗וֹם שִׁלַּ֥מְתִּי נְדָרָֽי׃ יד
עַל־כֵּ֭ן יָצָ֣אתִי לִקְרָאתֶ֑ךָ לְשַׁחֵ֥ר פָּ֝נֶ֗יךָ וָאֶמְצָאֶֽךָּ׃ מַ֭רְבַדִּים טו טז
רָבַ֣דְתִּי עַרְשִׂ֑י חֲ֝טֻב֗וֹת אֵט֥וּן מִצְרָֽיִם׃ נַ֥פְתִּי מִשְׁכָּבִ֑י מֹ֥ר יז
אֲ֝הָלִ֗ים וְקִנָּמֽוֹן׃ לְכָ֤ה נִרְוֶ֣ה דֹ֭דִים עַד־הַבֹּ֑קֶר נִ֝תְעַלְּסָ֗ה יח
בָּאֳהָבִֽים׃ כִּ֤י אֵ֣ין הָאִ֣ישׁ בְּבֵית֑וֹ הָ֝לַ֗ךְ בְּדֶ֣רֶךְ מֵרָחֽוֹק׃ יט
צְֽרוֹר־הַ֭כֶּסֶף לָקַ֣ח בְּיָד֑וֹ לְי֥וֹם הַ֝כֵּ֗סֶא יָבֹ֥א בֵיתֽוֹ׃ הִ֭טַּתּוּ כ כא
בְּרֹ֣ב לִקְחָ֑הּ בְּחֵ֥לֶק שְׂ֝פָתֶ֗יהָ תַּדִּיחֶֽנּוּ׃ ה֤וֹלֵ֥ךְ אַחֲרֶ֗יהָ פִּ֫תְאֹ֥ם כב
כְּ֭שׁוֹר אֶל־טָ֣בַח יָבֹ֑א וּ֝כְעֶ֗כֶס אֶל־מוּסַ֥ר אֱוִֽיל׃ עַ֤ד יְפַלַּ֪ח כג
חֵ֡ץ כְּֽבֵד֗וֹ כְּמַהֵ֣ר צִפּ֣וֹר אֶל־פָּ֑ח וְלֹֽא־יָ֝דַ֗ע כִּֽי־בְנַפְשׁ֥וֹ הֽוּא׃
וְעַתָּ֣ה בָ֭נִים שִׁמְעוּ־לִ֑י וְ֝הַקְשִׁ֗יבוּ לְאִמְרֵי־פִֽי׃ אַל־יֵ֣שְׂטְ כד כה
אֶל־דְּרָכֶ֣יהָ לִבֶּ֑ךָ אַל־תֵּ֝תַע בִּנְתִיבוֹתֶֽיהָ׃ כִּֽי־רַבִּ֣ים חֲלָלִ֣ים כו
הִפִּ֑ילָה וַ֝עֲצֻמִ֗ים כׇּל־הֲרֻגֶֽיהָ׃ דַּרְכֵ֣י שְׁא֣וֹל בֵּיתָ֑הּ יֹ֝רְד֗וֹת כז
אֶל־חַדְרֵי־מָֽוֶת׃

ז, ז׳ א׳ נחה כה׳ בס״א ואל כו׳ בס״א רבים

אונ ער וועט ניט שוינען אין טאָג פון נקמה.
35 ער וועט ניט אַכטן קיין אויסלייזגעלט,
און ניט באַווילן, ווי דו זאָלסט מערן שוחד.

ז

1 מיין זון, היט מיינע ווערטער,
און מיינע געבאָט זאָלסטו באַהאַלטן ביי דיר.
2 היט מיינע געבאָט, כּדי זאָלסט לעבן,
און מיין לערנונג, ווי דעם שוואַרצאַפּל פון דיינע אויגן.
3 בינד זיי אָן אויף דיינע פינגער,
שרייב זיי אָן אויף דעם טאָוול פון דיין האַרצן.
4 זאָג צו דער חכמה: דו ביסט מיין שוועסטער;
און פאַרשטאַנדיקייט זאָלסטו רופן פריינט;
5 כּדי זיי זאָלן דיך באַהיטן פון דער פרעמדער פרוי,
פון דער אומבאַקענטער וואָס מאַכט גלאַט אירע רייד.

6 וואָרום דורכן פענצטער פון מיין הויז,
דורך מיין פאָרטקע האָב איך אַרויסגעקוקט;
7 און איך האָב געזען צווישן די נאַרן,
געמערקט צווישן די יונגעלייט,
אַ יונג אָן שׂכל,
8 ווי ער גייט פאַרביי אין גאַס לעבן איר ווינקל,
און שפּרייזט אויפן וועג צו איר הויז,
9 פאַרנאַכט אין אָוונט פון טאָג,
אין טיפער נאַכט און פינצטערניש.
10 ערשט אַ פרוי קומט אים אָן אַנטקעגן,
מיט דעם אָנטו פון אַ זונה, און מיט אַ באַהאַלטענעם
האַרצן.
11 רוישיק איז זי און אויסגעלאַסן,
אירע פיס רוען ניט אין איר הויז.
12 אַ מאָל אין גאַס, אַ מאָל אויף די מערק,
און ביי אַלע עקן טוט זי לויערן.
13 און זי נעמט אים אָן, און זי קושט אים,
זי פאַרשייט איר פּנים און זאָגט צו אים:
14 פרידאָפּפער האָב איך אויף מיר,
היינט באַצאָל איך מיינע נדרים.
15 דרום בין איך אַרויס דיר אַנטקעגן,
צו זוכן דיין פּנים, און איך האָב דיך געפונען.
16 מיט דעקן האָב איך איבערגעדעקט מיין בעט,
מיט געשטרייפטע געשפּינסן פון מִצרַיִם.
17 איך האָב באַשפּריצט מיין געלעגער
מיט מירע, אַלאָע, און צימערינג.
18 קום, לאָמיר זיך זעטן מיט ליבע ביזן פרימאָרגן,
לאָמיר זיך קוויקן מיט ליבשאַפט.
19 וואָרום מיין מאַן איז ניטאָ אין דער היים,
ער איז אַוועק אויף אַ ווייטן וועג.
20 דאָס בייטל געלט האָט ער מיטגענומען מיט זיך,
אין טאָג פון האַלבן חודש וועט ער קומען אַהיים.
21 זי ציט אים מיט איר פיל איינרעדעניש,
מיט אירע גלאַטע ליפּן פאַרפירט זי אים.
22 ער גייט איר נאָך באַלד,
ווי אַן אָקס וואָס גייט צו דער שחיטה,
און ווי אויף אַ קייט צו דער שטראָף פון דעם נאַרן.
23 ביז אַ פייל שפּאַלט דורך זיין לעבער;
ווי אַ פויגל איילט צו דער נעץ,
און ווייס ניט אַז עס איז אום איר לעבן.

24 און אַצונד, קינדער, הערט מיר צו,
און פאַרנעמט די ווערטער פון מיין מויל.
25 זאָל ניט אָפּקערן צו אירע וועגן דיין האַרץ,
זאָלסט ניט פאַרבלאָנדזשען אין אירע שטעגן.
26 וואָרום אַ סך דערשלאָגענע האָט זי אַוועקגעלייגט,
און פיל זיינען אירע דערהרגעטע.
27 וועגן צו דער אונטערערד איז איר הויז,
זיי נידערן אין די קאַמערן פון טויט.

ח

א ב הֲלֹא־חָכְמָה תִקְרָא וּתְבוּנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ־מְרֹמִים
ג עֲלֵי־דָרֶךְ בֵּית נְתִיבוֹת נִצָּבָה׃ לְיַד־שְׁעָרִים לְפִי־קָרֶת
ד מְבוֹא פְתָחִים תָּרֹנָּה׃ אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי אֶל־
ה בְּנֵי אָדָם׃ הָבִינוּ פְתָאיִם עָרְמָה וּכְסִילִים הָבִינוּ לֵב׃
ו ז שִׁמְעוּ כִּי־נְגִידִים אֲדַבֵּר וּמִפְתַּח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים׃ כִּי־אֱמֶת
ח יֶהְגֶּה חִכִּי וְתוֹעֲבַת שְׂפָתַי רֶשַׁע׃ בְּצֶדֶק כָּל־אִמְרֵי־פִי
ט אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ׃ כֻּלָּם נְכֹחִים לַמֵּבִין וִישָׁרִים
י לְמֹצְאֵי דָעַת׃ קְחוּ מוּסָרִי וְאַל־כָּסֶף וְדַעַת מֵחָרוּץ נִבְחָר׃
יא כִּי־טוֹבָה חָכְמָה מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשְׁווּ־בָהּ׃
יב יג אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי עָרְמָה וְדַעַת מְזִמּוֹת אֶמְצָא׃ יִרְאַת
יְהוָה שְׂנֹאת רָע גֵּאָה וְגָאוֹן ׀ וְדֶרֶךְ רָע וּפִי תַהְפֻּכוֹת שָׂנֵאתִי׃
יד טו לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה׃ בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ
טז וְרֹזְנִים יְחֹקְקוּ צֶדֶק׃ בִּי שָׂרִים יָשֹׂרוּ וּנְדִיבִים כָּל־שֹׁפְטֵי
יז יח אָרֶץ׃ אֲנִי אֹהֲבַיהָ אֵהָב וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי׃ עֹשֶׁר־וְכָבוֹד
יט אִתִּי הוֹן עָתֵק וּצְדָקָה׃ טוֹב פִּרְיִי מֵחָרוּץ וּמִפָּז וּתְבוּאָתִי
כ מִכֶּסֶף נִבְחָר׃ בְּאֹרַח־צְדָקָה אֲהַלֵּךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת
כא מִשְׁפָּט׃ לְהַנְחִיל אֹהֲבַי ׀ יֵשׁ וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא׃
כב כג יְהוָה קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז׃ מֵעוֹלָם
כד נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ׃ בְּאֵין־תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי בְּאֵין
כה מַעְיָנוֹת נִכְבַּדֵּי־מָיִם׃ בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ לִפְנֵי גְבָעוֹת
כו חוֹלָלְתִּי׃ עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל׃
כז כח בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי בְּחוּקוֹ חוּג עַל־פְּנֵי תְהוֹם׃ בְּאַמְּצוֹ
כט שְׁחָקִים מִמָּעַל בַּעֲזוֹז עִינוֹת תְּהוֹם׃ בְּשׂוּמוֹ לַיָּם ׀ חֻקּוֹ
ל וּמַיִם לֹא יַעַבְרוּ־פִיו בְּחוּקוֹ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ וָאֶהְיֶה אֶצְלוֹ
לא אָמוֹן וָאֶהְיֶה שַׁעֲשֻׁעִים יוֹם ׀ יוֹם מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל־עֵת׃
לב מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אַרְצוֹ וְשַׁעֲשֻׁעַי אֶת־בְּנֵי אָדָם׃

ה׳ א׳ נחה   יג׳ בס״א רָע וּפִי תַהְפֻּכוֹת   טז׳ בס״א צֶדֶק
יז׳ אהבי קרי   כג׳ בס״א מֵעוֹלָם

ח 1 פאַרוואָר, די חכמה רופט,
און פאַרשטאַנדיקייט לאָזט אַרויס איר קול.
2 אויפן שפּיץ פון די הויכע ערטער ביים וועג,
ביים צונויפקום פון שטעגן, האָט זי זיך געשטעלט;
3 לעבן די טויערן, ביים אַיינגאַנג פון שטאָט,
ביים אַריינקום אין די טירן שרייט זי אויס:
4 צו אַייך, מענער, רוף איך,
און מיין קול איז צו די מענטשנקינדער.
5 איר פאַרנאַרטע, פאַרשטייט קלוגשאַפט,
און איר נאַרן, קריגט אַ פאַרשטאַנדיק האַרץ!
6 הערט צו, וואָרום געהויבנס וועל איך רעדן,
און די עפענונג פון מיינע ליפּן וועט זיין די ריכטיקייט.
7 וואָרום מיין גומען וועט רעדן אמת,
און שלעכטס איז די אומווערדיקייט פון מיינע ליפּן.
8 מיט גערעכטיקייט זיינען אַלע ווערטער פון מיין מויל
ניטאָ אין זיי פאַרדרייטס און קרומס.
9 זיי אַלע זיינען קלאָר פאַרן פאַרשטאַנדיקן,
און רעכטפאַרטיק פאַר די וואָס געפינען קענשאַפט.
10 נעמט מיין מוסר, און ניט זילבער,
און קענשאַפט איידער געקליבנסטע גאָלד.
11 וואָרום חכמה איז בעסער פון פּערל,
און קיין חפצים זיינען ניט גלייך צו איר.
12 איך חכמה וווין מיט געשייטקייט,
און קענשאַפט פון איינפאַלן טו איך געפינען.
13 מורא פאַר גאָט איז פיינט האָבן שלעכטס;
האָפערדיקייט און גאווה, און דעם וועג פון שלעכטס,
און אַ מויל מיט פאַרקערטקייט האָב איך פיינט.
14 איך האָב עצות און בריהשאַפט,
איך בין פאַרשטאַנדיקייט, גבורה איז מיין.
15 דורך מיר קיניגן מלכים,
און פירשטן מאַכן גערעכטע געזעצן.
16 דורך מיר הערשן די הערשער,
און די אַדללייט—אַלע ריכטער פון דער ערד.
17 איך האָב ליב מיינע ליבהאָבער,
און מיינע זוכער געפינען מיך.
18 עשירות און כבוד זיינען ביי מיר,
גרויס גוטס און הצלחה.
19 מיין פרוכט איז בעסער פון גאָלד און פון גינגאָלד,
און מיין אַיינקום פון געקליבנסטן זילבער.
20 אין דעם וועג פון רעכטפאַרטיקייט גיי איך,
אין די שטעגן פון גערעכטיקייט;
21 צו מאַכן אַרבן מיינע ליבהאָבער גוטס,
און זייערע שאַצקאַמערן זאָל איך אָנפילן.

22 גאָט האָט מיך באַשאַפן אין אָנהייב פון זיין וועג,
דאָס ערשטע פון זיינע ווערק לאַנג צוריק.
23 פון אייביק אָן בין איך געפורעמט,
פון אָנהייב, פון איידער די ערד איז געווען.
24 ווען די תהומען זיינען נאָך ניט געווען
בין איך געבאָרן געוואָרן,
ווען ניט געווען נאָך קיין קוואַלן
מיט וואַסער באַלאָדן.
25 איידער די בערג זיינען אַריינגעזעצט געוואָרן,
פאַר די הייכן, בין איך געבאָרן געוואָרן;
26 ווען ער האָט נאָך ניט געהאַט געמאַכט ערד און פעלדער,
און די ערשטע שטויבן פון דער וועלט.
27 ווען ער האָט צוגעגרייט די הימלען, בין איך געווען דערביי;
ווען ער האָט געצייכנט אַ צירקל[א] אויפן געזיכט פון תהום;
28 ווען ער האָט באַפעסטיקט די וואָלקנס פון אויבן,
ווען ער האָט באַוועלטיקט די קוואַלן פון תהום,
29 ווען ער האָט געשטעלט דעם ים זיין געזעץ,
אַז די וואַסערן זאָלן ניט אַריבערגיין זיין ראַנד,
ווען ער האָט באַשטימט די גרונטפעסטן פון דער ערד,
30 האָב איך זיך דערצויגן ביי אים;
און איך בין געווען אַ פרייד טאָגטעגלעך,
זיך געשפּילט פאַר אים די גאַנצע צייט;
31 זיך געשפּילט אויף זיין ערדישער וועלט,
און מיין פרייד געהאַט ביי די מענטשנקינדער.

[א] וואָרטשפּיל: בְּחֻקוֹ חוּג.

לג וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְאַשְׁרֵי דְּרָכַי יִשְׁמֹרוּ׃ שִׁמְעוּ מוּסָר
לד וַחֲכָמוּ וְאַל־תִּפְרָעוּ׃ אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ לִי לִשְׁקֹד עַל־
לה דַּלְתֹתַי יוֹם ׀ יוֹם לִשְׁמֹר מְזוּזֹת פְּתָחָי׃ כִּי מֹצְאִי מָצָאי
לו חַיִּים וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃ וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ כָּל־מְשַׂנְאַי
אָהֲבוּ מָוֶת׃

ט

א ב חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה׃ טָבְחָה
ג טִבְחָהּ מָסְכָה יֵינָהּ אַף עָרְכָה שֻׁלְחָנָהּ׃ שָׁלְחָה נַעֲרֹתֶיהָ
ד תִקְרָא עַל־גַּפֵּי מְרֹמֵי קָרֶת׃ מִי־פֶתִי יָסֻר הֵנָּה חֲסַר־לֵב
ה ו אָמְרָה לּוֹ׃ לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחֲמִי וּשְׁתוּ בְּיַיִן מָסָכְתִּי׃ עִזְבוּ
ז פְתָאיִם וִחְיוּ וְאִשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ בִּינָה׃ יֹסֵר לֵץ לֹקֵחַ לוֹ קָלוֹן
ח וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוּמוֹ׃ אַל־תּוֹכַח לֵץ פֶּן־יִשְׂנָאֶךָּ הוֹכַח
ט לְחָכָם וְיֶאֱהָבֶךָּ׃ תֵּן לְחָכָם וְיֶחְכַּם־עוֹד הוֹדַע לְצַדִּיק
י וְיוֹסֶף לֶקַח׃ תְּחִלַּת חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת קְדֹשִׁים
יא יב בִּינָה׃ כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְּךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ אִם־
יג חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָּךְ וְלַצְתָּ לְבַדְּךָ תִשָּׂא׃ אֵשֶׁת כְּסִילוּת
יד הֹמִיָּה פְּתַיּוּת וּבַל־יָדְעָה מָּה׃ וְיָשְׁבָה לְפֶתַח בֵּיתָהּ עַל־
טו כִּסֵּא מְרֹמֵי קָרֶת׃ לִקְרֹא לְעֹבְרֵי־דָרֶךְ הַמְיַשְּׁרִים
טז יז אֹרְחוֹתָם׃ מִי־פֶתִי יָסֻר הֵנָּה וַחֲסַר־לֵב וְאָמְרָה לּוֹ׃ מַיִם
יח גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ וְלֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם׃ וְלֹא־יָדַע כִּי־רְפָאִים
שָׁם בְּעִמְקֵי שְׁאוֹל קְרֻאֶיהָ׃

י

א מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּבֵן כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃
ב ג לֹא־יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃ לֹא־יַרְעִיב
ד יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהַוַּת רְשָׁעִים יֶהְדֹּף׃ רָאשׁ עֹשֶׂה כַף־
ה רְמִיָּה וְיַד חָרוּצִים תַּעֲשִׁיר׃ אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל נִרְדָּם
ו בַּקָּצִיר בֵּן מֵבִישׁ׃ בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה

32 און אַצונד, קינדער, הערט מיר צו,
און װױל צו די װאָס היטן מײַנע װעגן.
33 הערט צו מוסר, און װערט קלוג,
און איר זאָלט ניט פֿאַרװילדערט װערן.
34 װױל צו דעם מענטשן װאָס הערט מיר צו,
צו װאַכן בײַ מײַנע טירן טאָגטעגלעך,
צו היטן די בײַשטידלען פֿון מײַנע אײַנגאַנגען!
35 װאָרום דער װאָס געפֿינט מיך, געפֿינט לעבן,
און קריגט באַװיליקונג פֿון גאָט.
36 און דער װאָס פֿאַרפֿעלט מיך, באַרויבט זיך אַלײן,
אַלע װאָס האָבן מיך פֿײַנט האָבן ליב דעם טויט.

ט 1 חכמה האָט אויפֿגעבויט איר הויז,
אויסגעהאַקט אירע זיבן זײַלן.
2 זי האָט געשאָכטן איר שעכטונג,
געמישט איר װײַן, אויך געגרײט איר טיש.
3 זי שיקט אירע מײדלעך, זי רופֿט
אויף די הויכע ערטער פֿון שטאָט:
4 װער עס איז אַ נאַר זאָל פֿאַרקערן אַהער;
װו אײנער אָן שׂכל זאָגט זי צו אים:
5 קומט עסט פֿון מײַן ברויט,
און טרינקט פֿון דעם װײַן װאָס איך האָב געמישט.
6 פֿאַרלאָזט נאַרישקײטן, כּדי איר זאָלט לעבן,
און טרעט אין װעג פֿון פֿאַרשטאַנדיקײט.–
7 דער װאָס מוסרט דעם שפּעטער נעמט זיך שאַנד[א],
און דער װאָס שטראָפֿט דעם רשע–טאַדל אויף זיך.
8 זאָלסט ניט שטראָפֿן דעם שפּעטער, װאָרום ער װעט
דיך פֿײַנט קריגן,
שטראָף דעם קלוגן[ב], און ער װעט דיך ליב קריגן.
9 גיב דעם קלוגן, און ער װעט נאָך קליגער װערן,
לערן דעם גערעכטן, און ער װעט מערן לערנונג.–
10 דער אָנהײב פֿון חכמה איז מורא פֿאַר גאָט,
און די דערקענונג פֿון דעם הײליקן איז פֿאַר־
שטאַנדיקײט.
11 װאָרום דורך מיר װעלן געמערט װערן דײַנע טעג,

ח, לה׳ יחוי ט, ו׳ א נחה

און יאָרן פֿון לעבן װעט מען דיר צולײגן.
12 אויב דו ביסט קלוג, ביסטו קלוג פֿאַר זיך,
און ביסטו אַ שפּעטער, װעסטו אַלײן לײדן.

13 די װײַבספּאַרשוין נאַרישקײט ליאַרעמט;
לויטער לײכטזיניקײט און װײס גאָרנישט.
14 און זי זיצט בײַם אײַנגאַנג פֿון איר הויז,
אויף אַ שטול אויף די הויכע ערטער פֿון שטאָט,
15 צו רופֿן די פֿאַרבײַגײער
װאָס גײען אויף זײערע גלײַכע װעגן:
16 װער עס איז אַ נאַר זאָל פֿאַרקערן אַהער;
און װו אײנער אָן שׂכל זאָגט זי צו אים:
17 געגנבֿעט װאַסער איז זיס,
און פֿאַרבאָרגן ברויט איז געשמאַק.
18 און ער װײס ניט אַז מתים זײַנען דאָרטן,
אין די טיפֿענישן פֿון אונטערערד זײַנען אירע
געסט.

י 1 די שפּריכװערטער פֿון שלמהן.

אַ זון אַ חכם דערפֿרײט זײַן פֿאָטער,
און אַ זון אַ נאַר איז דער קומער פֿון זײַן מוטער.

2 אומגערעכטע אוצרות נוצן ניט,
אָבער גערעכטיקײט איז מציל פֿון טויט.

3 גאָט לאָזט ניט פֿאַרהונגערן דעם לײַב פֿון דעם צדיק,
און די גערעקײט פֿון די רשעים פֿאַרשטויסט ער.

4 אָרים איז דער װאָס אַרבעט מיט אַן אָפּגעלאָזטער האַנט,
און די האַנט פֿון די פֿלײַסיקע װערט רײַך.

5 אַ קלוגער זון זאַמלט אום זומער,
אַ זון אַ טויגעניכטס שלאָפֿט אין שניטצײַט.

6 ברכות אויפֿן קאָפּ איז דער צדיק;
און דאָס מויל פֿון די רשעים פֿאַרשפּרײט אומרעכט.

[א] װאָרטשפּיל: לֵץ לֹקֵחַ לוֹ קָלוֹן. [ב] װאָרטשפּיל: הוֹכַח לְחָכָם.

ז ח חָמָס׃ זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב׃ חֲכַם־
ט לֵב יִקַּח מִצְוֺת וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃ הוֹלֵךְ בַּתֹּם יֵלֶךְ
י בֶּטַח וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ׃ קֹרֵץ עַיִן יִתֵּן עַצָּבֶת וֶאֱוִיל
יא שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃ מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה
יב חָמָס׃ שִׂנְאָה תְּעֹרֵר מְדָנִים וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה
יג אַהֲבָה׃ בְּשִׂפְתֵי נָבוֹן תִּמָּצֵא חָכְמָה וְשֵׁבֶט לְגֵו חֲסַר־
יד טו לֵב׃ חֲכָמִים יִצְפְּנוּ־דָעַת וּפִי־אֱוִיל מְחִתָּה קְרֹבָה׃ הוֹן
טז עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ מְחִתַּת דַּלִּים רֵישָׁם׃ פְּעֻלַּת צַדִּיק
יז לְחַיִּים תְּבוּאַת רָשָׁע לְחַטָּאת׃ אֹרַח לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוּסָר
יח וְעֹזֵב תּוֹכַחַת מַתְעֶה׃ מְכַסֶּה שִׂנְאָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר וּמוֹצִא
יט דִבָּה הוּא כְסִיל׃ בְּרֹב דְּבָרִים לֹא יֶחְדַּל־פָּשַׁע וְחוֹשֵׂךְ
כ שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל׃ כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב רְשָׁעִים
כא כִּמְעָט׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק יִרְעוּ רַבִּים וֶאֱוִילִים בַּחֲסַר־לֵב
כב יָמוּתוּ׃ בִּרְכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׁיר וְלֹא־יוֹסִף עֶצֶב עִמָּהּ׃
כג כד כִּשְׂחוֹק לִכְסִיל עֲשׂוֹת זִמָּה וְחָכְמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה׃ מְגוֹרַת
כה רָשָׁע הִיא תְבוֹאֶנּוּ וְתַאֲוַת צַדִּיקִים יִתֵּן׃ כַּעֲבוֹר סוּפָה
כו וְאֵין רָשָׁע וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם׃ כַּחֹמֶץ ׀ לַשִּׁנַּיִם וְכֶעָשָׁן
כז לָעֵינָיִם כֵּן הֶעָצֵל לְשֹׁלְחָיו׃ יִרְאַת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים
כח וּשְׁנוֹת רְשָׁעִים תִּקְצֹרְנָה׃ תּוֹחֶלֶת צַדִּיקִים שִׂמְחָה וְתִקְוַת
כט רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃ מָעוֹז לַתֹּם דֶּרֶךְ יְהוָה וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי
ל אָוֶן׃ צַדִּיק לְעוֹלָם בַּל־יִמּוֹט וּרְשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ׃
לא פִּי־צַדִּיק יָנוּב חָכְמָה וּלְשׁוֹן תַּהְפֻּכוֹת תִּכָּרֵת׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק
יֵדְעוּן רָצוֹן וּפִי רְשָׁעִים תַּהְפֻּכוֹת׃

יא

א ב מֹאזְנֵי מִרְמָה תּוֹעֲבַת יְהוָה וְאֶבֶן שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ׃ בָּא
ג זָדוֹן וַיָּבֹא קָלוֹן וְאֶת־צְנוּעִים חָכְמָה׃ תֻּמַּת יְשָׁרִים תַּנְחֵם
ד וְסֶלֶף בֹּגְדִים וְשָׁדֵּם׃ לֹא־יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה וּצְדָקָה

יא, ג׳ ישדם קרי

7 די דערמאָנונג פון צדיק איז אַ בענטשונג,
און דער נאָמען פון די רשעים ווערט פאַרפוילט.

8 דער קלוגהאַרציקער נעמט אָן באַפעלן,
און דער ליפּננאַר ווערט געשטרויכלט.

9 דער וואָס גייט מיט ערלעכקייט גייט אין זיכערקייט,
און דער וואָס פאַרדרייט זיינע וועגן ווערט אָנגעלערנט.

10 דער וואָס ווינקט מיטן אויג שאַפט פאַרדראָס,
און דער ליפּנגאַר ווערט געשטרויכלט.

11 דאָס מויל פון דעם צדיק איז אַ קוואַל פון לעבן,
און דאָס מויל פון די רשעים פאַרשפּרייט אומרעכט.

12 שׂנאה וועקט אויף קריג,
און אויף אַלע פאַרברעכן פאַרדעקט ליבשאַפט.

13 אויף די ליפּן פון דעם פאַרשטאַנדיקן געפינט זיך חכמה,
און אַ רוט פאַרן רוקן פון דעם וואָס אָן שׂכל.

14 חכמים באַהאַלטן די קענשאַפט,
אָבער דאָס מויל פון די נאַרן איז אַ נאָנטער בראָך.

15 דער פאַרמעג פון דעם עושר איז זיין באַפעסטיקטע
שטאָט,
דער בראָך פון די אָרימע לייט איז זייער דַלות.

16 דער לוין פון דעם צדיק איז לעבן,
דער אַיינקום פון דעם רשע איז זינד.

17 אויפן וועג פון לעבן איז דער וואָס אַכט אויף מוסר,
און דער וואָס פאַרלאָזט שטראָפרייד פאַרבלאָנדזשעט.

18 דער וואָס פאַרדעקט שׂנאה מיט פאַלשע ליפּן,
און דער וואָס פאַרשפּרייט רכילות, ער איז אַ נאַר.

19 ביי פיל ווערטער קען ניט אויסגעמיטן ווערן זינד,
און דער וואָס קאַרגט זיינע ליפּן איז אַ קלוגער.

20 געקליבנסטע זילבער איז די צונג פון דעם צדיק,
דער שׂכל פון די רשעים איז ווינציק וואָס ווערט.

21 די ליפּן פון די צדיקים שפּייזן אַ סך,
אָבער די נאַרן שטאַרבן ווייל זיי פעלט שׂכל.

22 די ברכה פון גאָט, זי מאַכט רייך,
מע דאַרף צומאָל ניט צולייגן מי דערביי.

23 ווי אַ שפּילכל איז ביים נאַרן טאָן אַ נבלה,
און אַ חכמה—ביי אַ מענטשן מיט שׂכל.

24 די שרעקעניש פון דעם רשע, זי וועט קומען אויף אים,
און דעם באַגער פון די צדיקים וועט מען געבן.

25 ווי אַ שטורעם גייט אַריבער, אַזוי איז דער רשע ניטאָ,
אָבער דער צדיק איז אַן אייביקער גרונטפעסט.

26 ווי עסיק פאַר די ציין, און ווי רויך פאַר די אויגן,
אַזוי איז דער פוילער פאַר די וואָס שיקן אים.

27 מוֹרא פאַר גאָט לייגט צו טעג,
און די יאָרן פון די רשעים ווערן געקירצט.

28 די וואַרטעניש פון די צדיקים לאָזט זיך אויס אין פרייד,
און די האָפענונג פון די רשעים וועט אונטערגיין.

29 אַ באַשיצונג פאַר ערלעכקייט איז דער וועג פון גאָט,
אָבער אַ בראָך פאַר די וואָס טוען אומרעכט.

30 דער צדיק וועט זיך קיינמאָל ניט אויסגליטשן,
אָבער די רשעים וועלן ניט בלייבן אין לאַנד.

31 דאָס מויל פון דעם צדיק שפּראָצט מיט חכמה,
און די פאַרקערטע צונג ווערט פאַרשניטן.

32 די ליפּן פון דעם צדיק ווייסן גוטוויליקייט,
און דאָס מויל פון די רשעים—פאַרקערטקייט.

יא

1 פאַלשע וואָגשאָלן זיינען די אומווערדיקייט פון גאָט,
און אַ פול געוויכט איז זיין רצון.

2 קומט מוטוויליקייט, קומט שאַנד,
אָבער ביי די שטילע איז חכמה.

3 די ערלעכקייט פון די רעכטפאַרטיקע וועט זיי פירן,
און די פאַרדרייטקייט פון די פעלשער וועט זיי פאַרוויסטן.

4 פאַרמעג נוצט ניט אין טאָג פון צאָרן,
אָבער גערעכטיקייט איז מציל פון טויט.

תַּצִּיל מִמָּוֶת׃ צִדְקַת תָּמִים תְּיַשֵּׁר דַּרְכּוֹ וּבְרִשְׁעָתוֹ יִפֹּל ה
רָשָׁע׃ צִדְקַת יְשָׁרִים תַּצִּילֵם וּבְהַוַּת בֹּגְדִים יִלָּכֵדוּ׃ ו
בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֹּאבַד תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת אוֹנִים אָבָדָה׃ ז
צַדִּיק מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע תַּחְתָּיו׃ בְּפֶה חָנֵף יַשְׁחִת ח ט
רֵעֵהוּ וּבְדַעַת צַדִּיקִים יֵחָלֵצוּ׃ בְּטוּב צַדִּיקִים תַּעֲלֹץ קִרְיָה י
וּבַאֲבֹד רְשָׁעִים רִנָּה׃ בְּבִרְכַּת יְשָׁרִים תָּרוּם קָרֶת וּבְפִי יא
רְשָׁעִים תֵּהָרֵס׃ בָּז־לְרֵעֵהוּ חֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת יב
יַחֲרִישׁ׃ הוֹלֵךְ רָכִיל מְגַלֶּה־סּוֹד וְנֶאֱמַן־רוּחַ מְכַסֶּה דָבָר׃ יג
בְּאֵין תַּחְבֻּלוֹת יִפָּל־עָם וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃ רַע יֵרוֹעַ יד טו
כִּי־עָרַב זָר וְשֹׂנֵא תֹקְעִים בּוֹטֵחַ׃ אֵשֶׁת חֵן תִּתְמֹךְ כָּבוֹד טז
וְעָרִיצִים יִתְמְכוּ־עֹשֶׁר׃ גֹּמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חָסֶד וְעֹכֵר שְׁאֵרוֹ יז
אַכְזָרִי׃ רָשָׁע עֹשֶׂה פְעֻלַּת־שָׁקֶר וְזֹרֵעַ צְדָקָה שֶׂכֶר אֱמֶת׃ יח
כֵּן־צְדָקָה לְחַיִּים וּמְרַדֵּף רָעָה לְמוֹתוֹ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה יט כ
עִקְּשֵׁי־לֵב וּרְצוֹנוֹ תְּמִימֵי דָרֶךְ׃ יָד לְיָד לֹא־יִנָּקֶה רָּע כא
וְזֶרַע צַדִּיקִים נִמְלָט׃ נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה כב
וְסָרַת טָעַם׃ תַּאֲוַת צַדִּיקִים אַךְ־טוֹב תִּקְוַת רְשָׁעִים כג
עֶבְרָה׃ יֵשׁ מְפַזֵּר וְנוֹסָף עוֹד וְחוֹשֵׂךְ מִיֹּשֶׁר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ כד
נֶפֶשׁ־בְּרָכָה תְדֻשָּׁן וּמַרְוֶה גַּם־הוּא יוֹרֶא׃ מֹנֵעַ בָּר יִקְּבֻהוּ כה כו
לְאוֹם וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃ שֹׁחֵר טוֹב יְבַקֵּשׁ רָצוֹן כז
וְדֹרֵשׁ רָעָה תְבוֹאֶנּוּ׃ בּוֹטֵחַ בְּעָשְׁרוֹ הוּא יִפּוֹל וְכֶעָלֶה כח
צַדִּיקִים יִפְרָחוּ׃ עוֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ וְעֶבֶד אֱוִיל לַחֲכַם־ כט
לֵב׃ פְּרִי־צַדִּיק עֵץ חַיִּים וְלֹקֵחַ נְפָשׁוֹת חָכָם׃ הֵן צַדִּיק ל לא
בָּאָרֶץ יְשֻׁלָּם אַף כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא׃

יב

אֹהֵב מוּסָר אֹהֵב דָּעַת וְשֹׂנֵא תוֹכַחַת בָּעַר׃ טוֹב יָפִיק א ב
רָצוֹן מֵיְהוָה וְאִישׁ מְזִמּוֹת יַרְשִׁיעַ׃ לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע ג
וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים בַּל־יִמּוֹט׃ אֵשֶׁת־חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ וּכְרָקָב ד

יא, כא׳ גר׳ דגשה   כה׳ א׳ במקום ה׳

5 די גערעכטיקייט פון דעם ערלעכן וועט גלייך מאַכן זיין וועג,
און דורך זיין שלעכטיקייט וועט פאַלן דער שלעכטער.

6 די גערעכטיקייט פון די רעכטפאַרטיקע איז זיי מציל,
און אין זייער גריקייט ווערן די פעלשער באַצוווּנגען.

7 אַז אַ שלעכטער מענטש שטאַרבט, גייט אונטער זיין האָפענונג,
און דער אויסקוק פון די תּקיפים גייט אונטער.

8 דער צדיק ווערט אַרויסגעצויגן פון אַ צרה,
און דער רשע קומט אָן אויף זיין אָרט.

9 מיטן מויל וויל דער זינדיקער אומברענגען זיין חבר,
אָבער דורך פאַרשטאַנדיקייט ווערן די צדיקים דערלייזט.

10 אַז די צדיקים איז גוט, פרייט זיך די שטאָט,
און אַז די רשעים גייען אונטער איז אַ געזאַנג.

11 דורך דער ברכה פון די רעכטפאַרטיקע ווערט אַ שטאָט דערהויבן,
און דורך דעם מויל פון די רשעים ווערט זי צעשטערט.

12 מבזה זיין חבר, איז דער וואָס אָן שׂכל,
אָבער אַ מענטש מיט פאַרשטאַנדיקייט פאַרשווייגט.

13 דער רכילות־טרייבער זאָגט אויס אַ סוֹד,
אָבער דער וואָס האָט אַ טריי געמיט פאַרדעקט אַ זאַך.

14 אָן אַ פירונג פאַלט אַ פאָלק,
און הילף איז דורך פיל יוֹעצים.

15 שלעכט שניידט מען אָפּ אַז מע איז עָרֵב פאַר אַ פרעמדן,
אָבער דער וואָס האָט פיינט גוטזאָגעניש איז זיכער.

16 אַ באַחנטע פרוי קריגט כּבוד,
און שטאַרקע קריגן עשירות.

17 זיך אַליין טוט גוטס דער גענאָדיקער מענטש,
און זיין אייגן לייב פאַראומגליקט דער אַכזר.

18 דער רשע פאַרדינט פאַלשן לוין,
אָבער דער וואָס זייט גערעכטיקייט—אמתן שׂכר.

19 פעסטע גערעכטיקייט פירט צום לעבן,
און דער וואָס יאָגט זיך נאָך בייז, [יאָגט זיך] נאָך זיין טויט.

20 אַן אומווערדיקייט ביי גאָט זיינען קרומהאַרציקע,
און זיין רצון, די וואָס זייער וועג איז ערלעך.

21 נאַ דיר מיין האַנט! דעם שלעכטן וועט ניט געשאָנקען ווערן,
אָבער דער זאָמען פון די צדיקים ווערט אַנטרונען.

22 אַ גילדערנער נאָזרינג אויפן נאָז פון אַ חזיר,
איז אַ פרוי וואָס איז שיין נאָר אָפּגעטאָן פון שׂכל.

23 דער באַגער פון די צדיקים איז רק גוט,
די האָפענונג פון די רשעים איז חוצפה.

24 פאַראַן דער וואָס צעטיילט, און עס קומט נאָך צו,
און דער וואָס קאַרגט מער ווי מע דאַרף, בלויז צו פאַרמינערונג.

25 אַ פרייגעביקע זעל ווערט פעט,
און דער וואָס זעט אָן, ווערט ער אויך געזעט.

26 דער וואָס האַלט צוריק תּבואה, אים שילט דאָס פאָלק,
אָבער אַ ברכה אויפן קאָפּ פון דעם וואָס פאַרקויפט.

27 דער וואָס זוכט גוטס, זוכט גוטוויליקייט,
און דער וואָס איז אויסן בייז, וועט עס אים אָנקומען.

28 דער וואָס פאַרזיכערט זיך אויף זיין עשירות, ער וועט פאַלן,
און ווי אַ בלאַט וועלן שפּראָצן די צדיקים.

29 דער וואָס פאַראומגליקט זיין הויז, וועט אַרבן ווינט;
און דער נאַר איז אַ קנעכט ביים קלוגהאַרציקן.

30 די פרוכט פון דעם צדיק איז אַ בוים פון לעבן,
און די הערצער נעמט איין דער חכם.

31 זע, דער צדיק קריגט באַצאָלט אויף דער ערד,
היינט ווי שוין דער רשע און דער זינדיקער!

יב

1 דער וואָס האָט ליב וויסן, האָט ליב מוסר,
אָבער דער פאַרגרעבטער האָט פיינט שטראָף.

2 דער גוטער קריגט באַוויליקונג פון גאָט,
אָבער דעם מאַן מיט בייזע געדאַנקען פאַרמשפּט ער.

3 קיין מענטש קען ניט באַשטיין דורך שלעכטס,
אָבער דער וואָרצל פון די צדיקים רירט זיך ניט.

4 אַן אֵשֶׁת־חיל איז די קרוין פון איר מאַן,
און ווי אַ פוילונג אין זיינע ביינער איז אַ טויגעניכטס.

5 די מחשבות פון די צדיקים זיינען גערעכטיקייט,
די תחבולות פון די רשעים זיינען באַטרוג.
6 די רייד פון די רשעים זיינען צו לויערן אויף בלוט,
אָבער דאָס מויל פון די רעכטפאַרטיקע איז זיי מציל.
7 די רשעים ווערן איבערגעקערט, און זיי זיינען ניטאָ,
אָבער דאָס הויז פון די צדיקים וועט באַשטיין.
8 ווערליך זיין שׂכל ווערט אַ מענטש געלויבט,
און דער וואָס האָט אַ פאַרדרייט האַרץ, ווערט צו שפּאָט.
9 בעסער דער וואָס איז גרינגגעשאַצט און האָט אַ קנעכט,
איידער דער וואָס שטעלט זיך פאַר אַ נכבד, און אים פעלט ברויט.
10 דער גערעכטער קימערט זיך אום דעם לעבן פון זיין בהמה,
און דאָס האַרץ פון די רשעים איז אומדערבאַרימדיק.
11 דער וואָס באַאַרבעט זיין ערד, האָט ברויט צו זאַט,
און דער וואָס יאָגט זיך נאָך פוסטע זאַכן, איז אָן שׂכל.
12 דער רשע גלוסט דאָס געפאַנג פון די שלעכטע,
אָבער דער וואָרצל פון די צדיקים ברענגט איין.
13 אין אַ פאַרזע פון די ליפּן איז אַ שטרויכלונג פאַרן שלעכטן,
אָבער דער צדיק קומט אַרויס פון אַ צרה.
14 פון דער פרוכט פון מענטשנס מויל וועט ער זיך זעטן מיט גוטס,
און די טואונג פון אַ מענטשנס הענט וועט מען אים אומקערן.
15 דער וועג פון דעם נאַרן איז גלייך אין זיינע אויגן,
אָבער דער חכם הערט צו אַן עצה.
16 דעם נאַרנס ערגערניש ווערט באַקאַנט אין אייגענעם טאָג,
אָבער דער קלוגער פאַרדעקט די שאַנד.
17 דער וואָס אָטעמט מיט אמת, וועט דערווייזן די ריכטיקייט,
אָבער דער פאַלשער עדות איז אַן אָפּנאַר.
18 פאַראַן דער וואָס פלאַפּלט ווי שטעך פון אַ שווערד,
אָבער די צונג פון די קלוגע איז אַ היילונג.
19 די ליפּ פון אמת וועט באַשטיין אויף אייביק,
אָבער אויף אַ רגע איז די צונג פון ליגן.
20 אָפּגענאַרט ווערט דאָס האַרץ פון די וואָס טראַכטן בייז,
אָבער ביי די וואָס באַראָטן פריד, איז אַ פרייד.
21 דעם צדיק וועט ניט אײַנפאַלן קיין שום אומרעכט,
אָבער די רשעים זיינען פול מיט בייז.
22 אַן אומווערדיקייט ביי גאָט זיינען ליגנערישע ליפּן,
און זיין רצון, די וואָס באַגייען זיך וואָרהאַפטיק.
23 אַ קלוגער מענטש פאַרדעקט די קענשאַפט,
אָבער דאָס האַרץ פון די נאַרן רופט אויס די טיפּשות.
24 די האַנט פון די פלייסיקע וועט געוועלטיקן,
און די אָפּגעלאָזטע וועט ווערן צו צינז.
25 איז דאָ אַ זאָרג אין עמיצנס האַרצן, זאָל מען זי פאַרדריקן,
וואָרום אַ גוט וואָרט מאַכט זי פריילעך.
26 דער צדיק געפינט אויס פון זיין חבר,
און דער וועג פון די רשעים פאַרפירט זיי.

ה בְּעַצְמוֹתָיו מְבִישָׁה׃ מַחְשְׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחְבֻּלוֹת
ו רְשָׁעִים מִרְמָה׃ דִּבְרֵי רְשָׁעִים אֱרָב־דָּם וּפִי יְשָׁרִים
ז ח יַצִּילֵם׃ הָפוֹךְ רְשָׁעִים וְאֵינָם וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד׃ לְפִי־
ט שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ וְנַעֲוֵה־לֵב יִהְיֶה לָבוּז׃ טוֹב נִקְלֶה
י וְעֶבֶד לוֹ מִמִּתְכַּבֵּד וַחֲסַר־לָחֶם׃ יוֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ
יא וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים אַכְזָרִי׃ עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף
יב רֵיקִים חֲסַר־לֵב׃ חָמַד רָשָׁע מְצוֹד רָעִים וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים
יג יד יִתֵּן׃ בְּפֶשַׁע שְׂפָתַיִם מוֹקֵשׁ רָע וַיֵּצֵא מִצָּרָה צַדִּיק׃ מִפְּרִי
טו פִי־אִישׁ יִשְׂבַּע־טוֹב וּגְמוּל יְדֵי־אָדָם יָשׁוּב לוֹ׃ דֶּרֶךְ אֱוִיל
טז יָשָׁר בְּעֵינָיו וְשֹׁמֵעַ לְעֵצָה חָכָם׃ אֱוִיל בַּיּוֹם יִוָּדַע כַּעְסוֹ
יז וְכֹסֶה קָלוֹן עָרוּם׃ יָפִיחַ אֱמוּנָה יַגִּיד צֶדֶק וְעֵד שְׁקָרִים
יח מִרְמָה׃ יֵשׁ בּוֹטֶה כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא׃
יט כ שְׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד וְעַד־אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ מִרְמָה
כא בְּלֶב־חֹרְשֵׁי רָע וּלְיֹעֲצֵי שָׁלוֹם שִׂמְחָה׃ לֹא־יְאֻנֶּה לַצַּדִּיק
כב כָּל־אָוֶן וּרְשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר
כג וְעֹשֵׂי אֱמוּנָה רְצוֹנוֹ׃ אָדָם עָרוּם כֹּסֶה דָּעַת וְלֵב כְּסִילִים
כד יִקְרָא אִוֶּלֶת׃ יַד־חָרוּצִים תִּמְשׁוֹל וּרְמִיָּה תִּהְיֶה לָמַס׃
כה כו דְּאָגָה בְלֶב־אִישׁ יַשְׁחֶנָּה וְדָבָר טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה׃ יָתֵר
כז מֵרֵעֵהוּ צַדִּיק וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תַּתְעֵם׃ לֹא־יַחֲרֹךְ רְמִיָּה
כח צֵידוֹ וְהוֹן־אָדָם יָקָר חָרוּץ׃ בְּאֹרַח־צְדָקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ
נְתִיבָה אַל־מָוֶת׃

יג

א ב בֵּן חָכָם מוּסַר אָב וְלֵץ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ
ג יֹאכַל טוֹב וְנֶפֶשׁ בֹּגְדִים חָמָס׃ נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ
ד פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו מְחִתָּה־לוֹ׃ מִתְאַוָּה וָאַיִן נַפְשׁוֹ עָצֵל וְנֶפֶשׁ
ה חָרֻצִים תְּדֻשָּׁן׃ דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא צַדִּיק וְרָשָׁע יַבְאִישׁ
ו וְיַחְפִּיר׃ צְדָקָה תִּצֹּר תָּם־דָּרֶךְ וְרִשְׁעָה תְּסַלֵּף חַטָּאת׃

יב, יד׳ ישיב קרי   כב׳ נ״א ועשה   כז׳ נ״א יְהוֹן אָדָם יקר
כח׳ ההי רפה

27 דער אָפּגעלאָזטער וועט ניט כאַפּן זיין פאַנג,
און דאָס טייערסטע גוטס פון אַ מענטשן איז פלייסיק זיין.
28 אין דעם שטעג פון גערעכטיקייט איז לעבן,
און אויפן שליאַך פון איר וועג איז ניטאָ קיין טויט.

יג

1 אַ קלוגער זון לאָזט זיך לערנען פון פאָטער,
אָבער דער שפּעטער וויל ניט הערן אַ בייזער.
2 פון דער פרוכט פון זיין מויל עסט אַ מענטש גוטס,
אָבער דער באַגער פון די פעלשער איז אומרעכט.
3 דער וואָס פאַסט אויף זיין מויל, פאַרהיט זיין זעל,
דער וואָס שפּאַרט אויף זיינע ליפּן, אויף אים וועט זיין אַ בראָך.
4 די זעל פון דעם פוילן גאַרט און האָט גאָרנישט,
אָבער די זעל פון די פלייסיקע וועט ווערן פעט.
5 דער צדיק האָט פיינט אַ פאַלש וואָרט,
און דער רשע פירט זיך מיאוס און שענדלעך.
6 רעכטפאַרטיקייט פאַרהיט דעם וואָס דעם וועג איז ערלעך,
און שלעכטיקייט פאַרדרייט דעם זינדיקן.

ז ח יש מתעשר ואין כל מתרושש והון רב: כפר נפש־איש
ט עשרו ורש לא־שמע גערה: אור־צדיקים ישמח ונר
י רשעים ידעך: רק־בזדון יתן מצה ואת־נועצים חכמה:
יא יב הון מהבל ימעט וקבץ על־יד ירבה: תוחלת ממשכה
יג מחלה־לב ועץ חיים תאוה באה: בז לדבר יחבל לו
יד וירא מצוה הוא ישלם: תורת חכם מקור חיים לסור
טו ממקשי מות: שכל טוב יתן־חן ודרך בגדים איתן:
טז יז כל־ערום יעשה בדעת וכסיל יפרש אולת: מלאך רשע
יח יפל ברע וציר אמונים מרפא: ריש וקלון פורע מוסר
יט ושמר תוכחת יכבד: תאוה נהיה תערב לנפש ותועבת
כ כסילים סור מרע: הלוך את־חכמים וחכם ורעה כסילים
כא ירוע: חטאים תרדף רעה ואת־צדיקים ישלם־טוב:
כב כג טוב ינחיל בני־בנים וצפון לצדיק חיל חוטא: רב־אכל
כד ניר ראשים ויש נספה בלא משפט: חושך שבטו שונא
כה בנו ואהבו שחרו מוסר: צדיק אכל לשבע נפשו ובטן
רשעים תחסר:

יד

א ב חכמות נשים בנתה ביתה ואולת בידיה תהרסנו: הולך
ג בישרו ירא יהוה ונלוז דרכיו בוזהו: בפי־אויל חטר
ד גאוה ושפתי חכמים תשמורם: באין אלפים אבוס בר
ה ורב־תבואות בכח שור: עד אמונים לא יכזב ויפיח
ו כזבים עד שקר: בקש־לץ חכמה ואין ודעת לנבון נקל:
ז ח לך מנגד לאיש כסיל ובל־ידעת שפתי־דעת: חכמת
ט ערום הבין דרכו ואולת כסילים מרמה: אולים יליץ
י אשם ובין ישרים רצון: לב יודע מרת נפשו ובשמחתו
יא לא־יתערב זר: בית רשעים ישמד ואהל ישרים יפריח:
יב יג יש דרך ישר לפני־איש ואחריתה דרכי־מות: גם־

יג, יא׳ נ״א הון־מהבל   כ׳ הלך קרי   יחכם קרי
יד, ד׳ ם רבתי   י׳ הר׳ תושה

7 פאַראַן דער וואָס שטעלט זיך רייך און האָט גאָרנישט,
דער וואָס שטעלט זיך אָרים בײַ אַ גרויס פאַרמעג.
8 אַן אויסלייז פאַר אַ מענטשנס לעבן איז זײַן עשירות,
אָבער דער אָרימאַן הערט צומאָל ניט קיין אָנגעשריי.
9 די ליכטיקייט פון די צדיקים איז פריילעך,
אָבער דאָס ליכט פון די רשעים לעשט זיך אויס.
10 דורך מוטוויליקייט מאַכט מען בלויז אָן קריג,
אָבער בײַ די איבערלייגטע איז חכמה.
11 אַ רייכטום פון דער לופט ווערט געמינערט,
אָבער דער וואָס קלייבט ביסלעכווייז פאַרמערט.
12 אַ פאַרצויגענע וואַרטעניש מאַכט קראַנק דאָס האַרץ,
און אַ בוים פון לעבן איז אַ באַגער וואָס קומט אָן.
13 דער וואָס פאַראַכט דאָס וואָרט, אים וועט געשען בייז,
אָבער דער וואָס האָט מורא פאַרן געבאָט, ער וועט באַלוינט ווערן.
14 די לערנונג פון דעם חכם איז אַ קוואַל פון לעבן,
זיך אָפּצוקערן פון די נעצן פון טויט.
15 אַ גוטער שׂכל גיט צו חן,
אָבער דער וועג פון די פעלשער איז האַרט.
16 יעטוועדער קלוגער פירט זיך מיט פאַרשטאַנדיקייט,
אָבער דער נאַר שפרייט אויס די טיפּשות.
17 אַן אומערלעכער שליח וועט אַרײַנפאַלן אין אַן אומגליק,
און אַ טרייער געשיקטער איז אַ היילונג.
18 אָרימקייט און שאַנד האָט דער וואָס מיידט אויס מוסר,
און דער וואָס אַכט אויף שטראָף וועט קריגן כּבוד.
19 אַ געבראָכענע תּאווה איז ווויל פאַר דער זעל,
אָבער אַן אומווערדיקייט בײַ נאַרן איז זיך אָפּקערן פון שלעכטס.
20 דער וואָס גייט אום מיט קלוגע, וועט קלוג ווערן,
און דער וואָס חברט זיך[א] מיט נאַרן, וועט פאַראומגליקט ווערן[א].
21 די זינדיקע יאָגט נאָך דאָס בייז,
און די צדיקים באַצאָלט מען גוטס.
22 דער גוטער לאָזט ירושה פאַר קינדסקינדער,
און באַהאַלטן פאַרן צדיק איז דער פאַרמעג פון דעם זינדיקן.
23 פיל שפּייז ברענגט דער אַקער פון די אָרימע,
און רייכטום ווערט אָפּגעטאָן דורך אומגערעכטיקייט.
24 דער וואָס קאַרגט זײַן רוט, האָט פײַנט זײַן זון,
און דער וואָס האָט אים ליב, שטראָפט אים באַצײַטנס.
25 דער צדיק עסט ביז זײַן לייב ווערט זאַט,
און דעם בויך פון די רשעים פעלט אויס.

יד

1 אַ קלוגע ווייב בויט אויף איר הויז,
און אַ נאַרישע צעשטערט עס מיט אירע הענט.
2 דער וואָס גייט אין זײַן רעכטפאַרטיקייט, האָט מורא פאַר גאָט,
און דער וואָס זײַנע וועגן זײַנען פאַרדרייט, פאַראַכט אים.
3 אין נאַרנס מויל איז אַ שטעקן פאַר זײַן גאווה,
און די ליפּן פון די קלוגע פאַרהיטן זיי.
4 אָן אָקסן איז די קאָריטע ליידיק,
און פיל תּבואה איז אין כּוח פון דעם אָקס.
5 אַ באַגלויבטער עדות נאַרט ניט אָפּ,
און מיט אָפּנאַרענישן אָטעמט דער פאַלשער עדות.
6 דער שפּעטער זוכט חכמה און ניטאָ,
און וויסן איז גרינג דעם פאַרשטאַנדיקן.
7 גיי אַוועק פון אַ מענטשן אַ נאַר,
סײַדן ווילסט ניט קענען פאַרשטאַנדיקע ליפּן.
8 די חכמה פון דעם קלוגן איז אין באַטראַכטן זײַן וועג,
און די טיפּשות פון דעם נאַרן איז אין באַטרוג.
9 בײַ די נאַרן איז זינד אַ פירשפּרעכער,
און צווישן די רעכטפאַרטיקע–גוטוויליקייט.
10 דאָס האַרץ ווייס איר אייגענע ביטערקייט,
און אין איר שׂמחה קען זיך אַ פרעמדער ניט מישן.
11 דאָס הויז פון די רשעים ווערט פאַרטיליקט,
און דאָס געצעלט פון די רעכטפאַרטיקע בליט.
12 פאַראַן אַ וועג וואָס איז גלײַך בײַם מענטשן,
און זײַן סוף זײַנען וועגן פון טויט.

א וואָרטשפּיל: וְרֹעֶה–יֵרוֹעַ.

13 אַפילו בײַם לאַכן טוט װײ דאָס האַרץ,
און דער סוף פון שׂמחה איז טרויער.

14 פון זײַנע װעגן װעט געזעטיקט װערן דער פאַלש־
האַרציקער,
און דער גוטער מענטש פון װאָס אין אים.

15 אַ נאַר גלויבט אַלצדינג,
אָבער דער קלוגער באַטראַכט זײַן טריט.

16 דער חכם שײַט זיך, און קערט זיך אָפּ פון שלעכטס,
און דער נאַר נעמט זיך איבער, און איז זיכער.

17 אַ גיכער כּעסן באַגײט נאַרישקײט,
און אַ מענטש מיט בײזע געדאַנקען װערט פאַרהאַסט.

18 לײַכטזיניקע אַרבן נאַרישקײט,
און קלוגע באַקרײנען זיך מיט קענשאַפט.

19 די שלעכטע בײגן זיך פאַר די גוטע,
און די רשעים פאַר די טויערן פון צדיק.

20 אַפילו בײַ זײַן חבר װערט פאַרהאַסט דער אָרימאַן,
און די גוטע פרײַנט פון עושר זײַנען פיל.

21 דער װאָס איז מבזה זײַן חבר, זינדיקט,
און דער װאָס לײַטזעליקט די געדריקטע, אַז װויל איז
צו אים!

22 פאַרװאָר, די װאָס טראַכטן בײז בלאָנדזשען,
און גענאָד און טרײשאַפט פאַר די װאָס טראַכטן גוטס.

23 אין יעטװעדער אָנשטרענג איז דאָ אַ נוץ,
אָבער ליפּנגערײד איז בלויז צום שאָדן.

24 אַ קרוין פאַר די חכמים איז זײער עשירות,
די טיפּשות פון די נאַרן בלײַבט טיפּשות.

25 אַן אמתער עדות ראַטעװעט נפשות,
אָבער דער װאָס אָטעמט מיט ליגנס איז אַן אָפּנאַר.

26 אין מורא פאַר גאָט איז אַ שטאַרקער ביטחון,
און פאַר די קינדער װעט עס זײַן אַ באַשיצונג.

27 מורא פאַר גאָט איז אַ קװאַל פון לעבן,
זיך אָפּצוקערן פון די נעצן פון טויט.

28 אין פיל פאָלק איז די פּראַכט פון דעם מלך,
און אָן פאָלק איז אַ בראָך פאַרן פירשט.

29 דער װאָס איז אײַנגעהאַלטן אין צאָרן, האָט גרויס פאַר־
שטאַנדיקײט,
און דער װאָס האָט אַ קורץ געמיט, קלײַבט אויף
נאַרישקײט.

30 אַ געזונט פאַרן לײַב איז אַ געלאַסן האַרץ,
און אַ פוילונג אין די בײנער איז קנאה.

31 דער װאָס דריקט דעם אָרימאַן, לעסטערט זײַן
באַשעפער,
און דער װאָס דערבאַרימט זיך אויפן אביון, גיט אים
כּבוד.

32 אין זײַן אומגליק װערט געשטויסן דער רשע,
אָבער דער צדיק איז באַשיצט ביז אין זײַן טויט.

33 אין האַרצן פון פאַרשטאַנדיקן רוט די חכמה,
אָבער װאָס אינעװײניק בײַ די נאַרן װערט באַקאַנט.

34 גערעכטיקײט דערהײבט אַ פאָלק,
און זינד איז די שאַנד פון אומות.

35 דעם מלכס גוטװיליקײט איז צום קלוגן קנעכט,
און זײַן גרימצאָרן װעט זײַן אויפן טויגעניכטס.

יד בִּשְׂחֹק יִכְאַב־לֵב וְאַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה תוּגָה׃ מִדְּרָכָיו
טו יִשְׂבַּע סוּג לֵב וּמֵעָלָיו אִישׁ טוֹב׃ פֶּתִי יַאֲמִין לְכָל־דָּבָר
טז וְעָרוּם יָבִין לַאֲשֻׁרוֹ׃ חָכָם יָרֵא וְסָר מֵרָע וּכְסִיל מִתְעַבֵּר
יז וּבוֹטֵחַ׃ קְצַר־אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת וְאִישׁ מְזִמּוֹת יִשָּׂנֵא׃
יח יט נָחֲלוּ פְתָאיִם אִוֶּלֶת וַעֲרוּמִים יַכְתִּרוּ דָעַת׃ שַׁחוּ רָעִים
כ לִפְנֵי טוֹבִים וּרְשָׁעִים עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק׃ גַּם־לְרֵעֵהוּ יִשָּׂנֵא
כא רָשׁ וְאֹהֲבֵי עָשִׁיר רַבִּים׃ בָּז־לְרֵעֵהוּ חוֹטֵא וּמְחוֹנֵן עֲנָיִּים
כב אַשְׁרָיו׃ הֲלוֹא יִתְעוּ חֹרְשֵׁי רָע וְחֶסֶד וֶאֱמֶת חֹרְשֵׁי טוֹב׃
כג בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתָר וּדְבַר שְׂפָתַיִם אַךְ לְמַחְסוֹר׃
כד כה עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם אִוֶּלֶת כְּסִילִים אִוֶּלֶת׃ מַצִּיל נְפָשׁוֹת
כו עֵד אֱמֶת וְיָפִחַ כְּזָבִים מִרְמָה׃ בְּיִרְאַת יְהוָה מִבְטַח־עֹז
כז וּלְבָנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה׃ יִרְאַת יְהוָה מְקוֹר חַיִּים לָסוּר
כח מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃ בְּרָב־עָם הַדְרַת־מֶלֶךְ וּבְאֶפֶס לְאֹם
כט מְחִתַּת רָזוֹן׃ אֶרֶךְ אַפַּיִם רַב־תְּבוּנָה וּקְצַר־רוּחַ מֵרִים
ל אִוֶּלֶת׃ חַיֵּי בְשָׂרִים לֵב מַרְפֵּא וּרְקַב עֲצָמוֹת קִנְאָה׃
לא לב עֹשֵׁק דָּל חֵרֵף עֹשֵׂהוּ וּמְכַבְּדוֹ חֹנֵן אֶבְיוֹן׃ בְּרָעָתוֹ יִדָּחֶה
לג רָשָׁע וְחֹסֶה בְמוֹתוֹ צַדִּיק׃ בְּלֵב נָבוֹן תָּנוּחַ חָכְמָה וּבְקֶרֶב
לד כְּסִילִים תִּוָּדֵעַ׃ צְדָקָה תְרוֹמֵם גּוֹי וְחֶסֶד לְאֻמִּים חַטָּאת׃
לה רְצוֹן־מֶלֶךְ לְעֶבֶד מַשְׂכִּיל וְעֶבְרָתוֹ תִּהְיֶה מֵבִישׁ׃

טו

א ב מַעֲנֶה־רַּךְ יָשִׁיב חֵמָה וּדְבַר־עֶצֶב יַעֲלֶה־אָף׃ לְשׁוֹן
ג חֲכָמִים תֵּיטִיב דָּעַת וּפִי כְסִילִים יַבִּיעַ אִוֶּלֶת׃ בְּכָל־מָקוֹם
ד עֵינֵי יְהוָה צֹפוֹת רָעִים וְטוֹבִים׃ מַרְפֵּא לָשׁוֹן עֵץ חַיִּים
ה וְסֶלֶף בָּהּ שֶׁבֶר בְּרוּחַ׃ אֱוִיל יִנְאַץ מוּסַר אָבִיו וְשֹׁמֵר
ו תּוֹכַחַת יַעְרִם׃ בֵּית צַדִּיק חֹסֶן רָב וּבִתְבוּאַת רָשָׁע
ז נֶעְכָּרֶת׃ שִׂפְתֵי חֲכָמִים יְזָרוּ דָעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא־כֵן׃
ח ט זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֲבַת יְהוָה וּתְפִלַּת יְשָׁרִים רְצוֹנוֹ׃ תּוֹעֲבַת

יד, יג׳ בס״א ואחריתָה שמחָה   יח׳ א׳ נחה   כא׳ ענוים ק׳
טו, א׳ ר׳ רנושה

טו

1 אַ װײכער ענטפער האַלט אָפּ צאָרן,
און אַ פאַרדראָסיק װאָרט ברענגט אויף כּעס.

2 די צונג פון די קלוגע איז װוילקענעװדיק,
און דאָס מויל פון נאַרן גאַװערט טיפּשות.

3 אין יעטװעדער אָרט זײַנען די אויגן פון גאָט,
זײ זעען די שלעכטע און די גוטע.

4 אַ מילדע צונג איז אַ בוים פון לעבן,
און פאַלשקײט אויף איר איז אַ בראָך פאַרן געמיט.

5 דער נאַר פאַראַכט זײַן פאָטערס מוסר,
און דער װאָס אַכט אויף שטראָף איז געשײט.

6 אין הויז פון דעם צדיק איז גרויס רײַכטום,
און אין אײַנקום פון רשע איז אַ צרה.

7 די ליפּן פון די קלוגע פאַרשפּרײטן קענשאַפט,
און דער שׂכל פון די נאַרן–ניט ריכטיקס.

8 דאָס שלאַכטאָפּפער פון די רשעים איז אַן אומװערדי־
קײט בײַ גאָט,
און די תּפילה פון רעכטפאַרטיקע איז זײַן רצון.

יְהוָה דֶּרֶךְ רָשָׁע וּמְרַדֵּף צְדָקָה יֶאֱהָב׃ מוּסָר רָע לְעֹזֵב י
אֹרַח שׂוֹנֵא תוֹכַחַת יָמוּת׃ שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן נֶגֶד יְהוָה אַף יא
כִּי־לִבּוֹת בְּנֵי־אָדָם׃ לֹא־יֶאֱהַב לֵץ הוֹכֵחַ לוֹ אֶל־חֲכָמִים יב
לֹא יֵלֵךְ׃ לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִב פָּנִים וּבְעַצְּבַת־לֵב רוּחַ נְכֵאָה׃ יג
לֵב נָבוֹן יְבַקֶּשׁ־דָּעַת וּפְנֵי כְסִילִים יִרְעֶה אִוֶּלֶת׃ כָּל־יְמֵי יד טו
עָנִי רָעִים וְטוֹב־לֵב מִשְׁתֶּה תָמִיד׃ טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת טז
יְהוָה מֵאוֹצָר רָב וּמְהוּמָה בוֹ׃ טוֹב אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה־ יז
שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בוֹ׃ אִישׁ חֵמָה יְגָרֶה מָדוֹן יח
וְאֶרֶךְ אַפַּיִם יַשְׁקִיט רִיב׃ דֶּרֶךְ עָצֵל כִּמְשֻׂכַת חָדֶק וְאֹרַח יט
יְשָׁרִים סְלֻלָה׃ בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֶה כ
אִמּוֹ׃ אִוֶּלֶת שִׂמְחָה לַחֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יְיַשֶּׁר־לָכֶת׃ כא
הָפֵר מַחֲשָׁבוֹת בְּאֵין סוֹד וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם׃ שִׂמְחָה כב כג
לָאִישׁ בְּמַעֲנֵה־פִיו וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב׃ אֹרַח חַיִּים כד
לְמַעְלָה לְמַשְׂכִּיל לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה׃ בֵּית גֵּאִים כה
יִסַּח ׀ יְהוָה וְיַצֵּב גְּבוּל אַלְמָנָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת כו
רָע וּטְהֹרִים אִמְרֵי־נֹעַם׃ עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע וְשׂוֹנֵא כז
מַתָּנֹת יִחְיֶה׃ לֵב צַדִּיק יֶהְגֶּה לַעֲנוֹת וּפִי רְשָׁעִים יַבִּיעַ כח
רָעוֹת׃ רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים וּתְפִלַּת צַדִּיקִים יִשְׁמָע׃ כט ל
מְאוֹר־עֵינַיִם יְשַׂמַּח־לֵב שְׁמוּעָה טוֹבָה תְּדַשֶּׁן־עָצֶם׃ אֹזֶן לא
שֹׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין׃ פּוֹרֵעַ מוּסָר לב
מוֹאֵס נַפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת קוֹנֶה לֵּב׃ יִרְאַת יְהוָה מוּסַר לג
חָכְמָה וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃

טז

לְאָדָם מַעַרְכֵי־לֵב וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה לָשׁוֹן׃ כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ א ב
זַךְ בְּעֵינָיו וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃ גֹּל אֶל־יְהוָה מַעֲשֶׂיךָ וְיִכֹּנוּ ג
מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ כֹּל פָּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע לְיוֹם ד
רָעָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַהּ־לֵב יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃ ה

טו, יד' וס קי

9 אַן אומווערדיקייט בײַ גאָט איז דער וועג פון דעם רשע,
און דעם וואָס יאָגט זיך נאָך גערעכטיקייט האָט ער ליב.

10 אַ בייזע שטראָף איז פאַר דעם וואָס פאַרלאָזט דעם וועג,
דער וואָס האָט פײַנט מוסר וועט שטאַרבן.

11 די אונטערערד און דער אָפּגרונט זײַנען פאַר גאָט,
הײַנט ווי שוין די הערצער פון די מענטשנקינדער!

12 דער שפּעטער האָט ניט ליב מע זאָל אים שטראָפן,
ער וויל ניט גיין צו חכמים.

13 אַ פריילעך האַרץ מונטערט אויף דעם פּנים,
און פון האַרצקלעמעניש ווערט דאָס געמיט דערשלאָגן.

14 דאָס האַרץ פון דעם פאַרשטאַנדיקן זוכט קענשאַפט,
און דאָס מויל פון די נאַרן פיטערט זיך אויף טיפּשות.

15 אַלע טעג פון דעם אָרימאַן זײַנען שלעכטע,
אָבער בײַ דעם וואָס האָט אַ פריילעך האַרץ איז תּמיד
אַ סעודה.

16 בעסער ווינציק מיט גאָטספאָרכטיקייט,
איידער אַ גרויסער אוצר מיט צעטומלטקייט דערבײַ.

17 בעסער אַ מאָלצײַט פון גרינס ווו ליבשאַפט איז דאָ,
איידער אַ געשטאָפּטער אָקס מיט שׂנאה דערבײַ.

18 אַ כּעסן מאַכט אָן שטרײַט,
און אַן אײַנגעהאַלטענער אין צאָרן שטילט אײַן קריג.

19 דער וועג פון דעם פוילן איז ווי פאַרצאַמט מיט דערנער,
אָבער דער שטעג פון דעם רעכטפאַרטיקן איז אויסגע־
גלײַכט.

20 אַ קלוגער זון דערפרייט דעם פאָטער,
און אַ נאַרישער מענטש איז מבזה זײַן מוטער.

21 נאַרישקייט איז אַ פרייד בײַ דעם וואָס פעלט שׂכל,
אָבער אַ מענטש מיט פאַרשטאַנדיקייט גייט גלײַך.

22 אָן באַראָט ווערן טראַכטונגען פאַרשטערט,
און דורך פיל יועצים קומען זיי צו שטאַנד.

23 אַ מענטש האָט פרייד פון דעם ענטפער פון זײַן מויל,
און אַ וואָרט אין דער צײַט—ווי גוט דאָס איז!

24 דער וועג פון לעבן איז אַרויפצו פאַרן קלוגן,
כּדי זיך אָפּצוקערן פון דער אונטערערד אונטן.

25 דאָס הויז פון די שטאָלצע רײַסט גאָט אויס,
און ער שטעלט אויף דעם גרענעץ פון דער אַלמנה.

26 אַן אומווערדיקייט בײַ גאָט זײַנען מחשבות פון בייז,
און ריין [בײַ אים] זײַנען ווערטער פון ליבלעכקייט.

27 זײַן הויז פאַראומגליקט דער וואָס איז גײַציק נאָך געווין,
און דער וואָס האָט פײַנט מתּנות וועט לעבן.

28 דאָס האַרץ פון דעם צדיק קלערט־נאָך צו ענטפערן,
און דאָס מויל פון רשעים גאַווערט בייזענישן.

29 ווײַט איז גאָט פון רשעים,
אָבער די תּפילה פון צדיקים הערט ער.

30 אַ ליכט אין די אויגן איז דער וואָס דערפרייט
דאָס האַרץ,
אַ גוטע בשׂורה מאַכט פעט דאָס געביין.

31 דאָס אויער וואָס הערט־צו דעם מוסר פון לעבן,
וועט צווישן די חכמים רוען.

32 דער וואָס מײַדט אויס מוסר, פאַראַכט זײַן זעל,
און דער וואָס הערט־צו שטראָף, קריגט שׂכל.

33 מורא פאַר גאָט איז די לערנונג פון חכמה,
און פאַר כּבוד קומט עניוות.

טז

1 דעם מענטשנס זײַנען די צוגרייטענישן פון האַרצן,
אָבער פון גאָט איז דער ענטפער פון דער צונג.

2 אַלע וועגן פון אַ מענטשן זײַנען ריין אין זײַנע אויגן,
אָבער גאָט פאָרשט די געמיטער.

3 לייג אַרויף דײַנע טואונגען אויף גאָט,
און דײַנע מחשבות וועלן צו שטאַנד קומען.

4 אַלץ האָט גאָט געמאַכט פאַר זײַן צוועק,
און אויך דעם רשע פאַרן טאָג פון בייז.

5 אַן אומווערדיקייט בײַ גאָט איז איטלעכער וואָס
האָט אַ האָפערדיק האַרץ;
נאַ דיר מײַן האַנט! אים וועט ניט געשאָנקען ווערן.

ו ז בחסד ואמת יכפר עון וביראת יהוה סור מרע: ברצות
ח יהוה דרכי־איש גם־אויביו ישלם אתו: טוב מעט
ט בצדקה מרב תבואות בלא משפט: לב אדם יחשב
י דרכו ויהוה יכין צעדו: קסם | על־שפתי־מלך במשפט
יא לא ימעל־פיו: פלס ומאזני משפט ליהוה מעשהו כל־
יב אבני־כיס: תועבת מלכים עשות רשע כי בצדקה יכון
יג כסא: רצון מלכים שפתי־צדק ודבר ישרים יאהב:
יד טו חמת־מלך מלאכי־מות ואיש חכם יכפרנה: באור־פני־
טז מלך חיים ורצונו כעב מלקוש: קנה־חכמה מה־טוב
יז מחרוץ וקנות בינה נבחר מכסף: מסלת ישרים סור
יח מרע שמר נפשו נצר דרכו: ׳ לפני־שבר גאון ולפני
יט כשלון גבה רוח: טוב שפל־רוח את־עניים מחלק שלל
כ את־גאים: משכיל על־דבר ימצא־טוב ובוטח ביהוה
כא אשריו: לחכם־לב יקרא נבון ומתק שפתים יסיף לקח:
כב כג מקור חיים שכל בעליו ומוסר אולים אולת: לב חכם
כד ישכיל פיהו ועל־שפתיו יסיף לקח: צוף־דבש אמרי־
כה נעם מתוק לנפש ומרפא לעצם: יש דרך ישר לפני־
כו איש ואחריתה דרכי־מות: נפש עמל עמלה לו כי־אכף
כז עליו פיהו: איש בליעל כרה רעה ועל־שפתיו כאש
כח צרבת: איש תהפכות ישלח מדון ונרגן מפריד אלוף:
כט ל איש חמס יפתה רעהו והוליכו בדרך לא־טוב: עצה
לא עיניו לחשב תהפכות קרץ שפתיו כלא* רעה: עטרת
לב תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא: טוב ארך אפים
לג מגבור ומשל ברוחו מלכד עיר: בחיק יוטל את־הגורל
ומיהוה כל־משפטו:

יז

א ב טוב פת חרבה ושלוה־בה מבית מלא זבחי־ריב: עבד

טז, יח׳ חצי הספר בפסוקים   יט׳ ענוים קרי   כז׳ שפתו קרי   כח׳ נון זעירא
ל׳ כצ״ל ע״פ המסורה ובספרים כלה

6 דורך גענאָד און אמת ווערט זינד פֿאַרגעבן,
און דורך מורא פֿאַר גאָט קערט מען זיך אָפּ פֿון שלעכטס.

7 אַז גאָט באַוויליקט די וועגן פֿון אַ מענטשן,
מאַכט ער אַפֿילו זיינע פֿיינט שלום מיט אים.

8 בעסער ווייניק דורך גערעכטיקייט,
איידער פֿיל הכנסות דורך אומרעכט.

9 דעם מענטשנס האַרץ דענקט זיין וועג,
אָבער גאָט לענקט זיין טריט.

10 אַ כישוף איז אויפֿן מלכס ליפּן,
זיין מויל פֿעלשט ניט ביים משפּט.

11 ריכטיקע וואָג און וואָגשאָלן זיינען פֿון גאָט,
זיין ווערק זיינען אַלע וואָגשטיינער פֿון בייטל.

12 אַן אומווערדיקייט ביי מלכים איז טאָן שלעכטס,
וואָרום דורך גערעכטיקייט באַשטייט דער טראָן.

13 דער רצון פֿון מלכים איז אויפֿריכטיקע ליפּן,
און דעם וואָס רעדט די ריכטיקייט האָבן זיי ליב.

14 דער גרימצאָרן פֿון מלך איז אַ מלאך־המות,
אָבער אַ קלוגער מאַז שטילט אים איין.

15 אין שיין פֿון מלכס פּנים איז לעבן,
און זיין גוטוויליקייט איז ווי אַ וואָלקן פֿון שפּעטרעגן.

16 ווי בעסער זיך איינצוקויפֿן חכמה איידער גאָלד!
און זיך איינצוקויפֿן שׂכל איז בילכער ווי זילבער.

17 דער שטעג פֿון די רעכטפֿאַרטיקע איז זיך אָפּצוקערן פֿון שלעכטס,
דער וואָס היט זיין זעל, פּאַסט אויף זיין וועג.

18 פֿאַר אַ בראָך קומט שטאָלץ,
און פֿאַר אַן אַנידערפֿאַל, אַ האָפֿערדיק געמיט.

19 בעסער אַ נידעריק געמיט צווישן די באַשיידענע,
איידער טיילן רויב מיט די שטאָלצע.

20 דער וואָס אַכט אויף דעם וואָרט, וועט געפֿינען גוטס,
און דער וואָס פֿאַרזיכערט זיך אויף גאָט, אַז וויל איז צו אים!

21 מיטן קלוגהאַרציקן טרעפֿט זיך דער פֿאַרשטאַנדיקער,
און זיסקייט פֿון די ליפּן מערט לערנונג.

22 שׂכל איז אַ קוואַל פֿון לעבן פֿאַר דעם וואָס האָט עס,
און נאַרישקייט איז אַ שטראָף פֿאַרן נאַרן.

23 דאָס האַרץ פֿון דעם חכם מאַכט קלוג זיין מויל,
און מערט לערנונג אויף זיינע ליפּן.

24 האָניקזאַפּט זיינען ליבלעכע רייד,
זיס פֿאַר דער זעל, און אַ היילונג פֿאַרן געביין.

25 פֿאַראַן אַ וועג וואָס איז גלייך ביים מענטשן,
און זיין סוף זיינען וועגן פֿון טויט.

26 דער הונגער פֿון אַרבעטער אַרבעט אין אים,
וואָרום זיין מויל טרייבט אים אָן.

27 דער נידערטרעכטיקער מענטש גראָבט אויס בייז,
און אויף זיין ליפּ איז ווי אַ בראַנדפֿייער.

28 דער מענטש פֿון פֿאַרקערטקייט מאַכט אָן קריג,
און דער אונטערהעצער צעשיידט גוטע פֿריינט.

29 דער מאַן פֿון אומרעכט רעדט אָן זיין חבר,
און פֿירט אים אויפֿן ניט גוטן וועג.

30 דער וואָס דריקט־צו די אויגן, איז דאָס אויסצוקלערן פֿאַרקערטקייט;
דער וואָס בייסט די ליפּן, וויל אויספֿירן שלעכטס.

31 אַ שיינע קרוין איז אַ גראָער קאָפּ;
אויפֿן וועג פֿון גערעכטיקייט ווערט זי געפֿונען.

32 בעסער אַן איינגעהאַלטענער אין צאָרן איידער אַ גיבור,
און דער וואָס געוועלטיקט איבער זיין געמיט, איידער דער וואָס באַצווינגט אַ שטאָט.

33 אין שויס וואַרפֿט מען דעם גורל,
אָבער פֿון גאָט איז זיין יעטוועדער באַשייד.

יז

1 בעסער אַ טרוקענער ביסן און שלווה דערביי,
איידער אַ הויז פֿול מיט פֿלייש־סעודות און קריג.

מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֵן מֵבִישׁ וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה׃
מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ מֵרַע מַקְשִׁיב ג ד
עַל־שְׂפַת־אָוֶן שֶׁקֶר מֵזִין עַל־לְשׁוֹן הַוֺּת׃ לֹעֵג לְרָשׁ חֵרֵף ה
עֹשֵׂהוּ שָׂמֵחַ לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה׃ עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים ו
וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם׃ לֹא־נָאוָה לְנָבָל שְׂפַת־יֶתֶר אַף ז
כִּי־לְנָדִיב שְׂפַת־שָׁקֶר׃ אֶבֶן־חֵן הַשֹּׁחַד בְּעֵינֵי בְעָלָיו אֶל־ ח
כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יַשְׂכִּיל׃ מְכַסֶּה־פֶּשַׁע מְבַקֵּשׁ אַהֲבָה וְשֹׁנֶה ט
בְדָבָר מַפְרִיד אַלּוּף׃ תֵּחַת גְּעָרָה בְמֵבִין מֵהַכּוֹת כְּסִיל י
מֵאָה׃ אַךְ־מְרִי יְבַקֶּשׁ־רָע וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי יְשֻׁלַּח־בּוֹ׃ פָּגוֹשׁ יא יב
דֹּב שַׁכּוּל בְּאִישׁ וְאַל־כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ׃ מֵשִׁיב רָעָה תַּחַת יג
טוֹבָה לֹא־תָמוּשׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ׃ פּוֹטֵר מַיִם רֵאשִׁית מָדוֹן יד
וְלִפְנֵי הִתְגַּלַּע הָרִיב נְטוֹשׁ׃ מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק טו
תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ לָמָּה־זֶּה מְחִיר בְּיַד־כְּסִיל טז
לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֶב־אָיִן׃ בְּכָל־עֵת אֹהֵב הָרֵעַ וְאָח לְצָרָה יז
יִוָּלֵד׃ אָדָם חֲסַר־לֵב תּוֹקֵעַ כָּף עֹרֵב עֲרֻבָּה לִפְנֵי רֵעֵהוּ׃ יח
אֹהֵב פֶּשַׁע אֹהֵב מַצָּה מַגְבִּיהַּ פִּתְחוֹ מְבַקֶּשׁ־שָׁבֶר׃ עִקֶּשׁ־ יט כ
לֵב לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנֶהְפָּךְ בִּלְשׁוֹנוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃ יֹלֵד כא
כְּסִיל לְתוּגָה לוֹ וְלֹא־יִשְׂמַח אֲבִי נָבָל׃ לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִב כב
גֵּהָה וְרוּחַ נְכֵאָה תְּיַבֶּשׁ־גָּרֶם׃ שֹׁחַד מֵחֵק רָשָׁע יִקָּח כג
לְהַטּוֹת אָרְחוֹת מִשְׁפָּט׃ אֶת־פְּנֵי מֵבִין חָכְמָה וְעֵינֵי כְסִיל כד
בִּקְצֵה־אָרֶץ׃ כַּעַס לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וּמֶמֶר לְיוֹלַדְתּוֹ׃ גַּם כה כו
עֲנוֹשׁ לַצַּדִּיק לֹא־טוֹב לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יֹשֶׁר׃ חוֹשֵׂךְ כז
אֲמָרָיו יוֹדֵעַ דָּעַת וְקַר־רוּחַ אִישׁ תְּבוּנָה׃ גַּם אֱוִיל כח
מַחֲרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב אֹטֵם שְׂפָתָיו נָבוֹן׃

יח

לְתַאֲוָה יְבַקֵּשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע׃ לֹא־יַחְפֹּץ א ב
כְּסִיל בִּתְבוּנָה כִּי אִם־בְּהִתְגַּלּוֹת לִבּוֹ׃ בְּבוֹא־רָשָׁע בָּא ג

יז, ז׳ סגול באתנח י׳ מלעיל יג׳ תמוש קרי כז׳ יקר קרי
יח, ב׳ ס״א כִּי אם־בהתגלות

[2] אַ קלוגער קנעכט געוועלטיקט איבער אַ זון אַ טויגעניכטס,
און צווישן די ברידער קריגט ער אַ חלק ירושה.

[3] אַ טיגל פאַר זילבער, און אַ שמעלצאויוון פאַר גאָלד,
אָבער די הערצער פּרוווט גאָט.

[4] דער שלעכטסטוער הערט זיך אַיין צו דער ליפּ פון אומרעכט,
דער ליגנער האָרכט צו דער צונג פון פאַרברעך.

[5] דער וואָס שפּאָט פון אַן אָרימאַן, לעסטערט זיין באַשעפער;
דעם וואָס פרייט זיך אויף אַ בראָך, וועט ניט געשאָנקען ווערן.

[6] די קרוין פון אַלטע לייט זיינען קינדסקינדער,
און די צירונג פון קינדער זיינען זייערע עלטערן.

[7] דעם מנוול פּאַסט ניט די שפּראַך פון ברייטקייט,
נאָך ווינציקער דעם נַדבן די שפּראַך פון ליגן.

[8] אַ חןדימענט איז שוחד אין די אויגן פון זיין בַעלן;
וווהין נאָר מע קערט זיך דערמיט באַגליקט מען.

[9] דער וואָס זוכט ליבשאַפט, פאַרדעקט אויף זינד,
און דער וואָס חזרט איבער גערייד, צעשיידט גוטע פריינט.

[10] אַ בייזער ווירקט מער אויפן פאַרשטאַנדיקן,
ווי הונדערט קלעפּ אויפן נאַרן.

[11] רק דער ווידערשפּעניקער זוכט בייז,
אָבער אַן אומדערבאַרימדיקער שליח וועט אָנגעשיקט ווערן אויף אים.

[12] בעסער אַ מענטשן זאָל אָנטרעפן אַ בערינטע באַרויבט פון אירע יונגע,
אַבי ניט אַ נאַר מיט זיין טיפּשות.

[13] דער וואָס קערט אום אַ רעה פאַר אַ טובה,
וועט זיך ניט אָפּטאָן בייז פון זיין הויז.

[14] ווי מע לאָזט לויז וואַסער איז דער אָנהייב פון מחלוקות,
דרום, איידער דער קריג ברעכט אויס, לאָז אָפּ.

[15] דער וואָס מאַכט גערעכט דעם שולדיקן, און דער וואָס מאַכט שולדיק דעם גערעכטן,
זיי ביידע זיינען אַן אומווערדיקייט ביי גאָט.

[16] וואָס טויג געלט אין דעם נאַרנס האַנט
אויף צו קויפן חכמה, אַז קיין שׂכל איז ניטאָ?

[17] אין אַלע צייטן איז אַ חבר אַ גוטער פריינט,
אָבער פאַר אַ צרה איז אַ ברודער געבאָרן.

[18] אַ מענטש אָן שׂכל איז דער וואָס גיט אַ האַנט,
וואָס איז עָרֵב אַן ערבות פאַר זיין חבר.

[19] דער וואָס האָט ליב קריג, האָט ליב פאַרברעך,
דער וואָס מאַכט הויך זיין טיר, זוכט אַ בראָך.

[20] דער וואָס האָט אַ קרום האַרץ, וועט ניט געפינען קיין גוטס,
און דער וואָס דרייט מיט דער צונג, וועט אַריינפאַלן אין בייז.

[21] דער וואָס געבערט אַ נאַרן, איז דאָס צו זיין קומער,
און דער פאָטער פון דעם נידערטרעכטיקן האָט ניט קיין נחת.

[22] אַ פריילעך האַרץ איז אַ גוטע רפואה,
און אַ דערשלאָגן געמיט טריקנט אויס דאָס געביין.

[23] דער רשע נעמט אָן שוחד אויסן בוזעם,
צו פאַרדרייען די וועגן פון גערעכטיקייט.

[24] פאַרן פּנים פון פאַרשטאַנדיקן איז די חכמה,
און די אויגן פון דעם נאַרן זיינען אין עק וועלט.

[25] אַן ערגערניש פאַר זיין פאָטער איז אַ זון אַ נאַר,
און אַ ביטערניש פאַר זיין געווינערין.

[26] קיין גוטס קומט ניט אַרויס פון שטראָפן אויך דעם צדיק,
פון שלאָגן אַדלליט פאַר רעכטפאַרטיקייט.

[27] דער וואָס ווייס קענשאַפט, קאַרגט זיינע ווערטער,
אַ מענטש מיט פאַרשטאַנדיקייט איז שפּאָרעוודיק אין געמיט.

[28] אַפילו אַ נאַר אַז ער שווייגט ווערט גערעכנט אַ חכם;
דער וואָס מאַכט צו זיינע ליפּן, אַ פאַרשטאַנדיקער.

יח

[1] דער וואָס שיידט זיך אָפּ, איז אויסן זיין ווילן;
ביי יעטוועדער באַראָט וויל ער זיך אַרויסוויזן.

[2] דער נאַר וויל ניט פאַרשטאַנדיקייט,
נאָר אַז זיין שׂכל זאָל אַנטפּלעקט ווערן.

3 אַז דער רשע קומט, קומט אויך פאַראַכטונג,
און מיט שענדלעכקייט – שפּאָט.
4 טיפע וואַסערן זיינען די ווערטער פון אַ מענטשנס מויל,
אַ קוועליקער טייך איז דער ברונעם פון חכמה.
5 קיין גוטס קומט ניט אַרויס פון שאַנעווען דעם רשע,
כּדי צו קריוודען דעם גערעכטן ביים משפט.
6 די ליפּן פון דעם נאַרן קומען מיט קריג,
און זיין מויל רופט צו געשלעג.
7 דאָס מויל פון דעם נאַרן איז אַ בראָך פאַר אים,
און זיינע ליפּן זיינען אַ נעץ פאַר זיין זעל.
8 די ווערטער פון דעם אונטערהעצער זיינען ווי גע־
שמאַקע ביסנס,
און זיי נידערן אין די קאַמערן פון לייב.
9 אויך דער וואָס איז אָפּגעלאָזט אין זיין אַרבעט,
איז אַ ברודער צו אַ מאַן אַן אויסברענגער.
10 אַ שטאַרקער טורעם איז דער נאָמען פון גאָט,
צו אים לויפט דער צדיק און ווערט באַשיצט.
11 דער פאַרמעג פון דעם עושר איז זיין באַפעסטיקטע
שטאָט,
און ווי אין אַ הויכער מויער איז ער אין זיין איינבילדעניש.
12 פאַר אַ בראָך ווערט האָפערדיק דעם מענטשנס האַרץ,
און פאַר כּבוד קומט ענִיוות.
13 דער וואָס ענטפערט אַ זאַך איידער ער האָט אויס־
געהערט,
איז דאָס פון אים אַ נאַרישקייט און אַ שאַנד.
14 אַ מענטשנס געמיט קען אויסהאַלטן זיין קראַנקשאַפט,
אָבער אַ דערשלאָגן געמיט, ווער קען עס אַריבערטראָגן?
15 דאָס האַרץ פון דעם פאַרשטאַנדיקן קויפט זיך איין
קענשאַפט,
און דאָס אויער פון די קלוגע זוכט קענשאַפט.
16 אַ מענטשנס מתּנה מאַכט פאַר אים אַ וואַרע,
און זי ברענגט אים פאַר גרויסע לייט.
17 גערעכט איז דער ערשטער אין זיין טענה,
אָבער זיין חבר קומט און פאָרשט אים אויס.
18 דער גורל מאַכט אויפהערן קריג,
און צווישן די שטרייטער צעשיידט ער.
19 אַ געקריוודעטן ברודער איז [שווערער צו געווינען]
ווי אַ באַפעסטיקטע שטאָט,
און קריג זיינען ווי ריגלען פון אַ פּאַלאַץ.
20 פון דער פרוכט פון אַ מענטשנס מויל וועט זיך זעטן זיין
לייב,
פון איינקום פון זיינע ליפּן וועט ער זיך זעטן.
21 טויט און לעבן זיינען אין דער מאַכט פון דער צונג,
און אירע גוטע פריינט וועלן עסן איר פרוכט.
22 דער וואָס האָט געפונען אַ ווייב, האָט געפונען גוטס,
און קריגט באַווילִיקונג פון גאָט.
23 תּחנונים רעדט דער אָרימאַן,
אָבער דער עושר ענטפערט עַזות.
24 פאַראַן חברים אויף זיך צו פאַראומגליקן[א]
און פאַראַן אַ גוטער פריינט מער צוגעטאָן פון אַ
ברודער.

יט 1 בעסער אַן אָרימאַן וואָס גייט אין זיין ערלעכקייט,
איידער דער וואָס האָט פאַרקרימטע ליפּן, און איז
אַ נאַר.

[א] ווערטשפּיל: יֵשׁ רֵעִים לְהִתְרוֹעֵעַ.

ד גַּם־בּוּז וְעִם־קָלוֹן חֶרְפָּה׃ מַיִם עֲמֻקִּים דִּבְרֵי פִי־אִישׁ
ה נַחַל נֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה׃ שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע לֹא־טוֹב לְהַטּוֹת
ו צַדִּיק בַּמִּשְׁפָּט׃ שִׂפְתֵי כְסִיל יָבֹאוּ בְרִיב וּפִיו לְמַהֲלֻמוֹת
ז ח יִקְרָא׃ פִּי־כְסִיל מְחִתָּה־לוֹ וּשְׂפָתָיו מוֹקֵשׁ נַפְשׁוֹ׃ דִּבְרֵי
ט נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃ גַּם מִתְרַפֶּה
י בִמְלַאכְתּוֹ אָח הוּא לְבַעַל מַשְׁחִית׃ מִגְדַּל־עֹז
יא שֵׁם יְהוָה בּוֹ־יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב׃ הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ
יב וּכְחוֹמָה נִשְׂגָּבָה בְּמַשְׂכִּיתוֹ׃ לִפְנֵי־שֶׁבֶר יִגְבַּהּ לֵב־אִישׁ
יג וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃ מֵשִׁיב דָּבָר בְּטֶרֶם יִשְׁמָע אִוֶּלֶת הִיא־
יד לוֹ וּכְלִמָּה׃ רוּחַ־אִישׁ יְכַלְכֵּל מַחֲלֵהוּ וְרוּחַ נְכֵאָה מִי
טו יִשָּׂאֶנָּה׃ לֵב נָבוֹן יִקְנֶה־דָּעַת וְאֹזֶן חֲכָמִים תְּבַקֶּשׁ־דָּעַת׃
טז יז מַתָּן אָדָם יַרְחִיב לוֹ וְלִפְנֵי גְדֹלִים יַנְחֶנּוּ׃ צַדִּיק הָרִאשׁוֹן
יח בְּרִיבוֹ יָבֹא־רֵעֵהוּ וַחֲקָרוֹ׃ מִדְיָנִים יַשְׁבִּית הַגּוֹרָל וּבֵין
יט עֲצוּמִים יַפְרִיד׃ אָח נִפְשָׁע מִקִּרְיַת־עֹז וּמִדְוָנִים כִּבְרִיחַ
כ אַרְמוֹן׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ תִּשְׂבַּע בִּטְנוֹ תְּבוּאַת שְׂפָתָיו
כא כב יִשְׂבָּע׃ מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד־לָשׁוֹן וְאֹהֲבֶיהָ יֹאכַל פִּרְיָהּ׃ מָצָא
כג אִשָּׁה מָצָא טוֹב וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃ תַּחֲנוּנִים יְדַבֶּר־רָשׁ
כד וְעָשִׁיר יַעֲנֶה עַזּוֹת׃ אִישׁ רֵעִים לְהִתְרֹעֵעַ וְיֵשׁ אֹהֵב
דָּבֵק מֵאָח׃

יט

א ב טוֹב רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ שְׂפָתָיו וְהוּא כְסִיל׃ גַּם
ג בְּלֹא־דַעַת נֶפֶשׁ לֹא־טוֹב וְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא׃ אִוֶּלֶת אָדָם
ד תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־יְהוָה יִזְעַף לִבּוֹ׃ הוֹן יֹסִיף רֵעִים רַבִּים
ה וְדָל מֵרֵעֵהוּ יִפָּרֵד׃ עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים
ו לֹא יִמָּלֵט׃ רַבִּים יְחַלּוּ פְנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרֵעַ לְאִישׁ מַתָּן׃
ז כָּל אֲחֵי־רָשׁ ׀ שְׂנֵאֻהוּ אַף כִּי מְרֵעֵהוּ רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ מְרַדֵּף
ח אֲמָרִים לֹא־הֵמָּה׃ קֹנֶה־לֵּב אֹהֵב נַפְשׁוֹ שֹׁמֵר תְּבוּנָה

יח, יז׳ ובא קרי   יט׳ ומדינים קרי   כד׳ סבירין יש   יט, ז׳ קמץ ותב   לו קרי

2 אויך, פון זיך אַליין ניט קענען, קומט ניט קיין גוטס,
און דער וואָס אײַלט מיט די פיס, זינדיקט.
3 אַ מענטשנס נאַרישקייט פאַרדרייט זיין וועג,
און אויף גאָט צערנט זיין האַרץ.
4 רייכטום קריגט־צו פיל גוטע פריינט,
און דער אָרימאַן ווערט צעשיידט פון זיין גוטן פריינט.
5 אַ פאַלשן עדות וועט ניט געשאָנקען ווערן,
און דער וואָס אָטעמט מיט ליגן, וועט ניט אַנטרונען
ווערן.
6 פיל זוכן די לייטזעליקייט פון דעם נָדבן,
און איטלעכער איז אַ גוטער פריינט דעם געבער.
7 אַלע ברידער פון דעם אָרימאַן האָבן אים פיינט,
און ווי שוין דערווייטערן זיך פון אים זיינע גוטע
פריינט!
דער וואָס יאָגט זיך אַרום מיט ווערטער
וועט ער ביי זיי בלייבן.
8 דער וואָס קויפט זיך איין שׂכל, האָט ליב זיין זעל,
דער וואָס היט פאַרשטאַנדיקייט, וועט געפינען גוטס.

לִמְצֹא־טוֹב׃ עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד׃ ט
לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל תַּעֲנוּג אַף כִּי־לְעֶבֶד ׀ מְשֹׁל בְּשָׂרִים׃ י
שֵׂכֶל אָדָם הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ עֲבֹר עַל־פָּשַׁע׃ נַהַם יא יב
כַּכְּפִיר זַעַף מֶלֶךְ וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רְצוֹנוֹ׃ הַוֺּת לְאָבִיו בֵּן יג
כְּסִיל וְדֶלֶף טֹרֵד מִדְיְנֵי אִשָּׁה׃ בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת יד
וּמֵיְהוָה אִשָּׁה מַשְׂכָּלֶת׃ עַצְלָה תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה וְנֶפֶשׁ טו
רְמִיָּה תִרְעָב׃ שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בּוֹזֵה דְרָכָיו טז
יוּמָת׃ מַלְוֵה יְהוָה חוֹנֵן דָּל וּגְמֻלוֹ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ יַסֵּר בִּנְךָ יז יח
כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְאֶל־הֲמִיתוֹ אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃ גְּרָל־חֵמָה יט
נֹשֵׂא עֹנֶשׁ כִּי אִם־תַּצִּיל וְעוֹד תּוֹסִף׃ שְׁמַע עֵצָה וְקַבֵּל כ
מוּסָר לְמַעַן תֶּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ׃ רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־ כא
אִישׁ וַעֲצַת יְהוָה הִיא תָקוּם׃ תַּאֲוַת אָדָם חַסְדּוֹ וְטוֹב כב
רָשׁ מֵאִישׁ כָּזָב׃ יִרְאַת יְהוָה לְחַיִּים וְשָׂבֵעַ יָלִין בַּל־יִפָּקֶד כג
רָע׃ טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת גַּם־אֶל־פִּיהוּ לֹא יְשִׁיבֶנָּה׃ כד
לֵץ תַּכֶּה וּפֶתִי יַעְרִם וְהוֹכִיחַ לְנָבוֹן יָבִין דָּעַת׃ מְשַׁדֶּד־ כה כו
אָב יַבְרִיחַ אֵם בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר׃ חֲדַל־בְּנִי לִשְׁמֹעַ כז
מוּסָר לִשְׁגוֹת מֵאִמְרֵי־דָעַת׃ עֵד בְּלִיַּעַל יָלִיץ מִשְׁפָּט וּפִי כח
רְשָׁעִים יְבַלַּע־אָוֶן׃ נָכוֹנוּ לַלֵּצִים שְׁפָטִים וּמַהֲלֻמוֹת כט
לְגֵו כְּסִילִים׃

כ

לֵץ הַיַּיִן הֹמֶה שֵׁכָר וְכָל־שֹׁגֶה בּוֹ לֹא יֶחְכָּם׃ נַהַם כַּכְּפִיר א ב
אֵימַת מֶלֶךְ מִתְעַבְּרוֹ חוֹטֵא נַפְשׁוֹ׃ כָּבוֹד לָאִישׁ שֶׁבֶת ג
מֵרִיב וְכָל־אֱוִיל יִתְגַּלָּע׃ מֵחֹרֶף עָצֵל לֹא־יַחֲרֹשׁ יִשְׁאַל ד
בַּקָּצִיר וָאָיִן׃ מַיִם עֲמֻקִּים עֵצָה בְלֶב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה ה
יִדְלֶנָּה׃ רָב־אָדָם יִקְרָא אִישׁ חַסְדּוֹ וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי ו
יִמְצָא׃ מִתְהַלֵּךְ בְּתֻמּוֹ צַדִּיק אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃ מֶלֶךְ ז ח
יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין מְזָרֶה בְעֵינָיו כָּל־רָע׃ מִי־יֹאמַר זִכִּיתִי ט

יט, טז׳ ימות קרי   יט׳ גדל קרי   כ, ד׳ ושאל קרי

9 אַ פֿאַלשן עדות וועט ניט געשאָנקען ווערן,
און דער וואָס אָטעמט מיט ליגנס, וועט אונטערגיין.

10 תּענוג פּאַסט ניט פֿאַרן נאַרן,
הײַנט ווי שוין פֿאַר אַ קנעכט צו געוועלטיקן איבער האַרן!

11 דער שׂכל פֿון אַ מענטשן איז אײַנצוהאַלטן זײַן צאָרן,
און אַ צירונג פֿאַר אים איז צו פֿאַרגעבן זינד.

12 אַ בּרום ווי פֿון אַ יונגן לייב איז דעם מלכס צאָרן,
און ווי טוי אויפֿן גראָז זײַן גוטוויליקייט.

13 אַן אומגליק פֿאַר זײַן פֿאָטער איז אַ זון אַ נאַר;
און ווי אַ נודנע טריפֿעניש זײַנען די קריג פֿון אַ ווײַב.

14 הויז און גוטס איז אַ ירושה פֿון עלטערן,
אָבער אַ געראָטענע ווײַב איז פֿון גאָט.

15 פֿוילקייט וואַרפֿט אָן אַ דרעמל,
און אַן אָפּגעלאָזטער נפש וועט הונגערן.

16 דער וואָס היט דאָס געבאָט, היט זײַן זעל,
דער וואָס פֿאַרוואָרלאָזט זײַנע וועגן, וועט שטאַרבן.

17 דער וואָס שענקט דעם אָרימאַן, אַנטלײַט גאָט,
און זײַן טובֿה וועט ער אים אומקערן.

18 שטראָף דײַן זון, ווען עס איז נאָך דאָ אַ האָפֿענונג,
אָבער זאָלסט זיך ניט אָנלייגן אים אומצובּרענגען.

19 אַ גרויסער כּעסן מוז לײַדן די שטראָף,
וואָרום אַז דו ווילסט אים אַוועקרײַסן, מאַכסטו נאָך ערגער.

20 הער־צו אַן עצה, און נעם אָן מוסר,
כּדי דו זאָלסט קלוג זײַן אין דײַן סוף.

21 פֿיל מחשבֿות זײַנען אין מענטשנס האַרצן,
אָבער גאָטס באַראָט, ער וועט באַשטיין.

22 די תּאווה פֿון אַ מענטשן איז זײַן שאַנד;
און בעסער אַן אָרימאַן אײדער אַ כּזבן.

23 מורא פֿאַר גאָט פֿירט צום לעבן,
און מע בלײַבט זאַט, און ווערט ניט געשטראָפֿט מיט קיין בייז.

24 אַז דער פֿוילער שטעקט אַרײַן זײַן האַנט אין שיסל,
חיל ער זי צומאָל ניט צוטראָגן צו זײַן מויל.

25 שלאָגסטו דעם שפּעטער, ווערט דער נאַר געשייט,
און מוסרט מען דעם פֿאַרשטענדיקן, לערנט ער וויסן.

26 אַ זון וואָס ברענגט שאַנד און חרפּה,
פֿאַרוויסט זײַן פֿאָטער, פֿאַרטרײַבט זײַן מוטער.

27 הער אויף, מײַן זון, — אויב דו ווילסט פֿאָלגן מוסר — צו ווײַכן פֿון די ווערטער פֿון קענשאַפֿט.

28 גערעכטיקייט שפּאָט פֿון דעם נידערטרעכטיקן עדות,
און פֿאַלשקייט צעמישט דאָס מויל פֿון די רשעים.

29 אָנגעברייט פֿאַר די שפּעטער זײַנען שטראָפֿן,
און קלעפּ פֿאַרן רוקן פֿון די נאַרן.

כ

1 אַ שפּעטער איז דער ווײַן, אַ ליאַרעמער דער טראַנק,
און איטלעכער וואָס גיט זיך אָפּ דערמיט, איז ניט קיין חכם.

2 אַ בּרום ווי פֿון אַ יונגן לייב איז דעם מלכס אימה,
דער וואָס דערצערנט אים פֿאַרזינדיקט זײַן לעבן.

3 אַ כּבֿוד פֿאַר אַ מענטשן איז זיך אָפּצוהאַלטן פֿון קריג,
אָבער איטלעכער נאַר ברעכט אַרויס.

4 דער פֿוילער אַקערט ניט אום ווינטער,
און אין שניטצײַט בעטלט ער, און האָט גאָרנישט.

5 אַ טיפֿער וואַסער איז דער מיין אין אַ מענטשנס האַרץ,
אָבער אַ מענטש מיט פֿאַרשטאַנדיקייט שעפּט אים אַרויס.

6 דאָס רובֿ מענטשן רופֿן אויס איטלעכער זײַן גינציקייט,
אָבער אַ געטרייען מענטשן ווער קען געפֿינען?

7 אין זײַן ערלעכקייט גייט דער צדיק;
אַז וווֹיל צו זײַנע קינדער נאָך אים!

8 דער מלך וואָס זיצט אויפֿן טראָן פֿון משפּט,
זיפּט דורך מיט זײַנע אויגן אַלדאָס בייז.

9 ווער קען זאָגן: איך האָב געלייטערט מײַן האַרץ,

איך בין ריין פון מיינע זינד?

10 צווייערליי וואָגשטיינער, צווייערליי מאָסן,
זיי ביידע זיינען אַן אומווערדיקייט ביי גאָט.

11 שוין אַ ייִנגל ווערט דערקענט אָן זיינע מעשׂים,
אויב ריין און אויב רעכטפאַרטיק איז זיין טאָן.

12 דאָס אויער וואָס הערט, און דאָס אויג וואָס זעט,
זיי ביידע האָט גאָט געמאַכט.

13 זאָלסט ניט ליב האָבן שלאָף, כּדי זאָלסט ניט פאַר־
אָרימט ווערן,
האַלט דיינע אויגן אָפן, וועסטו האָבן ברויט צו זאַט.

14 „שלעכט! שלעכט!" זאָגט דער קונה,
און גייט ער אַוועק, דענסמאָל באַרימט ער זיך.

15 פאַראַן גאָלד און פּערל אַ סך,
אָבער די טייערסטע צירונג זיינען ליפּן מיט קענשאַפט.

16 נעם צו זיין בגד, אויב ער איז עָרֵב געווען פאַר
אַן אַנדערן,
און נעם זיין משכּון פאַר דער פרעמדער.

17 זיס איז דעם מענטשן ברויט פון פאַלשקייט,
אָבער דערנאָך ווערט זיין מויל פול מיט זשוויר.

18 געדאַנקען קומען צו שטאַנד דורך אַן עצה,
און מיט תּחבולות פיר מלחמה.

19 אַ רכילות־טרייבער אַנטפּלעקט אַ סוד,
און מיט דעם וואָס האָט אָפענע ליפּן זאָלסטו זיך ניט
מישן.

20 דער וואָס שילט זיין פאָטער און זיין מוטער,
וועט זיין ליכט פאַרלאָשן ווערן אין שטאָקפינצטערניש.

21 אַ נחלה וואָס קומט אָן גיך אין אָנהייב,
וועט איר סוף זיין ניט געבענטשט.

22 זאָלסט ניט זאָגן: איך וועל אָפּצאָלן שלעכטס;
האָף צו גאָט, און ער וועט דיך העלפן.

23 אַן אומווערדיקייט ביי גאָט איז צווייערליי וואָגשטיינער,
און פון פאַלשע וואָגשאָלן קומט ניט קיין גוטס.

24 פון גאָט זיינען דעם מענטשנס טריט,
און וואָס פאַרשטייט דער מענטש זיין וועג?

25 אַ שטרויכלונג פאַר אַ מענטשן איז זיך אַרויסצורעדן:
הייליק!
און נאָכן נדר איבערצוקלערן.

26 אַ קלוגער מלך ווינטשופלט די רשעים,
און ער קערט אויף זיי דעם דרעשראָד.

27 אַ ליכט פון גאָט איז דעם מענטשנס נשמה,
עס זוכט־דורך אַלע קאַמערן פון לייב.

28 גענאָד און אמת באַהיטן דעם מלך,
און ער האַלט־אויף מיט גענאָד זיין טראָן.

29 די צירונג פון יונגעלייט איז זייער כּוח,
און די שיינקייט פון זקנים איז אַ גראָער קאָפּ.

30 ווונדיקע ביילן זיינען אַ לייטערונג פון בייז,
דעסגלייכן שלעק אינעווייניק אין לייב.

כא 1 בעכן וואַסער איז דעם מלכס האַרץ אין גאָטס האַנט,
ווּהין נאָר ער וויל, נייגט ער עס.

י לִבִּי טִהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי׃ אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תּוֹעֲבַת
יא יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ גַּם בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר אִם־זַךְ וְאִם־
יב יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ אֹזֶן שֹׁמַעַת וְעַיִן רֹאָה יְהוָה עָשָׂה גַם־שְׁנֵיהֶם׃
יג יד אַל־תֶּאֱהַב שֵׁנָה פֶּן־תִּוָּרֵשׁ פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע־לָחֶם׃ רַע
טו רַע יֹאמַר הַקּוֹנֶה וְאֹזֵל לוֹ אָז יִתְהַלָּל׃ יֵשׁ זָהָב וְרָב־
טז פְּנִינִים וּכְלִי יְקָר שִׂפְתֵי־דָעַת׃ לְקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר
יז וּבְעַד נָכְרִיָּם חַבְלֵהוּ׃ עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שָׁקֶר וְאַחַר
יח יִמָּלֵא־פִיהוּ חָצָץ׃ מַחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תִכּוֹן וּבְתַחְבֻּלוֹת
יט עֲשֵׂה מִלְחָמָה׃ גּוֹלֶה־סּוֹד הוֹלֵךְ רָכִיל וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו
כ לֹא תִתְעָרָב׃ מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעַךְ נֵרוֹ בֶּאֱישׁוֹן חֹשֶׁךְ׃
כא כב נַחֲלָה מְבֹחֶלֶת בָּרִאשֹׁנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תְבֹרָךְ׃ אַל־
כג תֹּאמַר אֲשַׁלְּמָה־רָע קַוֵּה לַיהוָה וְיֹשַׁע לָךְ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה
כד אֶבֶן וָאָבֶן וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃ מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גָבֶר
כה וְאָדָם מַה־יָּבִין דַּרְכּוֹ׃ מוֹקֵשׁ אָדָם יָלַע קֹדֶשׁ וְאַחַר
כו נְדָרִים לְבַקֵּר׃ מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם
כז כח אוֹפָן׃ נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי־בָטֶן׃ חֶסֶד
כט וֶאֱמֶת יִצְּרוּ־מֶלֶךְ וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ׃ תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים
ל כֹּחָם וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה׃ חַבֻּרוֹת פֶּצַע תַּמְרִיק בְּרָע
וּמַכּוֹת חַדְרֵי־בָטֶן׃

כא

א פַּלְגֵי־מַיִם לֶב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַטֶּנּוּ׃
ב ג כָּל־דֶּרֶךְ אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו וְתֹכֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ עֲשֹׂה צְדָקָה
ד וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לַיהוָה מִזָּבַח׃ רוּם־עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב נֵר
ה רְשָׁעִים חַטָּאת׃ מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ אַךְ־לְמוֹתָר וְכָל־אָץ אַךְ
ו לְמַחְסוֹר׃ פֹּעַל אֹצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שָׁקֶר הֶבֶל נִדָּף מְבַקְשֵׁי־
ז מָוֶת׃ שֹׁד־רְשָׁעִים יְגוֹרֵם כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃
ח ט הֲפַכְפַּךְ דֶּרֶךְ אִישׁ וָזָר וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־

כ, טז' נכריה קרי   כ' יחיד י   כא' מבהלת קרי   כב' ר דגושה   ל' תמרוק קרי
כא, ח' ס"א הפכפך דרך

2 יעטוועדער וועג פון מענטשן איז גלייך אין זיינע
אויגן,
אָבער גאָט פאָרשט די הערצער.

3 טאָן גערעכטיקייט און רעכט
איז בילכער ביי גאָט ווי אַ שלאַכטאָפּפער.

4 האָפערדיקע אויגן און אַ שטאָלץ האַרץ
איז דער זינדיקער אַקער פון די רשעים.

5 די געדאַנקען פון פלייסיקן פירן רק צו שֶפע,
און איטלעכער וואָס איז אַיליק — רק צו פאַרמי־
נערונג.

6 אוֹצרות געמאַכט דורך אַ פאַלשער צונג זיינען אַוועק־
געבלאָזענער הויך;
די וואָס [זוכן זיי] זוכן דעם טויט.

7 דער רויב פון די רשעים שלעפּט זיי אַוועק,
ווייל זיי ווילן ניט טאָן קיין גערעכטיקייט.

8 פאַרקערט איז דעם מענטשנס וועג און פרעמד,
אָבער דער ריינער, זיין טאָן איז רעכטפאַרטיק.

9 בעסער וווינען אויף אַ ווינקל דאַך,

פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וּבֵית חָבֶר׃ נֶפֶשׁ רָשָׁע אִוְּתָה־ י
רָע לֹא־יֻחַן בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ׃ בַּעְנָשׁ־לֵץ יֶחְכַּם־פֶּתִי וּבְהַשְׂכִּיל יא
לְחָכָם יִקַּח־דָּעַת׃ מַשְׂכִּיל צַדִּיק לְבֵית רָשָׁע מְסַלֵּף יב
רְשָׁעִים לָרָע׃ אֹטֵם אָזְנוֹ מִזַּעֲקַת־דָּל גַּם־הוּא יִקְרָא וְלֹא יג
יֵעָנֶה׃ מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה־אָף וְשֹׁחַד בַּחֵק חֵמָה עַזָּה׃ יד
שִׂמְחָה לַצַּדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ אָדָם טו טז
תּוֹעֶה מִדֶּרֶךְ הַשְׂכֵּל בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ׃ אִישׁ מַחְסוֹר יז
אֹהֵב שִׂמְחָה אֹהֵב יַיִן וָשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׁיר׃ כֹּפֶר לַצַּדִּיק יח
רָשָׁע וְתַחַת יְשָׁרִים בּוֹגֵד׃ טוֹב שֶׁבֶת בְּאֶרֶץ מִדְבָּר יט
מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וָכָעַס׃ אוֹצָר נֶחְמָד וָשֶׁמֶן בִּנְוֵה חָכָם כ
וּכְסִיל אָדָם יְבַלְּעֶנּוּ׃ רֹדֵף צְדָקָה וָחָסֶד יִמְצָא חַיִּים כא
צְדָקָה וְכָבוֹד׃ עִיר גִּבֹּרִים עָלָה חָכָם וַיֹּרֶד עֹז כב
מִבְטֶחָה׃ שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ׃ זֵד יָהִיר כג כד
לֵץ שְׁמוֹ עוֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן׃ תַּאֲוַת עָצֵל תְּמִיתֶנּוּ כִּי־ כה
מֵאֲנוּ יָדָיו לַעֲשׂוֹת׃ כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוָּה תַאֲוָה וְצַדִּיק יִתֵּן כו
וְלֹא יַחְשֹׂךְ׃ זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אַף כִּי־בְזִמָּה יְבִיאֶנּוּ׃ כז
עֵד־כְּזָבִים יֹאבֵד וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לָנֶצַח יְדַבֵּר׃ הֵעֵז אִישׁ כח כט
רָשָׁע בְּפָנָיו וְיָשָׁר הוּא ׀ יָכִין דְּרָכָיו׃ אֵין חָכְמָה וְאֵין ל
תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד יְהוָה׃ סוּס מוּכָן לְיוֹם מִלְחָמָה לא
וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה׃

כב

נִבְחָר שֵׁם מֵעֹשֶׁר רָב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב׃ עָשִׁיר א ב
וָרָשׁ נִפְגָּשׁוּ עֹשֵׂה כֻלָּם יְהוָה׃ עָרוּם ׀ רָאָה רָעָה וְיִסְתָּר ג
וּפְתָיִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ׃ עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְהוָה עֹשֶׁר וְכָבוֹד ד
וְחַיִּים׃ צִנִּים פַּחִים בְּדֶרֶךְ עִקֵּשׁ שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם׃ ה
חֲנֹךְ לַנַּעַר עַל־פִּי דַרְכּוֹ גַּם כִּי־יַזְקִין לֹא־יָסוּר מִמֶּנָּה׃ ו
עָשִׁיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל וְעֶבֶד לֹוֶה לְאִישׁ מַלְוֶה׃ זוֹרֵעַ ז ח

כא, ט׳ יט׳ מדינים קרי   י׳ ר דגושה ובס״א אותה רָע
כב׳ דהו וסה   כט׳ יבין קרי   דרכו קרי   כב, ג׳ ונסתר קרי

איידער אין איין הויז מיט אַ ווייב אַ קריגערין.

10 די זעל פון דעם רשע גלוסט בייז,
זיין חבר ווערט ניט געלייטזעליקט אין זיינע אויגן.

11 אַז מע שטראָפט דעם שפּעטער, ווערט דער נאַר קלוג;
און אַז מע לערנט דעם קלוגן, קריגט ער קענשאַפט.

12 אַז דער צדיק האָט אַיינזעעניש מיטן רשעס הויז,
פאַרפירט ער די רשעים צום בייזן.

13 דער וואָס פאַרשטאָפּט זיין אויער פאַר דעם אָרימאַנס געשריי,
וועט ער אויך רופן, און ניט געענטפערט ווערן.

14 אַ מתנה פאַרבאָרגענערהייט פאַרבייגט דעם כּעס,
און שוחד אין בוזעם, דעם שטאַרקסטן גרימצאָרן.

15 אַ פרייד פאַרן צדיק איז טאָן גערעכטיקייט,
און אַ שרעק פאַר די וואָס טוען אומרעכט.

16 אַ מענטש וואָס בלאָנדזשעט פון דעם וועג פון קלוגשאַפט,
וועט רוען אין דעם געזעמל פון מתים.

17 דער וואָס האָט ליב ווילטאָג, ווערט אַן אָרימאַן,
דער וואָס האָט ליב וויין און אייל, ווערט ניט רייך.

18 אַן אויסלייז פאַר דעם צדיק איז דער רשע,
און אָנשטאָט די רעכטפאַרטיקע קומט דער פעלשער.

19 בעסער צו וווינען אין אַ מדבר־לאַנד,
איידער מיט אַ ווייב אַ קריגערין אין ערגערניש.

20 אַ גלוסטיקער אוצר און אייל איז אין דער וווינונג פון דעם חכם,
אָבער דער נאַרישער מענטש שלינגט עס אַיין.

21 דער וואָס יאָגט זיך נאָך גערעכטיקייט[א] און גענאָד,
געפינט לעבן, הצלחה[א], און כּבוד.

22 דער חכם קומט אויף אַ שטאָט פון גיבורים,
און מאַכט נידערן איר זיכערע פעסטונג.

23 דער וואָס היט זיין מויל און זיין צונג,
היט פון צרות זיין זעל.

24 דער מוטוויליקער בעל־גאווה, זיין נאָמען איז שפּעטער—
דער וואָס פירט זיך מיט מוטוויליקער חוצפּה.

25 די תּאווה פון דעם פוילן טייט אים אַוועק,
ווייל זיינע הענט ווילן ניט אַרבעטן.

26 אַ גאַנצן טאָג באַגערט דער געריקער,
אָבער דער צדיק גיט און הערט ניט אויף.

27 דאָס שלאַכטאָפּפער פון די רשעים איז אַן אומווערדיקייט,
היינט ווי נאָך אַז מע ברענגט עס מיט אַ בייזער מחשבה!

28 אַ פאַלשער עדות ווערט צעמישט,
אָבער דער מענטש וואָס האָט געהערט, רעדט מיט פעסטקייט.

29 דער שלעכטער מענטש גייט מיט אַ פאַרשייט פּנים,
אָבער דער רעכטפאַרטיקער, ער פאַסט אויף זיין וועג.

30 ניטאָ קיין חכמה און קיין פאַרשטאַנדיקייט
און קיין עצה אַקעגן גאָט.

31 דער פערד ווערט צוגעגרייט פאַר דעם טאָג פון מלחמה,
אָבער די ישועה איז פון גאָט.

[א] וואָרטשפּיל: צְדָקָה, אין צוויי באַטייטן.

כב

1 אַ נאָמען איז בעסער פון גרויס עשירות,
אַ גוטער חן, פון זילבער און פון גאָלד.

2 רייך און אָרים שטויסן זיך אָן אייננאַנדער,
אָבער זיי ביידן האָט גאָט באַשאַפן.

3 דער קלוגער זעט, און פאַרבאָרגט זיך,
און די נאַרן גייען ווייטער, און ווערן געשטראָפט.

4 דער לוין פון עַניוות – פון מורא פאַר גאָט,
איז עשירות, און כּבוד, און לעבן.

5 דערנער און נעצן זיינען אויפן וועג פון דעם קרומען,
דער וואָס היט זיין זעל, זאָל זיך דערווייטערן פון זיי.

6 געוווין דעם ייִנגל אויף זיין וועג;
אַפילו אַז ער וועט אַלט ווערן, וועט ער זיך ניט אָפּקערן דערפון.

7 דער עושר געוועלטיקט איבער די אָרימע,
און דער לייער איז אַ קנעכט ביים מַלוֶה.

ט עַוְלָה יִקְצוֹר־אָוֶן וְשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ יִכְלֶה׃ טוֹב עַיִן הוּא
י יְבֹרָךְ כִּי־נָתַן מִלַּחְמוֹ לַדָּל׃ גָּרֵשׁ לֵץ וְיֵצֵא מָדוֹן וְיִשְׁבֹּת
יא יב דִּין וְקָלוֹן׃ אֹהֵב טְהוֹר־לֵב חֵן שְׂפָתָיו רֵעֵהוּ מֶלֶךְ׃ עֵינֵי
יג יְהוָה נָצְרוּ דָעַת וַיְסַלֵּף דִּבְרֵי בֹגֵד׃ אָמַר עָצֵל אֲרִי
יד בַחוּץ בְּתוֹךְ רְחֹבוֹת אֵרָצֵחַ׃ שׁוּחָה עֲמֻקָּה פִּי זָרוֹת זְעוּם
טו יְהוָה יִפּוֹל־שָׁם׃ אִוֶּלֶת קְשׁוּרָה בְלֶב־נָעַר שֵׁבֶט מוּסָר
טז יַרְחִיקֶנָּה מִמֶּנּוּ׃ עֹשֵׁק דָּל לְהַרְבּוֹת לוֹ נֹתֵן לְעָשִׁיר אַךְ
יז לְמַחְסוֹר׃ הַט אָזְנְךָ וּשְׁמַע דִּבְרֵי חֲכָמִים וְלִבְּךָ תָּשִׁית
יח לְדַעְתִּי׃ כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֵם בְּבִטְנֶךָ יִכֹּנוּ יַחְדָּו עַל־
יט שְׂפָתֶיךָ׃ לִהְיוֹת בַּיהוָה מִבְטַחֶךָ הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם אַף־
כ כא אָתָּה׃ הֲלֹא כָתַבְתִּי לְךָ שָׁלִשׁוֹם בְּמֹעֵצוֹת וָדָעַת׃ לְהוֹדִיעֲךָ
קֹשְׁטְ אִמְרֵי אֱמֶת לְהָשִׁיב אֲמָרִים אֱמֶת לְשֹׁלְחֶךָ׃
כב כג אַל־תִּגְזָל־דָּל כִּי דַל־הוּא וְאַל־תְּדַכֵּא עָנִי בַשָּׁעַר׃ כִּי־
כד יְהוָה יָרִיב רִיבָם וְקָבַע אֶת־קֹבְעֵיהֶם נָפֶשׁ׃ אַל־תִּתְרַע
כה אֶת־בַּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ חֵמוֹת לֹא תָבוֹא׃ פֶּן־תֶּאֱלַף
כו אֹרְחֹתָו וְלָקַחְתָּ מוֹקֵשׁ לְנַפְשֶׁךָ׃ אַל־תְּהִי בְתֹקְעֵי־כָף
כז בְּעֹרְבִים מַשָּׁאוֹת׃ אִם־אֵין־לְךָ לְשַׁלֵּם לָמָּה יִקַּח מִשְׁכָּבְךָ
כח כט מִתַּחְתֶּיךָ׃ אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ׃ חָזִיתָ
אִישׁ ׀ מָהִיר בִּמְלַאכְתּוֹ לִפְנֵי־מְלָכִים יִתְיַצָּב בַּל־יִתְיַצֵּב
לִפְנֵי חֲשֻׁכִּים׃

כג

א כִּי־תֵשֵׁב לִלְחוֹם אֶת־מוֹשֵׁל בִּין תָּבִין אֶת־אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ׃
ב ג וְשַׂמְתָּ שַׂכִּין בְּלֹעֶךָ אִם־בַּעַל נֶפֶשׁ אָתָּה׃ אַל־תִּתְאָו
ד לְמַטְעַמּוֹתָיו וְהוּא לֶחֶם כְּזָבִים׃ אַל־תִּיגַע לְהַעֲשִׁיר
ה מִבִּינָתְךָ חֲדָל׃ הֲתָעִיף עֵינֶיךָ בּוֹ וְאֵינֶנּוּ כִּי עָשֹׂה יַעֲשֶׂה־
ו לּוֹ כְנָפַיִם כְּנֶשֶׁר וְעָיף הַשָּׁמָיִם׃ אַל־תִּלְחַם אֶת־לֶחֶם
ז רַע עָיִן וְאַל־תִּתְאָו לְמַטְעַמֹּתָיו׃ כִּי ׀ כְּמוֹ־שָׁעַר בְּנַפְשׁוֹ

כב, ח' יא' יד' יתיר ו כ' שלשים קרי כה' ארחתיו קרי
כג, ה' התעיף קרי יעוף קרי

8 דער וואָס זייט אומרעכט וועט שניידן אומגליק,
און די רוט פון זיין חוצפּה וועט פאַרלענדט ווערן.

9 דער וואָס האָט אַ גוט אויג, ער ווערט געבענטשט,
ווייל ער גיט פון זיין ברויט דעם אָרימאַן.

10 טרייב אַרויס דעם שפּעטער, און קריג וועט אַוועק,
און שטרייט און שאַנד וועלן אויפהערן.

11 דער וואָס האָט ליב ריינהאַרציקייט,
וואָס האָט חן אויף די ליפּן, איז דער מלך זיין חבר.

12 די אויגן פון גאָט היטן דעם פאַרשטאַנדיקן,
און ער פאַרדרייט די רייד פון דעם פעלשער.

13 דער פוילער זאָגט: אַ לייב איז דערויסן,
איך וועל אין גאַס געהרגעט ווערן.

14 אַ טיפע גרוב איז דאָס מויל פון פרעמדע פרויען,
דער פאַרשאָלטענער פון גאָט פאַלט אַריין אַהין.

15 נאַרישקייט איז אַיינגעבונדן ביי דעם יינגל אין האַרצן,
די שטראָפרוט וועט זי דערווייטערן פון אים.

16 מע רויבט דעם אָרימאַן, און ביי אים מערט זיך,
מע גיט דעם עושר, און עס ווערט בלויז געמינערט.

17 נייג צו דיין אויער, און הער די ווערטער פון די חכמים,
און דיין האַרץ זאָלסטו צולייגן צו מיין קענשאַפט.
18 וואָרום וויל וועט זיין, אַז דו וועסט זיי היטן אין דיין לייב,
אַז זיי וועלן אַלע זיין אָנגעברייט אויף דיינע ליפּן.
19 כּדי דיין ביטחון זאָל זיין אויף גאָט,
האָב איך עס היינט דיך געמאַכט וויסן, יאָ דיך.
20 פאַרוואָר, איך האָב דיר אויפגעשריבן געהויבענע ווערטער,
מיט עצות און קענשאַפט.
21 כּדי דיך צו מאַכן וויסן די ריכטיקע ווערטער פון אמת,
כּדי זאָלסט ענטפערן אמתע ווערטער די וואָס האָבן דיך געשיקט.

22 זאָלסט ניט באַגזלען דעם שוואַכן, ווייל ער איז שוואַך,
און ניט דריקן דעם אָרימאַן אין טויער.
23 וואָרום גאָט וועט זיך אָננעמען זייער קריג,
און רויבן זייערע רויבער דאָס לעבן.

24 זאָלסט זיך ניט חברן מיט אַ צאָרנדיקן מענטשן,
און מיט אַ כּעסן זאָלסטו ניט צונויפקומען;
25 טאָמער וועסטו לערנען זיינע וועגן,
און וועסט נעמען אַ שטרויכלונג פאַר דיין זעל.

26 זאָלסט ניט זיין פון די וואָס גיבן אַ האַנט,
פון די וואָס זיינען ערב פאַר חובות.
27 אַז דו וועסט ניט האָבן צו באַצאָלן,
נאָך וואָס זאָל מען צונעמען דיין געלעגער פון אונטער דיר?

28 זאָלסט ניט איבעררוקן דעם גרענעץ פון פאַרצייטן,
וואָס דיינע עלטערן האָבן געמאַכט.

29 זעסטו אַ מענטשן פלינק אין זיין אַרבעט,
וועט ער שטיין פאַר מלכים;
ער וועט ניט שטיין פאַר נידעריקע.

כג 1 אַז דו זעצסט זיך עסן מיט אַ געוועלטיקער,
זאָלסטו גוט פאַרשטיין וועמען דו האָסט פאַר דיר;
2 וואָרום דו שטעקסט זיך אַריין אַ מעסער אין דער קעל,
אויב דו ביסט אַ מענטש אַ פרעסער.

3 זאָלסט ניט גאַרן נאָך זיינע מאַכלים,
וואָרום דאָס איז פאַלשע שפּייז.

4 זאָלסט זיך ניט מאַטערן צו ווערן רייך;
פון זינען שלאָג עס דיר אַרויס.
5 הייבסט אויף דיינע אויגן דערויף, און שוין איז עס ניטאָ;
וואָרום מאַכן פליגלען מאַכט עס זיך,
ווי אַן אָדלער וואָס פליט צום הימל.

6 זאָלסט ניט עסן דאָס ברויט פון דעם וואָס האָט אַ בייז אויג,
און זאָלסט ניט גאַרן נאָך זיינע מאַכלים;

7 וואָרום עס איז אַזוי ווי ער וואָלט אויסרעכענען ביי זיך;

כֵּן־הוּא אֱכֹל וּשְׁתֵה יֹאמַר לָךְ וְלִבּוֹ בַּל־עִמָּךְ׃ פִּתְּךָֽ־ ח
אָכַלְתָּ תְקִיאֶנָּה וְשִׁחַתָּ דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים׃ בְּאָזְנֵי כְסִיל ט
אַל־תְּדַבֵּר כִּי־יָבוּז לְשֵׂכֶל מִלֶּיךָ׃ אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם י
וּבִשְׂדֵי יְתוֹמִים אַל־תָּבֹא׃ כִּי־גֹאֲלָם חָזָק הוּא־יָרִיב אֶת־ יא
רִיבָם אִתָּךְ׃ הָבִיאָה לַמּוּסָר לִבֶּךָ וְאָזְנֶךָ לְאִמְרֵי־דָעַת׃ יב
אַל־תִּמְנַע מִנַּעַר מוּסָר כִּי־תַכֶּנּוּ בַשֵּׁבֶט לֹא יָמוּת׃ אַתָּה יג יד
בַּשֵּׁבֶט תַּכֶּנּוּ וְנַפְשׁוֹ מִשְּׁאוֹל תַּצִּיל׃ בְּנִי אִם־חָכַם לִבֶּךָ טו
יִשְׂמַח לִבִּי גַם־אָנִי׃ וְתַעְלֹזְנָה כִלְיוֹתָי בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ טז
מֵישָׁרִים׃ אַל־יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים כִּי אִם־בְּיִרְאַת יְהוָה יז
כָּל־הַיּוֹם׃ כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃ שְׁמַע־ יח יט
אַתָּה בְנִי וַחֲכָם וְאַשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ לִבֶּךָ׃ אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי־יָיִן כ
בְּזֹלְלֵי בָשָׂר לָמוֹ׃ כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל יִוָּרֵשׁ וּקְרָעִים תַּלְבִּישׁ כא
נוּמָה׃ שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יְלָדֶךָ וְאַל־תָּבוּז כִּי־זָקְנָה אִמֶּךָ׃ כב
אֱמֶת קְנֵה וְאַל־תִּמְכֹּר חָכְמָה וּמוּסָר וּבִינָה׃ גּוֹל יָגוֹל כג כד
אֲבִי צַדִּיק יוֹלֵד חָכָם וישמח בּוֹ׃ יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ כה
וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ׃ תְּנָה־בְנִי לִבְּךָ לִי וְעֵינֶיךָ דְּרָכַי תִּרֹצְנָה׃ כו
כִּי־שׁוּחָה עֲמֻקָּה זוֹנָה וּבְאֵר צָרָה נָכְרִיָּה׃ אַף־הִיא כז כח
כְּחֶתֶף תֶּאֱרֹב וּבוֹגְדִים בְּאָדָם תּוֹסִף׃ לְמִי אוֹי לְמִי אֲבוֹי כט
לְמִי מְדוֹנִים ׀ לְמִי שִׂיחַ לְמִי פְּצָעִים חִנָּם לְמִי חַכְלִלוּת
עֵינָיִם׃ לַמְאַחֲרִים עַל־הַיָּיִן לַבָּאִים לַחְקֹר מִמְסָךְ׃ אַל־ ל לא
תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן בַּכִּיס עֵינוֹ יִתְהַלֵּךְ בְּמֵישָׁרִים׃
אַחֲרִיתוֹ כְּנָחָשׁ יִשָּׁךְ וּכְצִפְעֹנִי יַפְרִשׁ׃ עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת לב לג
וְלִבְּךָ יְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃ וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב בְּלֶב־יָם וּכְשֹׁכֵב לד
בְּרֹאשׁ חִבֵּל׃ הִכּוּנִי בַל־חָלִיתִי הֲלָמוּנִי בַּל־יָדָעְתִּי מָתַי לה
אָקִיץ אוֹסִיף אֲבַקְשֶׁנּוּ עוֹד׃

כד

אַל־תְּקַנֵּא בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־תִּתְאָו לִהְיוֹת אִתָּם׃ כִּי־שֹׁד א ב

כג, יט׳ ס״א ואשר בדרך   כד׳ גיל קרי   יגיל קרי   ויולד קרי
ישמח קרי   כו׳ תצרנה קרי   כט׳ מדינים קרי   לא׳ בכוס קרי

„עס און טרינק!" זאָגט ער צו דיר,
אָבער זיין האַרץ איז ניט מיט דיר.
8 דיין ביסן וואָס דו האָסט אויפגעגעסן, וועסטו אויס־
ברעכן,
און האָסט אומזיסט אויסגעבראַכט דיינע זיסע רייד.

9 אין די אויערן פון דעם נאַרן זאָלסטו ניט רעדן,
וואָרום ער וועט פאַראַכטן דעם שׂכל פון דיינע
ווערטער.

10 זאָלסט ניט איבעררוקן דעם גרענעץ פון פאַרצייטן,
און אין די פעלדער פון יתומים זאָלסטו ניט אַריינגיין;
11 וואָרום זייער אויסלייזער איז שטאַרק,
ער וועט זיך אָננעמען זייער קריג אַקעגן דיר.

12 לייג צו דיין האַרץ צו מוסר,
און דיינע אויערן צו ווערטער פון פאַרשטאַנדיקייט.

13 זאָלסט ניט פאַרמיידן שטראָף פון דעם יינגל;
אַז דו וועסט אים שלאָגן מיט דער רוט, וועט ער ניט
שטאַרבן.
14 דו וועסט אים שלאָגן מיט דער רוט,
און וועסט מציל זיין זיין זעל פון דער אונטערערד.

15 מיין זון, אַז דיין האַרץ וועט זיין קלוג,
וועט אויך מיין האַרץ זיך פרייען.
16 און מיינע נירן וועלן אָנקוועלן,
אַז דיינע ליפּן וועלן רעדן די ריכטיקייט.

17 זאָל דיין האַרץ ניט מקנא זיין די זינדיקע,
נאָר בלויז די גאָטספאָרכטיקע אַ גאַנצן טאָג.
18 וואָרום פאַרוואָר, עס איז דאָ אַ לעצט,
און דיין האָפענונג וועט ניט פאַרשניטן ווערן.

19 הער צו, זון מיינער, און ווער קלוג,
און פיר אויפן וועג דיין האַרץ.
20 זאָלסט ניט זיין פון די וואָס זויפן וויין,
פון די וואָס פרעסן זיך אָן מיט פלייש;
21 וואָרום אַ פרעסער און אַ זויפער ווערט פאַראָרימט.
און שמאַטעס קליידט אָן שלעפעריי.
22 הער צו דיין פאָטער וואָס האָט דיך געבאָרן,
און זאָלסט ניט פאַראַכטן דיין מוטער אַז זי איז אַלט.
23 קויף אמת, און זאָלסט עס ניט פאַרקויפן —
חכמה, און מוסר, און פאַרשטאַנדיקייט.
24 קוועלן קוועלט אָן דער פאָטער פון דעם צדיק,
און דער וואָס האָט געבאָרן אַ חכם פרייט זיך
מיט אים.
25 זאָל זיך פרייען דיין פאָטער און דיין מוטער,
און זאָל קוועלן דיין געווינערין.

26 גיב מיר, מיין זון, דיין האַרץ,
און דיינע אויגן זאָלן היטן מיינע וועגן.
27 וואָרום אַ טיפער גראָבן איז אַ זונה,
און אַן ענגע גרוב איז די פרעמדע.
28 דערצו לויערט זי ווי אַ רויבער,
און מערט פעלשער צווישן די מענטשן.

29 ביי וועמען איז אָי? ביי וועמען איז ווי?
ביי וועמען קריג? ביי וועמען קלאָג?
ביי וועמען אומזיסטיקע וואונדן?
ביי וועמען רויטע אויגן?
30 ביי די וואָס שפּעטיקן זיך ביים וויין,
ביי די וואָס קומען פאַרזוכן דעם מישטראַנק.
31 זאָלסט ניט קוקן אויפן וויין ווי ער רויטלט זיך,
ווי ער שפּיגלט אין כּוס זיין פאַרב,
ווי ער גליטשט זיך גלאַטיק אַראָפּ.
32 אין זיין סוף וועט ער ווי אַ שלאַנג אײַנבייסן,
און ווי אַ נאָטער וועט ער פאַרגיפטן.
33 דיינע אויגן וועלן זען פרעמדע זאַכן,
און דיין האַרץ וועט רעדן פאַרקערטקייט;
34 און וועסט זיין ווי איינער וואָס ליגט אין מיטן ים,
אָדער ווי איינער וואָס ליגט אויף אַ שפּיץ מאַסט.
35 „זיי האָבן מיך געשלאָגן, און מיר האָט ניט וויי געטאָן,
זיי האָבן מיך צעקלאַפּט, און איך האָב ניט געשפּירט;
ווען ניכטער איך זיך אויס, וועל איך עס נאָך ווידער זוכן".

כד

1 זאָלסט ניט זיין מקנא בייזע לייט,
און זאָלסט ניט גאַרן צו זיין מיט זיי,
2 וואָרום פאַרוויסטונג טראַכט זייער האַרץ,

און אומגליק רעדן זייערע ליפּן.

3 מיט חכמה ווערט אַ הויז געבויט,
און מיט פֿאַרשטאַנדיקייט ווערט עס באַפֿעסטיקט;
4 און דורך קענשאַפֿט ווערן די קאַמערן אָנגעפֿילט
מיט אַלערליי טייערן און ליבלעכן גוטס.

5 אַ קלוגער מאַן איז אין מאַכט,
און אַ מענטש מיט קענשאַפֿט האָט אַ שטאַרקע גבורה;
6 וואָרום מיט תחבולות מוזטו אָנפֿירן דיין מלחמה,
און הילף קומט דורך פֿיל יועצים.

7 צו הויך פֿאַר דעם נאַרן איז חכמה,
אין טויער עפֿנט ער ניט זיין מויל.

8 דער וואָס קלערט צו טאָן שלעכטס,
אים וועט מען נאָכרופֿן בייזוויליקער מענטש.

9 די טראַכטעניש פֿון דעם נאַרן איז זינד,
און אַן אומווערדיקייט ביי מענטשן איז דער שפּעטער.

10 לאָזטו זיך אָפּ אין טאָג פֿון נויט,
איז דיין כּוח אַ קנאַפּער.

11 זיי מציל די וואָס ווערן גענומען צום טויט,
און די אָנגעבריטע צום הרגען, אויב דו קענסט אָפּ־
האַלטן.

12 אַז דו וועסט זאָגן: „מיר האָבן דאָך דערפֿון ניט
געוווּסט“ —
פֿאַרוואָר, דער פֿאָרשער פֿון די הערצער, ער וועט
מערקן,
און דער היטער פֿון דיין זעל, ער וועט וויסן,
און וועט אומקערן איטלעכן לויט זיינע מעשׂים.

13 עס, מיין זון, האָניק, ווייל עס איז גוט,
און האָניקזאַפֿט וואָס איז זיס פֿאַר דיין גומען;
14 אַזוי, זיי וויסן, איז חכמה פֿאַר דיין זעל,
אַז דו האָסט זי געפֿונען וועט זיין אַ [גוטע] לעצט,
און דיין האָפֿענונג וועט ניט פֿאַרשניטן ווערן.

15 זאָלסט ניט לויערן, רשע, אויף דער וווינונג פֿון דעם
צדיק,
זאָלסט ניט פֿאַרוויסטן זיין הויפֿאָרט;
16 וואָרום זיבן מאָל פֿאַלט דער צדיק, און שטייט אויף,
און די רשעים ווערן געשטרויכלט אין אומגליק.

17 אַז דיין שׂונא פֿאַלט, זאָלסטו זיך ניט פֿרייען,
און אַז ער ווערט געשטרויכלט, זאָל ניט אָנקוועלן דיין
האַרץ;
18 וואָרום גאָט וועט זען, און עס וועט שלעכט זיין אין
זיינע אויגן,
און ער וועט אָפּקערן פֿון אים זיין צאָרן.

19 זאָלסט זיך ניט ערגערן וועגן די שלעכטסטוער,
זאָלסט ניט מקנא זיין די רשעים;
20 וואָרום דער שלעכטער וועט ניט האָבן קיין לעצט,
דאָס ליכט פֿון די רשעים וועט אויסגעלאָשן ווערן.

21 האָב מורא פֿאַר גאָט, מיין זון, און פֿאַרן מלך,
מיט איבעראַנדערשער זאָלסטו זיך ניט מישן;
22 וואָרום פּלוצלינג וועט קומען זייער בראָך,
און ווער ווייס דאָס אומגליק פֿון זיי ביידן?[א]

23 אויך דיזאָזיקע זיינען פֿון די חכמים.

פֿון שאַנעווען אין אַ משפּט קומט ניט אַרויס קיין גוטס.

24 דער וואָס זאָגט צום שולדיקן: „דו ביסט גערעכט“,
שילטן אים פֿעלקער, פֿלוכן אים אומות.

ג יהגה לבם ועמל שפתיהם תדברנה: בחכמה יבנה
ד בית ובתבונה יתכונן: ובדעת חדרים ימלאו כל־הון
ה ו יקר ונעים: גבר־חכם בעוז ואיש־דעת מאמץ־כח: כי
בתחבלות תעשה־לך מלחמה ותשועה ברב יועץ:
ז ח ראמות לאויל חכמות בשער לא יפתח־פיהו: מחשב
ט להרע לו בעל־מזמות יקראו: זמת אולת חטאת ותועבת
י יא לאדם לץ: התרפית ביום צרה צר כחכה: הצל
יב לקחים למות ומטים להרג אם־תחשוך: כי־תאמר הן
לא־ידענו זה הלא־תכן לבות ׀ הוא־יבין ונצר נפשך הוא
יג ידע והשיב לאדם כפעלו: אכל־בני דבש כי־טוב ונפת
יד מתוק על־חכך: כן ׀ דעה חכמה לנפשך אם־מצאת
טו ויש אחרית ותקותך לא תכרת: אל־תארב רשע לנוה
טז צדיק אל־תשדד רבצו: כי שבע ׀ יפול צדיק וקם
יז ורשעים יכשלו ברעה: בנפל אויביך אל־תשמח ובכשלו
יח אל־יגל לבך: פן־יראה יהוה ורע בעיניו והשיב מעליו
יט כ אפו: אל־תתחר במרעים אל־תקנא ברשעים: כי ׀
כא לא־תהיה אחרית לרע נר רשעים ידעך: ירא את־יהוה
כב בני ומלך* עם־שונים אל־תתערב: כי־פתאם יקום אידם
כג ופיד שניהם מי יודע: גם־אלה לחכמים הכר־פנים
כד במשפט בל־טוב: אמר ׀ לרשע צדיק אתה יקבהו עמים
כה יזעמוהו לאמים: ולמוכיחים ינעם ועליהם תבוא ברכת־
כו כז טוב: שפתים ישק משיב דברים נכחים: הכן בחוץ ׀
כח מלאכתך ועתדה בשדה לך אחר ובנית ביתך: אל־תהי
כט עד־חנם ברעך והפתית בשפתיך: אל־תאמר כאשר
ל עשה־לי כן אעשה־לו אשיב לאיש כפעלו: על־שדה
לא איש־עצל עברתי ועל־כרם אדם חסר־לב: והנה עלה
כלו ׀ קמשנים כסו פניו חרלים וגדר אבניו נהרסה:

ד׳ שוא באתנח   ה׳ ס״א גְבר חכם   יב׳ קמץ באתנח שאחר ע״וי
יז׳ יתיר י׳   כא׳ ס״א יְרָא את־ה׳   נ״א ועם   ל׳ פתח באתנח

25 אָבער די וואָס משפּטן ריכטיק, זיי איז וווּל,
און אויף זיי קומט אַ ברכה פֿון גוטס.
26 די ליפּן דאַרף מען קושן
דעם וואָס ענטפֿערט די ריכטיקע רייד.

27 פֿאַרריכט דערוויסן דיין אַרבעט,
און גרייט עס דיר צו אויפֿן פֿעלד,
דערנאָך זאָלסטו בויען דיין הויז.

28 זאָלסט ניט זיין אַן עדות אַקעגן דיין חבר אָן אַ פֿאַרוואָס,
און נאַרן מיט דיינע ליפּן.
29 זאָלסט ניט זאָגן: „ווי ער האָט מיר געטאָן, אַזוי וועל
איך אים טאָן;
איך וועל דעם מענטשן אומקערן לויט זיין טאָן“.

30 פֿאַרביי אַ פֿעלד פֿון אַ פֿוילן מאַן בין איך פֿאַרביי־
געגאַנגען,
און פֿאַרביי אַ וויינגאָרטן פֿון אַ מענטשן אָן שׂכל;
31 ערשט עס איז אין גאַנצן געווען פֿאַרוואַקסן מיט דערנער,
זיין אויבערפֿלעך איז געווען באַדעקט מיט ווילדע
געוועקסן,
און זיין שטיינערנע צאַם איז געווען איינגעפֿאַלן.

[א] ד. ה. די וואָס שטעלן זיך קעגן גאָט און די וואָס שטעלן זיך קעגן מלך.

לב לג וָאֶחֱזֶה אָנֹכִי אָשִׁית לִבִּי רָאִיתִי לָקַחְתִּי מוּסָר׃ מְעַט שֵׁנוֹת
לד מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט ׀ חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃ וּבָא־מִתְהַלֵּךְ
רֵישֶׁךָ וּמַחְסֹרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃

כה

א גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֶעְתִּיקוּ אַנְשֵׁי ׀ חִזְקִיָּה
ב מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ כְּבֹד אֱלֹהִים הַסְתֵּר דָּבָר וּכְבֹד מְלָכִים
ג חֲקֹר דָּבָר׃ שָׁמַיִם לָרוּם וָאָרֶץ לָעֹמֶק וְלֵב מְלָכִים אֵין
ד ה חֵקֶר׃ הָגוֹ סִיגִים מִכָּסֶף וַיֵּצֵא לַצֹּרֵף כֶּלִי׃ הָגוֹ רָשָׁע
ו לִפְנֵי־מֶלֶךְ וְיִכּוֹן בַּצֶּדֶק כִּסְאוֹ׃ אַל־תִּתְהַדַּר לִפְנֵי־מֶלֶךְ
ז וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אַל־תַּעֲמֹד׃ כִּי טוֹב אֲמָר־לְךָ עֲלֵה הֵנָּה
ח מֵהַשְׁפִּילְךָ לִפְנֵי נָדִיב אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ׃ אַל־תֵּצֵא לָרִב
מַהֵר פֶּן מַה־תַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ בְּהַכְלִים אֹתְךָ רֵעֶךָ׃
ט י רִיבְךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ וְסוֹד אַחֵר אַל־תְּגָל׃ פֶּן־יְחַסֶּדְךָ
יא שֹׁמֵעַ וְדִבָּתְךָ לֹא תָשׁוּב׃ תַּפּוּחֵי זָהָב בְּמַשְׂכִּיּוֹת כָּסֶף
יב דָּבָר דָּבֻר עַל־אָפְנָיו׃ נֶזֶם זָהָב וַחֲלִי־כָתֶם מוֹכִיחַ חָכָם
יג עַל־אֹזֶן שֹׁמָעַת׃ כְּצִנַּת־שֶׁלֶג ׀ בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן
יד לְשֹׁלְחָיו וְנֶפֶשׁ אֲדֹנָיו יָשִׁיב׃ נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אָיִן אִישׁ
טו מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת־שָׁקֶר׃ בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם יְפֻתֶּה קָצִין וְלָשׁוֹן
טז רַכָּה תִּשְׁבָּר־גָּרֶם׃ דְּבַשׁ מָצָאתָ אֱכֹל דַּיֶּךָּ פֶּן־תִּשְׂבָּעֶנּוּ
יז וַהֲקֵאתוֹ׃ הֹקַר רַגְלְךָ מִבֵּית רֵעֶךָ פֶּן־יִשְׂבָּעֲךָ וּשְׂנֵאֶךָ׃
יח יט מֵפִיץ וְחֶרֶב וְחֵץ שָׁנוּן אִישׁ־עֹנֶה בְרֵעֵהוּ עֵד שָׁקֶר׃ שֵׁן
כ רֹעָה וְרֶגֶל מוּעָדֶת מִבְטָח בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה׃ מַעֲדֶה־בֶּגֶד ׀
כא בְּיוֹם קָרָה חֹמֶץ עַל־נָתֶר וְשָׁר בַּשִּׁרִים עַל לֶב־רָע׃ אִם־
כב רָעֵב שֹׂנַאֲךָ הַאֲכִלֵהוּ לָחֶם וְאִם־צָמֵא הַשְׁקֵהוּ מָיִם׃ כִּי
כג גֶחָלִים אַתָּה חֹתֶה עַל־רֹאשׁוֹ וַיהוָה יְשַׁלֶּם־לָךְ׃ רוּחַ צָפוֹן
כד תְּחוֹלֵל גָּשֶׁם וּפָנִים נִזְעָמִים לְשׁוֹן סָתֶר׃ טוֹב שֶׁבֶת עַל־
כה פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וּבֵית חָבֶר׃ מַיִם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ

כד, לב׳ ס״א ואחזה   כה, ט׳ פתח בס״פ   יט׳ כצ״ל בקמץ
כד׳ מדינים קרי

32 איך האָב געקוקט, און מיר אַריינגענומען אין האַרצן,
איך האָב געזען, און גענומען אַ מוסר.
33 „נאָך אַ ביסל שלאָף, נאָך אַ ביסל דרעמלען,
נאָך אַ ביסל ליגן מיט פאַרלייגטע הענט" —
34 און קומען ווי אַ גיי־חיל וועט דיין אָרימקייט,
און דיין נויט ווי אַ געפאַנצערטער מאַן.

כה

1 אויך דיזאָזיקע זיינען שפּריכווערטער פון שלמהן, וואָס די לייט פון חִזקִיָה דעם מלך פון יהודה האָבן איבערגעשריבן.

2 דער כּבוד פון גאָט איז פאַרבאָרגן אַ זאַך,
און דער כּבוד פון מלכים איז אויספאָרשן אַ זאַך.

3 דער הימל אין הייך, און די ערד אין טיפקייט,
און דאָס האַרץ פון מלכים, איז ניט צו דערפאָרשן.

4 נעם אַרויס די פּסולת פון זילבער,
און ביים שמעלצער קומט אַרויס אַ כּלי;
5 נעם אַוועק דעם רשע פון פאַרן מלך,
און זיין טראָן וועט שטיין פעסט אויף גערעכטיקייט.

6 זאָלסט זיך ניט שיינדלען פאַרן מלך,
און אין דעם אָרט פון גרויסע לייט זאָלסטו ניט שטיין.
7 וואָרום בעסער מע זאָל דיר זאָגן: „קום אַרויף אַהער!"
איידער מע זאָל דיך דערנידערן פאַר דעם פירשט,
ווי דיינע אויגן האָבן געזען.

8 זאָלסט ניט אַרויסגיין האַסטיק זיך קריגן,
וואָרום וואָס וועסטו טאָן צום סוף דערפון,
אַז דיין חבר וועט דיך מאַכן צו שאַנד?
9 קריג זיך דיין קריג מיט דיין חבר,
אָבער אַ פרעמדנס סוד זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן;
10 כּדי דער צוהערער זאָל דיך ניט זידלען,
וואָרום דיין רכילות קען ניט צוריקגענומען ווערן.

11 גילדערנע עפּל אין זילבערנע פּוץ־כּלים,
איז אַ וואָרט גערעדט צו דער זאַך.

12 אַ גילדערנער אוירינג און אַ צירונג פון גינגאָלד
איז אַ קלוגער מוסר־זאָגער פאַרן אויער פון הערער.

13 ווי שנייאיקע קעלט אין טאָג פון שניט,
איז אַ באַגלויבטער שליח פאַר די וואָס שיקן אים;
וואָרום ער דערקוויקט די זעל פון זיין האַר.

14 וואָלקנס און ווינט אָן רעגן,
איז אַ מענטש וואָס רימט זיך מיט אַ פאַלשער מתנה[א].
15 מיט איינגעהאַלטנקייט ווערט איבערגערעדט דער פירשט,
און אַ ווייכע צונג צעברעכט אַ ביין.
16 האָסטו געפונען האָניק, עס פיל עס איז גענוג פאַר דיר,
כּדי זאָלסט זיך ניט איבערזעטן דערמיט, און עס אויס־ברעכן.
17 מאַך דיין פוס זעלטן אין הויז פון דיין חבר,
כּדי ער זאָל ניט זאַט ווערן מיט דיר, און דיך פיינט קריגן.
18 אַ ברעכשטאַנג און אַ שווערד און שאַרפע פייל
איז אַ מענטש וואָס זאָגט פאַלשע עדות אויף זיין חבר.
19 אַ צעבראָכענער צאָן און אַן אויסגעלונקענער פוס,
איז די פאַרזיכערונג פון דעם פעלשער אין טאָג פון נויט.

20 ווי דער וואָס טוט אויס דעם בגד אין אַ קאַלטן טאָג,
ווי עסיק אויף לויגזאַלץ,
אַזוי דער וואָס זינגט לידער
פאַר אַן אומעטיקן האַרצן.

21 אַז דיין שונא איז הונגעריק, גיב אים עסן ברויט,
און אַז ער איז דאָרשטיק, גיב אים טרינקען וואַסער;
22 וואָרום קוילן שיטסטו אים אויפן קאָפּ,
און גאָט וועט דיר באַצאָלן.

23 צפון־ווינט ברענגט רעגן,
און אַ פאַרשטעלטע צונג פאַרדראָסיקע פּנימער.

24 בעסער וווינען אויף אַ ווינקל דאַך,
איידער אין איין הויז מיט אַ ווייב אַ קריגערין.

25 קאַלטע וואַסער פאַר אַ פאַרשמאַכטער זעל,
אַזוי איז אַ גוטע בשורה פון אַ ווייטן לאַנד.

[א] ד. ה. מיט אַ מתּנה וואָס ער גיט ניט.

26 אַ קויטיקער קוואַל, און אַ דומפּיקער ברונעם
איז אַ צדיק וואָס בייגט זיך פאַרן רשע.

27 צו פיל האָניק עסן איז ניט גוט;
און כבוד הייסט פאַרשטיין דעם אייגענעם כבוד.

28 אַן איינגעבראָכענע שטאָט אָן אַ מויער
איז אַ מענטש וואָס ניטאָ קיין אָפּהאַלט פאַר זיין געמיט.

כו

1 ווי שניי אום זומער, און ווי רעגן אין שניט,
אַזוי פּאַסט ניט פאַרן נאַרן כבוד.
2 ווי אַ שפּערל וואָס וואַנדערט, ווי אַ שוואַלב וואָס פליט,
אַזוי וועט אַן אומזיסטע קללה אָנקומען אויף זיך אַליין.

3 אַ בייטש פאַרן פערד, אַ צאַם פאַרן אייזל,
און אַ רוט פאַרן רוקן פון דעם נאַרן.

4 זאָלסט ניט ענטפערן דעם נאַרן אַזוי ווי זיין נאַרישקייט,
כדי דו אויך זאָלסט ניט ווערן גלייך צו אים.

5 ענטפער דעם נאַרן ווערדליך זיין נאַרישקייט,
כדי ער זאָל ניט זיין אַ חכם אין זיינע אויגן.

6 די פיס האַקט זיך אָפּ, מיט ערגערניש טרינקט זיך אָן,
דער וואָס שיקט זאַכן דורך דער האַנט פון אַ נאַרן.

7 די פיס באַמבלען זיך ביים הינקעדיקן,
און אַ משל אין מויל פון אַ נאַרן.

8 ווי אַ קליין אֶבדטָוב אויף אַ הויפן שטיינער,
אַזוי אַז מע גיט כבוד אַ נאַרן.

9 אַ דאָרן וואָס קומט אין דער האַנט פון אַ שיכורן,
אַזוי איז אַ משל אין מויל פון אַ נאַרן.

10 דער שטאַרקער קען אַלצדינג אויפטאָן,
אָבער דער וואָס וויל איינהאַלטן אַ נאַרן, וויל איינ־
האַלטן אַ פלייצונג.

11 ווי אַ הונט וואָס קערט זיך אום צו זיין מייקעכץ,
חזרט איבער דער נאַר זיין טיפּשות.

12 זעסטו אַ מענטשן וואָס איז אַ חכם אין זיינע אויגן,
איז דאָ מער האָפענונג פאַר אַ נאַרן ווי פאַר אים.

13 דער פוילער זאָגט: אַ ווילד לייב איז אין וועג,
אַ לייב איז אין די גאַסן.

14 די טיר דרייט זיך שוין אויף איר אַנגל,
און דער פוילער איז נאָך אויף זיין בעט.

15 אַז דער פוילער שטעקט אַריין זיין האַנט אין שיסל,
איז ער צו מיד זי צוצוטראָגן צו זיין מויל.

16 דער פוילער איז קליגער אין זיינע אויגן
פון זיבן געשייטע ענטפערער.

17 ווי דער וואָס נעמט אָן אַ הונט פאַר די אויערן,
איז אַ פאַרבייגייער וואָס היצט זיך[א] איבער אַ קריג וואָס
ניט זיינס.

18 ווי אַ משוגענער וואָס וואַרפט
ברענעדיקע שייטן, פיילן, און טויט,
19 אַזוי איז דער מענטש וואָס נאַרט אָפּ זיין חבר,
און זאָגט: איך שטיף דאָך בלויז.

20 אָן האָלץ פאַרלעשט זיך דאָס פייער,
און אָן אַן אונטערהעצער הערט אויף קריג.

[א] וואָרטשפּיל: עֹבֵר מִתְעַבֵּר.

כו עֲיֵפָה וּשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק׃ מַעְיָן נִרְפָּשׂ וּמָקוֹר
כז מָשְׁחָת צַדִּיק מָט לִפְנֵי־רָשָׁע׃ אָכֹל דְּבַשׁ הַרְבּוֹת לֹא־
כח טוֹב וְחֵקֶר כְּבֹדָם כָּבוֹד׃ עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ
אֲשֶׁר ׀ אֵין־מַעְצָר לְרוּחוֹ׃

כו

א כַּשֶּׁלֶג ׀ בַּקַּיִץ וְכַמָּטָר בַּקָּצִיר כֵּן לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל כָּבוֹד׃
ב ג כַּצִּפּוֹר לָנוּד כַּדְּרוֹר לָעוּף כֵּן קִלְלַת חִנָּם לֹא תָבֹא׃ שׁוֹט
ד לַסּוּס מֶתֶג לַחֲמוֹר וְשֵׁבֶט לְגֵו כְּסִילִים׃ אַל־תַּעַן כְּסִיל
ה כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַם־אָתָּה׃ עֲנֵה כְסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־
ו יִהְיֶה חָכָם בְּעֵינָיו׃ מְקַצֶּה רַגְלַיִם חָמָס שֹׁתֶה שֹׁלֵחַ
ז דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל׃ דַּלְיוּ שֹׁקַיִם מִפִּסֵּחַ וּמָשָׁל בְּפִי
ח כְּסִילִים׃ כִּצְרוֹר אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה כֵּן־נוֹתֵן לִכְסִיל כָּבוֹד׃
ט י חוֹחַ עָלָה בְיַד־שִׁכּוֹר וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃ רַב מְחוֹלֵל־
יא כֹּל וְשֹׂכֵר כְּסִיל וְשֹׂכֵר עֹבְרִים׃ כְּכֶלֶב שָׁב עַל־קֵאוֹ כְּסִיל
יב שׁוֹנֶה בְאִוַּלְתּוֹ׃ רָאִיתָ אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו תִּקְוָה לִכְסִיל
יג יד מִמֶּנּוּ׃ אָמַר עָצֵל שַׁחַל בַּדָּרֶךְ אֲרִי בֵּין הָרְחֹבוֹת׃ הַדֶּלֶת
טו תִּסּוֹב עַל־צִירָהּ וְעָצֵל עַל־מִטָּתוֹ׃ טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת
טז נִלְאָה לַהֲשִׁיבָהּ אֶל־פִּיו׃ חָכָם עָצֵל בְּעֵינָיו מִשִּׁבְעָה מְשִׁיבֵי
יז טָעַם׃ מַחֲזִיק בְּאָזְנֵי־כָלֶב עֹבֵר מִתְעַבֵּר עַל־רִיב לֹּא־לוֹ׃
יח יט כְּמִתְלַהְלֵהַּ הַיֹּרֶה זִקִּים חִצִּים וָמָוֶת׃ כֵּן־אִישׁ רִמָּה אֶת־
כ רֵעֵהוּ וְאָמַר הֲלֹא־מְשַׂחֵק אָנִי׃ בְּאֶפֶס עֵצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ
כא וּבְאֵין נִרְגָּן יִשְׁתֹּק מָדוֹן׃ פֶּחָם לְגֶחָלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ
כב וְאִישׁ מִדוֹנִים לְחַרְחַר־רִיב׃ דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם
כג יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃ כֶּסֶף סִיגִים מְצֻפֶּה עַל־חָרֶשׂ שְׂפָתַיִם
כד דֹּלְקִים וְלֶב־רָע׃ בִּשְׂפָתָיו יִנָּכֵר שׂוֹנֵא וּבְקִרְבּוֹ יָשִׁית
כה מִרְמָה׃ כִּי־יְחַנֵּן קוֹלוֹ אַל־תַּאֲמֶן־בּוֹ כִּי שֶׁבַע תּוֹעֵבוֹת
כו כז בְּלִבּוֹ׃ תִּכַּסֶּה שִׂנְאָה בְּמַשָּׁאוֹן תִּגָּלֶה רָעָתוֹ בְקָהָל׃ כֹּרֶה

כו, ב׳ לו קרי   יז׳ הל׳ דגושה   כא׳ מדינים קרי   כד׳ בשפתיו קרי

21 קוילן פאַר זשאַר, און האָלץ פאַר פייער,
און אַ מענטש אַ קריגער אויף אָנצוצינדן אַ שטרייט.

22 די ווערטער פון דעם אונטערהעצער זיינען ווי גע־
שמאַקע ביסנס,
און זיי נידערן אין די קאַמערן פון לייב.

23 פּסולתדיק זילבער באַצויגן אויף ליים,
זיינען הייסע ליפּן און אַ בייז האַרץ.

24 מיט זיין ליפּ פאַרשטעלט זיך דער שׂונא,
אָבער אין זיך גרייט ער צו באַטרוג.

25 אַז ער מאַכט לייטזעליק זיין קָול, זאָלסטו אים ניט
גלויבן,
וואָרום זיבן אומווערדיקייטן זיינען אין זיין האַרצן.

26 מעג זיך פאַרדעקן זיין שׂנאה מיט אָפּנאַרעניש,
וועט אַנטפּלעקט ווערן זיין בייז פאַר אַן עולם.

27 דער וואָס גראָבט אַ גרוב, וועט אין איר אַריינפאַלן,

שַׁחַת בָּהּ יִפֹּל וְגֹלֵל אֶבֶן אֵלָיו תָּשׁוּב׃ לְשׁוֹן־שֶׁקֶר יִשְׂנָא כח
דַכָּיו וּפֶה חָלָק יַעֲשֶׂה מִדְחֶה׃

כז

אַל־תִּתְהַלֵּל בְּיוֹם מָחָר כִּי לֹא־תֵדַע מַה־יֵּלֶד יוֹם׃ יְהַלֶּלְךָ א ב
זָר וְלֹא־פִיךָ נָכְרִי וְאַל־שְׂפָתֶיךָ׃ כֹּבֶד־אֶבֶן וְנֵטֶל הַחוֹל ג
וְכַעַס אֱוִיל כָּבֵד מִשְּׁנֵיהֶם׃ אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשֶׁטֶף אָף ד
וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי קִנְאָה׃ טוֹבָה תּוֹכַחַת מְגֻלָּה מֵאַהֲבָה ה
מְסֻתָּרֶת׃ נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנַעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא׃ ו
נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה תָּבוּס נֹפֶת וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מַר מָתוֹק׃ ז
כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן־קִנָּהּ כֵּן־אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ׃ שֶׁמֶן ח ט
וּקְטֹרֶת יְשַׂמַּח־לֵב וּמֶתֶק רֵעֵהוּ מֵעֲצַת־נָפֶשׁ׃ רֵעֲךָ וְרֵעַה י
אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב וּבֵית אָחִיךָ אַל־תָּבוֹא בְּיוֹם אֵידֶךָ טוֹב
שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק׃ חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח לִבִּי וְאָשִׁיבָה יא
חֹרְפִי דָבָר׃ עָרוּם ׀ רָאָה רָעָה נִסְתָּר פְּתָאיִם עָבְרוּ יב
נֶעֱנָשׁוּ׃ קַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיָּה חַבְלֵהוּ׃ יג
מְבָרֵךְ רֵעֵהוּ ׀ בְּקוֹל גָּדוֹל בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּים קְלָלָה תֵּחָשֶׁב יד
לוֹ׃ דֶּלֶף טוֹרֵד בְּיוֹם סַגְרִיר וְאֵשֶׁת מִדְוָנִים נִשְׁתָּוָה׃ טו
צֹפְנֶיהָ צָפַן־רוּחַ וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ יִקְרָא׃ בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד טז יז
וְאִישׁ יַחַד פְּנֵי־רֵעֵהוּ׃ נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ וְשֹׁמֵר יח
אֲדֹנָיו יְכֻבָּד׃ כַּמַּיִם הַפָּנִים לַפָּנִים כֵּן לֵב־הָאָדָם לָאָדָם׃ יט
שְׁאוֹל וַאֲבַדֹּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׂבַּעְנָה׃ כ
מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וְאִישׁ לְפִי מַהֲלָלוֹ׃ אִם־תִּכְתּוֹשׁ כא כב
אֶת־הָאֱוִיל ׀ בַּמַּכְתֵּשׁ בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת בַּעֱלִי לֹא־תָסוּר מֵעָלָיו
אִוַּלְתּוֹ׃ יָדֹעַ תֵּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ שִׁית לִבְּךָ לַעֲדָרִים׃ כִּי לֹא כג כד
לְעוֹלָם חֹסֶן וְאִם־נֵזֶר לְדוֹר דוֹר׃ גָּלָה חָצִיר וְנִרְאָה־ כה
דֶשֶׁא וְנֶאֶסְפוּ עִשְּׂבוֹת הָרִים׃ כְּבָשִׂים לִלְבוּשֶׁךָ וּמְחִיר כו

כז, י׳ יתיר ה׳ יב׳ א נחה טו׳ מדינים קרי כ׳ ואבדון קרי
כב׳ בס"א הָרִיפוֹת בַּעֱלִי או בְּעֱלִי כד׳ ודור קרי כה׳ השי׳ דגושה

אוּן דער וואָס קייקלט אַ שטיין, וועט ער זיך אומקערן
צוּ אים.
[28] דער דערשלאָגענער האָט פֿיינט אַ פֿאַלשע צוּנג,
אָבער געפֿאַלנקייט מאַכט אַ גלאַט מויל.

כז

[1] זאָלסט זיך ניט רימען מיט דעם מאָרגעדיקן טאָג,
וואָרוּם דוּ ווייסט ניט וואָס דער טאָג וועט געבערן.
[2] זאָל דיך לויבן אַן אַנדערער, אוּן ניט דיין מויל,
אַ פֿרעמדער, אוּן ניט דיינע ליפּן.
[3] שווער איז שטיין, אוּן אַ משׂא איז זאַמד,
אָבער דער כּעס פֿוּן אַ נאַרן איז שווערער פֿוּן זיי ביידן.
[4] אוּמדערבאַרימדיק איז גרימצאָרן, אוּן אַ פֿלייצוּנג איז
כּעס,
אָבער ווער קען באַשטיין פֿאַר קנאה?
[5] בעסער אַן אָפֿענער פֿאָרוואָרף
איידער פֿאַרבאָרגענע ליבשאַפֿט.
[6] גינציק זיינען די ווּנדן פֿוּן אַ גוּטן פֿריינט,
אוּן צוּ לאַסט זיינען די קוּשן פֿוּן אַ שׂונא.
[7] אַ זאַטע זעל טרעט אויף האָניקזאַפּט,
אוּן אַ הוּנגעריקער זעל איז איטלעך ביטערס זיס.
[8] ווי אַ פֿויגל פֿאַרוואָגלט פֿוּן איר נעסט,
אַזוי איז אַ מענטש פֿאַרוואָגלט פֿוּן זיין היים.
[9] אייל אוּן ווייַרויך דערפֿרייט דאָס האַרץ,
דעסגלייכן די זיסקייט פֿוּן אַ חבר דוּרך אַ האַרציקער
עצה.

[10] דיין גוּטן פֿריינט, אוּן דיין פֿאָטערס גוּטן פֿריינט זאָלסטוּ
ניט פֿאַרלאָזן;
אוּן זאָלסט ניט קוּמען אין דיין בּרוּדערס הויז אין טאָג
פֿוּן דיין בּראָך;
בעסער אַ נאָענטער שכן איידער אַ ווייטער בּרוּדער.

[11] זיי קלוּג, מיין זוּן, אוּן דערפֿריי מיין האַרץ,
אוּן איך וועל קענען ענטפֿערן דעם וואָס לעסטערט
מיך.

[12] דער קלוּגער זעט דאָס בייז, פֿאַרבאָרגט ער זיך,
די נאַרן גייען ווייטער, ווערן זיי געשטראָפֿט.

[13] נעם צוּ זיין בגד אויב ער איז עָרֵב געווען פֿאַר
אַן אַנדערן,
אוּן נעם זיין משכּון פֿאַר דער פֿרעמדער.

[14] דער וואָס בענטשט זיין גוּטן פֿריינט אויף אַ הויכן
קוֹל פֿרי באַגינען,
וועט עס אים ווי אַ קללה גערעכנט ווערן.

[15] אַ נוּדנע טריפֿעניש אין אַ רעגנדיקן טאָג,
אוּן אַ ווייב אַ קריגערין, זיינען גלייך.
[16] דער וואָס באַהאַלט זי, באַהאַלט ווינט,
אוּן דאָס אייל פֿוּן זיין רעכטער האַנט שרייט אויס.

[17] אייזן שלייפֿט מען מיט אייזן,
אוּן איין מענטש שלייפֿט דעם שאַרף פֿוּן דעם
אַנדערן.

[18] דער וואָס היט דעם פֿייגנבוים, וועט עסן זיין
פֿרוּכט,
אוּן דער וואָס פּאַסט אויף זיין האַר, וועט האָבן
כּבוד.

[19] ווי אין וואַסער איז אַ פּנים קעגן אַ פּנים,
אַזוי איז דאָס האַרץ פֿוּן אַ מענטשן צוּ אַ מענטשן.

[20] די אוּנטערערד אוּן דער אָפּגרוּנט ווערן ניט זאַט,
אוּן די אויגן פֿוּן דעם מענטשן ווערן ניט זאַט.

[21] אַ טיגל פֿאַר זילבער, אוּן אַ שמעלצאויוון פֿאַר גאָלד,
אוּן אַ מענטש לויט זיין לויב.

[22] ווען דוּ זאָלסט שטויסן דעם נאַרן אין אַ שטייסל מיט אַ
מערזער צווישן גריץ,
וועט זיך ניט אָפּטאָן פֿוּן אים זיין נאַרישקייט.

[23] קענען זאָלסטוּ קענען דאָס אויסזען פֿוּן דיינע שאָף,
גיב אַכטוּנג אויף די סטאַדעס;
[24] וואָרוּם ניט אויף אייבּיק איז רייכטוּם;
אוּן איז דען אַ קרוין אויף דור־דורות?
[25] די היי איז אָפּגעשניטן, אוּן פֿרישע גראָז באַווייזט זיך,
אוּן איינגעזאַמלט זיינען די קרייטעכער פֿוּן די בערג,
[26] ווען די שעפּסן זיין פֿאַר דיין קליידוּנג,
אוּן צוּ באַצאָלן פֿאַר אַ פֿעלד די בעק;

כו שָׂדֶה עַתּוּדִים׃ וְדֵי ׀ חֲלֵב עִזִּים לְלַחְמְךָ לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ
וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃

כח

א ב נָסוּ וְאֵין־רֹדֵף רָשָׁע וְצַדִּיקִים כִּכְפִיר יִבְטָח׃ בְּפֶשַׁע אֶרֶץ
ג רַבִּים שָׂרֶיהָ וּבְאָדָם מֵבִין יֹדֵעַ כֵּן יַאֲרִיךְ׃ גֶּבֶר רָשׁ וְעֹשֵׁק
ד דַּלִּים מָטָר סֹחֵף וְאֵין לָחֶם׃ עֹזְבֵי תוֹרָה יְהַלְלוּ רָשָׁע
ה וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגָּרוּ בָם׃ אַנְשֵׁי־רָע לֹא־יָבִינוּ מִשְׁפָּט
ו וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה יָבִינוּ כֹל׃ טוֹב רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ
ז דְּרָכַיִם וְהוּא עָשִׁיר׃ נוֹצֵר תּוֹרָה בֵּן מֵבִין וְרֹעֶה זוֹלְלִים
ח יַכְלִים אָבִיו׃ מַרְבֶּה הוֹנוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְתַרְבִּית לְחוֹנֵן דַּלִּים
ט יִקְבְּצֶנּוּ׃ מֵסִיר אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ תּוֹרָה גַּם־תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה׃
י מַשְׁגֶּה יְשָׁרִים ׀ בְּדֶרֶךְ רָע בִּשְׁחוּתוֹ הוּא־יִפּוֹל וּתְמִימִים
יא יִנְחֲלוּ־טוֹב׃ חָכָם בְּעֵינָיו אִישׁ עָשִׁיר וְדַל מֵבִין יַחְקְרֶנּוּ׃
יב בַּעֲלֹץ צַדִּיקִים רַבָּה תִפְאָרֶת וּבְקוּם רְשָׁעִים יְחֻפַּשׂ אָדָם׃
יג יד מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם׃ אַשְׁרֵי אָדָם
טו מְפַחֵד תָּמִיד וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃ אֲרִי־נֹהֵם וְדֹב
טז שׁוֹקֵק מוֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל׃ נָגִיד חֲסַר תְּבוּנוֹת וְרַב
יז מַעֲשַׁקּוֹת שֹׂנֵא בֶצַע יַאֲרִיךְ יָמִים׃ אָדָם עָשֻׁק בְּדַם־
יח נָפֶשׁ עַד־בּוֹר יָנוּס אַל־יִתְמְכוּ־בוֹ׃ הוֹלֵךְ תָּמִים יִוָּשֵׁעַ
יט וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם יִפּוֹל בְּאֶחָת׃ עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם
כ וּמְרַדֵּף רֵקִים יִשְׂבַּע־רִישׁ׃ אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב־בְּרָכוֹת וְאָץ
כא לְהַעֲשִׁיר לֹא יִנָּקֶה׃ הַכֵּר־פָּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פַּת־לֶחֶם
כב יִפְשַׁע־גָּבֶר׃ נִבֳהָל לַהוֹן אִישׁ רַע עָיִן וְלֹא־יֵדַע כִּי חֶסֶר
כג יְבֹאֶנּוּ׃ מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרַי חֵן יִמְצָא מִמַּחֲלִיק לָשׁוֹן׃
כד גּוֹזֵל ׀ אָבִיו וְאִמּוֹ וְאֹמֵר אֵין־פָּשַׁע חָבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית׃
כה כו רְחַב־נֶפֶשׁ יְגָרֶה מָדוֹן וּבֹטֵחַ עַל־יְהוָה יְדֻשָּׁן׃ בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ
כז הוּא כְסִיל וְהוֹלֵךְ בְּחָכְמָה הוּא יִמָּלֵט׃ נוֹתֵן לָרָשׁ אֵין

כח, ג׳ בס״א עשק   ח׳ יתיר ב׳   טז׳ יתיר י׳   יז׳ ד׳ זעירא

27 און גענוג ציגנמילך וועט זיין פאַר דיין שפּייז —
פאַר דעם שפּייז פון דיין הויזגעזינט,
און דערנערונג פאַר דיינע דינסטמיידלעך.

כח

1 דער רשע לויפט ווען קיינער יאָגט ניט,
אָבער די צדיקים זיינען זיכער ווי אַ יונגער לייב.
2 דורך דעם פאַרברעך פון אַ לאַנד זיינען פיל אירע
האַרן,
אָבער דורך אַ פאַרשטאַנדיקן מאַן וואָס וויס, האַלט אָן
לאַנג דער באַשטאַנד.
3 אַן אָרימאַן וואָס דריקט די שוואַכע,
איז אַ שלאַקסרעגן וואָס לאָזט אָן ברויט.
4 די וואָס פאַרלאָזן די תורה, לויבן די רשעים,
אָבער די וואָס היטן די תורה, קריגן זיך מיט זיי.
5 שלעכטע מענטשן פאַרשטייען ניט גערעכטיקייט,
אָבער די וואָס זוכן גאָט, פאַרשטייען אַלץ.
6 בעסער אַן אָרימאַן וואָס גייט מיט זיין ערלעכקייט,
איידער דער וואָס זיינע וועגן זיינען קרום, און ער איז
אַן עושר.
7 אַ פאַרשטאַנדיקער זון היט די לערנונג,
אָבער דער וואָס חברט זיך מיט פרעסערס, פאַרשעמט
זיין פאָטער.
8 דער וואָס מערט זיין פאַרמעג דורך צינזן און מערונג,
זאַמלט עס פאַר דעם וואָס וועט שענקען צו אָרימע.
9 דער וואָס קערט אָפּ זיין אויער פון צו הערן די
לערנונג,
איז אַפילו זיין תפילה אַן אומווערדיקייט.
10 דער וואָס פאַרפירט די רעכטפאַרטיקע אויף אַ
שלעכטן וועג,
וועט ער אַריינפאַלן אין זיין אייגענער גרוב,
און די ערלעכע וועלן אַרבן גוטס.
11 דער רייכער מאַן איז אַ חכם אין זיינע אויגן,
אָבער דער קלוגער אָרימאַן פאָרשט אים דורך.
12 אַז צדיקים פרייען זיך איז אַ גרויסע גדולה,
אָבער אַז רשעים קומען אויף, מוז מען זוכן אַ מענטשן.
13 דער וואָס פאַרדעקט זיינע זינד, וועט ניט באַגליקן,
אָבער דער וואָס איז זיך מודה און פאַרלאָזט זיי, וועט
דערבאַרימט ווערן.
14 וויל צו דעם מענטשן וואָס פאַרכט תמיד,
און דער וואָס מאַכט האַרט זיין האַרץ וועט אַריינפאַלן
אין בייז.
15 אַ ברומיקער לייב, און אַ הונגעריקער בער,
איז אַ רשע וואָס געוועלטיקט איבער אָרים פאָלק.
16 אַ פירשט פעליק אין שׂכל איז גרויס אין רויבערייען;
און דער וואָס האָט פיינט אומערלעכן געווין איז
מאַריך־ימים.
17 אַ מענטש וואָס האָט אויף זיך דאָס בלוט פון אַ נפש,
וועט לויפן ביזן גרוב, מע וועט אים ניט ביישטיין.
18 דער וואָס גייט ערלעך וועט געהאָלפן ווערן,
און דער וואָס זיינע וועגן זיינען קרום, וועט פאַלן מיט
איין מאָל.
19 דער וואָס באַאַרבעט זיין ערד וועט האָבן ברויט צו
זאַט,
און דער וואָס יאָגט זיך נאָך פוסטע זאַכן וועט זאַט זיין
מיט דלות.
20 אַן ערלעכער מענטש קריגט פיל ברכות,
אָבער דער וואָס וויל גיך רייך ווערן וועט ניט אָפּקומען
גלאַט.
21 פון שאַנעווען קומט ניט אַרויס קיין גוטס,
אָבער אום אַ שטיקל ברויט פאַרזינדיקט זיך דער
מענטש.
22 פאַרהאַוועט נאָך רייכטום איז אַ מענטש אַ ניט פאַרגינער,
און ער וויס ניט אַז די נויט וועט קומען אויף אים.
23 דער וואָס שטראָפט עמיצן, וועט שפּעטער געפינען
מער חן
ווי דער וואָס האָט אַ גלאַטע צונג.
24 דער וואָס באַגזלט זיין פאָטער און זיין מוטער,
און זאָגט: „עס איז ניט קיין פאַרברעך",
ער איז אַ חבר צו אַ מענטשן אַן אומברענגער.
25 דער וואָס האָט אַ פאַרלאַנגערישע זעל, מאַכט אָן קריג,
אָבער דער וואָס פאַרזיכערט זיך אויף גאָט, ווערט
געזעטיקט.
26 דער וואָס איז בטוח אין זיין האַרצן, ער איז אַ נאַר,
און דער וואָס גייט מיט חכמה, וועט אַנטרונען ווערן.
27 דעם וואָס גיט דעם אָרימאַן וועט ניט פעלן,

כח מַחְסוֹר וּמַעְלִים עֵינָיו רַב־מְאֵרוֹת׃ בְּקוּם רְשָׁעִים יִסָּתֵר
אָדָם וּבְאָבְדָם יִרְבּוּ צַדִּיקִים׃

כט

א אִישׁ תּוֹכָחוֹת מַקְשֶׁה־עֹרֶף פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃
ב בִּרְבוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעָם וּבִמְשֹׁל רָשָׁע יֵאָנַח עָם׃
ג אִישׁ־אֹהֵב חָכְמָה יְשַׂמַּח אָבִיו וְרֹעֶה זוֹנוֹת יְאַבֶּד־הוֹן׃
ד ה מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אָרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמוֹת יֶהֶרְסֶנָּה׃ גֶּבֶר
ו מַחֲלִיק עַל־רֵעֵהוּ רֶשֶׁת פּוֹרֵשׂ עַל־פְּעָמָיו׃ בְּפֶשַׁע אִישׁ
ז רָע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יָרוּן וְשָׂמֵחַ׃ יֹדֵעַ צַדִּיק דִּין דַּלִּים רָשָׁע
ח לֹא־יָבִין דָּעַת׃ אַנְשֵׁי לָצוֹן יָפִיחוּ קִרְיָה וַחֲכָמִים יָשִׁיבוּ
ט אָף׃ אִישׁ־חָכָם נִשְׁפָּט אֶת־אִישׁ אֱוִיל וְרָגַז וְשָׂחַק וְאֵין
י נָחַת׃ אַנְשֵׁי דָמִים יִשְׂנְאוּ־תָם וִישָׁרִים יְבַקְשׁוּ נַפְשׁוֹ׃
יא יב כָּל־רוּחוֹ יוֹצִיא כְסִיל וְחָכָם בְּאָחוֹר יְשַׁבְּחֶנָּה׃ מֹשֵׁל
יג מַקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שָׁקֶר כָּל־מְשָׁרְתָיו רְשָׁעִים׃ רָשׁ וְאִישׁ
יד תְּכָכִים נִפְגָּשׁוּ מֵאִיר עֵינֵי שְׁנֵיהֶם יְהוָה׃ מֶלֶךְ שׁוֹפֵט
טו בֶּאֱמֶת דַּלִּים כִּסְאוֹ לָעַד יִכּוֹן׃ שֵׁבֶט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חָכְמָה
טז וְנַעַר מְשֻׁלָּח מֵבִישׁ אִמּוֹ׃ בִּרְבוֹת רְשָׁעִים יִרְבֶּה־פָּשַׁע
יז וְצַדִּיקִים בְּמַפַּלְתָּם יִרְאוּ׃ יַסֵּר בִּנְךָ וִינִיחֶךָ וְיִתֵּן מַעֲדַנִּים
יח לְנַפְשֶׁךָ׃ בְּאֵין חָזוֹן יִפָּרַע עָם וְשֹׁמֵר תּוֹרָה אַשְׁרֵהוּ׃
יט כ בִּדְבָרִים לֹא־יִוָּסֶר עָבֶד כִּי־יָבִין וְאֵין מַעֲנֶה׃ חָזִיתָ אִישׁ
כא אָץ בִּדְבָרָיו תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃ מְפַנֵּק מִנֹּעַר עַבְדּוֹ
כב וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה מָנוֹן׃ אִישׁ־אַף יְגָרֶה מָדוֹן וּבַעַל חֵמָה
כג רַב־פָּשַׁע׃ גַּאֲוַת אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ וּשְׁפַל־רוּחַ יִתְמֹךְ כָּבוֹד׃
כד כה חוֹלֵק עִם־גַּנָּב שׂוֹנֵא נַפְשׁוֹ אָלָה יִשְׁמַע וְלֹא יַגִּיד׃ חֶרְדַּת
כו אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה יְשֻׂגָּב׃ רַבִּים מְבַקְשִׁים
כז פְּנֵי־מוֹשֵׁל וּמֵיְהוָה מִשְׁפַּט־אִישׁ׃ תּוֹעֲבַת צַדִּיקִים אִישׁ
עָוֶל וְתוֹעֲבַת רָשָׁע יְשַׁר־דָּרֶךְ׃

אָבער דער וואָס פאַרהוילט זיינע אויגן, וועט קריגן
פיל קללות.

28 אַז די רשעים שטייען אויף, באַהאַלטן זיך די מענטשן,
און אַז זיי גייען אונטער, מערן זיך די צדיקים.

כט

1 אַ מענטש אַ געמוסרטער וואָס מאַכט האַרט זיין נאַקן,
וועט פלוצלינג צעבראָכן ווערן אַז קיין היילונג וועט נישט זיין.

2 אַז די צדיקים מערן זיך, פרייט זיך דאָס פאָלק,
אָבער אַז דער רשע געוועלטיקט, זיפצט דאָס פאָלק.

3 אַ מענטש וואָס האָט ליב חכמה, דערפרייט זיין פאָטער,
אָבער דער וואָס חברט זיך מיט זונות, ברענגט אויס דעם פאַרמעג.

4 אַ מלך האַלט אויף מיט גערעכטיקייט דאָס לאַנד,
און דער בעלן אויף מתנות צעשטערט עס.

5 דער מענטש וואָס חנפעט זיין חבר,
שפרייט אויס אַ נעץ פאַר זיינע טריט.

6 אין דעם פאַרברעך פון דעם שלעכטן מענטשן איז אַ שטרויכלונג,
אָבער דער צדיק זינגט און איז פריילעך.

7 דער צדיק ווייס דאָס רעכט פון די אָרימע,
דער רשע קימערט זיך ניט צו וויסן.

8 לייט פון שפּאָט בלאָזן־אויף די שטאָט,
אָבער קלוגע האַלטן אָפּ דעם צאָרן.

9 אַז אַ קלוגער מענטש טענהט מיט אַ נאַרן,
סיי ער בייזערט זיך, סיי ער שמייכלט, האָט ער ניט קיין נחת.

10 בלוטיקע לייט האָבן פיינט דעם אומשולדיקן,
אָבער די רעכטפאַרטיקע גאַרן נאָך אים.

11 זיין גאַנץ געמיט לאָזט אַרויס דער נאַר,
אָבער דער חכם האַלט עס צוריק.

12 אַ געוועלטיקער וואָס האָרכט צו גערייד פון ליגן,
זיינען אַלע זיינע משרתים רשעים.

13 דער אָרימאַן און דער דריקער שטויסן זיך אָן איינאַנדער,
אָבער דער דערלייכטער פון ביידנס אויגן איז גאָט.

14 אַ מלך וואָס משפּט מיט אמת די אָרימע,
וועט זיין טראָן באַשטיין שטענדיק.

15 די רוט און מוסר גיבן חכמה,
און אַ לויזגעלאָזט יינגל ברענגט שאַנד זיין מוטער.

16 אַז די רשעים מערן זיך, מערט זיך פאַרברעך,
אָבער די צדיקים וועלן זען זייער מפּלה.

17 שטראָף דיין זון, און ער וועט דיר אָנטאָן נחת,
און געבן תּענוג צו דיין זעל.

18 אָן אַ זעאונג ווערט דאָס פאָלק פאַרווילדערט,
און דער וואָס היט די תּורה, אַז וויל איז צו אים!

19 מיט ווערטער קען אַ קנעכט ניט אויסגעמוסרט ווערן,
וואָרום ער מעג פאַרשטיין, אָבער פאָלגן וועט ער ניט.

20 זעסטו אַ מענטשן האַסטיק מיט זיינע ווערטער,
איז דאָ מער האָפענונג פאַר אַ נאַרן ווי פאַר אים.

21 דער וואָס פאַרצערטלט פון יוגנט זיין קנעכט,
וועט ער צום סוף ווערן אַן אויבערהאַר.

22 אַ צאָרנדיקער מענטש מאַכט אָן קריג,
און אַ כּעסן באַגייט פיל פאַרברעכן.

23 די גאווה פון אַ מענטשן דערנידערט אים,
און דער וואָס איז שפל אין געמיט וועט קריגן כבוד.

24 דער וואָס טיילט זיך מיט אַ גנב, איז אַ שונא זיך אַליין:
ער הערט די קללה, און זאָגט ניט אויס.

25 מורא פאַר אַ מענטשן לייגט אַ שטרויכלונג,
אָבער דער וואָס פאַרזיכערט זיך אויף גאָט, ווערט באַשיצט.

26 פיל זוכן דעם פּנים פון דעם געוועלטיקער,
אָבער פון גאָט איז דעם מענטשנס משפּט.

27 אַן אומווערדיקייט ביי די צדיקים איז דער מאַן פון אומרעכט,
און אַן אומווערדיקייט ביי די רשעים, דער וואָס זיין וועג איז גלייך.

ל

[1] די ווערטער פֿון אָגור דער זון פֿון יָקֶהן; אַ מוסר.

דער מאַן האָט געזאָגט צו איתיאֵלן,
צו איתיאֵלן און אוּכָלן:
[2] פֿאַרוואָר, איך בין פֿאַרגרעבטער פֿון איטלעכן,
און איך האָב ניט קיין פֿאַרשטאַנדיקייט פֿון אַ מענטשן,
[3] און איך האָב ניט געלערנט קיין חכמה,
אַז דערקענונג פֿון הייליקן זאָל איך וויסן.
[4] ווער איז אַרויף אויפֿן הימל, און אַראָפּגענידערט?
ווער האָט געזאַמלט דעם ווינט אין זיינע פֿויסטן?
ווער האָט אײַנגעבונדן די וואַסערן אין אַ טוך?
ווער האָט אויפֿגעשטעלט אַלע עקן פֿון דער ערד?
וואָס איז זיין נאָמען?
און וואָס איז דער נאָמען פֿון זיין זון, אויב דו ווייסט?

[5] איטלעך וואָרט פֿון גאָט איז געלייטערט;
ער איז אַ שילד פֿאַר די וואָס שיצן זיך אין אים.
[6] זאָלסט ניט צולייגן צו זיינע ווערטער,
כּדי ער זאָל דיך ניט פֿאָרהאַלטן, און וועסט בלייבן
אַ ליגנער.

[7] צוויי זאַכן בעט איך בײַ דיר,
זאָלסט זיי ניט פֿאַרמיידן פֿון מיר, איידער איך
שטאַרב:
[8] פֿאַלשקייט און ווערטער פֿון ליגן דערווייטער פֿון
מיר;
ניט אָרימקייט און ניט עשירות זאָלסטו מיר געבן,
שפּייז מיך מיט ברויט פֿאַר מיין אויסקומעניש;
[9] כּדי איך זאָל ניט ווערן צו זאַט,
און לייקענען, און זאָגן: ווער איז גאָט?
און כּדי איך זאָל ניט ווערן צו אָרים,
און גנבֿען, און אָנרירן דעם נאָמען פֿון מיין גאָט.

[10] זאָלסט ניט פֿאַרמַסרן אַ קנעכט פֿאַר זיין האַר,
וואָרום ער וועט דיך שילטן, און וועסט זיך פֿאַר־
שולדיקן.

[11] פֿאַראַן אַ דָור וואָס שילט זיין פֿאָטער,
און בענטשט ניט זיין מוטער.
[12] פֿאַראַן אַ דָור ריין אין זיינע אויגן,
און פֿון זיין קויט ניט אָפּגעוואַשן.
[13] פֿאַראַן אַ דָור – ווי הויך זיינען זיינע אויגן!
און זיינע ברעמען ווי אויפֿגעהויבן!
[14] פֿאַראַן אַ דָור וואָס זיינע ציין זיינען שווערדן,
און זיינע באַקציינער, מעסערס,
צו פֿאַרצערן די אָרימע אויסן לאַנד,
און די אביוֹנים פֿון צווישן מענטשן.

[15] פֿון עֲלוּקָהן: פֿאַראַן צוויי טעכטער: „גיב! גיב!“
פֿאַראַן דריי וואָס ווערן ניט זאַט,
פֿיר וואָס זאָגן ניט „גענוג“:
[16] די אונטערערד, די מאַכט פֿון דער פֿרוי,
די ערד וואָס ווערט ניט זאַט מיט וואַסער,
און דאָס פֿייער וואָס זאָגט ניט „גענוג“.

[17] דאָס אויג וואָס שפּאָט פֿון אַ פֿאָטער,
און פֿאַראַכט צו געהאָרכן אַ מוטער,
זאָלן עס אויספּיקן די ראָבן פֿון טאָל,
און זאָלן עס אויפֿעסן די קינדער פֿון אָדלער.

ל

א דִּבְרֵי ׀ אָגוּר בִּן־יָקֶה הַמַּשָּׂא נְאֻם הַגֶּבֶר לְאִיתִיאֵל לְאִיתִיאֵל
ב ג וְאֻכָל׃ כִּי בַעַר אָנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי׃ וְלֹא־
ד לָמַדְתִּי חָכְמָה וְדַעַת קְדֹשִׁים אֵדָע׃ מִי עָלָה־שָׁמַיִם ׀ וַיֵּרַד
מִי אָסַף־רוּחַ ׀ בְּחָפְנָיו מִי צָרַר־מַיִם ׀ בַּשִּׂמְלָה מִי הֵקִים
ה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ מַה־שְּׁמוֹ וּמַה־שֶּׁם־בְּנוֹ כִּי תֵדָע׃ כָּל־
ו אִמְרַת אֱלוֹהַּ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לַחֹסִים בּוֹ׃ אַל־תּוֹסְףְּ
ז עַל־דְּבָרָיו פֶּן־יוֹכִיחַ בְּךָ וְנִכְזָבְתָּ׃ שְׁתַּיִם שָׁאַלְתִּי
ח מֵאִתָּךְ אַל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטֶרֶם אָמוּת׃ שָׁוְא ׀ וּדְבַר־כָּזָב
הַרְחֵק מִמֶּנִּי רֵאשׁ וָעֹשֶׁר אַל־תִּתֶּן־לִי הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי׃
ט פֶּן־אֶשְׂבַּע ׀ וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי יְהוָה וּפֶן־אִוָּרֵשׁ וְגָנַבְתִּי
י וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי׃ אַל־תַּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָו פֶּן
יא יְקַלֶּלְךָ וְאָשָׁמְתָּ׃ דּוֹר אָבִיו יְקַלֵּל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ׃
יב יג דּוֹר טָהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצֹּאָתוֹ לֹא רֻחָץ׃ דּוֹר מָה־רָמוּ עֵינָיו
יד וְעַפְעַפָּיו יִנָּשֵׂאוּ׃ דּוֹר ׀ חֲרָבוֹת שִׁנָּיו וּמַאֲכָלוֹת מְתַלְּעֹתָיו
טו לֶאֱכֹל עֲנִיִּים מֵאֶרֶץ וְאֶבְיוֹנִים מֵאָדָם׃ לַעֲלוּקָה ׀
שְׁתֵּי בָנוֹת הַב ׀ הַב שָׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא
טז אָמְרוּ הוֹן׃ שְׁאוֹל וְעֹצֶר רָחַם אֶרֶץ לֹא־שָׂבְעָה מַּיִם וְאֵשׁ
יז לֹא אָמְרָה הוֹן׃ עַיִן ׀ תִּלְעַג לְאָב וְתָבוּז לִיקְּהַת אֵם יִקְּרוּהָ
יח עֹרְבֵי־נַחַל וְיֹאכְלוּהָ בְנֵי־נָשֶׁר׃ שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ
יט מִמֶּנִּי וְאַרְבָּע לֹא יְדַעְתִּים׃ דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר ׀ בַּשָּׁמַיִם דֶּרֶךְ
נָחָשׁ עֲלֵי צוּר דֶּרֶךְ־אֳנִיָּה בְלֶב־יָם וְדֶרֶךְ גֶּבֶר בְּעַלְמָה׃
כ כֵּן ׀ דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנָאָפֶת אָכְלָה וּמָחֲתָה פִיהָ וְאָמְרָה לֹא־
כא פָעַלְתִּי אָוֶן׃ תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע
כב לֹא־תוּכַל שְׂאֵת׃ תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְנָבָל כִּי יִשְׂבַּע־
כג לָחֶם׃ תַּחַת שְׂנוּאָה כִּי תִבָּעֵל וְשִׁפְחָה כִּי־תִירַשׁ גְּבִרְתָּהּ׃
כד אַרְבָּעָה הֵם קְטַנֵּי־אָרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים מְחֻכָּמִים׃

ו׳ ף׳ דגושה ח׳ בס״א כזב הרחק ממני י׳ אדניו קרי
טו׳ ב׳ זעירא יח׳ וארבעה קרי כא׳ סגול באתנח

[18] פֿאַראַן דריי וואָס זיינען פֿאַרהוילן פֿון מיר,
יאָ, פֿיר וואָס איך פֿאַרשטיי זיי ניט:
[19] דער וועג פֿון אָדלער אין הימל,
דער וועג פֿון דער שלאַנג אויף אַ פֿעלז,
דער וועג פֿון אַ שיף אין מיטן ים,
און דער וועג פֿון אַ מאַן מיט אַ יונגפֿרוי.

[20] אַזוי איז דער שטייגער פֿון אַ פֿרוי אַ נואפֿטע:
זי עסט און ווישט אָפּ איר מויל,
און זאָגט: איך האָב ניט געטאָן קיין בייז.

[21] אונטער דרײַען ציטערט די ערד,
יאָ, אונטער פֿירן קען זי ניט אויסהאַלטן:
[22] אונטער אַ קנעכט, אַז ער ווערט אַ מלך,
און אַ מנוול, אַז ער האָט ברויט צו זאַט;
[23] אונטער אַ מיאוסער, אַז זי קריגט אַ מאַן,
און אַ דינסט, אַז זי ירשעט איר האַרינטע.

[24] פֿיר זיינען די קלענסטע אויף דער ערד,
און זיי זיינען די קליגסטע חכמים:

הַנְּמָלִים עַם לֹא־עָז וַיָּכִינוּ בַקַּיִץ לַחְמָם׃ שְׁפַנִּים עַם לֹא־ כה כו
עָצוּם וַיָּשִׂימוּ בַסֶּלַע בֵּיתָם׃ מֶלֶךְ אֵין לָאַרְבֶּה וַיֵּצֵא חֹצֵץ כז
כֻּלּוֹ׃ שְׂמָמִית בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ וְהִיא בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ׃ כח
שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מֵיטִיבֵי צָעַד וְאַרְבָּעָה מֵיטִבֵי לָכֶת׃ לַיִשׁ כט ל
גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־כֹל׃ זַרְזִיר מָתְנַיִם אוֹ־תָיִשׁ לא
וּמֶלֶךְ אַלְקוּם עִמּוֹ׃ אִם־נָבַלְתָּ בְהִתְנַשֵּׂא וְאִם־זַמּוֹתָ יָד לב
לְפֶה׃ כִּי מִיץ חָלָב יוֹצִיא חֶמְאָה וּמִיץ־אַף יוֹצִיא דָם וּמִיץ לג
אַפַּיִם יוֹצִיא רִיב׃

לא

דִּבְרֵי לְמוּאֵל מֶלֶךְ מַשָּׂא אֲשֶׁר־יִסְּרַתּוּ אִמּוֹ׃ מַה־בְּרִי א ב
וּמַה־בַּר־בִּטְנִי וּמֶה בַּר־נְדָרָי׃ אַל־תִּתֵּן לַנָּשִׁים חֵילֶךָ ג
וּדְרָכֶיךָ לַמְחוֹת מְלָכִין׃ אַל לַמְלָכִים ׀ לְמוֹאֵל אַל לַמְלָכִים ד
שְׁתוֹ־יָיִן וּלְרוֹזְנִים אוֹ שֵׁכָר׃ פֶּן־יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח מְחֻקָּק ה
וִישַׁנֶּה דִּין כָּל־בְּנֵי־עֹנִי׃ תְּנוּ־שֵׁכָר לְאוֹבֵד וְיַיִן לְמָרֵי נָפֶשׁ׃ ו
יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וַעֲמָלוֹ לֹא יִזְכָּר־עוֹד׃ פְּתַח־פִּיךָ ז ח
לְאִלֵּם אֶל־דִּין כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף׃ פְּתַח־פִּיךָ שְׁפָט־צֶדֶק וְדִין ט
עָנִי וְאֶבְיוֹן׃ אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים י
מִכְרָהּ׃ בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר׃ גְּמָלַתְהוּ יא יב
טוֹב וְלֹא־רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ׃ דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ יג
בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ׃ הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ׃ יד
וַתָּקָם ׀ בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ׃ טו
זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטַע כָּרֶם׃ טז
חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ׃ טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ יז יח
לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיִל נֵרָהּ׃ יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ יט
תָּמְכוּ פָלֶךְ׃ כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן׃ כ
לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים׃ כא
מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ׃ נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים כב כג

לא, ד׳ אי קרי   טז׳ נטעה קרי   יח׳ בלילה קרי

25 די מוראַשקעס זיינען אַ פאָלק ניט שטאַרק,
און זיי גרייטן אָן אום זומער זייער שפּייז;
26 די קיניגלס זיינען אַ פאָלק ניט מאַכטיק,
און זיי מאַכן אין פעלז זייער הויז;
27 ניטאָ קיין מלך ביי די היישעריקן,
און זיי גייען אַרויס אין מחנות אַלע;
28 די שפּין קענסטו מיט די הענט אָנעמען,
און זי איז אין קיניגלעכע פּאַלאַצן.

29 דריי האָבן אַ שיינעם טראָט,
יאָ, פיר גייען שיין:
30 דער לייב, דער שטאַרקסטער צווישן די חיות,
וואָס קערט זיך ניט אָפּ פאַר קיינעם;
31 דער יאַכטהונט, און דער באָק;
און דער מלך, וואָס ניטאָ קעגן אים קיין באַשטאַנד.

32 אויב דו האָסט זיך פאַרמיאוסט דורך איבערנעמען זיך,
איז, אויב דו ביסט איבערלייגט, טו די האַנט אויפן
מויל,
33 וואָרום דריקן מילך ברענגט אַרויס פּוטער,
און דריקן די נאָז ברענגט אַרויס בלוט,
און דריקן צאָרן ברענגט אַרויס קריג.

לא 1 די ווערטער פון מלך למואל, אַ מוסר וואָס
זיין מוטער האָט אים געלערנט.
2 ניין, מיין זון! און ניין, זון פון מיין לייב,
און ניין, זון פון מיינע נדרים;
3 זאָלסט ניט אַוועקגעבן אויף ווייבער דיין כּוח,
און דיינע וועגן אויף וואָס ברענגט אום מלכים.
4 ניט פאַר מלכים, למואל,
ניט פאַר מלכים איז טרינקען וויין,
און ווו פאַר פירשטן געטראַנק!
5 כּדי זיי זאָלן ניט טרינקען און פאַרגעסן דאָס געזעץ,
און פאַרדרייען דעם משפּט פון אַלע געדריקטע.
6 גיט געטראַנק צום פאַרלאָרענעם,
און וויין צו די פאַרביטערטע אין געמיט.

7 זאָל ער טרינקען און פאַרגעסן זיין אָרימקייט
און זיין מאַטערניש מער ניט געדענקען.
8 עפן דיין מויל פאַר דעם שטומען,
פאַר דעם רעכט פון אַלע פאַרגייאיקע.
9 עפן דיין מויל, משפּט מיט גערעכטיקייט,
און טו רעכט דעם אָרימאַן און דעם אביון.

א 10 אַן אֵשֶׁת־חיל ווער קען געפינען?
און העכער פון פּערל איז איר ווערט.
ב 11 דאָס האַרץ פון איר מאַן פאַרזיכערט זיך אויף
איר,
און אים פעלט ניט קיין אַיינקום.
ג 12 זי טוט אים גוטס און ניט שלעכטס,
אַלע טעג פון איר לעבן.
ד 13 זי זוכט אויף וואָל און פלאַקס,
און אַרבעט מיט אירע ווילִיקע הענט.
ה 14 זי איז אַזוי ווי די האַנדלשיפן,
פון דער ווייטן ברענגט זי איר ברויט.
ו 15 און זי שטייט אויף ווען נאָך נאַכט,

און גרייט צו שפּייז פאַר איר הויזגעזינט,
און די אויסקומעניש פאַר אירע דינסטמיידלעך.
ז 16 זי פאַרטראַכט אַ פעלד, און קויפט עס,
פון דער פרוכט פון אירע הענט פלאַנצט זי אַ
וויינגאָרטן.
ח 17 זי גורט אָן מיט קראַפט אירע לענדן,
און זי שטאַרקט אירע אָרעמס.
ט 18 זי מערקט אַז איר פאַרדינסט איז גוט;
ניט פאַרלאָשן ביי נאַכט ווערט איר ליכט.
י 19 אירע הענט לייגט זי צום שפּינראָד,
און אירע האַנטפלעכן האַלטן דעם שפּינדל.
כ 20 איר האַנטפלעך שפּרייט זי אויס צום אָרימאַן,
און אירע הענט שטרעקט זי אויס צום אביון.
ל 21 זי האָט ניט מורא וועגן איר הויזגעזינט פאַר שניי,
וואָרום איר גאַנץ הויזגעזינט איז אָנגעטאָן אין רויט־
געוואַנט.
מ 22 דעקן מאַכט זי זיך,
פיינליינען און פּורפּל איז איר מלבוש.
נ 23 באַקאַנט אין די טויערן איז איר מאַן,

װען ער זיצט מיט די עלטסטע פֿון לאַנד.
ס 24 אַ לײַנענטוך מאַכט זי און פֿאַרקױפֿט,
און גאַרטלען שטעלט זי צו דעם האַנדלסמאַן.
ע 25 שטאַרקײט און שײנקײט איז איר מלבוש,
און זי לאַכט פֿון שפּעטערדיקן טאָג.
פ 26 איר מױל עפֿנט זי מיט חכמה,
און די לערנונג פֿון גענאָד איז אױף איר צונג.
צ 27 זי קוקט נאָך דעם גאַנג פֿון איר הױז,
און זי עסט ניט דאָס ברױט פֿון פֿױלקײט.
ק 28 אירע קינדער שטײען אױף און לױבן זי,
איר מאַן — און ער רימט זי:
ר 29 „פֿיל טעכטער האָבן אױפֿגעטאָן בּרײַהשאַפֿט,
אָבער דו שטײַגסט זײ אַלע אַריבער".
ש 30 חן איז אַן אָפּנאַר, און שײנקײט איז נישטיק,
אַ גאָטספֿאָרכטיקע װײַב, זי זאָל געריימט װערן.
ת 31 גיט איר פֿון דער פֿרוכט פֿון אירע הענט,
און זאָלן אירע מעשׂים זי רימען אין די טױערן.

כד בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ׃ סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר
כה נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי׃ עֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן׃
כו כז פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ׃ צוֹפִיָּה
כח הֲילְכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל׃ קָמוּ בָנֶיהָ
כט וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ׃ רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עָלִית
ל עַל־כֻּלָּנָה׃ שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא
לא תִתְהַלָּל׃ תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ׃

כז׳ הליכות קרי

חזק

סכום פסוקים של ספר משלי. תשע מאות וחמשה עשר. **ותשר דבורה** סימן. וחציו לפני שבר גאון. וסדריו שמונה. **אז תלך** לבטח דרכך סימן:

אִיּוֹב

א אִישׁ הָיָה בְאֶרֶץ־עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה ׀ הָאִישׁ הַהוּא תָּם
ב וְיָשָׁר וִירֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ וַיִּוָּלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים
ג וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אַלְפֵי־צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת
אַלְפֵי גְמַלִּים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת צֶמֶד־בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
אֲתוֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָּדוֹל מִכָּל־
ד בְּנֵי־קֶדֶם׃ וְהָלְכוּ בָנָיו וְעָשׂוּ מִשְׁתֶּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ
וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת אַחְיֹתֵיהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם׃
ה וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּים
בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה עֹלוֹת מִסְפַּר כֻּלָּם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוּלַי
חָטְאוּ בָנַי וּבֵרֲכוּ אֱלֹהִים בִּלְבָבָם כָּכָה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל־
ו הַיָּמִים׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה
ז וַיָּבוֹא גַם־הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן
תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁוּט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ
ח בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב
כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר
ט מֵרָע׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר הַחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב
י אֱלֹהִים׃ הֲלֹא אַתְּ שַׂכְתָּ בַעֲדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־
אֲשֶׁר־לוֹ מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ בָּאָרֶץ׃
יא וְאוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פָּנֶיךָ
יב יְבָרְכֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדֶךָ

י׳ אתה קרי

א 1 עס איז געווען אַ מאַן אין לאַנד עוץ וואָס זיין נאָמען איז געווען איוב; און דערדאָזיקער מאַן איז געווען ערלעך און רעכטפאַרטיק, און גאָטספאָרכטיק, און אָפּגעקערט פון שלעכטס. 2 און עס זיינען געבאָרן געוואָרן ביי אים זיבן זין און דריי טעכטער. 3 און זיין אייגנס איז געווען זיבן טויזנט שאָף, און דריי טויזנט קעמלען, און פינף הונדערט געשפּאַן רינדער, און פינף הונדערט אייזעלינס, און זייער אַ סך קנעכט; און דערדאָזיקער מאַן איז געווען גרעסער פון אַלע קינדער פון מזרח.

4 און זיינע זין פלעגן גיין און מאַכן אַ מאָלצייט ביי איטלעכן אין הויז אין זיין טאָג, און זיי פלעגן שיקן און רופן זייערע דריי שוועסטער, צו עסן און צו טרינקען מיט זיי. 5 און עס איז געווען, אַז ווי די טעג פון דעם מאָלצייט האָבן זיך אַרומגעדרייט, אַזוי האָט איוב געשיקט און האָט זיי געהייליקט, און ער פלעגט זיך פעדערן אין דער פרי, און אויפברענגען בראַנדאָפּפער לויט דער צאָל פון זיי אַלעמען, וואָרום איוב האָט געזאָגט: אפשר האָבן מיינע קינדער געזינדיקט, און זיי האָבן געלעסטערט גאָט אין זייער האַרצן. אַזוי פלעגט איוב טאָן אַלע מאָל.

6 און עס איז געווען דער טאָג, ווען די זין פון גאָטס[א] זיינען געקומען זיך שטעלן פאַר גאָט, און אויך דער שׂטן איז געקומען צווישן זיי. 7 האָט גאָט געזאָגט צום שׂטן: פון וואַנען קומסטו? האָט דער שׂטן געענטפערט גאָט, און האָט געזאָגט: פון וואַנדערן איבער דער ערד און פון אַרומגיין אויף איר. 8 האָט גאָט געזאָגט צום שׂטן: האָסטו אַכט געטאָן אויף מיין קנעכט איובן, אַז עס איז ניטאָ אַזאַ ווי ער אויף דער ערד, אַ מאַן ערלעך און רעכטפאַרטיק, גאָטספאָרכטיק און אָפּגעקערט פון שלעכטס? 9 האָט דער שׂטן געענטפערט גאָט, און האָט געזאָגט: איז דען אומזיסט איוב גאָטספאָרכטיק? 10 האָסטו ניט אַרומגעצאַמט אים און זיין הויזגעזינט און אַלץ וואָס איז זיינס רונד אַרום? די אַרבעט פון זיינע הענט האָסטו געבענטשט, און זיין אייגנס איז פאַרשפרייט איבערן לאַנד. 11 אָבער שטרעק אַקאָרשט אויס דיין האַנט, און ריר אָן עפּעס וואָס איז זיינס, אויב ער וועט ניט אין דיין פּנים דיך לעסטערן. 12 האָט גאָט געזאָגט צום שׂטן: אָט איז אַלץ וואָס איז זיינס אין דיין האַנט, נאָר אויף אים זאָלסטו ניט אויסשטרעקן דיין האַנט.

א מלאָכים.

רַק אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵעִם פְּנֵי יְהוָה׃
יג וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם
יד הַבְּכוֹר׃ וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמַר הַבָּקָר הָיוּ חֹרְשׁוֹת
טו וְהָאֲתֹנוֹת רֹעוֹת עַל־יְדֵיהֶם׃ וַתִּפֹּל שְׁבָא וַתִּקָּחֵם וְאֶת־
הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד
טז לָךְ׃ עוֹד ׀ זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר אֵשׁ אֱלֹהִים נָפְלָה
מִן־הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בַּצֹּאן וּבַנְּעָרִים וַתֹּאכְלֵם וָאִמָּלְטָה
יז רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹד ׀ זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא
וַיֹּאמַר כַּשְׂדִּים שָׂמוּ ׀ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמַלִּים
וַיִּקָּחוּם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי
יח לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עַד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר בָּנֶיךָ
יט וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃ וְהִנֵּה
רוּחַ גְּדוֹלָה בָּאָה ׀ מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת
הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים וַיָּמוּתוּ וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי
כ לְהַגִּיד לָךְ׃ וַיָּקָם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעִלוֹ וַיָּגָז אֶת־רֹאשׁוֹ
כא וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר עָרֹם יָצָתִי מִבֶּטֶן אִמִּי וְעָרֹם
אָשׁוּב שָׁמָה יְהוָה נָתַן וַיהוָה לָקָח יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ׃
כב בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב וְלֹא־נָתַן תִּפְלָה לֵאלֹהִים׃

ב

א וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבוֹא
ב גַם־הַשָּׂטָן בְּתֹכָם לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
הַשָּׂטָן אֵי מִזֶּה תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשֻּׁט
ג בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ
לִבְּךָ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר
יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנּוּ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ וַתְּסִיתֵנִי בוֹ
ד לְבַלְּעוֹ חִנָּם׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר עוֹר בְּעַד־עוֹר
ה וְכֹל אֲשֶׁר לָאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ׃ אוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ

א, כא׳ חסר א

איז דער שׂטן אַרויסגעגאַנגען פֿון פֿאַר גאָט.

13 און עס איז געווען איין טאָג, ווי זיינע זין און זיינע טעכטער עסן און טרינקען וויין אין הויז פֿון זייער עלטסטן ברודער, 14 אַזוי איז אַ שליח געקומען צו איובן, און האָט געזאָגט: די רינדער האָבן געאַקערט, און די אייזעלינס האָבן זיך געפּיטערט לעבן זיי, 15 זיינען באַפֿאַלן שבֿאָער, און האָבן זיי צוגענומען, און די יונגען האָבן זיי דערשלאָגן מיטן שאַרף פֿון שווערד און נאָר איך אַליין בין אַנטרונען געוואָרן דיר אָנצוזאָגן. 16 ווי דער רעדט נאָך, אַזוי איז אָנגעקומען אַן אַנדערער, און האָט געזאָגט: אַ פֿייער פֿון גאָט איז אַראָפּגעפֿאַלן פֿון הימל, און האָט אָנגעצונדן די שאָף און די יונגען, און האָט זיי פֿאַרצערט, און נאָר איך אַליין בין אַנטרונען געוואָרן דיר אָנצוזאָגן. 17 ווי דער רעדט נאָך, אַזוי איז אָנגעקומען אַן אַנדערער, און האָט געזאָגט: כַּשׂדים האָבן געמאַכט דריי מחנות, און זיינען אָנגעפֿאַלן אויף די קעמלען, און האָבן זיי צוגענומען, און די יונגען האָבן זיי דערשלאָגן מיטן שאַרף פֿון שווערד, און נאָר איך אַליין בין אַנטרונען געוואָרן דיר אָנצוזאָגן. 18 ווי דער רעדט נאָך, אַזוי איז אָנגעקומען אַן אַנדערער, און האָט געזאָגט: דיינע זין און דיינע טעכטער האָבן גע־געסן און געטרונקען וויין אין הויז פֿון זייער עלטסטן ברודער, 19 ערשט אַ גרויסער ווינט איז אָנגעקומען פֿון דער זייט פֿון מדבר, און האָט אָנגעכאַפּט די פֿיר ווינקלען פֿון הויז, און עס איז אַיינגעפֿאַלן אויף די יונגלייט, און זיי זיינען געשטאָרבן, און נאָר איך אַליין בין אַנטרונען געוואָרן דיר אָנצוזאָגן.

20 איז איוב אויפֿגעשטאַנען, און האָט צעריסן זיין מאַנטל, און האָט אָפּגעשאָרן זיין קאָפּ, און איז געפֿאַלן אויף דער ערד, און האָט זיך געבוקט. 21 און ער האָט געזאָגט:

נאַקעט בין איך אַרויסגעגאַנגען פֿון מיין מוטערס לייב,
און נאַקעט וועל איך זיך אומקערן אַהין;
גאָט האָט געגעבן, און גאָט האָט צוגענומען,
געלויבט זאָל זיין דער נאָמען פֿון גאָט.

22 ביי אַלעם דעם האָט איוב ניט געזינדיקט, און ניט געגעבן קיין לעסטערונג צו גאָט.

ב 1 און עס איז געווען דער טאָג ווען די זין פֿון גאָט[א] זיינען געקומען זיך שטעלן פֿאַר גאָט, און אויך דער שׂטן איז גע־קומען צווישן זיי, זיך צו שטעלן פֿאַר גאָט. 2 האָט גאָט געזאָגט צום שׂטן: פֿון וואַנען קומסטו? האָט דער שׂטן געענטפֿערט גאָט, און האָט געזאָגט: פֿון וואַנדערן איבער דער ערד און פֿון אַרומגיין אויף איר. 3 האָט גאָט געזאָגט צום שׂטן: האָסטו אַכט געטאָן אויף מיין קנעכט איובן, אַז עס איז ניטאָ אַזאַ ווי ער אויף דער ערד, אַ מאַן ערלעך און רעכטפֿאַרטיק, גאָטספֿאָרכטיק, און אָפּגעקערט פֿון שלעכטס? און ער האַלט זיך נאָך אַלץ ביי זיין פֿרומקייט; און דו האָסט מיך אָנגערעדט אויף אים, אים אומצוברענגען אומזיסט. 4 האָט דער שׂטן געענטפֿערט גאָט, און האָט גע־זאָגט: הויט פֿאַר הויט, און אַלץ וואָס אַ מענטש האָט, וועט ער אַוועקגעבן פֿאַר זיין נפֿש. 5 אָבער שטרעק אַקאָרשט אויס

[א] מלאָכים.

וְגַ֣ע אֶל־עַצְמ֣וֹ וְאֶל־בְּשָׂר֑וֹ אִם־לֹ֥א אֶל־פָּנֶ֖יךָ יְבָרְכֶֽךָּ׃
וַיֹּ֧אמֶר יְהוָ֛ה אֶל־הַשָּׂטָ֖ן הִנּ֣וֹ בְיָדֶ֑ךָ אַ֖ךְ אֶת־נַפְשׁ֥וֹ שְׁמֹֽר׃ ו
וַיֵּצֵא֙ הַשָּׂטָ֔ן מֵאֵ֖ת פְּנֵ֣י יְהוָ֑ה וַיַּ֤ךְ אֶת־אִיּוֹב֙ בִּשְׁחִ֣ין רָ֔ע מִכַּ֥ף ז
רַגְל֖וֹ עַד קָדְקֳדֽוֹ׃ וַיִּֽקַּֽח־ל֣וֹ חֶ֔רֶשׂ לְהִתְגָּרֵ֖ד בּ֑וֹ וְה֖וּא יֹשֵׁ֥ב ח
בְּתוֹךְ־הָאֵֽפֶר׃ וַתֹּ֤אמֶר לוֹ֙ אִשְׁתּ֔וֹ עֹדְךָ֖ מַחֲזִ֣יק בְּתֻמָּתֶ֑ךָ ט
בָּרֵ֥ךְ אֱלֹהִ֖ים וָמֻֽת׃ וַיֹּ֣אמֶר אֵלֶ֗יהָ כְּדַבֵּ֞ר אַחַ֤ת הַנְּבָלוֹת֙ י
תְּדַבֵּ֔רִי גַּ֣ם אֶת־הַטּ֗וֹב נְקַבֵּל֙ מֵאֵ֣ת הָאֱלֹהִ֔ים וְאֶת־הָרָ֖ע לֹ֣א
נְקַבֵּ֑ל בְּכָל־זֹ֛את לֹא־חָטָ֥א אִיּ֖וֹב בִּשְׂפָתָֽיו׃ וַֽיִּשְׁמְע֞וּ יא
שְׁלֹ֣שֶׁת ׀ רֵעֵ֣י אִיּ֗וֹב אֵ֣ת כָּל־הָרָעָ֣ה הַזֹּאת֮ הַבָּ֣אָה עָלָיו֒
וַיָּבֹ֙אוּ֙ אִ֣ישׁ מִמְּקֹמ֔וֹ אֱלִיפַ֣ז הַתֵּימָנִ֗י וּבִלְדַּד֙ הַשּׁוּחִ֔י וְצוֹפַ֖ר
הַנַּֽעֲמָתִ֑י וַיִּוָּעֲד֣וּ יַחְדָּ֔ו לָב֥וֹא לָנֽוּד־ל֖וֹ וּֽלְנַחֲמֽוֹ׃ וַיִּשְׂא֨וּ אֶת־ יב
עֵינֵיהֶ֤ם מֵֽרָחוֹק֙ וְלֹ֣א הִכִּיר֔וּהוּ וַיִּשְׂא֥וּ קוֹלָ֖ם וַיִּבְכּ֑וּ וַֽיִּקְרְעוּ֙
אִ֣ישׁ מְעִל֔וֹ וַיִּזְרְק֥וּ עָפָ֛ר עַל־רָאשֵׁיהֶ֖ם הַשָּׁמָֽיְמָה׃ וַיֵּשְׁב֤וּ יג
אִתּוֹ֙ לָאָ֔רֶץ שִׁבְעַ֥ת יָמִ֖ים וְשִׁבְעַ֣ת לֵיל֑וֹת וְאֵין־דֹּבֵ֤ר אֵלָיו֙
דָּבָ֔ר כִּ֥י רָא֛וּ כִּֽי־גָדַ֥ל הַכְּאֵ֖ב מְאֹֽד׃

ג

אַֽחֲרֵי־כֵ֗ן פָּתַ֤ח אִיּוֹב֙ אֶת־פִּ֔יהוּ וַיְקַלֵּ֖ל אֶת־יוֹמֽוֹ׃ וַיַּ֥עַן א ב
אִיּ֗וֹב וַיֹּאמַֽר׃ יֹ֣אבַד י֭וֹם אִוָּ֣לֶד בּ֑וֹ וְהַלַּ֥יְלָה אָ֝מַ֗ר הֹ֣רָה גָֽבֶר׃ ג
הַיּ֥וֹם הַה֗וּא יְֽהִ֫י־חֹ֥שֶׁךְ אַֽל־יִדְרְשֵׁ֣הוּ אֱל֣וֹהַּ מִמָּ֑עַל וְאַל־ ד
תּוֹפַ֖ע עָלָ֣יו נְהָרָֽה׃ יִגְאָלֻ֣הוּ חֹ֭שֶׁךְ וְצַלְמָ֗וֶת תִּשְׁכָּן־עָלָ֥יו ה
עֲנָנָ֑ה יְ֝בַעֲתֻ֗הוּ כִּֽמְרִ֥ירֵי יֽוֹם׃ הַלַּ֥יְלָה הַהוּא֮ יִקָּחֵ֪הוּ֫ אֹ֥פֶל ו
אַל־יִ֭חַדְּ בִּימֵ֣י שָׁנָ֑ה בְּמִסְפַּ֥ר יְ֝רָחִ֗ים אַל־יָבֹֽא׃ הִנֵּ֤ה הַלַּ֣יְלָה ז
הַ֭הוּא יְהִ֣י גַלְמ֑וּד אַל־תָּבֹ֖א רְנָנָ֣ה בֽוֹ׃ יִקְּבֻ֥הוּ אֹֽרְרֵי־י֑וֹם ח
הָ֝עֲתִידִ֗ים עֹרֵ֥ר לִוְיָתָֽן׃ יֶחְשְׁכוּ֮ כּוֹכְבֵ֪י נִ֫שְׁפּ֥וֹ יְקַו־לְא֥וֹר וָאַ֑יִן ט
וְאַל־יִ֝רְאֶ֗ה בְּעַפְעַפֵּי־שָֽׁחַר׃ כִּ֤י לֹ֣א סָ֭גַר דַּלְתֵ֣י בִטְנִ֑י וַיַּסְתֵּ֥ר י
עָ֝מָ֗ל מֵעֵינָֽי׃ לָ֤מָּה לֹּ֣א מֵרֶ֣חֶם אָמ֑וּת מִבֶּ֖טֶן יָצָ֣אתִי וְאֶגְוָֽע׃ יא
מַ֭דּוּעַ קִדְּמ֣וּנִי בִרְכָּ֑יִם וּמַה־שָּׁ֝דַ֗יִם כִּ֣י אִינָֽק׃ כִּֽי־עַ֭תָּה יב יג

ב, ו׳ ס״א אַךְ את־נפשו   ז׳ ועד קרי
ג, ב׳ כלעיל בס״פ עד סוף הספר   ג׳ בס״א ג׳ דגשה

דיין האַנט, און ריר אָן זיין ביין און זיין פליש, אויב ער ווועט ניט אין דיין פּנים דיך לעסטערן. [6] האָט גאָט געזאָגט צום שׂטן: אָט איז ער אין דיין האַנט, נאָר זיין נפש היט.

[7] איז דער שׂטן אַרויסגעגאַנגען פון פאַר גאָט, און ער האָט געפּלאָגט איובן מיט אַ בייזן אויסשלאַג פון זיין פוסטריט ביז זיין שאַרבן. [8] האָט ער זיך גענומען אַ שערבל זיך צו קראַצן דערמיט; און ער איז געזעסן אין אַש. [9] האָט זיין ווייב צו אים געזאָגט: האַלטסטו זיך נאָך אַלץ ביי דיין פרומקייט? לעסטער גאָט, און שטאַרב. [10] האָט ער צו איר געזאָגט: אַזוי ווי עס רעדט איינע פון די נידער־טרעכטיקע רעדסטו. זאָלן מיר דאָס גוטע יאָ אָננעמען פון גאָט, און דאָס שלעכטע זאָלן מיר ניט אָננעמען? ביי אַלעם דעם האָט איוב ניט געזינדיקט מיט זיינע ליפּן.

[11] און איובס דריי גוטע פריינט האָבן געהערט פון אַלדעמדאָזיקן בייז וואָס איז געקומען אויף אים, און זיי זיינען געקומען איטלעכער פון זיין אָרט, אֱלִיפַז דער תֵּימָנִי, און בִּלְדַד דער שוחי, און צוֹפַר דער נַעֲמָתִי; און זיי האָבן אָפּגערעדט אין איינעם צו גיין אים באַדויערן און אים טרייסטן. [12] און אַז זיי האָבן אויפגעהויבן זייערע אויגן פון דער ווייטן, האָבן זיי אים ניט דערקענט, און זיי האָבן אויפגעהויבן זייער קָול און האָבן געוויינט; און זיי האָבן איטלעכער צעריסן זיין מאַנטל, און געוואָרפן שטויב איבער זייערע קעפּ צום הימל. [13] און זיי זיינען געזעסן מיט אים אויף דער ערד זיבן טעג און זיבן נעכט, און קיינער האָט ניט גערעדט צו אים אַ וואָרט, וואָרום זיי האָבן געזען אַז דער ווייטאָק איז זייער גרויס.

ג [1] דערנאָך האָט איוב געעפנט זיין מויל, און האָט געשאָלטן זיין טאָג. [2] און איוב האָט זיך אָפּגערופן, און האָט געזאָגט:

[3] אונטערגיין זאָל דער טאָג
וואָס איך בין אין אים געבאָרן געוואָרן,
און די נאַכט וואָס האָט אָנגעזאָגט:
אַ ייִנגל איז אַנטפאַנגען געוואָרן.
[4] יענער טאָג זאָל זיין חושך,
ניט פרעגן זאָל אויף אים גאָט פון אויבן,
און ניט שיינען זאָל אויף אים אַ ליכטיקייט.
[5] צונעמען פאַר זיך זאָלן אים חושך און טויט־שאָטן,
אַ וואָלקעניש זאָל רוען אויף אים,
כמאַרעס פון טאָג זאָלן אים שרעקן.
[6] יענע נאַכט, אַ שטאָקפינצטערניש זאָל זי נעמען,
זי זאָל זיך ניט פרייען אין די טעג פון יאָר,
אין דער צאָל פון חדשים זאָל זי ניט אַריינגיין.
[7] אָט יענע נאַכט זאָל זיין וויסט,
ניט קומען אין איר זאָל אַ געזאַנג.
[8] פלוכן זאָלן זי די וואָס שילטן דעם טאָג,
די וואָס זיינען גרייט דעם לִוְיָתָן אויפצוּוועקן.
[9] פינצטער זאָלן ווערן אירע אָוונטשטערן,
זי זאָל האָפן אויף ליכט, און ניטאָ,
און ניט אָנזען די ברעמען פון פרימאָרגן.
[10] ווייל זי האָט ניט פאַרשלאָסן די טירן פון מיין מוטער־לייב,
און פאַרבאָרגן מאַטערניש פון מיינע אויגן.

[11] פאַרוואָס בין איך ניט פון טראַכט געשטאָרבן?
אַרויס פון לייב און פאַרגאַנגען?
[12] אַלמאַי האָבן מיך קני צוגענומען?
און נאָכוואָס בריסט, איך זאָל זייגן?

יד שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקוֹט יָשַׁנְתִּי אָז ׀ יָנוּחַ לִי׃ עִם־מְלָכִים וְיֹעֲצֵי
טו אָרֶץ הַבֹּנִים חֳרָבוֹת לָמוֹ׃ אוֹ עִם־שָׂרִים זָהָב לָהֶם
טז הַמְמַלְאִים בָּתֵּיהֶם כָּסֶף׃ אוֹ כְנֵפֶל טָמוּן לֹא אֶהְיֶה כְּעֹלְלִים
יז לֹא רָאוּ אוֹר׃ שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי
יח יט כֹחַ׃ יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נֹגֵשׂ׃ קָטֹן
כ וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָיו׃ לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל
כא אוֹר וְחַיִּים לְמָרֵי נָפֶשׁ׃ הַמְחַכִּים לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ וַיַּחְפְּרֻהוּ
כב מִמַּטְמוֹנִים׃ הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גִיל יָשִׂישׂוּ כִּי יִמְצְאוּ־קָבֶר׃
כג כד לְגֶבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיָּסֶךְ אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ׃ כִּי־לִפְנֵי
כה לַחְמִי אַנְחָתִי תָבֹא וַיִּתְּכוּ כַמַּיִם שַׁאֲגֹתָי׃ כִּי פַחַד פָּחַדְתִּי
כו וַיֶּאֱתָיֵנִי וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי׃ לֹא שָׁלַוְתִּי ׀ וְלֹא־שָׁקַטְתִּי
וְלֹא־נָחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז׃

ד

א ב וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הֲנִסָּה דָבָר אֵלֶיךָ תִּלְאֶה
ג וַעְצֹר בְּמִלִּין מִי יוּכָל׃ הִנֵּה יִסַּרְתָּ רַבִּים וְיָדַיִם רָפוֹת
ד ה תְּחַזֵּק׃ כּוֹשֵׁל יְקִימוּן מִלֶּיךָ וּבִרְכַּיִם כֹּרְעוֹת תְּאַמֵּץ׃ כִּי
ו עַתָּה ׀ תָּבוֹא אֵלֶיךָ וַתֵּלֶא תִּגַּע עָדֶיךָ וַתִּבָּהֵל׃ הֲלֹא יִרְאָתְךָ
ז כִּסְלָתֶךָ תִּקְוָתְךָ וְתֹם דְּרָכֶיךָ׃ זְכָר־נָא מִי הוּא נָקִי אָבָד
ח וְאֵיפֹה יְשָׁרִים נִכְחָדוּ׃ כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן וְזֹרְעֵי
ט עָמָל יִקְצְרֻהוּ׃ מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ יֹאבֵדוּ וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכְלוּ׃
י יא שַׁאֲגַת אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל וְשִׁנֵּי כְפִירִים נִתָּעוּ׃ לַיִשׁ אֹבֵד
יב מִבְּלִי־טָרֶף וּבְנֵי לָבִיא יִתְפָּרָדוּ׃ וְאֵלַי דָּבָר יְגֻנָּב וַתִּקַּח
יג אָזְנִי שֵׁמֶץ מֶנְהוּ׃ בִּשְׂעִפִּים מֵחֶזְיֹנוֹת לָיְלָה בִּנְפֹל
יד תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים׃ פַּחַד קְרָאַנִי וּרְעָדָה וְרֹב עַצְמוֹתַי
טו טז הִפְחִיד׃ וְרוּחַ עַל־פָּנַי יַחֲלֹף תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי׃ יַעֲמֹד ׀
וְלֹא־אַכִּיר מַרְאֵהוּ תְּמוּנָה לְנֶגֶד עֵינָי דְּמָמָה וָקוֹל אֶשְׁמָע׃
יז יח הַאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ יִצְדָּק אִם־מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר־גָּבֶר׃ הֵן בַּעֲבָדָיו
יט לֹא יַאֲמִין וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תָּהֳלָה׃ אַף ׀ שֹׁכְנֵי בָתֵּי־חֹמֶר

ד, ז׳ בס״א מִי הוּא   יב׳ ס״א שֵׁ׳   טז׳ ס״א דְּמָמָה וְקוֹל

13 ווארום איך וואלט אצונד געלעגן און געווען שטיל,
איך וואלט געשלאָפן, איך וואלט רו געהאַט דענסמאָל;
14 מיט מלכים און יועצים פון דער ערד,
וואָס פאַרבויען וויסטענישן פאַר זיך;
15 אָדער מיט שׂרים וואָס האָבן גאָלד,
וואָס פילן זייערע הייזער מיט זילבער.
16 אָדער איך וואָלט גאָר ניט געווען, ווי אַ באַהאַלטענער מפּיל,
ווי קינדער וואָס האָבן דעם שיין ניט געזען.
17 דאָרט הערן אויף די רשעים צו רודערן,
און דאָרט רוען די מידע אָן כּוח.
18 אין איינעם בּארוט זיינען די געפאַנגענע,
זיי הערן ניט דעם קול פון אַ דריקער.
19 קליין און גרויס איז דאָרטן,
און דער קנעכט איז פריי פון זיין האַר.

20 פאַרוואָס גיט ער ליכט דעם וואָס מאַטערט זיך,
און לעבן די פאַרביטערטע אין געמיט?
21 די וואָס האַרן אויפן טויט, און ער קומט ניט,
און זיי אַקערן נאָך אים מער ווי נאָך אוצרות;
22 די וואָס וואָלטן זיך פרייען מיט שׂמחה,
וואָס וואָלטן קווענן, אַז זיי וואָלטן געפינען דעם קבר;
23 צו דעם מאַן וואָס זיין וועג איז פאַרבאָרגן,
און גאָט האָט פאַרצאַמט פאַר אים?
24 ווארום גלייך ווי מיין ברויט קומט מיין זיפצן,
און אַזוי ווי וואַסער גיסן זיך מיינע געשרייען.
25 ווארום די אַנגסט וואָס איך האָב געאַנגסט איז מיר אָנגעקומען,
און וואָס איך האָב געפאָרכט איז מיר געשען.
26 איך האָב קיין שלווה און קיין רו און קיין מנוחה ניט,
און ציטערניש איז געקומען.

ד 1 האָט געענטפערט אֱליפַז דער תֵּימָני, און האָט געזאָגט:
2 אַז מע פרוווט אַ וואָרט צו דיר וועט דיך פאַרדריסן?
אָבער ווער קען זיך איינהאַלטן פון רייד?
3 זע, האָסט געלערנט פילן,
און שלאַפע הענט פלעגסטו שטאַרקן.
4 דעם געשטרויכלטן פלעגן אויפשטעלן דיינע רייד,
און געבייגטע קני פלעגסטו פעסטיקן.
5 אָבער אַצונד קומט עס צו דיר, ווערסטו אָפּהענטיק,
עס רירט דיך אָן, און ווערסט דערשראָקן.
6 איז ניט דיין גאָטספאָרכטיקייט דיין בּיטחון,
דיין האָפענונג די ערלעכקייט פון דיינע וועגן?
7 דערמאָן זיך נאָר, ווער איז אומשולדיק אונטערגעגאַנגען?
און ווו זיינען רעכטפאַרטיקע פאַרטיליקט געוואָרן?
8 ווּעדליק איך האָב געזען, איז די וואָס אַקערן אומרעכט,
און זייען אומגליק, זיי שניידן עס.
9 פון דעם הויך פון גאָט גייען זיי אונטער,
און פון דעם אָטעם פון זיין צאָרן ווערן זיי פאַרלענדט.
10 אַ געבריל פון לייב, אַ קול פון ווילדלייב —
אָבער די ציין פון די יונגלייבן ווערן צעבראָכן;
11 דער אַלטער לייב גייט אויס אָן שפּייז,
און די קינדער פון דער לייבינטע ווערן צעשפּרייט.

12 און צו מיר פלעגט אַ וואָרט זיך פאַרגנבען,
און מיין אויער האָט פאַרנומען אַ קווינט דערפון.
13 אין געדאַנקען, פון זעאונגען פון דער נאַכט,
ווען אַ טיפער שלאָף פאַלט אויף מענטשן,
14 האָט מיך אַ פּחד געטראָפן און אַ ציטערניש,
און האָט אַלע מיינע ביינער צעשוידערט.
15 און אַ גייסט פלעגט פאַר מיין פּנים אַריבער;
קאַפּויר שטעלן פלעגט עס די האָר פון מיין לייב.
16 ער פלעגט שטיין, אָבער איך פלעג ניט דערקענען זיין אָנבליק;
אַ געשטאַלט איז געווען פאַר מיינע אויגן;
אַ שטילקייט און אַ שטים פלעג איך הערן:
17 קען אַ מענטש פאַר גאָט זיין גערעכט?
צי קען פאַר זיין באַשעפער ריין זיין אַ מאַן?
18 זע, אין זיינע קנעכט גלויבט ער ניט,
און אין זיינע מלאָכים מערקט ער אַ פאַרזע,
19 היינט ווי שוין די וווינער אין הייזער פון ליים,

כ אֲשֶׁר־בֶּעָפָר יְסוֹדָם יְדַכְּאוּם לִפְנֵי־עָשׁ׃ מִבֹּקֶר לָעֶרֶב
כא יֻכַּתּוּ מִבְּלִי מֵשִׂים לָנֶצַח יֹאבֵדוּ׃ הֲלֹא־נִסַּע יִתְרָם בָּם
יָמוּתוּ וְלֹא בְחָכְמָה׃

ה

א קְרָא־נָא הֲיֵשׁ עוֹנֶךָּ וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים תִּפְנֶה׃ כִּי־לֶאֱוִיל ב
ג יַהֲרָג־כָּעַשׂ וּפֹתֶה תָּמִית קִנְאָה׃ אֲנִי־רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ
ד וָאֶקּוֹב נָוֵהוּ פִתְאֹם׃ יִרְחֲקוּ בָנָיו מִיֶּשַׁע וְיִדַּכְּאוּ בַשַּׁעַר
ה וְאֵין מַצִּיל׃ אֲשֶׁר קְצִירוֹ ׀ רָעֵב יֹאכֵל וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ
ו וְשָׁאַף צַמִּים חֵילָם׃ כִּי ׀ לֹא־יֵצֵא מֵעָפָר אָוֶן וּמֵאֲדָמָה
ז לֹא־יִצְמַח עָמָל׃ כִּי־אָדָם לְעָמָל יוּלָּד וּבְנֵי־רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ
ח עוּף׃ אוּלָם אֲנִי אֶדְרֹשׁ אֶל־אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים
ט דִּבְרָתִי׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃
י הַנֹּתֵן מָטָר עַל־פְּנֵי־אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־פְּנֵי חוּצוֹת׃
יא לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֶשַׁע׃ מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת יב
יג עֲרוּמִים וְלֹא־תַעֲשֶׂינָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃ לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם
יד וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה׃ יוֹמָם יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְכַלַּיְלָה
טו יְמַשְׁשׁוּ בַצָּהֳרָיִם׃ וַיֹּשַׁע מֵחֶרֶב מִפִּיהֶם וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃
טז וַתְּהִי לַדַּל תִּקְוָה וְעֹלָתָה קָפְצָה פִּיהָ׃ הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יז
יח יוֹכִחֶנּוּ אֱלוֹהַּ וּמוּסַר שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃ כִּי הוּא יַכְאִיב
יט וְיֶחְבָּשׁ יִמְחַץ וְיָדָו תִּרְפֶּינָה׃ בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ וּבְשֶׁבַע
כ לֹא־יִגַּע בְּךָ רָע׃ בְּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִידֵי
כא חָרֶב׃ בְּשׁוֹט לָשׁוֹן תֵּחָבֵא וְלֹא־תִירָא מִשֹּׁד כִּי יָבוֹא׃
כב לְשֹׁד וּלְכָפָן תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא׃ כִּי עִם־ כג
כד אַבְנֵי הַשָּׂדֶה בְרִיתֶךָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־לָךְ׃ וְיָדַעְתָּ
כה כִּי־שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ וּפָקַדְתָּ נָוְךָ וְלֹא תֶחֱטָא׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב
כו זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֶיךָ כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ תָּבוֹא בְכֶלַח אֱלֵי־קָבֶר

ד, כ׳ ס״א מִבֹּקר   פתח באתנח   ה, ז׳ שורק עם הדגש   יח׳ וידו קרי

וואָס זייער גרונט איז אין שטויב?
מע צעדריקט זיי גלייך ווי אַ מאָיל.
20 צווישן מאָרגן און אָוונט ווערן זיי צעשטויסן,
אומגעמערקט גייען זיי אונטער אויף אייביק.
21 פאַרוואָר, אָפּגעריסן ווערט זייער געצעלטשטריק בײַ זיי,
זיי שטאַרבן, און אָן חכמה.

ה

1 רוף אַקאָרשט, איז דאָ ווער זאָל דיר ענטפערן?
און צו וועמען פון די הייליקע וועסטו זיך קערן?
2 וואָרום דעם נאַרן הרגעט דער כּעס,
און דעם ניט קלוגן טייט די קנאה.
3 זע איך אַ נאַרן אײַנגעוואָרצלט,
רוף איך תּכף זײַן וווינונג פאַרשאָלטן.
4 זײַנע קינדער וועלן ווייט זײַן פון הילף,
און זיי וועלן צעדריקט ווערן אין טויער,
און קיינער וועט ניט מציל זײַן.
5 וואָרום זײַן שניט וועט דער הונגעריקער אויפעסן,
און ביז פון די דערנער וועט ער עס אַוועקנעמען;
און אײַנשלינגען וועט די נעץ זייער פאַרמעג.
6 פאַרוואָר, ניט פון שטויב קומט אַרויס אומגליק,
און ניט פון דער ערד שפּראָצט מאַטערניש.
7 נייערט דער מענטש איז צו מאַטערניש געבאָרן;
נאָר היצקעפּ פליען אין דער הייך.
8 אָבער איך וואָלט געזוכט גאָט,
און צו גאָט וואָלט איך געשטעלט מײַן טענה;
9 דער וואָס טוט גרויסע זאַכן ניט צו דערפאָרשן,
וווּנדער אָוש אָן אַ צאָל;
10 דער וואָס גיט רעגן אויפן געזיכט פון דער ערד,
און שיקט וואַסער אויפן געזיכט פון די פעלדער;
11 ער שטעלט די נידעריקע אין דער הייך,
און די פינצטערע ווערן דערהויבן דורך הילף.
12 ער פאַרשטערט די מחשבות פון די ליסטיקע,
אַז זייערע הענט זאָלן ניט אויפטאָן מַמשות.
13 ער פאַנגט קלוגע אין זייער ליסטיקייט,
און די עצה פון די פאַרשפּיצטע ווערט צעטומלט.
14 בײַ טאָג באַגעגענען זיי פינצטערניש,
און אַזוי ווי בײַ נאַכט טאַפּן זיי אין מיטן טאָג.
15 און ער העלפט פון דער שווערד — פון זייער מויל,
און פון דעם שטאַרקנס האַנט דעם אביון.
16 און דער אָרימאַן קריגט האָפענונג,
און אומגערעכטיקייט מאַכט צו איר מויל.
17 זע, ווויל איז דעם מענטשן וואָס גאָט שטראָפט אים,
און דעם מוסר פון אַלמאַכטיקן זאָלסטו ניט פאַראַכטן.
18 וואָרום ער מאַכט וויי טאָן, און ער פאַרבינדט,
ער פאַרווונדט, און זײַנע הענט היילן אויס.
19 אין זעקס צרות וועט ער דיך מציל זײַן,
און אין זיבן וועט דיך ניט אָנרירן קיין בייז.
20 אין הונגער וועט ער דיך אויסלייזן פון טויט,
און אין מלחמה פון דער מאַכט פון שווערד.
21 פאַר דער רוט פון דער צונג וועסטו זײַן פאַרבאָרגן,
און וועסט ניט מורא האָבן פאַר פאַרוויסטונג, אַז זי קומט.
22 פון פאַרוויסטונג און פון הונגער וועסטו לאַכן,
און פאַר די חיות פון דער ערד וועסטו ניט מורא האָבן.
23 וואָרום מיט די שטיינער פון פעלד וועט זײַן דײַן בונד,
און די חיה פון פעלד וועט זײַן שלום מיט דיר.
24 און וועסט וויסן אַז דײַן געצעלט איז בשלום,
און וועסט נאָכזוכן דײַן וווינונג, און בײַ דיר וועט ניט פעלן.
25 און וועסט וויסן אַז דײַן זאָמען וועט זײַן פיל,
און דײַנע שפּראָצונגען ווי גראָז פון דער ערד.
26 וועסט קומען אין פולער עלטער צום קבר,

וי אַ סטויג קומט אַריין אין זיין צייט.
27 זע, דאָס האָבן מיר אויסגעפאָרשט, אַזוי איז דאָס,
הער עס צו, און דו מערק דיר.

ו

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
2 ווען געוויגן זאָל געווויגן ווערן מיין כעס,
און מיין בראָך וואָלט מען נעמען אויפן וואָגשאָל
באַגלייך!
3 וואָרום שווערער פון דעם זאַמד פון ימען וואָלט עס
זיין אַצונד;
דרום זיינען מיינע ווערטער צעמישט.
4 וואָרום אין מיר זיינען די פיילן פון אַלמאַכטיקן,
וואָס זייער גיפט טרינקט מיין געמיט;
שרעקענישן פון גאָט שטעלן זיך אויס קעגן מיר.
5 שרייט דען אַ וואַלדאייזל אויף גראָז?
צי מרוקעט אַן אָקס אויף זיין פוטער?
6 ווערט אומבאַטעמטס געגעסן אָן זאַלץ?
צי איז דאָ אַ טעם אין זאַפט פון אַלטיי?
7 וואָס מיין זעל האָט ניט געוואָלט אָנרירן,
דאָס זיינען די צושפּייזן פון מיין ברויט.

8 הלוואַי קומט אָן מיין פאַרלאַנג,
און מיין האָפענונג גיט גאָט!
9 און גאָט וויליקט אַיין און צעדריקט מיך,
לאָזט לויז זיין האַנט און דערענדיקט מיך!
10 וואָלט דאָס נאָך געווען מיין נחמה,
און איך וואָלט געטאַנצט אין יסורים;
זאָל ער זיין אומדערבאַרימדיק;
הגם איך האָב ניט געלייקנט
אָן די ווערטער פון הייליקן.

11 וואָס איז מיין כּוח, אַז איך זאָל האָפן?
און וואָס מיין סוף, אַז איך זאָל אַיינהאַלטן מיין געמיט?
12 איז דער כּוח פון שטיינער מיין כּוח?
איז מיין לייב פון קופּער?
13 איז דען פאַר מיר קיין הילף ניטאָ,
און אַן עצה איז פאַרשטויסן פון מיר?
14 דעם וואָס גייט אַיין קומט רחמנות פון זיין חבר,
אַפילו ער פאַרלאָזט די מורא פאַרן אַלמאַכטיקן.
15 מיינע ברידער האָבן געפעלשט ווי אַ טייך,
ווי דער שטראָם פון טייכן וואָס גייען אַוועק,
16 וואָס זיינען טונקל פון אַייז –
אויף זיי באַהאַלט זיך דער שניי.
17 בעת זיי ווערן צעוואַרעמט, ווערן זיי פאַרשווונדן,
ווי עס ווערט הייס, צעגייען זיי פון זייער אָרט.
18 עס דרייען זיך די וועגן פון זייער וואַנדער,
זיי פאַרגייען אין נישט און ווערן פאַרלאָרן.
19 די קאַראַוואַנען פון תּימאָ האָבן אויסגעקוקט,
די גיי־מחנות פון שבאָ האָבן געהאָפט אויף זיי,
20 אָבער זיי האָבן זיך געשעמט וואָס זיי האָבן זיך פאַר־
זיכערט,
זיי זיינען אָנגעקומען ביז אַהין און אין שאַנד געבליבן.
21 פאַרוואָר, אַצונד זייט איר מיט אים,
איר האָט דערזען דעם בראָך, און זיך דערשראָקן.
22 האָב איך דען געזאָגט: גיט מיר וואָס,
און פון אַייער פאַרמעג שענקט פאַר מיר?

כז כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ׃ הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֶּן־הִיא שְׁמָעֶנָּה
וְאַתָּה דַע־לָךְ׃

ו

א ב וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעְשִׂי וְהַיָּתִי בְּמֹאזְנַיִם
ג יִשְׂאוּ־יָחַד׃ כִּי־עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד עַל־כֵּן דְּבָרַי לָעוּ׃
ד כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי אֲשֶׁר חֲמָתָם שֹׁתָה רוּחִי בִּעוּתֵי אֱלוֹהַּ
ה יַעַרְכוּנִי׃ הֲיִנְהַק־פֶּרֶא עֲלֵי־דֶשֶׁא אִם יִגְעֶה־שּׁוֹר עַל־
ו בְּלִילוֹ׃ הֲיֵאָכֵל תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־יֶשׁ־טַעַם בְּרִיר
ז ח חַלָּמוּת׃ מֵאֲנָה לִנְגּוֹעַ נַפְשִׁי הֵמָּה כִּדְוֵי לַחְמִי׃ מִי־יִתֵּן
ט תָּבוֹא שֶׁאֱלָתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ׃ וְיֹאֵל אֱלוֹהַּ וִידַכְּאֵנִי
י יַתֵּר יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי׃ וּתְהִי עוֹד ׀ נֶחָמָתִי וַאֲסַלְּדָה בְחִילָה
יא לֹא יַחְמוֹל כִּי־לֹא כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ׃ מַה־כֹּחִי כִי
יב אֲיַחֵל וּמַה־קִּצִּי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי׃ אִם־כֹּחַ אֲבָנִים כֹּחִי
יג אִם־בְּשָׂרִי נָחוּשׁ׃ הַאִם אֵין עֶזְרָתִי בִי וְתֻשִׁיָּה נִדְּחָה מִמֶּנִּי׃
יד טו לַמָּס מֵרֵעֵהוּ חָסֶד וְיִרְאַת שַׁדַּי יַעֲזוֹב׃ אַחַי בָּגְדוּ כְמוֹ־
טז נָחַל כַּאֲפִיק נְחָלִים יַעֲבֹרוּ׃ הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח עָלֵימוֹ
יז יִתְעַלֶּם־שָׁלֶג׃ בְּעֵת יְזֹרְבוּ נִצְמָתוּ בְּחֻמּוֹ נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם׃
יח יט יִלָּפְתוּ אָרְחוֹת דַּרְכָּם יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ׃ הִבִּיטוּ אָרְחוֹת
כ תֵּמָא הֲלִיכֹת שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ׃ בֹּשׁוּ כִּי־בָטָח בָּאוּ עָדֶיהָ
כא כב וַיֶּחְפָּרוּ׃ כִּי־עַתָּה הֱיִיתֶם לֹא תִּרְאוּ חֲתַת וַתִּירָאוּ׃ הֲכִי־
כג אָמַרְתִּי הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם שִׁחֲדוּ בַעֲדִי׃ וּמַלְּטוּנִי מִיַּד־צָר
כד וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי׃ הוֹרוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמַה־שָּׁגִיתִי
כה הָבִינוּ לִי׃ מַה־נִּמְרְצוּ אִמְרֵי־יֹשֶׁר וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵחַ מִכֶּם׃
כו כז הַלְהוֹכַח מִלִּים תַּחְשֹׁבוּ וּלְרוּחַ אִמְרֵי נֹאָשׁ׃ אַף־עַל־יָתוֹם
כח תַּפִּילוּ וְתִכְרוּ עַל־רֵיעֲכֶם׃ וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי וְעַל־
כט פְּנֵיכֶם אִם־אֲכַזֵּב׃ שֻׁבוּ־נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה וְשֻׁבִי עוֹד צִדְקִי־
ל בָהּ׃ הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי עַוְלָה אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת׃

ה, כז׳ כ׳ דגושה ו, ב׳ והותי קרי כא׳ למדנחאי לא כתיב בס״א תיראו
כה׳ בס״א יוכיח הוכח כו׳ בס״א נאש כט׳ ושבו ק׳

23 אָדער: מאַכט מיך אַנטרינען פון שונאס האַנט,
און פון דער האַנט פון געוואַלטטוער זאָלט איר מיך
אויסלייזן?

24 לערנט מיך, און איך וועל שווייגן,
און וואָס איך האָב פאַרזען, גיט מיר צו פאַרשטיין.
25 ווי שטאַרק זיינען ריכטיקע ווערטער!
אָבער וואָס באַווייזט דאָס באַווייזן פון אַייך?
26 רעכנט איר ווערטער פאַר אַ באַווייז,
און פאַר ווינט די רייד פון פאַרצווייפלטן?
27 אַפילו אויף אַ יתום וואָלט איר גורל וואַרפן,
און איר וואָלט גראָבן אויף אַייער חבר.
28 און אַצונד באַוויליקט, קערט אַייך צו מיר;
און צי וועל איך אַייך אין פּנים אַ ליגן זאָגן?
29 קערט אַייך אום, איך בעט אַייך, זאָל קיין עוולה ניט
געשען,
יאָ, קערט אַייך ווידער אום, איך בין גערעכט דערין.
30 איז אין מיין צונג דאָ אומרעכט?
צי שפּירט ניט מיין גומען פאַרברעכן?

ז

א ב הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עֲלֵי־אָרֶץ וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו׃ כְּעֶבֶד
ג יִשְׁאַף־צֵל וּכְשָׂכִיר יְקַוֶּה פָעֳלוֹ׃ כֵּן הָנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־
ד שָׁוְא וְלֵילוֹת עָמָל מִנּוּ־לִי׃ אִם־שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם
ה וּמִדַּד־עָרֶב וְשָׂבַעְתִּי נְדֻדִים עֲדֵי־נָשֶׁף׃ לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה
ו וְגִישׁ עָפָר עוֹרִי רָגַע וַיִּמָּאֵס׃ יָמַי קַלּוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלוּ
ז בְּאֶפֶס תִּקְוָה׃ זְכֹר כִּי־רוּחַ חַיָּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת
ח ט טוֹב׃ לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין רֹאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי׃ כָּלָה עָנָן
י וַיֵּלַךְ כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא יַעֲלֶה׃ לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־
יא יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקֹמוֹ׃ גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשָׂךְ פִּי אֲדַבְּרָה בְּצַר
יב רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר נַפְשִׁי׃ הֲיָם אָנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים
יג עָלַי מִשְׁמָר׃ כִּי־אָמַרְתִּי תְּנַחֲמֵנִי עַרְשִׂי יִשָּׂא בְשִׂיחִי
יד טו מִשְׁכָּבִי׃ וְחִתַּתַּנִי בַחֲלֹמוֹת וּמֵחֶזְיֹנוֹת תְּבַעֲתַנִּי׃ וַתִּבְחַר
טז מַחֲנָק נַפְשִׁי מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי׃ מָאַסְתִּי לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה
יז חֲדַל מִמֶּנִּי כִּי־הֶבֶל יָמָי׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ וְכִי־תָשִׁית
יח יט אֵלָיו לִבֶּךָ׃ וַתִּפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים לִרְגָעִים תִּבְחָנֶנּוּ׃ כַּמָּה
כ לֹא־תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא־תַרְפֵּנִי עַד־בִּלְעִי רֻקִּי׃ חָטָאתִי מָה
אֶפְעַל ׀ לָךְ נֹצֵר הָאָדָם לָמָה שַׂמְתַּנִי לְמִפְגָּע לָךְ וָאֶהְיֶה
כא עָלַי לְמַשָּׂא׃ וּמֶה ׀ לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־עֲוֺנִי כִּי־
עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחֲרְתַּנִי וְאֵינֶנִּי׃

ח

א ב וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָן תְּמַלֶּל־אֵלֶּה וְרוּחַ
ג כַּבִּיר אִמְרֵי־פִיךָ׃ הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֵּת־
ד ה צֶדֶק׃ אִם־בָּנֶיךָ חָטְאוּ־לוֹ וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃ אִם־
ו אַתָּה תְּשַׁחֵר אֶל־אֵל וְאֶל־שַׁדַּי תִּתְחַנָּן׃ אִם־זַךְ וְיָשָׁר
ז אָתָּה כִּי־עַתָּה יָעִיר עָלֶיךָ וְשִׁלַּם נְוַת צִדְקֶךָ׃ וְהָיָה
ח רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה מְאֹד׃ כִּי שְׁאַל־נָא

ז, א׳ עלי קרי   ה׳ נ׳ זעירא וגוש קרי   ט׳ פתח באתנח   יד׳ פתח בס״ס ודגש   כ׳ רפה ומלעיל

ז

1 פאַרוואָר, דינסטצייט האָט דער מענטש אויף דער ערד,
און ווי טעג פון אַ געדונגענעם זיינען זיינע טעג.
2 ווי אַ קנעכט וואָס שמאַכט נאָך שאָטן,
און ווי אַ געדונגענער וואָס האַרט אויף זיין לוין,
3 אַזוי האָב איך מיר צוגעטיילט געקריגן חדשים פון אומגליק,
און נעכט פון מאַטערניש האָט מען מיר צוגעציילט.
4 אַז איך לייג זיך, זאָג איך: ווען וועל איך אויפשטיין?
און די נאַכט ציט זיך, און איך ווער זאַט מיט וואַרפעניש ביזן פרימאָרגן.
5 מיין לייב איז באַקליידט מיט ווערים און שטיקער ערד,
מיין הויט פּלאַצט און ווערט צעקראָכן.
6 מיינע טעג זיינען פלינקער פון אַ וועבשיפל,
און ווערן פאַרלענדט אָן אַ האָפענונג.
7 געדענק, אַז אַ הויך איז מיין לעבן,
מיין אויג וועט ניט אָנזען מער גוטס.
8 מיך וועט מער ניט אָנקוקן דאָס אויג פון מיין זעער,
דיינע אויגן זיינען אויף מיר, און שוין בין איך ניטאָ.
9 פאַרלענדט ווערט אַ וואָלקן און פאַרגייט,
אַזוי דער וואָס נידערט אין אונטערערד, וועט ניט אַרויפקומען.
10 ער וועט זיך מער ניט אומקערן אין זיין הויז,
און זיין אָרט וועט אים מער ניט קענען.

11 דרומעך וועל איך ניט פאַרמיידן מיין מויל,
איך וועל רעדן אין דער קלעמעניש פון מיין געמיט,
איך וועל קלאָגן אין דער ביטערקייט פון מיין זעל.
12 בין איך אַ ים, אָדער אַ ים־חיה,
וואָס דו שטעלסט אַ וואַך איבער מיר?
13 אַז איך זאָג: מיין בעט וועט מיך טרייסטן,
מיין געלעגער וועט מיטראָגן מיין קלאָג,
14 שרעקסטו מיך מיט חלומות,
און מיט זעאונגען גרוילסטו מיך.

15 און מיין זעל וויל בעסער דערוואַרגעניש,
טויט, איידער דידאָזיקע ביינער מיינע.
16 מיר איז נמאס; איך וועל אייביק ניט לעבן,
לאָז אָפּ פון מיר, וואָרום אַ הויך זיינען מיינע טעג.
17 וואָס איז דער מענטש, אַז דו זאָלסט אים גרייסן,
און אַז דו זאָלסט לייגן אויף אים דיין האַרץ,
18 און אים דערמאָנען אַלע פרימאָרגן,
אַלע רגע אים פּרווון?
19 ווי לאַנג וועסטו זיך ניט אָפּקערן פון מיר?
מיך ניט אָפּלאָזן ביז איך שלינג אַראָפּ מיין שפּייעכץ?
20 אַז איך זינדיק, וואָס טו איך דיר, היטער פון דעם מענטשן?
פאַרוואָס האָסטו מיך געמאַכט פאַר דיין צילברעט,
אַז איך בין געוואָרן זיך אַליין צו לאַסט?
21 און וואָס פאַרגיסטו ניט מיין פאַרברעך,
און טוסט ניט אָפּ מיין זינד?
וואָרום אַצונד וועל איך ליגן אין שטויב,
און וועסט מיך זוכן, און איך וועל ניט זיין.

ח

1 האָט געענטפערט בלדד דער שוחי, און האָט געזאָגט:
2 ביז וואַנען וועסטו רעדן דאָסדאָזיקע,
און ווי אַ שטאַרקער ווינט וועלן זיין די ווערטער פון דיין מויל?
3 וועט דען גאָט פאַרדרייען דעם משפּט?
און וועט דער אַלמאַכטיקער פאַרדרייען די גערעכטיקייט?
4 אַז דיינע קינדער האָבן געזינדיקט צו אים,
האָט ער זיי אַוועקגעשיקט פאַר זייער פאַרברעך.
5 אַז דו וואָלסט זוכן גאָט,
און צום אַלמאַכטיקן בעטן,
6 אַז דו וואָלסט זיין ריין און רעכטפאַרטיק,
וואָלט ער אַצונד זיך דערוועקן פאַר דיר,
און גאַנץ מאַכן דיין גערעכטע וווינונג.
7 און אויב דיין אָנהייב וועט זיין קליין,
וועט דיין סוף זיין זייער גרויס.

8 וואָרום פרעג אַקאָרשט דעם פריערדיקן דור,

ט לְדֹר רִאשׁוֹן וְכוֹנֵן לְחֵקֶר אֲבוֹתָם׃ כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא
י נֵדָע כִּי צֵל יָמֵינוּ עֲלֵי־אָרֶץ׃ הֲלֹא־הֵם יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ
יא וּמִלִּבָּם יוֹצִאוּ מִלִּים׃ הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא בְּלֹא בִצָּה יִשְׂגֶּא־
יב אָחוּ בְלִי־מָיִם׃ עֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וְלִפְנֵי כָל־חָצִיר
יג יִיבָשׁ׃ כֵּן אָרְחוֹת כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד׃
יד טו אֲשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטַחוֹ׃ יִשָּׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ
טז וְלֹא יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם׃ רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ
יז וְעַל־גַּנָּתוֹ יֹנַקְתּוֹ תֵצֵא׃ עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יְסֻבָּכוּ בֵּית
יח אֲבָנִים יֶחֱזֶה׃ אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקֹמוֹ וְכִחֶשׁ בּוֹ לֹא רְאִיתִיךָ׃
יט כ הֶן־הוּא מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ׃ הֶן־אֵל לֹא
כא יִמְאַס־תָּם וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃ עַד־יְמַלֵּה שְׂחוֹק
כב פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ תְרוּעָה׃ שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וְאֹהֶל
רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃

ט

א ב וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם יָדַעְתִּי כִי־כֵן וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ
ג עִם־אֵל׃ אִם־יַחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא־יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃
ד ה חֲכַם לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם׃ הַמַּעְתִּיק
ו הָרִים וְלֹא יָדָעוּ אֲשֶׁר הֲפָכָם בְּאַפּוֹ׃ הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ
ז מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַלָּצוּן׃ הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח
ח וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתֹּם׃ נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ וְדוֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי
ט י יָם׃ עֹשֶׂה־עָשׁ כְּסִיל וְכִימָה וְחַדְרֵי תֵמָן׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת
יא עַד־אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא
יב אֶרְאֶה וְיַחֲלֹף וְלֹא־אָבִין לוֹ׃ הֵן יַחְתֹּף מִי יְשִׁיבֶנּוּ מִי־
יג יֹאמַר אֵלָיו מַה־תַּעֲשֶׂה׃ אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב אַפּוֹ תַּחְתָּו
יד שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי רָהַב׃ אַף כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחֲרָה דְבָרַי עִמּוֹ׃
טו טז אֲשֶׁר אִם־צָדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה לִמְשֹׁפְטִי אֶתְחַנָּן׃ אִם־קָרָאתִי
יז וַיַּעֲנֵנִי לֹא־אַאֲמִין כִּי־יַאֲזִין קוֹלִי׃ אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי

ח, ח׳ י׳ במקום א׳ יא׳ א׳ במקום ה׳ כא׳ ה׳ במקום א׳
ט, יב׳ נ״א ומי יג׳ תחתו קרי

אונ מערק וואָס זייערע עלטערן האָבן אויסגעפאָרשט –
9 וואָרום מיר זיינען פון נעכטן, און ווייסן גאָרנישט,
ווייל אַ שאָטן זיינען אונדזערע טעג אויף דער ערד –
10 פאַרוואָר, זיי וועלן דיך לערנען, זיי וועלן דיר זאָגן,
און פון זייער האַרצן אַרויסברענגען ווערטער.
11 קען אויסוואַקסן ראָר אָן אַ זומפּ?
קען גרויס ווערן טייכגראָז אָן וואַסער?
12 נאָך איז עס אין זיין גרינקייט, ניט אָפּגעשניטן,
און ווי גאָרע היי ווערט עס פאַרטריקנט.
13 אַזוי זיינען די וועגן פון אַלע גאָטפאַרגעסער,
און די האָפענונג פון דעם זינדיקן גייט אונטער.
14 וואָרום זומערפאָדים איז זיין פאַרזיכערונג,
און שפינוועבס זיין ביטחון.
15 ער לענט זיך אָן אויף זיין הויז, אָבער עס האָט ניט קיין
באַשטאַנד,
ער האַלט זיך דעראָן, אָבער עס בלייבט ניט שטיין.
16 זאַפטיק איז ער פאַר דער זון,
און איבער זיין גאָרטן גייט אַרויס זיין שפּראָץ.
17 אין אַ הויפן פלעכטן זיך זיינע וואָרצלען,
צווישן שטיינער רייסט ער זיך דורך.
18 אָבער פאַרטיליקט מען אים פון זיין אָרט,
פאַרלייקנט ער אים: איך האָב דיך ניט געזען.
19 אָט דאָס איז די פרייד פון זיין וועג,
און פון דער ערד שפּראָצט אַן אַנדערער אַרויס.
20 זע, גאָט פאַראַכט ניט דעם אומשולדיקן,
און וועט ניט אויפהאַלטן די האַנט פון דעם שלעכטס־
טוער;
21 ביז ער וועט אָנפילן מיט געלעכטער דיין מויל,
און דיינע ליפּן מיט שאַלונג.
22 דיינע שׂונאים וועלן זיך אָנקליידן מיט שאַנד,
און דאָס געצעלט פון די רשעים וועט מער ניט זיין.

ט

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
2 אמת, איך ווייס אַז אַזוי איז עס;
און ווי קען אַ מענטש גערעכט זיין קעגן גאָט?
3 אַז ער זאָל וועלן זיך קריגן מיט אים,
וואָלט ער אים ניט געקענט ענטפערן איינס פון
טויזנט.
4 קלוג אין האַרצן, און שטאַרק אין כּוח –
ווער קען זיך עקשנען קעגן אים און אַרויס גאַנץ?
5 דער וואָס רוקט איבער בערג, און זיי מערקן ניט,
ווען ער קערט זיי איבער אין זיין צאָרן.
6 דער וואָס טרייסלט אויף די ערד פון איר אָרט,
אַז אירע זיילן ציטערן.
7 דער וואָס הייסט דער זון, און זי שיינט ניט,
און די שטערן פאַרחתמעט ער.
8 ער האָט אויסגעשפּרייט די הימלען אַליין,
און ער טרעט אויף די הייכן פון ים.
9 ער האָט געמאַכט דעם בערשטערן,
דעם אָריאָן און דעם זיבנשטערן,
און די קאַמערן פון דָרום.
10 ער טוט גרויסע זאַכן אַזש ניט צו דערפאָרשן,
און וווּנדער אַזש אָן אַ צאָל.
11 אָט גייט ער מיר פאַרביי, און איך זע ניט,
און ער ציט דורך, און איך מערק אים ניט.
12 אָט כאַפּט ער אַוועק – ווער קען אים אָפּהאַלטן?
ווער קען אים זאָגן: וואָס טוסטו?
13 גאָט קערט ניט אָפּ זיין צאָרן;
אונטער אים האָבן זיך געבויגן די העלפער פון רַהַב.
14 היינט ווי שוין קען איך אים ענטפערן,
קלייבן מיינע ווערטער קעגן אים?
15 וואָס אַפילו איך זאָל גערעכט זיין, קען איך ניט
ענטפערן;
בעטן מוז איך זיך ביי דעם וואָס משפּט מיך.
16 אַפילו איך זאָל רופן און ער זאָל ענטפערן,
וואָלט איך ניט גלויבן אַז ער האָט פאַרנומען מיין
קָול.
17 ער וואָס צערייבט מיך מיט שטורעמווינט,

יח וְהִרְבָּה פְצָעַי חִנָּם׃ לֹא־יִתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחִי כִּי יַשְׂבִּעַנִי
יט מַמְּרֹרִים׃ אִם־לְכֹחַ אַמִּיץ הִנֵּה וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי׃
כ כא אִם־אֶצְדָּק פִּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם־אָנִי וַיַּעְקְשֵׁנִי׃ תָּם אָנִי לֹא־
כב אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃ אַחַת הִיא עַל־כֵּן אָמַרְתִּי תָּם
כג וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃ אִם־שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם לְמַסַּת נְקִיִּם
כד יִלְעָג׃ אֶרֶץ ׀ נִתְּנָה בְיַד־רָשָׁע פְּנֵי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה אִם־לֹא
כה אֵפוֹא מִי־הוּא׃ וְיָמַי קַלּוּ מִנִּי־רָץ בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ טוֹבָה׃
כו כז חָלְפוּ עִם־אֳנִיּוֹת אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׂ עֲלֵי־אֹכֶל׃ אִם־אָמְרִי
כח אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעֶזְבָה פָנַי וְאַבְלִיגָה׃ יָגֹרְתִּי כָל־עַצְּבֹתָי
כט ל יָדַעְתִּי כִּי־לֹא תְנַקֵּנִי׃ אָנֹכִי אֶרְשָׁע לָמָּה־זֶּה הֶבֶל אִיגָע׃
לא אִם־הִתְרָחַצְתִּי בְמוֹ־שָׁלֶג וַהֲזִכּוֹתִי בְּבֹר כַּפָּי׃ אָז בַּשַּׁחַת
לב תִּטְבְּלֵנִי וְתִעֲבוּנִי שַׂלְמוֹתָי׃ כִּי־לֹא־אִישׁ כָּמֹנִי אֶעֱנֶנּוּ נָבוֹא
לג יַחְדָּו בַּמִּשְׁפָּט׃ לֹא יֵשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יָשֵׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ׃
לד לה יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטוֹ וְאֵמָתוֹ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ אֲדַבְּרָה וְלֹא
אִירָאֶנּוּ כִּי לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי׃

י

א נָקְטָה נַפְשִׁי בְּחַיָּי אֶעֶזְבָה עָלַי שִׂיחִי אֲדַבְּרָה בְּמַר נַפְשִׁי׃
ב אֹמַר אֶל־אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל מַה־תְּרִיבֵנִי׃
ג הֲטוֹב לְךָ ׀ כִּי־תַעֲשֹׁק כִּי־תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ וְעַל־עֲצַת
ד רְשָׁעִים הוֹפָעְתָּ׃ הַעֵינֵי בָשָׂר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ תִּרְאֶה׃
ה ו הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר׃ כִּי־תְבַקֵּשׁ
ז לַעֲוֺנִי וּלְחַטָּאתִי תִדְרוֹשׁ׃ עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־לֹא אֶרְשָׁע וְאֵין
ח מִיָּדְךָ מַצִּיל׃ יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד סָבִיב וַתְּבַלְּעֵנִי׃
ט י זְכָר־נָא כִּי־כַחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר תְּשִׁיבֵנִי׃ הֲלֹא כֶחָלָב
יא תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִנָּה תַּקְפִּיאֵנִי׃ עוֹר וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת
יב וְגִידִים תְּשֹׂכְכֵנִי׃ חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ
יג שָׁמְרָה רוּחִי׃ וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ בִלְבָבֶךָ יָדַעְתִּי כִּי־זֹאת עִמָּךְ׃

ט, יט׳ ס״א לְכֹחַ   כ׳ קמץ בדחי   כב׳ פתח באתנח
ל׳ במי קרי   לד׳ ט רפוי   פתח בס״פ ודגש

און מערט מיינע ווונדן אומזיסט.
18 ער לאָזט מיך מיין אָטעם ניט אָפּציען,
נייערט ער זעטיקט מיך מיט ביטערנישן.
19 אויב אין כּוח, איז ער מאַכטיקער,
און אויב אויף אַ משפּט: „ווער קען מיך לאָדן?"
20 אַפילו איך זאָל זיין גערעכט, וועט מיין מויל מיך פאַר־שולדיקן;
איך מעג זיין אומשולדיק, וועט ער מיך מאַכן פאַר קרום.

21 איך בין אומשולדיק;
מיך אַרט ניט מיין נפש,
מיר איז נמאס מיין לעבן.
22 עס איז אַלץ איינס, דרום זאָג איך:
דעם אומשולדיקן אַזוי ווי דעם רשע פאַרלענדט ער.
23 ווען די רוט טייט פּלוצלינג,
שפּאָט ער אויף דעם גוססן פון די אומשולדיקע.
24 די ערד איז איבערגעגעבן אין דער האַנט פון רשע;
דעם פּנים פון אירע ריכטער פאַרדעקט ער;
אויב ניט, ווער דען איז דאָס?
25 און מיינע טעג זיינען פלינקער פון אַ לויפער,
זיי זיינען אַנטלאָפן, ניט אָנגעזען גוטס.
26 זיי זיינען אַוועק גלייך ווי ראָרשיפן,
ווי אַן אָדלער וואָס שוועבט אויפן עסן.
27 אַז איך זאָג, איך וועל פאַרגעסן מיין קלאָג,
אַוועקוואַרפן מיין אומעטיק פּנים, און זיך אויפמונטערן,
28 שרעק איך זיך פאַר אַלע מיינע ווייטאָקן,
איך ווייס אַז דו וועסט מיר ניט שענקען.
29 שולדיק מוז איך בלייבן,
טאָ נאָך וואָס זאָל איך מיך מיען אומנישט?
30 אַז איך וואָלט זיך געוואַשן מיט שנייוואַסער,
און גערייניקט מיט לויג מיינע הענט,
31 וועסטו דענסמאָל אין אַ גראָבן מיך אַיינטונקען,
אַז מיינע קליידער וועלן זיך עקלען מיט מיר.
32 וואָרום ניט אַ מענטש ווי איך איז ער, איך זאָל אים ענטפערן,
מיר זאָלן אין איינעם צום משפּט גיין.
33 ניטאָ צווישן אונדז קיין אַנטשיידער,
וואָס זאָל לייגן זיין האַנט אויף אונדז ביידן.
34 זאָל ער אָפּטאָן פון מיר זיין רוט,
און זיין אימה זאָל מיך ניט שרעקן,
35 וועל איך רעדן, און ניט מורא האָבן פאַר אים;
וואָרום בין איך דען ניט פעסט ביי זיך?

י

1 מיר אַליין עקלט מיין לעבן;
איך וועל פון מיר לויז לאָזן מיין קלאָג,
איך וועל רעדן אין דער ביטערקייט פון מיין זעל.
2 איך וועל זאָגן צו גאָט: זאָלסט מיך ניט שולדיק מאַכן;
לאָז מיך וויסן פאַרוואָס דו קריגסט זיך מיט מיר.
3 איז דיר גוט אַז דו דריקסט,
אַז דו פאַראַכטסט די מי פון דיינע הענט,
און דעם באַראָט פון די רשעים באַשיינסטו?
4 זיינען אויגן פון פלייש ביי דיר?
צי זעסטו ווי אַ מענטש זעט?
5 זיינען ווי די טעג פון אַ מענטשן דיינע טעג,
צי דיינע יאָרן ווי די טעג פון אַ מאַן?
6 אַז דו זוכסט מיין זינד,
און פאָרשסט מיין חטא,
7 הגם דו ווייסט אַז איך בין ניט שולדיק,
נאָר ניטאָ ווער זאָל מציל זיין פון דיין האַנט.
8 דיינע הענט האָבן מיך געפורעמט און געמאַכט
מיט אַלעם מיטאַנאַנדער, פון דעסטוועגן ברענגסטו מיך אום.
9 געדענק פאָרט, אַז ווי ליים האָסטו מיך געמאַכט,
און צו שטויב וועסטו מיך אומקערן.
10 פאַרוואָר, ווי מילך האָסטו מיך אויסגעגאָסן,
און ווי קעז האָסטו מיך פאַרגליווערט.
11 מיט הויט און פלייש האָסטו מיך באַקליידט,
און מיט ביינער און אָדערן געפלאָכטן.
12 לעבן און גענאָד האָסטו מיר באַשערט,
און דיין אָבאַכט האָט אָפּגעהיט מיין גייסט.
13 אָבער דאָס האָסטו באַהאַלטן אין דיין האַרצן,
איך ווייס אַז דאָס האָסטו געהאַט אין זינען:

14 אַז איך זינדיק, ווּעסטו מיך היטן,
און פון מיין חטא מיך ניט ריין מאַכן.
15 אַז איך בין שולדיק, איז ווי צו מיר,
און בין איך גערעכט, קען איך ניט אויפהייבן דעם
קאָפּ,
זאַט מיט שאַנד, און זעענדיק מיין פּיין.
16 און הייבט ער זיך אויף, יאָגסטו מיך ווי אַ לייב,
און אַלץ ווידער באַגייסטו זיך משונה קעגן מיר.
17 באַנייסט דיינע עדות קעגן מיר,
און מערסט דיין כּעס אויף מיר;
געביטן נאָכאַנאַנד ווערט דער חיל קעגן מיר.

18 און נאָך וואָס האָסטו מיך פון טראַכט אַרויסגעצויגן?
איך וואָלט פאַרגאַנגען, און אַן אויג וואָלט מיך ניט
אָנגעזען.
19 ווי ניט געווען וואָלט איך געווען,
פון מוטערלייב וואָלט איך צום קבר געבראַכט
געוואָרן.
20 מיינע טעג זיינען דאָך ווינציק, טאָ הער אויף,
און טו זיך אָפּ פון מיר, איך זאָל זיך אויפמונטערן
אַ ביסל,
21 איידער איך גיי אַוועק זיך ניט אומצוקערן,
אין אַ לאַנד פון חושך און טויטשאָטן,
22 אַ לאַנד טונקל ווי די פינצטערניש אַליין,
טויטשאָטן אָן אָרדענונג,
ווו אַפילו אַז עס שיינט, איז ווי פינצטערניש.

יא

1 האָט געענטפערט צופר דער נַעֲמָתי, און האָט
געזאָגט:
2 זאָל דער פילרעדעוודיקער בלייבן ניט געענטפערט?
און צי זאָל דער ליפנמענטש בלייבן גערעכט?
3 דיינע פּלוידערייען מאַכן מענטשן שווייגן,
און דו שפּאָטסט, און קיינער האַלט ניט פּאָר.
4 און דו זאָגסט: לויטער איז מיין לערנונג,
און ריין בין איך אין דיינע אויגן.
5 אָבער הלוואַי רעדט גאָט,
און עפנט זיינע ליפּן מיט דיר,
6 און דערציילט דיר די פאַרבאָרגענישן פון קלוגשאַפט,
ווי פילפאַכיק די חכמה איז,
און וואָלסט וויסן אַז גאָט מאָנט פון דיר
ווינציקער ווי דיין זינד.
7 ווילסטו די דערפאָרשונג פון גאָט געפינען?
צי דעם ציל פון אַלמאַכטיקן געפינען?
8 עס איז הויך ווי די הימלען, וואָס קענסטו אויפטאָן?
טיפער פון אונטערערד, וואָס קענסטו וויסן?
9 לענגער פון דער ערד איז די מאָס דערפון,
און ברייטער פון ים.
10 אַז ער גייט פאַרביי און פאַרשליסט,
אָדער ער זאַמלט איין, ווער קען אים אָפּהאַלטן?
11 וואָרום ער ווייס די פאַלשע לייט,
און ער זעט דאָס אומרעכט, אָן צומאָל אַ קוק טאָן.
12 אָבער דער פוסטער מענטש וועט קריגן שׂכל[א],
ווען אַ יונגער וואַלדאייזל וועט איבערגעבאָרן ווערן
אין אַ מענטשן.

[א] וואָרטשפּיל: נָבוּב יִלָּבֵב.

יד אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי וּמֵעֲוֺנִי לֹא תְנַקֵּנִי׃ אִם־רָשַׁעְתִּי
טו אַלְלַי לִי וְצָדַקְתִּי לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי שְׂבַע קָלוֹן וּרְאֵה עָנְיִי׃
טז יז וְיִגְאֶה כַּשַּׁחַל תְּצוּדֵנִי וְתָשֹׁב תִּתְפַּלָּא בִי׃ תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ ׀
יח נֶגְדִּי וְתֶרֶב כַּעַשְׂךָ עִמָּדִי חֲלִיפוֹת וְצָבָא עִמִּי׃ וְלָמָּה מֵרֶחֶם
יט הֹצֵאתָנִי אֶגְוַע וְעַיִן לֹא־תִרְאֵנִי׃ כַּאֲשֶׁר לֹא־הָיִיתִי אֶהְיֶה
כ מִבֶּטֶן לַקֶּבֶר אוּבָל׃ הֲלֹא־מְעַט יָמַי יֶחְדָּל יָשִׁית מִמֶּנִּי
כא וְאַבְלִיגָה מְּעָט׃ בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ חֹשֶׁךְ
כב וְצַלְמָוֶת׃ אֶרֶץ עֵיפָתָה ׀ כְּמוֹ אֹפֶל צַלְמָוֶת וְלֹא סְדָרִים
וַתֹּפַע כְּמוֹ־אֹפֶל׃

יא

א ב וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב דְּבָרִים לֹא יֵעָנֶה וְאִם־
ג אִישׁ שְׂפָתַיִם יִצְדָּק׃ בַּדֶּיךָ מְתִים יַחֲרִישׁוּ וַתִּלְעַג וְאֵין
ד ה מַכְלִם׃ וַתֹּאמֶר זַךְ לִקְחִי וּבַר הָיִיתִי בְעֵינֶיךָ׃ וְאוּלָם
ו מִי־יִתֵּן אֱלוֹהַּ דַּבֵּר וְיִפְתַּח שְׂפָתָיו עִמָּךְ׃ וְיַגֶּד־לְךָ ׀ תַּעֲלֻמוֹת
חָכְמָה כִּי־כִפְלַיִם לְתוּשִׁיָּה וְדַע ׀ כִּי־יַשֶּׁה לְךָ אֱלוֹהַּ מֵעֲוֺנֶךָ׃
ז ח הַחֵקֶר אֱלוֹהַּ תִּמְצָא אִם עַד־תַּכְלִית שַׁדַּי תִּמְצָא׃ גָּבְהֵי
ט שָׁמַיִם מַה־תִּפְעָל עֲמֻקָּה מִשְּׁאוֹל מַה־תֵּדָע׃ אֲרֻכָּה מֵאֶרֶץ
י מִדָּהּ וּרְחָבָה מִנִּי־יָם׃ אִם־יַחֲלֹף וְיַסְגִּיר וְיַקְהִיל וּמִי
יא יְשִׁיבֶנּוּ׃ כִּי־הוּא יָדַע מְתֵי־שָׁוְא וַיַּרְא־אָוֶן וְלֹא יִתְבּוֹנָן׃
יב יג וְאִישׁ נָבוּב יִלָּבֵב וְעַיִר פֶּרֶא אָדָם יִוָּלֵד׃ אִם־אַתָּה הֲכִינוֹתָ
יד לִבֶּךָ וּפָרַשְׂתָּ אֵלָיו כַּפֶּךָ׃ אִם־אָוֶן בְּיָדְךָ הַרְחִיקֵהוּ וְאַל־
טו תַּשְׁכֵּן בְּאֹהָלֶיךָ עַוְלָה׃ כִּי־אָז ׀ תִּשָּׂא פָנֶיךָ מִמּוּם וְהָיִיתָ
טז מֻצָק וְלֹא תִירָא׃ כִּי־אַתָּה עָמָל תִּשְׁכָּח כְּמַיִם עָבְרוּ תִזְכֹּר׃
יז יח וּמִצָּהֳרַיִם יָקוּם חָלֶד תָּעֻפָה כַּבֹּקֶר תִּהְיֶה׃ וּבָטַחְתָּ כִּי־
יט יֵשׁ תִּקְוָה וְחָפַרְתָּ לָבֶטַח תִּשְׁכָּב׃ וְרָבַצְתָּ וְאֵין מַחֲרִיד
כ וְחִלּוּ פָנֶיךָ רַבִּים׃ וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה וּמָנוֹס אָבַד מִנְהֶם
וְתִקְוָתָם מַפַּח־נָפֶשׁ׃

י, כ׳ וחדל קרי   ושית קרי   יא, טו׳ הצ׳ רפה

13 אַז דו וועסט צוקערן דיין האַרץ,
און אויסשפּרייטן צו אים דיינע הענט—
14 אויב אומרעכט איז אין דיין האַנט, דערווייטער עס,
און זאָלסט ניט לאָזן רוען אין דיינע געצעלטן אַן עוולה—
15 דענסמאָל וועסטו אויפהייבן דיין פּנים אָן אַ פלעק,
און וועסט פעסט זיין, און ניט מורא האָבן.
16 וואָרום די מאַטערניש וועסטו פאַרגעסן;
ווי וואַסער וואָס איז אַוועק וועסטו עס דערמאָנען.
17 און העלער ווי מיטן טאָג וועט אויפשטיין דיין לעבן,
די פינצטערניש וועט ווי דער מאָרגן ווערן.
18 און וועסט זיין זיכער, ווייל האָפענונג איז דאָ,
און וועסט זיך אַרומקוקן, און ליגן אין זיכערקייט.
19 און וועסט הויערן, און קיינער וועט ניט שרעקן,
און פיל וועלן זוכן דיין לייטזעליקייט.
20 אָבער די אויגן פון די רשעים וועלן אויסגיין,
און אַנטרינונג וועט זיין פאַרלאָרן פון זיי,
און זייער האָפענונג—אַן אויסהויכעניש פון דער נשמה.

יב

א ב וַיַּ֥עַן אִיּ֗וֹב וַיֹּאמַֽר׃ אָ֭מְנָם כִּ֣י־אַתֶּ֣ם עָ֑ם וְ֝עִמָּכֶ֗ם תָּמ֥וּת
ג חָכְמָֽה׃ גַּם־לִ֤י לֵבָ֨ב ׀ כְּֽמוֹכֶ֗ם לֹא־נֹפֵ֣ל אָנֹכִ֣י מִכֶּ֑ם וְאֶת־
ד מִי־אֵ֥ין כְּמוֹ־אֵֽלֶּה׃ שְׂחֹ֤ק לְרֵעֵ֨הוּ ׀ אֶהְיֶ֗ה קֹרֵ֣א לֶ֭אֱלוֹהַּ
ה וַֽיַּעֲנֵ֑הוּ שְׂ֝ח֗וֹק צַדִּ֥יק תָּמִֽים׃ לַפִּ֣יד בּ֭וּז לְעַשְׁתּ֣וּת שַׁאֲנָ֑ן
ו נָ֝כ֗וֹן לְמ֣וֹעֲדֵי רָֽגֶל׃ יִשְׁלָ֤יוּ אֹֽהָלִ֨ים ׀ לְשֹׁ֥דְדִ֗ים וּֽ֭בַטֻּחוֹת
ז לְמַרְגִּ֣יזֵי אֵ֑ל לַ֝אֲשֶׁ֤ר הֵבִ֖יא אֱל֣וֹהַּ בְּיָדֽוֹ׃ וְֽאוּלָ֗ם שְׁאַל־נָ֣א
ח בְהֵמ֣וֹת וְתֹרֶ֑ךָּ וְע֥וֹף הַ֝שָּׁמַ֗יִם וְיַגֶּד־לָֽךְ׃ א֣וֹ שִׂ֣יחַ לָאָ֣רֶץ
ט וְתֹרֶ֑ךָּ וִיסַפְּר֥וּ לְ֝ךָ֗ דְּגֵ֣י הַיָּֽם׃ מִ֭י לֹא־יָדַ֣ע בְּכָל־אֵ֑לֶּה כִּ֤י
י יַד־יְהוָ֗ה עָ֣שְׂתָה זֹּֽאת׃ אֲשֶׁ֣ר בְּ֭יָדוֹ נֶ֣פֶשׁ כָּל־חָ֑י וְ֝ר֗וּחַ כָּל־
יא בְּשַׂר־אִֽישׁ׃ הֲלֹא־אֹ֭זֶן מִלִּ֣ין תִּבְחָ֑ן וְ֝חֵ֗ךְ אֹ֣כֶל יִטְעַם־לֽוֹ׃
יב יג בִּישִׁישִׁ֥ים חָכְמָ֑ה וְאֹ֖רֶךְ יָמִ֣ים תְּבוּנָֽה׃ עִ֭מּוֹ חָכְמָ֣ה וּגְבוּרָ֑ה
יד ל֝֗וֹ עֵצָ֥ה וּתְבוּנָֽה׃ הֵ֣ן יַ֭הֲרוֹס וְלֹ֣א יִבָּנֶ֑ה יִסְגֹּ֥ר עַל־אִ֝֗ישׁ
טו וְלֹ֣א יִפָּתֵֽחַ׃ הֵ֤ן יַעְצֹ֣ר בַּמַּ֣יִם וְיִבָ֑שׁוּ וִ֝ישַׁלְּחֵ֗ם וְיַ֣הַפְכוּ
טז יז אָֽרֶץ׃ עִ֭מּוֹ עֹ֣ז וְתוּשִׁיָּ֑ה ל֝֗וֹ שֹׁגֵ֥ג וּמַשְׁגֶּֽה׃ מוֹלִ֣יךְ יוֹעֲצִ֣ים
יח שׁוֹלָ֑ל וְֽשֹׁפְטִ֥ים יְהוֹלֵֽל׃ מוּסַ֣ר מְלָכִ֣ים פִּתֵּ֑חַ וַיֶּאְסֹ֥ר אֵ֝ז֗וֹר
יט כ בְּמָתְנֵיהֶֽם׃ מוֹלִ֣יךְ כֹּהֲנִ֣ים שׁוֹלָ֑ל וְאֵתָנִ֣ים יְסַלֵּֽף׃ מֵסִ֣יר
כא שָׂ֭פָה לְנֶאֱמָנִ֑ים וְטַ֖עַם זְקֵנִ֣ים יִקָּֽח׃ שׁוֹפֵ֣ךְ בּ֭וּז עַל־נְדִיבִ֑ים
כב וּמְזִ֖יחַ אֲפִיקִ֣ים רִפָּֽה׃ מְגַלֶּ֣ה עֲ֭מֻקוֹת מִנִּי־חֹ֑שֶׁךְ וַיֹּצֵ֖א לָא֣וֹר
כג כד צַלְמָֽוֶת׃ מַשְׂגִּ֣יא לַ֭גּוֹיִם וַֽיְאַבְּדֵ֑ם שֹׁטֵ֥חַ לַ֝גּוֹיִ֗ם וַיַּנְחֵֽם׃ מֵסִ֗יר
כה לֵ֭ב רָאשֵׁ֣י עַם־הָאָ֑רֶץ וַ֝יַּתְעֵ֗ם בְּתֹ֣הוּ לֹא־דָֽרֶךְ׃ יְמַֽשְׁשׁוּ־
חֹ֥שֶׁךְ וְלֹא־א֑וֹר וַ֝יַּתְעֵ֗ם כַּשִּׁכּֽוֹר׃

יג

א ב הֶן־כֹּ֭ל רָאֲתָ֣ה עֵינִ֑י שָֽׁמְעָ֥ה אָ֝זְנִ֗י וַתָּ֥בֶן לָֽהּ׃ כְּֽ֭דַעְתְּכֶם
ג יָדַ֣עְתִּי גַם־אָ֑נִי לֹא־נֹפֵ֖ל אָנֹכִ֣י מִכֶּֽם׃ א֭וּלָם אֲנִ֣י אֶל־שַׁדַּ֣י
ד אֲדַבֵּ֑ר וְהוֹכֵ֖חַ אֶל־אֵ֣ל אֶחְפָּֽץ׃ וְֽאוּלָ֗ם אַתֶּ֥ם טֹֽפְלֵי־שָׁ֑קֶר
ה רֹפְאֵ֖י אֱלִ֣ל כֻּלְּכֶֽם׃ מִֽי־יִ֭תֵּן הַחֲרֵ֣שׁ תַּחֲרִישׁ֑וּן וּתְהִ֖י לָכֶ֣ם

יב, כב׳ בא׳ הק׳ דגושה

יב

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
2 אמת יאָ, איר זייט די לייט,
און מיט אײַך וועט אָפּשטאַרבן די חכמה!
3 איך האָב אויך פאַרשטאַנדיקייט אַזוי ווי איר,
איך פאַל ניט אַראָפּ קעגן אײַך;
און בײַ וועמען איז אַזויוואָס ניטאָ?
4 אַ געלעכטער בײַם חבר בין איך געוואָרן —
דער וואָס האָט גערופן צו גאָט, און ער האָט אים געענטפערט;
אַ געלעכטער — דער גערעכטער, דער פרומער.
5 דעם אומגליקלעכן קומט פאַראַכטונג,
ווערליך די געדאַנקען פון דעם גליקלעכן,
אַ שטויס — די וואָס זייער פוס גליטשט זיך אויס.
6 בשלווה זײַנען די געצעלטן פון די רויבער,
און אין זיכערקייט די וואָס דערצערענען גאָט,
דער וואָס ברענגט זײַן גאָט אין זײַן פויסט.
7 אָבער פרעג אַקאָרשט די בהמות, און זיי וועלן דיך לערנען,
און דעם פויגל פון הימל, און ער וועט דיר זאָגן;
8 אָדער רעד צו דער ערד, און זי וועט דיך לערנען,
און דיר וועלן דערציילן די פישן פון ים.
9 ווער צווישן אַלע דאָזיקע ווייס ניט,
אַז די האַנט פון גאָט האָט דאָס געמאַכט?
10 אַז אין זײַן האַנט איז די זעל פון יעטוועדער לעבעדיקן,
און דער גײַסט פון יעטוועדער מענטשנס לײַב.—
11 דאַרף ניט דאָס אויער פּרוּוון ווערטער,
אַזוי ווי דער גומען פאַרזוכט זײַן שפּײַז?
12 איז בײַ גרייזן די חכמה,
און אין אַריכת־ימים פאַרשטאַנדיקייט?—
13 בײַ אים איז חכמה און גבורה,
ער האָט עצות און פאַרשטאַנדיקייט.
14 זע, ער צעשטערט, און עס ווערט ניט אָפּגעבויט,
ער פאַרשליסט אַ מענטשן, און עס ווערט ניט געעפנט.
15 זע, ער פאַרהאַלט וואַסערן, און זיי ווערן אויסגעטריקנט,
און ער שיקט זיי אַרויס, און זיי קערן איבער די ערד.
16 בײַ אים איז מאַכט און קלוגשאַפט,
זײַנער איז אי דער פאַרפירטער אי דער פאַרפירער.
17 ער מאַכט אומגיין די יוֹעצים באַנומענע,
און די ריכטער באַנאַרישט ער.
18 די געבונדענע פון די מלכים מאַכט ער לויז,
און אויף זייערע לענדן בינדט ער אַ שטריקגאַרטל.
19 ער מאַכט אומגיין די כּהנים באַנומענע,
און די מאַכטיקע פאַרדרייט ער.
20 ער נעמט אָפּ דעם לשון בײַ די באַרעדעוודיקע,
און דעם שׂכל פון די זקנים נעמט ער אַוועק.
21 ער גיסט פאַראַכטונג אויף פירשטן,
און דעם אָנגורט פון די שטאַרקע מאַכט ער לויז.
22 ער אַנטפּלעקט טיפענישן פון דער פינצטער,
און ברענגט אַרויס אין ליכט דעם שאָטן פון טויט.
23 ער דערהייכט די פעלקער, און ברענגט זיי אונטער,
ער שפּרייט אויס די פעלקער, און פירט זיי אַוועק.
24 ער טוט אָפּ דעם שׂכל פון די הויפּטלײַט פון דעם פאָלק פון לאַנד,
און מאַכט זיי בלאָנדזשען אין אַ וויסטעניש אָן אַ וועג.
25 זיי טאַפּן אין חושך אָן ליכט,
און ער מאַכט זיי וואַקלען ווי אַ שיכּורער.

יג

1 זע, אַלץ האָט געזען מײַן אויג,
מײַן אויער האָט געהערט און זיך געמערקט.
2 ווי איר ווייסט, ווייס איך אויך,
איך פאַל ניט אַראָפּ קעגן אײַך.
3 אָבער איך וויל צום אַלמאַכטיקן רעדן,
און טענהן צו גאָט וויל איך.
4 איר אָבער זייט שמירער פון ליגן,
נישטיקע רוֹפאים זייט איר אַלע.
5 הלוואַי וואָלט איר שווײַגן געשוויגן,
וואָלט דאָס פון אײַך אַ חכמה געווען.

6 הערט אַקאָרשט מײַן טענה,
און די קריג פֿון מײַנע ליפּן פֿאַרנעמט.
7 װילט איר פֿאַר גאָט רעדן אומרעכט,
און פֿאַר אים רעדן באַטרוג?
8 װילט איר זײַן פּנים שאַנעװען,
צי װילט איר פֿאַר גאָט זיך קריגן?
9 װעט גוט זײַן אַז ער װעט אײַך אויספֿאָרשן?
צי װי מע נאַרט אַ מענטשן װעט איר אים אָפּנאַרן?
10 שטראָפֿן װעט ער אײַך שטראָפֿן,
אויב איר װעט אין פֿאַרבאָרגעניש שאַנעװען.
11 פֿאַרװאָר, זײַן גרויסקײט װעט אײַך דערשרעקן,
און זײַן פּחד װעט פֿאַלן אויף אײַך.
12 אײַערע בײַשפּילן זײַנען געגליכן צו אַש,
צו הויפֿנס לײם אײַערע [רייד] הויפֿנס.

13 לאָזט מיך אָפּ, און איך װעל רעדן,
און זאָל קומען אויף מיר װאָס װיל.
14 מעג זײַן װאָס, איך װעל נעמען מײַן פֿלײש אין מײַנע צײן,
און מײַן לעבן װעל איך אײַנשטעלן אין מײַן האַנט.
15 אָט װעט ער מיך טײטן – איך ריכט זיך אויף אים –
אָבער מײַנע װעגן װעל איך אויפֿװײַזן פֿאַר אים.
16 שױן דאָס װעט מיר זײַן אַ הילף,
װאָס פֿאַר אים קען קײן פֿאַלשער ניט קומען.
17 הערן הערט־צו מײַן װאָרט,
און מײַן אַרויסזאָג מיט אײַערע אויערן.
18 אָט, איך בעט אײַך, לײג איך פֿאָר דעם משפּט;
איך װײס אַז איך װעל זײַן גערעכט.
19 װער איז דער װאָס קען קריגן מיט מיר?
װאָרום דענסמאָל װאָלט איך שװײַגן און פֿאַרגײן.

20 נאָר צװײ זאַכן זאָלסטו ניט טאָן מיט מיר,
דענסמאָל װעל איך פֿאַר דײַן פּנים זיך ניט פֿאַרבאָרגן:
21 דײַן האַנט דערװײַטער פֿון מיר,
און דײַן אימה זאָל מיך ניט שרעקן.
22 און רוף, און איך װעל דיר ענטפֿערן,
צי איך װעל רעדן, און ענטפֿער דו מיר.
23 װיפֿיל האָב איך זינד און חטאים?
מײַן פֿאַרברעך און מײַן חטא לאָז מיך װיסן.
24 פֿאַרװאָס פֿאַרבאָרגסטו דײַן פּנים,
און רעכנסט מיך פֿאַר אַ שונא צו דיר?
25 צי אַ געטריבן בלאַט װילסטו אײַנשרעקן,
און אַ פֿאַרטריקנטן שטרוי װילסטו נאָכיאָגן?
26 װאָס דו שרײַבסט מיר אָן ביטערנישן,
און מאַכסט מיך ירשען די זינד פֿון מײַן יוגנט;
27 און טוסט אַרײַן אין אַ קלאָץ מײַנע פֿיס,
און היטסט אַלע מײַנע שטעגן;
אַרום מײַנע פּוסטריט גריבלסטו זיך.
28 און איך[א] בין װי אַ לאָגל װאָס צעקריכט,
װי אַ בגד װאָס מאָיל האָט אים צעפֿרעסן.

יד 1 דער מענטש, געבאָרן פֿון אַ פֿרוי,
האָט קורצע טעג און זאַט פֿאַרדראָס.
2 װי אַ בלום קומט ער אַרויס און װערט פֿאַרשניטן,

[א] אין טעקסט: וְהוּא, און ער.

ו לְחָכְמָה׃ שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי וְרִבוֹת שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃
ז ח הַלְאֵל תְּדַבְּרוּ עַוְלָה וְלוֹ תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃ הֲפָנָיו תִּשָּׂאוּן
ט אִם־לָאֵל תְּרִיבוּן׃ הֲטוֹב כִּי־יַחְקֹר אֶתְכֶם אִם־כְּהָתֵל
י בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בוֹ׃ הוֹכֵחַ יוֹכִיחַ אֶתְכֶם אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים
יא תִּשָּׂאוּן׃ הֲלֹא שְׂאֵתוֹ תְּבַעֵת אֶתְכֶם וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃
יב יג זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־אֵפֶר לְגַבֵּי־חֹמֶר גַּבֵּיכֶם׃ הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי
יד וַאֲדַבְּרָה־אָנִי וְיַעֲבֹר עָלַי מָה׃ עַל־מָה ׀ אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי
טו וְנַפְשִׁי אָשִׂים בְּכַפִּי׃ הֵן יִקְטְלֵנִי לֹא אֲיַחֵל אַךְ־דְּרָכַי אֶל־
טז פָּנָיו אוֹכִיחַ׃ גַּם־הוּא לִי לִישׁוּעָה כִּי לֹא לְפָנָיו חָנֵף יָבוֹא׃
יז יח שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃ הִנֵּה־נָא עָרַכְתִּי
יט מִשְׁפָּט יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק׃ מִי־הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי־
כ עַתָּה אַחֲרִישׁ וְאֶגְוָע׃ אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־תַּעַשׂ עִמָּדִי אָז מִפָּנֶיךָ
כא לֹא אֶסָּתֵר׃ כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחַק וְאֵמָתְךָ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃
כב כג וּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אוֹ־אֲדַבֵּר וַהֲשִׁיבֵנִי׃ כַּמָּה לִי עֲוֺנוֹת
כד וְחַטָּאוֹת פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי הֹדִיעֵנִי׃ לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר
כה וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ׃ הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרוֹץ וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ
כו תִּרְדֹּף׃ כִּי־תִכְתֹּב עָלַי מְרֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֺנוֹת נְעוּרָי׃
כז וְתָשֵׂם בַּסַּד ׀ רַגְלַי וְתִשְׁמוֹר כָּל־אָרְחֹתָי עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלַי
כח תִּתְחַקֶּה׃ וְהוּא כְּרָקָב יִבְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃

יד

א ב אָדָם יְלוּד אִשָּׁה קְצַר יָמִים וּשְׂבַע־רֹגֶז׃ כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל
ג וַיִּבְרַח כַּצֵּל וְלֹא יַעֲמוֹד׃ אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶךָ וְאֹתִי
ד תָבִיא בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ׃ מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד׃
ה אִם־חֲרוּצִים ׀ יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו אִתָּךְ חֻקָּו עָשִׂיתָ וְלֹא
ו ז יַעֲבֹר׃ שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל עַד־יִרְצֶה כְּשָׂכִיר יוֹמוֹ׃ כִּי
יֵשׁ לָעֵץ תִּקְוָה אִם־יִכָּרֵת וְעוֹד יַחֲלִיף וְיֹנַקְתּוֹ לֹא תֶחְדָּל׃
ח ט אִם־יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ׃ מֵרֵיחַ מַיִם

יג, ט׳ הל׳ דגושה טו׳ לו קרי כא׳ פתח באתנח פתח בס״פ ותש
יד, ה׳ חקיו קרי ו׳ ס״א ירצה כשכיר

און ער אַנטלויפֿט װי אַ שאָטן און באַשטײט ניט.
3 און אויף אַזעלכן האַלטסטו אָפֿן דײַנע אויגן?
און מיך װילסטו ברענגען צום משפּט מיט דיר?
4 װער קען מאַכן רײן פֿון אומרײן?
קײן אײנער ניט.
5 אויב זײַנע טעג זײַנען צוגעשניטן,
די צאָל פֿון זײַנע חדשים איז בײַ דיר,
גרענעצן האָסטו אים געמאַכט װאָס ער קען ניט אַריבער,
6 קער זיך אָפּ פֿון אים, כּדי ער זאָל האָבן רו,
ביז ער װעט דערפֿילן װי אַ געדונגענער זײַן טאָג.

7 װאָרום פֿאַר אַ בוים איז דאָ אַ האָפֿענונג;
אַז ער װערט אָפּגעשניטן, באַנײט ער זיך װידער,
און זײַן שפּראָץ הערט ניט אויף.
8 אַז אַלט אין דער ערד װערט זײַן װאָרצל,
און אין שטויב שטאַרבט אָפּ זײַן שטאַם,
9 פֿון ריח פֿון װאַסער בליט ער אויף,

י יַפְרִחַ וְעָשָׂה קָצִיר כְּמוֹ־נָטַע׃ וְגֶבֶר יָמוּת וַיֶּחֱלָשׁ וַיִּגְוַע
יא יב אָדָם וְאַיּוֹ׃ אָזְלוּ־מַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ וְאִישׁ
שָׁכַב וְלֹא־יָקוּם עַד־בִּלְתִּי שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ וְלֹא־יֵעֹרוּ
יג מִשְּׁנָתָם׃ מִי יִתֵּן ׀ בִּשְׁאוֹל תַּצְפִּנֵנִי תַּסְתִּירֵנִי עַד־שׁוּב
יד אַפֶּךָ תָּשִׁית לִי חֹק וְתִזְכְּרֵנִי׃ אִם־יָמוּת גֶּבֶר הֲיִחְיֶה כָּל־
טו יְמֵי צְבָאִי אֲיַחֵל עַד־בּוֹא חֲלִיפָתִי׃ תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָּ
טז לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִכְסֹף׃ כִּי־עַתָּה צְעָדַי תִּסְפּוֹר לֹא־תִשְׁמֹר
יז יח עַל־חַטָּאתִי׃ חָתֻם בִּצְרוֹר פִּשְׁעִי וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֺנִי׃ וְאוּלָם
יט הַר־נוֹפֵל יִבּוֹל וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ׃ אֲבָנִים ׀ שָׁחֲקוּ מַיִם
כ תִּשְׁטֹף־סְפִיחֶיהָ עֲפַר־אָרֶץ וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבַדְתָּ׃ תִּתְקְפֵהוּ
כא לָנֶצַח וַיַּהֲלֹךְ מְשַׁנֶּה פָנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ׃ יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא
כב יֵדָע וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ׃ אַךְ־בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְשׁוֹ
עָלָיו תֶּאֱבָל׃

טו

א ב וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הֶחָכָם יַעֲנֶה דַעַת־רוּחַ
ג וִימַלֵּא קָדִים בִּטְנוֹ׃ הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכּוֹן וּמִלִּים לֹא־
ד יוֹעִיל בָּם׃ אַף־אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי־אֵל׃
ה ו כִּי יְאַלֵּף עֲוֺנְךָ פִיךָ וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים׃ יַרְשִׁיעֲךָ פִיךָ
ז וְלֹא־אָנִי וּשְׂפָתֶיךָ יַעֲנוּ־בָךְ׃ הֲרִאישׁוֹן אָדָם תִּוָּלֵד וְלִפְנֵי
ח גְבָעוֹת חוֹלָלְתָּ׃ הַבְסוֹד אֱלוֹהַּ תִּשְׁמָע וְתִגְרַע אֵלֶיךָ חָכְמָה׃
ט י מַה־יָּדַעְתָּ וְלֹא נֵדָע תָּבִין וְלֹא־עִמָּנוּ הוּא׃ גַּם־שָׂב גַּם־
יא יָשִׁישׁ בָּנוּ כַּבִּיר מֵאָבִיךָ יָמִים׃ הַמְעַט מִמְּךָ תַּנְחֻמוֹת
יב אֵל וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ׃ מַה־יִּקָּחֲךָ לִבֶּךָ וּמַה־יִּרְזְמוּן עֵינֶיךָ׃
יג יד כִּי־תָשִׁיב אֶל־אֵל רוּחֶךָ וְהֹצֵאתָ מִפִּיךָ מִלִּין׃ מָה־אֱנוֹשׁ
טו כִּי־יִזְכֶּה וְכִי־יִצְדַּק יְלוּד אִשָּׁה׃ הֵן בִּקְדֹשָׁו לֹא יַאֲמִין
טז וְשָׁמַיִם לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף כִּי־נִתְעָב וְנֶאֱלָח אִישׁ־שֹׁתֶה
יז יח כַמַּיִם עַוְלָה׃ אֲחַוְךָ שְׁמַע־לִי וְזֶה־חָזִיתִי וַאֲסַפֵּרָה׃ אֲשֶׁר־

יד,יט׳ פתח בפסק   טו, ז׳ יתיר י׳   טו׳ בקדשיו קרי   יז׳ בג א הו׳ בדגש

אוּן לאָזט ריטלעך אַרויס ווי אַ פלאַנצונג.
10 אָבער אַ מאַן שטאַרבט און פאַלט אַוועק,
און פאַרגאַנגען דער מענטש, און ווו איז ער?
11 וואַסערן גייען אַוועק פון ים,
און אַ טייך ווערט אויסגעטריקנט און טרוקן;
12 און דער מענטש לייגט זיך און שטייט ניט אויף;
ביז קיין הימל וועט ניט זיין וועלן זיי זיך ניט אויפכאַפּן,
און ניט אויפוואַכן פון זייער שלאָף.
13 ווען דו וואָלסט מיך אין אונטערערד באַהאַלטן,
מיך פאַרבאָרגן ביז דיין צאָרן וועט אָפּגיין,
מיר שטעלן אַ צייט, און זיך דערמאָנען אָן מיר!—
14 אַז אַ מענטש שטאַרבט, וועט ער דען לעבעדיק ווערן?—
אַלע טעג פון מיין דינסטצייט וואָלט איך געהאַרט
ביז מיין אורלויב וועט קומען.
15 וואָלסט גערופן, און איך וואָלט דיר געענטפערט,
ווען דו וואָלסט געגלוסט צו דעם ווערק פון דיינע הענט.
16 אָבער אַצונד ציילסטו מיינע טריט,
וואַרטסט צומאָל ניט אויף מיין חטא.
17 פאַרחתמעט אין אַ בייטל איז מיין פאַרברעך,
און דו לייגסט נאָך צו צו מיין זינד.
18 יאָ פאַרוואָר, אַ געפאַלענער באַרג צעבּרעקלט זיך,
און אַ פעלז ווערט פאַררוקט פון זיין אָרט;
19 וואַסער צערייבט שטיינער,
אירע פלייצונגען שווענקען אַוועק דעם שטויב פון דער ערד;
אַזוי ברענגסטו אונטער די האָפענונג פון דעם מענטשן.
20 שטאַרקסט אים אייביק איבער, און ער פאַרגייט,
פאַרענדערסט זיין פנים, און שיקסט אים אַוועק.
21 זיינע קינדער האָבן כבוד, און ער ווייס ניט,
און זיי ווערן צו קליין, און ער מערקט זיי ניט.
22 נאָר זיין פלייש ווייטאָקט אויף אים,
און זיין זעל טרויערט אויף אים.

טו 1 האָט געענטפערט אֶליפַז דער תֵּימָני, און האָט געזאָגט:
2 וועט אַ חכם ענטפערן מיט קענשאַפט פון לופט,
און אָנפילן מיט מזרח־ווינט זיין בויך?
3 טענהן רייד וואָס טויגן ניט,
און ווערטער וואָס מע ברענגט קיין נוץ ניט מיט זיי?
4 אויך פאַרשטערסטו די גאָטספאָרכטיקייט,
און מינערסט די פרומקייט פאַר גאָט.
5 וואָרום דיין זינד לערנט דיין מויל,
און קלייבסט אויס די צונג פון די ליסטיקע.
6 דיין אייגן מויל מאַכט דיך שולדיק, און ניט איך,
און דיינע ליפּן זאָגן עדות קעגן דיר.

7 ביסטו דער ערשטער מענטש געבאָרן געוואָרן?
אָדער ביסטו פאַר די בערג באַשאַפן געוואָרן?
8 האָסטו דעם סוד פון גאָט אַיינגעהערט,
און אַוועקגענומען צו זיך די חכמה?
9 וואָס אַזוינס ווייסטו, וואָס מיר ווייסן ניט?
פאַרשטייסטו, וואָס ביי אונדז איז ניטאָ?
10 אי אַ גראָער קאָפּ אי אַ גרייז איז דאָ צווישן אונדז,
עלטער פון דיין פאָטער אין טעג.
11 זיינען דיר ווינציק די טרייסטונגען פון גאָט,
און דאָס וואָרט וואָס איז מילד צו דיר?
12 וואָס נעמט דיך דיין האַרץ,
און וואָס ווינקען דיינע אויגן,
13 אַז דו קערסט קעגן גאָט דיין גייסט,
און לאָזט אַרויס רייד פון דיין מויל?
14 וואָס איז אַ מענטש, אַז ער זאָל זיין ריין?
און קען דען גערעכט זיין אַ געבאָרענער פון אַ פרוי?
15 זע, אין זיינע הייליקע גלויבט ער ניט,
און די הימלען זיינען ניט ריין אין זיינע אויגן,
16 היינט ווי שוין דער אומווערדיקער און פאַרדאָרבענער,
דער מענטש, וואָס טרינקט אומרעכט ווי וואַסער?

17 איך וועל דיר באַשיידן, הער מיר צו,
און וואָס איך האָב געזען וועל איך דערציילן;
18 וואָס די חכמים גיבן איבער—

אין פאַרהוילן ניט – פון זייערע עלטערן,
19 וואָס צו זיי אַליין איז געגעבן געוואָרן דאָס לאַנד,
און קיין פרעמדער איז ניט דורכגעגאַנגען צווישן זיי.
20 אַלע זיינע טעג איז אין ציטערניש דער רשע,
און געציילטע יאָרן זיינען אָנגעברייט דעם געוואַלט־
טוער.
21 אַ קָול פון אַנגסטן איז אין זיינע אויערן:
אין מיטן שלום וועט קומען אַ פאַרוויסטער אויף אים.
22 ער גלויבט ניט זיך אויסצודרייען פון פינצטערניש,
און ער איז אויסגעקליבן פאַרן שווערד.
23 ער וואָגלט אום נאָך ברויט: וווּ איז עס?
ער ווייס אַז לעבן אים איז אָנגעברייט דער טאָג פון
פינצטערניש.
24 אים שרעקן אַנגסט און דריקעניש,
זיי כאַפּן אים אָן ווי אַ מלך אָנגעברייט צום קריג.
25 ווייל ער האָט אויסגעשטרעקט קעגן גאָט זיין האַנט,
און קעגן אַלמאַכטיקן זיך געשטאַרקט;
26 געלאָפן קעגן אים מיט אַ [שטאָלצן] האַלדז,
מיט די דיקע רוקנס פון זיינע שילדן.
27 ווייל ער האָט באַדעקט זיין פנים מיט זיין פעטס,
און אָנגעלייגט פלאָסטן אויפן לענד;
28 און ער האָט באַווינט פאַרוויסטע שטעט,
הייזער וואָס מע זיצט ניט אין זיי,
וואָס זיינען געווען אָנגעברייט אויף הויפנס.
29 ער וועט ניט רייך זיין, און ניט באַשטיין וועט זיין
פאַרמעג,
און ניט נייגן וועט זיך צו דער ערד זייער תבואה.
30 ער וועט זיך ניט אָפּטאָן פון פינצטערניש;
זיין שפּראָץ וועט פאַרטריקענען אַ פלאַם,
און ער וועט אָפּגעטאָן ווערן דורך אַ הויך פון זיין[א] מויל.
31 זאָל ניט טרויען אויף נישט דער פאַרנאַרטער,
וואָרום נישט וועט זיין זיין אײַנבייט.
32 איידער זיין טאָג קומט, וועט עס דערפילט ווערן,
און זיין צווייג וועט ניט גרין זיין.
33 ער וועט אָפּשאָקלען ווי אַ ווייַנשטאָק זיין אומצייטיקס,
און אַראָפּוואַרפן ווי אַן אײלבערטבוים זיין בליאונג.
34 וואָרום דאָס געזעמל פון די זינדיקע בלייבט וויסט,
און אַ פייער פאַרצערט די געצעלטן פון שוחד.
35 זיי טראָגן אומרעכט און געבערן אומגליק,
און זייער לייב ברייט אָן פאַר זיך אָפּנאַרונג.

טז

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
2 איך האָב געהערט פיל אַזוינס;
צרהדיקע טרייסטער זייט איר אַלע.
3 וועט זיין אַ סָוף צו די ווינטיקע רייד?
אָדער וואָס שפּאַרט דיך אַז דו זאָלסט ענטפערן?
4 איך וואָלט אויך געקענט רעדן ווי איר
אַז איר וואָלט געווען אויף מיין אָרט;
איך וואָלט געקניפּט ווערטער אויף אַייך,
און געשאָקלט אויף אַייך מיין קאָפּ.
5 איך וואָלט אַייך געשטאַרקט מיט מיין מויל,
און דער באַדויער פון מיינע ליפּן וואָלט [אַייך] גע־
לינדערט.

א גאָט.

יט חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ מֵאֲבוֹתָם׃ לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה
כ הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זָר בְּתוֹכָם׃ כָּל־יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל
כא וּמִסְפַּר שָׁנִים נִצְפְּנוּ לֶעָרִיץ׃ קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנָיו בַּשָּׁלוֹם
כב שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ׃ לֹא־יַאֲמִין שׁוּב מִנִּי־חֹשֶׁךְ וְצָפוּ הוּא
כג אֱלֵי־חָרֶב׃ נֹדֵד הוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה יָדַע ׀ כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ
כד יוֹם־חֹשֶׁךְ׃ יְבַעֲתֻהוּ צַר וּמְצוּקָה תִּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ ׀ עָתִיד
כה כו לַכִּידוֹר׃ כִּי־נָטָה אֶל־אֵל יָדוֹ וְאֶל־שַׁדַּי יִתְגַּבָּר׃ יָרוּץ
כז אֵלָיו בְּצַוָּאר בַּעֲבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו׃ כִּי־כִסָּה פָנָיו בְּחֶלְבּוֹ
כח וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כָסֶל׃ וַיִּשְׁכּוֹן ׀ עָרִים נִכְחָדוֹת בָּתִּים
כט לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגַלִּים׃ לֹא־יֶעְשַׁר וְלֹא־
ל יָקוּם חֵילוֹ וְלֹא־יִטֶּה לָאָרֶץ מִנְלָם׃ לֹא־יָסוּר ׀ מִנִּי־חֹשֶׁךְ
לא יֹנַקְתּוֹ תְּיַבֵּשׁ שַׁלְהָבֶת וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּיו׃ אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁו
לב נִתְעָה כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ׃ בְּלֹא־יוֹמוֹ תִּמָּלֵא וְכִפָּתוֹ
לג לד לֹא רַעֲנָנָה׃ יַחְמֹס כַּגֶּפֶן בִּסְרוֹ וְיַשְׁלֵךְ כַּזַּיִת נִצָּתוֹ׃ כִּי־
לה עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־שֹׁחַד׃ הָרֹה עָמָל
וְיָלֹד אָוֶן וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָה׃

טז

א ב וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת מְנַחֲמֵי עָמָל
ג כֻּלְּכֶם׃ הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רוּחַ אוֹ מַה־יַּמְרִיצְךָ כִּי תַעֲנֶה׃
ד גַּם ׀ אָנֹכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה לוּ יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת נַפְשִׁי
אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים וְאָנִיעָה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי׃
ה ו אֲאַמִּצְכֶם בְּמוֹ־פִי וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשֹׂךְ׃ אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־
ז יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי וְאַחְדְּלָה מַה־מִּנִּי יַהֲלֹךְ׃ אַךְ־עַתָּה הֶלְאָנִי
ח הֲשִׁמּוֹתָ כָּל־עֲדָתִי׃ וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד הָיָה וַיָּקָם בִּי כַחֲשִׁי
ט בְּפָנַי יַעֲנֶה׃ אַפּוֹ טָרַף ׀ וַיִּשְׂטְמֵנִי חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו צָרִי ׀
י יִלְטוֹשׁ עֵינָיו לִי׃ פָּעֲרוּ עָלַי ׀ בְּפִיהֶם בְּחֶרְפָּה הִכּוּ לְחָיָי
יא יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן׃ יַסְגִּירֵנִי אֵל אֶל עֲוִיל וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים

טו, כב׳ וצפוי קרי   לא׳ חסר א   טז, ד׳ כצ״ל

6 אַז סיי איך רעד, ווערט ניט געמינערט מיין ווייטאָק,
און סיי איך הער אויף, גייט ער פון מיר ניט אַוועק;
7 פאַרוואָר, אַצונד האָט ער מיך פאַרמאַטערט;
האָסט צעגרוילט מיין גאַנצע געזעלנשאַפט.
8 און האָסט מיך צעקנייטשט –
צום עדות איז עס געוואָרן;
און מיין מאָגערקייט שטייט אויף קעגן מיר,
מיר אין פנים קלאָגט זי אָן.
9 זיין צאָרן האָט פאַרצוקט מיט פיינטשאַפט,
ער האָט געקריצט אויף מיר מיט זיינע ציין;
מיין שונא שלייפט זיינע אויגן אויף מיר.
10 מע שפּאַרט אויף דאָס מויל אויף מיר,
מיט שאַנד פּאַטשט מען מיינע באַקן;
אין איינעם קלייבן זיי זיך אויף מיר.
11 גאָט ענטפערט מיך איבער צום פאַרברעכער,
און אין די הענט פון רשעים וואַרפט ער מיך.

יב יִרְטֵנִי׃ שָׁלֵו הָיִיתִי ׀ וַיְפַרְפְּרֵנִי וְאָחַז בְּעָרְפִּי וַיְפַצְפְּצֵנִי
יג וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה׃ יָסֹבּוּ עָלַי ׀ רַבָּיו יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא
יד יַחְמֹל יִשְׁפֹּךְ לָאָרֶץ מְרֵרָתִי׃ יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־פָרֶץ
טו יָרֻץ עָלַי כְּגִבּוֹר׃ שַׂק תָּפַרְתִּי עֲלֵי גִלְדִּי וְעֹלַלְתִּי בֶעָפָר
טז יז קַרְנִי׃ פָּנַי חֳמַרְמְרָה מִנִּי־בֶכִי וְעַל עַפְעַפַּי צַלְמָוֶת׃ עַל
יח לֹא־חָמָס בְּכַפָּי וּתְפִלָּתִי זַכָּה׃ אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי דָמִי וְאַל־
יט יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי׃ גַּם־עַתָּה הִנֵּה בַשָּׁמַיִם עֵדִי וְשָׂהֲדִי
כ כא בַּמְּרוֹמִים׃ מְלִיצַי רֵעָי אֶל־אֱלוֹהַּ דָּלְפָה עֵינִי׃ וְיוֹכַח
כב לְגֶבֶר עִם־אֱלוֹהַּ וּבֶן־אָדָם לְרֵעֵהוּ׃ כִּי־שְׁנוֹת מִסְפָּר יֶאֱתָיוּ
וְאֹרַח לֹא־אָשׁוּב אֶהֱלֹךְ׃

יז

א ב רוּחִי חֻבָּלָה יָמַי נִזְעָכוּ קְבָרִים לִי׃ אִם־לֹא הֲתֻלִים עִמָּדִי
ג וּבְהַמְּרוֹתָם תָּלַן עֵינִי׃ שִׂימָה נָּא עָרְבֵנִי עִמָּךְ מִי־הוּא
ד לְיָדִי יִתָּקֵעַ׃ כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ מִשָּׂכֶל עַל־כֵּן לֹא תְרֹמֵם׃
ה ו לְחֵלֶק יַגִּיד רֵעִים וְעֵינֵי בָנָיו תִּכְלֶנָה׃ וְהִצִּיגַנִי לִמְשֹׁל
ז עַמִּים וְתֹפֶת לְפָנִים אֶהְיֶה׃ וַתֵּכַהּ מִכַּעַשׂ עֵינִי וִיצֻרַי כַּצֵּל
ח כֻּלָּם׃ יָשֹׁמּוּ יְשָׁרִים עַל־זֹאת וְנָקִי עַל־חָנֵף יִתְעֹרָר׃
ט י וְיֹאחֵז צַדִּיק דַּרְכּוֹ וּטֳהָר־יָדַיִם יֹסִיף אֹמֶץ׃ וְאֻלָּם כֻּלָּם
יא תָּשֻׁבוּ וּבֹאוּ נָא וְלֹא־אֶמְצָא בָכֶם חָכָם׃ יָמַי עָבְרוּ זִמֹּתַי
יב נִתְּקוּ מוֹרָשֵׁי לְבָבִי׃ לַיְלָה לְיוֹם יָשִׂימוּ אוֹר קָרוֹב מִפְּנֵי־
יג חֹשֶׁךְ׃ אִם־אֲקַוֶּה שְׁאוֹל בֵּיתִי בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי׃
יד טו לַשַּׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתָּה אִמִּי וַאֲחֹתִי לָרִמָּה׃ וְאַיֵּה אֵפוֹ
טז תִקְוָתִי וְתִקְוָתִי מִי יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּדֵּי שְׁאֹל תֵּרַדְנָה אִם־יַחַד
עַל־עָפָר נָחַת׃

יח

א ב וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה ׀ תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין
ג תָּבִינוּ וְאַחַר נְדַבֵּר׃ מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ כַבְּהֵמָה נִטְמִינוּ

טז, יד׳ פ׳ רפויא   טז׳ חמרמרה ק   כא׳ ס״א וְיוכח   יז,א׳ קמץ בדחי
ב׳ בס״א לֹא התֻלים   המי דגושה   ז׳ ס״א וִיצרי כצֵל
ט׳ בס״א הט׳ בשוא   יא׳ שוא באתנח   טז׳ פתח באתנח

12 רואיק בין איך געווען, און ער האָט מיך צעבּרעקלט,
און מיך אָנגענומען בּיים געניק, און מיך צעפּיצלט;
און ער האָט מיך אויפגעשטעלט פאַר זיין צילבּרעט.
13 מיך רינגלען אַרום זיינע שיסער,
ער שפּאַלט מיינע נירן, און דערבּאַרימט ניט,
ער גיסט אויס צו דער ערד מיין גאַל.
14 ער צעבּרעכט מיך אַ בּראָך אויף אַ בּראָך,
ער לויפט קעגן מיר ווי אַ קריגסמאַן.
15 זאַק האָבּ איך אויפגענייט אויף מיין הויט,
און געוועלגערט אין אַש מיין האָרן.
16 מיין פּנים איז רויט פון געוויין,
און אויף מיינע בּרעמען איז שאָטן פון טויט,
17 פאַר קיין אומרעכט, ניט אין מיינע הענט,
בּעת מיין תפילה איז ריין.
18 ערד, זאָלסט ניט צודעקן מיין בּלוט,
און זאָל ניט קיין אָרט זיין פאַר מיין געשריי!
19 אַפילו איצט אָט איז אין הימל מיין עדות,
און מיין עדות־זאָגער איז אין דער הייך.
20 מיינע פירשפּרעכער זיינען מיינע געדאַנקען;
צו גאָט טוט טריפן מיין אויג,
21 אַז ער זאָל משפּטן צווישן אַ מאַן מיט גאָט,
ווי צווישן אַ מענטשנקינד און זיין חבר.
22 וואָרום די געציילטע יאָרן גייען,
און איך וועל אַוועק אויף אַ וועג פון וואַנען איך וועל זיך ניט אומקערן.

יז 1 מיין געמיט איז צעווייטאָקט,
מיינע טעג זיינען פאַרלאָשן,
דער קבר איז פאַר מיר.
2 פאַרוואָר, שפּעטער זיינען מיט מיר,
און אויף זייער ערגערן מוז רוען מיין אויג.
3 קער זיך צו, איך בּעט דיך,
זיי עָרֵב פאַר מיר בּיי דיר אַליין;
ווער דען זאָל מיר אַ האַנטשלאָג געבּן?
4 וואָרום זייער האַרץ האָסטו פאַרבּאָרגן פון שׂכל,
צום ריכטיקן טוסטו זיי ניט דערהייבּן.
5 דער וואָס מַסרט פון חניפה וועגן חברים,
אַזש אויסגיין זאָלן די אויגן פון זיינע קינדער!

6 יאָ, ער האָט מיך געשטעלט פאַר אַ ווערטל בּיי לייט,
און צו שפּייען אין פּנים בּין איך געוואָרן.
7 און טונקל פון ערגערניש איז מיין אויג,
און מיינע גלידער זיינען ווי אַ שאָטן אַלע.
8 די רעכטפאַרטיקע ווערן צעגרוילט דעריבּער,
און דער אומשולדיקער ווערט אויפן זינדיקן אויפגעבּראַכט.
9 און דער גערעכטער זאָל אָנהאַלטן זיין וועג,
און דער וואָס האָט ריינע הענט זאָל מערן שטאַרקייט!
10 איר אַלע אָבּער קומט אַקאָרשט ווידער אַהער,
און איך וועל ניט געפינען אַ קלוגן צווישן אייך.
11 מיינע טעג זיינען פאַרגאַנגען,
מיינע געדאַנקען זיינען צעריסן—
די טראַכטענישן פון מיין האַרצן.
12 נאַכט פאַר טאָג מאַכן זיי:
„נאָנט איז דאָס ליכט ווייל עס איז פינצטער".
13 אַז איך ריכט זיך אויף דער אונטערערד ווי מיין היים,
אין פינצטערניש בּעט איך אויס מיין געלעגער,
14 צום קבר רוף איך: „בּיסט מיין פאָטער!"
„מיין מוטער און מיין שוועסטער" צום וואָרעם,
15 היינט ווו דען איז מיין האָפענונג?
יאָ, מיין האָפענונג ווער וועט זי אָנזען?
16 צו די ריגלען פון אונטערערד וועט זי נידערן,
ווען אין איינעם אין שטויבּ וועלן מיר רוען.

יח 1 האָט געענטפערט בִּלדַד דער שוחי, און האָט געזאָגט:
2 בּיז וואַנען וועט איר מאַכן געיעגן אויף ווערטער?
בּאַטראַכט, און דערנאָך וועלן מיר רעדן.
3 פאַרוואָס ווערן מיר גערעכנט ווי בּהמות,
געהאַלטן פאַר פאַרשטאָפּט אין אייערע אויגן?

4 דו וואָס פאַרצוקסט זיך אַליין אין דיין צאָרן,
זאָל פון דיינעטוועגן פאַרלאָזט ווערן די ערד,
און אַ פעלז אַוועקגערוקט ווערן פון זיין אָרט?

5 יאָ, דאָס ליכט פון די רשעים וועט פאַרלאָשן ווערן,
און ניט שיינען וועט דער פונק פון זיין פייער.
6 די ליכטיקייט וועט פינצטער ווערן אין זיין געצעלט,
און זיין ליכט וועט פאַרלאָשן ווערן איבער אים.
7 די שפּרייזן פון זיין מאַכט וועלן געענגט ווערן,
און אים וועט אַנידערוואַרפן זיין אייגענע עצה.
8 וואָרום ער ווערט געטריבן פון זיינע פיס אין דער נעץ,
און אויף אַ פאַסטקע גייט ער אום.
9 כאַפּן פאַרן טריט וועט אַ פאַנגנעץ,
פעסט וועט אים האַלטן דער קנופּ.
10 באַהאַלטן אין דער ערד איז אַ שטריק פאַר אים,
און אַ כאַפּשטייג פאַר אים איז אויפן שטעג.
11 רונד אַרום גרוילן אים שרעקענישן,
און זיי יאָגן אים אויף זיינע טריט.
12 הונגעריק וועט זיין זיין אומגליק,
און דער בראָך איז אָנגעברייט ביי זיין זייט.
13 אויפעסן וועט די גלידער פון זיין לייב,
אויפעסן וועט זיינע גלידער דער בכור פון טויט.
14 אויסגעריסן וועט ווערן פון זיין געצעלט זיין פאַר־
זיכערונג,
און עס וועט אים מאַכן שפּרייזן צו דעם מלך פון
שרעקעניש.
15 רוען וועט אין זיין געצעלט ניט זיין האָב;
אויף זיין וווינונג וועט אויסגעשפּרייט ווערן שוועבל.
16 פון אונטן וועלן טריקענען זיינע וואָרצלען,
און פון אויבן וועט פאַרוועלקט ווערן זיין צווייג.
17 זיין זכר גייט אונטער פון דער ערד,
און ער האָט ניט קיין נאָמען דערויסן.
18 מע וועט אים שטויסן פון ליכט אין פינצטערניש,
און פון דער וועלט וועט מען אים פאַרוואָגלען.
19 ער האָט ניט קיין קינד און קיין איינִיקל צווישן זיין
פאָלק,
און קיין איבערבלייב אין זיינע וווינונגען.
20 איבער זיין [שטראָף]טאָג ווערן צעגרוילט די שפּעטער־
דיקע,
און די פריערדיקע נעמט אָן אַ שוידער.
21 יאָ, דאָס זיינען די וווינונגען פון דעם פאַרברעכער,
און דאָס איז דער אָרט פון דעם וואָס ווייס ניט פון גאָט.

יט

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
2 ביז וואַנען וועט איר באַטריבן מיין זעל,
און מיך צעדריקן מיט ווערטער?
3 שוין צען מאָל אַז איר באַליידיקט מיך,
איר שעמט אַייך ניט מיך צו פייניקן.
4 און אַז איך האָב שוין יאָ פאַרזען,
וועט ביי מיר דאָך בלייבן מיין פאַרזע.
5 אויב איר ווילט אין דער אמת זיך גרייסן קעגן מיר,
און מיר פאָרוואַרפן מיין שאַנד,
6 טאָ ווייסט אַז גאָט האָט מיך געקריוודעט,
און זיין נעץ אַרומגעלייגט אַרום מיר.
7 אָט שריי איך געוואַלט, און ווער ניט געענטפערט,
איך רוף, און ניטאָ קיין גערעכטיקייט.
8 מיין וועג האָט ער פאַרצאַמט, אַז איך קען ניט דורכגיין,
און אויף מיינע שטעגן האָט ער אַ פינצטערניש אַרויפ־
געטאָן.
9 מיין כבוד האָט ער אויסגעטאָן פון מיר,

ד בְּעֵינֵיכֶם׃ טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ הֲלְמַעַנְךָ תֵּעָזַב אָרֶץ וְיֶעְתַּק
ה צוּר מִמְּקֹמוֹ׃ גַּם אוֹר רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְלֹא־יִגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ׃
ו ז אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ וְנֵרוֹ עָלָיו יִדְעָךְ׃ יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ
ח וְתַשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ׃ כִּי־שֻׁלַּח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו וְעַל־שְׂבָכָה
ט י יִתְהַלָּךְ׃ יֹאחֵז בְּעָקֵב פָּח יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים׃ טָמוּן בָּאָרֶץ
יא חַבְלוֹ וּמַלְכֻּדְתּוֹ עֲלֵי נָתִיב׃ סָבִיב בִּעֲתֻהוּ בַלָּהוֹת וֶהֱפִיצֻהוּ
יב יג לְרַגְלָיו׃ יְהִי־רָעֵב אֹנוֹ וְאֵיד נָכוֹן לְצַלְעוֹ׃ יֹאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ
יד יֹאכַל בַּדָּיו בְּכוֹר מָוֶת׃ יִנָּתֵק מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִדֵהוּ
טו לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת׃ תִּשְׁכּוֹן בְּאָהֳלוֹ מִבְּלִי־לוֹ יְזֹרֶה עַל־נָוֵהוּ
טז יז גָפְרִית׃ מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָשׁוּ וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ׃ זִכְרוֹ־
יח אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא־שֵׁם לוֹ עַל־פְּנֵי־חוּץ׃ יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר
יט אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֵל יְנִדֻּהוּ׃ לֹא נִין לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין
כ שָׂרִיד בִּמְגוּרָיו׃ עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ אַחֲרֹנִים וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ
כא שָׂעַר׃ אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת עַוָּל וְזֶה מְקוֹם לֹא־יָדַע אֵל׃

יט

א ב וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה תּוֹגְיוּן נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי בְמִלִּים׃
ג ד זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים תַּכְלִימוּנִי לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ־לִי׃ וְאַף־
ה אָמְנָם שָׁגִיתִי אִתִּי תָּלִין מְשׁוּגָתִי׃ אִם־אָמְנָם עָלַי תַּגְדִּילוּ
ו וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֶרְפָּתִי׃ דְּעוּ־אֵפוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ עִוְּתָנִי וּמְצוּדוֹ
ז עָלַי הִקִּיף׃ הֵן אֶצְעַק חָמָס וְלֹא אֵעָנֶה אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט׃
ח ט אָרְחִי גָדַר וְלֹא אֶעֱבוֹר וְעַל־נְתִיבוֹתַי חֹשֶׁךְ יָשִׂים׃ כְּבוֹדִי
י מֵעָלַי הִפְשִׁיט וַיָּסַר עֲטֶרֶת רֹאשִׁי׃ יִתְּצֵנִי סָבִיב וָאֵלַךְ
יא וַיַּסַּע כָּעֵץ תִּקְוָתִי׃ וַיַּחַר עָלַי אַפּוֹ וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְצָרָיו׃
יב יַחַד ׀ יָבֹאוּ גְדוּדָיו וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי׃
יג יד אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק וְיֹדְעַי אַךְ־זָרוּ מִמֶּנִּי׃ חָדְלוּ קְרוֹבָי
טו וּמְיֻדָּעַי שְׁכֵחוּנִי׃ גָּרֵי בֵיתִי וְאַמְהֹתַי לְזָר תַּחְשְׁבֻנִי נָכְרִי
טז הָיִיתִי בְעֵינֵיהֶם׃ לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא יַעֲנֶה בְּמוֹ־פִי
יז יח אֶתְחַנֶּן־לוֹ׃ רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנֹּתִי לִבְנֵי בִטְנִי׃ גַּם־

יט, ב׳ א׳ נחה ונ׳ דגשה   י׳ פתח כאתנח   יב׳ נ״א ויחנו סביב

און אַראָפּגענומען די קרוין פון מיין קאָפּ.
10 ער צעשטויסט מיך רונד אַרום, אַז איך פאַרגיי,
און ער האָט אויסגעריסן ווי אַ בוים מיין האָפענונג.
11 און ער האָט אָנגעצונדן זיין צאָרן אויף מיר,
און ער רעכנט מיך פאַר זיינעם אַ שונא.
12 אין איינעם קומען [אויף מיר] זיינע מחנות,
און זיי טרעטן אויס זייער וועג קעגן מיר,
און זיי לאַגערן אַרום מיין געצעלט.
13 מיינע ברידער האָט ער דערווייטערט פון מיר,
און מיינע באַקענטע זיינען אין גאַנצן פאַרפרעמדט
פון מיר.
14 מיינע קרובים האַלטן זיך צוריק,
און מיינע גוטע פריינט האָבן מיך פאַרגעסן.
15 מיינע הויזוווינער און מיינע דינסטן רעכענען מיך פאַר
אַ פרעמדן,
אַן אומבאַקענטער בין איך געוואָרן אין זייערע אויגן.
16 איך רוף מיין קנעכט, און ער ענטפערט ניט,
איך בעט זיך ביי אים מיטן מויל.
17 מיין אָטעם איז צווידער מיין ווייב,
און איך פאַרעקל די קינדער פון מיין לייב.

יט עֲוִילִים מָאֲסוּ בִי אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי׃ תִּעֲבוּנִי כָּל־מְתֵי
כ סוֹדִי וְזֶה־אָהַבְתִּי נֶהְפְּכוּ־בִי׃ בְּעוֹרִי וּבִבְשָׂרִי דָּבְקָה
כא עַצְמִי וָאֶתְמַלְּטָה בְּעוֹר שִׁנָּי׃ חָנֻּנִי חָנֻּנִי אַתֶּם רֵעָי כִּי יַד־
כב אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִּי׃ לָמָּה תִּרְדְּפֻנִי כְמוֹ־אֵל וּמִבְּשָׂרִי לֹא
כג תִשְׂבָּעוּ׃ מִי־יִתֵּן אֵפוֹ וְיִכָּתְבוּן מִלָּי מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר וְיֻחָקוּ׃
כד כה בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעֹפָרֶת לָעַד בַּצּוּר יֵחָצְבוּן׃ וַאֲנִי יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי
כו חָי וְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם׃ וְאַחַר עוֹרִי נִקְּפוּ־זֹאת וּמִבְּשָׂרִי
כז אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ׃ אֲשֶׁר אֲנִי ׀ אֶחֱזֶה־לִּי וְעֵינַי רָאוּ וְלֹא־זָר כָּלוּ
כח כִלְיֹתַי בְּחֵקִי׃ כִּי תֹאמְרוּ מַה־נִּרְדָּף־לוֹ וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר
כט נִמְצָא־בִי׃ גּוּרוּ לָכֶם ׀ מִפְּנֵי־חֶרֶב כִּי־חֵמָה עֲוֺנוֹת חָרֶב
לְמַעַן תֵּדְעוּן שַׁדִּין׃

כ

א ב וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ לָכֵן שְׂעִפַּי יְשִׁיבוּנִי וּבַעֲבוּר
ג חוּשִׁי בִי׃ מוּסַר כְּלִמָּתִי אֶשְׁמָע וְרוּחַ מִבִּינָתִי יַעֲנֵנִי׃
ד ה הֲזֹאת יָדַעְתָּ מִנִּי־עַד מִנִּי שִׂים אָדָם עֲלֵי־אָרֶץ׃ כִּי רִנְנַת
ו רְשָׁעִים מִקָּרוֹב וְשִׂמְחַת חָנֵף עֲדֵי־רָגַע׃ אִם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם
ז שִׂיאוֹ וְרֹאשׁוֹ לָעָב יַגִּיעַ׃ כְּגֶלֲלוֹ לָנֶצַח יֹאבֵד רֹאָיו יֹאמְרוּ
ח ט אַיּוֹ׃ כַּחֲלוֹם יָעוּף וְלֹא יִמְצָאֻהוּ וְיֻדַּד כְּחֶזְיוֹן לָיְלָה׃ עַיִן
י שְׁזָפַתּוּ וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ׃ בָּנָיו יְרַצּוּ
יא דַלִּים וְיָדָיו תָּשֵׁבְנָה אוֹנוֹ׃ עַצְמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוּמָו וְעִמּוֹ
יב עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב׃ אִם־תַּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה יַכְחִידֶנָּה תַּחַת
יג לְשׁוֹנוֹ׃ יַחְמֹל עָלֶיהָ וְלֹא יַעַזְבֶנָּה וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ חִכּוֹ׃
יד טו לַחְמוֹ בְּמֵעָיו נֶהְפָּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים בְּקִרְבּוֹ׃ חַיִל בָּלַע
טז וַיְקִאֶנּוּ מִבִּטְנוֹ יֹרִשֶׁנּוּ אֵל׃ רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק תַּהַרְגֵהוּ
יז לְשׁוֹן אֶפְעֶה׃ אַל־יֵרֶא בִפְלַגּוֹת נַהֲרֵי נַחֲלֵי דְּבַשׁ וְחֶמְאָה׃
יח יט מֵשִׁיב יָגָע וְלֹא יִבְלָע כְּחֵיל תְּמוּרָתוֹ וְלֹא יַעֲלֹס׃ כִּי־רִצַּץ
כ עָזַב דַּלִּים בַּיִת גָּזַל וְלֹא יִבְנֵהוּ׃ כִּי ׀ לֹא־יָדַע שָׁלֵו בְּבִטְנוֹ

יט, כד׳ שוא נסף   כט׳ שדון קרי   כ, יא׳ עלומיו קרי

18 אַפילו יינגלעך פֿאַראַכטן מיך,
איך שטעל זיך, און זיי רעדן מיר אַקעגן.
19 מיך פֿאַראומווערדיקן אַלע מיינע פֿאַרטרויטע,
און די וואָס איך האָב ליב, קערן זיך קעגן מיר.
20 צו מיין הויט און צו מיין פֿלייש איז צוגעקלעפּט מיין געביין,
און איך בין אַרויס מיט די יאַסלעס פֿון מיינע ציין.

•

21 דערבאַרימט אייך אויף מיר,
דערבאַרימט אייך אויף מיר, איר חברים מיינע,
וואָרום די האַנט פֿון גאָט האָט מיך געטראָפֿן.
22 פֿאַרוואָס רודפֿט איר מיך אַזוי ווי גאָט,
און קענט זיך ניט אָנזעטן מיט מיין פֿלייש?
23 הלוואַי ווערן נאָר אויפֿגעשריבן מיינע ווערטער!
הלוואַי ווערן זיי אין אַ בוך פֿאַרצייכנט!
24 מיט אַן אייזערנער פֿען און בליי
אויף אייביק אין פֿעלז אײַנגעהאַקט!
25 וואָרום איך ווייס, מיין אויסלייזער לעבט,
און שפּעטער וועט ער אויפֿשטיין אויף דער ערד.
26 אָבער אונטער מיין הויט איז דאָס אײַנגעקלאַפּט,
און אין מיין פֿלייש איז עס: איך וויל זען גאָט!
27 אַז איך אַליין זאָל זען פֿאַר מיר,
און מיינע אויגן זאָלן אָנקוקן, און ניט קיין אַנדערער —
גייען אויס[א] מיינע נירן אין מיין לייב.
28 ווען איר זאָגט: „ווי וועלן מיר אים רודפֿן!"
אַזוי ווי דער וואָרצל פֿון דער זאַך וואָלט זיך געפֿונען אין מיר,
29 האָט מורא פֿאַר דער שווערד,
וואָרום מיט גרימצאָרן זיינען די שטראָפֿן פֿון דער שווערד;
דרום זאָלט איר וויסן אַז אַ משפּט איז פֿאַראַן.

כ 1 האָט געענטפֿערט צופֿר דער נַעֲמָתי, און האָט געזאָגט:
2 דרום ענטפֿערן מיר מיינע געדאַנקען —
פֿון וועגן וואָס איך שפּיר אין מיר:
3 דעם פֿאָרוואורף פֿון מיין שאַנד האָב איך געהערט,
און אַ גייסט פֿון מיין פֿאַרשטאַנד ענטפֿערט מיר.

4 ווייסטו דאָס וואָס איז פֿון אייביק אָן,
פֿון זינט דער מענטש איז געמאַכט אויף דער ערד?

5 אַז דאָס געזאַנג פֿון רשעים איז אויף קורצן,
און די שׂמחה פֿון זינדיקן אויף אַ רגע?
6 ווען ביזן הימל זאָל אַרויפֿגיין זיין הייך,
און זיין קאָפּ זאָל ביזן וואָלקן דערגרייכן,
7 וועט ער ווי זיין אייגן קויט אויף אייביק אונטערגיין;
זיינע זעער וועלן זאָגן: וווּ איז ער?
8 ווי אַ חלום וועט ער אַוועקפֿליִען, און מע וועט אים ניט געפֿינען,
און ער וועט פֿאַריאָגט ווערן ווי אַ זעאונג פֿון דער נאַכט.
9 דאָס אויג האָט אים אָנגעקוקט, און ניט מער,
און מער וועט אים ניט אָנזען זיין אָרט.
10 זיינע קינדער וועלן פֿאַרגיטיקן די אָרימע,
יאָ, זיינע אייגענע הענט וועלן צוריקגעבן זיין גוטס.
11 זיינע ביינער זיינען פֿול מיט זיין יוגנט,
אָבער מיט אים אין שטויב וועט זי זיך לייגן.
12 הגם זיס איז דאָס בייז אין זיין מויל,
ער באַהאַלט עס אונטער זיין צונג,

[א] ווערטשפּיל: כָּלוּ כִלְיֹתַי.

13 ער שוינט עס, און לאָזט עס ניט אָפּ,
און האַלט עס צו אויף זיין גומען,
14 ווערט זיין שפּייז פֿאַרקערט אין זיינע אינגעווייד,
גאַל פֿון שלאַנגען איז אינעווייניק ביי אים.
15 פֿאַרמעג האָט ער אײַנגעשלונגען, און וועט עס אויסברעכן,
פֿון זיין בויך וועט עס גאָט אַרויסטרייבן.
16 גיפֿט פֿון שלאַנגען פֿלעגט ער זויגן,
וועט די צונג פֿון אַ נאָטער אים הרגען.
17 ער וועט ניט אָנזען די בעכן,
די טייכנשטראָמען פֿון האָניק און שמאַנט.
18 ער גיט צוריק זיין מי, און וועט עס ניט אַראָפּשלינגען,
ווי שטאַרק זיין פֿאַרמעג, וועט ער זיך דערמיט ניט אָנפֿרייען.
19 ווייל ער האָט צעדריקט, הפקר געלאָזט די אָרימע,
געגזלט אַ הויז וואָס ער האָט ניט געבויט.
20 ווייל ער האָט ניט געוווּסט קיין רו אין זיין לייב,

וועט ער מיט זיין שאַץ ניט אַנטרונען ווערן.
21 ניטאָ קיין איבערבלייב פון זיין פרעסעריי,
דרום וועט זיין גוטס ניט געווערן.
22 ווען זיין קראָפּ איז פול, וועט אים ענג ווערן,
ווי אַ האַנט פון אַן אומגליקלעכן, וועט קומען אויף אים.
23 ער וועט האַלטן ביי אָנפילן זיין בויך,
וועט [גאָט] אָנשיקן אויף אים זיין גרימצאָרן,
און מאַכן רעגענען אויף אים מיט זיין שפּייז.
24 ער וועט אַנטלויפן פון אַן אייזערנעם וואַפן,
וועט אים דורכלעכערן אַ קופּערנער בויגן.
25 ער טוט אַ צי, און עס קומט אַרויס פון לייב,
יאָ, די בליציקע פייל גייט אַרויס פון זיין גאַל;
אימות זיינען אויף אים.
26 גאָרע פינצטערניש איז באַהאַלטן פאַר זיינע אוצרות,
אים וועט פאַרצערן אַ פייער פון קיינעם ניט אויפ־
געבלאָזן;
עס וועט אָפּעסן דעם איבערבלייב אין זיין געצעלט.
27 די הימלען אַנטפּלעקן זיין זינד,
און די ערד שטעלט זיך אויף קעגן אים.
28 אַוועק וועט דער אַיינקום פון זיין הויז,
עס ווערט צערונען אין טאָג פון זיין צאָרן.
29 דאָס איז דער חלק פון דעם שלעכטן מענטשן פון גאָט,
און זיין באַשערטע ירושה פון גאָט.

כא

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
2 הערן הערט־צו מיין וואָרט,
און זאָל דאָס זיין אַייערע טרייסטונגען.
3 לאָזט מיך אַז איך זאָל רעדן;
און נאָך מיין רעדן וועסטו אָפּלאַכן.
4 איז קעגן אַ מענטשן מיין קלאָג?
און פאַרוואָס זאָל ניט קורץ ווערן מיין געמיט?
5 קערט זיך צו מיר, און ווערט באַנומען,
און טוט אַרויף די האַנט אויפן מויל.
6 אַז ווי איך דערמאָן זיך אַזוי ווער איך דערשראָקן,
און מיין לייב נעמט אָן אַ שוידער.

7 פאַרוואָס לעבן די רשעים,
עלטערן זיך, און זיינען שטאַרק אין קראַפט?
8 זייער זאָמען שטייט פעסט פאַר זייער פּנים ביי זיי,
און זייערע שפּראָצן פאַר זייערע אויגן.
9 זייערע הייזער זיינען בשלום, אָן אַנגסט,
און די רוט פון גאָט איז ניט אויף זיי.
10 זיין אָקס באַפרוכפּערט און פאַרפעלט ניט,
זיין קו קעלבט זיך און פאַרוואַרפט ניט.
11 זיי שיקן אַרויס ווי שאָף זייער יונגוואַרג,
און זייערע קינדער טאַנצן אַרום.
12 זיי זינגען מיט פּויק און האַרף,
און פרייען זיך צום קול פון דער פלייט.
13 זיי פאַרברענגען אין גוטס זייערע טעג,
און רואיק נידערן זיי אין אונטערערד.
14 און זיי זאָגן צו גאָט: קער זיך אָפּ פון אונדז,
און מיר ווילן ניט וויסן פון דיינע וועגן.
15 וואָס איז דער אַלמאַכטיקער, אַז מיר זאָלן אים דינען?
און וואָס וועלן מיר נוצן, אַז מיר וועלן בעטן צו אים? —
16 זייער גוטס איז דאָך ניט אין זייער האַנט;

כא בְּחֲמוּדוֹ לֹא יְמַלֵּט׃ אֵין־שָׂרִיד לְאָכְלוֹ עַל־כֵּן לֹא־יָחִיל
כב טוּבוֹ׃ בִּמְלֹאות שִׂפְקוֹ יֵצֶר לוֹ כָּל־יַד עָמֵל תְּבֹאֶנּוּ׃
כג יְהִי ׀ לְמַלֵּא בִטְנוֹ יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ וְיַמְטֵר עָלֵימוֹ
כד בִּלְחוּמוֹ׃ יִבְרַח מִנֵּשֶׁק בַּרְזֶל תַּחְלְפֵהוּ קֶשֶׁת נְחוּשָׁה׃
כה כו שָׁלַף וַיֵּצֵא מִגֵּוָה וּבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ יַהֲלֹךְ עָלָיו אֵמִים׃ כָּל־
חֹשֶׁךְ טָמוּן לִצְפּוּנָיו תְּאָכְלֵהוּ אֵשׁ לֹא־נֻפָּח יֵרַע שָׂרִיד
כז כח בְּאָהֳלוֹ׃ יְגַלּוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ׃ יִגֶל יְבוּל
כט בֵּיתוֹ נִגָּרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ׃ זֶה ׀ חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע מֵאֱלֹהִים
וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל׃

כא

א ב וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וּתְהִי־זֹאת
ג תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃ שָׂאוּנִי וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר וְאַחַר דַּבְּרִי תַלְעִיג׃
ד ה הֶאָנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי׃ פְּנוּ־אֵלַי
ו וְהָשַׁמּוּ וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃ וְאִם־זָכַרְתִּי וְנִבְהָלְתִּי וְאָחַז
ז בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃ מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃
ח ט זַרְעָם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם׃ בָּתֵּיהֶם
י שָׁלוֹם מִפָּחַד וְלֹא שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם׃ שׁוֹרוֹ עִבַּר וְלֹא
יא יַגְעִל תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל׃ יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֲוִילֵיהֶם
יב וְיַלְדֵיהֶם יְרַקֵּדוּן׃ יִשְׂאוּ כְּתֹף וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל עוּגָב׃
יג יד יְבַלּוּ בַטּוֹב יְמֵיהֶם וּבְרֶגַע שְׁאוֹל יֵחָתּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר
טו מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ׃ מַה־שַּׁדַּי כִּי־נַעַבְדֶנּוּ
טז וּמַה־נּוֹעִיל כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃ הֵן לֹא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת רְשָׁעִים
יז רָחֲקָה מֶנִּי׃ כַּמָּה ׀ נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ אֵידָם
יח חֲבָלִים יְחַלֵּק בְּאַפּוֹ׃ יִהְיוּ כְּתֶבֶן לִפְנֵי־רוּחַ וּכְמֹץ גְּנָבַתּוּ
יט כ סוּפָה׃ אֱלוֹהַּ יִצְפֹּן־לְבָנָיו אוֹנוֹ יְשַׁלֵּם אֵלָיו וְיֵדָע׃ יִרְאוּ
כא עֵינוֹ כִּידוֹ וּמֵחֲמַת שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃ כִּי מַה־חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ
כב אַחֲרָיו וּמִסְפַּר חֳדָשָׁיו חֻצָּצוּ׃ הַלְאֵל יְלַמֶּד־דָּעַת וְהוּא

כ, כב׳ יתיר י   כה׳ ס״א ממררתו יהלך עליו   כו׳ מלעיל
כט׳ ס״א ונחלת אמרו   כא׳ ה׳ פתח באתנח   ט׳ בס״א בתיהם
יב׳ כציל על פי המסורה ובספרים בתף   יג׳ יכלו קרי   פתח בס״פ   יז׳ קמץ מרביע
כ׳ עינו קרי

דער באַראָט פון די רשעים איז ווייט פון מיר.

17 ווי אָפט איז דאָס אַז דאָס ליכט פון רשעים זאָל פאַר־
לאָשן ווערן,
און עס זאָל קומען אויף זיי אַ בראָך?
ער זאָל זיי אויסטיילן יסורים אין זיין צאָרן?
18 זיי זאָלן ווערן ווי שטרוי פאַרן ווינט,
און ווי שפּריי וואָס דער שטורעם גנבעט אים אַוועק?
19 „גאָט באַהאַלט זיין אומרעכט פאַר זיינע קינדער"—
זאָל ער אים אַליין באַצאָלן אַז ער זאָל וויסן.
20 זאָלן זיינע אויגן זען זיין אומגליק,
און פון אַלמאַכטיקנס גרימצאָרן זאָל ער טרינקען.
21 וואָרום וואָס קימערט אים זיין הויזגעזינט נאָך אים,
ווען די צאָל פון זיינע חדשים איז געענדיקט?

22 קען מען גאָט לערנען פאַרשטאַנדיקייט,
אַז ער משפּט די העכסטע?

רָמִים יִשְׁפּוֹט׃ זֶה יָמוּת בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנַן וְשָׁלֵיו׃ כג
עֲטִינָיו מָלְאוּ חָלָב וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃ וְזֶה יָמוּת בְּנֶפֶשׁ כד כה
מָרָה וְלֹא־אָכַל בַּטּוֹבָה׃ יַחַד עַל־עָפָר יִשְׁכָּבוּ וְרִמָּה כו
תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃ הֵן יָדַעְתִּי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וּמְזִמּוֹת עָלַי כז
תַּחְמֹסוּ׃ כִּי תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאַיֵּה אֹהֶל ׀ מִשְׁכְּנוֹת כח
רְשָׁעִים׃ הֲלֹא שְׁאֶלְתֶּם עוֹבְרֵי דָרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא תְנַכֵּרוּ׃ כט
כִּי לְיוֹם אֵיד יֵחָשֶׂךְ רָע לְיוֹם עֲבָרוֹת יוּבָלוּ׃ מִי־יַגִּיד עַל־ ל לא
פָּנָיו דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ וְהוּא לִקְבָרוֹת יוּבָל לב
וְעַל־גָּדִישׁ יִשְׁקוֹד׃ מָתְקוּ־לוֹ רִגְבֵי נָחַל וְאַחֲרָיו כָּל־אָדָם לג
יִמְשׁוֹךְ וּלְפָנָיו אֵין מִסְפָּר׃ וְאֵיךְ תְּנַחֲמוּנִי הָבֶל וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם לד
נִשְׁאַר־מָעַל׃

כב

וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הַלְאֵל יִסְכָּן־גָּבֶר כִּי־יִסְכֹּן א ב
עָלֵימוֹ מַשְׂכִּיל׃ הַחֵפֶץ לְשַׁדַּי כִּי תִצְדָּק וְאִם־בֶּצַע כִּי־ ג
תַתֵּם דְּרָכֶיךָ׃ הֲמִיִּרְאָתְךָ יֹכִיחֶךָ יָבוֹא עִמְּךָ בַּמִּשְׁפָּט׃ ד
הֲלֹא רָעָתְךָ רַבָּה וְאֵין־קֵץ לַעֲוֺנֹתֶיךָ׃ כִּי־תַחְבֹּל אַחֶיךָ* ה ו
חִנָּם וּבִגְדֵי עֲרוּמִּים תַּפְשִׁיט׃ לֹא־מַיִם עָיֵף תַּשְׁקֶה וּמֵרָעֵב ז
תִּמְנַע־לָחֶם׃ וְאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ וּנְשׂוּא פָנִים יֵשֶׁב בָּהּ׃ ח
אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם וּזְרֹעוֹת יְתֹמִים יְדֻכָּא׃ עַל־כֵּן ט י
סְבִיבוֹתֶיךָ פַחִים וִיבַהֶלְךָ פַּחַד פִּתְאֹם׃ אוֹ־חֹשֶׁךְ לֹא־ יא
תִרְאֶה וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ הֲלֹא־אֱלוֹהַּ גֹּבַהּ שָׁמָיִם יב
וּרְאֵה רֹאשׁ כּוֹכָבִים כִּי־רָמּוּ׃ וְאָמַרְתָּ מַה־יָּדַע אֵל הַבְעַד יג
עֲרָפֶל יִשְׁפּוֹט׃ עָבִים סֵתֶר־לוֹ וְלֹא יִרְאֶה וְחוּג שָׁמַיִם יד
יִתְהַלָּךְ׃ הַאֹרַח עוֹלָם תִּשְׁמוֹר אֲשֶׁר דָּרְכוּ מְתֵי־אָוֶן׃ * טו
אֲשֶׁר־קֻמְּטוּ וְלֹא־עֵת נָהָר יוּצַק יְסוֹדָם׃ הָאֹמְרִים לָאֵל טז יז
סוּר מִמֶּנּוּ וּמַה־יִּפְעַל שַׁדַּי לָמוֹ׃ וְהוּא מִלֵּא בָתֵּיהֶם יח
טוֹב וַעֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנִּי׃ יִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִשְׂמָחוּ יט

כ ב, ו׳ ס״א אָחִיךָ   דגש אחר שורק   יב׳ דמי דגושה   טו׳ חצי הספר בפסוקים

[23] דער שטאַרבט אין זיין רעכטער שטאַרקייט,
אין גאַנצן רואיק און בשלווה;
[24] זיינע עמערס זיינען פול מיט מילך,
און דער מאַרך פון זיינע ביינער איז געזועפטיקט.
[25] און דער שטאַרבט אין אַ ביטער געמיט,
און האָט ניט פאַרזוכט קיין גוטס.
[26] אין איינעם אין שטויב ליגן זיי,
און ווערים דעקן זיי צו.

[27] איך ווייס דאָך אַייערע מחשבות,
און ווי איר קליגט זיך מיט געוואַלט אַקעגן מיר,
[28] אַז איר זאָגט: „ווו איז דאָס הויז פון דעם שׂררה?
און ווו דאָס געצעלט פון דעם רשעס וווינונג?"
[29] האָט איר ניט געפרעגט ביי די וועגפאָרער?
איר וועט דאָך ניט פאַרלייקענען זייערע באַווייזן,
[30] אַז אין דעם טאָג פון בראָך ווערט געשוינט דער שלעכטער,
אין דעם טאָג ווען שטראָפן ווערן געבראַכט.
[31] ווער זאָגט אים אין פּנים זיין וועג?
און וואָס ער האָט געטאָן ווער באַצאָלט אים?
[32] וואָרום ער ווערט געבראַכט צו קבורה,
און אויפן בערגל פאַסט מען אויף.
[33] זיס זיינען אים די שטיקער ערד פון טאָל,
און נאָך אים ציען זיך אַלע מענטשן,
און אים פאַרויס אָן אַ צאָל.
[34] און ווי ווילט איר מיך טרייסטן מיט גאָרנישט,
אַז אַייערע תשובות בלייבן אַן אָפּנאַר?

כב

[1] האָט געענטפערט אֶליפַז דער תֵּימָני, און האָט געזאָגט:
[2] ברענגט דען דער מענטש אַ נוץ גאָט?
נייערט זיך אַליין ברענגט אַ נוץ דער פאַרשטאַנדיקער.
[3] האָט דער אַלמאַכטיקער אַ טובה אַז דו ביסט אַ צדיק?
אָדער אַ געווין אַז דו ביסט ערלעך אין דיינע וועגן?
[4] צי וועגן דיין גאָטספאָרכטיקייט שטראָפט ער דיך,
און גייט צום משפט מיט דיר?
[5] איז ניט דיין שלעכטיקייט גרויס,
און אָן אַ שיעור דיינע זינד?
[6] וואָרום פלעגסט נעמען אַ משכון ביי דיינע ברידער אומזיסט,
און די בגדים פון די נאַקעטע פלעגסטו אויסטאָן.
[7] אַ טרונק וואַסער דעם פאַרשמאַכטן פלעגסטו ניט געבן,
און פון דעם הונגעריקן פלעגסטו פאַרמיידן ברויט.
[8] „יאָ, דעם מאַן מיטן אָרעם, אים געהערט די ערד,
און דער אָנגעזעענער, ער מעג וווינען אויף איר".
[9] אַלמנות האָסטו אַוועקגעשיקט מיט ליידיקן,
און די אָרעמס פון יתומים פלעגן צעדריקט ווערן.
[10] דרום זיינען נעצן רונד אַרום דיר,
און דיך שרעקט אַ פלוצימדיקער פחד,
[11] אָדער אַ פינצטערניש, אַז דו קענסט ניט זען,
און אַ פלייצונג וואַסער פאַרדעקט דיך.
[12] פאַרוואָר, גאָט איז אין דער הייך פון די הימלען,
און זע, די העכסטע שטערן ווי דערהויבן זיי זיינען;
[13] און דו זאָגסט: „וואָס ווייס גאָט?
צי קען ער דורכן נעבל משפטן?
[14] וואָלקנס זיינען אים אַ פאַרבאָרגעניש, און ער זעט ניט,
און איבער דעם צירקל פון הימל גייט ער אום".
[15] ווילסטו אָנהאַלטן דעם אַלטן וועג,
וואָס די לייט פון אומרעכט האָבן געטרעטן?
[16] די וואָס זיינען איינגעגאַנגען פאַר דער צייט,
וואָס זייער גרונטפעסט איז ווי אַ טייך צערונען געוואָרן;
[17] די וואָס האָבן געזאָגט צו גאָט: קער זיך אָפּ פון אונדז!
און וואָס קען זיי טאָן דער אַלמאַכטיקער?
[18] בעת ער האָט אָנגעפילט זייערע הייזער מיט גוטס —
יאָ, די טראַכטונג פון די רשעים איז ווייט פון מיר. —
[19] די גערעכטע האָבן געזען, און זיך געפרייט,

און דער אומשולדיקער האָט געשפּעט פון זיי:
20 פאַרוואָר, פאַרטיליקט געוואָרן איז זייער באַשטאַנד,
און זייער שֶפע האָט פאַרצערט דאָס פייער.

21 באַקען זיך נאָר מיט אים, און זיי אין פריד —
דורך דעם וועט דיר אָנקומען גוטס.
22 נעם נאָר צו לערנונג פון זיין מויל,
און טו אַריין זיינע ווערטער אין דיין האַרצן.
23 אַז דו וועסט זיך אומקערן צום אַלמאַכטיקן וועסטו אויפגעריכט ווערן —
אַז דו וועסט דערווייטערן אומרעכט פון דיינע געצעלטן.
24 און וואַרף אין שטוב דאָס גאָלדאַרץ*,
און צווישן געשטיין* פון די טאָלן דאָס אופיר־גאָלד;
25 און דער אַלמאַכטיקער זאָל זיין דיין גאָלדאַרץ,
און קרוועס זילבער ביי דיר.
26 וואָרום דענסמאָל וועסטו מיטן אַלמאַכטיקן זיך קוויקן,
און וועסט אויפהייבן צו גאָט דיין פּנים.
27 וועסט בעטן צו אים, און ער וועט דיך צוהערן,
און דיינע נדרים וועסטו באַצאָלן.
28 און וועסט באַשליסן אַ זאַך, און זי וועט דיר צו שטאַנד קומען,
און אויף דיינע וועגן וועט שיינען אַ ליכטיקייט.

29 אַז מע האָט דיך דערנידערט, האָסטו געזאָלט זאָגן:
עס איז אַ דערהייבונג;
וואָרום ער העלפט
דעם וואָס האַלט נידעריק די אויגן.
30 ווי אַן אומשולדיקן מאַכט ער אַנטרינען,
און וועסט אַנטרונען ווערן דורך דער ריינקייט פון דיינע הענט.

כג

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
2 היינט אויך איז ביטער מיין קלאָג,
מיין האַנט איז שווער פון וועגן מיין זיפצן.
3 הלוואַי וויים איך ווו איך געפין אים,
ווי איך קום צו זיין אָרט!
4 איך וואָלט פאָרגעלייגט פאַר אים דעם משפּט,
און מיין מויל וואָלט איך אָנגעפילט מיט טענות.
5 איך וואָלט וויסן וואָס ער וואָלט מיר ענטפערן,
און פאַרשטיין וואָס ער וואָלט מיר זאָגן.
6 וואָלט ער מיט גרויס כּוח געקריגט מיט מיר?
ניין; נייערט אַכט געטאָן וואָלט ער אויף מיר.
7 דענסמאָל וואָלט דער רעכטפאַרטיקער געטענהט מיט אים,
און איך וואָלט אויף אייביק אַנטרונען פון מיין ריכטער.

8 זע, איך גיי פאַרויס, און ער איז ניטאָ,
און אַהינטער, און איך מערק אים ניט;
9 לינקס אַז ער איז פאַרטאָן, זע איך ניט,
ער פאַרדרייט זיך רעכטס, און איך מערק ניט.

10 אָבער ער וויים דעם וועג וואָס ביי מיר,
ער האָט מיך געפּרוווט, איך בין ווי גאָלד אַרויס.
11 אָן זיין טריט האָט זיך געהאַלטן מיין פוס,
זיין וועג האָב איך געהיט, און זיך ניט אָפּגענייגט.
12 ווי אַ געבאָט פון זיינע ליפּן, האָב איך זיך ניט אָפּגעקערט;
מער ווי מיין אויסקומעניש האָב איך געהיט די ווערטער פון זיין מויל.

* וואָרטשפּיל: בֶּצֶר-וּבְצוּר.

כ וְנָקִי יִלְעַג־לָמוֹ: אִם־לֹא נִכְחַד קִימָנוּ וְיִתְרָם אָכְלָה אֵשׁ:
כא כב הַסְכֶּן־נָא עִמּוֹ וּשְׁלָם בָּהֶם תְּבוֹאָתְךָ טוֹבָה: קַח־נָא מִפִּיו
כג תּוֹרָה וְשִׂים אֲמָרָיו בִּלְבָבֶךָ: אִם־תָּשׁוּב עַד־שַׁדַּי תִּבָּנֶה
כד תַּרְחִיק עַוְלָה מֵאָהֳלֶךָ: וְשִׁית־עַל־עָפָר בָּצֶר וּבְצוּר נְחָלִים
כה כו אוֹפִיר: וְהָיָה שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ: כִּי־אָז
כז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהַּ פָּנֶיךָ: תַּעְתִּיר אֵלָיו
כח וְיִשְׁמָעֶךָּ וּנְדָרֶיךָ תְשַׁלֵּם: וְתִגְזַר־אֹמֶר וְיָקָם לָךְ וְעַל־
כט דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אוֹר: כִּי־הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר גֵּוָה וְשַׁח עֵינַיִם
ל יוֹשִׁעַ: יְמַלֵּט אִי־נָקִי וְנִמְלַט בְּבֹר כַּפֶּיךָ:

כג

א ב וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר: גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂחִי יָדִי כָּבְדָה עַל־
ג אַנְחָתִי: מִי־יִתֵּן יָדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ אָבוֹא עַד־תְּכוּנָתוֹ:
ד ה אֶעֶרְכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט וּפִי אֲמַלֵּא תוֹכָחוֹת: אֵדְעָה מִלִּים
ו יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה מַה־יֹּאמַר לִי: הַבְּרָב־כֹּחַ יָרִיב עִמָּדִי לֹא
ז אַךְ־הוּא יָשִׂם בִּי: שָׁם יָשָׁר נוֹכָח עִמּוֹ וַאֲפַלְּטָה לָנֶצַח
ח מִשֹּׁפְטִי: הֵן קֶדֶם אֶהֱלֹךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר וְלֹא־אָבִין לוֹ:
ט י שְׂמֹאול בַּעֲשֹׂתוֹ וְלֹא־אָחַז יַעְטֹף יָמִין וְלֹא אֶרְאֶה: כִּי־יָדַע
יא דֶּרֶךְ עִמָּדִי בְּחָנַנִי כַּזָּהָב אֵצֵא: בַּאֲשֻׁרוֹ אָחֲזָה רַגְלִי דַּרְכּוֹ
יב שָׁמַרְתִּי וְלֹא־אָט: מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא אָמִישׁ מֵחֻקִּי צָפַנְתִּי
יג אִמְרֵי־פִיו: וְהוּא בְאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיָּעַשׂ:
יד טו כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי וְכָהֵנָּה רַבּוֹת עִמּוֹ: עַל־כֵּן מִפָּנָיו אֶבָּהֵל
טז אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפְחַד מִמֶּנּוּ: וְאֵל הֵרַךְ לִבִּי וְשַׁדַּי הִבְהִילָנִי:
יז כִּי־לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי כִּסָּה־אֹפֶל:

כד

א ב מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעָו לֹא־חָזוּ יָמָיו: גְּבֻלוֹת
ג יַשִּׂיגוּ עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ: חֲמוֹר יְתוֹמִים יִנְהָגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר
ד ה אַלְמָנָה: יַטּוּ אֶבְיֹנִים מִדָּרֶךְ יַחַד חֻבְּאוּ עֲנִיֵּי־אָרֶץ: הֵן

כב, כג׳ ס״א מאהליך   כג, ט׳ יתיר ו׳   מלעיל   כד, א׳ וידעיו ק׳

13 אָבער ער האַלט זיך ביי איינס, און ווער קען אים אָפּהאַלטן?
און זיין זעל באַגערט, און ער טוט.
14 יאָ, ער וועט אויספירן וואָס מיר איז באַשערט,
און פיל אַזוינס איז נאָך דאָ ביי אים.
15 דרום בין איך דערשראָקן פאַר אים;
איך באַטראַכט, און האָב מורא פאַר אים.
16 און גאָט האָט שלאַף געמאַכט מיין האַרץ,
און דער אַלמאַכטיקער האָט מיך אַיינגעשראָקן.
17 וואָרום איך בין ניט פאַרמיטן געוואָרן פון דעם חושך,
און פאַר מיין פּנים האָט פאַרדעקט אַ פינצטערניש.

כד

1 פאַרוואָס זיינען ניט אָפּגעלייגט פון אַלמאַכטיקן באַשטימטע צייטן,
און די וואָס קענען אים, זעען ניט זיינע טעג?
2 גרענעצן פאַררוקט מען,
אַ סטאַדע גזלט מען און מע פיטערט.
3 דעם אייזל פון יתומים פירט מען אַוועק,
מע נעמט אין משכּון דעם אָקס פון דער אַלמנה.
4 מע שטויסט אַראָפּ אביונים פון וועג,
באַהאַלטן מוזן זיך אַלע אָרימע פון לאַנד.
5 זע, ווי ווילדע אייזלען אין מדבר,

פְּרָאִים ׀ בַּמִּדְבָּר יָצְאוּ בְּפָעֳלָם מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף עֲרָבָה לוֹ
ו לֶחֶם לַנְּעָרִים׃ בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ יִקְצִירוּ וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֵּשׁוּ׃
ז ח עָרוֹם יָלִינוּ מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָה׃ מִזֶּרֶם הָרִים
ט יִרְטָבוּ וּמִבְּלִי מַחְסֶה חִבְּקוּ־צוּר׃ יִגְזְלוּ מִשֹּׁד יָתוֹם וְעַל־
י עָנִי יַחְבֹּלוּ׃ עָרוֹם הִלְּכוּ בְּלִי לְבוּשׁ וּרְעֵבִים נָשְׂאוּ עֹמֶר׃
יא יב בֵּין־שׁוּרֹתָם יַצְהִירוּ יְקָבִים דָּרְכוּ וַיִּצְמָאוּ׃ מֵעִיר מְתִים ׀
יג יִנְאָקוּ וְנֶפֶשׁ־חֲלָלִים תְּשַׁוֵּעַ וֶאֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׂים תִּפְלָה׃ הֵמָּה ׀
הָיוּ בְּמֹרְדֵי אוֹר לֹא־הִכִּירוּ דְרָכָיו וְלֹא יָשְׁבוּ בִּנְתִיבֹתָיו׃
יד לָאוֹר יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטָל־עָנִי וְאֶבְיוֹן וּבַלַּיְלָה יְהִי כַגַּנָּב׃
טו וְעֵין נֹאֵף ׀ שָׁמְרָה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי עָיִן וְסֵתֶר פָּנִים
טז יָשִׂים׃ חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חִתְּמוּ־לָמוֹ לֹא יָדְעוּ
יז אוֹר׃ כִּי יַחְדָּו ׀ בֹּקֶר לָמוֹ צַלְמָוֶת כִּי־יַכִּיר בַּלְהוֹת צַלְמָוֶת׃
יח קַל־הוּא ׀ עַל־פְּנֵי־מַיִם תְּקֻלַּל חֶלְקָתָם בָּאָרֶץ לֹא־יִפְנֶה
יט דֶּרֶךְ כְּרָמִים׃ צִיָּה גַם־חֹם יִגְזְלוּ מֵימֵי־שֶׁלֶג שְׁאוֹל חָטָאוּ׃
כ יִשְׁכָּחֵהוּ רֶחֶם ׀ מְתָקוֹ רִמָּה עוֹד לֹא יִזָּכֵר וַתִּשָּׁבֵר כָּעֵץ
כא כב עַוְלָה׃ רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא יְיֵטִיב׃ וּמָשַׁךְ
כג אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין׃ יִתֶּן־לוֹ לָבֶטַח
כד וְיִשָּׁעֵן וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם׃ רוֹמּוּ מְּעַט ׀ וְאֵינֶנּוּ וְהֻמְּכוּ
כה כַּכֹּל יִקָּפְצוּן וּכְרֹאשׁ שִׁבֹּלֶת יִמָּלוּ׃ וְאִם־לֹא אֵפוֹ מִי
יַכְזִיבֵנִי וְיָשֵׂם לְאַל מִלָּתִי׃

כה

א ב וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ הַמְשֵׁל וָפַחַד עִמּוֹ עֹשֶׂה שָׁלוֹם
ג בִּמְרוֹמָיו׃ הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרֵהוּ׃
ד ה וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה׃ הֵן עַד־
ו יָרֵחַ וְלֹא יַאֲהִיל וְכוֹכָבִים לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף כִּי־אֱנוֹשׁ
רִמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה׃

כד, ו׳ יקצורו קרי   כד׳ כא ומט   שוא באתנח

גייען זיי אַרויס צו זייער אַרבעט, זוכנדיק שפּייז;
די סטעפּ גיט אים ברויט פאַר די קינדער.
6 אויפן פעלד שניידן זיי זיין פוטער,
און דעם ווייִנגאָרטן פון רשע קלייבן זיי אָפּ.
7 נאַקעט נעכטיקן זיי, אָן אַ מלבוש,
און אָן אַ צודעק פון קעלט.
8 פון דעם רעגנגוס פון די בערג ווערן זיי דורכגענעצט,
און אָן אַ שיצונג טוליען זיי זיך צום פעלז.

9 מע רויבט פון דער ברוסט דעם יתום,
און ביים אָרימאַן נעמט מען אַ משכון.
10 נאַקעט גייען זיי, אָן אַ מלבוש,
און הונגעריקע טראָגן זיי דעם גאַרב.
11 צווישן די מויערן פון יענע, פּרעסן זיי אייל;
קעלטערס טרעטן זיי און זיינען דאָרשטיק.
12 פון שטאָט קרעכצן די מענטשן,
און די זעל פון גוססע שרייט,
און גאָט מאַכט ניט קיין פאָרוואורף.

13 זיי זיינען ווידערשפּעניקער אָן ליכט,
זיי קענען ניט זיינע וועגן,
און ווייַלן ניט אויף זיינע שטעגן.
14 מיטן שיין שטייט אויף דער מערדער,
צו טייטן דעם אָרימאַן און דעם אביון;
און ביי נאַכט איז ער ווי אַ גנב.
15 און דאָס אויג פון נואף וואַרט אויף פאַרנאַכט,
אַזוי צו זאָגן: מיך וועט ניט אָנזען אַן אויג;
און אַ צודעק אויפן פּנים טוט ער אָן.
16 זיי גראָבן אונטער אין דער פינצטער הייזער,
ביי טאָג פאַרשליסן זיי זיך אַיין;
זיי ווייסן ניט פון ליכטיקייט,
17 וואָרום ביי זיי אַלעמען איז טויטשאָטן פרימאָרגן,
ווייל זיי זיינען באַקאַנט מיט די שרעקענישן פון טויטשאָטן.

18 ער גייט לייכט[א] אַוועק אויפן וואַסער;
פאַרשאָלטן איז[א] זייער חלק אויף דער ערד;
ער פאַרקערט ניט אויפן וועג פון ווייִנגערטנער.
19 טריקעניש און היץ רויבן אַוועק שנייוואַסער;
די אונטערערד – די וואָס האָבן געזינדיקט.
20 דער טראַכט פאַרגעסט אָן אים,
דער וואָרעם לאָבט זיך מיט אים,
ער ווערט מער ניט געדאַכט;
און צעבראָכן ווי אַ האָלץ ווערט אומגערעכטיקייט.

21 ער חברט זיך מיט דער עקרה וואָס געבערט ניט;
און די אַלמנה באַגיטיקט ער ניט.
22 און ער שלעפּט אַראָפּ די מאַכטיקע מיט זיין כּוח;
ער שטייט אויף, און מע איז ניט זיכער מיטן לעבן.

23 [גאָט] לאָזט אים אין זיכערקייט, ער זאָל זיך אָנלענען,
אָבער זיינע אויגן זיינען אויף זייערע וועגן.
24 זיי ווערן דערהויבן אַ ווייַלע, און שוין זיינען זיי ניטאָ;
יאָ, זיי ווערן דערנידערט, ווי אַלע ווערן זיי אַיינגע־זאַמלט,
און ווי אַ שפּיץ זאַנג ווערן זיי אָפּגעשניטן.

25 און אויב ניט אַזוי, דען, ווער וויל מיר אָפּלייקענען,
און מאַכן צו נישט מיין וואָרט?

[א] וואָרטשפּיל: קַל-תְּקֻלַּל.

כה

1 האָט געענטפערט בִּלְדַד דער שוחי, און האָט געזאָגט:
2 געוועלטיקייט און פאָרכטיקייט זיינען ביי אים;
ער שאַפט שלום אין זיינע הייכן.
3 איז דאָ אַ צאָל צו זיינע מחנות?
און אויף וועמען גייט ניט אויף זיין ליכט?
4 היינט ווי קען אַ מענטש גערעכט זיין קעגן גאָט?
און ווי קען ריין זיין אַ געבאָרענער פון אַ פרוי?
5 זע, אַפילו די לבנה איז ניט העל,
און די שטערן זיינען ניט ריין אין זיינע אויגן,
6 היינט ווי שוין אַ מענטש אַ וואָרעם,
און אַ מענטשנקינד אַ מילב?

כו

א ב וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ מֶה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ הוֹשַׁעְתָּ זְרוֹעַ לֹא־
ג ד עֹז׃ מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה וְתוּשִׁיָּה לָרֹב הוֹדָעְתָּ׃ אֶת־
ה מִי הִגַּדְתָּ מִלִּין וְנִשְׁמַת־מִי יָצְאָה מִמֶּךָּ׃ הָרְפָאִים יְחוֹלָלוּ
ו מִתַּחַת מַיִם וְשֹׁכְנֵיהֶם׃ עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ וְאֵין כְּסוּת
ז לָאֲבַדּוֹן׃ נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־בְּלִי־מָה׃
ח ט צֹרֵר־מַיִם בְּעָבָיו וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם׃ מְאַחֵז פְּנֵי־כִסֵּה
י פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ׃ חֹק־חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם עַד־תַּכְלִית אוֹר
יא יב עִם־חֹשֶׁךְ׃ עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ׃ בְּכֹחוֹ
יג רָגַע הַיָּם וּבִתְוּבָנָתוֹ מָחַץ רָהַב׃ בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה
יד חֹלְלָה יָדוֹ נָחָשׁ בָּרִחַ׃ הֶן־אֵלֶּה ׀ קְצוֹת דְּרָכָו וּמַה־שֵּׁמֶץ
דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ וְרַעַם גְּבוּרֹתָו מִי יִתְבּוֹנָן׃

כז

א ב וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ חַי־אֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי
ג וְשַׁדַּי הֵמַר נַפְשִׁי׃ כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִי וְרוּחַ אֱלוֹהַּ
ד בְּאַפִּי׃ אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתַי עַוְלָה וּלְשׁוֹנִי אִם־יֶהְגֶּה רְמִיָּה׃
ה חָלִילָה לִּי אִם־אַצְדִּיק אֶתְכֶם עַד־אֶגְוָע לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי
ו מִמֶּנִּי׃ בְּצִדְקָתִי הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא אַרְפֶּהָ לֹא־יֶחֱרַף לְבָבִי
ז ח מִיָּמָי׃ יְהִי כְרָשָׁע אֹיְבִי וּמִתְקוֹמְמִי כְעַוָּל׃ כִּי מַה־תִּקְוַת
ט חָנֵף כִּי יִבְצָע כִּי יֵשֶׁל אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ׃ הֲצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע ׀ אֵל
י כִּי־תָבוֹא עָלָיו צָרָה׃ אִם־עַל־שַׁדַּי יִתְעַנָּג יִקְרָא אֱלוֹהַּ
יא בְּכָל־עֵת׃ אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל אֲשֶׁר עִם־שַׁדַּי לֹא אֲכַחֵד׃
יב יג הֵן־אַתֶּם כֻּלְּכֶם חֲזִיתֶם וְלָמָּה־זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ׃ זֶה ׀ חֵלֶק־
יד אָדָם רָשָׁע ׀ עִם־אֵל וְנַחֲלַת עָרִיצִים מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ׃ אִם־
טו יִרְבּוּ בָנָיו לְמוֹ־חָרֶב וְצֶאֱצָאָיו לֹא יִשְׂבְּעוּ־לָחֶם׃ שְׂרִידָו
טז בַּמָּוֶת יִקָּבֵרוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃ אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר
יז כָּסֶף וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ׃ יָכִין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי

כו, ח׳ ס״א תחתיו ט׳ ה׳ במקום א׳ ס״א בסין
יב׳ ובתבונתו קרי יד׳ דרכיו קרי ס״א שֶׁמֶץ גבורתיו קרי
כז, ה׳ קמץ באתנח אחר ע״וי טו׳ שרידיו קרי

כו

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
2 ווי האָסטו געהאָלפן דעם וואָס אָן כּוח!
בּייגעשטאַנען דעם אָרעם אָן מאַכט!
3 ווי האָסטו געעצהט דעם וואָס אָן חכמה,
און קלוגשאַפט אַ סך געלאָזט וויסן!
4 מיט וועמעס הילף האָסטו געזאָגט די ווערטער?
און וועמעס אָטעם איז אַרויסגעגאַנגען פון דיר?
5 די מתים ציטערן,
די וואַסערן פון אונטן מיט זייערע באַוווינער.
6 נאַקעט איז די אונטערערד פאַר אים,
און אָן אַ צודעק איז דער אָפּגרונט.
7 ער שפּרייט אויס דעם צפון איבער דעם תוהו,
ער הענגט אויף די ערד אויף גאָרנישט.
8 ער בינדט אײַן די וואַסערן אין זײַנע כמאַרעס,
און ניט צעפּלאַצט ווערט דער וואָלקן אונטער זיי.
9 ער פאַרדעקט דעם פּנים פונעם טראָן,
ער פאַרשפּרייט זײַן וואָלקן איבער אים.
10 ער האָט געצירקלט אַ גרענעץ אויפן וואַסער,
ביז צום סוף פון ליכט און פינצטערניש.
11 די זײַלן פון הימל טרייסלען זיך,
און ווערן צעטומלט פון זײַן אָנגעשריי.
12 מיט זײַן כּוח צערודערט ער דעם ים,
און מיט זײַן פאַרשטאַנדיקייט צעהאַקט ער רַהַב.
13 דורך זײַן אָטעם ווערט לויטער דער הימל;
זײַן האַנט האָט דערשלאָגן די לויפיקע שלאַנג.
14 זע, דאָס זײַנען טייל פון זײַנע וועגן;
און וואָס פאַר אַ קליין מורמל הערן מיר פון אים!
אָבער דעם דונער פון זײַנע גבורות ווער קען פאַרשטיין?

כז

1 און איוב האָט ווידער אויפגעהויבן זײַן גערייד,
און האָט געזאָגט:
2 אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט צוגענומען מײַן רעכט,
און דער אַלמאַכטיקער וואָס האָט פאַרביטערט מײַן
זעל,
3 אַז אויב כּל־זמן מײַן אָטעם איז אין מיר,
און דער הויך פון גאָט אין מײַן נאָז,
4 אויב מײַנע ליפּן וועלן רעדן אומרעכט,
און אויב מײַן צונג וועט אַרויסלאָזן באַטרוג!
5 חלילה מיר, אַז איך זאָל אײַך געבן גערעכט!
ביז איך וועל אויסגיין וועל איך ניט לאָזן אָפּנעמען מײַן
ערלעכקייט פון מיר.
6 אָן מײַן גערעכטיקייט האַלט איך זיך און וועל זי ניט
אָפּלאָזן;
מײַן האַרץ האָט פון מײַן לעבטאָג אָן מיר ניט פאַרצו־
וואַרפן.
7 זאָל ווערן פון מײַן פײַנט ווי פון רשע,
און פון מײַן קעגנשטייער ווי פון דעם פאַרברעכער!
8 וואָרום וואָס איז די האָפענונג פון דעם זינדיקן, אַז ער
האַוועט,
אויב גאָט נעמט אַוועק זײַן זעל?
9 וועט גאָט הערן זײַן געשריי,
אַז אויף אים וועט קומען אַ צרה?
10 צי קען ער זיך קוויקן מיטן אַלמאַכטיקן,
רופן צו גאָט אין יעטוועדער צײַט?
11 איך וועל אײַך לערנען וועגן דער האַנט פון גאָט,
וואָס איז בײַם אַלמאַכטיקן וועל איך ניט פאַרהוילן.
12 אָט האָט איר אַלע געזען,
און פאַרוואָס דען פּלוידערט איר נישטיקס?
13 דאָס איז דער חלק פון דעם שלעכטן מענטשן בײַ
גאָט,
און די אַרב וואָס די געוואַלטטוער קריגן פון אַל־
מאַכטיקן.
14 אויב זײַנע קינדער מערן זיך, איז דאָס פאַרן שווערד,
און זײַנע שפּראָצן וועלן ניט האָבן ברויט צו זאַט.
15 די וואָס בלײַבן פון אים וועלן פון פּעסט באַגראָבן
ווערן,
און זײַנע אַלמנות וועלן צומאָל ניט באַוויינען.
16 אַז ער זאָל אָנזאַמלען ווי שטויב זילבער,
און ווי לײַם אָנגרייטן מלבושים,
17 וועט ער אָנגרייטן, און דער גערעכטער וועט אָנטאָן,
און מיטן זילבער וועלן די אומשולדיקע זיך טיילן.

יַחֲלֹק׃ בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ וּכְסֻכָּה עָשָׂה נֹצֵר׃ עָשִׁיר יִשְׁכַּב יח יט
וְלֹא יֵאָסֵף עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶנּוּ׃ תַּשִּׂיגֵהוּ כַמַּיִם בַּלָּהוֹת כ
לַיְלָה גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ יִשָּׂאֵהוּ קָדִים וְיֵלַךְ וִישָׂעֲרֵהוּ מִמְּקֹמוֹ׃ כא
וְיַשְׁלֵךְ עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל מִיָּדוֹ בָּרוֹחַ יִבְרָח׃ יִשְׂפֹּק עָלֵימוֹ כב כג
כַפֵּימוֹ וְיִשְׁרֹק עָלָיו מִמְּקֹמוֹ׃

כח

כִּי יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃ בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח א ב
וְאֶבֶן יָצוּק נְחוּשָׁה׃ קֵץ ׀ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא ג
חוֹקֵר אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃ פָּרַץ נַחַל ׀ מֵעִם־גָּר הַנִּשְׁכָּחִים ד
מִנִּי־רָגֶל דַּלּוּ מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ׃ אֶרֶץ מִמֶּנָּה יֵצֵא־לָחֶם וְתַחְתֶּיהָ ה
נֶהְפַּךְ כְּמוֹ־אֵשׁ׃ מְקוֹם־סַפִּיר אֲבָנֶיהָ וְעַפְרֹת זָהָב לוֹ׃ ו
נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עָיִט וְלֹא שְׁזָפַתּוּ עֵין אַיָּה׃ לֹא־הִדְרִיכֻהוּ ז ח
בְנֵי־שָׁחַץ לֹא־עָדָה עָלָיו שָׁחַל׃ בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ ט
מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃ בַּצּוּרוֹת יְאֹרִים בִּקֵּעַ וְכָל־יְקָר רָאֲתָה י
עֵינוֹ׃ מִבְּכִי נְהָרוֹת חִבֵּשׁ וְתַעֲלֻמָהּ יֹצִא אוֹר׃ יא
וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ לֹא־יָדַע אֱנוֹשׁ יב יג
עֶרְכָּהּ וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־ יד
הִיא וְיָם אָמַר אֵין עִמָּדִי׃ לֹא־יֻתַּן סְגוֹר תַּחְתֶּיהָ וְלֹא טו
יִשָּׁקֵל כֶּסֶף מְחִירָהּ׃ לֹא־תְסֻלֶּה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם טז
יָקָר וְסַפִּיר׃ לֹא־יַעַרְכֶנָּה זָהָב וּזְכוֹכִית וּתְמוּרָתָהּ כְּלִי־ יז
פָז׃ רָאמוֹת וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר וּמֶשֶׁךְ חָכְמָה מִפְּנִינִים׃ יח
לֹא־יַעַרְכֶנָּה פִּטְדַת־כּוּשׁ בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תְסֻלֶּה׃ יט
וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תָּבוֹא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ וְנֶעֶלְמָה מֵעֵינֵי כ כא
כָל־חָי וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה׃ אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְּאָזְנֵינוּ כב
שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָהּ׃ אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת־ כג
מְקוֹמָהּ׃ כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ יַבִּיט תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם כד
יִרְאֶה׃ לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֵּן בְּמִדָּה׃ בַּעֲשֹׂתוֹ כה כו
לַמָּטָר חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃ אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ הֱכִינָהּ כז

כז, כא׳ פתח באתנח   כח, ט׳ ס״א הֹפֵךְ מְשֹׁרֶשׁ   כב׳ שוא באתנח

18 ער בויט ווי אַ מאָיל זיין הויז,
און ווי אַ ביידל וואָס דער וועכטער מאַכט.
19 ער לייגט זיך אַן עושר, און שוין איז ניטאָ וואָס אויפ־
צוקלייבן,
ער עפנט זיינע אויגן, און עס איז ניטאָ.
20 ווי וואַסערן יאָגן אים אָן שרעקענישן,
איבער נאַכט גנבעט אים אַוועק אַ שטורעם.
21 דער מזרח־ווינט הייבט אים אויף, אַז ער מוז גיין,
און ער שטורעמט אים אַוועק פון זיין אָרט.
22 און ער שליידערט אויף אים און דערבאַרימט זיך ניט;
לויפנדיק וואָלט ער אַנטלאָפן פון זיין האַנט.
23 מע פּאַטשט איבער אים די הענט,
און מע שמוצערט אויף אים פון זיין אָרט.

כח

1 יאָ, פאַראַן אַ גרעבעריי פאַר זילבער,
און אַן אָרט ווו גאָלד טוט מען לייטערן.
2 אַייזן ווערט פון דער ערד גענומען,
און פון שטיין שמעלצט מען קופער.
3 [דער מענטש] מאַכט אַ סוף צו פינצטערניש,
און ביז יעטוועדער עק פאָרשט ער אויס
שטיינער פון פינצטערניש און טויטשאָטן.
4 ער ברעכט אַ שאַכט ווייט פון אַ באַוווינער;
פאַרגעסן פון אַ [פאַרבייגייערס] פוס;
אָפּגעצערט, ווייט פון מענטשן וואַנדערן זיי.
5 די ערד, פון איר קומט אַרויס ברויט,
אָבער אונטער איר איז איבערגעקערט ווי פון פייער.
6 דער אָרט פון סאַפּיר זיינען אירע שטיינער,
און שטויבן פון גאָלד זיינען דערין.
7 דעם שטעג, אים ווייס ניט קיין רויבפויגל,
און ניט אָנגעקוקט האָט אים דאָס אויג פון אַ פאַלק.
8 ניט באַטרעטן האָבן אים חיות שטאָלצע,
ניט געשפּרייזט האָט אויף אים דער לייב.
9 צום קיזלשטיין שטרעקט ער אויס זיין האַנט,
ער קערט אום פון וואָרצל די בערג.
10 אין פעלזן האַקט ער גראָבנס,
און אַלדאָס טייערסטע קוקט אָן זיין אויג.
11 פלוסן פאַרבינדט ער ניט צו רינען,
און פאַרבאָרגנס ברענגט ער אַרויס אין ליכט.

12 אָבער די חכמה פון וואַנען קען געפונען ווערן,
און ווו איז דער אָרט פון פאַרשטאַנדיקייט?
13 קיין מענטש ווייס ניט איר ווערדע,
און זי געפינט זיך ניט אין לאַנד פון די לעבעדיקע.
14 דער תהום זאָגט: ניט אין מיר;
און דער ים זאָגט: ניט ביי מיר.
15 פאַר איר קען ניט געגעבן ווערן פיינגאָלד,
און זילבער קען ניט געוווויגן ווערן פאַר איר מקח.
16 זי קען ניט אָפּגעשאַצט ווערן מיט אופיר־גאָלד,
מיט טייערן אָניקל און סאַפּירשטיין.
17 גאָלד און גלאָז זיינען ניט איר גלייכן,
און כלים פון גינגאָלד איר אויסבייט.
18 אַבָנים טובות און קריסטאָל דאַרפן ניט דערמאָנט
ווערן,
און מער פון קאַרעלן איז דער באַטרעף פון חכמה.
19 טאָפּאַז פון כוש איז ניט איר גלייכן,
מיט ריינעם גאָלד קען זי ניט אָפּגעשאַצט ווערן.

20 טאָ פון וואַנען קומט די חכמה?
און ווו איז דער אָרט פון פאַרשטאַנדיקייט?
21 אַז זי איז פאַרהוילן פון די אויגן פון יעטוועדער
לעבעדיקן,
און פון פויגל פון הימל איז זי פאַרבאָרגן.
22 אונטערגאַנג און טויט זאָגן:
מיט אונדזערע אויערן האָבן מיר געהערט איר הערונג.
23 גאָט פאַרשטייט איר וועג,
און ער ווייס איר אָרט.
24 וואָרום ער קוקט ביז די עקן ערד,
אונטערן גאַנצן הימל זעט ער.
25 ווען ער האָט געמאַכט פאַרן ווינט אַ וואָג,
און וואַסערן מאַרקירט מיט אַ מאָס,
26 ווען ער האָט געמאַכט פאַרן רעגן אַ געזעץ,
און אַ וועג פאַרן דונערגעוויטער,
27 דענסמאָל האָט ער זי געזען און זי באַרעכנט,
זי אויפגעשטעלט און אויך זי אויסגעפאָרשט.

כח וְגַם־חֲקָרָהּ׃ וַיֹּאמֶר ׀ לָֽאָדָם הֵן יִרְאַת אֲדֹנָי הִיא חָכְמָה
וְסוּר מֵרָע בִּינָה׃

כט

א ב וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ מִֽי־יִתְּנֵנִי כְיַרְחֵי־קֶדֶם
ג כִּימֵי אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי׃ בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ אֵלֶךְ
ד חֹשֶׁךְ׃ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִּימֵי חָרְפִּי בְּסוֹד אֱלוֹהַּ עֲלֵי אָהֳלִי׃
ה ו בְּעוֹד שַׁדַּי עִמָּדִי סְבִיבוֹתַי נְעָרָי׃ בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֵמָה
ז וְצוּר יָצוּק עִמָּדִי פַּלְגֵי־שָׁמֶן׃ בְּצֵאתִי שַׁעַר עֲלֵי־קָרֶת
ח בָּרְחוֹב אָכִין מוֹשָׁבִי׃ רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ וִישִׁישִׁים קָמוּ
ט י עָמָדוּ׃ שָׂרִים עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם׃ קוֹל־
יא נְגִידִים נֶחְבָּאוּ וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבֵקָה׃ כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה
יב וַתְּאַשְּׁרֵנִי וְעַיִן רָאֲתָה וַתְּעִידֵנִי׃ כִּֽי־אֲמַלֵּט עָנִי מְשַׁוֵּעַ וְיָתוֹם
יג וְלֹא־עֹזֵר לוֹ׃ בִּרְכַּת אֹבֵד עָלַי תָּבֹא וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנִן׃
יד טו צֶדֶק לָבַשְׁתִּי וַיִּלְבָּשֵׁנִי כִּמְעִיל וְצָנִיף מִשְׁפָּטִי׃ עֵינַיִם
טז הָיִיתִי לַעִוֵּר וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ אָנִי׃ אָב אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים
יז וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ׃ וָאֲשַׁבְּרָה מְתַלְּעוֹת עַוָּל וּמִשִּׁנָּיו
יח אַשְׁלִיךְ טָרֶף׃ וָאֹמַר עִם־קִנִּי אֶגְוָע וְכַחוֹל אַרְבֶּה יָמִים׃
יט כ שָׁרְשִׁי פָתוּחַ אֱלֵי־מָיִם וְטַל יָלִין בִּקְצִירִי׃ כְּבוֹדִי חָדָשׁ
כא עִמָּדִי וְקַשְׁתִּי בְּיָדִי תַחֲלִיף׃ לִֽי־שָׁמְעוּ וְיִחֵלּוּ וְיִדְּמוּ לְמוֹ
כב כג עֲצָתִי׃ אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנוּ וְעָלֵימוֹ תִּטֹּף מִלָּתִי׃ וְיִחֲלוּ
כד כַמָּטָר לִי וּפִיהֶם פָּעֲרוּ לְמַלְקוֹשׁ׃ אֶשְׂחַק אֲלֵהֶם לֹא
כה יַאֲמִינוּ וְאוֹר פָּנַי לֹא יַפִּילוּן׃ אֶבְחַר דַּרְכָּם וְאֵשֵׁב רֹאשׁ
וְאֶשְׁכּוֹן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד כַּאֲשֶׁר אֲבֵלִים יְנַחֵם׃

ל

א וְעַתָּה ׀ שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר־מָאַסְתִּי
ב אֲבוֹתָם לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי׃ גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם לָמָּה לִּי
ג עָלֵימוֹ אָבַד כָּלַח׃ בְּחֶסֶר וּבְכָפָן גַּלְמוּד הַעֹרְקִים צִיָּה

כט, יח׳ לנהרדעי וכחול בשורק   כא׳ הל׳ דגושה   כד׳ ס״א לא

28 און ער האָט געזאָגט צום מענטשן:
זע, מורא פאַר גאָט דאָס איז חכמה,
און זיך אָפּקערן פון שלעכטס איז פאַרשטאַנדיקייט.

כט

1 און איוב האָט ווידער אויפגעהויבן זיין גערייד,
און האָט געזאָגט:
2 ווער מאַכט מיך אַזוי ווי אין די חדשים פון אַמאָל,
ווי אין די טעג וואָס גאָט האָט מיך אָפּגעהיט!
3 ווען זיין ליכט האָט געשיינט איבער מיין קאָפּ,
ווען פאַר זיין שיין פלעג איך גיין אין דער פינצטער.
4 אַזוי ווי איך בין געווען אין די טעג פון מיין יוגנט,
ווען די פאַרטרויטקייט פון גאָט איז געווען אויף מיין
געצעלט;
5 ווען דער אַלמאַכטיקער איז נאָך געווען מיט מיר;
רונד אַרום מיר מיינע קינדער.
6 ווען מיינע טריט האָבן זיך געבאָדן אין שמאַנט,
און דער פעלז האָט געגאָסן ביי מיר בעכן מיט אייל.
7 אַז איך בין אַרויסגעגאַנגען צום טויער אין שטאָט,
אויפגעשטעלט אין מאַרק מיין זיץ,
8 האָבן יונגעלייט געזען און זיך באַהאַלטן,
און גרייזן האָבן זיך אויפגעהויבן און געשטאַנען.
9 האַרן האָבן זיך אַיינגעהאַלטן פון ווערטער,
און די האַנט פלעגן זיי אַרויפטאָן אויף זייער מויל.
10 דער קָול פון גרויסע לייט האָט זיך באַהאַלטן,
און זייער צונג האָט זיך צוגעקלעפּט צו זייער גומען.
11 וואָרום ווו אַן אויער האָט געהערט, האָט מיך געלויבט,
און ווו אַן אויג האָט געזען, האָט מיר צוגעשטימט.
12 ווייל איך פלעג ראַטעווען דעם אָרימאַן וואָס האָט
געשריען,
און דעם יתום וואָס האָט ניט קיין העלפער.
13 די ברכה פון דעם אומגליקלעכן פלעגט קומען אויף
מיר,
און דאָס האַרץ פון דער אַלמנה פלעג איך דערפרייען.
14 איך האָב אָנגעטאָן רעכטפאַרטיקייט, און זי האָט מיך
אָנגעטאָן,
ווי אַ מאַנטל און אַ הויב איז געווען מיין גערעכטיקייט.
15 אויגן בין איך געווען פאַרן בלינדן,
און פיס פאַרן הינקעדיקן בין איך געווען.
16 איך בין געווען אַ פאָטער פאַר די באַדערפטיקע,
און דעם משפט פון דעם וואָס איך האָב ניט געקענט,
פלעג איך אויספאָרשן.
17 און איך האָב צעבראָכן די באַקציין פון דעם פאַר־
ברעכער,
און פון זיינע ציינער אַרויסגעוואָרפן דעם רויב.
18 און איך האָב געזאָגט: ביי מיין נעסט וועל איך
פאַרגיין,
און ווי דער פעניקספויגל וועל איך מערן טעג.
19 מיין וואָרצל וועט זיין אָפן צום וואַסער,
און דער טוי וועט נעכטיקן אויף מיין צווייג.
20 מיין כבוד וועט בלייבן פריש ביי מיר,
און מיין בויגן וועט אין מיין האַנט זיך באַנייען.

21 צו מיר האָט מען זיך צוגעהערט און געוואַרט,
און מע פלעגט האַרן אויף מיין עצה.
22 נאָך מיין זאָג פלעגט מען מער ניט רעדן,
און אויף זיי פלעגט טריפן מיין וואָרט.
23 און זיי האָבן געוואַרט ווי אויף רעגן אויף מיר,
און אויפגעשפּאַרט זייער מויל ווי אויף שפּעטרעגן.
24 אַז איך פלעג לאַכן צו זיי, פלעגט זיך זיי ניט
גלויבן;
און דאָס ליכט פון מיין פּנים פלעגן זיי ניט מינערן.
25 איך פלעג אויסקלייבן זייער וועג,
און פלעג זיצן אויבנאָן,
און רוען ווי אַ מלך צווישן חיל,
ווי דער וואָס טוט טרויערער טרייסטן.

ל

1 און אַצונד לאַכן פון מיר ייִנגערע פון מיר אין טעג,
וואָס איך האָב מיך געמיאוסט צו שטעלן זייערע
פאָטערס
מיט די הינט פון מיינע שאָף—
2 יאָ, צו וואָס מיר דער כּוח פון זייערע הענט?
זייער פרישקייט איז געווען פאַרלאָרן—
3 די וואָס זיינען פון נויט און הונגער איינגעדאַרט,

אֶמֶשׁ שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה׃ הַקֹּטְפִים מַלּוּחַ עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ ד
רְתָמִים לַחְמָם׃ מִן־גֵּו יְגֹרָשׁוּ יָרִיעוּ עָלֵימוֹ כַּגַּנָּב׃ בַּעֲרוּץ ה ו
נְחָלִים לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃ בֵּין־שִׂיחִים יִנְהָקוּ תַּחַת ז
חָרוּל יְסֻפָּחוּ׃ בְּנֵי־נָבָל גַּם־בְּנֵי בְלִי־שֵׁם נִכְּאוּ מִן־הָאָרֶץ׃ ח
וְעַתָּה נְגִינָתָם הָיִיתִי וָאֱהִי לָהֶם לְמִלָּה׃ תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ ט י
מֶנִּי וּמִפָּנַי לֹא־חָשְׂכוּ רֹק׃ כִּי־יתרו פִּתַּח וַיְעַנֵּנִי וְרֶסֶן יא
מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃ עַל־יָמִין פִּרְחַח יָקוּמוּ רַגְלַי שִׁלֵּחוּ וַיָּסֹלּוּ יב
עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃ נָתְסוּ נְתִיבָתִי לְהַוָּתִי יֹעִילוּ לֹא עֹזֵר יג
לָמוֹ׃ כְּפֶרֶץ רָחָב יֶאֱתָיוּ תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלְגָּלוּ׃ הׇהְפַּךְ יד טו
עָלַי בַּלָּהוֹת תִּרְדֹּף כָּרוּחַ נְדִבָתִי וּכְעָב עָבְרָה יְשֻׁעָתִי׃
וְעַתָּה עָלַי תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי יֹאחֲזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃ לַיְלָה עֲצָמַי טז יז
נִקַּר מֵעָלָי וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃ בְּרׇב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי יח
כְּפִי כֻתׇּנְתִּי יַאַזְרֵנִי׃ הֹרָנִי לַחֹמֶר וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר וָאֵפֶר׃ יט
אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי וַתִּתְבֹּנֶן בִּי׃ תֵּהָפֵךְ כ כא
לְאַכְזָר לִי בְּעֹצֶם יָדְךָ תִשְׂטְמֵנִי׃ תִּשָּׂאֵנִי אֶל־רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי כב
וּתְמֹגְגֵנִי תשוה׃ כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי וּבֵית מוֹעֵד לְכׇל־ כג
חָי׃ אַךְ לֹא־בְעִי יִשְׁלַח־יָד אִם־בְּפִידוֹ לָהֶן שׁוּעַ׃ אִם־ כד כה
לֹא בָכִיתִי לִקְשֵׁה־יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי לָאֶבְיוֹן׃ כִּי טוֹב קִוִּיתִי כו
וַיָּבֹא רָע וַאֲיַחֲלָה לְאוֹר וַיָּבֹא אֹפֶל׃ מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא־דָמּוּ כז
קִדְּמֻנִי יְמֵי־עֹנִי׃ קֹדֵר הִלַּכְתִּי בְּלֹא חַמָּה קַמְתִּי בַקָּהָל כח
אֲשַׁוֵּעַ׃ אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ עוֹרִי שָׁחַר כט ל
מֵעָלָי וְעַצְמִי־חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃ וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי לא
לְקוֹל בֹּכִים׃

לא

בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי וּמָה אֶתְבּוֹנֵן עַל־בְּתוּלָה׃ וּמֶה ׀ חֵלֶק א ב
אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרֹמִים׃ הֲלֹא־אֵיד לְעַוָּל ג
וְנֵכֶר לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ הֲלֹא־הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכׇל־צְעָדַי יִסְפּוֹר׃ ד

ל, ג׳ ס״א אֶ׳ יא׳ יתרו קרי יט׳ בס״א הֹרָנִי כב׳ תשיה קרי

וואָס נאָגן די טריקעניש אין פינצטערער חיסטקייט
און וויסטעניש.
4 די וואָס רײַסן זאַלצקרײַטעכץ מיט ווערמוט,
און וואָרצל פון בעזעמבײמלעך זיך אָנצוואַרעמען.
5 פון צווישן מענטשן ווערן זיי פאַרטריבן,
מע שרײַט אויף זיי ווי אויף אַ גנב.
6 אין מוראדיקע טאָלן מוזן זיי וווינען,
אין לעכער פון דער ערד און פעלזן.
7 צווישן די בײמלעך ברומען זיי,
אונטער אַ דאָרן זײַנען זיי צונויפגענורעט.
8 געמײנע יונגען און יונגען אָן אַ נאָמען,
וואָס זײַנען אויסגעשטויסן פון לאַנד.

9 און אַצונד בין איך זייער לידל געוואָרן,
און איך בין פאַר אַ ווערטל בײַ זיי.
10 זיי פאַראומווערדיקן מיך, זיי דערווײַטערן זיך פון מיר,
און זיי האַלטן זיך ניט אָפּ מיר אין פּנים צו שפּײַען.
11 וואָרום מײַן בויגנשטריק האָט ער לויז געמאַכט און
מיך געבויגן,
און זיי וואַרפן אַראָפּ די צאַם פאַר מיר.
12 אויף רעכטס שטעלט זיך אויף דאָס יונגוואַרג;
זיי שטויסן מײַנע פיס,
און טרעטן אויס קעגן מיר זייערע וועגן פון אומגליק.
13 זיי האָבן צעריסן מײַן שטעג,
זיי העלפן מײַן בראָך;
קיין העלפער זאָל זיי ניט זײַן!
14 ווי אַ ברייטער וואַסערבראָך קומען זיי,
מיט שטורעם קײַקלען זיי זיך אַרויף.
15 שרעקענישן זײַנען געקערט קעגן מיר,
זיי יאָגן ווי אַ ווינט מײַן גדולה,
און ווי אַ וואָלקן איז אַוועק מײַן הילף.
16 און אַצונד צעגיסט זיך אין מיר מײַן זעל,
טעג פון פּײַן האָבן מיך אָנגענומען.
17 די נאַכט בויערט מײַנע ביינער פון מיר,
און מײַנע אָדערן ליגן ניט אײַן.
18 פון גרויס שטאַרקייט [פון מײַן קרענק] איז מײַן מלבוש
פאַרביטן;
ווי דער קאָלנער פון מײַן העמד גורט זי מיך אַרום.
19 ער האָט מיך געוואָרפן אין קויט,
און איך בין געגליכן צו שטויב און אַש.

20 איך שרײַ צו דיר, און דו ענטפערסט מיר ניט,
איך שטיי, און דו קוקסט מיך אָן.
21 ביסט פאַרקערט געוואָרן אין אַן אַכזר צו מיר,
מיט דער מאַכט פון דײַן האַנט פײַנטסטו מיך.
22 הייבסט מיך אויף אויפן ווינט, מאַכסט מיך רײַטן
דערויף,
און מאַכסט צעגיין מײַן קראַפט.
23 יאָ, איך ווייס, וועסט צום טויט מיך ברענגען,
און צום זאַמלהויז פון אַלע לעבעדיקע.
24 אָבער שטרעקט מען ניט אויס די האַנט פון אַ חורבה,
טאָמער וועט דערין זײַן אַ הילף פאַרן בראָך?
25 צי האָב איך ניט געוויינט פאַרן שווער געדריקטן?
מײַן זעל האָט דאָך געקומערט פאַרן אביון.
26 אָבער איך האָב געהאָפט אויף גוטס,
און שלעכטס איז געקומען;
און איך האָב געהאַרט אויף ליכט,
און פינצטערניש איז געקומען.
27 מײַנע אינגעווייד קאָכן און רוען ניט;
טעג פון פּײַן זײַנען געקומען אויף מיר.
28 פינצטער גיי איך אום, אָן זון;
איך שטיי אויף אין אַ געזעמל און שרײַ.
29 איך בין געוואָרן אַ ברודער צו שאַקאַלן,
און אַ חבר צו שטרויספויגלען.
30 מײַן הויט איז שוואַרץ געוואָרן אויף מיר,
און מײַן געביין איז צעברענט פון היץ[א].
31 און געוואָרן צו טרויער איז מײַן האַרף,
און מײַן פלייט צו אַ קָול פון געוויין.

לא 1 אַ בונד האָב איך געשלאָסן מיט מײַנע אויגן;
און וואָס זאָל איך קוקן אויף אַ יונגפרוי?
2 וואָרום וואָס איז דער חלק פון גאָט פון אויבן,
און די אַרב פון אַלמאַכטיקן פון דער הייך?
3 אויב ניט אַ בראָך פאַרן פאַרברעכער,
און אומגליק פאַר די טוער פון אומרעכט?
4 זעט ער דען ניט אַלע מײַנע וועגן,
און ציילט אַלע מײַנע טריט?

[א] וואָרטשפּיל: חָרָה מִנִּי־חֹרֶב.

ה ו אם־הלכתי עם־שוא ותחש על־מרמה רגלי׃ ישקלני
ז במאזני־צדק וידע אלוה תמתי׃ אם־תטה אשרי מני
ח הדרך ואחר עיני הלך לבי ובכפי דבק מאום׃ אזרעה
ט ואחר יאכל וצאצאי ישרשו׃ אם־נפתה לבי על־אשה
י ועל־פתח רעי ארבתי׃ תטחן לאחר אשתי ועליה יכרעון
יא יב אחרין׃ כי־הוא זמה והוא עון פלילים׃ כי אש היא
יג עד־אבדון תאכל ובכל־תבואתי תשרש׃ אם־אמאס
יד משפט עבדי ואמתי בריבם עמדי׃ ומה אעשה כי־יקום
טו אל וכי־יפקד מה אשיבנו׃ הלא־בבטן עשני עשהו
טז ויכננו ברחם אחד׃ אם־אמנע מחפץ דלים ועיני אלמנה
יז יח אכלה׃ ואכל פתי לבדי ולא־אכל יתום ממנה׃ כי
יט מנעורי גדלני כאב ומבטן אמי אנחנה׃ אם־אראה אובד
כ מבלי לבוש ואין כסות לאביון׃ אם־לא ברכוני חלצו
כא ומגז כבשי יתחמם׃ אם־הניפותי על־יתום ידי כי־אראה
כב בשער עזרתי׃ כתפי משכמה תפול ואזרעי מקנה
כג כד תשבר׃ כי פחד אלי איד אל ומשאתו לא אוכל׃ אם־
כה שמתי זהב כסלי ולכתם אמרתי מבטחי׃ אם־אשמח
כו כי־רב חילי וכי־כביר מצאה ידי׃ אם־אראה אור כי
כז יהל וירח יקר הלך׃ ויפת בסתר לבי ותשק ידי לפי׃
כח כט גם־הוא עון פלילי כי־כחשתי לאל ממעל׃ אם־אשמח
ל בפיד משנאי והתעררתי כי־מצאו רע׃ ולא־נתתי לחטא
לא חכי לשאל באלה נפשו׃ אם־לא אמרו מתי אהלי מי־
לב יתן מבשרו לא נשבע׃ בחוץ לא־ילין גר דלתי לארח
לג לד אפתח׃ אם־כסיתי כאדם פשעי לטמון בחבי עוני׃ כי
אערוץ ׀ המון רבה ובוז־משפחות יחתני ואדם לא אצא
לה פתח׃ מי יתן־לי ׀ שמע לי הן תוי שדי יענני וספר כתב
לו איש ריבי׃ אם־לא על־שכמי אשאנו אענדנו עטרות לי׃

ז׳ א נחה   יא׳ היא קרי   והוא קרי   טו׳ בס״א ויכוננו   כ׳ חלציו קרי

5 אויב איך בין אומגעגאַנגען מיט ליגן,
און געאײַלט צו באַטרוג האָט מײַן פוס—
6 זאָל ער מיך וועגן אויף ריכטיקע וואָגשאָלן,
און גאָט װעט וויסן מײַן אומשולד—
7 אויב מײַן טריט האָט זיך אָפּגענייגט פון וועג,
און נאָך מײַנע אויגן איז געגאַנגען מײַן האַרץ,
און אין מײַנע הענט האָט זיך אָנגעקלעפּט אַ פלעק,
8 זאָל איך זייען, און אַן אַנדערער זאָל עסן,
און מײַנע שפּראָצונגען זאָלן אויסגעוואָרצלט ווערן.

9 אויב מײַן האַרץ איז פאַרפירט געוואָרן נאָך אַ פרוי,
און איך האָב געלויערט בײַ דער טיר פון מײַן חבר,
10 זאָל מאָלן פאַר אַן אַנדערן מײַן ווײַב,
און אַנדערע זאָלן קניען איבער איר.
11 וואָרום דאָס איז אַ שענדלעכקייט,
און דאָס איז אַ זינד צום פאַרמשפּטן.
12 וואָרום דאָס איז אַ פײַער וואָס פאַרצערט ביז אונטער־גאַנג,
און מײַן גאַנצע תבואה וואָלט עס אויסגעוואָרצלט.

13 אויב איך פלעג פאַראַכטן דאָס רעכט פון מײַן קנעכט און מײַן דינסט
אין זייער קריג מיט מיר —
14 וואָס וואָלט איך דען געטאָן, אַז גאָט זאָל אויפשטיין?
און אַז ער וואָלט געמאָנט, וואָס וואָלט איך אים גע־ענטפערט?
15 האָט ניט דער וואָס האָט מיך אין מוטערלײַב באַשאַפן, אים באַשאַפן?
און דער אייגענער אים אין טראַכט געפורעמט?

16 אויב איך פלעג פאַרמײַדן דעם פאַרלאַנג פון די אָרימע,
און די אויגן פון דער אַלמנה לאָזן אויסגיין;
17 אָדער איך פלעג עסן מײַן ביסן אַליין,
און דער יתום האָט דערפון ניט געגעסן —
18 ניין, פון מײַן יוגנט אָן איז ער אויפגעוואַקסן בײַ מיר ווי בײַ אַ פאָטער,
און פון מײַן מוטערלײַב אָן פלעג איך זי פירן.

19 אויב איך פלעג צוזען אַן אומגליקלעכן אָן אַ מלבוש,
און אָן אַ צודעק דעם אביון;
20 אויב זײַנע לענדן האָבן מיך ניט געבענטשט,
ווײַל מיטן אָפּשער פון מײַנע שאָף פלעגט ער זיך דער־וואַרעמען;
21 אויב איך האָב געהויבן אויף אַ יתום מײַן האַנט,
ווײַל איך פלעג זען מײַנע העלפער אין טויער,
22 זאָל מײַן אַקסל פון זײַן נאַקן אַראָפּפאַלן,
און מײַן אָרעם זאָל פון געלענק אויסגעבראָכן ווערן.
23 וואָרום דער בראָך פון גאָט איז געווען מײַן שרעק,
און פון וועגן זײַן גרויסקייט פלעג איך זיך ניט דערוועגן.

24 אויב איך האָב געמאַכט גאָלד מײַן האָפענונג,
און אויף גינגאָלד געזאָגט „מײַן ביטחון";
25 אויב איך פלעג זיך פרייען ווײַל מײַן פאַרמעג איז גרויס,
און ווײַל מײַן האַנט האָט דערגרייכט אַ סך;
26 אויב איך פלעג צוקוקן די זון ווי זי שײַנט,
אָדער די לבנה פראַכטיק גייענדיק,
27 און מײַן האַרץ איז פאַרפירט געוואָרן אין פאַר־באָרגעניש,
און מײַן מויל האָט געקושט מײַן האַנט;
28 וואָלט דאָס אויך געווען אַ זינד צום פאַרמשפּטן,
וואָרום איך וואָלט געלייקנט אָן גאָט אין דער הייך.

29 אויב איך פלעג זיך פרייען אויף דעם בראָך פון מײַן שונא,
און בין געוועזן אויפגעראַמט אַז אים האָט געטראָפן בייז —
30 אַז איך האָב צומאָל ניט געלאָזט מײַן גומען זינדיקן,
צו בעטן אַ קללה אויף זײַן לעבן —
31 אויב די מענטשן פון מײַן געצעלט האָבן ניט געזאָגט:
ווער קען ווײַזן איינעם וואָס האָט זיך ניט אָנגעזעט מיט פלייש בײַ אים?—
32 אויף דער גאַס פלעגט ניט נעכטיקן אַ פרעמדער,
מײַנע טירן צום וועג פלעג איך עפענען —
33 אויב איך האָב פאַרדעקט ווי אַ געוויינטלעכער מענטש מײַנע פאַרברעכן,
צו באַהאַלטן אין מײַן בוזעם מײַן זינד,
34 ווײַל איך פלעג מורא האָבן פאַרן גרויסן המון,
און די פאַראַכטונג פון משפּחות פלעגט מיך שרעקן,
און איך האָב געשוויגן און בין פון טיר ניט אַרויס—

35 הלוואַי קריג איך ער זאָל מיר צוהערן!
אָט איז מײַן אונטערשריפט, זאָל דער אַלמאַכטיקער מיר ענטפערן,
און אַ געשריפטס זאָל אָנשרײַבן מײַן בעל־דין.
36 פאַרוואָר, איך וועל עס אויף מײַן אַקסל טראָגן!
איך וועל עס מיר אָנבינדן אַזוי ווי אַ קרוין.

מִסְפַּ֣ר צְ֭עָדַי אַגִּידֶ֑נּוּ כְּמוֹ־נָ֝גִ֗יד אֲקָרֲבֶֽנּוּ׃ אִם־עָ֭לַי אַדְמָתִ֣י לז לח
תִזְעָ֑ק וְ֝יַ֗חַד תְּלָמֶ֥יהָ יִבְכָּיֽוּן׃ אִם־כֹּ֭חָהּ אָכַ֣לְתִּי בְלִי־כָ֑סֶף לט
וְנֶ֖פֶשׁ בְּעָלֶ֣יהָ הִפָּֽחְתִּי׃ תַּ֤חַת חִטָּ֨ה ׀ יֵ֪צֵ֡א ח֭וֹחַ וְתַֽחַת־ מ
שְׂעֹרָ֥ה בָאְשָׁ֗ה תַּ֝֗מּוּ דִּבְרֵ֥י אִיּֽוֹב׃

לב

וַֽיִּשְׁבְּת֡וּ שְׁלֹ֤שֶׁת הָאֲנָשִׁ֣ים הָ֭אֵלֶּה מֵעֲנ֣וֹת אֶת־אִיּ֑וֹב כִּ֤י ה֖וּא א
צַדִּ֣יק בְּעֵינָֽיו׃ וַיִּ֤חַר אַ֨ף ׀ אֱלִיה֣וּא בֶן־בַּרַכְאֵ֣ל הַבּוּזִי֮ ב
מִמִּשְׁפַּ֪חַ֫ת רָ֥ם בְּ֭אִיּוֹב חָרָ֣ה אַפּ֑וֹ עַֽל־צַדְּק֥וֹ נַ֝פְשׁ֗וֹ מֵאֱלֹהִֽים׃
וּבִשְׁלֹ֣שֶׁת רֵעָיו֮ חָרָ֪ה אַ֫פּ֥וֹ עַ֭ל אֲשֶׁ֣ר לֹא־מָצְא֣וּ מַעֲנֶ֑ה ג
וַ֝יַּרְשִׁ֗יעוּ אֶת־אִיּֽוֹב׃ וֶ֭אֱלִיהוּ חִכָּ֣ה אֶת־אִיּ֣וֹב בִּדְבָרִ֑ים כִּ֤י ד
זְקֵנִֽים־הֵ֖מָּה מִמֶּ֣נּוּ לְיָמִֽים׃ וַיַּ֤רְא אֱלִיה֗וּא כִּ֤י אֵ֪ין מַעֲנֶ֡ה ה
בְּ֭פִי שְׁלֹ֣שֶׁת הָאֲנָשִׁ֑ים וַיִּ֥חַר אַפּֽוֹ׃ וַיַּ֤עַן ׀ אֱלִיה֥וּא בֶן־ ו
בַּרַכְאֵ֗ל הַבּ֫וּזִ֥י וַיֹּ֥אמַ֗ר צָעִ֣יר אֲנִ֣י לְ֭יָמִים וְאַתֶּ֣ם יְשִׁישִׁ֑ים עַל־
כֵּ֤ן זָחַ֣לְתִּי וָֽאִירָ֓א ׀ מֵֽחַוֺּ֖ת דֵּעִ֣י אֶתְכֶֽם׃ אָ֭מַרְתִּי יָמִ֣ים יְדַבֵּ֑רוּ ז
וְרֹ֥ב שָׁ֝נִ֗ים יֹדִ֥יעוּ חָכְמָֽה׃ אָ֭כֵן רֽוּחַ־הִ֣יא בֶאֱנ֑וֹשׁ וְנִשְׁמַ֖ת ח
שַׁדַּ֣י תְּבִינֵֽם׃ לֹא־רַבִּ֥ים יֶחְכָּ֑מוּ וּ֝זְקֵנִ֗ים יָבִ֥ינוּ מִשְׁפָּֽט׃ ט
לָ֭כֵן אָמַ֣רְתִּי שִׁמְעָה־לִּ֑י אֲחַוֶּ֖ה דֵעִ֣י אַף־אָֽנִי׃ הֵ֤ן הוֹחַ֨לְתִּי ׀ י יא
לְֽדִבְרֵיכֶ֗ם אָזִ֣ין עַד־תְּבוּנֹתֵיכֶ֑ם עַד־תַּחְקְר֥וּן מִלִּֽין׃ וְעָֽדֵיכֶ֥ם יב
אֶתְבּ֫וֹנָ֥ן וְהִנֵּ֤ה אֵ֣ין לְאִיּ֣וֹב מוֹכִ֑יחַ עוֹנֶ֖ה אֲמָרָ֣יו מִכֶּֽם׃ פֶּ֣ן יג
תֹּ֭אמְרוּ מָצָ֣אנוּ חָכְמָ֑ה אֵ֖ל יִדְּפֶ֣נּוּ לֹא־אִֽישׁ׃ וְלֹא־עָרַ֣ךְ יד
אֵלַ֣י מִלִּ֑ין וּ֝בְאִמְרֵיכֶ֗ם לֹ֣א אֲשִׁיבֶֽנּוּ׃ חַ֭תּוּ לֹא־עָ֣נוּ ע֑וֹד טו
הֶעְתִּ֖יקוּ מֵהֶ֣ם מִלִּֽים׃ וְ֭הוֹחַלְתִּי כִּֽי־לֹ֣א יְדַבֵּ֑רוּ כִּ֥י עָ֝מְד֗וּ טז
לֹא־עָ֥נוּ עֽוֹד׃ אַעֲנֶ֣ה אַף־אֲנִ֣י חֶלְקִ֑י אֲחַוֶּ֖ה דֵעִ֣י אַף־אָֽנִי׃ יז
כִּ֭י מָלֵ֣תִי מִלִּ֑ים הֱ֝צִיקַ֗תְנִי ר֣וּחַ בִּטְנִֽי׃ הִנֵּֽה־בִ֭טְנִי כְּיַ֣יִן לֹא־ יח יט
יִפָּתֵ֑חַ כְּאֹב֥וֹת חֲ֝דָשִׁ֗ים יִבָּקֵֽעַ׃ אֲדַבְּרָ֥ה וְיִֽרְוַֽח־לִ֑י אֶפְתַּ֖ח כ
שְׂפָתַ֣י וְאֶֽעֱנֶה׃ אַל־נָ֭א אֶשָּׂ֣א פְנֵי־אִ֑ישׁ וְאֶל־אָ֝דָ֗ם לֹ֣א אֲכַנֶּֽה׃ כא
כִּ֤י לֹ֣א יָדַ֣עְתִּי אֲכַנֶּ֑ה כִּ֝מְעַ֗ט יִשָּׂאֵ֥נִי עֹשֵֽׂנִי׃ כב

לב, ב׳ ו׳ בנ״א הב׳ בקמץ   ג׳ תיקון סופרים   יח׳ חסר א

37 די צאָל פון מיינע טריט וועל איך אים דערציילן;
אַזוי ווי אַ פירשט וועל איך צו אים גענענען.

38 אויב מיין ערד שרייט אויס קעגן מיר,
און אַלע אירע בייטן וויינען;
39 אויב איר קראַפט האָב איך געגעסן אָן געלט,
און די נשמה פון אירע אַרבעטער געלאָזט אויסהויכן,
40 זאָל אָנשטאָט ווייץ אויפגיין אַ דאָרן.
און אָנשטאָט גערשט ווילדגעוועקס.

געענדיקט די ווערטער פון איובן.

לב

1 און דידאָזיקע דריי מענער האָבן אויפגעהערט ענטפערן איובן, ווייל ער איז געווען גערעכט אין זיינע אויגן.

2 האָט געגרימט דער צאָרן פון אֱליהוא דעם זון פון בַּרַכאֵל דעם בוזי פון דער משפחה רָם; אויף איובן האָט געגרימט זיין צאָרן פאַרוואָס ער מאַכט זיך גערעכטער פון גאָט, 3 און אויף זיינע דריי גוטע פריינט האָט געגרימט זיין צאָרן פאַרוואָס זיי האָבן ניט געפונען אַן ענטפער, פון דעסטוועגן האָבן זיי באַשולדיקט איובן. 4 און אֱליהוא האָט אָפּגעוואַרט מיט רייד אַקעגן איובן, ווייל זיי זיינען געווען עלטער פון אים אין טעג. 5 אָבער אַז אֱליהוא האָט געזען אַז קיין ענטפער איז ניטאָ אין מויל פון די דריי מענער האָט געגרימט זיין צאָרן.

6 און אֱליהוא דער זון פון בַּרַכאֵל דעם בוזי האָט זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט:
יינגער בין איך [פון אייך] אין טעג,
און איר זייט גרייזן,
דרום האָב איך מיך געשײַט און מורא געהאַט
אייך אַרויסזאָגן מיין געדאַנק.
7 איך האָב געזאָגט: טעג זאָלן רעדן,
און פיל יאָרן זאָלן מאַכן וויסן חכמה.
8 אָבער עס איז דער גייסט אין מענטשן,
און דער אָטעם פון אַלמאַכטיקן וואָס מאַכט זיי פאַרשטאַנדיק.
9 ניט די גרויסע זיינען חכמים,
און ניט די זקנים פאַרשטייען וואָס איז גערעכט.
10 דרום זאָג איך: הער מיר צו,
לאָמיך אויך אַרויסזאָגן מיין געדאַנק.

11 זעט, איך האָב אָפּגעוואַרט אויף אײַערע רייד,
איך האָב צוגעהאָרכט צו אײַערע חכמות,
בעת איר האָט געזוכט ווערטער.
12 אָבער איך האָב זיך צוגעקוקט צו אייך,
ערשט ניטאָ ווער זאָל באַווייזן איובן,
ווער זאָל ענטפערן זיינע ווערטער, פון אײַך.
13 אפשר וועט איר זאָגן: מיר האָבן אָנגעטראָפן חכמה,
גאָט קען אים אָפּשלאָגן, ניט אַ מענטש;
14 אָבער ניט ער האָט אָנגעריכט צו מיר די ווערטער,
און ניט מיט אײַערע רייד וועל איך אים ענטפערן.
15 זיי זיינען דערשראָקן, זיי ענטפערן מער ניט,
אָפּגענומען זיינען די ווערטער פון זיי.
16 און איך זאָל וואַרטן, ווייל זיי רעדן ניט,
ווייל זיי שטייען און ענטפערן מער ניט?
17 איך אויך וועל ענטפערן מיין חלק,
איך אויך וועל אַרויסזאָגן מיין געדאַנק.
18 וואָרום איך בין פול מיט ווערטער,
מיך דריקט דער גייסט פון מיין לייב.
19 זע, מיין לייב איז ווי ווין וואָס איז ניט געעפנט,
ווי נייע לאָגלען ווערט ער צעפּלאַצט.
20 איך וועל רעדן, און מיר וועט פרייער ווערן,
איך וועל עפענען מיינע ליפּן און ענטפערן.
21 לאָמיך נאָר ניט שוינען קיין מאַנס פנים,
און קיין מענטשן ניט חנפן.
22 וואָרום איך ווייס ניט ווי צו חנפען;
באַלד וואָלט מיך אַוועקגענומען מיין באַשעפער.

לג

¹ אָבער הער אַקאָרשט, איוב, מיינע רייד,
און אַלע מיינע ווערטער פאַרנעם.
² זע נאָר, איך האָב געעפנט מיין מויל,
מיין צונג רעדט אין מיין גומען.
³ אויפריכטיק פון מיין האַרצן זיינען מיינע ווערטער,
און וואָס מיינע ליפּן ווייסן, זאָגן זיי קלאָר.
⁴ דער גייסט פון גאָט האָט מיך געמאַכט,
און דער אָטעם פון אַלמאַכטיקן האַלט מיך ביים
לעבן.
⁵ אויב דו קענסט, ענטפער מיר,
ברייט דיך אָן קעגן מיר, שטעל זיך אַוועק.
⁶ זע, איך בין אַזוי ווי דו ביי גאָט,
איך אויך בין פון ליים געפורעמט געוואָרן.
⁷ זע, מיין אימה שרעקט דיך ניט,
און מיין לאַסט דריקט ניט אויף דיר.

⁸ יאָ, האָסט געזאָגט אין מיינע אויערן,
און דעם קָול פון די ווערטער האָב איך געהערט:
⁹ ריין בין איך, אָן אַ פאַרברעך,
לויטער בין איך, און האָב ניט קיין זינד:
¹⁰ זע, בלבולים געפינט ער אויף מיר,
ער רעכנט מיך פאַר זיין שונא;
¹¹ ער טוט אַריין אין אַ קלאָץ מיינע פיס,
ער היט אַלע מיינע שטעגן.

¹² אָט אין דעם ביסטו ניט גערעכט, וועל איך דיר
ענטפערן,
וואָרום גאָט איז גרעסער פון מענטשן.
¹³ פאַרוואָס קריגסטו זיך מיט אים,
וואָס ער פאַרענטפערט ניט אַלע זיינע מעשים?
¹⁴ וואָרום אויף איין שטייגער רעדט גאָט,
און אויף צוויי, הגם מע מערקט עס ניט.
¹⁵ אין אַ חלום, אַ זעאונג פון דער נאַכט,
ווען אַ טיפער שלאָף פאַלט אויף מענטשן,
אין שלומער אויפן געלעגער,
¹⁶ דענסמאָל אַנטפּלעקט ער דעם אויער פון מענטשן,
און פאַרחתמעט מיט אַ מוסר צו זיי,
¹⁷ כדי דער מענטש זאָל אַוועקוואַרפן זיין טאָן;
און ער באַשירעמט פון האָפערדיקייט דעם מאַן.
¹⁸ ער פאַרמיידט זיין זעל פון גרוב,
און זיין לעבן פון אומקומען דורכן שווערד.
¹⁹ אָדער ער ווערט געשטראָפט מיט ווייטאָק אויף זיין
געלעגער,
און אַלע זיינע ביינער ווערן שטייף.
²⁰ און זיין לעבן מאַכט אים זיך עקלען מיט ברויט,
און זיין זעל מיטן גלוסטיקסטן מאכל.
²¹ אָפּגעצערט ווערט זיין פלייש פון פּנים,
און אַיינגעדאַרט זיינע ביינער, ניט אָנצוקוקן.
²² און זיין זעל גענענט צו דער גרוב,
און זיין לעבן צו די טייטער.
²³ אויב עס איז דאָ פאַר אים אַ מלאך,
אַ מליץ־יושר איינער פון טויזנט,
צו זאָגן אויפן מענטשן זיין רעכטפאַרטיקייט,
²⁴ לייטזעליקט ער אים, און זאָגט:
לייז אים אויס פון נידערן אין גרוב;
איך האָב געפונען אַן אויסלייז.
²⁵ זיין לייב ווערט פרישער ווי ייִנגלווייז,
ער קערט זיך אום צו די טעג פון זיין יוגנט.

א וְאוּלָם שְׁמַע־נָא אִיּוֹב מִלָּי וְכָל־דְּבָרַי הַאֲזִינָה׃ הִנֵּה־נָא
ב
ג פָּתַחְתִּי פִי דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי בְחִכִּי׃ יֹשֶׁר־לִבִּי אֲמָרָי וְדַעַת
ד שְׂפָתַי בָּרוּר מִלֵּלוּ׃ רוּחַ־אֵל עָשָׂתְנִי וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּחַיֵּנִי׃
ה ו אִם־תּוּכַל הֲשִׁיבֵנִי עֶרְכָה לְפָנַי הִתְיַצָּבָה׃ הֵן־אֲנִי כְפִיךָ
ז לָאֵל מֵחֹמֶר קֹרַצְתִּי גַם־אָנִי׃ הִנֵּה אֵמָתִי לֹא תְבַעֲתֶךָּ
ח וְאַכְפִּי עָלֶיךָ לֹא־יִכְבָּד׃ אַךְ אָמַרְתָּ בְאָזְנָי וְקוֹל מִלִּין
ט י אֶשְׁמָע׃ זַךְ אֲנִי בְּלִי פָשַׁע חַף אָנֹכִי וְלֹא עָוֺן לִי׃ הֵן
יא תְּנוּאוֹת עָלַי יִמְצָא יַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לוֹ׃ יָשֵׂם בַּסַּד רַגְלָי
יב יִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתָי׃ הֶן־זֹאת לֹא־צָדַקְתָּ אֶעֱנֶךָּ כִּי־יִרְבֶּה
יג אֱלוֹהַּ מֵאֱנוֹשׁ׃ מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ כִּי כָל־דְּבָרָיו לֹא־יַעֲנֶה׃
יד טו כִּי־בְאַחַת יְדַבֶּר־אֵל וּבִשְׁתַּיִם לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּחֲלוֹם ׀ חֶזְיוֹן
לַיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים בִּתְנוּמוֹת עֲלֵי מִשְׁכָּב׃
טז יז אָז יִגְלֶה אֹזֶן אֲנָשִׁים וּבְמֹסָרָם יַחְתֹּם׃ לְהָסִיר אָדָם מַעֲשֶׂה
יח וְגֵוָה מִגֶּבֶר יְכַסֶּה׃ יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת וְחַיָּתוֹ מֵעֲבֹר
יט בַשָּׁלַח׃ וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ וְרִיב עֲצָמָיו אֵתָן׃
כ כא וְזִהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לָחֶם וְנַפְשׁוֹ מַאֲכַל תַּאֲוָה׃ יִכֶל בְּשָׂרוֹ מֵרֹאִי
כב וְשֻׁפִּי עַצְמוֹתָיו לֹא רֻאּוּ׃ וַתִּקְרַב לַשַּׁחַת נַפְשׁוֹ וְחַיָּתוֹ
כג לַמְמִתִים׃ אִם־יֵשׁ עָלָיו ׀ מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי־אָלֶף
כד לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרוֹ׃ וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ מֵרֶדֶת שַׁחַת
כה מָצָאתִי כֹפֶר׃ רֻטֲפַשׁ בְּשָׂרוֹ מִנֹּעַר יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו׃
כו יֶעְתַּר אֶל־אֱלוֹהַּ ׀ וַיִּרְצֵהוּ וַיַּרְא פָּנָיו בִּתְרוּעָה וַיָּשֶׁב
כז לֶאֱנוֹשׁ צִדְקָתוֹ׃ יָשֹׁר עַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר חָטָאתִי וְיָשָׁר
כח הֶעֱוֵיתִי וְלֹא שָׁוָה לִי׃ פָּדָה נַפְשִׁי מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַת וְחַיָּתִי
כט בָּאוֹר תִּרְאֶה׃ הֶן־כָּל־אֵלֶּה יִפְעַל־אֵל פַּעֲמַיִם שָׁלוֹשׁ עִם־
ל לא גָּבֶר׃ לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת לֵאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים׃ הַקְשֵׁב
לב אִיּוֹב שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר׃ אִם־יֵשׁ־מִלִּין הֲשִׁיבֵנִי

ט׳ חי ועדא   יט׳ ורב קרי   כא׳ ושפו קרי   אי דנושה
כח׳ נפשו קרי   וחיתו קרי

²⁶ ער בעט צו גאָט, און ער באַוויליקט אים,
און ער זעט זיין פּנים מיט לייטזעליקייט,
און קערט אום דעם מענטשן זיין גערעכטיקייט.
²⁷ ער קומט פאַר מענטשן און זאָגט:
איך האָב געזינדיקט, און וואָס איז רעכט האָב איך
פאַרדרייט,
און עס האָט מיר ניט געלוינט.
²⁸ אַזוי לייזט ער אויס זיין זעל פון גיין אין גרוב,
און זיין לעבן זעט די ליכטיקייט.

²⁹ זע, דאָס אַלץ טוט גאָט,
צוויי מאָל, דריי מאָל, מיט אַ מענטשן,
³⁰ כדי אומצוקערן זיין זעל פון גרוב,
דערלוכטן צו ווערן אין ליכט פון לעבן.

³¹ פאַרנעם, איוב, הער מיר צו;
שווייג, און איך וועל רעדן.
³² אויב דו האָסט ווערטער, ענטפער מיר,

לג דַּבֵּר כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃ אִם־אַיִן אַתָּה שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ
וַאֲאַלֶּפְךָ חָכְמָה׃

לד

א ב וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ חֲכָמִים מִלָּי וְיֹדְעִים הַאֲזִינוּ
ג ד לִי׃ כִּי־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ יִטְעַם לֶאֱכֹל׃ מִשְׁפָּט נִבְחֲרָה־
ה לָּנוּ נֵדְעָה בֵינֵינוּ מַה־טּוֹב׃ כִּי־אָמַר אִיּוֹב צָדַקְתִּי וְאֵל
ו הֵסִיר מִשְׁפָּטִי׃ עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּב אָנוּשׁ חִצִּי בְלִי־פָשַׁע׃
ז ח מִי־גֶבֶר כְּאִיּוֹב יִשְׁתֶּה־לַּעַג כַּמָּיִם׃ וְאָרַח לְחֶבְרָה עִם־
ט פֹּעֲלֵי אָוֶן וְלָלֶכֶת עִם־אַנְשֵׁי־רֶשַׁע׃ כִּי־אָמַר לֹא יִסְכָּן־
י גָּבֶר בִּרְצֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים׃ לָכֵן ׀ אַנְשֵׁי לֵבָב שִׁמְעוּ לִי חָלִלָה
יא לָאֵל מֵרֶשַׁע וְשַׁדַּי מֵעָוֶל׃ כִּי פֹעַל אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ וּכְאֹרַח
יב אִישׁ יַמְצִאֶנּוּ׃ אַף־אָמְנָם אֵל לֹא־יַרְשִׁיעַ וְשַׁדַּי לֹא־יְעַוֵּת
יג יד מִשְׁפָּט׃ מִי־פָקַד עָלָיו אָרְצָה וּמִי שָׂם תֵּבֵל כֻּלָּהּ׃ אִם־
טו יָשִׂים אֵלָיו לִבּוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֶאֱסֹף׃ יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר
טז יַחַד וְאָדָם עַל־עָפָר יָשׁוּב׃ וְאִם־בִּינָה שִׁמְעָה־זֹּאת הַאֲזִינָה
יז לְקוֹל מִלָּי׃ הַאַף שׂוֹנֵא מִשְׁפָּט יַחֲבוֹשׁ וְאִם־צַדִּיק כַּבִּיר
יח יט תַּרְשִׁיעַ׃ הַאֲמֹר לְמֶלֶךְ בְּלִיָּעַל רָשָׁע אֶל־נְדִיבִים׃ אֲשֶׁר
לֹא־נָשָׂא ׀ פְּנֵי שָׂרִים וְלֹא נִכַּר־שׁוֹעַ לִפְנֵי־דָל כִּי־מַעֲשֵׂה
כ יָדָיו כֻּלָּם׃ רֶגַע ׀ יָמֻתוּ וַחֲצוֹת לָיְלָה יְגֹעֲשׁוּ עָם וְיַעֲבֹרוּ
כא וְיָסִירוּ אַבִּיר לֹא בְיָד׃ כִּי־עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־צְעָדָיו
כב יִרְאֶה׃ אֵין־חֹשֶׁךְ וְאֵין צַלְמָוֶת לְהִסָּתֶר שָׁם פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
כג כד כִּי לֹא עַל־אִישׁ יָשִׂים עוֹד לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט׃ יָרֹעַ
כה כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד אֲחֵרִים תַּחְתָּם׃ לָכֵן יַכִּיר
כו מַעְבָּדֵיהֶם וְהָפַךְ לַיְלָה וְיִדַּכָּאוּ׃ תַּחַת־רְשָׁעִים סְפָקָם
כז בִּמְקוֹם רֹאִים׃ אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו לֹא
כח הִשְׂכִּילוּ׃ לְהָבִיא עָלָיו צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת עֲנִיִּים יִשְׁמָע׃
כט וְהוּא יַשְׁקִט ׀ וּמִי יַרְשִׁעַ וְיַסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ וְעַל־גּוֹי

לד, ה׳ פתח באתנח   יד׳ למדנחאי ישיב כתיב ישים קרי

רעד, וואָרום איך וועל דיך גערעכט מאַכן.
33 אויב ניט, הער דו מיר צו;
שווייג, און איך וועל דיך לערנען חכמה.

לד

1 און אֱליהוא האָט זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט:
2 הערט, חכמים, מיינע ווערטער,
און איר קענער, לייגט צו דאָס אויער צו מיר.
3 וואָרום דאָס אויער דאַרף פּרוּוון ווערטער,
אַזוי ווי דער גומען פאַרזוכט עסן.
4 לאָמיר אונדז אויסוויילן דאָס גערעכטע,
לאָמיר געוואָר ווערן צווישן אונדז וואָס איז גוט.
5 וואָרום אִיוֹב זאָגט: איך בין גערעכט,
נאָר גאָט האָט אָפּגעטאָן מיין רעכט;
6 ביי מיין גערעכטיקייט ווער איך געהאַלטן פאַר אַ ליגנער,
מסוכּן איז מיין וווּנד, אָן אַ פאַרברעך.
7 וואָסער מענטש ווי אִיוֹב
טרינקט געשפּעט אַזוי ווי וואַסער,
8 און פירט זיך אין חברותא מיט טוער פון אומרעכט,
און גייט אום מיט שלעכטע לייט?
9 וואָרום ער זאָגט: דעם מענטשן קומט גאָרניט אַרויס
ווען ער זוכט ווילגעפעלן גאָט.
10 דרום, לייט מיט פאַרשטאַנדיקייט, הערט מיר צו:
ווייט איז גאָט פון אומרעכט,
און דער אַלמאַכטיקער פון אַן עוולה.
11 נאָר די טוּאונג פון מענטשן באַצאָלט ער אים,
און לויט איטלעכנס וועג שיקט ער אים צו.
12 יאָ פאַרוואָר, גאָט טוט ניט קיין אומרעכט,
און דער אַלמאַכטיקער פאַרדרייט ניט גערעכטיקייט.
13 ווער האָט אים באַפוילן איבער דער ערד?
און ווער האָט געמאַכט די וועלט אין גאַנצן?
14 אַז ער זאָל קערן זיין האַרץ אויף אים,
אַז ער זאָל זיין הויך און זיין אָטעם איינזאַמלען צו זיך,
15 וואָלט פאַרגיין יעטוועדער לייב אין איינעם,
און דער מענטש וואָלט צו שטויב זיך אומקערן.
16 און אויב דו האָסט פאַרשטאַנדיקייט, הער דאָס צו;
פאַרנעם דעם קָול פון מיינע ווערטער.
17 צי קען גאָר אַ פיינט פון גערעכטיקייט הערשן?
אָדער ווילסטו דעם מאַכטיקן גערעכטן באַשולדיקן?–
18 קען מען זאָגן צו אַ מלך „נידערטרעכטיקער"?
„רשע" צו פירשטן?–
19 דעם וואָס שאַנעוועט ניט דעם פּנים פון האַרן,
און אַכט ניט אויפן רייכן מער ווי אויפן אָרימאַן,
ווייל דאָס ווערק פון זיינע הענט זיינען זיי אַלע.
20 אין אַ רגע שטאַרבן זיי, אין האַלבע נאַכט;
לייט ווערן צעטרייסלט און פאַרגייען,
און מע טוט אָפּ דעם מאַכטיקן ווי ניט מיט דער האַנט.
21 וואָרום זיינע אויגן זיינען אויף די וועגן פון דעם מענטשן,
און אַלע זיינע טריט זעט ער.
22 ניטאָ קיין פינצטערניש און קיין טויטשאָטן,
פאַר די טוער פון אומרעכט זיך דאָרטן צו פאַרבאָרגן.
23 וואָרום ער מאַכט ניט דעם מענטשן אַ צייט,
צו קומען פאַר גאָט צום משפּט.
24 ער צעברעכט מאַכטיקע אָן אַן אויספאָרשונג,
און שטעלט אויף אַנדערע אָנשטאָט זיי.
25 פאַרוואָר, ער קען זייערע מעשׂים,
דרום מאַכט ער אַן איבערקער איבער נאַכט, און זיי ווערן צעדריקט.
26 ווייל זיי זיינען רשעים, שלאָגט ער זיי,
אין אַן אָרט וווּ מע זעט.
27 דערפאַר וואָס זיי האָבן זיך אָפּגעקערט פון אים,
און אויף אַלע זיינע וועגן ניט געאַכט.
28 זיי האָבן געמאַכט קומען צו אים דאָס געשריי פון דעם אָרימאַן,
און דאָס געשריי פון די געדריקטע פלעגט ער הערן.–
29 אָבער אַז ער שווייגט, ווער קען אים באַשולדיקן?
און פאַרבאָרגט ער דעם פּנים, ווער קען אים וועלן זען?

סיי ביי אַ פֿאָלק סיי ביי אַ מענטשן אַלץ איינס.–
30 כּדי דער זינדיקער מענטש זאָל ניט קיניגן,
כּדי קיין שטרויכלונגען זאָלן ניט זיין פֿאַרן פֿאָלק.

31 וואָרום האָט ער[א] דען צו גאָט געזאָגט:
„איך האָב געליטן, איך וועל מער ניט שלעכטס טאָן;
32 איך זע ניט, לערן דו מיך;
אויב איך האָב געטאָן אומרעכט, וועל איך מער ניט טאָן”?
33 זאָל ער פֿאַרגעלטן אַזוי ווי דיר קומט אויס:
„אויב דיר געפֿעלט ניט, טאָ קלייב דו אויס, און ניט איך”?
און וואָס ווייסטו צו רעדן?
34 לייט מיט פֿאַרשטאַנדיקייט וועלן מיר זאָגן,
און דער קלוגער מאַן וואָס וועט מיר צוהערן:
35 איוב רעדט אָן אַ זינען,
און זיינע רייד זיינען אָן שׂכל.
36 איך ווינטש איוב זאָל אייביק געפּרוווט ווערן,
פֿאַר ענטפֿערן אַזוי ווי זינדיקע לייט.
37 וואָרום ער לייגט נאָך צו ווידערשפּעניקייט צו זיין חטא;
ער פּאַטשט זיינע הענט צווישן אונדז,
און מערט זיינע רייד קעגן גאָט.

לה

1 און אֶליהוא האָט זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט:
2 רעכנסטו דאָס פֿאַר רעכט,
אַז דו זאָגסט: איך בין גערעכטער פֿון גאָט?
3 ווען דו זאָגסט: וואָס קומט דיר אַרויס?
„וואָסער נוץ האָב איך דערפֿון מער ווי פֿון מיין זינדיקן?”
4 וועל איך דיר ענטפֿערן ווערטער,
און דיינע חברים מיט דיר.
5 לוג צו די הימלען, און זע,
און קוק אויף די וואָלקנס וואָס זיינען הויך איבער דיר.
6 אַז דו זינדיקסט, וואָס ווירקסטו אויף אים?
און זיינען פֿיל דיינע פֿאַרברעכן, וואָס טוסטו אים?
7 אַז דו ביסט גערעכט, וואָס גיסטו אים?
אָדער וואָס נעמט ער פֿון דיין האַנט?
8 אַ מאַן ווי דו גייט אָן דיין שלעכטיקייט,
און אַ מענטשנקינד דיין גערעכטיקייט.

9 פֿון וועגן די פֿיל רויבערייען שרייט מען,
מע קלאָגט זיך וועגן דעם אָרעם פֿון די שטאַרקע,
10 און מע זאָגט ניט: ווו איז גאָט מיין באַשעפֿער,
וואָס גיט געזאַנגען אין דער נאַכט;
11 וואָס לערנט אונדז מער פֿון בהמות פֿון דער ערד,
און מאַכט אונדז קליגער פֿון פֿויגל פֿון הימל?
12 „אָן שרייט מען, און ער ענטפֿערט ניט,
וועגן דער האָפֿערדיקייט פֿון די רשעים”.
13 אָבער פֿאַלש איז, אַז גאָט הערט ניט צו,
און דער אַלמאַכטיקער קוקט עס ניט אָן.
14 הגם דו זאָגסט, דו קענסט אים ניט זען,
איז דער משפּט פֿאַר אים, און דאַרפֿסט האַרן אויף אים.
15 און אַצונד, האָט דען פֿאַר גאָרנישט געשטראָפֿט זיין צאָרן?
און ווייס ער ניט וויל פֿון דער מוטוויליקייט?

[א] דער זינדיקער וועמען גאָט האָט געשטראָפֿט.

ל לא וְעַל־אָדָם יָחַד׃ מִמְּלֹךְ אָדָם חָנֵף מִמֹּקְשֵׁי עָם׃ כִּי אֶל־
לב אֵל הֶאָמַר נָשָׂאתִי לֹא אֶחְבֹּל׃ בִּלְעֲדֵי אֶחֱזֶה אַתָּה הֹרֵנִי
לג אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא אֹסִיף׃ הֲמֵעִמְּךָ יְשַׁלְּמֶנָּה ׀ כִּי־מָאַסְתָּ
לד כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־אָנִי וּמַה־יָּדַעְתָּ דַבֵּר׃ אַנְשֵׁי לֵבָב
לה יֹאמְרוּ לִי וְגֶבֶר חָכָם שֹׁמֵעַ לִי׃ אִיּוֹב לֹא־בְדַעַת יְדַבֵּר
לו וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכֵּיל׃ אָבִי יִבָּחֵן אִיּוֹב עַד־נֶצַח עַל־תְּשֻׁבֹת
לז בְּאַנְשֵׁי־אָוֶן׃ כִּי יֹסִיף עַל־חַטָּאתוֹ פֶשַׁע בֵּינֵינוּ יִסְפּוֹק
וְיֶרֶב אֲמָרָיו לָאֵל׃

לה

א
ב וַיַּעַן אֱלִיהוּ וַיֹּאמַר׃ הֲזֹאת חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט אָמַרְתָּ צִדְקִי
ג ד מֵאֵל׃ כִּי־תֹאמַר מַה־יִּסְכָּן־לָךְ מָה־אֹעִיל מֵחַטָּאתִי׃ אֲנִי
ה אֲשִׁיבְךָ מִלִּין וְאֶת־רֵעֶיךָ עִמָּךְ׃ הַבֵּט שָׁמַיִם וּרְאֵה וְשׁוּר
ו שְׁחָקִים גָּבְהוּ מִמֶּךָּ׃ אִם־חָטָאתָ מַה־תִּפְעָל־בּוֹ וְרַבּוּ פְשָׁעֶיךָ
ז מַה־תַּעֲשֶׂה־לּוֹ׃ אִם־צָדַקְתָּ מַה־תִּתֶּן־לוֹ אוֹ מַה־מִיָּדְךָ
ח ט יִקָּח׃ לְאִישׁ־כָּמוֹךָ רִשְׁעֶךָ וּלְבֶן־אָדָם צִדְקָתֶךָ׃ מֵרֹב
י עֲשׁוּקִים יַזְעִיקוּ יְשַׁוְּעוּ מִזְּרוֹעַ רַבִּים׃ וְלֹא־אָמַר אַיֵּה אֱלוֹהַּ
יא עֹשָׂי נֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה׃ מַלְּפֵנוּ מִבַּהֲמוֹת אָרֶץ וּמֵעוֹף
יב הַשָּׁמַיִם יְחַכְּמֵנוּ׃ שָׁם יִצְעֲקוּ וְלֹא יַעֲנֶה מִפְּנֵי גְּאוֹן רָעִים׃
יג יד אַךְ־שָׁוְא לֹא־יִשְׁמַע ׀ אֵל וְשַׁדַּי לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃ אַף כִּי־תֹאמַר
טו לֹא תְשׁוּרֶנּוּ דִּין לְפָנָיו וּתְחוֹלֵל לוֹ׃ וְעַתָּה כִּי־אַיִן פָּקַד
טז אַפּוֹ וְלֹא־יָדַע בַּפַּשׁ מְאֹד׃ וְאִיּוֹב הֶבֶל יִפְצֶה־פִּיהוּ בִּבְלִי־
דַעַת מִלִּין יַכְבִּר׃

לו

א
ב וַיֹּסֶף אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ כַּתַּר־לִי זְעֵיר וַאֲחַוֶּךָּ כִּי־עוֹד
ג לֶאֱלוֹהַּ מִלִּים׃ אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק וּלְפֹעֲלִי אֶתֵּן־צֶדֶק׃
ד ה כִּי־אָמְנָם לֹא־שֶׁקֶר מִלָּי תְּמִים דֵּעוֹת עִמָּךְ׃ הֶן־אֵל כַּבִּיר
ו וְלֹא יִמְאָס כַּבִּיר כֹּחַ לֵב׃ לֹא־יְחַיֶּה רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים
ז יִתֵּן׃ לֹא־יִגְרַע מִצַּדִּיק עֵינָיו וְאֶת־מְלָכִים לַכִּסֵּא וַיֹּשִׁיבֵם

לה, יד׳ בס"א תשורני   לו,ה׳ בס"א לא

16 אָבער איוב עפֿנט מיט נאַרישקייט זיין מויל,
אָן פֿאַרשטאַנדיקייט מערט ער ווערטער.

לו

1 און אֶליהוא האָט ווייטער געזאָגט:
2 וואַרט מיר אַ ווײַלע, און איך וועל דיר זאָגן,
וואָרום פֿאַראַן נאָך ווערטער וועגן גאָט.
3 איך וועל אויפֿהייבן מיין געדאַנק ווייט אַהין,
און מיין באַשעפֿער וועל איך געבן גערעכטיקייט.
4 וואָרום פֿאַרוואָר, ניט פֿאַלש זיינען מיינע ווערטער,
אויפֿריכטיק אין געדאַנקען בין איך צו דיר.
5 זע, גאָט איז מאַכטיק, אָבער ער פֿאַראַכט קיינעם ניט;
ער איז מאַכטיק אין כּוח פֿון פֿאַרשטאַנדיקייט.
6 ער לאָזט ניט דעם רשע בלייבן לעבן,
און גיט די אָרימע זייער רעכט.
7 ער נעמט ניט אַראָפּ זיינע אויגן פֿון דעם צדיק;
און מיט מלכים אויפֿן טראָן זעצט ער זיי אויף אייביק,

לָנֶצַח וַיִּגְבָּהוּ׃ וְאִם־אֲסוּרִים בַּזִּקִּים יִלָּכְדוּן בְּחַבְלֵי־עֹנִי׃ ח
וַיַּגֵּד לָהֶם פָּעֳלָם וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבָּרוּ׃ וַיִּגֶל אָזְנָם ט י
לַמּוּסָר וַיֹּאמֶר כִּי־יְשׁוּבוּן מֵאָוֶן׃ אִם־יִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ יְכַלּוּ יא
יְמֵיהֶם בַּטּוֹב וּשְׁנֵיהֶם בַּנְּעִימִים׃ וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ בְּשֶׁלַח יב
יַעֲבֹרוּ וְיִגְוְעוּ בִּבְלִי דָעַת׃ וְחַנְפֵי־לֵב יָשִׂימוּ אָף לֹא יג
יְשַׁוְּעוּ כִּי אֲסָרָם׃ תָּמֹת בַּנֹּעַר נַפְשָׁם וְחַיָּתָם בַּקְּדֵשִׁים׃ יד
יְחַלֵּץ עָנִי בְעָנְיוֹ וְיִגֶל בַּלַּחַץ אָזְנָם׃ וְאַף הֲסִיתְךָ ׀ מִפִּי־ טו טז
צָר רַחַב לֹא־מוּצָק תַּחְתֶּיהָ וְנַחַת שֻׁלְחָנְךָ מָלֵא דָשֶׁן׃
וְדִין־רָשָׁע מָלֵאתָ דִּין וּמִשְׁפָּט יִתְמֹכוּ׃ כִּי־חֵמָה פֶּן־יְסִיתְךָ יז יח
בְשָׂפֶק וְרָב־כֹּפֶר אַל־יַטֶּךָּ׃ הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ לֹא בְצָר וְכֹל יט
מַאֲמַצֵּי־כֹחַ׃ אַל־תִּשְׁאַף הַלָּיְלָה לַעֲלוֹת עַמִּים תַּחְתָּם׃ כ
הִשָּׁמֶר אַל־תֵּפֶן אֶל־אָוֶן כִּי עַל־זֶה בָּחַרְתָּ מֵעֹנִי׃ הֶן־אֵל כא כב
יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ מִי כָמֹהוּ מוֹרֶה׃ מִי־פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־ כג
אָמַר פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃ זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא פָעֳלוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ כד
אֲנָשִׁים׃ כָּל־אָדָם חָזוּ־בוֹ אֱנוֹשׁ יַבִּיט מֵרָחוֹק׃ הֶן־אֵל כה כו
שַׂגִּיא וְלֹא נֵדָע מִסְפַּר שָׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר׃ כִּי יְגָרַע נִטְפֵי־ כז
מָיִם יָזֹקּוּ מָטָר לְאֵדוֹ׃ אֲשֶׁר־יִזְּלוּ שְׁחָקִים יִרְעֲפוּ עֲלֵי ׀ כח
אָדָם רָב׃ אַף אִם־יָבִין מִפְרְשֵׂי־עָב תְּשֻׁאוֹת סֻכָּתוֹ׃ הֵן־ כט ל
פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ וְשָׁרְשֵׁי הַיָּם כִּסָּה׃ כִּי־בָם יָדִין עַמִּים לא
יִתֶּן־אֹכֶל לְמַכְבִּיר׃ עַל־כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר וַיְצַו עָלֶיהָ לב
בְמַפְגִּיעַ׃ יַגִּיד עָלָיו רֵעוֹ מִקְנֶה אַף עַל־עוֹלֶה׃ לג

לז

אַף־לְזֹאת יֶחֱרַד לִבִּי וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ בְּרֹגֶז א ב
קֹלוֹ וְהֶגֶה מִפִּיו יֵצֵא׃ תַּחַת־כָּל־הַשָּׁמַיִם יִשְׁרֵהוּ וְאוֹרוֹ ג
עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ אַחֲרָיו ׀ יִשְׁאַג־קוֹל יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ ד
וְלֹא יְעַקְּבֵם כִּי־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ׃ יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלָאוֹת ה
עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְלֹא נֵדָע׃ כִּי לַשֶּׁלֶג ׀ יֹאמַר הֱוֵא אָרֶץ וְגֶשֶׁם ו
מָטָר וְגֶשֶׁם מִטְרוֹת עֻזּוֹ׃ בְּיַד־כָּל־אָדָם יַחְתּוֹם לָדַעַת ז

לו, טז׳ ס״א הֲ׳

און זיי ווערן דערהייכט.
8 און אויב זיי זיינען געשמידט אין קייטן,
באַצוווּנגען אין שטריק פון פיין,
9 רעדט ער זיי אויס זייער טואונג,
און זייערע פאַרברעכן ווען זיי שטאַרקן זיך.
10 ער אַנטפּלעקט זייער אויער פאַר מוסר,
און הייסט, אַז זיי זאָלן זיך אומקערן פון אומרעכט.
11 אויב זיי הערן, און דינען,
ענדיקן זיי זייערע טעג אין גוטס,
און זייערע יאָרן אין נחת.
12 און אויב זיי הערן ניט, קומען זיי אום דורכן שווערד,
און פאַרגייען אָן פאַרשטאַנדיקייט.
13 אָבער די זינדיקע אין האַרצן לייגן אָן צאָרן;
זיי שרייען ניט [צו אים] ווען ער בינדט זיי.
14 אין יוגנט שטאַרבט זייער זעל,
און זייער לעבן – ווי די שאַנדיונגען.
15 ער ראַטעוועט[א] דעם געדריקטן דורך זיין געדריקטקייט,
און אַנטפּלעקט דורך דער נויט[א] זייער אויער.
16 און אויך דיך וואָלט ער אַרויסגעצויגן פון דער קלעם,
אין דערברייטערניש ווו קיין ענגשאַפט איז ניטאָ;
און דאָס געדעק פון דיין טיש וואָלט פול זיין מיט פעטקייט.
17 ווייל אָבער ביסט פול מיט דער טענה פון דעם רשע
האַלט דיך דער משפט און די גערעכטיקייט.
18 פאַרוואָר, זאָל דיך נאָר דער גרימצאָרן ניט אָנרעדן צו צווייפל,
און זאָל די גרויסע אָפּקומעניש דיך ניט אַראָפּפירן.
19 האָט דען אַ ווערדע דיין ניט אײַנגעהאַלטענער געשריי,
און אַלדי שטאַרקע ראַנגלענישן?
20 זאָלסט ניט געלוסטן די נאַכט,
ווען פעלקער ווערן פאַרשווונדן אויפן אָרט.
21 היט זיך זאָלסט זיך ניט קערן צו אומרעכט,
הגם דו וואָלסט דאָס אויסדערוויילט איידער פיין.

22 זע, גאָט איז דערהויבן אין זיין שטאַרקייט;
ווער איז אַזאַ לערער ווי ער?
23 ווער האָט אים באַפוילן זיין וועג?
און ווער קען זאָגן: דו טוסט אַן עוולה?
24 געדענק, אַז דו זאָלסט גרייסן זיין ווערק
וואָס מענטשן האָבן באַזונגען.
25 אַלע מענטשנקינדער האָבן עס געזען,
דער מענטש קוקט עס אָן פון דער ווייטן.
26 זע, גאָט איז גרויס, און מיר פאַרשטייען ניט,
די צאָל פון זיינע יאָרן איז ניט צו דערפאָרשן.
27 וואָרום ער ציט אָפּ די טראָפּנס וואַסער,
זיי זאָלן ווײַען רעגן פון זיין נעבל;
28 ווען די הימלען פליסן,
און טריפן אויף מענטשן אַ סך.
29 יאָ, צי פאַרשטייט מען די שפּרייטונגען פון וואָלקן,
די געפּילדערס פון זיין געצעלט?
30 זע, ער שפּרייט אויס דערויף זיין ליכט;
און די וואָרצלען פון ים דעקט ער צו.
31 וואָרום דערמיט משפט ער פעלקער,
גיט ער שפּייז אין שפע.
32 ער שפּרייט אויס אויפן הימלוועלב דעם בליץ,
און באַפעלט אים ער זאָל טרעפן.
33 עס זאָגט אָן וועגן אים
דער צאָרן, דער כעס פון דעם שטורעם.

לז

1 יאָ, דערפון ציטערט מיין האַרץ,
און שפּרינגט אויף פון זיין אָרט.
2 הערט, הערט די אומרו פון זיין קָול,
און דעם ברום וואָס גייט אַרויס פון זיין מויל.
3 אונטערן גאַנצן הימל לאָזט ער אים לויז,
און זיין בליץ איז ביז די ברעגן פון דער ערד.
4 הינטער דעם ברילט אַ קָול;
ער דונערט מיט דעם קָול פון זיין גרויסקייט;
און מע קען זיי[ב] ניט אָפּהאַלטן, ווען זיין קָול ווערט געהערט.
5 גאָט דונערט וווּנדערלעך מיט זיין קָול,
ער טוט גרויסע זאַכן און מיר פאַרשטייען ניט.
6 וואָרום ער זאָגט צום שניי: פאַל אויף דער ערד!
דעסגלייכן צום גוסרעגן,
צום גוס פון זיינע מאַכטיקע רעגנס.
7 ער פאַרחתמעט די האַנט פון יעטוועדער מענטשן,

[א] וואָרטשפּיל: יְחַלֵּץ–בַלַּחַץ.
[ב] די וואָלקן, ד״אָס געוויטער, דעם רעגן.

ח כָּל־אַנְשֵׁי מַעֲשֵׂהוּ׃ וַתָּבוֹא חַיָּה בְמוֹ־אָרֶב וּבִמְעוֹנֹתֶיהָ
ט י תִשְׁכֹּן׃ מִן־הַחֶדֶר תָּבוֹא סוּפָה וּמִמְּזָרִים קָרָה׃ מִנִּשְׁמַת־
יא אֵל יִתֶּן־קָרַח וְרֹחַב מַיִם בְּמוּצָק׃ אַף־בְּרִי יַטְרִיחַ עָב
יב יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ׃ וְהוּא מְסִבּוֹת ׀ מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבּוּלֹתָו
יג לְפָעֳלָם כֹּל אֲשֶׁר יְצַוֵּם ׀ עַל־פְּנֵי תֵבֵל אָרְצָה׃ אִם־
יד לְשֵׁבֶט אִם־לְאַרְצוֹ אִם־לְחֶסֶד יַמְצִאֵהוּ׃ הַאֲזִינָה זֹּאת
טו אִיּוֹב עֲמֹד וְהִתְבּוֹנֵן ׀ נִפְלְאוֹת אֵל׃ הֲתֵדַע בְּשׂוּם־אֱלוֹהַּ
טז עֲלֵיהֶם וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ׃ הֲתֵדַע עַל־מִפְלְשֵׂי־עָב מִפְלְאוֹת
יז תְּמִים דֵּעִים׃ אֲשֶׁר־בְּגָדֶיךָ חַמִּים בְּהַשְׁקִט אֶרֶץ מִדָּרוֹם׃
יח יט תַּרְקִיעַ עִמּוֹ לִשְׁחָקִים חֲזָקִים כִּרְאִי מוּצָק׃ הוֹדִיעֵנוּ מַה־
כ נֹּאמַר לוֹ לֹא־נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃ הַיְסֻפַּר־לוֹ כִּי אֲדַבֵּר
כא אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יְבֻלָּע׃ וְעַתָּה ׀ לֹא רָאוּ אוֹר בָּהִיר הוּא
כב בַּשְּׁחָקִים וְרוּחַ עָבְרָה וַתְּטַהֲרֵם׃ מִצָּפוֹן זָהָב יֶאֱתֶה עַל־
כג אֱלוֹהַּ נוֹרָא הוֹד׃ שַׁדַּי לֹא־מְצָאנֻהוּ שַׂגִּיא־כֹחַ וּמִשְׁפָּט
כד וְרֹב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּה׃ לָכֵן יְרֵאוּהוּ אֲנָשִׁים לֹא־יִרְאֶה
כָּל־חַכְמֵי־לֵב׃

לח

א ב וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנ הַסְּעָרָה וַיֹּאמַר׃ מִי זֶה ׀ מַחְשִׁיךְ
ג עֵצָה בְמִלִּין בְּלִי־דָעַת׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ וְאֶשְׁאָלְךָ
ד וְהוֹדִיעֵנִי׃ אֵיפֹה הָיִיתָ בְּיָסְדִי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ בִינָה׃
ה ו מִי־שָׂם מְמַדֶּיהָ כִּי תֵדָע אוֹ מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָּו׃ עַל־מָה
ז אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ אוֹ מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתָהּ׃ בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי
ח בֹקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים׃ וַיָּסֶךְ בִּדְלָתַיִם יָם בְּגִיחוֹ
ט י מֵרֶחֶם יֵצֵא׃ בְּשׂוּמִי עָנָן לְבֻשׁוֹ וַעֲרָפֶל חֲתֻלָּתוֹ׃ וָאֶשְׁבֹּר
יא עָלָיו חֻקִּי וָאָשִׂים בְּרִיחַ וּדְלָתָיִם׃ וָאֹמַר עַד־פֹּה תָבוֹא
יב וְלֹא תֹסִיף וּפֹא־יָשִׁית בִּגְאוֹן גַּלֶּיךָ׃ הְמִיָּמֶיךָ צִוִּיתָ בֹּקֶר
יג יִדַּעְתָּה שַׁחַר מְקֹמוֹ׃ לֶאֱחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְיִנָּעֲרוּ

לז, יב׳ בתחבולתיו קרי   לח, א׳ מן קרי   ב׳ ס״א מחשיך עֵצָה בְּ׳
יא׳ א׳ במקום ה׳   יב׳ ידעת השחר קרי

אַז אַלע מענטשן פון זיין באַשאַף זאָלן וויסן.
8 און די חיה גייט אַריין אין באַהעלטעניש,
און רוט אין אירע נאָרעס.
9 פון דער קאַמער קומט דער שטורעם,
און פון צפון־ווינטן די קעלט.
10 פון דעם אָטעם פון גאָט גיט עס אַייז,
און ברייטע וואַסערן ווערן פעסט.
11 יאָ, ער לאָדט אָן מיט פייכטקייט דעם וואָלקן,
ער שפּרייט פאַנאַנדער זיין בליצכמאַרע.
12 און דאָס דרייט זיך רונד אַרום דורך זיין קירעווען
כּדי זיי זאָלן טאָן אַלץ וואָס ער באַפעלט זיי
אויפן געזיכט פון דער ערדישער וועלט;
13 סיי ער שיקט עס פאַר אַ שטראָף,
סיי פאַר זיין ערד, סיי פאַר גענאָד.

14 פאַרנעם דאָסדאָזיקע, איוב,
שטיי און באַטראַכט די ווונדער פון גאָט.
15 ווייסטו ווי גאָט לייגט עס אַרויף אויף זיי,
און מאַכט לייכטן דעם בליץ פון זיין כמאַרע?
16 פאַרשטייסטו דעם מִשקוֹלֶת פונעם וואָלקן,
די ווונדער פון דעם אַלוויסיקן?
17 ווי אַזוי דיינע בגדים ווערן הייס,
ווען די ערד ליגט שטיל פון דָרום־ווינט?
18 קענסטו אויסשפּרייטן די הימלען מיט אים,
פעסט ווי אַ געגאָסענער שפּיגל?
19 מאַך אונדז וויסן וואָס מיר זאָלן זאָגן צו אים;
מיר ווייסן קיין לאַד ניט פון וועגן דער פינצטערניש.
20 דאַרף אים דערציילט ווערן אַז איך רעד?
צי דאַרף אַ מענטש אים אויסזאָגן, ווען עס איז פאַר־
הוילן?

21 און אָקאָרשט האָט מען ניט געזען אַ העלן שיין אין הימל,
איז אַ ווינט אַריבער, און האָט אים אויסגעלייטערט.
22 פון צפון קומט אַ גילדערנע ליכטיקייט,
אַ מוֹראדיקער גלאַנץ איז אַרום גאָט.
23 דער אַלמאַכטיקער, אים קענען מיר ניט אויסגעפינען;
ער איז גרויס אין כּוח,
אָבער רעכט און פולע גערעכטיקייט
קריוודעט ער ניט.
24 דרום פאָרכטן אים[א] די מענטשן;
ער קוקט זיך ניט אום[א] אויף אַלע קלוגהאַרציקע.

לח

1 און גאָט האָט געענטפערט איוֹבן פון שטורעם,
און האָט געזאָגט:
2 ווער פאַרטונקלט דאָס די כַּוָונה
מיט ווערטער אָן פאַרשטאַנדיקייט?
3 גורט אַקאָרשט אָן ווי אַ מאַן דיינע לענדן,
און איך וועל דיך פרעגן, און דו מאַך מיך וויסן.
4 ווו ביסטו געווען ווען איך האָב געגרונטפעסט די
ערד;
זאָג, אויב דו ווייסט פאַרשטאַנדיקייט.
5 ווער האָט געמאַכט אירע מאָסן, אויב דו ווייסט?
אָדער ווער האָט געצויגן אַ מעסטשנור אויף איר?
6 אויף וואָס זיינען אירע גרונטמויערן אַרויפגעזעצט?

[א] וואָרטשפּיל: יְרֵאוּהוּ–יִרְאֶה.

אָדער ווער האָט געלייגט איר ווינקלשטיין?
7 ווען די מאָרגנשטערן האָבן אין איינעם געזונגען,
און אַלע זין פון גאָט האָבן געשאַלט.
8 און ווער האָט פאַרצאַמט מיט טירן דעם ים,
ווען ער האָט אויסגעבראָכן און איז פון טראַכט אַרויס?
9 ווען איך האָב געמאַכט דעם וואָלקן פאַר זיין מלבוש,
און דעם נעבל פאַר זיין וויקלשנור,
10 און איך האָב באַשטימט פאַר אים מיין געזעץ,
און געמאַכט ריגלען און טירן,
11 און געזאָגט: ביז אַהער זאָלסטו קומען און ניט ווייטער,
און דאָ וועט מען פאַרהאַלטן דעם שטאָלץ פון דיינע
כוואַליעס?

12 האָסטו זינט דיין לעבטאָג באַפוילן דעם פרימאָרגן?
אָנגעוויזן דעם באַגינען זיין אָרט?
13 כּדי אָנצונעמען די ברעגן פון דער ערד,

יד רְשָׁעִים מִמֶּנָּה׃ תִּתְהַפֵּךְ כְּחֹמֶר חוֹתָם וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ
טו טז לְבוּשׁ׃ וְיִמָּנַע מֵרְשָׁעִים אוֹרָם וּזְרוֹעַ רָמָה תִּשָּׁבֵר׃ הֲבָאתָ
יז עַד־נִבְכֵי־יָם וּבְחֵקֶר תְּהוֹם הִתְהַלָּכְתָּ׃ הֲנִגְלוּ לְךָ שַׁעֲרֵי־
יח מָוֶת וְשַׁעֲרֵי צַלְמָוֶת תִּרְאֶה׃ הִתְבֹּנַנְתָּ עַד־רַחֲבֵי־אָרֶץ
יט הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃ אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ יִשְׁכָּן־אוֹר וְחֹשֶׁךְ אֵי
כ זֶה מְקֹמוֹ׃ כִּי תִקָּחֶנּוּ אֶל־גְּבוּלוֹ וְכִי־תָבִין נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ׃
כא כב יָדַעְתָּ כִּי־אָז תִּוָּלֵד וּמִסְפַּר יָמֶיךָ רַבִּים׃ הֲבָאתָ אֶל־
כג אֹצְרוֹת שָׁלֶג וְאוֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאֶה׃ אֲשֶׁר חָשַׂכְתִּי לְעֶת
כד צָר לְיוֹם קְרָב וּמִלְחָמָה׃ אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ יֵחָלֶק אוֹר יָפֵץ
כה קָדִים עֲלֵי־אָרֶץ׃ מִי־פִלַּג לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז
כו קֹלוֹת׃ לְהַמְטִיר עַל־אֶרֶץ לֹא־אִישׁ מִדְבָּר לֹא־אָדָם בּוֹ׃
כז כח לְהַשְׂבִּיעַ שֹׁאָה וּמְשֹׁאָה וּלְהַצְמִיחַ מֹצָא דֶשֶׁא׃ הֲיֵשׁ־
כט לַמָּטָר אָב אוֹ מִי־הוֹלִיד אֶגְלֵי־טָל׃ מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַקָּרַח
ל וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי יְלָדוֹ׃ כָּאֶבֶן מַיִם יִתְחַבָּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם
לא יִתְלַכָּדוּ׃ הַתְקַשֵּׁר מַעֲדַנּוֹת כִּימָה אוֹ־מֹשְׁכוֹת כְּסִיל
לב תְּפַתֵּחַ׃ הֲתֹצִיא מַזָּרוֹת בְּעִתּוֹ וְעַיִשׁ עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם׃
לג לד הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת שָׁמָיִם אִם־תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ בָאָרֶץ׃ הֲתָרִים
לה לָעָב קוֹלֶךָ וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ הַתְשַׁלַּח בְּרָקִים וְיֵלֵכוּ
לו וְיֹאמְרוּ לְךָ הִנֵּנוּ׃ מִי־שָׁת בַּטֻּחוֹת חָכְמָה אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי
לז בִינָה׃ מִי־יְסַפֵּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב׃
לח לט בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק וּרְגָבִים יְדֻבָּקוּ׃ הֲתָצוּד לְלָבִיא טָרֶף
מ וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא׃ כִּי־יָשֹׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת יֵשְׁבוּ בַסֻּכָּה
מא לְמוֹ־אָרֶב׃ מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ כִּי־יְלָדוֹ אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ
יִתְעוּ לִבְלִי־אֹכֶל׃

לט

א ב הֲיָדַעְתָּ עֵת לֶדֶת יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֵל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר׃ תִּסְפֹּר
ג יְרָחִים תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה׃ תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן

לח, יג׳ טו׳ ע׳ תלויה מא׳ ילדיו קרי

אַז די רשעים זאָלן אַראָפּגעשאָקלט ווערן פון איר.
14 זי שעמערירט אַזוי ווי זיגלוואַקס,
און עס ליגט אַזוי ווי אַ מלבוש.
15 און פון די רשעים ווערט פאַרמיטן זייער ליכט,
און דער אויפגעהויבענער אָרעם ווערט צעבראָכן.

16 ביסטו געקומען צו די קוואַלן פון ים,
און אויפן גרונט פון תהום אומגעגאַנגען?
17 זיינען דיר אַנטפּלעקט געוואָרן די טויערן פון טויט,
און האָסטו די טויערן פון טויטשאָטן געזען?
18 האָסטו איבערגעקוקט ביז די ברייטקייטן פון דער ערד?
זאָג, אויב דו ווייסט דאָס אַלץ.

19 אויף וואָסער וועג רוט דאָס ליכט?
און די פינצטערניש, ווו איז איר אָרט,
20 אַז דו זאָלסט זי נעמען צו איר געמאַרק,
און אַז דו זאָלסט פאַרשטיין די שטעגן צו איר הויז?
21 דו ווייסט דאָס, וואָרום דו ביסט דענסמאָל שוין געווען געבאָרן,
און די צאָל פון דיינע טעג איז גרויס!

22 ביסטו געקומען צו די אוֹצרות פון שניי,
אָדער האָסטו די אוֹצרות פון האָגל געזען,
23 וואָס איך האָב באַהאַלטן פאַר אַ צייט פון נויט,
פאַרן טאָג פון קריג און מלחמה?

24 אויף וואָסער וועג צעטיילט זיך דאָס ליכט,
צעשפּרייט זיך דער מזרח־ווינט איבער דער ערד?
25 ווער האָט דורכגעהאַקט פאַר דער פלייצונג אַ גראָבן,
און אַ וועג פאַרן דונערגעוויטער?
26 צו מאַכן רעגענען אויף אַ לאַנד אָן אַ מענטשן,
אַ מדבר אָן אַ מוטערמענטשן דערין;
27 אָנצוזעטן אַ וויסטקייט און אַ וויסטעניש,
און מאַכן שפּראָצן אַן אויסוואַקס פון גראָז.
28 האָט דער רעגן אַ פאָטער?
אָדער ווער האָט געבאָרן די טראָפּנס טוי?
29 פון וועמעס בויך איז אַרויס דער אַייז?
און דער פראָסט פון הימל, ווער האָט אים געבאָרן?
30 אַזוי ווי שטיין ווערן וואַסערן פאַרגליווערט,
און דער פּנים פון תהום ווערט פאַרשטאַרט.

31 קענסטו בינדן די קייטן פון זיבנשטערן,
אָדער די שטריק פון אָריאָן לויז מאַכן?
32 קענסטו אַרויסברענגען די מַזָלות אין זייער צייט,
און דעם בער מיט זיינע קינדער אַרויספירן?
33 ווייסטו די געזעצן פון הימל?
צי מאַכסטו זיין געוועלטיקונג אויף דער ערד?
34 קענסטו אויפהייבן צום וואָלקן דיין קול,
אַז אַ שֶפע פון וואַסער זאָל דיך באַדעקן?
35 קענסטו אַרויסשיקן בליצן, זיי זאָלן גיין,
און זאָגן צו דיר: דאָ זיינען מיר?

36 ווער האָט אַריינגעטאָן אין די נירן חכמה?
אָדער ווער האָט געגעבן דעם גייסט פאַרשטאַנדיקייט?
37 ווער ציילט איבער די וואָלקנס מיט חכמה?
און די לאָגלען פון הימל ווער גיסט אויס?
38 ווען דער שטויב איז צונויפגעגאָסן ווי גוס,
און די גרודעס זיינען צוזאַמענגעבאַקן.
39 קענסטו פאַנגען פאַר דער לייבינטע רויב,
און דעם באַגער פון די יונגלייבן אָנפילן,
40 ווען זיי בייגן זיך אין די נאָרעס,
ווען זיי זיצן אין צודעק אויף דער לויער?
41 ווער גרייט אָן דעם ראָב זיין שפּייז,
ווען זיינע קינדער שרייען צו גאָט,
ווען זיי וואַנדערן אום אָן עסן?

לט

1 ווייסטו די צייט ווען די שטיינציגן געבערן?
גיסטו אַכטונג ווען די הינדינס האָבן ווייען?
2 ציילסטו די חדשים ווען זיי דאַרפן דערפילן,
און ווייסטו די צייט פון זייער געבערן?
3 זיי קניען, זיי לאָזן דורכברעכן זייערע קינדער,

ד תפלחנה חבליהם תשלחנה: יחלמו בניהם ירבו בבר
ה יצאו ולא שבו למו: מי־שלח פרא חפשי ומסרות ערוד
ו מי פתח: אשר־שמתי ערבה ביתו ומשכנותיו מלחה:
ז ח ישחק להמון קריה תשאות נגש לא ישמע: יתור הרים
ט מרעהו ואחר כל־ירוק ידרוש: היאבה רים עבדך אם־
י ילין על־אבוסך: התקשר־רים בתלם עבתו אם־ישדד
יא עמקים אחריך: התבטח־בו כי־רב כחו ותעזב אליו
יב יג יגיעך: התאמין בו כי־ישוב זרעך וגרנך יאסף: כנף־
יד רננים נעלסה אם־אברה חסידה ונצה: כי־תעזב לארץ
טו ביציה ועל־עפר תחמם: ותשכח כי־רגל תזורה וחית
טז השדה תדושה: הקשיח בניה ללא־לה לריק יגיעה
יז בלי־פחד: כי־השה אלוה חכמה ולא חלק לה בבינה:
יח יט כעת במרום תמריא תשחק לסוס ולרכבו: התתן לסוס
כ גבורה התלביש צוארו רעמה: התרעישנו כארבה הוד
כא נחרו אימה: יחפרו בעמק וישיש בכח יצא לקראת
כב נשק: ישחק לפחד ולא יחת ולא־ישוב מפני־חרב:
כג כד עליו תרנה אשפה להב חנית וכידון: ברעש ורגז יגמא־
כה ארץ ולא־יאמין כי־קול שופר: בדי שפר ׀ יאמר האח
כו ומרחוק יריח מלחמה רעם שרים ותרועה: המבינתך
כז יאבר־נץ יפרש כנפו לתימן: אם־על־פיך יגביה נשר
כח וכי ירים קנו: סלע ישכן ויתלנן על־שן־סלע ומצודה:
כט ל משם חפר אכל למרחוק עיניו יביטו: ואפרחו יעלעו־
דם ובאשר חללים שם הוא:

מ

א ב ויען יהוה את־איוב ויאמר: הרב עם־שדי יסור מוכיח
ג ד אלוה יעננה: ויען איוב את־יהוה ויאמר: הן קלתי
ה מה אשיבך ידי שמתי למו־פי: אחת דברתי ולא אענה

לט, ג׳ פתח באתנח וס״פ   ט׳ ר׳ דגושה   יב׳ ישיב קרי   כו׳ כנפיו קרי
ל׳ ואפרחו קרי

זיי וואַרפֿן אַרויס זייערע געבורטן.
4 זייערע יונגע ווערן שטאַרק, זיי וואַקסן אויפֿן פֿרייען,
זיי גייען אַוועק, און קערן זיך ניט אום צו זיי.

5 ווער האָט אַרויסגעלאָזט דעם וואַלדאייזל פֿריי,
און די בינד פֿון דעם ווילדאייזל ווער האָט לויז געמאַכט,
6 וואָס איך האָב געמאַכט דעם מדבר פֿאַר זיין הויז,
און זאַלציק לאַנד פֿאַר זיינע וווינונגען?
7 ער לאַכט פֿון דעם טומל פֿון שטאָט,
ער הערט ניט קיין טרייבערס געשרייען.
8 די נישטערונג פֿון די בערג איז זיין פּיטערונג,
און איטלעך גראָז זוכט ער נאָך.

9 וועט דער ווילד־ער? וויזלטיר וועלן דיר דינען?
צי וועט ער נעכטיקן ביי דיין קאָריטע?
10 קענסטו צובינדן דעם וויזלטיר מיט זיין שטריק צו דער בייט?
צי וועט ער בראָנעווען די טאָלן הינטער דיר?
11 קענסטו זיך פֿאַרזיכערן אויף אים, ווייל זיין כּוח איז גרויס,
און איבערלאָזן אויף אים דיין מי?
12 קענסטו אים אָנטרויען, אַז ער וועט אָפּברענגען דיין זאָמען,
און אַיינזאַמלען [די תּבֿואה פֿון] דיין שייער?

13 דער פֿליגל פֿון שטרויספֿויגל קלאַפּט לוסטיק—
צי איז דאָס דער פֿלעדער און פֿעדער פֿון שטאָרך?
14 פֿאַרוואָר, זי לאָזט איבער צו דער ערד אירע אייער,
און אין שטויב לאָזט זי זיי אויסבריען.
15 און זי פֿאַרגעסט אַז אַ פֿוס קען זיי צעקוועטשן,
און אַ חיה פֿון פֿעלד קען זיי צעטרעטן.
16 זי איז האַרט צו אירע קינדער ווי צו ניט אירע;
אומנישט מעג זיין איר מי, זי איז אָן אַנגסט,
17 וואָרום גאָט האָט זי געמינערט פֿון חכמה,
און איר ניט אַיינגעטיילט מיט שׂכל.
18 אַצונד הייבט זי די פֿליגלען אין דער הייך[א],
זי לאַכט פֿון פֿערד און פֿון זיין רייטער.
19 גיסטו דעם פֿערד גבֿורה?
באַקליידסטו זיין האַלדז מיט שטורעם?
20 מאַכסטו אים שפּרינגען ווי אַ היישעריק?
דער הילך פֿון זיין הירזשען איז אַן אימה.
21 ער גראַבלט אין טאָל, און פֿרייט זיך מיטן כּוח,
ער גייט אַרויס דעם וואָפֿן אַנטקעגן.
22 ער לאַכט פֿון אַנגסט, און ווערט ניט דערשראָקן,
און ער קערט ניט צוריק פֿאַר אַ שווערד.
23 לעבן אים קלינגט דער פֿייַלבייטל,
דער פֿלאַמיקער שפּיז און די פּיקע.
24 מיט רַעַש און רוגזה שלינגט ער די ערד,
און קען ניט אַיינשטיין ביים קָול פֿון אַ שופֿר.
25 ווי נאָר אַ שופֿר, זאָגט ער: אַהאַ!
און פֿון ווייטן דערשמעקט ער מלחמה,
דעם דונער פֿון די הויפּטלייט און די שאַלונג.

26 דורך דיין שׂכל פֿליט דען דער שפּאַרבער,
שפּרייט זיינע פֿליגלען קיין דָרום?
27 צי אויף דיין באַפֿעל הייבט זיך אויף דער אָדלער,
און מאַכט זיין נעסט אין דער הייך?
28 אויף אַ פֿעלז רוט ער און ווילט,
אויף אַ שפּיץ פֿעלז און אַ באַרגפֿעסטונג.
29 פֿון דאָרטן קוקט ער אויס זיין עסן,
פֿון ווייטן זעען זיינע אויגן.
30 און זיינע יונגע זופּן בלוט,
און ווו דערשלאָגענע דאָרטן איז ער.

מ
1 און גאָט האָט געענטפֿערט איובֿן, און האָט געזאָגט:
2 וויל זיך קריגן מיטן אַלמאַכטיקן דער טאַדלער?
דער וואָס וויכּוחט זיך מיט גאָט זאָל עס ענטפֿערן.

3 האָט איובֿ געענטפֿערט גאָט און האָט געזאָגט:
4 זע, ווינציק וואָס בין איך; וואָס קען איך דיר ענטפֿערן?
איך טו אַרויף מיין האַנט אויף מיין מויל.
5 איין מאָל האָב איך גערעדט, און וועל מער ניט ענטפֿערן;
יאָ, צוויי מאָל און וועל עס ניט ווידער טאָן.

[א] וואָרטשפּיל: בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא.

ו וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃ וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִן סְעָרָה
ז וַיֹּאמַר׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃
ח ט הַאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטִי תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃ וְאִם־זְרוֹעַ
י כָּאֵל לָךְ וּבְקוֹל כָּמֹהוּ תַרְעֵם׃ עֲדֵה־נָא גָאוֹן וָגֹבַהּ וְהוֹד
יא וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃ הָפֵץ עֶבְרוֹת אַפֶּךָ וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃
יב יג רְאֵה כָל־גֵּאֶה הַכְנִיעֵהוּ וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃ טָמְנֵם
יד בֶּעָפָר יָחַד פְּנֵיהֶם חֲבֹשׁ בַּטָּמוּן׃ וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךָּ כִּי־
טו תוֹשִׁעַ לְךָ יְמִינֶךָ׃ הִנֵּה־נָא בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ
טז חָצִיר כַּבָּקָר יֹאכֵל׃ הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאֹנוֹ בִּשְׁרִירֵי
יז יח בִטְנוֹ׃ יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְמוֹ־אָרֶז גִּידֵי פַחֲדָו יְשֹׂרָגוּ׃ עֲצָמָיו
יט אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה גְּרָמָיו כִּמְטִיל בַּרְזֶל׃ הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־
כ אֵל הָעֹשׂוֹ יַגֵּשׁ חַרְבּוֹ׃ כִּי־בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיַּת
כא הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃ תַּחַת צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסֵתֶר קָנֶה
כב כג וּבִצָּה׃ יְסֻכֻּהוּ צֶאֱלִים צִלְלוֹ יְסֻבּוּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃ הֵן יַעֲשֹׁק
כד נָהָר וְלֹא יַחְפּוֹז יִבְטַח כִּי־יָגִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃ בְּעֵינָיו
כה יִקָּחֶנּוּ בְּמוֹקְשִׁים יִנְקָב־אָף׃ תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן בְּחַכָּה וּבְחֶבֶל
כו תַּשְׁקִיעַ לְשֹׁנוֹ׃ הֲתָשִׂים אַגְמֹן בְּאַפּוֹ וּבְחוֹחַ תִּקּוֹב לֶחֱיוֹ׃
כז כח הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים אִם־יְדַבֵּר אֵלֶיךָ רַכּוֹת׃ הֲיִכְרֹת
כט בְּרִית עִמָּךְ תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם׃ הַתְשַׂחֶק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר
ל וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ יִכְרוּ עָלָיו חַבָּרִים יֶחֱצוּהוּ בֵּין
לא כְּנַעֲנִים׃ הַתְמַלֵּא בְשֻׂכּוֹת עוֹרוֹ וּבְצִלְצַל דָּגִים רֹאשׁוֹ׃
לב שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ זְכֹר מִלְחָמָה אַל־תּוֹסַף׃

מא

א ב הֵן־תֹּחַלְתּוֹ נִכְזָבָה הֲגַם אֶל־מַרְאָיו יֻטָל׃ לֹא־אַכְזָר כִּי
ג יְעוּרֶנּוּ וּמִי הוּא לְפָנַי יִתְיַצָּב׃ מִי הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם תַּחַת
ד כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא׃ לֹא־אַחֲרִישׁ בַּדָּיו וּדְבַר־גְּבוּרוֹת וְחִין
ה ו עֶרְכּוֹ׃ מִי־גִלָּה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ בְּכֶפֶל רִסְנוֹ מִי יָבוֹא׃ דַּלְתֵי

מ, ו׳ מן קרי   יז׳ פחדיו קרי   כג׳ מא לא
לב׳ פתח בס״פ   מ א, ב׳ למדנחאי יעירנו כתיב   ד׳ לו קרי

6 האָט גאָט געענטפערט איובן פון שטורעם און האָט געזאָגט:
7 גורט אַקאָרשט אָן ווי אַ מאַן דיינע לענדן;
איך וועל דיך פרעגן, און דו מאַך מיך וויסן.
8 צי ווילסטו אויך פאַרשטערן מיין משפּט?
ווילסטו מיך באַשולדיקן כּדי דו זאָלסט גערעכט זיין?
9 אָדער צי האָסטו אַן אָרעם ווי גאָט,
און מיט אַ קָול ווי ער קענסטו דונערן?
10 ציר זיך אַקאָרשט אָן מיט שטאָלץ און הויכקייט,
און גלאַנץ און שיינקייט זאָלסטו אָנטאָן.
11 פאַרשפּרייט דעם גרים פון דיין צאָרן,
און זע ווו אַ שטאָלצער און דערנידער אים.
12 זע ווו אַ שטאָלצער און מאַך אים אונטערטעניק,
און צעטרעט די רשעים אויף זייער אָרט.
13 באַהאַלט זיי אין שטויב אין איינעם,
זייער פּנים פאַרדעק אין פאַרבאָרגעניש.
14 און איך אויך וועל דיר מודה זיין,
אַז דיין רעכטע האַנט קען דיר העלפן.

15 זע נאָר דעם וואַסערפערד וואָס איך האָב געמאַכט לעבן דיר;
גראָז ווי אַ רינד עסט ער.
16 זע נאָר, זיין כּוח איז אין זיינע לענדן,
און זיין שטאַרקייט אין די פליישפעדים פון זיין בויך.
17 ער שטעלט אויף זיין עק ווי אַ צעדערבוים,
די אָדערן פון זיינע דיכן זיינען ווי צווייגן.
18 זיינע ביינער זיינען רערן פון קופּער,
זיינע קנאָכנס ווי אַייזערנע שטאַנגען.
19 ער איז די פּער פון גאָטס דרָכים,
בלויז זיין באַשעפער קען ברענגען [אויף אים] זיין שווערד.
20 וואָרום פּוטער טראָגן אים די בערג,
וואָס אַלע חיות פון פעלד שפּילן זיך דאָרטן.
21 אונטער לאָטוסביימער ליגט ער,
אין פאַרבאָרגעניש פון ראָר און זומפּ.
22 לאָטוסביימער[א] באַשירעמען אים מיט זייער שאָטן[א],
אים רינגלען אַרום ווערבעס פון טייך.
23 זע, דער טייך פלייצט אַריבער, און ער אַיילט זיך ניט,
ער איז זיכער, ווען אַ יַרדן שפּאַרט זיך אין זיין מויל.
24 קען מען פאַר זיינע אויגן אים כאַפּן,
מיט פאַסטקעס דורכלעכערן די נאָז?

25 קענסטו אַרויסציען דעם לִוְיָתן מיט אַ ווענדע,
און מיט אַ שטריק אַראָפּשלעפּן זיין צונג?
26 קענסטו אַריינטאָן אַ ראָר אין זיין נאָז,
אָדער מיט אַ דאָרן דורכבויערן זיין קינבאַק?
27 וועט ער זיך פיל בעטן ביי דיר?
צי וועט ער רעדן צו דיר ווייך?
28 וועט ער שליסן אַ בונד מיט דיר,
זאָלסט אים נעמען פאַר אַן אייביקן קנעכט?
29 קענסטו זיך שפּילן מיט אים ווי מיט אַ פויגל,
און אים צובינדן פאַר דיינע מיידלעך?
30 וועלן זיך דינגען שותּפים איבער אים?
וועלן זיי אים צעטיילן צווישן די הענדלער?
31 קענסטו אָנפילן מיט שטעכערס זיין פעל,
און מיט פישהאָקן זיין קאָפּ?
32 טו אַרויף אויף אים דיין האַנט!
דערמאָן זיך די מלחמה, וועסטו עס מער ניט טאָן.

מא

1 זע, די האָפענונג ווערט צום נאַרן;
שוין פון זיין אָנבליק ווערט מען דאָך אַנידערגעשליידערט.
2 ניטאָ דער אַכזר [אויף זיך] וואָס זאָל אים וועלן אויפרייצן;
היינט ווער איז דער וואָס קען זיך שטעלן פאַר מיר?

3 ווער עס טרעט אַרויס אַקעגן מיר, דעם באַצאָל איך;
וואָס אונטערן גאַנצן הימל איז מיין.
4 זאָל איך אים פאַרשווייגן זיינע פלוידערייען,
און דאָס האָפערדיקע רעדן, און זיין שיינעם מַעֲנֵה־לָשון?

5 [ב]ווער האָט אָפּגעדעקט דעם אויבערשלאַק פון זיין מלבוש?
צו זיין טאָפּעלן געביס ווער קען צוקומען?
6 די טירן פון זיין פּנים ווער האָט געעפנט?

[א] ווערטשפּיל: צֶאֱלִים צִלְלוֹ.
[ב] נעמט ווידער אויף די שילדערונג פון לויתן.

ז פניו מי פתח סביבות שניו אימה׃ גאוה אפיקי מגנים
ח סגור חותם צר׃ אחד באחד יגשו ורוח לא־יבא ביניהם׃
ט י איש־באחיהו ידבקו יתלכדו ולא יתפרדו׃ עטישתיו
יא תהל אור ועיניו כעפעפי־שחר׃ מפיו לפידים יהלכו
יב כידודי אש יתמלטו׃ מנחיריו יצא עשן כדוד נפוח
יג יד ואגמן׃ נפשו גחלים תלהט ולהב מפיו יצא׃ בצוארו
טו ילין עז ולפניו תדוץ דאבה׃ מפלי בשרו דבקו יצוק
טז עליו בל־ימוט׃ לבו יצוק כמו־אבן ויצוק כפלח תחתית׃
יז יח משתו יגורו אלים משברים יתחטאו׃ משיגהו חרב
יט בלי תקום חנית מסע ושריה׃ יחשב לתבן ברזל לעץ
כ רקבון נחושה׃ לא־יבריחנו בן־קשת לקש נהפכו־לו
כא אבני־קלע׃ כקש נחשבו תותח וישחק לרעש כידון׃
כב כג תחתיו חדודי חרש ירפד חרוץ עלי־טיט׃ ירתיח כסיר
כד מצולה ים ישים כמרקחה׃ אחריו יאיר נתיב יחשב
כה תהום לשיבה׃ אין־על־עפר משלו העשו לבלי־חת׃
כו את־כל־גבה יראה הוא מלך על־כל־בני־שחץ׃

מב

א ב ויען איוב את־יהוה ויאמר׃ ידעת כי־כל תוכל ולא־
ג יבצר ממך מזמה׃ מי זה ׀ מעלים עצה בלי דעת לכן
ד הגדתי ולא אבין נפלאות ממני ולא אדע׃ שמע־נא
ה ואנכי אדבר אשאלך והודיעני׃ לשמע אזן שמעתיך
ו ועתה עיני ראתך׃ על־כן אמאס ונחמתי על־עפר ואפר׃
ז ויהי אחר דבר יהוה את־הדברים האלה אל־איוב
ויאמר יהוה אל־אליפז התימני חרה אפי בך ובשני רעיך
ח כי לא דברתם אלי נכונה כעבדי איוב׃ ועתה קחו־לכם
שבעה־פרים ושבעה אילים ולכו ׀ אל־עבדי איוב והעליתם
עולה בעדכם ואיוב עבדי יתפלל עליכם כי ׀ אם־פניו

מ א, ח׳ פתח באתנח   מ ב, ב׳ ידעתי קרי   ו׳ פתח באתנח

אַרום זײַנע צײן איז אַן אימה.
7 שטאָלץ זײַנען די פּאַנצערשופּן,
צונױפֿגעשלאָסן װי מיט אַ זיגל אַ פעסטן;
8 אײנע צו דער אַנדערער זײַנען זײ נאָנט,
אַז אַ לופט קען ניט דורכגײן צװישן זײ.
9 אײנע צו דער צװײטער איז באַהעפט,
זײ האַלטן זיך פעסט און צעשײדן זיך ניט.
10 זײַן ניסן שטראַלט אַרױס אַ ליכט,
און זײַנע אױגן זײַנען װי די ברעמען פון פרימאָרגן.
11 פון זײַן מױל גײען פלאַמען,
פונקען פײַער רײַסן זיך אַרױס.
12 פון זײַנע נאָזלעכער גײט אַ רױך,
װי פון אַ קאָכיקן טאָפּ און [ברענעדיקן] ראָר.
13 זײַן אָטעם גליט װי קױלן,
און אַ פלאַקער גײט אַרױס פון זײַן מױל.
14 אױף זײַן האַלדז רוט די שטאַרקײט,
און אים פאַרױס טאַנצט די אַנגסט.
15 די קנײטשן פון זײַן פלײש זײַנען באַהעפט;
עס איז פעסט אױף אים, עס רירט זיך ניט.
16 זײַן האַרץ איז פעסט װי שטײן,
יאָ, פעסט װי אַן אונטערשטער מילשטײן.
17 פאַר זײַן הײב שרעקן זיך די מאַכטיקע,
פון צעבראָכנקײט װערן זײ אױסער זיך.
18 װיל מען אים אָנקריגן, קען קײן שװערד ניט באַשטײן,
קײן שפּיז, קײן װאַרפשפּיז, און קײן פײַל.
19 ער באַטראַכט אײַזן פאַר שטרױ,
און קופּער פאַר האָלץ פאַרפױלטן.
20 אים פאַריאָגט ניט דער זון פון בױגן;
פאַרקערט אין שפּרײ װערן פאַר אים שלײדערשטײנער.
21 װי שפּרײ זײַנען פלעקער גערעכנט,
און ער לאַכט פון רַעַש פון דער פּיקע.
22 זײַן אונטערזײַט איז שפּיציקע שאַרבנס;
ער בעט אױס אַ דרעששליטן אױפן קױט.
23 ער צעקאָכט װי אַ טאָפּ די טיפעניש,
ער מאַכט דעם ים װי זױד.
24 הינטער זיך לאָזט ער אַ ליכטיקן שטעג;
מע מײנט דער תּהום איז גרײַזגראָ.
25 ניטאָ אױף דער ערד זײַן גלײַכן,
געמאַכט צו זײַן אָן אַ מורא.
26 אױף יעטװעדער העכסטן קוקט ער אַראָפּ,
ער איז דער מלך איבער אַלע שטאָלצע חיות.

מב

1 האָט איוב געענטפערט גאָט און האָט געזאָגט:
2 איך װײס אַז אַלץ קענסטו טאָן,
און קײן טראַכטונג איז ניט פאַרמיטן פון דיר.
3 װער קען דאָס פאַרהױלן די כּװנה אָן פאַרשטאַנדיקײט?
דרום זאָג איך אַז איך פאַרשטײ ניט;
װוּנדער זײַנען דאָס פאַר מיר, און איך װײס ניט.
4 הער, איך בעט דיך, און איך װעל רעדן;
איך װעל דיך פרעגן, און דו מאַך מיך װיסן.
5 מיט געהער פון אױער האָב איך פון דיר געהערט,
און אַצונד האָט מײַן אױג דיך געזען.
6 דרום פאַראַכט איך [מײַנע רײד] און האָב חרטה,
אין שטױב און אַש.

7 און עס איז געװען נאָכדעם װי גאָט האָט גערעדט דידאָזיקע װערטער צו איובן, האָט גאָט געזאָגט צו אליפזן דעם
תּימני: מײַן צאָרן גרימט אױף דיר און אױף דײַנע צװײ גוטע פרײַנט, פאַרװאָס איר האָט ניט גערעדט װעגן מיר אַזױ אױפ־
ריכטיק װי מײַן קנעכט איוב. 8 און אַצונד נעמט אײַך זיבן אָקסן און זיבן װידערס, און גײט צו מײַן קנעכט איובן, און
איר זאָלט אױפברענגען אַ בראַנדאָפּפער פאַר אײַך, און איוב מײַן קנעכט װעט מתפּלל זײַן פאַר אײַך, װאָרום בלױז זײַן

ט נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי
אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי
צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה וַיִּשָּׂא
י יְהוָה אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב׃ וַיהוָה שָׁב אֶת־שְׁבִית אִיּוֹב בְּהִתְפַּלְלוֹ
בְּעַד רֵעֵהוּ וַיֹּסֶף יְהוָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֶה׃
יא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֶחָיו וְכָל־אַחְיֹתָיו וְכָל־יֹדְעָיו לְפָנִים
וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיָּנֻדוּ לוֹ וַיְנַחֲמוּ אֹתוֹ עַל כָּל־
הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ קְשִׂיטָה אֶחָת
יב וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד׃ וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרִית אִיּוֹב
מֵרֵאשִׁתוֹ וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים
יג גְּמַלִּים וְאֶלֶף צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת׃ וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָנָה
יד בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם
טו הַשֵּׁנִית קְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפּוּךְ׃ וְלֹא נִמְצָא
נָשִׁים יָפוֹת כִּבְנוֹת אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם
טז נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים
יז שָׁנָה וַיַּרְא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה דֹּרוֹת׃ וַיָּמָת
אִיּוֹב זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים׃

י׳ שבות קרי   טז׳ ויראה קרי

פנים שוין איך, אַייך ניט אָנצוטאָן קיין שאַנד, ווייל איר האָט ניט גערעדט וועגן מיר אַזוי אויפריכטיק ווי מיין קנעכט איוב.

9 איז אֶליפַז דער תֵּימָנִי, און בִּלְדַד דער שוחי, און צוֹפַר דער נַעֲמָתִי, געגאַנגען, און זיי האָבן געטאָן אַזוי ווי גאָט האָט צו זיי גערעדט; און גאָט האָט געשוינט איובס פנים.

10 און גאָט האָט אומגעקערט איובס שאָדן, אַז ער האָט מתפלל געווען פאַר זיינע גוטע פריינט; און גאָט האָט געמערט אַלץ וואָס איוב האָט געהאַט טאָפּל. 11 און אַלע זיינע ברידער, און אַלע זיינע שוועסטער, און אַלע זיינע באַקענטע פון פריער, זיינען געקומען צו אים, און האָבן געגעסן מיט אים ברויט אין זיין הויז, און זיי האָבן אים באַדויערט, און אים געטרייסט אויף אַלדעם בייז וואָס גאָט האָט אויף אים געבראַכט; און זיי האָבן אים געגעבן איטלעכער אַ קשיטה[א], און איטלעכער אַ גילדערנעם נאָזרינג.

12 און גאָט האָט געבענטשט איובס לעצט מער ווי זיין אָנהייב, און ער האָט געהאַט פערצן טויזנט שאָף, און זעקס טויזנט קעמלען, און טויזנט געשפּאַן רינדער, און טויזנט אייזעלינס. 13 און ער האָט געהאַט זיבן זין און דריי טעכטער. 14 און ער האָט גערופן דעם נאָמען פון איינער ימימה[ב], און דעם נאָמען פון דער צווייטער קציעה[ג], און דעם נאָמען פון דער דריטער קֶרֶן־הַפּוּךְ[ד]. 15 און אין גאַנצן לאַנד האָבן זיך ניט געפונען אַזעלכע שיינע פרויען ווי איובס טעכטער. און זייער פאָטער האָט זיי געגעבן אַ נחלה צווישן זייערע ברידער.

16 און איוב האָט געלעבט נאָך דעם הונדערט און פערציק יאָר; און ער האָט געזען זיינע קינדער און זיינע קינדס־קינדער, פיר דורות. 17 און איוב איז געשטאָרבן אַלט און זאַט מיט טעג.

[א] אַ געלטשטיק. [ב] טויב, אָדער טאָג (שיין אָדער ליכטיק ווי דער טאָג). [ג] צימערינג, אָדער קאַניל. [ד] האָרן פון אויגנפאַרב.

חזק

סכום פסוקי איוב אלף ושבעים. וסימנו וגליתי להם עתרת שלום ואמת. וחציו אשר קמטו ולא עת. וסדריו שמונה. וסימנו אהב ה׳ שערי ציון:

שִׁיר הַשִּׁירִים

א ב שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה׃ יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי־
ג טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן׃ לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים שֶׁמֶן תּוּרַק שְׁמֶךָ
ד עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ׃ מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָּרוּצָה הֱבִיאַנִי
הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ מִיַּיִן
ה מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ׃ שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם
ו כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה׃ אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת
שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ־בִי שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־
ז הַכְּרָמִים כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי׃ הַגִּידָה לִּי שֶׁאָהֲבָה
נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם שַׁלָּמָה אֶהְיֶה
ח כְּעֹטְיָה עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ׃ אִם־לֹא תֵדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים
צְאִי־לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי אֶת־גְּדִיֹּתַיִךְ עַל מִשְׁכְּנוֹת
ט י הָרֹעִים׃ לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי פַרְעֹה דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי׃ נָאווּ
יא לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים׃ תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ
יב עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף׃ עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ׃
יג יד צְרוֹר הַמֹּר ׀ דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי יָלִין׃ אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר ׀ דּוֹדִי
טו לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי׃ הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים׃
טז יז הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי אַף נָעִים אַף־עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה׃ קֹרוֹת בָּתֵּינוּ
אֲרָזִים רַהִיטֵנוּ בְּרוֹתִים׃

ב

א ב אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים׃ כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין

א, א׳ ש׳ רבתי   ד׳ נ״א משכֻני אחרֶיך   יז׳ רהיטנו (ובס״א רַ׳) קרי

א

1 דאָס געזאַנג פון געזאַנגען, וואָס פון שלמהן.

2 קושן זאָל ער מיך מיט די קושן פון זיין מויל;
וואָרום בעסער פון וויין איז דיין ליבשאַפט.
3 ווײל צום גערוך זיינען דיינע אײלן,
געקלערטע בוימל איז דיין נאָמען[א],
דרום האָבן יונגפרויען דיך ליב.

4 ציִ מיך נאָך דיר, לאָמיר לויפן!—
זאָל דער מלך מיך ברענגען אין זיינע קאַמערן,
מיר וועלן זיין לוסטיק און פריילעך מיט דיר,
מיר וועלן לויבן דיין ליבשאַפט
מערער פון וויין.
אמת ליב האָט מען דיך.

5 שוואַרץ בין איך, אָבער שיין,
טעכטער פון ירושָלַיִם,
ווי די געצעלטן פון קֵדָר,
ווי די פאָרהאַנגען שלמהס.
6 ניט קוקט מיך אָן וואָס איך בין שוואַרצלעך,
וואָרום די זון האָט מיך אָפּגעבּרענט.
די זין פון מיין מוטער האָבן געצערנט אויף מיר,
זיי האָבן מיך געמאַכט אַ היטערין פון די ווײנגערטנער;
מיין אייגענעם ווײנגאָרטן האָב איך ניט אָפּגעהיט.

7 זאָג מיר דו וועמען מיין זעל האָט ליב,
וווּ פּיטערסטו,
וווּ מאַכסטו הויערן אין מיטן טאָג?
וואָרום נאָך וואָס זאָל איך זיין ווי אַן אַרומטרייבערין
בײ די סטאַדעס פון דיינע חברים?

8 אויב דו ווייסט עס דיר ניט,
דו שענסטע פון פרויען,
גיי דיר אַרויס אין די טריט פון די שאָף,
און פּיטער דיינע ציקעלעך בײ די פּאַסטוכ־
געצעלטן.
9 צו אַ פערדין אין פּרעהס רייטוואָגן
האָב איך דיך געגליכן, געליבטע מיין.
10 שיין זיינען דיינע באַקן אין די קייטלעך,
דיין האַלדז אין די שנורן.
11 גילדערנע קייטלעך דיר וועלן מיר מאַכן,
מיט פּינטלעך פון זילבער.

13 בעת דער מלך איז געווען אויף זיין הסב־בעט,
האָט מיין נאַרד געגעבן זיין ריח.
13 אַ בינטל מירע וואָס רוט צווישן מיינע בריסט,
איז מיין געליבטער מיר.

14 אַ הענגל ציפּערבלומען אין עֵין־גֶדיס ווײנגערטנער
איז מיין געליבטער מיר.

15 ביסט שיין, געליבטע מיין, ביסט שיין,
דיינע אויגן זיינען טויבן.

16 ביסט שיין געליבטער מיין, און ליבלעך,
גרין אויך איז אונדזער געלעגער;
17 אונדזערע הויזבאַלקנס צעדערן,
אונדזערע וואַנטברעטער ציפּרעסן.

ב

1 איך בין אַ רויז פון שָרון,
אַ ליליע פון די טאָלן.

2 ווי אַ ליליע צווישן די דערנער,
אַזוי איז מיין געליבטע צווישן די טעכטער.

א וואָרטשפּיל: שֶׁמֶן־שְׁמֶךָ.

ג הַחוֹחִים כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת׃ כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן
דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי׃
ד ה הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ עָלַי אַהֲבָה׃ סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת
רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים כִּי־חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃ שְׂמֹאלוֹ תַּחַת
ו ז לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם
בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ ׀ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ
ח אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה בָּא מְדַלֵּג
ט עַל־הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת׃ דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ
לְעֹפֶר הָאַיָּלִים הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן־
י הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים׃ עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי קוּמִי
יא לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ׃ כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר הַגֶּשֶׁם
יב חָלַף הָלַךְ לוֹ׃ הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל
יג הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ׃ הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים ׀
יד סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ קוּמִי לָכִי רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ׃ יוֹנָתִי
בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ
טו הַשְׁמִיעִנִי אֶת־קוֹלֵךְ כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה׃ אֶחֱזוּ־
לָנוּ שׁוּעָלִים שֻׁעָלִים קְטַנִּים מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ
טז יז סְמָדַר׃ דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ עַד שֶׁיָּפוּחַ
הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים סֹב דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר
הָאַיָּלִים עַל־הָרֵי בָתֶר׃

ג

א עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו
ב וְלֹא מְצָאתִיו׃ אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים
וּבָרְחֹבוֹת אֲבַקְשָׁה אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא
ג מְצָאתִיו׃ מְצָאוּנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֵת
ד שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם׃ כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד
שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ עַד־

ב. ד׳ קמץ בז״ק   בס״א ודגלו עלי   ה׳ ס״א בַּ׳   יא׳ הסתו קרי
יג׳ לך קרי   יד׳ יתיר י   טו׳ פתח בס״ם

3 ווי אַן עפּלבוים צווישן די וואַלדביימער,
אַזוי איז מיין געליבטער צווישן די זין.
אין זיין שאָטן געלוסט איך צו זיצן,
און זיס איז זיין פרוכט צו מיין גומען.

4 ער האָט מיך געבראַכט אין דער ווײנקאַמער,
און זיין פאָן איבער מיר איז ליבשאַפט געווען.

5 לאָבט מיך מיט טרויבקוכנס,
קוויקט מיך מיט עפּל,
וואָרום קראַנק פון ליבשאַפט בין איך.
6 זיין לינקע האַנט אונטער מיין קאָפּ,
און זיין רעכטע זאָל מיך אַרומנעמען.

7 איך באַשווער אײַך, טעכטער פון ירושָלַיִם,
ביי די הירשן אָדער ביי די הינדן פון פעלד,
אויב איר וועט וועקן
און אויב איר וועט אויפוועקן די ליבשאַפט,
ביז זי וועט באַגערן.

8 האָרך! מיין געליבטער!
אָט־אָ קומט ער;
ער שפּרינגט איבער די בערג,
ער הופּט איבער די הייכן.
9 מיין געליבטער איז געגליכן צו אַ הירש,
אָדער צו אַ הינד אַ יונגן;
אָט־אָ שטייט ער הינטער אונדזער וואַנט,
ער קוקט דורך די פענצטער,
ער בליקט דורך די גראַטקעס.

10 האָט זיך אָפּגערופן מיין געליבטער,
און געזאָגט צו מיר:
שטיי דיר אויף מיין געליבטע,
מיין שיינע, און קום דיר.

11 וואָרום זע, דער ווינטער איז אַריבער,
דער רעגן איז פאַרגאַנגען, אַוועק.

12 די בלומען האָבן זיך באַוויזן אין לאַנד,
די צייט פון געזאַנג איז געקומען,
און דער קָול פון דער טורטלטויב
לאָזט זיך הערן אין אונדזער לאַנד.

13 דער פייגנבוים צייטיקט זיינע פריפייגן,
און די ווײנשטאָקן אין בליאונג גיבן אַ ריח.
שטיי דיר אויף, מיין געליבטע,
מיין שיינע, און קום דיר.

14 מיין טויב אין די שפּאַלטן פון פעלז,
אין דער פאַרבאָרגעניש פונעם באַרגטרעפּ,
לאָז מיך אָנזען דיין פּנים,
לאָז מיך הערן דיין קָול,
וואָרום דיין קָול איז זיס,
און דיין פּנים איז שיין.

15 כאַפּט אונדז די פיקס,
קליינע פיקס וואָס פאַרדאַרבן די ווײנגערטנער,
וואָרום אונדזערע ווײנגערטנער זיינען אין בליאונג.

16 מיין געליבטער געהערט מיר,
און איך געהער אים,
דעם וואָס וואַנדערט
צווישן די ליליען.

17 ביז פאַרווייען וועט דער טאָג,
און אַנטרינען וועלן די שאָטנס,
דריי זיך אום, מיין געליבטער,
און זיי געגליכן צו אַ הירש,
אָדער צו אַ הינד אַ יונגן,
אויף די צעשפּאָלטענע בערג.

ג

1 אויף מיין געלעגער ביי נאַכט
האָב איך געזוכט דעם וואָס מיין זעל האָט ליב;
איך האָב אים געזוכט,
און האָב אים ניט געפונען.
2 „לאָמיך אויפשטיין און אַרומגיין אין שטאָט,
אין די מערק און אין די גאַסן,
לאָמיך זוכן דעם וואָס מיין זעל האָט ליב".
איך האָב אים געזוכט,
און האָב אים ניט געפונען.
3 האָבן מיר געטראָפן די וועכטער
וואָס גייען אַרום אין דער שטאָט:
דעם וואָס מיין זעל האָט ליב
צי האָט איר געזען?
4 קוים בין איך אַוועק פון זיי,
באַלד האָב איך געפונען,
דעם וואָס מיין זעל האָט ליב;
האָב איך אים אָנגענומען
און האָב אים ניט אָפּגעלאָזט,

שהביאתיו אל־בית אמי ואל־חדר הורתי׃ השבעתי ה
אתכם בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה אם־
תעירו ׀ ואם־תעוררו את־האהבה עד שתחפץ׃ מי זאת ו
עלה מן־המדבר כתימרות עשן מקטרת מר ולבונה מכל
אבקת רוכל׃ הנה מטתו שלשלמה ששים גברים סביב ז
לה מגברי ישראל׃ כלם אחזי חרב מלמדי מלחמה ח
איש חרבו על־ירכו מפחד בלילות׃ אפריון עשה לו ט
המלך שלמה מעצי הלבנון׃ עמודיו עשה כסף רפידתו י
זהב מרכבו ארגמן תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלם׃
צאינה ׀ וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה־ יא
לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו׃

ד

הנך יפה רעיתי הנך יפה עיניך יונים מבעד לצמתך א
שערך כעדר העזים שגלשו מהר גלעד׃ שניך כעדר ב
הקצובות שעלו מן־הרחצה שכלם מתאימות ושכלה
אין בהם׃ כחוט השני שפתתיך ומדברך נאוה כפלח ג
הרמון רקתך מבעד לצמתך׃ כמגדל דויד צוארך בנוי ד
לתלפיות אלף המגן תלוי עליו כל שלטי הגברים׃
שני שדיך כשני עפרים תאומי צביה הרועים בשושנים׃ ה
עד שיפוח היום ונסו הצללים אלך לי אל־הר המור ו
ואל־גבעת הלבונה׃ כלך יפה רעיתי ומום אין בך׃ אתי ז ח
מלבנון כלה אתי מלבנון תבואי תשורי ׀ מראש אמנה
מראש שניר וחרמון ממענות אריות מהררי נמרים׃
לבבתני אחתי כלה לבבתני באחד מעיניך באחד ענק ט
מצורניך׃ מה־יפו דדיך אחתי כלה מה־טבו דדיך מיין י
וריח שמניך מכל־בשמים׃ נפת תטפנה שפתותיך כלה יא
דבש וחלב תחת לשונך וריח שלמתיך כריח לבנון׃

ג, ד׳ יחד ר יא׳ בס״א ח״י ונ״א צְאֶנָה ד, ט׳ באחת קרי

ביז איך האָב אים געבראַכט
אין הויז פון מיין מוטער,
און אין קאַמער פון מיין געווינערין.

5 איך באַשווער אײַך, טעכטער פון ירושָלַיִם,
ביי די הירשן אָדער ביי די הינדן פון פעלד,
אויב איר וועט וועקן
און אויב איר וועט אויפוועקן די ליבשאַפט,
ביז זי וועט באַגערן.

6 ווער איז די וואָס גייט אויף פונעם מדבר,
אַזוי ווי זײַלן פון רויך,
באַרייכערט מיט מירע און ווייַרויך,
מיט אַלערליי ווירצשטויב פון קרעמער?

7 אָט איז דאָס בעט פון שלמהן,
זעכציק גיבורים אַרום איר,
פון די גיבורים פון ישׂראל;

8 אַלע באַגורט מיט אַ שווערד,
געניט אין מלחמה;
איטלעך זיין שווערד אויף זיין דיך,
פון וועגן דער אַנגסט אין די נעכט.

9 אַ הימלבעט האָט זיך מלך שלמה געמאַכט
פון האָלצן פון לבָנון;

10 אירע זײַלן האָט ער פון זילבער געמאַכט,
איר אָנלען פון גאָלד,
איר אויסבעט פון פורפל;
אינעווייניק געפלאַסטערט מיט ליבשאַפט
פון די טעכטער פון ירושָלַיִם.

11 גייט אַרויס, טעכטער פון ציון,
און קוקט אָן מלך שלמה,
אין דער קרוין וואָס זיין מוטער האָט אים באַקריינט,
אין טאָג פון זיין חתונה,
און אין טאָג פון זיין האַרצנפרייד.

ד 1 ביסט שיין, געליבטע מיין, ביסט שיין,
דיינע אויגן זיינען טויבן
פון דיין שלייער אַדורך;
דיינע האָר ווי אַ סטאַדע ציגן
וואָס לאָזן זיך אַראָפּ פון באַרג גלעָד.

2 דיינע ציין ווי אַ סטאַדע שאָף געטאָקטע,
וואָס קומען אַרויף פון געוועש,
וואָס צווילינגען זיך אַלעא,
און ניטאָ קיין פאַרוואַרפעריןא צווישן זיי.

3 ווי אַ רויט פאָדים זיינען דיינע ליפּן,
און דיין מויל איז באַחנט;
ווי אַן אויפשניט מילגרוים איז דיין שלייף
פון דיין שלייער אַדורך.

4 דיין האַלדז ווי דער טורעם פון דוד,
אויף אָנצוקוקן געבויט—
טויזנט פאַנצערס הענגען אויף אים,
אַלע שילדן פון די גיבורים.

5 דיינע צוויי בריסט ווי צוויי הירשלעך,
צווילינגס פון אַ הירשין,
וואָס פיטערן זיך צווישן די ליליען.

6 ביז פאַרווייען וועט דער טאָג
און אַנטרינען וועלן די שאָטנס,
וועל איך מיר גיין צום באַרג פון מירע,
און צום בערגל פון ווייַרויך.

7 ביסט אין גאַנצן שיין, געליבטע מיין,
און קיין פעלער איז אין דיר ניטאָ.

8 מיט מיר פון לבָנון, מיין כלה,
מיט מיר פון לבָנון זאָלסטו קומען;
וועסט אַראָפּקוקן פון שפּיץ פון אֲמָנָה,
פון שפּיץ פון שׂניר און חֶרמון,
פון די וווינונגען פון די לייבן,
פון די בערג פון די לעמפּערטן.

9 האָסט סהאַרץ מיר געפאַנגען,
שוועסטער מיין כלה,
האָסט סהאַרץ מיר געפאַנגען
מיט איינעם פון דיינע בליקן,
מיט איין שנור פון דיינע האַלדזבענדער.

10 ווי שיין איז דיין ליבשאַפט,
שוועסטער מיין כלה,
ווי בעסער דיין ליבשאַפט פון וויין,
און דער ריח פון דיינע אייַלן,
פון אַלערליי בשׂמים!

11 האָניקזאַפט טריפןב דיינע ליפּן, מיין כלה,
האָניק און מילך איז אונטער דיין צונג,
און דער ריח פון דיינע קליידער
ווי דער ריח פון לבָנון.

א וואָרטשפּיל: שֶׁכֻּלָּם-שַׁכֻּלָה. ב וואָרטשפּיל: נֹפֶת תִּטֹּפְנָה.

יב יג גַּן ׀ נָעוּל אֲחֹתִי כַלָּה גַּל נָעוּל מַעְיָן חָתוּם׃ שְׁלָחַיִךְ
יד פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים כְּפָרִים עִם־נְרָדִים׃ נֵרְדְּ ׀
וְכַרְכֹּם קָנֶה וְקִנָּמוֹן עִם כָּל־עֲצֵי לְבוֹנָה מֹר וַאֲהָלוֹת עִם
טו כָּל־רָאשֵׁי בְשָׂמִים׃ מַעְיַן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים
טז מִן־לְבָנוֹן׃ עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן הָפִיחִי גַנִּי יִזְּלוּ בְשָׂמָיו
יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו׃

ה

א בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה אָרִיתִי מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי
יַעְרִי עִם־דִּבְשִׁי שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ
ב וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים׃ אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל ׀ דּוֹדִי דוֹפֵק
פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַמָּתִי שֶׁרֹּאשִׁי נִמְלָא־טָל
ג קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי לָיְלָה׃ פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה
ד רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם׃ דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־
ה הַחוֹר וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו׃ קַמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ לְדוֹדִי וְיָדַי
ו נָטְפוּ־מוֹר וְאֶצְבְּעֹתַי מוֹר עֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל׃ פָּתַחְתִּי
אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָבָר נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ בִּקַּשְׁתִּיהוּ
ז וְלֹא מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי׃ מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים
הַסֹּבְבִים בָּעִיר הִכּוּנִי פְצָעוּנִי נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי
ח שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם אִם־
ט תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה־תַּגִּידוּ לוֹ שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃ מַה־
דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה
י יא הִשְׁבַּעְתָּנוּ׃ דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה׃ רֹאשׁוֹ כֶּתֶם
יב פָּז קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב׃ עֵינָיו כְּיוֹנִים עַל־
יג אֲפִיקֵי מָיִם רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־מִלֵּאת׃ לְחָיָו
כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים
יד נֹטְפוֹת מוֹר עֹבֵר׃ יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ
טו מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים׃ שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ

ד, יד׳ חצי הספר בפסוקים ה, ב׳ בס״א מלא י׳ הר׳ בדגש ד׳ נ״א עלי
ח׳ בס״א תמצאו את־דודי

12 אַ פֿאַרשלאָסענער גאָרטן
איז מיין שוועסטער מיין כּלה,
אַ פֿאַרשלאָסענער בּרונעם,
אַ פֿאַרחתמעטער קוואַל.

13 דיינע צווייגן—אַ סאָד מילגרוימען
מיט טייערע פּרוכט,
ציפּערבּלומען מיט נאַרדן;

14 נאַרד און זאַפֿראַן,
געווירצראָר און צימערינג
מיט אַלערליי ווייַרויכבּיימער,
מירע און אַלאָען
מיט אַלערליי געקליבּענע בּשׂמים.

15 אַ גאָרטנקוואַל,
אַ בּרונעם לעבּעדיקע וואַסער.
און פֿלוסן פֿון לבֿנון.

16 דערוועק דיך, צפֿון־ווינט,
און קום, דו דָרום־ווינט;
בּלאָז אויף מיין גאָרטן,
זיינע בּשׂמים זאָלן פֿליסן,
זאָל קומען מיין געליבּטער אין זיין גאָרטן,
און עסן זיין טייערע פּרוכט.

ה

1 איך בּין געקומען אין מיין גאָרטן,
שוועסטער מיין כּלה,
געקליבּן מיין מירע מיט מיינע בּשׂמים;
געגעסן מיין סאָט מיט מיין האָניק,
געטרונקען מיין וויין מיט מיין מילך.
עסט, חברים,
טרינקט און בּאַרוישט אייך מיט ליבּשאַפֿט.

2 איך שלאָף און מיין האַרץ איז אויף;
האָרך! מיין געליבּטער קלאַפּט;
עפֿן מיר, מיין שוועסטער, מיין געליבּטע,
מיין טויבּ, מיין אומשולדיקע,
וואָרום מיין קאָפּ איז פֿול מיט טוי
מיינע לאָקן מיט טראָפּנס פֿון נאַכט.

3 איך האָבּ אויסגעטאָן מיין העמדל,
ווי קען איך עס אָנטאָן?
איך האָבּ געוואַשן מיינע פֿיס,
ווי קען איך זיי אַיינריכטן?

4 האָט מיין געליבּטער אויסגעשטרעקט
זיין האַנט דורכן טירלאָך,
און מיינע אינגעווייד האָבּן געבּרומט צו אים.

5 בּין איך אויפֿגעשטאַנען עפֿענען מיין געליבּטן,
און מיינע הענט האָבּן מירע געטריפֿט,
און מיינע פֿינגער פֿליסיקע מירע
אויף די הענטלעך פֿון ריגל.

6 איך האָבּ געעפֿנט מיין געליבּטן,
אָבּער מיין געליבּטער איז פֿאַרשוווּנדן, אַוועק—
מיין זעל איז אויסגעגאַנגען ווען ער האָט גערעדט צו מיר—
איך האָבּ אים געזוכט,
און האָבּ אים ניט געפֿונען,
איך האָבּ אים גערופֿן,
און ער האָט מיר ניט געענטפֿערט.

7 האָבּן מיך געטראָפֿן די וועכטער
וואָס גייען אַרום אין דער שטאָט,
האָבּן זיי מיך געשלאָגן,
האָבּן זיי מיך פֿאַרוווּנדט;
אַראָפּגענומען מיין מאַנטל פֿון מיר
האָבּן די וועכטער פֿון די מויערן.

8 איך בּאַשווער אַייך, טעכטער פֿון ירושָלַיִם,
אַז איר וועט געפֿינען מיין געליבּטן,
וואָס איר זאָלט אים זאָגן:
אַז קראַנק פֿון ליבּשאַפֿט בּין איך.

9 וואָס איז דיין געליבּטער פֿאַר אַ געליבּטער,
דו שענסטע פֿון פֿרויען?
וואָס איז דיין געליבּטער פֿאַר אַ געליבּטער,
וואָס דו האָסט אַזוי אונדז בּאַשוואָרן?

10 מיין געליבּטער איז קלאָר און גערויטלט,
די פֿאָן פֿון צען טויזנט.

11 זיין קאָפּ איז פֿיין גינגאָלד,
זיינע לאָקן געקרייזלט,
שוואַרץ ווי דער ראָבּ.

12 זיינע אויגן ווי טויבּן
בּיי בּעכן פֿון וואַסער;
געבּאָדן אין מילך,
אַיינגעזעצט אין פֿולן.

13 זיינע בּאַקן ווי אַ בּייט בּשׂמים,
ווי טורעמלעך געווירצן;
זיינע ליפּן ליליען
וואָס טריפֿן פֿליסיקע מירע.

14 די הענט זיינע גילדערנע וואַלצן
מיט גאָלדשטיין בּאַזעצט;
זיין לייבּ אַ שטיק עלפֿנבּיין

מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־פָז מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר כָּאֲרָזִים׃
חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים זֶה דוֹדִי וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת טז
יְרוּשָׁלָםִ׃

ו

אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ א
עִמָּךְ׃ דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ לַעֲרֻגוֹת הַבֹּשֶׂם לִרְעוֹת בַּגַּנִּים ב
וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים׃ אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ ג
יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי כְּתִרְצָה נָאוָה כִּירוּשָׁלָםִ אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃ ד
הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים ה
שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־הַגִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן־ ו
הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם׃ כְּפֶלַח ז
הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמֹנִים ח
פִּילַגְשִׁים וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר׃ אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי ט
אַחַת הִיא לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ רָאוּהָ בָנוֹת
וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ׃ מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה י
כְּמוֹ־שָׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃
אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל לִרְאוֹת הֲפָרְחָה יא
הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים׃ לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי מַרְכְּבוֹת יב
עַמִּי נָדִיב׃

ז

שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ מַה־תֶּחֱזוּ א
בַּשּׁוּלַמִּית כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם׃ מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים ב
בַּת־נָדִיב חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן׃
שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים ג
סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תָּאֳמֵי צְבִיָּה׃ ד
צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר בַּת־ ה
רַבִּים אַפֵּךְ כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃ רֹאשֵׁךְ ו

ו,ה׳ כצ״ל   יב׳ בס״א לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי (או: לֹא ידעתי נפשי) שָׂמַתְנִי
בס״א עמי׳

מיט סאַפירן באַדעקט.
15 זיינע שענקלען מירמלזיילן
געגרונטפעסט אויף שוועלן פון גינגאָלד;
זיין אָנבליק ווי דער לבָנון,
אויסדערוויילט ווי די צעדערן.
16 זיין גומען איז זיסקייט,
און ער אין גאַנצן אַ גלוסטיקייט.
דאָס איז מיין געליבטער,
און דאָס איז מיין חבר,
טעכטער פון ירושָלַיִם.

ו

1 וווּהין איז געגאַנגען דיין געליבטער,
דו שענסטע פון פרויען?
וווּהין האָט זיך געקערט דיין געליבטער,
אַז מיר זאָלן אים זוכן מיט דיר?
2 מיין געליבטער האָט גענידערט צו זיין גאָרטן
צו די בייטן פון בשָׂמים,
צו וואַנדערן אין די גערטנער
און אויפקלייבן ליליען.
3 איך בין מיין געליבטנס,
און מיין געליבטער איז מיין—
דער וואָס וואַנדערט צווישן די ליליען.
4 ביסט שיין, מיין געליבטע, ווי תִּרצָה,
ליבלעך ווי ירושָלַיִם,
פּאָרכטיק ווי מחנות באַפּאָנטע.
5 קער אַוועק דיינע אויגן פון מיר,
וואָרום זיי האָבן מיך באַוועלטיקט.
דיינע האָר איז ווי אַ סטאַדע ציגן
וואָס לאָזן זיך פון גִלעָד אַראָפּ.
6 דיינע ציין ווי אַ סטאַדע שאָף
וואָס קומען אַרויף פון געוועש,
וואָס צווילינגען זיך אַלע,
און ניטאָ קיין פּאַרוואַרפערין צווישן זיי.
7 ווי אַן אויפשניט מילגרוים איז דיין שלייף,
פון דיין שלייער אַדורך.
8 זעכציק די מלכות,
און אַכציק די קעפּסווייבער,
און יונגפרויען אָן צאָל.
9 איינע מיין טויב, מיין אומשולדיקע;
איינע איז זי ביי איר מוטער,
אויסדערוויילט איז זי ביי איר געווינערין.
טעכטער האָבן זי געזען און זי געלויבט,
מלכות און קעפּסווייבער—און זי גערימט:
10 ווער איז די וואָס קוקט אַרויס ווי דער פרימאָרגן,
שיין ווי די לבנה,
לויטער ווי די זון,
פּאָרכטיק ווי מחנות באַפּאָנטע?
11 צו דעם נוסגאָרטן האָב איך גענידערט,
צו באַקוקן די שפּראָצן פון טאָל,
צו זען אויב געבליט האָט דער ווינשטאָק,
אויב געצוויט האָבן די מילגרוימען.
12 ניט וויסנדיק האָט מיין זעל מיך געבראַכט
צו די רייטוועגן פון מיין פירשטלעכן פאָלק.

ז

1 קער צוריק, קער צוריק, שולַמית,
קער צוריק, קער צוריק,
מיר זאָלן דיך אָנקוקן.
וואָס וועט איר זען אין שולַמית?
אַזוי ווי אַ טאַנץ אין צווי רייען.
2 ווי שיין דיינע טריט אין סאַנדאַלן,
דו פירשטלעכע טאָכטער!
דיינע רונדע דיכן ווי צירונג
געמאַכט פון די הענט פון אַ קינצלער.
3 דיין נאָפּל אַ בעכער אַ רונדער;
עס פעלט ניט דער מישוויין.
דיין בויך אַ הויפן ווייץ
מיט ליליען באַזוימט.
4 דיינע צוויי בריסט ווי צוויי הירשלעך,
צווילינגס פון אַ הירשין.
5 דיין האַלדז ווי אַ טורעם פון עלפנביין;
דיינע אויגן—די טייכן אין חֶשבּוֹן
ביים טויער פון בַּת־רַבִּים;
דיין נאָז ווי דער טורעם פון לבָנון
וואָס קוקט צו דַמֶשֶׂק.
6 דיין קאָפּ אויף דיר ווי דער כַּרמֶל,

אוּן די לאָקן פון דיין קאָפּ אַזוי ווי פּורפּל;
אַ מלך איז אין די פלעכטן פאַרקניפּט.
7 ווי שיין ביסטו און ווי זיס ביסטו,
געליבטע, אין תּענוגים!
8 דערדאָזיקער וווּקס דיינער
איז געגליכן צו אַ טייטלבוים,
און די בריסט דיינע
צו הענגלעך טרויבן.
9 איך האָב געזאָגט:
איך וועל אַרויפגיין צום טייטלבוים,
און וועל אָננעמען זיינע צווייגן;
און דיינע בריסט זאָלן זיין
אַזוי ווי הענגלעך פון ווינשטאָק,
און דער ריח פון דיין פּנים
ווי עפּל;
10 און דיין גומען ווי וויין גוטער
וואָס גייט גלאַטיק אַראָפּ מיין געליבטן,
וואָס מאַכט רעדן די ליפּן פון שלאָפיקע.
11 איך בין מיין געליבטנס,
און צו מיר איז זיין געלוסט.
12 קום, געליבטער מיין,
לאָמיר אַרויסגיין אין פעלד,
לאָמיר נעכטיקן צווישן די ציפּערבלומען.
13 לאָמיר זיך פעדערן צו די ווייגערטנער,
לאָמיר זען אויב געבליט האָט דער ווינשטאָק,
אויב געעפנט האָבן זיך די קווייטן,
אויב געצוויט האָבן די מילגרוימען;
דאָרטן וועל איך געבן מיין ליבשאַפט צו דיר.
14 די ליבעפּעלעך גיבן אַרויס אַ ריח,
און פאַר אונדזערע טירן
זיינען אַלערליי טייערע פרוכט,
נייע און אַלטע,
וואָס איך האָב באַהאַלטן
פאַר דיר, מיין געליבטער.

ח 1 הלוואַי ביסטו ווי אַ ברודער מיינער
וואָס האָט די בריסט פון מיין מוטער געזויגן!
איך וואָלט דיך געטראָפן אין גאַס, דיך געקושט,
און מע וואָלט מיך ניט פאַראַכט.
2 איך וואָלט דיך געפירט, דיך געבראַכט
אין הויז פון מיין מוטער וואָס לערנט מיך;
דיר טרינקען געגעבן פון וויין געקאָכטן,
פון זאַפט פון מיין מילגרוים.
3 זיין לינקע האַנט אונטער מיין קאָפּ,
און זיין רעכטע זאָל מיך אַרומנעמען.
4 איך באַשווער אַייך, טעכטער פון ירושלַיִם,
איר זאָלט ניט וועקן
און ניט אויפוועקן די ליבשאַפט,
ביז זי וועט באַגערן.
5 ווער איז די וואָס גייט אויף פונעם מדבר,
זיך טוליענדיק צו איר געליבטן?
אונטערן עפּלבוים האָב איך דיך אויפגעוועקט;
דאָרטן האָט דיין מוטער געווייטאָקט מיט דיר,
דאָרט האָט געווייטאָקט די וואָס האָט דיך געבאָרן.
6 טו מיך אַרויף ווי אַ זיגל אויף דיין האַרצן,
ווי אַ זיגל אויף דיין אָרעם,
וואָרום שטאַרק ווי דער טויט איז די ליבשאַפט,
האַרט ווי דער קבר די אייפערזוכט;
אירע פלאַמען זיינען פלאַמען פייער,
אַ פלאַקער פון גאָט.

עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים׃
ז ח מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים׃ זֹאת קוֹמָתֵךְ
ט דָּמְתָה לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת׃ אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר
אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו וְיִהְיוּ־נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרֵיחַ
י אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים׃ וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוֹדִי לְמֵישָׁרִים
יא יב דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים׃ אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ׃ לְכָה דוֹדִי
יג נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בַּכְּפָרִים׃ נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים נִרְאֶה
אִם־פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר הֵנֵצוּ הָרִמּוֹנִים שָׁם אֶתֵּן
יד אֶת־דֹּדַי לָךְ׃ הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ וְעַל־פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים
חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ׃

ח

א מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ אֶשָּׁקְךָ
ב גַּם לֹא־יָבֻזוּ לִי׃ אֶנְהָגֲךָ אֲבִיאֲךָ אֶל־בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי
ג אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי׃ שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי
ד וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ מַה־תָּעִירוּ
ה וּמַה־תְּעֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ מִי זֹאת עֹלָה
מִן־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהּ תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָ
ו שָׁמָּה חִבְּלַתְךָ אִמֶּךָ שָׁמָּה חִבְּלָה יְלָדַתְךָ׃ שִׂימֵנִי כַחוֹתָם
עַל־לִבֶּךָ כַּחוֹתָם עַל־זְרוֹעֶךָ כִּי־עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה
ז כִשְׁאוֹל קִנְאָה רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶתְיָה׃ מַיִם רַבִּים
לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת־הָאַהֲבָה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ אִם־
ח יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ בָּאַהֲבָה בּוֹז יָבוּזוּ לוֹ׃ אָחוֹת
לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחֹתֵנוּ בַּיּוֹם
ט שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ׃ אִם־חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת כָּסֶף
י וְאִם־דֶּלֶת הִיא נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז׃ אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי
יא כַּמִּגְדָּלוֹת אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת שָׁלוֹם׃ כֶּרֶם הָיָה
לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים אִישׁ יָבִא

ח, ו׳ מלה חדא לבן אשר והה׳ רפה

7 גרויסע וואַסערן קענען ניט פאַרלעשן די ליבשאַפט,
און טייכן וועלן זי ניט אַוועקפלייצן.
אַז אַ מענטש זאָל געבן פאַר ליבשאַפט
דעם גאַנצן פאַרמעג פון זיין הויז,
פאַראַכטן אים וואָלט מען פאַראַכט.
8 אַ קליינע שוועסטער האָבן מיר,
און זי האָט נאָך קיין בריסט ניט;
וואָס זאָלן מיר טאָן מיט אונדזער שוועסטער
אין דעם טאָג וואָס מע וועט איר רעדן?
9 אויב זי איז אַ מויער,
וועלן מיר בויען אויף איר אַ זילבערנע מויערקרוין;
און אויב זי איז אַ טיר,
וועלן מיר זי פאַרשפּאַרן מיט צעדערברעטער.
10 איך בין אַ מויער,
און מיינע בריסט ווי די טורעמס;
דענסמאָל בין איך געווען אין זיינע אויגן
אַזוי ווי אַ קוואַל פון גליק.
11 אַ ווייגאָרטן האָט שלמה געהאַט אין בַּעַל־הָמון,
האָט ער געגעבן דעם ווייגאָרטן צו היטער;
איטלעכער פלעגט ברענגען

בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף׃ כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה
יב וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים אֶת־פִּרְיוֹ׃ הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים חֲבֵרִים
יג מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ הַשְׁמִיעִנִי׃ בְּרַח ׀ דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי
יד אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים׃

פאַר זיין פרוכט טויזנט זילבערשטיק.

12 מיין אייגענער ווייגאָרטן איז ביי מיר.
די טויזנט זיינען פאַר דיר, שלמה,
אָבער צוויי הונדערט פאַר די וואָס היטן זיין פרוכט.

13 דו וואָס זיצסט אין די גערטנער,
די חברים האָרכן אויף דיין קול,
לאָז מיך אים הערן.

14 אַנטלויף, געליבטער מיין,
און זיי געגליכן צו אַ הירש,
אָדער צו אַ הינד אַ יונגן,
אויף די בשמים־געבערג.

סכום פסוקי דשיר השירים מאה ושבעה עשר. וסימנו אשר דבר
טוב על המלך. וחציו נרד וכרכום׃

רות

וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ א
מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי
בָנָיו׃ וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי־ ב
בָנָיו ׀ מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ
שְׂדֵי־מוֹאָב וַיִּהְיוּ־שָׁם׃ וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֳמִי וַתִּשָּׁאֵר ג
הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ׃ וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאַחַת ד
עָרְפָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית רוּת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיָּמֻתוּ ה
גַם־שְׁנֵיהֶם מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן וַתִּשָּׁאֵר הָאִשָּׁה מִשְּׁנֵי יְלָדֶיהָ
וּמֵאִישָׁהּ׃ וַתָּקָם הִיא וְכַלֹּתֶיהָ וַתָּשָׁב מִשְּׂדֵי מוֹאָב כִּי ו
שָׁמְעָה בִּשְׂדֵה מוֹאָב כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם
לָחֶם׃ וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ ז
עִמָּהּ וַתֵּלַכְנָה בַדֶּרֶךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי ח
לִשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ לֵכְנָה שֹּׁבְנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּהּ יַעֲשֶׂה יְהוָה
עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם־הַמֵּתִים וְעִמָּדִי׃ יִתֵּן יְהוָה ט
לָכֶם וּמְצֶאןָ מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁהּ וַתִּשַּׁק לָהֶן וַתִּשֶּׂאנָה

א, ח׳ יעש קרי

א

1 און עס איז געווען אין די טעג וואָס די שופטים* האָבן געהערשט, איז געווען אַ הונגער אין לאַנד. און אַ מאַן איז געגאַנגען פון בֵּית־לֶחֶם־יהודה זיך אויפצוהאַלטן אין פעלד פון מואָב, ער מיט זיין ווייב און זיינע צוויי זין. 2 און דער נאָמען פון דעם מאַן איז געווען אֱלִימֶלֶך, און דער נאָמען פון זיין ווייב נָעֳמִי, און דער נאָמען פון זיינע צוויי זין מַחלון און כִּליון—אֶפרָתער פון בֵּית־לֶחֶם־יהודה. און זיי זיינען געקומען אין פעלד פון מואָב, און זיינען דאָרטן געווען.

3 איז געשטאָרבן אֱלִימֶלֶך, נָעמיס מאַן, און זי איז איבערגעבליבן, מיט אירע צוויי זין. 4 און זיי האָבן גענומען מואָבער ווייבער: דער נאָמען פון איינער איז געווען עָרפָּה און דער נאָמען פון דער צווייטער רות. און זיי זיינען דאָרטן געזעסן אַרום צען יאָר.

5 און זיי ביידע, מַחלון און כִּליון, זיינען געשטאָרבן, און די פרוי איז געבליבן פאַרעלנדט פון אירע ביידע קינדער און איר מאַן. 6 און זי איז אויפגעשטאַנען מיט אירע שניר, און האָט זיך אומגעקערט פון פעלד פון מואָב, וואָרום זי האָט געהערט אין פעלד פון מואָב אַז גאָט האָט געדאַכט אָן זיין פאָלק, זיי צו געבן ברויט. 7 און זי איז אַרויס פון דעם אָרט וואָס זי איז דאָרטן געווען, און אירע ביידע שניר מיט איר, און זיי זיינען געגאַנגען אין וועג, כּדי זיך אומצוקערן צום לאַנד יהודה.

8 האָט נָעמי געזאָגט צו אירע ביידע שניר: גייט קערט אַייך אום איטלעכע צו איר מוטערס הויז. זאָל גאָט טאָן מיט אַייך חסד אַזוי ווי איר האָט געטאָן מיט די געשטאָרבענע און מיט מיר. 9 זאָל אַייך גאָט געבן איר זאָלט געפינען מנוחה איטלעכע אין הויז פון איר מאַן.

* זע שופטים ב, 16.

י קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה׃ וַתֹּאמַרְנָה־לָּהּ כִּי־אִתָּךְ נָשׁוּב לְעַמֵּךְ׃
יא וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה בְנֹתַי לָמָּה תֵלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד לִי
יב בָנִים בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם לַאֲנָשִׁים׃ שֹׁבְנָה בְנֹתַי לֵכְןָ כִּי
זָקַנְתִּי מִהְיוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יֶשׁ־לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי
יג הַלַּיְלָה לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים׃ הֲלָהֵן ׀ תְּשַׂבֵּרְנָה עַד
אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ הֲלָהֵן תֵּעָגֵנָה לְבִלְתִּי הֱיוֹת לְאִישׁ אַל בְּנֹתַי
יד כִּי־מַר־לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי־יָצְאָה בִי יַד־יְהוָה׃ וַתִּשֶּׂנָה קוֹלָן
וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשַּׁק עָרְפָּה לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה בָּהּ׃
טו וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ אֶל־עַמָּהּ וְאֶל־אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי
טז אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר רוּת אַל־תִּפְגְּעִי־בִי לְעָזְבֵךְ לָשׁוּב
מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל־אֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין עַמֵּךְ
יז עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי׃ בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר
כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יוֹסִיף כִּי הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ׃
יח וַתֵּרֶא כִּי־מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃
יט וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד־בּוֹאָנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי כְּבוֹאָנָה בֵּית
לֶחֶם וַתֵּהֹם כָּל־הָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאמַרְנָה הֲזֹאת נָעֳמִי׃
כ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל־תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי קְרֶאןָ לִי מָרָא כִּי־
כא הֵמַר שַׁדַּי לִי מְאֹד׃ אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי
יְהוָה לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה עָנָה בִי וְשַׁדַּי הֵרַע
כב לִי׃ וַתָּשָׁב נָעֳמִי וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה
מִשְּׂדֵי מוֹאָב וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית לֶחֶם בִּתְחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים׃

ב

א וּלְנָעֳמִי מוֹדַע לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ
ב וּשְׁמוֹ בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל־נָעֳמִי אֵלְכָה־נָּא
הַשָּׂדֶה וַאֲלַקֳטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר אֲשֶׁר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו
ג וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בִתִּי׃ וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי
הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר מִקְרֶהָ חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת

א, י׳ כצ״ל   יד׳ חסר א   כ׳ א׳ במקום ה׳   ב, א׳ מודע קרי

און זי האָט זיי געקושט; און זיי האָבן אויפגעהויבן זייער קול און האָבן געוויינט. 10 און זיי האָבן צו איר געזאָגט: ניין, נייערט מיר וועלן מיט דיר זיך אומקערן צו דיין פאָלק. 11 האָט נָעמי געזאָגט: קערט אַייך אום, טעכטער מיינע, צוװאָס זאָלט איר גיין מיט מיר? האָב איך דען נאָך זין אין מיין לייב, אַז זיי זאָלן אַייך װערן פאַר מאַנען? 12 קערט אַייך אום, טעכטער מיינע, גייט, וואָרום איך בין צו אַלט צו האָבן אַ מאַן; לאָמיך שוין זאָגן, איך האָב אַ האָפענונג, איך זאָל נאָך די נאַכט האָבן אַ מאַן, און זאָל אויך געבערן זין, 13 וועט איר דען אויף זיי אויס־קוקן ביז זיי וועלן גרויס ווערן? וועט איר צוליב זיי בלייבן זיצן ניט צו נעמען קיין מאַן? ניין, טעכטער מיינע! וואָרום מיר איז פיל ביטערער פון אַייך, ווייל גאָטס האַנט איז אויסגעגאַנגען אויף מיר.

14 האָבן זיי אויפגעהויבן זייער קול און האָבן ווידער געוויינט. און עָרפָּה האָט זיך געקושט מיט איר שוויגער, אָבער רות האָט זיך באַהעפט אָן איר. 15 האָט זי געזאָגט: זע, דיין שוועגערין האָט זיך אומגעקערט צו איר פאָלק און צו איר גאָט; קער זיך אום נאָך דיין שוועגערין. 16 האָט רות געזאָגט: זאָלסט מיך ניט בעטן דיך צו פאַרלאָזן, זיך אומצוקערן פון הינטער דיר, וואָרום וואוהין דו וועסט גיין, וועל איך גיין, און וווּ דו וועסט נעכטיקן, וועל איך נעכטיקן; דיין פאָלק איז מיין פאָלק, און דיין גאָט איז מיין גאָט. 17 וווּ דו וועסט שטאַרבן, וועל איך שטאַרבן, און דאָרטן וועל איך באַגראָבן ווערן. זאָל מיר גאָט טאָן אַזוי און נאָך מער! נאָר דער טויט וועט פאַנאַנדערשיידן צווישן מיר און צווישן דיר.

18 און זי האָט געזען, אַז זי האַלט זיך פעסט צו גיין מיט איר, און זי האָט אויפגעהערט זי אָפּצורעדן. 19 און זיי זיינען ביידע געגאַנגען ביז זיי זיינען געקומען קיין בית־לֶחֶם. און עס איז געווען, ווי זיי זיינען אָנגעקומען קיין בית־לֶחֶם, אַזוי האָט די גאַנצע שטאָט געטומלט מיט זיי, און די [ווייבער] האָבן געזאָגט: איז דאָס נָעמי? 20 האָט זי צו זיי געזאָגט: איר זאָלט מיך ניט רופן נָעמי[א], רופט מיך מָרָה[ב], וואָרום דער אַלמאַכטיקער האָט מיר זייער פאַרביטערט. 21 אַ פולע בין איך אַרויסגעגאַנגען, און ליידיק האָט מיך גאָט אומגעקערט. נאָך וואָס רופט איר מיך נָעמי, אַז גאָט איז מיין קלעגער געוואָרן, און דער אַלמאַכטיקער האָט מיר שלעכטס געטאָן.

22 אַזוי האָט זיך אומגעקערט נָעמי, און איר שנור רות די מוֹאָבערין מיט איר, די וואָס האָט זיך אומגעקערט פון דעם פעלד פון מוֹאָב. און זיי זיינען אָנגעקומען אין בית־לֶחֶם אין אָנהייב גערשטנשניט.

ב

1 און נָעמי האָט געהאַט איר מאַנס אַ קרוב, אַ ווילפאַרמעגלעכן מאַן פון אֱלימֶלֶכס משפחה, וואָס זיין נאָמען איז געווען בוֹעַז.

2 און רות די מוֹאָבערין האָט געזאָגט צו נָעמין: לאָמיך גיין, איך בעט דיך, אין פעלד, און איך וועל אויפקלייבן זאַנגען הינטער דעם וואָס איך וועל געפינען לייטזעליקייט אין זיינע אויגן. האָט זי געזאָגט צו איר: גיי, מיין טאָכטער.

3 איז זי אַוועק, און איז געקומען און האָט געקליבן אין פעלד הינטער די שניטערס, און אויף איר טראַף האָט זיך

[א] זיסע. [ב] ביטערע.

אֱלִימֶלֶךְ׃ וְהִנֵּה בֹעַז בָּא מִבֵּית לֶחֶם וַיֹּאמֶר לַקּוֹצְרִים ד
יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרֶכְךָ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז לְנַעֲרוֹ ה
הַנִּצָּב עַל־הַקּוֹצְרִים לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן הַנַּעַר הַנִּצָּב ו
עַל־הַקּוֹצְרִים וַיֹּאמַר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא הַשָּׁבָה עִם־נָעֳמִי
מִשְּׂדֵה מוֹאָב׃ וַתֹּאמֶר אֲלַקֳטָה־נָּא וְאָסַפְתִּי בָעֳמָרִים אַחֲרֵי ז
הַקּוֹצְרִים וַתָּבוֹא וַתַּעֲמוֹד מֵאָז הַבֹּקֶר וְעַד־עַתָּה זֶה שִׁבְתָּהּ
הַבַּיִת מְעָט׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז אֶל־רוּת הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ בִּתִּי ח
אַל־תֵּלְכִי לִלְקֹט בְּשָׂדֶה אַחֵר וְגַם לֹא תַעֲבוּרִי מִזֶּה וְכֹה
תִדְבָּקִין עִם־נַעֲרֹתָי׃ עֵינַיִךְ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־יִקְצֹרוּן וְהָלַכְתְּ ט
אַחֲרֵיהֶן הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת־הַנְּעָרִים לְבִלְתִּי נָגְעֵךְ וְצָמִת
וְהָלַכְתְּ אֶל־הַכֵּלִים וְשָׁתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן הַנְּעָרִים׃ וַתִּפֹּל י
עַל־פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר אֵלָיו מַדּוּעַ מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה׃ וַיַּעַן בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ הֻגֵּד יא
הֻגַּד לִי כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ
וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ וְאִמֵּךְ וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר
לֹא־יָדַעַתְּ תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ יְשַׁלֵּם יְהוָה פָּעֳלֵךְ וּתְהִי יב
מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּאת
לַחֲסוֹת תַּחַת כְּנָפָיו׃ וַתֹּאמֶר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי כִּי יג
נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב שִׁפְחָתֶךָ וְאָנֹכִי לֹא אֶהְיֶה כְּאַחַת
שִׁפְחֹתֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר לָה בֹעַז לְעֵת הָאֹכֶל גֹּשִׁי הֲלֹם וְאָכַלְתְּ יד
מִן־הַלֶּחֶם וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ וַתֵּשֶׁב מִצַּד הַקֹּצְרִים
וַיִּצְבָּט־לָהּ קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע וַתֹּתַר׃ וַתָּקָם לְלַקֵּט וַיְצַו טו
בֹּעַז אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעֳמָרִים תְּלַקֵּט וְלֹא
תַכְלִימוּהָ׃ וְגַם שֹׁל־תָּשֹׁלּוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים וַעֲזַבְתֶּם טז
וְלִקְּטָה וְלֹא תִגְעֲרוּ־בָהּ׃ וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה עַד־הָעָרֶב וַתַּחְבֹּט יז
אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַיְהִי כְּאֵיפָה שְׂעֹרִים׃ וַתִּשָּׂא וַתָּבוֹא יח
הָעִיר וַתֵּרֶא חֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַתּוֹצֵא וַתִּתֶּן־לָהּ

יד׳ ה׳ רפה פתח בס״פ

געטראָפן דאָס שטיק פעלד פון בּוֹעַזן וואָס פון אֱלִימֶלֶכס משפחה. [4] ערשט בּוֹעַז איז אָנגעקומען פון בֵּית־לֶחֶם, און האָט געזאָגט צו די שניטערס: גאָט מיט אײַך! און זיי האָבן צו אים געזאָגט: בענטשן זאָל דיך גאָט! [5] האָט בּוֹעַז געזאָגט צו זיין יונג וואָס איז געשטאַנען איבער די שניטערס: וועמעס איז דידאָזיקע יונגע פרוי? [6] האָט געענטפערט דער יונג וואָס איז געשטאַנען איבער די שניטערס, און האָט געזאָגט: דאָס איז אַ יונגע פרוי אַ מוֹאָבערין, וואָס האָט זיך אומגעקערט מיט נָעמין פון דעם פעלד פון מוֹאָב; [7] און זי האָט געזאָגט: לאָמיך קלייבן, איך בעט דיך, און אויפזאַמלען צווישן די גאַרבן הינטער די שניטערס; און זי איז געקומען און איז געשטאַנען פון זינט פרימאָרגן אַזש ביז אַצונד; דאָס בלייבן אירס אין דער היים איז בלויז געווען אַ ווײַלע. [8] האָט בּוֹעַז געזאָגט צו רותן: פאַרוואָר, דו הערסט, מיין טאָכטער? זאָלסט ניט גיין קלייבן אין אַן אַנדער פעלד, און זאָלסט אויך ניט אַוועקגיין פון דאַנען; נאָר דאָ זאָלסטו זיך האַלטן מיט מיינע מיידלעך. [9] דיינע אויגן זאָלן זיין אויף דעם פעלד וואָס זיי שניידן, און זאָלסט גיין הינטער זיי. פאַרוואָר, איך האָב באַפוילן די יונגען, דיך ניט אָנצורירן; און אַז דיר וועט דאָרשטן, זאָלסטו גיין צו די כּלים, און טרינקען פון וואַנען די יונגען שעפּן.

[10] איז זי געפאַלן אויף איר פּנים, און האָט זיך געבויקט צו דער ערד, און האָט צו אים געזאָגט: פאַרוואָס האָב איך געפונען לייטזעליקייט אין דיינע אויגן, מיך צו דערקענען, אַז איך בין אַ פרעמדע? [11] האָט בּוֹעַז געענטפערט און האָט צו איר געזאָגט: דערציילן איז מיר דערציילט געוואָרן אַלץ וואָס דו האָסט געטאָן מיט דיין שוויגער נאָך דיין מאַנס טויט, און אַז דו האָסט פאַרלאָזן דיין פאָטער און דיין מוטער, און דאָס לאַנד פון דיין געבאָרנשאַפט, און ביסט געגאַנגען צו אַ פאָלק וואָס דו האָסט ניט געקענט פון נעכטן אייערנעכטן. [12] זאָל גאָט באַצאָלן דיין טואונג, און דיין שכר זאָל זיין פאַרפול פון יהוה דעם גאָט פון ישראל, וואָס דו ביסט געקומען זיך באַשיצן אונטער זיינע פליגלען. [13] האָט זי געזאָגט: לאָמיך געפינען לייטזעליקייט אין דיינע אויגן, מיין האַר! ווייל דו האָסט מיך געטרייסט, און ווייל דו האָסט גערעדט צום האַרצן פון דיין דינסט, און איך בין צומאָל ניט ווי איינע פון דיינע דינסטן. [14] האָט בּוֹעַז צו איר געזאָגט: אין דער צייט פון עסן, גענען אַהער, און וועסט עסן פון דעם ברויט, און וועסט אײַנטונקען דיין ביסן אין זויערס.

און זי איז געזעסן ביי דער זייט פון די שניטערס, און מע האָט איר דערלאַנגט געבּרענטע זאַנגען, און זי האָט געגעסן און איז זאַט געוואָרן, און האָט נאָך איבערגעלאָזן. [15] און ווי זי איז אויפגעשטאַנען צו קלייבן, האָט בּוֹעַז באַפוילן זיינע יונגען, אַזוי צו זאָגן: אויך צווישן די גאַרבן זאָל זי קלייבן, און איר זאָלט זי ניט פאַרשעמען. [16] און אויך אַרויסציען פון די בינטלעך זאָלט איר פאַר איר אַרויסציען, און איבערלאָזן, אַז זי זאָל אויפקלייבן; און איר זאָלט ניט אָנשרייען אויף איר.

[17] און זי האָט געקליבן אין פעלד ביזן אָוונט, און זי האָט אויסגעקלאַפּט וואָס זי האָט אָנגעקליבן, און עס איז געווען אַרום אַן אֵיפָה גערשטן. [18] און זי האָט עס גענומען און איז אַריינגעגאַנגען אין שטאָט. און איר שוויגער האָט געזען וואָס זי האָט אָנגעקליבן, אויך האָט זי אַרויסגענומען און איר געגעבן וואָס זי האָט איבערגעלאָזן נאָך איר זעט.

יט אֵ֤ת אֲשֶׁר־הוֹתִ֖רָה מִשָּׂבְעָֽהּ׃ וַתֹּ֩אמֶר֩ לָ֨הּ חֲמוֹתָ֜הּ אֵיפֹ֨ה
לִקַּ֤טְתְּ הַיּוֹם֙ וְאָ֣נָה עָשִׂ֔ית יְהִ֥י מַכִּירֵ֖ךְ בָּר֑וּךְ וַתַּגֵּ֣ד לַחֲמוֹתָ֗הּ
אֵ֤ת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה֙ עִמּ֔וֹ וַתֹּ֗אמֶר שֵׁ֤ם הָאִישׁ֙ אֲשֶׁ֨ר עָשִׂ֧יתִי
כ עִמּ֛וֹ הַיּ֖וֹם בֹּֽעַז׃ וַתֹּ֨אמֶר נָעֳמִ֜י לְכַלָּתָ֗הּ בָּר֥וּךְ הוּא֙ לַֽיהוָ֔ה
אֲשֶׁר֙ לֹא־עָזַ֣ב חַסְדּ֔וֹ אֶת־הַחַיִּ֖ים וְאֶת־הַמֵּתִ֑ים וַתֹּ֧אמֶר לָ֣הּ
כא נָעֳמִ֗י קָר֥וֹב לָ֙נוּ֙ הָאִ֔ישׁ מִֽגֹּאֲלֵ֖נוּ הֽוּא׃ וַתֹּ֖אמֶר ר֣וּת הַמּוֹאֲבִיָּ֑ה
גַּ֣ם ׀ כִּֽי־אָמַ֣ר אֵלַ֗י עִם־הַנְּעָרִ֤ים אֲשֶׁר־לִי֙ תִּדְבָּקִ֔ין עַ֣ד אִם־
כב כִּלּ֔וּ אֵ֥ת כָּל־הַקָּצִ֖יר אֲשֶׁר־לִֽי׃ וַתֹּ֥אמֶר נָעֳמִ֖י אֶל־ר֣וּת
כַּלָּתָ֑הּ ט֣וֹב בִּתִּ֗י כִּ֤י תֵֽצְאִי֙ עִם־נַ֣עֲרוֹתָ֔יו וְלֹ֥א יִפְגְּעוּ־בָ֖ךְ
כג בְּשָׂדֶ֥ה אַחֵֽר׃ וַתִּדְבַּ֞ק בְּנַעֲר֥וֹת בֹּ֙עַז֙ לְלַקֵּ֔ט עַד־כְּל֥וֹת
קְצִיר־הַשְּׂעֹרִ֖ים וּקְצִ֣יר הַחִטִּ֑ים וַתֵּ֖שֶׁב אֶת־חֲמוֹתָֽהּ׃

ג

א וַתֹּ֥אמֶר לָ֖הּ נָעֳמִ֣י חֲמוֹתָ֑הּ בִּתִּ֗י הֲלֹ֧א אֲבַקֶּשׁ־לָ֛ךְ מָנ֖וֹחַ
ב אֲשֶׁ֥ר יִֽיטַב־לָֽךְ׃ וְעַתָּ֗ה הֲלֹ֥א בֹ֙עַז֙ מֹֽדַעְתָּ֔נוּ אֲשֶׁ֥ר הָיִ֖ית אֶת־
נַעֲרוֹתָ֑יו הִנֵּה־ה֗וּא זֹרֶ֛ה אֶת־גֹּ֥רֶן הַשְּׂעֹרִ֖ים הַלָּֽיְלָה׃
ג וְרָחַ֣צְתְּ ׀ וָסַ֗כְתְּ וְשַׂ֧מְתְּ שמלתך עָלַ֖יִךְ וירדתי הַגֹּ֑רֶן אַל־
ד תִּוָּדְעִ֣י לָאִ֔ישׁ עַ֥ד כַּלֹּת֖וֹ לֶאֱכֹ֥ל וְלִשְׁתּֽוֹת׃ וִיהִ֣י בְשָׁכְב֗וֹ
וְיָדַ֙עַתְּ֙ אֶת־הַמָּקוֹם֙ אֲשֶׁ֣ר יִשְׁכַּב־שָׁ֔ם וּבָ֛את וְגִלִּ֥ית מַרְגְּלֹתָ֖יו
ה ושכבתי וְה֙וּא֙ יַגִּ֣יד לָ֔ךְ אֵ֖ת אֲשֶׁ֥ר תַּעֲשִֽׂין׃ וַתֹּ֖אמֶר אֵלֶ֑יהָ
ו כֹּ֛ל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִ֥י ׳ ׳ אֶֽעֱשֶֽׂה׃ וַתֵּ֖רֶד הַגֹּ֑רֶן וַתַּ֕עַשׂ כְּכֹ֥ל
ז אֲשֶׁר־צִוַּ֖תָּה חֲמוֹתָֽהּ׃ וַיֹּ֨אכַל בֹּ֤עַז וַיֵּשְׁתְּ֙ וַיִּיטַ֣ב לִבּ֔וֹ וַיָּבֹ֕א
לִשְׁכַּ֖ב בִּקְצֵ֣ה הָעֲרֵמָ֑ה וַתָּבֹ֣א בַלָּ֔ט וַתְּגַ֥ל מַרְגְּלֹתָ֖יו וַתִּשְׁכָּֽב׃
ח וַיְהִי֙ בַּחֲצִ֣י הַלַּ֔יְלָה וַיֶּחֱרַ֥ד הָאִ֖ישׁ וַיִּלָּפֵ֑ת וְהִנֵּ֣ה אִשָּׁ֔ה
ט שֹׁכֶ֖בֶת מַרְגְּלֹתָֽיו׃ וַיֹּ֖אמֶר מִי־אָ֑תְּ וַתֹּ֗אמֶר אָנֹכִי֙ ר֣וּת אֲמָתֶ֔ךָ
י וּפָרַשְׂתָּ֤ כְנָפֶ֙ךָ֙ עַל־אֲמָ֣תְךָ֔ כִּ֥י גֹאֵ֖ל אָֽתָּה׃ וַיֹּ֗אמֶר בְּרוּכָ֨ה
אַ֤תְּ לַֽיהוָה֙ בִּתִּ֔י הֵיטַ֛בְתְּ חַסְדֵּ֥ךְ הָאַחֲר֖וֹן מִן־הָרִאשׁ֑וֹן
יא לְבִלְתִּי־לֶ֗כֶת אַֽחֲרֵי֙ הַבַּ֣חוּרִ֔ים אִם־דַּ֖ל וְאִם־עָשִֽׁיר׃ וְעַתָּ֗ה

ב, כא׳ חצי הספר בפסוקים ג, ג׳ שמלתיך ק׳ וירדת קרי ד׳ ושכבת קרי
ה׳ אלי קרי ולא כתיב ט׳ס״א אֲמָתֶךָ

[19] האָט איר שוויגער צו איר געזאָגט: ווו האָסטו געקליבן היינט, און ווו האָסטו געאַרבעט? געבענטשט זאָל זיין דער וואָס האָט זיך אומגעקוקט אויף דיר! האָט זי דערציילט איר שוויגער ביי וועמען זי האָט געאַרבעט, און זי האָט געזאָגט: דער נאָמען פון דעם מאַן וואָס איך האָב ביי אים היינט געאַרבעט, איז בועַז. [20] האָט נָעמי געזאָגט צו איר שנור: געבענטשט זאָל ער זיין פון גאָט, וואָס האָט ניט פאַר־לאָזן זיין חסד מיט די לעבעדיקע און מיט די טויטע! און נָעמי האָט צו איר געזאָגט: דער מאַן איז אונדזערער אַ נאָענטער, ער איז פון אונדזערע אויסלייזער[א]. [21] האָט רות די מואָבערין געזאָגט: ער האָט מיר אויך אָנגעזאָגט: לעבן די יונגען וואָס ביי מיר זאָלסטו זיך האַלטן, ביז וואַנען זיי וועלן ענדיקן דעם גאַנצן שניט וואָס ביי מיר. [22] האָט נָעמי געזאָגט צו רות איר שנור: עס איז גוט, מיין טאָכטער, אַז דו זאָלסט אַרויסגיין מיט זיינע מיידלעך, און מע זאָל דיך ניט אָנטרעפן אין אַן אַנדער פעלד.

[23] און זי האָט זיך געהאַלטן אָן בועַזעס מיידלעך, צו קלייבן ביז צום סוף פון גערשטנשניט און ווייצשניט. און זי איז געזעסן ביי איר שוויגער.

ג [1] און נָעמי איר שוויגער האָט צו איר געזאָגט: מיין טאָכ־טער, זאָל איך דיר ניט אויפזוכן אַן אָפּרו וואָס זאָל גוט זיין פאַר דיר? [2] און אַצונד, איז ניט בועַז אונדזערער אַ קרוב–דער וואָס דו ביסט געווען מיט זיינע מיידלעך? אָט ווינטשופלט ער די נאַכט דעם שייער גערשטן. [3] זאָלסטו זיך אַרומוואַשן און באַזאַלבן, און אָנטאָן אויף דיר דיינע קליידער, און אַראָפּנידערן צום שייער; זאָלסט זיך ניט לאָזן מערקן פון דעם מאַן, ביז ער האָט געענדיקט עסן און טרינקען. [4] און עס וועט זיין ווי ער וועט זיך לייגן, אַזוי זאָלסטו מערקן דעם אָרט וואָס ער וועט זיך דאָרטן לייגן, און זאָלסט צוקומען און אָפּדעקן זיין צופוסן, און זיך אַוועקלייגן; און ער וועט דיר זאָגן וואָס דו זאָלסט טאָן. [5] האָט זי צו איר געזאָגט: אַלץ וואָס דו זאָגסט מיר וועל איך טאָן.

[6] און זי האָט אַראָפּגענידערט צום שייער, און האָט געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס איר שוויגער האָט איר געהייסן. [7] און בועַז האָט געגעסן און געטרונקען, און זיין האַרץ איז געווען פריילעך, און ער איז געגאַנגען זיך לייגן אין עק פון דעם תבואה־הויפן. איז זי צוגעקומען שטילערהייט, און האָט אָפּגעדעקט זיין צופוסן, און האָט זיך געלייגט. [8] און עס איז געווען אין האַלבע נאַכט, האָט דער מאַן אויפגעציטערט, און ער האָט זיך אויסגעדרייט, ערשט אַ פרוי ליגט אים צו־פוסן. [9] האָט ער געזאָגט: ווער ביסטו? האָט זי געזאָגט: איך בין רות דיין דינסט; און זאָלסט אויסשפּרייטן דיין ברעג קלייד איבער דיין דינסט, וואָרום אַן אויסלייזער ביסטו. [10] האָט ער געזאָגט: געבענטשט זאָלסטו זיין פון גאָט, מיין טאָכטער; דיין לעצטע גוטסקייט האָסטו נאָך שענער געטאָן פון דער ערשטער, ניט צו גיין נאָך די בָחורים, צי אָרים צי רייך. [11] און אַצונד,

[א] אַ קרוב וואָס האָט דאָס רעכט אויסצולייזן אָדער נעמען פאַר זיך.

בִּתִּי אַל־תִּירְאִי כֹּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל־
שַׁעַר עַמִּי כִּי אֵשֶׁת חַיִל אָתְּ׃ וְעַתָּה כִּי אָמְנָם כִּי אִם גֹאֵל יב
אָנֹכִי וְגַם יֵשׁ גֹּאֵל קָרוֹב מִמֶּנִּי׃ לִינִי ׀ הַלַּיְלָה וְהָיָה יג
בַבֹּקֶר אִם־יִגְאָלֵךְ טוֹב יִגְאָל וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ לְגָאֳלֵךְ
וּגְאַלְתִּיךְ אָנֹכִי חַי־יְהוָה שִׁכְבִי עַד־הַבֹּקֶר׃ וַתִּשְׁכַּב מַרְגְּלֹתָו יד
עַד־הַבֹּקֶר וַתָּקָם בְּטֶרוֹם יַכִּיר אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אַל־
יִוָּדַע כִּי־בָאָה הָאִשָּׁה הַגֹּרֶן׃ וַיֹּאמֶר הָבִי הַמִּטְפַּחַת אֲשֶׁר־ טו
עָלַיִךְ וְאֶחֳזִי־בָהּ וַתֹּאחֶז בָּהּ וַיָּמָד שֵׁשׁ־שְׂעֹרִים וַיָּשֶׁת עָלֶיהָ
וַיָּבֹא הָעִיר׃ וַתָּבוֹא אֶל־חֲמוֹתָהּ וַתֹּאמֶר מִי־אַתְּ בִּתִּי טז
וַתַּגֶּד־לָהּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה־לָהּ הָאִישׁ׃ וַתֹּאמֶר שֵׁשׁ־ יז
הַשְּׂעֹרִים הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִּי אָמַר * אַל־תָּבוֹאִי רֵיקָם אֶל־
חֲמוֹתֵךְ׃ וַתֹּאמֶר שְׁבִי בִתִּי עַד אֲשֶׁר תֵּדְעִין אֵיךְ יִפֹּל יח
דָּבָר כִּי לֹא יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי־אִם־כִּלָּה הַדָּבָר הַיּוֹם׃

ד

וּבֹעַז עָלָה הַשַּׁעַר וַיֵּשֶׁב שָׁם וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עֹבֵר אֲשֶׁר דִּבֶּר־ א
בֹּעַז וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׁבָה־פֹּה פְּלֹנִי אַלְמֹנִי וַיָּסַר וַיֵּשֵׁב׃
וַיִּקַּח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָעִיר וַיֹּאמֶר שְׁבוּ־פֹה וַיֵּשֵׁבוּ׃ ב
וַיֹּאמֶר לַגֹּאֵל חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ ג
מָכְרָה נָעֳמִי הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי אֶגְלֶה ד
אָזְנְךָ לֵאמֹר קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי אִם־תִּגְאַל
גְּאָל וְאִם־לֹא יִגְאַל הַגִּידָה לִּי וְאֵדְעָ כִּי אֵין זוּלָתְךָ לִגְאוֹל
וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶגְאָל׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז בְּיוֹם ה
קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נָעֳמִי וּמֵאֵת רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֵשֶׁת־הַמֵּת
קָנִיתִי לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לֹא ו
אוּכַל לִגְאוֹל־לִי פֶּן־אַשְׁחִית אֶת־נַחֲלָתִי גְּאַל־לְךָ אַתָּה אֶת־
גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא־אוּכַל לִגְאֹל׃ וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל־ ז

ג, יב׳ כתיב ולא קרי   יג׳ כ רבתי   קמץ בז״ק   יד׳ מרגלותיו קרי   יתיר ו
טו׳ מלרע   כא וְאֶחֳזִי   יז׳ אלי קרי ולא כתיב   ד, א׳ מלרע   ד׳ קמץ בז״ק
סבירין תגאל   ואדעה קרי   ה׳ קנית קרי   ו׳ יתיר ו

מיין טאָכטער, זאָלסטו ניט מורא האָבן; אַלץ וואָס דו וועסט זאָגן, וועל איך דיר טאָן, וואָרום דער גאַנצער טויער פון מיין פאָלק ווייס אַז דו ביסט אַ ווילע פרוי. 12 און אַצונד, יאָ אמת, אַז אַן אויסלייזער בין איך, אָבער פאַראַן אַן אויסלייזער נענטער פון מיר. 13 בלייב די נאַכט, און עס וועט זיין אין דער פרי, אויב ער וועט דיך אויסלייזן, איז גוט, זאָל ער אויסלייזן; אויב אָבער ער וועט דיך ניט וועלן אויסלייזן, וועל איך דיך אויסלייזן, אַזוי ווי גאָט לעבט! ליג ביז אין דער פרי.

14 איז זי געלעגן ביי אים צופוסן ביז באַגינען, און זי איז אויפגעשטאַנען איידער איינער האָט געקענט דער־קענען דעם אַנדערן; וואָרום ער האָט געזאָגט: עס זאָל ניט דערוווּסט ווערן אַז די פרוי איז געקומען אין שייער.

15 און ער האָט געזאָגט: גיב אַהער דאָס טוך וואָס אויף דיר, און האַלט עס צו. האָט זי עס צוגעהאַלטן, און ער האָט אַריינגעמאָסטן זעקס מאָס גערשטן, און אַרויפ־געטאָן אויף איר. און ער איז אַריינגעאַנגען אין שטאָט.

16 און זי איז געקומען צו איר שוויגער, האָט זי געזאָגט: ווי איז דאָס מיט דיר, מיין טאָכטער? האָט זי איר דער־ציילט אַלץ וואָס דער מאַן האָט צו איר געטאָן. 17 און זי האָט געזאָגט: די זעקס מאָס גערשטן האָט ער מיר געגעבן, וויל ער האָט צו מיר געזאָגט: זאָלסט ניט קומען מיט ליידיקן צו דיין שוויגער. 18 האָט זי געזאָגט: זיץ, מיין טאָכטער, ביז וואַנען וועסט וויסן ווי די זאַך וועט אויספאַלן, וואָרום דער מאַן וועט ניט רוען, ביז ער האָט געענדיקט די זאַך היינט.

ד 1 און בועז איז אַרויפגעגאַנגען צום טויער, און האָט זיך דאָרטן געזעצט, ערשט דער אויסלייזער פון וועמען בועז האָט גערעדט, גייט פאַרביי. האָט ער געזאָגט: קום אַהער זעץ זיך דאָ, דער און דער. איז ער צוגעקומען און האָט זיך געזעצט.

2 און ער האָט גענומען צען מענטשן פון די עלטסטע פון שטאָט, און ער האָט געזאָגט: זעצט אייך דאָ. און זיי האָבן זיך געזעצט. 3 האָט ער געזאָגט צום אויסלייזער: נָעמי וואָס האָט זיך אומגעקערט פון פעלד פון מואָב, פאַר־קויפט דאָס שטיק פעלד וואָס האָט געהערט צו אונדזער ברודער, צו אֶלימֶלֶכן. 4 האָב איך געקלערט: איך וועל אַנט־פּלעקן דיין אויער, אַזוי צו זאָגן: קויף עס אַנטקעגן פאַר די וואָס זיצן דאָ, און אַנטקעגן פאַר די עלטסטע פון מיין פאָלק. אויב דו ווילסט אויסלייזן, לייז אויס! אויב אָבער מע וועט ניט אויסלייזן, זאָג מיר, כדי איך זאָל עס וויסן, וואָרום ניטאָ קיינער אַחוץ דיר אויסצולייזן, און איך בין נאָך דיר. האָט ער געזאָגט: איך וועל אויסלייזן. 5 האָט בועז געזאָגט: אין דעם טאָג וואָס דו קויפסט דאָס פעלד פון נָעמיס האַנט, און פון רות דער מואָבערין, האָסטו געקויפט די ווייב פון דעם געשטאָרבענעם, כדי אויפצושטעלן דעם נאָמען פון דעם געשטאָרבענעם אויף זיין נחלה. 6 האָט דער אויסלייזער געזאָגט: איך קען עס ניט אויסלייזן פאַר מיר, וואָרום איך וועל נאָך פאַרדאַרבן מיין אייגענע נחלה. לייז דיר דו אויס וואָס איך דאַרף אויסלייזן, וואָרום איך קען ניט אויסלייזן.

7 און אַזוי איז געווען פאַרצייטן אין ישׂראל: ביי אַן אויסלייז אָדער ביי אַן אויסבייט, צו באַפעסטיקן עפּעס אַ זאַך, האָט איינער אַראָפּגעצויגן זיין שוך און געגעבן דעם אַנדערן. און דאָס איז געווען צום עדות אין ישׂראל.

8 האָט דער אויסלייזער געזאָגט צו בועַזן: קויף עס דיר. און ער האָט אַראָפּגעצויגן זיין שוך. 9 און בועַז האָט געזאָגט צו די עלטסטע, און צו דעם גאַנצן פאָלק: איר זייט עדות היינט, אַז איך האָב אָפּגעקויפט אַלץ וואָס האָט געהערט צו אֶלימֶלֶכן, און אַלץ וואָס האָט געהערט צו כִּליונען און מַחלונען, פון נָעמיס האַנט. 10 און אויך רות די מואָבערין, מַחלונס ווייב, האָב איך געקויפט מיר פאַר אַ ווייב, כּדי אויפצושטעלן דעם נאָמען פון דעם געשטאָרבענעם אויף זיין נחלה, אַז דער נאָמען פון דעם געשטאָרבענעם זאָל ניט פאַרשניטן ווערן פון צווישן זיינע ברידער, און פון דעם טויער פון זיין אָרט; איר זייט עדות היינט. 11 האָט געזאָגט דאָס גאַנצע פאָלק וואָס אין טויער, און די עלטסטע: עדות! גאָט זאָל געבן אַז די ווייב וואָס קומט אָן אין דיין הויז, זאָל זיין אַזוי ווי רחל און אַזוי ווי לאה וואָס זיי ביידע האָבן אויפגעבויט דאָס הויז פון ישׂראל! און טו אויף העלדישקייט אין אֶפרָת, און האָב אַ באַרופענעם נאָמען אין בית־לֶחֶם! 12 און דיין הויז זאָל זיין אַזוי ווי דאָס הויז פון פֶּרֶצן וואָס תָּמָר האָט געבאָרן יהודהן, פון דעם זאָמען וואָס גאָט וועט דיר געבן פון דערדאָזיקער יונגער פרוי!

ח
הַגְּאוּלָּה וְעַל־הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם כָּל־דָּבָר שָׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ
ח וְנָתַן לְרֵעֵהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל
ט לְבֹעַז קְנֵה־לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעֲלוֹ׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז לַזְּקֵנִים וְכָל־
הָעָם עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לֶאֱלִימֶלֶךְ
י וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן מִיַּד נָעֳמִי׃ וְגַם אֶת־רוּת
הַמֹּאֲבִיָּה אֵשֶׁת מַחְלוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת
עַל־נַחֲלָתוֹ וְלֹא־יִכָּרֵת שֵׁם־הַמֵּת מֵעִם אֶחָיו וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ
יא עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם׃ וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בַּשַּׁעַר וְהַזְּקֵנִים
עֵדִים יִתֵּן יְהוָה אֶת־הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל־בֵּיתֶךָ כְּרָחֵל ׀
וּכְלֵאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׁתֵּיהֶם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה־חַיִל
יב בְּאֶפְרָתָה וּקְרָא־שֵׁם בְּבֵית לָחֶם׃ וִיהִי בֵיתְךָ כְּבֵית פֶּרֶץ
אֲשֶׁר־יָלְדָה תָמָר לִיהוּדָה מִן־הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לְךָ
יג מִן־הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ וַיִּקַּח בֹּעַז אֶת־רוּת וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה
יד וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הֵרָיוֹן וַתֵּלֶד בֵּן׃ וַתֹּאמַרְנָה
הַנָּשִׁים אֶל־נָעֳמִי בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל
טו הַיּוֹם וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה לָךְ לְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ
וּלְכַלְכֵּל אֶת־שֵׂיבָתֵךְ כִּי כַלָּתֵךְ אֲשֶׁר־אֲהֵבַתֶךְ יְלָדַתּוּ
טז אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה לָךְ מִשִּׁבְעָה בָּנִים׃ וַתִּקַּח נָעֳמִי אֶת־
יז הַיֶּלֶד וַתְּשִׁתֵהוּ בְחֵיקָהּ וַתְּהִי־לוֹ לְאֹמֶנֶת׃ וַתִּקְרֶאנָה לוֹ
הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר יֻלַּד־בֵּן לְנָעֳמִי וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד
יח הוּא אֲבִי־יִשַׁי אֲבִי דָוִד׃ וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פָּרֶץ פֶּרֶץ הוֹלִיד
יט אֶת־חֶצְרוֹן׃ וְחֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־רָם וְרָם הוֹלִיד אֶת־
כ עַמִּינָדָב׃ וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־
כא שַׂלְמָה׃ וְשַׂלְמוֹן הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃
כב וְעֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת־דָּוִד׃

ז׳ שורק עם הדגש   טז׳ סגול בסיס   יח׳ כב׳ קמץ בז״ק

סכום פסוקי דספר רות שמונים וחמשה. וסימנו סורה שבה פה פלני אלמני. וחציו ותאמר רות המואביה גם כי אמר אלי:

13 און בועַז האָט גענומען רותן, און זי איז אים געוואָרן פאַר אַ ווייב, און ער איז צו איר געקומען, און גאָט האָט איר געגעבן טראָגשאַפט, און זי האָט געבאָרן אַ זון. 14 האָבן די ווייבער געזאָגט צו נָעמין: געלויבט איז גאָט וואָס ער האָט דיך היינט ניט געלאָזן אָן אַן אויסלייזער, און זאָל זיין נאָמען זיין באַרופן אין ישׂראל! 15 און ער זאָל דיר זיין פאַר אַ דער־קוויקער פון דער זעל, און אויף אויסצוהאַלטן דיין עלטער וואָרום דיין שנור וואָס האָט דיך ליב, האָט אים געבאָרן, וואָס זי איז דיר בעסער ווי זיבן זין.

16 און נָעמי האָט גענומען דאָס קינד, און האָט עס אַריינגעטאָן אין איר בוזעם, און זי איז אים געווען פאַר אַ דער־ציערין. 17 און די שכנות האָבן אים געגעבן אַ נאָמען, אַזוי צו זאָגן: אַ זון איז געבאָרן געוואָרן ביי נָעמין; און זיי האָבן גע־רופן זיין נאָמען עובֵד. דאָס איז דער פאָטער פון יִשַי דעם פאָטער פון דודן.

18 און דאָס זיינען די געבורטן פון פֶּרֶצן: פֶּרֶץ האָט געבאָרן חֶצרונען; 19 און חֶצרון האָט געבאָרן רָמען, און רָם האָט געבאָרן עַמינָדָבן; 20 און עַמינָדָב האָט געבאָרן נַחשונען, און נַחשון האָט געבאָרן שַׂלמָהן; 21 און שַׂלמון האָט געבאָרן בועַזן, און בועַז האָט געבאָרן עובֵדן; 22 און עובֵד האָט געבאָרן יִשַין, און יִשַי האָט געבאָרן דודן.

אֵיכָה

א אֵיכָה ׀ יָשְׁבָה בָדָד הָעִיר רַבָּתִי עָם הָיְתָה כְּאַלְמָנָה
ב רַבָּתִי בַגּוֹיִם שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת הָיְתָה לָמַס׃ בָּכוֹ תִבְכֶּה
בַּלַּיְלָה וְדִמְעָתָהּ עַל לֶחֱיָהּ אֵין־לָהּ מְנַחֵם מִכָּל־אֹהֲבֶיהָ
ג כָּל־רֵעֶיהָ בָּגְדוּ בָהּ הָיוּ לָהּ לְאֹיְבִים׃ גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֹנִי
וּמֵרֹב עֲבֹדָה הִיא יָשְׁבָה בַגּוֹיִם לֹא מָצְאָה מָנוֹחַ כָּל־
ד רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים׃ דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי
בָּאֵי מוֹעֵד כָּל־שְׁעָרֶיהָ שׁוֹמֵמִין כֹּהֲנֶיהָ נֶאֱנָחִים בְּתוּלֹתֶיהָ
ה נּוּגוֹת וְהִיא מַר־לָהּ׃ הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אֹיְבֶיהָ שָׁלוּ כִּי־
יְהוָה הוֹגָהּ עַל רֹב־פְּשָׁעֶיהָ עוֹלָלֶיהָ הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי־צָר׃
ו וַיֵּצֵא מִן־בַּת־צִיּוֹן כָּל־הֲדָרָהּ הָיוּ שָׂרֶיהָ כְּאַיָּלִים לֹא־מָצְאוּ
ז מִרְעֶה וַיֵּלְכוּ בְלֹא־כֹחַ לִפְנֵי רוֹדֵף׃ זָכְרָה יְרוּשָׁלַ‍ִם יְמֵי
עָנְיָהּ וּמְרוּדֶיהָ כֹּל מַחֲמֻדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קֶדֶם בִּנְפֹל
עַמָּהּ בְּיַד־צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ רָאוּהָ צָרִים שָׂחֲקוּ עַל־
ח מִשְׁבַּתֶּהָ׃ חֵטְא חָטְאָה יְרוּשָׁלַ‍ִם עַל־כֵּן לְנִידָה הָיָתָה כָּל־
מְכַבְּדֶיהָ הִזִּילוּהָ כִּי־רָאוּ עֶרְוָתָהּ גַּם־הִיא נֶאֶנְחָה וַתָּשָׁב
ט אָחוֹר׃ טֻמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ וַתֵּרֶד
פְּלָאִים אֵין מְנַחֵם לָהּ רְאֵה יְהוָה אֶת־עָנְיִי כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב׃
י יָדוֹ פָּרַשׂ צָר עַל כָּל־מַחֲמַדֶּיהָ כִּי־רָאֲתָה גוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ
יא אֲשֶׁר צִוִּיתָה לֹא־יָבֹאוּ בַקָּהָל לָךְ׃ כָּל־עַמָּהּ נֶאֱנָחִים
מְבַקְּשִׁים לֶחֶם נָתְנוּ מַחֲמוֹדֵּיהֶם בְּאֹכֶל לְהָשִׁיב נָפֶשׁ
יב רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה׃ לוֹא אֲלֵיכֶם כָּל־

א׳ פתח בס״ף ו׳ מנת קרי יא׳ יתיר ו׳ יב׳ ל׳ זעירא

א [1] ווי איז געבליבן זיצן אַליין
די שטאָט פון פיל פאָלק;
געוואָרן ווי אַן אַלמנה
די פירשטין צווישן די אומות;
די האַרינטע צווישן די מדינות
געוואָרן צו צינז!
ב [2] וויינען טוט זי וויינען בײַ נאַכט,
און איר טרער איז אויף איר באַק;
זי האָט ניט קיין טרייסטער
פון אַלע אירע ליבהאָבער;
אַלע אירע גוטע פריינט האָבן געפעלשט אָן איר,
זיי זיינען איר שׂונאים געוואָרן.
ג [3] יהודה איז אין גלות אַוועק
אין פּיין און אין גרויס קנעכטשאַפט;
זי זיצט צווישן די פעלקער,
זי געפינט ניט קיין רו;
אַלע אירע נאָכיאָגערס האָבן זי דערגרייכט
צווישן די ענגענישן.
ד [4] די וועגן פון ציון טרויערן,
ווייל ניטאָ די וואָס קומען אויף יום־טוב;
אַלע אירע טויערן זיינען חיסט,
אירע כהנים זיפצן,
אירע יונגפרויען זיינען פאַראומערט,
און זי, ביטער איז איר.
ה [5] אירע פיינט זיינען געוואָרן די קעפּ,
אירע שׂונאים זיינען אין שַׁלווה;
וואָרום גאָט האָט זי פאַראומערט,
פאַר די פּיל פאַרברעכן אירע;
אירע קליינע קינדער זיינען אַוועק אין געפאַנגענשאַפט
פאַרויס פאַרן פיינט.

ו [6] און אַרויס איז פון טאָכטער ציון
דער גאַנצער גלאַנץ אירער;
אירע האַרן זיינען געוואָרן ווי די הינדן,
וואָס געפינען ניט קיין פּיטערונג,
און זיי זיינען געגאַנגען אָן כּוח
פאַר דעם נאָכיאָגער.

ז [7] ירושָׁלַיִם דערמאָנט זיך
אין די טעג פון איר פּיין און אירע וואָגלענישן,
אַלע גלוסטיקייטן וואָס זי האָט געהאַט
אין די טעג פון אַמאָל.
ווען איר פאָלק איז געפאַלן פון דער האַנט פון
פיינט,
און זי האָט ניט קיין העלפער געהאַט,
האָבן די פיינט געקוקט אויף איר,
געלאַכט אויף איר אונטערגאַנג.
ח [8] זינד געזינדיקט האָט ירושָׁלַיִם,
דרום איז זי פאַר אַן אומרייַנער געוואָרן;
אַלע וואָס האָבן זי געאַכט, פאַראַכטן זי,
ווייל זיי האָבן געזען איר שאַנד;
יאָ, זי אַליין טוט זיפצן,
און קערט זיך אַהינטער.

ט [9] איר אומריינקייט איז געווען אין אירע ברעגן,
זי האָט ניט געדאַכט אָן איר סוף;
דרום האָט זי וואונדערלעך גענידערט,
זי האָט ניט קיין טרייסטער.
זע, גאָט, מיין פּיין,
וואָרום דער שׂונא טוט זיך גרייסן.
י [10] דער פיינט האָט אויסגעשפרייט זיין האַנט
אויף אַלע אירע גלוסטיקייטן;
וואָרום זי האָט געזען ווי די פעלקער
זיינען געקומען אין איר הייליקטום,
די וואָס דו האָסט באַפוילן,
זיי זאָלן אין דיין עדה ניט קומען.
כ [11] דאָס גאַנצע פאָלק אירס זיפצט,
זיי זוכן ברויט;
זייערע גלוסטיקייטן האָבן זיי אַוועקגעגעבן פאַר שפּייז,
דעם נפש צו דערקוויקן.
זע, גאָט, און קוק
ווי נידעריק איך בין געוואָרן.

ל [12] ניט געשען זאָל עס אײַך, אַלע וועגגייער!
טוט אַ קוק, און זעט,
צי איז דאָ אַ ווייטאָק ווי מיין ווייטאָק,

וואָס איז מיר אָנגעטאָן געוואָרן,
ווען גאָט האָט מיך פאַראומערט,
אין טאָג פון זיין גרימצאָרן.
מ [13] פון דער הייך האָט ער אַראָפּגעשיקט אַ פייער
אין מיינע ביינער, און זיי באַוועלטיקט;
ער האָט פאַרשפּרייט אַ נעץ פאַר מיינע פיס,
ער האָט מיך אַהינטער געקערט;
וויסט האָט ער מיך געמאַכט,
קראַנק אַ גאַנצן טאָג.
נ [14] פאַרקניפּט מיט זיין האַנט
איז דער יאָך פון מיינע זינד;
זיי פלעכטן זיך, זיי לייגן זיך אַרויף אויף מיין האַלדז;
ער האָט געמאַכט שטרויכלען מיין כּוח;
גאָט האָט מיך געגעבן אין הענט,
אַז איך קען נין אויפשטיין.
ס [15] גאָט האָט געמאַכט צונישט
אַלע מיינע גיבורים אין מיר;
ער האָט גערופן אויף מיר אַן איינזאַמלונג,
צו צעברעכן מיינע יונגעלייט;
ווי אַ קעלטער האָט גאָט געטרעטן,
די יונגפרוי טאָכטער יהודה.
ע [16] דערויף טו איך וויינען,
מיין אויג, מיין אויג רינט וואַסער;
וואָרום ווייט איז אַ טרייסטער פון מיר,
וואָס זאָל דערקוויקן מיין זעל;
מיינע קינדער זיינען פאַרוויסט,
וואָרום דער שׂונא האָט איבערגעשטאַרקט.
פ [17] ציון צעשפּרייט אירע הענט,
זי האָט ניט קיין טרייסטער;
גאָט האָט באַפוילן אַקעגן יעקב
רונד אַרום אים זיינע פיינט;
ירושלַיִם איז געוואָרן
פאַר אַן אומריינער צווישן זיי.
צ [18] גאָט איז גערעכט,
וואָרום איך האָב ווידערשפּעניקט זיין מויל;
הערט, אַלע פעלקער, איך בעט אייך,
און זעט צו מיין ווייטאָק:
מיינע בָחורים און מיינע מיידלעך
זיינען אַוועק אין געפאַנגענשאַפט.
ק [19] איך האָב גערופן מיינע ליבהאָבער,
האָבן זיי מיך אָפּגענאַרט;
מיינע כּהנים און מיינע עלטסטע
זיינען אויסגעגאַנגען אין שטאָט,
ווען זיי האָבן שפּייז זיך געזוכט,
זיי זאָלן זייער נפש דערקוויקן.
ר [20] זע, גאָט, ווי מיר איז ענג,
מיינע אינגעווייד ברענען,
מיין האַרץ קערט זיך איבער אין מיר,
ווייל ווידערשפּעניקן האָב איך ווידערשפּעניקט;
דרויסן נעמט אַוועק די שווערד,
אין הויז איז ווי דער טויט.
ש [21] זיי האָבן געהערט ווי איך זיפץ,
אָבער איך האָב ניט קיין טרייסטער;
אַלע מיינע שׂונאים האָבן געהערט מיין אומגליק,
זיי פרייען זיך וואָס דו האָסט דאָס געטאָן
ברענג דעם טאָג וואָס דו האָסט אָנגעזאָגט,
און זאָלן זיי ווערן ווי איך!
ת [22] זאָל קומען אַל זייער בייז פאַר דיר,
און טו צו זיי
אַזוי ווי דו האָסט צו מיר געטאָן,
פאַר אַלע מיינע זינד;
וואָרום פיל זיינען מיינע זיפצן,

עֹבְרֵי דֶרֶךְ הַבִּיטוּ וּרְאוּ אִם־יֵשׁ מַכְאוֹב כְּמַכְאֹבִי אֲשֶׁר
יג עוֹלַל לִי אֲשֶׁר הוֹגָה יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ מִמָּרוֹם
שָׁלַח־אֵשׁ בְּעַצְמֹתַי וַיִּרְדֶּנָּה פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלַי הֱשִׁיבַנִי
יד אָחוֹר נְתָנַנִי שֹׁמֵמָה כָּל־הַיּוֹם דָּוָה׃ נִשְׂקַד עֹל פְּשָׁעַי
בְּיָדוֹ יִשְׂתָּרְגוּ עָלוּ עַל־צַוָּארִי הִכְשִׁיל כֹּחִי נְתָנַנִי אֲדֹנָי
טו בִּידֵי לֹא־אוּכַל קוּם׃ סִלָּה כָל־אַבִּירַי ׀ אֲדֹנָי בְּקִרְבִּי קָרָא
עָלַי מוֹעֵד לִשְׁבֹּר בַּחוּרָי גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי לִבְתוּלַת בַּת־
טז יְהוּדָה׃ עַל־אֵלֶּה ׀ אֲנִי בוֹכִיָּה עֵינִי ׀ עֵינִי יֹרְדָה מַּיִם כִּי־
רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם מֵשִׁיב נַפְשִׁי הָיוּ בָנַי שׁוֹמֵמִים כִּי גָבַר
יז אוֹיֵב׃ פֵּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ אֵין מְנַחֵם לָהּ צִוָּה יְהוָה לְיַעֲקֹב
יח סְבִיבָיו צָרָיו הָיְתָה יְרוּשָׁלִַם לְנִדָּה בֵּינֵיהֶם׃ צַדִּיק הוּא
יְהוָה כִּי פִיהוּ מָרִיתִי שִׁמְעוּ־נָא כָל־עַמִּים וּרְאוּ מַכְאֹבִי
יט בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי הָלְכוּ בַשֶּׁבִי׃ קָרָאתִי לַמְאַהֲבַי הֵמָּה
רִמּוּנִי כֹּהֲנַי וּזְקֵנַי בָּעִיר גָּוָעוּ כִּי־בִקְשׁוּ אֹכֶל לָמוֹ וְיָשִׁיבוּ
כ אֶת־נַפְשָׁם׃ רְאֵה יְהוָה כִּי־צַר־לִי מֵעַי חֳמַרְמָרוּ נֶהְפַּךְ
לִבִּי בְּקִרְבִּי כִּי מָרוֹ מָרִיתִי מִחוּץ שִׁכְּלָה־חֶרֶב בַּבַּיִת
כא כַּמָּוֶת׃ שָׁמְעוּ כִּי נֶאֱנָחָה אָנִי אֵין מְנַחֵם לִי כָּל־אֹיְבַי
שָׁמְעוּ רָעָתִי שָׂשׂוּ כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ הֵבֵאתָ יוֹם־קָרָאתָ וְיִהְיוּ
כב כָמֹנִי׃ תָּבֹא כָל־רָעָתָם לְפָנֶיךָ וְעוֹלֵל לָמוֹ כַּאֲשֶׁר עוֹלַלְתָּ
לִי עַל כָּל־פְּשָׁעָי כִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתַי וְלִבִּי דַוָּי׃

ב

א אֵיכָה יָעִיב בְּאַפּוֹ ׀ אֲדֹנָי אֶת־בַּת־צִיּוֹן הִשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם
אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־זָכַר הֲדֹם־רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ׃
ב בִּלַּע אֲדֹנָי לֹא חָמַל אֵת כָּל־נְאוֹת יַעֲקֹב הָרַס בְּעֶבְרָתוֹ
מִבְצְרֵי בַת־יְהוּדָה הִגִּיעַ לָאָרֶץ חִלֵּל מַמְלָכָה וְשָׂרֶיהָ׃
ג גָּדַע בָּחֳרִי־אַף כֹּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל הֵשִׁיב אָחוֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי
ד אוֹיֵב וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב כְּאֵשׁ לֶהָבָה אָכְלָה סָבִיב׃ דָּרַךְ

א, יח׳ הנמים קרי   כ׳ קמץ בזק   ו׳ במקום ה׳   ב, ב׳ ולא קרי

און מיין האַרץ איז קראַנק.

ב

א [1] ווי האָט גאָט אין זיין כּעס
פאַרוואָלקנט די טאָכטער ציון!
אַראָפּגעוואָרפן פון הימל צו דער ערד
די שיינקייט פון ישׂראל,
און ניט געדאַכט אָן זיין פוסבענקל
אין טאָג פון זיין כּעס!
ב [2] גאָט האָט אומגעבראַכט אָן רחמנות
אַלע וווינונגען פון יעקב;
צעשטערט אין זיין צאָרן
די פעסטונגען פון טאָכטער יהודה,
זיי געבראַכט צו דער ערד;
פאַרשוועכט דאָס קיניגרייך און זיינע האַרן!
ג [3] ער האָט אָפּגעהאַקט מיט גרימצאָרן
דעם גאַנצן האָרן פון ישׂראל;
ער האָט צוריקגעצויגן זיין רעכטע האַנט
פון פאַרן שׂונא,
און געברענט אין יעקב ווי אַ פלאַמפייער
וואָס פאַרצערט רונד אַרום.
ד [4] ער האָט געשפּאַנט זיין בויגן ווי אַ שׂונא,
זיך געשטעלט מיט זיין רעכטער האַנט ווי אַ פיינט,
און געהרגעט אַלע גלוסטיקע פון אויג;

קַשְׁתּוֹ כְּאוֹיֵב נִצָּב יְמִינוֹ כְּצָר וַיַּהֲרֹג כֹּל מַחֲמַדֵּי־עָיִן בְּאֹהֶל
ה בַּת־צִיּוֹן שָׁפַךְ כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ׃ הָיָה אֲדֹנָי ׀ כְּאוֹיֵב בִּלַּע
יִשְׂרָאֵל בִּלַּע כָּל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שִׁחֵת מִבְצָרָיו וַיֶּרֶב בְּבַת־
ו יְהוּדָה תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה׃ וַיַּחְמֹס כַּגַּן שֻׂכּוֹ שִׁחֵת מֹעֲדוֹ שִׁכַּח
יְהוָה ׀ בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבָּת וַיִּנְאַץ בְּזַעַם־אַפּוֹ מֶלֶךְ וְכֹהֵן׃
ז זָנַח אֲדֹנָי ׀ מִזְבְּחוֹ נִאֵר מִקְדָּשׁוֹ הִסְגִּיר בְּיַד־אוֹיֵב חוֹמֹת
ח אַרְמְנוֹתֶיהָ קוֹל נָתְנוּ בְּבֵית־יְהוָה כְּיוֹם מוֹעֵד׃ חָשַׁב
יְהוָה ׀ לְהַשְׁחִית חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן נָטָה קָו לֹא־הֵשִׁיב יָדוֹ
ט מִבַּלֵּעַ וַיַּאֲבֶל־חֵל וְחוֹמָה יַחְדָּו אֻמְלָלוּ׃ טָבְעוּ בָאָרֶץ
שְׁעָרֶיהָ אִבַּד וְשִׁבַּר בְּרִיחֶיהָ מַלְכָּהּ וְשָׂרֶיהָ בַגּוֹיִם אֵין
י תּוֹרָה גַּם־נְבִיאֶיהָ לֹא־מָצְאוּ חָזוֹן מֵיְהוָה׃ יֵשְׁבוּ לָאָרֶץ
יִדְּמוּ זִקְנֵי בַת־צִיּוֹן הֶעֱלוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם חָגְרוּ שַׂקִּים
יא הוֹרִידוּ לָאָרֶץ רֹאשָׁן בְּתוּלֹת יְרוּשָׁלָם׃ כָּלוּ בַדְּמָעוֹת
עֵינַי חֳמַרְמְרוּ מֵעַי נִשְׁפַּךְ לָאָרֶץ כְּבֵדִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־
יב עַמִּי בֵּעָטֵף עוֹלֵל וְיוֹנֵק בִּרְחֹבוֹת קִרְיָה׃ לְאִמֹּתָם יֹאמְרוּ
אַיֵּה דָּגָן וָיָיִן בְּהִתְעַטְּפָם כֶּחָלָל בִּרְחֹבוֹת עִיר בְּהִשְׁתַּפֵּךְ
יג נַפְשָׁם אֶל־חֵיק אִמֹּתָם׃ מָה אֲעוֹדֵךְ מָה אֲדַמֶּה־לָּךְ הַבַּת
יְרוּשָׁלַם מָה אַשְׁוֶה־לָּךְ וַאֲנַחֲמֵךְ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל
יד כַּיָּם שִׁבְרֵךְ מִי יִרְפָּא־לָךְ׃ נְבִיאַיִךְ חָזוּ לָךְ שָׁוְא וְתָפֵל
וְלֹא־גִלּוּ עַל־עֲוֺנֵךְ לְהָשִׁיב שְׁבִיתֵךְ וַיֶּחֱזוּ לָךְ מַשְׂאוֹת שָׁוְא
טו וּמַדּוּחִים׃ סָפְקוּ עָלַיִךְ כַּפַּיִם כָּל־עֹבְרֵי דֶרֶךְ שָׁרְקוּ וַיָּנִעוּ
רֹאשָׁם עַל־בַּת יְרוּשָׁלָם הֲזֹאת הָעִיר שֶׁיֹּאמְרוּ כְּלִילַת יֹפִי
טז מָשׂוֹשׂ לְכָל־הָאָרֶץ׃ פָּצוּ עָלַיִךְ פִּיהֶם כָּל־אוֹיְבַיִךְ שָׁרְקוּ
וַיַּחַרְקוּ־שֵׁן אָמְרוּ בִּלָּעְנוּ אַךְ זֶה הַיּוֹם שֶׁקִּוִּינֻהוּ מָצָאנוּ
יז רָאִינוּ׃ עָשָׂה יְהוָה אֲשֶׁר זָמָם בִּצַּע אֶמְרָתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה
מִימֵי־קֶדֶם הָרַס וְלֹא חָמָל וַיְשַׂמַּח עָלַיִךְ אוֹיֵב הֵרִים קֶרֶן
יח צָרָיִךְ׃ צָעַק לִבָּם אֶל־אֲדֹנָי חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן הוֹרִידִי כַנַּחַל

ט׳ ט׳ זעירא   יג׳ אעידך קרי   יד׳ שבותך קרי   יז׳ כולו קמץ   האי מטעל :

אין געצעלט פֿון טאָכטער צִיון
האָט ער אויסגעגאָסן ווי אַ פֿייער זיין גרימצאָרן.
ה 5 גאָט איז געוואָרן ווי אַ שׂונא,
ער האָט אומגעבראַכט ישׂראל;
אומגעבראַכט אַלע אירע פּאַלאַצן,
צעשטערט זיינע פֿעסטונגען,
און געמערט ביי טאָכטער יהודה
קלאָגעניש און קלאָג.
ו 6 און ער האָט אָפּגעפּליקט ווי אַ גאָרטן זיין ביידל,
ער האָט צעשטערט זיין זאַמלאָרט;
גאָט האָט געמאַכט פֿאַרגעסן אין צִיון
אַ יום־טוב און אַ שבת,
און פֿאַראַכט אין זיין גרימצאָרן
דעם מלך און דעם כּהן.
ז 7 גאָט האָט פֿאַרלאָזט זיין מזבח,
אַוועקגעוואָרפֿן זיין הייליקטום;
איבערגעענטפֿערט אין האַנט פֿון דעם שׂונא
די מויערן פֿון אירע פּאַלאַצן;
זיי האָבן קולות געמאַכט אין גאָטס הויז
אַזוי ווי אין אַ יום־טוב.
ח 8 גאָט האָט געטראַכט צו צעשטערן
די מויער פֿון טאָכטער צִיון;
ער האָט געצויגן אַ מעסטשנור,
ער האָט ניט אָפּגעהאַלטן זיין האַנט פֿון אומצוברענגען,
און געמאַכט טרויערן די פֿעסטונג און די מויער;
אין איינעם זיינען זיי פֿאַרשניטן געוואָרן.
ט 9 איינגעזונקען אין דער ערד זיינען אירע טויערן,
ער האָט צעשטערט און צעבראָכן אירע ריגלען;
איר מלך און אירע האַרן זיינען צווישן די פֿעלקער,
ניטאָ מער קיין תּורה;
אַפֿילו אירע נביאים
געפֿינען ניט אַ זעאונג פֿון גאָט.
י 10 זיי זיצן אויף דער ערד און שווייגן,
די עלטסטע פֿון טאָכטער צִיון,
זיי האָבן אַרויפֿגעטאָן שטויב אויף זייער קאָפּ,
זיי האָבן אָנגעגורט זאַק;
אַראָפּגעלאָזט זייערע קעפּ צו דער ערד
האָבן די יונגפֿרויען פֿון ירושָלַיִם.
כ 11 מיינע אויגן גייען אויס פֿון טרערן,
מיינע אינגעווייד ברענען,
מיין לעבער איז אויסגעגאָסן אויף דער ערד,
אויף דעם בראָך פֿון דער טאָכטער מיין פֿאָלק;
ווייל קליינע קינדער און זויגעדיקע
חלשן אין די גאַסן פֿון שטאָט.
ל 12 זיי זאָגן צו זייערע מוטערס:
וווּ איז קאָרן און וויין?
ווען זיי חלשן ווי דערשלאָגענע
אין די גאַסן פֿון שטאָט,
ווען זייער זעל גיסט זיך אויס
אויף דער ברוסט פֿון זייערע מוטערס.
מ 13 וואָס זאָל איך דיר עדותן?
וואָס זאָל איך צו דיר גלייכן, טאָכטער ירושָלַיִם?
וואָס זאָל איך פֿאַרגלייכן צו דיר, און דיך טרייסטן,
יונגפֿרוי טאָכטער צִיון?
אַז גרויס ווי דער ים איז דיין בראָך—
ווער קען דיך היילן?
נ 14 דיינע נביאים האָבן דיר געזען
פֿאַלשקייט און אָפּנאַרעניש,
און זיי האָבן ניט אַנטפּלעקט דיין זינד,
אומצוקערן דיין געפֿאַנגענשאַפֿט;
און זיי האָבן דיר געזען נבואות
פֿון פֿאַלשקייט און פֿאַרפֿירעניש.
ס 15 אַלע פֿאַרבייגייער פּאַטשן אויף דיר מיט די הענט,
זיי שמוצערן, און שאָקלען זייער קאָפּ
אויף טאָכטער ירושָלַיִם:
איז דאָס די שטאָט וואָס מע האָט גערופֿן
די קרוין פֿון שיינקייט,
די פֿרייד פֿון דער גאַנצער ערד?
פּ 16 געעפֿנט זייער מויל אויף דיר
האָבן אַלע דיינע שׂונאים;
זיי שמוצערן, און קריצן די ציין;
זיי זאָגן: מיר האָבן זי איינגעשלונגען;
פֿאַרוואָר, דאָס איז דער טאָג וואָס מיר האָבן געהאָפֿט
אויף אים,
מיר האָבן דערגרייכט, מיר האָבן דערלעבט.
ע 17 גאָט האָט געטאָן וואָס ער האָט געטראַכט,
ער האָט אויסגעפֿירט זיין וואָרט
וואָס ער האָט אָנגעזאָגט פֿון אַמאָליקע טעג;
ער האָט צעשטערט אָן רחמנות,
און דערפֿרייט דעם שׂונא איבער דיר,
דערהייכט דעם האָרן פֿון דיינע פֿיינט.
צ 18 זייער האַרץ האָט געשריען צו גאָט:

מויער פון טאָכטער ציון,
לאָז רינען טרערן
ווי אַ טייך, טאָג און נאַכט;
זאָלסט זיך ניט געבן קיין אָפּרו,
ניט שטילן זאָל זיך דיין אויגאַפּל.
ק [19] שטיי אויף, שריי אין דער נאַכט,
אין אָנהייב פון די נאַכטוואַכן;
גיס אויס ווי וואַסער דיין האַרץ,
פאַר דעם פּנים פון גאָט;
הייב אויף דיינע הענט צו אים,
פאַר די נפשות פון דיינע קליינע קינדער
וואָס חלשן פון הונגער
אין אַלע עק גאַסן.
ר [20] זע, גאָט, און קוק
וועמען דו האָסט אַזוינס געטאָן!
דאַרפן ווייבער עסן זייער פרוכט,
קינדער געצערטלטע?
דאַרף געטייט ווערן אין הייליקטום פון גאָט
דער כּהן און דער נביא?
ש [21] אויף דער ערד אין די גאַסן
ליגן אַלט און יונג;
מיינע מיידלעך און מיינע בחורים
זיינען געפאַלן פון שווערד;
האָסט געהרגעט אין טאָג פון דיין צאָרן,
געשאָכטן אָן רחמנות.
ת [22] האָסט גערופן ווי אויף אַ יום־טוב
מיינע שרעקענישן פון אַרום;
און ניט געווען אין טאָג פון גאָטס צאָרן
קיין אַנטרונענער און געבליבענער;
די וואָס איך האָב געצערטלט און אויפגעבראַכט
זיי האָט מיין שונא פאַרלענדט.

ג

א

[1] איך בין דער מאַן וואָס האָט אָנגעזען פּיין
דורך דער רוט פון זיין צאָרן.
[2] ער האָט מיך געפירט און געמאַכט גיין
אין פינצטערניש און ניט ליכטיקייט.
[3] פאַרוואָר, קעגן מיר ווידער און ווידער
קערט ער זיין האַנט אַ גאַנצן טאָג.

ב

[4] ער האָט אָפּגעצערט מיין פלייש און מיין הויט,
ער האָט צעבראָכן מיינע ביינער.
[5] ער האָט מיך באַבויט, און אַרומגערינגלט
מיט גיפט און מיט מאַטערניש.
[6] ער האָט מיך אַריינגעזעצט אין חושכנישן,
ווי מתים פון לאַנג אָן.

ג

[7] ער האָט מיך פאַרצאַמט, אַז איך קען ניט אַרויסגיין,
ער האָט שווער געמאַכט מיין קייט.
[8] אַפילו ווען איך שריי און רוף,
פאַרשפאַרט ער מיין תפילה.
[9] ער האָט פאַרצאַמט מיינע וועגן מיט שטיינער,
ער האָט מיינע שטעגן פאַרקרימט.

ד

[10] אַ לויערדיקער בער איז ער מיר,
אַ לייב אין פאַרבאָרגעניש.
[11] ער האָט אָפּגעקערט מיינע וועגן, און מיך צעריסן,
וויסט האָט ער מיך געמאַכט.
[12] ער האָט געשפּאַנט זיין בויגן,
און מיך געשטעלט פאַר אַ ציל צו דער פייל.

ה

[13] ער האָט אַריינגעלאָזט אין מיינע נירן,
די זין פון זיין פיילבייטל.

דִּמְעָה יוֹמָם וָלַיְלָה אַל־תִּתְּנִי פוּגַת לָךְ אַל־תִּדֹּם בַּת־
יט עֵינֵךְ׃ קוּמִי ׀ רֹנִּי בַלַּיְלָ לְרֹאשׁ אַשְׁמֻרוֹת שִׁפְכִי כַמַּיִם
לִבֵּךְ נֹכַח פְּנֵי אֲדֹנָי שְׂאִי אֵלָיו כַּפַּיִךְ עַל־נֶפֶשׁ עוֹלָלַיִךְ
כ הָעֲטוּפִים בְּרָעָב בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת׃ רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה
לְמִי עוֹלַלְתָּ כֹּה אִם־תֹּאכַלְנָה נָשִׁים פִּרְיָם עֹלֲלֵי טִפֻּחִים
כא אִם־יֵהָרֵג בְּמִקְדַּשׁ אֲדֹנָי כֹּהֵן וְנָבִיא׃ שָׁכְבוּ לָאָרֶץ חוּצוֹת
נַעַר וְזָקֵן בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי נָפְלוּ בֶחָרֶב הָרַגְתָּ בְּיוֹם אַפֶּךָ
כב טָבַחְתָּ *לֹא חָמָלְתָּ׃ תִּקְרָא כְיוֹם מוֹעֵד מְגוּרַי מִסָּבִיב וְלֹא
הָיָה בְּיוֹם אַף־יְהוָה פָּלִיט וְשָׂרִיד אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי וְרִבִּיתִי
אֹיְבִי כִלָּם׃

ג

א ב אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ׃ אוֹתִי נָהַג וַיֹּלַךְ
ג חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר׃ אַךְ בִּי יָשֻׁב יַהֲפֹךְ יָדוֹ כָּל־הַיּוֹם׃
ד ה בִּלָּה בְשָׂרִי וְעוֹרִי שִׁבַּר עַצְמוֹתָי׃ בָּנָה עָלַי וַיַּקַּף רֹאשׁ
ו ז וּתְלָאָה׃ בְּמַחֲשַׁכִּים הוֹשִׁיבַנִי כְּמֵתֵי עוֹלָם׃ גָּדַר
ח בַּעֲדִי וְלֹא אֵצֵא הִכְבִּיד נְחָשְׁתִּי׃ גַּם כִּי אֶזְעַק וַאֲשַׁוֵּעַ
ט י שָׂתַם תְּפִלָּתִי׃ גָּדַר דְּרָכַי בְּגָזִית נְתִיבֹתַי עִוָּה׃ דֹּב
יא אֹרֵב הוּא לִי אֲרִיה בְּמִסְתָּרִים׃ דְּרָכַי סוֹרֵר וַיְפַשְּׁחֵנִי
יב שָׂמַנִי שֹׁמֵם׃ דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ וַיַּצִּיבֵנִי כַּמַּטָּרָא לַחֵץ׃
יג יד הֵבִיא בְּכִלְיוֹתָי בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ׃ הָיִיתִי שְּׂחֹק לְכָל־עַמִּי
טו נְגִינָתָם כָּל־הַיּוֹם׃ הִשְׂבִּיעַנִי בַמְּרוֹרִים הִרְוַנִי לַעֲנָה׃
טז יז וַיַּגְרֵס בֶּחָצָץ שִׁנָּי הִכְפִּישַׁנִי בָּאֵפֶר׃ וַתִּזְנַח מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי
יח נָשִׁיתִי טוֹבָה׃ וָאֹמַר אָבַד נִצְחִי וְתוֹחַלְתִּי מֵיְהוָה׃
יט כ זְכָר־עָנְיִי וּמְרוּדִי לַעֲנָה וָרֹאשׁ׃ זָכוֹר תִּזְכּוֹר וְתָשִׁיחַ עָלַי
כא כב נַפְשִׁי׃ זֹאת אָשִׁיב אֶל־לִבִּי עַל־כֵּן אוֹחִיל׃ חַסְדֵי
כג יְהוָה כִּי לֹא־תָמְנוּ כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמָיו׃ חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים

ב, יט׳ בלילה קרי   כא׳ ס״א ולא   ג, י׳ ארי קרי   יב׳ א במקום ה
טז׳ קמץ בז״ק   כ׳ ותשוח קרי   כב׳ בנ״א הד׳ בלא דגש   קמץ בז״ק

[14] איך בין געוואָרן אַ געלעכטער ביי מיין גאַנצן פאָלק,
זייער שפּאָטליד אַ גאַנצן טאָג.
[15] ער האָט מיך אָנגעזעט מיט ביטערנישן,
מיך געזעטיקט מיט ווערמוט.

ו

[16] און ער האָט צעבראָכן מיט שטיינדלעך מיינע ציין,
ער האָט מיך געוועלגערט אין אַש.
[17] און מיין זעל איז פאַרשטויסן פון פריד,
איך האָב פאַרגעסן אָן גוטס.
[18] און איך זאָג: פאַרלאָרן איז מיין שטאַרקייט,
און מיין האָפענונג פון גאָט.

ז

[19] די דערמאָנונג פון מיין פּיין און מיין וואָגלעניש,
איז ווערמוט און ביטערקרויט.
[20] דערמאָנען דערמאָנט זיך מיין זעל,
און זי בייגט זיך אין מיר.
[21] דאָס ענטפער איך צו מיין האַרצן,
דרום טו איך האַרן:

ח

[22] אַז די חסדים פון גאָט זיינען ניט אויסגעגאַנגען,
אַז ניט געענדיקט האָט זיך זיין רחמנות;
[23] זיי זיינען ניי אַלע פרימאָרגן;

רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ׃ חֶלְקִי יְהוָה אָמְרָה נַפְשִׁי עַל־כֵּן אוֹחִיל כד
לוֹ׃ טוֹב יְהוָה לְקֹוָו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ׃ טוֹב וְיָחִיל כה כו
וְדוּמָם לִתְשׁוּעַת יְהוָה׃ טוֹב לַגֶּבֶר כִּי־יִשָּׂא עֹל בִּנְעוּרָיו׃ כז
יֵשֵׁב בָּדָד וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו׃ יִתֵּן בֶּעָפָר פִּיהוּ אוּלַי כח כט
יֵשׁ תִּקְוָה׃ יִתֵּן לְמַכֵּהוּ לֶחִי יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה׃ כִּי לֹא ל לא
יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי׃ כִּי אִם־הוֹגָה וְרִחַם כְּרֹב חֲסָדָיו׃ כִּי לב לג
לֹא עִנָּה מִלִּבּוֹ וַיַּגֶּה בְּנֵי־אִישׁ׃ לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו לד
כֹּל אֲסִירֵי אָרֶץ׃ לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט־גָּבֶר נֶגֶד פְּנֵי עֶלְיוֹן׃ לה
לְעַוֵּת אָדָם בְּרִיבוֹ אֲדֹנָי לֹא רָאָה׃ מִי זֶה אָמַר לו לז
וַתֶּהִי אֲדֹנָי לֹא צִוָּה׃ מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב׃ לח
מַה־יִּתְאוֹנֵן אָדָם חָי גֶּבֶר עַל־חֲטָאָו׃ נַחְפְּשָׂה לט מ
דְרָכֵינוּ וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה עַד־יְהוָה׃ נִשָּׂא לְבָבֵנוּ אֶל־ מא
כַּפָּיִם אֶל־אֵל בַּשָּׁמָיִם׃ נַחְנוּ פָשַׁעְנוּ וּמָרִינוּ אַתָּה לֹא מב
סָלָחְתָּ׃ סַכֹּתָה בָאַף וַתִּרְדְּפֵנוּ הָרַגְתָּ* לֹא חָמָלְתָּ׃ מג
סַכּוֹתָה בֶעָנָן לָךְ מֵעֲבוֹר תְּפִלָּה׃ סְחִי וּמָאוֹס תְּשִׂימֵנוּ מד מה
בְּקֶרֶב הָעַמִּים׃ פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבֵינוּ׃ פַּחַד מו מז
וָפַחַת הָיָה לָנוּ הַשֵּׁאת וְהַשָּׁבֶר׃ פַּלְגֵי־מַיִם תֵּרַד עֵינִי מח
עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃ עֵינִי נִגְּרָה וְלֹא תִדְמֶה מֵאֵין מט
הֲפֻגוֹת׃ עַד־יַשְׁקִיף וְיֵרֶא יְהוָה מִשָּׁמָיִם׃ עֵינִי עוֹלְלָה נ נא
לְנַפְשִׁי מִכֹּל בְּנוֹת עִירִי׃ צוֹד צָדוּנִי כַּצִּפּוֹר אֹיְבַי נב
חִנָּם׃ צָמְתוּ בַבּוֹר חַיָּי וַיַּדּוּ־אֶבֶן בִּי׃ צָפוּ־מַיִם עַל־ נג נד
רֹאשִׁי אָמַרְתִּי נִגְזָרְתִּי׃ קָרָאתִי שִׁמְךָ יְהוָה מִבּוֹר נה
תַּחְתִּיּוֹת׃ קוֹלִי שָׁמָעְתָּ אַל־תַּעְלֵם אָזְנְךָ לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי׃ נו
קָרַבְתָּ בְּיוֹם אֶקְרָאֶךָּ אָמַרְתָּ אַל־תִּירָא׃ רַבְתָּ אֲדֹנָי נז נח
רִיבֵי נַפְשִׁי גָּאַלְתָּ חַיָּי׃ רָאִיתָה יְהוָה עַוָּתָתִי שָׁפְטָה נט
מִשְׁפָּטִי׃ רָאִיתָה כָּל־נִקְמָתָם כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לִי׃ ס

כה׳ לקוו קרי   לד׳ חצי הספר בפסוקים   לה׳ קמץ בז״ק   לו׳ ע׳ ועירא
לט׳ מא׳ נג׳ קמץ בז״ק   לט׳ חטאיו קרי   מג׳ ס״א ולא

גרויס איז דיין טריישאַפט.
24 גאָט איז מיין חלק, זאָגט מיין זעל,
דרום האָף איך צו אים.

ט

25 גוט איז גאָט צו די וואָס האַרן אויף אים,
צו דער זעל וואָס טוט אים זוכן.
26 גוט איז מע זאָל האַרן אַ פאַרשוויגענער
אויף דער ישועה פון גאָט.
27 גוט איז פאַר אַ מענטשן,
אַז ער זאָל טראָגן דעם יאָך אין זיין יוגנט;

י

28 ער זאָל זיצן אַליין און שווייגן,
ווען מע האָט אַרויפגעלייגט אויף אים;
29 ער זאָל לייגן אין אַש זיין מויל,
אפשר איז אַ האָפענונג פאַראַן;
30 ער זאָל געבן די באַק צו זיין שלעגער,
ער זאָל זיך זעטן מיט שאַנד.

כ

31 וואָרום ניט אויף אייביק
פאַרלאָזט גאָט;
וואָרום אויב ער האָט פאַראומערט,
דערבאַרימט ער אָבער לויט זיינע גרויסע חסדים.
33 וואָרום ניט פון זיין האַרצן פייניקט ער,
און פאַראומערט די מענטשנקינדער.

ל

34 צו דריקן אונטער זיינע פיס
אַלע געפאַנגענע פון דער ערד,
35 צו פאַרבייגן דעם משפט פון אַ מאַן,
איז דערווידער דעם פנים פון דעם אויבערשטן;
36 צו קריוודען אַ מענטשן אין זיין קריג,
דאָס וויל גאָט ניט זען.

מ

37 ווער איז דער וואָס קען הייסן, און עס זאָל געשען,
אַז גאָט האָט ניט באַפוילן?
38 קומט ניט פון אויבערשטנס מויל אַרויס
דאָס שלעכטס און דאָס גוטס?
39 וואָס קען זיך באַקלאָגן אַ לעבעדיקער מענטש?
אַ מאַן ביי אַלע זיינע זינד?

נ

40 לאָמיר נאָכזוכן און פאָרשן אונדזערע וועגן,
און לאָמיר זיך אומקערן צו גאָט.
41 לאָמיר אויפהייבן אונדזער האַרץ אויף די הענט
צו גאָט אין הימל.
42 מיר האָבן פאַרבראָכן און ווידערשפעניקט;
ווילסט דו ניט פאַרגעבן?

ס

43 האָסט זיך באַדעקט מיט צאָרן, און אונדז נאָכגעיאָגט,
האָסט געהרגעט אָן רחמנות;
44 האָסט זיך באַדעקט מיט אַ וואָלקן,
אַז קיין תפילה זאָל ניט דורכגיין.
45 קויט און מיסט האָסטו אונדז געמאַכט
צווישן די פעלקער.

פ

46 געעפנט האָבן זייער מויל אויף אונדז
אַלע אונדזערע שׂונאים.
47 אַ גרויל און אַ גרוב איז געקומען אויף אונדז,
אַ פאַרוויסטונג און אַ בראָך[א].
48 בעכן וואַסער טוט רינען מיין אויג
אויף דעם בראָך פון דער טאָכטער מיין פאָלק.

ע

49 מיין אויג גיסט, און וויל זיך ניט שטילן,
אָן אַן אויפהער,
50 ביז גאָט פון הימל
וועט לוגן און זען.

[א] וואָרטשפּיל: פַּחַד וָפַחַת–הַשֵּׁאת וְהַשָּׁבֶר.

51 מיין אויג טוט וויי מיין זעל,
אום אַלע טעכטער פון מיין שטאָט.

צ

52 יאָגן ווי אַ פויגל האָבן מיך געיאָגט
מיינע אומזיסטיקע שׂונאים.
53 זיי האָבן פאַרשניטן אין גרוב מיין לעבן,
און שטיינער האָבן זיי געוואָרפן אויף מיר.
54 וואַסערן האָבן געפלייצט אויף מיין קאָפּ,
איך האָב געזאָגט: איך בין פאַרשניטן.

ק

55 איך האָב גערופן דיין נאָמען, יהוה,
פון דער אונטערשטער גרוב.
56 האָסט געהערט מיין קול,
זאָלסטו ניט פאַרהוילן דיין אויער פון מיין זיפץ, פון
מיין געשריי.
57 האָסט גענענט אין טאָג וואָס איך פלעג דיך רופן,
האָסט געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן.

ר

58 האָסט זיך אָנגענומען, גאָט, די קריג פון מיין זעל,
האָסט אויסגעלייזט מיין לעבן.
59 האָסט געזען, גאָט, מיין קריוודע,
משפט מיין משפט.
60 האָסט געזען זייער גאַנצע נקמה,
אַלע זייערע מחשבות אויף מיר.

סא שָׁמַעְתָּ חֶרְפָּתָם יְהוָה כָּל־מַחְשְׁבֹתָם עָלָי׃ סב שִׂפְתֵי קָמַי
סג וְהֶגְיוֹנָם עָלַי כָּל־הַיּוֹם׃ שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הַבִּיטָה אֲנִי
סד מַנְגִּינָתָם׃ תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּל יְהוָה כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃
סה תִּתֵּן לָהֶם מְגִנַּת־לֵב תַּאֲלָתְךָ לָהֶם׃ סו תִּרְדֹּף בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם
מִתַּחַת שְׁמֵי יְהוָה׃

ד

א אֵיכָה יוּעַם זָהָב יִשְׁנֶא הַכֶּתֶם הַטּוֹב תִּשְׁתַּפֵּכְנָה אַבְנֵי־
ב קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת׃ בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְסֻלָּאִים
ג בַּפָּז אֵיכָה נֶחְשְׁבוּ לְנִבְלֵי־חֶרֶשׂ מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר׃ גַּם־
תַּנִּין חָלְצוּ שַׁד הֵינִיקוּ גּוּרֵיהֶן בַּת־עַמִּי לְאַכְזָר כַּי עֵנִים
ד בַּמִּדְבָּר׃ דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֶל־חִכּוֹ בַּצָּמָא עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ
ה לֶחֶם פֹּרֵשׂ אֵין לָהֶם׃ הָאֹכְלִים לְמַעֲדַנִּים נָשַׁמּוּ בַּחוּצוֹת
ו הָאֱמֻנִים עֲלֵי תוֹלָע חִבְּקוּ אַשְׁפַּתּוֹת׃ וַיִּגְדַּל עֲוֺן בַּת־עַמִּי
מֵחַטַּאת סְדֹם הַהֲפוּכָה כְמוֹ־רָגַע וְלֹא־חָלוּ בָהּ יָדָיִם׃
ז זַכּוּ נְזִירֶיהָ מִשֶּׁלֶג צַחוּ מֵחָלָב אָדְמוּ עֶצֶם מִפְּנִינִים סַפִּיר
ח גִּזְרָתָם׃ חָשַׁךְ מִשְּׁחוֹר תָּאֳרָם לֹא נִכְּרוּ בַּחוּצוֹת צָפַד
ט עוֹרָם עַל־עַצְמָם יָבֵשׁ הָיָה כָעֵץ׃ טוֹבִים הָיוּ חַלְלֵי־חֶרֶב
י מֵחַלְלֵי רָעָב שֶׁהֵם יָזוּבוּ מְדֻקָּרִים מִתְּנוּבֹת שָׂדָי׃ יְדֵי
נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בִּשְּׁלוּ יַלְדֵיהֶן הָיוּ לְבָרוֹת לָמוֹ בְּשֶׁבֶר
יא בַּת־עַמִּי׃ כִּלָּה יְהוָה אֶת־חֲמָתוֹ שָׁפַךְ חֲרוֹן אַפּוֹ וַיַּצֶּת־
יב אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסוֹדֹתֶיהָ׃ לֹא הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכֹל
יג יֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי יָבֹא צַר וְאוֹיֵב בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃ מֵחַטֹּאת
יד נְבִיאֶיהָ עֲוֺנוֹת כֹּהֲנֶיהָ הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּהּ דַּם צַדִּיקִים׃ נָעוּ
עִוְרִים בַּחוּצוֹת נְגֹאֲלוּ בַּדָּם בְּלֹא יוּכְלוּ יִגְּעוּ בִּלְבֻשֵׁיהֶם׃
טו סוּרוּ טָמֵא קָרְאוּ לָמוֹ סוּרוּ סוּרוּ אַל־תִּגָּעוּ כִּי נָצוּ גַּם־
טז נָעוּ אָמְרוּ בַּגּוֹיִם לֹא יוֹסִפוּ לָגוּר׃ פְּנֵי יְהוָה חִלְּקָם לֹא

ד, א׳ אי במקום הי׳ ג׳ תנים קרי כיענים קרי ו׳ קמץ בז״ק ז׳ מלרע
ט׳ ב׳ טעמים יב׳ כל קרי יד׳ נ׳ וערא ומלרע

ש

61 האָסט געהערט זייער לעסטערונג, גאָט,
אַלע זייערע מחשבות אַקעגן מיר;
62 די ליפּן פון מײַנע פײַנט
און זייער טראַכטן אַקעגן מיר אַ גאַנצן טאָג.
63 זע זייער זיצן און זייער שטיין—
איך בין זייער שפּאָטליד.

ת

64 זאָלסט זיי אומקערן, גאָט, אַ פאַרגעלטונג
לויט די מעשׂים פון זייערע הענט.
65 זאָלסט זיי געבן האַרצדולעניש;
דײַן קללה אויף זיי!
66 זאָלסט זיי יאָגן מיט צאָרן,
און זיי פאַרטיליקן פון אונטער די הימלען פון גאָט.

א ד 1 ווי איז פאַרטונקלט דאָס גאָלד,
פאַרביטן דאָס טייערע פײַנגאָלד;
די הייליקע שטיינער צעשאָטן
אין אַלע עק גאַסן!
ב 2 די טייערע קינדער פון ציון,
מיט גינגאָלד געוווֹיגן—
ווי זײַנען זיי גערעכנט פאַר ליימענע קריג,
געמאַכט פון אַ טעפּערס הענט!
ג 3 אַפילו שאַקאַלן ציען אויס די ברוסט,
גיבן זויגן זייערע יונגע,
די טאָכטער מײַן פאָלק איז אַן אַכזר געוואָרן,
אַזוי ווי שטרויספויגלען אין דער מדבר.
ד 4 די צונג פון דעם זויגעדיקן איז צוגעקלעפּט
צו זײַן גומען פון דאָרשטיקייט;
קליינע קינדער בעטן ברויט,
און קיינער ברעכט זיי ניט אָפּ.
ה 5 די וואָס פלעגן עסן טייערע שפּייזן,
זײַנען וויסט אין די גאַסן;
די דערצויגענע אין ווערמילרויט
טוליען זיך צו מיסטהויפנס.
ו 6 וואָרום די זינד פון דער טאָכטער מײַן פאָלק
איז גרעסער ווי דער חטא פון סדום,
וואָס איז איבערגעקערט געוואָרן ווי אין אַ רגע,
און הענט צומאָל זײַנען ניט געפאַלן אויף איר.
ז 7 אירע פירשטן זײַנען געווען לויטערער פון שניי,
ווײַסער פון מילך,
גערויטלטער אויפן לײַב פון קאַרעלן;
סאַפּירשטיין זייער געשטאַלט.
ח 8 פינצטערער פון קויל איז זייער אויסזען,
זיי זײַנען ניט צו דערקענען אויף דער גאַס;
זייער הויט איז צוגעקלעפּט צו זייערע ביינער,
אײַנגעדאַרט ווי האָלץ איז זי געוואָרן.
ט 9 בעסער איז די דערשלאָגענע פון שווערד,
ווי די דערשלאָגענע פון הונגער,
וואָס זיי גייען אויס דורכגענומענע,
אָן אַ פרוכט פון פעלד.
י 10 די הענט פון דערבאַרימדיקע מוטערס
האָבן געקאָכט זייערע קינדער;
זיי זײַנען זיי צום שפּייז געווען,
אין דעם בראָך פון דער טאָכטער מײַן פאָלק.
כ 11 גאָט האָט אויסגעלאָזט זײַן כּעס,
אויסגעגאָסן זײַן גרימצאָרן;
און ער האָט אָנגעצונדן אַ פייער אין ציון,
און עס האָט פאַרצערט אירע גרונטפעסטן.
ל 12 ניט געגלויבט האָבן די מלכים פון דער ערד,
און אַלע באַוווינער פון דער וועלט,
אַז אַ דריקער און אַ שׂונא וועט קומען
אין די טויערן פון ירושָלַיִם;
מ 13 פון וועגן די זינד פון אירע נביאים,
די פאַרברעכן פון אירע כּהנים,
וואָס האָבן בלוט פון גערעכטע
פאַרגאָסן אין איר.
נ 14 זיי וואָגלען ווי בלינדע אין די גאַסן,
זיי זײַנען אײַנגעריכט אין בלוט,
ביז מע קען זיך ניט אָנרירן
אָן די קליידער זייערע.
ס 15 „קערט אײַך אָפּ! טמא!"
רופט מען צו זיי,
„קערט אײַך אָפּ! קערט אײַך אָפּ!
איר זאָלט זיך ניט אָנרירן!"
בעת זיי פליען און וואָגלען;
מע זאָגט צווישן די פעלקער:
זיי טאָרן זיך מער ניט אויפהאַלטן.
פ 16 דער צאָרן פון גאָט האָט זיי צעטיילט,

יוֹסִיף לְהַבִּיטָם פְּנֵי כֹהֲנִים לֹא נָשָׂאוּ זְקֵנִים לֹא חָנָנוּ׃
עוֹדֵינָה תִּכְלֶינָה עֵינֵינוּ אֶל־עֶזְרָתֵנוּ הָבֶל בְּצִפִּיָּתֵנוּ צִפִּינוּ יז
אֶל־גּוֹי לֹא יוֹשִׁעַ׃ צָדוּ צְעָדֵינוּ מִלֶּכֶת בִּרְחֹבֹתֵינוּ קָרַב יח
קִצֵּנוּ מָלְאוּ יָמֵינוּ כִּי־בָא קִצֵּנוּ׃ קַלִּים הָיוּ רֹדְפֵינוּ מִנִּשְׁרֵי יט
שָׁמָיִם עַל־הֶהָרִים דְּלָקֻנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ׃ רוּחַ אַפֵּינוּ כ
מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד בִּשְׁחִיתוֹתָם אֲשֶׁר אָמַרְנוּ בְּצִלּוֹ נִחְיֶה
בַגּוֹיִם׃ שִׂישִׂי וְשִׂמְחִי בַּת־אֱדוֹם יוֹשֶׁבֶתי בְּאֶרֶץ עוּץ כא
גַּם־עָלַיִךְ תַּעֲבָר־כּוֹס תִּשְׁכְּרִי וְתִתְעָרִי׃ תַּם־עֲוֺנֵךְ בַּת־ כב
צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ פָּקַד עֲוֺנֵךְ בַּת־אֱדוֹם גִּלָּה עַל־
חַטֹּאתָיִךְ׃

ה

זְכֹר יְהוָה מֶה־הָיָה לָנוּ הַבִּיטָ וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ׃ א
נַחֲלָתֵנוּ נֶהֶפְכָה לְזָרִים בָּתֵּינוּ לְנָכְרִים׃ יְתוֹמִים הָיִינוּ ב ג
אֵין אָב אִמֹּתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת׃ מֵימֵינוּ בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ ד
בִּמְחִיר יָבֹאוּ׃ עַל צַוָּארֵנוּ נִרְדָּפְנוּ יָגַעְנוּ לֹא הוּנַח־לָנוּ׃ ה
מִצְרַיִם נָתַנּוּ יָד אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם׃ אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ ו ז
אֵינָם אֲנַחְנוּ עֲוֺנֹתֵיהֶם סָבָלְנוּ׃ עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָנוּ פֹּרֵק ח
אֵין מִיָּדָם׃ בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמִּדְבָּר׃ ט
עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת רָעָב׃ נָשִׁים בְּצִיּוֹן י יא
עִנּוּ בְּתֻלֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה׃ שָׂרִים בְּיָדָם נִתְלוּ פְּנֵי זְקֵנִים יב
לֹא נֶהְדָּרוּ׃ בַּחוּרִים טְחוֹן נָשָׂאוּ וּנְעָרִים בָּעֵץ כָּשָׁלוּ׃ יג
זְקֵנִים מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ בַּחוּרִים מִנְּגִינָתָם׃ שָׁבַת מְשׂוֹשׂ יד טו
לִבֵּנוּ נֶהְפַּךְ לְאֵבֶל מְחֹלֵנוּ׃ נָפְלָה עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ אוֹי־ טז
נָא לָנוּ כִּי חָטָאנוּ׃ עַל־זֶה הָיָה דָוֶה לִבֵּנוּ עַל־אֵלֶּה חָשְׁכוּ יז
עֵינֵינוּ׃ עַל הַר־צִיּוֹן שֶׁשָּׁמֵם שׁוּעָלִים הִלְּכוּ־בוֹ׃ אַתָּה יח יט
יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כִּסְאֲךָ לְדֹר וָדוֹר׃ לָמָּה לָנֶצַח כ

ד, טז׳ וזקנים קרי יז׳ עודינו קרי כא׳ יתיר י ה, א׳ הביטה קרי ג׳ ואין קרי
ה׳ קמץ בז״ק ולא קרי שורק עם התש ז׳ ואינם קרי ואנחנו קרי
יח׳ יתיר ה

ער וויל זיי מער ניט אָנקוקן;
כֹּהנים האָט מען ניט געשוינט,
זקנים האָט מען ניט געלייטזעליקט.
ע 17 אונדזערע אויגן גייען נאָך אַלץ אויס
נאָך אונדזער נישטיקער הילף;
אין אונדזער אויסקוק האָבן מיר אויסגעקוקט
אויף אַ פאָלק וואָס קען ניט העלפן.
צ 18 מע שפּירט נאָך אונדזערע טריטא,
אַז מיר קענען ניט גיין אויף אונדזערע גאַסן;
נאָנט איז אונדזער סוף, פול זיינען אונדזערע טעג;
יאָ, געקומען איז אונדזער סוף.
ק 19 פלינקער זיינען אונדזערע נאָכיאָגער
ווי די אָדלערס פון הימל;
אויף די בערג האָבן זיי אונדז געיאָגט,
אין מדבּר האָבן זיי געלויערט אויף אונדז.
ר 20 דער אָטעם פון אונדזער נאָז, דער געזאַלבטער פון גאָט,
איז געפאַנגען געוואָרן אין זייערע גריבער;
דער, וואָס מיר האָבן געזאָגט: אין זיין שאָטן
וועלן מיר לעבן צווישן די פעלקער.
ש 21 קוועל אָן און פריי זיך, טאָכטער אֱדום,
דו וואָס וווינסט אין לאַנד עוץ;
צו דיר אויך וועט אַריבער דער כּוס,
וועסט שיכּור ווערן, און זיך אָפּדעקן.
ת 22 געענדיקט איז דיין זינד, טאָכטער צִיון,
ער וועט דיך מער ניט פאַרטרייבן;
ער וועט דערמאָנען דיין פאַרברעך, טאָכטער אֱדום,
ער וועט אַנטפּלעקן דיינע זינד.

ה

1 געדענק, גאָט, וואָס איז געשען צו אונדז,
קוק און זע אונדזער שאַנד.
2 אונדזער נחלה איז איבערגעגאַנגען צו פרעמדע,
אונדזערע הייזער צו אַנדערע.
3 מיר זיינען יתומים געוואָרן אָן אַ פאָטער,
אונדזערע מוטערס ווי אַלמנות.
4 אונדזער וואַסער טרינקען מיר פאַר געלט,
אונדזער האָלץ קומט אונדז אָן פאַר געצאָלט.
5 אויף אונדזער נאַקן ווערן מיר געיאָגט,
מיר זיינען מיד, און אונדז ווערט ניט באַרוט.
6 צו מִצרַיִם האָבן מיר אַ האַנט אויסגעשטרעקט,
צו אַשור—זיך מיט ברויט צו זעטן.
7 אונדזערע עלטערן האָבן געזינדיקט, און זיינען מער ניטאָ,
און מיר טראָגן זייערע פאַרברעכן.
8 קנעכט געוועלטיקן איבער אונדז,
ניטאָ קיין אויסלייזער פון זייער האַנט.
9 מיט [אַיינשטעלן] אונדזער לעבן קריגן מיר אונדזער ברויט,
פון וועגן דער שווערד פון מדבּר.
10 אונדזער הויט גליט ווי אַן אויוון,
פון וועגן די ברענונגען פון הונגער.
11 ווייבער האָט מען געפייניקט אין צִיון,
יונגפרויען אין די שטעט פון יהודה.
12 האַרן זיינען געהאַנגען געוואָרן פון זייער האַנט;
פנימער פון זקנים זיינען ניט געשוינט געוואָרן.
13 יונגעלייט האָבן מילשטיינער געטראָגן,
און ייִנגלעך האָבן אונטער האָלץ געשטרויכלט.
14 זקנים האָבן פון טויער אויפגעהערט,
יונגעלייט פון זייער געזאַנג.
15 אויפגעהערט האָט די פרייד פון אונדזער האַרצן,
פאַרקערט איז אין טרויער אונדזער טאַנץ.
16 געפאַלן איז די קרוין פון אונדזער קאָפּ;
וויי אונדז! וואָרום מיר האָבן געזינדיקט.
17 דערפאַר איז קראַנק אונדזער האַרץ,
איבער דעם זיינען פינצטער אונדזערע אויגן:
18 איבער דעם באַרג צִיון וואָס איז וויסט—
פיקס גייען אום אויף אים.
19 דו, גאָט, טראָנסט אייביק,
דיין טראָן איז אויף דור־דורות,
20 פאַרוואָס פאַרגעסטו אונדז אויף שטענדיק,

א וואָרטשפּיל: צָדוּ צְעָדֵינוּ.

פאַרלאָזט אונדז אויף לאַנגע טעג?

21 קער אונדז אום צו דיר, גאָט, און לאָמיר זיך אומ־
קערן;
באַניי אונדזערע טעג ווי אַמאָל;

22 וואָרום אויב פאַראַכטן האָסטו אונדז פאַראַכט,
האָסטו אָבער געצערנט אויף אונדז ביז גאָר.

כא תִשְׁכָּחֵנוּ תַּעַזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ יָמִים׃ הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה ׀ אֵלֶיךָ
כב וְנָשׁוּבָ חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃ כִּי אִם־מָאֹס מְאַסְתָּנוּ קָצַפְתָּ
עָלֵינוּ עַד־מְאֹד׃

כא׳ ונשובה קרי

קער אונדז אום צו דיר, גאָט, און לאָמיר זיך אומקערן,
באַניי אונדזערע טעג ווי אַמאָל.

הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה ׀ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃ סימן ית״קק׃

סכום פסוקי איכה מאה וחמשים וארבעה. וסימנו יסע קדים
בשמים. וחציו לדכא תחת רגליו׃

קֹהֶלֶת

א ב דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלָֽם׃ הֲבֵל הֲבָלִים
ג אָמַר קֹהֶלֶת הֲבֵל הֲבָלִים הַכֹּל הָֽבֶל׃ מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם
ד בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃ דּוֹר הֹלֵךְ וְדוֹר בָּא
ה וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמָֽדֶת׃ וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ וְאֶל־
ו מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא שָֽׁם׃ הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב
אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב ׀ סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב
ז הָרֽוּחַ׃ כָּל־הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא
ח אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לָלָֽכֶת׃ כָּל־
הַדְּבָרִים יְגֵעִים לֹא־יוּכַל אִישׁ לְדַבֵּר לֹא־תִשְׂבַּע עַיִן
ט לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא אֹזֶן מִשְּׁמֹֽעַ׃ מַה־שֶּֽׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה
וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה וְאֵין כָּל־חָדָשׁ תַּחַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃
י יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר רְאֵה־זֶה חָדָשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים
יא אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנֵֽנוּ׃ אֵין זִכְרוֹן לָרִאשֹׁנִים וְגַם לָאַחֲרֹנִים
שֶׁיִּהְיוּ לֹא־יִהְיֶה לָהֶם זִכָּרוֹן עִם שֶׁיִּהְיוּ לָאַחֲרֹנָֽה׃

א

1 די ווערטער פון קֹהֶלֶת דעם זון פון דודן, דעם מלך
אין ירושָלַיִם.

2 נישטיקייט פון נישטיקייטן, זאָגט קֹהלת,
נישטיקייט פון נישטיקייטן, אַלץ איז נישטיקייט.

3 וואָס פאַר אַ נוץ האָט דער מענטש פון זיין גאַנצער מי
וואָס ער מיט זיך אונטער דער זון?

4 אַ דָור פאַרגייט, און אַ דָור קומט,
און די ערד באַשטייט אייביק.

5 און די זון גייט אויף, און די זון גייט אונטער,
און יאָגט צו איר אָרט אַחוו זי גייט אויף.

6 דער ווינט גייט קיין דָרום,
און פאַרדרייט זיך קיין צפון,
רונד אַרום, רונד אַרום גייט ער,
און צו זיינע געדרייען קערט זיך אום דער ווינט.

7 אַלע טייכן גייען צום ים,
און דער ים ווערט ניט פול;
צו דעם אָרט וווהין די טייכן גייען,
אַהין גייען זיי ווידער.

8 אַלע ווערטער ווערן מיד,
קיין מענטש קען עס ניט אַרויסרעדן;
דאָס אויג קען זיך ניט אָנקוקן זאַט,
און דאָס אויער קען זיך ניט אָנהערן פול.

9 וואָס איז געווען דאָס וועט זיין,
און וואָס איז געשען דאָס וועט געשען,
און ניטאָ קיין נייס אונטער דער זון.

10 פאַראַן אַ זאַך וואָס מע זאָגט דערויף:
זע, דאָס איז אַ נייס;
איז עס שוין געווען אין אַלטע צייטן
וואָס זיינען געווען פאַר אונדז.

11 ניטאָ קיין זַכר פון די פריערדיקע,
און פון די שפּעטערדיקע וואָס וועלן ערשט זיין,
אויך פון זיי וועט קיין זַכר ניט זיין,
צווישן די וואָס וועלן זיין נאָך שפּעטער.

[12] איך קהלת בין געווען אַ מלך איבער ישׂראל אין ירושָלַיִם. [13] און איך האָב אָפּגעגעבן מיין האַרץ צו זוכן און צו פאָרשן מיט חכמה וועגן אַלץ וואָס געשעט אונטער די הימלען. דאָס איז אַ שלעכטער ענין וואָס גאָט האָט געגעבן די מענטשנקינדער, זיך צו פאַרנעמען דערמיט. [14] איך האָב געזען אַלע טועונישן וואָס ווערן געטאָן אונטער דער זון, ערשט אַלץ איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש; [15] אַ קרומקייט וואָס מע קען ניט אויסגלייכן, און אַ פעלער וואָס קען ניט גוט געמאַכט ווערן.

[16] איך האָב געטענהט מיט מיין האַרצן אַזוי צו זאָגן: אָט האָב איך געהאַט חכמה גרעסער און מער איידער אַלע וואָס זיינען געווען פאַר מיר אין ירושָלַיִם, און מיין האַרץ האָט געזען פיל חכמה און קענטשאַפט. [17] און איך האָב אָפּגעגעבן מיין האַרץ צו פאַרשטיין חכמה, אויך פאַרשטיין משוגעת און נאַרישקייט—בין איך געוואָר געוואָרן אַז דאָס אויך איז ווינטיאָגעניש.

[18] וואָרום אין פיל חכמה איז פיל פאַרדראָס,
און מערט מען קענטשאַפט, מערט מען ווייטאָק.

ב [1] איך האָב געזאָגט ביי מיר אין האַרצן: קום אַקאָרשט, לאָמיך דיך פּרוּוון מיט פרייד, און האָב וווילטאָג; ערשט דאָס אויך איז נישטיקייט. [2] אויף געלעכטער האָב איך געזאָגט: עס איז משוגע; און אויף פרייד: וואָס טוט זי אויף? [3] איך האָב אויסגעקלערט ביי מיר אין האַרצן צו פאַרציען מיין לייב מיט וויין, אַז אי מיין האַרץ זאָל זיך פירן מיט חכמה, אי איך זאָל מיך האַלטן אָן נאַרישקייט, ביז איך וועל זען וואָס איז בעסער פאַר די מענטשנקינדער אַז זיי זאָלן טאָן אונטערן הימל אין די געציילטע טעג פון זייער לעבן. [4] איך האָב מיר אויפגעטאָן גרויסע זאַכן; איך האָב מיר געבויט הייזער, איך האָב מיר געפלאַנצט ווייַנגערטנער; [5] איך האָב מיר געמאַכט גערטנער און סעדער און אַיינגעפלאַנצט אין זיי ביימער פון אַלערליי פירות. [6] איך האָב מיר געמאַכט וואַסערטייכן אָנצוטרינקען פון זיי דעם וואַקסיקן וואַלד וואָס שפּראָצט מיט ביימער. [7] איך האָב אַיינגעקויפט קנעכט און דינסטן, און הויזגעבאָרענע האָב איך געהאַט; אויך אַן אייגנס פון רינדער און שאָף אַ סך האָב איך געהאַט, מער פון אַלע וואָס זיינען געווען פאַר מיר אין ירושָלַיִם. [8] איך האָב מיר אָנגעזאַמלט אויך זילבער און גאָלד, און שאַצן פון מלכים און מדינות. איך האָב מיר אַיינגעשאַפט זינגערס און זינגערינס, און תענוגים פון מענטשנקינדער, ווייבער אויף ווייבער. [9] און איך בין געווען גרעסער און האָב פאַרמאָגט מער פון אַלע וואָס זיינען געווען פאַר מיר אין ירושָלַיִם; אויך איז מיין חכמה מיר ביי געשטאַנען. [10] און וואָס נאָר מיינע אויגן האָבן פאַרלאַנגט, האָב איך פון זיי ניט געמינערט; איך האָב ניט פאַרמיטן מיין האַרץ פון קיין פרייד, נייערט מיין האַרץ האָט זיך וויל געטאָן מיט מיין גאַנצער מי, וואָרום דאָס איז געווען מיין חלק פון מיין

יב יג אֲנִי קֹהֶלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם׃ וְנָתַתִּי
אֶת־לִבִּי לִדְרוֹשׁ וְלָתוּר בַּחָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת
הַשָּׁמָיִם הוּא ׀ עִנְיַן רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת
יד בּוֹ׃ רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה
טו הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל לִתְקֹן וְחֶסְרוֹן
טז לֹא־יוּכַל לְהִמָּנוֹת׃ דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה
הִגְדַּלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לְפָנַי עַל־
יז יְרוּשָׁלִָם וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חָכְמָה וָדָעַת׃ וָאֶתְּנָה לִבִּי
לָדַעַת חָכְמָה וְדַעַת הֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הוּא
יח רַעְיוֹן רוּחַ׃ כִּי בְּרֹב חָכְמָה רָב־כָּעַס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף
מַכְאוֹב׃

ב

א אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי לְכָה־נָּא אֲנַסְּכָה בְשִׂמְחָה וּרְאֵה בְטוֹב
ב וְהִנֵּה גַם־הוּא הָבֶל׃ לִשְׂחוֹק אָמַרְתִּי מְהוֹלָל וּלְשִׂמְחָה
ג מַה־זֹּה עֹשָׂה׃ תַּרְתִּי בְלִבִּי לִמְשׁוֹךְ בַּיַּיִן אֶת־בְּשָׂרִי וְלִבִּי
נֹהֵג בַּחָכְמָה וְלֶאֱחֹז בְּסִכְלוּת עַד אֲשֶׁר אֶרְאֶה אֵי־זֶה
טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמַיִם מִסְפַּר יְמֵי
ד חַיֵּיהֶם׃ הִגְדַּלְתִּי מַעֲשָׂי בָּנִיתִי לִי בָּתִּים נָטַעְתִּי לִי כְּרָמִים׃
ה עָשִׂיתִי לִי גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל־פֶּרִי׃
ו עָשִׂיתִי לִי בְּרֵכוֹת מָיִם לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים׃
ז קָנִיתִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וּבְנֵי־בַיִת הָיָה לִי גַּם מִקְנֶה בָקָר
ח וָצֹאן הַרְבֵּה הָיָה לִי מִכֹּל שֶׁהָיוּ לְפָנַי בִּירוּשָׁלִָם׃ כָּנַסְתִּי
לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב וּסְגֻלַּת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת עָשִׂיתִי לִי
ט שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְתַעֲנוּגֹת בְּנֵי הָאָדָם שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת׃ וְגָדַלְתִּי
וְהוֹסַפְתִּי מִכֹּל שֶׁהָיָה לְפָנַי בִּירוּשָׁלִָם אַף חָכְמָתִי עָמְדָה
י לִּי׃ וְכֹל אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אָצַלְתִּי מֵהֶם לֹא־מָנַעְתִּי
אֶת־לִבִּי מִכָּל־שִׂמְחָה כִּי־לִבִּי שָׂמֵחַ מִכָּל־עֲמָלִי וְזֶה־הָיָה

ב, ג׳ בס״א עד׀ אשר אראה

יא חֶלְקִי מִכָּל־עֲמָלִי׃ וּפָנִיתִי אֲנִי בְּכָל־מַעֲשַׂי שֶׁעָשׂוּ יָדַי
וּבֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ
יב וְאֵין יִתְרוֹן תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וּפָנִיתִי אֲנִי לִרְאוֹת חָכְמָה
וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי ׀ מֶה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ
יג אֵת אֲשֶׁר־כְּבָר עָשׂוּהוּ׃ וְרָאִיתִי אָנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחָכְמָה
יד מִן־הַסִּכְלוּת כִּיתְרוֹן הָאוֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ׃ הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ
וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ וְיָדַעְתִּי גַם־אָנִי שֶׁמִּקְרֶה אֶחָד יִקְרֶה
טו אֶת־כֻּלָּם׃ וְאָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי כְּמִקְרֵה הַכְּסִיל גַּם־אֲנִי
יִקְרֵנִי וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי אָז יוֹתֵר וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי שֶׁגַּם־זֶה
טז הָבֶל׃ כִּי אֵין זִכְרוֹן לֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל לְעוֹלָם בְּשֶׁכְּבָר
הַיָּמִים הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכָּח וְאֵיךְ יָמוּת הֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל׃
יז וְשָׂנֵאתִי אֶת־הַחַיִּים כִּי רַע עָלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה תַּחַת
יח הַשָּׁמֶשׁ כִּי־הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת־כָּל־
עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ שֶׁאַנִּיחֶנּוּ לָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה
יט אַחֲרָי׃ וּמִי יוֹדֵעַ הֶחָכָם יִהְיֶה אוֹ סָכָל וְיִשְׁלַט בְּכָל־
עֲמָלִי שֶׁעָמַלְתִּי וְשֶׁחָכַמְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ גַּם־זֶה הָבֶל׃
כ וְסַבּוֹתִי אֲנִי לְיַאֵשׁ אֶת־לִבִּי עַל כָּל־הֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי תַּחַת
כא הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי־יֵשׁ אָדָם שֶׁעֲמָלוֹ בְּחָכְמָה וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן
וּלְאָדָם שֶׁלֹּא עָמַל־בּוֹ יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל וְרָעָה
כב רַבָּה׃ כִּי מֶה־הֹוֶה לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא
כג עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי כָל־יָמָיו מַכְאֹבִים וָכַעַס עִנְיָנוֹ
כד גַּם־בַּלַּיְלָה לֹא־שָׁכַב לִבּוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל הוּא׃ אֵין־טוֹב
בָּאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ גַּם־
כה זֹה רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא׃ כִּי מִי יֹאכַל וּמִי
כו יָחוּשׁ חוּץ מִמֶּנִּי׃ כִּי לְאָדָם שֶׁטּוֹב לְפָנָיו נָתַן חָכְמָה וְדַעַת
וְשִׂמְחָה וְלַחוֹטֶא נָתַן עִנְיָן לֶאֱסֹף וְלִכְנוֹס לָתֵת לְטוֹב
לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃

טז׳ קמץ בז״ק   כ׳ כא לְיַאֵשׁ   כב׳ הס׳ בשוא   כו׳ כצל

גאַנצער מי. [11] אָבער איך האָב זיך אומגעקוקט אויף אַלע מיינע אויפטוען וואָס מיינע הענט האָבן אויפגעטאָן, און אויף דער מי וואָס איך האָב מיך געמיט כּדי דאָס אויפצוטאָן, ערשט אַלץ נישטיקייט און ווינטיאָגעניש, און גאָרנישט קומט אַרויס אונטער דער זון.

[12] און איך האָב מיך געקערט צו באַקוקן חכמה און משוגעת און נאַרישקייט; וואָרום וואָס [קען אויפטאָן] דער מענטש וואָס קומט נאָכן מלך? בלויז דאָס וואָס מע האָט שוין פריער געטאָן. [13] און איך האָב אַיינגעזען אַז די מעלה פון חכמה איבער נאַרישקייט איז אַזוי ווי די מעלה פון ליכטיקייט איבער פינצטערניש.

[14] דער חכם האָט זיינע אויגן אין קאָפּ,
און דער נאַר גייט אין דער פינצטער.

אָבער איך האָב אויך געמערקט אַז איין טראַף טרעפט זיי אַלעמען. [15] און איך האָב געזאָגט ביי מיר אין האַרצן: אַזוי ווי עס טרעפט דעם נאַרן אַזוי וועט אויך מיך טרעפן, היינט נאָך וואָס דען בין איך געווען קליגער? און איך האָב געטענהט ביי מיר אין האַרצן, אַז דאָס אויך איז נישטיקייט. [16] וואָרום פון דעם חכם אַזוי ווי פון דעם נאַרן בלייבט ניט קיין זַכר אויף אייביק; ווייל אין די קומעדיקע טעג וועט אַלץ זיין שוין פאַרגעסן; און ווי שטאַרבט דער חכם? אַזוי ווי דער נאַר. [17] און איך האָב פיינט געקראָגן דאָס לעבן, וואָרום מיר איז אויסגעקומען שלעכט די געשעאונג וואָס געשעט אונטער דער זון, ווייל אַלץ איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

[18] און איך האָב פיינט געקראָגן מיין גאַנצע מי וואָס איך מי מיך דערויף אונטער דער זון, כּדי אַז איך מוז עס איבערלאָזן צו אַ מענטשן וואָס וועט זיין נאָך מיר. [19] און ווער וויים אויב ער וועט זיין אַ חכם אָדער אַ נאַר? פון דעסטוועגן וועט ער געוועלטיקן איבער מיין גאַנצער מי וואָס איך האָב מיך געמיט און געקליגט דערויף אונטער דער זון. דאָס אויך איז נישטיקייט. [20] און איך האָב מיך אומגעדרייט צו לאָזן מיין האַרץ זיך מיַאֵש צו זיין פון דער גאַנצער מי וואָס איך האָב מיך געמיט אונטער דער זון. [21] וואָרום פאַראַן אַ מענטש וואָס זיין מי איז מיט חכמה, און מיט קענשאַפט, און מיט בְּרִיָהשאַפט, און ער לאָזט עס איבער פאַר אַ חלק צו אַ מענטשן וואָס האָט זיך דערויף ניט געמיט. דאָס אויך איז נישטיקייט און אַ גרויס בייז. [22] וואָרום וואָס האָט דער מענטש פון זיין גאַנצער מי, און פון דעם האַוון פון זיין האַרצן, אַז ער זאָל זיך מיען אונטער דער זון? [23] וואָרום אַלע זיינע טעג זיינען ווייטאָקן, און זיין עסק איז ערגערניש; אַפילו ביי נאַכט ליגט ניט אַיין זיין האַרץ. דאָס אויך איז נישטיקייט.

[24] ניטאָ בעסערס פאַרן מענטשן, ווי ער זאָל עסן און טרינקען, און זיך לאָזן ווויל גיין פאַר זיין מי. דאָס אויך, האָב איך אַיינגעזען, אַז דאָס איז פון גאָטס האַנט — [25] וואָרום: ווער זאָל עסן און ווער זאָל הנאה האָבן, אויב ניט איך? — [26] ווייל דעם מענטשן וואָס איז ווילגעפעלן פאַר אים, גיט ער חכמה, און קענשאַפט, און פרייד; און דעם זינדיקן גיט ער אַן עסק צו קלייבן און צו זאַמלען, כּדי איבערצולאָזן צו דעם וואָס איז ווילגעפעלן פאַר גאָט. דאָס אויך איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

ג 1 אויף אַלץ איז דאָ אַ שעה, און אַ צייט פאַר איט־לעכער זאַך אונטערן הימל.

2 אַ צייט געבאָרן צו ווערן,
און אַ צייט צו שטאַרבן;
אַ צייט צו פלאַנצן,
און אַ צייט אויסצורייסן דאָס געפלאַנצטע.
3 אַ צייט צו הרגען,
און אַ צייט צו היילן;
אַ צייט צו ברעכן,
און אַ צייט צו בויען.
4 אַ צייט צו וויינען,
און אַ צייט צו לאַכן;
אַ צייט צו קלאָגן,
און אַ צייט צו טאַנצן.
5 אַ צייט אַוועקצוואַרפן שטיינער,
און אַ צייט אויפצוקלייבן שטיינער;
אַ צייט צו האַלדזן,
און אַ צייט זיך צו דערווייטערן פון האַלדזן.
6 אַ צייט צו זוכן,
און אַ צייט אָנצוווערן;
אַ צייט צו היטן,
און אַ צייט אַוועקצוואַרפן.
7 אַ צייט צו רייסן,
און אַ צייט צו נייען;
אַ צייט צו שווייגן,
און אַ צייט צו רעדן.

ג

א לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל־חֵפֶץ תַּחַת הַשָּׁמָיִם׃
ב עֵת לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת
עֵת לָטַעַת וְעֵת לַעֲקוֹר נָטוּעַ׃
ג עֵת לַהֲרוֹג וְעֵת לִרְפּוֹא
עֵת לִפְרוֹץ וְעֵת לִבְנוֹת׃
ד עֵת לִבְכּוֹת וְעֵת לִשְׂחוֹק
עֵת סְפוֹד וְעֵת רְקוֹד׃
ה עֵת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעֵת כְּנוֹס אֲבָנִים
עֵת לַחֲבוֹק וְעֵת לִרְחֹק מֵחַבֵּק׃
ו עֵת לְבַקֵּשׁ וְעֵת לְאַבֵּד
עֵת לִשְׁמוֹר וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ׃
ז עֵת לִקְרוֹעַ וְעֵת לִתְפּוֹר
עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר׃
ח עֵת לֶאֱהֹב וְעֵת לִשְׂנֹא
עֵת מִלְחָמָה וְעֵת שָׁלוֹם׃
ט מַה־יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל׃ רָאִיתִי אֶת־הָעִנְיָן
יא אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ׃ אֶת־הַכֹּל
עָשָׂה יָפֶה בְעִתּוֹ גַּם אֶת־הָעֹלָם נָתַן בְּלִבָּם מִבְּלִי אֲשֶׁר
לֹא־יִמְצָא הָאָדָם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה הָאֱלֹהִים מֵרֹאשׁ
יב וְעַד־סוֹף׃ יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם־לִשְׂמוֹחַ וְלַעֲשׂוֹת
יג טוֹב בְּחַיָּיו׃ וְגַם כָּל־הָאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְרָאָה טוֹב
יד בְּכָל־עֲמָלוֹ מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ יָדַעְתִּי כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין
טו לִגְרֹעַ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָיו׃ מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר
הוּא וַאֲשֶׁר לִהְיוֹת כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים יְבַקֵּשׁ אֶת־נִרְדָּף׃
טז וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע
יז וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרָשַׁע׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי אֶת־הַצַּדִּיק

8 אַ צייט ליב צו האָבן,
און צייט פיינט צו האָבן;
אַ צייט פאַר מלחמה,
און אַ צייט פאַר שלום.

9 וואָס קומט אַרויס דעם טוער וואָס ער מיט זיך? 10 איך האָב געזען דעם עסק וואָס גאָט האָט געגעבן די מענטשן־קינדער זיך צו עסקן דערמיט. 11 אַלצדינג האָט ער געמאַכט שיין אין זיין צייט, אויך די וועלט האָט ער אַריינגעטאָן אין זייער האַרצן, אָבער אַזוי אַז דער מענטש קען ניט אויסגעפינען דעם באַשאַף וואָס גאָט האָט באַשאַפן, פון אָנהייב ביזן סוף. 12 איך ווייס אַז ניטאָ בעסערס פאַר זיי, ווי נאָר זיך צו פרייען, און זיך וויל צו טאָן, אין זייער לעבן. 13 אָבער אויך אַז עמיצער אַ מענטש עסט און טרינקט, און האָט ווילטאָג פאַר אַל זיין מי, איז דאָס אַ מתּנה פון גאָט. 14 איך ווייס אַז אַלץ וואָס גאָט מאַכט, דאָס וועט זיין אייביק; דערצו איז ניט צוצולייגן, און דערפון איז ניט צו מינערן; און גאָט האָט געמאַכט אַז מע זאָל מורא האָבן פאַר אים. 15 דאָס וואָס איז, איז שוין געווען, און דאָס וואָס דאַרף ערשט זיין, איז שוין געווען. אָבער גאָט מאָנט אויף פאַר דעם גערודפטן.

16 און נאָך האָב איך געזען אונטער דער זון: אין דעם אָרט פון גערעכטיקייט, דאָרטן איז אומרעכט, און אין דעם אָרט פון רעכטפאַרטיקייט, דאָרטן איז אומרעכט. 17 האָב איך געזאָגט ביי זיך אין האַרצן: אי דעם צדיק אי דעם

וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עֵת לְכָל־חֵפֶץ וְעַל כָּל־
יח הַמַּעֲשֶׂה שָׁם׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם
יט לְבָרָם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שְׁהֶם בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶם׃ כִּי
מִקְרֶה בְנֵי־הָאָדָם וּמִקְרֶה הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה אֶחָד לָהֶם
כְּמוֹת זֶה כֵּן־מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־
כ הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל׃ הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד
כא הַכֹּל הָיָה מִן־הֶעָפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הֶעָפָר׃ מִי יוֹדֵעַ רוּחַ
בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא לְמָעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת
כב הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ׃ וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח
הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא חֶלְקוֹ כִּי מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה
שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָיו׃

ד

א וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה אֶת־כָּל־הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה ׀ דִּמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם וּמִיַּד
ב עֹשְׁקֵיהֶם כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם׃ וְשַׁבֵּחַ אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים
ג שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדֶנָה׃ וְטוֹב
מִשְּׁנֵיהֶם אֵת אֲשֶׁר־עֲדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה אֶת־
ד הַמַּעֲשֶׂה הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וְרָאִיתִי אֲנִי
אֶת־כָּל־עָמָל וְאֵת כָּל־כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קִנְאַת־אִישׁ
ה מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת־יָדָיו
ו וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ׃ טוֹב מְלֹא כַף נָחַת מִמְּלֹא חָפְנַיִם עָמָל
ז ח וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה הֶבֶל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ יֵשׁ
אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם בֵּן וָאָח אֵין־לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַּם־
עֵינָיו לֹא־תִשְׂבַּע עֹשֶׁר וּלְמִי ׀ אֲנִי עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי
ט מִטּוֹבָה גַּם־זֶה הֶבֶל וְעִנְיַן רָע הוּא׃ טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן־
י הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ־לָהֶם שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם׃ כִּי אִם־יִפֹּלוּ
הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ וְאִילוֹ הָאֶחָד שֶׁיִּפּוֹל וְאֵין שֵׁנִי

ג, יח׳ הה׳ בשוא יט׳ קמץ בז״ק ד, ח׳ עט קי׳ י׳ ב׳ טעמים

רשע וועט גאָט משפטן, וואָרום אַ צייט פאַר איטלעכער זאַך און פאַר איטלעכער טואונג איז דאָרטן דאָ. [18] איך האָב געזאָגט בײַ זיך אין האַרצן: דאָס איז פון וועגן די מענטשנקינדער; כּדי גאָט זאָל זיי לייטערן, און כּדי זיי אַליין זאָלן זען אַז זיי זיינען ווי אַ בהמה. [19] וואָרום דער טראַף פון די מענטשנקינדער איז דער טראַף פון דער בהמה; איין טראַף בײַ זיי. ווי דער שטאַרבט, אַזוי שטאַרבט דער, און איין אָטעם בײַ בײדן, און קיין מעלה פון מענטשן איבער דער בהמה איז ניטאָ, וואָרום אַלץ איז נישטיקייט. [20] בײדע קומען אַהין אין איין אָרט, בײדע זיינען פון שטויב, און בײדע קערן זיך אום צו שטויב. [21] ווער ווייס דעם גייסט פון די מענטשנקינדער, אויב ער גייט אַרויף אין דער הייך, און דעם גייסט פון דער בהמה, אויב ער נידערט אונטן צו דער ערד? [22] און איך האָב אײַנגעזען אַז ניטאָ בעסערס, ווי דער מענטש זאָל הנאה האָבן פון זיינע אויפטוען, וואָרום דאָס איז זיין חלק; ווייל ווער וועט אים ברענגען אָנצוקוקן וואָס וועט זיין נאָך אים?

ד [1] און איך האָב ווידער געזען אַלע רויבערייען וואָס ווערן אָפּגעטאָן אונטער דער זון. און אָט זיינען די טרערן פון די געדריקטע, און ניטאָ ווער זאָל זיי טרייסטן; און אויף דער זייט פון זייערע דריקער איז די מאַכט, און ניטאָ ווער זאָל זיי טרייסטן. [2] דרום האַלט איך די טויטע וואָס זיינען שוין געשטאָרבן פאַר גליקלעכער פון די לעבעדיקע וואָס לעבן נאָך. [3] און בעסער פון זיי בײדן איז דעם וואָס איז נאָך ניט געווען, וואָס האָט ניט געזען די שלעכטע מעשׂים וואָס ווערן אָפּגעטאָן אונטער דער זון.

[4] און איך האָב געזען יעטוועדער מי, און יעטוועדער בריִהשאַפט אין אַרבעט, אַז דאָס איז אויס קנאה פון איינעם צום אַנדערן. דאָס אויך איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

[5] דער נאַר פאַרלייגט זיינע הענט,
און עסט זיין אייגן פלייש.
[6] בעסער אַ האַנטפול מנוחה,
איידער פולע הויפנס מי און ווינטיאָגעניש.

[7] און איך האָב ווידער געזען נישטיקייט אונטער דער זון. [8] פאַראַן איינער, אָן אַ צווייטן [צו זיך]; צומאָל אַ זון אָדער אַ ברודער האָט ער ניט, פון דעסטוועגן איז ניטאָ קיין ענד צו זיין מיעניש, און זיין אויג קען זיך ניט אָנזעטן מיט עשירות; „און פאַר וועמען מי איך מיך, און מינער זיך פון גוטס?״ דאָס אויך איז נישטיקייט, און עס איז אַ שלעכטער ענין.

[9] בעסער צוויי איידער איינער, וואָרום זיי האָבן אַ גוטן לוין פאַר זייער מי. [10] וואָרום אַז זיי פאַלן, הייבט איינער אויף דעם אַנדערן, אָבער ווי צו דעם איינצלנעם וואָס פאַלט, און ניטאָ אַ צווייטער אים אויפצוהייבן.

יא להקימו: גם אם־ישכבו שנים וחם להם ולאחד איך
יב יחם: ואם־יתקפו האחד השנים יעמדו נגדו והחוט
יג המשלש לא במהרה ינתק: טוב ילד מסכן וחכם ממלך
יד זקן וכסיל אשר לא־ידע להזהר עוד: כי־מבית הסורים
טו יצא למלך כי גם במלכותו נולד רש: ראיתי את־כל־
החיים המהלכים תחת השמש עם הילד השני אשר
טז יעמד תחתיו: אין־קץ לכל־העם לכל אשר־היה לפניהם
גם האחרונים לא ישמחו־בו כי גם־זה הבל ורעיון רוח:
יז שמר רגליך כאשר תלך אל־בית האלהים וקרוב לשמע
מתת הכסילים זבח כי־אינם יודעים לעשות רע:

ה

א אל־תבהל על־פיך ולבך אל־ימהר להוציא דבר לפני
האלהים כי האלהים בשמים ואתה על־הארץ על־כן
ב יהיו דבריך מעטים: כי בא החלום ברב ענין וקול כסיל
ג ברב דברים: כאשר תדר נדר לאלהים אל־תאחר לשלמו
ד כי אין חפץ בכסילים את אשר־תדר שלם: טוב אשר
ה לא־תדר משתדור ולא תשלם: אל־תתן את־פיך לחטיא
את־בשרך ואל־תאמר לפני המלאך כי שגגה היא למה
ו יקצף האלהים על־קולך וחבל את־מעשה ידיך: כי ברב
חלמות והבלים ודברים הרבה כי את־האלהים ירא:
ז אם־עשק רש וגזל משפט וצדק תראה במדינה אל־
תתמה על־החפץ כי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם:
ח ט ויתרון ארץ בכל היא מלך לשדה נעבד: אהב כסף לא־
ישבע כסף ומי־אהב בהמון לא תבואה גם־זה הבל:
י ברבות הטובה רבו אוכליה ומה־כשרון לבעליה כי
יא אם־ראית עיניו: מתוקה שנת העבד אם־מעט ואם־
יב הרבה יאכל והשבע לעשיר איננו מניח לו לישון: יש

ד, יז׳ יתיר י ה, ח׳ הוא קרי ס״א מלך לשדה ס״א נעבד
י׳ ראות קרי

[11] דעסגלייכן אַז צוויי ליגן באַנאַנד, איז זיי וואַרעם, אָבער איינעם ווי קען וואַרעם ווערן? [12] און אויב עמיצער קען איבערשטאַרקן דעם איינעם, וועלן אָבער צוויי זיך שטעלן קעגן אים. און אַ דרייַעדיקער פאָדים וועט ניט אויף גיך צעריסן ווערן.

[13] בעסער אַן אָרים ייִנגל און אַ חכם, איידער אַן אַלטער מלך און אַ נאַר, וואָס ווייס ניט מער צו זיין אָפּ־נעהיט. [14] וואָרום פון געפענקעניש איז יענער אַרויסגע־גאַנגען צו ווערן אַ מלך, הגם ער איז געבאָרן געוואָרן אָרים, אונטער דעמס מלוכה. [15] איך האָב געזען אַלע לעבעדיקע וואָס גייען אונטער דער זון, האַלטן מיט דעם ייִנגל, דעם צווייטן וואָס שטייט אויף זיין אָרט; [16] ניט געווען קיין ענד צו אַלדעם פאָלק, צו אַלע וואָס ער איז געווען זייער אָנפירער; פון דעסטוועגן וועלן די שפּעטער־דיקע זיך ניט פרייען מיט אים. יאָ, דאָס אויך איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

[17] היט דיין פוס, אַז דו גייסט אין גאָטס הויז, וואָרום געהאָרכן איז אָנגעלייגטער, ווי וואָס די נאַרן גיבן אַ שלאַכטאָפּפער; הגם זיי ווייסן ניט אַז זיי טוען שלעכט.

ה [1] זאָלסט ניט זיין האַסטיק מיט דיין מויל, און דיין האַרץ זאָל זיך ניט אײַלן אַרויסצולאָזן אַ וואָרט פאַר גאָט, וואָרום גאָט איז אין הימל און דו ביסט אויף דער ערד; דרום זאָלן דיינע ווערטער זיין ווינציק.

[2] וואָרום אַ חלום קומט מיט פיל געשלידער,
און דער קָול פון אַ נאַרן מיט פיל ווערטער.

[3] אַז דו ביסט מנַדר אַ נדר צו גאָט, זאָלסטו זיך ניט שפּעטיקן אים צו באַצאָלן, וואָרום ער האָט ניט ליב נאַרן; וואָס דו ביסט מנַדר, באַצאָל. [4] בעסער זאָלסט ניט מנַדר זיין, איידער זאָלסט מנַדר זיין און ניט באַצאָלן. [5] זאָלסט ניט דערלאָזן דיין מויל צו פאַרזינדיקן דיין לייב, און זאָלסט ניט זאָגן פאַר דעם שליח [פון גאָט], אַז דאָס איז געווען אַ פאַר־זע. נאָך וואָס זאָל גאָט צערענען אויף דיין קָול, און צעשטערן דאָס ווערק פון דיינע הענט? [6] וואָרום פון פיל חלומות און נאַרישקייטן קומען אַרויס פיל צוזאָגן, אָבער האָב מורא פאַר גאָט.

[7] אַז דו זעסט די דריקונג פון דעם אָרימאַן, און די באַרויבונג פון רעכט און גערעכטיקייט אין דער מדינה, זאָלסטו זיך ניט וווּנדערן אויף דער זאַך, וואָרום איבער דעם הויכן גיט אַכטונג אַ העכערער, און נאָך העכערע איבער זיי. [8] און אַ מעלה פון אַ לאַנד אין אַלעם, איז אַ מלך איבערגעגעבן צו פעלד.

[9] דער וואָס האָט ליב געלט קען זיך ניט אָנזעטן מיט געלט, און ניט ווער עס האָט ליב רייכטום—מיטן אײַנקום. דאָס אויך איז נישטיקייט. [10] אַז דאָס גוטס מערט זיך, מערן זיך זיינע עסערס; און וואָס קומט אַרויס דעם אייגנטימער, אַחוץ דאָס אָנקוקן מיט זיינע אויגן? [11] זיס איז דער שלאָף פון דעם וואָס אַרבעט, סיי ער עסט ווינציק, סיי פיל, אָבער די זעט פון דעם עושר לאָזט אים ניט שלאָפן.

[12] פאַראַן אַ פאַרדראָסיקער ווייטאָק וואָס איך האָב געזען אונטער דער זון: אַן עשירות וואָס ווערט געהיט

רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו
לְרָעָתוֹ׃ וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיַן רָע וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין יג
בְּיָדוֹ מְאוּמָה׃ כַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם יָשׁוּב לָלֶכֶת יד
כְּשֶׁבָּא וּמְאוּמָה לֹא־יִשָּׂא בַעֲמָלוֹ שֶׁיֹּלֵךְ בְּיָדוֹ׃ וְגַם־זֹה טו
רָעָה חוֹלָה כָּל־עֻמַּת שֶׁבָּא כֵּן יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לוֹ שֶׁיַּעֲמֹל
לָרוּחַ׃ גַּם כָּל־יָמָיו בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס הַרְבֵּה וְחָלְיוֹ טז
וָקָצֶף׃ הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אָנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה לֶאֱכוֹל יז
וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבָה בְּכָל־עֲמָלוֹ ׀ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ
מִסְפַּר יְמֵי־חַיָּו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־הוּא חֶלְקוֹ׃
גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים יח
וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת אֶת־חֶלְקוֹ וְלִשְׂמֹחַ בַּעֲמָלוֹ
זֹה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ כִּי לֹא הַרְבֵּה יִזְכֹּר אֶת־יְמֵי חַיָּיו יט
כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ׃

ו

יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־הָאָדָם׃ א
אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ ב
חָסֵר לְנַפְשׁוֹ ׀ מִכֹּל אֲשֶׁר־יִתְאַוֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים
לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל וָחֳלִי רָע הוּא׃
אִם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת יִחְיֶה וְרַב ׀ שֶׁיִּהְיוּ ג
יְמֵי־שָׁנָיו וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה וְגַם־קְבוּרָה לֹא־
הָיְתָה לּוֹ אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנָּפֶל׃ כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ ד
יֵלֵךְ וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה׃ גַּם־שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יָדָע ה
נַחַת לָזֶה מִזֶּה׃ וְאִלּוּ חָיָה אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה ו
לֹא רָאָה הֲלֹא אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ׃ כָּל־עֲמַל הָאָדָם ז
לְפִיהוּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמָּלֵא׃ כִּי מַה־יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן־ ח
הַכְּסִיל מַה־לֶּעָנִי יוֹדֵעַ לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים׃ טוֹב מַרְאֵה ט
עֵינַיִם מֵהֲלָךְ־נָפֶשׁ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ מַה־שֶּׁהָיָה י

ה, יז׳ חיו קרי ו, י׳ חצי הספר בפסוקים

פון דעם אייגנטימער אים צום בייזן. 13 און די עשירות ווערט פאַרלאָרן אין אַ שלעכטן עסק; און אַז ער האָט אַ זון, בלייבט גאָרנישט אין זיין האַנט. 14 אַזוי ווי ער איז אַרויס פון זיין מוטערלייב, גייט ער נאַקעט צוריק, אַזוי ווי ער איז געקומען, און קיין זאַך נעמט ער ניט מיט פאַר זיין מי, כדי ער זאָל עס אַוועקטראָגן אין זיין האַנט. 15 יאָ, דאָס אויך איז אַ פאַרדראָסיקער ווייטאָק, וואָס גענוי ווי ער איז געקומען, אַזוי גייט ער אַוועק; און וואָס קומט אים אַרויס וואָס ער מיט זיך פאַרן ווינט? 16 דערצו פאַרצערט ער אַלע זיינע טעג אין פינצטערניש, און ערגערט זיך אַ סך, און האָט קרענקעניש און פאַרדראָס.

17 אָט וואָס איך האָב אײַנגעזען: בעסער און שענער וואָלט געווען צו עסן און טרינקען, און האָבן ווילטאָג פאַר זיין גאַנצער מי וואָס ער מיט זיך אונטער דער זון אין די געציילטע טעג פון זיין לעבן וואָס גאָט האָט אים געשאָנקען; וואָרום דאָס איז זיין חלק. 18 און איטלעכער מענטש וואָס גאָט שענקט אים עשירות און גיטער, און גיט אים שליטה צו עסן דערפון, און צו נעמען זיין חלק, און זיך ווויל צו טאָן פאַר זיין מי, איז דאָס אַ מתנה פון גאָט. 19 יאָ, ער דאַרף געדענקען אַז די טעג פון זיין לעבן זיינען ניט פיל– וואָרן גאָט באַוועגט אים נאָך די פרייד פון זיין האַרצן.

ו 1 פאַראַן אַן אומגליק וואָס איך האָב געזען אונטער דער זון, און עס איז זייער אָפט ביים מענטשן: 2 אַ מענטש וואָס גאָט שענקט אים עשירות און גיטער און כבוד, און אים גייט ניט אָפּ פאַר זיך קיין זאַך פון אַלץ וואָס ער געלוסט, אָבער גאָט האָט אים ניט געגעבן קיין שליטה צו עסן דערפון, נאָר אַ פרעמדער מענטש עסט עס. דאָס איז נישטיקייט, און אַ פאַרדראָסיקער ווייטאָק. 3 אַז אַ מענטש זאָל האָבן הונדערט קינדער, און לעבן אַ סך יאָרן, איז, ווי־פיל די טעג פון זיינע יאָרן זאָלן זיין, אויב זיין זעל זעטיקט זיך ניט פון דעם גוטס, און צומאָל קיין קבורה האָט ער ניט, זאָג איך: בעסער פון אים איז דעם מפּיל־קינד. 4 וואָרום אין נישטיקייט קומט עס, און אין פינצטערניש פאַרגייט עס, און אין פינצטערניש ווערט צוגעדעקט זיין נאָמען. 5 עס האָט צומאָל די זון ניט געזען און ניט געקענט; עס האָט מער נחת ווי יענער. 6 און ווען ער זאָל לעבן צוויי מאָל טויזנט יאָר, און ניט אָנזען קיין גוטס, גייען דען ניט אַלע אין איין אָרט?

7 די גאַנצע מי פון מענטשן איז פאַר זיין מויל,

און פונדעסטוועגן ווערט די זעל ניט אָנגעפילט.

8 וואָרום וואָס איז די מעלה פון דעם חכם איבער דעם נאַרן? וואָס, פון דעם אָרימאַן וואָס פאַרשטייט?–ווי אומצוגיין מיטן לעבן. 9 בעסער זעאונג פון די אויגן, איידער וואַנדערניש פון דער זעל. דאָס אויך איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

10 וואָס געשעט איז לאַנג צוריק אָנגערופן געוואָרן מיטן נאָמען, און עס איז באַוווּסט פאַרויס וואָס דער

כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע אֲשֶׁר־הוּא אָדָם וְלֹא־יוּכַל לָדִין
יא עִם שֶׁהתַּקִּיף מִמֶּנּוּ׃ כִּי יֵשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל
יב מַה־יֹּתֵר לָאָדָם׃ כִּי מִי־יוֹדֵעַ מַה־טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים
מִסְפַּר יְמֵי־חַיֵּי הֶבְלוֹ וְיַעֲשֵׂם כַּצֵּל אֲשֶׁר מִי־יַגִּיד לָאָדָם
מַה־יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

ז

א ב טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ׃ טוֹב
לָלֶכֶת אֶל־בֵּית־אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה בַּאֲשֶׁר הוּא
ג סוֹף כָּל־הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל־לִבּוֹ׃ טוֹב כַּעַס מִשְּׂחֹק
ד כִּי־בְרֹעַ פָּנִים יִיטַב לֵב׃ לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל וְלֵב
ה כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה׃ טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת חָכָם מֵאִישׁ
ו שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים׃ כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן
ז שְׂחֹק הַכְּסִיל וְגַם־זֶה הָבֶל׃ כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם
ח וִיאַבֵּד אֶת־לֵב מַתָּנָה׃ טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב
ט אֶרֶךְ־רוּחַ מִגְּבַהּ־רוּחַ׃ אַל־תְּבַהֵל בְּרוּחֲךָ לִכְעוֹס כִּי
י כַעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃ אַל־תֹּאמַר מֶה הָיָה שֶׁהַיָּמִים
הָרִאשֹׁנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי לֹא מֵחָכְמָה שָׁאַלְתָּ עַל־
יא יב זֶה׃ טוֹבָה חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֵר לְרֹאֵי הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי
בְּצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל הַכָּסֶף וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחָכְמָה תְּחַיֶּה
יג בְעָלֶיהָ׃ רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי מִי יוּכַל לְתַקֵּן
יד אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃ בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה
גַּם אֶת־זֶה לְעֻמַּת־זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים עַל־דִּבְרַת שֶׁלֹּא
טו יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה׃ אֶת־הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי
הֶבְלִי יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃
טז אַל־תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה וְאַל־תִּתְחַכַּם יוֹתֵר לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם׃
יז אַל־תִּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל־תְּהִי סָכָל לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ׃
יח טוֹב אֲשֶׁר תֶּאֱחֹז בָּזֶה וְגַם־מִזֶּה אַל־תַּנַּח אֶת־יָדֶךָ כִּי־יְרֵא

ו, י׳ יתירה ז, א׳ ט רבתי ז׳ בס״א ויאבד את־לב

מענטש איז; און ער קען זיך ניט האַמפּערן מיט דעם וואָס איז שטאַרקער פון אים. [11] אויב פיל ווערטער מערן אָפּט נישטיקייט, וואָס איז די מעלה מיטן מענטשן? [12] וואָרום ווער ווייס וואָס איז בעסער פאַרן מענטשן אין לעבן, אין די געציילטע טעג פון זיין נישטיקן לעבן וואָס ער מאַכט דורך ווי אַ שאָטן? ווייל ווער קען זאָגן דעם מענטשן, וואָס וועט זיין נאָך אים אונטער דער זון?

ז [1] אַ גוטער נאָמען[a] איז בעסער פון גוטן אייל[a];
און דער טאָג פון טויט, פון דעם טאָג וואָס מע ווערט געבאָרן.
[2] בעסער צו גיין אין הויז פון טרויער,
איידער צו גיין אין הויז פון אַ סעודה;
ווייל דאָס איז דער סוף פון יעטוועדער מענטשן,
און דער לעבעדיקער דאַרף זיך נעמען צום האַרצן.
[3] בעסער קומער איידער געלעכטער,
וואָרום אַז דער פּנים איז טרויעריק, איז בעסער פאַרן האַרצן.
[4] דאָס האַרץ פון די קלוגע איז אין הויז פון טרויער,
און דאָס האַרץ פון די נאַרן אין הויז פון פרייד.
[5] בעסער צו הערן דעם אָנגעשריי פון אַ קלוגן,
איידער מע זאָל הערן דאָס ליבגעזאַנג פון נאַרן.
[6] וואָרום אַזוי ווי דאָס קנאַקן פון דערנער אונטערן טאָפּ[b],
אַזוי איז דאָס געלעכטער פון דעם נאַרן.
און דאָס אויך איז נישטיקייט.
[7] פאַרוואָר, רויב צעדולט דעם חכם,
און שוחד פירט איבער דאָס האַרץ.
[8] בעסער דער סוף פון אַ זאַך איידער איר אָנהייב;
בעסער איינגעהאַלטן אין געמיט, איידער האָפערדיק אין געמיט.
[9] זאָלסט ניט זיין האַסטיק אין דיין געמיט צו ווערן אין כּעס,
וואָרום כּעס רוט אין בוזעם פון די נאַרן.

[10] זאָלסט ניט זאָגן: ווי איז דאָס, וואָס די פריערדיקע טעג זיינען געווען בעסער ווי די איצטיקע? וואָרום ניט פון חכמה פרעגסטו וועגן דעם.

[11] גוט איז חכמה מיט אַ נחלה,
און אַ מעלה פאַר די וואָס זעען די זון.

[12] וואָרום חכמה איז אַ באַשירעמונג, געלט איז אַ באַשירעמונג, אָבער די מעלה פון קענשאַפט איז, וואָס חכמה האַלט אויף דאָס לעבן פון דעם וואָס האָט זי.

[13] קוק אָן דאָס ווערק פון גאָט; וואָרום ווער קען אויסגלייכן וואָס ער האָט געמאַכט קרום? [14] אין טאָג פון גליק זיי גליקלעך, און אין טאָג פון אומגליק קוק זיך אַרום–דאָס אויך אַזוי ווי יענס האָט גאָט געמאַכט–וואָרום דער מענטש וועט דערנאָך גאָרנישט שפּירן.

[15] אַלץ האָב איך געזען אין מיינע נישטיקע טעג: פאַראַן אַ צדיק וואָס גייט אונטער אין זיין צידקות, און פאַראַן אַ רשע וואָס איז מאַריך־ימים אין זיין שלעכטיקייט. [16] זאָלסט ניט זיין צו פיל צדיק, און זאָלסט זיך ניט קליגן איבעריקס; נאָך וואָס זאָלסטו זיך אומברענגען? [17] זאָלסט ניט זיין צו שלעכט, און זאָלסט ניט זיין קיין נאַר; נאָך וואָס זאָלסטו שטאַרבן פאַר דער צייט? [18] גוט איז דו זאָלסט זיך האַלטן אָן דעם, און אויך פון יענעם ניט אָפּלאָזן דיין האַנט; וואָרום דער וואָס האָט מורא פאַר גאָט, קומט דורך מיט ביידע.

[a] וואָרטשפּיל: שֵׁם מִשֶּׁמֶן.
[b] וואָרטשפּיל: קוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר.

יט אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת־כֻּלָּם׃ הַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה
כ שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּעִיר׃ כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
כא יַעֲשֶׂה־טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא׃ גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדַבֵּרוּ
כב אַל־תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָ׃ כִּי
גַּם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם־אַתָּ קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃
כג כָּל־זֹה נִסִּיתִי בַחָכְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה
כד כה מִמֶּנִּי׃ רָחוֹק מַה־שֶּׁהָיָה וְעָמֹק ׀ עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ׃ סַבּוֹתִי
אֲנִי וְלִבִּי לָדַעַת וְלָתוּר וּבַקֵּשׁ חָכְמָה וְחֶשְׁבּוֹן וְלָדַעַת
כו רֶשַׁע כֶּסֶל וְהַסִּכְלוּת הוֹלֵלוֹת׃ וּמוֹצֶא אֲנִי מַר מִמָּוֶת
אֶת־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִיא מְצוֹדִים וַחֲרָמִים לִבָּהּ אֲסוּרִים
יָדֶיהָ טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמָּלֵט מִמֶּנָּה וְחוֹטֵא יִלָּכֶד בָּהּ׃
כז רְאֵה זֶה מָצָאתִי אָמְרָה קֹהֶלֶת אַחַת לְאַחַת לִמְצֹא
כח חֶשְׁבּוֹן׃ אֲשֶׁר עוֹד־בִּקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מָצָאתִי אָדָם אֶחָד
כט מֵאֶלֶף מָצָאתִי וְאִשָּׁה בְכָל־אֵלֶּה לֹא מָצָאתִי׃ לְבַד רְאֵה־
זֶה מָצָאתִי אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם יָשָׁר וְהֵמָּה
בִקְשׁוּ חִשְּׁבֹנוֹת רַבִּים׃

ח

א מִי כְּהֶחָכָם וּמִי יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר דָּבָר חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו
ב וְעֹז פָּנָיו יְשֻׁנֶּא׃ אֲנִי פִּי־מֶלֶךְ שְׁמֹר וְעַל דִּבְרַת שְׁבוּעַת
ג אֱלֹהִים׃ אַל־תִּבָּהֵל מִפָּנָיו תֵּלֵךְ אַל־תַּעֲמֹד בְּדָבָר רָע
ד כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַעֲשֶׂה׃ בַּאֲשֶׁר דְּבַר־מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן וּמִי
ה יֹאמַר־לוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה׃ שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע דָּבָר רָע וְעֵת
ו וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם׃ כִּי לְכָל־חֵפֶץ יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט
ז כִּי־רָעַת הָאָדָם רַבָּה עָלָיו׃ כִּי־אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה־שֶּׁיִּהְיֶה כִּי
ח כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי יַגִּיד לוֹ׃ אֵין אָדָם שַׁלִּיט בָּרוּחַ לִכְלוֹא
אֶת־הָרוּחַ וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת וְאֵין מִשְׁלַחַת
ט בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יְמַלֵּט רֶשַׁע אֶת־בְּעָלָיו׃ אֶת־כָּל־זֶה רָאִיתִי

ז, כב' אתה קרי   כו' כצל   כז' סגול באתנח   ח, א' א' במקום ה'

[19] די חכמה באַשיצט דעם חכם מער ווי צען געוועלטיקער וואָס זיינען אין שטאָט. [20] וואָרום ניטאָ אַ מענטש אַ צדיק אויף דער ערד וואָס זאָל טאָן [לויטער] גוטס, און ניט זינדיקן.

[21] זאָלסט אויך ניט לייגן דיין האַרץ אויף אַלע ווערטער וואָס מע רעדט, כּדי זאָלסט ניט הערן ווי דיין קנעכט שילט דיך; [22] וואָרום דיין האַרץ ווייס אַז פיל מאָל האָסט דו אויך געשאָלטן אַנדערע.

[23] דאָס אַלץ האָב איך אויסגעפּרוווט מיט חכמה; איך האָב געזאָגט: איך וועל קלוג ווערן; אָבער עס איז געווען ווייט פון מיר. [24] דאָס וואָס איז ווייט און טיף־טיף, ווער קען עס אויסגעפינען? [25] איך האָב מיך אַרומגעדרייט, און מיין האַרץ איז געווען אויף צו פאַרשטיין און צו פאָרשן און זוכן חכמה און אַ חשבון, און צו דערקענען אַז שלעכטיקייט איז טיפּשות, און נאַרישקייט איז משוגעת. [26] און איך געפין אַז ביטערער פון טויט איז די פרוי, וואָס איר האַרץ איז פאַסטקעס און נעצן, אירע הענט זיינען בינדשטריק. דער וואָס איז ווילגעפעלן פאַר גאָט, ווערט אַנטרונען פון איר, און דער זינדיקער ווערט געפאַנגען פון איר. [27] זע, דאָס האָב איך אויסגעפונען, זאָגט קהלת, ווען איך האָב צוגעלייגט איינס צום אַנדערן, כּדי צו געפינען דעם חשבון. [28] וואָס מיין זעל זוכט נאָכאַנאַנד, און איך געפין ניט: איין מאַן צווישן טויזנט האָב איך געפונען, אָבער אַ פרוי צווישן די אַלע האָב איך ניט געפונען. [29] זע, דאָס אַליין האָב איך אויסגעפונען, אַז גאָט האָט באַשאַפן דעם מענטשן גלייך, אָבער זיי האָבן געזוכט פיל אויסטראַכטענישן.

ח [1] ווער איז ווי דער חכם?
און ווער ווייס דעם באַשייד פון אַ זאַך?
אַ מענטשנס חכמה באַלייכט זיין פנים,
און די פאַרשייטקייט פון זיין פנים ווערט פאַרביטן.

[2] איך זאָג: היט דעם מלכס באַפעל פון וועגן דער שבועה צו גאָט. [3] זאָלסט ניט אַוועקגיין איבעראַיילט פון זיין פנים; זאָלסט ניט צושטיין צו אַ שלעכטער זאַך, וואָרום אַלץ וואָס ער וויל, טוט ער. [4] מַחמת דאָס וואָרט פון דעם מלך איז געוועלטיקונג; און ווער קען אים זאָגן: וואָס טוסטו?

[5] דער וואָס וויל ניט וויסן פון קיין בייז געשעעניש, היט דאָס געבאָט,
און דעם קלוגנס האַרץ ווייס [אַז פאַראַן] אַ צייט און אַ משפט.

[6] וואָרום פאַר יעטוועדער זאַך איז דאָ אַ צייט און אַ משפט, ווייל דאָס בייז פון דעם מענטשן איז גרויס אויף אים. [7] וואָרום ער ווייס ניט וואָס וועט געשען; וואָרום ווען עס דאַרף געשען, ווער וועט עס אים זאָגן? [8] קיין מענטש געוועלטיקט ניט איבערן ווינט, צו קענען איינהאַלטן דעם ווינט, און ניטאָ קיין געוועלטיקונג אין טאָג פון טויט, און ניטאָ קיין אורלויב אין מלחמה, און דאָס בייז וועט ניט ראַטעווען זיין טוער. [9] דאָס אַלץ האָב איך געזען, און האָב מיר אַריינגענומען אין

וְנָתוֹן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵת
י אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לוֹ׃ וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים
קְבֻרִים וָבָאוּ וּמִמְּקוֹם קָדוֹשׁ יְהַלֵּכוּ וְיִשְׁתַּכְּחוּ בָעִיר אֲשֶׁר
יא כֵּן־עָשׂוּ גַּם־זֶה הָבֶל׃ אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשָׂה פִתְגָם מַעֲשֵׂה
הָרָעָה מְהֵרָה עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת
יב רָע׃ אֲשֶׁר חֹטֶא עֹשֶׂה רָע מְאַת וּמַאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַּם־יוֹדֵעַ
אָנִי אֲשֶׁר יִהְיֶה־טּוֹב לְיִרְאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירְאוּ מִלְּפָנָיו׃
יג וְטוֹב לֹא־יִהְיֶה לָרָשָׁע וְלֹא־יַאֲרִיךְ יָמִים כַּצֵּל אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ
יד יָרֵא מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים׃ יֶשׁ־הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר ׀ יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים
וְיֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁמַּגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים אָמַרְתִּי
טו שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל׃ וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין־
טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי אִם־לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹחַ
וְהוּא יִלְוֶנּוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת
טז הַשָּׁמֶשׁ׃ כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְלִרְאוֹת
אֶת־הָעִנְיָן אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
יז שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה׃ וְרָאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים
כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה
תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמְצָא
וְגַם אִם־יֹאמַר הֶחָכָם לָדַעַת לֹא יוּכַל לִמְצֹא׃

ט

א כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לִבִּי וְלָבוּר אֶת־כָּל־זֶה אֲשֶׁר
הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אַהֲבָה
ב גַם־שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ הָאָדָם הַכֹּל לִפְנֵיהֶם׃ הַכֹּל כַּאֲשֶׁר
לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע לַטּוֹב וְלַטָּהוֹר וְלַטָּמֵא
וְלַזֹּבֵחַ וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ כַּטּוֹב כַּחֹטֶא הַנִּשְׁבָּע כַּאֲשֶׁר
ג שְׁבוּעָה יָרֵא׃ זֶה ׀ רָע בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ
כִּי־מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם מָלֵא־רָע וְהוֹלֵלוֹת

ט, ב׳ כצל

האַרצן וועגן יעטוועדער טואונג וואָס ווערט געטאָן אונטער דער זון, בעת איין מענטש געוועלטיקט איבערן אַנדערן אים שלעכטס צו טאָן.

[10] און אַזוי האָב איך געזען אַז רשעים זיינען באַגראָבן געוואָרן, און זיינען געקומען [צו זייער רו], און די וואָס האָבן געטאָן רעכט זיינען אַוועק פון דעם הייליקן אָרט, און זיינען פאַרגעסן געוואָרן אין שטאָט. דאָס אויך איז נישטיקייט. [11] ווייל דער פסק פאַר די שלעכטע מעשׂים ווערט ניט געטאָן אויף גיך, דרום דערוועגט זיך דאָס האַרץ פון די מענטשנקינדער אין זיי צו טאָן שלעכטס; [12] וואָרום אַ זינדיקער טוט הונדערט מאָל שלעכטס, און מע פאַר־לענגערט אים. אָבער איך ווייס פאָרט אַז די וואָס האָבן מורא פאַר גאָט וועט זיין גוט, ווייל זיי האָבן מורא פאַר אים; [13] און דעם רשע וועט זיין ניט גוט, און אַזוי ווי אַ שאָטן וועט ער ניט מַאֲרִיך־יָמִים זיין, ווייל ער האָט ניט מורא פאַר גאָט. [14] פאַראַן אַ נישטיקייט וואָס געשעט אויף דער ערד: וואָס עס זיינען פאַראַן צדיקים וואָס זיי גייט ווערליק די מעשׂים פון די רשעים, און פאַראַן רשעים וואָס זיי גייט ווערליק די מעשׂים פון די צדיקים. האָב איך געזאָגט: דאָס אויך איז נישטיקייט. [15] און איך האָב געלויבט די פרייד, וואָרום ניטאָ בעסערס פאַרן מענטשן אונטער דער זון, ווי צו עסן און טרינקען און זיין פריילעך, און אַז דאָס זאָל אים באַלייטן אין זיין מי, דורך די טעג פון זיין לעבן וואָס גאָט האָט אים געשאָנקען אונטער דער זון.

[16] אַזוי ווי איך האָב אָפּגעגעבן מיין האַרץ צו קענען חכמה, און צו זען די טועניש וואָס ווערט געטאָן אויף דער ערד—וואָרום סיי ביי טאָג סיי ביי נאַכט זעט [דער מענטש] ניט אָן קיין שלאָף אין זיינע אויגן—[17] האָב איך געזען אין אַלע מעשׂים פון גאָט, אַז דער מענטש קען ניט אויסגעפינען די מעשׂים וואָס ווערן געטאָן אונטער דער זון; וואָרום ווי דער מענטש זאָל זיך מיען צו זוכן, וועט ער עס ניט געפינען; און אַפילו אַז דער חכם זאָגט, ער ווייס עס, קען ער עס ניט אויסגעפינען.

ט [1] וואָרום דאָס אַלץ האָב איך מיר אַריינגענומען אין האַרצן, כּדי קלאָר צו מאַכן דאָס אַלץ: אַז די צדיקים און די חכמים מיט זייערע מעשׂים זיינען אין דער האַנט פון גאָט; סיי ליבשאַפט, סיי שׂנאה—דער מענטש ווייס ניט; אַלץ ליגט זיי פאָרויס. [2] אַלצדינג ווי פאַר אַלעמען; איין טראַף פאַר דעם צדיק און פאַר דעם רשע, פאַר דעם גוטן און דעם ריינעם, און פאַר דעם אומריינעם, און פאַר דעם וואָס שלאַכט אַ קרבן, און פאַר דעם וואָס שלאַכט ניט; אַזוי דער גוטער אַזוי דער זינדיקער, דער וואָס שווערט ווי דער וואָס שײַט זיך פון אַ שבועה. [3] דאָס איז דאָס בייז אין אַלץ וואָס געשעט אונטער דער זון, וואָס איין טראַף איז פאַר אַלעמען, און אויך איז דאָס האַרץ פון די מענטשנקינדער פול מיט בייז, און

ד בְּלִבָּם בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו אֶל־הַמֵּתִים׃ כִּי־מִי אֲשֶׁר יְבֻחַר
אֶל כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן כִּי־לְכֶלֶב חַי הוּא טוֹב מִן
ה הָאַרְיֵה הַמֵּת׃ כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם
יוֹדְעִים מְאוּמָה וְאֵין־עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם׃
ו גַּם־אַהֲבָתָם גַּם־שִׂנְאָתָם גַּם־קִנְאָתָם כְּבָר אָבָדָה וְחֵלֶק
אֵין־לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
ז לֵךְ אֱכֹל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וּשֲׁתֵה בְלֶב־טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר
ח רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ׃ בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים
ט וְשֶׁמֶן עַל־רֹאשְׁךָ אַל־יֶחְסָר׃ רְאֵה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־
אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי חַיֵּי הֶבְלֶךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כֹּל
יְמֵי הֶבְלֶךָ כִּי הוּא חֶלְקְךָ בַּחַיִּים וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה עָמֵל
י תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה
כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֶשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה
יא הֹלֵךְ שָׁמָּה׃ שַׁבְתִּי וְרָאֹה תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַקַּלִּים
הַמֵּרוֹץ וְלֹא לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם
וְגַם לֹא לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר וְגַם לֹא לַיֹּדְעִים חֵן כִּי־עֵת וָפֶגַע
יב יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם׃ כִּי גַּם לֹא־יֵדַע הָאָדָם אֶת־עִתּוֹ כַּדָּגִים
שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה רָעָה וְכַצִּפֳּרִים הָאֲחֻזוֹת בַּפָּח כָּהֵם
יוּקָשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת רָעָה כְּשֶׁתִּפּוֹל עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם׃
יג גַּם־זֹה רָאִיתִי חָכְמָה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וּגְדוֹלָה הִיא אֵלָי׃
יד עִיר קְטַנָּה וַאֲנָשִׁים בָּהּ מְעָט וּבָא־אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסָבַב
טו אֹתָהּ וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוֹדִים גְּדֹלִים׃ וּמָצָא בָהּ אִישׁ מִסְכֵּן
חָכָם וּמִלַּט־הוּא אֶת־הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת־
טז הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא׃ וְאָמַרְתִּי אָנִי טוֹבָה חָכְמָה מִגְּבוּרָה
יז וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה וּדְבָרָיו אֵינָם נִשְׁמָעִים׃ דִּבְרֵי
יח חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל בַּכְּסִילִים׃ טוֹבָה
חָכְמָה מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֶא אֶחָד יְאַבֵּד טוֹבָה הַרְבֵּה׃

ס, ד׳ יִבָּחֵר קרי יח׳ כצ״ל

משוגעת איז אין זייער האַרצן בײַ זייער לעבן, און דערנאָך גייען זיי צו די טויטע.

[4] וואָרום בײַ דעם וואָס איז נאָך באַהעפט צו אַלע לעבעדיקע איז דאָ אַ האָפענונג, ווײַל אַ לעבעדיקן הונט איז בעסער ווי אַ טויטן לייב. [5] וואָרום די לעבעדיקע ווייסן אַז זיי וועלן שטאַרבן, אָבער די טויטע ווייסן גאָר־נישט, און זיי האָבן ניט מער קיין לוין; וואָרום זייער זכר איז פאַרגעסן. [6] אי זייער ליבשאַפט אי זייער שׂנאה אי זייער קנאה איז לאַנג אונטערגעגאַנגען, און זיי האָבן קיין־מאָל מער ניט קיין חלק אין אַלץ וואָס ווערט געטאָן אונ־טער דער זון.

[7] גיי עס מיט שׂמחה דײַן ברויט,
און טרינק מיט אַ פרײַלעכן האַרצן דײַן ווײַן,
וואָרום גאָט האָט שוין באַוויליקט דײַנע מעשׂים.
[8] צו יעטוועדער צײַט זאָלן דײַנע בגדים זײַן ווײַס,
און אייל זאָל ניט פעלן אויף דײַן קאָפּ.

[9] געניס דאָס לעבן מיט דער ווײַב וואָס דו האָסט ליב, אַלע טעג פון דײַן נישטיקן לעבן וואָס מע האָט דיר געשאָנקען אונטער דער זון, אַלע דײַנע נישטיקע טעג; וואָרום דאָס איז דײַן חלק אין לעבן, און אין דײַן מי וואָס דו מיסט זיך אונטער דער זון. [10] אַלץ וואָס דײַן האַנט פאַרמאָגט צו טאָן מיט דײַן כּוח, טו, וואָרום ניטאָ קיין טאָן, אָדער אויסרעכענונג, אָדער קענשאַפט, אָדער חכמה, אין דער אונטערערד וואָס דו גייסט אַהין.

[11] איך האָב ווידער געזען אונטער דער זון, אַז ניט די פלינקע געווינען דעם געוועטלויף, און ניט די גיבורים די מלחמה, און אויך ניט די חכמים ברויט, און אויך ניט די פאַרשטאַנדיקע עשירות, און אויך ניט די ווילקענעוודיקע חן; נאָר צײַט און צופאַל טרעפט זיי אַלעמען. [12] וואָרום דער מענטש ווייס צומאָל ניט זײַן צײַט; אַזוי ווי פיש וואָס ווערן געכאַפּט אין אַ בייזער נעץ, און אַזוי ווי פויגלען וואָס ווערן געכאַפּט אין אַ פּאַסטקע, אַזוי ווי זיי, ווערן די מענטשנקינדער געפאַנגען אין אַ בייזער צײַט, ווען זי פאַלט אויף זיי פלוצלינג.

[13] אָבער דאָס האָב איך געזען פאַר חכמה אונטער דער זון, און דאָס איז גרויס בײַ מיר: [14] געווען אַ קליינע שטאָט מיט ווייניק מענטשן אין איר; איז אויף איר געקומען אַ גרויסער מלך, און האָט זי אַרומגערינגלט, און געבויט אַרום איר גרויסע באַלעגערוווערק. [15] האָט מען געפונען אין איר אַן אָרימאַן אַ חכם, און ער האָט געראַטעוועט די שטאָט מיט זײַן חכמה; הגם קיין מענטש האָט ניט געדאַכט אָן דעמדאָזיקן אָרימאַן. [16] האָב איך געזאָגט: בעסער חכמה איידער גבורה; הגם די חכמה פון אָרימאַן ווערט פאַראַכט, און זײַנע ווערטער ווערן ניט געהערט.

[17] די ווערטער פון די קלוגע מיט גלאַסנקייט ווערן מער צוגעהערט
ווי דער אָנגעשריי פון אַ געוועלטיקער צווישן נאַרן.
[18] בעסער חכמה איידער כּלי־מלחמה;
און איין זינדיקער פירט איבער אַ סך גוטס.

י

1 טויטע פליגן פאַרשטינקען און צעבלעזלען דעם זאַלבמישערס אייל,
אַזוי וועגט אַריבער אַ ביסל נאַרישקייט חכמה און כּבֿוד.
2 דער שׂכל פֿון דעם חכם איז אויף זיין רעכטער זייט,
און דער שׂכל פֿון נאַרן אויף זיין לינקער.
3 און אויך אַז דער נאַר גייט אין וועג, פֿעלט אים שׂכל, און ער זאָגט אַלעמען אויס אַז ער איז אַ נאַר.
4 אַז דאָס געמיט פֿון דעם געוועלטיקער הייבט זיך אויף קעגן דיר,
זאָלסטו ניט פֿאַרלאָזן דיין אָרט;
וואָרום געלאַסנקייט בּאַרוט גרויסע זינד.
5 פֿאַראַן אַן אומגליק וואָס איך האָב געזען אונטער דער זון,
אַזוי ווי אַ פֿאַרזע וואָס גייט אַרויס פֿון אַ געוועלטיקער:
6 נאַרישקייט ווערט געשטעלט אין גרויסע הייכן,
און נגידים זיצן אין דער נידער.
7 איך האָב געזען קנעכט אויף פֿערד,
און האַרן וואָס גייען ווי קנעכט אויף דער ערד.
8 דער וואָס גראָבט אַ גרוב, וועט אין איר אַריינפֿאַלן,
און דער וואָס ברעכט דורך אַ צאַם, אים וועט אַיינ־בייסן אַ שלאַנג.
9 דער וואָס האַקט אַרויס שטיינער וועט זיך ווי טאָן אָן זיי,
דער וואָס שפּאַלט האָלץ איז אין סכּנה דורך דעם.
10 אַז דער אַייזן איז שטומפּ,
און מע האָט דעם שאַרף ניט פֿאַרשלייפֿט,
מוז מען שטאַרקן די כּוחות;
און די מעלה פֿון חכמה איז צוגרייטן.
11 אַז די שלאַנג בייסט אַיין פֿאַרן אָפּשפּרעכן,
איז אויס מעלה פֿון דעם מאַן מיט דער צונג.
12 די ווערטער פֿון דעם חכמס מויל זיינען מיט חן,
און די ליפּן פֿון דעם נאַרן ברענגען אים אום.
13 דער אָנהייב פֿון די ווערטער פֿון זיין מויל איז נאַרישקייט,
און דער סוף פֿון זיין רעדן איז בייזע משוגעת.
14 יאָ, דער נאַר מערט ווערטער,
אָבער דער מענטש ווייס ניט וואָס געשעט;
און וואָס וועט געשען נאָך אים,
ווער וועט אים דערציילן?
15 די מי פֿון דעם נאַרן פֿאַרמאַטערט אים,
וואָרום ער ווייס ניט צומאָל ווי צו גיין אין שטאָט.
16 וויי דיר לאַנד, וואָס דיין מלך איז אַ יונג,
און דיינע האַרן מאַכן סעודות אין דער פֿרי!
17 וווּל דיר לאַנד, וואָס דיין מלך איז אַ פֿרייגעבאָרענער,
און דיינע האַרן עסן אין דער צייט,
אין מאַנהאַפֿטיקייט און ניט אין זויפֿעריי.

א זְבוּבֵי מָוֶת יַבְאִישׁ יַבִּיעַ שֶׁמֶן רוֹקֵחַ יָקָר מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד
ב סִכְלוּת מְעָט׃ לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ׃ וְגַם־
ג בַּדֶּרֶךְ כְּשֶׁהַסָּכָל הֹלֵךְ לִבּוֹ חָסֵר וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא׃
ד אִם־רוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ מְקוֹמְךָ אַל־תַּנַּח כִּי מַרְפֵּא
ה יַנִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים׃ יֵשׁ רָעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
ו כִּשְׁגָגָה שֶׁיֹּצָא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט׃ נִתַּן הַסֶּכֶל בַּמְּרוֹמִים
ז רַבִּים וַעֲשִׁירִים בַּשֵּׁפֶל יֵשֵׁבוּ׃ רָאִיתִי עֲבָדִים עַל־סוּסִים
ח וְשָׂרִים הֹלְכִים כַּעֲבָדִים עַל־הָאָרֶץ׃ חֹפֵר גּוּמָּץ בּוֹ יִפּוֹל
ט וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְּׁכֶנּוּ נָחָשׁ׃ מַסִּיעַ אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ
י עֵצִים יִסָּכֶן בָּם׃ אִם־קֵהָה הַבַּרְזֶל וְהוּא לֹא־פָנִים קִלְקַל
יא וַחֲיָלִים יְגַבֵּר וְיִתְרוֹן הַכְשֵׁיר חָכְמָה׃ אִם־יִשֹּׁךְ הַנָּחָשׁ
יב בְּלוֹא־לָחַשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלָּשׁוֹן׃ דִּבְרֵי פִי־חָכָם חֵן
יג וְשִׂפְתוֹת כְּסִיל תְּבַלְּעֶנּוּ׃ תְּחִלַּת דִּבְרֵי־פִיהוּ סִכְלוּת וְאַחֲרִית
יד פִּיהוּ הוֹלֵלוּת רָעָה׃ וְהַסָּכָל יַרְבֶּה דְבָרִים לֹא־יֵדַע הָאָדָם
טו מַה־שֶּׁיִּהְיֶה וַאֲשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יַגִּיד לוֹ׃ עֲמַל
טז הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לָלֶכֶת אֶל־עִיר׃ אִי־לָךְ
יז אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נָעַר וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ׃ אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ
שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן־חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכֵלוּ בִּגְבוּרָה וְלֹא בַשְּׁתִי׃
יח בַּעֲצַלְתַּיִם יִמַּךְ הַמְּקָרֶה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף הַבָּיִת׃
יט לִשְׂחוֹק עֹשִׂים לֶחֶם וְיַיִן יְשַׂמַּח חַיִּים וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת־
כ הַכֹּל׃ גַּם בְּמַדָּעֲךָ מֶלֶךְ אַל־תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי מִשְׁכָּבְךָ אַל־
תְּקַלֵּל עָשִׁיר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת־הַקּוֹל וּבַעַל הַכְּנָפַיִם
יַגִּיד דָּבָר׃

יא

א שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל־פְּנֵי הַמָּיִם כִּי־בְרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ׃
ב תֶּן־חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא תֵדַע מַה־יִּהְיֶה רָעָה

י, ג׳ יתיר ה׳ ח׳ דגש אחר שורק כ׳ יתיר הי

18 פֿון פֿוילקייט פֿאַלט אַיין דער באַלקן,
און פֿון אָפּגעלאָזטע הענט רינט דאָס הויז.
19 אַ סעודה מאַכט מען פֿון פֿריילעכקייט וועגן,
און ווין מאַכט לוסטיק דאָס לעבן;
אָבער געלט באַוואָרט אַלץ.
20 אַפֿילו אין דיין געדאַנקען זאָלסטו ניט שילטן דעם מלך,
און אין דיינע שלאָפֿקאַמערן זאָלסטו ניט שילטן דעם עושר;
וואָרום אַ פֿויגל פֿון הימל וועט אַוועקטראָגן דעם קול,
און דער וואָס האָט פֿליגלען וועט דערציילן די זאַך.

יא

1 לאָז אַוועק דיין ברויט אויפֿן וואַסער,
וואָרום אין פֿיל טעג אַרום וועסטו עס געפֿינען.
2 צעטייל אַ חלק אויף זיבן, און אַפֿילו אויף אַכט,
וואָרום ווייסט ניט וואָס פֿאַר אַ בייז עס קען זיין אויף דער ערד.

ג עַל־הָאָרֶץ: אִם־יִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ יָרִיקוּ
וְאִם־יִפּוֹל עֵץ בַּדָּרוֹם וְאִם בַּצָּפוֹן מְקוֹם שֶׁיִּפּוֹל הָעֵץ שָׁם
ד יְהוּא: שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה בֶעָבִים לֹא יִקְצוֹר:
ה כַּאֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה
כָּכָה לֹא תֵדַע אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־
ו הַכֹּל: בַּבֹּקֶר זְרַע אֶת־זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל־תַּנַּח יָדֶךָ כִּי אֵינְךָ
יוֹדֵעַ אֵי זֶה יִכְשַׁר הֲזֶה אוֹ־זֶה וְאִם־שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים:
ז וּמָתוֹק הָאוֹר וְטוֹב לַעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת־הַשָּׁמֶשׁ: כִּי אִם־
ח שָׁנִים הַרְבֵּה יִחְיֶה הָאָדָם בְּכֻלָּם יִשְׂמָח וְיִזְכֹּר אֶת־יְמֵי
ט הַחֹשֶׁךְ כִּי־הַרְבֵּה יִהְיוּ כָּל־שֶׁבָּא הָבֶל: שְׂמַח בָּחוּר
בְּיַלְדוּתֶךָ וִיטִיבְךָ לִבְּךָ בִּימֵי בְחוּרוֹתֶךָ וְהַלֵּךְ בְּדַרְכֵי
לִבְּךָ וּבְמַרְאֵי עֵינֶיךָ וְדָע כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים
י בַּמִּשְׁפָּט: וְהָסֵר כַּעַס מִלִּבֶּךָ וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ כִּי־
הַיַּלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת הָבֶל:

יב

א וּזְכֹר אֶת־בּוֹרְאֶיךָ בִּימֵי בְּחוּרֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא־יָבֹאוּ יְמֵי
ב הָרָעָה וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין־לִי בָהֶם חֵפֶץ: עַד
אֲשֶׁר לֹא־תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ
ג הֶעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם: בַּיּוֹם שֶׁיָּזֻעוּ שֹׁמְרֵי הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ
אַנְשֵׁי הֶחָיִל וּבָטְלוּ הַטֹּחֲנוֹת כִּי מִעֵטוּ וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת
ד בָּאֲרֻבּוֹת: וְסֻגְּרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בִּשְׁפַל קוֹל הַטַּחֲנָה וְיָקוּם
ה לְקוֹל הַצִּפּוֹר וְיִשַּׁחוּ כָּל־בְּנוֹת הַשִּׁיר: גַּם מִגָּבֹהַּ יִרָאוּ
וְחַתְחַתִּים בַּדֶּרֶךְ וְיָנֵאץ הַשָּׁקֵד וְיִסְתַּבֵּל הֶחָגָב וְתָפֵר
הָאֲבִיּוֹנָה כִּי־הֹלֵךְ הָאָדָם אֶל־בֵּית עוֹלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוּק
ו הַסֹּפְדִים: עַד אֲשֶׁר לֹא־יֵרָחֵק חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתָרֻץ גֻּלַּת
הַזָּהָב וְתִשָּׁבֶר כַּד עַל־הַמַּבּוּעַ וְנָרֹץ הַגַּלְגַּל אֶל־הַבּוֹר:
ז וְיָשֹׁב הֶעָפָר עַל־הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים

יא, ו׳ קמץ בפשטא   ט׳ וכמראה קרי   קמץ מ״ג   יב, א׳ כ״א בוראך
ג׳ יזעו קרי

3 אַז די וואָלקן ווערן פול מיט רעגן,
ליידיקן זיי זיך אויס אויף דער ערד;
און סיי אַ בוים פאַלט אין צפון און סיי אין דָרום—
אין אָרט ווו דער בוים פאַלט, דאָרטן וועט ער בלייבן.

4 דער וואָס פאַסט־אויף דעם ווינט וועט ניט זייען,
און דער וואָס קוקט אויף די וואָלקנס וועט ניט שניידן.
5 אַזוי ווי דו ווייסט ניט וואָס איז דער וועג פון דעם ווינט,
אָדער ווי עס ווערן ביינער אין לייב פון אַ
טראָגעדיקער,
אַזוי ווייסטו ניט די טואונג פון גאָט
וואָס טוט אַלצדינג.
6 אין פרימאָרגן זיי דיין זאָמען,
און אין אָוונט זאָלסטו ניט אָפּלאָזן דיין האַנט,
וואָרום דו ווייסט ניט וואָסערס וועט געראָטן, דאָס
אָדער יענס,
אָדער ביידע באַגלייך וועלן זיין גוט.
7 און זיס איז די ליכטיקייט,
און גוט איז פאַר די אויגן צו זען די זון.
8 וואָרום וויפיל יאָרן דער מענטש זאָל לעבן,
זאָל ער אין זיי אַלע זיין פריילעך;
און זאָל ער געדענקען די טעג פון פינצטערניש,
אַז זיי וועלן זיין פיל.
אַלץ וואָס געשעט איז נישטיקייט.

9 פריי זיך, בָחור, אין דיין יוגנט,
און לאָז ווויל גיין דיין האַרץ אין דיינע בָחורשע טעג,
און גיי אין די וועגן פון דיין האַרצן,
און נאָך דער זעאונג פון דיינע אויגן;
אָבער זיי וויסן אַז פאַר אַלעם דעם
וועט גאָט דיך ברענגען צום משפט.
10 און טו אָפּ ערגערניש פון דיין האַרצן,
און האַלט אָפּ בייז פון דיין לייב,
וואָרום יינגלשאַפט און יוגנט זיינען אַ הויך.

יב 1 און געדענק דיין באַשעפער אין דיינע בָחורשע
טעג,
איידער עס וועלן קומען די שלעכטע טעג,
און אָנקומען וועלן די יאָרן,
וואָס דו וועסט זאָגן: איך האָב ניט קיין הנאה פון זיי;
2 איידער עס וועט פינצטער ווערן די זון און דאָס ליכט,
און די לבנה און די שטערן;
און די וואָלקנס וועלן ווידער קערן נאָכן רעגן;
3 אין דעם טאָג וואָס די היזוועכטער וועלן זיך טרייסלען,
און די חילס־לייט וועלן זיך אויסקרימען,
און די מאָלערינס וועלן ניט אַרבעטן, ווייל זיי זיינען
ווינציק,
און די קוקערינס וועלן טונקל זיין אין די פענצטער,
4 און די טירן צום גאַס וועלן פאַרשלאָסן ווערן;
ווען נידעריק וועט זיין דאָס רוישן פון דער מיל,
און מע וועט זיך אָפּשטעלן ביים פיפּס פון אַ פויגל,
און פאַרשטיקט וועלן זיין אַלע טעכטער פון געזאַנג;
5 אויך וועט מען מורא האָבן פאַר אַ הויכן אָרט,
און שרעקענישן וועלן זיין אויפן וועג;
און דער מאַנדלבוים וועט בליען,
און דער היישעריק וועט זיך שלעפּן,
און די קאַפּערפרוכט וועט אויפהערן,
ווייל דער מענטש גייט צו זיין אייביקער היים,
און די באַקלאָגער וועלן זיך אומדרייען אין גאַס;
6 איידער די זילבערנע שנור וועט צעריסן ווערן,
און דער גילדערנער בעקן וועט צעהאַקט ווערן,
און דער קרוג וועט צעבראָכן ווערן ביים קוואַל,
און דער ראָד פאַלט אַ צעהאַקטער אין ברונעם;
7 און דער שטויב וועט זיך אומקערן צו דער ערד, ווי
געווען,
און דער גייסט וועט זיך אומקערן צו גאָט וואָס האָט
אים געגעבן.

ח אֲשֶׁר נְתָנָהּ׃ הֲבֵל הֲבָלִים אָמַר הַקּוֹהֶלֶת הַכֹּל הָבֶל׃
ט וְיֹתֵר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת חָכָם עוֹד לִמַּד־דַּעַת אֶת־הָעָם וְאִזֵּן
י וְחִקֵּר תִּקֵּן מְשָׁלִים הַרְבֵּה׃ בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא דִּבְרֵי־
יא חֵפֶץ וְכָתוּב יֹשֶׁר דִּבְרֵי אֱמֶת׃ דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבֹנוֹת
יב וּכְמַשְׂמְרוֹת נְטוּעִים בַּעֲלֵי אֲסֻפּוֹת נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד׃ וְיֹתֵר
מֵהֵמָּה בְּנִי הִזָּהֵר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלַהַג
יג הַרְבֵּה יְגִעַת בָּשָׂר׃ סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים
יד יְרָא וְאֶת־מִצְוֺתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם׃ כִּי אֶת־כָּל־
מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבִא בְמִשְׁפָּט עַל כָּל־נֶעְלָם אִם־טוֹב
וְאִם־רָע׃

יג׳ ס׳ רבתי

[8] נישטיקייט פון נישטיקייטן, זאָגט קהלת, אַלץ איז נישטיקייט.

[9] און אַחוץ וואָס קהלת איז געווען אַ חכם, האָט ער נאָך געלערנט דאָס פאָלק קענשאַפט; און ער האָט געוויגן און געפאָרשט, און צונויפגעשטעלט שפּריכווערטער אַ סך. [10] קהלת האָט געזוכט צו געפינען נוצלעכע זאַכן, און וואָס איז געשריבן אויפריכטיק–אמתדיקע ווערטער.

[11] די ווערטער פון די חכמים זיינען אַזוי ווי טרייב־שפּיצן, און ווי נעגל אַריינגעשלאָגענע זיינען די צונויפ־געזאַמלטע [רייד]; זיי זיינען געגעבן געוואָרן פון איין פּאַס־טוך. [12] און ווייטער, מיין זון, זיי געוואָרנט: צו מאַכן פיל ספרים איז ניטאָ קיין ענד, אָבער זיך גריבלען צו פיל מאַטערט אָפּ דעם לייב.

[13] דער סוף פון דער זאַך, נאָכדעם ווי אַלץ איז געהערט געוואָרן, איז: האָב מורא פאַר גאָט, און היט זיינע געבאָט, וואָרום דאָס איז דער גאַנצער מענטש. [14] ווייל דעם גאַנצן באַשאַף וועט גאָט ברענגען פאַר אַ משפּט איבער אַלעם פאַר־הוילענעם, סיי גוט און סיי שלעכט.

סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֺתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם׃ סימן יתק״ק

דער סוף פון דער זאַך, נאָכדעם ווי אַלץ איז געהערט געוואָרן, איז: האָב מורא פאַר גאָט, און היט זיינע געבאָט, וואָרום דאָס איז דער גאַנצער מענטש.

סכום פסוקי דספר קהלת מאתים ועשרים ושנים. וסימנו מה שהיה כבר נקרא שמו. וגם חציו מה שהיה כבר נקרא שמו. וסדריו ארבעה. וסימנו אבא בם אודה יה:

אֶסְתֵּר

וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד־ א
כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת ׀ ב
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃
בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו ג
חֵיל ׀ פָּרַס וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו׃

א 1 און עס איז געווען אין די טעג פון אַחַשְׁוֵרוֹשן—דאָס
איז דער אַחַשְׁוֵרוֹש וואָס האָט געקיניגט פון הודו ביז
כּוש, איבער הונדערט און זיבן און צוואַנציק מדינות—
2 אין יענע טעג, אַז דער מלך אַחַשְׁוֵרוֹש איז געזעסן אויף
דעם טראָן פון זיין מלוכה וואָס אין דער הויפּטשטאָט
שושַן, 3 אין דריטן יאָר פון זיין מלוכה, האָט ער געמאַכט
אַ מאָלצייט פאַר אַלע זיינע האַרן און זיינע קנעכט, דעם חיל פון פָּרַס און מָדַי, די אַדללייט און די האַרן פון די מדינות,

וואָס פאַר אים; 4 ווען ער האָט געוויזן די עשירות פון זיין קיניגלעכן שטאַט, און די זעלטענע פּראַכט פון זיין גרויסקייט, פיל טעג, הונדערט און אַכציק טעג. 5 און אַז דידאָזיקע טעג זיינען דערפילט געוואָרן, האָט דער מלך געמאַכט פאַר דעם גאַנצן פאָלק וואָס האָט זיך געפונען אין דער הויפּטשטאָט שושַן, פון קלענסטן ביזן גרעסטן, אַ מאָלצייט פון זיבן טעג אין הויף פון דעם מלכס פּאַלאַצגאָרטן. 6 ווייסע צייג, דינע ליינען, און בלאָע וואָל, זיינען געווען באַפעסטיקט מיט שנורן פון פיינליינען און פורפל אויף זילבערנע שטאַנגען און זיילן פון מירמל־שטיין; מיט גילדערנע און זילבערנע לענבעטלעך אויף אַ פלאַסטערונג פון אַלאַבאַסטער און מירמלשטיין, און פּערלמוטער, און פלעקמירמל. 7 און געגעבן טרינקען האָט מען אין גילדערנע כלים, און כלים פון כלים פאַר־שיידן, און מַלכותדיקער ווין איז געווען מיט אַ קיניג־לעכער האַנט. 8 און דאָס טרינקען איז געווען ווי געהעריק; קיינער האָט ניט גענייט; וואָרום אַזוי האָט דער מלך פעסט אָנגעזאָגט איטלעכן עלטסטן פון זיין הויז, צו טאָן לויט דעם רצון פון יעטוועדער איינעם.

9 אויך די מלכּה וַשתּי האָט געמאַכט אַ מאָלצייט פאַר די ווייבער אין דעם קיניגלעכן הויז פון מלך אַחַשוֵרוֹש.

10 אויפן זיבעטן טאָג, אַז דעם מלכס האַרץ איז געווען פריילעך פון ווין, האָט ער געהייסן מהוּמָן, בִּזְתָא, חַרבוֹנָא, בִּגתָאן, און אַבַגתָא, זֵתַר, און כַּרכַּס, די זיבן קאַמערדינער וואָס האָבן באַדינט פאַר דעם מלך אַחַשוֵרוֹש, 11 ברענגען די מלכּה וַשתּי פאַר דעם מלך אין אַ קיניגלעכער קרוין, כּדי צו ווייזן די פעלקער און די האַרן איר שיינקייט, וואָרום זי איז געווען שיין פון אויסזען. 12 האָט די מלכּה וַשתּי ניט געוואָלט קומען אויף דעם מלכס אָנזאָג וואָס דורך דער האַנט פון די קאַמערדינער, און דער מלך איז זייער אין כּעס געוואָרן, און זיין גרימצאָרן האָט אין אים געברענט.

13 און דער מלך האָט געזאָגט צו די חכמים וואָס קענען די צייטן—וואָרום אַזוי איז געווען דעם מלכס-שטייגער אַנטקעגן אַלע וואָס ווייסן אַ געזעץ און אַ דין; 14 און די נאָענטע צו אים זיינען געווען כַּרשנָא, שֵׁתָר, אַדמָתָא, תַּרשִיש, מֶרֶס, מַרסנָא, ממוּכָן, זיבן האַרן פון פָּרַס און מָדַי וואָס האָבן געזען דעם מלכס פּנים, וואָס זיינען געזעסן אויבנאָן אין דער מלוכה—: 15 וואָס דאַרף מען טאָן לויט געזעץ צו דער מלכּה וַשתּי פאַר וואָס זי האָט ניט געטאָן דעם אָנזאָג פון מלך אַחַשוֵרוֹש דורך דער האַנט פון די קאַמערדינער.

16 האָט ממוּכָן געזאָגט פאַר דעם מלך און די האַרן: ניט אַקעגן מלך אַליין האָט פאַרבראָכן די מלכּה וַשתּי, נאָר אַקעגן אַלע האַרן, און אַקעגן אַלע פעלקער וואָס אין אַלע מדינות פון מלך אַחַשוֵרוֹש. 17 וואָרום די מעשה מיט דער

ד בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עֹשֶׁר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יְקָר תִּפְאֶרֶת
ה גְּדוּלָּתוֹ יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם׃ וּבִמְלוֹאת ׀ הַיָּמִים
הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן
ו הַמֶּלֶךְ׃ חוּר ׀ כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן
עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת ׀ זָהָב וָכֶסֶף עַל רִצְפַת
ז בַּהַט־וָשֵׁשׁ וְדַר וְסֹחָרֶת׃ וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים
ח מִכֵּלִים שׁוֹנִים וְיֵין מַלְכוּת רָב כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַשְּׁתִיָּה
כַדָּת אֵין אֹנֵס כִּי־כֵן ׀ יִסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ
ט לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן אִישׁ־וָאִישׁ׃ גַּם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה עָשְׂתָה
י מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר לִמְהוּמָן בִּזְּתָא
חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא זֵתַר וְכַרְכַּס שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים
יא הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ לְהָבִיא אֶת־
וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת הָעַמִּים
יב וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִיא׃ וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה
וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף
יג הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים כִּי־כֵן דְּבַר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יֹדְעֵי
יד דָּת וָדִין׃ וְהַקָּרֹב אֵלָיו כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא תַרְשִׁישׁ
מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעַת שָׂרֵי ׀ פָּרַס וּמָדַי רֹאֵי פְּנֵי
טו הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה בַּמַּלְכוּת׃ כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת
בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי עַל ׀ אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ
טז אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד הַסָּרִיסִים׃ וַיֹּאמֶר מוֹמְכָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
וְהַשָּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עָוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי
עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת
יז הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ כִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים

ד׳ שורק עם הרגש   ה׳ מלא ו׳   ו׳ ח׳ רבתי   יד׳ בנ״א דת׳ בקמץ   טז׳ ממוכן קרי

לְהַבְזוֹת בַּעְלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אָמַר
לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה׃ וְהַיּוֹם הַזֶּה יח
תֹּאמַרְנָה ׀ שָׂרוֹת פָּרַס־וּמָדַי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר הַמַּלְכָּה
לְכֹל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדַי בִּזָּיוֹן וָקָצֶף׃ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יט
יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וְיִכָּתֵב בְּדָתֵי פָרַס־וּמָדַי וְלֹא
יַעֲבוֹר אֲשֶׁר לֹא־תָבוֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לִרְעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה׃ וְנִשְׁמַע כ
פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־מַלְכוּתוֹ כִּי רַבָּה הִיא
וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶן לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן׃ וַיִּיטַב כא
הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּדְבַר מְמוּכָן׃
וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה וּמְדִינָה כב
כִּכְתָבָהּ וְאֶל־עַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ לִהְיוֹת כָּל־אִישׁ שֹׂרֵר
בְּבֵיתוֹ וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ׃

ב

אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר א
אֶת־וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשָׂתָה וְאֵת אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ׃
וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת בְּתוּלוֹת ב
טוֹבוֹת מַרְאֶה׃ וְיַפְקֵד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינוֹת ג
מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נַעֲרָה בְתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־
שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים אֶל־יַד הֵגֶא סְרִיס הַמֶּלֶךְ
שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרוּקֵיהֶן׃ וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב ד
בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃ אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה ה
וּשְׁמוֹ מָרְדֳּכַי בֶּן יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי בֶּן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי׃ אֲשֶׁר ו
הָגְלָה מִירוּשָׁלַיִם עִם־הַגֹּלָה אֲשֶׁר הָגְלְתָה עִם יְכָנְיָה
מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיְהִי אֹמֵן ז
אֶת־הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר בַּת־דֹּדוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וָאֵם

ב, ג׳ ס״א מלא ו   ה׳ סטל בלא מקף

מלכה וועט אַרויסקומען צו אַלע ווייבער, צו מאַכן זייערע מאַנען פאַראַכט אין זייערע אויגן, אַז מע וועט זאָגן: דער מלך אַחַשורוש האָט געהייסן ברענגען פאַר אים די מלכה וַשתּי, און זי איז ניט געקומען. [18] און נאָך היינטיקן טאָג וועלן די האַרינטעס פון פָּרַס און מָדַי, וואָס האָבן געהערט די מעשה מיט דער מלכה, דאָס זאָגן צו די האַרן פון מלך, און עס וועט זיין גענוג בִּזָיון און ערגערניש. [19] אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, זאָל אַרויסגיין אַ קיניגלעכער באַפעל פון פאַר אים, און עס זאָל פאַרשריבן ווערן אין די געזעצן פון פָּרַס און מָדַי, כּדי עס זאָל ניט בָּטל ווערן, אַז וַשתּי זאָל מער ניט קומען פאַר דעם מלך אַחַשורוש, און איר מלכּהשאַפט זאָל דער מלך געבן צו אַן אַנדערער וואָס איז בעסער פון איר. [20] און אַז דעם מלכס פּסק וואָס ער וועט מאַכן, וועט באַקאַנט ווערן אין זיין גאַנצן קיניגרייך, ווי גרויס עס איז, וועלן אַלע ווייבער אָפּגעבן כּבוד זייערע מאַנען, פון גרעסטן ביזן קלענסטן.

[21] איז דאָס וואָרט ווילגעפעלן אין די אויגן פון דעם מלך און די האַרן, און דער מלך האָט געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פון ממוּכָנען. [22] און ער האָט געשיקט בריוו צו אַלע מדינות פון דעם מלך, צו איטלעכער מדינה לויט איר כּתב, און צו איטלעכן פאָלק לויט זיין לשון, אַז יעטוועדער מאַן זאָל זיין דער הערשער אין זיין הויז, און רעדן אַזוי ווי דער לשון פון זיין פאָלק.

ב [1] נאָך דידאָזיקע געשעענישן, אַז דער גרימצאָרן פון מלך אַחַשורוש האָט זיך געשטילט, האָט ער געדאַכט אָן וַשתּין, און אָן וואָס זי האָט געטאָן, און וואָס איז נִגזר געוואָרן אויף איר. [2] האָבן געזאָגט די יונגען פון מלך, זיינע משָרתים: זאָל מען זוכן פאַרן מלך יונגע מיידלעך שיין פון אויסזען. [3] און דער מלך זאָל אויפזעצן אויפזעער אין אַלע מדינות פון זיין קיניגרייך, און זיי זאָלן אַיינזאַמלען יעדן יונג מיידל פון שיינעם אויסזען אין דער הויפּטשטאָט שושַן, אין הויז פון די פרויען, אונטער דער האַנט פון הֵגָא דעם קאַמערדינער פון מלך, דעם היטער פון די פרויען, און מע זאָל זיי געבן זייערע זאַלבונגען. [4] און די מיידל וואָס וועט ווילגעפעלן אין די אויגן פון מלך, זאָל ווערן די מלכּה אָנשטאָט וַשתּין.

און די זאַך איז ווילגעפעלן אין די אויגן פון מלך, און ער האָט אַזוי געטאָן.

[5] איז געווען אַ ייִד אין דער הויפּטשטאָט שושַן מיטן נאָמען מָרדכַי דער זון פון יָאיר, דעם זון פון שִמעִי, דעם זון פון קישן, אַ מאַן פון בנימין, [6] וואָס איז פאַרטריבן געוואָרן פון ירושָלַיִם מיט די פאַרטריבענע וואָס זיינען פאַרטריבן געוואָרן מיט יכָניָה דעם מלך פון יהודה, די וואָס נבוכַדנֶצַר דער מלך פון בָּבל האָט פאַרטריבן. [7] און ער האָט דער־צויגן הֲדַסָהן, דאָס איז אֶסתֵּר, די טאָכטער פון זיין פעטער, וואָרום זי האָט ניט געהאַט קיין פאָטער און מוטער; און

די מיידל איז געווען שיין אויפן געשטאַלט, און שיין אויפן פּנים; און אַז איר פֿאָטער און איר מוטער זיינען געשטאָרבן, האָט זי מרדכי צוגענומען צו זיך פֿאַר אַ טאָכטער.

8 און עס איז געווען, אַז דער אָנזאָג פֿון מלך און זיין באַפֿעל איז באַקאַנט געוואָרן, און אַז פֿיל מיידלעך זיינען איינגעזאַמלט געוואָרן אין דער הויפּטשטאָט שושן, אונטער דער האַנט פֿון הגַין, אַזוי איז אויך אסתר צוגענומען געוואָרן אין הויז פֿון מלך, אונטער דער האַנט פֿון הגַין דעם היטער פֿון די פֿרויען. 9 און די מיידל איז ווױלגעפֿעלן אין זיינע אויגן, און זי האָט נושא חן געווען פֿאַר אים, און ער האָט געאײַלט מיט אירע זאַלבונגען און אירע גאָבן, און די זיבן מיידלעך וואָס דאַרפֿן איר געגעבן ווערן פֿון מלכס הויז; און ער האָט זי מיט אירע מיידלעך אויסגעצייכנט צום גוטן אין הויז פֿון די פֿרויען.

10 אסתר האָט ניט אויסגעזאָגט איר פֿאָלק און איר אָפּשטאַם, וואָרום אַזוי האָט איר מרדכי באַפֿוילן, אַז זי זאָל ניט אויסזאָגן. 11 און טאָג פֿאַר טאָג איז מרדכי אַרומגעגאַנגען פֿאַר דעם הויף פֿון דעם הויז פֿון די פֿרויען געוואָר צו ווערן וואָס אסתר מאַכט, און וואָס מיט איר געשעט.

12 און אַז עס האָט דערגרייכט די ריי פֿון מיידל נאָך מיידל, צו קומען צום מלך אַחשורוש, נאָכדעם ווי זי האָט געהאַט צוועלף חדשים, לויט דעם אײַנפֿיר פֿאַר די פֿרויען—וואָרום אַזוי האָבן געמוזט דערפֿילט ווערן די טעג פֿון זייערע זאַלבונגען: זעקס חדשים מיט אייל פֿון מירע, און זעקס חדשים מיט בשׂמים און מיט זאַלבן פֿון פֿרויען— 13 און אַז די מיידל איז דערנאָך געגאַנגען צום מלך, פֿלעגט אַלץ וואָס זי פֿלעגט פֿאַרלאַנגען איר געגעבן ווערן, מיטצוגיין מיט איר פֿון דעם הויז פֿון פֿרויען אין הויז פֿון מלך. 14 אין אָוונט איז זי געגאַנגען, און אין דער פֿרי האָט זי זיך אומגעקערט אין צווייטן הויז פֿון די פֿרויען, אונטער דער האַנט פֿון שעשגַז דעם מלכס קאַמערדינער, דעם היטער פֿון די קעפּסווײַבער. זי פֿלעגט מער ניט קומען צום מלך, סיידן דער מלך האָט זי באַגערט, און זי איז גערופֿן געוואָרן מיטן נאָמען.

15 און אַז עס האָט דערגרייכט די ריי פֿון אסתר דער טאָכטער פֿון אַביחַיִל, מרדכיס פֿעטער, וואָס ער האָט גענומען צו זיך פֿאַר אַ טאָכטער, צו קומען צום מלך, האָט זי ניט פֿאַרלאַנגט קיין זאַך, אַחוץ וואָס הגַי דעם מלכס קאַמערדינער, דער היטער פֿון די פֿרויען, פֿלעגט זאָגן. און אסתר האָט נושא חן געווען אין די אויגן פֿון אַלע וואָס האָבן זי געזען.

16 און אסתר איז גענומען געוואָרן צום מלך אַחשורוש אין זיין קיניגלעכן הויז, אין צענטן חודש, דאָס איז דער חודש טֵבת, אין זיבעטן יאָר פֿון זיין מלוכה. 17 און דער מלך האָט ליב געקריגן אסתרן מער פֿון אַלע ווײַבער, און זי האָט געקריגן ביי אים חן און לײַטזעליקייט מער פֿון אַלע יונגפֿרויען, און ער האָט אָנגעטאָן אַ מַלכות־קרוין אויף איר קאָפּ, און האָט זי געמאַכט פֿאַר אַ מלכּה אָנשטאָט ושתין. 18 און דער מלך האָט געמאַכט אַ גרויסן מאָלצײַט

וְהַנַּעֲרָה יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבַת מַרְאֶה וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ
ח לְקָחָהּ מָרְדֳּכַי לוֹ לְבַת׃ וַיְהִי בְּהִשָּׁמַע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ
וּבְהִקָּבֵץ נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־יַד הֵגָי
וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הֵגַי שֹׁמֵר הַנָּשִׁים׃
ט וַתִּיטַב הַנַּעֲרָה בְעֵינָיו וַתִּשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־
תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־מָנוֹתֶהָ לָתֵת לָהּ וְאֵת שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת
הָרְאֻיוֹת לָתֶת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶת־נַעֲרוֹתֶיהָ
י לְטוֹב בֵּית הַנָּשִׁים׃ לֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ וְאֶת־
יא מוֹלַדְתָּהּ כִּי מָרְדֳּכַי צִוָּה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־תַגִּיד׃ וּבְכָל־
יוֹם וָיוֹם מָרְדֳּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית־הַנָּשִׁים לָדַעַת
יב אֶת־שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמַה־יֵּעָשֶׂה בָּהּ׃ וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה
וְנַעֲרָה לָבוֹא ׀ אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ הֱיוֹת לָהּ כְּדָת
הַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה
חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי
יג הַנָּשִׁים׃ וּבָזֶה הַנַּעֲרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
תֹּאמַר יִנָּתֵן לָהּ לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ׃
יד בָּעֶרֶב ׀ הִיא בָאָה וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים
שֵׁנִי אֶל־יַד שַׁעַשְׁגַז סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לֹא־
תָבוֹא עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חָפֵץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה
טו בְשֵׁם׃ וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל ׀ דֹּד מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר
לָקַח־לוֹ לְבַת לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְשָׁה דָּבָר כִּי אִם
אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הֵגַי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי
טז אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ׃ וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי הוּא־
יז חֹדֶשׁ טֵבֵת בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְמַלְכוּתוֹ׃ וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ אֶת־
אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן וָחֶסֶד לְפָנָיו מִכָּל־הַבְּתוּלוֹת
יח וַיָּשֶׂם כֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת וַשְׁתִּי׃ וַיַּעַשׂ

יב׳ בס״א כדת   יד׳סבירין שנית

הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה גָדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֵת מִשְׁתֵּה
אֶסְתֵּר וַהֲנָחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה וַיִּתֵּן מַשְׂאֵת כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ יט
אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ כ
מָרְדֳּכָי וְאֶת־מַאֲמַר מָרְדֳּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה
בְאָמְנָה אִתּוֹ׃ בַּיָּמִים הָהֵם וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־ כא
הַמֶּלֶךְ קָצַף בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף
וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ׃ וַיִּוָּדַע הַדָּבָר כב
לְמָרְדֳּכַי וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ
בְּשֵׁם מָרְדֳּכָי׃ וַיְבֻקַּשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל־ כג
עֵץ וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃

ג

אַחַר ׀ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן א
בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיָּשֶׂם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כָּל־
הַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וְכָל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ ב
כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהָמָן כִּי־כֵן צִוָּה־לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמָרְדֳּכַי
לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה׃ וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־ ג
בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמָרְדֳּכָי מַדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר אֵת מִצְוַת
הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי בְּאָמְרָם אֵלָיו יוֹם וָיוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם ד
וַיַּגִּידוּ לְהָמָן לִרְאוֹת הֲיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מָרְדֳּכַי כִּי־הִגִּיד לָהֶם
אֲשֶׁר־הוּא יְהוּדִי׃ וַיַּרְא הָמָן כִּי־אֵין מָרְדֳּכַי כֹּרֵעַ ה
וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּמָּלֵא הָמָן חֵמָה׃ וַיִּבֶז בְּעֵינָיו לִשְׁלֹחַ יָד ו
בְּמָרְדֳּכַי לְבַדּוֹ כִּי־הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם מָרְדֳּכָי וַיְבַקֵּשׁ הָמָן
לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
עַם מָרְדֳּכָי׃ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חֹדֶשׁ נִיסָן בִּשְׁנַת ז
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל
לִפְנֵי הָמָן מִיּוֹם ׀ לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־

ג, ד׳ כאמרם קרי

פאַר אַלע זײַנע האַרן און זײַנע קנעכט, אַ מאָלצײַט פון אסתּרס װעגן. און ער האָט געמאַכט די מדינות אַ הנָחה, און געגעבן מתּנות מיט אַ קיניגלעכער האַנט.

19 און אַז יונגפרויען זײַנען אַ צװײט מאָל אײַנגעזאַמלט געװאָרן, און מרדכי איז געזעסן אין טויער פון מלך — 20 אסתּר האָט נאָך ניט געהאַט אויסגעזאָגט איר אָפּשטאַם און איר פאָלק, אַזױ װי מרדכי האָט איר באַפוילן; װאָרום אסתּר האָט געטאָן װאָס מרדכי האָט איר אָנגעזאָגט, אַזױ װי בעת זי איז געװען אין דערציאונג בײַ אים — 21 אין יענע טעג, װען מרדכי איז געזעסן אין טויער פון מלך, האָט געצערנט בִּגתָן און תֶּרֶש, צװײ קאַמערדינער פון מלך, פון די שװעלהיטער, און זײ האָבן געװאָלט אויסשטרעקן אַ האַנט אויפן מלך אַחַשװרוֹש. 22 איז די זאַך דערװוּסט געװאָרן צו מרדכין, און ער האָט דערצײלט אסתּר המלכּהן, און אסתּר האָט געזאָגט דעם מלך אין נאָמען פון מרדכין. 23 און די זאַך איז נאָכגעזוכט געװאָרן, און איז אויסגעפונען געװאָרן, און זײ זײַנען בײדע אויפגעהאַנגען געװאָרן אויף אַ בוים; און עס איז פאַרשריבן געװאָרן אין בוך פון די צײַטגעשעענישן פאַר דעם מלך.

ג

1 נאָך דידאָזיקע געשעענישן האָט דער מלך אַחַשװרוֹש געגרײסט הָמָן דעם זון פון הַמְדָתאָן, דעם אֲגָגִי, און ער האָט אים דערהויבן און געשטעלט זײַן שטול איבער אַלע האַרן װאָס בײַ אים. 2 און אַלע קנעכט פון מלך װאָס אין מלכס טויער האָבן זיך געקניט און געבוקט צו הָמָנען, װאָרום אַזױ האָט דער מלך באַפוילן װעגן אים; נאָר מרדכי פלעגט זיך ניט קניען און ניט בוקן. 3 האָבן די קנעכט פון מלך װאָס אין מלכס טויער געזאָגט צו מרדכין: פאַרװאָס טרעטסטו איבער דעם באַפעל פון מלך? 4 און עס איז געװען, אַז זײ האָבן דאָס צו אים געזאָגט טאָג פאַר טאָג, און ער האָט ניט צוגעהערט צו זײ, אַזױ האָבן זײ דערצײלט הָמָנען, כּדי צו זען אויב מרדכיס װערטער װעלן באַשטײן; װאָרום ער האָט זײ געזאָגט אַז ער איז אַ ייִד. 5 און װי הָמָן האָט געזען אַז מרדכי קניט זיך ניט און בוקט זיך ניט צו אים, אַזױ איז הָמָן געװאָרן פול מיט גרימצאָרן. 6 און ער האָט פאַראַכט אין זײַנע אויגן אויסצושטרעקן אַ האַנט אויף מרדכין אַלײן; װאָרום מע האָט אים געזאָגט דאָס פאָלק פון מרדכין; נאָר הָמָן האָט געזוכט צו פאַרטיליקן אַלע ייִדן װאָס אין גאַנצן קיניגרײַך פון אַחַשװרוֹשן, דאָס פאָלק פון מרדכין.

7 אין ערשטן חודש, דאָס איז חודש ניסן, אין צװעלפטן יאָר פון מלך אַחַשװרוֹש, האָט מען געװאָרפן אַ פּור, דאָס איז אַ גוֹרל, פאַר הָמָנען, פון טאָג אויף טאָג, און פון חודש אויף חודש, ביז צום צװעלפטן חודש, דאָס איז חודש אָדָר.

8 און הָמָן האָט געזאָגט צום מלך אַחַשְוֵרוֹש: פֿאַראַן
איין פֿאָלק, צעזייט און צעשפּרייט צווישן די פֿעלקער אין
אַלע מדינות פֿון דיין קיניגרייך, און זייערע געזעצן זיינען
אַנדערש ווי ביי איטלעכן פֿאָלק, און די געזעצן פֿון מלך
טוען זיי ניט, און דעם מלך לוינט זיך ניט זיי צו לאָזן
בלייבן. 9 אויב דעם מלך איז ווילגעפֿעלן, זאָל געשריבן
ווערן זיי אומצוברענגען, און איך וועל אָפּוועגן צען טויזנט
צענטנער זילבער אויף די הענט פֿון די ווירטשאַפֿטער,
אויף אַריינצוברענגען אין די שאַצקאַמערן פֿון מלך.
10 האָט דער מלך אַראָפּגענומען זיין זיגלרינג פֿון זיין האַנט,
און האָט אים געגעבן צו הָמָן דעם זון פֿון הַמְּדָתָא, דעם
אֲגָגִי, דעם צוֹרר־הַיְהוּדִים. 11 און דער מלך האָט געזאָגט
צו הָמָנען: דאָס געלט ווערט דיר געשאָנקען, און אויך
דאָס פֿאָלק, צו טאָן מיט אים ווי עס איז גוט אין דיינע
אויגן.

12 און די שרייבער פֿון מלך זיינען גערופֿן געוואָרן
אין ערשטן חודש, אין דרייצנטן טאָג אין אים, און עס איז
געשריבן געוואָרן אַזוי ווי אַלץ וואָס הָמָן האָט באַפֿוילן,
צו די סאַטראַפּן פֿון מלך, און צו די פֿירשטן וואָס איבער
איטלעכער מדינה, און צו די האַרן פֿון איטלעכן פֿאָלק;
איטלעכער מדינה לויט איר כּתב, און איטלעכן פֿאָלק
לויט זיין לשון, געשריבן אין נאָמען פֿון מלך אַחַשְוֵרוֹש,
און געחתמעט מיטן זיגלרינג פֿון מלך.

ח חֹדֶשׁ אֲדָר׃ וַיֹּאמֶר הָמָן לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ יֶשְׁנוֹ
עַם־אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים בְּכֹל מְדִינוֹת מַלְכוּתֶךָ
וְדָתֵיהֶם שֹׁנוֹת מִכָּל־עָם וְאֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים
ט וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שֹׁוֶה לְהַנִּיחָם׃ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכָּתֵב
לְאַבְּדָם וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף אֶשְׁקוֹל עַל־יְדֵי עֹשֵׂי
י הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ
מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים׃
יא וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ
יב כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה הָמָן אֶל
אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר ׀ עַל־מְדִינָה וּמְדִינָה
וְאֶל־שָׂרֵי עַם וָעָם מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם
כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת
יג הַמֶּלֶךְ׃ וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת
הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר
וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
יד שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב
לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת
טו עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה׃ הָרָצִים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ
וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יָשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת
וְהָעִיר שׁוּשַׁן נָבוֹכָה׃

ד

א וּמָרְדֳּכַי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מָרְדֳּכַי אֶת־
בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זְעָקָה
ב גְדֹלָה וּמָרָה׃ וַיָּבוֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא
ג אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ שָׂק׃ וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם
אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ אֵבֶל גָּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצוֹם

ג, יב׳ קמץ בז״ק קמץ בטרחא

13 און בריוו זיינען צעשיקט געוואָרן דורך דער האַנט פֿון לויפֿערס צו אַלע מדינות פֿון מלך, צו פֿאַרטיליקן, צו הרגען, און אומצוברענגען אַלע ייִדן, פֿון יונג ביז אַלט, קליינע קינדער און ווייבער, אין איין טאָג, און דרייצנטן טאָג פֿון צוועלפֿטן חודש, דאָס איז חודש אָדָר, און צו צערויבן זייער פֿאַרמעג. 14 דער נוסח פֿון דעם געשריפֿטס זאָל אַרויסגעגעבן ווערן פֿאַר אַ באַפֿעל אין איטלעכער מדינה, באַקאַנט געמאַכט צו אַלע פֿעלקער, אַז זיי זאָלן זיין אָנגעגרייט פֿאַר דעמדאָזיקן טאָג.

15 זיינען די לויפֿערס אַרויס אין געאייל מיט דעם מלכס אָנזאָג, און דאָס געזעץ איז אַרויסגעגעבן געוואָרן אין דער הויפּטשטאָט שושן. און דער מלך און הָמָן האָבן זיך געזעצט טרינקען, און די שטאָט שושן איז געווען צעטומלט.

ד 1 און ווי מרדכי האָט זיך דערוווּסט אַלץ וואָס איז געשען, אַזוי האָט מרדכי צעריסן זיינע קליידער, און ער האָט אָנגעטאָן זאַק מיט אַש, און ער איז אַרויסגעגאַנגען אין מיטן שטאָט, און האָט געשריען אַ גרויס און ביטער געשריי.
2 און ער איז געקומען ביז צום מלכס טויער; וואָרום מע האָט ניט געטאָרט אַריינגיין אין מלכס טויער אין זאַק.
3 און אין איטלעכער מדינה, וווּ נאָר דער אָנזאָג פֿון מלך און זיין באַפֿעל איז אָנגעקומען, איז געווען אַ גרויס טרויער

ד וּבְכִי וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע לָרַבִּים׃ וַתָּבוֹאינָה נַעֲרוֹת
אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ וַיַּגִּידוּ לָהּ וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה מְאֹד
וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מָרְדֳּכַי וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ מֵעָלָיו
ה וְלֹא קִבֵּל׃ וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
הֶעֱמִיד לְפָנֶיהָ וַתְּצַוֵּהוּ עַל־מָרְדֳּכָי לָדַעַת מַה־זֶּה וְעַל־
ו מַה־זֶּה׃ וַיֵּצֵא הֲתָךְ אֶל־מָרְדֳּכָי אֶל־רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר
ז לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּגֶּד־לוֹ מָרְדֳּכַי אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ
וְאֵת ׀ פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לִשְׁקוֹל עַל־גִּנְזֵי
ח הַמֶּלֶךְ בַּיְּהוּדִיִּים לְאַבְּדָם׃ וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־הַדָּת אֲשֶׁר־
נִתַּן בְּשׁוּשָׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד
לָהּ וּלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֶּן־לוֹ וּלְבַקֵּשׁ
ט מִלְּפָנָיו עַל־עַמָּהּ׃ וַיָּבוֹא הֲתָךְ וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר אֵת דִּבְרֵי
י יא מָרְדֳּכָי׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ וַתְּצַוֵּהוּ אֶל־מָרְדֳּכָי׃ כָּל־
עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יֹדְעִים אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ
וְאִשָּׁה אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר
לֹא־יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֶּלֶךְ
אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל־
יב הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם׃ וַיַּגִּידוּ לְמָרְדֳּכָי אֵת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר׃
יג וַיֹּאמֶר מָרְדֳּכַי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ
יד לְהִמָּלֵט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים׃ כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ
תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם
אַחֵר וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כָּזֹאת
טו הִגַּעַתְּ לַמַּלְכוּת׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדֳּכָי׃
טז לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוּמוּ עָלַי
וְאַל־תֹּאכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם גַּם־אֲנִי
וְנַעֲרֹתַי אָצוּם כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדָּת

ד׳ יתיר י   ז׳ יתיר י   יב׳ קמץ בז״ק

בײַ ייִדן, און אַ תּענית, און געוויין און קלאָג; זאַק און אַש האָבן פיל זיך אונטערגעבעט.

[4] זײַנען געקומען אסתּרס מיידלעך און אירע קאַמערדינער, און האָבן איר דאָס דערציילט, און די מלכּה איז אויפגעציטערט געוואָרן, און זי האָט געשיקט קליידער אָנצוטאָן מרדכין, און אויסצוטאָן זײַן זאַק פון אים, אָבער ער האָט ניט אָנגענומען. [5] האָט אסתּר גערופן התָכן, איינעם פון דעם מלכס קאַמערדינער וואָס ער האָט געשטעלט פאַר איר, און זי האָט אים באַפוילן צו מרדכין, געוואָר צו ווערן וואָס דאָס איז, און פאַרוואָס דאָס איז.

[6] איז התָך אַרויסגעגאַנגען צו מרדכין אויפן ברייטן פלאַץ פון שטאָט וואָס פאַרן מלכס טויער. [7] און מרדכי האָט אים דערציילט אַלץ וואָס אים איז געשען, און דעם באַטרעף פון דעם זילבער וואָס המָן האָט צוגעזאָגט אָפּ־צווועגן אין די שאַצקאַמערן פון מלך פאַר די ייִדן, כּדי זיי אומצוברענגען. [8] אויך דעם נוסח פון דעם געשריבע־נעם באַפעל וואָס איז אַרויסגעגעבן געוואָרן אין שושן זיי צו פאַרטיליקן, האָט ער אים געגעבן, צו ווייזן אסתּרן, און איר דערציילן, און איר אָנזאָגן צו גיין צום מלך, צו בעטן בײַ אים, און זיך שתּדלען בײַ אים פאַר איר פאָלק.

[9] איז התָך געקומען, און האָט דערציילט אסתּרן די ווערטער פון מרדכין. [10] און אסתּר האָט גערעדט צו התָכן און האָט אים באַפוילן צו מרדכין: [11] אַלע קנעכט פון מלך און דאָס פאָלק פון מלכס מדינות, ווייסן אַז איטלעכער מאַן אָדער פרוי וואָס גייט אַריין צום מלך אין אינעווייניקסטן הויף, ווען ער ווערט ניט גערופן, איז פאַר אים בלויז איין געזעץ, טייטן, סיידן דער וואָס דער מלך שטרעקט אויס צו אים דעם גילדערנעם צעפּטער, ער בלײַבט לעבן; און איך בין ניט גערופן געוואָרן צו קומען פאַרן מלך שוין דרײַסיק טעג.

[12] האָט מען דערציילט מרדכין די ווערטער פון אסתּרן. [13] און מרדכי האָט געהייסן ענטפערן אסתּרן: זאָלסט ניט מיינען בײַ זיך, אַז דו פון אַלע ייִדן וועסט אַנטרונען ווערן אין מלכס הויז. [14] וואָרום אויב שווײַגן וועסטו שווײַגן אין דער צײַט, וועט אַ דערלײַכטערונג און אַ רעטונג אויפשטיין פאַר ייִדן פון אַן אַנדער אָרט, און דו און דײַן פאָטערס הויז וועלן אונטערגיין. און ווער ווייס אויב דו האָסט ניט דערגרייכט די מלוכה פאַר אַזאַ צײַט ווי די?

[15] האָט אסתּר געהייסן ענטפערן מרדכין: [16] גיי זאַמל אײַן אַלע ייִדן וואָס געפינען זיך אין שושן, און פאַסט פאַר מיר, און איר זאָלט ניט עסן און ניט טרינקען דרײַ טעג, נאַכט און טאָג; אויך איך און מײַנע מיידלעך וועלן אַזוי פאַסטן. און אַזוי וועל איך גיין צום מלך, וואָס איז ניט לויט געזעץ; און אַז איך וועל אונטערגיין, וועל איך אונטערגיין.

[17] איז מרדכי אַוועק, און האָט געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס אסתּר האָט אים באַפוילן.

ה [1] און עס איז געווען אויפן דריטן טאָג, האָט אסתּר זיך אָנגעטאָן מַלכותדיק, און האָט זיך געשטעלט אין אינעווייניקסטן הויף פון מלכס הויז אַקעגן מלכס הויז; און דער מלך איז געזעסן אויף זיין קיניגלעכן טראָן אין קיניגלעכן הויז, אַקעגן דעם אַיינגאַנג פון הויז. [2] איז ווי דער מלך האָט דערזען אסתּר המלכּה שטייענדיק אין הויף, האָט זי נושׂא חן געווען אין זיינע אויגן, און דער מלך האָט אויסגעשטרעקט צו אסתּרן דעם גילדערנעם צעפּטער וואָס אין זיין האַנט, און אסתּר האָט גענענט, און האָט אָנגערירט דעם שפּיץ צעפּטער. [3] האָט דער מלך צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר, אסתּר המלכּה? און וואָס איז דיין בקשה? אַפילו ביז אַ האַלבער מלוכה זאָל דיר געגעבן ווערן. [4] האָט אסתּר געזאָגט: אויב דעם מלך איז וויל־געפעלן, זאָל דער מלך און הָמָן קומען היינט צו דעם מאָלצייט וואָס איך האָב פאַר אים געמאַכט. [5] האָט דער מלך געזאָגט: איילט אַהער הָמָנען, צו טאָן דאָס וואָרט פון אסתּרן.

און דער מלך און הָמָן זיינען געקומען צו דעם מאָלצייט וואָס אסתּר האָט געמאַכט. [6] און דער מלך האָט געזאָגט צו אסתּרן אויף דעם ווייןמאָלצייט: וואָס נאָר דיין פאַרלאַנג, וועט דיר געגעבן ווערן, און וואָס נאָר דיין בקשה, אַפילו ביז אַ האַלבער מלוכה וועט געטאָן ווערן. [7] האָט אסתּר געענטפערט און האָט געזאָגט: מיין פאַרלאַנג און מיין בקשה— [8] אויב איך האָב געפונען לייטזעליקייט אין די אויגן פון מלך, און אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן צו געבן מיין פאַרלאַנג און צו טאָן מיין בקשה—זאָל דער מלך און הָמָן קומען צו דעם מאָלצייט וואָס איך וועל זיי מאַכן; און מאָרגן וועל איך טאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פון מלך.

[9] און הָמָן איז אַרויסגעגאַנגען אין יענעם טאָג פריילעך און מיט אַן אויפגעראַמטן האַרצן. אָבער ווי הָמָן האָט געזען מרדכין אין טויער פון מלך, אַז ניט ער האָט זיך אויפגעשטעלט און ניט ער האָט זיך גערירט פאַר אים, אַזוי איז הָמָן פול געוואָרן מיט גרימצאָרן אויף מרדכין. [10] אָבער הָמָן האָט זיך איינגעהאַלטן, און ער איז אַוועק אין זיין הויז און האָט געשיקט און געבראַכט זיינע גוטע פריינט, און זיין ווייב זֶרֶש. [11] און הָמָן האָט אויסדערציילט פאַר זיי זיין גרויס עשירות, און זיינע פיל קינדער, און אַלצדינג ווי אַזוי דער מלך האָט אים געגרייסט, און ווי אַזוי ער האָט אים דערהויבן איבער די האַרן און די קנעכט פון מלך. [12] און הָמָן האָט געזאָגט: אויך האָט אסתּר המלכּה ניט געלאָזט קומען קיינעם מיטן מלך צו דעם מאָלצייט וואָס זי האָט געמאַכט נאָר בלויז מיך, און אויך אויף מאָרגן בין איך פאַרבעטן צו איר

יז וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי׃ וַיַּעֲבֹר מָרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־
צִוְּתָה עָלָיו אֶסְתֵּר׃

ה

א וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־
ב כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת׃ וַיְהִי
כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה
חֵן בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב אֲשֶׁר
ג בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ הַשַּׁרְבִיט׃ וַיֹּאמֶר לָהּ
הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי
ד הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֵן לָךְ׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב
יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ׃
ה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר
וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃
ו וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן
ז לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ ׳ וַתַּעַן
ח אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי׃ אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת
אֶת־בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה
ט לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃ וַיֵּצֵא הָמָן בַּיּוֹם הַהוּא
שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־מָרְדֳּכַי בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ
וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן עַל־מָרְדֳּכַי חֵמָה׃
י וַיִּתְאַפַּק הָמָן וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־אֹהֲבָיו
יא וְאֶת־זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ׃ וַיְסַפֵּר לָהֶם הָמָן אֶת־כְּבוֹד עָשְׁרוֹ
וְרֹב בָּנָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר נִשְּׂאוֹ
יב עַל־הַשָּׂרִים וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־הֵבִיאָה
אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשָׂתָה

ה, ז׳ חצי הספר בפסוקים   יב׳ קמץ בטרחא

יג כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קְרוּא־לָהּ עִם־הַמֶּלֶךְ׃ וְכָל־
זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מָרְדֳּכַי
יד הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־
אֹהֲבָיו יַעֲשׂוּ עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבַבֹּקֶר ׀ אֱמֹר לַמֶּלֶךְ
וְיִתְלוּ אֶת־מָרְדֳּכַי עָלָיו וּבֹא עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ
וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׂ הָעֵץ׃

ו

א בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת־
סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
ב וַיִּמָּצֵא כָתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדֳּכַי עַל־בִּגְתָנָא וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי
סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ
ג אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה
לְמָרְדֳּכַי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו לֹא־נַעֲשָׂה
ד עִמּוֹ דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי בֶחָצֵר וְהָמָן בָּא לַחֲצַר
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מָרְדֳּכַי
ה עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה
ו הָמָן עֹמֵד בֶּחָצֵר וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבוֹא׃ וַיָּבוֹא הָמָן וַיֹּאמֶר
לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַעֲשׂוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ
וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר
ז מִמֶּנִּי׃ וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ
ח בִּיקָרוֹ׃ יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ
וְסוּס אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת
ט בְּרֹאשׁוֹ׃ וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ
הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּשׁוּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ
וְהִרְכִּיבֻהוּ עַל־הַסּוּס בִּרְחוֹב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו כָּכָה
י יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ

ו, ב׳ פתח באתנח ג׳ שורק עם הדגש

מיטן מלך. 13 אָבער דאָס אַלץ איז מיר נישט ווערט, איטלעכס מאָל וואָס איך זע מרדכי דעם ייִדן זיצן אין טויער פון מלך. 14 האָט צו אים געזאָגט זיין ווייב זֶרֶש, און אַלע זיינע גוטע פריינט: זאָל מען מאַכן אַ תּליָה פופציק איילן הויך, און אין דער פרי זאָג דעם מלך, מע זאָל אויפהענגען אויף איר מרדכין; און גיי אַ פריילעכער מיט דעם מלך צום מאָלצייט. איז די זאַך ווילגעפעלן פאַר הָמָנען, און ער האָט געמאַכט די תּליָה.

ו 1 אין יענער נאַכט האָט זיך אָפּגעטאָן דער שלאָף פון מלך, און ער האָט געהייסן ברענגען דעם ספר־הזכרונות פון די צייט געשעענישן, און זיי זיינען פאָרגעלייענט געוואָרן פאַרן מלך. 2 איז געפונען געוואָרן פאַרשריבן אַז מרדכי האָט אויסגעזאָגט אויף בִּגְתָנָא און תֶּרֶש, די צוויי קאַמערדינער פון מלך, פון די שוועלהיטער, וואָס האָבן געזוכט אויסצושטרעקן אַ האַנט אויפן מלך אַחַשוֵרוֹש. 3 האָט דער מלך געזאָגט: וואָס פאַר אַ כּבוד און גדולה איז געטאָן געוואָרן מרדכין דערפאַר? האָבן געזאָגט די יונגען פון מלך, זיינע משָרתים: קיין זאַך איז מיט אים ניט געטאָן געוואָרן. 4 האָט דער מלך געזאָגט: ווער איז אין הויף? ערשט הָמָן קומט אין אויסנווייניקסטן הויף פון דעם מלכס הויז, צו זאָגן דעם מלך, מע זאָל אויפהענגען מרדכין אויף דער תּליָה וואָס ער האָט צוגעגרייט פאַר אים. 5 האָבן די יונגען פון מלך צו אים געזאָגט: אָט שטייט הָמָן אין הויף. האָט דער מלך געזאָגט: זאָל ער אַריינקומען. 6 איז הָמָן אַריינגעקומען, און דער מלך האָט צו אים געזאָגט: וואָס דאַרף מען טאָן מיט אַ מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאָן כּבוד? האָט הָמָן געקלערט ביי זיך אין האַרצן: וועמען וועט דער מלך וועלן אָנטאָן כּבוד אַחוץ מיר? 7 און הָמָן האָט געזאָגט צום מלך: אַ מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאָן כּבוד— 8 זאָל מען ברענגען אַ מַלכותדיק קלייד וואָס דער מלך האָט זיך דערין אָנגעקליידט, און אַ פערד וואָס דער מלך איז אויף אים געריטן, און וואָס אַ מַלכותדיקע קרוין איז אָנגעטאָן געוואָרן אויף זיין קאָפּ. 9 און מע זאָל געבן דאָס קלייד און דעם פערד אויף דער האַנט פון איינעם פון די האַרן פון מלך, די אַדללייט, און מע זאָל אָנקליידן דעם מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאָן כּבוד, און מע זאָל אים מאַכן רייטן אויפן פערד דורך דער ברייטער גאַס פון שטאָט, און אויסרופן פאַר אים: אַזוי ווערט געטאָן צו דעם מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאָן כּבוד. 10 האָט דער מלך געזאָגט צו הָמָנען: איַיל און נעם דאָס קלייד און דעם פערד, אַזוי ווי דו האָסט גערעדט, און טו

אַזוי צו מרדכי דעם ייִדן וואָס זיצט אין מלכס טויער;
זאָלסט ניט לאָזן אָפּפאַלן אַ וואָרט פון אַלץ וואָס דו האָסט
גערעדט.

11 האָט הָמָן גענומען דאָס קלייד און דעם פערד,
און ער האָט אָנגעקליידט מרדכין, און האָט אים געמאַכט
רייטן דורך דער ברייטער גאַס פון שטאָט, און האָט פאַר
אים אויסגערופן: אַזוי ווערט געטאָן צו דעם מאַן וואָס
דער מלך וויל אים אָנטאָן כבוד.

12 און מרדכי האָט זיך אומגעקערט צום טויער פון
מלך. אָבער הָמָן איז אַוועק אין האַסט אַהיים, טרויעריק
און מיט אַ פאַרדעקטן קאָפּ. 13 און הָמָן האָט דערציילט
זיין ווייב זֶרֶש און אַלע זיינע גוטע פריינט אַלץ וואָס אים
האָט געטראָפן. האָבן זיינע קלוגע לייט און זיין ווייב
זֶרֶש געזאָגט צו אים: אויב פון ייִדישן אָפּשטאַם איז דער
מרדכי וואָס דו האָסט אָנגעהויבן פאַלן פאַר אים, וועסטו
ניט אויספירן אַקעגן אים, נאָר פאַלן וועסטו פאַלן פאַר
אים.

14 ווי זיי רעדן נאָך מיט אים, אַזוי זיינען אָנגעקומען
דעם מלכס קאַמערדינער, און געאיילט צו ברענגען הָמָנען
צו דעם מאָלצייט וואָס אסתר האָט געמאַכט.

לְהָמָ֗ן מַהֵ֞ר קַ֣ח אֶת־הַלְּב֤וּשׁ וְאֶת־הַסּוּס֙ כַּאֲשֶׁ֣ר דִּבַּ֔רְתָּ
וַעֲשֵׂה־כֵן֙ לְמָרְדֳּכַ֣י הַיְּהוּדִ֔י הַיּוֹשֵׁ֖ב בְּשַׁ֣עַר הַמֶּ֑לֶךְ אַל־
יא תַּפֵּ֣ל דָּבָ֔ר מִכֹּ֖ל אֲשֶׁ֥ר דִּבַּֽרְתָּ׃ וַיִּקַּ֤ח הָמָן֙ אֶת־הַלְּב֣וּשׁ
וְאֶת־הַסּ֔וּס וַיַּלְבֵּ֖שׁ אֶֽת־מָרְדֳּכָ֑י וַיַּרְכִּיבֵ֙הוּ֙ בִּרְח֣וֹב הָעִ֔יר
וַיִּקְרָ֣א לְפָנָ֔יו כָּ֚כָה יֵעָשֶׂ֣ה לָאִ֔ישׁ אֲשֶׁ֥ר הַמֶּ֖לֶךְ חָפֵ֥ץ בִּיקָרֽוֹ׃
יב וַיָּ֥שָׁב מָרְדֳּכַ֖י אֶל־שַׁ֣עַר הַמֶּ֑לֶךְ וְהָמָן֙ נִדְחַ֣ף אֶל־בֵּית֔וֹ אָבֵ֖ל
יג וַחֲפ֥וּי רֹֽאשׁ׃ וַיְסַפֵּ֨ר הָמָ֜ן לְזֶ֤רֶשׁ אִשְׁתּוֹ֙ וּלְכָל־אֹ֣הֲבָ֔יו
אֵ֖ת כָּל־אֲשֶׁ֣ר קָרָ֑הוּ וַיֹּ֩אמְרוּ֩ ל֨וֹ חֲכָמָ֜יו וְזֶ֣רֶשׁ אִשְׁתּ֗וֹ אִ֣ם
מִזֶּ֣רַע הַיְּהוּדִ֡ים מָרְדֳּכַ֞י אֲשֶׁר֩ הַחִלּ֨וֹתָ לִנְפֹּ֤ל לְפָנָיו֙ לֹא־
יד תוּכַ֣ל ל֔וֹ כִּֽי־נָפ֥וֹל תִּפּ֖וֹל לְפָנָֽיו׃ עוֹדָם֙ מְדַבְּרִ֣ים עִמּ֔וֹ
וְסָרִיסֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ הִגִּ֑יעוּ וַיַּבְהִ֙לוּ֙ לְהָבִ֣יא אֶת־הָמָ֔ן אֶל־הַמִּשְׁתֶּ֖ה
אֲשֶׁר־עָשְׂתָ֥ה אֶסְתֵּֽר׃

ז

א
ב וַיָּבֹ֤א הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְהָמָ֔ן לִשְׁתּ֖וֹת עִם־אֶסְתֵּ֥ר הַמַּלְכָּֽה׃ וַיֹּ֩אמֶר֩
הַמֶּ֨לֶךְ לְאֶסְתֵּ֜ר גַּ֣ם בַּיּ֤וֹם הַשֵּׁנִי֙ בְּמִשְׁתֵּ֣ה הַיַּ֔יִן מַה־שְּׁאֵלָתֵ֛ךְ
אֶסְתֵּ֥ר הַמַּלְכָּ֖ה וְתִנָּ֣תֵֽן לָ֑ךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵ֛ךְ עַד־חֲצִ֥י הַמַּלְכ֖וּת
ג וְתֵעָֽשׂ׃ וַתַּ֨עַן אֶסְתֵּ֤ר הַמַּלְכָּה֙ וַתֹּאמַ֔ר אִם־מָצָ֨אתִי חֵ֤ן
בְּעֵינֶ֙יךָ֙ הַמֶּ֔לֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּ֖לֶךְ ט֑וֹב תִּנָּֽתֶן־לִ֤י נַפְשִׁי֙
ד בִּשְׁאֵ֣לָתִ֔י וְעַמִּ֖י בְּבַקָּשָׁתִֽי׃ כִּ֤י נִמְכַּ֙רְנוּ֙ אֲנִ֣י וְעַמִּ֔י לְהַשְׁמִ֖יד
לַהֲר֣וֹג וּלְאַבֵּ֑ד וְאִלּ֨וּ לַעֲבָדִ֤ים וְלִשְׁפָח֙וֹת נִמְכַּ֙רְנוּ֙ הֶחֱרַ֔שְׁתִּי
ה כִּ֣י אֵ֥ין הַצָּ֛ר שֹׁוֶ֖ה בְּנֵ֥זֶק הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיֹּ֙אמֶר֙ הַמֶּ֣לֶךְ
אֲחַשְׁוֵר֔וֹשׁ וַיֹּ֖אמֶר לְאֶסְתֵּ֣ר הַמַּלְכָּ֑ה מִ֣י ה֥וּא זֶה֙ וְאֵי־זֶ֣ה
ו ה֔וּא אֲשֶׁר־מְלָא֥וֹ לִבּ֖וֹ לַעֲשׂ֥וֹת כֵּֽן׃ וַתֹּ֣אמֶר אֶסְתֵּ֔ר אִ֚ישׁ
צַ֣ר וְאוֹיֵ֔ב הָמָ֥ן הָרָ֖ע הַזֶּ֑ה וְהָמָ֣ן נִבְעַ֔ת מִלִּפְנֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ
ז וְהַמַּלְכָּֽה׃ וְהַמֶּ֜לֶךְ קָ֤ם בַּחֲמָתוֹ֙ מִמִּשְׁתֵּ֣ה הַיַּ֔יִן אֶל־גִּנַּ֖ת
הַבִּיתָ֑ן וְהָמָ֣ן עָמַ֗ד לְבַקֵּ֤שׁ עַל־נַפְשׁוֹ֙ מֵאֶסְתֵּ֣ר הַמַּלְכָּ֔ה כִּ֣י
ח רָאָ֔ה כִּֽי־כָלְתָ֥ה אֵלָ֛יו הָרָעָ֖ה מֵאֵ֥ת הַמֶּֽלֶךְ׃ וְהַמֶּ֡לֶךְ שָׁב֩

ו, יג׳ הל׳ דגושה ז, ו׳ קמץ מוק

ז 1 און דער מלך און הָמָן זיינען געקומען צו טרינקען ביי אסתר המלכה. 2 און דער מלך האָט געזאָגט צו
אסתרן אויך אויפן צווייטן טאָג, ביים ווינמאָלצייט: וואָס נאָר דיין פאַרלאַנג, אסתר המלכה, וועט דיר געגעבן
ווערן, און וואָס נאָר דיין בקשה, אַפילו ביז אַ האַלבער מלוכה וועט געטאָן ווערן.

3 האָט אסתר המלכה געענטפערט און האָט געזאָגט: אויב איך האָב געפונען לייטזעליקייט אין דיינע אויגן, מלך,
און אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, זאָל מיר מיין לעבן געשאָנקען ווערן אויף מיין געבעט, און מיין פאָלק אויף מיין
בקשה. 4 וואָרום מיר זיינען פאַרקויפט געוואָרן, איך און מיין פאָלק, צום פאַרטיליקן, צום הרגען, און אומצוברענגען;
און ווען מיר וואָלטן פאַרקויפט געוואָרן פאַר קנעכט און פאַר דינסטן וואָלט איך געשוויגן, אָבער דער פיינט איז ניט
ווערט דעם מלכס שאָדן. 5 האָט זיך אָפּגערופן דער מלך אַחַשְׁוֵרוֹש, און האָט געזאָגט צו אסתר המלכה: ווער איז דער,
און ווו איז דער, וואָס זיין האַרץ האָט אים דערוועגט אַזוי וואָס צו טאָן? 6 האָט אסתר געזאָגט: אַ מאַן אַ צורר און אַ פיינט,
דער דאָזיקער בייזער הָמָן. און הָמָן האָט זיך דערשראָקן פאַר דעם מלך און דער מלכה. 7 און דער מלך איז אויפ־
געשטאַנען אין זיין גרימצאָרן פון דעם ווינמאָלצייט, און איז אַריין אין דעם פּאַלאַצגאָרטן; און הָמָן האָט זיך אָפּגעשטעלט
צו בעטן אום זיין לעבן ביי אסתר המלכה, וואָרום ער האָט געזען אַז בייז איז באַשלאָסן אויף אים פון מלך. 8 און ווי דער

מִנֻּת הַבִּיתָן אֶל־בֵּית ׀ מִשְׁתֵּה הַיַּיִן וְהָמָן נֹפֵל עַל־הַמִּטָּה
אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבּוֹשׁ אֶת־
הַמַּלְכָּה עִמִּי בַּבָּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפוּ׃
ט וַיֹּאמֶר חַרְבוֹנָה אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה־
הָעֵץ אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמָן לְמָרְדֳּכַי אֲשֶׁר דִּבֶּר־טוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ
עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תְּלֻהוּ
י עָלָיו׃ וַיִּתְלוּ אֶת־הָמָן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לְמָרְדֳּכָי וַחֲמַת
הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה׃

ח

א בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־
בֵּית הָמָן צֹרֵר הַיְּהוּדִיִּים וּמָרְדֳּכַי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־
ב הִגִּידָה אֶסְתֵּר מַה הוּא־לָהּ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ
אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵהָמָן וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדֳּכָי וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־
ג מָרְדֳּכַי עַל־בֵּית הָמָן׃ וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת־
רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי וְאֵת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים׃
ד וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֵת שַׁרְבִט הַזָּהָב וַתָּקָם אֶסְתֵּר
ה וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַתֹּאמֶר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־
מָצָאתִי חֵן לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי
בְּעֵינָיו יִכָּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים מַחֲשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־
הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי אֲשֶׁר כָּתַב לְאַבֵּד אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר
ו בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ׃ כִּי אֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בָּרָעָה
אֲשֶׁר־יִמְצָא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בְּאָבְדַן
ז מוֹלַדְתִּי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
וּלְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הִנֵּה בֵית־הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר וְאֹתוֹ
ח תָּלוּ עַל־הָעֵץ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בַּיְּהוּדִיִּים׃ וְאַתֶּם
כִּתְבוּ עַל־הַיְּהוּדִים כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְהִתְמוּ

ח, א׳ יתיר י ו׳ מלא ז׳ יתיר י

מלך האָט זיך אומגעקערט פֿון דעם פּאַלאַצגאָרטן אין הויז פֿון דעם ווײַנמאָלצײַט, ערשט הָמָן ליגט אַנידער־געפֿאַלן אויף דעם לעגבעטל וואָס אסתּר איז דערויף. האָט דער מלך געזאָגט: נאָך באַצווינגען די מלכּה בײַ מיר אין הויז? ווי דאָס וואָרט איז אַרויס פֿון מלכס מויל, אַזוי האָט מען צוגעדעקט הָמָנס פּנים.

ט האָט געזאָגט חַרבוֹנָה, איינער פֿון די קאַמערדינער פֿאַרן מלך: אָט שטייט אויך לעבן הָמָנס הויז די תּלִיָה פֿופֿציק איילן הויך וואָס הָמָן האָט געמאַכט פֿאַר מרדכין, דעם וואָס האָט גערעדט צום גוטן פֿון מלך. האָט דער מלך געזאָגט: הענגט אים אויף דערויף. י האָט מען אויפֿגעהאַנגען הָמָנען אויף דער תּלִיָה וואָס ער האָט צוגעגרייט פֿאַר מרדכין, און דער גרימצאָרן פֿון מלך האָט זיך געשטילט.

ח א אין יענעם טאָג האָט דער מלך אַחַשוֵרוֹש אָוועקגעגעבן צו אסתּר המלכּה דאָס הויז פֿון הָמָן דעם צורר־היהודים. און מרדכי איז געקומען פֿאַרן מלך, וואָרום אסתּר האָט אים דערציילט, וואָס ער איז אירער. ב און דער מלך האָט אַראָפּגענומען זײַן זיגלרינג וואָס ער האָט אָוועקגענומען פֿון הָמָנען, און האָט אים געגעבן מרדכין; און אסתּר האָט אויפֿגעזעצט מרדכין איבער הָמָנס הויז.

ג און אסתּר האָט ווידער גערעדט פֿאַרן מלך, און זי איז געפֿאַלן פֿאַר זײַנע פֿיס, און האָט געוויינט און געבעטן בײַ אים, אָפּצוטאָן דאָס בייז פֿון הָמָן דעם אֲגָגִי, און זײַן טראַכטונג וואָס ער האָט געטראַכט אַקעגן די ייִדן. ד האָט דער מלך אויסגעשטרעקט צו אסתּרן דעם גילדערנעם צעפּטער, און אסתּר האָט זיך אויפֿגעהויבן און האָט זיך געשטעלט פֿאַרן מלך. ה און זי האָט געזאָגט: אויב דעם מלך איז ווילגעפֿעלן, און אויב איך האָב געפֿונען לײַטזעליקייט פֿאַר אים, און די זאַך איז רעכט פֿאַרן מלך, און איך בין ווילגעפֿעלן אין זײַנע אויגן, זאָל געשריבן ווערן אָפּצורופֿן די בריוו, די טראַכטונג פֿון הָמָן דעם זון פֿון המדָתאָן, דעם אֲגָגִי, וואָס ער האָט געשריבן אומצוברענגען די ייִדן אין אַלע מדינות פֿון מלך. ו וואָרום ווי וועל איך קענען צוזען דאָס בייז וואָס וועט טרעפֿן מײַן פֿאָלק? און ווי וועל איך קענען צוזען דעם אונטערגאַנג פֿון מײַן אָפּשטאַם?

ז האָט דער מלך אַחַשוֵרוֹש געזאָגט צו אסתּר המלכּה און צו מרדכי דעם ייִדן: זעט, הָמָנס הויז האָב איך אָוועקגעגעבן צו אסתּרן, און אים האָט מען אויפֿגעהאַנגען אויף דער תּלִיָה, פֿאַרוואָס ער האָט אויסגעשטרעקט אַ האַנט אויף די ייִדן. ח און איר, שרײַבט וועגן די ייִדן, אַזוי ווי עס איז גוט אין אײַערע אויגן, אין נאָמען פֿון מלך, און חתמעט

אונטער מיט דעם זיגלרינג פון מלך, וואָרום אַ געשריפטס וואָס איז געשריבן אין נאָמען פון מלך, און געחתמעט מיטן זיגלרינג פון מלך, איז ניט אָפּצורופן.

[9] זיינען גערופן געוואָרן די שרייבער פון מלך אין יענער צייט, אין דריטן חודש, דאָס איז חודש סיון, אין דריי און צוואַנציקסטן טאָג אין אים; און עס איז געשריבן געוואָרן אַזוי ווי אַלץ.וואָס מרדכי האָט באַפוילן, צו די ייִדן, און צו די סאַטראַפּן, און די פירשטן, און די האַרן פון די מדינות וואָס פון הודו ביז כוש, הונדערט און זיבן און צוואַנציק מדינות; איטלעכער מדינה לויט איר כתב, און איטלעכן פאָלק לויט זיין לשון, און צו די ייִדן לויט זייער כתב און לויט זייער לשון. [10] און מע האָט געשריבן אין נאָמען פון מלך אַחַשורוש, און געחתמעט מיטן זיגלרינג פון מלך, און צעשיקט בריוו דורך דער האַנט פון די לויפערס אויף פערד, רייטער אויף יאָגפערד פון די קיניגלעכע סטאַדעס, [11] אַז דער מלך האָט דערלויבט די ייִדן וואָס אין איטלעכער שטאָט, זיך אַיינצוזאַמלען, און זיך צו שטעלן פאַר זייער לעבן, צו פאַרטיליקן, צו הרגען, און אומצוברענגען יעטוועדער חיל פון דעם פאָלק און דער מדינה וואָס וועלן באַפאַלן זיי מיט די קליינע קינדער און די ווייבער, און צו צערויבן זייער פאַרמעג, [12] אין איין טאָג אין אַלע מדינות פון מלך אַחַשוַרוש, אין דרייצנטן טאָג פון צוועלפטן חודש, דאָס איז חודש אָדָר. [13] דער נוסח פון דעם געשריפטס זאָל אַרויסגעגעבן ווערן פאַר אַ באַפעל אין איטלעכער מדינה, באַקאַנט געמאַכט פאַר אַלע פעלקער, און די ייִדן זאָלן זיין אָנגעברייט פאַר דעמדאָזיקן טאָג זיך נוקם צו זיין אָן זייערע פיינט.

[14] זיינען די לויפערס, די רייטערס אויף יאָגפערד, אַרויס אין האַסט און געאַייל אויף דעם אָנזאָג פון מלך, און דער באַפעל איז אַרוסגעגעבן געוואָרן אין דער הויפּטשטאָט שושן. [15] און מרדכי איז אַרויסגעגאַנגען פון פאַרן מלך אין בִּגדֵי־מַלכות פון בלאָען און ווייסן, מיט אַ גרויסער גילדערנער קרוין, און אַ מאַנטל פון פיינליינען און פורפל. און די שטאָט שושַן האָט געהילכט און זיך געפרייט. [16] ביי די ייִדן איז געווען אַ ליכטיקייט און אַ שׂמחה און אַ פרייד און אַ גדולה. [17] און אין איטלעכער מדינה און אין איטלעכער שטאָט, וווּ נאָר דער אָנזאָג פון מלך און זיין באַפעל איז אָנגעקומען, איז געווען ששׂוןושׂמחה ביי ייִדן, אַ סעודה און אַ יום־טוב. און פיל פון די פעלקער פון לאַנד האָבן זיך אויסגעגעבן פאַר ייִדן, ווייל די מורא פאַר ייִדן איז געפאַלן אויף זיי.

בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי־כְתָב אֲשֶׁר־נִכְתָּב בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתּוֹם
ט בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב׃ וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי־הַמֶּלֶךְ בָּעֵת־
הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חֹדֶשׁ סִיוָן בִּשְׁלוֹשָׁה
וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה מָרְדֳּכַי אֶל־
הַיְּהוּדִים וְאֶל הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת
אֲשֶׁר ׀ מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה
מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשֹׁנוֹ וְאֶל־הַיְּהוּדִים
י כִּכְתָבָם וְכִלְשׁוֹנָם׃ וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ וַיַּחְתֹּם
בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים בַּסּוּסִים
יא רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי הָרַמָּכִים׃ אֲשֶׁר נָתַן
הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים ׀ אֲשֶׁר ׀ בְּכָל־עִיר וָעִיר לְהִקָּהֵל וְלַעֲמֹד
עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד וְלַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־חֵיל עַם
יב וּמְדִינָה הַצָּרִים אֹתָם טַף וְנָשִׁים וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ בְּיוֹם
אֶחָד בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר
יג לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב
לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים וְלִהְיוֹת
יד הַיְּהוּדִיִּים עֲתוֹדִים לַיּוֹם הַזֶּה לְהִנָּקֵם מֵאֹיְבֵיהֶם׃ הָרָצִים
רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים יָצְאוּ מְבֹהָלִים וּדְחוּפִים בִּדְבַר
טו הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ וּמָרְדֳּכַי יָצָא ׀
מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וָחוּר וַעֲטֶרֶת זָהָב
גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה׃
טז יז לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשֹׂן וִיקָר׃ וּבְכָל־
מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר וָעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ
וְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן לַיְּהוּדִים מִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב
וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מִתְיַהֲדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־הַיְּהוּדִים
עֲלֵיהֶם׃

יא׳ כצ"ל על פי המסורה   יג׳ יתיר י׳ · עתודים קרי

ט

וּבִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם א
בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ לְהֵעָשׂוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר
שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי הַיְּהוּדִים לִשְׁלוֹט בָּהֶם וְנַהֲפוֹךְ הוּא אֲשֶׁר
יִשְׁלְטוּ הַיְּהוּדִים הֵמָּה בְּשֹׂנְאֵיהֶם׃ נִקְהֲלוּ הַיְּהוּדִים ב
בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לִשְׁלֹחַ יָד
בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם וְאִישׁ לֹא־עָמַד לִפְנֵיהֶם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם
עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים ג
וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־
הַיְּהוּדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־מָרְדֳּכַי עֲלֵיהֶם׃ כִּי־גָדוֹל מָרְדֳּכַי ד
בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת כִּי־הָאִישׁ
מָרְדֳּכַי הוֹלֵךְ וְגָדוֹל׃ וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם ה
מַכַּת־חֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְדָן וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם׃ ו
וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת
אִישׁ׃ וְאֵת ׀ ז
פַּרְשַׁנְדָּתָא וְאֵת ׀
דַּלְפוֹן וְאֵת ׀
אַסְפָּתָא׃ וְאֵת ׀ ח
פּוֹרָתָא וְאֵת ׀
אֲדַלְיָא וְאֵת ׀
אֲרִידָתָא׃ וְאֵת ׀ ט
פַּרְמַשְׁתָּא וְאֵת ׀
אֲרִיסַי וְאֵת ׀
אֲרִדַי וְאֵת ׀
וַיְזָתָא׃ עֲשֶׂרֶת י
בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא צֹרֵר הַיְּהוּדִים הָרָגוּ וּבַבִּזָּה לֹא

ב׳ מ״ל על פי המסורה ז׳ ת׳ זעירא ט׳ ש׳ זעירא ו׳ רבתי ז׳ זעירא

ט 1 און אין צוועלפטן חודש, דאָס איז חודש אָדָר, אין דרײַצנטן טאָג אין אים, ווען דער אָנזאָג פון דעם מלך און זײַן באַפעל איז געקומען נאָנט צום געטאָן ווערן, אין דעם טאָג וואָס די פײַנט פון די ייִדן האָבן געהאָפט צו געוועלטיקן איבער זיי, און עס איז געוואָרן פאַרקערט, אַז זיי, די ייִדן, האָבן געוועלטיקט איבער זייערע שׂונאים, 2 האָבן זיך אײַנגעזאַמלט די ייִדן אין זייערע שטעט, אין אַלע מדינות פון מלך אַחַשְוֵרוֹש, אויסצושטרעקן אַ האַנט אויף די וואָס האָבן געזוכט אויף זיי בייז; און קיינער איז ניט באַשטאַנען אַקעגן זיי, וואָרום זייער מוֹרא איז געפאַלן אויף אַלע פעלקער. 3 און אַלע האַרן פון די מדינות, און די סאַטראַפּן, און די פירשטן, און דעם מלכס ווירט־שאַפטער, האָבן אונטערגעהאָלפן די ייִדן, וואָרום די מוֹרא פאַר מרדכין איז געפאַלן אויף זיי. 4 ווײַל מרדכי איז געווען גרויס אין הויז פון מלך, און זײַן שם איז געגאַנגען אין אַלע מדינות; וואָרום דער מאַן מרדכי איז געוואָרן אַלץ גרעסער. 5 און די ייִדן האָבן געשלאָגן צווישן אַלע זייערע פײַנט אַ שלאַק פון שווערד און טייטונג און פאַרטיליקונג, און זיי האָבן געטאָן מיט זייערע שׂונאים לויט זייער ווילן. 6 און אין דער הויפּטשטאָט שושן האָבן די ייִדן געהרגעט און אומגעבראַכט פינף הונדערט מאַן. 7 אויך פּרשַנדָתאָ, און דַלפון, און אַספָּתאָ, 8 און פּורָתאָ, און אַדַליאָ, און אַרידָתאָ. 9 און פּרמַשתאָ, און אַריסַי, און אַרידַי און ניזָתאָ, 10 די צען זין פון הָמָן דעם זון פון הַמדָתאָן, דעם צורר־היהודים, האָבן זיי געהרגעט; אָבער צום רויב האָבן זיי ניט אויסגעשטרעקט זייער האַנט.

[11] אין יענעם טאָג איז געקומען די צאָל פון די הרוגים אין דער הויפּטשטאָט שושן, פאַר דעם מלך. [12] האָט דער מלך געזאָגט צו אסתּר המלכּה: אין דער הויפּט־שטאָט שושן האָבן די ייִדן געהרגעט און אומגעבראַכט פינף הונדערט מאַן, און הָמָנס צען זין; וואָס שוין האָבן זיי געטאָן אין [די] איבעריקע מדינות פון מלך! און וואָס נאָר דײַן פאַרלאַנג, וועט דיר געגעבן ווערן, און וואָס נאָך דײַן בקשה, וועט געטאָן ווערן. [13] האָט אסתּר געזאָגט: אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, זאָל אויך מאָרגן געגעבן ווערן די ייִדן וואָס אין שושן צו טאָן אַזוי ווי דער באַפעל פון הײַנט; און די צען זין פון הָמָנען זאָל מען אויפהענגען אויף דער תּליה. [14] האָט דער מלך געהייסן אַז אַזוי זאָל געטאָן ווערן, און אַ באַפעל איז אַרויסגעגעבן געוואָרן אין שושן; און די צען זין פון הָמָנען האָט מען אויפגעהאַנגען. [15] און די ייִדן וואָס אין שושן האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אויך אין פערצנטן טאָג פון חודש אָדָר, און האָבן אויסגעהרגעט אין שושן דרײַ הונדערט מאַן; אָבער צום רויב האָבן זיי ניט אויסגעשטרעקט זייער האַנט.

[16] און די איבעריקע ייִדן וואָס אין די מדינות פון מלך האָבן זיך אײַנגעזאַמלט, און זיך געשטעלט פאַר זייער לעבן, און זיי זײַנען לויז געוואָרן פון זייערע פײַנט, און האָבן אויסגעהרגעט פון זייערע שׂונאים פינף און זיבעציק טויזנט; אָבער צום רויב האָבן זיי ניט אויסגעשטרעקט זייער האַנט.

[17] דאָס איז געווען אין דרײַצנטן טאָג פון חודש אָדָר; און אין פערצנטן טאָג אין אים האָבן זיי גערוט, און האָבן אים געמאַכט פאַר אַ טאָג פון אַ סעודה און אַ שׂמחה. [18] אָבער די ייִדן וואָס אין שושן האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אין דרײַצנטן און אין פערצנטן טאָג אין אים, און אין פופצנטן טאָג אין אים האָבן זיי גערוט, און האָבן אים געמאַכט פאַר אַ טאָג פון אַ סעודה און אַ שׂמחה. [19] דרום מאַכן די ייִדן פון די אָפענע ערטער, די וואָס זיצן אין אָפענע שטעט, אין פערצנטן טאָג פון חודש אָדָר אַ שׂמחה און אַ סעודה און אַ יום־טוב, מיט שלח־מָנות פון איינעם צום אַנדערן.

[20] און מרדכי האָט אויפגעשריבן דיזאָזיקע זאַכן, און ער האָט געשיקט בריוו צו אַלע ייִדן וואָס אין אַלע מדינות פון מלך אַחשורוש, די נאָענטע און די ווײַטע, [21] צו באַפעסטיקן אויף זיי, אַז זיי זאָלן האַלטן דעם פערצנטן טאָג פון חודש אָדָר, און דעם פופצנטן טאָג אין אים, אַלע יאָר אין יאָר, [22] אַזוי ווי די טעג וואָס די ייִדן זײַנען לויז געוואָרן פון זייערע פײַנט, און דעם חודש וואָס איז זיי פאַרקערט געוואָרן פון טרויער אין אַ שׂמחה, און פון קומער אין אַ יום־טוב; זיי צו מאַכן פאַר טעג

יא שֶׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃ בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהֲרוּגִים בְּשׁוּשַׁן
יב הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ
וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ מֶה עָשׂוּ
יג וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עוֹד וְתֵעָשׂ׃ וַתֹּאמֶר
אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן גַּם־מָחָר לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר
בְּשׁוּשָׁן לַעֲשׂוֹת כְּדָת הַיּוֹם וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ
יד עַל־הָעֵץ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת כֵּן וַתִּנָּתֵן דָּת בְּשׁוּשָׁן
טו וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן תָּלוּ׃ וַיִּקָּהֲלוּ הַיְּהוּדִיים אֲשֶׁר־
בְּשׁוּשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וַיַּהַרְגוּ
בְשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃
טז וּשְׁאָר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ נִקְהֲלוּ ׀ וְעָמֹד
עַל־נַפְשָׁם וְנוֹחַ מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרוֹג בְּשֹׂנְאֵיהֶם חֲמִשָּׁה
יז וְשִׁבְעִים אָלֶף וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃ בְּיוֹם־שְׁלוֹשָׁה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְנוֹחַ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְעָשֹׂה אֹתוֹ
יח יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ וְהַיְּהוּדִיים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ
בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה
יט עָשָׂר בּוֹ וְעָשֹׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים
הַפְּרָזִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר שִׂמְחָה וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלֹחַ
כ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ׃ וַיִּכְתֹּב מָרְדֳּכַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת
כא הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים׃ לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם
לִהְיוֹת עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֵת
כב יוֹם־חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחוּ
בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן
לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה

טו׳ כצ״ל במונח טו׳ יח׳ יהוד י יט׳ יהוד ר

וְשִׂמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיֹנִים׃
וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים אֵת אֲשֶׁר־הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת אֲשֶׁר־כָּתַב כג
מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם׃ כִּי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר כָּל־ כד
הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם וְהִפִּל פּוּר הוּא
הַגּוֹרָל לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם׃ וּבְבֹאָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר עִם־ כה
הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים
עַל־רֹאשׁוֹ וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ׃ עַל־כֵּן קָרְאוּ כו
לַיָּמִים הָאֵלֶּה פוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־כֵּן עַל־כָּל־דִּבְרֵי
הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת וּמָה־רָאוּ עַל־כָּכָה וּמָה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם׃
קִיְּמוּ וְקִבְּלֻ הַיְּהוּדִים ׀ עֲלֵיהֶם ׀ וְעַל־זַרְעָם וְעַל כָּל־ כז
הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבוֹר לִהְיוֹת עֹשִׂים אֵת־שְׁנֵי הַיָּמִים
הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה כח
נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה
וּמְדִינָה וְעִיר וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ
הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם׃ וַתִּכְתֹּב כט
אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַת־אֲבִיחַיִל וּמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי אֶת־כָּל־
תֹּקֶף לְקַיֵּם אֵת אִגֶּרֶת הַפֻּרִים הַזֹּאת הַשֵּׁנִית׃ וַיִּשְׁלַח ל
סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֶל־שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה
מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי לא
הַפֻּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיַּם עֲלֵיהֶם מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי
וְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְכַאֲשֶׁר קִיְּמוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־זַרְעָם דִּבְרֵי
הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקָתָם׃ וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר קִיַּם דִּבְרֵי הַפֻּרִים לב
הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר׃

י

וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁרֵשׁ ׀ מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם׃ וְכָל־ א ב
מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפָרָשַׁת גְּדֻלַּת מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ

ט, כז׳ וקבל קרי כט׳ ת׳ רבתי לב׳ קמץ בטרחא י, א׳ אחשורוש קרי

פון אַ סעודה און אַ שמחה, מיט שַׁלַח־מָנות פון איינעם צום אַנדערן, און מתנות צו אָרימע לייט. [23] און די ייִדן האָבן אָנגענומען וואָס זיי האָבן אָנגעהויבן צו טאָן, און וואָס מרדכי האָט צו זיי געשריבן. [24] וואָרום הָמָן דער זון פון הַמְדָתאָן, דער אַגָגי, דער צורר אויף אַלע ייִדן, האָט געטראַכט אויף די ייִדן זיי אונטערצוברענגען, און ער האָט געוואָרפן אַ פור, דאָס איז אַ גורל, זיי צו פאַרטומלען און זיי אונטערצוברענגען. [25] אָבער אַז זי איז געקומען פאַרן מלך, האָט ער אָנגעזאָגט מיט אַ בריוו, אַז זיין בייזע מחשבה וואָס ער האָט געטראַכט אויף די ייִדן, זאָל זיך אומקערן אויף זיין קאָפּ; און מע האָט אויפגעהאַנגען אים און זיינע זין אויף דער תּלִיָה. [26] דרום האָט מען גערופן דידאָזיקע טעג פּורים, אויף דעם נאָמען פּור. דערפאַר, פון וועגן די ווערטער פון דעמדאָזיקן בריוו, און וואָס זיי האָבן זיך אָנגעזען דערפון, און וואָס זיי איז געשען, [27] האָבן די ייִדן באַפעסטיקט און גענומען אויף זיך, און אויף זייערע קינדער, און אויף אַלע וואָס באַהעפטן זיך אָן זיי, אַז עס זאָל ניט בָטל ווערן, צו האַלטן דידאָזיקע צוויי טעג, אַזוי ווי עס איז געשריבן וועגן זיי, און לויט זייער צייט, אַלע יאָר פאַר יאָר. [28] און דידאָזיקע טעג זאָלן געדאַכט ווערן, און געהאַלטן ווערן אין איטלעכן דור, איטלעכער משפחה, איטלעכער מדינה, און איטלעכער שטאָט; און דידאָזיקע טעג פון פּורים זאָלן ניט אָפּגעשאַפט ווערן פון צווישן ייִדן, און זייער געדעכעניש זאָל ניט אויפהערן ביי זייערע קינדער.

[29] און אסתּר המלכּה, די טאָכטער פון אַביחַיִלן, און מרדכי דער ייִד, האָבן געשריבן מיט גאָרער שטאַרקייט, צו באַפעסטיקן דעמדאָזיקן צווייטן בריוו וועגן פּורים. [30] און ער האָט צעשיקט בריוו צו אַלע ייִדן, צו די הונדערט און זיבן און צוואַנציק מדינות פון אַחַשוֵרוֹשעס קיניגרייך, מיט ווערטער פון פריד און וואָרהאַפטיקייט, [31] אַז זיי זאָלן באַפעסטיקן דידאָזיקע טעג פון פּורים אין זייערע צייטן, אַזוי ווי מרדכי דער ייִד און אסתּר המלכּה האָבן באַפעסטיקט אויף זיי, און אַזוי ווי זיי האָבן באַפעסטיקט אויף זיך אַליין און אויף זייערע קינדער, די אָנזאָגן וועגן די תָּעֲניתים און זייער קלאָג. [32] און אסתּרס באַפעל האָט באַפעסטיקט דידאָזיקע אָנזאָגן וועגן פּורים; און עס איז פאַרשריבן געוואָרן אין אַ בוך.

י [1] און דער מלך אַחַשוֵרוֹש האָט אַרויפגעלייגט אַ צינז אויפן לאַנד, און אויף די אינדזלען פון ים. [2] און די מעשׂה פון זיין שטאַרקייט און זיינע גבורות, און די אויסדערציילונג פון מרדכיס גרויסקייט וואָס דער מלך האָט אים

געגרייסט, זיי זיינען שוין פאַרשריבן אין דעם בוך פון די
צייטגעשעעענישן פון די מלכים פון מָדַי און פָּרַס. 3 וואָרום
מרדכי דער ייִד איז געווען דער שֵני־למלך פון אַחַשוֵרוֹשן,
און גרויס בײַ ייִדן, און באַליבט בײַ זיינע פיל ברידער.
ער האָט געזוכט גוטס פאַר זיין פאָלק, און גערעדט צום פריד פאַר זיין גאַנצן שטאַם.

הַמֶּלֶךְ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
ג מָדַי וּפָרָס׃ כִּי ׀ מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר
שָׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ׃

סכום פסוקי דמגלת אסתר מאה וששים ושבעה. וסימנו כבדני
נא נגד זקני עמי. וחציו ותען אסתר ותאמר. וסדריו חמשה.
וסימנו וזה גב המזבח:

דָּנִיֵּאל

בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּא א
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַםִ וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ וַיִּתֵּן אֲדֹנָי ב
בְּיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּמִקְצָת כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים
וַיְבִיאֵם אֶרֶץ־שִׁנְעָר בֵּית אֱלֹהָיו וְאֶת־הַכֵּלִים הֵבִיא בֵּית
אוֹצַר אֱלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפְּנַז רַב סָרִיסָיו לְהָבִיא ג
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וּמִן־הַפַּרְתְּמִים׃ יְלָדִים ד
אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כָּל־מאוּם וְטוֹבֵי מַרְאֶה וּמַשְׂכִּלִים בְּכָל־
חָכְמָה וְיֹדְעֵי דַעַת וּמְבִינֵי מַדָּע וַאֲשֶׁר כֹּחַ בָּהֶם לַעֲמֹד
בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וּלְלַמְּדָם סֵפֶר וּלְשׁוֹן כַּשְׂדִּים׃ וַיְמַן לָהֶם ה
הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ מִפַּת־בַּג הַמֶּלֶךְ וּמִיֵּין מִשְׁתָּיו
וּלְגַדְּלָם שָׁנִים שָׁלוֹשׁ וּמִקְצָתָם יַעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי ו
בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃ וַיָּשֶׂם ז
לָהֶם שַׂר הַסָּרִיסִים שֵׁמוֹת וַיָּשֶׂם לְדָנִיֵּאל בֵּלְטְשַׁאצַּר
וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַךְ וּלְמִישָׁאֵל מֵישַׁךְ וְלַעֲזַרְיָה עֲבֵד נְגוֹ׃
וַיָּשֶׂם דָּנִיֵּאל עַל־לִבּוֹ אֲשֶׁר לֹא־יִתְגָּאַל בְּפַת־בַּג הַמֶּלֶךְ ח
וּבְיֵין מִשְׁתָּיו וַיְבַקֵּשׁ מִשַּׂר הַסָּרִיסִים אֲשֶׁר לֹא יִתְגָּאָל׃
וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים אֶת־דָּנִיֵּאל לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לִפְנֵי שַׂר ט
הַסָּרִיסִים׃ וַיֹּאמֶר שַׂר הַסָּרִיסִים לְדָנִיֵּאל יָרֵא אֲנִי אֶת־ י
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מִנָּה אֶת־מַאֲכַלְכֶם וְאֶת־מִשְׁתֵּיכֶם
אֲשֶׁר לָמָּה יִרְאֶה אֶת־פְּנֵיכֶם זֹעֲפִים מִן־הַיְלָדִים אֲשֶׁר

ד׳ יתיר א׳ ז׳ בי טעמים

א 1 אין דריטן יאָר פון דער מלוכה פון יהוֹיָקים דעם מלך פון יהודה, איז געקומען נבוּכַדנֶצַר דער מלך פון בָבל אויף ירושָלַיִם, און האָט געלעגערט אויף איר. 2 און גאָט האָט געגעבן אין זיין האַנט יהוֹיָקים דעם מלך פון יהודה, און טייל פון די כלים פון גאָטס הויז, און ער האָט זיי געבראַכט קיין לאַנד שִנעָר, אין הויז פון זיין גאָט; און די כלים האָט ער געבראַכט אין דער שאַצקאַמער פון זיין גאָט.

3 און דער מלך האָט געהייסן אַשפּנַז דעם הויפּט פון זיינע הויפדינער, ברענגען פון די קינדער פון ישׂראל, און פון דעם קיניגלעכן אָפּשטאַם, און פון די אַדללייט, 4 ייִנגלעך וואָס אין זיי איז ניטאָ קיין פעלער, און שיינע אויפן אויסזען, און באַהאַוונט אין אַלערליי חכמות, און ווילקענעוודיק אין קענשאַפט, און פאַרשטאַנדיק אין וויסן, און וואָס האָבן בכּוח צו שטיין אין פּאַלאַץ פון מלך; און זיי לערנען דעם כתב און דעם לשון פון די כַשׂדים. 5 און דער מלך האָט זיי באַשטימט אַ טאָגטעגלעכע אויס־קומעניש פון דעם מלכס שפּייז, און פון דעם וויין וואָס ער טרינקט, און [געהייסן] זיי דערציען דריי יאָר, און צום סָוף פון זיי, זאָלן זיי זיך שטעלן פאַרן מלך.

6 זיינען געווען צווישן זיי פון די קינדער פון יהודה, דָניאֵל, חֲנַנְיָה, מישָאֵל, און עֲזַריָה. 7 און דער הויפּט פון די הויפדינער האָט זיי געגעבן נעמען, און ער האָט געגעבן דניאלן [דעם נאָמען] בֵלטשאַצַר, און חֲנַנְיָהן–שַדרַך, און מישָאֵלן–מֵישַך, און עֲזַריָהן–עֲבֵד־נגוֹ.

8 און דניאל האָט זיך אַריינגענומען אין האַרצן, אַז ער זאָל זיך ניט פאַראומווערדיקן מיט דעם מלכס שפּייז, און מיט דעם וויין וואָס ער טרינקט, און ער האָט געבעטן פון דעם הויפּט פון די הויפדינער, אַז ער זאָל זיך ניט דאַרפן פאַראומווערדיקן. 9 און גאָט האָט געגעבן דניאלן גענאָד און דערבאַרימונג ביי דעם הויפּט פון די הויפדינער. 10 אָבער דער הויפּט פון די הויפדינער האָט געזאָגט צו דניאלן: איך האָב מוֹרא פאַר מיין האַר דעם מלך וואָס האָט באַשטימט אייער שפּייז און אייער געטראַנק, טאָמער וועט ער זען אייערע פּנימער אומעטיקער ווי ביי ייִנגלעך פון אייער

עלטער, און איר וועט פֿאַרשולדיקן מײַן קאָפּ פֿאַרן מלך. [11] האָט דניאל געזאָגט צו דעם טראַנקמײַסטער וואָס דער הויפּט פֿון די הויפֿדינער האָט געשטעלט איבער דניאלן, חֲנַנְיָהן, מישָׁאֵלן, און עֲזַרְיָהן: [12] פּרוּוו, איך בעט דיך, דײַנע קנעכט צען טעג, און זאָל מען אונדז געבן פֿון גרינס צום עסן, און וואַסער צום טרינקען. [13] און זאָל באַוויזן ווערן פֿאַר דיר אונדזער אויסזען און דאָס אויסזען פֿון די ייִנגלעך וואָס עסן דעם מלכס שפּײַז; און אַזוי ווי דו וועסט זען, טו מיט דײַנע קנעכט. [14] האָט ער צוגעהערט צו זיי אין דערדאָזיקער זאַך, און ער האָט זיי געפּרוּווט צען טעג. [15] און צום סוף פֿון די צען טעג, האָט זייער אויסזען אויסגעוויזן בעסער, און זיי זײַנען געווען פֿעטער אויפֿן לײַב, פֿון אַלע ייִנגלעך וואָס האָבן געגעסן דעם מלכס שפּײַז. [16] אַזוי פֿלעגט דער טראַנקמײַסטער אַוועקנעמען זייער שפּײַז, און דעם ווײַן וואָס זיי זאָלן טרינקען, און פֿלעגט זיי געבן גרינס.

[17] און די דאָזיקע פֿיר ייִנגלעך, זיי האָט גאָט געגעבן קענשאַפֿט און פֿאַרשטאַנדיקייט אין אַלערלײַ ספרים און חכמה; און דניאל האָט פֿאַרשטאַנען יעטוועדער זעאונג און חלומות. [18] און צום סוף פֿון די טעג וואָס דער מלך האָט זיי געהייסן דערנסמאָל ברענגען, האָט זיי דער הויפּט פֿון די הויפֿדינער געבראַכט פֿאַר נבוכַדנֶצַרן. [19] און דער מלך האָט מיט זיי גערעדט; און צווישן זיי אַלעמען איז ניט געפֿונען געוואָרן אַזאַ ווי דניאל, חֲנַנְיָה, מישָׁאֵל, און עֲזַרְיָה; און זיי זײַנען געשטאַנען פֿאַרן מלך. [20] און אין יעטוועדער זאַך פֿון פֿאַרשטאַנדיקער חכמה וואָס דער מלך האָט בײַ זיי געפֿרעגט, האָט ער זיי געפֿונען צען מאָל העכער ווי אַלע חַרטומים און צויבערשפּרעכער וואָס אין זײַן גאַנצן קיניגרײַך.

[21] און דניאל איז געבליבן ביז דעם ערשטן יאָר פֿון מלך כּוֹרֶש.

יא כְּגִילְכֶם וְחִיַּבְתֶּם אֶת־רֹאשִׁי לַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל אֶל־
הַמֶּלְצַר אֲשֶׁר מִנָּה שַׂר הַסָּרִיסִים עַל־דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה
יב מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃ נַס־נָא אֶת־עֲבָדֶיךָ יָמִים עֲשָׂרָה וְיִתְּנוּ־
יג לָנוּ מִן־הַזֵּרֹעִים וְנֹאכְלָה וּמַיִם וְנִשְׁתֶּה׃ וְיֵרָאוּ לְפָנֶיךָ
מַרְאֵינוּ וּמַרְאֵה הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֵת פַּת־בַּג הַמֶּלֶךְ
יד וְכַאֲשֶׁר תִּרְאֵה עֲשֵׂה עִם־עֲבָדֶיךָ׃ וַיִּשְׁמַע לָהֶם לַדָּבָר הַזֶּה
טו וַיְנַסֵּם יָמִים עֲשָׂרָה׃ וּמִקְצָת יָמִים עֲשָׂרָה נִרְאָה מַרְאֵיהֶם
טוֹב וּבְרִיאֵי בָּשָׂר מִן־כָּל־הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֵת פַּת־בַּג
טז הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי הַמֶּלְצַר נֹשֵׂא אֶת־פַּת־בָּגָם וְיֵין מִשְׁתֵּיהֶם
יז וְנֹתֵן לָהֶם זֵרְעֹנִים׃ וְהַיְלָדִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעְתָּם נָתַן לָהֶם
הָאֱלֹהִים מַדָּע וְהַשְׂכֵּל בְּכָל־סֵפֶר וְחָכְמָה וְדָנִיֵּאל הֵבִין
יח בְּכָל־חָזוֹן וַחֲלֹמוֹת׃ וּלְמִקְצָת הַיָּמִים אֲשֶׁר־אָמַר הַמֶּלֶךְ
יט לַהֲבִיאָם וַיְבִיאֵם שַׂר הַסָּרִיסִים לִפְנֵי נְבֻכַדְנֶצַּר׃ וַיְדַבֵּר
אִתָּם הַמֶּלֶךְ וְלֹא נִמְצָא מִכֻּלָּם כְּדָנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל
כ וַעֲזַרְיָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְכֹל דְּבַר חָכְמַת בִּינָה אֲשֶׁר־
בִּקֵּשׁ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצָאֵם עֶשֶׂר יָדוֹת עַל כָּל־הַחַרְטֻמִּים
כא הָאַשָּׁפִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּתוֹ׃ וַיְהִי דָּנִיֵּאל עַד־שְׁנַת אַחַת
לְכוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ׃

ב

א וּבִשְׁנַת שְׁתַּיִם לְמַלְכוּת נְבֻכַדְנֶצַּר חָלַם נְבֻכַדְנֶצַּר חֲלֹמוֹת
ב וַתִּתְפָּעֶם רוּחוֹ וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא
לַחַרְטֻמִּים וְלָאַשָּׁפִים וְלַמְכַשְּׁפִים וְלַכַּשְׂדִּים לְהַגִּיד לַמֶּלֶךְ
ג חֲלֹמֹתָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַמֶּלֶךְ
ד חֲלוֹם חָלָמְתִּי וַתִּפָּעֶם רוּחִי לָדַעַת אֶת־הַחֲלוֹם׃ וַיְדַבְּרוּ
הַכַּשְׂדִּים לַמֶּלֶךְ אֲרָמִית מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אֱמַר חֶלְמָא
ה לְעַבְדָיךְ וּפִשְׁרָא נְחַוֵּא׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְכַשְׂדָּיֵא מִלְּתָה
מִנִּי אַזְדָּא הֵן לָא תְהוֹדְעוּנַּנִי חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַדָּמִין

א, יא׳ פתח באתנח   יג׳ א בצירי   ב, ד׳ יתיר י   ה׳ לכשדאי קרי   ה׳ במקום א׳ מלא ודגש

ב [1] און אין צווייטן יאָר פֿון נבוכַדנֶצַרס מלוכה האָבן זיך נבוכַדנֶצַרן געחלומט חלומות, און זײַן געמיט איז געווען צערודערט, און זײַן שלאָף איז אים צעבראָכן געוואָרן. [2] האָט דער מלך געהייסן רופֿן די חַרטומים, און די צויבערשפּרעכער, און די מכשפֿים, און די כַּשׂדים, כּדי זיי זאָלן זאָגן דעם מלך זײַנע חלומות; און זיי זײַנען געקומען, און האָבן זיך געשטעלט פֿאַרן מלך. [3] האָט דער מלך צו זיי געזאָגט: מיר האָט זיך געחלומט אַ חלום, און מײַן געמיט איז צערודערט, צו וויסן דעם חלום. [4] האָבן די כַּשׂדים גערעדט צו דעם מלך אין אַראַמיש: אייביק לעבן זאָל דער מלך! דערצייל דעם חלום צו דײַנע קנעכט, און מיר וועלן זאָגן דעם פּיתרון. [5] האָט זיך אָפּגערופֿן דער מלך און האָט געזאָגט צו די כַּשׂדים: די זאַך איז בײַ מיר פֿעסט: אויב איר מאַכט מיך ניט וויסן דעם חלום און זײַן פּיתרון, וועט איר

ו תִּתְעַבְדוּן וּבָתֵּיכוֹן נְוָלִי יִתְּשָׂמוּן׃ וְהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ
תְּהַחֲוֺן מַתְּנָן וּנְבִזְבָּה וִיקָר שַׂגִּיא תְּקַבְּלוּן מִן־קֳדָמָי לָהֵן
ז חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַחֲוֺנִי׃ עֲנוֹ תִנְיָנוּת וְאָמְרִין מַלְכָּא חֶלְמָא
ח יֵאמַר לְעַבְדוֹהִי וּפִשְׁרָה נְהַחֲוֵה׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר מִן־
יַצִּיב יָדַע אֲנָה דִּי עִדָּנָא אַנְתּוּן זָבְנִין כָּל־קֳבֵל דִּי חֲזֵיתוֹן
ט דִּי אַזְדָּא מִנִּי מִלְּתָא׃ דִּי הֵן־חֶלְמָא לָא תְהוֹדְעֻנַּנִי חֲדָה־
הִיא דָתְכוֹן וּמִלָּה כִדְבָה וּשְׁחִיתָה הִזְדְּמִנְתּוּן לְמֵאמַר
קָדָמַי עַד דִּי עִדָּנָא יִשְׁתַּנֵּא לָהֵן חֶלְמָא אֱמַרוּ לִי וְאִנְדַּע
י דִּי פִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֻנַּנִי׃ עֲנוֹ כַשְׂדָּיֵא קֳדָם־מַלְכָּא וְאָמְרִין
לָא־אִיתַי אֱנָשׁ עַל־יַבֶּשְׁתָּא דִּי מִלַּת מַלְכָּא יוּכַל לְהַחֲוָיָה
כָּל־קֳבֵל דִּי כָּל־מֶלֶךְ רַב וְשַׁלִּיט מִלָּה כִדְנָה לָא שְׁאֵל
יא לְכָל־חַרְטֹּם וְאָשַׁף וְכַשְׂדָּי׃ וּמִלְּתָא דִי־מַלְכָּה שָׁאֵל יַקִּירָה
וְאָחֳרָן לָא אִיתַי דִּי יְחַוִּנַּהּ קֳדָם מַלְכָּא לָהֵן אֱלָהִין דִּי
יב מְדָרְהוֹן עִם־בִּשְׂרָא לָא אִיתוֹהִי׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה מַלְכָּא
בְּנַס וּקְצַף שַׂגִּיא וַאֲמַר לְהוֹבָדָה לְכֹל חַכִּימֵי בָבֶל׃
יג וְדָתָא נֶפְקַת וְחַכִּימַיָּא מִתְקַטְּלִין וּבְעוֹ דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי
יד לְהִתְקְטָלָה׃ בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֲתִיב עֵטָא וּטְעֵם
לְאַרְיוֹךְ רַב־טַבָּחַיָּא דִּי מַלְכָּא דִּי נְפַק לְקַטָּלָה לְחַכִּימֵי
טו בָּבֶל׃ עָנֵה וְאָמַר לְאַרְיוֹךְ שַׁלִּיטָא דִי־מַלְכָּא עַל־מָה
דָתָא מְהַחְצְפָה מִן־קֳדָם מַלְכָּא אֱדַיִן מִלְּתָא הוֹדַע אַרְיוֹךְ
טז לְדָנִיֵּאל׃ וְדָנִיֵּאל עַל וּבְעָא מִן־מַלְכָּא דִּי זְמָן יִנְתֶּן־לֵהּ
יז וּפִשְׁרָא לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל לְבַיְתֵהּ
אֲזַל וְלַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה חַבְרוֹהִי מִלְּתָא הוֹדַע׃
יח וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא מִן־קֳדָם אֱלָהּ שְׁמַיָּא עַל־רָזָה דְּנָה דִּי
לָא יְהֹבְדוּן דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי עִם־שְׁאָר חַכִּימֵי בָבֶל׃
יט אֱדַיִן לְדָנִיֵּאל בְּחֶזְוָא דִי־לֵילְיָא רָזָה גֲלִי אֱדַיִן דָּנִיֵּאל בָּרִךְ

ט׳ הזדמנתון קרי י׳ כשדאי קרי יא׳ ה במקום א יד׳ ס״א לקטלא טו׳ ס״א ובעה
יז׳ פתח באתנח פתח בס״פ

אין שטיקער צעהאַקט ווערן, און אייערע הייזער װעלן געמאַכט ווערן פאַר מיסטהויפנס. [6] אויב אָבער איר וועט זאָגן דעם חלום און זיין פּיתרון, וועט איר קריגן פון מיר מתנות און באַלוינונגען און גרויס כּבוד; נאָר זאָגט מיר דעם חלום און זיין פּיתרון. [7] האָבן זיי געענטפערט אַ צווייט מאָל, און געזאָגט: זאָל דער מלך דערציילן דעם חלום צו זיינע קנעכט, און מיר וועלן זאָגן דעם פּיתרון. [8] האָט זיך אָפּגערופן דער מלך און האָט געזאָגט: געוויס פאַרשטיי איך אַז איר ווילט געווינען צייט, ווייל איר זעט אַז די זאַך איז ביי מיר פעסט, [9] אַז אויב איר מאַכט מיך ניט וויסן דעם חלום, איז בלויז איין משפט פאַר אייך; וואָרום איר האָט אָפּגעמאַכט צו זאָגן פאַר מיר ליגן און באַטרוג, ביז די צייט װעט זיך ענדערן. דרום זאָגט מיר דעם חלום, און איך וועל וויסן אַז איר קענט מיר באַשיידן זיין פּיתרון. [10] האָבן די כַּשׂדים געענטפערט פאַרן מלך און געזאָגט: ניטאָ אַ מענטש אויף דער ערד וואָס קען זאָגן די זאַך פון דעם מלך; וואָרום קיין גרויסער און מאַכטיקער מלך האָט ניט פאַרלאַנגט אַזאַ זאַך פון קיין חַרטום, אָדער צויבערשפּרעכער, אָדער כַּשׂדי. [11] און די זאַך וואָס דער מלך פאַרלאַנגט איז שווער, און קיין אַנדערער װאָס קען דאָס זאָגן פאַר דעם מלך איז ניטאָ, אַחוץ די געטער װאָס זייער וווינונג איז ניט מיט באַשעפענישן פון פלייש.

[12] איבער דעם איז דער מלך אין כּעס געוואָרן, און ער האָט שטאַרק געצערנט, און האָט באַפוילן אומצוברענגען אַלע חכמים פון בָּבל. [13] און דער באַפעל איז אַרויס, און די חכמים האָבן געזאָלט געטייט ווערן, און מע האָט געזוכט דניאלן און זיינע חברים זיי צו טייטן.

[14] דענסמאָל האָט דניאל געענטפערט מיט קלוגשאַפט און שׂכל אַריוֹך דעם אויבערלייַבוועכטער פון דעם מלך, װאָס איז אַרויסגעגאַנגען טייטן די חכמים פון בָּבל. [15] ער האָט זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט צו אַריוֹך דעם הויפּטמאַן פון דעם מלך: פאַרוואָס איז דער באַפעל אַזוי שטרענג פון פאַר דעם מלך? דענסמאָל האָט אַריוֹך געמאַכט וויסן דניאלן די זאַך. [16] איז דניאל אַרויפגעגאַנגען און האָט געבעטן ביים מלך, אַז ער זאָל אים געבן צייט, כּדי צו זאָגן דעם מלך דעם פּיתרון.

[17] דענסמאָל איז דניאל אַוועקגעגאַנגען אין זיין הויז, און האָט געמאַכט וויסן די זאַך צו זיינע חברים, חֲנַנְיָהן, מישָׁאֵלן, און עֲזַרְיָהן, [18] כּדי זיי זאָלן בעטן רַחמים ביי גאָט אין הימל װעגן דעמדאָזיקן סוֹד, אַז דניאל און זיינע חברים זאָלן ניט אומגעבראַכט ווערן מיט די איבעריקע חכמים פון בָּבל. [19] דענסמאָל איז דער סוֹד אַנטפּלעקט געוואָרן דניאלן

כ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא׃ עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי־אֱלָהָא
מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־עָלְמָא דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי־
כא לֵהּ הִיא׃ וְהוּא מְהַשְׁנֵא עִדָּנַיָּא וְזִמְנַיָּא מְהַעְדֵּה מַלְכִין
וּמְהָקֵים מַלְכִין יָהֵב חָכְמְתָא לְחַכִּימִין וּמַנְדְּעָא לְיָדְעֵי
כב בִינָה׃ הוּא גָּלֵא עַמִּיקָתָא וּמְסַתְּרָתָא יָדַע מָה בַחֲשׁוֹכָא
כג וּנְהִירָא עִמֵּהּ שְׁרֵא׃ לָךְ ׀ אֱלָהּ אֲבָהָתִי מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח
אֲנָה דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא יְהַבְתְּ לִי וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי דִּי־
כד בְעֵינָא מִנָּךְ דִּי־מִלַּת מַלְכָּא הוֹדַעְתֶּנָא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה
דָּנִיֵּאל עַל עַל־אַרְיוֹךְ דִּי מַנִּי מַלְכָּא לְהוֹבָדָא לְחַכִּימֵי בָבֶל
אֲזַל ׀ וְכֵן אֲמַר־לֵהּ לְחַכִּימֵי בָבֶל אַל־תְּהוֹבֵד הַעֵלְנִי
כה קֳדָם מַלְכָּא וּפִשְׁרָא לְמַלְכָּא אֲחַוֵּא׃ אֱדַיִן אַרְיוֹךְ
בְּהִתְבְּהָלָה הַנְעֵל לְדָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְכֵן אֲמַר־לֵהּ דִּי־
הַשְׁכַּחַת גְּבַר מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא
כו יְהוֹדַע׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דִּי שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר
כז הַאִיתָיךְ כָּהֵל לְהוֹדָעֻתַנִי חֶלְמָא דִי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ׃ עָנֵה
דָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְאָמַר רָזָא דִּי־מַלְכָּא שָׁאֵל לָא
חַכִּימִין אָשְׁפִין חַרְטֻמִּין גָּזְרִין יָכְלִין לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃
כח בְּרַם אִיתַי אֱלָהּ בִּשְׁמַיָּא גָּלֵא רָזִין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא
נְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לֶהֱוֵא בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא חֶלְמָךְ וְחֶזְוֵי
כט רֵאשָׁךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ דְּנָה הוּא׃ אַנְתְּה מַלְכָּא
רַעְיוֹנָךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ סְלִקוּ מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְגָלֵא
ל רָזַיָּא הוֹדְעָךְ מָה־דִי לֶהֱוֵא׃ וַאֲנָה לָא בְחָכְמָה דִּי־אִיתַי
בִּי מִן־כָּל־חַיַּיָּא רָזָא דְנָה גֱּלִי לִי לָהֵן עַל־דִּבְרַת דִּי
פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדְעוּן וְרַעְיוֹנֵי לִבְבָךְ תִּנְדַּע׃
לא אַנְתְּה מַלְכָּא חָזֵה הֲוַיְתָ וַאֲלוּ צְלֵם חַד שַׂגִּיא צַלְמָא דִּכֵּן
לב רַב וְזִיוֵהּ יַתִּיר קָאֵם לְקָבְלָךְ וְרֵוֵהּ דְּחִיל׃ הוּא צַלְמָא

כב׳ ונהורא קרי   כה׳ בס״א דִּי מִן־   כו׳ יתיר י׳   כט׳ יתיר ה׳   יתיר י׳
ל׳ פתח בס״פ   לא׳ יתיר ה׳

אין אַ זעאונג פון דער נאַכט. האָט דענסמאָל דניאל געלויבט גאָט אין הימל. 20 דניאל האָט זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט:

געלויבט זאָל זיין דער נאָמען פון גאָט
פון אייביקייט ביז אייביקייט;
וואָרום חכמה און גבורה זיינען זיינע,
21 און ער בייט די ציַיטן און די תקופות;
ער שאַפט אָפּ מלכים, און שטעלט אויף מלכים;
ער גיט חכמה צו די חכמים,
און קענשאַפט צו די וואָס קענען פאַרשטאַנדיקייט.
22 ער אַנטפּלעקט די טיפעניש און די פאַרבאָרגעניש,
ער ווייס וואָס אין דער פינצטערניש,
און די ליכטיקייט רוט ביי אים.
23 דיך, גאָט פון מיינע עלטערן,
טו איך דאַנקען און לויבן,
וואָס דו האָסט מיר געגעבן חכמה און גבורה,
און האָסט מיך אַצונד געמאַכט וויסן וואָס מיר האָבן געבעטן פון דיר;
וואָס די זאַך פון מלך האָסטו אונדז געמאַכט וויסן.

24 פון וועגן דעם איז דניאל אַרויפגעגאַנגען צו אַריוכן, וועמען דער מלך האָט געשטעלט אומצוברענגען די חכמים פון בָּבל; ער איז געקומען און האָט צו אים אַזוי געזאָגט: זאָלסט ניט אומברענגען די חכמים פון בָּבל; פיר מיך אַרויף פאַר דעם מלך, און איך וועל זאָגן דעם מלך דעם פּיתרון.

25 דענסמאָל האָט אַריוך אַרויפגעפירט דניאלן אויף גיך פאַרן מלך, און האָט צו אים אַזוי געזאָגט: איך האָב געפונען אַ מאַן פון די גלות־קינדער פון יהודה, וואָס וועט דעם מלך מאַכן וויסן דעם פּיתרון. 26 האָט דער מלך זיך אָפּגערופן צו דניאלן וואָס זיין נאָמען איז געווען בֵּלטשאַצַר: קענסטו מיך מאַכן וויסן דעם חלום וואָס איך האָב געזען, און זיין פּיתרון? 27 האָט געענטפערט דניאל פאַר דעם מלך, און האָט געזאָגט: דעם סוד וואָס דער מלך פאַרלאַנגט קענען קיין חכמים, צויבערשפּרעכער, חַרטומים, שטערנזעער, דעם מלך ניט זאָגן. 28 אָבער פאַראַן אַ גאָט אין הימל וואָס אַנטפּלעקט סודות, און ער האָט געלאָזט וויסן דעם מלך נבוכַדנֶצַר וואָס וועט געשען אין סוף פון די טעג. דיין חלום, און די זעאונגען פון דיין קאָפּ אויף דיין געלעגער, זיינען אָט־וואָס: 29 דיר, מלך, זיינען אַרויפגעקומען רעיונות אויף דיין געלעגער, וואָס וועט געשען נאָכדעם, און דער וואָס אַנטפּלעקט סודות האָט דיך געלאָזט וויסן וואָס וועט געשען. 30 און איך, ניט ווייל אין מיר איז דאָ מער חכמה פון אַלע לעבעדיקע, איז מיר דערדאָזיקער סוד אַנטפּלעקט געוואָרן, נייערט כדי מע זאָל דעם פּיתרון מאַכן וויסן דעם מלך, און זאָלסט פאַרשטיין די רעיונות פון דיין האַרצן.

31 דו, מלך, האָסט געזען, ערשט עס שטייט אַ געוואַלטיקע געשטאַלט. דידאָזיקע געשטאַלט איז געווען גרויס, און איר גלאַנץ איז געווען אויסנאָמיק; זי איז געשטאַנען פאַר דיר, און איר אָנבליק איז געווען מוראדיק. 32 דידאָזיקע

רֵאשֵׁהּ דִּי־דְהַב טָב חֲדוֹהִי וּדְרָעוֹהִי דִּי כְסַף מְעוֹהִי
וְיַרְכָתֵהּ דִּי נְחָשׁ׃ לג שָׁקוֹהִי דִּי פַרְזֶל רַגְלוֹהִי מִנְּהֵון דִּי
פַרְזֶל וּמִנְּהֵון דִּי חֲסַף׃ לד חָזֵה הֲוַיְתָ עַד דִּי הִתְגְּזֶרֶת אֶבֶן
דִּי־לָא בִידַיִן וּמְחָת לְצַלְמָא עַל־רַגְלוֹהִי דִּי פַרְזְלָא וְחַסְפָּא
וְהַדֵּקֶת הִמּוֹן׃ לה בֵּאדַיִן דָּקוּ כַחֲדָה פַּרְזְלָא חַסְפָּא נְחָשָׁא
כַּסְפָּא וְדַהֲבָא וַהֲווֹ כְּעוּר מִן־אִדְּרֵי־קַיִט וּנְשָׂא הִמּוֹן רוּחָא
וְכָל־אֲתַר לָא־הִשְׁתְּכַח לְהוֹן וְאַבְנָא ׀ דִּי־מְחָת לְצַלְמָא
הֲוָת לְטוּר רַב וּמְלָאת כָּל־אַרְעָא׃ לו דְּנָה חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ
נֵאמַר קֳדָם־מַלְכָּא׃ לז אַנְתְּה מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא דִּי אֱלָהּ
שְׁמַיָּא מַלְכוּתָא חִסְנָא וְתָקְפָּא וִיקָרָא יְהַב־לָךְ׃ לח וּבְכָל־
דִּי דָאְרִין בְּנֵי־אֲנָשָׁא חֵיוַת בָּרָא וְעוֹף־שְׁמַיָּא יְהַב בִּידָךְ
וְהַשְׁלְטָךְ בְּכָלְּהוֹן אַנְתְּה הוּא רֵאשָׁה דִּי דַהֲבָא׃ לט וּבָתְרָךְ
תְּקוּם מַלְכוּ אָחֳרִי אֲרַעא מִנָּךְ וּמַלְכוּ תְלִיתָיָא אָחֳרִי דִּי
נְחָשָׁא דִּי תִשְׁלַט בְּכָל־אַרְעָא׃ מ וּמַלְכוּ רְבִיעָיָא תֶּהֱוֵא
תַקִּיפָה כְּפַרְזְלָא כָּל־קֳבֵל דִּי פַרְזְלָא מְהַדֵּק וְחָשֵׁל כֹּלָּא
וּכְפַרְזְלָא דִּי־מְרָעַע כָּל־אִלֵּין תַּדִּק וְתֵרֹעַ׃ מא וְדִי־חֲזַיְתָה
רַגְלַיָּא וְאֶצְבְּעָתָא מִנְהֵון חֲסַף דִּי־פֶחָר וּמִנְהֵון פַּרְזֶל
מַלְכוּ פְלִיגָה תֶּהֱוֵה וּמִן־נִצְבְּתָא דִּי־פַרְזְלָא לֶהֱוֵא־בַהּ
כָּל־קֳבֵל דִּי חֲזַיְתָה פַּרְזְלָא מְעָרַב בַּחֲסַף טִינָא׃ מב וְאֶצְבְּעָת
רַגְלַיָּא מִנְהֵון פַּרְזֶל וּמִנְהֵון חֲסַף מִן־קְצָת מַלְכוּתָא תֶּהֱוֵה
תַקִּיפָה וּמִנַּהּ תֶּהֱוֵא תְבִירָה׃ מג דִּי חֲזַיְתָ פַּרְזְלָא מְעָרַב
בַּחֲסַף טִינָא מִתְעָרְבִין לֶהֱוֺן בִּזְרַע אֲנָשָׁא וְלָא־לֶהֱוֺן דָּבְקִין
דְּנָה עִם־דְּנָה הֵא־כְדִי פַרְזְלָא לָא מִתְעָרַב עִם־חַסְפָּא׃
מד וּבְיוֹמֵיהוֹן דִּי מַלְכַיָּא אִנּוּן יְקִים אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּ דִּי
לְעָלְמִין לָא תִתְחַבַּל וּמַלְכוּתָה לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבִק

לב׳ פתח באתנח   לג׳ מא׳ מב׳ מנהין קרי ומנהין קרי   לג׳ פתח בס״פ
לו׳ נ״א דנה חלמא   לז׳ יתיר ה   לח׳ דירין קרי   יתיר ה׳
לט׳ יתיר א   תליתאה קרי   מ׳ רביעאה קרי   מב׳ פתח באתנח
מג׳ ודי קרי   מד׳ ה נמקום א׳

געשטאַלט, איר קאָפּ איז געווען פון טייערן גאָלד, איר ברוסט און אירע אָרעמס פון זילבער, איר בויך און אירע לענדן פון קופּער, [33] אירע שענקלען פון אַייזן, אירע פיס, טייל פון זיי פון אַייזן און טייל פון זיי פון ליים. [34] האָסטו געקוקט ביז אַ שטיין האָט זיך אָפּגעריסן אָן עמיצנס האַנט, און האָט געשלאָגן די געשטאַלט אויף אירע פיס פון אַייזן און ליים, און האָט זיי צעשטויסן. [35] דענסט־מאָל זיינען צעשטויסן געוואָרן אין איינעם דאָס אַייזן, די ליים, דאָס קופּער, דאָס זילבער, און דאָס גאָלד, און זיי זיינען געוואָרן אַזוי ווי שפּריי פון זומערשייערן, און דער ווינט האָט זיי אַוועקגעטראָגן, און קיין צייכן איז פון זיי ניט געפונען געוואָרן. און דער שטיין וואָס האָט געשלאָגן די געשטאַלט איז געוואָרן אַ גרויסער באַרג, און האָט אָנגעפילט די גאַנצע ערד. [36] דאָס איז דער חלום; און מיר וועלן זאָגן פאַר דעם מלך זיין פּיתרון.

[37] דו, מלך, דער מלך פון מלכים, וואָס דער גאָט פון די הימלען האָט דיר געגעבן מלוכה, רייכטום, און שטאַרקייט, און כבוד, [38] און ווו נאָר עס וווינען מענטשנקינדער, חיות פון פעלד, אָדער פויגלען פון הימל, האָט ער געגעבן אין דיין האַנט, און דיך געמאַכט געוועלטיקן איבער זיי אַלעמען—דו ביסט דער קאָפּ פון גאָלד. [39] און נאָך דיר וועט אויפשטיין אַן אַנדער מלוכה, נידעריקער פון דיר, און נאָך אַן אַנדערע אַ דריטע מלוכה, פון קופּער, וואָס וועט געוועלטיקן איבער דער גאַנצער ערד. [40] און אַ פירטע מלוכה וועט זיין שטאַרק אַזוי ווי אַייזן; וואָרום אַייזן צעשטויסט און צעהאַקט אַלצדינג, און אַזוי ווי אַייזן וואָס צעברעכט, אַזוי וועט זי אַלע דידאָזיקע צעשטויסן און צעברעכן. [41] און וואָס דו האָסט געזען די פיס און די פינגער, טייל פון זיי טעפּערליים און טייל פון זיי אַייזן [באַטייט]: עס וועט זיין אַ געטיילטע מלוכה, און פון דער פעסטיקייט פון אַייזן וועט זיין אין איר, אַזוי ווי דו האָסט געזען אַייזן צונויפגעמישט מיט ערדליים. [42] און די פינגער פון די פיס, טייל פון זיי אַייזן און טייל פון זיי ליים [באַטייטן]: אַ טייל פון דער מלוכה וועט זיין שטאַרק, און אַ טייל פון איר וועט זיין צעבראָכן. [43] און וואָס דו האָסט געזען אַייזן צונויפגעמישט מיט ערדליים [באַטייט]: זיי וועלן זיך צונויפּמישן דורך דעם זאָמען פון מענטשן, אָבער זיי וועלן זיך ניט באַהעפטן איינס אָן אַנדערן, אָט אַזוי ווי אַייזן מישט זיך ניט אויס מיט ליים. [44] און אין די טעג פון דידאָזיקע מלכים וועט דער גאָט פון די הימלען אויפשטעלן אַ מלוכה וואָס וועט אייביק ניט צעשטערט ווערן, און די מלוכה וועט ניט איבערגעלאָזן ווערן צו קיין אַנדער פאָלק; זי וועט

צעשטויסן און פאַרטיליקן אַלע דידאָזיקע מלוכות, און
זי וועט באַשטיין אויף אייביק. 45 ווען וואָס דו האָסט
געזען ווי פון באַרג האָט זיך אָפּגעריסן אַ שטיין אָן עמיצנס
הענט, און האָט צעשטויסן דאָס אײַזן, דאָס קופּער, די
ליים, דאָס זילבער, און דאָס גאָלד—דאָס האָט דער
גרויסער גאָט געלאָזט וויסן דעם מלך וואָס נאָכדעם וועט
געשען; און געוויס איז דער חלום, און אמת איז זיין פּיתרון.
46 דענסמאָל איז דער מלך נבוכדנצר געפאַלן אויף
זיין פּנים, און ער האָט זיך געבויקט צו דניאלן; און ער האָט
באַפוילן צו ברענגען אַן אָפּפערגעשאַנק און שמעקעדיקע
ריחות צו אים. 47 דער מלך האָט זיך אָפּגערופן צו
דניאלן, און האָט געזאָגט: אמת אַז אײַער גאָט איז דער
גאָט פון געטער, און דער האַר פון מלכים, און דער אַנט־
פּלעקער פון סודות, אַז דו האָסט געקענט אַנטפּלעקן
דעמדאָזיקן סוֹד.
48 דענסמאָל האָט דער מלך גרויס געמאַכט דניאלן,
און האָט אים געגעבן פיל גרויסע מתּנות, און אים געמאַכט
פאַר געוועלטיקער איבער דער גאַנצער מדינה פון בָּבל,
און פאַר דעם הויפּטפאָרשטייער איבער אַלע חכמים פון
בָּבל. 49 און דניאל האָט געבעטן בײַם מלך, און ער האָט
אויפגעזעצט שַׁדרַכן, מֵישַׁכן, און עֲבֵד־נגון, אויף דער פירונג
פון דער מדינה פון בָּבל; און דניאל איז געווען אין טויער
פון מלך.

תַּדִּק וְתָסֵיף כָּל־אִלֵּין מַלְכְוָתָא וְהִיא תְּקוּם לְעָלְמַיָּא׃
מה כָּל־קֳבֵל דִּי־חֲזַיְתָ דִּי מִטּוּרָא אִתְגְּזֶרֶת אֶבֶן דִּי־לָא בִידַיִן
וְהַדֶּקֶת פַּרְזְלָא נְחָשָׁא חַסְפָּא כַּסְפָּא וְדַהֲבָא אֱלָהּ רַב
הוֹדַע לְמַלְכָּא מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְיַצִּיב חֶלְמָא
מו וּמְהֵימַן פִּשְׁרֵהּ׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר נְפַל
עַל־אַנְפּוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל סְגִד וּמִנְחָה וְנִיחֹחִין אֲמַר לְנַסָּכָה
מז לֵהּ׃ עָנֵה מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל וְאָמַר מִקְּשֹׁט דִּי אֱלָהֲכוֹן
הוּא אֱלָהּ אֱלָהִין וּמָרֵא מַלְכִין וְגָלֵה רָזִין דִּי יְכֵלְתָּ לְמִגְלֵא
מח רָזָא דְנָה׃ אֱדַיִן מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי וּמַתְּנָן רַבְרְבָן
שַׂגִּיאָן יְהַב־לֵהּ וְהַשְׁלְטֵהּ עַל כָּל־מְדִינַת בָּבֶל וְרַב־סִגְנִין
מט עַל כָּל־חַכִּימֵי בָבֶל׃ וְדָנִיֵּאל בְּעָא מִן־מַלְכָּא וּמַנִּי עַל
עֲבִידְתָּא דִּי מְדִינַת בָּבֶל לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וְדָנִיֵּאל
בִּתְרַע מַלְכָּא׃

ג

א נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא עֲבַד צְלֵם דִּי־דְהַב רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין
פְּתָיֵהּ אַמִּין שִׁת אֲקִימֵהּ בְּבִקְעַת דּוּרָא בִּמְדִינַת בָּבֶל׃
ב וּנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא שְׁלַח לְמִכְנַשׁ ׀ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא
וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא וְכֹל שִׁלְטֹנֵי
מְדִינָתָא לְמֵתֵא לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר
ג מַלְכָּא׃ בֵּאדַיִן מִתְכַּנְּשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא
אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא
לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא וְקָאְמִין לָקֳבֵל
ד צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבֻכַדְנֶצַּר׃ וְכָרוֹזָא קָרֵא בְחָיִל לְכוֹן
ה אָמְרִין עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּא׃ בְּעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל
קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קַיְתְרֹס סַבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין סוּמְפֹּנְיָה
וְכֹל זְנֵי זְמָרָא תִּפְּלוּן וְתִסְגְּדוּן לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים
ו נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ וּמַן־דִּי־לָא יִפֵּל וְיִסְגֻּד בַּהּ־שַׁעֲתָא

ג, ב׳ בי טעמים   ב׳ ג׳ חד דגושה   בס״א תפתאֵי קרי   ג׳ וקימין קרי
ה׳ יתיר י׳   בס״א שבכא

ג 1 דער מלך נבוכדנצר האָט געמאַכט אַ געשטאַלט פון גאָלד, וואָס איר הייך איז געווען זעכציק איילן,
איר ברייט זעקס איילן; ער האָט זי אויפגעשטעלט אין טאָל דורא, אין דער מדינה פון בָּבל. 2 און דער
מלך נבוכדנצר האָט געשיקט אײַנזאַמלען די סאַטראַפּן, די הערשער, און די פירשטן, די ריכטער, די שאַצ־
מייסטער, די ראַטגעבער, די אויפזעער, און אַלע געוועלטיקער פון דער מדינה, צו קומען צו דער באַנייאונג פון
דער געשטאַלט, וואָס דער מלך נבוכדנצר האָט אויפגעשטעלט. 3 דענסמאָל האָבן זיך אײַנגעזאַמלט די סאַטראַפּן,
די הערשער, און די פירשטן, די ריכטער, די שאַצמייסטער, די ראַטגעבער, די אויפזעער, און אַלע געוועלטיקער
פון דער מדינה, צו דער באַנייאונג פון דער געשטאַלט, וואָס דער מלך נבוכדנצר האָט אויפגעשטעלט; און זיי
האָבן זיך געשטעלט אַקעגן דער געשטאַלט, וואָס נבוכדנצר האָט אויפגעשטעלט. 4 און אַ שרײַער האָט אויס־
גערופן אין דער הייך: אײַך באַפעלט מען, איר פעלקער, אומות און לשונות; 5 בעת איר וועט הערן דעם קוֹל
פון דעם האָרן, פלייט, גיטאַר, פירסטרונע, האַרף, פייפזאַק, און אַלערליי כּלי־זֶמֶר, זאָלט איר אַנידערפאַלן און
זיך בוקן צו דער גילדערנער געשטאַלט, וואָס דער מלך נבוכדנצר האָט אויפגעשטעלט. 6 און ווער עס וועט ניט

ז יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה בֵּהּ
זִמְנָא כְּדִי שָׁמְעִין כָּל־עַמְמַיָּא קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא
קִיתְרֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְטֵרִין וְכֹל זְנֵי זְמָרָא נָפְלִין כָּל־עַמְמַיָּא
אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּא סָגְדִין לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר
ח מַלְכָּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה בֵּהּ זִמְנָא קְרִבוּ גֻּבְרִין כַּשְׂדָּאִין
ט וַאֲכַלוּ קַרְצֵיהוֹן דִּי יְהוּדָיֵא׃ עֲנוֹ וְאָמְרִין לִנְבוּכַדְנֶצַּר
י מַלְכָּא מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי׃ אַנְתָּה מַלְכָּא שָׂמְתָּ טְּעֵם
דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִשְׁמַע קָל קַרְנָא מַשְׁרֹקִיתָא קִיתְרֹס
שַׂבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין וְסִיפֹּנְיָה וְכֹל זְנֵי זְמָרָא יִפֵּל וְיִסְגֻּד לְצֶלֶם
יא דַּהֲבָא׃ וּמַן־דִּי־לָא יִפֵּל וְיִסְגֻּד יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא
יב יָקִדְתָּא׃ אִיתַי גֻּבְרִין יְהוּדָאיִן דִּי־מַנִּיתָ יָתְהוֹן עַל־עֲבִידַת
מְדִינַת בָּבֶל שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ לָא־
שָׂמוּ עֲלָךְ מַלְכָּא טְעֵם לֵאלָהָיךְ לָא פָלְחִין וּלְצֶלֶם
יג דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימְתָּ לָא סָגְדִין׃ בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר
בִּרְגַז וַחֲמָא אֲמַר לְהַיְתָיָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בֵּאדַיִן
יד גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הֵיתָיוּ קֳדָם מַלְכָּא׃ עָנֵה נְבֻכַדְנֶצַּר וְאָמַר
לְהוֹן הַצְדָּא שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ לֵאלָהַי לָא אִיתֵיכוֹן
טו פָּלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימֶת לָא סָגְדִין׃ כְּעַן הֵן
אִיתֵיכוֹן עֲתִידִין דִּי בְעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא
מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתְרֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין וְסוּמְפֹּנְיָה וְכֹל זְנֵי
זְמָרָא תִּפְּלוּן וְתִסְגְּדוּן לְצַלְמָא דִי־עַבְדֵת וְהֵן לָא תִסְגְּדוּן
בַּהּ־שַׁעֲתָה תִתְרְמוֹן לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא וּמַן־הוּא
טז אֱלָהּ דִּי יְשֵׁיזְבִנְכוֹן מִן־יְדָי׃ עֲנוֹ שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
וְאָמְרִין לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר לָא־חַשְׁחִין אֲנַחְנָה עַל־דְּנָה
יז פִּתְגָם לַהֲתָבוּתָךְ׃ הֵן אִיתַי אֱלָהַנָא דִּי־אֲנַחְנָא פָלְחִין
יָכִל לְשֵׁיזָבוּתַנָא מִן־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא וּמִן־יְדָךְ מַלְכָּא
יח יְשֵׁיזִב׃ וְהֵן לָא יְדִיעַ לֶהֱוֵא־לָךְ מַלְכָּא דִּי לֵאלָהָיךְ לָא־

ז׳ יתיר י   י׳ יתיר ה   יתיר י   וסומפוניה קרי   יב׳ בס״א יהודאין
יתיר י   יתיר י   טו׳ בס״א הֵן ו   יתיר י   בס״א יְדָי
טז׳ בס״א למלכא נבוכדנצר   יח׳ יתיר י

אַנידערפאַלן און זיך בוקן, וועט אין דער אייגענער שעה אַרייַנגעוואָרפן ווערן אין אַן אויוון מיט ברענעדיקן פייער.

7 דעריבער, אין יענער צייט, ווי אַלע פעלקער האָבן דערהערט דעם קָול פון דעם האָרן, פלייט, גיטאַר, פּירסטרונע, האַרף, און אַלערליי כּלֵי־זֶמֶר, אַזוי זיינען אַלע פעלקער, אומות, און לשונות, אַנידערגעפאַלן און האָבן זיך געבוקט צו דער גילדערנער געשטאַלט, וואָס דער מלך נבוכַדנֶצַר האָט אויפגעשטעלט.

8 דעריבער האָבן אין יענער צייט גענענט מענער, כַּשׂדים, און האָבן געמַסרט אויף די ייִדן[*]. 9 זיי האָבן זיך אָפּגערופן און געזאָגט צו דעם מלך נבוכַדנֶצַר: אייביק לעבן זאָל דער מלך! 10 דו, מלך, האָסט געגעבן אַ באַפעל, אַז יעטוועדער מענטש וואָס וועט הערן דעם קָול פון דעם האָרן, פלייט, גיטאַר, פּירסטרונע, האַרף, פייפזאַק, און אַלערליי כּלֵי־זֶמֶר, זאָל אַנידערפאַלן און זיך בוקן צו דער גילדערנער געשטאַלט; 11 און ווער עס וועט ניט אַנידערפאַלן און זיך בוקן, זאָל אַרייַנגעוואָרפן ווערן אין אַן אויוון מיט ברענעדיקן פייער. 12 זיינען פאַראַן ייִדישע מענער וואָס דו האָסט אַרויפגעזעצט אויף דער פירונג פון דער מדינה פון בָּבל, שַׁדרַך, מֵישַׁך, און עַבֵד־נגוֹ; די־דאָזיקע מענער לייגן ניט אַכט אויף דיר, מלך, צו דיין גאָט דינען זיי ניט, און צו דער גילדערנער געשטאַלט וואָס דו האָסט אויפגעשטעלט, בוקן זיי זיך ניט.

13 דענסמאָל האָט נבוכַדנֶצַר מיט כּעס און גרימצאָרן באַפוילן צו ברענגען שַׁדרַכן, מֵישַׁכן, און עַבֵד־נגוֹן. זיינען די־דאָזיקע מענער דענסמאָל געבראַכט געוואָרן פאַרן מלך. 14 האָט זיך אָפּגערופן נבוכַדנֶצַר און האָט געזאָגט צו זיי: איז דאָס בכיוון, שַׁדרַך, מֵישַׁך, און עַבֵד־נגוֹ, וואָס איר דינט ניט צו מיין גאָט, און איר בוקט זיך ניט צו דער גילדערנער געשטאַלט, וואָס איך האָב אויפגעשטעלט? 15 אַצונד, אויב איר זייט גרייט, אַז בעת איר וועט הערן דעם קָול פון דעם האָרן, פלייט, גיטאַר, פּירסטרונע, האַרף, און פייפזאַק, און אַלערליי כּלֵי־זֶמֶר, זאָלט איר אַנידערפאַלן און זיך בוקן צו דער געשטאַלט, וואָס איך האָב געמאַכט –, אויב אָבער איר וועט זיך ניט בוקן, וועט איר אין דער אייגענער שעה אַרייַנגעוואָרפן ווערן אין אַן אויוון מיט ברענעדיקן פייער; און ווער איז דער גאָט, וואָס וועט אייַך מציל זיין פון מיין האַנט? 16 האָבן געענטפערט שַׁדרַך, מֵישַׁך, און עַבֵד־נגוֹ, און האָבן געזאָגט צום מלך: נבוכַדנֶצַר, אונדז פעלט ניט אויף דעמדאָזיקן באַפעל דיר צו ענטפערן. 17 אויב אונדזער גאָט צו וועמען מיר דינען, קען אונדז מציל זיין, וועט ער פון דעם אויוון מיט ברענעדיקן פייער, און פון דיין האַנט, מלך, מציל זיין. 18 און אַפילו אַז ניט, זיי וויסן, מלך, אַז צו דיין

[*] וַאֲכַלוּ קַרְצֵיהוֹן דִּי יְהוּדָיֵא: און האָבן געגעסן די שטיקער אָדער פּאָרציעס פון די ייִדן.

גאָט וועלן מיר ניט דינען, און צו דער גילדערנער געשטאַלט וואָס דו האָסט אויפגעשטעלט, וועלן מיר זיך ניט בוקן.

[19] דענסמאָל איז נבוכדנצר אָנגעפילט געוואָרן מיט גרימצאָרן, און דער אָנבליק פון זיין פנים האָט זיך געביטן אַקעגן שדרכן, מישכן, און עבד־נגון; האָט ער זיך אָפּגערופן און האָט באַפוילן אָנצוהייצן דעם אויוון זיבן מאָל אַזוי פיל ווי מע דאַרף אים אָנהייצן. [20] און עטלעכע שטאַרקע גיבורים וואָס אין זיין חיל האָט ער באַפוילן צו בינדן שדרכן, מישכן, און עבד־נגון, און אַריינצווואַרפן אין דעם אויוון מיט ברענעדיקן פייער. [21] דענסמאָל זיינען די דאָזיקע מענער געבונדן געוואָרן אין זייערע הויזן, זייערע העמדער, און זייערע מאַנטלען, און זייערע [אַנדערע] מלבושים, און מע האָט זיי אַריינגעוואָרפן אין דעם אויוון מיט ברענעדיקן פייער. [22] דעריבער, ווייל דאָס וואָרט פון דעם מלך איז געווען שטרענג, און דער אויוון איז געווען שטאַרק אָנגעהייצט, האָט די פלאַם פון דעם פייער געטייט יענע מענער וואָס האָבן אַרויפגעבראַכט שדרכן, מישכן, און עבד־נגון. [23] און די דאָזיקע דריי מענער, שדרך, מישך, און עבד־נגו, זיינען אַריינגעפאַלן געבונדענערהייט אין דעם אויוון מיט ברענעדיקן פייער.

[24] דענסמאָל האָט דער מלך נבוכדנצר זיך דערשראָקן, און ער איז אויפגעשטאַנען אויף גיך, און ער האָט זיך אָפּגערופן צו זיינע מיניסטאָרן, און האָט געזאָגט: האָבן מיר ניט דריי מענער אַריינגעוואָרפן געבונדענערהייט אין פייער? האָבן זיי געענטפערט און געזאָגט צום מלך: געוויס, מלך. [25] האָט ער זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט: אָט זע איך פיר מענער לויזע אַרומגיין אין מיטן פייער, און קיין שעדיקונג איז אויף זיי ניטאָ; און דער אָנבליק פון דעם פירטן איז געגליכן צו אַ זון פון די געטער.

[26] דענסמאָל האָט נבוכדנצר גענענט צו דער טיר פון דעם אויוון מיט ברענעדיקן פייער; ער האָט אויסגערופן און געזאָגט: שדרך, מישך, און עבד־נגו, קנעכט פון העכסטן גאָט, גייט אַרויס, און קומט אַהער. דענסמאָל זיינען שדרך, מישך, און עבד־נגו, אַרויסגעגאַנגען פון פייער. [27] און די סאַטראַפּן, די הערשער, און די פירשטן, און די מיניסטאָרן פון דעם מלך, האָבן זיך איינגעזאַמלט, און האָבן באַקוקט די דאָזיקע מענער, וואָס דאָס פייער האָט ניט געהאַט קיין שליטה אויף זייערע לייבער, און די האָר פון זייער קאָפּ איז ניט אָנגעברענט געוואָרן, און זייערע הויזן האָבן זיך ניט פאַרענדערט, און קיין ריח פון פייער איז ניט אַריבער אויף זיי. [28] האָט אויסגערופן נבוכדנצר און האָט געזאָגט: געלויבט איז דער גאָט פון שדרכן, מישכן, און עבד־נגון, וואָס ער האָט געשיקט זיין מלאך, און האָט מציל געווען זיינע קנעכט וואָס האָבן זיך פאַרלאָזט אויף אים, און האָבן געטאָן אַנדערש ווי דעם מלכס וואָרט, און אָפּגעגעבן זייערע לייבער, כדי זיי זאָלן ניט דינען און

אִיתַנָא פָלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימְתָּ לָא נִסְגֻּד׃
יט בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר הִתְמְלִי חֱמָא וּצְלֵם אַנְפּוֹהִי
אֶשְׁתַּנּוֹ עַל־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ עָנֵה וְאָמַר לְמֵזֵא
כ לְאַתּוּנָא חַד שִׁבְעָה עַל דִּי חֲזֵה לְמֵזְיֵהּ׃ וּלְגֻבְרִין גִּבָּרֵי־
חַיִל דִּי בְחַיְלֵהּ אֲמַר לְכַפָּתָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
כא לְמִרְמֵא לְאַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ כְּפִתוּ
בְּסַרְבָּלֵיהוֹן פַּטְּשֵׁיהוֹן וְכַרְבְּלָתְהוֹן וּלְבֻשֵׁיהוֹן וּרְמִיו
כב לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה מִן־דִּי מִלַּת
מַלְכָּא מַחְצְפָה וְאַתּוּנָא אֵזֵה יַתִּירָה גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי
הַסִּקוּ לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ קַטִּל הִמּוֹן שְׁבִיבָא דִּי
כג נוּרָא׃ וְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ תְּלָתֵּהוֹן שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
כד נְפַלוּ לְגוֹא־אַתּוּן־נוּרָא יָקִדְתָּא מְכַפְּתִין׃ אֱדַיִן
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא תְּוַהּ וְקָם בְּהִתְבְּהָלָה עָנֵה וְאָמַר
לְהַדָּבְרוֹהִי הֲלָא גֻבְרִין תְּלָתָה רְמֵינָא לְגוֹא־נוּרָא מְכַפְּתִין
כה עָנַיִן וְאָמְרִין לְמַלְכָּא יַצִּיבָא מַלְכָּא׃ עָנֵה וְאָמַר הָא־אֲנָה
חָזֵה גֻּבְרִין אַרְבְּעָה שְׁרַיִן מַהְלְכִין בְּגוֹא־נוּרָא וַחֲבָל לָא־
אִיתַי בְּהוֹן וְרֵוֵהּ דִּי רְבִיעָיָא דָּמֵה לְבַר־אֱלָהִין׃
כו בֵּאדַיִן קְרֵב נְבוּכַדְנֶצַּר לִתְרַע אַתּוּן־נוּרָא יָקִדְתָּא עָנֵה
וְאָמַר שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד־נְגוֹ עַבְדוֹהִי דִּי־אֱלָהָא עִלָּיָא
פֻּקוּ וֶאֱתוֹ בֵּאדַיִן נָפְקִין שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ מִן־גּוֹא
כז נוּרָא׃ וּמִתְכַּנְּשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא וְהַדָּבְרֵי
מַלְכָּא חָזַיִן לְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי לָא־שְׁלֵט נוּרָא בְּגֶשְׁמְהוֹן
וּשְׂעַר רֵאשְׁהוֹן לָא הִתְחָרַךְ וְסַרְבָּלֵיהוֹן לָא שְׁנוֹ וְרֵיחַ
כח נוּר לָא עֲדָת בְּהוֹן׃ עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר בְּרִיךְ אֱלָהֲהוֹן
דִּי שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ דִּי־שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְשֵׁיזִב
לְעַבְדוֹהִי דִּי הִתְרְחִצוּ עֲלוֹהִי וּמִלַּת מַלְכָּא שַׁנִּיו וִיהַבוּ
גֶשְׁמְהוֹן דִּי לָא יִפְלְחוּן וְלָא־יִסְגְּדוּן לְכָל־אֱלָהּ לָהֵן

יח׳ בס״א איתינא כתיב   יט׳ אֶשְׁתַּנִּי (נ״א אֶשְׁ) קרי   כא׳ יתיר י׳
כג׳ הת׳ דגושה   כה׳ רביעאה קרי   כו׳ עלאה קרי   כז׳ כח׳ יתיר י׳

כט לֵאלָהֲהוֹן׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־עַם אֻמָּה וְלִשָּׁן דִּי
יֵאמַר שָׁלָה עַל־אֱלָהֲהוֹן דִּי שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹא
הַדָּמִין יִתְעֲבֵד וּבַיְתֵהּ נְוָלִי יִשְׁתַּוֵּה כָּל־קֳבֵל דִּי לָא אִיתַי
ל אֱלָה אָחֳרָן דִּי־יִכֻּל לְהַצָּלָה כִּדְנָה׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא
הַצְלַח לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בִּמְדִינַת בָּבֶל׃
לא נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא דִּי־דָארִין
לב בְּכָל־אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃ אָתַיָּא וְתִמְהַיָּא דִּי עֲבַד עִמִּי
לג אֱלָהָא עִלָּיָא שְׁפַר קָדָמַי לְהַחֲוָיָה׃ אָתוֹהִי כְּמָה רַבְרְבִין
וְתִמְהוֹהִי כְּמָה תַקִּיפִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְשָׁלְטָנֵהּ
עִם־דָּר וְדָר׃

ד

א ב אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר שְׁלֵה הֲוֵית בְּבַיְתִי וְרַעְנַן בְּהֵיכְלִי׃ חֵלֶם
חֲזֵית וִידַחֲלִנַּנִי וְהַרְהֹרִין עַל־מִשְׁכְּבִי וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנַּנִי׃
ג וּמִנִּי שִׂים טְעֵם לְהַנְעָלָה קָדָמַי לְכֹל חַכִּימֵי בָבֶל דִּי־פְשַׁר
ד חֶלְמָא יְהוֹדְעֻנַּנִי׃ בֵּאדַיִן עָלְלִין חַרְטֻמַיָּא אָשְׁפַיָּא כַּשְׂדָּיֵא
וְגָזְרַיָּא וְחֶלְמָא אָמַר אֲנָה קֳדָמֵיהוֹן וּפִשְׁרֵהּ לָא־מְהוֹדְעִין
ה לִי׃ וְעַד אָחֳרֵין עַל קָדָמַי דָּנִיֵּאל דִּי שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר
כְּשֻׁם אֱלָהִי וְדִי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וְחֶלְמָא קָדָמוֹהִי
ו אַמְרֵת׃ בֵּלְטְשַׁאצַּר רַב חַרְטֻמַיָּא דִּי ׀ אֲנָה יִדְעֵת דִּי רוּחַ
אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ וְכָל־רָז לָא־אָנֵס לָךְ חֶזְוֵי חֶלְמִי דִי־
ז חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ אֱמַר׃ וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי חָזֵה הֲוֵית
ח וַאֲלוּ אִילָן בְּגוֹא אַרְעָא וְרוּמֵהּ שַׂגִּיא׃ רְבָה אִילָנָא וּתְקִף
ט וְרוּמֵהּ יִמְטֵא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוֹתֵהּ לְסוֹף כָּל־אַרְעָא׃ עָפְיֵהּ
שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵהּ תְּחֹתוֹהִי תַּטְלֵל ׀
חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפוֹהִי יְדֻרוּן צִפֲּרֵי שְׁמַיָּא וּמִנֵּהּ יִתְּזִין כָּל־
י בִּשְׂרָא׃ חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי וַאֲלוּ עִיר

ג, כט׳ שלו קרי   לא׳ דירין קרי   לב׳ עלאה קרי   ד, ב׳ פתח באתנח ובס״פ
ג׳ פתח בס״פ   ד׳ יתיר ל   כשדאי קרי   ה׳ יתיר י ובס״א   ר׳ בקמץ
ו׳ פתח בס״פ   ט׳ כציל   יתיר ף

זיך ניט בוקן צו קיין גאָט אַחוץ צו זייער גאָט. [29] פון מיר ווערט געגעבן אַ באַפעל אַז יעטוועדער פאָלק, אומה, און לשון, וואָס וועט רעדן מיט אומכּבוד אויף דעם גאָט פון שדרַכן, מֵישַכן, און עַבֵד־נגון, זאָל אין שטיקער צעריסן ווערן, און זיין הויז זאָל געמאַכט ווערן פאַר אַ מיסטהויפן; וואָרום עס איז ניטאָ קיין אַנדער גאָט וואָס קען אַזוי מציל זיין.

[30] דענסמאָל האָט דער מלך דערהויבן שדרַכן, מֵישַכן, און עַבֵד־נגון, אין דער מדינה פון בָּבל.

[31] דער מלך נבוכַדנֶצַר צו אַלע פעלקער, אומות, און לשונות, וואָס וווינען אויף דער גאַנצער ערד: אַייער פריד זאָל זיך מערן! [32] די צייכנס און די ווונדער וואָס דער העכסטער גאָט האָט מיט מיר געטאָן, איז וווילגעפעלן פאַר מיר צו לאָזן וויסן.

זיינע צייכנס, ווי גרויס!
און זיינע ווונדער, ווי שטאַרק!
זיין מלוכה איז אַן אייביקע מלוכה,
און זיין געוועלטיקייט איז פון דָור צו דָור.

ד [1] איך נבוכַדנֶצַר בין געווען רואיק אין מיין הויז, און בליענדיק אין מיין פּאַלאַץ. [2] האָב איך אַ חלום געזען און ער האָט מיך דערשראָקן, און טראַכטענישן אויף מיין געלעגער, און זעאונגען פון מיין קאָפּ האָבן מיך צעגרוילט. [3] דרום איז פון מיר געגעבן געוואָרן אַ באַפעל, צו ברענגען פאַר מיר אַלע חכמים פון בָּבל, אַז זיי זאָלן מיך מאַכן וויסן דעם פּיתרון פון דעם חלום. [4] דענסמאָל זיינען געקומען די חַרטומים, די צויבערשפּרעכער, די כַּשׂדים, און די שטערנזעער, און איך האָב דערציילט מיין חלום פאַר זיי, אָבער זיי האָבן מיך ניט געמאַכט וויסן זיין פּיתרון. [5] נאָר צום לעצטן איז אַריינגעקומען פאַר מיר דניאל, וואָס זיין נאָמען איז בֵּלטשאַצַר, אַזוי ווי דער נאָמען פון מיין גאָט, און וואָס דער גייסט פון די הייליקע געטער איז אין אים; און איך האָב דערציילט מיין חלום פאַר אים: [6] בֵּלטשאַצַר, דו הויפּט פון די חַרטומים, וואָס איך ווייס אַז דער גייסט פון די הייליקע געטער איז אין דיר, און קיין סָוד איז פון דיר ניט פאַרהוילן, די זעאונגען פון מיין חלום וואָס איך האָב געזען און זיין פּיתרון טו זאָגן.

[7] און [דאָס זיינען] די זעאונגען פון מיין קאָפּ אויף מיין געלעגער: איך האָב געזען,

ערשט אַ בוים איז אין מיטן דער ערד,
און זיין הייך איז געווען גרויס.
[8] איז געוואַקסן דער בוים און געוואָרן שטאַרקער,
ביז זיין הייך האָט דערגרייכט צום הימל,
און זיין אָנזען איז געווען ביז צום עק פון דער גאַנצער
ערד.

[9] זיינע בלעטער זיינען געווען שיין,
און זיין פרוכט פיל,
און שפּייז פאַר אַלעמען איז אויף אים געווען;
אונטער אים האָבן זיך געשאָטנט די חיות פון פעלד,
און אין זיינע צווייגן האָבן געוווינט די פויגלען פון הימל,
און פון אים האָבן זיך געשפּייזט אַלע לייבער.

[10] האָב איך געזען אין די זעאונגען פון מיין קאָפּ אויף מיין געלעגער, ערשט אַ מלאך און אַ הייליקער האָט

יא וקדיש מן־שמיא נחת: קרא בחיל וכן אמר גדו אילנא
וקצצו ענפוהי אתרו עפיה ובדרו אנבה תנד חיותא מן־
יב תחתוהי וצפריא מן־ענפוהי: ברם עקר שרשוהי בארעא
שבקו ובאסור די־פרזל ונחש בדתאא די ברא ובטל
יג שמיא יצטבע ועם־חיותא חלקה בעשב ארעא: לבבה
מן־אנושא ישנון ולבב חיוא יתיהב לה ושבעה עדנין
יד יחלפון עלוהי: בגזרת עירין פתגמא ומאמר קדישין
שאלתא עד־דברת די ינדעון חייא די־שליט עליא
במלכות אנושא ולמן די יצבא יתננה ושפל אנשים יקים
טו עליה: דנה חלמא חזית אנה מלכא נבוכדנצר ואנתה
בלטשאצר פשרא אמר כל־קבל די | כל־חכימי
מלכותי לא־יכלין פשרא להודעותני ואנתה כהל די
טז רוח־אלהין קדישין בך: אדין דניאל די־שמה בלטשאצר
אשתומם כשעה חדה ורעינהי יבהלנה ענה מלכא ואמר
בלטשאצר חלמא ופשרא אל־יבהלך ענה בלטשאצר
יז ואמר מראי חלמא לשנאיך ופשרה לעריך: אילנא
די חזית די רבה ותקף ורומה ימטא לשמיא וחזותה
יח לכל־ארעא: ועפיה שפיר ואנבה שגיא ומזון לכלא־
בה תחתוהי תדור חיות ברא ובענפוהי ישכנן צפרי
יט שמיא: אנתה־הוא מלכא די רבית ותקפת ורבותך
כ רבת ומטת לשמיא ושלטנך לסוף ארעא: ודי חזה
מלכא עיר וקדיש נחת | מן־שמיא ואמר גדו אילנא
וחבלוהי ברם עקר שרשוהי בארעא שבקו ובאסור
די־פרזל ונחש בדתאא די ברא ובטל שמיא יצטבע
ועם־חיות ברא חלקה עד די־שבעה עדנין יחלפון עלוהי:
כא דנה פשרא מלכא וגזרת עליא היא די מטת על־מראי

יג׳ יתיר ו   יד׳ עלאה קרי   יתיר ו   יתיר י ופתח בסיס, וכן כל בה, לה, עלה
טו׳ יתיר ה   א במקום ה׳ מפיק   יתיר ה   טז׳ א במקום ה׳ נפיק   יתיר א
יתיר י   יתיר ו   יח׳ כצ״ל   יט׳ יתיר ה   יתיר י   קמץ בפשטא
כא׳ עלאה קרי   יתיר י   יתיר א׳

אַראָפּגעניִדערט פון הימל. [11] האָט ער אויסגערופן אין דער הייך, און האָט אַזוי געזאָגט:

האַקט אָפּ דעם בוים,
און שניידט אָפּ זיינע צווייגן,
שאָקלט אַראָפּ זיינע בלעטער,
און צעשפּרייט זיין פּרוכט;
זאָלן די חיות אַוועקוואַנדערן פון אונטער אים,
און די פויגלען פון זיינע צווייגן.
[12] נאָר דעם שטאַם פון זיינע וואָרצלען לאָזט אין דער ערד,
און אין אַ קייט פון אַייזן און קופּער,
צווישן די גראָז פון פעלד;
און פון דעם טוי פון הימל זאָל ער באַנעצט ווערן,
און מיט די חיות זאָל זיין זיין טייל,
צווישן קרייטעכץ פון דער ערד.
[13] זיין האַרץ זאָל מען פאַרבייטן פון אַ מענטשנס,
און אַ האַרץ פון אַ חיה זאָל אים געגעבן ווערן,
און זיבן צייטן זאָלן אַריבערגיין איבער אים.
[14] לויט דער גזֵרה פון די וואַכערס[א] איז דער שפּרוך,
און אַ באַפעל פון די הייליקע איז די זאַך,
כדי די לעבעדיקע זאָלן וויסן,
אַז דער אויבערשטער געוועלטיקט איבער דער
מלוכה פון מענטשן,
און צו וועמען ער וויל גיט ער זי,
און דעם נידעריקסטן פון מענטשן קען ער זעצן דערויף.

[15] דעמדאָזיקן חלוֹם האָב איך, מלך נבוכַדנֶצַר, געזען, און דו, בֵּלטשאַצַר, זאָג דעם פּיתרון, ווייל אַלע חכמים פון מיין קיניגרייך קענען מיך ניט מאַכן וויסן דעם פּיתרון; אָבער דו קענסט יאָ, ווייל דער גייסט פון די הייליקע איז אין דיר.

[16] דענסמאָל איז דניאל, וואָס זיין נאָמען איז געווען בֵּלטשאַצַר, פאַרשטאַרט געוואָרן אַ ווײַלע, און זיינע רעיונות האָבן אים געשראָקן. האָט זיך אָפּגערופן דער מלך און האָט געזאָגט: בֵּלטשאַצַר, זאָל דער חלום און דער פּיתרון דיך ניט דערשרעקן. האָט געענטפערט בֵּלטשאַצַר און האָט געזאָגט: מיין האַר, דיין חלום אויף דיינע פיינט, און זיין פּיתרון אויף דיינע שׂונאים! [17] דער בוים וואָס דו האָסט געזען, וואָס איז געוואַקסן און געוואָרן שטאַרקער, און זיין הייך האָט דער־גרייכט ביזן הימל, און זיין אָנזען ביז דער גאַנצער ערד, [18] און זיינע בלעטער זיינען געווען שיין, און זיין פּרוכט פיל, און שפּייז פאַר אַלעמען איז אויף אים געווען; וואָס אונטער אים האָבן געוווינט די חיות פון פעלד, און אין זיינע צווייגן האָבן גערוט די פויגלען פון הימל—[19] דאָס ביסט דו, מלך, וואָס דו ביסט געוואַקסן און געוואָרן שטאַרקער, און וואָס דיין גרויס־קייט איז געוואַקסן און האָט דערגרייכט ביזן הימל, און דיין געוועלטיקייט ביז עק ערד. [20] און וואָס דער מלך האָט געזען ווי אַ מלאך און אַ הייליקער האָט אַראָפּגעניִדערט פון הימל, און האָט געזאָגט: האַקט אָפּ דעם בוים און צעשטערט אים, נאָר דעם שטאַם פון זיינע וואָרצלען לאָזט איבער אין דער ערד, און אין אַ קייט פון אַייזן און קופּער, צווישן די גראָז פון פעלד; און פון דעם טוי פון הימל זאָל ער באַנעצט ווערן, און מיט די חיות פון פעלד זאָל זיין זיין טייל, ביז זיבן צייטן וועלן אַריבערגיין איבער אים—[21] דאָס, מלך, איז דער פּיתרון, און עס איז די גזֵרה פון דעם אויבערשטן וואָס איז

[א] מלאָכים.

מַלְכָּא׃ וְלָךְ טָרְדִין מִן־אֲנָשָׁא וְעִם־חֵיוַת בָּרָא לֶהֱוֵה כב
מְדֹרָךְ וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין ׀ לָךְ יְטַעֲמוּן וּמִטַּל שְׁמַיָּא לָךְ
מְצַבְּעִין וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיךְ עַד דִּי־תִנְדַּע דִּי־
שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ׃
וְדִי אֲמַרוּ לְמִשְׁבַּק עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי דִּי אִילָנָא מַלְכוּתָךְ כג
לָךְ קַיָּמָה מִן־דִּי תִנְדַּע דִּי שַׁלִּטִן שְׁמַיָּא׃ לָהֵן מַלְכָּא כד
מִלְכִּי יִשְׁפַּר עֲלָיךְ וַחֲטָיָךְ בְּצִדְקָה פְרֻק וַעֲוָיָתָךְ בְּמִחַן
עֲנָיִן הֵן תֶּהֱוֵה אַרְכָה לִשְׁלֵוְתָךְ׃ כֹּלָּא מְטָא עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר כה
מַלְכָּא׃ לִקְצָת יַרְחִין תְּרֵי־עֲשַׂר עַל־הֵיכַל מַלְכוּתָא כו
דִּי בָבֶל מְהַלֵּךְ הֲוָה׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר הֲלָא דָא־הִיא כז
בָּבֶל רַבְּתָא דִּי־אֲנָה בֱנַיְתַהּ לְבֵית מַלְכוּ בִּתְקַף חִסְנִי
וְלִיקָר הַדְרִי׃ עוֹד מִלְּתָא בְּפֻם מַלְכָּא קָל מִן־שְׁמַיָּא כח
נְפַל לָךְ אָמְרִין נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכוּתָא עֲדָת מִנָּךְ׃
וּמִן־אֲנָשָׁא לָךְ טָרְדִין וְעִם־חֵיוַת בָּרָא מְדֹרָךְ עִשְׂבָּא כט
כְתוֹרִין לָךְ יְטַעֲמוּן וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיךְ עַד דִּי־
תִנְדַּע דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא
יִתְּנִנַּהּ׃ בַּהּ־שַׁעֲתָא מִלְּתָא סָפַת עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר וּמִן־אֲנָשָׁא ל
טְרִיד וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין יֵאכֻל וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע
עַד דִּי שַׂעְרֵהּ כְּנִשְׁרִין רְבָה וְטִפְרוֹהִי כְצִפְּרִין׃ וְלִקְצָת לא
יוֹמַיָּה אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר עַיְנַי ׀ לִשְׁמַיָּא נִטְלֵת וּמַנְדְּעִי עֲלַי
יְתוּב וּלְעִלָּיָא בָּרְכֵת וּלְחַי עָלְמָא שַׁבְּחֵת וְהַדְּרֵת דִּי שָׁלְטָנֵהּ
שָׁלְטָן עָלַם וּמַלְכוּתֵהּ עִם־דָּר וְדָר׃ וְכָל־דָּארֵי אַרְעָא כְּלָה לב
חֲשִׁיבִין וּכְמִצְבְּיֵהּ עָבֵד בְּחֵיל שְׁמַיָּא וְדָארֵי אַרְעָא וְלָא
אִיתַי דִּי־יְמַחֵא בִידֵהּ וְיֵאמַר לֵהּ מָה עֲבַדְתְּ׃ בֵּהּ־זִמְנָא לג
מַנְדְּעִי ׀ יְתוּב עֲלַי וְלִיקַר מַלְכוּתִי הַדְרִי וְזִוִי יְתוּב עֲלַי
וְלִי הַדָּבְרַי וְרַבְרְבָנַי יְבַעוֹן וְעַל־מַלְכוּתִי הָתְקְנַת וּרְבוּ

כב׳ יהיר ר׳ — עִלָּאָה קרי — פתח בס״פ — כד׳ יתיר י׳ — וחטאך קרי
בס״א עֲנָיָן — כח׳ פתח באתנח — כט׳ יתיר י׳ — עִלָּאָה קרי — פתח בס״פ
ל׳ פתח באתנח — לה׳ ולעלאה קרי — לב׳ דיירי קרי — ה׳ במקום א׳ — חיורי קרי

געקומען אויף מיין האַר דעם מלך; [22] מע וועט דיך פאַרטרייבן פון מענטשן, און מיט די חיות פון פעלד וועט זיין דיין וווינונג, און גראָז ווי אָקסן וועט מען דיך מאַכן עסן, און מיט דעם טוי פון הימל וועט מען דיך באַנעצן, און זיבן צייטן וועלן אַריבערגיין איבער דיר; ביז דו וועסט וויסן אַז דער אויבערשטער געוועלטיקט איבער דער מלוכה פון מענטשן, און צו וועמען ער וויל גיט ער זי. [23] און וואָס מע האָט אָנגעזאָגט, צו לאָזן דעם שטאַם פון די וואָרצלען פון בוים [באַטייט]: דיין מלוכה וועט דיר בלייבן נאָכדעם ווי דו וועסט דערקענען אַז די הימלען זיינען די וואָס געוועלטיקן. [24] דרום, מלך, זאָל מיין עצה וווילגעפעלן פאַר דיר, און טו אָפּ דיינע זינד דורך צדקה, און דיינע פאַרברעכן דורך דערבאַרימונג אויף די אָרימע; אויב עס קען נאָך זיין אַ פאַרלענגערונג פאַר דיין שַלווה.

[25] דאָס אַלץ איז געקומען אויפן מלך נבוכַדנֶצַר.

[26] צום סוף פון צוועלף חדשים איז ער אומגעגאַנגען אויף דעם קיניגלעכן פּאַלאַץ פון בָבל. [27] האָט אויסגערופן דער מלך און האָט געזאָגט: איז דאָס ניט די גרויסע בָבל, וואָס איך האָב געבויט פאַר אַ קיניגלעכן וווינאָרט מיט מיין גרויס רייכטום, און פאַר דעם כבוד פון מיין פּראַכטיקייט? [28] דאָס וואָרט איז נאָך געווען אין מלכס מויל, איז אַראָפּ אַ קָול פון הימל: דיר זאָגט מען אָן, מלך נבוכַדנֶצַר: די מלוכה האָט זיך אָפּגעטאָן פון דיר. [29] און פון מענטשן וועט מען דיך פאַרטרייבן, און מיט די חיות פון פעלד וועט זיין דיין וווינונג, גראָז ווי אָקסן וועט מען דיך מאַכן עסן, און זיבן צייטן וועלן אַריבערגיין איבער דיר; ביז דו וועסט וויסן אַז דער אויבערשטער געוועלטיקט איבער דער מלוכה פון מענטשן, און צו וועמען ער וויל גיט ער זי. [30] אין דער אייגענער שעה איז דערפילט געוואָרן דאָס וואָרט אויף נבוכַדנֶצַרן, און ער איז פון מענטשן פאַרטריבן געוואָרן, און גראָז ווי אָקסן האָט ער געגעסן, און פון דעם טוי פון הימל איז באַנעצט געוואָרן זיין לייב, ביז זיינע האָר זיינען אויסגעוואַקסן אַזוי ווי ביי אָדלערס, און זיינע נעגל אַזוי ווי ביי פויגלען.

[31] „און צום סוף פון די טעג, האָב איך, נבוכַדנֶצַר, אויפגעהויבן מיינע אויגן צום הימל, און מיין שׂכל האָט זיך אומגעקערט צו מיר, און איך האָב געבענטשט דעם אויבערשטן, און געלויבט און געאַכפערט דעם וואָס לעבט אייביק,

וואָס זיין געוועלטיקייט איז אַן אייביקע געוועלטיקייט,
און זיין מלוכה איז אויף דור־דורות.
[32] און אַלע באַוווינער פון דער ערד זיינען ווי גאָרנישט
גערעכנט;
און לויט זיין רצון טוט ער מיט דעם חיל פון הימל,
און מיט די באַוווינער פון דער ערד,
און ניטאָ ווער זאָל וערן זיין האַנט,
און אים זאָגן: וואָס טוסטו?

[33] אין דער אייגענער שעה האָט מיין שׂכל זיך אומגעקערט צו מיר, און צו דעם כבוד פון מיין מלוכה, האָט מיין פּראַכט און מיין גלאַנץ זיך אומגעקערט צו מיר; און מיינע מיניסטאָרן און מיינע גרויסע לייט האָבן מיך געזוכט; און איך בין באַפעסטיקט געוואָרן אין מיין מלוכה, און נאָך אַ גרעסערע מאַכט איז מיר צוגעלייגט געוואָרן.

34 אַצונד טו איך, נבוכַדנֶצַר, לויבן און דערהייבן און
אָכפּערן דעם קיניג פון די הימלען, וואָס אַלע זיינע
טואונגען זיינען אמת, און זיינע וועגן גערעכטיקייט, און די
וואָס גייען מיט גאווה קען ער דערנידערן.

ה 1 דער מלך בֵּלשאַצַר האָט געמאַכט אַ גרויסן מאָל־
צייט פאַר טויזנט פון זיינע גרויסע לייט, און האָט
געטרונקען ווין מיט די טויזנט. 2 האָט בֵּלשאַצַר, אַז ער
האָט פאַרזוכט דעם ווין, באַפוילן צו ברענגען די גיל־
דערנע און זילבערנע כלים, וואָס זיין פאָטער נבוכַדנֶצַר
האָט אַרויסגענומען פון דעם טעמפּל וואָס אין ירושָלַיִם;
כּדי דער מלך, און זיינע גרויסע לייט, זיינע ווייבער, און
זיינע קעפּסווייבער, זאָלן טרינקען אין זיי. 3 דענסמאָל
האָט מען געבראַכט די גילדערנע כלים, וואָס מע האָט
אַרויסגענומען פון דעם טעמפּל פון גאָטס הויז וואָס אין
ירושָלַיִם, און דער מלך, און זיינע גרויסע לייט, זיינע
ווייבער, און זיינע קעפּסווייבער, האָבן געטרונקען אין זיי.
4 זיי האָבן געטרונקען ווין, און געלויבט די געטער פון
גאָלד און זילבער, פון קופּער, אַייזן, האָלץ, און שטיין.
5 אין דער אייגענער שעה זיינען אַרויס פינגער פון אַ
מענטשנס האַנט, און האָבן געשריבן אַקעגן דעם לייכטער,
אויפן קאַלך פון דער וואַנט פון דעם מלכס פּאַלאַץ; און
דער מלך האָט געזען די האַנטפלעך וואָס האָט געשריבן. 6 דענסמאָל האָט זיך געביטן דעם מלכס פּאַרב, און זיינע
רעיונות האָבן אים געשראָקן, און די געלענקען פון זיינע לענדן זיינען לויז געוואָרן, און זיינע קני האָבן זיך געקלאַפּט
איינס אָן אַנדערן. 7 האָט דער מלך אויסגערופן אין דער הייך, מע זאָל אַריינברענגען די צויבערשפּרעכער, די כַּשׂדים,
און די שטערנזעער. דער מלך האָט זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט צו די חכמים פון בָּבל: ווער נאָר עס וועט איבער־
לייענען דאָסדאָזיקע געשריפטס, און וועט דעם פּיתרון דערפון מיר באַשיידן, וועט אין פּורפּל אָנגעקליידט ווערן, מיט
אַ גילדערנער קייט אויף זיין האַלדז, און ווי אַ דריטער אין דער מלוכה געוועלטיקן.

8 דענסמאָל זיינען אַריינגעקומען אַלע חכמים פון מלך, אָבער זיי האָבן ניט געקענט איבערלייענען דאָס געשריפטס,
און דעם פּיתרון לאָזן וויסן דעם מלך. 9 האָט דענסמאָל דער מלך בֵּלשאַצַר זיך שטאַרק דערשראָקן, און זיין פּאַרב
האָט זיך אויף אים געביטן, און זיינע גרויסע לייט זיינען געוואָרן צעטומלט. 10 איז פון וועגן די ווערטער פון דעם מלך
און זיינע גרויסע לייט אַריינגעקומען די מלכּה אין הויז פון מאָלצייט; האָט זיך אָפּגערופן די מלכּה און האָט געזאָגט:
אייביק לעבן זאָל דער מלך! זאָלן דיינע רעיונות דיך ניט שרעקן, און דיין פּאַרב זאָל זיך ניט בייטן. 11 פאַראַן אַ מאַן

לד יַתִּירָה הוּסְפַת־לִי: כְּעַן אֲנָה נְבֻכַדְנֶצַּר מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם
וּמְהַדַּר לְמֶלֶךְ שְׁמַיָּא דִּי כָל־מַעֲבָדוֹהִי קְשֹׁט וְאֹרְחָתֵהּ
דִּין וְדִי מַהְלְכִין בְּגֵוָה יָכִל לְהַשְׁפָּלָה:

ה

א בֵּלְשַׁאצַּר מַלְכָּא עֲבַד לְחֶם רַב לְרַבְרְבָנוֹהִי אֲלַף וְלָקֳבֵל
ב אַלְפָּא חַמְרָא שָׁתֵה: בֵּלְשַׁאצַּר אֲמַר ׀ בִּטְעֵם חַמְרָא
לְהַיְתָיָה לְמָאנֵי דַּהֲבָא וְכַסְפָּא דִּי הַנְפֵּק נְבוּכַדְנֶצַּר
אֲבוּהִי מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְיִשְׁתּוֹן בְּהוֹן מַלְכָּא
ג וְרַבְרְבָנוֹהִי שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ: בֵּאדַיִן הַיְתִיו מָאנֵי דַהֲבָא
דִּי הַנְפִּקוּ מִן־הֵיכְלָא דִּי־בֵית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְאִשְׁתִּיו
ד בְּהוֹן מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ: אִשְׁתִּיו חַמְרָא
וְשַׁבַּחוּ לֵאלָהֵי דַּהֲבָא וְכַסְפָּא נְחָשָׁא פַרְזְלָא אָעָא
ה וְאַבְנָא: בַּהּ־שַׁעֲתָה נְפַקוּ אֶצְבְּעָן דִּי יַד־אֱנָשׁ וְכָתְבָן לָקֳבֵל
נֶבְרַשְׁתָּא עַל־גִּירָא דִּי־כְתַל הֵיכְלָא דִּי מַלְכָּא וּמַלְכָּא
ו חָזֵה פַּס יְדָה דִּי כָתְבָה: אֱדַיִן מַלְכָּא זִיוֺהִי שְׁנוֹהִי
וְרַעְיֹנֹהִי יְבַהֲלוּנֵּהּ וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ מִשְׁתָּרַיִן וְאַרְכֻבָּתֵהּ דָּא
ז לְדָא נָקְשָׁן: קָרֵא מַלְכָּא בְּחַיִל לְהֶעָלָה לְאָשְׁפַיָּא כַּשְׂדָּיֵא
וְגָזְרַיָּא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר ׀ לְחַכִּימֵי בָבֶל דִּי כָל־אֱנָשׁ
דִּי־יִקְרֵה כְּתָבָה דְנָה וּפִשְׁרֵהּ יְחַוִּנַּנִי אַרְגְּוָנָא יִלְבַּשׁ
וְהַמְנִיכָא דִי־דַהֲבָא עַל־צַוְּארֵהּ וְתַלְתִּי בְמַלְכוּתָא יִשְׁלַט:
ח אֱדַיִן עָלְלִין כֹּל חַכִּימֵי מַלְכָּא וְלָא־כָהֲלִין כְּתָבָא לְמִקְרֵא
ט וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעָה לְמַלְכָּא: אֱדַיִן מַלְכָּא בֵלְשַׁאצַּר
שַׂגִּיא מִתְבָּהַל וְזִיוֺהִי שָׁנַיִן עֲלוֹהִי וְרַבְרְבָנוֹהִי מִשְׁתַּבְּשִׁין:
י מַלְכְּתָא לָקֳבֵל מִלֵּי מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי לְבֵית מִשְׁתְּיָא
עַלַּלַת עֲנָת מַלְכְּתָא וַאֲמֶרֶת מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אַל־
יא יְבַהֲלוּךְ רַעְיוֹנָךְ וְזִיוָיךְ אַל־יִשְׁתַּנּוֹ: אִיתַי גְּבַר בְּמַלְכוּתָךְ

ה, א׳ פתח באתנח . ה׳ נפקה קרי ו׳ מלא ודגש ז׳ כשדאי קרי והמניכא קרי
פתח בס״ס ח׳ יתיר ל׳ נ״א בבל י׳ פתח באתנח ויתיר ל׳ יתיר י׳ יתיר י׳

דִּי רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וּבְיוֹמֵי אֲבוּךְ נַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ
וְחָכְמָה כְּחָכְמַת־אֱלָהִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ וּמַלְכָּא נְבֻכַדְנֶצַּר
אֲבוּךְ רַב חַרְטֻמִּין אָשְׁפִין כַּשְׂדָּאִין גָּזְרִין הֲקִימֵהּ אֲבוּךְ
יב מַלְכָּא׃ כָּל־קֳבֵל דִּי־רוּחַ יַתִּירָה וּמַנְדַּע וְשָׂכְלְתָנוּ
מְפַשַּׁר חֶלְמִין וְאַחֲוָיַת אֲחִידָן וּמְשָׁרֵא קִטְרִין הִשְׁתְּכַחַת
בֵּהּ בְּדָנִיֵּאל דִּי מַלְכָּא שָׂם שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר כְּעַן דָּנִיֵּאל
יג יִתְקְרֵי וּפִשְׁרָה יְהַחֲוֵה׃ בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֻעַל קֳדָם
מַלְכָּא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אַנְתָּה הוּא דָנִיֵּאל דִּי
מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי הַיְתִי מַלְכָּא אַבִי מִן־יְהוּד׃
יד וְשִׁמְעֵת עֲלָיךְ דִּי רוּחַ אֱלָהִין בָּךְ וְנַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ וְחָכְמָה
טו יַתִּירָה הִשְׁתְּכַחַת בָּךְ׃ וּכְעַן הֻעַלּוּ קָדָמַי חַכִּימַיָּא אָשְׁפַיָּא
דִּי כְתָבָה דְנָה יִקְרוֹן וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעֻתַנִי וְלָא־כָהֲלִין
טז פְּשַׁר־מִלְּתָא לְהַחֲוָיָה׃ וַאֲנָה שִׁמְעֵת עֲלָיךְ דִּי תוּכַל
פִּשְׁרִין לְמִפְשַׁר וְקִטְרִין לְמִשְׁרֵא כְּעַן הֵן תּוּכֻל כְּתָבָא
לְמִקְרֵא וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעוּתַנִי אַרְגְּוָנָא תִלְבַּשׁ וְהַמִּינְכָא דִי־
דַהֲבָא עַל־צַוְּארָךְ וְתַלְתָּא בְמַלְכוּתָא תִּשְׁלַט׃
יז בֵּאדַיִן עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר קֳדָם מַלְכָּא מַתְּנָתָךְ לָךְ לֶהֶוְיָן
וּנְבָזְבְּיָתָךְ לְאָחֳרָן הַב בְּרַם כְּתָבָא אֶקְרֵא לְמַלְכָּא וּפִשְׁרָא
יח אֲהוֹדְעִנֵּהּ׃ אַנְתָּה מַלְכָּא אֱלָהָא עִלָּאָה מַלְכוּתָא וּרְבוּתָא
יט וִיקָרָא וְהַדְרָא יְהַב לִנְבֻכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ׃ וּמִן־רְבוּתָא דִּי
יְהַב־לֵהּ כֹּל עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּא הֲווֹ זָאֲעִין וְדָחֲלִין מִן־
קֳדָמוֹהִי דִּי־הֲוָא צָבֵא הֲוָה קָטֵל וְדִי־הֲוָה צָבֵא הֲוָה מַחֵא
וְדִי הֲוָה צָבֵא הֲוָה מָרִים וְדִי־הֲוָא צָבֵא הֲוָא מַשְׁפִּל׃
כ וּכְדִי רִם לִבְבֵהּ וְרוּחֵהּ תִּקְפַת לַהֲזָדָה הָנְחַת מִן־כָּרְסֵא
כא מַלְכוּתֵהּ וִיקָרָה הֶעְדִּיו מִנֵּהּ׃ וּמִן־בְּנֵי אֲנָשָׁא טְרִיד
וְלִבְבֵהּ ׀ עִם־חֵיוְתָא שַׁוִּי וְעִם־עֲרָדַיָּא מְדוֹרֵהּ עִשְׂבָּא כְתוֹרִין

יא׳ הבי מגש בתר יתירא · ס״א רַב ו · יב׳ פתח באתנח · יג׳ יתיר ה · מלעיל
יד׳ יתיר י · טו׳ פתח בארנח · טז׳ יתיר י · תפול ק · תכול ק
והמניכא ק · פתח בס״פ · יז׳ ב׳ טעמים · פתח באתנח · יח׳ יתיר ה
עלאה ק · יט׳ זיעין ק · כ׳ ה במקום א · כא׳ שויו קרי

אין דיין קיניגרייך, וואָס דער גייסט פון די הייליקע געטער איז אין אים, און אין די טעג פון דיין פאָטער איז געפונען געוואָרן אין אים ליכטיקייט, און פאַרשטאַנדיקייט, און חכמה אַזוי ווי די חכמה פון די געטער; און דער מלך נבוכדנצר דיין פאָטער האָט אים פאַר דעם הויפּט פון די חרטומים, די צויבערשפּרעכער, די כּשׂדים, און די שטערנזעער אויפגעשטעלט—דיין פאָטער דער מלך. [12] ווייל אַן אויסנאַמיקער גייסט, און קענשאַפט, און פאַרשטאַנדיקייט, פּותר זיין חלומות, און באַשיידונג פון רעטענישן, און אָפּבינדונג פון קנופּן, זיינען געפונען געוואָרן אין אים, אין דניאלן, וואָס דער מלך האָט געמאַכט זיין נאָמען בּלטשאַצר. אַצונד, זאָל דניאל גערופן ווערן, און ער וועט באַשיידן דעם פּיתרון.

[13] דענסמאָל איז דניאל אַריינגעבראַכט געוואָרן פאַר דעם מלך. האָט זיך אָפּגערופן דער מלך און האָט געזאָגט צו דניאלן: ביסטו דאָס דער דניאל וואָס פון די גלות־קינדער פון יהודה, וואָס מיין פאָטער דער מלך האָט געבראַכט פון יהודה? [14] וואָרום איך האָב געהערט אויף דיר, אַז דער גייסט פון די געטער איז אין דיר, און ליכטיקייט, און פאַרשטאַנדיקייט, און אויסנאַמיקע חכמה, געפינען זיך אין דיר. [15] און אַצונד זיינען אַריינגעבראַכט געוואָרן פאַר מיר די חכמים, די צויבערשפּרעכער, אַז זיי זאָלן איבערלייענען דאָסדאָזיקע געשריפטס, און מיך מאַכן וויסן דעם פּיתרון דערפון, אָבער זיי קענען דעם פּיתרון פון דער זאַך ניט באַשיידן. [16] און איך האָב גע־געהערט אויף דיר, אַז דו קענסט פּותר זיין פּיתרונים, און אָפּבינדן קנופּן; אַצונד, אויב דו קענסט איבערלייענען דאָס געשריפטס, און מיך מאַכן וויסן דעם פּיתרון דערפון, וועסטו אין פּורפּל אָנגעקליידט ווערן, מיט אַ גילדערנער קייט אויף דיין האַלדז, און ווי אַ דריטער אין דער מלוכה געוועלטיקן.

[17] דענסמאָל האָט געענטפערט דניאל און האָט געזאָגט פאַר דעם מלך: דיינע מתּנות זאָלן בלייבן ביי דיר, און דיינע באַלוינונגען גיב אַן אַנדערן; אָבער דאָס געשריפטס וועל איך דעם מלך איבערלייענען, און דעם פּיתרון וועל איך אים מאַכן וויסן. [18] דו, מלך—דער העכסטער גאָט האָט געגעבן דיין פאָטער נבוכדנצרן מלוכה, און גרויסקייט, און כּבוד, און פּראַכט. [19] און פון וועגן דער גרויסקייט וואָס ער האָט אים געגעבן, האָבן אַלע פעלקער, אומות, און לשונות, געציטערט און מורא געהאַט פאַר אים; וועמען ער האָט געוואָלט האָט ער געטייט, און וועמען ער האָט געוואָלט האָט ער געלאָזט לעבן, און וועמען ער האָט געוואָלט האָט ער דערהויבן, און וועמען ער האָט געוואָלט האָט ער דערנידערט. [20] אָבער אַז זיין האַרץ האָט זיך דערהויבן, און זיין גייסט איז געוואָרן תּקיף ביז צום מוטוויליקן, איז ער אַראָפּגעזעצט גע־וואָרן פון דעם טראָן פון זיין מלוכה, און דעם כּבוד האָט מען אָפּגעטאָן פון אים. [21] און פון מענטשנקינדער איז ער פאַר־טריבן געוואָרן, און זיין האַרץ האָט מען געמאַכט גלייך צו אַ חיהס, און מיט וואַלדאייזלען איז געווען זיין וווינונג; גראָז אַזוי

חי אָקסן האָט מען אים געמאַכט עסן, און פון דעם טוי פון הימל איז ער באַנעצט געוואָרן; ביז ער האָט געוווסט אַז דער העכסטער גאָט געוועלטיקט איבער דער מלוכה פון מענטשן, און וועמען ער וויל זעצט ער דערויף. 22 און דו, זיין זון בֵּלשאַצַר, האָסט ניט געבייגט דיין האַרץ, הגם דו האָסט דאָס אַלץ געוווסט, 23 נאָר דו האָסט זיך דערהויבן אַקעגן דעם האַר פון הימל, און די כלים פון זיין הויז האָט מען געבראַכט פאַר דיר, און דו, און דיינע גרויסע לייט, דיינע ווייבער, און דיינע קעפּסווייבער, האָבן וויין געטרונקען אין זיי, און געטער פון זילבער, און גאָלד, קופּער, אַייזן, האָלץ, און שטיין, וואָס ניט זיי זעען, און ניט זיי הערן, און ניט זיי וויסן, האָסטו געלויבט; און דעם גאָט וואָס דיין נשמה איז אין זיין האַנט, און אַלע דיינע וועגן זיינען ביי אים, האָסטו ניט געאַכפּערט. 24 דענסמאָל איז אַרויסגעשיקט געוואָרן פון פאַר אים די האַנטפּלעך, און האָט אָנגעצייכנט דאָסדאָזיקע געשריפטס. 25 און דאָס איז דאָס געשריפטס וואָס איז אָנגעצייכנט געוואָרן: מְנֵא מְנֵא תְּקֵל וּפַרסִין[א]. 26 דאָס איז דער פּיתרון פון דער זאַך: מְנֵא, גאָט האָט אָפּגעציילט דיין מלוכה, און האָט זי געענדיקט. 27 תְּקֵל, דו ביסט געוווֹיגן געוואָרן אויף אַ וואָגשאָל, און ביסט געפונען געוואָרן פעליק. 28 פְּרֵס, דיין מלוכה ווערט צעטיילט, און אַוועקגעגעבן צו פָּרַס און מָדַי.

29 דענסמאָל האָט בֵּלשאַצַר באַפוילן, און מע האָט אָנגעקליידט דניאלן אין פּורפּל, מיט אַ גילדערנער קייט אויף זיין האַלדז, און מע האָט אויסגערופן אויף אים, אַז ער זאָל זיין אַ דריטער געוועלטיקער אין דער מלוכה. 30 אין דער אייגענער נאַכט איז בֵּלשאַצַר דער מלך פון די כַּשׂדים געטייט געוואָרן.

ו 1 און דָרְיָוֶש פון מָדַי האָט איבערגענומען די מלוכה, ווען ער איז געווען אַרום צוויי און זעכציק יאָר אַלט. 2 איז וווילגעפעלן פאַר דָרְיָוֶשן, און ער האָט אַרויפגעזעצט איבער דעם קיניגרייך הונדערט און צוואַנציק סאַטראַפּן, וואָס זאָלן זיין אין גאַנצן קיניגרייך; 3 און איבער זיי דריי אויבערלייט וואָס דניאל איז געווען איינער פון זיי; כּדי דידאָזיקע סאַטראַפּן זאָלן אָפּגעבן צו זיי רעכנשאַפט, און דער מלך זאָל ניט האָבן קיין הֶזק. 4 דענסמאָל האָט דערדאָזיקער דניאל זיך אויסגעצייכנט איבער די אויבערלייט און די סאַטראַפּן, ווייל אַן אויסנאַמיקער גייסט איז געווען אין אים; און דער מלך האָט געקלערט אים אַרויפצוזעצן איבער דעם גאַנצן קיניגרייך.

5 דענסמאָל האָבן די אויבערלייט און די סאַטראַפּן געזוכט אַן אויסרעד אַקעגן דניאלן בנוגע צו דער מלוכה,

יְטַעֲמוּנֵּהּ וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע עַד דִּי־יְדַע דִּי־
שַׁלִּיט אֱלָהָא עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא יְהָקֵים
כב עֲלַהּ׃ וְאַנְתְּה בְּרֵהּ בֵּלְשַׁאצַּר לָא הַשְׁפֵּלְתְּ לִבְבָךְ כָּל־
כג קֳבֵל דִּי כָל־דְּנָה יְדַעְתָּ׃ וְעַל מָרֵא־שְׁמַיָּא ׀ הִתְרוֹמַמְתָּ
וּלְמָאנַיָּא דִּי־בַיְתֵהּ הַיְתִיו קָדָמָךְ וְאַנְתְּה וְרַבְרְבָנָךְ
שֵׁגְלָתָךְ וּלְחֵנָתָךְ חַמְרָא שָׁתַיִן בְּהוֹן וְלֵאלָהֵי כַסְפָּא וְדַהֲבָא
נְחָשָׁא פַרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא דִּי לָא־חָזַיִן וְלָא־שָׁמְעִין וְלָא
יָדְעִין שַׁבַּחְתְּ וְלֵאלָהָא דִּי־נִשְׁמְתָךְ בִּידֵהּ וְכָל־אֹרְחָתָךְ
כד לֵהּ לָא הַדַּרְתְּ׃ בֵּאדַיִן מִקֳּדָמוֹהִי שְׁלִיחַ פַּסָּא דִי־יְדָא
כה וּכְתָבָא דְנָה רְשִׁים׃ וּדְנָה כְתָבָא דִּי רְשִׁים מְנֵא מְנֵא
כו תְּקֵל וּפַרְסִין׃ דְּנָה פְּשַׁר מִלְּתָא מְנֵא מְנָה־אֱלָהָא
כז מַלְכוּתָךְ וְהַשְׁלְמַהּ׃ תְּקֵל תְּקִילְתָּה בְמֹאזַנְיָא וְהִשְׁתְּכַחַתְּ
כח חַסִּיר׃ פְּרֵס פְּרִיסַת מַלְכוּתָךְ וִיהִיבַת לְמָדַי וּפָרָס׃
כט בֵּאדַיִן ׀ אֲמַר בֵּלְשַׁאצַּר וְהַלְבִּשׁוּ לְדָנִיֵּאל אַרְגְּוָנָא
וְהַמְנִיכָא דִי־דַהֲבָא עַל־צַוְּארֵהּ וְהַכְרִזוּ עֲלוֹהִי דִּי־לֶהֱוֵא
ל שַׁלִּיט תַּלְתָּא בְּמַלְכוּתָא׃ בֵּהּ בְּלֵילְיָא קְטִיל בֵּלְאשַׁצַּר
מַלְכָּא כַשְׂדָּיָא׃

ו

א וְדָרְיָוֶשׁ מָדָיָא קַבֵּל מַלְכוּתָא כְּבַר שְׁנִין שִׁתִּין וְתַרְתֵּין׃
ב שְׁפַר קֳדָם דָּרְיָוֶשׁ וַהֲקִים עַל־מַלְכוּתָא לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא
ג מְאָה וְעֶשְׂרִין דִּי לֶהֱוֺן בְּכָל־מַלְכוּתָא׃ וְעֵלָּא מִנְּהוֹן
סָרְכִין תְּלָתָה דִּי דָנִיֵּאל חַד מִנְּהוֹן דִּי־לֶהֱוֺן אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא
ד אִלֵּין יָהֲבִין לְהוֹן טַעְמָא וּמַלְכָּא לָא־לֶהֱוֵא נָזִק׃ אֱדַיִן
דָּנִיֵּאל דְּנָה הֲוָא מִתְנַצַּח עַל־סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא כָּל־
קֳבֵל דִּי רוּחַ יַתִּירָא בֵּהּ וּמַלְכָּא עֲשִׁית לַהֲקָמוּתֵהּ עַל־
ה כָּל־מַלְכוּתָא׃ אֱדַיִן סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא הֲווֹ בָעַיִן עִלָּה

ה, כא׳ מלא ודגש פתח באתנח עלָאה קרי פתח בס״פ ויתיר י׳
כב׳ יתיר ה׳ פתח בס״פ כג׳ יתיר י׳ יתיר ה׳ יתיר י׳
פתח באתנח וס״פ ס״א אֹרְ׳ כו׳ פתח בס״פ כט׳ והמניכא קרי
ל׳ כשדאָה קרי ו, א׳ מדאָה קרי

[א] געציילט, געציילט, געוווֹיגן און [אין] שטיקער.

לְהַשְׁכָּחָה לְדָנִיֵּאל מִצַּד מַלְכוּתָא וְכָל־עִלָּה וּשְׁחִיתָה
לָא־יָכְלִין לְהַשְׁכָּחָה כָּל־קֳבֵל דִּי־מְהֵימַן הוּא וְכָל־שָׁלוּ
וּשְׁחִיתָה לָא הִשְׁתְּכַחַת עֲלוֹהִי׃ אֱדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ אָמְרִין ו
דִּי לָא נְהַשְׁכַּח לְדָנִיֵּאל דְּנָה כָּל־עִלָּא לָהֵן הַשְׁכַּחְנָא
עֲלוֹהִי בְּדָת אֱלָהֵהּ׃ אֱדַיִן סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אִלֵּן ז
הַרְגִּשׁוּ עַל־מַלְכָּא וְכֵן אָמְרִין לֵהּ דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא לְעָלְמִין
חֱיִי׃ אִתְיָעַטוּ כֹּל ׀ סָרְכֵי מַלְכוּתָא סִגְנַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא ח
הַדָּבְרַיָּא וּפַחֲוָתָא לְקַיָּמָה קְיָם מַלְכָּא וּלְתַקָּפָה אֱסָר דִּי
כָל־דִּי־יִבְעֵא בָעוּ מִן־כָּל־אֱלָהּ וֶאֱנָשׁ עַד־יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן
מִנָּךְ מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְגֹב אַרְיָוָתָא׃ כְּעַן מַלְכָּא תְּקִים ט
אֱסָרָא וְתִרְשֻׁם כְּתָבָא דִּי לָא לְהַשְׁנָיָה כְּדָת־מָדַי וּפָרַס
דִּי־לָא תֶעְדֵּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה מַלְכָּא דָּרְיָוֶשׁ רְשַׁם כְּתָבָא י
וֶאֱסָרָא׃ וְדָנִיֵּאל כְּדִי יְדַע דִּי־רְשִׁים כְּתָבָא עַל לְבַיְתֵהּ יא
וְכַוִּין פְּתִיחָן לֵהּ בְּעִלִּיתֵהּ נֶגֶד יְרוּשְׁלֶם וְזִמְנִין תְּלָתָה
בְּיוֹמָא הוּא ׀ בָּרֵךְ עַל־בִּרְכוֹהִי וּמְצַלֵּא וּמוֹדֵא קֳדָם
אֱלָהֵהּ כָּל־קֳבֵל דִּי־הֲוָא עָבֵד מִקַּדְמַת דְּנָה׃ * אֱדַיִן יב
גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגִּשׁוּ וְהַשְׁכַּחוּ לְדָנִיֵּאל בָּעֵא וּמִתְחַנַּן קֳדָם
אֱלָהֵהּ׃ בֵּאדַיִן קְרִבוּ וְאָמְרִין קֳדָם־מַלְכָּא עַל־אֱסָר יג
מַלְכָּא הֲלָא אֱסָר רְשַׁמְתָּ דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִבְעֵא מִן־כָּל־
אֱלָהּ וֶאֱנָשׁ עַד־יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן מִנָּךְ מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְגוֹב
אַרְיָוָתָא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר יַצִּיבָא מִלְּתָא כְּדָת־מָדַי וּפָרַס
דִּי־לָא תֶעְדֵּא׃ בֵּאדַיִן עֲנוֹ וְאָמְרִין קֳדָם מַלְכָּא דִּי דָנִיֵּאל יד
דִּי מִבְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד לָא־שָׂם עֲלָיךְ מַלְכָּא טְעֵם
וְעַל־אֱסָרָא דִּי רְשַׁמְתָּ וְזִמְנִין תְּלָתָה בְּיוֹמָא בָּעֵא בָּעוּתֵהּ׃
אֱדַיִן מַלְכָּא כְּדִי מִלְּתָא שְׁמַע שַׂגִּיא בְּאֵשׁ עֲלוֹהִי וְעַל טו
דָּנִיֵּאל שָׂם בָּל לְשֵׁיזָבוּתֵהּ וְעַד מֶעָלֵי שִׁמְשָׁא הֲוָא מִשְׁתַּדַּר
לְהַצָּלוּתֵהּ׃ בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגִּשׁוּ עַל־מַלְכָּא וְאָמְרִין טז

ח׳ סלגת　יב׳ חצי הספר בפסוקים　יד׳ יתיר י　פתח באתנח

אָבער זיי האָבן קיין אויסרעד און קיין פעלער ניט געקענט געפינען, ווייל ער איז געווען געטריי, און קיין פאַרזע אָדער פעלער איז ביי אים ניט געפונען געוואָרן. 6 האָבן דענסמאָל דידאָזיקע מענער געזאָגט: מיר וועלן ניט געפינען קיין אורזאַך אַקעגן דעמדאָזיקן דניאלן, סיידן מיר געפינען עס אין דעם געזעץ פון זיין גאָט. 7 דענסמאָל זיינען דידאָזיקע אויבערלייט און סאַטראַפּן געקומען מיט אימפּעט צום מלך, און האָבן צו אים אַזוי געזאָגט: אייביק לעבן זאָל דער מלך דָרְיָוֶש! 8 אַלע אויבערלייט פון דער מלוכה, די הערשער, און די סאַטראַפּן, די ראַטגעבער, און די פירשטן, האָבן זיך באַקלערט, אַז דער מלך זאָל אויפשטעלן אַ געזעץ, און מאַכן אַ שטאַרקן פאַרווער, אַז איטלעכער וואָס וועט בעטן אַ געבעט פון וואָסער עס איז גאָט אָדער מענטשן ביז דרייסיק טעג, אַחוץ פון דיר, מלך, זאָל אַריינגעוואָרפן ווערן אין דער גרוב פון לייבן. 9 אַצונד, מלך, זאָלסטו אויפשטעלן דעם פאַרווער, און חתמען דאָס געשריפטס, אַז מע זאָל עס ניט ענדערן, לויט דעם געזעץ פון מָדַי און פָּרַס וואָס ווערט ניט בָטל. 10 איבער דעם האָט דער מלך דָרְיָוֶש געחתמעט דאָס געשריפטס און דעם פאַרווער.

11 און דניאל, אַז ער האָט זיך דערוווסט אַז דאָס געשריפטס איז געחתמעט געוואָרן, איז ער אַריינגעגאַנגען אין זיין הויז – און ער האָט געהאַט פענצטער אין זיין אויבערשטוב אָפן אַקעגן ירושָלַיִם – און דריי מאָל אין טאָג האָט ער געקניט אויף זיינע קני, און תפילה געטאָן, און געגעבן אַ לויב פאַר זיין גאָט, אַזוי ווי ער פלעגט טאָן פריער. 12 דענסמאָל זיינען דידאָזיקע מענער אַריין מיט אימפּעט, און האָבן געפונען דניאלן, ווי ער בעט און איז מתפלל פאַר זיין גאָט. 13 האָבן זיי דענסמאָל גענענט, און האָבן גערעדט פאַר דעם מלך וועגן דעם מלכס פאַרווער: האָסטו ניט געחתמעט אַ פאַרווער, אַז איטלעכער מענטש וואָס וועט בעטן פון וואָסער עס איז גאָט אָדער מענטשן ביז דרייסיק טעג, אַחוץ פון דיר, מלך, זאָל אַריינגעוואָרפן ווערן אין דער גרוב פון לייבן? האָט געענטפערט דער מלך און האָט געזאָגט: די זאַך איז פעסט, לויט דעם געזעץ פון מָדַי און פָּרַס וואָס טאָר ניט אָפגעשאַפט ווערן. 14 דענסמאָל האָבן זיי זיך אָפגערופן און האָבן געזאָגט פאַרן מלך אַז: דניאל וואָס איז פון די גלות־קינדער פון יהודה לייגט ניט אַכט אויף דיר, מלך, און אויף דעם פאַרווער וואָס דו האָסט געחתמעט, און דריי מאָל אין טאָג בעט ער זיין געבעט. 15 דענסמאָל, אַז דער מלך האָט געהערט די זאַך, האָט אים זייער פאַרדראָסן, און ער האָט געלייגט דעם געדאַנקען אויף דניאלן, אים צו ראַטעווען, און ביז זונאונטערגאַנג האָט ער זיך געמיט אים מציל צו זיין. 16 דענסמאָל זיינען דידאָזיקע מענער געקומען מיט אימפּעט צום מלך, און האָבן געזאָגט

צום מלך: זײ װיסן, מלך, אַז עס איז אַ געזעץ פֿון מָדַי און פָּרַס, אַז איטלעך פֿאַרװער אָדער באַפֿעל װאָס דער מלך שטעלט אױף, איז ניט צום ענדערן. [17] דעמאָלט האָט דער מלך באַפֿױלן, און מע האָט געבראַכט דניאלן און אים אַרײַנגעװאָרפֿן אין דער גרוב פֿון לײבן. האָט זיך אָפּגערופֿן דער מלך און האָט געזאָגט צו דניאלן: דײַן גאָט װאָס דו דינסט צו אים שטענדיק, ער װעט דיך מציל זײַן. [18] און אַ שטײן איז געבראַכט געװאָרן, און איז אַרױפֿגעלײגט געװאָרן אױפֿן מױל פֿון דער גרוב, און דער מלך האָט עס פֿאַרחתמעט מיט זײַן זיגלרינג און מיט דעם זיגלרינג פֿון זײַנע גרױסע לײַט, כּדי קײן זאַך זאָל ניט געענדערט װערן מיט דניאלן.

[19] דעמאָלט איז דער מלך אַװעק אין זײַן פּאַלאַץ, און ער האָט צוגעבראַכט די נאַכט אין פֿאַסטן, און פֿאַרװײַלונגען זײַנען ניט געבראַכט געװאָרן פֿאַר אים, און זײַן שלאָף האָט זיך אָפּגעטאָן פֿון אים. [20] דעמאָלט איז דער מלך אױפֿגעשטאַנען באַגינען מיטן פֿרימאָרגנליכט, און איז האַסטיק אַװעק צו דער גרוב פֿון לײבן. [21] און װי ער האָט גענענט צו דער גרוב, האָט ער געשריען צו דניאלן מיט אַ טרױעריקן קָול; דער מלך האָט גערופֿן צו דניאלן און האָט געזאָגט: דניאל, דו קנעכט פֿון דעם לעבעדיקן גאָט, האָט דער גאָט װאָס דו דינסט צו אים תּמיד, דיך געקענט מציל זײַן פֿון די לײבן? [22] דעמאָלט האָט דניאל געזאָגט צום מלך: אײביק לעבן זאָל דער מלך! [23] מײַן גאָט האָט געשיקט זײַן מלאך, און ער האָט פֿאַרשלאָסן דאָס מױל פֿון די לײבן, און זײ האָבן מיר ניט שלעכטס געטאָן; װײַל פֿאַר אים איז מיר געפֿונען געװאָרן אַ זכות; און אױך אַקעגן דיר, מלך, האָב איך שלעכטס ניט געטאָן. [24] דעמאָלט האָט זיך דער מלך זײער דערפֿרײט, און ער האָט באַפֿױלן אַרױפֿברענגען דניאלן פֿון דער גרוב; און דניאל איז אַרױפֿגעבראַכט געװאָרן פֿון דער גרוב, און קײן שעדיקונג איז אױף אים ניט געפֿונען געװאָרן, װײַל ער האָט געגלױבט אין זײַן גאָט. [25] און דער מלך האָט באַפֿױלן, און מע האָט געבראַכט יענע מענער װאָס האָבן געמסרט אױף דניאלן, און מע האָט זײ אַרײַנגעװאָרפֿן אין דער גרוב פֿון לײבן, זײ, זײערע קינדער, און זײערע װײַבער; און זײ האָבן צומאָל ניט דערגרײכט צום דעק פֿון דער גרוב, האָבן שױן די לײבן געװעלטיקט איבער זײ, און אַלע זײערע בײנער צעמאָלן.

[26] דעמאָלט האָט דער מלך דָריָוֶש געשיקט צו אַלע פֿעלקער, אומות, און לשונות, װאָס װױנען אױף דער גאַנצער ערד: אײַער פֿריד זאָל זיך מערן! [27] פֿון מיר װערט געגעבן אַ באַפֿעל, אַז אין דער גאַנצער געװעלטיקײט פֿון מײַן קיניגרײַך זאָל מען ציטערן און מורא האָבן פֿאַר דעם גאָט פֿון דניאלן;

װאָרום ער איז דער לעבעדיקער גאָט, און זײַן געװעלטיקײט איז ביז צום סוף.
און ער באַשטײט אײביק, [28] ער ראַטעװעט און איז מציל,
און זײַן מלוכה איז אַזאַ װאָס װערט ניט צעשטערט, און ער מאַכט צײכנס און װוּנדער,

לְמַלְכָּא דַּע מַלְכָּא דִּי־דָת לְמָדַי וּפָרַס דִּי־כָל־אֱסָר וּקְיָם
יז דִּי־מַלְכָּא יְהָקֵים לָא לְהַשְׁנָיָה׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא אֲמַר
וְהַיְתִיו לְדָנִיֵּאל וּרְמוֹ לְגֻבָּא דִּי אַרְיָוָתָא עָנֵה מַלְכָּא
וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אֱלָהָךְ דִּי אַנְתְּה פָּלַח־לֵהּ בִּתְדִירָא הוּא
יח יְשֵׁיזְבִנָּךְ׃ וְהֵיתָיִת אֶבֶן חֲדָה וְשֻׂמַת עַל־פֻּם גֻּבָּא וְחַתְמַהּ
מַלְכָּא בְּעִזְקְתֵהּ וּבְעִזְקָת רַבְרְבָנוֹהִי דִּי לָא־תִשְׁנֵא צְבוּ
יט בְּדָנִיֵּאל׃ אֱדַיִן אֲזַל מַלְכָּא לְהֵיכְלֵהּ וּבָת טְוָת וְדַחֲוָן לָא־
כ הַנְעֵל קָדָמוֹהִי וְשִׁנְתֵּהּ נַדַּת עֲלוֹהִי׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא
בִּשְׁפַרְפָּרָא יְקוּם בְּנָגְהָא וּבְהִתְבְּהָלָה לְגֻבָּא דִּי־אַרְיָוָתָא
כא אֲזַל׃ וּכְמִקְרְבֵהּ לְגֻבָּא לְדָנִיֵּאל בְּקָל עֲצִיב זְעִק עָנֵה
מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דָּנִיֵּאל עֲבֵד אֱלָהָא חַיָּא אֱלָהָךְ דִּי
אַנְתְּה פָּלַח־לֵהּ בִּתְדִירָא הֲיִכִל לְשֵׁיזָבוּתָךְ מִן־אַרְיָוָתָא׃
כב כג אֱדַיִן דָּנִיֵּאל עִם־מַלְכָּא מַלִּל מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי׃ אֱלָהִי
שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וּסֲגַר פֻּם אַרְיָוָתָא וְלָא חַבְּלוּנִי כָּל־קֳבֵל
דִּי קָדָמוֹהִי זָכוּ הִשְׁתְּכַחַת לִי וְאַף קֳדָמָךְ מַלְכָּא חֲבוּלָה
כד לָא עַבְדֵת׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא שַׂגִּיא טְאֵב עֲלוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל
אֲמַר לְהַנְסָקָה מִן־גֻּבָּא וְהֻסַּק דָּנִיֵּאל מִן־גֻּבָּא וְכָל־חֲבָל
כה לָא־הִשְׁתְּכַח־בֵּהּ דִּי הֵימִן בֵּאלָהֵהּ׃ וַאֲמַר מַלְכָּא וְהַיְתִיו
גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־אֲכַלוּ קַרְצוֹהִי דִּי דָנִיֵּאל וּלְגֹב אַרְיָוָתָא
רְמוֹ אִנּוּן בְּנֵיהוֹן וּנְשֵׁיהוֹן וְלָא־מְטוֹ לְאַרְעִית גֻּבָּא עַד דִּי־
כו שְׁלִטוּ בְהוֹן אַרְיָוָתָא וְכָל־גַּרְמֵיהוֹן הַדִּקוּ׃ בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ
מַלְכָּא כְּתַב לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא דִּי־דָאְרִין בְּכָל־
כז אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃ מִן־קֳדָמַי שִׂים טְעֵם דִּי ׀ בְּכָל־
שָׁלְטָן מַלְכוּתִי לֶהֱוֺן זָאעִין וְדָחֲלִין מִן־קֳדָם אֱלָהֵהּ דִּי־
דָנִיֵּאל דִּי־הוּא ׀ אֱלָהָא חַיָּא וְקַיָּם לְעָלְמִין וּמַלְכוּתֵהּ
כח דִּי־לָא תִתְחַבַּל וְשָׁלְטָנֵהּ עַד־סוֹפָא׃ מְשֵׁיזִב וּמַצִּל וְעָבֵד

יז׳ יתיר י׳ יתיר ה׳ יח׳ ס״א וב עזקת כ׳ פ׳ זעירא פ׳ רבתי
פתח בס״פ כא׳ יתיר י׳ יתיר ה׳ כג׳ יתיר י׳ כו׳ דירין קרי כז׳ זיעין קרי

אָתִין וְתִמְהִין בִּשְׁמַיָּא וּבְאַרְעָא דִּי שֵׁיזִיב לְדָנִיֵּאל מִן־יַד
אַרְיָוָתָא׃ וְדָנִיֵּאל דְּנָה הַצְלַח בְּמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ וּבְמַלְכוּת כט
כּוֹרֶשׁ פַּרְסָיָא׃

ז

בִּשְׁנַת חֲדָה לְבֵלְאשַׁצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל דָּנִיֵּאל חֵלֶם חֲזָה וְחֶזְוֵי א
רֵאשֵׁהּ עַל־מִשְׁכְּבֵהּ בֵּאדַיִן חֶלְמָא כְתַב רֵאשׁ מִלִּין אֲמַר׃
עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוִי עִם־לֵילְיָא וַאֲרוּ ב
אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא מְגִיחָן לְיַמָּא רַבָּא׃ וְאַרְבַּע חֵיוָן ג
רַבְרְבָן סָלְקָן מִן־יַמָּא שָׁנְיָן דָּא מִן־דָּא׃ קַדְמָיְתָא כְאַרְיֵה ד
וְגַפִּין דִּי־נְשַׁר לַהּ חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי־מְּרִיטוּ גַפַּהּ וּנְטִילַת
מִן־אַרְעָא וְעַל־רַגְלַיִן כֶּאֱנָשׁ הֳקִימַת וּלְבַב אֱנָשׁ יְהִיב לַהּ׃
וַאֲרוּ חֵיוָה אָחֳרִי תִנְיָנָה דָּמְיָה לְדֹב וְלִשְׂטַר־חַד הֳקִמַת ה
וּתְלָת עִלְעִין בְּפֻמַּהּ בֵּין שִׁנַּהּ וְכֵן אָמְרִין לַהּ קוּמִי אֲכֻלִי
בְּשַׂר שַׂגִּיא׃ בָּאתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית וַאֲרוּ אָחֳרִי כִּנְמַר ו
וְלַהּ גַּפִּין אַרְבַּע דִּי־עוֹף עַל־גַּבַּהּ וְאַרְבְּעָה רֵאשִׁין לְחֵיוְתָא
וְשָׁלְטָן יְהִיב לַהּ׃ בָּאתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא ז
וַאֲרוּ חֵיוָה רְבִיעָיָה דְּחִילָה וְאֵימְתָנִי וְתַקִּיפָא יַתִּירָה וְשִׁנַּיִן
דִּי־פַרְזֶל לַהּ רַבְרְבָן אָכְלָה וּמַדֱּקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלַיהּ
רָפְסָה וְהִיא מְשַׁנְּיָה מִן־כָּל־חֵיוָתָא דִּי קָדָמַיהּ וְקַרְנַיִן
עֲשַׂר לַהּ׃ מִשְׂתַּכַּל הֲוֵית בְּקַרְנַיָּא וַאֲלוּ קֶרֶן אָחֳרִי זְעֵירָה ח
סִלְקָת בֵּינֵיהֵן וּתְלָת מִן־קַרְנַיָּא קַדְמָיָתָא אֶתְעֲקַרוּ מִן־
קֳדָמַיהּ וַאֲלוּ עַיְנִין כְּעַיְנֵי אֲנָשָׁא בְּקַרְנָא־דָא וּפֻם מְמַלִּל
רַבְרְבָן׃ חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי כָרְסָוָן רְמִיו וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִב ט
לְבוּשֵׁהּ ׀ כִּתְלַג חִוָּר וּשְׂעַר רֵאשֵׁהּ כַּעֲמַר נְקֵא כָּרְסְיֵהּ
שְׁבִיבִין דִּי־נוּר גַּלְגִּלּוֹהִי נוּר דָּלִק׃ נְהַר דִּי־נוּר נָגֵד וְנָפֵק י
מִן־קֳדָמוֹהִי אֶלֶף אַלְפִים יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ וְרִבּוֹ רִבְּוָן קֳדָמוֹהִי

ו, כט׳ פרסאה קרי   ז, א׳ פתח בס״פ   ד׳ יתיר י׳   ה׳ יתיר י׳   ו׳ יתיר י׳
ז׳ ורביעאה קרי   יתיר י׳   יתיר י׳   ח׳ יתיר ו׳   אתעקרה קרי   יתיר י׳
ט׳ כ״א שביבין   י׳ אלפין קרי   ם רבתי   מלא ודגש   ורבון קרי

אין הימל און אויף דער ערד;
[ער איז דער] וואָס האָט מציל געווען דניאלן
פון דער מאַכט פון די לייבן.

29 און דערדאָזיקער דניאל האָט באַגליקט אונטער דער מלוכה פון דָריָוֶשן, און אונטער דער מלוכה פון כּוֹרֶש דעם פָּרַסער.

ז 1 אין ערשטן יאָר פון בֵּלשאַצַר דעם מלך פון בָּבל, האָט דניאל געזען אַ חלום, און זעאונגען פון זיין קאָפּ אויף זיין געלעגער; דענסמאָל האָט ער אויפגעשריבן דעם חלום, און האָט דערציילט דעם עיקר פון דער זאַך. 2 דניאל האָט אָנגעהויבן און דערציילט: איך האָב געזען אין מיין זעאונג ביי נאַכט, ערשט די פיר ווינטן פון הימל האָבן אויסגעבראָכן אויפן גרויסן ים. 3 און פיר גרויסע חיות זיינען אַרויסגעקומען פון ים, איינע אַנדערש פון דער אַנדערער. 4 די ערשטע איז געווען אַזוי ווי אַ לייב, און פליגלען פון אַן אָדלער האָט זי געהאַט; איך האָב געקוקט ביז אירע פליגלען זיינען אויסגעפליקט געוואָרן, און זי איז אויפגעהויבן געוואָרן פון דער ערד, און איז אַוועקגע־שטעלט געוואָרן אויף צוויי פיס אַזוי ווי אַ מענטש, און אַ האַרץ פון אַ מענטשן איז איר געגעבן געוואָרן. 5 און זע, אַן אַנדער חיה, אַ צווייטע, איז געווען געגליכן צו אַ בער, און זי איז געשטעלט געוואָרן אויף איין זייט, און דריי ריפּן זיינען געווען אין איר מויל צווישן אירע ציינער; און אַזוי האָט מען צו איר געזאָגט: שטיי אויף, עס פלייש אַ סך. 6 דערנאָך האָב איך געזען, ערשט אַן אַנדערע, אַזוי ווי אַ לעמפּערט; און זי האָט געהאַט פיר פליגלען פון אַ פויגל אויף איר רוקן, און פיר קעפּ האָט די חיה געהאַט; און געוועלטיקייט איז איר געגעבן געוואָרן. 7 דערנאָך האָב איך געזען אין די זעאונגען פון דער נאַכט, ערשט אַ פירטע חיה, שרעקלעך און מוראדיק, און געוואַלטיק שטאַרק; און גרויסע אַייזערנע ציינער האָט זי געהאַט; זי האָט געגעסן און האָט צעמאָלן, און דעם רעשט האָט זי צעטראָטן מיט אירע פיס; און זי איז געווען אַנדערש פון אַלע חיות וואָס פאַר איר, און צען הערנער האָט זי געהאַט. 8 האָב איך באַטראַכט די הערנער, ערשט אַן אַנדער האָרן, אַ קלענער, איז אַרויסגעוואַקסן צווישן זיי, און דריי פון די פאָדערשטע הערנער זיינען אויסגעריסן געוואָרן פון פאַר אים; און זע, אויגן אַזוי ווי די אויגן פון אַ מענטשן זיינען געווען אין דעמדאָזיקן האָרן, און אַ מויל וואָס האָט גערעדט גרויס. 9 איך האָב געקוקט

ביז טראָנען האָט מען אויפגעשטעלט,
און אַן אַלטבאַטאָגטער האָט זיך געזעצט;
זיין מלבוש איז געווען ווי ווייסער שניי,
און די האָר פון זיין קאָפּ ווי לויטערע וואָל;
זיין טראָן איז געווען פלאַמען פייער,
די רעדער דערפון, ברענעדיק פייער.
10 אַ טייך פייער האָט אַרויסגעשטראָמט,
און איז אַרויסגעגאַנגען פון פאַר אים;
טויזנט מאָל טויזנט האָבן אים באַדינט,
און צען טויזנט מאָל צען טויזנט זיינען פאַר אים געשטאַנען;

יא יְקוּמוּן דִּינָא יְתִב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ׃ חָזֵה הֲוֵית בֵּאדַיִן
מִן־קָל מִלַּיָּא רַבְרְבָתָא דִּי קַרְנָא מְמַלְּלָה חָזֵה הֲוֵית עַד
דִּי קְטִילַת חֵיוְתָא וְהוּבַד גִּשְׁמַהּ וִיהִיבַת לִיקֵדַת אֶשָּׁא׃
יב וּשְׁאָר חֵיוָתָא הֶעְדִּיו שָׁלְטָנְהוֹן וְאַרְכָה בְחַיִּין יְהִיבַת לְהוֹן
יג עַד־זְמַן וְעִדָּן׃ חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא וַאֲרוּ עִם־עֲנָנֵי
שְׁמַיָּא כְּבַר אֱנָשׁ אָתֵה הֲוָא וְעַד־עַתִּיק יוֹמַיָּא מְטָה
יד וּקְדָמוֹהִי הַקְרְבוּהִי׃ וְלֵהּ יְהִב שָׁלְטָן וִיקָר וּמַלְכוּ וְכֹל
עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא לֵהּ יִפְלְחוּן שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטָן עָלַם
טו דִּי־לָא יֶעְדֵּה וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא תִתְחַבַּל׃ אֶתְכְּרִיַּת
טז רוּחִי אֲנָה דָנִיֵּאל בְּגוֹא נִדְנֶה וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנַּנִי׃ קִרְבֵת
עַל־חַד מִן־קָאֲמַיָּא וְיַצִּיבָא אֶבְעֵא מִנֵּהּ עַל־כָּל־דְּנָה
יז וַאֲמַר־לִי וּפְשַׁר מִלַּיָּא יְהוֹדְעִנַּנִי׃ אִלֵּין חֵיוָתָא רַבְרְבָתָא
יח דִּי אִנִּין אַרְבַּע אַרְבְּעָה מַלְכִין יְקוּמוּן מִן־אַרְעָא׃ וִיקַבְּלוּן
מַלְכוּתָא קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין וְיַחְסְנוּן מַלְכוּתָא עַד־עָלְמָא וְעַד
יט עָלַם עָלְמַיָּא׃ אֱדַיִן צְבִית לְיַצָּבָא עַל־חֵיוְתָא רְבִיעָיְתָא
דִּי־הֲוָת שָׁנְיָה מִן־כָּלְּהֵין דְּחִילָה יַתִּירָה שִׁנַּיַּהּ דִּי־פַרְזֶל
וְטִפְרַיַּהּ דִּי־נְחָשׁ אָכְלָה מַדֱּקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלַיַּהּ רָפְסָה׃
כ וְעַל־קַרְנַיָּא עֲשַׂר דִּי בְרֵאשַׁהּ וְאָחֳרִי דִּי סִלְקַת וּנְפַלוּ
מִן־קֳדָמַיַּהּ תְּלָת וְקַרְנָא דִכֵּן וְעַיְנִין לַהּ וּפֻם מְמַלִּל
כא רַבְרְבָן וְחֶזְוַהּ רַב מִן־חַבְרָתַהּ׃ חָזֵה הֲוֵית וְקַרְנָא דִכֵּן
כב עָבְדָה קְרָב עִם־קַדִּישִׁין וְיָכְלָה לְהוֹן׃ עַד דִּי־אֲתָה עַתִּיק
יוֹמַיָּא וְדִינָא יְהִב לְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין וְזִמְנָא מְטָה וּמַלְכוּתָא
כג הֶחֱסִנוּ קַדִּישִׁין׃ כֵּן אֲמַר חֵיוְתָא רְבִיעָיְתָא מַלְכוּ רְבִיעָיָה
תֶּהֱוֵא בְאַרְעָא דִּי תִשְׁנֵא מִן־כָּל־מַלְכְוָתָא וְתֵאכֻל כָּל־
כד אַרְעָא וּתְדוּשִׁנַּהּ וְתַדְּקִנַּהּ׃ וְקַרְנַיָּא עֲשַׂר מִנַּהּ מַלְכוּתָה
עַשְׂרָה מַלְכִין יְקֻמוּן וְאָחֳרָן יְקוּם אַחֲרֵיהוֹן וְהוּא יִשְׁנֵא

יד'טו' טז' פתח בס"פ   טו' נ"א אִתְ'   יא' בס"א אנון כתיב   פתח באתנח
יט' יתיר ו'   יתיר י'   יתיר י'   יתיר י'   ב' ונפלה קרי   יתיר י'
כג' רביעאה קרי   פתח בס"פ

אַ בית־דין איז געזעסן,
און ביכער זיינען געווען געעפנט.

[11] האָב איך דענסמאָל געקוקט פון וועגן דעם קָול פון די גרויסע ווערטער וואָס דער האָרן האָט גערעדט – איך האָב געקוקט ביז די חיה איז געטייט געוואָרן, און איר לייב איז פאַרטיליקט געוואָרן, און איבערגעגעבן געוואָרן צום בראַנד פון פייער. [12] און פון די איבעריקע חיות האָט מען אָפּגעטאָן זייער געוועלטיקייט, אָבער אַ פאַרלענגערונג פון לעבן איז זיי געגעבן געוואָרן ביז אַ צייט און שעה.

[13] איך האָב געזען אין זעאונגען פון דער נאַכט,
ערשט אויף וואָלקנס פון הימל
איז אָנגעקומען אַזוי ווי אַ מענטשנקינד,
און ביז דעם אַלטבאַטאָגטן האָט ער דערגרייכט,
און מע האָט אים געבראַכט פאַר אים.
[14] און אים איז געגעבן געוואָרן געוועלטיקייט,
און כבוד, און מלוכה,
אַז אַלע פעלקער, אומות, און לשונות,
זאָלן דינען צו אים;
זיין געוועלטיקייט אַן אייביקע געוועלטיקייט, וואָס
פאַרגייט ניט,
און זיין מלוכה, אַזאַ וואָס ווערט ניט צעשטערט.

[15] איז מיר, דניאל, באַטריבט געוואָרן מיין געמיט אין לייב, און די זעאונגען פון מיין קאָפּ האָבן מיך געשראָקן. [16] האָב איך גענענט צו איינעם פון די וואָס זיינען געשטאַנען דערביי, און איך האָב געפרעגט די ריכטיקייט וועגן דעם אַלעם, און ער האָט מיר דערציילט, און האָט מיך געמאַכט וויסן דעם פּיתרון פון די זאַכן: [17] דידאָזיקע גרויסע חיות, וואָס זיינען פיר, זיינען פיר מלכים וואָס וועלן אויפשטיין אויף דער ערד. [16] אָבער די הייליקע פון דעם העכסטן וועלן איבערנעמען די מלוכה, און זיי וועלן האַלטן די מלוכה ביז אייביקייט און ביז אייביקאייביקייטן. [19] דענסמאָל האָב איך געוואָלט וויסן די ריכטיקייט וועגן דער פירטער חיה, וואָס איז געווען אַנדערש פון זיי אַלעמען – זייער מורא־דיק, וואָס אירע ציינער זיינען געווען פון אַייזן, און אירע נעגל פון קופּער, וואָס האָט געגעסן, צעמאָלן, און דעם רעשט צעטראָטן מיט אירע פיס; [20] און וועגן די צען הערנער וואָס אויף איר קאָפּ, און דעם אַנדערן וואָס איז אויסגעוואַקסן, און דריי זיינען אַרויסגעפאַלן פון פאַר אים – דעמדאָזיקן האָרן וואָס האָט געהאַט אויגן, און אַ מויל וואָס האָט גערעדט גרויס, און זיין אויסזען איז געווען גרעסער ווי פון זיינע חברים. [21] איך האָב געזען ווי דערדאָזיקער האָרן האָט געמאַכט אַ מלחמה מיט די הייליקע, און איז זיי ביינעקומען; [22] ביז דער אַלטבאַטאָגטער איז געקומען, און רעכט איז געגעבן געוואָרן די הייליקע פון דעם העכסטן, און די צייט איז געקומען, און די מלוכה האָבן פאַרנומען די הייליקע. [23] האָט ער אַזוי געזאָגט: די פירטע חיה [באַטייט]: אַ פירטע מלוכה וועט זיין אויף דער ערד, וואָס וועט זיין אַנדערש פון אַלע מלוכות, און זי וועט פאַרצערן די גאַנצע ערד, און וועט זי צעטרעטן און צעמאָלן. [24] און די צען הערנער [באַטייטן]: פון דערדאָזיקער מלוכה וועלן אויפשטיין צען מלכים, און נאָך אַן אַנדערער וועט אויפשטיין נאָך זיי, און ער וועט זיין

כה מִקַּדְמָיֵא וּתְלָתָה מַלְכִין יְהַשְׁפִּל׃ וּמִלִּין לְצַד עִלָּיָא
יְמַלִּל וּלְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין יְבַלֵּא וְיִסְבַּר לְהַשְׁנָיָה זִמְנִין וְדָת
כו וְיִתְיַהֲבוּן בִּידֵהּ עַד־עִדָּן וְעִדָּנִין וּפְלַג עִדָּן׃ וְדִינָא יִתִּב
כז וְשָׁלְטָנֵהּ יְהַעְדּוֹן לְהַשְׁמָדָה וּלְהוֹבָדָה עַד־סוֹפָא׃ וּמַלְכוּתָא
וְשָׁלְטָנָא וּרְבוּתָא דִּי מַלְכְוָת תְּחוֹת כָּל־שְׁמַיָּא יְהִיבַת
לְעַם קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְכֹל שָׁלְטָנַיָּא
כח לֵהּ יִפְלְחוּן וְיִשְׁתַּמְּעוּן׃ עַד־כָּה סוֹפָא דִי־מִלְּתָא אֲנָה
דָנִיֵּאל שַׂגִּיא ׀ רַעְיוֹנַי יְבַהֲלֻנַּנִי וְזִיוַי יִשְׁתַּנּוֹן עֲלַי וּמִלְּתָא
בְּלִבִּי נִטְרֵת׃

ח

א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת בֵּלְאשַׁצַּר הַמֶּלֶךְ חָזוֹן נִרְאָה אֵלַי
ב אֲנִי דָנִיֵּאל אַחֲרֵי הַנִּרְאָה אֵלַי בַּתְּחִלָּה׃ וָאֶרְאֶה בֶּחָזוֹן
וַיְהִי בִּרְאֹתִי וַאֲנִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה אֲשֶׁר בְּעֵילָם הַמְּדִינָה
ג וָאֶרְאֶה בֶּחָזוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־אוּבַל אוּלָי׃ וָאֶשָּׂא עֵינַי
וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה ׀ אַיִל אֶחָד עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל וְלוֹ קְרָנָיִם
וְהַקְּרָנַיִם גְּבֹהוֹת וְהָאַחַת גְּבֹהָה מִן־הַשֵּׁנִית וְהַגְּבֹהָה
ד עֹלָה בָּאַחֲרֹנָה׃ רָאִיתִי אֶת־הָאַיִל מְנַגֵּחַ יָמָּה וְצָפוֹנָה
וָנֶגְבָּה וְכָל־חַיּוֹת לֹא־יַעַמְדוּ לְפָנָיו וְאֵין מַצִּיל מִיָּדוֹ וְעָשָׂה
ה כִרְצֹנוֹ וְהִגְדִּיל׃ וַאֲנִי ׀ הָיִיתִי מֵבִין וְהִנֵּה צְפִיר־הָעִזִּים בָּא
מִן־הַמַּעֲרָב עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֵין נוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וְהַצָּפִיר
ו קֶרֶן חָזוּת בֵּין עֵינָיו׃ וַיָּבֹא עַד־הָאַיִל בַּעַל הַקְּרָנַיִם אֲשֶׁר
ז רָאִיתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל וַיָּרָץ אֵלָיו בַּחֲמַת כֹּחוֹ׃ וּרְאִיתִיו
מַגִּיעַ ׀ אֵצֶל הָאַיִל וַיִּתְמַרְמַר אֵלָיו וַיַּךְ אֶת־הָאַיִל וַיְשַׁבֵּר
אֶת־שְׁתֵּי קְרָנָיו וְלֹא־הָיָה כֹחַ בָּאַיִל לַעֲמֹד לְפָנָיו וַיַּשְׁלִיכֵהוּ
ח אַרְצָה וַיִּרְמְסֵהוּ וְלֹא־הָיָה מַצִּיל לָאַיִל מִיָּדוֹ׃ וּצְפִיר
הָעִזִּים הִגְדִּיל עַד־מְאֹד וּכְעָצְמוֹ נִשְׁבְּרָה הַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה
וַתַּעֲלֶנָה חָזוּת אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם׃

ז, כה׳ עלאה קרי   ח, ו׳ כ״א האבל

אַנדערש פון די פריערדיקע, און דריי מלכים וועט ער אַראָפּוואַרפן. 25 און ווערטער אַקעגן דעם העכסטן וועט ער רעדן, און די הייליקע פון דעם העכסטן וועט ער מאַטערן, און ער וועט טראַכטן צו ענדערן די צייטן און דאָס געזעץ; און זיי וועלן איבערגעגעבן ווערן אין זיין האַנט, ביז אַ צייט און צייטן און אַ האַלבע צייט. 26 אָבער אַ בית־דין וועט זיצן, און זיין געוועלטיקייט וועט מען אַוועקנעמען, כדי זי צו פאַרטיליקן און אונטערברענגען ביזן סוף. 27 און די מלוכה, און די געוועלטיקייט, און די גרויסקייט פון די קיניגרייכן אונטערן גאַנצן הימל, וועט איבערגעגעבן ווערן צו דעם פאָלק פון הייליקע פון דעם העכסטן; זייער מלוכה וועט זיין אַן אייביקע מלוכה, און אַלע געוועלטיקער וועלן דינען און געהאָרכן צו זיי.

28 ביז דאַנען איז דער סוף פון דער זאַך. מיך, דניאל, האָבן מיינע רעיונות זייער געשראָקן, און מיין פאַרב האָט זיך אויף מיר געביטן, און איך האָב די זאַך באַהאַלטן אין מיין האַרצן.

ח 1 אין דריטן יאָר פון מלך בּלשאַצרס מלוכה האָט זיך אַ זעאונג באַוויזן צו מיר, צו מיר דניאל, נאָך דעם וואָס האָט זיך צו מיר באַוויזן אין אָנהייב. 2 און איך האָב געזען אין אַ זעאונג — און אַז איך האָב עס געזען, בין איך געווען אין דער הויפּטשטאָט שושן, אין דער מדינה עֵילָם — איך האָב געזען אין אַ זעאונג, ווי איך בין ביי דעם שטראָם אולַי. 3 און איך האָב אויפגעהויבן מיינע אויגן, און האָב אַ קוק געטאָן, ערשט אַ ווידער שטייט פאַר דעם שטראָם, און ער האָט צוויי הערנער, און די צוויי הערנער זיינען הויכע, און איינער איז העכער פון צווייטן, און דער העכערער איז אַרויסגעוואַקסן צולעצט. 4 האָב איך געזען דעם ווידער שטויסן צו מערב, און צו צפון, און צו דָרום, און קיין חיה האָט זיך ניט געקענט שטעלן אַקעגן אים, און עס איז ניט געווען ווער זאָל מציל זיין פון זיין האַנט; און ער האָט געטאָן לויט זיין ווילן, און האָט זיך געגרייסט.

5 און ווי איך האָב דאָס באַטראַכט, ערשט אַ ציגנבאָק איז אָנגעקומען פון מערב־זייט איבערן געזיכט פון דער גאַנצער ערד, אָבער ער האָט ניט אָנגערירט די ערד; און דער באָק האָט געהאַט אַן אָנזעעוודיקן האָרן צווישן זיינע אויגן. 6 און ער איז צוגעקומען ביז צו דעם ווידער מיט די הערנער, וואָס איך האָב געזען שטיין פאַרן שטראָם, און ער איז אַרויפגעלאָפן אויף אים מיט דעם אימפּעט פון זיין כּוח. 7 און איך האָב אים געזען זיך אָנשטויסן אָן דעם ווידער, און ער איז געווען דערביטערט אויף אים, און ער האָט געשלאָגן דעם ווידער, און האָט צעבראָכן זיינע ביידע הערנער; און דער ווידער האָט ניט געהאַט קיין כּוח צו באַשטיין פאַר אים; און ער האָט אים אַנידערגעוואָרפן אויף דער ערד, און האָט אים געטרעטן, און עס איז ניט געווען ווער זאָל מציל זיין דעם ווידער פון זיין האַנט. 8 און דער ציגנבאָק האָט זיך זייער געגרייסט; אָבער אין זיין רעכטער שטאַרקייט, האָט זיך אָפּגעבראָכן דער גרויסער האָרן, און דאָס אויסזען פון פיר איז אַרויסגעוואַקסן אויף זיין אָרט, אַקעגן די פיר ווינטן פון הימל.

ט ומן־האחת מהם יצא קרן־אחת מצעירה ותגדל־יתר
י אל־הנגב ואל־המזרח ואל־הצבי: ותגדל עד־צבא
השמים ותפל ארצה מן־הצבא ומן־הכוכבים ותרמסם:
יא ועד שר־הצבא הגדיל וממנו הרים התמיד והשלך
יב מכון מקדשו: וצבא תנתן על־התמיד בפשע ותשלך
יג אמת ארצה ועשתה והצליחה: ואשמעה אחד־קדוש
מדבר ויאמר אחד קדוש לפלמוני המדבר עד־מתי
החזון התמיד והפשע שמם תת וקדש וצבא מרמס:
יד ויאמר אלי עד ערב בקר אלפים ושלש מאות ונצדק
טו קדש: ויהי בראתי אני דניאל את־החזון ואבקשה בינה
טז והנה עמד לנגדי כמראה־גבר: ואשמע קול־אדם בין
אולי ויקרא ויאמר גבריאל הבן להלז את־המראה:
יז ויבא אצל עמדי ובבאו נבעתי ואפלה על־פני ויאמר
יח אלי הבן בן־אדם כי לעת־קץ החזון: ובדברו עמי
נרדמתי על־פני ארצה ויגע־בי ויעמידני על־עמדי:
יט ויאמר הנני מודיעך את אשר־יהיה באחרית הזעם כי
כ למועד קץ: האיל אשר־ראית בעל הקרנים מלכי מדי
כא ופרס: והצפיר השעיר מלך יון והקרן הגדולה אשר
כב בין־עיניו הוא המלך הראשון: והנשברת ותעמדנה
ארבע תחתיה ארבע מלכיות מגוי יעמדנה ולא בכחו:
כג ובאחרית מלכותם כהתם הפשעים יעמד מלך עז־פנים
כד ומבין חידות: ועצם כחו ולא בכחו ונפלאות ישחית
כה והצליח ועשה והשחית עצומים ועם־קדשים: ועל־
שכלו והצליח מרמה בידו ובלבבו יגדיל ובשלוה ישחית
כו רבים ועל שר־שרים יעמד ובאפס יד ישבר: ומראה
הערב והבקר אשר נאמר אמת הוא ואתה סתם החזון
כז כי לימים רבים: ואני דניאל נהייתי ונחליתי ימים

ט׳ סבירין יצאה   יא׳ הורם קרי

[9] און פון איינעם פון זיי איז אַרויסגעגאַנגען אַ קלענער האָרן, און ער איז געוואָרן זייער גרויס קעגן דָרום, און קעגן מזרח, און קעגן דעם שיינעם לאַנד. [10] און ער איז געוואָרן גרויס ביז צו דעם חיל פון הימל, און האָט אַראָפּגעוואָרפן צו דער ערד טייל פון דעם חיל – פון די שטערן, און האָט זיי צעטרעטן. [11] און ביז צו דעם האַר פון חיל האָט ער זיך געגרייסט; און דער שטענדיקער קרבן איז פון אים אַוועקגענומען געוואָרן, און דער אָרט פון זיין הייליקטום איז אַיינגעוואָרפן געוואָרן. [12] און דער חיל איז איבערגעגעבן געוואָרן אין איינעם מיט דעם שטענדיקן קרבן דורך פאַרברעך; און ער האָט געשליידערט דעם אמת צו דער ערד, און ער האָט אויפגעטאָן און האָט באַגליקט. [13] און איך האָב געהערט ווי איין הייליקער האָט גערעדט, און איין הייליקער האָט געזאָגט צו דעם אומבאַקענטן וואָס האָט גערעדט: אויף ביז וואַנען איז די זעאונג וועגן דעם שטענדיקן קרבן, און דעם פאַרברעך וואָס צעגרוילט, דאָס איבערגעבן אי דאָס הייליקטום אי דעם חיל צום צעטרעטן? [14] האָט ער צו מיר געזאָגט: ביז צוויי טויזנט און דריי הונדערט אָוונטן און פרימאָרגנס; דענסמאָל וועט דאָס הייליקטום קומען צו זיין רעכט.

[15] און עס איז געווען, ווי איך, דניאל, האָב געזען די זעאונג, און האָב געזוכט צו פאַרשטיין, ערשט אַקעגן מיר שטייט אַזוי ווי דאָס אויסזען פון אַ מאַן. [16] און איך האָב געהערט דעם קָול פון אַ מענטשן איבערן אולַי, און ער האָט אויסגערופן און האָט געזאָגט: גַבריאֵל, גיב דעם־דאָזיקן צו פאַרשטיין די זעאונג. [17] איז ער צוגעקומען לעבן וווּ איך בין געשטאַנען, און ווי ער איז צוגעקומען, אַזוי בין איך דערשראָקן געוואָרן, און בין געפאַלן אויף מיין פנים; האָט ער צו מיר געזאָגט: פאַרשטיי, דו מענטשנקינד, וואָרום פאַר דער צייט פון קֵץ[א] איז די זעאונג. [18] און ווי ער האָט צו מיר גערעדט, בין איך אַנטשלאָפן געוואָרן אויף מיין פנים צו דער ערד; האָט ער מיך אָנגערירט, און האָט מיך ווידער אויפגעשטעלט וווּ איך בין געשטאַנען. [19] און ער האָט געזאָגט: זע, איך מאַך דיך וויסן וואָס וועט געשען אין סוף פון דעם צאָרן, וואָרום דאָס איז פאַר דער צייט פון קֵץ[א]. [20] דער ווידער וואָס דו האָסט געזען, מיט די צוויי הערנער, דאָס זיינען די מלכים פון מָדַי און פָּרַס. [21] און דער האָריקער באָק איז דער מלך פון יָוָן; און דער גרויסער האָרן וואָס צווישן זיינע אויגן, דאָס איז דער ערשטער מלך. [22] און דער צעבראָכענער וואָס אויף זיין אָרט זיינען אויפגעשטאַנען פיר [באַטייט]: פיר מלוכות וועלן אויפשטיין פון דעם פאָלק, אָבער אָן זיין מאַכט. [23] און אין סוף פון זייער מלוכה, אַז די פאַרברעכער וועלן האָבן אויסגעפירט, וועט אויפשטיין אַ מלך מיט אַ פאַרשייטן פנים, וואָס פאַרשטייט זיך אויף ליסטיקייטן. [24] און זיין מאַכט וועט זיין גרויס, אָבער ניט מיט זיין אייגענעם כּוח; און ער וועט וווּנדערלעך צעשטערן, און וועט באַגליקן און אויפטאָן; און ער וועט אומברענגען די מאַכטיקע, און דאָס פאָלק פון הייליקע. [25] און דורך זיין שׂכל וועט ער באַגליקן אין דעם באַטרוג פון זיין האַנט; און ער וועט זיך גרייסן אין זיין האַרצן, און אין מיטן פון שלום וועט ער אומברענגען פיל, און אַקעגן דעם האַר פון די האַרן וועט ער זיך שטעלן; אָבער אָן עמיצנס האַנט וועט ער צעבראָכן ווערן. [26] און די זעאונג פון די אָוונטן און פרימאָרגנס וואָס איז אָנגעזאָגט געוואָרן איז אמת; אָבער דו באַהאַלט די זעאונג, וואָרום דאָס איז אויף פיל טעג אַרום.

[27] און איך, דניאל, בין פיל טעג געווען צעבראָכן און קראַנק; דערנאָך בין איך אויפגעשטאַנען, און האָב געטאָן

[א] דער סוף, די גאולה־צייט.

וָאָקוּם וָאֶעֱשֶׂה אֶת־מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ וָאֶשְׁתּוֹמֵם עַל־הַמַּרְאֶה
וְאֵין מֵבִין׃

ט

א בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ בֶּן־אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִזֶּרַע מָדָי אֲשֶׁר
ב הָמְלַךְ עַל מַלְכוּת כַּשְׂדִּים׃ בִּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ אֲנִי
דָּנִיֵּאל בִּינֹתִי בַּסְּפָרִים מִסְפַּר הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־
יְהוָה אֶל־יִרְמִיָה הַנָּבִיא לְמַלֹּאות לְחָרְבוֹת יְרוּשָׁלִַם שִׁבְעִים
ג שָׁנָה׃ וָאֶתְּנָה אֶת־פָּנַי אֶל־אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים לְבַקֵּשׁ תְּפִלָּה
ד וְתַחֲנוּנִים בְּצוֹם וְשַׂק וָאֵפֶר׃ וָאֶתְפַּלְלָה לַיהוָה אֱלֹהַי
וָאֶתְוַדֶּה וָאֹמְרָה אָנָּא אֲדֹנָי הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר
ה הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו׃ חָטָאנוּ וְעָוִינוּ
ו וְהִרְשַׁעְנוּ וּמָרָדְנוּ וְסוֹר מִמִּצְוֹתֶךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ׃ וְלֹא
שָׁמַעְנוּ אֶל־עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּשִׁמְךָ אֶל־
ז מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ וְאֶל כָּל־עַם הָאָרֶץ׃ לְךָ אֲדֹנָי
הַצְּדָקָה וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים כַּיּוֹם הַזֶּה לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיוֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלִַם וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים בְּכָל־הָאֲרָצוֹת
ח אֲשֶׁר הִדַּחְתָּם שָׁם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בָךְ׃ יְהוָה לָנוּ
בֹּשֶׁת הַפָּנִים לִמְלָכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ
ט לָךְ׃ לַאדֹנָי אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִחוֹת כִּי מָרַדְנוּ בּוֹ׃
י וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּתוֹרֹתָיו אֲשֶׁר
יא נָתַן לְפָנֵינוּ בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ אֶת־
תּוֹרָתֶךָ וְסוֹר לְבִלְתִּי שְׁמוֹעַ בְּקֹלֶךָ וַתִּתַּךְ עָלֵינוּ הָאָלָה
וְהַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר כְּתוּבָה בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים כִּי
יב חָטָאנוּ לוֹ׃ וַיָּקֶם אֶת־דְּבָרָיו אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלֵינוּ וְעַל
שֹׁפְטֵינוּ אֲשֶׁר שְׁפָטוּנוּ לְהָבִיא עָלֵינוּ רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר
לֹא־נֶעֶשְׂתָה תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם כַּאֲשֶׁר נֶעֶשְׂתָה בִּירוּשָׁלִָם׃
יג כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת בָּאָה

ט, ד׳ ל׳ מלא דגש ה׳ יתיר ו׳ יב׳ יתיר י׳

די אַרבעט פאַרן מלך; און איך בין געווען אַ צעגרוילטער פון דער זעאונג, אָבער קיינער האָט ניט געמערקט.

ט [1] אין ערשטן יאָר פון דָרְיָוֶש דעם זון פון אַחַשְוֵרוֹש פון דעם אָפּשטאַם פון מָדַי, וואָס איז געמאַכט געוואָרן פאַר אַ מלך איבער דעם קיניגרייך פון די כַּשְׂדִים, [2] אין ערשטן יאָר פון זיין מלוכה, האָב איך, דניאל, נאָכגעקוקט אין די ספרים די צאָל פון די יאָרן וואָס דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יִרְמְיָה הנביא, צו דערפילן אויף די חורבות פון ירושָלַיִם — זיבעציק יאָר. [3] און איך האָב געקערט מיין פנים צו גאָט דעם האַר, צו בעטן אַ תּפילה און אַ בקשה מיט פאַסטן, און זאַק און אַש. [4] און איך האָב מתפלל געווען צו יהוה מיין גאָט, און האָב מיך מתוודה געווען, און האָב געזאָגט: איך בעט דיך גאָט, דו גרויסער און פאַרכטיקער גאָט, וואָס היט דעם בונד און די גענאָד צו די וואָס האָבן אים ליב, און צו די וואָס היטן זיינע געבאָט, [5] מיר האָבן געזינדיקט, און פאַרבראָכן, און שלעכטס געטאָן, און ווידערשפעניקט, און זיך אָפּגעקערט פון דיינע געבאָט און דיינע געזעצן; [6] און מיר האָבן ניט צוגעהערט צו דיינע קנעכט די נביאים, וואָס האָבן גערעדט אין דיין נאָמען צו אונדזערע מלכים, אונדזערע האַרן, און אונדזערע עלטערן, און צו דעם גאַנצן פאָלק פון לאַנד. [7] צו דיר, גאָט, איז די גערעכטיקייט, און צו אונדז איז היינטיקן טאָג די שאַנד פון פנים — צו די מענער פון יהודה, און צו די באַווינער פון ירושָלַיִם, און צו גאַנץ ישראל, די נאָענטע און די ווייטע, אין אַלע לענדער וואָס דו האָסט זיי פאַרשטויסן אַהין, פון וועגן דער פעלשונג וואָס זיי האָבן געפעלשט אָן דיר. [8] גאָט, צו אונדז איז די שאַנד פון פנים, צו אונדזערע מלכים, צו אונדזערע האַרן, און צו אונדזערע עלטערן, ווייל מיר האָבן געזינדיקט צו דיר. [9] ביי גאָט אונדזער האַר איז די דערבאַרימונג און די פאַרגעבונג; וואָרום מיר האָבן ווידערשפעניקט אָן אים, [10] און מיר האָבן ניט צוגעהערט צו דעם קול פון יהוה אונדזער גאָט, צו גיין אין זיינע לערנונגען, וואָס ער האָט אַוועקגעלייגט פאַר אונדז דורך דער האַנט פון זיינע קנעכט די נביאים. [11] און גאַנץ ישראל האָבן איבערגעטרעטן דיין תּורה, און זיך אָפּגעקערט, ניט צוצוהערן צו דיין קול, און אויף אונדז איז אויסגעגאָסן געוואָרן די קללה און די שבועה וואָס שטייט געשריבן אין דער תּורה פון משה דעם קנעכט פון גאָט, ווייל מיר האָבן געזינדיקט צו אים. [12] און ער האָט מקיים געווען זיין וואָרט, וואָס ער האָט גערעדט וועגן אונדז, און וועגן אונדזערע שופטים וואָס האָבן אונדז געמשפּט, צו ברענגען אויף אונדז אַ גרויס בייז, וואָס איז ניט געשען אונטערן גאַנצן הימל אַזוי ווי עס איז געשען צו ירושָלַיִם. [13] אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תּורה פון משהן, איז דאָסדאָזיקע גאַנצע בייז

געקומען אויף אונדז; אָבער מיר האָבן ניט געבעטן פאַר יהוה אונדזער גאָט, כּדי זיך אומצוקערן פון אונדזערע זינד, און זיך צו קליגן אין דיין אמת. [14] און גאָט האָט אויפּגעפּאַסט אויף דעם בייז, און האָט עס געבראַכט אויף אונדז, וואָרום יהוה אונדזער גאָט איז גערעכט אין אַלע זיינע טואונגען וואָס ער האָט געטאָן, און מיר האָבן ניט צוגעהערט צו זיין קָול. [15] און אַצונד, יהוה אונדזער גאָט, דו וואָס האָסט אַרויסגעצויגן דיין פאָלק פון לאַנד מִצרַיִם מיט אַ שטאַרקער האַנט, און דיר געמאַכט אַ נאָמען אַזוי ווי אויף היינטיקן טאָג — מיר האָבן געזינדיקט, מיר האָבן שלעכטס געטאָן. [16] גאָט, לויט אַלע דיינע גערעכטיקייטן, זאָל, איך בעט דיך, זיך אָפּקערן דיין כּעס און דיין גרימצאָרן פון דיין שטאָט ירושָלַיִם, דיין הייליקן באַרג, וואָרום פון וועגן אונדזערע זינד, און פון וועגן די פאַרברעכן פון אונדזערע עלטערן, איז ירושָלַיִם און דיין פאָלק צו שאַנד ביי אַלע אונדזערע אַרומיקע. [17] און אַצונד, אונדזער גאָט, הער צו די תּפילה פון דיין קנעכט, און זיין בקשה, און דערלייכט דיין פּנים אויף דיין פאַרוויסטן הייליקטום פון גאָטס וועגן. [18] נייג, מיין גאָט, דיין אויער, און הער, עפן דיינע אויגן, און זע אונדזערע פאַרוויסטונגען, און די שטאָט וואָס דיין נאָמען ווערט אויף איר גערופן, וואָרום ניט פון וועגן אונדזערע גערעכטיקייטן מאַכן מיר פאַלן פאַר דיר אונדזער בקשה, נייערט פון וועגן דיין גרויס דערבאַרימונג. [19] גאָט, הער, גאָט, פאַרגיב, גאָט, פאַרנעם און טו, זאָלסט ניט זאַמען; פון דיינעטוועגן, מיין גאָט, וואָרום דיין נאָמען ווערט גערופן אויף דיין שטאָט און אויף דיין פאָלק.

[20] און ווי איך רעד נאָך, און בין מתפּלל, און בין זיך מתוודה אויף מיינע זינד, און די זינד פון מיין פאָלק ישׂראל, און מאַך פאַלן מיין בקשה פאַר יהוה מיין גאָט, פון וועגן דעם הייליקן באַרג פון מיין גאָט — [21] ווי איך רעד נאָך אין געבעט, אַזוי איז דער מאַן גַבריאֵל, וואָס איך האָב געזען אין דער זעאונג אין אָנהייב, געקומען פליעדיק צו פליען, און האָט מיך אָנגערירט, אַרום דער צייט פון אָוונט־קרבן. [22] און ער האָט געגעבן צו פאַרשטיין, און האָט מיט מיר גערעדט, און האָט געזאָגט: דניאל, איך בין אַצונד אַרויסגעקומען דיך צו קליגן אין פאַרשטאַנדיקייט. [23] ביים אָנהייב פון דיין בקשה איז אַרויס אַ וואָרט, און איך בין געקומען עס צו זאָגן, וואָרום דו ביסט באַליבט; דרום באַטראַכט דאָס וואָרט, און פאַרשטיי די זעאונג. [24] זיבעציק [יאָר־] וואָכן זיינען נִגזר געוואָרן אויף דיין פאָלק און אויף דיין הייליקער שטאָט, כּדי צו פאַרלענדן דעם פאַרברעך, און פאַרטיליקן דעם חטא, און מכפּר זיין אויף דער זינד, און ברענגען אייביקע גערעכטיקייט, און באַזיגלען די זעאונג און די נביאות, און זאַלבן דעם קָדשי־קָדשים. [25] און זאָלסט וויסן און פאַרשטיין, אַז פון דעם אַרויסגאַנג פון דעם וואָרט, ווידער אויפצובויען ירושָלַיִם, ביז דעם געזאַלבטן פירשט, זיינען זיבן וואָכן, און צוויי און זעכציק וואָכן וועט זי ווידער זיין אויפגעבויט, מיט מערק און גראָבנס,

עָלֵינוּ וְלֹא חִלִּינוּ אֶת־פְּנֵי ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָשׁוּב מֵעֲוֺנֵנוּ
יד וּלְהַשְׂכִּיל בַּאֲמִתֶּךָ׃ וַיִּשְׁקֹד יְהוָה עַל־הָרָעָה וַיְבִיאֶהָ
עָלֵינוּ כִּי־צַדִּיק יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה
טו וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקֹלוֹ׃ וְעַתָּה ׀ אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ
אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם
טז הַזֶּה חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ׃ אֲדֹנָי כְּכָל־צִדְקֹתֶךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ
וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַםִ הַר־קָדְשֶׁךָ כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֺנוֹת
יז אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַםִ וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ׃ וְעַתָּה ׀
שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ
יח עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַן אֲדֹנָי׃ הַטֵּה אֱלֹהַי ׀ אָזְנְךָ
וּשְׁמָע פְּקַחה עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא
שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי ׀ לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ
יט לְפָנֶיךָ כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃ אֲדֹנָי ׀ שְׁמָעָה אֲדֹנָי ׀ סְלָחָה
אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ
כ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ׃ וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל
וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי וְחַטַּאת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּמַפִּיל תְּחִנָּתִי
כא לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהַי עַל הַר־קֹדֶשׁ אֱלֹהָי׃ וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר
בַּתְּפִלָּה וְהָאִישׁ גַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי בֶחָזוֹן בַּתְּחִלָּה
כב מֻעָף בִּיעָף נֹגֵעַ אֵלַי כְּעֵת מִנְחַת־עָרֶב׃ וַיָּבֶן וַיְדַבֵּר עִמִּי
כג וַיֹּאמַר דָּנִיֵּאל עַתָּה יָצָאתִי לְהַשְׂכִּילְךָ בִינָה׃ בִּתְחִלַּת
תַּחֲנוּנֶיךָ יָצָא דָבָר וַאֲנִי בָּאתִי לְהַגִּיד כִּי חֲמוּדוֹת אָתָּה
כד וּבִין בַּדָּבָר וְהָבֵן בַּמַּרְאֶה׃ שָׁבֻעִים שִׁבְעִים נֶחְתַּךְ עַל־
עַמְּךָ ׀ וְעַל־עִיר קָדְשֶׁךָ לְכַלֵּא הַפֶּשַׁע וּלְחָתֵם חַטָּאוֹת
וּלְכַפֵּר עָוֺן וּלְהָבִיא צֶדֶק עֹלָמִים וְלַחְתֹּם חָזוֹן וְנָבִיא
כה וְלִמְשֹׁחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ וְתֵדַע וְתַשְׂכֵּל מִן־מֹצָא דָבָר
לְהָשִׁיב וְלִבְנוֹת יְרוּשָׁלַםִ עַד־מָשִׁיחַ נָגִיד שָׁבֻעִים שִׁבְעָה
וְשָׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם תָּשׁוּב וְנִבְנְתָה רְחוֹב וְחָרוּץ

יח׳ יתיר ה   יט׳ פתח באתנח   כד׳ ולהתם קרי   יתיר ו

וּבְצוֹק הָעִתִּים׃ וְאַחֲרֵי הַשָּׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם יִכָּרֵת
כו מָשִׁיחַ וְאֵין לוֹ וְהָעִיר וְהַקֹּדֶשׁ יַשְׁחִית עַם נָגִיד הַבָּא
וְקִצּוֹ בַשֶּׁטֶף וְעַד קֵץ מִלְחָמָה נֶחֱרֶצֶת שֹׁמֵמוֹת׃ וְהִגְבִּיר
כז בְּרִית לָרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲצִי הַשָּׁבוּעַ יַשְׁבִּית ׀ זֶבַח
וּמִנְחָה וְעַל כְּנַף שִׁקּוּצִים מְשֹׁמֵם וְעַד־כָּלָה וְנֶחֱרָצָה תִּתַּךְ
עַל־שֹׁמֵם׃

י

א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס דָּבָר נִגְלָה לְדָנִיֵּאל
אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמוֹ בֵּלְטְשַׁאצַּר וֶאֱמֶת הַדָּבָר וְצָבָא גָדוֹל
ב וּבִין אֶת־הַדָּבָר וּבִינָה לוֹ בַּמַּרְאֶה׃ בַּיָּמִים הָהֵם אֲנִי
ג דָנִיֵּאל הָיִיתִי מִתְאַבֵּל שְׁלֹשָׁה שָׁבֻעִים יָמִים׃ לֶחֶם חֲמֻדוֹת
לֹא אָכַלְתִּי וּבָשָׂר וָיַיִן לֹא־בָא אֶל־פִּי וְסוֹךְ לֹא־סָכְתִּי עַד־
ד מְלֹאת שְׁלֹשֶׁת שָׁבֻעִים יָמִים׃ וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־יַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל הוּא
ה חִדָּקֶל׃ וָאֶשָּׂא אֶת־עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אִישׁ־אֶחָד לָבוּשׁ
ו בַּדִּים וּמָתְנָיו חֲגֻרִים בְּכֶתֶם אוּפָז׃ וּגְוִיָּתוֹ כְתַרְשִׁישׁ וּפָנָיו
כְּמַרְאֵה בָרָק וְעֵינָיו כְּלַפִּידֵי אֵשׁ וּזְרֹעֹתָיו וּמַרְגְּלֹתָיו כְּעֵין
ז נְחֹשֶׁת קָלָל וְקוֹל דְּבָרָיו כְּקוֹל הָמוֹן׃ וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל
לְבַדִּי אֶת־הַמַּרְאָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־הָיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת־
הַמַּרְאָה אֲבָל חֲרָדָה גְדֹלָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְרְחוּ בְּהֵחָבֵא׃
ח וַאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי וָאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת
וְלֹא נִשְׁאַר־בִּי כֹּחַ וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ עָלַי לְמַשְׁחִית וְלֹא עָצַרְתִּי
ט כֹּחַ׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל דְּבָרָיו וּכְשָׁמְעִי אֶת־קוֹל דְּבָרָיו
י וַאֲנִי הָיִיתִי נִרְדָּם עַל־פָּנַי וּפָנַי אָרְצָה׃ וְהִנֵּה־יָד נָגְעָה
יא בִּי וַתְּנִיעֵנִי עַל־בִּרְכַּי וְכַפּוֹת יָדָי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי דָּנִיֵּאל אִישׁ־
חֲמֻדוֹת הָבֵן בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר אֵלֶיךָ וַעֲמֹד עַל־
עָמְדֶךָ כִּי עַתָּה שֻׁלַּחְתִּי אֵלֶיךָ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי אֶת־הַדָּבָר

ט, כו׳ בס״א נֶחֱ׳ כז׳ סבירין ועד י, א׳ פתח באתנח בס״א לו
ח׳ בס״א ואראה אֶה׳לָה הַזֹּאת ׳אַךְ בִּי׳ כֹּחַ

אָבער אין געדריקטע צייטן. [26] און נאָך די צוויי און זעכציק וואָכן, וועט פאַרשניטן ווערן אַ געזאַלבטער, און פון אים וועט ניט בלייבן; און די שטאָט און דאָס הייליקטום וועט צעשטערן דאָס פאָלק פון אַ פירשט וואָס וועט קומען; און זיין סוף וועט זיין מיט פלייצונג; און ביז צום סוף פון דער מלחמה זיינען נגזר געוואָרן פאַרוויסטונגען. [27] און ער וועט מאַכן אַ שטאַרקן בונד מיט פיל פאַר איין וואָך; און אַ האַלבע וואָך וועט ער פאַרשטערן שלאַכטאָפּפער און שפּייזאָפּפער; און אויף דעם פליגל פון אומווערדיקייטן וועט קומען דער פאַרוויסטער, אַזש ביז אַ פאַרלענדונג און אַ גזר וועט אויסגעגאָסן ווערן אויף דעם פאַרוויסטער.

י [1] אין דריטן יאָר פון כּורֶש דעם מלך פון פָּרַס איז אַנטפּלעקט געוואָרן אַ וואָרט צו דניאלן, וואָס זיין נאָמען איז גערופן געוואָרן בֵּלטשאַצַר; און דאָס וואָרט איז געווען אמת, און וועגן אַ לאַנגער צייט; און ער האָט באַטראַכט דאָס וואָרט, און האָט פאַרשטאַנען די זעאונג. [2] אין יענע טעג האָב איך, דניאל, געטרויערט דריי וואָכן צייט. [3] גלוסטיקע שפּייז האָב איך ניט געגעסן, און פלייש און וויין איז ניט געקומען אין מיין מויל, און זאַלבן האָב איך זיך ניט געזאַלבט, ביז עס זיינען פול געוואָרן דריי וואָכן צייט. [4] און אין פיר און צוואַנציקסטן טאָג פון ערשטן חודש, ווען איך בין געווען ביים ברעג פון גרויסן טייך, דאָס איז חִדֶקֶל, [5] האָב איך אויפגעהויבן מיינע אויגן, און האָב געזען, ערשט אַ מאַן אָנגעקליידט אין ליינען, און זיינע לענדן אַרומגעגורט מיט גאָלד פון אופָז. [6] און זיין לייב אַזוי ווי גאָלדשטיין, און זיין פּנים אַזוי ווי דאָס אויסזען פון בליץ, און זיינע אויגן אַזוי ווי פלאַמען פייער, און זיינע אָרעמס און זיינע פיס אַזוי ווי דער אָנבליק פון בלאַנקן קופּער, און דער קָול פון זיינע ווערטער אַזוי ווי דער קָול פון אַ מחנה. [7] און איך, דניאל, אַליין האָב געזען די זעאונג, אָבער די מענטשן וואָס מיט מיר האָבן ניט געזען די זעאונג, נאָר אַ גרויסע ציטערניש איז אויף זיי געפאַלן, און זיי זיינען אַנטלאָפן זיך צו באַהאַלטן. [8] בין איך געבליבן אַליין, און איך האָב געזען דידאָזיקע גרויסע זעאונג, און אין מיר איז ניט געבליבן קיין כּוח, וואָרום מיין פאַרב האָט זיך אויף מיר שרעקלעך געביטן, און איך האָב מער ניט געהאַט קיין כּוח. [9] און איך האָב געהערט דעם קָול פון זיינע ווערטער; און ווי איך האָב געהערט דעם קָול פון זיינע ווערטער, אַזוי בין איך אַנטשלאָפן געוואָרן אויף מיין פּנים, מיט מיין פּנים צו דער ערד. [10] ערשט אַ האַנט האָט מיך אָנגערירט, און האָט מיך געטרייסלט פאַר מיינע קני און מיינע האַנטפלעכן. [11] און ער האָט צו מיר געזאָגט: דניאל, דו באַליבטער מאַן, פאַרשטיי די ווערטער וואָס איך רעד צו דיר, און שטיי אויף אַוו דו ביסט געשטאַנען, וואָרום איך בין אַצונד געשיקט געוואָרן צו דיר. און ווי ער האָט מיט מיר גערעדט דאָסדאָזיקע וואָרט,

יב הַוֶּה עָמַדְתִּי מַרְעִיד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי אַל־תִּירָא דָנִיֵּאל כִּי ׀
מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר נָתַתָּ אֶת־לִבְּךָ לְהָבִין וּלְהִתְעַנּוֹת
יג לִפְנֵי אֱלֹהֶיךָ נִשְׁמְעוּ דְבָרֶיךָ וַאֲנִי בָאתִי בִּדְבָרֶיךָ׃ וְשַׂר ׀
מַלְכוּת פָּרַס עֹמֵד לְנֶגְדִּי עֶשְׂרִים וְאֶחָד יוֹם וְהִנֵּה מִיכָאֵל
אַחַד הַשָּׂרִים הָרִאשֹׁנִים בָּא לְעָזְרֵנִי וַאֲנִי נוֹתַרְתִּי שָׁם
יד אֵצֶל מַלְכֵי פָרָס׃ וּבָאתִי לַהֲבִינְךָ אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָה
טו לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־עוֹד חָזוֹן לַיָּמִים׃ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי
טז כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה נָתַתִּי פָנַי אַרְצָה וְנֶאֱלָמְתִּי׃ וְהִנֵּה כִּדְמוּת
בְּנֵי אָדָם נֹגֵעַ עַל־שְׂפָתָי וָאֶפְתַּח־פִּי וָאֲדַבְּרָה וָאֹמְרָה
אֶל־הָעֹמֵד לְנֶגְדִּי אֲדֹנִי בַּמַּרְאָה נֶהֶפְכוּ צִירַי עָלַי וְלֹא
יז עָצַרְתִּי כֹּחַ׃ וְהֵיךְ יוּכַל עֶבֶד אֲדֹנִי זֶה לְדַבֵּר עִם־אֲדֹנִי
זֶה וַאֲנִי מֵעַתָּה לֹא־יַעֲמָד־בִּי כֹחַ וּנְשָׁמָה לֹא נִשְׁאֲרָה־בִי׃
יח יט וַיֹּסֶף וַיִּגַּע־בִּי כְּמַרְאֵה אָדָם וַיְחַזְּקֵנִי׃ וַיֹּאמֶר אַל־תִּירָא
אִישׁ־חֲמֻדוֹת שָׁלוֹם לָךְ חֲזַק וַחֲזָק וּכְדַבְּרוֹ עִמִּי הִתְחַזַּקְתִּי
כ וָאֹמְרָה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כִּי חִזַּקְתָּנִי׃ וַיֹּאמֶר הֲיָדַעְתָּ לָמָּה־
בָּאתִי אֵלֶיךָ וְעַתָּה אָשׁוּב לְהִלָּחֵם עִם־שַׂר פָּרָס וַאֲנִי
כא יוֹצֵא וְהִנֵּה שַׂר־יָוָן בָּא׃ אֲבָל אַגִּיד לְךָ אֶת־הָרָשׁוּם בִּכְתָב
אֱמֶת וְאֵין אֶחָד מִתְחַזֵּק עִמִּי עַל־אֵלֶּה כִּי אִם־מִיכָאֵל
שַׂרְכֶם׃

יא

א וַאֲנִי בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ הַמָּדִי עָמְדִי לְמַחֲזִיק וּלְמָעוֹז
ב לוֹ׃ וְעַתָּה אֱמֶת אַגִּיד לָךְ הִנֵּה־עוֹד שְׁלֹשָׁה מְלָכִים
עֹמְדִים לְפָרַס וְהָרְבִיעִי יַעֲשִׁיר עֹשֶׁר־גָּדוֹל מִכֹּל וּכְחֶזְקָתוֹ
ג בְעָשְׁרוֹ יָעִיר הַכֹּל אֵת מַלְכוּת יָוָן׃ וְעָמַד מֶלֶךְ גִּבּוֹר
ד וּמָשַׁל מִמְשָׁל רַב וְעָשָׂה כִּרְצוֹנוֹ׃ וּכְעָמְדוֹ תִּשָּׁבֵר מַלְכוּתוֹ
וְתֵחָץ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם וְלֹא לְאַחֲרִיתוֹ וְלֹא כְמָשְׁלוֹ
אֲשֶׁר מָשָׁל כִּי תִנָּתֵשׁ מַלְכוּתוֹ וְלַאֲחֵרִים מִלְּבַד־אֵלֶּה׃

י, יד׳ הר׳ בקמץ   יא, ג׳ ד׳ קמץ בו״ק

בין איך אויפגעשטאַנען ציטערנדיקערהייט. [12] און ער האָט צו מיר געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן, דניאל, וואָרום פון דעם ערשטן טאָג אָן וואָס דו האָסט אָפּגעגעבן דיין האַרץ צו פאַרשטיין, און זיך צו פּייניקן פאַר דיין גאָט, זיינען דיינע ווערטער געהערט געוואָרן, און איך בין געקומען פון וועגן דיינע ווערטער. [13] אָבער דער שׂר פון מַלכות פָּרַס האָט זיך געשטעלט אַקעגן מיר איין און צוואַנציק טעג, אָבער זע, מיכָאֵל, איינער פון די ערשטע שָׂרים, איז מיר געקומען צו הילף. אַזוי בין איך דאָרטן פאַרבליבן ביי די מלכים פון פָּרַס. [14] און איך בין געקומען דיר געבן צו פאַרשטיין וואָס וועט געשען צו דיין פאָלק אין סָוף פון די טעג; וואָרום דאָס איז נאָך אַ זעאונג אויף אַ צייט.

[15] און ווי ער האָט גערעדט צו מיר אַזוי ווי דידאָזיקע ווערטער, אַזוי האָב איך געקערט מיין פּנים צו דער ערד, און בין אַנשטומט געוואָרן. [16] ערשט אַזוי ווי אַ געשטאַלט פון מענטשנקינדער האָט מיך אָנגערירט אויף די ליפּן, און איך האָב געעפנט מיין מויל, און איך האָב גערעדט און געזאָגט צו דעם וואָס איז געשטאַנען אַקעגן מיר: מיין האַר, פון דער זעאונג זיינען ווייען געקומען אויף מיר, און איך האָב מער ניט קיין כּוח. [17] און ווי קען דערד אָזיקער קנעכט פון מיין האַר רעדן מיט דעמדאָזיקן האַר מיינעם, אַז אין מיר האָט זיך אַצונד ניט אָפּגעשטעלט קיין כּוח, און קיין אָטעם איז אין מיר ניט געבליבן? [18] האָט מיך ווידער אָנגערירט אַזוי ווי דאָס אויסזען פון אַ מענטשן, און ער האָט מיך געשטאַרקט. [19] און ער האָט געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן, באַליבטער מאַן! פריד צו דיר! זיי שטאַרק און זיי שטאַרק! און ווי ער האָט צו מיר גערעדט, אַזוי בין איך געשטאַרקט געוואָרן, און איך האָב געזאָגט: זאָל מיין האַר רעדן, וואָרום האָסט מיך געשטאַרקט. [20] האָט ער געזאָגט: ווייסטו וועגן וואָס איך בין געקומען צו דיר? און אַצונד וועל איך זיך אומקערן מלחמה צו האַלטן מיט דעם שׂר פון פָּרַס; און ווי איך גיי אַרויס, אָט וועט אָנקומען דער שׂר פון יָוָן. [21] אָבער איך וועל דיר זאָגן וואָס איז פאַרצייכנט אין דעם געשריפטס פון אמת. און קיינער האַלט ניט מיט מיר אַקעגן דידאָזיקע, נאָר בלויז אייער שׂר מיכָאֵל.

יא [1] אָבער איך בין, אין ערשטן יאָר פון דָריָוֶש פון מָדַי, אויפגעשטאַנען פאַר אַן אָנהאַלט און פאַר אַ שטאַרקייט צו אים.

[2] און אַצונד וועל איך דיר אָנזאָגן דעם אמת. זע, נאָך דריי מלכים וועלן אויפשטיין פון פָּרַס, און דער פירטער וועט פאַרמאָגן גרויס עשירות מער פון אַלע; און ווייל ער וועט שטאַרק זיין דורך זיין עשירות, וועט ער דערוועקן אַלעמען אַקעגן מַלכות יָוָן. [3] און אַ מלך אַ גיבור וועט אויפשטיין, און וועט געוועלטיקן אַ גרויס געוועלטיקייט, און וועט טאָן לויט זיין ווילן. [4] און אַז ער וועט אויפשטיין, וועט זיין מלוכה צעבראָכן ווערן, און וועט צעטיילט ווערן צו אַלע ווינטן פון הימל, אָבער ניט צו זיינע נאָכקומער, און ניט אַזוי ווי זיין געוועלטיקייט וואָס ער האָט געוועלטיקט; וואָרום זיין מלוכה וועט אויסגעוואָרצלט ווערן, און פאַר אַנדערע, ניט פאַר דידאָזיקע.

ה וַיֶּחֱזַק מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב וּמִן־שָׂרָיו וְיֶחֱזַק עָלָיו וּמָשַׁל מִמְשָׁל
ו רַב מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וּלְקֵץ שָׁנִים יִתְחַבָּרוּ וּבַת מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב
תָּבוֹא אֶל־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן לַעֲשׂוֹת מֵישָׁרִים וְלֹא־תַעְצֹר כּוֹחַ
הַזְּרוֹעַ וְלֹא יַעֲמֹד וּזְרֹעוֹ וְתִנָּתֵן הִיא וּמְבִיאֶיהָ וְהַיֹּלְדָהּ
ז וּמַחֲזִקָהּ בָּעִתִּים׃ וְעָמַד מִנֵּצֶר שָׁרָשֶׁיהָ כַּנּוֹ וְיָבֹא אֶל־
הַחַיִל וְיָבֹא בְּמָעוֹז מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְעָשָׂה בָהֶם וְהֶחֱזִיק׃
ח וְגַם אֱלֹהֵיהֶם עִם־נְסִכֵיהֶם עִם־כְּלֵי חֶמְדָּתָם כֶּסֶף וְזָהָב
בַּשְּׁבִי יָבִא מִצְרָיִם וְהוּא שָׁנִים יַעֲמֹד מִמֶּלֶךְ הַצָּפוֹן׃
ט וּבָא בְּמַלְכוּת מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְשָׁב אֶל־אַדְמָתוֹ׃ וּבָנוֹ יִתְגָּרוּ י
וְאָסְפוּ הֲמוֹן חֲיָלִים רַבִּים וּבָא בוֹא וְשָׁטַף וְעָבָר וְיָשֹׁב
יא וְיִתְגָּרוּ עַד־מָעֻזֹּה׃ וְיִתְמַרְמַר מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיָצָא וְנִלְחַם עִמּוֹ
עִם־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רָב וְנִתַּן הֶהָמוֹן בְּיָדוֹ׃
יב יג וְנִשָּׂא הֶהָמוֹן יָרוּם לְבָבוֹ וְהִפִּיל רִבֹּאוֹת וְלֹא יָעוֹז׃ וְשָׁב
מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רַב מִן־הָרִאשׁוֹן וּלְקֵץ הָעִתִּים
יד שָׁנִים יָבוֹא בוֹא בְּחַיִל גָּדוֹל וּבִרְכוּשׁ רָב׃ וּבָעִתִּים הָהֵם
רַבִּים יַעַמְדוּ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וּבְנֵי פָּרִיצֵי עַמְּךָ יִנַּשְּׂאוּ
טו לְהַעֲמִיד חָזוֹן וְנִכְשָׁלוּ׃ וְיָבֹא מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְיִשְׁפֹּךְ סוֹלְלָה
וְלָכַד עִיר מִבְצָרוֹת וּזְרֹעוֹת הַנֶּגֶב לֹא יַעֲמֹדוּ וְעַם מִבְחָרָיו
טז וְאֵין כֹּחַ לַעֲמֹד׃ וְיַעַשׂ הַבָּא אֵלָיו כִּרְצוֹנוֹ וְאֵין עוֹמֵד
יז לְפָנָיו וְיַעֲמֹד בְּאֶרֶץ הַצְּבִי וְכָלָה בְיָדוֹ׃ וְיָשֵׂם פָּנָיו לָבוֹא
בְּתֹקֶף כָּל־מַלְכוּתוֹ וִישָׁרִים עִמּוֹ וְעָשָׂה וּבַת הַנָּשִׁים יִתֶּן
יח לוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ וְלֹא תַעֲמֹד וְלֹא־לוֹ תִהְיֶה׃ וְיָשֵׁב פָּנָיו
לְאִיִּים וְלָכַד רַבִּים וְהִשְׁבִּית קָצִין חֶרְפָּתוֹ לוֹ בִּלְתִּי חֶרְפָּתוֹ
יט יָשִׁיב לוֹ׃ וְיָשֵׁב פָּנָיו לְמָעוּזֵּי אַרְצוֹ וְנִכְשַׁל וְנָפַל וְלֹא
כ יִמָּצֵא׃ וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ מַעֲבִיר נוֹגֵשׂ הֶדֶר מַלְכוּת וּבְיָמִים
כא אֲחָדִים יִשָּׁבֵר וְלֹא בְאַפַּיִם וְלֹא בְמִלְחָמָה׃ וְעָמַד עַל־

ה׳ קמץ בז״ק   ו׳ מלא ו׳   י׳ ובנו קרי   ויתגרה קרי   מעזו קרי
יא׳ קמץ בז״ק   יב׳ ורם קרי   טו׳ בנ״א מבצריו ק׳   יח׳ וישם קרי
יט׳ שורק עם הדגש

5 און דער מלך פון דָרום וועט ווערן שטאַרק, אָבער איינער פון זיינע האַרן וועט זיך שטאַרקן איבער אים, און וועט געוועלטיקן; אַ גרויס געוועלטיקייט וועט זיין זיין געוועלטיקייט.

6 און אין סָוף פון די יאָרן וועלן זיי זיך באַהעפטן; און די טאָכטער פון דעם מלך פון דָרום וועט קומען צו דעם מלך פון צפון, כּדי צו מאַכן אַן אויסגלייך, אָבער [איר] אָרעם וועט ניט אָנהאַלטן די מאַכט; אויך ער און זיין אָרעם וועט ניט באַשטיין; און זי, און די וואָס האָבן זי געבראַכט, און דער וואָס האָט זי געבאָרן, און דער וואָס האָט געהאַלטן מיט איר, וועלן איבערגעגעבן ווערן, אין יענע־צייטן.

7 אָבער איינער פון די רײטלעך פון אירע וואָרצלען וועט אויפשטיין אויף זיין אָרט, און ער וועט קומען אויפן חיל, און וועט אַריינגיין אין דער פעסטונג פון דעם מלך פון צפון, און ער וועט אויספירן קעגן זיי, און וועט ביי־קומען. 8 און אויך זייערע געטער, מיט זייערע געגאָסענע געצן, מיט זייערע גלוסטיקע כּלים פון זילבער און גאָלד, וועט ער ברענגען אין געפאַנגענשאַפט קיין מִצרַיִם; און ער וועט יאָרן לאַנג אָוועקשטיין פון דעם מלך פון צפון. 9 און ער וועט קומען אין דעם קיניגרייך פון דעם מלך פון דָרום, אָבער ער וועט זיך אומקערן אין זיין לאַנד.

10 און זיינע זין וועלן זיך אויפרירן, און זיי וועלן אַיינ־זאַמלען אַ סך גרויסע חַיָלות, און ער וועט קומען און וועט פלייצנדיק דורכגיין; דערנאָך וועט ער ווידערקערן, און מלחמה האַלטן ביז צו זיין פעסטונג. 11 און דער מלך פון דָרום וועט ווערן דערביטערט, און ער וועט אַרויסגיין, און וועט מלחמה האַלטן מיט אים, מיט דעם מלך פון צפון; און יענער וועט אויפשטעלן אַ גרויסע מחנה, אָבער די מחנה וועט איבערגעגעבן ווערן אין זיין האַנט. 12 און ווי ער וועט אַוועקנעמען די מחנה, אַזוי וועט זיך דערהייבן זיין האַרץ, און ער וועט מאַכן פאַלן צענדליקער טויזנט, אָבער ער וועט ניט גובר זיין.

13 און דער מלך פון צפון וועט ווידער אויפשטעלן אַ מחנה גרעסער פון דער ערשטער; און אין סָוף פון אַ צייט יאָרן וועט ער קומען מיט אַ גרויסן חיל, און מיט פיל פאַרמעג. 14 און אין יענע צייטן וועלן פיל זיך שטעלן אַקעגן דעם מלך פון דָרום, און די פאַרשייטע יונגען פון דיין פאָלק וועלן זיך דערהייבן אויפצושטעלן די זעאונג, אָבער זיי וועלן געשטרויכלט ווערן. 15 און דער מלך פון צפון וועט קומען, און וועט אָנשיטן אַן ערדוואַל, און וועט באַצווינגען די שטאָט פון פעסטונגען; און די אָרעמס פון דָרום וועלן ניט קענען באַשטיין, און זיין געקליבענע מאַנשאַפט וועט ניט האָבן קיין כּוח צו באַשטיין. 16 און דער וואָס וועט קומען אויף אים, וועט טאָן לויט זיין ווילן, און קיינער וועט ניט באַשטיין פאַר אים; און ער וועט שטיין אין דעם שיינעם לאַנד מיט פאַרלענדונג אין זיין האַנט. 17 און ער וועט קערן זיין פּנים צו קומען אין מאַכט איבער זיין גאַנצן קיניגרייך, און וועט מאַכן מיט אים אַן אויסגלייכעניש, און וועט אים געבן אַ יונגפרוי, כּדי עס צו צעשטערן; אָבער דאָס וועט ניט באַשטיין, און עס וועט ניט ווערן זיינס. 18 און ער וועט קערן זיין פּנים צו די אינדזלען, און ער וועט באַצווינגען פיל, אָבער אַ פירשט וועט מאַכן אויפהערן זיין לעסטערונג; ניין, ער וועט נאָך אומ־קערן זיין לעסטערונג אויף אים אַליין. 19 און ער וועט קערן זיין פּנים צו די פעסטונגען פון זיין אייגענעם לאַנד, אָבער ער וועט געשטרויכלט ווערן און פאַלן, און וועט זיך מער ניט געפינען.

20 און אויף זיין אָרט וועט אויפשטיין איינער וואָס וועט מאַכן דורכגיין אַ דריקער דורך דער פּראַכט פון דעם קיניגרייך; אָבער אין אַ קורצער צייט וועט ער צעבראָכן ווערן, און ניט אין צאָרן, און ניט אין מלחמה.

[21] און אויף זיין אָרט וועט אויפשטיין אַ נִבזה, וואָס
מע האָט ניט אַרויפגעטאָן אויף אים דעם גלאַנץ פון מלוכה;
און ער וועט קומען אין מיטן פון שלום, און וועט קריגן די
מלוכה מיט גלאַטע רייד. [22] און די אָרעמס פון דער
פלייצונג וועלן אַוועקגעפלייצט ווערן פון פאַר אים, און
זיי וועלן צעבראָכן ווערן, און אויך דער פירשט פון בונד.
[23] און נאָך דעם ווי מע וועט זיך פאַרבינדן מיט אים, וועט
ער באַגיין אַ באַטרוג; און ער וועט שטייגן און ווערן
שטאַרק מיט ווינציק פאָלק. [24] אין מיטן פון שלום און אין
די פעסטע ערטער פון דער מדינה וועט ער קומען, און
ער וועט טאָן וואָס זיינע עלטערן און זיינע עלטערנס
עלטערן האָבן ניט געטאָן; רויב און פאַנג און פאַרמעג וועט
ער פאַנאַנדערשענקען צו זיי; און אַקעגן פעסטונגען וועט
ער אויסקלערן זיינע תחבולות, אָבער נאָר ביז אַ צייט.

[25] און ער וועט דערוועקן זיין קראַפט און זיין מוט
אַקעגן דעם מלך פון דָרום מיט אַ גרויסן חיל; און דער
מלך פון דָרום וועט זיך אַרויסרירן אין מלחמה מיט זייער
אַ גרויסן און שטאַרקן חיל; אָבער ער וועט ניט באַשטיין,
וואָרום מע וועט אויסקלערן אַקעגן אים תחבולות. [26] און
די וואָס עסן זיין שפייז, וועלן אים צעברעכן, און זיין חיל
וועט מען אַוועקפלייצן, און פיל דערשלאָגענע וועלן
פאַלן. [27] און דאָס האַרץ פון ביידע מלכים וועט זיין צום
בייזן, און ביי איין טיש וועלן זיי רעדן ליגן, אָבער עס וועט
ניט באַגליקן, וואָרום אַ סוף איז נאָך פאַראַן צו דער באַ־
שטימטער צייט. [28] און ער וועט זיך אומקערן אין זיין
לאַנד מיט אַ גרויס פאַרמעג, און זיין האַרץ וועט זיין אַקעגן
דעם הייליקן בונד; און ער וועט אָפטאָן, און זיך אומקערן
אין זיין לאַנד.

[29] אין דער באַשטימטער צייט וועט ער ווידער קומען
קיין דָרום, אָבער דאָס לעצטע מאָל וועט ניט זיין אַזוי ווי
דאָס ערשטע. [30] וואָרום שיפן פון כִּתים וועלן קומען אויף אים, און ער וועט אַיינגעשראָקן ווערן, און וועט זיך אומ־
קערן, און ער וועט צערענען אויף דעם הייליקן בונד, און וועט אויספירן; און אַז ער וועט זיך אומקערן וועט ער אַכטן
אויף די וואָס פאַרלאָזן דעם הייליקן בונד.

[31] און אָרעמס פון אים וועלן אויפשטיין, און וועלן פאַרשוועכן די הייליקע פעסטונג, און זיי וועלן אָפטאָן דעם
שטענדיקן קרבן, און וועלן אַריינשטעלן די אומווערדיקייט וואָס צעגרוילט. [32] און די וואָס פאַרברעכן קעגן בונד, וועט
ער מאַכן זינדיק דורך גלאַטע רייד; אָבער דאָס פאָלק וואָס קען זיין גאָט, וועט זיך האַלטן פעסט, און וועט אויספירן.
[33] און די פאַרשטאַנדיקע פון פאָלק וועלן מאַכן פיל צו פאַרשטיין; אָבער זיי וועלן פאַלן דורכן שווערד, און דורך פלאַם,
און דורך געפאַנגענשאַפט, און דורך רויב, פיל טעג. [34] און אַז זיי וועלן פאַלן, וועלן זיי געהאָלפן ווערן אַ קליין הילף;
און פיל וועלן זיך באַהעפטן צו זיי מיט גלאַטע רייד. [35] און פון די פאַרשטאַנדיקע וועלן פאַלן, כדי צו לייטערן צווישן
זיי, און צו קלערן, און צו ריייניקן, ביז דער צייט פון קֵץ; וואָרום עס וועט נאָך דויערן ביז דער באַשטימטער צייט.

[36] און דער מלך וועט טאָן לויט זיין ווילן, און ער וועט זיך דערהייבן און זיך גרייסן איבער איטלעכן גאָט, און אַקעגן
דעם גאָט פון די געטער וועט ער רעדן פאַרשייט; און ער וועט באַגליקן, ביז דער צאָרן וועט זיך ענדיקן; וואָרום
וואָס איז נִגזר געוואָרן, מוז געשען. [37] ער וועט אויך ניט אַכטן אויף די געטער פון זיינע עלטערן, און אויף דער גלוסט־
קייט פון פרויען, און אויף קיין גאָט וועט ער ניט אַכטן, נאָר איבער אַלעמען וועט ער זיך גרייסן. [38] נאָר דעם גאָט
פון פעסטונגען וועט ער טאָן כּבוד אויף זיין אָרט; יאָ, אַ גאָט וואָס זיינע עלטערן האָבן ניט געקענט, וועט ער טאָן כּבוד

כַּנּוֹ נִבְזֶה וְלֹא־נָתְנוּ עָלָיו הוֹד מַלְכוּת וּבָא בְשַׁלְוָה וְהֶחֱזִיק
כב מַלְכוּת בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ וּזְרֹעוֹת הַשֶּׁטֶף יִשָּׁטְפוּ מִלְּפָנָיו
כג וְיִשָּׁבֵרוּ וְגַם נְגִיד בְּרִית׃ וּמִן־הִתְחַבְּרוּת אֵלָיו יַעֲשֶׂה
כד מִרְמָה וְעָלָה וְעָצַם בִּמְעַט־גּוֹי׃ בְּשַׁלְוָה וּבְמִשְׁמַנֵּי מְדִינָה
יָבוֹא וְעָשָׂה אֲשֶׁר לֹא־עָשׂוּ אֲבֹתָיו וַאֲבוֹת אֲבֹתָיו בִּזָּה
וְשָׁלָל וּרְכוּשׁ לָהֶם יִבְזוֹר וְעַל מִבְצָרִים יְחַשֵּׁב מַחְשְׁבֹתָיו
כה וְעַד־עֵת׃ וְיָעֵר כֹּחוֹ וּלְבָבוֹ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב בְּחַיִל גָּדוֹל
וּמֶלֶךְ הַנֶּגֶב יִתְגָּרֶה לַמִּלְחָמָה בְּחַיִל־גָּדוֹל וְעָצוּם עַד־מְאֹד
כו וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יַחְשְׁבוּ עָלָיו מַחֲשָׁבוֹת׃ וְאֹכְלֵי פַת־בָּגוֹ
כז יִשְׁבְּרוּהוּ וְחֵילוֹ יִשְׁטוֹף וְנָפְלוּ חֲלָלִים רַבִּים׃ וּשְׁנֵיהֶם
הַמְּלָכִים לְבָבָם לְמֵרָע וְעַל־שֻׁלְחָן אֶחָד כָּזָב יְדַבֵּרוּ וְלֹא
כח תִצְלָח כִּי־עוֹד קֵץ לַמּוֹעֵד׃ וְיָשֹׁב אַרְצוֹ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל
כט וּלְבָבוֹ עַל־בְּרִית קֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב לְאַרְצוֹ׃ לַמּוֹעֵד יָשׁוּב
ל וּבָא בַנֶּגֶב וְלֹא־תִהְיֶה כָרִאשֹׁנָה וְכָאַחֲרֹנָה׃ וּבָאוּ בוֹ
צִיִּים כִּתִּים וְנִכְאָה וְשָׁב וְזָעַם עַל־בְּרִית־קוֹדֶשׁ וְעָשָׂה
לא וְשָׁב וְיָבֵן עַל־עֹזְבֵי בְּרִית קֹדֶשׁ׃ וּזְרֹעִים מִמֶּנּוּ יַעֲמֹדוּ
וְחִלְּלוּ הַמִּקְדָּשׁ הַמָּעוֹז וְהֵסִירוּ הַתָּמִיד וְנָתְנוּ הַשִּׁקּוּץ
לב מְשׁוֹמֵם׃ וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף בַּחֲלַקּוֹת וְעַם יֹדְעֵי אֱלֹהָיו
לג יַחֲזִקוּ וְעָשׂוּ׃ וּמַשְׂכִּילֵי עָם יָבִינוּ לָרַבִּים וְנִכְשְׁלוּ בְּחֶרֶב
לד וּבְלֶהָבָה בִּשְׁבִי וּבְבִזָּה יָמִים׃ וּבְהִכָּשְׁלָם יֵעָזְרוּ עֵזֶר מְעָט
לה וְנִלְווּ עֲלֵיהֶם רַבִּים בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ וּמִן־הַמַּשְׂכִּילִים יִכָּשְׁלוּ
לִצְרוֹף בָּהֶם וּלְבָרֵר וְלַלְבֵּן עַד־עֵת קֵץ כִּי־עוֹד לַמּוֹעֵד׃
לו וְעָשָׂה כִרְצוֹנוֹ הַמֶּלֶךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּדֵּל עַל־כָּל־אֵל וְעַל
אֵל אֵלִים יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת וְהִצְלִיחַ עַד־כָּלָה זַעַם כִּי־נֶחֱרָצָה
לז נֶעֱשָׂתָה׃ וְעַל־אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו לֹא יָבִין וְעַל־חֶמְדַּת נָשִׁים
לח וְעַל־כָּל־אֱלוֹהַּ לֹא יָבִין כִּי עַל־כֹּל יִתְגַּדָּל׃ וְלֶאֱלֹהַּ מָעֻזִּים
עַל־כַּנּוֹ יְכַבֵּד וְלֶאֱלוֹהַּ אֲשֶׁר לֹא־יְדָעֻהוּ אֲבֹתָיו יְכַבֵּד

כ״ו קמץ בז״ק

בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבְאֶבֶן יְקָרָה וּבַחֲמֻדוֹת׃ וְעָשָׂה לְמִבְצְרֵי
לט מָעֻזִּים עִם־אֱלוֹהַּ נֵכָר אֲשֶׁר הִכִּיר יַרְבֶּה כָבוֹד וְהִמְשִׁילָם
בָּרַבִּים וַאֲדָמָה יְחַלֵּק בִּמְחִיר׃ וּבְעֵת קֵץ יִתְנַגַּח עִמּוֹ
מ מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיִשְׂתָּעֵר עָלָיו מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים
מא וּבָאֳנִיּוֹת רַבּוֹת וּבָא בָאֲרָצוֹת וְשָׁטַף וְעָבָר׃ וּבָא בְּאֶרֶץ
הַצְּבִי וְרַבּוֹת יִכָּשֵׁלוּ וְאֵלֶּה יִמָּלְטוּ מִיָּדוֹ אֱדוֹם וּמוֹאָב
מב וְרֵאשִׁית בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְיִשְׁלַח יָדוֹ בַּאֲרָצוֹת וְאֶרֶץ מִצְרַיִם
מג לֹא תִהְיֶה לִפְלֵיטָה׃ וּמָשַׁל בְּמִכְמַנֵּי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכֹל
מד חֲמֻדוֹת מִצְרָיִם וְלֻבִים וְכֻשִׁים בְּמִצְעָדָיו׃ וּשְׁמֻעוֹת יְבַהֲלֻהוּ
מִמִּזְרָח וּמִצָּפוֹן וְיָצָא בְּחֵמָא גְדֹלָה לְהַשְׁמִיד וּלְהַחֲרִים
מה רַבִּים׃ וְיִטַּע אָהֳלֵי אַפַּדְנוֹ בֵּין יַמִּים לְהַר־צְבִי־קֹדֶשׁ וּבָא
עַד־קִצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר לוֹ׃

יב

א וּבָעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל הַשַּׂר הַגָּדוֹל הָעֹמֵד עַל־בְּנֵי
עַמֶּךָ וְהָיְתָה עֵת צָרָה אֲשֶׁר לֹא־נִהְיְתָה מִהְיוֹת גּוֹי עַד
הָעֵת הַהִיא וּבָעֵת הַהִיא יִמָּלֵט עַמְּךָ כָּל־הַנִּמְצָא כָּתוּב
ב בַּסֵּפֶר׃ וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי אַדְמַת־עָפָר יָקִיצוּ אֵלֶּה לְחַיֵּי
ג עוֹלָם וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת לְדִרְאוֹן עוֹלָם׃ וְהַמַּשְׂכִּלִים יַזְהִרוּ
כְּזֹהַר הָרָקִיעַ וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד׃
ד וְאַתָּה דָנִיֵּאל סְתֹם הַדְּבָרִים וַחֲתֹם הַסֵּפֶר עַד־עֵת קֵץ
ה יְשֹׁטְטוּ רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדָּעַת׃ וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל וְהִנֵּה
שְׁנַיִם אֲחֵרִים עֹמְדִים אֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר וְאֶחָד הֵנָּה
ו לִשְׂפַת הַיְאֹר׃ וַיֹּאמֶר לָאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל
ז לְמֵימֵי הַיְאֹר עַד־מָתַי קֵץ הַפְּלָאוֹת׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־הָאִישׁ׀
לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר וַיָּרֶם יְמִינוֹ
וּשְׂמֹאלוֹ אֶל־הַשָּׁמַיִם וַיִּשָּׁבַע בְּחֵי הָעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד
מוֹעֲדִים וָחֵצִי וּכְכַלּוֹת נַפֵּץ יַד־עַם־קֹדֶשׁ תִּכְלֶינָה כָל־

יא, לט׳ יכיר ק׳ מ׳ מב׳ הב׳ נפתח מד׳ א׳ במקום ה

מיט גאָלד און מיט זילבער, און מיט טייער געשטיין, און מיט גלוסטיקע זאַכן. [39] און ער וועט אַרבעטן אויף שטאַרקע פעסטונגען מיט אַ פרעמדן גאָט, צו די וואָס ער וועט אָנדערקענען וועט ער מערן כבוד; און ער וועט זיי מאַכן געוועלטיקן איבער פילן, און ערד וועט ער [זיי] צעטיילן צום לוין.

[40] און אין דער צייט פון קֵץ, וועט זיך צונויפשטויסן מיט אים דער מלך פון דָרום, און דער מלך פון צפון וועט שטורעמען אויף אים מיט רייטוועגן, און מיט רייטער, און מיט פיל שיפן; און ער וועט קומען אין די לענדער, און וועט פלייצנדיק דורכגיין. [41] און ער וועט קומען אין דעם שיינעם לאַנד, און פיל [לענדער] וועלן פאַלן, נאָר דידאָזיקע וועלן ניצול ווערן פון זיין האַנט: אֱדום, און מוֹאָב, און דער הויפּטטייל פון די קינדער פון עַמוֹן. [42] און ער וועט אויסשטרעקן זיין האַנט אויף די לענדער, און דאָס לאַנד מִצרַיִם וועט ניט אַנטרונען ווערן. [43] און ער וועט געוועלטיקן איבער די שאַצן פון גאָלד און זילבער, און איבער אַלע גלוסטיקע זאַכן פון מִצרַיִם; און די לובים און די כּושים וועלן זיין צו זיינע טריט. [44] אָבער הערונגען פון מזרח און פון צפון וועלן אים דערשרעקן; און ער וועט אַרויסגיין מיט גרויס גרימצאָרן צו פאַרטיליקן און צו פאַרוויסטן פיל. [45] און ער וועט אויפשטעלן די געצעלטן פון זיין פּאַלאַץ צווישן די ימען און דעם באַרג פון הייליקער שיינקייט. און ער וועט קומען צו זיין סָוף, און קיינער וועט אים ניט העלפן.

יב [1] און אין יענער צייט וועט אויפשטיין מיכָאֵל, דער גרויסער שַׂר, וואָס שטייט פאַר די קינדער פון דיין פאָלק, און עס וועט זיין אַ צייט פון נויט וואָס איז ניט געווען פון זינט עס איז דאָ אַן אומה ביז יענער צייט. און אין יענער צייט וועט דיין פאָלק ניצול ווערן, איטלעכער וואָס איז פאַרשריבן אין דעם בוך. [2] און פיל פון די וואָס שלאָפן אין דעם שטויב פון דער ערד, וועלן זיך אויפכאַפּן, טייל צו אייביקן לעבן, און טייל צו שאַנדן, צו אייביקן עקל. [3] און די פאַרשטאַנדיקע וועלן גלאַנצן אַזוי ווי דער גלאַנץ פון הימל, און די וואָס האָבן געבראַכט פיל צו גערעכטיקייט, אַזוי ווי די שטערן אויף אייביק און שטענדיק.

[4] און דו, דניאל, באַהאַלט די ווערטער, און פאַרחתמע דאָס בוך ביז דער צייט פון קֵץ; פיל וועלן אַרומוואַנדערן הין און הער, און די קענשאַפט וועט זיך מערן.

[5] און איך, דניאל, האָב געזען, ערשט צוויי אַנדערע זיינען געשטאַנען, איינער ביים ברעג טייך פון דער זייט, און איינער ביים ברעג טייך פון יענער זייט. [6] און איינער האָט געזאָגט צו דעם מאַן אָנגעקליידט אין ליינען, וואָס איז געווען איבער די וואַסערן פון טייך: ווי לאַנג ביז דעם וואונדערלעכן קֵץ? [7] און איך האָב געהערט דעם מאַן אָנגעקליידט אין ליינען, וואָס איבער די וואַסערן פון טייך, ווי ער האָט אויפגעהויבן זיין רעכטע האַנט און זיין לינקע צום הימל, און האָט געשוואָרן ביי דעם וואָס לעבט אייביק, אַז דאָס איז ביז אַ צייט, צייטן, און אַ האַלב; און ווען מע ענדיקט צעפּיצלען די מאַכט פון דעם הייליקן פאָלק, וועט זיך ענדיקן דאָס אַלץ.

ח אֵֽלֶּה׃ וַאֲנִי שָׁמַעְתִּי וְלֹא אָבִין וָאֹמְרָה אֲדֹנִי מָה אַחֲרִית
ט אֵֽלֶּה׃ וַיֹּאמֶר לֵךְ דָּנִיֵּאל כִּֽי־סְתֻמִים וַחֲתֻמִים הַדְּבָרִים
י עַד־עֵת קֵֽץ׃ יִתְבָּרֲרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצָּרְפוּ רַבִּים וְהִרְשִׁיעוּ
יא רְשָׁעִים וְלֹא יָבִינוּ כָּל־רְשָׁעִים וְהַמַּשְׂכִּלִים יָבִֽינוּ׃ וּמֵעֵת
הוּסַר הַתָּמִיד וְלָתֵת שִׁקּוּץ שֹׁמֵם יָמִים אֶלֶף מָאתַיִם
יב וְתִשְׁעִֽים׃ אַשְׁרֵי הַמְחַכֶּה וְיַגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
יג שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּֽׁה׃ וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ וְתָנוּחַ וְתַעֲמֹד לְגֹרָלְךָ
לְקֵץ הַיָּמִֽין׃

8 און איך האָב געהערט, אָבער איך האָב ניט פאַר־
שטאַנען; האָב איך געזאָגט: מיין האַר, וואָס וועט זיין דער
סוף דערפון? 9 האָט ער געזאָגט: גיי, דניאל, וואָרום באַ־
האַלטן און פאַרחתמעט זיינען די ווערטער ביז דער צייט
פון קץ. 10 פיל וועלן געקלערט און געריייניקט און גע־
לייטערט ווערן, אָבער די שלעכטע וועלן טאָן שלעכטס,
און אַלע שלעכטע וועלן ניט פאַרשטיין; אָבער די פאַר־
שטאַנדיקע וועלן פאַרשטיין. 11 און פון דער צייט וואָס
דער שטענדיקער קרבן וועט אָפּגעטאָן ווערן, און מע וועט אויפשטעלן די אומווערדיקייט וואָס צעגרוילט, וועט זיין
טויזנט צוויי הונדערט און ניינציק טעג. 13 ווויל צו דעם וואָס האַרט און וועט דערגרייכן ביז טויזנט דריי הונדערט און
פינף און דרייסיק טעג. 13 און דו גיי, ביז צום קץ; און וועסט קומען צו דיין רו, און וועסט אויפשטיין צו דיין גורל אין
סוף פון די טעג.

חזק

סכום פסוקי דספר דניאל שלש מאות וחמשים ושבעה. וסימנו
כי רוח יי׳ נשבה בו. וחציו: אדין גבריא אלך הרגשו.
וסדריו שבעה. וסימנו צדקי בה

עֶזְרָא

א וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה מִפִּי
יִרְמְיָה הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל
ב בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ
פָּרַס כֹּל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם
וְהוּא־פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה׃
ג מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ יְהִי אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיַעַל לִירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר
בִּיהוּדָה וְיִבֶן אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים
ד אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃ וְכָל־הַנִּשְׁאָר מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר הוּא־
גָר־שָׁם יְנַשְּׂאוּהוּ אַנְשֵׁי מְקֹמוֹ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבִרְכוּשׁ
וּבִבְהֵמָה עִם־הַנְּדָבָה לְבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃
ה וַיָּקוּמוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִיהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
לְכֹל הֵעִיר הָאֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת־בֵּית
ו יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃ וְכָל־סְבִיבֹתֵיהֶם חִזְּקוּ בִידֵיהֶם
בִּכְלֵי־כֶסֶף בַּזָּהָב בָּרְכוּשׁ וּבַבְּהֵמָה וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבַד עַל־
ז כָּל־הִתְנַדֵּב׃ וְהַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ הוֹצִיא אֶת־כְּלֵי בֵית־
יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַםִ וַיִּתְּנֵם בְּבֵית
ח אֱלֹהָיו׃ וַיּוֹצִיאֵם כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עַל־יַד מִתְרְדָת הַגִּזְבָּר
ט וַיִּסְפְּרֵם לְשֵׁשְׁבַּצַּר הַנָּשִׂיא לִיהוּדָה׃ וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם
אֲגַרְטְלֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים אֲגַרְטְלֵי־כֶסֶף אָלֶף מַחֲלָפִים תִּשְׁעָה
י וְעֶשְׂרִים׃ כְּפוֹרֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים כְּפוֹרֵי כֶסֶף מִשְׁנִים אַרְבַּע

ט׳ קמץ בז״ק

א 1 און אין ערשטן יאָר פון כּוֹרֶש דעם מלך פון פָּרַס, אַז עס איז אויסגעפירט געוואָרן דאָס וואָרט פון גאָט דורך יִרמְיָהס מויל, האָט גאָט דערוועקט דעם גייסט פון כּוֹרֶש דעם מלך פון פָּרַס, און ער האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין זיין גאַנצן קיניגרייך, און אויך דורך אַ געשריפטס, אַזוי צו זאָגן: 2 אַזוי האָט געזאָגט כּוֹרֶש דער מלך פון פָּרַס: אַלע קיניגרייכן פון דער ערד האָט מיר געגעבן יהוה דער גאָט פון די הימלען; און ער האָט מיר באַפוילן אים צו בויען אַ הויז אין ירושָׁלַיִם וואָס אין יהודה. 3 ווער עס איז דאָ צווישן אייך פון זיין גאַנצן פאָלק, זאָל זיין גאָט זיין מיט אים, און זאָל ער אַרויפגיין קיין ירושָׁלַיִם וואָס אין יהודה, און בויען דאָס הויז פון יהוה דעם גאָט פון ישׂראל, דאָס איז דער גאָט וואָס אין ירושָׁלַיִם. 4 און איטלעכער וואָס איז געבליבן, פון איטלעכן אָרט וואָס ער וווינט דאָרטן, זאָלן די מענטשן פון זיין אָרט אים העלפן מיט זילבער און מיט גאָלד, און מיט גוטס, און מיט בהמות, אין איינעם מיט אַ נדבה פאַר גאָטס הויז וואָס אין ירושָׁלַיִם.

5 זיינען אויפגעשטאַנען די הויפּטן פון די פאָטער־הייזער פון יהודה און בנימין, און די כֹּהנים און די לְוִיִם, איטלעכער וואָס גאָט האָט דערוועקט זיין גייסט אַרויפצוגיין בויען דאָס הויז פון גאָט וואָס אין ירושָׁלַיִם. 6 און אַלע זייערע אַרומיקע האָבן געשטאַרקט זייערע הענט מיט זילבערנע כּלים, מיט גאָלד, מיט גוטס, און מיט בהמות, און מיט טייערע זאַכן, אַחוץ אַלע וואָס זיי האָבן מנדב געווען.

7 און דער מלך כּוֹרֶש האָט אַרויסגענומען די כּלים פון גאָטס הויז וואָס נבוּכַדנֶצַר האָט אַרויסגעפירט פון ירושָׁלַיִם, און זיי אַריינגעשטעלט אין הויז פון זיינע געטער; 8 זיי האָט אַרויסגענומען כּוֹרֶש דער מלך פון פָּרַס דורך דער האַנט פון מִתְרְדָת דעם שאַצמייסטער, און ער האָט זיי אויסגעציילט צו שֵׁשבַּצַר דעם פירשט פון יהודה. 9 און דאָס איז געווען זייער צאָל: גילדערנע בעקנס דרייסיק, זילבערנע בעקנס טויזנט, חַלָפים ניין און צוואַנציק; 10 גילדערנע בעכערס דרייסיק, זילבערנע בעכערס פון צווייטן מין פיר הונדערט און צען;

אַנדערע כּלים טויזנט. [11] אַלע כּלים פון גאָלד און פון זילבער זיינען געווען פינף טויזנט און פיר הונדערט. אַלע האָט שֵׁשְׁבַּצַּר אַרויפגעבראַכט, ווען די פאַרטריבענע זיינען אַרויפגעבראַכט געוואָרן פון בָּבל קיין ירושָׁלַיִם.

ב [1] און דאָס זיינען די קינדער פון דער [ייִדישער] מדינה וואָס זיינען אַרויפגעגאַנגען פון די גלות־געפאַנגענע, וואָס נבוכַדנֶצַר דער מלך פון בָּבל האָט פאַרטריבן קיין בָּבל, און זיי האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושָׁלַיִם און יהודה, איטלעכער צו זיין שטאָט; [2] די וואָס זיינען געקומען מיט זרובָּבלן, יֵשוּעַן, נחֶמיָהן, שׂרָיָהן, רְעֵלָיָהן, מָרדכַין, בִּלשָׁנען, מִספָּרן, בִּגוַין, רחומען, בַּעֲנָהן.

די צאָל פון די מענער פון פאָלק ישׂראל:

[3] די קינדער פון פַּרעוֹש, צוויי טויזנט הונדערט און צוויי און זיבעציק.

[4] די קינדער פון שפַטיָה, דריי הונדערט צוויי און זיבעציק.

[5] די קינדער פון אָרַח, זיבן הונדערט פינף און זיבעציק.

[6] די קינדער פון פַּחַת־מוֹאָב, פון די קינדער פון יֵשוּעַ און יוֹאָב, צוויי טויזנט אַכט הונדערט און צוועלף.

[7] די קינדער פון עֵילָם, טויזנט צוויי הונדערט פיר און פופציק.

[8] די קינדער פון זַתּוּא, ניין הונדערט און פינף און פערציק.

[9] די קינדער פון זַכַּי, זיבן הונדערט און זעכציק.

[10] די קינדער פון בָּני, זעקס הונדערט צוויי און פערציק.

[11] די קינדער פון בֵּבַי, זעקס הונדערט דריי און צוואַנציק.

[12] די קינדער פון עַזגָד, טויזנט צוויי הונדערט צוויי און צוואַנציק.

[13] די קינדער פון אַדוֹניקָם, זעקס הונדער זעקס און זעכציק.

[14] די קינדער פון בִּגוַי, צוויי טויזנט זעקס און פופציק.

[15] די קינדער פון עָדין, פיר הונדערט פיר און פופציק.

[16] די קינדער פון אָטֵר, פון חִזקִיָהן, אַכט און ניינציק.

[17] די קינדער פון בֵּצַי, דריי הונדערט דריי און צוואַנציק.

[18] די קינדער פון יוֹרָה, הונדערט און צוועלף.

[19] די קינדער פון חָשום, צוויי הונדערט דריי און צוואַנציק.

[20] די קינדער פון גִבָּר, פינף און ניינציק.

[21] די קינדער פון בֵּית־לֶחֶם, הונדערט דריי און צוואַנציק.

[22] די מענטשן פון נטוֹפָה, זעקס און פופציק.

[23] די מענטשן פון עֲנָתוֹת, הונדערט אַכט און צוואַנציק.

[24] די קינדער פון עַזמָוֶת, צוויי און פערציק.

[25] די קינדער פון קִריַת־עָרים, כּפִירָה, און בּאֵרוֹת, זיבן הונדערט און דריי און פערציק.

[26] די קינדער פון רָמָה און גֶבַע, זעקס הונדערט איין און צוואַנציק.

[27] די מענטשן פון מִכמָס, הונדערט צוויי און צוואַנציק.

[28] די מענטשן פון בֵּית־אֵל און עַי, צוויי הונדערט דריי און צוואַנציק.

[29] די קינדער פון נבוֹ, צוויי און פופציק.

יא מֵאוֹת וַעֲשָׂרָה כֵּלִים אֲחֵרִים אָלֶף׃ כָּל־כֵּלִים לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף
חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת הַכֹּל הֶעֱלָה שֵׁשְׁבַּצַּר עִם
הֵעָלוֹת הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלָםִ׃

ב

א וְאֵלֶּה ׀ בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה
נְבוּכַדְנֶצּוֹר מֶלֶךְ־בָּבֶל לְבָבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַםִ וִיהוּדָה
ב אִישׁ לְעִירוֹ׃ אֲשֶׁר־בָּאוּ עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה שְׂרָיָה
רְעֵלָיָה מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפָּר בִּגְוַי רְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר
ג אַנְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה שִׁבְעִים
ד ה וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי
ו אָרַח שְׁבַע מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים׃ בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב
ז לִבְנֵי יֵשׁוּעַ יוֹאָב אַלְפַּיִם שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנַיִם עָשָׂר׃ בְּנֵי
ח עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי זַתּוּא תְּשַׁע
ט מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי זַכָּי שְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃
י יא בְּנֵי בָנִי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי בֵבָי שֵׁשׁ מֵאוֹת
יב עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי עַזְגָּד אֶלֶף מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃
יג יד בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי בִגְוָי אַלְפַּיִם
טו חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי עָדִין אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃
טז יז בְּנֵי־אָטֵר לִיחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵצָי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
יח יט עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי יוֹרָה מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי חָשֻׁם
כ כא מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי גִבָּר תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי
כב בֵית־לָחֶם מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְטֹפָה חֲמִשִּׁים
כג כד וְשִׁשָּׁה׃ אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי עַזְמָוֶת
כה אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי קִרְיַת עָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שְׁבַע
כו מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי הָרָמָה וָגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת
כז כח עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי
כט בֵית־אֵל וְהָעָי מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי נְבוֹ חֲמִשִּׁים

ב, א׳ יתיר ו׳   בס״א וישֻׁבו לירושלם   בס״א וליהודה
כא׳ כו׳ כח׳ קמץ בז״ק

וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי מַגְבִּישׁ מֵאָה חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי עֵילָם ל לא
אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ לב
מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי־לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ שְׁבַע מֵאוֹת עֶשְׂרִים לג
וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי לד לה
סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים לו
בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי לז
אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי פַשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם לח
אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי חָרִם אֶלֶף וְשִׁבְעָה עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם לט מ
בְּנֵי־יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי הוֹדַוְיָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃
הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי הַשֹּׁעֲרִים מא מב
בְּנֵי־שַׁלּוּם בְּנֵי־אָטֵר בְּנֵי־טַלְמוֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי חֲטִיטָא
בְּנֵי שֹׁבָי הַכֹּל מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה׃ הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא מג
בְנֵי־חֲשׂוּפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃ בְּנֵי־קֵרֹס בְּנֵי־סִיעֲהָא בְּנֵי מד
פָדוֹן׃ בְּנֵי־לְבָנָה בְנֵי־חֲגָבָה בְּנֵי עַקּוּב׃ בְּנֵי־חָגָב בְּנֵי־ מה מו
שַׁמְלַי בְּנֵי חָנָן׃ בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גַחַר בְּנֵי רְאָיָה׃ בְּנֵי־רְצִין מז מח
בְּנֵי־נְקוֹדָא בְּנֵי גַזָּם׃ בְּנֵי־עֻזָּא בְנֵי־פָסֵחַ בְּנֵי בֵסָי׃ בְּנֵי־ מט נ
אַסְנָה בְנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי נְפִיסִים׃ בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא נא
בְּנֵי חַרְחוּר׃ בְּנֵי־בַצְלוּת בְּנֵי־מְחִידָא בְּנֵי חַרְשָׁא׃ בְּנֵי־ נב נג
בַרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח׃ בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא׃ נד
בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סֹטַי בְּנֵי־הַסֹּפֶרֶת בְּנֵי פְרוּדָא׃ בְּנֵי־ נה נו
יַעְלָה בְנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְנֵי־חַטִּיל בְּנֵי נז
פֹּכֶרֶת הַצְּבָיִים בְּנֵי אָמִי׃ כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה נח
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃ וְאֵלֶּה הָעֹלִים מִתֵּל נט
מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב אַדָּן אִמֵּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־
אֲבוֹתָם וְזַרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ בְּנֵי־דְלָיָה בְנֵי־טוֹבִיָּה ס
בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים סא
בְּנֵי חֳבַיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי

מו׳ שלמי קרי   נ׳ בס״א אסנא   נפוסים קרי   נב׳ בס״א מחירא

30 די קינדער פון מַגבּיש, הונדערט זעקס און פופציק.

31 די קינדער פון דער אַנדער עֵילָם, טויזנט צוויי הונדערט פיר און פופציק.

32 די קינדער פון חָרִם, דריי הונדערט און צוואַנציק.

33 די קינדער פון לוד, חָדיד, און אונו, זיבן הונדערט פינף און צוואַנציק.

34 די קינדער פון יריחו, דריי הונדערט פינף און פערציק.

35 די קינדער פון סנָאָה, דריי טויזנט און זעקס הונדערט און דרייסיק.

36 די כֹּהנים:

די קינדער פון ידַעְיָה, פון דעם הויז פון יֵשוּעַ, ניין הונדערט דריי און זיבעציק.

37 די קינדער פון אִמֵר, טויזנט צוויי און פופציק.

38 די קינדער פון פַּשחור, טויזנט צוויי הונדערט זיבן און פערציק.

39 די קינדער פון חָרִם, טויזנט און זיבעצן.

40 די לְוִיִם:

די קינדער פון יֵשוּעַ און קַדמיאֵל, פון די קינדער פון הוֹדַוְיָה, פיר און זיבעציק.

41 די זינגערס:

די קינדער פון אָסָף, הונדערט אַכט און צוואַנציק.

42 די קינדער פון די טויערלייט:

די קינדער פון שַלום, די קינדער פון אָטֵר, די קינדער פון טַלמון, די קינדער פון עַקוב, די קינדער פון חֲטיטָא, די קינדער פון שובָי; אין גאַנצן הונדערט ניין און דרייסיק.

43 די נתינים:

די קינדער פון ציחָא, די קינדער פון חֲשופָא, די קינדער פון טַבָּעות; 44 די קינדער פון קֵרוס, די קינדער פון סיעֲהָא, די קינדער פון פָדון; 45 די קינדער פון לבָנָה, די קינדער פון חֲגָבָה, די קינדער פון עַקוב; 46 די קינדער פון חָגָב, די קינדער פון שַלמַי, די קינדער פון חָנָן; 47 די קינדער פון גִדֵל, די קינדער פון גַחַר, די קינדער פון רְאָיָה. 48 די קינדער פון רצין, די קינדער פון נקודָא, די קינדער פון גַזָם; 49 די קינדער פון עוזָא, די קינדער פון פָּסֵחַ, די קינדער פון בֵסָי; 50 די קינדער פון אַסנָה, די קינדער פון מְעונים, די קינדער פון נפוסים; 51 די קינדער פון בַקבּוק, די קינדער פון חֲקופָא, די קינדער פון חַרחור; 52 די קינדער פון בַצלות, די קינדער פון מחידָא, די קינדער פון חַרשָא; 53 די קינדער פון בַרקוס, די קינדער פון סיסרָא, די קינדער פון תָמַח; 54 די קינדער פון נציחַ, די קינדער פון חֲטיפָא.

55 די קינדער פון שלמהס קנעכט:

די קינדער פון סוטַי, די קינדער פון הַסוֹפֶרֶת, די קינדער פון פרודָא; 56 די קינדער פון יַעֲלָה, די קינדער פון דַרקון, די קינדער פון גִדֵל; 57 די קינדער פון שפַטיָה, די קינדער פון חַטיל, די קינדער פון פוֹכֶרֶת־הַצבָיִים, די קינדער פון אָמי.

58 אַלע נתינים און די קינדער פון שלמהס קנעכט: דריי הונדערט צוויי און ניינציק.

59 און דאָס זיינען די וואָס זיינען אַרויפגעגאַנגען פון תֵל־מֶלַח, תֵל־חַרשָא, כּרוב, אַדָן, אִמֵר, און האָבן ניט געקענט זאָגן זייער פאָטערהויז און זייער אָפּשטאַם, אויב זיי זיינען פון ישראל: 60 די קינדער פון דלָיָה, די קינדער פון טוביָה, די קינדער פון נקודָא — זעקס הונדערט צוויי און פופציק. 61 און פון די קינדער פון די כֹּהנים: די קינדער פון חֲבַיָה, די קינדער פון הַקוֹץ, די קינדער פון בַּרזִלַין וואָס האָט גענומען אַ

װײַב פֿון די טעכטער פֿון בַּרזִלַי פֿון גִלעָד, און איז גערופֿן געװאָרן אויף זײער נאָמען.

62 דידאָזיקע האָבן געזוכט זײערע יחוס־בריװ, און זײ זײנען ניט געפֿונען געװאָרן, און זײ זײנען געהאַלטן גע־װאָרן פֿאַר אומװערדיק צו דער כּהונה. 63 און דער תִּרשָׁתָא האָט זײ פֿאַרזאָגט, אַז זײ זאָלן ניט עסן פֿון דעם גאָר הײליקן, ביז עס װעט אויפֿשטײן אַ כּהן מיט אורים־ותומים.

64 די גאַנצע עדה אין אײנעם איז געװען צװײ און פֿערציק טויזנט דרײ הונדערט און זעכציק; 65 אַחוץ זײערע קנעכט און זײערע דינסטן; דידאָזיקע זײנען געװען זיבן טויזנט דרײ הונדערט זיבן און דרײסיק. און זײ האָבן געהאַט זינגערס און זינגערינס צװײ הונדערט. 66 זײערע פֿערד זײנען געװען זיבן הונדערט זעקס און דרײסיק; זײערע מוילאײזלען, צװײ הונדערט פֿינף און פֿערציק; 67 זײערע קעמלען, פֿיר הונדערט פֿינף און דרײסיק; אײזלען, זעקס טויזנט זיבן הונדערט און צװאַנציק.

68 און טײל פֿון די הויפּטן פֿון די פֿאָטערהײזער, אַז זײ זײנען געקומען אין גאָטס הויז אין ירושָלַיִם, האָבן מנדב געװען פֿאַר גאָטס הויז, כּדי אים אויפֿצושטעלן אויף זײן אָרט. 69 זײ האָבן געגעבן לויט זײערע כּוחות פֿאַר דעם שאַץ פֿון דער אַרבעט, גאָלד אײן און זעכציק טויזנט דַרכּמונים, און זילבער פֿינף טויזנט מָנֶה, און העמדלעך פֿאַר די כּהנים, הונדערט.

70 און די כּהנים און די לוִיִם, און טײל פֿון דעם פֿאָלק, און די זינגערס, און די טויערלײט, און די נתינים, האָבן זיך באַזעצט אין זײערע שטעט, און גאַנץ ישׂראל אין זײערע שטעט.

סב הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם׃ אֵלֶּה בִּקְשׁוּ כְתָבָם
סג הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא נִמְצָאוּ וַיְגֹאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה׃ וַיֹּאמֶר
הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים עַד
סד עֲמֹד כֹּהֵן לְאוּרִים וּלְתֻמִּים׃ כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע
סה רִבּוֹא אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים׃ מִלְּבַד עַבְדֵיהֶם
וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים
סו וְשִׁבְעָה וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתָיִם׃ סוּסֵיהֶם
שְׁבַע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם אַרְבָּעִים
סז וַחֲמִשָּׁה׃ גְּמַלֵּיהֶם אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים
סח שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שְׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת
בְּבוֹאָם לְבֵית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם הִתְנַדְּבוּ לְבֵית הָאֱלֹהִים
סט לְהַעֲמִידוֹ עַל־מְכוֹנוֹ׃ כְּכֹחָם נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב
דַּרְכְּמוֹנִים שֵׁשׁ־רִבָּאוֹת וָאָלֶף וְכֶסֶף מָנִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים
ע וְכָתְנֹת כֹּהֲנִים מֵאָה׃ וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּמִן־
הָעָם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַנְּתִינִים בְּעָרֵיהֶם וְכָל־
יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם׃

ג

א וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּעָרִים וַיֵּאָסְפוּ הָעָם
ב כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיָּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו
הַכֹּהֲנִים וּזְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־מִזְבַּח
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת עָלָיו עֹלוֹת כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
ג אִישׁ הָאֱלֹהִים׃ וַיָּכִינוּ הַמִּזְבֵּחַ עַל־מְכוֹנָתוֹ כִּי בְּאֵימָה
עֲלֵיהֶם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וַיַּעַל עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה עֹלוֹת
ד לַבֹּקֶר וְלָעָרֶב׃ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת כַּכָּתוּב וְעֹלַת יוֹם
ה בְּיוֹם בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפַּט דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן עֹלַת
תָּמִיד וְלֶחֳדָשִׁים וּלְכָל־מוֹעֲדֵי יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים וּלְכֹל
ו מִתְנַדֵּב נְדָבָה לַיהוָה׃ מִיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הֵחֵלּוּ

ב,סא׳ סבירין לאשה   סד׳ כצ״ל   ג,ג׳ מכונותיו קרי   ויעלו קרי

ג 1 און אַז דער זיבעטער חודש איז געקומען, און די קינדער פֿון ישׂראל זײנען געװען אין די שטעט, האָט זיך דאָס פֿאָלק אײַנגעזאַמלט װי אײן מאַן קײן ירושָלַיִם. 2 און יֵשׁוּעַ דער זון פֿון יוֹצָדָק, און זײנע ברידער די כּהנים, און זרובָּבל דער זון פֿון שְׁאַלתִּיאֵל, און זײנע ברידער, זײנען אויפֿגעשטאַנען, און זײ האָבן אויפֿגעבויט דעם מזבח פֿון גאָט פֿון ישׂראל, כּדי אויפֿצוברענגען אויף אים בראַנדאָפּפֿער, אַזױ װי עס שטײט געשריבן אין דער תּורה פֿון משה דעם געט־לעכן מאַן. 3 און זײ האָבן אויפֿגעשטעלט דעם מזבח אויף זײנע געשטעלן; װאָרום אויף זײ איז געװען די אימה פֿאַר די פֿעלקער פֿון די לענדער. און זײ האָבן אויפֿגעבראַכט אויף אים בראַנדאָפּפֿער צו גאָט, בראַנדאָפּפֿער אין דער פֿרי און אין אָװנט. 4 און זײ האָבן געמאַכט דעם יום־טוב פֿון סוכּות, אַזױ װי עס שטײט געשריבן, און די טאָגטעגלעכע בראַנדאָפּפֿער לויט דער צאָל, װי דער דין איז פֿאַר איטלעכן טאָג; 5 און דערנאָך דאָס שטענדיקע בראַנדאָפּפֿער, און [די קרבּנות] פֿון ראָש־חודש, און פֿון אַלע געהײליקטע יום־טובֿים פֿון גאָט, און פֿון איטלעכן װאָס האָט מנדב געװען אַ נדבה צו גאָט. 6 פֿון ערשטן טאָג אין זיבעטן חודש האָבן זײ אָנגעהויבן אויפֿברענגען בראַנדאָפּפֿער, הגם דער

ז לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה וְהֵיכַל יְהוָה לֹא יֻסָּד׃ וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף
לַחֹצְבִים וְלֶחָרָשִׁים וּמַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה וָשֶׁמֶן לַצִּדֹנִים וְלַצֹּרִים
לְהָבִיא עֲצֵי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן אֶל־יָם יָפוֹא כְּרִשְׁיוֹן
ח כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס עֲלֵיהֶם׃ וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְבוֹאָם
אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים לִירוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי הֵחֵלּוּ זְרֻבָּבֶל
בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּשְׁאָר אֲחֵיהֶם ׀ הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי יְרוּשָׁלִַם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַלְוִיִּם
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה׃
ט וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו וְאֶחָיו קַדְמִיאֵל וּבָנָיו בְּנֵי־יְהוּדָה כְּאֶחָד
לְנַצֵּחַ עַל־עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה בְּבֵית הָאֱלֹהִים בְּנֵי חֵנָדָד
י בְּנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם׃ וְיִסְּדוּ הַבֹּנִים אֶת־הֵיכַל יְהוָה
וַיַּעֲמִידוּ הַכֹּהֲנִים מְלֻבָּשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף
בַּמְצִלְתַּיִם לְהַלֵּל אֶת־יְהוָה עַל־יְדֵי דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃
יא וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם הֵרִיעוּ תְרוּעָה גְדוֹלָה בְהַלֵּל לַיהוָה
יב עַל הוּסַד בֵּית־יְהוָה׃ וְרַבִּים מֵהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי
הָאָבוֹת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר רָאוּ אֶת־הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן בְּיָסְדוֹ זֶה
הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם בֹּכִים בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים בִּתְרוּעָה בְשִׂמְחָה
יג לְהָרִים קוֹל׃ וְאֵין הָעָם מַכִּירִים קוֹל תְּרוּעַת הַשִּׂמְחָה
לְקוֹל בְּכִי הָעָם כִּי הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקּוֹל
נִשְׁמַע עַד־לְמֵרָחוֹק׃

ד

א וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן כִּי־בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל
ב לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּגְּשׁוּ אֶל־זְרֻבָּבֶל וְאֶל־רָאשֵׁי
הָאָבוֹת וַיֹּאמְרוּ לָהֶם נִבְנֶה עִמָּכֶם כִּי כָכֶם נִדְרוֹשׁ
לֵאלֹהֵיכֶם וְלֹא ׀ אֲנַחְנוּ זֹבְחִים מִימֵי אֵסַר חַדֹּן מֶלֶךְ אַשּׁוּר
ג הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ פֹּה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם זְרֻבָּבֶל וְיֵשׁוּעַ וּשְׁאָר

ד, ב׳ ולא קרי

גרונטפעסט פון דעם טעמפל איז נאָך ניט געווען געלייגט.

7 און זיי האָבן געגעבן געלט צו די שטיינהעקער, און צו די האָלצמייסטער, און שפּייז און געטראַנק, און אייל, צו די צידונים, און צו די צורים, אַז זיי זאָלן ברענגען צעדערהאָלץ פון לבנון ביז דעם ים פון יָפוֹא, לויט דער דערלויבעניש פון כּוֹרֶש דעם מלך פון פָּרַס צו זיי. 8 און אין צווייטן יאָר נאָך זייער קומען צום הויז פון גאָט קיין ירושָלַיִם, אין צווייטן חודש, האָבן גענומען זרובָבל דער זון פון שְאַלתּיאֵלן, און יֵשוּעַ דער זון פון יוֹצָדָקן, און זייערע איבעריקע ברידער די כּהנים און די לוִיִם, און אַלע וואָס זיינען געקומען פון דער געפאַנגענשאַפט קיין ירושָלַיִם, און זיי האָבן געשטעלט די לוִיִם פון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, אָנצופירן די אַרבעט פון גאָטס הויז. 9 און יֵשוּעַ, זיינע זין, און זיינע ברידער, און קַדמיאֵל מיט זיינע זין, די קינדער פון יהודה, זיינען געשטאַנען אין איינעם אויפצופאַסן איבער די בעל־מלאָכהס אין הויז פון גאָט; [אויך] די קינדער פון חֵנָדָד, זייערע זין, און זייערע ברידער, די לוִיִם.

10 און אַז די בוימייסטער האָבן געלייגט דעם גרונט־פעסט פון גאָטס טעמפּל, האָט מען געשטעלט די כּהנים, אָנגעקליידטע, מיט טרומייטן, און די לוִיִם, די קינדער פון אָסָף, מיט צימבלען, צו לויבן גאָט לויט דעם איינשטעל פון דוד דעם מלך פון ישראל. 11 און זיי האָבן געזונגען לויב און דאַנק צו גאָט: „וואָרום ער איז גוט, וואָרום אייביק איז זיין חסד אויף ישראל“. און דאָס גאַנצע פאָלק האָט געשאַלט אַ גרויסע שאַלונג אין לויב צו גאָט פאַרוואָס דער גרונטפעסט פון גאָטס הויז איז געלייגט געוואָרן. 12 און פיל פון די כּהנים און די לוִיִם און די הויפּטלייט פון די פאָטערהייזער, די זקנים וואָס האָבן געזען דאָס ערשטע הויז, האָבן געוויינט אויף אַ הויכן קָול ווען מע האָט גע־לייגט דעם גרונטפעסט פון דעמדאָזיקן הויז פאַר זייערע אויגן; און פיל האָבן געשאַלט פאַר שׂמחה אויף אַ הויכן קָול. 13 און דאָס פאָלק האָט ניט געקענט דערקענען צווישן דעם קָול פון שאַלונג פאַר שׂמחה, און דעם קָול פון דעם פאָלקס געוויין; וואָרום דאָס פאָלק האָט געשאַלט אַ גרויסע שאַלונג, און דער קָול האָט זיך געהערט ביז אין דער ווייטן.

ד 1 און די פיינט פון יהודה און בנימין האָבן געהערט אַז די קינדער פון גלות בויען אַ טעמפּל צו יהוה דעם גאָט פון ישׂראל. 2 און זיי האָבן גענענט צו זרובָבלן, און צו די הויפּטלייט פון די פאָטערהייזער, און האָבן צו זיי געזאָגט: לאָמיר בויען מיט אייך, וואָרום מיר זוכן אייער גאָט אַזוי ווי איר, און צו אים שלאַכטן מיר פון די טעג פון אֵסַר־חַדוֹן דעם מלך פון אַשור, וואָס האָט אונדז אַרויפגעבראַכט אַהער. 3 האָט צו זיי געזאָגט זרובָבל, און יֵשוּעַ, און די איבעריקע

רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לֹא־לָכֶם וָלָנוּ לִבְנוֹת בַּיִת
לֵאלֹהֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד נִבְנֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
ד צִוָּנוּ הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃ וַיְהִי עַם־הָאָרֶץ מְרַפִּים
ה יְדֵי עַם־יְהוּדָה וּמְבַלֲהִים אוֹתָם לִבְנוֹת׃ וְסֹכְרִים עֲלֵיהֶם
יוֹעֲצִים לְהָפֵר עֲצָתָם כָּל־יְמֵי כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וְעַד־
ו מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ פָּרָס׃ וּבְמַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ שִׂטְנָה עַל־יֹשְׁבֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃
ז וּבִימֵי אַרְתַּחְשַׁשְׂתָּא כָּתַב בִּשְׁלָם מִתְרְדָת טָבְאֵל
וּשְׁאָר כְּנָוֺתָו עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מֶלֶךְ פָּרָס וּכְתָב הַנִּשְׁתְּוָן
ח כָּתוּב אֲרָמִית וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית׃ רְחוּם בְּעֵל־
טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא כְּתַבוּ אִגְּרָה חֲדָה עַל־יְרוּשְׁלֶם
ט לְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא כְּנֵמָא׃ אֱדַיִן רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם
וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּינָיֵא וַאֲפַרְסַתְכָיֵא
טַרְפְּלָיֵא אֲפָרְסָיֵא ארכוי בָבְלָיֵא שׁוּשַׁנְכָיֵא דהוא
י עֵלְמָיֵא׃ וּשְׁאָר אֻמַּיָּא דִּי הַגְלִי אָסְנַפַּר רַבָּא וְיַקִּירָא
וְהוֹתֵב הִמּוֹ בְּקִרְיָה דִּי שָׁמְרָיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת׃
יא דְּנָה פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי עַל־
אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא עבדיך אֱנָשׁ עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת׃
יב יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי יְהוּדָיֵא דִּי סְלִקוּ מִן־לְוָתָךְ
עֲלֶינָא אֲתוֹ לִירוּשְׁלֶם קִרְיְתָא מָרָדְתָּא וּבִאישְׁתָּא בָּנַיִן
יג וְשׁוּרַיָּ אשכללו וְאֻשַּׁיָּא יַחִיטוּ׃ כְּעַן יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא
דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּה יִשְׁתַּכְלְלוּן מִנְדָּה
יד בְלוֹ וַהֲלָךְ לָא יִנְתְּנוּן וְאַפְּתֹם מַלְכִים תְּהַנְזִק׃ כְּעַן כָּל־
קֳבֵל דִּי־מְלַח הֵיכְלָא מְלַחְנָא וְעַרְוַת מַלְכָּא לָא אֲרִיךְ
טו לָנָא לְמֶחֱזֵא עַל־דְּנָה שְׁלַחְנָא וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא׃ דִּי
יְבַקַּר בִּסְפַר דָּכְרָנַיָּא דִּי אֲבָהָתָךְ וּתְהַשְׁכַּח בִּסְפַר

ד׳ ומבהלים קרי ה׳ ס׳ במקום ש׳ ז׳ דתי בקמץ כנותה קרי ח׳ בס״א מלע
ט׳ כא דס׳ נפתח ארכויא קרי דהיא קרי יא׳ יתיר י׳ יב׳ ושוריא שכללו קרי
יג׳ ס״א ואפתם יד׳ בס״א אַ׳ או הָ׳

הויפּטלייט פון די פּאָטערהייזער פון ישׂראל: איר קערט זיך מיט אונדז ניט אָן, צו בויען אַ הויז צו אונדזער גאָט; נייערט מיר אַליין וועלן בויען צו יהוה דעם גאָט פון ישׂראל, אַזוי ווי כּוֹרֶשׁ דער מלך פון פָּרַס האָט אונדז געהייסן.

[4] און דאָס פאָלק פון לאַנד האָט אָפּגעשלאַפּט די הענט פון דעם פאָלק פון יהודה, און זיי אָפּגעשראָקן פון בויען. [5] און זיי האָבן אָנגעדונגען אויף זיי יוֹעצים, צו פאַרשטערן זייער כּוָונה, אַלע טעג פון כּורש דעם מלך פון פָּרַס, און ביז דער מלוכה פון דָרְיָוֶשׁ דעם מלך פון פָּרַס. [6] און אין דער מלוכה פון אַחַשְׁוֵרוֹשׁן, אין אָנהייב פון זיין מלוכה, האָבן זיי געשריבן אַן אָנקלאָג אויף די באַוווינער פון יהודה און ירושָׁלַיִם.

[7] און אין די טעג פון אַרתַּחשַׁשתָּא, האָט בִּשְׁלָם, מִתְרְדָת, טָבְאֵל, און זיינע איבעריקע חברים, געשריבן צו אַרתַּחשַׁשתָּא דעם מלך פון פָּרַס; און דאָס געשריפטס פון דעם בריוו איז געווען אין אַראַמישן כתב און אַראַמישן לשון. [8] רחום דער באַפעלגעבער און שִׁמְשַׁי דער שרייבער האָבן געשריבן אַ בריוו אויף ירושָׁלַיִם צו אַרתַּחשַׁשתָּא דעם מלך אַזוי – [9] דענסמאָל [האָט געשריבן] רחום דער באַפעלגעבער, און שִׁמְשַׁי דער שרייבער, און זייערע איבעריקע חברים, דינאָער, און אַפַּרסַתכאָער, טַרפּלאָער, אַפָּרסאָער, אַרכְּוָאער, בָּבלער, שוּשַׁנכאָער, דֶהַיָאער, עֵילָמער, [10] און די איבעריקע אומות וואָס דער גרויסער און גערימטער אָסנַפַּר האָט אַריבערגעבראַכט, און זיי באַזעצט אין דער שטאָט שומרון, און די איבעריקע פון יענער זייט טייך: און אַצונד – [11] דאָס איז דער נוסח פון דעם בריוו וואָס זיי האָבן געשיקט צו אים: – צו אַרתַּחשַׁשתָּא דעם מלך, דיינע קנעכט די מענטשן פון יענער זייט טייך: און אַצונד [12] זאָל דעם מלך באַוווסט זיין, אַז די יידן וואָס זיינען אַרויפגעגאַנגען פון דיר, זיינען געקומען צו אונדז קיין ירושָׁלַיִם; זיי בויען דיווידערשפּעניקע און בייזע שטאָט, און זיי פאַרענדיקן מויערן, און גראָבן גרונטפעסטן. [13] אַצונד זאָל דעם מלך באַוווסט זיין, אַז אויב די דאָזיקע שטאָט וועט אויפגעבויט ווערן, און די מויערן וועלן פאַרענדיקט ווערן, וועלן זיי קיין אָפּצאָל, מֶכֶס, און וועגגעלט ניט צאָלן, און דאָס וועט ברענגען הֶזק דער קיניגלעכער הכנָסה. [14] אַצונד, אַזוי ווי מיר עסן דאָס זאַלץ פון דעם פּאַלאַץ, און עס איז ניט רעכט פאַר אונדז צוצוזען דעם אומכּבוד פון מלך, דערפאַר שיקן מיר און זיינען מודיע דעם מלך, [15] כּדי מע זאָל נאָכזוכן אין דעם ספר־הזכרונות פון דיינע עלטערן; און וועסט געפינען אין דעם ספר־

דָּכְרָנַיָּא וְתִנְדַּע דִּי קִרְיְתָא דָךְ קִרְיָא מָרָדָא וּמְהַנְזְקַת
מַלְכִין וּמְדִנָן וְאֶשְׁתַּדּוּר עָבְדִין בְּגַוַּהּ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־
דְּנָה קִרְיְתָא דָךְ הָחָרְבַת׃ מְהוֹדְעִין אֲנַחְנָה לְמַלְכָּא דִּי טו
הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּה יִשְׁתַּכְלְלוּן לָקֳבֵל דְּנָה
חֲלָק בַּעֲבַר נַהֲרָא לָא אִיתַי לָךְ׃ פִּתְגָמָא שְׁלַח יז
מַלְכָּא עַל־רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן
דִּי יָתְבִין בְּשָׁמְרָיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה שְׁלָם וּכְעֶת׃ נִשְׁתְּוָנָא יח
דִּי־שְׁלַחְתּוּן עֲלֶינָא מְפָרַשׁ קֱרִי קָדָמָי׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם יט
וּבַקַּרוּ וְהַשְׁכַּחוּ דִּי קִרְיְתָא דָךְ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־מַלְכִין
מִתְנַשְּׂאָה וּמְרַד וְאֶשְׁתַּדּוּר מִתְעֲבֶד־בַּהּ׃ וּמַלְכִין תַּקִּיפִין כ
הֲווֹ עַל־יְרוּשְׁלֶם וְשַׁלִּיטִין בְּכֹל עֲבַר נַהֲרָה וּמִדָּה בְלוֹ
וַהֲלָךְ מִתְיְהֵב לְהוֹן׃ כְּעַן שִׂימוּ טְעֵם לְבַטָּלָא גֻּבְרַיָּא כא
אִלֵּךְ וְקִרְיְתָא דָךְ לָא תִתְבְּנֵא עַד־מִנִּי טַעְמָא יִתְּשָׂם׃
וּזְהִירִין הֱווֹ שָׁלוּ לְמֶעְבַּד עַל־דְּנָה לְמָה יִשְׂגֵּא חֲבָלָא כב
לְהַנְזָקַת מַלְכִין׃ אֱדַיִן מִן־דִּי פַּרְשֶׁגֶן נִשְׁתְּוָנָא דִּי כג
אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא קֱרִי קֳדָם־רְחוּם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא
וּכְנָוָתְהוֹן אֲזַלוּ בִבְהִילוּ לִירוּשְׁלֶם עַל־יְהוּדָיֵא וּבַטִּלוּ הִמּוֹ
בְּאֶדְרָע וְחָיִל׃ בֵּאדַיִן בְּטֵלַת עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דִּי כד
בִּירוּשְׁלֶם וַהֲוָת בָּטְלָא עַד שְׁנַת תַּרְתֵּין לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ
מֶלֶךְ פָּרָס׃

ה

וְהִתְנַבִּי חַגַּי נְבִיָּאה וּזְכַרְיָה בַר־עִדּוֹא נְבִיַּיָּא עַל־יְהוּדָיֵא א
דִּי בִיהוּד וּבִירוּשְׁלֶם בְּשֻׁם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהוֹן׃ בֵּאדַיִן ב
קָמוּ זְרֻבָּבֶל בַּר־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בַּר־יוֹצָדָק וְשָׁרִיו לְמִבְנֵא
בֵּית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְעִמְּהוֹן נְבִיַּיָּא דִי־אֱלָהָא
מְסָעֲדִין לְהוֹן׃ בֵּהּ־זִמְנָא אֲתָא עֲלֵיהוֹן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־ ג
נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן וְכֵן אָמְרִין לְהֹם מַן־שָׂם

ד, טז׳ ה במקס א — יט׳ פתח בס״פ כד׳ בס״א בְּטֵלַת ובס״א בְּטִלַת
ה, א׳ יהודה בס״א נְבִיַּיָּא ב׳ בס״א נְבִיאַיָּה ובס״א ׳אַיָּה

הזכרונות, און וויסן, אַז דידאָזיקע שטאָט איז אַ ווידער־שפּעניקע שטאָט, און ברענגט הֶזק די מלכים און די מדינות, און מע האָט געמאַכט בונטן אין איר פון אייביקע טעג אָן; איבער דעם איז דידאָזיקע שטאָט חָרב געוואָרן. 16 מיר זיינען מודיע דעם מלך, אַז אויב דידאָזיקע שטאָט וועט אויפגעבויט ווערן, און די מויערן וועלן פאַרענדיקט ווערן, וועסטו דורך דעם מער ניט האָבן קיין חלק אויף יענער זייט טייך.

17 האָט דער מלך געשיקט אַן ענטפער צו רחום דעם באַפעלגעבער, און שמשַי דעם שרייבער, און זייערע איבעריקע חברים וואָס זיינען געזעסן אין שומרון, און די איבעריקע פון יענער זייט טייך: פריד! און אַצונד, 18 דער בריוו וואָס איר האָט אונדז געשיקט, איז באַשיידלעך גע־לייענט געוואָרן פאַר מיר. 19 און פון מיר איז געגעבן געוואָרן אַ באַפעל, און מע האָט נאָכגעזוכט און געפונען, אַז דידאָזיקע שטאָט האָט פון אייביקע טעג זיך דערהויבן אַקעגן מלכים, און אַז אין איר זיינען געמאַכט געוואָרן ווידערשפּעניקונגען און בונטן; 20 און איבער ירושָלַיִם זיינען געווען מאַכטיקע מלכים, און זיי האָבן געוועלטיקט איבער גאַנץ יענער זייט טייך; און אָפּצאָל, מֶכֶס, און ווע־געלט איז זיי געצאָלט געוואָרן. 21 אַצונד גיט אַ באַפעל צו ווערן דידאָזיקע לייט, און דידאָזיקע שטאָט זאָל ניט גע־בויט ווערן ביז פון מיר וועט געגעבן ווערן אַ באַפעל. 22 און זייט אָפּגעהיט ניט צו מאַכן קיין טָעות וועגן דעם, כּדי דער הֶזק זאָל ניט וואַקסן צום שאָדן פון די מלכים.

23 דענסמאָל ווי דער אינהאַלט פון דעם מלך אַרתַּחשַׁשתּאָס בריוו איז פאָרגעלייענט געוואָרן פאַר רחומען, און שִׁמשַׁי דעם שרייבער, און זייערע חברים, אַזוי זיינען זיי אַוועק אויף גיך קיין ירושָלַיִם צו די יידן, און האָבן זיי געוועָרט מיט מאַכט און געוואַלט. 24 דענסמאָל האָט אויפגעהערט די אַרבעט פון גאָטס הויז וואָס אין ירושָלַיִם, און זי איז געווען אָפּגעשטעלט ביז דעם צווייטן יאָר פון דער מלוכה פון דָריָוֶש דעם מלך פון פָּרַס.

ה 1 און די נביאים, חַגַי דער נביא, און זכַריָה דער זון פון עִדוֹאן, האָבן נביאות געזאָגט צו די יִדן וואָס אין יהודה און אין ירושָלַיִם — אין נאָמען פון גאָט פון ישׂראל צו זיי. 2 דענסמאָל זיינען אויפגעשטאַנען זרובָּבל דער זון פון שְׁאַלתִּיאֵלן, און יֵשוּעַ דער זון פון יוֹצָדָקן, און האָבן אָנגעהויבן בויען דאָס הויז פון גאָט וואָס אין ירושָלַיִם, און מיט זיי זיינען געווען די נביאים פון גאָט וואָס האָבן זיי געהאָלפן. 3 אין דער אייגענער צייט איז צו זיי געקומען תַּתּנַי דער פירשט פון יענער זייט טייך, און שתַר־בּוֹזנַי, און זייערע חברים, און זיי האָבן צו זיי אַזוי געזאָגט: ווער האָט אײַך געגעבן

אַ דערלויבעניש צו בויען דאָסדאָזיקע הויז, און צו פאַרענדיקן דידאָזיקע מויער? [4] „דענסמאָל האָבן מיר צו זיי אַזוי געזאָגט: – [האָבן זיי געשריבן] – וואָס זיינען די נעמען פון די מענטשן וואָס בויען דעמדאָזיקן בנין?“ [5] אָבער דאָס אויג פון זייער גאָט איז געווען אויף די עלטסטע פון די ייִדן, און זיי האָבן זיי ניט געווערט, ביז די זאַך וועט קומען פאַר דָריָוֶשן, און מע וועט דענסמאָל ברענגען אַ תשובה וועגן דעם.

[6] דער נוסח פון דעם בריוו וואָס תַּתְּנַי דער פירשט פון יענער זייט טייך, און שתַר־בּוֹזנַי, און זיינע חברים, די אַפּרסכאָער וואָס פון יענער זייט טייך, האָבן געשיקט צום מלך דָריָוֶש; [7] זיי האָבן צו אים געשיקט אַ בריוו, און אַזוי איז געווען געשריבן אין אים: צום מלך דָריָוֶש גאָרע פריד! [8] זאָל דעם מלך באַוווּסט זיין, אַז מיר זיינען געגאַנגען צו דער מדינה יהודה, צום הויז פון גרויסן גאָט, און עס ווערט געבויט פון שווערע שטיינער, און האָלץ ווערט אַריינגעטאָן אין די ווענט, און דידאָזיקע אַרבעט ווערט געטאָן פלייסיק, און זי באַגליקט אין זייער האַנט. [9] האָבן מיר דענסמאָל געפרעגט דידאָזיקע עלטסטע; מיר האָבן צו זיי אַזוי געזאָגט: ווער האָט אײַך געגעבן אַ דערלויבעניש צו בויען דאָסדאָזיקע הויז, און צו פאַרענדיקן דידאָזיקע מויער? [10] און אויך זייערע נעמען האָבן מיר געפרעגט ביי זיי, כדי דיך צו לאָזן וויסן, אַז מיר וועלן אויפשרייבן די נעמען פון די מענטשן וואָס זיינען זייערע אָנפירער. [11] און אַזוי האָבן זיי אונדז געגעבן אַן ענטפער, אַזוי צו זאָגן: מיר זיינען די קנעכט פון דעם גאָט פון הימל און ערד, און מיר בויען אָפּ דאָס הויז וואָס איז מיט פיל יאָרן פאַר דעם שוין געווען געבויט; און אַ גרויסער מלך פון ישׂראל האָט עס געבויט און פאַרענדיקט. [12] אָבער ווייל אונדזערע עלטערן האָבן דערצערנט דעם גאָט פון הימל, האָט ער זיי געגעבן אין דער האַנט פון נבוכַדנֶצַר דעם כַּשׂדי, דעם מלך פון בָּבל; און ער האָט צעשטערט דאָסדאָזיקע הויז, און האָט פאַרטריבן דאָס פאָלק קיין בָּבל. [13] אָבער אין ערשטן יאָר פון כּוֹרֶשׁ דעם מלך פון בָּבל, האָט דער מלך כּוֹרֶשׁ געגעבן אַ באַפעל צו בויען דאָסדאָזיקע הויז פון גאָט. [14] און אויך די גילדערנע און זילבערנע כלים פון גאָטס הויז וואָס נבוכַדנֶצַר האָט אַוועקגענומען פון דעם טעמפל וואָס אין ירושָלַיִם, און זיי אַוועקגעפירט אין דעם טעמפל פון בָּבל, זיי האָט דער מלך כּוֹרֶשׁ אַרויסגענומען פון דעם טעמפל וואָס אין בָּבל, און זיי זיינען איבערגעגעבן געוואָרן צו איינעם מיטן נאָמען שֵׁשבַּצַר, וואָס ער האָט אים געמאַכט פאַרן פירשט. [15] און ער האָט צו אים געזאָגט: נעם דידאָזיקע כלים; גיי לייג זיי אַוועק אין דעם טעמפל וואָס אין ירושָלַיִם, און זאָל דאָס הויז פון גאָט געבויט ווערן אויף זיין אָרט. [16] דענסמאָל איז דערדאָזיקער שֵׁשבַּצַר געקומען; ער האָט געלייגט די

לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה לִבְּנֵא וְאֻשַּׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלָלָה׃
ד אֱדַיִן כְּנֵמָא אֲמַרְנָא לְּהֹם מַן־אִנּוּן שְׁמָהָת גֻּבְרַיָּא דִּי־דְנָה
ה בִנְיָנָא בָּנַיִן׃ וְעֵין אֱלָהֲהֹם הֲוָת עַל־שָׂבֵי יְהוּדָיֵא וְלָא־
בַטִּלוּ הִמּוֹ עַד־טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהָךְ וֶאֱדַיִן יְתִיבוּן נִשְׁתְּוָנָא
ו עַל־דְּנָה׃ פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי־שְׁלַח תַּתְּנַי ׀ פַּחַת עֲבַר־
נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתֵהּ אֲפַרְסְכָיֵא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה
ז עַל־דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ פִּתְגָמָא שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי וְכִדְנָה כְּתִיב
ח בְּגַוֵּהּ לְדָרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שְׁלָמָא כֹלָּא׃ יְדִיעַ ׀ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא
דִּי אֲזַלְנָא לִיהוּד מְדִינְתָּא לְבֵית אֱלָהָא רַבָּא וְהוּא
מִתְבְּנֵא אֶבֶן גְּלָל וְאָע מִתְּשָׂם בְּכֻתְלַיָּא וַעֲבִידְתָּא דָךְ
ט אָסְפַּרְנָא מִתְעַבְדָא וּמַצְלַח בְּיֶדְהֹם׃ אֱדַיִן שְׁאֵלְנָא לְשָׂבַיָּא
אִלֵּךְ כְּנֵמָא אֲמַרְנָא לְּהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה
י לְמִבְנְיָה וְאֻשַּׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלָלָה׃ וְאַף שְׁמָהָתְהֹם שְׁאֵלְנָא
לְהֹם לְהוֹדָעוּתָךְ דִּי נִכְתֻּב שֻׁם גֻּבְרַיָּא דִּי בְרָאשֵׁיהֹם׃
יא וּכְנֵמָא פִתְגָמָא הֲתִיבוּנָא לְמֵמַר אֲנַחְנָא הִמּוֹ עַבְדוֹהִי
דִי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וּבָנַיִן בַּיְתָא דִּי־הֲוָא בְנֵה מִקַּדְמַת
דְּנָה שְׁנִין שַׂגִּיאָן וּמֶלֶךְ לְיִשְׂרָאֵל רַב בְּנָהִי וְשַׁכְלְלֵהּ׃
יב לָהֵן מִן־דִּי הַרְגִּזוּ אֲבָהֳתַנָא לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא יְהַב הִמּוֹ בְּיַד
נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל כַּסְדָּיָא וּבַיְתָה דְנָה סַתְרֵהּ וְעַמָּה
יג הַגְלִי לְבָבֶל׃ בְּרַם בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ מַלְכָּא דִּי בָבֶל
יד כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא דְנָה לִבְּנֵא׃ וְאַף
מָאנַיָּא דִי בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר
הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל הִמּוֹ לְהֵיכְלָא דִּי
בָבֶל הַנְפֵּק הִמּוֹ כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא מִן־הֵיכְלָא דִּי בָבֶל וִיהִיבוּ
טו לְשֵׁשְׁבַּצַּר שְׁמֵהּ דִּי פֶחָה שָׂמֵהּ׃ וַאֲמַר־לֵהּ ׀ אֵלֶּה מָאנַיָּא
שֵׂא אֵזֶל־אֲחֵת הִמּוֹ בְּהֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וּבֵית אֱלָהָא
טז יִתְבְּנֵא עַל־אַתְרֵהּ׃ אֱדַיִן שֵׁשְׁבַּצַּר דֵּךְ אֲתָא יְהַב

ד׳ פתח בס״ף   יא׳ חסר א׳ ופתח באתנח   יב׳ ס׳ במקום ש׳ כסדאה קרי
יב׳ יד׳ ה׳ במקום א׳   טו׳ יתיר ה׳

אֻשַּׁיָּא דִּי־בֵית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וּמִן־אֱדַיִן וְעַד־כְּעַן
יז מִתְבְּנֵא וְלָא שְׁלִם׃ וּכְעַן הֵן עַל־מַלְכָּא טָב יִתְבַּקַּר בְּבֵית
גִּנְזַיָּא דִּי־מַלְכָּא תַמָּה דִּי בְּבָבֶל הֵן אִיתַי דִּי־מִן־כּוֹרֶשׁ
מַלְכָּא שִׂים טְעֵם לְמִבְנֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ בִּירוּשְׁלֶם וּרְעוּת
מַלְכָּא עַל־דְּנָה יִשְׁלַח עֲלֶינָא׃

ו

א בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם וּבַקַּרוּ ׀ בְּבֵית סִפְרַיָּא דִּי
ב גִנְזַיָּא מְהַחֲתִין תַּמָּה בְּבָבֶל׃ וְהִשְׁתְּכַח בְּאַחְמְתָא בְּבִירְתָא
דִּי בְּמָדַי מְדִינְתָּא מְגִלָּה חֲדָה וְכֵן־כְּתִיב בְּגַוַּהּ דִּכְרוֹנָה׃
ג בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ מַלְכָּא כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם
בֵּית־אֱלָהָא בִירוּשְׁלֶם בַּיְתָא יִתְבְּנֵא אֲתַר דִּי־דָבְחִין דִּבְחִין
וְאֻשּׁוֹהִי מְסוֹבְלִין רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין פְּתָיֵהּ אַמִּין שִׁתִּין׃
ד נִדְבָּכִין דִּי־אֶבֶן גְּלָל תְּלָתָא וְנִדְבָּךְ דִּי־אָע חֲדַת וְנִפְקְתָא
ה מִן־בֵּית מַלְכָּא תִּתְיְהִב׃ וְאַף מָאנֵי בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה
וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִי־בִירוּשְׁלֶם
וְהֵיבֵל לְבָבֶל יַהֲתִיבוּן וִיהָךְ לְהֵיכְלָא דִי־בִירוּשְׁלֶם לְאַתְרֵהּ
ו וְתַחֵת בְּבֵית אֱלָהָא׃ כְּעַן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה
שְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן אֲפַרְסְכָיֵא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה רַחִיקִין
ז הֲווֹ מִן־תַּמָּה׃ שְׁבֻקוּ לַעֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ פַּחַת יְהוּדָיֵא
ח וּלְשָׂבֵי יְהוּדָיֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ יִבְנוֹן עַל־אַתְרֵהּ׃ וּמִנִּי
שִׂים טְעֵם לְמָא דִי־תַעַבְדוּן עִם־שָׂבֵי יְהוּדָיֵא אִלֵּךְ לְמִבְנֵא
בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ וּמִנִּכְסֵי מַלְכָּא דִּי מִדַּת עֲבַר נַהֲרָה
אָסְפַּרְנָא נִפְקְתָא תֶּהֱוֵא מִתְיַהֲבָא לְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־לָא
ט לְבַטָּלָא׃ וּמָה חַשְׁחָן וּבְנֵי תוֹרִין וְדִכְרִין וְאִמְּרִין ׀ לַעֲלָוָן ׀
לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא חִנְטִין מְלַח ׀ חֲמַר וּמְשַׁח כְּמֵאמַר כָּהֲנַיָּא
דִי־בִירוּשְׁלֶם לֶהֱוֵא מִתְיְהֵב לְהֹם יוֹם ׀ בְּיוֹם דִּי־לָא שָׁלוּ׃
י דִּי־לֶהֱוֺן מְהַקְרְבִין נִיחוֹחִין לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא וּמְצַלַּיִן לְחַיֵּי

ה, יז׳ נ״א דִּי בִּיר׳ ו, ד׳ פתח באתנח הה מחוק ה׳ ה׳ במקום א׳ ו׳ בס״א ב׳

גרונטפעסטן פון גאָטס הויז וואָס אין ירושָלַיִם, און פון דענסמאָל אָן און ביז אַצונד ווערט עס געבויט, און איז נאָך ניט פאַרטיק. 17 און אַצונד, אויב דעם מלך איז וויל־געפעלן, זאָל נאָכגעזוכט ווערן דאָרטן אין דער שאַצ־קאַמער פון דעם מלך וואָס אין בָבל, אויב דאָס איז אַזוי, אַז פון מלך כּוֹרֶש איז געגעבן געוואָרן אַ באַפעל צו בויען דאָסדאָזיקע הויז פון גאָט אין ירושָלַיִם; און זאָל ער אונדז שיקן דעם ווילן פון דעם מלך וועגן דעם.

ו 1 דענסמאָל האָט דער מלך דָרְיָוֶש געגעבן אַ באַ־פעל, און מע האָט נאָכגעזוכט אין דער ביכער־קאַמער וואָס מע לייגט דאָרטן אַוועק די שאַצן אין בָבל. 2 און עס איז געפונען געוואָרן אין אַחמתאָ, אין דער הויפּט־שטאָט וואָס אין דער מדינה מָדַי, אַ מגילה, און אַזוי איז געווען געשריבן אין איר: צום געדענקען: 3 אין ערשטן יאָר פון מלך כּוֹרֶש, האָט דער מלך כּוֹרֶש געגעבן אַ באַ־פעל: וועגן דעם הויז פון גאָט אין ירושָלַיִם — זאָל דאָס הויז געבויט ווערן פאַר אַן אָרט ווו מע שלאַכט שלאַכט־אָפּפער, און זיינע גרונטפעסטן זאָלן געלייגט ווערן שטאַרק; זיין הייך זאָל זיין זעכציק איילן, זיין ברייט זעכציק איילן; 4 מיט דריי שיכטן פון שווערע שטיינער, און אַ שיכט פון נייעם האָלץ; און די הוֹצאות זאָלן געגעבן ווערן פון מלכס הויז. 5 און אויך די גילדערנע און זילבערנע כּלים פון גאָטס הויז וואָס נבוּכַדנֶצַר האָט אַרויסגענומען פון דעם טעמפּל וואָס אין ירושָלַיִם, און אַוועקגעפירט קיין בָבל, זאָל מען אומקערן, און דאָס זאָל צוריקגיין צו דעם טעמפּל וואָס אין ירושָלַיִם אויף זיין אָרט, און זאָלסט עס אַוועקלייגן אין הויז פון גאָט.

6 „אַצונד, תַּתְּנַי דער פירשט פון יענער זייט טייך, שתַר־בּוֹזְנַי, און אַייערע חברים די אַפַרסכאָער וואָס אויף יענער זייט טייך, האַלט זיך ווייט פון דאָרטן. 7 לאָזט צו רו די אַרבעט פון דעמדאָזיקן הויז פון גאָט; זאָלן דער פירשט פון די ייִדן, און די עלטסטע פון די ייִדן בויען דאָסדאָזיקע הויז פון גאָט אויף זיין אָרט. 8 און פון מיר ווערט געגעבן אַ באַפעל וועגן וואָס איר זאָלט טאָן פאַר דידאָזיקע עלטסטע פון די ייִדן, כּדי צו בויען דאָסדאָזיקע הויז פון גאָט: אַז פון דעם מלכס אייגנטום, פון דעם אָפּצאָל אויף יענער זייט טייך, זאָלן אויף גיך געגעבן ווערן די הוֹצאות צו דידאָזיקע מענטשן, כּדי ניט צו שטערן. 9 און וואָס זיי האָבן נייטיק, סיי יונגע אָקסן, סיי ווידערס און שעפּסן, אויף אויפצוברענגען צום גאָט פון הימל, ווייץ, זאַלץ, וויין און אייל, לויט דעם פאַרלאַנג פון די כּהנים וואָס אין ירושָלַיִם, זאָל זיי געגעבן ווערן טאָג אין טאָג ניט פאַרפעלט; 10 כּדי זיי זאָלן מקריב זיין געשמאַקע ריחות צום גאָט פון הימל, און בעטן פאַר דעם לעבן

יא מַלְכָּא וּבְנֽוֹהִי׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי יְהַשְׁנֵא
פִּתְגָמָא דְנָה יִתְנְסַח אָע מִן־בַּיְתֵהּ וּזְקִיף יִתְמְחֵא עֲלֹהִי
יב וּבַיְתֵהּ נְוָלוּ יִתְעֲבֵד עַל־דְּנָה׃ וֵאלָהָא דִּי־שַׁכִּן שְׁמֵהּ תַּמָּה
יְמַגַּר כָּל־מֶלֶךְ וְעַם דִּי ׀ יִשְׁלַח יְדֵהּ לְהַשְׁנָיָה לְחַבָּלָה
בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ דִּי בִירוּשְׁלֶם אֲנָה דָרְיָוֶשׁ שָׂמֶת טְעֵם
יג אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבִד׃ אֱדַיִן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר
בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן לָקֳבֵל דִּי־שְׁלַח דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא כְּנֵמָא
יד אָסְפַּרְנָא עֲבַדוּ׃ וְשָׂבֵי יְהוּדָיֵא בָּנַיִן וּמַצְלְחִין בִּנְבוּאַת
חַגַּי נְבִיָּאה וּזְכַרְיָה בַּר־עִדּוֹא וּבְנוֹ וְשַׁכְלִלוּ מִן־טַעַם אֱלָהּ
יִשְׂרָאֵל וּמִטְּעֵם כּוֹרֶשׁ וְדָרְיָוֶשׁ וְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מֶלֶךְ פָּרָס׃
טו וְשֵׁיצִיא בַּיְתָה דְנָה עַד יוֹם תְּלָתָה לִירַח אֲדָר דִּי־הִיא
טז שְׁנַת־שֵׁת לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ וַעֲבַדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא וּשְׁאָר בְּנֵי־גָלוּתָא חֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה
יז בְּחֶדְוָה׃ וְהַקְרִבוּ לַחֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה תּוֹרִין מְאָה
דִּכְרִין מָאתַיִן אִמְּרִין אַרְבַּע מְאָה וּצְפִירֵי עִזִּין לְחַטָּיָא
יח עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל תְּרֵי עֲשַׂר לְמִנְיָן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַהֲקִימוּ
כָהֲנַיָּא בִּפְלֻגָּתְהוֹן וְלֵוָיֵא בְּמַחְלְקָתְהוֹן עַל־עֲבִידַת אֱלָהָא
יט דִּי בִירוּשְׁלֶם כִּכְתָב סְפַר מֹשֶׁה׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־הַגּוֹלָה
כ אֶת־הַפָּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ כִּי הִטַּהֲרוּ
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם כְּאֶחָד כֻּלָּם טְהוֹרִים וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח
כא לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹלָה וְלַאֲחֵיהֶם הַכֹּהֲנִים וְלָהֶם׃ וַיֹּאכְלוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל הַשָּׁבִים מֵהַגּוֹלָה וְכֹל הַנִּבְדָּל מִטֻּמְאַת גּוֹיֵ־הָאָרֶץ
כב אֲלֵהֶם לִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲשׂוּ חַג־מַצּוֹת
שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה כִּי ׀ שִׂמְּחָם יְהוָה וְהֵסֵב לֵב מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר עֲלֵיהֶם לְחַזֵּק יְדֵיהֶם בִּמְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל׃

יג׳ פתח בס״ס   יד׳ יתיר ה׳   טו׳ יתיר א׳   ה במקום א׳
טז׳ יח׳ בס״א ולוי קרי   יז׳ לחטאה קרי

פון מלך און זיינע קינדער. [11] און פון מיר ווערט געגעבן אַ באַפעל, אַז יעטוועדער איינער וואָס וועט ענדערן דאָס־דאָזיקע וואָרט, זאָל אַ באַלקן אַרויסגעריסן ווערן פון זיין הויז, און ער זאָל צוגעשלאָגן ווערן דערויף אין דער הייך; און זיין הויז זאָל געמאַכט ווערן פאַר אַ מיסטהויפן דערפאַר. [12] און דער גאָט וואָס האָט געמאַכט רוען זיין נאָמען דאָרטן, זאָל אומוואַרפן יעטוועדער מלך און פאָלק וואָס וועט אויסשטרעקן זיין האַנט דאָס צו ענדערן, כּדי צו צעשטערן דאָסדאָזיקע הויז פון גאָט וואָס אין ירושָלַיִם. איך דָריָוֶש האָב געגעבן דעם באַפעל; זאָל ער געטאָן ווערן אויף גיך.״

[13] דענסמאָל, ווייל דער מלך דָריָוֶש האָט געשיקט, האָבן תַּתְּנַי דער פירשט פון יענער זייט טייך, שתַר־בּוֹזנַי, און זיינע חברים, אויף גיך אַזוי געטאָן. [14] און די עלטסטע פון די יידן האָבן געבויט און האָבן באַגליקט, לויט דער נבואה פון חַגַי דעם נביא, און זכַריָה דעם זון פון עִדוֹאן. און זיי האָבן געבויט און פאַרענדיקט לויט דעם באַפעל פון דעם גאָט פון ישׂראל, און לויט דעם באַפעל פון כּוֹרֶשן, און דָריָוֶשן, און אַרתַּחשַׁשׂתָּא דעם מלך פון פָּרַס. [15] און מע האָט פאַרענדיקט דאָסדאָזיקע הויז ביזן דריטן טאָג פון חודש אָדָר, וואָס איז געווען אין זעקסטן יאָר פון מלך דָריָוֶשעס מלוכה.

[16] און די קינדער פון ישׂראל, די כֹּהנים און די לְוִיִם, און די איבעריקע קינדער פון גלות, האָבן געמאַכט די באַנייאונג פון דעמדאָזיקן הויז פון גאָט מיט שׂמחה. [17] און זיי האָבן מקריב געווען צו דער באַנייאונג פון דעמדאָזיקן הויז פון גאָט הונדערט אָקסן, צוויי הונדערט ווידערס, פיר הונדערט שעפּסן, און צוועלף ציגנבעק פאַר זינדאָפּפער פאַר גאַנץ ישׂראל, לויט דער צאָל פון די שבטים פון ישׂראל. [18] און זיי האָבן געשטעלט די כֹּהנים לויט זייערע איינטיילונגען, און די לְוִיִם לויט זייערע אָפּטיילונגען, אויף דעם דינסט פון גאָט וואָס אין ירושָלַיִם, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דעם בוך פון משהן.

[19] און די קינדער פון גלות האָבן געמאַכט דעם קָרבן־פֶּסח אין פערצנטן טאָג פון ערשטן חודש. [20] וואָרום די כֹּהנים און די לְוִיִם האָבן זיך אין איינעם גערייניקט; זיי זיינען אַלע געווען ריין. און זיי האָבן געשאָכטן דעם קָרבן־פֶּסח פאַר אַלע קינדער פון גלות, און פאַר זייערע ברידער די כֹּהנים, און פאַר זיך אַליין. [21] און עס האָבן געגעסן די קינדער פון ישׂראל וואָס האָבן זיך אומגעקערט פון גלות, און איטלעכער וואָס האָט זיך אָפּגעשיידט צו זיי פון דער אומריינקייט פון די פעלקער פון לאַנד, כּדי צו זוכן יהוה דעם גאָט פון ישׂראל. [22] און זיי האָבן געמאַכט דעם יוֹם־טוֹב פון מצות זיבן טעג מיט פרייד, וואָרום גאָט האָט זיי דערפרייט, און האָט צוגעקערט צו זיי דאָס האַרץ פון דעם מלך פון אַשור, צו שטאַרקן זייערע הענט אין דער אַרבעט פון דעם הויז פון גאָט, דעם גאָט פון ישׂראל.

ז

א וְאַחַר֙ הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה בְּמַלְכ֖וּת אַרְתַּחְשַׁ֣סְתְּא מֶֽלֶךְ־פָּ֑רָס
ב עֶזְרָא֙ בֶּן־שְׂרָיָ֔ה בֶּן־עֲזַרְיָ֖ה בֶּן־חִלְקִיָּֽה׃ בֶּן־שַׁלּ֥וּם בֶּן־צָד֖וֹק
ג ד בֶּן־אֲחִיטֽוּב׃ בֶּן־אֲמַרְיָ֥ה בֶן־עֲזַרְיָ֖ה בֶּן־מְרָיֽוֹת׃ בֶּן־זְרַֽחְיָ֥ה
ה בֶן־עֻזִּ֖י בֶּן־בֻּקִּֽי׃ בֶּן־אֲבִישׁ֗וּעַ בֶּן־פִּֽינְחָס֙ בֶּן־אֶלְעָזָ֔ר בֶּן־אַהֲרֹ֥ן
ו הַכֹּהֵ֖ן הָרֹֽאשׁ׃ ה֤וּא עֶזְרָא֙ עָלָ֣ה מִבָּבֶ֔ל וְהֽוּא־סֹפֵ֤ר מָהִיר֙
בְּתוֹרַ֣ת מֹשֶׁ֔ה אֲשֶׁר־נָתַ֥ן יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וַיִּתֶּן־ל֣וֹ
ז הַמֶּ֗לֶךְ כְּיַד־יְהוָ֤ה אֱלֹהָיו֙ עָלָ֔יו כֹּ֖ל בַּקָּשָׁתֽוֹ׃ וַיַּעֲל֣וּ מִבְּנֵֽי־
יִ֠שְׂרָאֵל וּמִן־הַכֹּהֲנִ֨ים וְהַלְוִיִּ֜ם וְהַמְשֹׁרְרִ֧ים וְהַשֹּׁעֲרִ֛ים
וְהַנְּתִינִ֖ים אֶל־יְרוּשָׁלִָ֑ם בִּשְׁנַת־שֶׁ֖בַע לְאַרְתַּחְשַׁ֥סְתְּא הַמֶּֽלֶךְ׃
ח וַיָּבֹ֥א יְרוּשָׁלִַ֖ם בַּחֹ֣דֶשׁ הַחֲמִישִׁ֑י הִ֛יא שְׁנַ֥ת הַשְּׁבִיעִ֖ית
ט לַמֶּֽלֶךְ׃ כִּ֗י בְּאֶחָד֙ לַחֹ֣דֶשׁ הָרִאשׁ֔וֹן ה֥וּא יְסֻ֖ד הַֽמַּעֲלָ֑ה
מִבָּבֶ֔ל וּבְאֶחָ֞ד לַחֹ֣דֶשׁ הַחֲמִישִׁ֗י בָּ֚א אֶל־יְר֣וּשָׁלִַ֔ם כְּיַד־
י אֱלֹהָ֥יו הַטּוֹבָ֖ה עָלָֽיו׃ כִּ֤י עֶזְרָא֙ הֵכִ֣ין לְבָב֔וֹ לִדְר֛וֹשׁ אֶת־
תּוֹרַ֥ת יְהוָ֖ה וְלַעֲשֹׂ֑ת וּלְלַמֵּ֥ד בְּיִשְׂרָאֵ֖ל חֹ֥ק וּמִשְׁפָּֽט׃
יא וְזֶ֣ה ׀ פַּרְשֶׁ֣גֶן הַנִּשְׁתְּוָ֗ן אֲשֶׁ֤ר נָתַן֙ הַמֶּ֣לֶךְ אַרְתַּחְשַׁ֔סְתְּא
לְעֶזְרָ֥א הַכֹּהֵ֖ן הַסֹּפֵ֑ר סֹ֠פֵר דִּבְרֵ֧י מִצְוֺת־יְהוָ֛ה וְחֻקָּ֖יו עַל־
יב יִשְׂרָאֵֽל׃ אַ֨רְתַּחְשַׁ֔סְתְּא מֶ֖לֶךְ מַלְכַיָּ֑א לְעֶזְרָ֣א כָֽהֲנָ֗א
יג סָפַ֨ר דָּתָ֜א דִּֽי־אֱלָ֧הּ שְׁמַיָּ֛א גְּמִ֖יר וּכְעֶֽנֶת׃ מִנִּי֮ שִׂ֣ים טְעֵם֒
דִּ֣י כָל־מִתְנַדַּ֣ב בְּמַלְכוּתִ֡י מִן־עַמָּ֣ה יִשְׂרָאֵ֩ל וְכָהֲנ֨וֹהִי וְלֵוָיֵ֜א
יד לִמְהָ֧ךְ לִירוּשְׁלֶ֛ם עִמָּ֖ךְ יְהָֽךְ׃ כָּל־קֳבֵ֗ל דִּ֣י מִן־קֳדָ֨ם מַלְכָּ֜א
וְשִׁבְעַ֤ת יָעֲטֹ֙הִי֙ שְׁלִ֔יחַ לְבַקָּרָ֥א עַל־יְה֖וּד וְלִירוּשְׁלֶ֑ם בְּדָ֥ת
טו אֱלָהָ֖ךְ דִּ֥י בִידָֽךְ׃ וּלְהֵיבָלָ֖ה כְּסַ֣ף וּדְהַ֑ב דִּֽי־מַלְכָּ֤א וְיָעֲט֙וֹהִי֙
טז הִתְנַדַּ֣בוּ לֶאֱלָ֣הּ יִשְׂרָאֵ֔ל דִּ֥י בִירוּשְׁלֶ֖ם מִשְׁכְּנֵֽהּ׃ וְכֹל֙ כְּסַ֣ף
וּדְהַ֔ב דִּ֣י תְהַשְׁכַּ֔ח בְּכֹ֖ל מְדִינַ֣ת בָּבֶ֑ל עִם֙ הִתְנַדָּב֣וּת עַמָּ֔א
יז וְכָהֲנַיָּא֙ מִֽתְנַדְּבִ֔ין לְבֵ֥ית אֱלָהֲהֹ֖ם דִּ֥י בִירוּשְׁלֶֽם׃ כָּל־קֳבֵ֣ל
דְּנָ֡ה אָסְפַּ֣רְנָא תִקְנֵא֩ בְּכַסְפָּ֨א דְנָ֜ה תּוֹרִ֣ין ׀ דִּכְרִ֣ין אִמְּרִ֗ין

ט׳ כצל יג׳ בס״א ולואי ק׳ טו׳ פתח באתנח נ״א מן׳ טז׳ בנ״א ד׳ בשוא

ז 1 און נאָך דידאָזיקע געשעענישן, אין דער מלוכה פון אַרתַּחשַׁסתּאָ דעם מלך פון פָּרַס, איז עזרא דער זון פון שׂרָיָה, דעם זון פון עֲזַריָה, דעם זון פון חִלקִיָה, 2 דעם זון פון שַׁלום, דעם זון פון צָדוק, דעם זון פון אֲחיטוב, 3 דעם זון פון אֲמַריָה, דעם זון פון עֲזַריָה, דעם זון פון מרָיות, 4 דעם זון פון זרַחיָה, דעם זון פון עוזי, דעם זון פון בוקי, 5 דעם זון פון אֲבישוּעַ, דעם זון פון פּינחס, דעם זון פון אֶלעָזָר, דעם זון פון אַהרן דעם כֹּהן־גדול — 6 איז דערדאָזיקער עזרא אַרויפגעגאַנגען קיין בָּבל; און ער איז געווען אַ שרייבער, באַהאַוונט אין תּורת־משה וואָס יהוה דער גאָט פון ישׂראל האָט געגעבן. און דער מלך האָט אים געגעבן זיין איטלעכע בקשה, לויט דער האַנט פון יהוה זיין גאָט אויף אים. 7 און עס זיינען אַרויפגעגאַנגען פון די קינדער פון ישׂראל, און פון די כֹּהנים און די לוִיִם, און די זינגערס, און די טויערלייט, און די נתינים, קיין ירושָׁלַיִם, אין זיבעטן יאָר פון מלך אַרתַּחשַׁסתּאָ. 8 און ער איז געקומען קיין ירושָׁלַיִם אין פינפטן חודש, וואָס איז געווען אין זיבעטן יאָר פון מלך. 9 וואָרום אין ערשטן טאָג פון ערשטן חודש איז געווען דער אָנהייב פון דעם אַרויפגאַנג פון בָּבל, און אין ערשטן טאָג פון פינפטן חודש איז ער אָנגעקומען קיין ירושָׁלַיִם, לויט דער גוטער האַנט פון זיין גאָט אויף אים. 10 וואָרום עזרא האָט געקערט זיין האַרץ צו פאָרשן גאָטס תּורה, און צו טאָן, און צו לערנען אין ישׂראל חוקים און געזעצן.

11 און דאָס איז דער נוסח פון דעם בריוו וואָס דער מלך אַרתַּחשַׁסתּאָ האָט געגעבן עזרא דעם כֹּהן, דעם שרייבער — דעם שרייבער פון די ווערטער פון גאָטס געבאָט און זיינע געזעצן צו ישׂראל: 12 אַרתַּחשַׁסתּאָ דער מלך פון מלכים צו עזרא דעם כֹּהן, דעם שרייבער פון דעם געזעץ פון דעם גאָט פון הימל, און אַזוי ווייטער. און אַצונד 13 ווערט פון מיר געגעבן אַ באַפעל, אַז איטלעכער וואָס באַט זיך אָן אין מיין קיניגרייך, פון דעם פאָלק ישׂראל, און זייערע כֹּהנים, און די לוִיִם, צו גיין מיט דיר קיין ירושָׁלַיִם, מעג גיין. 14 אַזוי ווי דו ווערסט געשיקט פון דעם מלך און זיינע זיבן יוֹעצים נאָכצופאָרשן וועגן יהודה און ירושָׁלַיִם, לויט דעם געזעץ פון דיין גאָט וואָס אין דיין האַנט, 15 און אַוועקצופירן דאָס זילבער און דאָס גאָלד וואָס דער מלך און זיינע יוֹעצים האָבן מנדב געווען צו דעם גאָט פון ישׂראל, וואָס זיין וווינונג איז אין ירושָׁלַיִם, 16 און אַלדאָס זילבער און גאָלד וואָס דו וועסט קריגן אין דער גאַנצער מדינה בָּבל, אין איינעם מיט די נדבות פון דעם פאָלק און די כֹּהנים וואָס וועלן מנדב זיין פאַר דעם הויז פון זייער גאָט וואָס אין ירושָׁלַיִם — 17 דרום מעגסטו באַלד קויפן פאַר דעמדאָזיקן געלט אָקסן, ווידערס, שעפסן, מיט זייערע שפּייזאָפּפער

אוּן זייערע גיסאָפּפער, אוּן זאָלסט זיי מקריב זיין אויף דעם
מזבח פון אײַער גאָטס הויז וואָס אין ירושָלַיִם. 18 אוּן וואָס
דיר אוּן דײַנע ברידער וועט ווילגעפעלן צו טאָן מיט דעם
רעשט פון דעם זילבער אוּן גאָלד, מעגט איר טאָן לויט
דעם ווילן פון אײַער גאָט. 19 אוּן די כלים וואָס ווערן דיר
געגעבן פאַר דעם דינסט פון דײַן גאָטס הויז, גיב איבער
פאַר דעם גאָט פון ירושָלַיִם. 20 אוּן דאָס איבעריקע וואָס
איז נייטיק פאַר דעם הויז פון דײַן גאָט וואָס דיר וועט אויס־
קומען אויסצוגעבן, זאָלסטו אויסגעבן פון דעם מלכס
שאַצקאַמער. 21 אוּן פון מיר, מלך אַרתַּחשַסתָּא, ווערט
געגעבן אַ באַפעל צו אַלע שאַצמײַנסטער וואָס אויף יענער
זייט טײַך, אַז אַלץ וואָס עזרא דער כֹּהן, דער שרײַבער פון
דעם געזעץ פון דעם גאָט פון הימל, וועט פון אײַך פאַר־
לאַנגען, זאָל אויף גיך געטאָן ווערן, 22 ביז הונדערט
צענטנער זילבער, אוּן ביז הונדערט כּוֹר ווייץ, אוּן ביז
הונדערט בַּת וויין, אוּן ביז הונדערט בַּת אייל, אוּן זאַלץ אָן
אַ געשריבענער צאָל. 23 אַלץ וואָס איז אויף דעם באַפעל
פון דעם גאָט פון הימל, זאָל ריכטיק געטאָן ווערן פאַר
דעם הויז פון דעם גאָט פון הימל, כּדי עס זאָל ניט זיין אַ
צאָרן אויף דער מלוכה פון דעם מלך אוּן זײַנע קינדער.
24 אויך זײַנען מיר אײַך מוֹדיע, אַז אַלע כּהנים אוּן לְוִיִם,
זינגערס, טויערלײַט, נתינים, אוּן דינער פון דעמדאָזיקן
הויז פון גאָט, זאָל מען אָפּצאָל, מֶכֶס, אוּן וועגגעלט, ניט
טאָרן אַרויפלייגן אויף זיי. 25 אוּן דו עזרא, לויט דער
חכמה פון דײַן גאָט וואָס אין דײַן האַנט, זעץ אויף ריכטער
אוּן דַיָינים וואָס זאָלן משפטן דאָס גאַנצע פאָלק וואָס אויף
יענער זייט טײַך, אַלע וואָס ווייסן די געזעצן פון דײַן גאָט; אוּן דעם וואָס ווייס ניט, זאָלט איר מאַכן וויסן. 26 אוּן
דער וואָס וועט ניט טאָן דאָס געזעץ פון דײַן גאָט, אוּן דאָס געזעץ פון דעם מלך, זאָל גיך געטאָן ווערן אויף אים אַ
משפט, ענטוועדער צום טויט, אָדער צו פאַרטרײַבונג, אָדער צו געלטשטראָף, אָדער צו געפענקעניש.
27 געלויבט איז יהוה דער גאָט פון אונדזערע עלטערן וואָס ער האָט אַזוינס אַרײַנגעגעבן אין מלכס האַרצן, צו באַ־
שײַנען דאָס הויז פון גאָט וואָס אין ירושָלַיִם, 28 אוּן ער האָט מיר צוגענייגט גענאָד פאַר דעם מלך אוּן זײַנע יוֹעצים, אוּן
בײַ אַלע מאַכטיקע האַרן פון דעם מלך. אוּן איך האָב מיך געשטאַרקט לויט דער האַנט פון יהוה מײַן גאָט אויף מיר,
אוּן איך האָב אײַנגעזאַמלט פון ישׂראל הויפּטלײַט אַרויפצוגיין מיט מיר.

ח 1 אוּן דאָס זײַנען די הויפּטן פון זייערע פאָטערהײַזער, אוּן דער יחוס־בריוו פון די וואָס זײַנען אַרויפגעגאַנגען מיט
מיר פון בָּבֶל, אין דער מלוכה פון דעם מלך אַרתַּחשַסתָּא.
2 פון די קינדער פון פּינחס: גֵרשוֹם.

וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וּתְקָרֵב הִמּוֹ עַל־מַדְבְּחָה דִּי בֵּית
יח אֱלָהֲכֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ וּמָה דִי עֲלָיךְ וְעַל־אֶחָיךְ יֵיטַב
בִּשְׁאָר כַּסְפָּא וְדַהֲבָה לְמֶעְבַּד כִּרְעוּת אֱלָהֲכֹם תַּעַבְדוּן׃
יט וּמָאנַיָּא דִּי־מִתְיַהֲבִין לָךְ לְפָלְחַן בֵּית אֱלָהָךְ הַשְׁלֵם קֳדָם
כ אֱלָהּ יְרוּשְׁלֶם׃ וּשְׁאָר חַשְׁחוּת בֵּית אֱלָהָךְ דִּי־יִפֶּל לָךְ
כא לְמִנְתַּן תִּנְתֵּן מִן־בֵּית גִּנְזֵי מַלְכָּא׃ וּמִנִּי אֲנָה אַרְתַּחְשַׁסְתְּא
מַלְכָּא שִׂים טְעֵם לְכֹל גִּזַּבְרַיָּא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה דִּי כָל־
דִּי יִשְׁאֲלֶנְכוֹן עֶזְרָא כָהֲנָה סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא
כב אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבִד׃ עַד־כְּסַף כַּכְּרִין מְאָה וְעַד־חִנְטִין כֹּרִין
מְאָה וְעַד־חֲמַר בַּתִּין מְאָה וְעַד־בַּתִּין מְשַׁח מְאָה וּמְלַח
כג דִּי־לָא כְתָב׃ כָּל־דִּי מִדְּטַעַם אֱלָהּ שְׁמַיָּא יִתְעֲבֵד אַדְרַזְדָּא
לְבֵית אֱלָהּ שְׁמַיָּא דִּי־לְמָה לֶהֱוֵא קְצַף עַל־מַלְכוּת מַלְכָּא
כד וּבְנוֹהִי׃ וּלְכֹם מְהוֹדְעִין דִּי כָל־כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא זַמָּרַיָּא
תָרָעַיָּא נְתִינַיָּא וּפָלְחֵי בֵּית אֱלָהָא דְנָה מִנְדָּה בְלוֹ וַהֲלָךְ
כה לָא שַׁלִּיט לְמִרְמֵא עֲלֵיהֹם׃ וְאַנְתְּ עֶזְרָא כְּחָכְמַת אֱלָהָךְ
דִּי־בִידָךְ מֶנִּי שָׁפְטִין וְדַיָּנִין דִּי־לֶהֱוֺן דָּאְנִין לְכָל־עַמָּה דִּי
בַּעֲבַר נַהֲרָה לְכָל־יָדְעֵי דָּתֵי אֱלָהָךְ וְדִי לָא יָדַע תְּהוֹדְעוּן׃
כו וְכָל־דִּי־לָא לֶהֱוֵא עָבֵד דָּתָא דִי־אֱלָהָךְ וְדָתָא דִּי מַלְכָּא
אָסְפַּרְנָא דִּינָה לֶהֱוֵא מִתְעֲבֵד מִנֵּהּ הֵן לְמוֹת הֵן לִשְׁרֹשׁוּ
כז הֵן־לַעֲנָשׁ נִכְסִין וְלֶאֱסוּרִין׃ בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ אֲשֶׁר נָתַן כָּזֹאת בְּלֵב הַמֶּלֶךְ לְפָאֵר אֶת־בֵּית יְהוָה
כח אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם׃ וְעָלַי הִטָּה־חֶסֶד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיוֹעֲצָיו
וּלְכָל־שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַגִּבֹּרִים וַאֲנִי הִתְחַזַּקְתִּי כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהַי
עָלַי וָאֶקְבְּצָה מִיִּשְׂרָאֵל רָאשִׁים לַעֲלוֹת עִמִּי׃

ח

א וְאֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבֹתֵיהֶם וְהִתְיַחְשָׂם הָעֹלִים עִמִּי בְּמַלְכוּת
ב אַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ מִבָּבֶל׃ מִבְּנֵי פִינְחָס גֵּרְשֹׁם מִבְּנֵי

ז, יח' יתיר י   יתיר י   ה במקום א   יח'כ' פתח באתנח
כא' ס"א גִּזְבְּ' וס"א גִּזְבְּ' וס"א גִּזְבַּ'   כב' ס"א כַּכְּ' וס"א כִּכְּ'
פתח בס"ס   כד' בס"א ולואי ק'   ב טעמים   בס"א בֵּית אלהא
כה' יתיר ה   דינין קרי   כו' ה במקום א'   לשרשי קרי

ג אִיתָמָר דָּנִיֵּאל מִבְּנֵי דָוִיד חַטּוּשׁ׃ מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה מִבְּנֵי
פַרְעֹשׁ זְכַרְיָה וְעִמּוֹ הִתְיַחֵשׂ לִזְכָרִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים׃
ד מִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב אֶלְיְהוֹעֵינַי בֶּן־זְרַחְיָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם
ה הַזְּכָרִים׃ מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה בֶּן־יַחֲזִיאֵל וְעִמּוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
ו הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עָדִין עֶבֶד בֶּן־יוֹנָתָן וְעִמּוֹ חֲמִשִּׁים הַזְּכָרִים׃
ז וּמִבְּנֵי עֵילָם יְשַׁעְיָה בֶּן־עֲתַלְיָה וְעִמּוֹ שִׁבְעִים הַזְּכָרִים׃
ח וּמִבְּנֵי שְׁפַטְיָה זְבַדְיָה בֶּן־מִיכָאֵל וְעִמּוֹ שְׁמֹנִים הַזְּכָרִים׃
ט מִבְּנֵי יוֹאָב עֹבַדְיָה בֶּן־יְחִיאֵל וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמֹנָה עָשָׂר
י הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי שְׁלוֹמִית בֶּן־יוֹסִפְיָה וְעִמּוֹ מֵאָה וְשִׁשִּׁים
יא הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי בֵבַי זְכַרְיָה בֶּן־בֵּבָי וְעִמּוֹ עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה
יב הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עַזְגָּד יוֹחָנָן בֶּן־הַקָּטָן וְעִמּוֹ מֵאָה וַעֲשָׂרָה
יג הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי אֲדֹנִיקָם אַחֲרֹנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם אֱלִיפֶלֶט
יד יְעִיאֵל וּשְׁמַעְיָה וְעִמָּהֶם שִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי בִגְוַי עוּתַי
טו וְזַבּוּד וְעִמּוֹ שִׁבְעִים הַזְּכָרִים׃ וָאֶקְבְּצֵם אֶל־הַנָּהָר
הַבָּא אֶל־אַהֲוָא וַנַּחֲנֶה שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה וָאָבִינָה בָעָם
טז וּבַכֹּהֲנִים וּמִבְּנֵי לֵוִי לֹא־מָצָאתִי שָׁם׃ וָאֶשְׁלְחָה לֶאֱלִיעֶזֶר
לַאֲרִיאֵל לִשְׁמַעְיָה וּלְאֶלְנָתָן וּלְיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן וּלְנָתָן
וְלִזְכַרְיָה וְלִמְשֻׁלָּם רָאשִׁים וּלְיוֹיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן מְבִינִים׃
יז וָאוֹצְאָה אוֹתָם עַל־אִדּוֹ הָרֹאשׁ בְּכָסִפְיָא הַמָּקוֹם וָאָשִׂימָה
בְּפִיהֶם דְּבָרִים לְדַבֵּר אֶל־אִדּוֹ אָחִיו הַנְּתוּנִים בְּכָסִפְיָא
יח הַמָּקוֹם לְהָבִיא־לָנוּ מְשָׁרְתִים לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ וַיָּבִיאוּ לָנוּ
כְּיַד־אֱלֹהֵינוּ הַטּוֹבָה עָלֵינוּ אִישׁ שֶׂכֶל מִבְּנֵי מַחְלִי בֶּן־לֵוִי
יט בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְשֵׁרֵבְיָה וּבָנָיו וְאֶחָיו שְׁמֹנָה עָשָׂר׃ וְאֶת־
חֲשַׁבְיָה וְאִתּוֹ יְשַׁעְיָה מִבְּנֵי מְרָרִי אֶחָיו וּבְנֵיהֶם עֶשְׂרִים׃
כ וּמִן־הַנְּתִינִים שֶׁנָּתַן דָּוִיד וְהַשָּׂרִים לַעֲבֹדַת הַלְוִיִּם
כא נְתִינִים מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים כֻּלָּם נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת׃ וָאֶקְרָא
שָׁם צוֹם עַל־הַנָּהָר אַהֲוָא לְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ לְבַקֵּשׁ

יב׳ ס״א ועשרים יד׳ זכור קרי בס״א ועמהם יז׳ ואצוה קרי
והנתינים קרי יח׳ א׳ דגושה

פון די קינדער פון איתָמָר: דָניאֵל.
פון די קינדער פון דוד: חַטוש.

[3] פון די קינדער פון שכַניָה: פון די קינדער פון פַּרעוֹש, זכַריָה; און צו אים האָבן זיך מיַחס געווען הונדערט און פופציק מאַנספּאַרשוינען.

[4] פון די קינדער פון פַּחַת־מוֹאָב: אֶליְהוֹעֵינַי דער זון פון זרַחיָהן, און מיט אים צוויי הונדערט מאַנספּאַרשוינען.

[5] פון די קינדער פון שכַניָה: דער זון פון יַחזיאֵלן, און מיט אים דריי הונדערט מאַנספּאַרשוינען.

[6] און פון די קינדער פון עָדין: עֶבֶד דער זון פון יוֹנָתָנען, און מיט אים פופציק מאַנספּאַרשוינען.

[7] און פון די קינדער פון עֵילָם: ישַעיָה דער זון פון עֲתַליָהן, און מיט אים זיבעציק מאַנספּאַרשוינען.

[8] און פון די קינדער פון שפַטיָה: זבַדיָה דער זון פון מיכָאֵלן, און מיט אים אַכציק מאַנספּאַרשוינען.

[9] פון די קינדער פון יוֹאָב: עוֹבַדיָה דער זון פון יחיאֵלן, און מיט אים צוויי הונדערט און אַכצן מאַנספּאַר־שוינען.

[10] און פון די קינדער פון שלוֹמית: דער זון פון יוֹספיָהן, און מיט אים הונדערט און זעכציק מאַנספּאַר־שוינען.

[11] און פון די קינדער פון בֵּבָי: זכַריָה דער זון פון בֵּבָין, און מיט אים אַכט און צוואַנציק מאַנספּאַרשוינען.

[12] און פון די קינדער פון עַזגָד: יוֹחָנָן דער זון פון הַקָטָנען, און מיט אים הונדערט און צען מאַנספּאַרשוינען.

[13] און פון די קינדער פון אַדוֹניקָם: די לעצטע; און דאָס זיינען זייערע נעמען: אֶליפֶלֶט, יעִיאֵל, און שמַעיָה, און מיט זיי זעכציק מאַנספּאַרשוינען.

[14] און פון די קינדער פון בִּגוַי: עותַי, און זַכּור, און מיט זיי זיבעציק מאַנספּאַרשוינען.

[15] און איך האָב זיי אַיינגעזאַמלט בײַם טייך וואָס גייט אַריין אין אַהֲוָא, און מיר האָבן דאָרטן גערוט דריי טעג, און איך האָב נאָכגעקוקט צווישן דעם פאָלק און צווישן די כֹּהנים, און האָב דאָרטן ניט געפונען פון די קינדער פון לֵוִי. [16] האָב איך געשיקט נאָך אֶליעֶזֶר, נאָך אַריאֵל, נאָך שמַעיָה, און נאָך אֶלנָתָן, און נאָך יָריב, און נאָך אֶלנָתָן, און נאָך נָתָן, און נאָך זכַריָה, און נאָך משולָם, די הויפּטלייט, און נאָך יוֹיָריב, און נאָך אֶלנָתָן, די קענער. [17] און איך האָב זיי געגעבן אַ באַפעל צו אִדוֹ דעם הויפּטמאַן אין דעם אָרט כָּספיָא, און איך האָב אַריינגעטאָן אין זייער מויל ווערטער צו רעדן צו אִדוֹן [און] זיין ברודער וואָס זיינען געווען געזעצט איבער דעם אָרט כָּספיָא, אונדז צו ברענגען באַדינער פאַר דעם הויז פון אונדזער גאָט. [18] און זיי האָבן אונדז געבראַכט, לויט דער גוטער האַנט פון גאָט אויף אונדז, אַ פאַרשטאַנדיקן מאַן פון די קינדער פון מַחלי דעם זון פון לֵוִי, דעם זון פון ישׂראלן; און שֵרֵביָהן מיט זיינע זין און זיינע ברידער—אַכצן; [19] און חַשַביָהן, און מיט אים ישַעיָהן פון די קינדער פון מרָרי, זיינע ברידער, און זייערע זין—צוואַנציק; [20] און פון די נתינים וואָס דוד און די האַרן האָבן אָפּגעגעבן פאַר דעם דינסט פון די לוִיִים, צוויי הונדערט און צוואַנציק נתינים; אַלע זיינען געווען אָנגערופן מיט די נעמען.

[21] און איך האָב דאָרטן אויסגערופן אַ תָענית בײַם טייך אַהֲוָא, זיך צו פּייניקן פאַר אונדזער גאָט, כּדי צו בעטן

בײַ אים אַ גלײַכן װעג פֿאַר אונדז און פֿאַר אונדזערע קלײנע קינדער, און פֿאַר אונדזער גאַנצן פֿאַרמעג. [22] װאָרום איך האָב זיך געשעמט צו פֿאַרלאַנגען פֿון דעם מלך חיל און רײַטער אונדז צו העלפֿן פֿון אַ פֿײַנט אױפֿן װעג, װײַל מיר האָבן געזאָגט צום מלך, אַזױ צו זאָגן: די האַנט פֿון גאָט איז צום גוטן אױף אַלע װאָס זוכן אים, און זײַן מאַכט און זײַן צאָרן אַקעגן אַלע װאָס פֿאַרלאָזן אים. [23] און מיר האָבן געפֿאַסט, און געבעטן בײַ אונדזער גאָט װעגן דעם, און ער האָט זיך געלאָזט דערבעטן פֿון אונדז.

[24] און איך האָב אָפּגעשײדט פֿון די האַרן פֿון די כֹּהנים צװעלף; שֵׁרֵבְיָהן, חֲשַׁבְיָהן, און מיט זײ צען פֿון זײערע ברידער. [25] און איך האָב זײ צוגעװױגן דאָס זילבער, און דאָס גאָלד, און די כּלים, די אָפּשײדונג פֿאַר אונדזער גאָטס הױז װאָס דער מלך און זײַנע יוֹעצים און זײַנע האַרן און גאַנץ ישׂראל װאָס האָבן זיך דאָרטן געפֿונען, האָבן מנדב געװען. [26] און איך האָב אָפּגעװױגן אױף זײער האַנט זילבער זעקס הונדערט און פֿופֿציק צענטנער, און זילבערנע כּלים הונדערט צענטנער; גאָלד הונדערט צענטנער; [27] און גילדערנע בעכער צװאַנציק, צו טױזנט אַדַרכּוֹנים; און צװײ כּלים פֿון פֿײַנעם געלן קופּער, אַזױ טײַער װי גאָלד. [28] און איך האָב צו זײ געזאָגט: איר זײַט הײליק צו גאָט, און די כּלים זײַנען הײליק; און דאָס זילבער און דאָס גאָלד איז אַ נדבה צו יהוה דעם גאָט פֿון אײַערע עלטערן. [29] פֿאַסט אױף און היט עס, ביז איר װעט עס אָפּװעגן פֿאַר די האַרן פֿון די כֹּהנים און די לוִיִים, און די האַרן פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון ישׂראל אין ירושָׁלַיִם, אין די קאַמערן פֿון גאָטס הױז. [30] און די כֹּהנים און די לוִיִים האָבן צוגענומען די װאָג פֿון דעם זילבער און דעם גאָלד, און די כּלים, אױף צו ברענגען קײן ירושָׁלַיִם אין הױז פֿון אונדזער גאָט.

[31] און מיר האָבן אַװעקגעצױגן פֿון דעם טײַך אַהֲוָא אין צװעלפֿטן טאָג פֿון ערשטן חודש, צו גײן קײן ירושָׁלַיִם, און די האַנט פֿון גאָט איז געװען אױף אונדז, און ער האָט אונדז באַשירעמט פֿון דער האַנט פֿון פֿײַנט און לױערער אױפֿן װעג. [32] און מיר זײַנען געקומען קײן ירושָׁלַיִם, און זײַנען דאָרטן געזעסן דרײַ טעג. [33] און אױפֿן פֿירטן טאָג איז דאָס זילבער און דאָס גאָלד און די כּלים אָפּגעװױגן געװאָרן אין הױז פֿון אונדזער גאָט, אױף דער האַנט פֿון מְרֵמוֹת דעם זון פֿון אוּרִיָהן, דעם כֹּהן, און מיט אים איז געװען אֶלְעָזָר דער זון פֿון פּינחסן, און מיט זײ, יוֹזָבָד דער זון פֿון יֵשׁוּעַן, און נוֹעַדְיָה דער זון פֿון בִּנּוּין, די לוִיִים; [34] אַלץ מיט אַ צאָל און מיט אַ װאָג; און די גאַנצע װאָג איז פֿאַרשריבן געװאָרן אין יענער צײַט.

[35] האָבן די קינדער פֿון גלות װאָס זײַנען געקומען פֿון געפֿאַנגענשאַפֿט, מקריב געװען בראַנדאָפּפֿער צום גאָט פֿון ישׂראל, צװעלף אָקסן פֿאַר גאַנץ ישׂראל, זעקס און נײַנציק װידערס, זיבן און זיבעציק שעפּסן, צװעלף בעק פֿאַר זינד־

כב מִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ יְשָׁרָה לָנוּ וּלְטַפֵּנוּ וּלְכָל־רְכוּשֵׁנוּ׃ כִּי בֹשְׁתִּי
לִשְׁאוֹל מִן־הַמֶּלֶךְ חַיִל וּפָרָשִׁים לְעָזְרֵנוּ מֵאוֹיֵב בַּדָּרֶךְ
כִּי־אָמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר יַד־אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מְבַקְשָׁיו
כג לְטוֹבָה וְעֻזּוֹ וְאַפּוֹ עַל כָּל־עֹזְבָיו׃ וַנָּצוּמָה וַנְּבַקְשָׁה
כד מֵאֱלֹהֵינוּ עַל־זֹאת וַיֵּעָתֵר לָנוּ׃ וָאַבְדִּילָה מִשָּׂרֵי הַכֹּהֲנִים
שְׁנֵים עָשָׂר לְשֵׁרֵבְיָה חֲשַׁבְיָה וְעִמָּהֶם מֵאֲחֵיהֶם עֲשָׂרָה׃
כה וָאֶשְׁקוֹלָה לָהֶם אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים תְּרוּמַת
בֵּית־אֱלֹהֵינוּ הַהֵרִימוּ הַמֶּלֶךְ וְיֹעֲצָיו וְשָׂרָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל
כו הַנִּמְצָאִים׃ וָאֶשְׁקֲלָה עַל־יָדָם כֶּסֶף כִּכָּרִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים וּכְלֵי־כֶסֶף מֵאָה לְכִכָּרִים זָהָב מֵאָה כִכָּר׃
כז וּכְפֹרֵי זָהָב עֶשְׂרִים לַאֲדַרְכֹּנִים אָלֶף וּכְלֵי נְחֹשֶׁת מֻצְהָב
כח טוֹבָה שְׁנַיִם חֲמוּדֹת כַּזָּהָב׃ וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם אַתֶּם קֹדֶשׁ
לַיהוָה וְהַכֵּלִים קֹדֶשׁ וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נְדָבָה לַיהוָה אֱלֹהֵי
כט אֲבֹתֵיכֶם׃ שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ עַד־תִּשְׁקְלוּ לִפְנֵי שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְשָׂרֵי־הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם הַלִּשְׁכוֹת בֵּית
ל יְהוָה׃ וְקִבְּלוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב
לא וְהַכֵּלִים לְהָבִיא לִירוּשָׁלִַם לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ וַנִּסְּעָה
מִנְּהַר אַהֲוָא בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לָלֶכֶת יְרוּשָׁלִָם
וְיַד־אֱלֹהֵינוּ הָיְתָה עָלֵינוּ וַיַּצִּילֵנוּ מִכַּף אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל־
לב לג הַדָּרֶךְ׃ וַנָּבוֹא יְרוּשָׁלִָם וַנֵּשֶׁב שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ וּבַיּוֹם
הָרְבִיעִי נִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ עַל
יַד־מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ אֶלְעָזָר בֶּן־פִּינְחָס וְעִמָּהֶם
לד יוֹזָבָד בֶּן־יֵשׁוּעַ וְנוֹעַדְיָה בֶן־בִּנּוּי הַלְוִיִּם׃ בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל
לה לַכֹּל וַיִּכָּתֵב כָּל־הַמִּשְׁקָל בָּעֵת הַהִיא׃ הַבָּאִים
מֵהַשְּׁבִי בְנֵי־הַגּוֹלָה הִקְרִיבוּ עֹלוֹת ׀ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל פָּרִים
שְׁנֵים־עָשָׂר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֵילִים ׀ תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה כְּבָשִׂים
שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה צְפִירֵי חַטָּאת שְׁנֵים עָשָׂר הַכֹּל עוֹלָה

כב׳ נ״א רכב   כה׳ יתיר ו   כז׳ בס״א הכ׳ דגושה
ל׳ בס״א משקל   לא׳ בס״א הס׳ דגושה   לג׳ בס״א על־יד

לו לַיהוָה׃ וַיִּתְּנוּ אֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּפַחֲווֹת
עֵבֶר הַנָּהָר וְנִשְּׂאוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים׃

ט

א וּכְכַלּוֹת אֵלֶּה נִגְּשׁוּ אֵלַי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא־נִבְדְּלוּ הָעָם
יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם
לַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הַפְּרִזִּי הַיְבוּסִי הָעַמֹּנִי הַמֹּאָבִי הַמִּצְרִי
ב וְהָאֱמֹרִי׃ כִּי־נָשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם וְהִתְעָרְבוּ
זֶרַע הַקֹּדֶשׁ בְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וְיַד הַשָּׂרִים וְהַסְּגָנִים הָיְתָה
ג בַּמַּעַל הַזֶּה רִאשׁוֹנָה׃ וּכְשָׁמְעִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה קָרַעְתִּי
אֶת־בִּגְדִי וּמְעִילִי וָאֶמְרְטָה מִשְּׂעַר רֹאשִׁי וּזְקָנִי וָאֵשְׁבָה
ד מְשׁוֹמֵם׃ וְאֵלַי יֵאָסְפוּ כֹּל חָרֵד בְּדִבְרֵי אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
עַל מַעַל הַגּוֹלָה וַאֲנִי יֹשֵׁב מְשׁוֹמֵם עַד לְמִנְחַת הָעָרֶב׃
ה וּבְמִנְחַת הָעֶרֶב קַמְתִּי מִתַּעֲנִיתִי וּבְקָרְעִי בִגְדִי וּמְעִילִי
וָאֶכְרְעָה עַל־בִּרְכַּי וָאֶפְרְשָׂה כַפַּי אֶל־יְהוָה אֱלֹהָי׃
ו וָאֹמְרָה אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ כִּי
עֲוֺנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹּאשׁ וְאַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם׃
ז מִימֵי אֲבֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּאַשְׁמָה גְדֹלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבַעֲוֺנֹתֵינוּ
נִתַּנּוּ אֲנַחְנוּ מְלָכֵינוּ כֹהֲנֵינוּ בְּיַד ׀ מַלְכֵי הָאֲרָצוֹת בַּחֶרֶב
ח בַּשְּׁבִי וּבַבִּזָּה וּבְבֹשֶׁת פָּנִים כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה כִּמְעַט־
רֶגַע הָיְתָה תְחִנָּה מֵאֵת ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַשְׁאִיר לָנוּ
פְּלֵיטָה וְלָתֶת לָנוּ יָתֵד בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ לְהָאִיר עֵינֵינוּ
ט אֱלֹהֵינוּ וּלְתִתֵּנוּ מִחְיָה מְעַט בְּעַבְדֻתֵנוּ׃ כִּי־עֲבָדִים אֲנַחְנוּ
וּבְעַבְדֻתֵנוּ לֹא עֲזָבָנוּ אֱלֹהֵינוּ וַיַּט־עָלֵינוּ חֶסֶד לִפְנֵי מַלְכֵי
פָרַס לָתֶת־לָנוּ מִחְיָה לְרוֹמֵם אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ וּלְהַעֲמִיד
י אֶת־חָרְבֹתָיו וְלָתֶת־לָנוּ גָדֵר בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם׃ וְעַתָּה
יא מַה־נֹּאמַר אֱלֹהֵינוּ אַחֲרֵי־זֹאת כִּי עָזַבְנוּ מִצְוֺתֶיךָ׃ אֲשֶׁר
צִוִּיתָ בְּיַד עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים

ו׳ חר׳ תנשה

אָפפער; אַלע בראַנדאָפּפער צו גאָט. 36 און זיי האָבן איבערגעגעבן די באַפעלן פון מלך צו די סאַטראַפּן פון מלך, און די פירשטן פון יענער זייט טייך; און זיי האָבן געהאָלפן דעם פאָלק און דעם הויז פון גאָט.

ט 1 און אַז מע האָט דאָס געענדיקט, האָבן גענענט צו מיר די האַרן, אַזוי צו זאָגן: דאָס פאָלק ישׂראל, און די כּהנים און די לוִיִם, האָבן זיך ניט געהאַלטן אָפּגעשיידט פון די פעלקער פון די לענדער, לויט זייערע אומווערדיקייטן — פון דעם כּנַעֲני, דעם חִתּי, דעם פּרִזי, דעם יבוסי, דעם עַמוני, דעם מואָבי, דעם מִצרי, און דעם אֶמורי. 2 וואָרום זיי האָבן גענומען פון זייערע טעכטער פאַר זיך און פאַר זייערע זין, און דער הייליקער זאָמען האָט זיך פאַרמישט מיט די פעלקער פון די לענדער, און די האַנט פון די האַרן און די פאָרשטייער איז געווען די ערשטע אין דערדאָזיקער פעלשונג. 3 און ווי איך האָב געהערט דידאָזיקע זאַך, האָב איך צעריסן מיין בגד און מיין מאַנטל, און איך האָב זיך געפליקט די האָר פון קאָפּ און פון באָרד, און איך בין געזעסן אַ באַנומענער. 4 האָבן זיך אַלע איינגעזאַמלט צו מיר אַלע וואָס האָבן געציטערט איבער די ווערטער פון דעם גאָט פון ישׂראל, פון וועגן דער פעלשונג פון די גלות־לייט; און איך בין געזעסן אַ באַנומענער ביז דעם אָוונט־קרבּן.

5 און ביים אָוונט־קרבּן בין איך אויפגעשטאַנען פון מיין תּענית, מיט מיין בגד און מיין מאַנטל צעריסן, און איך בין געפאַלן אויף מיינע קני, און האָב אויסגעשפּרייט מיינע הענט צו יהוה מיין גאָט. 6 און איך האָב געזאָגט: מיין גאָט, איך בין אין בושה און שעם זיך אויפצוהייבן מיין פּנים צו דיר, מיין גאָט, וואָרום אונדזערע זינד זיינען געמערט איבערן קאָפּ, און אונדזער שולד איז גרויס ביז צום הימל. 7 פון די טעג פון אונדזערע עלטערן אָן זיינען מיר אין גרויס שולד ביז אויף היינטיקן טאָג, און פאַר אונדזערע זינד זיינען מיר, אונדזערע מלכים, אונדזערע כּהנים, איבערגעגעבן געוואָרן אין דער האַנט פון די מלכים פון די לענדער צום שווערד, צו געפאַנגענשאַפט, און צו רויב, און צו שאַנד פון פּנים, אַזוי ווי היינטיקן טאָג. 8 און אַצונד, אויף אַ קליינער רגע איז אונדז געשען אַ גענאָד פון יהוה אונדזער גאָט, אונדז איבערצולאָזן אַן אַנטרינונג, און אונדז צו געבן אַן אָנהאַלט אין זיין הייליקן אָרט, כּדי אונדזער גאָט זאָל דערלייכטן אונדזערע אויגן, און אונדז לאָזן אַ ביסל אָפּלעבן אין אונדזער קנעכטשאַפט. 9 וואָרום קנעכט זיינען מיר, אָבער אין אונדזער קנעכטשאַפט האָט אונדז אונדזער גאָט ניט פאַרלאָזן, און ער האָט אונדז צוגענייגט גענאָד פאַר די מלכים פון פּרַס, אונדז צו לאָזן אָפּלעבן, אויפצוריכטן דאָס הויז פון אונדזער גאָט, און אויפצושטעלן זיינע חורבות, און אונדז צו געבן אַן אַרומצאַם אין יהודה און אין ירושלַיִם. 10 און אַצונד, אונדזער גאָט, וואָס זאָלן מיר זאָגן נאָך דעם? אַז מיר האָבן פאַרלאָזן דיינע געבאָט 11 וואָס דו האָסט געבאָטן דורך דיינע קנעכט די נביאים, אַזוי צו זאָגן: „דאָס לאַנד וואָס איר קומט

עס צו אַרבן, איז אַן אומריין לאַנד, דורך דער אומריינ־
קייט פון די פעלקער פון די לענדער, דורך זייערע אומ־
ווערדיקייטן מיט וואָס זיי האָבן עס אָנגעפילט פון עק צו
עק אין זייער טומאה. [12] דרום זאָלט איר אַצונד ניט געבן
אײַערע טעכטער צו זייערע זין, און זייערע טעכטער
זאָלט איר ניט נעמען פאַר אײַערע זין, און איר זאָלט אויף
אייביק ניט זוכן זייער פריד און זייער וווילזיין, כּדי איר
זאָלט שטאַרק זיין, און עסן דאָס גוטס פון דעם לאַנד און
עס לאָזן בירושה צו אײַערע קינדער אויף אייביק." [13] און
נאָך אַלץ וואָס איז געקומען אויף אונדז פאַר אונדזערע
שלעכטע מעשׂים און פאַר אונדזער גרויסער שולד, אַז דו
אונדזער גאָט האָסט אונדז געשוינט מער ווי נאָך אונדזערע
זינד, און אונדז געגעבן אַזאַ אַנטרינונג, [14] זאָלן מיר ווידער
פאַרשטערן דיינע געבאָט, און זיך מתחתן זיין מיט די פעל־
קער פון דידאָזיקע אומווערדיקייטן? וועסטו ניט צערענען
אויף אונדז ביז צום פאַרלענדן, אַז קיין איבערבלייב און
קיין אַנטרינונג זאָל ניט זיין? [15] יהוה דו גאָט פון ישׂראל,
דו ביסט אַ גערעכטער; וואָרום מיר זיינען אַן אַנטרונענער
איבערבלייב אַזוי ווי היינטיקן טאָג. אָט זיינען מיר פאַר
דיר אין אונדזער שולד; וואָרום מע קען ניט באַשטיין
פאַר דיר וועגן דעם.

י [1] און ווי עזרא האָט מתפּלל געווען און ווי ער האָט
זיך מתוודה געווען, וויינענדיק און זיך וואַרפנדיק
פאַר גאָטס הויז, האָט זיך אָנגעזאַמלט צו אים פון ישׂראל
זייער אַ גרויס געזעמל, מענער און ווייבער און קינדער;
וואָרום דאָס פאָלק האָט געוויינט אַ גרויס געוויין. [2] און שכניָה דער זון פון יחיאֵלן, פון די קינדער פון עֵילָם, האָט זיך
אָפּגערופן און האָט געזאָגט צו עזראן: מיר האָבן געפעלשט אָן אונדזער גאָט, און האָבן גענומען פרעמדע ווייבער פון
די פעלקער פון לאַנד, אָבער אַצונד איז דאָ אַ האָפענונג פאַר ישׂראל וועגן דעם. [3] און לאָמיר אַצונד שליסן אַ בונד
מיט אונדזער גאָט, אַוועקצושיקן די אַלע ווייבער, און די וואָס זיינען געבאָרן פון זיי, לויט דער עצה פון גאָט, און די
וואָס ציטערן איבער דעם געבאָט פון אונדזער גאָט, און זאָל געטאָן ווערן לויט דער תּורה. [4] שטיי אויף, וואָרום אויף
דיר ליגט די זאַך, און מיר זיינען מיט דיר; זיי שטאַרק און טו.

[5] איז עזרא אויפגעשטאַנען און האָט באַשוואָרן די האַרן פון די כּהנים, די לויִים, און גאַנץ ישׂראל, צו טאָן אַזוי ווי
דאָסדאָזיקע וואָרט; און זיי האָבן געשוואָרן. [6] און עזרא איז אויפגעשטאַנען פון פאַר דעם הויז פון גאָט, און ער איז
אַוועק אין דער קאַמער פון יהוֹחָנָן דעם זון פון אֶלְיָשיבן; און אַז ער איז געקומען אַהין, האָט ער ניט געגעסן קיין
ברויט, און ניט געטרונקען קיין וואַסער, וואָרום ער האָט געטרויערט אויף דער פעלשונג פון די גלות־לייט.

[7] און מע האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין יהודה און ירושָלַיִם צו אַלע קינדער פון גלות, זיך אײַנצוזאַמלען קיין

לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ נִדָּה הִיא בְּנִדַּת עַמֵּי הָאֲרָצוֹת בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם
יב אֲשֶׁר מִלְאוּהָ מִפֶּה אֶל־פֶּה בְּטֻמְאָתָם׃ וְעַתָּה בְּנוֹתֵיכֶם
אַל־תִּתְּנוּ לִבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם אַל־תִּשְׂאוּ לִבְנֵיכֶם וְלֹא־
תִדְרְשׁוּ שְׁלֹמָם וְטוֹבָתָם עַד־עוֹלָם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ וַאֲכַלְתֶּם
יג אֶת־טוּב הָאָרֶץ וְהוֹרַשְׁתֶּם לִבְנֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וְאַחֲרֵי
כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים וּבְאַשְׁמָתֵנוּ הַגְּדֹלָה כִּי ׀
אַתָּה אֱלֹהֵינוּ חָשַׂכְתָּ לְמַטָּה מֵעֲוֺנֵנוּ וְנָתַתָּה לָּנוּ פְּלֵיטָה
יד כָּזֹאת׃ הֲנָשׁוּב לְהָפֵר מִצְוֺתֶיךָ וּלְהִתְחַתֵּן בְּעַמֵּי הַתֹּעֵבוֹת
הָאֵלֶּה הֲלוֹא תֶאֱנַף־בָּנוּ עַד־כַּלֵּה לְאֵין שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה׃
טו יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל צַדִּיק אַתָּה כִּי־נִשְׁאַרְנוּ פְלֵיטָה
כְּהַיּוֹם הַזֶּה הִנְנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַשְׁמָתֵינוּ כִּי אֵין לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ
עַל־זֹאת׃

י

א וּכְהִתְפַּלֵּל עֶזְרָא וּכְהִתְוַדֹּתוֹ בֹּכֶה וּמִתְנַפֵּל לִפְנֵי בֵּית
הָאֱלֹהִים נִקְבְּצוּ אֵלָיו מִיִּשְׂרָאֵל קָהָל רַב־מְאֹד אֲנָשִׁים
ב וְנָשִׁים וִילָדִים כִּי־בָכוּ הָעָם הַרְבֵּה בֶכֶה׃ וַיַּעַן
שְׁכַנְיָה בֶן־יְחִיאֵל מִבְּנֵי עולם וַיֹּאמֶר לְעֶזְרָא אֲנַחְנוּ מָעַלְנוּ
בֵאלֹהֵינוּ וַנֹּשֶׁב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וְעַתָּה יֵשׁ־
ג מִקְוֶה לְיִשְׂרָאֵל עַל־זֹאת׃ וְעַתָּה נִכְרָת־בְּרִית לֵאלֹהֵינוּ
לְהוֹצִיא כָל־נָשִׁים וְהַנּוֹלָד מֵהֶם בַּעֲצַת אֲדֹנָי וְהַחֲרֵדִים
ד בְּמִצְוַת אֱלֹהֵינוּ וְכַתּוֹרָה יֵעָשֶׂה׃ קוּם כִּי־עָלֶיךָ הַדָּבָר
ה וַאֲנַחְנוּ עִמָּךְ חֲזַק וַעֲשֵׂה׃ וַיָּקָם עֶזְרָא וַיַּשְׁבַּע אֶת־
שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה
ו וַיִּשָּׁבֵעוּ׃ וַיָּקָם עֶזְרָא מִלִּפְנֵי בֵּית הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ אֶל־
לִשְׁכַּת יְהוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב וַיֵּלֶךְ שָׁם לֶחֶם לֹא־אָכַל וּמַיִם
ז לֹא־שָׁתָה כִּי מִתְאַבֵּל עַל־מַעַל הַגּוֹלָה׃ וַיַּעֲבִירוּ קוֹל
בִּיהוּדָה וִירוּשָׁלִַם לְכֹל בְּנֵי הַגּוֹלָה לְהִקָּבֵץ יְרוּשָׁלָםִ׃

י, ב׳ עלם קרי

ח וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים כַּעֲצַת הַשָּׂרִים
הַזְּקֵנִים יָחֳרַם כָּל־רְכוּשׁוֹ וְהוּא יִבָּדֵל מִקְּהַל הַגּוֹלָה׃
ט וַיִּקָּבְצוּ כָל־אַנְשֵׁי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן ׀ יְרוּשָׁלַ͏ִם לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים
הוּא חֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ וַיֵּשְׁבוּ כָל־הָעָם
בִּרְחוֹב בֵּית הָאֱלֹהִים מַרְעִידִים עַל־הַדָּבָר וּמֵהַגְּשָׁמִים׃
י וַיָּקָם עֶזְרָא הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם מְעַלְתֶּם
יא וַתֹּשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת לְהוֹסִיף עַל־אַשְׁמַת יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה
תְּנוּ תוֹדָה לַיהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ וְהִבָּדְלוּ
יב מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וּמִן־הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת׃ וַיַּעֲנוּ כָל־הַקָּהָל
יג וַיֹּאמְרוּ קוֹל גָּדוֹל כֵּן כִּדְבָרְךָ עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת׃ אֲבָל הָעָם
רָב וְהָעֵת גְּשָׁמִים וְאֵין כֹּחַ לַעֲמוֹד בַּחוּץ וְהַמְּלָאכָה לֹא־
לְיוֹם אֶחָד וְלֹא לִשְׁנַיִם כִּי־הִרְבִּינוּ לִפְשֹׁעַ בַּדָּבָר הַזֶּה׃
יד יַעַמְדוּ־נָא שָׂרֵינוּ לְכָל־הַקָּהָל וְכֹל ׀ אֲשֶׁר בֶּעָרֵינוּ הַהֹשִׁיב
נָשִׁים נָכְרִיּוֹת יָבֹא לְעִתִּים מְזֻמָּנִים וְעִמָּהֶם זִקְנֵי עִיר־וָעִיר
וְשֹׁפְטֶיהָ עַד לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף־אֱלֹהֵינוּ מִמֶּנּוּ עַד לַדָּבָר
טו הַזֶּה׃ אַךְ יוֹנָתָן בֶּן־עֲשָׂהאֵל וְיַחְזְיָה בֶן־תִּקְוָה עָמְדוּ עַל־
טז זֹאת וּמְשֻׁלָּם וְשַׁבְּתַי הַלֵּוִי עֲזָרֻם׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי הַגּוֹלָה
וַיִּבָּדְלוּ עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֲנָשִׁים רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְבֵית אֲבֹתָם
וְכֻלָּם בְּשֵׁמוֹת וַיֵּשְׁבוּ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי לִדְרְיוֹשׁ
יז הַדָּבָר׃ וַיְכַלּוּ בַכֹּל אֲנָשִׁים הַהֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת עַד
יח יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וַיִּמָּצֵא מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים
אֲשֶׁר הֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מִבְּנֵי יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו
יט מַעֲשֵׂיָה וֶאֱלִיעֶזֶר וְיָרִיב וּגְדַלְיָה׃ וַיִּתְּנוּ יָדָם לְהוֹצִיא
כ נְשֵׁיהֶם וַאֲשֵׁמִים אֵיל־צֹאן עַל־אַשְׁמָתָם׃ וּמִבְּנֵי אִמֵּר חֲנָנִי
כא וּזְבַדְיָה׃ וּמִבְּנֵי חָרִם מַעֲשֵׂיָה וְאֵלִיָּה וּשְׁמַעְיָה וִיחִיאֵל
כב וְעֻזִּיָּה׃ וּמִבְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלְיוֹעֵינַי מַעֲשֵׂיָה יִשְׁמָעֵאל נְתַנְאֵל
כג יוֹזָבָד וְאֶלְעָשָׂה׃ וּמִן־הַלְוִיִּם יוֹזָבָד וְשִׁמְעִי וְקֵלָיָה הוּא

יא׳ בס״א ישראל   יב׳ יתיר י   יג׳ קמץ בס״ס   יד׳ בס״א ב׳

ירושָׁלַיִם; [8] און איטלעכער וואָס וועט ניט קומען אין דריי טעג, לויט דער עצה פון די האַרן און די עלטסטע, זאָל זיין גאַנצער פאַרמעג זיין חרם, און ער זאָל אָפּגעשיידט ווערן פון דער עדה פון גלות.

[9] האָבן זיך איינגעזאַמלט אַלע מענער פון יהודה און בנימין קיין ירושָׁלַיִם צום דריטן טאָג; דאָס איז געווען אין ניינטן חודש, אין צוואַנציקסטן טאָג אין חודש. און דאָס גאַנצע פאָלק איז געזעסן אויפן ברייטן פּלאַץ פון גאָטס הויז, ציטערנדיק איבער דער זאַך, און איבער די רעגנס. [10] און עזרא דער כֹּהן איז אויפגעשטאַנען, און האָט צו זיי געזאָגט: איר האָט געפעלשט און האָט גענומען פרעמדע ווייבער נאָך צוצולייגן צו דער שולד פון ישׂראל. [11] און אַצונד גיט אַ ווידוי צו יהוה דעם גאָט פון אַייערע עלטערן, און טוט זיין רצון, און שיידט אַייך אָפּ פון די פעלקער פון לאַנד, און פון די פרעמדע ווייבער. [12] האָט זיך אָפּגערופן די גאַנצע אַיינזאַמלונג און האָט געזאָגט אויף אַ הויכן קול: יאָ, אַזוי ווי דיין וואָרט איז פאַר אונדז צו טאָן. [13] אָבער דאָס פאָלק איז גרויס, און עס איז די צייט פון רעגנס, און ניטאָ קיין כּוח צו שטיין דרויסן, און די אַרבעט איז ניט אויף איין טאָג, און ניט אויף צוויי; וואָרום מיר האָבן פיל פאַרבראָכן אין דערדאָזיקער זאַך. [14] זאָלן אונדזערע האַרן זיך אָפּשטעלן פאַר דער גאַנצער אַיינזאַמלונג, און אַלע וואָס אין אונדזערע שטעט וואָס האָבן גענומען פרעמדע ווייבער, זאָלן קומען אין געשטעלטע צייטן, און מיט זיי די עלטסטע פון איטלעכער שטאָט און אירע ריכטער, ביז מע וועט אָפּקערן פון אונדז דעם גרימצאָרן פון יהוה אונדזער גאָט וועגן דערדאָזיקער זאַך. [15] נאָר יוֹנָתָן דער זון פון עֲשָׂהאֵלן, און יַחְזְיָה דער זון פון תִּקְוָהן, האָבן זיך געשטעלט אַקעגן דעם, און משולָּם, און שַׁבְּתַי דער לֵוִי, האָבן זיי צוגעהאָלפן. [16] און די קינדער פון גלות האָבן אַזוי געטאָן; און עזרא דער כֹּהן, און עטלעכע הויפּטן פון פאָטערהייזער, לויט זייערע פאָטערהייזער, און אַלע מיט נעמען, זיינען אָפּגעזונדערט געוואָרן, און זיי האָבן זיך געזעצט אין ערשטן טאָג פון צענטן חודש אויסצופאָרשן די זאַך. [17] און זיי זיינען פאַרטיק געוואָרן מיט אַלע מענער וואָס האָבן גענומען פרעמדע ווייבער, ביז דעם ערשטן טאָג פון ערשטן חודש.

[18] און עס זיינען געפונען געוואָרן צווישן די קינדער פון די כֹּהנים אַזעלכע וואָס האָבן גענומען פרעמדע ווייבער. פון די קינדער פון יֵשׁוּעַ דעם זון פון יוֹצָדָקן און זיינע ברידער: מַעֲשֵׂיָה, און אֱלִיעֶזֶר, און יָרִיב, און גְּדַלְיָה. [19] און זיי האָבן געגעבן זייער האַנט אַוועקצושיקן זייערע ווייבער, און, ווי שולדיקע, [צו ברענגען] אַ ווידער פון שאָף פאַר זייער שולד. [20] און פון די קינדער פון אִמֵּר: חֲנָנִי, און זְבַדְיָה. [21] און פון די קינדער פון חָרִם: מַעֲשֵׂיָה, און אֵלִיָּה, און שְׁמַעְיָה, און יחיאֵל, און עוזיָה. [22] און פון די קינדער פון פּשחור: אֶלְיוֹעֵינַי, מַעֲשֵׂיָה, ישמָעאל, נתנאל, יוֹזָבָד, און אֶלְעָשָׂה.

[23] און פון די לֵוִיִים: יוֹזָבָד, און שִׁמְעִי, און קֵלָיָה – דאָס איז קליטאָ – פּתחיָה, יהודה, און אֱלִיעֶזֶר.

24 אוּן פוּן די זינגערס: אֶלְיָשִׁיב. אוּן פוּן די טוֹיער־לייט: שַׁלוּם, אוּן טֶלֶם, אוּן אוּרי.

25 אוּן פוּן ישׂראל: פוּן די קינדער פוּן פַּרעוֹשׁ: רַמְיָה, אוּן יִזִּיָה, אוּן מַלכִּיָה, אוּן מִיָמִן, אוּן אֶלעָזָר, אוּן מַלכִּיָה, אוּן בְּנָיָה. 26 אוּן פוּן די קינדער פוּן עֵילָם: מַתַּנְיָה, זכַריָה, אוּן יחיאֵל, אוּן עַבדי, אוּן ירֵמוֹת, אוּן אֵלִיָה. 27 אוּן פוּן די קינדער פוּן זַתּוּא: אֶליוֹעֵנַי, אֶלְיָשִׁיב, מַתַּנְיָה, אוּן ירֵמוֹת, אוּן זָבָד, אוּן עַזִיזָא. 28 אוּן פוּן די קינדער פוּן בֵּבָי: יהוֹחָנָן, חֲנַנְיָה, זַבַּי, עַתלַי. 29 אוּן פוּן די קינדער פוּן בָּני: משוּלָם, מַלוּך, אוּן עֲדָיָה, יָשוּב, אוּן שְׁאָל, אוּן רָמוֹת. 30 אוּן פוּן די קינדער פוּן פַּחַת־מוֹאָב: עַדנָא, אוּן כּלָל, בּנָיָה, מַעֲשֵׂיָה, מַתַּנְיָה, בּצַלאֵל, אוּן בִּנוּי, אוּן מנשה. 31 אוּן די קינדער פוּן חָרִם: אֱליעֶזֶר, יִשִּׁיָה, מַלכִּיָה, שמַעיָה, שמעוֹן; 32 בנימין, מַלוּך, שמַריָה. 33 פוּן די קינדער פוּן חָשוּם: מַתְּנַי, מַתַּתָּה, זָבָד, אֱליפֶלֶט, ירֵמַי, מנשה, שִׁמעִי. 34 פוּן די קינדער פוּן בָּני: מַעֲדַי, עַמרָם, אוּן אוּאֵל; 35 בּנָיָה, בֵּדיָה, כּלוּהוּ; 36 וַנְיָה, מרֵמוֹת, אֶלְיָשִׁיב; 37 מַתַּנְיָה, מַתְּנַי, אוּן יַעֲשָׂי; 38 אוּן בָּני, אוּן בִּנוּי, שִׁמעִי, 39 אוּן שֶׁלֶמיָה, אוּן נָתָן, אוּן עֲדָיָה; 40 מַכנַדבַי, שָׁשַׁי, שָׁרַי; 41 עֲזַראֵל, אוּן שֶׁלֶמְיָהוּ, שמַריָה, 42 שַׁלוּם, אֲמַריָה, יוֹסף. 43 פוּן די קינדער פוּן נבוֹ: יעִיאֵל, מַתִּתיָה, זָבָד, זבינָא, יַדַי, אוּן יוֹאֵל, [אוּן] בּנָיָה.

44 די אַלע האָבּן גענוּמען פרעמדע ווייבער, אוּן טייל פוּן זיי ווייבער מיט וועמען זיי האָבּן געהאַט קינדער.

כד קְלִיטָא פְּתַחְיָה יְהוּדָה וֶאֱלִיעֶזֶר׃ וּמִן־הַמְשֹׁרְרִים אֶלְיָשִׁיב
כה וּמִן־הַשֹּׁעֲרִים שַׁלֻּם וָטֶלֶם וְאוּרִי׃ וּמִיִּשְׂרָאֵל מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ
רַמְיָה וְיִזִּיָּה וּמַלְכִּיָּה וּמִיָּמִן וְאֶלְעָזָר וּמַלְכִּיָּה וּבְנָיָה׃
כו וּמִבְּנֵי עֵילָם מַתַּנְיָה זְכַרְיָה וִיחִיאֵל וְעַבְדִּי וִירֵמוֹת וְאֵלִיָּה׃
כז וּמִבְּנֵי זַתּוּא אֶלְיוֹעֵנַי אֶלְיָשִׁיב מַתַּנְיָה וִירֵמוֹת וְזָבָד
כח כט וַעֲזִיזָא׃ וּמִבְּנֵי בֵּבָי יְהוֹחָנָן חֲנַנְיָה זַבַּי עַתְלָי׃ וּמִבְּנֵי בָּנִי
ל מְשֻׁלָּם מַלּוּךְ וַעֲדָיָה יָשׁוּב וּשְׁאָל יְרָמוֹת׃ וּמִבְּנֵי פַּחַת
מוֹאָב עַדְנָא וּכְלָל בְּנָיָה מַעֲשֵׂיָה מַתַּנְיָה בְּצַלְאֵל וּבִנּוּי
לא וּמְנַשֶּׁה׃ וּבְנֵי חָרִם אֱלִיעֶזֶר יִשִּׁיָּה מַלְכִּיָּה שְׁמַעְיָה שִׁמְעוֹן׃
לב לג בִּנְיָמִן מַלּוּךְ שְׁמַרְיָה׃ מִבְּנֵי חָשֻׁם מַתְּנַי מַתַּתָּה זָבָד
לד אֱלִיפֶלֶט יְרֵמַי מְנַשֶּׁה שִׁמְעִי׃ מִבְּנֵי בָנִי מַעֲדַי עַמְרָם
לה לו וְאוּאֵל׃ בְּנָיָה בֵדְיָה כְּלוּהִי׃ וַנְיָה מְרֵמוֹת אֶלְיָשִׁיב׃
לז לח לט מַתַּנְיָה מַתְּנַי וְיַעֲשׂוּ׃ וּבָנִי וּבִנּוּי שִׁמְעִי׃ וְשֶׁלֶמְיָה וְנָתָן
מ מא וַעֲדָיָה׃ מַכְנַדְבַי שָׁשַׁי שָׁרָי׃ עֲזַרְאֵל וְשֶׁלֶמְיָהוּ שְׁמַרְיָה׃
מב מג שָׁלוּם אֲמַרְיָה יוֹסֵף׃ מִבְּנֵי נְבוֹ יְעִיאֵל מַתִּתְיָה זָבָד זְבִינָא
מד יַדַּו וְיוֹאֵל בְּנָיָה׃ כָּל־אֵלֶּה נָשְׂאֵי נָשִׁים נָכְרִיּוֹת וְיֵשׁ מֵהֶם
נָשִׁים וַיָּשִׂימוּ בָּנִים׃

כט׳ ורמות קרי לה׳ כלוהו קרי לז׳ ויעשי קרי מג׳ ידי קרי מד׳ נשאו קרי
בס״א וְיֵשׁ ובס״א וְיֵשׁ

נְחֶמְיָה

א דִּבְרֵי נְחֶמְיָה בֶּן־חֲכַלְיָה וַיְהִי בְחֹדֶשׁ כִּסְלֵו שְׁנַת עֶשְׂרִים
ב וַאֲנִי הָיִיתִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ וַיָּבֹא חֲנָנִי אֶחָד מֵאַחַי הוּא
וַאֲנָשִׁים מִיהוּדָה וָאֶשְׁאָלֵם עַל־הַיְּהוּדִים הַפְּלֵיטָה אֲשֶׁר־
ג נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשֶּׁבִי וְעַל־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיֹּאמְרוּ לִי הַנִּשְׁאָרִים
אֲשֶׁר־נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשְּׁבִי שָׁם בַּמְּדִינָה בְּרָעָה גְדֹלָה וּבְחֶרְפָּה
ד וְחוֹמַת יְרוּשָׁלִַם מְפֹרָצֶת וּשְׁעָרֶיהָ נִצְּתוּ בָאֵשׁ׃ וַיְהִי
כְּשָׁמְעִי ׀ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָשַׁבְתִּי וָאֶבְכֶּה וָאֶתְאַבְּלָה
ה יָמִים וָאֱהִי־צָם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר
אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית
ו וָחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֺתָיו׃ תְּהִי־נָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת
וְעֵינֶיךָ פְתוּחוֹת לִשְׁמֹעַ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי
מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם יוֹמָם וָלַיְלָה עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ
וּמִתְוַדֶּה עַל־חַטֹּאות בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ וַאֲנִי
ז וּבֵית־אָבִי חָטָאנוּ׃ חֲבֹל חָבַלְנוּ לָךְ וְלֹא־שָׁמַרְנוּ אֶת־
הַמִּצְוֺת וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה
ח עַבְדֶּךָ׃ זְכָר־נָא אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדְּךָ
ט לֵאמֹר אַתֶּם תִּמְעָלוּ אֲנִי אָפִיץ אֶתְכֶם בָּעַמִּים׃ וְשַׁבְתֶּם
אֵלַי וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֺתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲכֶם
בִּקְצֵה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אֲקַבְּצֵם וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם
י אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לְשַׁכֵּן אֶת־שְׁמִי שָׁם׃ וְהֵם עֲבָדֶיךָ וְעַמֶּךָ

ג׳ קמץ בז״ק

א ¹ די ווערטער פון נחֶמיָה דעם זון פון חֲכַליָהן.

עס איז געווען אין חודש כּסלֵו אין צוואַנציקסטן יאָר, בעת איך בין געווען אין דער הויפּטשטאָט שושַן, ² איז געקומען חֲנָני, איינער פון מיינע ברידער, ער און [אַנדערע] מענער פון יהודה, און איך האָב זיי געפרעגט וועגן די ייִדן, די אַנטרונענע וואָס זיינען געבליבן פון דער געפאַנגענשאַפט, און וועגן ירושָלַיִם. ³ האָבן זיי צו מיר געזאָגט: די געבליבענע וואָס זיינען געבליבן פון דער געפאַנגענשאַפט דאָרטן אין דער מדינה, זיינען אין גרויס אומגליק און אין שאַנד, און די מויער פון ירושָלַיִם איז איינגעבראָכן, און אירע טויערן זיינען פאַרברענט אין פייער. ⁴ איז, ווי איך האָב געהערט דידאָזיקע ווערטער, אַזוי האָב איך זיך געזעצט און האָב געוויינט און האָב טעג געטרויערט, און איך האָב געפאַסט און האָב מתפלל געווען פאַר דעם גאָט פון הימל. ⁵ און איך האָב געזאָגט: איך בעט דיך, יהוה, גאָט פון די הימלען, גרויסער און פאָרכטיקער גאָט, וואָס היט דעם בונד און די גענאָד צו די וואָס האָבן אים ליב, און צו די וואָס היטן זיינע געבאָט. ⁶ זאָל, איך בעט דיך, דיין אויער זיין פאַרנעמיק, און דיינע אויגן אָפן, צוצוהערן צו דער תּפילה פון דיין קנעכט וואָס איך בין מתפלל פאַר דיר אַצונד טאָג און נאַכט פון וועגן די קינדער פון ישׂראל, דיינע קנעכט, און בין זיך מתוודה אויף די זינד פון די קינדער פון ישׂראל, וואָס מיר האָבן צו דיר געזינדיקט; יאָ, איך און דאָס הויז פון מיין פאָטער האָבן געזינדיקט. ⁷ פאַרדאָרבן זיינען מיר געווען פאַרדאָרבן אַקעגן דיר, און מיר האָבן ניט געהיט די געבאָט און די חוקים און די געזעצן וואָס דו האָסט באַפוילן דיין קנעכט משהן. ⁸ דערמאָן זיך, איך בעט דיך, דאָס וואָרט וואָס דו האָסט אָנגעזאָגט דיין קנעכט משהן, אַזוי צו זאָגן: „ווּעט איר פעלשן, וועל איך אייך צעשפּרייטן צווישן די פעלקער. ⁹ אָבער אַז איר וועט אייך אומקערן צו מיר, און היטן מיינע געבאָט און זיי טאָן, מעגן אייערע פאַרשטויסענע זיין אין עק הימל, וועל איך פון דאָרטן זיי איינזאַמלען, און וועל זיי ברענגען אין דעם אָרט וואָס איך האָב אויסדערוויילט צו מאַכן רוען מיין נאָמען דאָרטן“. ¹⁰ זיי זיינען דאָך דיינע קנעכט און דיין פאָלק

וואָס דו האָסט אויסגעלייזט מיט דיין גרויס שטאַרקייט, און מיט דיין מאַכטיקער האַנט. 11 איך בעט דיך, גאָט, זאָל נון דיין אויער זיין פאַרנעמיק צו דער תפילה פון דיין קנעכט, און צו דער תפילה פון דיינע קנעכט וואָס ווילן פאָרכטן דיין נאָמען, און באַגליק, איך בעט דיך, הייַנט דיין קנעכט, און גיב אים דערבאַרימונג ביי דעמדאָזיקן מאַן.

און איך בין געווען אַ טראַנקמייסטער ביים מלך.

ב 1 און עס איז געווען אין חודש ניסן, אין צוואַנציקסטן יאָר פון מלך אַרתּחשסתּאָ, איז ווין געווען פאַר אים, און איך האָב גענומען דעם וויין, און האָב דערלאַנגט דעם מלך. און איך בין קיינמאָל פריער ניט געווען טרויעריק פאַר אים. 2 האָט דער מלך צו מיר געזאָגט: פאַרוואָס איז דיין פנים טרויעריק, אַז קראַנק ביסטו ניט? דאָס איז ניט אַנדערש סיידן אַ טרויערקייט פון האַרצן. האָב איך זייער שטאַרק מורא געהאַט. 3 און איך האָב געזאָגט צום מלך: אייביק לעבן זאָל דער מלך! פאַרוואָס זאָל מיין פנים ניט זיין טרויעריק, אַז די שטאָט, דער אָרט פון מיינע עלטערנס קברים, איז חָרב, און אירע טויערן זיינען פאַרצערט פון פייער? 4 האָט דער מלך צו מיר געזאָגט: וואָס פאַרלאַנגסטו דען? האָב איך מתפלל געווען צום גאָט פון הימל. 5 און איך האָב געזאָגט צום מלך: אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, און אויב דיין קנעכט איז ווילגעפעלן פאַר דיר, אַז דו זאָלסט מיך לאָזן גיין קיין יהודה צו דער שטאָט פון מיינע עלטערנס קברים, אַז איך זאָל זי אָפּבויען. 6 האָט דער מלך צו מיר געזאָגט – און די מלכה איז געזעסן לעבן אים –: אויף ביז וואַנען וועט זיין דיין גיין? און ווען וועסטו זיך אומקערן? און עס איז ווילגעפעלן פאַר דעם מלך, און ער האָט מיך געלאָזט גיין, אַז איך האָב אים געגעבן אַ צייט. 7 און איך האָב געזאָגט צום מלך: אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, זאָל מען מיר געבן בריוו צו די פירשטן פון יענער זייט טייך, אַז זיי זאָלן מיך לאָזן דורכגיין, ביז איך וועל קומען קיין יהודה; 8 און אַ בריוו צו אָסף דעם היטער פון מלכס בוימגאָרטן, אַז ער זאָל מיר געבן האָלץ אויף צו לייגן באַלקנס אויף די טויערן פון דער פעסטונג וואָס צום הויז, און פאַר דער שטאָטמויער, און פאַר דעם הויז, וואָס איך וועל קומען צו אים. און דער מלך האָט מיר געגעבן לויט דער גוטער האַנט פון מיין גאָט אויף מיר.

9 און איך בין געקומען צו די פירשטן פון יענער זייט טייך, און האָב זיי געגעבן די בריוו פון מלך; און דער מלך האָט געשיקט מיט מיר עלצטע, פון חיל, און רייטער. 10 האָט דערהערט סַנבַלַט דער חורוני, און טוביָה דער עַמונישער קנעכט, און זיי האָט פאַרדראָסן אַ גרויס פאַרדראָס וואָס אַ מענטש איז געקומען זוכן גוטס פאַר די קינדער פון ישׂראל.

11 און איך בין געקומען קיין ירושלַיִם, און בין דאָרטן געווען דריי טעג. 12 און איך בין אויפגעשטאַנען ביי נאַכט, איך

יא אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבְיָדְךָ הַחֲזָקָה׃ אָנָּא אֲדֹנָי
תְּהִי־נָא אׇזְנְךָ קַשֶּׁבֶת אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּפִלַּת
עֲבָדֶיךָ הַחֲפֵצִים לְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה־נָּא לְעַבְדְּךָ
הַיּוֹם וּתְנֵהוּ לְרַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וַאֲנִי הָיִיתִי מַשְׁקֶה
לַמֶּלֶךְ׃

ב

א וַיְהִי ׀ בְּחֹדֶשׁ נִיסָן שְׁנַת עֶשְׂרִים לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ
יַיִן לְפָנָיו וָאֶשָּׂא אֶת־הַיַּיִן וָאֶתְּנָה לַמֶּלֶךְ וְלֹא־הָיִיתִי רַע
ב לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ ׀ פָּנֶיךָ רָעִים וְאַתָּה אֵינְךָ
ג חוֹלֶה אֵין זֶה כִּי־אִם רֹעַ לֵב וָאִירָא הַרְבֵּה מְאֹד׃ וָאֹמַר
לַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יִחְיֶה מַדּוּעַ לֹא־יֵרְעוּ פָנַי אֲשֶׁר הָעִיר
ד בֵּית־קִבְרוֹת אֲבֹתַי חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר
לִי הַמֶּלֶךְ עַל־מַה־זֶּה אַתָּה מְבַקֵּשׁ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵי
ה הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־יִיטַב
עַבְדְּךָ לְפָנֶיךָ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קִבְרוֹת
ו אֲבֹתַי וְאֶבְנֶנָּה׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ וְהַשֵּׁגַל ׀ יוֹשֶׁבֶת אֶצְלוֹ
עַד־מָתַי יִהְיֶה מַהֲלָכְךָ וּמָתַי תָּשׁוּב וַיִּיטַב לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ
ז וַיִּשְׁלָחֵנִי וָאֶתְּנָה לוֹ זְמָן׃ וָאוֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ
טוֹב אִגְּרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר אֲשֶׁר יַעֲבִירוּנִי
ח עַד אֲשֶׁר־אָבוֹא אֶל־יְהוּדָה׃ וְאִגֶּרֶת אֶל־אָסָף שֹׁמֵר
הַפַּרְדֵּס אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִתֶּן־לִי עֵצִים לְקָרוֹת אֶת־
שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר־לַבַּיִת וּלְחוֹמַת הָעִיר וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־
ט אָבוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַי הַטּוֹבָה עָלָי׃ וָאָבוֹא
אֶל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר וָאֶתְּנָה לָהֶם אֵת אִגְּרוֹת הַמֶּלֶךְ
י וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שָׂרֵי חַיִל וּפָרָשִׁים׃ וַיִּשְׁמַע
סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטוֹבִיָּה הָעֶבֶד הָעַמֹּנִי וַיֵּרַע לָהֶם רָעָה
יא גְדֹלָה אֲשֶׁר־בָּא אָדָם לְבַקֵּשׁ טוֹבָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָבוֹא
יב אֶל־יְרוּשָׁלָ‍ִם וָאֱהִי־שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ וָאָקוּם ׀ לַיְלָה אֲנִי

ב, י׳ בס״א הב׳ דגושה, וכן בכל המקומות

וַאֲנָשִׁים ׀ מְעַט עִמִּי וְלֹא־הִגַּדְתִּי לְאָדָם מָה אֱלֹהַי נֹתֵן
אֶל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת לִירוּשָׁלָםִ וּבְהֵמָה אֵין עִמִּי כִּי אִם־
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב בָּהּ׃ וָאֵצְאָה בְשַׁעַר־הַגַּיא לַיְלָה יג
וְאֶל־פְּנֵי עֵין הַתַּנִּין וְאֶל־שַׁעַר הָאַשְׁפֹּת וָאֱהִי שֹׂבֵר בְּחוֹמֹת
יְרוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר־הֵמ ׀ פְּרוּצִים וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ וָאֶעֱבֹר יד
אֶל־שַׁעַר הָעַיִן וְאֶל־בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ וְאֵין־מָקוֹם לַבְּהֵמָה
לַעֲבֹר תַּחְתָּי׃ וָאֱהִי עֹלֶה בַנַּחַל לַיְלָה וָאֱהִי שֹׂבֵר בַּחוֹמָה טו
וָאָשׁוּב וָאָבוֹא בְּשַׁעַר הַגַּיְא וָאָשׁוּב׃ וְהַסְּגָנִים לֹא יָדְעוּ טז
אָנָה הָלַכְתִּי וּמָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלַיְּהוּדִים וְלַכֹּהֲנִים וְלַחֹרִים
וְלַסְּגָנִים וּלְיֶתֶר עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה עַד־כֵּן לֹא הִגַּדְתִּי׃ וָאוֹמַר יז
אֲלֵהֶם אַתֶּם רֹאִים הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בָהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלַםִ
חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ נִצְּתוּ בָאֵשׁ לְכוּ וְנִבְנֶה אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלַםִ
וְלֹא־נִהְיֶה עוֹד חֶרְפָּה׃ וָאַגִּיד לָהֶם אֶת־יַד אֱלֹהַי אֲשֶׁר־ יח
הִיא טוֹבָה עָלַי וְאַף־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי וַיֹּאמְרוּ
נָקוּם וּבָנִינוּ וַיְחַזְּקוּ יְדֵיהֶם לַטּוֹבָה׃ וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט יט
הַחֹרֹנִי וְטֹבִיָּה ׀ הָעֶבֶד הָעַמּוֹנִי וְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וַיַּלְעִגוּ לָנוּ
וַיִּבְזוּ עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים
הַעַל הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מֹרְדִים׃ וָאָשִׁיב אוֹתָם דָּבָר וָאוֹמַר לָהֶם כ
אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הוּא יַצְלִיחַ לָנוּ וַאֲנַחְנוּ עֲבָדָיו נָקוּם וּבָנִינוּ
וְלָכֶם אֵין־חֵלֶק וּצְדָקָה וְזִכָּרוֹן בִּירוּשָׁלָםִ׃

ג

וַיָּקָם אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וַיִּבְנוּ אֶת־ א
שַׁעַר הַצֹּאן הֵמָּה קִדְּשׁוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו וְעַד־מִגְדַּל
הַמֵּאָה קִדְּשׁוּהוּ עַד מִגְדַּל חֲנַנְאֵל׃ וְעַל־יָדוֹ בָנוּ אַנְשֵׁי ב
יְרֵחוֹ וְעַל־יָדוֹ בָנָה זַכּוּר בֶּן־אִמְרִי׃ וְאֵת שַׁעַר הַדָּגִים בָּנוּ ג
בְּנֵי הַסְּנָאָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעוּלָיו וּבְרִיחָיו׃
וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ וְעַל־יָדָם ד

ב, יג׳ הֵם ׀ פְ׳ קרי   טז׳ פתח בס״פ

און עטלעכע מענער מיט מיר; און איך האָב ניט דערציילט קיין מענטשן וואָס מיין גאָט האָט אַריינגעגעבן אין מיין האַרצן צו טאָן אין ירושָלַיִם; און קיין בהמה האָב איך מיט מיר ניט געהאַט, אַחוץ די בהמה וואָס איך בין אויף איר געריטן. 13 און איך בין אַרויס דורך דעם טויער פון טאָל בײַ נאַכט, און אַקעגן דעם שלאַנגענקוואַל, און צו דעם מיסטטויער, און איך האָב באַטראַכט די מויערן פון ירושָלַיִם וואָס זיינען געווען אײַנגעבראָכן, און אירע טויערן וואָס זיינען געווען פאַרצערט פון פייער. 14 און איך בין אַריבערגעגאַנגען צום קוואַלטויער, און צום מלכס באַך; אָבער עס איז ניט געווען אָרט גענוג פאַר דער בהמה אונטער מיר דורכצוגיין. 15 און איך בין אַרויפגעגאַנגען דורכן טאָל אין דער נאַכט, און האָב באַטראַכט די מויער; און איך האָב זיך אומגעקערט און בין געקומען צום טויער פון טאָל, און האָב זיך צוריקגעקערט. 16 און די פאַרשטייער האָבן ניט געוווּסט וווהין איך בין געגאַנגען, און וואָס איך טו, וואָרום די ייִדן, און די כֹּהנים, און די אַדל־לײַט, און די פאַרשטייער, און די איבעריקע וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט, האָב איך ביז אַהער גאָרנישט דערציילט.

17 און איך האָב צו זיי געזאָגט: איר זעט אין וואָס פאַר אַן אומגליק מיר זיינען, אַז ירושָלַיִם איז חָרב, און אירע טויערן זיינען פאַרברענט פון פייער; קומט און לאָמיר אָפּבויען די מויער פון ירושָלַיִם, אַז מיר זאָלן מער ניט זיין צו שאַנד. 18 און איך האָב זיי דערציילט וועגן דער האַנט פון מיין גאָט וואָס איז געווען גוט אויף מיר, און אויך די ווערטער פון מלך וואָס ער האָט מיר געזאָגט. האָבן זיי געזאָגט: לאָמיר אויפשטיין און בויען. און זיי האָבן געשטאַרקט זייערע הענט צום גוטן.

19 האָט דערהערט סַנבַלַט דער חוֹרוֹני, און טוֹבִיָה דער עַמוֹנישער קנעכט, און גֶשֶם דער אַראַבער, און זיי האָבן געשפּעט פון אונדז, און האָבן אונדז מבזה געווען, און האָבן געזאָגט: וואָס איז די דאָזיקע זאַך וואָס איר טוט? ווילט איר קעגן דעם מלך ווידערשפעניקן? 20 האָב איך זיי געגעבן אַן ענטפער און האָב צו זיי געזאָגט: דער גאָט פון הימל, ער וועט אונדז באַגליקן, און מיר זיינע קנעכט וועלן אויפשטיין און וועלן בויען; און איר האָט ניט קיין חלק און קיין רעכט און קיין געדעכעניש אין ירושָלַיִם.

ג 1 און אֶלְיָשִיב דער כֹּהן־גָדול און זיינע ברידער די כֹּהנים זיינען אויפגעשטאַנען און האָבן אויפגעבויט דעם שאָף־טויער; זיי האָבן אים געהייליקט, און אַריינגעשטעלט זיינע טירן; און ביז צום טורעם הַמֵאָה האָבן זיי אים געהייליקט, ביז צום טורעם חֲנַנְאֵל. 2 און לעבן אים האָבן געבויט די מענער פון יריחוֹ. און לעבן דעם האָט געבויט זַכּוּר דער זון פון אִמְרִין. 3 און דעם פישטויער האָבן געבויט די זין פון הַסְנָאָהן; זיי האָבן געלייגט זיינע באַלקנס, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע ריגלען. 4 און לעבן זיי האָט פאַרריכט מְרֵמוֹת דער זון פון אוּרִיָה דעם זון

פון הַקוֹצן. און לעבן זיי האָט פאַרריכט משולָם דער זון
פון בֶּרֶכְיָה דעם זון פון מְשֵׁיזַבאֵלן. און לעבן זיי האָט פאַר־
ריכט צָדוק דער זון פון בַּעֲנאָן. 5 און לעבן זיי האָבן
פאַרריכט די תְּקוֹעִים; אָבער זייערע גרויסע לייט האָבן
ניט אַריינגעטאָן זייער נאַקן אין דעם דינסט פון זייער האַר.
6 און דעם אַלטן טויער האָט פאַרריכט יוֹיָדָע דער זון פון
פָּסֵחַן, און משולָם דער זון פון בסוֹדְיָהן; זיי האָבן געלייגט
זיינע באַלקנס, און אַריינגעשטעלט זיינע טירן און זיינע
שלעסער און זיינע ריגלען. 7 און לעבן זיי האָט פאַרריכט
מלַטְיָה דער גִבְעוֹני, און יָדוֹן דער מרוֹנוֹתי, די מענטשן
פון גִבְעוֹן און פון מִצפָּה, וואָס האָבן געהערט צו דעם
טראָן פון דעם פירשט פון יענער זייט טייך. 8 און לעבן
דעם האָט פאַרריכט עוזיאֵל דער זון פון חַרהֲיָהן, פון די
גאָלדשמידן; און לעבן אים האָט פאַרריכט חֲנַנְיָה, אַ זון
פון די בשׂמים־מאַכער; און זיי האָבן באַפעסטיקט
ירושָלַיִם ביז דער ברייטער מויער. 9 און לעבן זיי האָט
פאַרריכט רפָיָה דער זון פון חורן, דער האַר פון אַ האַל־
בער געגנט פון ירושָלַיִם. 10 און לעבן זיי האָט פאַרריכט
ידָיָה דער זון פון חרוּמַפן, אַקעגן זיין הויז. און לעבן אים
האָט פאַרריכט חַטוש דער זון פון חֲשַבנְיָהן. 11 אַ צווייטע
שטרעק האָט פאַרריכט מַלכִּיָה דער זון פון חָרִמען, און
חַשוב דער זון פון פַּחַת־מוֹאָבן; אויך דעם טורעם פון די
אויוונס. 12 און לעבן דעם האָט פאַרריכט שַלוּם דער זון
פון הַלוֹחֵשן, דער האַר פון אַ האַלבער געגנט פון ירושָלַיִם,
ער און זיינע טעכטער. 13 דעם טויער פון טאָל האָט פאַרריכט חָנון, און די באַוווינער פון זָנוֹחַ; זיי האָבן אים
געבויט, און אַריינגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע ריגלען; אויך טויזנט איילן פון דער מויער ביז דעם
מיסטטויער. 14 און דעם מיסטטויער האָט פאַרריכט מַלכִּיָה דער זון פון רֵכָבן, דער האַר פון דער געגנט פון בֵּית־כֶּרֶם;
ער האָט אים געבויט, און אַריינגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע ריגלען. 15 און דעם קוואַלטויער האָט
פאַרריכט שַלוּן דער זון פון כָּל־חוֹזֶהן, דער האַר פון דער געגנט פון מִצפָּה; ער האָט אים געבויט, און אים צוגעדעקט,
און אַריינגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע ריגלען; אויך די מויער פון דעם טייך פון שֶלַח ביים גאָרטן פון
מלך, און ביז די טרעפּ וואָס נידערן אַראָפּ פון דודס־שטאָט. 16 נאָך אים האָט פאַרריכט נחֶמְיָה דער זון פון עַזבּוּקן,
דער האַר פון אַ האַלבער געגנט פון בֵּית־צור, ביז אַקעגן די קברים פון דוד, און ביז דעם געמאַכטן טייך, און ביז צום הויז
פון די גיבּוֹרים. 17 נאָך אים האָבן פאַרריכט די לוִיִם, רחום דער זון פון בָּנין. לעבן אים האָט פאַרריכט חֲשַבְיָה דער
האַר פון אַ האַלבער געגנט פון קעִילָה, פאַר זיין געגנט. 18 נאָך אים האָבן פאַרריכט זייערע ברידער, בַּוַי דער זון פון חֵנָדָדן,
דער האַר פון אַ האַלבער געגנט פון קעִילָה. 19 און לעבן אים האָט פאַרריכט עֵזֶר, דער זון פון יֵשוּען, דער האַר פון

הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק
ה צָדוֹק בֶּן־בַּעֲנָא׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים וְאַדִּירֵיהֶם
ו לֹא־הֵבִיאוּ צַוָּרָם בַּעֲבֹדַת אֲדֹנֵיהֶם׃ וְאֵת שַׁעַר הַיְשָׁנָה
הֶחֱזִיקוּ יוֹיָדָע בֶּן־פָּסֵחַ וּמְשֻׁלָּם בֶּן־בְּסוֹדְיָה הֵמָּה קֵרוּהוּ
ז וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו וּמַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק
מְלַטְיָה הַגִּבְעֹנִי וְיָדוֹן הַמֵּרֹנֹתִי אַנְשֵׁי גִבְעוֹן וְהַמִּצְפָּה לְכִסֵּא
ח פַּחַת עֵבֶר הַנָּהָר׃ עַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק עֻזִּיאֵל בֶּן־חַרְהֲיָה
צוֹרְפִים וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶּן־הָרַקָּחִים וַיַּעַזְבוּ יְרוּשָׁלַם
ט עַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק רְפָיָה בֶן־חוּר שַׂר
י חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָם׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק יְדָיָה בֶן־חֲרוּמַף
יא וְנֶגֶד בֵּיתוֹ וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חַטּוּשׁ בֶּן־חֲשַׁבְנְיָה׃ מִדָּה
שֵׁנִית הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־חָרִם וְחַשּׁוּב בֶּן־פַּחַת מוֹאָב וְאֵת
יב מִגְדַּל הַתַּנּוּרִים׃ וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק שַׁלּוּם בֶּן־הַלּוֹחֵשׁ שַׂר
יג חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָם הוּא וּבְנוֹתָיו׃ אֵת שַׁעַר הַגַּיְא הֶחֱזִיק
חָנוּן וְיֹשְׁבֵי זָנוֹחַ הֵמָּה בָנוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו
יד וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף אַמָּה בַּחוֹמָה עַד שַׁעַר הָשְׁפוֹת׃ וְאֵת ׀
שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־רֵכָב שַׂר פֶּלֶךְ בֵּית־
טו הַכָּרֶם הוּא יִבְנֶנּוּ וְיַעֲמִיד דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְאֵת
שַׁעַר הָעַיִן הֶחֱזִיק שַׁלּוּן בֶּן־כָּל־חֹזֶה שַׂר פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה
הוּא יִבְנֶנּוּ וִיטַלְלֶנּוּ וְיַעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו
וְאֵת חוֹמַת בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח לְגַן־הַמֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעֲלוֹת
טז הַיּוֹרְדוֹת מֵעִיר דָּוִיד׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק נְחֶמְיָה בֶן־עַזְבּוּק
שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ בֵּית־צוּר עַד־נֶגֶד קִבְרֵי דָוִיד וְעַד־הַבְּרֵכָה
יז הָעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית הַגִּבֹּרִים׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַלְוִיִּם רְחוּם
בֶּן־בָּנִי עַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲשַׁבְיָה שַׂר־חֲצִי־פֶּלֶךְ קְעִילָה
יח לְפִלְכּוֹ׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ אֲחֵיהֶם בַּוַּי בֶּן־חֵנָדָד שַׂר חֲצִי
יט פֶּלֶךְ קְעִילָה׃ וַיְחַזְּקוּ עַל־יָדוֹ עֵזֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ שַׂר הַמִּצְפָּה

ה׳ חסר א׳ ח׳ בס״א חרחיה טו׳ יחד ו

כ מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד עֲלֹת הַנֶּשֶׁק הַמִּקְצֹעַ׃ אַחֲרָיו הֶחֱרָה
הֶחֱזִיק בָּרוּךְ בֶּן־זַבַּי מִדָּה שֵׁנִית מִן־הַמִּקְצוֹעַ עַד־פֶּתַח
כא בֵּית אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־
אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ מִדָּה שֵׁנִית מִפֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב וְעַד־
כב תַּכְלִית בֵּית אֶלְיָשִׁיב׃ וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אַנְשֵׁי
כג הַכִּכָּר׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק בִּנְיָמִן וְחַשּׁוּב נֶגֶד בֵּיתָם אַחֲרָיו
כד הֶחֱזִיק עֲזַרְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־עֲנָנְיָה אֵצֶל בֵּיתוֹ׃ אַחֲרָיו
הֶחֱזִיק בִּנּוּי בֶּן־חֵנָדָד מִדָּה שֵׁנִית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־הַמִּקְצוֹעַ
כה וְעַד־הַפִּנָּה׃ פָּלָל בֶּן־אוּזַי מִנֶּגֶד הַמִּקְצוֹעַ וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא
מִבֵּית הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר הַמַּטָּרָה אַחֲרָיו פְּדָיָה
כו בֶן־פַּרְעֹשׁ׃ וְהַנְּתִינִים הָיוּ יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל עַד נֶגֶד שַׁעַר
כז הַמַּיִם לַמִּזְרָח וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַתְּקֹעִים
מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד הַמִּגְדָּל הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת הָעֹפֶל׃
כח מֵעַל ׀ שַׁעַר הַסּוּסִים הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אִישׁ לְנֶגֶד בֵּיתוֹ׃
כט אַחֲרָיו הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־אִמֵּר נֶגֶד בֵּיתוֹ וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיק
ל שְׁמַעְיָה בֶן־שְׁכַנְיָה שֹׁמֵר שַׁעַר הַמִּזְרָח׃ אַחֲרָי הֶחֱזִיק
חֲנַנְיָה בֶן־שֶׁלֶמְיָה וְחָנוּן בֶּן־צָלָף הַשִּׁשִּׁי מִדָּה שֵׁנִי אַחֲרָיו
לא הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה נֶגֶד נִשְׁכָּתוֹ׃ אַחֲרַי הֶחֱזִיק
מַלְכִּיָּה בֶּן־הַצֹּרְפִי עַד־בֵּית הַנְּתִינִים וְהָרֹכְלִים נֶגֶד שַׁעַר
לב הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִיַּת הַפִּנָּה׃ • וּבֵין עֲלִיַּת הַפִּנָּה לְשַׁעַר הַצֹּאן
לג הֶחֱזִיקוּ הַצֹּרְפִים וְהָרֹכְלִים׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע
סַנְבַלַּט כִּי־אֲנַחְנוּ בוֹנִים אֶת־הַחוֹמָה וַיִּחַר לוֹ וַיִּכְעַס
לד הַרְבֵּה וַיַּלְעֵג עַל־הַיְּהוּדִים׃ וַיֹּאמֶר ׀ לִפְנֵי אֶחָיו וְחֵיל
שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר מָה הַיְּהוּדִים הָאֲמֵלָלִים עֹשִׂים הֲיַעַזְבוּ לָהֶם
הֲיִזְבָּחוּ הַיְכַלּוּ בַיּוֹם הַיְחַיּוּ אֶת־הָאֲבָנִים מֵעֲרֵמוֹת הֶעָפָר
לה וְהֵמָּה שְׂרוּפוֹת׃ וְטוֹבִיָּה הָעַמֹּנִי אֶצְלוֹ וַיֹּאמֶר גַּם אֲשֶׁר־
לו הֵם בּוֹנִים אִם־יַעֲלֶה שׁוּעָל וּפָרַץ חוֹמַת אַבְנֵיהֶם׃ שְׁמַע

כ׳ זכי קרי   ל׳ לא׳ אחריו קרי   סבירין שנית   לב׳ חצי ספר עזרא ונחמיה בפסוקים

מִצפָּה, אַ צווייטע שטרעק, אַקעגן ווו מע גייט אַרויף צום וואַפנהויז ביים ווינקל. [20] נאָך אים האָט פלייסיק פאַרריכט בָּרוּך דער זון פון זַכַּין, אַ צווייטע שטרעק, פון ווינקל ביזן אַיינגאַנג פון אֶלְיָשִׁיב דעם כֹּהן־גָדולס הויז. [21] נאָך אים האָט פאַרריכט מְרֵמוֹת דער זון פון אוּרִיָה דעם זון פון הַקוֹצן, אַ צווייטע שטרעק, פון דעם אַיינגאַנג פון אֶלְיָשִיבס הויז און ביזן סוֹף פון אֶלְיָשִיבס הויז. [22] און נאָך אים האָבן פאַרריכט די כֹּהנים, די מענטשן פון דער [יַרדן]געגנט. [23] נאָך דעם האָבן פאַרריכט בנימין און חַשוּב אַקעגן זייער הויז. נאָך דעם האָט פאַרריכט עֲזַרְיָה דער זון פון מַעֲשֵׂיָה דעם זון פון עֲנַנְיָהן לעבן זיין הויז. [24] נאָך אים האָט פאַרריכט בִּנוּי דער זון פון חֵנָדָדן, אַ צווייטע שטרעק, פון עֲזַרְיָהס הויז ביזן ווינקל, און ביזן עק. [25] פָּלָל דער זון פון אוּזַין [האָט פאַרריכט] אַקעגן דעם עק, און דעם טורעם וואָס איז אַרויסגערוקט פון דעם אויבערשטן הויז פון מלך וואָס ביים הויף פון דער וואַך. נאָך אים פְּדָיָה דער זון פון פַּרעוֹשן.—[26] און די נתינים זיינען געזעסן אין עוֹפֶל ביז קעגן דעם וואַסערטויער צו מזרח, און דעם אַרויסגערוקטן טורעם.—[27] נאָך אים האָבן פאַרריכט די תקוֹעִים אַ צווייטע שטרעק, פון אַקעגן דעם גרויסן אַרויסגערוקטן טורעם און ביז דער מויער פון עוֹפֶל. [28] איבער דעם פערדטויער האָבן פאַרריכט די כֹּהנים, איטלעכער אַקעגן זיין הויז. [29] נאָך דעם האָט פאַרריכט צָדוֹק דער זון פון אִמֵרן אַקעגן זיין הויז. און נאָך אים האָט פאַרריכט שמַעְיָה דער זון פון שכַנְיָהן, דער היטער פון מזרח־טויער. [30] נאָך אים האָט פאַרריכט חֲנַנְיָה דער זון פון שֶׁלֶמְיָהן, און חָנוּן דער זעקסטער זון פון צָלָפן, אַ צווייטע שטרעק. נאָך אים האָט פאַרריכט משוּלָם דער זון פון בֶּרֶכְיָהן, אַקעגן זיין קאַמער. [31] נאָך אים האָט פאַרריכט מַלְכִּיָה, אַ זון פון די גאָלדשמידן, ביז דעם הויז פון די נתינים און די האַנדלסלייט, אַקעגן דעם טויער הַמִפְקָד, און ביז דער אויבערשטוב פון ווינקל. [32] און צווישן דער אויבערשטוב פון ווינקל און דעם שאָפטויער האָבן פאַרריכט די גאָלדשמידן און די קרעמער.

[33] און עס איז געווען, ווי סַנבַלַט האָט געהערט אַז מיר בויען די מויער, אַזוי האָט אים געברענט, און ער האָט שטאַרק געצערנט; און ער האָט געשפּעט פון די יִדן. [34] און ער האָט גערעדט פאַר זיינע ברידער און דעם חיל פון שוֹמרוֹן, און האָט געזאָגט: וואָס טוען דידאָזיקע צעקראָכענע יִדן? וועט מען זיי דען לאָזן? וועלן זיי דען קרבנות שלאַכטן? וועלן זיי עס ענדיקן אין אַ טאָג? וועלן זיי אויפלעבן די שטיינער פון די הויפנס ערד, אַז זיי זיינען פאַרברענט? [35] און טוֹבִיָה דער עַמוֹני איז געווען לעבן אים, און האָט געזאָגט: אַפילו אַז זיי בויען שוין יאָ, ווען אַ פוקס זאָל אַרויפגיין, וועט ער צעברעכן זייער שטיינערנע מויער.

[36] הער, גאָט אונדזערער, ווי מיר זיינען געוואָרן צו שפּאָט, און קער אום זייער לעסטערונג אויף זייער קאָפּ, און גיב זיי צו רויב אין לאַנד פון געפאַנגענשאַפט; [37] און זאָלסט ניט פאַרדעקן זייער זינד, און זייער חטא זאָל ניט פאַרמעקט ווערן פון פאַר דיר, וואָרום זיי האָבן דיך דערצערנט פאַר די בויער.

[38] אַזוי האָבן מיר געבויט די מויער; און די גאַנצע מויער איז פאַרבונדן געוואָרן ביז איר העלפט; וואָרום דאָס פאָלק האָט געהאַט האַרץ צו טאָן.

ד [1] און עס איז געווען, ווי סַנבַלַט, און טוֹבִיָה, און די אַראַבער, און די עַמוֹנים, און די אַשדוֹדים, האָבן געהערט אַז די מויערן פון ירוּשָלַיִם ווערן פאַרריכט, אַז די בראָכן האָבן אָנגעהויבן פאַרשטאָפּט צו ווערן, האָט זיי זייער געבערנט. [2] און זיי האָבן געמאַכט אַ בונט אַלע אין איינעם, צו קומען מלחמה האַלטן אויף ירוּשָלַיִם, און אָנמאַכן דרינען אַ מהומה. [3] האָבן מיר מתפלל געווען צו אונדזער גאָט, און מיר האָבן געשטעלט אַ וואַך אַקעגן זיי ביי טאָג און ביי נאַכט, [זיך צו שיצן] פאַר זיי. [4] און יהודה האָט געזאָגט: דער כּוח פון די לאַסטטרעגער איז אָפּגעשוואַכט, און ערד [אָפּצוראַמען] איז דאָ אַ סך, און מיר קענען ניט בויען די מויער. [5] און אונדזערע שׂוֹנאים האָבן געזאָגט: זאָלן זיי ניט מערקן און ניט זען, ביז מיר וועלן קומען צווישן זיי, און וועלן זיי אויסהרגען, און פאַרשטערן די אַרבעט. [6] און עס איז געווען, אַז די ייִדן וואָס זיינען געזעסן ביי זיי, זיינען צו אונדז געקומען, האָבן זיי אונדז צען מאָל געזאָגט: איר מוזט זיך אומקערן צו אונדז פון אַלע ערטער. [7] האָב איך אויסגעשטעלט אונטער דעם אָרט הינטער דער מויער, אין די אָפענע פלעצער — איך האָב אויסגעשטעלט דאָס פאָלק לויט משפחות, מיט זייערע שווערדן, זייערע שפּיזן, און זייערע בויגנס. [8] און איך האָב זיך אומגעקוקט, און בין אויפגעשטאַנען און האָב געזאָגט צו די אַדללייט, און צו די פאָרשטייער, און צו דעם איבעריקן פאָלק: איר זאָלט ניט מורא האָבן פאַר זיי; דערמאָנט אייך אָן גאָט, דעם גרויסן און דעם פאָרכטיקן, און האַלט מלחמה פאַר אייערע ברידער, אייערע זין און אייערע טעכטער, אייערע ווייבער, און אייערע הייזער.

[9] און עס איז געווען, ווי אונדזערע פיינט האָבן געהערט, אַז מיר האָבן זיך דערוווסט, און גאָט האָט פאַרשטערט זייער עצה, אַזוי האָבן מיר זיך אַלע אומגעקערט צו דער מויער, איטלעכער צו זיין אַרבעט. [10] און עס איז געווען פון יענעם טאָג אָן, האָבן העלפט פון מיינע יונגען געטאָן די אַרבעט, און העלפט פון זיי האָבן געהאַלטן די שפּיזן, די שילדן און די בויגנס, און די פּאַנצערס; און די האַרן זיינען געווען הינטער דעם גאַנצן הויז פון יהודה [11] וואָס האָבן געבויט די מויער. און די לאַסטטרעגער לאָדנדיק האָבן מיט איין האַנט זייערער געטאָן די אַרבעט,

אֱלֹהֵינוּ כִּי־הָיִינוּ בוּזָה וְהָשֵׁב חֶרְפָּתָם אֶל־רֹאשָׁם וּתְנֵם
לז לְבִזָּה בְּאֶרֶץ שִׁבְיָה׃ וְאַל־תְּכַס עַל־עֲוֺנָם וְחַטָּאתָם
לח מִלְּפָנֶיךָ אַל־תִּמָּחֶה כִּי הִכְעִיסוּ לְנֶגֶד הַבּוֹנִים׃ וַנִּבְנֶה
אֶת־הַחוֹמָה וַתִּקָּשֵׁר כָּל־הַחוֹמָה עַד־חֶצְיָהּ וַיְהִי לֵב לָעָם
לַעֲשׂוֹת׃

ד

א וַיְהִי ׀ כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וְהָעַרְבִים וְהָעַמֹּנִים
וְהָאַשְׁדּוֹדִים כִּי־עָלְתָה אֲרוּכָה לְחֹמוֹת יְרוּשָׁלִַם כִּי־הֵחֵלּוּ
ב הַפְּרֻצִים לְהִסָּתֵם וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד׃ וַיִּקְשְׁרוּ כֻלָּם יַחְדָּו
ג לָבוֹא לְהִלָּחֵם בִּירוּשָׁלִָם וְלַעֲשׂוֹת לוֹ תּוֹעָה׃ וַנִּתְפַּלֵּל
אֶל־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲמִיד מִשְׁמָר עֲלֵיהֶם יוֹמָם וָלַיְלָה מִפְּנֵיהֶם׃
ד וַיֹּאמֶר יְהוּדָה כָּשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל וְהֶעָפָר הַרְבֵּה וַאֲנַחְנוּ
ה לֹא נוּכַל לִבְנוֹת בַּחוֹמָה׃ וַיֹּאמְרוּ צָרֵינוּ לֹא יֵדְעוּ וְלֹא
יִרְאוּ עַד אֲשֶׁר־נָבוֹא אֶל־תּוֹכָם וַהֲרַגְנוּם וְהִשְׁבַּתְנוּ אֶת־
ו הַמְּלָאכָה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּאוּ הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים אֶצְלָם
וַיֹּאמְרוּ לָנוּ עֶשֶׂר פְּעָמִים מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־תָּשׁוּבוּ
ז עָלֵינוּ׃ וָאַעֲמִיד מִתַּחְתִּיּוֹת לַמָּקוֹם מֵאַחֲרֵי לַחוֹמָה
בַּצְּחִיחִים וָאַעֲמִיד אֶת־הָעָם לְמִשְׁפָּחוֹת עִם־חַרְבֹתֵיהֶם
ח רָמְחֵיהֶם וְקַשְּׁתֹתֵיהֶם׃ וָאֵרֶא וָאָקוּם וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים
וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי
הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא זְכֹרוּ וְהִלָּחֲמוּ עַל־אֲחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם
ט נְשֵׁיכֶם וּבָתֵּיכֶם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־שָׁמְעוּ אוֹיְבֵינוּ כִּי־נוֹדַע
לָנוּ וַיָּפֶר הָאֱלֹהִים אֶת־עֲצָתָם וַנָּשָׁב כֻּלָּנוּ אֶל־הַחוֹמָה
י אִישׁ אֶל־מְלַאכְתּוֹ׃ וַיְהִי ׀ מִן־הַיּוֹם הַהוּא חֲצִי נְעָרַי עֹשִׂים
בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים וְהָרְמָחִים הַמָּגִנִּים וְהַקְּשָׁתוֹת
יא וְהַשִּׁרְיֹנִים וְהַשָּׂרִים אַחֲרֵי כָּל־בֵּית יְהוּדָה׃ הַבּוֹנִים בַּחוֹמָה
וְהַנֹּשְׂאִים בַּסֶּבֶל עֹמְשִׂים בְּאַחַת יָדוֹ עֹשֶׂה בַמְּלָאכָה

ה, ז׳ יתיר י׳ ט׳ יתיר ו׳ יא׳ בס״א סין

יב וְאַחַת מַחֲזֶקֶת הַשָּׁלַח׃ וְהַבּוֹנִים אִישׁ חַרְבּוֹ אֲסוּרִים עַל־
יג מָתְנָיו וּבוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר אֶצְלִי׃ וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים
וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם הַמְּלָאכָה הַרְבֵּה וּרְחָבָה
יד וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחוֹמָה רְחוֹקִים אִישׁ מֵאָחִיו׃ בִּמְקוֹם
אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמָּה תִּקָּבְצוּ אֵלֵינוּ
טו אֱלֹהֵינוּ יִלָּחֶם לָנוּ׃ וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים
טז בָּרְמָחִים מֵעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים׃ גַּם בָּעֵת
הַהִיא אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ וְנַעֲרוֹ יָלִינוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִָם וְהָיוּ־
יז לָנוּ הַלַּיְלָה מִשְׁמָר וְהַיּוֹם מְלָאכָה׃ וְאֵין אֲנִי וְאַחַי וּנְעָרַי
וְאַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר אֲשֶׁר אַחֲרַי אֵין־אֲנַחְנוּ פֹשְׁטִים בְּגָדֵינוּ
אִישׁ שִׁלְחוֹ הַמָּיִם׃

ה

א וַתְּהִי צַעֲקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אֲחֵיהֶם הַיְּהוּדִים׃
ב וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים בָּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים וְנִקְחָה דָגָן
ג וְנֹאכְלָה וְנִחְיֶה׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ
ד וּבָתֵּינוּ אֲנַחְנוּ עֹרְבִים וְנִקְחָה דָגָן בָּרָעָב׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר
ה אֹמְרִים לָוִינוּ כֶסֶף לְמִדַּת הַמֶּלֶךְ שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ׃ וְעַתָּה
כִּבְשַׂר אַחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בָּנֵינוּ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ כֹבְשִׁים
אֶת־בָּנֵינוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וְיֵשׁ מִבְּנֹתֵינוּ נִכְבָּשׁוֹת
ו וְאֵין לְאֵל יָדֵנוּ וּשְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ לַאֲחֵרִים׃ וַיִּחַר לִי מְאֹד
ז כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיִּמָּלֵךְ
לִבִּי עָלַי וָאָרִיבָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה לָהֶם
מַשָּׁא אִישׁ־בְּאָחִיו אַתֶּם נֹשְׁאִים וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם קְהִלָּה גְדוֹלָה׃
ח וָאֹמְרָה לָהֶם אֲנַחְנוּ קָנִינוּ אֶת־אַחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים
לַגּוֹיִם כְּדֵי בָנוּ וְגַם־אַתֶּם תִּמְכְּרוּ אֶת־אֲחֵיכֶם וְנִמְכְּרוּ־לָנוּ
ט וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא מָצְאוּ דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר־
אַתֶּם עֹשִׂים הֲלוֹא בְּיִרְאַת אֱלֹהֵינוּ תֵּלֵכוּ מֵחֶרְפַּת הַגּוֹיִם

ד, טז׳ נ״א והיה   ה, ז׳ בשין ימנית   יתיר א   ט׳ יתיר י

און איינע האָט געהאַלטן דעם וואָפן. 12 און די בויער זיינען געווען אָנגעגורט איטלעכער מיט זיין שווערד אויף זיינע לענדן, און אַזוי האָבן זיי געבויט; און אַ שופר־בלאָזער איז געווען לעבן מיר. 13 און איך האָב געזאָגט צו די אַדללייט, און צו די פאָרשטייער, און צו דעם איבעריקן פאָלק: די אַרבעט איז גרויס און אויסגעברייט, און מיר זיינען אָפּגעזונדערט אויף דער מויער, ווייט איינער פון אַנדערן. 14 איז, אין דעם אָרט וואָס איר וועט הערן דעם קָול פון שופר, אַהין זאָלט איר זיך אייַנזאַמלען צו אונדז; אונדזער גאָט וועט מלחמה האַלטן פאַר אונדז.

15 אַזוי האָבן מיר געטאָן די אַרבעט; און אַ העלפט פון זיי האָבן געהאַלטן די שפּיזן פון אויפגאַנג פון פרימאָרגן ביז די שטערן זיינען אַרויס. 16 איך האָב אויך געזאָגט אין יענער צייט צום פאָלק: זאָל איטלעכער מיט זיין יונג נעכטיקן אין ירושָלַיִם, כּדי זיי זאָלן אונדז זיין בײַ נאַכט פאַר אַ וואַך, און בײַ טאָג פאַר אַרבעט. 17 און ניט איך, אָדער מיינע ברידער און מיינע יונגען און די וואַכלייט וואָס הינטער מיר, קיינער האָבן מיר ניט אויסגעטאָן אונדזערע קליידער; אַפילו צום וואַסער איז איטלעכער [געגאַנגען] מיט זיין וואַפן.

ה 1 און עס איז געווען אַ גרויס געשריי פון דעם פאָלק און זייערע ווייבער אויף זייערע ייִדישע ברידער. 2 און עס זיינען געווען אַזעלכע וואָס האָבן געזאָגט: מיר מיט אונדזערע זין און אונדזערע טעכטער זיינען פיל; טאָ לאָמיר קריגן תּבואה, כּדי מיר זאָלן עסן און לעבן. 3 און געווען אַזעלכע וואָס האָבן געזאָגט: אונדזערע פעלדער און אונדזערע ווייַנגערטנער און אונדזערע הייזער פאַרזעצן מיר; לאָמיר קריגן תּבואה, פון וועגן דעם הונגער. 4 און געווען אַזעלכע וואָס האָבן געזאָגט: מיר האָבן געליִען געלט פאַר דעם מלכס אָפּצאָל אויף אונדזערע פעלדער און אונדזערע ווייַנגערטנער. 5 און אַצונד, אונדזער פלייש איז דאָך אַזוי ווי דאָס פלייש פון אונדזערע ברידער, אונדזערע קינדער אַזוי ווי זייערע קינדער, און אָט מוזן מיר באַצווינגען אונדזערע זין און אונדזערע טעכטער פאַר קנעכט, און טייל פון אונדזערע טעכטער זיינען שוין באַצוווּנגען, און אונדזער האַנט איז אָן כּוח, און אונדזערע פעלדער און אונדזערע ווייַנגערטנער געהערן צו אַנדערע.

6 האָט מיך זייער פאַרדראָסן ווי איך האָב געהערט זייער געשריי און די דאָזיקע ווערטער. 7 און מיין האַרץ האָט זיך באַקלערט אין מיר, און איך האָב זיך געקריגט מיט די אַדללייט און מיט די פאָרשטייער, און איך האָב צו זיי געזאָגט: אויף וואָכער לייט איר איטלעכער זיין ברודער? און איך האָב געמאַכט אַקעגן זיי אַ גרויסע אייַנזאַמלונג. 8 און איך האָב צו זיי געזאָגט: מיר האָבן אויסגעקויפט אונדזערע ייִדישע ברידער וואָס זיינען פאַרקויפט געווען צו גויִים, ווי ווייט מיר האָבן געקענט, און איר ווילט גאָר פאַרקויפן אייערע ברידער, און זיי זאָלן זיך פאַרקויפן צו אונדז? האָבן זיי געשוויגן און ניט געפונען קיין ווערטער. 9 און איך האָב געזאָגט: ניט גוט איז די זאַך וואָס איר טוט; דאַרפט איר ניט גיין אין מורא פאַר אונדזער גאָט, אויס חרפּה פאַר די גויִים

י אֹויְבֵינוּ׃ וְגַם־אֲנִי אַחַי וּנְעָרַי נֹשִׁים בָּהֶם כֶּסֶף וְדָגָן נַעַזְבָה־
יא נָּא אֶת־הַמַּשָּׁא הַזֶּה׃ הָשִׁיבוּ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שְׂדֹתֵיהֶם
כַּרְמֵיהֶם זֵיתֵיהֶם וּבָתֵּיהֶם וּמְאַת הַכֶּסֶף וְהַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ
יב וְהַיִּצְהָר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׁים בָּהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ נָשִׁיב וּמֵהֶם
לֹא נְבַקֵּשׁ כֵּן נַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר וָאֶקְרָא אֶת־
יג הַכֹּהֲנִים וָאַשְׁבִּיעֵם לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃ גַּם־חָצְנִי נָעַרְתִּי
וָאֹמְרָה כָּכָה יְנַעֵר הָאֱלֹהִים אֶת־כָּל־הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־
יָקִים אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִבֵּיתוֹ וּמִיגִיעוֹ וְכָכָה יִהְיֶה נָעוּר
וָרֵק וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקָּהָל אָמֵן וַיְהַלְלוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַשׂ הָעָם
יד כַּדָּבָר הַזֶּה׃ גַּם מִיּוֹם ׀ אֲשֶׁר־צִוָּה אֹתִי לִהְיוֹת פֶּחָם
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה מִשְּׁנַת עֶשְׂרִים וְעַד שְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם
לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ שָׁנִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲנִי וְאַחַי לֶחֶם
טו הַפֶּחָה לֹא אָכַלְתִּי׃ וְהַפַּחוֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־לְפָנַי
הִכְבִּידוּ עַל־הָעָם וַיִּקְחוּ מֵהֶם בְּלֶחֶם וָיַיִן אַחַר כֶּסֶף־שְׁקָלִים
אַרְבָּעִים גַּם־נַעֲרֵיהֶם שָׁלְטוּ עַל־הָעָם וַאֲנִי לֹא־עָשִׂיתִי כֵן
טז מִפְּנֵי יִרְאַת אֱלֹהִים׃ וְגַם בִּמְלֶאכֶת הַחוֹמָה הַזֹּאת הֶחֱזַקְתִּי
וְשָׂדֶה לֹא קָנִינוּ וְכָל־נְעָרַי קְבוּצִים שָׁם עַל־הַמְּלָאכָה׃
יז וְהַיְּהוּדִים וְהַסְּגָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אִישׁ וְהַבָּאִים אֵלֵינוּ מִן־
יח הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־סְבִיבֹתֵינוּ עַל־שֻׁלְחָנִי׃ וַאֲשֶׁר הָיָה נַעֲשֶׂה
לְיוֹם אֶחָד שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֵׁשׁ בְּרֻרוֹת וְצִפֳּרִים נַעֲשׂוּ־לִי
וּבֵין עֲשֶׂרֶת יָמִים בְּכָל־יַיִן לְהַרְבֵּה וְעִם־זֶה לֶחֶם הַפֶּחָה
יט לֹא בִקַּשְׁתִּי כִּי־כָבְדָה הָעֲבֹדָה עַל־הָעָם הַזֶּה׃ זָכְרָה־לִּי
אֱלֹהַי לְטוֹבָה כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עַל־הָעָם הַזֶּה׃

ו

א וַיְהִי כַאֲשֶׁר נִשְׁמַע לְסַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וּלְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וּלְיֶתֶר
אֹיְבֵינוּ כִּי בָנִיתִי אֶת־הַחוֹמָה וְלֹא־נוֹתַר בָּהּ פָּרֶץ גַּם עַד־
ב הָעֵת הַהִיא דְּלָתוֹת לֹא־הֶעֱמַדְתִּי בַשְּׁעָרִים׃ וַיִּשְׁלַח

ה, י׳ בשין ימנית   יד׳ פתח בס״ס

אונדזערע פײַנט? 10 איך אויך, מײַנע ברידער און מײַנע יונגען, האָבן זײ געליען געלט און תּבֿואה. לאָמיר, איך בעט אײַך, אָפּלאָזן דעמדאָזיקן חוב. 11 גיט זײ אָפּ, איך בעט אײַך, הײַנט זײערע פעלדער, זײערע װײַנגערטנער, זײערע אײלבערטגערטנער, און זײערע הײַזער, און די הונדערטן זילבערשטיק, און די תּבֿואה, דעם װײַן, און דאָס אײל, װאָס איר מאָנט פֿון זײ. 12 האָבן זײ געזאָגט: מיר װעלן אָפּגעבן, און מיר װעלן פֿון זײ ניט פֿאַרלאַנגען; מיר װעלן אַזױ טאָן װי דו זאָגסט. האָב איך גערופֿן די כּהנים, און איך האָב זײ באַשװאָרן צו טאָן אַזױ װי דער־דאָזיקער צװאָג. 13 אויך האָב איך אױסגעטרײסלט מײַן שױס, און האָב געזאָגט: אַזױ זאָל גאָט אױסטרײסלען יעטװעדער מאַן װאָס װעט ניט מקיים זײַן דעמדאָזיקן צװאָג, פֿון זײַן הױז, און פֿון זײַן מי, און אַזױ זאָל ער זײַן אױסגעטרײסלט און לײדיק. און די גאַנצע אײַנזאַמלונג האָט געזאָגט: אָמן! און זײ האָבן געלױבט גאָט. און דאָס פֿאָלק האָט געטאָן אַזױ װי דערדאָזיקער צװאָג.

14 אויך האָב איך און מײַנע ברידער, פֿון דעם טאָג אָן װאָס מע האָט מיר באַפֿױלן צו זײַן זײער פֿירשט אין לאַנד יהודה, פֿון דעם צװאַנציקסטן יאָר און ביזן צװײ און דרײַסיקסטן יאָר פֿון דעם מלך אַרתּחשסתּאָ, צװעלף יאָר, ניט געגעסן די שפּײַז פֿון אַ פֿירשט. 15 און די פֿריער־דיקע פֿירשטן װאָס פֿאַר מיר האָבן באַשװערט אױפֿן פֿאָלק, און זײ האָבן גענומען פֿון זײ פֿאַר ברױט און װײַן, אַחוץ פֿערציק שקלים זילבער; אויך האָבן זײערע יונגען געװעלטיקט איבער דעם פֿאָלק. אָבער איך האָב ניט געטאָן אַזױ, פֿון גאָטספֿאָרכטיקײט. 16 און אויך בײ דער אַרבעט פֿון דערדאָזיקער מױער האָב איך צוגעלײגט אַ האַנט, הגם קײן פֿעלד האָבן מיר ניט געקױפֿט; און אַלע מײַנע יונגען זײַנען געװען אײַנגעזאַמלט דאָרטן בײ דער אַרבעט. 17 און די ייִדן, און די פֿאָרשטײער, הונדערט און פֿופֿציק מאַן, און די װאָס זײַנען צו אונדז געקומען פֿון די פֿעלקער װאָס אַרום אונדז, זײַנען געװען בײ מײַן טיש. 18 און װאָס איז צוגע־גרײט געװאָרן פֿאַר אײן טאָג, איז געװען: אײן אָקס, זעקס געקליבענע שאָף; אויך עופֿות זײַנען צוגעגרײט געװאָרן בײ מיר; און אַלע צען טעג אַלערלײ װײַן לרוב. און פֿונדעסטװעגן האָב איך ניט פֿאַרלאַנגט די שפּײַז פֿון אַ פֿירשט, װײל דער דינסט איז געװען שװער אױף דעמדאָזיקן פֿאָלק. 19 דערמאָן מיר, גאָט מײַנער, צום גוטן אַלץ װאָס איך האָב געטאָן פֿאַר דעמדאָזיקן פֿאָלק.

ו 1 און עס איז געװען, װי סנבלט, און טוביה, און גשם דער אַראַבער, און אונדזערע איבעריקע פֿײַנט האָבן געקריגן צו הערן אַז איך האָב אױפֿגעבױט די מױער, און קײן בראָך איז ניט געבליבן אין איר — הגם ביז יענער צײַט האָב איך נאָך ניט געהאַט אַרײַנגעשטעלט טירן אין די טױערן — 2 האָט סנבלט, און גשם, געשיקט

סַנְבַלַּט וְגֶשֶׁם אֵלַי לֵאמֹר לְכָה וְנִוָּעֲדָה יַחְדָּו בַּכְּפִירִים
בְּבִקְעַת אוֹנוֹ וְהֵמָּה חֹשְׁבִים לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה׃ וָאֶשְׁלְחָה ג
עֲלֵיהֶם מַלְאָכִים לֵאמֹר מְלָאכָה גְדוֹלָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלֹא
אוּכַל לָרֶדֶת לָמָּה תִשְׁבַּת הַמְּלָאכָה כַּאֲשֶׁר אַרְפֶּהָ וְיָרַדְתִּי
אֲלֵיכֶם׃ וַיִּשְׁלְחוּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה אַרְבַּע פְּעָמִים וָאָשִׁיב ד
אוֹתָם כַּדָּבָר הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַּט כַּדָּבָר הַזֶּה פַּעַם ה
חֲמִישִׁית אֶת־נַעֲרוֹ וְאִגֶּרֶת פְּתוּחָה בְּיָדוֹ׃ כָּתוּב בָּהּ בַּגּוֹיִם ו
נִשְׁמָע וְגַשְׁמוּ אֹמֵר אַתָּה וְהַיְּהוּדִים חֹשְׁבִים לִמְרוֹד עַל־
כֵּן אַתָּה בוֹנֶה הַחוֹמָה וְאַתָּה הֹוֶה לָהֶם לְמֶלֶךְ כַּדְּבָרִים
הָאֵלֶּה׃ וְגַם־נְבִיאִים הֶעֱמַדְתָּ לִקְרֹא עָלֶיךָ בִירוּשָׁלִַם ז
לֵאמֹר מֶלֶךְ בִּיהוּדָה וְעַתָּה יִשָּׁמַע לַמֶּלֶךְ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וְעַתָּה לְכָה וְנִוָּעֲצָה יַחְדָּו׃ וָאֶשְׁלְחָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא ח
נִהְיָה כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי מִלִּבְּךָ אַתָּה
בוֹדָאם׃ כִּי כֻלָּם מְיָרְאִים אוֹתָנוּ לֵאמֹר יִרְפּוּ יְדֵיהֶם מִן־ ט
הַמְּלָאכָה וְלֹא תֵעָשֶׂה וְעַתָּה חַזֵּק אֶת־יָדָי׃ וַאֲנִי־בָאתִי י
בֵּית שְׁמַעְיָה בֶן־דְּלָיָה בֶּן־מְהֵיטַבְאֵל וְהוּא עָצוּר וַיֹּאמֶר
נִוָּעֵד אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים אֶל־תּוֹךְ הַהֵיכָל וְנִסְגְּרָה דַּלְתוֹת
הַהֵיכָל כִּי בָּאִים לְהָרְגֶךָ וְלַיְלָה בָּאִים לְהָרְגֶךָ׃ וָאֹמְרָה יא
הַאִישׁ כָּמוֹנִי יִבְרָח וּמִי כָמוֹנִי אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־הַהֵיכָל וָחָי
לֹא אָבוֹא׃ וָאַכִּירָה וְהִנֵּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלָחוֹ כִּי הַנְּבוּאָה יב
דִּבֶּר עָלַי וְטוֹבִיָּה וְסַנְבַלַּט שְׂכָרוֹ׃ לְמַעַן שָׂכוּר הוּא לְמַעַן יג
אִירָא וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן וְחָטָאתִי וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם רָע לְמַעַן
יְחָרְפוּנִי׃ זָכְרָה אֱלֹהַי לְטוֹבִיָּה וּלְסַנְבַלַּט כְּמַעֲשָׂיו יד
אֵלֶּה וְגַם לְנוֹעַדְיָה הַנְּבִיאָה וּלְיֶתֶר הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ
מְיָרְאִים אוֹתִי׃ וַתִּשְׁלַם הַחוֹמָה בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לֶאֱלוּל טו
לַחֲמִשִּׁים וּשְׁנַיִם יוֹם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָּל־אוֹיְבֵינוּ טז
וַיִּרְאוּ כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵינוּ וַיִּפְּלוּ מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם

ח׳ הא נחה   יא׳ קמץ ס״ק

צו מיר, אַזוי צו זאָגן: קום, און לאָמיר זיך צונויפקומען אין איינעם אין כּפרים אין טאָל אונו. און זיי האָבן געטראַכט מיר צו טאָן בייז. 3 האָב איך צו זיי געשיקט שלוחים, אַזוי צו זאָגן: אַ גרויסע אַרבעט טו איך, און איך קען ניט אַראָפּנידערן; נאָך וואָס זאָל די אַרבעט אויפהערן, אַז איך וועל זי אָפּלאָזן, און אַראָפּנידערן צו אײַך? 4 און זיי האָבן צו מיר געשיקט אַזוי ווי דידאָזיקע רייד פיר מאָל, און איך האָב זיי געענטפערט אַזוי ווי דידאָזיקע רייד. 5 האָט סַנבַלַט געשיקט צו מיר אַזוי ווי דידאָזיקע רייד אַ פינפט מאָל זיין יונג מיט אַן אָפענעם בריוו אין זיין האַנט, 6 וואָס דערין איז געווען געשריבן: צווישן די פעלקער הערט זיך, און גַשמו זאָגט, אַז דו און די ייִדן טראַכטן צו ווידערשפּעניקן, דרום בויסטו די מויער, און דו ווילסט ווערן בײַ זיי פאַר אַ מלך, לויט דידאָזיקע רייד. 7 און אויך האָסטו אויפגעשטעלט נביאים אויסצורופן וועגן דיר אין ירושָלַיִם, אַזוי צו זאָגן: אַ מלך איז דאָ אין יהודה. און אַצונד וועט דער מלך קריגן צו הערן אַזעלכע רייד. איז, אַצונד קום און לאָמיר אַן עצה האַלטן אין איינעם. 8 האָב איך צו אים געשיקט, אַזוי צו זאָגן: אַזעלכע זאַכן ווי דו זאָגסט זיינען ניט געשען, נאָר פון דיין האַרצן טראַכסטו זיי אויס. 9 וואָרום זיי אַלע האָבן אונדז געוואָלט אײַנשרעקן, אַזוי צו זאָגן: זייערע הענט וועלן אָפּגעשלאַפט ווערן פון דער אַרבעט, און זי וועט ניט געטאָן ווערן. און אַצונד, [גאָט], שטאַרק מײַנע הענט.

10 און איך בין געקומען אין הויז פון שמַעיָה דעם זון פון דלָיָה, דעם זון פון מהֵיטַבאֵלן, וואָס האָט זיך געהאַלטן אײַנגעשלאָסן; און ער האָט געזאָגט: לאָמיר זיך צונויפקומען אין הויז פון גאָט, אינעווייניק אין הֵיכל, און לאָמיר פאַרשליסן די טירן פון הֵיכל, וואָרום זיי וועלן קומען דיך הרגען, און בײַ נאַכט וועלן זיי קומען דיך הרגען. 11 האָב איך געזאָגט: זאָל אַזאַ מענטש ווי איך אַנטלויפן? און ווער פון מיין גלייכן קען אַרײַנגיין אין הֵיכל, און בלייבן לעבן? איך וועל ניט אַרײַנגיין. 12 און איך האָב דערקענט, אַז ניט גאָט האָט אים געשיקט, נאָר ער האָט גערעדט די נבואה וועגן מיר, ווייל טוֹבִיָה און סַנבַלַט האָבן אים אָנגעדונגען. 13 ער איז דערפאַר געווען געדונגען, כּדי איך זאָל מוֹרא קריגן, און איך זאָל טאָן אַזוי, און מיך פאַרזינדיקן, און דאָס וועט זיי זיין פאַר אַ שֵׁם־רַע כּדי זיי זאָלן מיך קענען לעסטערן. 14 דערמאָן, גאָט מיינער, טוֹבִיָהן, און סַנבַלַטן לויט דידאָזיקע מעשׂים זיינע, און אויך נוֹעַדיָה דער נביאה, און די איבעריקע נביאים וואָס האָבן מיך געוואָלט אײַנשרעקן.

15 און די מויער איז פאַרטיק געוואָרן אין פינף און צוואַנציקסטן טאָג פון אֱלול, אין צוויי און פופציק טעג. 16 און עס איז געווען, ווי אַלע אונדזערע פיינט האָבן דערהערט, האָבן אַלע פעלקער וואָס אַרום אונדז מוֹרא געקריגן, און זיי זיינען

זייער אַראָפּגעפאַלן ביי זיך אין די אויגן, וואָרום זיי האָבן געזען אַז פון אונדזער גאָט איז געטאָן געוואָרן דידאָזיקע אַרבעט.

[17] אויך האָבן אין יענע טעג די אַדללייט פון יהודה געשיקט פיל בריוו צו טוֹבִיָהן, און טוֹבִיָהס זיינען געקומען צו זיי. [18] וואָרום פיל אין יהודה זיינען געווען געשוואָרענע צו אים, וואָרום ער איז געווען דער איידים פון שְׁכַנְיָה דעם זון פון אָרַחן, און זיין זון יְהוֹחָנָן האָט גענומען די טאָכטער פון מְשׁוּלָם דעם זון פון בֶּרֶכְיָהן. [19] אויך פלעגן זיי דער־ציילן פאַר מיר זיינע גוטע מעלות, און מיינע ווערטער פלעגן זיי אַרויסטראָגן צו אים. כּדי מיך איינצושרעקן האָט טוֹבִיָה געשיקט די בריוו.

ז [1] און עס איז געווען, ווי די מויער איז געווען אויפ־געבויט, אַזוי האָב איך אַריינגעשטעלט די טירן, און די טויערלייט און די זינגערס און די לֵוִיִם זיינען אויפגע־זעצט געוואָרן. [2] און איך האָב געגעבן מיין ברודער חֲנָנִין, און חֲנַנְיָה דעם הויפּטמאַן פון דער פעסטונג, דעם באַפעל איבער ירושָלַיִם; וואָרום ער איז געווען אַן אמתער מענטש, און גאָטספאַרכטיקער פון אַ סך. [3] און איך האָב זיי אָנגעזאָגט: די טויערן פון ירושָלַיִם זאָלן ניט געעפנט ווערן ביז די זון ווערט הייס, און ווען מע איז נאָך אויף, זאָלן זיי צומאַכן די טירן, און פאַרריגלט זיי; און מע זאָל שטעלן וואַכן פון די באַוווינער פון ירושָלַיִם, איטלעכן אויף זיין וואַך, און איטלעכן אַקעגן זיין הויז. [4] און די שטאָט איז געווען ברייט און גרויס, און דאָס פאָלק דערין ווייניק, און קיין הייזער זיינען ניט געווען געבויט. [5] און מיין גאָט האָט אַריינגעגעבן אין מיין האַרצן, און איך האָב איינ־געזאַמלט די אַדללייט, און די פאַרשטייער, און דאָס פאָלק, זיך צו פאַרצייכענען לויטן יחוס, און איך האָב געפונען דעם יחוס־בריוו פון די וואָס זיינען אַרויפגעקומען צום ערשטן, און איך האָב געפונען געשריבן דערין:

[6] דאָס זיינען די קינדער פון דער [יידישער] מדינה וואָס זיינען אַרויפגעגאַנגען פון די גלות־געפאַנגענע וואָס נבוכַדנֶצַר דער מלך פון בָּבֶל האָט פאַרטריבן, און זיי האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושָלַיִם און קיין יהודה, איטלעכער צו זיין שטאָט; [7] די וואָס זיינען געקומען מיט זרובָּבֶלן, יֵשׁוּעַן, נְחֶמְיָהן, עֲזַרְיָהן, רַעַמְיָהן, נַחֲמָנִין, מָרְדֳכַין, בִּלְשָׁנען, מִסְפֶּרֶתן, בִּגְוַין, נחומען, בַּעֲנָהן.

די צאָל פון די מענער פון די קינדער פון ישראל:

[8] די קינדער פון פַּרְעוֹשׁ, צוויי טויזנט הונדערט און צוויי און זיבעציק.

[9] די קינדער פון שְׁפַטְיָה, דריי הונדערט צוויי און זיבעציק.

[10] די קינדער פון אָרַח, זעקס הונדערט צוויי און פופציק.

[11] די קינדער פון פַּחַת־מוֹאָב, פון די קינדער פון יֵשׁוּעַ און יוֹאָב, צוויי טויזנט און אַכט הונדערט אַכצן.

[12] די קינדער פון עֵילָם, טויזנט צוויי הונדערט פיר און פופציק.

[13] די קינדער פון זַתּוּא, אַכט הונדערט פינף און פערציק.

טז וַיֵּדְעוּ כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ נֶעֶשְׂתָה הַמְּלָאכָה הַזֹּאת׃ גַּם ׀
יז בַּיָּמִים הָהֵם מַרְבִּים חֹרֵי יְהוּדָה אִגְּרֹתֵיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־
יח טוֹבִיָּה וַאֲשֶׁר לְטוֹבִיָּה בָּאוֹת אֲלֵיהֶם׃ כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה
בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה לוֹ כִּי־חָתָן הוּא לִשְׁכַנְיָה בֶן־אָרַח וִיהוֹחָנָן
יט בְּנוֹ לָקַח אֶת־בַּת־מְשֻׁלָּם בֶּן בֶּרֶכְיָה׃ גַּם טוֹבֹתָיו הָיוּ
אֹמְרִים לְפָנַי וּדְבָרַי הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אִגְּרוֹת שָׁלַח טוֹבִיָּה
לְיָרְאֵנִי׃

ז

א וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִבְנְתָה הַחוֹמָה וָאַעֲמִיד הַדְּלָתוֹת וַיִּפָּקְדוּ
ב הַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַלְוִיִּם׃ וָאֲצַוֶּה אֶת־חֲנָנִי אָחִי
וְאֶת־חֲנַנְיָה שַׂר הַבִּירָה עַל־יְרוּשָׁלִָם כִּי־הוּא כְּאִישׁ אֱמֶת
ג וְיָרֵא אֶת־הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים׃ וָיֹּאמַר לָהֶם לֹא יִפָּתְחוּ
שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם עַד־חֹם הַשֶּׁמֶשׁ וְעַד הֵם עֹמְדִים יָגִיפוּ
הַדְּלָתוֹת וֶאֱחֹזוּ וְהַעֲמֵיד מִשְׁמְרוֹת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִישׁ
ד בְּמִשְׁמָרוֹ וְאִישׁ נֶגֶד בֵּיתוֹ׃ וְהָעִיר רַחֲבַת יָדַיִם וּגְדֹלָה
ה וְהָעָם מְעַט בְּתוֹכָהּ וְאֵין בָּתִּים בְּנוּיִם׃ וַיִּתֵּן אֱלֹהַי אֶל־
לִבִּי וָאֶקְבְּצָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וְאֶת־הָעָם לְהִתְיַחֵשׂ
וָאֶמְצָא סֵפֶר הַיַּחַשׂ הָעוֹלִים בָּרִאשׁוֹנָה וָאֶמְצָא כָּתוּב
ו בּוֹ׃ אֵלֶּה ׀ בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר
הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלִַם וְלִיהוּדָה
ז אִישׁ לְעִירוֹ׃ הַבָּאִים עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה עֲזַרְיָה
רַעַמְיָה נַחֲמָנִי מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּרֶת בִּגְוַי נְחוּם בַּעֲנָה
ח מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה
ט וְשִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃
י יא בְּנֵי אָרַח שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב
לִבְנֵי יֵשׁוּעַ וְיוֹאָב אַלְפַּיִם וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁמֹנָה עָשָׂר׃
יב יג בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי זַתּוּא שְׁמֹנֶה

ו, יח׳ פתח באתנח — סגול בלא מקף — ז, ג׳ יתיר י

יד מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי זַכָּי שְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃
טו טז בְּנֵי בִנּוּי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵבָי שֵׁשׁ מֵאוֹת
יז עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי עַזְגָּד אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
יח יט וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי
כ בִגְוָי אַלְפַּיִם שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי עָדִין שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים
כא כב וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי־אָטֵר לְחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי חָשֻׁם
כג שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵצָי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
כד כה וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִיף מֵאָה שְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי גִבְעוֹן תִּשְׁעִים
כו וַחֲמִשָּׁה׃ אַנְשֵׁי בֵית־לֶחֶם וּנְטֹפָה מֵאָה שְׁמֹנִים וּשְׁמֹנָה׃
כז כח אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ אַנְשֵׁי בֵית־עַזְמָוֶת
כט אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי קִרְיַת יְעָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת
ל שְׁבַע מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי הָרָמָה וָגָבַע שֵׁשׁ
לא מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה וְעֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃
לב לג אַנְשֵׁי בֵית־אֵל וְהָעָי מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְבוֹ
לד אַחֵר חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם
לה לו חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי
לז יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ
לח שְׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
לט תְּשַׁע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ
מ תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים
מא וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי פַשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃
מב מג בְּנֵי חָרִם אֶלֶף שִׁבְעָה עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ לְקַדְמִיאֵל
מד לִבְנֵי לְהוֹדְוָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃ הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף
מה מֵאָה אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה׃ הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלֻּם בְּנֵי־אָטֵר
בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבָי מֵאָה שְׁלֹשִׁים
מו מז וּשְׁמֹנָה׃ הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִחָא בְנֵי־חֲשֻׂפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃ בְּנֵי־
מח קֵירֹס בְּנֵי־סִיעָא בְּנֵי פָדוֹן׃ בְּנֵי־לְבָנָה בְנֵי־חֲגָבָא בְּנֵי
מט נ שַׁלְמָי׃ בְּנֵי־חָנָן בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גָחַר׃ בְּנֵי־רְאָיָה בְנֵי־רְצִין
נא נב בְּנֵי נְקוֹדָא׃ בְּנֵי־גַזָּם בְנֵי־עֻזָּא בְּנֵי פָסֵחַ׃ בְּנֵי־בֵסַי בְּנֵי־

14 די קינדער פון זַכַּי, זיבן הונדערט און זעכציק.
15 די קינדער פון בִּנוּי, זעקס הונדערט אַכט און פערציק.
16 די קינדער פון בֵּבָי, זעקס הונדערט אַכט און צוואַנציק.
17 די קינדער פון עַזגָד, צוויי טויזנט דריי הונדערט צוויי און צוואַנציק.
18 די קינדער פון אַדוניקָם, זעקס הונדערט זיבן און זעכציק.
19 די קינדער פון בִּגוַי, צוויי טויזנט זיבן און זעכציק.
20 די קינדער פון עָדִין, זעקס הונדערט פינף און פופציק.
21 די קינדער פון אָטֵר, פון חִזקִיָהן, אַכט און ניינציק.
22 די קינדער פון חָשום, דריי הונדערט אַכט און צוואַנציק.
23 די קינדער פון בֵּצָי, דריי הונדערט פיר און צוואַנציק.
24 די קינדער פון חָריף, הונדערט צוועלף.
25 די קינדער פון גִבעון, פינף און ניינציק.
26 די מענטשן פון בֵּית־לֶחֶם און נטופָה, הונדערט אַכט און אַכציק.
27 די מענטשן פון עֲנָתות, הונדערט אַכט און צוואַנציק.
28 די מענטשן פון בֵּית־עַזמָוֶת, צוויי און פערציק.
29 די מענטשן פון קִריַת־יעָרים, כּפירָה, און בּאֵרות, זיבן הונדערט דריי און פערציק.
30 די מענטשן פון רָמָה און גֶבַע, זעקס הונדערט איין און צוואַנציק.
31 די מענטשן פון מִכמָס, הונדערט און צוויי און צוואַנציק.
32 די מענטשן פון בֵּית־אֵל און עַי, הונדערט דריי און צוואַנציק.
33 די מענטשן פון דער אַנדער נבו, צוויי און פופציק.
34 די קינדער פון דער אַנדער עֵילָם, טויזנט צוויי הונדערט פיר און פופציק.
35 די קינדער פון חָרִם, דריי הונדערט און צוואַנציק.
36 די קינדער פון יריחו, דריי הונדערט פינף און פערציק.
37 די קינדער פון לוד, חָדיד, און אונו, זיבן הונדערט איין און צוואַנציק.
38 די קינדער פון סנָאָהן, דריי טויזנט ניין הונדערט און דרייסיק.

39 די כהנים:
די קינדער פון ידַעְיָה, פון דעם הויז פון יֵשוּעַ, ניין הונדערט דריי און זיבעציק.
40 די קינדער פון אִמֵר, טויזנט צוויי און פופציק.
41 די קינדער פון פַּשחור, טויזנט צוויי הונדערט זיבן און פערציק.
42 די קינדער פון חָרִם, טויזנט זיבעצן.

43 די לְוִיִים:
די קינדער פון יֵשוּעַ, פון קַדמיאֵלן, פון די קינדער פון הודוָה, פיר און זיבעציק.

44 די זינגערס:
די קינדער פון אָסָף, הונדערט אַכט און פערציק.

45 די טויערלייט:
די קינדער פון שַלום, די קינדער פון אָטֵר, די קינדער פון טַלמון, די קינדער פון עַקוב, די קינדער פון חֲטיטָא, די קינדער פון שובָי – הונדערט אַכט און דרייסיק.

46 די נתינים:
די קינדער פון ציחָא, די קינדער פון חֲשופָא, די קינדער פון טַבָּעות; 47 די קינדער פון קֵירוס, די קינדער פון סיעָא, די קינדער פון פָּדון; 48 די קינדער פון לבָנָה, די קינדער פון חֲגָבָא, די קינדער פון שַלמָי; 49 די קינדער פון חָנָן, די קינדער פון גִדֵל, די קינדער פון גַחַר; 50 די קינדער פון ראָיָה, די קינדער פון רצין, די קינדער פון נקודָא; 51 די קינדער פון גַזָם, די קינדער פון עוזָא, די קינדער פון פָּסֵחַ; 52 די קינדער פון בֵּסַי, די קינדער פון

מְעונים, די קינדער פון נפישסים; 53 די קינדער פון בַּקבּוק, די קינדער פון חַקופאָ, די קינדער פון חַרחור; 54 די קינדער פון בַּצלית, די קינדער פון מחידאָ, די קינדער פון חַרשאָ; 55 די קינדער פון בַּרקוס, די קינדער פון סיסראָ, די קינדער פון תָּמַח; 56 די קינדער פון נציחַ, די קינדער פון חַטיפאָ.

57 די קינדער פון שלמהס קנעכט:

די קינדער פון סוטַי, די קינדער פון סופֶרֶת, די קינדער פון פרידאָ; 58 די קינדער פון יַעֲלאָ, די קינדער פון דַרקון, די קינדער פון גִדֵל; 59 די קינדער פון שפַטיָה, די קינדער פון חַטיל, די קינדער פון פוכֶרֶת־הַצבָיִים, די קינדער פון אָמון.

60 אַלע נתינים און די קינדער פון שלמהס קנעכט: דריי הונדערט צוויי און ניינציק.

61 און דאָס זיינען די וואָס זיינען אַרויפגעגאַנגען פון תֵּל־מֶלַח, תֵּל־חַרשאָ, כּרוב, אַדון, און אִמֵר, און האָבן ניט געקענט זאָגן זייער פאָטערהויז און זייער אָפּשטאַם, אויב זיי זיינען פון ישׂראל:

62 די קינדער פון דלָיָה, די קינדער פון טובִיָה, די קינדער פון נקודאָ — זעקס הונדערט און צוויי און פערציק.

63 און פון די כּהנים: די קינדער פון חָבָיָה, די קינדער פון הַקוץ, די קינדער פון בַּרזִלַין וואָס האָט גענומען אַ ווייב פון די טעכטער פון בַּרזִלַין פון גִלעָד, און איז גערופן געוואָרן אויף זייער נאָמען.

64 דידאָזיקע האָבן געזוכט זייער יחוס־בריוו, און ער איז ניט געפונען געוואָרן, און זיי זיינען געהאַלטן געוואָרן פאַר אומווערדיק צו דער כּהונה. 65 און דער תּרשָתאָ האָט זיי פאַרזאָגט, אַז זיי זאָלן ניט עסן פון דעם גאָר הייליקן, ביז אַ כּהן וועט אויפשטיין מיט אורים־ותומים.

66 די גאַנצע עדה אין איינעם איז געווען צוויי און פערציק טויזנט דריי הונדערט און זעכציק; 67 אַחוץ זייערע קנעכט און זייערע דינסטן; דידאָזיקע זיינען געווען זיבן טויזנט דריי הונדערט זיבן און דרייסיק. און זיי האָבן געהאַט זינגערס און זינגערינס צוויי הונדערט און פינף און פערציק. 68 זייערע פערד זיינען געווען זיבן הונדערט זעקס און דרייסיק; זייערע מוילאייזלען, צוויי הונדערט פינף און פערציק; 69 קעמלען פיר הונדערט פינף און דרייסיק; אייזלען, זעקס טויזנט זיבן הונדערט און צוואַנציק.

70 און טייל פון צווישן די הויפּטן פון די פאָטערהייזער האָבן געשאָנקען פאַר דער אַרבעט. דער תּרשָתאָ האָט געגעבן פאַר דעם שאַץ, גאָלד טויזנט דַרכּמונים, שפּרענגבעקנס פופציק, העמדלעך פאַר די כּהנים פינף הונדערט און דרייסיק. 71 און טייל פון די הויפּטן פון די פאָטערהייזער האָבן געגעבן פאַר דעם שאַץ פון דער אַרבעט, גאָלד צוואַנציק

נג מְעוּנִים בְּנֵי נְפוּשְׁסִים׃ בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי חַרְחוּר׃
נד נה בְּנֵי־בַצְלִית בְּנֵי־מְחִידָא בְּנֵי חַרְשָׁא׃ בְּנֵי־בַרְקוֹס בְּנֵי־
נו נז סִֽיסְרָא בְּנֵי־תָֽמַח׃ בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא׃ בְּנֵי עַבְדֵי
נח שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סוֹטַי בְּנֵי־סֹפֶרֶת בְּנֵי פְרִידָא׃ בְּנֵי־יַעְלָא בְנֵי־
נט דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְנֵי־חַטִּיל בְּנֵי פֹּכֶרֶת
ס הַצְּבָיִים בְּנֵי אָמוֹן׃ כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ
סא מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃ וְאֵלֶּה הָעוֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל
חַרְשָׁא כְּרוּב אַדּוֹן וְאִמֵּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבֹתָם
סב וְזַרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ בְּנֵי־דְלָיָה בְנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי
סג נְקוֹדָא שֵׁשׁ מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ וּמִן־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי
חֳבַיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי
סד הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם׃ אֵלֶּה בִּקְשׁוּ כְתָבָם
סה הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא נִמְצָא וַיְגֹאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה׃ וַיֹּאמֶר
הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים עַד עֲמֹד
סו הַכֹּהֵן לְאוּרִים וְתֻמִּים׃ כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא
סז אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃ מִלְּבַד עַבְדֵיהֶם וְאַמְהֹתֵיהֶם
אֵלֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה וְלָהֶם
סח מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתַיִם וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ * גְּמַלִּים
אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים שֵׁשֶׁת
סט אֲלָפִים שְׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ וּמִקְצָת רָאשֵׁי הָאָבוֹת
נָתְנוּ לַמְּלָאכָה הַתִּרְשָׁתָא נָתַן לָאוֹצָר זָהָב דַּרְכְּמֹנִים
אֶלֶף מִזְרָקוֹת חֲמִשִּׁים כָּתְנוֹת כֹּהֲנִים שְׁלֹשִׁים וַחֲמֵשׁ
ע מֵאוֹת׃ וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה
זָהָב דַּרְכְּמוֹנִים שְׁתֵּי רִבּוֹת וְכֶסֶף מָנִים אַלְפַּיִם וּמָאתָיִם׃

נב' נפישסים קרי   נד' בצלית קרי   סג' סבירין לאשה

* כאן נמצא בספרים פסוק זה בטעות שנשתרבב מעזרא ב,סו':
סוּסֵיהֶם שְׁבַע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם
אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃

עא וַאֲשֶׁר נָתְנוּ שְׁאֵרִית הָעָם זָהָב דַּרְכְּמוֹנִים שְׁתֵּי רִבּוֹא וְכֶסֶף
עב מָנִים אַלְפָּיִם וְכָתְנֹת כֹּהֲנִים שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃ וַיֵּשְׁבוּ
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וּמִן־הָעָם וְהַנְּתִינִים
וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּעָרֵיהֶם׃

ח

א וַיֵּאָסְפוּ כָל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי
שַׁעַר־הַמָּיִם וַיֹּאמְרוּ לְעֶזְרָא הַסֹּפֵר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת
ב מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבִיא עֶזְרָא הַכֹּהֵן
אֶת־הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה וְכֹל מֵבִין לִשְׁמֹעַ
ג בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַיִּקְרָא־בוֹ לִפְנֵי הָרְחוֹב
אֲשֶׁר ׀ לִפְנֵי שַׁעַר־הַמַּיִם מִן־הָאוֹר עַד־מַחֲצִית הַיּוֹם נֶגֶד
הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַמְּבִינִים וְאָזְנֵי כָל־הָעָם אֶל־סֵפֶר
ד הַתּוֹרָה׃ וַיַּעֲמֹד עֶזְרָא הַסֹּפֵר עַל־מִגְדַּל־עֵץ אֲשֶׁר עָשׂוּ
לַדָּבָר וַיַּעֲמֹד אֶצְלוֹ מַתִּתְיָה וְשֶׁמַע וַעֲנָיָה וְאוּרִיָּה וְחִלְקִיָּה
וּמַעֲשֵׂיָה עַל־יְמִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ פְּדָיָה וּמִישָׁאֵל וּמַלְכִּיָּה
ה וְחָשֻׁם וְחַשְׁבַּדָּנָה זְכַרְיָה מְשֻׁלָּם׃ וַיִּפְתַּח עֶזְרָא הַסֵּפֶר
לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי־מֵעַל כָּל־הָעָם הָיָה וּכְפִתְחוֹ עָמְדוּ כָל־
ו הָעָם׃ וַיְבָרֶךְ עֶזְרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָל־
הָעָם אָמֵן ׀ אָמֵן בְּמֹעַל יְדֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲוֻּ לַיהוָה אַפַּיִם
ז אָרְצָה׃ וְיֵשׁוּעַ וּבָנִי וְשֵׁרֵבְיָה ׀ יָמִין עַקּוּב שַׁבְּתַי ׀ הוֹדִיָּה
מַעֲשֵׂיָה קְלִיטָא עֲזַרְיָה יוֹזָבָד חָנָן פְּלָאיָה וְהַלְוִיִּם מְבִינִים
ח אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עָמְדָם׃ וַיִּקְרְאוּ בַסֵּפֶר בְּתוֹרַת
הָאֱלֹהִים מְפֹרָשׁ וְשׂוֹם שֶׂכֶל וַיָּבִינוּ בַּמִּקְרָא׃
ט וַיֹּאמֶר נְחֶמְיָה הוּא הַתִּרְשָׁתָא וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן ׀ הַסֹּפֵר וְהַלְוִיִּם
הַמְּבִינִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם קָדֹשׁ־הוּא לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אַל־תִּתְאַבְּלוּ וְאַל־תִּבְכּוּ כִּי בוֹכִים כָּל־הָעָם
י כְּשָׁמְעָם אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אִכְלוּ

טויזנט דַרכּמוֹנים, און זילבּער צוויי טויזנט און צוויי הונ־דערט מָנֶה. 72 און וואָס דאָס איבּעריקע פאָלק האָט געגעבּן איז געווען: גאָלד, צוואַנציק טויזנט דַרכּמוֹנים, און זילבּער צוויי טויזנט מָנֶה, און העמדלעך פאַר די כּהנים זיבּן און זעכציק.

73 און די כּהנים און די לוִיִם, און די טויערלייט, און די זינגערס, און טייל פון דעם פאָלק, און די נתינים, און גאַנץ ישׂראל, האָבּן זיך בּאַזעצט אין זייערע שטעט.

און אַז דער זיבּעטער חודש איז געקומען, און די קינדער פון ישׂראל זיינען געווען אין זייערע שטעט,

ח

1 האָט זיך דאָס גאַנצע פאָלק אַיינגעזאַמלט אַזוי ווי איין מאַן אויף דעם בּרייטן פלאַץ וואָס פאַר דעם וואַסערטויער, און זיי האָבּן גערעדט צו עזרא דעם שרייבּער, צו בּרענגען דאָס בּוך פון תּורת־משה וואָס גאָט האָט בּאַפוילן ישׂראל. 2 און עזרא דער כּהן האָט גע־בּראַכט די תּורה פאַר דער אַיינזאַמלונג, מענער און ווייבּער, און אַלע וואָס האָבּן געקענט פאַרשטיין, אין ערשטן טאָג פון זיבּעטן חודש. 3 און ער האָט דערפון געלייענט פאַר דעם בּרייטן פלאַץ וואָס פאַר דעם וואַסערטויער פון בּאַגינען בּיז האַלבּן טאָג, פאַר די מענער און די ווייבּער, און די וואָס האָבּן פאַרשטאַנען; און די אויערן פון דעם גאַנצן פאָלק זיינען געווען צו דעם בּוך פון דער תּורה. 4 און עזרא דער שרייבּער איז געשטאַנען אויף אַ הילצערנעם בּאַלמעמער וואָס מע האָט געמאַכט פאַר דער זאַך, און לעבּן אים איז געשטאַנען מַתִּתיָה, און שֶׁמַע, און עֲנָיָה, און אוּרִיָה, און חִלקִיָה, און מַעֲשֵׂיָה, אויף זיין רעכטער זייט; און פון זיין לינקער זייט, פּדָיָה, און מִישָׁאֵל, און מַלכִּיָה, און חָשֻׁם, און חַשבַּדָנָה, זכַריָה, משוּלָם. 5 און עזרא האָט געעפנט דאָס בּוך פאַר די אויגן פון גאַנצן פאָלק, וואָרום ער איז געווען איבּער דעם גאַנצן פאָלק; און ווי ער האָט אויפגעעפנט, האָט דאָס גאַנצע פאָלק זיך אויפגעשטעלט. 6 און עזרא האָט געלויבּט יהוה דעם גרויסן גאָט, און דאָס גאַנצע פאָלק האָט געענטפערט: „אָמן! אָמן!" מיט אויפגעהויבּענע הענט, און זיי האָבּן זיך געבּייגט און זיך גע־בּוקט צו גאָט מיטן פּנים צו דער ערד. 7 און יֵשוּעַ, און בָּנִי, און שֵׁרֵבְיָה, יָמִין, עַקוּב, שַׁבּתַי, הוֹדִיָה, מַעֲשֵׂיָה, קליטאָ, עֲזַריָה, יוֹזָבָד, חָנָן, פּלָאיָה, די לוִיִם, האָבּן געגעבּן דעם פאָלק צו פאַרשטיין די תּורה, און דאָס פאָלק איז געשטאַנען אויף זייער אָרט. 8 און זיי האָבּן געלייענט פון דער תּורה פון גאָט קלאָר, און געמאַכט שׂכלדיק און געגעבּן צו פאַר־שטיין דאָס געלייענטע.

9 און נחֶמיָה, דאָס איז דער תּרשָׁתאָ, און עזרא דער כּהן, דער שרייבּער, און די לוִיִם וואָס האָבּן געגעבּן דעם פאָלק צו פאַרשטיין, האָבּן געזאָגט צום גאַנצן פאָלק: היינטיקער טאָג איז הייליק צו יהוה אַייער גאָט; איר זאָלט ניט טרויערן און ניט וויינען. וואָרום דאָס גאַנצע פאָלק האָט געוויינט, אַז זיי האָבּן געהערט די ווערטער פון דער תּורה. 10 און ער האָט צו

מַשְׁמַנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַקִּים וְשִׁלְחוּ מָנוֹת לְאֵין נָכוֹן לוֹ כִּי־
קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדֹנֵינוּ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ כִּי־חֶדְוַת יְהוָה הִיא
יא מָעֻזְּכֶם׃ וְהַלְוִיִּם מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הַסּוּ כִּי הַיּוֹם
יב קָדֹשׁ וְאַל תֵּעָצֵבוּ׃ וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת
וּלְשַׁלַּח מָנוֹת וְלַעֲשׂוֹת שִׂמְחָה גְדוֹלָה כִּי הֵבִינוּ בַּדְּבָרִים
יג אֲשֶׁר הוֹדִיעוּ לָהֶם׃ וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֶסְפוּ רָאשֵׁי
הָאָבוֹת לְכָל־הָעָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֶל־עֶזְרָא הַסֹּפֵר
יד וּלְהַשְׂכִּיל אֶל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה׃ וַיִּמְצְאוּ כָּתוּב בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסֻּכּוֹת
טו בֶּחָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַאֲשֶׁר יַשְׁמִיעוּ וְיַעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־
עָרֵיהֶם וּבִירוּשָׁלַ‍ִם לֵאמֹר צְאוּ הָהָר וְהָבִיאוּ עֲלֵי־זַיִת
וַעֲלֵי עֵץ־שֶׁמֶן וַעֲלֵי הֲדַס וַעֲלֵי תְמָרִים וַעֲלֵי עֵץ עָבֹת
טז לַעֲשֹׂת סֻכֹּת כַּכָּתוּב׃ וַיֵּצְאוּ הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם
סֻכּוֹת אִישׁ עַל־גַּגּוֹ וּבְחַצְרֹתֵיהֶם וּבְחַצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים
יז וּבִרְחוֹב שַׁעַר הַמַּיִם וּבִרְחוֹב שַׁעַר אֶפְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ כָל־
הַקָּהָל הַשָּׁבִים מִן־הַשְּׁבִי ׀ סֻכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ בַסֻּכּוֹת כִּי לֹא־
עָשׂוּ מִימֵי יֵשׁוּעַ בִּן־נוּן כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַהוּא וַתְּהִי
יח שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד׃ וַיִּקְרָא בְּסֵפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹהִים יוֹם ׀
בְּיוֹם מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן וַיַּעֲשׂוּ־חָג שִׁבְעַת
יָמִים וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כַּמִּשְׁפָּט׃

ט

א וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה נֶאֶסְפוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
ב בְּצוֹם וּבְשַׂקִּים וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם׃ וַיִּבָּדְלוּ זֶרַע יִשְׂרָאֵל מִכֹּל
בְּנֵי נֵכָר וַיַּעַמְדוּ וַיִּתְוַדּוּ עַל־חַטֹּאתֵיהֶם וַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵיהֶם׃
ג וַיָּקוּמוּ עַל־עָמְדָם וַיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
רְבִעִית הַיּוֹם וּרְבִעִית מִתְוַדִּים וּמִשְׁתַּחֲוִים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
ד וַיָּקָם עַל־מַעֲלֵה הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וּבָנִי קַדְמִיאֵל שְׁבַנְיָה

ח, י׳ א׳ נעה

זיי געזאָגט: גייט עסט פעטע שפּייז, און טרינקט זיסע גע־
טראַנקען, און שיקט חלקים צו דעם וואָס ביי אים איז ניט
אָנגעגרייט, וואָרום דער טאָג איז הייליק צו אונדזער גאָט;
און איר זאָלט אייך ניט קלעמען, וואָרום די פרייד פון
גאָט איז אייער שטאַרקייט. [11] און די לוִיִים האָבן איינגע־
שטילט דאָס גאַנצע פאָלק, אַזוי צו זאָגן: זייט שטיל, וואָרום
דער טאָג איז הייליק, און איר זאָלט אייך ניט קלעמען.
[12] און דאָס גאַנצע פאָלק איז געגאַנגען עסן און טרינקען,
און זיך שיקן חלקים, און מאַכן אַ גרויסע שמחה, וואָרום
זיי האָבן פאַרשטאַנען די ווערטער וואָס מע האָט זיי גע־
לערנט.

[13] און אויפן צווייטן טאָג האָבן זיך איינגעזאַמלט די
הויפּטן פון די פאָטערהייזער פון דעם גאַנצן פאָלק, די
כּהנים, און די לוִיִים, צו עזרא דעם שרייבער, כּדי זיך צו
קלוגן אין די ווערטער פון דער תּורה. [14] און זיי האָבן
געפונען געשריבן אין דער תּורה וואָס גאָט האָט באַפוילן
דורך משהן, אַז די קינדער פון ישׂראל זאָלן זיצן אין סוכּות
אין דעם יום־טוב פון זיבעטן חודש; [15] און אַז זיי זאָלן
באַקאַנט מאַכן און אַרויסלאָזן אַן אויסרוף אין אַלע זייערע
שטעט, און אין ירושלים, אַזוי צו זאָגן: גייט אַרויס אין די
בערג, און ברענגט אייבערטצווייגן, און איילבוימצווייגן,
און מירטנצווייגן, און טייטלצווייגן, און צווייגן פון געדיכטע
ביימער, צו מאַכן סוכּות אַזוי ווי עס שטייט געשריבן.

[16] איז דאָס פאָלק אַרויסגעגאַנגען, און זיי האָבן גע־
בראַכט, און האָבן געמאַכט סוכּות איטלעכער אויף זיין
דאַך, און אין זייערע הויפן, און אין די הויפן פון גאָטס הויז, און אויף דעם ברייטן פּלאַץ פון וואַסערטויער, און
אויף דעם ברייטן פּלאַץ פון טויער פון אפרים. [17] און די גאַנצע עדה וואָס האָט זיך אומגעקערט פון געפאַנגענשאַפט
האָט געמאַכט סוכּות, און זיי זיינען געזעסן אין סוכּות; וואָרום די קינדער פון ישׂראל האָבן אַזוי ניט געטאָן פון די טעג
פון יֵשוּעַ דעם זון פון נון אָן ביז אויף יענעם טאָג. און עס איז געווען זייער אַ גרויסע שמחה. [18] און ער האָט געלייענט
פון דעם בוך פון גאָטס תּורה טאָג אין טאָג, פון ערשטן טאָג ביזן לעצטן טאָג; און זיי האָבן געמאַכט יום־טוב זיבן טעג,
און אויפן אַכטן טאָג אַ הייליקע איינזאַמלונג, אַזוי ווי דער דין.

ט [1] און אין פיר און צוואַנציקסטן טאָג פון דעמדאָזיקן חודש האָבן זיך איינגעזאַמלט די קינדער פון ישׂראל מיט
פאַסטן, און מיט זאַק און ערד אויף זיך. [2] און די קינדער פון ישׂראל האָבן זיך אָפּגעשיידט פון אַלע פרעמד־
געבאָרענע, און זיי זיינען געשטאַנען און האָבן זיך מתודה געווען אויף זייערע זינד, און די פאַרברעכן פון זייערע
עלטערן. [3] און זיי זיינען געשטאַנען אויף זייער אָרט און האָבן געלייענט אין דעם בוך פון דער תּורה פון יהוה זייער
גאָט אַ פערטל טאָג, און אַ פערטל טאָג האָבן זיי זיך מתודה געווען, און זיך געבוקט צו יהוה זייער גאָט. [4] און יֵשוּעַ,

בְּנִי שֵׁרֵבְיָה בָּנִי כְנָנִי וַיִּזְעֲקוּ בְּקוֹל גָּדוֹל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
ה וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה
הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִן
הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־
ו בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃ אַתָּה־הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ אַתָּ עָשִׂיתָ אֶת־
הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ
הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא
ז הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים׃ אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְּׁמוֹ
ח אַבְרָהָם׃ וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ
הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק
ט אָתָּה׃ וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ
י עַל־יַם־סוּף׃ וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו
וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם
יא כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם
בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם
יב עַזִּים׃ וּבְעַמּוּד עָנָן הִנְחִיתָם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה
יג לְהָאִיר לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃ וְעַל הַר־סִינַי
יָרַדְתָּ וְדַבֵּר עִמָּהֶם מִשָּׁמָיִם וַתִּתֵּן לָהֶם מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים
יד וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים׃ וְאֶת־שַׁבַּת קָדְשְׁךָ
הוֹדַעְתָּ לָהֶם וּמִצְווֹת וְחֻקִּים וְתוֹרָה צִוִּיתָ לָהֶם בְּיַד מֹשֶׁה
טו עַבְדֶּךָ׃ וְלֶחֶם מִשָּׁמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִרְעָבָם וּמַיִם מִסֶּלַע
הוֹצֵאתָ לָהֶם לִצְמָאָם וַתֹּאמֶר לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־
טז הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָשָׂאתָ אֶת־יָדְךָ לָתֵת לָהֶם׃ וְהֵם וַאֲבֹתֵינוּ
יז הֵזִידוּ וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ׃ וַיְמָאֲנוּ
לִשְׁמֹעַ וְלֹא־זָכְרוּ נִפְלְאֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיַּקְשׁוּ אֶת־

ו׳ אתה קי ז׳ בס״א אשר בחרת ׳רם ׳תו....׳דים

און בָּני, קַדמיאֵל, שבַניָה, בוני, שֵׁרֵביָה, בָּני, כּנָני, האָבן זיך אויפגעשטעלט אויף דער בימה פון די לוִיִם, און זיי האָבן געשריען אויף אַ הויכן קול צו יהוה זייער גאָט.

[5] און די לוִיִם, יֵשוּעַ, און קַדמיאֵל, בָּני, חֲשַבניָה, שֵׁרֵביָה, הודִיָה, שבַניָה, פּתַחיָה, האָבן געזאָגט: שטייט אויף, לויבט יהוה אַייער גאָט פון אייביק ביז אייביק; און לאָז מען לויבן דיין פּראַכטיקן נאָמען וואָס איז דערהויבן איבער יעטוועדער לויב און רימונג.

[6] דו יהוה ביסט אַליין; דו האָסט געמאַכט די הימלען, די הימלען פון די הימלען, און זייער גאַנצן חיל, די ערד און אַלץ וואָס אויף איר, די ימען און אַלץ וואָס אין זיי, און דו האַלטסט זיי אַלעמען אויף, און דער חיל פון הימל בוקט זיך צו דיר. [7] דו ביסט יהוה דער גאָט וואָס האָסט אויסדערוויילט אַבֿרָמען, און אים אַרויסגע־צויגן פון אור־כַּשׂדים, און געמאַכט זיין נאָמען אַבֿרָהָם. [8] און האָסט געפונען זיין האַרץ געטריי פאַר דיר, און האָסט געשלאָסן מיט אים אַ בונד צו געבן דאָס לאַנד פון דעם כּנַעֲני, דעם חִתּי, דעם אֱמוֹרי, און דעם פּרִזי, און דעם יבוּסי, און דעם גִרגָשי — עס צו געבן צו זיין זאָמען; און האָסט מקיים געווען דיינע ווערטער, וואָרום אַ גע־רעכטער ביסטו. [9] און דו האָסט געזען די פּיין פון אונדזערע עלטערן אין מִצרַיִם, און האָסט געהערט זייער געשריי ביים ים־סוף. [10] און האָסט געמאַכט צייכנס און וווּנדער אויף פַּרעהן, און אויף אַלע זיינע קנעכט, און אויף דעם גאַנצן פאָלק פון זיין לאַנד, וואָרום האָסט גע־וווּסט, אַז זיי האָבן געמוטוויליקט איבער זיי; און האָסט דיר געמאַכט אַ נאָמען אַזוי ווי היינטיקן טאָג. [11] און דעם ים האָסטו געשפּאָלטן פאַר זיי, און זיי זיינען דורכגעגאַנגען אין מיטן ים אין טריקעניש, און זייערע נאָכיאָגער האָסטו אַריינגעוואָרפן אין די טיפענישן אַזוי ווי אַ שטיין אין מאַכטיקע וואַסערן. [12] און מיט אַ זייל פון וואָלקן האָסטו זיי געפירט ביי טאָג, און מיט אַ זייל פון פייער ביי נאַכט, כדי זיי צו לייכטן דעם וועג וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין. [13] און אויפן באַרג סיני האָסטו אַראָפּגענידערט, און גערעדט צו זיי פון הימל, און האָסט זיי געגעבן ריכ־טיקע געזעצן, און אמתע לערנונגען, גוטע חוקים און געבאָט. [14] און דיין הייליקן שבת האָסטו זיי געלאָזט וויסן, און האָסט זיי באַפוילן געבאָט און געזעצן און אַ תּורה דורך משה דיין קנעכט. [15] און ברויט פון הימל האָסטו זיי געגעבן פאַר זייער הונגער, און וואַסער האָסטו זיי פון פעלז אַרויסגעצויגן פאַר זייער דאָרשט, און האָסט זיי געהייסן קומען אַרבן דאָס לאַנד וואָס דו האָסט אויפגעהויבן דיין האַנט[a] זיי צו געבן. [16] אָבער זיי אַזוי ווי אונדזערע עלטערן האָבן געמוטוויליקט און האַרט געמאַכט זייער נאַקן, און זיי האָבן ניט צוגעהערט צו דיינע געבאָט, [17] און ניט געוואָלט געהאָרכן, און זיי האָבן ניט געדאַכט אָן דיינע וווּנדער וואָס דו האָסט מיט זיי געטאָן; נאָר זיי האָבן האַרט געמאַכט

[a] געשוואָרן.

עָרְפָּם וַיִּתְּנוּ רֹאשׁ לָשׁוּב לְעַבְדֻתָם בְּמִרְיָם וְאַתָּה אֱלוֹהַּ
סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־וְחֶסֶד וְלֹא עֲזַבְתָּם׃
יח אַף כִּי־עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ זֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
יט הֶעֶלְךָ מִמִּצְרָיִם וַיַּעֲשׂוּ נֶאָצוֹת גְּדֹלוֹת׃ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן לֹא־סָר
מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם לְהַנְחֹתָם בְּהַדֶּרֶךְ וְאֶת־עַמּוּד הָאֵשׁ
כ בְּלַיְלָה לְהָאִיר לָהֶם וְאֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃ וְרוּחֲךָ
הַטּוֹבָה נָתַתָּ לְהַשְׂכִּילָם וּמַנְךָ לֹא־מָנַעְתָּ מִפִּיהֶם וּמַיִם
כא נָתַתָּה לָהֶם לִצְמָאָם׃ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה כִּלְכַּלְתָּם בַּמִּדְבָּר
כב לֹא חָסֵרוּ שַׂלְמֹתֵיהֶם לֹא בָלוּ וְרַגְלֵיהֶם לֹא בָצֵקוּ׃ וַתִּתֵּן
לָהֶם מַמְלָכוֹת וַעֲמָמִים וַתַּחְלְקֵם לְפֵאָה וַיִּירְשׁוּ אֶת־אֶרֶץ
סִיחוֹן וְאֶת־אֶרֶץ מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן׃
כג וּבְנֵיהֶם הִרְבִּיתָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וַתְּבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
כד אָמַרְתָּ לַאֲבֹתֵיהֶם לָבוֹא לָרָשֶׁת׃ וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים וַיִּירְשׁוּ
אֶת־הָאָרֶץ וַתַּכְנַע לִפְנֵיהֶם אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִים
וַתִּתְּנֵם בְּיָדָם וְאֶת־מַלְכֵיהֶם וְאֶת־עַמְמֵי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת
כה בָּהֶם כִּרְצוֹנָם׃ וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצֻרוֹת וַאֲדָמָה שְׁמֵנָה
וַיִּירְשׁוּ בָּתִּים מְלֵאִים־כָּל־טוּב בֹּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים
וְזֵיתִים וְעֵץ מַאֲכָל לָרֹב וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיַּשְׁמִינוּ וַיִּתְעַדְּנוּ
כו בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל׃ וַיַּמְרוּ וַיִּמְרְדוּ בָּךְ וַיַּשְׁלִכוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ
אַחֲרֵי גַוָּם וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרָגוּ אֲשֶׁר־הֵעִידוּ בָם לַהֲשִׁיבָם
כז אֵלֶיךָ וַיַּעֲשׂוּ נֶאָצוֹת גְּדוֹלֹת׃ וַתִּתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיָּצֵרוּ
לָהֶם וּבְעֵת צָרָתָם יִצְעֲקוּ אֵלֶיךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמָע
וּכְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תִּתֵּן לָהֶם מוֹשִׁיעִים וְיוֹשִׁיעוּם מִיַּד
כח צָרֵיהֶם׃ וּכְנוֹחַ לָהֶם יָשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת רַע לְפָנֶיךָ וַתַּעַזְבֵם
בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָהֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיִּזְעָקוּךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם
כט תִּשְׁמַע וְתַצִּילֵם כְּרַחֲמֶיךָ רַבּוֹת עִתִּים׃ וַתָּעַד בָּהֶם

יז׳ כ״א רב יחיד ף כו׳ כז׳ קמץ מ״ק

זייער נאַקן, און געמאַכט אַ הויפּטמאַן זיך אומצוקערן צו זייער קנעכטשאַפט אין זייער ווידערשפּעניקייט. אָבער דו ביסט אַ גאָט פון פאַרגעבונג, לייטזעליק און דערבאַרימדיק, אײַנגעהאַלטן אין צאָרן און רייך אין גענאָד, און האָסט זיי ניט פאַרלאָזן. 18 אַפילו אַז זיי האָבן זיך געמאַכט אַ געגאָסן קאַלב, און זיי האָבן געזאָגט: „דאָס איז דיין גאָט וואָס האָט דיך אויפגעבראַכט פון מִצרַיִם", און זיי האָבן באַגאַנגען גרויסע לעסטערונגען, 19 האָסטו פונדעסטוועגן אין דיין גרויס דערבאַרימונג זיי ניט פאַרלאָזן אין דער מדבר; דער זייל פון וואָלקן האָט זיך ניט אָפּגעטאָן פון זיי ביי טאָג, כּדי זיי צו פירן אויפן וועג, און דער זייל פון פייער ביי נאַכט, כּדי זיי צו לייכטן דעם וועג וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין. 20 און דיין גוטן גייסט האָסטו געגעבן, זיי צו קליגן, און דיין מַן האָסטו ניט פאַרמיטןא פון זייער מויל, און וואַסער האָסטו זיי געגעבן פאַר זייער דאָרשט. 21 און פערציק יאָר האָסטו זיי אויסגעהאַלטן אין דער מדבר; גאָרנישט האָט זיי געפעלט; זייערע קליידער זיינען ניט אָפּגעטראָגן געוואָרן, און זייערע פיס זיינען ניט אויפגעלאָפן.

22 און האָסט זיי געגעבן קיניגרייכן און פעלקער, און האָסט זיי אויסגעטיילט לויט גרענעצן; און זיי האָבן געאַרבט דאָס לאַנד פון סיחונען – דאָס לאַנד פון דעם מלך פון חֶשבּוֹן, און דאָס לאַנד פון עוֹג דעם מלך פון בָּשָן. 23 און זייערע קינדער האָסטו געמערט אַזוי ווי די שטערן פון הימל, און האָסט זיי געבראַכט אין דעם לאַנד וואָס דו האָסט געהייסן זייערע עלטערן קומען אַרבן. 24 און די קינדער זיינען געקומען, און האָבן געאַרבט דאָס לאַנד, און דו האָסט אונטערטעניק געמאַכט פאַר זיי די באַוווינער פון לאַנד, די כּנַעֲניםב, און האָסט זיי געגעבן אין זייער האַנט, מיט זייערע מלכים און די פעלקער פון לאַנד, צו טאָן מיט זיי לויט זייער ווילן. 25 און זיי האָבן באַצוווּנגען באַפעסטיקטע שטעט און פעטע ערד, און האָבן געאַרבט הייזער פול מיט כּל־טוב, ברונעמער אויסגעהאַקטע, וויינגערטנער און איילבערטגערטנער, און ביימער צום עסן לרוֹב; און זיי האָבן געגעסן און זיינען זאַט און פעט געוואָרן, און האָבן זיך וויל געטאָן מיט דיין גרויס גוטס.

26 און זיי האָבן ווידערשפּעניקט און זיך געשטעלטי אַקעגן דיר, און זיי האָבן אַוועקגעוואָרפן דיין תּוֹרה הינטער זייער רוקן, און האָבן געהרגעט דיינע נביאים וואָס האָבן זיי געוואָרנט, כּדי זיי אומצוקערן צו דיר, און זיי האָבן באַגאַנגען גרויסע לעסטערונגען. 27 און דו האָסט זיי געגעבן אין דער האַנט פון זייערע דריקער, און זיי האָבן זיי געדריקט. און אין דער צייט פון זייער נויט פלעגן זיי שרייען צו דיר, און דו פון הימל פלעגסט זיי צוהערן, און לויט דיין גרויס דערבאַרימונג פלעגסטו זיי געבן העלפער וואָס זאָלן זיי העלפן פון דער האַנט פון זייערע דריקער. 28 אָבער ווי זיי איז באַרוט געוואָרן, פלעגן זיי ווידער שלעכטס טאָן פאַר דיר; און דו האָסט זיי איבערגעלאָזן אין דער האַנט פון זייערע פיינט, און זיי האָבן געוועלטיקט איבער זיי; און זיי האָבן ווידער געשריען צו דיר, און דו פון הימל פלעגסט צוהערן און זיי מציל זיין לויט דיין דערבאַרימונג פיל מאָל. 29 און האָסט זיי געוואָרנט,

א וואָרטשפּיל: מַנְךָ לֹא־מָנַעְתָּ. ב וואָרטשפּיל: וַתַּכְנַע–הַכְּנַעֲנִים. י וואָרטשפּיל: וַיַּמְרוּ–וַיִּמְרְדוּ.

לַהֲשִׁיבָם אֶל־תּוֹרָתֶךָ וְהֵמָּה הֵזִידוּ וְלֹא־שָׁמְעוּ לְמִצְוֺתֶיךָ
וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חָטְאוּ־בָם אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה אָדָם וְחָיָה בָהֶם וַיִּתְּנוּ
ל כָתֵף סוֹרֶרֶת וְעָרְפָּם הִקְשׁוּ וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ וַתִּמְשֹׁךְ עֲלֵיהֶם
שָׁנִים רַבּוֹת וַתָּעַד בָּם בְּרוּחֲךָ בְּיַד־נְבִיאֶיךָ וְלֹא הֶאֱזִינוּ
לא וַתִּתְּנֵם בְּיַד עַמֵּי הָאֲרָצֹת׃ וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא־עֲשִׂיתָם
לב כָּלָה וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ
הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד אַל־
יִמְעַט לְפָנֶיךָ אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר־מְצָאַתְנוּ לִמְלָכֵינוּ
לְשָׂרֵינוּ וּלְכֹהֲנֵינוּ וְלִנְבִיאֵנוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ וּלְכָל־עַמֶּךָ מִימֵי
לג מַלְכֵי אַשּׁוּר עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא
לד עָלֵינוּ כִּי־אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ׃ וְאֶת־מְלָכֵינוּ
שָׂרֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ לֹא עָשׂוּ תּוֹרָתֶךָ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל־
לה מִצְוֺתֶיךָ וּלְעֵדְוֺתֶיךָ אֲשֶׁר הַעִידֹתָ בָּהֶם׃ וְהֵם בְּמַלְכוּתָם
וּבְטוּבְךָ הָרָב אֲשֶׁר־נָתַתָּ לָהֶם וּבְאֶרֶץ הָרְחָבָה וְהַשְּׁמֵנָה
אֲשֶׁר־נָתַתָּ לִפְנֵיהֶם לֹא עֲבָדוּךָ וְלֹא־שָׁבוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם
לו הָרָעִים׃ הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתָּה
לַאֲבֹתֵינוּ לֶאֱכֹל אֶת־פִּרְיָהּ וְאֶת־טוּבָהּ הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֲבָדִים
לז עָלֶיהָ׃ וּתְבוּאָתָהּ מַרְבָּה לַמְּלָכִים אֲשֶׁר־נָתַתָּה עָלֵינוּ
בְּחַטֹּאותֵינוּ וְעַל גְּוִיֹּתֵינוּ מֹשְׁלִים וּבִבְהֶמְתֵּנוּ כִּרְצוֹנָם וּבְצָרָה
גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ׃

י

א וּבְכָל־זֹאת אֲנַחְנוּ כֹּרְתִים אֲמָנָה וְכֹתְבִים וְעַל הֶחָתוּם
ב שָׂרֵינוּ לְוִיֵּנוּ כֹּהֲנֵינוּ׃ וְעַל הַחֲתוּמִים נְחֶמְיָה הַתִּרְשָׁתָא
ג ד בֶּן־חֲכַלְיָה וְצִדְקִיָּה׃ שְׂרָיָה עֲזַרְיָה יִרְמְיָה׃ פַּשְׁחוּר
ה ו אֲמַרְיָה מַלְכִּיָּה׃ חַטּוּשׁ שְׁבַנְיָה מַלּוּךְ׃ חָרִם מְרֵמוֹת
ז ח עֹבַדְיָה׃ דָּנִיֵּאל גִּנְּתוֹן בָּרוּךְ׃ מְשֻׁלָּם אֲבִיָּה מִיָּמִן׃ מַעַזְיָה
ט י בִלְגַּי שְׁמַעְיָה אֵלֶּה הַכֹּהֲנִים׃ וְהַלְוִיִּם וְיֵשׁוּעַ בֶּן־אֲזַנְיָה
יא בִּנּוּי מִבְּנֵי חֵנָדָד קַדְמִיאֵל׃ וַאֲחֵיהֶם שְׁבַנְיָה הוֹדִיָּה

י, י׳ בס״א ישוע

כּדי זיי אומצוקערן צו דיין תּורה, אָבער זיי האָבן געמוטוויליקט, און האָבן ניט צוגעהערט צו דיינע געבאָט, נאָר געזינדיקט אַקעגן דיינע געזעצן, וואָס אַז אַ מענטש טוט זיי, לעבט ער דורך זיי; און זיי האָבן געקערט אַ ווידערשפּעניקן רוקן, און האָבן האַרט געמאַכט זייער נאַקן, און ניט צוגעהערט. 30 און האָסט זיי אָפּגעצויגן פיל יאָרן, און האָסט זיי געוואָרנט מיט דיין גייסט דורך דיינע נביאים, אָבער זיי האָבן ניט צוגעלייגט דאָס אויער; און דו האָסט זיי געגעבן אין דער האַנט פון די פעלקער פון די לענדער. 31 אָבער אין דיין גרויס דערבאַרימונג האָסטו ניט געמאַכט פון זיי אַ פאַרלענדונג, און האָסט זיי ניט פאַרלאָזן, וואָרום אַ גאָט אַ לייטזעליקער און אַ דערבאַרימדיקער ביסטו.

32 און אַצונד, אונדזער גאָט, דער גרויסער, שטאַרקער, און פאָרכטיקער גאָט, וואָס היט דעם בונד און די גענאָד, זאָל ניט ווינציק זיין פאַר דיר אַלדי מאַטערניש וואָס האָט געטראָפן אונדז, אונדזערע מלכים, אונדזערע האַרן, און אונדזערע כּהנים, און אונדזערע נביאים, און אונדזערע עלטערן, און דיין גאַנצן פאָלק, פון די טעג פון די מלכים פון אַשור אָן ביז אויף היינטיקן טאָג. 33 יאָ, דו ביסט גערעכט אין אַלץ וואָס איז געקומען אויף אונדז, וואָרום דו האָסט געטאָן וואָרהאַפטיק, און מיר האָבן שלעכטס געטאָן. 34 און אונדזערע מלכים, אונדזערע האַרן, אונדזערע כּהנים, און אונדזערע עלטערן, האָבן ניט געטאָן דיין תּורה, און ניט פאַרנומען דיינע געבאָט, און דיינע אָנזאָגן וואָס דו האָסט זיי אָנגעזאָגט. 35 וואָרום אַז זיי זיינען געווען אין זייער מלוכה, און אין דיין גרויסן גוטס וואָס דו האָסט זיי געגעבן, און אין דעם ברייטן און פעטן לאַנד וואָס דו האָסט איבערגעגעבן צו זיי, האָבן זיי דיר ניט געדינט, און זיי האָבן זיך ניט אומגעקערט פון זייערע שלעכטע מעשׂים.

36 אָט זיינען מיר היינט קנעכט, און דאָס לאַנד וואָס דו האָסט געגעבן אונדזערע עלטערן, צו עסן איר פרוכט און איר גוטס, אָט זיינען מיר קנעכט דערויף; 37 און זי מערט איר תּבואה פאַר די מלכים וואָס דו האָסט געגעבן איבער אונדז פאַר אונדזערע זינד; און זיי געוועלטיקן איבער אונדזערע לייבער, און איבער אונדזערע בהמות, לויט זייער חילן, און מיר זיינען אין גרויס נויט.

1 אָבער ביי אַלעם דעם שליסן מיר אַן אָפּמאַך, און שרייבן זיך אונטער; און אויף דעם געחתמעטן [געשריפטס] זיינען אונדזערע האַרן, אונדזערע לוִיִים, אונדזערע כּהנים.

2 און אויף די געחתמעטע [געשריפטסן] זיינען געווען: נחמיָה דער תּרשָׁתאָ, דער זון פון חַכַליָהן, און צִדקִיָה; 3 שׂרָיָה, עֲזַריָה, יִרמיָה; 4 פַּשחור, אַמַריָה, מַלכִּיָה; 5 חַטוש, שבַניָה, מַלוך; 6 חָרִם, מרֵמות, עובַדיָה; 7 דניאל, גִנתון, בָּרוך; 8 משולָם, אַביָה, מִיָמִן; 9 מַעַזיָה, בִּלגַי, שמַעיָה. דאָס זיינען די כּהנים.

10 און די לוִיִים: יֵשוּעַ דער זון פון אַזַניָהן, בִּנוי פון די קינדער פון חֵנָדָד, קַדמיאֵל; 11 און זייערע ברידער: שבַניָה,

הודִיָה, קליטאָ, פּלאָיָה, חָנָן; 12 מיכאָ, רחוב, חֲשַׁבְיָה;
13 זַכּור, שֵׁרֵבְיָה, שבַנְיָה; 14 הודִיָה, בָּני, בּנינו.

15 די הויפּטן פון דעם פאָלק: פַּרעוש, פַּחַת־מואָב,
עֵילָם, זַתּוּא, בָּני; 16 בּוני, עַזגָד, בֵּבָי; 17 אֲדונִיָה, בִּגְוַי,
עָדין; 18 אָטֵר, חִזקִיָה, עַזור; הודִיָה, חָשום, בֵּצָי; 20 חָריף,
עֲנָתות, נֵיבָי; 21 מַגפּיעָש, משולָם, חֵזיר; 22 משֵׁיזַבאֵל,
צָדוק, יַדוּעַ; 23 פּלַטיָה, חָנָן, עֲנָיָה; 24 הושֵׁעַ, חֲנַנְיָה, חַשוב;
25 הַלוחֵש, פּלחאָ, שובֵק; 26 רחום, חֲשַׁבנָה, מַעֲשֵׂיָה; 27 און
אַחִיָה, חָנָן, עָנָן; 28 מַלוך, חָרִם, בַּעֲנָה.

29 און דאָס איבעריקע פאָלק, די כֹּהנים, די לוִיִים,
די טויערלייט, די זינגערס, די נתינים, און אַלע וואָס האָבּן
זיך אָפּגעשיידט פון די פעלקער פון די לענדער צו דער
תּורה פון גאָט, זייערע ווייבער, זייערע זין, און זייערע
טעכטער, איטלעכער וואָס האָט געוווּסט [און] פאַר־
שטאַנען, 30 האָבּן זיך געהאַלטן אָן זייערע ברידער,
זייערע גרויסע לייט, און זיי זיינען אַריין אין אַ קללה און
אין אַ שבועה צו גיין אין דער תּורה פון גאָט וואָס איז גע־
געבּן געוואָרן דורך דער האַנט פון משה דעם קנעכט פון
גאָט, און צו היטן און צו טאָן אַלע געבּאָט פון יהוה אונדזער
האַר, און זיינע געזעצן און זיינע חוקים; 31 און אַז מיר
זאָלן ניט געבּן אונדזערע טעכטער צו די פעלקער פון
לאַנד, און זייערע טעכטער ניט נעמען פאַר אונדזערע
זין; 32 און די פעלקער פון לאַנד וואָס ברענגען סחורות
און אַלערליי תּבואה אין טאָג פון שבת צו פאַרקויפן, זאָלן מיר פון זיי ניט קויפן אום שבת אָדער אין אַ הייליקן טאָג;
און אַז מיר זאָלן אָפּלאָזן [דאָס פעלד] אין זיבּעטן יאָר, און איטלעכן חובא.

33 און מיר האָבּן געשטעלט אויף אונדז אַ מִצוה, אַרויפצולייגן אויף זיך אַ דריטל שֶקל אַ יאָר פאַר דעם דינסט
פון אונדזער גאָטס הויז, 34 פאַר דעם אויסגעלייגטן ברויט, און דעם שטענדיקן שפּייזאָפּפער, און פאַר דעם שטענדיקן
בראַנדאָפּפער פון די שבתים, פון ראש־חודש, פאַר די יָום־טובים; און פאַר די געהייליקטע קרבנות, און פאַר די זינד־
אָפּפער מכפּר צו זיין אויף ישׂראל, און פאַר דער גאַנצער אַרבּעט פון אונדזער גאָטס הויז. 35 און מיר האָבּן גורל גע־
וואָרפן, די כֹּהנים, די לוִיִים, און דאָס פאָלק, וועגן דער גאָבּ פון האָלץ צו ברענגען אין הויז פון אונדזער גאָט לויט
אונדזערע פאָטערהייזער אין געשטעלטע צייטן יאָר אין יאָר, אויף צו ברענען אויף דעם מזבח פון יהוה אונדזער גאָט,
אַזוי ווי עס שטייט געשריבּן אין דער תּורה. 36ב און צו ברענגען די ערשטצייטיקע פון אונדזער ערד, און די ערשט־
צייטיקע פון יעטוועדער פרוכט פון אַלערליי בּיימער, יאָר אין יאָר, אין הויז פון גאָט; 37 און די בכורים פון
אונדזערע זין, און פון אונדזערע בהמות, אַזוי ווי עס שטייט געשריבּן אין דער תּורה, און די בכורים פון

א זע שמות כג, 10–11; ויקרא כה, 4. ב פאַרבּינדט זיך מיט 33, 34.

יב יג קליטא פלאיה חנן׃ מיכא רחוב חשביה׃ זכור שרביה
יד טו שבניה׃ הודיה בני בנינו׃ ראשי העם פרעש פחת
טז יז מואב עילם זתוא בני׃ בני עזגד בבי׃ אדניה בגוי
יח יט כ עדין׃ אטר חזקיה עזור׃ הודיה חשם בצי׃ חריף
כא כב ענתות נובי׃ מגפיעש משלם חזיר׃ משיזבאל צדוק
כג כד כה ידוע׃ פלטיה חנן עניה׃ הושע חנניה חשוב׃ הלוחש
כו כז פלחא שובק׃ רחום חשבנה מעשיה׃ ואחיה חנן
כח כט ענן׃ מלוך חרם בענה׃ ושאר העם הכהנים הלוים
השוערים המשררים הנתינים וכל־הנבדל מעמי הארצות
אל־תורת האלהים נשיהם בניהם ובנתיהם כל יודע
ל מבין׃ מחזיקים על־אחיהם אדיריהם ובאים באלה
ובשבועה ללכת בתורת האלהים אשר נתנה ביד משה
עבד־האלהים ולשמור ולעשות את־כל־מצות יהוה
לא אדנינו ומשפטיו וחקיו׃ ואשר לא־נתן בנתינו לעמי
לב הארץ ואת־בנתיהם לא נקח לבנינו׃ ועמי הארץ
המביאים את־המקחות וכל־שבר ביום השבת למכור
לא־נקח מהם בשבת וביום קדש ונטש את־השנה
לג השביעית ומשא כל־יד׃ והעמדנו עלינו מצות לתת
עלינו שלשית השקל בשנה לעבדת בית אלהינו׃
לד ללחם המערכת ומנחת התמיד ולעולת התמיד השבתות
החדשים למועדים ולקדשים ולחטאות לכפר על־
לה ישראל וכל מלאכת בית אלהינו׃ והגורלות הפלנו על־
קרבן העצים הכהנים הלוים והעם להביא לבית אלהינו
לבית־אבתינו לעתים מזמנים שנה בשנה לבער על־מזבח
לו יהוה אלהינו ככתוב בתורה׃ ולהביא את־בכורי
אדמתנו ובכורי כל־פרי כל־עץ שנה בשנה לבית יהוה׃
לז ואת־בכרות בנינו ובהמתנו ככתוב בתורה ואת־בכורי

כ׳ נובי (ובס״א ניבי) קרי   לב׳ בשי״ן ימנית   לה׳ כצ״ל בקבוץ

בְּקָרֵינוּ וְצֹאנֵינוּ לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים
בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ וְאֶת־רֵאשִׁית עֲרִיסֹתֵינוּ וּתְרוּמֹתֵינוּ וּפְרִי לח
כָל־עֵץ תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים אֶל־לִשְׁכוֹת בֵּית־
אֱלֹהֵינוּ וּמַעְשַׂר אַדְמָתֵנוּ לַלְוִיִּם וְהֵם הַלְוִיִּם הַמְעַשְּׂרִים
בְּכֹל עָרֵי עֲבֹדָתֵנוּ׃ וְהָיָה הַכֹּהֵן בֶּן־אַהֲרֹן עִם־הַלְוִיִּם לט
בַּעְשֵׂר הַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ אֶת־מַעֲשַׂר הַמַּעֲשֵׂר לְבֵית
אֱלֹהֵינוּ אֶל־הַלְּשָׁכוֹת לְבֵית הָאוֹצָר׃ כִּי אֶל־הַלְּשָׁכוֹת מ
יָבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלֵּוִי אֶת־תְּרוּמַת הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ
וְהַיִּצְהָר וְשָׁם כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים וְהַשּׁוֹעֲרִים
וְהַמְשֹׁרְרִים וְלֹא נַעֲזֹב אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃

יא

וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־הָעָם בִּירוּשָׁלִָם וּשְׁאָר הָעָם הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת א
לְהָבִיא ׀ אֶחָד מִן־הָעֲשָׂרָה לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִַם עִיר הַקֹּדֶשׁ
וְתֵשַׁע הַיָּדוֹת בֶּעָרִים׃ וַיְבָרְכוּ הָעָם לְכֹל הָאֲנָשִׁים ב
הַמִּתְנַדְּבִים לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִָם׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַמְּדִינָה ג
אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִָם וּבְעָרֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ אִישׁ בַּאֲחֻזָּתוֹ
בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי
שְׁלֹמֹה׃ וּבִירוּשָׁלִַם יָשְׁבוּ מִבְּנֵי יְהוּדָה וּמִבְּנֵי בִנְיָמִן ד
מִבְּנֵי יְהוּדָה עֲתָיָה בֶן־עֻזִּיָּה בֶּן־זְכַרְיָה בֶן־אֲמַרְיָה בֶּן־
שְׁפַטְיָה בֶן־מַהֲלַלְאֵל מִבְּנֵי־פָרֶץ׃ וּמַעֲשֵׂיָה בֶן־בָּרוּךְ בֶּן־ ה
כָּל־חֹזֶה בֶּן־חֲזָיָה בֶן־עֲדָיָה בֶן־יוֹיָרִיב בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־
הַשִּׁלֹנִי׃ כָּל־בְּנֵי־פֶרֶץ הַיֹּשְׁבִים בִּירוּשָׁלִָם אַרְבַּע מֵאוֹת ו
שִׁשִּׁים וּשְׁמֹנָה אַנְשֵׁי־חָיִל׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי בִנְיָמִן סַלֻּא ז
בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־יוֹעֵד בֶּן־פְּדָיָה בֶן־קוֹלָיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־
אִיתִיאֵל בֶּן־יְשַׁעְיָה׃ וְאַחֲרָיו גַּבַּי סַלָּי תְּשַׁע מֵאוֹת עֶשְׂרִים ח
וּשְׁמֹנָה׃ וְיוֹאֵל בֶּן־זִכְרִי פָּקִיד עֲלֵיהֶם וִיהוּדָה בֶן־הַסְּנוּאָה ט
עַל־הָעִיר מִשְׁנֶה׃ מִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה בֶן־יוֹיָרִיב י
יָכִין׃ שְׂרָיָה בֶּן־חִלְקִיָּה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת יא

אונדזערע רינדער און אונדזערע שאָף, צו ברענגען אין הויז פון אונדזער גאָט, צו די כּהנים וואָס באַדינען אין הויז פון אונדזער גאָט. 38 און אַז דאָס ערשטע פון אונדזערע טייגמולטערס, און אונדזערע אָפּשיידונגען, און פון דער פרוכט פון אַלערליי ביימער, פון ווין און אייל, זאָלן מיר ברענגען צו די כּהנים אין די קאַמערן פון דעם הויז פון אונדזער גאָט; און דעם מעשׂר פון אונדזער ערד צו די לוִיִים; וואָרום זיי, די לוִיִים, נעמען דעם מעשׂר אין אַלע אונדזערע אַקערשטעט. 39 און דער כּהן, דער זון פון אַהרן, זאָל זיין מיט די לוִיִים, ווען די לוִיִים נעמען מעשׂר; און די לוִיִים זאָלן אַרויפברענגען דעם מעשׂר פון מעשׂר אין הויז פון אונדזער גאָט, אין די קאַמערן פון דעם שאַצ־הויז. 40 וואָרום די קינדער פון ישׂראל און די קינדער פון לֵוִי זאָלן ברענגען די אָפּשיידונג פון תּבואה, ווין, און אייל, אין די קאַמערן וואָס דאָרטן זיינען די זאַכן פון הייליקטום, און פון די כּהנים וואָס באַדינען, און פון די טויער־לייט, און פון די זינגערס; און מיר זאָלן ניט פאַרלאָזן דאָס הויז פון אונדזער גאָט.

יא 1 און די האַרן פון פאָלק זיינען געזעסן אין ירושָלַיִם, און דאָס איבעריקע פאָלק האָט געוואָרפן גורל, צו ברענגען איינעם פון צען צו זיצן אין ירושָלַיִם דער הייליקער שטאָט, און ניין טיילן אין די שטעט. 2 און דאָס פאָלק האָט געבענטשט אַלע מענער וואָס האָבן זיך מתנדב געווען צו זיצן אין ירושָלַיִם.

3 און דאָס זיינען די הויפּטלייט פון דער מדינה וואָס זיינען געזעסן אין ירושָלַיִם – און אין די שטעט פון יהודה זיינען געזעסן, איטלעכער אויף זיין אייגנטום אין זייערע שטעט, ישׂראל, די כּהנים, און די לוִיִים, און די נתינים, און די קינדער פון שלמהס קנעכט; 4 און אין ירושָלַיִם זיינען געזעסן פון די קינדער פון יהודה, און פון די קינדער פון בנימין.

פון די קינדער פון יהודה:

עֲתָיָה דער זון פון עוזִיָה דעם זון פון זכַריָה, דעם זון פון אֲמַריָה, דעם זון פון שפַטיָה, דעם זון פון מַהֲלַלאֵלן, פון די קינדער פון פֶּרֶץ; 5 און מַעֲשֵׂיָה דער זון פון בָּרוך דעם זון פון כָּל־חוזֶה, דעם זון פון חֲזָיָה, דעם זון פון עֲדָיָה, דעם זון פון יוֹיָריב, דעם זון פון זכַריָה, דעם זון פון דעם שִׁלוֹני. 6 אַלע קינדער פון פֶּרֶץ וואָס זיינען געזעסן אין ירושָלַיִם זיינען געווען פיר הונדערט אַכט און זעכציק העלדישע לייט.

7 און דאָס זיינען די קינדער פון בנימין:

סַלוּא דער זון פון משולָם דעם זון פון יועֵד, דעם זון פון פּדָיָה, דעם זון פון קולָיָה, דעם זון פון מַעֲשֵׂיָה, דעם זון פון איתיאֵל, דעם זון פון ישַׁעיָהן; 8 און נאָך אים גַבַּי, סַלַי – ניין הונדערט אַכט און צוואַנציק. 9 און יואֵל דער זון פון זכרין איז געווען דער אויפזעער איבער זיי, און יהודה דער זון פון הַסנואָהן איז געווען דער צווייטער איבער דער שטאָט.

10 פון די כּהנים:

ידַעיָה דער זון פון יוֹיָריבן, יָכין, 11 שׂרָיָה דער זון פון חִלקִיָה דעם זון פון משולָם, דעם זון פון צָדוק, דעם זון פון

מְרָיוֹת, דעם זון פון אַחיטובן, דעם פירשט פון גאָטס הויז,
¹² און זייערע ברידער וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט פון
דעם הויז — אַכט הונדערט צוויי און צוואַנציק. און עֲדָיָה
דער זון פון ירוֹחָם דעם זון פון פְּלַלְיָה, דעם זון פון אַמצי,
דעם זון פון זכַריָה, דעם זון פון פַּשחור, דעם זון פון
מַלכִּיָהן, ¹³ און זיינע ברידער, הויפּטן פון פאָטער־
הייזער — צוויי הונדערט צוויי און פערציק. און עֲמַשסַי
דער זון פון עֲזַרְאֵל דעם זון פון אַחזַי, דעם זון פון
משִׁלֵמוֹת, דעם זון פון אִמֵרן, ¹⁴ און זייערע ברידער,
העלדישע גיבּוֹרים — הונדערט אַכט און צוואַנציק. און
דער אויפזעער איבער זיי איז געווען זַבדיאֵל דער זון
פון הַגדוֹלימען.

¹⁵ און פון די לוִיִים:

שמַעיָה דער זון פון חַשוב דעם זון פון עַזריקָם, דעם
זון פון חַשַבְיָה, דעם זון פון בונין; ¹⁶ און שַבּתַי, און יוֹזָבָד,
פון די הויפּטן פון די לוִיִים, איבער דער אויסנווייניקסטער
אַרבעט פון גאָטס הויז; ¹⁷ און מַתַּנְיָה דער זון פון מיכאָ
דעם זון פון זַבדי, דעם זון פון אָסָפן, דער ערשטער אָנצו־
הייבן דעם לויבגעזאַנג ביים געבעט; און בַּקבּוּקיָה דער
צווייטער צווישן זיינע ברידער; און עַבדאָ דער זון פון
שַמוּעַ דעם זון פון גָלָל, דעם זון פון ידותונען. ¹⁸ אַלע
לוִיִים אין דער הייליקער שטאָט זיינען געווען צוויי הונ־
דערט פיר און אַכציק.

¹⁹ און די טויערלייט:

עַקוּב, טַלמוֹן, און זייערע ברידער וואָס האָבן געהיט
ביי די טויערן — הונדערט צוויי און זיבעציק.

²⁰ און די איבעריקע ישׂראל, כֹּהנים, לוִיִים, זיינען געווען אין אַלע שטעט פון יהודה, איטלעכער אויף זיין נחלה.

²¹ און די נתינים זיינען געזעסן אין עוֹפֶל; און ציחאָ און גִשפּאָ זיינען געווען איבער די נתינים.

²² און דער אויפזעער פון די לוִיִים אין ירושָלַיִם איז געווען עוזי דער זון פון בָּני דעם זון פון חַשַבְיָה, דעם זון פון
מַתַּנְיָה, דעם זון פון מיכאָן, פון די קינדער פון אָסָף, די זינגערס, איבער דערווירטשאַפט פון גאָטס הויז. ²³ וואָרום אַ
באַפעל פון מלך איז געווען וועגן זיי, און אַ פעסטע באַשטימונג וועגן די זינגערס, לויט דעם באַדאַרף פון איטלעכן טאָג.
²⁴ און פּתַחיָה דער זון פון משֵיזַבאֵלן, פון די קינדער פון זֶרַח דעם זון פון יהודהן, איז געווען לעבן דעם מלך פאַר
איטלעכער זאַך פון פאָלק.

²⁵ און וועגן די דערפער מיט זייערע פעלדער: זיינען טייל פון יהודה געזעסן אין קִריַת־אַרבַּע און אירע אַרומיקע
ערטער, און אין דיבון און אירע אַרומיקע ערטער, און אין יקַבצְאֵל און אירע דערפער; ²⁶ און אין יֵשוּעַ, און אין מוֹלָדָה,
און אין בֵּית־פֶּלֶט; ²⁷ און אין חֲצַר־שועָל, און אין באֵר־שֶבַע און אירע אַרומיקע ערטער; ²⁸ און אין ציקלַג, און אין
מכוֹנָה און אין אירע אַרומיקע ערטער; ²⁹ און אין עֵין־רִמון, און אין צָרעָה, און אין יַרמוּת, ³⁰ זָנוֹחַ, עֲדוּלָם, און זייערע
דערפער, לָכיש און אירע פעלדער, עֲזֵקָה און אירע אַרומיקע ערטער. און זיי האָבן געלאַגערט פון באֵר־שֶבַע ביז
דעם טאָל פון הִנוֹם.

³¹ און די קינדער פון בנימין, פון גֶבַע אָן, אין מִכמָש, און עַיָה, און בֵּית־אֵל און אירע אַרומיקע ערטער, ³² עֲנָתוֹת,

יב בֶּן־אֲחִיטוּב נְגִד בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַאֲחֵיהֶם עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה
לַבַּיִת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־
יג פְּלַלְיָה בֶּן־אַמְצִי בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה׃ וְאֶחָיו
רָאשִׁים לְאָבוֹת מָאתַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם וַעֲמַשְׁסַי בֶּן־עֲזַרְאֵל
יד בֶּן־אַחְזַי בֶּן־מְשִׁלֵּמוֹת בֶּן־אִמֵּר׃ וַאֲחֵיהֶם גִּבֹּרֵי חַיִל מֵאָה
עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה וּפָקִיד עֲלֵיהֶם זַבְדִּיאֵל בֶּן־הַגְּדוֹלִים׃
טו וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חַשּׁוּב בֶּן־עַזְרִיקָם בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־
טז בּוּנִּי׃ וְשַׁבְּתַי וְיוֹזָבָד עַל־הַמְּלָאכָה הַחִיצֹנָה לְבֵית הָאֱלֹהִים
יז מֵרָאשֵׁי הַלְוִיִּם׃ וּמַתַּנְיָה בֶן־מִיכָא בֶּן־זַבְדִּי בֶן־אָסָף רֹאשׁ
הַתְּחִלָּה יְהוֹדֶה לַתְּפִלָּה וּבַקְבֻּקְיָה מִשְׁנֶה מֵאֶחָיו וְעַבְדָּא
יח בֶּן־שַׁמּוּעַ בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדִיתוּן׃ כָּל־הַלְוִיִּם בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ
יט מָאתַיִם שְׁמֹנִים וְאַרְבָּעָה׃ וְהַשּׁוֹעֲרִים עַקּוּב טַלְמוֹן וַאֲחֵיהֶם
כ הַשֹּׁמְרִים בַּשְּׁעָרִים מֵאָה שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ וּשְׁאָר יִשְׂרָאֵל
כא הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ׃ וְהַנְּתִינִים
כב יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל וְצִיחָא וְגִשְׁפָּא עַל־הַנְּתִינִים׃ וּפְקִיד הַלְוִיִּם
בִּירוּשָׁלִַם עֻזִּי בֶן־בָּנִי בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא
כג מִבְּנֵי אָסָף הַמְשֹׁרְרִים לְנֶגֶד מְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ כִּי־
מִצְוַת הַמֶּלֶךְ עֲלֵיהֶם וַאֲמָנָה עַל־הַמְשֹׁרְרִים דְּבַר־יוֹם
כד בְּיוֹמוֹ׃ וּפְתַחְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל מִבְּנֵי־זֶרַח בֶּן־יְהוּדָה לְיַד
כה הַמֶּלֶךְ לְכָל־דָּבָר לָעָם׃ וְאֶל־הַחֲצֵרִים בִּשְׂדֹתָם מִבְּנֵי
יְהוּדָה יָשְׁבוּ בְּקִרְיַת הָאַרְבַּע וּבְנֹתֶיהָ וּבְדִיבֹן וּבְנֹתֶיהָ
כו וּבִיקַּבְצְאֵל וַחֲצֵרֶיהָ׃ וּבְיֵשׁוּעַ וּבְמֹלָדָה וּבְבֵית־פָּלֶט׃
כז וּבַחֲצַר שׁוּעָל וּבִבְאֵר שֶׁבַע וּבְנֹתֶיהָ׃ וּבְצִקְלַג וּבִמְכֹנָה
כח
כט וּבִבְנֹתֶיהָ׃ וּבְעֵין רִמּוֹן וּבְצָרְעָה וּבְיַרְמוּת׃ זָנֹחַ עֲדֻלָּם
ל
וְחַצְרֵיהֶם לָכִישׁ וּשְׂדֹתֶיהָ עֲזֵקָה וּבְנֹתֶיהָ וַיַּחֲנוּ מִבְּאֵר־
לא שֶׁבַע עַד־גֵּיא הִנֹּם׃ וּבְנֵי בִנְיָמִן מִגָּבַע מִכְמָשׂ וְעַיָּה וּבֵית־
לב
לג אֵל וּבְנֹתֶיהָ׃ עֲנָתוֹת נֹב עֲנָנְיָה׃ חָצוֹר ׀ רָמָה גִּתָּיִם׃

טו׳ דגש אחר שורק יז׳ ידותון קרי

לד לה חָדִיד צְבֹעִים נְבַלָּט׃ לֹד וְאוֹנוֹ גֵּי הַחֲרָשִׁים׃ וּמִן־הַלְוִיִּם
לו מַחְלְקוֹת יְהוּדָה לְבִנְיָמִין׃

יב

א וְאֵלֶּה הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר עָלוּ עִם־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל
ב ג וְיֵשׁוּעַ שְׂרָיָה יִרְמְיָה עֶזְרָא׃ אֲמַרְיָה מַלּוּךְ חַטּוּשׁ׃ שְׁכַנְיָה
ד ה רְחֻם מְרֵמֹת׃ עִדּוֹ גִנְּתוֹי אֲבִיָּה׃ מִיָּמִין מַעַדְיָה בִּלְגָּה׃
ו ז שְׁמַעְיָה וְיוֹיָרִיב יְדַעְיָה׃ סַלּוּ עָמוֹק חִלְקִיָּה יְדַעְיָה אֵלֶּה
ח רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וַאֲחֵיהֶם בִּימֵי יֵשׁוּעַ׃ וְהַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ
בִּנּוּי קַדְמִיאֵל שֵׁרֵבְיָה יְהוּדָה מַתַּנְיָה עַל־הֻיְּדוֹת הוּא
ט י וְאֶחָיו׃ וּבַקְבֻּקְיָה וְעֻנּוֹ אֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְמִשְׁמָרוֹת׃ וְיֵשׁוּעַ
הוֹלִיד אֶת־יוֹיָקִים וְיוֹיָקִים הוֹלִיד אֶת־אֶלְיָשִׁיב וְאֶלְיָשִׁיב
יא אֶת־יוֹיָדָע׃ וְיוֹיָדָע הוֹלִיד אֶת־יוֹנָתָן וְיוֹנָתָן הוֹלִיד
יב אֶת־יַדּוּעַ׃ וּבִימֵי יוֹיָקִים הָיוּ כֹהֲנִים רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִשְׂרָיָה
יג מְרָיָה לְיִרְמְיָה חֲנַנְיָה׃ לְעֶזְרָא מְשֻׁלָּם לַאֲמַרְיָה יְהוֹחָנָן׃
יד טו לִמְלוּכִי יוֹנָתָן לִשְׁבַנְיָה יוֹסֵף׃ לְחָרִם עַדְנָא לִמְרָיוֹת
טז יז חֶלְקָי׃ לְעִדְּיָא זְכַרְיָה לְגִנְּתוֹן מְשֻׁלָּם׃ לַאֲבִיָּה זִכְרִי
יח לְמִנְיָמִין לְמוֹעַדְיָה פִּלְטָי׃ לְבִלְגָּה שַׁמּוּעַ לִשְׁמַעְיָה יְהוֹנָתָן׃
יט כ וּלְיוֹיָרִיב מַתְּנָי לִידַעְיָה עֻזִּי׃ לְסַלַּי קַלָּי לְעָמוֹק עֵבֶר׃
כא כב לְחִלְקִיָּה חֲשַׁבְיָה לִידַעְיָה נְתַנְאֵל׃ הַלְוִיִּם בִּימֵי אֶלְיָשִׁיב
יוֹיָדָע וְיוֹחָנָן וְיַדּוּעַ כְּתוּבִים רָאשֵׁי אָבוֹת וְהַכֹּהֲנִים עַל־
כג מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ הַפָּרְסִי׃ בְּנֵי לֵוִי רָאשֵׁי הָאָבוֹת
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים וְעַד־יְמֵי יוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב׃
כד וְרָאשֵׁי הַלְוִיִּם חֲשַׁבְיָה שֵׁרֵבְיָה וְיֵשׁוּעַ בֶּן־קַדְמִיאֵל
וַאֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְהַלֵּל לְהוֹדוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים
כה מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃ מַתַּנְיָה וּבַקְבֻּקְיָה עֹבַדְיָה מְשֻׁלָּם
טַלְמוֹן עַקּוּב שֹׁמְרִים שׁוֹעֲרִים מִשְׁמָר בַּאֲסֻפֵּי הַשְּׁעָרִים׃
כו אֵלֶּה בִּימֵי יוֹיָקִים בֶּן־יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּבִימֵי נְחֶמְיָה הַפֶּחָה

יב, ד׳ בס״א גנתון   ט׳ ועני קרי   יד׳ למליכו קרי   טז׳ לעדוא קרי
כב׳ [illegible]

נוֹב, עֲנַנְיָה, 33 חָצוֹר, רָמָה, גִתַּיִם, 34 חָדִיד, צְבוֹעִים, נבַלָּט, 35 לוֹד, און אוֹנוֹ, גֵי־הַחֲרָשִׁים. 36 און פון די לוִיִים זיינען עטלעכע אָפּטיילונגען פון יהודה אַריבער צו בנימין.

יב

1 און דאָס זיינען די כֹּהנים און די לוִיִים וואָס זיינען אַרויפגעגאַנגען מיט זרוּבָּבֶל דעם זון פון שְׁאַלתּיאֵלן, און יֵשוּעַן: שְׂרָיָה, יִרמְיָה, עזרא; 2 אֲמַרְיָה, מַלוּך, חַטוּש; 3 שכַנְיָה, רחום, מרֵמוֹת; 4 עִדוֹא, גִנתוֹי, אֲבִיָה; 5 מִיָמִין, מַעַדְיָה, בִלְגָה; 6 שמַעְיָה, און יוֹיָריב, ידַעְיָה, 7 סַלוּ, עָמוֹק, חִלקִיָה, ידַעְיָה. דידאָזיקע זיינען געווען די הויפּטן פון די כֹּהנים און זייערע ברידער אין די טעג פון יֵשוּעַן.

8 און די לוִיִים: יֵשוּעַ, בִנוּי, קַדמיאֵל, שֵׁרֵבְיָה, יהודה, מַתַּנְיָה אויף די לויבגעזאַנגען, ער און זיינע ברידער. 9 און בַקבוּקְיָה, און עוּנִי, זייערע ברידער, אַקעגן זיי אין וואַכן.

10 און יֵשוּעַ האָט געבאָרן יוֹיָקימען, און יוֹיָקים האָט געבאָרן אֶלְיָשיבן, און אֶלְיָשיב האָט געבאָרן יוֹיָדָען, 11 און יוֹיָדָע האָט געבאָרן יוֹנָתָנען, און יוֹנָתָן האָט געבאָרן יַדוּעַן.

12 און אין די טעג פון יוֹיָקימען זיינען געווען כֹּהנים הויפּטן פון פאָטערהייזער: פון שְׂרָיָה, מְרָיָה; פון יִרמְיָה, חֲנַנְיָה; 13 פון עזרא, משולָם; פון אֲמַרְיָה, יהוֹחָנָן; 14 פון מליכו, יוֹנָתָן; פון שבַנְיָה, יוֹסף; 15 פון חָרִם, עַדנָא; פון מְרָיוֹת, חֶלקַי; 16 פון עִדוֹא, זכַריָה; פון גִנתוֹן, משולָם; 17 פון אֲבִיָה, זִכרי; פון מִניָמין, ... ; פון מוֹעַדְיָה, פִּלטַי; 18 פון בִלגָה, שַמוּעַ; פון שמַעְיָה, יהוֹנָתָן; 19 און פון יוֹיָריב, מַתְנַי; פון ידַעְיָה, עוזי; 20 פון סַלַי, קַלַי; פון עָמוֹק, עֵבֶר; 21 פון חִלקִיָה, חֲשַבְיָה; פון ידַעְיָה, נתַנאֵל.

22 פון די לוִיִים זיינען אין די טעג פון אֶלְיָשיבן, יוֹיָדָען, און יוֹחָנָנען, און יַדוּעַן, פאַרשריבן געוואָרן די הויפּטן פון די פאָטערהייזער; דעסגלייכן פון די כֹּהנים בעת דער מלוכה פון דָריָוֶש פון פָּרַס.

23 פון די קינדער פון לֵוִי זיינען די הויפּטן פון די פאָטערהייזער געווען פאַרשריבן אין בוך פון די צייטגעשעענישן, און ביז די טעג פון יוֹחָנָן דעם זון פון אֶלְיָשיבן. 24 און די הויפּטן פון די לוִיִים זיינען געווען: חֲשַבְיָה, שֵׁרֵבְיָה, און יֵשוּעַ דער זון פון קַדמיאֵלן, מיט זייערע ברידער אַקעגן זיי, אויף צו דאַנקען און צו לויבן לויט דעם באַפעל פון דוד דעם געטלעכן מאַן, אַ וואַך איבער אַ וואַך. 25 מַתַּנְיָה, און בַקבוּקְיָה, עוֹבַדְיָה, משולָם, טַלמוֹן, עַקוּב, זיינען געווען היטער, טויערלייט צו היטן ביי די זאַמלהייזער פון די טויערן. 26 דידאָזיקע זיינען געווען אין די טעג פון יוֹיָקים דעם זון פון יֵשוּעַ דעם זון פון יוֹצָדָקן, און אין די טעג פון נחֶמְיָה דעם פירשט, און עזרא דעם כֹּהן, דעם שרייבער.

כז וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר: וּבַחֲנֻכַּת חוֹמַת יְרוּשָׁלַםִ
בִּקְשׁוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־מְקוֹמֹתָם לַהֲבִיאָם לִירוּשָׁלָםִ
לַעֲשֹׂת חֲנֻכָּה וְשִׂמְחָה וּבְתוֹדוֹת וּבְשִׁיר מְצִלְתַּיִם נְבָלִים
כח וּבְכִנֹּרוֹת: וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי הַמְשֹׁרְרִים וּמִן־הַכִּכָּר סְבִיבוֹת
כט יְרוּשָׁלַםִ וּמִן־חַצְרֵי נְטֹפָתִי: וּמִבֵּית הַגִּלְגָּל וּמִשְּׂדוֹת גֶּבַע
וְעַזְמָוֶת כִּי חֲצֵרִים בָּנוּ לָהֶם הַמְשֹׁרְרִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלָםִ:
ל וַיִּטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיְטַהֲרוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־הַשְּׁעָרִים
לא וְאֶת־הַחוֹמָה: וָאַעֲלֶה אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה מֵעַל לַחוֹמָה
וָאַעֲמִידָה שְׁתֵּי תוֹדֹת גְּדוֹלֹת וְתַהֲלֻכֹת לַיָּמִין מֵעַל לַחוֹמָה
לב לְשַׁעַר הָאַשְׁפֹּת: וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵיהֶם הוֹשַׁעְיָה וַחֲצִי שָׂרֵי
לג לד יְהוּדָה: וַעֲזַרְיָה עֶזְרָא וּמְשֻׁלָּם: יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּשְׁמַעְיָה
לה וְיִרְמְיָה: וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת זְכַרְיָה בֶן־יוֹנָתָן
לו בֶּן־שְׁמַעְיָה בֶּן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָיָה בֶּן־זַכּוּר בֶּן־אָסָף: וְאֶחָיו
שְׁמַעְיָה וַעֲזַרְאֵל מִלֲלַי גִּלֲלַי מָעַי נְתַנְאֵל וִיהוּדָה חֲנָנִי
בִּכְלֵי־שִׁיר דָּוִיד אִישׁ הָאֱלֹהִים וְעֶזְרָא הַסּוֹפֵר לִפְנֵיהֶם:
לז וְעַל שַׁעַר הָעַיִן וְנֶגְדָּם עָלוּ עַל־מַעֲלוֹת עִיר דָּוִיד בַּמַּעֲלֶה
לח לַחוֹמָה מֵעַל לְבֵית דָּוִיד וְעַד שַׁעַר הַמַּיִם מִזְרָח: וְהַתּוֹדָה
הַשֵּׁנִית הַהוֹלֶכֶת לְמוֹאל וַאֲנִי אַחֲרֶיהָ וַחֲצִי הָעָם מֵעַל
לְהַחוֹמָה מֵעַל לְמִגְדַּל הַתַּנּוּרִים וְעַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה:
לט וּמֵעַל לְשַׁעַר־אֶפְרַיִם וְעַל־שַׁעַר הַיְשָׁנָה וְעַל־שַׁעַר הַדָּגִים
וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל וּמִגְדַּל הַמֵּאָה וְעַד שַׁעַר הַצֹּאן וְעָמְדוּ
מ בְּשַׁעַר הַמַּטָּרָה: וַתַּעֲמֹדְנָה שְׁתֵּי הַתּוֹדֹת בְּבֵית הָאֱלֹהִים
מא וַאֲנִי וַחֲצִי הַסְּגָנִים עִמִּי: וְהַכֹּהֲנִים אֶלְיָקִים מַעֲשֵׂיָה מִנְיָמִין
מב מִיכָיָה אֶלְיוֹעֵינַי זְכַרְיָה חֲנַנְיָה בַּחֲצֹצְרוֹת: וּמַעֲשֵׂיָה וּשְׁמַעְיָה
וְאֶלְעָזָר וְעֻזִּי וִיהוֹחָנָן וּמַלְכִּיָּה וְעֵילָם וָעָזֶר וַיַּשְׁמִיעוּ
מג הַמְשֹׁרְרִים וְיִזְרַחְיָה הַפָּקִיד: וַיִּזְבְּחוּ בַיּוֹם־הַהוּא זְבָחִים
גְּדוֹלִים וַיִּשְׂמָחוּ כִּי הָאֱלֹהִים שִׂמְּחָם שִׂמְחָה גְדוֹלָה וְגַם

לה׳ יתיר א׳ לט׳ סבירין ועד

27 און בײַ דער באַנײַאונג פון דער מויער פון ירושלַיִם, האָט מען אויפגעזוכט די לוִיִים פון אַלע זײערע ערטער, זײ צו ברענגען קײן ירושלַיִם כּדי צו מאַכן אַ באַנײַאונג מיט שׂמחה, און מיט דאַנקגעבונגען, און מיט געזאַנג, מיט צימבלען, גיטאַרן, און האַרפן. 28 און די קינדער פון די זינגער האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אי פון דער געגנט אַרום ירושלַיִם, אי פון די דערפער פון די נטוֹפָתים; 29 און פון בֵּית־גִלגָל, און פון די פעלדער פון גֶבַע און עַזמָוֶת; וואָרום די זינגערס האָבן זיך אויפגעבויט דערפער אַרום ירושלַיִם. 30 און די כּהנים און די לוִיִים האָבן זיך גערייניקט, און זײ האָבן גערייניקט דאָס פאָלק, און די טויערן, און די מויער.

31 און איך האָב אַרויפגעבראַכט די האַרן פון יהודה אויף דער מויער; און איך האָב אײַנגעשטעלט צװײ גרויסע לויב־מחנות און הַקָפוֹת רעכטס אויף דער מויער צום מיסטטויער צו. 32 און הינטער זײ איז געגאַנגען הוֹשַעיָה, און אַ העלפט פון די האַרן פון יהודה; 33 און עֲזַריָה, עזרא, און משוּלָם; 34 יהודה, און בנימין, און שמַעיָה, און יִרמיָה. 35 און פון די קינדער פון די כּהנים, מיט טרומייטן: זכַריָה דער זון פון יוֹנָתָן דעם זון פון שמַעיָה, דעם זון פון מַתַניָה, דעם זון פון מִיכָיָה, דעם זון פון זַכּוּר, דעם זון פון אָסָף; 36 און זײַנע ברידער, שמַעיָה, און עֲזַראֵל, מִלְלַי, גִלְלַי, מָעַי, נתַנאֵל, און יהודה, חֲנָני, מיט די כּלי־זֶמֶר פון דוד דעם געטלעכן מאַן, און עזרא דער שרײַבער זײ פאָרויס. 37 און בײַם קוואַלטויער, און גלײַך אַקעגן זיך, זײַנען זײ אַרויפגעגאַנגען מיט די טרעפּ פון דודס־שטאָט אויף דעם אַרויפגאַנג פון דער מויער, איבער דעם הויז פון דוד, און ביז דעם וואַסערטויער צו מזרח. 38 און די צװײטע לויב־מחנה איז געגאַנגען אַנטקעגן, און איך הינטער איר, מיט אַ העלפט פון פאָלק, אויף דער מויער, איבער דעם טורעם פון די אויוונס, און ביז דער ברייטער מויער; 39 און איבער דעם טויער פון אפרים, און איבער דעם אַלטן טויער, און איבער דעם פישטויער, און דעם טורעם פון חֲנַנאֵל, און דעם טורעם פון הַמֵאָה, און ביז דעם שאָפטויער; און זײ האָבן זיך אָפּגעשטעלט בײַם טויער פון דער וואַך. 40 און די צװײ לויב־מחנות האָבן זיך אויסגעשטעלט אין הויז פון גאָט, און איך, און אַ העלפט פון די פאָרשטײער מיט מיר; 41 און די כּהנים, אֶליָקים, מַעֲשֵׂיָה, מִנימִין, מיכָיָה, אֶליוֹעֵינַי, זכַריָה, חֲנַניָה, מיט טרומייטן; 42 און מַעֲשֵׂיָה, און שמַעיָה, און אֶלעָזָר, און עוזי, און יהוֹחָנָן, און מַלכִּיָה, און עֵילָם, און עֶזֶר. און די זינגערס האָבן געזונגען אין דער הייך, און יִזרַחיָה איז געווען דער אויפזעער. 43 און זײ האָבן געשלאַכט אין יענעם טאָג גרויסע שלאַכטאָפּפער, וואָרום זײ האָבן זיך געפרייט, ווײַל גאָט האָט זײ דערפרייט אַ גרויסע פרייד, און אויך די ווײַבער און די

* הנשים והילדים שמחו ותשמע שמחת ירושלם
מד מרחוק: ויפקדו ביום ההוא אנשים על־הנשכות לאוצרות
לתרומות לראשית ולמעשרות לכנוס בהם לשדי הערים
מנאות התורה לכהנים וללוים כי שמחת יהודה על־
מה הכהנים ועל־הלוים העמדים: וישמרו משמרת אלהיהם
ומשמרת הטהרה והמשררים והשערים כמצות דויד
מו ושלמה בנו: כי־בימי דויד ואסף מקדם ראש המשררים
מז ושיר־תהלה והדות לאלהים: וכל־ישראל בימי זרבבל
ובימי נחמיה נתנים מניות המשררים והשערים דבר־יום
ביומו ומקדשים ללוים והלוים מקדשים לבני אהרן:

יג

א ביום ההוא נקרא בספר משה באזני העם ונמצא כתוב
בו אשר לא־יבוא עמני ומאבי בקהל האלהים עד־עולם:
ב כי לא קדמו את־בני ישראל בלחם ובמים וישכר עליו
ג את־בלעם לקללו ויהפך אלהינו הקללה לברכה: ויהי
ד כשמעם את־התורה ויבדילו כל־ערב מישראל: ולפני
מזה אלישיב הכהן נתון בלשכת בית־אלהינו קרוב
ה לטוביה: ויעש לו לשכה גדולה ושם היו לפנים נתנים
את־המנחה הלבונה והכלים ומעשר הדגן התירוש
והיצהר מצות הלוים והמשררים והשוערים ותרומת
ו הכהנים: ובכל־זה לא הייתי בירושלם כי בשנת שלשים
ושתים לארתחשסתא מלך־בבל באתי אל־המלך ולקץ
ז ימים נשאלתי מן־המלך: ואבוא לירושלם ואבינה ברעה
אשר עשה אלישיב לטוביה לעשות לו נשכה בחצרי
ח בית האלהים: וירע לי מאד ואשליכה את־כל־כלי
ט בית־טוביה החוץ מן־הלשכה: ואמרה ויטהרו הלשכות
ואשיבה שם כלי בית האלהים את־המנחה והלבונה:

יב, מג׳ בס״א עד׳ מד׳ ב׳ טעמים מו׳ ראשי קרי

קינדער האָבן זיך געפרייט; און די שׂמחה פון ירושָלַיִם האָט זיך געהערט ביז אין דער ווייטן.

[44] און אין יענעם טאָג זיינען אויפגעזעצט געוואָרן מענטשן אויף די קאַמערן פאַר די שאַצן, פאַר די אָפּשיידונגען, פאַר די ערשטפּרוכטן, און פאַר די מַעַשׂרות, כּדי אײַנצוזאַמלען אין זיי, לויט די פעלדער פון די שטעט, די אָפּגאָבן פון דער תּורה פאַר די כּהנים און פאַר די לוִיִם; וואָרום יהודה האָט זיך געפרייט מיט די כּהנים און מיט די לוִיִם וואָס זיינען דאָרטן געשטאַנען. [45] און זיי האָבן געהיט די היטונג פון זייער גאָט, און די היטונג פון ריייניקונג; דעסגלייכן די זינגערס, און די טויערלייט, לויט דעם באַפעל פון דודן [און] זיין זון שלמהן. [46] וואָרום נאָך פון פאַרצייטן, אין די טעג פון דודן און אָסָפֿן זיינען געווען אויבערזינגערס, און געזאַנגען פון לויב און דאַנק צו גאָט. [47] און גאַנץ ישׂראל אין די טעג פון זרוּבָבלן, און אין די טעג פון נחֶמיָהן, האָבן געגעבן די אָפּגאָבן פאַר די זינגערס און די טויערלייט לויט דעם באַדאַרף פון איטלעכן טאָג; און זיי האָבן געהייליקט פאַר די לוִיִם, און די לוִיִם האָבן געהייליקט פאַר די קינדער פון אַהרן.

יג

[1] אין יענעם טאָג איז געלייענט געוואָרן פון דעם בוך פון משהן אין די אויערן פון פאָלק, און עס איז געפונען געוואָרן געשריבן דערין, אַז אַן עַמוֹני און אַ מוֹאָבי זאָל ניט קומען אין דער עדה פון גאָט ביז אויף אייביק, [2] ווייל זיי זיינען ניט אַקעגנגעקומען די קינדער פון ישׂראל מיט ברויט און מיט וואַסער, און זיי האָבן אָנגעדונגען אויף זיי בִלעָמען זיי צו שילטן, נאָר אונדזער גאָט האָט פאַרקערט די קללה אין אַ ברכה. [3] און עס איז געווען, ווי זיי האָבן געהערט די תּורה, אַזוי האָבן זיי אָפּגעשיידט יעטוועדער מישונג פון ישׂראל.

[4] און פאַר דעם האָט אֶלְיָשיב דער כּהן וואָס איז געווען געשטעלט איבער די קאַמערן פון אונדזער גאָטס הויז, אַ קרוב פון טוֹבִיָהן, [5] געהאַט געמאַכט פאַר אים אַ גרויסע קאַמער, דאָרט וו מע האָט פריער אַוועקגעלייגט דאָס שפּייזאָפּפער, דעם ווייַרויך, און די כּלים, און דעם מעשׂר פון תּבוּאה, ווין, און אייל, וואָס איז באַפוילן פאַר די לוִיִם, און די זינגערס, און די טויערלייט, און די אָפּשיידונג פאַר די כּהנים. [6] און בעת דעם אַלעם בין איך ניט געווען אין ירושָלַיִם, וואָרום אין צוויי און דרייסיקסטן יאָר פון אַרתַּחשַׂסתּאָ, דעם מלך פון בָּבל, בין איך אַוועק צום מלך, און ערשט נאָך אַ פאַרלויף פון טעג האָב איך זיך אָפּגעבעטן ביים מלך. [7] און איך בין געקומען קיין ירושָלַיִם, און האָב געמערקט דאָס בייז וואָס אֶלְיָשיב האָט געטאָן פון טוֹבִיָהס וועגן, אים צו מאַכן אַ קאַמער אין די הויפן פון גאָטס הויז. [8] און מיך האָט זייער געערגערט, און איך האָב אַרויסגעוואָרפן אַלע זאַכן פון טוֹבִיָהס הויז דרויסן פון דער קאַמער. [9] און איך האָב געהייסן, און מע האָט געריייניקט די קאַמערן, און איך האָב אומגעקערט אַהין די כּלים פון גאָטס הויז, דאָס שפּייזאָפּפער, און דעם ווייַרויך.

[10] און איך האָב זיך דערוווּסט אַז די אָפּגאָבן פון די לוִיִם זיינען ניט געגעבן געוואָרן, און די לוִיִם און די זינגערס וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט, זיינען צעלאָפן איטלעכער צו זיין פעלד. [11] האָב איך זיך געקריגט מיט די פאָרשטייער, און איך האָב געזאָגט: פאַרוואָס איז פאַרלאָזן געוואָרן דאָס הויז פון גאָט? און איך האָב זיי איינגעזאַמלט, און האָב זיי געשטעלט אויף זייער אָרט. [12] און גאַנץ יהודה האָבן געבראַכט מעשׂר פון תּבואה, און אייל, און וויין, אין די שאַצקאַמערן. [13] און איך האָב געמאַכט פאַר שאַצמיינסטער איבער די שאַצקאַמערן, שֶׁלֶמְיָה דעם כּהן, און צָדוֹק דעם שרייבער, און פְּדָיָהן פון די לוִיִם, און זיי צו דער האַנט, חָנָן דעם זון פון זַכּוּר דעם זון פון מַתַּנְיָהן, ווייל זיי זיינען געווען פאַררעכנט פאַר באַגלויבטע; און אויף זיי איז געלעגן אויסצוטיילן צו זייערע ברידער.

[14] געדענק מיר, גאָט מיינער, פאַר דעם, און לאָז ניט אָפּגעמעקט ווערן מיינע גוטע זאַכן וואָס איך האָב געטאָן פאַר דעם הויז פון מיין גאָט, און פאַר זיינע וואַכן.

[15] אין יענע טעג האָב איך געזען אין יהודה ווי מע טרעט קעלטערן אום שבת, און מע ברענגט אַריין די סטויגן, און מע לאָדט אָן אויף אייזלען, און אויך וויין, טרויבן, און פייגן, און אַלערליי משׂא, און מע ברענגט אין ירושָׁלַיִם אין טאָג פון שבת; און איך האָב זיי געוואָרנט אין דעם טאָג וואָס זיי האָבן פאַרקויפט שפייז. [16] אויך די צוֹרים וואָס האָבן געוווינט אין איר, פלעגן ברענגען פיש און אַלערליי סחוֹרה, און פאַרקויפן אום שבת צו די קינדער פון יהודה, און אין ירושָׁלַיִם. [17] האָב איך זיך געקריגט מיט די אַדלליַיט פון יהודה, און איך האָב צו זיי געזאָגט: וואָס איז דאָס פאַר אַ שלעכטע זאַך וואָס איר טוט, און פאַרשוועכט דעם טאָג פון שבת? [18] האָבן ניט אַזוי געטאָן אייערע עלטערן, און אונדזער גאָט האָט געבראַכט דאָסדאָזיקע גאַנצע בייז אויף אונדז, און אויף דערדאָזיקער שטאָט? און איר מערט נאָך גרימצאָרן אויף ישׂראל, מחַלל שבת צו זיין?

[19] און עס איז געווען, ווי די טויערן פון ירושָׁלַיִם האָבן אָנגעהויבן ווערן טונקל פאַר שבת, אַזוי האָב איך געהייסן, און די טירן זיינען פאַרשלאָסן געוואָרן, און איך האָב אָנגעזאָגט, אַז מע זאָל זיי ניט עפענען ביז נאָך שבת; און פון מיינע יונגען האָב איך געשטעלט ביי די טויערן, אַז קיין משׂא זאָל ניט אַריינקומען אין טאָג פון שבת. [20] און די הענדלער און די פאַרקויפער פון אַלערליי סחוֹרה האָבן גענעכטיקט דרויסן פון ירושָׁלַיִם איין מאָל און צוויי מאָל. [21] האָב איך זיי געוואָרנט, און האָב צו זיי געזאָגט: פאַרוואָס נעכטיקט איר לעבן דער מויער? אַז איר וועט עס טאָן אַ צווייט מאָל, וועל איך לייגן אַ האַנט אויף אייך. פון יענער צייט אָן זיינען זיי ניט געקומען אום שבת. [22] און איך האָב אָנגעזאָגט די לוִיִם, אַז זיי זאָלן זיך ריייניקן, און קומען היטן די טויערן, כּדי צו האַלטן הייליק דעם טאָג פון שבת.

דאָס אויך געדענק מיר, גאָט מיינער, און באַשיץ מיך לויט דיין גרויס גענאָד.

י וָאֵדְעָה כִּי־מְנָיוֹת הַלְוִיִּם לֹא נִתָּנָה וַיִּבְרְחוּ אִישׁ־לְשָׂדֵהוּ
יא הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃ וָאָרִיבָה אֶת־הַסְּגָנִים
וָאֹמְרָה מַדּוּעַ נֶעֱזַב בֵּית־הָאֱלֹהִים וָאֶקְבְּצֵם וָאַעֲמִדֵם עַל־
יב עָמְדָם׃ וְכָל־יְהוּדָה הֵבִיאוּ מַעְשַׂר הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר
יג לָאוֹצָרוֹת׃ וָאוֹצְרָה עַל־אוֹצָרוֹת שֶׁלֶמְיָה הַכֹּהֵן וְצָדוֹק
הַסּוֹפֵר וּפְדָיָה מִן־הַלְוִיִּם וְעַל־יָדָם חָנָן בֶּן־זַכּוּר בֶּן־מַתַּנְיָה
כִּי נֶאֱמָנִים נֶחְשָׁבוּ וַעֲלֵיהֶם לַחֲלֹק לַאֲחֵיהֶם׃
יד זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי עַל־זֹאת וְאַל־תֶּמַח חֲסָדַי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
טו בְּבֵית אֱלֹהַי וּבְמִשְׁמָרָיו׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה רָאִיתִי בִיהוּדָה ׀
דֹּרְכִים גִּתּוֹת ׀ בַּשַּׁבָּת וּמְבִיאִים הָעֲרֵמוֹת וְעֹמְסִים עַל־
הַחֲמֹרִים וְאַף־יַיִן עֲנָבִים וּתְאֵנִים וְכָל־מַשָּׂא וּמְבִיאִים
טז יְרוּשָׁלִַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וָאָעִיד בְּיוֹם מִכְרָם צָיִד׃ וְהַצֹּרִים
יָשְׁבוּ בָהּ מְבִיאִים דָּאג וְכָל־מֶכֶר וּמֹכְרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי
יז יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם׃ וָאָרִיבָה אֵת חֹרֵי יְהוּדָה וָאֹמְרָה לָהֶם
מָה־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים וּמְחַלְּלִים אֶת־
יח יוֹם הַשַּׁבָּת׃ הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ
אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְעַל הָעִיר הַזֹּאת וְאַתֶּם מוֹסִיפִים
יט חָרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר צָלֲלוּ
שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם לִפְנֵי הַשַּׁבָּת וָאֹמְרָה וַיִּסָּגְרוּ הַדְּלָתוֹת
וָאֹמְרָה אֲשֶׁר לֹא יִפְתָּחוּם עַד אַחַר הַשַּׁבָּת וּמִנְּעָרַי
הֶעֱמַדְתִּי עַל־הַשְּׁעָרִים לֹא־יָבוֹא מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃
כ וַיָּלִינוּ הָרֹכְלִים וּמֹכְרֵי כָל־מִמְכָּר מִחוּץ לִירוּשָׁלִָם פַּעַם
כא וּשְׁתָּיִם׃ וָאָעִידָה בָהֶם וָאֹמְרָה אֲלֵיהֶם מַדּוּעַ אַתֶּם לֵנִים
נֶגֶד הַחוֹמָה אִם־תִּשְׁנוּ יָד אֶשְׁלַח בָּכֶם מִן־הָעֵת הַהִיא
כב לֹא־בָאוּ בַּשַּׁבָּת׃ וָאֹמְרָה לַלְוִיִּם אֲשֶׁר יִהְיוּ מִטַּהֲרִים
וּבָאִים שֹׁמְרִים הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת גַּם־זֹאת
כג זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי וְחוּסָה עָלַי כְּרֹב חַסְדֶּךָ׃ גַּם ׀ בַּיָּמִים

טז׳ יתיר א׳   כ׳ קמץ בטרחא   כא׳ הל׳ בצרי

הָהֵם רָאִיתִי אֶת־הַיְּהוּדִים הֹשִׁיבוּ נָשִׁים אַשְׁדֳּודִיּוֹת עַמֳּונִיּוֹת
כד מוֹאֲבִיּוֹת׃ וּבְנֵיהֶם חֲצִי מְדַבֵּר אַשְׁדּוֹדִית וְאֵינָם מַכִּירִים
כה לְדַבֵּר יְהוּדִית וְכִלְשׁוֹן עַם וָעָם׃ וָאָרִיב עִמָּם וָאֲקַלְלֵם
וָאַכֶּה מֵהֶם אֲנָשִׁים וָאֶמְרְטֵם וָאַשְׁבִּיעֵם בֵּאלֹהִים אִם־
תִּתְּנוּ בְנֹתֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וְאִם־תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לִבְנֵיכֶם
כו וְלָכֶם׃ הֲלוֹא עַל־אֵלֶּה חָטָא־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וּבַגּוֹיִם
הָרַבִּים לֹא־הָיָה מֶלֶךְ כָּמֹהוּ וְאָהוּב לֵאלֹהָיו הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ
אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־אוֹתוֹ הֶחֱטִיאוּ הַנָּשִׁים
כז הַנָּכְרִיּוֹת׃ וְלָכֶם הֲנִשְׁמַע לַעֲשֹׂת אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה
כח הַזֹּאת לִמְעֹל בֵּאלֹהֵינוּ לְהֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת׃ וּמִבְּנֵי יוֹיָדָע
בֶּן־אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן לְסַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וָאַבְרִיחֵהוּ
כט מֵעָלָי׃ זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהָי עַל־גָּאֳלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית הַכְּהֻנָּה
ל וְהַלְוִיִּם׃ וְטִהַרְתִּים מִכָּל־נֵכָר וָאַעֲמִידָה מִשְׁמָרוֹת לַכֹּהֲנִים
לא וְלַלְוִיִּם אִישׁ בִּמְלַאכְתּוֹ׃ וּלְקֻרְבַּן הָעֵצִים בְּעִתִּים מְזֻמָּנוֹת
וְלַבִּכּוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה׃

כג׳ יתיר ו׳ יתיר ו׳ ל׳ס זעירא

23 אויך האָב איך אין יענע טעג געזען יידן וואָס האָבן גענומען אַשדודישע, עַמונישע, מואָבישע ווייבער. 24 און זייערע קינדער האָבן האַלב גערעדט אַשדודיש, און האָבן ניט געקענט רעדן יהודיש, נייערט לויט דעם לשון פון דעם פאָלק אָדער יענעם. 25 האָב איך זיך געקריגט מיט זיי, און איך האָב זיי געשאָלטן, און איך האָב געשלאָגן עטלעכע פון זיי, און זיי געריסן פאַר די האָר. און איך האָב זיי באַשוואָרן ביי גאָט: איר זאָלט ניט געבן אײַערע טעכטער צו זייערע זין, און ניט נעמען פון זייערע טעכטער פאַר אײַערע זין אָדער פאַר אײַך אַליין. 26 האָט ניט וועגן דעם זיך פאַרזינדיקט שלמה דער מלך פון ישׂראל, וואָס צווישן די פיל פעלקער איז ניט געווען אַ מלך אַזאַ ווי ער, און ער איז געווען באַליבט ביי זיין גאָט, און גאָט האָט אים געמאַכט פאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישׂראל? אַפילו אים האָבן די פרעמדע ווייבער געמאַכט זינדיקן. 27 און מיר זאָלן זיך צוהערן צו אײַך צו טאָן דאָסדאָזיקע גרויסע בייז, צו פעלשן אָן אונדזער גאָט, צו נעמען פרעמדע ווייבער?

28 און איינער פון די זין פון יוֹיָדע דעם זון פון אֶלְיָשיב דעם כֹּהן־גָדול איז געווען אַן איידים פון סַנבַלַט דעם חוֹרוֹני, און איך האָב אים אַוועקגעיאָגט פון מיר.

29 געדענק זיי, גאָט מיינער, פאַר די פאַראומווערדיקונגען פון דער כּהונה, און פון דעם בונד פון דער כּהונה און די לוִיִים.

30 אַזוי האָב איך זיי געריייניקט פון אַלעם פרעמדן, און איך האָב אײַנגעשטעלט די וואַכן פאַר די כֹּהנים און פאַר די לוִיִים, איטלעכן אויף זיין אַרבעט; 31 און אויף צו ברענגען האָלץ אין געשטעלטע צייטן, און פאַר די ערשט־צייטיקע פרוכטן.

דערמאָן דאָס מיר, גאָט מיינער, צום גוטן.

חזק

סכום פסוקי דעזרא ונחמיה שש מאות ושמונים וחמשה. וסימנו בונה ירושלים ה׳. וחציו ובין עלית הפנה. וסדריו עשרה. וסימנו על הר גבה עלי לך מבשרת ציון׃

דִּבְרֵי הַיָּמִים א

א ב ג אָדָם שֵׁת אֱנוֹשׁ׃ קֵינָן מַהֲלַלְאֵל יָרֶד׃ חֲנוֹךְ מְתוּשֶׁלַח
ד ה לָמֶךְ׃ נֹחַ שֵׁם חָם וָיָפֶת׃ בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן
ו וְתֻבָל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס׃ וּבְנֵי גֹּמֶר אַשְׁכְּנַז וְדִיפַת וְתוֹגַרְמָה׃
ז ח וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישָׁה כִּתִּים וְרוֹדָנִים׃ בְּנֵי חָם כּוּשׁ
ט וּמִצְרַיִם פּוּט וּכְנָעַן׃ וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּא
י וְרַעְמָא וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָא שְׁבָא וּדְדָן׃ וְכוּשׁ יָלַד אֶת־
יא נִמְרוֹד הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבּוֹר בָּאָרֶץ׃ וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־
יב לוּדִיִּים וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים׃ וְאֶת־
פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־
יג כַּפְתֹּרִים׃ וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידוֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת׃
יד טו וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֵת הַגִּרְגָּשִׁי׃ וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־
טז הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־
יז הַחֲמָתִי׃ בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד
יח וַאֲרָם וְעוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וָמֶשֶׁךְ׃ וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־
יט שָׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם
הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃
כ וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־
כא כב יָרַח׃ וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה׃ וְאֶת־עֵיבָל
כג וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃ וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־

א׳ א׳ רבתי   יא׳ יתיר י׳   יז׳ סגול בס״פ

א 1 אָדָם, שֵׁת, אֱנוֹשׁ; 2 קֵינָן, מַהֲלַלְאֵל, יֶרֶד; 3 חֲנוֹךְ, מתושֶׁלַח, לֶמֶךְ; 4 נֹחַ, שֵׁם, חָם, און יֶפֶת.

5 די זין פון יֶפֶתן: גוֹמֶר, און מָגוֹג, און מָדַי, און יָוָן, און תּוּבַל, און מֶשֶׁךְ, און תִּירָס. 6 און די זין פון גוֹמֶרן: אַשכֵּנַז, און רִיפַת, און תּוֹגַרמָה. 7 און די זין פון יָוָנען: אֱלִישָׁה, און תַּרשִׁישָׁה, די כִּתִּים, און די דוֹדָנים.

8 די זין פון חָמען: כּוּש, און מִצרַיִם, פּוּט, און כְּנַעַן. 9 און די זין פון כּושן: סבָא, און חֲוִילָה, און סַבתָּא, און רַעְמָא, און סַבתּכָא. און די זין פון רַעְמָאן: שבָא, און דְדָן. 10 און כּוּש האָט געבאָרן נִמרוֹדן. ער איז געווען דער ערשטער מאַכטיקער אויף דער ערד. 11 און מִצרַיִם האָט געבאָרן די לוּדים, און די עֲנָמים, און די לְהָבים, און די נַפתּוּחים, 12 און די פַּתרוּסים, און די כַּסלוּחים,—פון וואַנען די פּלִשתּים זיינען אַרויסגעקומען—און די כַּפתּוֹרים. 13 און כְּנַעַן האָט געבאָרן צידוֹן זיין בְּכוֹר, און חֵתן; 14 און דעם יבוּסי, און דעם אֱמוֹרי, און דעם גִרגָשי; 15 און דעם חִוִי, און דעם עַרקי, און דעם סיני; 16 און דעם אַרוָדי, און דעם צמָרי, און דעם חֲמָתי.

17 די זין פון שֵׁמען: עֵילָם, און אַשור, און אַרפַּכשַד, און לוּד, און אֲרָם, און עוּץ, און חוּל, און גֶתֶר, און מֶשֶׁך. 18 און אַרפַּכשַד האָט געבאָרן שֶׁלַחן, און שֶׁלַח האָט געבאָרן עֵבֶרן. 19 און ביי עֵבֶרן זיינען געבאָרן געוואָרן צוויי זין; דער נאָמען פון איינעם איז געווען פֶּלֶג[א], ווייל אין זיינע טעג איז צעטיילט געוואָרן די ערד; און דער נאָמען פון זיין ברודער איז געווען יָקטָן. 20 און יָקטָן האָט געבאָרן אַלמוֹדָדן, און שֶׁלֶפן, און חֲצַרמָוֶתן, און יֶרַחן; 21 און הֲדוֹרָמען, און אוּזָלן, און דִקלָהן; 22 און עֵיבָלן, און אֲבִימָאֵלן, און שבָאן; 23 און אוֹפירן, און חֲוִילָהן, און יוֹבָבן. די אַלע זיינען געווען יָקטָנס זין.

[א] ד.ה. צעטיילונג.

[24] שֵׁם, אַרפַּכשַׁד, שֶׁלַח; [25] עֵבֶר, פֶּלֶג, רְעוּ; [26] שׂרוּג, נָחור, תֶּרַח; [27] אַברָם, דאָס איז אַברָהָם. [28] די זין פון אַברהמען: יִצחָק, און יִשמָעֵאל.

[29] דאָס זײַנען זײערע געבורטן: דער בְּכור פון יִשמָעֵאלן, נבָיות, און קֵדָר, און אַדבְּאֵל, און מִבשָׂם; [30] מִשמָע, און דומָה, מַשָׂא, חֲדַד, און תֵּימאָ; [31] יטור, נָפִיש, און קֵדמָה. דאָס זײַנען די זין פון יִשמָעֵאלן.

[32] און די זין פון קטורָה, אַברהמס קעפּסװײַב: זי האָט געבאָרן זִמרָנען, און יָקשָנען, און מדָנען, און מִדיָנען, און יִשבָּקן, און שוּחַן. און די זין פון יָקשָנען זײַנען געװען: שבאָ, און דדָן. [33] און די זין פון מִדיָנען: עֵיפָה, און עֵפֶר, און חֲנוֹך, און אֲבִידָע, און אֶלדָעָה. די אַלע זײַנען געװען די זין פון קטורָהן.

[34] און אַברהם האָט געבאָרן יצחקן. די זין פון יצחקן זײַנען געװען: עֵשָׂו, און יִשׂרָאֵל.

[35] די זין פון עֵשָׂון: אֶליפַז, רְעוּאֵל, און יְעוּש, און יַעְלָם, און קֹרַח. [36] די זין פון אֶליפַזן: תֵּימָן, און אומָר צפי, און גַעְתָּם, קנַז, און תִּמנַע, און עֲמָלֵק. [37] די זין פון רְעוּאֵלן: נַחַת, זֶרַח, שַמָה, און מִזָה.

[38] און די זין פון שֵׂעִירן: לוטָן, און שובָל, און צִבעון, און עֲנָה, און דישון, און אֵצֶר, און דישָן. [39] און די זין פון לוטָנען: חורי, און הומָם; און די שװעסטער פון לוטָנען: תִּמנַע. [40] די זין פון שובָלן: עַליָן, און מָנַחַת, און עֵיבָל, שפי, און אונָם. און די זין פון צִבעונען: אַיָה, און עֲנָה. [41] די זין פון עֲנָהן: דישון. און די זין פון דישונען: חַמרָן, און אֶשבָּן, און יִתרָן, און כּרָן. [42] די זין פון אֵצֶרן: בִּלהָן, און זַעֲוָן, יַעֲקָן. די זין פון דישָנען: עוץ, און אֲרָן.

[43] און דאָס זײַנען די מלכים װאָס האָבן געקיניגט אין לאַנד אֱדום אײדער עס האָט געקיניגט אַ קיניג בײַ די קינדער פון ישׂראל: בֶּלַע דער זון פון בְּעורן; און דער נאָמען פון זײַן שטאָט איז געװען דִנהָבָה. [44] איז בֶּלַע געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקיניגט יובָב דער זון פון זֶרַחן, פון בָּצרָה. [45] איז יובָב געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקיניגט חושָם פון לאַנד פון דעם תֵּימָני. [46] איז חושָם געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקיניגט הֲדַד דער זון פון בְּדַדן, װאָס האָט געשלאָגן מִדיָן אין פעלד פון מואָב; און דער נאָמען פון זײַן שטאָט איז געװען עֲוִית. [47] איז הֲדַד געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקיניגט שַׂמלָה פון מַשׂרֵקָה. [48] איז שַׂמלָה געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקיניגט שָאול פון רחובות בײַם טײַך. [49] איז שָאול געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקיניגט בַּעַל־חָנָן דער זון פון עַכבּורן; [50] איז בַּעַל־חָנָן געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקיניגט הֲדַד; און דער נאָמען פון זײַן שטאָט איז געװען פָּעִי; און דער נאָמען פון זײַן װײַב איז געװען מְהֵיטַבאֵל די טאָכטער פון מַטרֵד דער

כד יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃ שֵׁם ׀ אַרְפַּכְשַׁד שָׁלַח׃
כה כו כז עֵבֶר פֶּלֶג רְעוּ׃ שְׂרוּג נָחוֹר תָּרַח׃ אַבְרָם הוּא אַבְרָהָם׃
כח כט בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל׃ אֵלֶּה תֹּלְדוֹתָם
ל בְּכוֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ מִשְׁמָע
לא וְדוּמָה מַשָּׂא חֲדַד וְתֵימָא׃ יְטוּר נָפִישׁ וָקֵדְמָה אֵלֶּה הֵם
לב בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל׃ וּבְנֵי קְטוּרָה פִּילֶגֶשׁ אַבְרָהָם יָלְדָה
אֶת־זִמְרָן וְיָקְשָׁן וּמְדָן וּמִדְיָן וְיִשְׁבָּק וְשׁוּחַ וּבְנֵי יָקְשָׁן שְׁבָא
לג וּדְדָן׃ וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנוֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה
לד כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃ וַיּוֹלֶד אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק
לה בְּנֵי יִצְחָק עֵשָׂו וְיִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי עֵשָׂו אֱלִיפַז רְעוּאֵל
לו וִיעוּשׁ וְיַעְלָם וְקֹרַח׃ בְּנֵי אֱלִיפָז תֵּימָן וְאוֹמָר צְפִי
לז וְגַעְתָּם קְנַז וְתִמְנָע וַעֲמָלֵק׃ בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת זֶרַח
לח שַׁמָּה וּמִזָּה׃ וּבְנֵי שֵׂעִיר לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה וְדִישֹׁן
לט וְאֵצֶר וְדִישָׁן׃ וּבְנֵי לוֹטָן חֹרִי וְהוֹמָם וַאֲחוֹת לוֹטָן
מ תִּמְנָע׃ בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְיָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפִי וְאוֹנָם
מא וּבְנֵי צִבְעוֹן אַיָּה וַעֲנָה׃ בְּנֵי עֲנָה דִּישׁוֹן וּבְנֵי דִישׁוֹן
מב חַמְרָן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ בְּנֵי אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן
מג יַעֲקָן בְּנֵי דִישׁוֹן עוּץ וַאֲרָן׃ וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר
מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּלַע
מד בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו
מה יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃ וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חוּשָׁם
מו מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ וַיָּמָת חוּשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד
מז הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲיוֹת׃ וַיָּמָת
מח הֲדָד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ וַיָּמָת שַׂמְלָה
מט וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃ וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ
נ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ וַיָּמָת בַּעַל חָנָן וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו
הֲדַד וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִי וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד

מז׳ עיות קרי

בַּת מֵי זָהָב׃ וַיָּמָת הֲדָד וַיִּהְיוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אַלּוּף תִּמְנָע נא
אַלּוּף עַלְיָה אַלּוּף יְתֵת׃ אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה נב
אַלּוּף פִּינֹן׃ אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָר׃ אַלּוּף נג נד
מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם׃

ב

אֵלֶּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה יִשָּׂשכָר א
וּזְבֻלוּן׃ דָּן יוֹסֵף וּבִנְיָמִן נַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃ בְּנֵי ב ג
יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה שְׁלוֹשָׁה נוֹלַד לוֹ מִבַּת־שׁוּעַ
הַכְּנַעֲנִית וַיְהִי עֵר ׀ בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִיתֵהוּ׃
וְתָמָר כַּלָּתוֹ יָלְדָה־לּוֹ אֶת־פֶּרֶץ וְאֶת־זָרַח כָּל־בְּנֵי יְהוּדָה ד
חֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי־פֶרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל׃ וּבְנֵי זֶרַח זִמְרִי ה ו
וְאֵיתָן וְהֵימָן וְכַלְכֹּל וָדָרַע כֻּלָּם חֲמִשָּׁה׃ וּבְנֵי כַּרְמִי עָכָר ז
עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָעַל בַּחֵרֶם׃ וּבְנֵי אֵיתָן עֲזַרְיָה׃ וּבְנֵי ח ט
חֶצְרוֹן אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ אֶת־יְרַחְמְאֵל וְאֶת־רָם וְאֶת־כְּלוּבָי׃
וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן נְשִׂיא י
בְּנֵי יְהוּדָה׃ וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָא וְשַׂלְמָא הוֹלִיד יא
אֶת־בֹּעַז׃ וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי׃ יב
וְאִישַׁי הוֹלִיד אֶת־בְּכֹרוֹ אֶת־אֱלִיאָב וַאֲבִינָדָב הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא יג
הַשְּׁלִישִׁי׃ נְתַנְאֵל הָרְבִיעִי רַדַּי הַחֲמִישִׁי׃ אֹצֶם הַשִּׁשִּׁי יד טו
דָּוִיד הַשְּׁבִעִי׃ וְאַחְיוֹתֵיהֶם צְרוּיָה וַאֲבִיגָיִל וּבְנֵי צְרוּיָה טז
אַבְשַׁי וְיוֹאָב וַעֲשָׂה־אֵל שְׁלֹשָׁה׃ וַאֲבִיגַיִל יָלְדָה אֶת־ יז
עֲמָשָׂא וַאֲבִי עֲמָשָׂא יֶתֶר הַיִּשְׁמְעֵאלִי׃ וְכָלֵב בֶּן־ יח
חֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־עֲזוּבָה אִשָּׁה וְאֶת־יְרִיעוֹת וְאֵלֶּה בָנֶיהָ
יֵשֶׁר וְשׁוֹבָב וְאַרְדּוֹן׃ וַתָּמָת עֲזוּבָה וַיִּקַּח־לוֹ כָלֵב אֶת־ יט
אֶפְרָת וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־חוּר׃ וְחוּר הוֹלִיד אֶת־אוּרִי וְאוּרִי כ
הוֹלִיד אֶת־בְּצַלְאֵל׃ וְאַחַר בָּא חֶצְרוֹן אֶל־בַּת־מָכִיר אֲבִי כא
גִלְעָד וְהוּא לְקָחָהּ וְהוּא בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־

א, נא׳ עלוה קרי ב, יג׳ כצ״ל יח׳ בס״א ;׳

טאָכטער פון מֵי־זָהָבן. [51] און הֲדַד איז געשטאָרבן. און די פירשטן פון אֱדום זיינען געווען: דער פירשט פון תִּמְנַע, דער פירשט פון עַלְוָה, דער פירשט פון יְתֵת; [52] דער פירשט פון אָהֳלִיבָמָה, דער פירשט פון אֵלָה, דער פירשט פון פִּינוֹן; [53] דער פירשט פון קְנַז, דער פירשט פון תֵּימָן, דער פירשט פון מִבְצָר; [54] דער פירשט פון מַגְדִיאֵל, דער פירשט פון עִירָם. דאָס זיינען די פירשטן פון אֱדום.

ב [1] דאָס זיינען די זין פון ישׂראלן: ראובן, שמעון, לֵוִי, און יהודה, יִשָׂשכָר, און זבולון; [2] דָן, יוסף, און בנימין, נפתלי, גָד, און אָשר.

[3] די זין פון יהודהן: עֵר, און אונָן, און שֵׁלָה; די דריי זיינען אים געבאָרן געוואָרן פון בַּת־שׁוּעַ דער כְּנַעֲנִית, און עֵר, יהודהס בְּכוֹר, איז געווען שלעכט אין די אויגן פון גאָט, און ער האָט אים געטייט. [4] און תָּמָר זיין שנור האָט אים געבאָרן פֶּרֶצן, און זֶרַחן. אַלע זין פון יהודהן: פינף.

[5] די זין פון פֶּרֶצן: חֶצרון, און חָמול. [6] און די זין פון זֶרַחן: זִמרי, און אֵיתָן, און הֵימָן, און כַּלכּול, און דָרַע; אין אַלעמען פינף. [7] און די זין פון כַּרמין: עָכָר, דער פאַראומגליקער פון ישׂראל וואָס האָט געפעלשט אָן חרם[א]. [8] און די זין פון אֵיתָנען: עֲזַרְיָה.

[9] און די זין פון חֶצרונען וואָס זיינען אים געבאָרן געוואָרן: יְרַחְמְאֵל, און רָם, און כלובָי. [10] און רָם האָט געבאָרן עַמינָדָבן, און עַמינָדָב האָט געבאָרן נַחשון דעם פירשט פון די קינדער פון יהודה. [11] און נַחשון האָט גע־באָרן שַׂלמאָן, און שַׂלמאָ האָט געבאָרן בּוֹעַזן. [12] און בּוֹעַז האָט געבאָרן עוֹבֵדן, און עוֹבֵד האָט געבאָרן יִשַׁין. [13] און יִשַׁי האָט געבאָרן זיין בְּכוֹר אֱליאָבן, און אַבינָדָב דעם צווייטן, און שִׁמְעָא דעם דריטן; [14] נתַנאֵל דעם פירטן, רַדַי דעם פינפטן; [15] אוֹצֶם דעם זעקסטן, דוד דעם זיבעטן. [16] און זייערע שוועסטער זיינען געווען: צרויָה, און אֲביגַיִל. און די זין פון צרויָהן: אַבשַׁי, און יואָב, און עֲשָׂהאֵל—דריי. [17] און אַביגַיִל האָט געבאָרן עֲמָשָׂאָן, און עֲמָשָׂאָס פאָטער איז געווען יֶתֶר דער יִשמעאֵלי.

[18] און כָּלֵב דער זון פון חֶצרונען האָט געהאַט קינדער מיט דער ווייב עֲזוּבָהן—און מיט יריעותן—און דאָס זיינען אירע זין: יֵשֶׁר, און שׁוֹבָב, און אַרדון. [19] איז עֲזוּבָה געשטאָרבן און כָּלֵב האָט זיך גענומען אֶפְרָתן, און זי האָט אים געבאָרן חורן. [20] און חור האָט געבאָרן אורין, און אורי האָט געבאָרן בְּצַלאֵלן.

[21] און דערנאָך איז געקומען חֶצרון צו דער טאָכטער פון מָכיר דעם פאָטער פון גִלְעָד, וואָס ער האָט גענומען ווען ער איז געווען זעכציק יאָר אַלט; און זי האָט אים געבאָרן שׂגובן. [22] און שׂגוב האָט געבאָרן יָאירן, וואָס האָט

[א] זע יהושע ז, 19—26.

געהאַט דריי און צוואַנציק שטעט אין לאַנד גִלעָד. [23] און גשור און אָרַם האָבן אַוועקגענומען פון זיי חַוות־יָאירא, קְנָת און אירע טעכטערשטעט, זעכציק שטעט. די אַלע זיינען די זין פון מָכיר דעם פאָטער פון גִלעָד. [24] און נאָך חֶצרונס טויט אין כָּלֵב־אֶפרָת, האָט אַביָה, חֶצרונס ווייב, געבאָרן פון אים אַשחור דעם פאָטער פון תקוֹעַ.

[25] און די זין פון ירַחמְאֵל, חֶצרונס בכור, זיינען געווען: דער בכור רָם, און בּונָה, און אורֶן, און אוצֶם, אַחיָה. [26] און ירַחמְאֵל האָט געהאַט נאָך אַן אַנדער ווייב, וואָס איר נאָמען איז געווען עַטָרָה; זי איז געווען די מוטער פון אונָמען.

[27] און די זין פון רָם, ירַחמְאֵלס בכור, זיינען געווען: מַעַץ, און יָמין, און עֵקֶר. [28] און די זין פון אונָמען זיינען געווען: שַמַי, און יָדָע. און די זין פון שַמַין: נָדָב, און אַבישור. [29] און דער נאָמען פון אַבישורס ווייב איז געווען אַביהַיִל; און זי האָט אים געבאָרן אַחבָנען, און מולידן. [30] און די זין פון נָדָבן: סֶלֶד, און אַפַּיִם. און סֶלֶד איז געשטאָרבן אָן קינדער. [31] און די זין פון אַפַּיִמען: ישעִי. און די זין פון ישעִין: שֵשָן. און די זין פון שֵשָנען: אַחלָי. [32] און די זין פון יָדָע, שַמַיס ברודער: יֶתֶר, און יונָתָן. און יֶתֶר איז געשטאָרבן אָן קינדער. [33] און די זין פון יונָתָנען: פֶּלֶת, און זָזָא. דאָס זיינען געווען די קינדער פון ירַחמְאֵלן.

[34] און שֵשָן האָט ניט געהאַט קיין זין נאָר טעכטער. און ביי שֵשָנען איז געווען אַ קנעכט אַ מִצרי, וואָס זיין נאָמען איז געווען יַרחָע. [35] האָט שֵשָן געגעבן זיין טאָכטער צו זיין קנעכט יַרחָען פאַר אַ ווייב; און זי האָט אים געבאָרן עַתַּין. [36] און עַתַּי האָט געבאָרן נָתָנען, און נָתָן האָט געבאָרן זָבָדן. [37] און זָבָד האָט געבאָרן אֶפלָלן, און אֶפלָל האָט געבאָרן עובֵדן. [38] און עובֵד האָט געבאָרן יֵהוּאן, און יֵהוּא האָט געבאָרן עֲזַריָהן. [39] און עֲזַריָה האָט געבאָרן חֶלֶצן, און חֶלֶץ האָט געבאָרן אֶלעָשָהן. [40] און אֶלעָשָה האָט געבאָרן סִסמָין, און סִסמָי האָט געבאָרן שַלומען. [41] און שַלום האָט געבאָרן יקַמיָהן, און יקַמיָה האָט געבאָרן אֱלישָמָען.

[42] און די זין פון כָּלֵב, ירַחמְאֵלס ברודער: מֵישָע זיין בכור, וואָס איז געווען דער פאָטער פון זיפן, און די זין פון מָרֵשָה דעם פאָטער פון חֶברונען. [43] און די זין פון חֶברונען זיינען געווען: קֹרַח, און תַּפּוּחַ, און רֶקֶם, און שֶמַע. [44] און שֶמַע האָט געבאָרן רַחַם דעם פאָטער פון יָרקעָמען, און רֶקֶם האָט געבאָרן שַמַין. [45] און דער זון פון שַמַין איז געווען מָעון, און מָעון איז געווען דער פאָטער פון בֵּית־צור. [46] און עֵיפָה, כָּלֵבס קעפסווייב, האָט געבאָרן חָרָנען, און מוצאָן, און גָזֵזן; און חָרָן האָט געבאָרן גָזֵזן. [47] און די זין פון יָהדַין זיינען געווען: רֶגֶם, און יותָם, און

כב שְׂגוּב: וּשְׂגוּב הוֹלִיד אֶת־יָאִיר וַיְהִי־לוֹ עֶשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ
כג עָרִים בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד: וַיִּקַּח גְּשׁוּר וַאֲרָם אֶת־חַוֺּת יָאִיר
מֵאִתָּם אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ שִׁשִּׁים עִיר כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי
כד מָכִיר אֲבִי גִלְעָד: וְאַחַר מוֹת־חֶצְרוֹן בְּכָלֵב אֶפְרָתָה
וְאֵשֶׁת חֶצְרוֹן אֲבִיָּה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ:
כה וַיִּהְיוּ בְנֵי־יְרַחְמְאֵל בְּכוֹר חֶצְרוֹן הַבְּכוֹר ׀ רָם וּבוּנָה וָאֹרֶן
כו וָאֹצֶם אֲחִיָּה: וַתְּהִי אִשָּׁה אַחֶרֶת לִירַחְמְאֵל וּשְׁמָהּ עֲטָרָה
כז הִיא אֵם אוֹנָם: וַיִּהְיוּ בְנֵי־רָם בְּכוֹר יְרַחְמְאֵל מַעַץ וְיָמִין
כח וָעֵקֶר: וַיִּהְיוּ בְנֵי־אוֹנָם שַׁמַּי וְיָדָע וּבְנֵי שַׁמַּי נָדָב וַאֲבִישׁוּר:
כט וְשֵׁם אֵשֶׁת אֲבִישׁוּר אֲבִיהָיִל וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַחְבָּן וְאֶת־
ל מוֹלִיד: וּבְנֵי נָדָב סֶלֶד וְאַפָּיִם וַיָּמָת סֶלֶד לֹא בָנִים:
לא לב וּבְנֵי אַפַּיִם יִשְׁעִי וּבְנֵי יִשְׁעִי שֵׁשָׁן וּבְנֵי שֵׁשָׁן אַחְלָי: וּבְנֵי
לג יָדָע אֲחִי שַׁמַּי יֶתֶר וְיוֹנָתָן וַיָּמָת יֶתֶר לֹא בָנִים: וּבְנֵי יוֹנָתָן
לד פֶּלֶת וְזָזָא אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי יְרַחְמְאֵל: וְלֹא־הָיָה לְשֵׁשָׁן בָּנִים
לה כִּי אִם־בָּנוֹת וּלְשֵׁשָׁן עֶבֶד מִצְרִי וּשְׁמוֹ יַרְחָע: וַיִּתֵּן שֵׁשָׁן
לו אֶת־בִּתּוֹ לְיַרְחָע עַבְדּוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־עַתָּי: וְעַתַּי
לז הֹלִיד אֶת־נָתָן וְנָתָן הוֹלִיד אֶת־זָבָד: וְזָבָד הוֹלִיד אֶת־
לח אֶפְלָל וְאֶפְלָל הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד: וְעוֹבֵד הֹלִיד אֶת־יֵהוּא
לט וְיֵהוּא הֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה: וַעֲזַרְיָה הֹלִיד אֶת־חָלֶץ וְחֶלֶץ
מ הֹלִיד אֶת־אֶלְעָשָׂה: וְאֶלְעָשָׂה הֹלִיד אֶת־סִסְמָי וְסִסְמַי
מא הֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם: וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־יְקַמְיָה וִיקַמְיָה
מב הֹלִיד אֶת־אֱלִישָׁמָע: וּבְנֵי כָלֵב אֲחִי יְרַחְמְאֵל מֵישָׁע
מג בְּכֹרוֹ הוּא אֲבִי־זִיף וּבְנֵי מָרֵשָׁה אֲבִי חֶבְרוֹן: וּבְנֵי חֶבְרוֹן
מד קֹרַח וְתַפֻּחַ וְרֶקֶם וָשָׁמַע: וְשֶׁמַע הוֹלִיד אֶת־רַחַם אֲבִי
מה יָרְקְעָם וְרֶקֶם הוֹלִיד אֶת־שַׁמָּי: וּבֶן־שַׁמַּי מָעוֹן וּמָעוֹן
מו אֲבִי בֵית־צוּר: וְעֵיפָה פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב יָלְדָה אֶת־חָרָן וְאֶת־
מז מוֹצָא וְאֶת־גָּזֵז וְחָרָן הֹלִיד אֶת־גָּזֵז: וּבְנֵי יָהְדָּי רֶגֶם וְיוֹתָם

לט׳ מ׳ קמץ בז״ק מז׳ נס״א יבס״א

א ד. ה. יָאירס דערפער.

וְגֵישָׁן וָפֶלֶט וְעֵיפָה וָשָׁעַף׃ פִּלֶגֶשׁ כָּלֵב מַעֲכָה יָלַד מח
שֶׁבֶר וְאֶת־תִּרְחֲנָה׃ וַתֵּלֶד שַׁעַף אֲבִי מַדְמַנָּה אֶת־שְׁוָא מט
אֲבִי מַכְבֵּנָה וַאֲבִי גִבְעָא וּבַת־כָּלֵב עַכְסָה׃ אֵלֶּה הָיוּ נ
בְּנֵי כָלֵב בֶּן־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה שׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים׃
שַׂלְמָא אֲבִי בֵית־לָחֶם חָרֵף אֲבִי בֵית־גָּדֵר׃ וַיִּהְיוּ בָנִים נא נב
לְשׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים הָרֹאֶה חֲצִי הַמְּנֻחוֹת׃ וּמִשְׁפְּחוֹת נג
קִרְיַת יְעָרִים הַיִּתְרִי וְהַפּוּתִי וְהַשֻּׁמָתִי וְהַמִּשְׁרָעִי מֵאֵלֶּה
יָצְאוּ הַצָּרְעָתִי וְהָאֶשְׁתָּאֻלִי׃ בְּנֵי שַׂלְמָא בֵּית לֶחֶם וּנְטוֹפָתִי נד
עַטְרוֹת בֵּית יוֹאָב וַחֲצִי הַמָּנַחְתִּי הַצָּרְעִי׃ וּמִשְׁפְּחוֹת נה
סוֹפְרִים יֹשְׁבֵו יַעְבֵּץ תִּרְעָתִים שִׁמְעָתִים שׂוּכָתִים הֵמָּה
הַקִּינִים הַבָּאִים מֵחַמַּת אֲבִי בֵית־רֵכָב׃

ג

וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי דָוִיד אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן הַבְּכוֹר ׀ אַמְנֹן א
לַאֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית שֵׁנִי דָּנִיֵּאל לַאֲבִיגַיִל הַכַּרְמְלִית׃
הַשְּׁלִשִׁי לְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר ב
הָרְבִיעִי אֲדֹנִיָּה בֶן־חַגִּית׃ הַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה לַאֲבִיטָל ג
הַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם לְעֶגְלָה אִשְׁתּוֹ׃ שִׁשָּׁה נוֹלַד־לוֹ בְחֶבְרוֹן ד
וַיִּמְלָךְ־שָׁם שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וּשְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם׃ וְאֵלֶּה נוּלְּדוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלָיִם ה
שִׁמְעָא וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה אַרְבָּעָה לְבַת־שׁוּעַ בַּת־
עַמִּיאֵל׃ וְיִבְחָר וֶאֱלִישָׁמָע וֶאֱלִיפָלֶט׃ וְנֹגַהּ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ ו ז
וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע וֶאֱלִיפֶלֶט תִּשְׁעָה׃ כֹּל בְּנֵי דָוִיד מִלְּבַד ח ט
בְּנֵי־פִילַגְשִׁים וְתָמָר אֲחוֹתָם׃ וּבֶן־שְׁלֹמֹה רְחַבְעָם י
אֲבִיָּה בְנוֹ אָסָא בְנוֹ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ׃ יוֹרָם בְּנוֹ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ יא
יוֹאָשׁ בְּנוֹ׃ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ עֲזַרְיָה בְנוֹ יוֹתָם בְּנוֹ׃ אָחָז בְּנוֹ יב יג
חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ מְנַשֶּׁה בְנוֹ׃ אָמוֹן בְּנוֹ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ׃ וּבְנֵי יד טו
יֹאשִׁיָּהוּ הַבְּכוֹר יוֹחָנָן הַשֵּׁנִי יְהוֹיָקִים הַשְּׁלִשִׁי צִדְקִיָּהוּ

ב, נא׳ קמץ בז״ק נג׳ כצ״ל נה׳ ישבי קרי ג, ה׳ תש אחר שורק

גֵישָׁן, און פֶּלֶט, און עֵיפָה, און שַׁעַף. [48] מַעֲכָה, כָּלֵבס קעפּסווייב, האָט געבאָרן שֶׁבֶרן, און תִּרחֲנָהן. [49] און [די ווייב פון] שַׁעַף דעם פאָטער פון מַדמַנָה, האָט געבאָרן שְׁוָא דעם פאָטער פון מַכבֵּנאָ און דעם פאָטער פון גִבְעָא. און די טאָכטער פון כָּלֵבן איז געווען עַכסָה. [50] דאָס זיינען געווען די קינדער פון כָּלֵבן.

די זין פון חור, דעם בְּכוֹר פון אֶפרָתן: שׁוֹבָל דער פאָטער פון קִריַת־יְעָרים, [51] שַׂלמאָ דער פאָטער פון בֵּית־לֶחֶם, חָרֵף דער פאָטער פון בֵּית־גָדֵר. [52] און די קינדער פון שׁוֹבָל דעם פאָטער פון קִריַת־יְעָרים זיינען געווען: הָרוֹאֶה, און האַלב מנוחות. [53] און די משפחות פון קִריַת־יְעָרים זיינען געווען: די יִתְרים, און די פּוּתים, און די שוּמָתים, און די מִשׂרָעִים. פון דידאָזיקע זיינען אַרויסגעקומען די צָרעָתים, און די אֶשתָּאוּלים.

[54] די קינדער פון שַׂלמאָן: בֵּית־לֶחֶם, און די נטוֹפָתים, עַטרוֹת־בֵּית־יוֹאָב, און אַ העלפט פון די מָנַחתער, די צָרעִים. [55] און די משפחות פון די שרייבער, די באַ־וווינער פון יַעְבֵּץ, זיינען געווען: די תִּרעָתים, די שִׁמעָתים, די שׂוּכָתים. דאָס זיינען די קינים וואָס קומען אַרויס פון חַמַת דעם פאָטער פון דעם הויז פון רֵכָב.

ג

[1] און דאָס זיינען די זין פון דודן וואָס זיינען אים געבאָרן געוואָרן אין חֶברוֹן: דער בְּכוֹר, אַמנוֹן, פון אַחינוֹעַמען פון יִזרְעֶאל; דער צווייטער, דניאל, פון אַביגַיִלן, פון כַּרמֶל; [2] דער דריטער, אַבשָׁלוֹם דער זון פון מַעֲכָה דער טאָכטער פון תַּלמַי דעם מלך פון גשור; דער פירטער, אֲדוֹנִיָה דער זון פון חַגיתן; [3] דער פינפטער, שפַטיָה, פון אַביטַלן; דער זעקסטער, יִתרְעָם, פון זיין ווייב עֶגלָהן. [4] די זעקס זיינען אים געבאָרן געוואָרן אין חֶברוֹן; און ער האָט דאָרטן געקיניגט זיבן יאָר און זעקס חדשים; און דריי און דרייסיק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָׁלַיִם.

[5] און דידאָזיקע זיינען אים געבאָרן געוואָרן אין ירושָׁלַיִם: שִׁמעָא, און שׁוֹבָב, און נָתָן, און שלמה—פיר, פון בַּת־שׁוּעַ דער טאָכטער פון עַמיאֵלן; [6] און יִבחָר, און אֱלישָׁמָע, און אֱליפֶלֶט; [7] און נוֹגַה, און נֶפֶג, און יָפיעַ; [8] און אֱלישָׁמָע, און אֶליָדָע, און אֱליפֶלֶט—ניין. [9] דאָס זיינען אַלע זין פון דודן, אַחוץ די זין פון די קעפּסווייבער, און זייער שוועסטער תָּמָר.

[10] און דער זון פון שלמהן איז געווען רחַבעָם. זיין זון איז געווען אֲבִיָה, זיין זון אָסאָ, זיין זון יהוֹשָׁפָט; [11] זיין זון יוֹרָם, זיין זון אַחַזיָהו, זיין זון יוֹאָש; [12] זיין זון אַמַציָהו, זיין זון עֲזַריָה, זיין זון יוֹתָם; [13] זיין זון אָחָז, זיין זון חִזקִיָה, זיין זון מנשה; [14] זיין זון אָמוֹן, זיין זון יֹאשִׁיָהו. [15] און די זין פון יֹאשִׁיָהון זיינען געווען: דער בְּכוֹר יוֹחָנָן, דער צווייטער יהוֹיָקים

דער דריטער צִדקִיָה, דער פירטער, שַלוּם. 16 און די זין פון יהוֹיָקימען זיינען געווען: זיין זון יכָנִיָה, זיין זון צִדקִיָה.

17 און די זין פון יכָנִיָה דעם געפאַנגענעם: זיין זון שְאַלתיאֵל, 18 און מַלכירָם, און פּדָיָה, און שֶנאַצַר, יקַמיָה, הוֹשָמָע, און נדַביָה. 19 און די זין פון פּדָיָהן: זרובָבל, און שמעִי. און די קינדער פון זרובָבלן: משוּלָם, און חֲנַנִיָה, און זייער שוועסטער שלוֹמית; 20 און חֲשוּבָה, און אוֹהֶל, און בֶרֶכיָה, און חֲסַדיָה, יוּשַב־חֶסֶד – פינף. 21 און די זין פון חֲנַנִיָהן: פּלַטיָה און ישַעיָה. די זין פון [ישַעיָהן]: רפָיָה. די זין פון [רפָיָהן]: אַרנָן. די זין פון [אַרנָנען]: עוֹבַדיָה. די זין פון [עוֹבַדיָהן]: שכַניָה. 22 און די זין פון שכַניָהן: שמַעיָה. און די זין פון שמַעיָהן: חַטוּש, און יִגאָל, און בָריחַ, און נעַריָה, און שָפָט – זעקס. 23 און די זין פון נעַריָהן: אֶליוֹעֵינַי, און חִזקִיָה, און עַזריקָם – דריי. 24 און די זין פון אֶליוֹעֵינַין: הוֹדַוְיָהוּ און אֶלְיָשיב, און פּלָיָה, און עַקוּב, און יוֹחָנָן, און דלָיָה, און עַנָני – זיבן.

ד

1 די זין פון יהוּדהן: פֶּרֶץ, חֶצרוֹן, און כַּרמי, און חוּר, און שוֹבָל. 2 און רְאָיָה דער זון פון שוֹבָלן האָט געבאָרן יַחַתן, און יַחַת האָט געבאָרן אַחוּמַין, און לַהַדן. דאָס זיינען די משפחות פון די צָרעָתים.

3 און דידאָזיקע זיינען פון דעם פאָטער פון עֵיטָם: יִזרְעֶאל, און יִשמָא, און יִדבָש; און דער נאָמען פון זייער שוועסטער איז געווען הַצלֶלפּוֹני; 4 און פּנוּאֵל דער פאָטער פון גדוֹר, און עֵזֶר דער פאָטער פון חוּשָה. דאָס זיינען די קינדער פון חוּר דעם בכוֹר פון אֶפרָת דעם פאָטער פון בֵית־לֶחֶם.

5 און אַשחוּר דער פאָטער פון תקוֹעַ האָט געהאַט צוויי ווייבער: חֶלאָה, און נַעֲרָה. 6 און נַעֲרָה האָט אים געבאָרן אַחוּזָמען, און חֵפֶרן, און תֵימָנין, און דעם אַחַשתָרי. דאָס זיינען די זין פון נַעֲרָהן. 7 און די זין פון חֶלאָהן: צֶרֶת, און צוֹחַר, און אֶתנָן. 8 און קוֹץ האָט געבאָרן עָנוּבן, און הַצוֹבֵבָהן, און די משפחות פון אַחַרחֵל דעם זון פון הָרוּמען. 9 און יַעְבֵץ איז געווען דער אָנגעזעענסטער פון זיינע ברידער; און זיין מוטער האָט גערופן זיין נאָמען יַעְבֵץ, אַזוֹי צו זאָגן: ווייל איך האָב אים געבאָרן מיט פּיין[א]. 10 און יַעְבֵץ האָט גערופן צום גאָט פון ישׂראל, אַזוֹי צו זאָגן: אויב בענטשן וועסטו מיך בענטשן, און וועסט פאַרגרעסערן מיין געמאַרק, און דיין האַנט וועט זיין מיט מיר, און וועסט באַהיטן פון בייז, מיך ניט וויי צו טאָן –. און גאָט האָט אים באַשערט וואָס ער האָט געבעטן.

11 און כּלוּב דער ברודער פון שוּחָהן האָט געבאָרן מחירן, וואָס איז געווען דער פאָטער פון אֶשתּוֹנען. 12 און אֶשתּוֹן האָט געבאָרן בֵית־רָפאָן, און פָּסֵחַן, און תּחִנָה דעם פאָטער פון עִיר־נָחָש. דאָס זיינען די מענטשן פון רֵכָה.

טו הַרְבִיעִי שַׁלּוּם׃ וּבְנֵי יְהוֹיָקִים יְכָנְיָה בְנוֹ צִדְקִיָּה בְנוֹ׃
יז וּבְנֵי יְכָנְיָה אַסִּר שְׁאַלְתִּיאֵל בְּנוֹ׃ וּמַלְכִּירָם וּפְדָיָה
יח
יט וְשֶׁנְאַצַּר יְקַמְיָה הוֹשָׁמָע וּנְדַבְיָה׃ וּבְנֵי פְדָיָה זְרֻבָּבֶל
וְשִׁמְעִי וּבֶן־זְרֻבָּבֶל מְשֻׁלָּם וַחֲנַנְיָה וּשְׁלֹמִית אֲחוֹתָם׃
כ וַחֲשֻׁבָה וָאֹהֶל וּבֶרֶכְיָה וַחֲסַדְיָה יוּשַׁב־חֶסֶד חָמֵשׁ׃
כא וּבֶן־חֲנַנְיָה פְּלַטְיָה וִישַׁעְיָה בְּנֵי רְפָיָה בְּנֵי אַרְנָן בְּנֵי
כב עֹבַדְיָה בְּנֵי שְׁכַנְיָה׃ וּבְנֵי שְׁכַנְיָה שְׁמַעְיָה וּבְנֵי שְׁמַעְיָה
כג חַטּוּשׁ וְיִגְאָל וּבָרִיחַ וּנְעַרְיָה וְשָׁפָט שִׁשָּׁה׃ וּבֶן־נְעַרְיָה
כד אֶלְיוֹעֵינַי וְחִזְקִיָּה וְעַזְרִיקָם שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי אֶלְיוֹעֵינַי הֹדַיְוָהוּ
וְאֶלְיָשִׁיב וּפְלָיָה וְעַקּוּב וְיוֹחָנָן וּדְלָיָה וַעֲנָנִי שִׁבְעָה׃

ד

א בְּנֵי יְהוּדָה פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְכַרְמִי וְחוּר וְשׁוֹבָל׃ וּרְאָיָה בֶן־
ב שׁוֹבָל הוֹלִיד אֶת־יַחַת וְיַחַת הוֹלִיד אֶת־אֲחוּמַי וְאֶת־לָהַד
ג אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַצָּרְעָתִי׃ וְאֵלֶּה אֲבִי עֵיטָם יִזְרְעֶאל
ד וְיִשְׁמָא וְיִדְבָּשׁ וְשֵׁם אֲחוֹתָם הַצְלֶלְפּוֹנִי׃ וּפְנוּאֵל אֲבִי גְדֹר
וְעֵזֶר אֲבִי חוּשָׁה אֵלֶּה בְנֵי־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה אֲבִי בֵּית
ה לָחֶם׃ וּלְאַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים חֶלְאָה
ו וְנַעֲרָה׃ וַתֵּלֶד לוֹ נַעֲרָה אֶת־אֲחֻזָּם וְאֶת־חֵפֶר וְאֶת־
ז תֵּימְנִי וְאֶת־הָאֲחַשְׁתָּרִי אֵלֶּה בְּנֵי נַעֲרָה׃ וּבְנֵי חֶלְאָה צֶרֶת
ח יְצֹחַר וְאֶתְנָן׃ וְקוֹץ הוֹלִיד אֶת־עָנוּב וְאֶת־הַצֹּבֵבָה וּמִשְׁפְּחֹת
ט אֲחַרְחֵל בֶּן־הָרֻם׃ וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד מֵאֶחָיו וְאִמּוֹ קָרְאָה
י שְׁמוֹ יַעְבֵּץ לֵאמֹר כִּי יָלַדְתִּי בְּעֹצֶב׃ וַיִּקְרָא יַעְבֵּץ לֵאלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בָּרֵךְ תְּבָרְכֵנִי וְהִרְבִּיתָ אֶת־גְּבוּלִי
וְהָיְתָה יָדְךָ עִמִּי וְעָשִׂיתָ מֵּרָעָה לְבִלְתִּי עָצְבִּי וַיָּבֵא אֱלֹהִים
יא אֵת אֲשֶׁר־שָׁאָל׃ וּכְלוּב אֲחִי־שׁוּחָה הוֹלִיד אֶת־מְחִיר
יב הוּא אֲבִי אֶשְׁתּוֹן׃ וְאֶשְׁתּוֹן הוֹלִיד אֶת־בֵּית רָפָא וְאֶת־
יג פָּסֵחַ וְאֶת־תְּחִנָּה אֲבִי עִיר־נָחָשׁ אֵלֶּה אַנְשֵׁי רֵכָה׃ וּבְנֵי

ג, יח׳ בס״א ומלכי־רם פתח באתנח כד׳ הודויהו ק׳
ד, ו׳ ס״א תֵּי׳ ז׳ וצחר קרי

[א] עֹצֶב.

יד קְנַז עָתְנִיאֵל וּשְׂרָיָה וּבְנֵי עָתְנִיאֵל חֲתַת׃ וּמְעוֹנֹתַי הוֹלִיד
אֶת־עָפְרָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־יוֹאָב אֲבִי גֵּיא חֲרָשִׁים כִּי
טו חֲרָשִׁים הָיוּ׃ וּבְנֵי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה עִירוּ אֵלָה וָנָעַם וּבְנֵי
טז אֵלָה וּקְנַז׃ וּבְנֵי יְהַלֶּלְאֵל זִיף וְזִיפָה תִּירְיָא וַאֲשַׂרְאֵל׃
יז וּבֶן־עֶזְרָה יֶתֶר וּמֶרֶד וְעֵפֶר וְיָלוֹן וַתַּהַר אֶת־מִרְיָם וְאֶת־
יח שַׁמַּי וְאֶת־יִשְׁבָּח אֲבִי אֶשְׁתְּמֹעַ׃ וְאִשְׁתּוֹ הַיְהֻדִיָּה יָלְדָה
אֶת־יֶרֶד אֲבִי גְדוֹר וְאֶת־חֶבֶר אֲבִי שׂוֹכוֹ וְאֶת־יְקוּתִיאֵל
אֲבִי זָנוֹחַ וְאֵלֶּה בְּנֵי בִּתְיָה בַת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח מָרֶד׃
יט וּבְנֵי אֵשֶׁת הוֹדִיָּה אֲחוֹת נַחַם אֲבִי קְעִילָה הַגַּרְמִי וְאֶשְׁתְּמֹעַ
כ הַמַּעֲכָתִי׃ וּבְנֵי שִׁימוֹן אַמְנוֹן וְרִנָּה בֶּן־חָנָן וְתוּלוֹן וּבְנֵי
כא יִשְׁעִי זוֹחֵת וּבֶן־זוֹחֵת׃ בְּנֵי שֵׁלָה בֶן־יְהוּדָה עֵר אֲבִי לֵכָה
וְלַעְדָּה אֲבִי מָרֵשָׁה וּמִשְׁפְּחוֹת בֵּית־עֲבֹדַת הַבֻּץ לְבֵית
כב אַשְׁבֵּעַ׃ וְיוֹקִים וְאַנְשֵׁי כֹזֵבָא וְיוֹאָשׁ וְשָׂרָף אֲשֶׁר־בָּעֲלוּ
כג לְמוֹאָב וְיָשֻׁבִי לָחֶם וְהַדְּבָרִים עַתִּיקִים׃ הֵמָּה הַיּוֹצְרִים
וְיֹשְׁבֵי נְטָעִים וּגְדֵרָה עִם־הַמֶּלֶךְ בִּמְלַאכְתּוֹ יָשְׁבוּ שָׁם׃
כד כה בְּנֵי שִׁמְעוֹן נְמוּאֵל וְיָמִין יָרִיב זֶרַח שָׁאוּל׃ שַׁלֻּם
כו בְּנוֹ מִבְשָׂם בְּנוֹ מִשְׁמָע בְּנוֹ׃ וּבְנֵי מִשְׁמָע חַמּוּאֵל בְּנוֹ
כז זַכּוּר בְּנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ׃ וּלְשִׁמְעִי בָּנִים שִׁשָּׁה עָשָׂר וּבָנוֹת
שֵׁשׁ וּלְאֶחָיו אֵין בָּנִים רַבִּים וְכֹל מִשְׁפַּחְתָּם לֹא הִרְבּוּ
כח עַד־בְּנֵי יְהוּדָה׃ וַיֵּשְׁבוּ בִּבְאֵר־שֶׁבַע וּמוֹלָדָה וַחֲצַר שׁוּעָל׃
כט ל וּבְבִלְהָה וּבְעֶצֶם וּבְתוֹלָד׃ וּבִבְתוּאֵל וּבְחָרְמָה וּבְצִקְלָג׃
לא וּבְבֵית מַרְכָּבוֹת וּבַחֲצַר סוּסִים וּבְבֵית בִּרְאִי וּבְשַׁעֲרָיִם
לב אֵלֶּה עָרֵיהֶם עַד־מְלֹךְ דָּוִיד׃ וְחַצְרֵיהֶם עֵיטָם וָעַיִן רִמּוֹן
לג וְתֹכֶן וְעָשָׁן עָרִים חָמֵשׁ׃ וְכָל־חַצְרֵיהֶם אֲשֶׁר סְבִיבוֹת
הֶעָרִים הָאֵלֶּה עַד־בָּעַל זֹאת מוֹשְׁבֹתָם וְהִתְיַחְשָׂם לָהֶם׃
לד לה וּמְשׁוֹבָב וְיַמְלֵךְ וְיוֹשָׁה בֶּן־אֲמַצְיָה׃ וְיוֹאֵל וְיֵהוּא בֶּן־
לו יוֹשִׁבְיָה בֶן־שְׂרָיָה בֶּן־עֲשִׂיאֵל׃ וְאֶלְיוֹעֵינַי וְיַעֲקֹבָה וִישׁוֹחָיָה

יג׳ טו׳ פתח בס״פ   טז׳ בס״א תִּרְ׳   יז׳ בס״א בָּח   כ׳ ותולן קרי

13 און די זין פון קְנַז זיינען געווען: עָתניאֵל, און שׂרָיָה. און די זין פון עָתניאֵלן: חַתַת. 14 און מְעוֹנוֹתַי האָט געבאָרן עָפרָהן; און שׂרָיָה האָט געבאָרן יוֹאָב דעם פאָטער פון גֵיא־חֲרָשים[א]; וואָרום זיי זיינען געווען מייסטערס. 15 און די זין פון כָּלֵב דעם זון פון יפוּנֶהן זיינען געווען: עִירו, אֵלָה, און נַעַם. און די זין פון אֵלָהן: קנַז.

16 און די זין פון יהַלֶלאֵלן: זיף, און זיפָה, תיריאָ, און אֲשַׂראֵל. 17 און די זין פון עֶזרָהן: יֶתֶר, און מֶרֶד, און עֵפֶר, און יָלון. און זי האָט געבאָרן מִריָמען, און שַמַין, און יִשבַּח דעם פאָטער פון אֶשתמוֹעַ — 18 און זיין ווייב פון יהודה האָט געבאָרן יֶרֶד דעם פאָטער פון גדור, און חֶבֶר דעם פאָטער פון שׂוֹכוֹ, און יקותיאֵל דעם פאָטער פון זָנוֹחַ — און דאָס זיינען די זין פון בִּתיָה דער טאָכטער פון פַּרעהן, וואָס מֶרֶד האָט גענומען.

19 און די זין פון הוֹדִיָהס ווייב, דער שוועסטער פון נַחַם דעם פאָטער פון קעִילָה, זיינען געווען: דער גַרמי, און אֶשתמוֹעַ דער מַעֲכָתי. 20 און די זין פון שימונען: אַמנון, און רִנָה, בֶּן־חָנָן, און תילון. און די זין פון יִשעִין: זוחֵת, און בֶּן־זוחֵת.

21 די קינדער פון שֵלָה דעם זון פון יהודהן: עֵר דער פאָטער פון לֵכָה, און לַעְדָה דער פאָטער פון מָרֵשָה, און די משפחות פון דעם הויז פון די ליינענאַרבעטער פון דעם הויז פון אַשבֵּעַ; 22 און יוקים, און די מענטשן פון כּוֹזֵבאָ, און יואָש, און שָׂרָף, וואָס האָבן געהערשט איבער מוֹאָב, און יָשוּבִי־לֶחֶם. און די געשיכטע איז אַן אַלטע. 23 דאָס זיינען געווען די טעפּער, און די וואָס זיינען געזעסן אין פלאַנצגערטנער און געהעפטן; ביי דעם מלך אין זיין ווירטשאַפט זיינען זיי דאָרטן געזעסן.

24 די זין פון שמעונען: נמואֵל, און יָמין, יָריב, זֶרַח, שָאול. 25 זיין זון איז געווען שַלום, זיין זון מִבשָם, זיין זון מִשמָע. 26 און די קינדער פון מִשמָען זיינען געווען: זיין זון חַמואֵל, זיין זון זַכּור, זיין זון שִמעִי. 27 און שִמעִי האָט געהאַט זעכצן זין און זעקס טעכטער; אָבער זיינע ברידער האָבן ניט געהאַט פיל קינדער, און זייער גאַנצע משפחה האָט זיך ניט געמערט אַזוי ווי די קינדער פון יהודה.

28 און זיי זיינען געזעסן אין באֵר־שֶבַע, און מוֹלָדָה, און חַצַר־שועָל; 29 און אין בִּלהָה, און אין עֶצֶם, און אין תוֹלָד; 30 און אין בתואֵל, און אין חָרמָה, און אין ציקלַג; 31 און אין בֵּית־מַרכָּבות, און אין חַצַר־סוסים, און אין בֵּית־בִּראי, און אין שַעֲרַיִם. דאָס זיינען געווען זייערע שטעט ביז דוד איז געוואָרן מלך. 32 און זייערע דערפער זיינען געווען: עֵיטָם, און עַיִן, רִמון, און תוֹכֶן, און עָשָן — פינף שטעט; 33 און אַלע זייערע דערפער וואָס אַרום די דאָזיקע שטעט, ביז בַּעַל. דאָס זיינען געווען זייערע וווינערטער, און זייער יחוס־בריוו איז געווען לויט זיי.

34 און מְשוֹבָב, און יַמלֵך, און יוֹשָה, דער זון פון אַמַציָהן; 35 און יוֹאֵל, און יֵהוא דער זון פון יוֹשִביָה דעם זון פון שׂרָיָה דעם זון פון עַשִׂיאֵלן; 36 און אֶליוֹעֵינַי, און יַעקוֹבָה, און ישוֹחָיָה, און עַשָׂיָה, און עֲדיאֵל, און ישִׂימִאֵל,

[א] ד. ה. טאָל פון מייסטערס.

און בָּנָיָה; 37 און זיזאָ דער זון פון שִׁפְעִי דעם זון פון אַלוֹן,
דעם זון פון יְדָיָה, דעם זון פון שִׁמרי, דעם זון פון שְׁמַעיָהן–
38 דידאָזיקע וואָס קומען דאָ מיט די נעמען, זיינען געווען
פירשטן אין זייערע משפחות; און זייערע פאָטערהייזער
האָבן זיך שטאַרק פאַרשפּרייט. 39 און זיי זיינען אַוועק
צום אַיינגאַנג פון גדוֹר, ביז צום מזרח פון טאָל, צו זוכן
פיטערונג פאַר זייערע שאָף. 40 און זיי האָבן געפונען אַ
פעטע און גוטע פיטערונג, און דאָס לאַנד איז געווען
גערַאם, און רואיק, און בּשַׁלווה; וואָרום פון חָם זיינען
געווען די וואָס זיינען דאָרטן געזעסן פריער. 41 און די־
דאָזיקע וואָס זיינען דאָ פאַרשריבּן מיט די נעמען, זיינען
געקומען אין די טעג פון יְחִזקִיָה דעם מלך פון יהודה, און
האָבן געשלאָגן זייערע געצעלטן, און די מְעוּנים וואָס האָבן
זיך דאָרטן געפונען, און זיי האָבן זיי פאַרוויסט ביז אויף
היינטיקן טאָג, און האָבן זיך באַזעצט אויף זייער אָרט;
וואָרום דאָרטן איז געווען פיטערונג פאַר זייערע שאָף.
42 און פון זיי, פון די קינדער פון שמעון, זיינען אַוועק צום
באַרג שֵׂעִיר פינף הונדערט מאַן, און פלַטיָה, און נְעַריָה,
און רפָיָה, און עוזיאֵל, די זין פון יִשְׁעִין, זיי פאַרויס. 43 און
זיי האָבן געשלאָגן דעם אַנטרונענעם איבערבלייב פון
עֲמָלֵק, און זיינען דאָרטן געבליבן זיצן ביז אויף היינטיקן
טאָג.

ה

1 און די זין פון ראובן דעם בכוֹר פון ישׂראלן–
וואָרום ער איז געווען דער בכוֹר, אָבער אַז ער
האָט פאַרשוועכט דאָס געלעגער פון זיין פאָטער[א], איז זיי בכוֹרה אַוועקגעגעבן געוואָרן צו די קינדער פון יוסף
דעם זון פון ישׂראלן, הגם ניט זיך צו רעכענען אין דעם יחוס־בריוו אויף דער בכוֹרה; 2 וואָרום יהודה האָט
אַריבערגעשטיגן זיינע ברידער, און פון אים איז אַרויס דער פירשט; אָבער די בכוֹרה איז געווען יוספס– 3 די זין
פון ראובן דעם בכוֹר פון ישׂראלן זיינען געווען: חֲנוֹך, און פַלוּא, חֶצרוֹן, און כַּרמי. 4 די קינדער פון יוֹאֵלן זיינען
געווען: זיין זון שְׁמַעיָה, זיין זון גוֹג, זיין זון שִׁמעִי; 5 זיין זון מִיכָה, זיין זון רְאָיָה, זיין זון בַּעַל; 6 זיין זון בּאֵרָה, וואָס
תִּלְגַת־פִּלְנֶסֶר דער מלך פון אַשור האָט פאַרטריבן; ער איז געווען דער פירשט פון די ראובֵנים. 7 און זיינע ברידער
לויט זיינע משפחות, זיך יחוסנדיק לויט זייערע געבורטן, זיינען געווען: דער הויפּט יְעִיאֵל, און זכַריָהו; 8 און בֶּלַע
דער זון פון עָזָז דעם זון פון שֶׁמַע, דעם זון פון יוֹאֵלן, וואָס איז געזעסן אין עֲרוֹעֵר, ביז נבוֹ און בַּעַל־מְעוֹן; 9 און
צו מזרח איז ער געזעסן ביז מע קומט צום מדבר, פון טייך פּרָת אָן; וואָרום זייערע פי האָבן זיך פאַרמערט אין
לאַנד גִלעָד. 10 און אין די טעג פון שָׁאולן האָבן זיי געמאַכט אַ מלחמה מיט די הַגריאים, און יענע זיינען געפאַלן
דורך זייער האַנט; און זיי האָבן זיך באַזעצט אין זייערע געצעלטן איבער דער גאַנצער געגנט צו מזרח פון גִלעָד.

לז וַעֲשָׂיָה וַעֲדִיאֵל וִישִׂימִאֵל וּבְנָיָה׃ וְזִיזָא בֶן־שִׁפְעִי בֶן־אַלּוֹן
לח בֶּן־יְדָיָה בֶּן־שִׁמְרִי בֶּן־שְׁמַעְיָה׃ אֵלֶּה הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת
לט נְשִׂיאִים בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ לָרוֹב׃ וַיֵּלְכוּ
לִמְבוֹא גְדֹר עַד לְמִזְרַח הַגָּיְא לְבַקֵּשׁ מִרְעֶה לְצֹאנָם׃
מ וַיִּמְצְאוּ מִרְעֶה שָׁמֵן וָטוֹב וְהָאָרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת
מא וּשְׁלֵוָה כִּי מִן־חָם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים׃ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה
הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי ׀ יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת־
אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־הַמְּעִינִים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֻם
עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם כִּי־מִרְעֶה לְצֹאנָם שָׁם׃
מב וּמֵהֶם ׀ מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ לְהַר שֵׂעִיר אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ
מֵאוֹת וּפְלַטְיָה וּנְעַרְיָה וּרְפָיָה וְעֻזִּיאֵל בְּנֵי יִשְׁעִי בְּרֹאשָׁם׃
מג וַיַּכּוּ אֶת־שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לַעֲמָלֵק וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד
הַיּוֹם הַזֶּה׃

ה

א וּבְנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר־יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא הַבְּכוֹר וּבְחַלְּלוֹ יְצוּעֵי
אָבִיו נִתְּנָה בְּכֹרָתוֹ לִבְנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא לְהִתְיַחֵשׂ
ב לַבְּכֹרָה׃ כִּי יְהוּדָה גָּבַר בְּאֶחָיו וּלְנָגִיד מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה
ג לְיוֹסֵף׃ בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרוֹן
ד ה וְכַרְמִי׃ בְּנֵי יוֹאֵל שְׁמַעְיָה בְנוֹ גּוֹג בְּנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ׃ מִיכָה
ו בְנוֹ רְאָיָה בְנוֹ בַּעַל בְּנוֹ׃ בְּאֵרָה בְנוֹ אֲשֶׁר הֶגְלָה תִּלְּגַת
ז פִּלְנְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשֻּׁר הוּא נָשִׂיא לָראוּבֵנִי׃ וְאֶחָיו
לְמִשְׁפְּחֹתָיו בְּהִתְיַחֵשׂ לְתֹלְדוֹתָם הָרֹאשׁ יְעִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ׃
ח וּבֶלַע בֶּן־עָזָז בֶּן־שֶׁמַע בֶּן־יוֹאֵל הוּא יוֹשֵׁב בַּעֲרֹעֵר וְעַד־
ט נְבוֹ וּבַעַל מְעוֹן׃ וְלַמִּזְרָח יָשַׁב עַד־לְבוֹא מִדְבָּרָה לְמִן
י הַנָּהָר פְּרָת כִּי מִקְנֵיהֶם רָבוּ בְּאֶרֶץ גִּלְעָד׃ וּבִימֵי שָׁאוּל
עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִאִים וַיִּפְּלוּ בְּיָדָם וַיֵּשְׁבוּ בְּאָהֳלֵיהֶם
יא עַל־כָּל־פְּנֵי מִזְרָח לַגִּלְעָד׃ וּבְנֵי־גָד לְנֶגְדָּם יָשְׁבוּ

ד, מא׳ המעינים קרי

[א] זע בראשית לה, 22.

בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ יוֹאֵל הָרֹאשׁ וְשָׁפָם הַמִּשְׁנֶה יב
וְיַעְנַי וְשָׁפָט בַּבָּשָׁן׃ וַאֲחֵיהֶם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם מִיכָאֵל יג
וּמְשֻׁלָּם וְשֶׁבַע וְיוֹרַי וְיַעְכָּן וְזִיעַ וָעֵבֶר שִׁבְעָה׃
אֵלֶּה ׀ בְּנֵי אֲבִיחַיִל בֶּן־חוּרִי בֶּן־יָרוֹחַ בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מִיכָאֵל יד
בֶּן־יְשִׁישַׁי בֶּן־יַחְדּוֹ בֶּן־בּוּז׃ אֲחִי בֶּן־עַבְדִּיאֵל בֶּן־גּוּנִי טו
רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם׃ וַיֵּשְׁבוּ בַּגִּלְעָד בַּבָּשָׁן וּבִבְנֹתֶיהָ טז
וּבְכָל־מִגְרְשֵׁי שָׁרוֹן עַל־תּוֹצְאוֹתָם׃ כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ בִּימֵי יז
יוֹתָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃
בְּנֵי־רְאוּבֵן וְגָדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה מִן־בְּנֵי־חַיִל אֲנָשִׁים יח
נֹשְׂאֵי מָגֵן וְחֶרֶב וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים
וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי צָבָא׃ וַיַּעֲשׂוּ יט
מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִיאִים וִיטוּר וְנָפִישׁ וְנוֹדָב׃ וַיֵּעָזְרוּ כ
עֲלֵיהֶם וַיִּנָּתְנוּ בְיָדָם הַהַגְרִיאִים וְכֹל שֶׁעִמָּהֶם כִּי לֵאלֹהִים
זָעֲקוּ בַּמִּלְחָמָה וְנַעְתּוֹר לָהֶם כִּי־בָטְחוּ בוֹ׃ וַיִּשְׁבּוּ כא
מִקְנֵיהֶם גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים
אֶלֶף וַחֲמוֹרִים אַלְפָּיִם וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אָלֶף׃ כִּי־חֲלָלִים כב
רַבִּים נָפָלוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה וַיֵּשְׁבוּ תַחְתֵּיהֶם עַד־
הַגֹּלָה׃ וּבְנֵי חֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יָשְׁבוּ בָּאָרֶץ מִבָּשָׁן כג
עַד־בַּעַל חֶרְמוֹן וּשְׂנִיר וְהַר־חֶרְמוֹן הֵמָּה רָבוּ׃ וְאֵלֶּה כד
רָאשֵׁי בֵית־אֲבוֹתָם וְעֵפֶר וְיִשְׁעִי וֶאֱלִיאֵל וְעַזְרִיאֵל וְיִרְמְיָה
וְהוֹדַוְיָה וְיַחְדִּיאֵל אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת רָאשִׁים
לְבֵית אֲבוֹתָם׃ וַיִּמְעֲלוּ בֵּאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ כה
אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם׃
וַיָּעַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־רוּחַ ׀ פּוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאֶת־רוּחַ כו
תִּלְגַת פִּלְנֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּגְלֵם לָראוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי
שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְבִיאֵם לַחְלַח וְחָבוֹר וְהָרָא וּנְהַר גּוֹזָן עַד
הַיּוֹם הַזֶּה׃ בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ כז

יד׳ נ״א יחדי כתיב   כו׳ א׳ סה

11 און די קינדער פון גָד זיינען געזעסן אַקעגן זיי אין לאַנד בָּשָן ביז סַלכָה; 12 יוֹאֵל דער הויפּט, און שָפָם דער צווייטער, און יַעְנַי, און שָפָט, אין בָּשָן; 13 און זייערע ברידער לויט זייערע פאָטערהייזער: מִיכָאֵל, און משוּלָם, און שֶבַע, און יוֹרַי, און יַעְכָּן, און זִיעַ, און עֵבֶר – זיבן. 14 דאָס זיינען די זין פון אֲבִיחַיִל דעם זון פון חוּרִי, דעם זון פון יָרוֹחַ, דעם זון פון גִלעָד, דעם זון פון מִיכָאֵל, דעם זון פון ישִישַי, דעם זון פון יַחדוֹ, דעם זון פון בּוּז. 15 אֲחִי דער זון פון עַבדִיאֵל דעם זון פון גוּנִי איז געווען דער הויפּט פון זייערע פאָטערהייזער. 16 און זיי זיינען געזעסן אין גִלעָד אין בָּשָן, און אין אירע טעכטערשטעט, און אין אַלע אָפענע ערטער פון פּלוין, ביי זייערע אויסלאָזן. 17 זיי אַלע האָבן זיך פאַרצייכנט אין די טעג פון יוֹתָם דעם מלך פון יהודה, און אין די טעג פון יָרָבעָם דעם מלך פון ישׂראל.

18 די קינדער פון ראוּבן, און די גָדים, און דער האַלבער שבט מנשה – פון העלדישע יונגען, מענטשן וואָס טראָגן אַ שילד און אַ שווערד, און שפּאַנען אַ בויגן, און זיינען געלערנט אין מלחמה, זיינען געווען פיר און פערציק טויזנט און זיבן הונדערט און זעכציק וואָס גייען אַרויס אין חיל. 19 און זיי האָבן געמאַכט אַ מלחמה מיט די הַגריאים, און יטוּר, און נָפיש, און נוֹדָב. 20 און זיי זיינען געהאָלפן געוואָרן אַקעגן זיי, און די הַגריאים און אַלע וואָס מיט זיי זיינען געגעבן געוואָרן אין זייער האַנט; וואָרום זיי האָבן געשריען צו גאָט אין דער מלחמה, און ער האָט זיך געלאָזט דערבעטן פון זיי, ווייל זיי האָבן זיך פאַרזיכערט אויף אים. 21 און זיי האָבן געפאַנגען זייערע פי: זייערע קעמלען פופציק טויזנט, און שאָף צוויי הונדערט און פופציק טויזנט, און אייזלען צוויי טויזנט, און נפשות מענטשן הונדערט טויזנט. 22 וואָרום עס זיינען געפאַלן פיל דערשלאָגענע, ווייל די מלחמה איז געווען פון גאָט. און זיי זיינען געזעסן אויף דעם אָרט פון זיי ביז צום גלות.

23 און די קינדער פון דעם האַלבן שבט מנשה זיינען געזעסן אין לאַנד, פון בָּשָן ביז בַּעַל־חֶרמוֹן, און שׂניר, און דעם באַרג חֶרמוֹן. זיי האָבן זיך געמערט. 24 און דאָס זיינען די הויפּטלייט פון זייערע פאָטערהייזער: עֵפֶר, און יִשעִי, און אֱלִיאֵל, און עַזרִיאֵל, און יִרמְיָה, און הוֹדַוְיָה, און יַחדִיאֵל, מענטשן העלדישע גיבורים, מענטשן מיט נעמען, הויפּטן פון זייערע פאָטערהייזער.

25 און זיי האָבן געפעלשט אָן דעם גאָט פון זייערע עלטערן, און זיינען געווען פאַרפירט נאָך די געטער פון די פעלקער פון לאַנד, וואָס גאָט האָט פאַרטיליקט פון פאַר זיי. 26 און דער גאָט פון ישׂראל האָט דערוועקט דעם גייסט פון פול דעם מלך פון אַשור, און דעם גייסט פון תִּלגַת־פִּלְנֶסֶר דעם מלך פון אַשור, און ער האָט זיי פאַרטריבן – די ראוּבֵנים, און די גָדים, און דעם האַלבן שבט מנשה, און ער האָט זיי געבראַכט קיין לַחלַח, און חָבוֹר, און הָרָא, און בײַם טײַך גוֹזָן, ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

27 די זין פון לֵוִין: גֵרשון, קְהָת, און מְרָרִי. 28 און די זין פון קְהָתן: עַמְרָם, יִצְהָר, און חֶברון, און עוזיאֵל. 29 און די קינדער פון עַמְרָמען: אַהרן, און משה, און מרים. און די זין פון אַהרנען: נָדָב, און אֲביהוא, אֶלעָזָר, און איתָמָר. 30 אֶלעָזָר האָט געבאָרן פינחסן; פינחס האָט געבאָרן אֲבישוּעַן. 31 און אֲבישוּעַ האָט געבאָרן בוקין, און בוקי האָט געבאָרן עוזין. 32 און עוזי האָט געבאָרן זַרחיָהן, און זַרחיָה האָט געבאָרן מְריוֹתן. 33 מְריוֹת האָט געבאָרן אֲמַריָהן, און אֲמַריָה האָט געבאָרן אֲחיטובן. 34 און אֲחיטוב האָט געבאָרן צָדוקן, און צָדוק האָט געבאָרן אֲחימַעַצן. 35 און אֲחימַעַץ האָט געבאָרן עֲזַריָהן, און עֲזַריָה האָט געבאָרן יוֹחָנָנען. 36 און יוֹחָנָן האָט געבאָרן עֲזַריָהן; דאָס איז דער וואָס איז געווען אַ כֹּהן אין דעם הויז וואָס שלמה האָט געבויט אין ירושָלַיִם. 37 און עֲזַריָה האָט געבאָרן אֲמַריָהן, און אֲמַריָה האָט געבאָרן אֲחיטובן. 38 און אֲחיטוב האָט געבאָרן צָדוקן, און צָדוק האָט געבאָרן שַלומען. 39 און שַלום האָט געבאָרן חִלקִיָהן, און חִלקִיָה האָט געבאָרן עֲזַריָהן. 40 און עֲזַריָה האָט געבאָרן שְׂרָיָהן, און שְׂרָיָה האָט געבאָרן יהוֹצָדָקן. 41 און יהוֹצָדָק איז אַוועק אין גלות, ווען גאָט האָט פאַרטריבן יהודה און ירושָלַיִם דורך דער האַנט פון נבוכַדנֶצַרן.

כח וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ כט וּבְנֵי עַמְרָם
אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וּמִרְיָם וּבְנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר
ל וְאִיתָמָר׃ אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת־פִּינְחָס פִּינְחָס הֹלִיד אֶת־
לא אֲבִישׁוּעַ׃ וַאֲבִישׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־בֻּקִּי וּבֻקִּי הוֹלִיד אֶת־עֻזִּי׃
לב וְעֻזִּי הוֹלִיד אֶת־זְרַחְיָה וּזְרַחְיָה הוֹלִיד אֶת־מְרָיוֹת׃ לג מְרָיוֹת
לד הוֹלִיד אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב׃ וַאֲחִיטוּב
לה הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־אֲחִימָעַץ׃ וַאֲחִימַעַץ
לו הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־יוֹחָנָן׃ וְיוֹחָנָן הוֹלִיד
אֶת־עֲזַרְיָה הוּא אֲשֶׁר כִּהֵן בַּבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה
לז בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיּוֹלֶד עֲזַרְיָה אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־
לח אֲחִיטוּב׃ וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־
לט שַׁלּוּם׃ וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת־
מ עֲזַרְיָה׃ וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־שְׂרָיָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־
מא יְהוֹצָדָק׃ וִיהוֹצָדָק הָלַךְ בְּהַגְלוֹת יְהוָה אֶת־יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִָם בְּיַד נְבֻכַדְנֶאצַּר׃

ו

א בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשֹׁם קְהָת וּמְרָרִי׃ ב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹם
ג לִבְנִי וְשִׁמְעִי׃ וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃
ד בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמֻשִׁי וְאֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַלֵּוִי לַאֲבֹתֵיהֶם׃
ה לְגֵרְשׁוֹם לִבְנִי בְנוֹ יַחַת בְּנוֹ זִמָּה בְנוֹ׃ ו יוֹאָח בְּנוֹ עִדּוֹ בְנוֹ
ז זֶרַח בְּנוֹ יְאָתְרַי בְּנוֹ׃ בְּנֵי קְהָת עַמִּינָדָב בְּנוֹ קֹרַח בְּנוֹ
ח אַסִּיר בְּנוֹ׃ ט אֶלְקָנָה בְנוֹ וְאֶבְיָסָף בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ׃ תַּחַת
י בְּנוֹ אוּרִיאֵל בְּנוֹ עֻזִּיָּה בְנוֹ וְשָׁאוּל בְּנוֹ׃ וּבְנֵי אֶלְקָנָה
יא עֲמָשַׂי וַאֲחִימוֹת׃ אֶלְקָנָה בְּנוֹ אֶלְקָנָה צוֹפַי בְּנוֹ וְנַחַת
יב בְּנוֹ׃ אֱלִיאָב בְּנוֹ יְרֹחָם בְּנוֹ אֶלְקָנָה בְנוֹ׃ יג וּבְנֵי שְׁמוּאֵל
יד הַבְּכֹר וַשְׁנִי וַאֲבִיָּה׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי לִבְנִי בְנוֹ שִׁמְעִי
טו בְנוֹ עֻזָּה בְנוֹ׃ שִׁמְעָא בְנוֹ חַגִּיָּה בְנוֹ עֲשָׂיָה בְנוֹ׃

ו, יא׳ בני ק׳

ו 1 די זין פון לֵוִין: גֵרשום, קְהָת, און מְרָרִי. 2 דאָס זיינען די נעמען פון גֵרשומס זין: לִבני, און שִמעִי. 3 און די זין פון קְהָתן זיינען געווען: עַמְרָם, און יִצהָר, און חֶברון, און עוזיאֵל. 4 די זין פון מְרָרין: מַחלי, און מושי. און דאָס זיינען די משפחות פון לֵוִי לויט זייערע עלטערן.

5 פון גֵרשומען: זיין זון לִבני, זיין זון יַחַת, זיין זון זִמָה; 6 זיין זון יוֹאָח, זיין זון עִדו, זיין זון זֶרַח, זיין זון יאָתרַי.

7 די קינדער פון קְהָתן: זיין זון עַמינָדָב, זיין זון קֹרַח, זיין זון אַסיר; 8 זיין זון אֶלקָנָה, און זיין זון אֶביָסָף, און זיין זון אַסיר; 9 זיין זון תַחַת, זיין זון אוריאֵל, זיין זון עוזִיָה, און זיין זון שָאול. 10 און די קינדער פון אֶלקָנָהן: עֲמָשַי, און אֲחימות, 11 [און] אֶלקָנָה. די קינדער פון אֶלקָנָהן: זיין זון צוֹפַי, און זיין זון נַחַת; 12 זיין זון אֱליאָב, זיין זון ירוֹחָם, זיין זון אֶלקָנָה. 13 און די זין פון שמואלן: דער בְּכור וַשני, און אֲביָה.

14 די קינדער פון מְרָרין: מַחלי; זיין זון לִבני, זיין זון שִמעִי, זיין זון עוזָה; 15 זיין זון שִמעָא, זיין זון חַגִיָה, זיין זון עֲשָׂיָה.

טו וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִיד עַל־יְדֵי־שִׁיר בֵּית יְהוָה מִמְּנוֹחַ
טז הָאָרוֹן׃ וַיִּהְיוּ מְשָׁרְתִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד בַּשִּׁיר
עַד־בְּנוֹת שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה בִּירוּשָׁלָםִ וַיַּעַמְדוּ
יז כְמִשְׁפָּטָם עַל־עֲבוֹדָתָם׃ וְאֵלֶּה הָעֹמְדִים וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי
יח הַקְּהָתִי הֵימָן הַמְשׁוֹרֵר בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־שְׁמוּאֵל׃ בֶּן־אֶלְקָנָה
יט בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֱלִיאֵל בֶּן־תּוֹחַ׃ בֶּן־צִיף בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־
כ מַחַת בֶּן־עֲמָשָׁי׃ בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־צְפַנְיָה׃
כא כב בֶּן־תַּחַת בֶּן־אַסִּיר בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח׃ בֶּן־יִצְהָר בֶּן־
כג קְהָת בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ וְאָחִיו אָסָף הָעֹמֵד עַל־
כד יְמִינוֹ אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ בֶּן־שִׁמְעָא׃ בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־בַּעֲשֵׂיָה
כה כו בֶּן־מַלְכִּיָּה׃ בֶּן־אֶתְנִי בֶן־זֶרַח בֶּן־עֲדָיָה׃ בֶּן־אֵיתָן בֶּן־
כז כח זִמָּה בֶּן־שִׁמְעִי׃ בֶּן־יַחַת בֶּן־גֵּרְשֹׁם בֶּן־לֵוִי׃ וּבְנֵי
מְרָרִי אֲחֵיהֶם עַל־הַשְּׂמֹאול אֵיתָן בֶּן־קִישִׁי בֶּן־עַבְדִּי בֶּן־
ל לא מַלּוּךְ׃ בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶן־אֲמַצְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה׃ בֶּן־אַמְצִי בֶּן־
לב בָּנִי בֶּן־שָׁמֶר׃ בֶּן־מַחְלִי בֶּן־מוּשִׁי בֶּן־מְרָרִי בֶּן־לֵוִי׃
לג וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם נְתוּנִים לְכָל־עֲבוֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית הָאֱלֹהִים׃
לד וְאַהֲרֹן וּבָנָיו מַקְטִירִים עַל־מִזְבַּח הָעוֹלָה וְעַל־מִזְבַּח
הַקְּטֹרֶת לְכֹל מְלֶאכֶת קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים וּלְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל
לה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי
לו אַהֲרֹן אֶלְעָזָר בְּנוֹ פִּינְחָס בְּנוֹ אֲבִישׁוּעַ בְּנוֹ׃ בֻּקִּי בְנוֹ עֻזִּי
לז בְנוֹ זְרַחְיָה בְנוֹ׃ מְרָיוֹת בְּנוֹ אֲמַרְיָה בְנוֹ אֲחִיטוּב בְּנוֹ׃
לח לט צָדוֹק בְּנוֹ אֲחִימַעַץ בְּנוֹ׃ וְאֵלֶּה מוֹשְׁבוֹתָם לְטִירוֹתָם
בִּגְבוּלָם לִבְנֵי אַהֲרֹן לְמִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי כִּי לָהֶם הָיָה
מ הַגּוֹרָל׃ וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וְאֶת־
מא מִגְרָשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ׃ וְאֶת־שְׂדֵה הָעִיר וְאֶת־חֲצֵרֶיהָ נָתְנוּ
מב לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ וְלִבְנֵי אַהֲרֹן נָתְנוּ אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט
אֶת־חֶבְרוֹן וְאֶת־לִבְנָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַתִּר וְאֶת־

כ׳ צוף קרי

[16] און דאָס זיינען די וואָס דוד האָט געשטעלט ביים זינגען אין הויז פון גאָט, נאָכדעם ווי דער אָרון איז געקומען צו זיין רו. [17] און זיי האָבן געדינט פאַר דעם מִשכּן פון אוהל־מוֹעד מיט געזאַנג, ביז שלמה האָט געבויט דאָס הויז פון גאָט אין ירושָלַיִם, און זיי האָבן זיך געשטעלט לויט זייער אָרדענונג ביי זייער דינסט. [18] און דאָס זיינען די וואָס זיינען דאָרטן געשטאַנען, מיט זייערע זין: פון די זין פון די קהָתים: הֵימָן דער זינגער, דער זון פון יוֹאֵל דעם זון פון שמואל, [19] דעם זון פון אֶלקָנָה, דעם זון פון ירוֹחָם, דעם זון פון אֶליאֵל, דעם זון פון תּוֹחַ, [20] דעם זון פון צוּף, דעם זון פון אֶלקָנָה, דעם זון פון מַחַת, דעם זון פון עֲמָשַׂי, [21] דעם זון פון אֶלקָנָה, דעם זון פון יוֹאֵל, דעם זון פון עֲזַריָה, דעם זון פון צפַניָה, [22] דעם זון פון תַּחַת, דעם זון פון אַסיר, דעם זון פון אֶביָסָף, דעם זון פון קֹרַח, [23] דעם זון פון יִצהָר, דעם זון פון קהָת, דעם זון פון לֵוִי, דעם זון פון ישׂראלן. [24] און זיין ברודער אָסָף איז געווען דער וואָס איז געשטאַנען צו זיין רעכטער האַנט: אָסָף דער זון פון בֶּרֶכיָהו דעם זון פון שִׁמעָא, [25] דעם זון פון מיכָאֵל, דעם זון פון בַּעֲשֵׂיָה, דעם זון פון מַלכִּיָה, [26] דעם זון פון אֶתני, דעם זון פון זֶרַח, דעם זון פון עֲדָיָה, [27] דעם זון פון אֵיתָן, דעם זון פון זִמָה, דעם זון פון שִׁמעִי, [28] דעם זון פון יַחַת, דעם זון פון גֵרשוֹם, דעם זון פון לֵוִין. [29] און זייערע ברידער די קינדער פון מְרָרי, אויף דער לינקער זייט: אֵיתָן דער זון פון קישי דעם זון פון עַבדי, דעם זון פון מַלוּך, [30] דעם זון פון חֲשַׁביָה, דעם זון פון אֲמַציָה, דעם זון פון חִלקִיָה, [31] דעם זון פון אַמצי, דעם זון פון בָּני, דעם זון פון שֶׁמֶר, [32] דעם זון פון מַחלי, דעם זון פון מושי, דעם זון פון מְרָרי, דעם זון פון לֵוִין. [33] און זייערע ברידער די לוִיִם זיינען געווען אָפּגעגעבן צו דעם גאַנצן דינסט פון דעם מִשכּן פון גאָטס הויז.

[34] און אַהרן און זיינע קינדער האָבן געדעמפט אויף דעם מזבח פאַר בראַנדאָפּפער און אויף דעם מזבח פאַר ווייריך; זיי זיינען געווען פאַר יעטוועדער אַרבעט פון דעם קָדשֵׁי־קָדשים, און אויף מכפּר צו זיין אויף ישׂראל, לויט אַלץ וואָס משה דער קנעכט פון גאָט האָט באַפוילן. [35] און דאָס זיינען די קינדער פון אַהרן: זיין זון אֶלעָזָר, זיין זון פינחס, זיין זון אֲבישוּעַ; [36] זיין זון בוקי, זיין זון עוזי, זיין זון זרחיָה; [37] זיין זון מְריוֹת, זיין זון אֲמַריָה, זיין זון אַחיטוב; [38] זיין זון צָדוֹק, זיין זון אֲחימַעַץ.

[39] און דאָס זיינען געווען זייערע וווינערטער לויט זייערע לאַגערדערפער אין זייער געמאַרק: צו די קינדער פון אַהרן פון דער משפּחה פון די קהָתים, ווייל זייערס איז געווען [דער ערשטער] גוֹרל, [40] זיי האָט מען געגעבן חֶברוֹן אין לאַנד יהודה מיט אירע פרייע פלעצער רונד אַרום איר. [41] אָבער דאָס פעלד פון דער שטאָט און אירע דערפער האָט מען געגעבן צו כָּלֵב דעם זון פון יפוּנֶהן. [42] און צו די קינדער פון אַהרן האָט מען געגעבן די שטעט פון אַנטרינונג,

חֶברון, און לִבנָה מיט אירע פרייע פלעצער, און יַתִּיר, און
אֶשתּמוֹעַ מיט אירע פרייע פלעצער; [43] און חִילֵן מיט
אירע פרייע פלעצער, דביר מיט אירע פרייע פלעצער;
[44] און עָשָן מיט אירע פרייע פלעצער, און בֵּית־שֶמֶש מיט
אירע פרייע פלעצער. [45] און פון שבט בנימין: גֶבַע מיט
אירע פרייע פלעצער, און עָלֶמֶת מיט אירע פרייע פלע־
צער, און עֲנָתוֹת מיט אירע פרייע פלעצער. אַלע זייערע
שטעט, דרייצן שטעט, לויט זייערע משפחות.

[46] און פאַר די איבעריקע קינדער פון קהָת, פון
דער משפחה פון דעם שבט, פון דעם האַלבן שבט, פון
האַלב מנשה, לויט גורל, צען שטעט. [47] און פאַר די קינ־
דער פון גֵרשום לויט זייערע משפחות, פון שבט יִשָשכָר,
און פון שבט אָשֵר, און פון שבט נפתלי, און פון שבט מנשה
אין בָשָן, דרייצן שטעט. [48] פאַר די קינדער פון מְרָרִי
לויט זייערע משפחות, פון שבט ראובן, און פון שבט גָד,
און פון שבט זבולון, לויט גורל, צוועלף שטעט.

[49] און די קינדער פון ישׂראל האָבן געגעבן צו די
לוִיִים די שטעט מיט זייערע פרייע פלעצער. [50] און זיי
האָבן געגעבן לויט גורל, פון דעם שבט פון די קינדער
פון יהודה, און פון דעם שבט פון די קינדער פון שמעון,
און פון דעם שבט פון די קינדער פון בנימין, דיזאָזיקע
שטעט וואָס מע רופט דאָ אָן מיט די נעמען.

[51] און טייל פון די משפחות פון די קינדער פון קהָת האָבן געהאַט די שטעט פון זייער געמאַרק פון שבט אפרים.
[52] און מע האָט זיי געגעבן די שטעט פון אַנטרינונג, שכֶם מיט אירע פרייע פלעצער אויפן באַרג אפרים, און גֶזֶר
מיט אירע פרייע פלעצער; [53] און יָקמְעָם מיט אירע פרייע פלעצער, און בֵּית־חוֹרוֹן מיט אירע פרייע פלעצער.
[54] און אַיָלוֹן מיט אירע פרייע פלעצער, און גַת־רִמוֹן מיט אירע פרייע פלעצער. [55] און פון דעם האַלבן שבט מנשה:
עָנֵר מיט אירע פרייע פלעצער, און בִּלעָם מיט אירע פרייע פלעצער, פאַר דער משפחה פון די איבעריקע קינ־
דער פון קהָת.

[56] פאַר די קינדער פון גֵרשום, פון דער משפחה פון דעם האַלבן שבט מנשה: גוֹלָן אין בָשָן מיט אירע פרייע
פלעצער, און עַשתָּרוֹת מיט אירע פרייע פלעצער. [57] און פון שבט יִשָשכָר: קֶדֶש מיט אירע פרייע פלעצער,
דָבְרַת מיט אירע פרייע פלעצער. [58] און ראָמוֹת מיט אירע פרייע פלעצער, און עָנֵם מיט אירע פרייע פלע־
צער. [59] און פון שבט אָשֵר: מָשָל מיט אירע פרייע פלעצער, און עַבדוֹן מיט אירע פרייע פלעצער. [60] און חוּקוֹק
מיט אירע פרייע פלעצער, און רחוֹב מיט אירע פרייע פלעצער. [61] און פון שבט נפתלי: קֶדֶש אין גָלִיל מיט

מג אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חִילֵן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־
מד דְּבִיר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־עָשָׁן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית
מה שֶׁמֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן אֶת־גֶּבַע וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עֲנָתוֹת וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ כָּל־עָרֵיהֶם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר בְּמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם׃
מו וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפַּחַת הַמַּטֶּה מִמַּחֲצִית
מז מַטֵּה חֲצִי מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרָל עָרִים עָשֶׂר׃ וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹם
לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי
מח וּמִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה בַּבָּשָׁן עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ לִבְנֵי
מְרָרִי לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה
מט זְבוּלֻן בַּגּוֹרָל עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
נ לַלְוִיִּם אֶת־הֶעָרִים וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם׃ וַיִּתְּנוּ בַגּוֹרָל מִמַּטֵּה
בְנֵי־יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן וּמִמַּטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן אֵת
הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־יִקְרְאוּ אֶתְהֶם בְּשֵׁמוֹת׃
נא וּמִמִּשְׁפְּחוֹת בְּנֵי קְהָת וַיְהִי עָרֵי גְבוּלָם מִמַּטֵּה אֶפְרָיִם׃
נב וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ בְּהַר
נג אֶפְרָיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־יָקְמְעָם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
נד וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
נה וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּחֲצִית מַטֵּה מְנַשֶּׁה
אֶת־עָנֵר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בִּלְעָם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
נו לְמִשְׁפַּחַת לִבְנֵי־קְהָת הַנּוֹתָרִים׃ לִבְנֵי גֵּרְשׁוֹם
מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
נז וְאֶת־עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר אֶת־
נח קֶדֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־
רָאמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עָנֵם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
נט וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מָשָׁל וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־
ס מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חוּקֹק וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־
סא מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־

מג׳ בס״א חילז מה׳ בס״א עָלֶ׳

מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־חַמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־קִרְיָתַיִם וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ׃ לִבְנֵי מְרָרִי הַנּוֹתָרִים מִמַּטֵּה זְבוּלֻן אֶת־ סב
רִמּוֹנוֹ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־תָּבוֹר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמֵעֵבֶר סג
לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ לְמִזְרַח הַיַּרְדֵּן מִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַהְצָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־קְדֵמוֹת סד
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מֵיפַעַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה־ סה
גָד אֶת־רָאמוֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַעְזֵיר וְאֶת־ סו
מִגְרָשֶׁיהָ׃

ז

וְלִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפוּאָה יָשִׁיב וְשִׁמְרוֹן אַרְבָּעָה׃ וּבְנֵי א ב
תוֹלָע עֻזִּי וּרְפָיָה וִירִיאֵל וְיַחְמַי וְיִבְשָׂם וּשְׁמוּאֵל רָאשִׁים
לְבֵית אֲבוֹתָם לְתוֹלָע גִּבּוֹרֵי חַיִל לְתֹלְדוֹתָם מִסְפָּרָם
בִּימֵי דָוִיד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּבְנֵי ג
עֻזִּי יִזְרַחְיָה וּבְנֵי יִזְרַחְיָה מִיכָאֵל וְעֹבַדְיָה וְיוֹאֵל יִשִּׁיָּה
חֲמִשָּׁה רָאשִׁים כֻּלָּם׃ וַעֲלֵיהֶם לְתוֹלְדוֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם ד
גְּדוּדֵי צְבָא מִלְחָמָה שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אָלֶף כִּי־הִרְבּוּ נָשִׁים
וּבָנִים׃ וַאֲחֵיהֶם לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשָּׂשכָר גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים ה
שְׁמוֹנִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף הִתְיַחְשָׂם לַכֹּל׃ בִּנְיָמִן בֶּלַע ו
וָבֶכֶר וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי בֶלַע אֶצְבּוֹן וְעֻזִּי וְעֻזִּיאֵל ז
וִירִימוֹת וְעִירִי חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵּית אָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים
וְהִתְיַחְשָׂם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים וְאַרְבָּעָה׃
וּבְנֵי בֶכֶר זְמִירָה וְיוֹעָשׁ וֶאֱלִיעֶזֶר וְאֶלְיוֹעֵינַי וְעָמְרִי וִירֵמוֹת ח
וַאֲבִיָּה וַעֲנָתוֹת וְעָלָמֶת כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי בָכֶר׃ וְהִתְיַחְשָׂם ט
לְתֹלְדוֹתָם רָאשֵׁי בֵּית אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חָיִל עֶשְׂרִים אֶלֶף
וּמָאתָיִם׃ וּבְנֵי יְדִיעֲאֵל בִּלְהָן וּבְנֵי בִלְהָן יְעִישׁ י
וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד וּכְנַעֲנָה וְזֵיתָן וְתַרְשִׁישׁ וַאֲחִישָׁחַר׃ כָּל־ יא

ו, סו׳ יתיר י׳   ז, א׳ ישוב קרי   י׳ יעוש קרי

אירע פרייע פלעצער, און חַמוֹן מיט אירע פרייע פלעצער, און קִריָתַיִם מיט אירע פרייע פלעצער.

[62] פאַר די איבעריקע, די קינדער פון מְרָרִי, פון שבט זבולון: רִמוֹנוֹ מיט אירע פרייע פלעצער, תָּבוֹר מיט אירע פרייע פלעצער. [63] און פון יענער זייט יַרדן ביי יריחוֹ, צו מזרח פון יַרדן, פון שבט ראובן: בֶּצֶר אין מדבר מיט אירע פרייע פלעצער, און יַהַץ מיט אירע פרייע פלעצער; [64] און קְדֵמוֹת מיט אירע פרייע פלעצער, און מֵיפַעַת מיט אירע פרייע פלעצער. [65] און פון שבט גָד: רָאמוֹת אין גִלעָד מיט אירע פרייע פלעצער, און מַחֲנַיִם מיט אירע פרייע פלעצער; [66] און חֶשבּוֹן מיט אירע פרייע פלעצער, און יַעזֵיר מיט אירע פרייע פלעצער.

ז

[1] און פון די זין פון יִשָׂשכָר זיינען געווען: תּוֹלָע, און פּוּאָה, יָשוּב, און שִמרוֹן — פיר. [2] און די זין פון תּוֹלָען: עוּזי, און רפָיָה, און יריאֵל, און יַחמַי, און יִבשָׂם, און שמואל, הויפּטן פון זייערע פאָטערהייזער — פון תּוֹלָע — לויט זייערע געבורטן, העלדישע גיבורים. זייער צאָל אין די טעג פון דודן איז געווען צוויי און צוואַנציק טויזנט און זעקס הונדערט. [3] און די זין פון עוזין זיינען געווען: יִזרַחיָה; און די זין פון יִזרַחיָהן: מִיכָאֵל, און עוֹבַדיָה, און יוֹאֵל, יִשִיָה — פינף; אַלע הויפּטן. [4] און צו זיי האָבן געהערט, לויט זייערע געבורטן, לויט זייערע פאָטערהייזער, מחנות קריגחיל, זעקס און דרייסיק טויזנט; וואָרום זיי האָבן געהאַט פיל ווייבער און זין. [5] און זייערע ברידער פון אַלע משפּחות פון יִשָׂשכָר, העלדישע גיבורים — זייער פאַרצייכעניש, אין אַלעמען: זיבן און אַכציק טויזנט.

[6] פון בנימינען: בֶּלַע, און בֶּכֶר, און ידיעֲאֵל — דריי. [7] און די זין פון בֶּלַען: אֶצבּוֹן, און עוזי, און עוזיאֵל, און ירימוֹת, און עִירִי — פינף, הויפּטן פון פאָטערהייזער, העלדישע גיבורים; און זייער פאַרצייכעניש: צוויי און צוואַנציק טויזנט און פיר און דרייסיק. [8] און די זין פון בֶּכֶרן: זמִירָה, און יוֹעָש, און אֶליעֶזֶר, און אֶליוֹעֵינַי, און עָמרִי, און ירֵמוֹת, און אֲבִיָה, און עֲנָתוֹת, און עָלֶמֶת; די אַלע זיינען געווען די זין פון בֶּכֶרן. [9] און זייער פאַרצייכעניש לויט זייערע געבורטן, לויט די הויפּטן פון זייערע פאָטערהייזער, העלדישע גיבורים: צוואַנציק טויזנט און צוויי הונדערט. [10] און די זין פון ידיעֲאֵלן: בִּלהָן; און די זין פון בִּלהָנען: יְעוּש, און בנימין, און אֵהוּד, און כּנַעֲנָה, און זֵיתָן, און תּרשיש, און אֲחִישַחַר.

[11] די אַלע זיינען געווען די קינדער פון ידיעאֵל לויט די הויפּטן פון די פאָטערהייזער, העלדישע גיבורים, זיבעצן טויזנט און צוויי הונדערט וואָס גייען אַרויס אין חיל אויף מלחמה. [12] דערצו שופּים, און חופּים, די זין פון עִירן; חוּשם, דער זון פון אַחֵרן.

[13] די זין פון נפתלין: יַחצִיאֵל, און גוּני, און יֵצֶר, און שַׁלוּם, די קינדער פון בִּלְהָהן.

[14] די זין פון מנשהן: אַשׂריאֵל וואָס [זיין ווייב] האָט געבאָרן — זיין אַרַמישע קעפּסווייב האָט געבאָרן מָכיר דעם פאָטער פון גִלעָד; [15] און מָכיר האָט גענומען אַ ווייב פון חופּים און שופּים, און דער נאָמען פון זייער שוועס־טער איז געווען מַעֲכָה — און דער נאָמען פון צווייטן איז געווען צְלָפְחָד; און צלָפחָד האָט געהאַט טעכטער. [16] און מַעֲכָה די ווייב פון מָכירן האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט גערופן זיין נאָמען פֶּרֶש; און דער נאָמען פון זיין ברודער איז געווען שֶׁרֶש, און זיינע זין זיינען געווען אוּלָם, און רָקֶם. [17] און די זין פון אוּלָמען: בְּדָן, דאָס זיינען די קינדער פון גִלעָד דעם זון פון מָכיר, דעם זון פון מנשהן. [18] און זיין שוועסטער הַמוֹלֶכֶת האָט געבאָרן אישהוֹדן, און אֲביעֶזֶרן, און מַחלָהן. [19] און די זין פון שמידָען זיינען גע־ווען: אַחיָן, און שֶׁכֶם, און לִקחי, און אַניעָם.

[20] און די זין פון אפרימען: שוּתֶלַח — און זיין זון איז געווען בֶּרֶד, און זיין זון תַּחַת, און זיין זון אֶלעָדָה, און זיין זון תַּחַת; [21] און זיין זון זָבָד, און זיין זון שוּתֶלַח — און עֵזֶר, און אֶלעָד. און די מענטשן פון גַת, די איינגעבאָרענע פון לאַנד האָבן זיי געהרגעט, ווייל זיי האָבן אַראָפּגענידערט אַוועקצונעמען זייערע פי. [22] און זייער פאָטער אפרים האָט געטרויערט פיל טעג, און זיינע ברידער זיינען גע־קומען אים טרייסטן. [23] און ער איז געקומען צו זיין ווייב, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון, און ער האָט גערופן זיין נאָמען בריעָה ווייל אַן אומגליק[א] איז געשען אין זיין הויז. [24] און זיין טאָכטער איז געווען שֶׁאֱרָה, און זי האָט געבויט בית־חוֹרון, די אונטערשטע און די אויבערשטע, און אוזֵן־שֶׁאֱרָה. [25] און זיין זון איז גע־ווען רֶפַח, און רֶשֶׁף, און זיין זון תֶּלַח, און זיין זון תַּחַן; [26] זיין זון לַעְדָן, זיין זון עַמיהוּד, זיין זון אֶלישָמָע; [27] זיין זון נוּן, זיין זון יהושֻעַ. [28] און זייער אייגנטום און זייערע וווינערטער איז געווען בית־אֵל מיט אירע טעכטערשטעט, און צו מזרח, נַעֲרָן, און צו מערב גֶזֶר מיט אירע טעכטערשטעט, און שכם מיט אירע טעכטערשטעט, ביז עַיָה מיט אירע טעכטערשטעט. [29] און לעבן די קינדער פון מנשה, בית־שאָן מיט אירע טעכטערשטעט, תַּעֲנַך מיט אירע טעכטערשטעט, מגִדוֹ מיט אירע טעכטערשטעט, דוֹר מיט אירע טעכטערשטעט. אין דיזאָזיקע זיינען געזעסן די קינדער פון יוסף דעם זון פון ישראלן.

[30] די קינדער פון אָשרן: יִמנָה, און יִשוָה, און יִשוִי, און בריעָה, און זייער שוועסטער שֶׂרַח. [31] און די זין פון בריעָהן: חֶבֶר, און מַלכּיאֵל, דאָס איז דער פאָטער פון בִּרזָיִת. [32] און חֶבֶר האָט געבאָרן יַפלֵטן, און שומֵרן, און חוֹתָמען, און זייער

א אין טעקסט: בְּרָעָה, אין אַן אומגליק.

אֵלֶּה בְּנֵי יְדִיעֲאֵל לְרָאשֵׁי הָאָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים שִׁבְעָה
יב עָשָׂר אֶלֶף וּמָאתַיִם יֹצְאֵי צָבָא לַמִּלְחָמָה׃ וְשֻׁפִּם וְחֻפִּם
יג בְּנֵי־עִיר חֻשִׁם בְּנֵי אַחֵר׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי יַחֲצִיאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר
יד וְשַׁלּוּם בְּנֵי בִלְהָה׃ בְּנֵי מְנַשֶּׁה אַשְׂרִיאֵל אֲשֶׁר
יָלָדָה פִּילַגְשׁוֹ הָאֲרַמִּיָּה יָלְדָה אֶת־מָכִיר אֲבִי גִּלְעָד׃
טו וּמָכִיר לָקַח אִשָּׁה לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים וְשֵׁם אֲחֹתוֹ מַעֲכָה
טז וְשֵׁם הַשֵּׁנִי צְלָפְחָד וַתִּהְיֶנָה לִצְלָפְחָד בָּנוֹת׃ וַתֵּלֶד מַעֲכָה
אֵשֶׁת־מָכִיר בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּרֶשׁ וְשֵׁם אָחִיו שָׁרֶשׁ וּבָנָיו
יז אוּלָם וָרָקֶם׃ וּבְנֵי אוּלָם בְּדָן אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מָכִיר
יח בֶּן־מְנַשֶּׁה׃ וַאֲחֹתוֹ הַמֹּלֶכֶת יָלְדָה אֶת־אִישְׁהוֹד וְאֶת־
יט אֲבִיעֶזֶר וְאֶת־מַחְלָה׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי שְׁמִידָע אַחְיָן וָשֶׁכֶם
כ וְלִקְחִי וַאֲנִיעָם׃ וּבְנֵי אֶפְרַיִם שׁוּתָלַח וּבֶרֶד בְּנוֹ
כא וְתַחַת בְּנוֹ וְאֶלְעָדָה בְנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ׃ וְזָבָד בְּנוֹ וְשׁוּתֶלַח
בְּנוֹ וְעֵזֶר וְאֶלְעָד וַהֲרָגוּם אַנְשֵׁי־גַת הַנּוֹלָדִים בָּאָרֶץ כִּי
כב יָרְדוּ לָקַחַת אֶת־מִקְנֵיהֶם׃ וַיִּתְאַבֵּל אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים
כג רַבִּים וַיָּבֹאוּ אֶחָיו לְנַחֲמוֹ׃ וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד
בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה כִּי בְרָעָה הָיְתָה בְּבֵיתוֹ׃
כד וּבִתּוֹ שֶׁאֱרָה וַתִּבֶן אֶת־בֵּית־חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן
כה וְאֵת אֻזֵּן שֶׁאֱרָה׃ וְרֶפַח בְּנוֹ וְרֶשֶׁף וְתֶלַח בְּנוֹ וְתַחַן בְּנוֹ׃
כו כז לַעְדָּן בְּנוֹ עַמִּיהוּד בְּנוֹ אֱלִישָׁמָע בְּנוֹ׃ נוֹן בְּנוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ׃
כח וַאֲחֻזָּתָם וּמֹשְׁבוֹתָם בֵּית־אֵל וּבְנֹתֶיהָ וְלַמִּזְרָח נַעֲרָן
וְלַמַּעֲרָב גֶּזֶר וּבְנֹתֶיהָ וּשְׁכֶם וּבְנֹתֶיהָ עַד־עַיָּה וּבְנֹתֶיהָ׃
כט וְעַל־יְדֵי בְנֵי־מְנַשֶּׁה בֵּית־שְׁאָן וּבְנֹתֶיהָ תַּעְנַךְ וּבְנֹתֶיהָ מְגִדּוֹ
וּבְנוֹתֶיהָ דּוֹר וּבְנוֹתֶיהָ בְּאֵלֶּה יָשְׁבוּ בְּנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃
ל בְּנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח
לא אֲחוֹתָם׃ וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל הוּא אֲבִי בִרְזָוִת׃
לב וְחֶבֶר הוֹלִיד אֶת־יַפְלֵט וְאֶת־שׁוֹמֵר וְאֶת־חוֹתָם וְאֵת שׁוּעָא

יח' סגול באתנח   לא' ברזית קרי

אחותם: ובני יפלט פסך ובמהל ועשות אלה בני יפלט: לג
ובני שמר אחי ורוהגה יחבה וארם: ובן־הלם אחיו לד לה
צופח וימנע ושלש ועמל: בני צופח סוח וחרנפר ושועל לו
וברי וימרה: בצר והוד ושמא ושלשה ויתרן ובארא: לז
ובני יתר יפנה ופספה וארא: ובני עלא ארח וחניאל לח לט
ורציא: כל־אלה בני־אשר ראשי בית־האבות ברורים מ
גבורי חילים ראשי הנשיאים והתיחשם בצבא במלחמה
מספרם אנשים עשרים וששה אלף:

ח

ובנימן הוליד את־בלע בכרו אשבל השני ואחרח א
השלישי: נוחה הרביעי ורפא החמישי: ויהיו בנים ב ג
לבלע אדר וגרא ואביהוד: ואבישוע ונעמן ואחוח: ד
וגרא ושפופן וחורם: ואלה בני אחוד אלה הם ראשי ה ו
אבות ליושבי גבע ויגלום אל־מנחת: ונעמן ואחיה וגרא ז
הוא הגלם והוליד את־עזא ואת־אחיחד: ושחרים הוליד ח
בשדה מואב מן־שלחו אתם חושים ואת־בערא נשיו:
ויולד מן־חדש אשתו את־יובב ואת־צביא ואת־מישא ט
ואת־מלכם: ואת־יעוץ ואת־שכיה ואת־מרמה אלה י
בניו ראשי אבות: ומחשים הוליד את־אביטוב ואת־ יא
אלפעל: ובני אלפעל עבר ומשעם ושמד הוא בנה יב
את־אונו ואת־לד ובנתיה: ובריעה ושמע המה ראשי יג
האבות ליושבי אילון המה הבריחו את־יושבי גת: ואחיו יד
ששק וירמות: וזבדיה וערד ועדר: ומיכאל וישפה טו טז
ויוחא בני בריעה: וזבדיה ומשלם וחזקי וחבר: וישמרי יז יח
ויזליאה ויובב בני אלפעל: ויקים וזכרי וזבדי: ואליעני יט כ
וצלתי ואליאל: ועדיה ובראיה ושמרת בני שמעי: כא כב
וישפן ועבר ואליאל: ועבדון וזכרי וחנן: וחנניה ועילם כג כד

ז, לג׳ בס״א בסין לד׳ יחד ר ותמה קרי לה׳ בס״א בפתח
לח׳ סגל באתנח ח, יג׳ פתח בס״ס

שוועסטער שועָאן. [33] און די זין פון יַפלֵטן זיינען געווען: פָּסַך, און בִמהָל, און עַשוָת. דאָס זיינען די זין פון יַפלַטן. [34] און די זין פון שֶמֶרן: אַחי, און רָהגָה, און חוּבָּה, און אַרָם. [35] און די זין פון זיין ברודער הֶלֶמען: צופַח, און יִמנָע, און שֵלֶש, און עָמָל. [36] די זין פון צופַחן: סוּחַ, און חַרנֶפֶר, און שוּעָל, און בֵּרי, און יִמרָה; [37] בֶּצֶר, און הוֹד, און שַמאָ, און שִלשָה, און יִתרָן, און בּאֵראָ. [38] און די זין פון יֶתֶרן: יפוּנֶה, און פִּספאָ, און אַראָ. [39] און די זין פון עוּלאָן: אָרַח, און חַניאֵל, און רִצְיאָ. [40] די אַלע זיינען געווען די קינדער פון אָשר, הויפּטן פון די פּאָטערהייזער, געקליבענע העלדישע גיבורים, אויבערפירשטן; און זייער פאַרצייכעניש אין חיל פאַר מלחמה — זייער צאָל: זעקס און צוואַנציק טויזנט מאַן.

ח [1] און בנימין האָט געבאָרן בֶּלַע זיין בכור, אַשבֵּל דעם צווייטן, און אַחרַח דעם דריטן; [2] נוחָה דעם פירטן, און רָפאָ דעם פינפטן. [3] און בֶּלַע האָט געהאַט זין: אַדָר, און גֵראָ, און אַביהוּד; [4] און אַבישוּעַ, און נַעֲמָן, און אַחוֹחַ; [5] און גֵראָ, און שפוּפָן, און חוּרָם. [6] און דאָס זיינען די זין פון אֵחוּדן: — דידאָזיקע זיינען געווען הויפּטן פון פּאָטערהייזער פון די באַוווינער פון גֶבַע, און מע האָט זיי פאַרטריבן קיין מָנַחַת; [7] און נַעֲמָן, און אַחִיָה, און גֵראָ, זיי האָבן זיי פאַרטריבן — ער האָט געבאָרן עוזאָן, און אַחיחוּדן. [8] און שַחֲרַיִם האָט געהאַט קינדער אין פעלד פון מואָב, נאָכדעם ווי ער האָט זיי אַוועקגעשיקט — זיינע ווייבער, חוּשים, און בַּעֲראָ. [9] און ער האָט געהאַט מיט זיין ווייב חוֹדֶשן: יוֹבָבן, און צִביאָן, און מֵישאָן, און מַלכָּמען; [10] און יְעוּצן, און שָׂכיָהן, און מִרמָהן. דאָס זיינען געווען זיינע זין — הויפּטן פון פּאָטערהייזער. [11] און מיט חוּשימען האָט ער געהאַט אַביטוּבן, און אֶלפַּעַלן.

[12] און די זין פון אֶלפַּעַלן: עֵבֶר, און מִשעָם, און שֶמֶר, וואָס האָט געבויט אונוֹ, און לוֹד מיט אירע טעכטערשטעט; [13] און בּריעָה, און שֶמַע, וואָס זיינען געווען הויפּטן פון די פּאָטערהייזער פון די באַוווינער פון אַיָלוֹן, די וואָס האָבן פאַריאָגט די באַוווינער פון גַת. [14] און אַחיוֹ, שָשַק, און יְרֵמוֹת, [15] און זבַדיָה, און עֲרָד, און עֶדֶר, [16] און מיכָאֵל, און יִשפָּה, און יוֹחאָ, זיינען געווען די זין פון בריעָהן. [17] און זבַדיָה, און משוּלָם, און חִזקי, און חֶבֶר, [18] און יִשמְרַי, און יִזליאָה, און יוֹבָב, זיינען געווען די זין פון אֶלפַּעַלן. [19] און יָקים, און זִכרי, און זַבדי, [20] און אֱליעֵינַי, און צִלְתַי, און אֱליאֵל, [21] און עֲדָיָה, און בּראָיָה, און שִמרָת, זיינען געווען די זין פון שִמעין. [22] און יִשפָּן, און עֵבֶר, און אֱליאֵל, [23] און עַבדוֹן, און זִכרי, און חָנָן, [24] און חֲנַניָה, און עֵילָם, און עַנתוֹתיָה, [25] און

יִפְדְיָה, און פּנוּאֵל, זיינען געווען די זין פון שָׁשַׁקן. [26] און שַׁמשְׁרַי, און שחַריָה, און עֲתַליָה, [27] און יַעֲרֶשׁיָה, און אֵלִיָה, און זִכרי, זיינען געווען די זין פון ירוֹחָמען. [28] די־דאָזיקע זיינען געווען הויפּטן פון פאָטערהייזער—לויט זייערע געבורטן, הויפּטן. דידאָזיקע זיינען געזעסן אין ירוּשָׁלַיִם.

[29] און אין גִבעוֹן זיינען געזעסן: דער פאָטער פון גִבעוֹן[א], וואָס דער נאָמען פון זיין ווייב איז געווען מַעֲכָה; [30] און זיין ערשטגעבאָרענער זון עַבדוֹן, און צוּר, און קיש, און בַּעַל, און נָדָב; [31] און גדוֹר, און אַחיוֹ, און זֶכֶר. [32] און מִקלוֹת האָט געבאָרן שִׁמאָהן. און זיי אויך מיט זייערע ברידער זיינען געזעסן אין ירוּשָׁלַיִם, אַקעגן זייערע ברידער.

[33] און נֵר האָט געבאָרן קישן, און קיש האָט געבאָרן שָׁאולן, און שָׁאול האָט געבאָרן יוֹנָתָנען, און מַלכּי־שוּעַן, און אַבינָדָבן, און אֶשבַּעַלן. [34] און יוֹנָתָנס זון איז געווען מריב־בַּעַל; און מריב־בַּעַל האָט געבאָרן מיכָהן. [35] און די זין פון מיכָהן זיינען געווען: פּיתוֹן, און מֶלֶך, און תַּארֵעַ, און אָחָז. [36] און אָחָז האָט געבאָרן יהוֹעַדָהן; און יהוֹעַדָה האָט געבאָרן עָלֶמֶתן, און עַזמָוֶתן, און זִמרין; און זִמרי האָט געבאָרן מוֹצאָן. [37] און מוֹצאָ האָט געבאָרן בִּנעָאן; זיין זון איז געווען רָפָה, זיין זון אֶלעָשָׂה, זיין זון אָצֵל. [38] און אָצֵל האָט געהאַט זעקס זין, און דאָס זיינען זייערע נעמען: עַזריקָם, בּוֹכרוּ, און יִשמָעֵאל, און שעַריָה, און עוֹבַדיָה, און חָנָן. די אַלע זיינען געווען די זין פון אָצֵלן. [39] און די זין פון זיין ברודער עֵשֶׁקן: אוּלָם זיין בכוֹר, יְעוּש דער צווייטער, און אֶליפֶלֶט דער דריטער. [40] און די זין פון אוּלָמען זיינען געווען מענטשן העלדישע גיבּוֹרים, בויגן־שפּאַנער; און זיי האָבן געהאַט פיל קינדער און קינדסקינדער—הונדערט און פופציק. די אַלע זיינען געווען פון די קינדער פון בנימין.

ט

[1] און גאַנץ ישׂראל האָבן זיך פאַרצייכנט, און זיי זיינען פאַרשריבן אין בוך פון די מלכים פון ישׂראל. און יהודה איז פאַרטריבן געוואָרן קיין בָּבל פאַר זייער פעלשונג. [2] און די וואָס האָבן זיך די ערשטע באַזעצט אויף זייער אייגנטום אין זייערע שטעט, זיינען געווען, ישׂראל, די כּהנים, די לוִיִים, און די נתינים. [3] און אין ירוּשָׁלַיִם זיינען געזעסן פון די קינדער פון יהודה, און פון די קינדער פון בנימין, און פון די קינדער פון אפרים און מנשה: [4] עוּתַי דער זון פון עַמיהוּד דעם זון פון עָמרי, דעם זון פון אִמרין, דעם זון פון בָּנין, פון די זין פון פֶּרֶץ דעם זון פון יהודהן. [5] און פון די שילוֹנים: עֲשָׂיָה דער בכוֹר, און זיינע זין. [6] און פון די קינדער פון זֶרַח: יְעוּאֵל, און זייערע ברידער, זעקס הונדערט

[א] זע ט, 35.

כה כו וְעַנְתֹתִיָּה: וְיִפְדְיָה וּפְנִיאֵל בְּנֵי שָׁשָׁק: וְשַׁמְשְׁרַי וּשְׁחַרְיָה
כז כח וַעֲתַלְיָה: וְיַעֲרֶשְׁיָה וְאֵלִיָּה וְזִכְרִי בְּנֵי יְרֹחָם: אֵלֶּה רָאשֵׁי
אָבוֹת לְתֹלְדוֹתָם רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלָם:
כט ל וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי גִבְעוֹן וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה: וּבְנוֹ
לא הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנָדָב: וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ וָזָכֶר:
לב וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָה וְאַף־הֵמָּה נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ
לג בִירוּשָׁלַם עִם־אֲחֵיהֶם: וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ
וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־
לד מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֶשְׁבָּעַל: וּבֶן־יְהוֹנָתָן מְרִיב
לה בָּעַל וּמְרִיב בַּעַל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה: וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן
לו וָמֶלֶךְ וְתַאְרֵעַ וְאָחָז: וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יְהוֹעַדָּה וִיהוֹעַדָּה
הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד
לז אֶת־מוֹצָא: וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא רָפָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה
לח בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ: וּלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם
עַזְרִיקָם ׀ בֹּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה וְעֹבַדְיָה וְחָנָן כָּל־אֵלֶּה
לט בְּנֵי אָצֵל: וּבְנֵי עֵשֶׁק אָחִיו אוּלָם בְּכֹרוֹ יְעוּשׁ הַשֵּׁנִי
מ וֶאֱלִיפֶלֶט הַשְּׁלִשִׁי: וַיִּהְיוּ בְנֵי־אוּלָם אֲנָשִׁים גִּבֹּרֵי־חַיִל
דֹּרְכֵי קֶשֶׁת וּמַרְבִּים בָּנִים וּבְנֵי בָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים כָּל־
אֵלֶּה מִבְּנֵי בִנְיָמִן:

ט

א וְכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַחְשׂוּ וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
ב יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה הָגְלוּ לְבָבֶל בְּמַעֲלָם: וְהַיּוֹשְׁבִים הָרִאשֹׁנִים
אֲשֶׁר בַּאֲחֻזָּתָם בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים:
ג וּבִירוּשָׁלַם יָשְׁבוּ מִן־בְּנֵי יְהוּדָה וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וּמִן־בְּנֵי
ד אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה: עוּתַי בֶּן־עַמִּיהוּד בֶּן־עָמְרִי בֶּן־אִמְרִי
ה בֶן־בָּנִי־מִן־בְּנֵי־פֶרֶץ בֶּן־יְהוּדָה: וּמִן־הַשִּׁילוֹנִי עֲשָׂיָה הַבְּכוֹר
ו וּבָנָיו: וּמִן־בְּנֵי זֶרַח יְעוּאֵל וַאֲחֵיהֶם שֵׁשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים:

ח, כד׳ בס״א תִיָּה   כה׳ ופנואל קרי   לח׳ פתח בס״פ   ט, ד׳ בני מן־ק׳

וּמִן־בְּנֵי בִּנְיָמִן סַלּוּא בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־הוֹדַוְיָה בֶּן־הַסְּנֻאָה׃ ז
וְיִבְנְיָה בֶּן־יְרֹחָם וְאֵלָה בֶן־עֻזִּי בֶּן־מִכְרִי וּמְשֻׁלָּם בֶּן־ ח
שְׁפַטְיָה בֶּן־רְעוּאֵל בֶּן־יִבְנִיָּה׃ וַאֲחֵיהֶם לְתֹלְדוֹתָם תְּשַׁע ט
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה כָּל־אֵלֶּה אֲנָשִׁים רָאשֵׁי אָבוֹת לְבֵית
אֲבֹתֵיהֶם׃ וּמִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה וִיהוֹיָרִיב וְיָכִין׃ י
וַעֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־ יא
אֲחִיטוּב נְגִיד בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־ יב
פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה וּמַעְשַׂי בֶּן־עֲדִיאֵל בֶּן־יַחְזֵרָה בֶּן־מְשֻׁלָּם
בֶּן־מְשִׁלֵּמִית בֶּן־אִמֵּר׃ וַאֲחֵיהֶם רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם יג
אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים גִּבּוֹרֵי חֵיל מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת
בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חַשּׁוּב בֶּן־ יד
עַזְרִיקָם בֶּן־חֲשַׁבְיָה מִן־בְּנֵי מְרָרִי׃ וּבַקְבַּקַּר חֶרֶשׁ וְגָלָל טו
וּמַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא בֶּן־זִכְרִי בֶּן־אָסָף׃ וְעֹבַדְיָה בֶּן־שְׁמַעְיָה טז
בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדוּתוּן וּבֶרֶכְיָה בֶן־אָסָא בֶּן־אֶלְקָנָה הַיּוֹשֵׁב
בְּחַצְרֵי נְטוֹפָתִי׃ וְהַשֹּׁעֲרִים שַׁלּוּם וְעַקּוּב וְטַלְמֹן וַאֲחִימָן יז
וַאֲחִיהֶם שַׁלּוּם הָרֹאשׁ׃ וְעַד־הֵנָּה בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ מִזְרָחָה יח
הֵמָּה הַשֹּׁעֲרִים לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי׃ וְשַׁלּוּם בֶּן־קוֹרֵא בֶּן־ יט
אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח וְאֶחָיו לְבֵית־אָבִיו הַקָּרְחִים עַל מְלֶאכֶת
הָעֲבֹדָה שֹׁמְרֵי הַסִּפִּים לָאֹהֶל וַאֲבֹתֵיהֶם עַל־מַחֲנֵה יְהוָה
שֹׁמְרֵי הַמָּבוֹא׃ וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם כ
לְפָנִים יְהוָה ׀ עִמּוֹ׃ זְכַרְיָה בֶּן מְשֶׁלֶמְיָה שֹׁעֵר פֶּתַח כא
לְאֹהֶל מוֹעֵד׃ כֻּלָּם הַבְּרוּרִים לְשֹׁעֲרִים בַּסִּפִּים מָאתַיִם כב
וּשְׁנֵים עָשָׂר הֵמָּה בְחַצְרֵיהֶם הִתְיַחְשָׂם הֵמָּה יִסַּד דָּוִיד
וּשְׁמוּאֵל הָרֹאֶה בֶּאֱמוּנָתָם׃ וְהֵם וּבְנֵיהֶם עַל־הַשְּׁעָרִים כג
לְבֵית־יְהוָה לְבֵית הָאֹהֶל לְמִשְׁמָרוֹת׃ לְאַרְבַּע רוּחוֹת כד
יִהְיוּ הַשֹּׁעֲרִים מִזְרָח יָמָּה צָפוֹנָה וָנֶגְבָּה׃ וַאֲחֵיהֶם כה
בְּחַצְרֵיהֶם לָבוֹא לְשִׁבְעַת הַיָּמִים מֵעֵת אֶל־עֵת עִם־אֵלֶּה׃
כִּי בֶאֱמוּנָה הֵמָּה אַרְבַּעַת גִּבֹּרֵי הַשֹּׁעֲרִים הֵם הַלְוִיִּם כו

כא׳ סגל בלי מקף

און נײַנציק. 7 און פֿון די קינדער פֿון בנימין: סַלוּא דער זון פֿון משוּלָם דעם זון פֿון הוֹדַוְיָה, דעם זון פֿון הַסנוּאָהן; 8 און יִבנְיָה דער זון פֿון ירוֹחָמען, און אֵלָה דער זון פֿון עוזי דעם זון פֿון מִכרין, און משוּלָם דער זון פֿון שפַטיָה דעם זון פֿון רְעוּאֵל, דעם זון פֿון יִבנִיָהן; 9 און זײַערע ברידער לויט זײַערע געבורטן, ניין הונדערט און זעקס און פֿופֿציק. די אַלע מענער זײַנען געווען הויפּטן פֿון פֿאָטערהײַזער לויט זײַערע פֿאָטערהײַזער.

10 און פֿון די כֹּהנים: ידַעְיָה, און יהוֹיָריב, און יָכין; 11 און עֲזַריָה דער זון פֿון חִלקִיָה דעם זון פֿון משוּלָם, דעם זון פֿון צָדוֹק, דעם זון פֿון מְרָיוֹת, דעם זון פֿון אַחיטוּב, דער פֿירשט פֿון גאָטס הויז; 12 און עֲדָיָה דער זון פֿון ירוֹחָם דעם זון פֿון פַּשחוּר, דעם זון פֿון מַלכִּיָהן, און מַעְשַׂי דער זון פֿון עֲדיאֵל דעם זון פֿון יַחזֵרָה, דעם זון פֿון משוּלָם, דעם זון פֿון משִלֵמית, דעם זון פֿון אִמֵרן; 13 און זײַערע ברידער, הויפּטן פֿון זײַערע פֿאָטערהײַזער, טויזנט און זיבן הונדערט און זעכציק טויגלעכע לײַט פֿאַר דער דינסטאַרבעט פֿון גאָטס הויז.

14 און פֿון די לוִיִם: שמַעיָה דער זון פֿון חַשוּב דעם זון פֿון עַזריקָם, דעם זון פֿון חֲשַביָהן, פֿון די קינדער פֿון מְרָרי; 15 און בַּקבַּקַר, חֶרֶש, און גָלָל, און מַתַּניָה דער זון פֿון מיכאָ דעם זון פֿון זִכרי, דעם זון פֿון אָסָפֿן; 16 און עוֹבַדיָה דער זון פֿון שמַעיָה דעם זון פֿון גָלָל, דעם זון פֿון ידוּתוּנען, און בֶּרֶכיָה דער זון פֿון אָסאָ דעם זון פֿון אֶלקָנָהן, וואָס איז געזעסן אין די דערפֿער פֿון די נטוֹפָתים.

17 און די טויערלײַט זײַנען געווען: שַלוּם, און עַקוּב, און טַלמוֹן, און אַחימָן; און זײַער ברודער שַלוּם איז געווען דער הויפּט. 18 און נאָך ביז אַהער זײַנען זיי אין דעם מלכס טויער צו מזרח; זיי זײַנען די טויערלײַט פֿאַר די לאַגערס פֿון די קינדער פֿון לֵוִי. 19 און שַלוּם דער זון פֿון קוֹרֵא דעם זון פֿון אֶביָסָף, דעם זון פֿון קֹרַחן, און זײַנע ברידער פֿון זײַן פֿאָטערס הויז, די קָרחים, זײַנען געווען איבער דער דינסטאַרבעט, די שוועלהיטער פֿון דעם געצעלט, אַזוי ווי זײַערע עלטערן זײַנען געווען איבער דעם לאַגער פֿון גאָט, די היטער פֿון דעם אַײַנגאַנג. 20 און פּינחס דער זון פֿון אֶלעָזָרן איז געווען דער פֿירשט איבער זיי אַמאָל; גאָט איז מיט אים געווען. 21 זכַריָה דער זון פֿון משֶלֶמיָהן איז געווען דער טויערמאַן בײַם אַײַנגאַנג פֿון אוהל־מוֹעד. 22 זיי אַלע, די אויסגעקליבענע פֿאַר טויערלײַט בײַ די שוועלן, צוויי הונדערט און צוועלף. זיי זײַנען געווען פֿאַרצײַכנט לויט זײַערע דערפֿער; זיי האָט דוד און שמואל דער זעער געשטעלט אויף זײַער אַמט. 23 און זיי און זײַערע קינדער זײַנען געווען איבער די טויערן פֿון דעם הויז פֿון גאָט, פֿון דעם הויז פֿון געצעלט, פֿאַר וואַכן. 24 אין פֿיר זײַטן זײַנען געווען די טויערלײַט: אין מזרח, אין מערב, אין צפֿון, און אין דָרום. 25 און זײַערע ברידער אין זײַערע דערפֿער האָבן געדאַרפֿט קומען אויף זיבן טעג, פֿון צײַט צו צײַט, צו זײַן מיט די דאָזיקע; 26 וואָרום אויף שטענדיק זײַנען געווען נאָר די פֿיר הויפּטטויערלײַט.

דאָס זײַנען געווען די לוִיִם.

כז וְהָיוּ עַל־הַלְּשָׁכוֹת וְעַל־הָאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּסְבִיבוֹת
בֵּית־הָאֱלֹהִים יָלִינוּ כִּי־עֲלֵיהֶם מִשְׁמֶרֶת וְהֵם עַל־הַמַּפְתֵּחַ
כח וְלַבֹּקֶר לַבֹּקֶר׃ וּמֵהֶם עַל־כְּלֵי הָעֲבוֹדָה כִּי־בְמִסְפָּר
כט יְבִיאוּם וּבְמִסְפָּר יוֹצִיאוּם׃ וּמֵהֶם מְמֻנִּים עַל־הַכֵּלִים
וְעַל כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְעַל־הַסֹּלֶת וְהַיַּיִן וְהַשֶּׁמֶן וְהַלְּבוֹנָה
ל וְהַבְּשָׂמִים׃ וּמִן־בְּנֵי הַכֹּהֲנִים רֹקְחֵי הַמִּרְקַחַת לַבְּשָׂמִים׃
לא וּמַתִּתְיָה מִן־הַלְוִיִּם הוּא הַבְּכוֹר לְשַׁלֻּם הַקָּרְחִי בֶּאֱמוּנָה
לב עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבִתִּים׃ וּמִן־בְּנֵי הַקְּהָתִי מִן־אֲחֵיהֶם עַל־
לג לֶחֶם הַמַּעֲרָכֶת לְהָכִין שַׁבַּת שַׁבָּת׃ וְאֵלֶּה
הַמְשֹׁרְרִים רָאשֵׁי אָבוֹת לַלְוִיִּם בַּלְּשָׁכֹת פְּטִירִים כִּי־יוֹמָם
לד וָלַיְלָה עֲלֵיהֶם בַּמְּלָאכָה׃ אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם
לה לְתֹלְדוֹתָם רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלָםִ׃ וּבְגִבְעוֹן
לו יָשְׁבוּ אֲבִי־גִבְעוֹן יְעוּאֵל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃ וּבְנוֹ הַבְּכוֹר
לז עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנֵר וְנָדָב׃ וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ וּזְכַרְיָה
לח וּמִקְלוֹת׃ וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָם וְאַף־הֵם נֶגֶד
לט אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלַםִ עִם־אֲחֵיהֶם׃ וְנֵר הוֹלִיד
אֶת־קִישׁ וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־
מ יְהוֹנָתָן וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֶשְׁבָּעַל׃ וּבֶן־
מא יְהוֹנָתָן מְרִיב בָּעַל וּמְרִי־בַעַל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה׃ וּבְנֵי
מב מִיכָה פִּיתוֹן וָמֶלֶךְ וְתַחְרֵעַ׃ וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יַעְרָה וְיַעְרָה
הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד
מג אֶת־מוֹצָא׃ וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא וּרְפָיָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה
מד בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ׃ וּלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם
עַזְרִיקָם ׀ בֹּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה וְעֹבַדְיָה וְחָנָן אֵלֶּה
בְּנֵי אָצֵל׃

י

א וּפְלִשְׁתִּים נִלְחֲמוּ בְיִשְׂרָאֵל וַיָּנָס אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי

ט, לב׳ הב בפתח   לג׳ פטורים קרי   לה׳ יעיאל קרי   מד׳ פתח בס״פ

אויך זיינען זיי געווען איבער די קאַמערן, און איבער
די אוצרות פון גאָטס הויז. 27 און זיי האָבן גענעכטיקט
אַרום דעם הויז פון גאָט, ווייל אויף זיי איז געווען די היטונג,
און זיי זיינען געווען איבער דעם עפענען, מאָרגן פאַר
מאָרגן. 28 און טייל פון זיי זיינען געווען איבער די כּלים
פון דינסט, וואָרום מיט אַ צאָל האָט מען זיי אַריינגע־
בראַכט, און מיט אַ צאָל האָט מען זיי אַרויסגענומען.
29 און טייל פון זיי זיינען געשטעלט איבער די זאַכן,
און איבער אַלע הייליקע כּלים, און איבער דעם זעמל־
מעל, און דעם וויין, און דעם אייל, און דעם ווייראויך, און
די בשׂמים. 30 און טייל פון די זין פון די כּהנים האָבן צו־
באַרייט די צובאַרייטונג פון די בשׂמים. 31 און מַתִּתְיָה
פון די לוִיִם, וואָס איז געווען דער בכור פון שַׁלוּם דעם
קָרחי, האָט געהאַט דעם אַמט איבער די פאַנגעבעקסן.
32 און טייל פון די קינדער פון די קְהָתים, פון זייערע ברי־
דער, זיינען געווען איבערן אויסגעלייגטן ברויט, דאָס
צוצוגרייטן שבת אין שבת.

33 און דאָס זיינען געווען די זינגערס, הויפּטן פון
פאָטערהייזער פון די לוִיִם, אין די קאַמערן, פָּטור [פון
אַנדערן דינסט] ווייל טאָג און נאַכט איז אויף זיי געווען
די אַרבעט. 34 דידאָזיקע זיינען געווען הויפּטן פון די
פאָטערהייזער פון די לוִיִם — לויט זייערע געבורטן,
הויפּטן. דידאָזיקע זיינען געזעסן אין ירושָׁלַיִם.

35 און אין גִבְעוֹן זיינען געזעסן: דער פאָטער פון
גִבְעוֹן, יעִיאֵל, וואָס דער נאָמען פון זיין ווייב איז געווען
מַעֲכָה; 36 און זיין זון דער בכור, עַבדון, און צור, און קיש, און בַּעַל, און נֵר, און נָדָב; 37 און גדור, און אַחיו, און
זכַריָה, און מִקלות. 38 און מִקלות האָט געבאָרן שִׁמאָמען. און זיי אויך זיינען געזעסן מיט זייערע ברידער אין
ירושָׁלַיִם, אַקעגן זייערע ברידער.

39 און נֵר האָט געבאָרן קישן; און קיש האָט געבאָרן שָׁאולן; און שָׁאול האָט געבאָרן יונָתָנען, און מַלכּי־שוּעַן,
און אַבינָדָבן, און אֶשבַּעַלן. 40 און יונָתָנס זון איז געווען מריב־בַּעַל, און מריב־בַּעַל האָט געבאָרן מיכָהן. 41 און די
זין פון מיכָהן זיינען געווען: פּיתון, און מֶלֶך, און תַּחרֵעַ, [און אָחָזאַ]. 42 און אָחָז האָט געבאָרן יַעְרָהן; און יַעְרָה האָט
געבאָרן עָלֶמֶתן, און עַזמָוֶתן, און זמרין; און זמרי האָט געבאָרן מוצאָן. 43 און מוצאָ האָט געבאָרן בִּנְעָאן; און זיין
זון איז געווען רפָיָה, זיין זון אֶלעָשָׂה, זיין זון אָצֵל. 44 און אָצֵל האָט געהאַט זעקס זין, און דאָס זיינען זייערע נעמען:
עַזריקָם, בוכרו, און יִשמָעֵאל, און שעַריָה, און עובַדיָה, און חָנָן. דאָס זיינען די זין פון אָצֵלן.

י 1 און די פּלִשתּים האָבן מלחמה געהאַלטן מיט ישׂראל, און די מענער פון ישׂראל זיינען אַנטלאָפן פאַר די

א זע ח, 35.

ב פְלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים
אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי בָנָיו וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־
ג אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל׃ וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה
עַל־שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים בַּקָּשֶׁת וַיָּחֶל מִן־הַיּוֹרִים׃
ד וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־נֹשֵׂא כֵלָיו שְׁלֹף חַרְבְּךָ ׀ וְדָקְרֵנִי בָהּ
פֶּן־יָבֹאוּ הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה וְהִתְעַלְּלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נֹשֵׂא
כֵלָיו כִּי יָרֵא מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת־הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ׃
ה וַיַּרְא נֹשֵׂא־כֵלָיו כִּי מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־הַחֶרֶב
ו וַיָּמֹת׃ וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְכָל־בֵּיתוֹ יַחְדָּו מֵתוּ׃
ז וַיִּרְאוּ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּעֵמֶק כִּי נָסוּ וְכִי־מֵתוּ
שָׁאוּל וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ עָרֵיהֶם וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים וַיֵּשְׁבוּ
ח בָּהֶם׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־
הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃
ט וַיַּפְשִׁיטֻהוּ וַיִּשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ בְאֶרֶץ־
י פְלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם׃ וַיָּשִׂימוּ
אֶת־כֵּלָיו בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ תָקְעוּ בֵּית דָּגוֹן׃
יא וַיִּשְׁמְעוּ כֹּל יָבֵישׁ גִּלְעָד אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים
יב לְשָׁאוּל׃ וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל וַיִּשְׂאוּ אֶת־גּוּפַת שָׁאוּל וְאֵת
גּוּפֹת בָּנָיו וַיְבִיאוּם יָבֵישָׁה וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹתֵיהֶם תַּחַת
יג הָאֵלָה בְּיָבֵשׁ וַיָּצוּמוּ שִׁבְעַת יָמִים׃ וַיָּמָת שָׁאוּל בְּמַעֲלוֹ
אֲשֶׁר־מָעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמָר וְגַם־
יד לִשְׁאוֹל בָּאוֹב לִדְרוֹשׁ׃ וְלֹא־דָרַשׁ בַּיהוָה וַיְמִיתֵהוּ וַיַּסֵּב
אֶת־הַמְּלוּכָה לְדָוִיד בֶּן־יִשָׁי׃

יא

א וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לֵאמֹר הִנֵּה עַצְמְךָ
ב וּבְשָׂרְךָ אֲנָחְנוּ׃ גַּם־תְּמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם גַּם בִּהְיוֹת שָׁאוּל
מֶלֶךְ אַתָּה הַמּוֹצִיא וְהַמֵּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְךָ אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה

פלשתים, און זיי זיינען געפאַלן דערשלאָגענע אויפן באַרג גלבוע. 2 און די פלשתים האָבן נאָכגעיאָגט שָאולן און זיינע זין, און די פלשתים האָבן דערשלאָגן יונָתָן, און אַבינָדָב, און מַלכּי־שוּעַ, די זין פון שָאולן. 3 און די מלחמה איז געווען שווער אַקעגן שָאולן, און די בויגנשיסערס האָבן אים געפונען, און ער האָט געציטערט פאַר די שיסערס. 4 און שָאול האָט געזאָגט צו זיין וואַפנטרעגער: צי אַרויס דיין שווערד, און דערשטעך מיך מיט איר, אַז די דאָזיקע אומבאַשניטענע זאָלן ניט קומען, און מאַכן געשפעט איבער מיר. אָבער זיין וואַפנטרעגער האָט ניט געוואָלט, וואָרום ער האָט זייער מורא געהאַט. האָט שָאול גענומען די שווערד, און איז אַרויפגעפאַלן אויף איר. 5 און ווי זיין וואַפנטרעגער האָט געזען, אַז שָאול איז געשטאָרבן, איז ער אויך אַרויפגעפאַלן אויף זיין שווערד, און איז געשטאָרבן. 6 אַזוי איז געשטאָרבן שָאול; און זיינע דריי זין און זיין גאַנץ הויזגעזינט אין איינעם זיינען געשטאָרבן.

7 און ווי אַלע מענער פון ישראל וואָס אין טאָל האָבן געזען, אַז יענע זיינען אַנטלאָפן, און אַז שָאול און זיינע זין זיינען טויט, אַזוי האָבן זיי פאַרלאָזן זייערע שטעט, און זיינען אַנטלאָפן. און די פלשתים זיינען געקומען, און האָבן זיך אין זיי באַזעצט.

8 און עס איז געווען אויף מאָרגן, זיינען די פלשתים געקומען אויסטאָן די דערשלאָגענע, און זיי האָבן געפונען שָאולן און זיינע דריי זין, געפאַלן אויפן באַרג גלבוע. 9 האָבן זיי אים אויסגעטאָן, און האָבן גענומען זיין קאָפּ, און זיינע וואַפן, און געשיקט אין לאַנד פון די פלשתים רונד אַרום, צו ברענגען די בשורה צו זייערע געצנבילדער און צום פאָלק. 10 און זיי האָבן אַוועקגעלייגט זיינע וואַפן אין הויז פון זייערע געטער, און זיין שאַרבן האָבן זיי אויפגעשטאָכן אין הויז פון דָגוֹן.

11 און גאַנץ יָבֵיש־גִלעָד האָט געהערט אַלץ וואָס די פלשתים האָבן געטאָן צו שָאולן, 12 און אַלע העלדישע לייט זיינען אויפגעשטאַנען, און זיי האָבן גענומען דעם לייב פון שָאולן, און די לייבער פון זיינע זין, און זיי געבראַכט קיין יָבֵיש; און זיי האָבן באַגראָבן זייערע ביינער אונטער דעם אייכנבוים אין יָבֵיש; און זיי האָבן געפאַסט זיבן טעג.

13 און שָאול איז געשטאָרבן פאַר זיין פעלשונג וואָס ער האָט געפעלשט אָן גאָט פון וועגן דעם וואָרט פון גאָט וואָס ער האָט ניט געהיט, און אויך פאַרוואָס שָאול האָט געפרעגט ביי אַ גייסט צו פאָרשן ביי אים, 14 און ניט גע־פרעגט ביי גאָט; דרום האָט ער אים געטייט, און האָט אָפגעקערט די מלוכה צו דוד דעם זון פון יִשַי.

יא

1 און גאַנץ ישראל האָבן זיך אַיינגעזאַמלט צו דודן קיין חֶברון, אַזוי צו זאָגן: דיין ביין און דיין פלייש זיינען מיר דאָך. 2 נאָך פון נעכטן און אייערנעכטן, נאָך ווען שָאול איז געווען אַ מלך, ביסטו געווען דער וואָס האָט אַרויסגעפירט און אַריינגעפירט ישראל. און יהוה דיין גאָט האָט צו דיר געזאָגט: דו זאָלסט פיטערן מיין פאָלק

ג נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹאוּ כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ
חֶבְרוֹנָה וַיִּכְרֹת לָהֶם דָּוִיד בְּרִית בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה
וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִיד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה בְּיַד־
ד שְׁמוּאֵל׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלִַם הִיא יְבוּס
ה וְשָׁם הַיְבוּסִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמְרוּ יֹשְׁבֵי יְבוּס לְדָוִיד
לֹא תָבוֹא הֵנָּה וַיִּלְכֹּד דָּוִיד אֶת־מְצֻדַת צִיּוֹן הִיא עִיר
ו דָּוִיד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד כָּל־מַכֵּה יְבוּסִי בָּרִאשֹׁנָה יִהְיֶה
לְרֹאשׁ וּלְשָׂר וַיַּעַל בָּרִאשׁוֹנָה יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וַיְהִי לְרֹאשׁ׃
ז ח וַיֵּשֶׁב דָּוִיד בַּמְּצָד עַל־כֵּן קָרְאוּ־לוֹ עִיר דָּוִיד׃ וַיִּבֶן הָעִיר
מִסָּבִיב מִן־הַמִּלּוֹא וְעַד־הַסָּבִיב וְיוֹאָב יְחַיֶּה אֶת־שְׁאָר
ט הָעִיר׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִיד הָלוֹךְ וְגָדוֹל וַיהוָה צְבָאוֹת עִמּוֹ׃
י וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד הַמִּתְחַזְּקִים עִמּוֹ
בְמַלְכוּתוֹ עִם־כָּל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיכוֹ כִּדְבַר יְהוָה עַל־
יא יִשְׂרָאֵל׃ וְאֵלֶּה מִסְפַּר הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד יָשָׁבְעָם בֶּן־
חַכְמוֹנִי רֹאשׁ הַשָּׁלוֹשִׁים הוּא עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ־
יב מֵאוֹת חָלָל בְּפַעַם אֶחָת׃ וְאַחֲרָיו אֶלְעָזָר בֶּן־דּוֹדוֹ הָאֲחוֹחִי
יג הוּא בִּשְׁלוֹשָׁה הַגִּבֹּרִים׃ הוּא־הָיָה עִם־דָּוִיד בַּפַּס דַּמִּים
וְהַפְּלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ־שָׁם לַמִּלְחָמָה וַתְּהִי חֶלְקַת הַשָּׂדֶה
יד מְלֵאָה שְׂעוֹרִים וְהָעָם נָסוּ מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים׃ וַיִּתְיַצְּבוּ
בְתוֹךְ־הַחֶלְקָה וַיַּצִּילוּהָ וַיַּכּוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיּוֹשַׁע יְהוָה
טו תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה׃ וַיֵּרְדוּ שְׁלוֹשָׁה מִן־הַשְּׁלוֹשִׁים רֹאשׁ עַל־
הַצֻּר אֶל־דָּוִיד אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם וּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים חֹנָה
טז בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וְדָוִיד אָז בַּמְּצוּדָה וּנְצִיב פְּלִשְׁתִּים אָז
יז בְּבֵית לָחֶם׃ וַיִּתְאָו דָּוִיד וַיֹּאמַר מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבּוֹר
יח בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר׃ וַיִּבְקְעוּ הַשְּׁלֹשָׁה בְּמַחֲנֵה
פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשַּׁעַר
וַיִּשְׂאוּ וַיָּבִאוּ אֶל־דָּוִיד וְלֹא־אָבָה דָוִיד לִשְׁתּוֹתָם וַיְנַסֵּךְ

יא׳ השלישים קרי

ישׂראל, און דו זאָלסט זיין אַ פירשט איבער מיין פאָלק ישׂראל.

[3] און אַלע עלטסטע פון ישׂראל זיינען געקומען צום מלך קיין חֶברון, און דוד האָט זיי געשלאָסן אַ בונד אין חֶברון פאַר גאָט, און זיי האָבן געזאַלבט דודן פאַר אַ מלך איבער ישׂראל, אַזוי ווי גאָטס וואָרט דורך שמואלן.

[4] און דוד און גאַנץ ישׂראל זיינען געגאַנגען קיין ירושָלַיִם, דאָס איז יבוס; און דאָרטן זיינען געווען די יבוסים, די באַוווינער פון לאַנד. [5] האָבן די באַוווינער פון יבוס געזאָגט צו דודן: וועסט אַהער ניט קומען. אָבער דוד האָט באצווונגען די פעסטונג פון צִיון, דאָס איז דודס־שטאָט. [6] און דוד האָט געזאָגט: ווער נאָר עס וועט צו־ערשט שלאָגן דעם יבוסי זאָל ווערן פאַר אַ הויפטמאַן און פאַר אַ האַר. איז יוֹאָב דער זון פון צרויָהן אַרויפגעגאַנגען צום ערשטן, און ער איז געוואָרן פאַר אַ הויפטמאַן. [7] און דוד האָט זיך באַזעצט אין דער פעסטונג, דרום האָט מען זי גערופן דודס־שטאָט. [8] און ער האָט פאַרבויט די שטאָט רונד אַרום, פון מִלוא ביז רונד אַרום. און יוֹאָב האָט פאַר־ריכט דעם רעשט פון דער שטאָט. [9] און דוד איז געוואָרן אַלץ גרעסער, און גאָט פון צבָאות איז געווען מיט אים.

[10] און דאָס זיינען די הויפט־גיבורים וואָס דוד האָט געהאַט, די וואָס האָבן פעסט געהאַלטן מיט אים אין זיין מלוכה, אינאיינעם מיט גאַנץ ישׂראל, אים צו מאַכן פאַר אַ מלך, אַזוי ווי דאָס וואָרט פון גאָט צו ישׂראל. [11] און דאָס איז די צאָל פון די גיבורים וואָס דוד האָט געהאַט: יָשָבעָם דער זון פון חַכמונין, דער הויפטמאַן פון די עלצטע; ער האָט אויפגעהויבן זיין שפּיז אויף דריי הונדערט, און זיי דערשלאָגן אויף איין מאָל. [12] און נאָך אים, אֶלעָזָר דער זון פון דודון, פון אַחוֹחַ; ער איז געווען פון די דריי גיבורים. [13] ער איז געווען מיט דודן אין פַּס־דַמים, ווען די פלִשתּים האָבן זיך דאָרטן אַיינגעזאַמלט אויף מלחמה; און דאָרטן איז געווען אַ שטיק פעלד פול מיט גערשטן; און דאָס פאָלק איז אַנטלאָפן פאַר די פלִשתּים. [14] האָבן זיי זיך געשטעלט אין מיטן פון דעם שטיק לאַנד, און האָבן עס מציל געווען; און זיי האָבן געשלאָגן די פלִשתּים, און גאָט האָט זיי געהאָלפן אַ גרויס הילף.

[15] און דריי פון די דרייסיק הויפטלייט האָבן אַראָפּגענידערט צום פעלז צו דודן אין דער הייל פון עַדוּלָם; און די מחנה פון די פלִשתּים האָט געלאַגערט אין טאָל רפָאים. [16] און דוד איז דענסמאָל געווען אין דער פעסטונג, און די וואַך פון די פלִשתּים איז דענסמאָל געווען אין בֵּית־לֶחֶם. [17] האָט דוד געגלוסט, און ער האָט געזאָגט: ווען עמיצער גיט מיר טרינקען וואַסער פון דעם ברונעם פון בֵּית־לֶחֶם וואָס אין טויער! [18] האָבן די דריי דורכגע־בראָכן אין לאַגער פון די פלִשתּים, און האָבן אָנגעשעפּט וואַסער פון דעם ברונעם פון בֵּית־לֶחֶם וואָס אין טויער, און גענומען און געבראַכט צו דודן. אָבער דוד האָט עס ניט געוואָלט טרינקען, און האָט עס אויסגעגאָסן

אֹתָם לְדָוִיד: וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵאֱלֹהַי מֵעֲשׂוֹת זֹאת יט
הֲדַם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶשְׁתֶּה בְנַפְשׁוֹתָם כִּי בְנַפְשׁוֹתָם
הֱבִיאוּם וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים:
וְאַבְשַׁי׀ אֲחִי־יוֹאָב הוּא הָיָה רֹאשׁ הַשְּׁלוֹשָׁה וְהוּא עוֹרֵר כ
אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל וְלֹא־שֵׁם בַּשְּׁלוֹשָׁה:
מִן־הַשְּׁלוֹשָׁה בַשְּׁנַיִם נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם לְשָׂר וְעַד־הַשְּׁלוֹשָׁה כא
לֹא־בָא: בְּנָיָה בֶן־יְהוֹיָדָע בֶּן־אִישׁ־חַיִל רַב־פְּעָלִים מִן־ כב
קַבְצְאֵל הוּא הִכָּה אֵת שְׁנֵי אֲרִיאֵל מוֹאָב וְהוּא יָרַד וְהִכָּה
אֶת־הָאֲרִי בְּתוֹךְ הַבּוֹר בְּיוֹם הַשָּׁלֶג: וְהוּא הִכָּה אֶת־ כג
הָאִישׁ הַמִּצְרִי אִישׁ מִדָּה׀ חָמֵשׁ בָּאַמָּה וּבְיַד הַמִּצְרִי
חֲנִית כִּמְנוֹר אֹרְגִים וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשָּׁבֶט וַיִּגְזֹל אֶת־הַחֲנִית
מִיַּד הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ: אֵלֶּה עָשָׂה בְּנָיָהוּ בֶּן־ כד
יְהוֹיָדָע וְלוֹ־שֵׁם בִּשְׁלוֹשָׁה הַגִּבֹּרִים: מִן־הַשְּׁלוֹשִׁים הִנּוֹ כה
נִכְבָּד הוּא וְאֶל־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא וַיְשִׂימֵהוּ דָוִיד עַל־
מִשְׁמַעְתּוֹ: וְגִבּוֹרֵי הַחֲיָלִים עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב אֶלְחָנָן כו
בֶּן־דּוֹדוֹ מִבֵּית לָחֶם: שַׁמּוֹת הַהֲרוֹרִי חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי: כז
עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתוֹתִי: סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי כח כט
עִילַי הָאֲחוֹחִי: מַהְרַי הַנְּטֹפָתִי חֵלֶד בֶּן־בַּעֲנָה הַנְּטוֹפָתִי: ל
אִיתַי בֶּן־רִיבַי מִגִּבְעַת בְּנֵי בִנְיָמִן בְּנָיָה הַפִּרְעָתֹנִי: חוּרַי לא לב
מִנַּחֲלֵי גָעַשׁ אֲבִיאֵל הָעַרְבָתִי: עַזְמָוֶת הַבַּחֲרוּמִי אֶלְיַחְבָּא לג
הַשַּׁעַלְבֹנִי: בְּנֵי הָשֵׁם הַגִּזוֹנִי יוֹנָתָן בֶּן־שָׁגֵה הַהֲרָרִי: לד
אֲחִיאָם בֶּן־שָׂכָר הַהֲרָרִי אֱלִיפַל בֶּן־אוּר: חֵפֶר הַמְּכֵרָתִי לה לו
אֲחִיָּה הַפְּלֹנִי: חֶצְרוֹ הַכַּרְמְלִי נַעֲרַי בֶּן־אֶזְבָּי: יוֹאֵל אֲחִי לז לח
נָתָן מִבְחָר בֶּן־הַגְרִי: צֶלֶק הָעַמּוֹנִי נַחְרַי הַבֵּרֹתִי נֹשֵׂא לט
כְּלֵי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה: עִירָא הַיִּתְרִי גָּרֵב הַיִּתְרִי: אוּרִיָּה מ מא
הַחִתִּי זָבָד בֶּן־אַחְלָי: עֲדִינָא בֶן־שִׁיזָא הָראוּבֵנִי רֹאשׁ מב
לָראוּבֵנִי וְעָלָיו שְׁלוֹשִׁים: חָנָן בֶּן־מַעֲכָה וְיוֹשָׁפָט הַמִּתְנִי: מג

כ׳ ולא קרי   כז׳ ל׳ ס״א הָ׳   לב׳ קמץ בז״ק

פאַר גאָט. [19] און ער האָט געזאָגט: באַהיט מיך מיין גאָט פון דאָס צו טאָן! דאָס בלוט פון די דאָזיקע מענטשן מיט זייער לעבן זאָל איך טרינקען? וואָרום מיט דער סכּנה פון זייער לעבן האָבן זיי עס געבראַכט. און ער האָט עס ניט געוואָלט טרינקען.

דאָס האָבן געטאָן די דריי גיבּורים.

[20] און אַבשַי דער ברודער פון יואָבן, ער איז געווען דער הויפּט פון די דריי; און ער האָט אויפגעהויבן זיין שפּיז אויף דריי הונדערט, און זיי דערשלאָגן; און ער האָט געהאַט אַ שם צווישן די דריי. [21] פון די צווייטע דריי איז ער געווען דער אָנגעזעעזנסטער, און ער איז געווען זייער עלטסטער, אָבער צו די [ערשטע] דריי איז ער ניט געקומען.

[22] בּנָיָה דער זון פון יהוֹיָדָען, דער זון פון אַ העלדישן מאַן פון פיל אויפטוען, פון קַבצְאֵל, ער האָט געשלאָגן די צוויי מזבּחות פון מוֹאָב, און ער האָט אַראָפּגענידערט, און האָט דערשלאָגן אַ לייב אין אַ גרוב אין אַ טאָג פון שניי. [23] און ער האָט דערשלאָגן אַ מִצרישן מאַן, אַ מאַן פון אַ גרויסן וווקס, פינף איילן [די הייך]; און אין דעם מִצריס האַנט איז געווען אַ שפּיז אַזוי ווי דער שטאַנג פון וועבער, און ער האָט אַראָפּגענידערט צו אים מיט אַ רוט; האָט ער אַרויסגעריסן דעם שפּיז פון דעם מִצריס האַנט, און האָט אים געהרגעט מיט זיין אייגענעם שפּיז.

[24] דאָס האָט געטאָן בּנָיָהו דער זון פון יהוֹיָדָען, און ער האָט געהאַט אַ שם צווישן די דריי גיבּורים. [25] ער איז געווען מער אָנגעזעען פון די דרייסיק, אָבער צו די [ערשטע] דריי איז ער ניט געקומען. און דוד האָט אים אויפגעזעצט איבער זיין לייבוואַך.

[26] און די העלדישע גיבּורים זיינען געווען: עֲשָׂהאֵל דער ברודער פון יואָבן; אֶלחָנָן דער זון פון דודון פון בֵּית־לָחֶם; [27] שַמות פון הַרור; חֶלֶץ פון פּלון; [28] עִירָא דער זון פון עִקֵשן פון תּקוֹעַ; אַבִיעֶזֶר פון עֲנָתות; [29] סִבּכַי פון חושָה; עִילַי פון אַחוֹחַ; [30] מַהרַי פון נטוֹפָה; חֵלֶד דער זון פון בַּעֲנָהן פון נטוֹפָה; [31] אִיתַי דער זון פון ריבַין פון גִבעָה פון די קינדער פון בנימין; בּנָיָה פון פִּרעָתון; [32] חורַי פון נַחֲלֵי־גַעַש; אַביאֵל פון עַרָבָה; [33] עַזמָוֶת פון בַּחרום; אֶליַחבָּא פון שַעַלבון; [34] די זין פון הָשֵמען פון גִזון; יונָתָן דער זון פון שָגֵהן פון הָרָר; [35] אַחִיאָם דער זון פון שָׂכָרן פון הָרָר; אֶליפַל דער זון פון אורן; [36] חֵפֶר פון מכֵרָה; אַחִיָה פון פּלון; [37] חֶצרו פון כַּרמֶל; נַעֲרַי דער זון פון אֶזבַּין; [38] יואֵל דער ברודער פון נָתָנען; מִבחָר דער זון פון הַגרין; [39] צֶלֶק דער עַמוני; נַחרַי פון בֵּרוֹת, דער וואָפנטרעגער פון יואָב דעם זון פון צרוּיָהן; [40] עִירָא פון יֶתֶר; גָרֵב פון יֶתֶר; [41] אוּריָה דער חִתּי; זָבָד דער זון פון אַחלָין; [42] עֲדינָא דער זון פון שיזָא דעם ראוּבֵני, אַ הויפּטמאַן פון די ראוּבֵנים, און דרייסיק מיט אים; [43] חָנָן דער זון פון מַעֲכָהן, און יוֹשָפָט פון מֶתֶן;

44 עוזיאָ פון עַשתְּרוֹת; שָמָע, און יעיאֵל, די זין פון חוֹתָמען
פון עֲרוֹעֵר; 45 ידיעֲאֵל דער זון פון שִמרין, און יוֹחאָ זיין
ברודער פון תִּיץ; 46 אֱלִיאֵל פון מַחוִים; און יריבַי, און
יוֹשַוְיָה, די זין פון אֶלנַעַמען; און יִתמָה דער מוֹאָבִי;
47 אֱלִיאֵל, און עוֹבֵד, און יַעֲשִיאֵל פון מצוֹבָיָה.

יב 1 און דאָס זיינען די וואָס זיינען געקומען צו דודן
קיין צִיקלַג, בעת ער איז נאָך געווען פאַרשפאַרט
פון וועגן שָאוּל דעם זון פון קישן; און זיי זיינען געווען
צווישן די גיבוֹרים וואָס האָבן געהאָלפן אין דער מלחמה;
2 באַוואָפנטע מיט בויגנס, וואָס האָבן אי מיט דער רעכ־
טער האַנט אי מיט דער לינקער געקענט וואַרפן שטיינער
און פיילן פון בויגן; פון שָאוּלס ברידער, פון בנימין.
3 דער הויפּט אַחִיעֶזֶר, און יוֹאָש, די זין פון הַשמָעָהן פון
גִבעָה; און יזיאֵל, און פֶּלֶט, די זין פון עַזמָוֶתן; און בְרָכָה,
און יֵהוּא פון עֲנָתוֹת; 4 און יִשמַעיָה פון גִבעוֹן, אַ גיבור פון
די דרייסיק, און איבער די דרייסיק; און יִרמְיָה, און
יַחזיאֵל, און יוֹחָנָן, און יוֹזָבָד פון גְדֵרָה; 5 אֶלעוּזַי, און
ירימוֹת, און בְעַליָה, און שמַריָהו, און שפַטיָהו פון חָרִיף;
6 אֶלקָנָה, און יִשִיָהו, און עֲזַראֵל, און יוֹעֶזֶר, און יָשָבעָם,
די קָרחִים; 7 און יוֹעֵאלָה, און זְבַדיָה די זין פון ירוֹחָמען
פון גדוֹר.

8 און פון די גָדים האָבן זיך אָפּגעשיידט צו דודן, צו
דער פעסטונג אין דער מדבר, העלדישע גיבוֹרים, חיל־
לייט פאַר מלחמה, וואָס האָבן געקענט האַלטן אַ פאַנצער און אַ שפּיז, מיט פּנימער ווי פנימער פון לייבן, און אַזוי
ווי הירשן אויף די בערג אין פלינקייט. 9 עֵזֶר דער הויפּט, עוֹבַדיָה דער צווייטער, אֱלִיאָב דער דריטער; 10 מִשמַנָה
דער פירטער, יִרמְיָה דער פינפטער; 11 עַתַי דער זעקסטער, אֱלִיאֵל דער זיבעטער; 12 יוֹחָנָן דער אַכטער, אֶלזָבָד
דער ניינטער; 13 יִרמְיָהו דער צענטער, מַכבַנַי דער עלפטער. 14 די דאָזיקע פון די קינדער פון גָד זיינען געווען
הויפּטלייט פון חיל; דער מינדסטער איבער הונדערט, און דער גרעסטער איבער טויזנט. 15 דאָס זיינען די וואָס
זיינען אַריבער דעם יַרדֵן אין ערשטן חוֹדש ווען ער איז געווען פול איבער אַלע זיינע ברעגן, און האָבן פאַריאָגט
אַלע פון די טאָלן צו מזרח און צו מערב.

16 און פון די קינדער פון בנימין און יהודה זיינען געקומען צו דער פעסטונג צו דודן. 17 און דוד איז זיי אַרויס אַנט־
קעגן, און ער האָט זיך אָפּגערופן און האָט צו זיי געזאָגט: אויב איר זייט געקומען אויף שלום צו מיר, מיך צו העלפן, וועט
מיין האַרץ זיין איינס מיט אייך; אויב אָבער מיך צו פאַרנאַרן צו מיינע פיינט, אָן אַן אומרעכט אין מיינע הענט, זאָל דער

מד עֻזִּיָּא הָעַשְׁתְּרָתִי שָׁמָע וִיעוֹאֵל בְּנֵי חוֹתָם הָעֲרֹעֵרִי׃
מה מו יְדִיעֲאֵל בֶּן־שִׁמְרִי וְיֹחָא אָחִיו הַתִּיצִי׃ אֱלִיאֵל הַמַּחֲוִים
מז וִירִיבַי וְיוֹשַׁוְיָה בְּנֵי אֶלְנָעַם וְיִתְמָה הַמּוֹאָבִי׃ אֱלִיאֵל וְעוֹבֵד
וְיַעֲשִׂיאֵל הַמְּצֹבָיָה׃

יב

א וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיקְלַג עוֹד עָצוּר מִפְּנֵי שָׁאוּל
ב בֶּן־קִישׁ וְהֵמָּה בַּגִּבּוֹרִים עֹזְרֵי הַמִּלְחָמָה׃ נֹשְׁקֵי קֶשֶׁת
מַיְמִינִים וּמַשְׂמְאִלִים בָּאֲבָנִים וּבַחִצִּים בַּקָּשֶׁת מֵאֲחֵי
ג שָׁאוּל מִבִּנְיָמִן׃ הָרֹאשׁ אֲחִיעֶזֶר וְיוֹאָשׁ בְּנֵי הַשְּׁמָעָה
הַגִּבְעָתִי וִיזוּאֵל וָפֶלֶט בְּנֵי עַזְמָוֶת וּבְרָכָה וְיֵהוּא הָעַנְּתֹתִי׃
ד ה וְיִשְׁמַעְיָה הַגִּבְעוֹנִי גִּבּוֹר בַּשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים׃ וְיִרְמְיָה
ו וְיַחֲזִיאֵל וְיוֹחָנָן וְיוֹזָבָד הַגְּדֵרָתִי׃ אֶלְעוּזַי וִירִימוֹת וּבְעַלְיָה
ז וּשְׁמַרְיָהוּ וּשְׁפַטְיָהוּ הַחֲרִיפִי׃ אֶלְקָנָה וְיִשִּׁיָּהוּ וַעֲזַרְאֵל
ח וְיוֹעֶזֶר וְיָשָׁבְעָם הַקָּרְחִים׃ וְיוֹעֵאלָה וּזְבַדְיָה בְּנֵי יְרֹחָם
ט מִן־הַגְּדוֹר׃ וּמִן־הַגָּדִי נִבְדְּלוּ אֶל־דָּוִיד לַמְצַד מִדְבָּרָה
גִּבֹּרֵי הַחַיִל אַנְשֵׁי צָבָא לַמִּלְחָמָה עֹרְכֵי צִנָּה וָרֹמַח וּפְנֵי
י אַרְיֵה פְּנֵיהֶם וְכִצְבָאיִם עַל־הֶהָרִים לְמַהֵר׃ עֵזֶר הָרֹאשׁ
יא עֹבַדְיָה הַשֵּׁנִי אֱלִיאָב הַשְּׁלִשִׁי׃ מִשְׁמַנָּה הָרְבִיעִי יִרְמְיָה
יב יג הַחֲמִשִׁי׃ עַתַּי הַשִּׁשִּׁי אֱלִיאֵל הַשְּׁבִעִי׃ יוֹחָנָן הַשְּׁמִינִי
יד אֶלְזָבָד הַתְּשִׁיעִי׃ יִרְמְיָהוּ הָעֲשִׂירִי מַכְבַּנַּי עַשְׁתֵּי עָשָׂר׃
טו אֵלֶּה מִבְּנֵי־גָד רָאשֵׁי הַצָּבָא אֶחָד לְמֵאָה הַקָּטָן
טז וְהַגָּדוֹל לְאָלֶף׃ אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן בַּחֹדֶשׁ
הָרִאשׁוֹן וְהוּא מְמַלֵּא עַל־כָּל־גִּדְיֹתָיו וַיַּבְרִיחוּ אֶת־כָּל־
יז הָעֲמָקִים לַמִּזְרָח וְלַמַּעֲרָב׃ וַיָּבֹאוּ מִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וִיהוּדָה
יח עַד־לַמְצַד לְדָוִיד׃ וַיֵּצֵא דָוִיד לִפְנֵיהֶם וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לָהֶם
אִם־לְשָׁלוֹם בָּאתֶם אֵלַי לְעָזְרֵנִי יִהְיֶה־לִּי עֲלֵיכֶם לֵבָב
לְיַחַד וְאִם־לְרַמּוֹתַנִי לְצָרַי בְּלֹא חָמָס בְּכַפַּי יֵרֶא אֱלֹהֵי

יא, מד׳ ויעיאל קרי   יב, ג׳ ויזיאל קרי   ה׳ החרופי קרי   ח׳ ס״א הגדוד
יא׳ בס״א מַשְׁ׳   טז׳ גדותיו קרי

אֲבוֹתֵינוּ וְיוֹכַח׃ וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלוֹשִׁים יט
לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן־יִשַׁי שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ
כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד׃
וּמִמְּנַשֶּׁה נָפְלוּ עַל־דָּוִיד בְּבֹאוֹ עִם־פְּלִשְׁתִּים עַל־ כ
שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְלֹא עֲזָרֻם כִּי בְעֵצָה שִׁלְּחֻהוּ סַרְנֵי
פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר בְּרָאשֵׁינוּ יִפּוֹל אֶל־אֲדֹנָיו שָׁאוּל׃ בְּלֶכְתּוֹ כא
אֶל־צִיקְלַג נָפְלוּ עָלָיו ׀ מִמְּנַשֶּׁה עַדְנַח וְיוֹזָבָד וִידִיעֲאֵל
וּמִיכָאֵל וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיהוּא וְצִלְּתָי רָאשֵׁי הָאֲלָפִים אֲשֶׁר
לִמְנַשֶּׁה׃ וְהֵמָּה עָזְרוּ עִם־דָּוִיד עַל־הַגְּדוּד כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל כב
כֻּלָּם וַיִּהְיוּ שָׂרִים בַּצָּבָא׃ כִּי לְעֶת־יוֹם בְּיוֹם יָבֹאוּ עַל־ כג
דָּוִיד לְעָזְרוֹ עַד־לְמַחֲנֶה גָדוֹל כְּמַחֲנֵה אֱלֹהִים׃
וְאֵלֶּה מִסְפְּרֵי רָאשֵׁי הֶחָלוּץ לַצָּבָא בָּאוּ עַל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה כד
לְהָסֵב מַלְכוּת שָׁאוּל אֵלָיו כְּפִי יְהוָה׃ בְּנֵי יְהוּדָה כה
נֹשְׂאֵי צִנָּה וָרֹמַח שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת חֲלוּצֵי
צָבָא׃ מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי חַיִל לַצָּבָא שִׁבְעַת כו
אֲלָפִים וּמֵאָה׃ מִן־בְּנֵי הַלֵּוִי אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ כז
מֵאוֹת׃ וִיהוֹיָדָע הַנָּגִיד לְאַהֲרֹן וְעִמּוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים כח
וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ וְצָדוֹק נַעַר גִּבּוֹר חָיִל וּבֵית־אָבִיו כט
שָׂרִים עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲחֵי שָׁאוּל ל
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעַד־הֵנָּה מַרְבִּיתָם שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת בֵּית
שָׁאוּל׃ וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׁמוֹנֶה לא
מֵאוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם׃
וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת לב
לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃ וּמִבְּנֵי יִשָּׂשכָר יוֹדְעֵי לג
בִינָה לַעִתִּים לָדַעַת מַה־יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁיהֶם מָאתַיִם
וְכָל־אֲחֵיהֶם עַל־פִּיהֶם׃ מִזְּבֻלוּן יוֹצְאֵי צָבָא עֹרְכֵי לד
מִלְחָמָה בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְלַעֲדֹר בְּלֹא־

יח׳ פתח בס״פ   יט׳ השלישים קרי

גאָט פון אונדזערע עלטערן צווען און משפטן. [18] האָט אַ גײַסט אָנגעקלײדט עֲמָשַׂי דעם הויפּטמאַן פון די עלצטע:

פאַר דיר, דוד,
און מיט דיר, זון פון יִשַׁין!
שלום, שלום צו דיר,
און שלום צו דײַנע העלפער;
וואָרום דײַן גאָט טוט דיך העלפן.

האָט זיי דוד צוגענומען, און האָט זיי געמאַכט פאַר הויפּט־לײַט פון דער מחנה.

[19] אויך פון מנשה זײַנען צוגעפאַלן צו דודן ווען ער איז געקומען מיט די פּלִשתּים אַקעגן שָׁאולן אויף מלחמה, אָבער זייא האָבן זייא ניט געהאָלפן, וואָרום נאָך אַ באַראָטונג האָבן די פירשטן פון די פּלִשתּים אים אַוועקגעשיקט, אַזוי צו זאָגן: מיט אונדזערע קעפּ וועט ער צוּפאַלן צו זײַן האַר שָׁאולן. [20] אַז ער איז געגאַנגען קיין ציקלַג זײַנען צוגעפאַלן צו אים פון מנשה: עַדנַח, און יוֹזָבָד, און ידיעֲאֵל, און מיכָאֵל, און יוֹזָבָד, און אֶליהוּא, און צִלתַּי, הויפּטלײַט פון טויזנטן וואָס פון מנשה. [21] און זיי האָבן געהאָלפן דודן אַקעגן דער מחנה, וואָרום זיי זײַנען אַלע געווען העלדישע גיבורים, און זיי זײַנען געוואָרן עלטסטע אין חיל. [22] יאָ, פון טאָג צו טאָג איז מען געקומען צו דודן אים צו העלפן, ביז די מחנה איז געווען גרויס, אַזוי ווי אַ מחנה פון גאָט.

[23] און דאָס זײַנען די צאָלן פון די קעפּ פון די באַוואָפנטע פאַר מלחמה, וואָס זײַנען געקומען צו דודן קיין חֶברוֹן, אָפּצוקערן די מלוכה פון שָׁאולן צו אים, לויט דעם מויל פון גאָט: [24] די קינדער פון יהודה וואָס האָבן געטראָגן אַ פּאַנצער און אַ שפּיז, זעקס טויזנט און אַכט הונדערט באַוואָפנט פאַר מלחמה. [25] פון די קינדער פון שמעון, העלדישע גיבורים פאַר מלחמה, זיבן טויזנט און הונדערט. [26] פון די קינדער פון לֵוִי, פיר טויזנט און זעקס הונדערט. [27] און יהוֹיָדָע דער פירשט פון אַהרן, און מיט אים דרײַ טויזנט און זיבן הונדערט. [28] און צָדוֹק, אַ יונגער העלדישער גיבור, און זײַן פאָטערהויז, צוויי און צוואַנציק עלטסטע. [29] און פון די קינדער פון בנימין, די ברידער פון שָׁאולן, דרײַ טויזנט, וואָרום ביז דענסמאָל האָט דאָס רָוב פון זיי אָפּגעהיט די געטרײַשאַפט צו שָׁאולס הויז. [30] און פון די קינדער פון אפרים, צוואַנציק טויזנט און אַכט הונדערט העלדישע גיבורים, מענטשן מיט נעמען אין זייערע פאָטער־הײַזער. [31] און פון דעם האַלבן שֵׁבט מנשה, אַכצן טויזנט וואָס זײַנען געווען אָנגערופן מיט נעמען — צו קומען מאַכן דודן פאַר אַ מלך. [33] און פון די קינדער פון יִשָּׂשכָר, די וואָס האָבן זיך פאַרשטאַנען אויף די צײַטן, צו וויסן וואָס ישראל דאַרף טאָן; זייערע הויפּטלײַט זײַנען געווען צוויי הונדערט, און אַלע זייערע ברידער זײַנען געווען אונטער זייער באַפעל. [83] פון זבולון, פופציק טויזנט וואָס קענען אַרויסגיין אין חיל, וואָס קענען אָנריכטן אַ מלחמה מיט אַלערלײַ כּלֵי־מלחמה, און זיך

א דוד מיט זײַנע מענטשן — די פּלשתּים. זע שמואל א׳ כח, 1, און קאַפּ. כט.

אויסשטעלן ניט מיט אַ האַלבן האַרצן. [34] און פון נפתלי,
טויזנט עלטסטע, און מיט זיי זיבן און דרייסיק טויזנט מיט
פאַנצערס און שפּיזן. [35] און פון די דָנים, אַכט און
צוואַנציק טויזנט און זעקס הונדערט וואָס קענען אָנריכטן
אַ מלחמה. [36] און פון אָשר, פערציק טויזנט וואָס קענען
אַרויסגיין אין חיל אָנצוריכטן אַ מלחמה. [37] און פון יענער
זייט יַרדֵן, פון די ראובֵנים, און די גָדים, און דעם האַלבן
שבט מנשה, מיט אַלע קריגגעצייג פאַר מלחמה, הונדערט
און צוואַנציק טויזנט.

[38] די אַלע, מלחמה־לייט וואָס האָבן געקענט זיך
אויסשטעלן אין שלאַכטרײַ, זיינען געקומען מיט אַ גאַנצן
האַרצן קיין חֶברון, צו מאַכן דודן פאַר אַ מלך איבער
גאַנץ ישׂראל. און אויך אַלע איבעריקע פון ישׂראל זיינען
געווען מיט איין האַרץ צו מאַכן דודן פאַר אַ מלך. [39] און
זיי זיינען דאָרטן געווען מיט דודן דריי טעג, און זיי האָבן
געגעסן און געטרונקען, וואָרום זייערע ברידער האָבן
צוגעגרייט פאַר זיי. [40] און אויך האָבן די וואָס זיינען גע־
ווען נאָנט צו זיי, ביז צו יִששָׂכָר און זבולון און נפתלי, גע־
בראַכט ברויט אויף אייזלען, און אויף קעמלען, און אויף
מוילאייזלען, און אויף רינדער, מעלשפּייזן, געפּרעסטע
פייגן, און ראָזינקעס, און וויין, און אייל, און רינדער און
שאָף לרָוב, וואָרום עס איז געווען אַ שׂמחה אין ישׂראל.

לה לֵב וָלֵב׃ וּמִנַּפְתָּלִי שָׂרִים אָלֶף וְעִמָּהֶם בְּצִנָּה
לו וַחֲנִית שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה אָלֶף׃ וּמִן־הַדָּנִי עֹרְכֵי
לז מִלְחָמָה עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּמֵאָשֵׁר
לח יוֹצְאֵי צָבָא לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים אָלֶף׃ וּמֵעֵבֶר
לַיַּרְדֵּן מִן־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי ׀ שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בְּכֹל־כְּלֵי
לט צְבָא מִלְחָמָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי
מִלְחָמָה עֹדְרֵי מַעֲרָכָה בְּלֵבָב שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה
לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל־שֵׁרִית יִשְׂרָאֵל
מ לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃ וַיִּהְיוּ־שָׁם עִם־דָּוִיד יָמִים
מא שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים וְשׁוֹתִים כִּי־הֵכִינוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם׃ וְגַם
הַקְּרוֹבִים־אֲלֵיהֶם עַד־יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים
לֶחֶם בַּחֲמוֹרִים וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרָדִים ׀ וּבַבָּקָר מַאֲכָל קֶמַח
דְּבֵלִים וְצִמּוּקִים וְיַיִן וְשֶׁמֶן וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי שִׂמְחָה
בְּיִשְׂרָאֵל׃

יג

א
ב וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם־שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל־נָגִיד׃ וַיֹּאמֶר
דָּוִיד לְכֹל ׀ קְהַל יִשְׂרָאֵל אִם־עֲלֵיכֶם טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה עַל־אַחֵינוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּכֹל אַרְצוֹת
יִשְׂרָאֵל וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ
ג אֵלֵינוּ׃ וְנָסֵבָּה אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ
ד בִּימֵי שָׁאוּל׃ וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי־יָשַׁר
ה הַדָּבָר בְּעֵינֵי כָל־הָעָם׃ וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל מִן־
שִׁיחוֹר מִצְרַיִם וְעַד־לְבוֹא חֲמָת לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
ו מִקִּרְיַת יְעָרִים׃ וַיַּעַל דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלָתָה אֶל־
קִרְיַת יְעָרִים אֲשֶׁר לִיהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֵת אֲרוֹן
ז הָאֱלֹהִים ׀ יְהוָה יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם׃ וַיַּרְכִּיבוּ
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עַל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה מִבֵּית אֲבִינָדָב וְעֻזָּא

יב לט׳ כצ״ל מא׳ בס״א מאכל־

יג [1] און דוד האָט געהאַלטן אַן עצה מיט די הויפּטלייט פון די טויזנטן און פון די הונדערטן, מיט איטלעכן
אָנפירער. [2] און דוד האָט געזאָגט צו דער אַיינזאַמלונג פון ישׂראל: אויב אַייך איז ווילגעפעלן, און עס
איז פון יהוה אונדזער גאָט, לאָמיר ברייט פאַנאַנדערשיקן צו אונדזערע איבעריקע ברידער אין אַלע לענדער פון
ישׂראל, און צוגלייך מיט זיי צו די כּהנים און צו די לוִיִם וואָס זיינען אין זייערע שטעט מיט די פרייע פּלעצער,
אַז זיי זאָלן זיך אויפקלייבן צו אונדז. [3] און לאָמיר אַריבערברענגען דעם אָרון פון אונדזער גאָט צו אונדז, וואָרום
מיר האָבן אים ניט געזוכט אין די טעג פון שָאולן. [4] האָט די גאַנצע אַיינזאַמלונג געזאָגט, מע זאָל אַזוי טאָן, וואָרום
די זאַך איז געווען גלייך אין די אויגן פון דעם גאַנצן פאָלק. [5] און דוד האָט אַיינגעזאַמלט גאַנץ ישׂראל פון [דעם
טייך] שיחוֹר פון מִצרַיִם און ביז מע קומט קיין חֲמָת, כּדי צו ברענגען דעם אָרון פון גאָט פון קִריַת־יְעָרים.

[6] און דוד און גאַנץ ישׂראל זיינען אַרויפגעגאַנגען קיין בַּעֲלָה, קיין קִריַת־יְעָרים וואָס געהערט צו יהודה, כּדי
אַרויפצוברענגען פון דאָרטן דעם אָרון פון גאָט דעם האַר וואָס זיצט איבער די כּרובים, וואָס זיין נאָמען ווערט
גערופן דערויף. [7] און זיי האָבן אַרויפגעלייגט דעם אָרון פון גאָט אויף אַ נייעם וואָגן פון אַבינָדָבס הויז, און עוזָא

ואחיו נהגים בעגלה: ודויד וכל־ישראל משחקים ח
לפני האלהים בכל־עז ובשירים ובכנרות ובנבלים
ובתפים ובמצלתים ובחצצרות: ויבאו עד־גרן כידן ט
וישלח עזא את־ידו לאחז את־הארון כי שמטו הבקר:
ויחר־אף יהוה בעזא ויכהו על אשר־שלח ידו על־הארון י
וימת שם לפני אלהים: ויחר לדויד כי־פרץ יהוה יא
פרץ בעזא ויקרא למקום ההוא פרץ עזא עד היום
הזה: ויירא דויד את־האלהים ביום ההוא לאמר היך יב
אביא אלי את ארון האלהים: ולא־הסיר דויד את־ יג
הארון אליו אל־עיר דויד ויטהו אל־בית עבד־אדם
הגתי: וישב ארון האלהים עם־בית עבד אדם בביתו יד
שלשה חדשים ויברך יהוה את־בית עבד־אדם ואת־
כל־אשר־לו:

יד

וישלח חורם מלך־צר מלאכים אל־דויד ועצי ארזים א
וחרשי קיר וחרשי עצים לבנות לו בית: וידע דויד כי־ ב
הכינו יהוה למלך על־ישראל כי־נשאת למעלה מלכותו
בעבור עמו ישראל: ויקח דויד עוד נשים בירושלם ג
ויולד דויד עוד בנים ובנות: ואלה שמות הילודים ד
אשר היו־לו בירושלם שמוע ושובב נתן ושלמה:
ויבחר ואלישוע ואלפלט: ונגה ונפג ויפיע: ואלישמע ה ו ז
ובעלידע ואליפלט: וישמעו פלשתים כי־נמשח דויד ח
למלך על־כל־ישראל ויעלו כל־פלשתים לבקש את־
דויד וישמע דויד ויצא לפניהם: ופלשתים באו ויפשטו ט
בעמק רפאים: וישאל דויד באלהים לאמר האעלה י
על־פלשתיים ונתתם בידי ויאמר לו יהוה עלה ונתתים
בידך: ויעלו בבעל־פרצים ויכם שם דויד ויאמר דויד יא

יג, ס״א ב׳ — יד, א׳ חורם קרי — ו׳ יחיד

און אַחיו האָבן געפירט דעם וואָגן. 8 און דוד און גאַנץ ישראל, האָבן זיך פריילעך געמאַכט פאַר גאָט מיטן גאַנצן כּוח, מיט געזאַנגען, און מיט האַרפן, און מיט גיטאַרן, און מיט פּויקן, און מיט צימבלען, און מיט טרומייטן.

9 און ווי זיי זיינען געקומען ביז צום שייער פון כּידון, האָט עוזאָ אויסגעשטרעקט זיין האַנט אָנצונעמען דעם אָרון, וואָרום די רינדער האָבן אים אַראָפּגערוקט. 10 האָט דער צאָרן פון גאָט געגרימט אויף עוזאָן, און ער האָט אים געשלאָגן פאַרוואָס ער האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט צום אָרון; און ער איז דאָרטן געשטאָרבן פאַר גאָט.

11 און דודן האָט געערגערט וואָס גאָט האָט געבראַכט אַ בראָך אויף עוזאָן. און מע רופט יענעם אָרט פּרֶץ־עוזאָ[א] ביז אויף היינטיקן טאָג. 12 און דוד האָט מורא געהאַט פאַר גאָט אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן: ווי אַזוי זאָל איך ברענגען צו מיר דעם אָרון פון גאָט?

13 און דוד האָט ניט אַוועקגענומען דעם אָרון צו זיך אין דודס־שטאָט, נאָר ער האָט אים אָפּגעפירט צו דעם הויז פון עוֹבֵד־אֱדוֹמען פון גַת. 14 און דער אָרון פון גאָט איז געבליבן ביי דעם הויזגעזינט פון עוֹבֵד־אֱדוֹמען אין זיין הויז דריי חדשים. און גאָט האָט געבענטשט דאָס הויז פון עוֹבֵד־אֱדוֹמען, און אַלץ וואָס ער האָט געהאַט.

יד

1 און חוּרָם דער מלך פון צוֹר האָט געשיקט שלוחים צו דודן מיט צעדערהאָלץ און מויערמייסטערס און האָלצמייסטערס, אים צו בויען אַ הויז. 2 און דוד האָט געוווּסט אַז גאָט האָט אים באַפעסטיקט פאַר אַ מלך איבער ישראל, וואָרום זיין מלוכה איז געוועזן הויך דערהויבן, פון וועגן זיין פאָלק ישראל.

3 און דוד האָט גענומען נאָך ווייבער אין ירושלים, און דוד האָט געבאָרן נאָך זין און טעכטער. 4 און דאָס זיינען די נעמען פון די קינדער וואָס ער האָט געהאַט אין ירושלים: שַׁמוּעַ, און שׁוֹבָב, נָתָן, און שלמה; 5 און יִבְחָר, און אֱלִישוּעַ, און אֶלְפָּלֶט; 6 און נוֹגַה, און נֶפֶג, און יָפִיעַ; 7 און אֱלִישָׁמָע, און בְּעֶלְיָדָע, און אֱלִיפֶלֶט.

8 און די פּלשתים האָבן געהערט אַז דוד איז געזאַלבט געוואָרן פאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישראל, און אַלע פּלשתים זיינען אַרויפגעגאַנגען צו זוכן דודן. האָט דוד געהערט, און ער איז אַרויס זיי אַנטקעגן.

9 און די פּלשתים זיינען געקומען, און האָבן זיך פאַרשפּרייט אין טאָל רפָאים.

10 האָט דוד געפרעגט ביי גאָט, אַזוי צו זאָגן: זאָל איך אַרויפגיין אויף די פּלשתים? און וועסטו זיי געבן אין מיין האַנט? האָט גאָט צו אים געזאָגט: גיי אַרויף, און איך וועל זיי געבן אין דיין האַנט.

11 און זיי זיינען אַרויפגעגאַנגען קיין בַּעַל־פּרָצים, און דוד האָט זיי דאָרטן געשלאָגן; און דוד האָט געזאָגט:

[א] ד. ה. עוזאָס בראָך.

פָּרַץ הָאֱלֹהִים אֶת־אוֹיְבַי בְּיָדִי כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן קָרְאוּ
יב שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בַּעַל פְּרָצִים׃ וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם
יג וַיֹּאמֶר דָּוִיד וַיִּשָּׂרְפוּ בָּאֵשׁ׃ וַיֹּסִיפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים
יד וַיִּפְשְׁטוּ בָּעֵמֶק׃ וַיִּשְׁאַל עוֹד דָּוִיד בֵּאלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ
הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם הָסֵב מֵעֲלֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם
טו מִמּוּל הַבְּכָאִים׃ וִיהִי כְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל הַצְּעָדָה בְּרָאשֵׁי
הַבְּכָאִים אָז תֵּצֵא בַמִּלְחָמָה כִּי־יָצָא הָאֱלֹהִים לְפָנֶיךָ
טז לְהַכּוֹת אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים׃ וַיַּעַשׂ דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ
הָאֱלֹהִים וַיַּכּוּ אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן וְעַד־גָּזְרָה׃
יז וַיֵּצֵא שֵׁם־דָּוִיד בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וַיהוָה נָתַן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־
כָּל־הַגּוֹיִם׃

טו

א וַיַּעַשׂ־לוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיָּכֶן מָקוֹם לַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים
ב וַיֶּט־לוֹ אֹהֶל׃ אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים כִּי אִם־הַלְוִיִּם כִּי־בָם ׀ בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת אֶת־
ג אֲרוֹן יְהוָה וּלְשָׁרְתוֹ עַד־עוֹלָם׃ וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־
כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלָםִ לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־
ד מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ׃ וַיֶּאֱסֹף דָּוִיד אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶת־
ה הַלְוִיִּם׃ לִבְנֵי קְהָת אוּרִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה
ו וְעֶשְׂרִים׃ לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם
ז וְעֶשְׂרִים׃ לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם יוֹאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה
ח וּשְׁלֹשִׁים׃ לִבְנֵי אֱלִיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתָיִם׃
ט לִבְנֵי חֶבְרוֹן אֱלִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים׃
י לִבְנֵי עֻזִּיאֵל עַמִּינָדָב הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃
יא וַיִּקְרָא דָוִיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְאוּרִיאֵל
יב עֲשָׂיָה וְיוֹאֵל שְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל וְעַמִּינָדָב׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם
אַתֶּם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם וַאֲחֵיכֶם
וְהַעֲלִיתֶם אֵת אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הֲכִינוֹתִי לוֹ׃

טו, יב׳ בס״א הֱ׳

גאָט האָט דורכגעבראָכן מיינע פֿיינט מיט מיין האַנט, אַזוי ווי אַ דורכבראָך פֿון וואַסער. דרום האָט מען גערופֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט בַּעַל־פְּרָצִים[א].

[12] און זיי האָבן דאָרטן איבערגעלאָזט זייערע אָפּגעטער; האָט דוד געהייסן, און זיי זיינען פֿאַרברענט געוואָרן אין פֿייער.

[13] און די פְּלִשְׁתּים האָבן זיך ווידער אַ מאָל פֿאַרשפּרייט אין טאָל. [14] האָט דוד ווידער געפֿרעגט ביי גאָט, און גאָט האָט צו אים געזאָגט: זאָלסט ניט אַרויפֿגיין נאָך זיי; דריי זיך אַוועק פֿון זיי, און זאָלסט קומען אויף זיי פֿון אַקעגן די מוילבערביימער. [15] און עס וועט זיין, ווי דו וועסט הערן אַ גערויש פֿון טריט אין די שפּיצן פֿון די מוילבערביימער, דענסמאָל זאָלסטו אַרויסגיין אין מלחמה, וואָרום דאָס איז גאָט אַרויסגעגאַנגען דיר פֿאַרויס צו שלאָגן דעם חיל פֿון די פְּלִשְׁתּים.

[16] און דוד האָט געטאָן אַזוי ווי גאָט האָט אים באַפֿוילן, און זיי האָבן געשלאָגן דעם חיל פֿון די פְּלִשְׁתּים פֿון גִבְעוֹן און ביז גָזֶרָה.

[17] און דודס שם איז אַרויס אין אַלע לענדער, און גאָט האָט געגעבן זיין מוֹרא אויף אַלע פֿעלקער.

טו [1] און ער האָט זיך געמאַכט הייזער אין דודס־שטאָט, און ער האָט צוגעגרייט אַן אָרט פֿאַר דעם אָרון פֿון גאָט, און אויפֿגעשטעלט פֿאַר אים אַ געצעלט. [2] דענסמאָל האָט דוד געזאָגט, אַז קיינער זאָל ניט טראָגן דעם אָרון פֿון גאָט, נאָר די לֵוִיִים, ווייל זיי האָט גאָט אויסדערוויילט צו טראָגן דעם אָרון פֿון גאָט, און אים צו באַדינען אויף אייביק. [3] און דוד האָט איינגעזאַמלט גאַנץ ישׂראל קיין ירוּשָׁלַיִם, כּדי אַרויפֿצוברענגען דעם אָרון פֿון גאָט אויף זיין אָרט, וואָס ער האָט צוגעגרייט פֿאַר אים. [4] און דוד האָט צונויפֿגעקליבן די קינדער פֿון אַהרן, און די לֵוִיִים. [5] פֿון די קינדער פֿון קְהָת: אוּרִיאֵל דעם הויפּטמאַן, און זיינע ברידער, הונדערט און צוואַנציק. [6] פֿון די קינדער פֿון מְרָרִי: עֲשָׂיָה דעם הויפּטמאַן, און זיינע ברידער, צוויי הונדערט און צוואַנציק. [7] פֿון די קינדער פֿון גֵרְשׁוֹם: יוֹאֵל דעם הויפּטמאַן, און זיינע ברידער, הונדערט און דרייסיק. [8] פֿון די קינדער פֿון אֱלִיצָפָן: שְׁמַעְיָה דעם הויפּט, און זיינע ברידער, צוויי הונדערט. [9] פֿון די קינדער פֿון חֶברוֹן: אֱלִיאֵל דעם הויפּטמאַן, און זיינע ברידער, אַכציק. [10] פֿון די קינדער פֿון עוזיאֵל: עַמִינָדָב דעם הויפּטמאַן, און זיינע ברידער, הונדערט און צוועלף.

[11] און דוד האָט גערופֿן צָדוֹק און אֶבְיָתָר די כֹּהנים, און די לֵוִיִים, אוּריאֵלן, עֲשָׂיָהן, און יוֹאֵלן, שְׁמַעְיָהן, און אֱליאֵלן, און עַמִינָדָבן. [12] און ער האָט צו זיי געזאָגט: איר זייט די הויפּטן פֿון די פֿאָטערהייזער פֿון די לֵוִיִים; הייליקט אייך, איר און אַייערע ברידער, און איר וועט אַרויפֿברענגען דעם אָרון פֿון יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל אַהין וווּ איך האָב

[א] ד. ה. דורכבראָך.

כִּ֥י לְמַבָּרִֽאשׁוֹנָ֖ה לֹ֣א אַתֶּ֑ם פָּ֣רַץ יְהוָ֤ה אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ בָּ֔נוּ כִּי־לֹ֥א יג
דְרַשְׁנֻ֖הוּ כַּמִּשְׁפָּֽט׃ וַיִּֽתְקַדְּשׁ֔וּ הַכֹּהֲנִ֖ים וְהַלְוִיִּ֑ם לְהַעֲל֕וֹת יד
אֶת־אֲר֛וֹן יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיִּשְׂא֣וּ בְנֵֽי־הַלְוִיִּ֗ם אֵ֣ת טו
אֲר֤וֹן הָֽאֱלֹהִים֙ כַּאֲשֶׁ֣ר צִוָּ֣ה מֹשֶׁ֔ה כִּדְבַ֥ר יְהוָ֖ה בִּכְתֵפָ֑ם
בַּמֹּט֖וֹת עֲלֵיהֶֽם׃ וַיֹּ֣אמֶר דָּוִיד֮ לְשָׂרֵ֣י הַלְוִיִּם֒ לְהַעֲמִ֗יד טז
אֶת־אֲחֵיהֶם֙ הַֽמְשֹׁרְרִ֔ים בִּכְלֵי־שִׁ֛יר נְבָלִ֥ים וְכִנֹּר֖וֹת
וּמְצִלְתָּ֑יִם מַשְׁמִיעִ֥ים לְהָרִֽים־בְּק֖וֹל לְשִׂמְחָֽה׃
וַיַּעֲמִ֣ידוּ הַלְוִיִּ֗ם אֵ֚ת הֵימָ֣ן בֶּן־יוֹאֵ֔ל וּמִן־אֶחָ֔יו אָסָ֖ף בֶּן־ יז
בֶּֽרֶכְיָ֑הוּ וּמִן־בְּנֵ֤י מְרָרִי֙ אֲחֵיהֶ֔ם אֵיתָ֖ן בֶּן־קֽוּשָׁיָֽהוּ׃ וְעִמָּהֶ֕ם יח
אֲחֵיהֶ֖ם הַמִּשְׁנִ֑ים זְכַרְיָ֡הוּ בֵּ֡ן וְיַעֲזִיאֵ֡ל וּשְׁמִֽירָמ֡וֹת וִֽיחִיאֵ֡ל ׀
וְעֻנִּ֡י אֱלִיאָ֡ב וּבְנָיָ֡הוּ וּמַעֲשֵׂיָ֡הוּ וּמַתִּתְיָ֡הוּ וֶאֱלִיפְלֵ֡הוּ וּמִקְנֵיָ֡הוּ
וְעֹבֵ֥ד אֱדֹ֛ם וִיעִיאֵ֖ל הַשֹּׁעֲרִֽים׃ וְהַֽמְשֹׁרְרִ֔ים הֵימָ֥ן אָסָ֖ף יט
וְאֵיתָ֑ן בִּמְצִלְתַּ֥יִם נְחֹ֖שֶׁת לְהַשְׁמִֽיעַ׃ וּזְכַרְיָ֡ה וַעֲזִיאֵ֡ל כ
וּשְׁמִֽירָמ֡וֹת וִֽיחִיאֵ֡ל וְעֻנִּ֡י וֶאֱלִיאָ֡ב וּמַעֲשֵׂיָ֡הוּ וּבְנָיָ֡הוּ בִּנְבָלִ֑ים
עַל־עֲלָמֽוֹת׃ וּמַתִּתְיָ֡הוּ וֶאֱלִיפְלֵ֡הוּ וּמִקְנֵיָ֡הוּ וְעֹבֵ֣ד אֱדֹ֗ם כא
וִֽיעִיאֵ֛ל וַעֲזַזְיָ֖הוּ בְּכִנֹּר֑וֹת עַֽל־הַשְּׁמִינִ֖ית לְנַצֵּֽחַ׃ וּֽכְנַנְיָ֥הוּ כב
שַׂר־הַלְוִיִּ֖ם בְּמַשָּׂ֑א יָסֹר֙ בַּמַּשָּׂ֔א כִּ֥י מֵבִ֖ין הֽוּא׃ וּבֶֽרֶכְיָה֙ כג
וְאֶלְקָנָ֔ה שֹׁעֲרִ֖ים לָאָרֽוֹן׃ וּשְׁבַנְיָ֡הוּ וְיוֹשָׁפָ֡ט וּנְתַנְאֵ֡ל וַעֲמָשַׂ֡י כד
וּזְכַרְיָ֡הוּ וּבְנָיָ֡הוּ וֶאֱלִיעֶ֡זֶר הַכֹּהֲנִים֙ מַחְצְרִ֣ים בַּחֲצֹֽצְר֔וֹת
לִפְנֵ֖י אֲר֣וֹן הָאֱלֹהִ֑ים וְעֹבֵ֤ד אֱדֹם֙ וִיחִיָּ֔ה שֹׁעֲרִ֖ים לָאָרֽוֹן׃
וַיְהִ֥י דָוִ֛יד וְזִקְנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל וְשָׂרֵ֣י הָאֲלָפִ֑ים הַהֹֽלְכִ֗ים כה
לְֽהַעֲל֞וֹת אֶת־אֲר֧וֹן בְּרִית־יְהוָ֛ה מִן־בֵּ֥ית עֹבֵד־אֱדֹ֖ם
בְּשִׂמְחָֽה׃ וַיְהִי֙ בֶּעְזֹ֣ר הָאֱלֹהִ֔ים אֶת־הַ֨לְוִיִּ֔ם נֹשְׂאֵ֖י כו
אֲר֣וֹן בְּרִית־יְהוָ֑ה וַיִּזְבְּח֥וּ שִׁבְעָֽה־פָרִ֖ים וְשִׁבְעָ֥ה אֵילִֽים׃
וְדָוִ֞יד מְכֻרְבָּ֣ל ׀ בִּמְעִ֣יל בּ֗וּץ וְכָל־הַלְוִיִּ֞ם הַנֹּשְׂאִ֤ים אֶת־ כז
הָֽאָרוֹן֙ וְהַמְשֹׁ֣רְרִ֔ים וּכְנַנְיָ֛ה הַשַּׂ֥ר הַמַּשָּׂ֖א הַמְשֹׁרְרִ֑ים וְעַל־
דָּוִ֖יד אֵפ֥וֹד בָּֽד׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵ֗ל מַעֲלִים֙ אֶת־אֲר֣וֹן בְּרִית־ כח

יג׳ ב׳ מטעם   טז׳ בס״א ׳עים להרים
כד׳ בס״א ובניהו ואליעזר הכהנים   יתיר צ׳ ובס״א מחברים קרי
כז׳ פתח בס״פ

צוגעגרייט פאַר אים. [13] ווארום ווייל איר זייט ניט געווען דאָס ערשטע מאָל, האָט יהוה אונדזער גאָט געמאַכט אַ בראָך צווישן אונדז; ווארום מיר האָבן אים ניט געזוכט ווי געהעריק.

[14] האָבן די כּהנים און די לוִיִים זיך געהייליקט, כּדי אַרויפצוברענגען דעם אָרון פון יהוה דעם גאָט פון ישׂראל. [15] און די קינדער פון די לוִיִים האָבן געטראָגן דעם אָרון פון גאָט, אַזוי ווי משה האָט באַפוילן לויט דעם וואָרט פון גאָט, אויף זייער אַקסל מיט שטאַנגען אויף זיך. [16] און דוד האָט געהייסן די הויפּטלייט פון די לוִיִים צו שטעלן זייערע ברידער די זינגערס מיט כּלי־זֶמֶר, האַרפן, און גיטאַרן, און צימבלען, צו שפּילן אויף אַ הויכן קָול מיט שׂמחה. [17] און די לוִיִים האָבן געשטעלט הֵימָן דעם זון פון יוֹאֵלן; און פון זיינע ברידער, אָסָף דעם זון פון בֶּרֶכְיָהון; און פון די קינדער פון מְרָרי, זייערע ברידער, אֵיתָן דעם זון פון קוּשָׁיָהון. [18] און מיט זיי זיינען געווען זייערע ברידער פון צווייטן ראַנג: זכַריָהו, בֵּן, און יַעֲזִיאֵל, און שמירָמות, און יחיאֵל, און עוני, אֶליאָב, און בּנָיָהו, און מַעֲשֵׂיָהו, און מַתִּתיָהו, און אֶליפלֵהו, און מִקנֵיָהו, און עוֹבֵד־אֶדום, און יעִיאֵל, די טויערלייט. [19] און די זינגערס, הֵימָן, אָסָף, און אֵיתָן, אויף צו שפּילן מיט קופּערנע צימבלען. [20] און זכַריָה, און עֲזִיאֵל, און שמירָמות, און יחיאֵל, און עוני, און אֶליאָב, און מַעֲשֵׂיָהו, און בּנָיָהו, מיט האַרפן אויף עֲלָמות. [21] און מַתִּתיָהו, אֶליפלֵהו, און מִקנֵיָהו, און עוֹבֵד־אֶדום, און יעִיאֵל, און עֲזַזיָהו, אויף אָנצופירן מיט האַרפן אויף שמינית. [22] און כּנַניָהו דער הויפּטמאַן פון די לוִיִים איז געווען איבער דעם געזאַנג; ער פלעגט זיין דער האַר בּיים געזאַנג, ווארום ער איז געווען אַ קענער. [23] און בֶּרֶכיָה און אֶלקָנָה זיינען געווען טויערלייט בּיים אָרון. [24] און שבַניָהו, און יוֹשָׁפָט, און נתַנאֵל, און עֲמָשַׂי, און זכַריָהו, און בּנָיָהו, און אֶליעֶזֶר, די כּהנים, האָבן געטרומייטערט אויף טרומייטן פאַר דעם אָרון פון גאָט; און עוֹבֵד־אֶדום און יחִיָה, זיינען געווען טויערלייט בּיים אָרון.

[25] און דוד, און די עלטסטע פון ישׂראל, און די הויפּטלייט פון די טויזנטן, זיינען געגאַנגען אַרויפצוברענגען דעם אָרון פון גאָטס בּונד, פון עוֹבֵד־אֶדומס הויז, מיט שׂמחה. [26] און עס איז געווען, אַז גאָט האָט געהאָלפן די לוִיִים וואָס האָבן געטראָגן דעם אָרון פון גאָטס בּונד, האָבן זיי געשלאַכט זיבן אָקסן און זיבן ווידערס. [27] און דוד איז געווען אַיינגעוויקלט אין אַ מאַנטל פון פיינלייוונט, דעסגלייכן אַלע לוִיִים וואָס האָבן געטראָגן דעם אָרון, און די זינגערס, און כּנַניָה דער געזאַנג־מייסטער איבער די זינגערס; און דוד האָט אויף זיך געהאַט אַ ליינענעם אֵפוֹד. [28] און גאַנץ ישׂראל האָבן אַרויפגעבראַכט

דעם אָרון פון גאָטס בונד מיט שאַלונג, און מיט אַ קָול פון שופֿר, און מיט טרומייטן, און מיט צימבלען, שפּילנדיק אויף גיטאַרן און האַרפּן. [29] און עס איז געווען, ווי דער אָרון פון גאָטס בונד איז געקומען ביז דודס־שטאָט, האָט מיכל די טאָכטער פון שָאולן אַרויסגעקוקט דורכן פענצ־טער, און זי האָט געזען דעם מלך דוד טאַנצן און זיך מאַכן פריילעך, און זי האָט אים פאַראַכט אין איר האַרצן.

טז [1] און זיי האָבן געבראַכט דעם אָרון פון גאָט, און האָבן אים אַריינגעשטעלט אין דעם געצעלט וואָס דוד האָט פאַר אים אויפגעשטעלט, און זיי האָבן מקריב געווען בראַנדאָפּפער און פרידאָפּפער פאַר גאָט. [2] און אַז דוד האָט געענדיקט אויפברענגען די בראַנדאָפּפער און די פרידאָפּפער, האָט ער געבענטשט דאָס פאָלק אין נאָמען פון גאָט. [3] און ער האָט אויסגעטיילט צו יעט־ווערער איינעם פון ישׂראל פון אַ מאַן ביז אַ פרוי, איטלעכן אַ לאַבן ברויט, און אַ חלק פלייש, און אַ ראָזינקעקוכן.

[4] און ער האָט געשטעלט פאַר דעם אָרון פון גאָט, פון די לוִיִם פאַר באַדינער, און אויף צו דערמאָנען און דאַנקען און לויבן יהוה דעם גאָט פון ישׂראל: [5] אָסָף דעם הויפּט, און דעם צווייטן צו אים, זכַריָהן, יעִיאֵלן, און שמירָמותן, און יחיאֵלן, און מַתִתיָהן, און אֱליאָבן, און בנָיָהון, און עובֵד־אֱדומען, און יעִיאֵלן, מיט גיטאַרן און מיט האַרפּן; און אָסָף האָט געשפּילט אויף אַ צימבל; [6] און בנָיָהו און יַחזיאֵל די כֹהנים, מיט טרומייטן תּמיד פאַר דעם אָרון פון גאָטס בונד.

[7] דעמאָלט אין יענעם טאָג האָט דוד צוערשט גע־לאָזט געבן אַ דאַנק צו גאָט, דורך אָסָפן און זיינע ברידער.

[8] גיט אַ דאַנק צו גאָט, רופט זיין נאָמען,
לאָזט וויסן צווישן די פעלקער זיינע טואונגען.
[9] זינגט צו אים, שפּילט צו אים,
רעדט פון אַלע זיינע וווּנדער.
[10] רימט זיך מיט זיין הייליקן נאָמען;
זאָל זיך פרייען דאָס האַרץ פון די וואָס זוכן גאָט.
[11] פאָרשט גאָט און זיין שטאַרקייט,
זוכט זיין פּנים תּמיד.
[12] דערמאָנט זיינע וווּנדער וואָס ער האָט געטאָן,
זיינע צייכנס, און די משפּטים פון זיין מויל,
[13] איר זאָמען פון ישׂראל זיין קנעכט,
איר קינדער פון יעקב, זיינע אויסדערווײלטע.

[14] ער איז יהוה אונדזער גאָט,
איבער דער גאַנצער ערד זיינען זיינע משפּטים.
[15] געדענקט אייביק זיין בונד,
דאָס וואָרט וואָס ער האָט באַפוילן אויף טויזנט דורות.
[16] וואָס ער האָט געשלאָסן מיט אַברהמען,
און זיין שבועה צו יצחקן.
[17] און ער האָט עס אויפגעשטעלט פאַר אַ חָק צו יעקב,
פאַר אַן אייביקן בונד צו ישׂראל,
[18] אַזוי צו זאָגן: דיר וועל איך געבן דאָס לאַנד כּנַעַן,
דעם טייל פון אײַער נחלה.

[19] אַז איר זייט געווען געציילטע מענטשן,
ווינציק און פרעמדע דערין;
[20] און זיי זיינען אומגעגאַנגען פון פאָלק צו פאָלק,
און פון איין קיניגרייך צו אַן אַנדער אומה,

יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתָּיִם
כט מַשְׁמִעִים בִּנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת: וַיְהִי אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה בָּא
עַד־עִיר דָּוִיד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל נִשְׁקְפָה ׀ בְּעַד הַחַלּוֹן
וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד מְרַקֵּד וּמְשַׂחֵק וַתִּבֶז לוֹ בְּלִבָּהּ:

טז

א וַיָּבִיאוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר
נָטָה־לוֹ דָּוִיד וַיַּקְרִיבוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים:
ב וַיְכַל דָּוִיד מֵהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם
ג בְּשֵׁם יְהוָה: וַיְחַלֵּק לְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה
ד לְאִישׁ כִּכַּר־לֶחֶם וְאֶשְׁפָּר וַאֲשִׁישָׁה: וַיִּתֵּן לִפְנֵי אֲרוֹן
יְהוָה מִן־הַלְוִיִּם מְשָׁרְתִים וּלְהַזְכִּיר וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל
ה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: אָסָף הָרֹאשׁ וּמִשְׁנֵהוּ זְכַרְיָה
יְעִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וּמַתִּתְיָה וֶאֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ וְעֹבֵד
אֱדֹם וִיעִיאֵל בִּכְלֵי נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וְאָסָף בַּמְצִלְתַּיִם
ו מַשְׁמִיעַ: וּבְנָיָהוּ וְיַחֲזִיאֵל הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת תָּמִיד לִפְנֵי
ז אֲרוֹן בְּרִית־הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם הַהוּא אָז נָתַן דָּוִיד בָּרֹאשׁ
ח לְהֹדוֹת לַיהוָה בְּיַד־אָסָף וְאֶחָיו: הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ
ט בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו: שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ
י בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי
יא יב יְהוָה: דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד: זִכְרוּ
יג נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ: זֶרַע יִשְׂרָאֵל
יד עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ
טו מִשְׁפָּטָיו: זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר:
טז יז אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ
יח לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן
יט אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם: בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט
כ וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם

טז, יח' קמץ בחק

אַחֵר׃ לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃ כא
אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ׃ שִׁירוּ לַיהוָה כב כג
כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כד
אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו׃ כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל כה
מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים כו
אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְחֶדְוָה כז
בִּמְקֹמוֹ׃ הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד כח
וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו כט
הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ׃ חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ ל
אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃ יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ לא
וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ׃ יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ לב
הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ׃ אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה לג
כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ׃ הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לד
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ לה
וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ
בִּתְהִלָּתֶךָ׃ בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־ לו
הָעֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַיהוָה׃ וַיַּעֲזָב־ לז
שָׁם לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לְאָסָף וּלְאֶחָיו לְשָׁרֵת לִפְנֵי
הָאָרוֹן תָּמִיד לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ וְעֹבֵד אֱדֹם וַאֲחֵיהֶם לח
שִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה וְעֹבֵד אֱדֹם בֶּן־יְדִיתוּן וְחֹסָה לְשֹׁעֲרִים׃
וְאֵת ׀ צָדוֹק הַכֹּהֵן וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה לט
בַּבָּמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן׃ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה עַל־מִזְבַּח מ
הָעֹלָה תָּמִיד לַבֹּקֶר וְלָעָרֶב וּלְכָל־הַכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה
אֲשֶׁר צִוָּה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְעִמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוּן וּשְׁאָר מא
הַבְּרוּרִים אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת לְהֹדוֹת לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ׃ וְעִמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוּן חֲצֹצְרוֹת וּמְצִלְתַּיִם לְמַשְׁמִיעִים מב

כב׳ קמץ בז״ק לח׳ כצ״ל

21 האָט ער ניט געלאָזן אַ מענטשן זיי דריקן,
און האָט געשטראָפט מלכים וועגן זיי:
22 איר זאָלט ניט אָנרירן מיינע געזאַלבטע,
און מיינע נביאים ניט בייז טאָן.

23 זינגט צו גאָט, די גאַנצע ערד,
זאָגט אָן פון טאָג צו טאָג זיין ישועה.
24 דערציילט צווישן די פעלקער זיין כבוד,
צווישן אַלע אומות זיינע וווּנדער.
25 וואָרום גרויס איז יהוה און זייער געריִמט,
און ער איז פאָרכטיק איבער אַלע געטער.
26 וואָרום די געטער פון אַלע פעלקער זיינען נישטיק,
און יהוה האָט די הימלען געמאַכט.
27 גלאַנץ און שיינקייט זיינען פאַר זיין פּנים,
שטאַרקייט און פרייד זיינען אין זיין אָרט.
28 גיט צו גאָט, איר משפחות פון די פעלקער,
גיט צו גאָט כבוד און שטאַרקייט.
29 גיט צו גאָט דעם כבוד פון זיין נאָמען,
ברענגט אַ געשאַנק, און קומט פאַר אים,
בוקט זיך צו גאָט מיט הייליקן אָפּשיי.
30 ציטערט פאַר אים, די גאַנצע ערד;
אויך איז באַפעסטיקט די וועלט, זי זאָל זיך ניט וואַקלען,
31 זאָלן זיך פרייען די הימלען, און לוסטיק זיין די ערד,
און זאָל מען זאָגן צווישן די פעלקער: גאָט טוט קיניגן.
32 זאָל דונערן דער ים מיט זיין פולקייט,
זאָל פרייִלעך זיין דאָס פעלד און אַלץ וואָס דערין.
33 דענסמאָל זאָלן זינגען די ביימער פון וואַלד פאַר גאָט,
וואָרום ער קומט משפטן די ערד.

34 גיט אַ דאַנק צו גאָט, וואָרום ער איז גוט,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
35 און זאָגט: העלף אונדז, גאָט פון אונדזער הילף,
און זאַמל אונדז איין, און זיי אונדז מציל פון די פעלקער,
צו לויבן דיין הייליקן נאָמען,
זיך צו רימען מיט דיין לויב.
36 געלויבט איז יהוה דער גאָט פון ישראל
פון אייביקייט און ביז אייביקייט.
און דאָס גאַנצע פאָלק האָט געזאָגט: אָמן! און האָט געלויבט גאָט.

37 און ער האָט דאָרטן געלאָזן פאַר דעם אָרון פון גאָטס בונד אָסָפן און זיינע ברידער צו באַדינען פאַרן אָרון תמיד ווי עס איז נייטיק טאָגטעגלעך. 38 און עוֹבֵד־אֱדוֹמען, און זייערע ברידער, אַכט און זעכציק, און עוֹבֵד־אֱדוֹם דעם זון פון ידיתונען, און חוֹסָהן, פאַר טויערלייט. 39 און צָדוֹק דעם כּהן, און זיינע ברידער די כּהנים, פאַר דעם מִשכּן פון גאָט אויף דער בָּמָה וואָס אין גִבְעוֹן, 40 אויפצוברענגען בראַנדאָפּפער צו גאָט אויף דעם מזבח פאַר בראַנדאָפּפער תמיד, אין דער פרי און אין אָוונט, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תורה פון גאָט וואָס ער האָט באַפוילן ישׂראל. 41 און מיט זיי זיינען געווען הֵימָן, און ידותון, און די איבעריקע אויסגעקליבענע וואָס זיינען געווען אָנגערופן מיט נעמען, אויף צו „לויבן גאָט, ווייל אויף אייביק איז זיין חסד". 42 און מיט זיי, מיט הֵימָנען און ידותונען, זיינען געווען

מג וּכְלֵי שִׁיר הָאֱלֹהִים וּבְנֵי יְדוּתוּן לַשָּׁעַר׃ וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם
אִישׁ לְבֵיתוֹ וַיִּסֹּב דָּוִיד לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ׃

יז

א וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִיד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־נָתָן הַנָּבִיא
הִנֵּה אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרָזִים וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה תַּחַת
ב יְרִיעוֹת׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִיד כֹּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ עֲשֵׂה כִּי
ג הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃ וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְּבַר
ד אֱלֹהִים אֶל־נָתָן לֵאמֹר׃ לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי כֹּה
ה אָמַר יְהוָה לֹא אַתָּה תִּבְנֶה־לִּי הַבַּיִת לָשָׁבֶת׃ כִּי לֹא
יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי אֶת־יִשְׂרָאֵל עַד
ו הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה מֵאֹהֶל אֶל־אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן׃ בְּכֹל אֲשֶׁר־
הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הֲדָבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שֹׁפְטֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי לֵאמֹר לָמָּה לֹא־
ז בְנִיתֶם לִי בֵּית אֲרָזִים׃ וְעַתָּה כֹּה תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִיד
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מִן־אַחֲרֵי
ח הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל
אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִית אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂיתִי לְךָ
ט שֵׁם כְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי
יִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיהוּ וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יוֹסִיפוּ
י בְנֵי־עַוְלָה לְבַלֹּתוֹ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה׃ וּלְמִיָּמִים אֲשֶׁר
צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ
יא וָאַגִּד לָךְ וּבַיִת יִבְנֶה־לְּךָ יְהוָה׃ וְהָיָה כִּי־מָלְאוּ יָמֶיךָ
לָלֶכֶת עִם־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימוֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר
יב יִהְיֶה מִבָּנֶיךָ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ׃ הוּא יִבְנֶה־לִּי בָּיִת
יג וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם׃ אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא
יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וְחַסְדִּי לֹא־אָסִיר מֵעִמּוֹ כַּאֲשֶׁר הֲסִירוֹתִי
יד מֵאֲשֶׁר הָיָה לְפָנֶיךָ׃ וְהַעֲמַדְתִּיהוּ בְּבֵיתִי וּבְמַלְכוּתִי עַד־
טו הָעוֹלָם וְכִסְאוֹ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם׃ כְּכֹל הַדְּבָרִים

ט׳ בס״א לכלתו

טרומייטן און צימבלען צום שפּילן, און כּלי־זֶמֶר פאַר דעם געזאַנג פון גאָט; און די זין פון ידותונען זיינען געווען ביים טויער.

[43] און דאָס גאַנצע פאָלק איז אַוועק איטלעכער צו זיין הויז, און דוד האָט זיך אומגעקערט צו בענטשן זיין הויזגעזינט.

יז

[1] און עס איז געווען, אַז דוד האָט זיך באַזעצט אין זיין הויז, האָט דוד געזאָגט צו נָתָן דעם נביא: זע, איך זיץ אין אַ הויז פון צעדערן, און דער אָרון פון גאָטס בונד איז אונטער פאָרהאַנגען. [2] האָט נָתָן געזאָגט צו דודן: אַלץ וואָס אין דיין האַרצן, טו, וואָרום גאָט איז מיט דיר.

[3] און עס איז געווען אין יענער נאַכט, איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו נָתָנען, אַזוי צו זאָגן: [4] גיי און זאָלסט זאָגן צו מיין קנעכט דודן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: ניט דו וועסט מיר בויען אַ הויז צום וווינען; [5] וואָרום איך האָב ניט געוווינט אין אַ הויז פון דעם טאָג וואָס איך האָב אויפגעבראַכט ישׂראל ביז אויף היינטיקן טאָג; נייערט איך בין געגאַנגען פון געצעלט צו געצעלט, און פון מִשכּן [צו מִשכּן]. [6] אומעטום ווו איך בין אומגעגאַנגען צווישן גאַנץ ישׂראל, האָב איך ווען אַ וואָרט גערעדט מיט איינעם פון די ריכטער פון ישׂראל, וואָס איך האָב באַפוילן צו פיטערן מיין פאָלק, אַזוי צו זאָגן: פאַרוואָס האָט איר מיר ניט געבויט אַ הויז פון צעדערן? [7] און אַצונד, זאָלסטו אַזוי זאָגן צו מיין קנעכט, צו דודן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות: איך האָב דיך גענומען פון דעם פיטערפלאַץ, פון הינטער די שאָף, צו זיין אַ פירשט איבער מיין פאָלק ישׂראל. [8] און איך בין געווען מיט דיר אומעטום ווו דו ביסט געגאַנגען, און איך האָב פאַרשניטן אַלע דיינע פיינט פון פאַר דיר; און איך וועל דיר מאַכן אַ נאָמען, אַזוי ווי דער נאָמען פון די גרעסטע וואָס אויף דער ערד. [9] און איך וועל מאַכן אַן אָרט פאַר מיין פאָלק ישׂראל, און וועל אים איינפלאַנצן ער זאָל רוען אויף זיין אָרט, און מער ניט ציטערן, און פאַרברעכער זאָלן אים מער ניט אומברענגען אַזוי ווי פריער, [10] פון די טעג וואָס איך האָב באַפוילן ריכטער איבער מיין פאָלק ישׂראל. און איך וועל מאַכן אונטערטעניק אַלע דיינע פיינט. און איך זאָג דיר אָן, אַז גאָט וועט דיר בויען אַ הויז. [11] און עס וועט זיין, אַז דיינע טעג וועלן דערפילט ווערן צו גיין צו דיינע עלטערן, וועל איך אויפשטעלן דיין זאָמען נאָך דיר, וואָס וועט זיין פון דיינע קינדער, און איך וועל באַפעסטיקן זיין מלוכה. [12] ער וועט מיר בויען אַ הויז, און איך וועל באַפעסטיקן זיין טראָן אויף אייביק. [13] איך וועל אים זיין פאַר אַ פאָטער, און ער וועט מיר זיין פאַר אַ זון, און איך וועל ניט אָפּטאָן מיין חסד פון אים, אַזוי ווי איך האָב אָפּגעטאָן פון דעם וואָס איז געווען פאַר דיר. [14] און איך וועל אים אויפשטעלן אין מיין הויז און אין מיין קיניגרייך ביז אויף אייביק, און זיין טראָן וועט זיין פעסט ביז אייביק.

הָאֵלֶּה וּכְכֹל הֶחָזוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־דָּוִיד׃
טז וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִיד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי־אֲנִי יְהוָה
יז אֱלֹהִים וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתַנִי עַד־הֲלֹם׃ וַתִּקְטַן זֹאת
בְּעֵינֶיךָ אֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־בֵּית עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק וּרְאִיתַנִי
יח כְּתוֹר הָאָדָם הַמַּעֲלָה יְהוָה אֱלֹהִים׃ מַה־יּוֹסִיף עוֹד דָּוִיד
יט אֵלֶיךָ לְכָבוֹד אֶת־עַבְדֶּךָ וְאַתָּה אֶת־עַבְדְּךָ יָדָעְתָּ׃ יְהוָה
בַּעֲבוּר עַבְדְּךָ וּכְלִבְּךָ עָשִׂיתָ אֵת כָּל־הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת
כ לְהֹדִיעַ אֶת־כָּל־הַגְּדֻלּוֹת׃ יְהוָה אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים
כא זוּלָתֶךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ בְּאָזְנֵינוּ׃ וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ אֲשֶׁר הָלַךְ הָאֱלֹהִים לִפְדּוֹת לוֹ עָם
לָשׂוּם לְךָ שֵׁם גְּדֻלּוֹת וְנֹרָאוֹת לְגָרֵשׁ מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר־
כב פָּדִיתָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם׃ וַתִּתֵּן אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ׀ לְךָ לְעָם
כג עַד־עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְעַתָּה יְהוָה
הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־עַבְדְּךָ וְעַל־בֵּיתוֹ יֵאָמֵן עַד־עוֹלָם
כד וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וְיֵאָמֵן וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם
לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל
כה וּבֵית־דָּוִיד עַבְדְּךָ נָכוֹן לְפָנֶיךָ׃ כִּי ׀ אַתָּה אֱלֹהַי גָּלִיתָ
אֶת־אֹזֶן עַבְדְּךָ לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת עַל־כֵּן מָצָא עַבְדְּךָ
כו לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ׃ וְעַתָּה יְהוָה אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר
כז עַל־עַבְדְּךָ הַטּוֹבָה הַזֹּאת׃ וְעַתָּה הוֹאַלְתָּ לְבָרֵךְ אֶת־
בֵּית עַבְדְּךָ לִהְיוֹת לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה יְהוָה בֵּרַכְתָּ
וּמְבֹרָךְ לְעוֹלָם׃

יח

א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח אֶת־
ב גַּת וּבְנֹתֶיהָ מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיִּהְיוּ מוֹאָב
ג עֲבָדִים לְדָוִיד נֹשְׂאֵי מִנְחָה׃ וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־הֲדַרְעֶזֶר
מֶלֶךְ־צוֹבָה חֲמָתָה בְּלֶכְתּוֹ לְהַצִּיב יָדוֹ בִּנְהַר־פְּרָת׃

יז, יט' שוק עם הדגש   כ' בס"א ככל   כג' פתח בס"פ
יח, ג' בס"א הדדעזר וכן בכלם שבענין

[15] אַזוי ווי אַלע דידאָזיקע ווערטער, און אַזוי ווי דידאָזיקע גאַנצע זעאונג, אַזוי האָט נָתָן גערעדט צו דודן.

[16] און דער מלך דוד איז געקומען, און האָט זיך גע־זעצט פאַר גאָט, און האָט געזאָגט: ווער בין איך, גאָט דו האַר, און ווער איז מיין הויז, וואָס דו האָסט מיך געבראַכט ביז אַהער? [17] און דאָס, גאָט, איז נאָך געווען קליין אין דיינע אויגן, און דו האָסט גערעדט וועגן דעם הויז פון דיין קנעכט אויף ווייטער אַהין, און האָסט מיך באַטראַכט אין שטייגער פון אַ געהויבענעם מאַן, גאָט דו האַר. [18] וואָס מער נאָך קען דוד דיר זאָגן וועגן דעם כבוד צו דיין קנעכט? דו קענסט דאָך דיין קנעכט. [19] גאָט, פון וועגן דיין קנעכט, און לויט דיין האַרצן האָסטו געטאָן אַלדידאָ־זיקע גרויסקייט, צו לאָזן וויסן די אַלע גרויסע זאַכן. [20] יהוה, עס איז ניטאָ אַזאַ ווי דו, און ניטאָ קיין גאָט אַחוץ דיר, לויט אַלץ וואָס מיר האָבן געהערט מיט אונדזערע אויערן. [21] און וואָסער איינציקע אומה אויף דער ערד איז אַזוי ווי דיין פאָלק ישׂראל, וואָס גאָט איז געגאַנגען אויסלייזן פאַר זיך צום פאָלק, דיר צו מאַכן אַ נאָמען דורך גרויסע און פאָרכטיקע זאַכן — צו פאַרטרייבן אומות פון פאַר דיין פאָלק וואָס דו האָסט אויסגעלייזט פון מִצרַיִם? [22] וואָרום דו האָסט געמאַכט דיין פאָלק ישׂראל דיר צום פאָלק אויף אייביק, און דו, יהוה, ביסט געוואָרן זיי צום גאָט. [23] און אַצונד, גאָט, זאָל דאָס וואָרט וואָס דו האָסט גערעדט וועגן דיין קנעכט און וועגן זיין הויז באַוואָרט ווערן אויף אייביק, און טו אַזוי ווי דו האָסט גע־רעדט. [24] יאָ, זאָל עס באַוואָרט ווערן, און זאָל דיין נאָמען געגרייסט ווערן אויף אייביק, אַזוי צו זאָגן: יהוה פון צבָאוֹת איז דער גאָט פון ישׂראל — אַ גאָט פאַר ישׂראל, און דאָס הויז פון דוד דיין קנעכט זאָל זיין פעסט פאַר דיר. [25] וואָרום דו, מיין גאָט, האָסט אַנטפּלעקט דעם אויער פון דיין קנעכט, אים צו בויען אַ הויז, דרום האָט דיין קנעכט זיך דערוועגט מתפלל צו זיין פאַר דיר. [26] און אַצונד, יהוה, דו ביסט גאָט, און דו האָסט צוגעזאָגט דיין קנעכט דאָסדאָזיקע גוטס, [27] און האָסט אַצונד באַוויליקט צו בענטשן דאָס הויז פון דיין קנעכט, צו זיין אויף אייביק פאַר דיר; אַז דו, גאָט, האָסט געבענטשט, זאָל עס זיין געבענטשט אויף אייביק.

יח

[1] און עס איז געווען נאָך דעם, האָט דוד געשלאָגן די פּלִשתּים, און האָט זיי געמאַכט אונטערטעניק, און האָט צוגענומען גַת מיט אירע טעכטערשטעט פון דער האַנט פון די פּלִשתּים.

[2] און ער האָט געשלאָגן מוֹאָב, און מוֹאָב איז געוואָרן צו דודן קנעכט וואָס ברענגען אָפּגאָב.

[3] און דוד האָט געשלאָגן הֲדַדעֶזֶר דעם מלך פון צוֹבָה אין חֲמָת, בעת ער איז געגאַנגען אויפשטעלן זיין אויבערהאַנט

ד וַיִּלְכֹּד דָּוִיד מִמֶּנּוּ אֶלֶף רֶכֶב וְשִׁבְעַת אֲלָפִים פָּרָשִׁים
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִיד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב
ה וַיּוֹתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב׃ וַיָּבֹא אֲרַם דַּרְמֶשֶׂק לַעְזוֹר
לַהֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִיד בַּאֲרָם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם
ו אֶלֶף אִישׁ׃ וַיָּשֶׂם דָּוִיד בַּאֲרַם דַּרְמֶשֶׂק וַיְהִי אֲרָם לְדָוִיד
עֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיּוֹשַׁע יְהוָה לְדָוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃
ז וַיִּקַּח דָּוִיד אֵת שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ עַל עַבְדֵי הֲדַדְעָזֶר
ח וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלִָם׃ וּמִטִּבְחַת וּמִכּוּן עָרֵי הֲדַדְעֶזֶר לָקַח
דָּוִיד נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד בָּהּ ׀ עָשָׂה שְׁלֹמֹה אֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת
ט וְאֶת־הָעַמּוּדִים וְאֵת כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת׃ וַיִּשְׁמַע תֹּעוּ
מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָוִיד אֶת־כָּל־חֵיל הֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ
י צוֹבָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־הֲדוֹרָם־בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ־דָּוִיד לִשְׁאוֹל־
לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַדְעֶזֶר וַיַּכֵּהוּ כִּי
אִישׁ־מִלְחֲמוֹת תֹּעוּ הָיָה הֲדַדְעָזֶר וְכֹל כְּלֵי זָהָב וָכֶסֶף
יא וּנְחֹשֶׁת׃ גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף
וְהַזָּהָב אֲשֶׁר נָשָׂא מִכָּל־הַגּוֹיִם מֵאֱדוֹם וּמִמּוֹאָב וּמִבְּנֵי
יב עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק׃ וְאַבְשַׁי בֶּן־צְרוּיָה הִכָּה אֶת־
יג אֱדוֹם בְּגֵיא הַמֶּלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף׃ וַיָּשֶׂם בֶּאֱדוֹם
נְצִיבִים וַיִּהְיוּ כָל־אֱדוֹם עֲבָדִים לְדָוִיד וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־
יד דָּוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ וַיִּמְלֹךְ דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
טו וַיְהִי עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃ וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה
טז עַל־הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר׃ וְצָדוֹק בֶּן־
אֲחִיטוּב וַאֲבִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים וְשַׁוְשָׁא סוֹפֵר׃
יז וּבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וּבְנֵי־דָוִיד הָרִאשֹׁנִים
לְיַד הַמֶּלֶךְ׃

יט

א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ בְּנוֹ

יח, י׳ יהדור

ביים טייך פּרָת. 4 און דוד האָט באַצוווּנגען פון אים טויזנט רייטוועגן, און זיבן טויזנט רייטער, און צוואַנציק טויזנט מאַן פוסגייער; און דוד האָט געליימט אַלע געשפּאַנען, נאָר הונדערט געשפּאַן האָט ער איבערגעלאָזט פון זיי.

5 איז אַרם פון דַרמֶשֶׂק געקומען העלפן הַדַדעֶזֶר דעם מלך פון צוֹבָה, און דוד האָט געשלאָגן פון די אַרַמים צוויי און צוואַנציק טויזנט מאַן. 6 און דוד האָט געשטעלט [וואַכן] אין אַרַם־דַרמֶשֶׂק, און אַרָם איז געוואָרן צו דודן קנעכט וואָס ברענגען אָפּגאָב.

און גאָט האָט געהאָלפן דודן אומעטום ווו ער איז געגאַנגען.

7 און דוד האָט גענומען די גילדערנע שילדן וואָס זיינען געווען אויף הַדַדעֶזֶרס קנעכט, און האָט זיי גע־בראַכט קיין ירושָלַיִם. 8 און פון טִבחַת, און פון כּוּן, הַדַדעֶזֶרס שטעט, האָט דוד צוגענומען זייער פיל קופּער. דערפון האָט שלמה געמאַכט דעם קופּערנעם ים, און די זיילן, און די קופּערנע כּלים.

9 און תּוֹעוּ דער מלך פון חֲמָת האָט געהערט אַז דוד האָט געשלאָגן דעם גאַנצן חיל פון הַדַדעֶזֶר דעם מלך פון צוֹבָה, 10 און ער האָט געשיקט זיין זון הדוֹרָמען צום מלך דוד אים צו פרעגן אויף פריד און אים אָנצווינטשן, פאַרוואָס ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט הַדַדעֶזֶרן, און אים געשלאָגן – וואָרום הַדַדעֶזֶר האָט געהאַט מלחמות מיט תּוֹעוּן – מיט אַלערליי גילדערנע און זילבערנע און קופּערנע כּלים. 11 זיי אויך האָט דער מלך דוד גע־הייליקט צו גאָט, מיט דעם זילבער און דעם גאָלד וואָס ער האָט אַוועקגענומען פון אַלע פעלקער: פון אֱדוֹם, און פון מוֹאָב, און פון די קינדער פון עַמוֹן, און פון די פּלִשתּים, און פון עֲמָלֵק.

12 און אַבשַי דער זון פון צרוּיָהן האָט געשלאָגן פון אֱדוֹם אין דעם טאָל פון זאַלץ אַכצן טויזנט. 13 און ער האָט געשטעלט וואַכן אין אֱדוֹם, און גאַנץ אֱדוֹם איז געוואָרן קנעכט צו דודן.

און גאָט האָט געהאָלפן דודן אומעטום ווו ער איז געגאַנגען. 14 און דוד האָט געקיניגט איבער גאַנץ ישׂראל, און ער האָט געטאָן רעכט און גערעכטיקייט צו זיין גאַנצן פאָלק.

15 און יוֹאָב דער זון פון צרוּיָהן איז געווען איבערן חיל; און יהוֹשָפָט דער זון פון אַחילוּדן, דער דערמאָנער. 16 און צָדוֹק דער זון פון אַחיטובן, און אַבימֶלֶך דער זון פון אֶביָתָרן, כּהנים; און שַוְשָא, דער שרייבער. 17 און בּנָיָהו דער זון פון יהוֹיָדָען, איבער די כּרֵתים און די פּלֵתים; און די זין פון דודן, די ערשטע ביי דער האַנט פון מלך.

יט 1 און עס איז געווען נאָך דעם, איז געשטאָרבן נָחָש דער מלך פון די קינדער פון עַמוֹן, און זיין זון איז געוואָרן מלך

תַּחְתָּיו׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד ׀ עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כִּי־ ב
עָשָׂה אָבִיו עִמִּי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִיד מַלְאָכִים לְנַחֲמוֹ עַל־
אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִיד אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־חָנוּן
לְנַחֲמוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן לְחָנוּן הַמְכַבֵּד דָּוִיד אֶת־ ג
אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלֹא בַּעֲבוּר לַחְקֹר
וְלַהֲפֹךְ וּלְרַגֵּל הָאָרֶץ בָּאוּ עֲבָדָיו אֵלֶיךָ׃ וַיִּקַּח חָנוּן אֶת־ ד
עַבְדֵי דָוִיד וַיְגַלְּחֵם וַיִּכְרֹת אֶת־מַדְוֵיהֶם בַּחֵצִי עַד־
הַמִּפְשָׂעָה וַיְשַׁלְּחֵם׃ וַיֵּלְכוּ וַיַּגִּידוּ לְדָוִיד עַל־הָאֲנָשִׁים ה
וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירֵחוֹ עַד אֲשֶׁר־יְצַמַּח זְקַנְכֶם וְשַׁבְתֶּם׃
וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי הִתְבָּאֲשׁוּ עִם־דָּוִיד וַיִּשְׁלַח חָנוּן וּבְנֵי ו
עַמּוֹן אֶלֶף כִּכַּר־כֶּסֶף לִשְׂכֹּר לָהֶם מִן־אֲרַם נַהֲרַיִם וּמִן־
אֲרַם מַעֲכָה וּמִצּוֹבָה רֶכֶב וּפָרָשִׁים׃ וַיִּשְׂכְּרוּ לָהֶם שְׁנַיִם ז
וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה וְאֶת־עַמּוֹ וַיָּבֹאוּ
וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מֵידְבָא וּבְנֵי עַמּוֹן נֶאֶסְפוּ מֵעָרֵיהֶם וַיָּבֹאוּ
לַמִּלְחָמָה׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֵת ח
כָּל־צָבָא הַגִּבּוֹרִים׃ וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח ט
הָעִיר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃ וַיַּרְא יוֹאָב י
כִּי־הָיְתָה פְנֵי־הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּבְחַר מִכָּל־
בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם׃ וְאֵת יֶתֶר הָעָם יא
נָתַן בְּיַד אַבְשַׁי אָחִיו וַיַּעַרְכוּ לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר יב
אִם־תֶּחֱזַק מִמֶּנִּי אֲרָם וְהָיִיתָ לִּי לִתְשׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן
יֶחֶזְקוּ מִמְּךָ וְהוֹשַׁעְתִּיךָ׃ חֲזַק וְנִתְחַזְּקָה בְּעַד־עַמֵּנוּ וּבְעַד יג
עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃ וַיִּגַּשׁ יוֹאָב וְהָעָם יד
אֲשֶׁר־עִמּוֹ לִפְנֵי אֲרָם לַמִּלְחָמָה וַיָּנוּסוּ מִפָּנָיו׃ וּבְנֵי עַמּוֹן טו
רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנוּסוּ גַם־הֵם מִפְּנֵי אַבְשַׁי אָחִיו וַיָּבֹאוּ
הָעִירָה וַיָּבֹא יוֹאָב יְרוּשָׁלִָם׃ וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגְּפוּ טז
לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר

אויף זיין אָרט. [2] האָט דוד געזאָגט: לאָמיך טאָן אַ פריינטלעכקייט מיט חָנון דעם זון פון נָחָש, וואָרום זיין פאָטער האָט געטאָן אַ פריינטלעכקייט מיט מיר.

און דוד האָט געשיקט שלוחים אים צו טרייסטן נאָך זיין פאָטער, און דודס קנעכט זיינען געקומען אין לאַנד פון די קינדער פון עַמון צו חָנונען, אים צו טרייסטן.

[3] האָבן די האַרן פון די קינדער פון עַמון געזאָגט צו חָנונען: מיינסטו אַז דוד וויל טאָן כּבוד דיין פאָטער, וואָס ער האָט געשיקט צו דיר טרייסטער? דאָך נאָר אויסצופאָרשן און דורכצונישטערן און אויסצוקוקן דאָס לאַנד זיינען זיינע קנעכט געקומען צו דיר.

[4] האָט חָנון גענומען דודס קנעכט, און האָט זיי אָפּגעגאָלט, און אָפּגעשניטן זייערע קליידער אין העלפט, ביזן דיך, און האָט זיי אַוועקגעשיקט.

[5] איז מען געקומען און מע האָט אָנגעזאָגט דודן וועגן די מענטשן, און ער האָט זיי געשיקט אַנטקעגן, וואָרום די מענטשן האָבן זיך זייער געשעמט. און דער מלך האָט געלאָזט זאָגן: זיצט אין יריחו ביז אײַערע בערד וועלן אָפּוואַקסן, און איר וועט זיך אומקערן.

[6] האָבן די קינדער פון עַמון געזען אַז זיי האָבן זיך פאַרמיאוסט ביי דודן, און חָנון און די קינדער פון עַמון האָבן געשיקט טויזנט צענטנער זילבער, כּדי זיך אָנצודינגען פון אַרם־נַהרַיִם, און פון אַרם־מַעֲכָה, און פון צוֹבָה, רייטוועגן און רייטער. [7] און זיי האָבן זיך אָנגעדונגען צוויי און דרייסיק טויזנט רייטוועגן, און דעם מלך פון מַעֲכָה, און זיין פאָלק, און זיי זיינען געקומען, און האָבן געלאַגערט פאַר מֵידבָא. און די קינדער פון עַמון האָבן זיך אײַנגעזאַמלט פון זייערע שטעט, און זיינען געקומען אויף מלחמה.

[8] און דוד האָט געהערט, און ער האָט געשיקט יוֹאָבן, און דעם גאַנצן חיל פון די גיבּורים.

[9] און די קינדער פון עַמון זיינען אַרויסגעגאַנגען, און האָבן אָנגעריכט אַ מלחמה ביים אײַנגאַנג פון שטאָט; און די מלכים וואָס זיינען געקומען, זיינען געווען באַזונדער אין פעלד. [10] און יוֹאָב האָט געזען אַז דער פראָנט פון דער מלחמה איז קעגן אים פון פאָרנט און פון הינטן; האָט ער אויסגעקליבן פון אַלע געקליבענע פון ישׂראל, און אויסגעשטעלט אַקעגן אַרָם. [11] און דאָס איבעריקע פאָלק האָט ער געגעבן אויף דער האַנט פון זיין ברודער אַבשַין, און זיי האָבן זיך אויסגעשטעלט אַקעגן די קינדער פון עַמון. [12] און ער האָט געזאָגט: אויב אַרָם וועט זיין שטאַרקער פון מיר, וועסטו מיר זיין צו הילף, און אויב די קינדער פון עַמון וועלן זיין שטאַרקער פון דיר, וועל איך דיך העלפן. [13] זיי שטאַרק, און לאָמיר זיך שטאַרקן, פאַר אונדזער פאָלק און פאַר די שטעט פון אונדזער גאָט; און זאָל יהוה טאָן וואָס איז גוט אין זיינע אויגן.

[14] און יוֹאָב און דאָס פאָלק וואָס מיט אים האָבן גענענט אַנטקעגן אַרָם אויף מלחמה, און זיי זיינען אַנטלאָפן פאַר אים. [15] און ווי די קינדער פון עַמון האָבן געזען אַז אַרָם איז אַנטלאָפן, אַזוי זיינען זיי אויך אַנטלאָפן פאַר זיין ברודער אַבשַין, און זיינען אַריין אין שטאָט. און יוֹאָב איז אַוועק קיין ירושָלַיִם.

[16] און אַרָם האָט געזען אַז זיי זיינען געשלאָגן פאַר ישׂראל, און זיי האָבן געשיקט שלוחים, און האָבן אַרויסגעבראַכט

יז מעבר הנהר ושופך שר־צבא הדרעזר לפניהם: ויגד
לדויד ויאסף את־כל־ישראל ויעבר הירדן ויבא אלהם
ויערך אלהם ויערך דויד לקראת ארם מלחמה וילחמו
יח עמו: וינס ארם מלפני ישראל ויהרג דויד מארם
שבעת אלפים רכב וארבעים אלף איש רגלי ואת שופך
יט שר־הצבא המית: ויראו עבדי הדרעזר כי נגפו לפני
ישראל וישלימו עם־דויד ויעבדהו ולא־אבה ארם
להושיע את־בני־עמון עוד:

כ

א ויהי לעת תשובת השנה לעת | צאת המלכים וינהג
יואב את־חיל הצבא וישחת | את־ארץ בני־עמון ויבא
ויצר את־רבה ודויד ישב בירושלם ויך יואב את־רבה
ב ויהרסה: ויקח דויד את־עטרת מלכם מעל ראשו
וימצאה | משקל ככר־זהב ובה אבן יקרה ותהי על־ראש
ג דויד ושלל העיר הוציא הרבה מאד: ואת־העם אשר־
בה הוציא וישר במגרה ובחריצי הברזל ובמגרות וכן
יעשה דויד לכל ערי בני־עמון וישב דויד וכל־העם
ד ירושלם: ויהי אחרי־כן ותעמד מלחמה בגזר
עם־פלשתים אז הכה סבכי החשתי את־ספי מילדי
ה הרפאים ויכנעו: ותהי־עוד מלחמה את־פלשתים
ויך אלחנן בן־יעור את־לחמי אחי גלית הגתי ועץ חניתו
ו כמנור ארגים: ותהי־עוד מלחמה בגת ויהי | איש
מדה ואצבעתיו שש־ושש עשרים וארבע וגם־הוא נולד
ז להרפא: ויחרף את־ישראל ויכהו יהונתן בן־שמעא
ח אחי דויד: אל נולדו להרפא בגת ויפלו ביד־דויד
וביד־עבדיו:

כ, ב׳ סבירין מלכה ח׳ בשורק ודגש
ד׳ כציל ונספרים הָרָפָא פתח באתנח
ה׳ יעיר קרי
ו׳ פתח באתנח

אַרָם וואָס פון יענער זייט טייך, מיט שוֹפַך דעם חיל־פירער פון הֲדַדעֶזֶרן זיי פאַרויס.

[17] איז אָנגעזאָגט געוואָרן דודן, און ער האָט אײַנגעזאַמלט גאַנץ ישׂראל, און איז אַריבער דעם יַרדן; און ער איז געקומען צו זיי, און האָט זיך אויסגעשטעלט אַקעגן זיי; און דוד האָט אָנגעריכט אַקעגן אַרָם אַ מלחמה, און זיי האָבן מלחמה געהאַלטן מיט אים. [18] און אַרָם איז אַנטלאָפן פאַר ישׂראל, און דוד האָט געהרגעט פון אַרָם זיבן טויזנט אויף רייטוועגן, און פערציק טויזנט מאַן פוסגייער; אויך שוֹפַך דעם חיל־פירער האָט ער געטייט.

[19] און די קנעכט פון הֲדַדעֶזֶרן האָבן געזען אַז זיי זיינען געשלאָגן פאַר ישׂראל, און זיי האָבן געמאַכט שלום מיט דודן, און האָבן אים געדינט. און אַרָם האָט מער ניט געוואָלט העלפן די קינדער פון עַמון.

כ

[1] און עס איז געווען אין דער צייט פון דעם אומקער פון יאָר, אין דער צייט וואָס די מלכים גייען אַרויס אויף מלחמה, האָט יוֹאָב אַרויסגעפירט דעם קריגחיל, און האָט פאַרוויסט דאָס לאַנד פון די קינדער פון עַמון; און ער איז געקומען און האָט געלעגערט אויף רַבָּה — און דוד איז געזעסן אין ירושָׁלַיִם — און יוֹאָב האָט געשלאָגן רַבָּה, און האָט זי צעשטערט.

[2] און דוד האָט אַראָפּגענומען מַלְכָּמס קרוין פון זיין קאָפּ; און ער האָט זי געפונען אַ צענטנער גאָלד אויפן וואָג, מיט טייער געשטיין אין איר. און זי איז אָנגעטאָן געוואָרן אויף דודס קאָפּ. און רויב פון דער שטאָט האָט ער אַרויסגעפירט זייער פיל. [3] און דאָס פאָלק וואָס אין איר האָט ער אַרויסגעפירט, און האָט זיי געשניטן מיט זעגן און מיט אײַזערנע דרעששליטנס, און מיט העק. און אַזוי פלעגט דוד טאָן צו אַלע שטעט פון די קינדער פון עַמון.
און דוד און דאָס גאַנצע פאָלק האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושָׁלַיִם.

[4] און עס איז געווען נאָך דעם, האָט זיך אויפגעהויבן אַ מלחמה אין גֶזֶר מיט די פּלִשתּים. דענסמאָל האָט סִבְּכַי פון חושָׁה דערשלאָגן סִפַּין פון די קינדער פון די רְפָאים, און זיי זיינען געוואָרן אונטערטעניק.

[5] און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה מיט די פּלִשתּים, און אֶלְחָנָן דער זון פון יָעִירן האָט דערשלאָגן לַחמי דעם ברודער פון גָלְיַתן פון גַת, וואָס דער האָלץ פון זיין שפּיז איז געווען אַזוי ווי דער שטאַנג פון וועבער.

[6] און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גַת. איז דאָרטן געווען אַ מאַן פון אַ גרויסן וווּקס, וואָס זיינע פינגער זיינען געווען צו זעקס און זעקס — פיר און צוואַנציק; און ער אויך איז געווען געבאָרן פון דעם רָפָא. [7] און ער האָט געלעסטערט ישׂראל; האָט אים יהוֹנָתָן דער זון פון שִׁמְעָא, דודס ברודער, דערשלאָגן.

[8] דידאָזיקע זיינען געווען געבאָרן פון דעם רָפָא אין גַת; און זיי זיינען געפאַלן דורך דער האַנט פון דודן, און דורך דער האַנט פון זיינע קנעכט.

כא

וַיַּעֲמֹד שָׂטָן עַל־יִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִיד לִמְנוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ א
וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־שָׂרֵי הָעָם לְכוּ סִפְרוּ אֶת־ ב
יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד־דָּן וְהָבִיאוּ אֵלַי וְאֵדְעָה אֶת־
מִסְפָּרָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף יְהוָה עַל־עַמּוֹ ׀ כָּהֵם מֵאָה ג
פְעָמִים הֲלֹא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֻּלָּם לַאדֹנִי לַעֲבָדִים לָמָּה
יְבַקֵּשׁ זֹאת אֲדֹנִי לָמָּה יִהְיֶה לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל׃ וּדְבַר־ ד
הַמֶּלֶךְ חָזַק עַל־יוֹאָב וַיֵּצֵא יוֹאָב וַיִּתְהַלֵּךְ בְּכָל־יִשְׂרָאֵל
וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד־הָעָם ה
אֶל־דָּוִיד וַיְהִי כָל־יִשְׂרָאֵל אֶלֶף אֲלָפִים וּמֵאָה אֶלֶף אִישׁ
שֹׁלֵף חֶרֶב וִיהוּדָה אַרְבַּע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ
שֹׁלֵף חָרֶב׃ וְלֵוִי וּבִנְיָמִן לֹא פָקַד בְּתוֹכָם כִּי־נִתְעַב ו
דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב׃ וַיֵּרַע בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים עַל־הַדָּבָר ז
הַזֶּה וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים ח
חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַתָּה הַעֲבֶר־
נָא אֶת־עֲוֺן עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה ט
אֶל־גָּד חֹזֵה דָוִיד לֵאמֹר׃ לֵךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר י
כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֶה עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת
מֵהֵנָּה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיָּבֹא גָד אֶל־דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־ יא
אָמַר יְהוָה קַבֶּל־לָךְ׃ אִם־שָׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעָב וְאִם־שְׁלֹשָׁה יב
חֳדָשִׁים נִסְפֶּה מִפְּנֵי־צָרֶיךָ וְחֶרֶב־אוֹיְבֶיךָ ׀ לְמַשֶּׂגֶת וְאִם־
שְׁלֹשֶׁת יָמִים חֶרֶב יְהוָה ׀ וְדֶבֶר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ יְהוָה
מַשְׁחִית בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה רְאֵה מָה־אָשִׁיב אֶת־
שֹׁלְחִי דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד יג
אֶפְּלָה־נָּא בְיַד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו מְאֹד וּבְיַד־אָדָם
אַל־אֶפֹּל׃ וַיִּתֵּן יְהוָה דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל יד
שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃ וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים ׀ מַלְאָךְ ׀ לִירוּשָׁלִַם טו
לְהַשְׁחִיתָהּ וּכְהַשְׁחִית רָאָה יְהוָה וַיִּנָּחֶם עַל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר

טו׳ בס״א וב׳

כא

1 און אַ שׂטן איז אויפגעשטאַנען אויף ישׂראל, און ער האָט אָנגערעדט דודן צו ציילן ישׂראל. 2 און דוד האָט געזאָגט צו יואָבן, און צו די האַרן פון פאָלק: גייט ציילט ישׂראל פון באֵר־שֶבַע אוּן ביז דָן, און ברענגט עס מיר, כּדי איך זאָל וויסן זייער מספּר. 3 האָט יואָב געזאָגט: זאָל גאָט מערן זיין פאָלק הונדערט מאָל אַזוי פיל ווי זיי זיינען! זיינען זיי ניט אַלע, מיין האַר מלך, קנעכט צו מיין האַר? צוואָס פאַרלאַנגט דאָס מיין האַר? נאָכוואָס זאָל עס זיין פאַר אַ זינד אויף ישׂראל?

4 אָבער דאָס וואָרט פון מלך איז געווען שטאַרק צו יואָבן, און יואָב איז אַרויסגעגאַנגען, און איז אַרומגעגאַנגען אין גאַנץ ישׂראל, און איז צוריקגעקומען קיין ירושָלַיִם. 5 און יואָב האָט איבערגעגעבן דעם מספּר פון דער ציי־לונג פון דעם פאָלק צו דודן. און גאַנץ ישׂראל איז געווען טויזנט מאָל טויזנט און הונדערט טויזנט מאַן וואָס ציען אַ שווערד; און יהודה, פיר הונדערט און זיבעציק טויזנט וואָס ציען אַ שווערד. 6 און לֵוִי און בנימין האָט ער ניט געציילט צווישן זיי; וואָרום דער אָנזאָג פון דעם מלך איז געווען יואָבן צווידער.

7 און עס איז געווען שלעכט אין די אויגן פון גאָט וועגן דערדאָזיקער זאַך, און ער האָט געשלאָגן ישׂראל. 8 האָט דוד געזאָגט צו גאָט: איך האָב זייער געזינדיקט וואָס איך האָב געטאָן דידאָזיקע זאַך, און אַצונד, טו אָפּ, איך בעט דיך, דעם פאַרברעך פון דיין קנעכט, וואָרום איך בין געווען זייער נאַריש.

9 האָט גאָט געזאָגט צו גָד, דודס זעער, אַזוי צו זאָגן: 10 גיי און זאָלסט רעדן צו דודן, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: דרייערליי זאַכן לייג איך אויף דיר; קלייב דיר אויס איינס פון זיי, וואָס איך זאָל דיר טאָן.

11 איז גָד געקומען צו דודן, און האָט צו אים געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: נעם אויף דיר, 12 ענטוועדער דריי יאָר הונגער, אָדער דריי חדשים פאַרלענדט ווערן פאַר דיינע פיינט, און די שווערד פון דיינע שׂונאים זאָל דיך דערגרייכן, אָדער דריי טעג די שווערד פון גאָט און אַ מגפה אין לאַנד, און דער מלאך פון גאָט זאָל אומ־ברענגען אין גאַנצן געמאַרק פון ישׂראל. און אַצונד זע וואָס פאַר אַ באַשייד איך זאָל ברענגען צו דעם וואָס שיקט מיך.

13 האָט דוד געזאָגט צו גָדן: מיר איז זייער ענג. לאָמיך, איך בעט דיך, פאַלן אין דער האַנט פון גאָט, וואָרום זיין רחמנות איז זייער גרויס, און לאָמיך ניט פאַלן אין דער האַנט פון אַ מענטשן.

14 האָט גאָט געשיקט אַ מגפה אויף ישׂראל, און עס זיינען געפאַלן פון ישׂראל זיבעציק טויזנט מאַן.

15 און גאָט האָט געשיקט אַ מלאך קיין ירושָלַיִם, זי אומצוברענגען; אָבער ווי ער האָט געהאַלטן ביים אומ־ברענגען, האָט גאָט אַראָפּגעקוקט, און ער האָט חרטה געהאַט אויף דעם בייז, און ער האָט געזאָגט צו דעם מלאך

דעם אומבּרענגער: גענוג! אַצונד לאָז אָפּ דיין האַנט. און דער מלאך פון גאָט איז געשטאַנען בּיי דעם שייער פון אָרנָן דעם יבוסי. 16 האָט דוד אויפגעהויבּן זיינע אויגן, און האָט דערזען דעם מלאך פון גאָט ווי ער שטייט צווישן ערד און הימל מיט זיין שווערד אַרויסגעצויגן אין זיין האַנט, אויסגעשטרעקט אַקעגן ירושָלַיִם; און דוד און די עלטסטע, צוגעדעקט מיט זאַק, זיינען געפאַלן אויף זייער פנים. 17 און דוד האָט געזאָגט צו גאָט: פאַרוואָר, איך האָבּ געהייסן ציילן דאָס פאָלק, און איך בּין דער וואָס האָבּ געזינדיקט, און האָבּ זייער שלעכטס געטאָן, אָבּער דידאָזיקע שאָף, וואָס האָבּן זיי געטאָן? יהוה מיין גאָט, זאָל, איך בּעט דיך, דיין האַנט זיין אויף מיר און אויף מיין פאָטערס הויז, אָבּער ניט אויף דיין פאָלק מיט אַ מגפה.

18 האָט דער מלאך פון גאָט געהייסן גָדן זאָגן דודן, אַז דוד זאָל אַרויפגיין אויפשטעלן אַ מזבּח צו גאָט אין דעם שייער פון אָרנָן דעם יבוסי.

19 איז דוד אַרויפגעגאַנגען לויט דעם וואָרט פון גָדן וואָס ער האָט גערעדט אין נאָמען פון גאָט. 20 און אָרנָן האָט זיך אומגעקערט און האָט דערזען דעם מלאך; און זיינע פיר זין וואָס מיט אים האָבּן זיך בּאַהאַלטן. און אָרנָן האָט געדראָשן ווייץ. 21 און ווי דוד איז געקומען צו אָרנָנען, האָט אָרנָן אַ קוק געטאָן, און האָט דערזען דודן, און ער איז אַרויסגעגאַנגען פון שייער, און האָט זיך גע־בּוקט צו דודן מיטן פנים צו דער ערד. 22 האָט דוד גע־זאָגט צו אָרנָנען: גיב מיר דעם אָרט פון דעם שייער, און איך וועל בּויען דערויף אַ מזבּח צו גאָט; אין פולן געלט גיב עס מיר; כּדי די מגפה זאָל פאַרהאַלטן ווערן פון פאָלק. 23 האָט אָרנָן געזאָגט צו דודן: נעם דיר, און זאָל מיין האַר דער מלך טאָן וואָס איז גוט אין זיינע אויגן. זע, איך גיב די רינדער פאַר בּראַנדאָפּפער, און די דרעששליטנס פאַר האָלץ, און די ווייץ פאַר אַ שפּייזאָפּפער; אַלץ גיב איך אַוועק. 24 האָט דער מלך דוד געזאָגט צו אָרנָנען: ניין, נייערט קויפן וועל איך קויפן, פאַר פולנגעלט, וואָרום איך וועל ניט נעמען וואָס איז דיינס פאַר גאָט, און אויפבּרענגען אַ בּראַנדאָפּפער פאַר אומזיסט.

25 און דוד האָט געגעבּן אָרנָנען פאַר דעם אָרט זעקס הונדערט שֶׁקל גאָלד אויפן וואָג. 26 און דוד האָט דאָרטן געבּויט אַ מזבּח צו גאָט, און האָט דאָרטן אויפגעבּראַכט בּראַנדאָפּפער און פרידאָפּפער, און ער האָט גערופן צו גאָט, און ער האָט אים געענטפערט מיט פייער פון הימל אויף דעם מזבּח פאַר בּראַנדאָפּפער.

27 און גאָט האָט געהייסן דעם מלאך, און ער האָט אומגעקערט די שווערד אין איר שייד.

28 אין יענער צייט, ווי דוד האָט געזען אַז גאָט האָט אים געענטפערט אין דעם שייער פון אָרנָן דעם יבוסי, אַזוי האָט ער דאָרטן געשלאַכט קרבּנות. 29 און דער מִשכּן פון גאָט וואָס משה האָט געמאַכט אין דער מדבּר, און דער מזבּח פאַר בּראַנדאָפּפער, איז אין יענער צייט געווען אויף דער בָּמָה אין גִבעוֹן. 30 אָבּער דוד האָט ניט

לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית רַב עַתָּה הֶרֶף יָדֶךָ וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד
טז עִם־גֹּרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ וַיִּשָּׂא דָוִיד אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא
אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וְחַרְבּוֹ
שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל־יְרוּשָׁלָם וַיִּפֹּל דָּוִיד וְהַזְּקֵנִים
יז מְכֻסִּים בַּשַּׂקִּים עַל־פְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים
הֲלֹא אֲנִי אָמַרְתִּי לִמְנוֹת בָּעָם וַאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־חָטָאתִי
וְהָרֵעַ הֲרֵעוֹתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ יְהוָה אֱלֹהַי תְּהִי נָא
יח יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי וּבְעַמְּךָ לֹא לְמַגֵּפָה׃ וּמַלְאַךְ
יְהוָה אָמַר אֶל־גָּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי ׀ יַעֲלֶה דָוִיד לְהָקִים
יט מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבֻסִי׃ וַיַּעַל דָּוִיד בִּדְבַר־גָּד
כ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיָּשָׁב אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־הַמַּלְאָךְ
כא וְאַרְבַּעַת בָּנָיו עִמּוֹ מִתְחַבְּאִים וְאָרְנָן דָּשׁ חִטִּים׃ וַיָּבֹא
דָוִיד עַד־אָרְנָן וַיַּבֵּט אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־דָּוִיד וַיֵּצֵא מִן־הַגֹּרֶן
כב וַיִּשְׁתַּחוּ לְדָוִיד אַפַּיִם אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אָרְנָן תְּנָה־
לִּי מְקוֹם הַגֹּרֶן וְאֶבְנֶה־בּוֹ מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּכֶסֶף מָלֵא תְּנֵהוּ
כג לִי וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אָרְנָן אֶל־דָּוִיד
קַח־לָךְ וְיַעַשׂ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו רְאֵה נָתַתִּי הַבָּקָר
לָעֹלוֹת וְהַמּוֹרִגִּים לָעֵצִים וְהַחִטִּים לַמִּנְחָה הַכֹּל נָתָתִּי׃
כד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְנָן לֹא כִּי־קָנֹה אֶקְנֶה בְּכֶסֶף מָלֵא
כה כִּי לֹא־אֶשָּׂא אֲשֶׁר־לְךָ לַיהוָה וְהַעֲלוֹת עוֹלָה חִנָּם׃ וַיִּתֵּן
דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם שִׁקְלֵי זָהָב מִשְׁקַל שֵׁשׁ מֵאוֹת׃
כו וַיִּבֶן שָׁם דָּוִיד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא
אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵהוּ בָאֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבַּח הָעֹלָה׃
כז וַיֹּאמֶר יְהוָה לַמַּלְאָךְ וַיָּשֶׁב חַרְבּוֹ אֶל־נְדָנָהּ׃
כח בָּעֵת הַהִיא בִּרְאוֹת דָּוִיד כִּי־עָנָהוּ יְהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן
כט הַיְבוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם׃ וּמִשְׁכַּן יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה
ל בַמִּדְבָּר וּמִזְבַּח הָעוֹלָה בָּעֵת הַהִיא בַּבָּמָה בְּגִבְעוֹן׃ וְלֹא־

יָכֹל דָּוִיד לָלֶכֶת לְפָנָיו לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת מִפְּנֵי
חֶרֶב מַלְאַךְ יְהוָה׃

כב

וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה הָאֱלֹהִים וְזֶה מִּזְבֵּחַ א
לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִכְנוֹס אֶת־הַגֵּרִים ב
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲמֵד חֹצְבִים לַחְצוֹב אַבְנֵי גָזִית
לִבְנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּבַרְזֶל ׀ לָרֹב לַמִּסְמְרִים לְדַלְתוֹת ג
הַשְּׁעָרִים וְלַמְחַבְּרוֹת הֵכִין דָּוִיד וּנְחֹשֶׁת לָרֹב אֵין מִשְׁקָל׃
וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר כִּי־הֵבִיאוּ הַצִּידֹנִים וְהַצֹּרִים ד
עֲצֵי אֲרָזִים לָרֹב לְדָוִיד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנִי ה
נַעַר וָרָךְ וְהַבַּיִת לִבְנוֹת לַיהוָה לְהַגְדִּיל ׀ לְמַעְלָה לְשֵׁם
וּלְתִפְאֶרֶת לְכָל־הָאֲרָצוֹת אָכִינָה נָּא לוֹ וַיָּכֶן דָּוִיד לָרֹב
לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ וַיִּקְרָא לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ וַיְצַוֵּהוּ לִבְנוֹת בַּיִת ו
לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ אֲנִי ז
הָיָה עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי׃ וַיְהִי עָלַי ח
דְּבַר־יְהוָה לֵאמֹר דָּם לָרֹב שָׁפַכְתָּ וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת
עָשִׂיתָ לֹא־תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי דָּמִים רַבִּים שָׁפַכְתָּ
אַרְצָה לְפָנָי׃ הִנֵּה־בֵן נוֹלָד לָךְ הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה ט
וַהֲנִיחוֹתִי לוֹ מִכָּל־אוֹיְבָיו מִסָּבִיב כִּי שְׁלֹמֹה יִהְיֶה שְׁמוֹ
וְשָׁלוֹם וָשֶׁקֶט אֶתֵּן עַל־יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו׃ הוּא יִבְנֶה־בַיִת י
לִשְׁמִי וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וַאֲנִי־לוֹ לְאָב וַהֲכִינוֹתִי *
כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ עַתָּה בְנִי יְהִי יְהוָה יא
עִמָּךְ וְהִצְלַחְתָּ וּבָנִיתָ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
עָלֶיךָ׃ אַךְ יִתֶּן־לְךָ יְהוָה שֵׂכֶל וּבִינָה וִיצַוְּךָ עַל־יִשְׂרָאֵל יב
וְלִשְׁמוֹר אֶת־תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ אָז תַּצְלִיחַ אִם־ יג
תִּשְׁמוֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תִּירָא וְאַל־

כא, ל׳ קמץ בז״ק   כב, ז׳ בני קרי   ט׳ בס״א לָךְ׳
י׳ כצ״ל ובספרים את כסא   יג׳ קמץ בז״ק

געקענט גיין צו אים צו פרעגן ביי גאָט, וואָרום ער איז געווען דערשראָקן פאַר דער שווערד פון גאָטס מלאך.

כב

[1] און דוד האָט געזאָגט: דאָס איז דאָס הויז פון גאָט דעם האַר, און דאָס איז דער מזבח פאַר בראַנדאָפּפער פאַר ישׂראל.

[2] און דוד האָט געהייסן אייַנזאַמלען אַלע פרעמדע וואָס אין לאַנד ישׂראל, און ער האָט געשטעלט שטיינהעקער אויסצוהאַקן געשניטענע שטיינער אויף צו בויען דאָס הויז פון גאָט. [3] און אַייזן לרוב אויף נעגל פאַר די טירן פון די טויערן, און אויף קלאַמערן, האָט דוד אָנגעברייט; און קופּער לרוב גאָר אָן אַ וואָג; [4] און צעדערהאָלץ אָן אַ צאָל; וואָרום די צידונים און די צורים האָבן געבראַכט דודן צעדערהאָלץ לרוב. [5] און דוד האָט געזאָגט: מיין זון שלמה איז יונג און שוואַך, און דאָס הויז וואָס מע דאַרף בויען צו גאָט, דאַרף מען מאַכן גרויס ביז גאָר, פאַר אַ שם, און פאַר אַ צירונג, אַנטקעגן אַלע לענדער; לאָמיך אַקאָרשט צוגרייטן פאַר אים. און דוד האָט צוגעגרייט אַ סך פאַר זיין טויט.

[6] און ער האָט גערופן זיין זון שלמהן, און ער האָט אים באַפוילן צו בויען אַ הויז צו יהוה דעם גאָט פון ישׂראל. [7] און דוד האָט געזאָגט צו שלמהן: מיין זון, ביי מיר אַליין איז געווען אין האַרצן צו בויען אַ הויז צו דעם נאָמען פון יהוה מיין גאָט. [8] אָבער דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן: אַ סך בלוט האָסטו פאַרגאָסן, און גרויסע מלחמות האָסטו געמאַכט; קענסט ניט בויען אַ הויז צו מיין נאָמען, ווייל דו האָסט פיל בלוט פאַרגאָסן צו דער ערד פאַר מיין געזיכט. [9] אָט ווערט דיר געבאָרן אַ זון; ער וועט זיין אַ מענטש פון רו, און איך וועל אים באַרוען פון אַלע זיינע פיינט פון אַרום; וואָרום שלמה וועט זיין זיין נאָמען, און שלום און שטילקייט וועל איך געבן ישׂראל אין זיינע טעג. [10] ער וועט בויען אַ הויז צו מיין נאָמען, און ער וועט מיר זיין פאַר אַ זון, און איך אים פאַר אַ פאָטער; און איך וועל באַפעסטיקן דעם טראָן פון זיין מלוכה איבער ישׂראל אויף אייביק. [11] אַצונד, מיין זון, זאָל גאָט זיין מיט דיר, און זאָלסט מצליח זיין, און בויען דאָס הויז פון יהוה דיין גאָט, אַזוי ווי ער האָט גערעדט וועגן דיר. [12] זאָל נאָר גאָט דיר געבן שׂכל און פאַרשטאַנדיקייט, און דיך באַפעלן איבער ישׂראל; און אַז דו זאָלסט היטן די תורה פון יהוה דיין גאָט. [13] דענסמאָל וועסטו מצליח זיין, אַז דו וועסט היטן צו טאָן די חוקים און די געזעצן וואָס גאָט האָט באַפוילן משהן פאַר ישׂראל. זיי שטאַרק און פעסט, זאָלסט ניט מורא האָבן און ניט

אַנגסטן. 14 און אָט אין מיין אָרימקייט האָב איך צוגעגרייט פאַר דעם הויז פון גאָט הונדערט טויזנט צענטנער גאָלד, און טויזנט מאָל טויזנט צענטנער זילבער, און קופּער און אַייזן אָן אַ וואָג, וואָרום עס איז דאָ לרוב; אויך האָלץ און שטיינער האָב איך צוגעגרייט, און דו קענסט נאָך צו־לייגן דערצו. 15 און ביי דיר זיינען דאָ אַ סך בעל־מלאָכהס, שטיינהעקער, און מייַנסטערס אין שטיין און אין האָלץ, און אַלערליי קינצלער אין יעטוועדער מלאָכה. 16 צום גאָלד, צום זילבער, און צום קופּער, און צום אַייזן, איז קיין צאָל ניטאָ; שטיי אויף און טו, און זאָל גאָט זיין מיט דיר.

17 און דוד האָט באַפוילן אַלע האַרן פון ישׂראל צו העלפן זיין זון שלמהן: 18 פאַרוואָר, יהוה אַייער גאָט איז מיט אַייך, און ער האָט אַייך באַרוט פון רונד אַרום, וואָרום ער האָט געגעבן אין מיין האַנט די באַוווינער פון לאַנד, און דאָס לאַנד ליגט באַצוואונגען פאַר גאָט און פאַר זיין פאָלק. 19 אַצונד, גיט אַייער האַרץ און אַייער זעל צו זוכן יהוה אַייער גאָט, און שטייט אויף, און בויט דאָס הייליקטום פון גאָט דעם האַר, כדי צו ברענגען דעם אָרון פון גאָטס בונד, און די הייליקע כלים פון גאָט, אין דעם הויז וואָס ווערט געבויט צו דעם נאָמען פון גאָט.

יד תַּחַת׃ וְהִנֵּה בְעָנְיִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־יְהוָה זָהָב כִּכָּרִים
מֵאָה־אֶלֶף וְכֶסֶף אֶלֶף אֲלָפִים כִּכָּרִים וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל
אֵין מִשְׁקָל כִּי לָרֹב הָיָה וְעֵצִים וַאֲבָנִים הֲכִינוֹתִי וַעֲלֵיהֶם
טו תּוֹסִיף׃ וְעִמְּךָ לָרֹב עֹשֵׂי מְלָאכָה חֹצְבִים וְחָרָשֵׁי אֶבֶן
טז וָעֵץ וְכָל־חָכָם בְּכָל־מְלָאכָה׃ לַזָּהָב לַכֶּסֶף וְלַנְּחֹשֶׁת
יז וְלַבַּרְזֶל אֵין מִסְפָּר קוּם וַעֲשֵׂה וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ׃ וַיְצַו
יח דָּוִיד לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעְזֹר לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ הֲלֹא יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם עִמָּכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִסָּבִיב כִּי ׀ נָתַן בְּיָדִי אֵת
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְלִפְנֵי עַמּוֹ׃
יט עַתָּה תְּנוּ לְבַבְכֶם וְנַפְשְׁכֶם לִדְרוֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה הָאֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ הָאֱלֹהִים לַבַּיִת הַנִּבְנֶה לְשֵׁם־
יְהוָה׃

כג

א וְדָוִיד זָקֵן וְשָׂבַע יָמִים וַיַּמְלֵךְ אֶת־שְׁלֹמֹה בְנוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל׃
ב ג וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ וַיִּסָּפְרוּ
הַלְוִיִּם מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמָעְלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם לְגֻלְגְּלֹתָם
ד לִגְבָרִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנָה אָלֶף׃ מֵאֵלֶּה לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת
בֵּית־יְהוָה עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף וְשֹׁטְרִים וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת
ה אֲלָפִים׃ וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים שֹׁעֲרִים וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
מְהַלְלִים לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְהַלֵּל׃
ו וַיֶּחָלְקֵם דָּוִיד מַחְלְקוֹת לִבְנֵי לֵוִי לְגֵרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃
ז ח לַגֵּרְשֻׁנִּי לַעְדָּן וְשִׁמְעִי׃ בְּנֵי לַעְדָּן הָרֹאשׁ
ט יְחִיאֵל וְזֵתָם וְיוֹאֵל שְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי שִׁמְעִי שְׁלֹמוֹת
וַחֲזִיאֵל וְהָרָן שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן׃
י וּבְנֵי שִׁמְעִי יַחַת זִינָא וִיעוּשׁ וּבְרִיעָה אֵלֶּה בְנֵי־שִׁמְעִי
יא אַרְבָּעָה׃ וַיְהִי־יַחַת הָרֹאשׁ וְזִיזָה הַשֵּׁנִי וִיעוּשׁ וּבְרִיעָה

כב, יז׳ בס"א לַעְ׳ כג, ט׳ שלמית קרי

כג

1 און דוד איז געוואָרן אַלט און זאַט מיט טעג, און ער האָט געמאַכט זיין זון שלמהן פאַר מלך איבער ישׂראל. 2 און ער האָט אַיינגעזאַמלט אַלע האַרן פון ישׂראל, און די כהנים און די לוִיִם. 3 און די לוִיִם זיינען געציילט געוואָרן פון דרייסיק יאָר אַלט און העכער, און זייער צאָל לויט זייערע קעפּ, פון די מענער, איז געווען אַכט און דרייסיק טויזנט. 4 פון דידאָזיקע, אויף אויפצופּאַסן אויף דער אַרבעט פון גאָטס הויז פיר און צוואַנציק טויזנט, און אויפזעער און ריכטער, זעקס טויזנט. 5 און פיר טויזנט טויערלייט; און פיר טויזנט וואָס זאָלן לויבן גאָט „מיט די כלי־זֶמר וואָס איך האָב געמאַכט אויף צו לויבן".

6 און דוד האָט זיי אַיינגעטיילט אין אַיינטיילונגען לויט די זין פון לֵוִין: גֵרשון, קהָת, און מְרָרי.

7 פון די גֵרשונים: לַעְדָן, און שִׁמעִי. 8 די זין פון לַעְדָנען: דער הויפּט יחיאֵל, און זֵתָם, און יואֵל — דריי. 9 די זין פון שִׁמעִין: שלומית, און חֲזיאֵל, און הָרָן — דריי. דידאָזיקע זיינען געווען הויפּטן פון די פאָטערהייזער פון לַעְדָן.

10 און די זין פון שִׁמעִין זיינען געווען: יַחַת, זינאָ, און יְעוּש, און בריעָה. דאָס זיינען געווען די פיר זין פון שִׁמעִין.

11 און יַחַת איז געווען דער הויפּט, און זיזָה דער צווייטער; און יְעוּש און בריעָה האָבן ניט געהאַט פיל זין, דרום זיינען זיי אין דער ציילונג געווען איין פאָטערהויז.

לֹא־הִרְבּוּ בָנִים וַיִּהְיוּ לְבֵית אָב לִפְקֻדָּה אֶחָת׃
בְּנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל אַרְבָּעָה׃ יב
בְּנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וַיִּבָּדֵל אַהֲרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ קֹדֶשׁ יג
קָדָשִׁים הוּא־וּבָנָיו עַד־עוֹלָם לְהַקְטִיר לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ
וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד־עוֹלָם׃ וּמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּנָיו יד
יִקָּרְאוּ עַל־שֵׁבֶט הַלֵּוִי׃ בְּנֵי מֹשֶׁה גֵּרְשׁוֹם וֶאֱלִיעֶזֶר׃ טו
בְּנֵי גֵרְשׁוֹם שְׁבוּאֵל הָרֹאשׁ׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־אֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָה טז יז
הָרֹאשׁ וְלֹא־הָיָה לֶאֱלִיעֶזֶר בָּנִים אֲחֵרִים וּבְנֵי רְחַבְיָה
רָבוּ לְמָעְלָה׃ בְּנֵי יִצְהָר שְׁלֹמִית הָרֹאשׁ׃ יח
בְּנֵי חֶבְרוֹן יְרִיָּהוּ הָרֹאשׁ אֲמַרְיָה הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי יט
וִיקַמְעָם הָרְבִיעִי׃ בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה הָרֹאשׁ וְיִשִּׁיָּה כ
הַשֵּׁנִי׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי מַחְלִי אֶלְעָזָר כא
וְקִישׁ׃ וַיָּמָת אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת כב
וַיִּשָּׂאוּם בְּנֵי־קִישׁ אֲחֵיהֶם׃ בְּנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירֵמוֹת כג
שְׁלוֹשָׁה׃ אֵלֶּה בְנֵי־לֵוִי לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם רָאשֵׁי הָאָבוֹת כד
לִפְקוּדֵיהֶם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה
לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה׃ כִּי אָמַר כה
דָּוִיד הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ וַיִּשְׁכֹּן בִּירוּשָׁלַםִ
עַד־לְעוֹלָם׃ וְגַם לַלְוִיִּם אֵין־לָשֵׂאת אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־ כו
כָּל־כֵּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ׃ כִּי בְדִבְרֵי דָוִיד הָאַחֲרוֹנִים הֵמָּה כז
מִסְפַּר בְּנֵי־לֵוִי מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמָעְלָה׃ כִּי מַעֲמָדָם כח
לְיַד בְּנֵי־אַהֲרֹן לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה עַל־הַחֲצֵרוֹת וְעַל־
הַלְּשָׁכוֹת וְעַל־טָהֳרַת לְכָל־קֹדֶשׁ וּמַעֲשֵׂה עֲבֹדַת בֵּית
הָאֱלֹהִים׃ וּלְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּלְסֹלֶת לְמִנְחָה וְלִרְקִיקֵי כט
הַמַּצּוֹת וְלַמַּחֲבַת וְלַמֻּרְבָּכֶת וּלְכָל־מְשׂוּרָה וּמִדָּה׃ וְלַעֲמֹד ל
בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר לְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה וְכֵן לָעָרֶב׃ וּלְכֹל לא
הַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה לַשַּׁבָּתוֹת לֶחֳדָשִׁים וְלַמֹּעֲדִים בְּמִסְפָּר
כְּמִשְׁפָּט עֲלֵיהֶם תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת לב

[12] די זין פון קהת: עַמְרָם, יִצְהָר, חֶברון, און עוזיאֵל–פיר. [13] די זין פון עַמְרָמען: אַהרן, און משה. און אַהרן איז אָפּגעשיידט געוואָרן, כּדי אים צו הייליקן פאַר גאָר הייליק, אים און זיינע זין ביז אייביק, צו דעמפּן פאַר גאָט, אים צו באַדינען, און צו בענטשן אין זיין נאָמען אייביק. [14] און משה דער געטלעכער מאַן, זיינע קינדער ווערן גערופן אויף שבט לֵוִי. [15] די זין פון משהן זיינען געווען: גֵרשום, און אֶליעֶזֶר. [16] די זין פון גֵרשומען: שבוּאֵל דער הויפּט. [17] און די זין פון אֶליעֶזֶרן זיינען געווען: רחַביָה דער הויפּט. און אֶליעֶזֶר האָט ניט געהאַט קיין אַנדערע זין; אָבער די זין פון רחַביָהן זיינען געווען פיל ביז גאָר. [18] די זין פון יִצהָרן זיינען געווען: שלומית דער הויפּט. [19] די זין פון חֶברונען: יריָהו, דער הויפּט, אמַריָה דער צווייטער, יַחזיאֵל דער דריטער, און יקַמעָם דער פיר־טער. [20] די זין פון עוזיאֵלן: מיכָה דער הויפּט, און ישִיָה דער צווייטער.

[21] די זין פון מרָרין: מַחלי, און מושי. די זין פון מַחלין: אֶלעָזָר, און קיש. [22] און אֶלעָזָר איז געשטאָרבן, און האָט ניט געהאַט קיין זין, נאָר טעכטער; און זייערע אייגענע, די זין פון קישן, האָבן זיי גענומען. [23] די זין פון מושין זיינען געווען: מַחלי, און עֵדֶר, און ירֵמות–דריי.

[24] דידאָזיקע זיינען געווען די זין פון לֵוִין לויט זייערע פאָטערהייזער, הויפּטן פון די פאָטערהייזער לויט זייערע געציילטע, נאָך דער צאָל פון נעמען לויט זייערע קעפּ, די וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט פאַר דעם דינסט פון גאָטס הויז, פון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער. [25] וואָרום דוד האָט געזאָגט: יהוה דער גאָט פון ישׂראל האָט באַרוט זיין פאָלק, און ער רוט אין ירושָלַים אויף אייביק; [26] און אויך די לֵוִיִים דאַרפן מער ניט טראָגן דעם מִשכּן, און אַלע זיינע כּלים פאַר זיין דינסט. [27] יאָ, לויט די לעצטע ווערטער פון דודן איז די ציילונג פון די קינדער פון לֵוִי געווען פון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער. [28] וואָרום זיי האָבן געדאַרפט שטיין ביי דער האַנט פון די קינדער פון אַהרן פאַר דעם דינסט פון גאָטס הויז, אויף די הויפן, און אויף די קאַמערן, און אויף דער ריי‍ניקונג פון אַלע הייליקע זאַכן, און דער אַרבעט פון דעם דינסט פון גאָטס הויז; [29] און פאַר דעם אויסגעלייגטן ברויט, און פאַר דעם זעמל־מעל פאַר שפּייזאָפּפער, סיי פון אומגעזייערטע קוכנס, סיי אין אַ באַקפאַן, סיי אין אַ שמאָרפאַן; און פאַר יעט־ווידער פייכטער און טרוקענער מאָס; [30] און אויף צו שטיין מאָרגן פאַר מאָרגן צו דאַנקען און צו לויבן גאָט, און דעסגלייכן אין אָוונט; [31] און פאַר יעטוועדער אויפּברענגען פון בראַנדאָפּפער צו גאָט אין די שבתים, אום ראָש־חודש, און אין די יום־טובים, לויט דער צאָל, אַזוי ווי דער דין וועגן זיי, תּמיד, פאַר גאָט; [32] און אַז זיי זאָלן היטן די היטונג

פון דעם אוהל־מוֹעד, און די היטונג פון דעם הייליקטום,
און די היטונג פון די קינדער פון אַהרן, זייערע ברידער,
פאַר דעם דינסט פון גאָטס הויז.

כד

[1] און די אַיינטיילונגען פון די קינדער פון אַהרן
זיינען געווען: די זין פון אַהרנען: נָדָב, און
אַביהוא, אֶלעָזָר, און איתָמָר. [2] און נָדָב און אַביהוא זיינען
געשטאָרבן ביי זייער פאָטערס לעבן, און קיין קינדער
האָבן זיי ניט געהאַט, זיינען אֶלעָזָר און איתָמָר געווען
כֹּהנים. [3] און דוד, און צָדוֹק פון די קינדער פון אֶלעָזָר,
און אַחימֶלֶך פון די קינדער פון איתָמָר, האָבן זיי אַיינגע־
טיילט לויט זייער ריי אין זייער דינסט. [4] און פון די קינ־
דער פון אֶלעָזָר האָבן זיך געפונען מער הויפּטמענער ווי
פון די קינדער פון איתָמָר; און מע האָט זיי אַזוי אַיינגע־
טיילט: פון די קינדער פון אֶלעָזָר זעכצן הויפּטן פון
פאָטערהייזער, און פון די קינדער פון איתָמָר, לויט
זייערע פאָטערהייזער, אַכט. [5] און מע האָט זיי אַיינגע־
טיילט לויט גוֹרל, די אַזוי ווי יענע, וואָרום עס זיינען געווען
פירשטן פון הייליקטום, און פירשטן פון גאָט, אי פון די
קינדער פון אֶלעָזָר, אי פון די קינדער פון איתָמָר. [6] און
שמַעיָה דער זון פון נתַנאֵלן, דער שרייבער, פון לֵוִי, האָט
זיי פאַרשריבן פאַר דעם מלך, און די האַרן, און צָדוֹק
דעם כֹּהן, און אַחימֶלֶך דעם זון פון אֶביָתָרן, און די הויפּטן
פון די פאָטערהייזער פון די כֹּהנים און פון די לוִיִים: איין
פאָטערהויז גענומען פון אֶלעָזָר, און איינס גענומען פון איתָמָר.
[7] און דער ערשטער גוֹרל איז אַרויסגעגאַנגען אויף יהוֹיָריבן, דער צווייטער אויף ידַעְיָהן; [8] דער דריטער
אויף חָרִמען, דער פירטער אויף שׂעוֹרימען; [9] דער פינפטער אויף מַלכִּיָהן, דער זעקסטער אויף מִיָמִנען; [10] דער
זיבעטער אויף הַקוֹצן, דער אַכטער אויף אַבִיָהן; [11] דער ניינטער אויף יֵשוּעַן, דער צענטער אויף שכַניָהון; [12] דער
עלפטער אויף אֶליָשיבן, דער צוועלפטער אויף יָקימען; [13] דער דרייצנטער אויף חוּפָּהן, דער פערצנטער אויף
יֶשֶבאָבן; [14] דער פופצנטער אויף בִלגָהן, דער זעכצנטער אויף אִמֵרן; [15] דער זיבעצנטער אויף חֵזירן, דער אַכצנ־
טער אויף הַפִּצֵצן; [16] דער ניינצנטער אויף פּתַחיָהן, דער צוואַנציקסטער אויף יחֶזקאלן; [17] דער איין און צוואַנציק־
סטער אויף יָכינען, דער צוויי און צוואַנציקסטער אויף גָמולן; [18] דער דריי און צוואַנציקסטער אויף דלָיָהון, דער
פיר און צוואַנציקסטער אויף מַעַזיָהון. [19] דאָס איז געווען זייער ריי אין זייער דינסט, צו קומען אין הויז פון גאָט
לויט דעם געזעץ צו זיי דורך דער האַנט פון זייער פאָטער אַהרנען, אַזוי ווי יהוה דער גאָט פון ישׂראל האָט אים
באַפוילן.
[20] און פון די איבעריקע קינדער פון לֵוִי: פון די זין פון עַמרָמען, שוּבָאֵל; פון די זין פון שוּבָאֵלן, יֶחדְיָהו. [21] פון

אֹהֶל־מוֹעֵד וְאֵת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי אַהֲרֹן
אֲחֵיהֶם לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה׃

כד

א וְלִבְנֵי אַהֲרֹן מַחְלְקוֹתָם בְּנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר
ב וְאִיתָמָר׃ וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי אֲבִיהֶם וּבָנִים לֹא־
ג הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֲנוּ אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ וַיֶּחָלְקֵם דָּוִיד וְצָדוֹק
מִן־בְּנֵי אֶלְעָזָר וַאֲחִימֶלֶךְ מִן־בְּנֵי אִיתָמָר לִפְקֻדָּתָם
ד בַּעֲבֹדָתָם׃ וַיִּמָּצְאוּ בְנֵי־אֶלְעָזָר רַבִּים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים
מִן־בְּנֵי אִיתָמָר וַיַּחְלְקוּם לִבְנֵי אֶלְעָזָר רָאשִׁים לְבֵית־
אָבוֹת שִׁשָּׁה עָשָׂר וְלִבְנֵי אִיתָמָר לְבֵית אֲבוֹתָם שְׁמוֹנָה׃
ה וַיַּחְלְקוּם בְּגוֹרָלוֹת אֵלֶּה עִם־אֵלֶּה כִּי־הָיוּ שָׂרֵי־קֹדֶשׁ וְשָׂרֵי
ו הָאֱלֹהִים מִבְּנֵי אֶלְעָזָר וּבִבְנֵי אִיתָמָר׃ וַיִּכְתְּבֵם
שְׁמַעְיָה בֶן־נְתַנְאֵל הַסּוֹפֵר מִן־הַלֵּוִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם בֵּית־אָב אֶחָד אָחֻז לְאֶלְעָזָר וְאָחֻז ׀ אָחֻז לְאִיתָמָר׃
ז וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לִיהוֹיָרִיב לִידַעְיָה הַשֵּׁנִי׃
ח ט לְחָרִם הַשְּׁלִישִׁי לִשְׂעֹרִים הָרְבִעִי׃ לְמַלְכִּיָּה הַחֲמִישִׁי
י יא לְמִיָּמִן הַשִּׁשִּׁי׃ לְהַקּוֹץ הַשְּׁבִעִי לַאֲבִיָּה הַשְּׁמִינִי׃ לְיֵשׁוּעַ
יב הַתְּשִׁעִי לִשְׁכַנְיָהוּ הָעֲשִׂרִי׃ לְאֶלְיָשִׁיב עַשְׁתֵּי עָשָׂר לְיָקִים
יג שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְחֻפָּה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְיֶשֶׁבְאָב אַרְבָּעָה
יד טו עָשָׂר׃ לְבִלְגָּה חֲמִשָּׁה עָשָׂר לְאִמֵּר שִׁשָּׁה עָשָׂר׃ לְחֵזִיר
טז שִׁבְעָה עָשָׂר לְהַפִּצֵּץ שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃ לִפְתַחְיָה תִּשְׁעָה
יז עָשָׂר לִיחֶזְקֵאל הָעֶשְׂרִים׃ לְיָכִין אֶחָד וְעֶשְׂרִים לְגָמוּל
יח שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים׃ לִדְלָיָהוּ שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַעַזְיָהוּ
יט אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים׃ אֵלֶּה פְקֻדָּתָם לַעֲבֹדָתָם לָבוֹא
לְבֵית־יְהוָה כְּמִשְׁפָּטָם בְּיַד אַהֲרֹן אֲבִיהֶם כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ
כ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִבְנֵי לֵוִי הַנּוֹתָרִים לִבְנֵי עַמְרָם
כא שׁוּבָאֵל לִבְנֵי שׁוּבָאֵל יֶחְדְּיָהוּ׃ לִרְחַבְיָהוּ לִבְנֵי רְחַבְיָהוּ

כד, ד׳ בס״א אֶלעזר

כב הָרֹאשׁ יִשִּׁיָּה׃ לַיִּצְהָרִי שְׁלֹמוֹת לִבְנֵי שְׁלֹמוֹת יָחַת׃
כג וּבְנֵי יְרִיָּהוּ אֲמַרְיָהוּ הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי יְקַמְעָם
כד כה הָרְבִיעִי׃ בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה לִבְנֵי מִיכָה שָׁמוּר׃ אֲחִי
כו מִיכָה יִשִּׁיָּה לִבְנֵי יִשִּׁיָּה זְכַרְיָהוּ׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי
כז בְּנֵי יַעֲזִיָּהוּ בְנוֹ׃ בְּנֵי מְרָרִי לְיַעֲזִיָּהוּ בְּנוֹ וְשֹׁהַם וְזַכּוּר
כח כט וְעִבְרִי׃ לְמַחְלִי אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיָה לוֹ בָּנִים׃ לְקִישׁ בְּנֵי
ל קִישׁ יְרַחְמְאֵל׃ וּבְנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירִימוֹת אֵלֶּה
לא בְּנֵי הַלְוִיִּם לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם׃ וַיַּפִּילוּ גַם־הֵם גּוֹרָלוֹת
לְעֻמַּת ׀ אֲחֵיהֶם בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי דָּוִיד הַמֶּלֶךְ וְצָדוֹק
וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אָבוֹת הָרֹאשׁ
לְעֻמַּת אָחִיו הַקָּטָן׃

כה

א וַיַּבְדֵּל דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן
וִידוּתוּן הַנְּבִיאִים בְּכִנֹּרוֹת בִּנְבָלִים וּבִמְצִלְתָּיִם וַיְהִי
ב מִסְפָּרָם אַנְשֵׁי מְלָאכָה לַעֲבֹדָתָם׃ לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף
וּנְתַנְיָה וַאֲשַׂרְאֵלָה בְּנֵי אָסָף עַל יַד־אָסָף הַנִּבָּא עַל־יְדֵי
ג הַמֶּלֶךְ׃ לִידוּתוּן בְּנֵי יְדוּתוּן גְּדַלְיָהוּ וּצְרִי וִישַׁעְיָהוּ
חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ שִׁשָּׁה עַל יְדֵי אֲבִיהֶם יְדוּתוּן בַּכִּנּוֹר
ד הַנִּבָּא עַל־הֹדוֹת וְהַלֵּל לַיהוָה׃ לְהֵימָן בְּנֵי הֵימָן בֻּקִּיָּהוּ
מַתַּנְיָהוּ עֻזִּיאֵל שְׁבוּאֵל וִירִימוֹת חֲנַנְיָה חֲנָנִי אֱלִיאָתָה
גִּדַּלְתִּי וְרֹמַמְתִּי עֶזֶר יָשְׁבְּקָשָׁה מַלּוֹתִי הוֹתִיר מַחֲזִיאוֹת׃
ה כָּל־אֵלֶּה בָנִים לְהֵימָן חֹזֵה הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים
קָרֶן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנוֹת
ו שָׁלוֹשׁ׃ כָּל־אֵלֶּה עַל־יְדֵי אֲבִיהֶם בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם
נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת לַעֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ אָסָף
ז וִידוּתוּן וְהֵימָן׃ וַיְהִי מִסְפָּרָם עִם־אֲחֵיהֶם מְלֻמְּדֵי־שִׁיר
ח לַיהוָה כָּל־הַמֵּבִין מָאתַיִם שְׁמוֹנִים וּשְׁמוֹנָה׃ וַיַּפִּילוּ גּוֹרָלוֹת

כד, כד׳ שמור קרי   כה, א׳ יתור׳

רחַביָהון: פון די זין פון רחַביָהון, דער הויפּט ישִיָה. 22 פון די יִצהָרים, שלומות; פון די זין פון שלומותן, יַחַת. 23 און די זין [פון חֶברונען], ירִיָהו, אֲמַריָהו דער צווייטער, יַחזיאֵל דער דריטער, יקמעָם דער פירטער. 24 די זין פון עוזיאֵלן, מיכָה; פון די זין פון מיכָהן, שָמיר. 25 דער ברודער פון מיכָהן, ישִיָה; פון די זין פון ישִיָהן, זכַריָהו.

26 די זין פון מרָרין, מַחלי, און מושי; די זין פון זיין זון יַעֲזיָהון – 27 די קינדער פון מרָרין פון זיין זון יַעֲזיָהון, שוהַם, און זַכּור, און עִברי. 28 פון מַחלין, אֶלעָזָר; און ער האָט ניט געהאַט קיין זין. 29 פון קישן, די זין פון קישן, ירַחמְאֵל. 30 און די זין פון מושין, מַחלי, און עֵדֶר, און ירימות.

דאָס זיינען געווען די קינדער פון די לוִיִים לויט זייערע פאָטערהייזער. 31 און זיי אויך האָבן געוואָרפן גורל אַזוי ווי זייערע ברידער, די קינדער פון אַהרן, פאַר דעם מלך דוד, און צָדוקן, און אַחימֶלֶכן, און די הויפּטן פון די פאָטערהייזער פון די כֹּהנים און פון די לוִיִים; די פאָטערהייזער פון דעם הויפּט אַזוי ווי זיין ייִנגסטער ברודער.

כה

1 און דוד און די האַרן פון חיל האָבן אָפּגעשיידט פאַר דעם דינסט פון די זין פון אָסָפן און הֵימָנען און ידותונען, די וואָס האָבן נביאיש געשפּילט אויף האַרפן, אויף גיטאַרן, און אויף צימבּלען; און זייער צאָל, פון די מענטשן וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט לויט זייער דינסט, איז געווען: 2 פון די זין פון אָסָפן, זַכּור, און יוסף, און נתַניָה, און אֲשַׂראֵלָה, די זין פון אָסָפן; אונטער דער האַנט פון אָסָפן, וואָס האָט נביאיש געשפּילט לויט דעם אײַנשטעל פון דעם מלך. 3 פון ידותונען, די זין פון ידותונען: גדַליָהו, און צרי, און ישַעיָהו, חֲשַביָהו, און מַתִתיָהו – זעקס, אונטער דער האַנט פון זייער פאָטער ידותונען, וואָס האָט נביאיש געשפּילט אויף אַ האַרף ביים דאַנקען און לויבן גאָט. 4 פון הֵימָנען, די זין פון הֵימָנען: בוקִיָהו, מַתַניָהו, עוזיאֵל, שבואֵל, און ירימות, חֲנַניָה, חֲנָני, אֱליאָתָה, גִדַלתי, און רומַמתי־עֶזֶר, יָשבקָשָה, מַלותי, הותיר, מַחזיאות. 5 די אַלע זיינען געווען זין פון הֵימָן דעם מלכס זעער אין זאַכן פון גאָט – צו דערהייבן [זיין] האָרן, וואָרום גאָט האָט געשאָנקען הֵימָנען פערצן זין און דריי טעכטער. 6 די אַלע זיינען געווען אונטער דער האַנט פון זייער פאָטער, ביים געזאַנג אין הויז פון גאָט, מיט צימבּלען, גיטאַרן, און האַרפן, פאַר דעם דינסט פון גאָטס הויז, לויט דעם אײַנשטעל פון מלך – אָסָף, ידותון, און הֵימָן. 7 און זייער צאָל מיט זייערע ברידער, געלערנטע אין געזאַנג צו גאָט, אַלע קענער, איז געווען צוויי הונדערט און אַכט און אַכציק. 8 און זיי האָבן געוואָרפן גורל,

מִשְׁמֶ֔רֶת לְעֻמַּת֙ כַּקָּטֹ֣ן כַּגָּד֔וֹל מֵבִ֖ין עִם־תַּלְמִֽיד׃
ט וַיֵּצֵ֞א הַגּוֹרָ֧ל הָרִאשׁ֛וֹן לְאָסָ֖ף לְיוֹסֵ֑ף גְּדַלְיָ֙הוּ֙ הַשֵּׁנִ֔י הֽוּא
י וְאֶחָ֥יו וּבָנָ֖יו שְׁנֵ֥ים עָשָֽׂר׃ הַשְּׁלִשִׁ֣י זַכּ֔וּר בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו
יא שְׁנֵ֥ים עָשָֽׂר׃ הָֽרְבִיעִי֙ לַיִּצְרִ֔י בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
יב עָשָֽׂר׃ הַֽחֲמִישִׁי֙ נְתַנְיָ֔הוּ בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
יג עָשָֽׂר׃ הַשִּׁשִּׁי֙ בֻּקִּיָּ֔הוּ בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
יד עָשָֽׂר׃ הַשְּׁבִעִי֙ יְשַׁרְאֵ֔לָה בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
טו עָשָֽׂר׃ הַשְּׁמִינִי֙ יְשַֽׁעְיָ֔הוּ בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
טז עָשָֽׂר׃ הַתְּשִׁיעִי֙ מַתַּנְיָ֔הוּ בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
יז עָשָֽׂר׃ הָעֲשִׂירִי֙ שִׁמְעִ֔י בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
יח עָשָֽׂר׃ עַשְׁתֵּֽי־עָשָׂר֙ עֲזַרְאֵ֔ל בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
יט עָשָֽׂר׃ הַשְּׁנֵ֤ים עָשָׂר֙ לַחֲשַׁבְיָ֔ה בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
כ עָשָֽׂר׃ לִשְׁלֹשָׁ֤ה עָשָׂר֙ שׁוּבָאֵ֔ל בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
כא עָשָֽׂר׃ לְאַרְבָּעָ֤ה עָשָׂר֙ מַתִּתְיָ֔הוּ בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
כב עָשָֽׂר׃ לַחֲמִשָּׁ֤ה עָשָׂר֙ לִירֵמ֔וֹת בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
כג עָשָֽׂר׃ לְשִׁשָּׁ֤ה עָשָׂר֙ לַחֲנַנְיָ֔הוּ בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
כד עָשָֽׂר׃ לְשִׁבְעָ֤ה עָשָׂר֙ לְיָשְׁבְּקָ֔שָׁה בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
כה עָשָֽׂר׃ לִשְׁמוֹנָ֤ה עָשָׂר֙ לַחֲנָ֔נִי בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
כו עָשָֽׂר׃ לְתִשְׁעָ֤ה עָשָׂר֙ לְמַלּ֔וֹתִי בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
כז עָשָֽׂר׃ לְעֶשְׂרִים֙ לֶאֱלִיָּ֔תָה בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
כח עָשָֽׂר׃ לְאֶחָ֤ד וְעֶשְׂרִים֙ לְהוֹתִ֔יר בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
כט עָשָֽׂר׃ לִשְׁנַ֤יִם וְעֶשְׂרִים֙ לְגִדַּ֔לְתִּי בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
ל עָשָֽׂר׃ לִשְׁלֹשָׁ֤ה וְעֶשְׂרִים֙ לְמַחֲזִיא֔וֹת בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו שְׁנֵ֥ים
לא עָשָֽׂר׃ לְאַרְבָּעָ֤ה וְעֶשְׂרִים֙ לְרוֹמַמְתִּ֣י עֶ֔זֶר בָּנָ֥יו וְאֶחָ֖יו
שְׁנֵ֥ים עָשָֽׂר׃

כו

א לְמַחְלְק֖וֹת לְשֹׁעֲרִ֑ים לַקָּ֥רְחִ֛ים מְשֶֽׁלֶמְיָ֥הוּ בֶן־קֹרֵ֖א מִן־בְּנֵ֥י
ב אָסָֽף׃ וְלִמְשֶֽׁלֶמְיָ֖הוּ בָּנִ֑ים זְכַרְיָ֙הוּ֙ הַבְּכ֔וֹר יְדִֽיעֲאֵל֙ הַשֵּׁנִ֔י

כה, כז׳ למדנחאי לֶאֱלִיָּ֫תָה לא׳ קמץ בזק

אַ װאָך קענן [אַ װאַך], אַזױ דער קלענסטער אַזױ דער גרעסטער, דער קענער אַזױ װי דער תּלמיד.

9 און דער ערשטער גורל איז אַרױסגעגאַנגען אויף אָסָפן – אויף יוֹספן.

דער צװײטער גדַליָהו; ער און זײנע ברידער און זײנע זין – צװעלף.

10 דער דריטער זַכּור, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

11 דער פירטער אויף יִצרין, זײנע זין, און זײנע ברי־דער – צװעלף.

12 דער פינפטער נתַניָהו, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

13 דער זעקסטער בוקיָהו, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

14 דער זיבעטער ישַׂראֵלָה, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

15 דער אַכטער ישַעיָהו, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

16 דער נײַנטער מַתַניָהו, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

17 דער צענטער שִמעִי, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

18 דער עלפטער עֲזַראֵל, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

19 דער צװעלפטער חֲשַביָה, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

20 צום דרײַצנטן שובָאֵל, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

21 צום פערצנטן מַתִתיָהו, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

22 צום פופצנטן אויף ירֵמותן, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

23 צום זעכצנטן אויף חֲנַניָהון, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

24 צום זיבעצנטן אויף יָשבקָשָהן, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

25 צום אַכצנטן אויף חֲנָנין, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

26 צום נײַנצנטן אויף מַלותין, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

27 צום צװאַנציקסטן אויף אֱליָתָהן, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

28 צום אײן און צװאַנציקסטן אויף הותירן, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

29 צום צװײ און צװאַנציקסטן אויף גִדַלתין, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

30 צום דרײ און צװאַנציקסטן אויף מַחזיאותן, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

31 צום פיר און צװאַנציקסטן אויף רוממַמתי־עֶזֶרן, זײנע זין, און זײנע ברידער – צװעלף.

כו

1 פאַר די אָפּטײלונגען פון די טױערלײט: פון די קָרחים: משֶלֶמיָהו דער זון פון קוֹרֵאן, פון די זין פון אָסָפן. 2 און משֶלֶמיָהו האָט געהאַט זין: זכַריָהו דער בכוֹר, ידיעֲאֵל דער צװײטער, זבַדיָהו דער דריטער, יַתניאֵל

ג זְכַרְיָהוּ הַשְּׁלִישִׁי יַתְנִיאֵל הָרְבִיעִי׃ עֵילָם הַחֲמִישִׁי יְהוֹחָנָן
ד הַשִּׁשִּׁי אֶלְיְהוֹעֵינַי הַשְּׁבִיעִי׃ וּלְעֹבֵד אֱדֹם בָּנִים שְׁמַעְיָה
הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד הַשֵּׁנִי יוֹאָח הַשְּׁלִשִׁי וְשָׂכָר הָרְבִיעִי
ה וּנְתַנְאֵל הַחֲמִישִׁי׃ עַמִּיאֵל הַשִּׁשִּׁי יִשָּׂשכָר הַשְּׁבִיעִי
ו פְּעֻלְּתַי הַשְּׁמִינִי כִּי בֵרְכוֹ אֱלֹהִים׃ וְלִשְׁמַעְיָה בְנוֹ נוֹלַד
בָּנִים הַמִּמְשָׁלִים לְבֵית אֲבִיהֶם כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל הֵמָּה׃
ז בְּנֵי שְׁמַעְיָה עָתְנִי וּרְפָאֵל וְעוֹבֵד אֶלְזָבָד אֶחָיו בְּנֵי־חָיִל
ח אֱלִיהוּ וּסְמַכְיָהוּ׃ כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי ׀ עֹבֵד אֱדֹם הֵמָּה
וּבְנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם אִישׁ־חַיִל בַּכֹּחַ לַעֲבֹדָה שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם
ט לְעֹבֵד אֱדֹם׃ וְלִמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים וְאַחִים בְּנֵי־חָיִל שְׁמוֹנָה
י עָשָׂר׃ וּלְחֹסָה מִן־בְּנֵי־מְרָרִי בָּנִים שִׁמְרִי הָרֹאשׁ כִּי לֹא־
יא הָיָה בְכוֹר וַיְשִׂימֵהוּ אָבִיהוּ לְרֹאשׁ׃ חִלְקִיָּהוּ הַשֵּׁנִי טְבַלְיָהוּ
הַשְּׁלִשִׁי זְכַרְיָהוּ הָרְבִעִי כָּל־בָּנִים וְאַחִים לְחֹסָה שְׁלֹשָׁה
יב עָשָׂר׃ לְאֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים
יג מִשְׁמָרוֹת לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם לְשָׁרֵת בְּבֵית יְהוָה׃ וַיַּפִּילוּ
יד גוֹרָלוֹת כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל לְבֵית אֲבוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר׃ וַיִּפֹּל
הַגּוֹרָל מִזְרָחָה לְשֶׁלֶמְיָהוּ וּזְכַרְיָהוּ בְנוֹ יוֹעֵץ בְּשֶׂכֶל הִפִּילוּ
טו גוֹרָלוֹת וַיֵּצֵא גוֹרָלוֹ צָפוֹנָה׃ לְעֹבֵד אֱדֹם נֶגְבָּה וּלְבָנָיו
טז בֵּית הָאֲסֻפִּים׃ לְשֻׁפִּים וּלְחֹסָה לַמַּעֲרָב עִם שַׁעַר שַׁלֶּכֶת
יז בַּמְסִלָּה הָעוֹלָה מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃ לַמִּזְרָח הַלְוִיִּם
שִׁשָּׁה לַצָּפוֹנָה לַיּוֹם אַרְבָּעָה לַנֶּגְבָּה לַיּוֹם אַרְבָּעָה
יח וְלָאֲסֻפִּים שְׁנַיִם שְׁנָיִם׃ לַפַּרְבָּר לַמַּעֲרָב אַרְבָּעָה לַמְסִלָּה
יט שְׁנַיִם לַפַּרְבָּר׃ אֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לִבְנֵי הַקָּרְחִי
כ וְלִבְנֵי מְרָרִי׃ וְהַלְוִיִּם אֲחִיָּה עַל־אוֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים
כא וּלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃ בְּנֵי לַעְדָּן בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְלַעְדָּן
כב רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן הַגֵּרְשֻׁנִּי יְחִיאֵלִי׃ בְּנֵי יְחִיאֵלִי זֵתָם
כג וְיוֹאֵל אָחִיו עַל־אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃ לַעַמְרָמִי לַיִּצְהָרִי

ט׳ קמץ בטרחא

דער פירטער; [3] עֵילָם דער פינפטער, יהוֹחָנָן דער זעקסטער, אֶלְיְהוֹעֵינַי דער זיבעטער. [4] און עוֹבֵד־אֱדוֹם האָט געהאַט זין: שְׁמַעְיָה דער בְּכוֹר, יהוֹזָבָד דער צווייטער, יוֹאָח דער דריטער, און שָׂכָר דער פירטער, און נתַנְאֵל דער פינפטער; [5] עַמִּיאֵל דער זעקסטער, יִשָּׂשכָר דער זיבעטער, פְּעוּלְּתַי דער אַכטער; וואָרום גאָט האָט אים געבענטשט. [6] און בײַ זײַן זון שְׁמַעְיָהן זײַנען געבאָרן געוואָרן זין וואָס האָבן געוועלטיקט איבער דעם הויז פון זייער פאָטער, וואָרום זיי זײַנען געווען העלדישע גיבּורים. [7] די זין פון שְׁמַעְיָהן זײַנען געווען: עָתְני, און רפָאֵל, און עוֹבֵד, אֶלְזָבָד, זײַנע ברידער, העלדישע יונגען, און אֶליהוּ, און סמַכְיָהוּ. [8] די אַלע פון די קינדער פון עוֹבֵד־אֱדומען, זיי און זייערע זין און זייערע ברידער, העלדישע לײַט מיט כּוח צום דינסט; צוויי און זעכציק פון עוֹבֵד־אֱדומען. [9] און משֶׁלֶמְיָהוּ האָט געהאַט זין און ברידער, העלדישע יונגען, אַכצן. [10] און חוֹסָה פון די זין פון מְרָרין האָט געהאַט זין: שִׁמְרי איז געווען דער הויפּט; הגם ער איז ניט געווען דער בְּכוֹר, אָבער זײַן פאָטער האָט אים געמאַכט פאַרן הויפּט; [11] חִלְקִיָּהוּ דער צווייטער, טבַלְיָהוּ דער דריטער, זכַריָהוּ דער פירטער; אַלע זין און ברידער פון חוֹסָהן – דרײַצן.

[12] די דאָזיקע אָפּטײלונגען פון די טויערלײַט, די הויפּטמענער, האָבן געהאַט וואַכן אַזוי ווי זייערע ברידער, צו באַדינען אין הויז פון גאָט. [13] און זיי האָבן געוואָרפן גוֹרל, אַזוי דער קלענסטער אַזוי דער גרעסטער, לויט זייערע פאָטערהײַזער, טויער פאַר טויער. [14] און דער גוֹרל אויף מזרח איז געפאַלן שֶׁלֶמְיָהוּן. און פאַר זײַן זון זכַריָהוּן, אַ קלוגן בעל־יועץ, האָבן זיי געוואָרפן גוֹרל, און זײַן גוֹרל איז געפאַלן אויף צפון. [15] עוֹבֵד־אֱדומען צו דָרום, און זײַנע זין דאָס זאַמלהויז. [16] און שופּימען און חוֹסָהן, צו מערב, בײַם טויער שַׁלֶּכֶת, לעבן דעם וועג וואָס גייט אַרויף צו, אַ וואַך קעגן אַ וואַך. [17] צו מזרח זעקס לוִיִם, צו צפון פיר אַ טאָג, צו דָרום פיר אַ טאָג, און בײַ דעם זאַמלהויז צו צוויי. [18] פאַר דעם פאָרהויף צו מערב, פיר בײַם וועג, צוויי בײַם פאָרהויף. [19] דאָס זײַנען געווען די אָפּטײלונגען פון די טויערלײַט פון די קינדער פון די קָרחים און פון די קינדער פון מְרָרי.

[20] און פון די לוִיִם, איז אַחִיָּה געווען איבער די שאַצן פון גאָטס הויז, און איבער די שאַצן פון די געהײליקטע זאַכן. [21] די קינדער פון לַעְדָן, די קינדער פון די גֵרשונים פון לַעְדָן, די הויפּטן פון די פאָטערהײַזער פון לַעְדָן דעם גֵרשוני, זײַנען געווען די יחיאֵלים. [22] די קינדער פון די יחיאֵלים, זֵתָם, און זײַן ברודער יוֹאֵל, זײַנען געווען איבער די שאַצן פון גאָטס הויז. [23] פון די עַמְרָמים, פון די יִצְהָרים, פון די חֶברונים, פון די עוזיאֵלים, [24] איז

שבוּאֵל דער זון פון גֵרשוֹם דעם זון פון משהן, געװען דער
פירשט איבער די שאַצן. 25 און זײַנע ברידער, פון
אֱלִיעֶזֶרן, זײַנען געװען: זײַן זון רחַבְיָהוּ, און זײַן זון ישַעְיָהוּ,
און זײַן זון יוֹרָם, און זײַן זון זִכרי, און זײַן זון שלוֹמִית.
26 דער דאָזיקער שלומות און זײַנע ברידער זײַנען געװען
איבער אַלע שאַצן פון די געהײליקטע זאַכן װאָס דוד
המלך, און די הױפּטן פון די פּאַטערהײַזער, די הױפּטלײַט
פון די טױזנטן און די הונדערטן, און די חיל־פירער, האָבן
געהײליקט. 27 פון די מלחמות און פון דעם רױב האָבן
זײ עס געהײליקט אױף צו פאַרריכטן דאָס הױז פון גאָט.
28 און אַלץ װאָס שמואל דער זעער, און שָאוּל דער זון
פון קִישן, און אַבנֵר דער זון פון נֵרן, און יוֹאָב דער זון פון
צרוּיָהן, האָבן געהײליקט, װער נאָר עס האָט געהײליקט,
איז דאָס געװען אונטער דער האַנט פון שלומיתן און זײַנע
ברידער.
29 פון די יִצהָרים, זײַנען כּנַניָהוּ און זײַנע זין געװען
פאַרן אױסנװײניקסטן דינסט איבער ישראל, פאַר אױפ־
זעער און פאַר ריכטער. 30 פון די חֶברוֹנים זײַנען חֲשַבְיָהוּ
און זײַנע ברידער, העלדישע יונגען, טױזנט און זיבן הונ־
דערט, געװען פאַר דער אױפזעאונג איבער ישראל פון
יענער זײַט יַרדן צו מערב, פאַר יעטװעדער אַרבעט פון
גאָט, און פאַר דעם דינסט פון מלך. 31 פון די חֶברוֹנים,
איז יריָה געװען דער הױפּט — פון די חֶברוֹנים לױט זײערע
געבורטן נאָך די פּאַטערהײַזער. אין פערציקסטן יאָר
פון דודס מלוכה זײַנען זײ נאָכגעזוכט געװאָרן, און עס
זײַנען געפונען געװאָרן צװישן זײ העלדישע גיבּורים אין
יַעְזֵיר־גִלְעָד. 32 און זײַנע ברידער, העלדישע יונגען, זײַנען געװען צװײ טױזנט און זיבן הונדערט, הױפּטן פון פּאַטער־
הײַזער; און דוד המלך האָט זײ אױפגעזעצט איבער די ראובנים, און די גָדים, און דעם האַלבן שבט מנשה, פאַר
אַלע זאַכן פון גאָט און זאַכן פון מלך.

כד לַחֶבְרוֹנִי לָעָזִּאֵלִי׃ וּשְׁבֻאֵל בֶּן־גֵּרְשׁוֹם בֶּן־מֹשֶׁה נָגִיד
כה עַל־הָאֹצָרוֹת׃ וְאֶחָיו לֶאֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָהוּ בְנוֹ וִישַׁעְיָהוּ בְנוֹ
כו וְיֹרָם בְּנוֹ וְזִכְרִי בְנוֹ וּשְׁלֹמוֹת בְּנוֹ׃ הוּא שְׁלֹמוֹת וְאֶחָיו
עַל כָּל־אֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ דָּוִיד הַמֶּלֶךְ
וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְשָׂרֵי־הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי הַצָּבָא׃
כז מִן־הַמִּלְחָמוֹת וּמִן־הַשָּׁלָל הִקְדִּישׁוּ לְחַזֵּק לְבֵית יְהוָה׃
כח וְכֹל הַהִקְדִּישׁ שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְשָׁאוּל בֶּן־קִישׁ וְאַבְנֵר בֶּן־
נֵר וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה כֹּל הַמַּקְדִּישׁ עַל יַד־שְׁלֹמִית וְאֶחָיו׃
כט לַיִּצְהָרִי כְּנַנְיָהוּ וּבָנָיו לַמְּלָאכָה הַחִיצוֹנָה עַל־יִשְׂרָאֵל
ל לְשֹׁטְרִים וּלְשֹׁפְטִים׃ לַחֶבְרוֹנִי חֲשַׁבְיָהוּ וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל
אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת עַל פְּקֻדַּת יִשְׂרָאֵל מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן
לא מַעְרָבָה לְכֹל מְלֶאכֶת יְהוָה וְלַעֲבֹדַת הַמֶּלֶךְ׃ לַחֶבְרוֹנִי
יְרִיָּה הָרֹאשׁ לַחֶבְרוֹנִי לְתֹלְדֹתָיו לְאָבוֹת בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים
לְמַלְכוּת דָּוִיד נִדְרָשׁוּ וַיִּמָּצֵא בָהֶם גִּבּוֹרֵי חַיִל בְּיַעְזֵיר
לב גִּלְעָד׃ וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אַלְפַּיִם וּשְׁבַע מֵאוֹת רָאשֵׁי הָאָבוֹת
וַיַּפְקִידֵם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־הָראוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט
הַמְנַשִּׁי לְכָל־דְּבַר הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃

כז

א וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׀ לְמִסְפָּרָם רָאשֵׁי הָאָבוֹת ׀ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים ׀
וְהַמֵּאוֹת וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ לְכֹל ׀ דְּבַר
הַמַּחְלְקוֹת הַבָּאָה וְהַיֹּצֵאת חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁ לְכֹל חָדְשֵׁי
הַשָּׁנָה הַמַּחֲלֹקֶת הָאַחַת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
ב עַל הַמַּחֲלֹקֶת הָרִאשׁוֹנָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן יָשָׁבְעָם בֶּן־
ג זַבְדִּיאֵל וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ מִן־בְּנֵי־
פֶרֶץ הָרֹאשׁ לְכָל־שָׂרֵי הַצְּבָאוֹת לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃
ד וְעַל מַחֲלֹקֶת ׀ הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי דּוֹדַי הָאֲחוֹחִי וּמַחֲלֻקְתּוֹ
וּמִקְלוֹת הַנָּגִיד וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃

כו, כה׳ ושלומית קרי   לא׳ בס״א ידיה   יחוד ״

כז 1 און די קינדער פון ישראל לױט זײער צאָל, די הױפּטן פון די פּאַטערהײַזער און די הױפּטלײַט פון די
טױזנטן און הונדערטן, און זײערע אױפזעער, װאָס האָבן באַדינט דעם מלך אין אַלע זאַכן פון די אָפּטײלונגען
װאָס זײַנען אַרײַנגעקומען און אַרױסגעגאַנגען חודש פאַר חודש דורך אַלע חדשים פון יאָר, זײַנען געװען צו פיר
און צװאַנציק טױזנט אין איטלעכער אָפּטײלונג.

2 איבער דער ערשטער אָפּטײלונג פאַרן ערשטן חודש איז געװען יָשָבְעָם דער זון פון זַבדיאֵלן; און אין זײַן
אָפּטײלונג זײַנען געװען פיר און צװאַנציק טױזנט. 3 פון די קינדער פון פֶּרֶץ איז ער געװען; דער הױפּט פון אַלע
חיל־פירער פאַרן ערשטן חודש.

4 און איבער דער אָפּטײלונג פון צװײטן חודש איז געװען דוֹדַי פון אַחוֹחַ, און מיט זײַן אָפּטײלונג איז געװען
מִקלוֹת דער פירשט; און אין זײַן אָפּטײלונג זײַנען געװען פיר און צװאַנציק טױזנט.

שַׂר הַצָּבָא הַשְּׁלִישִׁי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע ה
הַכֹּהֵן רֹאשׁ וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הוּא ו
בְּנָיָהוּ גִּבּוֹר הַשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים וּמַחֲלֻקְתּוֹ עַמִּיזָבָד
בְּנוֹ׃ הָרְבִיעִי לַחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב ז
וּזְבַדְיָה בְנוֹ אַחֲרָיו וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
הַחֲמִישִׁי לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הַשַּׂר שַׁמְהוּת הַיִּזְרָח ח
וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשִּׁשִּׁי ט
לַחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשְּׁבִיעִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי י
חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרָיִם וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשְּׁמִינִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי סִבְּכַי יא
הַחֻשָׁתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
הַתְּשִׁיעִי לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתֹתִי יב
לַבֶּנְיְמִינִי וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
הָעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי מַהְרַי הַנְּטוֹפָתִי לַזַּרְחִי וְעַל יג
מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ עַשְׁתֵּי־עָשָׂר יד
לְעַשְׁתֵּי עָשָׂר הַחֹדֶשׁ בְּנָיָה הַפִּרְעָתוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרָיִם וְעַל
מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשְּׁנֵים עָשָׂר טו
לִשְׁנֵים עָשָׂר הַחֹדֶשׁ חֶלְדַּי הַנְּטוֹפָתִי לְעָתְנִיאֵל וְעַל
מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ וְעַל שִׁבְטֵי טז
יִשְׂרָאֵל לָרְאוּבֵנִי נָגִיד אֱלִיעֶזֶר בֶּן־זִכְרִי לַשִּׁמְעוֹנִי שְׁפַטְיָהוּ
בֶּן־מַעֲכָה׃ לַלֵּוִי חֲשַׁבְיָה בֶן־קְמוּאֵל לְאַהֲרֹן צָדוֹק׃ יז
לִיהוּדָה אֱלִיהוּ מֵאֲחֵי דָוִיד לְיִשָּׂשכָר עָמְרִי בֶּן־מִיכָאֵל׃ יח
לִזְבוּלֻן יִשְׁמַעְיָהוּ בֶּן־עֹבַדְיָהוּ לְנַפְתָּלִי יְרִימוֹת בֶּן־עַזְרִיאֵל׃ יט
לִבְנֵי אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בֶּן־עֲזַזְיָהוּ לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יוֹאֵל כ
בֶּן־פְּדָיָהוּ׃ לַחֲצִי הַמְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה יִדּוֹ בֶּן־זְכַרְיָהוּ לְבִנְיָמִן כא
יַעֲשִׂיאֵל בֶּן־אַבְנֵר׃ לְדָן עֲזַרְאֵל בֶּן־יְרֹחָם אֵלֶּה שָׂרֵי כב

ו׳ בס״א בַּשְׁ׳ י׳ בס״א חֶ׳ יב׳ לבן ימיני קרי

[5] דער דריטער חיל־פירער פאַרן דריטן חודש איז געווען בְּנָיָהו דער זון פון דעם כֹּהן יהוֹיָדָע, דער הויפּט; און אין זיין אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט. [6] דאָס איז בְּנָיָהו דער גיבור פון די דרייסיק און איבער די דרייסיק; מיט זיין אָפּטיילונג איז געווען זיין זון עַמִיזָבָד. [7] דער פערטער פאַרן פערטן חודש איז געווען עֲשָׂהאֵל, דער ברודער פון יוֹאָבן, און זְבַדְיָה זיין זון נאָך אים; און אין זיין אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

[8] דער פינפטער פאַרן פינפטן חודש איז געווען דער הויפּטמאַן שַׁמהוּת דער יִזְרָחי; און אין זיין אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

[9] דער זעקסטער פאַרן זעקסטן חודש איז געווען עִירָא דער זון פון עִקֵשן פון תקוֹעַ; און אין זיין אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

[10] דער זיבעטער פאַרן זיבעטן חודש איז געווען חֶלֶץ פון פּלון, פון די קינדער פון אפרים; און אין זיין אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

[11] דער אַכטער פאַרן אַכטן חודש איז געווען סִבְּכַי פון חוּשָׁה, פון די זַרחים; און אין זיין אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

[12] דער ניינטער פאַרן ניינטן חודש איז געווען אַבִיעֶזֶר פון עֲנָתות, פון די בנימינער; און אין זיין אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

[13] דער צענטער פאַרן צענטן חודש איז געווען מַהֲרַי פון נטוֹפָה, פון די זַרחים; און אין זיין אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

[14] דער עלפטער פאַרן עלפטן חודש איז געווען בְּנָיָה פון פִּרְעָתון, פון די קינדער פון אפרים; און אין זיין אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

[15] דער צוועלפטער פאַרן צוועלפטן חודש איז געווען חֶלְדַי פון נטוֹפָה, פון עָתניאֵל; און אין זיין אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

[16] און איבער די שבטים פון ישׂראל: פון די ראוּבֵנים איז געווען דער פירשט, אֱלִיעֶזֶר דער זון פון זכרין; פון די שמעונים, שְׁפַטְיָהו דער זון פון מַעֲכָהן; [17] פון לֵוִי, חֲשַׁבְיָה דער זון פון קמוּאֵלן; פון אַהרן, צָדוֹק; [18] פון יהודה, אֱלִיהוּ פון דודס ברידער; פון יִשָׂשכָר, עָמרי דער זון פון מִיכָאֵלן; [19] פון זבולון, יִשְׁמַעְיָהו דער זון פון עוֹבַדְיָהון; פון נפתּלי, ירימוֹת דער זון פון עַזריאֵלן; [20] פון די קינדער פון אפרים, הוֹשֵׁעַ דער זון פון עֲזַזְיָהון; פון דעם האַלבן שבט מנשה, יוֹאֵל דער זון פון פְּדָיָהון; [21] פון דעם האַלבן שבט מנשה אין גִלְעָד, יִדוֹ דער זון פון זְכַרְיָהון; פון בנימין, יַעֲשִׂיאֵל דער זון פון אַבנֵרן; [22] פון דָן, עֲזַרְאֵל דער זון פון ירוֹחָמען. דאָס זיינען געווען די האַרן

פון די שבטים פון ישׂראל. [23] און דוד האָט ניט אויפגע־
נומען זייער צאָל פון צוואַנציק יאָר אַלט און אַרונטער;
וואָרום גאָט האָט צוגעזאָגט צו מערן ישׂראל אַזוי ווי די
שטערן פון הימל. [24] יואָב דער זון פון צרויָהן האָט אָנגע־
הויבן ציילן און צומאָל ניט געענדיקט, פונדעסטוועגן איז
געווען איבער דעם אַ צאָרן אויף ישׂראל; און די צאָל
איז ניט אַריין אין דער דערציילונג פון די צייטגעשעענישן
פון מלך דוד.

[25] און איבער די שאַצן פון דעם מלך איז געווען
עַזמָוֶת דער זון פון עֲדיאֵלן, און איבער די שפּייכלערס
אין די פעלדער, אין די שטעט, און אין די דערפער, און
אין די טורעמס, יהוֹנָתָן דער זון פון עוזיָהון. [26] און איבער
די וואָס טוען פעלדאַרבעט ביי דער באַאַרבעטונג פון
דער ערד, עֶזרי דער זון פון כלובן. [27] און איבער די
ווייִנגערטנער, שִׁמעי פון רָמָה; און איבער וואָס אין די
ווייִנגערטנער פאַר די ווייִנקעלערס, זַבדי פון שפָם. [28] און
איבער די איילבערטביימער און די ווילדע פייגנביימער
וואָס אין דער נידערונג, בַּעַל־חָנָן פון גֶדֶר; און איבער די
איילקעלערס, יוֹעָש. [29] און איבער די רינדער וואָס האָבן
זיך געפּיטערט אין שָׁרוֹן, שִׁרטַי פון שָׁרוֹן; און איבער די
רינדער אין די טאָלן, שָׁפָט דער זון פון עַדלַין. [30] און
איבער די קעמלען, אוֹביל דער יִשמעאֵלי; און איבער
די אייזעלינס, יֶחדְיָהו פון מֵרוֹנוֹת. [31] און איבער די שאָף,
יָזיז דער הַגרי. די אַלע זיינען געווען די אויבערלייט
איבער דעם פאַרמעג וואָס דער מלך דוד האָט געהאַט.

[32] און יהוֹנָתָן, דודס פעטער איז געווען אַ בעל־יועץ, אַ פאַרשטאַנדיקער מאַן און אַ שרייבער. און יחיאֵל דער
זון פון חַכמוֹנין איז געווען מיט דעם מלכס זין. [33] און אַחיתוֹפֶל איז געווען דעם מלכס בעל־יועץ, און חוּשַׁי דער
אַרכי איז געווען דעם מלכס גוטער פריינט. [34] און נאָך אַחיתוֹפֶלן איז געווען יהוֹיָדָע דער זון פון בְּנָיָהון, און אֶביָתָר;
און דער חיל־פירער פון דעם מלך איז געווען יואָב.

כח [1] און דוד האָט איינגעזאַמלט אַלע האַרן פון ישׂראל, די האַרן פון די שבטים, און די הויפּטלייט פון די
אָפּטיילונגען וואָס האָבן באַדינט דעם מלך, און די הויפּטלייט פון די טויזנטן און די הויפּטלייט פון די
הונדערטן, און די אויבערלייט איבער דעם גאַנצן פאַרמעג און פי פון מלך און פון זיינע זין, מיט די הויפדינער און
די גיבורים – איטלעכן העלדישן גיבור – קיין ירושָלַיִם. [2] און דוד המלך האָט זיך געשטעלט אויף זיינע פיס, און האָט גע־
זאָגט: הערט מיך צו, מיינע ברידער און מיין פאָלק; ביי מיר אין מיין האַרצן איז געווען צו בויען אַ הויז פון רו פאַר דעם
אָרון פון יהוהס בונד, און פאַר אַ פוסבענקל פאַר אונדזער גאָט, און איך האָב זיך אָנגעברייט צו בויען. [3] אָבער גאָט האָט

כג שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלֹא־נָשָׂא דָוִיד מִסְפָּרָם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וּלְמָטָּה כִּי אָמַר יְהוָה לְהַרְבּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל כְּכוֹכְבֵי
כד הַשָּׁמָיִם׃ יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה הֵחֵל לִמְנוֹת וְלֹא כִלָּה וַיְהִי
בָזֹאת קֶצֶף עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָלָה הַמִּסְפָּר בְּמִסְפַּר
כה דִּבְרֵי הַיָּמִים לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃ * וְעַל אֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ
עַזְמָוֶת בֶּן־עֲדִיאֵל וְעַל־הָאֹצָרוֹת בַּשָּׂדֶה בֶּעָרִים וּבַכְּפָרִים
כו וּבַמִּגְדָּלוֹת יְהוֹנָתָן בֶּן־עֻזִּיָּהוּ׃ וְעַל עֹשֵׂי מְלֶאכֶת
כז הַשָּׂדֶה לַעֲבֹדַת הָאֲדָמָה עֶזְרִי בֶּן־כְּלוּב׃ וְעַל־
הַכְּרָמִים שִׁמְעִי הָרָמָתִי וְעַל שֶׁבַּכְּרָמִים לְאֹצְרוֹת הַיַּיִן
כח זַבְדִּי הַשִּׁפְמִי׃ וְעַל־הַזֵּיתִים וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר בַּשְּׁפֵלָה
כט בַּעַל חָנָן הַגְּדֵרִי וְעַל־אֹצְרוֹת הַשֶּׁמֶן יוֹעָשׁ׃ וְעַל־
הַבָּקָר הָרֹעִים בַּשָּׁרוֹן שִׁטְרַי הַשָּׁרוֹנִי וְעַל־הַבָּקָר בָּעֲמָקִים
ל שָׁפָט בֶּן־עַדְלָי׃ וְעַל־הַגְּמַלִּים אוֹבִיל הַיִּשְׁמְעֵאלִי
לא וְעַל־הָאֲתֹנוֹת יֶחְדְּיָהוּ הַמֵּרֹנֹתִי׃ וְעַל־הַצֹּאן יָזִיז הַהַגְרִי
לב כָּל־אֵלֶּה שָׂרֵי הָרְכוּשׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃ וִיהוֹנָתָן
דּוֹד־דָּוִיד יוֹעֵץ אִישׁ־מֵבִין וְסוֹפֵר הוּא וִיחִיאֵל בֶּן־חַכְמוֹנִי
לג עִם־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַאֲחִיתֹפֶל יוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ וְחוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעַ
לד הַמֶּלֶךְ׃ וְאַחֲרֵי אֲחִיתֹפֶל יְהוֹיָדָע בֶּן־בְּנָיָהוּ וְאֶבְיָתָר וְשַׂר־
צָבָא לַמֶּלֶךְ יוֹאָב׃

כח

א וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים וְשָׂרֵי
הַמַּחְלְקוֹת הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי
הַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי כָל־רְכוּשׁ־וּמִקְנֶה ׀ לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו עִם־
ב הַסָּרִיסִים וְהַגִּבּוֹרִים וּלְכָל־גִּבּוֹר חָיִל אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיָּקָם
דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי אַחַי וְעַמִּי אֲנִי עִם־
לְבָבִי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וְלַהֲדֹם
ג רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת׃ וְהָאֱלֹהִים אָמַר לִי לֹא־

כז, כה׳ חצי הספר בפסוקים   בס״א ׳רות בשדה   כט׳ שטרי קי׳
ל׳ חסר א   כח, א׳ קמץ בטרחא

תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת אַתָּה וְדָמִים שָׁפָכְתָּ׃
וַיִּבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכֹּל בֵּית־אָבִי לִהְיוֹת ד
לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנָגִיד וּבְבֵית
יְהוּדָה בֵּית אָבִי וּבִבְנֵי אָבִי בִּי רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל׃ וּמִכָּל־בָּנַי כִּי רַבִּים בָּנִים נָתַן לִי יְהוָה וַיִּבְחַר ה
בִּשְׁלֹמֹה בְנִי לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא מַלְכוּת יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃
וַיֹּאמֶר לִי שְׁלֹמֹה בִנְךָ הוּא־יִבְנֶה בֵיתִי וַחֲצֵרוֹתָי כִּי־ ו
בָחַרְתִּי בוֹ לִי לְבֵן וַאֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב׃ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־ ז
מַלְכוּתוֹ עַד־לְעוֹלָם אִם־יֶחֱזַק לַעֲשׂוֹת מִצְוֺתַי וּמִשְׁפָּטַי
כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל קְהַל־יְהוָה וּבְאָזְנֵי ח
אֱלֹהֵינוּ שִׁמְרוּ וְדִרְשׁוּ כָּל־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְמַעַן
תִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה וְהִנְחַלְתֶּם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם
עַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה שְׁלֹמֹה־בְנִי דַּע אֶת־אֱלֹהֵי אָבִיךָ ט
וְעָבְדֵהוּ בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה כִּי כָל־לְבָבוֹת דּוֹרֵשׁ
יְהוָה וְכָל־יֵצֶר מַחֲשָׁבוֹת מֵבִין אִם־תִּדְרְשֶׁנּוּ יִמָּצֵא לָךְ
וְאִם־תַּעַזְבֶנּוּ יַזְנִיחֲךָ לָעַד׃ רְאֵה ׀ עַתָּה כִּי־יְהוָה בָּחַר־ י
בְּךָ לִבְנוֹת בַּיִת לַמִּקְדָּשׁ חֲזַק וַעֲשֵׂה׃ וַיִּתֵּן דָּוִיד יא
לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ אֶת־תַּבְנִית הָאוּלָם וְאֶת־בָּתָּיו וְגַנְזַכָּיו וַעֲלִיֹּתָיו
וַחֲדָרָיו הַפְּנִימִים וּבֵית הַכַּפֹּרֶת׃ וְתַבְנִית כֹּל אֲשֶׁר הָיָה יב
בָרוּחַ עִמּוֹ לְחַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־הַלְּשָׁכוֹת סָבִיב
לְאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃ וּלְמַחְלְקוֹת יג
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּלְכָל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־
כְּלֵי עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ לַזָּהָב בַּמִּשְׁקָל לַזָּהָב לְכָל־כְּלֵי יד
עֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה לְכֹל כְּלֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לְכָל־כְּלֵי
עֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה׃ וּמִשְׁקָל לִמְנֹרוֹת הַזָּהָב וְנֵרֹתֵיהֶם זָהָב טו
בְּמִשְׁקַל מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ וְלִמְנֹרוֹת הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל
לִמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ כַּעֲבוֹדַת מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה׃ וְאֶת־הַזָּהָב טז
מִשְׁקָל לְשֻׁלְחֲנוֹת הַמַּעֲרֶכֶת לְשֻׁלְחַן וְשֻׁלְחָן וְכֶסֶף

ג׳ בס״א אַתָּה

צו מיר געזאָגט: קענסט ניט בויען אַ הויז צו מיין נאָמען, וואָרום אַ מענטש פון מלחמות ביסטו, און בלוט האָסטו פאַרגאָסן. 4 אָבער יהוה דער גאָט פון ישׂראל האָט מיך אויסדערוויילט פון דעם גאַנצן הויז פון מיין פאָטער צו זיין אַ מלך איבער ישׂראל אויף אייביק; וואָרום יהודהן האָט גאָט אויסדערוויילט פאַר אַ פירשט, און אין דעם הויז פון יהודה, דעם הויז פון מיין פאָטער, און צווישן די זין פון מיין פאָטער, האָט ער מיך באַגערט, אויף צו מאַכן פאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישׂראל. 5 און פון אַלע מיינע זין – וואָרום פיל זין האָט מיר גאָט געשאָנקען – האָט ער אויסדערוויילט מיין זון שלמהן צו זיצן אויף דעם טראָן פון גאָטס מלוכה איבער ישׂראל. 6 און ער האָט צו מיר געזאָגט: דיין זון שלמה, ער וועט בויען מיין הויז און מיינע הויפן, וואָרום איך האָב אים אויסדערוויילט פאַר אַ זון צו מיר, און איך וועל אים זיין פאַר אַ פאָטער. 7 און איך וועל באַפעסטיקן זיין מלוכה אויף אייביק, אויב ער וועט זיין שטאַרק, צו טאָן מיינע געבאָט און מיינע געזעצן אַזוי ווי היינטיקן טאָג. 8 און אַצונד, פאַר די אויגן פון גאַנץ ישׂראל, דער עדה פון יהוה, און אין די אויערן פון אונדזער גאָט; היט אָפּ און זוכט נאָך אַלע געבאָט פון יהוה אייער גאָט, כּדי איר זאָלט אַרבן דאָס גוטע לאַנד, און לאָזן אין ירושה צו אייערע קינדער נאָך אייך ביז אייביק.

9 און דו שלמה מיין זון, וויס דעם גאָט פון דיין פאָטער, און דין אים מיט אַ גאַנצן האַרצן, און מיט אַ ווילִיקער זעל, וואָרום אַלע הערצער פאָרשט יהוה, און יעטוועדער טראַכטעניש פון די געדאַנקען קען ער; אַז דו וועסט אים זוכן, וועט ער זיך לאָזן געפינען פון דיר, אָבער אַז דו וועסט אים פאַרלאָזן, וועט ער דיך אַוועקוואַרפן אויף אייביק. 10 קוק זיך אַרום אַצונד, וואָרום גאָט האָט דיך אויסדערוויילט צו בויען אַ הויז פאַר אַ הייליקטום; זיי שטאַרק, און טו.

11 און דוד האָט געגעבן זיין זון שלמהן דאָס געמעל פון דעם פאָדערהויז, און זיינע בנינים, און זיינע שאַצ־קאַמערן, און זיינע אויבערשטובן, און זיינע אינעווייניקסטע חדרים, און דאָס הויז פון דעם דעק [פון אָרון]; 12 און דאָס געמעל פון אַלץ וואָס איז געווען ביי אים אין געדאַנקען, פאַר די הויפן פון גאָטס הויז, און פאַר אַלע קאַמערן רונד אַרום, פאַר די שאַצן פון גאָטס הויז, און פאַר די שאַצן פון די געהייליקטע זאַכן, 13 און פאַר די אָפּטיילונגען פון די כּהנים און די לוִיִם, און פאַר אַלערליי אַרבעט פון דעם דינסט אין גאָטס הויז, און פאַר די כּלים פון דעם דינסט אין גאָטס הויז.

14 „גאָלד אויפן וואָג, פאַר דעם גאָלד פון אַלערליי כּלים פאַר יעטוועדער דינסט; פאַר אַלע זילבערנע כּלים, אויפן וואָג, פאַר אַלערליי כּלים פון יעטוועדער דינסט. 15 און אויפן וואָג פאַר די גילדערנע מנורות מיט זייערע גילדערנע רערלעך, לויט דער וואָג פון איטלעכער מנורה מיט אירע רערלעך; און פאַר די זילבערנע מנורות לויט דער וואָג פון אַ מנורה מיט אירע רערלעך, ווי נאָך דער אַרבעט פון איטלעכער מנורה. 16 און גאָלד אויפן וואָג פאַר די טישן פון דער אויסלייגונג [פון ברויט], פאַר איטלעכן טיש; און זילבער פאַר די זילבערנע

טישן. 17 און פאַר די גאָפּלען, און די שפּרענגבעקנס, און די קאַנען, ריינע גאָלד; און פאַר די גילדערנע בעכערס, אויפן וואָג פאַר איטלעכן בעכער; און פאַר די זילבערנע בעכערס, אויפן וואָג פאַר איטלעכן בעכער. 18 און פאַר דעם מזבח פון ווייריך געלייטערטע גאָלד אויפן וואָג; און גאָלד פאַר דער געשטאַלט פון דעם רייטוואָגן, די כּרובים וואָס שפּרייטן אויס [די פליגלען] און שירעמען איבער דעם אָרון פון גאָטס בונד. 19 דאָס אַלץ [גיב איך דיר] אין געשריפטס, פון דער האַנט פון גאָט וואָס האָט מיך געקליגט; אַלע אַרבעטן פון דעם געמעל."

20 און דוד האָט געזאָגט צו זיין זון שלמהן: זיי שטאַרק און פעסט, און טו; זאָלסט ניט מורא האָבן און ניט אַנגסטן, וואָרום גאָט יהוה, מיין גאָט, איז מיט דיר; ער וועט דיך ניט אָפּלאָזן און ניט פאַרלאָזן, ביז די גאַנצע אַרבעט פאַר דעם דינסט פון יהוהס הויז וועט זיין געענדיקט. 21 און אָט זיינען די אָפּטיילונגען פון די כּהנים און די לוִיִים פאַר יעטוועדער דינסט פון גאָטס הויז; און דו האָסט מיט זיך פאַר יעטוועדער אַרבעט איטלעכן וואָס איז גערנוויליק, מיט קלוגשאַפט פאַר אַלערליי אַרבעט; און די האַרן און דאָס גאַנצע פאָלק זיינען צו אַלע דיינע באַפעלן.

כט

1 און דוד המלך האָט געזאָגט צו דער גאַנצער אַיינזאַמלונג: שלמה מיין זון, וואָס אים איינעם האָט גאָט אויסדערוויילט, איז יונג און שוואַך, און די אַר־בעט איז גרויס, וואָרום ניט פאַר אַ מענטשן איז דער פּאַלאַץ, נאָר פאַר גאָט דעם האַר. 2 און מיט אַלע מיינע כּוחות האָב איך אָנגעגרייט פאַר דעם הויז פון מיין גאָט, גאָלד פאַר די גילדערנע זאַכן, און זילבער פאַר די זילבערנע, און קופּער פאַר די קופּערנע, אַייזן פאַר די אַייזערנע, און האָלץ פאַר די הילצערנע; אָניקלשטיינער און שטיינער צום איינפאַסן, גלאַנציקע און פילפאַרביקע שטיינער, און אַלערליי טייער געשטיין, און מירמלשטיינער לרוֹב. 3 און מער נאָך: ווייל איך באַגער דאָס הויז פון מיין גאָט, האָב איך אַן אוצר גאָלד און זילבער וואָס איך גיב אַוועק פאַר דעם הויז פון מיין גאָט, אַחוץ אַלץ וואָס איך האָב אָנגעגרייט פאַר דעם הייליקן הויז: 4 דריי טויזנט צענטנער גאָלד, פון גאָלד פון אופיר, און זיבן טויזנט צענטנער געלייטערטע זילבער, אויף צו באַלייגן די ווענט פון די הייזער; 5 גאָלד ווו מע דאַרף גאָלד, און זילבער ווו זילבער; און פאַר יעטוועדער אַרבעט דורך דער האַנט פון מייסטערס. און ווער וויל היינט מנדב זיין מיט זיין פולער האַנט צו גאָט?

6 און די האַרן פון די פאָטערהייזער, און די האַרן פון די שבטים פון ישראל, און די הויפּטלייט פון די טויזנטן און די הונדערטן, און די אויבערלייט איבער דעם מלכס ווירטשאַפט, האָבן מנדב געווען. 7 און זיי האָבן געשאָנקען פאַר דער אַרבעט פון גאָטס הויז, גאָלד פינף טויזנט צענטנער, און אַדרכּונים צען טויזנט, און זילבער צען

יז לְשֻׁלְחֲנוֹת הַכָּסֶף׃ וְהַמִּזְלָגוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַקְּשָׂוֹת זָהָב
טָהוֹר וְלִכְפוֹרֵי הַזָּהָב בְּמִשְׁקָל לִכְפוֹר וּכְפוֹר וְלִכְפוֹרֵי
יח הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לִכְפוֹר וּכְפוֹר׃ וּלְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת זָהָב
מְזֻקָּק בַּמִּשְׁקָל וּלְתַבְנִית הַמֶּרְכָּבָה הַכְּרֻבִים זָהָב
יט לְפֹרְשִׂים וְסֹכְכִים עַל־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה׃ הַכֹּל בִּכְתָב
מִיַּד יְהוָה עָלַי הִשְׂכִּיל כֹּל מַלְאֲכוֹת הַתַּבְנִית׃
כ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ חֲזַק וֶאֱמַץ וַעֲשֵׂה אַל־תִּירָא
וְאַל־תֵּחָת כִּי יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהַי עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא
כא יַעַזְבֶךָּ עַד־לִכְלוֹת כָּל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ וְהִנֵּה
מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־עֲבוֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים
וְעִמְּךָ בְכָל־מְלָאכָה לְכָל־נָדִיב בַּחָכְמָה לְכָל־עֲבוֹדָה
וְהַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם לְכָל־דְּבָרֶיךָ׃

כט

א וַיֹּאמֶר דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְכָל־הַקָּהָל שְׁלֹמֹה בְנִי אֶחָד בָּחַר־
בּוֹ אֱלֹהִים נַעַר וָרָךְ וְהַמְּלָאכָה גְדוֹלָה כִּי לֹא לְאָדָם
ב הַבִּירָה כִּי לַיהוָה אֱלֹהִים׃ וּבְכָל־כֹּחִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית
אֱלֹהַי הַזָּהָב ׀ לַזָּהָב וְהַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וְהַנְּחֹשֶׁת לַנְּחֹשֶׁת
הַבַּרְזֶל לַבַּרְזֶל וְהָעֵצִים לָעֵצִים אַבְנֵי־שֹׁהַם וּמִלּוּאִים
אַבְנֵי־פוּךְ וְרִקְמָה וְכֹל אֶבֶן יְקָרָה וְאַבְנֵי־שַׁיִשׁ לָרֹב׃
ג וְעוֹד בִּרְצוֹתִי בְּבֵית אֱלֹהַי יֶשׁ־לִי סְגֻלָּה זָהָב וָכָסֶף נָתַתִּי
לְבֵית־אֱלֹהַי לְמַעְלָה מִכָּל הֲכִינוֹתִי לְבֵית הַקֹּדֶשׁ׃
ד שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים כִּכְּרֵי זָהָב מִזְּהַב אוֹפִיר וְשִׁבְעַת אֲלָפִים
ה כִּכַּר־כֶּסֶף מְזֻקָּק לָטוּחַ קִירוֹת הַבָּתִּים׃ לַזָּהָב לַזָּהָב
וְלַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וּלְכָל־מְלָאכָה בְּיַד חָרָשִׁים וּמִי מִתְנַדֵּב
ו לְמַלֹּאות יָדוֹ הַיּוֹם לַיהוָה׃ וַיִּתְנַדְּבוּ שָׂרֵי הָאָבוֹת וְשָׂרֵי ׀
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וּלְשָׂרֵי מְלֶאכֶת
ז הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּתְּנוּ לַעֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים זָהָב כִּכָּרִים

כט, ה׳ יתירה   ו׳ בס״א ויתנדבו ׳רי ׳בות ׳רי ׳טי ׳אל

חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִים וַאֲדַרְכֹנִים רִבּוֹ וְכֶסֶף כִּכָּרִים עֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים וּנְחֹשֶׁת רִבּוֹ וּשְׁמוֹנַת אֲלָפִים כִּכָּרִים וּבַרְזֶל מֵאָה־
אֶלֶף כִּכָּרִים׃ וְהַנִּמְצָא אִתּוֹ אֲבָנִים נָתְנוּ לְאוֹצַר בֵּית־ ח
יְהוָה עַל־יַד יְחִיאֵל הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ וַיִּשְׂמְחוּ הָעָם עַל־הִתְנַדְּבָם ט
כִּי בְּלֵב שָׁלֵם הִתְנַדְּבוּ לַיהוָה וְגַם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח
שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָּל־ י
הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה יא
וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה
הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ׃ וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד יב
מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ
לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ יג
וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי־ יד
נַעְצֹר כֹּחַ לְהִתְנַדֵּב כָּזֹאת כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ׃
כִּי־גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ וְתוֹשָׁבִים כְּכָל־אֲבֹתֵינוּ כַּצֵּל יָמֵינוּ טו
עַל־הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֹּל הֶהָמוֹן הַזֶּה טז
אֲשֶׁר הֲכִינֹנוּ לִבְנוֹת־לְךָ בַיִת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ מִיָּדְךָ הִיא
וּלְךָ הַכֹּל׃ וְיָדַעְתִּי אֱלֹהַי כִּי אַתָּה בֹּחֵן לֵבָב וּמֵישָׁרִים יז
תִּרְצֶה אֲנִי בְּיֹשֶׁר לְבָבִי הִתְנַדַּבְתִּי כָל־אֵלֶּה וְעַתָּה עַמְּךָ
הַנִּמְצְאוּ־פֹה רָאִיתִי בְשִׂמְחָה לְהִתְנַדֶּב־לָךְ׃ יְהוָה אֱלֹהֵי יח
אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם
לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ׃ וְלִשְׁלֹמֹה יט
בְנִי תֵּן לֵבָב שָׁלֵם לִשְׁמוֹר מִצְוֹתֶיךָ עֵדְוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ
וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל וְלִבְנוֹת הַבִּירָה אֲשֶׁר־הֲכִינוֹתִי׃
וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־הַקָּהָל בָּרְכוּ־נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כ
וַיְבָרְכוּ כָל־הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ
לַיהוָה וְלַמֶּלֶךְ׃ וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה ׀ זְבָחִים וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת כא

י׳ בס״א הַיְ ישראֵל אבִינו   טז׳ הוא קרי

טויזנט צענטנער, און קופּער אַכצן טויזנט צענטנער, און אײַזן הונדערט טויזנט צענטנער. 8 און די וואָס בײַ זיי האָבן זיך געפונען טײַערע שטיינער, האָבן עס אַוועקגעגעבן צו דעם שאַץ פון גאָטס הויז, אונטער דער האַנט פון יחיאל דעם גרשוני. 9 און דאָס פאָלק האָט זיך געפרייט וואָס זיי האָבן מנדב געווען, וואָרום מיטן גאַנצן האַרצן האָבן זיי מנדב געווען צו גאָט, און אויך דוד המלך האָט זיך געפרייט אַ גרויס פרייד.

10 און דוד האָט געלויבט גאָט פאַר די אויגן פון דער גאַנצער אײַנזאַמלונג, און דוד האָט געזאָגט: געלויבט ביסטו יהוה דער גאָט פון ישׂראל, אונדזער פאָטער, פון אייביק און ביז אייביק. 11 דײַן, גאָט, איז די גרויסקייט, און די שטאַרקייט, און די פּראַכטיקייט, און די אייביקייט, און דער גלאַנץ, וואָרום אַלץ וואָס אויפן הימל און אויף דער ערד [איז דײַן]; דײַן, גאָט, איז די מלוכה, און דו ביסט דערהויבן צום הויפּט איבער אַלעם. 12 און עושר און כבוד זײַנען פון דיר, און דו געוועלטיקסט איבער אַלץ, און אין דײַן האַנט איז כּוח און גבורה, און אין דײַן האַנט איז צו גרייסן און צו שטאַרקן אַלעמען. 13 און אַצונד, אונדזער גאָט, דאַנקען מיר דיר, און לויבן דײַן פּראַכטיקן נאָמען. 14 וואָרום ווער בין איך, און ווער איז מײַן פאָלק, אַז מיר זאָלן האָבן בכּוח מנדב צו זײַן אַזוי־וואָס? נאָר פון דיר איז אַלץ, און פון דײַן האַנט האָבן מיר דיר געגעבן. 15 וואָרום פרעמדע זײַנען מיר פאַר דיר, און אײַנגעוואַנדערטע, אַזוי ווי אַלע אונדזערע עלטערן; אַזוי ווי אַ שאָטן זײַנען אונדזערע טעג אויף דער ערד, און אָן אַ באַשטאַנד. 16 יהוה אונדזער גאָט, דאָסדאָזיקע גאַנצע רײַכטום וואָס מיר האָבן אָנגעגרייט אויף דיר צו בויען אַ הויז פאַר דײַן הייליקן נאָמען, איז פון דײַן האַנט, און אַלץ איז דײַן. 17 און איך ווייס, מײַן גאָט, אַז דו פּרווסט דאָס האַרץ, און באַגערסט רעכטפאַרטיקייט. איך האָב מיט רעכטפאַרטיקייט פון מײַן האַרצן מנדב געווען דאָס אַלץ; און אַצונד האָב איך געזען מיט שׂמחה ווי דײַן פאָלק וואָס געפינט זיך דאָ האָט מנדב געווען צו דיר. 18 יהוה דער גאָט פון אַברהם, יצחק, און ישׂראל, אונדזערע עלטערן, האַלט דאָס אָן אויף אייביק, די טראַכטונג פון די געדאַנקען פון דײַן פאָלקס האַרצן, און קער זייער האַרץ צו דיר. 19 און שלמהן מײַן זון גיב אַ גאַנץ האַרץ צו היטן דײַנע געבאָט, דײַנע אָנזאָגן, און דײַנע געזעצן, און צו טאָן דאָס אַלץ, און צו בויען דעם פּאַלאַץ וואָס איך האָב צוגעגרייט.

20 און דוד האָט געזאָגט צו דער גאַנצער אײַנזאַמלונג: לויבט נון יהוה אײַער גאָט. און די גאַנצע אײַנזאַמלונג האָט געלויבט יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן, און זיי האָבן זיך גענייגט און זיך געבוקט צו גאָט און צום מלך. 21 און זיי האָבן געשלאַכט שלאַכטאָפּפער צו גאָט, און אויפגעבראַכט בראַנדאָפּפער צו גאָט, אויף מאָרגן פון יענעם

טאָג, טויזנט אָקסן, טויזנט ווידערס, טויזנט שעפּסן, מיט זייערע גיסאָפּפער, און שלאַכטאָפּפער לרוב פאַר גאַנץ ישׂראל. [22] און זיי האָבן געגעסן און געטרונקען פאַר גאָט אין יענעם טאָג מיט גרויס שמחה, און זיי האָבן אַ צווייט מאָל געמאַכט שלמה דעם זון פון דודן פאַר אַ מלך, און געזאַלבט פאַר אַ פירשט פון גאָט, און צָדוקן פאַר אַ כּהן.

[23] און שלמה האָט זיך געזעצט אויף דעם טראָן פון גאָט פאַר אַ מלך אויף דעם אָרט פון זיין פאָטער דודן, און ער האָט באַגליקט. און גאַנץ ישׂראל האָבן זיך צוגעהערט צו אים. [24] און אַלע האַרן, און די גיבורים, און אויך אַלע זין פון דעם מלך דוד, האָבן זיך אונטערוואָרפן אונטער שלמה המלך. [25] און גאָט האָט שלמהן הויך גערייסט פאַר די אויגן פון גאַנץ ישׂראל, און ער האָט געגעבן אויף אים אַ קיניגלעכן גלאַנץ וואָס איז ניט געווען אויף קיין מלך איבער ישׂראל פאַר אים.

[26] און דוד דער זון פון יִשַׁין האָט געקיניגט איבער גאַנץ ישׂראל. [27] און די טעג וואָס ער האָט געקיניגט איבער ישׂראל, זיינען געווען פערציק יאָר: אין חֶברוֹן האָט ער געקיניגט זיבן יאָר, און אין ירושָלַיִם האָט ער געקיניגט דריי און דרייסיק. [28] און ער איז געשטאָרבן אין אַ גוטער עלטער, זאַט מיט טעג, עושר, און כּבוד; און זיין זון שלמה איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט. [29] און די זאַכן װעגן דודן, די ערשטע אַזוי ווי לעצטע, זיי זיינען באַשריבן אין די ווערטער פון שמואל דעם זעער, און אין די ווערטער פון נָתָן דעם נביא, און אין די ווערטער פון גָד דעם זעער, [30] מיט זיין גאַנצער מלוכה, און זיינע גבורות, און די צייטן וואָס זיינען אַריבער איבער אים און איבער ישׂראל, און איבער אַלע קיניגרייכן פון די לענדער.

לַיהוָה לְמָחֳרַת הַיּוֹם הַהוּא פָּרִים אֶלֶף אֵילִים אֶלֶף
כְּבָשִׂים אֶלֶף וְנִסְכֵּיהֶם וּזְבָחִים לָרֹב לְכָל־יִשְׂרָאֵל׃
כב וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ לִפְנֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה
וַיַּמְלִיכוּ שֵׁנִית לִשְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד וַיִּמְשְׁחוּ לַיהוָה לְנָגִיד
כג וּלְצָדוֹק לְכֹהֵן׃ וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל־כִּסֵּא יְהוָה ׀ לְמֶלֶךְ
כד תַּחַת־דָּוִיד אָבִיו וַיַּצְלַח וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל־
הַשָּׂרִים וְהַגִּבֹּרִים וְגַם כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִיד נָתְנוּ יָד תַּחַת
כה שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ׃ וַיְגַדֵּל יְהוָה אֶת־שְׁלֹמֹה לְמַעְלָה לְעֵינֵי
כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא־הָיָה עַל־
כו כָּל־מֶלֶךְ לְפָנָיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְדָוִיד בֶּן־יִשַׁי מָלַךְ
כז עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים
שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים
כח וְשָׁלוֹשׁ׃ וַיָּמָת בְּשֵׂיבָה טוֹבָה שְׂבַע יָמִים עֹשֶׁר וְכָבוֹד
כט וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְדִבְרֵי דָּוִיד הַמֶּלֶךְ הָרִאשֹׁנִים
וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְעַל־
ל דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל־דִּבְרֵי גָּד הַחֹזֶה׃ עִם כָּל־מַלְכוּתוֹ
וּגְבוּרָתוֹ וְהָעִתִּים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלָיו וְעַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל־
מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת׃

כג׳ פתח באתנח   כו׳ קמץ בז״ק

דִּבְרֵי הַיָּמִים ב

וַיִּתְחַזֵּק שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד עַל־מַלְכוּתוֹ וַיהוָה אֱלֹהָיו א
עִמּוֹ וַיְגַדְּלֵהוּ לְמָעְלָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי ב
הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְלַשֹּׁפְטִים וּלְכֹל נָשִׂיא לְכָל־יִשְׂרָאֵל
רָאשֵׁי הָאָבוֹת׃ וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה וְכָל־הַקָּהָל עִמּוֹ לַבָּמָה ג
אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן כִּי־שָׁם הָיָה אֹהֶל מוֹעֵד הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
עָשָׂה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בַּמִּדְבָּר׃ אֲבָל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים ד
הֶעֱלָה דָוִיד מִקִּרְיַת יְעָרִים בַּהֵכִין לוֹ דָּוִיד כִּי נָטָה־לוֹ
אֹהֶל בִּירוּשָׁלָםִ׃ וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצַלְאֵל ה
בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר שָׂם לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרְשֵׁהוּ שְׁלֹמֹה
וְהַקָּהָל׃ וַיַּעַל שְׁלֹמֹה שָׁם עַל־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת לִפְנֵי יְהוָה ו
אֲשֶׁר לְאֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו עֹלוֹת אָלֶף׃ בַּלַּיְלָה ז
הַהוּא נִרְאָה אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁאַל מָה אֶתֶּן־
לָךְ׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לֵאלֹהִים אַתָּה עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי ח
חֶסֶד גָּדוֹל וְהִמְלַכְתַּנִי תַּחְתָּיו׃ עַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים יֵאָמֵן ט
דְּבָרְךָ עִם דָּוִיד אָבִי כִּי אַתָּה הִמְלַכְתַּנִי עַל־עַם רַב
כַּעֲפַר הָאָרֶץ׃ עַתָּה חָכְמָה וּמַדָּע תֶּן־לִי וְאֵצְאָה לִפְנֵי י
הָעָם־הַזֶּה וְאָבוֹאָה כִּי־מִי יִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַזֶּה הַגָּדוֹל׃
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים ׀ לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה זֹאת עִם־ יא
לְבָבֶךָ וְלֹא־שָׁאַלְתָּ עֹשֶׁר נְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵת נֶפֶשׁ שֹׂנְאֶיךָ
וְגַם־יָמִים רַבִּים לֹא שָׁאָלְתָּ וַתִּשְׁאַל־לְךָ חָכְמָה וּמַדָּע

ט׳ קמץ בז״ק

א 1 און שלמה דער זון פון דודן האָט זיך באַפעסטיקט אין זיין מלוכה, און יהוה זיין גאָט איז געווען מיט אים, און האָט אים הויך געגרייסט. 2 און שלמה האָט גערעדט צו גאַנץ ישׂראל, צו די הויפטלייט פון די טויזנטן און די הונדערטן, און צו די ריכטער, און צו איטלעכן פירשט אין גאַנץ ישׂראל, די הויפטן פון די פאָטערהייזער. 3 און שלמה און די גאַנצע אַיינזאַמלונג מיט אים זיינען געגאַנגען צו דער בָּמָה וואָס אין גִבְעוֹן, וואָרום דאָרטן איז געווען דער אוהל־מוֹעד פון גאָט, וואָס משה דער קנעכט פון גאָט האָט געמאַכט אין מדבר. 4 נאָר דעם אָרון פון גאָט האָט דוד אַרויפגעבראַכט פון קִרְיַת־יְעָרִים אַהין ווו דוד האָט צוגעגרייט פאַר אים, וואָרום ער האָט אויפגעשטעלט פאַר אים אַ געצעלט אין ירושָלַיִם. 5 אָבער דער קופערנער מזבח וואָס בְּצַלְאֵל דער זון פון אורי דעם זון פון חורן האָט געמאַכט, האָט מען אַוועקגעשטעלט פאַר דעם מִשכן פון גאָט; און שלמה און די אַיינזאַמלונג האָבן זיך צו אים געווענדט. 6 און שלמה האָט אויפגעבראַכט דאָרטן אויפן קופערנעם מזבח פאַר גאָט וואָס ביים אוהל־מוֹעד; און ער האָט אויפגעבראַכט אויף אים טויזנט בראַנדאָפּפער.

7 אין יענער נאַכט האָט זיך גאָט באַוויזן צו שלמהן, און ער האָט צו אים געזאָגט: בעט וואָס איך זאָל דיר געבן. 8 האָט שלמה געזאָגט צו גאָט: דו האָסט געטאָן גרויס חסד מיט מיין פאָטער דודן, און האָסט מיך געמאַכט פאַר אַ מלך אויף זיין אָרט. 9 אַצונד, גאָט דו האַר, זאָל באַוואָרט ווערן דיין צוזאָג צו מיין פאָטער דודן, וואָרום דו האָסט מיך געמאַכט פאַר אַ מלך איבער אַ פאָלק אַזוי פיל ווי דער שטויב פון דער ערד. 10 אַצונד גיב מיר חכמה און קענשאַפט, אַז איך זאָל אַרויסגיין און אַריינגיין פאַרויס פאַר דעמדאָזיקן פאָלק, וואָרום ווער קען משפטן דאָסדאָזיקע גרויסע פאָלק דיינס?

11 האָט גאָט געזאָגט צו שלמהן: ווייל דאָס איז אין דיין האַרצן, און ניט דו האָסט געבעטן עשירות, גיטער, און כבוד, אָדער דאָס לעבן פון דיינע פיינט, און ניט צומאָל פיל טעג האָסטו געבעטן, נייערט דו האָסט דיר געבעטן חכמה

אונ קענשאַפט, כּדי זאָלסט קענען משפטן מײַן פאָלק װאָס
איך האָב דיך געמאַכט פאַר אַ מלך איבער אים– 12 װערט
דיר אי געגעבן חכמה און קענשאַפט, אי איך װעל דיר
געבן עשירות און גיטער און כּבוד, װאָס אַזױ־װאָס איז ניט
געװען בײַ די מלכים װאָס פאַר דיר, און אַזױ־װאָס װעט
ניט זײַן נאָך דיר.

13 און שלמה איז צוריקגעקומען [פון גײן] צו דער
בָּמָה װאָס אין גִבְעוֹן, פון פאַר דעם אוהל־מועד, קײן
ירושָלַיִם; און ער האָט געקיניגט איבער ישׂראל.

14 און שלמה האָט אָנגעזאַמלט רײַטװעגן און רײַטער,
און ער האָט געהאַט טױזנט און פיר הונדערט רײַטװעגן
און צװעלף טױזנט רײַטער. און ער האָט זײ אַװעקגע־
שטעלט אין די שטעט פאַר רײַטװעגן, און בײַם מלך אין
ירושָלַיִם.

15 און דער מלך האָט געמאַכט זילבער און גאָלד
אין ירושָלַיִם אַזױ װי שטײנער, און צעדערן האָט ער גע־
מאַכט אַזױ װי די װילדע פײַגנבײמער װאָס אין דער
נידערונג, אין פילקײט.

16 און דער אַרױסקום פון די פערד װאָס שלמה
האָט געהאַט, איז געװען פון מִצרַיִם און פון קוֶא; די
סוֹחרים פון דעם מלך פלעגן זײ קריגן פון קוֶא פאַר גע־
צאָלט. 17 און זײ האָבן אַרױפגעבראַכט און אַרױסגעפירט
פון מִצרַיִם אַ רײַטװאָגן פאַר זעקס הונדערט זילבערשטיק,
און אַ פערד פאַר הונדערט און פופציק; און דעסגלײַכן
פאַר אַלע מלכים פון די חִתּים, און די מלכים פון אֲרָם,
פלעגט מען אַרױסברענגען דורך זײער האַנט.

יב אֲשֶׁר תִּשְׁפּוֹט אֶת־עַמִּי אֲשֶׁר הִמְלַכְתִּיךָ עָלָיו׃ הַֽחָכְמָה
וְהַמַּדָּע נָתוּן לָךְ וְעֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד אֶתֶּן־לָךְ אֲשֶׁר ׀
לֹא־הָיָה כֵן לַמְּלָכִים אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא יִֽהְיֶה־כֵּן׃
יג וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה לַבָּמָה אֲשֶׁר־בְּגִבְעוֹן יְרוּשָׁלִַם מִלִּפְנֵי אֹהֶל
יד מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב
וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנֵים־עָשָׂר
אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃
טו וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים
טז וְאֵת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ וּמוֹצָא
הַסּוּסִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרָיִם וּמִקְוֵא סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ
יז מִקְוֵא יִקְחוּ בִּמְחִיר׃ וַיַּעֲלוּ וַיּוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם מֶרְכָּבָה
בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי
יח הַחִתִּים וּמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם יוֹצִיאוּ׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת
בַּיִת לְשֵׁם יְהֹוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃

ב

א וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ סַבָּל וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף
אִישׁ חֹצֵב בָּהָר וּמְנַצְּחִים עֲלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ
ב מֵאוֹת׃ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר
כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי וַתִּשְׁלַח־לוֹ אֲרָזִים לִבְנוֹת־לוֹ
ג בַּיִת לָשֶׁבֶת בּוֹ׃ הִנֵּה אֲנִי בוֹנֶה־בַּיִת לְשֵׁם ׀ יְהֹוָה אֱלֹהָי
לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת תָּמִיד
וְעֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וּלְמוֹעֲדֵי יְהֹוָה
ד אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם זֹאת עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה
ה גָּדוֹל כִּי־גָדוֹל אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־הָאֱלֹהִים׃ וּמִי יַעֲצָר־כֹּחַ
לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת כִּי הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלֻהוּ
וּמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֶבְנֶה־לּוֹ בַיִת כִּי אִם־לְהַקְטִיר לְפָנָיו׃
ו וְעַתָּה שְׁלַח־לִי אִישׁ־חָכָם לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת

א, טז׳ א׳ במקום ה   א׳ במקום ה   ב, ג׳ קמץ מרביע

18 און שלמה האָט געהײסן בױען אַ הױז צו דעם נאָמען פון גאָט, און אַ הױז פאַר זײַן מלוכה.

ב 1 און שלמה האָט געצײלט זיבעציק טױזנט מאַן לאַסטטרעגער, און אַכציק טױזנט מאַן שטײנהעקער אין די בערג,
און אױפזעער איבער זײ, דרײַ טױזנט און זעקס הונדערט.

2 און שלמה האָט געשיקט צו חוּרָם דעם מלך פון צוֹר, אַזױ צו זאָגן: אַזױ װי דו האָסט געטאָן מיט מײַן פאָטער
דוד, װאָס דו האָסט אים געשיקט צעדערן צו בױען פאַר זיך אַ הױז אױף צו װױנען דערין, 3 איז, אָט בױ איך אַ
הױז צו דעם נאָמען פון יהוה מײַן גאָט, כּדי עס צו הײליקן צו אים, און צו רײכערן פאַר אים װײַרױך פון שמע־
קעדיקע געװירצן, און פאַר דער שטענדיקער אױסלײגונג [פון דעם הײליקן ברױט], און פאַר די בראַנדאָפּפער אין
דער פרי און אין אָװנט, אין די שבתים, און אום ראש־חודש, און אין די יָום־טובים פון יהוה אונדזער גאָט, װאָס
דאָס איז אײביק אַ חוב אױף ישׂראל. 4 און דאָס הױז װאָס איך בױ, דאַרף זײַן גרױס, װאָרום גרױס איז אונדזער
גאָט איבער אַלע געטער. 5 און װער האָט בכּוח אים צו בױען אַ הױז, אַז די הימלען און די הימלען פון די הימלען
קענען אים ניט אַרײַננעמען? און װער בין איך, אַז איך זאָל אים בױען אַ הױז, סײַדן אױף צו רײכערן פאַר אים?
6 און אַצונד, שיק מיר אַ קלוגן מאַן צו אַרבעטן אין גאָלד, און אין זילבער, און אין קופּער, און אין אײַזן, און אין

וּבַבַּרְזֶל וּבָאַרְגְּוָן וְכַרְמִיל וּתְכֵלֶת וְיֹדֵעַ לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים
עִם־הַחֲכָמִים אֲשֶׁר עִמִּי בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר הֵכִין
דָּוִיד אָבִי׃ וּֽשְׁלַח־לִי עֲצֵי אֲרָזִים בְּרוֹשִׁים וְאַלְגּוּמִּים ז
מֵהַלְּבָנוֹן כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי אֲשֶׁר עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לִכְרוֹת עֲצֵי
לְבָנוֹן וְהִנֵּה עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ׃ וּלְהָכִין לִי עֵצִים לָרֹב ח
כִּי הַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל וְהַפְלֵא׃ וְהִנֵּה לַחֹטְבִים ט
לְכֹרְתֵי הָעֵצִים נָתַתִּי חִטִּים ׀ מַכּוֹת לַעֲבָדֶיךָ כֹּרִים
עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׂעֹרִים כֹּרִים עֶשְׂרִים אָלֶף וְיַיִן בַּתִּים
עֶשְׂרִים אֶלֶף וְשֶׁמֶן בַּתִּים עֶשְׂרִים אָלֶף׃ וַיֹּאמֶר י
חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר בִּכְתָב וַיִּשְׁלַח אֶל־שְׁלֹמֹה בְּאַהֲבַת יְהוָה
אֶת־עַמּוֹ נְתָנְךָ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר חוּרָם בָּרוּךְ יְהוָה יא
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נָתַן לְדָוִיד הַמֶּלֶךְ בֵּן חָכָם יוֹדֵעַ שֵׂכֶל וּבִינָה אֲשֶׁר יִבְנֶה־
בַיִת לַיהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ וְעַתָּה שָׁלַחְתִּי אִישׁ־חָכָם יב
יוֹדֵעַ בִּינָה לְחוּרָם אָבִי׃ בֶּן־אִשָּׁה מִן־בְּנוֹת דָּן וְאָבִיו יג
אִישׁ־צֹרִי יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב־וּבַכֶּסֶף בַּנְּחֹשֶׁת בַּבַּרְזֶל
בָּאֲבָנִים וּבָעֵצִים בָּאַרְגָּמָן בַּתְּכֵלֶת וּבַבּוּץ וּבַכַּרְמִיל
וּלְפַתֵּחַ כָּל־פִּתּוּחַ וְלַחְשֹׁב כָּל־מַחֲשָׁבֶת אֲשֶׁר יִנָּתֶן־לוֹ
עִם־חֲכָמֶיךָ וְחַכְמֵי אֲדֹנִי דָּוִיד אָבִיךָ׃ וְעַתָּה הַחִטִּים יד
וְהַשְּׂעֹרִים הַשֶּׁמֶן וְהַיַּיִן אֲשֶׁר אָמַר אֲדֹנִי יִשְׁלַח לַעֲבָדָיו׃
וַאֲנַחְנוּ נִכְרֹת עֵצִים מִן־הַלְּבָנוֹן כְּכָל־צָרְכֶּךָ וּנְבִיאֵם לְךָ טו
רַפְסֹדוֹת עַל־יָם יָפוֹ וְאַתָּה תַּעֲלֶה אֹתָם יְרוּשָׁלָ͏ִם׃
וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה כָּל־הָאֲנָשִׁים הַגֵּירִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל טז
אַחֲרֵי הַסְּפָר אֲשֶׁר סְפָרָם דָּוִיד אָבִיו וַיִּמָּצְאוּ מֵאָה וַחֲמִשִּׁים
אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וַיַּעַשׂ מֵהֶם שִׁבְעִים יז
אֶלֶף סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד אֶת־הָעָם׃

ו׳ דגש אחר שורק

פורפל און קאַרמין און בלאָער וואָל, און אַזאַ וואָס פאַר־
שטייט צו קריצן קריצונגען – אין איינעם מיט די קלוגע
לייט וואָס בײַ מיר אין יהודה און אין ירושלים, וואָס מײַן
פאָטער דוד האָט אָנגעגרייט. 7 און שיק מיר צעדער־
האָלץ, ציפּרעסן, און סאַנדאַלהאָלץ, פון לבנון, וואָרום
איך ווייס אַז דײַנע קנעכט פאַרשטייען צו האַקן געהילץ
פון לבנון; און אָט וועלן מײַנע קנעכט זײַן מיט דײַנע
קנעכט, 8 אָנצוברייטן פאַר מיר אַ סך האָלץ, וואָרום
דאָס הויז וואָס איך בוי, דאַרף זײַן גרויס און וווּנדערלעך.
9 און אָט גיב איך די העקער, די וואָס שנײַדן דאָס געהילץ,
געשטויסענע ווייץ פאַר דײַנע קנעכט, צוואַנציק טויזנט
כּור, און גערשטן צוואַנציק טויזנט כּור, און ווײַן צוואַנציק
טויזנט בת, און אייל צוואַנציק טויזנט בת.

10 און חורם דער מלך פון צור האָט געענטפערט
אין אַ געשריפטס, און געשיקט צו שלמהן: ווײַל יהוה האָט
ליב זײַן פאָלק, האָט ער דיך געמאַכט פאַר אַ מלך איבער
זיי. 11 און חורם האָט געזאָגט: געלויבט איז יהוה דער
גאָט פון ישראל וואָס האָט געמאַכט דעם הימל און די
ערד, פאַרוואָס ער האָט געגעבן דעם מלך דוד אַ קלוגן
זון, געניט אין שׂכל און פאַרשטאַנדיקייט, וואָס וועט בויען
אַ הויז פאַר יהוה, און אַ הויז פאַר זײַן מלוכה. 12 און
אַצונד, שיק איך דיר אַ קלוגן מאַן, געניט אין פאַרשטאַנ־
דיקייט, מײַן הויפּטמײַנסטער חורם, 13 דעם זון פון אַ פרוי פון די טעכטער פון דן, וואָס זײַן פאָטער איז אַ מאַן
פון צור; ער פאַרשטייט צו אַרבעטן אין גאָלד, און אין זילבער, אין קופּער, אין אײַזן, אין שטיינער, און אין
האָלץ, אין פּורפּל, אין בלאָער וואָל, און אין לײַנען, און אין קאַרמין, און צו קריצן יעטוועדער קריצונג, און
אויסקינצלען יעטוועדער קונציקע אַרבעט וואָס וועט אים געגעבן ווערן – אין איינעם מיט דײַנע קלוגע לייט, און
מיט די קלוגע לייט פון מײַן האַר, דײַן פאָטער דודן. 14 און אַצונד, די ווייץ און די גערשטן, און דאָס אייל, און
דעם ווײַן, וואָס מײַן האַר האָט געזאָגט, זאָל ער שיקן צו זײַנע קנעכט; 15 און מיר וועלן האַקן געהילץ פון לבנון
לויט אַל דײַן באַדאַרף, און וועלן עס ברענגען צו דיר אויף טראַפּטן מיטן ים קיין יפו, און דו וועסט עס אַרויפ־
ברענגען קיין ירושלים.

16 און שלמה האָט איבערגעציילט אַלע פרעמדע מענטשן וואָס אין לאַנד ישראל, נאָך דער ציילונג וואָס זײַן
פאָטער דוד האָט זיי געציילט. און עס האָבן זיך געפונען הונדערט און דרײַ און פופציק טויזנט און זעקס הונדערט.
17 און ער האָט געמאַכט פון זיי זיבעציק טויזנט לאַסטטרעגער און אַכציק טויזנט שטיינהעקער אין די בערג; און
דרײַ טויזנט און זעקס הונדערט אויפפּאַסערס צו מאַכן אַרבעטן דאָס פאָלק.

ג

1 און שלמה האָט אָנגעהויבן בויען דאָס הויז פֿון
גאָט אין ירושָלַיִם אויפֿן באַרג מוֹרִיָה וואָס איז אויס־
געקליבן געוואָרן פֿון זיין פֿאָטער דודן, אין דעם אָרט
פֿון דודן ווו ער האָט צוגעגרייט, אין דעם שייער פֿון אָרְנָן
דעם יבוסי. 2 און ער האָט אָנגעהויבן בויען אין צווייטן
חודש, אין צווייטן טאָג, אין פֿירטן יאָר פֿון זיין מלוכה.
3 און דאָס זיינען די גרונטפֿעסטן וואָס זיינען געלייגט
געוואָרן פֿון שלמהן ביים בויען דאָס הויז פֿון גאָט: די לענג
אין איילן לויט דער פֿריערדיקער מאָס זעכציק איילן,
און די ברייט צוואַנציק איילן. 4 און דער פּאָליש וואָס
פֿאָרנט – די לענג, פֿאַר ברייט פֿון דעם הויז, איז געווען
צוואַנציק איילן, און די הייך הונדערט און צוואַנציק; און
ער האָט עס איבערגעצויגן פֿון אינעווייניק מיט ריינעם
גאָלד. 5 און דאָס גרויסע הויז האָט ער באַדעקט מיט
ציפּרעסהאָלץ, און האָט עס באַלייגט מיט גוטן גאָלד, און
אויסגעאַרבעט דערויף טייטלביימער און קייטלעך. 6 און
ער האָט באַזעצט דאָס הויז מיט טייערע שטיינער פֿון
שיינקייט וועגן, און דאָס גאָלד איז געווען גאָלד פֿון פַּרְוָיִם.
7 און ער האָט באַדעקט דאָס הויז, די באַלקנס, די שוועלן,
און זיינע ווענט, און זיינע טירן, מיט גאָלד, און אויסגע־
קריצט כּרובים אויף די ווענט.
8 און ער האָט געמאַכט דאָס הויז פֿון דעם קָדשַי־
קָדשים; זיין לענג, פֿאַר ברייט פֿון דעם הויז, צוואַנציק
איילן; און זיין ברייט צוואַנציק איילן; און ער האָט עס
באַדעקט מיט גוטן גאָלד, זעקס הונדערט צענטנער. 9 און
די וואָג פֿון די נעגל איז געווען פֿופֿציק שֶקל גאָלד. און די אויבערקאַמערן האָט ער באַדעקט מיט גאָלד.

א וַיָּחֶל שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַםִ בְּהַר
הַמּוֹרִיָּה אֲשֶׁר נִרְאָה לְדָוִיד אָבִיהוּ אֲשֶׁר הֵכִין בִּמְקוֹם
ב דָּוִיד בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ וַיָּחֶל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
ג בַּשֵּׁנִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְמַלְכוּתוֹ׃ וְאֵלֶּה הוּסַד שְׁלֹמֹה
לִבְנוֹת אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הָאֹרֶךְ אַמּוֹת בַּמִּדָּה הָרִאשׁוֹנָה
ד אַמּוֹת שִׁשִּׁים וְרֹחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים׃ וְהָאוּלָם אֲשֶׁר עַל־
פְּנֵי הָאֹרֶךְ עַל־פְּנֵי רֹחַב הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגֹּבַהּ
ה מֵאָה וְעֶשְׂרִים וַיְצַפֵּהוּ מִפְּנִימָה זָהָב טָהוֹר׃ וְאֵת ׀ הַבַּיִת
הַגָּדוֹל חִפָּה עֵץ בְּרוֹשִׁים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב וַיַּעַל עָלָיו
ו תִּמֹרִים וְשַׁרְשְׁרוֹת׃ וַיְצַף אֶת־הַבַּיִת אֶבֶן יְקָרָה לְתִפְאָרֶת
ז וְהַזָּהָב זְהַב פַּרְוָיִם׃ וַיְחַף אֶת־הַבַּיִת הַקֹּרוֹת הַסִּפִּים
וְקִירוֹתָיו וְדַלְתוֹתָיו זָהָב וּפִתַּח כְּרוּבִים עַל־הַקִּירוֹת׃
ח וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רֹחַב הַבַּיִת
אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְרָחְבּוֹ אַמּוֹת עֶשְׂרִים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב
ט לְכִכָּרִים שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּמִשְׁקָל לְמִסְמְרוֹת לִשְׁקָלִים
י חֲמִשִּׁים זָהָב וְהָעֲלִיּוֹת חִפָּה זָהָב׃ וַיַּעַשׂ בְּבֵית־
קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם מַעֲשֵׂה צַעֲצֻעִים וַיְצַפּוּ
יא אֹתָם זָהָב׃ וְכַנְפֵי הַכְּרוּבִים אָרְכָּם אַמּוֹת עֶשְׂרִים כְּנַף
הָאֶחָד לְאַמּוֹת חָמֵשׁ מַגַּעַת לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת
יב אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לִכְנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ וּכְנַף הַכְּרוּב
הָאֶחָד אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לְקִיר הַבָּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת
יג אַמּוֹת חָמֵשׁ דְּבֵקָה לִכְנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים
הָאֵלֶּה פֹּרְשִׂים אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהֵם עֹמְדִים עַל־רַגְלֵיהֶם
יד וּפְנֵיהֶם לַבָּיִת׃ וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
טו וְכַרְמִיל וּבוּץ וַיַּעַל עָלָיו כְּרוּבִים׃ וַיַּעַשׂ לִפְנֵי
הַבַּיִת עַמּוּדִים שְׁנַיִם אַמּוֹת שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ אֹרֶךְ וְהַצֶּפֶת
טז אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁוֹ אַמּוֹת חָמֵשׁ׃ וַיַּעַשׂ שַׁרְשְׁרוֹת

ה׳ נ״א עצי ב׳

10 און ער האָט געמאַכט אין דעם הויז פֿון קָדשַי־קָדשים צוויי כּרובים פֿון בילדערווערק, און מע האָט זיי
איבערגעצויגן מיט גאָלד. 11 און די פֿליגלען פֿון די כּרובים, זייער לענג איז געווען צוואַנציק איילן: אַ פֿליגל פֿון
איינעם, פֿון פֿינף איילן, גרייכנדיק ביז דער וואַנט פֿון הויז, און דער אַנדער פֿליגל פֿון פֿינף איילן גרייכנדיק ביזן
פֿליגל פֿון דעם אַנדער כּרוב. 12 און אַ פֿליגל פֿון דעם אַנדער כּרוב, פֿון פֿינף איילן, האָט אָנגערירט די וואַנט
פֿון הויז, און דער אַנדער פֿליגל פֿון פֿינף איילן איז געווען באַהעפֿט צו דעם פֿליגל פֿון דעם אַנדער כּרוב. 13 די
פֿליגלען פֿון די דאָזיקע כּרובים פֿאַנאַנדערגעשפּרייטערהייט זיינען געווען צוואַנציק איילן; און זיי זיינען געשטאַנען
אויף זייערע פֿיס, מיט זייערע פּנימער אינעווייניק צו.
14 און ער האָט געמאַכט דעם פָּרוֹכֶת פֿון בלאָער וואָל, און פּורפּל, און קאַרמין, און פֿיינלייַנען; און ער האָט
אויסגעאַרבעט דערויף כּרובים.
15 און ער האָט געמאַכט פֿאַרן הויז צוויי זיילן, פֿינף און דרייסיק איילן די הייך; און די קרוין וואָס אויף
זייערע קעפּ, פֿינף איילן.

בַּדְּבִיר וַיִּתֵּן עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים מֵאָה וַיִּתֵּן
יז בְּשַׁרְשְׁרוֹת׃ וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּדִים עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל אֶחָד
מִיָּמִין וְאֶחָד מֵהַשְּׂמֹאול וַיִּקְרָא שֵׁם־הַיְמָנִי יָכִין וְשֵׁם
הַשְּׂמָאלִי בֹּעַז׃

ד

א וַיַּעַשׂ מִזְבַּח נְחֹשֶׁת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה
ב רָחְבּוֹ וְעֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃ וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק
עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ אֶל־שְׂפָתוֹ עָגוֹל ׀ סָבִיב וְחָמֵשׁ
בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ וְקָו שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב׃
ג וּדְמוּת בְּקָרִים תַּחַת לוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב סוֹבְבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר
בָּאַמָּה מַקִּיפִים אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבָּקָר
ד יְצוּקִים בְּמֻצַקְתּוֹ׃ עוֹמֵד עַל־שְׁנַיִם עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה
פֹנִים ׀ צָפוֹנָה וּשְׁלוֹשָׁה פֹנִים ׀ יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה ׀ פֹּנִים נֶגְבָּה
וּשְׁלֹשָׁה פֹּנִים מִזְרָחָה וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה וְכָל־
ה אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ וְעָבְיוֹ טֶפַח וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס
פֶּרַח שׁוֹשַׁנָּה מַחֲזִיק בַּתִּים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים יָכִיל׃
ו וַיַּעַשׂ כִּיּוֹרִים עֲשָׂרָה וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול
לְרָחְצָה בָהֶם אֶת־מַעֲשֵׂה הָעוֹלָה יָדִיחוּ בָם וְהַיָּם
ז לְרָחְצָה לַכֹּהֲנִים בּוֹ׃ וַיַּעַשׂ אֶת־מְנֹרוֹת הַזָּהָב עֶשֶׂר
כְּמִשְׁפָּטָם וַיִּתֵּן בַּהֵיכָל חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול׃
ח וַיַּעַשׂ שֻׁלְחָנוֹת עֲשָׂרָה וַיַּנַּח בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה מִיָּמִין
ט וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול וַיַּעַשׂ מִזְרְקֵי זָהָב מֵאָה׃ וַיַּעַשׂ
חֲצַר הַכֹּהֲנִים וְהָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה וּדְלָתוֹת לָעֲזָרָה וְדַלְתוֹתֵיהֶם
י צִפָּה נְחֹשֶׁת׃ וְאֶת־הַיָּם נָתַן מִכֶּתֶף הַיְמָנִית קֵדְמָה מִמּוּל
יא נֶגְבָּה׃ וַיַּעַשׂ חוּרָם אֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־
הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חִירָם לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה
יב לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים׃ עַמּוּדִים שְׁנַיִם וְהַגֻּלּוֹת

ג, יז׳ יחד״י ד, ט׳ בס״א ודלתות לָעֲזָרָה יא׳ חורם קרי

16 און ער האָט געמאַכט קייטן אין דביר[א], און אַרויפֿגעטאָן אויף די קעפּ פֿון די זיילן; און ער האָט געמאַכט הונדערט מילגרוימען און אַריינגעטאָן אין די קייטן.

17 און ער האָט אויפֿגעשטעלט די זײַלן פֿאַר דעם הֵיכל, איינעם פֿון דער רעכטער זייט, און איינעם פֿון דער לינקער זייט; און ער האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם רעכטן יָכִין, און דעם נאָמען פֿון דעם לינקן בּוֹעַז.

ד

1 און ער האָט געמאַכט אַ קופּערנעם מזבח; צוואַנציק איילן זיין לענג, און צוואַנציק איילן זיין ברייט, און צען איילן זיין הייך.

2 און ער האָט געמאַכט דעם ים אַ געגאָסענעם, צען איילן פֿון ראַנד צו ראַנד, קיילעכדיק רונד אַרום, און פֿינף איילן די הייך; און אַ שנור פֿון דרייסיק איילן האָט אים אַרומגערינגלט רונד אַרום. 3 און אונטער אים איז געווען די געשטאַלט פֿון רינדער וואָס האָבן אים אַרומגערינגלט רונד אַרום, צען איילן, אַרומצירקלענדיק דעם ים רונד אַרום. אין צוויי ציילן זיינען געווען די רינדער, אויסגעגאָסן אין איין גוס מיט אים. 4 ער איז געשטאַנען אויף צוועלף רינדער, דריי געקערט צו צפֿון, און דריי געקערט צו מערב, און דריי געקערט צו דָרום, און דריי געקערט צו מזרח; און דער ים איז געווען איבער זיי פֿון אויבן; און אַלע זייערע הינטערלייבער זיינען געווען אינעווייניק צו. 5 און זיין גרעב איז געווען אַ האַנטברייט; און זיין ראַנד איז געווען אַזוי ווי די אַרבעט פֿון דעם ראַנד פֿון אַ בעכער, ווי אַ בלום פֿון אַ ליליע; דריי טויזנט בַּת האָט ער געהאַלטן.

6 און ער האָט געמאַכט צען האַנטפֿאַסן, און אַוועקגעשטעלט פֿינף פֿון דער רעכטער זייט, און פֿינף פֿון דער לינקער זייט, אויף צו וואַשן דרינען; די זאַכן פֿון בראַנדאָפּפֿער פֿלעגט מען אָפּשווענקען אין זיי; אָבער דער ים איז געווען פֿאַר די כֹּהנים זיך צו וואַשן דרינען.

7 און ער האָט געמאַכט צען גילדערנע מנורות לויט זייער דין, און אַריינגעשטעלט אין הֵיכל, פֿינף פֿון דער רעכטער זייט, און פֿינף פֿון דער לינקער זייט.

8 און ער האָט געמאַכט צען טישן, און אַוועקגעשטעלט אין הֵיכל, פֿינף פֿון דער רעכטער זייט, און פֿינף פֿון דער לינקער זייט. און ער האָט געמאַכט הונדערט גילדערנע שפּרענגבעקנס.

9 און ער האָט געמאַכט דעם הויף פֿון די כֹּהנים, און דעם גרויסן פֿאָרהויף, און די טירן צו דעם פֿאָרהויף; און ער האָט איבערגעצויגן זייערע טירן מיט קופּער.

10 און דעם ים האָט ער אַוועקגעשטעלט פֿון דער רעכטער זייט צו מזרח, אַקעגן דָרום.

11 און חוּרָם האָט געמאַכט די טעפּ, און די שופֿלען, און די שפּרענגבעקנס.

אַזוי האָט חוּרָם געענדיקט מאַכן די אַרבעט וואָס ער האָט געהאַט צו מאַכן פֿאַר דעם מלך שלמה אין גאָטס הויז:

[א] ד. ה. דער הינטערשטער אָדער אינעווייניקסטער און הייליקסטער, דער קָדשי־קָדשים.

[12] די צוויי זײלן, און די בעקנס, די צוויי בעקנס פון די קרוינען וואָס אויף די קעפּ פון די זײלן; און די צוויי נעצן צו באַדעקן די בעקנס פון די קרוינען וואָס אויף די קעפּ פון די זײלן; [13] און די פיר הונדערט מילגרוימען פאַר די צוויי נעצן, צוויי ציילן מילגרוימען פאַר איטלעכער נעץ, צו באַדעקן די צוויי בעקנס פון די קרוינען וואָס איבער די זײלן. [14] און ער האָט געמאַכט די געשטעלן, און געמאַכט די האַנטפּאַסן אויף די געשטעלן; [15] דעם איין ים, און די צוועלף רינדער אונטער אים; [16] און די טעפּ, און די שופלען, און די גאָפּלען, און אַלע זייערע כלים, האָט חורָם זיין הויפּטמייַנסטער געמאַכט פאַר דעם מלך שלמה פאַר גאָטס הויז, פון בלאַנקן קופּער. [17] אין דער געגנט פון יַרדן האָט זיי דער מלך אויסגעגאָסן, אין געדיכטער ערד, צווישן סוכּות און צווישן צרֵדָה. [18] און שלמה האָט געמאַכט פון אַלע דידאָזיקע כלים זייער פיל, ווייל די וואָג פון דעם קופּער איז ניט געווען צו באַרעכענען.

[19] און שלמה האָט געמאַכט אַלע כלים וואָס אין גאָטס הויז, און דעם גילדערנעם מזבח, און די טישן וואָס אויף זיי איז דאָס ברויט פון אָנגעזיכט; [20] און די מנורות מיט זייערע רערלעך, כּדי זיי זאָלן ברענען אַזוי ווי דער דין פאַרן דביר – פון עכטן גאָלד; [21] און די בלומען, און די רערלעך, און די צווענגלעך, פון גאָלד, און דאָס פון בעסטן גאָלד; [22] און די שנייצמעסערס, און די שפּרענגבעקנס, און די שאָלן, און די פייערפאַנען, פון עכטן גאָלד; און דער אַיינגאַנג פון הויז, זיינע אינעווייניקסטע טירן צום קָדשֵי־קָדשים, און די טירן פון הויז צום הֵיכל, פון גאָלד.

ה [1] און די גאַנצע אַרבעט וואָס שלמה האָט געמאַכט פאַר גאָטס הויז איז געענדיקט געוואָרן. און שלמה האָט געבראַכט די געהייליקטע זאַכן פון זיין פאָטער דודן, און האָט דאָס זילבער, און דאָס גאָלד, און אַלע כלים אַריינגעגעבן אין די שאַצקאַמערן פון גאָטס הויז.

[2] דענסמאָל האָט שלמה אַיינגעזאַמלט די עלטסטע פון ישׂראל, און אַלע הויפּטן פון די שבטים, די פירשטן פון די פאָטערהייזער פון די קינדער פון ישׂראל, קיין ירושָלַיִם, כּדי אַרויפצוברענגען דעם אָרון פון גאָטס בונד פון דודס־שטאָט, דאָס איז צִיוֹן. [3] און אַלע מענער פון ישׂראל האָבן זיך אַיינגעזאַמלט צום מלך אין דעם יָום־טוב, דאָס איז אין זיבעטן חודש. [4] און אַלע עלטסטע פון ישׂראל זיינען געקומען, און די לוִיִים האָבן געטראָגן דעם אָרון. [5] און זיי האָבן אַרויפגעבראַכט דעם אָרון, און דעם אוהל־מוֹעד, און אַלע הייליקע כלים וואָס אין געצעלט – די

והכתרות על־ראש העמודים שתים והשבכות שתים
לכסות את־שתי גלות הכתרות אשר על־ראש העמודים:
יג ואת־הרמונים ארבע מאות לשתי השבכות שנים טורים
רמונים לשבכה האחת לכסות את־שתי גלות הכתרות
יד אשר על־פני העמודים: ואת־המכנות עשה ואת־
טו הכירות עשה על־המכנות: את־הים אחד ואת־הבקר
טז שנים־עשר תחתיו: ואת־הסירות ואת־היעים ואת־
המזלגות ואת־כל־כליהם עשה חורם אביו למלך שלמה
יז לבית יהוה נחשת מרוק: בככר הירדן יצקם המלך
יח בעבי האדמה בין סכות ובין צרדתה: ויעש
שלמה כל־הכלים האלה לרב מאד כי לא נחקר משקל
יט הנחשת: ויעש שלמה את כל־הכלים אשר בית האלהים
ואת מזבח הזהב ואת־השלחנות ועליהם לחם הפנים:
כ ואת־המנרות ונרתיהם לבערם כמשפט לפני הדביר
כא זהב סגור: והפרח והנרות והמלקחים זהב הוא מכלות
כב זהב: והמזמרות והמזרקות והכפות והמחתות זהב
סגור ופתח הבית דלתותיו הפנימיות לקדש הקדשים
ודלתי הבית להיכל זהב:

ה

א ותשלם כל־המלאכה אשר־עשה שלמה לבית יהוה
ויבא שלמה את־קדשי ׀ דויד אביו ואת־הכסף ואת־
ב הזהב ואת־כל־הכלים נתן באצרות בית האלהים: אז
יקהיל שלמה את־זקני ישראל ואת־כל־ראשי המטות
נשיאי האבות לבני ישראל אל־ירושלם להעלות את־
ג ארון ברית־יהוה מעיר דויד היא ציון: ויקהלו אל־
המלך כל־איש ישראל בחג הוא החדש השבעי:
ד ויבאו כל זקני ישראל וישאו הלוים את־הארון: ויעלו
ה את־הארון ואת־אהל מועד ואת־כל־כלי הקדש אשר

ד, יח׳ בס״א את־כל־

ו בָּאֹהֶל הֶעֱלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים
ז צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב׃ וַיָּבִיאוּ
הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת
ח אֶל־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים׃ וַיִּהְיוּ
הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם עַל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיְכַסּוּ הַכְּרוּבִים
ט עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃ וַיַּאֲרִיכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ
רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הָאָרוֹן עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה
י וַיְהִי־שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי הַלֻּחוֹת
אֲשֶׁר־נָתַן מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
יא בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־
הַקֹּדֶשׁ כִּי כָּל־הַכֹּהֲנִים הַנִּמְצְאִים הִתְקַדָּשׁוּ אֵין לִשְׁמוֹר
יב לְמַחְלְקוֹת׃ וְהַלְוִיִּם הַמְשֹׁרְרִים לְכֻלָּם לְאָסָף לְהֵימָן
לִידֻתוּן וְלִבְנֵיהֶם וְלַאֲחֵיהֶם מְלֻבָּשִׁים בּוּץ בִּמְצִלְתַּיִם
וּבִנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת עֹמְדִים מִזְרָח לַמִּזְבֵּחַ וְעִמָּהֶם כֹּהֲנִים
יג לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים מַחְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיְהִי כְאֶחָד
לַמְחַצְּרִים וְלַמְשֹׁרְרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהַלֵּל
וּלְהֹדוֹת לַיהוָה וּכְהָרִים קוֹל בַּחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם וּבִכְלֵי
הַשִּׁיר וּבְהַלֵּל לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְהַבַּיִת
יד מָלֵא עָנָן בֵּית יְהוָה׃ וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמוֹד לְשָׁרֵת
מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים׃

ו

א ב אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכּוֹן בָּעֲרָפֶל׃ וַאֲנִי בָּנִיתִי
ג בֵית־זְבֻל לָךְ וּמָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים׃ וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־
פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עוֹמֵד׃
ד וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֵת
ה דָּוִיד אָבִי וּבְיָדָיו מִלֵּא לֵאמֹר׃ מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי

ה, יא׳ בס״א אֵין לִשְׁמוֹר יב׳ יתיר ר נ״א מַחְצְצְרִים יג׳ יתיר צ

כֹּהנים און די לוִיִם האָבן זיי אַרויפגעבראַכט. [6] און דער מלך שלמה און די גאַנצע עדה פון ישראל וואָס זיינען געווען אַיינגעזאַמלט אַרום אים פאַר דעם אָרון, האָבן געשלאַכט שאָף און רינדער, וואָס האָבן ניט געקענט געציילט ווערן און ניט באַרעכנט ווערן פון פילקייט. [7] און די כֹּהנים האָבן אַריינגעבראַכט דעם אָרון פון גאָטס בונד אויף זיין אָרט, אין דעם דביר פון הויז, אין קָדשי־קָדשים, אונטער די פליגלען פון די כּרובים. [8] וואָרום די כּרובים האָבן אויסגעשפּרייט זייערע פליגלען איבער דעם אָרט פון אָרון, און די כּרובים האָבן איבערגעדעקט דעם אָרון און זיינע שטאַנגען פון אויבן. [9] און די שטאַנגען זיינען געווען אַזוי לאַנג, אַז די שפּיצן פון די שטאַנגען אַרויס פון אָרון זיינען געזען געוואָרן פאַרן דביר, אָבער זיי זיינען ניט געזען געוואָרן ווייטער אַרויס. און ער איז דאָרטן געבליבן ביז אויף היינטיקן טאָג. [10] גאָרנישט איז אין אָרון געווען, נאָר די צוויי לוחות וואָס משה האָט אַריינגעטאָן אין חורֵב, בעת גאָט האָט געשלאָסן אַ בונד מיט די קינדער פון ישראל, ווען זיי זיינען אַרויסגעגאַנגען פון מִצרַיִם.

[11] און עס איז געווען, ווי די כֹּהנים זיינען אַרויסגעגאַנגען פון הייליקטום — וואָרום אַלע כֹּהנים וואָס האָבן זיך דאָרטן געפונען, האָבן זיך געהאַט געהייליקט, ניט אַכטנדיק אויף די אָפּטיילונגען; [12] און די לוִיִם די זינגערס, זיי אַלע, אָסָף, הֵימָן, און ידותון, און זייערע זין און זייערע ברידער, אָנגעטאָן אין פיינליינען, מיט צימבלען, און מיט גיטאַרן, און האַרפן, זיינען געשטאַנען אין מזרח פון מזבח, און מיט זיי הונדערט און צוואַנציק כֹּהנים טרומייטערנדיק אויף טרומייטן — [13] איז, ווי די טרומייטערערס און די זינגערס האָבן אין איינעם אַרויסגעלאָזט איין קָול צו לויבן און צו דאַנקען גאָט, און ווי זיי האָבן אויפגעהויבן דעם קָול מיט טרומייטן, און מיט צימבלען, און מיט כּלֵי־זֶמֶר, און געלויבט גאָט: „וואָרום ער איז גוט, וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד", אַזוי איז פול געוואָרן דאָס הויז מיט אַ וואָלקן — דאָס הויז פון גאָט. [14] און די כֹּהנים האָבן ניט געקענט זיך שטעלן טאָן דעם דינסט פון וועגן דעם וואָלקן, וואָרום די פּראַכט פון גאָט האָט אָנגעפילט דאָס הויז פון גאָט.

ו [1] דענסמאָל האָט שלמה געזאָגט:

גאָט האָט געזאָגט, אין וואָלקן צו רוען;[א]
[2] אָבער איך האָב דיר געבויט אַ הויז פאַר אַ וווינונג,
און אַן אָרט דיר צום זיצן אויף אייביק.

[3] און דער מלך האָט אומגעדרייט זיין פּנים, און האָט געבענטשט די גאַנצע אַיינזאַמלונג פון ישראל, און די גאַנצע אַיינזאַמלונג פון ישראל איז געשטאַנען. [4] און ער האָט געזאָגט: געלויבט איז יהוה דער גאָט פון ישראל, וואָס האָט מיט זיין מויל גערעדט צו מיין פאָטער דודן, און מיט זיין האַנט דערפילט, אַזוי צו זאָגן: [5] פון דעם טאָג וואָס איך האָב

[א] זע ויקרא טז, 2.

אַרויסגעצויגן מיין פֿאָלק פֿון לאַנד מִצרַיִם, האָב איך ניט אויסדערוויילט קיין שטאָט פֿון אַלע שבטים פֿון ישׂראל אויף צו בויען אַ הויז, אַז מיין נאָמען זאָל דאָרטן זיין, און איך האָב ניט אויסדערוויילט קיין מענטשן צו זיין אַ פֿירשט איבער מיין פֿאָלק ישׂראל. [6] נאָר איך האָב אויסדערוויילט ירושָלַיִם, אַז מיין נאָמען זאָל דאָרטן זיין, און איך האָב אויסדערוויילט דודן צו זיין איבער מיין פֿאָלק ישׂראל. [7] און עס איז געווען אין האַרצן פֿון מיין פֿאָטער דודן צו בויען אַ הויז צו דעם נאָמען פֿון יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל. [8] אָבער גאָט האָט געזאָגט צו מיין פֿאָטער דודן: וואָס דו האָסט געהאַט אין האַרצן צו בויען אַ הויז צו מיין נאָמען, האָסטו גוט געטאָן וואָס דו האָסט דאָס געהאַט אין האַרצן. [9] אָבער ניט דו וועסט בויען דאָס הויז, נייערט דיין זון וואָס גייט אַרויס פֿון דיינע לענדן, ער וועט בויען דאָס הויז צו מיין נאָמען. [10] און גאָט האָט מקיים געווען זיין צוזאָג וואָס ער האָט צוגעזאָגט, און איך בין אויפֿגעשטאַנען אויף דעם אָרט פֿון מיין פֿאָטער דודן, און איך האָב זיך געזעצט אויף דעם טראָן פֿון ישׂראל, אַזוי ווי גאָט האָט צוגעזאָגט, און איך האָב געבויט דאָס הויז צו דעם נאָמען פֿון יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל. [11] און איך האָב אַהין אַריינגעטאָן דעם אָרון, וואָס דאָרטן איז דער בונד פֿון גאָט, וואָס ער האָט געשלאָסן מיט די קינדער פֿון ישׂראל.

[12] און ער האָט זיך געשטעלט פֿאַר דעם מזבח פֿון גאָט, אַקעגן דער גאַנצער אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל, און ער האָט אויסגעשפּרייט זיינע הענט. [13] וואָרום שלמה האָט געהאַט געמאַכט אַ קופּערן געשטעל, און אים אַריינגעשטעלט אין מיטן פֿאָרהויף; פֿינף איילן זיין לענג, און פֿינף איילן זיין ברייט, און דריי איילן זיין הייך; האָט ער זיך דערויף געשטעלט, און ער האָט געקניט אויף זיינע קני אַקעגן דער גאַנצער אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל, און ער האָט אויסגעשפּרייט זיינע הענט צום הימל. [14] און ער האָט געזאָגט: יהוה דו גאָט פֿון ישׂראל, ניטאָ אין הימל אָדער אויף דער ערד אַ גאָט ווי דו, וואָס האַלטסט דעם בונד און די גענאָד צו דיינע קנעכט וואָס גייען פֿאַר דיר מיט זייער גאַנצן האַרצן; [15] וואָס האָסט געהאַלטן דיין קנעכט, מיין פֿאָטער דודן, דאָס וואָס דו האָסט אים צוגעזאָגט; און מיט דיין מויל האָסטו גערעדט, און מיט דיין האַנט דערפֿילט, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג. [16] און אַצונד, יהוה דו גאָט פֿון ישׂראל, האַלט דיין קנעכט, מיין פֿאָטער דודן, דאָס וואָס דו האָסט צו אים גערעדט, אַזוי צו זאָגן: עס וועט דיר ניט פֿאַרשניטן ווערן פֿון פֿאַר מיר אַ מאַן צו זיצן אויף דעם טראָן פֿון ישׂראל, אויב נאָר דיינע קינדער וועלן היטן זייער וועג, צו גיין אין מיין תּורה אַזוי ווי דו ביסט געגאַנגען פֿאַר מיר. [17] און אַצונד, יהוה דו גאָט פֿון ישׂראל, זאָל באַוואָרט ווערן דיין צוזאָג וואָס דו האָסט צוגעזאָגט דיין קנעכט, דודן.

[18] וואָרום קען אין דער אמתן גאָט וווינען מיט מענטשן אויף דער ערד? אַז די הימלען און די הימלען פֿון די הימלען קענען דיך ניט אַריינעמען, הײַנט ווי שוין דאָסדאָזיקע הויז וואָס איך האָב געבויט. [19] אָבער קער זיך,

אֶת־עַמִּי֮ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַיִם֒ לֹֽא־בָחַ֤רְתִּי בְעִיר֙ מִכֹּל֙ שִׁבְטֵ֣י
יִשְׂרָאֵ֔ל לִבְנ֣וֹת בַּ֔יִת לִהְי֥וֹת שְׁמִ֖י שָׁ֑ם וְלֹֽא־בָחַ֣רְתִּי בְאִ֔ישׁ
ו לִהְי֥וֹת נָגִ֖יד עַל־עַמִּ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וָאֶבְחַר֙ בִּיר֣וּשָׁלַ֔͏ִם לִהְי֥וֹת
ז שְׁמִ֖י שָׁ֑ם וָאֶבְחַ֣ר בְּדָוִ֔יד לִהְי֖וֹת עַל־עַמִּ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיְהִ֕י
עִם־לְבַ֖ב דָּוִ֣יד אָבִ֑י לִבְנ֣וֹת בַּ֔יִת לְשֵׁ֖ם יְהוָ֥ה אֱלֹהֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃
ח וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־דָּוִ֣יד אָבִ֔י יַ֚עַן אֲשֶׁ֣ר הָיָ֔ה עִם־לְבָ֣בְךָ֔
ט לִבְנ֥וֹת בַּ֖יִת לִשְׁמִ֑י הֱטִיב֔וֹתָ כִּ֥י הָיָ֖ה עִם־לְבָבֶֽךָ׃ רַ֚ק אַתָּ֔ה
לֹ֥א תִבְנֶ֖ה הַבָּ֑יִת כִּ֤י בִנְךָ֙ הַיּוֹצֵ֣א מֵחֲלָצֶ֔יךָ הֽוּא־יִבְנֶ֥ה הַבַּ֖יִת
י לִשְׁמִֽי׃ וַיָּ֣קֶם יְהוָ֔ה אֶת־דְּבָר֖וֹ אֲשֶׁ֣ר דִּבֵּ֑ר וָאָק֡וּם תַּחַת֩
דָּוִ֨יד אָבִ֜י וָאֵשֵׁ֣ב ׀ עַל־כִּסֵּ֣א יִשְׂרָאֵ֗ל כַּאֲשֶׁר֙ דִּבֶּ֣ר יְהוָ֔ה
יא וָאֶבְנֶ֣ה הַבַּ֔יִת לְשֵׁ֖ם יְהוָ֥ה אֱלֹהֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וָאָשִׂ֥ים שָׁם֙
אֶת־הָ֣אָר֔וֹן אֲשֶׁר־שָׁ֖ם בְּרִ֣ית יְהוָ֑ה אֲשֶׁ֥ר כָּרַ֖ת עִם־בְּנֵ֥י
יב יִשְׂרָאֵֽל׃ וַֽיַּעֲמֹ֗ד לִפְנֵי֙ מִזְבַּ֣ח יְהוָ֔ה נֶ֖גֶד כָּל־קְהַ֣ל יִשְׂרָאֵ֑ל
יג וַיִּפְרֹ֖שׂ כַּפָּֽיו׃ כִּֽי־עָשָׂ֨ה שְׁלֹמֹ֜ה כִּיּ֣וֹר נְחֹ֗שֶׁת וַֽיִּתְּנֵהוּ֙ בְּת֣וֹךְ
הָעֲזָרָ֔ה חָמֵ֨שׁ אַמּ֜וֹת אָרְכּ֗וֹ וְחָמֵ֤שׁ אַמּוֹת֙ רָחְבּ֔וֹ וְאַמּ֥וֹת
שָׁל֖וֹשׁ קוֹמָת֑וֹ וַיַּעֲמֹ֣ד עָלָ֗יו וַיִּבְרַ֤ךְ עַל־בִּרְכָּיו֙ נֶ֚גֶד כָּל־קְהַ֣ל
יד יִשְׂרָאֵ֔ל וַיִּפְרֹ֥שׂ כַּפָּ֖יו הַשָּׁמָֽיְמָה׃ וַיֹּאמַ֗ר יְהוָ֞ה אֱלֹהֵ֤י
יִשְׂרָאֵל֙ אֵין־כָּמ֣וֹךָ אֱלֹהִ֔ים בַּשָּׁמַ֖יִם וּבָאָ֑רֶץ שֹׁמֵ֤ר הַבְּרִית֙
טו וְהַחֶ֔סֶד לַעֲבָדֶ֔יךָ הַהֹלְכִ֥ים לְפָנֶ֖יךָ בְּכָל־לִבָּֽם׃ אֲשֶׁ֣ר
שָׁמַ֗רְתָּ לְעַבְדְּךָ֙ דָּוִ֣יד אָבִ֔י אֵ֖ת אֲשֶׁר־דִּבַּ֣רְתָּ ל֑וֹ וַתְּדַבֵּ֥ר
טז בְּפִ֛יךָ וּבְיָדְךָ֥ מִלֵּ֖אתָ כַּיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ וְעַתָּ֞ה יְהוָ֣ה ׀ אֱלֹהֵ֣י
יִשְׂרָאֵ֗ל שְׁ֠מֹר לְעַבְדְּךָ֨ דָוִ֤יד אָבִי֙ אֵת֩ אֲשֶׁ֨ר דִּבַּ֤רְתָּ לּוֹ֙
לֵאמֹ֔ר לֹא־יִכָּרֵ֨ת לְךָ֥ אִ֛ישׁ מִלְּפָנַ֖י יוֹשֵׁ֣ב עַל־כִּסֵּ֣א יִשְׂרָאֵ֑ל
רַ֠ק אִם־יִשְׁמְר֨וּ בָנֶ֤יךָ אֶת־דַּרְכָּם֙ לָלֶ֣כֶת בְּתֽוֹרָתִ֔י כַּאֲשֶׁ֥ר
יז הָלַ֖כְתָּ לְפָנָֽי׃ וְעַתָּה֙ יְהוָ֔ה אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל יֵאָמֵן֙ דְּבָ֣רְךָ֔
יח אֲשֶׁ֥ר דִּבַּ֖רְתָּ לְעַבְדְּךָ֥ לְדָוִֽיד׃ כִּ֚י הַֽאֻמְנָ֔ם יֵשֵׁ֧ב אֱלֹהִ֛ים
אֶת־הָאָדָ֖ם עַל־הָאָ֑רֶץ הִנֵּה֩ שָׁמַ֨יִם וּשְׁמֵ֤י הַשָּׁמַ֙יִם֙ לֹ֣א
יט יְכַלְכְּל֔וּךָ אַ֕ף כִּֽי־הַבַּ֥יִת הַזֶּ֖ה אֲשֶׁ֥ר בָּנִֽיתִי׃ וּפָנִ֨יתָ֙ אֶל־

תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל־הָרִנָּה
כ וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ׃ לִהְיוֹת עֵינֶיךָ
פְתֻחוֹת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
אָמַרְתָּ לָשׂוּם שִׁמְךָ שָׁם לִשְׁמוֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל
כא עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע
כב מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלָחְתָּ׃ אִם־יֶחֱטָא
אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׁא־בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה לִפְנֵי
כג מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ
וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ לְהָשִׁיב לְרָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ
כד וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֶת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃ וְאִם־יִנָּגֵף עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ
כה וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן
הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַהֲשֵׁיבוֹתָם אֶל־
כו הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לָהֶם וְלַאֲבֹתֵיהֶם׃ בְּהֵעָצֵר
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ מֵחַטָּאתָם יְשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם׃
כז וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶל־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה
כח מָטָר עַל־אַרְצְךָ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃ רָעָב
כִּי־יִהְיֶה בָאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן וְיֵרָקוֹן אַרְבֶּה וְחָסִיל
כִּי יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ אֹיְבָיו בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע וְכָל־
כט מַחֲלָה׃ כָּל־תְּפִלָּה כָל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְכָל־הָאָדָם
וּלְכֹל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ אִישׁ נִגְעוֹ וּמַכְאֹבוֹ וּפָרַשׂ
ל כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מְכוֹן
שִׁבְתֶּךָ וְסָלַחְתָּ וְנָתַתָּה לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־
לא לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת־לְבַב בְּנֵי הָאָדָם׃ לְמַעַן
יִירָאוּךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־

יהוה מיין גאָט, צו דער תפילה פון דיין קנעכט, און צו זיין בקשה, צוצוהערן צו דעם געשריי און צו דער תפילה וואָס דיין קנעכט איז מתפלל פאַר דיר, 20 אַז דיינע אויגן זאָלן זיין אָפן טאָג און נאַכט אויף דעמדאָזיקן הויז, אויף דעם אָרט וואָס דו האָסט צוגעזאָגט צו טאָן דיין נאָמען דאָרטן; צוצוהערן צו דער תפילה וואָס דיין קנעכט וועט מתפלל זיין אַקעגן דעמדאָזיקן אָרט. 21 און זאָלסט צוהערן צו די בקשות פון דיין קנעכט, און פון דיין פאָלק ישׂראל, וואָס זיי וועלן מתפלל זיין אַקעגן דעמדאָזיקן אָרט; און דו זאָלסט הערן פון דעם אָרט פון דיין וווינונג, פון הימל, און אַז דו וועסט הערן, זאָלסטו פאַרגעבן.

22 אַז אַ מאַן וועט זינדיקן קעגן זיין חבר, און מע וועט אַרויפלייגן אויף אים אַ שבועה אים צו באַשווערן, און ער וועט קומען און שווערן פאַר דיין מזבח אין דעמדאָזיקן הויז, 23 זאָלסט דו צוהערן פון הימל, און טאָן, און משפטן דיינע קנעכט, צו פאַרגעלטן דעם שולדיקן, צו ברענגען זיין וועג אויף זיין קאָפּ; און צו מאַכן גערעכט דעם גע־רעכטן, אים צו געבן לויט זיין גערעכטיקייט.

24 און אַז דיין פאָלק ישׂראל וועט געשלאָגן ווערן פאַרן פיינט, ווייל זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און זיי וועלן תשובה טאָן, און וועלן באַקענען דיין נאָמען, און וועלן מתפלל זיין און בעטן פאַר דיר אין דעמדאָזיקן הויז, 25 זאָלסט דו צוהערן פון הימל, און פאַרגעבן די זינד פון דיין פאָלק ישׂראל, און זיי אומקערן אויף דער ערד וואָס דו האָסט געגעבן זיי און זייערע עלטערן.

26 אַז דער הימל וועט זיין פאַרשלאָסן, און עס וועט ניט זיין קיין רעגן, ווייל זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און זיי וועלן מתפלל זיין אַקעגן דעמדאָזיקן אָרט, און וועלן באַקענען דיין נאָמען, זיך אומקערן פון זייערע זינד, ווען דו האָסט זיי געפייניקט, 27 זאָלסט דו צוהערן אין הימל, און פאַרגעבן די זינד פון דיינע קנעכט און דיין פאָלק ישׂראל, ווען דו וועסט זיי האָבן אָנגעוויזן אויף דעם גוטן וועג וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין; און זאָלסט געבן רעגן אין דיין לאַנד, וואָס דו האָסט געגעבן דיין פאָלק פאַר אַ נחלה.

28 אַז עס וועט זיין אַ הונגער אין לאַנד, אַז עס וועט זיין מגפה, אַז עס וועט זיין אַ קאָרנבראַנד אָדער אַ וועל־קעניש, אַ היישעריק אָדער אַ גראָזפרעסער; אַז זיינע פיינט וועלן אים באַלעגערן אין דעם לאַנד פון זיינע שטעט: וואָס נאָר פאַר אַ פּלאָג און וואָס נאָר פאַר אַ קראַנקשאַפט; 29 וואָס נאָר פאַר אַ תפילה, וואָס נאָר פאַר אַ בקשה, עס וועט זיין ביי עמיצן איינעם, אָדער ביי דיין גאַנצן פאָלק ישׂראל, ווען איטלעכער פון זיי שפירט זיין פּלאָג און זיין ווייטאָק, און ער שפּרייט אויס זיינע הענט צו דעמדאָזיקן הויז, 30 זאָלסט דו צוהערן פון הימל, דעם אָרט פון דיין וווינונג, און זאָלסט פאַרגעבן, און געבן איטלעכן לויט זיינע וועגן, אַזוי ווי דו ווייסט זיין האַרץ—וואָרום דו אַליין ווייסט דאָס האַרץ פון די מענטשנקינדער— 31 כדי זיי זאָלן מורא האָבן פאַר דיר, צו גיין אין דיינע וועגן אַלע טעג

וואָס זיי לעבן אויף דער ערד, וואָס דו האָסט געגעבן אונדזערע עלטערן.

[32] און אויך צו דעם פרעמדן וואָס איז ניט פון דיין פאָלק ישראל, אַז ער וועט קומען פון אַ ווייטן לאַנד פון וועגן דיין גרויסן נאָמען, און דיין שטאַרקער האַנט, און דיין אויסגעשטרעקטן אָרעם, אַז זיי וועלן קומען און וועלן מתפלל זיין אַקעגן דעמדאָזיקן הויז, [33] זאָלסט דו צוהערן פון הימל, פון דעם אָרט פון דיין וווינונג, און זאָלסט טאָן אַלץ אום וואָס דער פרעמדער וועט רופן צו דיר; כדי אַלע פעלקער פון דער ערד זאָלן דערקענען דיין נאָמען, און מורא האָבן פאַר דיר, אַזוי ווי דיין פאָלק ישראל, און וויסן אַז דיין נאָמען ווערט גערופן אויף דעמדאָזיקן הויז וואָס איך האָב געבויט.

[34] אַז דיין פאָלק וועט אַרויסגיין אויף מלחמה אַקעגן זיינע פיינט, אויף דעם וועג וואָס דו וועסט זיי שיקן, און זיי וועלן מתפלל זיין צו דיר אַקעגן דערדאָזיקער שטאָט וואָס דו האָסט זי אויסדערוויילט, און דעם הויז וואָס איך האָב געבויט צו דיין נאָמען, [35] זאָלסטו צוהערן פון הימל זייער תפילה און זייער בקשה, און טאָן זייער רעכט.

[36] אַז זיי וועלן זינדיקן צו דיר — וואָרום עס איז ניטאָ אַ מענטש וואָס זאָל ניט זינדיקן — און דו וועסט צערענען אויף זיי, און זיי איבערגעבן פאַרן פיינט, און זייערע פאַרגערס וועלן זיי נעמען געפאַנגען אין אַ ווייטן אָדער נאָענטן לאַנד, [37] און זיי וועלן זיך נעמען צום האַרצן אין דעם לאַנד וואָס זיי זיינען גענומען געוואָרן געפאַנגען אַהין, און זיי וועלן תשובה טאָן, און וועלן בעטן צו דיר אין לאַנד פון זייער געפאַנגענשאַפט, אַזוי צו זאָגן: מיר האָבן געזינדיקט, מיר האָבן פאַרבראָכן, מיר האָבן געטאָן שלעכטס; [38] און זיי וועלן זיך אומקערן צו דיר מיט זייער גאַנצן האַרצן, און מיט זייער גאַנצער זעל, אין דעם לאַנד פון זייער געפאַנגענשאַפט וווהין מע האָט זיי גענומען געפאַנגען, און זיי וועלן מתפלל זיין אַקעגן זייער לאַנד, וואָס דו האָסט געגעבן זייערע עלטערן, און דער שטאָט וואָס דו האָסט אויסדערוויילט, און אַקעגן דעם הויז וואָס איך האָב געבויט צו דיין נאָמען, [39] זאָלסט דו צוהערן פון הימל, פון דעם אָרט פון דיין וווינונג, זייער תפילה און זייערע בקשות, און טאָן זייער רעכט; און זאָלסט פאַרגעבן דיין פאָלק וואָס זיי האָבן צו דיר געזינדיקט.

[40] אַצונד, מיין גאָט, זאָלן, איך בעט דיך, דיינע אויגן זיין אָפן, און דיינע אויערן פאַרנעמיק צו דער תפילה פון דעמדאָזיקן אָרט.

[41] און אַצונד, שטיי אויף, גאָט דו האַר, צו דיין רואונג,
דו און דער אָרון פון דיין שטאַרקייט;
דיינע כהנים, גאָט דו האַר, זאָלן זיך אָנקליידן מיט הילף,
און דיינע פרומע זאָלן זיך פרייען מיט גוטס.
[42] גאָט דו האַר, שטויס ניט אָפּ דעם פנים פון דיין געזאַלבטן,
געדענק די חסדים פון דיין קנעכט דודן.

ז [1] און ווי שלמה האָט געענדיקט מתפלל זיין, אַזוי האָט אַראָפּגענידערט אַ פייער פון הימל, און האָט פאַרצערט

לב פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃ וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי
אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא ׀ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן
שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָאוּ וְהִתְפַּלְלוּ
לג אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתֶּךָ
וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּ כָל־
עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שְׁמֶךָ וּלְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃
לד כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אוֹיְבָיו בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ
לה בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם
לו אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ כִּי יֶחֶטְאוּ־
לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ בָם וּנְתַתָּם לִפְנֵי
אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה׃
לז וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לְבָבָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם וְשָׁבוּ ׀ וְהִתְחַנְּנוּ
לח אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם לֵאמֹר חָטָאנוּ הֶעֱוִינוּ וְרָשָׁעְנוּ׃ וְשָׁבוּ
אֵלֶיךָ בְּכָל־לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם אֲשֶׁר־שָׁבוּ
אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר־נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם וְהָעִיר
לט אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ מִן־
הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתְּךָ אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנֹּתֵיהֶם וְעָשִׂיתָ
מ מִשְׁפָּטָם וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ׃ עַתָּה אֱלֹהַי
יְהִיוּ־נָא עֵינֶיךָ פְּתֻחוֹת וְאָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת הַמָּקוֹם
מא הַזֶּה׃ וְעַתָּה קוּמָה יְהוָה אֱלֹהִים לְנוּחֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ
כֹּהֲנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ תְשׁוּעָה וַחֲסִידֶיךָ יִשְׂמְחוּ
מב בַטּוֹב׃ יְהוָה אֱלֹהִים אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ זָכְרָה לְחַסְדֵי
דָּוִיד עַבְדֶּךָ׃

ז

א וּכְכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יָרְדָה מֵהַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל

ו, מב׳ ס״א ידי

הָעֹלָה וְהַזְּבָחִים וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַבָּיִת׃ וְלֹא יָכְלוּ ב
הַכֹּהֲנִים לָבוֹא אֶל־בֵּית יְהוָה כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־
בֵּית יְהוָה׃ וְכֹל ׀ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֹאִים בְּרֶדֶת הָאֵשׁ וּכְבוֹד ג
יְהוָה עַל־הַבָּיִת וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה עַל־הָרִצְפָה
וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְהַמֶּלֶךְ ד
וְכָל־הָעָם זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּזְבַּח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה ה
אֶת־זֶבַח הַבָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים
אָלֶף וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם׃ וְהַכֹּהֲנִים ו
עַל־מִשְׁמְרוֹתָם עֹמְדִים וְהַלְוִיִּם בִּכְלֵי שִׁיר־יְהוָה אֲשֶׁר
עָשָׂה דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְהֹדוֹת לַיהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ בְּהַלֵּל
דָּוִיד בְּיָדָם וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים נֶגְדָּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל
עֹמְדִים׃ וַיְקַדֵּשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי ז
בֵית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם הָעֹלוֹת וְאֵת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים
כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לֹא יָכוֹל לְהָכִיל
אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַחֲלָבִים׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה ח
אֶת־הֶחָג בָּעֵת הַהִיא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל
גָּדוֹל מְאֹד מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ בַּיּוֹם ט
הַשְּׁמִינִי עֲצָרֶת כִּי ׀ חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ עָשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים
וְהֶחָג שִׁבְעַת יָמִים׃ וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה לַחֹדֶשׁ י
הַשְּׁבִיעִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב
עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִיד וְלִשְׁלֹמֹה וּלְיִשְׂרָאֵל
עַמּוֹ׃ וַיְכַל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת יא
כָּל־הַבָּא עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ
הִצְלִיחַ׃ וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ יב
שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ וּבָחַרְתִּי בַּמָּקוֹם הַזֶּה לִי לְבֵית זָבַח׃
הֵן אֶעְצֹר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהֵן־אֲצַוֶּה עַל־חָגָב יג
לֶאֱכוֹל הָאָרֶץ וְאִם־אֲשַׁלַּח דֶּבֶר בְּעַמִּי׃ וְיִכָּנְעוּ עַמִּי אֲשֶׁר יד

ה׳ נ״א זָבַח   ו׳ יתיר צ׳

דאָס בראַנדאָפּפער און די שלאַכטאָפּפער, און די פּראַכט פון גאָט האָט אָנגעפילט דאָס הויז. 2 און די כֹּהנים האָבן ניט געקענט אַרײַנגײן אין הויז פון גאָט, װײַל די פּראַכט פון גאָט האָט אָנגעפילט דאָס הויז פון גאָט. 3 און אַלע קינדער פון ישׂראל האָבן געזען װי דאָס פײַער האָט אַראָפּגענידערט, און די פּראַכט פון גאָט איז געװען איבערן הויז, און זײ האָבן געקניט מיטן פּנים צו דער ערד אויף דער פּלאַסטערונג, און זײ האָבן זיך געבוקט, און האָבן געלויבט גאָט: „װאָרום ער איז גוט, װאָרום אויף אײביק איז זײַן חסד".

4 און דער מלך און דאָס גאַנצע פאָלק האָבן גע־שלאַכט שלאַכטאָפּפער פאַר גאָט. 5 און דער מלך שלמה האָט געשלאַכט אַ שלאַכטאָפּפערונג פון צװײ און צװאַנציק טויזנט רינדער, און הונדערט און צװאַנציק טויזנט שאָף. אַזױ האָט דער מלך און דאָס גאַנצע פאָלק באַנײַט דאָס הויז פון גאָט.

6 און די כֹּהנים זײַנען געשטאַנען אויף זײערע װאַכן, און די לוִיִים מיט כּלי־זֶמֶר פאַר דעם געזאַנג פון גאָט, װאָס דוד המלך האָט געמאַכט אויף צו געבן אַ דאַנק צו גאָט, װײַל אויף אײביק איז זײַן חסד, מיט אַ לויבונג פון דודן, דורך זײער האַנט; און די כֹּהנים האָבן געטרומײטערט אַקעגן זײ; און גאַנץ ישׂראל זײַנען געשטאַנען.

7 און שלמה האָט געהײליקט דעם מיטן פון הויף װאָס פאַר גאָטס הויז; װײַל ער האָט דאָרטן געמאַכט די בראַנדאָפּפער און דאָס פעטס פון די פרידאָפּפער; װאָרום דער קופּערנער מזבח װאָס שלמה האָט געמאַכט, האָט ניט געקענט אַרויפנעמען די בראַנדאָפּפער און די שפּײַזאָפּפער, און דאָס פעטס.

8 און שלמה האָט געמאַכט דעם יָום־טוב אין יענער צײַט זיבן טעג, און גאַנץ ישׂראל מיט אים, אַ זײער גרויסע אײַנזאַמלונג, פון װו מע קומט קײן חֲמָת ביז דעם טײַך פון מִצרַיִם. 9 און אויפן אַכטן טאָג האָבן זײ געמאַכט אַ הײליקע אײַנזאַמלונג; װאָרום זיבן טעג האָבן זײ געמאַכט די באַנײַאונג פון מזבח, און דער יָום־טוב איז געװען זיבן טעג. 10 און אויפן דרײ און צװאַנציקסטן טאָג אין זיבעטן חודש האָט ער אַװעקגעשיקט דאָס פאָלק צו זײערע געצעלטן פרײלעך און מיט אַן אויפגעראַמטן האַרצן איבער דעם גוטס װאָס גאָט האָט געטאָן צו דודן, און צו שלמהן, און צו זײַן פאָלק ישׂראל.

11 אַזױ האָט שלמה פאַרענדיקט דאָס הויז פון גאָט, און דאָס הויז פון מלך; און אַלץ װאָס איז געקומען שלמהן אויפן האַרצן צו מאַכן אין הויז פון גאָט, אָדער אין זײַן הויז, האָט ער דורכגעפירט.

12 און גאָט האָט זיך באַװיזן צו שלמהן בײַ נאַכט, און האָט צו אים געזאָגט: איך האָב צוגעהערט דײַן תּפילה, און איך האָב אויסדערװײלט דעמדאָזיקן אָרט פאַר מיר, פאַר אַ הויז פון אָפּפערונג. 13 אַז איך װעל פאַרשליסן דעם הימל, און עס װעט ניט זײַן קײן רעגן, אָדער אַז איך װעל באַפעלן דעם הײשעריק צו פאַרצערן דאָס לאַנד, אָדער אויב איך װעל שיקן אַ מגפה צװישן מײַן פאָלק, 14 און מײַן פאָלק װאָס מײַן נאָמען װערט גערופן אויף אים, װעט װערן

נִקְרָא־שְׁמִי עֲלֵיהֶם וְיִתְפַּלְלוּ וִיבַקְשׁוּ פָנַי וְיָשֻׁבוּ מִדַּרְכֵיהֶם
הָרָעִים וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא
טו אֶת־אַרְצָם׃ עַתָּה עֵינַי יִהְיוּ פְתֻחוֹת וְאָזְנַי קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת
טז הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה בָּחַרְתִּי וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה
לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־
יז הַיָּמִים׃ וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד אָבִיךָ
וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ וְחֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמוֹר׃
יח וַהֲקִימוֹתִי אֵת כִּסֵּא מַלְכוּתֶךָ כַּאֲשֶׁר כָּרַתִּי לְדָוִיד אָבִיךָ
יט לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְאִם־תְּשׁוּבוּן
אַתֶּם וַעֲזַבְתֶּם חֻקּוֹתַי וּמִצְוֹתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וַהֲלַכְתֶּם
כ וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וּנְתַשְׁתִּים
מֵעַל אַדְמָתִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר
הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי אַשְׁלִיךְ מֵעַל פָּנָי וְאֶתְּנֶנּוּ לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה
כא בְּכָל־הָעַמִּים׃ וְהַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר הָיָה עֶלְיוֹן לְכָל־עֹבֵר
עָלָיו יִשֹּׁם וְאָמַר בַּמֶּה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת
כב וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי
אֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בֵּאלֹהִים
אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֵת
כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת׃

ח

א וַיְהִי מִקֵּץ ׀ עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה
ב וְאֶת־בֵּיתוֹ׃ וְהֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן חוּרָם לִשְׁלֹמֹה בָּנָה
ג שְׁלֹמֹה אֹתָם וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה
ד חֲמָת צוֹבָה וַיֶּחֱזַק עָלֶיהָ׃ וַיִּבֶן אֶת־תַּדְמֹר בַּמִּדְבָּר וְאֵת
ה כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בַּחֲמָת׃ וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חוֹרוֹן
הָעֶלְיוֹן וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן עָרֵי מָצוֹר חוֹמוֹת דְּלָתַיִם
ו וּבְרִיחַ׃ וְאֶת־בַּעֲלָת וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ
לִשְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת ׀

אונטערטעניק, און זיי וועלן מתפלל זיין און בעטן פֿאַר מיר, און וועלן זיך אומקערן פֿון זייערע שלעכטע וועגן, וועל איך צוהערן פֿון הימל, און וועל פֿאַרגעבן זייער זינד, און וועל אויפֿריכטן זייער לאַנד. [15] אַצונד וועלן מיינע אויגן זיין אָפֿן, און מיינע אויערן פֿאַרנעמיק, צו דער תפילה פֿון דעמדאָזיקן הויז. [16] און אַצונד האָב איך אויסדערוויילט און האָב געהייליקט דאָסדאָזיקע הויז, אַז מיין נאָמען זאָל דאָרטן זיין אויף אייביק, און מיינע אויגן און מיין האַרץ וועלן דאָרטן זיין אַלע טעג. [17] און דו, אויב דו וועסט גיין פֿאַר מיר, אַזוי ווי דיין פֿאָטער דוד איז געגאַנגען, צו טאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן, און מיינע חוקים און מיינע געזעצן וועסטו היטן, [18] וועל איך אויפֿשטעלן דעם טראָן פֿון דיין מלוכה, אַזוי ווי איך האָב געשלאָסן אַ בונד מיט דיין פֿאָטער דוִדן, אַזוי צו זאָגן: עס וועט דיר ניט פֿאַרשניטן ווערן אַ מאַן וואָס געוועלטיקט אין ישׂראל. [19] אויב אָבער איר וועט זיך אָפּקערן, און איר וועט פֿאַרלאָזן מיינע חוקים און מיינע געזעצן וואָס איך האָב געלייגט פֿאַר אייך, און איר וועט גיין און וועט דינען פֿרעמדע געטער, און וועט זיך בוקן צו זיי, [20] וועל איך זיי אויסרייסן פֿון מיין ערד וואָס איך האָב זיי געגעבן, און דאָסדאָזיקע הויז וואָס איך האָב געהייליקט צו מיין נאָמען, וועל איך אַוועקוואַרפֿן פֿון מיין פּנים, און איך וועל עס מאַכן פֿאַר אַ שפּריכוואָרט און פֿאַר אַ געשפּעט צווישן אַלע פֿעלקער. [21] און דאָסדאָזיקע הויז וואָס איז געווען דערהויבן, וועט איטלעכער וואָס גייט אים פֿאַרביי זיך דערשרעקן; און אַז ער וועט זאָגן: פֿאַרוואָס האָט גאָט אַזוי געטאָן צו דעמדאָזיקן לאַנד, און צו דעמדאָזיקן הויז? [22] וועט מען זאָגן: דערפֿאַר וואָס זיי האָבן פֿאַרלאָזן יהוה דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן, וואָס האָט זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם, און זיי האָבן זיך געהאַלטן אָן פֿרעמדע געטער, און זיך געבוקט צו זיי און זיי געדינט; דרום האָט ער געבראַכט אויף זיי אַל־דאָסדאָזיקע בייז.

ח [1] און עס איז געווען צום סוף פֿון צוואַנציק יאָר וואָס שלמה האָט געבויט דאָס הויז פֿון גאָט, און זיין הויז, [2] און די שטעט וואָס חוּרָם האָט געגעבן שלמהן, זיי האָט שלמה געהאַט פֿאַרבויט, און דאָרטן באַזעצט די קינדער פֿון ישׂראל, [3] איז שלמה געגאַנגען קיין חֲמַת־צוֹבָה, און איז זי ביַיגעקומען. [4] און ער האָט געבויט תַּדמוֹר אין דער מדבר, און אַלע שפּייכלערשטעט וואָס ער האָט געבויט אין חֲמָת. [5] און ער האָט אָפּגעבויט די אויבערשטע בֵּית־חוֹרוֹן און די אונטערשטע בֵּית־חוֹרוֹן, פֿעסטונגשטעט מיט מויערן, טירן, און ריגלען; [6] און בַּעֲלָת, און אַלע שפּייכלערשטעט וואָס שלמה האָט געהאַט, און אַלע שטעט פֿאַר רייטוועגן, און שטעט פֿאַר רייטער, און יעטוועדער

כָּל־חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַםִ וּבַלְּבָנוֹן
ז וּבְכֹל אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי
ח וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ מִן־
בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כִלּוּם בְּנֵי
ט יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמִן־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה לַעֲבָדִים לִמְלַאכְתּוֹ כִּי־
הֵמָּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה וְשָׂרֵי שָׁלִישָׁיו וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃
י וְאֵלֶּה שָׂרֵי הַנְּצִיבִים אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם
יא הָרֹדִים בָּעָם׃ וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה מֵעִיר דָּוִיד
לַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ כִּי אָמַר לֹא־תֵשֵׁב אִשָּׁה לִי בְּבֵית
דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר־בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן
יב יְהוָה׃ אָז הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה עֹלוֹת לַיהוָה עַל מִזְבַּח
יג יְהוָה אֲשֶׁר בָּנָה לִפְנֵי הָאוּלָם׃ וּבִדְבַר־יוֹם בְּיוֹם לְהַעֲלוֹת
כְּמִצְוַת מֹשֶׁה לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדוֹת שָׁלוֹשׁ
פְּעָמִים בַּשָּׁנָה בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת׃
יד וַיַּעֲמֵד כְּמִשְׁפַּט דָּוִיד־אָבִיו אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים עַל־
עֲבֹדָתָם וְהַלְוִיִּם עַל־מִשְׁמְרוֹתָם לְהַלֵּל וּלְשָׁרֵת נֶגֶד הַכֹּהֲנִים
לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ וְהַשּׁוֹעֲרִים בְּמַחְלְקוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר
טו כִּי כֵן מִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים׃ וְלֹא סָרוּ מִצְוַת הַמֶּלֶךְ
טז עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־דָּבָר וְלָאֹצָרוֹת׃ וַתִּכֹּן כָּל־
מְלֶאכֶת שְׁלֹמֹה עַד־הַיּוֹם מוּסַד בֵּית־יְהוָה וְעַד־כְּלֹתוֹ
יז שָׁלֵם בֵּית יְהוָה׃ אָז הָלַךְ שְׁלֹמֹה לְעֶצְיוֹן־גֶּבֶר וְאֶל־
יח אֵילוֹת עַל־שְׂפַת הַיָּם בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיִּשְׁלַח־לוֹ חוּרָם
בְּיַד־עֲבָדָיו אֳנִיּוֹת וַעֲבָדִים יוֹדְעֵי יָם וַיָּבֹאוּ עִם־עַבְדֵי
שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים כִּכַּר
זָהָב וַיָּבִיאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃

ו׳ יתיר י יג׳ בס״א לשבתות ולחדשים ולמועדות ׳לוש ׳מים ׳נה
יח׳ יתיר י

געלוסט וואָס שלמה האָט געגלוסט צו בויען אין ירושלים, און אויפן לבנון, און אין גאַנצן לאַנד פון זיין ממשלה.

[7] דאָס גאַנצע פאָלק וואָס איז געבליבן פון דעם חתי, און דעם אמורי, און דעם פרזי, און דעם חוי, און דעם יבוסי, וואָס זיי זיינען ניט פון ישראל — [8] פון זייערע קינדער וואָס זיינען געבליבן נאָך זיי אין לאַנד, וואָס די קינדער פון ישראל האָבן זיי ניט פאַרלענדט — זיי האָט שלמה גענומען פאַר צינזקנעכט ביז אויף היינטיקן טאָג. [9] אָבער פון די קינדער פון ישראל האָט שלמה ניט געמאַכט פאַר קנעכט פאַר זיין אַרבעט; נאָר זיי זיינען געווען די מלחמה־לייט, און זיינע אויבערעלצטע, און די האַרן איבער זיינע רייטוועגן און זיינע רייטער.

[10] און דאָס זיינען געווען די הויפּטגעשטעלטע וואָס דער מלך שלמה האָט געהאַט: צוויי הונדערט און פופציק וואָס האָבן געוועלטיקט איבער דעם פאָלק.

[11] און פרעהס טאָכטער האָט שלמה אַרויפגעבראַכט פון דודס־שטאָט אין דעם הויז וואָס ער האָט פאַר איר געבויט, וואָרום ער האָט געזאָגט: מיינע אַ ווייב זאָל ניט וואוינען אין דעם הויז פון דוד דעם מלך פון ישראל, וואָרום די [ערטער] זיינען הייליק, ווייל צו זיי איז געקומען דער אָרון פון גאָט.

[12] דעמאָלט האָט שלמה אויפגעבראַכט בראַנד־אָפּפער צו גאָט אויף דעם מזבח פון גאָט וואָס ער האָט געבויט פאַר דעם פאָדערהויז, [13] אַזוי ווי מע דאַרף אויפ־ברענגען טאָגטעגלעך לויט דעם געבאָט פון משהן, אין די שבתים, און אום ראש־חודש, און אין די יום־טובים, דריי מאָל אין יאָר, אין דעם יום־טוב פון מצות, און אין דעם יום־טוב פון שבועות, און אין דעם יום־טוב פון סוכות. [14] און ער האָט געשטעלט, לויט דעם געזעץ פון זיין פאָטער דודן, די אָפּטיילונגען פון די כהנים אויף זייער דינסט, און די לויים אויף זייערע וואַכן, אויף צו לויבן און צו טאָן דעם דינסט לעבן די כהנים, לויט דעם טאָגטעגלעכן באַדאַרף; און די טויערלייט לויט זייערע אָפּטיילונגען ביי איטלעכן טויער, וואָרום אַזוי איז געווען דער באַפעל פון דוד דעם געטלעכן מאַן. [15] און מע האָט זיך ניט אָפּגע־קערט פון דעם מלכס באַפעל צו די כהנים און די לויים וועגן יעטוועדער זאַך, און וועגן די שאַצן.

[16] אַזוי איז צו שטאַנד געקומען שלמהס גאַנצע אַרבעט פון דעם טאָג וואָס דער גרונטפעסט איז געלייגט גע־וואָרן פאַר גאָטס הויז, און ביז ער האָט אין גאַנצן פאַרענדיקט דאָס הויז פון גאָט.

[17] דעמאָלט איז שלמה געגאַנגען קיין עציון־גבר און קיין אילות אויפן ברעג ים אין לאַנד אדום. [18] און חורם האָט אים געשיקט דורך דער האַנט פון זיינע קנעכט שיפן, און קנעכט וואָס קענען דעם ים, און זיי זיינען געקומען מיט שלמהס קנעכט קיין אופיר, און האָבן גענומען פון דאָרטן פיר הונדערט און פופציק צענטנער גאָלד, און גע־בראַכט צום מלך שלמה.

ט

א וּמַלְכַּת־שְׁבָא שָׁמְעָה אֶת־שֵׁמַע שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לְנַסּוֹת
אֶת־שְׁלֹמֹה בְחִידוֹת בִּירוּשָׁלִַם בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד וּגְמַלִּים
נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב לָרֹב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבוֹא אֶל־שְׁלֹמֹה
ב וַתְּדַבֵּר עִמּוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבָהּ׃ וַיַּגֶּד־לָהּ
שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ וְלֹא־נֶעְלַם דָּבָר מִשְּׁלֹמֹה אֲשֶׁר
ג לֹא הִגִּיד לָהּ׃ וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֵת חָכְמַת שְׁלֹמֹה
ד וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד
מְשָׁרְתָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וּמַשְׁקָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וַעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר
ה יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה עוֹד בָּהּ רוּחַ׃ וַתֹּאמֶר אֶל־
הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ
ו וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃ וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי לְדִבְרֵיהֶם עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי
וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא הֻגַּד־לִי חֲצִי מַרְבִּית חָכְמָתֶךָ
ז יָסַפְתָּ עַל־הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃ אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ וְאַשְׁרֵי
עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד וְשֹׁמְעִים אֶת־חָכְמָתֶךָ׃
ח יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־
כִּסְאוֹ לְמֶלֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּאַהֲבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל
לְהַעֲמִידוֹ לְעוֹלָם וַיִּתֶּנְךָ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט
ט וּצְדָקָה׃ וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים
לָרֹב מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וְלֹא הָיָה כַּבֹּשֶׂם הַהוּא אֲשֶׁר
י נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וְגַם עַבְדֵי חִירָם
וְעַבְדֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיאוּ עֲצֵי
יא אַלְגּוּמִּים וְאֶבֶן יְקָרָה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְגּוּמִּים
מְסִלּוֹת לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים
יב וְלֹא־נִרְאוּ כָהֵם לְפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאָלָה מִלְּבַד
אֲשֶׁר־הֵבִיאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתַּהֲפֹךְ וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא

י׳ חורם קרי   יא׳ דגש אחר שרק

ט 1 און די מלכה פון שבא האָט געהערט די הערונג פון שלמהן, און זי איז געקומען צו פרווון שלמהן מיט רעטענישן, קיין ירושלים, מיט זייער אַ גרויסער מחנה, און קעמלען אָנגעלאָדן מיט בשמים און גאָלד לרוב, און טייער געשטיין. און זי איז געקומען צו שלמהן, און האָט גערעדט צו אים וועגן אַלץ וואָס איז געווען ביי איר אין האַרצן. 2 און שלמה האָט איר געזאָגט אַלע אירע זאַכן, און ניט געווען אַ זאַך פאַרהוילן פון שלמהן, וואָס ער זאָל איר ניט זאָגן. 3 און די מלכה פון שבא האָט געזען די חכמה פון שלמהן, און דאָס הויז וואָס ער האָט געבויט, 4 און דאָס עסן פון זיין טיש, און דאָס זיצן פון זיינע הויפ־דינער, און דאָס שטיין פון זיינע משרתים מיט זייערע מלבושים, און זיינע טראַנקמיינסטערס מיט זייערע מלבושים, און זיין אַרויפגאַנג וואָס ער פלעגט אַרויפגיין צו גאָטס הויז, און אין איר איז מער ניט געבליבן קיין אָטעם. 5 און זי האָט געזאָגט צום מלך: אמת איז דער קלאַנג וואָס איך האָב געהערט אין מיין לאַנד וועגן דיינע פירונגען און וועגן דיין חכמה. 6 און איך האָב ניט גע־גלויבט זייערע ווערטער, ביז איך בין געקומען, און מיינע אויגן האָבן געזען; ערשט מיר איז צומאָל אַ העלפט ניט דערציילט געוואָרן פון דיין גרויס חכמה; דו שטייגסט אַריבער די הערונג וואָס איך האָב געהערט. 7 ווויל צו דיינע לייט, און ווויל צו דידאָזיקע קנעכט דיינע וואָס שטייען פאַר דיר תמיד, און הערן דיין חכמה. 8 געלויבט איז יהוה דיין גאָט וואָס ער האָט דיך באַגערט דיך אַרויפ־צוזעצן אויף זיין טראָן פאַר אַ מלך פון יהוה דיין גאָט. ווייל דיין גאָט האָט ליב ישראל, כדי אים אויפצושטעלן אויף אייביק, דרום האָט ער דיך געמאַכט פאַר אַ מלך איבער זיי, צו טאָן רעכט און גערעכטיקייט.

9 און זי האָט געגעבן דעם מלך הונדערט און צוואַנציק צענטנער גאָלד, און בשמים זייער פיל, און טייער גע־שטיין; און קיינמאָל איז ניט געווען אַזעלכע בשמים ווי יענע וואָס די מלכה פון שבא האָט געגעבן שלמה המלך.

10 און אויך די קנעכט פון חורמען, און די קנעכט פון שלמהן, וואָס האָבן געבראַכט גאָלד פון אופיר, האָבן געבראַכט סאַנדאַלהאָלץ און טייערע שטיינער. 11 און דער מלך האָט געמאַכט פון דעם סאַנדאַלהאָלץ שטעגן פאַר דעם הויז פון גאָט, און פאַר דעם הויז פון מלך, און האַרפן און גיטאַרן פאַר די זינגערס; און אַזוי־וואָס איז ניט גע־זען געוואָרן פריער אין לאַנד יהודה.

12 און שלמה המלך האָט געגעבן דער מלכה פון שבא אַלע אירע באַגערן וואָס זי האָט פאַרלאַנגט, אַחוץ פאַר דעם וואָס זי האָט געבראַכט דעם מלך. און זי האָט זיך אומגעקערט, און איז אַוועקגעגאַנגען אין איר לאַנד, זי מיט אירע קנעכט.

יג וַעֲבָדֶֽיהָ׃ וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה
יד בְּשָׁנָה אֶחָת שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ כִּכְּרֵי זָהָֽב׃ לְבַד
מֵֽאַנְשֵׁי הַתָּרִים וְהַסֹּחֲרִים מְבִיאִים וְכָל־מַלְכֵי עֲרַב וּפַחוֹת
טו הָאָרֶץ מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹֽה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
מָאתַיִם צִנָּה זָהָב שָׁחוּט שֵׁשׁ מֵאוֹת זָהָב שָׁחוּט יַעֲלֶה
טז עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָֽת׃ וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ בְּבֵית
יז יַעַר הַלְּבָנֽוֹן׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב
יח טָהֽוֹר׃ וְשֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא וְכֶבֶשׁ בַּזָּהָב לַכִּסֵּא מָאֳחָזִים
וְיָדוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה עַל־מְקוֹם הַשָּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים
יט אֵצֶל הַיָּדֽוֹת׃ וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת עֹמְדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ
כ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־מַמְלָכָֽה׃ וְכֹל
כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל כְּלֵי בֵית־יַעַר הַלְּבָנוֹן
כא זָהָב סָגוּר אֵין כֶּסֶף נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאֽוּמָה׃ כִּֽי־
אֳנִיּוֹת לַמֶּלֶךְ הֹלְכוֹת תַּרְשִׁישׁ עִם עַבְדֵי חוּרָם אַחַת
לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹאנָה ׀ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ נֹשְׂאוֹת זָהָב וָכֶסֶף
כב שֶׁנְהַבִּים וְקוֹפִים וְתוּכִּיִּֽים׃ וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכֹּל
כג מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וְחָכְמָֽה׃ וְכֹל מַלְכֵי הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים
אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן הָאֱלֹהִים
כד בְּלִבּֽוֹ׃ וְהֵם מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב
וּשְׂלָמוֹת נֵשֶׁק וּבְשָׂמִים סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר־שָׁנָה בְּשָׁנָֽה׃
כה וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה אַרְבַּעַת אֲלָפִים אֻרְיוֹת סוּסִים
וּמַרְכָּבוֹת וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב
כו וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָֽם׃ וַיְהִי מוֹשֵׁל בְּכָל־הַמְּלָכִים מִן־
כז הַנָּהָר וְעַד־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד גְּבוּל מִצְרָֽיִם׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ
אֶת־הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֵת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים
כח אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹֽב׃ וּמוֹצִיאִים סוּסִים מִמִּצְרַיִם לִשְׁלֹמֹה

כ׳ ס״א וְכָל־ כא׳ שוק עם הדגש

[13] און די וואָג פון דעם גאָלד וואָס איז אַרײַנגעקומען שלמהן אין איין יאָר, איז געווען זעקס הונדערט און זעקס און זעכציק צענטנער גאָלד, [14] אַחוץ וואָס די אַרומפאָרער און די סוחרים האָבן געבראַכט; און אַלע מלכים פון אַראַביע, און די לאַנדפירשטן האָבן שלמהן געבראַכט גאָלד און זילבער.

[15] און שלמה המלך האָט געמאַכט צוויי הונדערט פאַנצערס פון געשלאָגענעם גאָלד; זעקס הונדערט שֶקל געשלאָגענע גאָלד איז אַוועק אויף איין פאַנצער. [16] און דריי הונדערט שילדן פון געשלאָגענעם גאָלד; דריי הונדערט גאָלדשטיק איז אַוועק אויף איין שילד. און דער מלך האָט זיי אַרײַנגעשטעלט אין דעם הויז פון לבָנוֹן וואַלד.

[17] און דער מלך האָט געמאַכט אַ גרויסן טראָן פון עלפנביין, און האָט אים איבערגעצויגן מיט ריינעם גאָלד. [18] און זעקס טרעפּ זיינען געווען צום טראָן, און אַ גילדערן פוסבענקל, באַפעסטיקט צום טראָן; און הענטלעך זיינען געווען אויף ביידע זייטן פון דעם אָרט צום זיצן, און צוויי לייבן זיינען געשטאַנען ביי די הענטלעך. [19] און צוועלף לייבן זיינען דאָרטן געשטאַנען אויף די זעקס טרעפּ, פון דער זייט און פון דער אַנדער זייט. אַזוי־וואָס איז ניט געמאַכט געוואָרן אין קיין קיניגרייך.

[20] און אַלע טרינק־כלים פון שלמה המלך זיינען געווען פון גאָלד, און אַלע כלים פון דעם הויז פון לבָנוֹן וואַלד זיינען געווען פון עכטן גאָלד; זילבער האָט זיך אין די טעג פון שלמהן גערעכנט פאַר גאָרנישט. [21] וואָרום דער מלך האָט געהאַט שיפן וואָס זיינען געגאַנגען קיין תַּרשיש מיט די קנעכט פון חורָמען. איין מאָל אין דריי יאָר פלעגן די תַּרשיש־שיפן קומען אָנגעלאָדן מיט גאָלד און זילבער, עלפנביין, און מאַלפּעס, און פּאַווען.

[22] און שלמה המלך איז געווען גרעסער פון אַלע מלכים פון דער ערד אין עושר און חכמה. [23] און אַלע מלכים פון דער ערד האָבן געזוכט שלמהס פנים, כדי צו הערן זיין חכמה וואָס גאָט האָט אַרײַנגעגעבן אין זיין האַרצן. [24] און זיי האָבן געבראַכט איטלעכער זיין מתנה, זילבערנע כלים, און גילדערנע כלים, און קליידער, וואָפן, און בשמים, פערד און מוילאייזלען, יאָר אין יאָר.

[25] און שלמה האָט געהאַט פיר טויזנט שטאַלן פערד און רייטוועגן, און צוועלף טויזנט רייטער, און ער האָט זיי אַוועקגעשטעלט אין די שטעט פאַר רייטוועגן, און ביים מלך אין ירושָלַיִם.

[26] און ער האָט געוועלטיקט איבער אַלע מלכים, פון דעם טייך און ביזן לאַנד פלשתים, און ביז דעם געמאַרק פון מִצרַיִם. [27] און דער מלך האָט געמאַכט זילבער אין ירושָלַיִם אַזוי ווי די שטיינער, און צעדערן האָט ער געמאַכט אַזוי ווי די ווילדע פייגנביימער וואָס אין דער נידערונג, אין פילקייט. [28] און פערד האָט מען אַרויסגעבראַכט שלמהן פון מִצרַיִם און פון אַלע לענדער.

כט וּמִכָּל־הָאֲרָצוֹת׃ וּשְׁאָר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים
הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל־נְבוּאַת אֲחִיָּה
ל הַשִּׁילוֹנִי וּבַחֲזוֹת יֶעְדִּי הַחֹזֶה עַל־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ וַיִּמְלֹךְ
לא שְׁלֹמֹה בִירוּשָׁלִַם עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וַיִּשְׁכַּב
שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ רְחַבְעָם
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

י

א וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם שְׁכֶמָה כִּי שְׁכֶם בָּאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ
ב אֹתוֹ׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וְהוּא בְמִצְרַיִם אֲשֶׁר
ג בָּרַח מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וַיָּשָׁב יָרָבְעָם מִמִּצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלְחוּ
וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיְדַבְּרוּ אֶל־רְחַבְעָם
ד לֵאמֹר׃ אָבִיךָ הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ וְעַתָּה הָקֵל מֵעֲבוֹדַת
אָבִיךָ הַקָּשָׁה וּמֵעֻלּוֹ הַכָּבֵד אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃
ה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלֶךְ הָעָם׃
ו וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עֹמְדִים לִפְנֵי
שְׁלֹמֹה אָבִיו בִּהְיֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב
ז לָעָם־הַזֶּה דָּבָר׃ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם־תִּהְיֶה לְטוֹב
לְהָעָם הַזֶּה וּרְצִיתָם וְדִבַּרְתָּ אֲלֵהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ
ח לְךָ עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר
יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃
ט וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מָה אַתֶּם נוֹעָצִים וְנָשִׁיב דָּבָר אֶת־הָעָם
הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הָקֵל מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ
י עָלֵינוּ׃ וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה
תֹאמַר לָעָם אֲשֶׁר־דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־
עֻלֵּנוּ וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ כֹּה תֹּאמַר אֲלֵהֶם קָטָנִּי עָבָה
יא מִמָּתְנֵי אָבִי׃ וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד וַאֲנִי
אֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃

ט, כט' יעדו קרי

29 און די איבעריקע זאַכן וועגן שלמהן, די ערשטע
אַזוי ווי די לעצטע, זיי זיינען שוין באַשריבן אין די ווער־
טער פון נָתָן דעם נביא, און אין דער נבואה פון אַחִיָה פון
שילו, און אין דער זעאונג פון יֶעדו דעם זעער וועגן יָרָבעָם
דעם זון פון נבָטן.

30 און שלמה האָט געקיניגט אין ירושָלַיִם איבער
גאַנץ ישׂראל פערציק יאָר.

31 און שלמה האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן,
און מע האָט אים באַגראָבן אין דער שטאָט פון זיין פאָטער
דודן; און זיין זון רחַבעָם איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

י 1 און רחַבעָם איז געגאַנגען קיין שכֶם, וואָרום קיין
שכֶם זיינען געקומען גאַנץ ישׂראל אים צו מאַכן פאַר
אַ מלך.

2 און עס איז געווען, אַז יָרָבעָם דער זון פון נבָטן
האָט דאָס געהערט — וואָרום ער איז געווען אין מִצרַיִם,
וווהין ער איז אַנטלאָפן פון דעם מלך שלמה — האָט זיך
יָרָבעָם אומגעקערט פון מִצרַיִם. 3 און זיי האָבן געשיקט
און אים גערופן; און יָרָבעָם און גאַנץ ישׂראל זיינען גע־
קומען, און האָבן גערעדט צו רחַבעָמען, אַזוי צו זאָגן:
4 דיין פאָטער האָט שווער געמאַכט אונדזער יאָך, און
אַצונד פאַרגרינגער דעם האַרטן דינסט פון דיין פאָטער,
וואָס ער האָט אַרויפגעלייגט אויף אונדז, און מיר וועלן
דיר דינען. 5 האָט ער צו זיי געזאָגט: קומט ווידער צו מיר
אין דריי טעג אַרום. און דאָס פאָלק איז אַוועקגעגאַנגען.

6 האָט דער מלך רחַבעָם זיך געעצהט מיט די זקנים וואָס זיינען געשטאַנען פאַר זיין פאָטער שלמהן, ווען ער
האָט געלעבט, אַזוי צו זאָגן: ווי עצהט איר צו געבן אַן ענטפער דעמדאָזיקן פאָלק? 7 האָבן זיי צו אים גערעדט,
אַזוי צו זאָגן: אויב דו וועסט גיין מיט גוטן מיט דעמדאָזיקן פאָלק, און וועסט זיי באַווילִיקן, און וועסט רעדן צו זיי
גוטע רייד, וועלן זיי דיר זיין קנעכט אויף אַלע טעג.

8 אָבער ער האָט פאַרלאָזן די עצה פון די זקנים וואָס זיי האָבן אים געעצהט, און ער האָט זיך געעצהט מיט
די ייִנגלעך וואָס זיינען אויפגעוואַקסן מיט אים, וואָס זיינען געשטאַנען פאַר אים. 9 און ער האָט צו זיי געזאָגט: וואָס
עצהט איר, מיר זאָלן געבן אַן ענטפער דעמדאָזיקן פאָלק, וואָס האָט צו מיר גערעדט, אַזוי צו זאָגן: פאַרגרינגער
דעם יאָך וואָס דיין פאָטער האָט אַרויפגעלייגט אויף אונדז? 10 האָבן צו אים גערעדט די ייִנגלעך וואָס זיינען אויפ־
געוואַקסן מיט אים, אַזוי צו זאָגן: אַזוי זאָלסטו זאָגן צו דעם פאָלק וואָס האָט צו דיר גערעדט, אַזוי צו זאָגן: „דיין
פאָטער האָט שווער געמאַכט אונדזער יאָך, דרום פאַרגרינגער דו אונדז“ — אַזוי זאָלסטו זאָגן צו זיי: מיין מינדסטער
פינגער איז דיקער פון מיין פאָטערס לענדן. 11 און אַצונד, מיין פאָטער האָט אויף אייך אַרויפגעלאָדן אַ שווערן
יאָך, און איך וועל נאָך צולייגן צו אייער יאָך; מיין פאָטער האָט אייך געשטראָפט מיט ריטער, און איך — מיט דערנער.

יב וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־רְחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כַּאֲשֶׁר
יג דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי׃ וַיַּעֲנֵם הַמֶּלֶךְ
יד קָשָׁה וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֵת עֲצַת הַזְּקֵנִים׃ וַיְדַבֵּר
אֲלֵהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר * אַכְבִּיד אֶת־עֻלְּכֶם
וַאֲנִי אֹסִיף עָלָיו אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃
טו וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה נְסִבָּה מֵעִם הָאֱלֹהִים
לְמַעַן הָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֲחִיָּהוּ
טז הַשִּׁלוֹנִי אֶל־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־
שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁיבוּ הָעָם ׀ אֶת־הַמֶּלֶךְ ׀ לֵאמֹר מַה־
לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִיד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי אִישׁ לְאֹהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל
יז עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִיד וַיֵּלֶךְ כָּל־יִשְׂרָאֵל לְאֹהָלָיו׃ וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃
יח וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הֲדֹרָם אֲשֶׁר עַל־הַמַּס
וַיִּרְגְּמוּ־בוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ
יט לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל
בְּבֵית דָּוִיד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

יא

א וַיָּבֹא רְחַבְעָם יְרוּשָׁלִַם וַיַּקְהֵל אֶת־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן
מֵאָה וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִם־
ב יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה לִרְחַבְעָם׃ וַיְהִי
ג דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר׃ אֱמֹר
אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל
ד בִּיהוּדָה וּבִנְיָמִן לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא תַעֲלוּ וְלֹא
תִלָּחֲמוּ עִם־אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי מֵאִתִּי נִהְיָה
הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ מִלֶּכֶת אֶל־
ה יָרָבְעָם׃ וַיֵּשֶׁב רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלִָם וַיִּבֶן עָרִים לְמָצוֹר
ו בִּיהוּדָה׃ וַיִּבֶן אֶת־בֵּית־לֶחֶם וְאֶת־עֵיטָם וְאֶת־תְּקוֹעַ׃
ז ח וְאֶת־בֵּית־צוּר וְאֶת־שׂוֹכוֹ וְאֶת־עֲדֻלָּם׃ וְאֶת־גַּת וְאֶת־

י, יד׳ בס״א ,אבי הכ׳ טז׳ בס״א ׳אל ראו, ואינו אלא תקון.

[12] און יָרָבעָם און דאָס גאַנצע פאָלק זײַנען געקומען צו רחַבעָמען אויפן דריטן טאָג, אַזוי ווי דער מלך האָט געהייסן, אַזוי צו זאָגן: קומט ווידער צו מיר אויפן דריטן טאָג. [13] און דער מלך האָט זיי געענטפערט האַרט, און דער מלך רחַבעָם האָט פאַרלאָזן די עצה פון די זקנים. [14] און ער האָט צו זיי גערעדט אַזוי ווי די עצה פון די יִנגלעך, אַזוי צו זאָגן: מײַן פאָטער האָט שווער געמאַכט אײַער יאָך, און איך וועל נאָך צולייגן צו אים; מײַן פאָטער האָט אײַך געשטראָפט מיט ריטער, און איך—מיט דערנער.

[15] און דער מלך האָט זיך ניט צוגעהערט צום פאָלק, וואָרום דאָס איז געווען באַשערט פון גאָט, כּדי גאָט זאָל מקיים זײַן זײַן וואָרט, וואָס ער האָט גערעדט דורך אַחִיָהן פון שילו, צו יָרָבעָם דעם זון פון נבָטן.

[16] און ווי גאַנץ ישׂראל האָבן געזען, אַז דער מלך האָט זיך ניט צוגעהערט צו זיי, האָט דאָס גאַנצע פאָלק געענטפערט דעם מלך, אַזוי צו זאָגן:

מיר האָבן ניט קיין חלק אין דודן,
און קיין ירושה אין דעם זון פון יִשַין.
איטלעכער צו דײַנע געצעלטן, ישׂראל!
אַצונד קוק זיך אום אויף דײַן הויז, דוד!

און גאַנץ ישׂראל איז אַוועקגעגאַנגען צו זײַנע געצעלטן. [17] נאָר די קינדער פון ישׂראל וואָס זײַנען געזעסן אין די שטעט פון יהודה, איבער זיי איז געבליבן מלך רחַבעָם.

[18] און דער מלך רחַבעָם האָט אַרויסגעשיקט הֲדוֹרָמען וואָס איבער דעם צינז, און די קינדער פון ישׂראל האָבן אים פאַרוואָרפן מיט שטיינער, און ער איז געשטאָרבן. און דער מלך רחַבעָם האָט זיך געאײַלט אַרויפצוגיין אויף זײַן רײַטוואָגן, צו אַנטלויפן קיין ירושָלַיִם.

[19] און ישׂראל האָט ווידערשפעניקט אָן דעם הויז פון דוד ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

יא [1] און רחַבעָם איז געקומען קיין ירושָלַיִם, און ער האָט אײַנגעזאַמלט דאָס הויז פון יהודה און בנימין, הונדערט און אַכציק טויזנט געקליבענע קריגסלײַט, מלחמה צו האַלטן מיט ישׂראל, כּדי אומצוקערן די מלוכה צו רחַבעָמען.

[2] איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו שמַעיָה דעם געטלעכן מאַן, אַזוי צו זאָגן: [3] זאָג צו רחַבעָם דעם זון פון שלמהן, דעם מלך פון יהודה, און צו גאַנץ ישׂראל אין יהודה און בנימין, אַזוי צו זאָגן: [4] אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איר זאָלט ניט אַרויפגיין, און איר זאָלט ניט מלחמה האַלטן מיט אײַערע ברידער; קערט אײַך אום איטלעכער צו זײַן הויז, וואָרום פון מיר איז געשען דידאָזיקע זאַך.

און זיי האָבן צוגעהערט די ווערטער פון גאָט, און האָבן זיך אומגעקערט פון צו גיין אויף יָרָבעָמען.

[5] און רחַבעָם איז געזעסן אין ירושָלַיִם; און ער האָט געבויט שטעט פאַר פעסטונגען אין יהודה. [6] און ער האָט איבערגעבויט בֵית־לֶחֶם, און עֵיטָם, און תקוֹעַ, [7] און בֵית־צור, און שׂוֹכוֹ, און עֲדוּלָם, [8] און גַת, און

מָרֵשָׁה, און זיף, 9 און אֲדוֹרַיִם, און לָכִיש, און עֲזֵקָה,
10 און צָרְעָה, און אַיָּלוֹן, און חֶברוֹן, וואָס אין יהודה און
בנימין, אויף פעסטונגשטעט. 11 און ער האָט פאַר־
שטאַרקט די פעסטונגען, און האָט אַרײַנגעזעצט אין זיי
אָנפירער מיט שפּײַכלערס עסנוואַרג און אייל און וויין.
12 און אין יעטוועדער שטאָט זײַנען געווען פאַנצערס און
שפּיזן; און ער האָט זיי זייער שטאַרק באַפעסטיקט. און
יהודה און בנימין זײַנען געבליבן בײַ אים.

13 און די כֹּהנים און די לְוִיִים וואָס אין גאַנץ ישׂראל
האָבן זיך געשטעלט פאַר אים פון זייער גאַנצן געמאַרק.
14 וואָרום די לְוִיִים האָבן פאַרלאָזן זייערע אָפענע ערטער
און זייער אייגנטום, און זײַנען אַוועק קיין יהודה און קיין
ירושָׁלַיִם, ווײַל יָרָבְעָם און זײַנע זין האָבן זיי פאַרשטויסן
פון צו טאָן דעם דינסט צו גאָט; 15 און ער האָט זיך גע־
שטעלט כֹּהנים צו די בָּמות, און צו די שדים, און צו די
קעלבער וואָס ער האָט געמאַכט. 16 און נאָך זיי, זײַנען
פון אַלע שבטים פון ישׂראל וואָס האָבן אָפּגעגעבן זייער
האַרץ צו זוכן יהוה דעם גאָט פון ישׂראל, געקומען קיין
ירושָׁלַיִם, כּדי צו שלאַכטן צו יהוה דעם גאָט פון זייערע
עלטערן. 17 און זיי האָבן געשטאַרקט די מלוכה פון
יהודה, און האָבן באַפעסטיקט רחַבְעָם דעם זון פון
שלמהן, דרײַ יאָר; וואָרום זיי זײַנען געגאַנגען אין דעם
וועג פון דודן און שלמהן דרײַ יאָר.

ט מָרֵשָׁה וְאֶת־זִיף׃ וְאֶת־אֲדוֹרַיִם וְאֶת־לָכִישׁ וְאֶת־עֲזֵקָה׃
י וְאֶת־צָרְעָה וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִן
יא עָרֵי מְצֻרוֹת׃ וַיְחַזֵּק אֶת־הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם נְגִידִים
יב וְאֹצְרוֹת מַאֲכָל וְשֶׁמֶן וָיָיִן׃ וּבְכָל־עִיר וָעִיר צִנּוֹת וּרְמָחִים
וַיְחַזְּקֵם לְהַרְבֵּה מְאֹד וַיְהִי־לוֹ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן׃
יג וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַצְּבוּ עָלָיו מִכָּל־
יד גְּבוּלָם׃ כִּי־עָזְבוּ הַלְוִיִּם אֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם וַאֲחֻזָּתָם וַיֵּלְכוּ
לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִָם כִּי־הִזְנִיחָם יָרָבְעָם וּבָנָיו מִכַּהֵן לַיהוָה׃
טו וַיַּעֲמֶד־לוֹ כֹּהֲנִים לַבָּמוֹת וְלַשְּׂעִירִים וְלָעֲגָלִים אֲשֶׁר עָשָׂה׃
טז וְאַחֲרֵיהֶם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הַנֹּתְנִים אֶת־לְבָבָם לְבַקֵּשׁ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִַם לִזְבּוֹחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי
יז אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיְחַזְּקוּ אֶת־מַלְכוּת יְהוּדָה וַיְאַמְּצוּ אֶת־רְחַבְעָם
בֶּן־שְׁלֹמֹה לְשָׁנִים שָׁלוֹשׁ כִּי הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ דָּוִיד וּשְׁלֹמֹה
יח לְשָׁנִים שָׁלוֹשׁ׃ וַיִּקַּח־לוֹ רְחַבְעָם אִשָּׁה אֶת־מָחֲלַת
יט בֶּן־יְרִימוֹת בֶּן־דָּוִיד *אֲבִיהַיִל בַּת־אֱלִיאָב בֶּן־יִשָׁי׃ וַתֵּלֶד
כ לוֹ בָּנִים אֶת־יְעוּשׁ וְאֶת־שְׁמַרְיָה וְאֶת־זָהַם׃ וְאַחֲרֶיהָ לָקַח
אֶת־מַעֲכָה בַּת־אַבְשָׁלוֹם וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עַתַּי
כא וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־שְׁלֹמִית׃ וַיֶּאֱהַב רְחַבְעָם אֶת־מַעֲכָה בַת־
אַבְשָׁלוֹם מִכָּל־נָשָׁיו וּפִילַגְשָׁיו כִּי נָשִׁים שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה
נָשָׂא וּפִילַגְשִׁים שִׁשִּׁים וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה בָּנִים
כב וְשִׁשִּׁים בָּנוֹת׃ וַיַּעֲמֵד לָרֹאשׁ רְחַבְעָם אֶת־אֲבִיָּה בֶן־מַעֲכָה
כג לְנָגִיד בְּאֶחָיו כִּי לְהַמְלִיכוֹ׃ וַיָּבֶן וַיִּפְרֹץ מִכָּל־בָּנָיו לְכָל־
אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבִנְיָמִן לְכֹל עָרֵי הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן לָהֶם
הַמָּזוֹן לָרֹב וַיִּשְׁאַל הֲמוֹן נָשִׁים׃

יב

א וַיְהִי כְּהָכִין מַלְכוּת רְחַבְעָם וּכְחֶזְקָתוֹ עָזַב אֶת־תּוֹרַת יְהוָה
ב וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ

יא, טו׳ בס״א וְלָ׳   יח׳ בת קרי   בס״א בת־אביהיל

18 און רחַבְעָם האָט זיך גענומען פאַר אַ ווײַב מַחלַת די טאָכטער פון ירימות דעם זון פון דודן, פון אֲבִיהַיִל
דער טאָכטער פון אֱליאָב דעם זון פון יִשַׁין. 19 און זי האָט אים געבאָרן זין: יְעושן, און שמַרְיָהן, און זַהַמען. 20 און
נאָך איר האָט ער גענומען מַעֲכָה די טאָכטער פון אַבְשָׁלומען, און זי האָט אים געבאָרן אֲבִיָהן, און עַתַּין, און זיזאָן,
און שלומיתן. 21 און רחַבְעָם האָט ליב געהאַט מַעֲכָה די טאָכטער פון אַבְשָׁלומען מער פון אַלע זײַנע ווײַבער און
זײַנע קעפּסווײַבער; וואָרום אַכצן ווײַבער האָט ער גענומען, און זעכציק קעפּסווײַבער; און ער האָט געבאָרן אַכט
און צוואַנציק זין, און זעכציק טעכטער. 22 און רחַבְעָם האָט אויפגעשטעלט אֲבִיָה דעם זון פון מַעֲכָהן פאַרן הויפּט,
פאַר דעם פירשט צווישן זײַנע ברידער, וואָרום [זײַן מיין איז געווען] אים צו מאַכן פאַר אַ מלך. 23 און ער האָט געטאָן
מיט שׂכל, און האָט צעשפּרייט אַלע זײַנע זין איבער אַלע לענדער פון יהודה און בנימין, אין אַלע פעסטונגשטעט, און
ער האָט זיי געגעבן שפּייז לָרוב; און ער האָט [פאַר זיי] אויסגעזוכט אַ סך ווײַבער.

יב 1 און עס איז געווען, אַז רחַבְעָמס מלוכה האָט זיך באַפעסטיקט, און ער איז געוואָרן שטאַרק, האָט ער פאַרלאָזן
די תּורה פון גאָט, און גאַנץ ישׂראל מיט אים.

2 און עס איז געווען אין פינפטן יאָר פון דעם מלך רחַבְעָם, איז שִׁישַׁק דער מלך פון מִצרַיִם אַרויפגעגאַנגען אויף

רְחַבְעָם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִָם כִּי מָעֲלוּ
ג בַּיהוָה׃ בְּאֶלֶף וּמָאתַיִם רֶכֶב וּבְשִׁשִּׁים אֶלֶף פָּרָשִׁים
וְאֵין מִסְפָּר לָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לוּבִים סֻכִּיִּים
ד וְכוּשִׁים׃ וַיִּלְכֹּד אֶת־עָרֵי הַמְּצֻרוֹת אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיָּבֹא
ה עַד־יְרוּשָׁלִָם׃ וּשְׁמַעְיָה הַנָּבִיא בָּא אֶל־רְחַבְעָם
וְשָׂרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־נֶאֶסְפוּ אֶל־יְרוּשָׁלִַם מִפְּנֵי שִׁישָׁק וַיֹּאמֶר
לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתִי וְאַף־אֲנִי עָזַבְתִּי
ו אֶתְכֶם בְּיַד־שִׁישָׁק׃ וַיִּכָּנְעוּ שָׂרֵי־יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ
ז צַדִּיק ׀ יְהוָה׃ וּבִרְאוֹת יְהוָה כִּי נִכְנָעוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה
אֶל־שְׁמַעְיָה ׀ לֵאמֹר נִכְנְעוּ לֹא אַשְׁחִיתֵם וְנָתַתִּי לָהֶם
כִּמְעַט לִפְלֵיטָה וְלֹא־תִתַּךְ חֲמָתִי בִּירוּשָׁלִַם בְּיַד־שִׁישָׁק׃
ח כִּי יִהְיוּ־לוֹ לַעֲבָדִים וְיֵדְעוּ עֲבוֹדָתִי וַעֲבוֹדַת מַמְלְכוֹת
ט הָאֲרָצוֹת׃ וַיַּעַל שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִַם
וַיִּקַּח אֶת־אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת־
הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת־מָגִנֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה׃
י וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם תַּחְתֵּיהֶם מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד עַל־
יא יַד שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי מִדֵּי־
בוֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בָּאוּ הָרָצִים וּנְשָׂאוּם וֶהֱשִׁבוּם
יב אֶל־תָּא הָרָצִים׃ וּבְהִכָּנְעוֹ שָׁב מִמֶּנּוּ אַף־יְהוָה וְלֹא
לְהַשְׁחִית לְכָלָה וְגַם בִּיהוּדָה הָיָה דְּבָרִים טוֹבִים׃
יג וַיִּתְחַזֵּק הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלִַם וַיִּמְלֹךְ כִּי
בֶן־אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה
שָׁנָה ׀ מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם
אֶת־שְׁמוֹ שָׁם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה
יד הָעַמֹּנִית׃ וַיַּעַשׂ הָרָע כִּי לֹא הֵכִין לִבּוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־
טו יְהוָה׃ וְדִבְרֵי רְחַבְעָם הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים
הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי שְׁמַעְיָה הַנָּבִיא וְעִדּוֹ הַחֹזֶה
לְהִתְיַחֵשׂ וּמִלְחֲמוֹת רְחַבְעָם וְיָרָבְעָם כָּל־הַיָּמִים׃

ירושָׁלַיִם, ווייל זיי האָבן געפעלשט אָן גאָט; 3 מיט טויזנט און צוויי הונדערט רייטוועגן, און מיט זעכציק טויזנט רייטער; און אָן אַ צאָל איז געווען דאָס פאָלק וואָס איז מיט אים געקומען פון מִצרַיִם, לובים, סוכּיִים, און כּושים. 4 און ער האָט באַצווונגען די פעסטונגשטעט פון יהודה, און איז געקומען ביז ירושָׁלַיִם.

5 איז שמַעיָה דער נביא געקומען צו רחַבעָמען, און צו די האַרן פון יהודה, וואָס האָבן זיך אײַנגעזאַמלט קיין ירושָׁלַיִם פון וועגן שישַׁקן, און ער האָט צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איר האָט מיך פאַרלאָזן, דרום האָב איך אויך אײַך איבערגעלאָזן אין דער האַנט פון שישַׁקן.

6 און די האַרן פון ישׂראל און דער מלך זײַנען געוואָרן אונטערטעניק, און זיי האָבן געזאָגט: גאָט איז גערעכט. 7 און ווי גאָט האָט געזען אַז זיי זײַנען געוואָרן אונטערטעניק, איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו שמַעיָהן, אַזוי צו זאָגן: זיי זײַנען געוואָרן אונטערטעניק, וועל איך זיי ניט אומברענגען; און איך וועל זיי געבן אַ קליינע אַנטרינונג, און מײַן גרימצאָרן וועט ניט אויסגעגאָסן ווערן אויף ירושָׁלַיִם דורך דער האַנט פון שישַׁקן. 8 נײַערט זיי וועלן זײַן קנעכט צו אים; כּדי זיי זאָלן וויסן צווישן מײַן דינסט און דעם דינסט פון די מלוכות פון די לענדער.

9 און שישַׁק דער מלך פון מִצרַיִם איז אַרויפגעקומען אויף ירושָׁלַיִם; און ער האָט צוגענומען די אוצרות פון גאָטס הויז, און די אוצרות פון מלכס הויז; אַלץ האָט ער צוגענומען. און ער האָט צוגענומען די גילדערנע שילדן וואָס שלמה האָט געמאַכט. 10 און דער מלך רחַבעָם האָט געמאַכט אָנשטאָט זיי קופּערנע שילדן, און האָט זיי איבערגעגעבן אויף דער האַנט פון די הויפּטלײַט פון די לויפערס וואָס האָבן געהיט דעם אײַנגאַנג פון מלכס הויז. 11 און עס איז געווען, ווען נאָר דער מלך פלעגט קומען אין גאָטס הויז, זײַנען געקומען די לויפערס און פלעגן זיי אַרויסטראָגן, דערנאָך פלעגן זיי זיי אומקערן אין דער קאַמער פון די לויפערס.

12 און אַז ער איז געוואָרן אונטערטעניק, האָט זיך אָפּגעקערט פון אים דער צאָרן פון גאָט, ניט אומצוברענגען אין גאַנצן; און אויך זײַנען געווען אין יהודה גוטע זאַכן.

13 און דער מלך רחַבעָם האָט זיך באַפעסטיקט אין ירושָׁלַיִם, און האָט געקיניגט; וואָרום איין און פערציק יאָר איז רחַבעָם אַלט געווען אַז ער איז געוואָרן מלך, און זיבעצן יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָׁלַיִם, אין דער שטאָט וואָס גאָט האָט אויסדערוויילט פון אַלע שבטים פון ישׂראל, צו טאָן זײַן נאָמען דאָרטן. און דער נאָמען פון זײַן מוטער איז געווען נַעֲמָה די עַמונית. 14 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט, וואָרום ער האָט ניט געקערט זײַן האַרץ צו זוכן גאָט.

15 און די זאַכן וועגן רחַבעָמען, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זײַנען שוין באַשריבן אין די ווערטער פון שמַעיָה דעם נביא, און עִדוֹ דעם זעער, וועגן דעם יחוס. און מלחמות זײַנען געווען צווישן רחַבעָמען און יָרבעָמען אַלע טעג.

[16] און רחַבעָם האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן אין דודס־שטאָט. און זיין זון אַבִיָה איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

יג

[1] אין אַכצנטן יאָר פון דעם מלך יָרָבעָם איז אַבִיָה געוואָרן מלך איבער יהודה. [2] דריי יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָלַיִם. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען מיכָיָהו די טאָכטער פון אוריאֵלן פון גִבעָה.

און אַ מלחמה איז געווען צווישן אַבִיָהן און צווישן יָרָבעָמען. [3] און אַבִיָה האָט אָנגעקניפּט די מלחמה מיט אַ חיל פון מלחמה־גיבורים, פיר הונדערט טויזנט געקליבענע מענער; און יָרָבעָם האָט אָנגעריכט אויף אים די מלחמה מיט אַכט הונדערט טויזנט געקליבענע מענער, העלדישע גיבורים.

[4] און אַבִיָה האָט זיך געשטעלט אויף דעם באַרג צמָרַיִם וואָס אין די בערג פון אפרים, און ער האָט געזאָגט: הערט מיך צו, יָרָבעָם און גאַנץ ישׂראל. [5] איר דאַרפט דאָך וויסן אַז יהוה דער גאָט פון ישׂראל האָט געגעבן די מלוכה איבער ישׂראל צו דודן אויף אייביק, צו אים און צו זיינע קינדער, אין אַ בונד פון זאַלץ. [6] און יָרָבעָם דער זון פון נבָטן, דער קנעכט פון שלמה דעם זון פון דודן, איז אויפגעשטאַנען און האָט ווידערשפּעניקט אָן זיין האַר. [7] און עס האָבן זיך אויפגעקליבן אַרום אים נישטיקע לייט, נידערטרעכטיקע יונגען, און זיי האָבן זיך געפעסטיקט אַקעגן רחַבעָם דעם זון פון שלמהן, און רחַבעָם איז געווען יונג און ווייכהאַרציק, און האָט זיך ניט געקענט שטאַרקן אַקעגן זיי. [8] און אַצונד ווילט איר זיך שטאַרקן אַקעגן דער מלוכה פון יהוה אין דער האַנט פון די קינדער פון דוד; און איר זייט אַ גרויסער המון, און מיט אייך זיינען די גילדערנע קעלבער וואָס יָרָבעָם האָט אייך געמאַכט פאַר געטער. [9] פאַרוואָר, איר האָט פאַרשטויסן די כֹּהנים פון יהוה, די קינדער פון אַהרן, און די לוִיִם, און איר האָט אייך געמאַכט כֹּהנים אַזוי ווי די פעלקער פון אַנדערע לענדער; איטלעכער וואָס קומט דערפילן זיין האַנט[א], מיט אַ יונגן אָקס, און מיט זיבן ווידערס, ער ווערט אַ כֹּהן צו די אומגעטער. [10] אָבער מיר – אונדזער גאָט איז יהוה, און מיר האָבן אים ניט פאַרלאָזן, און כֹּהנים וואָס דינען פאַר יהוה, זיינען קינדער פון אַהרן, און די לוִיִם זיינען אויף דעם דינסט; [11] און זיי דעמפן צו יהוה בראַנדאָפּפער פרימאָרגן אין פרימאָרגן, און אָוונט אין אָוונט, און ווייריך פון שמעקעדיקע געווירצן, און די אויסלייגונג פון דעם ברויט אויף דעם ריינעם טיש, און די גילדערנע מנורה מיט אירע רערלעך אויף צו ברענען אָוונט אין אָוונט. וואָרום מיר היטן די היטונג פון יהוה אונדזער גאָט, און איר האָט אים פאַרלאָזן. [12] און אָט איז פאַרויס מיט אונדז גאָט, און זיינע כֹּהנים מיט שאַלטרומייטן

טז וַיִּשְׁכַּב רְחַבְעָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ
אֲבִיָּה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

יג

א בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה עַל־
ב יְהוּדָה׃ שָׁלוֹשׁ שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ מִיכָיָהוּ
בַת־אוּרִיאֵל מִן־גִּבְעָה וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲבִיָּה וּבֵין
ג יָרָבְעָם׃ וַיֶּאְסֹר אֲבִיָּה אֶת־הַמִּלְחָמָה בְּחַיִל גִּבּוֹרֵי מִלְחָמָה
אַרְבַּע־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר וְיָרָבְעָם עָרַךְ עִמּוֹ מִלְחָמָה
ד בִּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר גִּבּוֹר חָיִל׃ וַיָּקָם
אֲבִיָּה מֵעַל לְהַר צְמָרַיִם אֲשֶׁר בְּהַר אֶפְרָיִם וַיֹּאמֶר
ה שְׁמָעוּנִי יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ הֲלֹא לָכֶם לָדַעַת כִּי יְהוָה ׀
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נָתַן מַמְלָכָה לְדָוִיד עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם לוֹ
ו וּלְבָנָיו בְּרִית מֶלַח׃ וַיָּקָם יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט עֶבֶד שְׁלֹמֹה
ז בֶן־דָּוִיד וַיִּמְרֹד עַל־אֲדֹנָיו׃ וַיִּקָּבְצוּ עָלָיו אֲנָשִׁים
רֵקִים בְּנֵי בְלִיַּעַל וַיִּתְאַמְּצוּ עַל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה
וּרְחַבְעָם הָיָה נַעַר וְרַךְ־לֵבָב וְלֹא הִתְחַזַּק לִפְנֵיהֶם׃
ח וְעַתָּה ׀ אַתֶּם אֹמְרִים לְהִתְחַזֵּק לִפְנֵי מַמְלֶכֶת יְהוָה בְּיַד
בְּנֵי דָוִיד וְאַתֶּם הָמוֹן רָב וְעִמָּכֶם עֶגְלֵי זָהָב אֲשֶׁר עָשָׂה
ט לָכֶם יָרָבְעָם לֵאלֹהִים׃ הֲלֹא הִדַּחְתֶּם אֶת־כֹּהֲנֵי יְהוָה
אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כֹּהֲנִים כְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת
כָּל־הַבָּא לְמַלֵּא יָדוֹ בְּפַר בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שִׁבְעָה וְהָיָה
י כֹהֵן לְלֹא אֱלֹהִים׃ וַאֲנַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְנֻהוּ
וְכֹהֲנִים מְשָׁרְתִים לַיהוָה בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם בַּמְלָאכֶת׃
יא וּמַקְטִרִים לַיהוָה עֹלוֹת בַּבֹּקֶר־בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב־בָּעֶרֶב
וּקְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת לֶחֶם עַל־הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמְנוֹרַת
הַזָּהָב וְנֵרֹתֶיהָ לְבָעֵר בָּעֶרֶב בָּעֶרֶב כִּי שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ
יב אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתוֹ׃ וְהִנֵּה
עִמָּנוּ בָרֹאשׁ הָאֱלֹהִים ׀ וְכֹהֲנָיו וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה לְהָרִיעַ

[א] ד. ה. זיך אײַנווייען.

עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַל־תִּלָּחֲמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם
כִּי־לֹא תַצְלִיחוּ׃ וְיָרָבְעָם הֵסֵב אֶת־הַמַּאְרָב לָבוֹא יג
מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּהְיוּ לִפְנֵי יְהוּדָה וְהַמַּאְרָב מֵאַחֲרֵיהֶם׃
וַיִּפְנוּ יְהוּדָה וְהִנֵּה לָהֶם הַמִּלְחָמָה פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּצְעֲקוּ יד
לַיהוָה וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיָּרִיעוּ אִישׁ טו
יְהוּדָה וַיְהִי בְּהָרִיעַ אִישׁ יְהוּדָה וְהָאֱלֹהִים נָגַף אֶת־יָרָבְעָם
וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אֲבִיָּה וִיהוּדָה׃ וַיָּנוּסוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל טז
מִפְּנֵי יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים בְּיָדָם׃ וַיַּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה וְעַמּוֹ יז
מַכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ
בָּחוּר׃ וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא וַיֶּאֶמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה יח
כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי יט
יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ
וְאֶת־יְשָׁנָה וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרַיִן וּבְנֹתֶיהָ׃ וְלֹא־עָצַר כ
כֹּחַ־יָרָבְעָם עוֹד בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּגְּפֵהוּ יְהוָה וַיָּמֹת׃
וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ וַיִּשָּׂא־לוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים כא
וּשְׁנַיִם בָּנִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה בָּנוֹת׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו כב
וּדְבָרָיו כְּתוּבִים בְּמִדְרַשׁ הַנָּבִיא עִדּוֹ׃ וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה כג
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו
בְּיָמָיו שָׁקְטָה הָאָרֶץ עֶשֶׂר שָׁנִים׃

יד

וַיַּעַשׂ אָסָא הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיָּסַר אֶת־ א ב
מִזְבְּחוֹת הַנֵּכָר וְהַבָּמוֹת וַיְשַׁבֵּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדַּע אֶת־
הָאֲשֵׁרִים׃ וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי ג
אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה׃ וַיָּסַר מִכָּל־עָרֵי ד
יְהוּדָה אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הַחַמָּנִים וַתִּשְׁקֹט הַמַּמְלָכָה
לְפָנָיו׃ וַיִּבֶן עָרֵי מְצוּרָה בִּיהוּדָה כִּי־שָׁקְטָה הָאָרֶץ וְאֵין ה
עִמּוֹ מִלְחָמָה בַּשָּׁנִים הָאֵלֶּה כִּי־הֵנִיחַ יְהוָה לוֹ׃ וַיֹּאמֶר ו

יג, יד׳ יחוד צ׳ יט׳ עפרין ק׳ כ׳ בס״א עצָר כֹּחַ־

צו שאַלן אויף אײַך. קינדער פון ישראל, איר זאָלט ניט מלחמה האַלטן מיט יהוה דעם גאָט פון אונדזערע עלטערן, וואָרום איר וועט ניט באַגליקן.

[13] אָבער יָרָבעָם האָט אויסגעדרייט די לויערער צו קומען אויף זיי פון הינטן, אַזוי אַז זיי זײַנען געווען פאַר יהודה, און די לויערער הינטער זיי. [14] און יהודה האָט זיך אומגעקוקט, ערשט די מלחמה איז אויף זיי פון פאָרנט און פון הינטן; און זיי האָבן געשריען צו יהוה, און די כֹּהנים האָבן געטרומייטערט אין טרומייטן. [15] און די מענער פון יהודה האָבן אַרויסגעלאָזט אַ שאַלונג, און עס איז געווען, ווי די מענער פון יהודה האָבן אַרויסגעלאָזט אַ שאַלונג, האָט גאָט געשלאָגן יָרָבעָמען און גאַנץ ישראל פאַר אַבִיָהן און יהודה. [16] און די קינדער פון ישראל זײַנען אַנטלאָפן פאַר יהודה, און גאָט האָט זיי געגעבן אין זייער האַנט. [17] און אַבִיָה און זײַן פאָלק האָבן זיי געשלאָגן אַ גרויסן שלאַק, און עס זײַנען געפאַלן דערשלאָגענע פון ישראל פינף הונדערט טויזנט געקליבענע מענער. [18] און די קינדער פון ישראל זײַנען אונטערטעניק געוואָרן אין יענער צײַט, און די קינדער פון יהודה זײַנען געוואָרן שטאַרק, ווײַל זיי האָבן זיך אָנגעלענט אויף יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן.

[19] און אַבִיָה האָט נאָכגעיאָגט יָרָבעָמען, און ער האָט באַצוווּנגען פון אים שטעט: בֵּית־אֵל מיט אירע טעכטערשטעט, און יְשָנָה מיט אירע טעכטערשטעט, און עֶפרַיִן מיט אירע טעכטערשטעט. [20] און יָרָבעָם איז מער ניט געקומען צו די כּוחות אין די טעג פון אַבִיָהן; און גאָט האָט אים געפּלאָגט, און ער איז געשטאָרבן.

[21] און אַבִיָה האָט זיך באַפעסטיקט. און ער האָט זיך גענומען פערצן ווײַבער, און האָט געבאָרן צוויי און צוואַנציק זין, און זעכצן טעכטער.

[22] און די איבעריקע זאַכן וועגן אַבִיָהן, און זײַנע פירונגען, און זײַנע רייד, זײַנען פאַרשריבן אין דעם מִדרַש פון עִדוֹ דעם נביא.

[23] און אַבִיָה האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אין דודס־שטאָט. און זײַן זון אָסאָ איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט. אין זײַנע טעג איז דאָס לאַנד געווען רואיק צען יאָר.

יד

[1] און אָסאָ האָט געטאָן וואָס איז גוט און רעכטפאַרטיק אין די אויגן פון יהוה זײַן גאָט. [2] און ער האָט אָפּגעטאָן די פרעמדע מזבחות און די בָּמות, און ער האָט צעבראָכן די זײַלשטיינער, און האָט אָפּגעהאַקט די געצנבײמער. [3] און ער האָט אָנגעזאָגט יהודה צו זוכן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן, און צו טאָן די תּורה און דאָס געבאָט. [4] און ער האָט אָפּגעטאָן פון אַלע שטעט פון יהודה די בָּמות און די זונזײַלן. און דאָס קיניגרײַך איז געווען רואיק אונטער אים. [5] און ער האָט געבויט פעסטונגשטעט אין יהודה, וואָרום דאָס לאַנד איז געווען רואיק, און בײַ אים איז ניט געווען קיין מלחמה אין יענע יאָרן, ווײַל גאָט האָט אים באַרוט. [6] און ער האָט געזאָגט צו יהודה:

לִיהוּדָה נִבְנֶה ׀ אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְנָסֵב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים
דְּלָתַיִם וּבְרִיחִים עוֹדֶנּוּ הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ כִּי דָרַשְׁנוּ אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דָּרַשְׁנוּ וַיָּנַח לָנוּ מִסָּבִיב וַיִּבְנוּ וַיַּצְלִיחוּ׃
ז וַיְהִי לְאָסָא חַיִל נֹשֵׂא צִנָּה וָרֹמַח מִיהוּדָה שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת אֶלֶף וּמִבִּנְיָמִן נֹשְׂאֵי מָגֵן וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת מָאתַיִם
ח וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף כָּל־אֵלֶּה גִּבּוֹרֵי חָיִל׃ וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם זֶרַח
הַכּוּשִׁי בְּחַיִל אֶלֶף אֲלָפִים וּמַרְכָּבוֹת שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיָּבֹא
ט עַד־מָרֵשָׁה׃ וַיֵּצֵא אָסָא לְפָנָיו וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה בְּגֵיא
י צְפַתָה לְמָרֵשָׁה׃ וַיִּקְרָא אָסָא אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמַר
יְהוָה אֵין־עִמְּךָ לַעְזוֹר בֵּין רַב לְאֵין כֹּחַ עָזְרֵנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ כִּי־עָלֶיךָ נִשְׁעַנּוּ וּבְשִׁמְךָ בָאנוּ עַל־הֶהָמוֹן הַזֶּה
יא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה אַל־יַעְצֹר עִמְּךָ אֱנוֹשׁ׃ וַיִּגֹּף
יְהוָה אֶת־הַכּוּשִׁים לִפְנֵי אָסָא וְלִפְנֵי יְהוּדָה וַיָּנֻסוּ
יב הַכּוּשִׁים׃ וַיִּרְדְּפֵם אָסָא וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ עַד־לִגְרָר וַיִּפֹּל
מִכּוּשִׁים לְאֵין־לָהֶם מִחְיָה כִּי־נִשְׁבְּרוּ לִפְנֵי־יְהוָה וְלִפְנֵי
יג מַחֲנֵהוּ וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה מְאֹד׃ וַיַּכּוּ אֵת כָּל־הֶעָרִים
סְבִיבוֹת גְּרָר כִּי־הָיָה פַחַד־יְהוָה עֲלֵיהֶם וַיָּבֹזּוּ אֶת־כָּל־
יד הֶעָרִים כִּי־בִזָּה רַבָּה הָיְתָה בָהֶם׃ וְגַם־אָהֳלֵי מִקְנֶה הִכּוּ
וַיִּשְׁבּוּ צֹאן לָרֹב וּגְמַלִּים וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם׃

טו

א ב וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים׃ וַיֵּצֵא לִפְנֵי
אָסָא וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמָעוּנִי אָסָא וְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יְהוָה
עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־
ג תַּעַזְבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם׃ וְיָמִים רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא ׀
ד אֱלֹהֵי אֱמֶת וּלְלֹא כֹּהֵן מוֹרֶה וּלְלֹא תוֹרָה׃ וַיָּשָׁב בַּצַּר־לוֹ
ה עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבַקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם׃ וּבָעִתִּים
הָהֵם אֵין שָׁלוֹם לַיּוֹצֵא וְלַבָּא כִּי מְהוּמֹת רַבּוֹת עַל כָּל־
ו יוֹשְׁבֵי הָאֲרָצוֹת׃ וְכֻתְּתוּ גוֹי־בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים

לאָמיר פאַרבויען דידאָזיקע שטאָט, און אַרומרינגלען מיט אַ מויער און טורעמס, טירן און ריגלען, אַזוי לאַנג דאָס לאַנד ליגט פאַר אונדז, ווייל מיר האָבן געזוכט יהוה אונדזער גאָט; מיר האָבן אים געזוכט, און ער האָט אונדז באַרוט פון רונד אַרום. און זיי האָבן געבויט, און האָבן באַגליקט.

7 און אָסאָ האָט געהאַט אַ חיל וואָס האָט געטראָגן פאַנצערס און שפּיזן, פון יהודה דריי הונדערט טויזנט; און פון בנימין, די וואָס האָבן געטראָגן אַ שילד און גע־שפּאַנט אַ בויגן, צוויי הונדערט און אַכציק טויזנט. די אַלע זיינען געווען העלדישע גיבורים.

8 איז אַרויסגעגאַנגען אַקעגן זיי זֶרַח דער כּושי מיט אַ חיל פון טויזנט מאָל טויזנט, און רייטוואָגן דריי הונדערט, און ער איז געקומען ביז מָרֵשָׁה. 9 איז אָסאָ אַרויסגעגאַנגען זיי אַנטקעגן, און זיי האָבן אָנגעריכט אַ מלחמה אין טאָל פון צפַת ביי מָרֵשָׁה. 10 און אָסאָ האָט גערופן צו יהוה זיין גאָט, און ער האָט געזאָגט: יהוה, ניטאָ אַחוץ דיר צו העלפן צווישן דעם מאַכטיקן און דעם וואָס אָן כּוח; העלף אונדז, יהוה אונדזער גאָט, וואָרום אויף דיר לענען מיר זיך אָן, און אין דיין נאָמען זיינען מיר געקומען אויף דעמדאָזיקן גרויסן המון. דו ביסט יהוה אונדזער גאָט; זאָל ניט אַ מענטש אויסהאַלטן אַקעגן דיר.

11 און גאָט האָט געשלאָגן די כּושים פאַר אָסאָן און פאַר יהודה, און די כּושים זיינען אַנטלאָפן. 12 און אָסאָ און דאָס פאָלק וואָס מיט אים האָבן זיי נאָכגעיאָגט ביז קיין גְרָר, און עס זיינען געפאַלן פון די כּושים, ביז פון זיי איז ניט געבליבן אַ לעבעדיקער; וואָרום זיי זיינען צעבראָכן געוואָרן פאַר גאָט און פאַר זיין מחנה. און זיי האָבן גענומען רויב זייער פיל. 13 און זיי האָבן געשלאָגן אַלע שטעט רונד אַרום גְרָר, וואָרום אַ פּחד פון גאָט איז געווען אויף זיי; און זיי האָבן אויסגערויבט אַלע שטעט, וואָרום פיל רויב איז אין זיי געווען. 14 און אויך די פיגעצעלטן האָבן זיי געשלאָגן, און זיי האָבן געפאַנגען שאָף אַ סך, און קעמלען, און האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושָלַיִם.

טו 1 און עֲזַריָהו דעם זון פון עוֹדֵדן, אויף אים איז געווען דער גייסט פון גאָט. 2 און ער איז אַרויסגעגאַנגען אַנט־קעגן אָסאָן, און האָט צו אים געזאָגט: הערט מיך צו, אָסאָ, און גאַנץ יהודה, און בנימין: גאָט איז מיט אַייך, אַז איר זייט מיט אים; און אַז איר וועט אים זוכן, וועט ער זיך לאָזן געפינען פון אַייך; אָבער אַז איר וועט אים פאַרלאָזן, וועט ער אַייך פאַרלאָזן. 3 און פיל טעג איז ישראל געווען אָן דעם אמתן גאָט, און אָן אַ כּהן וואָס זאָל לערנען, און אָן אַ תּורה. 4 אָבער אַז זיי האָבן אין זייער נויט זיך אומגעקערט צו יהוה דעם גאָט פון ישראל, און האָבן אים געזוכט, האָט ער זיך געלאָזט געפינען פון זיי. 5 און אין יענע צייטן איז ניט געווען קיין פריד פאַר דעם אַרויסגייער און פאַר דעם אַריינגייער, וואָרום גרויסע מהומות זיינען געווען אויף אַלע באַוווינער פון די לענדער. 6 און זיי זיינען צעשלאָגן געוואָרן אַ פאָלק אָן אַ פאָלק, און אַ שטאָט אָן אַ שטאָט, וואָרום גאָט האָט זיי פאַרטומלט

ז הֲמֻמָּם בְּכָל־צָרָה׃ וְאַתֶּם חִזְקוּ וְאַל־יִרְפּוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ
ח שָׂכָר לִפְעֻלַּתְכֶם׃ וְכִשְׁמֹעַ אָסָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וְהַנְּבוּאָה עֹדֵד הַנָּבִיא הִתְחַזַּק וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים מִכָּל־
אֶרֶץ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַד מֵהַר אֶפְרָיִם
ט וַיְחַדֵּשׁ אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוּלָם יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ
אֶת־כָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַגָּרִים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה
וּמִשִּׁמְעוֹן כִּי־נָפְלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־יְהוָה
י אֱלֹהָיו עִמּוֹ׃ וַיִּקָּבְצוּ יְרוּשָׁלַםִ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לִשְׁנַת
יא חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה לְמַלְכוּת אָסָא׃ וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
מִן־הַשָּׁלָל הֵבִיאוּ בָּקָר שְׁבַע מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת אֲלָפִים׃
יב וַיָּבֹאוּ בַבְּרִית לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל־
יג לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם׃ וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־
יִשְׂרָאֵל יוּמָת לְמִן־קָטֹן וְעַד־גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה׃
יד וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבְשׁוֹפָרוֹת׃
טו וַיִּשְׂמְחוּ כָל־יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי בְכָל־לְבָבָם נִשְׁבָּעוּ
וּבְכָל־רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם
טז מִסָּבִיב׃ וְגַם־מַעֲכָה אֵם ׀ אָסָא הַמֶּלֶךְ הֱסִירָהּ מִגְּבִירָה
אֲשֶׁר־עָשְׂתָה לַאֲשֵׁרָה מִפְלָצֶת וַיִּכְרֹת אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ
יז וַיָּדֶק וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃ וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל
יח רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם כָּל־יָמָיו׃ וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו
יט וְקָדָשָׁיו בֵּית הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ וּמִלְחָמָה לֹא
הָיָתָה עַד שְׁנַת־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ לְמַלְכוּת אָסָא׃

טז

א בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָשֵׁשׁ לְמַלְכוּת אָסָא עָלָה בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי תֵּת יוֹצֵא וָבָא
ב לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וַיֹּצֵא אָסָא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית
יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב
ג בְּדַרְמֶשֶׂק לֵאמֹר׃ בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ

מיט אַלערליי צרות. 7 אָבער איר זייט שטאַרק, און זאָלן ניט אָפּגעשלאַפט ווערן אײַערע הענט, וואָרום אַ שׂכר איז דאָ פאַר אײַער טואונג.

8 און ווי אָסאָ האָט געהערט דידאָזיקע ווערטער און די נבואה פון עודֵד דעם נביא, האָט ער זיך געשטאַרקט, און האָט אָפּגעשאַפט די אומווערדיקייטן פון גאַנצן לאַנד יהודה און בנימין, און פון די שטעט וואָס ער האָט באַצוונגען פון באַרג אפרים; און ער האָט באַנייט דעם מזבח פון גאָט וואָס פאַר דעם פאָדערהויז פון גאָט. 9 און ער האָט אײַנגעזאַמלט גאַנץ יהודה און בנימין און די וואָס האָבן זיך אויפגעהאַלטן בײַ זיי פון אפרים און מנשה, און פון שמעון; וואָרום אַ סך זײַנען צוגעפאַלן צו אים פון ישׂראל, ווען זיי האָבן געזען אַז יהוה זײַן גאָט איז מיט אים. 10 און זיי האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אין ירושָלַיִם אין דריטן חודש, אין פופצנטן יאָר פון אָסאָס מלוכה. 11 און זיי האָבן געשלאַכט צו גאָט אין יענעם טאָג, פון דעם רויב וואָס זיי האָבן געבראַכט, זיבן הונדערט רינדער, און זיבן טויזנט שאָף. 12 און זיי זײַנען אַרײַן אין אַ בונד צו זוכן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן מיט זייער גאַנצן האַרצן און מיט זייער גאַנצער זעל; 13 און אַז איטלעכער וואָס וועט ניט זוכן יהוה דעם גאָט פון ישׂראל, זאָל געטייט ווערן, סײַ קליין סײַ גרויס, סײַ אַ מאַן סײַ אַ פרוי. 14 און זיי האָבן געשוואָרן צו גאָט אויף אַ הויכן קָול, און מיט שאַלונג, און מיט טרומייטן, און מיט שופרות. 15 און גאַנץ יהודה האָבן זיך געפרייט מיט דער שבועה; וואָרום מיט זייער גאַנצן האַרצן האָבן זיי געשוואָרן, און מיט זייער גאַנצן רצון האָבן זיי אים געזוכט; און ער האָט זיך געלאָזט געפינען פון זיי, און גאָט האָט זיי באַרוט פון רונד אַרום.

16 און אויך מַעֲכָה די מוטער פון דעם מלך אָסאָן האָט ער אָפּגעטאָן פון זײַן אַ האַרינטע, ווייל זי האָט געמאַכט אַ פאַרזעעניש צו דער אֲשֵׁרָה. און אָסאָ האָט אָפּגעהאַקט איר פאַרזעעניש, און צעמאָלן, און פאַרברענט בײַם טײַך קִדרון. 17 אָבער די בָמות זײַנען ניט אָפּגעטאָן געוואָרן פון ישׂראל; נאָר אָסאָס האַרץ איז געווען גאַנץ אַלע זײַנע טעג.

18 און ער האָט געבראַכט די געהייליקטע זאַכן פון זײַן פאָטער, און זײַנע אייגענע געהייליקטע זאַכן, אין גאָטס הויז, זילבער און גאָלד, און כלים.

19 און קיין מלחמה איז מער ניט געווען ביז דעם פינף און דרײַסיקסטן יאָר פון אָסאָס מלוכה.

טז 1 אין זעקס און דרײַסיקסטן יאָר פון אָסאָס מלוכה, איז בַּעְשָׁא דער מלך פון ישׂראל אַרויפגעגאַנגען אויף יהודה, און ער האָט אַרומגעבויט רָמָה, כּדי ניט צו דערלאָזן אַן אַרויסגייער און אַן אַרײַנגייער צו אָסאָ דעם מלך פון יהודה.

2 האָט אָסאָ אַרויסגענומען זילבער און גאָלד פון די אוצרות פון גאָטס הויז און דעם מלכס הויז, און אַוועקגעשיקט צו בֶּן־הֲדַד דעם מלך פון אֲרָם, וואָס איז געזעסן אין דַרמֶשֶׂק, אַזוי צו זאָגן: 3 אַ בונד איז צווישן מיר און צווישן דיר, און צווישן

מיין פאָטער און צווישן דיין פאָטער; אָט שיק איך דיר
זילבער און גאָלד; גיי פאַרשטער דיין בונד מיט בַּעְשָׁא
דעם מלך פון ישׂראל, כּדי ער זאָל אָפּציען פון מיר.
[4] האָט בֶּן־הֲדַד צוגעהערט צו דעם מלך אָסָא, און
ער האָט געשיקט זיינע חיל־פירער אויף די שטעט פון
ישׂראל, און זיי האָבן געשלאָגן עִיוֹן, און דָן, און אָבֵל־מַיִם,
און אַלע שפּייכלערשטעט פון נפתּלי.
[5] און עס איז געווען, ווי בַּעְשָׁא האָט דערהערט, אַזוי
האָט ער אויפגעהערט אַרומבויען רָמָה, און האָט אָפּגע־
שטעלט זיין אַרבעט. [6] און דער מלך אָסָא האָט גענומען
גאַנץ יהודה, און זיי האָבן אַוועקגעטראָגן די שטיינער פון
רָמָה, און אירע האָלצן, מיט וואָס בַּעְשָׁא האָט געבויט.
און ער האָט מיט זיי אַרומגעבויט גֶבַע און מִצְפָּה.
[7] און אין יענער צייט איז געקומען חֲנָנִי דער זעער
צו אָסָא דעם מלך פון יהודה, און האָט צו אים געזאָגט:
ווייל דו האָסט זיך אָנגעלענט אויף דעם מלך פון אֲרָם,
און האָסט זיך ניט אָנגעלענט אויף יהוה דיין גאָט, דרום
איז דער חיל פון דעם מלך פון אֲרָם אַנטרונען געוואָרן
פון דיין האַנט. [8] זיינען ניט די כּושים און די לובים געווען
אַ גרויסער חיל מיט רייטוועגן און מיט־רייטער זייער פיל?
אָבער אַז דו האָסט זיך אָנגעלענט אויף גאָט, האָט ער זיי
געגעבן אין דיין האַנט. [9] וואָרום די אויגן פון גאָט וואַנדערן
אום איבער דער גאַנצער ערד, זיך צו שטאַרקן פאַר די
וואָס זייער האַרץ איז אים גאַנץ. דו ביסט נאַריש געווען אין דעם, וואָרום פון אַצונד אָן וועלן ביי דיר זיין מלחמות.

[10] האָט אָסָא געצערנט אויף דעם זעער, און ער האָט אים אַריינגעזעצט אין תּפיסה; ווייל ער איז געווען אין
כּעס אויף אים דערפאַר. און אָסָא האָט געדריקט טייל פון דעם פאָלק אין יענער צייט.

[11] און אָט די זאַכן וועגן אָסָאן, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זיינען באַשריבן אין בוך פון די מלכים פון
יהודה און ישׂראל.

[12] און אָסָא איז קראַנק געוואָרן אויף זיינע פיס אין ניין און דרייסיקסטן יאָר פון זיין מלוכה; זיין קראַנקשאַפט
איז געווען זייער שטאַרק; אָבער אַפילו אין זיין קראַנקשאַפט האָט ער ניט געפרעגט ביי גאָט נייערט ביי די היילערס.

[13] און אָסָא האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און איז געשטאָרבן אין איין און פערציקסטן יאָר פון זיין
מלוכה. [14] און מע האָט אים באַגראָבן אין זיין קבר וואָס ער האָט זיך געלאָזט גראָבן אין דודס־שטאָט, און מע האָט
אים אַריינגעלייגט אין אַ געלעגער וואָס מע האָט אָנגעפילט מיט געווירצן און פאַרשידענע מינים, צובאַרייט דורך
בשׂמים־מאַכעריי, און מע האָט פאַרברענט נאָך אים אַ גרויסע פאַרברענונג ביז גאָר.

יז [1] און יהוֹשָׁפָט זיין זון איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט, און האָט זיך באַפעסטיקט אַקעגן ישׂראל. [2] און ער האָט

הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ הָפֵר בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא
ד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃ וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ
אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּכּוּ אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֵת אָבֵל מָיִם וְאֵת כָּל־מִסְכְּנוֹת
ה עָרֵי נַפְתָּלִי׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה
ו וַיַּשְׁבֵּת אֶת־מְלַאכְתּוֹ׃ וְאָסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־
יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה
ז בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־גֶּבַע וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ וּבָעֵת
הַהִיא בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר
אֵלָיו בְּהִשָּׁעֶנְךָ עַל־מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
ח עַל־כֵּן נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם מִיָּדֶךָ׃ הֲלֹא הַכּוּשִׁים
וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחַיִל לָרֹב לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד
ט וּבְהִשָּׁעֶנְךָ עַל־יְהוָה נְתָנָם בְּיָדֶךָ׃ כִּי יְהוָה עֵינָיו מְשֹׁטְטוֹת
בְּכָל־הָאָרֶץ לְהִתְחַזֵּק עִם־לְבָבָם שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכַּלְתָּ עַל־
י זֹאת כִּי מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ מִלְחָמוֹת׃ וַיִּכְעַס אָסָא אֶל־
הָרֹאֶה וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת כִּי־בְזַעַף עִמּוֹ עַל־זֹאת
יא וַיְרַצֵּץ אָסָא מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא׃ וְהִנֵּה דִּבְרֵי אָסָא
הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמְּלָכִים
יב לִיהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּחֱלֶא אָסָא בִּשְׁנַת שְׁלוֹשִׁים
וָתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ בְּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ וְגַם־בְּחָלְיוֹ
יג לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בָּרֹפְאִים׃ וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו
יד וַיָּמָת בִּשְׁנַת אַרְבָּעִים וְאַחַת לְמָלְכוֹ׃ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְקִבְרֹתָיו
אֲשֶׁר־כָּרָה לוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מִלֵּא
בְּשָׂמִים וּזְנִים מְרֻקָּחִים בְּמִרְקַחַת מַעֲשֶׂה וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ
שְׂרֵפָה גְּדוֹלָה עַד־לִמְאֹד׃

יז

א ב וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֶּן

טז, ח׳ כאהלאו

חיל בכל־ערי יהודה הבצרות ויתן נציבים בארץ יהודה
ובערי אפרים אשר לכד אסא אביו: ויהי יהוה עם־ ג
יהושפט כי הלך בדרכי דויד אביו הראשנים ולא דרש
לבעלים: כי לאלהי אביו דרש ובמצותיו הלך ולא ד
כמעשה ישראל: ויכן יהוה את־הממלכה בידו ויתנו ה
כל־יהודה מנחה ליהושפט ויהי־לו עשר וכבוד לרב:
ויגבה לבו בדרכי יהוה ועוד הסיר את־הבמות ואת־ ו
האשרים מיהודה: ובשנת שלוש למלכו שלח ז
לשריו לבן־חיל ולעבדיה ולזכריה ולנתנאל ולמיכיהו
ללמד בערי יהודה: ועמהם הלוים שמעיהו ונתניהו ח
וזבדיהו ועשהאל ושמרימות ויהונתן ואדניהו וטוביהו
וטוב אדוניה הלוים ועמהם אלישמע ויהורם הכהנים:
וילמדו ביהודה ועמהם ספר תורת יהוה ויסבו בכל־ערי ט
יהודה וילמדו בעם: ויהי ׀ פחד יהוה על כל־ממלכות י
הארצות אשר סביבות יהודה ולא נלחמו עם־יהושפט:
ומן־פלשתים מביאים ליהושפט מנחה וכסף משא גם יא
הערביאים מביאים לו צאן אילים שבעת אלפים ושבע
מאות ותישים שבעת אלפים ושבע מאות: ויהי יב
יהושפט הלך וגדל עד־למעלה ויבן ביהודה בירניות
וערי מסכנות: ומלאכה רבה היה לו בערי יהודה יג
ואנשי מלחמה גבורי חיל בירושלם: ואלה יד
פקדתם לבית אבותיהם ליהודה שרי אלפים עדנה השר
ועמו גבורי חיל שלש מאות אלף: ועל־ידו טו
יהוחנן השר ועמו מאתים ושמונים אלף: ועל־ידו טז
עמסיה בן־זכרי המתנדב ליהוה ועמו מאתים אלף גבור
חיל: ומן־בנימן גבור חיל אלידע ועמו נשקי־קשת יז
ומגן מאתים אלף: ועל־ידו יהוזבד ועמו מאה־ושמונים יח

ד׳ קמץ בזק ח׳ ושמירמות קרי

געשטעלט חיל אין אַלע באַפעסטיקטע שטעט פון יהודה,
און געשטעלט וואַכן אין לאַנד יהודה, און אין די שטעט
פון אפרים וואָס זיין פאָטער אָסאָ האָט באַצוווּנגען. 3 און
יהוה איז געווען מיט יהוֹשָפָטן, וואָרום ער איז געגאַנגען
אין די פריערדיקע וועגן פון זיין פאָטער דודן, און ער
האָט ניט געזוכט די בַעַל־געטער. 4 נאָר דעם גאָט פון
זיין פאָטער האָט ער געזוכט, און אין זיינע געבאָט איז ער
געגאַנגען, און ניט אַזוי ווי די מעשׂים פון ישׂראל. 5 און
יהוה האָט באַפעסטיקט די מלוכה אין זיין האַנט, און גאַנץ
יהודה האָט געגעבן מתנות יהוֹשָפָטן, און ער האָט געהאַט
פיל עושר און כבוד. 6 און זיין האַרץ איז געווען געהויבן
אין די וועגן פון יהוה; דערצו נאָך האָט ער אָפּגעטאָן די
בָמות און די געצנביימער פון יהודה.

7 און אין דריטן יאָר פון זיין מלוכה האָט ער געשיקט
זיינע האַרן: בֶּן־חַיִלן, און עוֹבַדיָהן, און זכַריָהן, און
נתַנאֵלן, און מיכָיָהון, צו לערנען די שטעט פון יהודה.
8 און מיט זיי זיינען געווען די לוִיִים שמַעיָהו, און נתַניָהו,
און זבַדיָהו, און עֲשָׂהאֵל, און שמירָמות, און יהוֹנָתָן, און
אַדוֹניָהו, און טוֹביָהו, און טוֹב־אַדוֹנִיָה, די לוִיִים; און מיט
זיי, אֱלישָמָע און יהוֹרָם, די כֹּהנים. 9 און זיי האָבן גע־
לערנט אין יהודה, און מיט זיי איז געווען דאָס בוך פון
גאָטס תּורה; און זיי זיינען אַרומגעגאַנגען אין אַלע שטעט
פון יהודה, און האָבן געלערנט צווישן דעם פאָלק.

10 און אַ פחד פון גאָט איז געווען אויף אַלע מלוכות פון די לענדער וואָס אַרום יהודה, און זיי האָבן ניט מלחמה
געהאַלטן מיט יהוֹשָפָטן. 11 און פון די פּלִשתּים האָט מען געבראַכט יהוֹשָפָטן מתנות, און זילבער אַ לאָדונג; אויך די
אַראַבער האָבן אים געבראַכט שאָף: זיבן טויזנט און זיבן הונדערט ווידערס, און זיבן טויזנט און זיבן הונדערט בעק.
12 און יהוֹשָפָט איז געוואָרן אַלץ גרעסער, ביז גאָר הויך; און ער האָט געבויט אין יהודה פּאַלאַצן און שפּייכלערשטעט.
13 און אַ גרויסע ווירטשאַפט האָט ער געהאַט אין די שטעט פון יהודה; און מלחמה־לייט, העלדישע גיבּורים, אין
ירושָלַיִם.

14 און דאָס איז געווען זייער ציילונג לויט זייערע פאָטערהייזער: פון יהודה, הויפּטלייט פון טויזנט: עַדנָה דער
הויפּטמאַן, און מיט אים העלדישע גיבּורים דריי הונדערט טויזנט; 15 און לעבן אים: יהוֹחָנָן דער הויפּטמאַן, און
מיט אים צוויי הונדערט און אַכציק טויזנט; 16 און לעבן אים: עַמַסיָה דער זון פון זִכרין, וואָס האָט זיך פריי־
וויליק אָנגעבאָטן פאַר גאָט, און מיט אים צוויי הונדערט טויזנט העלדישע גיבּורים. 17 און פון בנימין: אַ העלדישער
גיבּור, אֶליָדָע און מיט אים באַוואָפנטע מיט בויגנס און שילדן, צוויי הונדערט טויזנט; 18 און לעבן אים: יהוֹזָבָד, און מיט

יט אֶלֶף חֲלוּצֵי צָבָא׃ אֵלֶּה הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ
מִלְּבַד אֲשֶׁר־נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר בְּכָל־יְהוּדָה׃

יח

א ב וַיְהִי לִיהוֹשָׁפָט עֹשֶׁר וְכָבוֹד לָרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב׃ וַיֵּרֶד
לְקֵץ שָׁנִים אֶל־אַחְאָב לְשֹׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחְאָב צֹאן
וּבָקָר לָרֹב וְלָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ לַעֲלוֹת אֶל־רָמֹת
ג גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ
יְהוּדָה הֲתֵלֵךְ עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כָּמוֹנִי כָמוֹךָ
ד וּכְעַמְּךָ עַמִּי וְעִמְּךָ בַּמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ
ה יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִאִים אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה
ו וְיִתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה
ז נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל ׀
אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ
וַאֲנִי שְׂנֵאתִיהוּ כִּי אֵינֶנּוּ מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כָל־יָמָיו
לְרָעָה הוּא מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר
ח הַמֶּלֶךְ כֵּן׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר
ט מַהֵר מִיכָהוּ* בֶן־יִמְלָא׃ וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־
יְהוּדָה יוֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים בְּגָדִים וְיֹשְׁבִים
בְּגֹרֶן פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃
י וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר
יא יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם׃ וְכָל־הַנְּבִאִים
נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד
יב הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ ׀ לִקְרֹא לְמִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו
לֵאמֹר הִנֵּה דִבְרֵי הַנְּבִאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וִיהִי־
יג נָא דְבָרְךָ כְּאַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טּוֹב׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־

ח׳ מיכיהו קרי

אים הונדערט און אַכציק טויזנט געוואָפּנטע צום קריג.
[19] דאָס זיינען די וואָס האָבן באַדינט דעם מלך, אַחוץ וואָס
דער מלך האָט געשטעלט אין די פעסטונגשטעט אין גאַנץ
יהודה.

יח [1] און יהוֹשָפָט האָט געהאַט פיל עוֹשר און כבוד;
און ער האָט זיך מתחתן געווען מיט אַחְאָבן. [2] און
נאָך אַ פאַרלויף פון יאָרן האָט ער אַראָפּגענידערט צו
אַחְאָבן קיין שומרון, און אַחְאָב האָט געשלאַכט פאַר אים
און פאַר דעם פאָלק וואָס מיט אים שאָף און רינדער אַ
סך, און ער האָט אים אַיינגערעדט אַרויפצוגיין קיין רָמוֹת־
גִלעָד. [3] און אַחְאָב דער מלך פון ישׂראל האָט געזאָגט
צו יהוֹשָפָט דעם מלך פון יהודה: ווילסטו גיין מיט מיר
קיין רָמוֹת־גִלעָד? האָט ער געזאָגט: אַזוי ווי דו אַזוי איך,
און אַזוי ווי דיין פאָלק מיין פאָלק, און אין איינעם מיט דיר
אויף מלחמה.

[4] און יהוֹשָפָט האָט געזאָגט צו דעם מלך פון ישׂראל:
פרעג היינט, איך בעט דיך, דאָס וואָרט פון גאָט.

[5] האָט דער מלך פון ישׂראל אַיינגעזאַמלט די
נביאים, פיר הונדערט מאַן, און ער האָט צו זיי געזאָגט:
זאָלן מיר גיין קיין רָמוֹת־גִלעָד אויף מלחמה, אָדער זאָל
איך אָפּשטיין? האָבן זיי געזאָגט: גיי אַרויף, און גאָט וועט
זי געבן אין דער האַנט פון מלך.

[6] האָט יהוֹשָפָט געזאָגט: איז דאָ ניטאָ נאָך אַ נביא
פון גאָט, אַז מיר זאָלן פרעגן ביי אים? [7] האָט דער מלך
פון ישׂראל געזאָגט צו יהוֹשָפָטן: פאַראַן נאָך איין מאַן אויף צו פרעגן ביי גאָט דורך אים, אָבער איך האָב אים פיינט,
ווייל ער זאָגט ניט אויף מיר נביאות צום גוטן, נייערט אַלע זיינע טעג צום שלעכטן; דאָס איז מיכָיהו דער זון פון
יִמלאָן. האָט יהוֹשָפָט געזאָגט: זאָל דער מלך אַזוי ניט רעדן.

[8] האָט דער מלך פון ישׂראל צוגערופן אַ הויפדינער, און האָט געזאָגט: ברענג אויף גיך מיכָיהו דעם זון פון יִמלאָן.

[9] און דער מלך פון ישׂראל און יהוֹשָפָט דער מלך פון יהודה זיינען געזעסן איטלעכער אויף זיין טראָן אָנגע־
קליידט אין בִגדֵי־מַלכות; און זיי זיינען געזעסן אין אַ שייער ביי דעם טויערײַינגאַנג פון שומרון, און אַלע נביאים
האָבן נביאות געזאָגט פאַר זיי. [10] און צִדקִיָהו דער זון פון כנַעֲנָהן האָט זיך געמאַכט אַייזערנע הערנער, און ער האָט
געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: מיט דידאָזיקע וועסטו שטויסן די אַרַמים ביז זיי צו פאַרלענדן. [11] און אַלע נביאים
האָבן נביאות געזאָגט דעסגלייכן, אַזוי צו זאָגן: גיי אויף רָמוֹת־גִלעָד, און באַגליק, און גאָט וועט זי געבן אין דער
האַנט פון מלך.

[12] און דער שליח וואָס איז געגאַנגען רופן מיכָיהון, האָט גערעדט צו אים, אַזוי צו זאָגן: זע, די ווערטער פון די נביאים
זיינען ווי איין מויל גוטס אויפן מלך; טאָ זאָל, איך בעט דיך, דיין וואָרט זיין אַזוי ווי פון איינעם פון זיי, און רעד גוטס. [13] האָט

יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר־יֹאמַר אֱלֹהַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ וַיָּבֹא אֶל־ יד
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָה הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד
לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמֶר עֲלוּ וְהַצְלִיחוּ וְיִנָּתְנוּ בְּיֶדְכֶם׃
וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמֶּה פְעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר טו
לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־ טז
כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפוֹצִים עַל־הֶהָרִים כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶן רֹעֶה
וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃
וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־ יז
יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם־לְרָע׃ וַיֹּאמֶר לָכֵן שִׁמְעוּ יח
דְבַר־יְהוָה רָאִיתִי אֶת־יְהוָה יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא
הַשָּׁמַיִם עֹמְדִים עַל־יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יט
יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמוֹת גִּלְעָד
וַיֹּאמֶר זֶה אֹמֵר כָּכָה וְזֶה אֹמֵר כָּכָה׃ וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד כ
לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה׃
וַיֹּאמֶר אֵצֵא וְהָיִיתִי לְרוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר כא
תְּפַתֶּה וְגַם־תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן׃ וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה כב
רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה׃
וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה וַיַּךְ אֶת־מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר כג
אֵי זֶה הַדֶּרֶךְ עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אֹתָךְ׃ וַיֹּאמֶר כד
מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבוֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר
לְהֵחָבֵא׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קְחוּ אֶת־מִיכָיְהוּ וַהֲשִׁיבֻהוּ כה
אֶל־אָמוֹן שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ וַאֲמַרְתֶּם כֹּה כו
אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ זֶה בֵּית הַכֶּלֶא וְהַאֲכִילֻהוּ לֶחֶם לַחַץ
וּמַיִם לַחַץ עַד שׁוּבִי בְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־שׁוֹב כז
תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ עַמִּים
כֻּלָּם׃ וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה כח
אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ כט

יח׳ בס״א צבא השמים עמדים   כא׳ קמץ בז״ק

מיכָיהו געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט יהוה, אַז דאָס וואָס מיין גאָט וועט זאָגן, דאָס וועל איך רעדן!

[14] און ווי ער איז געקומען צום מלך, האָט דער מלך צו אים געזאָגט: מיכָה, זאָלן מיר גיין קיין רָמות־גִלעָד אויף מלחמה, אָדער זאָל איך אָפּשטיין? האָט ער געזאָגט: גייט אַרויף און באַגליקט, און זיי וועלן געגעבן ווערן אין אַייער האַנט. [15] האָט דער מלך צו אים געזאָגט: ביז וויפיל מאָל זאָל איך דיך באַשווערן, אַז דו זאָלסט ניט רעדן צו מיר נאָר דעם אמת אין נאָמען פון גאָט? [16] האָט ער געזאָגט: איך האָב געזען גאַנץ ישׂראל צעשפּרייט אויף די בערג, אַזוי ווי שאָף וואָס האָבן ניט קיין פּאַסטוך, און גאָט האָט געזאָגט: אָן אַ האַר זיינען די דאָזיקע; זאָלן זיי זיך אומקערן איטלעכער צו זיין הויז בשלום. [17] האָט דער מלך פון ישׂראל געזאָגט צו יהוֹשָפָטן: האָב איך דיר ניט געזאָגט, ער וועט ניט נביאות זאָגן אויף מיר גוטס, נייערט צום שלעכטן?

[18] האָט ער געזאָגט: דרום הערט דאָס וואָרט פון גאָט: איך האָב געזען ווי גאָט זיצט אויף זיין טראָן, און דער גאַנצער חיל פון הימל שטייט אויף זיין רעכטער זייט און אויף זיין לינקער. [19] און גאָט האָט געזאָגט: ווער וועט אָנרעדן אַחְאָב דעם מלך פון ישׂראל, ער זאָל אַרויפגיין, און פאַלן אין רָמות־גִלעָד? האָט מען גערעדט: דער זאָגט אַזוי, און דער זאָגט אַזוי. [20] איז אַרויסגעגאַנגען דער גייסט, און האָט זיך געשטעלט פאַר גאָט, און האָט געזאָגט: איך וועל אים אָנרעדן. האָט גאָט צו אים געזאָגט: מיט וואָס? [21] האָט ער געזאָגט: איך וועל אַרויסגיין און ווערן פאַר אַ גייסט פון ליגן אין מויל פון אַלע זיינע נביאים. האָט ער געזאָגט: וועסט אָנרעדן, און וועסט אויך אויספירן; גיי אַרויס און טו אַזוי. [22] און אַצונד, זע, גאָט האָט אַריינגעגעבן אַ גייסט פון ליגן אין דעם מויל פון די דאָזיקע נביאים דיינע, אָבער גאָט האָט אָנגעזאָגט אויף דיר שלעכטס.

[23] האָט גענענט צִדקִיָהו דער זון פון כּנַעֲנָהן, און האָט געשלאָגן מיכָיהון אויפן באַק, און געזאָגט: אויף וואָסער וועג איז דער גייסט פון גאָט אַוועקגעגאַנגען פון מיר כּדי צו רעדן מיט דיר? [24] האָט מיכָיהו געזאָגט: אָט וועסטו זען אין יענעם טאָג, ווען דו וועסט אַריינגיין אין אַ קאַמער הינטער אַ קאַמער זיך צו באַהאַלטן.

[25] האָט דער מלך פון ישׂראל געזאָגט: נעמט מיכָיהון, און גיט אים אָפּ צו אָמון דעם האַר פון דער שטאָט, און צו יוֹאָש דעם מלכס זון, [26] און איר זאָלט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט דער מלך: טוט אַריין דעמדאָזיקן אין געפענקעניש, און שפּייזט אים מיט קאַרג ברויט און קאַרג וואַסער, ביז איך קער זיך אום בשלום. [27] האָט מיכָיהו געזאָגט: אויב אומקערן וועסטו זיך אומקערן בשלום, האָט גאָט ניט גערעדט דורך מיר. און ער האָט געזאָגט: הערט דאָס צו, איר פעלקער אַלע.

[28] און דער מלך פון ישׂראל און יהוֹשָפָט דער מלך פון יהודה זיינען אַרויפגעגאַנגען קיין רָמות־גִלעָד. [29] און דער מלך פון ישׂראל האָט געזאָגט צו יהוֹשָפָטן: איך וועל זיך פאַרשטעלן, און וועל אַריינגיין אין דער מלחמה, און דו טראָג דיינע קליידער.

און דער מלך פון ישׂראל האָט זיך פאַרשטעלט, און זיי זיינען אַריינגעגאַנגען אין דער מלחמה.

[30] און דער מלך פון אַרָם האָט באַפוילן די הויפּט־לייט פון זיינע רייטוועגן, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט מלחמה האַלטן מיט קליין אָדער גרויס, נאָר מיטן מלך פון ישׂראל אַליין. [31] און עס איז געווען, ווי די הויפּטלייט פון די רייטוועגן האָבן געזען יהוֹשָׁפָטן, אַזוי האָבן זיי געזאָגט: דאָס איז דער מלך פון ישׂראל. און זיי האָבן אים אַרומגערינגלט מלחמה צו האַלטן. האָט יהוֹשָׁפָט אַ געשריי געטאָן, און יהוה האָט אים געהאָלפן, און גאָט האָט זיי אָפּגעצויגן פון אים. [32] וואָרום עס איז געווען, ווי די הויפּטלייט פון די רייטוועגן האָבן געזען אַז דאָס איז ניט דער מלך פון ישׂראל, אַזוי זיינען זיי אָפּגעטרעטן פון הינטער אים.

[33] און אַ מאַן האָט אָנגעצויגן זיין בויגן גלאַט אין דער וועלט, און האָט געטראָפן דעם מלך פון ישׂראל צווישן דעם אונטערפּאַנצער און צווישן דעם ברוסטשילד. האָט ער געזאָגט צו דעם טרייבער: פאַרקער דיין האַנט, און זאָלסט מיך אַרויספירן פון דער מחנה, וואָרום איך בין פאַרוואונדט געוואָרן.

[34] און די מלחמה איז געשטיגן אין יענעם טאָג; און דער מלך פון ישׂראל האָט זיך אויפגעהאַלטן שטייענדיק אין דעם רייטוואָגן אַנטקעגן די אַרַמים ביזן אָוונט; און אַקעגן דער צייט פון זונאונטערגאַנג איז ער געשטאָרבן.

יט

[1] און יהוֹשָׁפָט דער מלך פון יהודה האָט זיך אומגעקערט אַהיים בשלום קיין ירושָלַיִם. [2] איז אים אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן יֵהוּא דער זון פון חֲנָנִין, דער זעער, און ער האָט געזאָגט צום מלך יהוֹשָׁפָט: האָסטו געטאָרט העלפן דעם רשע, און ליב האָבן די שׂוֹנאים פון גאָט? און פון וועגן דעם איז אויף דיר אַ צאָרן פון פאַר גאָט. [3] אָבער גוטע זאַכן געפינען זיך אין דיר, וואָס דו האָסט אויסגעראַמט די געצנביימער פון לאַנד, און געקערט דיין האַרץ צו זוכן גאָט.

[4] און יהוֹשָׁפָט איז געזעסן אין ירושָלַיִם. אָבער ער איז ווידער אַרויסגעגאַנגען צווישן פאָלק, פון בְּאֵר־שֶׁבַע ביזן באַרג אפרים, און האָט זיי אומגעקערט צו יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן. [5] און ער האָט אויפגעשטעלט ריכטער אין לאַנד, אין אַלע באַפעסטיקטע שטעט פון יהודה, שטאָט פאַר שטאָט. [6] און ער האָט אָנגעזאָגט די ריכטער: זעט וואָס איר טוט, וואָרום ניט פאַר אַ מענטשן משפּט איר, נאָר פאַר גאָט, און ער איז לעבן אײַך ביים אַרויסזאָגן אַ משפּט. [7] און אַצונד, זאָל די מורא פאַר גאָט זיין אויף אײַך; היט אײַך וואָס איר טוט, וואָרום ביי יהוה אונדזער גאָט איז ניטאָ קיין אומרעכט, אָדער שוינען עמיצן, אָדער נעמען שוֹחד.

[8] און אויך אין ירושָלַיִם האָט יהוֹשָׁפָט אויפגעשטעלט פון די לְוִיִם און די כֹּהנים, און פון די הויפּטן פון די פאָטערהייזער פון ישׂראל, פאַר משפּטים פון גאָט, און פאַר שטרייטזאַכן. און זיי האָבן זיך אומגעקערט קיין

וָבוֹא בַּמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
ל וַיָּבֹאוּ בַּמִּלְחָמָה׃ וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־
לוֹ לֵאמֹר לֹא תִּלָּחֲמוּ אֶת־הַקָּטֹן אֶת־הַגָּדוֹל כִּי אִם־אֶת־
לא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט
וְהֵמָּה אָמְרוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֹבּוּ עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק
לב יְהוֹשָׁפָט וַיהוָה עֲזָרוֹ וַיְסִיתֵם אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת
שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־הָיָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו׃
לג וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים
וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לָרַכָּב הֲפֹךְ יָדְיךָ וְהוֹצֵאתַנִי מִן־
לד הַמַּחֲנֶה כִּי הָחֳלֵיתִי׃ וַתַּעַל הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל הָיָה מַעֲמִיד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם עַד־הָעָרֶב וַיָּמָת
לְעֵת בּוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃

יט

א וַיָּשָׁב יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־בֵּיתוֹ בְשָׁלוֹם לִירוּשָׁלִָם׃
ב וַיֵּצֵא אֶל־פָּנָיו יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי הַחֹזֶה וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ
יְהוֹשָׁפָט הֲלָרָשָׁע לַעְזֹר וּלְשֹׂנְאֵי יְהוָה תֶּאֱהָב וּבָזֹאת
ג עָלֶיךָ קֶּצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה׃ אֲבָל דְּבָרִים טוֹבִים נִמְצְאוּ
עִמָּךְ כִּי־בִעַרְתָּ הָאֲשֵׁרוֹת מִן־הָאָרֶץ וַהֲכִינוֹתָ לְבָבְךָ לִדְרֹשׁ
ד הָאֱלֹהִים׃ וַיֵּשֶׁב יְהוֹשָׁפָט בִּירוּשָׁלִָם וַיָּשָׁב וַיֵּצֵא בָעָם
מִבְּאֵר שֶׁבַע עַד־הַר אֶפְרַיִם וַיְשִׁיבֵם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי
ה אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיַּעֲמֵד שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה
ו הַבְּצֻרוֹת לְעִיר וָעִיר׃ וַיֹּאמֶר אֶל־הַשֹּׁפְטִים רְאוּ מָה־אַתֶּם
עֹשִׂים כִּי לֹא לְאָדָם תִּשְׁפְּטוּ כִּי לַיהוָה וְעִמָּכֶם בִּדְבַר
ז מִשְׁפָּט׃ וְעַתָּה יְהִי פַחַד־יְהוָה עֲלֵיכֶם שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ כִּי־
אֵין עִם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַוְלָה וּמַשֹּׂא פָנִים וּמִקַּח־שֹׁחַד׃
ח וְגַם בִּירוּשָׁלִַם הֶעֱמִיד יְהוֹשָׁפָט מִן־הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים
וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּט יְהוָה וְלָרִיב וַיָּשֻׁבוּ

לג׳ יתיר י׳

יְרוּשָׁלִָם: וַיְצַו עֲלֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה תַעֲשׂוּן בְּיִרְאַת יְהוָה ט
בֶּאֱמוּנָה וּבְלֵבָב שָׁלֵם: וְכָל־רִיב אֲשֶׁר־יָבוֹא עֲלֵיכֶם י
מֵאֲחֵיכֶם ׀ הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵיהֶם בֵּין־דָּם ׀ לְדָם בֵּין־תּוֹרָה
לְמִצְוָה לְחֻקִּים וּלְמִשְׁפָּטִים וְהִזְהַרְתֶּם אֹתָם וְלֹא יֶאְשְׁמוּ
לַיהוָה וְהָיָה־קֶצֶף עֲלֵיכֶם וְעַל־אֲחֵיכֶם כֹּה תַעֲשׂוּן וְלֹא
תֶאְשָׁמוּ: וְהִנֵּה אֲמַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ עֲלֵיכֶם לְכֹל ׀ דְּבַר יא
יְהוָה וּזְבַדְיָהוּ בֶן־יִשְׁמָעֵאל הַנָּגִיד לְבֵית־יְהוּדָה לְכֹל
דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְשֹׁטְרִים הַלְוִיִּם לִפְנֵיכֶם חִזְקוּ וַעֲשׂוּ וִיהִי
יְהוָה עִם־הַטּוֹב:

כ

וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ בְנֵי־מוֹאָב וּבְנֵי עַמּוֹן וְעִמָּהֶם ׀ א
מֵהָעַמּוֹנִים עַל־יְהוֹשָׁפָט לַמִּלְחָמָה: וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּידוּ לִיהוֹשָׁפָט ב
לֵאמֹר בָּא עָלֶיךָ הָמוֹן רָב מֵעֵבֶר לַיָּם מֵאֲרָם וְהִנָּם
בְּחַצְצוֹן תָּמָר הִיא עֵין גֶּדִי: וַיִּרָא וַיִּתֵּן יְהוֹשָׁפָט אֶת־ ג
פָּנָיו לִדְרוֹשׁ לַיהוָה וַיִּקְרָא־צוֹם עַל־כָּל־יְהוּדָה: וַיִּקָּבְצוּ ד
יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ מֵיְהוָה גַּם מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה בָּאוּ לְבַקֵּשׁ
אֶת־יְהוָה: וַיַּעֲמֹד יְהוֹשָׁפָט בִּקְהַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם ה
בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי הֶחָצֵר הַחֲדָשָׁה: וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי ו
אֲבֹתֵינוּ הֲלֹא אַתָּה־הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה מוֹשֵׁל
בְּכֹל מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וְאֵין עִמְּךָ
לְהִתְיַצֵּב: הֲלֹא ׀ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ הוֹרַשְׁתָּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ ז
הַזֹּאת מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַתִּתְּנָהּ לְזֶרַע אַבְרָהָם אֹהַבְךָ
לְעוֹלָם: וַיֵּשְׁבוּ־בָהּ וַיִּבְנוּ לְךָ ׀ בָּהּ מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ לֵאמֹר: ח
אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה חֶרֶב שְׁפוֹט וְדֶבֶר וְרָעָב נַעַמְדָה ט
לִפְנֵי הַבַּיִת הַזֶּה וּלְפָנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ בַּבַּיִת הַזֶּה וְנִזְעַק
אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵנוּ וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ: וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי־עַמּוֹן י
וּמוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר אֲשֶׁר לֹא־נָתַתָּה לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָהֶם

כ, ח׳ כצל

ירושָׁלַיִם. 9 און ער האָט זיי באַפוילן, אַזוי צו זאָגן: אַזוי
זאָלט איר זיך באַגיין: מיט מורא פאַר גאָט, מיט געטריי־
שאַפט, און מיט אַ גאַנצן האַרצן. 10 און ביי יעטוועדער
שטרייט וואָס וועט קומען פאַר אַייך פון אַייערע ברידער
וואָס זיצן אין זייערע שטעט, צווישן בלוט און בלוט, צווישן
לערנונגען און געבאָט, חוקים און געזעצן, זאָלט איר זיי
וואָרענען, זיי זאָלן זיך ניט פאַרשולדיקן צו גאָט, אַז עס
זאָל זיין אַ צאָרן אויף אַייך און אויף אַייערע ברידער;
אַזוי זאָלט איר טאָן, און איר וועט זיך ניט פאַרשולדיקן.
11 און אָט איז אַמַריָהו דער כֹּהן־גָדול איבער אַייך פאַר
אַלע זאַכן פון גאָט, און זבַדיָהו דער זון פון יִשמָעֵאלן,
דער פירשט פון דעם הויז פון יהודה, פאַר אַלע זאַכן
פון מלך; און אויפזעערס זיינען די לוִיִים פאַר אַייך; זייט
שטאַרק און טוט, און גאָט וועט זיין מיט דעם גוטן.

כ 1 און עס איז געווען נאָך דעם, זיינען געקומען די
קינדער פון מואָב, און די קינדער פון עַמון, און מיט
זיי פון די עַמונים, אַקעגן יהושָפָטן אויף מלחמה. 2 איז
מען געקומען און מע האָט אָנגעזאָגט יהושָפָטן, אַזוי צו
זאָגן: אויף דיר קומט אַ גרויסער המון פון יענער זייט ים,
פון אַרָם, און זע, זיי זיינען אין חַצצוֹן־תָּמָר, דאָס איז עֵין־
גֶדי. 3 האָט יהושָפָט מורא געקריגן, און ער האָט געקערט
זיין פנים צו זוכן גאָט, און ער האָט אויסגערופן אַ תָּענית
איבער גאַנץ יהודה. 4 און יהודה האָט זיך אַיינגעזאַמלט
צו בעטן ביי גאָט; יאָ, פון אַלע שטעט פון יהודה איז מען געקומען צו זוכן גאָט. 5 און יהושָפָט האָט זיך געשטעלט
אין דער אַיינזאַמלונג פון יהודה און ירושָלַיִם, אין הויז פון גאָט, פאַר דעם נייען הויף, 6 און ער האָט געזאָגט:
יהוה דו גאָט פון אונדזערע עלטערן, דו ביסט דאָך גאָט אין הימל, און דו געוועלטיקסט איבער אַלע קיניגרייכן
פון די פעלקער, און אין דיין האַנט איז כּוח און גבורה, און אַקעגן דיר איז זיך ניט צו שטעלן. 7 דו אונדזער גאָט,
האָסט דאָך פאַרטריבן די באַוווינער פון דעמדאָזיקן לאַנד פון פאַר דיין פאָלק ישׂראל, און האָסט עס אַוועקגע־
געבן צו דעם זאָמען פון אַברהם דיין ליבהאָבער, אויף אייביק. 8 און זיי זיינען געזעסן דרינען, און האָבן דיר גע־
בויט דרינען אַ הייליקטום צו דיין נאָמען, אַזוי צו זאָגן: 9 אַז עס וועט קומען אויף אונדז אַן אומגליק, אַ שווערד,
אַ משפט, אָדער אַ מגפה, אָדער אַ הונגער, וועלן מיר זיך שטעלן פאַר דעמדאָזיקן הויז און פאַר דיר — וואָרום דיין
נאָמען איז אין דעמדאָזיקן הויז — און מיר וועלן שרייען צו דיר אין אונדזער נויט, און דו וועסט צוהערן און וועסט
העלפן. 10 און אַצונד, אָט זיינען די קינדער פון עַמון און מואָב און דעם באַרג שֵׂעִיר, וואָס דו האָסט ניט געלאָזט ישׂראל

אַרײַנגײן צו זײ, װען זײ זײַנען געקומען פֿון לאַנד מִצרַיִם, נײַערט זײ האָבן זיך אָפּגעקערט פֿון זײ, און האָבן זײ ניט פֿאַרטיליקט. [11] און אָט פֿאַרגעלטן זײ אונדז, צו קומען אונדז פֿאַרטרײַבן פֿון דײַן אַרב װאָס דו האָסט אונדז גע־מאַכט אַרבן. [12] גאָט אונדזערער, װילסטו ניט טאָן אַ משפּט אויף זײ? װאָרום אין אונדז איז ניטאָ קײן כּוח אַקעגן דעמדאָזיקן גרויסן המון װאָס קומט אויף אונדז, און מיר װײסן ניט װאָס מיר זאָלן טאָן, נײַערט אויף דיר זײַנען אונדזערע אויגן.

[13] און גאַנץ יהודה זײַנען געשטאַנען פֿאַר גאָט; אויך זײערע קלײנע קינדער און זײערע װײַבער און זײערע זין.

[14] איז אויף יַחזיאֵל דעם זון פֿון זכַריָהו, דעם זון פֿון בּנָיָה, דעם זון פֿון יעִיאֵל, דעם זון פֿון מַתַּניָה דעם לֵוִי, פֿון די קינדער פֿון אָסָף, געװען דער גײַסט פֿון גאָט, אין מיטן פֿון דער אײַנזאַמלונג. [15] און ער האָט געזאָגט: פֿאַר־נעמט, גאַנץ יהודה, און באַװױנער פֿון ירושָלַיִם, און מלך יהושָפָט: אַזױ האָט גאָט צו אײַך געזאָגט: איר זאָלט ניט מורא האָבן און ניט אַנגסטן פֿאַר דעמדאָזיקן גרויסן המון, װאָרום ניט אײַער מלחמה איז דאָס נאָר גאָטס. [16] מאָרגן נידערט אַראָפּ אויף זײ; זעט, זײ גײען אַרויף מיט דעם אַרויפֿגאַנג פֿון צִיץ, און איר װעט זײ טרעפֿן אין עק טאָל, פֿאַר דעם מדבּר פֿון ירואֵל. [17] ניט איר װעט דאָס מאָל דאַרפֿן מלחמה האַלטן; שטעלט אײַך אויס, שטײט, און זעט די ישועה פֿון גאָט מיט אײַך, יהודה און ירושָלַיִם; איר זאָלט ניט מורא האָבן און ניט אַנגסטן, מאָרגן גײט אַרויס אַקעגן זײ, און גאָט װעט זײַן מיט אײַך.

[18] האָט יהושָפָט זיך געבײגט מיטן פּנים צו דער ערד, און גאַנץ יהודה און די באַװױנער פֿון ירושָלַיִם זײַנען געפֿאַלן פֿאַר גאָט, זיך צו בוקן צו גאָט. [19] און די לוִיִים פֿון די קינדער פֿון די קהָתים, און פֿון די קינדער פֿון די קָרחים, זײַנען אויפֿגעשטאַנען צו לויבן יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל אויף אַ גאָר הויכן קָול.

[20] און זײ האָבן זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און זײַנען אַרויסגעגאַנגען צום מדבּר פֿון תּקוֹעַ; און בײַ זײער אַרויסגײן האָט יהושָפָט זיך געשטעלט, און האָט געזאָגט: הערט מיך צו, יהודה און באַװױנער פֿון ירושָלַיִם: גלויבט אין יהוה אײַער גאָט, און איר װעט אָנהאַלטן[א], גלויבט אין זײַנע נביאים, און איר װעט באַגליקן.

[21] און ער האָט געהאַלטן אַן עצה מיטן פֿאָלק; און ער האָט געשטעלט זינגער צו גאָט װאָס זאָלן געבן אַ לויב אין הײליקער שײנקײט, בײַם אַרויסגײן פֿאַר די באַװאָפֿנטע, און זאָגן: גיט אַ דאַנק צו גאָט, װאָרום אויף אײביק איז זײַן חסד. [22] און אין דער צײַט װאָס זײ האָבן אָנגעהויבן אַ געזאַנג און אַ לויב, האָט גאָט געשטעלט לויערער אויף די קינדער פֿון עַמון, מואָב און דעם באַרג שֵׂעִיר, װאָס זײַנען געקומען קײן יהודה; און זײ זײַנען געשלאָגן גע־װאָרן. [23] װאָרום די קינדער פֿון עַמון און מואָב האָבן זיך געשטעלט אַקעגן די באַװױנער פֿון באַרג שֵׂעִיר, צו פֿאַרװיסטן און צו פֿאַרטיליקן; און װי זײ האָבן פֿאַרלענדט די באַװױנער פֿון באַרג שֵׂעִיר, האָבן זײ געהאָלפֿן אומצו־ברענגען אײנער דעם אַנדערן.

[24] און יהודה איז געקומען צו דעם װאַכטורעם אין דער מדבּר, און זײ האָבן זיך אומגעקוקט אויף דעם המון,

בְּבֹאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם׃
יא וְהִנֵּה־הֵם גֹּמְלִים עָלֵינוּ לָבוֹא לְגָרְשֵׁנוּ מִיְּרֻשָּׁתְךָ אֲשֶׁר
יב הוֹרַשְׁתָּנוּ׃ אֱלֹהֵינוּ הֲלֹא תִשְׁפָּט־בָּם כִּי אֵין בָּנוּ כֹּחַ לִפְנֵי
הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה
יג כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ וְכָל־יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְהוָה גַּם־טַפָּם
יד נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם׃ וְיַחֲזִיאֵל בֶּן־זְכַרְיָהוּ בֶּן־בְּנָיָה בֶּן־
יְעִיאֵל בֶּן־מַתַּנְיָה הַלֵּוִי מִן־בְּנֵי אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה
טו בְּתוֹךְ הַקָּהָל׃ וַיֹּאמֶר הַקְשִׁיבוּ כָל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם
וְהַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט כֹּה־אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם אַל־תִּירְאוּ
וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה
טז כִּי לֵאלֹהִים׃ מָחָר רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם עֹלִים בְּמַעֲלֵה הַצִּיץ
יז וּמְצָאתֶם אֹתָם בְּסוֹף הַנַּחַל פְּנֵי מִדְבַּר יְרוּאֵל׃ לֹא לָכֶם
לְהִלָּחֵם בָּזֹאת הִתְיַצְּבוּ עִמְדוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה
עִמָּכֶם יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מָחָר צְאוּ
יח לִפְנֵיהֶם וַיהוָה עִמָּכֶם׃ וַיִּקֹּד יְהוֹשָׁפָט אַפַּיִם אָרְצָה וְכָל־
יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם נָפְלוּ לִפְנֵי יְהוָה לְהִשְׁתַּחֲוֺת
יט לַיהוָה׃ וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִים וּמִן־בְּנֵי הַקָּרְחִים
כ לְהַלֵּל לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל לְמָעְלָה׃ וַיַּשְׁכִּימוּ
בַבֹּקֶר וַיֵּצְאוּ לְמִדְבַּר תְּקוֹעַ וּבְצֵאתָם עָמַד יְהוֹשָׁפָט
וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם הַאֲמִינוּ בַּיהוָה
כא אֱלֹהֵיכֶם וְתֵאָמֵנוּ הַאֲמִינוּ בִנְבִיאָיו וְהַצְלִיחוּ׃ וַיִּוָּעַץ
אֶל־הָעָם וַיַּעֲמֵד מְשֹׁרְרִים לַיהוָה וּמְהַלְלִים לְהַדְרַת־
קֹדֶשׁ בְּצֵאת לִפְנֵי הֶחָלוּץ וְאֹמְרִים הוֹדוּ לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם
כב חַסְדּוֹ׃ וּבְעֵת הֵחֵלּוּ בְרִנָּה וּתְהִלָּה נָתַן יְהוָה ׀ מְאָרְבִים
עַל־בְּנֵי עַמּוֹן מוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר הַבָּאִים לִיהוּדָה וַיִּנָּגֵפוּ׃
כג וַיַּעַמְדוּ בְּנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב עַל־יֹשְׁבֵי הַר־שֵׂעִיר לְהַחֲרִים
וּלְהַשְׁמִיד וּכְכַלּוֹתָם בְּיוֹשְׁבֵי שֵׂעִיר עָזְרוּ אִישׁ בְּרֵעֵהוּ
כד לְמַשְׁחִית׃ וִיהוּדָה בָּא עַל־הַמִּצְפֶּה לַמִּדְבָּר וַיִּפְנוּ אֶל־

[א] װאָרטשפּיל: הַאֲמִינוּ–וְתֵאָמֵנוּ.

הֶהָמוֹן וְהִנָּם פְּגָרִים נֹפְלִים אַרְצָה וְאֵין פְּלֵיטָה׃ כה וַיָּבֹא
יְהוֹשָׁפָט וְעַמּוֹ לָבֹז אֶת־שְׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם לָרֹב וּרְכוּשׁ
וּפְגָרִים וּכְלֵי חֲמֻדוֹת וַיְנַצְּלוּ לָהֶם לְאֵין מַשָּׂא וַיִּהְיוּ יָמִים
שְׁלוֹשָׁה בֹּזְזִים אֶת־הַשָּׁלָל כִּי רַב־הוּא׃ כו וּבַיּוֹם הָרְבִעִי
נִקְהֲלוּ לְעֵמֶק בְּרָכָה כִּי שָׁם בֵּרְכוּ אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאוּ
אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק בְּרָכָה עַד־הַיּוֹם׃ כז וַיָּשֻׁבוּ
כָּל־אִישׁ יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ וִיהוֹשָׁפָט בְּרֹאשָׁם לָשׁוּב אֶל־
יְרוּשָׁלַםִ בְּשִׂמְחָה כִּי־שִׂמְּחָם יְהוָה מֵאוֹיְבֵיהֶם׃ כח וַיָּבֹאוּ
יְרוּשָׁלַםִ בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבַחֲצֹצְרוֹת אֶל־בֵּית יְהוָה׃
כט וַיְהִי פַּחַד אֱלֹהִים עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת בְּשָׁמְעָם כִּי
נִלְחַם יְהוָה עִם אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל׃ ל וַתִּשְׁקֹט מַלְכוּת יְהוֹשָׁפָט
וַיָּנַח לוֹ אֱלֹהָיו מִסָּבִיב׃ לא וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט עַל־יְהוּדָה
בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלַםִ וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה בַּת־שִׁלְחִי׃ לב וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ
אָבִיו אָסָא וְלֹא־סָר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃
לג אַךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ וְעוֹד הָעָם לֹא־הֵכִינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי
אֲבֹתֵיהֶם׃ לד וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים
הִנָּם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי אֲשֶׁר הֹעֲלָה עַל־סֵפֶר
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ לה וְאַחֲרֵי־כֵן אֶתְחַבַּר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה
עִם אֲחַזְיָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת׃ לו וַיְחַבְּרֵהוּ
עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֳנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן
גָּבֶר׃ לז וַיִּתְנַבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דֹּדָוָהוּ מִמָּרֵשָׁה עַל־יְהוֹשָׁפָט
לֵאמֹר כְּהִתְחַבֶּרְךָ עִם־אֲחַזְיָהוּ פָּרַץ יְהוָה אֶת־מַעֲשֶׂיךָ
וַיִּשָּׁבְרוּ אֳנִיּוֹת וְלֹא עָצְרוּ לָלֶכֶת אֶל־תַּרְשִׁישׁ׃

כא

א וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִיד
וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ב וְלוֹ־אַחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט
עֲזַרְיָה וִיחִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ וַעֲזַרְיָהוּ וּמִיכָאֵל וּשְׁפַטְיָהוּ כָּל־

כ, כה׳ ס״א וּבְגָדִים   לז׳ ס״א בְּ׳

ערשט זיי ליגן פגרים אויף דער ערד, און קיינער איז ניט אַנטרונען געוואָרן. [25] און יהוֹשָׁפָט און זיין פאָלק זיינען געקומען צו רויבן זייער זאַקרויב, און זיי האָבן געפונען ביי זיי אַ סך אי פאַרמעג אי פגרים מיט טייערע זאַכן, און זיי האָבן צוגענומען פאַר זיך, ביז זיי האָבן מער ניט גע־קענט טראָגן; און זיי האָבן געהאַלטן אין רויבן דריי טעג דעם זאַקרויב, וואָרום ער איז געווען פיל. [26] און אויפן פירטן טאָג האָבן זיי זיך איינגעזאַמלט אין טאָל בְּרָכָה, וואָרום דאָרטן האָבן זיי געמאַכט אַ ברכה צו גאָט; דרום רופט מען דעם נאָמען פון יענעם אָרט דער טאָל בְּרָכָה ביז אויף היינט. [27] און אַלע מענער פון יהודה און ירוּשָׁלַיִם און יהוֹשָׁפָט זיי פאַרויס האָבן זיך אומגעקערט צוריקצוגיין קיין ירוּשָׁלַיִם מיט פרייד, וואָרום גאָט האָט זיי דערפרייט איבער זייערע פיינט. [28] און זיי זיינען געקומען קיין ירוּשָׁלַיִם מיט גיטאַרן און מיט האַרפן און מיט טרומייטן צום הויז פון גאָט. [29] און אַ פחד פון גאָט איז געווען אויף די מלוכות פון די לענדער, ווען זיי האָבן געהערט אַז יהוה האָט מלחמה געהאַלטן מיט די פיינט פון ישׂראל. [30] און יהוֹשָׁפָטס מלוכה איז געווען רואיק וואָרום זיין גאָט האָט אים באַרוּט פון רונד אַרום.

[31] און יהוֹשָׁפָט האָט געקיניגט איבער יהודה; פינף און דרייסיק יאָר איז ער אַלט געווען אַז ער איז געוואָרן מלך, און פינף און צוואַנציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירוּשָׁלַיִם. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען עֲזוּבָה די טאָכטער פון שִׁלחין.

[32] און ער איז געגאַנגען אין דעם וועג פון זיין פאָטער אָסאָן – און האָט זיך ניט אָפּגעקערט דערפון – צו טאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין די אויגן פון גאָט. [33] נאָר די בָּמוֹת זיינען ניט אָפּגעטאָן געוואָרן, און דאָס פאָלק האָט נאָך אַלץ ניט געקערט זייער האַרץ צו דעם גאָט פון זייערע עלטערן.

[34] און די איבעריקע זאַכן וועגן יהוֹשָׁפָטן, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זיינען באַשריבן אין די ווערטער פון יֵהוּא דעם זון פון חֲנָנִין, וואָס איז אַריין אין בוך פון די מלכים פון ישׂראל.

[35] און נאָך דעם האָט יהוֹשָׁפָט דער מלך פון יהודה זיך צונויפגעחברט מיט אֲחַזְיָה דעם מלך פון ישׂראל, וואָס האָט געטאָן שלעכטס. [36] און ער האָט אים צוגעחברט צו זיך, צו מאַכן שיפן אויף צו גיין קיין תַּרשיש; און זיי האָבן געמאַכט שיפן אין עֶצְיוֹן־גֶבֶר. [37] האָט אֱלִיעֶזֶר דער זון פון דוֹדָוָהון פון מָרֵשָׁה נביאות געזאָגט אויף יהוֹשָׁפָטן, אַזוי צו זאָגן: ווייל דו האָסט זיך צונויפגעחברט מיט אֲחַזְיָהון, וועט גאָט צעברעכן דיינע אַרבעט. און די שיפן זיינען צעבראָכן געוואָרן, און זיי האָבן ניט געקענט גיין קיין תַּרשיש.

כא

[1] און יהוֹשָׁפָט האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן אין דודס־שטאָט; און זיין זון יהוֹרָם איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

[2] און ער האָט געהאַט ברידער, יהוֹשָׁפָטס זין: עֲזַרְיָה, און יחיאֵל, און זכַריָהו, און עֲזַרְיָהו, און מיכָאֵל, און שפַטיָהו;

די אַלע זיינען געווען זין פון יהושָפָט דעם מלך פון ישׂראל. 3 און זייער פאָטער האָט זיי געגעבן גרויסע מתנות פון זילבער און גאָלד און טייערע זאַכן, מיט פעסטונגשטעט אין יהודה. אָבער די מלוכה האָט ער געגעבן יהוֹרָמען, וואָרום ער איז געווען דער בּכוֹר. 4 און ווי יהוֹרָם איז אויפגעשטאַנען אויף זיין פאָטערס מלוכה, און האָט זיך באַפעסטיקט, אַזוי האָט ער געהרגעט אַלע זיינע ברידער מיטן שווערד, און אויך פון די האַרן פון ישׂראל.

5 צוויי און דרייסיק יאָר איז יהוֹרָם אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און אַכט יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָלַיִם. 6 און ער איז געגאַנגען אין דעם וועג פון די מלכים פון ישׂראל, אַזוי ווי דאָס הויז פון אַחְאָב האָט געטאָן; וואָרום ער האָט געהאַט אַחְאָבס טאָכטער פאַר אַ ווייב; און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט. 7 אָבער גאָט האָט ניט געוואָלט אומברענגען דאָס הויז פון דוד, פון וועגן דעם בונד וואָס ער האָט געשלאָסן מיט דודן, און אַזוי ווי ער האָט אים צוגעזאָגט, צו געבן אים און זיינע קינדער אַ ליכט אַלע טעג.

8 אין זיינע טעג איז אֱדוֹם אָפּגעפאַלן פון אונטער דער האַנט פון יהודה, און זיי האָבן געמאַכט איבער זיך אַ מלך. 9 און יהוֹרָם איז אַריבערגעגאַנגען מיט זיינע הויפּטלייט, און אַלע רייטוועגן מיט אים; און ער איז אויפגעשטאַנען בײַ נאַכט, און האָט געשלאָגן די אֱדוֹמים וואָס האָבן אַרומגערינגלט אים און די הויפּטלייט פון די רייטוועגן.

10 אַזוי איז אֱדוֹם אָפּגעפאַלן פון אונטער דער האַנט פון יהודה ביז אויף הייַנטיקן טאָג. דעמאָלט אין דער אייגענער צייט איז אָפּגעפאַלן לִבְנָה פון אונטער זיין האַנט; ווייל ער האָט פאַרלאָזן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן. 11 ער האָט אויך געמאַכט בָּמות אויף די בערג פון יהודה, און ער האָט געמאַכט אויסגעלאָסן די באַוווינער פון ירושָלַיִם, און האָט אַראָפּגעפירט יהודה.

12 איז געקומען צו אים אַ געשריפטס פון אֵלִיָהו דעם נביא, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון דיין פאָטער דודן: דערפאַר וואָס דו ביסט ניט געגאַנגען אין די וועגן פון דיין פאָטער יהושָפָטן, און אין די וועגן פון אָסאָ דעם מלך פון יהודה, 13 נייערט דו ביסט געגאַנגען אין דעם וועג פון די מלכים פון ישׂראל, און האָסט געמאַכט אויסגעלאָסן יהודה און די באַוווינער פון ירושָלַיִם, אַזוי ווי דאָס הויז פון אַחְאָב האָט זיי געמאַכט אויסגעלאָסן, און האָסט אויך געהרגעט דיינע ברידער פון דיין פאָטערס הויז, וואָס זיינען געווען בעסער פון דיר; 14 זע, וועט גאָט אַצונד פּלאָגן מיט אַ גרויסער פּלאָג דיין פאָלק, און דיינע קינדער, און דיינע ווייבער, און דיין גאַנצן פאַרמעג. 15 און דו וועסט זיין אין גרויס קרענק פון אַ קראַנקשאַפט אין דיינע געדערים, ביז דיינע געדערים וועלן אַרויסקריכן פון דער קרענק טעג נאָך טעג.

16 און גאָט האָט דערוועקט אויף יהוֹרָמען דעם גייסט פון די פּלִשתּים, און פון די אַראַבער וואָס לעבן בײַ די כּוּשים. 17 און זיי זיינען אַרויפגעגאַנגען אויף יהודה, און האָבן זיך אַריינגעבראָכן אין איר, און האָבן געפאַנגען דעם גאַנצן פאַרמעג וואָס האָט זיך געפונען אין מלכס הויז, און אויך זיינע זין און זיינע ווייבער, און אים איז ניט איבערגעבליבן

ג אֵלֶּה בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֵּן לָהֶם ׀ אֲבִיהֶם
מַתָּנוֹת רַבּוֹת לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת עִם־עָרֵי מְצֻרוֹת
בִּיהוּדָה וְאֶת־הַמַּמְלָכָה נָתַן לִיהוֹרָם כִּי־הוּא הַבְּכוֹר׃
ד וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל־מַמְלֶכֶת אָבִיו וַיִּתְחַזַּק וַיַּהֲרֹג אֶת־כָּל־
ה אֶחָיו בֶּחָרֶב וְגַם מִשָּׂרֵי יִשְׂרָאֵל׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה
ו יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ׃ וַיֵּלֶךְ
בְּדֶרֶךְ ׀ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בֵּית אַחְאָב כִּי בַּת־
ז אַחְאָב הָיְתָה לּוֹ *אִשָּׁה וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְלֹא־
אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־בֵּית דָּוִיד לְמַעַן הַבְּרִית
אֲשֶׁר כָּרַת לְדָוִיד וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ נִיר וּלְבָנָיו
ח כָּל־הַיָּמִים׃ בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה וַיַּמְלִיכוּ
ט עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹרָם עִם־שָׂרָיו וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ
וַיְהִי קָם לַיְלָה וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם הַסּוֹבֵב אֵלָיו וְאֵת שָׂרֵי
י הָרֶכֶב׃ וַיִּפְשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה
אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא מִתַּחַת יָדוֹ כִּי עָזַב אֶת־
יא יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ גַּם־הוּא עָשָׂה בָמוֹת בְּהָרֵי יְהוּדָה
יב וַיֶּזֶן אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וַיַּדַּח אֶת־יְהוּדָה׃ וַיָּבֹא
אֵלָיו מִכְתָּב מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי דָּוִיד אָבִיךָ תַּחַת אֲשֶׁר לֹא־הָלַכְתָּ בְּדַרְכֵי יְהוֹשָׁפָט
יג אָבִיךָ וּבְדַרְכֵי אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וַתֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל וַתַּזְנֶה אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ כְּהַזְנוֹת
בֵּית אַחְאָב וְגַם אֶת־אַחֶיךָ בֵית־אָבִיךָ הַטּוֹבִים מִמְּךָ
יד הָרָגְתָּ׃ הִנֵּה יְהוָה נֹגֵף מַגֵּפָה גְדוֹלָה בְּעַמֶּךָ וּבְבָנֶיךָ
טו וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל־רְכוּשֶׁךָ׃ וְאַתָּה בָּחֳלָיִים רַבִּים בְּמַחֲלֵה
טז מֵעֶיךָ עַד־יֵצְאוּ מֵעֶיךָ מִן־הַחֹלִי יָמִים עַל־יָמִים׃ וַיָּעַר
יְהוָה עַל־יְהוֹרָם אֶת־רוּחַ הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעַרְבִים אֲשֶׁר עַל־
יז יַד כּוּשִׁים׃ וַיַּעֲלוּ בִיהוּדָה וַיְבַקְעוּהָ וַיִּשְׁבּוּ אֵת כָּל־
הָרְכוּשׁ הַנִּמְצָא לְבֵית־הַמֶּלֶךְ וְגַם־בָּנָיו וְנָשָׁיו וְלֹא נִשְׁאַר־

ב׳ סבירין יהודה   ו׳ סבירין לאשה

יח לֹו בֵּן כִּי אִם־יְהוֹאָחָז קְטֹן בָּנָיו׃ וְאַחֲרֵי כָּל־זֹאת נְגָפוֹ
יט יְהוָה ׀ בְּמֵעָיו לָחֳלִי לְאֵין מַרְפֵּא׃ וַיְהִי לְיָמִים ׀ מִיָּמִים
וּכְעֵת צֵאת הַקֵּץ לְיָמִים שְׁנַיִם יָצְאוּ מֵעָיו עִם־חָלְיוֹ
וַיָּמָת בְּתַחֲלֻאִים רָעִים וְלֹא־עָשׂוּ לוֹ עַמּוֹ שְׂרֵפָה כִּשְׂרֵפַת
כ אֲבֹתָיו׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם הָיָה בְמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וַיֵּלֶךְ בְּלֹא חֶמְדָּה וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד
וְלֹא בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃

כב

א וַיַּמְלִיכוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אֶת־אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ הַקָּטֹן תַּחְתָּיו כִּי
כָל־הָרִאשֹׁנִים הָרַג הַגְּדוּד הַבָּא בָעַרְבִים לַמַּחֲנֶה וַיִּמְלֹךְ
ב אֲחַזְיָהוּ בֶּן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם
שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ בְמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם
ג אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־עָמְרִי׃ גַּם־הוּא הָלַךְ בְּדַרְכֵי בֵּית אַחְאָב
ד כִּי אִמּוֹ הָיְתָה יוֹעַצְתּוֹ לְהַרְשִׁיעַ׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
כְּבֵית אַחְאָב כִּי־הֵמָּה הָיוּ־לוֹ יוֹעֲצִים אַחֲרֵי מוֹת אָבִיו
ה לְמַשְׁחִית לוֹ׃ גַּם בַּעֲצָתָם הָלַךְ וַיֵּלֶךְ אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עַל־חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרָמוֹת גִּלְעָד
ו וַיַּכּוּ הָרַמִּים אֶת־יוֹרָם׃ וַיָּשָׁב לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל כִּי
הַמַּכִּים אֲשֶׁר הִכֻּהוּ בָרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָהאֵל מֶלֶךְ
אֲרָם וַעֲזַרְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־
ז יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל כִּי־חֹלֶה הוּא׃ וּמֵאֱלֹהִים
הָיְתָה תְּבוּסַת אֲחַזְיָהוּ לָבוֹא אֶל־יוֹרָם וּבְבֹאוֹ יָצָא עִם־
יְהוֹרָם אֶל־יֵהוּא בֶן־נִמְשִׁי אֲשֶׁר מְשָׁחוֹ יְהוָה לְהַכְרִית אֶת־
ח בֵּית אַחְאָב׃ וַיְהִי כְּהִשָּׁפֵט יֵהוּא עִם־בֵּית אַחְאָב וַיִּמְצָא
אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה וּבְנֵי אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מְשָׁרְתִים לַאֲחַזְיָהוּ
ט וַיַּהַרְגֵם׃ וַיְבַקֵּשׁ אֶת־אֲחַזְיָהוּ וַיִּלְכְּדֻהוּ וְהוּא מִתְחַבֵּא
בְשֹׁמְרוֹן וַיְבִאֻהוּ אֶל־יֵהוּא וַיְמִתֻהוּ וַיִּקְבְּרֻהוּ כִּי אָמְרוּ

כא, יח׳ כא בלא פסק   כב, ח׳ סא בׄ

קיין זון, אַחוץ יהוֹאָחָז דער ייִנגסטער פון זיינע זין. [18] און נאָך דעם אַלעמען האָט אים גאָט געפּלאָגט אין זיינע געדערים מיט אַ קרענק ניט אויסצוהיילן. [19] און עס איז געווען נאָך טעג און טעג — בעת דער סוף פון צוויי יאָר איז געווען אַריבער, זיינען אים די געדערים אַרויסגעקראָכן פון זיין קרענק, און ער איז געשטאָרבן אין בייזע ווייטאָקן; און מע האָט ניט געמאַכט נאָך אים אַ פאַרברענונג אַזוי ווי די פאַרברענונג פון זיינע עלטערן.

[20] צוויי און דרייסיק יאָר איז ער אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און אַכט יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָלַיִם; און ער איז אַוועק אָן נחת; און מע האָט אים באַגראָבן אין דודס־שטאָט, אָבער ניט אין די קברים פון די מלכים.

כב [1] און די באַוווינער פון ירושָלַיִם האָבן געמאַכט פאַר אַ מלך אויף זיין אָרט אַחַזיָהו, זיין ייִנגסטן זון, וואָרום אַלע עלטערע האָט אויסגעהרגעט די באַנדע וואָס איז געקומען מיט די אַראַבער אין לאַגער. אַזוי איז אַחַזיָהו, דער זון פון יהוֹרָם דעם מלך פון יהודה, געוואָרן מלך. [2] צוויי און פערציק יאָר איז אַחַזיָהו אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און איין יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָלַיִם. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען עַתַליָהו די טאָכטער פון עָמרין.

[3] ער אויך איז געגאַנגען אין די וועגן פון אַחְאָבס הויז, וואָרום זיין מוטער איז געווען זיין עצה־געבערין אויף צו טאָן שלעכטס. [4] און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, אַזוי ווי דאָס הויז פון אַחְאָב, וואָרום זיי זיינען געווען זיינע יועצים נאָך זיין פאָטערס טויט, צו זיין אונטערגאַנג. [5] ער איז אויך געגאַנגען אין זייער עצה, און איז אַוועק מיט יהוֹרָם דעם זון פון אַחְאָבן, דעם מלך פון ישׂראל, אויף מלחמה אַקעגן חֲזָאֵל דעם מלך פון אֲרָם אין רָמוֹת־גִלעָד; און די אַרַמים האָבן פאַרווונדט יוֹרָמען. [6] און ער האָט זיך אומגעקערט זיך צו היילן אין יִזרְעֶאל פון די ווונדן וואָס מע האָט אים פאַרווונדט אין רָמָה, ווען ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט חֲזָאֵל דעם מלך פון אֲרָם. און עֲזַריָהו דער זון פון יהוֹרָמען, דער מלך פון יהודה, האָט אַראָפּגענידערט צו זען יהוֹרָם דעם זון פון אַחְאָבן אין יִזרְעֶאל, ווען ער איז געווען קראַנק.

[7] און די מפּלה פון אַחַזיָהון איז געווען פון גאָט — אַז ער זאָל קומען צו יוֹרָמען; וואָרום אַז ער איז געקומען, איז ער אַרויסגעגאַנגען מיט יהוֹרָמען צו יֵהוא דעם זון פון נִמשין, וואָס גאָט האָט אים געזאַלבט, כּדי צו פאַרשניידן דאָס הויז פון אַחְאָב. [8] און עס איז געווען, ווי יֵהוא האָט זיך אָפּגערעכנט מיט דעם הויז פון אַחְאָב, האָט ער געטראָפן די האַרן פון יהודה, און די זין פון אַחַזיָהוס ברידער, וואָס האָבן געדינט ביי אַחַזיָהון, און ער האָט זיי געהרגעט. [9] און ער האָט געזוכט אַחַזיָהון, און מע האָט אים געכאַפּט ווי ער איז געווען באַהאַלטן אין שומרון, און מע האָט אים געבראַכט צו יֵהוּאן, און מע האָט אים געטייט. און זיי האָבן אים באַגראָבן, וואָרום זיי האָבן געזאָגט:

ער איז דער זון פון יהושפָטן, וואָס האָט געזוכט גאָט מיט
זיין גאַנצן האַרצן. און עס איז ניט געווען פון אַחזיָהוס
הויז ווער עס זאָל האָבן כּוח אָנצוהאַלטן די מלוכה.

[10] און ווי עתַליָהו די מוטער פון אַחזיָהון האָט געזען
אַז איר זון איז טויט, איז זי אויפגעשטאַנען, און האָט אומ־
געבראַכט דעם גאַנצן קיניגלעכן אָפּשטאַם פון דעם הויז
פון יהודה. [11] האָט יהושבעת די טאָכטער פון דעם מלך
גענומען יוֹאָש דעם זון פון אַחזיָהון, און האָט אים אַרויסגע־
גנבעט פון צווישן דעם מלכס זין וואָס האָבן געזאָלט
געטייט ווערן, און האָט אים און זיין אַם אַריינגעבראַכט
אין אַ שלאָפקאַמער. און יהושבעת די טאָכטער פון דעם
מלך יהוֹרם, די ווייב פון יהוֹיָדע דעם כּהן — וואָרום זי איז
געווען די שוועסטער פון אַחזיָהון — האָט אים באַהאַלטן
פון עתַליָהון, און זי האָט אים ניט געטייט. [12] און ער איז
געווען באַהאַלטן ביי זיי, אין הויז פון גאָט זעקס יאָר. און
עתַליָהו האָט געקיניגט איבערן לאַנד.

כג [1] און אויפן זיבעטן יאָר האָט זיך יהוֹיָדע גע־
שטאַרקט, און ער האָט אַריינגענומען די הויפּטלייט
פון די הונדערטן, עזַריָה דעם זון פון ירוֹחָמען, און ישמָעאל
דעם זון פון יהוֹחָנָנען, און עזַריָהו דעם זון פון עוֹבֵדן, און
מַעֲשֹיָהו דעם זון פון עֲדָיָהון, און אֶלישָפט דעם זון פון
זִכרין, מיט זיך אין אַ בונד. [2] און זיי זיינען אַרומגעגאַנגען
אין יהודה, און האָבן איינגעזאַמלט די לוִיִים פון אַלע
שטעט פון יהודה, און די הויפּטן פון די פּאָטערהייזער
פון ישׂראל, און זיי זיינען געקומען קיין ירושלַיִם. [3] און
די גאַנצע איינזאַמלונג האָט געשלאָסן אַ בונד מיטן מלך אין הויז פון גאָט; און ער האָט צו זיי געזאָגט: אָט, זאָל
דער זון פון מלך קיניגן, אַזוי ווי גאָט האָט גערעדט וועגן די זין פון דודן. [4] דאָס איז די זאַך וואָס איר זאָלט טאָן:
אַ דריטל פון אייך, די וואָס קומען אַריין שבת, פון די כּהנים און פון די לוִיִים, זאָלן זיין פאַר טויערלייט ביי די
שוועלן; [5] און אַ דריטל פון אייך אין מלכס הויז, און אַ דריטל אין דעם גרונטטויער; און דאָס גאַנצע פאָלק זאָל
זיין אין די הויפן פון גאָטס הויז. [6] און קיינער זאָל ניט אַריינקומען אין הויז פון גאָט, נאָר די כּהנים, און די וואָס
באַדינען פון די לוִיִים; זיי מעגן אַריינקומען, וואָרום זיי זיינען הייליק. אָבער דאָס גאַנצע פאָלק זאָל אָפּהיטן די
אָפּהיטונג פון גאָט. [7] און די לוִיִים זאָלן אַרומרינגלען דעם מלך רונד אַרום, איטלעכער מיט זיינע וואָפן אין זיין
האַנט; און דער וואָס קומט אַריין אין הויז, זאָל געטייט ווערן. און זייט מיט דעם מלך ביי זיין אַריינגיין און ביי
זיין אַרויסגיין.

[8] האָבן די לוִיִים און גאַנץ יהודה געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס יהוֹיָדע דער כּהן האָט באַפוילן, און זיי האָבן גע־
בראַכט איטלעכער זיינע מענטשן, די וואָס קומען אַריין שבת, מיט די וואָס גייען אַרויס שבת, וואָרום יהוֹיָדע דער
כּהן האָט ניט אָוועקגעלאָזט די אָפּטיילונגען. [9] און יהוֹיָדע דער כּהן האָט געגעבן די הויפּטלייט פון די הונדערטן

בֶּן־יְהוֹשָׁפָט הוּא אֲשֶׁר־דָּרַשׁ אֶת־יְהוָה בְּכָל־לְבָבוֹ וְאֵין
י לְבֵית אֲחַזְיָהוּ לַעְצֹר כֹּחַ לְמַמְלָכָה׃ וַעֲתַלְיָהוּ אֵם
אֲחַזְיָהוּ רָאֲתָה כִּי מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם וַתְּדַבֵּר אֶת־כָּל־זֶרַע
יא הַמַּמְלָכָה לְבֵית יְהוּדָה׃ וַתִּקַּח יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ
אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ
הַמּוּמָתִים וַתִּתֵּן אֹתוֹ וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת וַתַּסְתִּירֵהוּ
יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם אֵשֶׁת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן כִּי הִיא
הָיְתָה אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ מִפְּנֵי עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הֱמִיתָתְהוּ׃
יב וַיְהִי אִתָּם בְּבֵית הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים וַעֲתַלְיָה
מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ׃

כג

א וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִעִית הִתְחַזַּק יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת
לַעֲזַרְיָהוּ בֶן־יְרֹחָם וּלְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־יְהוֹחָנָן וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן־
עוֹבֵד וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן־עֲדָיָהוּ וְאֶת־אֱלִישָׁפָט בֶּן־זִכְרִי עִמּוֹ
ב בַבְּרִית׃ וַיָּסֹבּוּ בִּיהוּדָה וַיִּקְבְּצוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־עָרֵי
ג יְהוּדָה וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּכְרֹת
כָּל־הַקָּהָל בְּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לָהֶם
ד הִנֵּה בֶן־הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל־בְּנֵי דָוִיד׃ זֶה
הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים
ה וְלַלְוִיִּם לְשֹׁעֲרֵי הַסִּפִּים׃ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִשִׁית
ו בְּשַׁעַר הַיְסוֹד וְכָל־הָעָם בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃ וְאַל־יָבוֹא
בֵית־יְהוָה כִּי אִם־הַכֹּהֲנִים וְהַמְשָׁרְתִים לַלְוִיִּם הֵמָּה יָבֹאוּ
ז כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה וְכָל־הָעָם יִשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת יְהוָה׃ וְהִקִּיפוּ
הַלְוִיִּם אֶת־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת
ח יוּמָת וִהְיוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ׃ וַיַּעֲשׂוּ הַלְוִיִּם וְכָל־
יְהוּדָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־
אֲנָשָׁיו בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יוֹצְאֵי הַשַּׁבָּת כִּי לֹא פָטַר יְהוֹיָדָע
ט הַכֹּהֵן אֶת־הַמַּחְלְקוֹת׃ וַיִּתֵּן יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי

הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִיתִים וְאֶת־הַמָּגִנּוֹת וְאֶת־הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר
לַמֶּלֶךְ דָּוִיד אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַיַּעֲמֵד אֶת־כָּל־הָעָם י
וְאִישׁ ׀ שִׁלְחוֹ בְיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת
הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבָּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב׃ וַיּוֹצִיאוּ אֶת־ יא
בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ
וַיִּמְשָׁחֻהוּ יְהוֹיָדָע וּבָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ וַתִּשְׁמַע יב
עֲתַלְיָהוּ אֶת־קוֹל הָעָם הָרָצִים וְהַמְהַלְלִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וַתָּבוֹא
אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה׃ וַתֵּרֶא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עוֹמֵד עַל־עַמּוּדוֹ יג
בַּמָּבוֹא וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת עַל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם הָאָרֶץ
שָׂמֵחַ וְתוֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַמְשׁוֹרְרִים בִּכְלֵי הַשִּׁיר וּמוֹדִיעִים
לְהַלֵּל וַתִּקְרַע עֲתַלְיָהוּ אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתֹּאמֶר קֶשֶׁר קָשֶׁר׃
וַיּוֹצֵא יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת ׀ פְּקוּדֵי הַחַיִל יד
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוֹצִיאוּהָ אֶל־מִבֵּית הַשְּׂדֵרוֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ
יוּמַת בֶּחָרֶב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן לֹא תְמִיתוּהָ בֵּית יְהוָה׃
וַיָּשִׂימוּ לָהּ יָדַיִם וַתָּבוֹא אֶל־מְבוֹא שַׁעַר־הַסּוּסִים בֵּית טו
הַמֶּלֶךְ וַיְמִיתוּהָ שָׁם׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע בְּרִית בֵּינוֹ טז
וּבֵין כָּל־הָעָם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה׃ וַיָּבֹאוּ כָל־ יז
הָעָם בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבֵּרוּ
וְאֵת מַתָּן כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת׃ וַיָּשֶׂם יְהוֹיָדָע יח
פְּקֻדֹּת בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר חָלַק דָּוִיד
עַל־בֵּית יְהוָה לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת יְהוָה כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁיר עַל יְדֵי דָוִיד׃ וַיַּעֲמֵד הַשּׁוֹעֲרִים עַל־שַׁעֲרֵי יט
בֵּית יְהוָה וְלֹא־יָבֹא טָמֵא לְכָל־דָּבָר׃ וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי כ
הַמֵּאוֹת וְאֶת־הָאַדִּירִים וְאֶת־הַמּוֹשְׁלִים בָּעָם וְאֵת ׀ כָּל־עַם
הָאָרֶץ וַיּוֹרֶד אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבֹאוּ בְּתוֹךְ־שַׁעַר
הָעֶלְיוֹן בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא הַמַּמְלָכָה׃

יג׳ נ״א בשין

די שפּיזן און די פּאַנצערס און די שילדן פון דעם מלך דוד, וואָס אין הויז פון גאָט. 10 און ער האָט אויסגעשטעלט דאָס גאַנצע פאָלק, איטלעכן מיט זיין וואָפן אין זיין האַנט, פון דער רעכטער זייט פון הויז ביז דער לינקער זייט פון הויז, ביים מזבח און ביים הויז, לעבן מלך רונד אַרום. 11 און זיי האָבן אַרויסגעפירט דעם מלכס זון, און האָבן אָנגעטאָן אויף אים די קרוין און די [קיניגלעכע] צייכנס, און האָבן אים געמאַכט פאַר אַ מלך; און יהוֹיָדָע און זיינע זין האָבן אים געזאַלבט, און זיי האָבן געזאָגט: לעבן זאָל דער מלך.

12 און עֲתַלְיָהוּ האָט געהערט דעם קול פון דעם פאָלק וואָס לויפט און לויבט דעם מלך, און זי איז געקומען צום פאָלק אין גאָטס הויז. 13 און זי האָט געזען, ערשט דער מלך שטייט אויף זיין בימה אין איינגאַנג, און די האַרן און די טרומייטערס לעבן מלך, און דאָס גאַנצע פאָלק פון לאַנד פרייט זיך און בלאָזט אין טרומייטן, און די זינגערס מיט כּלי־זֶמֶר וואָס פירן אָן דעם לויבגעזאַנג; האָט עֲתַלְיָהוּ צעריסן אירע קליידער, און האָט געזאָגט: אַ בונט! אַ בונט!

14 האָט יהוֹיָדָע אַרויסגעפירט די הויפּטלייט פון די הונדערטן, די אויפזעער פון חיל, און ער האָט צו זיי געזאָגט: פירט זי אַרויס אינעווייניק פון די רייען, און דער וואָס גייט איר נאָך, זאָל געטייט ווערן מיטן שווערד. וואָרום דער כּהן האָט געזאָגט: איר זאָלט זי ניט טייטן אין הויז פון גאָט.

15 האָבן זיי געמאַכט פאַר איר אָרט, און זי איז אַריינגעגאַנגען דורך דעם איינגאַנג פון פערדטויער אין מלכס הויז; און זיי האָבן זי דאָרטן געטייט.

16 און יהוֹיָדָע האָט געשלאָסן אַ בונד צווישן אים און צווישן דעם גאַנצן פאָלק און צווישן מלך, צו זיין צום פאָלק פון יהוה. 17 און דאָס גאַנצע פאָלק איז אַריינגעגאַנגען אין הויז פון בַּעַל, און האָבן עס איינגעוואָרפן, און זיינע מזבחות און זיינע בילדער האָבן זיי צעבראָכן, און מַתָּן דעם כּהן פון בַּעַל האָבן זיי געהרגעט פאַר די מזבחות.

18 און יהוֹיָדָע האָט געגעבן די אויפזעאונג פון גאָטס הויז אין דער האַנט פון די כּהנים פון שבט לֵוִי, וואָס דוד האָט איינגעטיילט איבער דעם הויז פון גאָט, אויפצוברענגען די בראַנדאָפּפער פון גאָט, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין תּורת־משה, מיט שמחה, און מיט געזאַנג לויט דעם איינשטעל פון דודן. 19 און ער האָט געשטעלט די טויערלייט ביי די טויערן פון גאָטס הויז, אַז דער וואָס איז אומריין פון וואָסער עס איז זאַך, זאָל ניט אַריינקומען. 20 און ער האָט גענומען די הויפּטלייט פון די הונדערטן, און די גרויסע לייט, און די געוועלטיקער איבער דעם פאָלק, און דאָס גאַנצע פאָלק פון לאַנד, און האָט אַראָפּגעבראַכט דעם מלך פון גאָטס הויז, און זיי זיינען אַריינגעגאַנגען דורך דעם אויבערשטן טויער אין מלכס הויז, און האָבן אַרויפגעזעצט דעם מלך אויף דעם טראָן פון מלוכה.

21 און דאָס גאַנצע פאָלק האָט זיך געפרייט, און די שטאָט איז
געווען רואיק. און עַתַלְיָהוּן האָבן זיי געטייט מיטן שווערד.

כד

1 זיבן יאָר איז יוֹאָש אַלט געווען, אַז ער איז גע־
וואָרן מלך, און פערציק יאָר האָט ער געקיניגט
אין ירושָלַיִם. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען
צִבְיָה פון בּאֵר־שֶׁבַע.
2 און יוֹאָש האָט געטאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין
די אויגן פון גאָט אַלע טעג פון יְהוֹיָדָע דעם כֹּהן. 3 און
יהוֹיָדָע האָט פאַר אים גענומען צוויי ווייבער; און ער
האָט געבאָרן זין און טעכטער.
4 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט יוֹאָש געהאַט אין
האַרצן צו באַנייען דאָס הויז פון גאָט. 5 און ער האָט אַיינ־
געזאַמלט די כֹּהנים און די לוִיִים, און ער האָט צו זיי גע־
זאָגט: גייט אַרויס צו די שטעט פון יהודה, און קלייבט
אויף פון גאַנץ ישׂראל געלט אויף צו פאַרריכטן דאָס הויז
פון אַייער גאָט פון יאָר צו יאָר; און איר זאָלט אַייך אַיילן
וועגן דער זאַך. אָבער די לוִיִים האָבן זיך ניט געאַיילט.
6 האָט דער מלך גערופן יהוֹיָדָע דעם הויפּט, און האָט צו
אים געזאָגט: פאַרוואָס האָסטו ניט פאַרלאַנגט פון די
לוִיִים, צו ברענגען די אָפּגאָב [אַרויפגעלייגט] פון משה
דעם קנעכט פון גאָט, און פון דער אַיינזאַמלונג פון ישׂראל,
פאַר דעם געצעלט פון געזעץ? 7 וואָרום עַתַלְיָהוּ די
מַרשַעַת, אירע זין האָבן צעבראָכן דאָס הויז פון גאָט, און
אויך אַלע געהייליקטע זאַכן פון גאָטס הויז האָבן זיי פאַר־
טאָן פאַר די בַּעַל־געטער.
8 און דער מלך האָט געהייסן, און מע האָט געמאַכט אַ קאַסטן, און אים אַוועקגעשטעלט ביים טויער פון גאָטס
הויז פון אויסנווייניק. 9 און מע האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין יהודה און אין ירושָלַיִם, צו ברענגען די אָפּגאָב
[אַרויפגעלייגט] פון משה דעם קנעכט פון גאָט אויף ישׂראל אין מדבר. 10 און אַלע האַרן און דאָס גאַנצע פאָלק
האָבן זיך געפרייט, און זיי האָבן געבראַכט און אַריינגעוואָרפן אין קאַסטן ביז פול. 11 און עס איז געווען, בעת מע
פלעגט ברענגען דעם קאַסטן צו די אויפזעער פון מלך דורך דער האַנט פון די לוִיִים, און ווי זיי האָבן געזען אַז
עס איז דאָ פיל געלט, אַזוי פלעגט קומען דער שרייבער פון מלך, און דער אויפזעער פון דעם כֹּהֵן־גָדול, און זיי
פלעגן אויסליידיקן דעם קאַסטן, און אים אַוועקטראָגן און אים אומקערן אויף זיין אָרט. אַזוי האָבן זיי געטאָן טאָג
אין טאָג, און זיי האָבן אָנגעזאַמלט געלט לְרוֹב. 12 און דער מלך און יהוֹיָדָע האָבן עס געגעבן צו די ווערקמיינס־
טער איבער דער אַרבעט פון גאָטס הויז; און זיי האָבן געדונגען שטיינהעקער און האָלצמיינסטער, צו באַנייען דאָס
הויז פון גאָט, און אויך אַייזנ־ און קופּערשמידן, צו פאַרריכטן דאָס הויז פון גאָט. 13 און די בעל־מלאָכהס האָבן
געאַרבעט, און די אַרבעט איז פאַרריכט געוואָרן דורך זייער האַנט, און זיי האָבן צוריקגעשטעלט דאָס הויז פון
גאָט אויף זיין שטאַנד, און אים באַפעסטיקט. 14 און אַז זיי האָבן געענדיקט, האָבן זיי געבראַכט פאַר דעם מלך

כא וַיִּשְׂמְחוּ כָל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקָטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ
בֶחָרֶב׃

כד

א בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם
ב וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר שָׁבַע׃ וַיַּעַשׂ יוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
ג יְהוָה כָּל־יְמֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ וַיִּשָּׂא־לוֹ יְהוֹיָדָע
ד נָשִׁים שְׁתָּיִם וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן הָיָה עִם־
ה לֵב יוֹאָשׁ לְחַדֵּשׁ אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ אֶת־הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וַיֹּאמֶר לָהֶם צְאוּ לְעָרֵי יְהוּדָה וְקִבְצוּ מִכָּל־
יִשְׂרָאֵל כֶּסֶף לְחַזֵּק ׀ אֶת־בֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה
ו וְאַתֶּם תְּמַהֲרוּ לַדָּבָר וְלֹא מִהֲרוּ הַלְוִיִּם׃ וַיִּקְרָא
הַמֶּלֶךְ לִיהוֹיָדָע הָרֹאשׁ וַיֹּאמֶר לוֹ מַדּוּעַ לֹא־דָרַשְׁתָּ עַל־
הַלְוִיִּם לְהָבִיא מִיהוּדָה וּמִירוּשָׁלַםִ אֶת־מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־
ז יְהוָה וְהַקָּהָל לְיִשְׂרָאֵל לְאֹהֶל הָעֵדוּת׃ כִּי עֲתַלְיָהוּ
הַמִּרְשַׁעַת בָּנֶיהָ פָרְצוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וְגַם כָּל־קָדְשֵׁי
ח בֵית־יְהוָה עָשׂוּ לַבְּעָלִים׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ אֲרוֹן אֶחָד
ט וַיִּתְּנֻהוּ בְּשַׁעַר בֵּית־יְהוָה חוּצָה׃ וַיִּתְּנוּ־קוֹל בִּיהוּדָה
וּבִירוּשָׁלַםִ לְהָבִיא לַיהוָה מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים
י עַל־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם וַיָּבִיאוּ
יא וַיַּשְׁלִיכוּ לָאָרוֹן עַד־לְכַלֵּה׃ וַיְהִי בְּעֵת יָבִיא אֶת־הָאָרוֹן
אֶל־פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיַד הַלְוִיִּם וְכִרְאוֹתָם כִּי־רַב הַכֶּסֶף וּבָא
סוֹפֵר הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כֹּהֵן הָרֹאשׁ וִיעָרוּ אֶת־הָאָרוֹן וְיִשָּׂאֻהוּ
וִישִׁבֻהוּ אֶל־מְקֹמוֹ כֹּה עָשׂוּ לְיוֹם בְּיוֹם וַיַּאַסְפוּ כֶסֶף
יב לָרֹב׃ וַיִּתְּנֵהוּ הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע אֶל־עוֹשֵׂה מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת
בֵּית־יְהוָה וַיִּהְיוּ שֹׂכְרִים חֹצְבִים וְחָרָשִׁים לְחַדֵּשׁ בֵּית
יְהוָה וְגַם לְחָרָשֵׁי בַרְזֶל וּנְחֹשֶׁת לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה׃
יג וַיַּעֲשׂוּ עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה וַתַּעַל אֲרוּכָה לַמְּלָאכָה בְּיָדָם
יד וַיַּעֲמִידוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים עַל־מַתְכֻּנְתּוֹ וַיְאַמְּצֻהוּ׃ וּכְכַלּוֹתָם

ו׳ בס״א מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־ה׳ יא׳ בס״א ויערו

הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע אֶת־שְׁאָר הַכֶּסֶף וַיַּעֲשֵׂהוּ
כֵלִים לְבֵית־יְהוָה כְּלֵי שָׁרֵת וְהַעֲלוֹת וְכַפּוֹת וּכְלֵי זָהָב
וָכָסֶף וַיִּהְיוּ מַעֲלִים עֹלוֹת בְּבֵית־יְהוָה תָּמִיד כֹּל יְמֵי
יְהוֹיָדָע׃ וַיִּזְקַן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׂבַּע יָמִים וַיָּמֹת בְּמֵאָה טו
וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ׃ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְעִיר־דָּוִיד עִם־הַמְּלָכִים טז
כִּי־עָשָׂה טוֹבָה בְּיִשְׂרָאֵל וְעִם־הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ׃ וְאַחֲרֵי יז
מוֹת יְהוֹיָדָע בָּאוּ שָׂרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַמֶּלֶךְ אָז שָׁמַע
הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם יח
וַיַּעַבְדוּ אֶת־הָאֲשֵׁרִים וְאֶת־הָעֲצַבִּים וַיְהִי־קֶצֶף עַל־יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִַם בְּאַשְׁמָתָם זֹאת׃ וַיִּשְׁלַח בָּהֶם נְבִאִים לַהֲשִׁיבָם יט
אֶל־יְהוָה וַיָּעִידוּ בָם וְלֹא הֶאֱזִינוּ׃ וְרוּחַ אֱלֹהִים לָבְשָׁה כ
אֶת־זְכַרְיָה בֶּן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר
לָהֶם כֹּה ׀ אָמַר הָאֱלֹהִים לָמָה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־מִצְוֹת
יְהוָה וְלֹא תַצְלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם אֶת־יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם׃
וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיִּרְגְּמֻהוּ אֶבֶן בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ בַּחֲצַר בֵּית כא
יְהוָה׃ וְלֹא־זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹיָדָע כב
אָבִיו עִמּוֹ וַיַּהֲרֹג אֶת־בְּנוֹ וּכְמוֹתוֹ אָמַר יֵרֶא יְהוָה וְיִדְרֹשׁ׃
וַיְהִי ׀ לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה עָלָה עָלָיו חֵיל אֲרָם וַיָּבֹאוּ כג
אֶל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־כָּל־שָׂרֵי הָעָם מֵעָם
וְכָל־שְׁלָלָם שִׁלְּחוּ לְמֶלֶךְ דַּרְמָשֶׂק׃ כִּי בְמִצְעַר אֲנָשִׁים כד
בָּאוּ ׀ חֵיל אֲרָם וַיהוָה נָתַן בְּיָדָם חַיִל לָרֹב מְאֹד כִּי עָזְבוּ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ שְׁפָטִים׃
וּבְלֶכְתָּם מִמֶּנּוּ כִּי־עָזְבוּ אֹתוֹ בְּמַחֲלֻיִים רַבִּים הִתְקַשְּׁרוּ כה
עָלָיו עֲבָדָיו בִּדְמֵי בְּנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֻהוּ עַל־מִטָּתוֹ
וַיָּמֹת וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא קְבָרֻהוּ בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃
וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְּׁרִים עָלָיו זָבָד בֶּן־שִׁמְעָת הָעַמּוֹנִית וִיהוֹזָבָד כו
בֶּן־שִׁמְרִית הַמּוֹאָבִית׃ וּבָנָיו וְרֹב הַמַּשָּׂא עָלָיו וִיסוֹד כז

כז׳ ירב קרי

און יהוֹיָדען דעם רעשט געלט, און מע האָט דערפון גע־מאַכט כלים פאַר גאָטס הויז, כלים צום דינען און אויפ־ברענגען, און שאָלן, און גילדערנע און זילבערנע כלים. און מע פלעגט אויפברענגען בראַנדאָפּפער אין הויז פון גאָט תמיד אַלע טעג פון יהוֹיָדען.

[15] און יהוֹיָדע איז געוואָרן אַלט און זאַט מיט טעג, און ער איז געשטאָרבן; הונדערט און דרייסיק יאָר איז ער אַלט געווען, אַז ער איז געשטאָרבן. [16] און מע האָט אים באַגראָבן אין דודס־שטאָט לעבן די מלכים, ווייל ער האָט געטאָן גוטס צווישן ישׂראל, און פאַר גאָט און זיין הויז.

[17] און נאָך דעם טויט פון יהוֹיָדען זיינען געקומען די האַרן פון יהודה, און זיי האָבן זיך געבוקט צום מלך. דענסמאָל האָט דער מלך זיך צוגעהערט צו זיי. [18] און זיי האָבן פאַרלאָזן דאָס הויז פון יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן, און זיי האָבן געדינט די געצנביימער, און די געצנבילדער, און עס איז געווען אַ צאָרן אויף יהודה און ירושָׁלַיִם פאַר דערדאָזיקער פאַרשולדיקונג זייערער. [19] און ער האָט געשיקט צו זיי נביאים, זיי אומצוקערן צו גאָט, און זיי האָבן זיי געוואָרנט, אָבער זיי האָבן ניט צו־געטאָן דאָס אויער.

[20] און דער גייסט פון גאָט האָט אָנגעקליידט זכַריָה דעם זון פון יהוֹיָדע דעם כֹהן, און ער האָט זיך געשטעלט איבער דעם פאָלק, און האָט צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פאַרוואָס טרעט איר איבער די געבאָט פון יהוה, אַז איר זאָלט ניט באַגליקן? וואָרום איר האָט פאַר־לאָזן יהוה, און ער האָט אַייך פאַרלאָזן. [21] האָבן זיי גע־מאַכט אויף אים אַ בונט, און האָבן אים פאַרשטיינט מיט שטיינער אויף דעם באַפעל פון מלך, אין הויף פון גאָטס הויז.

[23] און דער מלך יואָש האָט ניט געדאַכט אָן דעם חסד וואָס זיין פאָטער יהוֹיָדע האָט מיט אים געטאָן, און ער האָט געהרגעט זיין זון. און אַז ער איז געשטאָרבן, האָט ער געזאָגט: גאָט וועט זען און וועט אויפמאָנען.

[23] און עס איז געווען, ביים אַרומדריי פון יאָר, איז אַרויפגעגאַנגען אויף אים דער חיל פון אַרָם, און זיי זיינען געקומען קיין יהודה און ירושָׁלַיִם, און האָבן אומגעבראַכט אַלע האַרן פון פאָלק פון צווישן דעם פאָלק, און זייער גאַנצן רויב האָבן זיי אַוועקגעשיקט צום מלך פון דַרמֶשֶׂק. [24] הגם דער חיל פון אַרָם איז געקומען מיט ווינציק מענטשן, אָבער גאָט האָט איבערגעגעבן אין זייער האַנט זייער אַ גרויסן חיל, ווייל זיי האָבן פאַרלאָזן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן. און זיי האָבן געטאָן אַ משפט אויף יואָשן. [25] און אַז זיי זיינען אַוועק פון אים — וואָרום זיי האָבן אים געלאָזן אין גרויס קראַנקשאַפט — האָבן זיינע קנעכט געמאַכט אַ בונט אויף אים — פאַר דעם בלוט פון די זין פון יהוֹיָדע דעם כֹהן — און זיי האָבן אים געהרגעט אויף זיין בעט, און ער איז געשטאָרבן. און מע האָט אים באַגראָבן אין דודס־שטאָט, אָבער מע האָט אים ניט באַגראָבן אין די קברים פון די מלכים. [26] און דאָס זיינען די וואָס האָבן געמאַכט דעם בונט אויף אים: זָבָד דער זון פון שִׁמעָת דער עַמונית, און יהוֹזָבָד דער זון פון שִׁמרית דער מוֹאָבית.

[27] און זיינע זין, און די פיל נבוּאות איבער אים, און די באַפעסטיקונג פון גאָטס הויז, זיי זיינען באַשריבן אין

דעם מֶדרַש פון דעם בוך פון די מלכים. און זיין זון
אַמַציָהו איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

כה

1 צו פינף און צוואַנציק יאָר איז אַמַציָהו געוואָרן
מלך, און ניין און צוואַנציק יאָר האָט ער גע־
קיניגט אין ירושָלַיִם. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז
געווען יהוֹעַדָן פון ירושָלַיִם. 2 און ער האָט געטאָן וואָס
איז רעכטפאַרטיק אין די אויגן פון גאָט, אָבער ניט מיט
אַ גאַנצן האַרצן.

3 און עס איז געווען, ווי די מלוכה איז געווען באַ־
פעסטיקט ביי אים, אַזוי האָט ער געהרגעט זיינע קנעכט
וואָס האָבן דערשלאָגן זיין פאָטער דעם מלך. 4 אָבער
זייערע קינדער האָט ער ניט געטייט, נייערט אַזוי ווי עס
שטייט געשריבן אין דער תּוֹרה, אין דעם בוך פון משהן,
וואָס גאָט האָט באַפוילן, אַזוי צו זאָגן: פאָטערס זאָלן ניט
געטייט ווערן פאַר קינדער און קינדער זאָלן ניט געטייט
ווערן פאַר פאָטערס; נייערט יעטוועדער פאַר זיין זינד
זאָל געטייט ווערן.

5 און אַמַציָהו האָט אַיינגעזאַמלט יהודה, און האָט
זיי אויסגעשטעלט לויט די פאָטערהייזער, לויט די הויפּט־
לייט פון די טויזנטן און לויט די הויפּטלייט פון די הונ־
דערטן, גאַנץ יהודה און בנימין; און ער האָט זיי געציילט
פון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, און האָט זיי געפונען
דריי הונדערט טויזנט געקליבענע מענער, וואָס קענען
אַרויסגיין אין חיל, וואָס האַלטן אַ שפּיז און אַ פאַנצער.
6 און ער האָט אָנגעדונגען פון ישׂראל הונדערט טויזנט העלדישע גיבּוֹרים פאַר הונדערט צענטנער זילבער.

7 און אַ געטלעכער מאַן איז געקומען צו אים, אַזוי צו זאָגן: מלך, זאָל דער חיל פון ישׂראל ניט גיין מיט דיר,
ווייל גאָט איז ניט מיט ישׂראל, מיט אַלע קינדער פון אפרים. 8 וואָרום אַז דו וועסט גיין, מעגסטו פירן ווי שטאַרק
די מלחמה, וועט דיך גאָט מאַכן פאַלן פאַר דעם פיינט, ווייל ביי גאָט איז די מאַכט צו העלפן און צו מאַכן פאַלן.
9 האָט אַמַציָהו געזאָגט צו דעם געטלעכן מאַן: אָבער וואָס טוט מען וועגן די הונדערט צענטנער וואָס איך האָב
געגעבן דער מחנה פון ישׂראל? האָט דער געטלעכער מאַן געזאָגט: גאָט קען דיר געבן מער ווי דאָס. 10 האָט זיי
אַמַציָהו אָפּגעזונדערט, די מחנה וואָס איז צו אים געקומען פון אפרים, אויף צו גיין אַהיים; און זייער צאָרן האָט
זייער געגרימט אויף יהודה, און זיי האָבן זיך אומגעקערט אַהיים אין גרימצאָרן.

11 און אַמַציָהו האָט זיך געשטאַרקט, און ער האָט אָנגעפירט זיין פאָלק, און ער איז געגאַנגען צום טאָל פון
זאַלץ, און האָט געשלאָגן פון די קינדער פון שֵׂעִיר צען טויזנט. 12 און צען טויזנט האָבן די קינדער פון יהודה גע־
פאַנגען לעבעדיקערהייט, און זיי האָבן זיי געבראַכט אויפן שפּיץ פעלז, און זיי אַראָפּגעוואָרפן פון שפּיץ פעלז,
ביז זיי זיינען אַלע צעהאַקט געוואָרן.

13 אָבער די לייט פון דער מחנה וואָס אַמַציָהו האָט אומגעקערט פון צו גיין מיט אים אין דער מלחמה, האָבן

בֵּית הָאֱלֹהִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־מִדְרַשׁ סֵפֶר הַמְּלָכִים
וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

כה

א בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע
ב שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדָּן מִירוּשָׁלָ͏ִם׃ וַיַּעַשׂ
ג הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא בְּלֵבָב שָׁלֵם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה
הַמַּמְלָכָה עָלָיו וַיַּהֲרֹג אֶת־עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ
ד אָבִיו׃ וְאֶת־בְּנֵיהֶם לֹא הֵמִית כִּי כַכָּתוּב בַּתּוֹרָה בְּסֵפֶר
מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא־יָמוּתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים
וּבָנִים לֹא־יָמוּתוּ עַל־אָבוֹת כִּי אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּתוּ׃
ה וַיִּקְבֹּץ אֲמַצְיָהוּ אֶת־יְהוּדָה וַיַּעֲמִידֵם לְבֵית־אָבוֹת
לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וּלְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת לְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן
וַיִּפְקְדֵם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה וַיִּמְצָאֵם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת
ו אֶלֶף בָּחוּר יוֹצֵא צָבָא אֹחֵז רֹמַח וְצִנָּה׃ וַיִּשְׂכֹּר מִיִּשְׂרָאֵל
ז מֵאָה אֶלֶף גִּבּוֹר חָיִל בְּמֵאָה כִכַּר־כָּסֶף׃ וְאִישׁ הָאֱלֹהִים
בָּא אֵלָיו לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ אַל־יָבוֹא עִמְּךָ צְבָא יִשְׂרָאֵל כִּי
ח אֵין יְהוָה עִם־יִשְׂרָאֵל כֹּל בְּנֵי אֶפְרָיִם׃ כִּי אִם־בֹּא אַתָּה
עֲשֵׂה חֲזַק לַמִּלְחָמָה יַכְשִׁילְךָ הָאֱלֹהִים לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶשׁ־
ט כֹּחַ בֵּאלֹהִים לַעְזוֹר וּלְהַכְשִׁיל׃ וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָהוּ לְאִישׁ
הָאֱלֹהִים וּמַה־לַּעֲשׂוֹת לִמְאַת הַכִּכָּר אֲשֶׁר נָתַתִּי לִגְדוּד
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים יֵשׁ לַיהוָה לָתֶת לְךָ הַרְבֵּה
י מִזֶּה׃ וַיַּבְדִּילֵם אֲמַצְיָהוּ לְהַגְּדוּד אֲשֶׁר־בָּא אֵלָיו מֵאֶפְרַיִם
לָלֶכֶת לִמְקוֹמָם וַיִּחַר אַפָּם מְאֹד בִּיהוּדָה וַיָּשׁוּבוּ לִמְקוֹמָם
יא בָּחֳרִי־אָף׃ וַאֲמַצְיָהוּ הִתְחַזַּק וַיִּנְהַג אֶת־עַמּוֹ וַיֵּלֶךְ
יב גֵּיא הַמֶּלַח וַיַּךְ אֶת־בְּנֵי־שֵׂעִיר עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים׃ וַעֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים חַיִּים שָׁבוּ בְּנֵי יְהוּדָה וַיְבִיאוּם לְרֹאשׁ הַסָּלַע
יג וַיַּשְׁלִיכוּם מֵרֹאשׁ הַסֶּלַע וְכֻלָּם נִבְקָעוּ׃ וּבְנֵי הַגְּדוּד

כ ה, ו׳ קמץ בטרחא

אֲשֶׁר הֵשִׁיב אֲמַצְיָהוּ מִלֶּכֶת עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה וַיִּפְשְׁטוּ בְּעָרֵי
יְהוּדָה מִשֹּׁמְרוֹן וְעַד־בֵּית חוֹרוֹן וַיַּכּוּ מֵהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
וַיָּבֹזּוּ בִּזָּה רַבָּה׃ וַיְהִי אַחֲרֵי בוֹא אֲמַצְיָהוּ מֵהַכּוֹת יד
אֶת־אֲדוֹמִים וַיָּבֵא אֶת־אֱלֹהֵי בְּנֵי שֵׂעִיר וַיַּעֲמִידֵם לוֹ
לֵאלֹהִים וְלִפְנֵיהֶם יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם יְקַטֵּר׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה טו
בַּאֲמַצְיָהוּ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו נָבִיא וַיֹּאמֶר לוֹ לָמָּה דָרַשְׁתָּ
אֶת־אֱלֹהֵי הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ אֶת־עַמָּם מִיָּדֶךָ׃ וַיְהִי ׀ טז
בְּדַבְּרוֹ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הַלְיוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ נְתַנּוּךָ חֲדַל־לְךָ
לָמָּה יַכּוּךָ וַיֶּחְדַּל הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי־יָעַץ אֱלֹהִים
לְהַשְׁחִיתֶךָ כִּי־עָשִׂיתָ זֹּאת וְלֹא שָׁמַעְתָּ לַעֲצָתִי׃ וַיִּוָּעַץ יז
אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־
יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְךָ נִתְרָאֶה פָּנִים׃ וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ יח
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר
בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה אֶת־
בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן
וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ׃ אָמַרְתָּ הִנֵּה הִכִּיתָ אֶת־אֱדוֹם וּנְשָׂאֲךָ יט
לִבְּךָ לְהַכְבִּיד עַתָּה שְׁבָה בְּבֵיתֶךָ לָמָּה תִתְגָּרֶה בְּרָעָה
וְנָפַלְתָּ אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ׃ וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ כִּי כ
מֵהָאֱלֹהִים הִיא לְמַעַן תִּתָּם בְּיָד כִּי דָרְשׁוּ אֵת אֱלֹהֵי
אֱדוֹם׃ וַיַּעַל יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָנִים הוּא כא
וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ וַיִּנָּגֶף כב
יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאֹהָלָיו׃ וְאֵת אֲמַצְיָהוּ כג
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בֶּן־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז תָּפַשׂ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
בְּבֵית שָׁמֶשׁ וַיְבִיאֵהוּ יְרוּשָׁלִַם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלִַם
מִשַּׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפּוֹנֶה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ וְכָל־ כד
הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים בְּבֵית־הָאֱלֹהִים
עִם־עֹבֵד אֱדוֹם וְאֶת־אוֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת
וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹן׃ וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה כה

זיך צעשפּרייט איבּער די שטעט פון יהודה, פון שוֹמרוֹן און בּיז בֵּית־חוֹרוֹן, און זיי האָבּן פון זיי געשלאָגן דריי טויזנט, און האָבּן גערויבּט פיל רויבּ.

[14] און עס איז געווען, נאָכדעם ווי אַמַציָהוּ איז געקומען פון שלאָגן די אַדומים, האָט ער געבּראַכט די געטער פון די קינדער פון שֵׂעִיר, און האָט זיי זיך אויפגעשטעלט פאַר געטער, און ער פלעגט זיך בּוקן פאַר זיי, און רייכערן צו זיי. [15] האָט דער צאָרן פון גאָט געגרימט אויף אַמַציָהון, און ער האָט געשיקט צו אים אַ נביא, און ער האָט צו אים געזאָגט: נאָך וואָס זוכסטו די געטער פון דעמדאָזיקן פאָלק, וואָס האָבּן ניט מציל געווען זייער פאָלק פון דיין האַנט? [16] און עס איז געווען, אַז ער האָט גערעדט צו אים, האָט [דער מלך] צו אים געזאָגט: האָבּן מיר דיך פאַר דעם יוֹעץ פון מלך געמאַכט? הער דיר אויף; נאָך וואָס זאָל מען דיך שלאָגן? האָט דער נביא אויפגעהערט, און ער האָט געזאָגט: איך ווייס אַז גאָט האָט בּאַראָטן דיך אומצובּרענגען, ווייל דו האָסט דאָס געטאָן, און האָסט ניט צוגעהערט צו מיין עצה.

[17] און אַמַציָהוּ דער מלך פון יהודה האָט זיך בּאַקלערט, און האָט געשיקט צו יוֹאָש דעם זון יהוֹאָחָז דעם זון פון יֵהוּאן, דעם מלך פון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: קום לאָמיר זיך אָנקוקן אין פּנים.

[18] האָט יוֹאָש דער מלך פון ישׂראל געשיקט צו אַמַציָהוּ דעם מלך פון יהודה, אַזוי צו זאָגן: דער דאָרן וואָס אין לבָנוֹן האָט געשיקט צו דעם צעדערבּוים וואָס אין לבָנוֹן, אַזוי צו זאָגן: גיבּ דיין טאָכטער צו מיין זון פאַר אַ ווייבּ. איז פאַרבּייגעגאַנגען אַ ווילדע חיה וואָס אין לבָנוֹן, און האָט צעטראָטן דעם דאָרן. [19] דו קלערסט, אָט האָסט געשלאָגן אֱדוֹם, און דיין האַרץ האָט דיך דערהויבּן זיך צו בּאַרימען. זיץ אַצונד אין דער היים. נאָך וואָס זאָלסטו זיך רייצן מיט אומגליק, און פאַלן דו און יהודה מיט דיר.

[20] אָבּער אַמַציָהוּ האָט ניט צוגעהערט; וואָרום דאָס איז געווען פון גאָט, כּדי זיי צו געבּן אין דער האַנט [פון זייערע פיינט], ווייל זיי האָבּן געזוכט די געטער פון אֱדוֹם. [21] און יוֹאָש דער מלך פון ישׂראל איז אַרויפגעגאַנגען, און ער און אַמַציָהוּ דער מלך פון יהודה האָבּן זיך אָנגעקוקט אין פּנים אין בֵּית־שֶׁמֶש וואָס געהערט צו יהודה. [22] און יהודה איז געשלאָגן געוואָרן פאַר ישׂראל, און זיי זיינען אַנטלאָפן איטלעכער צו זיינע געצעלטן.

[23] און אַמַציָהוּ דעם מלך פון יהודה, דעם זון פון יוֹאָש דעם זון פון יהוֹאָחָזן, האָט יוֹאָש דער מלך פון ישׂראל געכאַפּט אין בֵּית־שֶׁמֶש, און האָט אים געבּראַכט קיין ירושָׁלַיִם; און ער האָט דורכגעבּראָכן די מויער פון ירושָׁלַיִם פון דעם טויער פון אפרים בּיז דעם ווינקלטויער, פיר הונדערט איילן. [24] און [ער האָט צוגענומען] דאָס גאַנצע גאָלד און זילבּער, און אַלע כּלים, וואָס האָבּן זיך געפונען אין הויז פון גאָט אונטער עוֹבֵד־אֱדוֹמען, און די אוֹצרות פון דעם מלכס הויז, און משכּוֹנקינדער, און האָט זיך אומגעקערט קיין שוֹמרוֹן.

[25] און אַמַציָהוּ דער זון פון יוֹאָשן, דער מלך פון יהודה, האָט געלעבּט נאָך דעם טויט פון יוֹאָש דעם זון פון יהוֹאָחָזן, דעם מלך פון ישׂראל, פופצן יאָר.

אחרי מות יואש בן־יהואחז מלך ישראל חמש עשרה
כו שנה: ויתר דברי אמציהו הראשנים והאחרונים הלא
כז הנם כתובים על־ספר מלכי־יהודה וישראל: ומעת אשר־
סר אמציהו מאחרי יהוה ויקשרו עליו קשר בירושלם
וינס לכישה וישלחו אחריו לכישה וימיתהו שם:
כח וישאהו על־הסוסים ויקברו אתו עם־אבתיו בעיר יהודה:

כו

א ויקחו כל־עם יהודה את־עזיהו והוא בן־שש עשרה שנה
ב וימליכו אתו תחת אביו אמציהו: הוא בנה את־אילות
ג וישבה ליהודה אחרי שכב־המלך עם־אבתיו: בן־
שש עשרה שנה עזיהו במלכו וחמשים ושתים שנה
ד מלך בירושלם ושם אמו יכיליה מן־ירושלם: ויעש
ה הישר בעיני יהוה ככל אשר־עשה אמציהו אביו: ויהי
לדרש אלהים בימי זכריהו המבין בראת האלהים
ו ובימי דרשו את־יהוה הצליחו האלהים: ויצא וילחם
בפלשתים ויפרץ את־חומת גת ואת חומת יבנה ואת
ז חומת אשדוד ויבנה ערים באשדוד ובפלשתים: ויעזרהו
האלהים על־פלשתים ועל־הערביים הישבים בגור־
ח בעל והמעונים: ויתנו העמונים מנחה לעזיהו וילך
ט שמו עד־לבוא מצרים כי החזיק עד־למעלה: ויבן עזיהו
מגדלים בירושלם על־שער הפנה ועל־שער הגיא ועל־
י המקצוע ויחזקם: ויבן מגדלים במדבר ויחצב ברות
רבים כי מקנה־רב היה לו ובשפלה ובמישור אכרים
יא וכרמים בהרים ובכרמל כי־אהב אדמה היה: ויהי
לעזיהו חיל עשה מלחמה יוצאי צבא לגדוד במספר
פקדתם ביד יעואל הסופר ומעשיהו השוטר על יד־
יב חנניהו משרי המלך: כל מספר ראשי האבות לגבורי

כה, כח׳ ס״א דויד כו, ג׳ ז׳ יתיר י׳ ז׳ קמץ בטרחא י׳ הר׳ דגושה
יא׳ נ״א לגדוד יעיאל קרי

[26] און די איבעריקע זאַכן וועגן אַמַציָהון, די ערשטע
אַזוי ווי די לעצטע, זיי זיינען שוין באַשריבן אין בוך פון
די מלכים פון יהודה און ישׂראל. [27] און פון דער צייט
אָן וואָס אַמַציָהו האָט זיך אָפּגעקערט פון הינטער גאָט,
האָט מען געבונטעוועט אַ בונט אויף אים אין ירושָלַיִם;
און ער איז אַנטלאָפן קיין לָכיש, אָבער מע האָט נאָכגע־
שיקט נאָך אים קיין לָכיש, און מע האָט אים דאָרטן געטייט.
[28] און מע האָט אים געבראַכט אויף פערד, און מע האָט
אים באַגראָבן לעבן זיינע עלטערן אין דער שטאָט יהודה.

כו [1] און דאָס גאַנצע פאָלק פון יהודה האָט גענומען
עוזיָהון, וואָס איז געווען זעכצן יאָר אַלט, און זיי
האָבן אים געמאַכט פאַר אַ מלך אויף דעם אָרט פון זיין
פאָטער אַמַציָהון.

[2] ער האָט אַרומגעבויט אֵילות און האָט זי אומגע־
קערט צו יהודה, נאָכדעם ווי דער מלך האָט זיך געלייגט
מיט זיינע עלטערן.

[3] זעכצן יאָר איז עוזיָהו אַלט געווען, אַז ער איז גע־
וואָרן מלך, און צוויי און פופציק יאָר האָט ער געקיניגט
אין ירושָלַיִם. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען
יכָליָה פון ירושָלַיִם.

[4] און ער האָט געטאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין
די אויגן פון גאָט, אַזוי ווי אַלץ וואָס זיין פאָטער אַמַציָהו
האָט געטאָן. [5] און ער האָט זיך אָפּגעלייגט אויף זוכן גאָט
אין די טעג פון זכַריָהון, וואָס איז געווען פאַרשטאַנדיק
אין דער זעאונג פון גאָט; און אין די טעג וואָס ער האָט געזוכט יהוה האָט אים גאָט באַגליקט.

[6] און ער איז אַרויסגעגאַנגען און האָט מלחמה געהאַלטן מיט די פּלִשתּים, און האָט אײַנגעבראָכן די מויער
פון גַת, און די מויער פון יַבנֶה, און די מויער פון אַשדוד, און געבויט שטעט אַרום אַשדוד, און צווישן די פּלִשתּים.
[7] און גאָט האָט אים געהאָלפן אַקעגן די פּלִשתּים, און אַקעגן די אַראַבער, וואָס זיינען געזעסן אין גור־בַעַל, און די
מְעונים. [8] און די עַמונים האָבן געגעבן מתנות צו עוזיָהון; און זיין שם איז געגאַנגען ביז מע קומט קיין מִצרַיִם, וואָרום
ער איז געווען שטאַרק ביז גאָר. [9] און עוזיָהו האָט געבויט טורעמס אין ירושָלַיִם ביים ווינקלטויער, און ביים טויער
פון טאָל, און ביים עק, און ער האָט זיי באַפעסטיקט. [10] און ער האָט געבויט טורעמס אין דער מדבר, און האָט
אויסגעהאַקט פיל ברונעמער, וואָרום ער האָט געהאַט פיל פי אי אין דער נידערונג, אי אין דעם פלאַכלאַנד; [און ער
האָט געהאַט] אַקערלייט און גערטענירער אויף די בערג, און אין כַּרמֶל, וואָרום ער איז געווען אַ ליבהאָבער פון ערד.

[11] און עוזיָהו האָט געהאַט אַ חיל פון קריגסלייט וואָס זיינען אַרויסגעגאַנגען אויף מלחמה אין מחנות, לויט דעם
מספר פון זייער ציילונג דורך דער האַנט פון יעִיאֵל דעם שרייבער, און מַעֲשֵׂיָהו דעם אויפזעער, אונטער דער
האַנט פון חֲנַניָהון, איינעם פון די האַרן פון מלך. [12] די גאַנצע צאָל פון די הויפּטן פון פאָטערהייזער, די העלדישע גיבורים,

יג חָ֑יִל אַלְפַּ֖יִם וְשֵׁ֥שׁ מֵאֽוֹת׃ וְעַל־יָדָ֞ם חֵ֣יל צָבָ֗א שְׁלֹ֤שׁ
מֵאוֹת֙ אֶ֔לֶף וְשִׁבְעַ֥ת אֲלָפִים֙ וַחֲמֵ֣שׁ מֵא֔וֹת עוֹשֵׂ֥י מִלְחָמָ֖ה
יד בְּכֹ֣חַ חָ֑יִל לַעְזֹ֥ר לַמֶּ֖לֶךְ עַל־הָאוֹיֵֽב׃ וַיָּכֶן֩ לָהֶ֨ם עֻזִּיָּ֜הוּ לְכָל־
הַצָּבָ֗א מָגִנִּ֤ים וּרְמָחִים֙ וְכ֣וֹבָעִ֔ים וְשִׁרְיֹנ֖וֹת וּקְשָׁת֑וֹת
טו וּלְאַבְנֵ֖י קְלָעִֽים׃ וַיַּ֣עַשׂ ׀ בִּירוּשָׁלִַ֡ם חִשְּׁבֹנוֹת֩ מַחֲשֶׁ֨בֶת חוֹשֵׁ֜ב
לִהְי֤וֹת עַל־הַמִּגְדָּלִים֙ וְעַל־הַפִּנּ֔וֹת לִירוֹא֙ בַּחִצִּ֔ים וּבָאֲבָנִ֖ים
גְּדֹל֑וֹת וַיֵּצֵ֤א שְׁמוֹ֙ עַד־לְמֵֽרָח֔וֹק כִּֽי־הִפְלִ֥יא לְהֵעָזֵ֖ר עַ֥ד כִּֽי־
טז חָזָֽק׃ וּכְחֶזְקָת֗וֹ גָּבַ֤הּ לִבּוֹ֙ עַד־לְהַשְׁחִ֔ית וַיִּמְעַ֖ל בַּיהוָ֣ה
אֱלֹהָ֑יו וַיָּבֹא֙ אֶל־הֵיכַ֣ל יְהוָ֔ה לְהַקְטִ֖יר עַל־מִזְבַּ֥ח הַקְּטֹֽרֶת׃
יז וַיָּבֹ֥א אַחֲרָ֖יו עֲזַרְיָ֣הוּ הַכֹּהֵ֑ן וְעִמּ֞וֹ כֹּהֲנִ֧ים ׀ לַֽיהוָ֛ה שְׁמוֹנִ֖ים
יח בְּנֵי־חָֽיִל׃ וַיַּעַמְד֞וּ עַל־עֻזִּיָּ֣הוּ הַמֶּ֗לֶךְ וַיֹּ֣אמְרוּ לוֹ֮ לֹא־לְךָ֣
עֻזִּיָּ֗הוּ לְהַקְטִיר֙ לַֽיהוָ֔ה כִּ֧י לַכֹּהֲנִ֛ים בְּנֵֽי־אַהֲרֹ֥ן הַמְקֻדָּשִׁ֖ים
לְהַקְטִ֑יר צֵ֤א מִן־הַמִּקְדָּשׁ֙ כִּ֣י מָעַ֔לְתָּ וְלֹֽא־לְךָ֥ לְכָב֖וֹד מֵיְהוָ֥ה
יט אֱלֹהִֽים׃ וַיִּזְעַף֙ עֻזִּיָּ֔הוּ וּבְיָד֥וֹ מִקְטֶ֖רֶת לְהַקְטִ֑יר וּבְזַעְפּ֣וֹ
עִם־הַכֹּהֲנִ֗ים וְהַצָּרַ֞עַת זָֽרְחָ֣ה בְמִצְח֗וֹ לִפְנֵ֤י הַכֹּֽהֲנִים֙ בְּבֵ֣ית
כ יְהוָ֔ה מֵעַ֖ל לְמִזְבַּ֥ח הַקְּטֹֽרֶת׃ וַיִּ֣פֶן אֵלָ֡יו עֲזַרְיָ֣הוּ כֹהֵ֣ן
הָרֹאשׁ֩ וְכָל־הַכֹּהֲנִ֨ים וְהִנֵּה־ה֤וּא מְצֹרָע֙ בְּמִצְח֔וֹ וַיַּבְהִל֖וּהוּ
כא מִשָּׁ֑ם וְגַם־הוּא֙ נִדְחַ֣ף לָצֵ֔את כִּ֥י נִגְּע֖וֹ יְהוָֽה׃ וַיְהִ֣י עֻזִּיָּ֣הוּ
הַמֶּ֡לֶךְ מְצֹרָ֣ע ׀ עַד־י֣וֹם מוֹת֡וֹ וַיֵּ֩שֶׁב֩ בֵּ֨ית הַחָפְשׁ֤וּת מְצֹרָע֙
כִּ֥י נִגְזַ֖ר מִבֵּ֣ית יְהוָ֑ה וְיוֹתָ֤ם בְּנוֹ֙ עַל־בֵּ֣ית הַמֶּ֔לֶךְ שׁוֹפֵ֖ט
כב אֶת־עַ֥ם הָאָֽרֶץ׃ וְיֶ֙תֶר֙ דִּבְרֵ֣י עֻזִּיָּ֔הוּ הָרִאשֹׁנִ֖ים וְהָאַחֲרֹנִ֑ים
כג כָּתַ֕ב יְשַׁעְיָ֥הוּ בֶן־אָמ֖וֹץ הַנָּבִֽיא׃ וַיִּשְׁכַּ֨ב עֻזִּיָּ֜הוּ עִם־אֲבֹתָ֗יו
וַיִּקְבְּר֨וּ אֹת֤וֹ עִם־אֲבֹתָיו֙ בִּשְׂדֵ֣ה הַקְּבוּרָה֙ אֲשֶׁ֣ר לַמְּלָכִ֔ים
כִּ֥י אָמְר֖וּ מְצוֹרָ֣ע ה֑וּא וַיִּמְלֹ֛ךְ יוֹתָ֥ם בְּנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃

כז

א בֶּן־עֶשְׂרִ֨ים וְחָמֵ֤שׁ שָׁנָה֙ יוֹתָ֣ם בְּמָלְכ֔וֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה֙ שָׁנָ֔ה
ב מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלָ֑ם וְשֵׁם֙ אִמּ֔וֹ יְרוּשָׁ֖ה בַּת־צָדֽוֹק׃ וַיַּ֤עַשׂ הַיָּשָׁר֙

כו, יב׳ קמץ בז״ק טו׳ הש׳ מדגש ס״א וב׳ כא׳ החפשית קרי

איז געווען צוויי טויזנט און זעקס הונדערט. 13 און אונטער זייער האַנט איז געווען אַ קריגס־חיל פון דריי הונדערט טויזנט און זיבן טויזנט און פינף הונדערט וואָס האָבן גע־האַלטן מלחמה מיט שטאַרקן כּוח, צו העלפן דעם מלך אַקעגן דעם פיינט. 14 און עוזיָהו האָט צוגעגרייט פאַר זיי, פאַר דעם גאַנצן חיל, שילדן, און שפּיזן, און קיווערס, און פּאַנצערס, און בויגנס, און שליידערשטיינער. 15 און ער האָט געמאַכט אין ירושָלַיִם קונציקע געשטעלן, אויס־געטראַכט פון אַ מייַנסטער, צו זיין אויף די טורעמס און אויף די שפּיצן, אויף צו שיסן מיט פיילן און מיט גרויסע שטיינער; און זיין שם איז אַרויסגעגאַנגען ביז אין מֶרחַקים, וואָרום ער איז ווונדערלעך געהאָלפן געוואָרן, ביז ער איז געוואָרן שטאַרק.

16 אָבער ווי ער איז שטאַרק געוואָרן, האָט זיין האַרץ זיך דערהויבן ביז צום פאַרדאָרבן ווערן, און ער האָט געפעלשט אָן יהוה זיין גאָט, און ער איז אַריינגעגאַנגען אין היכל פון גאָט צו רייכערן אויף דעם מזבח פאַר ווייַרויך. 17 איז אַריינגעגאַנגען נאָך אים עֲזַריָהו דער כֹּהן, און מיט אים אַכציק כֹּהנים פון גאָט, העלדישע יונגען, 18 און זיי האָבן זיך געשטעלט פאַר דעם מלך עוזיָהו, און זיי האָבן צו אים געזאָגט: ניט פאַר דיר, עוזיָהו, איז רייכערן צו גאָט, נאָר פאַר די כֹּהנים, די קינדער פון אַהרן, וואָס זיינען געהייליקט אויף צו רייכערן. גיי אַרויס פון הייליקטום, וואָרום דו האָסט געפעלשט, און דאָס וועט דיר ניט זיין צום כּבוד ביי גאָט דעם האַר. 19 האָט עוזיָהו געצערנט; און אין זיין האַנט איז געווען אַ רייכערפאַן אויף צו רייכערן; און ווי ער האָט געצערנט אויף די כֹּהנים, אַזוי האָט אַ צרעת אויסגעבראָכן אויף זיין שטערן, פאַר די כֹּהנים אין גאָטס הויז, לעבן דעם מזבח פאַר ווייַרויך. 20 און עֲזַריָהו דער כֹּהן־גָדול און אַלע כֹּהנים האָבן זיך אומ־געקוקט, ערשט ער איז מצורע אויף זיין שטערן; האָבן זיי אים אויף גיך אַוועקגענומען פון דאָרטן, און אויך ער האָט זיך געאייַלט אַרויסצוגיין, ווייל גאָט האָט אים געפּלאָגט.

21 און דער מלך עוזיָהו איז געווען מצורע ביז דעם טאָג פון זיין טויט; און ער איז געזעסן אין אַן אָפּגעזונדערטן הויז, אַ מצורע; וואָרום ער איז אָפּגעשניטן געוואָרן פון גאָטס הויז. און זיין זון יותָם איז געווען איבער דעם מלכס הויז; ער האָט געמשפּט דאָס פאָלק פון לאַנד.

22 און די איבעריקע זאַכן וועגן עוזיָהון, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, האָט באַשריבן ישַעיָהו הנביא דער זון פון אָמוֹץ.

23 און עוזיָהו האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן ביי זיינע עלטערן אין דעם קבר־פעלד פון די מלכים, וואָרום זיי האָבן געזאָגט: ער איז אַ מצורע. און זיין זון יותָם איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

כז

1 פינף און צוואַנציק יאָר איז יותָם אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און זעכצן יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָלַיִם. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען ירושָה די טאָכטער פון צָדוֹק.

2 און ער האָט געטאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין די אויגן פון גאָט, אַזוי ווי אַלץ וואָס זיין פאָטער עוזיָהו האָט

געטאָן; נאָר ער איז ניט אַריינגעגאַנגען אין היכל פון גאָט.
אָבער דאָס פאָלק איז נאָך אַלץ געווען פאַרדאָרבן.
3 ער האָט געבויט דעם אויבערשטן טויער פון גאָטס
הויז, און אין דער מויער פון עופל האָט ער פיל געבויט.
4 און ער האָט געבויט שטעט אין די בערג פון יהודה, און
אין די וועלדער האָט ער געבויט פּאַלאַצן און טורעמס.
5 און ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט דעם מלך פון די
קינדער פון עמון, און האָט זיי איבערגעשטאַרקט, און די
קינדער פון עמון האָבן אים געגעבן אין יענעם יאָר הונ־
דערט צענטנער זילבער, און צען טויזנט כּור ווייץ, און
גערשטן צען טויזנט. דאָס אייגענע האָבן אים די קינדער
פון עמון געבראַכט אויך אויפן צווייטן יאָר און אויפן
דריטן. 6 און יותם איז געוואָרן שטאַרק, וואָרום ער האָט
אויפגעפּאַסט זיינע וועגן פאַר יהוה זיין גאָט.
7 און די איבעריקע זאַכן וועגן יותמען, און אַלע
זיינע מלחמות, און זיינע פירונגען, זיי זיינען באַשריבן אין
בוך פון די מלכים פון ישראל און יהודה.
8 פינף און צוואַנציק יאָר איז ער אַלט געווען, אַז ער
איז געוואָרן מלך, און זעכצן יאָר האָט ער געקיניגט אין
ירושלים.
9 און יותם האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און
מע האָט אים באַגראָבן אין דודס־שטאָט. און זיין זון אָחז
איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא־בָא אֶל־
ג הֵיכַל יְהוָה וְעוֹד הָעָם מַשְׁחִיתִים: הוּא בָּנָה אֶת־שַׁעַר
ד בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחוֹמַת הָעֹפֶל בָּנָה לָרֹב: וְעָרִים בָּנָה
ה בְּהַר יְהוּדָה וּבֶחֳרָשִׁים בָּנָה בִּירָנִיּוֹת וּמִגְדָּלִים: וְהוּא
נִלְחַם עִם־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיֶּחֱזַק עֲלֵיהֶם וַיִּתְּנוּ־לוֹ בְנֵי־
עַמּוֹן בַּשָּׁנָה הַהִיא מֵאָה כִּכַּר־כֶּסֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כֹּרִים
חִטִּים וּשְׂעוֹרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים זֹאת הֵשִׁיבוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹן
ו וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וְהַשְּׁלִשִׁית: וַיִּתְחַזֵּק יוֹתָם כִּי הֵכִין דְּרָכָיו
ז לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם וְכָל־מִלְחֲמֹתָיו
וּדְרָכָיו הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה:
ח בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה
ט שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם: וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו:

כח

א בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדָוִיד אָבִיו:
ב וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מַסֵּכוֹת עָשָׂה לַבְּעָלִים:
ג וְהוּא הִקְטִיר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם וַיַּבְעֵר אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת
ד הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְזַבֵּחַ וַיְקַטֵּר
ה בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן: וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה
אֱלֹהָיו בְּיַד־מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּכּוּ־בוֹ וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ שִׁבְיָה גְדוֹלָה
וַיָּבִיאוּ דַּרְמָשֶׂק וְגַם בְּיַד־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִתָּן וַיַּךְ־בּוֹ מַכָּה
ו גְדוֹלָה: וַיַּהֲרֹג פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ בִּיהוּדָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף בְּיוֹם אֶחָד הַכֹּל בְּנֵי־חָיִל בְּעָזְבָם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
ז אֲבוֹתָם: וַיַּהֲרֹג זִכְרִי | גִּבּוֹר אֶפְרַיִם אֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ
בֶּן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עַזְרִיקָם נְגִיד הַבָּיִת וְאֶת־אֶלְקָנָה מִשְׁנֵה
ח הַמֶּלֶךְ: וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם מָאתַיִם אֶלֶף נָשִׁים

כח,ה׳ קמץ בז״ק

כח

1 צוואַנציק יאָר איז אָחז אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און זעכצן יאָר האָט ער געקיניגט אין
ירושלים.
און ער האָט ניט געטאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין די אויגן פון גאָט, אַזוי ווי זיין פאָטער דוד. 2 נאָר איז
געגאַנגען אין דעם וועג פון די מלכים פון ישראל. און ער האָט אויך געמאַכט געגאָסענע בילדער צו די בעל־געטער;
3 און ער האָט גערייכערט אין דעם טאָל פון בן־הנום, און האָט פאַרברענט זיינע זין אין פייער, אַזוי ווי די אומ־
ווערדיקייטן פון די פעלקער וואָס גאָט האָט פאַרטריבן פון פאַר די קינדער פון ישראל. 4 און ער האָט געשלאַכט
און גערייכערט אויף די במות, און אויף די בערגלעך, און אונטער יעטוועדער צווייגהאַפטיקן בוים. 5 און יהוה
זיין גאָט האָט אים געגעבן אין דער האַנט פון דעם מלך פון ארם; און זיי האָבן אים געשלאָגן, און האָבן געפאַנגען
פון אים אַ גרויס געפאַנגענשאַפט, און געבראַכט קיין דרמשק. און אויך אין דער האַנט פון דעם מלך פון ישראל
איז ער געגעבן געוואָרן, און ער האָט אים געשלאָגן אַ גרויסן שלאַק. 6 און פקח דער זון פון רמליהו האָט אויס־
געהרגעט אין יהודה הונדערט און צוואַנציק טויזנט אין איין טאָג, אַלע העלדישע יונגען; פאַרוואָס זיי האָבן פאַר־
לאָזן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן. 7 און זכרי דער גיבור פון אפרים האָט געהרגעט מעשיהו דעם זון פון
מלך, און עזריקם דעם פירשט פון הויז, און אלקנה דעם שני־למלך. 8 און די קינדער פון ישראל האָבן געפאַנגען

בָּנִים וּבָנוֹת וְגַם־שָׁלָל רָב בָּזְזוּ מֵהֶם וַיָּבִיאוּ אֶת־הַשָּׁלָל
לְשֹׁמְרוֹן׃ וְשָׁם הָיָה נָבִיא לַיהוָה עֹדֵד שְׁמוֹ וַיֵּצֵא לִפְנֵי ט
הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בַּחֲמַת יְהוָה
אֱלֹהֵי־אֲבוֹתֵיכֶם עַל־יְהוּדָה נְתָנָם בְּיֶדְכֶם וַתַּהַרְגוּ־בָם
בְּזַעַף עַד לַשָּׁמַיִם הִגִּיעַ׃ וְעַתָּה בְּנֵי־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם י
אַתֶּם אֹמְרִים לִכְבֹּשׁ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת לָכֶם הֲלֹא רַק־
אַתֶּם עִמָּכֶם אֲשָׁמוֹת לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וְעַתָּה שְׁמָעוּנִי יא
וְהָשִׁיבוּ הַשִּׁבְיָה אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי חֲרוֹן אַף־
יְהוָה עֲלֵיכֶם׃ וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי־אֶפְרַיִם יב
עֲזַרְיָהוּ בֶן־יְהוֹחָנָן בֶּרֶכְיָהוּ בֶן־מְשִׁלֵּמוֹת וִיחִזְקִיָּהוּ בֶּן־
שַׁלֻּם וַעֲמָשָׂא בֶּן־חַדְלָי עַל־הַבָּאִים מִן־הַצָּבָא׃ וַיֹּאמְרוּ יג
לָהֶם לֹא־תָבִיאוּ אֶת־הַשִּׁבְיָה הֵנָּה כִּי לְאַשְׁמַת יְהוָה עָלֵינוּ
אַתֶּם אֹמְרִים לְהֹסִיף עַל־חַטֹּאתֵנוּ וְעַל־אַשְׁמָתֵנוּ כִּי־רַבָּה
אַשְׁמָה לָנוּ וַחֲרוֹן אָף עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲזֹב הֶחָלוּץ אֶת־ יד
הַשִּׁבְיָה וְאֶת־הַבִּזָּה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וְכָל־הַקָּהָל׃ וַיָּקֻמוּ טו
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת וַיַּחֲזִיקוּ בַשִּׁבְיָה וְכָל־
מַעֲרֻמֵּיהֶם הִלְבִּישׁוּ מִן־הַשָּׁלָל וַיַּלְבִּשׁוּם וַיַּנְעִלוּם וַיַּאֲכִלוּם
וַיַּשְׁקוּם וַיְסֻכוּם וַיְנַהֲלוּם בַּחֲמֹרִים לְכָל־כּוֹשֵׁל וַיְבִיאוּם
יְרֵחוֹ עִיר־הַתְּמָרִים אֵצֶל אֲחֵיהֶם וַיָּשׁוּבוּ שֹׁמְרוֹן׃
בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז עַל־מַלְכֵי אַשּׁוּר לַעְזֹר לוֹ׃ טז
וְעוֹד אֲדוֹמִים בָּאוּ וַיַּכּוּ בִיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ־שֶׁבִי׃ וּפְלִשְׁתִּים יז יח
פָּשְׁטוּ בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב לִיהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת־בֵּית־
שֶׁמֶשׁ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־הַגְּדֵרוֹת וְאֶת־שׂוֹכוֹ וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־
תִּמְנָה וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־גִּמְזוֹ וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃
כִּי־הִכְנִיעַ יְהוָה אֶת־יְהוּדָה בַּעֲבוּר אָחָז מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יט
כִּי הִפְרִיעַ בִּיהוּדָה וּמָעוֹל מַעַל בַּיהוָה׃ וַיָּבֹא עָלָיו תִּלְּגַת כ
פִּלְנְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּצַר לוֹ וְלֹא חֲזָקוֹ׃ כִּי־חָלַק אָחָז כא

ח׳ יג׳ קמץ בטרחא   יט׳ סבירין יהודה

פון זייערע ברידער צוויי הונדערט טויזנט ווייבער, זין, און טעכטער, און אויך פיל זאַקרויב האָבן זיי גערויבט פון זיי, און געבראַכט דעם זאַקרויב קיין שומרון.

9 און דאָרטן איז געווען אַ נביא פון גאָט וואָס זיין נאָמען איז געווען עוֹדֵד; איז ער אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן דעם חיל וואָס איז געקומען קיין שומרון, און ער האָט צו זיי געזאָגט: זעט, פון וועגן דעם גרימצאָרן פון יהוה דעם גאָט פון אײַערע עלטערן אויף יהודה האָט ער זיי געגעבן אין אײַער האַנט, אָבער איר האָט זיי געהרגעט מיט אַ צאָרן וואָס גרייכט ביז צום הימל. 10 און אַצונד ווילט איר די קינדער פון יהודה און ירושָלַיִם באַצווינגען פאַר קנעכט און פאַר דינסטן צו אײַך. זיינען דען ניטאָ אַפילו ביי אײַך אַליין פאַרשולדיקונגען אַקעגן יהוה אײַער גאָט? 11 דרום הערט מיך צו אַצונד, און קערט אום די געפאַנגענ־שאַפט וואָס איר האָט געפאַנגען פון אײַערע ברידער, וואָרום דער גרימצאָרן פון גאָט איז אויף אײַך.

12 האָבן עטלעכע פון די הויפטלייט פון די קינדער פון אפרים, עֲזַרְיָהוּ דער זון פון יהוֹחָנָנען, בֶּרֶכְיָהוּ דער זון פון משִׁלֵמוֹתן, און יְחִזְקִיָהוּ דער זון פון שַׁלומען, און עֲמָשָׂא דער זון פון חַדלַין, זיך אויפגעשטעלט אַקעגן די וואָס זיינען געקומען פון דער מלחמה. 13 און זיי האָבן צו זיי געזאָגט: איר זאָלט ניט ברענגען אַהער די געפאַנ־גענע, וואָרום אַ פאַרשולדיקונג אַקעגן גאָט ווילט איר ברענגען אויף אונדז, נאָך צוצולייגן צו אונדזערע זינד און צו אונדזער פאַרשולדיקונג; וואָרום גרויס איז אונדזער פאַרשולדיקונג און אַ גרימצאָרן איז אויף ישׂראל.

14 האָבן די באַוואָפנטע אַוועקגעלאָזט די געפאַנגענע און דעם רויב, פאַר די פירשטן און דער גאַנצער אײַנזאַמ־לונג. 15 און די מענער וואָס זיינען אָנגערופן געוואָרן מיט די נעמען, זיינען אויפגעשטאַנען, און האָבן גענומען די געפאַנגענע, און אַלע זייערע נאַקעטע האָבן זיי באַקליידט פון דעם זאַקרויב; און אַז זיי האָבן זיי באַקליידט און זיי באַשוכט, און זיי געגעבן עסן און טרינקען, און זיי באַזאַלבט, האָבן זיי אַלע זייערע שוואַכע אַוועקגעפירט אויף אייזלען, און זיי געבראַכט קיין יריחו דער שטאָט פון טייטלביימער, צו זייערע ברידער, און האָבן זיך אומגעקערט קיין שומרון.

16 אין יענער צייט האָט דער מלך אָחָז געשיקט צו די מלכים פון אַשור, זיי זאָלן אים העלפן. 17 וואָרום די אֲדוֹמים זיינען ווידער געקומען, און האָבן געשלאָגן יהודה און געפאַנגען געפאַנגענע. 18 און די פלשתים האָבן זיך צעשפרייט אין די שטעט פון דער נידערונג, און פון דָרום יהודה, און זיי האָבן באַצוווּנגען בית־שֶׁמֶש, און אַיָלוֹן, און גדרות, און שׂוכו מיט אירע טעכטערשטעט, און תִמְנָה מיט אירע טעכטערשטעט, און גִמְזוֹ מיט אירע טעכטער־שטעט; און זיי האָבן זיך דאָרטן באַזעצט. 19 וואָרום גאָט האָט געמאַכט אונטערטעניק יהודה פון וועגן אָחָז דעם מלך פון ישׂראל, ווייל ער האָט געווילדעוועט אין יהודה און געפעלשט אַ פעלשונג אָן גאָט. 20 און תִלְגַת־פִלְנֶסֶר, דער מלך פון אַשור, איז געקומען אויף אים, און האָט אים געדריקט און אים ניט געשטאַרקט. 21 וואָרום אָחָז האָט

אויסגעליידיקט דאָס הויז פֿון גאָט, און דאָס הויז פֿון דעם מלך און די פֿירשטן, און אַוועקגעגעבן דעם מלך פֿון אַשור, אָבער עס האָט אים ניט געהאָלפֿן.

[22] און אין דער צייט וואָס אים האָט צוגעדריקט האָט ער נאָך מער געפֿעלשט אָן גאָט, דערדאָזיקער מלך אָחָז. [23] און ער האָט געשלאַכט צו די געטער פֿון דַרמֶשֶׂק וואָס האָט אים געשלאָגן, און ער האָט געזאָגט: ווייל די געטער פֿון די מלכים פֿון אַרָם העלפֿן זיי, דרום וועל איך שלאַכטן צו זיי, אַז זיי זאָלן מיך העלפֿן. און זיי זיינען גע־ווען אַ שטרויכלונג פֿאַר אים און פֿאַר גאַנץ ישׂראל. [24] און אָחָז האָט אַיינגעזאַמלט די כּלים פֿון גאָטס הויז, און האָט צעהאַקט די כּלים פֿון גאָטס הויז, און פֿאַרשלאָסן די טירן פֿון גאָטס הויז, און זיך געמאַכט מזבחות אויף יעטוועדער ווינקל אין ירושָלַיִם. [25] און אין יעטוועדער שטאָט פֿון יהודה האָט ער געמאַכט בָּמות אויף צו רייכערן צו פֿרעמדע געטער, און האָט דערצערנט יהוה דעם גאָט פֿון זיינע עלטערן.

[26] און די איבעריקע זאַכן וועגן אים, און אַלע זיינע פֿירונגען, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זיינען באַ־שריבן אין בוך פֿון די מלכים פֿון יהודה און ישׂראל.

[27] און אָחָז האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אין שטאָט, אין ירושָלַיִם; וואָרום מע האָט אים ניט געבראַכט אין די קברים פֿון די מלכים פֿון ישׂראל. און זיין זון יחִזקִיָהו איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיִּתֵּן לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר
כב וְלֹא לְעֶזְרָה לוֹ׃ וּבְעֵת הָצֵר לוֹ וַיּוֹסֶף לִמְעוֹל בַּיהוָה הוּא
כג הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ וַיִּזְבַּח לֵאלֹהֵי דַרְמֶשֶׂק הַמַּכִּים בּוֹ וַיֹּאמֶר כִּי
אֱלֹהֵי מַלְכֵי־אֲרָם הֵם מַעְזְרִים אוֹתָם לָהֶם אֲזַבֵּחַ וְיַעְזְרוּנִי
כד וְהֵם הָיוּ־לוֹ לְהַכְשִׁילוֹ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף אָחָז אֶת־כְּלֵי
בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְקַצֵּץ אֶת־כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר אֶת־
דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פִּנָּה בִּירוּשָׁלִָם׃
כה וּבְכָל־עִיר וָעִיר לִיהוּדָה עָשָׂה בָמוֹת לְקַטֵּר לֵאלֹהִים
כו אֲחֵרִים וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ וְיֶתֶר דְּבָרָיו וְכָל־
דְּרָכָיו הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
כז יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בָעִיר
בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא הֱבִיאֻהוּ לְקִבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ
יְחִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

כט

א יְחִזְקִיָּהוּ מָלַךְ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע
ב שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִיָּה בַּת־זְכַרְיָהוּ׃ וַיַּעַשׂ
ג הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִיד אָבִיו׃ הוּא
בַשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת־דַּלְתוֹת
ד בֵּית־יְהוָה וַיְחַזְּקֵם׃ וַיָּבֵא אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַלְוִיִּם וַיַּאַסְפֵם
ה לִרְחוֹב הַמִּזְרָח׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמָעוּנִי הַלְוִיִּם עַתָּה
הִתְקַדְּשׁוּ וְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ
ו אֶת־הַנִּדָּה מִן־הַקֹּדֶשׁ׃ כִּי־מָעֲלוּ אֲבֹתֵינוּ וְעָשׂוּ הָרַע בְּעֵינֵי־
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַיַּעַזְבֻהוּ וַיַּסֵּבּוּ פְנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ־
ז עֹרֶף׃ גַּם סָגְרוּ דַּלְתוֹת הָאוּלָם וַיְכַבּוּ אֶת־הַנֵּרוֹת וּקְטֹרֶת
ח לֹא הִקְטִירוּ וְעֹלָה לֹא־הֶעֱלוּ בַקֹּדֶשׁ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי
קֶצֶף יְהוָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם וַיִּתְּנֵם לְזַוָעָה לְשַׁמָּה
ט וְלִשְׁרֵקָה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים בְּעֵינֵיכֶם׃ וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ

כט, ח׳ לזועה קרי

כט

[1] יחִזקִיָהו איז געוואָרן מלך צו פֿינף און צוואַנציק יאָר, און ניין און צוואַנציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָלַיִם. און דער נאָמען פֿון זיין מוטער איז געווען אַבִיָה די טאָכטער פֿון זכַריָהון.

[2] און ער האָט געטאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי אַלץ וואָס זיין פֿאָטער דוד האָט געטאָן. [3] ער האָט אין ערשטן יאָר פֿון זיין מלוכה, אין ערשטן חודש, געעפֿנט די טירן פֿון גאָטס הויז, און זיי פֿאַר־ריכט. [4] און ער האָט געבראַכט די כּהנים און די לוִיִים, און האָט זיי אַיינגעזאַמלט אויף דעם ברייטן פּלאַץ אין מזרח. [5] און ער האָט צו זיי געזאָגט: הערט מיך צו, לוִיִים, הייליקט אייך אַצונד, און הייליקט דאָס הויז פֿון יהוה דעם גאָט פֿון אייערע עלטערן, און טראָגט אַרויס די אומריינִיקייט פֿון הייליקטום. [6] וואָרום אונדזערע עלטערן האָבן געפֿעלשט, און האָבן געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון יהוה אונדזער גאָט, און האָבן אים פֿאַרלאָזן, און אַוועקגעדרייט זייער פּנים פֿון גאָטס מִשכּן, און צוגעקערט דעם רוקן. [7] זיי האָבן אויך פֿאַרשלאָסן די טיר פֿון פֿאָדערהויז, און פֿאַרלאָשן די ליכט, און קיין ווייריך האָבן זיי ניט גערייכערט, און קיין בראַנדאָפּפֿער האָבן זיי ניט אויפֿגעבראַכט אין הייליקטום צום גאָט פֿון ישׂראל. [8] און דער צאָרן פֿון גאָט איז געווען אויף יהודה און ירושָלַיִם, און ער האָט זיי געמאַכט פֿאַר אַ גרויל, פֿאַר אַ שרעק, און פֿאַר אַ שמוצערונג, אַזוי ווי איר זעט מיט אייערע אויגן. [9] און

בֶּחָרֶב וּבָנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְנָשֵׁינוּ בַּשְּׁבִי עַל־זֹאת׃ עַתָּה עִם־ י
לְבָבִי לִכְרוֹת בְּרִית לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב מִמֶּנּוּ חֲרוֹן
אַפּוֹ׃ בָּנַי עַתָּה אַל־תִּשָּׁלוּ כִּי־בָכֶם בָּחַר יְהוָה לַעֲמֹד יא
לְפָנָיו לְשָׁרְתוֹ וְלִהְיוֹת לוֹ מְשָׁרְתִים וּמַקְטִרִים׃ וַיָּקֻמוּ יב
הַלְוִיִּם מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי וְיוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָהוּ מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִי
וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי קִישׁ בֶּן־עַבְדִּי וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־יְהַלֶּלְאֵל וּמִן־
הַגֵּרְשֻׁנִּי יוֹאָח בֶּן־זִמָּה וְעֵדֶן בֶּן־יוֹאָח׃ וּמִן־בְּנֵי אֱלִיצָפָן יג
שִׁמְרִי וִיעוּאֵל וּמִן־בְּנֵי אָסָף זְכַרְיָהוּ וּמַתַּנְיָהוּ׃
וּמִן־בְּנֵי הֵימָן יְחוּאֵל וְשִׁמְעִי וּמִן־בְּנֵי יְדוּתוּן שְׁמַעְיָה יד
וְעֻזִּיאֵל׃ וַיַּאַסְפוּ אֶת־אֲחֵיהֶם וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ כְמִצְוַת טו
הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי יְהוָה לְטַהֵר בֵּית יְהוָה׃ וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים טז
לִפְנִימָה בֵית־יְהוָה לְטַהֵר וַיּוֹצִיאוּ אֵת כָּל־הַטֻּמְאָה אֲשֶׁר
מָצְאוּ בְּהֵיכַל יְהוָה לַחֲצַר בֵּית יְהוָה וַיְקַבְּלוּ הַלְוִיִּם
לְהוֹצִיא לְנַחַל־קִדְרוֹן חוּצָה׃ וַיָּחֵלּוּ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן יז
לְקַדֵּשׁ וּבְיוֹם שְׁמוֹנָה לַחֹדֶשׁ בָּאוּ לְאוּלָם יְהוָה וַיְקַדְּשׁוּ
אֶת־בֵּית־יְהוָה לְיָמִים שְׁמוֹנָה וּבְיוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ
הָרִאשׁוֹן כִּלּוּ׃ וַיָּבוֹאוּ פְנִימָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ יח
וַיֹּאמְרוּ טִהַרְנוּ אֶת־כָּל־בֵּית יְהוָה * אֶת־מִזְבַּח הָעוֹלָה
וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־שֻׁלְחַן הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו׃ וְאֵת יט
כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר הִזְנִיחַ הַמֶּלֶךְ אָחָז בְּמַלְכוּתוֹ בְּמַעֲלוֹ
הֵכַנּוּ וְהִקְדָּשְׁנוּ וְהִנָּם לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה׃ וַיַּשְׁכֵּם כ
יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֵת שָׂרֵי הָעִיר וַיַּעַל בֵּית יְהוָה׃
וַיָּבִיאוּ פָרִים שִׁבְעָה וְאֵילִים שִׁבְעָה וּכְבָשִׂים שִׁבְעָה כא
וּצְפִירֵי עִזִּים שִׁבְעָה לְחַטָּאת עַל־הַמַּמְלָכָה וְעַל־הַמִּקְדָּשׁ
וְעַל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים לְהַעֲלוֹת עַל־
מִזְבַּח יְהוָה׃ וַיִּשְׁחֲטוּ הַבָּקָר וַיְקַבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם כב
וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵלִים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה
וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה׃ וַיַּגִּישׁוּ אֶת־ כג

יג׳ ויעיאל קרי   יד׳ יחואל קרי   יח׳ כצ״ל ובס׳ ואת   יט׳ בס״א פתח באתנח

אָט זיינען אונדזערע עלטערן געפאַלן דורכן שווערד, און אונדזערע זין, און אונדזערע טעכטער, און אונדזערע ווייבער, זיינען אין געפאַנגענשאַפט איבער דעם. [10] אַצונד איז אין מיין האַרצן צו שליסן אַ בונד צו יהוה דעם גאָט פון ישׂראל, כּדי זיין גרימצאָרן זאָל זיך אָפּקערן פון אונדז. [11] מיינע קינדער, איר זאָלט אַצונד ניט זיין אָפּגעלאָזט, וואָרום אײַך האָט גאָט אויסדערוויילט צו שטיין פאַר אים, אים צו באַדינען, און זיין צו אים דינער און רייכערן.

[12] זיינען אויפגעשטאַנען די לוִיִים: מַחַת דער זון פון עֲמָשַׂין, און יוֹאֵל דער זון פון עֲזַרְיָהון, פון די קינדער פון די קְהָתִים; און פון די קינדער פון מְרָרִי, קִיש דער זון פון עַבדִין, און עֲזַרְיָהוּ דער זון פון יְהַלֶלְאֵלן; און פון די גֵרשונים, יוֹאָח דער זון פון זִמָהן, און עֵדֶן דער זון פון יוֹאָחן; [13] און פון די קינדער פון אֶלִיצָפָן, שִׁמרִי, און יעִיאֵל; און פון די קינדער פון אָסָף, זכַריָהו, און מַתַּניָהו; [14] און פון די קינדער פון הֵימָן, יחיאֵל, און שִׁמעִי; און פון די קינדער פון ידותון, שמַעיָה, און עוזיאֵל. [15] און זיי האָבן אײַנגעזאַמלט זייערע ברידער, און זיי האָבן זיך געהייליקט, און זיינען געקומען אַזוי ווי דעם מלכס באַפעל לויט די ווערטער פון גאָט, צו רייניקן דאָס הויז פון גאָט. [16] און די כּהנים זיינען אַריינגעגאַנגען אינעווייניק אין הויז פון גאָט, צו רייניקן, און זיי האָבן אַרויסגעטראָגן די גאַנצע טומאה וואָס זיי האָבן געפונען אין דעם טעמפּל פון גאָט, אין הויף פון גאָטס הויז; און די לוִיִים האָבן עס צוגענומען אַרויסצוטראָגן דרויסן צום טייך קִדרון. [17] און זיי האָבן אָנגעהויבן הייליקן אין ערשטן טאָג פון ערשטן חודש, און אין אַכטן טאָג פון חודש זיינען זיי געקומען אין דעם פאָדערהויז פון גאָט; און זיי האָבן געהייליקט דאָס הויז פון גאָט אין אַכט טעג; און אין זעכצנטן טאָג פון ערשטן חודש האָבן זיי געענדיקט. [18] און זיי זיינען אַריינגעגאַנגען אינעווייניק [אין פּאַלאַץ] צום מלך חִזקִיָהו, און האָבן געזאָגט: מיר האָבן גערייניקט דאָס גאַנצע הויז פון גאָט, און דעם מזבח פאַר בראַנדאָפּפער און אַלע זיינע כּלים, און דעם טיש פאַר דער אויסלייגונג [פון ברויט] און אַלע זיינע כּלים. [19] און אַלע כּלים וואָס דער מלך אָחָז האָט אַוועקגעוואָרפן אין זיין מלוכה, ווען ער האָט געפעלשט, האָבן מיר צורעכטגעמאַכט און געהייליקט. און אָט זיינען זיי פאַר דעם מזבח פון גאָט.

[20] האָט זיך געפעדערט דער מלך יחִזקִיָהו, און ער האָט איינגעזאַמלט אַלע האַרן פון שטאָט, און ער איז אַרויפגעגאַנגען אין גאָטס הויז. [21] און מע האָט געבראַכט זיבן אָקסן, און זיבן ווידערס, און זיבן שעפּסן, און זיבן ציגנבעק, פאַר אַ זינדאָפּפער פאַר דער מלוכה, און פאַר דעם הייליקטום, און פאַר יהודה. און ער האָט געהייסן די קינדער פון אַהרן, די כּהנים, זיי אויפברענגען אויף דעם מזבח פון גאָט. [22] און זיי האָבן געשאָכטן די רינדער, און די כּהנים האָבן צו־גענומען דאָס בלוט, און געשפּרענגט אויפן מזבח; און זיי האָבן געשאָכטן די שעפּסן, און געשפּרענגט דאָס בלוט

אויפן מזבח. [23] און מע האָט גענענט די בעק פון זינד־אָפּפער פאַר דעם מלך און דער אַײנזאַמלונג, און זיי האָבן אָנגעלענט אויף זיי זייערע הענט. [24] און די כהנים האָבן זיי געשאָכטן, און האָבן אַרויפגעטאָן זייער בלוט פאַר אַ זינדאָפּפער אויפן מזבח, כדי מכפּר צו זיין אויף גאַנץ ישׂראל; וואָרום דער מלך האָט אָנגעזאָגט אַז פאַר גאַנץ ישׂראל זאָל זיין דאָס בראַנדאָפּפער און דאָס זינד־אָפּפער.

[25] און ער האָט געשטעלט די לוִיִים אין גאָטס הויז מיט צימבלען, מיט גיטאַרן, און מיט האַרפן, לויט דעם באַפעל פון דודן, און גָד דעם מלכס זעער, און נָתָן דעם נביא; וואָרום דער באַפעל איז געווען פון גאָט דורך זיינע נביאים. [26] און די לוִיִים זיינען געשטאַנען מיט די כלי־זֶמֶר פון דודן, און די כהנים מיט טרומייטן. [27] און חִזקִיָהו האָט געהייסן אויפברענגען דאָס בראַנדאָפּפער אויפן מזבח, און בעת דאָס בראַנדאָפּפער האָט זיך אָנגעהויבן, האָט זיך אָנגעהויבן דאָס געזאַנג פון גאָט מיט די טרומייטן, און אין איינעם מיט די כלי־זֶמֶר פון דוד דעם מלך פון ישׂראל. [28] און די גאַנצע אַײנזאַמלונג האָט זיך געבוקט, און די זינגערס האָבן געזונגען, און די טרומייטן האָבן געטרומייטערט — דאָס אַלץ האָט אָנגעהאַלטן ביז דאָס בראַנדאָפּפער האָט זיך געענדיקט.

[29] און ווי מע האָט געענדיקט אויפברענגען, האָט דער מלך און אַלע וואָס האָבן זיך געפונען מיט אים, גע־קניט און זיך געבוקט. [30] און דער מלך יחִזקִיָהו און די האַרן האָבן געהייסן די לוִיִים לויבן גאָט אין די ווערטער פון דודן און אָסָף דעם זעער, און זיי האָבן געלויבט מיט שׂמחה, און האָבן זיך גענייגט און זיך געבוקט.

[31] און יחִזקִיָהו האָט זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט: אַצונד האָט איר דערפילט אייער האַנט[א] צו גאָט; גע־נענט, און ברענגט שלאַכטאָפּפער און דאַנקאָפּפער אין הויז פון גאָט. און די אַײנזאַמלונג האָט געבראַכט שלאַכט־אָפּפער און דאַנקאָפּפער, און איטלעכער וואָס זיין האַרץ איז געווען ווילִיק — בראַנדאָפּפער. [32] און די צאָל פון די בראַנדאָפּפער וואָס די אַײנזאַמלונג האָט געבראַכט, איז געווען זיבעציק רינדער, הונדערט ווידערס, צוויי הונ־דערט שעפּסן; די אַלע פאַר אַ בראַנדאָפּפער צו גאָט. [33] און די געהייליקטע זיינען געווען זעקס הונדערט רינדער, און דריי טויזנט שאָף. [34] אָבער די כהנים זיינען געווען צו ווייניק, און זיי האָבן ניט געקענט אָפּשינדן אַלע בראַנד־אָפּפער; האָבן זייערע ברידער די לוִיִים זיי אונטערגעהאָלפן ביז די אַרבעט איז געווען געענדיקט, און ביז די כהנים האָבן זיך געהייליקט; וואָרום די לוִיִים זיינען געווען רעכטפאַרטיקער אין האַרצן זיך צו הייליקן פון די כהנים.

[35] און אויך בראַנדאָפּפער זיינען געווען לרוב, מיט פעטס פון פרידאָפּפער, און מיט גיסאָפּפער צו די בראַנד־אָפּפער.

אַזוי איז אַײנגעשטעלט געוואָרן דער דינסט פון גאָטס הויז. [36] און יחִזקִיָהו און דאָס גאַנצע פאָלק האָבן זיך געפרייט איבער דעם וואָס גאָט האָט אָנגעברייט פאַר דעם פאָלק, וואָרום די זאַך איז געשען פּלוצלינג.

שְׂעִירֵי הַחַטָּאת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַקָּהָל וַיִּסְמְכוּ יְדֵיהֶם עֲלֵיהֶם׃
כד וַיִּשְׁחָטוּם הַכֹּהֲנִים וַיְחַטְּאוּ אֶת־דָּמָם הַמִּזְבֵּחָה לְכַפֵּר
עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי לְכָל־יִשְׂרָאֵל אָמַר הַמֶּלֶךְ הָעוֹלָה
כה וְהַחַטָּאת׃ וַיַּעֲמֵד אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם בִּנְבָלִים
וּבְכִנֹּרוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד וְגָד חֹזֵה־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא כִּי
כו בְיַד־יְהוָה הַמִּצְוָה בְּיַד־נְבִיאָיו׃ וַיַּעַמְדוּ הַלְוִיִּם
כז בִּכְלֵי דָוִיד וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ לְהַעֲלוֹת
הָעֹלָה לְהַמִּזְבֵּחַ וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה הֵחֵל שִׁיר־יְהוָה
כח וְהַחֲצֹצְרוֹת וְעַל־יְדֵי כְּלֵי דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל־הַקָּהָל
מִשְׁתַּחֲוִים וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת מַחְצְצְרִים הַכֹּל
כט עַד לִכְלוֹת הָעֹלָה׃ וּכְכַלּוֹת לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־
ל הַנִּמְצְאִים אִתּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ
וְהַשָּׂרִים לַלְוִיִּם לְהַלֵּל לַיהוָה בְּדִבְרֵי דָוִיד וְאָסָף הַחֹזֶה
לא וַיְהַלְלוּ עַד־לְשִׂמְחָה וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ
וַיֹּאמֶר עַתָּה מִלֵּאתֶם יֶדְכֶם לַיהוָה גֹּשׁוּ וְהָבִיאוּ זְבָחִים
וְתוֹדוֹת לְבֵית יְהוָה וַיָּבִיאוּ הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת וְכָל־
לב נְדִיב לֵב עֹלוֹת׃ וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ הַקָּהָל
בָּקָר שִׁבְעִים אֵילִים מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתָיִם לְעֹלָה לַיהוָה
לג כָּל־אֵלֶּה׃ וְהַקֳּדָשִׁים בָּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים׃
לד רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ לִמְעָט וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־
הָעֹלוֹת וַיְחַזְּקוּם אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם עַד־כְּלוֹת הַמְּלָאכָה וְעַד־
יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי הַלְוִיִּם יִשְׁרֵי לֵבָב לְהִתְקַדֵּשׁ מֵהַכֹּהֲנִים׃
לה וְגַם־עֹלָה לָרֹב בְּחֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים וּבַנְּסָכִים לָעֹלָה וַתִּכּוֹן
לו עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ וַיִּשְׂמַח יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל־הָעָם עַל הַהֵכִין
הָאֱלֹהִים לָעָם כִּי בְּפִתְאֹם הָיָה הַדָּבָר׃

ל

א וַיִּשְׁלַח יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְגַם־אִגְּרוֹת כָּתַב

כט,כח׳ יתיר צ׳ לד׳ קמץ בז״ק לה׳ בס״א עֹלָה לרב׳ ובס״א עֹלָה לרֹב

ל [1] און יחִזקִיָהו האָט געשיקט צו גאַנץ ישׂראל און יהודה, און ער האָט אויך געשריבן בריוו צו אפרים און מנשה,

א ד. ה. זיך אײַנגעווייט.

עַל־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלִָם לַעֲשׂוֹת
פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל־ ב
הַקָּהָל בִּירוּשָׁלִָם לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי׃ כִּי לֹא ג
יָכְלוּ לַעֲשֹׂתוֹ בָּעֵת הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ לְמַדַּי
וְהָעָם לֹא־נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלִָם׃ וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ ד
וּבְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל׃ וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל־ ה
יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דָּן לָבוֹא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה
אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ כַּכָּתוּב׃ וַיֵּלְכוּ ו
הָרָצִים בָּאִגְּרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
וּכְמִצְוַת הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב אֶל־הַפְּלֵיטָה הַנִּשְׁאֶרֶת
לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי אַשּׁוּר׃ וְאַל־תִּהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם ז
אֲשֶׁר מָעֲלוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר
אַתֶּם רֹאִים׃ עַתָּה אַל־תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם תְּנוּ־יָד ח
לַיהוָה וּבֹאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָשֹׁב מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ כִּי בְשׁוּבְכֶם עַל־ ט
יְהוָה אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְלָשׁוּב
לָאָרֶץ הַזֹּאת כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יָסִיר
פָּנִים מִכֶּם אִם־תָּשׁוּבוּ אֵלָיו׃ וַיִּהְיוּ הָרָצִים עֹבְרִים י
מֵעִיר ׀ לָעִיר בְּאֶרֶץ־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זְבֻלוּן וַיִּהְיוּ
מַשְׂחִיקִים עֲלֵיהֶם וּמַלְעִגִים בָּם׃ אַךְ אֲנָשִׁים מֵאָשֵׁר יא
וּמְנַשֶּׁה וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלִָם׃ גַּם בִּיהוּדָה יב
הָיְתָה יַד הָאֱלֹהִים לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוַת
הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים בִּדְבַר יְהוָה׃ וַיֵּאָסְפוּ יְרוּשָׁלִַם עַם־רָב יג
לַעֲשׂוֹת אֶת־חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי קָהָל לָרֹב מְאֹד׃
וַיָּקֻמוּ וַיָּסִירוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם וְאֵת כָּל־ יד
הַמְקַטְּרוֹת הֵסִירוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לְנַחַל קִדְרוֹן׃ וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח טו
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם נִכְלְמוּ

צו קומען אין הויז פון גאָט אין ירושָלַיִם צו מאַכן דעם קָרבּן־פֶּסַח צו יהוה דעם גאָט פון ישׂראל. [2] און דער מלך און זיינע האַרן און די גאַנצע עדה אין ירושָלַיִם האָבּן זיך באַקלערט צו מאַכן דעם קָרבּן־פֶּסַח אין צווייטן חודש. [3] וואָרום זיי האָבּן אים ניט געקענט מאַכן אין יענער צייט, ווייל ניט גענוג כֹהנים האָבּן זיך געהאַט געהייליקט, און דאָס פאָלק איז ניט געווען איינגעזאַמלט אין ירושָלַיִם. [4] און די זאַך איז געווען גלייך אין די אויגן פון מלך, און אין די אויגן פון דער גאַנצער עדה. [5] און זיי האָבּן באַשטימט די זאַך, אַרויסצולאָזן אַן אויסרוף אין גאַנץ ישׂראל, פון באֵר־שֶׁבַע און בּיז דָן, צו קומען מאַכן קָרבּן־פֶּסַח צו יהוה דעם גאָט פון ישׂראל אין ירושָלַיִם; וואָרום מע האָט אים שוין פון לאַנג ניט געהאַט געמאַכט אַזוי ווי עס שטייט געשריבּן.

[6] און די לויפערס זיינען געגאַנגען מיט בּריוו פון דער האַנט פון מלך און זיינע האַרן, דורך גאַנץ ישׂראל און יהודה, און לויט דעם באַפעל פון דעם מלך, אַזוי צו זאָגן: קינדער פון ישׂראל, קערט אײַך אום צו יהוה דעם גאָט פון אַברהם, יצחק, און ישׂראל, כּדי ער זאָל זיך אומקערן צו די אַנטרונענע וואָס זיינען אײַך געבּליבּן פון דער האַנט פון די מלכים פון אַשור. [7] און איר זאָלט ניט זיין אַזוי ווי אײַערע פאָטערס, און אַזוי ווי אײַערע בּרידער, וואָס האָבּן געפעלשט אָן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן, און ער האָט זיי געמאַכט פאַר אַ בּייזוואונדער, אַזוי ווי איר זעט. [8] אַצונד, זאָלט איר ניט האַרט מאַכן אײַער נאַקן אַזוי ווי אײַערע עלטערן; גיט די האַנט צו גאָט, און קומט אין זיין הייליקטום וואָס ער האָט געהייליקט אויף אייבּיק, און דינט יהוה אײַער גאָט, כּדי זיין גרימצאָרן זאָל זיך אָפּ־קערן פון אײַך. [9] וואָרום אַז איר וועט זיך אומקערן צו גאָט, וועלן אײַערע בּרידער און אײַערע זין קריגן דער־באַרימונג בּיי זייערע פאַנגערס, און זיך אומקערן צו דעמדאָזיקן לאַנד, וואָרום דערבּאַרימדיק און לייטזעליק איז יהוה אײַער גאָט, און ער וועט ניט אָפּקערן דעם פּנים פון אײַך, אַז איר וועט זיך אומקערן צו אים.

[10] און די לויפערס זיינען געגאַנגען פון שטאָט צו שטאָט דורך לאַנד אפרים און מנשה, און בּיז זבולון; אָבּער מע האָט געלאַכט פון זיי און געשפּעט פון זיי. [11] נאָר טייל פון אָשר און מנשה און זבולון זיינען געוואָרן אונטער־טעניק, און זיינען געקומען קיין ירושָלַיִם. [12] אויך אין יהודה איז געווען די האַנט פון גאָט זיי צו געבּן איין האַרץ צו טאָן דעם באַפעל פון דעם מלך און די האַרן, לויט דעם וואָרט פון גאָט.

[13] און עס האָבּן זיך אויפגעקליבּן אין ירושָלַיִם אַ סך פאָלק צו מאַכן דעם יָום־טוב פון מצות אין צווייטן חודש — זייער אַ גרויסע איינזאַמלונג. [14] און זיי זיינען אויפגעשטאַנען און האָבּן אָפּגעטאָן די מזבּחות וואָס אין ירושָלַיִם, און אַלע רייכערערטער האָבּן זיי אָפּגעטאָן, און אַריינגעוואָרפן אין טייך קִדרון. [15] און זיי האָבּן געשאָכטן דעם קָרבּן־פֶּסַח אין פערצנטן טאָג פון צווייטן חודש; און די כֹּהנים און די לוִיִם האָבּן זיך געשעמט, און זיי האָבּן זיך

[א] ד. ה. אין ערשטן חודש.

טו וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה׃ וַיַּעַמְדוּ עַל־עָמְדָם
כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים זֹרְקִים
יז אֶת־הַדָּם מִיַּד הַלְוִיִּם׃ כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל אֲשֶׁר לֹא־הִתְקַדָּשׁוּ
וְהַלְוִיִּם עַל־שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים לְכֹל לֹא טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ
יח לַיהוָה׃ כִּי מַרְבִּית הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר
וּזְבֻלוּן לֹא הִטֶּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּלֹא כַכָּתוּב כִּי
הִתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד׃
יט כָּל־לְבָבוֹ הֵכִין לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים ׀ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו
כ וְלֹא כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ׃ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ וַיִּרְפָּא
כא אֶת־הָעָם׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלִַם
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּמְהַלְלִים
לַיהוָה יוֹם ׀ בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים בִּכְלֵי עֹז לַיהוָה׃
כב וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ עַל־לֵב כָּל־הַלְוִיִּם הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל־טוֹב
לַיהוָה וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד שִׁבְעַת הַיָּמִים מְזַבְּחִים זִבְחֵי
כג שְׁלָמִים וּמִתְוַדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיִּוָּעֲצוּ כָּל־
הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים
כד שִׂמְחָה׃ כִּי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל אֶלֶף
פָּרִים וְשִׁבְעַת אֲלָפִים צֹאן וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל פָּרִים
כה אֶלֶף וְצֹאן עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וַיִּתְקַדְּשׁוּ כֹהֲנִים לָרֹב׃ וַיִּשְׂמְחוּ ׀
כָּל־קְהַל יְהוּדָה וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַקָּהָל הַבָּאִים
מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשְׁבִים
כו בִּיהוּדָה׃ וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלִָם כִּי מִימֵי שְׁלֹמֹה
כז בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כָזֹאת בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיָּקֻמוּ
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיִּשָּׁמַע בְּקוֹלָם וַתָּבוֹא
תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ לַשָּׁמָיִם׃

לא

א וּכְכַלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים לְעָרֵי יְהוּדָה

ל, יח׳ ס״א רבת

געהייליקט, און געבראַכט בראַנדאָפּפער אין הויז פון גאָט. [16] און זיי זיינען געשטאַנען אויף זייער אָרט, אַזוי ווי זייער דין, לויט דער תּורה פון משה דעם געטלעכן מאַן; די כּהנים האָבן געשפּרענגט דאָס בלוט פון דער האַנט פון די לוִיִים. [17] וואָרום אַ סך זיינען געווען אין דער אַיינזאַמלונג וואָס האָבן זיך ניט געהייליקט; דרום זיינען די לוִיִים געווען איבער דער שעכטונג פון דעם קָרבּן־פֶּסַח פאַר איטלעכן וואָס איז ניט ריין, כּדי צו הייליקן צו גאָט. [18] ווייל דאָס רָוב פון דעם פאָלק, צומיינסט פון אפרים און מנשה, יִשָׂשכָר און זבולון, האָבן זיך ניט גערייניקט; נאָר זיי האָבן געגעסן דעם קָרבּן־פֶּסַח ניט ווי עס שטייט געשריבן, ווייל יחִזקִיָהו האָט מתפלל געווען אויף זיי, אַזוי צו זאָגן: גאָט דער גוטער זאָל מכפּר זיין אויף [19] איטלעכן וואָס האָט געקערט זיין האַרץ צו זוכן גאָט יהוה, דעם גאָט פון זיינע עלטערן, הגם ניט לויט דער ריינקייט וואָס מע דאַרף בּיי הייליקייט. [20] און גאָט האָט צוגעהערט יחִזקִיָהון, און ער האָט פאַרשוינט דאָס פאָלק.

[21] און די קינדער פון ישׂראל וואָס האָבן זיך געפונען אין ירושָלַיִם, האָבן געמאַכט דעם יָום־טוב פון מצות זיבן טעג מיט גרויס שׂמחה; און די לוִיִים און די כּהנים האָבן געלויבט גאָט טאָג אין טאָג, מיט שטאַרקע כּלֵי־זֶמֶר צו גאָט. [22] און יחִזקִיָהו האָט גערעדט צום האַרצן פון די לוִיִים וואָס זיינען געווען ווילפאַרשטאַנדיק וועגן גאָט. און זיי האָבן געגעסן די זיבן טעג פון יָום־טוב, שלאַכטנ־דיק שלאַכטאָפּפער, און דאַנקענדיק יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן.

[23] און די גאַנצע אַיינזאַמלונג האָט זיך באַקלערט צו מאַכן נאָך אַנדערע זיבן טעג; און זיי האָבן געמאַכט זיבן טעג אַ שׂמחה. [24] וואָרום דער מלך חִזקִיָהו האָט מנדב געווען פאַר דער אַיינזאַמלונג טויזנט אָקסן און זיבן טויזנט שאָף, און די האַרן האָבן מנדב געווען פאַר דער אַיינזאַמלונג טויזנט אָקסן און צען טויזנט שאָף, און פיל כּהנים האָבן זיך געהייליקט. [25] און די גאַנצע אַיינזאַמלונג פון יהודה, און די כּהנים און די לוִיִים, און די גאַנצע אַיינזאַמ־לונג וואָס איז געקומען פון ישׂראל, און די פרעמדע וואָס זיינען געקומען פון לאַנד ישׂראל, אָדער וואָס זיינען גע־זעסן אין יהודה, האָבן זיך געפרייט. [26] און עס איז געווען אַ גרויסע שׂמחה אין ירושָלַיִם, וואָרום פון די טעג פון שלמה דעם זון פון דודן, דעם מלך פון ישׂראל, איז אַזוי־וואָס ניט געווען אין ירושָלַיִם. [27] און די כּהנים און די לוִיִים זיינען אויפגעשטאַנען און האָבן געבענטשט דאָס פאָלק, און זייער קָול איז צוגעהערט געוואָרן, און זייער תּפילה איז געקומען צו זיין הייליקער וווינונג, אין הימל.

לא [1] און אַז מע האָט דאָס אַלץ געענדיקט, זיינען אַרויסגעגאַנגען אַלע ישׂראל וואָס האָבן זיך דאָרטן געפונען, צו די

וַיְשַׁבְּרוּ הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים וַיְנַתְּצוּ אֶת־הַבָּמוֹת
וְאֶת־הַמִּזְבְּחֹת מִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּבְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה
עַד־לְכַלֵּה וַיָּשׁוּבוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לַאֲחֻזָּתוֹ לְעָרֵיהֶם׃
וַיַּעֲמֵד יְחִזְקִיָּהוּ אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־ ב
מַחְלְקוֹתָם אִישׁ ׀ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְעֹלָה
וְלִשְׁלָמִים לְשָׁרֵת וּלְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת יְהוָה׃
וּמְנָת הַמֶּלֶךְ מִן־רְכוּשׁוֹ לָעֹלוֹת לְעֹלוֹת הַבֹּקֶר וְהָעֶרֶב ג
וְהָעֹלוֹת לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמֹּעֲדִים כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת
יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר לָעָם לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם לָתֵת מְנָת הַכֹּהֲנִים ד
וְהַלְוִיִּם לְמַעַן יֶחֶזְקוּ בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וְכִפְרֹץ הַדָּבָר הִרְבּוּ ה
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר וּדְבַשׁ וְכֹל תְּבוּאַת
שָׂדֶה וּמַעְשַׂר הַכֹּל לָרֹב הֵבִיאוּ׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה ו
הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה גַּם־הֵם מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן וּמַעְשַׂר
קֳדָשִׁים הַמְקֻדָּשִׁים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ עֲרֵמוֹת
עֲרֵמוֹת׃ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי הֵחֵלּוּ הָעֲרֵמוֹת לִיסּוֹד ז
וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כִּלּוּ׃ וַיָּבֹאוּ יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים וַיִּרְאוּ ח
אֶת־הָעֲרֵמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־יְהוָה וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃
וַיִּדְרֹשׁ יְחִזְקִיָּהוּ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־הָעֲרֵמוֹת׃ ט
וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ לְבֵית צָדוֹק וַיֹּאמֶר י
מֵהָחֵל הַתְּרוּמָה לָבִיא בֵית־יְהוָה אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר
עַד־לָרוֹב כִּי יְהוָה בֵּרַךְ אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתָר אֶת־הֶהָמוֹן
הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ לְהָכִין לְשָׁכוֹת בְּבֵית יְהוָה יא
וַיָּכִינוּ׃ וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַקֳּדָשִׁים בֶּאֱמוּנָה יב
וַעֲלֵיהֶם נָגִיד כָּונַנְיָהוּ הַלֵּוִי וְשִׁמְעִי אָחִיהוּ מִשְׁנֶה׃
וִיחִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ וְנַחַת וַעֲשָׂהאֵל וִירִימוֹת וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיאֵל יג
וְיִסְמַכְיָהוּ וּמַחַת וּבְנָיָהוּ פְּקִידִים מִיַּד כָּונַנְיָהוּ וְשִׁמְעִי
אָחִיו בְּמִפְקַד יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַעֲזַרְיָהוּ נְגִיד בֵּית־

ז׳ הס׳ בדגש ובס״א לִיסּוֹד   יב׳ יג׳ יתיר ו וס״א כָּ

שטעט פון יהודה, און זיי האָבן צעבראָכן די זײַלשטיינער, און אָפּגעהאַקט די געצנביימער, און אײַנגעוואָרפן די בָּמות און די מזבחות, פון גאַנץ יהודה און בנימין, און אין אפרים און מנשה, ביז צום פאַרלענדן. און אַלע קינדער פון ישׂראל האָבן זיך אומגעקערט איטלעכער צו זײַן אייגנטום אין זייערע שטעט.

[2] און יחִזקִיָהו האָט באַשטימט די אָפּטיילונגען פון די כֹּהנים און די לוִיִם לויט זייערע אָפּטיילונגען, איטלעכן ווי נאָך זײַן דינסט, סיי די כֹּהנים סיי די לוִיִם, פאַר בראַנדאָפּפער, און פאַר פרידאָפּפער, אויף צו דינען, און צו דאַנקען און לויבן אין די טויערן פון גאָטס לאַגערן; [3] און דעם מלכס צושטייער פון זײַן פאַרמעג פאַר די בראַנדאָפּפער – פאַר די בראַנדאָפּפער פון אין דער פרי און פון אָונט, און די בראַנדאָפּפער פון די שבתים, און פון ראָש־חודש, און פון די יָום־טובים, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תּורה פון גאָט. [4] און ער האָט אָנגע־זאָגט דעם פאָלק, די באַוווינער פון ירושָלַיִם, צו געבן דעם טייל פון די כֹּהנים און די לוִיִם, כּדי זיי זאָלן זיך האַלטן אָן דער תּורה פון גאָט. [5] און ווי דאָס וואָרט איז פאַר־שפּרייט געוואָרן, אַזוי האָבן די קינדער פון ישׂראל גע־בראַכט פיל ערשטע פון תּבואה, ווײַן, און איל, און האָניק, און אַלערליי אײַנקום פון פעלד, און מעשׂר פון אַלצדינג האָבן זיי געבראַכט לרוב. [6] און די קינדער פון ישׂראל און יהודה וואָס זײַנען געזעסן אין די שטעט פון יהודה, זיי אויך האָבן געבראַכט מעשׂר פון רינדער און שאָף, און מעשׂר פון די הייליקע גאָבן וואָס זײַנען געהייליקט גע־וואָרן צו יהוה זייער גאָט; און זיי האָבן אָנגעלייגט הויפנס־הויפנסווײַז. [7] אין דריטן חודש האָט מען אָנגעהויבן לייגן דעם גרונט פון די הויפנס, און אין זיבעטן חודש האָט מען געענדיקט. [8] זײַנען געקומען יחִזקִיָהו און די האַרן, און זיי האָבן באַקוקט די הויפנס, און האָבן געבענטשט גאָט און זײַן פאָלק ישׂראל. [9] און יחִזקִיָהו האָט געפרעגט די כֹּהנים און די לוִיִם וועגן די הויפנס. [10] האָט אים געענטפערט עזַריָהו דער כֹּהן־גָדול פון דעם הויז פון צָדוק, און האָט געזאָגט: זינט מע האָט אָנגעהויבן ברענגען די אָפּשיידונג אין הויז פון גאָט, האָבן מיר געגעסן צו זאַט, און נאָך איבערגעלאָזט פיל; וואָרום גאָט האָט געבענטשט זײַן פאָלק; און וואָס איז איבערגעבליבן איז דידאָזיקע הורבע.

[11] האָט יחִזקִיָהו געהייסן צוגרייטן קאַמערן אין גאָטס הויז, און מע האָט צוגעגרייט. [12] און מע האָט ערלעך אַרײַנגעבראַכט די אָפּשיידונג, און דעם מעשׂר, און די הייליקע גאָבן; און דער אָנפירער איבער זיי איז געווען כָּנַנִיָהו דער לֵוִי, און זײַן ברודער שִמעִי, דער צווייטער. [13] און יחִיאֵל, און עֲזַזְיָהו, און נַחַת, און עֲשָׂהאֵל, און ירימות, און יוזָבָד, און אֱליאֵל, און יִסמַכיָהו, און מַחַת, און בנָיָהו, זײַנען געווען אויפזעערס אונטער דער האַנט פון כָּנַנִיָהון און זײַן ברודער שִמעִין, לויט דעם באַפעל פון דעם מלך יחִזקִיָהו און עזַריָהו דעם פירשט פון גאָטס הויז.

14 און קורא דער זון פון ימנה, דער לוי, דער טויערמאַן אין מזרח, איז געווען איבער די נדבות צו גאָט, אויף פאַנאַנדערצוטיילן די אָפּשיידונג פון גאָט און די גאָר הייליקע גאָבן. 15 און אונטער אים איז געווען עדן, און מנימין, און ישוע, און שמעיהו, אמריהו, און שכניהו, אין די שטעט פון די כהנים, כדי ערלעך צו געבן צו זייערע ברידער לויט די אָפּטיילונגען, אַזוי דעם גרויסן אַזוי דעם קליינעם. — 16 אַחוץ צו די וואָס זיינען געווען פאַרצייכנט פון מאַנספּאַרשוינען, פון דריי יאָר אַלט און העכער, אַלע וואָס קומען אין הויז פון גאָט לויט דעם טאָגטעגלעכן באַדאַרף צו זייער דינסט אויף זייערע וואַכן לויט זייערע אָפּטיילונגען. 17 און די פאַרצייכעניש פון די כהנים לויט זייערע פאָטערהייזער, און פון די לויים, פון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איז געווען לויט זייערע וואַכן אין זייערע אָפּטיילונגען — 18 און צו די וואָס זיינען געווען פאַרצייכנט פון אַלע זייערע קליינע קינדער, זייערע ווייבער, און זייערע זין, און זייערע טעכטער — צו דער גאַנצער עדה; וואָרום אין זייער ערלעכקייט האָבן זיי זיך געהייליקט צום הייליקן דינסט. 19 און פאַר די קינדער פון אַהרן, די כהנים, אין די אָפענע פעלדער פון זייערע שטעט, זיינען געווען אין איטלעכער שטאָט מענטשן וואָס זיינען געווען אָנגערופן מיט די נעמען, צו געבן חלקים צו אַלע מאַנספּאַרשוינען צווישן די כהנים, און צו אַלע וואָס זיינען געווען פאַרצייכנט צווישן די לויים.

20 און אַזוי האָט יחזקיהו געטאָן אין גאַנץ יהודה. און ער האָט געטאָן וואָס איז גוט און רעכטפאַרטיק און וואָרהאַפטיק פאַר יהוה זיין גאָט. 21 און אין איטלעכער זאַך וואָס ער האָט אָנגעהויבן אין דעם דינסט פון גאָטס הויז, און אין דער תורה און אין דעם געבאָט, כדי צו זוכן זיין גאָט, האָט ער מיט זיין גאַנצן האַרצן געאַרבעט, און האָט באַגליקט.

לב 1 נאָך דידאָזיקע געשעענישן און טרייַשאַפט, איז געקומען סנחריב דער מלך פון אַשור, און ער איז אַריין אין יהודה, און האָט געלעגערט אויף די באַפעסטיקטע שטעט, און ער האָט זיי געוואָלט איינברעכן פאַר זיך. 2 און ווי יחזקיהו האָט געזען אַז סנחריב איז געקומען, און זיין פנים איז אויף מלחמה אַקעגן ירושלים, 3 האָט ער אַן עצה געהאַלטן מיט זיינע האַרן און זיינע גיבורים וועגן פאַרשטאָפּן די וואַסערן פון די קוואַלן וואָס אויסן שטאָט; און זיי האָבן אים געהאָלפן. 4 און עס האָבן זיך איינגעזאַמלט פיל פאָלק, און זיי האָבן פאַרשטאָפּט אַלע קוואַלן, און דעם טייך וואָס פליסט דורכן מיטן לאַנד, אַזוי צו זאָגן: נאַכסאַל זאָלן די מלכים פון אַשור קומען און געפינען אַ סך וואַסער? 5 און ער האָט זיך געשטאַרקט, און האָט פאַרבויט די גאַנצע איינגעבראָכענע מויער, און זי אַרויפגעבראַכט ביז די טורעמס, און נאָך אַן אַנדער מויער דערויסן; און ער האָט באַפעסטיקט מלוא אין דודס־שטאָט, און ער האָט געמאַכט וואָפן לרוב און שילדן. 6 און ער האָט געמאַכט הויפטלייט פון מלחמה איבערן פאָלק, און האָט זיי

יד האלהים: וקורא בן־ימנה הלוי השוער למזרחה על
נדבות האלהים לתת תרומת יהוה וקדשי הקדשים:
טו ועל־ידו עדן ומנימן וישוע ושמעיהו אמריהו ושכניהו
בערי הכהנים באמונה לתת לאחיהם במחלקות כגדול
טז כקטן: מלבד התיחשם לזכרים מבן שלוש שנים
ולמעלה לכל־הבא לבית־יהוה לדבר־יום ביומו
יז לעבודתם במשמרותם כמחלקותיהם: ואת התיחש
הכהנים לבית אבותיהם והלוים מבן עשרים שנה
יח ולמעלה במשמרותיהם במחלקותיהם: ולהתיחש בכל־
טפם נשיהם ובניהם ובנותיהם לכל־קהל כי באמונתם
יט יתקדשו־קדש: ולבני אהרן הכהנים בשדי מגרש
עריהם בכל־עיר ועיר אנשים אשר נקבו בשמות לתת
כ מנות לכל־זכר בכהנים ולכל־התיחש בלוים: ויעש
כזאת יחזקיהו בכל־יהודה ויעש הטוב והישר והאמת
כא לפני יהוה אלהיו: ובכל־מעשה אשר־החל | בעבודת
בית־האלהים ובתורה ובמצוה לדרש לאלהיו בכל־
לבבו עשה והצליח:

לב

א אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב מלך־אשור
ויבא ביהודה ויחן על־הערים הבצרות ויאמר לבקעם
ב אליו: וירא יחזקיהו כי־בא סנחריב ופניו למלחמה
ג על־ירושלם: ויועץ עם־שריו וגבריו לסתום את־מימי
ד העינות אשר מחוץ לעיר ויעזרהו: ויקבצו עם־רב
ויסתמו את־כל־המעינות ואת־הנחל השוטף בתוך־הארץ
ה לאמר למה יבואו מלכי אשור ומצאו מים רבים: ויתחזק
ויבן את־כל־החומה הפרוצה ויעל על־המגדלות ולחוצה
החומה אחרת ויחזק את־המלוא עיר דויד ויעש שלח
ו לרב ומגנים: ויתן שרי מלחמות על־העם ויקבצם אליו

לא, כא׳ בס״א לדרש ׳היו ׳בו

ז אֶל־רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר וַיְדַבֵּר עַל־לְבָבָם לֵאמֹר׃ חִזְקוּ
וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי
ח כָּל־הֶהָמוֹן אֲשֶׁר־עִמּוֹ כִּי עִמָּנוּ רַב מֵעִמּוֹ׃ עִמּוֹ זְרוֹעַ בָּשָׂר
וְעִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעָזְרֵנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלְחֲמֹתֵנוּ וַיִּסָּמְכוּ
ט הָעָם עַל־דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ אַחַר זֶה
שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו יְרוּשָׁלַיְמָה וְהוּא עַל־
לָכִישׁ וְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ עִמּוֹ עַל־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַל־
י כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר סַנְחֵרִיב
מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־מָה אַתֶּם בֹּטְחִים וְיֹשְׁבִים בְּמָצוֹר בִּירוּשָׁלִָם׃
יא הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ מַסִּית אֶתְכֶם לָתֵת אֶתְכֶם לָמוּת בְּרָעָב
וּבְצָמָא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יַצִּילֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
יב הֲלֹא־הוּא יְחִזְקִיָּהוּ הֵסִיר אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו
וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם לֵאמֹר לִפְנֵי מִזְבֵּחַ אֶחָד
יג תִּשְׁתַּחֲווּ וְעָלָיו תַּקְטִירוּ׃ הֲלֹא תֵדְעוּ מֶה עָשִׂיתִי אֲנִי
וַאֲבוֹתַי לְכֹל עַמֵּי הָאֲרָצוֹת הֲיָכוֹל יָכְלוּ אֱלֹהֵי גּוֹיֵ הָאֲרָצוֹת
יד לְהַצִּיל אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי׃ מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר הֶחֱרִימוּ אֲבוֹתַי אֲשֶׁר יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת־עַמּוֹ מִיָּדִי
טו כִּי יוּכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדִי׃ וְעַתָּה אַל־יַשִּׁיא
אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ וְאַל־יַסִּית אֶתְכֶם כָּזֹאת וְאַל־תַּאֲמִינוּ לוֹ
כִּי־לֹא יוּכַל כָּל־אֱלוֹהַּ כָּל־גּוֹי וּמַמְלָכָה לְהַצִּיל עַמּוֹ מִיָּדִי
טז וּמִיַּד אֲבוֹתָי אַף כִּי אֱלֹהֵיכֶם לֹא־יַצִּילוּ אֶתְכֶם מִיָּדִי׃ וְעוֹד
דִּבְּרוּ עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים וְעַל יְחִזְקִיָּהוּ עַבְדּוֹ׃
יז וּסְפָרִים כָּתַב לְחָרֵף לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֵאמֹר עָלָיו
לֵאמֹר כֵּאלֹהֵי גּוֹיֵ הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ עַמָּם מִיָּדִי
יח כֵּן לֹא־יַצִּיל אֱלֹהֵי יְחִזְקִיָּהוּ עַמּוֹ מִיָּדִי׃ וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל
יְהוּדִית עַל־עַם יְרוּשָׁלִַם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה לְיָרְאָם וּלְבַהֲלָם
יט לְמַעַן יִלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר׃ וַיְדַבְּרוּ אֶל־אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלִָם כְּעַל
כ אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ מַעֲשֵׂה יְדֵי הָאָדָם׃ וַיִּתְפַּלֵּל

טו׳ ס״א יציל

אײַנגעזאַמלט צו זיך אויפן ברייטן פּלאַץ בײַם שטאָט־טויער, און ער האָט גערעדט צו זייער האַרצן, אַזוי צו זאָגן: [7] זייט שטאַרק און פעסט; איר זאָלט ניט מורא האָבן און ניט אַנגסטן פאַר דעם מלך פון אַשור, און פאַר דעם גאַנצן המון וואָס מיט אים, וואָרום מיט אונדז איז אַ גרעסערער ווי מיט אים. [8] מיט אים איז אַן אָרעם פון פלייש, און מיט אונדז איז יהוה אונדזער גאָט, אונדז צו העלפן און צו פירן אונדזערע מלחמות. און דאָס פאָלק האָט זיך פאַרלאָזט אויף די ווערטער פון יחזקיָהו דעם מלך פון יהודה.

[9] נאָכדעם האָט סַנחֵריבֿ דער מלך פון אַשור געשיקט זײַנע קנעכט קיין ירושָלַיִם — און ער איז געווען בײַ לָכיש, און זײַן גאַנצע ממשלה מיט אים — צו יחזקיָהו דעם מלך פון יהודה, און צו גאַנץ יהודה וואָס אין ירושָלַיִם, אַזוי צו זאָגן: [10] אַזוי האָט געזאָגט סַנחֵריבֿ דער מלך פון אַשור: אויף וואָס פאַרזיכערט איר אײַך, און זיצט אין באַלעגערונג אין ירושָלַיִם? [11] פאַרוואָר, יחזקיָהו רעדט אײַך אײַן, כּדי אײַך צו לאָזן שטאַרבן פון הונגער און פון דאָרשט; אַזוי צו זאָגן: יהוה אונדזער גאָט וועט אונדז מציל זײַן פון דער האַנט פון דעם מלך פון אַשור. [12] איז דאָס ניט דער יחזקיָהו וואָס האָט אָפּגעטאָן זײַנע בָּמות און זײַנע מזבחות, און האָט געזאָגט צו יהודה און צו ירושָלַיִם, אַזוי צו זאָגן: פאַר איין מזבח זאָלט איר זיך בוקן, און אויף אים זאָלט איר רייכערן? [13] ווייסט איר דען ניט וואָס איך און מײַנע עלטערן האָבן געטאָן צו אַלע אומות פון די לענדער? האָבן די געטער פון די פעלקער פון די לענדער געקענט מציל זײַן זייער לאַנד פון מײַן האַנט? [14] ווער איז צווישן אַלע געטער פון די דאָזיקע פעלקער וואָס מײַנע עלטערן האָבן פאַרוויסט, וואָס האָט געקענט מציל זײַן זײַן פאָלק פון מײַן האַנט, אַז אײַער גאָט זאָל אײַך קענען מציל זײַן פון מײַן האַנט? [15] און אַצונד, זאָל אײַך חזקיָהו ניט נאַרן, און זאָל ער אײַך ניט אײַנרעדן אַזוי־וואָס, און איר זאָלט אים ניט גלויבן, וואָרום קיין גאָט פון קיין פאָלק אָדער קיניגרײַך האָט ניט געקענט מציל זײַן זײַן פאָלק פון מײַן האַנט, און פון דער האַנט פון מײַנע עלטערן, ווער אײַער גאָט אײַך געוויס ניט מציל זײַן פון מײַן האַנט.

[16] און זײַנע קנעכט האָבן נאָך מער גערעדט אויף גאָט דעם האַר, און אויף יחזקיָהו זײַן קנעכט. [17] און אַ בריוו האָט ער געשריבן צו לעסטערן יהוה דעם גאָט פון ישׂראל, און צו רעדן קעגן אים, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי די געטער פון די אומות פון די לענדער, וואָס האָבן ניט מציל געווען זייער פאָלק פון מײַן האַנט, אַזוי וועט דער גאָט פון יחזקיָהו ניט מציל זײַן זײַן פאָלק פון מײַן האַנט. [18] און זיי האָבן אויסגערופן אויף אַ הויכן קָול, אויף יהודיש, צו דעם פאָלק פון ירושָלַיִם וואָס אויף דער מויער, זיי איבערצושרעקן און זיי צו צעטומלען, כּדי זיי זאָלן קענען באַצווינגען די שטאָט. [19] און זיי האָבן גערעדט וועגן דעם גאָט פון ירושָלַיִם אַזוי ווי וועגן די געטער פון די פעלקער פון דער ערד, געמאַכט פון מענטשנס הענט.

[20] האָט דער מלך יחִזקִיָהו, און ישַעיָהו הנביא דער זון פון אָמוֹצן, מתפלל געווען וועגן דעם, און זיי האָבן געשריען צום הימל. [21] און גאָט האָט געשיקט אַ מלאך, און ער האָט פאַרטיליקט יעטוועדער העלדישן גיבור און אָנפירער און הויפּטמאַן אין לאַגער פון דעם מלך פון אַשור; און ער האָט זיך אומגעקערט מיט שאַנד אין פּנים צו זיין לאַנד. און ווי ער איז אַריינגעגאַנגען אין הויז פון זיין גאָט, האָבן די וואָס זיינען אַרויס פון זיינע אינגעווייד, אים דאָרטן געמאַכט פאַלן מיטן שווערד.

[22] אַזוי האָט גאָט געהאָלפן יחִזקִיָהון און די באַוווינער פון ירושָלַיִם פון דער האַנט פון סַנחֵריב דעם מלך פון אַשור, און פון דער האַנט פון אַלעמען; און ער איז זיי בייגעשטאַנען רונד אַרום. [23] און פיל האָבן געבראַכט געשאַנקען צו גאָט קיין ירושָלַיִם, און טייערע מתנות צו יחִזקִיָהו דעם מלך פון יהודה, און ער איז דערהייכט געוואָרן אין די אויגן פון אַלע פעלקער נאָך דעם.

[24] אין יענע טעג איז יחִזקִיָהו קראַנק געוואָרן ביז צום שטאַרבן, און ער האָט מתפלל געווען צו גאָט, און גאָט האָט אים געענטפערט, און האָט אים געגעבן אַ צייכן. [25] אָבער יחִזקִיָהו האָט ניט אומגעקערט אַזוי ווי אים איז גוטס געטאָן געוואָרן, וואָרום זיין האַרץ האָט זיך דערהויבן, און עס איז געווען אַ צאָרן אויף אים און אויף יהודה און ירושָלַיִם. [26] האָט יחִזקִיָהו זיך אונטערטעניקט פון דער האָפערדיקייט פון זיין האַרצן, ער און די באַוווינער פון ירושָלַיִם, און דער צאָרן פון גאָט איז ניט געקומען אויף זיי אין די טעג פון יחִזקִיָהון.

יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וִישַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־זֹאת וַיִּזְעֲקוּ
כא הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה מַלְאָךְ וַיַּכְחֵד כָּל־גִּבּוֹר חַיִל
וְנָגִיד וְשָׂר בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּשָׁב בְּבֹשֶׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ
וַיָּבֹא בֵּית אֱלֹהָיו וּמִיצִיאֵו מֵעָיו שָׁם הִפִּילֻהוּ בֶחָרֶב׃
כב וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־יְחִזְקִיָּהוּ וְאֵת ׀ יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם מִיַּד
כג סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד־כֹּל וַיְנַהֲלֵם מִסָּבִיב׃ וְרַבִּים
מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה לִירוּשָׁלִַם וּמִגְדָּנוֹת לִיחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ
כד יְהוּדָה וַיִּנַּשֵּׂא לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם מֵאַחֲרֵי־כֵן׃ בַּיָּמִים
הָהֵם חָלָה יְחִזְקִיָּהוּ עַד־לָמוּת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר
כה לוֹ וּמוֹפֵת נָתַן לוֹ׃ וְלֹא־כִגְמֻל עָלָיו הֵשִׁיב יְחִזְקִיָּהוּ כִּי
כו גָבַהּ לִבּוֹ וַיְהִי עָלָיו קֶצֶף וְעַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ וַיִּכָּנַע
יְחִזְקִיָּהוּ בְּגֹבַהּ לִבּוֹ הוּא וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וְלֹא־בָא עֲלֵיהֶם
כז קֶצֶף יְהוָה בִּימֵי יְחִזְקִיָּהוּ׃ וַיְהִי לִיחִזְקִיָּהוּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד
הַרְבֵּה מְאֹד וְאֹצָרוֹת עָשָׂה־לוֹ לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְאֶבֶן יְקָרָה
כח וְלִבְשָׂמִים וּלְמָגִנִּים וּלְכֹל כְּלֵי חֶמְדָּה׃ וּמִסְכְּנוֹת לִתְבוּאַת
דָּגָן וְתִירוֹשׁ וְיִצְהָר וְאֻרָוֹת לְכָל־בְּהֵמָה וּבְהֵמָה וַעֲדָרִים
כט לָאֲוֵרוֹת׃ וְעָרִים עָשָׂה לוֹ וּמִקְנֵה־צֹאן וּבָקָר לָרֹב כִּי נָתַן
ל לוֹ אֱלֹהִים רְכוּשׁ רַב מְאֹד׃ וְהוּא יְחִזְקִיָּהוּ סָתַם אֶת־
מוֹצָא מֵימֵי גִיחוֹן הָעֶלְיוֹן וַיְּשִׁרֵם לְמַטָּה מַּעְרָבָה לְעִיר
לא דָּוִיד וַיַּצְלַח יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ׃ וְכֵן בִּמְלִיצֵי ׀ שָׂרֵי
בָּבֶל הַמְשַׁלְּחִים עָלָיו לִדְרֹשׁ הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר הָיָה בָאָרֶץ
לב עֲזָבוֹ הָאֱלֹהִים לְנַסּוֹתוֹ לָדַעַת כָּל־בִּלְבָבוֹ׃ וְיֶתֶר
דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ וַחֲסָדָיו הִנָּם כְּתוּבִים בַּחֲזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן
לג אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב
יְחִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּמַעֲלֵה קִבְרֵי בְנֵי־דָוִיד וְכָבוֹד
עָשׂוּ־לוֹ בְמוֹתוֹ כָּל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

כא׳ ומיצאי קי   כג׳ ס״א וַיִּנָּשֵׂא   ל׳ וַיַּשְּׁרֵם קרי

[27] און יחִזקִיָהו האָט געהאַט עוֹשר און כבוד זייער פיל, און האָט זיך געמאַכט שאַצקאַמערן פאַר זילבער און פאַר גאָלד, און פאַר טייערע שטיינער, און פאַר בשׂמים, און פאַר שילדן, און פאַר אַלערליי גלוסטיקע זאַכן; [28] און שפּייכלערס פאַר דעם אַיינקום פון תבואה, און וויין, און אייל; און שטאַלן פאַר אַלערליי בהמות, און סטאַדעס אין געהעפטן. [29] און ער האָט זיך אַיינגעשאַפט שטעט, און פי פון שאָף און רינדער לרוֹב; וואָרום גאָט האָט אים געשאָנקען זייער אַ גרויס פאַרמעג. [30] און דער אייגענער יחִזקִיָהו האָט פאַרשטאָפּט דעם אויבערשטן אויסגאַנג פון די וואַסערן פון גיחוֹן, און האָט זיי געמאַכט גיין גלייך אַראָפּ צו מערב פון דודס־שטאָט. און יחִזקִיָהו האָט באַגליקט אין זיין יעטוועדער טואונג. [31] אָבער ביי די שלוחים פון די האַרןא פון בָבל וואָס האָבן געשיקט צו אים נאָכצופרעגן וועגן דעם וווּנדערצייכן וואָס איז געשען אין לאַנד, האָט אים גאָט פאַרלאָזן, אים צו פּרוּוון, כדי צו וויסן אַלץ וואָס ביי אים אין האַרצן.

[32] און די איבעריקע זאַכן וועגן יחִזקִיָהון, און זיינע חסָדים, זיי זיינען באַשריבן אין דער זעאונג פון ישַעיָהו הנביא דעם זון פון אָמוֹצן אין בוך פון די מלכים פון יהודה און ישׂראל. [33] און יחִזקִיָהו האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אויף דעם אַרויפגאַנג פון די קברים פון די קינדער פון דוד; און גאַנץ יהודה און די באַוווינער פון ירושָלַיִם האָבן אים אָנגעטאָן כבוד ביי זיין טויט. און זיין זון מנשה איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

א זע מלכים ב׳ כ, 13 און ווייטער.

לג

בֶּן־שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ א
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּתוֹעֲבוֹת ב
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשָׁב וַיִּבֶן ג
אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר נִתַּץ יְחִזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם מִזְבְּחוֹת
לַבְּעָלִים וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרוֹת וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד
אֹתָם׃ וּבָנָה מִזְבְּחוֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם ד
יִהְיֶה־שְּׁמִי לְעוֹלָם׃ וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא הַשָּׁמָיִם בִּשְׁתֵּי ה
חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה׃ וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ בְּגֵי בֶן ו
הִנֹּם וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְכִשֵּׁף וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעוֹנִי הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃ וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הַסֶּמֶל אֲשֶׁר ז
עָשָׂה בְּבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֶל־דָּוִיד וְאֶל־
שְׁלֹמֹה בְנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָשִׂים אֶת־שְׁמִי לְעֵילוֹם׃ וְלֹא אוֹסִיף ח
לְהָסִיר אֶת־רֶגֶל יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר הֶעֱמַדְתִּי
לַאֲבֹתֵיכֶם רַק ׀ אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִים
לְכָל־הַתּוֹרָה וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיֶּתַע מְנַשֶּׁה ט
אֶת־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם לַעֲשׂוֹת רָע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־ י
מְנַשֶּׁה וְאֶל־עַמּוֹ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ׃ וַיָּבֵא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־ יא
שָׂרֵי הַצָּבָא אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מְנַשֶּׁה בַּחֹחִים
וַיַּאַסְרֻהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיּוֹלִיכֻהוּ בָּבֶלָה׃ וּכְהָצֵר לוֹ חִלָּה יב
אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיִּכָּנַע מְאֹד מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃
וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֵּעָתֶר לוֹ וַיִּשְׁמַע תְּחִנָּתוֹ וַיְשִׁיבֵהוּ יְרוּשָׁלִַם יג
לְמַלְכוּתוֹ וַיֵּדַע מְנַשֶּׁה כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים׃ וְאַחֲרֵי־ יד
כֵן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה ׀ לְעִיר־דָּוִיד מַעְרָבָה לְגִיחוֹן
בַּנַּחַל וְלָבוֹא בְשַׁעַר הַדָּגִים וְסָבַב לָעֹפֶל וַיַּגְבִּיהֶהָ מְאֹד
וַיָּשֶׂם שָׂרֵי־חַיִל בְּכָל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה׃ וַיָּסַר טו

ג׳ מזבחות ׳לים ויעש ׳רות   יג׳ ס״א אליו

לג

1 צוועלף יאָר איז מנשה אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און פינף און צוואַנציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָלַיִם.

2 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, אַזוי ווי די אומווערדיקייטן פון די פעלקער וואָס גאָט האָט פאַרטריבן פון פאַר די קינדער פון ישׂראל. 3 און ער האָט ווידער אָפּגעבויט די בָּמות וואָס זיין פאָטער יחִזקִיָהו האָט אַיינגעוואָרפן, און ער האָט אויפגעשטעלט מזבחות צו די בַּעַל־געטער, און האָט געמאַכט געצנ־ביימער, און זיך געבוקט צו דעם גאַנצן חיל פון הימל, און זיי געדינט. 4 און ער האָט געבויט מזבחות אין הויז פון גאָט, וואָס גאָט האָט געזאָגט: אין ירושָלַיִם זאָל זיין מיין נאָמען אויף אייביק. 5 און ער האָט געבויט מזבחות צו דעם גאַנצן חיל פון הימל אין ביידע הויפן פון גאָטס הויז. 6 און ער האָט געמאַכט דורכגיין זיינע זין דורכן פייער[א] אין דעם טאָל פון בֶּן־הִנוֹם, און ער האָט געברויכט צייכנזעעריי, און געצויבערט, און געמאַכט כּישוף, און ער האָט אַיינגעשאַפט די וואָס וואָרזאָגן מיט אַ גייסט אָדער אַ רוח. ער האָט געמערט צו טאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, אים צו דערצערענען. 7 און ער האָט אַריינגעשטעלט דעם געשניצטן געץ וואָס ער האָט געמאַכט, אין הויז פון גאָט, וואָס גאָט האָט געזאָגט צו דודן און צו זיין זון שלמהן: אין דעמדאָזיקן הויז, און אין ירושָלַיִם, וואָס איך האָב אויסדערוויילט פון אַלע שבטים פון ישׂראל, וועל איך טאָן מיין נאָמען אויף אייביק; 8 און איך וועל מער ניט אָפּטאָן דעם פוס פון ישׂראל פון דער ערד וואָס איך האָב באַשערט פאַר אַייערע עלטערן, אויב זיי וועלן נאָר היטן צו טאָן אַלץ וואָס איך האָב זיי באַפוילן, לויט דער גאַנצער תּורה און די חוקים און די געזעצן, דורך משהן. 9 און מנשה האָט פאַרפירט יהודה און די באַווינער פון ירושָלַיִם צו טאָן מער שלעכטס פון די פעלקער וואָס גאָט האָט פאַרטיליקט פון פאַר די קינדער פון ישׂראל.

10 און גאָט האָט גערעדט צו מנשהן און צו זיין פאָלק, אָבער זיי האָבן ניט פאַרנומען. 11 און גאָט האָט אויף זיי געבראַכט די חיל־פירער פון דעם מלך פון אַשור, און זיי האָבן באַצוווּנגען מנשהן מיט רינגען, און האָבן אים געשמידט אין קופערנע קייטן, און אַוועקגעפירט קיין בָּבל. 12 און אַז אים האָט צוגעדריקט, האָט ער געבעטן בײַ יהוה זיין גאָט, און ער איז געוואָרן זייער אונטערטעניק פאַר דעם גאָט פון זיינע עלטערן. 13 און ער האָט מתפלל געווען צו אים; און ער האָט זיך געלאָזט דערבעטן פון אים, און האָט צוגעהערט זיין בקשה, און האָט אים אומ־קערט קיין ירושָלַיִם צו זיין מלוכה; און מנשה האָט געוווּסט אַז יהוה איז גאָט.

14 און נאָך דעם האָט ער געבויט אַן אויסנווייניקסטע מויער צו דודס־שטאָט, אין מערב פון גיחון, אין טאָל, און ביים אַיינגאַנג פון פישטויער; און ער האָט אַרומגערינגלט דעם עוֹפֶל, און האָט זי געמאַכט זייער הויך. און ער האָט אַריינגעזעצט חיל־פירער אין אַלע באַפעסטיקטע שטעט אין יהודה. 15 און ער האָט אָפּגעטאָן די פרעמדע

[א] ד. ה. פאַרברענען צום גאָט מולך.

געטער, און דעם געץ פון גאָטס הויז, און אַלע מזבחות וואָס ער האָט געבויט אויף דעם באַרג פון גאָטס הויז, און אין ירושלַיִם; און ער האָט זיי אַרויסגעוואָרפן אויסן שטאָט. 16 און ער האָט אויפגעבויט דעם מזבח פון יהוה, און האָט געשלאַכט אויף אים שלאַכטאָפּפער און דאַנקאָפּפער; און ער האָט אָנגעזאָגט יהודה צו דינען יהוה דעם גאָט פון ישׂראל. 17 פאַרוואָר, דאָס פאָלק האָט נאָך אַלץ געשלאַכט אויף די בָּמות, אָבער נאָר צו יהוה זייער גאָט.

18 און די איבעריקע זאַכן וועגן מנשהן, און זיין תּפילה צו זיין גאָט, און די ווערטער פון די זעערס וואָס האָבן צו אים גערעדט אין נאָמען פון יהוה דעם גאָט פון ישׂראל, זיי זיינען דאָ אין די געשעענישן פון די מלכים פון ישׂראל. 19 און זיין תּפילה, און ווי אַזוי [גאָט] האָט זיך געלאָזט דערבעטן פון אים, און זיין גאַנצע זינד און זיין פעלשונג, און די ערטער וואָס ער האָט אין זיי געבויט בָּמות, און אויפגעשטעלט געצנביימער און געשניצטע בילדער, איידער ער איז געוואָרן אונטערטעניק, זיי זיינען באַשריבן אין די ווערטער פון די זעערס.

20 און מנשה האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אין זיין היים. און זיין זון אָמון איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

21 צוויי און צוואַנציק יאָר איז אָמון אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און צוויי יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלַיִם.

22 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט אַזוי ווי זיין פאָטער מנשה האָט געטאָן; און צו אַלע געשניצטע בילדער וואָס זיין פאָטער מנשה האָט געמאַכט, האָט אָמון געשלאַכט, און זיי געדינט. 23 און ער איז ניט אונטערטעניק געוואָרן פאַר גאָט אַזוי ווי זיין פאָטער מנשה איז אונטערטעניק געוואָרן, נאָר ער, אָמון, האָט אַלץ מער זיך פאַרשולדיקט.

24 און זיינע קנעכט האָבן געמאַכט אַ בונט אויף אים, און האָבן אים געטייט אין זיין הויז. 25 און דאָס פאָלק פון לאַנד האָט דערשלאָגן אַלע וואָס האָבן געמאַכט דעם בונט אויף דעם מלך אָמון. און דאָס פאָלק פון לאַנד האָט געמאַכט זיין זון יאשִיָהו פאַר אַ מלך אויף זיין אָרט.

לד 1 אַכט יאָר איז יאשִיָהו אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און איין און דרייסיק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלַיִם.

2 און ער האָט געטאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין די אויגן פון גאָט, און איז געגאַנגען אין די וועגן פון זיין פאָטער דודן, און האָט זיך ניט אָפּגעקערט רעכטס אָדער לינקס. 3 און אין אַכטן יאָר פון זיין מלוכה, אַז ער איז נאָך געווען אַ ייִנגל, האָט ער אָנגעהויבן זוכן דעם גאָט פון זיין פאָטער דודן; און אין צוועלפטן יאָר האָט ער אָנגעהויבן רייניקן יהודה און ירושלַיִם פון די בָּמות, און די געצנביימער, און די געשניצטע און די געגאָסענע בילדער. 4 און מע האָט איינגעוואָרפן פאַר אים די מזבחות פון די בַּעַל־געטער; און די זונזיילן וואָס אויבן איבער זיי האָט ער אָפּגעהאַקט; און די געשניצטע און די געגאָסענע בילדער האָט ער צעבראָכן און צעשטויסן, און פאַנאַנדערגעשאָטן אויף די קברים פון די וואָס האָבן געשלאַכט צו זיי. 5 און די ביינער פון די כֹּהנים האָט ער פאַרברענט

אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר וְאֶת־הַסֶּמֶל מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת
אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר בֵּית־יְהוָה וּבִירוּשָׁלִָם וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לָעִיר׃
טז וַיִּכֶן אֶת־מִזְבַּח יְהוָה וַיִּזְבַּח עָלָיו זִבְחֵי שְׁלָמִים וְתוֹדָה
יז וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לַעֲבוֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֲבָל
יח עוֹד הָעָם זֹבְחִים בַּבָּמוֹת רַק לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי
מְנַשֶּׁה וּתְפִלָּתוֹ אֶל־אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחֹזִים הַמְדַבְּרִים אֵלָיו
בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל־דִּבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
יט וּתְפִלָּתוֹ וְהֵעָתֶר־לוֹ וְכָל־חַטָּאתוֹ וּמַעְלוֹ וְהַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר
בָּנָה בָהֶם בָּמוֹת וְהֶעֱמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים לִפְנֵי
כ הִכָּנְעוֹ הִנָּם כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי חוֹזָי׃ וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־
כא אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בֵּיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ בֶּן־
עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ
כב בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה
אָבִיו וּלְכָל־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו זִבַּח אָמוֹן
כג וַיַּעַבְדֵם׃ וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כְּהִכָּנַע מְנַשֶּׁה אָבִיו
כד כִּי הוּא אָמוֹן הִרְבָּה אַשְׁמָה׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו
כה וַיְמִיתֻהוּ בְּבֵיתוֹ׃ וַיַּכּוּ עַם־הָאָרֶץ אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל־
הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

לד

א בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה
ב מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי
ג דָּוִיד אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין וּשְׂמֹאול׃ וּבִשְׁמוֹנֶה שָׁנִים
לְמָלְכוֹ וְהוּא עוֹדֶנּוּ נַעַר הֵחֵל לִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵי דָּוִיד אָבִיו
וּבִשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵחֵל לְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם
ד מִן־הַבָּמוֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת׃ וַיְנַתְּצוּ
לְפָנָיו אֵת מִזְבְּחוֹת הַבְּעָלִים וְהַחַמָּנִים אֲשֶׁר־לְמַעְלָה
מֵעֲלֵיהֶם גִּדֵּעַ וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת שִׁבַּר
ה וְהֵדַק וַיִּזְרֹק עַל־פְּנֵי הַקְּבָרִים הַזֹּבְחִים לָהֶם׃ וְעַצְמוֹת

לג, טז׳ ויבן קרי

כֹּהֲנִים שָׂרַף עַל־מִזְבְּחוֹתָם וַיְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־
יְרוּשָׁלִָם׃ וּבְעָרֵי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וְשִׁמְעוֹן וְעַד־נַפְתָּלִי ו
בְּחַר בְּתֵיהֶם סָבִיב׃ וַיְנַתֵּץ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים ז
וְהַפְּסִלִים כִּתַּת לְהֵדַק וְכָל־הַחַמָּנִים גִּדַּע בְּכָל־אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב לִירוּשָׁלִָם׃ וּבִשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה ח
לְמָלְכוֹ לְטַהֵר הָאָרֶץ וְהַבָּיִת שָׁלַח אֶת־שָׁפָן בֶּן־
אֲצַלְיָהוּ וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ שַׂר־הָעִיר וְאֵת יוֹאָח בֶּן־יוֹאָחָז
הַמַּזְכִּיר לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־חִלְקִיָּהוּ ט
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית־אֱלֹהִים אֲשֶׁר
אָסְפוּ־הַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי הַסַּף מִיַּד מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וּמִכֹּל
שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיֵּשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃
וַיִּתְּנוּ עַל־יַד עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה הַמֻּפְקָדִים בְּבֵית יְהוָה י
וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה
לִבְדוֹק וּלְחַזֵּק הַבָּיִת׃ וַיִּתְּנוּ לֶחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים לִקְנוֹת יא
אַבְנֵי מַחְצֵב וְעֵצִים לַמְחַבְּרוֹת וּלְקָרוֹת אֶת־הַבָּתִּים אֲשֶׁר
הִשְׁחִיתוּ מַלְכֵי יְהוּדָה׃ וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים בֶּאֱמוּנָה יב
בַּמְּלָאכָה וַעֲלֵיהֶם מֻפְקָדִים יַחַת וְעֹבַדְיָהוּ הַלְוִיִּם מִן־
בְּנֵי מְרָרִי וּזְכַרְיָה וּמְשֻׁלָּם מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִים לְנַצֵּחַ
וְהַלְוִיִּם כָּל־מֵבִין בִּכְלֵי־שִׁיר׃ וְעַל הַסַּבָּלִים וּמְנַצְּחִים לְכֹל יג
עֹשֵׂה מְלָאכָה לַעֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה וּמֵהַלְוִיִּם סוֹפְרִים וְשֹׁטְרִים
וְשׁוֹעֲרִים׃ וּבְהוֹצִיאָם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה מָצָא יד
חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיַּעַן טו
חִלְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶל־שָׁפָן הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי
בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן׃ וַיָּבֵא טז
שָׁפָן אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב עוֹד אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר
לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־נִתַּן בְּיַד־עֲבָדֶיךָ הֵם עֹשִׂים׃ וַיַּתִּיכוּ אֶת־ יז
הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּבֵית־יְהוָה וַיִּתְּנוּהוּ עַל־יַד הַמֻּפְקָדִים

ה׳ יתיר י׳ ו׳ בחרבתיהם קרי ט׳ וישבו קרי

אויף זייערע מזבחות, און ער האָט געריניקט יהודה און ירושָלַיִם. 6 און אַזוי אין די שטעט פון מנשה און אפרים און שמעון און ביז נפתלי, מיט זייערע אייגענע ברעכ־געצייג, רונד אַרום. 7 און ער האָט אַיינגעוואָרפן די מזבחות, און די געצנביימער, און די געשניצטע בילדער האָט ער צעהאַקט אויף דין, און אַלע זונזיילן האָט ער אָפּגעהאַקט אין גאַנצן לאַנד ישׂראל; און ער האָט זיך אומגעקערט קיין ירושָלַיִם.

8 און אין אַכצנטן יאָר פון זיין מלוכה, נאָכן ריניקן דאָס לאַנד און דאָס הויז, האָט ער געשיקט שָפָן דעם זון פון אַצַליָהון, און מַעֲשֵׂיָהו דעם האַר פון דער שטאָט, און יוֹאָח דעם זון פון יוֹאָחָזן, דעם פאַרצייכענער, צו פאַרריכטן דאָס הויז פון יהוה זיין גאָט. 9 און זיי זיינען געקומען צו חִלְקִיָהו דעם כֹּהן־גָדול, און האָבן אָפּגעגעבן דאָס געלט וואָס איז געבראַכט געוואָרן אין הויז פון גאָט, וואָס די לֵוִיִם, די שוועלהיטערס, האָבן אויפגעזאַמלט פון דער האַנט פון מנשה און אפרים, און פון גאַנצן איבערבלייב פון ישׂראל, און פון גאַנץ יהודה און בנימין, און זיך אומגעקערט קיין ירושָלַיִם. 10 און זיי האָבן עס געגעבן אויף דער האַנט פון די ווערקמייסטער וואָס זיינען געווען געשטעלט אין הויז פון גאָט; און די ווערקמייסטער וואָס האָבן געאַרבעט אין הויז פון גאָט, האָבן עס אויסגעגעבן אויף צורעכטצומאַכן און פאַרריכטן דאָס הויז פון גאָט, 11 און געגעבן צו די האָלצמייסטער, און צו די בוימייסטער, אויף צו קויפן געהאַקטע שטיינער, און האָלץ פאַר לייסטן, און אויף צו לייגן באַלקנס אויף די הייזער וואָס די מלכים פון יהודה האָבן געלאָזט צעשטערט ווערן. 12 און די מענטשן האָבן ערלעך געטאָן די אַרבעט; און איבער זיי זיינען געווען געשטעלט יַחַת, און עוֹבַדְיָהו, די לֵוִיִם, פון די קינדער פון מְרָרִי; און זכַרְיָה, און משולָם, פון די קינדער פון די קהָתִים, אויף אויפצופאַסן; און אַנדערע לֵוִיִם – איטלעכער וואָס האָט זיך פאַרשטאַנען אויף כּלֵי־זֶמֶר. 13 זיי זיינען אויך געווען איבער די לאַסט־טרעגער, און האָבן אויפגעפאַסט אויף אַלע וואָס האָבן געטאָן אַרבעט אין אַלערליי מלאכות. און טייל פון די לֵוִיִם זיינען געווען שרייבערס, און אויפזעערס, און טויערלייט.

14 און ווען זיי האָבן אַרויסגענומען דאָס געלט וואָס איז געבראַכט געוואָרן אין הויז פון גאָט, האָט חִלְקִיָהו דער כֹּהן געפונען דאָס בוך פון גאָטס תּוֹרה געגעבן דורך משהן. 15 האָט חִלְקִיָהו זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט צו שָפָן דעם שרייבער: איך האָב געפונען דאָס בוך פון גאָטס תּוֹרה אין הויז פון גאָט. און חִלְקִיָהו האָט געגעבן דאָס בוך צו שָפָנען.

16 האָט שָפָן געבראַכט דאָס בוך צום מלך, און ער האָט אויך געבראַכט דעם מלך אַן ענטפער, אַזוי צו זאָגן: אַלץ וואָס איז איבערגעגעבן געוואָרן אויף דער האַנט פון דיינע קנעכט, טוען זיי. 17 און זיי האָבן אויסגעשאָטן דאָס געלט וואָס האָט זיך געפונען אין הויז פון גאָט, און האָבן עס געגעבן אויף דער האַנט פון די געשטעלטע, און אויף דער האַנט פון די ווערקמייסטער.

[18] און שָׁפָן דער שרייבער האָט דערציילט דעם
מלך, אַזוי צו זאָגן: אַ בוך האָט מיר געגעבן חִלְקִיָהוּ דער
כהן. און שָׁפָן האָט דערפון געלייענט פאַר דעם מלך.
[19] און עס איז געווען, ווי דער מלך האָט געהערט די ווער־
טער פון דער תּורה, אַזוי האָט ער צעריסן זיינע קליידער.
[20] און דער מלך האָט באַפוילן חִלְקִיָהון, און אֲחִיקָם דעם
זון פון שָׁפָנען, און עַבדון דעם זון פון מִיכָהן, און שָׁפָן דעם
שרייבער, און עֲשָׂיָה דעם מלכס דינער, אַזוי צו זאָגן:
[21] גייט פרעגט ביי גאָט פאַר מיר, און פאַר די וואָס זיינען
איבערגעבליבן אין ישׂראל און אין יהודה, וועגן די ווער־
טער פון דעם געפונענעם בוך, וואָרום גרויס איז דער
גרימצאָרן פון גאָט וואָס איז אויסגעגאָסן אויף אונדז, פאַר־
וואָס אונדזערע עלטערן האָבן ניט געהיט דאָס וואָרט
פון גאָט, צו טאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס שטייט געשריבן אין
דעמדאָזיקן בוך.
[22] איז געגאַנגען חִלְקִיָהוּ, און די וואָס דער מלך [האָט
געהייסן], צו חוּלדָה דער נביאה, דער ווייב פון שַׁלום
דעם זון פון תָּקהַת, דעם זון פון חַסרָהן, דעם קליידער־
היטער — און זי האָט געוווינט אין ירושָׁלַיִם, אין צווייטן
שטאָטפערטל — און זיי האָבן אַזוי גערעדט צו איר.
[23] האָט זי צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט
פון ישׂראל: זאָגט צו דעם מאַן וואָס האָט אייך געשיקט
צו מיר: [24] אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך ברענג אַן אומ־
גליק אויף דעמדאָזיקן אָרט און אויף זיינע באַווינער —
אַלע קללות וואָס שטייען געשריבן אין דעם בוך וואָס מע האָט געלייענט פאַר דעם מלך פון יהודה. [25] דערפאַר
וואָס זיי האָבן מיך פאַרלאָזן, און האָבן געריכערט צו פרעמדע געטער, כּדי מיך צו דערצערענען מיט אַלע
מעשׂים פון זייערע הענט, און מיין גרימצאָרן איז אויסגעגאָסן אויף דעמדאָזיקן אָרט, און ער וועט ניט פאַרלאָשן
ווערן. [26] און צו דעם מלך פון יהודה וואָס שיקט אייך צו פרעגן ביי גאָט, צו אים זאָלט איר אַזוי זאָגן: אַזוי האָט
געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל: וועגן די ווערטער וואָס דו האָסט געהערט, [27] איז, וויל דיין האַרץ איז דער־
ווייכט געוואָרן, און דו ביסט געוואָרן אונטערטעניק פאַר גאָט אַז דו האָסט געהערט זיינע ווערטער וועגן דעמדאָזיקן
אָרט און וועגן זיינע באַווינער — וויל דו ביסט געוואָרן אונטערטעניק פאַר מיר, און האָסט צעריסן דיינע קליידער,
און האָסט געוויינט פאַר מיר, דרומעך האָב איך צוגעהערט, זאָגט גאָט. [28] זע, איך זאַמל דיך איין צו דיינע על־
טערן, און דו וועסט איינגעזאַמלט ווערן אין דיין קבר בשלום, און דיינע אויגן וועלן ניט זען אַלדאָס בייז וואָס איך
ברענג אויף דעמדאָזיקן אָרט און אויף זיינע באַווינער.
און זיי האָבן געבראַכט צום מלך דעם ענטפער.
[29] און דער מלך האָט געשיקט, און האָט איינגעזאַמלט אַלע עלטסטע פון יהודה און ירושָׁלַיִם. [30] און דער מלך איז

יח וְעַל־יַד עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃ וַיַּגֵּד שָׁפָן הַסּוֹפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר
סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַיִּקְרָא־בוֹ שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
יט וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֵת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃
כ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ וְאֶת־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עַבְדּוֹן
בֶּן־מִיכָה וְאֵת ׀ שָׁפָן הַסּוֹפֵר וְאֵת עֲשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃
כא לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי וּבְעַד הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל
וּבִיהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר נִמְצָא כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת־
יְהוָה אֲשֶׁר נִתְּכָה בָנוּ עַל אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְרוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת־
כב דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ וַיֵּלֶךְ
חִלְקִיָּהוּ וַאֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת ׀ שַׁלֻּם
בֶּן־תּוֹקְהַת בֶּן־חַסְרָה שׁוֹמֵר הַבְּגָדִים וְהִיא יוֹשֶׁבֶת
כג בִּירוּשָׁלִַם בַּמִּשְׁנֶה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ כָּזֹאת׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח
כד אֶתְכֶם אֵלָי׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו אֵת כָּל־הָאָלוֹת הַכְּתוּבוֹת עַל־
כה הַסֵּפֶר אֲשֶׁר קָרְאוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ תַּחַת ׀ אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי
וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל מַעֲשֵׂי
כו יְדֵיהֶם וְתִתַּךְ חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה׃ וְאֶל־מֶלֶךְ
יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ׃
כז יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע ׀ מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־דְּבָרָיו
עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו וַתִּכָּנַע לְפָנַי וַתִּקְרַע אֶת־
כח בְּגָדֶיךָ וַתֵּבְךְּ לְפָנָי וְגַם־אֲנִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ הִנְנִי
אֹסִפְךָ אֶל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרוֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־
תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם
כט הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח
ל הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ

כב׳ ס״א וְאֵשֶׁת ק׳ יתיר ו כה׳ יתיר י

בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְהַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְכָל־הָעָם מִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן וַיִּקְרָא בְאָזְנֵיהֶם אֶת־
לא כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ
עַל־עָמְדוֹ וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחֲרֵי
יְהוָה וְלִשְׁמוֹר אֶת־מִצְוֹתָיו וְעֵדְוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל־לְבָבוֹ וּבְכָל־
נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃
לב וַיַּעֲמֵד אֵת כָּל־הַנִּמְצָא בִירוּשָׁלִַם וּבִנְיָמִן וַיַּעֲשׂוּ יֹשְׁבֵי
לג יְרוּשָׁלִַם כִּבְרִית אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ
אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵד
אֵת כָּל־הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבוֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם כָּל־
יָמָיו לֹא סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃

לה

א וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ בִירוּשָׁלִַם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח
ב בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים עַל־
ג מִשְׁמְרוֹתָם וַיְחַזְּקֵם לַעֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר לַלְוִיִּם
הַמְּבוֹנִים לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לַיהוָה תְּנוּ אֶת־אֲרוֹן־
הַקֹּדֶשׁ בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
אֵין־לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
ד וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וְהָכוֹנוּ לְבֵית־אֲבוֹתֵיכֶם כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם
ה בִּכְתָב דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבְמִכְתַּב שְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ וְעִמְדוּ
בַקֹּדֶשׁ לִפְלֻגּוֹת בֵּית הָאָבוֹת לַאֲחֵיכֶם בְּנֵי הָעָם וַחֲלֻקַּת בֵּית־
ו אָב לַלְוִיִּם׃ וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח וְהִתְקַדְּשׁוּ וְהָכִינוּ לַאֲחֵיכֶם
ז לַעֲשׂוֹת כִּדְבַר־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיָּרֶם יֹאשִׁיָּהוּ לִבְנֵי
הָעָם צֹאן כְּבָשִׂים וּבְנֵי־עִזִּים הַכֹּל לַפְּסָחִים לְכָל־הַנִּמְצָא
לְמִסְפַּר שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אֵלֶּה מֵרְכוּשׁ
ח הַמֶּלֶךְ׃ וְשָׂרָיו לִנְדָבָה לָעָם לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם הֵרִימוּ
חִלְקִיָּה וּזְכַרְיָהוּ וִיחִיאֵל נְגִידֵי בֵּית הָאֱלֹהִים לַכֹּהֲנִים

לה, ג׳ המבונים קרי   ד׳ והכינו קרי   ס״א בְּ׳   ה׳ ס״א לִפְלֻגַּת

אַרויפגעגאַנגען אין הויז פון גאָט, מיט אַלע מענער פון יהודה און באַוווינער פון ירושָלַיִם, און די כֹּהנים און די לוִיִים, און דעם גאַנצן פאָלק פון קלענסטן ביזן גרעסטן. און ער האָט געלייענט אין זייערע אויערן אַלע ווערטער פון דעם בוך פון בונד וואָס איז געפונען געוואָרן אין הויז פון גאָט. [31] און דער מלך האָט זיך געשטעלט אויף זיין אָרט, און ער האָט געשלאָסן אַ בונד פאַר גאָט, צו גיין נאָך גאָט, און צו היטן זיינע געבאָט און זיינע אָנזאָגן און זיינע געזעצן, מיט זיין גאַנצן האַרצן און מיט זיין גאַנצער זעל, צו טאָן די ווערטער פון דעם בונד וואָס שטייען געשריבן אין דעמדאָזיקן בוך. [32] און ער האָט געמאַכט צושטיין אַלע וואָס האָבן זיך געפונען אין ירושָלַיִם און בנימין; און די באַוווינער פון ירושָלַיִם האָבן געטאָן אַזוי ווי דער בונד פון גאָט, דעם גאָט פון זייערע עלטערן. [33] און יֹאשִיָהו האָט אָפּגעטאָן אַלע אומווערדיקייטן פון אַלע לענדער פון די קינדער פון ישׂראל; און ער האָט געמאַכט דינען אַלע וואָס האָבן זיך געפונען אין ישׂראל, דינען יהוה זייער גאָט. אַלע זיינע טעג האָבן זיי זיך ניט אָפּגעקערט פון הינטער יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן.

לה

[1] און יֹאשִיָהו האָט געמאַכט אין ירושָלַיִם קָרבּן פֶּסַח צו גאָט; און מע האָט געשאָכטן דעם קָרבּן פֶּסַח אין פערצנטן טאָג פון ערשטן חודש. [2] און ער האָט געשטעלט די כֹּהנים אויף זייערע וואַכן, און האָט זיי געשטאַרקט צו דעם דינסט פון גאָטס הויז. [3] און ער האָט געזאָגט צו די לוִיִים וואָס האָבן געלערנט גאַנץ ישׂראל, די וואָס זיינען געווען הייליק צו גאָט: שטעלט אַריין דעם הייליקן אָרון אין דעם הויז וואָס שלמה דער זון פון דודן, דער מלך פון ישׂראל, האָט געבויט; איר דאַרפט מער ניט טראָגן אויפן אַקסל; אַצונד דינט יהוה אייער גאָט און זיין פאָלק ישׂראל. [4] און בּרייט אייך אָן נאָך אייערע פאָטערהייזער לויט אייערע איינטיילונגען אין דעם געשריפטס פון דוד דעם מלך פון ישׂראל, און אין דעם געשריפטס פון זיין זון שלמהן. [5] און שטייט אין הייליקטום לויט די אָפּטיילונגען פון די פאָטערהייזער פון אייערע ברידער, די קינדער פון פאָלק, און [פאַר איטלעכער אָפּטיילונג] אַ טייל פון אַ פאָטערהויז פון די לוִיִים. [6] און שעכט דעם קָרבּן־פֶּסַח, און האַלט אייך הייליק, און גרייט צו פאַר אייערע ברידער, כּדי צו טאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פון גאָט דורך משהן.

[7] און יֹאשִיָהו האָט אָפּגעשיידט פאַר די קינדער פון פאָלק שאָף: שעפּסן און יונגע ציגן – אַלץ פאַרן קָרבּן־פֶּסַח פאַר אַלע וואָס האָבן זיך דאָרטן געפונען – דרייסיק טויזנט אין צאָל, און רינדער דריי טויזנט. דידאָזיקע זיינען געווען פון דעם מלכס פאַרמעג. [8] און זיינע האַרן האָבן אָפּגעשיידט אַ נדבה פאַר דעם פאָלק, פאַר די כֹּהנים, און פאַר די לוִיִים. חִלקִיָהו, און זכַריָהו, און יחיאֵל, די פירשטן פון גאָטס הויז, האָבן געגעבן די כֹּהנים פאַרן קָרבּן

פֶּסַח צוויי טויזנט און זעקס הונדערט [שאָף], און רינדער
דריי הונדערט. [9] און כָּנַנְיָהוּ, און שְׁמַעְיָהוּ, און נְתַנְאֵל,
זיינע ברידער, און חֲשַׁבְיָהוּ, און יְעִיאֵל, און יוֹזָבָד, די האַרן
פון די לֵוִיִים, האָבן אָפּגעשיידט פאַר די לֵוִיִים פאַרן קָרבּן
פֶּסַח פינף טויזנט [שאָף], און רינדער פינף הונדערט.

[10] אַזוי איז צוגעגרייט געוואָרן דער דינסט, און די
כֹּהנים האָבן זיך געשטעלט אויף זייער אָרט, און די לֵוִיִים
אויף זייערע אָפּטיילונגען, לויט דעם באַפעל פון מלך.
[11] און זיי האָבן געשאָכטן דעם קָרבּן־פֶּסַח, און די כֹּהנים
האָבן געשפּרענגט דאָס בלוט פון זייער האַנט; און די
לֵוִיִים האָבן אָפּגעשונדן. [12] און זיי האָבן אַוועקגענומען
די טיילן וואָס דאַרפן אויפגעבראַכט ווערן, כּדי זיי צו
געבן צו די אָפּטיילונגען פון די פאָטערהייזער פון די קינ־
דער פון פאָלק אויף מקריב צו זיין צו גאָט, אַזוי ווי עס
שטייט געשריבן אין דעם בוך פון משהן; און דעסגלייכן
מיט די רינדער. [13] און זיי האָבן געבראָטן דעם קָרבּן
פֶּסַח אויפן פייער, אַזוי ווי דער דין; און די געהייליקטע
קרבּנות האָבן זיי געקאָכט אין טעפּ, און אין קעסלען, און
אין פאַנען, און פאַנאַנדערגעטראָגן אויף גיך צו אַלע קינ־
דער פון פאָלק. [14] און דערנאָך האָבן זיי צוגעגרייט פאַר
זיך און פאַר די כֹּהנים; וואָרום די כֹּהנים, די קינדער פון
אַהרן, זיינען געווען פאַרנומען מיט אויפבּרענגען די טיילן
וואָס דאַרפן אויפגעבראַכט ווערן און דאָס פעטס, ביז
נאַכט; דרום האָבן די לֵוִיִים צוגעגרייט אי פאַר זיך, אי
פאַר די כֹּהנים, די קינדער פון אַהרן.

[15] און די זינגערס, די קינדער פון אָסָף, זיינען געווען
אויף זייער אָרט, לויט דעם באַפעל פון דודן, און אָסָף,
און הֵימָן, און ידותון דעם מלכס זעער. און די טויערלייט
זיינען געווען ביי איטלעכן טויער. זיי האָבן ניט געדאַרפט
אָפּטרעטן פון זייער דינסט, וואָרום זייערע ברידער די לֵוִיִים האָבן צוגעגרייט פאַר זיי.

[16] אַזוי איז צוגעגרייט געוואָרן דער גאַנצער דינסט פון גאָט אין יענעם טאָג, צו מאַכן דעם קָרבּן־פֶּסַח, און
אויפצובּרענגען בראַנדאָפּפער אויפן מזבח פון גאָט, לויט דעם באַפעל פון דעם מלך יֹאשִׁיָהוּ. [17] און די קינדער
פון ישׂראל וואָס האָבן זיך דאָרטן געפונען, האָבן געמאַכט דעם קָרבּן־פֶּסַח אין יענער צייט, און דעם יָום־טוב פון
מצות זיבן טעג. [18] און אַ קָרבּן־פֶּסַח אַזאַ ווי דער איז ניט געמאַכט געוואָרן פון די טעג פון שמואל דעם נביא אָן;
און אַלע מלכים פון ישׂראל האָבן ניט געמאַכט אַזאַ קָרבּן־פֶּסַח ווי עס האָט געמאַכט יֹאשִׁיָהוּ, און די כֹּהנים, און די
לֵוִיִים, און גאַנץ יהודה און ישׂראל וואָס האָבן זיך דאָרטן געפונען, און די באַוווינער פון ירוּשָׁלַיִם. [19] אין אַכצנטן
יאָר פון יֹאשִׁיָהוּס מלוכה איז געמאַכט געוואָרן דער דאָזיקער פסח.

[20] נאָך דעם אַלעם, אַז יֹאשִׁיָהוּ האָט געהאַט צוגעגרייט דאָס הויז, איז אַרויפגעגאַנגען נכו דער מלך פון מִצְרַיִם,
מלחמה צו האַלטן אויף כַּרכמיש ביים פּרָת, און יֹאשִׁיָהוּ איז אַרויסגעגאַנגען אַקעגן אים. [21] האָט ער געשיקט שלוחים
צו אים, אַזוי צו זאָגן: וואָס קער איך זיך אָן מיט דיר, מלך פון יהודה? ניט קעגן דיר איז דאָס היינט, נאָר קעגן
דעם הויז מיט וועמען איך בין אין מלחמה; און גאָט האָט אָנגעזאָגט מיך צו איילן; האַלט זיך אָפּ פון גאָט וואָס

נָֽתְנוּ לַפְּסָחִים אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּבָקָר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃
ט וְכָונַנְיָהוּ וּשְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְאֵל אֶחָיו וַחֲשַׁבְיָהוּ וִיעִיאֵל
וְיוֹזָבָד שָׂרֵי הַלְוִיִּם הֵרִימוּ לַלְוִיִּם לַפְּסָחִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים
י וּבָקָר חֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וַתִּכּוֹן הָעֲבוֹדָה וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים
יא עַל־עָמְדָם וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשְׁחֲטוּ
יב הַפָּסַח וַיִּזְרְקוּ הַכֹּהֲנִים מִיָּדָם וְהַלְוִיִּם מַפְשִׁיטִים׃ וַיָּסִירוּ
הָעֹלָה לְתִתָּם לְמִפְלַגּוֹת לְבֵית־אָבוֹת לִבְנֵי הָעָם לְהַקְרִיב
יג לַיהוָה כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר מֹשֶׁה וְכֵן לַבָּקָר׃ וַיְבַשְּׁלוּ הַפֶּסַח
בָּאֵשׁ כַּמִּשְׁפָּט וְהַקֳּדָשִׁים בִּשְּׁלוּ בַּסִּירוֹת וּבַדְּוָדִים וּבַצֵּלָחוֹת
יד וַיָּרִיצוּ לְכָל־בְּנֵי הָעָם׃ וְאַחַר הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים כִּי
הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן בְּהַעֲלוֹת הָעוֹלָה וְהַחֲלָבִים עַד־לָיְלָה
טו וְהַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן׃ וְהַמְשֹׁרְרִים
בְּנֵי־אָסָף עַל־מַעֲמָדָם כְּמִצְוַת דָּוִיד וְאָסָף וְהֵימָן וִידֻתוּן
חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ וְהַשֹּׁעֲרִים לְשַׁעַר וָשָׁעַר אֵין לָהֶם לָסוּר מֵעַל
טז עֲבֹדָתָם כִּי־אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם׃ וַתִּכּוֹן כָּל־עֲבוֹדַת
יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְהַעֲלוֹת עֹלוֹת עַל
יז מִזְבַּח יְהוָה כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
הַנִּמְצְאִים אֶת־הַפֶּסַח בָּעֵת הַהִיא וְאֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת
יח יָמִים׃ וְלֹא־נַעֲשָׂה פֶסַח כָּמֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל מִימֵי שְׁמוּאֵל
הַנָּבִיא וְכָל־מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל ׀ לֹא־עָשׂוּ כַּפֶּסַח אֲשֶׁר־עָשָׂה
יֹאשִׁיָּהוּ וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָא
יט וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ בִּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמַלְכוּת
כ יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה׃ אַחֲרֵי כָל־זֹאת אֲשֶׁר הֵכִין
יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־הַבַּיִת עָלָה נְכוֹ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהִלָּחֵם
כא בְּכַרְכְּמִישׁ עַל־פְּרָת וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ יֹאשִׁיָּהוּ׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו
מַלְאָכִים ׀ לֵאמֹר ׀ מַה־לִּי וָלָךְ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־עָלֶיךָ אַתָּה
הַיּוֹם כִּי אֶל־בֵּית מִלְחַמְתִּי וֵאלֹהִים אָמַר לְבַהֲלֵנִי חֲדַל־

ט׳ יתיר ו׳ ובס״ח וְכָ׳

לְךָ מֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר־עִמִּי וְאַל־יַשְׁחִיתֶךָ׃ וְלֹא־הֵסֵב יֹאשִׁיָּהוּ
כב פָּנָיו מִמֶּנּוּ כִּי לְהִלָּחֶם־בּוֹ הִתְחַפֵּשׂ וְלֹא שָׁמַע אֶל־דִּבְרֵי
נְכוֹ מִפִּי אֱלֹהִים וַיָּבֹא לְהִלָּחֵם בְּבִקְעַת מְגִדּוֹ׃ וַיֹּרוּ הַיֹּרִים
כג לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַעֲבָדָיו הַעֲבִירוּנִי כִּי הָחֳלֵיתִי
מְאֹד׃ וַיַּעֲבִירֻהוּ עֲבָדָיו מִן־הַמֶּרְכָּבָה וַיַּרְכִּיבֻהוּ עַל־רֶכֶב
כד הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיּוֹלִיכֻהוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּקִבְרוֹת
אֲבֹתָיו וְכָל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם מִתְאַבְּלִים עַל־יֹאשִׁיָּהוּ׃
כה וַיְקוֹנֵן יִרְמְיָהוּ עַל־יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמְרוּ כָל־הַשָּׁרִים ׀
וְהַשָּׁרוֹת בְּקִינוֹתֵיהֶם עַל־יֹאשִׁיָּהוּ עַד־הַיּוֹם וַיִּתְּנוּם לְחֹק
כו עַל־יִשְׂרָאֵל וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־הַקִּינוֹת׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֹאשִׁיָּהוּ
כז וַחֲסָדָיו כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וּדְבָרָיו הָרִאשֹׁנִים
וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃

לו

א וַיִּקְחוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּמְלִיכֻהוּ תַחַת־
ב אָבִיו בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ בֶּן־שָׁלוֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה יוֹאָחָז בְּמָלְכוֹ
ג וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ וַיְסִירֵהוּ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
בִּירוּשָׁלָ͏ִם וַיַּעֲנֹשׁ אֶת־הָאָרֶץ מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וְכִכַּר זָהָב׃
ד וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם אֶת־אֶלְיָקִים אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם
וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יוֹאָחָז אָחִיו לָקַח נְכוֹ
ה וַיְבִיאֵהוּ מִצְרָיְמָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים
בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם וַיַּעַשׂ הָרַע
ו בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ עָלָיו עָלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
ז וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם לְהֹלִיכוֹ בָּבֶלָה׃ וּמִכְּלֵי בֵּית יְהוָה
ח הֵבִיא נְבוּכַדְנֶאצַּר לְבָבֶל וַיִּתְּנֵם בְּהֵיכָלוֹ בְּבָבֶל׃ וְיֶתֶר
דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים וְתֹעֲבֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהַנִּמְצָא עָלָיו הִנָּם
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין
ט בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ
וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַעֲשֶׂרֶת יָמִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם וַיַּעַשׂ הָרַע

לה, כה׳ ב׳ פסקים

איז מיט מיר, כּדי ער זאָל דיך ניט אומבּרענגען. 22 אָבער יאשיָהו האָט ניט אָפּגעקערט זיין פּנים פון אים, נאָר מלחמה האַלטן מיט אים האָט ער געזוכט [א]; און ער האָט ניט צוגעהערט צו די ווערטער פון נכון, פון גאָטס מויל אַרויס, און ער איז געקומען מלחמה האַלטן אין דעם טאָל פון מגדו. 23 האָבן די בויגנשיסערס געשאָסן אויף דעם מלך יאשיָהו, און דער מלך האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט: נעמט מיך אַוועק, וואָרום איך בין שטאַרק פאַרוווּנדעט געוואָרן. 24 האָבן אים די קנעכט אַראָפּגענומען פון זיין רייטוואָגן, און האָבן אים אַרויפגעזעצט אויף דעם צווייטן רייטוואָגן וואָס ער האָט געהאַט, און אים אַוועקגעפירט קיין ירושָלַיִם. און ער איז געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געוואָרן אין די קברים פון זיינע עלטערן. און גאַנץ יהודה און ירושָלַיִם האָבן געטרויערט אויף יאשיָהון. 25 און ירמיָהו האָט געקלאָגט אויף יאשיָהון, און אַלע זינגערס און זינגערינס האָבן גערעדט אין זייערע קלאָגלידער פון יאשיָהון, ביז אויף היינט. און מע האָט זיי געמאַכט פאַר אַ מנהג אין ישׂראל, און זיי זיינען פאַרשריבן אין די קלאָגלידער.

26 און די איבעריקע זאַכן וועגן יאשיָהון, און זיינע חסדים, לויט ווי עס שטייט געשריבן אין דער תּורה פון גאָט, 27 און זיינע אויפטוען, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זיינען באַשריבן אין בוך פון די מלכים פון ישׂראל און יהודה.

לו

1 און דאָס פאָלק פון לאַנד האָט גענומען יהוֹאָחָז דעם זון פון יאשיָהון, און זיי האָבן אים געמאַכט פאַר אַ מלך אויף זיין פאָטערס אָרט, אין ירושָלַיִם.

2 דריי און צוואַנציק יאָר איז יוֹאָחָז אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און דריי חדשים האָט ער גע־קיניגט אין ירושָלַיִם. 3 און דער מלך פון מִצרַיִם האָט אים אַראָפּגעזעצט אין ירושָלַיִם, און האָט באַשטראָפט דאָס לאַנד מיט הונדערט צענטנער זילבער און אַ צענטנער גאָלד.

4 און דער מלך פון מִצרַיִם האָט געמאַכט זיין ברודער אֶליָקים פאַר אַ מלך איבער יהודה און ירושָלַיִם, און ער האָט אומגעביטן זיין נאָמען אויף יהוֹיָקים. און זיין ברודער יוֹאָחָזן האָט נכוֹ גענומען און אים געבראַכט קיין מִצרַיִם.

5 פינף און צוואַנציק יאָר איז יהוֹיָקים אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און עלף יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָלַיִם.

און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון יהוה זיין גאָט.

6 איז אַרויפגעגאַנגען אויף אים נבוּכַדנֶצַר דער מלך פון בָבל, און האָט אים געשמידט אין קופּערנע קייטן, כּדי אים אַוועקצופירן קיין בָבל. 7 אויך פון די כּלים פון גאָטס הויז האָט נבוּכַדנֶצַר געבראַכט קיין בָבל, און זיי אַריינגעשטעלט אין זיין טעמפּל אין בָבל.

8 און די איבעריקע זאַכן וועגן יהוֹיָקימען, און זיינע אומווערדיקייטן וואָס ער האָט געטאָן, און וואָס מיט אים האָט געטראָפן, דאָס איז באַשריבן אין בוך פון די מלכים פון ישׂראל און יהודה.

און זיין זון יהוֹיָכין איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

9 אַכט יאָר איז יהוֹיָכין אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און דריי חדשים מיט צען טעג האָט ער געקיניגט אין ירושָלַיִם.

[א] זע אָנמערקונגען.

און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן
פון גאָט.
10 און צום אומקער פון יאָר, האָט דער מלך
נבוכדנצר געשיקט, און האָט אים געבראַכט קיין בּבל, מיט
די גלוסטיקע כּלים פון גאָטס הויז. און ער האָט געמאַכט
זיין ברודער צדקיָהון פאַר אַ מלך איבער יהודה און
ירושלַיִם.

11 איין און צוואַנציק יאָר איז צדקיָהו אַלט געווען,
אַז ער איז געוואָרן מלך, און עלף יאָר האָט ער געקיניגט
אין ירושלַיִם.
12 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן
פון גאָט; ער איז ניט אונטערטעניק געוואָרן פאַר ירמיָהו
דעם נביא [וואָס האָט גערעדט] פון גאָטס מויל. 13 און
ער האָט אויך ווידערשפּעניקט אָן דעם מלך נבוכדנצר
וואָס האָט אים באַשוואָרן בּיי גאָט; און ער האָט שטייף
געמאַכט זיין נאַקן, און האַרט געמאַכט זיין האַרץ, זיך ניט
אומצוקערן צו יהוה דעם גאָט פון ישראל. 14 אויך אַלע
האַרן פון די כּהנים און פון פאָלק האָבן געפעלשט אַ גרויס
פעלשונג, אַזוי ווי אַלע אומווערדיקייטן פון די פעלקער,
און זיי האָבן פאַראומרייניקט דאָס הויז פון גאָט וואָס ער
האָט געהייליקט אין ירושלַיִם. 15 און יהוה דער גאָט פון
זייערע עלטערן האָט געשיקט צו זיי דורך זיינע שלוחים,
נאָכאַנאַנד געשיקט, וואָרום ער האָט זיך דערבאַרימט
אויף זיין פאָלק און אויף זיין וווינונג. 16 אָבער זיי פלעגן
שפּעטן פון די שלוחים פון גאָט, און פאַראַכטן זיינע ווער־
טער, און זיך לוסטיק מאַכן איבער זיינע נביאים, ביז דער גרימצאָרן פון גאָט איז אויפגעגאַנגען אַקעגן זיין פאָלק, אַז
קיין תּרופה איז מער ניט געווען. 17 און ער האָט אַרויפגעבראַכט אויף זיי דעם מלך פון די כּשׂדים, וואָס האָט גע־
הרגעט זייערע יונגע לייט מיטן שווערד אין זייער בּית־מקדש, און האָט זיך ניט דערבאַרימט אויף אַ בּחור אָדער
אַ מיידל, אַ זקן אָדער אַ גרייז; אַלעמען האָט ער געגעבן אין זיין האַנט. 18 און אַלע כּלים פון גאָטס הויז, די
גרויסע אַזוי ווי די קליינע, און די אוצרות פון גאָטס הויז, און די אוצרות פון מלך און זיינע האַרן, אַלץ האָט ער
געבראַכט קיין בּבל. 19 און זיי האָבן פאַרבּרענט דאָס הויז פון גאָט, און איינגעוואָרפן די מויער פון ירושלַיִם, און
אַלע אירע פּאַלאַצן האָבן זיי פאַרבּרענט אין פייער, און אַלע אירע גלוסטיקע כּלים האָבן זיי צעשטערט. 20 און
די וואָס זיינען געבליבן פון שווערד האָט ער פאַרטריבן קיין בּבל, און זיי זיינען געוואָרן צו אים און צו זיינע זין
פאַר קנעכט ביז דער מלוכה פון מלכות פּרס; 21 כּדי צו דערפילן דאָס וואָרט פון גאָט דורך ירמיָהוס מויל: ביז
די ערד וועט אָפּצאָלן אירע [ניט געהאַלטענע] שבתים; אַלע טעג פון איר וויסט זיין האָט זי געהאַלטן שבת, ביז
צו דערפילן זיבעציק יאָר.
22 און אין ערשטן יאָר פון כּורש דעם מלך פון פּרס, אַז עס איז אויסגעפירט געוואָרן דאָס וואָרט
פון גאָט דורך ירמיָהוס מויל, האָט גאָט דערוועקט דעם גייסט פון כּורש דעם מלך פון פּרס, און ער
האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין זיין גאַנצן קיניגרייך, און אויך דורך אַ געשריפטס, אַזוי צו זאָגן:

י בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שָׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר
וַיְבִאֵהוּ בָבֶלָה עִם־כְּלֵי חֶמְדַּת בֵּית־יְהוָה וַיַּמְלֵךְ אֶת־
יא צִדְקִיָּהוּ אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ בֶּן־עֶשְׂרִים
וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
יב בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו לֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי
יג יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִפִּי יְהוָה׃ וְגַם בַּמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר מָרָד
אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוֹ בֵּאלֹהִים וַיֶּקֶשׁ אֶת־עָרְפּוֹ וַיְאַמֵּץ אֶת־לְבָבוֹ
יד מִשּׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ גַּם כָּל־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהָעָם
הִרְבּוּ לִמְעוֹל־מַעַל כְּכֹל תֹּעֲבוֹת הַגּוֹיִם וַיְטַמְּאוּ אֶת־בֵּית
טו יְהוָה אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיהֶם עֲלֵיהֶם בְּיַד־מַלְאָכָיו הַשְׁכֵּם וְשָׁלוֹחַ כִּי־חָמַל עַל־
טז עַמּוֹ וְעַל־מְעוֹנוֹ׃ וַיִּהְיוּ מַלְעִבִים בְּמַלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים וּבוֹזִים
דְּבָרָיו וּמִתַּעְתְּעִים בִּנְבִאָיו עַד עֲלוֹת חֲמַת־יְהוָה בְּעַמּוֹ
יז עַד־לְאֵין מַרְפֵּא׃ וַיַּעַל עֲלֵיהֶם אֶת־מֶלֶךְ כַּשְׂדִּיִּים וַיַּהֲרֹג
בַּחוּרֵיהֶם בַּחֶרֶב בְּבֵית מִקְדָּשָׁם וְלֹא חָמַל עַל־בָּחוּר
יח וּבְתוּלָה זָקֵן וְיָשֵׁשׁ הַכֹּל נָתַן בְּיָדוֹ׃ וְכֹל כְּלֵי בֵּית
הָאֱלֹהִים הַגְּדֹלִים וְהַקְּטַנִּים וְאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֹצְרוֹת
יט הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו הַכֹּל הֵבִיא בָבֶל׃ וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים
וַיְנַתְּצוּ אֵת חוֹמַת יְרוּשָׁלִָם וְכָל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרְפוּ בָאֵשׁ
כ וְכָל־כְּלֵי מַחֲמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית׃ וַיֶּגֶל הַשְּׁאֵרִית מִן־הַחֶרֶב
אֶל־בָּבֶל וַיִּהְיוּ־לוֹ וּלְבָנָיו לַעֲבָדִים עַד־מְלֹךְ מַלְכוּת פָּרָס׃
כא לְמַלֹּאות דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ עַד־רָצְתָה הָאָרֶץ אֶת־
שַׁבְּתוֹתֶיהָ כָּל־יְמֵי הָשַּׁמָּה שָׁבָתָה לְמַלֹּאות שִׁבְעִים שָׁנָה׃
כב וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה
בְּפִי יִרְמְיָהוּ הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס
כג וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר

יג׳ קמץ בס״ק   יד׳ יתיר י׳   יז׳ יתיר י׳   כא׳ יתיר ו׳

כּוֹרֶשׁ ׀ מֶלֶךְ פָּרַס כׇּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי־בָכֶם מִכׇּל־עַמּוֹ יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיָעַל:

23 אַזוי האָט געזאָגט כּוֹרֶש דער מלך פון פָּרַס: אַלע קיניגרייכן פון דער ערד האָט מיר געגעבן יהוה דער גאָט פון די הימלען; און ער האָט מיר באַפוילן אים צו בויען אַ הויז אין ירושָלַיִם װאָס אין יהודה; װער עס איז דאָ צװישן אײַך פון זײַן גאַנצן פאָלק, זאָל יהוה זײַן גאָט זײַן מיט אים, און זאָל ער אַרויפגיין.

חזק ונתחזק

סכום הפסוקים של כל דברי הימים אלף ושבע מאות וששים וחמשה. וסימנו תולדתם לבית אבתם ׳ וחציו ועל אצרות המלך עזמות בן עדיאל ׳ וסדריו חמשה ועשרים ׳ עד אשר עד כה ברכני ה׳ סימן

לוח ראשי התֵּבות

א

א"א	אי אפשר
אא"כ	אלא אם כן
א"ב	איסורי ביאה
או"א	אכלה ואכלה
אח"כ	אחר כן
א"י	ארץ ישראל
א"כ	אם כן
אכ"מל	אין כאן מקום להאריך
אמ"ת	איוב, משלי, תהלים
אס"פ	אתנח סוף פסוק
אע"פ	אף על פי
אפי'	אפילו
א"ת	אור תורה

ב

ב"א	בן אשר
ב"ב	באמבערג
בד"ה	בדבור המתחיל
ב"ה	ברוך השם; ברוך הוא
בהמ"ק	בית המקדש
ב"וד	באער ורעליטש
ב"ז	בן זאב
בכ"ז	בכל זאת
בכ"מ	בכל מקום
בל"ז	בלא זאת
ב"מ	בר מן; בבא מציעא
במד'	במדבר
במח"כ	במחילת כבודו
בע"הט	בעל הטעמים
בפ"ע	בפני עצמו

ג

ג"כ	גם כן
גמ'	גמרא

ד

ד"ה	דברי הימים; דבור המתחיל
דה"א	דברי הימים א'
דה"ב	דברי הימים ב'
ד"י	דפוסים ישנים
דכו'	דכוותיה

ה

ה'	השם; הלכה
הגר"א	הגאון ר' אליהו
ה"הג	הרב הגאון
הח'	החכם
הי"ל	היה לו
היר"ל	היה ראוי להיות
הנ"ל	הנזכר למעלה
הפ'	הפטרה; הפטרת
הפט'	הַפְטָרָה; הַפְטָרַת
הר"הג	הרב הגאון

ו

וגו'	וגומר
וכו'	וכולו

ז

ז"א	זאת אומרת
ז"ג	זקף גדול
ז"ל	זכרונו לברכה; זה לשונו
זל"ז	זה לזה
זצ"ל	זכר צדיק לברכה
ז"ק	זקף קטן

ח

ח'	חסר; חוברת
חד"ח	חסר דחסר
חז"ל	חכמינו ז"ל
חט"ס	חטף סגל
חט"פ	חטף פתח
חט"ק	חטף קמץ
חלה"נ	חלקת הנקוד
חל"הפ	חלקת הפעלים
ח"ס	חטף סגל
ח"פ	חטף פתח
ח"ק	חטף קמץ

ט

ט"ס	טעות סופר

י

יהב"י	ר' יקותיאל הכהן ב"ר יהודה (בעל ס' עין הקורא)
יה"ר	יהי רצון
יצ"ו	ישמרהו צורו וגואלו
ית'	יתברך

כ

כ'	כתב; כתוב; כתובה
כ"ה	כן הוא
כ"הק	כתבי הקדש
כ"ז	כל זאת
כ"ח	כרם חמד
כ"י	כתב־יד; כתבי־יד
כיו"ב	כיוצא בזה
כי"י	כתבי־יד ישנים
כ"כ	כתוב כן; כתובים כן
כ"מ	כל מקום; כסף משנה
כ"נ	כן נראה
כנ"ל	כנזכר למעלה
כצ"ל	כן צריך להיות

ל

ל'	לשון
ל"נ	לִי נִרְאֶה
לפי"ז	לְפִי זֶה

מ

מ'	מלא
מ"א	מלכים א'
מ"ב	מלכים ב'
מ"ג	מסרה גדולה
מד"מ	מלא דמלא
מהר"ם	מורינו הרב ר' מאיר (מלובלין)
מח'	מחברת
מכ"ז	מכל זה
מכ"ש	מכל שכן
מל"א	מלכים א'
מל"ב	מלכים ב'
מלדמ"ל	מלא דמלא
מס'	מסרה
מס"ג	מסרה גדולה
מסה"ג	מסרה הגדולה
מסה"ק	מסרת הקריאה
מס"ק	מסרה קטנה
מס"ר	מסרה רבתא
מע"לע	מעת לעת
מ"ק	מסרה קטנה
מק"ג	מקראות גדולות
מ"ש	מנחת שי
משא"כ	מה שאין כן
משה"ט	משפטי הטעמים
מ"ת	מתן תורה

נ

נ"א	נוסח אחר; נוסחאות אחרים
נ"וכ	נביאים וכתובים
נ"ל	נראה לי
נל"א	נחי לא'

נ"מ	נפקא מינה
נמס'	נמסר
נסו"א	נסוג אחור
נע"ו	נחי ע' ו'

ס

ס'	ספר; ספרים
ס"א	ספרים אחרים
סי'	סימן
ס"י	ספר ישן; ספרים ישנים
ס"מ	ספרים מדויקים
ס"ס	ספרי ספרד
ס"פ	סוף פסוק
ס"ת	ספר־תורה

ע

ע'	עמוד; עין
ע"ג	על גבי
ע"ד	על דבר; על דרך
ע"ה	עליו השלום
עו"י	עולה ויורד
ע"ז	על זה
עי'	עין
ע"י	על ידי
ע"כ	על כן
עכ"ל	עד כאן לשונו
עכ"פ	על כל פנים
ע"מ	על משקל
ע"פ	על פי
עפ"י	על פי
ע"ש	עיין שם

פ

פ'	פרשה; פסוק; פרק
פ"ד	פרענסדאָרף
פי'	פירוש; פירש

צ

צ"ל	צריך להיות
צ"ע	צריך עיון

ק

קה"נ	קובץ הנוסחאות
קי"ל	קיימא לן
ק"ש	קריאת שמע

ר

ר'	ראה
ר"א	ר' אברהם
ראב"ד	ר' אברהם בן דוד
ראב"ע	ר' אברהם בן עזרא
רד"ק	ר' דוד קמחי
רוו"ה	ר' וואָלף היידענהיים
רז"ה	ר' זלמן הענא
רז"ל	רבותינו ז"ל
ר"ח	ראש חדש; ר' חיים הירזשענזאָן
ר"י	ר' יונה אבן גנאח
ר"ל	רצה לומר
רלב"ג	ר' לוי בן גרשם
ר"מ	רביע מוגרש; ר' משה
רמ"א	ר' משה אריה
רמב"ם	ר' משה בן מימון
רמבמ"ן	ר' משה בן מנחם
רמב"ן	ר' משה בן נחמן
רמ"ה	ר' משה הנקדן
ר"פ	ריש פסוק
רש"בי	ר' שמעון בן יוחאי
רשד"ל	ר' שמואל דוד לוצאטו
רש"י	ר' שלמה יצחקי
רשל"ג	ר' שמואל לייב גרדון

ש

ש'	שער
ש"א	שמואל א'
שאל"כ	שאם לא כן
ש"ב	שמואל ב'
שד"ל	שמואל דוד לוצאטו
שה"ש	שיר השירים
ש"ז	שערי זמרה
ש"מ	שמע מינה
שמ"א	שמואל א'
שמ"ב	שמואל ב'
שק"הח	שקיעת החמה
ש"ש	שום שכל

ת

ת'	תחת
תו"א	תורת אמת
תו"הק	תורתנו הקדושה
ת"י	תחת ידי
ת"ל	תהלה לאל
תל"ג	תלישא גדולה
תל"ע	תלמוד לשון עבר
תל"ק	תלישא קטנה
תנ"ך	תורה, נביאים, כתובים

ישעיה

א ה) עַל – כן במק"ג ובקיטל וכן בכמה כ"י. יח) לְכוּ־נָא – בתביר בס"מ. כג) סררים – חסר ו' ע"פ המס'. כה) סיגיך – מלא י' והג' רפה. כן ברוב הספרים כ"י שבקובץ הנוסחאות וכן בקיטל. כו) שפטיך – הש' דגושה מדין אתי מרחיק על מתג. ל) וְכננה – במתג חקף בס"מ.

ב ג) ויורנו – מלא בהרבה כ"י וד"י, ומן המס' אין הכרע כלל. יב) וְעַל כָּל־נִשָּׂא – כן מוטעם בכל הס', וכדרך כל „ועל" שאחריו.

ג יג) לריב – מלא ע"פ מס"ג דעמוס ז'. טז) וטפוף – מלא במק"ג, בב"ב ובקיטל ובכמה כ"י, ואין הכרע מן המס' שבידנו. כג) הגלינים – „ס"א והגלינים". כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד (ר' מ"ש). כד) כִּי־תַחַת – כן מוטעם בכל הספרים ואף בב"ב ובקיטל. וכן מצאו הראב"ע והרד"ק בספרים שבימיהם (ור' מ"ש). ובכ"ז העירותי „ס"א כִּי תַּחַת", לפי שנמצא כן במקצת כ"י, והוא בהסכם עם פי' רבא (שבת ס"ב ע"ב): חלופי שופרא כיבא (ולא כמו שהובא במ"ש „בועא"), ונ"ל שהבין „כי" מקֻצר מן „כְּאִי" (=כאב לב, צער) מענין הכאות (יחזקאל יג, כ"ב), ונכאה (תהלים קט, ט"ז), והרד"ק גרס „כְּוָאָה" מענין מכות אש, ויהיה „כי"=כְּוִי (כויה). וכן פירשוה חכמי העמים, וכן תרגמה יהואש ע"ה: א בראנד אנשטאט שיינקייט, וכונתו, שהכודנה לשפחה עושה צרבת אש בפניה לאות הכרה אם תברח. ובכ"ז נ"ל שהטעמת רוב הספרים נכונה, כמו שאבאר: מלת „תחת" בזה אפשר שתהיה פעל עתיד לנקבה משרש „חתה" ע"ד תעש, תעל, ותַחַז (מיכה ד, י"א), ושב על האשה המובנת בענין. ומלת „כי" לנתינת טעם: לפי שבעת הרעה ההיא תתעב האשה כל יפוי וקשוט, שלא יתעללו בה אנשי חיל האויבים ויענוה. לשמוש בשרש „חתה" להוראת גריפה של בטול השוה: יחתך (תהלים נב, ז').

ד ה) מקראה – חסר י' בכל ס"מ, ואין הכרע מן המס'. עַל־כָּל־כָּבוֹד – „בס"א על כבוד" (ר' מ"ש).

ה כה) חוצות – מלא דמלא בס"מ, וכן יוצא ממס' דפ' בלק שבכל הספרים מלבד ס' ירמיה נמצאו רק ב' כתובים כן „חצות", והם קרית חצות, וחברו במ"א כ'.

ו יג) בם – העירותי „סבירין בה" (ר' מ"ש).

ז ג) וּשְׁאָר יָשׁוּב בְּנֶךָ – החזרתי את ההטעמה לישנה בטפחא ומונח, לפי שהיא כן בכל הס' כלם ממש באין יוצא מן הכלל, וא"א שישתבשו כלם. ולטרים ובו"ד הלכו אחר תקון רשד"ל, וכ"ז לפי שהובן שם הבן „שאר ישוב", אבל אפשר לסבור במובן „שאר ישוב": יתומו של ישוב בנו שמת בנעוריו ע"ד: שם ושאר (י"ד כ"ב). יד) וכן להלן ח, ח) עמנואל – מלה אחת (מ"ש). טז) מאוס – זה מלא במס' או"א סי' ט"ו (ור' במ"ש). כג) שם – הש' דגושה מדין דחיק. כד) יבוא – מלא, שכן נמסר על אותו דסי' נ"ב א' „לית חסר בספרא".

ח ב) בֶּן – זה אחד מן ו' סגל בלא מקף ע"פ המס'. ח) מְלֹא רֹחַב־ – כן בסק"ג, בב"ב ובקיטל, ונכון. ט) וְהַאֲזִינוּ – במתג וזקף בס"מ (ר' מחברת המסה"ג ערך עשה 2. בשם הרוו"ה). יז) וְקִוֵּיתִי־לוֹ – זה אחד מן ה' מאיילין ע"פ מס' דפ' אמר (ויקרא כא, ד').

ט יד) שקר – הש' דגושה בסבת דחיק. טז) וּמְרֵע – הר' בפתח ע"פ מס' או"א סי' כ"ד. וכן בקיטל ובו"ד.

י א) וּמְכַתְּבִים עָמָל – במרכא וטפחא בכל הספרים כלם, באין יוצא מן הכלל, ונראה מתוך פי' רש"י שכן היה גם לפניו, חוהי שהכריחתו לראות בשם „מכתבים" תמונה ערבית: מכתבים עמל=מְכַתְּבֵי עָמָל. ואפי' רשד"ל בתקוניו לא העיז לנגוע בה, ורק בו"ד הדפיסו: וּמְכַתְּבִים עָמָל ע"פ כ"י אחר. ונ"ל בכונת הטעמים שלפנינו: המכתבים את העמל שכבר כתבוהו להם מראש, ר"ל: שחברו להם ספר חקים מפורט שכלו סובב על הקוטב של תקנת העשירים על חשבון העניים, וכשבא לפניהם דין עני עם עשיר, הם כותבים פסק דינם ע"פ החקים ההם. כִּתֵּב=כָּתַב בפִּרוּט, והוא פעל יוצא לשני, ולא כרד"ק ובעל המצודות. יג) נבנותי – מלא ו' שניה, כן בכל הספרים. גבולת – כצ"ל ע"פ המס' דתהלים ע"ד כפי שנתקנה ע"י הרוו"ה ז"ל, וכן במק"ג, בב"ב ובקיטל, ובו נמסר ע"ז „ל' כ"כ". וְאוֹרִיד כַּאַבִּיר – כן מוטעם בכל הספרים כלם, ורק בבו"ד: וְאוֹרִיד כְּאַבִּיר בלי שום ראיה כלל מאיזה כ"י, וגם לבלי צרך, לפי שהכתוב מתפרש יפה לפי הטעמים שלפנינו, או שמלת „כאביר" תאר נושאי: בתור כביר, כבתרגום האנגלי החדש שיצא בפילודלפיה: as one mighty. או שהיא מלת המצב כבתרגום יהואש ע"ה: און מאכטיק טו איך נידערן די באוווינער. טו) את – בס"א ואת (ר' מ"ש). כב) שוטף – מלא ע"פ המס' דיחזקאל יג, י"ג. כג) כָּל־הָאָרֶץ – „בס"א בקרב הארץ" (ר' מ"ש). כח) עַיָּת – ב' פתחין ברוב ס"מ. לג) גדועים – מלא ו' ברוב גדול של כ"י. וכן בב"ב ובקיטל.

יא יב) ונשא – במרכא כדין בקרבת הטעמים. טו) יָם־ – בקמץ ובמתג בס"מ.

יב א) כִּי אָנַפְתָּ – כן מוטעם בכל הספרים כלם. ובו"ד הדפיסו כִּי אָנַפְתָּ ע"פ הרד"ק במכלול (ואינו ת"י הפעם). אבל זה דרך מלת „כי" בקשור מלים כזה להתחבר אל הפעל. השוה: כִּי־חָטָאתִי לָךְ (תהלים מא, ה') אלא שבטעמי כ"א ספרים אין אס"ף בלי טפחא, וממעטים במקפין (ר' תו"א 60). ג) הישועה – הי' רפה כדין.

יג כ) תשכן – חסר ע"פ המס', שכן לא נמנה בין נ' מלאים, ולא בין י' מלאים בלישנא.

יד טו) תוּרָד – קמץ בטרחא. כן בכמה כ"י, וכן ראוי להיות לפי שאין אתנח בפסוק זה. השוה: למטה אֶפְרָיִם וכו' (במד' יג, ח'). כא) אבותם – מלא, לפי שאינו מן החמשה חסרים בנו"כ שנמנו במס"ג דנחמיה ז'. לא) הילילי – מלא ברוב הספרים, וכן בב"ב ובקיטל ובבו"ד.

טו ב) ודיבן – חסר ע"פ המס', המונה ג' מלאים, ואין זה מהם. ח) אלים – כן ברוב הספרים. ויש אמנם כמה כ"י המנסחים „אילים" מלא דמלא, והרוו"ה אמר להוכיח כן מן המס' (ר' מח' המסה"ג בערכו). ולי נראה שאין ממנה הוכחה, לפי שרק על „אילם" שבתורה נמסר „וכל שום אתרא דכותהון", אבל לא נמסר כן על „אילים" שבנביאים וכתובים. ט) מְלָאוּ – נסו"א בס"מ.

טז א) מְשֹׁל־ – חסר ו' ע"פ המס' דמיכה ה', שכן לא נמנה בין י"ד מלאים. ב) כְּעוֹף – הכ' בשוא ולא בקמץ, שהרי נמסר על „כָּעוֹף" דהושע ט, י"א: „לית". ג) הביאו – העירותי „הביאי קרי, ובנ"א כן כתיב וקרי" ועל „עשי" העירותי „עשו קרי ובנ"א עשו כתיב עשי קרי". הנוסח שבפנים הוא של הרד"ק ומ"ש, והנוסח האחר שהזכרתי הוא של המס' או"א סי' קל"ו. ובאמת הנוסח שבפנים אין לו שחר. לפי הכתיב מדבר אל הרבים ונומר אל היחידה (העדה, רד"ק) ולפי הקרי התחיל מדבר אל היחידה וחזר אל הרבים וגומר שוב אל היחידה, ונמצא שהכתיב יותר פשוט מן הקרי, וזה תמה. ואולם לנוסח המס' הנ"ל הכל עולה כהוגן. לפי הכתיב „עשו" מקור, ולפי הקרי הכל צוויים לנקבה. נדד – חסר ע"פ המס' דמשלי כז, ח', המונה שם ב' מלאים ואין זה מהם, וכן חסר בקיטל.

יז ו) עוללת – בזה ובחברו (כד, י"ג) נפלה מחלוקת בספרים במלוי וחסרון הווין, כמו שהעיר בעל מ"ש, ורשימות המס"ק משובשות ג"כ, שהרי נמסר על של כד, י"ג „ל' כ"כ" ובפנים הוא כתוב חסר דחסר, וכן נכתב אותו של מיכה ז, א', ובצדו נמסר „ל' חסר". וע"כ בחרתי בנוסחת קיטל (ההוצאה החדשה (משנת 1929) עם המס"ק בצדו) שהשנים דישעיה כתובים „עוללת" ובשניהם נמסר בצדו „ב' כ"כ", ונראה שכן צ"ל גם במס"ק דמק"ג בספרא כ"ד, י"ג: „ב'

כ"כ' במקום ,ל' כ"כ'. ט) מָעֻזוֹ – גם בזה בחרתי בנוסחת קיטל וכמה כ"י המחסרים את הו', ורק בתהלים נב, ט' נמצא ,מעוזו' מלא בכל הספרים, וכנראה לשם שיכת המס' הרשומה כאן ,ל' מלא וחד חסר וכתיב ה'. וגם המ"ש העיר שם על מלוי הו' ולא כאן.

יט ו) קמלו – הל' רפה (מ"ש). ז) נִדָּף – בפתח בס"מ. יב) אִיֹּם אֵפוֹא – לפי ההטעמה מלת ,אפוא' מחוברת עם הנושא, מה שהוא קשה לפי הגיוננו, וע"כ תקן רשד"ל: אַיָּם אֵפוֹא, והודה שלא מצא כן בשום מקום, ונמשך אחריו לטריס, אבל נראה שמלה זו מתחברת לעולם עם המלה שיש בה המרצה יתרה, כמו: וּלְכָה אֵפוֹא (בראשית כז, ל"ז) (וגם שם נתקשה רשד"ל ורצה לתקן: וּלְכָה אֵפוֹא), וכאן ההמרצה היא במלת ,חכמיך', כי על כן נתפרשה אחר שכבר היתה בכלל ס"הכנוי. ובבראשית שם שערתי באפן אחר. כב) וּבָא־אַשּׁוּר – כן במק"ג, בב"ב ובקיטל.

כ ב) בְּיַד – כן במק"ג ובקיטל ובכמה כ"י שבקובץ הנוסחאות.

כא א) לחלף – חסר בקיטל ובב"ב וברוב גדול של כ"י וכן נראה משתיקת המס' שאלו היה מלא היה נמסר עליו ,ל' מלא בלישנא'. י) מדשתי – הש' רפה, לפי שהתנועה שלפניה אינה קבוץ אלא שורק חסר. טז) כִּי־כֹה אָמַר – שונים הטעמים משלמעלה בפסוק ו' כדי לחבר את הנשוא עם נושאו.

כב ט) נְתִקְבְּצוּ – במתג חקף בס"מ. טז) וּמִי – כן בב"ב ובקיטל.

כג ד) כִּי־אָמַר – כן מוטעם בכל המדויקים.

כד יב) נִשְׁאַר – בפתח. והעד ע"ז, כי בבראשית מב, ל"ח נמסר ,לְ'. יג) כִּי – במונח. כן במק"ג, בב"ב ובקיטל.

כה יב) חומתיך – מבוכה רבה יש במלוי וחסרון המלה, ע"כ הנחתיה כמו שהיא בלטריס, ובמק"ג ובקיטל.

כו ט) כִּי – בבו"ד הטעימו: כִּ֗י ברביע ע"פ כמה כ"י וס"י', אבל הגרשים נראה יותר נכון, לפי שכן מצאנו להלן נה, י': כִּ֗י כַּאֲשֶׁר וכו' בפזר שהוא פחות הרבה מן הרביע שאחר הטרס שאחריו, ולא הוטעם ברביע, והיה גדול ממנו כדין בטעמים המתרדפים.

כז ז) הֲרְגֵיו – בכמה כ"י נמצא ,הרוגיו' מלא, וכן בבו"ד, אבל במק"ג, בב"ב ובקיטל חסר, וא"א להכריע. יא) אותה – נמסר עליו ,ג' מלאים בספרא', וכן יש ג' חסרים בספרא, אלא שהחסרים כדין, והמלאים שלא כדין, וכן דרך המסרה.

כח ב) כַּבִּירִים – במרכא (תו"א 10). ו) ולרוח וכו' – ההטעמה האחרת שהעירותי עליה הובאה בק"הנ מתוך כ"י אחד. ז) פָּקוּ – מלרע בכל הספרים שלא כדין, והעירותי עליה. יז) וְסֵתֶר מַיִם – כן מוטעם בכל הספרים כלם. ובלטריס ובבו"ד הוכנס תקונו של רשד"ל: וְסֵתֶר מַיִם. ובאמת אין התקון עולה כהוגן, לפי שהעיקר חסר, והיה ראוי להיות ,וסתר שקר', וגם המליצה חלושה מאד, והיה ראוי להוסיף תאר של השגבה, למשל: מים עזים, או: כבירים, לכן נ"ל שאין לשנות את הטעמים, ו,סתר מים' הוא: חשרת, שפעת, או חשכת מים, ע"ד ישית חשך סתרו וכו', אלא שהנביא בחר במלת ,סתר' להפילה על לשונם שאמרו ,בשקר נסתרנו' (ור' גם תלי"ע סי' של"ז). יח) וְהָיִיתֶם – ברוב ס"מ נסו"א. כא) כְּעֵמֶק בְּגִבְעוֹן יִרְגָּז – כן מוטעם בכל הספרים, חוץ מלטריס ובו"ד שהטעימו: כְּעֵמֶק בְּגִבְעוֹן, בהתאם לכל המבארים והמתרגמים. ובכ"ז אינו אלא תקון. כי כאמור, לא נמצא כן בספרים. ונ"ל שבעה"ט כיון למנוע מליחס פעל ,רגז' אל השם ב"ה, וע"כ הטעים באפן שייחס אל העמק באיזה אפן שיסברהו הקורא. ובוא וראה שהרמב"ם ז"ל לא הזכירו בין פעלי ההגשמה במו"נ ח"א. ונראה שגם הוא כן הבינו, שהוא חוזר אל ,עמק'.

כט יא) קְרָא־נָא – הנחתיו כן כמו שהוא בלטריס ובבו"ד, וכפי עדותם כן הוא בכמה ס"י, ולא כספרים המנסחים: קְרָא נָא־זֶה. לפי שדנו בו דין נסו"א (ר' הערתי למ"א ג, כ"ד), שהרי או היתה הה' ראויה להתש מדין דחיק (מן המין הנקרא במס': זעיר), כי אין הבדל בסיום של הברה פתוחה בין ה' לא' (ר' תו"א צד 30), והיו המלים ,נאזה' באות לידי התלכדות גמורה עד ההגיון. טו) בְּמַחְשָׁךְ – בקמץ ברוב ס"מ. טז) הַפְכְּכֶם – בפתח (מ"ש), וכן בב"ב ובקיטל ובבו"ד. אבל מוטעם קדמאזקף בכל הספרים, ולא ז"ג כמו שהטעימוהו בו"ד. כג) בראותו – מלא ע"פ המס' דשמואל ב' כד, י"ז, וכן במק"ג.

ל ו) אוצרתם – כן בב"ב ובבו"ד ע"פ רוב כ"י וס"י. יד) ולחשף – חסר ע"פ המס'. טז) וְתֹאמְרוּ – וכן לב, טו) יְעָרָה – כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד (ר' משה"ט דף כ"ה). יח) וְלָכֵן – יש מנסחים ברביע, אבל חברו בפסוק המוטעם משרת מלמד על זה שהוא ראוי לגרשים. יט) זַעֲקֶךָ –, וכן להלן נז, יג) בְּזַעֲקֵךְ – הע' בחט"פ, והמנקדים בשוא פשוט בטלים במעוטם. והשואת בו"ד עם זַעֲמָךְ (תהלים לח, ד'), טַעֲמֵךְ (ש"א כה, ל"ג) אינה כלום, לפי שאלה (זעקך, בזעקך) מקורים ע"ד בשכבה, והפתח להרחבה, ולא נמצא כלל שם זַעַק אלא בפיוטים. כא) לְכוּ – במונח ברוב ס"מ, ולא במקף, וכן כב) תֹּאמַר – במרכא. לב) בָּהּ – הה' בלי מפיק, לפי שהנקוד הולך אחר הקרי. לג) הוּכָן – קמץ בטרחא (מ"ש).

לא א) עַל־סוּסִים – כצ"ל ע"פ מס' או"א סי' רצ"ו, וכן בב"ב ובקיטל ובבו"ד (ר' מ"ש). ה) פסח – חסר בב"ב. וכן חסר ברוב הספרים כ"י וד"י, וכן בקיטל.

לב ז) בְּאִמְרֵי־שֶׁקֶר – במקף ברוב ס"מ.

לג ג) מרוממתך – מלא ו' קדמא ברוב כ"י, וכן בקיטל ובבו"ד.

לד ו) לַה' מָלְאָה – גרשים ומרכא. כן ברוב כ"י, וכן בב"ב ובקיטל. והגרשים נכון לפי הנתוח. מֵחֵלֶב . . . מֵחֵלֶב – בצירי בס"מ. יא) קָאַת – ברוב ס"מ באו זה וחברו דצפניה ב, י"ד בקמץ ופתח, וכשבראשו ההידיעה כלו קמץ בכל הספרים, ע"ד השמות הַר, עַם; הָהָר, הָעָם. יא) וקפוד – מלא בקיטל ובב"ב וברוב כ"י שבק"הנ. יב) יִהְיוּ – נסו"א בקיטל ובכמה כ"י שהובאו בב"ב, ונכון. יג) קמוש – הנה בכמה כ"י וס"י כתובים זה וחברו דהושע ט, ו', וכן קמשנים (משלי כד, ל"א) בסין, ועמהם ב"ב וקיטל ובו"ד, אבל בקונקורדנציה וברוב ספרי דפוס בשין, וכן הקריאה מקובלת בידנו, ונ"ל שהיא המכריעה.

לה ז) לְאַנָּם – בפתח ברוב ס"מ, וכ"נ מסתימת המס'.

לו א) עַל – במונח, כמו במ"ב יח, י"ג. כן במק"ג, בב"ב ובקיטל ובבו"ד. ב) וישלח – במרכא משרת הלגרמיה, ולא בלגרמיה לפני לגרמיה כמו שהוא במק"ג, שאלו כן היה נזכר במס' בחלופין דבין מלכים וישעיה. יב) החומה – מלא ע"פ המס' דשמות יד, כ"ט, שכל חומת, החומה דנביאים וכתובים (חוץ ממלכים) מלאים.

לז ג) כִּי – במונח ברוב ס"מ. ו) אַל־תִּירָא – בפשטא בס"מ. כה) יארי – חסר (מ"ש). לב) צבאות – ר' או"א, סי' צ"ז. לו) ושמנים – חסר, שכן לא נמנה בין ו' המלאים שנמסרו במס"ג דשופטים ג'.

לח י) אמרתי – מוטעם רביע בכל הספרים ולא זקף. ונראה כי לדעת בעה"ט ,בשערי שאול' נקשר עם ,אמרתי': כשהייתי בשערי שאול (ר"ל נוטה למות) אז אמרתי: בדמי ימי אלכה. וע"כ נ"כ נוקד צירי בטרחא. יד) אֲדֹנָי – כצ"ל במקום שם הויה, כי הוא אחד מן כב ודאיין דספרא (ובמס"ג כאן). וכן בס"מ. יז) כִּי – במרכא בקיטל, ונכון. יח) כִּי – במונח בכל ס"מ. יט) כמוני – ע"פ המס' כל דנו"כ (חוץ מאיכה) מלאים. כ) ונגינותי – ע"פ המס"ג דתהלים ד' היה ראוי להיות חסר, ובאפן חסרונו יש מחלוקות בספרים, יש מנסחים ,ונגינתי' ויש ,ונגנותי' ומי זה יכריע? ואולם בספרים רבים הוא מלא דמלא. וסוף כל סוף אין חסרונו ברור כל כך מן המס'. כי אפשר שמה שנמסר ,ג' מלאים בלישנא' לא בא אלא לחבר ,ונגינות' עם ,בנגינות', ולא לכלול את הבאים עם הכנויים. ע"כ הנחתיו מלא דמלא כמו שהוא.

לט א) מראדך – בא'. כן ברוב כ"י וכן בב"ב ובלטריס. אבל בקיטל ובבו"ד: ,מרדך'. ובו"ד בהערתם מסתיעים מן המס' שמסרה ,מ"ח מלין נסבין א' באמצעות תיבותא ולא קריין', וביניהן נמנה ,בראדך' (מלכים ב' כ, י"ב), וזה לא נמנה ביניהן. ואולם מסרה דמ"ח מלין הובאה במערכת המס' ובמס"ג דיחזקאל א, א', ודאיוב א, א', ובאו"א סי' ק"ג, ובכל המקומות המסרות סובלות השמטות והוספות בזו מה שאין בזו, מלבד השמטות שנשמטו בכלן, כמו שהעיר ע"ז הח' פ"ד בהערתו במס' או"א, ומלבד השמטות שמצאתי אני עוד אחריו, כמו

פארתיו (יחזקאל לה, ו׳), ובאישתא (עזרא ד, י״ב). וא״כ נפלה מסרתא בבירא׳ ועלינו ללכת אחר נוסח רוב הס׳ בלבד. וע״כ הנחתי המלה כתובה בא׳ אלא שהעירותי על הנוסח האחר. ג) מָה – כן במק״ג ובקיטל ובבו״ד. ד) חזקיהו – ברביע, והזקף בקצת ספרים שבוש המוכח מתוכו. שאלו היה זקף, היה „ויאמר״ שלפניו מוטעם פשטא ולא מונח.

מ ו) כל־הבשָׂר – במונח ולא בפשטא. יג) מִי תִכֵּן את־רוח
הָ׳ ואִישׁ עצָתו – כן מוטעם בכמה כ״י, ונכון. לא) וקוֵי –
„נ״א וקוֹיֵ״ (ר׳ מ״ש וס׳ המלים של שבי״ל ערך קיה).

מא ז) הוֹלֵם – הל׳ בסגל ובלי מתג בס״מ. ט) מקצוֹת – חק׳ רפה
(מ״ש). וָאֹמַר – מלעיל (מ״ש). י) כִּי עִמְּך־אני – כן בקיטל
ובכמה כ״י (ר׳ הערתי למ״א ג, כ״ד). יח) לְמוֹצאי – (ר׳ תו״א
צד 57 הערה 5 וצד 12 סעיף ה׳). כא) עֲצֻמותיכם – הע׳ בח״פ והצ׳
רפה. כן משמע מרד״ק, וכן בב״ב ובקיטל ובבו״ד. כט) הֵן כֻּלָּם אָוֶן –
מן מוטעם בכל הספרים, ולהטעמת לטריס לא מצאתי חבר.

מב כג) יקשֹׁב – חסר (מ״ש), ובקיטל נמסר עליו „ל׳ חסר״.

מג ב) תעבר – חסר בכל הספרים כלם, ומס״ג דבמדבר כ״ב משובשת
(ר׳ פ״ד בערכו). ה) כִּי אתך־אני – כן בקיטל (ר׳ מ״א ג, כ״ד).
י) לְא יהיה – במרכא בס״מ. יט) בישמון – חסר י׳ ע״פ המס׳, שנמסר
עליו ל׳ כ״כ (ור׳ מ״ש).

מד ג) ונזלים – חסר בקיטל ובב״ב וברוב כ״י. יג) בשׂרד –
בזקף, ובס״א מוטעם רביע, אבל נראה שהזקף הוא הנכון, כן מבחינת
הנתוח (ר׳ רד״ק), וכן מדרך הקשור של רהחבור „ובמחוגה״, ע״ד: ראובן, שמעון
ולוי. יט) דַעַת – במרכא (ר׳ משה״ט דף י״ח). כ) הֲלוא – במרכא
לבן אשר. כא) עֶבֶד־לִי אתה – בכמה כ״י נמצא: עֶבֶד לִי־
אתה, וזהו ע״פ מה שכתבתי בהערתי למ״א ג, כ״ד, אבל רובם לא הסיגוהו
אחור, וכנראה משום חשש הבלעת הא׳. כב) חטאותיך – מלא ו׳. המ״ש
הביא כן בשם יש ספרים, ופליאה לי שהרי היא מסרה מפורשת בירמיה טו, י״ג.

מה יד) מצרים – במרכא בס״מ (משה״ט דף י״ח). וְסחרי־ – במתג
(ס״ש). כ) ומתפללים – הל׳ רפה בס״מ. כד) יבוא –
„סבירין יבואו״ במס׳.

מז א) ה) תוסיפי – מלרע, וזה ודאי משום חשש הבלעת י׳ ייקראו.
ח) היושבת – מלא ע״פ המס׳, שכן לא נמנה בין ט׳ חסרים.
י״א) שואה – מלא בהרבה כ״י וכן בקיטל, ושם באיוב ל, ג׳ נמסר בצדו:
„ג׳ מלאים וכל שא׳ דכותיה״. והנה ג׳ המלאים, אחר החפוש בתנ״ך של קיטל,
הם: דישעיה מז, י״א, תהלים לה, ח׳ ואיוב ל, ג׳. אך הסוף „וכל שא׳ דכותיה״
סתום וחתום. ואולי צ״ל „וכל לש׳ דכותיה״, ור״ל „לישנא דשואה״ כלומר עם
אותיות השמוש „בשואה, כשואה, לשואה״ לעולם מלא.

מח יא) כִּי – במונח. כן בב״ב ובקיטל ובבו״ד. טו) הבאתיו – ר׳
הערתי לש״א א, כ״ב.

נא ה) ואל־זרעי – חסר ע״פ המס׳. בתהלים פט, כ״ב נמסר ב׳ מלאים,
וזה אינו מהם. ז) ידעי – חסר (מ״ש). כג) בּ׳ר־ – כן במק״ג
ובקיטל, ונכון (ר׳ משה״ט דף ס״ה).

נב ה) ועתה – בו״ד רשמו לפני פסוק זה „פרשה סתומה״ ע״פ הגמ׳
דמגילה כ״ד ע״א, אבל א״כ, הלא ראוי לעשות עוד פרשה גם אחרי פסוק
זה. ובאמת אין ספרינו הולכים אחר גמרא זו, ולא נמצא גם אחד מכ״י וד״י שתהיה
בו כאן סתומה, שאלו נמצא, היה מובא בקובץ הנוסחאות או היה מביאו הבוחן
הגדול הרב הדיין מווילנה ר׳ פסח פינפער, ששם קביעת הפתוחות והסתומות כל
משאת נפשו, ונסע בארצות רבות מבית אסף ספרים למשנהו, ובקר כתבי יד רבים
מאד, ורשם לו מקומות הפתוחות והסתומות שבכל המקרא השוים בכלם

והמחולפים בהם, אלא ודאי שהאמוראים בש״ס הלכו אחר ספריהם שהיו שונים מספרינו שבידינו היום בכמה ענינים צדדיים, והלכה כספרינו וכפי המס׳ שלנו נגד המס׳ הבבלית. מה – הנוסח שהעירותי עליו נמצא כן בקיטל.

נג ה) מעונתינו – חסר ו׳ אחר הנ׳ ברוב כ״י, וכן בב״ב ובקיטל
ובב״וד. ז) נאלמה – מלעיל (מ״ש).

נד ד) כִּי לְא (תחפירי) – בשני מונחים לבן בלעם (משה״ט דף
י״ב ע״ב). ז) גדלים – חסר ע״פ מס״ג דשופטים ה׳, וכן בב״ב ובקיטל
ובבו״ד. י) מרחמך ה׳ – בהערתי בשולי הגליון: „בי״ד באלול מוסיפים
עניה סערה״ – טעם הדבר, לפי שנדחתה הפטרת עניה סערה בשבת ראה מפני
הפ׳ השמים כסאי, ואין להשמיט הפטרה מז׳ דנחמתא. יב) כַּדְכֹד – כצ״ל
(מ״ש). יז) עבדי הָ׳ – כצ״ל ולא בקדמא ואזלא, וכן בכל ס״מ.

נה ג) חַסְדֵי – ונ״א חַסְדֵ֔י (ר׳ מ״ש ס״ג ז׳) וכן בכל מקום.

נו ט) לאכֹל כל־חיתו – כן בכמה כ״י, וכתקון רשד״ל.

נז ה) סעפי – חסר ברוב הספרים ככל חבריו, ובו״ד הדפיסוהו מלא,
והעירו שכן צ״ל ע״פ המס׳, ואני לא מצאתיה. יג) יקח־ – מוקף
בס״מ. ואמר – במרכא בס״מ.

נח ב) יוֹם יוֹם – במרכא ופשטא, ובלי פסיק, וזה בכל הספרים הישנים
וכ״י, חוץ משני כ״י וספר ד״י אחד שהובא בק״הנ בפסיק, והם
בטלים במעוטם. ומה שכ׳ במשפטי הטעמים (כ״ד ע״ב) כי לעולם יבוא פסיק
בין ב׳ מלים תאומות, איננו כן לעולם, וכמה פעמים נמצא „איש איש״ מבלי פסיק,
וביחוד כאן שאין צרך לו מאחר שהמהפך נהפך למרכא כדי לעכב על הרהיטות
בקרבת הטעמים. ונמצא שהטעם עצמו משמש שמוש פסיק.

נט כא) אותם – מלא ברוב כ״י וס״י. אבל בו״ד הדפיסוהו חסר, ותמוקם
בהערה: nam ubique in libro Jesaiae hoc vocabulum
defective scribendum. ושכחו „ההצילו אותם״ (לו, י״ב) שהוא מלא בכל
הספרים כלם, וכן גם בהוצאתם הם, וגם לא נמסר עליו „ל׳ מלא״, כמו שהיה
ראוי להיות אלו היה רק הוא המלא והשנים האחרים (מא, ט״ז, נט, כ״א) חסרים.
והנה נמסר על זה שלפנינו „ג׳ מלאים בספרא״, ונ״ל שצ״ל „ב׳ מלאים בספרא״,
אלא שנתחלף למעתיק בל׳ המס׳ שלמעלה (כז, י״א) על „אותה״. ואלו היו כל
הג׳ מלאים היר״ל „ג׳ בספרא ומלאים״. ולא כבו״ד שכתבו שמס׳ זו כולה
נשתרבבה משם (ר׳ הערתי למעלה כז, י״א).

ס י) חֲמֹתיך – חסר דחסר בכל ס״מ. טז) כִּי – במונח בס״מ.

סב ט) והללו – הל׳ רפה ברוב ס״מ.

סג י״ב) בֹּוקֵעַ – כצ״ל (ר׳ מס׳ או״א ס״י שע״ב).

סד ו) עוננו – חסר ע״פ המס׳ (ר׳ מ״ש). י) וכל־מחמדינו – מלא
ברוב הספרים, ומן הרד״ק שפי׳ „וכל מחמדינו – בית המקדש״ אין ראיה
לומר שקרא „מחמדנו״, אלא ע״ד וכלו מחמדים (שה״ש ה׳), שהרי אין הכונה לומר
שבהמ״ק כלו נשרף, אלא: בהמ״ק שהוא כל מחמדינו נשרף.

סה ו) עַל־חיקם – כצ״ל (מ״ש). כ) לפי הבאור הרגיל היה ראוי
להטעים: מִשָּׁם עוֹד עוּל יָמִים וזקן. ונ״ל בכונת ההטעמה
שלפנינו: עוּל יָמִים וזקן = רך בשנים ושיבה זרקה בו.

סו א) כה אמר – העירותי „הפטרת שבת ור״ח חוץ מר״ח אב״ ר״ל,
שאז מפטירין „שמעו״ שהיא מן ג׳ דפורענותא, ודוחה את זו. ג) עֹרֵף –
חסר ברוב ס״מ. ד) בתעלוליהם – מלא ברובם. יב) נטה – כצ״ל
חסר ע״פ המס״ג דתהלים ק״ד, שזה לא נמנה בין ד׳ (כצ״ל שם) מלאים, וכן נמס׳
בקיטל בכל אחד מהם „ד׳ מלאים״. וזה כתוב חסר שם, וכן הוא חסר בב״ב
וברוב מכריע של כ״י. כד) ויצאו – במונח ברוב ס״מ, וכן נכון לפי חקי
ההטעמה.

ירמיה

א יד) עַל כל־ישבֵי – כן בס"מ (ב"וד). יח) ולחמות – חסר ו' קדמאה ומלא תנינא. כצ"ל ע"פ המס' המתוקנת שהביא הח' פ"ד בשם הרוו"ה.

ב ו) ולֹא אמרוּ – במונח חקף. כן ברוב כ"י, וכן בקיטל ובבו"ד, ונכון ע"פ הנתוח. ח) והנבאים – אינו מן ח' מלאים שנמסרו בספרא סי' כ"ו. יז) בְּעֵת – כצ"ל הב' בשוא. כד) פרה – בה' ע"פ מס' או"א סי' ק"פ, וגם במס"ק נמס' „ל' כתיב ה"‚ וכן בכל ס"מ. כו) הבישו – מבוכה גדולה מצאתי במלה זו בספרים בענין מלא וחסר, ומן המס' נוכל רק לדעת שהשנים הנזכרים בסי' ח' (ט' וי"ב) הם חסר דחסר. ע"כ הנחתי את השאר כמו שהם ברוב הספרים, היינו חסרי ו' ומלאי י', חוץ משל ו' ט"ו שהוא מד"מ. לא) אִם אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה – כן הטעים רוו"ה בשם בן בלעם (משה"ט דף י"ב ול"ב), והמאילא במ' כנראה לשמור על הא' שלא תתבלע.

ג ה) היִנטר – חסר ו' בקיטל ובב"ב, וכן ברוב מכריע של כ"י. דִּבַּרְתְּ – ספרים המנסחים „דִּבַּרְתִּי" הם נגד המס' דמ"א א, א' ומס' או"א סי' קכ"ז.

ד יא) להבָר – בפתח ע"פ המס'. וכן בס"מ. יח) עָשׂוֹ – בחולם (ר' מ"ש). יט) אחולה . . . המה – חסרים ו' ברוב ס"מ (ור' מס"ק דמשלי כ, א'). כ) פתאם – חסר ו' בס"מ.

ה א) ובקשו – הק' רפה (מ"ש). עשה – בסגל, שכן זה לא נמנה בין ה„קמצין" במס' דפ' בשלח. וכן בכל הספרים. ובב"ב טעות הדפוס. ב) לָכֵן לַשֶּׁקֶר – כן מוטעם בכל הספרים לרבות בו"ד, ונראה שבעה"ט הבין „לכן" (=אכן, אך) כעין חזוק למלת „לשקר". ה) עַל – כצ"ל חסר ו' (ר' מ"ש דברים כא, ג'). ט) ואִם בְּגוֹי אשר־כזה – כן בכמה ס"מ, ויגיד עליו רעו (כ"ט). טו) לשנו – כצ"ל חסר ע"פ מס"ג דשופטים ז, ה' (ר' פ"ד בערכו). יז) בוטח – למערבאי מלא (מ"ש). כא) עָם – במרכא בס"מ, וברוב כ"י. כד) הנֹתֵן – ברביע. כן בקיטל, ונכון.

ו ה) בַלָּילָה – הל' בקמץ ע"פ המס' דכאן ומס' או"א סי' כ"א. ז) ישמע בָּהּ – כצ"ל ע"פ חקי ההטעמה, וכן בב"ב ובקיטל ובבו"ד. יג) שקר – הש' דגושה מדין דחיק. טז) דֶּרֶךְ – הד' רפה, לפי שהטעם שלפניו קדמא. כח) משחיתם – חסר י' הרבוי. וכן נכון ע"פ מסרת המ"ש בשם חזקיה הנקדן.

ז יא) ל) וכן: לב, לד) אשר־נקרא־שמִי – כן מוטעם בב"ב ובקיטל ובבו"ד, ונכון. יז) ובחֻצות – כצ"ל חסר ו' קדמאה ע"פ מס"ג דפ' בלק וע"פ מס"ק שלמעלה ה, א'. כד) במועצות – מלא ע"פ המס'.

ח א) ואת־עצמות שריו – כן מוטעם ברוב גדול של כ"י. ה) בתרמת – חסר י' ע"פ המס'. ז) ותר – חסר ע"פ מס' שה"ש ב, י"ב, וכן בב"ב ובקיטל ובבו"ד. יט) בפסליהם – חסר י' אחר הס', ובמס' שבהוצאת קיטל נמסר עליו „ל' וכתיב כן".

ט ט) עבר – חסר ע"פ מס"ג דיחזקאל ט"ז, ומס"ק נשתרבבה ממקום אחר. יב) וַיֹּאמֶר ה' – במונח וזקף בס"מ. טו) והפצותים – חסר י' ברוב כ"י, וכן בב"ב ובקיטל ובבו"ד. טז) התבוננו – במרכא ותביר (משה"ט כ"ו ע"ב). יט) בנתיכם – בדבר מלא וחסר מחלוקת בספרים וא"א להכריע.

י יג) מאצרתיו – חסר דחסר בס"מ. יד) צורף – מלא ע"פ המס'.

יא ז) העלותי – כצ"ל מלא ובמס' בהוצאת קיטל נמס' ע"ז „ב' מלא". חברו הוא דיחזקאל לז, יג'. וכן הוא ברוב הס'. ועד־הַיּוֹם – בו' החבור. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד, ונסתיעו מן המס' דמל"ב כא, טו'. כב) ובנותיהם – מלא בס"מ, וכ"ה ע"פ המס'. שכן לא נמנה בין ה' חסרים.

יב ב) מכליותיהם–מלא דמלא ברוב הספרים. טו) והשיבתים– מלה זו נמצאת ח' פעמים במקרא, ומהן בד' מקומות כתובה חסר דחסר בכל כ"י וד"י, והם בספרא (כד, ו', ל, ג', לב, ל"ז, לד, כ"ב), ואחד מהם בזכריה י, י' כתוב והשבותים בכל הס', ונמסר עליו „ל' וכ"כ". נשארו שלשה שהס' מחולפים בכתיבתם, והם בספרא (יב, ט"ו, טז, ט"ו, כז, כ"ב). ומאחר שנמסר במס"ק על מלה זו בכמה מקומות „ד"‚ ע"כ נטיתי באלה אחר הספרים המנסחים והשיבתים, ונמצאו רק ד' חד"ח בהתאם למס'.

יג י) הָרָע – בקמץ בס"מ. יג) אליהם – בישעיה ובירמיה כלם מלאים ע"פ המס'. הנבאים – זה אינו בכלל „ח' מלאים בירמיה". יח) מראשותיכם – ברוב כ"י מלא ו'.

יד טז) בחֻצות – כצ"ל חסר ע"פ המס' דפ' בלק, והמס"ק דלעיל ה, א'.

טו י) אִוי־לִי אִמִּי – כן בס"י וכן במשה"ט בשם בן בלעם, אבל „ילדתני" מוטעם ברוב כ"י וס"י בזקף ולא ברביע (כהטעמת בן בלעם שם), וכן נכון לפי הנתוח. שהרי אמו ילדתהו לאביו ולא לכל הארץ. יג) ואוצרתיך – בזה ובשל י"ז ג' הס' מחולפים בין מלא וחסר וא"א לברר מן המס'.

טז ו) ולא־יספדו לָהֶם – כן מוטעם בב"ב ובקיטל, והוא נכון מאד בנתוח. ט) הָ' – כצ"ל, ולא ברביע. יב) מאבותיכם, וכן: יג) ואבותיכם – שניהם צ"ל מלאים ע"פ המס' המונה רק ב' חסרים בירמיה (לה, ט"ו, מד, ג'). וכן בס"מ.

יז ב) עַל, ג) כל – נ"א: ועל, וכל (מ"ש). הררי בשדה – כן בס"מ, ונכון. ז) מבטחו – בפתח בס"מ. יא) עָשָׂה – בסגל בכל הספרים וכן נכון, שכן לא נמנה בין ה„קמצין" במס' דפ' בשלח. ומסרת שמשון הנקדן בחבור הקונים, שסמכו עליה בו"ד לנקד למעלה (ה, א') וכאן בצירי, היא נגד המסרה שלנו ורק בהתאם למס' כ"י שהביאו באיוב ט, ט', שמסרה „ח' קמצין: פלא, פנעת, אמונה, בכחו, בכחו, עשר, עש, עשיר". ונ"ל שאין לסמוך על מסורות הללו נגד כל הספרים כלם, ואינן אלא תקון של מי שרצו למצוא „ח' קמצין" שנמסרו בפ' בשלח, שבפרטם אינם אלא ה' (וכן גרס הרוו"ה), לפי שג' מהם כתובים „עשי" ברבוי, ואין להם ענין עם הכלל הדרוש. והח' פ"ד במחברת המסה"ג בערכו הביא בהערה דברי המ"ש בדברים כ, כ': „ובמס' עשה ו' קמצין", וטעה במח"כ בכונת המ"ש שאינו מדבר מענין שלפנינו כלל, אלא מענין עָשָׂה בקמץ גדול ממש. טז) מרעה – חסר ו' ע"פ המס'. יז) מַחסי־אתה – במקף בס"מ. כו) עולה – מלא ע"פ המס' דפ' נשא ודלעיל יד, י"ב.

יח ט) ולנטוע – במס"ג להלן לא, כ"ח נמסר „ג' מלאים וסי' וכו'", וכן צ"ל במס"ק למעלה א, י"א, אם אינה במחלוקת עם המסה"ג.

יט יב) על־גגתיהם – בפשטא בס"מ (ר' תו"א 64).

כב ג) אל־תחמסו – ס"א ואל (ר' מ"ש). טו) התְמלך – במתג וזקף בס"מ. כו) אתךָ . . . ילדתך – הטעמה זו נכונה לפי הנתוח (ולא כבו"ד). כח) אם־כלי אֵין־חפץ – כן בבו"ד ע"פ ס"מ ולבן אשר. ל) ומשל – כן כתוב חסר בס"י וכ"י, וכן נכון לפי שאין זה בין י"ד מלאים ע"פ מס' דמיכה ה'.

כג ח) צפונה – מלא (מ"ש), וכן בס"מ. ט) עָבְרוּ – נסו"א. טו) לָכֵן – בגרשים ע"פ המס'. זה נמנה בכלל י"ד בטעמא. כה־אמר – בקדמא. לא) הנביאם – כן בקיטל, ונמסר עליו „ג' כ"כ". ושני חבריו הם, בש"א יט, כד' ושם כח, ו'. לט) ואת־העיר אשר – בפשטא וקדמא בס"מ.

כה ז) הכעסוני – היה ראוי להיות „הכעוכני" ע"פ מערכת המסה"ג וע"פ מס' או"א סי' פ"א, שנמנה בין „דכתיבן ו' וקרינן י'‚" כמו שהבינו הרוו"ה והח' פ"ד. ואלו היתה הו' אחר הס', לא היה ראוי למסור עליו, אלא „יתיר ו'". ולא „דכתיבן ו' וקרינן י'‚" אחר שאין כאן מקום לי' כלל, ואינו דומה למלת יכסימו

(תהלים קד, ו׳) שהיא מנחי הל׳, ואפשר בדרך זר שתהיה מלאה י׳, שהיא באמת שרשית (כסה=כסו=כסי), ומופיעה לפעמים גם בקריאה (שמות טו, ה׳). אך מה נעשה, אחר שבכל הספרים כתוב „הכעסוני״. ולא נוכל לשבשם כלם. ואפשר לבאר את הכתיב שהבינו „למען״ מופסק וחוזר למעלה, וענינו: להמרות, כמו: למען איבי (תהלים סט, יט׳), ומלת הכעסוני, קראו: הַכְעִסוּנִי, צווי התולי, השוה: קהלת יב, א׳. יא) לשמה — ולא „ולשמה״, שכן נמסר עליו „ב׳, ר״ל: ב׳ דסמיכי „לחרבה לשמה״, זה וחברו בפסוק י״ח. וכן במק״ג, בב״ב ובקיטל ובבו״ד. ובדבר תמיהת רשד״ל (בכרם חמד ט׳ 11) על הטעמת זקף וטפחא כאן למרות זעירות המלים האחרונות. נ״ל שחסרון ו״החבור הוא הגורם הפסק. השוה: ובונה וְאֹרֶן וְאֹצֶם אֲחִיָּה (דה״א ב, כ״ה) ואלו נאמר: „ואחיה״, אז היה מוטעם: ובונה וְאֹרֶן וְאֹצֶם וַאחִיָּה. כ) וכן: נ, לז) הָעֶרֶב — בצירי. כן בבו״ד ע״פ כ״י ובהוכחה מן המס׳. כו) הקרבים — חסר בכל הספרים בהתאם למס״ק המחסרת את זה וממלאה את של דה״א יב, מ׳, ונגד המס״נ שמסרה להפך ביחזקאל כג, ה׳. כז) וקיו — נוסח „וקוו כתיב״ באו״א סי׳ קפ״ד. וכן בכמה כ״י ובבו״ד. לו) וִיִלְלַת — כצ״ל כשיטת בן אשר (בו״ד).

כו ז) אֶת־ירמיהו — במתג חקף בס״מ. יג) וינחם ה׳ — במונח חקף בס״מ. כא) יהויקים — מלא בס״מ, והמס״ק שבוש דמוכח. שהרי נמסר בנ׳ מקומות: „ב׳ חסר״. החסרים הם כז, א׳ ונב, ב׳. כג) ויוציאו — מ״דמ ע״פ המס׳.

כז ז) גדלים — כצ״ל חסר, שהרי לא נמנה בין ו׳ מלאים במס״ג. וכן חסר במק״ג, בב״ב ובקיטל. ט) ואל חלמתיכם — כן מוטעם בס״מ, ונכון. טו) והנבאים — כצ״ל חסר ע״פ המס׳ דספרא סי׳ כ״ו. יט) המכנות — חסר ו׳ קדמאה בכל ס״מ. כ) בגלותו — הג׳ רפה. כ) יכָוניה — כן בכל ס״מ. ובו״ד הדפיסו יְכֽוֹנְיָה כתיב וקרי נגד כל הספרים, ונמוקם, לפי שלא נמנה במס׳ בין „יתרין ו׳ וחטפין קמץ״ ועוד שנמנה בין שמות עצם פרטיים הנמצאים רק פעם אחת בחולם מלא (בלשונם: Mas. enumerat vocabulum inter nomina propria, quae semel occurrunt cum cholem plene scripto). ואיני רואה מזו הוכחה כלל. שאני אומר שע״כ לא נמנה בין יתרים ו׳ וחטפין קמץ, לפי שהונח לקבוצה האחרת למנותו בין שמות העצם שהם מלאים רק פעם אחת במקרא, וכן דרך המסרה. ובמח״כ מסרו לשון המס׳ שלא כצורתה, שכן לשונה: „הלין שמהת גברי נסבין ו׳ באמצעות תיבותא וכל חד וחד לית ליה זוגא״, ולא נזכר כלל חולם או שום תנועה, והרי נמנה שם בוני (נחמיה יא, ט״ו) שהוא בשורק. וכן נמנה יכוניה, שנמצא רק פעם אחת בו׳ יתרה אחר הקמץ, ולא נמנו תוקהת, ורוהגה (דה״א ז, ל״ד ודה״ב לד, כ״ב), לפי שאלה אינם נמצאים בכלל רק פעם אחת, ונרשם עליהם „לית״, ע״כ אינם שיכים לקבוצה זו. ועוד נ״ל להוכיח, שאם כדבריהם שהמס׳ קראה: „יכוניה״ הלא הי״ל למנותו בין „אלין מלין מלאין ו׳ ולית דכותהון״, וזו ראיה מכריעה שאין אחריה תשובה. כא) על־הכלים — ברביע ולא בזקף. כן בכל הספרים (חוץ מלטרים), וכנראה בא כן, כדי להבדיל בין כלי קדש לכלי חול.

כט ג) בבָלה — במרכא. השוה פסוק כ״ח. למלת „לאמר״ יש חוקים מיוחדים בנוגע להטעמתה ע״פ קשורה במשפט (ר׳ כ״ח ט׳ צד 14). י) כִּי לְפִי — בתלג ונרשים, שהרי אין לך תל״ק שאין אחריה קדמא, וכן בס״מ.

ל א) אשֶׁר — במונח בס״מ. יא) אשֶׁר — בדרגא ולא במונח. טז) לכֵן — בגרשים ע״פ המס׳ דספרא סי׳ ז׳. יח) ומשכנתיו — חסר בס״מ, ובאיוב לט, ו׳ מלא, וכן בקיטל בהסכם למס׳ „ב׳ חד חסר וחד מלא״, ובהפך סבו״ד.

לא ז) וילדת — חסר (מ״ש). יא) יוסיפו — מלא דמלא כפי המס״נ דמשלי, אבל דמלכים משובשת. כז) לנתוש ולנתוץ — מלאים בכל הספרים, ובקיטל נמס׳ עליהם „ג׳ מלאים״, ובמק״נ המס״ק משובשת. לז) חננאֵל שַׁעַר — כן בב״ב ובקיטל ובבו״ד (ר׳ מ״ש). אבל לפני הרד״ק היה „עד שער״ ע׳ פירושו בזכריה י״ד).

לב ז) בַּעֲנָתוֹת — בפתח כלהלן בס״מ. ט) בענתות — מלא ע״פ המס׳ דמ״א ב, כ״ו. יב) הכתבים — העירותי על נוסח „הכְּתֻבִים״ (ר׳ מ״ש). לא) אשֶׁר — במונח בס״מ. לב) על־ — בתל״ק בס״מ. לג) אשר־נקרא־שמי — שלשתן מוקפות בס״מ. מב) אנכִי — הגרשים נכון לפי הנתוח, ובבו״ד רביע והוא שבוש.

לג ב) ה׳ שמו — בלי פסיק (מ״ש). ג) ובצרות — נ״א ונצרות (ר׳ מ״ש). ה) אשר־הִכֵּיתִי באפִּי — כן מוטעם במק״ג, בב״ב ובקיטל. ו) ורפאתים — מלא (מ״ש). י) במָקום־הזה — המתג במ׳ כשיטת בן אשר.

לד ה) ובמשרפות — נוסח וכמשרפות נמצא בכמה כ״י, וכן הוא בקיטל. יא) וַיִכְבִּישׁוּם — במתג חקף בס״מ.

לה יא) נבוכדראצַּר — במרכא לסבת המתג שאחריו. טו) הנבאים — חסר ע״פ המס׳ דסימן כ״ו בספרא שנמנו ח׳ מלאים בירמיה ואחד מהם ואשלח בתראה, והוא של מד, ד׳, והוחלף בטעות עם זה. יז) ישבי — למערבאי חסר. וכן ברוב כ״י וד״י. והנה במערכת המס״ג נמסר יושבי ל״ד מלאים. אך בפרטם יש ערבוב והשמטה כמו שהעיר הח׳ פ״ד, ואחר העיון והברור הם אלה (יהושע טו, ס״ג; שופטים א, י״א; שם א, כ״ז; עוד שם; שם א, ל׳; עוד שם; שם א, ל״א; שם כא, ט׳; שם כא, י׳; שם כא, י״ב; ש״א ו, כ״א; ירמיה ח, א׳; שם י, י״ח; שם יח, י״א; שם כא, ו׳; שם נ, כ״א; שם נא, כ״ד; יחזקאל לב, ט״ו; ישעיה לח, י״א; יואל א, ב׳; עמוס ט, ה׳; נחום א, ה׳; צפניה א, ד׳; זכריה ח, כ״א; תהלים פד, ה׳; שם קז, ל״ד; דה״א ח, י״ג; עוד שם; דה״ב כב, א׳; שם לד, ל״ב; ושם לה, י״ח). ומנינם עולה רק ל״א. ונראה בעליל שנשמט זה של הושע ד, א׳, שהרי נמנה ביניהם „שמעו דבר ה׳ דההיתה בימיכם״ ואינו אלא ערבוב של שני פסוקים יחד, וצ״ל: „שמעו דבר ה׳ דהושע, שמעו זאת הזקנים דההיתה בימיכם״, ונמצאו ל״ב. וע״כ הוסיף פ״ד גם אותו דירמיה לה, י״ז ודדה״ב לא, ד׳, אבל דירמיה, כאמור מלא רק למדנחאי (ונראה שלזה כיון הרושם במס״ק ז׳ בספרא, אם אינו ט״ס וצ״ל ו׳ בספרא). ודדה״ב לא, ד׳, — איני יודע מדוע בחר דוקא בזה, ולא באחרים עוד בד״ה שהם מלאים בכמה ספרים, והם ביושבי שעיר (דה״ב כ, כ״ג) ליושבי גבע (דה״א ח, ו׳), ויושבי ירושלם (דה״ב לב, כ״ו). ובאמת מאחר שלא נמצא רשימת מס״ק בכל אלה הנזכרים מד״ה כי אם בשל דה״א ח, ו׳ ובשל דה״ב לב, כ״ו, ראוי להחליט שהם הם הנשמטים במס׳, ועמהם נשלם מנין ל״ד.

לו א) הרבעית — כצ״ל ע״פ המס׳ דיחזקאל מ״ח. יג) מכיהו — כצ״ל. חסר ע״פ המס׳. טו) שֵׁב נָא — במונח חקף בס״מ. כה) לבלתִי שְׂרֹף — במרכא וטפחא. כן במק״ג, בב״ב ובקיטל, ונכון. כט) בָא־יָבוֹא מֶלֶךְ־בבל — כן מוטעם במק״ג, בב״ב ובקיטל ובבו״ד ונכון לפי הנתוח.

לז ה) וַיֵּעָלוּ — כן בס״מ. ט) כי־לֹא — כן ברוב כ״י. יז) בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל — כן בס״מ.

לט ג) נבוֹ — בחולם בס״מ. ה) ירחו — הר׳ בחירק ע״פ המס׳ (בו״ד). ח) חמות — כצ״ל ע״פ המס׳ כפי שהובאה בשלמותה במחברת המסה״ג בשם הרוו״ה.

מ י) ושבו בעריכם — כן במק״ג. בב״ב ובקיטל ובבו״ד, ונכון. יא) נתַן מֶלֶךְ־ — בלי פסיק. טו) נפש — ברוב כ״י הנ׳ רפה, ואולי בא כן לפי שהמלה קשורה יותר לשלפניה משלאחריה, כי ע״כ לפניה דרגא ולא לגרמיה.

מא ב) את־גדליהו — הטעם על הי׳ לבד לפי שהוא קדמא. יב) הָאנשים — במונח וזקף בס״מ.

מב ב) מהרבָה — בסגל בס״מ, והעירותי עליו. ח) ולכל־העָם למקטָן — כן בקיטל ובב״ב ובבו״ד, ונכון.

מג יב) ועטה את־ארץ מצרים — כן מוטעם בכל הספרים כלם ובו״ד הטעימו ע״פ כ״י אחד ועטָה | את־אֶרץ מצרים, וההטעמה ההיא באמת מתאימה עם הנתוח כפי הבאור הרגיל, אך נ״ל שהטעמים שלפנינו מכֻונים לבאור אחר לגמרי. והוא שפעל „ועטה״ יוצא לשני פעולים, ע״ד: ותגרת

אתם אבנט (שמות כט, ט׳). ור״ל כמו שדרך הרועה לעטות טלאיו לשמור את צמרם ליום המיזה, כן יעטה הוא את ארץ מצרים את בגדו, כלומר; כל רכוש הארץ יאסוף לו, ולא יותיר דבר.

מד ד) תעשׂו – ברביע. כן בקיטל ובב״ב. ונכון. ח) גויִ – כצ״ל ע״פ המס׳ דירמיה לג, ט׳, וכן בבו״ד ע״פ כמה כ״י. יב) לשמה – ס״א ולשמה, ובפסוק כב) ולשמה – ס״א לשמה (ר׳ מ״ש). יב) ותמו – מלעיל בכל הספרים כלם. ובו״ד הטעימוה מלרע לפי שכן מנהג הכפולים ברבוי העבר וביחוד עם ו׳ההפוך, ואע״פ שראיתם מן ותמוֹ (פסוק כ״ז) אינה כלום. שכן דרך התל״ק לבוא לעולם באות האחרונה, הנה ראיתם מן וַקלוֹ ודדו (חבקוק א, ח׳), ותתו (עבדיה ט׳), ורבו (תהלים לח, כ׳), חזקה היא באמת. ובכ״ז נ״ל שכאן צ״ל מלעיל מדין נסו״א למקום הטעם בעצם אע״פ שהברתו סגורה, ע״ד לָמה זה, וזבחת פסח, כידוע. יג) בחרב ברעב – כן בס״מ. יז) יח) יט) כה) למלכת – השמטתי את ההערה „חסר א׳״ לפי שאין זה ברור, ולהפך הדעת נותנת שהוא סמיכות מן מלכה כפי׳ כל המפרשים והמתרגמים. כז) אשר בארץ – כן במק״ג ובב״ב ובקיטל, ונכון.

מה ד) הארץ* היא – כן למערבאי בלא מלת „לי״. וכן במק״ג, בב״ב ובקיטל ובבו״ד. ויפה תרגמה יהואש ע״ה „און אזוי איז דאס אין גאנצן לאנד״. וכונתו, שמלת „היא״ נושא סתמי, ועולה על ההריסה והנתיצה הנזכרת.

מו יב) יחדיו – זה אחד מן ג׳ מלאים ע״פ המס׳. יח) וככרמל בים – בטפחא ומרכא בכל הספרים, ולא להפך כמו שהטעימו בו״ד, וכן מוכיחים הטעמים שלפני אלה, שנושא „יבוא״: „כרמל״, ולא „פרעה״, שאלו היה כן, היה מוטעם: כי כתבור בהרים וככרמל בים (ור׳ רד״ק). כח) שמה – הש׳ רפה (ר׳ למעלה מ, ט״ו).

מז ב) שוטף – בזקף. ד) כפתור – מלא בכל הספרים. וע״כ אפשר שהמס״ק בעמוס ט, א׳ שמסרה „ב׳ מלאים״, ר״ל שאותו דפסוק ז׳ שם חסר, שכן נמצא במקצת כ״י, או שהיא משובשת, וצ״ל „ג׳ מלאים״.

מח ג) מחרנים – בכ״י ובנדפסים מתחלפים הנוסחאות במלה זו בין מלא וחסר, וממס״ק לפסוק ל״ד אין הוכחה, לפי שנראה שצ״ל „ל׳ וחסר״, ור״ל, שלא נמצא יותר כניב הזה „עד חרנים״ והוא חסר. יח) שדד – חסר ע״פ מס״נ דישעיה כ״א, וכן בב״ב ובקיטל ובמס״ק דכאן שבוש. כ) חילילי – מלא דמלא ברוב הס׳. מה) סיחון – מלא ע״פ המס׳, וכן בכמה ס״מ.

מט כ) אם־לא ישים – במרכא בס״מ. לה) שבר – כל „שבר״ שבמקרא חסר.

נ ה) דרך הנה – בו״ד הטעימו דרך הנה ע״פ כ״י אחד, ואין צרך, לפי שכונת הטעמים שלפנינו היא: הדרך שאליו מגמתם מאז. ז) מוצאיהם – מ״דמ ברוב מכריע של כתבי יד וכן בב״ב ובקיטל. יא) כאבירים – מלא דמלא למערבאי, וכן ברוב ס״מ (ר׳ מ״ש). טז) לארצו – ס״א אל ארצו (מ״ש).

נא ד) בחוצותיה – מלא דמלא ברוב הס׳. ואינו נגד מס׳ במדבר כ״ג: „וכל ירמיה כ״כ חצות״, לפי שכונת המס׳ על השם בלבד בלי כנויים. ט) רפאנו – העירותי „רפינו קרי״, וכן באה „נרפתה״ ע״ד בעלי ל״ה. יא) מלאו – הל׳ רפה, והוא צווי מן הקל. טז) ברקים למטר – במהפך ופשטא בכל ס״מ, ונכון. כז) גוים – כן בכל הספרים. ונוסח „מלחמה״ שבהערת לטריס, לא מצאתי. ואשכנז – פתח באתנח בס״מ. מו) ומשל – בו׳ השמוש למערבאי (מ״ש). וכן בקיטל ובבו״ד. נז) וגבוריה – מלא ו׳ (מ״ש).

נב ג) היתה בירושלם – ובמלכים ב׳ כד, כ׳: היתה בירושלם. סבת השנוי, לפי ששם נאמר „וביהודה״, ור״ל חטאת המושלים שבעיר הבירה וחטאת העם מסביב, וכאן הוא קורא לכל הממלכה בכלל „ירושלם ויהודה״. ח) ירחו – בחירק (בו״ד). כג) כל־הרמונים – מלא ע״פ המס׳ דשמות כח, ל״ג. כה) אשר נמצאו – כן במק״נ, בקיטל ובב״ב. ל) הגלה – כן בקיטל ובבו״ד ע״פ כ״י ונכון (השוה פסוק ט״ו). לב) ממעל – ברביע ולא בזקף בס״מ.

סכום הפסוקים של ירמיהו: אלף ושלש מאות וששים וארבעה, כצ״ל. ונתתי סי׳ אש ללבב ע״ש שנאמר בו: והיה בלבי כאש בערת (כ. ט׳).

יחזקאל

א א) על־נהר – וכן מוטעם גם להלן י, כ׳, כ״ב, ומג, ג׳, ובשאר מקומות המלה מוקפת: על־נהר־כבר, ויש ספרים המקיפים אותה בכ״מ. ונראה נמוקם של הראשונים, שרק בהתחלת ענין ובסוף ענין הטעימוה לשם ברור, ובאמצע ענין הקיפוה. ב) החמישית – מלא דמלא ע״פ המס׳ (ר׳ פ״ד). ט) אחותה – יש הרבה כ״י המנסחים את זה ואת של פסוק כ״ג: אחתה, ואין ע״ז רמז במס׳, ובקיטל מלאים. יא) וכנפיהם פרדות – כן בס״מ. חברות – כצ״ל ולא מלא דמלא. שכן נמצא ברוב ספרי דפוס, וכן הוא במספר רב מאד של כ״י, וכן בקיטל. ואף זו כונת המס׳ דשמות כ״ו: כולן כ״כ בר מן תנינא דיחזקאל״, שכולן חסר דחסר וזה מלא ו׳ תנינא. טז) ומעשיהם – הראשון המ׳ בו במתג, והשני במונח.

ב ב) ותעמדני – חסר י׳ ע״פ המס׳, שכן זה נמנה בין „ג׳ חסרין בלישניהון״. ח) שמע – בפשטא ולא בקדמא בס״מ, וכן ראוי ע״פ הגהות. את אשר־אני – כן בכל הספרים, ולא „את אשר אני (כבו״ד), והוא כדי להשוות מדת ההטעמה לשל ראש הפסוק: את אשר־אני, ושם לא היה אפשר באפן אחר.

ג ג) אלי – ברביע, כלמעלה ב, ג׳. רביע זה כחו גדול, לפי שאחריו ב׳ פשטין מתרדפין. יא) ולך – בקדמא ולא ברביע כהטעמת בו״ד, שכן ב׳ הצוויים מחוברים יחד בכל המקומות (ר׳ למעלה פסוקי א׳ וד׳, ולהלן כ״ב: „קום צא״). כד) ותעמידני – זה מלא, שכן נמסר על החסר: „קדמא דספרא״.

ד ג) והכינתה – הטעם מלרע משום ו׳־ההפוך (דלא כמ״ש). ד) ואתה – במהפך, ולא ברביע (כבו״ד), השוה פסוקי ג׳ וט׳. ח) מצוריך – מלא (ר׳ מ״ש), ובכמה ספרים חסר. יב) תעננה – הג׳ והנ׳ רפויות (רד״ק ומ״ש).

ה ז) יען – במהפך ולא ביתיב. ט) יא) תועבתיך – אלה שנים מחמשה חסרי ו׳ תנינא ע״פ המס׳. והשאר בסי׳ ט״ז. יב) והשלשית בחרב – כצ״ל חסר י׳ קדמאה, אבל „והשלישית לכל רוח״ מן ט׳ המלאים שנמסרו בבמדבר ט״ו. יג) והנחותי – כצ״ל ע״פ המס׳ דשמות לג, ט״ו, כפי שנתקנה ע״י הרוו״ה ז״ל (ר׳ מערכת המסה״נ ערך נוח).

ו ג) ולגאות – בלי י׳ (מ״ש). יא) תועבות – זה אחד מן השנים בסמיכות הרבוי שהם מלא דמלא ע״פ המס׳. וחברו בדה״ב לג, ב׳.

ז ה) אחת – „נ״א אחר״. כן נמצא במקצת כ״י וד״י. יא) החמס – יש ספרים בפסיק, אבל נראה שבוש, לפי שאין כאן ענין גורם לו (ר׳ משה״ט דף ל״א). יב) והמכר, וכן יג) המכר – חסרים ו׳ ע״פ המס׳ דנחמיה י, ל״ב. כ) תועבתם – מלא ו׳ קדמאה וחסר תנינא. ובמס״ק: „ג׳ כ״כ״ (להלן ל״ג, כ״ט, ומס״ק דכאן שבוש), והשלישי להם בדברים כ, י״ח. כה) קפדה־בא – הב׳ רפה (מ״ש ובו״ד), לפי שאין כאן דין דחיק להדגיש, מאחר שהמאיילא באה במקום מתג ארעי, ר״ל: שאינו בעצם אלו לא הוקפה המלה (ר׳ בו״ד בהערה לדניאל ד, ט׳). כז) אתם – במערכת המס׳ נמסר כה׳ חסרים בספרא, ואולם המס׳ משובשת לאין מרפא, כי רבה מאד המבוכה הנופלת בה כן מצד מנין הפסוקים והשואת סכום הפרטים אל הכלל, כן מצד קשי זהותם, וכן מצד סתירת

המס׳ למציאות הנוסחאות בספרים הכי מדויקים וכ״י רבים, כמו שברר כ״ז הת׳ פ״ד בספרו מחברת המסה״ג בערך „אתם". ושם הביא ממסרה אחרת כ״י בשם הרוו״ה בנדון כ״ה החסרים, בסדר אחר לגמרי ובאופן המתאים עם מציאות רוב הספרים. וכן מצאתי ג״כ בהוצאות קיטל ובו״ד שקיימו כ״ה חסרים קרוב למסרת הרוו״ה. ואחר ההקבלה של זה לעמת זה, מצאתי, כי בכ״א נשתוו שניהם, והם: ה, ד׳, יא, כ׳, יג, כ׳, טז, לז, יח, י״ט, כ, ד׳, כ, כ״ג (הראשון), כח, כ״ז, כט, י״ד, לג ז׳, לד, ד׳, לה, י״ה לד, כ״ג, לו, י״ט, לו, ל״ג לז, יא, לז, כ״א (הראשון), לז, כ״ב, לז, כ״ג, לט, כ״ד, לט, כ״ז (השני), ובארבעה נחלקו. שבו״ד מתים: ז, כ״ז, כ, כ״א (השני), כ, כ״ב, לז, י״ט. אבל בקיטל אלה מלאים, והוא משלים את החשבון באלה: כ, י״ג, לט, כ״ח, מג, ח׳. ונמצא כלל החסרים בקיטל כ״ד בלבד. והמס׳ שם מסרה בב׳ מקומות „כה׳ חסרים בספרא׳ (!), הנאמר לשיטתו שמלת „אתן" (שם, נ״ה) משלימה את המנין? ועוד קשה, שלפי קיטל כ, כ״א (השני) מלא, ונמצא סותר מס׳ אחרת שהביא המ״ש בפ׳ תצוה. ע״כ בחרתי בשיטת בו״ה שהיא היא מסרת הרוו״ה, רק בדבר אחד נפרדו במה שהם מחסרים לז, י״ט, ומס׳ הרוו״ה מחסרת לט, כ״ח, ובדבר זה סרתי מאחריהם, והלכתי אחרי הרוו״ה, כי מצאתי כן מאושר בנוסחאות כל כ״י. כז) ובמשפטיהם – בב׳ לרד״ק, וכן במס׳ או״א סי׳ א׳, אבל שם בפי׳ י״ב: „וכמשפטיהם" בכ׳, ומזה נראה שהיא מחלוקת ישנה, ובעלי המס׳ עצמם נסתפקו בה.

ח ג) סמל הקנאה – מחוברים בטעם. כן במקצת כ״י וכן בלטרים, ונכון. ה) סמל הקנאה – כנ״ל. ו) תועבות – בנפרד ובלי ה׳ הידיעה מלא דמלא בכל המקרא. ט) התועבות – „כל יחזקאל מלא" (מס׳ כ״י). טו) תועבות גדלות – כן מוטעם בס״מ, ונכון. יח) אחמל – חסר בכמה ספרים, וכן נראה ע״פ המס׳, שכן נמס׳ במס״ק למעלה ה, י״א. ובסי׳ ז. ד׳, ט׳. ובירמיה יג, י״ד: „ה׳ מלא". והחמישי ע״פ רוב הס׳ ודאי אותו דזכריה יא, ו׳. וכן בב״ב ובבו״ד, ובקיטל.

ט ב) באים | מדרך – הלגרמיה משמש כאן במקום תל״ק, וזה אחד מי״א מקומות שבא לגרמיה לפני טרס (משה״ט דף ל״ד). לבש – חסר (מ״ש). ו) תגשו – הנ׳ בפתח בלטרים ובקיטל, ונמסר עליו „לית", ונראה שזו כונת המס׳, אבל אלו היתה הקריאה „תגשו", לא היה ראוי למסור עליו „לית", מאחר שנמצא „תגשו" (שמות יט, ט״ו). כמו שלא נמסר „לית׳ על „תשכחי (ישעיה נד, ד׳) לעמת „תשכחי" (תהלים קג, ב׳). ומדרך הדקדוק אפשר שהוא נפעל משרש „גשש", אלא שהוקלה הש׳ מדגש. י) וגם־אני – במקף, והטעם קדמא וזקף בס״מ. יא) לבש – גם זה חסר (מ״ש).

י ה) הכרובים – מלא (מ״ש). וכן בלטרים ובקיטל, ונראה שבמס׳ דפ׳ תרומה צ״ל „י״ב חסרים" במקום „י״ג חסרים". עד־התצר – במקף ומפחא ברוב ס״מ. ט) ואופן – בפתח ברוב ס״מ. יט) וכבוד אלהי־ישראל – כן מוטעם במק״ג, בב״ב, ובקיטל. וכן להלן יא, כ״ב.

יא ו) ומלאתם – כן כתיב וקרי למערבאי (מ״ש). חוצתיה – חסר ו׳ תנינא ע״פ המס׳. טז) מעט – בפתח, שכן זה אינו מן „ז׳ קמצין בזקף". יז) נפצותם – „ג׳ בספרא", וזה כתוב כן ברוב ס״מ וכ״י חסר ו׳ קדמאה ומלא תנינא. ובכלם הפ׳ בחולם, ודוגמתם: ונקטתם (כ, מ״ג), ונ״ל שהמתג הוא הגורם לחלוף השורק בחולם, ע״ד: נבונתי – נבון, נכוננו, כשההברה מוטעמת. יח) תועבותיה – מלא דמלא (ר׳ מ״ש טז, ב׳). יט) בקרבם – כן הכריע בעל מ״ש עד הנוסח: בקרבכם. וכן ודאי קראו רש״י ורד״ק, שאל״כ היו מעירים על השנוי של כנוי הגוף משלפניו ושלאחריו.

יב ו) ז) יב) בעלטה – ברוב כ״י הב׳ בפתח. יא) בגולה בשבי – כן מוטעם במק״ג בב״ב ובקיטל, ונכון. יט) אל־עם – במונח בס״מ. לישבי – לא נמנה בין ל״ד מלאים, וכן כתוב חסר ברוב כ״י, ובמס״ק שבוש.

יג ג) אשר – צ״ל במרכא (ר׳ משה״ט דף כ״ז), וכן בס״מ. ו) חזו – מלעיל נסו״א, אבל גם זולת זה מלה זו מלעיל בכ״מ. ח) לכן – ברביע ע״פ המס׳ וע״פ חקי ההטעמה. ט) והיתה ידי אל־הנביאים – במקצת כ״י מוטעם: והיתה ידי אל־הנביאים, ואינו נכון ע״פ הנחות, שכן „ידי" ראוי להפסיק יותר גדול מן „הנביאים", שהוא שם הרהוט למתאריו.

יט) ותהללנה – הל׳ בסגל ברוב כ״י וס״י, ונ״ל שבא כן בכונת המנקדים להרחיב הל׳ הנחה לפני הנ׳ הקרובה לה בבטויה, לפי שהסגל תנועה רחבה יותר מן הצירי, וכן הקמץ הקטן רחב יותר מן החולם הקטן (הנכתב חסר ו׳), וזו סבת הראשונים במקום השניים בהשמטת הטעם בהברה סגורה, שכן אז התנועה טעונה חזוק. וע״כ יבוא ג״כ קטן – קטן, שכלתי – שכלתי קונה – קונה שמים. נצח – נצח ישראל. כן הוא ע״פ האמת, ואע״פ שהוא הפך השיטה הרווחת של המדקדקים. שעירם – חסר ו׳ ע״פ המס׳ דויקרא כז, ט״ז. שם נמסר: „כלם חסר׳ במ״ב" ושניהם בד״ה א׳ יא, י״ג, וב׳ כו, ה׳) וכן נמסר בד״ה א, יא, י״ג: „ב׳ חסרים ובספרא". כא) למצדה – הד׳ רפה אחר שורק חסר. והן אמנם ברוב גדול של כ״י: „למצודה", וכן במס׳ דש״ב ה, ז׳: „ד׳ ח״ו בלישנא", וזה אינו מהם. אבל הרד״ק כתב עליו: „חסר ו׳", ונראה שצ״ל במס׳: „ה׳ ח״ו", וזה נשמט במס׳ שלפנינו, והיה לפני הרד״ק ברוב הנוסחאות ולא בכלן וע״כ אשר הרד״ק את הנוסח המחסר, ולולא כן לא היה מעיר מאומה, שכן אין זה דרכו להעיר על כל מלא וחסר.

יד ו) תועבתיכם – זה, וב׳ חבריו המסתיימים בכנוי ׳הם (למעלה ו, ט׳, ועזרא ט, י״א) חסרים ו׳ תנינא ע״פ המס׳. ח) והשמתיהו – בשין ימנית מתוגה והמ׳ רפה, וזהו שנמסר עליו „לית וכ״ב". וברבה כ״י נמצא: „והשמתיהו" בסין, אבל בכלם חסר י׳, ותהיה א״כ זאת כונת המס׳, שהוא כתוב כן חסר י׳. אך א״כ יהיה זה נגד מס׳ אחרת בש״א ל, כ״ה: „י׳ חסרים בלישנא שימה", ואין זה מהם, וזו ראיה ברורה שצ״ל בשין ימנית. טו) ושכלתה – ברוב ס״מ, וכמעט בכל כ״י בקמץ הל׳ כדין. יד) כ) דנאל – כן כתיב וקרי (רמ״א דקדוק קטן משפט הנקודות ט״ז נגד הרד״ק).

טז ב) תועבתיה – חסר ו׳ תנינא (מ״ש). ז) ותבאי – כן חסר בב״ב, וכן הובא בק״הנ מכח׳ כ״י וח׳ ד״י נגד ד׳ כ״י וב׳ ד״י (הממלאים), וכן חסר בקיטל, ובמס׳ שם נמסר „לית", ולא נמסר „מלא". ח) דדים – חסר בכל הספרים, וכבר העירו בו״ד על שבוש במס״ג דמשלי ז, י״ח שצ״ל שם „בתרא מלא". י) נאכסך – הו׳ בפתח ע״פ המס׳. כ) ילדת – כן כתיב וקרי (מ״ש). כב) מג) נא [קדמא]) תועבתיך – חסרי ו׳ תנינא ע״פ המס׳. מב) והנחותי – מלא ו׳ (ר׳ למעלה ה, י״ג). כז) שנאותיך – מלא ו׳ ברוב כ״י, וכן בקיטל. מה) געלת אישה – כן מוטעם בכל הספרים, ולא: „געלת אישה" כדרך הטעמת „געלו" במפסיק, לפי שמלת „געלת" בינוני נסמך, ו„אישה ובניה" שני סומכים, שהראשון עיקר בענין ושונה בבחינתו ע״ד: מנחת יהודה וירושלם (מלאכי ג, ד׳) = מנחת העם וגדוליו, משא״כ „געלו" פעל עבר שאחריו משלימיו. מז) מהן – בסגל (מ״ש). נ) ותגבהינה – מלא י׳ ברוב הספרים. נא) תועבתיך – הראשון חסר ו׳ תנינא והשני מלא דמלא ע״פ המס״נ דספרא סי׳ ה׳. נז) סביבותיה – מלא ברוב הס׳. סא) בקחתך – במהפך, וכן נכון. ויש ספרים המטעימים: בקחתך, ונראה שהבינו „בקחתך את" = בקחת אותך עם, לפי ששבות הקטנות הובטח לשוב ראשונה (נ״ג ונ״ה).

יז ו) פראות – כצ״ל (מ״ש). ז) שלחה־לו – אין כאן דחיק, לפי שנרפתה הל׳ של „שלחה" (ר׳ בו״ה). י) כגעת – הכ׳ רפה לבן אשר (ר׳ מ״ש).

יח יד) וירא – ויראה קרי (מ״ש). וגם אמנם יש ספרים: ויראה כתיב וקרי. טז) בגד – רפה, לפי שמלת „כסה" בת שתי הברות, שאין הראשונה ראויה לטעם, ואין השניה מתחילה בשוא, וע״כ אין כאן דחיק. כ) ואב – בפשטא ולא בקדמא. כן מוכרח ע״פ הנחות. כג) מדרכיו – כן כתיב וקרי (מ״ש). כט) הדרכי – בבו״ד הד׳ רפה ע״פ כ״י. ל) לכם למכשול – בהתאם להטעמה זו פי׳ הרד״ק, אך מה שפי׳ „ולא יהיה" מניעת התשובה, אינו נ״ל, אלא: מניעת ההשבה, ועולה על „והשיבו". ויש כמה ספרים המטעימים: „לכם למכשול", ופי׳ שהעון לא יהיה לכם למכשול (ר׳ מצודות), ולמה יסרס הנביא דבריו ללא צרך?

יט ד) נתפש – בקמץ כדין, ואין כאן פתח באתנח בכל ס״מ. ט) בסוגר – מלרע (מ״ש). במצדות – כן נכון (מ״ש), ויש

ספרים: במצדות. יב) הוביש – לפי המס' ראוי זה להיות חסר ו', שכן אינו בכלל המלאים שנמסרו ביהושע ד, כ"ג, וביואל א, י', וכן נדפס חסר בבו"ד על סמך מס' זו, אבל בכל הספרים הישנים ובכ"י הוא מלא, וקשה לשבש כל הספרים כלם, ואפשר שלא מנתה המס' אלא בספרי מקרא שנמצא בהם כמה פעמים שרש „יבש" בהפעיל, משא"כ ביחזקאל שלא נמצא יותר מזה האחד, וע"כ לא בא במנין כלל, אע"פ שאפשר שיהיה מלא. יד) ותצֵא – מלרע ברוב הס'. ובו"ד העירו שקדמא לפני גרש, אינו נסו"א לעולם.

כ ד) תועבֹת – כצ"ל ע"פ המס'. יג) אותם – הערת המס"ק שיכת לפסוק כ"א. כא) עליהם – מלא בכל ס"מ. כב) והשבֹתי – חסר ומלעיל (מס"ק ומ"ש). כט) אשר־אתֶּם הבאִים – כן בכל ס"י וכ"י, מלבד מעט מזער שמוטעם בהם: „אשר־אתֶּם הבאִים", אך בין כך וב"כ הפסוק קשה ואינו מובן, ומתרגום יונתן נראה שהבין „הבאים" מענין „לשון הבאי" בדחז"ל, וגם בזה לא הרוחנו הרבה. ואולי אפשר לבאר ככה: הראו לי במה אחת, מאלה שאתם הבאים אל הארץ תפסתם בה להעריצה, שהיתה נחשבת לבמה גם לכנעני אשר לפניכם, ושמה נשאר עליה עד היום הזה. הלא חדשים לבקרים תבנו לכם במות, שאין זכרונות עתיקים קשורים בהם, ואף לעובדי אלילים כזאת תחשב לחרפה. ל) הַבְּדרך – הב' דגושה בכל הספרים (ר' הרקמה קמ"ד). לד) נפוצתם – כן ברוב כ"י, וכן בב"ב ובקיטל. מ) אדרוש – נמסר עליו „ג' מלאים בלישנא בקריאה" (זה שלפנינו, ודאיוב לט, ח', ודעזרא ד, ב'), ונראה שנמנו אותם שהם בודדים בכתיבם זה וע"כ לא נמנו עמהם ב' „תדרוש" (תהלים י, ט"ו, איוב י, ו'), שנמסר עליהם „ב' מלא". תרומתיכם – כן בס"מ חסר ו' תנינא.

כא ט) צפון – ס"א צפונה (מ"ש).

כב ב) תועבותיה – זה מלא דמלא (מ"ש טז, ב'). יח) סיגים – זה מלא (מ"ש). כה) טֹרֵף – הר' במתג, והו המכוון ב„תרי טעמי" (משה"ט דף נ"ט). כח) טָחו – מלעיל כדין נחי הע'. ל) גֹּדֵר־ – ב' מתגים (רד"ק ומ"ש ומשה"ט דף נ').

כג ו) פרשִׁים רכבֵי – כן מוטעם כמעט בכל כ"י שלא כבפסוק י"ב, וכן בקיטל. יד) חקקִים – הק' רפה אחר שורק חסר. לה) ותשליכי – מלא, שכן לא נמנה בין החסרים בלישנא. מה) נֹאפות – הראשון מלא ו' תנינא ע"פ המס', והשני חד"ח. מז) ובנותיהם – מלא ו', שכן אינו בכלל החסרים שנמסרו בדברים יב, ל"א (ר' מ"ש). מט) תשָׂאינה – כן בכל הספרים, ולא: תִשֶּׂאנָה, כמו שקרא הרד"ק.

כד ו) חלאתהּ בה – הה' החלאתה רפה ע"פ המס', וממילא הב' שאחריה רפה. ואע"פ שהיא מן היוצאים מן הכלל ע"פ המס', אין ספק שיש טעם בדבר. ונ"ל בזו ובכיוצא בה שקרבת הטעמים היא הגורמת לרפיון הה', השוה: עוֹנָהּ בָה (במדבר טו, ל"א), לָהּ נֹבַח (שם לב, מ"ב), לָהּ בַיִת (זכריה ה, י"א), לָהּ בֹעַז (רות ב, י"ד), ולא הה' בלבד אלא גם ו' וי' נרפים במקרה כזה, וע"כ: קוּ־תֹהוּ (ישעיה לד, י"א), שלו בה (למעלה כג, מ"ב), אדני בָּם (תהלים סח, י"ח). יד) אחוּס – כצ"ל בשורק. כד) בבאה – חסר ע"פ המס' דיהושע טו, י"ח, ודשופטים א, י"ד, וכן בקיטל.

כה ח) אֱמֹר – בח"פ (מ"ש). יג) ונתתי – חסר ע"פ המס'.

כו ב) אשר־אָמרה צֹּר – כן ברוב הספרים נסו"א והצ' דגושה מדין אתי מרחיק. ד) חמות – כן בכל ס"מ חסר ו' קדמאה ומלא תנינא, וכן ראוי ע"פ המס', שכן אינו מן הג' מלא דמלא שנמסרו בתהלים נ"א, ואף לא מן הה' מלאים קדמאה וחסרים תנינא שנמסרו במס' אחרת שנתאשרה ע"י הרוו"ה (ר' מחברת המסה"ג להח' פ"ד בערך חומה). וסחיתי – מלא ברוב כ"י וס"י. ט) קֳבָלּוֹ – הב' בקמץ קטן והל' דגושה בס"מ. בחמותיך – כן ברוב הס', ובקיטל נמסר עליו: „ל' כ"כ". י) יִפְרָשׁ – בפתח ע"פ מס' דירמיה ד, כ"ט. י) יב) וכן כז, יא) חומותיך מלא דמלא, ובמס"ק כ"י נמסר עליהם „ד' מלאים". יג) שיריך – מלא, שכן זה אינו מן „ד' חסרים" שנמסרו במשלי סי' ד' וסי' כ"ה. טו) בֵּהָרֵג – (רד"ק ומ"ש). יז) מִיַּמִּים – נ"א מִיָּמִים (ר' רש"י ומ"ש). יח) יֶחֶרדו – כן בס"מ. כ) כָּחרבות – הכ' בקמץ (ר' או"א סי' י"ט), והעירותי „כצ"ל בכ'". להוציא ממקצת ספרים המנסחים בב'.

כז יב) עזבוניך – במקצת ספרים הז' דגושה בכלם שבענין, אבל ברובם רפה כדין. טו) בנֵי דדָן – הד' רפה בכל הס' נגד הראוי, כנראה לפי שהטעם תכוף לה. ובתנ"ך ליפסיענזים נהוג כן גם בב', כמו: לא ירדנו בפרך (ויקרא כ"ה, נ"ג). כא) ואילם – זה אחד מן „ג' כתיבן כן בנו"כ" (ר' פ"ד בערכו). כד) ברמים – חסר ברוב כ"י וס"י (ר' מ"ש). כו) הבאוך – זה אחד מן „י"ד חסרים י' בלישנא ביאה" (ירמיה יז, כ"ו). אותך – מלא (מ"ש), וכן החליט הרוו"ה (ר' פ"ד בערכו). רוּח הקדִים – יש מטעימים: רוּח הקדִים, אבל ההטעמה שבפנים כּונה להתאים להטעמת הפסוק שלפניו: ככבודה הגדול כן שברה הופיע בלב ימים. כז) בדקֵך – כן מוטעם במקצת ספרים, והוא הנכון, ובכמה ספרים: בדֽקך, והיא הטעמה גרועה ביותר לחבר את המלה הבאה בכנוי הנוכח לשאחריה, ויש ספרים המטעימים: בדקֵ֜ך, ואף זו נגד הנתות, לפי שאז יעלה „אשר בך" אף על „מחזיקי בדקך", וזה אינו נכון, כי לא תתכן אמרה באורית כזאת, אלא על מי שאין מציאותם מוכרחת בכל אניה, משא"כ מחזיקי הבדק, שא"א כלל לאניה להפליג בים מבלעדיהם. לא) קרחא – לפי החלופים שלפנינו, כן הוא למדנחאי, ולמערבאי: קרחה, אבל אפשר שיש שם שבוש וצ"ל בהפך, שהרי הרד"ק הביא כן: קרחא, וכ': „א' במקום ה'" (ר' מ"ש). לב) כדֻמָה – המ' רפה בס"מ, וכן נראה ממה שנמסר עליו: „ל' וחסר".

כח ד) באוצרותיך – כן מלא דמלא ברוב הס'. ח) יורדוך – כן, חסר י' ברוב הס'. ט) מחלליך – מלא ברוב הס'. יב) ואמֶרת – נסו"א. יג) מסֻכָתך – הכ' רפה בס"מ, וממילא לפניה מתג. יז) לִרְאוה־בך – במקף לבן אשר, והב' בדגש מדין דחיק. יח) בעֶוֶל – בב' סגלים בס"מ. כו) מסביבותם – מלא ע"פ מס"ק דמ"ב יז, ט"ו.

כט ב) פניך – בזקף ולא ברביע. כֻּלָּהּ – ולא: כֻּלֹּה (רד"ק), והם ד' במס'. יב) והפצתי – זה חד"ח ע"פ המס'. יח) העבדה – לעולם חסר חוץ מאחד בדה"ב לה, י'.

ל ד) יסודתיה – מלא ו' קדמאה וחסר תנינא. כן ברוב כ"י, וכן בב"ב ובקיטל, והוא בהתאם עם המס' דבראשית מט, ו'. ה) הערב – בצירי (כנ"ל). ט) בַּיום – בב' ע"פ המס' המונה „כַּיום י"א רפין" ואין זה מהם. וכן בכמה כ"י, וכן בקיטל ובב"ב ובבו"ד, אבל בכמה כ"י נמצא: „כַּיום", וכן קרא הרד"ק, וכן בקונקורדנציה. ומי יודע אם לא היה לפני הרד"ק במס' „י"ב רפין" עם זה, ואח"כ נשמט. יב) חָרבה – הח' בקמץ גדול ובמתג כמו בבראשית ז, כ"ב, וכענינו (ר' רד"ק). יד) פתרוס מלא (מ"ש). יח) חשך – בסין עיקר, שכן הוא ברוב הס' וכן הוא ע"פ המס' (ר' מ"ש). והמנסחים: חשׂך בשׂ' בטלים במעוטם, והם נגד המס', אע"פ שתרגום יונתן כן הוא. אבל מה שפירשו: חשׂך (=מנע) היום את אורו, אינו נ"ל, אלא: היום (=יום המלחמה, השוה: דה"ב לה, כ"א) חשך את היושבים בתחפנחס מלכת בשבי (אולי הובטח להם כן בשכר מסרם את העיר ביד האויב בשלום), ודי לה שברון גאונה, ואף העירות מסביב לה בשבי תלכנה. כג) כו) והפצותי – שניהם חסרי י' ומלאי ו' ע"פ המס'. וזריתם – זה חסר י' תנינא ע"פ המס', ונמסר עליו „ל', כ"כ", ועל של מעלה (כט, י"ב) נמסר „ל' מל'".

לא ב) אל־מִי דמִית – כן מוטעם ברוב הספרים, וכן בקיטל. ובמקצתם מוטעם: אל־מִי דמִית. והנה ההטעמה השניה מתאימה לפי' רש"י, והראשונה מתאימה לפי' הרד"ק והמבארים שאחריו, שהבינו: הֲדָמות בגודל, והוא פשוטו של מקרא. ד) סביבות – מלא דמלא (מ"ש). ח) בגן־ – יש ספרים במונח, אבל ברובם מקף, וכן נכון, לפי שהשם אינו אלא להפלגה לגן, ע"כ יפה בו החבור ככל האפשר, ואינם נפרדים אלא כשה' הידיעה באה ביניהם. כפראתיו – מכאן ואילך הר' קודמת את הא' (מ"ש). טו) האבֹלתי – יש מטעימים גרש או רביע, וברוב הס' זקף, והוא הנכון, לפי שהמלה כלל שאחריו פרטיו: צויתי אֵבֶל, ואיך? כסתי עליו וכו'. יח) עֹדן – בגרש בס"מ, ובהתאם לנתות.

לב ב) בנהרותיך – מלא דמלא (מ"ש). ז) וכסֵּיתי – זה מלא בכל הס' (דלא כבו"ד), ומה שנמסר על „כסתי" למעלה (לא,

ט"ו): „לית וחד וכסיתי" אין הכונה אלא על מה שבשניהם הס' בצירי, ובשאר בחירק. טו) יושבי – כצ"ל מלא, וזה אחד מן „ל"ד מלאים" שנמסרו במס', ובמס"ק נמסר עליו: „ל' מלא בספרא". כז) עונותם – ובספרים אחרים: עונֹתם, ואין הכרע. ל) צדני – כן ברוב הס' חד"ח.

לג יא) שֻׁובו שׁובו מדרכיכֶם הרעִים – הטעמה זו נכונה מאד, לפי שעל פיה חוזר „בית ישראל" על כל האבר המשפטי שאחר האתנח, משא"כ בהטעמת בו"ד: „שֻׁובו שׁובוּ מדרכיכֶם הרעִים, שאינו חוזר אלא על התמיהה „ולמה תמותו" בלבד. יג) טז) תזכרנה – כן בס"מ, ולא: תזכרן. ל) את־אָחִיו – כצ"ל, ולא: אָחָיו.

לד יד) במרעה־טוב – הט' דגושה מדין דחיק. בנָוה טוב – הט' דגושה מדין אתי מרחיק. כ) ובֵין – מרכא זה אינו אלא כמתג במקף, ודוגמתו: גַּם את־דודאֵי (בראשית ל, טו').

לה ג) ואמַרת – נסו"א.

לו ג) וַתֵּעָלֻוּ – מרכא ותביר במלה אחת (משה"ט כ"ו), והת' בצירי. ד) השׁמָמות – במקצת ספרים: השֹּׁמֵמות (ר' מ"ש). ונ"ל שהצירי ראוי בהפסק ענין בלבד, דוגמת: נמצָאים – נמצָאִים (עזרא ח, כ"ה). י) ונושבו – בכ"י רבים יש: ונֹשבוּ, וכן בקיטל, ונמסר עליו „ל' וחסר". ובכל זאת קשה לעוות את הישרה ע"פ רוב כ"י, במה שלא נזכר במס' שלנו. יא) והיטִבתי – כן לפי המס' דש"א כה, ל"א. טו) לֹא תשאי־עוד – סרוס המקף בסבת נסו"א, כי הראוי: לא־תשאִי, וכן יובן למעלה (י"ד): לֹא תכַשלי־עֹוד, מה שא"כ בפסוק זה: לֹא־תכַשְּׁלי במקף. כג) לעיניהם – כצ"ל, שהרי זה נמנה בין „כ"ד לעיניהם" בפ' חקת, ולא נמנה בין „שמונה לעיניכם" בירמיה טז, ט'. כה) גִלּוליכֶם, וכן (מד, ו'): תֹועבֹותיכֶם (ר' משה"ט דף כ"ב). לא) ועָל – בטפחא בס"מ, וכן נכון כי לעולם אין סלוק בלי טפחא לפניו. תועבותיכם – כצ"ל מלא דמלא, שהרי נמסר בעזרא ט, י"ב: ג' כתיבן כן מלא ו' קדמאה וחסר תנינא: יחזקאל ו, ט', יד, ו', ועזרא ט, י"ב, שהם ב' פעמים „תועבתיהם" ופעם אחת „תועבתיכם", ואינו זה שלפנינו. וגם א"א לומר שזה צ"ל להפך: חסר קדמאה ומלא תנינא, שהרי גם אלה נמסרו בחשבון במל"ב טז, ג': „ט' כתיבן כן", ואין זה מהם. ואלו היה חסר דחסר שלא כשני חבריו (דלהלן מ"ד ו' ז') שהם מלדמ"ל ברוב הספרים, הלא היתה המס' מעירה ע"ז, אלא ודאי גם זה כמוהם מלא דמלא, וכן הוא בקיטל. לג) עונותיכם – זה מלא דמלא ע"פ המס'. לד) הַנְּשַׁמָּה, וְהַנְּשַׁמּות – בכ"מ הספרים מחולפים בהם, יש מדגישים את הנ', ויש מרפים אותה ומותגים את הה', ואין הכרע. לה) הלֵּזוּ – מלעיל בכל הספרים (מלבד כ"י אחדים הבטלים במעוטם) כבן נפתלי בחלופים, שהיא כבן אשר לרד"ק (ר' מ"ש), וא"כ הו' נוספת כמו הו' של „תהו", ועיקרה: הַלָּז, ובהפסק בקמץ: הַלָּז (מל"ב ד, כ"ה).

לז ו) ח) נידים – מלא ברוב גדול של כ"י. ט) בן־אָדם – יש ספרים המטעימים תל"ק אבל התל"ג נכונה יותר לפי הנתוח. טז) וכתוב (עליו ליוסף) – זה מלא ע"פ המס' (למעלה כד, ב'). יט) אליהם – זה מלא ודפסוק כ"א חסר ע"פ המס' שלמעלה (טז, ל"ז), ואליו שיכת ההערה של המס"ק, שהרי האחרון שבז' המנויים במס' הוא „ודבר אלהם ריש פסוק", והוא פסוק כ"א המתחיל בו', וע"כ דקדקו לכתוב ר"פ, שלא להחליפו עם „ודברת אליהם" (ע, י"א). וכ"י רבים מסכימים כן. כד) וחקותי – מלא (מ"ש).

לח ז) קהליך – ס"א קהלך (ר' מ"ש). יב) ואל־עם – בק"הג הובא מן ד' כ"י: „אל־עם" בלי ו', וכן משמע ממס' או"א סי' שנ"ב. אבל הוכחה ברורה איננה, שכן גם בסי' שנ"ד שם מנו דירמיה מח, כ"א, בין ג' „אל" ואחד „על", אע"פ שהשלישי „ואל". ועל כרחנו נאמר שלא דקדקו בו"החבור בשעה שעסקו בכלל אחר. יג) קהלך – גם בזה מחולפים הס' בין מלא וחסר. טז) וכן: לט, ב) והבאותיך – בשניהם הספרים מחולפים במלא וחסר (ר' מ"ש). וממס' או"א סי' ס"ג אין להוכיח שהוא מלא י', לפי שאפשר שהוא טעות הדפוס או פליטת הקולמוס במה שלא דנו בו לפי שעה (ר' הערתי בפסוק י"ב).

לט יט) ואכלתם־חֵלֶב – כן מוטעם ברוב הס'. כח) אל (אדמתם) – ס"א על (מ"ש).

מ ג) ויבִֵיא אותי – שניהם מלאים ע"פ המס'. ד) הֲבָאתה – אין קמץ הב' במקום צירי, ולא העירו עליו בעלי המס', אלא אדרבה, מזה יש ללמוד שנטיית הבנינים הסבילים של נל"א בעבר צ"ל בקמץ: הֻמְצָאתִי, רֻפָּאתִי וכו' (ושונה מהם הנפעל, שאינו סביל גמור). ז) חָמֵש – כצ"ל, ולא: חֲמֵש. אֻלָם – כצ"ל חסר, שכן אינו בכלל „ה' מלאים", והל' רפה כדין אחר שורק חסר, וכלם קמוצים בסמיכות. ט) ואילו – ואיליו קרי. ע"פ המס' כלם שבענין חסרים י' תנינא מלבד בפסוק מ"ט שהוא כתוב כמלת היחס: אליו. ומן הי' שאחר הא' אין המס' מדברת כלל, והיה נראה לומר שכלם חסרים י' זו, וכן הדפיסו בו"ד. ואולם ברוב הספרים המדויקים נמצאת י' זו (וכן העיד בעל מ"ש), אך לא בכל המקומות, כי ברוב כ"י חסרה בפסוקי ל"ג ל"ו, ובכמה ס"מ חסרה גם בפסוק כ"ט. וכן הנחתי בהוצאה זו, וסימן לדבר פגישת שלש המלים: „תאו ואלו ואלמו". יד) ואל־אֵיל הֶחָצֵר – כן מנוקד ומוטעם ברוב הס'. טז) תְּמֹרים – הת' במתג והמ' רפה בס"מ. יז) וְרִצפה – בכלם שבענין הר' במתג והפ' רפה (מ"ש) וכן בכל מקום במקרא. ובזה נבדלת המלה מן „רִצְפָּה" במובן: גחלת. יט) השער התחתונה – מלעיל ע"פ המס'. וברש"י נפל ט"ס, שכל הדבור המתחיל „הרצפה התחתונה" שבפסוק י"ח שייך לפסוק זה אחר המלים „המפורש למעלה", ובמקום המלים „הרצפה התחתונה" צ"ל „השער התחתונה". וכונתו היא, שאלו היתה מלת „התחתונה" מלרע, היה אפשר לפרש „השער התחתונה"=השער של (הרצפה) התחתונה, כי יש שיבוא השם הנסמך בה', כמו: המסגרות המכונות (מ"ב טז, י"ז). כא) ואלמו – בדבר מלוי וחסרון י' אחר א' יש מבוכה גדולה בספרים, ולא נזכר ע"ז דבר במס', ע"כ הנחתים כמו שהם במק"ג ובלטריס, שאלה בהם מלאים: כ"ב (שנים בפסוק), כ"ד, כ"ה, כ"ו, ל"א. וכן נראה במ"ש. לא) החצונה – חסר י' ע"פ המס' כשני חבריו להלן (מב, ז' ח'). לט) העולה – מלא, שכן אינו בכלל „ה' חסרים" שנמסרו (מג, כ"ד).

מא ב) וכתפות הפֶּתח – בזקף (ולא ברביע) לפי שכח המפסיק ראוי להתפשט עד האתנח (השוה פסוק י"א). ג) ה) וַיָּמָד – במרכא. קִיר־הבית – במקף ברוב הס'. יב) חָמֵש־אמות – המתג בח' כשיטת בן אשר (ר' מ"ש). טז) והחלנות – זה אחד מן „ג' חסרים". כב) ומקצעותיו – כן גם במק"ג ובקיטל ובכמה כ"י, ונגד זה בס"א: ומקצעתיו, ואין הכרע.

מב כ) חָומה לֹו – נסו"א להברה בלתי מוטעמת מעולם, וע"כ הל' רפה.

מג ז) כסאִי – ברביע בס"מ ובהתאם לנתוח. יא) וכל־צוּרתָו – בקדמא ומהפך ע"פ המס'. כ) קרנתיו – חסר ו' (מ"ש). וכן בקיטל ובבו"ד. כו) יכפרו – כן כתיב וקרי למערבאי (מ"ש), ומוכרח כן ע"פ מס"ג דהושע א, א', ואו"א קל"ה.

מד ג) נשִׂיא הָוא – כצ"ל, ואין כאן מקום למקף. ד) דֶרֶךְ־שַׁעַר – כן בס"מ. ו) ז) תועבותיכם – מלא דמלא ברוב כ"י וס"י (ור' הערתי למעלה לו, ל"א). יא) את־העולה – מלא ע"פ המס' (כנ"ל מ, ל"ט). כב) בתולת – כצ"ל חסר ו' תנינא ע"פ המס' (ר' פ"ד בערכו). ל) תרומתיכם – חסר ו' תנינא ברוב גדול של כ"י וס"י וכחברו (כ, מ'), ושם נמסר: „ב", ולא נמסר „וחד חסר", וכאן נמסר „ד", פי' ד' תרומות עם הכנויים חסרים: תרומתי (במדבר יח, ח'), ותרומתינו (נחמיה י, ל"ח), וב' תרומתיכם דספרא. עריסותיכם – מלא דמלא ע"פ מס' במדבר כ, כ"א.

מה א) עשִׂרה – מלעיל (מ"ש). לפני אתנח לא חששו להבלעה, משום שרהיטות הדבור פוסקת. יז) והנֶסך – בסגל ברוב כ"י.

מו א) שֹׁער – בתל"ג (ולא בגרש) בס"מ. ורשד"ל נמקה בכ"ח חוברת ט', לפי שהמלה זעירה ואין אחריה רביע. ד) ביֹום השבָּת – ברביע (ולא בזקף כבו"ד) בכל הספרים, לפי שהכתוב הפריד לסבת מה את

הכבשים מן האיל בהכפלת מלת „תמימם", שהרי היה יכול לומר: „ששה כבשים ואיל אחד תמימם", וע"כ הוטעם „השבת" ברביע שאין כח הפסקו מתפשט אלא עד הטפחא. והשוה פסוק ו' שהופסק „תמימם" באתנח, והוטעם „החדש" בזקף, שאין כחו מתפשט אלא על האבר האתנחי בלבד. כב) מקצעות – מלא ו' תנינא ברוב כ"י.

מז ב) ויוצאני – חסר י' (מ"ש). ג) אָפסים – הא' קמוצה (מ"ש). ו) וישבני שפת – (מ"ש). וכן בב"ב ובקיטל ובב"וד. ח) יוצאים – ברביע בס"מ ובהתאם לנתוח. הגלילה – מלרע, לפי שהה' סמן הנקבה, ולא למנמה. יא) ולא ירפאו – יש כ"י: „לא ידפאו" בלי ו' החבור, וכן הדפיסו ב"וד, אך נמצאת ברוב הספרים וכ"י, וכן מצא רש"י ז"ל. ודוגמת סגנון זה: ידיהם ולא ימישון וכו' (תהלים קטו, ז'). יג) גֵּה – בכל הספרים בצירי. ובמס"ק: „לית כתיב ה", ור"ל, לעולם במקרא: „גֵּי" (כיהושע טו, ח'), או: „גֵיא" (כישעיה כב, א'), מלבד זה: „גֵּה".

מח ח) י) בתוכו – בו', ובפסוקי ט"ז, כ"א, בה' ע"פ המס'. כג) קדימה – זה מלא, וג' החסרים ע"פ המס' הם דפסוקי ד', ה', כ"ז, והערת המס"ק אינה במקומה (מ"ש).

תרי־עשר

הושע

ב א) אשר יאמֵר – כן מוטעם בב"ב, ובק"הנ הובא כן מרוב גדול של כ"י, וכן בב"וד. ז) הבישה – חסר ו'. בריש יואל „הגפן הובישה" נמסר במס"ק: „ל' מלא". וכן חסר בכל ס"מ. יג) והשמתי – ברביע וממילא נ' „גפנה דגושה. כן בב"ב ובקיטל ובב"וד. וכו דורש הנתוח, לפי שהגפן והתאנה אתנה אחת. יז) שמה – הש' דגושה מדין אתי מרחיק. וכיום עלותה מארץ – כן מוטעם ברוב כ"י וס"מ. יח) ולא־תקראי־לי – במרכא – כן ברוב הספרים. ובמקצתם ולא־תקראי לי, ונ"ל שאלו היה כן, היו הטעמים נהפכים לדרגא ומרכא כפולה, ואין כאן המקום להאריך. וגם יש ספרים המטעימים ולא־תקראי־לי (ר' הערתי לבמדבר כה, י"ח), והם בטלים במעוטם. בעלי – הע' בשוא פשוט (מ"ש). יט) והסרתי – כצ"ל חסר, שכן הוא בכל ס"י בעדות ב"וד, וכן הוא בב"ב ובקיטל. ובמ"ש כאן יש הערה מוסגרת מיד מגיה מאוחר שעשה את זה מלא מתוך השערתו שהוא חברו של אותו דתהלים פ"א שנמסר עליו „ב' מלאים", והנה שכח אותו דדה"א יז, י"ג שגם שם נמסר „ב' מלאים", ונמצא זה חסר. כה) והוא יאמֵר – כן מוטעם בב"וד ע"פ כ"י, ונכון לפי הנתוח.

ג א) אהֻב – במונח. כן בב"וד ע"פ כ"י, ונכון.

ד א) יושבי – מלא ע"פ המס' (ר' הערתי לירמיה לה, י"ז). ד) ואל־יוכח – כן בב"וד ובכ"י אחדים שהובאו בק"הנ. נסו"א והכ' בהעמדה (משום חשש הבלעת א־איש). אך בדבר מה שנסתיעו מן המס' שמסרה עליו „ל' בטעם". נ"ל שאין כונת המס' כלל על טעם הנגינה, אלא על טעם הענין והמובן, ר"ל שזה לבדו מענין תוכחה על חטא, אבל שני חבריו דאיוב טז, כ"א, ודדה"א יב, י"ז הם מענין הוכחה וגלוי דעת. ודוגמת זה במס"ג ש"א כז, ו' „לכן ג' בטעם" (ר' פ"ד בערכו). ו) ואמאסאך – הו' בשוא (מ"ש). וכן בקיטל וב"וד. יא) ויין – כן ברוב הספרים, אבל יש כ"י מנסחים „יין", וכן הדפיסו ב"וד (ור' מדעי). וכן היה לפני הראב"ע ז"ל, שכ' „בחסרון ווין כמו שמש ירח עמד זבלה". ור"ל שיתבאר כאלו נכתב „חנות ויין וכו' ". ומפרשו „בני רשף" שבשו בחנם, ולא אמר כלום.

ו ב) יחינו – כן בב"ב וברוב מכריע של כ"י בק"הנ, וכן בקיטל ובב"וד. ט) וכחכי־איש – בגרשים. כן בב"וד ע"פ כ"י. ונכון. ירצחו־שכמה – במקף לבן אשר (ב"וד). וכן ברוב כ"י.

ז ד) מנָאפים – בקמץ ברוב הספרים. בערה – בכל הספרים חסר, וכן במס"ק „ל' חסר ומלעיל". ולהפך „ישבות" מלא בכל הס', וב"וד הלכו בשניהם אחר מעוט שבמעוט המחולפים בהם. טז) לעגם – הג' דגושה (מ"ש).

ח ה) נקין – במס"ק „ל' וחסר", וכן ברוב ספרי דפוס. אע"פ שברוב כ"י: „נקיון" מלא. י) מעט – הם' דגושה (מ"ש). יג) ויאכלו – הו' בפתח ע"פ המס' דמ"ב ד, מ"א שמסרה רק ג' רפין, ואולם יש מקצת כ"י המנסחים וְיאכלו, וכנראה היתה כן נוסחת רש"י ז"ל, וכן הוא בתרגום יהואש ע"ה. ואולי יתכן הבאור הזה אף בקריאת הו' בפתח, לפי שיש ו' ההפוך הנופלת על עבר תלוי, כמו: ונמת תחתיו (ירמיה לח, ט') (ר' רש"י שם), ואף כאן: אלו זבחום להם בתור בשר אז היו אוכלים עכ"פ, אבל כשהקריבום לפני ואני לא רציתים, הנה הכל נפסד לריק. יזכר – חסר ו' ע"פ המס' שכן נמסר על חברו (ט, ט') „ל' מלא". וכן חסר בכל ס"מ. יד) ושלחתי־אש – כן מוטעם ברוב כ"י וד"י.

ט ו) קמוש – חסר י' והמ' דגושה ברוב כ"י וד"י. ח) צפה – חסר ו' ע"פ המס' שמסרה לנו בתהלים לז, ל"ב: „ב' מל' פני דמשק", ומזה שהשאר חסרים. וכן בב"ב. וכן נמצא ברוב גדול של כ"י. וכן בקיטל ובב"וד. יג) הרֻג – במק"ג נמסר על זה וכן על אותו דיחזקאל כא, ט"ז: „ל' מלא", וברור שאחד מהם ט"ס. ובקיטל נמסר כן רק ביחזקאל, וזה בא בו חסר. וכן בב"ב ובב"וד.

י א) בוקק – מלא בכל הספרים וכ"י, ואין לחוש לכ"י אחד ולעשותו חסר כמו שעשו ב"וד. ט) חָטָאתָ – כן בכל הספרים חוץ מן ג' כ"י שנמצא בהם חָטָאת, וכן היתה נוסחת רש"י ז"ל. וכן הדפיסו ב"וד, ונסתיעו מן המס' שמסרה עליו „לית", ואלו „חָטָאתָ" נמצא לו חבר באיוב לה, ו'. ואיני רואה הוכחה ממס' זו, לפי שציון העגול בא בין המלים, וכונת המס' שהניב הזה: „חטאתָ ישראל" לא נמצא יותר. יד) שַׁלְמַן – בכ"י רבים המ' בפתח וכן בספרי דפוס, והש' בפתח בכל הספרים כ"י ודפוסים ישנים כלם (חוץ מכ"י אחד שנמצא בו הש' קמוצה) וברובם הש' גם במתג, ששמושו לעכב טמיעת אות באות כמתג של ת־תַּדְשֵׁא (בראשית א, י"א), (ר' הרקמה דפוס פראנקפורט צד 142). ונ"ל עוד שהמתג הזה הוא הגורם לעשות משרתו דרגא, אע"פ שלא נעלם ממני שהוא אחד מי"ב יוצאים מן הכלל (משה"ט דף כ"ח). ואין כאן המקום להאריך. ארבאל – יש מנסחים: ארבּאל בב' רפה, ואין לשנות ולהוציא את הנוסח מחזקתו בספרינו, במה שלא נתברר מן המס', ולא מהכרעת רוב הספרים.

יא י) כי־הוא ישאַג – בכ"י וד"י רבים נמצא ישאָג בקמץ, וכן הדפיסו ב"וד ואמרו להסתיע מן המס' ומן הרד"ק במכלול, ואני רואה הוכחה מן המס' להפך, ז' א' שצ"ל ישאַג בפתח, והוא שבירמיה כה, ל': ה' ממרום ישאָג וכו' שאג ישאַג, נמסר על הראשון „ל' " ועל השני „פתח". ועוד שבמס' או"א סי' כ"א „מן חד וחד קמץ ולית" נמנה ישאָג הראשון דירמיה. מכל זה יוצא ברור שזה צ"ל בפתח ע"פ המס'.

יב ב) אפרים – ברביע. כן בב"ב, וכן בק"הנ מרוב כ"י, וכן בב"וד. ט) לא־ימצאו־לי עון – כן בב"וד ע"פ כ"י בהתאם עם הנתוח.

יג טו) אַחִים – בה"ד תעידו שרש"י והראב"ע ז"ל קראו אָחִים בקמץ, כראיה ממה שמרוהו מן אָחו. וטעות היא ביד המעירים, שהרי „אחו" מלעיל, והטעם הוא המקיים לעולם את התנועה הרחבה בלי הבדל ספאת תכונת ההברה אם סגורה היא ואם פתוחה, כמו קֵצה עמוס ג, ט'), שרבויו קְצִים (קְצִין). וכבר באר הח' הרדד כן „על פני כל אחיו נפל" (בראשית כה, י"ח), ולא נתקל כלל בשנוי הנקוד. ועוד שהרי הוסיף רש"י ז"ל בפירושו: „ד"א וכו' זה ירבעם שהפריא אחוותן של ישראל", וא"כ ברור שקריאת המלה לא נשתנתה לו מקריאתה בכ"ם.

יואל

א ה) והילִלו – כן בקיטל ובב"וד ובכמה כ"י. יא) שערה – חסר בב"ב וברוב מכריע של כ"י בק"הנ, וכן בקיטל ובב"וד.

ב יג) ונחָם – בקמץ כדין הבינוני, ואין צרך להעיר עליו. טז) מחֻדרו – ובס"א: מחֲדרו. וב"וד הדפיסו כן ע"פ הוכחה דקדוקית ממה שמצאנו הח' פתוחה בנטיה המנמתית ובסמיכות הרבוי: החֲדרה, חַדְרֵי, ואולם אֵתה הוכחה חזקה שלא תהיה אחריה תשובה, כי אם אמנם זה מנהג משקל פֹּעֶל לקיים לעולם את החירק הבא במקום צירי בהשמטת הטעם, ובכללו הסגל בגרונית, כמו מן חֵפֶץ: חֶפְצִי, חֶפְצְךָ, ומן הרבוי חֲפָצִים יאמר בסמיכות: חֶפְצֵי (שמים) ובכנוי: חֶפְצֵיהֶם, מי יאמר שכן גם מנהג משקל פָּעֳל? אולי במשקל זה דין השמות בעלי פ גרונית (אותם שעיקרם פְּעָל) לקיים את הסגל כשהוא סמוך לטעם (ובדבר זה הוא שוה למשקל פֶּעֶל: עֵדֶר – עֶדְרוֹ), ולהחליפו בפתח כשהוא עצמו מוטעם: החֲדרה, או כשהוא רחוק מן הטעם (העיקרי)! חַדְרֵיהֶם, חַדְרֵי, שהמלה רהוטה אל טעם הסומך (ר' חלה"נ מאמר ג' הערה 4). כד) הַגֳּרָנוֹת – כן בס"מ.

ג א) ובנתיכם – יש ספרים: ובנותיכם מלא, וכן להלן ד, ח' והמס' שותקת. אך כנראה רוב הספרים מחסרים. בחוריכֶם חזינות – כן מוטעם בב"וד ע"פ כ"י, ונכון.

ד) הגְמול – הג' רפה. ב"וד ע"פ כ"י, ונכון. ז) אתם – חסר ו' ע"פ המס'. טו) וכוכבים – מלא (מ"ש). וכן בכל ס"מ.

יט) דָם־ – בקמץ ומתג (ר' משה"ט ס"ה ע"ב).

עמוס

א י) ארמנותיה – מלא (מ"ש).

ג ג) התפל – כצ"ל חסר. ושבוש במס"ק, שהרי במס"ג נמסרו בבמדבר לד, ב' וביחזקאל מו, כ"ה: ח' מלאים, ואין זה מהם. וכן הוא חסר ברוב גדול של כ"י בק"הנ, וכן בקיטל ובב"וד. י) האָצְרִים – במרכא ותביר (משה"ט דף כ"ו) יב) ובדמשק – ר' מ"ש.

ה יד) ה' אלהֵי – כן מוטעם בב"וד ע"פ כ"י וד"י. כה) הזבחים – הז' רפה בכמה כ"י וד"י וכן בב"וד.

ו ב) כַּלְנֵה – במתג וצירי. כן בס"ם. גת־ – במקף כמעט בכל הספרים, וסטעיסיה בטלים כמעוסם. ד) ערשותם – מלא בב"ב וברוב מסוים של כ"י, וכן בקיטל ובב"וד. יג) הלוא – מלא ע"פ המס', שכן נמס' למעלה ה, כ': „ל' חסר בספרא". יד) ולחצו אתכם – במונח חקף. כן בכמה כ"י, וכן בב"וד, ונכון.

ז יג) ובֵית־אל – במקף ובמתג ולא במונח, שכן אין זה מן הג' שנמנו במס' בראשית לה, ט"ז, המוטעמים מונח תקף, וכן בס"מ.

ח יג) הבתולת – חסר ו' תניינא. ז"ל מס"ג דתהלים (קמח, י"ב), כפי שהובאה במחברת המסה"ג להח' פ"ד מתוקנת ע"י הרוו"ה ז"ל: „כל דבתולת הבתולת ח"ו במ"ד מלא, וסי' רוממתי בתולות (ישעיה כג, ד'), בתולות אחריה (תהלים מה, ט"ו), בחורים וגם בתולות (שם קמח, י"ב), וכל מגלת אסתר דכותיה מלא, יתובב בתולות (זכריה ט, י"ז), בתרי למדנחאי ולמערבאי בחד [ר"ל למדנחאי הוא מלא דמלא בתרי ווין, ולמערבאי בחד וו (הערת הרוו"ה)], נשים בציון ענו בתלת (איכה ה, י"א), חסר דחסר". והעיר ע"ז הרוו"ה ז"ל: „והנה בכללם אמר במ"ד, ובפרטם לא מנה כי אם נ'? לכן ברור שנשמט בו תתעלפנה הבתולות (עמוס ח, י"ג), שגם זה מלא דמלא בס"מ וכ"י". עכ"ל הרוו"ה. אבל הממלאים מעטים הם, וגם נ"ל שתמיהתו של הרוו"ה ז"ל על המס' אינה תמיהה כלל, ואין כדאי לשבש מפני זה את המס' שהוא עצמו קרא לה „מסרה בדודה". לפי שכלל כל מגלת אסתר נחשב לאחד במס'. וכן דרך המס' בכמה מקומות, השוה: הושע ט, י': „וכל כתובים דכו' מלא. בר מן ג' חסרים, וסי' והנה טמנו (כצ"ל, ר' פ"ד בערכו), ויאמר להם שמעוני (דה"ב יג, י"ב, כט, ה'), וכל עזרא דכו'." (ור' הערתי לעזרא ח, א'). וזה ברור. וכן הוא במק"ג ובקיטל ובב"וד.

ט ז) מעלותו – ברוב כ"י וד"י מלא ו'. וכן במק"ג, בב"ב, בלטריס ובקיטל. הקרא – חסר ו', שכן אין זה בכלל י' מלאים שנמסרו במס' (ר' מ"ש). ט) ארץ – סבירין ארצה. וזה אחד מן החמשה המנויים במס' דפ' ויגש. יא) ההוא – ברוב הספרים מוטעם רביע אבל הזקף נכון לפי הנתוח. יג) בקצר – חסר. במערכת המס"ג נמנו ב' מלאים, ואין זה מהם. והערת המס"ק שבוש המאסף. ובקיטל כ' חסר בפנים, ולא נמסר בצדו „ל' מלא" אלא על חורש בלבד. וכן בכמה כ"י. אשֶׁר – במונח בס"מ.

עבדיה

א א) מאֵת הֹ' – כצ"ל במהפך ופשטא, ולא במונח ורביע, לפי שאין בין כ' הרביעים המרחק הדרוש (ר' במכתב רשד"ל הנספח לתו"א צד 63). וכן במק"ג ובקיטל. יא) עמָדך – המ' במתג בעדות הרד"ק שלא כדין הפעלים שעתידם במשקל אפעֹל, ונראה ששמושו לתקנת בטוי הד' שלא תשמע ט' (ר' הערתי להושע י, י"ד). כ) קחל־הזה – המתג בה' כשיטת בן אשר (מ"ש).

יונה

א ג) לברוח – מלא ע"פ המס' כפי שנתקנה ע"י הח' פ"ד. וכן בב"וד. ז) גּוֹרלוֹת – הג' דגושה מדין אתי מרחיק בסבת מתג. כן בכמה כ"י וכן בב"וד. יד) וכן ד, א) אָנָּה – הא' במתג ברוב ס"מ, ולא במונח, וכן נראה ע"פ המס' שנמס' „ו' מלין בטעם אזלא ומהפך בתבה אחת" (פ' בהר), ולא נמס' „וחד מונח ומהפך". ונמצא שאין בזה רק שנוי אחד מכל „אנא" שבמקרא, מה שבאה בו ה' במקום א'.

ב ג) לי – הל' רפה לפי שהמשרת נסוג להברה שאינה ראויה בעצם לטעם או למתג (תו"א צד 29). וכן בב"וד.

ג ז) אל־ירעו – בזקף לבד בס"מ.

ד י) ויֹאמר ה' – בזקף בקיטל, ונכון.

מיכה

א א) אשֶׁר חזה – במונח וזקף. כן בכמה כ"י. וכן בב"וד ונכון. ב) הקשיבי אֶרץ – במרכא וטפחא. כן בב"וד ע"פ כ"י, ונכון. מְהיכל – המ' במתג בכל ס"מ כדין, ופליאה על בעל מ"ש. ז) ושמתִי – במרכא בס"ם, ונכון, כי זה לא נמנה בין היוצאים (ר' משה"ט דף כ"ח). טו) עֹד – ברביע (מ"ש). וכן ברוב מסוים של כ"י, ונכון. טז) כִּי גלו – כן בכל כ"י וד"י, וכן בקיטל.

ב א) ופֹעלי – מלעיל (מ"ש). ב) ואִיש – כן ברוב כ"י בק"הנ, אבל במקצתם: „איש", וכן בקיטל ובב"וד (ור' מ"ש). ג) אֲשר – ברוב הספרים תלי"ג, וכן נכון לפי הנתוח. י) בעֲבור – במרכא (כנ"ל א, ו'). טֻמאה – הט' במתג בכמה כ"י וכן הוא לפי פי' הראב"ע והרד"ק, אבל אין

המתג מכריח ודאי להחליט שהקמץ גדול (ר' ישעיה ל"ח י"ד בפי' הרד"ק, והערתי להושע י, י"ד), ואפשר שהוא מקור מָארך או שם כמו: טָמאה. השוה להפך: קָרבן – קָרבן (נחמיה י, ל"א). ובשני כ"י נמצא: טַמְאָה, ונראה שכן קרא רש"י ז"ל. יב) תהימנה – הנ' רפה (מ"ש).

ד יג) קֻומי – יש ספרים: קֻומי ן, אבל הנתוח וקמץ הו' של „נדושי" מלמדים על אמתות הנוסח שבפנים.

ה ה) נמרד – חסר, שכן ברה"א א, י' נמס' „ל' מלא" (ר' פ"ד). וכן בקיטל ובב"וד. וכִי – במרכא. כן בקיטל, ונכון. בגבולנו – במקצת ספרים: בגבולינו, וכן בב"וד, וברובם כבפנים.

ו ג) עמִּי – בז"ג. ד) העלִתיך – בכ"י רבים: העליתיך, אבל ע"פ המס': העלתיך. שכן נמסר עליו „ל' וכ"כ". והל' בחירק בכל הספרים. יג) חטאתך – חסר ו' וי' ע"פ מס' דירמיה כפי שהובאה בהערת פ"ד במחברת המסה"ג בערכו בשם הרוו"ה. וכן בקיטל, ונמסר עליו „ל' ח' ". וכן בב"וד.

ז א) כאספי – הפ' דגושה בס"מ. ג) שִׁאֲל – חסר בכ"מ. וכאן לא נמסר עליו כלום. וכן חסר בב"ב ובקיטל ובב"וד.

נחום

א א) חֲזון – „ג"א חָזון" (ר' רש"י). י) אכְּלו – בז"ג. כן בב"וד ע"פ כ"י, ונכון.

ב ו) בהלְוכתם – כן כתיב ע"פ מערכת המסה"ג ומס' או"א סי' פ"א. וכן בב"וד. יג) גרותיו – כן במק"ג, בב"ב ובקיטל.

חבקוק

א ה) כִּי יספר – במרכא וס"פ בס"מ. ו) למרחבי־ – במקף בכל הספרים.

ב ג) חכה־לו – הל' רפה בס"מ, שכן אין דחיק נוהג בצירי. ח) ישָׁלוּךָ – הש' בקמץ (ת' קבוץ בא־כח חולם בהשמטת הטעם דוגמת: סָלוּךָ, ירמיה נ', כ"ו), ויש ספרים: ישַׁלוך, הש' בפתח שלא כדין הכפולים. ומה שכתבו ב"וד שכן מאושר ע"פ פי' ראב"ע ורד"ק, איני רואה איך למדו כן מתוך פירושיהם. ט) בצע רָע – בקמץ ע"פ המס'. שכן לא נמנה במנין הפתוחים. מכַּף־ – במקף בס"מ. טז) גם־אתָה – מלרע, שכן לא נמנה זה בכלל הבאים מלעיל שלא באס"ף (ר' הערת פ"ד במחברת המסה"ג צד 228).

ג ו) הליכות – מלא דמלא ע"פ רוב הס' וע"פ המסה"ג כפי שהובאה מתוקנת במחברת המסה"ג בשם הרוו"ה. יז) יגְדֹנו – חסר ע"פ המסה"ג דבראשית מט, י"ט, וכן בב"וד.

צפניה

א טז) הבצרות – כן בס"מ, וכן נכון, שכן אינו בכלל „ו' משניין באתיהון" שנמנו במס'. יז) ולחֻמם – המ' רפה בס"מ, לפי שהקבוץ אינו אלא שורק חסר. יח) ובאשׁ – בפשטא בב"ב ובב"וד, וכן נכון, לפי שמלת הזקף כבירה.

ב א) וקושו – כן מלא והש' דגושה ברוב הספרים, ובמס"ק נמסר עליו „ל' ומלא". ב) כמוץ – הן אמנם ברוב כ"י נמצא: „כמץ" חסר, אך מלשון המסרה, כפי שהובאה במ"ש דתהלים א, ד', משמע שהוא מלא, ח"ל המס': „כמץ ב' דגושים וחסרים, וסי' ונבעות כמץ תשים, כי אם כמץ", ואלו היה גם זה שלפנינו חסר, אז ככה היה צ"ל: „כמץ ב' דגושים וכל לישנא חסרים", וע"כ הנחתיו מלא. ב) ג) אף־ה' – כלם במקף בס"מ. טו) ידו – נוסח „ראשו" המובא בלטריס אינו אלא בדותא של איזה מתקן.

ג א) מראה – חסר ו'. כן בב"ב ובקיטל ובב"וד. וכן ברוב מסוים של כ"י בק"הג. ז) אמֹרתי – ברביע. כן בב"וד ע"פ כ"י, ונכון לפי הנתוח. ח) לכן – הוספתי את ההערה בשולי הגליון מפאת חדושה. טו) רָע – בקמץ ע"פ המס', שכן אינו במנין הפתוחים.

חגי

א יד) ואת־רוּח – בז"ג. כן בכמה כ"י, וכן בב"וד, ונכון לפי חקי ההטעמה.

ב י) אֶל־חגי – כן ברוב מסוים של כ"י, וכן בקיטל ובב"ב ובב"וד. ובמעוטם „ביד". יד) הָעם־הזה – המתג תחת הה' לשיטת בן אשר (מ"ש).

זכריה

א ד) כאבתיכם – חסר בס"מ. ומעליליכם – כצ"ל מלא דמלא בכתיב, וכן בכל ס"מ. ח) שרקים – הק' דגושה בכל ס"מ. יג) נחֻמים – המ' רפה אחר שורק חסר, וכחברו, דישעיה נז, י"ח. יז) תפוצנה – הנ' רפה בס"מ.

ב ב) ואמֹר – ברביע לפי הנתוח, וכן בס"מ.

ג ג) לָבְש – כצ"ל חסר ע"פ המס' דיחזקאל ט, ב', שמסרה שני מלאים בנביאים ואין זה מהם. וכן בקיטל ובב"וד.

ד ד) מה־אלה – בס"מ במקף מפאת קרבת הטעמים.

ה ד) הוֹצאתִיה – הה' במתג ולא במונח, שהרי לפנינו (ז, י"ד) נמנו במס"ג „ה' מלין בטעם" (המונח בתבת הרביע) ואין זה מהן. ט) ולהֵנה כנפים ככנפי – כן מוטעם בב"וד ע"פ כ"י, ונכון לפי שהאתנח במלה כבירה.

ו ו) יצאים – חסר ו', אבל „היוצאים" דלהלן (ח) מלא, ע"פ המס' דיחזקאל יד, כ"ב. י) ומאת טוביה – כצ"ל בו' החבור (מ"ש). וכן בכל ס"מ.

ז ב) שראצר – השם הזה נמצא גם בישעיה לז, ל"ח, מ"ב יט, ל"ז, ובירמיה לט, ג' (ב"פ), וי"ג. ובכל המקומות נחלקו הספרים בנקוד הש', יש מימינים ויש משמאילים, וא"א להכריע, רק בלטרים דישעיה ומלכים בימנית והשאר בשמאלית וכן הנחתים בהוצאה זו. ג) הנביאים – מלא ע"פ המס' שלמעלה (א, ה'), ושבוש בב"וד. החמשי – חסר י', אבל הש' רפה בס"מ, לפי שהחירק גדול, שכן דרך כל המספרים הסדוריים מן השלמים לבוא במשקל פְּעִילִי, ואין כל יחס בין החירק ובין הצירי של המספר היסודי: חָמֵש. ואינו משתוה בזה למספרים היסודיים: חֲמִשָּׁה, חֲמִשִּׁים. ו) הלוא – כצ"ל מלא, שכן בעמוס ה, כ' נמסר „ל' חסר בספרא" (ר' מ"ש ליואל א, ט"ז). יא) ויתנו כתף – כן מוטעם בלטרים, ונראה נכון, ויש לו סיוע ממקצת כ"י. ואולם ברוב ס"מ, וביניהם מק"ג, ב"ב וקיטל וב"וד, מוטעם: ויתנו כָּתֵף. ונ"ל בכונת הטעמה זו: נתנו את כתפם להיות סוררת, הטוה לאות סרוב כדרך הסוררים.

ח ח) ואני – בפשטא ולא בקדמא בס"מ. ט) יט) כג) כֹּה – במונח בס"מ.

ט ג) צר – חסר ע"פ המס', שכן אינו בכלל י' מלאים שנמסרו ביחזקאל כ"ו. ה) הביש – כצ"ל חסר, שכן לא נמנה בכלל המלאים במס"ג דיהושע ד, כ"ג, ודיואל א, י'. והן אמנם המס' משובשת בב' המקומות, ותקונה בהתאם עם המציאות בספרים נ"ל ככה: „הוביש ה' מל' וסי' כי שמענו את אשר הוביש. אשר הוביש ר"פ וחברו (מלה זו נשמטה ביהושע וישנה ביואל). ויהי כשמוע כל מלכי האמרי. שדד שדה (כצ"ל במקום עצי השדה). כל הבאיש על עם כן כתיב". המס' מונה את הפסוקים והם ד' ביהושע ואחד ביואל מלבד אותו דישעיה המשונה מכלם. ובכל אפן דזכריה חסר וכ"ה בקיטל. ח) כִּי עתָה ראִיתי בעיני – כן מוטעם בקיטל ובב"וד. וב"וד מסתיעים ממס' המונה „כי עתה י"ג בטעם", (ור"ל שמלת „כי" מוטעמת ואינה מוקפת) והם: בראשית כב, י"ב. כט, ל"ב. לא, מ"ב. שמות ט, ט"ו. במדבר כב, כ"ט. ש"א ב, ט"ז. יג, י"ג. יד, ל'.

ישעיה מט, י״ט. הושע ה, נ׳. י, נ׳. זכריה ט, ח׳. דניאל י, י״א. ט) יָבוא – נסו״א בס״מ. טו) והמו – נ״א המי (ר׳ מ״ש).

י ד) ממֶּנו – בז״ג בכמה כ״י, וכן בב״וד, ונכון. ה) בוסִים – כן ברוב הספרים, ובמקצתם בוסִים בקדמא, והוא הנכון לפני הנתוח והבאור הרגיל. ובכ״ז נ״ל שהרביע הוא הטעם האמתי, הנוסך רוח חן וחיים על פסוק זה, וכמו שאבאר: הרביע מפריד את הענין ונמצא סלמד על תמונה מליצית מן המין אשר אכנהו: אפתעה. הכתוב מתחיל בציור הנורא: „והיו כגברים בוסים״ = כמו גבורים כן יהיו רומסים בלי חמלה. השומע סבור שנמרה של אמרה זו יהיה בודאי: „בחיל אויביהם״, ופתאם הגמר בא: „בטיט חוצות במלחמה״ בטיט המפחר על פני חוצות מנחיצת בתים בסבת המלחמה, בו הם בוסים, כי אויביהם כבר נסו מפניהם המה ותבוריהם על סוסיהם. יא) יאר – חסר ו׳ (מ״ש).

יא יב) אליהֹם – בזקף כן בב״וד ע״פ כ״י, ובהתאם לנתוח.

יב י) והמַר עליו כהמַר – כן בבו״ד ע״פ כ״י, ונכון. יד) כָּל־המשפחות – במקף. ב״וד ע״פ ס״י.

יג ז) והשְׁבתִּי – מלרע בס״מ.

יד ד) על־פְּנֵי – במרכא כדין לפני מתג במלת הזרקא, וכן בכל ס״מ. ח) יצאו מַים – כן בב״וד ע״פ כ״י. ה) וְנַסְתֶּם – „וְנִסְתַּם״, וכן בשלשתם למדנחאי (ר׳ מ״ש). י) כָּערבה – ובס״א כַּערבה, וא״א להכריע. יח) את־הגוים – „ס״א את־כל־״ – (ר׳ מ״ש).

מלאכי

א ו) ואם־אָב אָני – כצ״ל ולא במונח ורביע. ח) תגשון – נמסר עליו „לית וחסר י׳״. וכן בקיטל ובב״וד. יא) כִּי ממזרח־שֶׁמש – כן מוטעם במק״ג, בב״ב ובקיטל, ונכון. יב) אותו – זה אחד מכ״ד מלאים שנמסרו במס׳. יד) משחַת – יש מנסחים: משְׁחָת, וא״א להכריע.

ב יב) לאִיש – בקדמא ולא ברביע בס״מ, וכן נכון לפי הנתוח.

ג ה) ומטֵי־גר – במס׳ דש״ב כא, כ״א, ובא״וא סי׳ קט״ז מנו את זה בכלל „ו׳ מלין כתיבן י׳ בסוף תיבותא וקרינן ה׳״, והוא פלא, הלא הי׳ נכונה בזה ולא ה׳, מאחר שכל הבינונים שבפסוק הם ברבוי. ונ״ל שהסגנון המקוצר הוקשה להם, לפי שהיה ראוי להיות: „ומטי משפט גר״, או: „ומטי גר במשפט (או: בריבו)״, וע״כ סברו בעלי המס׳ שהמלה היא שם עצם ממש, „מטה גר״ = משען גר, משען לחם או משען מים (ר׳ ויקרא כו, כ״ו), ושב אל „ובעשקי״, מי שעושקים שכר שכיר וכו׳ ומטה גר.

תהלים

א א) לֹא (עמד) – במרכא ולא במונח, לפי שהוא באות הראשונה (תו״א 17). ד) לא־כן – במקף ובלי צנורית, שאין זו נוהגת במרכא המשרת לאתנח.

ג ז) מרבבוֹת – במונח ולא במרכא, שכן דין משרת האתנח אחר רחי, כשאינו בא בראש המלה ואין אחריו פסיק (תורת אמת דף 16, 17), וכן הוא בס״מ.

ה ב) אמרַי האזינה| – בטפחא ומרכא ופסיק, כרשד״ל נגד בעל תו״א (58), לפי שראיותיו של בעל תו״א אינן מוכיחות, כי במקומות שהביא מהן ראיה, השם שאחר הפעל הוא הנושא, וכאן הוא פְּנִיָּה (וואָקאַטיף). וכן בתנ״ך ב״וד. ג) הקשִׁיבה לקוֹל – בלי פסיק או לגרמיה (ונגד בעל מ״ש). כן ברוב ס״מ. ובכ״ז העירותי גם על נוסחת המ״ש. ז) דברַי – בגלגל.

ו ב) ואל־בחמתך – בטפחא ומונח, לפי שהמלה ראויה למתג, ואין רביע מונרש לפניה (תו״א 11). וכן בב״וד.

ז ה) ואחלצה צוררי – הספרים מחולפים בהטעמה, ולפיה חלוף בבאורים, וע״כ בזה ובכיו״ב הצבתי את ההטעמה שהיא העיקרית בעיני (מפאת הנתוח ההגיוני, או מפאת מציאותה ברוב כ״י וס״י) בפנים, ועל השניה העירותי. יד) לְדֹלְקִים – בלי צנורית, לפי שהחולם הברה סגורה לדעת בעלי המס׳ והנקדנים (ר׳ תו״א 10 בהערה).

ח ה) מה־אֱנוש – במרכא בס״מ. ו) מעט – הכ׳ דגושה (מ״ש). ט) צפור – מלא ע״פ המס׳ דויקרא י״ד, כפי שנתקנה על נכון ע״י הח׳ פ״ד ערך צפר, וכן הוא בב״וד.

ט ד) בשׁוּב־אויבַי – במקף ומרכא. כן בב״וד ע״פ ס״מ. י) משגָב... משגָב – הג׳ בפתח. כן בב״ור ע״פ הרד״ק במכלול קפד׳ ע״ב. יא) דֹּרשיך – הד׳ רפה, שכן אין דין אתי מרחיק בעלילת מתג נוהג בבגד כפת (ר׳ הקדמת דליטש למשלי xiii). יד) חָנְנֵנִי – „ס״א חָנְנֵנִי״. כן במק״נ וכן קרא הראב״ע ז״ל, אלא שלפי״ז צ״ל הח׳ בלי מתג והטעם מהפך (ר׳ תו״א 33 פרק י׳). ראֵה־עָניי – במקף (ר׳ תו״א 40). וכן בב״וד. כא) הָמה – במרכא (תו״א 11).

י ב) בגאות – במונח. כן בס״מ. זו – במרכא (תו״א 11). ד) כגבה – הנוסח: „בגבה״ אינו אלא בדותא כדי לתקן הסגנון, והוא נגד המס׳, שמסרה: „כגבה ב׳, וסי׳ כגבה ארזים, כגבה אפו״. ח) במַאֲרָב – במהפך מצונר (ולא בעלוי), כדין משרת רביע גדול במלה כבירה מלרעית אחר לגרמיה, וההברה שלפני המוטעמת פתוחה (תו״א 29), וכן בס״מ, ועמהם ב״וד. ט) יֶארֹב – במהפך מצונר (תו״א 34). י) חֲלְכָּאִים – הל׳ בלי שוא, כדין בסוף המלה, לפי שהנקוד הולך אחר הקרי.

יא א) צפור – מלא (כנ״ל ח, ט׳) ג) כי־השתות – במקף בס״מ (ר׳ תו״א 40).

יב ח) זֻו – במרכא (תו״א 11). ט) לבני – כן בכל הספרים, ונוסח „לפני״ בדותא.

יג ב) עד־אָנה| תסתיר – כצ״ל.

יד א) הִשחיתו הִתעיבו – במתגים לב״א לתקנת הגרונית. ה) כִּי – במרכא (תו״א 41).

טו ד) נבזה בעיניו נמאס – חלופי הנוסחאות בהטעמה הם תוצאות החלופים בהבנת הנתוח (ר׳ תו״א 59, 60, ובהערה).

טז ז) אברך – במונח, ולא ברביע מונרש, שכן א״א לזה לבוא באבר האתנחי.

יז ג) זמתי – מלרע ע״פ המס׳ דירמיה ד, כ״ח, ואולי בא כן משום שהבינו המטעים עבר תלוי שבעתיד, ודן בו דין עבר המהופך לעתיד (וְזַמּתִי): ואלו אָזֹם כן (או: אלו נמצאתי זומם כן).

יח א) למנצח וכו׳ – סדרתי באפן שיגמר הפסוק בסוף השורה (ר׳ מ״ש והתנצלות המסדר). טז) אפִיקי – במרכא ולא בעלוי (ר׳ תו״א 29, ד׳). כא) יגמלֵני – כצ״ל במונח.

יט ג) ללילה – הל׳ בדגש אתי מרחיק בס״מ, לפי שנתחבר עם זה חשש טמיעת אות בדומה לה, וזולת זה אין דין אתי מרחיק נוהג באות שמושית שואית (מלבד: לְּךָ, בְּךָ). י) משפטֵי הֵ – בשני מונחים (ר׳ תו״א 60). יא) ומפָז – כן בב״וד ע״פ כ״י וע״פ המכלול רו׳ ע״א. יד) בִי אָז – בס״א בִּי אָז, וזה מתאים לבאורו של שביל בקונקורדנציה שלו, הסובר כי „איתם״ כמו „איתן״, והיא מלת המצב לפעל „ימשלו״. טו) אמרי־פִי – ברביע ולא בפזר, שהרי אי אפשר לפזר לבוא לפני אתנח ומשרתיו (תו״א 44, 45). ונ״ל שהוא תקון מיד מי שהבין „לפניך״ שב על „לרצון״, ודרכי קביעת הנעימות לא ידע, ולשויון מדות השיר לא חשש, ובאמת לפי מדות השיר והטעמתו ככה נתוח הפסוק: יהיו לרצון אמרי פי, אף שאינם מובעים כראוי, באשר לפניך

גלוי הניון לפי מבלי אמר ודברים. טו) וגאלי – ח׳ו בס״מ, ועמהם ב״וד וקיטל, ונמסר עליו „לית וחסר״.

כ ו) בישועתך – משרת הרביע עמו במלה אחת. והם שנים כן ע״פ המס׳ וחברו באיוב ו, י׳.

כא ב) מה – בבטול המקף ובצנורית לבן אשר למרות הדחיק, ודוגמתו במשלי כז, א׳. יג) כי־תשיתמו – במקף ומרכא (ר׳ תו״א 40). וכן בבו״ד.

כב א) השחר – בקמץ בס״מ, לפי שהרביע המוגרש כאן במקום אתנח. וכן בב״וד. ב) אלי | אלי – בפסיק (ר׳ משה״ט דף ל״א ותו״א 39). וכן בב״וד. ג) דומיה – מלא ברוב ס״מ. וכן במק״ג. והמס״ג בסימן ס״ב משובשת, ובמקום „קדמא חסר״ צ״ל: „בתרא חסר״ (ב״וד בהערה לסי׳ ס״ה ב׳. ור׳ מ״ש שם). יא) אלי – במונח נסו״א. ודוגמת זה למטה קמ, ז׳, (ב״וד). טו) בתוך – במונח כדין בהברה הראשונה. טו) כח) ל) כל – במתג (מ״ש). כה) כו) הנוסחאות המחולפים בהטעמה הם לפי חלוף ההבנה בנתוח, וכן בכ״מ שהעירותי על הטעמה אחרת.

כד ד) ובר־לבב – במקף. כן במק״ג ובב״וד ונכון, שאלו היה „ובר״ בגלגל אז בהכרח היה מוטעם „נקי כפים״ במרכא וצנור כידוע בחקי הנעימות.

כה ה) כי־אתה – הכ׳ במתג לפי שהדחי מנגן מלרע. ח) על־כן – באזלא ולא במהפך (ר׳ תו״א 11 סעיף ה׳). וכן בב״וד. יא) וסלחת – מלרע, ואין מקום לצנורית.

כז ב) בקרב – הב׳ במתג (תו״א 33). ד) שאלתי מאת – „מאת״ בלי מקף ובמונח, וע״כ „שאלתי״ במהפך כדין משרת שלפני משרת בצנור (תו״א 26 סעיף ג׳). וכן בב״וד. לחזות בנעם – בטפחא ומרכא ובלי מקף. כן בס״מ. יא) שוררי – מלא (מ״ש). וכן בב״וד.

כח ה) ואל־מעשה – כצ״ל במונח. ח) עז־ – בקמץ קטן. כן בב״וד ע״פ המס׳ דישעיה כו, א׳: „ב׳ קמצין״. והם מסתיעים ע״ז גם מן המכלול לרד״ק.

כט א) לדוד – כצ״ל בעו״י.

ל א) שיר־חנכת – במקף. כן במק״ג ובב״וד. ו) ילין – במרכא מצונר ולא במונח.

לא ה) כי־אתה – במקף (תו״א 40). י) עששה בכעס עיני נפשי – כן מוטעם במק״ג ובקיטל, ונכון. יא) באנחה – בפתח. כן בב״וד ע״פ כ״י עתיקים. יב) ולשכני מאד – כן בב״וד, ונכון. נדדו – לפי מנהג ספרינו הממעטים בחטפין. הד׳ בשוא פשוט ואין מקום לצנורית. כא) תסתירם בסתר – בלי פסיק בס״מ.

לב ד) יומם – במהפך מצונר ולא במרכא (ר׳ תו״א 32, 33, 34). תכבד – במרכא שהוא משרת רביע קטן (ר׳ תו״א 24). ו) מצא – חסר ע״פ המס׳. י) מכאובים – מלא ו׳ ע״פ המס׳.

לג יד) ממכון שבתו – כן מוטעם בב״וד ע״פ כ״י עתיקים. יט) ולחיותם – ברביע מוגרש. כן במק״ג ובב״וד, ונכון לפי שמלת הסלוק כבירה. כא) כי בו – במונח ודחי ולא במקף (תו״א 40).

לד יט) ואת־דכאי־רוח – הצנורית במלה כבירה אינה מבטלת את המקף ע״פ רוב. כא) עצמתיו – חסר ו׳ ע״פ המס׳, שכן נמסר: „ד׳ מלאים בלישנא״, ואין זה מהם (ר׳ הערת ב״וד). כג) פדה – חסר ברוב ס״מ. וכן נראה מן המס׳, שבמס״ק נמסר: „לית וחד פרה ראש״. וכן נמנה במערכת המס׳ ובמס׳ או״א בא״ב „מן חד וחד חד ד׳ וחד ר׳״, נשמע מזה שאין הבדל אחר ביניהם זולתי החלוף בין ד׳ לר׳, וכן חסר בב״וד.

לה יט) אל־ישמחו־לי – ברחי בס״מ, וכן נראה מפי׳ רש״י וראב״ע ז״ל.

לו ז) תושיע | ה׳ – בפסיק בס״מ. יג) ולא – בצנורית עם בטול המקף כדין.

לז טו) וקשתותם – הש׳ דגושה והת׳ רפויה בס״מ. כה) נער – במרכא. ובמק״ג ובב״וד מהפך והוא שבוש (ר׳ תו״א 24).

לח ב) ה׳ אל־בקצפך – בחלופין שבין בן אשר ובן נפתלי נחלקו ע״ד מתג במלת „אל״, אבל שניהם מודים שמלת „בקצפך״ מוטעמת מרכא, וא״כ ודאי „ה׳״ ברביע, כידוע בחקי הנעימות, וא״כ יפה מוטעם בלטרים ושבוש בב״וד, ואין זה דומה לסי׳ ו׳ פסוק ב׳, לפי ששם נאמר: „ואל בחמתך וכו׳״, ונמצא הפסוק מופסק לשני חצאים נפרדים, וא״כ דין בהפסק דחי, משא״כ כאן, שנאמר: „ובחמתך״, ונמצא „אל״ מושך עצמן ואחר עמו, וא״כ הפסק האתנח קלוש, וע״כ הורשת מלת „ה׳״ מפסיק גדול מן הדחי, והוא הרביע. וכן במק״ג ובס״מ אחרים. ז) שחותי – מלא, ונמסר עליו: „ב׳ אחד חסר״, והוא אותו של לה, י״ד, וכן הוא מלא במק״ג, ובב״וד, והם מביאים מכ״י שנמסר ע״ז: „לית מלא״. י) אדני נגדך – כן מוטעם בב״וד, ונכון.

לט ב) אשמרה־לפי – כן בב״וד ע״פ כ״י. ח) ועתה – כן במק״ג ובב״וד, ונכון, לפי ששם „ה׳״ פניה, והוא מופסק משלפניו יותר מן ההפסק המורגש בין „ועתה״ לשלאחריו.

מ ג) רגלי – בפתח בס״מ. יא) צדקתך – בעלוי (ר׳ תו״א 33 סעיף ה׳) וכן במק״ג ובב״וד. יז) ישישו וישמחו | – פסיק אחריהם ולא ביניהם בס״מ (ור׳ תו״א 34 סעיף ו׳).

מא יד) ועד־העולם – ברביע מוגרש לפי חקי הנעימות, וכן בס״מ.

מב ב) נפשי | תערג – לגרמיה ות׳ דגושה (תו״א 32 סעיף ד׳). ג) צמאה נפשי | – בעלוי ולגרמיה (תו״א 32 סעיף ה׳), וכן במק״ג ובב״וד. ה) ואשפכה – בעלוי (תו״א פרק י׳). אעבר בסך – כן בס״מ במונח משרת ולא באזלא פסקי שהוא לגרמיה, שהרי הענין מחובר, וגם לא בפסיק שאין מקום לו כאן (ר׳ תו״א 39 פרק ה׳), ואפילו היה כאן פסיק היה המשרת צ״ל מונח (ר׳ תו״א 26 סעיף ג׳). יב) עלי – בקמץ. כן בב״וד ע״פ כ״י עתיקים.

מג ב) מעוזי – מלא עם הדגש (מ״ש). וכן בב״וד.

מד ב) באזנינו שמענו – בעלוי ורביע בס״מ (תו״א 28). ושבוש בבו״ד. טו) בלאמים – הל׳ רפה בכל ס״מ, והב׳ במתג. יט) אשרנו – חסר י׳ במק״ג ובב״וד ע״פ כ״י דלא כס״ס שבמ״ש. כב) הלא־ – במקף (ר׳ תו״א 40, 41).

מה ג) על־כן – באזלא (ר׳ תו״א 11, סעיף ה׳), וכן בב״וד. ה) צדק – הצ׳ רפה, מחסר תנאי הדחיק המתיש בהקפת מלה כבירה לזעירה, שהם: שוא נע בראש ההברה האחרונה של הכבירה או מתג לפני ההברה האחרונה (ר׳ הערת בו״ד). י) ביקרותיך – כן בב״וד ע״פ בן אשר. טו) בתולות – מלא דמלא ע״פ המס׳ כפי שנתקנה ע״י מ״ש והרוו״ה (ר׳ הערת ב״וד). טז) תבאינה – חסר ו׳ בכל ס״מ.

מז ח) מלך כל – „ס״א על כל״ (מ״ש).

מח ט) כאשר שמענו | בעלוי ולגרמיה (כנ״ל מב, ג׳).

מט ב) שמעו־זאת – ברחי בס״מ, אע״פ שמוטעם „יבחר־לנו את נחלתנו״ (מז, ה׳) במרכא. וזה לפי שהצווי והפניה אינם מחוברים כ״כ, ודוגמתו: „כל־העמים תקעו־כף״ (מז, ב׳). טו) כצאן – בלי פסיק (תו״א 26 סעיף ג׳), ובב״וד שבוש. שתו – מלעיל, שכן נמסר על חברו (עג, ט׳): „לית מלרע״. וירדו – הטעם על הד׳, לפי שאינו צנור אלא צנורית שבטלה את המקף (שלא כמנהג מלה כבירה). כ) תבוא – מלא ע״פ המס׳ דתהלים קיט, ק״ע: „כל ספרא מלא״ (ור׳ מס׳ דריש איוב).

נ כא) אהיה – בשוא פשוט. אוכיחך ואערכה – כן ברוב הספרים, ובבו״ד: „אוכיחך ואערכה״, והוא הנכון לפי הבאור הרווח. ונ״ל בכונת בעל ההטעמה הראשונה, שיהיה מובן „ואערכה״=ואערה אותך (קל במובן הפעיל) = אגלה את נבלותך באופן שתכיר את עצמך כי ברע אתה, ונמצא „אוכיחך ואערכה״ מחוברים יחד.

נג ב) השחיתו והתעיבו – במתגים (כנ״ל יד, א׳). השחיתו – בטפחא, ולא ברביע מוגרש, שכן זה אינו מתרדף לעולם.

נה יג) לא־משנאי – ברחי בכל ס״מ, ונכון. יט) פדה – כצ״ל במהפך מצונר. כא) בשלמיו – ברביע מוגרש. כן בב״וד ונכון. כב) וקרב־לבו – הר׳ היתה ראויה להמתג, לפי שהוא קמץ רחב,

ואינו דומה לקמץ של „מקרבילי" (י"ט), שהוא קמץ קטן ת' „מקרב". ולפי שהוא ברוב הספרים בלי מתג, אחשוב בכונת המנקד שסבר שמלת „וקרב לבו" מקור ת' שם מפשט: התקרבות לבו, מה שהוא מתראה בטרמה כאלו לבו קרוב לרעהו, והפעל „חלקו" עולה על שניהם. והיא ודאי היתה דעת המטעים ג"כ, שלולי כן לא היה מקיף „וקרב". כד) ואתה – בעלוי ובלי פסיק (ר' תו"א 33 סעיף ה'). וכן בב"וד.

נו א) למנצח על־יונת – מהפך ועלוי ובלי פסיק ביניהם (ר' תו"א 22 סעיף ד'). באחז – באזלא (ר' תו"א 11 סעיף ה'). ושבוש בב"וד. ג) שוררי – במתג. כי־רבים – ס"א כי־רבים. כן בב"וד, וזה מתאים לפי' רש"י. לי – בכל אפן במרכא. ט) ספרתה – המהפך על הה'. י) אז | – במהפך לגרמיה (תו"א 31 סעיף א') יא) אהלל – במרכא, הדין לפני סלוק כשהמשרת מלרע. יג) עלי – במונח. כן בב"וד, ונכון לפי הנתוח. תודת – חסר ו' תגינא (מ"ש) כחברו (נחמיה י"ב). וכן בב"וד. וכן נראה משתיקת המס'. יד) הצלת – בגלגל (תו"א 29 פרק ט').

נז ב) אחסה – בשוא פשוט (מ"ש). ט) עורה – המתג מורה מקום ההטעמה שהוא מלרע, ולא כראשון (מכלול קי"ב, תו"א 7 בהערה). הנבל – בסגל. בב"וד הובאה מסרה כ"י על „בכלי נבל" (תהלים עא, כ"ב): „לית סגל, ואחד עם ו', והיה כנור ונבל (ישעיה ה, י"ב), וכל הנבל דכותיה". י) אודך בעמים | – כצ"ל מפאת הפסיק (תו"א 17, ד'), וכן בב"וד. בלאמים – במתג.

נח א) אל־תשחת – ברביע מוגרש. ג) אף – במרכא בס"מ. בארץ – כצ"ל באתנח. ז) בפימו – הב' דגושה כדין לפני פ'. נתץ | – חסר ו'. כן בב"וד ע"פ כ"י שנמסר עליו: „לית וחסר". ומוטעם במרכא מפאת הפסיק. נפל – בצירי בס"מ. יב) אך יש – כן בס"מ.

נט א) מכתם – בעו"י. ב) הצילני מאיבי | – בטפחא ומרכא לפני הפסיק (תו"א 17, ד'), וכן בב"וד. ממתקוממי – במרכא, ובצנורית מפאת החטף הבא ברוב ס"מ. ואתה ה' | אלהים | צבאות – כן מוטעם בב"וד ע"פ כ"י. והנה הפסיק הראשון הוא לגרמיה, והשני פסיק, ונמנה בין פסקין דספרא, ובסבתו נשתנה הגלגל למהפך (תו"א ראש פרק ט' בדף 29). אל־תחן – במהפך (תו"א 12 סעיף ו'). ז) טו) ככלב – ברביע מוגרש, וקמץ בו, לפי שהוא בא בת אתנח. ח) כי מי – בטפחא ומרכא (ר' תו"א 40). ט) תשחק – הת' במתג לתקנת הח' כשיטת בן אשר, כן בס"מ. י) כי – במרכא בס"מ. יא) יראני – במתג לתקנת הא' (כנ"ל ט'). יב) אל־תהרגם – כצ"ל. מגננו – כן בס"מ, ונכון. יז) משגב – בפתח בס"מ.

ס ב) ארם (נהרים) – במרכא (תו"א 27). ג) תשובב – כצ"ל. ו) ליראיך נס – הל' והנ' שתיהן דגושות מדין אתי מרחיק. מפני קשט – כן בס"מ, ונכון לפי חקי הנעימות. ח) אלהים | – באזלא לגרמיה (ר' תו"א 32 סעיף ב'). יא) יבלני – במס' נמסר „ב'", וחברו בסי' קח, י"א, ומשתיקת המס' נשמע ששניהם כתיבם שוה, וע"כ הדפיסום ביו"ד מלאים, ואני בחרתי בנוסח קיטל, לפי ששם יש ע"ז מסרה: „ב' וחסר", ושניהם חסרים בו.

סא א) למנצח על־נגינת – כצ"ל בלי פסיק בין העלויין, שכן אין מקום לפסיק כאן ולא נמנה בין פסקתא דספרא. ד) מחסה – בשוא פשוט בס"מ. ה) אחסה – במהפך מצונר (ר' תו"א 12 סעיף ו'). ו) סלה – הס' דגושה מדין אתי מרחיק. ז) ימים – ברחי בס"מ, וכן נכון ע"פ הנתוח. ודר – חסר ע"פ המס' דמזמור קמ"ה (ר' מ"ש). ט) כן | – לגרמיה בס"מ. יום | – מרכא בסבת הפסיק (כלמעלה נח, ז').

סב ג) ז) אך – (ר' תו"א 40). ה) יקללו – הק' במתג והל' רפה בס"מ, כדין שרש „קלל" בכ"מ כשהל' שואית. ו) דמי – חסר ו' בב"וד ע"פ כ"י וממשמעות המס'. ט) שפכו – כן בב"וד ונכון. אלהים מחסה־לנו – כן בכמה ספרים בהתאם לנתוח, והטעמת רביע מוגרש ומרכא במקצת ספרים שבוש. י) אך הבל – בלי פסיק ביניהם, והמהפך אינו אלא משרת לצנור כדין, ולא לגרמיה. וכן בב"וד. בני־איש – בעו"י ובבטול המקף. יא) כי – (ר' תו"א 40 במשפטי המקף). יג) כי־אתה תשלם – בלי פסיק והת' רפה. כן בב"וד, ונכון.

סג ב) אלהים | – באזלא לגרמיה (תו"א 32 סעיף ב'). כמה – נסו"א בס"מ. ד) מחיים – ברביע מוגרש, לפי שמלת הסלוק אינה כבירה כראוי. וכן בב"וד.

סד א) למנצח – ברביע מוגרש. ב) שמע – כן בב"וד ונכון. ה) לירת – חסר ו' (מ"ש וב"וד). ו) יראה־למו – במתג לתקנת הא' (נט, ט'). ז) יחפשו – במרכא בס"מ. י) אלהים – ברביע מוגרש בס"מ. יא) ישמח – במהפך (תו"א 21 סעיף ג').

סה ה) תבחר – במתג (מ"ש). ו) נוראות – בלי מהפך עם הלגרמיה, לפי שהמתג באות ראשונה (תו"א 34 סעיף ז'). וכן בב"וד. ט) ויראו | – במהפך ואזלא לגרמיה. כן ברוב ס"מ. ואלו היה משרת, היה מהפך ולא אזלא כפי חקי הנעימות. ט) מוצאי – נסו"א למקום המתג (ר' תו"א 57 הערה 6). י) ותשקקה – כצ"ל הש' בגלגל (תו"א 30 סעיף א'). וכן בב"וד. יא) ברביבם – כן בב"וד ע"פ כ"י שנמסר בו „לית וחסר".

סו ד) כל־הארץ | – באזלא לגרמיה, לפי שהמלה כבירה (תו"א 32 סעיף ב'). ו) נשמחה־בו – במקף ודגש דחיק בס"מ. ח) עמים – במרכא ת' מונח לפני הפסיק (תו"א 17 סעיף ד'). יא) מועקה – הם' דגושה מדין אתי מרחיק בעלילת מתג. יב) באנו־באש – כן ב"וד ע"פ כ"י. טו) מיחים – כן בב"וד ע"פ כ"י, והביאו לשון המסרה: „לית מלא דמלא". אעשה – במהפך מצונר (תו"א 12 סעיף ו'). טז) לכו שמעו – כן בב"וד, ונכון. יז) אליו – במרכא בס"מ ובכ"י. ובב"וד העירו שהמדקדקים הקדמונים היו מביאים את זה לראיה שמפיק מבטל את הרפה. ורומם – בב"וד בפתח ע"פ כ"י שנמסר בו: „לית פתח", וע"פ הרד"ק במכלול דף קי"ח וקמ"ג. יח) ישמע | – במרכא בסבת הפסיק, והוא נמנה בין פסקין דספרא. כ) לא־הסיר – בטפחא שהוא לעולם הראשון בשני משרתי רביע מוגרש (תו"א 14 סעיף ג'), וממילא אין כאן צנורית.

סז א) בנגינת – ברביע מוגרש.

סח א) לדוד – ברביע מוגרש. ג) דונג – המתג בנ' להורות מקום ההטעמה. ד) לפני אלהים – במרכא ורביע מוגרש במקום אתנח בסבת זעירות מלת הסלוק. וכן בב"וד. ה) בערבות – ברחי ולא באתנח, כי הרביע המוגרש שבמלת „שמו", הוא הממלא מקום האתנח (כלמעלה פסוק ד'). ז) אלהים | – באזלא לגרמיה (תו"א 32 סעיף ב'). יא) תכין – זה אחד מחמשה פסוקים שיש בהם שנוי כזה, של הטעמת מרכא מהופך ת' מהפך מצונר (תהלים מג, א', סז, ב', סח, י"א, משלי כט, י"ג, איוב יד, י"ג). יג) ונות בית – במקף בס"מ. טו) בה – ברביע מוגרש. יח) רבתים – ברחי ולא בעו"י כנמצא במקצת ספרים, וראיה לדבר, שא"כ היה ראוי להיות „רכב" במרכא כדין לפני רביע קטן, וגם היה מנוקד: „רבתים", בקמץ. כ) ברוך – במונח ולא במרכא (תו"א 26 סעיף ב'), ושבוש בב"וד. יום | יום יעמס־לנו – כן בב"וד, וכן נסח בתו"א (ר' 26 סעיף ב', 24 סעיף א' בשם הר"ווה ע"פ כ"י, 23 ראש פרק ה'). כא) האל – כצ"ל (תו"א 26 סעיף ב'). כד) תמחץ – במתג לתקנת הח', ובמרכא כדין לפני רביע קטן כשאין ביניהם פסיק. ושבוש בס' תו"א 26 סעיף ב' שהטעים: תמחץ רגלך, במונח וצנור, שהרי אין צנור בא סמוך לעולה ויורד, כמו שכ' הוא עצמו שם דף 27 סעיף ד'. לא) חית – בגלגל שהוא לעולם המשרת הסמוך לפזר, אם אין ביניהם פסיק (תו"א 29 סעיף א'). לב) כוש – בטפחא, כדין המשרת הראשון שלפני רביע מוגרש. לד) הן־יתן – במקף בס"מ.

סט א) למנצח על־שושנים – כצ"ל בלי פסיק ביניהם, שכן לא נמנה בין פסקין דספרא, וגם אין כאן מקום לפסיק כלל. ג) טבעתי ביון – כצ"ל במהפך מצונר ומונח, ובלי פסיק ביניהם (מטעם שכתבתי למעלה פסוק א'), וגם אינו לגרמיה לפי חבור הענין, ולא נמצא בס"מ. וא"כ ממילא ב' „ביון" רפה. ו) אלהים – ברביע גדול ולא במוגרש, שכן אין לזה מקום לפני אתנח. ממך – במרכא. יד) ואני – בעלוי (תו"א 33 סעיף ה'). עת – בעלוי (תו"א 28 סעיף ד'). טו) וממעמקי מים – זה אחד מן ג' מקומות שהטרחא משרתת את הסלוק ע"פ מסרת בן בלעם (תו"א 13). חבריו הם: יעמדו מים (תהלים קד, ל'), ויהפכו ארץ (איוב יב, ט"ו). וכן

מוטעם בב"וד. ונ"ל, שבשלשתם היה ראוי לבוא טרחא ומונח במלה אחת, ומפני קרבת הטעמים נתבטל המונח, אבל נפטר גם מהקפה מחמת הטעם הראשון שהוא הטרחא. טז) אל־תשטפני | – באזלא לגרמיה (תו"א 32 סעיף ב'). ואל־תאטר – בקדמא בס"מ. כא) שברה לבי – במרכא ורביע. כן ברוב ס"מ ועמהם קיטל וב"וד. ולדעת בעל תו"א צ"ל לבן אשר: שברה לבי, וכן מצא בפירוש במס' בן אשר שהביאה שם (דף 27). ובכל זאת רואה אני שאין לבנות על מס' זו, מאחר שכל תכנה אינו אלא על דבר החטף, ובהטעמת הטעמים כבר מצאתי בלא זה שהיא משובשת, שהרי הובא שם: „תמחץ רגלך" (ס"ח כ"ד) וצ"ל: תמחץ רגלך ע"פ הכלל הנזכר שם סעיף ד', וע"כ אפשר שגם זה שבוש כמהו. ומה שהוציא שם בעל תו"א מן הכלל ג' פסוקים שיבוא בהם צנור סמוך לעו"י מבלי שיתחלף ברביע ומנה פסוק זה עמהם, נאמר אנו שאינם כי אם שנים (כה, כב', קו, מז') וגם אפשר לתת טעם בהם, ואניחנו לפעם אחרת. הנה המורם מזה שהרביע עיקר. ובכל זאת העירותי גם על נוסח הצנור. כב) בברותי – הב' דגושה כדין לפני ב'. כג) יהי – במהפך בס"מ. כט) ועם־צדיקים – במקף בס"מ. לב) פר – ברביע מוגרש. לד) כי־שמע אל־אביונים | – בפסיק, והוא נמנה בין פסקין דספרא, ובסבתו הטעמים הם טרחא ומרכא (תו"א 17 סעיף ד').

ע א) למנצח לדוד – בטפחא ומונח (תו"א 46). וכן בס"מ. ב) לעזרתי – נסו"א. ו) חושה־לי – כצ"ל (תו"א 23). אתה – בפתח, ונמנה בין „פתחין באתנח וס"פ דספרא", אלא שנמנעתי מלהעיר עליו מחמת הפשיטות, לפי שקדמהו עו"י.

עא ג) לצור – בגלגל בכ"מ. לבוא – בעלוי כדין אחר פזר. ונ"א: „לבוא תמיד" (ר' תו"א 42 סעיף ד'). יא) רדפו – במתג בס"מ. כי אין – המקף בטל ע"י הצנורית. יג) יעטו – הע' בשוא פשוט בס"מ. טו) כל־היום – בדחי בב"וד, ונכון, כי „יספר" מושך אחר עמו, ונמצא „כלהיום" מופסק. יח) יבוא – „סבירין יבואו" (במס' דפ' שמיני). כ) תחינו – בי' אחת. כן בב"וד ע"פ כ"י וד"ו, ומן המס' הוכיחו מלוי הי' בשני מקומות בלבד: והחיינו (ישעיה לח, ט"ז), חייהו (חבקוק ג, ב'). כ) תעלני – „כן כתיב וקרי". כן בב"וד ע"פ כ"י ובהוכחה מן המס' דש"א א' וממס' או"א קל"ו ממה שלא מנוה בין כתיבן ו' וקריין י', וגם משתיקת הרד"ק, שדרכו להזכיר כל כמו אלה בפירושו. וכן הוא בקיטל. כא) גדלתי – ברביע מוגרש. כג) תרננה – ב' הנונין דגושות בס"מ.

עב ד) וידכא – כן מוטעם בב"וד, ונכון. י) מלכי (תרשיש) – במהפך (תו"א 21 סעיף ג'). מלכי שבא – בטפחא ומרכא כדין ב' משרתים לרביע מוגרש. יז) לפני – במונח בס"מ. כל־גוים – במרכא מצונר בס"מ. יט) וברוך | – בצנורית, לפי שהוא מהפך משרת ופסיק ולא מהפך לגרמיה (תו"א 25). כ) כלו – הל' דגושה לסמן הבנין הכבד הסביל (פֻעל), והקמץ ת' קבוץ דוגמת: מאדם (נחום ב, ד'), מאדמים (שמות כה, ה'), כפת (יחזקאל טז, ד'), שדדה (נחום ג, ז'), תרצחו (תהלים סב, ד'), כסו (פ, י"א).

עג ג) כי־קנאתי (בהוללים) – במקף ומרכא, וממילא הב' רפה (ר' תו"א 40). וכן בב"וד. ה) אינמו וכן ז) עינמו – חסר י' תנינא (מ"ש). וכן בקיטל. ז) יצא – „ס"א יצא". כן בב"וד, והוא מתאים לבאורי רש"י והראב"ע ז"ל. טז) היא – במרכא (תו"א 11). יז) עד־אבוא – במרכא (ב"וד). כב) ואני – במונח (ר' תו"א 40), וכן בב"וד. כא) כי־יתחמץ – במקף ומרכא (שם), וכן בב"וד. כח) לי־טוב – כצ"ל. מחסי – בשוא פשוט (מ"ש וב"וד).

עד ד) צרריך – חסר ו' בקיטל, וכן בב"וד והם מוכיחים חסרונה מן המס'. י) יחרף – נסוג אחור ובהעמדה (ב"וד). ינאץ – בפתח (ב"וד ע"פ המכלול ס"ו). יג) שברת וכן: כב) זכר – בטפחא (תו"א 14, ג'). יח) חרף | – במרכא (תו"א 17). עלה – חסר ו' (מ"ש). במס"ג רשמואל ודאיוב נמסרו ה' מלאים, וזה אינו מהם. וכן חסר בב"וד ובקיטל.

עה ג) כי־אקח – במקף וממילא במרכא (ר' תו"א 40), וכן בב"וד. ד) נמוגים – ברביע. כן בב"וד ובקיטל, ומתאים לנתוח. אנכי תכנתי – (ר' תו"א 12 סעיף ו'). ז) ולא ממדבר – כצ"ל בטפחא ומונח, ולא במרכא ורביע מוגרש, לפי שמלת הסלוק זעירה (ר' תו"א 16 סעיף ז'). נוסח הטעמה זו בהסכם עם פי' רש"י ז"ל, ונוסח ההטעמה המוערת הוא בהסכם עם פי' הראב"ע ז"ל.

עו ג) סוכו – מלא ו' ע"פ המס' (מ"ש). וכן בב"וד. ה) נאור – בטפחא ולא בדחי (תו"א 47, ה'). וכן בב"וד. ו) אבירי לב נמו – עלוי רביע ומרכא. כן בב"וד, ונכון.

עז ח) יזנח | – במרכא (תו"א 17 ד'). י) אם־קפץ באף – כן מוטעם בב"וד, ונכון. טו) עשה – נסו"א וממילא מרכא. יט) רגזה ותרעש – כן מוטעם בב"וד ובקיטל, ונכון.

עח ג) ואבותינו – מלא. בסי' כ"ב נמסר: „לית חסר בספרא". וכן מלא בב"וד ובקיטל. כ) הן הכה־צור – במהפך ורביע ובלי פסיק אחריו. כן בב"וד. והוא נכון מאד, לפי שמלת „צור" מופסקת בענין יותר ממלת „מים", משא"כ הפסק לגרמיה פחות הוא מן הצנור. אם־יכין שאר – כן הטעים בעל מ"ש, וכן בב"וד ובקיטל. כה) צידה – במהפך מצונר (ר' תו"א 12, ו'). וכן בב"וד. כח) למשכנתיו – במס': „ב' חד חסר", והנה זה חסר בב"וד ובקיטל, וחברו (קלב, ז') מלא, ור' במ"ש. לב) בנפלאותיו – מלא ו' (מ"ש). וכן בב"וד ובקיטל. לו) בפיהם – הב' דגושה כדין לפני פ'. מד) ונזליהם – חסר בכמה כ"י, וכן בב"וד ובקיטל (ור' מ"ש). מז) בחנמל – בפתח בס"מ. ונמנה בין פתחין באס"פ. סא) ותפארתו (ביד) – במרכא וממילא בב' רפה. כן בס"מ, והגורמת כן היא זעירות „ביד־צר". סו) ויך – במונח בס"מ, ונכון לפי הנתוח. עב) וירעם – הי' בחירק ע"פ המס' (מ"ש).

עט ג) סביבות ירושלם – במרכא מצונר ורביע מוגרש. כן בב"וד, ונכון לפי חקי הנעימות. ובא קמץ ברביע לפי שהוא ת' אתנח. ו) חמתך – ברביע ולא בלגרמיה, לפי שמלת „חמתך" מופסקת יותר ממלת „הגוים". וכן בבו"ד. ז) כי־אכל – כצ"ל במקף. ח) אל־תזכר־לנו – שלשתן מוקפות בס"מ. יג) ואנחנו – בעלוי (תו"א 33, ה'). לדור ודר – זה אחד מן הארבעה שנמסרו במס"ג סי' מ"ט: „ד' דסמיכי כ"כ קדמאה מלא ותנינא חסר".

פ ב) הכרובים – מלא (מ"ש). וכן בב"וד ובקיטל. ט) גפן – כצ"ל בדחי (מ"ש), לפי שהענין מופסק, וכן בכל ס"מ. יא) ארזי – במרכא (ב"וד) (ר' תו"א 41). יג) כל־עברי – במרכא (ר' תו"א 8). יט) תחינו – בי' אחת (ר' למעלה עא, כ').

פא ח) רעם – בפתח בס"מ לפי שהוא אחר העו"י. יז) אשביעך – ך' רפה בב"וד בעדות ספרים עתיקים. והוסיפו להעיר עוד, ש.ך הכנוי אין דרכה בכלל להדגש בהפעיל מן השלמים או מן המקוטעים (חוץ מנל"ה). וראיתם מדברים ד, ל"א, ח, ג'. מל"א כב, ט"ז, יחזקאל לב, ד' ואיוב ה, י"ט.

פב ד) מיד – בטפחא. ה) ולא – בעלוי כדין אחר לגרמיה.

פג ו) עליך – ברביע מוגרש. ז) וישמעאלים – ברביע מוגרש. י) כסיסרא – במרכא ובלי צנורית לפי שההברה הראשונה סגורה (תו"א 10). יא) לאדמה – בפתח. כן בב"וד ע"פ כ"י. יג) נירשה – בס"מ במשרת נסו"א וממילא הוא מרכא, לפי שבא באות הראשונה. יד) כגלגל – נמנה בין פתחין דספרא. טז) ובסופתך – בטפחא ומונח (ר' תו"א 11). יח) עדי־עד – ברביע מוגרש. יט) וידעו – ברביע גדול ולא במוגרש, שכן אין לזה מקום באבר האתנחי של פסוק.

פד ג) אל־אל – במרכא כדין, כי שתי המלים נעשו כאחת ע"י המקף, ונמצא הטעם שלא בהברה הראשונה. ד) מצאה בית – בגלגל נסו"א ודגש אתי מרחיק לבן אשר. ודרור קן | – במהפך ומרכא ואחריהם פסיק (תו"א 27). ה) סלה – ברגש אתי מרחיק. ו) עוז לו־בך – כן בס"מ, ונכון. בעצם היה ראוי להיות: „עוז־לו", ומפני קרבת הטעמים נסוג המרכא אחור למקום המתג, וזה גרם לסרוס המקף. וכבר הראיתי כזאת למעלה בכמה מקומות בכ"א הספרים. ז) ישיתהו – כן חסר ו' בב"וד ע"פ כ"י עתיקים, שנמסר בהם „לית וחסר". ט) האזינה – במהפך מצונר (ר' תו"א 12).

יא) רֶשַׁע – נמנה בין „פתחין בס״פ״. יב) לֹא יִמְנַע־טוֹב – כן בס״מ. וגם זה כשלמעלה (פסוק ו׳) יש בו תוספת הטעם וסרוס המקף (ר׳ תו״א 67 הערה 5).

פה א) לִבְנֵי־קֹרַח – בעלוי (תו״א 46). ז) הֲלֹא־אַתָּה – במקף ומלרע. כן בחלופין לבן אשר. וכן בב״וד ובקיטל. תחינו – בי׳ אחת (ר׳ למעלה ע״א כ׳). ח) הַרְאֵנוּ ה׳ – כצ״ל בשני מונחים ולא במונח ודחי משום זעירות מלת האתנח (תו״א 43, ז׳). וכן בב״וד ובקיטל. ט) הָאֵל | – כצ״ל במהפך בסבת הפסיק שאחריו (תו״א 24, ב׳). כִּי־יְדַבֵּר – במקף ומרכא (ר׳ תו״א 28, 40). אֶל־עַמּוֹ – בדחי (תו״א 43, ז׳). וכן בב״וד.

פו א) הַטֵּה – במהפך. כן בב״וד, ונכון. ה׳ | – בפסיק, ונמנה בין פסקין דספרא. ב) שָׁמְרָה – הש׳ במתג בס״מ, ואולי הבינוה המטעימים פעל עבר כדעת יש אומרים שבראב״ע. אבל ר׳ רד״ק לישעיה לח, י״ד. ו) ה׳ – בדחי (ר׳ תו״א 43, ז׳). וכן במק״ג, בב״וד ובקיטל. ח) באלהִים – במרכא, כצ״ל, וכן בכל ס״מ. וְאֵין – במונח (תו״א 8). ט) כָּל־גּוֹיִם | – באזלא לגרמיה (תו״א 32, ב׳). אֲשֶׁר – בעלוי אחר הלגרמיה (תו״א 28, ד׳). יָבוֹאוּ – במהפך מצונר ובלי פסיק. כן בס״מ. י) וְעֹשֵׂה – בצירי. כן לפי המס׳, שכן זה אינו במנין כ״ב פתחין. יא) הוֹרֵנִי ה׳ | דַּרְכֶּךָ – כן מוטעם ברוב ס״מ, וכן נותן נתוח הענין, שכן מלת „באמתך״ דורשת מפסיק יותר גדול ממלת „דרכך״. וע״כ לא השגחתי בזה על ב״וד שהטעימו: „הוֹרֵנִי ה׳ דַּרְכֶּךָ״ (כלמעלה כז, י״א). ולא הרי זה כהרי זה, אע״פ שבעל תו״א אספם יחד (בדף 25). יד) אֱלֹהִים | – באזלא לגרמיה (תו״א 32, ב׳). זֵדִים – במהפך (תו״א 29, ה׳).

פז ד) וְצֹר – כצ״ל חסר (מ״ש), וכן חסר בב״וד. זֶה – ברביע מוגרש, אע״פ שהענין מחובר, וזה לפי שמלת הסלוק כבירה, אבל בפסוק ו) זֶה יֻלַּד־שָׁם – בטפחא ומונח. וכן בכל ס״מ. ז) כָּל מַעְיָנַי – כן מנוקד ומוטעם בב״וד ע״פ כ״י.

פח א) לִבְנֵי־קֹרַח לַמְנַצֵּחַ – כצ״ל (תו״א 17, 23). ב) יוֹם צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה – כן מוטעם בב״וד, וכן גם בקיטל (אלא שבו „יום״ מוקף). וכן נכון בענין. וגם פי׳ הראב״ע ז״ל הולך אחר הטעמה זו. ו) לֹא – כצ״ל במונח (ולא במקף) בראית המהפך שלפניו, שאינו בא לעולם לפני משרת אחר שלפני אתנח, וכן בבו״ד ובקיטל. מִיָּדְךָ – במרכא. ט) הִרְחַקְתָּ – במרכא כדין משרת רביע קטן. י) מִנִּי־עֹנִי – כצ״ל. יא) יוֹדוּךָ – כצ״ל במרכא, ולא בעלוי לפי הטעמה זו, לפי שאין עלוי בא לפני סלוק אלא אחר לגרמיה.

פט ב) בְּפִי – הב׳ דגושה כדין ב׳ שואית לפני אותיות ב׳ פ׳. ג) תָּכִן אֱמוּנָתְךָ – בטפחא ומונח. ה) וּבָנִיתִי – במהפך מצונר (תו״א 12, ו׳). לְדֹר וָדוֹר – הראשון חסר והשני מלא, וע״ז נמסר „לית כתיב כן״. ט) ה׳ | – באזלא לגרמיה (תו״א 32, ב׳). יא) אוֹיְבֶיךָ – מלא דמלא, וזה אחד מן ז׳ מלאים ע״פ המס׳ דתהלים פ״ג. יח) קַרְנֵינוּ – מלא (רד״ק ומ״ש ובו״ד). ונ״ל שהכתיב המלא הולך אחר הכתיב „תרים״. כ) דִּבַּרְתָּ – בגלגל (תו״א 30). כח) אַף־אָנִי – במתג לסמן מלעיל. לו) אַחַת – במתג לסמן מלרע, ושניהם כן בב״וד. לז) וְכִסְאוֹ כַשֶּׁמֶשׁ – כן מוטעם בב״וד ובקיטל ונכון. מו) הֶעֱטִיתָ – במהפך מצונר (תו״א 12, ו׳). מט) יִרְאֶה – במתג לתקנת הא׳ בס״מ. נ) אַיֵּה – במהפך משרת ובלי פסיק. נב) אוֹיְבֶיךָ – במרכא לפני הפסיק (תו״א 17).

צ ט) כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה – כן בב״וד ובקיטל, ונכון. י) יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ | בָהֶם – כן מוטעם בב״וד (ור׳ תו״א 30). ת״א: „בָּהֶם״ ברביע, זה הובא בתו״א 42 סעיף ד׳. כִּי – בצנורית ובבטול המקף (תו״א 9). יב) וְנָבִא – חסר ע״פ המס׳ דדניאל ט׳, וכן בב״וד ובקיטל. יד) וּנְרַנְּנָה – הנ׳ רפה בס״מ. טז) אֶל־עֲבָדֶיךָ – בדחי. כן בב״וד, ונכון. פָּעָלְךָ – הפ׳ דגושה, והוא חסר י׳, שהרי נמסר עליו: „ב׳ הגיתי״, ר״ל ב׳ פעמים נמצא „פעלך״ במקרא, זה וחברו דסי׳ קמ״ג: „והגיתי בכל פעלך״ ולא סיימה המס׳: „חד מלא״, שהרי שניהם ביחיד, כי ברבים ראוי להיות: פְּעָלֶיךָ. א״כ נשמע מזה ששניהם חסרים. וכן בס״מ.

צא ד) יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת־כְּנָפָיו – כן מוטעם בב״וד, ונכון לפי הנתוח.

צב א) שִׁיר – רביע מוגרש. ב) לְהֹדוֹת – חסר ו׳ קדמאה. ע״פ המס׳ ד׳ מלאים בלישנא: תהלים קיט, ס״ב, קמב, א׳, נחמיה יב, כ״ד, ודה״א טז, ד׳, והשאר חסרים. וכן חסר בב״וד ובקיטל. ה) ה׳ – בדחי בס״מ. ט) מָרוֹם – ברביע מוגרש. י) אֹיְבֶיךָ – בפזר בס״מ, ובלי פסיק להפריד בין „איביך״ לשם קדש (כלמעלה פט, נ״ב), לפי שכאן המלה מופסקת ממילא, מאחר שהיא מוטעמת במפסיק, וכן לא נמנה זה בין פסקין דספרא. יא) בַּלֹּתִי – מלרע בס״מ נגד הדקדוק, וכן זמתי (יז, ג׳), דלתי (קטז, ו׳). ראה מה שכתבתי למעלה יז, ג׳. ולדעת רש״י ז״ל כאן הוא מקור עם הכנוי: בַּלֹּתִי = לבלותי, ע״ד לכהנו (שמות כח, א׳), ולתמונת המקור השוה: שַׁמּוֹת (יחזקאל לו, נ׳). חַנּוֹת (להלן עז, י׳).

צג ג) נָשְׂאוּ נְהָרוֹת | (ה׳) – בעלוי ואזלא לגרמיה (ר׳ תו״א 33, ה׳). ה) נַאֲוָה – הנ׳ בקמץ והא׳ בחט״פ בס״מ.

צד ז) וַיֹּאמְרוּ – במונח ודחי (תו״א 20). יִרְאֶה – במתג לתקנת הא׳ בס״מ. ט) הֲנֹטַע . . . אִם־יֹצֵר – שניהם מלרע בב״וד, והם מעירים מכח דברי הרד״ק במכלול י״א, שאין נסו״א נוהג בבינוני מן הקל, חוץ מנל״א ול״ה. ויש להוסיף תנאי לכלל זה: כשחבור המלים חבור נושא ומשלימו, או חבור של סמיכות ארעית, משא״כ בסמיכות קבע, ר״ל שיחסה יחס תאר של בעל האמנות (או: המדה), שמבחינה זו הן נחשבות כמלה אחת, ואז התסוגה נוהגת בהן, כמו: עֹרֵף כֶּלֶב, מְבָרֵךְ אָוֶן (ישעיה סו, ג׳). אֹהֵב פֶּשַׁע (משלי יז, י״ט). יא) כִּי הֵמָּה – בטפחא ומרכא (ר׳ תו״א 11, 40). יב) יָּהּ – הי׳ דגושה ע״פ המס׳. כב) וַיְהִי ה׳ לִי – במונח דחי ומרכא (תו״א 19, א׳).

צה א) נְרַנְּנָה – הנ׳ רפה ולפניה מתג בס״מ. ז) כִּי – בצנורית ובבטול המקף. והצנורית צ״ל על הכ׳ ולא על הי׳, ומשום שמצאה בעל תו״א על הי׳ כאן ובאיוב (לב, ה׳). כִּי אֵין מַעֲנֶה, טעה בה וחשבה לצנור, וציין את שניהם ליוצאים מן הכלל: שא״א לרביע שאחר הצנור שלא יבוא אחריו עולה ויורד. ובאמת הכלל איתן הוא, ואין שום יוצא ממנו, והוא פשוט מאד בעיני. וַאֲנַחְנוּ – בעלוי (תו״א 21). וכן בב״וד.

צו ב) בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם לְיוֹם – כן לבן אשר בחלופין. ד) כִּי גָדוֹל – זה אחד מן ב׳ פסוקים שבהם יותר משלשה משרתים לאתנח. יִרְעַם – במתג לתקנת הע׳. יב) יְרַנְּנוּ – בנ׳ רפה ומתג לפניה. כן בס״מ. יג) יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל – במקף ובקיום החולם וחזוקו במתג מחשש טמיעת ט׳ בת׳, ובהטעמת מרכא. כן לבן אשר בחלופין כאן ובסי׳ צח, ט׳.

צז ב) מְכוֹן – כצ״ל במונח. ד) וַתָּחֵל – בסגל ומלעיל (רוו״ה ובו״ד). ז) הַמִּתְהַלְלִים – במתג ול׳ רפה בס״מ. ט) כִּי־אַתָּה ה׳ – במרכא ורביע, ואין כאן לגרמיה (ר׳ תו״א 28, ג׳). י) אֹהֲבֵי – במהפך ומרכא (תו״א 25, ב׳). שִׂנְאוּ־רָע – כצ״ל.

צח א) שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת – כן בב״וד ע״פ כ״י ובהתאם לנתוח. ו) בַּחֲצֹצְרוֹת – במונח ודחי (תו״א 20). ט) לִפְנֵי ה׳ כִּי בָא – (תו״א 25, 28, ומ״ש).

צט ד) אַתָּה וכן ח) נֹשֵׂא – במתג לסי׳ מלרע. מֵישָׁרִים – המ׳ דגושה מדין אתי מרחיק בעלילת מתג. ו) קֹרְאִים – הר׳ בחירק והא׳ נחה ע״פ המס׳, וכמהו: חֹטְאִים (ש״א יד, ל״ג).

ק ג) כִּי – במרכא בב״וד. אֲנַחְנוּ – בפתח, שכן נמנה בין פתחין באתנח דספרא.

קא ד) רָע – בקמץ. כן בס״י, וגם לא נמנה בין י״א פתחין.

קב ג) צַר־לִי – כצ״ל. ה) כִּי־שָׁכַחְתִּי – במקף בס״מ (ר׳ תו״א 40). י) כִּי – (שם). יא) וַתַּשְׁלִיכֵנִי – חסר (מ״ש). זה אחד מן „י״ג חסרים בלישנא״ ע״פ המס׳. יד) כִּי – בצנורית ובבטול המקף. יח) וְלֹא־בָזָה – במקף (תו״א 40). יט) לְדוֹר – מלא (מ״ש). כג) בְּהִקָּבֵץ – במונח. כן בב״וד ובקיטל, ונכון. כח) וְאַתָּה – כן במק״ג ובב״וד. יִתָּמּוּ – המ׳ דגושה בכל ס״מ.

קג ג) הרופא – כן מלא בב״וד ע״פ כ״י, וכן נראה משתיקת המס׳. ה) תתחדש כנשר – (מ״ש, ב״וד וקיטל). יב) הִרְחִיק – במתג לתקנת הח׳ לבן אשר. יד) כִּי הֽוּא – במונח ודחי (תו״א 40).

קד א) מאד – המ׳ דגושה מדין אתי מרחיק. ג) הַשָּׂם־עָבִים – כן בב״וד ובקיטל. ה) יָסַד אֶרֶץ – במונח ודחי בב״וד, וכן בכמה ס״י. ו) יַֽעַמְדוּ מָיִם – (ר׳ תו״א 13). ט) גְבוּל־שַׂמְתָּ – במקף לבן אשר. יד) מַצְמִיחַ – במתג לעכב טמיעת ח׳ בחברתה. יח) לַשְׁפַנִּים – הש׳ רפה ולפניה מתג בס״מ. כ) תָּשֶׁת – במונח בב״וד ובכמה ס״מ. וִיהִי – הטעם נסו״א וממילא הוא מרכא. כג) אָדָם – בדחי. כן בב״וד ע״פ כ״י עתיקים. כד) קנינך – חסר ברוב הספרים (מ״ש). וכן בב״וד ובקיטל. כה) יָדָיִם – בקמץ כדין בעו״י. וכן בב״וד ע״פ כ״י. שָׁם רֶמֶשׂ – במונח ודחי (ר׳ תו״א 40). כו) זֶה׀ יָצַרְתָּ – כן בב״וד, ונכון. כט) יִבָּהֵלוּן – כן לבן אשר בחלופין, וכן בב״וד (ור׳ תו״א 24). לג) לַה׳ – בדגש אתי מרחיק בעלילת מתג. לה) ורשעים׀ עוֹד – באזלא לגרמיה ועלוי (ר׳ תו״א 28, 32), וכן בב״וד. את־ה׳ – ברביע מוגרש. הללויה – זה לא מפיק ה׳ ע״פ המס׳, וכן בב״וד.

קה ב) ה) נפלאותיו – מלא ו׳ (מ״ש). וכן בב״וד ובקיטל. וכן נכון ע״פ המס׳ דשמות ג, כ׳, המונה רק ז׳ חסרים. ה) נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה – כן מוטעם בב״וד. יא) אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ־כְּנָעַן – כן מוטעם בקיטל, ונכון. וההטעמה המוערת אף היא נכונה, אבל מה שנמצא במקצת ספרים: „אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ״ שבוש הוא. יד) הִנִּיחַ – במתג לעכב טמיעה. כ) שָׁלַח־מֶלֶךְ – כן בב״וד (ר׳ תו״א 22). כב) וּזְקֵנָיו – במרכא מצונר. כן בב״וד ובקיטל, ונכון לפי חקי הנעימות (תו״א 48). כו) אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ – כן מוטעם בב״וד ובקיטל, ונכון לפי הנתוח, שהרי יחס הצרוף „אשר״ אינו נקשר עם „בחר״ בלבד, אלא עם האמרה „בחר בו״. כח) שָׁלַח – במתג לעכב טמיעה. וְלֹא־מָרוּ – במקף (תו״א 40). וכן בב״וד ובקיטל. לו) בארצם – ס״א במצרים״ (ר׳ מ״ש). לז) כושל – מלא בכל הספרים נגד מס״ק דישעיה ה, כ״ז, ירמיה מו, ט״ז, ואיוב ד, ד׳, שמסרה „ג׳ מלא״, וקשה לשבש כל הספרים כלם על סמך מס״ק העלולה לשבושים, מאחר שבמס״ג לא נזכר דבר מזה. ואפשר מטעם זה עצמו לפי שכולם מלאים, וע״כ לא היה למס׳ מה למסור בזה. ואולי צ״ל במס״ק: „ה׳ ומלא״. מא) הָלְכוּ בַּצִּיּוֹת – כן מוטעם בכל הספרים כלם, לרבות גם ב״וד וקיטל. ומעולם אני תָמֵהַּ על הטעמה זו, שהיא נגד הנתוח ההגיוני, שהרי היה ראוי להיות ככה: „הָלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר״ = המים הלכו בציות כמו נהר (או: מהלך נהר). ואפשר שהמטעים סבר שמלת „נהר״ פעל עבר סתמי מענין הארת שמחה, ע״ד הביטו אליו ונהרו (לד, ה׳): כאשר הלכו המים, אז רבתה השמחה במקומות השממה, השוה: ישֻׂשום מדבר וציה וכו׳ (ישעיה לה, א׳). מב) אֶת אַבְרָהָם – כן בב״וד ע״פ כ״י.

קו ו) ז) אבותינו – לדעת בעל מ״ש שניהם חסרים ע״פ המס׳ דירמיה י״ד המונה רק ח׳ מלאים ואין אחד מהם בתהלים, ואולם לא ראה את המס׳ בשלמותה כמו שהובאה בס׳ מחברת המסה״ג להח׳ פ״ד, וסוף לשון המס׳: „וכל יהושע ושופטים ותהלים דכותה מלאים במ״א חסר״, והאחד הוא בתהלים כב, ה׳, שכי במס״ק שם נמסר: „לית חסר בספרא״, וא״כ שניהם צ״ל מלאים. וכן הם בב״וד ובקיטל. רב – חסר ע״פ המס׳ וס״מ. כא) שָׁכְחוּ אֵל – במונח ודחי ומרכא (תו״א 17, 20). וכן בב״וד. כד) לֹא – במרכא ולא במקף (תו״א 41). לז) ואת־בְּנוֹתֵיהֶם – רביע מוגרש זה הוא בא כח אתנח, וע״כ לפניו מונח ודחי, כראוי לפני אתנח הבא במלה כבירה. לח) דָּם נָקִי – בגלגל ופזר (תו״א 29, א׳). מז) להדות – (ר׳ צב, ב׳). מח) וְאָמַר כָּל־הָעָם – כאן שבא הרביע המוגרש במלה זעירה, אע״פ שהוא בא כח האתנח, בכ״ז נשתנו שני המונחים הראויים לבוא לפני האתנח לטפחא ומרכא, הבאים גם לפני אתנח בתנאים ידועים (תו״א 17, ד׳). כי לעולם לא יבוא מונח סמוך לרביע מוגרש.

קז ג) מִצָּפוֹן – ברביע מוגרש כדין לפני מלה כבירה. וכן בב״וד. ה) רְעֵבִים – בדחי לפני אתנח שבמלה כבירה (תו״א 49, ו׳). וכן בב״וד. י) יֹשְׁבֵי – במונח ודחי (תו״א 20). יא) כִּי־הִמְרוּ – בדחי (תו״א 49). יג) מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם – (מ״ש). וכן בב״וד ובקיטל. יד) וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם – בטפחא ומונח משום זעירות מלת הסלוק. יז) אולים – חסר י׳ קדמאה ע״פ המס׳ דזכריה יא, ט״ו. יח) עַד־שַׁעֲרֵי – במרכא נסו״א. כן בב״וד ובקיטל. יט) מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם – כנ״ל (מ״ש). וכן בב״וד ובקיטל. כד) רָאוּ – במתג להורות מלרע. כה) ותרוֹמֵם – במרכא מצונר ולא ברביע מוגרש משום זעירות מלת הסלוק. כח) וממצוקתיהם – (מ״ש). וכן בב״וד ובקיטל. לב) וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל־עָם – כן מוטעם בב״וד, ונכון. לג) וּמֹצָאֵי, וכן: לה) לְמֹצָאֵי – נסו״א למקום המתג (תו״א 12). לח) וַיְבָרְכֵם – במונח ודחי (תו״א 20). וכן בב״וד. מג) מִי־חָכָם – בדחי (תו״א 49).

קח ג) עוּרָה – מלרע (תו״א 7). ד) אוֹדְךָ בָעַמִּים׀ – בטפחא ומרכא משום הפסיק (תו״א 17, ד׳), וכן בב״וד ובקיטל. בַּלְאֻמִּים – הב׳ במתג והל׳ רפה. ה) כי גדול – מלא בכל ס״מ. ובתהלים נז, י״א, נמסר: „ג׳ חסרים בלישנא, וסי׳ לא תכירו פנים (דברים א, י״ז), ובמרא גדל (שם טו, ח׳), כי גדל עד שמים (תהלים נז, י״א)״, ועל פסוקנו לא נרשם כלום במס״ק, וע״כ אין ספק שזה מלא, והמס׳ דדברים א, י״ז, ודתהלים מח, ב׳ משובשות, שנכתב בהן „מעל שמים״ במקום „עד שמים״, וזה גרם טעות המחסרים „גדול״ דכאן. ז) ועֲנֵני – כן כתיב וקרי (מ״ש וב״וד וקיטל). ח) אֱלֹהִים׀ – באזלא לגרמיה (תו״א 32). י) עֲלֵי־פְלֶשֶׁת – במקף בב״וד ובקיטל. יג) הָבָה־לָּנוּ – במונח. כן בב״וד ובקיטל, ונכון.

קט א) אַל־תֶּחֱרַשׁ – בפתח, שכן נמנה בין „פתחין בס״פ דספרא״, וכן בס״מ. י) ודרשו – בלי מתג לפי שהוא קמץ קטן, ובמס״ק נמסר „לית חטף״, וכן קרא רש״י ז״ל. ולפי״ז בנינה פֻּעַל, ולולא היתה הר׳ שואית, אפשר שהיתה מודגשת ע״ד „לֹא כֻרָּת״ (יחזקאל טז, ד׳), ודוגמת זה: „חָרְבוּ״ (ירמיה ב, י״ב), ולא נודע מדוע לא נשלם הדגש באלה כמו שנשלם במלת „גֹרְשׁוּ״ (שמות יב, ל״ט). אבל הראב״ע ז״ל קרא בקמץ גדול, כנראה מפירושו. ואחריו נטה הח׳ יהואש ע״ה בתרגומו. יב) אַל־יְהִי לוֹ – כן בחלופין לבן אשר. יד) יִזָּכֵר׀ – באזלא לגרמיה (תו״א 32, ב׳). טז) אֲשֶׁר לֹא זָכַר עֲשׂוֹת חָסֶד – כן בב״וד ע״פ ס״מ. וְאֶבְיוֹן וְנִכְאֵה לֵבָב לְמוֹתֵת – כן מוטעם בב״וד ובקיטל, וכן הוא בכמה ס״מ כ״י בעדות בעל תו״א (11). ונראה שזה דיו מרכא ורביע מוגרש הבא במקום אתנח להתחלף לאזלא ועלוי, כשמלת הסלוק הסמוכה לו זעירה. יט) תְּהִי – במונח (תו״א 40). כ) זֹאת פְּעֻלַּת – כן מוטעם בב״וד, ונכון. כא) כִּי – בצנורית ובטול המקף. כג) נֶהֱלָכְתִּי – הה׳ בח״ס. כח) יְקַלְלוּ – במונח. כן בב״וד ע״פ כ״י. וֹיבֹשׁוּ – ברביע מוגרש (תו״א 58, הערה 6). כט) וְיַעֲטוּ – הע׳ בשוא פשוט בס״מ.

קי ג) עַמְּךָ – במונח (תו״א 26).

קיא ד) לנפלאותיו – מלא ו׳ (מ״ש). וכן בב״וד.

קיב ה) טוֹב אִישׁ – במונח ודחי (תו״א 40). ו) כִּי־לְעוֹלָם לֹא – כן מוטעם בב״וד, ונכון כן שלא להקיף מלת „לא״ אל הפעל, כשם שלא הוקפה בפסוקים הבאים. י) וְכָעָס – בקמץ בס״מ.

קיג ו) בַּשָּׁמַיִם – ברביע מוגרש, משום שמלת הסלוק כבירה. וכן בב״וד.

קטו א) לֹא לָנוּ ה׳ לֹא־לָנוּ – כן ההטעמה הנכונה. לפי שהמלים האחרונות „לא לנו״ אין דינן בהקפה (תו״א 40), וא״כ „לא״ דינו בגלגל משרת העו״י, וא״כ „ה׳״ דינו בצנור (שם 27, סעיף ד׳), וא״כ „לנו״ שלפניו, שהוא מלה זעירה דינו במרכא (שם 25 סעיף א׳), ומלת „לא״ שלפניו. שאין דינה בהקפה (כנ״ל שם 40), טעונה מהפך (שם 26, סעיף ג׳). ומזה כל סדר הטעמים הנ״ל. וכן בב״וד ע״פ כ״י. והן אמנם אלו היה פסיק לפני „ה׳״, אז היה „לנו״ טעון מהפך (שם 26, סעיף ב׳), ואפשר ג״כ שהיה המהפך מתחלף באזלא מפאת תכיפותו למהפך שלפניו במלת „לא״ (שאין דינה בהקפה כנ״ל), והיה מוטעם: „לֹא לָנוּ׀״, ממש כדין לגרמיה (שם 32, סעיף ד׳), אך לפי שלא נמנה זה עם פסקין דספרא, וגם יש בו מחלוקת בספרים, ולא נמצא לא בב״וד ולא בקיטל, וגם בתו״א (27) הובא בלי פסיק, ע״כ הטעמתיו כנ״ל, והיא הטעמת ב״וד. ו) אַף־לָהֶם – במקף

כדין (תו"א 40). ז) ידיהם | – באזלא לגרמיה (תו"א 32). ח), וכן להלן: קלה, יח) כֹּל אשר־בֹּטֵח – כן בכמה כ"י שהובאו בק"הנ, ונכון. טז) הַשמים שָׁמַיִם – כן מוטעם בב"וד, ונכון. יח) ועד־עוֹלם – ברביע מוגרש ת' אתנח. וכן להלן קטז, י"ט, קיז, ב'. וסבת החלוף מבוארת בתו"א 47.

קטז ג) אפפוּני | – באזלא לגרמיה (תו"א 32). ד) אָנָּה – הא' במתג כדין מלה זו לעולם, אבל ההברה הראשונה סגורה, ואין בה מקום לצורית. ובסופה ה' במקום א' ע"פ המס'. ו) פְּתָאיִם – הא' נחה והי' בחירק (מ"ש). ז) שוּבִי – מלרע ע"פ המס' נגד הדקדוק. כִּי – במרכא (תו"א 41). יד) יח) נגדה־נא – הנ' רפה (ר' למעלה מה, ה'). טו) הַמּוֹתה – מלעיל בס"מ. וע"כ הסכימו כל המבארים פה אחד, ש"המותה"=המות, וההברה האחרונה נספחה לשם פאור המליצה בלבד, ולדעתי היא סיום המגמה: הקרבן (המובן בענין) רצוי למקום ב"ה. ילך הקרבן למיתה בשביל חסידיו להיות כפר נפשם. טז) אָנָּה – במתג ומונח וה' במקום א'. יז) לךָ־אֶזבח זֶבח – כן בב"וד.

קיח ה) מן־הַמֵּצַר – במתג לסמן מלרע בס"מ. עָנני במרחביָהּ – כצ"ל ע"פ המס'. ו) לִי (אדם) – במרכא (תו"א 11). כה) אָנָּא – במתג ומלרע לעולם. הוֹשִׁיעה – במונח מלעיל, ולא במרכא, כי תנאי המרכא הוא כשיבוא באות הראשונה דוקא (תו"א 17). והמ"ש שכ': "בשניהם יש זרקא באמצע תיבה", משמע שקראה במרכא, ספר משובש נזדמן לו. הצליחָה – מלרע כבן אשר בחלופין. ונ"ל שהבין "הצליחה" = הצליחָהּ, הצלַח אותה, ומוסב על "היא נפלאת בעינינו". ונרפתה הה' מטעם שכתבתי ביחזקאל כד, ו'.

קיט ב) נֹצְרֵי עֵדֹתיו. ד) פִּקֻּדיך, וכן: ה) דְּרָכָי, יב) ה', יד) שָׂשׂתי, יז) אחיה, כד) שַׁעֲשֻׁעָי, כו) וַתענני, לג) חֻקֶּיךָ, לד) תוֹרתך, לו) אל־עֵדוֹתיך, מד) תָמיד, מו) מְלָכים, מח) אָהבתי, נד) חֻקֶּיך, נז) אֲמָרֶתי, סד) הָארץ, סח) וּמֵטיב, קג) אמרתך, קיב) חֻקֶּיך, קמ) מְאֹד, קמב) קמד) לעוֹלם, קמה) ה' – כל אלה ברביע מוגרש, ונשתבשו בהם הספרים. ה) אַחֲלי – בשוא פשוט בס"מ. ז) אֽוֹדך, צח) מֵאֹיבי, קמב) צִדְקָתך, קנ) קָרבו – במונח ורחי, ונשתבשו בהם הספרים. ח) אל־תַּעזבני, כט) ותורתך, עו) כאמרתך, פא) לדברך, קיג) ותורתך, קיד) לדברך, קכב) אל־יַעשקני, קמב) ותורתך, קמז) לדבריך, קנ) מתורתך, קנד) לאמרתך, קסג) תורתך, קסט) כדברך – כל אלה בטפחא ומונח, ונשתבשו בהם הספרים. יד) שַׂשׂתי – הש' פתוחה ודגושה מדין אתי מרחיק. כד) שַׁעֲשֻׁעָי – בקמץ, לפי שהר"מ בא כח אתנח. כט) דֶּרך – במונח, אבל: ל) דֶּרֶךְ־ – במקף – כן בב"וד ובקיטל. לה) כִּי בוֹ – בטפחא ומרכא (תו"א 11, 40). וכן בחלופין לבן אשר. מ) לפקדיך – חסר ו' (מ"ש ע"פ המס'). וזה אחד מששה חסרים (וראשי פסוקיהם: א ה ו ז כ צ (מ"ש). ומזה שבפסוקי עח) צג) ק) צ"ל מלא. נז) חלקי ה' – ההטעמה המוערת היא בב"וד. סב) חֲצוֹת לילה – (ר' תו"א 40). סח) טוֹב אתה – כן בב"וד, ונכון. עא) טוֹב לִי כִי, וכן: עב) טוֹב לִי תורת – שניהם כן בב"וד, ונכון (ר' תו"א 40). עז) כִּי – במרכא (שם). עט) יָשׁוּבוּ־לִי – במקף ומרכא. כן בב"וד. פד) כַּמּה יְמֵי – כן בב"וד, ונכון. צב) אָז אבַדתי – כן מוטעם בב"וד ע"פ כ"י. צד) לךָ אֲני – (תו"א 40). צט) לי – הל' רפה (ר' מה, ה'). קיט) סגים – חסר י' ע"פ מס' משלי כ"ה (מ"ש). וכן בב"וד ובקיטל. קכה) עבדך־אָני – לדעת בעל שערי נעימה (שער ד' פתח א') הוא עולה ויורד, וראוי להיות ככה: עבדך־אָני, אלא שהסופרים טעו בו, ושמו מקף במקום המהפך, לפי שהוא המקום האחד שבא הער' בלי משרת, וע"י טעותם נהפך למרכא משרת האתנח נגד הנתוח ההגיוני. והנה דבריו מסתברים. אך לפי שהוא נמצא כן בכל הס' כלם, לא נגעתי בו. ואחר העמקת עיוני עלה בלבי באור בהתאם להטעמה שלפנינו, והוא: באשר מלת "הבינני" היא פעל יוצא לשלישי: עשה אותי למבין, אפשר שמלת "עבדך" משלים ישר לנשוא, ומלת "אני" באור המשלים, וכלל האמרה ככה: חנני להבין את עבדך, כלומר: את עצמי, שלא אהיה כאלה שנאמר עליהם: "חכמים בעיניהם", ואז אדעה עדתיך. קל) פֵּתַח – בטפחא. קלא) פִּי־פערתי – במקף (תו"א 40). וכן בב"וד ובקיטל. קלג) פעמַי הָכֵן – כן בב"וד, ונכון לפי הנתוח. קמט) קוֹלִי – כן בב"וד ע"פ ס"מ. קנג) כִּי – (תו"א 40). קסב) אָנֹכִי – הא' במתג לפי שהיא מלרע. קסג) וָאתעבה – הו' בפתח. כן בב"וד ע"פ ס"מ, וכן בקיטל. קסה) וְאֵין־לָמוֹ – כן בחלופין לבן אשר. קעה) ומשפטך (יַעְזְרֻנִי) – בכל הספרים במרכא מצונר, והיא הראיה על נקוד "יַעְזְרֻנִי", שאלו היה: "יַעַזְרֻנִי", כי אז הוכרח להיות לפניו: "וּמשפטך", כדין לפני מלה כבירה. קעו) תעיתי וכו' – לפי הטעמים הכונה: אם תעיתי, בקשני נא כבקש הרועה את שיהו האובד.

קכ ג) לָּךְ – בר"מ בס"מ. ה) אֽוֹיה – כן בב"וד ע"פ ס"מ. ז) אֲנִי שָׁלום – כן לב"א בחלופין (ור' תו"א 40).

קכא א) יבא – חסר ו'. במס"ק לסי' עא, י"ח, נמסר: "לית מלא בספרא". ד) הִנֵּה לֹא – כן בב"וד. ו) לא־יַכּכה – בר"מ בס"מ.

קכב ב) עֹמְדות – במונח ודחי (תו"א 20). ד) שֶׁשָּׁם עָלוּ – באזלא וגלגל (תו"א 30). וכן בחלופין לב"א. להדות – חסר ו' קדמאה (ר' צב, ב'). ח) לְמַעַן־אַחַי – במקף ומרכא בס"מ. ט) אבקשה טוֹב – בטפחא ומרכא (תו"א 11). וכן בחלופין לב"א. וכן נראה כונת בעל מ"ש, אלא שנשמטו בו הטעמים באשמת המדפיסים.

קכג ב) כעינֵי – בגלגל (תו"א 30). אל־יַד – בעלוי, כדין משרת רביע גדול אחר הפזר (תו"א 28). ד) לגאֲיוֹנים – הא' במרכא. ובהערה: "לגאי יונים קרי", אע"פ שהי' הראשונה איננה בכתיב. ובב"וד נדפס: "לגאייונים" בשני יודין, ואין הכרח לזה לא מן המסה"נ דרה"א כז, י"ב, ולא ממס' או"א סי' צ"ט.

קכד ב) לולי – כצ"ל בי' ולא בא'. במסה"נ דש"ב ב, כ"ז, נמנו "ד' דכתיבן בא'", וזה אינו מהם. ו) שלֹא – בטפחא. וכן בחלופין לב"א. ז) כצפּור – במרכא (תו"א 25). נשבָּר – בפתח. כן בב"וד ע"פ כ"י.

קכה ג) לֹא־ישלחו – בטפחא (תו"א 32). והמטים – במרכא (תו"א 28, ג').

קכו ג) לעשׂות עִמָּנו – במרכא ור"מ. כן בב"וד ע"פ ס"מ (ור' בתו"א 49, ב'), וכן בקיטל. הָיִינו – במרכא מצונר. כן בב"וד ובקיטל, וכן נכון משום זעירות מלת הסלוק. בְּדמעה – בר"מ (ר' תו"א 47).

קכז א) אם־ה' | – באזלא לגרמיה (תו"א 32). ב) משכִּימי – בגלגל (תו"א 29, א'). אֹכלי לֶחם – (תו"א 20, 17).

קכח ד) יְבֹרך – בר"מ (תו"א 47).

קכט ז) קָצר – בר"מ (תו"א 47). ח) ברכת ה' – כן בב"וד ע"פ ס"מ.

קל ה) ולדבָרו – במרכא מצונר. כן בב"וד ובקיטל, ונכון משום זעירות מלת הסלוק.

קלא א) ה' | – באזלא לגרמיה (תו"א 32). ב) כְּגמֻל עָלַי נפשי – כן בב"וד ע"פ ס"מ וע"פ הרד"ק ז"ל, ומתאים לנתוח.

קלב ט) כֹּהניך – (תו"א 20). יא) נשבַּע – כן בב"וד, ונכון. יב) וְעֵדֹתִי – כצ"ל (תו"א 25). וכן בחלופין לב"א. יג) אוִּהּ – כצ"ל במפיק. יד) אותיה – חסר י' קדמאה ברוב ס"מ, ובקיטל נמסר בצדו: "לית וחסר". טז) וְכֹהניה, וכן יח) אוֹיביו – במונח ודחי (תו"א 20).

קלג ב) זְקַן – במרכא. כן בב"וד, ונכון.

קלה ב) שֶׁעֹמדים – (תו"א 20). ג) הַללויה – במס"ק נמסר ע"ז "לית בטעם", ר"ל שזה לבדו מוטעם דחי, אבל אין להוכיח ממס' זו שזה נכתב ב' מלים כדעת ב"וד (ר' מ"ש קד, ל"ה). ד) כי־יעקב בחר לוֹ – כן בב"וד, ונכון. "יעקב" מופסק הרבה, לפי שהוא עומד ביחס הפעול. ט) אותת – כצ"ל, ונמסר עליו: "ב' כ"כ", וחברו בדברים ו, כ"ב, (ור' מ"ש).

יא) לסיחוֹן | – באזלא לגרמיה (תו"א 32, ב'). טז) פְּהֵ־לָהֶם – במקף (תו"א 40), וכן בב"וד ובקיטל. כא) ירושלם – בר"מ במקום אתנח מאפס משרת לסלוק.

קלו טו) וְנִעֵר – במהפך (תו"א 18).

קלז א) על־נַהֲרוֹת | – (תו"א 34). ב) כנרותינו – חסר ו' קדמאה (מ"ש). ג) שָׁם שְׁאֵלוּנוּ – בלי לגרמיה או פסיק, והטעם גלגל (תו"א 31, ג'). ד) את־שִׁיר – כן בס"מ, וכן בחלופין לבן אשר. ה) ירושלם – בר"מ בס"מ. ז) הָאֹמְרִים – (תו"א 20). ט) אשרֵי שיאחֹז – בלי פסיק ביניהם (תו"א 15). את־עֹלָלַיִךְ – בר"מ במקום אתנח.

קלח ב) אשתחוה אל־היכל – בלי לגרמיה או פסיק, והטעם גלגל (תו"א 30). כָּל־ – במתג לחזוק התנועה בהשמטת הטעם, מאחר שלא נתחלף החולם בקמץ כמנהג. ומס' מפורשת היא בתהלים לה' י': „וכל מקף דכותיה במ"א כי הגדלת על כל שמך", וכפי הנראה נעלמה מס' זו מן הראב"ע והמ"ש ז"ל. ד) כִּי, אבל: ה) כִּי־גָדוֹל – (תו"א 41). ו) וגבה – חסר ו' בב"וד ע"פ כ"י, וכן בקיטל. ממרחק – בפתח בב"וד ע"פ ס"מ וכ"י.

קלט א) ה' חקרתַני – כן מוטעם בב"וד ע"פ כמה ס"מ וכ"י, ונכון. ו) דעת – הד' רפה (ר' מה, ה'). ז) אָנָה – ב' מלרע ע"פ המס'. וחברו בדברים א, כ"ח, ובשניהם נ"ל שבאו כן לתקנת הא' שאחריהם. אָנָה אֵלֵךְ – כן בב"וד ונכון. י) ותֹאחֲזֵנִי – (תו"א 11). יא) ואֹמַר אך־חֹשֶׁךְ – כן בב"וד, ונכון, לפי שמלת „ואמר" מופסקת הרבה בענין. יב) יַחְשִׁיךְ – בס"מ בשוא פשוט, וכדרך פעל זה בכל שאר המקומות. טו) בַסֵּתֶר – בסגל. כן ב"וד ע"פ ס"מ ומכלול קס"ח. יט) דָמִים – בר"מ בס"מ. כד) אם־דרך־עֹצב – כן בב"וד ובקיטל, ונכון.

קמ א) למנצח – בר"מ. ד) כְּמוֹ – בגלגל בב"וד, ונכון. ו) טמנו גאים פח־לי וחבלים – כן לב"א (תו"א 27). ז) אֵלִי – נסר"א וממילא נהפך למרכא (תו"א 17). י) מְסִבָּי – בפתח. כן בב"וד ע"פ המכלול ל"ה.

קמא ד) אל־תֵּט – כן בב"וד, ונכון. ה) יהלמֵני – (תו"א 38, ה').

קמב ד) פַּח – (תו"א 11).

קמג א) ה' | – באזלא לגרמיה (תו"א 32). ט) כסתי – כצ"ל חסר ע"פ המס'. יב) וְהַאֲבַדְתָּ – הת' במתג לסמן מלרע.

קמד ב) הרודד – מלא בב"וד ע"פ ס"י וכ"י וע"פ מס' „לית ומלא", וכן מלא בקיטל (ור' מ"ש). ו) ה' הט־שָׁמֶיךָ – כן בב"וד ע"פ ס"מ. בני־נכר – במקף בב"וד ע"פ בן אשר. ח) אשר־פיהם – במקף בב"וד. י) עַבְדּוֹ – בר"מ. יב) כזוית – מלא. במס"ק זכריה ט, ט"ו נמסר „ב' חד מלא בנותינו". וכן בב"וד. יד) ואין (צוחה) – במרכא בס"מ.

קמה ו) נוראתיך – חסר ו' תנינא בב"וד ע"פ כ"י וע"פ מס' כ"י לדברים י, כ"א. וגדלותך – בלי י' אחר הת' (מ"ש). וכן בב"וד. ז) וצדקתך, וכן: יא) וגבורתך – (תו"א 11). ח) וגדל־חסד – (מ"ש). וכן בב"וד ובקיטל בלי ו' יתרה. יב) להודיע לבני – בלי לגרמיה או פסיק. כן בב"וד, ונכון. טו) ואתה – (תו"א 11).

קמו ג) לוֹ – במרכא (תו"א 11). אבל שם בדף 12 במונח, ואינו אלא טעות הדפוס). ו) את־הים – בדחי במק"ג ובב"וד, וכן מסתבר, לפי שד' המלים המוקפות עולות על שלשתם. ז) לַעֲשׁוּקִים – הל' בקמץ. כן בב"וד ע"פ ס"מ. ח) פקח – המתג לתקנת הע'. ט) ה' | – באזלא לגרמיה (תו"א 32).

קמז ב) בנה – חסר ע"פ המס'. שכן נמסרו ז' מלאים ואין זה מהם. וכן חסר בס"מ. ו) משפיל רשעים – בטפחא ומונח ולא בר"מ, משום זעירות מלת הסלוק (ר' תו"א 51 ט'). ח) הַמְכַסֶּה – בעלוי (תו"א 33).

קמח יב) בתולות – מלא דמלא כפי המס' המתוקנת ע"י הרוו"ה ז"ל (ור' מ"ש והערת ב"וד ומחברת המסה"ג להח' פ"ד ערך בתל). יְהַלְלוּ | – במהפך ואזלא לגרמיה (תו"א 34). יד) תהלה – בעלוי אחר הפזר (תו"א 28).

קמט ט) לַעֲשׂוֹת – בעלוי (תו"א 33, ה').

משלי

א ב) לָדַעַת – בדחי. כן ב"וד ע"פ ס"מ. ד) לִפְתָאיִם – הא' נחה (מ"ש). וכן בכ"מ. ט) לגרגרתך – זה ושל ו, כ"א חסר דחסר ע"פ המס'. יד) גּוֹרָלְךָ, וכן: כח) וְיֹאכְלוּ – במונח ודחי (תו"א 20). יח) בֹּצֵעַ – זה אחד משלשה בינונים בקל שנסת בהם הטעם עד התנועה השלישית אבל בא בהם מתג במקום עיקר הטעם. שני חבריו הם: מנע בר (יא, כ'), בקע מים (ישעיה סג, י"ב). כא) בפתחי וכו' – ההטעמה המוערת נמצאת בקיטל. כב) עד־מתַי | – במהפך לגרמיה בס"מ. תְּאֵהֲבוּ – כצ"ל. כג) תשובו – מלא (מ"ש וב"וד). כז) צָרָה – במרכא מצונר בס"מ (ר' תו"א 9). כח) ישחרונני – מלא ע"פ מס' דהושע ה, ט"ו (ב"וד).

ב ט) צֶדֶק – במרכא, וכן בכ"מ כשמשרת האתנח בא באות הראשונה (תו"א 17). יא) תשמֹר עליך תבונה – כן בס"מ (מ"ש), משום ששתי המלים האחרונות זעירות (תו"א 49, ד'). יב) טז) לְהַצִּילְךָ – בדחי בלבד, לפי שאין ההברה המתוגה בקמץ או בחולם (תו"א 20). יג) הַעֹזְבִים – כצ"ל. הנה בעל תו"א (20) הביא דברי בן אשר במסורות טעמי אמ"ת שלו, ח"ל: תיבה אחת אם יהיה בה געיא לעולם אין בשופר מצויה חוץ משלשה בכל הקריאה יש בהם שופר וגעיא: המבינתך יאבר נץ (איוב לט, כ"ו), העזבים ארחות ישר, המיראתך יוכיחך (איוב כב, ד'), עכ"ל. ועז כתב בעל תו"א: והנה מצד כובד חרוזות לשונו חשב בעל מ"ש לנקד ההאין של אלו התיבות בגעיא, אבל טעה, וכך פי' דברי הגאון: תיבה בטעם דחי, ויהיה בה עוד מקום לגעיא „לעולם אין", פי' לעולם אין געיא, אלא השופר (הוא מונח) מצויה במקומה וכו', חוץ משלשה, שישאר הגעיא ועוד שופר אחריה. עכ"ל בעל תו"א. וע"כ הטעים: הָעֹזְבִים, הַמִיִּרְאָתְךָ, הַמִבִּינָתְךָ. ועל סמך זה הדפיסו כן בב"וד. ובמח"כ דבריו מתמיהים שיחס לבן אשר הנחה תפלה כזו, כי איך אפשר שיגוננו מונח ודחי בבת אחת ובהברה אחת. וגם דברי בן אשר אינם סובלים את באורו כלל, ועוד שלא נמצא כן בשום הוצאה, ואף בקיטל שהעתיק מכ"י קדמתים נמצא המונח במקום המתג בשלשתם, וגם תפס בחנם את בעל מ"ש, כי אמנם נקוד הגעיא לא הוציא מתוך הבנתו כן מדברי בן אשר, אך העיד שכן מצא בס"ס, ורק בשני המקומות שהה' מנוקדת בחט"פ, ובמלת „העזבים" לא נקד געיא כלל. ונ"ל בכונת בן אשר אודות מה שנהגו כמה סופרים במלה המוטעמת דחי לשים מתג בהברה המחלקת, ולא נהגו כן כשיש מונח עם הדחי, לפי שאין צורך בו, שבידוע שהדחי ינתן אחר המונח, ורק בג' מקומות הנ"ל שמו בכ"ז מתג: הָעֹזְבִים (אולי להוסיף חזוק במקום אפשרות הטמיעה), הַמִיִּרְאָתְךָ, הַמִבִּינָתְךָ (באלה אולי להוסיף חזוק בקרבת מתג). טו) במעגלותם – מלא. ב"וד הדפיסוהו חסר כתברו דישעיה נט, ח', מכח שתיקת המס', אבל הוא נגד כל הספרים. יט) וְלֹא־יַשִּׂיגוּ – במקף (תו"א 40).

ג ב) חַיִּים – מופסק באתנח, ולפי הענין כפי שהבינוהו כל המבארים, הנה היתה ראויה בו הטעמה כזו: כִּי | אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם. ונ"ל בכונת בעל הטעמים שהאבר הראשון במשפט כולל שני נושאים שנשואם מובן מכלל האבר האחרון: כי ארך ימים ושנות חיים בודאי (טובה וברכה לאדם, ואולם הם יוסיפו לך עליהם גם שלום. ודוגמתו: כבד אבן וכו' (כז, ג'), וכפי פי' הראב"ע ז"ל שם. ג) גרגרותך – מלא ו' וחסר י' ע"פ המס' הנ"ל (א, ט'). יב) אֲשֶׁר – (תו"א 18). יז) נתיבתיה – חסר ו' במ"ש, בכ"ב ובקיטל ובב"וד. והם (ב"וד) העירו מכ"י אחד, שבהושע ב, ח', נמסר בו „לית מלא". נְתִיבֹתֶיהָ – בטפחא ומונח (תו"א 11). יט) בחכמה יסד־

אָרֶץ – כן בב״ור וקיטל. כא) נֹצֵר תֻּשִׁיָּה – כן מוטעם בב״ור ונכון. ומלת „תשיה״ כ׳ חסר ע״פ המס׳ דספרא ח, י״ד, שמסרה ז׳ מלאים בלישנא חזה אינו סהם. וכן בב״ור ובקיטל. כז) אל־תִּמְנַע טוֹב – כן בב״ור, ונכון.

ד ג) כִּי בֵן – (תו״א 40), וכן בכמה ס״מ. ה) אל־תִּשְׁכַּח ואל־תֵּט – כן בב״ור, ונכון. ו) וְתִשְׁמְרֶךָּ אֱהָבֶהָ – (תו״א 47, ד׳). ח) תְּכַבֵּדְךָ – מלעיל (מ״ש). וחברו: ויגרך (דברים לב, ז׳). יא) הֹרֵיתִיךָ – חסר ו׳ (מ״ש ע״פ המס׳). וכן במק״ג, בב״ור ובקיטל. יג) כִּי – במלה זו ובכיו״ב הצנורית מבטלת את המקף (תו״א 9). יט) כָּאֲפֵלָה – הכ׳ בפתח. כן בב״ור ע״פ כמה ס״מ ובעדות המכלול מ״ה. כ) הַט – במונח בס״מ (ר׳ תו״א 8). כג) כי־מִמֶּנּוּ – במקף בס״מ (תו״א 40). כד) ולָזוּת – במרכא משרת ר״מ. כז) אל־תֶּט־יָמִין – כן לבן אשר.

ה א) הַט – כנ״ל (ד, כ׳). ו) נָעוּ – מלרע (מ״ש), וע״כ במרכא מצונר (ב״ור). ט) ושנתיך – כן בב״ור ע״פ ס״י מדויקים (ור׳ מ״ש). טז) יפוצו – מלא ע״פ המס׳ שמסרה בזו ובתהלים (סח, ב׳): „ב׳ מלאים״, וביחזקאל מו, י״ח: „לית חסר״. וכן מלא במק״ג בב״ור ובקיטל. ברחובת – כן בב״ור ע״פ המס׳: „לית כתיב כן״.

ו ג) עֲשֵׂה זֹאת אֵפוֹא | – כצ״ל במהפך ואזלא ומהפך ופסיק (תו״א 31, סעיף ג׳). ואין זו לגרמיה, שהרי אי אפשר ללגרמיה לקבל שני משרתים (שם 34, ח׳), וא״א להקיף „עשה זאת״ (שם 40). וכן נמנה בין פסקין דספרא. ד) וּתְנוּמָה – בר״מ בס״מ. ו) לֵךְ – במונח. כן בב״ור ע״פ ס״מ. ט) עַד־מָתַי עָצֵל | – בטפחא ומרכא כדין לפני פסיק (תו״א 17, ד׳). וכן בב״ור ובקיטל. יג) קרץ – חסר ו׳ ברוב ס״מ, וכן בב״ור ובקיטל. בעינו – בעיניו קרי. כן מס׳ מפורשת בש״א ג, ב׳. וכבר העירו בב״ור שנעלמה מס׳ זו מבעל מ״ש. והנה המס׳ של „ג׳ מלין דחסרין יו״ד באמצע תיבותא וקריין״ היא הטעתו לעשות את זה מלא ממה שלא נמנה שם. ואלו ראה בעל מ״ש במס׳ או״א סי׳ קכ״ח (הח׳ פ״ד הוכיח כבר במקום אחר שהמ״ש לא ראה מס׳ או״א מימיו) שנמנו שם ג״כ נו׳ מלין הללו, אז היה רואה שאין מקום להוכחתו, לפי ששם הותנה בפי׳: „וכל חד לית דכותיה חסר״, והנה „בעינו״ בחסרון י׳ תנינא נמצא עוד: ש״א ג, י״ח, ש״ב יב, ט׳, יט, י״ט, כה, כ״ב. וע״כ אין לשנות מן הכתיב הנמצא ברוב ס״מ. וכן בב״ור ובקיטל. כא) עָנְדֵם – בר״מ בס״מ. גרגרתך – כנ״ל (א, ט׳). כו) עד־כִּכַּר – כצ״ל (תו״א 23). לד) וְלֹא־יַחְמוֹל – במקף (תו״א 40).

ז ג) על־לוּחַ – במרכא, לפי שהמוקפות נחשבות כמלה אחת, ונמצא המשרת שלא בהברה הראשונה (תו״א 8). ז) בַּבָּנִים – בר״מ בס״מ. ט) בְּנֶשֶׁף בְּעֶרֶב – כן בב״ור, ונכון. יב) ברחבות – כן בב״ור ע״פ ספרים עתיקים, וכן בב״ב, ולא הובא בק״הנ נוסח חסר דחסר, וכן נראה משתיקת המס׳, שמסרה על אותו של ה, ט״ז, „לית כ״כ״, וע״ז לא מסרה מאומה, ש״מ שזה אינו שונה מכל חבריו. כ) צְרוֹר־הַכֶּסֶף – במקף. כן בחלופין לב״א, וכן בב״ור ובקיטל. כג) וְלֹא־יָדַע – במקף (תו״א 40). כד) לְאִמְרֵי־פִי – במקף לבן אשר בחלופין. כה) אל־תֵּתְע – „ס״א ואל״ (ר׳ מ״ש ומס׳ או״א סי׳ ש״כ ובהערת הח׳ פ״ד שם). בנתיבותיה – מלא דמלא (מ״ש, ב״ור וקיטל). כז) ירדות – חסר ו׳ קדמאה (כל הנ״ל).

ח ח) בְּצֶדֶק – בדחי. כן בבו״ד ע״פ ס״מ. י) קְחוּ מוּסָרִי – ב׳ מונחים, כן בב״ור ע״פ כ״י. יג) וּפִי תַהְפֻּכוֹת – אזלא ועלוי ת׳ מרכא ור״מ (בא כח אתנח), לפי שמלת הסלוק תכופה לו והיא זעירה (שערי נעימה שער ב׳). וההטעמה המוערת היא נוסחת הראב״ע ז״ל. יד) לִי־עֵצָה – בדחי בס״מ. טו) יחקקו – חסר ו׳ בכל כ״י ודפוסים ישנים (ר׳ הערת ב״ור). טז) ארץ – „נ״א צדק״ (ר׳ מ״ש), אך ב״ור תפסו לעיקר „ארץ״, והוכיחוהו מן המס׳. כג) מֵעוֹלָם נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ – כן מוטעם ברוב הספרים. אין הרחי נגד חוקי הנעימות מאחר שהר״מ בא׳ כח אתנח. ובב״ור מוטעם „מעוֹלָם״ בטפחא משרת, ובק״הנ הובא ממקצת כ״י: „מֵעוֹלָם נִסַּכְתִּי״, והנה הטעמת האתנח נכונה לפי הנתוח, אך לפי״ז היה ראוי להיות „מעולם במרכא ולא בדחי ר׳ תו״א 49, ו׳). כז) בְּחֻקוֹ – הק׳ רפה בב״ור ע״פ ס״י וע״פ הרד״ק במכלול. וכן מפורש ג״כ בראב״ע. כח) עינות – בחירק (ר׳ מ״ש). לו) וְחֹטְאִי – במונח ודחי (תו״א 20).

ט ג) עַל־גַּפֵּי – בר״מ בס״מ. ד) וכן: טז) מִי פֶתִי – (תו״א 40). ז) יֹסֵר לֵץ – במהפך משרת לרביע, ולא בלגרמיה (תו״א 28). ט) ויחכם־עוד – במקף. כן במק״ג, ובב״ור ובקיטל. יג) ובל־יָדְעָה – במרכא נסו״א. כן בב״ור ובקיטל. יד) וְיָשְׁבָה – במונח ודחי (תו״א 20). טו) ארחותם – הא׳ בחולם ברוב הס׳. יז) מַיִם גְּנוּבִים – בב׳ מונחים. כן בב״ור ע״פ ס״מ. יח) וְלֹא־יָדַע – במקף (תו״א 40).

י ב) וּצְדָקָה – בר״מ בס״מ. ט) בַּתֹּם – חסר (מ״ש וב״ור). י) קֹרֵץ – נסו״א. כן במק״ג ובקיטל ובב״ור. יב) ועל־כל־פשעים – במקף (ב״ור על פי ס״מ). יד) וּפִי־אֱוִיל – במקף (תו״א 40). כב) וְלֹא־יוֹסִף עֶצֶב – כן מוטעם בב״ור ונכון. כז) תוסיף – מלא דמלא (מ״ש עמוס ה׳). וכן במק״ג, בב״ור ובקיטל.

יא ו) ובהוֹת בגדים – כן מוטעם בב״ור ע״פ כ״י, ונכון. ז) תֹּאבֵד – כצ״ל בפתח. יב) בָּז־לְרֵעֵהוּ – במקף ובמרכא בכל ס״מ. טו) ושנא – חסר ע״פ המס׳ דישעיה סא, ח׳. תקעים – חסר ו׳ ברוב הספרים כ״י וד״י שבק״הנ, וכן בב״ור. כא) רָע – הר׳ דגושה מדין אתי מרחיק. כג) צדִּיקִים – במונח ולא בדחי (תו״א 22, ו׳). כד) אַךְ – במונח. כן בב״ור ע״פ ס״מ.

יב ב) ירשיע – בדבר מלוי וחסרון הי׳ יש מבוכה בין המסרות דשמואל א, י״ד, ודאיוב לד, כ״ט, אבל ע״פ מס׳ כ״י שהביא המ״ש ברור שאותו דאיוב הוא החסר וזה מלא. והנה למעשה יש לנו לנהוג כעצת הרב בעל מ״ש ז״ל „לסמוך ארובא דספרי דוקני״, ומאחר שזה דמשלי מלא ברוב ס״מ, ובק״הנ לא הובא כלל עליו שום נוסח חסר מאיזה כ״י או דפוס ישן, ע״כ ראוי לכתבו מלא, וכן הוא בב״ור ובקיטל, ואותו דאיוב חסר בקיטל, ונמסר עליו: „לית חסר״. ו) רשָׁעִים – במונח (תו״א 22, ו׳), וכן בקיטל. ח) לפי־שכלו – במקף (תו״א 40). כ) בלב־חֹרְשֵׁי – במונח נסו״א ברוב ס״מ. כב) ועשי – „נ״א ועֹשֵׂה״, כן נמצא בכמה כ״י. וכן נמנה במס׳ דשמות (טו, י״א), בין ח׳ קמצין, ונגד זה מנוהו בפ׳ ויקהל בין י״ו כתיבן י׳, ונראה שבעלי המס׳ עצמם היו מסופקים בו. כה) טוֹב – (תו״א 11).

יג ג) לו – רפה. בס״מ אין נוהג דין דחיק אא״כ המלה הראשונה מסימת בהברה שראשה שוא, או שההברה שלפניה במתג, כמו נָשָׂה־נָּא (בראשית כז, כ״ו), נשמחה־בו (תהלים סו, ו׳); וְיָלְדָה־לּוֹ (שמות כא, ד׳). י) רַק – במונח בב״ור, ונכון. יא) הון מהבל – ההטעמה המוערת היא של ב״ור ע״פ ס״י, ובהתאם לה תרגם יהואש ע״ה. יב) מְמֻשָּׁכָה – במתג מורה מלרע בס״מ. מַחֲלָה־לֵב – במקף ודגש דחיק. כן בב״ור ובקיטל. טו) שֵׂכֶל – במונח ברוב ס״י וכ״י, וכן בב״ב ובב״ור.

יד ד) אלפים – ם רבתי (או״א). ו) בִּקֶּשׁ – במהפך. כן בב״ור ע״פ כ״י וס״י. חכמה – במונח (תו״א 22, ו׳). י) לֵב – ברביע. כן בכל כ״י וד״י שבק״הנ, וכן בב״ור, אבל: טז) חָכָם – במונח בכל הספרים (מלבד ב״ור), לפי שאין הנתוח שוה בשני המקומות, בפסוק י׳ יש רק נשוא אחד ואחריו משלימו, וכשיוטעם הנושא במשרת תבוא מבוכה בהבנת המשפט, שאפשר שיובן הנשוא תאר הנושא, והמשלים נשוא: הלב המרגיש הוא מרת נפשו, משא״כ בפסוק ט״ז, שהם שני נשואים המחוברים בו׳ החבור, לא יולד שום קלקול הבנה מההטעמה שלפנינו. יח) שתו – מלרע ע״פ המס׳ נגד הדקדוק. כז) ממקשי – חסר בס״מ, וע״פ המס׳ דש״ב כ״ב, ו׳. כח) לאם – חסר ע״פ המס׳ (ר׳ מ״ש). לא) עֹשֵׁק – כן בס״מ (ר׳ מ״ש ישעיה מט, ז׳, ויחזקאל כב, ל׳). לג) תנוח – במתג בס״מ מחשש טמיעת הח׳ בחברתה. לד) תְּרוֹמֵם – כן בחלופין לב״א.

טו א) רַךְ – ברגש דחיק. ג) צפות – חסר ו׳ קדמאה בכל ס״מ. ה) תכחת – חסר בס״מ. וב״ור מביאים בשם המאירי ז״ל בסוף פירושו למסכת אבות, שהביא מס׳ המונה ד׳ פסוקים בכל המקרא שהם בני שבע מלים בנות ארבע אותיות, והם בתהלים עג, ב׳, משלי יב, ט״ז, טו, ה׳, ח, ג׳. ט) יֶאֱהָב – כצ״ל (מ״ש). יז) וְאַהֲבָה־שָׁם – הש׳ דגושה מדין דחיק, משא״כ „ושנאה־בו״, שהב׳ רפה (ר׳ הערתי יג, ג׳). כה) יִסַּח | – במרכא (תו״א 17).

טז ט) יְמַעֵל – הי' במתג בס"מ לתקנת הע'. יא) פֶּלֶס – במהפך משרת (תו"א 50, ה'). יד) חמת־מֶלֶך – ברחי בב"וד ע"פ ס"מ. יז) שֹׁמֵר – חסר (מ"ש). וכן במק"ג, בב"וד ובקיטל. כא) כג) יסיף – חסר ו' ע"פ המס' דש"ב ג, ל"ה. ל) כלא – בא'. כן במערכת המסה"ג אות א'. וכן בב"וד.

יז ב) עֶבֶד מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֵן – כן מוטעם בב"וד ע"פ ס"מ, וכן בב"ב ובקיטל, אלא שבב"ב „עבד" במרכא ובקיטל מוקף. ואינם נכונים בזה (ר' תו"א 27, א'), אבל „בְּבֵן־מֵבִישׁ", כמו שהוא במקצת ספרים, אין מובנו אלא: בבנו של איש מביש. ד) מֵרַע – במתג לסמן מלרע. ה) לְנָבָל שְׂפַת־יֶתֶר אַף כִּי־לְנָדִיב – כן בב"וד ע"פ ס"מ. יב) פָּגוֹשׁ – במהפך מצונר (ר' תו"א 19, ז'), ולא נסו"א משום קיום חולם מלא בהברה סגורה, והספרים המטעימים: פָּגוֹשׁ (שם 18, ה') בטלים במעוטם. יד) פּוֹטֵר – (כנ"ל יד, ל"א). טז) לָמָּה... וְלֶב – כן מוטעם בב"וד, וכן נכון (ר' תו"א 40). וכן מוכיח טעם ר"מ על „חָכְמָה", שאלו היה „וְלֶב־אָיִן" במקף, אז היה דינן כמלה אחת זעירה, והטעמים שלפני הסלוק היו טפחא ומונח (לִקְנוֹת חָכְמָה), כמו שהוא באמת מוטעם בקיטל ובב"ב. יט) אֹהֵב – (כנ"ל יד, ל"א). כא) וְלֹא־יִשְׂמַח – במקף (תו"א 40). כב) ייטיב – זה מלא דמלא, ובמס"ג שבוש (ר' מ"ש). כו) עֲלֵי־יֹשֶׁר – כצ"ל (מ"ש).

יח ב) כִּי אִם־בְּהִתְגַּלּוֹת – כן מוטעם ברוב הס', וההטעמה המוערת היא של ב"וד ע"פ ס"מ, ונ"מ לבאור המקרא. ו) לְמַהֲלֻמוֹת – הם' רפה, מן מַהֲלוּם ע"מ מַנְעוּל (ב"וד בהערה ע"פ כמה כ"י וס"י). ז) פִּי־כְסִיל – במקף. כן בב"וד ע"פ ס"י. ט) גַּם מִתְרַפֶּה – כן מוטעם בכל ס"מ. טז) נדלים – חסר ע"פ המס', שכן אינו מן ו' המלאים שנמסרו בשופטים ה, ט"ז, ובנחמיה יא, י"ד. יז) יָבֹא־רֵעֵהוּ – במקף (תו"א 40). יט) נִפְשָׁע – כן בב"וד בפתח ע"פ רוב ס"י. כד) איש – בש"ב יד, י"ט נמסר: „ג' סבירין יש וסי' האש בית רשע (מיכה ו, י'), איש רעים (משלי יח, כ"ד), אם אש להימין ולהשמיל (ש"ב יד, י"ט)". ובמס"ק שם בשמואל נמסר: „ב' חסר בלישנא", וחברו החסר הוא ודאי אותו של מיכה, שכן נמסר שם במס"ק: „לית (ו) חסר וב' פתח", ור"ל, שלעולם: „האיש" (בה' בראשו) מלא י' מלבד זה שהוא חסר, ושנים הם שהה' בפתח: זה ודנחמיה ו, י"א, ושם נמסר: „ב' א' חסר". והעולה מזה, שזה שלפנינו מלא. וכן במק"ג, בב"ב ובקיטל ובב"וד.

יט ז) מֵרֵעֵהוּ – הם' בשוא ע"פ המס', שכן נמסר עליו: „לית", משא"כ „מֵרֵעֵהוּ" נמצא עוד בכמה מקומות. וכן בב"ב ובקיטל ובב"וד. והם הוסיפו להוכיח כן גם מן הרד"ק במכלול ובשרשים. ואפשר לבאר ע"פ סברת המנקד: כָּל אֲחֵי רָשׁ = מאהביו ומיֻדעיו (וכן מוכח ממלת „כל"); אַף כִּי מֵרֵעֵהוּ = דורשי רעתו לפנים בהיותו עוד ברום המעלה, על אחת כמה וכמה שמתרחקים מלעזרו, ואינם עושים כעצת החכם (כה, כ"ב); מְרַדֵּף אֲמָרִים לוֹ הֵמָּה = הוא אך משתדל להוציא מפיהם הבטחות שיעמדו לימינו, ולפי הכתיב: לֹא הֵמָּה = הבטחותיהם אין ואפס הן. ח) קֹנֶה – במונח נסו"א ברוב הס'. יז) וּגְמֻלוֹ – הל' רפה, לפי שלפניה שורק חסר, ולא קבוץ.

כ ד) לֹא־יַחֲרֹשׁ – במקף בס"מ. יד) וְאֹזֵל – נסו"א ומתג ת' הטעם הנשמט. כן בס"מ (וכנ"ל יד, ל"א). יט) גֹּולֶה – במונח. כן ברוב כ"י וד"י. וכן בב"ב ובב"וד. כב) אַל־תֹּאמַר – כן בב"וד ע"פ ס"מ. רָע – ר' דגושה מדין דחיק בס"מ. וְיֹשַׁע – נסו"א ומתג, וכן: כה) יָלַע, אלא שזה במרכא (תו"א 17), והמתג בשניהם לתקנת הע'.

כא ד) רוּם־עֵינַיִם – במקף בכל ס"מ. ה) אַךְ... אַךְ – כן בב"וד ע"פ ס"מ. ט) לָשֶׁבֶת – ברחי. כן בב"וד ע"פ ס"מ. י) רָע – הר' דגושה (כנ"ל כ, כ"ב). יא) יִקַּח־דָּעַת – במקף בס"מ. יז) אֹהֵב יַיִן – בטפחא ומרכא משרתי ר"מ (תו"א 14, ג'). כ) אוֹצָר – במהפך מצונר לפי שהוא משרת ולא לגרמיה. כן ב"וד ע"פ ס"מ, ומתאים לנתוח. כט) הֵעֵז – במהפך מצונר (תו"א 19, ז').

כב ט) טוֹב – במונח בס"מ (ור' תו"א 40). י) גָּרֵשׁ – נסו"א ומתג (כנ"ל כ, כ"ב, כה', אבל מנמוק אחר). טז) עֹשֵׁק – (כנ"ל יד, ל"א). יט) הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם – כן בס"מ (תו"א 16, ז'). כא) לְהָשִׁיב – בטפחא (תו"א 14, ג'). לשלחך – חסר י' בב"וד ע"פ הרבה כ"י וד"י. וכן בב"ב ובקיטל. כה) תֶּאֱלַף – הא' בח"ס (מ"ש). כו) בְּעֹרְבִים – הב' בקמץ בס"י (ב"וד). כז) לָמָּה – כן בחלופין לבן אשר. כט) לִפְנֵי מְלָכִים יִתְיַצָּב – בקמץ בכל הספרים, ובב"וד: יִתְיַצֵּב, והביאו שנמנה בין פתחין באס"ף, ונגד זה בקיטל נמסר עליו: „בָ", ר"ל שזה שלפנינו ואותו של איוב מא, ד' שניהם שוים בנקוד קמץ.

כג ג) ו) תִּתְאָו – בפתח. כן בב"וד ע"פ הרבה ס"מ וכ"י. ה) הֲתָעִיף עֵינֶיךָ בּוֹ – כן בס"מ (ור' תו"א 24, ב'). ועיף – כצ"ל ע"פ מס' או"א סי' צ"א וסי' קל"ה, וכן בב"וד ובקיטל (ור' במ"ש). יב) ואזנך – חסר ע"פ המס' דתהלים ק"ל, וכן בבו"ד. יז) כִּי – בטפחא (תו"א 14, ג'). יט) וְאַשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ – כן מנוקד ומוטעם ברוב הספרים. והנוסח המוער נמצא במקצת כ"י, ומתאים לפי' רש"י ובעל המצודות. כ) אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי – כן מנוקד ומוטעם בב"וד ע"פ ס"מ וכ"י. כב) וְאַל־תָּבוּז – בר"מ, אבל רביע לבד (גדול או קטן) לא יבוא לעולם לפני סלוק (תו"א 42, 44). כו) תְּנָה־בְנִי – במקף ומונח. כן בב"ב ובקיטל ובב"וד, ונכון לפי הנתוח. והב' דגושה מדין רחיק ע"פ כמה כ"י. כז) עֲמֻקָּה – חסר כלמעלה (כב, י"ד). כן במק"ג ובקיטל ובב"וד, וברוב הספרים המובאים בק"הנ. וכן היה בספרו של בעל מ"ש. כט) לְמִי אוֹי – כן בחלופין לבן אשר. לְמִי (אֲבוֹי) – בגלגל (תו"א 29, א'). לְמִי (שִׂיחַ) – בלי מקף (תו"א 40) ובעלוי (שם 28, ד'). לא) יַיִן – הי' דגושה מדין אתי מרחיק (ב"וד). לג) תַּהְפֻּכוֹת – הפ' דגושה בס"מ.

כד א) וְאַל־תִּתְאָו – (כנ"ל כג, ג'). ב) כִּי – (תו"א 40) וכן בב"וד. ו) וּתְשׁוּעָה, וכן: י) צָרָה – בר"מ (כנ"ל כג, כ"ב). יב) הוּא (יָבִין) – כן בב"וד (ר' תו"א 28, ד'). יד) דְּעֶה – בסגל, בעדות הראב"ע והרד"ק ז"ל בפירושיהם, וכן בב"ב ובקיטל ובב"וד, אבל הטעם מרכא כמו שהוא מוטעם בכל הספרים, ולא כב"וד שהטעימו עלוי, וכנראה עפ"י כללי תו"א (28, ד') שהביא שם „כֵּן | דְּעֵה חָכְמָה" עם שאר הדוגמאות של לגרמיה עלוי ורביע גדול, והנה שכח המחבר במח"כ שזה רביע קטן, ומשרתו לעולם מרכא כדבריו בעצמו (שם 24, א'). כא) יְרָא – במהפך. כן בב"וד ע"פ ס"מ. וההטעמה המוערת היא של מקצת כ"י שבק"הנ. עִם – „ג"א ועם" (ר' מ"ש). כג) לַחֲכָמִים – הל' דגושה בס"מ מדין אתי מרחיק בעלילת מתג. כג) וכן להלן: כח, כא) הַכֵּר־פָּנִים – כן בב"וד ע"פ כ"י ובהתאם לחקי המתג. כד) אֹמֵר | – במהפך לגרמיה (תו"א 32). לא) וְהִנֵּה – בפזר (תו"א 34, הערה ב'). קִמְּשֹׂנִים – כן חסר ברוב ספרים ישנים וכ"י וכן בב"ב ובקיטל ובב"וד. ויש כמה מהם המנסחים „קמשנים" וכן „קמוש" (ישעיה ל"ד, והושע ט') בסין, אבל הקריאה המקובלת בידנו, בעדות כל ספרי המלים וקונקורדנציות, היא בשין. לב) וָאֶחֱזֶה – נוסח „ואחזה" הוא של ב"וד ע"פ כ"י ישנים. חלוף הטעמת המלה בכאן מורה חלוף דק בבאור האמרה.

כה ז) מֵהַשְׁפִּילְךָ – ברחי בלבד (תו"א 20). ט) תְּגַל – בפתח (ב"וד ע"פ ס"מ וע"פ בן בלעם והרד"ק). טז) וַהֲקֵאתוֹ – הא' נחה (מ"ש). וכן בב"וד ע"פ כמה ספרים עתיקים וע"פ חיוג, פרחון והרד"ק. יט) רָעָה – המתג מורה מלרע. כן הוא בס"מ בהתאם למסה"ג ולמס' או"א סי' שע"ב, ונגד המסה"ק, שכן אותו דישעיה (כד, י"ט) מלעיל בכל הספרים, ועליו כונת המס': „בתרא מלעיל". מִבְטָח – בקמץ ע"פ המס' שמסרה כאן ובתהלים סה, ו': „ב", ולדעת הרד"ק ז"ל במכלול כונת המס' היא שבשני המקומות האלה בא בקמץ בסמיכות, ולהוציא את השלישי (למעלה יד, כ"ו) שהוא בפתח כדין. וכן בב"וד ובקיטל. כא) הַאֲכִלֵהוּ – ברוב הספרים מלא, וכן בקיטל, נגד המ"ש וב"וד. כד) שֶׁבֶת – בדחי בב"וד (ר' תו"א 43).

כו ה) עֲנֵה־ – במקף. כן בחלופין לבן אשר. ז) דַּלְיוּ – הד' בפתח בכל הס' שלפנינו, ויפה דקדק בעל מ"ש שהוא צווי. ונרפתה הל' בסבת הי' שאחריה, דוגמת: יכסימו (שמות טו, ה'). י) רַב מְחוֹלֵל – כן בחלופין לבן אשר. יז) לֹא – הל' דגושה ע"פ המס', וכן בחלופין לב"א. יח) זִקִּים – בר"מ (כנ"ל כג, כ"ב). יט) כֵּן – במונח (תו"א 40). כג) שְׂפָתַיִם דֹּלְקִים וְלֶב רָע – כן מוטעם בב"וד ע"פ ס"מ, ונכון לפי הנתוח. „לֶב־רָע" במקף וסגל אינו אלא: לבו של איש רע (ור' גם תו"א 40). כז) יִפּוֹל – מלא, שכן

זה אינו במנין „ג׳ חסרים במשלי״ שנמסרו במס״ג דדה״א י״ב. וְגָלֵל – (כנ״ל יד, ל״א). כח) דכיו – ב״וד הדפיסוהו חסר בהסמכם על הראב״ע והרד״ק ור״י גירונדי ור׳ מנחם המאירי ז״ל בספריהם, ואולם בכל ספרינו, וגם בכ״י העתיקים שבק״הנ הוא מלא, ואף מן המס׳ מוכח כן שהרי לא נמנה בין „ג״ו החסרים י׳ באמצע תיבותא״ לא במערכת המסה״ג ולא במס׳ או״א סי׳ קכ״ח. ופה־חלק – במקף (תו״א 41).

כו א) לֹא־תֵדַע – בפתח בס״מ. מַה ילד – כן בחלופין לבן אשר. ד) וְשֶׁטֶף – בסגל בס״מ. ה) טוֹבָה – במתג להורות מלרע. מאַהֲבָה – (כנ״ל ג, י״ז). י) רעך ורעה – באזלא ונלגל שני משרתי הפזר (תו״א 30). טוֹב – בטפחא משרת (תו״א 14, ג׳). יד) השכים – מלא ע״פ המס׳. טו) ואשת מדונים – בטפחא ומונח בס״מ משום זעירות מלת הסלוק (תו״א 43). נשתוה – ברוב הס׳ מלעיל, וכן הוא ע״פ הרד״ק במכלול ק״ט, וא״כ המלה זעירה. וע״פ הדקדוק צ״ל שהיא עבר ליחיד (ולא ליחידה) מנתפעל הקל (ר״ל נתקטל, ולא: נתקטל), וחזר אל הדלף שהוא כמעט נעשה שוה לה, והוא דרך הפלגה לומר שהיא גרועה מן הדלף. שאלו היתה המלה לנקבה, אז היה דרך נטיתה בעבר: נשתותה, ובבינוני: משתוה. וסוף סוף אין המלעיליות מיושבת, אלא אם נניח ששווין המשקל עם נפעלה גרם לשווין ההטעמה; ולומר שבאה מלעיל בסבת הסלוק כדעת הראב״ע ז״ל על „כָּלוּ בעשן כָּלוּ״ (תהלים לז, כ׳), אינו נראה לי, לפי שאין מלרע שב מלעיל בהפסק אלא בחדוש תנועה, כמו: שָׁמְרוּ – שָׁמֹרוּ, כְּלִי – כֶּלִי. ושם אפשר שבא „כלו״ השני ביחס לשון נופל על הראשון ואינו מענינו כלל, אלא מענין „כול״: כלו באותו עשן אשר מדדו לכלות בו אחרים. טז) צֹפְנֶיהָ צָפַן – כן בב״וד, ונכון (תו״א 20). יט) כֵּן – (תו״א 14, ג׳). כ) ואבדה – „ואבדון קרי״. במ״ש כתוב: „ואבדו קרי״, והוא ט״ס וצ״ל: „ואבדון קרי״, שהרי המ״ש בא לשלול קרי כזה, ע״ש. ושבוש זה עצמו נפל בתנ״ך ב״וד שנרשם: „ואבדו קרי״ וצ״ל: „ואבדון ק׳״, שאלו היתה זו כונתם, היו מעירים עליה בחלק ההערות. כב) אם־תכתוש – בעלוי (תו״א 33, ה׳). הריפות – מלא בכל הס׳, וחברו (דש״ב יז, י״ט), חסר. הריפות בעלי – „ג״א הריפות ב׳״. זה תלוי בזה: נקוד „בַּעֲלִי״ בפתח דורש מונח לפניו, ונקוד „בָּעֲלִי״ בקמץ זוקק לדחי (ר׳ תו״א 43, ז׳).

כח ב) בפשע – הש׳ במתג בס״מ לתקנת הע׳. ובאדם – בטפחא לב״א (תו״א 14, ג׳). ג) ועשק – „בס״א עשק״ (ר׳ מ״ש). ו) טוב – (כנ״ל יט, א׳). ח) יְקַבְּצֶנּוּ – כן בס״מ בעדות בעל מ״ש, וכן בחלופין לבן אשר בהוצאת ב״וד, ומיושבת תמיהת בעל מ״ש, וכן הוא ע״פ המס׳, שכן בירמיה לא, ט׳: „מזרה ישראל יקבצנו״, נמסר עליו „לית״. וכן בב״ב ובקיטל. י) בדרך – בעלוי (תו״א 28, ד׳). יז) בור – מלא ברוב הספרים, וכצ״ל ע״פ מס׳ משפטים (כא, ל״ג), והמס׳ האחרת המחסרת אותו (ר׳ מ״ש), כנראה היא למדנחאי (ר׳ בק״הנ). כד) וְאֹמֵר אָיִן – בדחי ומרכא (ב״וד ע״פ כ״י).

כט ב) יֵאָנַח, וכן: ו) בפשע, וכן: יח) יפרע – במתג לתקנת הגרונית. יב) כל־משרתיו – בטפחא ומונח בס״מ. יג) מֵאִיר – במהפך ומרכא ובלי פסיק. כן בחלופין לב״א, וכן בס״מ (ר׳ תו״א 12). וזה אחד מחמשה פסוקים המוטעמים באפן זה (ר׳ הערתי לתהלים מג, א׳). יד) מֶלֶךְ – ברביע. כן בב״וד, ומתאים לנתוח. טז) ויניחך – ב„ר״ רפה. כן בב״וד ע״פ ס״מ. כב) אִישׁ אַף – בלי מקף (תו״א 40).

ל א) ואֻכָל – הכ׳ רפה (מ״ש). וכן בב״ב ובקיטל ובב״וד. והם (ב״וד) הביאו ראיה מן המסה״ק שמסרה עליו „לית וחסר״, ומן המסה״ג שמנתה אותו בין „מלין מיחדין חסרין ו׳״. ד) בחפניו – ברביע. כן בב״וד ע״פ ס״מ, וכן נכון ע״פ הנתוח, שהרי הרביע הגדול מפסיק יותר מן הפזר ומן הרביע הבא אחריו (ועכ״פ אינו פחות ממנו), תמצא האבר האתנחי כולל ארבע אמרות המתחלקות שתים לעמת שתים: שמים ורוח לעמת מים וארץ, משא״כ בהטעמת פזר על „בחפניו״ יקולקל הסדר. ה) לחוסים – מלא ו׳ ברוב כ״י וד״י (ר׳ ק״הנ וב״וד), ובאחד מהם נמסר במס׳ „מלא ו׳״. ו) אל־תוסף – הפ׳ דגושה (מ״ש). ח) הרחק – בעלוי (תו״א 28, ד׳). וההטעמה המוערת נמצאת בכמה ס״מ ובב״וד. ונ״מ לבאור המקרא: לפי ההטעמה שבפנים ש„ממני״ מוטעם ברביע, שהוא פחות מן האתנח, הנה השתים הן: ראש ועשר, והם הם „שוא ודבר כזב״, כי חיי עני הם חיים של שוא, שהעני חשוב כמת, וחיי עשר הם דבר כזב, כי העשר יעשה לו כנפים, ויש עשר שמור לבעליו לרעתו; ולפי ההטעמה המוערת ש„ממני״ מופסק במפסיק הגדול עו״י, הנה השתים הן: הא׳) הרחקת שוא וכזב, והב׳) מניעת ריש ועשר. וכן הבין המתרגם יהואש ע״ה. ט) פן־אשבע – במקף (תו״א 32, ב׳). וְכִחַשְׁתִּי – הכ׳ במתג, לפי שהוא מלרע כדין בו״ ההפוך, וכן בכל ס״מ, אבל „ואמרתי״ מלעיל בכל הספרים, וכן ראוי להיות, לפי שיש בו מעט הפסק ענין, והוא חסרון מלת „לאמר״, ומטעם זה בא „ונגבתי״ מלעיל, ורק על מלת „ותפשתי״ נופלת התמיהה, וע״כ עליה בלבד העיר הראב״ע במאזנים „אולי בעבור היות „ונגבתי״ מלעיל היה הבא אחריו מלעיל״. ובפירושו לויקרא י, י״ט, נ״ל שיש חסרון מלה, וצ״ל „ונגבתי ותפשתי״, וב״וד שהדפיסו „ואמרתי״ מלרע, אין להם על מה שיסמכו. טו) הָבֵן – במהפך ת׳ הגלגל לפני פסיק (תו״א 24, ב׳). יז) תִּלְעַג – במתג (מ״ש) לתקנת הע׳. לִיקְּהַת – כן בחלופין לב״א, וכן בב״וד. יִקְּרוּהָ – במרכא (תו״א 51 בההערה). נחל – בפתח ע״פ המס׳, וכן בב״ב ובקיטל ובב״וד. כ) אָכְלָה – במונח ודחי (תו״א 20). פיה – בדגש אתי מרחיק (ב״וד ונגד המ״ש). כט) מיטבי (לכת) – מלא י׳ קדמאה וחסר תנינא ע״פ המס׳ דיחזקאל ל״ג (מ״ש וב״וד).

לא ד) למלכים – המ׳ רפה ולפניה מתג. כן בס״מ (ור׳ מ״ש). ונ״ל שבא כן כדי לעכב טמיעת ל׳ בל׳. למלכים (שתו יין) – במונח ולא בדחי משום זעירות מלת האתנח (תו״א 43, ז׳). וכן במק״ג, בב״ב, בקיטל ובב״וד. ו) תְנוּ־שֵׁכָר – במרכא בס״מ. י) אֵשֶׁת – במונח בס״מ. יג) דָּרְשָׁה, וכן: יד) הָיְתָה, יח) טָעֲמָה – במונח ודחי (תו״א 20). יד) ממרחק – בפתח (ר׳ תהלים קלח, ו׳). יז) ותאמץ – בר״מ (כנ״ל כג, כ״ב). כה) עֹז – חסר ו׳ בב״ב ובקיטל ובב״וד ע״פ רוב ס״י, ועוד העירו ב״וד שבמס׳ כ״י בתהלים פד, ו׳ נמסר „עז לית מלא״. ל) יִרְאַת – במתג הי׳. כן בחלופין לבן אשר.

איוב

א ב) ויִוָּלְדוּ – כצ״ל במרכא (ולא בדרגא) ע״פ המסה״ג דפ׳ משפטים (ר׳ משה״ט כו׳). ושלוש – מלא ע״פ מס׳ פ׳ בלק ויחזקאל מ״א (מ״ש וב״וד). ט) הַחִנָּם – במתג חקף ברוב ס״מ, ונכון (ר׳ תו״א 34 בהערה). י) הֲלֹא – במונח ברוב ס״י, וכן בב״ב וב״וד.

ב יא) לְגוֹר־לוֹ – המתג בג׳ בס״מ שלא כמנהג יְשִׁיר־משה, בִּנְיָמִין־אחיו, וכדומה לשיטת בן־אשר, ואולי סבתו ההקפה למלה זעירה.

ג ב) וַיַּעַן איוב – בזה ובכל הפסוקים הקצרים לפני „ויאמר״ בא ר״מ (למרות זעירות המלה) ולא רביע גדול, שכן אין מקומו לעולם לפני הסלוק (תו״א 42, 46). ג) גבר – המנסחים „גֶּבֶר״ בג׳ דגושה הבינו „הֹרָה״ צווי מארך מן הכפולים בקל בצד הכבד: בהררם (בראשית יד, ו׳), להררי (תהלים ל, ח׳) (ר׳ ראב״ע), או „הֹר״ שם מקום עם ה״ההמגמה, באפן שטעם המלה קבוע במקומו ולא עראי, ויש בו דין אתי מרחיק להרגיש אחריו. ד) יְהִי־חֹשֶׁךְ – בהקפה בא לעולם מהפך העו״י במקום המקף. טז) כְּנֵפֶל – הנ׳ בצירי. כן בב״וד ע״פ כמה ס״מ וע״פ ס׳ השרשים לרד״ק. לֹא (אהיה) – משרת האתנח באות הראשונה לעולם מרכא (תו״א 17). לֹא (ראו) – הצנורית מבטלת את המקף (תו״א 9). כו) ולא־נחתי – בקמץ בכמה ס״מ וכן בב״וד ובקיטל. וכן נכון, לפי שהרביע המוגרש בזה בא״כח אתנח.

ד ו) הֲלֹא – במונח (תו״א 20). ז) מִי הוּא – ההטעמה המוערת היא של ב״וד ע״פ ס״מ. ונ״מ לבאור הכתוב, כי ע״פ ההטעמה שבפנים יובן: נקי (אשר) אבד. וע״פ המוערת יובן: אשר אבד והוא נקי, ויהיה „נקי״ מלת מצב

התכונה, ע"ד: עשיר ישכב (כז, י"ט). וכן הבין המתרגם יהואש ע"ה. ח) אָון וזרעֵי עמָל יקצרֻהו – כן מוטעם בכל הספרים, ואלו שב „יקצרהו" על החורשים ועל הזורעים, היה ראוי להטעים: כאשר ראיתי | חֹרשי אָון וזרעֵי עמָל, ונ"ל שזהו שהדחיק את רש"י ז"ל למשוך „נכחדו" אל החורשים, ו„יקצרהו" אל הזורעים, ואת הרלב"ג ז"ל להכניס „יקצרהו" בתוך התנאי, כאלו נאמר: „אשר יקצרהו" (=כדי להפיק זממם), ותשובת התנאי מפסוק ט' והלאה. יג) מחזינות – חסר ו' קדמאה ע"פ המס"ק דיואל ג, א' שמסרה „ד' חסרים בלישנא", וכן בקיטל ובב"וד. יד) עצמתי – זה אחד מן ח' חסרים שנמסרו בסוף בראשית (ר' הערת ב"וד בתהלים לה, י'). טז) דממה וקול – ההטעמה המוערת נמצאת בקצת ס"י, ומתאימה לפי' השני שברש"י. יז) יִטהר־גבר – במקף ברוב ס"י וכ"י, וכן בב"ב ובקיטל ובב"וד, והי' במתג לתקנת הה'. כ) לעֶרב – במונח. כן בס"מ ולא בדחי לפי שמלת האתנח זעירה. ולפי הנוסח המוער: מִבקר, נראה שהמטעים הבין „בקר וערב" משל על ההצלחה והפכה, ע"ד: „ערבה כל שמחה" (ישעיה כד, י"א).

ה ב) ז) כי־ – במקף (תו"א 40), וכן בס"מ. ז) ובני־רשף – במקף (שם). יב) תשיה – חסר ו' ע"פ המס', שכן אין זה בכלל „ז' מלאים" שנמסרו בישעיה כ"ח ובמשלי ח' (מ"ש וב"וד). יז) יוכחנו – חסר י' ע"פ המס' כהוכחת ב"וד, וכן בקיטל. יט) יצילך – בך' רפה. כן בב"וד ע"פ ס"מ (ור' תהלים פא, י"ז). כא) משד – ברוב ס"מ חסר ו' (מ"ש וב"וד), וכן בקיטל. כז) הנה־זאת חקרנוה כן־היא – בטפחא ומרכא (תו"א בשם בן בלעם 17, ד'). וכן בקיטל ובב"וד. והכ' דגושה בכל ס"מ שלא כדין (מ"ש). ונ"ל שרנו בה דין פסיק, שכן דורש הפסק הענין, אלא שנשמט, לפי שדגשות הכ' מורה עליו, ובדין היה ראוי זה להמנות במסרת דניאל ח' בין „בגד כפת דגושין בלא מבטל, אלא שגם בל"ז המס' ההיא משובשת (ר' דקדוק קטן (ט) לר' משה אריה בעל ההערות לתל"ע). (אגב – ר' משה אריה ז"ל היה מדקדק גדול מקורי, ונשכח מלב הבאים אחריו, עד שאיש חכם ומלומד כהרב ברסלויער יוכל ליחס את ההערות שבתל"ע לר"א לעבענזאהן, בלשוננו תרצ"ח, ח"ג 195).

ו ד) בעותי אלוה – במרכא מצונר ור"מ. כן בב"וד, ונכון (ר' תו"א 15, 42). ה) הינהק־פרא – במקף ובמרכא. כן בחלופין לבן־אשר. וכן בב"וד ובקיטל. י) ותהי – במהפך (תו"א 40). נחמתי – זה אחד משני מקומות שבא המשרת עם הרביע בתיבתו, וחברו בתהלים כ, ו' (תו"א 29, ד'). והמלה בלי מתג, לפי שהמהפך תפס מקומו. בחילה – במתג להורות מלרע. יג) ותשיה – חסר ו' (כנ"ל ה, י"ב). יח) ילפתו – במונח ודחי (תו"א 20). כא) לו – „למדנחאי לא כתיב" (ר' מ"ש). תראו – „בס"א תיראו" (ר' מ"ש). כו) הלהוכח – במקצת ספרים מוטעם „הלהוכח", ולא העירותי על ההטעמה לפי שהיא נגד הדקדוק, כי בנפרד צ"ל: „הלהוכיח, יכח". נואש – „בס"א נאש". כן נמצא בז' כ"י וכן בקיטל.

ז ב) ישאף־צל – בס"מ הי' במתג לתקנת הגרונית שלא תתבלע מאחר שאינה מוטעמת [כנ"ל: יִטהר־ (ד, י"ז), הינהק־ (ו, ה')], וכן בכ"מ שנזדמן כן. ח) בי – הב' דגושה בס"מ מדין אתי מרחיק. ט) כן – בטפחא (תו"א 14, ג'). יב) הים – במונח (תו"א 40). וכן בחלופין לבן אשר. יד) ומחזינות – בטפחא ומונח (תו"א 11) ולא בר"מ (שם 48). טו) מחנק – בקמץ. כן בב"וד ע"פ ס"מ וע"פ הרד"ק ז"ל, וכן בקיטל. יט) לא־תרפני – במקף (תו"א 40). כ) אפעל – במונח ולא באזלא, לפי שאין כאן לגרמיה, אלא פסיק, ונמנה בין פסקתא דספרא.

ח ה) אם־אתה – במתג מורה מלרע. ח) כי שאל־נא – במונח ודחי. כן בב"וד, ובכמה ס"מ. וכן מסתבר שאין ראוי להקיף מלת „כי" עם הצווי שהוא עצמו מוקף. אגב אעיר כי פליאה לי על הגר"א ז"ל שבספר דקדוקו „משנת הגר"א" (ח"ב מאמר א' סעיף ו') מנה מלת „כי" בין המלים שא"א לעולם לבוא אחריהן צווי, וכפי זכרתי נמצא כן חמש פעמים במקרא (ש"א יב, כ"ד, מ"ב ט, כ"ה, ירמיה ז, י"ב, ט, י"ט, ואיוב ח, ח'). יא) ישגא – בא' (מ"ש וב"וד), ובטפחא ולא במקף. כן בב"וד ובכמה ספרים מדויקים.

יד) מבטחו – הט' בפתח. כן בב"וד ע"פ ס"מ וע"פ הרד"ק. כ) הן־אל – בסגל. סוף לשון המס' דבמדבר כג, י"ג: „וכל דסמיך אל כל, אל, אלה דכותיה נקדין בסגל." כא) ושפתיך – במרכא מצונר לפני מלה זעירה (תו"א 15, ז'). כב) שנאיך – במונח ודחי (תו"א 20).

ט ג) לריב – מלא בכל הספרים, והמסרות בענין זה מתנגדות ומשובשות. בעמוס ז' ובמשלי כ"ה נמנה זה עם „אל תצא לרב" „ב' חסרים", ונגד זה במס"ג דפ' משפטים שנמסרו שם ו' חסרים בלישנא, לא נמנה זה כלל, אלא: אל תצא לרב (הנ"ל), והנה קרא לרב (עמוס ז'), נצב לרב (ישעיה ג'), ורב לא ידעתי (איוב כ"ט), ברבם עמדי (שם ל"א), ולא תענה על רב (שמות כ"ג). וא"כ הלא יהיו כבר ג' לרב חסרים. והרוו"ה ז"ל העיר על השבוש, ומחק אותו דישעיה, לפי שהוא מלא בכל הספרים, וכן זה של איוב מלא בכל הספרים (מלבד לטריס), וגרס במס': „ה' חסר בלישנא". ול"נ שאין לשנות את המספר, אלא שנשמט במס' פסוק אחד, והמעתיקים לא ידעו להשלימו, וע"כ יצאו השבושים, והוא: ורבות שפתי הקשיבו (איוב יג, ו'), שהוא חסר בכל ס"מ. ח) שמים – במונח לפני אתנח שבמלה זעירה (תו"א 48, ג'). על־במתי – במרכא נסו"א. כן בב"וד ע"פ ס"מ. ט) עשה – בסגל בכל ס"מ. וב"וד הדפיסו עשה בצירי לפי שסמכו על מסרה כ"י שמצאו, ונמסר בה „ח' קמצין: פלא פנעת אמונה בכחו בכחו עשר עש עשיר". ול"נ שאין לסמוך ע"ז ולהוסיף צרויים נגד כל הספרים כלם, ואינה אלא תקון של מי שרצה למצוא ח' קמצין שנמסרו בפ' בשלח, ובפרטם אינם אלא ה'; וכן גרס באמת הרוו"ה ז"ל, לפי ששם נמנו ביניהם ג' קמצין (=צרויים) הכתובים „עשי" ברבוי, ואין להם דבר עם הענין הדרוש, ואגב נ"ל כי המוסיף במס' כ"י הנ"ל כיון במלת „אמונה" על של משלי יב, כ"ב, ולא על של ירמיה ה, א' כהבנת ב"וד, שאלו כן היה מצין „משפט". בכל אפן בענין מסובך כזה נוסח רוב הספרים הוא המכריע. ולימה – בר"מ, לפי שב' המלים האחרונות זעירות (תו"א 48, ג'). תמן – חסר ע"פ המס'. יב) מי ישיבנו – כן ברוב הס', ובכמה כ"י נמצא „ומי". וב"וד רצו להוכיח כן מן המס', והוכחתם מגומגמת. יט) אם־לכח – „ס"א לכח". ועל פי הנוסח ההוא יבואר: כאלו האל ב"ה יאמר: אתה האמיץ, הא לך (כלומר: מכהו בלי הרף, עד אשר יעזבנו אמץ לבו), ואם למשפט, הנה יאמר: מי מבני תמותה יועידני? (ור' תרגום יהואש). כ) אם־אצדק – „קמץ בדחי" (ב"וד ע"פ הרד"ק במכלול). תם־אני – במקף ומתג בס"מ (ר' תו"א 40, 41). כא) נפשי – בר"מ ת' אתנח (תו"א 47). כד) אפוא – בא' בסוף ע"פ המס' דפ' וישב, והערת המס"ק: „ד' כ"כ" שיכת אל כד, כ"ה (מ"ש וב"וד). כו) יטוש – בסין ברוב הספרים, ובמקצתם בשין והם בטלים במעוטם. כט) למה – במרכא. כן בב"וד ע"פ ס"י. ל) בבר – חסר ברוב ס"מ כלהלן (כב, ל'), ואין לזה דבר עם המס' דשמות כא, ל"ג. ששם מדובר על בור כרוי. והזכותי בבר – כן בכל הס'. וא"כ, ודאי לא היתה כונת המטעים לבאר „בר"= ברית מכבסים, שא"כ היה מטעים: „והזכותי בבר", אלא נ"ל, שהבין „והזכותי"=ונעשיתי זך, כדרך בנין הפעיל בגונים המשמש בענין התהוות, ע"ד ילבינו... יאדימו (ישעיה א, י"ח), ומלת „בר" שם מופשט: נקיון (וכן דעת רש"י ז"ל), והב' משמשת שמוש מדרגה ואפן: ונעשיתי כלי זך במדרגת הזך של ברירות כפי. לב) כי – במהפך. כן בב"וד ע"פ ס"מ, וכלהלן טו, ה'. לה) כי – בטפחא. כן בס"מ.

י ג) כי־תמאס – במקף (תו"א 40). ו) ולחטאתי – במרכא (מצונר) לפני מלה זעירה (תו"א 15, ז'), וממילא ת' „תדרוש" רפה. ז) ואין מידך – כן מוטעם ברוב הס', והשוה: דברים לב, ל"ט. ט) ואל־עפר – (כנ"ל ו'). יז) תחדש – בעלוי (תו"א 33). כעשך – בדחי (תו"א 43, ז'). יח) ולמה מרחם – דחי ומונח בס"מ, ומתאים לנתוח. כב) כמו – בעלוי אחר פסיק (תו"א 28), ולא במקף (שם 40). ולא סדרים – (תו"א 17).

יא י) ומי – במונח ברוב ס"מ. כנראה חשבו את השורק שלפני השפתית כשוא, וע"כ לא הוטעם במרכא, כראוי בהברה שאחר הראשתה (תו"א 9). טו) כי אז – במהפך ואזלא לגרמיה (תו"א 32, 40). מצק – הצ'

רפה בכל ס״מ, לפי שאינו קבוץ אלא שורק חסר. יז) וּמִצָּהֳרַיִם – במונח ודחי (תו״א 20).

יב ב) כִּי־אַתֶּם – כן מוטעם בב״וד ע״פ ס״מ, ונכון. ג) ואת־מִי – (תו״א 11, 40). ה) לעשתות – בשורק בס״מ, וכן בס׳ השרשים לרד״ק, והוא שם ע״מ: מַלְכוּת, עַבְדוּת, אלא שהת׳ דגושה לבֵרור הבטוי אחר אות השריקה. ט) עָשְׂתָה־זֹּאת – במקף בב״וד ע״פ ס״י, והז׳ דגושה מדין דחיק, דוגמת: עָשְׂתָה־לָּהּ (משלי לא, כ״ב). יא) הֲלֹא – במונח (תו״א 40). וְיַהַפְכוּ – הי׳ בטפחא ובלי מקף. כן בב״וד ע״פ שיטת בן בלעם (ר׳ תו״א 13, והערתי לתהלים סט, ט״ו). כב) עֲמֻקוֹת – כן הוא ברוב הספרים חסר ו׳ קדמאה, וב״וד הדפיסוהו מלא דמלא, ונעזרו ע״ז מר׳ יונה אבן נאנח בס׳ הרקמה צד 145 וצד 166, ונ״ל שאין משם הוכחה כלל, לפי שאינו מדבר שם מענין חסרון ויתרון, אלא מענין דגשות ורפיון, ובצד 166 שם הביאה „עמקות" כלפנינו. כד) מֵסִיר – ברביע. כן במק״ג, בקיטל ובב״וד, ונכון לפי הנתוח.

יג א) הֶן־כֹּל – (ר׳ למעלה ח, כ׳). טז) גַּם־הוּא לִֽי – כן בב״וד ע״פ ס״י, ונכון. כב) אוֹ־אֲדַבֵּר – במקף (תו״א 41).

יד ד) מִטָּמֵא – בר״מ (תו״א 48, ג׳). ו) עַד־יִרְצֶה כְּשָׂכִיר – „בס״א ירצה כְּשָׂכִיר". ונ״מ על מי שב כנוי „יומו". ז) ויונקתו – מלא ברוב ס״מ וד״י וכן במק״ג ובב״ב ובב״וד. יב) וְלֹא־יֵעֹרוּ, וכן: טז) לֹא־תִשְׁמֹר – במקף (תו״א 41). יג) תָּשִׁית – (ר׳ הערתי למשלי כט, י״ג). חֹק – במרכא (תו״א 11). יט) אֲבָנִים׀ – באזלא לגרמיה (תו״א 32). שָׁחֲקוּ – במרכא נסו״א (שם 29). הָאֲבַדְתָּ – נמנה בכלל פתחין באס״פ דספרא. כב) אַךְ־בְּשָׂרוֹ – במקף בס״מ.

טו ה) כִּי – במהפך. ב״וד הביאו מסרה: „כ״ה בטעם בראש פסוק בספרא", ואלה הם: ג, י׳, כ״ה; ד, ה׳; ה, י״ח, כ״ג; ו, ד׳; ט, ל״ב; יא, ט״ו; יד, ז׳; טו, ה׳; כא, כ״א, כ״ח; כג, י״ז; כד, י״ז; כז, ח׳; כח, א׳; כט, י״א; ל, כ״ו; לא, י״ב, כ״ג, ל״ד; לב, כ״ב; לד, י״א, כ״ג; לז, ו׳. ח) הַבְסוֹד, וכן: יא) הַמְעַט – בלי מתג בס״מ. טו) זַכּוּ – מלרע בכ״מ בס״מ. טז) אִישׁ – בכמה ספרים במהפך, ומתאים לנתוח. כב) הוּא – במרכא (תו״א 11). כח) וישכון׀ – באזלא לגרמיה (תו״א 32). ל) יונקתו – מלא במק״ג ובב״ב ובב״וד.

טז ד) כָּכֶם – בצירי. כן בב״וד ע״פ הרד״ק במכלול רט״ז. ה) אֲאַמִּצְכֶם – בלי מתג, לפי שהחירק הוא חירק קטן במקום צירי בהשמטת הטעם. ח) וַיָּקָם – בטפחא. כן בחלופין לבן אשר. כַּחֲשִׁי – בלי מתג ובשוא פשוט בס״מ. ט) ילטש – חסר ברוב הספרים. וב״וד העירו שיש שבוש במס״ק, וצ״ל „ב׳ מלאים בלישנא", ורומז לתהלים ז, י״ג, ולש״א יג, י״ט, שכן נמסר בס״י, ובתהלים שם נמסר „לית מלא". יא) יִרְטֵנִי – בלי מתג בס״מ, וכן מוכח בראב״ע, שכ׳: „מן ירט הדרך לנגדי, ואם הם שנים שרשים", ואלו ראה הי׳ מתוגה, לא היה כותב כן. יט) גַּם־עַתָּה הִנֵּה – כן מוטעם בכמה ס״י, וכן בב״וד, ומתאים לנתוח. בַּמְּרוֹמִים – ב״וד מביאים מסרה כ״י: „לית חסר". וכן נמסר בבמס״ג דתהלים קמ״ח: „ג׳ מלאים בלישנא" (רישעיה לג, ט״ז, תהלים קמח, א׳, קהלת י, ו׳), ונמצא שהשאר חסרים, ומס״ג דכאן משובשת. כא) לְנֵבֵר – במונח בס״מ.

יז א) חֻבָּלָה – במתג להורות מלעיל. ב) הֲתֻלִים – הל׳ רפה בס״מ, וכן מוכח מן הרלב״ג ז״ל שכתב: „בא בשקל עֲצָמִים" (דברים ד, ל״ח) (ב״וד). אִם־לֹא הֲתֻלִים – „ובס״א אִם־לֹא הֲתֻלִּים", ונ״מ לבאור הכתוב. אבל הטעמת מונח אחר מונח הנמצאת במקצת ספרים אינה אלא שבוש, לפי שמלת האתנח כבירה (ר׳ תו״א 50, ו׳). ד) תְרֹמֵם – חסר בב״ב ובקיטל ובב״וד, וכן ראוי ע״פ המס׳ דמשלי יד, ל״ד. ז) וִיצֻרַי כַּצֵּל – „בס״א וִיצֻרַי כַּצֵּל", וההבדל בנתוח הוא, שלפי ההטעמה הראשונה „ותכה" מושך אחר עמו: כַּצֵּל כֻּלָּם. יג) בַּחֹשֶׁךְ – בר״מ.

יח ד) טֹרֵף – כן בחלופין לבן אשר (ר׳ תו״א 25). הַלְמַעַנְךָ – הה׳ בלי מתג בס״מ. כא) מְקוֹם׀ לֹא־יָדַע – במהפך לגרמיה ועלוי. כן בב״וד ע״פ ס״י, ונכון לפי הנתוח ולפי חקי הנעימות. ודוגמת הטעמה זו בתהלים קב, כ׳.

יט ב) וּתְדַכְּאוּנַנִי – הכ׳ בלי שוא, חו אחת מן „מ״ח מלין תסבין א׳ באמצע תיבותא ולא קריין" (או״א ק״ג). והנ׳ דגושה. ג) זֶה – במהפך משרת ולא בלגרמיה. כן בב״וד ע״פ ס״מ, וכן בב״ב ובקיטל. ח) נְתִיבוֹתַי – במס״ק נמסר עָלָיו: „ב׳ ומלאים", אבל בב״וד העירו מס״י וכ״י שנמסר בהם להפך: „ב׳ וחסרים". ורגלים לדבר, שהרי חברו דאיכה (ג, ט׳) חסר בכל הספרים, וכן הם חסרים ברוב כ״י וד״י. יב) וַיַּחֲנוּ סָבִיב – ההטעמה המוערת היא בב״וד ומתאימה לנתוח, ולפי ההטעמה שבפנים הנמצאת בכל הספרים, אפשר למצוא הסבר: הגדודים (שהם יסוריו בדרך משל) חנו להם סביב באפן שאני אָאֳהֶל בהם, אדור בקרבם. „לאהלי" מקור עם הכנוי ע״ד: „לכהנו" (שמות כח, א׳), אלא שזה מן הקל דוגמת „לעברך" (דברים כט, י״א). יז) זָרָה – מלעיל, לפי שהוא פעל עבר, ובמס״ק נמסר עליו: „לית וחד זרה", ור״ל: לית מלעיל, שכן כל „זרה" שבמקרא מלרע, „וחד זרא" (כצ״ל בא׳) (במדבר יא, כ׳). וחנתי – חסר ע״פ המס׳ דשמות כג, י״ט, וכן בב״ב ובקיטל ובב״וד. כא) חָנֻּנִי חָנֻּנִי – במהפך ומונח (תו״א 18). כג) ויחקו – הק׳ רפה בס״מ.

כ ד) מִנִּי (שים) – במהפך בכל הספרים, חוץ מב״וד שהטעימוהו אזלא, וכן הטעימו „הִנֵּה" (תהלים ענ, ט״ו), ובשניהם ההטעמה נגד הכלל (תו״א 11), שאין אזלא ראויה אלא באות שלישית (וממנה והלאה) אם אין לפניה מקום לצנורית, וזה מאומת מכמה וכמה מקומות, חולת זה הוא מוטעם מהפך. וכן הטעימו ב״וד גם: הַיְוּ (זרוע) (תהלים פג, ט׳) במהפך. ומשלשתם פירכה על הכלל של בעל תו״א (11, ה׳) שהמשרת שלפני טפחא ומונח אם הוא באות שניה הוא עלוי, והלא ראינו באלה שהוא מהפך בכל הספרים, ונראה שבזה עלינו להסכים עם בעל שערי נעימה (שער א׳ סעיף י״ג) שהעלוי מותנה גם בהפסק קל בנתוח ההגיוני, וע״כ בא: מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם (תהלים ד, ה׳), מָתַי תַּעֲשֶׂה בְרֹדְפָי (קיט, פ״ד). ה) כִּי־רִנְנַת – במקף (תו״א 40). ט) תוסיף – מלא דמלא ע״פ המס׳ (ר׳ מ״ש עמוס ה, ב׳). יב) לְשׁנו – חסר ו׳, שכן זה אינו בכלל ז׳ מלאים שנמסרו במס״ג דשופטים ז, ה׳. טו) יורשנו – מלא ו׳. כן בב״וד ע״פ ס״מ ועתיקים. כט) רשע – בלי פסיק שכן לא נמנה בין פסקתא דספרא.

כא ח) זַרְעָם נָכוֹן – במהפך ומונח בלי פסיק ביניהם (ר׳ תו״א 18). יא) עויליהם – מלא דמלא ברוב הספרים. יב) כתף – כצ״ל בכ׳ ע״פ המס׳ (מ״ש וב״וד). וכן מפורש במס׳ או״א סי׳ י״ט. ומה שכ׳ במ״ש שמפי׳ רש״י נראה שקרא בב׳, אין נראה לי כן, כי מה הכריחו לרש״י ז״ל לומר: „עוגב אינו אלא לשון שחוק וכו׳, וכמה פעמים נזכר „עוגב", ולא העיר כן אלא כאן, ואדרבה בתהלים קנ, פי׳: „מנים ועוגב מיני כלי שיר הם". אין זאת, אלא שקרא כאן: „ישאו כתף וכנור", ונמצא שאין הכתוב מדבר מכלי שיר ממש, וזה הכריחו לכתוב מה שכתב על „עוגב". טז) מֶנִּי – הנ׳ ברגש אתי מרחיק. כא) בְּבֵיתוֹ – הב׳ דגושה כדין לפני בפ. כג) שַׁלְאֲנָן – בפתח ברוב ס״מ. כה) וְלֹא־אָכְלָה – במקף (תו״א 40). ל) כִּי לְיוֹם־אֵיד – זה אינו בכלל כ״ה בטעם (ר׳ למעלה טו, ה׳), וכן הוא בכמה ס״מ, ועמהם ב״וד. לג) מָתְקוּ – במרכא. כן בחלופין לבן אשר. לד) נִשְׁאַר־מָעַל – במתג לתקנת הא׳.

כב ב) הַלְאֵל – בלי מתג בס״מ. ד) הֲמִירְאָתְךָ – במתג מורה מקום הדחי (ר׳ הערתי למשלי ב, י״ג). יכחך – כן בב״וד ע״פ כ״י עתיקים, וע״פ מס׳ כ״י: „לית וחסר דחסר". ו) אַחֶיךָ – „ס״א אָחִיךָ". כן בכמה ס״י וכן נדפס בב״וד. ז) לֹא מַיִם – במונח ודחי (תו״א 40). י) סביבתיך – חסר ו׳ ע״פ המס׳ דתהלים פט, ט׳. וכן בכמה ס״י, וכן בב״וד. פתאם – חסר ע״פ המס׳ דתהלים סד, ח׳. יא) אוֹ חֹשֶׁךְ – (תו״א 40). יב) וּרְאֵה – באזלא (תו״א 11). רָמּוּ – המ׳ דגושה בס״מ. יג) מַה־יָּדַע – הד׳ במתג לתקנת הע׳. הַבְעַד – הה׳ בלי מתג (כנ״ל ב׳). יח) מֶנִּי – המ׳ דגושה (כנ״ל כא, ט״ז). יט) יִלְעַג־לָמוֹ – המתג לתקנת הע׳. כג) מאהלך – כן חסר בכמה ס״י וכ״י וכן בב״וד ובקיטל, וכן מורה נקוד המלה שהיא באחוד, כי ברבוי ראוי: „מֵאֳהָלֶיךָ" או: „מֵאֳהָלֶיךָ". כו) כִּי – במונח (תו״א 40). כח) גֹגַהּ – הג׳ במתג לתקנת הה׳.

כג ה) אדעָה – במונח. כן בכמה ס״י, וכן בב״וד. ומתאים לנתוח. מ֫ה – בצנורית ובבטול המקף לבן אשר. יד) וְכֹהֵנָה רבֽוֹת – כן בס״י רבים וכן בב״וד, ומתאים לנתוח.

כד א) ־לא חָזוּ – „חזו״ מלעיל (מ״ש). וכן בב״וד ע״פ ס״י וע״פ הרד״ק במכלול. וכן מצאתי מפורש במס׳ או״א סי׳ שע״ב. וכן הוא בב״ב ובקיטל, וממילא „לא״ בצנורית ובבטול המקף (תו״א 9). ב) גְּבֻלוֹת – כן בב״ב ובקיטל ובב״וד. והם (ב״וד) הביאו בהערה מס׳ כ״י ע״ז: „לית כ״כ״, ובישעיה י, י״ג: „גבולת״, ובמס׳ עליו: „ל׳ כ״כ״, ובתהלים עד, י״ז: „גבולות״, ובמס׳ עליו: „לית מלא דמלא״ (ור׳ מחברת המסה״ג בערך גבולות). ד) עניי – כן כתיב וקרי (נגד מ״ש) למערבאי, ורק למדנחאי ענוי כתיב, שכן נמצא בחלופין שבין מערבאי ומדנחאי (בו״ד). והן אמנם שהראיה שהוסיפו ע״ז ב״וד ממס׳ או״א סי׳ פ״א ממה שמנתה שם „ענָוי״ דעמוס ח, ד׳, והשמיטה את זה, אינה ראיה חזקה, לפי שנרשם עליו „דלוג״, ור״ל שאין הרשימה שלמה, ואולם ראיתם מסי׳ קל״ט ברורה מאד, כי שם נמסרו „ה׳ זוגין מן ב׳ ב׳ כתיבן ו׳ במצעא תיבותא וקריין י״, ואלו היה זה דאיוב כדעמוס כתיב וקרי, כי אז היתה המס׳ שם מונה ו׳ זוגין. ומס׳ או״א לא היתה ביד המ״ש, כמו שהוכיח הח׳ פ״ד במקום אחר. וכן הוא בב״ב ובקיטל. ה) בפעלם – הב׳ דגושה כדין ב׳ שואית לפני ב׳ פ׳. ערבָה – בטפחא. כן בחלופין לבן אשר. ח) מִזֶּרֶם – במונח. כן בב״ב ובקיטל ובב״וד. ומתאים לנתוח. ט) ועל – במס׳ או״א סי׳ ב׳ נמצא זה: „על״ בלי ו׳. ונראה ט״ס, לפי שבא דרך אגב, ולא נמצא כן במקום אחר. יִגְזלוּ – לפי פי׳ כל המפרשים (מלבד רש״י), היה ראוי להטעים: „יגזלֽוּ״. ואולי הבין המטעים: „משד יתום״ = מאלמנה מיניקה. יג) בְּמֹרְדֵ֗י – בגלגל נסו״א ובלי מקף. כן בב״וד ונכון, שהרי המלה ראויה למתג, ועוד שאלו היתה המלה מוקפת, כי אז היה מוטעם „הָיו״ ברביע קטן ת׳ הצנור (ר׳ תו״א 27). יד) לָא֗וֹר – בלי פסיק, שכן אין פסיק בא אחר טעם מפסיק (תו״א 39). טו) נֶ֫שֶׁף – ברביע. כן בב״וד ע״פ ס״י ובהתאם לנתוח, וממילא הנ׳ דגושה מדין אתי מרחיק. טז) חָתַר – במהפך ומרכא (ר׳ תו״א 25). יוֹמָם חִתְּמוּ־לָמוֹ – במרכא (מצונר) ור״מ, לפי שהסלוק ומשרתו שניהם במלים זעירות (תו״א 50). יז) כִּֽי־יַכִּיר – במקף (תו״א 41). יט) מֵימֵי־שֶׁ֫לֶג – בר״מ באריכה אתנח (תו״א 50). כ) עוֹד לֹ֫א – (תו״א 11, 40).

כו ו) לַאֲבַדּוֹן – הל׳ בפתח. כן בב״וד ע״פ ס״י, וכן בב״ב ובקיטל. ז) צָפוֹן – במונח (תו״א 48), וכן בס״מ. ח) צֹרֵר מַ֫יִם – נסו״א ומתג ת׳ טעם (תו״א 21), וכן ראוי ע״פ המס׳ (מ״ש). ט) פרשז – „ס״א בסין״. כן בב״וד ע״פ כ״י. אבל ברוב הספרים בש׳ ימנית. י) אֽוֹר – במרכא (תו״א 11). יד) שֶׁמֶץ – „בס״א שַׁמֶץ״. כן בקיטל ובב״וד.

כז ט) ישמַע | – במרכא (תו״א 17, ד׳). יב) וְלָ֫מָּה – במרכא בב״ב ובב״וד (כלמעלה ט, כ״ט). יג) אָדָם רָשָׁע | – בטפחא ומרכא (תו״א 17). טו) שרידו – כתיב, שרידיו קרי. כן בחלופין למערבאי, וזה ידוע שאנו נוהגים לעולם כמערבאי. וכן בב״ב ובקיטל ובב״וד. ומה שלא נזכר במערכת המסה״ג ולא במס׳ או״א סי׳ קכ״ח, הנה כבר העירו ב״וד שהמסרות בענין זה של חסרון י׳ במצעת תיבותא משובשות בכלל, וכן העיר הח׳ פ״ד על תמיהות אחרות בסי׳ הנ״ל. ואפשר ג״כ שלפי שיש במלה זו מחלוקת מערבאי ומדנחאי, לא הובאה במס׳, דבפלוגתא לא קמיירי. טו) ואלמנותיו – מלא בב״וד ע״פ מס״ג דתהלים ע״ח, והמס״ק שם משובשת. כב) יחמל – חסר, שכן אינו בכלל ד׳ מלאים שנמסרו במס״ג דחבקוק ב, י״ז. וכן בכמה ס״מ.

כח ה) מִמֶּנָּה יֵצֵא – בדחי ומרכא. כן בב״וד ע״פ ס״י. ט) הפך וכ״ו – לפי ההטעמה המוערת זה משפט נטפל לאבר האתנחי, ויובן בחסרון „אשר״, ומשלים „הפך״ הוא החלמיש, ו„משרש הרים״ יחוסו סמיכות: החלמיש אשר הָפְכוּ משרש הרים. יא) ותעלמה – במפיק ה׳. כן בס״מ, וכן במכלול לרד״ק. ומה שלא נמנה במערכת המסה״ג בכלל „חד וחד מפיק ה׳״, ולא במס׳ או״א סי׳ מ״ב, אפשר שנשמט, שהרי גם בל״ז יש בשתיהן השמטות, ואינן מתאימות (ור׳ למעלה כז, ט״ו). טז) לְא־תְסֻלֶּה – במקף (תו״א 40). יז) וזכוכית – בחולם ברוב הס׳ הישנים, וכן בב״ב ובקיטל ובבו״ד.

כח) מַרְע – בקמץ. כן בקיטל ובב״וד. והם (ב״וד) הוכיחוה מן המס׳ באו״א סי׳ כ״ד: „ב׳ פתחין״ (דישעיה ט, ט״ז ודמשלי יז, ד׳), נשמע מזה שהשאר בקמץ.

כט ו) וצוּר – בטפחא. כן בחלופין לבן אשר. יג) אבד – חסר ע״פ מס״ג דמשלי לא, ו׳. וכן בס״מ. טו) לַעִוֵּר – הל׳ בפתח ע״פ הרד״ק במכלול דף נ״ג והרקמה 101. וכן בב״ב ובקיטל ובב״וד. טז) אָנֹכִי – במתג לפי שהוא מלרע. יט) פתוּחַ – הח׳ במתג לתקנת הא׳. כא) ויחלו – הל׳ דגושה (ר׳ מ״ש). כד) ולא יאמינו – כן בב״וד עם ו׳ החבור ע״פ ס״י משנות 1595–1544–1521–1515–1488. וכן בפי׳ הרמב״ן ז״ל. וכן נמצא בשמונה עשר ספרים של כ״י וד״י. ומלבד אלה מצאתי עוד ראיה לקיום ו׳ זו, ממה שכ׳ במ״ש למעלה (כה, ה׳) שנתברר לו ספקו על אודות הו׳ של „ולא יאהיל״ מתוך מסרה כ״י שמסרה עליו: „ג׳ פסוקי ולא לא״. והנה שני חבריו הם האחד בסי׳ ט, ל״ה, והשני הוא זה שלפנינו, ולא נמצא יותר בכל ס׳ איוב, וזו ראיה ברורה. כה) אֶבְחַר – במתג לבן אשר.

ל ג) הַעֹרְקִים – בפתח בס״מ. אֶמֶשׁ – „ס״א אַמֶשׁ״. כן במקצת כ״י. לפי״ז אפשר שהוא פעל בעתיד משרש משה (ע״מ אֶפֶן), באיזה אפן שיובן, ואין רצוני להאריך. יג) להותי – במ״ש: „להיתי כתיב להותי קרי״. הרב בעל מ״ש הלך אחר מערבאי בחלופין נגד מדנחאי, כראוי. ואולם בב״וד הוכיחו שנשתבשו בזה החלופין בדפוס, והשיטה מוחלפת, דלמערבאי להותי כתיב וקרי, ונסתיעו גם ממערכת המס׳ וממס׳ או״א סי׳ פ׳ שנמסר שם. „אב דכתיב י׳ באמצע תיבותא וקרינן ו׳״, ונמנה בכללן „והיתי״ (איוב ו, ב׳), ולא נמסר „והותי״ זה ביניהם. אך מזה אין ראיה גמורה, לפי שבשתיהן נרשם „דלוג״, וא״כ אפשר שיש בהן השמטה. ונ״ל להביא ראיה ממקום אחר, והוא במערכת המס׳ קרוב לסוף אות יו״ד: „ה׳ זוגין מן ב׳ ב׳ דכתיב י׳ באמצעות תיבותא וקרינן ו׳״ ומס׳ זו עצמה נמצאת גם באו״א סי׳ קל״ח, ובשתיהן לא נזכרה מלת „והיתי״ דאיוב ו׳, ודאי לפי שאין לה זוג, הנה לך ראיה ברורה שזה שלפנינו „להותי״ כתיב וקרי. וכן נמצא בתשעה עשר כ״י וד״י נגד שמונה המבדילים בין כתיב וקרי. וכן הוא בקיטל. יט) הֹרָנִי – בפתח ברוב הספרים. כ) ותתבֹּנֶן – בנסו״א וצירי ומתג. כן בב״וד ע״פ שיטת בן אשר (ור׳ תו״א 21). כז) מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא־דָ֫מּוּ – כן מנוקד ומוטעם בב״וד ע״פ ס״י. וזו כונת המס״ק: „לית״, לפי שחברו דתהלים לה, ט״ו בקמץ (וע״ד שנוי האתנח לר״מ ר׳ תו״א 48, ג׳).

לא ב) ממרמים – חסר ו׳ ע״פ המס׳ (ר׳ למעלה טז, י״ט). ח) וְצֶאֱצָאַ֫י וכן: יב) תְּבוּאָתִ֫י – בטפחא ומונח (תו״א 11). יא) פלילים – ם׳ בסוף (ר׳ מ״ש). טו) וַיְכֻנֶנּוּ – בשורק חסר וברפיון הנ׳ הראשונה. כן בב״ב ובקיטל ובב״וד, וכן ברוב כ״י, ובמקצתם נמצא: „ויכֻנֵּנוּ״. ונ״ל שהיא היתה קריאת ר״י אבן נאנח, אלא שנפל ט״ס בדבריו, וע״כ לא הובן כראוי. הנה ז״ל בהרקמה צד 142 דפוס פראנקפורט תרי״ו: „ונבלעה הנון הכפולה בנון באשר (ולא „אשר״, כמו שהעתיק המ״ש, וכנראה הוא תקנו כן מסברתו, ולא העיר עליו מחמת הפשיטות, ואינו נ״ל כן) הוא כנוי הרבים המדברים״. והנה נכר בעליל שיש איזה חסרון והשמטה בדבריו, שאלו היתה כונתו כהבנת המ״ש, היה כותב: „בנון הכנוי״, ולא יותר, מאחר שכל עיקר כונתו ללמדנו תשלום חסרון הנ׳, ולא לברר מין הכנוי. וכנראה, ראוי להיות כעין זה: ונבלעה הנון הכפולה בנון [שאחריה, והאחרונה רפה] באשר היא כנוי הרבים המדברים. כ) כְּבָשָׂי – בר״מ (תו״א 13). כא) הניפתי – מלא י׳ וחסר ו׳ בס״י, וכן בב״וד. כח) כִּֽי־כִחַשְׁתִּי לָאֵ֫ל – כן מוטעם בכל הספרים, והוא פלא, כי לכאורה היה ראוי להטעים: כִּֽי־כִ֫חַשְׁתִּי לָאֵל. ונ״ל שהמטעים הבין: „ממעל״ = מחמת מעילה בו, ר״ל: תחת שהיה ראוי לי להודות ליוצר המאורות על חסדו. לה) הֵ֫ן – בצירי ע״פ מסרת בן בלעם (ב״וד). לז) צְעָדַי – בדחי (תו״א 48). כְּמוֹ־נָ֫גִיד – במקף (שם 40).

לב ה) הָאֲנָשִׁים – בר״מ (תו״א 50). ו) אליהוא – במהפך (שם 24, ב׳). ח) רוּחַ – המתג בח׳ לתקנת הה׳. י) שִׁמְעָה־לִּי – הל׳ רפה בס״מ (ר׳ הערתי לתהלים מה, ה׳). יב) וְהִנֵּ֫ה – בעלוי (תו״א 18, ו׳). יג) תֹּאמְרוּ – במונח ודחי (שם 20). טו) חַתּוּ – במתג להורות מלרע נגד הכלל, וכן רַבּוּ (תהלים סט, ה׳), שַׁחוּ (משלי יד, ט״ו). כא) ואל־אָדָם – בר״מ (תו״א 50).

לג ד) רוּחַ – הח' במתג לתקנת הא' שאחריה. ו) הֶן־אני – זה אחד מן ה' פתחין ע"פ מס' בן בלעם בטעמי המקרא שלו, והם: במדבר כג, ט', כ"ד, איוב ח, י"ט, לג, ו' י"ב (ב"וד). ז) אמתי – חסר ע"פ מס"ג דספרא (ט, ל"ד). י) יַחשבני – בר"מ. כן במק"ג ובב"וד, ומתאים לנתוח. לאוֹיֵב – במרכא מצונר (ב"וד). יב) הֶן־זֹאת – במונח. כן בב"ב ובקיטל ובב"וד, ומתאים לנתוח. טז) אָז – ברביע. כן בב"וד ע"פ ס"י, ומתאים לנתוח. יז) להסִיר וכ"ו וְגוֹה מִגֶּבר – כן בב"וד. ע"פ ס"י, ונכון. כב) לממיתים – מלא דמלא ע"פ המס' דמ"ב י, כ"ו. כד) שַׁחת וכן: כז) הֶעֱוֵיתִי – בר"מ (תו"א 50). כז) יָשָׁר – במהפך משרת (ולא לגרמיה). כן בב"וד ע"פ ס"י, ונכון. לא) הקשֵׁב אִיּוֹב – בטפחא ומרכא (תו"א 17 ע"פ בן בלעם).

לד ג) כִּי – במונח (תו"א 40). ה) אִיּוֹב – במונח ולא ברחי (תו"א 22, ו'). וכן בב"ב ובב"וד. ט) אַנְשֵׁי – בחט"פ לבן אשר. יג) ומִי־שָׂם – במקף (תו"א 40). טז) זאת – הז' רפה (ר' תהלים מה, ה'). יט) פְּנֵי – בעלוי (תו"א 28, ד'). וְלֹא נִכַּר־שׁוֹעַ – תסוגת הטעם וסרוס המקף ת' וְלֹא־נִכַּר שׁוֹעַ. כ) יְגֹעֲשׁוּ־עָם – במקף ומרכא בס"מ. כב) אֵין – במונח (תו"א 40). כו) סְפָקָם וכן: ל) חָנֵף, לא) נָשָׂאתִי – בר"מ (שם 50). כט) וּמִי (ירשיע) – בעלוי (שם 28, ד').

לה א) אֱלִיהוּ – בלי א' בסוף ע"פ המס' דספרא לב, ד'. ב) מֵה־אֵל – במקף (תו"א 40). ז) אוֹ מַה־מִיָּדְךָ – כן מוטעם במק"ג, בב"ב ובקיטל ובב"וד. ח) לְאִישׁ כָּמוֹךָ – כן בכמה כ"י ובב"וד, ומסתבר. ט) מרב – חסר בב"וד ע"פ ס"י וכן בב"ב ובקיטל, וכן נראה משתיקת המס'. ומוטעם במונח בב"וד ובמקצת כ"י בהתאם לנתוח. מִזְּרוֹעַ – במרכא (תו"א 8). יד) ותְחוֹלֵל – נסו"א ומתג במקום הטעם. כן בב"וד בשיטת בן אשר בחלופין.

לו ה) ולא – "בס"א לא" (ר' מ"ש). וכן נמצא בשמונה ספרים כ"י וד"י. טז) הֱסִיתְךָ – "ס"א הֲסִיתְךָ", ונ"מ לבאורו, שבחט"פ הוא מקור ובחט"ס הוא פעל עבר. מוּצָק – בקמץ. כן בקיטל ובב"וד, וכן נראה משתיקת המס'. כא) הִשָּׁמֶר – במתג מורה מלעיל. כה) כָּל־אָדָם חָזוּ – בדחי ומרכא. כן בב"וד ע"פ ס"י. כז) כִּי־יְגָרַע – במקף (תו"א 40). לא) כִּי – במונח (שם).

לז ג) תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם – בשני מונחים. כן במק"ג ובב"וד, ובכמה כ"י וד"י. ח) ובמעונתיה – מלא ו' קדמאה וחסר תנינא. כן ברוב הספרים, וכן ראוי להיות ע"פ המס' דספרא (לח, מ'), אחר התקון ע"י הרווה"ז ז"ל והח' פ"ד במחברת המסה"ג בערך עון. טו) טז) הֲתֵדַע – במתג מורה מלרע. כד) לֹא־יִרְאֶה – במקף (תו"א 40).

לח א) מִן ׀ הַסְּעָרָה – מלה אחת כתיב, וכן (מ, ב') ע"פ המסה"ג דרה"א כז, י"ב, ומס' או"א סי' צ"ט. ב) מַחְשִׁיךְ עֵצָה בְמִלִּין – כן מוטעם ברוב הס', והר"מ ת' אתנח (תו"א 60), ובמקצתם כהטעמה המוערת, וכן בב"וד, ובכל אפן "בְּלִי" במונח (תו"א 40). ח) בְּגִיחוֹ – בר"מ (שם 50). יג) לאחז – חסר ברוב כ"י וד"י, וכן בב"ב ובקיטל ובב"וד. כ) וְכִי־תָבִין – במקף (תו"א 40). כז) שֹׁאָה וּמְשֹׁאָה – חסרים (מ"ש). כח) הֲיֵשׁ־לַמָּטָר – במקף ומרכא. כן בחלופין לבן אשר. לא) משכות – חסר ו' קדמאה. כן בב"וד ע"פ ס"י, וכן בב"ב ובקיטל. לו) מִי־שָׁת – במונח בס"מ. לשכוי – מלרע בב"וד ע"פ רוב כ"י וד"י וע"פ הרד"ק במכלול (קע"ה), ור' עמנואל בלוית חן (פ"ה). וכן נכון ע"פ הדקדוק.

לט ב) תספר – חסר ברוב ס"מ, וביניהם ב"ב קיטל וב"וד, ולמעלה יד, ט"ז, נמסר בקיטל: "לית מלא". ו) ומשכנותיו – מלא ברוב ס"מ ועמהם קיטל, ונמסר עליו: "ב' חד מלא וחד חסר". החסר הוא בירמיה ל, י"ח. ז) נגש – חסר בס"מ, וכן ראוי ע"פ המסה"ג דדניאל יא, כ', ומס"ק דכאן משובשת (ור' מ"ש למעלה ג, י"ח). ט) רים – הר' דגושה בס"מ מדין אתי מרחיק. יב) יָשׁוּב זַרְעֶךָ – במרכא (מצונר) ורביע מוגרש (תו"א 50, ג'). יח) תִּשְׂחַק – במתג לבן אשר. כא) לִקְרַאת – בס"מ במרכא. כב) וְלֹא־יָשׁוּב – במקף (ר' תו"א 40). וכן בב"ב ובקיטל ובב"וד. כו) הֲמִבִּינָתְךָ – (ר' הערתי למשלי ב, י"ג). ל) יְעַלְעוּ – הל' דגושה בב"וד ע"פ ס"י.

מ ד) קַלֹּתִי – במתג מורה מלעיל. י) עֲדֵה־נָא – בדחי בכמה ס"י וכן בב"וד, ונכון. יא) עַבְרוֹת – בפתח. כן בס"מ, וכן בחלופין לבן אשר (מ"ש ובו"ד). כָּל־גֵּאֶה – בר"מ (תו"א 14). יד) תּוֹשִׁעַ – חסר י'. כן בב"ב ובב"וד ע"פ ס"י, וכן בקיטל, ושם נמסר בצדו: "ל' חסר". כא) תַּחַת – במונח בכמה ס"י, וכן בב"וד. כג) ולא (יחפוז) – בו"ה החבור. כן עיקר (מ"ש), וכן ברוב הספרים, וכן קראו כל המפרשים הקדמונים. כה) לשנו – חסר ו', שכן לא נמנה בכלל ז' מלאים במס"נ דשופטים ז, ה', וכן הוא בס"מ. כו) לֶחְיוֹ – הח' בשוא פשוט בכמה כ"י וד"י, וכן בב"וד (ור' מ"ש יהושע ו', י"ז).

מא ב) יעורנו – כן כתיב וקרי למערבאי, שהיא שיטת המס' שלנו (מ"ש). וכן בכל ס"מ. ד) ודבר־גבורות – במקף ברוב ס"מ. וכן בב"ב ובקיטל. ח) יִגַּשׁוּ – פתח באתנח. וחברו ביחזקאל ט, ו' (ור' הערתי שם).

מב ד) לַשְׁמַע – המתג לתקנת הגרונית. ח) שִׁבְעָה – במונח. כן בב"וד ע"פ ס"י. ט) וַיַּעֲשׂוּ – בזקף בלבד בס"מ.

שיר השירים

א ד) משכני אחריך – "נ"א מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ". זה וכל יתר השנויים המוערים נמצאים במקצתם של כ"י וד"י. ח) בעקבי – הק' דגושה בס"מ. י) בתרים – במס': "ג' מלאים בלישנא", וזה אינו מהם. טז) הִנְּךָ – הטעם קדמא לפי הנתוח. אַף־נָעִים – במקף. כן בב"וד ע"פ ס"י.

ב יא) הָלַךְ – נסו"א בכמה ס"י, וכן בב"וד. יג) והגפנים ׀ – בפסיק, ונמנה בין פסקתא דחמש מגלות. יג) טו) סמדר – בפתח בס"מ. טו) שועלים – הראשון מלא. כן בב"ב ובב"וד. והם (ב"וד) הוכיחו ע"פ ס"י שהמס"ק משובשת וצ"ל: "ג' מלאים", ושכן נמסר במס' כ"י: "ב' בפסוק, קדמא מלא ו' תנינא חסר".

ג א) ד) אֶת שֶׁאָהֲבָה – בטפחא ומונח. כן בב"וד ע"פ ס"י ומתאים לנתוח. ה) עַד – במרכא בס"מ כלמעלה (ב, ז'). ו) כְּתִימְרוֹת – הת' בח"פ. כן בחלופין לב"א. ח) אִישׁ חַרְבּוֹ – כן בב"וד ע"פ ס"י, ונכון.

יא) צאינה ׀ – הפסיק נמנה בין פסקתא דה' מגלות. וּרְאֶינָה – הר' בחט"פ לבן אשר בחלופין.

ד א) שַׂעְרֵךְ – הע' בשוא פשוט בס"מ. ח) שניר – בסין (ר' מ"ש דברים ג, ט', והערת ב"וד כאן). יב) גל נעול – בלי פסיק, אבל: יד) נֵרְדְּ ׀ – בפסיק ברוב ס"מ. ומה שלא נמנה בין פסקתא דה' מגלות, אפשר לפי שחשבוהו לגרמיה הסמוך לרביע, כמו: ואֵיבָה ׀ אָשִׁית (בראשית ג, ט"ו), בְּרַח ׀ דּוֹדִי (בסוף הספר).

ה ה) וְיָדַי ׀ נָטְפוּ מוֹר – כן בב"וד ע"פ ס"י. ח) תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי – כהטעמה המוערת נמצא בתשעה כ"י, ומתאימה לנתוח כפי הבנת כל המבארים והמתרגמים, ולפי ההטעמה שבפנים יובן: "מה תגידו" = אל תגידו, כמו: מה תעירו ומה תעררו" (ח, ד'), אל ידע זאת דודי פן יעצב. כי אמנם כלל גדול הוא בטעמים המתרדפים שאחרון אחרון פחות בכח הפסקו. י) דּוֹדִי צַח –

כן מוטעם ברוו"ה, וכן בבו"ד ע"פ ס"י, ונכון. יג) לחייו – מלא י' ברוב מכריע של כ"י ודי, וכן בבו"ד, ולא נמסר עליו: „חסר", ולא נמנה בכלל נ"ו מלין חסרין י' באמצע תיבותא. טז) ממתקים – הת' רפה ברוב ס"י וכ"י.

ו ב) לערגות – חסר ו' קדמאה ע"פ מס"ק דיחזקאל יז, ז', וכן ברוו"ה ובב"ב ובבו"ד. ה) שערך – (כנ"ל ד, א').

ז ב) אמן – המ' דגושה בס"מ. יג) נראה – ברביע. כן בבו"ר ע"פ ס"י, ונכון. דדי – חסר ו' ע"פ מס' דדה"א כז, ד', וכן ברוו"ה, ובב"ב ובבו"ד, ושבוש במס"ק דכאן.

ח ה) חבלתך – בפתח ומלעיל. כן ברוו"ה ובבו"ד. יא) בפדיו – הב' דגושה כדין ב' שואית לפני בפ'.

רות

א ז) כלותיה – מלא בכמה ס"י וכ"י, ובמס' כ"י שהביאו בו"ד: „לית מלא וג' בלישנא". ח) שבנה – הש' בדגש אתי מרחיק. י) ותאמרנה־לה – במקף והל' בדגש רחיק. וזה אחד מי"א מקומות שהמאיילה משמשת עם האתנח (מש"הט יב' ע"ב). יא) העוד – בקדמא. כן בבו"ד ע"פ ס"י. יג) כי מר־לי – במונח לפני מהפך. כן בחנ"ל. טז) כי – בתלי"ק. כן בכמה ס"י וכ"י, וכן ברוו"ה ובבו"ד. יז) יוסיף – נמסר עליו: „מלא דמלא" והוא אחד מי"ז מלא דמלא, שנמסרו במערכת המסה"נ לפי תקון הרוו"ה והח' פ"ד במחברת המסה"נ. יט) כבואנה – מלא ע"פ מס' דירמיה ח, ז', וכן בבמה ס"י וכ"י, וכן בבו"ד ע"פ ס"י, והמס"ק כאן משובשת. כ) קראן לי – הל' דגושה מדין אתי מרחיק. כא) הרע – נסו"א ובמתג במקום הטעם כן בבו"ד ע"פ ס"מ וע"פ מס' כ"י: „ד' ולית לעיל".

ב ב) ואלקטה וכן: ז) אלקטה – הק' בחט"ק בס"מ, וכן בהרקמה קצ"ז ובמכלול כ'. ג) ותלך – ברביע. כן בבו"ד ע"פ ס"י, ומתאים לנתוח. ד) והנה – במונח במק"ג ובבו"ד, וכן בכמה ס"י. ח) לא – במרכא. כן במק"ג, ברוו"ה ובב"ב ובבו"ד. י) מדוע – בתל"ג. כן במק"ג, ברוו"ה ובבו"ד ע"פ ס"י. יא) שלשום – מלא ע"פ מס' דבראשית לא, ב; וש"ב ג, י"ז. וכן במק"נ וברוו"ה ובבו"ד, ומס"ק דכאן משובשת. יב) באת לחסות תחת – כן מוטעם בבו"ד ע"פ ס"מ, ונכון. יג) שפחתיך – חסר ו' ומלא י'. כן בבו"ד ע"פ כמה ס"י וכ"י ובהסכם עם המס'. יד) לה בעז – הה' רפה ע"פ המס'. גשי – הש' במתג בס' מדויקים. כ) מגאלינו – כן בבו"ד ע"פ ס"י וכ"י, וכן נראה ממס"ק שמסרה עליו: „חסר ו' ", ולא: „חסר דחסר". כב) עם־נערותיו – הנ' במונח בס"מ.

ג ב) הלא־בעז – במקף. כן בחלופין לבן אשר. הנה – במתח. כן בבו"ד ע"פ כ"י. ג) שמלתך – כן הכתיב במק"ג, ברוו"ה, בב"ב ובבו"ד, וכן במס"ק. ח) ויהי – הו' במתג, וכן כל „ויהי" המוטעם פשטא או מוקף. ט) מי – במונח. כן בבו"ד ע"פ ס"י. על־אמתך – המסח המועד נמצא במקצת כ"י, וכן בבו"ד. יד) מרגלתו – כן הכתיב ברוו"ה ובבו"ד ע"פ ס"י. טו) הבי – מלרע לפי קבלת מערבאי. ולפי המס' בירמיה לט, ט"ז, ובמערכת אות הב' הוא צווי בל' זכר, כמו: „הביא", אלא שנשמטה הא' כביתר ח' חבריו בל' ביאה. ונראה שהמס' הושפעה על זאת ממדרש רות, ובפשיטות אפשר שבאה מלרע לתקנת ה"הידיעה שאחריה שלא תתבלע במבטא. טו) ויבא – במקצת כ"י נמצא: „ותבא", ובבלם חסר ו', ונ"ל שהוא המוכיח שהם נגד המס', שהרי ביחזקאל כ"ב נמס': „כל ותבוא דכתובים מלא בר מן ב' ", חה אינו מהם. טז) כל־אשר־עשה – כן בבו"ד, וכן ברוב כ"י ודפוסים ישנים.

ד א) הגאל – חסר ע"פ מס' דבראשית מח, ט"ז. וכן חסר בכל כ"י וד"י, וכן במק"ג וברוו"ה ובבו"ד. ג) מכרה – בפשטא. כן בבו"ד ע"פ ס"י מדויקים, וכן נכון (ר' תורת אמת 44 בהערה). ד) זקני־עמי – במקף. כן ברוו"ה ובבו"ד ע"פ ס"מ. ה) ביום – כן בבו"ד ע"פ ס"י. ו) כי לא – כן בהנ"ל. לגאל – חסר בב"ב ובבו"ד ע"פ ס"י וכ"י ובהסכם עם מס' כ"י. ז) הגאולה – מלא ודגש. כן בכמה כ"י, וכן בקיטל, וכן בבו"ד ע"פ מס' כ"י: „לית מלא ודגש". טו) לך – הל' רפה בס"מ, לפי שהמשרת נסו"א שלא למקום מתג.

איכה

א ב) על־ – במקף בס"י, וכן בבו"ד. לחיה – (ר' מ"ש ליהושע ו, י"ז). ה) לפני־צר – במקף. כן בקיטל ובבו"ד, ונכון. ז) כל – ביתיב בס"מ, וכן נכון לפי שהזקף במלה כבירה. מחמדיה – הד' רפה בב"ב ובקיטל ובבו"ד. יב) וראו – בזקף. כן במק"ג, ונכון לפי הנתוח. יג) פרש – מלרע בכל ס"מ. יד) ישתרגו – במרכא ותביר (מש"הט כ"ו). יח) כי פיהו – בשני מונחים. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד ע"פ ס"י וכ"י.

ב ז) בבית־ – הב' דגושה כדין לפני בפ'. יג) מה (אעודך) – במונח. כן ברוו"ה ובבו"ד ע"פ ס"י. יד) ומדוחם – חסר י' למערבאי (בו"ד). טז) ויחרקו – הי' במונח נסו"א. כן ברוו"ה ובבו"ד ע"פ ס"י וכ"י. כא) לא – „ס"א ולא". כן במקצת כ"י.

ג ח) שתם – בפתח בכל ס"מ. והמס"ק בבראשית ל, מ': „לית וחד סתם תפלתי", כתתה על כתיב האותיות, ולא על הנקוד (בו"ד). יג) בכליתי – בפתח בכל כ"י וד"י, וכן בבו"ד ע"פ המכלול לרד"ק דף ל"ד, ע"ב, וכן בב"ב. כ) ותשיח – הש' בחולם במק"ג, ברוו"ה, בב"ב ובבו"ד ובקיטל, וכן בכל ס"י, וכן מסתבר לפי ששרש הפעל לפי הקרי: „שחח", ואף הכתיב אינו מורה על שרש מנחי הע' להוראת כפיפה, אלא על הפעל „שיח" בש' שמאלית: סוף שאתה תזכרני ותשיח עלי נפשי דברי נחומים, זאת אשיב אל לבי וכו'. לב) חסדיו – כן כתיב וקרי למערבאי, וכן ברוו"ה ובבו"ד. לט) חי – קמץ בז"ק. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד. וכצ"ל ע"פ המסה"ג דריש ויקרא ומס' או"א סי' ב"א. מ) ונחקרה – חסר בכל ס"מ. מג) סכותה, מד) סכתה – הראשון מלא והשני חסר. כן ברוב ס"מ, וכן נראה כונת המס' דשמות מ, ג', אלא שנשתבשה, ומס' כ"י שהביא הרוו"ה משובשת ג"כ, שהרי היא מתחילה: „סכותה נ' ב' מלא וא' חסר", ולסוף הביאה את כלם מלאים ו', ואת השני דכאן: „סכות" בלי ה' בסוף (!). מג) לא – „ס"א ולא". כן בכמה כ"י. נב) כצפר – חסר למערבאי. וכן במק"ג. וכן נמסר במס"ק, וכן בבו"ד.

ד ג) שד – בקמץ. כן בב"ב ובבו"ד ע"פ ס"י וכ"י. ולא נמנה במס' בין הקמצין בז"ק, לפי שאין הקמץ ת' פתח בסבת ההפסק, כי אם בעצם וראשונה, ע"מ יד, רש, ודומיהם, ונטיתו ברבוי מוכיחה כן. ז) זכו – מלרע בכל ס"מ, וכן במכלול קמ"ב. יג) מחטאת – חסר ו' בכל ס"מ וברוב כ"י וד"י, וכן חסר במק"ג וברוו"ה ובב"ב ובקיטל, וע"כ ראוי להניח שהוא הו' שנשמט במס' דבמדבר ה, ו', שהרי נמסרו שם ז' חסרים, וכן הובא בכמה מקומות, ובפרטן נמנו רק ו'. ושלא כדין מלאוהו ב"וד מכח מסרה זו. יד) נעו – נ' זעירה ברוו"ה ובב"ב ובבו"ד ע"פ המס'. והטעם מלרע בכל הנ"ל ובמק"ג, ובו"ד מסתיעים ע"ז מן המכלול קי"א. יח) צדו – מלרע ברוו"ה, בב"ב ובבו"ד ע"פ המכלול (שם). כב) תם – במהפך. כן ברוו"ה ובבו"ד, תכון.

ה ה) על־צוארנו – במקף ובמונח. כן ב"וד ע"פ ס"י וכ"י. הונח – הנ' דגושה. כן בבו"ד ע"פ ס"מ וע"פ הרד"ק בס' השרשים. ושני מתגים במלה זו, הראשון לחזוק התנועה הגדולה בהברה סגורה, והשני לחזוק האות הגרונית. יח) שהשמם – יתיר ה' למערבאי. וכן ברוו"ה ובב"ב ובבו"ד. ואין כונת הכתיב: „שהשמם" כהבנת ב"וד, אלא: „שהשמם".

קהלת

א ג) מה־יתרון לאדם – בפשטא חקף. כן בב"וד ע"פ ס"י, ונכון. ט) ומה־שנעשה הוא – הטעמה זו נכונה, לפי שהאתנח במלה כבירה (תל"ע סי' שפ"ט). י) מלפננו – חסר ע"פ המס', וכן במק"ג, ברוו"ה, בב"ב ובקימל ובב"וד. יב) קהלת – ברביע. כן בב"וד ע"פ ס"מ וכ"י, וכן בקיטל וברוו"ה. יג) ענין – בקמץ. כן ברוו"ה ובב"וד ע"פ ס"י, וכן נכון לפי שאין המלה סמוכה, ורק אותו של ד, ח' בא בפתח ע"פ המס'.

ב ג) עד אשר אראה – כן מוטעם במקצת כ"י, אבל הוא הנכון לפי הנתות. ז) מקנה – בסגל. כן ברוו"ה ובב"ב ובקיטל ובב"וד ע"פ ס"י ובהסכם עם הרד"ק בס' השרשים שרש „קנה". ואולי אינו סמוך אלא כלל לפני פרטיו ע"ד: טורים אבן (שמות כח, י"ז). יב) את אשר־כבר – כן מוטעם בב"וד, ונכון. יג) כיתרון – כן בב"וד ע"פ ספרים עתיקים ובשיטת בן אשר שהלכה כמותו נגד בן נפתלי. וכן הוא בחלופין. טו) כמקרה – בצירי כדין בסמיכות, וכן לרד"ק במכלול קצ"ד. ובב"וד הדפיסו: „כמקרה" בסגל (וכן נמצא במעט מזער כ"י), ונסתיעו ע"ז מן המס"ק דדברים כג, י"א שמסרה על „מקרה (לילה)": „לית", ומן המס"ק דש"א ו, ט' שמסרה על „מקרה": „ב' וכל קהלת דכותיה". ונ"ל שכונת המס' על „מקרה" ובכללו גם „ומקרה", שכן מצאנו במקום אחר במס' צרוף מלים הבאות בו־החבור עם הבאות זולתה בכלל אחד מבלי להזכיר: „בלישנא" (ר' ד"מ במס' או"א סי' שנ"ד ובהערת הח' פ"ד), אבל „כמקרה" אינו בכלל זה. כא) כי יש־אדם – כן בחלופין לבן אשר, וכן מוטעם בב"וד. כב) שהוא – הש' בשוא במק"ג, ברוו"ה, בב"ב, בקיטל ובב"וד בראיה מן המכלול דף מ"ז, רט"ו, רט"ז, ומן הדקמה 167. כג) מכאבים – כצ"ל חסר ע"פ המס' דכאן ודתהלים לב, י'. וכן בכל ס"מ. ובמערכת המס' שבוש (ר' הערת פ"ד במחברת המסה"ג ערך כאב, והערת ב"וד כאן). כו) ולחוטא – בסגל ע"פ המס', וכן כלם מלבד „וחוטא" (ח, כ"ז).

ג ט) העשה – חסר בחלופין לב"א, ורק לבן נפתלי ולמדנחאי מלא; ובמערכת המסה"ג נפל שבוש, שנמסר כפי שיטת מדנחאי, ואולם למערבאי זה שלפנינו חסר, ושני המלאים הם: עושה בעברת זדון (משלי כא, כ"ד), עושה מלאכת (דה"ב כד, י"ב), שכן נמסר עליהם במקומם (ר' הערת ב"וד). יח) שהם בהמה המה – כן מוטעם במק"ג, ברוו"ה, ובב"וד ע"פ ס"י וע"פ הרד"ק במכלול רט"ז. יט) כן־מות – במקף. כן בחלופין לבן אשר.

ד א) העשוקים – השני מלא למערבאי (מס"ק). וכן בב"וד. ב) עדנה – הנ' רפה ברוב ס"מ, וכן נכון לפי שעיקרו „עדן" (פסוק ג'), והה' נוספת, השוה: פדנה, סלה. טז) כי (גם־זה) – בתביר בס"מ. י) שיפל – חסר ברוב ס"מ, וכן ברוו"ה ובב"וד. והמס' דדה"א יב, י"ט משובשת (ר' הערת הח' פ"ד בערכו).

ה י) רבו – מלרע בכל מקום. יג) בענין – בקמץ (כנ"ל א, י"ג).

ו ב) ואיננו – במרכא ולא בקדמא (ר' משה"ט כג, ע"ב). זה – בתביר בב"וד ע"פ ס"י, ומתאים לנתות.

ז ו) וגם – בו"החבור ע"פ מס' שמות כא, כ"ט, ויחזקאל טז, כ"ח וע"פ מס' או"א סי' שס"א. יח) ידך – חסר י' ע"פ המס' דאיוב ח, י"ד. כו) ומוצא – בסגל ע"פ המס'.

ח יא) פתגם – הג' רפה (ב"וד ע"פ ס"י).

ט ב) ולזבח – בקדמא זקף דוגמת ולכהן (ויקרא ז, ח'). כן בב"וד ע"פ ס"י. ג) מלא רע – בקדמא ואזלא בס"מ. ד) יבחר – הדגש בח' מכוון באמת אל הב', שזה מקומה בקרי. ו) גם־אהבתם – במקף ברוב ס"י וכ"י. ז) ושתה – הש' בחט"פ ברוב ס"מ. ט) חיי הבלך – במונח חקף כן מוטעם בכל הספרים (מלבד ב"וד שהטעימו רביע בלי ראיה משום מקור), וכלל בידנו בהתרדפות הטעמים שאחרון אחרון פחות בהפסקו, וא"כ נעשה המשפט סתום ומבולבל, ואף ב"וד בהטעמת רביע לא הרויחו הרבה, שלפי"ז נמצאו שלש המלים „כל ימי הבלך" מין סרח עודף והכפלה ללא צורך. ונ"ל בדעת בעה"ט, ששמונת המלים: „אשר נתן וכו' ימי הבלך" הן משפט צדדי המשמש נתינת טעם לשלפניו, והנושא סתמי, והוא הענין של חיי משפחה, והמלים: „כל ימי הבלך" משמשות משלים ישר לנשוא „נתן": מה שנתן לך את תכן החיים, אע"פ שבכלל הוא הבל, כי לעמת זה, החי בבדידות, חייו ריקים מכל תכן ואינם חיים כלל. מלת „כל" בזה הוראתה: כללות, תכן מלא; השוה: התיחשם לכל (דה"א ז, ה'). יב) האחזות – הז' רפה בס"מ כדין אחר שורק אע"פ שהוא חסר. יד) ובא אליה – בקדמא וגרש. כן בב"ב וברוו"ה ובב"וד, ונכון. גדלים – חסר ו', שכן אינו בכלל ו' מלאים שנמסרו במס"ג דשופטים ה', ירמיה כ"ה, ונחמיה י"א.

י כ) יגיד – בצירי בס"מ, וכן ראוי ע"פ מס' או"א סי' ס"ז.

יא ג) אם־ימלאו העבים – בקדמא ומרכא בס"מ. ו) יכשר – קמץ בפשטא (מס' או"א סי' כ"א). ז) לעינים – הל' בפתח ע"פ המס'. ט) (בדרכי) לבך – כן בב"ב ובקיטל ובב"וד ע"פ ס"י.

יב ד) ויקום – בחולם ע"פ המס'. ה) עולמו – מלא למערבאי. כן הוכיחו ב"וד, וכן ברוו"ה ובקיטל. יא) אספות – הפ' דגושה בס"מ.

אסתר

א ד) ואת־יקר – בקדמא זקף בס"ס, וכן ראוי ע"פ חקי ההטעמה. גדולתו – בשורק עם הדגש ע"פ המס', וכן בס"מ. ה) ובמלואת – העדותי „מלא ו'". הערת הספרים „ובמלאות קרי" מבלבלת את הקורא ומטעתו לקרוא: „ובמלאות", ובמס"ק: „הא' נחה ולית כאן קרי וכתיב". ה) גנת ביתן – כארבעה כ"י נמצא: „גנת ביתן", וכן הטעימו ב"וד, ובהערתם: ut interpungi aportet (= כן ראוי להטעים), וכתתם ודאי, לפי שארבע המלים „בחצר גנת ביתן המלך" הן סמיכות אחת הכוללת שלש מלים נסמכות כל אחת לשאחריה, ובהזדמנות כזו מסתבר להטעים את המלה השלישית, הסמוכה למלה אחת, במשרת, ואת שלפניה הסמוכה לשתי המלים, במפסיק פחות, ואת שלפני פניה הסמוכה לשלשתן, במפסיק יותר, כמו: פקדת שמרי משמרת הקדש (במדבר ג, ל"ב), ימי שבע שבתת השנים (ויקרא כה, ח'). ונ"ל שהכלל הנ"ל נוהג דוקא כשסמיכיות כלן משתוות ביחוסיהן אחת לאחת, משא"כ כשסמיכות אחת סופלנת, ר"ל נקקת לשלאחרי אחריה, כמו: ופקדת משמרת בני מררי (במדבר ג, ל"ו), שר"ל: פקדת בני מררי, שהפקדה הזאת מתוארת בשם „פקדת משמרת". וכן כאן עיקר כונת הסמיכות הוא „גנת המלך", והיא המתוארת בשם „גנת הביתן", וע"כ הטעמת הספרים נכונה. ונראה שזו היתה כונת המתרגם יהואש ע"ה שתרגם „אין הויף פון דעם מלכ'ס פאלאצגארטן", ולא: „אין הויף פון דעם גארטן פון דעם מלכ'ס פאלאץ". ו) רצפת – הפ' רפה בס"מ (ר' הערתי ליחזקאל מ, י"ז). יד) שתר – כן במק"ג וברוו"ה ובב"וד בפתח. יז) בעליהן, וכן: כ) לבעליהן – הע' בשוא פשוט לפני האות ל' ע"ד: תעלם (איכה ג, נ"ו), נעלם (קהלת יב, י"ד). כן בכ"י וד"י. יט) תבוא – מלא ע"פ המס', שכן אינה בכלל י"ז חסרים שנמנו במס' דויקרא יג, ד' ודאיוב ב, ב'. כ) פתגם – הג' רפה וקמוצה בס"מ.

ב ג) נערה – במונח. כן ברוב כ"י וד"י, וכן בב"וד. הגא – כלו צירי. כן ברוב כ"י וד"י, וכן במק"ג וברוו"ה ובב"וד. תמרקיהן – בספרים רבים נמצא: „תמרוקיהן", ובמס"ק כ"י: „לית ומלא וכל לישנא דכותיה", וכן במק"ג וברוו"ה ובקיטל ובב"וד. אבל במס"ק שבדפוס נמסר: „לית וכתוב כן", ובתוספת המסדר: „ר"ל חסר ו' ומלא י'". ט) ובהקבץ – הו' במתג בס"מ.

מנותה – חסר ו׳ ע״פ המס׳. הראיות – הי׳ רפה, לפי שהקבוץ שלפניה אינו אלא שורק חסר. יב) כָּדָת – הד׳ בקמץ ברוב ס״מ, וכן ראוי להיות לפי שהשם פרסי (ר׳ דקדוק רשד״ל הכתוב איטלקית 822 §). יג) יִנָּתֵן, וכן לְהִנָּתֵן, וְיִנָּתֵן, וְתִנָּתֵן – בכלם המשרת נסו״א ומתג בא במקומו. יד) שני – „סבירין שנית״, כן במס׳. שעשגז – הג׳ רפה ברוב ס״י וכ״י. וכן במק״ג וברוו״ה ובב״וד. ונקְראה – הר׳ בשוא פשוט ברוב ס״מ.

ג יב) ונחתָּם – „קמץ בטרחא״. כן במק״ג וברוו״ה ובקיטל ובב״ב וכן בב״וד, והם נסתיעו ע״ז ממכלול דף ס״א, ומס׳ עין הקורא. יד) עתדים – חסר י׳ קדמאה ע״פ המס׳. טו) הרצִים – ברביע. כן בלטרים, וכן בב״וד ע״פ ס״י וכ״י, וע״פ מס׳ כ״י: „כן ברוטנבורק. הרצים מפורענות ננחת, ואותו ממרדכי גרשים״, ופי׳ הסמן נ״ל. לפי ש„רביע״ = רְבוּץ בארמית, ו„נחת״ בארמית ג״כ מענין ירידה ושפילה לארץ. והנ׳ הראשונה היא נ״הכסף, ור״ל: כל הרץ לבשר רעה לישראל, יה״ר שימעדו רגליו ויפול תחתיו. ובאמת לפי חקי ההטעמה בהתאם לנתוח ראוי להיות כאן רביע ושם גרשים. שהרי כאן ראוי להיות הפסק „הרצים״ גדול מהפסק „דחופים״, שלא נשלם בו המשפט עד „המלך״, וע״כ הוטעם ברביע שהוא מפסיק גדול מן הפשטא, אבל בסי׳ ח, י״ד ש„הרצים״ מתואר ב„רכבי הרכש״, הוטעם בגרש שהוא פחות מהפסק „הרכש״, וכדרך ההטעמה שבפסוק י׳ (שם) שהוטעם „הרצים בסוסים״ בקדמא ואזלא, וזה ידוע שהאזלא והגרש והגרשים בעיקרם טעם אחד הם, ושמם הכולל: טרס. שוּשַׁן – בקמץ. כן בכל ספרי כ״י וד״י, וכן במק״ג, וברוו״ה, ובקיטל, ובב״וד, ואינו בפתח אלא כשהוא בא בסמיכות: „שׁוּשַׁן הבירה״. ורק במקום אחד בא בפתח שלא בסמיכות ע״פ המס׳, והוא: „מעשה שׁוֹשָׁן״ (מ״א ז, י״ט).

ד א) ויזעַק – בב״וד מוטעם בז״ג ע״פ ב׳ כ״י, והיה נראה להם כן לנכונה, לפי שהנושא עולה על כל הענין שלאחריו, והרי התביר פחות מן הטפחא, ותמצא „גדולה״ מופסק נגד הנתוח ההגיוני. אך לפי שנמצא כן בכל הספרים כלם, נ״ל שבא כן, לפי שמלת „ומרה״ אינה אלא לחזוק הענין בלבד, ודוגמתו: וַיֹּאמֶר נִרְפִּים אַתֶּם נִרְפִּים (שמות ה, י״ז). יא) ידעים – חסר ו׳ ע״פ המס׳ (מ״ש ורוו״ה). וכן במק״ג וב״וד. יוֹשִׁיט־לו – המתג במקום הטעם לפני מלה זעירה אף לבן אשר, וכן: זקֵנִים־המה (איוב ל, ד׳).

ה י) ויתאפַּק – הפ׳ בפתח ברוב ס״מ. יד) יעשֻׂו – במונח. כן ברוו״ה ובב״וד ע״פ ס״י.

ו א) וֹיאמר – ברביע. כן בקיטל, וכן בב״וד ע״פ כמה ד״י וכ״י, וכן נכון לפי הנתוח ההגיוני, לפי שמלה זו ראויה להפסק יותר ממלת „הזכרנות״, והנה הרביע גדול מן הפשטא, אבל התל״ג פחותה ממנו הרבה. וגדולה – שורק עם הדגש ע״פ המס׳. ט) והלבשו – נוסח מקצת ספרים „והלבישו״ הוא נגד המס׳ דדניאל ה, כ״ט.

ז ג) תִּנָּתֶן־לִי – במקף, והת׳ בסגל (דלא כמ״ש). כן במק״ג ובקיטל, וכן בב״וד ע״פ כמה ס״י וכ״י וע״פ הס׳ עין הקורא. ד) „בְנֶזֶק – בשני סגלים. כן בכל ס״י וכ״י, וכן בב״וד ע״פ ס׳ השרשים לרד״ק וס׳ עט סופר, וכן ברוו״ה. ו) נבעָת – בקמץ. כן במק״ג וברוו״ה ובב״וד. וכן נקדו בדה״א כא, ל׳, והביאו מס״ק בשני המקומות „בָ״. ח) נפֹל – ברביע (מש״הט ל״ה), ומתאים לנתוח.

ח ב) ותֶשם – בדרגא כצ״ל. ט) בְּעֶת־ההיא – המתג בב׳ לשיטת ב״א. כן ברוו״ה ובקיטל. יא) אשֶׁר | בכל־עִיר – לגרמיה (אחר לגרמיה) ומונח. כן ברוב כ״י וד״י, וכן ברוו״ה, במק״ג ובב״ב. ולהרג– כצ״ל ע״פ המס׳, שכן נמנה בין „ב׳ מלין נסבין ו׳ ולית זוגא״ (מערכת המס׳ אות ו׳, ואו״א סי׳ רנ״ג), וכן נמנה בכלל „קי״ח מלין יחידאין משמשין ול״ (מעהמ״ס אות ל׳). וא״כ הנוסח „להרג״ אינו אלא שבוש ונגד המס׳. ומאחר שנתפשטו בעם הספרים המשובשים, אם ירצה הקורא לקרוא כראוי, הלא יתמהו השומעים וירעישו עליו, ומתוך כך לא ישמעו את הקריאה, ע״כ יפה נהגו בכמה קהלות חשובות, שהקורא קורא את הפסוק ב׳ פעמים, בפעם הראשונה באפן המשובש דוקא, ואח״כ באפן המתוקן, ואז אם יתמהו השומעים לא ירעישו עליו, אחר שכבר קרא באזניהם כראוי (לפי דעתם). יד) יֵצאָו – במרכא ותביר (מש״הט דף כ״ו).

ט ב) לפניהם – כצ״ל ע״פ המס׳ (מ״ש). וכן ברוו״ה ובמק״ג ובקיטל ובב״וד. והנוסח „בפניהם״ שבוש. והקורא בצבור קורא את הפסוק ב׳ פעמים (וכנ״ל ח, י״א). ז) ואת . . . ואת – כלם בלי געיא בס״מ. ט) פרמַשתא – מלעיל בס״מ. יד) ותנתֶן – זה לבדו יצא מכלל חבריו שאינו נסו״א (ב״וד ע״פ ס״י וע״פ הס׳ עין הקורא). טו) בַּיוֹם – במונח ע״פ המס׳ אע״פ שאינו באות הראשונה (ר׳ ב״וד). יח) נקהלוֹ – הטעם על הו׳ לפי שהוא פשטא ולא קדמא כמובן מן הנתוח, וע״כ ב׳ „בשלשה״ דגושה. וכן בכל ס״מ. כב) ומשלח – חסר ו׳ כלמעלה (בפסוק י״ט). כן ברוו״ה וכן בב״וד, והם הביאו מס״ק כ״י: „ב׳ וחסר״, וכן מצאתי במס״ק שבתנ״ך קיטל. כט) אֵת (אגרת) – במונח. כן במק״ג, ברוו״ה, בקיטל, בב״ב ובב״וד.

י ב) תקפו – הפ׳ דגושה כדין. ונבֻורתו – במונח חקף בס״מ. ג) לרב – כצ״ל חסר ע״פ המס׳ שמנתה רק ב׳ מלאים, שהם דדבה״א ד, ל״ח, ודדבה״ב לא, י׳. ובמס״ק כאן נמסר: „לית וחסר״ („לית״ פי׳: אין כמהו הל׳ בשוא). וכן חסר במק״ג, ברוו״ה, בקיטל ובב״וד.

דניאל

א ב) טו) ומקצָת, וכן: יח) ולמקְצָת – שלשתם בקמץ ע״פ המס׳. ג) ומזרע – הנוסח „מזרע״ שהובא במ״ש הוא נגד המס׳ שמסרה עליו „לית״, והרי „מזרע״ נמצא הרבה פעמים במקרא, וגם בדניאל להלן (ט, א׳). ד) ומשכלים – חסר י׳ קדמאה בכל המדויקים בהתאם למס׳ שמסרה על „המשכלים״ (להלן יא, ל״ה ודה״ב ל, כ״ב): „ב׳ מלאים״, ונמצא שהשאר חסרים. ולַלמדם – הל׳ בח״פ בס״מ לעכבה מטמיעה ברעותה. ה) מפת־בג, וכן: ח) בפת־בג, יג) טו) פת־בג, טז) פת־בגם – כלם ע״פ המס׳ ובס״מ שתי מלים מוקפות (מ״ש). ז) בֵּלְטְשאצַּר – זה אחד מחמשה מקומות במקרא שהמונח בא עם הרביע במלה אחת ע״פ המס׳ (ר׳ משה״ט כ״ו). ובכלם בא המונח במקום המתג, מלבד במלת „וְאִילוּ״ (קהלת ד, י׳), שכנראה סבר בעה״ט שהיא ב׳ מלים (כרש״י והראב״ע ז״ל). והנה המתג במלת בֵּלְטְשאצר (להלן ד, ה׳) (ובכללו המונח בא״כחו) משמש שמוש חזוק לתנועה גדולה כשהיא הברה סגורה בלתי מוטעמת, כשמושו בשמות המלוכדים: גֵּרשם (שמות ב, כ״ב), בסוֹדְיה (נחמיה ג, ו׳), ידִידְיה (ש״ב יב, כ״ה), וכשמושו במלים: וְלָמה־זה (בראשית כה, ל״א), סַלּוּ־סלו (ישעיה נז, י״ד), ובמלים הארמיות: עֲבִידְתא (להלן מ״ט) וגְבוּרְתא (להלן ב, כ׳), סוּמְפּניה (ג, ה׳), שאֵלְתא (ד, י״ד), כי שיטת ההטעמה אחת היא לעברית ולארמית. ובאמת לפי בעלי המס׳ וכל הקדמונים כל מתג שלפני שוא זה שמושו, והשוא שאחריו נח (ר׳ תו״א צד 10 וצד 57, והמבין בתל״ע סי׳ כ״ב, והשגת הראב״ד על הרמב״ם הלכות ק״ש פ״ב ה״ט) כ) עָל – במהפך בס״מ.

ב ב) חלומותיו – הח׳ פ״ד מביא לשון המס׳ (דבראשית לז, כ׳) בשם הרמ״ה ז״ל: „ג׳ ב׳ חסר וחד מלא״, ומאחר שהשנים שבתורה חסרים, נמצא שזה מלא. ד) אמַר – כן ברוב הספרים בפתח (וכן: ד, ו׳ ט״ו) ובמס׳ (ד, ט״ו): „ג׳ קמצין בספרא״, צ״ל: „ג׳ פתחין״, כמו שהוא במס׳ כ״י (בו״ד). נחוָה – בסגל ובה׳. כן בבו״ד ע״פ ס״י וכ״י, ונסתיעו ממס״ג שנמסר בה: „קדמא ופשרא נחוה, תנינא ופשרא נהחוה״, ולא נזכר בה כלל מחלוף של א׳ וה׳. ה) לכשדיֵא – הצירי נקראת תחת א׳ שזה מקומה בקרי, שכן לעולם הנקוד הולך אחר הקרי. מלתה – זה בה׳ ע״פ המס׳. ה) ח) אִזְדָּא – כן מנוקד בבו״ד ע״פ כ״י, ונכון בדקדוק. תהודעונני – מלא ע״פ המס׳, והנ׳ דגושה בכל ס״מ. תתעבדון – הב׳ רפה (מ״ש ובו״ד). וכן בב״ב ובקיטל, וכן נכון מן אִתְפְּעֵל. ו) ופשרהּ – בה׳ ע״פ המס׳ וכן בכל הס׳, תגד מס׳ או״א קע״ז. להֹן – בז״ג. כן בבו״ד, בב״ב ובקיטל, ונכון. ז) מלכא –

ברביע. כן במקצת כ"י, ונכון. נהחְוֵה – בסגל (בו"ד). ח) אנה – בה'. כן בקיטל ובבו"ד ע"פ כ"י, וע"פ מס' כ"י שנמסר בה: „כל אנה דארמית דדניאל ודעזרא כלהון כתיבין בה' ", ובמקום אחר: „כל אנה, דנה, מנה, כדנה, דכרנה, תגינה, כתיבין ה'". כל־קֳבל – בכל מקום בחט"ק בס"מ. ט) הֲן – במונח. כן בבו"ד ע"פ ס"י וכ"י. חֶדְה – ברדנא. כן בבו"ד ע"פ כ"י. דֲתכון – בקמץ, וממילא במתג (ב"ב ובו"ד). י) קֳדָם־ – במתג לחזוק התנועה. איתי – כן בכל הספרים מלא, מלבד כ"י אחד שסמכו עליו בו"ד לחסרו בהסתיעות ממס' או"א רע"ב, ואיני רואה משם הוכחה כלל, לפי ששם מדובר מענין דגש ורפה ולא ממלא וחסר. אֱנָש – בקמץ בס"מ. וְאָשָׁף – כן בכמה כ"י, וכן בקיטל, ומזה נכון ברבוי: אָשְׁפִין, אָשְׁפַיָּא (ה, ז' י"א). יא) מלכה – בה' ע"פ המס' (מ"ש), וכן מפורש גם באו"א סי' ק"פ. יחונַּה – בפתח. בבו"ד הביאו מס': „כל ֿ הּ דארמית פתח אף באס"פ". יב) להובדא – בא' (כלהלן כ"ד). כן בבו"ד ע"פ כ"י, וכן נראה משתיקת המס'. יג) מתקטלין – הט' רפה בבו"ד ע"פ כ"י וס"י, וכן נכון מן אִתְפְּעֵל ע"ד להתקְטלא, תתעבדון (למעלה ה'). יד) לְקַטלה – ברוב הס' בה' (ובמ"ש נפלה ט"ס, שבמקום שכתוב בו: „ובספר אחר בה' ", צ"ל: „ובספרים אחרים"). טו) אֲדַיִן מלְתָא – כן מוטעם בבו"ד ונכון. טז) ובעא – בא' ברוב הס'. זְמָן (וכן להלן ז, י"ב) - בבו"ד בפתח ע"פ ס"מ. כא) והוא – ברביע בבו"ד ע"פ כ"י, ונכון. כג) אבהתִי – בבו"ד ע"פ כ"י אחד: אבהתַי, אבל ר' במדעי ע"ז. הודעְתָּנָא – הת' בסגל והנ' רפה (מ"ש ובו"ד). כד) הֲעלני – בפתח. כן בב"ב ובבו"ד ובקיטל. אחוָה – בסגל ובה'. כן בבו"ד (ר' למעלה ד'). וכן נמנה בין פתחין באס"פ (ר"ל: סגל שהוא פתח קטן). כה) השכַּחַת – כן בכל הספרים, וע"פ הדקדוק היה ראוי להיות: השְׁכַּחַת, ואולי היא נסתרת סתמית, כלומר: ההשגחה מצאה לה, והשוה: קהלת ט, ט"ו. מִן־ – „בס"א דִּי מִן־". וכן הדפיסו בו"ד. כו) להודעתני – בענין מלא וחסר כבר העיר הח' פ"ד במחברת המסה"ג על שבוש במס' שמסרה בסי' ד, ט"ו: „ג' ב' מלא וא' חסר", שצ"ל: „ד' ב' מלא וב' חסר", אלא שגם בפ"ד נפלה ט"ס במה שציין את המלא השני: ה, ט"ו, וצ"ל: ה, ט"ז. כח) גלא – בא' (מ"ש ובו"ד). נְבוּכדנֶצַּר – הב' במונח. כן בבר"ד, ונכון. ל) על־דברת – כן בכל הספרים בפשטא, ורק בבו"ד קדמא והוא שבוש. תנדַע – נמנה בין פתחין באס"פ. לב) כסף – נוסח „חסף" המוער בלטרים לא מצאתי בשום מקום. לג) מא) מב) העירותי: „מנהֵין ק', ומנהין ק' ", ולא: „יתיר ו' ", לפי שצ"ל מלא י' (ר' בו"ד). לד) ומחַת – בפתח. כן בבו"ד ע"פ כמה כ"י וד"י, ונכון. והַדְקַת – בסגל (מ"ש). לה) מחַת . . . ומלַאת (כנ"ל ל"ד). לז) מֶלֶךְ מלכַיָּא – כן מוטעם בכל הספרים כלם, ובהכרח שבעה"ט הבין את הניב עולה על נבוכדנצר, בין בתור נשוא, ובין בתור שם לואי לנושא, ונשואו האבר הסלוקי של הפסוק הבא: „אנת הוא וכו' ", ובינתים משפטים נטפלים. הטעמת טפחא ואתנח מתאימה לשני אפני הנתוח, אבל היא נגד דעת חז"ל בבריתא דשבועות ל"ה ע"ב: „כל מלכיא האמורים בדניאל חול חוץ מזה שהוא קדש". והרמב"ם ז"ל הביאה להלכה, שהרי לפיהם היה ראוי להטעים: „מֶלֶךְ מלכַיָּא", אם לא שנאמר, שסמיכות זו אין יחסה יחס משועבד אלא יחס משׁעבד, ר"ל: שאין הכונה לומר שנבוכדנצר הוא מלך על מלכים, אלא שהוא מלך תחת יד „מלכיא", ברבוי של כבוד (Pluralis majestaticus) על השי"ת, השוה: „לְמֶלֶךְ ה' צבאות" (זכריה יד, ט"ז) לפי' הראב"ע ז"ל, ויהיה פי' „כל מלכיא"=כל רבויי „מלך", וכולל „מלכין" ו„מלכיא", ודלא כרש"י ז"ל בגמ' והכ"מ ברמב"ם. ומבנה המלה „מלכיא" (=המלכים) ולא „מַלְכִין" (=מלכים) כלהלן (מ"ז) יש בו כדי להכריע אל הבאור הזה. ולפי"ז יהיו האבר הסלוקי של פסוק ל"ז והאבר האתנחי של פסוק ל"ח משפטים באוריים ל„מלך מלכיא", ולא יורגש חסרון „הוא" אחר „די" (הראשון) כמו שהוא מורגש לפי' המפרשים הנ"ל. ותקפא – הפ' דגושה ברוב ס"מ. לט) וּבָתרך – הב' בקמץ וממילא במתג. כן ברוב ס"מ. מ) אלן – זה וחברו של ו, ז' חסרים ע"פ המס'. וכן בב"ב. מא) ודי – בקדמא. כן בבו"ד ע"פ כ"י. פרזלא – בז"ג. כן בבו"ד ע"פ כ"י ובהסכם עם חקי ההטעמה. מב) תקיפה – בה' ע"פ המס' (ר' מ"ש ובו"ד). מג) הָא־כְדִי – במקצת

כ"י: הָא כְּדִי, וכן בבו"ד. וראיה לנוסח ההקפה ממה שנתלכדו שתי המלים במשך הזמן למלה אחת, כמו באיוב א, ה': „ככה", מתורגם: היכדין. מד) ומלכותה – בה' ע"פ המס'. מו) לַהּ – הל' רפה (ר' תו"א 30 בהערה, ובדקדוק רשד"ל: (Grammatica della Lingua Ebraica §. 63. B.). מז) אלהכוֹן – ברביע. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד ע"פ כ"י וס"מ. ומתאים לנתוח ההגיוני. והנה שתיקתו של באער כהודאה לרשד"ל הדוחה קבלת בן בלעם (או יותר טוב: המכחיש מוצא הדבר מפי בן בלעם), שלא יבוא רביע אחר פשטא, אם לא יבוא אחריו פשטא אחר, חוץ משנים (ש"א כז, ה', ומ"ב ה, י"ג). ופסוק זה נשמט מזכרון רשד"ל בפולמוסו עם באער בנדון זה (בתו"א 69 ובכ"ח ט' 4). ומרא – בא' בכל הספרים, חוץ מבו"ד שנגררו אחר שני כ"י להדפיס בה'. מט) ומַנִּי – מלרע בס"מ. על־ – במקף (בו"ד ע"פ ס"י).

ג ב) גדָבְרַיָּא – זה אחד מן „ו' מלין בטעם אזלא ומהפך", והג' רפה לבן אשר. ג) אדרגזריא גדבריא דתבריא – בספרים מוטעם: אדרגזרַיָּא גדבריא דתבריא, ויפה העירו ע"ז בו"ד שהטעמה זו היא נגד המס' במערכת ערך טע המונה ד' מלין בטעם תל"ק ואחריה אזלא וטרס בתיבה אחת, וזו אינה מהן, וע"כ הטעימו הם ע"פ כ"י אחד: „דתְברַיָּא" בגרשים, ושכחו שא"א לעולם לבוא טרס תכוף לתל"ק בלי אזלא ביניהם (משה"ט דף כ"א ע"ב), ולומר שראוי להיות תל"ג במקום התל"ק, שלפעמים הם מחולפים זב"ז בטעות, א"א, לפי שאין הנתוח ההגיוני נותן כן, ועוד שהרי „דתבריא" נמנה במס' בין הדגשים בלא מבטל, ושניהם בכלל (ר"ל: „דתבריא" זה ושל הפסוק שלפניו, ר' דקדוק קטן לרמ"א ז"ל, משפט הדגש סעיף ג'), ונמצא שע"פ המס' „גדבריא" במשרת. ולא מצאתי דרך אחרת לצאת מן המבוכה, אלא בהטעמת „גדבריא דתבריא" בקדמא ואזלא בהסכם עם שלשה כ"י המובאים כן בקבץ הנוסחאות, וממילא „אדרגזריא" בתל"ק במקום המונח, והכל עולה כהוגן. שלטני – חסר כראשון ברוב ס"מ, וכן משמע משתיקת המס'. ה) קל – בלי פסיק בס"מ, ולא נמנה בין פסקתא דספרא. פסנתֵּרין – הת' בצירי בס"מ, והפ' רפה לבן אשר. ו) וּמַן־ – בקמץ ובמתג. כן בבו"ד ע"פ כ"י ובהסכם עם המס' דתהלים סא, ח' שמסרה על „מָן" בפתח: „לית", ומסרה אחרת בשמות (קורטיזיאנו) טז, ט"ו: „מָן כלהון קמץ בר מן א' פתח". שַׁעֲתָא – כן בכל הס' המדויקים, וכ"ה ע"פ מ"ש. ולא נמצא שום נוסח „שֳׁעֲתָא" בקמץ כדעת רשד"ל במכתבו הנספח למעשה אפד צד 216, ע"ש. ואפשר שקמץ „שָׁעָה" להרחבה לפני הגרונית ולא בעצם, וע"כ לא היה צרך לקימו במקום מתג. ח) בַּהּ – במונח בלי מקף בכמה כ"י וד"י וכן בבר"ד. י) טעם – הט' ברגש אתי מרחיק. דִּי – (אף הראשון) במונח בס"מ. וסיפניה – בה', ואין מ' נקראת במלה זו. וז"ל המס': „קדמאה סומפניה (כצ"ל, ובמ"ש: „סומפניא", ואינו אלא ט"ס, שכן כתב למעלה בפסוק ה': „במקצת מדויקים בה', וכן הוא במס' שאכתוב לקמן"), תנינא וסיפניה, תליתאה וסומפניה". יא) יִקְדתא – חסר י' (מ"ש ובו"ד). יב) יהודָאִין – „בס"א יהודָאיִן" (ר' מ"ש ובו"ד). יג) היתָיו – הת' בפתח. כן בבו"ד ע"פ כ"י. יד) הצדא – הד' דגושה בכל ס"מ, ואינו זר להניח עם המדעי, שאפשר שבא כן בסבת אות השריקה (ר' רשב"ם בראשית מב, ל"ה). לאלהַי – הה' בפתח – כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד. לָא (סגדין) – במרכא (כלמעלה בפסוק י"ב). כן בהנ"ל. טו) הֵן – כן ברוב ס"מ. דִּי (תשמעון) – כן בכמה כ"י וכן בבר"ד. וסומפניה – חסר ו' אחר הפ' (מ"ש), וכן בכל ס"מ, והס' במתג לחזוק התנועה. דִי (ישיזבנכון) – במרכא. כן במק"ג, בב"ב, בקיטל ובבו"ד. יְדִי – בחירק. כן בבו"ד ע"פ כ"י, והשוה „ידך" (בפסוק י"ז). טז) נבוכדנצר – במונח חקף בס"מ. וההטעמה המוערת נמצאת בשני כ"י בלבד, אבל מסתברת. חַשְׁחִין – כן בבו"ד ע"פ כ"י וס"י. פתגם – הג' רפה (ר' אסתר א, כ'). יז) איתי – ברביע בכל ס"מ. לשיזבותנא – הת' בפתח, ונמנה בין פתחין באס"פ. ישיזב – כצ"ל (מ"ש). יח) איתנא – „בס"א איתינא כתיב" (ר' מ"ש ובו"ד). יט) חַד – במונח. כן בבו"ד, ונכון, אבל: „חד־ שבעה" או: „חד שבעה" הם נגד חקי ההטעמה. למזיה – המ' במתג. כא) בסרבליהון פטישיהון – כן מוטעם בבו"ד ע"פ כ"י, ונכון. ורמיו – הי' נחה והו' מורגשת, וכן אשתיו, היתיו. והמ"ש הביא בשם ר"א הבחור

שמצא ווין אלה שרוקין בטעות ברוב הספרים. ונ"ל שהנקודה בתוך הווין היתה סמן המפיק שהקדמונים היו מנקדים אותה לא רק בה', כי אם גם בו' וי', וכן העיד הרוו"ה ז"ל בהבנת המקרא לבראשית מה, י"ד שמצא כן ברוב מקראות כ"י הישנים, שהרי טעות כזו של שינוי בבטוי א"א שתתפשט ברוב הספרים. כב) יַתִּירָה – מלעיל בעדות המ"ש ע"פ מס' דספרי ספרד: „ג' מלעיל, וסי' דחילה יתירה (ז, י"ט), ותקיפא יתירה (ז, ז'), כל־קבל דנה וכו' (ג, כ"ב)". ונ"ל שבא כן בשלשתם להבדיל מלת המצב משם התאר. כג) תלתהון – (ר' מ"ש). כה) וחֲבָל – בקמץ. כן בבו"ד ע"פ כ"י. כו) אַתּוּן־נורא – במקף (שם ע"פ כ"י). פְּקוּ – חסר (מ"ש ובו"ד). כז) בגשמיהון – „יתיר י'". כן בס"מ כמו בפסוק כ"ח. כח) ושֵׁיזִב – כן בקיטל ובבו"ד ע"פ ס"מ. לָא, וכן: כח) כט) דִּי (שדרך), דִּי (יאמר) – במונח (שם ע"פ כ"י).

ד א) בְּבֵיתִי – כן שם ע"פ כ"י, ובהתאם אל: וּבַיְתֵהּ (ג, כ"ט), לְבַיְתֵהּ (ו, י"א), בחֵילֵהּ (ג, כ'). ד) עָלְלִין – הע' במתג בס"מ לפי שהוא קמץ גדול, כמו: נָפְקִין (ג, כ"ו). ה) על קדמי דניאל – כן מוטעם ברוב הספרים, ונכון, והטעמת בו"ד ע"פ כ"י אחד: עַ֣ל קדמי דניאל, היא זרה מפאת תכיפות טרס לפזר (ר' במכתב רשד"ל תו"א 62–61). וגם אמנם נראה מתוקנת מצד הנתוח, לפי ש„דניאל" זקוק למפסיק יותר גדול מ„בלטשאצר" המקושר עם הניב „כשם אלהי", אך אולי היתה כונת המטעים להסב „כשם אלהי" אל „על קדמי": בא לפני כבוא מלאך מושיע לחלצני ממצוקת נפשי, ממש כשם כנויו „בלטשאצר" (=נוצר החיים. מדעי א, ז'). והניב מקוצר, ובמלואו: „כשמה דהוא שֻׁם אלהי". ומסתבר שזה היה אחד מכנויי בֵל בפי עובדיה. ו) רוּחַ – הח' במתג בס"מ לחזוק הגרונית שאחריה. ז) הוית – בזקף בס"מ. ט) יח) וּמָזוֹן – בקדמא (משה"ט י"א). ונ"ל שהוא המרכא הראוי לבוא ע"ד: אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה (ירמיה ב, ל"א), ובא למעלה בצורת קדמא לעורר על ספק הנופל בנתוח, אם המכֻון הוא: נמצא בו מזון לכל, או: מזון הוא לכל אשר בו. באופן הראשון היה ראוי: „וּמָזוֹן לְכֹלָּא" בלי מקף. וכן נמצא חלוף מרכא לאזלא נוהג בטעמי אמ"ת בין דחי לעלוי בא־כח אתנח. לְכֹלָּא־בֵהּ – במאיילה עם האתנח, והב' דגושה מדין דחיק (בו"ד בהערה נגד מ"ש ורוו"ה). ט) יא), וכן: ד, יח) ובענפוהי, ענפוהי – בכלם הפ' רפה (ר' מ"ש י"א). יג) יתיהב – הה' בצירי. כן בבו"ד ע"פ כ"י. יד) פתגמא – הג' רפה (כנ"ל ג, ט"ז). דִּי (ינדעון) – במונח. כן במק"ג, בב"ב, בקיטל ובבו"ד. ולמן – בקדמא. כן בבו"ד ע"פ ס"מ. טו) פשרא – „א' במקום ה' מפיק", שנים הם ע"פ המס', וחברו: ופשרא אל יבהלך (ט"ז). ואין כאן פסיק, שכן לא נמנה עם פסקתא דספרא. טז) חדה – בה' (מ"ש ובו"ד). יט) רַבָת – בקמץ ע"פ המס'. כ) חזה – בה' (מ"ש ובו"ד). בדתאא – בא' בסוף ע"פ המס' (ר' מ"ש ובו"ד). כא) מְטָית – כן הכתיב בבו"ד ע"פ כ"י. והט' בקמץ במק"ג, בב"ב ובקיטל. כב) ועשבא – במרכא משרת הלגרמיה בס"מ. עַד דִּי – כן ברוב הס'. כב) כט) ולמן־די – כן בס"מ (ור' למעלה ג, ו'). כג) קימה – בה'. כן ברוב הספרים כסוראי (מ"ש ובו"ד). שלטן – חסר דחסר (מ"ש ובו"ד). כד) וחטיך – העירותי: „וחטאך קרי", ולא: „י' במקום א'", לפי שאז היה מקום לטעות ולקרוא כמו הכתיב. עֲנָיִן – מלעיל. רבוי ממשקל פְּעִיל (סביל בינוני), כמו: שְׁרַיִן (ג, כ"ה), והקמץ בסבת ההפסק. ובס"א מלרע, לפי שחשבוהו רבוי מן השם עָנִי. ארכה – הכ' רפה (מ"ש). ובה' בסוף ברוב ס"מ. כה) מטא – המ' בדגש אתי מרחיק. כו) לא) לקְצָת, ולקצת – הצ' בקמץ ברוב ס"מ. כז) בֱנַיְתַהּ – הב' בחט"ס במקצת כ"י, ובכמה מהם בסגל בלבד (מ"ש), ונראה שנשמט השוא. ושמוש החט"ס כדי לברר בטוי הב' הרפה ושואית לפני נ' (ור' בחלופין לבן אשר). בתקף – הק' בקמץ ברוב ס"מ. כט) עַד דִּי – בלי לגרמיה (מ"ש ובו"ד). ל) שְׁעַרֵהּ – הע' בשוא פשוט (מ"ש ובו"ד). לג) יבעון – הב' בפתח ברוב ס"מ. התקנת – הנ' בצירי (בו"ד ע"פ כ"י). יתירא – בא' (מ"ש).

ה א) לְחֵם – הח' בצירי. כן בבו"ד ע"פ ס"י. ב) בירושלם – כאן ובכל מקום בארמית בצירי (בו"ד). ה) שעתה – זה בה' ע"פ המס' (מ"ש). וכן בכס' או"א סי' ק"פ. נִפְקוּ – הפ' בפתח. כן בקיטל ובבו"ד. כתבה – בה'. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד. ו) וארכֻבתה – בכ' רפה וב' דגושה ובלי קדמא. כן בקיטל, וכן בבו"ד ע"פ כמה כ"י וע"פ מס' כ"י. ז) דִּי (יקרה) – במונח. כן בבו"ד, ונכון. ז) טז) כט) והמינכא – כצ"ל ע"פ מערכת המס' וע"פ מס' או"א סי' צ"א, שנמנה בין ס"ב מלין מוקדם מאוחר. וכן בבו"ד. ישלט – נמנה בין פתחין בס"פ. ח) אדין – בפשטא בכל הספרים וכצ"ל, לפי ש„ע־עללין" במתג, ונחשבת למלה כבירה. מלכא – „נ"א בבל". כן בג' כ"י. ופשרה – בה' מפיק. כן בקיטל ובבו"ד. והם (בו"ד) הוכיחו בהערה שכן הוא למערבאי (נגד המ"ש כאן, ובהסכם למ"ש ה, ט"ו). ט) בֵּלשאצר – הב' רפה בב"ב וכן ברוב ס"י, ובמעוטם דגושה, והוא נגד המס' שלא מנתה את זה בין בגד כפת דגשין בלא מבטל. י) עַנַת – בפתח. כן בבו"ד ע"פ ס"י וכ"י. רעיוניך – כן כתיב (שם כנ"ל). יא) רוח – בפסיק, ונמנה בין פסקין דספרא. הֲקימה – בחט"פ. כן ברוב ס"מ (מ"ש). יב) די־רוח – במקף ומונח לבן אשר, ובלי פסיק. יתירה – בה' (מ"ש ובו"ד). מפשר | – בפסיק, ונמנה בין פסקין דספרא. בדניאל – כן בב"ב, בקיטל ובבו"ד, ונכון. דִּי מלכא שָׂם – כן בבו"ד, ונכון. בלטשאצר – נמנה בין פתחין באס"פ דספרא. כעַן – בז"ג. כן בבו"ד ע"פ כ"י, ונכון. יהחוָה – בסגל (כנ"ל ב, כ"ד). יג) אנתה – במונח. כן בבו"ד ע"פ כ"י. דניאל – הד' רפה בס"מ, ויש מדגישים בשבוש (ר' למעלה ט'). דִּי (מן בני) – במונח בבו"ד ע"פ כ"י. יד) רוּחַ – במתג לעכב טמיעה. טו) דִּי – (שם כנ"ל). טז) דִּי תִוכֻל פשרין – (שם כנ"ל). תשלט – נמנה בין פתחין באס"פ דספרא. יז) ונבזביתך – הב' הראשונה בקמץ ברוב ס"מ (ור' מ"ש). ומוטעם ב' טעמים ע"פ המס' דויקרא כג, כ"א. יט) ולשניא – במונח וזקף בס"מ. ודי הוה צבא – הראשון והשני מוטעמים כן בלי מקף בבו"ד. הֲוָא – הראשון ושני האחרונים בא' ע"פ המס'. מַחא – המ' בפתח ברוב ס"מ, וכן נכון לפי שהוא בינוני מקוצר מבנין אַפְעַל בשרש „חיה" (=חיא). כ) תְקִפַת – הת' במתג והק' בחט"פ בכמה כ"י וכן בבו"ד (ור' מ"ש). כא) אֲנשא – בחט"פ (מ"ש). שַׁוִּי – העירותי: „שַׁוְּיו קרי", והיא מסרה מפורשת במערכת ובמס' או"א סי' קי"ט. ופליאה על בעל המדעי שנעלם ממנו כ"ז, ומעצמו רצה להגיה „שויו". ולפי הכתיב נ"ל שהיתה הקריאה: „שְׁוִי" בינוני סביל ע"ד „טְרִיד", או מקוצר מן „הִשְׁתְּוִי" (=מושם, או: שם את עצמו). יטעמונה – הנ' דגושה בס"מ. כג) ועל מרא־שמיא | – כן מוטעם בקיטל ובב"ב ובבו"ד, ונכון. לָא (חזין) – במונח בבו"ד. כו) מְנֵה אלהא – כן בכמה כ"י ובבו"ד. והשלמה – נמנה בין פתחין באס"פ. כז) במאזניא – כן ברוב ס"מ (מ"ש ובו"ד). ל) בֵלְאשַׁצַּר – זה וכל שאחריו בא' קודם לש' ע"פ המס'.

ו ב) והקים – הק' בחירק. כן ברוב ס"מ. וכן בב"ב ובקיטל ובבו"ד (ור' מ"ש). ג) דִּי להון – כן בכל כ"י וד"י, וכן בב"ב ובבו"ד. טעמא – הע' בשוא לבד (מ"ש). ד) הֲוָא – בא'. כן הוכיחו בו"ד ע"פ המס', וכן בב"ב ובקיטל. דִּי – במונח ברוב ס"מ. ח) בעו – העירותי: „מלרע", שלא לטעות במה שהטעם בא מלעיל, שכן דרך תל"ג לעמוד באות הראשונה. יתרמא לגב – בז"ג וטפחא כלהלן בפסוק י"ג. כן מוטעם בכל הספרים חוץ מבו"ד שהטעימו כאן: יתרמא לגב, והוא שבוש (ר' תו"א 71). יא) הֲוָא (ברך) – כן מנוקד בבו"ד ע"פ כ"י מדויקים, וכן מסתבר, שאל"כ המלה מיותרת לגמרי, השוה להלן פסוק י"ד: „בעא בעותה", ולא: „הוא בעא". יג) ואמרין – זה אחד מז' מקומות שיש בהם שנוי בדין משרת הזרקא לבן אשר ולבן בלעם. כי לפי הכלל היה ראוי להיות כאן מרכא (ר' משה"ט ט"ז ע"ב). טו) מְעַלֵּי – כן בבו"ד ע"פ ס"מ, ונסתיעו מן המס' דויקרא יא, ד', שחברה את זה עם השנים שבתורה, אע"פ שהם מענין אחר, ודאי לפי שהם שוים בקריאתם. ונראה שהוקלה המלה מרוב שמושה בלשון, שהרי הל' היתה ראויה להדגש, כי שרשה „עלל". טז) דִּי (כל־אסר) – במונח בכמה כ"י וד"י, וכן בבו"ד. יז) ורמו – בז"ג (מ"ש). יז) כא) אלהיך – הכתיב בי'. כן בבו"ד ע"פ ס"י וע"פ מס' כ"י: „יתיר י'". יח) והיתית – הת' בפתח בהרבה כ"י וד"י, וכן בבו"ד. וחתמה – המ' בפתח בס"מ, וכן בבו"ד, וכמנהג

לעולם בארמית לפני כנוי היחידה. ובעזקת – הק' בפתח ברוב מכריע של כ"י וד"י, ואם כן המלה באחוד, ואינו תמוה, שהרי כן דרך הלשון גם בעברית, השוה: וביד שתי בנתיו (בראשית יט, ט"ז). ובכ"ז העידותי גם על נוסח „ובעזקת". כד) והסק – בפתח בס"מ. לא השתכח־בה – כן בבו"ד, ונכון, משום שיש בזה תסונת הטעם וסרוס המקף. די הימן – במרכא וטפחא. כן ברוב כ"י וד"י. כח) שיזב – מלא י' קדמאה וחסר תנינא. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד.

ז ד) לה – בפתח, וכן כלם (ור' הערת הח' פ"ד במס' או"א סי' רע"ב). ונטילת – מלעיל בכל הספרים (חוץ משני כ"י). ה) הקמת – הה' בחט"ס ע"פ המס'. כנראה סברו המנקדים „שטר־חד" פעול ההקמה: הקימה צד אחד, ר"ל: החזיקה לה מעמד, השוה: שיזב לדניאל (ו, כ"ח). ו) באתר – כל שא' זו הכתובה ברוב הס' ואינה נקראת, עיקרה בשרש המלה, וכל „בתר" עיקרו: „באתר", וענין „באתר דנה"=באותו מקום, כאלו יאמר: לא זזתי ממקומי עד שראיתי שוב. ומרוב שמוש המלה נבלעה הא', ונעשה „בתר". ומורה לעולם על תכיפות המקום והזמן, וכן: ובתרך תקום מלכו אחרי (למעלה ב, ל"ט), לפי שהמלכות האחרת באה למלא מקומה של מלכות נבוכדנצר, אבל בלי מובן התכיפות יאמר בארמית כמו בעברית: אחרי דנה (ב, כ"ט). ז) ואימתני – בצירי מלא י' ומתג. כן בכמה כ"י וד"י, וכן הביא המ"ש, וכן בקיטל ובבו"ד ובמדעי. ומדקה – הד' בחט"ס בכל כ"י וד"י, וכן כבו"ד. משניא – בא'. כן ברוב ס"י, וכן בבו"ד. ח) סלקת – זה ברוב הספרים בקמץ ושל פסוק כ' בפתח, וכ"ה ע"פ המסה"ג והקטנה, אבל במערכת המס' וכן במס' או"א סי' כ"ג נמצא להפך, ובהתאם להן נמצא כן במקצת כ"י וד"י, וע"פ הדקדוק שניהם ראויים לפתח, ולפי שא"א להכריע איזו מן המסרות היא המתוקנת, עלינו לסמוך על רוב הספרים. אתעקרו – הא' בחירק ברוב כ"י (מ"ש), והק' בפתח, כן בקיטל ובבו"ד ע"פ ס"ס. קדמיה – נמנה בין פתחין באס"פ. אנשא – (כנ"ל ה, כ"א). ממלל – בחירק (מ"ש ובו"ד). ט) י) יתב – שניהם חסרים בס"ם. ודקדוקם: עבר נסתר, וראוי להיות בצירי: „יתב" ע"ד: שלט (ו, כ"ז), אלא שנתחלף הצירי בחירק בסבת ההפסק כמנהג בארמית. ט) כתלג – בפתח בכל הס'. ובמס"ק צ"ל: „ל'" (בו"ד). דלק – בחירק (מ"ש). וכן בב"ב ובקיטל ובבו"ד, וכן נכון בסבת ההפסק (כנ"ל ט' י'). י) אלפים – ם רבתי ע"פ המס'. ישמשונה – הנ' דגושה בס"ם. יא) ממללא – הל' דגושה ומנוקדת חט"ס. כן ברוב כ"י, וכן בבו"ד. טו) בגוא – בא' ע"פ המס' (ו, כ"א), וכן בבו"ד. נדנה – הנ' בצירי. כן בבו"ד ע"פ כ"י ובהוכחה מן המס'. יז) אנין – „בס"א אנון כתיב" (ר' בו"ד). יח) עד־עלמא – הע' במונח בס"ם. יט) ליצבא – הצ' בקמץ בכל ס"ם (וכן במ"ש). ובמדעי נדפס: „ליצבא" בחירק, ובבאורו: „ליציבא כמו ליציבה, והוא מקור מן הפועל, ר"ל לקים את האמת וכו'". הדברים האלה סתומים, ואחשוב שנשתבשו הפנים והבאור גם יחד, וצ"ל: „ליצבא כמו ליצבה, והוא מקור מן הפיעל (=הפעל)...". וכן נראה מפי' רש"י ור"ס גאון ז"ל שהבינו את המלה מקור. וכן נראה מן הוולגאטא: Post hoc voluj, dilfgenter discere. וטעם המלה זקף בכל הספרים מלבד מעט מזער מכ"י, ועמהם קיטל וברד, שהטעימוה רביע. ואולם הזקף מתאים עם הנתוח, שהרי מלת „ליצבא" מופסקת הרבה יותר ממלת „רביעיתא" הזקוקה למשפט התארי שאחריה: „דיהות וכו'", ובטעמים המתרדפים לעולם השני פחות מן הראשון. שניה – בה' בסוף (מ"ש). וכ"ה ברוב הס'. והש' בקמץ כדין הבינונית בקל, והוא פעל עומד, כמו בעברית: מכלים שונים (אסתר א, ז') וכן בגמרא: „שאני התם" (שאני=שני=שנה=שנא) הוא יחיד בינוני מן הקל, והא' לסמן הקמץ, כדי שלא לקרוא: „שני" מן הסביל. והיחידה הבינונית מן „שני". שניא=שניה. כלהון – הל' דגושה בס"ם. מדקה – (כלמעלה ז'). כ) חברתה – פתח בראשה ובסופה בס"מ, ונמנה בין פתחין באס"פ. כג) רביעיה – בה' (מ"ש). ותדקנה – הד' בחט"ס, וסופה פתח ונמנה בין פתחין באס"פ. כד) מלכותא – בא' (מ"ש). כו) יתב – כלה חירק, והת' רגושה (מ"ש).

ח ז) וישליכהו – מלא. וכן נמסר במס"ק: „ג' ול' מלא", ובמס"ג שבוש, שבמקום „קדמא מלא" צ"ל: „בתרא מלא". ח) ותעלנה – חסר י' ע"פ המס', והנ' רפה. טו) כמראה־גבר – במקף. כן בהרבה כ"י וד"י, וכן נכון מפאת קרבת הטעמים. כא) אשר – במונח ברוב כ"י וס"מ. כד) ועם – במרכא בס"מ. קדושים – מלא למערבאי (בו"ד).

ט ד) ואתפללה – הפ' במתג והל' בחט"פ. כן בבו"ד ע"פ ס"י. אנא – הא' במתג ולא במרכא בס"מ. ו) הנביאים – בבו"ד הביאו מס' ע"ז מכ"י ערפורט: „כל כתובים כ"כ במ"א: וכל הנביאים מתנבאים (דה"ב יח, ט')". ועל פיה תקנו במס"ג דירמיה כו, ט"ז במקום „נביאים וכתובים": „נביאים דכתובים". ותקונם אינו עולה יפה, כי לשון המס' הוא: „וכל שאר נביאים וכתובים", וא"כ היה ראוי להיות במס' לפי דרכם: „וכל הנביאים דכתובים" בהשמטת מלת „שאר" ובהוספת ה' ל„נביאים". ונכון יותר תקונו של הח' פ"ד: „וכל שאר נבאים" (ר"ל: שאר הנמצאים בירמיה מלבד הח' כ"כ „נבאים" חסר). וכן שבשו בו"ד גם סוף לשון המסרה, וגרסו: „וכל כתובים חסר במ"א" בהתאם למס' כ"י ערפורט הנ"ל, ולמס"ק דדה"ב יח, ט': „לית מלא בספרא". ואולם למעשה ודאי שיש לנו לסמוך על נוסח כל הספרים, והכ"י בטל במעוטו, ולרשימת מס"ק הנ"ל ר' שם הערתי. ח) ה' – בשם הויה, שכן זה אינו בחשבון קל"ד דאין (מ"ש). ט) והסלחות – חסר י' ע"פ המס'. יא) תורתך – במונח חקף בס"מ. יג) ולא – בקדמא. כן בכמה כ"י וד"י, וכן בבו"ד. יד) על־הרעה – במונח חקף בס"מ. טז) צדקתך – חסר שבחסר ברוב כ"י, וכן בב"ב ובקיטל ובבו"ד. הר – במונח. כן בבו"ד ע"פ ס"י. יז) תחנוניו – במונח חקף. כן ברוב ס"מ, ונכון. כה) להשיב – בגרשים. כן בבו"ד ע"פ ס"י וכ"י, ובהתאם לנתוח. כז) משומם – מלא בבו"ד ע"פ כ"י וע"פ מס' כ"י שמסרה עליו: „ג' מלא". וכן נראה משתיקת המס' בכל ג' המקומות, שהכתיב שוה בשלשתם.

י א) ובינה לו – הל' רפה ברוב הספרים ובמקצתם דגושה. דבר זה תלוי בבאור מלת „ובינה", שאם נסבור בה מקור מארך (כרש"י) או צווי מארך (כראב"ע), הנה המשרת מלעיל בעצם ויש בו דין אתי מרחיק, ואולם אם נסבור בה שם עצם (כראב"ע בפי' הראשון), או בינוני פעול (וכמוהו: „ובין") (השוה רש"י ורשד"ל לבמדבר לה, ל"ב): הוא היה מעמיק בעיון הדבר, עד שהנבואה היתה מובנת לו (ר' תרגום יהואש), באפן שהטעם במקומו עראי, ר"ל: נסו"א, אז אין בו דין אתי מרחיק, ורפה אחריו. ז) לא – במרכא. כן במק"ג, בב"ב, בקיטל ובבו"ד. ח) ולא נשאר־בי – (כלמעלה ז, כ"ד). ט) הייתי נרדם – כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד. טז) במראה – בקמץ ע"פ מס' במדבר יב, ו'. יז) מעתה – מלרע והמ' במתג. יט) וכדברו – בכ' ע"פ המס"ק שמסרה עליו: „לית", וע"פ המס"ג דספרא ח, י"ח. וכן בכל ס"מ. כא) הרשום בכתב – כן בבו"ד ע"פ ס"י ונכון.

יא ב) והרביעי – בפשטא. ג) רב – קמץ מו"ק ע"פ המס', כפי שנתקנה ע"י הרוו"ה ובו"ד, ובהסכם לכמה כ"י וד"י. ו) ובת מלך־הנגב – כן ברוב הס' בלי פסיק. תבוא – מלא ע"פ המס' דריש איוב. יג) יבוא – נסו"א בס"מ. טו) מבחריו – „נ"א מבצריו קרי" (ר' מ"ש). טז) ויעמד בארץ – כן בבו"ד ע"פ כ"י וס"י. יח) וישב – בנקוד סין ובדרגא כדין לפני פסיק (משה"ט כ"ט). כ) ועמד – בדרגא (שם כ"ז). לח) בזהב – במרכא (ר' שם). מג) ולבים וכשים – הב' והש' רפות ברוב כ"י וד"י, ובו"ד הוכיחו יפה על רפיון הב' מן המס'. מה) ויטע – הו' בשוא.

יב ב) לחרפות – הל' דגושה מדין אתי מרחיק על מתג. ג) והמשכלים יזהרו – שניהם חסרים ע"פ המס'.

סמן לסדרים נתתי: „צדקי בה", תחת הסמן הנמצא בסוף ספרי תנ"ך: „ועיני רשעים תכלינה וכו'", לפי שראיתי בס' מסרת המקרא של הר"ר פסח פינפער שלפי דעתו דבר בליעל יצוק בסי' זה, שהכניסוהו בעלי דת אחרת ללעוג לתקות ישראל לישועה העתידה, ונראים דבריו נכוחים, כי אמנם כזה וכזה עשו בספרי ישראל. לדוגמה בראב"ע (איוב יג, כ"ז) בסוף הפסוק נמצא: „והוא רמז לבן אדם". צרוף המלים האלה בחבור אל הקודם ודאי מעשה ידיהם הוא. וכן צ"ל שם: „(כח)והוא. רומז לאדם", ור"ל: מלת „והוא" שבתחלת פסוק כ"ח עולה על „אדם" הנזכר בפסוק שאחריו (יד, א'). ומצוה לתקנו.

עזרא

א ח) לְשֵׁשְׁבַּצַּר – הש' בסגל בכמה כ"י וד"י, וכן בבו"ד. והם הוכיחו יפה על אמתות נקוד זה, ממה שלא הטעמה הש' במונח במקום המתג הראוי בה, אלו היתה בצירי, ע"ד בֵּלְטְשַׁאצַּר (דניאל א, ז'). ט) אגרטלי (כסף) – במרכא. כן בבו"ד ע"פ כ"י וד"י.

ב א) וישובו לירושלם – כן מוטעם ברוב הס', ובמקצתם מוטעם: „וישובו לירושלם" כבנחמיה (ז, ו'). אבל שנוי ההטעמה בשני המקומות מתאים לשנוי הסגנון, ששם כתוב „וליהודה": יש ששבו לירושלם, ויש ששבו לערי יהודה. כן נתפרש בדיוק בספר היחש. אבל כאן שלא החכר ספר היחש לא דקדק הכותב, וקרא לכלל המדינה „ירושלם ויהודה". ויהודה – „בס"א וליהודה" (ר' מ"ש והערתי הקודמת). כא) בני בית־לחם – כן מוטעם ברוב הס', ונכון. מו) שמלי – בסין. מז) בני (ראיה) – במרכא בס"מ. נ) אסנה – „בס"א אסנא" (ר' מ"ש שהעיר כאן שבדניאל ועזרא לא הקפידו הסופרים בין א' לה' בסופי המלים הארמיות). נו) יעלה – בשוא פשוט (מ"ש). נט) העלים – חסר ו' (מ"ש ובו"ד). אבותם – מלא (הנ"ל). סא) חֲבָיָה – כן בס"ס הח' בח"ק כמו בנחמיה (ז, ס"ג) (מ"ש). ובמס"ק שם נמסר: „בֱ", ומשתיקת המס' נשמע שכן גם נקוד הב' שוה בשניהם, וכן גם הובאו שניהם במשקל פֶּעָלָה בס' הרקמה לר"י אבן גֹאנח צד 58, ומניהו העיד בהערה שכן מצא את שניהם מנֻקדים בכ"י של שנת נ"ד. אשה – „סבירין לאשה" (ר' מ"ש). סג) התרשתא – כצ"ל מלעיל. סד) אלפים שלש מאות – כן מוטעם בבו"ד ע"פ כמה כ"י וד"י. ששים – במקצת ס': „וששים" (מ"ש), והוא נגד המס' או"א רמ"ז. סה) משררים ומשררות – בכל מקום בחט"פ לבן אשר. סט) רבאות – הב' והא' בחולם. כן בבו"ד ע"פ רוב כ"י וד"י, ודלא כס"ס (ר' מ"ש). אבל הוכחתם מן המס' ממה שלא נמנה זה עם „דנסבין א' באמצע תיבותא ולא קריין" אינה הוכחה, לפי שיש כמה השמטות במס' זו.

ג ב) בתורת משה איש – כן מוטעם בכמה כ"י וד"י, וכן בבו"ד. ד) כמשפט – הפ' בפתח. כצ"ל ע"פ מס' שמות כא, ט', וכן ברוב כ"י וד"י (ר' מ"ש). י) ויסדו – הו' בשוא, וכן קרא רש"י ז"ל אלא שנשתבשו דבריו בדפוס, וכצ"ל: „וְיִסְּדוּ. משקל חזק מן יְסוֹד, כמו: וְיִשְּׁבוּ טירותיהם בך (יחזקאל כה, ד'), וְיִשְּׁבוּ מן יָשַׁב, וְיִסְּדוּ מן יָסַד, ומשמעותן יְיַסְּדוּ, יְיַשְּׁבוּ וכו'". ובמקצת ספרים: „וַיְּסַדוּ", ובטלים במעוטם. יא) נדולה בהלל – הב' רפה. יב) זה הבית בעיניהם – המלים האלה לפי טעמיהן הן משלים ישר לנשוא „בכים": היו בוכים את הבית (=על הבית) הזה הנראה עתה לעיניהם.

ד ב) אסר חדן – נמסר עליו: „לית בטעם". פשוט בעיני שציון המס' הרשום על „חדן" צ"ל על „אסר", והכונה היא, שרק במקום זה „אסר" מוטעם, אבל בשני המקומות האחרים (מל"ב יט, ל"ז, וישעיה לז, ל"ח) הוא מוקף ואין בו אלא מתג (אֲסַר־), ובמקצת ספרים „אֲסַרְחַדֹּן" לעולם מלה אחת, וכאן מוטעם פשטא בלבד, ונראה שסופריהם הבינו בלשון המס' „לית בטעם", שרק זה בפשטא, אבל חבריו במרכא. ובשני כ"י נמצא: אֲסַרְחַדֹּן. הסופרים ההם היו מסופקים בדבר, ע"כ נקדו והטעימו על שני האפנים. וכמה תגדל הפליאה על בו"ד שהדפיסו ככה בהוצאתם, כאלו היתה הטעמה זו מקורית, ולא שמו על לב להבין שאלו היה כן, אז היה המהפך מוטעם תחת הא' במקום המתג. והמס' שהביא המ"ש בבראשית לט, א' בשם הרמ"ה ז"ל מדברת רק מן הנמצאים בתורה, ואין ממנה הוכחה ע"ז. ג) המלך כורש – כן מוטעם בב"ב ובקיטל, ונכון. ח) אגרה חדה – שתי המלים בה' בסוף. כן בבו"ד ע"פ כ"י וס"י. ט) ואפרסתכיא... בבליא – הפ' והב' בקמץ ובמתג (הנ"ל) (ר' במכתב רשד"ל הנספח למעשה אפד צד 216). דהוא – בצירי (הנ"ל ע"פ ס"מ). י) אסנפר – הא' במתג (קיטל ובו"ד). יב) יהודיא – ברביע.

כן בכל ספרים כ"י וד"י, וכן בבו"ד, ונכון. והטעמת זקף שבוש, מאחר שהמלה מופסקת פחות ממלת „לותך". ובאישתא – כצ"ל (ר' מ"ש). והב' במתג. וכן בקיטל ובבו"ד. יחיטו – הי' בפתח. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד. ולפי"ז שרש המלה: „יחט", והוא עבר מן הכבד, ע"ד: „בַּטִּלוּ", ויתפרש איך שיתפרש (יש שרש „יחט" בארמית: „השטן" (זכריה ג, ב') מתורגם: יַחְטָא), אבל „יְחִיטוּ" בארמית אינו משקל כלל. יג) ואפתם – בס'. כן ברוב מכריע של כ"י וד"י, וכן בשרשים לרד"ק, וכן בב"ב ובבו"ד, ובס"א: „ואפתם" בס'. יז) פתגמא – הג' רפה בכ"מ. יח) עלינא – בכ"מ הל' בצירי בס"מ. יט) ובקרו – הק' בפתח. כן בבו"ד ע"פ כ"י, ובהתאם לדקדוק הארמי. כ) ומנדה – כן בבו"ד ע"פ כ"י ובהתאם למס' שמסרה עליו: „לית", משא"כ „ומרה" נמצא עוד ביחזקאל מ, י', ובדה"א כג, כ"ט. כא) טעמא – בכ"מ הע' בשוא פשוט. כן במק"ג, בב"ב, ובקיטל ובבו"ד. כג) באדרע – הר' בקמץ ברוב הס', וכן נכון, לפי שהוא מקביל לחולם העברי: זְרוֹעַ. כד) והנת – בפתח. כן בבו"ד ע"פ כ"י וס"י. למלכות דריוש מלך – כן מוטעם בבו"ד ע"פ כ"י ובהתאם לפסוק ה'.

ה ג) מן־ – בקמץ בכ"מ (ר' דניאל ג, ו'). לבנא – הב' דגושה. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד ע"פ כמה כ"י וס"י. ובנינו: אִתְפְּעֵל (לִבְּנָא=לְהִתְבְּנָא=לְהִתְבְּנֵא). ד) שמהת – בקמץ. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד, ונכון. ה) הנת – בפתח (כנ"ל ד, כ"ד). ו) אפרסכיא (כנ"ל ד, ט'). ח) די – במונח. כן בבו"ד ע"פ כ"י וד"י. ועבידתא – מלרע (הנ"ל כנ"ל). י) שמהתהם – הה' בקמץ ובמתג (הנ"ל כנ"ל). די נכתוב שם – כן בבו"ד ע"פ כ"י וע"פ מס' כ"י: „נכתוב לית ומלא". בראשיהם – בי' הרבוי. כן בבו"ד ע"פ כ"י. וכ"נ משתיקת המס'. יב) כסדיא – הקמץ והאתנח שבי' נקראים בא' של קרי, שכן לעולם הנקוד הולך אחר הקרי. בבו"ד הביאו מס' מכ"י ירושלמי: „ל' כתיב ס' " וכצ"ל גם במס"ק שלנו, אלא שנשמט בט"ס, לפי שנרשם אחר זה ב"פ: „ל' כתיב ה' " על „וביתה" ועל „ועמה". יג) לכורש – בתביר בבו"ד, ונכון. לבנא – (כנ"ל ג'). יד) מאניא די – בקדמא ומרכא. כן בבו"ד ע"פ כ"י. נבוכדנצר – ברביע בס"מ. טז) שלם – חסר בכל כ"י, וכן בב"ב ובבו"ד. יז) הן – בכ"י אחדים לגרמיה, וכן בבו"ד, אבל טעם הדרגא נכון בראית הטעמים של „אם על המלך טוב" (אסתר א, י"ט, ג, ט', ה, ד', ח', ז, ג', ח, ה', ט, י"ג). די (מלכא)... די (מן) – במונח – כן בבו"ד ע"פ כ"י וד"י. בבבל – הב' דגושה כדין. בירושלם – „נ"א די בירושלם", כן במקצת כ"י, וכן נראה מרש"י ז"ל.

ו ב) בבירתא – במרכא ותביר. כן לבן בלעם בטעמי המקרא (משה"ט דף כ"ו ע"ב). וכן בבו"ד. והם הביאו מס' גליונית משני כ"י: „לית בטעם". והת' דגושה (ר' דניאל ב, כ'). ג) בית – כן בכמה ס"י וכן בבו"ד. ואשוהי – מלא ברוב הס', וכן נראה מסתימת המס' שמסרה עליו: „לית", ולא: „לית וחסר". ה) והיבל... ויהך – כן נקוד בכל ס"מ. ו) אפרסכיא – (כנ"ל ה, ו'). רחיקין – הר' בשוא. כן בבו"ד ע"פ כ"י וס"מ, ונכון בדקדוק. ז) בית־אלהא דך יבנון – כן מוטעם בבו"ד ע"פ ס"מ. ח) די־תעבדון – מנוקד בשני שואין וב' דגושה. כן בבו"ד ע"פ כ"י מדויקים, ונסתיעו ממס' דשמות ג, י"ב: „תעבדון לית ומלא". מלכא – ברביע בס"מ, ומתאים לנתוח ולחקי ההטעמה, והזקף בבו"ד שבוש. ט) כהניא, וכן להלן: ז, י"ב, כ"א: כהנא – הכ' בקמץ. כן בבו"ד ע"פ כ"י מדויקים. (ר' מכתב רשד"ל במעשה אפד 216). יום | ביום – בפסיק ונמנה בין פסקתא דספרא. יב) להשניה – בה' בסוף. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד, וכמו בדניאל ו, ט' ט"ז, ז, כ"ה. וכן נראה משתיקת המס'. די (בירושלם) – במונח. כן בכל הנ"ל. אנה – בה' בסוף בכל „אנה" שבדניאל ועזרא. ובדניאל ב, ח' הביאו ע"ז בו"ד מסרה מפורשת. וכן בקיטל. יתעבד – בחירק ת' צירי

בהפסק, וכן להלן ז, כ״א. כן בבו״ד ע״פ המס׳: „ב׳ וחסר״. יד) עדו – בלי א׳ בסוף ע״פ המס׳, וכן בבו״ד. טו) ביתה – „ה׳ במקום א׳״. שנים הם ע״פ המס׳, וחברו למעלה ה, י״ב. יז) וצפירי עזין – כן מוטעם בס״מ, אבל קרמא סגת ומהפך שבוש בספרים. תרי – במונח. כן בב״ב ובקיטל ובבו״ד. למנין – הי׳ בקמץ. כן בבו״ד ע״פ כ״י. יח) במחלקתהון – במונח חקף. כן בהרבה כ״י, וכן בבו״ד (ר׳ במעשה אפד 216). כ) הטהרו – הט׳ בפתח. כן בכמה כ״י וכן בבו״ד. והם הוכיחוה מן המס׳ שמסרה עליו: „לית חד והטהרו (בראשית לה, ב׳)״, וממס׳ או״א סי׳ א׳. כא) ולל – בחולם ובטעם רביע (מ״ש ובו״ד). גוי – בי׳ אחת ע״פ המס׳ דירמיה ל״ג. כב) כין – בלגרמיה. כן ברוב כ״י. וכן בב״ב ובקיטל ובבו״ד.

ז ה) אהרן הכהן – כן מוטעם בבו״ד ע״פ ס״י, ונכון. ו) ספר – כצ״ל חסר ע״פ המס׳ דשמואל ב׳ ח. ובבו״ד שבוש שנדפס מלא. ז) מבני־ישראל – בתל״ג בס״מ. ט) אל־ירושלם – במונח חקף. יב) ארתחששתא – בז״ג. כן בבו״ד, ונכון. יג) מני שים טעם – כן מוטעם בבו״ד ע״פ כ״י, ונכון, שהרי א״א לסגול מבלי שיהיה אתנח אחריו. מתנדב – הד׳ בפתח ברוב הספרים, וכן נכון לפי הדקדוק הארמי. יד) יעטהי, וכן בפסוק ט״ו: ויעטוהי – הי׳ בקמץ. כן בבו״ד ע״פ כ״י. וכן נכון בדקדוק, לפי שהוא מקביל אל החולם העברי. טז) התנדבות – „נ״א התנדבות״, כן במקצת ספרים. יז) על־מדבחא – הקדמא בע׳ בס״מ. בכ״י אחד מוטעם „על־מדבחא״ ברביע, והוא שבוש, לפי שרביע מפסיק פחות מטפחא, ויהיה נשמע בו התיחסות המזבח בלבד לירושלים, ולא של הבית כלו. יח) בשאר – כלם בקמץ בכמה כ״י. וכן בקיטל ובבו״ד (ר׳ מעשה אפד צד 216). ודהבה – „ה׳ במקום א׳״, כ״ה ע״פ המס׳. תעבדון – (כנ״ל ו, ח׳). יט) לפלחן – הח׳ בקמץ בחלופין לבן אשר. כ) די־יפל – כן בבו״ד ע״פ כ״י. כא) גנבריא – כן נקוד רוב הספרים. ויש כמה נוסחאות אחרים, והעירותי עליהם. יתעבד – בחירק (כנ״ל ו, י״ב). כב) ככרין – העירותי על נ״א. כתב – נמנה בין פתחין באס״פ. כג) מלכות מלכא – במרכא וטפחא. כן ברוב מכריע של כ״י, וכן בב״ב ובבו״ד, ונכון. כד) זמריא – זו אחת מן „ו׳ מלין באזלא ומהפך״ ע״פ מס׳ דויקרא כה, מ״ו. בית אלהא – ונ״א במרכא וטפחא. כן בבו״ד (ור׳ תרגום יהואש). כה) ואנתה – כתיב בה׳ בסוף. כן בקיטל ובבו״ד ע״פ כ״י. ונמצא סמלה זו כ״כ בדניאל ובעזרא בכ״מ, וע״כ לא נמנה במס׳, לא במערכת ולא באו״א עם „מלין דכתיבן ה׳ בסוף תיבותא ולא קריין״. לכל־עמא – ברביע. כן בבו״ד, וכן נכון לפי הנתוח ההגיוני וחקי ההטעמה (ור׳ תו״א 65). כו) דינה – בה׳ ע״פ המס׳. כח) ויועציו – במונח חקף לבן אשר.

ח א) אבתיהם – חסר ו׳ ברוב הס׳, וכן נכון. הנה במערכת המס׳ נמסר י׳ חסרים בכתובים, ובפרוטרוט לא נמנו אלא ט׳, וכלם בד״ה בלבד. וגם באלה נפל שבוש שנשמט אחד והוכנס במקומו א׳ דירמיה שלא מן הענין, כמו שכבר העיר ע״ז הח׳ פ״ד בערכו. והנה בכל התשעה דד״ה נמסר בצדם מנין החסרים, ואין הרשימות מתאימות. במקומות אחדים נמסר: „ט׳ חסרים בספרא״, ובמקומות אחדים: „ו׳ חסרים בספרא״, ובמקומות אחדים: „י׳ חסרים בכתובים״ בהתאם לכתובת מסרה רבתא שהזכרתי, ובמקום אחד: „לית חסר״. והנה הח׳ פ״ד הביא ממס׳ כ״י סיום: „וכל עזרא דכו׳ חסר״, ובאמת כל ספרינו מסכימים כן. ומעתה אנסה ליַשב את הסתירות: „אבתיהם״ חסר נמצא רק ו׳, והם: בדה״א ה, כ״ה, ט, ט׳, כד, ל׳, כט, כ׳, ובדה״ב ז, כ״ב, כ, ל״ג. ובלשנא, ר״ל: עם אותיות השמוש בראשם נמצאו עוד שלשה, שהם: בדה״א ט, י״ט, ז, ד׳, ובדה״ב ו, כ״ה. וכל השלשה דעזרא נכנסים תחת כלל אחד: „וכל עזרא דכותיה חסר״, מה שנשמט בכס׳ שלנו. וזהו „י׳ חסרים בכתובים״. ובדה״א ו, ד׳ על „לאבתיהם״ שנמסר: „לית חסר״, צ״ל: „לית וחסר״, ור״ל שבד״ה לא נמצא יותר „לאבתיהם״ אלא זה והוא חסר. ובדה״א כט, כ׳, שנמסר: „ט׳ חסר כתי״, צ״ל: „בסי׳ (=בספרא), ובדה״ב ז, כ״ב, שנמסר: „ו׳ חסר בכתובים״, צ״ל: „י׳ חסר בכתובים״. ובזה הכל עולה יפה. יא) בבי – בפתח. הנה השם הזה נמצא בעזרא ונחמיה ה׳ פעמים, ומהן א׳ באתנח (עזרא י, כ״ח), וא׳ בס״פ (נחמיה י, ט״ז), שבהן ראויה הב׳ השניה לקמץ מדין ההפסק, ויתר הג׳ כלן בזקף, והן בעזרא ב, י״א, ח, י״א, ובנחמיה ז, ט״ז. והנה על שלמעלה ב, י״א נמסר במס״ק: „ב׳ קמץ״, ר״ל שהוא ואחר עמו מנוקדים קמץ בזקף, וא״כ נפל ספק בין דעזרא ח, י״א ובין דנחמיה ז, ט״ז, איזה מהן בקמץ. ומאחר שאותו דנחמיה בקמץ בכל הס׳ (מלבד כ״י אחד שראה הרוו״ה ז״ל), יש להניח כי הוא זה ודאי, וכן קראו המ״ש בקמץ, וזה שלפנינו בפתח, שכן הוא נקוד בכמה כ״י וד״י. ומלבד זה הנה הוא ג״כ מסתבר, מאחר שבעזרא ב, י״א ובנחמיה ז, ט״ז הזקף ממלא מקום אתנח, וגורם חלוף תנועה, משא״כ זה שלפנינו שיש אחריו אתנח. וכ״ה בבו״ד. יב) ועשרה – במקצת כ״י: „ועשרים״. יג) יעיאל – כצ״ל, ואין כאן קרי וכתיב (מ״ש), שכן זה אינו מן הד׳ שנמסרו במס׳ דדה״א, ט, ו׳ ובמס׳ או״א סי׳ קמ״ו, ובמס׳ סופרים פרק ו׳, הלכה ז׳ כפי׳ הרוו״ה ז״ל שכיון אל האמת. אבל ראיתו של המ״ש ממה שלא נמנה זה בין „מלין דכתיבן ו׳ באמצע תיבותא וקריין י׳״, במח״כ אינה ראיה כלל, שהרי כן במערכת המס׳ וכן באו״א סי׳ פ״א נמסרו „מלין דכתיבן וכו׳״ שלא במנין, והחכר עליהן: „דלוג״, ז״א שהרשימה קטועה, והרי לא נזכרו עמהן גם הד׳ שיש בהן קרי וכתיב. יד) ועמו – כן ברוב כ״י וד״י, וכן בב״ב ובקיטל ובבו״ד. יז) בפיהם – הב׳ דגושה כדינה לפני פ׳. לדבר – בתל״ג. כן בס״מ ובהתאם לנתוח. יח) ושרביה – המתג בר׳ בכ״מ. כב) חיל – „נ״א רכב״ (ר׳ מ״ש). כט) עד – במונח. כן בבו״ד וכן בכמה ס״י. ל) משקל – כן ברוב הספרים, ובמקצתם בקמץ, וכן קראו הרד״ק והפרחון ואבן גאנח. לא) ונסעה – „בס״א הס׳ רפה״ (ר׳ הערת בו״ד). לב) ונבוא – כצ״ל מלא, שכן זה אינו מן „ג׳ חסרים שנמסרו בבראשית לז, י׳״. ושבוש בלטריס ובבו״ד. לה) אילים תשעים וששה – בלגרמיה ומונח ורביע. אבל הטעמת שני מונחים וזקף שבמקצת ספרים אינה אלא שבוש, ונגד הנתוח ההגיוני, להפריד את הכבשים משאר העולות ולחברן עם החטאות. עולה – מלא ברוב ס״מ ועמהם ב״ב ובו״ד ע״פ המס׳. ובמס״ק שבוש.

ט א) כתעבתיהם – כן כתוב בכל הספרים בחסרון שני הווין. ובו״ד הדפיסו: „כתעבותיהם״ ע״פ המס׳ דמלכים ב, ט״ז. אבל אין הכרח משם על זאת. המס׳ מסרה ט׳ כתיבין כן בלישנא חסר ו׳ קדמאה, אבל לא התנתה שיהיו מלאים ו׳ בתראה. והלא כן נמנה ביניהם: „ותעבתיו״ (דה״ב לו, ח׳) שהוא חסר דחסר ע״פ המס׳, וכן נמנה ביניהם: „התעבה״ (ירמיה מד, ד׳) שאין בו חולם שני כלל. ה) מתעניתי – במונח וזקף בס״מ. ו) כי – כן לבן אשר. ח) ולתת לנו – במרכא ותביר. כן בבו״ד ע״פ כ״י ומתאים יפה לנתוח. ח) ט) מחיה – המ׳ במתג בס״מ. טו) כי אין – במונח ודרגא (ולא במרכא) לפי המס׳ דפ׳ משפטים (ר׳ משה״ט דף כ״ז).

י ב) יש – בצירי ומתג. כן ברוב ס״מ. ט) כל־אנשי – במונח בכ״י וד״י. וכן בבו״ד. יא) אבתיכם – נוסח „ישראל״ נמצא בשני כ״י. יג) רב – בקמץ ע״פ המס׳. יד) בערינו – הב׳ בסגל (ובמתג). כן ברוב כ״י וד״י. וכן הביאו הרד״ק ור״י אבן גאנח ז״ל בספריהם. ובמעוט ס״י נמצא: „בערינו״. זקני עיר־ועיר – כן מוטעם בכמה כ״י, ונכון. כג) ושמעי – ברביע (ולא בזקף) ברוב הספרים, וכן נראה ממה שבא „פתחיה״ בלי ו׳ החבור (ר׳ הערתי לירמיה כה, י״א). מד) ויש – העירותי: „בס״א ויש ובס״א וישׁ״. הנה האבר האחרון של פסוק זה קשה בכלל, אך בכל אפן שיבואר, יהיה „ויש מהם״ מחובר ביחד ומתאים להטעמה שבפנים או לנוסח „ויש מהם״ (אע״פ שאין דוגמתו בכל המקרא, שיבואו ב׳ מונחים משרתים לזקף מבלי היות פשטא או ז״ק לפניהם, אבל אינו מן הנמנעות), אך הנוסח: „וישׂ מהם נשים״ זר מאד, ובכ״ז הוא הרוח שבהם. והנה עלה בדעתי באור לאמרה בהתאם להטעמה זו, והוא, שמלת „נשים״ תהיה רבוי בינוני מן היחיד „נשה״ (גיד הנשה), ומלת „מהם״ כמו „מהן״ (השוה: ותען להם מרים (שמות טו, כ״א)): יש שהיו נפרדים מנשיהם הנכריות, ולא הרחיקו את הבנים, אלא יהדום בהסכמת אמותם (וע׳ ראב״ע).

נחמיה

א א) ויהי בחדש כסלו – כן מוטעם בב"וד ע"פ ס"י, ומתאים יפה לנתוח, שכן מלת „ויהי" שנושאה כלל הספור הבא, מופסקת יותר ממלת „כסלו" הבאה באמצע תאור הזמן. ג) מן־השבי – כצ"ל, ולא: השבי. ד) ואהי־צם – במקף בב"וד ע"פ ס"י. לפני אלהי – בטפחא ומרכא בס"מ. ה) אנא – הא' במתג (ר' הערתי ליונה א, י"ד). ו) אזנך – במונח. זה אחד מן ג' מקומות שבהם ד' משרתים לקרני־פרה. חבריו הם: בש"ב ד, ב'. ובירמיה יג, י"ג (מש"הט כ"ד בשם בן בלעם). ט) והביאתים – כן כתיב וקרי ע"פ המס' דירמיה כ"ה כפי שנתקנה ע"י הרוו"ה (ר' פ"ד בערכו). יא) תהי־נא – במקף בבמה כ"י, וכן בב"וד. והצליחה נא – בקדמא ומהפך ודגש אתי מרחיק. כן בב"וד ע"פ כ"י.

ב ב) כי־אם – זה אחד מן ג' מוקפים ע"פ המס'. חבריו: בבראשית טו, ד', ובבמדבר לה, ל"ג. ג) ירעו – הר' בשוא. והיה ראוי להיות: „ירעו" לפי ההקשה, אלא שהוקל ברהיטות הדבור, דוגמת: ידמו (שמות טו, ט"ז), ויתמו (דברים לד, ח') ת': ידמו, יתמו, ולא חששו לטעות בגזרת המלה, שהרי למדה היא מענינה. ופליאה לי על רשד"ל במח"כ הגדול, שגזר „נירע" (בראשית כא, י"א) מן „ירע" (ישעיה מז, י"ד) ע"מ: „ויֵרע", שהפתח ת' סגל להרחבת הגרונית, והעלים עיניו ממה שהניב הזה נמצא כמה וכמה פעמים במקרא בעבר ובבינוני: „רע בעיני פלוני", ולא: „ירע" (בעבר), „ירע" (בבינוני). ונראה שבא לידי חנחה זו, לפי שלא מצא נמוק מספיק למלעיליות „וירע" נגד הנהוג בכפולים שסופם פתח (ותקל, ימר), אבל כן גם: ותקע, ואכ"מל בזה. ונקוד „ירעו" דכאן הוא להקלה. ראה: Grammatica della Lingua Ebraica §. §. 474, 480. ו) וייטב לפני – כן מוטעם בב"וד ע"פ ס"י. ט) שרי – נסו"א. וזו כונת המס': „לית בטעם" (ב"וד). יג) המ | פרוצים – זו אחת מן „ט"ו מלין כתיבן מלה חדא וקריין תרין", וע"כ „הם" במ' פתוחה. ולפי הכתיב כנראה היתה הקריאה: „המפרוצים" (=פרצים סתומים בנפת־עץ לפי שעה), ומלת „בחומת" אפשר היו לקרוא: „בחומֹת", ולהחזיר עליה כנוי „ושעריה". ובאמת יש כאן אם למסרת הכתיב, שכן בכל הענין מדובר רק מחומה אחת (ורק להלן ד, א' נופל יפה „חמות" ברבוי, לפי שבא לאמר: „החלו הפרצים להסתם", וטרם נסתמו היתה החומה חומות מרובות), ועוד שעל „חומות" ראוי להאמר: „הן פרוצות", אלא שאחר זמן משנפסק השם „מפרוץ" מפי המדברים, ונתבטל שמושו בלשון, נתקן הקרי כמו שהוא לפנינו. ולפי הקרי אפשר להסב „הם" על אנשי העיר המובנים בענין, וע"ד „היהודים הפרזים" (אסתר ט, י"ט). ומעתה „הם" וכנוי „ושעריה" שניהם חוזרים על „ירושלים", אך בחלוף המושג, ובין כל המפרשים לא הרגיש זאת כי אם רש"י ז"ל, והוא פי' כן „הפרצים" להלן ד, א', ואמנם בחלוף ממה שפי' כאן, אך בכל אפן רצה למנוע מלהחזירו על „חומות". טז) עשה (המלאכה) – בצירי, שכן זה לא נמנה בין כ"ב פתחין במ"ב ז, ב'. יט) אשר – במונח. כן בב"וד ע"פ כ"י. כ) השמים – ברביע (הנ"ל) בהתאם לנתוח ולחקי ההטעמה (ר' תו"א 65).

ג יט) עלת... המקצע – שניהם חסרים ע"פ המס', אבל: כ) המקצוע – מלא כמפורש במס' דיחזקאל מו, כ"א, ורשימת המס"ק: „ג' חסר" שיכת לשל פסוק י"ט (פ"ד ערך קצע). וכן בב"ב ובב"וד, וטעם „מן־המקצוע" קדמא וזקף ברוב הס', והוא המתאים לנתוח, ולא רביע או גרש כנמצא במקצת ספרים. ל) שני – „סבירין שנית", כן במס'. לא) עלית הפנה – כאן חצי הספר (ר' מ"ש כאן ולהלן ז, ס"ח), ובספרים שנרשם כן אחר „והרכלים" הוא תוצאת השבוש של תוספת פסוק בסי' ז, ס"ח.

ד א) לחמות – זה חסר ו' קדמאה ומלא תנינא ברוב הס', ובמעוטם: „לחומת", וכן בב"וד. ומס"ג דיחזקאל כו, ד' שמסרה: „חומות ח' בקריאה, לא באה אלא למסור מנין „חומות" ברבוי לעמת „חומת", ואין לה עסק כלל בענין מלא וחסר (הח' פ"ד במחברת המס"הג ערך חמה בשם הרוו"ה), ובסוף הערתו שם הביא תמיהת הרוו"ה על מה שמנתה המס' ח' חומות מלבד ירמיה: „והלא ט' הן עם „החמות" דשה"ש ה, ז'?" ואני תמה על תמיהתו, איך לא ראה שנשמט שם פסוק אחד, שהרי הכתובת אומרת: „חמות ח' בקריאה", ומסרה את שמונתם בסמנים: „תקפו דמלכא חבלו ובנה ואייטיב סנבלט נפק דמדבחא", ובפרוטרוט נמנו ז' בלבד, ואלה הם בציוני מקומותיהם לסמניהם: מ"ב כה, י' (דמלכא), יחזקאל כו, ד' (חבלו), דה"ב ח, ה' (ובנה), תהלים נא, כ' (ואייטיב), נחמיה ד, א' (סנבלט), שם ב, י"ג (נפק), איכה ב, ז' (דמדבחא). הנה נראה בעליל שנשמט פסוק המתאים לסי' „תקפו", והוא ודאי: מצאני השמרים (שה"ש ה, ז'). „תקפו" הוא מענין התנפלות ותפיסה בחזקה, השוה: תקפה אחד בפנינו (ב"מ ו' ע"א). ואין התמיהה נופלת אלא על השמטת „בחומת" דספרא (ב, י"ג) כאלו קראו שם „בחומת" (ור' הערתי שם). הפרצים – (ר' הערתי הנ"ל). ז) וקשתתיהם – הש' דגושה והת' רפה בס"מ. יד) במקום – ברביע בב"ב ובב"וד ונכון. טז) והיו – כן בכל הס' מלבד מעט מזער כ"י שנמצא בהם „והיה". וכן הובא בגמ' (ברכות ב' ע"ב, ומגלה כ' ע"ב), אע"פ שאין ראיה מן הגמ' על הנוסח (ר' מ"ש דה"א ה, כ"ד). והנה נושא „והיה" היום והלילה, ושל „והיו" איש ונערו (וכן בתרגום יהואש), וההטעמה אחת לשני הנוסחאות.

ה ה) והנה אנחנו כבשים – כאן מקום פליאה גדולה שבמס' רבתא וכן באו"א סי' ב': „א"ב מן חד וחד, חד אל וחד על ולית דסמיך", נמסר: „אל אחינו" דפסוק זה (ובמס' רבתא נשמט הפסוק) לעמת „על אחינו" דבראשית מב, כ"א, ונראה מזה שהכניסו בפסוק שלפנינו „אל אחינו", ומקום התוספת אפשר באחד משלשת המקומות: אחר „כבשים", אחר „לעבדים" או אחר „נכבשות", מה שלא נמצא בשום ספר, וע"כ השמיטוהו במס' רבתא (כנראה). וחן אמנם הח' באער השכיל לשבש את המס', ולתקן במקומות אלה: „על אחד" (בראשית כב, ב') „אל אחד" (ויקרא יג, ב'). אבל התקון העזה גדולה, מאחר שבמס' מפורש: „והנה אנחנו כבשים", ועוד שכן יוצא מן המס' גם במקום אחר, והוא באו"א סי' ע"ו: „אב מן חד וחד על דלוג ולית דסמיך", שנמנה ביניהם: „על אחינו" (הנ"ל), ושם הלא נמנו רק אלה שבמקום אחר באים ב„אל". וצ"ע. ושדתינו – מלא י' (כלמעלה ג', וד') בכל ס"מ. ו) את־זעקתם – במונח וזקף בב"וד ע"פ ס"י. ט) ויאמר – כצ"ל בז"ג. יד) אכלתי – נמנה בין פתחין באס"פ דספרא. טו) הראשנים – חסר ו' בס"מ, וכן נכון ע"פ המס', שכן נמסר לחלן על של דה"ב טו, י"א: „לית מלא". והנה מלת „הראשונים" יש בה מבוכה ברשימות המס', שבמערכת נמסר עליה: „הראשנים אינון כ"ו", בבמדבר ו, י"ב נמסר: „כ"ט", ובבי"ערפורט מצא הח' פ"ד במקום „כ"ט": „כ"י". והוא בארה יפה שהכונה היא: „ל'" (=שלשים), שכן דרך המס' לרשום: „כ"י" במקום „ל'" כדי שלא להחליפה עם „ל'" (=לית), ובאמת נמצאת המלה ל' פעמים במקרא, ורשימת „כ"ו" נשתבשה מן „כ"י". אבל רשימת „כ"ט" לא מצא הח' פ"ד איך לישבה. ונ"ל פשוט שהיא רומזת על החסרים, לפי, שכאמור, אחד מהם מלא. אחר – צ"ע בראב"ע שכנראה קרא: „אחד". גם־ – במקף בב"וד ובכמה כ"י. יח) שש – במונח (כנ"ל). יט) זכרה־לי – הל' רפה (ר' הערתי לתהלים מה, ה').

ו א) ולא־נותר – מלרע בב"וד ובכמה כ"י. ב) בכפירים – מלא (מ"ש). וכן ברוב כ"י וס"י וע"פ מערבאי (ק"הנ). יא) האיש – בפתח ע"פ המס' ורוב הס' (ר' הערתי למשלי יח, כ"ד). טז) ויראו – במתג ע"פ המס' (ר' מ"ש). יז) אגרותיהם – מלא (ב"וד ע"פ ס"י).

ז ג) הם – במרכא בס"מ (ר' מש"הט כ"ז). ז) נחמני – מלרע בס"מ. עם – כן בב"ב ובב"וד וברוב כ"י וד"י. כד) חריף – חסר ע"פ המס'. כט) ובארות – מלא בכל הספרים. לא) ועשרים – בו"' החבור. כן ברוב הספרים. וכן בב"ב ובב"וד. מג) להודוה – כן כתיב וקרי (מ"ש). וכן בב"ב ובב"וד, וכן בהרבה כ"י וד"י. נד) בצלות – נמסר עליו: „ל'", לפי שזה נקרא בי', ובעזרא ב, נ"ב נקרא בו'. נח) יעלא – בחט"פ ובא' בסוף (מ"ש). נט) הצביים – מלא ברוב הס', ובמס"ק: „ל'" (דלא כב"וד). סג) מבנות – בגרשים. כן במק"ג ובב"וד, ונכון. אשה – „סבירין

לאשה", כן ע"פ המס'. סח) סוסיהם וכו' – כל הפסוק שרבוב מוטעה ע"פ המס' (ר' מ"ש), ודוגמתו ביהושע כא, ל"ו. ובכל ס"מ איננו. סט) חמשים – כצ"ל בזקף ולא ברביע. ע) דרכמונים – מלא ע"פ המס', וכן בב"ור. עב) והשוערים והמשררים – כן מוטעם בב"ור ע"פ ס"י וכן נכון ע"פ הנתות.

ח ז) יוזבד – כצ"ל בקדמא ולא בפשטא. ט) הכהן | – בפסיק בס"מ. היום קדש – בקדמא ומרכא, כן בב"ור, ונכון. י) ממתקים – הת' רפה בב"ב, וכן בב"ור ע"פ ס"י. יא) הסו – מלעיל בכל ס"מ, לפי שחשבו את הו' יתרה, משום שמלת התרגשות אין הבחנת מין ומספר ראויה בה. ואל – בטפחא בס"מ, כפי הכלל: "אין אס"ף בלא טפחא". טו) ישמיעו – בתל"ג (ולא ברביע) לפי הנתוח, וכן בב"ור ע"פ ס"מ. קול – במונח, והוא יוצא מן הכלל (מש"הט ט"ז ע"ב). ועלי עץ – כן בב"ור ע"פ ס"י, ונכון. הדס – בפתח בס"מ. עבות – מלא בב"ור ע"פ ס"י, ושבוש במס' (ר' הערת ב"ור).

ט ב) אבתיהם, וכן: כג) לאבתיהם – חסר ו' ברוב הספרים, ונכון (ר' עזרא ח'). ד) ובני – הנ' בחירק בס"מ. ה) ומרומם – בקמץ. כן בב"ור ע"פ רוב ס"י. ומרומם על־כל־ברכה – כן מוטעם בב"ור ע"פ ס"י, ונכון. יב) הנחיתם – מלא ברוב הס'. יד) ומצוות – הטעמת ב"ור: "ומצוות וחקים" אינה נכונה לפי הנתוח. טו) נתת – חסר ה' (מ"ש ע"פ מס' כ"י, וכן ב"ור), וכן הובא בק"הנ למערבאי. יז) ויתנו – במרכא (ב"ור ע"פ ס"י). ורב – "נ"א רב", כן במס' או"א סי' ל'. כב) ואת־ארץ עוג מלך – כן מוטעם בב"ור ובכמה ס"י. כג) לאבתיהם – הל' דגושה מדין אתי מרחיק בעלילת מתג. כט) סוררת – בזכריה ז, י"א נמסר: "ג' ב' חסר", וע"פ רוב הס' זה הוא המלא. לו) לאבתינו – הל' דגושה (כנ"ל כ"ג).

י יא) קליטא פלאיה – במרכא וטפחא, והפ' רפה. כן בכמה כ"י, וכן בב"ור, ונכון. לב) המקחות – המ' בחירק. כן בב"ור ע"פ המכלול. לד) וכל־מלאכת בית – כן בב"ור ע"פ ס"י. לה) והגורלות – מלא דמלא, שכן אינו בכלל ד' חסרים שנמנו במס' דויקרא טז, ח', ושבוש במס"ק. לז) וצאנינו – בי' ברוב הספרים, ונמסר עליו: "לית כ"כ". לח) הלוים – בזקף כמעט בכל ס"י וכ"י, וכן בב"ור.

יא א) גורלות – מלא דמלא (כנ"ל י, ל"ה), ושבוש במס"ק. ג) באחזתו – הז' דגושה. ז) בן־קוליה – קדמא ודרגא במלה אחת כן בב"ב ובב"ור, וכן מוכרח להיות, שכן אין תל"ק שאין אחריה קדמא. יב) עשה – בה', שכן לא נמנה בכלל "י"ו כתיבן י'" בפ' ויקהל. וכן בב"ור (ר' מ"ש). כח) ובצקלג – הצ' במתג והל' בפתח. כן בס"מ. ל) ויחנו מבאר – כן מוטעם בב"ור ע"פ ס"י. לא) מכמש – בקמץ ובסין בס"מ.

יב ד) עדו – בלי א' בסוף (כלמעלה עזרא ו, י"ד) ע"פ המס', וכן בב"ור. גנתוי – "בס"א גנתון" (ר' מ"ש). י) ואלישיב את יוידע – בלי מלת "הוליד". כן בב"ור ע"פ ס"י וכ"י (ור' מ"ש). טו) לחרים – זה מלא בב"ור ע"פ ס"י. כב) על – "סבירין עד". כן במס' דפ' ויחי. ל) ניטהרו – הט' בפתח בכ"י מדויקים. לט) ועל... ועל – "סבירין ועד". כן ע"פ המס'. מא) אליועיני – בפתח ומלא דמלא ע"פ המס'. מג) וישמחו – מלעיל בס"מ. וגם הנשים – כן מוטעם בב"ור ע"פ כ"י, ובהתאם לנתוח. ירושלם מרחוק – (מ"ש וב"ור). מד) ולמעשרות – הע' בשוא בס"מ. מה) ושלמה – בו' החבור. כן בב"ור ע"פ ס"י וכ"י. מז) נתנים – בתביר לפני תביר. כן בב"ב ובב"ור (ור' מש"הט כ"ו ע"ב).

יג טו) ביום מכרם – בטפחא ומרכא בס"מ. יז) אשר – במונח. כן בב"ב ובב"ור ובכמה כ"י. יח) אבתיכם – במונח וזקף בס"מ. כא) אלהם, וכן: כב) ובאים – בפשטא בס"מ. כה) ואשביעם, וכן: כח) ואבריחהו – מלאים י' בכל ס"מ. ומה שנמסר על "ואשביעם": "ד' בלישנא", אין הכונה על מלא וחסר כלל, אלא על הניב "השביע בשם", וציון המס' צ"ל בין המלים. וחבריו הם: בבראשית כד, ג', מ"א ב, מ"ב, ודה"ב לו, י"ג. ל) וטהרתים – ם זעירה ע"פ מס' או"א סי' פ"ד. לא) בעתים מזמנות – במק"ג יש ביניהן פסיק, אבל לא נמנה בפסקתא דספרא. בשולי הגליון: "סכום פסוקי דעזרא ונחמיה תרפ"ה", ולא תרפ"ח (ר' מ"ש), וע"כ נתתי בהם סי' בהתאם לענינם:

"בונה ירושלים ה'."

דברי הימים א'

א א) אדם שת – במרכא וטפחא (ולא בהפך) ברוב הס', וכהטעמת הפסוקים: בני נ' מלים שלאחריו. ו) ודיפת – בד', ולהפך: ז) ורודנים – בר'. כן הם ע"פ המס'. ט) כוש – בזקף כמעט בכל הספרים וכ"י, ומתאים לנתוח. וב"ור (ולפניהם הרוו"ה) הטעימוהו רביע כמקצת כ"י, ונסתיעו מהטעמתה בתורה (בראשית י, ז'), אבל גם שם מוטעמת זקף ברוב הספרים, וכאמור הוא הנכון, וכן הוא בחומש רשד"ל, ולא עלה על לבו כלל לשנותו לרביע בתקוני הטעמים שלו בכ"ח ט'. והרוו"ה שהטעים "כוש" ברביע, והקיף "בני־יפת" (פסוק ה'), "בני־אצר" (מ"ב), ראה הכרח על זאת במס' רבתא את בן: "בני פלוני ה' בטעם בד"ה וסי' בני שם, בני יצחק, ובני שעיר, בני שובל, ובני דישן חמרן ואשכן", שהוקשה לו מסה שנמצא עוד בכמה מקומות בד"ה "בני פלוני" בטעם סתח חקף. וע"כ החליט לגרוס במס': "ה' בטעם בענינא בד"ה", נר"ל בפרשה ראשונה בלבד, ובאשר עמדו לנגדו "בני יפת, בני אצר", שגם הם מוטעמים מונח וזקף ברוב הספרים, נטה אחר המועט להקיפן. ולא שם על לבו כלל שזה בלתי אפשר, שהרי אלו היו מוקפות, אז היה ראוי להיות טעמן זקף גדול (ר' תל"ע סי' שפ"ט ורקדוק קטן לרמ"א דף י"ב) ולא ז"ק. וב"ור כנראה הבינו את זאת, וע"כ סרו מאחר מס' שלנו בכלל, ונטו אחר מס' כ"י שזו גירסתה: "בני פלוני ה' ר"פ בטעם מונח בענינא בד"ה, וסי' בני יפת, בני שם, ובני שעיר, בני שובל, בני אצר". וכפי מס' זו לא הוזקקו אלא לשנות הטעמת "כוש", ע"כ העלימו עיניהם בזו מן הנתוח והטעימו "כוש" ברביע, מה שא"א כנ"ל, ואם יש שנוי בהטעמת "כוש" לפי אותה מס' אינו אלא מקף וז"ג (ובני־כוש), ורגלים לדבר מלשונה: "בטעם מונח" ולא: "בטעם מונח וזקף". סוף דבר: אחר שהענין מסובך והמסרות חלוקות ביניהן, אין לנו אלא ללכת אחר נוסח רוב הספרים. ורעמא, רעמא – שניהם בא' ע"פ מס' פ' נח (ר' מ"ש). ומה שנרשם במס"ק על "שבא": "ל' כתיב א", צ"ל על "רעמא". יג) צידון – מלא ברוב הס' כרשימת מס"ק. יד) ואת־האמרי – במונח וזקף בכמה ס"מ ועמהם ב"ור. טו) הערקי – במס"ק: "ב'", ר"ל: שנים הם שהה' בפתח. חברו בבראשית י, י"ז. אבל הנקוד הרווח בשניהם הוא בקמץ, ואולי צ"ל: "ב'". כט) תלדותם – כצ"ל ע"פ המס' דשמות ו, ט"ז (ר' מ"ש). לו) ותמנע – כצ"ל בקמץ ע"פ מערכת המס' ערך פח ואו"א סי' כ"ב: "נ' מלין פתחין חד חד ולית דכותיה", וע"פ מס"ק דבראשית לו, י"ב (רוו"ה וב"ור). אבל ממס"ק דשם לו, מ': תמנע "כלהון קמץ בר מן חד" אין להוסיף סיוע ע"ז (כרוו"ה וב"ור), לפי שבזה מסתבר כבעל מס"הק שהוא טעות המעתיק ושיך למלת "אלה" (מ"א), שבכ"מ הא' בקמץ קטן (=צירי) מלבד פעם אחת (יהושע כד, כ"ו). מג) בלע – במונח (ולא ביתיב). כן בב"ור ע"פ כ"י, וכן נכון, לפי ש"ברבעור" מלה זעירה. מט) עכבר – חסר ע"פ המס"ק דבראשית לו, ל"ח. נא) תמנע – בקמץ (כנ"ל ל"ו).

ב ג) ויהי – בגרשים, וזה אחד מחמשה בד"ה המוטעמים כן ע"פ המס', וחבריו: בדה"ב ח, א', י, ב', יב, ב', כט, ל"ב. והו' בלי מתג. בכלל אין מתג נוהג במלת "ויהי", אלא כשהיא מוטעמת פשטא או מוקפת. ד) ילדה־לו, וכן: ה) בני־פרץ – במקף בב"ור ע"פ ס"י. טז) ועשה־אל –

ב' מלים מוקפות בכל ספרי דפוס (מלבד ב"ור) שראיתי, וכן בקיטל. כא) ואחֵ֗ר – בגרשים. כן בב"ור ע"פ ס"י. כג) גְשׁוּר . . . בְנֵי מָכִיר אֲבִי – (הנ"ל כנ"ל). כט) אביהיל – בה' ע"פ המס', ונמסר עליו: „ב', וחברו בדה"ב יא, י"ח, ושם נמסר: „ב' ובספרא". ובשני המקומות הוא שם אשה. מ) סָסְמָ֑י וְסִסְמַ֖י – הראשון קמץ בז"ק והשני פתח. כן בס"מ, וכן נכון ע"פ מס' או"א סי' כ"ג. מט) מכבנה – בה' ברוב ס"מ. נג) הַצָּ֣רְעָתִ֔י – הצ' בלי מונח (או מתג) בכמה ס"מ ועמהם ב"ור, וכן נכון, לפי שהוא קמץ קטן הברה סגורה, וכנקוד השם „צָרְעָה" בכ"מ. והאשתָּאֻלִ֑י – במאיילא, וזו אחת מחמש מלין המוטעמות כן ע"פ מס' ויקרא כא, ד'. נה) הַקִּינִ֣ים הַבָּאִ֔ים – בז"ק וז"ג. כן בב"ור ע"פ ס"י, ומתאים יפה לנתוח.

ג ה) וכן להלן: כ, ח': נוּלְּד֖וּ – הנ' שרוקה והל' דגושה. ונ"ל בדקדוק המלה, שיש בה הרכבת נפעל עם הֻפעל, או יותר נכון: עם פֻּעל (ר' חל"הפ הערה 116), דוגמת: נְגֹאֲלוּ (ישעיה נט, ג'), ומלה זו בשלמותה: נֻהֻלְּדוּ (ור' רש"י במדבר ה, כ"ב), והוראתה כאן: התיחסו להיות מן הנולדים לו בירושלים אחר המשחו למלך על כל ישראל, וראויים אפוא ביותר לירושת המלוכה (ר' רל"בג ש"ב ה, י"ב), ולהלן: התיחסו להיות מילידי הרפא. ושורק זה אינו באמת אלא קבוץ בקריאתו (ר' רד"ק), ובא בתמונת שורק בסבת הו' של הכתיב „נוֹלדו". וע"כ לא נמתגה הנ' בס"מ, וממילא נפטרה גם מדגש אתי מרחיק הבא בסבתו. יז) ובנֵי֙ יכָנְיָ֣ה אסִּ֔ר – הטעמים מתמיהים, שהרי הי"ל: „ובְנֵ֥י יכנְיָ֖ה אסִּ֑ר", ואולי כונת הטעמים: יכניה בהיותו אסיר, ורומז לאגדת סנהדרין ל"ז. וכן דעת שנים מחכמי העמים: קלארקע ובוטה. אך יותר נ"ל ש„אסיר" הוא שם כבוד שקרא לו אויל מרדך (ר' ימים מקדם לה"הג ר"ח הירזשענזאן, צד 31), וצרוף „יכניה אסר" הוא ע"ד „נחמיה התרשתא" (נחמיה י, י"ב). כ) יֽוּשַׁב־חֶ֖סֶד – במקף בב"ור ע"פ כי"י. כד) וַעֲנָֽנִי – מלרע ברוב ס"מ.

ד ו) אחזם – הז' רפה בב"ור ע"פ כ"י, ונסתיעו מהמס' שמסרה עליו: „ל' וחסר", מזה ראיה שחשבו את התנועה שורק חסר. י) מרעה – המ' דגושה מדין אתי מרחיק בעלילת מתג. ויָבֵ֤א אלהִים֙ אֵ֣ת אשר־שָׁאָֽל – כן בב"ור, ונכון. נדור – מלא בב"ור, וכן ברוב כ"י. יט) ובני אשת הודיה – הטעמים מתמיהים, שהי"ל: „ובְנֵי֙ אֵ֣שֶׁת הוֹדִיָּ֔ה", ונראה שסבר בעה"ט, ש„אחות נחם" שם האיש. כח) וַיֵּשְׁב֖וּ – במרכא ותביר (משה"ט כ"ו ע"ב). וכן בב"ור. לו) ואליועני – זה בב"ור ע"פ ספרים כי"י וע"פ מס' כ"י חסר י'. והם ג' חסרים: הא' בעזרא י, כ"ז, ושם נמסר עליו במס"ק: „ה' ול' חסר", ור"ל: לית שָׁאָֽל – כן בב"ור, ונכון. יח) היהדיה – הי' הראשונה דגושה ברוב הס'. נדור – מלא בב"ור, וכן ברוב כ"י. יט) ובני אשת הודיה – הטעמים מתמיהים, שהי"ל: „ובְנֵי֙ אֵ֣שֶׁת הוֹדִיָּ֔ה", ונראה שסבר בעה"ט, ש„אחות נחם" שם האיש. כח) וַיֵּשְׁב֖וּ – במרכא ותביר (משה"ט כ"ו ע"ב). וכן בב"ור. לו) ואליועני – זה בב"ור ע"פ ספרים כי"י וע"פ מס' כ"י חסר י'. והם ג' חסרים: הא' בעזרא י, כ"ז, ושם נמסר עליו במס"ק: „ה' ול' חסר", ור"ל: לית חסר בספרא, והב' והג' הם בדה"א ד, ל"ו, ז, ח'. ורגלים לדבר שכן נמסר במס"ק בששה מקומות: „ה" (בעזרא י, כ"ב וכ"ז, בנחמיה יב, מ"א, בדה"א ג, כ"ג וכ"ד, ז, ח'). הלא נראה בעליל שבאחד מהם צ"ל: ח (=חסר), ולפי הנ"ל הוא של ז, ח'. וגם מס' רבתא משובשת בתחלתה ובסופה, במה שמסרה על אותו דעזרא י, כ"ב חסר, מה שהוא נגד נוסח הספרים ונגד המס"ק שמסרה כן על אותו דפסוק כ"ז שאחריו, ובמה שלא מסרה את החסרים דד"ה. והחמשה המסורים במס"ק הם כלם בלי רהחבור. ויעקֹבָ֔ה – מלרע בב"ור ע"פ כי"י. ועשיה . . . וישימאל – שניהם בסין בכל הספרים. לח) לרוב – נמסר עליו: „ב' מלא". וחברו בדה"ב לא, י'. וכן נמסר עליו שם. ומה שנמסר גם על אותו של דה"ב ל, י"ג: „ב", שם הכונה על הניב „לרב מאד", והציון צ"ל בין המלים, וחברו שם כד, כ"ד. מא) נמצאו־שָׁ֔מָּה – במקף ובפשטא. כן בב"ור ע"פ ס"מ. ובהתאם לנתוח, שכן ההכאה וההחרמה חבורן הגיוני.

ה א) ראוּבֵ֤ן – במרכא בסבת המתג שבמלת הזרקא (משה"ט י"ז). י) עם־הַֽהַגְרִאִ֖ים – במונח וזקף בס"מ. יא) עד־סַלְכָֽה – הס' במתג בס"מ לעכב טמיעת הל' לפני הכ' המוטעמת. יב) וְיַעְנַ֖י – בחט"פ בס"מ. יד) אבִיחַ֑יִל – ברביע. ולא במונח כנמצא במקצת ספרים, וע"כ „אלה" בלגרמיה. יחדו – „ג"א יחדי כתיב". כן הוא ע"פ מס"ג דלהלן ח. ז', ומס' או"א סי' רי"ג אבל לא נמנה עם „כ"ד מלין כתיבן י' בסוף תיבותא וקרינן ו' (סי' קל"ז), וע"כ נראה שהיא במחלוקת. טז) וַיֵּשְׁב֖וּ – (כלמעלה ד, כ"ח). ובבנתיה – ח"ו ע"פ המס'. יז) התְיַחֲשׂוּ – הת' בחט"פ בס"מ. יח) וחצִי – (כפסוק א'). כא) מקניהֶ֗ם – ברביע. כן בב"ור ע"פ ס"י. וכן נכון ע"פ הנתוח, לפי שהגמלים, הצאן והחמורים הם פרטי המקנה. וצֹ֔אן – ברביע, ולא בפשטא, שכן אין הפשטא מתרדף שלשה (משה"ט ט'). כה) אלהֵי֙ עַמֵּ֣י – ב"ור ע"פ ס"מ. כו) תִּלְּגַ֖ת – הל' דגושה והג' רפה בס"מ כלמעלה (ו'), וכן להלן דה"ב כח, כ'.

ו ד) וּמְשִׁי – הש' רפה אחר שורק חסר. ו) יאָתרי – הא' בקמץ ובמתג בס"מ. ז) עמינָדָ֖ב בְּנ֑וֹ – במונח וזקף. כן בב"ור ע"פ כמה ס"י. יג) הַבְּכֹ֖ר – נמנה בין פסקתא דספרא. יז) לִפְנֵ֞י – בקדמא (ולא בפשטא) בכל הספרים (חוץ מלטרים), וכן נכון מפאת חקי ההטעמה, לפי שאין פשטא מתרדף אא"כ קדמו רביע, וגם מפאת הנתוח, שכן מלת היחס בסמיכותה לשם אדוקה בו יותר משם הסמוך לשם שהוא עצמו סמוך לסומך הסמוך, כמו: כל־עבֹדַ֕ת משכַּ֖ן אֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד (שמות לט, ל"ב), שראשון מרובה בהפסקו, ובכ"ז מלת „כל" מוקפת. ואין מלת היחס מופסקת כדין השם אלא א"כ יש בה נחץ מיוחד, כמו: כֹּ֖ל קְהַ֣ל עֲדַת־יִשְׂרָאֵ֑ל (שם יב, ו'), וכן: אחרֵ֞י דֶּ֚רֶךְ מְב֣וֹא השֶּׁ֔מֶשׁ (דברים יא, ל'), שענינו: פָּנֹה וְהָלוֹךְ הרבה על פי הכוון המערבי, וכמו שבאר הראב"ע ז"ל: „שתלכו אחר צד מערב ותמצאום". „דרך"=כוון. השוה: הבט דרך ים (מ"ב יח, מ"ג), „אחרי"=אֶל, השוה: אחר המדבר (שמות ג, א'). וכן דעת רש"י ז"ל שם, אלא שהוסיף עוד הבחנה דקה במלת היחס „אחרי", ממה שבאה בתמונת הרבוי, שיש בה חזוק והפלגה של כוון אחר כוון בהלוך מרובה, ובהתאם לכללו של ר' נחמיה: „אחר סמוך ואחרי מופלג", ולולי נחץ המלה, היתה אדוקה ביותר אל „דרך", והיתה מוטעמת במהפך נסו"א ו„דרך" בפשטא. לד) לְכָל־ – במקף. כן בב"ור ע"פ ס"מ. מג) חילן – בס"א „חילז" (ר' מ"ש). מה) עַלֶּמֶת – בס"א „עָלֶמֶת" (שם). נז) ומִמְטָּה – בפשטא (ולא במונח) כדין לפני מלה כבירה. סו) יַעְזֵיר – הע' בשוא פשוט ומלא י' ע"פ המס'.

ז ב) ראשׁ֣ים לְבֵ֣ית אבוֹתָם֙ לְתוֹלָ֔ע – כן מוטעם בב"ור ע"פ ס"מ. ושְׁנַ֑יִם – בתביר (הנ"ל). ג) חמִשָּׁ֥ה רָאשִׁ֖ים – (הנ"ל). וכן נכון לפי הנתות. ח) ואליועני – (כלמעלה ד, ל"ו). ויְרֵמוֹת – חסר י' אחר הר' (מ"ש), וכן לעולם כשהר' מנוקדת צירי. יב) בני־עיר – במקף. כן בב"ור ע"פ ס"י. יג) נפתלִ֗י – ברביע. כן בכמה כ"י, ונכון. כג) בְּבֵיתוֹ – הב' דגושה כדין ב' שואית לפני בפ. כח) בית־אל – (ר' בראשית יב, ח'). עד־עַיָּ֖ה – כצ"ל (ולא: עזה), וכן כתיב וקרי למערבאי, ואף למדנחאי „עיה" קרי בי', אלא שנוסחתם: עַדְעַיָּה מלה אחת (מ"ש), וב"ור הביאו נירסא בחלופין: למדנחאי „עיה כתיב עזה קרי". ובכל אפן מסרתנו היא מערבאית ולפיה עַד־עַיָּה כתיב וקרי, שכן במס"ק נמסר עליו: „לית", ור"ל כניב הזה: עדעיה, ואם זו אינה ראיה, כי אף למדנחאי „עדעיה" לית, הנה במס' או"א סי' א' נמסר חד עיה (זה שלפנינו) וחד ועיה (נחמיה יא, ל"א), וזו ראיה ברורה. ואין לכחד שנמצא גם מסרה נגד זה באו"א סי' רס"ו: „י"ז יחידאין עד ולית דסמיך" ולא נמנה זה ביניהם, ואפשר שלא נמנה שם אלא מה שהוא לדברי הכל, משא"כ זה שהוא במחלוקת מדנחאי. ואולם הגר"א ז"ל קרא „עזה" וקבע מקומה „במקצוע מערבית צפונית לאפרים, ולא זו עזה שביהודה", והוא פלא שתפס כנוסח מדנחאי הנ"ל. והנה הח' ר' יעקב קאפלאן העיר בס' מחקרי ארץ (לר' שלמה לעווענזאהן) בערך תפסח, שמאחר שנודע לנו ממציאות שתי ערים בשם תפסח, האחת על יד נהר פרת הנודעת בספרי העמים בשם Thapsacus שהיתה בקצה מזרחית צפונית לממלכת שלמה, והאחרת בשם זה בגבול אפרים סמוכה לשמרון ותרצה, והיא זו שהכה מנחם מלך ישראל (מ"ב טו, ט"ז), הנה לפי דעת הגר"א ז"ל שנמצאה עיר עזה באפרים, תובן היטב מחלוקת רב ושמואל (מגלה יא, א'): „חד אמר תפסח בסוף העולם (=סוף גבול ארצו) ועזה (שביהודה) בסוף העולם (סוף גבול המערבי), וחד אמר תפסח ועזה (האפרתיות) בהדי הדדי הוו קיימי וכו'". והנה

בגמ': „חד אמר וכ'ו וחד אמר וכ'ו' ולא מסיימי, אבל נ'ל לשער שמחלוקתם תלויה במחלוקת המסרות: רב שנתגדל ולמד בא'י נטה אחר מסרת מערבאי (ר'ל קבלתם בנוסחאות המקרא), וע'כ לא ידע מעזה הסמוכה לחפסח, ושמואל שהיה בבלי נטה אחר מסרת מדנחאי. לב) יַפְלֵט – כצ'ל, ולא: יִפְלֹט. לז) והוֹד – מקף. כן בב'וד ע'פ ס'מ. לח) ופספה – בה' כן בב'ב וכן. ברוב כ'י.

ח א) וְאַחְרַח – הח' בחט'פ. כן בב'וד ע'פ כ'י. ו) אֵחוּד – הא' בצירי (ולא בפתח) בכל ס'מ. ליושבי (נבע), וכן: יג) ליושבי . . . יושבי – כלם בכלל „ל'ד מלאים'. אֶל (מנחת) – כצ'ל, ולא: עַל. יב) ושמד – בד' (מ'ש). וכן במק'נ, בב'ב ובב'וד. יד) שָׁשָׁק – כלו קמץ. כן בב'וד ע'פ ס'י ומס' כ'י. יח) וישמְרַי – כצ'ל הר' בפתח. כ) ואלִיעֵנַי – חסר י'. כן בב'וד ע'פ ס'מ. כח) אֵלֶּה ישבו (בִּירושלם) – בטפחא ומרכא (הנ'ל וב'ב), ומתאים לנתוח. לב) ואף־המה – במקף. כן בב'ב ובב'וד. לה) ותֲאַרע – בחט'פ בכמה כ'י, וכן בב'וד. לח) עזריקם׀ – במהפך (ולא במרכא) כדין לפני פסיק (משה'ט כ'ד ע'ב). בני אצַל – בפתח, ונמנה בין פתחין דספרא. לט) בכרו – חסר ו' ע'פ המס', שכן אין זה בכלל „ג' מלאים' שנמסרו בפ' וישב (מ'ש). השלשי – חסר י', שכן אין זה בכלל „ז' מלאים בד'ה' (מ'ש). ושניהם כן בס'מ.

ט א) התְיַחֲשו – הח' בחטף פתח בס'מ. ה) השילוני – מלא דמלא (מ'ש). ח) בן־יבְנִיָּה – הנ' בחירק ואחריה דגש. כן ברוב ס'י וכ'י, ובמקצתם: „יִבְנְיָה", כבראש הפסוק. אבל מן המס' נראה כנוסח הרווח בספרים, שכן נמסר ע'ז: „לית'. ט) לתולדתם – זה ו' קדמאה מלא ותנינא חסר ע'פ המס' (ר' מ'ש). יג) גבֹּורי חֵיל – הח' בצירי. כן בב'ב ובב'וד ובקיטל, וכן נכון לפי הנתוח, לפי שהוא סמוך (ר' ראב'ע ויקרא יג, נ'ט). והנה יש בזה חמשה נסמכים זה אל זה, והטעמתם כדין: האחרון מוקף, ושלפניו משרת ושלפניו ראשון ראשון גדול בהפסקו, ובכ'ז „גבֹּורי" במשרת מחמת אדיקותו אל „חיל' באשגרת הלשון (ר' הערתי למעלה ו, י'ז). יז) והשערים – חסר בכל ס'מ ע'פ המס' דנחמיה ז' שנמנו שם י' מלאים, וזה אינו מהם, ולבעל מ'ש נתחלף הפסוק דנחמיה יא, י'ט בפסוק זה, ע'כ כתב שזה נמנה בין המלאים, ואיננו כן. וטלמן – חסר, שכן לא נמסרו אלא ב' מלאים, ושניהם בנחמיה (יא, י'ט, ויב, כ'ה). ואחִיהם – הח' בחירק (ולא בצירי) ע'פ המס', שכן נמסר עליו: „לית', ואמנם לא נמצא זה יותר בכל המקרא, אבל „ואחֵיהם" בצירי יש הרבה במקרא. וכן במס' רבתא אות ו' ובמס' או'א סי' י'ז: „א'ב מן ד' א' וחד וא' ' נמנו ד' „אחִיהם" (שופטים ט, כ'ד, ש'ב ג, ל', איוב א, י'ג וי'ח), וזה לעמתם: „ואחִיהם". וכן בב'ב ובב'וד, וכן משמעות הענין, ואיני יודע איך נעשה שבוש כזה בספרים. כא) בֶּן – בסגל ומוטעם. זה אחד מן ז' הבאים כן ע'פ המס'. כו) האצרות – חסר ו' קדמאה ע'פ מס' דאיוב לח, כ'ב (מ'ש). כח) כִּי־בְמספָר – במקף. כן בב'וד ע'פ כ'י. לב) שַׁבָּת׀ – בפסיק, ונמנה בין פסקתא דספרא. לח) נֶגד – בדרגא ולא במרכא בס'מ. מא) ותַחְרע – בחט'פ בב'וד ע'פ כ'י. מד) וחנן – כן בכל הספרים בו'־החבור, מלבד בב'וד שנדפס: „חנן', ואינו אלא טעות הדפוס. אצַל – בפתח, ונמנה בין פתחין באס'ף.

י ג) וימצאֻהו המורִים – כן מוטעם במק'נ, בב'ב ובב'וד, ונכון. ה) כִּי – במונח לפני מונח בכמה ס'מ, וכן בב'וד. יא) יביש – מלא ע'פ המס' דשופטים (מ'ש ובב'וד).

יא ג) אֶל (המלך) – כצ'ל ובלטרים: „עַל" והוא שבוש. יא) הֻוא – במונח בב'וד ובמקצת כ'י, ונכון. יז) ויתאו – בפתח (ר' תהלים מה, י'ב). יח) ויבאו – זה האחד חסר בכתובים ע'פ המס'. יט) הגבורים – זה אחד מן „ז' מלאים' ע'פ המס'. כ) ואבשַׁי׀ אחִי – כן מוטעם בב'וד ע'פ ס'י. כא) (ועד) השלושה – מלא בס'מ. וכן ראוי ע'פ המס', אבל: כה) (ואל) השלשה – חסר בכל הספרים. ל) מַהֲרַי – הה' בשוא פשוט, וכן להלן כז, י'ג (ר' ש'ב כג, כ'ח). הנטפתי – הראשון חסר והשני מלא ע'פ המס' (מ'ש). לא) איתי – מלא בכל ספרינו. ולא יפה עשו בו'ד שהדפיסוהו חסר ע'פ כ'י אחד, שנמסר בו: „לית רפה וכל לישן ארמית דכותיה'. ואף ממס' זו אין הוכחה על חסרון הי' (ר' הערתי לדניאל ב, י'). לא) מגבעת בְּנֵי בנימִן – כן ברוב ס'מ. לד) שָׁגֵה – בה' בסוף. כן ברוב הספרים. מב) רְאש – בתביר ת' מרכא (ר' הערתי לבמדבר כה, י'ח).

יב א) לצִיקְלַג – הל' בפתח ומוטעם מונח חקף. כֹּן בב'וד ע'פ ס'מ. ג) העֲנתתי – הנ' ברגש בס'מ. ד) ועל־השלשִׁים: – סלוק. ומכאן מתחיל פסוק ה'. כן בב'וד ע'פ ס'י. וכן הוא ע'פ המס' (מערכת המס' אות ו') שנמסרו „י'א ר'פ מיחדין מן ד' מלין נסבין ו', ואחד מהם: וירמיה ויחזיאל וכו'. וכ'ה בב'ב (ור' מ'ש). ה) החריפי – הכתיב בי' והקרי בו' שורק: החרופי. כן צ'ל ע'פ מס' רבתא אות י' ואו'א סי' פ', שזה נמנה ב„א'ב דכתיב י' באמצע תיבותא וקרינן ו'. וכן הוא במק'ג ובב'ב (ור' מ'ש). ח) מן־הגדור – ס'א „הנדוד", כן בב'וד ע'פ כ'י. י) השלשי – חסר שכן אין זה בכלל „ז' מלאים בד'ה'. טז) את־כל־הָעמקים – במונח חקף בס'מ. יח) ויוכַח – נמנה בין פתחין באס'ף. יט) לבשה – ברביע (ולא: במונח) בב'וד ע'פ כמה כ'י. וכן מוכח מן הטעמים, שאלו היה „לבשה' מוטעם מונח, אז היה ראוי להיות „ורוח' שלפניו מוטעם קדמא, לפי שאינו באות הראשונה (ר' משה'ט ט'ז). כא) עדנח – בפתח ברוב כ'י (ור' במ'ש), ונוסח „עדנה' שהובא במ'ש, הוא נגד המס' שמסרה ע'ז: „לית', ואלו בה' יש עוד. כג) למחנֶה – בס'מ הנ' בסגל. וכן נכון ע'פ המס', שהרי נמסר עליו: „לית', ואלו בצירי יש ויש (ודלא כמ'ש). כה) ושמונה – בכל ד'ה מלא ע'פ המס' וכל ס'מ (מ'ש וב'וד). כו) גבֹּורי חֵיל לצבא – כן מוטעם בבו'ד ע'פ ס'י, ונכון לפי הנתוח. לו) עשרִים ושמונָה – בדרגא ותביר. כן בב'וד ע'פ ד'י. לח) בכָל־כלי – במקף (הנ'ל). לט) חברונה – מלא. בש'ב ב, א' נמסר: „ל' חסר". מא) הקרובים – מלא ע'פ המס'. מאכָל – בקמץ ומוטעם פזר. כן בב'וד ע'פ ס'י, ולפי'ז „מאכל' כלל שאחריו פרטיו. ולפי הנוסח: „מאכַל־", כלם פרטי „לחם' הם. וצמוקים – מלא. כן בב'ב ובב'וד, וכן ראוי ע'פ מס'ק דש'ב טז, א', שנמסר: „ב' מל'.

יג יב) את־הָאלהים – במונח חקף בס'מ. יג) אל־בֵּית עֹבד־אדֹם, וכן: יד) את־בֵּית עֹבד־אדֹם – כן מוטעם בס'מ. אבל: יד) עם־בֵּית עבֵד אדֹם.

יד א) מלך־צֹר – במרכא (ולא במונח), וזה אחד מן ז' בטעם, וכחברו דש'ב ה, י'א (משה'ט ט'ז ע'ב). וחָרשֵׁי (קיר) – לא נסו'א, וכחבריו להלן: כב. ט'ו וש'ב ה, י'א. ונמקוה ב'וד: כדי שלא לתפוס מקום המתג. וכונתם בזה היא: לפי שדין משרת נסו'א במלה מתונה להסוג עד מקום המתג, אע'פ שהיא הברה שלישית למפרע, אבל אין זה נוהג, אלא כשההברה השניה למפרע בת־קיום, ר'ל שאינה ראויה להשתנות לשוא, או משום שהיא הברה סגורה, כמו: וממַעֲמַקֵּי מָים (תהלים סט, ט'ו), או משום שהיא קמץ מרחיב לפני גרונית, כמו ומֻצָּאֵי מים (שם קז, ל'ג), אבל כשהיא הברה פתוחה בת־שנוי, אין התסוגה נוהגת. יא) ויעלֻו – במרכא, והוא מן „ט' בטעם' (משה'ט ט'ו ע'א). טז) גֶזרה – מלעיל בס'מ, לפי שהמלה מסתימת בה'־המנמה, השוה: יַהְצָה (במדבר כא, כ'ג).

טו ב) את־ארון ה' ולשרתו – בשם הויה. כן בב'ב ובב'וד. ובמס'ק נמסר עליו: „כו' (אבל: „ארון האלהים' נמצא ל'ב פעמים), והן אמנם הוא נגד מס' רבתא שמנתה כ'ג, אך גם במס' רבתא נמנה זה ביניהם: „לא לשאת תנינא דפסוק'. וכן הובא בקה'נ מפי כל כ'י וד'י. וב'וד הביאו ממס' כ'י המונה כ'ו בהסכם למס'ק, ואלה הם: יהושע ג, י'ג; ד, ה', י'א; ו, ו', ז', י'א, י'ב, יג' יג'; ז, ו'; ש'א ד, ו'; ה, ג', ד'; ש'ב ו, ט', י', י'א, י'ג, ט'ו, ט'ז, י'ז; מ'א ב, כ'ו (זה כתוב באדנות); ח, ד'; דה'א טו, ב' (תנינא דפסוק), ג'; טז, ד'; דה'ב ח י'א. ומן ש'א ראש סימן ו, עד ז, ב' כלם בהויה חוץ מאחד: ו, ג'. וכן לא באו בחשבון: דה'א טו, י'ב וי'ד, שסופם: „אלהי ישראל'. ז) גרשם – חסר בכל ספרי דפוס (נגד רוב כ'י) בהתאם למס'ק שלמעלה ו, כ'ח: „ג' חסר' (=ר'ל בספרא), והם: של ו, א', וכ'ח וזה שלפנינו, ונגד מס'ק של ו, א': „ב' חסר בספרא', ומס'ג דעזרא ח, ב' משובשת לאין מרפא. יב) הֲכינותי – „ג'א הֲכינותי", כן לראב'ע ורד'ק ז'ל (ר' ב'וד). יג) למבָרִאשונָה – במרכא וטפחא במלה אחת, ונמנה בין „ח' בטעם' (משה'ט כ'ב ע'ב). יד) וַיִתקדשׁו – בזקף לבד

בס״מ. טו) בכתפם במטות – במרכא וטפחא. כן בכל הס׳, ולא בהפך כבב״וד. יח) ואליפלהו – זו אחת מן „ד׳ (או: ה׳) מלין בטעם אזלא וטרס בתיבה אחת אחר תל״ק׳ (משה״ט כ״א ע״ב). השערים – חסר ו׳, שכן אין זה מן „י׳ מלאים׳ שנמסרו בנחמיה ז, ע״ב, וכן בב״ב ובב״וד. יט) והמשררים – במונח חקף בס״מ: כד) ובניהו ואליעזר הכהנים – לפי ההטעמה המוערת תהיה הכונה, שהם נמצאים לפני הארון מוכנים לחצצר בעת הצרך. „מחצצרים״=המתצצרים. כו) בעזר – הע׳ בשוא פשוט (מ״ש וב״וד). את־הלוים – בקדמא תקף בס״מ. ויזבחו שבעה – כן מוטעם בכמה ד״י ועמהם ב״וד, ונכון. כז) והמשררים – במונח חקף בס״מ. בד – נמנה בין פתחין באס״פ. כט) ברית – במונח בס״מ.

טז ה) ואסף במצלתים – במרכא וטפחא. אבר משפטי זה כולל שתי אמרות: ואסף מציד במצלתים, והוא „משמיע״. ההשמעה היתה מין תפקיד ידוע במלאכה זו. ויש כמה כ״י: „ואסף במצלתים״, בטפחא ומרכא וכן בב״וד, אבל אין זה סגנון, שא״כ היה ראוי להיות: „משמיע במצלתים״. ט) בד) נפלאותיו – אלה לא נמנו בכלל „ז׳ חסרים״ במס׳ דשמות ג, כ׳ (ב״וד). כג) מיום אל יום – ובפסוק המקבילו (תהלים צו, ב׳): „מיום ליום״, ובעינו ממש נמצא הניב הזה בתורה (במדבר ל, ט״ו). אבל הכל תלוי במזל, כי בעוד שכאן הוראתו ברורה לכל, ולא נסתפק בה אדם מעולם שהיא: משך ימים יום אחר יום, ובהשאלה: לעולם, הנה שם מרוב הערצת תו״הק, ומתוך הרגל המצוי של פרטי ההלכה מכל מלה, הפליגו המבארים והמתרגמים כלם ביודעים ובלא יודעים להכניס בניב הזה הוראה שאינה הולמתו. יש שבארוהו: עד שק״הת, ויש שבארוהו: מע״לע, כמו רשד״ל, וכן בתרגום יהואש ע״ה כרש״בי וכאותו הזוג (נדרים עו׳ ע״ב), אף שהוא נגד ההלכה (אבל ראה על כיו״ב לרש״י ז״ל במזרחי שמות (משפטים) כב, ח׳ בד״ה „וטען הרמב״ן״). ורק רז״ל הקדמונים סותמי הספרי הם לבדם הבינוהו לאמתו, באמרם: „ואם החרש יחריש״ – זו חרישה למקט (=לצערה, כדי שתחשוב שהוא שוקל הרבה בדעתו אם יפר לה, ולא תהא פרוצה בנדרים, ובדעתו להפר לה אחר כמה ימים) וכ״ו, ונסתיעו ע״ז ממה שנאמר: „אשר עליה״, שהלשון הזה מוכיח על יושן הנדרים, ולפי״ז מלת „והקים״ מובנה: שלילת ההפרה, והמשפט תנאי, אבל „הקים אתם״ המובן: קיום ממש, והמשפט מוחלט לתשובת התנאי, לומר שמחשבת ההפרה אינה כלום, ומששתק לה ביום שמעו נדריה קימים. ונ״ל עוד שכן דעת רש״י ז״ל בפי׳ הפסוק, שתמהו עליו מפרשיו שהוא נגד סוגית הגמ׳ והספרי. ובעל נחלת יעקב ואחריו בימינו הה״ג ר״ח הירזשענזאן ז״ל הגיהו ברש״י: „לכך נאמר ביום שמעו״. ובאמת רק מלה אחת נשמטה ברש״י, וכצ״ל: „לכך נאמר מיום אל יום וג״ו״, ורומז למלים „אשר עליה״ כבספרי הנ״ל. לה) מא) להדות – חסר ו׳ קדמאה ע״פ המס׳, שכן אינן בכלל „ד׳ מלאים״ שנמנו במערכת אות י׳, וכן בב״ב ובב״וד. לז) לפני (הארון) – בדרגא (ולא במרכא) (ר׳ משה״ט כ״ז ע״א). לח) ידיתון – כן כתיב וקרי ע״פ מס׳ או״א רי״ד.

יז ו) בכל – במרכא. זה אחד מן „ח׳ בטעם״ (משה״ט ט״ו ע״ב). לא־בניתם – לא נסו״א בס״מ. ט) לבלתו – „בס״א לכלתו״, (ר׳ מ״ש). יז) ותדבר על־בית – כן מוטעם בכמה כ״י וכן בב״וד. יט) הגדולה – הל׳ דגושה ברוב ס״מ, והעירותי עליה. כ) בכל – כן עיקר בב׳ (מ״ש). כא) ונראות – חסר ו׳ קדמאה בכמה כ״י. וכן בב״וד ע״פ מס׳ כ״י: „ב׳ כן כתיבי״. וחברו בש״ב ז, כ״ג.

יח ג) ה) ז) ח) ט) י) וכן להלן: יט, טז) יט) הדרעזר – „בס״א הדרעזר״, (ר׳ מ״ש). ה) עשרים ושנים – כן בכמה כ״י ועמהם ב״וד. ז) על עבדי – (הנ״ל ומק״ג). ח) ים – בפתח. כן בב״וד ע״פ ס״י וע״פ הרד״ק במכלול ר״ה. ואת־העמודים – במונח חקף בס״מ. ט) את־כל־חיל הדרעזר מלך – כן בכמה כ״י ועמהם ב״וד. י) כי איש־ – (הנ״ל). טז) סופר – מלא ע״פ המס׳ דש״ב ח, י״ז: „כל כתובים מלא (בר מן עזרא)״. וכן ברוב הס׳.

יט ח) הגבורים – זה נמנה בין המלאים. י) כי־היתה פני – כן מוטעם במקצת כ״י וכן בב״וד. יג) וה׳ – בז״ג, לפי שהמתג באות הראשונה. טז) ושופך – וכן: יח) שופך – בקמץ בב״וד ע״פ ס״י. יז) ויעבר הירדן – במונח חקף בב״ב ובב״וד, ונכון. אלהם – שניהם בפסוק חסרים ע״פ המס׳.

כ ב) דויד את־עטרת – בפזר ומונח. כן בב״וד ע״פ ס״י. ד) החשתי – הש׳ רפה ולפניה מתג בס״מ. מילידי הרפאים – כצ״ל (ולא: הרפא) (מ״ש). וכן בהרבה כ״י. וכן בב״ב ובב״וד.

כא ב) אלי – בפתח. כן בב״ב. ובקה״נ הוער עליו: „הל׳ בפתח בכל ספרים כ״י וד״י״. ורגלים לדבר שהוא הנכון, שכן אף בספרים שנמצא בהם: „אלי״, לא נרשם עליו: „קמץ בז״ק״. ג) עמון – בפסיק, ונמנה בין פסקתא דספרא. ה) שלף . . . שלף – הל׳ במתג לחזוק הצירי בהברה סגורה. ויהודה – ברביע. כן בב״וד ע״פ ס״מ. ח) אל־האלהים – במונח חקף בס״מ. יב) נספה – מן „ט׳ בטעם״ (משה״ט ט״ו). וחרב־ – במקף בס״מ. טו) וכהשחית – בכ׳. כן הנוסח הרווח. אבל בכמה כ״י וד״י ועמהם ב״וד: „ובהשחית״ בב׳. וקרוב לשמוע ממה שלא נמנה במס׳ רבתא בין „כ״ט מלין קריין ב׳ ולית זוגא״ (והוא באו״א רט״ו), וגם לא בין „חד וחד בא׳ ולית זוגא״ (ובאו״א ל״ו), שהעיקר הוא בכ׳. טז) עמד – ברביע בס״מ (ר׳ תו״א 67). יז) אלהי – ברביע. כן בב״ב, ובקה״נ מפי כל ספרים כ״י וד״י, וכן בב״וד. כג) ויאמר – בקדמא בכל ס״מ. והמורגים – חסר י׳, והג׳ דגושה (מ״ש וב״וד). כט) ומזבח העולה – מלא במק״ג, וכצ״ל ע״פ המס׳, שכן זה נמנה בין „ט׳ מלאים״. במקום „לפני משכן ה׳״ צ״ל שם: „ומשכן ה׳״. ל) נבעת – בקמץ. כן בב״וד ע״פ ס״י ומס׳ כ״י. מפני – בז״ג ברוב הספרים ולא במקף, לפי שיש במלה נחץ כדי לציר במחשבת הקורא את ההתפעלות ממראה הפנים המבהילים (ר׳ למעלה ה, י״ז).

כב א) וזה – בתביר בכמה ד״י, ונכון. ב) דויד – בזקף (ולא ברביע כבב״וד) בכל ס״מ, והוא הנכון לפי הנתוח. ה) לכל־הארצות – במונח חקף בס״מ. ו) ויצוהו לבנות – כן מוטעם בב״וד ע״פ כ״י, ונכון. ט) והניחותי – מלא דמלא ע״פ המס׳, ומוטעם במרכא נסו״א. י) הוא יבנה־בית – כן בכמה כ״י ועמהם ב״וד. והכינותי כסא – (ולא: את־כסא) כן בב״ב ובב״וד (ר׳ מ״ש). טז) לזהב – במרכא (ולא בדרגא) (משה״ט כ״ז).

כג ג) ושמונה – מלא בכמה כ״י, וכן בב״ב, וכן ראוי ע״פ המס׳ דיחזקאל מ׳: „כל ד״ה מלא״. ה) מהללים – הל׳ רפה בס״מ. ו) ויחלקם – הי׳ בסגל והח׳ בקמץ. כן הוא ע״פ הרד״ק בבאורו ובמכלול. לגרשון קהת – כן בב״וד ע״פ ס״י. ז) לגרשני לעדן – כן בס״מ, ונכון. יב) עמרם – במרכא (ולא בדרגא) (משה״ט כ״ז). יג) להקדישו קדש – כן מוטעם בב״וד, ונכון. יז) למעלה – לעולם מלעיל. כא) בני מררי מחלי ומושי – כן בב״וד ע״פ ס״י. כו) אין – במונח בב״וד, ונכון. כז) האחרונים – במונח חקף בס״מ. כח) לעבדת – מן סי׳ כ״ג עד סי׳ כ״ח „עבדת״ חסר ע״פ המס׳. ומעשה – בזקף קטן (לבד) בס״מ, ולא במונח במקום המתג, לפי שהמתג בהברה השניה למפרע, והוא עראי, ר״ל שכל עיקרו לא בא אלא בסבת החטף שאחריו, ולא לחזק את התנועה. לא) במספר – כן בב״וד, ונכון.

כד ג) ויחלקם – (כנ״ל כג, ו׳). כג) ובני – כן צ״ל ע״פ המס׳, ונמסר עליו: „לית״. ובמס׳ רבתא נמסר: „מן: ודויד זקן (כג, א׳) עד: ויקהל דויד (כח, א׳) ר״פ בני בר מן ג׳: ובני, וסי׳: ובני שמעי תנינא (כג, י׳), ובני מושי תנינא (כד, ל׳), ובני ישראל למספרם (כז, א׳)״, ואת זה לא מנו עמהם, מזה ראיה שלא קראו את זה: „ובני״. וב״וד הביאו ממס״ק כ״י: „ובני לית קמץ״. וכן בב״ב ובקיטל (ור׳ פ״ד בערכו). אך מה שהחליטו הח׳ פ״ד וב״וד שהוא שם עצם פרטי אינו נראה לי לפי הנתוח. אך נ״ל שהוא שם הקבוץ מן „בן״ (=כלל הבנים), ר״ל: כל בני חברון, הנה הגדול שבהם יריהו, ואחריו פלוני ופלוני וכו׳ (ר׳ תרגום יהואש). כו) בני יעזיהו בנו – כן מוטעם בב״וד ע״פ כ״י, ולדעתם „עזיהו בנו״ הוא שם עצם פרטי מורכב. כז) בני מררי, כט) לקיש בני קיש – (הנ״ל).

כה ב) יָד – במונח (הנ"ל). ג) הודות – בכ"מ מלא דמלא ברוב הספרים, ומן המס' שמסרה: „ד' מלאים בלישנא" אין סתירה כלל, לפי שזו מדברת מן „להודות", „ולהודות", אבל לא מן „הודות". ד) חנָּנִי – מלעיל (ר' מ"ש לנחמיה א, ב'). מחזיאת – חסר ו' ע"פ המס'. ז) ושמונה – מלא ע"פ המס'. ט) הָוּא – כן בב"וד, ונכון. יא) הרביעִי, יג) הששִׁי, טז) התשיעִי – כלם בפשטא, שכן אחריהם מלה כבירה, אבל: יז) העשירִי – במונח, כחבריו: השלשִׁי (י'), החמישִׁי (י"ב), השבעִי (י"ד), השמינִי (ט"ו), שהמלה שאחריהם זעירה. כן בס"מ. כה) לחנָּנִי – מלעיל (כנ"ל ד').

כו ד) השלשי – חסר י', שכן לא נמנה בין „ז' מלאים בד"ה". ו) הֵמָּה – לעולם מלעיל. יא) השלשי – חסר (כנ"ל ד'). הרבעי – זה אחד מן „ג' חסרים במקרא" ע"פ מס' דספרא (למעלה כד, ח'). יז) ליום . . . ליום – ב"וד וכמוהם בעל משפחת סופרים העירו שמן הגמ' דתמיד כ"ז נראה שחז"ל קראו „לְוִיִּם" במקום „לַיּוֹם", ואיני יודע מה הכריחם לידי המחה זו, ומהיכן למדו כן. כו) הָוּא – בדרגא (ולא בלגרמיה). כן בהרבה כ"י ועמהם ב"וד, ומתאים לנתוח. כח) כֹּל – ביתיב. עַל־יַד – במקף ומרכא. כן בס"מ. לא) יריה – „בס"א ידיה", כן הובא בקה"נ. והנה למעלה כד, כ"ג: ירידו, ונמסר עליו: „ל' ובריש", ותקנה הרוו"ה: „ב' במקום „ל', ומחק „ובריש", לפי שנמצא גם בסי' ג, י"ט, ולעולם הוא בריש. אבל מאחר שנמצא כאן נוסח „ידיה" בד', אפשר שזו כונת המס', שאותם בר' משא"כ זה בד', וצ"ל במס': „ב' ובריש", או אפשר שכאן מקומה של מס' זו, והיא יפה כמו שהיא: „ל' ובריש", ולהוציא מן הנוסח „ידיה", ויש הרבה במס' שהרשימה נשתרבבה שלא למקומה.

כז א) הָאַחַת – ע"פ המס': „כל זקף קמץ בר מן ב'", והם זה וחברו דמלכים א' ז, ל"ח. ו) השלשים – „נ"א בשלשים" (ר' מ"ש). יא) החשתי – הש' רפה בס"מ. יב) הענתתי – הנ' דגושה לברור הבטוי, והת' רפה. כן בס"מ. יב) לַבֶּן | יְמִינִי – זו אחת מן „ט"ו מלין כתיבן מלה חדא וקריין תרין" ע"פ המס'. יג) מַהְרַי – הה' בשוא פשוט (כלמעלה יא, ל'). יד) הפרעתני – חסר ע"פ המס' (מ"ש יא, ל"א). כט) בָּעמקים – בקמץ בס"מ. ל) הישמעלי – חסר א' ע"פ המס', ודוגמתו: היזרעלית (ש"א ל, ה'). לא) וְעַל־הַצֹּאן יָזִיז – כן מוטעם בב"וד ע"פ ד"י.

כח א) ומקנהֹ | – בפסיק. חה אחד מן „ח' תלשין ופסקין" (מס' דש"א יב, ג'). חַיִל – „קמץ בטרחא". טרחא זה הוא המפסיק היותר גדול שבכל טעמי מקרא זה מראשו ועד הסלוק, ע"כ גדול כחו להחליף את התנועה. ג) אָתָּה – „בס"א אַתָּה". נ"ל שהוא הכו' שנחלקו בו הספרים והמסרות (ר' פ"ד בערכו). ז) אם־יֶחֱזַק – כן מנוקד בס"מ. י) כִּי ה' בָּחַר־בְּךָ לִבְנוֹת בַּיִת לַמִּקְדָּשׁ חֲזַק – כן מוטעם בב"וד ע"פ ס"י, ונכון. יג) עבודת . . . עבודת – שניהם מלאים ע"פ המס'. טו) בְמִשְׁקָל – הק' בפתח ומוטעמת תביר. כן בב"וד ע"פ ס"י.

כט א) בְּנִי – במרכא (ולא בדרגא) (משה"ט כ"ז). ב) הֲכִינוֹתִי | לְבֵית – כן בב"וד ע"פ ס"י. וְכָל־אֶבֶן – במקף (הנ"ל). ג) וְעוֹד – ברביע. כן בב"ב ובב"וד, ונכון. מִכָּל – הכ' בחולם ומוטעמת מרכא. כן בב"וד ע"פ ס"י. ח) עַל־יַד – (כנ"ל כו, כ"ח). י) ישראֵל אבִינו – ההטעמה שבפנים ודאי מכונת לישראל סבא, וכן הבינוה רש"י ורד"ק ז"ל, והניב „מעולם ועד עולם" חוזר על „ברוך". ואולם סברת בעה"ט עם כל יפיה, הנה ריח דרוש נודף ממנה. וההטעמה המוערת נמצאת בג' ד"י, ובעה"ט ההוא סבר במלת „ישראל" שהיא שם האומה, ומלת „אבינו" תאר לשם ה' ב"ה, והניב „מעולם ועד עולם" מחובר אל „אבינו". ובדבר האחרון הזה צדק ממנו הראשון, שהחזיר „מעולם ועד עולם" אל „ברוך". ואלו הייתי אני בימיהם הייתי מטעים ככה: בָּרוּךְ אַתָּה ה' | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ. טו) אֲנַחְנוּ – בדרגא (משה"ט כ"ז). אבתינו – חסר ו', שכן אין זה בכלל „ח' מלאים" שנמסרו בירמיה י"ד. כַּצֵּל | – בדרגא כדין לפני פסיק (משה"ט כ"ט ע"א). טז) הֲכִינֹנוּ – הה' בחט"ס. כן בב"וד ע"פ ס"י (ולדעת הרוו"ה ז"ל בהבנת המקרא (בראשית יד, כ"ב) זה דין נקוד הה' בגזרת נע"ו בפעל עבר ודאי, משא"כ בעבר תלוי נקודה בחט"פ) והחולם מלא ו', שכן נמסר עליו „לית ומלא". יח) אבתינו – חסר (כנ"ל ט"ו). שמרה־זאת – הז' רפה (ר' נחמיה ה, י"ט). כ) בָּרְכוּ – במרכא נסו"א. כן בב"וד, וכן בכמה כ"י בקה"נ. כא) אֵלִים – חסר י' קדמאה ע"פ המס', וכן בדה"ב כט, כ"ב.

דברי הימים ב'

א ה) שם – „נ"א שָׁם". הנוסח שבפנים נמצא במק"ג, בב"ב ובב"וד, והנוסח המוער (בש' ימנית) נמצא בלטרים ובקיטל. והראשון נראה יותר הגיוני, שהרי משמע מתכן הענין שמשכן אהל מועד ומזבח הנחשת עמדו שניהם בגבעון, והארון עמד תחת אהל יריעות בירושלים, וזה נחץ המלה: „אכל" (ו'), וא"כ מה זה „שָׁם", כאלו היה אף הוא בירושלים? ט) דבָרְךָ – במונח וזקף ברוב ס"ס. עַל־עָם – כן בב"וד בקמץ ע"פ כלל הנמסר על מלת „עם" במס': „כל זקף קמץ", וכן במקצת כ"י וד"י. י) ומַדָּע – בקמץ בס"מ (כלהלן י"א וי"ב). | וְאֵצְאָה – במרכא ותביר (ר' משה"ט כ"ז ע"ב). והנה המרכא בא בזה במקום המתג לחזוק הצירי בהברה סגורה (כן שיטת בעלי המס'), והוא המאפשר בבעלי ל"א הארכת הפעל להדרוזות, כמלתנו זו וכמו: אֲמַלְאָה (יחזקאל כו, ב'), משא"כ בנטיות הזוקקות לשוא נע לפני הקמץ הסיומי, שאז אין הארכה נוהגת בגזרה זו, לאמר למשל: „אֶמְצְאָה חן בעיניך", ת': אֶמְצָא, לפי שאז ודאי תתבלע הא', ומסילא ישתמע: אֶמְצָא. הָעָם־הַזֶּה – המתג בה' כשיטת ב"א. יא) אלהים | – בפסיק, נמנה בין פסקתא דספרא. יג) יְרוּשָׁלַם – במונח חקף בס"מ.

ב ב) לִבְנוֹת־לוֹ בַּיִת – כן מוטעם בב"ב ובב"וד, ובקה"נ הובא כן מפי כל כ"י וד"י. יג) אִישׁ . . . בַּזָּהָב־וּבַכֶּסֶף . . . אשר יִנָּתֵן – כן מוטעם בב"וד, ונכון. בָּאבנים – בקמץ בס"מ. יז) ושמנים – זה האחד חסר בד"ה ע"פ המס'.

ג ד) ח) על־פְּנֵי רֹחַב – כן בב"וד ע"פ ס"מ. מפנִימה – לעולם מלעיל כדין. ה) עֵץ (ברושים) – כן בב"ב ובב"וד ע"פ כל כ"י וד"י, וכן בקיטל, וכן בפי' הרד"ק. תִּמֹרִים – (ר' יחזקאל מ, ט"ז). ט) ומִשְׁקָל למסמְרות – בדרגא ותביר. כן בב"וד, ונכון. טו) וַיַּעַשׂ – בגרש בכל ס"ס. טז) העמדים – זה לבדו חסר בד"ה ע"פ המס'.

ד ב) וְקָו – בפתח. כן בב"ב ובב"וד ע"פ ס"י. ג) בקרים – בתלי"ק בס"מ, ובקצת ספרים זרקא ואינו אלא שבוש. ד) פֹּנִים | יָמָּה – בינתים פסיק, ונמנה בין פסקתא דספרא. ט) ודלתות לעזרה – „בס"א ודלתות לָעזרה". כן במקצת כ"י. וההטעמות המחולפות מלמדות חלוף הבאור: לפי ההטעמה שבפנים יתבאר: שצפה נחשת גם את הדלתות הגדולות (=שערים) הראויות לעזרה גם את דלתותיהם (=' הָן) של הדלתות, ז' א' הפשפשים שבהן. ולפי ההטעמה המוערת יתבאר: דלתות נעשו לעזרה (=לעזרות, והוא שם הקבוץ), ואח"כ הוא מדבר מן הצפוי. יב) העמודים – מלא ע"פ המס' כנ"ל ג, ט"ז). יח) כל־ – „בס"א את־כל", כן במקצת כ"י, שהובאו בקה"נ (ור' מ"ש).

ה יב) מַחְצְרְרִים – „נ"א מַחְצְצְרִים", אבל הנוסח שבפנים הוא הרווח, שזה האחד שונה מכלם (בדה"א טו, כ"ד, ולהלן י"ג, ז, ו', יג, י"ד, כט, כ"ח) שהר' ולא הצ' יתרה בו. וכלם קריאתם: מַחְצְרִים, חוץ מאחד: לַמְחַצְּרִים (י"ג). ונראה כדעת רשד"ל בבאורו לויקרא כו, מ"ג, שכל

„מַחְצְרִים"=מַחֲצְרִים, בסרוס השוא והפתח בסבת הגרונית, דוגמת: מַחְלְמִים (=מְחַלְמִים) (ירמיה כט, ח׳), מַהְלְכִין (דניאל ד, ל״ד), מַעְזְרִים (דברי הימים ב׳ כח, כ״ג), ע״ש. ואפשר שבהספח תנועה בראשו, אין הסרוס הזה נוהג, וע״כ: לְמַחֲצְרִים (י״ג). וקריאת המלה לפי הכתיב היתה כאן ודאי: מְחַצְרְרִים, מבנין פַּעֲלַל, שנמצאו ממנו חמשה פעלים במקרא: רענן, שאנן, אמלל, צמתת, נפלל (יחזקאל כח, כ״ג), כמו שכבר שערו אחרים לפני, אבל בכל יתר המקומות נ״ל שהיתה קריאת המלה: מְחַצְצְרִים (ולא: מַחְצְצְרִים, כדעת פירסט בלקסיקון שלו, ולא: מַחֲצַצְרִים, כדעת אחרים), אלא שברהיטות הדבור נבלעה צ׳ אחת בחברתה (דוגמת: יִשָּׂשכָר=יִשָּׂשְׂכָר מן יש שכר), ואחר זמן נעשה סרוס הנקוד כנ״ל.

ו ט) היוצא – מלא. כן בקיטל ובב״ב ובב״וד, וכן הובא בקה״נ מכל כ״י וד״י. טו ותדבר בפיך – כן (ולא במרכא ותביר) בב״וד, ונכון, כי הדבור היה לפני היום הזה. טז) לעבדך – אין זה פשטא אלא קדמא, וע״כ ד״דויד רפה. כן בס״מ. ובמקצת ספרים הד׳ דגושה, לפי שחשבו את הטעם של „לעבדך" פשטא כלמעלה בפסוק ט״ו, אבל לפי הנתוח איננו כן, כי אמנם בשניהם „שמרת", „שמר" מופסק יותר מן „לעבדך" ופחות מן „אבי", וע״כ למעלה ש„אבי" מוטעם זקף ראוי „לעבדך" להטעמת פשטא, אבל כאן שהוטעם „אבי" בפשטא ו„שמר" בתל״ג, אין ראוי „לעבדך" אלא לקדמא שלפני המהפך שיש בו לפעמים הפסק מעט, אבל אין בכחו להדגיש אחריו. לו – הל׳ דגושה מדין אתי מרחיק. כ) פתחות – חסר ו׳ קדמאה (מ״ש וב״וד). כב) ונשא – במקצת כ״י: „ונשא" בש׳ ימנית, כאן ובמלכים א׳ ח, ל״א, וכן בב״ב ובב״וד בשני המקומות, והם (ב״וד) נכתיעו גם מן המס׳ שמסרה עליהם: „ב׳". אבל אין ספרינו מסכימים כן, וגם אין זה מוכרח מן המס׳, כי אפשר מאד שכונתה לומר: „ב׳ דסמיכי", ר״ל שהגיב „ונשא בו" נמצא בשני המקומות. כג) להשיב – מלא ברוב הספרים, וכן ברוב כ״י שהובאו בקה״נ. כד) כו) לב) לד) לח) והתפללו – הפ׳ במתג והל׳ רפה בס״מ. ל) שבתך – כן בס״מ ועמהם קיטל, וכן ברוב כ״י. ונראה שכן נקוד המלה לעולם כשהיא גמר המשפט, ובמ״א ח, מ״ט, אע״פ שאינה גמר המשפט, הנה שתי המלים „מכון שבתך" משמשות שם לואי ל„השמים", ומורגש בהן הפסק. משא״כ כאן בפסוק ל״ט שנאמר: „ממכון שבתך", אינו כשם לואי, אלא כחוזר שוב אל „ושמעת", וע״כ נכון בזה: שִׁבְתְּךָ. לד) אליך – בז״ק בס״מ, וכן נכון. לז) ושבו – כצ״ל מלעיל. והתחננו – הח׳ במתג והנ׳ רפה בס״מ. לח) אשר־שבו – כצ״ל מלרע ע״פ המס׳ והדקדוק. לאבותם – מלא במק״ג ובב״ב וברוב כ״י וד״י, ומן המס׳ אין הכרע. מא) קומה – מלרע ע״פ המס׳, וכן בכ״מ כשהוא סמוך לשם הנקרא באדנות, כדי לעכב הבלעת הא׳. כהניך – בגרש בס״מ.

ז ב) הכהנים – במונח וזקף בס״מ. ג) הרצפה – הר׳ במתג והפ׳ רפה (ר׳ יחזקאל מ, י״ז). ה) את־זבח הבקר – כן מוטעם בב״ב ובב״וד, וכן בכמה כ״י, וע״כ נמסר על „אתזבח" לית בטעם, ר״ל שלא נמצא יותר בטעם סגול. ויש נוסח: „שלמה את־זבח הבקר", ודוגמתו: למשיחו לכורש | אשר־החזקתי בימינו (ישעיה מה, א׳), אבל אינם שוים לגמרי, ששם יש לגרמיה בין הזרקא לרביע, והנה גם ע״ז תכון רשימת המס׳: „ל׳ בטעם". אבל הספרים המנסחים: „את־זבח הבקר", הם ודאי נגד המס׳, וגם נגד הנתוח ההגיוני, שהרי מאחר שהסגול כחו גדול כשל אתנח, ראוי שיהיה „בקר" כלל ואחריו פרטיו. וא״כ חסר הנושא ל„עשרים ושנים אלף", וגם א״א ל„צאן" שיהיה בכלל „בקר". ו) בכלי שיר־ – כן בב״וד, ונכון. ז) יכול – מלא בכל ס״מ, והוא אחד מן „ה׳ מלאים", והוחלף בשבוש במס׳ דבמדבר יג, ל׳ בשל מ״א ה, י״ז החסר באמת, כמו שכבר העירו ע״ז הח׳ פ״ד וב״וד. ח) קהל גדול – בטפחא ומונח בס״מ. יט) אתם – בזקף (ולא ברביע) ברוב הספרים בהתאם לנתוח, ושבוש בב״וד. כא) אשר – כן בב״וד, ונכון.

ח ב) אתם – חסר ע״פ המס׳ דתלים ט, י״ג. וכן בב״ב. ג) חמת – בקמץ ע״פ המס׳ דעמוס ו, ב׳. וכן בב״וד. ו) ואת – בקדמא. אשר – (כלמעלה ז, כ״א). ט) ומן־בני ישראל – כן מוטעם בב״וד ע״פ ס״מ, ונכון, כי לפי״ז הכונה, שמהם לקח למלאכת המלך (=להנהגת המלוכה), כי המה וכו׳. כי המה – כן בקה״נ מפי כל ספרים כ״י וד״י, וכן בב״וד.

יא) אשר־בנה – במקף ומונח נסו״א. כן בב״וד ע״פ ס״י, ובהשואה לשל בראשית ט, כ״ד, יג, ג׳ וד׳. יג) לשבתות וכו׳ – ההטעמה שבפנים נמצאת במקצת כ״י שהובאו בקה״נ, אבל מתאימה יפה לנתוח, וההטעמה המוערת היא הרווחת. טו) ולא־סרו – במקף בב״וד ע״פ ס״י. יז) לעציון – בקדמא. כן בכמה ד״י, וכן בב״וד.

ט י) חירם – „חורם קרי". (מ״ש ע״פ המס׳). וכן הובא באו״א ק״מ. כא) ותוכיים – מלא ו׳. בק״הנ הובא כן מכל ספרים כ״י וד״י, ובקצתם נמסר: „ב׳ חד מלא וחד חסר", או: „ל׳ מלא". כט) על־ירבעם – במקף בס״מ.

י ה) אלהם – בזקף במקצת כ״י ועמהם ב״וד, וכן נכון, ואינו דומה למ״א יב, ה׳, לפי שכאן חסרה מלת „לכו", ונמצא הכל מאמר אחד. ו) עמדים – ברביע. כן בב״ב ובב״וד ע״פ ס״מ כמ״א יב, ו׳ (ור׳ תו״א 66). בהיתו – חסר ומלרע בס״מ. יד) לאמר אכביד – טז) וכל־ישראל כי – כצ״ל בשני הפסוקים (ר׳ מ״ש). וכן בב״ב, ובב״וד ע״פ הרד״ק במכלול ור״י אבן גאנת בס׳ הרקמה 154, ופרחון צד 5. טז) בבן־ישי – הב׳ דגושה כדין ב׳ שואית לפני בפ.

יא ד) לא (תעלו) – במונח בס״מ. ולא תלחמו – כן מוטעם בכמה כ״י וד״י, וכן נכון ע״פ המס׳, שכן זה לא נמנה בכלל „ד׳ מלין בטעם תל״ק ואחריה אזלא וטרס במלה אחת" (ר׳ מש״הט כ״א ע״ב). כי – בדרגא בכל ס״מ. י) ובבנימן – כצ״ל, ולא: „ובנימן", כמו שהוא בלטריס, שהרי נמסר עליו: „ב׳ א׳ מלא וא׳ חסר", והנה זה הוא החסר, וחברו בשופטים י, ט׳ והוא מלא, משא״כ „ובנימן" יש הרבה. י) מצרות – חסר ו׳ קדמאה ע״פ המס׳ שמסרה על של פסוק י״א: „לית מלא", ונמצא שכלם זולתו חסרי ו׳ קדמאה, ודישעיה (כט, ג׳) חסר דחסר. וכן בב״ב ובב״וד, ובק״הנ הובא כן מכל כ״י וד״י. יד) כי (הזניחם) – במונח בב״וד, ונכון. יח) אביהיל – בה׳ ע״פ המס׳ (ר׳ דה״א ב, כ״ט). יט) זהם – כצ״ל מלעיל. כא) נשים שמונה – כן בס״מ.

יב ז) ובראות – כצ״ל בב׳, שהרי נמסר עליו: „לית", אבל „וכראות" יש עוד שנים. כמעט – כצ״ל בפתח כמו שהוא ברוב ס״מ, וכמעט בכל ספרים כ״י וד״י כפי שהובא בק״הנ. ח) ועבדת – זה אחד מחמשה חסרים ע״פ המס׳. יג) כי – במונח בס״מ. ושבע עשרה – ב׳ מרכות משרתי לגרמיה לב״א (מש״הט כ״ג ע״ב).

יג ב) ומלחמה – במרכא (ולא בדרגא) (ר׳ מש״הט כ״ז ע״א). יא) ובערב־בערב – במקף. כן בב״ב ובב״וד, ונכון. כי – כן בב״וד, ונכון. יב) אל־תלחמו – במרכא עם התביר (ר׳ מש״הט כ״ו ע״ב).

יד ב) ויסר – בתביר בכל הספרים, וכן נכון, ולא כמקצת כ״י המטעימים ז״ג, שכן דרך ההטעמה לחבר את הנשוא למשלימו הראשון, השוה: ותתן את־המטעמים ואת־הלחם (בראשית כז, י״ז), ובפסוק הבא: ולעשות התורה והמצוה. ה) כי | שקטה – כן בב״וד, ונכון. ז) לאסא – ברביע. ובלטריס ובב״וד שבוש שהטעימו זקף מה שא״א לעולם באבר הסגולי שבפסוק. ט) צפתה – בפתח ות׳ רפה בס״מ, השוה: נתה (מ״א ב, מ׳). י) לעזור . . . יעצר – הע׳ בשוא פשוט.

טו ה) על כל־ישבי – בטפחא ומרכא. כן בכמה כ״י וד״י, וכן בב״וד. ח) אולם – במלה זו הקמץ קים אף בסמיכות.

טז א) עלה – בגרשים בס״מ, וכן נכון. ובמקצת ספרים ז״ג, ואינו אלא שבוש. בעשא – בש׳ ימנית ברוב הספרים. מלך (יהודה) – במרכא בב״ב ובב״וד. ב) מאצרות – במרכא עם התביר (כלמעלה יג, י״א). ח) הלא – בדרגא ברוב ס״מ, ובמקצתם לגרמיה, והראשון נ״ל עיקר, שכן דרך „הלא" להתחבר עם שלאחריו, וביחוד לפני מונח ורביע, כמו: הלוא־איש אתה (ש״א כו, ט״ו). לחילן לרב – בינתים פסיק, ונמנה בין פסקתא דספרא. ט) מעתה – מלעיל בס״מ. יב) שלושים – הטעם על הש׳ בס״מ, וכן נכון. לפי שהוא קדמא. יד) אשר־כרה – כן בב״וד ע״פ ס״מ, ונסתיעו מן המס׳ שמסרה עליו: „ב׳ חד מלרע", והוא דתהלים ז, ט״ז. במשכב – כצ״ל בפשטא (ולא בקדמא) לפי הנתוח.

יז ג) הראשנים – חסר, שכן למעלה טז, י"א נמסר: „לית מלא". וכן בס"מ. ח) שמעיהו – בפזר כצ"ל. ואדניהו – בקדמא ודרגא. כן בב"ב ובב"וד ע"פ ס"י. יא) הערביאים – נמסר עליו: „לית ומלא".

יח ג) אחאב–בלי פסיק בס"מ. ה) מלך־ישראל–במרכא בס"מ בסבת המתג שבמלת הזרקא: את־הנביאים (מש"הט י"ח ע"א וע"ב, ושם נ"ה ע"ב). הנביאים – ב"וד נטו אחר מסרה כ"י, ועל פיה חסרו (י' קדמאה) כל „הנביאים" שבכתובים מלבד האחד: „וכל הנביאים מתנבאים" (להלן ט'). ואין הספרים מודים כן אלא כלם מלאים בכתובים, ואף אותו האחד דפסוק ט'. ואמנם סוף המס' דירמיה כ"ה משובשת לאין מרפא (ר' פ"ד). ונראה שיש לנו לקבל תקונו של הרוו"ה בזה שיש לגרוס במס': „כלם מלאים בר מן חד: וכל הנבאים ...' - אך לא „מתנבאים" כי אם: „נבאים", ולא בכתובים אלא בס' מלכים, והכונה על אותו דמ"א כב, י"ב. שכן נמסר עליו: „ל' (ו)חסר וכל אוריתא דכותיה". ותקון המס' לפי המציאות בס' אולי צ"ל ככה: וכל שארא „נבאים", וכל כתובים מלא, וכל מלכים דכותיה בר מן חד חסר וסי' וכל הנבאים נבאים". ונ"ל עוד שרשימת המס"ק: „ל' מל' בסיפ' שיכת למלת „כלותם" (פסוק י'), וצ"ל: „ל' ומל' בסיפרא". וה' ידע האמת. ט) יושבים – זה אחד מן „י' מלאים בלישנא" שמנו במס' רבתא, אבל: „וישבים (בגרן)" לא בא במנינם. ואע"פ שמס' זו גם בלי זאת משובשת, שהרי הכתובת אומרת: „י' מלאים", ובפרטם לא נמצאו כי אם שמונה, אחר הסירנו ממנה את הפסוק „חקני ישראל יושבים", מה שלא נמצא בשום מקום, ואת הפסוק „והנתינים יושבים" (דנחמיה יא, כ"א), מה שהוא חסר בכל הספרים כלם, עד שבא הרוו"ה והוסיף ע"פ רשימות מס"ק שני „היושבים" (דירמיה מד, י"ג ודדה"ב לא, ו'), וא"כ אפשר היה לחשוב שגם „וישבים (בגרן)" נשמט, אך א"כ, הלא כבר יהיו י"א. וגם המלה כתובה חסר כמעט בכל כ"י וד"י, וכן חסר בב"ב ובב"וד. ועל כרחנו נניח שהמס"ק עליו: „ב' א' חסר וא' מלא" שבוש, או נשתרבבה ממקום אחר. יב) טוב – הט' דגושה מדין אתי מרחיק. טו) לא־תדבר – במרכא (מש"הט כ"ז ע"א). יט) ברמות – מלא ו' ע"פ מס' דספרא סי' כ"ב ודמשלי ו', ובמס"ק ג"כ: „ו' (כצ"ל כבמשלי שם) כ"כ". וכן בב"וד. כב) וה' – בז"ג בב"וד ע"פ ס"י, וכמו שהוא במ"א כב, כ"ג. כו) והאכילהו – חסר ו' אבל מלא י' ע"פ מס"ק דמ"א כב, כ"ז. ל) את־הגדול – כצ"ל, ולא: „ואת", שכן זה נמנה בין „י"ו פסוקים את את את את" במערכת המס', וכן במס"ק נמסר עליו: „לית". וכן הוא במק"ג, בב"ב ובב"וד ובקיטל.

יט ב) תאהב – הא' בחט"ס (ולא בשוא פשוט) בס"מ. קצף – הק' דגושה מדין אתי מרחיק.

כ ב) עליך – הטעם הרווח במלה זו הוא זקף, ויש מטעימים רביע, ויש גרשים (וזה ודאי שבוש, כי הגרשים לעולם מלרע), ויש כמה כ"י המטעימים גרש. ואלו היה „מעבר לים" חוזר על „בא עליך", אז היתה הטעמת הגרש הנכונה שבכלן לפי הנתוח ההגיוני. לפי שהמשפט: „בא... מארם", היה כולל: נשוא ונושאו ויחס מרצאו, ותוספת באור למוצאו, ומובן שאחרון אחרון מפסיק יותר. אך באמת אין „מעבר לים" חוזר על „בא עליך", אלא „מארם" הוא החוזר עליו. והניב „מעבר לים" מתאר את ההמון (=המון רב מן היושבים בעבר ים המלח), שאחר שנתקשרו כל אלה עם חיל ארם, באו משם להתנפל על ארץ יהודה, וע"כ זקוקה מלת „עליך" לטעם מפסיק יותר מן „רב", אבל פחות מן „לים", ואין זה אלא רביע. המון – כצ"ל (ולא: המון), כמו שהוא בכל כ"י וד"י, וכן בב"ב ובב"וד ובקיטל. ו) מושל – מלא ע"פ מס"ק, ונשמט מבין „י"ד מלאים" שנמסרו במס"ג דסיכה ה'. ח) וישבו־בה – זה אחד מן י"א מאיילין (מש"הט י"ב ע"א). מקדש לשמך – במרכא וטפחא. כן בב"וד ע"פ ס"מ. ט) מצרתנו – כצ"ל (ולא: מצרתינו). וכן במק"ג, ובב"ב, ובב"וד ובקיטל, ואין עליה מאומה במס'. יט) להלל – ברביע. כן בב"ב ובב"וד ע"פ ס"י, ונכון. כ) שמעוני – ברביע (הנ"ל). כג) בישבי – כצ"ל חסר, שכן לא נמנה בין „ל"ד מלאים", וכן הוא חסר בכמה כ"י. כו) הרבעי – חסר ע"פ המס'. כח) ירושלם – במונח חקף בס"מ. לז) כהתחברך – בכ' בראשו ע"פ המס'. במערכת וכן באו"א סי' י"ט נמנה בין „חד חד נסבין כ' ברישא ולית דכוותהון". וכן בב"ב ובקיטל ובב"וד. אבל בספרים רבים הוא בב', ואולי היה זה במחלוקת גם בין הקדמונים (ר' מ"ש).

כא ב) בני יהושפט מלך ישראל – כן מוטעם מב"ב ובב"וד ע"פ ס"י. ישראל – „סבירין יהודה", כן במס'. ג) מצרות – (ר' למעלה יא, י'). ו) אשה – כצ"ל בלי ל' בראשו, והוא אחד מן „ג' סבירין לאשה". חבריו בעזרא ב, ס"א ונחמיה ז, ס"ג. ט) הסובב – מלא בכל הספרים וברוב כ"י, ובמקצתם חסר, וכן הדפיסו ב"וד, ונסתיעו ממס"ק כ"י: „ג' חסר", אבל אינה ראיה גמורה, לפי שאפשר להיות הכונה: ג' חסר בלישנא", ר"ל א' סבב (קהלת א, ו'), וב' הסבב (בראשית ב, י"א ומ"ב ח, כ"א), כמו שכן ודאי הכונה במס"ק דבראשית ב, י"א (ר' פ"ד בערכו), אם לא נרצה לעשות מחלוקת בינה ובין המס"ג. והרי המס"ג מסרה בריש קהלת: „ט' חסרים בלישנא", ואין זה בינידהם. יג) בית־אביך – הב' דגושה מדין אתי מרחיק בעלילת מתג, וחבריו כן: תלבשן בנות־המלך (ש"ב יג, י"ח), וישימה תל־עולם (יהושע ח, כ"ח), ושלשתם במקף, חולת זה אין נסו"א במתג נוהג בבגד כפת, ודגש הב' של „כמכה באלם" (שמות טו, י"א) נמנה במס' דניאל בין „דגשין בלא מבטל". יז) ולא נשאר־לו – תסוגת הטעם וסרוס המקף. יח) במעיו – המעיד בתנ"ך לטריס נשתבש כאן, במה שהעיר: „נ"א בלא פסיק וב' רפה", שהרי הב' דגושה בכל אפן, מאחר שאין השם נקרא ככתבו. יט) לימים שנים – בלי פסיק בינתים, שכן לא נזכר בין פסקתא דספרא.

כב ו) כי (המכים) – יש ספרים: „מן" (כמלכים ב' ח, כ"ג), אבל „כי" מקובל ורווח, וכן קראו רש"י והרד"ק ז"ל. ואולי „כי"=כאי, מדנה (ר' הערתי לישעיה ג, כ"ד). ח) כהשפט – בכ', כן ראוי ע"פ המס' במערכת ובאו"א סי' י"ט (ר' למעלה כ, ל"ז). ט) לעצר – בשוא פשוט בס"מ. י) כי מת – בשני מונחים בס"מ.

כג א) לעזריהו – בו' בסוף כצ"ל ע"פ מס' דמ"ב טו, ו', וכן ברוב גדול של כ"י, וכן בב"ב ובב"וד. ז) והיו – כצ"ל, וכן הוא ע"פ המס', שנמסר עליו: „ז'". אבל „והיו", כמו שהוא בשבוש במקצת ספרים, נמצא יותר ממאה פעמים במקרא. ח) כי לא – כן מוטעם בב"וד ע"פ ס"מ, והם (ב"וד) העירו שכן מוטעמים כל „כי לא" שלפני תביר. יח) הכהנים – במונח בכל הספרים, אף שהיה ראוי להיות מרכא (ר' מש"הט ט"ז, וי"ז). כנראה לא חששו למתג זה של „הלוים", שהקורא רגיל בו מרוב מציאותו במקרא. עלות ה' – יש ספרים: „לה'", אבל הטעמים השוים כאן בכל הספרים מוכיחים על השבוש, שאלו כן, היה מוטעם: „להעלות עלות" בקדמא ואזלא. יט) ולא־יבוא טמא – במרכא וטפחא (ולא בהפך) בכל הספרים, ובהתאם לזה פי' רש"י (או המיוחס לו), ולא כבעל המצודות.

כד ג) ויולד בנים – במס"ק נמסר ע"ז: „לית בטעם", ר"ל: במקום זה בלבד מוטעם כן בטפחא ומרכא, אבל כל „ויולד בנים ובנות" דבראשית מוטעם: ויולד בנים. ושם (ה, ד') במס"ג: „כולהו בטעם בר מן א' וישא לו יהוידע". ונ"ל בנמוק ההטעמה, לפי שכאן עיקר ההודעה הוא התרבות זרע דוד בכלל אחר ההשמדה ע"י עתליה המרשעת, ושם הפריד את הבנים מן הבנות, לפי שהכתוב הולך ומיחס סדר השתלשלות הדורות לבית אבותם: פלוני הוליד את פלוני, ועוד שכן דרך המקרא בכלל (ר' למעלה יד, ב'). - אגב: „וישא לו יהוידע", פשוטו של מקרא ודאי שיהוידע השיא את יואש שתי נשים וכו' (וכן בתרגום יהואש), ופליאה גדולה לי על ארבעה עמודי עולם: רש"י (או זולתו מן הגדולים הנקרא על שמו) בפירושו והראב"ד ובעל מגדל עוז וה"הם, זכר כלם לברכה, שהבינו (בס' היד הלכות א"ב פ' י"ז הלכה י"ג), שיהוידע נשא לעצמו שתי נשים. והפליאה תגדל עוד, בדעתנו שיהוידע הכהן היה אז לא פחות מבן תשעים, והיה הכתוב מאריך יותר לעורר על הנס, וא"א שיובן „וישא" עבר שבעבר (Plus-quam perfectum), שלא בא הכתוב לסתום אלא לפרש, והיה ראוי להיות: „ויהוידע נשא" (ר' רש"י בראשית ד, א'). יא) ויערו – כן ברוב הספרים מלעיל נגד הדקדוק. יג) ויאמצהו – כצ"ל הצ' בשורק חסר, ולא בצירי, אבל: יד) ויעשהו–בצירי. ובשניהם נשתבשו מקצת ספרים. יט) נבאים – חסר י' קדמאה, וכן נכון, שכן אינו מן „ג' מלאים". כ) למה – המ' רפה בס"מ כדין לפני אה"ע ע"פ מס"ג דתהלים מ"ג. כד) נה' – כצ"ל בפשטא. כו) ויהוזבד – במונח חקף. כן בב"ב ובב"וד, ונכון.

כה ה) וימצאם – ברביע. כן בב"ב ובב"ור ע"פ כ"י, ונכון לפי הנתוח. ו) חַיִל – „קמץ בטרחא" (ר' הערתי למעלה דה"א כח, א'). כִּכַּר־ – הכ' רפה כדין, ואין עליה דבר במס', ואין שום סברה להדגישה, ובכ"ז מצאתיה לתמהוני דגושה בלטרים, בקיטל, בב"ב ובב"ור. וב"ה שנמצאה רפה במק"ג, כי לולי זאת הייתי מוכרח להניחה דגושה למורת רוחי למרות הודאות הברורה, כמו שקרה לי במלת „ויעש" (ש"א יד, ל"ב), שהוכרחתי להניח נקודה על הש' של כתיב, הנקראת ט' (!). ט) למאת – כן קרי וכתיב (מ"ש וב"ור), וכן בב"ב. טו) ויאמר לו – כן בב"ב ובקיטל, וכן בב"ור ע"פ ס"מ וכ"י. טז) יְדַעְתִּי – ברביע ולא בזקף. יט) אתה ויהודה – בטפחא ומרכא (ולא בהפך). ב"ור כן ע"פ ס"מ, ובהשואה למ"ב יד, י'. כא) ויתראו – כצ"ל מלרע. כג) ויביאהו ירושלם – במונח חקף בס"מ. בחומת ירושלם – ברביע בס"מ ובהתאם לנתוח, אבל טעם זקף או גרש שבמקצת ספרים שבוש הוא. כד) כל־הֻכלים – בתל"ג. כן בב"ב ובב"ור, ונכון. אוצרות – מלא דמלא ע"פ המס' דאיוב ל"ח. כו) מלכי – במרכא בס"מ. כח) יהודה – „ס"א דויד". כן במקצת כ"י שבק"הנ, וכמו שהוא במ"ב יד, כ'. ואולי היה „עיר יהודה" שם שכונה ידועה בקברות המלכים.

כו ה) בראת – חסר ע"פ המס'. ז) ויעזרהו – הע' בשוא פשוט בס"מ. וב"ור העירו שזה מנהג פעל „עזר" לעולם בבואו עם הכנויים (אבל ראה לב, ג'). הישבים – חסר בס"מ, שכן אין זה ממנין י' מלאים. וכן חסר בכל ס' כ"י וד"י (ק"הנ). בגור־בעל – בקמץ בס"מ, ובמס' נמסר עליו: „לית (קמץ) וכל אס"פ דכוותיה". י) מקנה־רב – הר' דגושה מדין רחיק בס"מ. יא) עשה – בה' בס"מ, שכן אין זה בכלל „י"ו כתיבן י'" (מס' שמות לה, ל"ה). יג) עושי – כצ"ל בי' בסוף ע"פ המס' דפ' ויקהל (הנ"ל), תמסר עליו: „ג' מלאים". חבריו הם: להלן לד, י' וי"ז. אבל על „עוֹשֵׂה" בה' נמסר למעלה כד, י"ב: לית מלא. טו) ויעש – נמסר עליו ד' בטעם, ר"ל: בד' מקומות במקרא נמצא בר"פ לגרמיה וקדמא ואזלא. חבריו הם: ירמיה ד, י"ט, ושם לח, י"א, וחגי ב, י"ב (ר' מש"הט ל"ד). ובאבנים – „ס"א ובאבנים". כן במקצת כ"י, אבל כן נראה גם ממס' או"א שלא נמנה זה ב„א"ב' מן ב' ב' ובא'" ולזוגו עם אותו דשמות ז, י"ט. יח) עזיהו – ברביע בס"מ (ר' תו"א 67). כ) ויבהלוהו – חסר י' ומלא ו'. כן ברוב כ"י, וכן בקיטל ובב"ב ובב"ור, והמס"ק משובשת, שמסרה: „ב' מלא", והרי לא נמצא יותר, וראוי להיות: „ל'". ומה שמסרה „מלא" אפשר שעולה על הו'. וב"ור הביאו ממס' כ"י: „ל' וכ"כ".

כז א) וְשֵׁשׁ־עשרה – כן מוטעם בס"מ וכלהלן (ח' וכח, א'). ג) העפל בנה – כן בכמה כ"י וכן בב"ור ונכון. ד) בירניות – לעולם במלה זו המתג בר' ולא בב'. ה) זאת – ברביע בס"מ.

כח ג) כתעבות – בפשטא. כן ברוב ס"מ, ונכון. ה) ביד־מלך – במקף. כן בס"מ (ר' מש"הט ס"ה ע"א). ז) את־מעשיהו – רש"י קרא: „ואת", והוא פלא. ט) היה נביא – בלי פסיק בינתים, שכן לא נמנה בין פסקתא דספרא. טו) מערמיהם – המ' דגושה ברוב הספרים. כושל – מלא בכל הס' נגד רשימת מס"ק בישעיה ה, כ"ז, ירמיה מו, ט"ז ואיוב ד, ד'. יח) תמנה ובנותיה – כצ"ל (מ"ש). וכן בכל ס"מ, והנוסח „ואת־בנותיה" שבוש. ויפה הוכיחו זאת ב"ור מן המס', שכן נמנה פסוק זה במס' דבראשית לו, ל' ודויקרא ח, כ"ה בין ז' פסוקים: „את וששה ואת". יט) ישראל – „סבירין יהודה". כן במס'. כז) הביאהו – חסר ו' (מ"ש וב"ור).

כט ה) אבתיכם – חסר ו' ע"פ המס' (מ"ש להלן לג, ח'), וכן בס"מ. ו) בעיני־ה' – כן מוטעם בב"ור, ונכון. טו) ויבאו כמצות – (הנ"ל). טז) לפנימה בית – כפי מקצת כ"י וד"י שהובאו בק"הנ, ובזה נכון רפיון הב' בכל הספרים שהיתה ראויה להדגש אלו היה „בית" מוקף (ר' למעלה כא, י"ג). יח) את־מזבח – כצ"ל (ולא: „ואת"). זה נמנה במס' דשמות לז, ט"ז בין י"ד פסוקים „ב' את ג' ואת", ועוד שנמסר שם לט, ל"ח: „ט' ואת־מזבח" ולא יותר (רוו"ה). וכן הוא בב"ב ובב"ור. כא) ויביאו פרים – כן מוטעם בכמה כ"י וד"י ועמהם ב"ור. כב) וַיִּשְׁחֲטוּ (הא' והג'), ויזרקו (הא') הם במתגים כבדים לבן אשר, לפי שהמלים מוטעמות בטעם מפסיק, אבל יתר הפעלים שבפסוק זה, אין מתג כזה ראוי בהם אלא לבן נפתלי, שאין הלכה כמותו. כה) ביד־נביאיו – במקף בס"מ (כלמעלה כח, ה'). לה) לְעֹלָה – כצ"ל (ולא: לְעֹלָה), וכן בכל ס"מ.

ל ב) ויועץ – ולא נאמר: „ויועצו", לפי שהסופר עשהו עיקר בעצה, וע"כ טובה הטעמת קדמא על המלה כמו שהוא בכל הספרים, ולא כב"ור שהטעימוה גרשים ע"פ כ"י. ג) לא (יכלו) – בדרגא ולא במרכא. זה אחד מן „י"ב יוצאים מן הכלל" ע"פ המס' (ר' מש"הט כ"ז ע"ב). ז) כאבותיכם – מלא ע"פ המס' דהושע ט'. יא) נכנעו – בז"ג בס"מ. יד) ויקמו – ברביע (ב"ור ע"פ ס"מ), ולא בזקף, שלא להפסיק הרבה בפעל המשמש הזמנה לפעל שלאחריו. טז) כתורת משה איש – כן בב"ור בלי מקף, ונכון. יט) הפסיק שבין שני השמות נמנה בין פסקתא דספרא. כה) והיושבים – נמנה בין המלאים.

לא א) כל־ישראל – במרכא בסבת המתג הכבד שאחריו (מש"הט י"ח ע"א). וכן בב"ב ובב"ור. איש לַאחזתו – כצ"ל (ולא: באחזתו). ג) ולמעדים – זה אחד מן „ג' חסרים" ע"פ המס'. ד) לישבי – חסר. זה לא בא בכלל ל"ד מלאים. ה) דגן – ברביע בס"מ. ט) הכהנים – במרכא ותביר (ר' למעלה יג, י"ב). טז) כמחלקותיהם – בכ', אבל: יז) במחלקותיהם – בב'. כן הנוסח הרווח, ועל שניהם נמסר: „לית" (ור' או"א סי' ד', י"ט, ל"ו, ע', רט"ו).

לב ז) כי עמנו רב – כן בב"ור, ונכון. יב) במתיו – חסר במק"ג, בב"ב ובב"ור, ואין הכרע מן המס'. יג) גוי – חסר י', אבל להלן בפסוק י"ז מלא (ר' עזרא ו, כ"א). יד) אלהיכם – במונח חקף בס"מ. טו) ואל־יסית – בקדמא, ולא במונח, לפי שאינו באות הראשונה. כג) וינשא – הנ' בפתח ודגש אחריה. כן בב"ב ובב"ור ע"פ ס"י וכ"י וע"פ הרד"ק במכלול. כה) ולא־כגמל – חסר ע"פ המס'. וכן בב"ב ובב"ור. כו) ויושבי – זה נמנה בין ל"ד מלאים. כז) ואצרות – חסר ו' קדמאה ע"פ המס', וכן בב"ור. ל) ויישרם – (ר' למעלה ה, י"ב בהערתי). ויישרם לְמַטָּה מַעֲרָבָה – כן מוטעם בכמה כ"י וד"י, וכן בב"ור. ומ' מערבה דגושה מדין אתי מרחיק בעלילת מתג. לא) לדרש – ברביע בכמה כ"י, וכן בב"ב ובב"ור (ר' תו"א 67). לב) על־ספר מלכי – כן בב"ור, ונכון.

לג ד) יהיה־שמי – הש' דגושה מדין רחיק. ח) אסיף – חסר נ' ומלא י'. זה אחד מן „ז' כתיבן כן" ע"פ המס', וכחבריו שלמעלה י, י"א וי"ד. יא) בחחים – חסר ו' ע"פ המס'. וכן במק"ג, בב"ב ובב"ור. יג) אליו – „ובס"א אליו", שני הנוסחאות טובים כאן. יד) מערבה – מלרע כשל ישעיה מה, ו', והה' בשניהם למשקל נקבה או לכנוי (רד"ק ומ"ש). אך מה הכריח את הרד"ק להניח שזה מלרע ודאי, והלא ממקום הטעם אין ראיה כלל, שכן דרך התל"ק להקבע לעולם על האחרונה, וא"כ אפשר שהה' היא ה"א המגמה, והמלה נסמכת לאחריה אע"פ של־השמוש בינתים, כמו: תחת לראשי (שה"ש ב, ו'), וכפי' המצודות. ונ"ל שהוקשה לו, מה שלא ננקד: „מערבה" הר' בפתח ע"ד: מדברה דמשק (מ"א יט, ט"ו). טז) ויכן – „ויבן קרי". כן הוא ע"פ המס'. יט) כתובים – בזקף כצ"ל. כא) עשרים – במרכא (מש"הט כ"ז). כב) הפסילים – זה אחד מן „ד' מלאים" ע"פ המס'.

לד ב) ושמאול – בנ"וכ כלם מלאים חוץ מן ד' אלה: יהושע יט, כ"ז, ש"ב ב, י"ט, מ"א ז, מ"ט, ישעיה ט, י"ט. כן הכריע הרוו"ה ע"פ המציאות ברוב הספרים, ובהתאם למס'. ג) ובשתים עשרה – בדרגא ומתח, ובלי פסיק בינתים. לטהר – ברביע בס"מ (ר' תו"א 67). ד) והחמנים – הה' בפתח, וכן נמסר עליו: „לית פתח", אבל בישעיה יז, ח' היא בקמץ. והפסלים והמסכות – שבוש גדול בתנ"ך לטרים, שכתוב בו: „והפסלים והמצבות". ה) ויטהר – בז"ג. כן בב"ור, וכן מסתבר. ח) לטהר הארץ – כצ"ל (ולא: את הארץ) ע"פ מס' דמ"א ז, י"ד המונה את זה בין י"ח פסוקים: את ואת ואת את. וכן בב"ב ובב"ור. יג) ומהלוים – בז"ג. כן בב"ור ובקיטל. כא) ככל־הכתוב על־הספר – בטפחא ומרכא, כצ"ל. כב) ואשר – „בס"א ואשת קרי". כן הובא בק"הנ ובהערת ב"ור,

אבל הם (ב"ור) הוכיחו מן המס' נגד נוסח זה ע"פ המערכת וע"פ מס' או"א סי' תנ"ד: "ל"ו יחידאין ואשר, ולית דסמיך", שזה נמנה עמהם. כה) וְתִתַּךְ – כצ"ל ע"פ המס' שנמסר עליו: "ל', אבל "וַתִּתַּךְ" נמצא עוד בירמיה מד, ו', ודניאל ט, י"א. וכן בקיטל ובב"ור ע"פ כ"י. וכן הובא בק"ת סכמה כ"י וממס' כ"י: "לית רפי". ודקדוק המלה: או שהיא עתיד נטפל תכליתי: וְתִתַּךְ = שתתך, מעשיהם האלה גורמים שתתך וכו', ע"ד: וישבו ויחנו (שמות יד, ב'), או שהוא הוה תדירי, כמו: יאמרו המשלים (במדבר כא, י"ז): חמתי הולכת ונתכת. כז) ועל־יָשְׁבָיו – במונח חקף בס"מ. כח) אֹסִפְךָ – המתג בא' ולא בס' (ר' מ"ש ש"א טו, ו'). וכן ראוי מדקדוק המלה: אֹסִפְךָ = אֹסֵף (= אאסֵף) אותך. החירק ת' צירי ע"ד: אאמִצכם (איוב טז, ה'). עֵינֶיךָ – בזקף ע"פ הנתוח, וכן ברוב הס'. לב) יושבי – מן "ל"ד מלאים". לג) לעבוד – מלא ע"פ המס' שמסרה ע"ז ועל של לג, ט"ז: "ב' מלאים".

לה ד) כמחלקותיכם – בכ' השמוש. כן ברוב הספרים, ובמקצתם: "במחלקותיכם". ומן המס' א"א להכריע, שכן לא נמנה לא עם "חד חד נסבין כ ברישא ולית דכוותהון" (במערכת ובאו"א סי' י"ט), ולא עם "תסבין ב ברישא ולית דכוותהון" (במערכת ובאו"א סי' ל"ו). ונראה שנשמטה מן המסרות באשמת המעתיקים, כמו שיש בהן השמטות אחרות, או שבעלי המס' בעצמם היו מסופקים בזה ולא יכלו להכריע. ה) לפלנות – "בס"א לפלגת", והנה נמסר עליו: "לית". אבל שניהם לא נמצאו במקום אחר, וע"כ א"א להוכיח מן המס' כלום. יד) כִּי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי־אַהֲרֹן בְּהַעֲלוֹת הָעֹלָה – כן במקצת כ"י בהתאם לנתוח. טו) ואסָף – כן בכמה כ"י, ונכון. כב) נכו – זה ושל ל"ו, ד' כתובים בכל הספרים בו' בסוף, דלא כתקון פ"ד וב"ור: "נכה" ע"פ מס"ק שלמעלה פסוק כ' ושל ירמיה מו, ב'. ע"כ נראה שבמקום "ב' כתיב ו'" צ"ל: "ד' כתיב ו'", ו"בענין" ר"ל: בענין מלחמת כרכמיש דירמיה ודכאן. כה) בקִינוֹתֵיהֶם – בקדמא ומהפך. "חד מן ו' מלין" במס' דפ' בהר.

לו א) וימליכֻהו תַּחַת – כן מוטעם בב"ור ע"פ כ"י. ב) שלוש – בכל כתובים מלא ע"פ המס'. ח) ותעבתיו – חסר דחסר ע"פ המס'. ט) עליהם – כצ"ל בע', ובב"ור: "אליהם", ואינו אלא שבוש. טז) מלעבים – ברוב הספרים חסר י' קדמאה, ובמס' אין עליו דבר בענין מלא וחסר, והמ"ש שכ', שנמסר עליו: "ל' מלא", כמדומני שטעה ברשימת המס' השיכת למלת "מעונו", וחשבה למלת "מלעבים", ועליה לא נמסר אלא: "לית". בנבאיו – חסר (ר' מ"ש וב"ור). יח) ואצרות – שניהם בפסוק חסרים ו' קדמאה ע"פ המס' דאיוב ל"ח. כא) לְמַלֹּאות – שניהם בפסוק מלאים ע"פ המס' רשמות לא, ה'. כג) עִמּוֹ – ברביע בכל הספרים (ולא בזקף), כדי להחזיר "ויעל" אל הנושא "מי" שלפני פניו.

סכום הפסוקים של דברי הימים אינם אתרנו (כרשום במקצת ספרים בשבוש), אלא אתשסה, ונתתי בהם סמן: "תולדתם לבית אבתם".

שובי נפשי למנוחיכי
כי ה' גמל עליכי.

לוח הפתוחות והסתומות בנביאים אחרונים וכתובים

מיסודו של הר״ר פסח פינפער ע״פ רוב כ״י

(הפתוחות והסתומות באות אחר הפסוקים הרשומים)

פתוחות

ישעיה לה, י׳

ירמיה מ, ו׳ (או סתומה)

יחזקאל כה, יז׳ לב, טז׳ לו, לב׳ לח׳

תרי־עשר ---

תהלים בסוף כל מזמור

משלי א, ז׳ יט׳ לג׳ ב, כב׳ ג, ד׳ י׳ יח׳ לה׳ ד, כז׳ ה, ו׳ ו, ה׳
יא׳ טו׳ ז, כג׳ ח, כא׳ לא׳ לו׳ ט, יח׳ יב, כח׳ טו, יט׳
יז, כג׳ יט, ט׳ כד, יח׳ כב׳ כז׳ כט׳ לד׳ כה, יב׳ יג׳ כד׳ כו, ט׳ כא׳
כז, כב׳ כח, ה׳ טו׳ טז׳ כט, יז׳ כז׳ ל, יד׳ כ׳ כג׳ כח׳ לא, ט׳

איוב א, ה׳ ב, י׳ ג, א׳ כו׳ לא, ז׳ מ׳ מב, ו׳

שיר השירים ו, ג׳

רות ---

איכה בסוף כל קינה

קהלת ---

אסתר ---

דניאל ב, כד׳ ד, לד׳ ה, ל׳ ו, כט׳ ז, כח׳ ח, כז׳ ט, כז׳ י, ג׳

עזרא א, ו׳ יא׳ ג, ׳ תוך א׳ יג׳ ד, כג׳ כד׳ ה, ב׳ ז, כח׳ ח, יד׳ לד׳
י, א׳ ח׳ מד׳

נחמיה ב, כ׳ ג, לח׳ ד, יז׳ ו, יט׳ ז, ס׳ ח, יח׳ ט, לז׳ יב, לד׳

דברי הימים א ו, לב׳ ז, מ׳ ט, לד׳ מד׳ י, יד׳ יא, ט׳ מז׳ יג, יד׳
טו, טז׳ טז, ז׳ יח, יז׳ כה, ה׳ כו, כ׳

דברי הימים ב א, ט׳ ב, א׳ ט׳ ד, כב׳ ז, כב׳ ח, יא׳ יט, יא׳
כג, טו׳ כד, ב׳ כו, ב׳ כט, כה׳ לא, כא׳
לב, כג׳ לג, יט׳ כה׳ לד, ב׳ כג׳ לו, כג׳

סתומות

ישעיה א, ט׳ יז׳ כ׳ כג׳ לא׳ ב, ד׳ יא׳ כב׳ ג, יב׳ טו׳ יז׳ ד, א׳ ו׳
ה, ז׳ י׳ יז׳ כ׳ כא׳ כג׳ ל׳ ו, יג׳ ז, ב׳ ו׳ ט׳ יז׳ כ׳ כה׳ ח, ד׳
ח׳ י׳ טו׳ יח׳ ט, ו׳ יב׳ כ׳ י, ד׳ יא׳ טו׳ יט׳ כג׳ לב׳ לד׳ יא, ט׳ י׳ יב, ו׳
יד, ב׳ כג׳ כז׳ לב׳ טז, ד׳ יב׳ יד׳ יז, ג׳ ו׳ ח׳ יא׳ יד׳ יח, ג׳ ו׳ ז׳ יט, טו׳
יז׳ יח׳ כב׳ כג׳ כה׳ כ, ב׳ ו׳ כא, ה׳ י׳ יב׳ טו׳ יז׳ כב, יד׳ כה׳ כג, יד׳
יח׳ כד, טו׳ כ׳ כג׳ כה, ה׳ ח׳ יב׳ כו, י׳ טו׳ יט׳ כא׳ כז, א׳ ו׳ יא׳ יב׳ יג׳
כח, ד׳ ח׳ יג׳ טו׳ כב׳ כט׳ כט, ח׳ יב׳ יד׳ כא׳ כד׳ ל, ה׳ יא׳ יד׳ יח׳ כו׳
לג׳ לא, ג׳ ט׳ לב, ח׳ כ׳ לג, א׳ ו׳ יב׳ כד׳ לד, יז׳ לה, ב׳ לו, כב׳
לז, לב׳ לה׳ לח׳ לח, ג׳ ח׳ כב׳ לט, ח׳ מ, ב׳ ה׳ ח׳ יא׳ טז׳ כד׳ כו׳ לא׳
מא, ז׳ יג׳ טז׳ כ׳ כד׳ כט׳ מב, ד׳ ט׳ יג׳ יז׳ כה׳ מג, י׳ יג׳ טו׳ כח׳ מד, ה׳
כ׳ כג׳ כח׳ מה, ז׳ ח׳ ט׳ י׳ יג׳ יז׳ מו, ב׳ ד׳ ז׳ יא׳ יג׳ מז, ג׳ ז׳ טו׳ מח, ב׳
יא׳ טז׳ יט׳ כב׳ מט, ד׳ ו׳ ז׳ יג׳ כא׳ כג׳ כו׳ נ, ג׳ ט׳ יא׳ נא, ג׳ ו׳ ח׳ יא׳ טז׳
כא׳ כג׳ נב, ב׳ ג׳ ו׳ י׳ יב׳ נג, יב׳ נד, ח׳ י׳ יז׳ נה, ה׳ יג׳ נו, ג׳ ה׳ ט׳
נז, ב׳ יד׳ כא׳ נח, יד׳ נט, כא׳ ס, כב׳ סא, ט׳ סב, ט׳ יב׳ סג, ו׳
סד, יא׳ סה, ז׳ יב׳ כה׳ סו, ד׳ ט׳ יא׳

ירמיה א, ג׳ י׳ יב׳ יט׳ ב, ג׳ כח׳ ג, ה׳ י׳ יז׳ ד, ב׳ ח׳ יח׳ כא׳ כו׳
לא׳ ה, ט׳ יג׳ יט׳ כט׳ ו, ה׳ ח׳ טו׳ כ׳ כא׳ ל׳ ז, ב׳ טו׳ יט׳ כ׳
כח׳ לא׳ ח, ג׳ יב׳ יז׳ כב׳ ט, ה׳ ח׳ י׳ יא׳ יג׳ טו׳ יח׳ כא׳ כג׳ כה׳ י, א׳ ה׳ י׳ יא׳
טז׳ יז׳ יח׳ כא׳ כה׳ יא, ה׳ ח׳ י׳ יג׳ יד׳ יז׳ יט׳ כ׳ כא׳ כג׳ יב, ג׳ ו׳ יג׳ יז׳
יג, ב׳ ז׳ יא׳ תוך יב׳ יד׳ יז׳ יט׳ כז׳ יד, ט׳ י׳ יג׳ יד׳ יח׳ כב׳ טו, ט׳ יד׳ יח׳
כא׳ טז, ב׳ ד׳ ח׳ יג׳ טו׳ יח׳ כא׳ יז, ד׳ ו׳ י׳ יג׳ יח׳ כז׳ יח, ד׳ ו׳ ח׳ יב׳ יז׳
כג׳ יט, ה׳ יג׳ יד׳ כ, ג׳ ו׳ יב׳ יג׳ יח׳ כא, ב׳ י׳ יד׳ כב, ה׳ ט׳ י׳ יב׳ יז׳
יט׳ כז׳ ל׳ כג, ד׳ ו׳ ח׳ יג׳ יד׳ טו׳ יח׳ כב׳ מ׳ כד, ב׳ ג׳ ז׳ י׳ כה, ז׳ יד׳
לא׳ לח׳ כו, ו׳ טו׳ כד׳ כז, יח׳ כ׳ כב׳ כח, יא׳ יז׳ כט, ז׳ ט׳ טו׳ טז׳ כ׳
כג׳ כט׳ לב׳ ל, ג׳ ט׳ יא׳ יז׳ כב׳ לא, א׳ ו׳ ט׳ יד׳ טו׳ כ׳ כב׳ כו׳ ל׳ לד׳ לו׳
לז׳ מ׳ לב, ה׳ יד׳ טו׳ כה׳ לה׳ מא׳ מד׳ לג, ג׳ ט׳ יא׳ יג׳ טז׳ יח׳ כב׳ כד׳ כו׳
לד, ה׳ ז׳ יא׳ טז׳ כב׳ לה, יא׳ טז׳ יט׳ לו, ג׳ ח׳ יח׳ כו׳ כט׳ לא׳ לב׳
לז, ה׳ ח׳ יא׳ לח, ב׳ יג׳ טז׳ יח׳ יט׳ כג׳ כו׳ כז׳ תוך כח׳ לט, יד׳ יח׳
מ, ו׳ (או פתוחה) יב׳ טז׳ מא, י׳ טו׳ יח׳ מב, ו׳ כב׳ מג, א׳ ז׳ יג׳ מד, ו׳ י׳ יד׳
יט׳ כג׳ כט׳ ל׳ מה, ה׳ מו, יב׳ יט׳ כו׳ כח׳ מז, ז׳ מח, יא׳ לט׳ מז׳
מט, ה׳ יא׳ כב׳ כז׳ לג׳ לט׳ נ, ה׳ ז׳ טז׳ כ׳ ל׳ לב׳ מו׳ נא, יד׳ יט׳ כד׳ לב׳
לה׳ נא׳ נז׳ נח׳ סד׳ נב, ג׳ יא׳ ל׳

יחזקאל א, כח׳ ב, ב׳ ה׳ ז׳ י׳ ג, ג׳ ט׳ טו׳ תוך טז׳ יט׳ כא׳ כד׳ כז׳
ד, ג׳ יב׳ יד׳ טו׳ יז׳ ה, ד׳ ו׳ ז׳ ט׳ יז׳ ו, י׳ יד׳ ז, ד׳ כב׳
כז׳ ח, יד׳ ט, ג׳ יא׳ יא, א׳ ג׳ ו׳ יג׳ טו׳ טז׳ כה׳ יב, ב׳ ז׳ טז׳ כ׳ כה׳ כז׳
כח׳ יג, ז׳ יב׳ טז׳ יט׳ יד, א׳ ה׳ ח׳ יא׳ כ׳ כג׳ טו, ה׳ ח׳ טז, ג׳ נח׳ סג׳

יז, י׳ יח׳ כא׳ כד׳ יח, ד׳ כ׳ כג׳ כו׳ לב׳ יט, ט׳ יד׳ כ, א׳ כו׳ כט׳ מד׳
כא, ה׳ י׳ יב׳ יח׳ כב׳ כח׳ כט׳ ל׳ לב׳ לו׳ כב, טז׳ יח׳ כב׳ לא׳ כג, י׳ כא׳
כז׳ ל׳ לד׳ לה׳ מה׳ מט׳ כד, ה׳ ח׳ יד׳ כד׳ כז׳ כה, ה׳ ז׳ יא׳ יד׳ כו, ו׳
יד׳ יח׳ כא׳ כז, לו׳ כח, ה׳ י׳ יט׳ כד׳ כו׳ כט, ז׳ יב׳ טז׳ יח׳ כא׳ ל, ה׳
ט׳ יב׳ יט׳ כא׳ כו׳ לא, ט׳ יד׳ יח׳ לב, ב׳ י׳ לב׳ לג, ו׳ ט׳ יא׳ כ׳ כב׳ כד׳
כט׳ לג׳ לד, ט׳ י׳ יט׳ לא׳ לה, יג׳ טו׳ לו, ד׳ יב׳ טו׳ כא׳ לו׳ לז, יד׳
כח׳ לח, ט׳ יג׳ טז׳ יז׳ כג׳ לט, י׳ טז׳ כד׳ כט׳ מנ, ט׳ כז׳ מד, ח׳ יד׳
לא׳ מה, ח׳ טו׳ יז׳ כה׳ מו, ה׳ יא׳ טו׳ מז, יב׳ כג׳ מח, כט׳

הושע א, ט׳ ב, טו׳יז׳ כב׳כה׳ ג, ה׳ד, יט׳ ה, ז׳ ו, יא׳ ז, יב׳ ח, יד׳
ט, ט׳ יז׳ י, ח׳ יא, יא׳ יג, יא׳ יד, א׳

יואל א, יב׳ כ׳ ב, יד׳ כז׳ ד, ח׳ יז׳

עמוס א, ב׳ ה׳ ח׳ י׳ יב׳ טו׳ ב, ג׳ ה׳ טז׳ ג, י׳ טו׳ ד, יא׳ יג׳ ה, ב׳
ג׳ טו׳ יז׳ כז׳ ו, י׳ יד׳ ז, ג׳ ו׳ ט׳ יא׳ יז׳ ח, ג׳ ח׳ י׳ יד׳ ט, ו׳ יב׳

עובדיה ---

יונה ב, י׳ יא׳

מיכה א, טז׳ ב, כ׳ יג׳ ג, ד׳ ח׳ יב׳ ד, ה׳ ז׳ יד׳ ה, ה׳ ח׳ יד׳ ו, ח׳
טז׳ ז, ח׳ יג׳

נחום א, יא׳ יד׳ב, יד׳

חבקוק א, יז׳ ב, ח׳ יא׳ יד׳ יז׳ יח׳ ג, ז׳ יג׳

צפניה א, ז׳ ט׳ יא׳ יח׳ ב, ד׳ טו׳ ג, יג׳ טו׳

חגי א, ב׳ ו׳ יא׳ יב׳ יד׳ ב, ה׳ ט׳ יט׳

זכריה א, ו׳ טו׳ יז׳ ב, ב׳ ד׳ ט׳ יא׳ יג׳ יז׳ ד, ז׳ יד׳ ה, ח׳ יא׳ ו, ח׳
טו׳ ז, ג׳ ז׳ יד׳ ח, ג׳ ה׳ ו׳ ח׳ יג׳ יז׳ יט׳ כב׳ כג׳ ט, ח׳ י, ב׳
יב׳ יא, ג׳ יד׳ יז׳ יג, ו׳ ט׳ יד, יא׳

מלאכי ב, יב׳ טז׳ ג, יב׳ יח׳ כא׳

תהלים ---

משלי ד, יט׳ ו, יט׳ לה׳ כב, כא׳ כז, כ׳ ל, ו׳ ט׳ יז׳ לג׳

איוב ה, כז׳ ז, כא׳ ח, כב׳ י, כב׳ יא, כ׳ יד, כב׳ טו, לה׳ יז, טז׳
יח, כא׳ יט, כט׳ כ, כט׳ כא, לד׳ כב, ל׳ כג, יז׳ כד, כה׳
כה, ו׳ כו, יד׳ כח, יט׳ כח׳ לב, א׳ ה׳ לג, לג׳ לד, לז׳ לה, טז׳
לז, כד׳ לט, ל׳ מ, ב׳ ה׳ מא, כו׳

שיר השירים א, ד׳ ח׳ יד׳ ב, ז׳ יג׳ יד׳ יז׳ ג, ה׳ ח׳ יא׳ ד, ז׳ יא׳
ה, א׳ ו, ט׳ ח, ד׳ ז׳

רות ---

איכה ---

קהלת ---

אסתר א, ח׳ יב׳ טו׳ כב׳ ב, ד׳ כ׳ כג׳ ג, ז׳ טו׳ ה, יד׳ ז, ד׳ י׳
ח, ב׳ ו׳ יד׳ ט, לב׳

דניאל א, כא׳ ב, יג׳ טז׳ כח׳ ל׳ לו׳ מה׳ מט׳ ג, יב׳ יח׳ כג׳ כה׳ ל׳
ד, כה׳ ה, ז׳ יב׳ טז׳ ו, ו׳ ז, יד׳ י, כא׳ יב, ג׳

עזרא א, ח׳ ב, נח׳ ס׳ סז׳ סט׳ ע׳ ג, ז׳ ד, ו׳ ז׳ י׳ יא׳ טז׳ כב׳ ה, ה׳
יב׳ טו׳ יז׳ ו, ב׳ ה׳ יב׳ טו׳ יח׳ כב׳ ז, ו׳ י׳ יא׳ ח, יט׳ ל׳ לו׳
ט, יד׳ טו׳ י, ד׳ יא׳ יז׳

נחמיה א, יא׳ ב, נ׳ ט׳ יח׳ נ, לב׳ ד, ח׳ יג׳ ה, יט׳ ו, יג׳ טו׳ ז, ה׳
סב׳ סח׳סט׳ תוך עב׳ ח, ד׳ ח׳ יב׳ ט, נ׳ י, לד׳ יא, ב׳ ו׳ ט׳
יד׳ יח׳ כא׳ כג׳ לו׳ יב, כב׳ כו׳ מז׳ יג, יג׳ יח׳ כב׳

דברי הימים א א, ז׳ י׳ יב׳ טז׳ יז׳ כג׳ כו׳ כז׳ כח׳ לא׳ לב׳ לג׳
לד׳ לה׳ לו׳ לז׳ לח׳ לט׳ מ׳ מא׳ מב׳ נד׳ ב, ב׳
ה׳ ו׳ ז׳ ח׳ יז׳ כ׳ כב׳ כו׳ כט׳ ל׳ לא׳ לב׳ מא׳ מו׳ נג׳ נה׳ ג, ד׳ ח׳ כא׳ כד׳
ד, ב׳ י׳ יב׳ יד׳ יח׳ כג׳ מג׳ ה, ב׳ י׳ יז׳ כב׳ כד׳ כו׳ כח׳ מא׳ ו, יג׳ טו׳ כג׳
כח׳ לד׳ לח׳ מא׳ מד׳ מה׳ מו׳ מז׳ מט׳ נ׳ נה׳ נו׳ נח׳ ס׳ סא׳ סד׳ סו׳ ז, א׳ ב׳
ה׳ ז׳ ט׳ יב׳ יג׳ יט׳ כז׳ כט׳ ח, כח׳ לב׳ מ׳ ט, ט׳ יא׳ לב׳ לח׳ י, ז׳ י׳ יא, ג׳
י׳ יט׳ כא׳ כה׳ כו׳ כז׳ כח׳ כט׳ ל׳ לא׳ לב׳ לג׳ לד׳ לה׳ לו׳ לז׳ לח׳ לט׳ מ׳
מה׳ יב, ט׳ יג׳ יד׳ טז׳ יח׳ יט׳ כג׳ כד׳ כה׳ כו׳ כז׳ כח׳ כט׳ ל׳ לא׳ לב׳
לג׳ לד׳לה׳ לו׳ לז׳מא׳ יד, ב׳ יב׳ טו,ב׳ ד׳ ה׳ ו׳ ז׳ ח׳ ט׳ י׳ טו׳ כה׳ כט׳ טז, ד׳
לו׳ מב׳ יז, ב׳ טו׳ כז׳ יח, ח׳ יט, ה׳ ז׳ טו׳ יט׳ כ, ג׳ ד׳ ה׳ ח׳ כא, ז׳ ח׳
יב׳ טו׳ טז׳ יז׳ כד׳ כו׳ כב, יט׳ כג, א׳ ה׳ ו׳ ז׳ ח׳ ט׳ יא׳ יב׳ יד׳ יז׳ יח׳ יט׳
כ׳ לב׳ כד, ה׳ יח׳ לא׳ כה, ג׳ ח׳ ט׳ י׳ יא׳ יב׳ יג׳ יד׳ טז׳ יז׳ יח׳ יט׳ כ׳
כא׳ כב׳ כג׳ כד׳ כה׳ כו׳ כז׳ כח׳ כט׳ ל׳ לא׳ כו, ה׳ ו׳ ט׳ יג׳ כח׳ כט׳ לב׳
כז, א׳ ג׳ ד׳ ו׳ ז׳ ח׳ ט׳ י׳ יא׳ יב׳ יג׳ טו׳ טז׳ יז׳ יח׳ יט׳ כ׳ כא׳ כד׳ כה׳ כו׳
כז׳ כח׳ כט׳ ל׳ לא׳ לד׳ כח, י׳ יט׳ כא׳ כט, ט׳ יט׳ כה׳ ל׳

דברי הימים ב א, ו׳ יג׳ ב, טו׳ ג, ז׳ ט׳ יג׳ יד׳ טו׳ טז׳ יז׳ ד, א׳
ה׳ ו׳ ז׳ ח׳ י׳ יח׳ ה, א׳ י׳ יד׳ ו, יח׳ כג׳ כה׳ כז׳
לא׳ לג׳ מ׳ מב׳ ז, ד׳ ו׳ י׳ יא׳ ח, טז׳ יח׳ ט, יב׳ טז׳ כד׳ לא׳ י, ה׳ ז׳ יא׳
טז׳ יא, א׳ ד׳ יב׳ יז׳ יב, א׳ ח׳ יב׳ יד׳ טז׳ יג, ג׳ כ׳ כא׳ כג׳ יד, ו׳ י׳ יד׳
טו, ב׳ ז׳ ט׳ יט׳ טז, ה׳ ו׳ יד׳ יז, ו׳ יא׳ יג׳ יד׳ טו׳ טז׳ יז׳ יח׳ יט׳ יח, יז׳
כב׳ כז׳ לד׳ כ, יג׳ ל׳ לו׳ כא, ג׳ יא׳ כב, א׳ ט׳ יב׳ כג, ח׳ יא׳ יג׳ כא׳
כד, ה׳ יד׳ טז׳ יט׳ כב׳ כז׳ כה, ד׳ י׳ יב׳ יג׳ טז׳ כד׳ כו, י׳ כג׳ כז, ה׳
ט׳ כח, ה׳ ו׳ ז׳ ח׳ יא׳ יג׳ טו׳ כז׳ כט, יא׳ יג׳ יז׳ יט׳ כו׳ ל׳ לו׳ ל, ט׳ טו׳
יט׳ כ׳ כא׳ כב׳ כו׳ כז׳ לא, א׳ ב׳ ו׳ ז׳ ח׳ י׳ לב, ח׳ יט׳ כ׳ לא׳ לג׳ לג, ט׳
כ׳ לד, ז׳ יא׳ כא׳ כח׳ לג׳ לה, ו׳ ז׳ יח׳ כד׳ כז׳ לו, ד׳ ח׳ י׳ כא׳